B 5
5
558
IBLIOTECA NAZIONALE
CENTRALE - FIRENZE

Buonarroti

Digitized by Google

D.r Giulio Antonibon

Digitized by Google

Digitized by Google

D.r Giulio Antonibon

Deutsch-slovenisches

Taschen-Wörterbuch

für

Schule und Haus.

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE

Von

Anton Janežič,

Professor an der k. k. Oberrealschule zu Klagenfurt.

Zweite, umgearbeitete und vermehrte Auflage.

Klagenfurt 1867.

Im Verlage von E. Liegel's Buchhandlung.

Digitized by Google

Druck von Jos. Blasnik in Laibach.

B° 5. 5. 558

Digitized by Google

Vorwort.

Vielseitige Aufforderung und stete Nachfrage nach einem handsamen, den Wortreichtum unserer Sprache in gedrängter Uebersicht umfassenden Wörterbuches sind vor allem die Veranlassung, warum ich mein deutsch-slovenisches Taschen-Wörterbuch vollständig umgearbeitet und allseitig bereichert, in zweiter Auflage der Oeffentlichkeit übergebe. Ich hoffe, dasselbe wird in seiner neuen Form sowohl der studierenden Jugend, wie auch dem Priester- und Beamtenstande in ihrem Wirkungskreise als Nachschlagebuch vollkommen ausreichende Dienste leisten.

Vorliegender Bearbeitung legte ich Šumavsky's reichhaltiges deutsch-böhmisches Taschenwörterbuch von J. Rank zu Grunde; unter den benützten Hilfsmitteln muß ich aber vor allem unser umfangreiches, von M. Cigale bearbeitetes deutsch-slovenisches Wörterbuch anführen, das ich wegen seiner reichen Phraseologie hiemit jedermann empfehle. Damit jedoch bei dem reichen innern Gehalte der äußere Umfang des Werkes nicht zu sehr anwachse, mußten meh-

Digitized by Google

rere Abkürzungen in Anwendung gebracht werden; die Erklärung derselben findet sich dem Werke am Schlusse beigegeben.

Schließlich spreche ich meinen herzlichsten Dank allen jenen P. T. Herren aus, die das Erscheinen vorliegenden Wörterbuches durch gefällige Mittheilung minder bekannter Wörter und Redensarten freundschaftlichst gefördert haben.

Klagenfurt im Juli 1866.

A. Janežič.

Digitized by Google

A.

A, a, von – bis z, od konca do kraja; à, po; – *i.* a! dà-tè! tè-tè! de-te!; weder a noch b, ne bev ne mev.

Aal, *m.* jegulja, ogor, ugor; *dim.* jegûljica; – =*a.* jegulji; -artig jeguljast, ogorast; -baſtard, *m.* piškór, piškúr, kačúr; -bere, *f.* rudeče grózdjiče, kresno grózdjiče, ribez; -fang, *m.* jegulja lov *f.*; -fänger, *m.* jeguljar; -kirſche, čemž, čimž, čremsa, sremsa, čremen; -raupe, *f.* menek, menik, menič.

Aar, *m.* orel, postojna; *dim.* orlič, orliček; -=*a.* orlov; -weihe, *f.* kanja, kanjúh.

Aas, *n.* merha, merhovina, mercina, merlina, mertvaščina, zdehlina; (Geſchwulſt) tur, tvor, čir, ulé (-esa); -fliege, *f.* merhojedna muha, merhojédnica; -freſſend, *a.* merhojeden, merhožerten; -freſſer, *m.* merhojéd, merhojedec, merhar; -gierig, *a.* merhoželjen, merhoven; -haft, -ig, *a.* meršji, gnjusen, turav, čirav; -käfer, *m.* govnjáč, meršnik.

Ab, *ad.* doli, dol; auf und –, sèm pa tjè, sèm ter tjè; (in Zſmſetz.) od-, s-, u-; Hut –, odkríj se!

Abacker, *m.* prelog; -n, *v. a.* odorati (orjem), odárjati; doorati + doárjati.

Abaltern, *v. n.* stareti, stárati se, staríčiti: ostareti, postárati se, ostaríčiti; abgealtert, ostarél, staričen, starikav.

Abänder=lich, *a.* premenljív, spremenljív, prenaredljív; (gram.) pregiben, pregibljív, sklonljív; =keit, *f.* premenljivost; pregibnost ꝛc.; -n, *v. a.* preméniti, spreméniti, prenarediti, preongáviti, presúkati (sučem) + premínjati, spreminjati, prenaréjati, preongávljati; (gram.) sklánjati, pregibati(bljem); -ung, *f.* menjava, preminjava, spreminjava, spreminjatev, prenaredba, sprememba; (gram.) sklanjatev, sklánjanje, =sart, *f.* sklanja, sklanjava, sklomba; =smuſter, *n.* sklanjalo.

Abarbeiten, *v. a.* poslúžiti. odslúžiti + posluževati ꝛc.; ſich –, prevréditi se, pretégniti se, pregnati se (ženem), izdelati se *pf.*

Abart, *f.* odrodek, izrodek, izneroděk; (Spielart) zveržek, izveržek, spreveržek, spaček; -en, *v. n.* odroditi se, izneroditi se, sprevreči se (veržem) *pf.*; -ig, *a.* odroden, izneroden.

Abbalgen, *v. a.* odreti (derem), iz kože djati (dém) + odírati, iz kože dévati; ſich –, *v. r.* ukváriti se + ukvárjati se, utépati se (am u. pljem).

Abbarbieren, *v. a.* briti (brijem): [obriti.

Abbau, *m.* kop *f.*; zasíp; -en, *v. a.* (im Bergbau), zasuti (sujem) + zasípati (pljem).

Abbeißen, *v. a.* odgrizniti, ugrízniti, odgrizti, *pf.*; ſich –, klati se (koljem) + sklati se.

Abberuf=en, *v. a.* nazaj poklícati

Digitized by Google

(kličem), opoklicati, opozvati (zovem) + opozivati; (Geld) preklicati, razveljáviti + preklicovati, razveljávljati; -ung, *f.* opoklic, opozív, opozóv

Abbeſtell=en, *v. a.* oporeči (rečem), preklícati (kličem), odpovédati (vém) + oporékati, preklicovati; -ung, *f.* oporeka, odpoved *f.* preklic.

Abbetteln, *v. a.* izmoledovati, izprositi, priprositi *pf.*

Abbild, *n.* obráz, poobrazek, slika, posnetek; -en, *v. a.* obráziti: poobráziti, posneti (snamem) + poobrážati, posnémati; -ung, *f.* podoba; kip.

Abbinden, *v. a.* prevézati (vežem), podvézati + prevezovati, podvezovati.

Abbiſs, *m.* ugrižljej, ugrizek, [odgrižljej.

Abbitt=e, *f.* prošnja za odpuščanje od. za zamero; -en, *v. a.* prositi za odpuščanje, prositi za zamero.

Abblättern, *v. a.* smúkati, múliti, múziti: osmúkati, omúliti, omúziti; ſich - *v. r.* osuti se (spem), obleteti + osipati se (pljem), oblétovati.

Abblühen, *v. a.* ocvesti (cvetem), ocveteti + ocvitati, ocvétati, ocvetévati.

Abbrand, *m.* upál. ugorélščina; -ler, pogorelec; =in *f* pogorelka; =gabe, *f.* pogorélščina.

Abbrechen, *v. a.* lomiti. kèrhati, krúšiti: odlomiti, ukèrhniti. odkèrhniti, ukrèhniti, odkrúšiti; (pflücken) tèrgati: utèrgati; (Zweig) odčesniti, učehniti *pf.*; (rundherum) oblomiti † oblámljati; (Rede) umólkniti, premólkniti, pretèrgati, *pf.*; (am Lohne) utèrgati, pridèržati (im) *pf.*; (Flachs) otreti (tarem, terem) + otírati.

Abbrennen, *v. a.* opáliti, osmoditi, ožgati (žgèm) + osmójati, ožígati; - *v. n.* pogoreti, zgoreti + pogárjati, pogorévati.

Abbreviatur, *f.* kratica, skrajšek. okrajšek.

Abbringen, *v. a.* odverniti + odvračati; (einen Feiertag) odpráviti, odstrániti + odprávljati.

Abbröckeln, *v. a.* oddrobiti, odmèrviti *pf.*; - *v. n.* drobiti se, mèrviti se.

Abbruch, *m.* ulóm, ulomek, odlóm, odlomek; (am Eſſen) pritèržek, stradež, straja; -leiden, uterpeti + uterpévati; strádati + stradovati; ſich - thun, pritèrgati si + pritergovati si; postiti se.

Abbrüchig, *a.* kerhek, lomen, lomljív, drobljív; -keit, *f.* kerhkóst. kerhkota, drobljivost.

Abbrühen, *v. a.* páriti: opáriti + opárjati.

Abbügeln, *v. a.* likati. gláditi, tiblati: polikati, pogláditi.

Abbürſten, *v a.* ščétati, ščétiti, kertáčiti: oščétati, okertáčiti.

Abbuß=e, *f.* pokora; (Schad.) izguba; - leiſten, pokoriti se: spokoriti se; -mittel, *n.* pokorilo.

Abbüß=en, *v. n.* pokoro storiti +

Digitized by Google

pokoro délati; pokoriti se: spokoriti se (grehov); -ung, *f.* pokora, pokoritev.

Abc, *n.* abeceda; azbuka; (ciril.) cirílica, (glagol.) glagólica; -*a.* abecedni; -buch, *n.* abecednik; -ſchüler, *m.* abecedec; -tafel, *f.* abecédnica.

Abdachen, *v. n.* víseti, nagíbati se (bljem), nagnjen biti (sem); -ig, *a.* nagnjen, sklonjen, položen; -ung, *f.* sklónjenost, nágnjenost, položnost.

Abdämmen, *v. a.* jeziti, graditi: zajeziti, zagraditi, pregraditi + zajezovati, zagrnjati.

Abdampfen, *v. n.* izhlapeti, izpuhteti + izhlapljati, izpuhtévati; -keſſel, *m.* hlapivni kotel, hlapivnik.

Abdanken, *v. a.* odstáviti, poslovíti, ob službo djati (dém) + odstávljati, ob službo dévati; - *v. n.* službo pustiti, odreči se (rečem) službe, odpovédati se (vém) službi + službo pušćati, odrekovati se, odpovedovati se; -ung, *f.* odstava, poslovitev, slovó (-vésa); -ſchein, *m.* poslovilo.

Abdecken, *v. a.* odkriti (krijem), odgerniti + odkrivati, odgrínjati; den Tiſch-, z mize správiti + správljati; -er, *m.* konjedér; konjederec, merhár.

Abdienen, *v. a.* odslúžiti, poslúžiti + odsluževati &c.; (ſeine Zeit) doslúžiti *pf.*

Abdorren, *v. n.* sahniti, sehniti, sušiti se, subleti, veneti: usehniti, posušiti se, prevéniti + usíhati; abgedorrt, osuhel; -er Baum, suhál *f.*, súhlica.

Abdörren, *v. a.* sušiti: osušiti, posušiti.

Abdreſchen, *v. a.* omlátiti, domlátiti, mlat končati *pf.*

Abdringen, *v. a.* po sili vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (jemljem).

Abdruck, *m.* tisek, natisek; (Exemplar) iztis, iztisek; -en, *v. a.* natísniti + natiskovati; (ein Gewehr) sprόžiti *pf.*

Abdrücken, *v. a.* odtísniti, odtiskovati; (Gewehr) próžiti: sprόžiti.

Abeggen, *v. a.* vláčiti, bránati: zavláčiti, zabránati, povláčiti.

Abend, *m.* večer; (Weſt) zahod, zapád; am-, zvečer; gegen-, pod večér, drevi; geſtern-, sinoči, snoči; heute-, nicój, nocój; -werden, *v. n.* mračiti se, večeriti se, temneti; zu-eſſen, večérjati; -*a.* večerni; zahodni, zapadni; -brot, *n.* málica, mala júžina; -dämmerung, *f.* mrak, somrák, pomrak; -eſſen, *n.* večerja; povečerek; -falter, *m.* veša; -gebet, *n.* večerna molitev; -gelãute, *n.* ángeljsko češčenje; -land, *n.* zahod, zapád; zahodne dežele *pl.*; -länder, *m.* prebivavec zahodnih dežél; -ländiſch, *a.* zahodni, zapadni.

Abend-lich, *a.* večeren, zvečeren; -luft, *f.* večerna ob. zasolnčna sapa; večerni hlad; -mahl, *n.* večerja; (Kommunion) obhajilo, sveto obhajilo; -pfauenauge, *m.* večerni pavlinček; -roth, *n.* večerni žar, ve-

černo rumenilo; -s, *ad.* zvečér; heute-(fünft.) drevi, (gegenw.) nicój, nocój; geſtern-, sinoči, snoči; vorgeſtern-, predsinočnim; -ſich verſpäten, zanočiti se *pf.*; -ſegen, *m.* večérni blagoslov; -ſonne, *f.* zahajajoče solnce, solnce v zatonu; -ſtändchen, *n.* podôknica; -völker, prebivavci zahodnih dežél; -wärts, *ad.* proti zahodu, proti zapadu; -wind, *m.* zahodnik, krivec; -zirkel, *m.* večerna pomenija.

Abenteuer, *n.* čudna dogodba, čuden dogodek; -er, *m.* srečolovec, skitáč, skitavec, klativitez; -lich, *ad.* čudovít, čudoviten, prečuden, čudapóln; strahoben, strahoten; =feit, *f.* čudovitost; strahoba.

Aber, *c.* ali, al, pak, ampak, pa, toda, vendar; *ad.* zopet, sopet, spet; -glaube, *m.* prazna vera, babja vera, babjeverstvo, vraža; -gläubig, *a.* praznoveren, babjeveren, vražen; =er Menſch, praznoverec, babjeverec; -mal, -mals, *ad.* zopet, sopet, spet, v novo, vnovič, drugóč, v drugo; -malig, *a.* zopeten, drugočen, ponovljen; -witz, *m.* ábota, nespamet *f.* -witzig, *a.* áboten, nespámeten, avšast.

Abeſſen, *v. a.* (d. Eſſen vollenden) odjesti (jém), odkósiti, snesti (snem) *pf.*; (Kernfr.) zobati (bljem): ozobati; (morgens) odkosilčati, odzajterkovati *pf.*; (mittags) odjúžinati, odkositi *pf.*; (nachmittags) odmáličati, odmálžinati *pf.*; (abends) odvečérjati *pf.*

Abfahr-en, *v. n.* odpeljati se (peljem), oditi (idem), odpráviti se + odpeljevati se, odhájati, odprávljati se; (ſterben) umreti (mrem, merjem) *pf.*; (entwiſchen) pocedititi jo, pobrati se (berem), upihati jo *pf.*; (v. Schiffe) odriniti, odplávati, odjádrati, odmakniti se + odrívati, odmíkati se; -t, *f.* odvožnja, odhod, odhodnja.

Abfall, *m.* odpád, odpadék, odpadljej, zamečck; (vom Glauben) odstóp, odstopek; (Abdachung) prevál; (d. Blätter) osíp, listopád; (v. Früchten) pádanec, padanek; (b. Schneidern) odrezek, odstrižek; (b. Schmieden) opilek, piljevina; (v. Wachs) vóščevina; (v. Mehl) zadnja moka, zádnjevina; in - bringen, izbrísati (brišem) + izbrisovati; -en, *v. n.* odpasti (padem) + odpádati; (v. Laube) osuti se (spem), obleteti + osipati se (pljem), obletévati; (v. Früchten) cépniti, pasti (padem) + cépati, pádati; (v. Glauben) odstópiti, iznevériti se + odstópati, izneverjevati se.

Abfällig, *a.* odpadljív, osipljív; (geneigt) nagnjen; -er, *m.* odpadnik, odmetnik; -e, *f.* odpádnica, odmétnica.

Abfangen, *v. n.* poloviti, povjeti (vjamem) + polávljati, povjémati.

Abfaſſ-en, *v. a.* sestáviti, zložiti, spísati (spišem) + sestávljati, zlágati, spisovati; -ung, *f.* sestava, spisava.

Abfaulen, *v. n.* odgnjiti (gnjijem) [+ odgnjívati.

Abfegen, *v. a.* omesti (metem) + ométati.

Abfeil=en, *v. a.* píliti: opíliti; (weg-) odpíliti; **-icht**, *n.* piljevina, piljád *f.*

Abfertig=en, *v. a.* odpráviti, poslati (šljem) + odprávljati, pošíljati; (zurückweiſen) zaverniti + zavrácati; **-ung**, *f.* odprava, pošiljatev; (milit.) doveršitev; (gerichtl.) odpravek. [stréljati.

Abfeuern, *v. a.* streliti, sprožiti + **Abfiltrieren**, *v. a.* precéditi, prečístiti + precéjati, prečiščevati.

Abfind=en ſich, *v. r.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se; **-ung**, *f.* pogodba, dogovor.

Abfließen, *v. n.* oteči se (tečem), poteči + otékati se, otákati se, potékati. [tók, pretók.

Abfluſs, *m.* odtók; **-kanal**, *m.* vodo-

Abfordern, *v. a.* tírjati, iskati (iščem): iztírjati.

Abfragen, *v. a.* prášati, bárati: vprášati, poprášati + popraševati.

Abfreſſen, *v. a.* múliti, zobati (bljem), glodati (am u. glojem), jesti (jém): objesti, oglodati, pozobati.

Abfrieren, *v. n.* pozebsti, prezebsti + pozébati, prezébati, prezebovati; abgefroren, ozebel, prezebel, premèrl, premèrt.

Abfuhr, *f.* odvožnja, odprava; (Uebergabe) odrajtovilo, izročilo.

Abführ=en, *v. a.* odpeljati (ljem) odvesti (vedem) + odpeljevati, odvážati; (Geld) odrújtati, izročiti + odrajtovati, izročevati; (laxieren) gnati (ženem), mečiti; **-end**, *a.* mečiven, čistiven; **-ungsmittel**, *n.* mečilo, čistilo. [+ napasovati.

Abfüttern, *v. a.* nakèrmiti, napasti

Abgab=e, *f.* predaja, oddaja, izročitev, vročitev; (Steuern) davek, dávšina, odrajtovilo, veča, kazen *f.*; (v. Wein) lokno; **-ort**, *m.* oddajališče, predajališče; **-spoſt**, *f.* oddajna pošta.

Abgang, *m.* odhód, odhodnja, odid; (v. Ware) prodaja, razpečava; (Mangel) zmanjek, pománjkanje, nedostatek; (Talg) upadek, ugorek; in - bringen, odbiti (bijem) + odbíjati; bei-, kedar ni...

Abgängig, *a.* pomanjkljiv, manjkljiv, nepopolen; **-keit**, *f.* pomanjkljivost. [čevalo.

Abgangszeugnis, *n* odhodno spri-

Abgärben, *v. a.* strójiti: ustrójiti.

Abgaunern, *v. a.* opehárити, ocigániti + ociganovati.

Abgeb=en, *v. a.* predati, oddati, izročiti + predájati, izročevati; Zeugnis-, príčati, pričevati; ſich -, *v. r.* pečati se, obírati se, vdvárjati se, otépati se (ljem); **-er**, *m.* oddajnik, predajavec.

Abgebraunt, *a.* pogorél; (v. d. Sonne) ogorél, zagorél; **-er**, *m.* pogorelec.

Abgebrochen, *a.* brezzvezen.

Abgedreht, *a.* zvit, zvitorép, presukan.

Abgehen, *v. a.* obhoditi, obláziti, omesti, prehoditi + obhájati, ométati; - *v. n.* oditi (idem), odriniti, správiti se + odhájati, správljati

se; vom rechten Wege –, zablodíti, zavoziti, zaiti (idem) *pf.*; mit dem Tode–, umreti *pf.*; (fehlen) mánjkati: zmánjkati, primánjkati + primanjkovati; (v. Waren) izpod rok iti (grem), razpečávati se.

Abgelebt, *a.* shujšan, zdelan, motór.

Abgelegen, *a.* odročen, odležen, odlegel, stranski, oddaljen, samoten, otišen; *ad.* v samoti, na samem; –heit, *f.* odročnost &c.; otišija, samotija.

Abgemattet, *a.* upehan, spehan, truden, zdelan, shojen.

Abgeneigt, *a.* spert, zopern, nasproten; er iſt mir–, ne more me, spert je do mene.

Abgeordnete, *m.* poslanec, poročnik, sel (g sla); – *f.* poslanka.

Abgeordnetermaßen, *ad.* po dogovoru, kakor je bila beseda.

Abgeſchieden, *a.* rajen, raajki; (einſam) samoten; –heit, *f.* samota, samotija, samija.

Abgeſchmackt, *a.* neslán, pust, priskuten, prinaskuten, plehek; –e, *m.* neslanec, sitnež, pustoba; *f.* neslanka; –heit, *f.* neslanost, priskutnost, plehkota.

Abgeſehen, *ad.* –davon, ne gledé na to, brez ozira na to.

Abgeſpannt, *a.* iznemogel, onemogel, oslabel, oslabél, nemočen; –heit, iznemoglost, nemočnost, oslabelost.

Abgewinnen, *v. a.* predobiti + predobivati; (d. Vorzug) prekositi, prestreči (strežem) *pf.*; (den Vorſprung) preteči (tečem) koga *pf.*

Abgewöhnen, *v. a.* odváditi + odvájati; –ung, *f.* odvada, odvaja.

Abgezehrt, *a.* shujšan, slok, meršav.

Abgießen, *v. a.* odliti, odcediti + odlívati, odcéjati.

Abglanz, *m.* sij, lesk, utrinek, odsvít.

Ab-gleiten, -glitſchen, *v. n.* dèrčati (im), polzneti: dèrkniti, izpodèrkniti, izpodèrsniti, opolzniti, izpodleteti + izpodèrkovati, izpodlétati &c.

Abgott, *m.* malik, molik, lažnjivi bog.

Abgötterei, *f.* malikovanje, malikovavstvo: –treiben, malikovati, molikovati; –erer, *m.* malikovavec; –iſch, *a.* malikovaven, malikovavski.

Abgraben, *v. a.* prekopati (pljem) + prekopovati, prekopávati; odkopati + odkopovati.

Abgrämen ſich, *v. r.* ujédati se, tárnati, tarnávati, prepádati, gnati (ženem) si k srcu.

Abgränzen, *v. a.* omejiti, mejnike postáviti *pf.*

Abgraſen, *v. a.* múliti: pomúliti, popasti.

Abgrund, *m.* brezno, brezdno, brezen, grezno, prepád (*f.* u. *m.*), grot, globél *f.*

Abgunſt, *f.* neprijaznost, zavidnost, neprivošljivost, nastornost; –ig, *a.* neprijazen, neprivošljiv, nastoren, zaviden.

Abguſs, *m.* odliv, odlivek, odcejek; (Figur) ulitek, zlitek.

Abhacken, *v. a.* obsékati, oklestiti + obsekovati, okleščevati; (nie-

der-) posékati. podreti (derem) + posekovati, podirati.

Abhalten, *v. a.* odverniti, odstrániti, ne pripustiti + odvráčati, odstranjevati, ne pripúščati; (hindern) ustáviti, zadèržati (im), ovreti + ustávljati, zaderževati, ovírati; (ein Feſt) obhájati, imeti (ám).

Abhand=eln, *v. a.* obravnati, razpráviti + obravnovati, razprávljati; (mündlich) méniti se, pomenkovati se. pogovárjati se; (am Preiſe) zbiti (zbijem). utèrgati + zbíjati. utergovati; -en kommen, *v. n.* zginiti, zibaiti. izgubiti se, razgubiti se + zginjati, zibovati, izgúbljati se; -lung, *f.* obravnava, razprava; -lungsfahrt, *m.* dan za obravnavo.

Abhang, *m.* laz, breg, brežina. reber *f.*, rob; (jäher) stermina, sterpól *f.*, stermec; -gegen d. Meer, okój; -en, *v. n.* víseti; zavisen oder odvisen biti (sem); v oblasti biti (sem); das hängt nicht von mir ab, to ni v moji moči (oblasti).

Abhäng=en ſ. **Abhangen,** -ig, *a.* odvisen, zavisen, zavezan, natvezen; (v. d. Fläche) položen, navdolen, klančast; -igkeit, *f.* odvisnost ꝛc. položnost ꝛc.

Abhärmen ſich, *v. r.* prepasti (padem), raztožiti se + propádati. tárnati, medleti. omedlévati.

Abhärten, *v. a.* tèrditi, krépiti, krépčati: utèrditi, okrépiti, okrépčati + uterjevati, okrepljevati ꝛc.; (Eiſen) kaliti.

Abhauen, *v. a.* posékati, podreti (derem) + posekovati, podírati; (be-) obsékati + obsekovati.

Abhäuten, *v. a.* odreti (derem), iz kože djati (dem), izkóžati + odírati, iz kože dévati; -*v. n.* léviti se: oléviti se, omúzniti se.

Abheben, *v. a.* odvzdígniti, privzdígniti + odvzdigovati ꝛc.; (Karten) posneti (snamem) + posnémati.

Abhelfen, *v. a.* pomoči (morem), pomágati, véntati, v okom priti (pridem) + pomagovati, podpírati, v okom prihájati.

Abhetzen, *v. a.* upéhati, ugnati (ženem), utrúditi + upehovati ꝛc.

Abhilfe, *f.* pomagilo, pomogljej.

Abhobeln, *v. a.* skòbljati, skúbljati: oskóbljati ꝛc.

Abhold ſ. **Abgeneigt.**

Abholen, *v. a.* -gehen, iti (grem) po koga; -kommen, priti (pridem) po kaj; -laſſen, poslati (šljem) + pošíljati po koga (kaj).

Abhorchen, *v. a.* prisluševaje zvédeti (zvém) *pf.*

Abhub, *m.* odvzdigljej, posnemek.

Abhungern, *v. a.* sestrádati, zastrádati + sestradovati; -*v. n.* sestrádati se, zgladovati se, zastrádati.

Abicht, *a.* naroben, nápečen, narobek, ópačen; -*ad.* narobe.

Abirren, *v. n.* prave poti zgrešiti, zaiti (idem, šel, šla, šlo), zablòditi + zgreševati ꝛc.

Abiturient, *m.* odhodnik, odhajavec.

Abjagen, *v. a.* (nehmen) odvzeti (vzamem) + odjemati (jemljem).

Abkauf, *m.* odkúp, kup; -en, *v. a.*

kúpiti, odkúpiti + kupovati ꝛc.; -ſumme, *f.* odkúpšćina, odkupnina.

Abkehr=en, *v. a.* (zurückerſtatten) verniti, poverniti + vráčati, vračevati, povračati ꝛc.; (Staub) omesti (metem) + ométati; ſich-, *v. r.* stran oberniti se + obráčati se; -icht, *n.* prah, smet *f.*, smetje.

Abklaub=en, *v. a.* obrati (berem) + obírati; -ſel, *n.* otrebek, pobiraja, pobirek.

Abklopfen, *v. a.* otepsti *f.* + otépati; (weg-) odbiti (bijem), odtrúpiti + odbíjati.

Abkochen, *v. a.* kúhati, variti: skúhati, pokúhati, zvariti; (vollenden) dokúhati, okúhati *pf.*

Abkomm=en, *v. n.* oditi (idem), odriniti + odhájati; (außer Gebrauch-) nehati, opustiti se, v nemar pustiti se + nehovati, opúščati se, pojémati; ich kann nicht-, ne utegnem; -en, *n.* dogovor, pogodba, sprava; -ling, *m.* potomek, potemek, zarodnik.

Abkratzen, *v. a.* stèrgati, dèrzati, párgati: ostèrgati, odèrzati.

Abkühlen, *v. a.* hladiti: ohladiti, shladiti; ſich-, *v. r.* hladiti se: ohladiti se, shladiti se + ohlájati se.

Abkunft, *f.* rod, pleme (g. plemena), koleno, odród.

Abkürz=en, *v. a.* krájšati, krátiti, kèrčiti: okrájšati, prikrájšati, skrájšati, okrátiti, skèrčiti + okrajševati, okračevati, skerčevati; -ung, *f.* krajšava, okrajšava, prikrajšava, okrajšba; (d. Abgekürzte) skrajšek, okrajšek; -ungszeichen, *n* kratica, kratovica, krajšilo.

Ablad=en, *v. n.* skládati, razkládati; razbásati (bašem), zdeti + razbasovati, zdévati; (v. Saumthieren) raztovóriti + raztovárjati; (v. Rücken) razpèrtiti, zdeti + razpèrtati, zdévati; -ungsort, *n.* skladišče.

Ablager=n, *v. a.* nanositi, napláviti + nanášati, naplávljati; -ung, *f.* naplávina, naplavek, nanósina.

Ablaß, *m.* odpúst, odpuščanje, odpuščenje, prizanašba; (kirchl.) odpustek; ohne-, v eno mér, nepreněhoma, nepretèrgoma; -=*a.* odpustni; -en, *v. a.* odpustiti, prizanesti + odpúščati, prizanášati; (am Preiſe) odjénjati, prijénjati + odjenjevati ꝛc.; (Waſſer) spustiti + spúščati; (v. Böſen) pustiti, opustiti + pušćati ꝛc.; von der Klage-, odstopiti od tožbe *pf.*; -geld, *n.* odpustnina; -jahr, *n.* sveto leto; -ungsbeſchluſs, *m.* popustni sklep.

Ablativ, *m.* ablativ, jemavnik, šesti sklon (v latinšćini).

Ablauern, *v. a.* prežati (im), streči (strežem), zalezovati; (einem etwas) izpáziti, ovédeti (vém) + izpazovati.

Ablauf, *m.* stók, odtók, stočáj; (d. Zeitſchrift) preték, zveršetek, konec; nach - eines Jahres, ko leto doteče; -en, *v. n.* oteči (tečem), odteči, steči se + otékati, otákati se; (v. d. Zeit) poteči, doteči, preteči, miniti, zveršiti se + potékati, zverševati se

ꝛc.; (v. d. Uhr) uteči se + utékati se; -v. a. d. Vorrang- prestreči (strežem), prehiteti, v prestrege priti (pridem) + prestrégati.

Abläugnen s. **Ableugnen.**

Ableben, *v. n.* umreti (èm u. merjem), zamreti, doživeti + umírati; - *n.* smert *f.*, umretje, zamretje.

Ableden, *v. a.* lízati (ližem): oblízniti, obólzniti + oblizovati.

Ableeren, *v. a.* prázniti, skládati: izprázniti, sprázniti + izpraznovati.

Ablegat, *m.* poslanec, sel.

Ableg-en, *v. a.* odložiti, zložiti + odlágati; (Kleider) sleči (slečem) + sláčiti; (Schuhe) sezuti (zujem) + sezúvati; den Eid-, priseči (sežem), zapriseči + priségati; die Beichte-, spovédati se (vém), izpovédati se + spovédati se (am), izpovédati se, spovedovati se; ein Zeugniß-, príčati, pričevati, izpričevati: izpríčati; eine Rechnung-, obračúniti, obrájtati + obračunovati, obrajtovati; (eine Gewohnheit) pustiti, opustiti + opúščati; (absenken) grúbati, grebeníčiti: pogrúbati, pogrebeníčiti; (verwerfen) zavréči (veržem, vergel), zametáti (mečem) + zamétati, zametovati; -er, *m.* zameček; (im Weinb.) grebenica, grobenica.

Ablehn-en, *v. a.* zavreči (veržem), ovreči, izpodbiti (bijem) + zamétati, zametovati, overgávati, izpodbíjati; -ung, *f.* zaveržba, overžba.

Ableit-en, *v. a.* odverniti, odvesti (vedem), odvoditi, odkloniti, odvrátiti + odvráčati, odvračevati, odvájati, odklánjati; (Waſſer) kam drugam napeljati (peljem), razpeljati + napeljevati ꝛc.; (in d. Gram.) izpeljati + izpeljevati; -er, *m.* vod, vodník, vodilo; -ung, *f.* odvód, odvodba; odvračilo, razpeljava; (in d. Gram.) izpeljava.

Ablenken s. **Ableiten.**

Ablernen, *v. n.* jemandem etwas-, priučiti se čemu od koga *pf.*

Ableſen, *v. a.* obrati (berem), obtèrgati + obírati, obtèrgovati; (Steine, Raupen) trébiti: otrébiti, pretrébiti.

Ableugn-en, *v. n.* tajiti: utajiti, zatajiti + utajevati; -ung, *f.* utaja, utajitev.

Abliefer-n, *v. a.* izročiti, preročiti, oddati, predati + izróčati, izročevati, oddájati ꝛc.; -ung, *f.* izročitev, izročba, izročilo, oddaja, predaja.

Abliegen, *v. n.* (v. Obſt) mediti se, mečiti se, méhčati se, góditi se: zmediti se, oméhčati se, uležati se (ím); -d, s. abgelegen.

Abliſten, *v. a.* opehàriti, prevàriti, ukániti *pf.* [izmámiti *pf.*

Abloden, *v. a.* izvábiti, zvábiti,

Ablöſchen, *v. a.* pogasiti, ugasiti, popíhniti + pogášati, pogasovati, popihovati; (abwiſchen) brísati (brišem): zbrísati, obrisati - *v. n.* ugásniti, pogásniti + ugášati, ugasovati, ugasnovati.

Ablöß-bar, *a.* odkupljiv, odkupen, odvezljiv; -en, *v. a* osvobóditi, oprostiti, odkúpiti + oproščevati,

odkupovati; (v. Wache) zaméniti, preméniti + preménjati, premenjevati; (einer den andern) čréditi se. verstiti se; ſich –. lóčiti se, krótiti se, krúšiti se + odlóčiti se, odkrúšiti se; –ung, *f.* osvoboditev, oprostitev, rešitev, odkúp; (milit.) menja. zamenja, zamenjava, premenjava; –ungs=, *a.* odkupni; –ungspreis, *m.* odkupnina, odkúpščina.

Abmachen, *v. a.* pogoditi se, dogovoriti se. zméniti se + pogájati se ꝛc.; (mit Fett) béliti: obéliti. zabéliti.

Abmagern, *v. n.* péšati, húdšati, medleti, hudeti, meršaveti, kumerneti: opéšati, shúdšati, omedleti, shudeti, omeršaveti, skumerneti.

Abmähen, *v. a.* kositi, košévati. seči (sečem): pokositi, posečí; abgemähte Wieſe, košenina.

Abmahnen, *v. a.* odsvetovati, odverniti + odsvetávati, odvrácati.

Abmarſch, *m.* odhod, odhodnja. odíd; –iren, *v. n.* oditi (idem), odriniti, vzdígniti se, odpráviti se + odhájati, vzdigovati se, odprávljati se.

Abmartern, *v. a.* múčiti, moriti. terpinčiti: zmučiti, zamoriti.

Abmatten, *v. a.* trúditi: utrúditi; ſich –, *v. r.* péhati, péšati, slabeti, gnati se (ženem): upéhati se, opéšati, oslabeti, ugnati se, izdélati se.

Abmerken, *v. a.* spaziti, zapasti (pasem) *pf.*; an den Augen –, na očéh ubrati (berem).

Abmeſſen, *v. a.* mériti: zmériti, premériti + premérjati.

Abmildern, *v. a.* zlájšati, olájšati, polájšati + zlajševati ꝛc.

Abmühen, *v. a.* péhati: upéhati, utrúditi; ſich–, *v. r.* utépati se (am u. pljem), vpírati se, vbádati se, pertiti se, trúditi se: utrúditi se.

Abnagen, *v. a.* glodati (ám u. glojem), grúditi, gúliti, grizti: oglodati, ogúliti, ogrizti; (v. Mäuſen, škerbljati: oškerbljati; (Abgenagtes) ogrizek. ógrižljej.

Abnähen, *v. a.* prešiti (šijem), prešívati, obšívati *pf.*

Abnahme, *f.* snetje, odvzetje; (d. Kräfte) péšanje. pojéma, pojémanje; (d. Mondes) stáranje; (kleiner werden) manjšava, manjšatev, mánjšanje.

Abnehm=en, *v. a.* sneti (snamem) + snémati; vzeti (vzamem) s česa + jemati (jemljem); den Hut –, odkriti se (krijem) + odkrívati se; den Eid–, v prisego vzeti + jemati; (einſehen) sprevíditi, spoznati + spoznávati; – *v. n.* mánjšati se, giniti, kèrčiti se, kopneti, kopnévati: zmánjšati se. skèrčiti se; (v. Tage) krájšati se, kèrčiti se ꝛc.; (v. Kräften) péšati, slabeti, pojémati: opéšati, oslabeti; (an Brauchbarkeit) zbógati se; (v. Waſſer) uteči se (tečem), pasti (padem) + utékati se, pádati; (v. Schmerze) odleči (ležem) odjénjati + odlégati, odlegovati; –end, *a.* pojemajóč, pešajóč,; der –e Mond, stari mesec; –er, *m.* pre–

jemnik. prejemavec. kupec; =in, *f.* prejémnica, kupčinja.

Abneigung, *f.* neprijazen *f.*, zópernost, spertje. nastor.

Abnorm, *ad.* nepraviłen; -ität, *f.* nepravilnost.

Abnöthigen, *v. a.* po sili vzeti (vzamem), zvèrpati *pf.*

Abnützen, *v. a* ogúliti, zlízati (lížem) + oguljevati, zlizovati; (Schuhe) shoditi *pf.*; (Kleider) obnositi. znósiti. zlízati (zlížem); (abgenützt) obnošen. zlizan, zaguljen; shojen.

Abonn=ement, *n.* naročba. naročilo. predplačilo, podpís; (Geld) naročnina; -ent, *m.* naročnik, predplatnik; podpisnik; -ieren, *v. a.* naročiti, naročiti se, podpísati se (pišem) + naročevati se, podpisovati ɔc.

Abort, *m.* straníšče, zakotek, zakotje.

Abort=ieren, *v. a.* zanositi. nedonositi, spoviti (vijem), znebiti se + spovijati; (v. Thieren) zvreči (zvražem) + zvergovati; -us, *m.* spovitje, splav; spovitek, spovilče.

Abpeitſchen, *v. a.* otepsti, našvigati + otépati; (Früchte) klátiti, prékljati: oklátiti, oprékljati.

Abpflücken, *v. a.* tèrgati, brati (berem): utèrgati. obtèrgati, obrati + obtergovati, obírati.

Abpicken, *v. a.* opiti (pijem), ozobati (bljem), okljevati (kljujem) + opívati.

Abprall, *m.* odbój, odskók, odlét. zdersak; -en, *v. n.* odskočiti, odleteti, zdèrsniti *pf.*

Abprügeln, *v. a.* otepsti. ošeškati. očéhtati, ohrebati, opáhati, nabúnkati + otépati, opahovati.

Abputzen, *v. a.* čéditi, čístiti, snážiti, trébiti: očéditi, očístiti, osnážiti, otrébiti + očiščevati, otrebljevati; (v. Kerze) utreniti. uterniti, usékniti + utrinjati, utrinjevati, otrinjati, usekovati. [razcvéliti.

Abquälen, *v. a.* cvéliti, múčiti; **Abquittieren**, *v. a.* pobótati *pf.*

Abrasieren, *v. a.* obriti (brijem) + obrívati.

Abrathen, *v. a.* odsvetovati + odsvetávati. odgovárjati.

Abräumen, *v. a.* správiti, pospráviti + správljati ɔc.

Abrech=en, *v. a.* ográbiti, zgrábiti + ograbljevati; -ling, *m.* ográbek.

Abrechn=en, *v. a.* obračúniti. preračúniti. preštéviliti, prerájtati, obrájtati + obračunovati. prerajtovati ɔc.; -ung, *f.* obračún, obrájt, preračún, prerájt, preštéva.

Abred=e, *f.* ugovor, izgovor: in - ſtellen, tajiti; izpodbiti (bijem), ugovoriti, odreči (rečem) + izpodbijati, ugovárjati, odrekovati; -en, *v. a.* odsvetovati, odgovoriti + odsvetávati, odgovárjati, razgovárjati; abgeredeter Maßen, po dogovoru.

Abreiben, *v. a.* dèrgati, dèrgniti. dèrzati, stèrgati, gúliti, meti (manem): odèrgati, ostèrgati, ogúliti, zmeti + odergovati ɔc.

Abreifen, *v. n.* dozoreti, dozóriti + dozorévati, dozárjati.

Abreiſ=e, *f.* odhód, odhodnja, odíd; **-en**, *v. n.* oditi (idem), odprávíti se, odríniti, kreniti + odhájati, odprávljati se.

Abreißen, *v. a.* utèrgati, odtèrgati, pretèrgati, odčesniti, odčehniti + utergovati ꝛc.; (ein Haus) podreti (derem) + podírati; – *v. n.* tèrgati se; abgeriſſen, pretergan.

Abreiten, *v. a.* objézditi, objáhati (am u. jašem) *pf.* [metem *pf.*

Abrennen, *v. a.* predírjati, omesti

Abrich̃t=en, *v. a.* úriti, váditi, učiti: izúriti, priváditi, izučiti, priučiti + priučevati, privájati; **-ung**, *f.* vaja. vadba, vadilo. uk; privada, privadba; =sreglement, *n.* vadilni pravilnik.

Abrinnen ſ. **Abfließen.**

Abriſs, *m.* načèrt, očèrt, čertež, očertek; osnutek, osnóv *f.*

Abrollen, *v. a.* valiti, kótati: odvaliti, skótati; (Wäſche) mánjgati, líkati: pománjgati, polikati.

Abröſten, *v. a.* prážiti: oprážiti; (Kaffee) vaditi: povaditi.

Abruf, *m.* pozív, opozív, opozòv; **-en**, *v. a.* pozvati (zovem), opozvati, nazáj pozvati.

Abrupfen, *v. a.* skúbsti, púliti, pípati (pljem): oskubsti, opúliti, opípati.

Abrutſchen, *v. n.* dèrčati (im): dèrkniti, zdèrkniti, posuti se (sujem) + zderkovati, posípati se (pljem).

Abſag=e, *f.* odpoved *f.*, odreka; (Widerruf) oporeka; **-e=**, *a.* odpóvedni; **-en**, *v. a.* odpovédati (vém) + odpovedovati; (widerrufen) oporeči, preklicati (kličem) + oporékati, preklicovati.

Abſatz, *m.* (Paragraf) odstavek, oddelek; (Pauſe) prestanek, oddihljej, prenehljej; (Strofe) kítica; (an Schuhen) peta, opetnja, opétnica; (b. Pflanz.) kolenec, kolence; (Verkauf) prodaja: – finden, razpečávati se, izpod rok iti (grem), lákomo biti (sem), vlak biti za kaj; **-weiſe**, *ad.* pomalu, polágoma.

Abſäubern, *v. a.* čéditi, snážiti: očéditi, osnážiti.

Abſchab=en, *v. a.* stèrgati, škrábati, gúliti: ostèrgati, oškrábati, ogúliti; **-ſel**, *n.* steržine *pl.*

Abſchaff=en, *v. a.* odpráviti, odstáviti, odstrániti, obáliti + odprávljati, odstávljati, odstranjevati; (Geſetze) razveljáviti, preklicati (kličem) ovreči (veržem, vergel) + razveljávljati, preklicovati, overgávati; (aus d. Lande) pregnati (ženem), prognati + pregánjati, progánjati; **-ung**, *f.* odprava, odstava; razveljáva, preklic; pregnanstvo, prognanstvo.

Abſchälen, *v. a.* lúpiti, lúščiti, májiti, béliti: olúpiti, olúščiti, omájiti, obéliti; (Nüſſe, Mais ꝛc.) lúščiti, rúžiti: olúščiti, orúžiti.

Abſchätz=en, *v. a.* céniti: precéniti; **-ung**, *f.* cenitev.

Abſchaum, *m.* pena, posnetek; *fig.* izveržek, izmèt.

Abſcheiden, *v. a.* lóčiti: odlóčiti, razlóčiti + razločevati.

Abſcheren, *v. a.* striči (strižem): ostriči; (etw.) pristriči *pf.*; (Bart) briti (brijem): obriti.

Abſcheu, *m.* gojus, gnjusoba, stud: – haben, gnjúsiti se, stúditi se, gábiti se; – erregen, odúriti se, pristúditi se, omraziti, prinaskútiti; – erregend, *a.* gnjusen, studen, prinaskuten, omerzljiv; –lich, *a.* gerd, gerdoben, gnjusen, nagnjusen, gnjusoben, skrun, naguden, prinaskuten, gaben; –lichkeit, *f.* gerdoba, gerdobija, gnjusoba; gnjusnost ꝛc.

Abſchicken, *v. a.* poslati (šljem), odposlati, odpráviti + pošíljati, odprávljati.

Abſchieben, *v. a.* odmakniti, odríniti, odpahniti, odvaliti + odmikati, odrívati, odpahovati, odváljati; (jemanden) gnati (ženem), tírati.

Abſchied, *m.* slovo (g. slovesa), sloves, razhod; ločitev, razstanek; – geben, posloviti, odsloviti + poslávljati; – nehmen, posloviti se + poslávljati se, doslúžiti *pf.*; (v. Soldaten) doslužno pismo, poslovilo; –sbrief, *m.* slóvesni list; –srede, *f.* beseda o slovesu (razhodu); –strunf, *m.* razhodnja, zdravica o razhodu.

Abſchieß=en, *v. a.* streliti + stréljati; (v. d. Farbe) bledeti; –ig, *a.* sterm, stermen, stermén.

Abſchinden, *v. a.* odreti (derem) + odírati.

Abſchirren, *v. a.* razpreči (prežem), razpráviti + razprégati, razprávljati.

Abſchlachten, *v. a.* klati, (koljem): zaklati, poklati, pobiti (bijem).

Abſchlag, *m.* odbitje, odbitek: in – bringen, odbiti (bijem), odšteti (štejem), odračúniti + odbíjati, odštévati; nach –, odbivši, odštevši; (v. Baume) verhovina; –en, *v. a.* odbiti (bijem), odtrúpiti, odkrúšiti, odkresati (krešem) + odbíjati, odkruševati; (einem etwas) odreči (rečem), odpovédati (vém) + odrekovati, odpovedovati; (m. d. Hacke) odsékati + odsekovati; (d. Feind) odbiti, odgnati (ženem), zaderviti + odbíjati, odgánjati; (v. Baume) klátiti: sklátiti, zbiti (bijem); Waſſer–, scati (ščim): poscati se; (ein Geſuch) zavreči (veržem), ovreči, zaverniti + zavergovati, zavračati.

Abſchläg=ig, *ad.* odpóveden, odrečen, odrekovaven; –ige Antwort, oporeka; –lich, *ad.* na račún; na odbitek.

Abſchleifen, *v. a.* brúsiti: zbrúsiti, nabrúsiti; *fig.* líkati, míkati: olíkati, omíkati.

Abſchleißen, *v. a.* zlízati (ližem), obnositi + zlizovati.

Abſchließen, *v. a.* pripreti, zapreti + pripírati ꝛc.; (eine Arbeit) dokončati, skleniti + dokončevati, sklépati; einen Vertrag –, pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se; abgeſchloſſener Ort, zapertija; zapustija.

Abſchluſs, *m.* sklep, konec, dover-

šek; (Vertrag) dogovor, pogodba; (Abgeſchloſſenes) zaklep, zapertija.

Abſchmeckend, *a.* pust, plehek, neslasten. neslán. [sladkati *pf.*

Abſchmeicheln, *v.a.* prisliniti, pri-

Abſchmelzen, *v.a.* stopíti. raztopiti + stápljati ꝛc.; – *v.n.* topiti se, taliti se: raztopiti se; (v. Schnee) kopneti: skopneti, prekopneti + prekopnévati.

Abſchmutzen, *v.a.* zamázati (mažém). obdélati, ogerditi *pf.*

Abſchnallen, *v.a.* odpeti (pnem), odkópčati + odpénjati. odkopčevati.

Abſchneiden, *v.a.* odrézati (režem), prerézati, odkrójiti + odrezovati, odkrojevati; die Ehre –, opravljati, obrekovati, obírati; (unterhalb) izpodrézati + izpodrezovati.

Abſchnitt, *m.* oddelek, odloček; (Abſchnitzel) odrezek, odrezljej; (Cäſur) odmor.

Abſchnitzel, *n.* rezine *pl.*, rezje, odstrižek; (v. Reben) rožje.

Abſchöpfen, *v.a.* posneti (snamem) + posnémati; weg–, odčrepati (pljem) *pf.*

Abſchrecken, *v.a.* ostrášiti + ostrašévati; –d, *a.* strašen, strahovaven.

Abſchreib=en, *v.a.* prepísati (pišem) + prepisovati; (im Buche) izbrisati (brišem) + izbrisovati; –er, *m.* prepisovavec; =in, *f.* prepisovavka; –gebühr, *f.* prepisnina; –ung, *f.* prepisovanje. prepisatev.

Abſchrift, *f.* prepis. prepisek; (aus d. Buche) izpis, izpisek; –lich, *ad.* v prepisu.

Abſchüſſig, *a.* sterm, stermen, stermén, stermovít, stermoglaven; (etw. geneigt) položen; –e Gegend, stermina, stermól *f.*

Abſchülfeln, *v.a.* otresti + otrésati; iznébiti se + iznebávljati se.

Abſchwächen, *v.a.* slabiti, slábšati, kvariti + oslabiti ꝛc.; – *v.n.* slabeti, pešati: oslabeti, opešati + oslabévati.

Abſchwatzen, *v.a.* einem etwas –, pregovoriti koga za kaj *pf.*

Abſchweif=en, *v.n.* zakerniti, zakreniti, odstópiti, zakolovrátiti *pf.*; –ung, *f.* ovinek.

Abſchwemmen, *v.a.* plákati, plakávati, pláhniti: oplákniti, opláhniti, splahniti + oplakovati ꝛc.; (Holz) pláviti: splaviti; (d. Ufer) izpodriti (rijem), izpodmleti (meljem) + izpodrivati, izpodmíljati.

Abſchwören, *v.a.* (widerrufen) s prísego odpovédati se (vém) + odpovedovati se.

Abſegeln, *v.a.* odpeljati se (ljem), odjádrati, odveslati, odríniti + odpeljávati se.

Abſehen, *v.a.* preglédati, z očmi premériti *pf.*; (einem etwas) spáziti, priučiti se *pf.*; (am Geſichte) poznati, viditi, brati (berem); abgeſehen, naménjen; abgeſehen davon, ne gledé na tó.

Abſeihen, *v.a.* oceditи, odceditи + očéjati; (durch–) preceditи + precéjati.

Abſeit=e, *f.* samina, samija, samotija, zakotek: in der –, od rok, na sa-

mem; -ig, *a.* odročen, odlegel, stranski, nasamen; -s, *ad.* na samem, od rok.

Absend-en, *v. a.* poslati (šljem), odpráviti + pošíljati, odprávljati; -er, *m.* pošiljavec; -in, *f.* pošiljavka.

Absengen, *v. a.* osmoditi, opáliti, ožgati (žgèm), pricvèrkniti + osmójati, ožígati.

Absenk-en, *v. a.* priseči (sežem), pripogniti + priségati, pripogíbati (bljem). *v. n.* odsahevati; -er, *m.* grebenica, grobenica; -ung, *f.* prevál; rob.

Absetz-bar, *a.* odstavljiv; -en, *v. a.* (v. Dienste) odstáviti + odstávljati; (Waren) spečati, razpečati + razpečávati; (unterbrechen) prenéhati, prejémjati + prenehovati *it.*; (in d. Rede) oddehniti se, premólkniti + oddíhati se, oddihovati se; - *n.* prestanek, prenehljej; ohne - austrinken, na dušek izpiti (pijem) *pf.*; -ung, *f.* odstava; (v. Waren) prodaja, razprodaja; prenéhanje.

Absicht, *f.* misel *f.*, namislik, namera, namén, namemba, volja: in der -, za tó; češ, da; -lich, *a.* nalaščen, premišljen, namišljen, namerjen; *ad.* nalašč, navlášč, s premislikom; -slos, *ad.* brez namena.

Absieden, *v. a.* variti: zvariti, obariti.

Absitzen, *v. n.* odsesti (sedem) + odsédati; (v. Pferde) razsesti, zjáhati + razsédati; eine Schuld-, odsedeti *pf.*; sich-, *v. r.* nasedeti se *pf.*

Absolut, *ad.* samoderžen, samovladen, neomejen, absoluten; (an u. für sich) naseben, samonaseben, brezoziren; (v. Stimmen) nadpolovičen, črezpolovičen; -ismus, *m.* samovlada, samovladarstvo, absolutizem; -orium, *n.* odhodno spričevalo, dokončno spričevalo.

Absol-uzion, *f.* odveza; -viren, *v. a.* odvézati (vežem) + odvezovati; (vollenden) dokončati, dognati (ženem) + dokončati; die Schule -, izšólati se, došólati se *pf.*

Absonder-lich, s. wunderlich, -n, *v. a.* ločiti: odlóčiti, oddrúžiti + odločevati, oddruževati; (trennen) krójiti, skergávati: razkrójiti, razlóčiti; (auswählen) izbrati (berem) + izbirati; -ung, *f.* ločitev, odločitev; krojitev.

Absonnig, *a.* odsolnčen, odsojen, osojen; -e Gegend, osoje *pl.*

Absorb-ieren, *v a.* sèrkati + posèrkati; -ierend, *a.* serkaven, piven; -zion, *f.* serkavnost.

Abspänn-en, *v. a.* odstáviti, oddojiti + odstávljati, oddojevati; -ling, *m.* odstávljenec.

Abspann-en, *v. a.* (v. Geist) slabiti: oslabiti, zbégati, pretegniti, presíliti; (nachlassen) odpeti (pnem), odjémjati + odpénjati; (vom Wagen) izpreči (prežem), spreči + izprégati; abgespannt, iznemogel, omedlél, oslabél, oslabel; -end, *a.* slabiven; -ung, *f.* oslabelost, nemočnost, iznemoglost, omedlelost.

Abspänstig, *a.* odpadel: - machen, odverniti + odvráčati.

Abſparen, *v. a.* prihrániti si, pritèrgati si + prihranjevati si, pritergovati si.

Abſpeiſen, *v. a.* nasítiti, nakèrmiti *pf.*; (mit Worten) odpraviti + odprávljati; – *v. n.* odkósiti, odjúžinati, odvečérjati *pf.*

Abſperren, *v. a.* zapreti + zapirati; (den Weg) zapreti, založiti *pf.*

Abſpiegeln, ſich, *v. r.* zercáliti se, kázati se (žem), vtrínjati.

Abſprech-en, *v. a.* odreči (rečem), izpodbiti (bijem) + odrékati, odrekovati, izpodbíjati; (nehmen) vzeti (vzamem) + jemati (jemljem); das Leben –, k smerti obsóditi + obsójati, obsojevati; (Urtheil fällen) razsóditi + razsójati ꝛc; -eriſch, *a.* er iſt –, vse rad izpodbija (ometa).

Abſpringen, *v. n.* odskočiti, odleteti, odbiti se (bijem), odštèrkniti + odskakovati, odlétati, odbíjati se, odštèrkovati; (v. einer Partei) odstópiti, iznevériti se + odstópati.

Abſprung ſ. Unterſchied.

Abſpül-en, *v. a.* oplákniti, splákniti, opláhniti, opolíniti + oplakovati; (d. Ufer) podmleti (meljem), izpodnesti + podmíljati, izpodnášati; -icht, *n.* pomije *pl.*, oplaka.

Abſtamm-en, *v. n.* izhájati, pohájati, rodú biti (sem), rod šteti (štejem); (gram.) izpeljevati se; -ung, *f.* rod, pleme (g. -na), rodovina; (gram.) izpeljava, izvir; (Abſtämmlinge) zarod, potomstvo; zarodíči, potomki, mlajši *pl.*

Abſtand, *m.* daljnost, oddáljenost, delja, deljava, odleglost; (Unterſchied) različnost, razloček, razlika; (v. Rechte) odstóp.

Abſtänd-er, *m.* (Baum) suhál *f.*; -ig, *a.* osehel, osuhel, ostaričen.

Abſtatt-en, *v. a.* verniti, poverniti, vrátiti + vrácati, vračevati, povračevati; (Gebühren) plácati, poplácati + plačevati; Beſuch –, obiskati (iščem) + obiskovati; Bericht –, poročiti + poróčati; -ung, *f.* vračilo, povračilo, povernilo, povračba; plačilo.

Abſtäub-en, *v. a.* omesti (metem) + ométati; -er, *m.* omelo, ometalo.

Abſtech-en, *v. a.* (d. Thier) klati (koljem): zaklati, zabosti (bodem); (weg–) pahniti, odpahniti, súniti *pf.*; (im Kartenſp.) ubiti + ubíjati; – *v. n.* odlikovati se, ne prilégati se; -er, *m.* ovinek.

Abſtehen, *v. n.* (ablaſſen) odstópiti, ustópiti + odstopovati; (entfernt ſein) saksebi biti (sem), oddaljen biti; (v. Wein) zavreti *pf.*; (v. Baum) usehniti, usahniti + usíhati; (v. Thieren) giniti, cépati, cèrkati: pogíniti, cépniti, pocépati, cèrkniti; ſich –, *v. r.* nastati se (stojím) *pf.*

Abſteig-en, *v. n.* razsesti (sedem), doli zlesti + razsédati; (einkehren) ostati (stanem), nastániti se, prenočiti + prenoćevati, -equartier, *n.* stan, ostajališče, ostaja, nočišče, prenočišče.

Abſtell-en, *v. a.* (weg–) odstáviti, odmakniti + odstávljati, odmíkati; (beſeitig.) odpráviti, ovreči (veržem),

odstrániti + odprávljati, ométati; (zum Milit.) v vojaštvo dati + dajati; -ung, *f.* odstava, odprava; oddaja.

Abſterben, *v. n.* mreti (merjem): umreti, zamreti, pomreti; (v. Gliedern) otèrpniti, premreti, odreveneti + oterpévati, premirati; (v. Pflanz.) sušiti se, sehniti, sahniti: usahniti, posušiti se, usušiti se; (der Welt) odmreti + odmírati; abgeſtorben, zamèrl, mertev; premèrl, premèrt, oterpnjen, oterpnél; sušen, osuhel; (abgeſt. Baum) suhál, sušica, suhlica, suhota; -*n.* smert *f.*, odmretje.

Abſtimm-en, *v. n.* glasovati, glasiti; -*v. a.* vbrati (berem), ubrati + ubírati; -ung, *f.* glasovanje, glasitev.

Abſtoß-en, *v. a.* odpahniti, odbólgniti, odtisniti, odbiti (bijem), odríniti, odkreniti + pahati, odpahovati, odtiskovati, odbívati; (d. Herz) tèrgati: pretèrgati, presúniti; -end, *a.* oson, oduren, omerzljiv.

Abſtraf-en, *v. a.* kaznovati, strahovati: kázniti, v strah prijeti (prímem); -ung, *f.* kazen *f.*, kaznovanje, strahovanje.

Abſtrahieren, *v. a.* posneti (snamem), povzeti (vzamem) + posnémati, povzémati; (abſehen) ne glédati na kaj, brez ozira na kaj.

Abſtrakt, *a.* posnét, umski, abstrakten; -ion, *f.* posnema, posnetje, abstrakcija.

Abſtreifen, *v. a.* múliti, smúkati, múziti, dèrzati: omúliti, osmúkati, omúziti, omúzniti; (d. Haut) odreti (derem) + odírati.

Abſtreiten, *v. a.* (ſtreitig machen) pobíjati, izpodbíjati, odrekovati, ugovárjati.

Abſtumpfen, *v. a,* kèrhati, topiti: skèrhati, zakèrhati, stopiti, zatopíti *pf.*; (d. Geiſt) presiliti, pretégniti, oslabiti, zagúliti *pf.*

Abſturz, *m.* prepád (*f.* u. *m*), preval; sterm6l *f.*

Abſtürzen, *v. n.* zverniti se, vdreti se (vderem), telébniti, bútniti *pf.*; (nach u. nach) nagíbati se (bljem), odsédati se.

Abſtutzen, *v. a.* prirézati (režem), prisékati, prikrátiti, prikrájšati + prirezovati, prisekovati, prikrajševati; (m. d. Sichel) prižeti (žanjem) + prižévati; (d. Schweif) štúliti: prištúliti; abgeſtutzt, kebast.

Abſud, *m.* obarek, zvarek, prevretek, zvara, zavrélica.

Abſurd, *a.* áboten, nespámeten, bedast; -ität, *f.* ábota, nespamet *f.*, bedačija, bedaštvo.

Abzeß, *m.* tur, tvor, bula, gnojavica, gumpa.

Abt, *m.* opat; -ei, *f.* opatija; -lich, *a.* opatijski; -eigefälle, *f.* opatovina.

Abtheil, *m.* delež; -en, *v. a.* deliti, lóčiti: oddeliti, razdeliti, odlóčiti + razdeljevati, razločevati; (mit einer Wand) pregraditi + pregrájati; -ung, *f* razdel, razdelek, oddelek, kamp; (d. Handlung) delitev, razde-

litev; pregraja; (Fach) predel, predal, predalec; (der Haare) preča. pranč; -ungszeichen, *n.* delílo, ločilo.

Abthun, *v. a.* končati, dokončati, dovèršiti, dognati (ženem) + dokončevati, doveršévati.

Aebt=iſſin, *f.* opatica, optažica; -lich, *a.* opátski, opátovski.

Abtöt=en, *v. a.* krotiti, strahovati: ukrotiti, umoriti, zamoriti, zatreti (tarem) + zatírati; -ung, *f.* krotitev, ukrotitev, strahovanje, zamoritev.

Abtrag, *m.* plačilo, poplačilo. poravnilo; namestilo; -en, *v. a.* plačati, poplačati, poravnati + plačevati, poravnovati; (d. Mauer) podreti (derem) + podírati; (Kleider) obnositi *pf.*; (Schuhe) shoditi *pf.*; abgetragen, obnošen, zlizan; shojen.

Abträufeln, *v. n.* kápati, kapljeváti, odkepljevati ɔc.

Abtreib=en, *v. a.* odgnati (ženem), pregnati, odpoditi, odtírati, spókati + odgánjati, odpojevati; (Bienen) pregnati + pregánjati; (m. Rauch) prekaditi + prekájati; (d. Feind) odpoditi, zapoditi, odbiti (bijem), odgnati + odbijati, odgánjati.

Abtrennen, *v. a.* lóčiti, odlóčiti + odločevati; (d. Naht) párati, porjati (porjem): odporjati.

Abtret=en, *v. a.* ustópiti, odstópiti, prepustiti + odstopovati, prepúščati; (d. Weg) teptati: poteptati, shoditi, razhoditi, zapárgati, *pf.*; (Schuhe) švedrati, krevljati: pošvedrati, skrevljati; (Hirſe) meti (manem): ometi; - *v. n.* odstópiti, oddáljiti se + odstópati, oddaljevati se; -ung, *f.* odstóp, prepuščenje; -ungs=*a.* odstopni.

Abtrinken, *v. a.* odpiti (pijem) + odpívati.

Abtritt, *m.* odstòp, odstopek; (Abort) stranišče.

Abtrocknen, *v. a.* sušiti: posušiti; (d. Schweiß) otreti (tarem), obrisati (brišem) + otírati, obrisovati; - *v. n.* sušiti se, sahniti: posušiti se, zasušiti se, usahniti. osehniti, osekniti, odsahniti + usihati, usahnovati.

Abtrumpfen, *v. a.* z gerdo odpráviti + odprávljati.

Abtrünnig, *a.* odmeten, verolomen, odpadel, nezvést; - werden, iznevériti se; -e, *m.* odmetnik, odpadnik; -e, *f.* odmétnica, odpádnica; -heit, *f.* odmetnost, odpadlost, verolomnost, nezvestoba.

Abtwürde, *f.* opatstvo.

Aburtheil=en, *v. a.* obsóditi + obsójati, obsojevati; razsóditi + razsójati, razsojevati; -ung, *f.* obsodba; razsodba.

Abwägen, *v. a.* téhtati, vágati, téžati, téžkati: potéhtati, zvágati; (weg-) odvágati, odmériti *pf.*; (überlegen) prevdáriti, premísliti + prevdárjati, premišljevati.

Abwälzen, *v. a.* odvaliti, odváljati *pf.*

Abwandel=bar, *a.* pregiben, pregibljiv, sklonljiv; **-n**, *v. a.* pregibati (bljem), sprégati, sprézati; **-ung**, *f.* pregibatev, spregatev, sprega.

Abwart=en, *v. a.* počákati + počakovati, pričakovati.

Abwärts, *ad.* dol, navzdol, navdol, v niz, z brega.

Abwaſch=becken, *n.* medenica, umiválnica, umivalnik; **-en**, *v. a.* omiti (mijem), oprati (perem) + omívati, pomívati, opírati; (d. Geſicht) umiti + umívati; (weg-) odmiti + odmívati; **-waſſer**, *n.* poplakulja, pomije *pl.*; **-ſchaf**, *n.* pomiják.

Abwechſel=n, *v. n.* verstiti se, čréditi se, prebírati se; premínjati se, méniti se; **-nd**, *a.* menjaven, premínjaven, premenljiv, nestanoviten; *ad.* menjaje se; **-ung**, *f.* menjava, preminjava, menja, verstitev, čredba.

Abweg, *m.* nápečen pot, stranpot, zabodek; auf **-e** gerathen, zabloditi, zaorati (orjem), zakèrniti; **-s**, *ad.* s poti, od rok, strani; **-ſam**, *a.* odročen, odpoten, stranski, pristranski.

Abwehr, *f.* bramba, obramba, ohramba; upòr. vpòr; **-en**, *v. a.* brániti, hrániti, várovati: ubrániti, ohrániti, obvárovati; (ableufen) odverniti, odbiti (bijem) + odvrácati, odbijati; **-mittel**, *n.* branilo, bran *f.*

Abweich=en, *v. a.* (weich machen) mečiti, mehčati: omečiti; (v. recht. Wege) odstópiti, zakèrniti, oddáljiti se + odstópati, oddaljevati se; (ſich unterſcheid.) lóčiti se, razlikovati se, odlikovati se; abgewichen, pretekel, minúl; **-en**, *n.* odstóp, oddáljenje; (Krankheit) hitrica, drista, švigla; **-end**, *a.* razlíčen, razločen.

Abweid=en, *v. a.* popasti, pomúliti + popasovati; **-eſchaden**, *m.* popaša.

Abweiſ=en, *v. a.* odpráviti, zavernìti + odprávljati, zavrácati; (Bitte) odreči (rečem) + odrekovati; (Klage) zavreči (veržem), ovreči + zamétati, zametovati, ométati; **-lich**, *a.* odrečen, odnikaven, ometen, overžen, overgljiv; **-ung**, *f.* odprava, zavernitev, zavračba, odreka.

Abwelken, *v. n.* veneti, sahniti, sehniti, vedleti: zveniti, uveniti, usahniti, posahniti, zvedleti; abgewelkt, vel, zvedel, osehel.

Abwend=bar, *a.* odvračljiv, odstranljiv; **-en**, *v. a.* odverniti, zaberniti, odkreniti, odstrániti + odvrácati, zavrácati; **-ig machen**, ſ. Abwenden.

Abwerfen, *v. a.* zvreči (veržem) + zvergovati; (im Handel) nesti, vreči (veržem); die Hörner-, omúliti se *pf.*

Abweſ=end, *a.* nepričujóč, nenazóč, nevpričen, oddaljen; er iſt **-**, ni ga tu; **-enheit**, *f.* nepričujočost, nevpričnost.

Abwetzen, *v. a.* brúsiti + zbrúsiti; (Kleider) zlízati (ližem) *pf.*

Abwickeln, *v. a.* zmótati, odmótati, razmótati; ſich **-**, *v. r.* mótati se.

Abwirtſchaften, *v. a.* okmetovati, dokmetovati, ogospodáriti, zagospodáriti *pf.*

Abwiſch=en, *v. a.* brisati (brišem): obrísati, pobrísati, otreti (tarem u. terem); **-tuch**, *n.* brisača, brisalo, otiráča.

Abwurf, *m.* zveržek, zvergljcj; (Ertrag) donesek, obrodek, pridelek.

Abzählen, *v. a.* prešteti (štejem). prešteváti; (weg-) odšteti + odštévati.

Abzapfen, *v. a.* odtočiti, odcediti, odčépiti + odtákati, odcéjati.

Abzäumen, *v. a.* razbèrzdati, razpráviti + razberzdovati.

Abzehr=en, *v. n.* hújšati, medleti, kumerneti: shújšati, skumerneti, zmedleti; abgezehrt, shujšan, kumern; **-ung**, *f.* sušica, dera.

Abzeich=en, *n.* známenje, biljega, znamilo; **-nen**, *v. a.* rísati, čèrtati: narisati, obrísati, očèrtati; **-nung**, *f.* obris, načèrt, načertek.

Abziehen, *v. a.* (weg-) odtégniti, odmakniti + odtegovati, odmikati; (Kleider) sleči (slečem) + sláčiti; (Schuhe) sezuti (zujem) + sezúvati; (an d. Zahlung) odšteti (štejem), pritèrgati, utèrgati + odštévati, pritergovati; (Wein) pretočiti + pretákati; die Haut-, odreti (derem) + odirati; **-ſtein**, *m.* osla.

Abzielen, *v. n.* mériti, namérjati, namenjen biti (sem).

Abzirkeln, *v. a.* šestiliti, s šestilom mériti: izmériti, obšestíliti.

Abzug, *m.* (Abmarſch) odhód, odhodnja; (im Rechnungsweſ.) odbitek, odštevek, uteržek, odvzetek: in - bringen, odšteti (štejem), odbiti (bijem) + odštévati ꝛc.; **-ſtanal**, *m.* vodotók, jarek, vodovód, pretok; **-ſtraben**, *m.* jarek, zdražnica.

Abzwacken, *v. a.* odščípniti, uščípniti, odpávhniti + odščípati.

Ac, Acc ꝛc. ſ. **Az, Alk.**

Ach, *int.* oh! joj! hej! jómnasta! joj meni; **-at**, *m.* agát, ogát; **-el**, *f.* resa, resica, os *f.*, osina; *coll.* resje, osinje; (v. Flachſe) pezdír, pezdér; *coll.* pezdirje, pezderje.

Achſe, *f.* os *f.*, podós *f.*, podvóz *f.*; (am Haſpel) vreteno, vratilo; per -, na kolih.

Achſel, *f.* pleče, rama; *dim.* rámica; (untere) pázuha, pázduha, pazha; die - zucken, komizgati, komúcati: skomizgati, skomúcati: **-=a.** ramni, plečni; **-band**, *n.* rámnica; **-bein**, *n.* skolek; **-riemen**, *m.* obrámnica; **-zucken**, *m.* komizg, skomizg.

Achſen=, *a.* osni; **-nagel**, *m.* osnik, lunek; **-ſchmiere**, *f.* kolomáz.

Acht, *n.* osem; je -, po osem; um - Uhr, ob osmih; (Zahl) ósmica, osminka.

Acht, *f.* (Achtſamkeit) mar *f.*, pazanja, pomnja, pozor; **-geben**, páziti; außer - laſſen, v nemar pustiti, zanemárati, zanemáriti + v nemar púščati, zanemárjati; ſich in - nehmen, várovati se; gib-, lej, glej, pazi; habt -, pozor; pázite; **-, f.** (Verbannung) pregnanstvo, prognanstvo, izób-

čenje; prepoved *f.*; in-thun, izgnati (ženem). prognati, izóbčiti + izgánjati, izobčevati; v prepoved djati (dem) + dévati.

Achtbar, *a.* spoštljív, spoštèn, spoštován, častitljív; -keit, *f.* spoštljivost, spoštovanje.

Acht=e, *n. ord.* osmi; -eck, *n.* osmerokotje; -eckig, *a.* osmerokoten, osmerovoglàt; -eimer, *m.* osmák; -el, *n.* osmi del, osmin; =format, *n.* osmerka.

Achten, *v.a.* (acht geben) páziti, čúvati, streči (strežem), váncati; (ſchätzen) čislati, v čislih imeti (ám), spoštovati, céniti, obrajtovati; (ſich kümmern) mar biti za kaj (= česa), róditi za kaj, na skerbi imeti (ám); geachtet, spoštován, častít, čestít.

Aechten, *v. a.* prognati (ženem), pregnati, izgnati, izóbčiti + izgánjati, izobčevati; ein Geächteter, prognanec.

Acht=ender, *m.* osmorógi jelen; -end, *ad.* osmič; -erlei, *num.* osmeri; -fach, fältig, *num.* osmerni, osmernat; -füßig, *a.* osmonóg, osmeronóg, osmeronogàt; -geber, *m.* čuváj; -geſpann, *f.* osmér *f.*; -halb, *ad.* polosem; -händig, *a.* osmorók, osmerorók; -hundert, *num.* osem sto; =mal, *ad.* osemstokrat; =malig, *a.* osemstokráten; -jährig, *a.* osemleten, osmerolóten; -köpfig, *a.* osmogláv, osmerogláv; -los, *a.* vnemaren, zanemaren, neróden, nepazljív; -loſigkeit, *f.* vnemarnost &c.; -mal, *ad.* ósemkrat, osem potov; =ig, *a.* osemkraten, osmerokraten.

Acht=ſam, *a.* pazen, pazljív, maren, pozoren; =ſamkeit, *f.* pazljivost, pozornost; -ſeitig, *a.* osmerostrán; -tägig, *a.* osemdneven, osmerodneven; -ung, *f.* spoštovanje, poštovanje, čast; -ungswürdig, *a.* častitljív, čestitljív, spoštljív, častivreden.

Acht=zehn, *num.* ósemnajst; =te, *num.* ósemnajsti; =tel, *n.* osemnajstin; -zig, *n.* osemdesét, osem desét; (Kt.) osemréd; -ziger, *m.* starček osemdesetih let; -zigſte, *num.* osemdeseti; -zigſtens, *ad.* osemdesetič.

Aechzen, *n.* stók, stókanje; - *v. a.* jéčati (im), stókati (am u. stočem), jávkati, tárnjati, tarnjávati; (v. Anſtrengung) skekati (am u. skečem).

Acker, *m.* njiva (Kt. gnjila); *dim.* njívica; (gekaufter) kúpnica; -= *a.* poljski; -arbeit, *f.* poljsko delo; -bar, *a.* oralen, ralen; -bau, *m.* poljedelstvo, poljstvo, kmetijstvo, zemljedelstvo, ratarstvo; -bauer, *m.* poljedelec, kmet, oratáj, oratár; -baugeſellſchaft, *f.* kmetijska družba; -feld, *n.* polje, oranica; -frucht, *f.* póljšćina, pridelek, obrodek; -furche, *f.* brazda; -geräthe, *n.* poljsko orodje; -land, *n.* polje, oranica; -n, *v.a.* orati (orjem); -rain, *m.* omejek; zare *pl.*, ozara; -ſcholle, *f.* kepa, gruča, grobljа; -ſmann, *m.* oratáj, ratáj, poljedelec; -winde, *f.* (Convulvulus arvensis) slak.

A conto, *ad.* na račún, v popréd.

Abwirtſchaften, *v. a.* okmetovati, dokmetovati, ogospodáriti, zagospodáriti *pf.*

Abwiſch=en, *v. a.* brísati (brišem): obrísati, pobrísati, otreti (tarem u. terem); **-tuch**, *n.* brisača, brisalo, otiráča.

Abwurf, *m.* zveržek, zvergljej; (Ertrag) donesek, obrodek, pridelek.

Abzählen, *v. a.* prešteti (štejem). prešteváti; (weg-) odšteti + odštévati.

Abzapfen, *v. a.* odtočiti, odcediti, odčépiti + odtákati, odcéjati.

Abzäumen, *v. a.* razbèrzdati, razpráviti + razberzdovati.

Abzehr=en, *v. n.* hújšati, medleti, kumerneti: shújšati, skumerneti. zmedleti; abgezehrt, shujšan, kumern; **-ung**, *f.* sušica, dera.

Abzeich=en, *n.* známenje, biljega, znamilo; **-nen**, *v. a.* rísati, čèrtati: narisati, obrísati, očèrtati; **-nung**, *f.* obris, načèrt, načertek.

Abziehen, *v. a.* (weg-) odtégniti, odmakniti + odtegovati, odmikati; (Kleider) sleči (slečem) + sláčiti; (Schuhe) sezuti (zujem) + sezúvati; (an d. Zahlung) odšteti (štejem), pritèrgati, utèrgati + odštévati, pritergovati; (Wein) pretočiti + pretákati; die Haut-, odreti (derem) + odírati; **-ſtein**, *m.* osla.

Abzielen, *v. n.* mériti, namérjati, namenjen biti (sem).

Abzirkeln, *v. a.* šestiliti, s šestilom mériti: izmériti, obšestíliti.

Abzug, *m.* (Abmarſch) odhód, odhodnja; (im Rechnungsweſ.) odbitek, odštevek, uteržek, odvzetek: in - bringen, odšteti (štejem), odbiti (bijem) + odštévati ꝛc.; **-ſtanal**, *m.* vodotók, jarek, vodovód, pretok; **-ſtraben**, *m.* jarek, zdražnica.

Abzwacken, *v. a.* odščípniti, uščípniti, odpávhniti + odščípati.

Ac, Acc ꝛc. ſ. **Az, Aff.**

Ach, *int.* oh! joj! hej! jómnasta! joj meni; **-at**, *m.* agát, ogát; **-el**, *f.* resa, resica, os *f.*, osina; *coll.* resje, osinje; (v. Flachſe) pezdír, pezdér; *coll.* pezdirje, pezderje.

Achſe, *f.* os *f.*, podós *f.*, podvóz *f.*; (am Haſpel) vreteno, vratilo; per -, na kolih.

Achſel, *f.* pleče, rama; *dim.* rámica; (untere) pázuha, pázduha, pazha; die - zucken, komizgati, komúcati: skomizgati, skomúcati: **-=a.** ramni, plečni; **-band**, *n.* rámnica; **-bein**, *n.* skolek; **-riemen**, *m.* obrámnica; **-zucken**, *m.* komizg, skomizg.

Achſen=, *a.* osni; **-nagel**, *m.* osnik, lunek; **-ſchmiere**, *f.* kolomáz.

Acht, *n.* osem; je -, po osem; um - Uhr, ob osmih; (Zahl) ósmica, osminka.

Acht, *f.* (Achtſamkeit) mar *f.*, paznja, pomnja, pozor; **-geben**, páziti; außer - laſſen, v nemar pustiti, zanemárati, zanemáriti + v nemar púščati, zanemárjati; ſich in - nehmen, várovati se; gib-, lej, glej, pazi; habt -, pozor; pázite; **-**, *f.* (Verbannung) pregnanstvo, prognanstvo. izób-

čenje; prepoved *f.*; in-thun, izgnati (ženem). prognati, izóbčiti + izgánjati, izobčevati; v prepoved djati (dem) + dévati.

Achtbar, *a.* spoštljív, spoštèn, spoštován, častitljív; -keit, *f.* spoštljivost, spoštovanje.

Acht=e, *n. ord.* osmi; -eck, *n.* osmerokotje; -eckig, *a.* osmerokoten, osmerovoglàt; -eimer, *m.* osmák; -el, *n.* osmi del, osmin; =format, *n.* osmerka.

Achten, *v. a.* (acht geben) páziti, čúvati, streči (strežem), vánčati; (ſchätzen) čislati, v čislih imeti (ám), spoštovati, céniti, obrajtovati; (ſich kümmern) mar biti za kaj (= česa), róditi za kaj, na skerbi imeti (ám); geachtet, spoštován, častít, čestít.

Aechten, *v. a.* prognati (ženem), pregnati, izgnati, izóbčiti + izgánjati, izobčevati; ein Geächteter, prognanec.

Acht=ender, *m.* osmorógi jelen; -ens, *ad.* osmič; -erlei, *num.* osmeri; -fach, fältig, *num.* osmerni, osmernat; -füßig, *a.* osmonóg, osmeronóg, osmeronogàt; -geber, *m.* čuváj; -geſpann, *f.* osmér *f.*; -halb, *ad.* polosem; -händig, *a.* osmorók, osmerorók; -hundert, *num.* osem sto; =mal, *ad.* osemstokrat; =malig, *a.* osemstokráten; -jährig, *a.* osemleten, osmeroléten; -köpfig, *a.* osmogláv, osmerogláv; -los, *a.* vnemaren, zanemaren, neróden, nepazljív; -loſigkeit, *f.* vnemarnost ɔc.; -mal, *ad.* ósemkrat, osem potov; =ig, *a.* osemkraten, osmerokraten.

Acht=ſam, *a.* pazen, pazljív, maren, pozoren; =ſamkeit, *f.* pazljivost, pozornost; -ſeitig, *a.* osmerostrán; -tägig, *a.* osemdneven, osmerodneven; -ung, *f.* spoštovanje, poštovanje, čast; -ungswürdig, *a.* častitljív, čestitljív, spoštljív, častivreden.

Acht=zehn, *num.* ósemnajst; =te, *num.* ósemnajsti; =tel, *n.* osemnajstin; -zig, *n.* osemdesét, osem desét; (Kt.) osemréd; -ziger, *m.* starček osemdesetih let; -zigſte, *num.* osemdeseti; -zigſtens, *ad.* osemdesetič.

Aechzen, *n.* stók, stókanje; - *v. a.* jéčati (ím), stókati (am u. stočem), jávkati, tárnjati, tarnjávati; (v. Anſtrengung) skekati (am u. skečem).

Acker, *m.* njiva (Kt. gnjila); *dim.* njívica; (gekaufter) kúpnica; -= *a.* poljski; -arbeit, *f.* poljsko delo; -bar, *a.* oralen, ralen; -bau, *m.* poljedelstvo, poljstvo, kmetijstvo, zemljedelstvo, ratarstvo; -bauer, *m.* poljedelec, kmet, oratáj, oratár; -baugeſellſchaft, *f.* kmetijska družba; -feld, *n.* polje, oranica; -frucht, *f.* póljščina, pridelek, obrodek; -furche, *f.* brazda; -geräthe, *n.* poljsko orodje; -land, *n.* polje, oranica; -n, *v. a.* orati (orjem); -rain, *m.* omejek; zare *pl.*, ozara; -ſcholle, *f.* kepa, gruča, grombija; -ſmann, *m.* oratáj, ratáj, poljedelec; -winde, *f.* (Convulvulus arvensis) slak.

A conto, *ad.* na račún, v popréd.

Ad acta, *ad.* strani.

Act ſ. **Akt.**

Adagio, *a.* lahno, polagano.

Adaptier=en, *v.a.* prirediti, priprávi-ti + priredovati, priprávljati; -ung, *f.* priredba, priprava.

Adäquat, *a.* primeren, priličen.

Addi=eren, *v. a.* sešteti (štejem) + seštévati; (dazurechn.) došteti + doštévati; -zion, *f.* sešteva; došteva; =stafel, *f.* došteválo, došteválnica.

Addreſſ=ant, *m.* nadpisavec, nadpisnik; -at, *m.* nadpísanec; -e, *f.* nadpís, napís; (Zuſchr.) pismo; -ieren, *v.a.* nadpis naprávi-ti + naprávljati, adresovati, adresírati.

Adel, *m.* plemstvo, plémenstvo; plemenita gospôda; (Vorzug) stan, plemenitost, žlahtnost, blagorodnost; -ig, *a.* plemenít, plemeniten, blagoroden, žlahtnoroden, žlahtniški; -ige, *m.* plemič, plemenitáš, plemenitnik, žlahtnik; *f.* plemenitnica, žláhtnica; -n, *v.a.* plemeniti, žlahtiti: požlahtiti, plemenstvo podeliti + požlahtnovati, plemenstvo podeljevati; (erheben) povíšati + povišévati, blážiti; -s=, plemiški, plemeniški, žlahtniški; -ſtand, *m.* plemenstvo, žlahtništvo, žlahtni stan.

Adept, *m.* zlatodéj, zlatodelnik.

Ader, *f.* žila; *dim.* žílica; *coll.* žilovje; Blut- (vena), odvódnica, pošten; Schlag- (arteria), ciplja, privódnica; goldene-, zlata žila; -laſſen, púščati: kerví izpustiti; -s *a.* žilni; -förmig, *a.* žilast; -icht, ig, *a.* žilav, žilat, žilovít; -laſs, *m.* pušča-nje (kervi); -los, *a.* brezžílen; -reich ſ. Adericht; -ſchlag, *m.* žilobitje, žilni trip.

Abhäſion, *f.* sprijemljivost, prideržljivost; -svermögen, *n.* sprijemavnost.

Adieu, *int.* z Bogom! Bog s tebój (vami)! srečno!

Adjektiv, *n.* pridevnik, prilog; -iſch, *a.* prideven, priložen.

Adju=dizieren, *v. a.* prisóditi, pripoznati, prireči (rečem) + prisójati, prisojevati, pripoznávati, prirekovati; -ngieren, *a. v.* pridrúžiti + pridruževati; -uft, *m.* pristav, priročník, adjúnkt; -ſtieren, *v.a.* uravnati + uravnovati; (milit.) oborúžiti + oboroževati; -ſtierung, *f.* vojaška oprava; -tant, *m.* pribočnik, adjutánt.

Adlatus, *m.* pobočnik, pomočník.

Adler, *m.* orel, postojna; *dim.* orlič, orličék; -s *a.* orlov; -geier, *m.* bèrkasti ser; -ſaumfarn, (Pteris aquilina) orlova praprot *f.*

Adminiſtr=ativ, *a.* upraven, oskerbovaven; -ator, *m.* upravnik; (Pfarr-) namestnik, oskerbnik; -azion, *f.* uprava, administracija, -ieren, *v. a.* uprávljati, oskerbovati, namestovati.

Admiral, *m.* barkadór, namorni poveljnik, admirál.

Adnotazion, *f.* zaznamba, zaznamovanje.

Adop=tieren, *v. a.* vsinóviti, posinóviti, za sina vzeti (vzamem u. vze-

mem) *pf.*; (ein Mädch.) pohčériti, za hčer vzeti + jemati (mljem); -tiv=ſohn, *m.* posinóvljenec, skupnik, -tivtochter, *f.* pohčérjenica, skúpnica; -zion, *f.* posinóvljenje.

Advent, *m.* advent, adventni čas, Gospodov prihod; -= *a.* adventni.

Adverb, *m.* prislov, prirečje; -ial, *a.* prisloven, prirečen.

Advokat, *m.* pravdnik, pravdosrednik, advokát.

Aëro=meter, *m.* zrakomér, -naut, *m.* zrakoplavec; -ſtatik, *f.* nauk o ravnovagi soparjev, aerostátika.

Affaire ſ. Streit, Geſchäft.

Affe, *m.* ópica, mérkovica; *dim.* ópičica.

Affekt, *m.* ogenj, strast *f.*; in -gera=then, razgreti se (grejem), vneti se (vnamem n. vnemem); -azion, *f.* presiljava, presiljenost, hlimba, pačenje; -ieren, *a. n.* páčiti se, hliniti se, délati se, repénčiti se, siliti se; -iert, *a.* presiljen, hlinjiv.

Aeffen, *v. a.* oponášati, bebca délati iz koga.

Affen=, *a.* ópičji; -liebe, *f.* slepa ljubezen.

Aff=inität, *f.* sváščina, svaštvo, svojást; -irmazion ſ. Bejahung; -izieren, *v. a.* prijeti (primem) se koga +, prijémati; kúžiti + okúžiti.

After, *m.* zadek, zádnjica, rit *f.*; guza, gúzica; -arzt, *m.* dohtar skaza, mazáč; -beſtand, *m.* podnajém; -geber, *m.* podnajemnik; -chriſt, *m.* svetohlinec, tercijalec; -darm, *m.* ritnik, kónčnica; -glaube, *f.* goljufna vera; -könig, *m.* lažnjivi kralj; -korn, *n.* zádnjina; -proſet, *m.* lužnjivi prorok; -weisheit, *f.* puhlo modrijanstvo, modrija.

Age, *f.* pezdír, pezdér; *coll.* pezdirje; (am Getr.) resa, résina.

Agent, *m.* opravnik, opravilnik, agént; -ſchaft, *f.* opravilstvo, agencija.

Agg=lomerat, *n.* napláv, naplávina, nanós; zagreb; -regat, *n.* nabór, nabirek; ogrèb, natèp, soderga; -reſſiv, *a.* napaden, sovražen.

Aegide, *f.* varstvo, krilo, okrilje.

Agieren, *v. a.* kriliti, krétati.

Agio, *n.* nadavek, ažija.

Agitator ſ. Aufwiegler.

Agnat, *m.* sorodnik, sorodovinec.

Agrikultur, *f.* kmetijstvo, kmeštvo, poljedelstvo, poljstvo.

Ah! *int.* a! o! dè-te!

Ahl=e, *f.* šilo, bodilo; -enförmig, *a.* šilast; -enmacher, *m.* šilar.

Ahm, *f.* dvevederník; -en, *v. a.* méri ti: zméri ti.

Ahn, *m.* ded, preded, prednik; -*f.* bábica, prebábica, prédnica; die -en, prededje, prédniki, prednamci.

Ahnd=en, *v. a.* svariti, kárati, krégati: posvariti, pokrégati, pokárati; (ſtrafen) kaznovati, pokoriti; -ung, *f.* svar, svarilo, svaritev; kazen *f.*, pokora.

Aehneln, *v. n.* nalik biti (sem), priličen biti (sem); -d, *a.* pripodoben, priličen.

Ahn=en, *v. n.* slútiti, čútiti, zdeti se, dozdévati se, pozdévati se:

predviditi, predčútiti; -frau, -herr, ſ. Ahn,

Aehnlich, *a.* podoben, priličen; etwas -, pripodoben, napodoben; -keit, *f.* podobnost, priličnost.

Ahnung, *f.* predčutje, predčút, dozdeva, slutnja.

Ahorn, *m.* javor; *dim.* jávorič; -s *a.* jávorov, jávorjev; -holz, *n.* jávorov les, javorovina; -wald, *m.* jávorje, jávorovje.

Aehr-e, *f.* klas; *dim.* klasek, klasič; *c.* klasje, klasovje; ſ. Rispe; -en leſen, lávkati, poberkovati, páljkati; -en-, *a.* klasóv; -en, *v. n.* klasiti se, klasovati, v klasje iti (grem): oklasiti se; -enähnlich, *a.* klasast; -enerzeugend, *a.* klasoroden; -enleſe, *f.* lavkanje, poberkovanje, paperkovanje, klasobér *f.*; -enleſer, *m.* lavkež, poberkovavec, paljkar; -in, *f.* lavkežka, poberkovavka, paljkarica; -enlos, *a.* brezklasen; -reich, *a.* klasoven, klasovit, klasovnàt, klasoviten, bogatoklasen; -enſpitze, *f.* resa, resina, os *f.*, osina; *dim.* résica, *coll.* resje, resinje, osinje.

Akadem-ie, *f.* akademija; (Geſellſch.) učeno društvo; -iker, *m.* akademik; -iſch, *a.* akademičen.

Akathol-ik, *m.* nekatoličán; -in, *f.* nekatoličanka; -iſch, *a.* nekatóličen, nekatóliški.

Akazie, *f.* akacija, ahác.

Akklamazion, *f.* ustno glasovanje; enoglasna volitev.

Akklimatiſieren, *v. a.* podnebja privádіti, udomáčiti + privájati.

Akkomodieren, *v. a.* priravnati, pristrójiti + priravnovati, pristrojevati.

Akkompagnieren, *v. a.* priglášati, priglaševati, prikládati.

Akkord, *m.* soglasje; (Vertrag) pogodba; -ieren, *v. a.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovarjati se; - *v. n.* vjémati se.

Akkreditieren ſ. Beglaubigen.

Akkurat, *a.* točen, natančen, pičen; *ad.* na tanko, do pike, do zobca, -eſſe, *f.* točnost ꝛc.

Akkuſativ, *m.* toživnik, kazavnik, akusativ, četerti sklon.

Akroſtichon, *n.* akrostih.

Akt, *m.* djanje, čin; (feierlich.) obhajilo; -e, *f.* pismo; sklep; -en, *pl.* spisi, uradni spisi, slúžbina pisma; -enauszug, *m.* posnetek iz uradnih spisov; -enſtück, *n.* uradni spis; -eur, *m.* igravec, igrec, igráč; -iv, *a.* djaven, tvoren, delaven; -ives Wahlrecht, volilna pravica; -iva, *pl.* imetje, imenje, premoženje; -rice, *f.* igravka, igračica; -uar, *m.* zapisovavec, aktuar.

Ak-uſtik, *f.* zvukoslovje, akústika; -uſtiſch, *a.* akústičen; -ut, *a.* hud, piker; -utus, *m.* ostrivec, zatégljej; -zent, náglas, povdarek; (Zeichen) naglasek, glasilo; -zentuieren, *a. v.* povdárjati, naglaševati; -zept, *n.* vzetje; vzetek, sprejetek; vzeta menica; -abel ſ. Annehmbar; -ant, *m.* prejemnik; -ieren, *a. v.* vzeti (vzamem u. vzemem), sprejeti (sprejmem) + jemati (mljem), sprejéma-

ti; -zeſſit, *n.* drugo darilo; -zidenzien, *pl.* stranski dohodki, prislužki *pl.*

Alz=ie, *f.* délnica, akcija; -ion, *f.* gib, ponaša, obnaša; -ionär, *m.* delnik, akcionar; -isamt, *n.* colnija.

Ala=baſter, *m.* alabaster; -nt, *m.* oman; -ntwurzel, *f.* véliki koren.

Alarm, *m.* hrup, šunder, razbuka; -iren, *v. a.* búriti, podpihovati, pod orožje klicati (kličem).

Alaun, *m.* golún; -= *a.* golunov.

Alba, *f.* alba, bela obleka.

Albern, *a.* aboten, bedast, norčav, klamast, glumpast; -heit, ábota, bedaštvo, norčavost &c.

Album, *n.* spominske bukve, album

Alchym=ie, *f.* zlatodejstvo, alkimija; -iſt, *m.* zlatodéj, čarman, alkimist.

Alexandriner, *m.* aleksandrin.

Alfabet, *n.* abeceda, čerkopis, čerkopisje; lateiniſches -, latínica; cirilliſches -, cirilica, azbuka; glagolitiſches -, glagólica, azbuka.

Alfangerei ſ. Albernheit.

Alg=e, *f.* alga; -ebra, *f.* algebra; -ebraiſch, *a.* algebráičen.

Aliquot, *a.* nekoliki.

Alkal=i, *n.* lúgasta sol *f.*; -iſch, *a.* lúgast, alkaličen.

Alkoven, *m.* pristenec, alkov.

All, *n.* vesoljnost, vesoljni svet; -,e,es, *pr.* vès, vsa, vse; -da, *ad.* tu, tu-le, le-tu, le-tód; -dort, *ad.* tam, le-tam, ondi.

Allee, *f.* drevoréd.

Allegor=ie, *f.* prilika, alegorija; -iſch, *a.* priličen, prispodoben, alegóričen.

Allein, *pr.* sam, samoedín; - *ad.* samo, zgolj, zgoli; (ohne Beihilfe) samotež, samoč, saméi; - *c.* ali, al, pak, toda, samo da; -beſitz, *m.* samoposestje; -gewalt, *f.* samooblast *f.*; -herrſchaft, *f.* samovlada, samoderštvo; -herrſcherr, *m.* samovladár, samoderžec; -ig, *a.* sam, samoedín, edín, zasebęn, osamél; -ſeligmachend, *a.* edinozveličaven.

Alleluja, *n.* alejuja.

All=emal, *ad.* vsakrat, vsákokrat, vsako pot, vselej; =ig, *a.* vsakokraten; -enfalls, *ad.* morda, neki da, morebiti, znabiti; -enthalben, *ad.* povsód, vsikód, vsakód.

Aller, alle, alles, *pr.* ves, vsa, vse, slehern, vsak; (in Zuſammenſetz.) pre-, spre-, naj-; vor allem, pred vsem drugim, najpréd; aus - Kraft, na vso moč; in - Frühe, na vse zgodaj (prigodnje); - Anfang, vsak začetek; alle Tage, vsak dan; alle geſammt, vsi od kraja; -dings, *ad.* po vsakem, na vsak način, po vsakoršnem; (bejahend) kaj pa, kaj pa da, to je da, tjada, da, dro; -erſt, *ad.* najpervo, najpréd; -gnädigſt, *a.* premilostljiv, premilostiv; -hand ſ. Allerlei; -heiligen, *pl.* (god) vseh svetih; zu -, o vseh svetih; -heiligſt, *a.* presvét, najsvetejši; -heiligſte, *n.* sv. rešnje Telo (g. telesa); (Platz) svetišče, presvetišče; -höchſt, *a.* najviši; =dieſelben, njegovo veličanstvo; der Allerhöchſte, veliki Bog.

Aller=lei, *a.* marsikákošen. marsikteri, raznoteri; – *ad.* márs ikaj, kar bodi, kar si bodi; –liebſt, *a.* preljúb, premíl; am =en, najrajši; –nächſt, *a.* najbliži; –orts, *ad.* povsód, vsikód, vsakód; –ſeits, *ad.* vsikód, od vseh strani.

Alle=ſammt, *ad.* vsi vkup, vsi od kraja; –zeit, *ad.* vselej, vsigdar, zmeraj, ves čas.

All=fällig, *a.* kodi kak; –gegenwart, *f.* vsegapričujočost; –gegenwärtig, *a.* vsegapričujóč, vsegapričujočen, povsoten; –gemach, *ad.* po malu, polágoma, zlágoma; –gemein, *a.* splošen, občen, vesoljen; *ad.* sploh, v obče; povsód, vseskozi; =heit, *f.* splošnost, občnost; –gewaltig, *a.* vseoblasten, vsemožen; –güte, *f.* neskončna dobrota; –gütig, *a.* predobrotljiv, neskončno usmiljen; –hier, *ad.* tu, tu-le, tukaj; –hieſig, *a.* tukajšen.

Alli=anz, *f.* zveza, dogovor; –gator, *m.* aligator; –ieren, *v.r.* drúžiti se, ediniti se: zvézati (zvežem) se, zdrúžiti se, zediniti se + zvezovati se, združevati se; –ierter, *m.* zveznik; –teration, *f.* aliteracija.

All=jährlich, *a.* vsakoleten; *ad.* vsako leto; –macht, *f.* vsegamogočnost, vsemogočnost; –mächtig, *a.* vsegamogočen, vsemogočen; –mählig ſ. Allgemach; –monatlich, *a.* vsakomésečen; *ad.* vsak mesec, vsacega mesca; –mutter, *f.* vesoljna mati, splošna mati.

Allod, *n.* samolast, alód; –ial, *a.* prostolasten, samosvojen, neodvisen; –ium ſ. Allod.

Allopath=ie, *f.* alopatija; –iſch, *a.* alopátičen.

All=ſehend, *a.* vseviden, vsegaviden, vsevidijóč, vsevidéč; –ſeitig, *a.* vsestran, vsestranski; =keit, *f.* vsestranost; –ſtündlich, *a.* vsakouren; *ad.* vsako uro; –täglich, *a.* vsakdánj, vsakdanjšen; vsedenj, vaden; =keit, *f.* vsakdanjost, vsednjost; –tags= ſ. Alltäglich; –tagsleben, *n.* navadno življenje; –überall, *ad.* vsakód, vsikód, povsód; –umfaſſend, *a.* vseobsežen, vsepresežen.

Alluvion, *f.* plav *f.*, naplav, naplávina, plavje.

All=vater, *m.* vesoljni oče, splošni oče; –verehrt, *a.* prečastit; –vermögend, *a.* vsemožen, vsepremožen; –vollkommen, *a.* najpopólniši; –weiſe, *a.* premoder; –weisheit, *f.* premodrost; –wiſſend, *a.* vseveden, vsegaveden, vsegavedóč; =er, *m.* vsegavedec; –wiſſenheit, *f.* vsegavednost; –wöchentlich, *a.* vsakténdenski; *ad.* vsak teden, vsako nedeljo.

Allzu=, *ad.* pre-, preveč, prezlò; –bald, *ad.* prekmalo, prenaglo, prezgodaj, prevréd; –gleich, –mal, *ad.* zárad, vsi kmalo, vsi hkrati; –ſehr, *ad.* odveč, preveč, prezlò; –viel, *ad.* prevèč, premnogo, preveliko.

Almanach, *m.* novolétnik, koleda, almanah.

Almoſen, *n.* milodár, milošnja, milóščina, milostinja, vbogaimé (g.

imena); -büchſe, *f.* ſilna, púšica za milodarc; -geld, *n.* božji dar, milodár; -ier, *m.* milostinar; -ſpendend, *a.* milodaren, radodaren.

Aloe, *f.* lopátika, aloa; (Saft) aloevina.

Alp, *m.* mora.

Alp-e, *f.* planina, kompolja; *dim.* planínica; -en-, *a.* planinski; -enbewohner, *m.* planinar, planinec; -in, *f.* planinarica, planinka; -enhirt, *m.* planšar; -in, *f.* planšarica; Alpenhirt ſein, planšáriti; -enkraut, *n.* planinsko zelišče, gorska zelina; *coll.* planinsko zelinje; -enroſe, *f.* (Rhododendron hirsutum) ravš, planinski balsam; -enweg, *m.* sot; -enwegedorn, *m.* smerdél.

Alphabet ſ. **Alfabet.**

Aelpler, *m.* planinar, planinec; planšar; -in, *f.* planinarica, planšarica.

Altraun-beere, *f.* nadlišek, drisljivka; -wurz, *f.* (Mandragora) Adámova glava.

Als, *c.* (zeitbeſtim.) ko, kedar, kadar; (vergleich.) ko, kot, no, nego, od, mimo; (z. Beiſp.) na primér, kakor; - ob, - wenn, kakor bi; ſobald -, s čim, berž ko; -dann, po tèm, na to, potlej; ſo lange -, dokler; -bald, kmalo, koj; - daſs, samóč.

Alſo, *ad.* tako, - *c.* tedaj, torej, potem takem.

Alt, *a.* star; (antiquus) daven, davenj, starodaven, nekdanj; -werden, stárati se: ostaréti, postárati se; wie - biſt du, koliko si star, koliko imaš let; - *m.* (Muſik) alt, visoki glas; -an, *m.* pomoli *pl. f.*, mostóvž, mužóvš, pavlač; -ar, *m.* oltar, altar, darilnik; *dim.* oltarec, oltarček; -backen, *a.* staropečen, stare peke; -berühmt, *a.* staroslaven; -deutſch, *a.* staronemški; -e, *m.* starec, starček, sivček, starina, dedec; *f.* starka, ženka, bábica; -en, *pl.* starodavni ljudjé, starina.

Alter, *n.* stárost, priletnost; (Menſchenalter) doba, vék; er iſt meines -s, on je mojih let, je moj verstnik; verſchiedenen -s, naskrižne dobe; vor -s, svoje dni, nekdaj; von -s her, od nekdaj.

Aelter-lich, *a.* domáč, staršji; staršev (gen.); -n, *pl.* starši, starejši, roditelji, poródniki.

Altern, *v. n.* stárati se, stareti, v leta iti (grem), staríciti: postárati se, ostareti, ostaríciti; -ativ, *a.* poversten, premenjav, zapóreden; -ieren, *v. n.* créditi se, verstiti se.

Aelternlos, *a.* siroten, brez staršev.

Alter-ſchwäche, *f.* nemóč *f.*, obnemoglost, ostarelost; -ſtaffe, *f.* letna versta; -sgenoſs, *m.* verstnik; -in, *f.* verstnica; -snachſicht, *f.* spregléd nedolétnosti; -skunde, *f.* starinoslovje, staroznanstvo; -sſtufe, *f.* dóba; -tum, *n.* stari vek, starovék, starodavnost, stari časi; (Ding) starina, starovina, starovinstvo; -tümlich, *a.* starinski, starovinski, zastarél; starodaven; -tumsſtück, *n.* starina, starovina.

Aelteſte, *m.* starašina, starosta, starostnik.

Alt=förmig, *a.* ostaren, starošegen; **-geſell**, *m.* pervi hlapec; **-gläubig**, *a.* staroveren, starovérski; **-gläubige**, *m.* starovérec; *f.* starovérka; **-iſt**, *m.* altist; **-iſtin**, *f.* altístinja.

Aeltlich, *a.* postaren, starikav, staričen, ostaričen, motoren.

Alt=modiſch, *a.* starošegen, starokrojen, starišen; **-mutter**, *f.* stara mati, bábica, dedica; **-römiſch**, *a.* starorimski; **-ſaſſe**, *m.* pervoselec, staroselec; **-ſlaviſch**, *a.* staroslovanski, staroslavjanski; **-ſloveniſch**, *a.* staroslovenski; **-ſtädtiſch**, *a.* staromeški; **-teſtamentlich**, *a.* starozákonski, stare zaveze; **-vater**, m. očák; **-väteriſch** ſ. Altmodiſch.

Alumn=at, *n.* duhovno semenišče, duhóvšnica, bogoslóvnica; **-us**, *m.* bogoslovec; rejenec v semenišču.

Am, ſ. an dem; (beim Superl.) naj, nar.

Ama=lgam, *n.* amalgam, zmes *f.*; **-nuenſis**, *m.* priročnik; **-relle**, *f.* španska višnja, amarela; **-zone**, *f.* amazonka.

Amb=e, *f.* dvojka, amba; **-boß**, *m.* naklo, nakovalo, nakov; **-ra**, *f.* ambra, blagovónj; **-roſia**, *f.* ambrózija; **-roſiſch**, *a.* vonjav, blagodišéč; **-u=lant**, *a.* popoten, premakljív.

Ameiſ=e, *f.* mravlja, mrav *f.*, mravinec, mravljinec; rothe -, rosica; *d.* mravljica; **-en=**, *a.* mravljinji; **-en=bär**, **-freſſer**, *m.* mravljinčar, mravojéd; **-enhaufe**, *m.* mravljinjak, mravljišče; **-enlöwe**, *m.* volkec.

Amen, amen, izidi se, bodi.

Ame=ndement, *n.* popravek; **-thyſt**, *m.* ametist; **-ublement** ſ. Hausgeräthe.

Amfibium, *n.* zemljovódnica, dvoživka, vodokópnica.

Amfitheater, *n.* amfiteater, divič, okróglica.

Amm=e, *f.* dojica, dojnica, dojilja, dojka, baja; **-en**, *v. a.* dojiti: podojiti; **-er**, **-erling**, *m.* sternád; (Weibch.) sternadka; *dim.* sternadek; **-er=**, *a.* sternadov; **-oniak**, *n.* amonijak.

Amneſt=ie, *f.* prizanašba, pomilóščenje, milost *f.*, amnestija; **-ieren**, *v. a.* milostiti: pomilostiti, prizanesti + pomiloščevati, prizanášati.

Amor, *m.* Lelj, Amor; **-tiſazion**, *f.* umèrtvenje, amortizacija; **-tiſieren**, *v. a.* umèrtviti, razveljáviti *pf.*

Amp=el, *f.* lampa, oljenica, lučirna; **-fer**, *m.* (Rumex) kislica, kíselina; **-hibium** ſ. Amfibium.

Amſel, *f.* kos; (Weibch.) kosovka; *dim.* kosek, kosič; **-=**, *a.* kosov.

Amt, *n.* urad, ured, služba; čast, čest *f.*; von **-swegen**, uradno, službeno; **-ieren**, *v. a.* uradovati, uredovati; **-lich**, *a.* uraden, uradoven, ureden, uredoven, službén; **-los**, *a.* brez službe; **-mann**, *m.* župan, oskerbník; **-s=**, službni, slúžbeni, uredovni; **-sbezirk**, *m.* področje; **-sblatt**, *n.* uradni list; **-sdiener**, *m.* berič, **-sführung**, *f.* uradovanje, uredovanje; **-shandlung**, *f.* službno opravilo, **-s=kanzlei**, *f.* pisárnica, sodnica; **-sfor=**

respondenz, *f.* uradno dopisovanje; -sache, *f.* službna reč; -stube f. Amtsfanzlei; -szeitung, *f.* uradni časnik. [f. unterhaltend.

Amu-let, *n.* tášč̀ica, amulét; -sant

An, *pr.* na, po, v; (bei) pri; (nahe bei) ob, poleg; *ad.* (beiläuf.) blizo, okoli.

Ana-babtist, *m.* prekèršč̀enec, novokèršč̀enec; -choret, *m.* samotarec; -chronismus, *m.* anakronizem, pomota v časoslovji; -gramm, *n.* anagram; -lesten, *pl.* zbirka, izpiski; -log, *a.* podoben, priličen, pravilen; -logie, *f.* podobnost, analogija; -lyse, *f.* razklad, razlaga; (chem.) krojitev, ločba; -lysieren, *v.a.* razkládati, razlágati; (chem.) krójiti, lóčiti; -nas, *f.* ananas; -päst, *m.* anapést; -phora, *f.* anafora, ponávljanje začetnih beséd; -rchie, *f.* brezzakonje, brezvladje, brezpostavnost, neréd; -rchisch, *a.* brezpostaven, brezzakonen, brezvladen, brezreden; -thema, *n.* cerkveno izóbčenje, anatema; -terinwasser, *n.* anaterínovec, anaterinska voda; -tomie, *f.* anatomija, raztelesovanje; -tomiker, *m.* anatóm, raztelesovavec; -tomisch, *a.* anatomijski, anatómičen.

Anbahnen, *v. a.* pot délati; (den Schnee) gáziti: pregaziti; (d. Diffidt) kèrčiti: prekèrčiti.

Anbau, *m.* (d. Feldes) obdelovanje, obdelava; (d. Angebaute) pridelek, póljšč̀ina; (Aussaat) setev *f.*, setva; (Anpflanz.) zasád, nasadba; (des Waldes) zaredba; (am Gebäude) pri-zidek; -en, *v. a.* obsejati (sejem), zasejati + obsévati; nasaditi, zasaditi + nasájati; zarediti + zaréjati; prizídati + prizidávati; sich -, *v.r.* vséliti se, naséliti se + vseljevati se. [len, Beginn.

Anbefehlen, Anbeginn s. Empfeh-

Anbehalten, *v. a.* na sebi obdèržati (im), ne sleči (slečem) *pf.*

Anbei, *ad.* zraven, poleg; -folgt, priložen je; -ßen, *v.a.* ogrízniti, ogrizti, načeti (čnem) + ogrizovati, načenjati; das Angebissene, ogrizek.

Anbelang, *ad.* in -, zastran, zadelj; -en, *v.n.* tikati se (tičem), dotikati se; zadeti (denem) + zadévati.

Anbellen, *v.n.* lajati: zalajati nad kom; *fig.* obréhniti se, zadreti se nad kom.

Anberaumen, *v.a.* ustanoviti, postáviti, odlóčiti + ustanávljati, postávljati, odločevati.

Anbet-en, *v.a.* móliti, častiti, čestiti; falsche Götter -, molikovati, malikovati; -ung, *f.* molitev, molitva, češč̀enje; (falsch.) molikovanje.

Anbetr-acht, *ad.* in -, gledé, ozír; -effen s. Anbelangen.

Anbiegen, *v. a.* zganiti: zgeniti, pregeniti, nageniti, upogniti, zavíhati (višem) + nagibati (bljem), zavihovati.

Anbiet-en, *n.* ponudba, ponudek; -en, *v. a.* ponúditi + ponújati; -ung s. Anbieten.

Anbinden, *v.a.* privézati (vežem), pritvezti + privezovati, pritvézati; *fig.* navézniti *pf.*

Anbiſs, *m.* ogrizek. ugriz, ugrizek; (Köder) vabilo.

Anblaſen, *v.a.* pihati (pišem): pihniti (na koga); (voll machen) napihniti + napihovati.

Anblick, *m.* pogléd, zagled, vid, videž, ozir; **-en**, *v.a.* glédati: poglédati, ozreti se + pogledovati, ogledovati, ozírati se; verwundert einander -, spoglédati se + spogledovati se. [(čnem) + načénjati.

Anbohren, *v.a.* (ein Faß) načeti

Anbot, *m.* ponudek, ponudba.

Anbrechen, *v.a.* nalomiti, načehniti + nalámljati, načehovati; - *v. n.* (v. Tage) svitati, daniti se, zoriti se, dan se dela (nahaja): razdaniti se, zasvítati, razviditi se, zazóriti, napóčiti, dan se stori; (v. d. Dämmer.) mračiti se, temniti se, mrak se dela: zmračiti se, otemneti, mrak se stori (nastopi); (v. d. Nacht) nočiti se, noč nahaja: znočiti se, noč nastopi (pritisne).

Anbrennen, *v.a.* zažgati (žgèm), užgati, zaterniti, prižgati, zasmoditi, zapáliti + zažígati, prižígati, zasmójati, zapaljati; (eine Speiſe) prismoditi + prismójati; - *v. n.* vneti se (vnamem. vnemem), užgati se + vnémati se, užígati se; ſich -, *v. r.* prismoditi se + prismójati se; ein angebranntes Holz, ogorek.

Anbringen, *v.a.* donesti, prinesti; (irgendwo-) napráviti, uméstiti, postáviti + naprávljati, nameščevati, postávljati; (verwenden) oberniti, správiti + obráčati, správljati, (ſchlecht) zapráviti, potrósiti + zaprávljati, potroševati; (ein Geſuch) vložiti, podati, izročiti + vlágati, podájati, izročevati; (Waren) razpečati, spečati, razprodati + razpečávati, razprodájati.

Anbruch, *m.* nalomek, ulomek; načetek, načetje; (v. Tage) svit, pervi svit, zor, dozorek; (v. d. Nacht) somrák; mit - des Tages, s pervim svitom, z dnevom vred, ko se razdani; mit - der Nacht, z nočjó vred.

Anbrüchig, *a.* nakazen, skažen; nagnjíl, nagnjít.

Anbrummen, *v.a.* zaréčati (im), zarévkati (nad kom) *pf.*

Anbug, *m.* priloga, doklada.

Andacht, *f.* pobožnost, nabožnost, nabožno premišljevanje; (Gottesdienſt) duhovno opravilo; mit -, zvesto.

Andächt=elei, *f.* svetohlinstvo, tercijalstvo; **-ler**, *m.* svetohlinec, tercijalec; **=in**, *f.* tercijalka; **-ig**, *a.* pobožen, nabožen, z zbranim duhom.

Andachtsbuch, *n.* duhovne bukve *pl.*; bukve za duhovno premišljevanje.

Andante, *ad.* lahno, lagano.

Andenken, *n.* spomin, spominje, pomnež; (Denkzeich.) spominek; ſeligen -s, ranjki.

Ander, *a.* drugi, ini, uni; die -e Welt, uni svet; zu -er Zeit, drúgokrat; auf -em Wege, drugód, drugót; auf -e Art, drugače, inače; **-lei**, *a.* inak, drugak.

Aender=n, *v.a.* méniti, ménjati, ina-

čiti. drugáčiti: preméniti, spremé-niti, preináčiti, predrugáčiti, predé-lati, preongáviti + preminjati, spre-minjevati, predelovati, preongáv-ljati ꝛc.; ich kann es nicht–, ni dru-gače; ſich–, *v.r.* preméniti se ꝛc.; (v. Wetter) sprevreči se (veržem) *pf.*

Ander=nfalls, *ad.* drugače, inače, sicer; **-ntheils**, *ad.* z druge strani (plati); **-s**, *ad.* drugače, drugači, inače, inači, inako; **-ſeitig**, *a.* un-stranski, z nasprotne strani; **-s=gläubig**, *a.* drugovérski, inoveren; **=er**, *m.* inoverec; **-swo**, *ad.* dru-gej, drugje, kje drugej; drugód, inód; **=her**, *ad.* od drugód, od inód; **=hin**, *ad.* drugam, inam, kam drugam; **-halb**, *ad.* pol drugi; pol drúgega.

Aenderung, *f.* menjava, spremi-njava, menja; sprememba, premena, premémba, predelava.

Ander=wärtig, *a.* drugoten; **-wärts**, *ad.* drugéj, inde: drugam, inam; **-weitig**, *a.* inák, drugák, drugačen.

Andeut=en, *v.a.* naznáčiti, naznámiti, védeti dati, v misel vzeti (vza-mem), oméniti + naznačevati, védeti dajati, oménjati, v misel jemati (mljem); (ſkizziren) občértati, načértati; **-ung**, *f.* naznanilo, omemba; načért, občért.

Andichten, *v.a.* podtakniti + pod-tikati.

Andorren, *v.n.* prisušiti se, prisah-niti *pf.*

Andrang, *m.* navál, prirív, pri-tísek; pritók.

Andrängen, *v.a.* pritísniti, nava-liti, prirîniti + pritískati, prirívati.

Andrechſeln, *v.a.* pristrúžiti; na-strúžiti + pristruževati.

Androh=en, *v.a.* pretiti, žúgati; po-pretiti, zapretiti, zaprotiti, zagro-ziti se, zažúgati; **-ung**, *f.* pretnja, grožnja, žúganje.

Andruck, *m.* pritísk, pritisek; pri-lepek; **-en**, **Andrücken**, *v.a.* pritis-niti, prilépiti + pritískati, pritisko-vati.

Aneifer=n, *v.a.* podbuditi, spodbu-diti, izpodbuditi, spodbosti (bodem), podnétiti, podkúriti + spodbújati, spodbádati, podkúrjati ꝛc.; **-ung**, *f.* spodbada, spodbadek, izpodbudek.

Aneignen, ſich, *v.r.* svójiti si, lastiti si: prisvójiti si, usvójiti si, prilastiti si + prisvojevati si ꝛc.; (angewöhnen) naváditi se, priváditi se, priučiti se + privájati se ꝛc.

Aneinander, *ad.* skup, k sebi, eno k drúgemu, drugo k drúgemu; **-fü-gen**, *v.a.* zložiti, spehniti + zlágati, spéhovati; **-gränzen**, *v.n.* stikati se, dèržati se (im); **-reihen**, *v.a.* verstiti: zverstiti.

Aneckeln, *v.n.* gábiti se, hrétiti se, gnjúsiti se, merziti se (kaj komu).

Anekdote, *f.* smêšnica, smešna pravljica.

Anemo=meter, *m.* sapomér; **-ne**, *f.*]véternica.

Anempfehlen ſ. **Empfehlen.**

Anerben, *v.a.* podedovati, pride-dovati.

Anerbieten, *n.* ponudba, ponudek; [– ſ. **Anbieten.**

Anerkenn=en, *v.a.* priznati, pripo-znati, za dobro spoznati + prizná-vati, pripoznávati; **-ung**, *f.* prizna-

tev, pripoznatev, pripoznatva, priznanje. [+ najédati se.

Aneſſen, ſich, *v.r.* najesti se (jém)

Anfachen, *v.a.* podkúriti, podnétiti, podpíhati (pîšem). podrášiti + podkúrjati, podnečevati, podpihovati ꝛc.

Anfädeln, *v. a.* nizati: nanizati.

Anfahr=en, *v. a.* u. *n.* pripeljati se (ljem), priderdrati, priškrípati (pljem) + pripeljávati se; (irgendwo –) zadeti (denem) + zadévati; (übel –) staknitijo, naleteti, skúpitijo *pf.* (jemanden –) zaréžati (ím), zarévkati, otresniti se, obrégnitise *pf.*; (anführen) navoziti + navážati; (im Bergb.) delo pričeti (ènem) + pričénjati; –geld, *n.* prímščina; –t, *f.* prihod, dovóz, privožnja, pripeljanje; (im Bergb.) pričetek dela.

Anfall, *m.* napád, naskók, naval; (d. Krankh.) napadek, popadek; (d. Waſſers) závod; –en, *v. a.* napasti (padem), spopasti se, lotiti se, naskočiti, prijeti (primem), udáriti, plániti (na kaj) + napádati, lotévati se, naskakovati, udárjati; (v. Krankh.) napasti (padem), lotiti se, obiti (idem) + napádati, obhájati ꝛc.

Anfang, *m.* začetek, pričetek, počétek, začetje; (Urſprung) vir, korenina; zu –, iz perva, s pèrvega, od kraja; –en, *v.a.* začeti (ènem), pričeti, započeti, jeti (jamem u. jemem) + začénjati, začínjati, pričénjati, jémati; (unternehmen) lotiti se, polotiti se, podstópiti se, prijeti se (primem) + lotévati se, podstópati se ꝛc.; was ſoll ich –, kaj mi je storiti, kaj mi je početi; anfangen zu – wird meiſt durch die Gegenwart d. Frequentativa oder durch die Vergangenheit d. Perfektiva ausgedrückt.

Anfäng=er, *m.* začetnik, pervenec, novinec; =in, *f.* začétnica, pervenka; –lich, *a.* začeten, pričeten; *ad.* iz perva, s perva, od konca, od kraja, obnàm. iz pervine.

Anfangs=buchſtabe, *m.* začetno pisme. perva čerka; –gründe, *pl.* pričetki *pl.*, pričetna vodila *pl.*, pervinska ravnila *pl.*

Anfaſſen, *v.a.* prijeti (primem). popasti (padem), zagrábiti + prijémati, popádati, zagrabljevati; (taſten) tipati (pljem), šlátati; ſ. Anreihen. [(gnjijem) *pf.*

Anfaulen, *v. n.* nagnjiti, ognjiti

Anfecht=en, *v. a.* napádati, napastovati; (beſtreiten) izpodbíjati, ométati, nasprotovati; (im theol. Sinne) míkati, mámiti, skúšati, mótiti; –er, *m.* napastnik, skušnjavec; –ung, *f.* napád, omèt; napast *f.*, skušnjava.

Anfeind=en, *v. a.* vražiti, mraziti, obrekovati, čèrniti; –er, *m.* vražnik, sovražnik; –ung, *f.* vražba, mrazitev, obrekovanje.

Anfertigen, *v. a.* narediti, napráviti + narejati, naprávljati.

Anfeſſeln, *v. a.* ukleniti, prikleniti + uklépati.

Anfeucht=en, *v. a.* močiti, vlažiti: namočiti, omočiti, ovlažiti + namákati, ovlaževati; –ung, *f.* močitev; omaka; pijača.

Anfeuern, *v.a.* podkúriti, podnétiti, podžgati (žgèm) + podkúrjati, podnečevati. podžígati; *fig.* izpodbuditi, spodbosti (bodem), osèrčiti, + izpodbújati, spodbádati, oserčevati.

Anflechten, *v.a.* naplesti (pletem); priplesti + naplétati ꝛc.

Anflehen, *v.a.* ponižno prositi, pohlevno prositi.

Anflicken, *v.a.* prikèrpati, prišiti [(šijem) *pf.*

Anfliegen, *v.n.* prileteti + priletévati; (anſtoßen) zaleteti se + zaletávati se. [ljati.

Anflößen, *v.n.* naplávіti + napláv-

Anflug, *m.* prilét, dolét; (v. Holzes) zasév, zasevek, zarodek, zárod *f.*, mladje; (v. Röthe) rumenilo.

Anfluß, *m.* pritók; (Erdreich) naplávina, plavje, nanósina.

Anforderung, *f.* terjatev, tirjatev, tirjatva, tirjavu.

Anfrag-e, *f.* poprášanje, vprášanje; **-en**, *v.a.* poprášati, vprášati, popitati, pobárati + popraševati, popitávati ꝛc.

Anfreſſen, *v.a.* grizti: ogrizti, nagrizniti, oškerbljati; ſich **-**, *v.r.* nažreti se, nabrehati se (brešem).

Anfrieren, *v.n.* primèrzniti + primerzovati.

Anfriſchen, *v.a.* očèrstviti, osvežiti + očerstvovati; *fig.* povzbuditi + povzbújati.

Anfügen, *v.a.* pritakniti, pripehniti, pristáviti, dostáviti; zdeti, spehniti + pritikati, pristávljati; zdévati ꝛc. [šlátati *pf.*

Anfühlen, *v.a.* potípati (pljem), po-

Anführ-en, *v.a.* navoziti, napeljati, pripeljati (ljem) + navážati, napeljevati; (leiten) voditi, na čelu biti (sem), napeljevati, ravnati; (zitieren) imenovati: v misel vzeti (vzamem u. vzemem), oméniti; (hintergehen) ukániti, zvoditi, zblodіti *pf.*; (ſagen) povédati (vém), pristáviti, oméniti *pf.*; **-er**, *m.* vodnik, voditelj, vodja; (im Kriege) vójvoda, vojvod, vojskovód, poveljnik; **-ung**, *f.* vodba, voditev, voditva, vodstvo, poveljništvo; (Zitat) omenek; **-ungszeichen**, *n.* narekováj, résica, ušesca *pl.*

Anfüllen, *v.a.* pólniti: napólniti + napolnovati; (m. Flüſſigkeit) naliti (lijem), zaliti, natočiti + nalívati, natákati; (m. Getraide) nasuti (spèm) + nasipati (pljem). [stav.

Anfurt, *f.* pristan, pristanišče, pri-

Anfüttern, *v.a.* nakèrmiti, nasítiti, napasti + nakermljevati, nasičevati, napasovati.

Angabe, *f.* póved *f.*, napóved *f.*, povedek; (Anzeige) naznanilo; laut **-**, kakor se je povédalo.

Angaffen, *v.a.* zijati (v koga).

Angebäude, *n.* prizidek, prizidje.

Angeb-en, *v.a.* naznániti, na znanje dati, povédati (vém), oglasiti + naznánjati, na znanje dajati, oglášati; (b.d. Obrigk.) ováditi, zatóžiti + ovájati; den Ton **-**, zvonec nositi, pervi biti (sem); **-er**, *m.* ovadnik, tožnik, zatožnik.

Angeb-inde, *n.* vezilo; **-lich**, *a.* namišljen, domnél; *ad.* kakor právijo, neki, bojé, pré; **-oren**, *a.* prirojen

vrojen; -ot, *n.* ponuda. ponudba, ponudek.

Angedeihen laſſen, *v.a.* deliti: dodeliti, podeliti.

Angedenken ſ. Andenken.

Angehäufe, *n.* zagreb, namèt, kùp.

Angehen, *v.a.* (einen um etwas) prositi (koga za kaj): poprositi, zaprositi; (fordern) térjati, tírjati: prijeti (primem); (unternehmen) lotiti se, polotiti se *pf.*; (angreif.) lotiti se, sprijeti se (sprimem) s kom; (anfangen) začeti (čnem) + začénjati; - *v.n.* (betreffen) tikati se (tičem), zadévati: dotikati se, zadeti (denem); (beginnen) nahájati, nastópati: nastópiti, pričeti se (čnem); es geht an, še velja; (ſich kümmern) márati, mar biti (sem), róditi.

Angehör, *n.* imetje, posést *f.*; -en, *v.n.* pripádati, čegav biti (sem); es gehört mir, dir, dem Onkel, moje, tvoje, stričevo je; -ig, *a.* domáč; (wird mittelſt d. beſitzanzeig. Beiwörter ausgedrückt); -ige, *m.* mojec, svojec, njegovec, našinec ɔc.; (d. Landes) roják.

Angeklagte, *m.* zatóženec; *f.* zatóženka.

Angel, *f.* ódica, údica, tèrnek, ternik; (Thür-) stožér. stežáj, natik, obračáj. štekelj; -weit, *ad.* na stežáj.

Angeld, *n.* zadavek, ara.

Angel-egen, ſich ſein laſſen, róditi za kaj, gnati (ženem) se za čim, prizadévati si; -egenheit, *f.* zadeva, reč *f.*, opravilo; -egentlich, *a.* priserčen, silen; -förmig, *a.* údičast; -haken, *m.* kljuka, maček; -n, *v.a.* na ternek loviti, ríbiti.

Angelob-en, *v.a.* obljúbiti, zaobljúbiti + obétati, obéčati; -niš, *n.* obljuba, zaobljuba.

Angel-punkt ſ. Pol; -ruthe, *f.* protica; -ſchnur, *f.* údična vervica, údičnica; -weit offen, *a.* na stežáj odpèrt.

Angemeſſen, *a.* priméren, primerjen, prigoden, pristojen, prislušen; -heit, *f.* primérnost, pristojnost ɔc.

Angenehm, *a.* prijeten, ugoden, mil; (lieb) všeč, všečen, povoljen.

Angenommen, *ad.* postávimo, dajmo, denimo.

Anger, *m.* trata, ledina; (Rain) griva, zara, zare *pl.* meja.

Angeſchuldigte, *m*, obdólženec; *f.* obdólženka.

Angeſehen, *a.* imenít, imeniten, veljaven, velikovažen, spošten, spoštován, čislán.

Angeſicht, *n.* obličje, obraz, lice; ins - ſagen, iz očí v očí, na ravnost povédati; -s, *ad.* vpričo, pred očmí.

Ange-ſtammt, *a.* prirojen, rodovinski; -ſteckt, *a.* okužen; -than, *a.* odét; ubrán, urezan; -wandt, *a.* obernjen, upotrebován.

Angewöhn-en, *v a.* váditi, učiti: navádíti, privádíti, priučiti + privájati ɔc.; -ung, *f.* navada, privada, privadba.

Angießen, *v.a.* obliti (lijem) + oblívati; ſ. Begießen.

Angina ſ. Bräune.

Anglimmen, *v. n.* zatleti, zažgati se (žgèm) + zažígati se.

Angränz-en, *v. n.* méjiti, vézati se (vežem), dèržati se (im); -end, *a.* po-

mejen, sosedenj, okolen, okolšen; -er, *m.* mejáč, mejaš, sosed.

Angreif=en, *v. a.* prijeti (primem), poprijeti, popasti (padem), zagrábiti + prijémati, popádati; (überfallen) napasti (padem), zgrábiti. lotiti se + napádati; (fremdes Gut) lotiti se, seči (sežem) po čem, polastiti se + lotévati se, ségati, polaščevati se; (v. Krankheit) oslabiti, upéhati, zdélati, prevzeti (vzamem) + oslabljevati, prevzémati; (bestreiten) izpodbijati, ométati; (rühren) ganiti: geniti, k sercu iti (grem); -end, *a.* napadljív; -er, *m.* napadnik, naskakovavec, -lich, *a.* prijemljív.

Angriff, *m.* prijemek; (feindl. -) napád, napadek, naskók, navál: -thun, napasti (padem), naskočiti, prijeti (primem) + napádati, naskakovati; in -nehmen, lotiti se, polotiti se, začeti (čnem) + začénjati ic.; -spunkt, *m.* primnik, zastavnik; -sweise, *ad.* v naskoku.

Angst, *f.* sila, tesnoba, težava, bridkóst, bridkoba, strah, zona; mir ist -, sila mi prede, strah me je, prigreva mi; -geschrei, *n.* vek, opój.

Aengst=igen, *v. a.* plašiti, trápiti, prigrévati, mùčiti, strahovati; -lich, *a.* plašen, tesnoben, bojéč, zbežen.

Angst=schweiß, *m.* merzel pot; -voll, *a.* tesnoben.

Angürten, *v. a.* pripásati (pašem) + pripasovati.

Anhaben, *v. a.* na sebi imeti (am), nositi; er kann mir nichts -, nič mi ne môre kaj.

Anhacken, *v. a.* nasékati + nasekovati ic.

Anhalt, *m.* deržeček, deržáj, deržálo, poprimek, poprijemek; -en, *v. a.* pridèržati (im) + priderževati; (aufhalten) zadèržati, ustáviti, obustáviti + zaderževati, ustávljati; (anspornen) prigánjati, spodbádati; um eine Braut -, snúbiti, prositi: zasnúbiti; -*v. n.* postati (stojim), prejénjati + postájati, prejenjevati; halt an, stoj, postój; (währen) terpeti, trájati; -end, *a.* stanoviten, terpežen, neprenehljív, venomeren; *ad.* v eno mér, neprenéhoma; -sam s. Anhaltend; -samkeit, *f.* terpež, stanovitnost; -spunkt, *m.* oporišče; (Regel) pravilo; -ung, *f.* prideržatev, ustava, ustavitev.

Anhang, *m.* pridavek, privesek; (im Buche) dostavek, priloga, doklada; (Partei) njegovec, privèrženec; im -e, v prilogi, v dokladi; -en, *v. n.* jemandem -, dèržati (im) s kom.

Anhäng=en, *v. a.* privésiti, pripeti (pnem), prilépiti, pripójiti, pridati + privéšati, pripénjati, pridájati ic.; mittels d. Kette -, opèrtiti, otvezti + opervčevati, otvézati; -er, *m.* privèrženec, priverženík, pridružnik; =in, *f.* privèrženka, privèrženica; -ig, *a.* družljív, prijemljív; (v. Prozeß) tekóč; -lich, *a.* udán, privèržen; privaden; =keit, *f.* udanost, privèrženost; -sel, *m.* privesek, pristavek, pritiklina, pritikljej.

Anhauchen, *v. a.* dihniti + dihati (na koga.

Anhauen, *v. a.* nasékati, zasékati + nasekovati ic.

Anhäufen, *v. a.* kopičiti, verhovatiti,

kúpčati: nakopíčiti, naverhovatiti, nakúpčati, nanesti, nagromáditi + nakopičevati, nanášati ꝛc.; (mit d. Pflug) osípati(pljem); ſich-, *v.r.* zarediti se, razpasti se(pasem), zaploditi se + zarćjati se, razpasovati se ꝛc.

Anheben, *v.n.* jeti (jamem u. jemem) začeti se (čnem), pričeti se + jémati, začénjati ꝛc.

Anheften, *v.a.* pripeti (pnem), pripenjati, privésiti, prišiti(šijem), opertiti + pripénjati, pripehovati, privéšati ꝛc.; (feſt machen) pritèrditi + pritrjevati; (an's Kreuz) pribiti(bijem), razpeti(pnem) + pribijati, razpénjati.

Anheim, *ad.* domú, domóv; domá; -ſtellen, *v.a.* na izvoljo pustiti + púščati; -fallen, *v.n.* pripasti(padem) + pripádati.

Anheiſchig, *ad.* ſich - machen, zavézati se (vežem) + zavezovati se (k čemu). [kaj, lês.

Anher, *ad.* sem, le-sem, sem-le, sem-

Anhetzen, *v.a.* ščuvati (ščujem), šúntati, húskati, drážiti: poščuvati, našúntati, podšúntati ꝛc.; -er, *m.* ščuváj, šuntár, draživec.

Anhöhe, *f.* berdo, reber *f.*, brežina, višina, paka.

Anhören, *v.a.* slúšati, poslúšati, poslúševati, na uho vleči.

Animaliſch ſ. **Thieriſch**.

Anis, *m.* janež, onež, koper; -öhl, *n.* jáneževo olje, jáneževec.

Anjochen, *v.a.* jármiti, vézati (vežem): vjarmiti. [se (zoper kaj).

Ankämpfen, *v.n.* boriti se, upirati

Ankauf, *m.* kúp, nakúp, zakúp; (d. Angekaufte) kupilo, nakupilo; -en, *v.a.* kúpiti, nakúpiti, pokúpiti + kupovati, kupávati, nakupovati.

Ankeilen, *v.a.* s klinom pritèrditi, zagvózditi + priterjevati ꝛc.

Ankennen, *v.n.* znati, víditi (komu kaj).

Anker, *m.* sidro, maček, kotva; ſich vor-legen, sidro spustiti + spúščati; die-lichten, sidro vzdigniti + vzdigovati; -förmig, *a.* sidrast; -los, *a.* brezsidern, brez sidra; -n, *v.a.* sidro od. mačka spustiti od. zasaditi + spúščati, zasájati; -platz, *m.* sidrišče; -ſchmied, *m.* sidrár.

Ankletten, *v.a.* prikleniti, opèrtiti, prikovati (kujem) + priklépati, operčevati. [pati (pljem).

Ankleuchen, *v.n.* prisopíhati, prihri-

Anklitten, *v.a.* prikléjiti, prilépiti + priklejevati; (m. Feuer) privariti + privárjati.

Anklag-e, *f.* tožba, zatožba; -e-, *a.* tožbni, zatožbni; -en, *v.a.* zatóžiti + zatoževati; ſich-, *v.r.* obtóžiti se + obtoževati se; -er, *m.* tožnik, zatožnik, tožitelj; -in, *f.* tožnica, zatóžnica; -ſtand, *m.* zatožbni stan, zatóženost; in-verſetzen, pod zatožbo djati (denem) *pf.*

Anklammern, ſich, *v.r.* okleniti se, oprijeti se (primem) + oklépati se, oprijémati se.

Anklang, *m.* oglás, nazvúk; (Gefallen) dopádenje, všeč *f.*, všečnost; -finden, dopasti (padem) prikúpiti se + dopádati, po všeči biti (sem), prikupávati se.

Ankleb=en, *v.a.* prilépiti, prilipniti, prikéljiti + prilepljevati, prilepovati ꝛc.; **-ſel**, *n.* prilepek.

Ankleiden, *v.a.* obleči, napráviti + obláčiti, naprávljati.

Anklopf=en, *v. a.* tèrkati, kovljati: potèrkati, pokovljati, zaklepáti; **-er**, *m.* klepalo, terkalo.

Anknüpfen, *v.a.* privézati (vežem) + privezovati; ein Geſpräch -, besedo povzeti (vzamem u. vzemem).

Ankommen, *n.* dohód, prihód; **-v.** *n.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati; fahrend -, pripeljati se (ljem); reitend -, prijézditi; fliegend -, prileteti; ſchwimmend -, priplávati; ſingend -, pripeti (pojem); pfeifend -, prižvížgati; tanzend -, priplesati (plešem); ſchluchzend -, prijohotati (hočem) u. ſ. w. durch Zuſammenſetzung mit dem Vorworte pri-; übel -, staknitijo, okúpiti se, skúpiti jo *pf.*; es kommt mich die Luſt an, želja me obhaja, mika me; es kommt mich der Schlaf an, spanec me grudi; es kommt mir ſchwer an, težko mi je, težko me stane; auf dich kommt es an, na tebi je, v tvoji roci je; es kommt viel an, dosti zaleže.

Ankömmling, *m.* prišlec, prihajavec, prišnik.

Ankritzeln, *v.a.* načečkati, načerčkati, začerčkati, zamácati *pf.*

Ankündig=en, *v.a.* napovédati (vém), oglasiti, oznániti, na znanje dati + napovédati, napovedovati, oglášati, oznánjati; **-er**, *m.* oglasnik, napovedovavec; **-ung**, *f.* oznanilo, naznanilo, ogiás, napoved *f.*

Ankunft, *f.* prihod, dohod, došestek, prišestje; ſeit ſeiner -, kar je prišel.

Anlächeln, *v.n.* nasmejati se (smejem), namúzniti se, nasmehljati se + nasmehljávati se, múziti se (komu).

Anlage, *f.* obris, načèrt, osnutek, razsnova; (Beilage) doklada, priloga; (Fähigkeit) sposobnost, zmožnost, dar, čud *f.*; (Anpflanzung) nasadba, zasadba; (Werk) naprava; (Kapital) glávnica, von guten -n, bistre glave.

Anlangen, *v.n.* dospeti, dojti (dojdem), priti (pridem) + dospévati, dohájati ꝛc.; ſ. Betreffen; **-d**, *ad.* gledé, gledé na.

Anlaſs, *m.* vzrok, podnèt, pogòn, nagibljej; (Gelegenheit) priložnost, prilika; **-en**, *v.a.* pustiti + púščati (kaj na čem); (Waſſer) natočiti, napustiti + natákati ꝛc.; ſich gut -, dobro kázati (kažem), mnogo obétati.

Anlauf, *m.* zalét, nalét, zagòn, zaprega: **-nehmen**, v zaprege stópiti; (feindl. -) napád, naskók; (v. Waſſers) nastóp, pritók; **-en**, *v.n.* zaleteti se, zagnati se (ženem), pognati se + zaletávati se, zagánjati se; (v. Waſſer) rasti, naráščati, kipeti; (anſchwellen) oteči, zateči, zabúhniti + otékati ꝛc.; (v. Schimmel) plesneti; (v. Roſt) rujaveti; übel -, skúpiti jo, naleteti *pf.*; angelaufen, otekel, zatekel, zabuhel.

Anlaut, *m.* sprédnik, pervo pisme.

Anläuten, *v.a.* pozvoniti. požvenkljati, pozvonċljati + pozvánjati.

Anleg=en, *v.a.* naložiti, priložiti + nalágati, prikládati; (d. Gewehr) pomériti, namériti, nastáviti + poméryjati, nastávljati; d. Kleidung –, obleči se + oblácìti se; die Schuhe –, obuti se (bujem) + obúvati se; andere Kleider, Schuhe –, preobleči se, preobuti se + preoblácìti se, preobúvati se; (gründen) vpeljati (ljem), vstanoviti, naprávìti, osnovati (snujem) + vpeljevati, vstanávljati, naprávljati; (Geld) naložiti + nalágati; (Garten–) zasaditi + zasájati; (Feuer–) zažgati (žgèm) + zažígati; den Verſchluſs –, pod pečat djati (dém), zapečátiti + pod pečat dévati; Feſſeln –, ukleniti + uklépati; Zaum–, bèrzdati: obèrzdati; Zaun–, graditi: zagraditi + zagrájati; (anlehnen) nasloniti + naslánjati. [jilo.

Anlehen, *n.* zajem; deržavno poso-

Anlehn=e, *f.* priróčf., slonilo, naslonilo; **–en**, *v.a.* nasloniti + naslánjati; (d. Thüre) pripreti + pripírati; ſich –, nasloniti se, naleči se (ležem) + naslánjati se ɔc.

Anleihe ſ. **Anlehen.**

Anleit=en, *v.a.* voditi, ravnati, rokovóditi, napeljevati: napeljati, napótiti; **–ung**, *f.* vodilo, navod, napotek, napeljava, podúk.

Anlieg=en, *v.n.* tíščati se (ím), naslánjati se (na kaj); **–en**, *n.* prošnja, želja; **–end**, *a.* priložen, pridján; (nachbarl.) sosedenj, bližnj; (v. Kleid) tesen; **–enheit** ſ. **Anliegen.**

Anlock=en, *v.a.* mikati (mičem), vábiti: privábiti; **–end**, *a.* vabiven, vabljiv, mikaven, mičen; **–ung**, *f.* vabilo, mik. [jati.

Anlöthen, *v.a.* privariti + privár-

Anlügen, *v.a.* legati, legati se (lažem) komu; nalegáti koga, zlegati se komu.

Anmachen, *v.a.* naprávìti, narediti + naprávljati, narċjati; (feſt machen) pritèrditi + priterjevati; Feuer –, ukresati (krešem); zakúriti, raznétiti + ukresovati.

Anmarſch, *m.* prihod, dohod; **–ieren**, *v.n.* prihájati, dohájati, približevati se.

Anmaſſ=en, ſich, *v.r.* lastiti si, svójiti si: prilastiti si, prisvójiti si, polakniti se česa + prilaščevati si, prisvojevati si, polákati se česa; (ſich getrauen) podstópiti se, dèrzniti se, predèrzniti se; **–end**, *a.* prevzetovaven, derzen; **–ung**, *f.* derznost, prederznost, prevzetnost, prevzetovanje.

Anmauern, *v.a.* prizídati + prizidávati.

Anmeld=en, *v.a.* oglasiti, zglasiti, naznániti, navestiti, napovédati + oglášati, naznánjati, napovedovati; **–er**, *m.* napovedovavec; **–ung**, *f.* oglasilo, napoved *f.* [(molzem) *pf.*

Anmelken, *v.a.* namolzti, namlezti

Anmerk=ebuch, *n.* zapisnik, vpisnik; **–en**, *v.a.* zapísati (pišem), zaznamnjevati, zaznámiti, zabiljéžiti; jemandem etwas –, znati se, poznati se ko–

mu; (Anmerkung machen) opaziti, opomniti + opazovati, opomínjati; -ung, *f.* opomba, opazka, opazba; zapisek; =ꝛeichen, *n.* zvézdica, križec, opominják.

Anmeſſen, *v.a.* pomériti + pomérjati; (voll) namériti + namérjati.

Anmiſten, *v.a.* nagnojiti, nasmetiti *pf.*

Anmuth, *f.* milina, milota, ljubkost, prijetnost; lepota, lepava, krasota; -ig, *a.* mil, miljen, ljubek, prijeten; lep, krasen. [bijati.

Annageln, *v.a.* pribiti (bijem) + pri-

Annagen, *v.a.* ogrizti, oglodati (glojem), oškerbljati, ogúliti *pf.*

Annähen, *v.a.* prišívati, prišiti (šijem), pripehniti *pf.*

Annäher=n, ſich, *v.r.* bližati se: približati se + približevati se, prihájati; -nd, *a.* približen; -ung, *f.* približevanje, dohod, prihod; -ungsweiſe, *ad.* blizo, okoli, po priliki.

Annahme, *f.* vzetje, prevzetje, sprejém, sprejetje, sprejema.

Annal=en, *pl.* letopisi *pl.*; -iſt, *m.* letopisec.

Annehm=bar, *a.* sprejemljiv, prevzemljív, sprejemen; =keit, *f.* sprejemljivost ꝛc.; -en, *v.a.* vzeti (vzamem u. vzemem), prevzeti, prejeti (prejmem), sprejeti + jemati (jemljem), prevzémati, sprejémati; (für wahr erkennen) imeti za resnico: mísliti, da je kaj res; (angewöhnen ſich) privádíti se + privájati se; an Kindesſtatt-, posíniti, posinóviti + posinovljevati; ſich -, *v.r.* potegniti se (za koga), skerb za koga na sé vzeti + potegovati se ꝛc.; -er, *m.* prejemnik; -lich, *a.* všeč, všečen, povoljen, ugoden, prijeten, mil; =keit, *f.* ugodnost, prijetnost ꝛc.

Annexieren, *v.a.* pridrúžiti, prikleníti + pridruževati, priklépati.

Annullieren, *v.a.* vničiti + vničevati; (umſtoßen) ovreči (veržem) + ométati; (d. Kauf) razdreti (derem, derl) + razdirati.

Annonce, *f.* oglás, oznanilo.

Anomal=ie, *f.* nepravilnost, neredност; -iſch, *a.* nepravilen, nereden.

Anonym, *a.* brezimen brezimén, neimenován; -ität *f.* brezimenost; -us, *m.* brezímenič.

Anordn=en, *v.a.* vrediti, razrediti, zverstiti, razverstiti, vravnati + vredovati, vredévati, zverstovati; (befehlen) veleti, ukázati (kažem), zapovédati (vém) + velévati, ukazovati, zapovedovati; -er, *m.* vrednik, vredovavec; -ung, *f.* vredba, razredba, vredeva, zverstitev, vravnava; (Befehl) povelje, ukáz, zapoved *f.*; (letztwillige) volitev. [gáničen.

Anorganiſch, *a.* neorganski, neor-

Anpacken, *v.a.* zgrábiti, popasti (padem), prijeti (primem), lotiti se *pf.*

Anpaſſen, *v.a.* pristrójiti, prikrójiti + pristrojevati, prikrojevati; -*v.n.* prileči se (ležem), podati se + prilégati se, podájati se; -d, *a.* primeren, pristojen, shoden.

Anpflanz=en, *v.a.* nasaditi, zasaditi + nasájati ꝛc.; (bepfl.) obsaditi + obsájati; ſich -, *v.r.* vséliti, naséliti se +

vseljevati, vselovati se; (v. Pflanz.) zarediti se, razrasti se + zarẹ́jati se, razráščati se; -ung, *f.* nasad, nasadba, zasad, zasadba, zaredba, zareja; vselitev, naselitev, naselbina, selišče ꝛc.

Anpochen, *v.a.* tèrkati, klepati: potèrkati, pokovljati + poklepati.

Anprall, *m.* nagón, zagón; pritisk, pririv, pritók, naskók; -en, *v.n.* vdáriti, tréščiti, zagnati se (ženem) + vdárjati, tréskati, zagánjati se.

Anprei|=en, *v.a.* hváliti, slaviti, veličati; hvalisati: prehváliti, poslaviti, povelíčati + prehvaljevati, poslávljati, povelíčevati; -ung, *f.* povelíčevanje, hvalitev, slavitev.

Anprobieren, *v.a.* pomériti + pomérjati.

Anranken, ſich, *v.r.* oviti se (ovijem) [+ ovíjati se.

Anrathen ſ. **Rathen.**

Anräuchern, *v.a.* kaditi: pokaditi; ſ. **Räuchern.**

Anrechn=en, *v.a.* prišteti (štejem), pripisati (pišem) + prištévati, pripisovati; (einrechnen) všteti, vrájtati, vračúniti + vštévati, vrajtovati; -ung, *f.* prišteva; všteva, vštetev.

Anred=e, *f.* ogovor, nagovor; -en, *v.a.* nagovoriti, ogovoriti, namárnovati + ogovárjati ꝛc.

Anreg=en, *v.a.* obuditi, vzbuditi, povzbuditi, spróžiti, izpróžiti + obújati, sproževati; (zu etw.) spodbosti (bodem), izpodbosti + spodbádati; -end, *a.* budiven, buden, spodbadljiv; -ung, *f.* obuda, spodbuda, spodbudek, spodbadek.

Anreifen, *v.n.* dozoreti + dozárjati, dozrẹ́jati.

Anreihen, *v.a.* verstiti: zverstiti, vrediti + zverstovati, vredévati; (am Faden) nízati, nízgati: nanízati; ſich -, *v.r.* verstiti se, drúžiti se.

Anreiz, *m.* mik, vabilo, mamilo, bajilo; -en, *v.a.* míkati (mičem), vábiti mámiti; (z. Zorn) drážiti, ščuvati (ščujem), podpihovati; -er, *m.* draživec; -ung, *f.* podpihovanje; vabitev.

Anrennen, *v.n.* naleteti, zaleteti se, zatelebániti se, telébniti (ob kaj) + zaletávati se; er wird -, naleteł bode. opekel se bode. nasadil se bode.

Anrichten, *v.a.* napráviti, pripráviti, storiti, narediti, učíniti, prigotóviti, osnovati (snujem) + naprávljati, naréjati, prigotávljati; (Schaden) storiti, prizadeti. napresti (predem) + délati, prizadévati; (v. Tiſch) pogerniti + pogrinjati.

Anritzen, *v.a.* oprásniti. omúzniti *pf.*

Anrollen, *v.n.* privaliti se; privàljati se, prikotáliti se, pritalókati se *pf.*

Anrüchig, *a.* sumen, sumljiv.

Anrücken, *v.a.* primakniti, primekniti, pritegniti + primíkati, pritegovati; - *v.n.* bližati se, približevati se, prihájati, dohájati: približati se, pritísniti.

Anruf, *m.* klic, klicanje, zov, zazóv, zaziv; -en, *v.a.* klícati (kličem), zvati (zovem): poklicati, pozvati; (flehen) móliti, prositi; -ung, *f.* prošnja, zazívanje.

Anrühmen ſ. **Rühmen.**

Anſaat, *f.* sev *f.*, setev, nasetev, posév *f.*, sétvina.

Anſag=e, *f.* napoved *f.*, sporočilo, naznanilo, navestilo, oglás; **-en**, *v. a.* napovédati (vém), sporočiti, naznániti, navestiti, na znanje dati, oglasiti + napovedovati, sporóčati, naznánjati, oglášati ɔc.; **ſag an**, povéj, reci.

Anſammel=n, *v. a.* nabrati (berem), zbrati, skúpiti + nabirati, skupljevati; **-ung**, *f.* nabira, nabéra, nabòr.

Anſäßig, *a.* usedel, vseljen, posesten; **ſich - machen**, vséliti se, nastaniti se + vseljevati se ɔc.; **-keit**, *f.* usedlost; vselitev, domovanje.

Anſatz, *m.* napád, naskók; (in d. Rechn.) števek, postavek; (am Inſtrum.) nastavek, dulec; (z. Laufe) zalét, zagón; (z. Wachſen) zacimek, zarodek, cima; (am Kleide) štritov; (angeſetztes Stück) pristavek, dostavek; (im Geſchirre) usedlina, gošča; (Angeſpültes) naplávina, plavje; **-rohr**, *n.* dulec, ustnik.

Anſaufen, ſich, *v. r.* napiti se (pijem), preopiti se, nalókati se, nažlémpati se *pf.* [nastèrgati.

Anſchaben, *v. a.* stèrgati (steržem):

Anſchaff=en, *v. a.* oskerbeti, omisliti, napráviti + oskerbljevati, omišljevati, naprávljati si; (befehlen) veleti, naročiti, reči (rečem), ukázati (kažem) + velévati, naróčati, rékati, ukazovati; **-ung**, *f.* naprava; veleva. naročilo. [nagerniti *pf.*

Anſcharren, *v. a.* nagrebsti, nagrábiti,

Anſchau=en, *v. a.* glédati, ogledovati, pogledovati, ozírati se: poglédati, ozreti se; **-en**, *n.* videž, ozír. pogléd; **-lich**, *a.* nazoren, očít, vidljiv, očividen; jasen; **=keit**, *f.* nazornost ɔc.; **-ung**, *f.* videž, vid, ozir, pogled; **=s=**, *a.* nazorni.

Anſchein, *m.* videz, dozdevek, zdetev, dozdeva, podóba; **- haben**, viditi se; kázati se (kažem); podoba je, da ...; dozdeva se; **dem - nach**, kakor je podoba, kakor se kaže; **-end**, *a.* dozdeven, prividen; (ſcheinbar) videzen, na okó, na videz.

Anſchicken, ſich, *v. r.* ravnati se, prìprávljati se, pobirati se, odprávljati se: pripráviti se. [*pf.*

Anſchießen, *v. a.* nastreliti, ostreliti

Anſchiffen, *v. n.* pripluti (plovem), priplávati, prijádrati.

Anſchirren, *v. a.* okómatiti, napraviti + kómatiti, naprávljati; (d. Ochſ.) vezovati, jármiti: vézati (vežem), vjarmiti.

Anſchlag, *m.* udár, udarec, udarek; (Entwurf) osnova, očèrt; (Gedanke) naklép, namera, namislik; (Koſten=anſchl.) preudarek, prerajtek; (in d. Mühle) préslica; in - bringen, všteti (štejem) + vštévati; **Anſchläge ſchmieden**, naklépati, naklepovati, namérjati, snovati (snujem); **-en**, *v. a.* biti (bijem), tolči, tèrkati + udáriti, tèrčiti + nabijati, udárjati; (d. Glocke) priterkovati, trijánčiti, plat zvona biti (bijem); (d. Gewehr) namériti, na muho djati (dem) + namérjati, na muho dévati; (irgendwo etwas -) nabiti + nabijati; **Feuer-**, kresati (kre-

šem): ukresati; den Wert –, céniti; zu hoch–, precéniti; –*v.n.* dóbriti, prilégati se, tékniti: prileči se (ležem), zaleči; (v. Hunde) zalájati *pf.*; ſich–, *v. r.* udáriti se, ropiti se, tèrkniti se; –ezettel, *m.* nabito naznanilo.

Anſchlemmen, *v. a.* naplániti, nanesti, nanositi + nanášati.

Anſchleppen, *v. a.* navlácіti; privleči *pf.*

Anſchließen, *v. a.* prikleniti. prikovati (kujem). pripèrtiti + priklépati, prikávati; (beiſchließ.) priložiti + prilágati; ſich–, *v. r.* drúžiti se. pajdášiti se: pridrúžiti se, pristópiti, pritégniti.

Anſchluſs, *m.* priklép; (Beilage) doklada, priloga.

Anſchmieden, *v. a.* prikovati (kujem), privariti + prikávati, privárjati.

Anſchmiegen, ſich, *v. r.* pritísniti se. oprijeti se (primem) + pritiskovati se, oprijémati se; –ſam, *a.* priročen, privaden, pitom.

Anſchmieren, *v. a.* mázati (mážem) + namázati, pomázati; (betrügen) ukániti, okániti, preváriti, opehárіti *pf.*

Anſchmunzeln, *v. a.* múziti se: namúzniti se (komu).

Anſchmutzen, *v. a.* ogerditi, onečéditi, zamázati (mažem), onesnážiti, obrazdati *pf.*

Anſchnallen, *v. a.* pripeti (pnem). prikópčati + pripénjati, prikopčevati.

Anſchneiden, *v. a.* narézati (režem). nakrójiti + narezovati; (Brot) načeti (načnem) + načénjati; (einſchneid.) zarezati + zarezovati.

Anſchnitt, *m.* zárez *f.*, zareza; nakrojek. načetek, načetje.

Anſchnitzeln, *v. a.* rezljati: narezljati.

Anſchöpfen, *v. a.* načrepati (pljem) *pf.*

Anſchopp=en, *v. a.* nagatiti, nagnjesti + nagáčati, nagnjétati; –ung, *f.* zágata, zapèrtje.

Anſchrauben, *v. a.* privítliti, prišker(niti *pf.*

Anſchreiben, *v. a.* napísati (pišem), zapísati + napisovati, zapisovati; (voll) popísati *pf.*

Anſchreien, *v. a.* zadreti se (derem), obrégniti se, révsniti (nad kom) *pf.*

Anſchuhen ſ. **Beſchuhen**.

Anſchuldig=en, *v. a.* dolžiti, kriviti: obdolžiti, okriviti + obdolževati; –ung, *f.* obdolženje, obdolžitev.

Anſchüren, *v. a.* rášiti: podrášiti, podnétiti.

Anſchuſs, *m.* nastrél; pervi strel.

Anſchütten, *v. a.* naliti (lijem) + nalivati; (mit Trockenem) nasúti (spèm) + nasípati (pljem); (begieß.) obliti + oblívati.

Anſchwärzen, *v. a.* čèrniti, mraziti, obírati, oprávljati, ogovárjati: očèrniti, začèrniti, omraziti.

Anſchwatzen, *v. a.* natvezti (komu [kaj).

Anſchweif, *m.* osnutek, nasnutek, snov *f.*; –en, *v. a.* snovati (snujem): osnovati, nasnovati; –rahmen, *m.* snovače *pl.*; –ſpule, *f.* snovávnica, snoválnica.

Anſchweißen, *v. a.* privariti + privárjati.

Anſchwell=en, *v.a.* napeti (pnem), napihniti + napénjati, napihovati; - *v.n.* oteči, zatečі, búhniti, zabúhniti + otékati, zatékati; (v. Waſſer) rasti, naráščati, kipeti; -ung, *f.* otók, oteklina, zabuhlina.

Anſchwemm=e, *f.* plavje, naplávina, povodje; -en, *v.a.* naplaviti, nanesti, nanositi + nanášati ꝛc.

Anſeh=en, *n.* ozir, pogléd, videž; (Anſchein) videz; dem - nach, po vídezu, na videz, kakor se kaže; (Wert) veljava, ime, slovez: in - ſtehen, sloveti, v číslih biti, v imenu biti (sem); (Geſtalt) podoba, postava, -en, *v.a.* poglédati, ozreti se (na kaj) + poglédovati, ozirati se; (anſehnen) znati, videti, poznati; (für etwas) imeti (imám), číslati, šteti (štejem); er iſt überall angeſehen, vsi ga číslajo; -nlich, *a.* veljaven, imeniten, sloviten, číslán; -ung *f.* in-, gledé, zastran, obstran, kar se tiče.

Anſengen, *v.a.* osmoditi, opáliti *f.* (v. Speiſe) prismoditi *pf.*; (v. d. Sonne) zapeči + zapékati.

Anſetzen, *v.a.* nastáviti + nastávljati; (hinzu=) pristáviti, prisloniti + pristávljati, prislánjati; (d. Flinte) namériti + namérjati; (d. Tag) odlóčiti, dolóčiti, vstanoviti + odločevati, vstanávljati; (Bäume) nasaditi, zasaditi + nasájati ꝛc. (Keime) zarediti, zaroditi, zalečі (ležem) + zarέjati, zadelovati; (d. Krallen) zasaditi + zasájati; (feſtſetzen) vstanoviti, dolóčiti + vstanávljati ꝛc.; (übervortheilen) nasaditi, opeháriti *pf.*; ſich -, *v.r.* naseliti se, vsέliti se + naseljevati se; (v. Staub) prijeti se (primem) + prijémati se.

Anſicht, *f.* pogléd, zagléd; (Meinung) misel *f.*, mnenje, menitev; -ig werden, zaglédati, uglédati, zapáziti *pf.*

Anſied=elei, *f.* selo, nasélbina, naselitev *f.*; (Ort) selišče; -eln, *v.a.* naséliti, razposéliti + naseljevati; -ler, *m.* selnik, selák, naselnik.

Anſpannen, *v.a.* vpreči (vprežem), napreči, pripreči + vprégati, napregati; (anſtrengen) napeti (pnem), natégniti + napénjati, nategovati.

Anſpeien, *v.a.* zapljevati (pljujem), opljevati *pf.*

Anſpiel=en, *v.a.* naigrati, igro začeti (čnem) + naigrávati, igro začénjati; (am Anfr.) zaigrati *pf.*; (auf etwas-) nacikovati, cikati; -ung, *f.* nacikovanje.

Anſpießen, *v.a.* nabosti (bodem), natekniti + nabádati, natikati.

Anſpinnen, *v.a.* napresti (predem); pripresti + priprédati; (anzetteln) zaplesti (pletem), nasnovati (snujem), zatrositi + zaplétati.

Anſporn=en, *v.a.* spodbosti (bodem), izpodbosti, povzbuditi, podkúriti + spodbádati, pogánjati, povzbújati, podkúrjati; -ung, *f.* spodbada, povzbuja, poganjek.

Anſprache, *f.* nagovor, ógovor.

Anſprech=en, *v.a.* nagovoriti, ogovoriti, namárnovati + nagovárjati, namarnjevati; (bitten) prositi: poprositi, zaprositi; (in Anſpruch nehmen) svójiti si, lastiti si: prisvójiti si,

grilastiti si + prisvojevati si, prilastovati si; (gefallen) dopasti (dem) + dopádati; -end, *a.* prijeten, mil, ljub.

Anſpritzen ſ. **Beſprengen.**

Anſpruch, *m.* tirjatev, tirjava, terjatev, pravica; -machen ſ. Anſprechen; -slos, *a.* ponižen, dovoljen, malozahteven; -svoll, *a.* zahteven, prevzetovaven.

Anſpülen, *v.a.* naplávіti, nanositi + naplávljati, nanášati.

Anſtacheln ſ. **Anſpornen.**

Anſtalt, *f.* priprava; (Inſtitut) zavod, ustanova; (Maßregel) naredba.

An=ſtand, *m.* (Zögerung) odlašba, oprezovanje, pomuda, (Hinderniß) ovira, opovira, zaderžek, napotek, napotljej; (Würde) dostojnost, spodobnost; (Ort) stan. stajališče; ohne -, brez pomislika; mit - reden, spodobno govoriti; -ſtändig, *a.* dostojen, pristojen, spodoben, všečen; *ad.* po volji, po všeči; =keit, *f.* dostojnost, spodobnost, všečnost; -ſtandslos, *ad.* brez zaderžka, brez skèrbi, brez pomislika.

Anſtarren, *v. a.* stermeti, bóšiti, stermo gledati (v koga).

Anſtatt, *prp.* namesto, namesti, namest, mesto; - *c.* ne da - ampak, ne da - še le. [šiti *pf.*

Anſtauben, *v. a.* oprašiti, zapra-

Anſtaunen, *v. a.* čúditi se: začúditi se (čemu) + občudovati (kaj); glédati in čúditi se, debelo glódati, z začudenjem glédati.

Anſteck=en, *v. a.* natekniti. nasaditi + natikati, nasájati; (v. Krankheit) kúžiti: okúžiti, zakúžiti, zatrósiti; angeſteckt werden, nalezti + nalezovati; -end, *a.* otraven, kužen, okužljiv, nalezljiv; -ende Krankheit, takajca; -ung, *f.* okužba; =ſtoff, *m.* kužilo.

Anſteh=en, *v. n.* stati (stojím) na čem; (wohl-) prileči se (ležem), podati se + prilégati se, podájati se; (anſtehen laſſen) odlášati, odlágati, odkládati, oprezovati + odložiti, počákati; es wird nicht lange -, ne bode temu dolgo.

Anſteigen, *v.n.* dvígati se, dvigovati se, višati se.

Anſtell=en, *v.a.* postáviti + postávljati; (anſtiften) napeljati (ljem) + napeljevati; (thun) storiti, učiniti, narediti + délati, narójati; Betrachtungen -, premišljevati, prevdárjati; ſich -, *v.r.* délati se, vesti se (vedem); -ig, *a.* spreten, ročen; -ung, *f.* služba, urád; =geſuch, *n.* prošnja za službo; =slos, *a.* brez službe.

Anſtift=en, *v. a.* naprávіti, nasnovati (snujem), naplesti (pletem) + naprávljati, naplétati; (einen zu etwas) šúntati, ščuvati (ščujem), podpihovati: našúntati, podšúntati ɔc.; -er, *m.* šuntár, podpihovavec.

Anſtimmen, *v.a.* ubrati jo (berem), zakróžiti *pf.*; ein Lied -, zapeti (pojem).

Anſtopfen, *v.a.* natláčiti, naphati *pf.*

Anſtoß, *m.* udar, vdar, spotikljej; (Verſehen) zgrešek, pogrešek; (Ärgerniß) pohújšanje, pohujševanje: - geben, pohújšati + pohujševati;

-nehmen, hudovati se, spotíkati se; -en, *v.a.* tèrčiti, tèrkniti + tèrkati; (anrennen) zadeti (denem), telébniti + zadévati; mit der Zunge -, jecljati, jezik se zapleta oder zavaljuje.

Anſtößig, *a.* pohujšljiv, pohujševaven, spotikljiv, nespodoben; -keit, *f.* pohujšljivost ɔc.

Anſtreben, *v. a.* gnati se (ženem). pogánjati se (za čim), vpérati se; (wider etwas) upírati se.

Anſtreich=en, *v. a.* namázati (mažem), pomázati + namazovati; -er, *m.* mazáč.

Anſtreifen, *v. a.* opláziti, oplázniti *pf.*; (Laub) namúziti, nasmúkati, nacofljati; - *v. n.* dotíkati se, dèržati se (im).

Anſtreng=en, *v.a.* natégniti, napeti (pnem) + nategovati, napénjati; (zur Arbeit) prideržévati, prigánjati; (zu ſehr) pretégniti, presíliti + presiljevati; (d. Kopf) bèliti si, lomiti; einen Prozeß -, pravdo začeti (čnem) + začénjati; ſich -, *v.r.* trúditi se, vpérati se, gnati se (ženem), vbádati se; -end, *a.* težek, težkoten, trudapóln; -ung, *f.* trud, prizadeva, prizadetje, prizadetev, vpér.

Anſtreuen, *v.a.* nasuti (spèm), natrósiti + nasípati (pljem), natrósati.

Anſtrich, *m.* namazek; lik; (Schminke) lepotičje, lepotilo; (Anſchein) videz, podoba; ſich einen -geben, kèršiti se, šopiriti se.

Anſtricken, *v.a.* priplesti (pletem) + priplétati.

Anſtückeln, *v. a.* dostáviti + dostávljati.

Anſtürmen, *v. n.* priveršeti, privaliti se *pf.*; pridírjati *pf.*

An=ſturz, *m.* pritísk, naválj; -ſtürzen, *v.n.* zagnati se (ženem) + zagánjati se.

Anſuchen, *n.* prošnja, poprošnja; - *v. a.* poprositi, zaprositi, prošnjo vložiti *pf.*

Anſummen, *v.n.* pribrenčati (im), [priberneti.

Antagon=ismus, *m.* nasprotovanje, protivnost; -iſt, *m.* protivnik, nasprotnik.

Antaſten, *v.a.* potipati (pljem), pošlátati *pf.*; (d. Ehre) dotekniti se + dotíkati se.

Ant=e, *f.* raca, gaga; *dim.* ráčica; (Junges) rače (-ta); -en=, *a.* račji; -enfoth, *m.* račjek; -erich, *m.* racman; -erſ, *m.* gaganje, gagòt; -eſtall, *m.* račjak.

Antediluvianiſch, *a.* predpotopen.

Antheil, *m.* del, delež, deležek; -haben, deležen biti (sem), vdeleževati se: vdelížiti se; -mäßig, *a.* po déležu; -nehmer, *m.* deležnik; =in, *f.* delížnica.

Anthera, *f.* prášnica.

Anthologie, *f.* cvetnik, cvetobér, antologija.

Anthro=pologie, *f.* človekoznanstvo, antropologija; -povhag, *m.* ljudožér, ljudožerec; pesjàn, pesoglavec.

Anthun, *v.a.* (Kleid) obleči + oblačiti; (Schuhe) obuti (bujem) + obúvati; (thun) storíti, skázati (kažem), učíniti + skazovati ɔc; (Ge=

walt) prisíliti, primórati *pf.*; Übel –, nahuditi *pf.*

Anti=chriſt, *m.* antikrist; –cipando, *ad.* popréd, napred, naprej; –f, *a.* starinski, starovinski, starovit, starobil; –ſe, *f.* starovina; –ſenkabinet, *n.* starínšnica; –konſtituzionell, *a.* protiustaven; –lope, *f.* antilopa; –mon ſ. Spießglanz; –pathie, *f.* zópernost, stud, neprijetnost; –phone, *f.* odpév; –pode, *m.* protinožec; –quar, *m.* starovinar; starinoznanec; –quität, *f.* starina, starovina; –theſe, *f.* protistavek.

Antlitz, *m.* obličje, lice, obráz; (Vorderſeite) čelo, lice.

Antrag, *m.* predlog, nasvèt; den – ſtellen, nasvetovati, navreči (veržem), predložiti *pf.*; (Anboth) ponudba; –en, *v. a.* nanesti, nanositi + nanášati; (vorſchlagen) svetovati, nasvètovati, predložiti, navreči (veržem) + nasvetávati, predlágati; ſich –, *v. r.* ponúditi se + ponújati se; –ſteller, *m.* nasvetovavec.

Antreffen, *v. a.* najti (najdem), narájmati, namériti (na koga) + najdovati, nahájati, narajmovati.

Antreib=en, *v. a.* pognati (ženem), prignati, pritírati + pogánjati; (anſpornen) spodbosti (bodem) + spodbádati, prigánjati; (ſchwingen) zagnati + zagánjati; –er, *m.* poganjič, poganjavec, priganjavec.

Antreten, *v. a.* nastópiti + nastópati; (herbei–) pristópiti + pristópati; (ein Geſchäft) pričeti (čnem), lotiti se *pf.*

Antrieb, *m.* pogón, podnet, spodbadek, priganjek, poganjek; (Beweggrund) nagib, nagibek, nagibljej; aus eigenem –, sam od sebe.

Antrinken, ſich, *v. r.* napiti se (pijem) + napívati se.

Antritt, *m.* nastóp, pristóp; (Anfang) pričetek, začetek; (am Schämel) podnóžnica; –s=, *a.* nastopni, začetni.

Antwort, *f.* odgovor, odpoved *pf.*, odvet; (auf d. Ruf) oglás; –en, *v. a.* odgovoriti, odverniti, odvišćati, odveščati, odpovédati (vém) + odgovárjati, odpovedovati; (weinend) zavékati (večem), zacmériti *pf.*; (kurz) odrézati se (režem); – ſchreiben, *n.* odpís.

Anvertrauen, *v. a.* zaúpati, izročiti, povériti + zaupovati, izróčati, izročevati ɔc.; ſich –, *v. r.* razodeti se (denem) + razodévati se.

Anverwandt, *a.* soroden, sorodovinski, v žlahti, v rodu; –e, *m.* sorodnik, sorodovinec, sorodec, rojec; žlahtnik; –e, *f.* soródnica, sorodovnica, žláhtnica; –ſchaft, *f.* sorodovina, žlahta, svojást *f.*, svojita, svášćina.

Anwachs, *m.* narást *f.*, prirást *f.*, prirastek, prirašćáj, prirastje, zaredba; –en, *v. n.* prirasti + priráščati; (ſich mehren) rasti, mnóžiti se: narasti, razmnožiti se, zarediti se, razpasti se (pasem) + naráščati, razmnoževati se, zaréjati se, razpasovati se ɔc.

Anwalt, *m.* zagovarjavec, zago–

vornik, zastopuik, zavetnik; (Sach-walter) opravnik, oskerbnik; -ſchaft, *f.* zastopništvo, zavetništvo; opravništvo, oskerbništvo.

Anwand-eln, *v.a.* obiti (idem), opasti (padem), spreleteti + obhájati, opádati, sprelétati ꝛc.; (reizen) míkati; -lung, *f.* želja, mik.

Anwärmen, *v.a.* pogreti (grejem), ogreti + ogréveti ꝛc.

Anwartſchaft, *f.* pričakovanje.

Anweh-e, *f.* zamet; -en, *v.n.* veti (vejem), véhati, pihljati (na koga).

Anweichen, *v.a.* mečiti, méhčati: omečiti, omélhčati.

Anweiſ-en, *v.a.* odkázati (kažem) + odkazovati; (auftragen) naročiti + naróčati; naročevati; (Geld) navkázati + navkazovati; -ung, *f.* navkazilo; (Inſtrukzion) napotek; (Auftrag) naročilo.

Anweißen, *v.a.* béliti: pobéliti.

Anwend-bar, *a.* raben, rabljív, porabljív, vpotrebljív; -en, *v.a.* rábiti: oberniti, porábiti, upotrébiti, vpotrebovati + obráčati, porabljevati; Mühe-, prizadeti si + prizadévati si; -ung, *f.* raba, poraba; (Lehre) nauk.

Anwerb-en, *v.a.* nabrati (berem), najeti (najmem) + nabírati, najémati; ſich - laſſen, med vojake iti (grem), vojaško suknjo obleči; -er ſ. Werber; -ung ſ. Werbung.

Anwerfen, *v.a.* ometáti (mečem) + ometávati.

Anwert ſ. Wert.

Anweſen-d, *a.* pričujóč, pričujočen, vpričen, pritomen, nazóč, nazočen; *ad.* vpričo, nazoči; -heit, *f.* pričujočost, pritomnost ꝛc.

Anwidern, *v.n.* merzeti, gábiti se, gnjusiti se, upirati se.

Anwohner, *m.* sosed, bližnjik, bližnjec; Drau-, podravec; Save-, posavec; Bach-, potočnik, potokar ꝛc.

Anwuchs ſ. Anwachs.

Anwurf, *m.* omèt, namèt; (Vorwurf) očitek, spočitek.

Anzahl, *f.* število, broj; (große) truma, sila, mnóžica; (kleine) peščica, nekolíčina.

Anzählen, *v.a.* našteti (štejem) + naštévati.

Anzapfen, *v.a.* načépiti, na čep djati (denem), na čep postáviti + načepovati, na čep dévati ꝛc.

Anzäumen, *v.a.* napreči (prežem), obèrzdati, zaúzditi, obúzdati + naprégati, oberzdovati ꝛc.

Anzechen, *v.a.* vpijániti + vpijanjevati; ſich-, *v.r.* opiti se (pijem), preopiti se, vpijániti se + opívati se ꝛc.

Anzeichen, *n.* známenje, znamnje, predznamnje.

Anzeig-e, *f.* naznanilo, poročilo, poved *f.*, oglasilo; -en, *v.a.* naznániti, oznámiti, poročiti, povédati (vém), oglasiti, na vest dati + naznánjati, poróčati, dopovedovati, oglášati; (zeigen) kázati (kažem); pokázati; -end, *a.* kazaven; (gram.) določni: -ende Art, določni naklon, določnik; -er, *m.* ka-zavec.

Anzettel-n, *v.a.* nasnovati (snujem), zatrósiti *pf.*; (v. Weber) snovati (ám

n. snujem): osnovati; -ung, *f.* osnóv *f.*, osnutek, nasnutek.

Anzieh=en, *v.a.* natégniti, pritégniti, napeti (pnem) + nategovati, natézati, napénjati; (Kleider) obleči + obláčiti; (Schuhe) obuti (bujem) + obúvati; (zitieren) oméniti, pokázati (žem) + omenjevati, pokazovati; (regen) mikati, zavnémati, zanímati, na-se vleči, vábiti; – *v.n.* približati se + približevati se; ſich –, (v. Waſſer) zakèrkniti, obvólgniti se; -end, *a.* mičen, mikaven, zanimív, zanimljív, vabiven; -ung, *f.* natezava, natézanje.

Anzug, *m.* (Kleider) oprava, obleka, obléč *f.*; (Ankunft) prihod, dohod.

Anzüglich, *a.* žaljiv, zajedljiv, zbodljiv, zbadljiv; -keit, *f.* žaljivost.

Anzünd=en, *v.a.* (Licht) prižgati (žgèm), užgati + prižígati; (Feuer) zaterniti, zažgáti, zapáliti, zakúriti *pf.*; -er, *m.* zažigavec; -ung, *f.* zažig, prižig.

Aoriſt, *m.* doveršno-pretekli čas, ſaorist,

Aorte, *f.* privódnica.

Apath=ie, *f.* brezčutje, brezčutnost, nemarnost; -iſch, *a.* brezčuten, nemaren.

Apfel, *m.* jábelko, jablo, jábuko; (wild) lesník; =*a*, jábelčni; -baum, *m.* jablan *f.*, jablana; (wilder) lesnika; -förmig, *a.* jábelčast, jabelkast; -=moſt, *m.* jábelčnik, jábelkovec; -=motte, *f.* jábelčni molj; -ſchnitz, *m.* kerhelj, kerhlič, klojec; -zider ſ. Apfelmoſt.

Aphoriſ=mus, *m.* rék, izrék, aforizem; -tiſch, *a.* kratkorečen, aforističen.

Apo=diktiſch, *a.* neomajljiv, apodiktičen; -kalypſe, *f.* skrivno razodenje; -kryphiſch, *a.* nepristen, podveržen; -llo, *m.* Apolon; -plexie, *f.* mertúd, mertvúd, mertvica; -ſtat, *m.* odpadnik, odstopnik.

Apoſt=el, *m.* apostelj (-na), apostol; -el=, *a.* apostolski; -elamt, *n.* apostolstvo; -oliſch, *a.* apostolski.

Apoſtroph, *m.* opuščáj.

Apothek=e, *f.* lekárnica, apoteka; -er, *m.* lekár, lekarnik; -er=, *a.* lekarski; -erkunſt, *f.* lekarstvo.

Appar=at, *m.* pristrój, pripravilo; -tement ſ. Wohnung.

Appell, *m.* sklic, pozòv; – blaſen, vojakom vkup tróbiti: zatróbiti; -ant, *m.* prosivec za presojo; -ations=presodnijski, apelacijski; -ations=gericht, *n.* presodnija, prizovna pravda, apelacija; -ieren, *v.a.* pritóžiti se + pritoževati se; oberniti se + obračati se na višo sodnijo.

Appetit, *m.* tek, slaj; guten-, dober tek, na zdravje, Bog žegnaj (blagoslovi); ich habe –, diši mi, tekne mi; -lich, *a.* tečen, slasten, tekovít.

Applau=dieren, *v.a.* plóskati, pléskati, tléskati: zatléskati; -s, *m.* plosk, plesk, tlesk.

Appoſizion, *f.* pristavek, dostavek.

Appretieren ſ. Zubereiten.

Approb=ation, *f.* potèrjenje, dovóljenje, dovolitev; -ieren, *v.a.* potèr-

diti, dovóliti + poterjevati, dovoljevati.

Aprikoſe, *f.* marélica, marela.

April, *m.* april, mali traven; (kroat.) travanj; (čech.) duben; (poln.) kviecen; in-ſchicken, po tičjega mleka poslati (šljem); -wetter, *n.* nestanovitno vreme (-na), spremenljivo vreme.

Apropos, *int.* hencej! dà-tè! zbilja!

Aquaedukt ſ. Waſſerleitung.

Aequator, *m.* ravnik, ravnovár; -ial-, ravnikov, podravnikov.

Aequi-noktial-, *a.* enakonočen, ravnodanski; -noktium, *n.* enakonočje, ravnodanje; -valent, *n.* namestek; reč enake cene.

Aer-a, ſ. Zeitrechnung; -ar, *n.* deržavna blagájnica, deržavni zaklád; -ariſch, *a.* deržavni.

Arbeit, *f.* delo, opravilo, opravek, posel, djanje; an die - gehen, delat iti (grem), dela se lotiti; -en, *v. a.* délati, poslovati; (fluchtiſch) robotati, tlako délati; (langweil.) žúljiti; (ohne Koſt) v dero délati; (ſchwer -) trúditi se; (träge) mečkati, meškati; er hat viel zu -, veliko imá opravka (opravil, opraviti); -er, *m.* delavec, težák; (träg.) mečkavec, žnútovec; -in, *f.* delavka, žnutlja; -los, *m.* brez dela, brezdelaven; -ſam, *a.* delaven, marljiv, priden, prizadeven; -keit, *f.* delavnost, marljivost &c.; -sbiene, *f.* delavka; -shaus, *n.* delávnica, delávšnica; -sleute, *pl.* delavci, težaki *pl.*; -slohn, *m.* mèzda, dnina; -stag, *m.* delavnik, vsedoji dan; -szeug, *n.* orodje, oród.

Archäolog, *m.* starinoznanec, starinoslovec; -ie, *f.* starinoznanstvo, starinoslovje; -iſch, *a.* starinoznanski.

Arche, *f.* barka, ládija, ladja.

Archi-mandrit, *m.* arhimandrit; -tekt, *m.* zidarski umetnik, stavitelj, arhitékt; -tur, *f.* zidarstvo, stavítelj-stvo, arhitektura; -v, *n.* pismoshramba, pismovnica, arhív; -var, *m.* pismohranec, arhivár.

Area, *f.* zemljišče, prostor, selišče.

Arg, *a.* zel (zla, o) hud, zlóben, nápečen; *ad.* zeló, zlo, sila; das iſt zu -, to je odveč (preveč, od sile); -e Lüge, debela laž; (ſcharf) oster.

Aerger, *m.* zloba, zlost *f.*, nevolja, nejevolja, serd, jad, togota; -lich, *a.* nevoljen, nejevoljen, togoten, zloben; (-nis gebend) pohujšljiv; -n, *v. a.* serditi, togotiti, jeziti, blázniti, pohujševati, nagájati (komu); ſich -, *v. r.* serditi se, gnjévati se, kèrčiti se, repénčiti se, hudovati se; es ärgert mich, to me grize (jé, pije); (an etwas-) pohújšati se + pohujševati se, spotíkati se; -nis, *n.* pohujševanje, pohújšanje, spotika, spotikljej: -nis geben, pohujševati.

Arg-geſinnt, *a.* hudovoljen, hudomušen, hudomiseln; -liſt, *f.* zvijača, lokávščina, kovarstvo, hudovoljnost; -ig, *a.* zvit, zvijačen, lokav, kovaren, hudovoljen; -los, *a.* priprost; -ument ſ. Beweis; -wohn, *m.* sum, sumnja, sum-

ljivost, natolcevanje,; -wöhnen, *v. a.* súmiti, na sumu imeti (am), sum bije (leti) na koga, hudo misliti (od koga); -wöhnisch, *a.* sumen, sumljiv.

Arie, *f.* napév, viža; (Lied) popevka.

Ari=ſtokrat, *m.* boljár, velják; =isch, *a.* boljarski; -ſtokrazie, *f.* boljarstvo, veljaštvo; -thmetik, *f.* aritmétika; -thmetiſch, *a.* aritmétičen.

Ark=ade, *f.* mostóvž, obók; -anum, *n.* skrivnóst; -tiſch, *a.* severn.

Arm, *m.* rame (-na), rama; *dim.* rámica; die -e, naročje, naročáj; (Unter-) pázduha, pázuha, pazha; (Fluſs-) struga; (d. Kleides) rokáv; (d. Leuchters) roča, ročáj; - Gottes, božja roka; in die -e nehmen, objeti (jamem) + objémati.

Arm, *a.* ubóg, ubožen, siroten, siromašen, reven; - werden, ubóžati, osiroteti; -e Leute, siromačija, siromaki, sirošcija; -er, *m.* siromák, uborec, ubožec, revež; -er Tropf, revše, révišče; -e, *f.* reva, ubóžica, sirota; -atur, *f.* vojaška oprava, orožje, arnož *f.*; -band, *n.* zapéstnica, narókvica, zapestje; -b r u ſt, *f.* samostra, samojstra, samostrel *f.*, samósterna; =ſchütze, *m.* samostrelec.

Armee, *f.* armada, vojska, vojna gromada; = *a.* vojskni, vojni, armadni; -korps, *n.* vojno kerdelo.

Aermel, *m.* rokáv; *dim.* rokavec, rokavček; -hemd, *n.* rokavci *pl.*

Armen= *a.* ubožni, siromaški; -anſtalt, *f.* ubóžnica, siromášnica; -büchſe, *f.* skládnica za uboge; -fond, *m.* zalog za uboge; -geld, *n.* ubóščina; -kaſſe, *f* denárnica za uboge; -vater, *m.* oskerbnik ubogih.

Arm=förmig, *a.* ročast, ramast; -geſchmeide, *n.* naročje, zapestje; -höhle, *f.* podpázduha; -ig ſ. Armförmig; -korb, *m.* cajna, košara, pletenica, locanja; -lehne, *f.* roča, ročáj, deržáj; -leuchter, *m.* lestenec.

Aerm=lich, *a.* siromaški, siromašen, siroten, beden, uboren, boren; -eHütte, beznica, kočura; -ling ſ. Aermel.

Arm=los, *a.* brezrók, štulast; -ſelig, *a.* reven, siromašen, siroten, uboren, kukav; -ſeligkeit, *f.* revščina, siromašnost, sirotinja, siróščina; -ſpange, *f.* zapéstnica, narókvica; -ut, *f.* uboštvo, siróščina, siromaštvo, révščina, siromačija, jedínščina, pománjkanje; -zeugnis, *n.* ubožni list, ubožno spričevalo; -voll, *n.* naročáj, naročje.

Arnika, *f.* červivec, árnika, sv. Antona roža.

Aron (Arum), štèrkovec, kačnik.

Aernt=e, *f.* žetev, žetva, žétvina; (Heu-)seča, košnja; (Fruchtertrag (pridelek, obrodek; -e=, *a.* žetvin; -ebrot, *m.* požetnik, požetnjak; -eſeſt, *n.* dožétnica, dožétvina, dožetki *pl.*, požinka; -en, *v. a.* žeti (žanjem): požeti, nažeti, správiti + správljati; (Heu) seči, kositi; -ezeit, *f.* žétvina, žetva.

Aroma, *n.* vonj, duh, vonjava, dišava; -tiſch, *a.* vonjav, blagodišéč.

Arrang=ement, *n.* priprava, uprava, priredba; -iren, *v. a.* pripráviti, prirediti, vrediti + priprávljati, vredovati.

Arreſt, *m.* zapòr, zapertje, zape-

rišče, zaklep; (Lokale) ječa, temnica; -ant, *m.* jetnik; =in, *f.* jétnica; -ieren, *v.a.* zapreti, pripreti, pod zaklep djati (dém), vjéčiti + zapirati ꝛc.; -ſtrafe, *f.* kazen zapora.

Arrogant ſ. Anmaſſend.

Arrond=ieren, *v.a.* zložiti + zlágati; -ierung, *f.* zložba; -iſſement, *n.* okraj, kotar.

Arſch, *m.* rit *f.*, sedalo; zádnjica, (gemein) perda, guzica; -backe, *f.* ritnik; -prügel, *pl.* pálica po riti.

Arſ=enal, *n.* oróžnica, orožárnica; -enik=, *m.* míšica, míšnica, arsenik; -enik, *a.* míšičnі; -is, *f.* povzdig, dvigljej.

Art, *f.* način; (Gattung) pleme(-na), rod, žlahta; (Spezies) baža, bira, pleh, ploha, škvart, sorta; (Anſtand) vljudnost; (Beſchaffenheit) kákošnost, kakovost; auf dieſe -, tako, takisto; nach ſloveniſcher -, po slovenski; nach - der Thiere, po živinsko; -en, *v.n.* vreči se (veržem) po kom *pf.*; -ig, *a.* vljuden, priljuden, prijazen; -igkeit, *f.* vljudnost, prijaznost ꝛc.

Artik=el, *m.* spolnik, člénica; (Abſatz) odstavek; (Glied) člen, ud; (Ware) roba, blago; (Aufſatz) sestavek, spisek; -uliert, *a.* razločen, členkovit.

Artillerie, *f.* topništvo, artilerija, topnica; -iſt, *m.* topničár, topnik, artilerist.

Arti=ſchocke, *f.* artičoka; -ſtiſch, *a.* úmeten, umetnijski.

Arve, *f.* sibirski ceder, sibirska jedra, limba.

Arzenei, *f.* zdravilo, lek, lečilo, vračilo; =*a.* zdravilski, lekarski; -en, *v.n.* zdráviti se, léčiti se, vráčiti se; -kunde, *f.* zdravilstvo, vraštvo, lekarstvo; -mittel ſ. Arzenei.

Arzt, *m.* zdravnik, zdravitelj, vrač, lečnik, lekár.

Aerztlich, *a.* zdravniški, lekarski; -e Behandlung, *f.* zdravitev, lečitev; -es Gutachten, zdrávnikovo mnenje.

Asbeſt, *m.* azbest, osinek.

Aſch, *m.* lipan.

Aſch=e, *f.* pepél; (glimmend) perhavka, perhavica, perhál *f.*; (glühend) žarjávica, žerjavica, žarjavka; -en=, *a.* pepelni, pepelna; -brenner, *m.* pepelar; -brödel, *n.* zapečnik; zapéčnica; -brot, *n.* podpepelnik; -färbig, *a.* pepelast, pepelnast; -frug, *m.* pepélnica, pepelnik; -mann, *m.* pepelar; -ſalz, *n.* lúgasta sol, alkalska sol *f.*; -ſchaufel, *f.* greblja, grébljica.

Aeſcher, *m.* lug; -faß, *n.* lužnjak.

Aſchermittwoche, *f.* pepelnica, pepelnična sreda; -=*a.* pepelnični.

Aeſchern, *v.a.* pepeliti.

Aſch=farben, -grau, *a.* pepelast; ein ſolches Pferd, mišec; -ig, *a.* pepelnat.

Aſf=alt, *m.* zemeljska smola; -odil, *n.* čepljec, zlatoglav.

Aſpekten, *pl.* známenja, predznamenja *pl.*; (aſtron.) stan premičnih zvezd ene proti drugi.

Aſper, *m.* jasper.

Aſpir=ant, *m.* čakavec, prosivec, aspiránt; -azion, *f.* navdih; ostrivec; -ieren, *v.a.* čákati, pričakovati, prositi.

Aſs, *n.* svinja, as.

Aſſekur=ant, *m.* zavarovavec; **-anz**, *f.* zavarovanje; zavarovávnica; **-at**, *m.* zavárovanec; **-iren**, *v.a.* zavárovati.

Aſſel, *f.* prešiček; (Band-)stonoga.

Aſſentier=en, *v. a.* med vojake vzeti (vzamem ob. vzemem) + jemati (jemljem); nabrati (berem) + nabírati (vojščake); **-ung**, *f.* vojaška nabira, vojaški nabór, rekrutba.

Aſſeſſor, *m.* prisednik, asesor.

Aſſi=gnakt, *m.* nakazovavec; **-gnat**, *m.* nakázanec; **-gnazion**, *f.* nakazilo, asignacija; **-milazion**, *f.* vpodobitev; **-milieren**, *v.a.* vpodóbiti + vpodobljevati, vpodobovati; **-ſen**, *pl.* porota; **-ſenhof**, *m.* porotna sodnija, uročna pravda; **-ſtent**, *m.* pomočnik, asisténт; **-ſtenz**, *f.* pomóč *f.*

Aſſo=nanz, *f.* vjema samoglásnikov; **-ziazion**, *f.* združevanje, družitev; združba; **-zieren, ſich**, *v.a.* drúžiti se, združevati se.

Aſt, *m.* veja, panoga, grana; *dim.* véjica, gránčica; *coll.* véje, véjevje; (m. Zacken) rogovila; (dürr) štremelj; (Ueberbleibſ. im Holz) sverž, gerča; (nackt) štula.

Aeſthet=ik, *f.* lepoznanstvo, krasoslovje; **-iſch**, *a.* lepoznanski, krasosloven.

Aſthm=a, *n.* néduha, náduha, sipljivost; **-iſch**, *a.* nédušen, nádušen, sipljív.

Aeſtig, *a.* vejen, vejnat; rogovilast; sveržav, sveržen, sveržàt, gerčav; (dicht-) košat, goščàt, koščàt.

Aſt=los, *a.* brezvejen; **-meſſer**, *n.* vejnik, pretosek.

Aſtro=gnoſie, *f.* zvezdoznanstvo; **-labium**, *n.* zvezdomér; **-log**, *m.* zvezdár, astrológ; **=ie**, *f.* zvezdarstvo; **-nom**, *m.* zvezdoslovec, zvezdogléd, astronóm; **=ie**, *f.* zvezdoslovje, astronomija; **=iſch**, *a.* zvezdosloven, zvezdoznanski, astronómičen.

Aſt=voll, *a.* vejnat, vejevít; rogovilat; sveržat; **-werk**, *n.* veje, véjevje, verhovina, praščje.

Aſyl, *n.* pribežališče, zavetje, zavetišče.

Aſzet, *m.* krotivec poútnosti, pokorivec mesa, zatajevavec samega seba; **-if**, *f.* pokorjenje mesa, vaja v pobožnem življenji, samosebno zatajevanje; **-iſch**, *a.* zatajevaven.

Atelier, *n.* umétnikova délavnica.

Atheiſt, *m.* bogotój, bogotajec, brezbožnik; **-erei**, **Atheismus**, bogotajstvo, brezboštvo, brezbožnost; **-iſch**, *a.* bogotajen, brezbožen.

Athem, *m.* sapa, dih; (ſchwerer-) siga; **-holen**, sopsti, díhati; (ſchwer) sígati, sípiti, sopíhati; in einem -, v enem duškú; **-holen**, *n.* dihanje; **-los**, *a.* brezsapen, zasopljen, nedušen, brez sape (duška); **-zug**, *m.* dušek, dih, dihljej; einen - thun oddehniti se.

Aether, *m.* hlip, ohlipje, ohlípina; **-iſch**, *a.* ohlipen, podnebesen.

Athlet, *m.* hrust, rokoborec, atlét.

Athmen, *v.n.* dihati, sopsti: dihniti, dehniti, dahniti, sópniti: oddihovati se; (ſchwer) sopíhati, sigati; (ſtark)

dihteti; – *v.n.* (v. Blumen) vónjati, díšati (im), duhteti.

Atlas, *m.* atlas, zemljokáz; (Zeug) atlas; **-en**, *a.* atlasov; **-bere**, *f.* brekulja; **-falter**, *m.* velikanski prejec.

Atmosfär=e, *f.* vzduh, ohlípina, ozračje; **-iſch**, *a.* vzdušen, ohlipen, podnebesen.

Atom, *n.* drobec, pervinec, pervek.

Attaq=ue, *f.* napád, navál; **-uieren**, *v.a.* napádati.

Att=entat, *n.* zavratni napád, vražji napád; **-eſt**, *n.* spričilo, spričevalo, dokazilo; **-ich**, *m.* hobát, habát.

Attribut, *n.* pridevek, prilastek; **-iv**, *a.* prideven, prilasten.

Aetz=, razjedav, razjeden; **-bar**, *a.* razjedljiv; **-en**, *v.a.* pézati, močiti z razjedno vodó; s. Füttern; **-end** s. Aetz=; **-ſtoff**, *m.* pezilo; **-waſſer**, *n.* razjedna voda.

Au! *int.* oj! – weh! joj! o joj! joj meni! gorjé! – *f.* s. Aue.

Auch, *c.* tudi, i; wenn –, če tudi, da-si, da-si ravno, ako tudi, ako ravno; ſowohl = als auch, i – i; nicht nur = ſondern auch, ne samo – ampak tudi.

Audi=enz, *f.* posluh, zaslišba; **-tor**, *m.* vojaški sodnik, avditór; **-torium**, *n.* poslušavstvo, poslušavci *pl.*

Aue, *f.* loka, draga; (Flur) trata, ledina, livada.

Auer, *m.* tur; **-=**, *a.* turov, turji; **-hahn**, *m.* divji petelin; **-henne**, *f.* divja kura; **-ochs** s. Auer.

Auf, *prp.* na, po, v (mit d. Akk u. Lok.); *-int* po koncu, na noge, vstani – vstánita &c.; Glück –, srečno, Bog daj sreča no; (vorwärts) hajdi – hájdimo! bali – balimo &c.

Aufächzen, *v. n.* jékniti, zajéčati (im), zastókati (stočem) *pf.*

Aufackern, *v.a.* razorati (orjem) + razárjati.

Aufarbeiten, *v.a.* podélati + podelovati.

Aufathmen, *v. a.* odehniti se *pf.*

Aufbahren, *v. a.* djati (dem) na mertvaški oder + dévati &c.

Aufbauen, *v.a.* sezídati, pozídati, postáviti + postávljati.

Aufbehalten, *v. a.* s. Aufbewahren; den Hut –, pokrit ostati (stanem) + ostájati.

Aufbeißen, *v.a.* pregrízniti; (m. d. Schnabel) razkljuvati (kljujem) *pf.*

Aufbeſſer=n, *v. a.* zbóljšati, pribóljšati + zboljševati; **-ung**, *f.* priboljšek, zboljšek.

Aufbetten, *v.a.* postlati (steljem) + postiljati.

Aufbewar=en, *v. a.* hrániti: shrániti, správiti + shranjevati; správljati: **-ungsort**, *f.* hranišče, shramba.

Aufbiegen, *v.a.* zavíhati (višem), zavihniti, zafèrkniti, prifèrkniti *pf.*

Aufbieten, *v. a.* (Truppen) zbrati (berem), sklícati (kličem) + zbírati, sklicovati; (Verlobte) oklícati + oklicovati; die Kräfte –, prizadeti si (dém) + prizadévati si.

Aufbinden, *v.a.* razvézati (vežem); razvozlati + razvezovati; jemanden etwas –, obésiti + obéšati komu kaj.

Aufblähen, *v. a.* napihniti, napeti (pnem) + napihovati, napénjati; ſich –, *v.r.* šopiriti se, kèršiti se, napihovati se.

Aufblaſen, *v.a.* (Feuer) upíhniti, podpíhniti + upihovati ꝛc.

Aufbleiben, *v.n.* bdeti, budeti, čuti (čujem), ne spati (spim); (d. Nacht) prebdeti, prečuti.

Aufblick, m. pogléd; -en, *v.a.* kviško poglédati, očí povzdígniti + poglédovati, očí povzdigovati.

Aufblitzen, *v.n.* zablísniti, zasvétiti, zaigrati *pf.*

Aufblüh=en, *v.n.* razcvesti (cvetem) razcveteti, razviti se (vijem) + razcvítati, razcvétati, razvíjati se; -en, *n.* razcvét, razcvetek, razvitek, razvòj.

Aufbrauchen, *v.a.* porábiti + porabljevati.

Aufbrauſen, *v.n.* kipeti, vreti, veršeti, šumeti: skipeti, zavreti, priveršeti, zašumeti; (im Zorne) raztogotiti se, razkáčiti se, berž po koncu biti (sem); -d, *a.* naglojezen, togotljív.

Aufbrechen, *v.a.* razlomiti + razlámljati; (Thüre) vlomiti, razbiti (bijem) + razbíjati; (Brief) razpečátiti + razpečatovati; - *v.n.* (von Blumen) razcvesti se (cvetem), odpreti se + razcvétati se, odpirati se; (v. Wunden) prepustiti se, predreti se + prepúščati se, predirati se; (zerberſten) razpókati se, régniti + régati; (ſich fortbegeben) vzdígniti se, odríniti, odpráviti se + vzdigovati se, odprávljati se.

Aufbreiten, *v a* prostreti (sterem), prestreti, razprostreti, razgerniti, pregerniti + prostirati, pregrínjati ꝛc.

Aufbringen, *v.a.* správiti, priprávíti, priskerbeti + správljati, priskerbljevati; (ausfindig machen) stakniti, stekniti, najti (najdem) + stíkati; (erzürnen) razdrážiti, nabúriti, razserditi, razkáčiti + razdraževati, razkačevati; (aufziehen) odrediti, odgojiti + odrějati, odgojevati; (einführen) vpeljati (ljem) + vpeljevati.

Aufbröckeln, *v.a.* merviti, drobiti, kerhljati: razmerviti, razdrobiti, skerhljati.

Aufbruch, *m.* odhod, odhodnja; predór.

Aufbrüllen, *v.a.* zatúliti, zarjuti, zarjoveti *pf.*

Aufbürden, *v.a.* zadeti (denem), naložiti, napèrtiti, navaliti + zadevati, nakládati.

Auf daſs ſ. Damit.

Aufdecken, *v.a.* odkriti (krijem), razkriti, odgerniti, odvézniti + odkrívati, odgrínjati, odvezovati; (d. Tiſch) pregerniti, prekriti + pregrínjati, prekrívati.

Aufdingen, *v.a.* najeti (najmem) + najémati.

Aufdrängen, *v.a.* vsiliti, vnúditi + vsilovati, vnújati: ſich -, *v.r.* vriniti se + vrivati se.

Aufdrehen, *v.a.* zasúkati (sučem), zaférkniti *pf.*; (losdrehen) odsúkati, odpeti (pnem) + odpénjati.

Aufdringen, *v.a.* vsiliti, vnúditi, vríniti + vsilovati, vnújati, vrívati.

Aufdrücken, *v.a.* pritisniti + pritiskovati; (aus-)iztisniti + iztiskovati; (Schloſs-) odpreti + odpírati.

Aufdunſen, *v. n.* zabúhniti, nabúhniti, nabrékniti, obrékniti *pf.*;

aufgedunſen, zabuhel, zabrekel, obrekel.

Aufeinander, *ad.* eden za drugim, zapored, zaporédama; -folge, *f.* red; -folgend, *a.* zapóreden, sledéč.

Aufenthalt, *m.* ostanek, ostaja, bivališče, stanovališče, stanovalo; (verweilen) pomudek, obotavek, obotava, oprezovanje, zaderžek.

Auferbaulich ſ. Erbaulich.

Auferlegen, *v.a.* naložiti, napertiti +nalágati; (befehlen) veleti, ukázati (kažem) + velévati, ukazovati.

Auferſtehen, *v.a.* vstati (vstanem) od smerti + vstájati; -ſtehung, *f.* vstájenje, od smerti vstájenje; -wachen, *v.n.* zbuditi se, prebuditi se + zbújati se; -wecken, *v.a.* zbuditi, obuditi + zbújati od smerti (od mertvih.

Auferziehen, *v.a.* zrediti, izrediti. odrediti, odgójiti, izgójiti + zréjati. odréjati, odgojevati; -ung, *f.* odreja, izreja, odgoja.

Aufeſſen, *v.a.* pojesti (jém), snesti (sném) + pojédati, snédati; (Kernobſt) pozobati (bljem) + pozobljevati.

Auffädeln, *v.a.* nízati, nízgati + nanizati; (los-) raznízati + raznizovati.

Auffahren, *v.a.* navoziti, napeljati (ljem) + navážati, napeljevati; -*v.n.* peljati se (ljem), voziti se; (aufbrauſen) zarohneti, obrégniti se, zarézati (im); (in d. Himmel) vzdígniti se, iti (grem); (auffſpringen) poskočiti, leniti (em); -end, *a.* rohniv, jezav, naglojezen; -t, *f.* navožnja; (bei Tennen) most; Chriſti -, vnebohod Kristusov.

Auffall-en, *v.n.* pasti (dem), telébniti, bútniti + pádati, bútati na kaj; *fig.* v oči biti (bijem); pozornost obújati: obuditi; -end, auffällig, *a.* očividen, čuden; poseben.

Auffangen, *v.a.* prestreči (strežem), pristreči, vjeti (vjamem) + prestregovati ɔc.

Auffaſſ-en, *v.a.* ſ. Auffangen; (verſtehen) umeti, zapopasti (padem), zastópiti +umévati, zapopádati; -ung, *f.* razumeva, razumek, zapopadek, zastopek; -svermögen, *n.* razumnost, umévnost.

Auffind-en, *v.a.* najti (najdem), ogreniti, narájmati +nahájati; -ung, *f.* najdba.

Auffladern ſ. Auflodern.

Auffflammen, *v.n.* zagoreti, búhniti, vsplameneti, plásniti *pf.*

Auffflechten, *v.a.* razplesti (pletem) +razplétati.

Auffl-iegen, *v.n.* vzleteti, zleteti + vzlétati, vzletévati; (v. d. Thüre) odpreti se + odpírati se; -ug, *m.* vzlet, zlet.

Aufforder-n, *v.a.* povábiti, pozvati (zovem) + povabljevati, pozivati; tirjati: potirjati; -ung, *f.* povabilo, poziv; tirjatev *f.*

Auffreſſen, *v.a.* požreti, pozobati (bljem) + požírati; (v. Scheidewaſſ.) razjesti (jém) + razjédati.

Auffriſchen, *v. a.* obnoviti + obnávljati; (friſcher machen) občerstviti, osvežiti, ohladiti + občerstvovati, ohlájati; *fig.* osèrčiti, spodbosti (bodem) + oserčevati, spodbádati.

Aufführ-en, *v. a.* navoziti, napeljati (ljem) + navážati, napeljevati; (Mauer) postáviti, sezidati + postávljati, zídati; (Schauſpiel) predstáviti, na oder správiti + igrati, predstávljati, na oder správljati; (jemanden–) predstáviti, priporočiti + predstávljati, priporóčati; (im Rechn.) všteti (štejem), vračúniti, v račún djati (dém) + všténati, v račun dévati; ſich –, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se, zadèržati se (im), nositi se; **–ung**, *f.* naprava; predstava, igra; (Verhalten) obnaša, vedenje, zadèržanje.

Aufgab-e, *f.* naloga, uloga; (Auftrag) naročilo, povelje; (Zugabe) primeček, priveržek, pridavek, dodavek; (d. Briefes) oddaja, predaja; **–spoſtamt**, *n.* prejemna pošta; **–s-rezepiſſe**, *n.* prejemno spričílo.

Aufgang, *m.* vzhod, iztók, vzhodna stran *f.*; (Weg) most; (Aufwand) potrošek, potratek.

Aufgeb-en, *v. a.* naložiti, naročiti + nalágati, naróčati; (übergeb.) oddati, predati, izročiti + oddájati, izročevati &c.; (zugeb.) privreči (veržem), pridati, po verhu dati + primétati, primečevati, pridájati &c.; (fahren laſſen) pustiti, popustiti, opustiti, prepreči (prežem), odkrižati se + púščati, preprégati &c.; den Geiſt –, izdíhniti, dušo pustiti, smert storiti *pf.*; jemanden –, obúpati, ob up iti (grem) nad kom; **–er**, *m.* predajavec, predajnik.

Aufge-blaſen, *a.* napihnjen, ošaben, prevzeten; **–er**, *m.* napíhnjenec, prevzetovavec, prevzetnež, ošabnež; **–e**, *f.* napíhnjenka, prevzétnica, ošábnica, prevzetovavka; **–heit**, *f.* napihnjenost, ošabnost &c.; **–bot**, *n.* oklic, ozòv; (Heer) černa vojska; **–bracht**, *a.* nasajen, zapriščen, nataknjen, nakačen; **–bunſen**, *a.* zabuhel, zabuhnjen, zalít.

Aufgehen, *v. n.* (v. d. Sonne) vziti (idem) iziti, prisijati, napóčiti, vzdigniti se + vzhájati, izhájati, prisévati, pókati, vzdigovati se; (v. Pflanz.) gnati (ženem), kliti (klijem), kaliti, pogánjati: pognati, kal pognati, prikliti; (v. Knosp.) póčiti, razviti se (vijem), razcvesti se (cvetem), razcveteti + razvíjati se, razcvétati se, razcvetévati; (v. Teig) kipeti, kvasiti se: nakípniti; (v. Schnee) kopneti, tájati se, taliti se: skopneti, prekopneti, stájati se + skopnévati, prekopnévati &c.; (v. d. Thür) odpreti se, otvóriti se + odpírati se; (v. Geſchwür) prepustiti se + prepúščati se; (v. Augen) spreglédati, spametovati se + spregledovati; (aufgewendet werden) potrositi se, potrósiti se, porábiti se + potroševati se &c.; **–laſſen**, potrósiti, zaprávíti, potrátiti + potroševati, zaprávljati &c.; (v. Knot.) razvozlati se, razvézati se (vežem) + razvezovati se; (v. d. Naht) párati se, porjati se: razpárati se, razpor-

jati se; (im Rechn.) poiti (idem), vzdigniti se + pohájati.

Aufge=klärt, *a.* razsvitljen, omikan; bister, bistroumen; =heit, *f.* osveta, omika; -ld, *n.* nadavek; (Daraufgeld) zakupek; -legt, *a.* dobrovoljen, žídane volje; -ſchaut, *int.* pozor! pazi-pázite!; -wärmtes, *n.* pogrétina; -weckt, *a.* bister, bistroumen, veséł, boder, dobrovoljen.

Aufgießen, *v. a.* vliti (lijem) + vlívati na kaj.

Aufgraben, *v.a.* razkopati (pljem), skopati, izkopati; razgrebsti (bem), razriti (rijem) + razkopovati, razgrébati, razrívati.

Aufgreifen, *v.a.* prijeti (primem), zasáčiti, zagrábiti, zgrábiti, poloviti; (ein Wort) ubrati (berem) *pf.*

Aufgrunzen, *v.n.* zarohneti, zakrúliti *pf.*

Aufgürten, *v. a.* opásati (pašem), pripásati, opeti (pnem), pripeti + opasovati, opénjati; (los-) odpásati, odpeti + odpasovati ꝛc.

Aufguß, *m.* polivek, nalivek, nalív; (heißer) poparek; -thierchen *s.* Infuſionsthierchen.

Aufhaben, *v.n.* (Aufgabe) nalogo imeti (ám); den Hut -, pokrit biti (sem); den Mund -, zijati, réžati se (im).

Aufhacken, *v.a.* razsékati, presékati, sesékati + razsekovati; (m.d. Schnabel) prekljuvati (kljujem), razkljuvati *pf.*

Aufhalt, *m*, zaderžek; -en, *v.a.* zadèržati (im), pridèržati, ustáviti, zastanoviti + zaderževati, ustávljati, préčiti; (etwas) podèržati *pf.*; ſich -, *v.r*, bívati, prebívati, muditi se; (über etwas) kèrčiti se, repénčiti se, marnje délati; -bar, *a.* zaderžljiv, ustavljiv.

Aufhängen, *v.a.* obésiti, razobésiti + obéšati ꝛc.

Aufhäufen, *v.a.* kopičiti, verhovatiti, gromáditi: nakopičiti, nagromáditi, nagrábiti.

Aufheben, *v.a.* vzdigniti, povzdigniti, privzdigniti, dvigniti + vzdigovati, vzdigávati ꝛc.; (Kinder) víškati, úškati; (aufbewahren) hrániti: shrániti, správiti + shranjevati, spravljati; (Geſetz) preklicati (kličem), ovreči (veržem), razveljáviti + preklicovati, overgovati, razveljávljati. (Verſamml.) razpustiti + razpúščati; (beugen) skleniti + sklépati; (gefangen nehmen) zatekniti, prijeti (primem) + zatikati; (Unterſuchung) ustáviti + ustávljati; d. Tafel-, vstati (vstanem) izza mize + vstájati; -s machen, marnje délati, kèrčiti se.

Aufheitern, *v. a.* védriti, jásniti: prevédriti, razvédriti, zjásniti, razjásniti; (jemanden) udobrovóljiti, oveseliti + oveseljevati.

Aufhelfen, *v.a.* pomoći (morem); kviško pomágati, vzdígniti + vzdígovati ꝛc.; ſich -, opomoči si *pf.*

Aufhetzen, *v.a.* našúntati, podšúntati, podpihniti, pošćuti (šćujem) + podpihovati, dražiti, šúntati; (Thier) spoditi + spójati.

Aufhiſſen, *v.a.* natakniti, razprostreti + natíkati, razprostírati.

Aufhorchen, *v.a.* poslúšati, naslúšati.

Aufhören, *v.n.* jénjati, prejénjati, prenéhati, prestati (stanem). premíniti + jenjevati. nehávati, prestájati; (v. Schmerz) odleči (ležem) + odlégati; – *n.* prenehljej, prestanek; ohne –, neprestano, neprenéhoma. nepretèrgoma. [*pf.*

Aufhüpfen, *v.n.* skočiti, poskočiti

Aufjagen, *v.a.* spoditi. splašiti. ugoniti *pf.* [zavrísniti *pf.*

Aufjauchzen, *v.a*, zaúkati. zavrískati

Aufkauf, *m.* pokúp, razkúp; -en, *v. a.* pokúpiti, pónakúpiti, skúpiti *pf.*

Aufkehren, *v.a.* zmesti (metem), pomesti + zmétati ꝛc.

Aufklär=en, *v.a.* zjásniti, prevédriti, razsvétliti + zjasnovati; (v. Verstand) módriti, bistriti: zbistriti, izobráziti, omíkati + izobraževati; (erklär.) razjásniti, pojásniti. razložiti + razjasnovati, razkládati; ſich –, *v.r.* (v. Wett.) jásniti se, védriti se, čístiti se, razprávljati se ꝛc.; -ung, *f.* omika. osveta: izobráženost; pojasnjenje, razlaga.

Aufklaub=en, *v.a.* pobrati (berem) + pobírati; -ſel, *n.* pobirek, poberek, pobiraja. [*pf.*

Aufkleben, *v.a.* prilépiti, pritisniti

Aufklopfen, *v.a.* raztleči (tolčem), raztolči, raztrúpiti *pf.* [niti *pf.*

Aufknacken, *v.a.* razgrizti. razgriz-

Aufknien, *v.n.* poklékniti + poklekovati.

Aufknöpfen, *v. a.* odpeti (pnem), razpeti, razpónkati + odpénjati, razponkovati.

Aufknüpfen, *v. a.* razvozlati, razdrésiti + razdrešévati; (Dieb) obésiti + obéšati.

Aufkochen, *v.a.* prekúhati, prevariti; skúhati, zvariti *pf.*

Aufkommen, *v.n.* vstati (vstanem), vzdígniti se, skolébati + vstájati, vzdigovati se; (genesen) ozdravéti, ozdrávitise, preboleti, okrévati; (v. Pflanz.) prijeti se (primem) + prijémati se; (fund werden) razodeti se (denem), zvédeti se (zvém) + razodévati se; (v. Umſtänden) opomoči si *pf.*; mit der Arbeit–, dotégniti; (als Gebrauch) vpeljati se (ljem), začeti se (čnem) + vpljevati se, začénjati se; – *n.* ozdrávljenje, okreva.

Aufkönnen, *v. n.* er kann nicht auf, ne more vstati (vstanem), ne more na noge.

Aufkratzen, *v.a.* razpráskati, razgrebsti, razčohati + razgrébati.

Aufkünd=en, *v.a.* odpovédati (vém) + odpovedovati; -igung, *f.* odpoved *f.*

Auflachen, *v.n.* zasmejati se (smejem), zahohotati (hočem), zacmíhati.

Auflad=en, *v.a.* naložiti, natovóriti, zadeti (denem), napèrtiti. vpertiti, obložiti (koga s čem) + nalágati, nakládati, natovárjati, zadévati; (ſich etwas) nakopati si (pljem) + nakopávati si; -er, *m.* nakladavec, nakladáč.

Auflage, *f.* naklad *f.*; (Steuer) da-

vek, dača. kazen *f.*, veča; (d. Buches) natis. izdava; (Auflegung) razpoložitev.

Auflaſſen, *v. a.* opustiti + opúščati; (offen-) odperto pustiti + púščati.

Auflauer=er, *m.* zalezovavec, zasednik; -n, *v. a.* zalezovati, streči (strežem), prežati (ím), v zasedi biti (sem).

Auflauf, *m.* naték, nabòr; (Aufruhr) razbuka, vreva, stek; (Speiſe) kipnjenec, kipnik; -en, *v. a.* narasti, nateči se + naráščati, natékati; (von Speiſen) kipeti: kípniti, nakípniti; (v. Koſten) nateči se, nabrati se (berem) + natékati se, nabírati se; (auf=ſchwellen) oteči, nabúhniti + otékati ɔc.

Aufleben, *v. n.* oživeti + oživljati se.

Auflegen, *v. a.* položiti, djati (denem) + pokládati, dóvati (na kaj); (zur Einſicht) razpoložiti + razpolágati; (Laſt) zadeti (denem) + zadévati; (Steuer) naložiti + nakládati; (Buch) izdati, natísniti + izdájati, natiskovati; aufgelegt, vesél, žídane volje, dobrovoljen.

Auflehn=en, *v. a.* nasloniti, prisloniti + naslánjati; ſich -, *v. r.* nasloniti se, podpreti se + naslánjati se, podpirati se; (gegen etwas-) upreti se, ustáviti se, vpréčiti se + upírati se, ustávljati se; -ung, *f.* vpor, upòr, zoperstava.

Aufleſen, *v. a.* pobrati (berem) + pobirati.

Aufleuchten, *v. n.* zasvétiti, zasijati [sijem *pf.*

Aufliegen, *v. n.* na videž biti (sem), razpoložen biti; ležati (ím) na čem; ſich-, *v. r.* preležati se.

Auflockern, *v. a.* rahljati, rášiti: zrahljati, porahljati, podrášiti.

Auflodern, *v. a.* vsplameneti, búhniti, plásniti, zaplapolati, švígniti *pf.*

Auflöſ=bar, *a.* razvezljív, razdrešljív; (d. Schmelzen) raztopljív, razpustljív; (trennbar) ločljív, krojljív; -en, *v. a.* odrésiti, razvézati (vežem), razdrésiti, razrésiti, odrésiti, razvozlati + razvezovati, razdreševati ɔc.; (ſchmelzen) topiti; raztopiti, razpustiti, pretopiti + raztápljati, razpúščati ɔc.; (chem.) lóčiti, razlóčiti, razkrójiti + razločevati, razkrojevati; (Vertrag) razvézati (vežem), razdreti (derem) + razvezovati, razdírati; (die Ehe) razporočiti + razporóčati; (Verſamml.) razpustiti + razpúščati; (Räthſel) uganiti, ugoniti, vganiti + uganjevati, ugíbati (bljem), (ärztl.) mečiti; ſich -, *v. r.* prestávati, minjévati, razpádati; -end, *a.* ločiven, krojiven, topiven; (ärztl.) mečiven; -ung, *f.* razveza; razpust, razhod; (Flüſſigk.) razpuščava, raztoplina: -smittel, *n.* topilo, ločilo; mečilo.

Aufmachen, *v. a.* odpreti, otvóriti + odpírati; (auflöſen) razdrésiti, razvézati (vežem) + razdreševati, razvezovati; (Brief) razpečátiti *pf.*; den Mund-, zíniti, čèrhniti, zévniti *pf.*; ſich-, *v. r.* odpráviti se, správiti se, odríniti + odprávljati se ɔc.; (auf d. Füße) vstati (vstanem), skolehati; skobacáti + vstájati.

Aufmarſch, *m.* razverstitev; **-ieren**, *v. a.* razverstiti se + razverščevati se.

Aufmerk=en, *v. a.* páziti, poslúšati, váncati; (im Buche) zaznamnjevati, zabiljéžiti, zapisati (pišem) + zapisovati, zaznamnjávati; **-ſam**, *a.* pazen, pazljív, pozoren, pomljív, pomnjív; **-ſam ſein**, páziti; **-ſamkeit**, *f.* pazljivost, pozornost ꝛc.

Aufmiſchen, *v. a* premêšati, razmêšati *pf.*

Aufmunter=n, *v. a.* zbuditi, vzbuditi, predrámiti, zdrámiti + zbújati ꝛc.: (zu etwas) povzbuditi, spodbuditi, spodbosti (bodem) + povzbújati, spodbádati, beštrati; (erheitern) razveseliti, razvédriti + razveseljevati ꝛc.; **-nd**, *a.* spodbuden, spodbudljiv, spodbadljív, veseliven, razveseljevanje.

Aufnähen, *v. a.* prišiti (šijem), našiti *pf.*; **Aufnath**, *f.* našev.

Aufnahm=e, *f* sprejém, sprejema, sprejetje; (ſchriftl.) vpis, vpisovanje, zapisovanje; (Meſſen) meritev, mérjenjè; (Zuſtand) vspeh, speh; **-gebühr**, *f.* vpisnina; **-prüfung**, *f.* sprejemalna skušnja; **-ſchein**, *m.* sprejemni list, sprejémnica.

Aufnehmen, *v. a.* sprejeti (sprejmem) + sprejémati; (heben) vzdígniti + vzdigovati; (eine Arbeit) lotiti se, pričeti (čnem) + pričénjati; (meſſen) mériti: izmériti, premériti; (dingen) najeti (najmem) + najémati; **Eid-**, v prisego vzeti (vzamem), zapriseči (sežem) + v prisego jemati, zapriségati; **übel-**, zamériti, za zlo vzeti + za zlo jemati (mljem); (Kapital) na posodo vzeti, izposóditi + na posodo jemati, izposojevati; **Protokoll-**, zapísati (pišem) + zapisova i **-v.** *n* rasti, naráščati, množiti se, vékšati se, razpasovati se.

Aufnöthigen, *v. a.* vsíliti, posíliti, vgatiti, vríniti + vsilovati, vrívati.

Aufopfer=n, *v. a.* žertvovati, darovati, dariti: podariti, posvetiti + podarjevati, posvečevati; **-ung**, *f.* žertva, daritev *f.*

Aufpacken, *v. a.* naložiti, natovóriti, zadeti (denem), napertiti: nakládati, nalágati, zadévati, básati, (bašem).

Aufpaſſen, *v. n.* páziti, pozoren biti (sem); (auflauern) streči (strežem), prežati (ím).

Aufpflanzen, *v. a.* nasaditi + nasájati; (Fahne) razviti (vijem), razprostreti + razvíjati, razprostírati.

Aufprobieren, *v. a.* pomériti, skúsiti + pomérjati, skúšati.

Aufputz, *m.* kinč, lišp, lepotičje, lepotina; **-en**, *v. a.* kínčati, záljšati, lépšati: nakínčati, ozáljšati, lépšati, okrasiti; (zu ſehr) lepotíčiti, šopíriti: olepotičiti, našopíriti.

Aufraffen, ſich, *v. r.* pobrati se (berem), skoléhati, skomárati, vzdígniti se *pf.*

Aufräumen, *v. a.* posprávíti, vreditì, v red správiti + posprávljati, v red dévati.

Aufrechnen, *v. a.* zaračúniti, zarájtati + zarajtovati ꝛc.

Aufrecht, *a.* pokončen; *ad.* po koncu; -erhalten, v moči ohrániti + ohranjevati; -bleiben, v moči ostati (stanem) + ostájati.

Aufrecken, *v.a.* stegniti, kviško pomoliti + stegovati, pomáljati.

Aufreg=en, *v.a.* razdrážiti, zdèrmati, razdrezti + razdraževati, razdrezovati; -end, *a.* draživen, drezljiv; -ung, *f.* zdražba, razdražba, razdráženost.

Aufreiben, *v.a.* razmeti (manem), streti (tarem) + razmévati; (Haut) ožúliti, pretísniti, odèrgniti + pretiskovati, odergovati; (zu Grunde richten) ugonobiti, končati, zatreti (tarem), potrébiti + ugonávljati, končávati, zatírati.

Aufreißen, *v.a.* raztèrgati, pretergati, razpárati, razpórjati (jem); (Wunde) predreti (derem), razvrazíti + predirati; (Thür) razpahniti, odverzniti *pf.*; den Mund-, ziniti, zazijati + zévati, zazijávati.

Aufreizen, *v.a.* šúntati, ščuvati (ščujem), drážiti: podšuntati, razdrážiti, podpíhniti, razpáliti + razdraževati, podpihovati &c.; -d, *a.* podpihovaven, puntarski.

Aufricht=en, *v.a.* postáviti, po koncu postáviti, vzdígniti + postávljati, vzdigovati; (errichten) napráviti, ustanoviti + naprávljati, ustanávljati; ſich -, *v.r.* vzdígniti se, speti se (spnem) + vzdigovati se; (ſchwer) skoléhati, skobacati, skomatati, skómárati *pf.*; -ig, *a.* pristen, prisen, iskern, iskrén, odkritoserčen, prostodušen; =keit, *f.* pristnost, iskernost, odkritoserčnost.

Aufriegeln, *v.a.* zapáh odríniti, odpahniti + odrívati.

Aufriß, *m.* očèrt, očertek, osnutek.

Aufritzen, *v.a.* odèrgniti, ogúliti, vraziti + odergovati.

Aufrollen, *v.a.* naviti + navíjati; (auseinander) razviti, razmótati + razvíjati.

Aufrücken, *v.n.* pomakniti se, pomekniti se + pomíkati se.

Aufruf, *m.* razglás, oklic, razpis, pozív; -en, *v.a.* poklicati (kličem), pozvati (zovem) + poklicovati, pozívati; *v.n.* zaklícati, klíkniti.

Aufruhr, *m.* punt, vpor, kramola, vstaja, buna; in -ſein, púntati se, rotiti se, kramóliti, búriti se; in -gerathen, spúntati se, spreti se, zarotiti se *pf.*

Aufrühr=en, *v.a.* mẽšati, mẽsiti: premẽšati, razmẽšati, premẽsiti; -er, *m.* puntár, vpórnik, vstajnik; =iſch, *a.* puntarski, vporen.

Aufrütteln, *v.a.* zdèrmati, pretresti, zmájati *pf.*

Aufſagen, *v.a.* odpovédati (vém) + odpovedovati; (vorſagen) práviti, napovedovati.

Aufſammeln, *v.a.* pobrati, (berem), skúpiti, zgerniti + pobírati, skupljevati, zgrínjati.

Aufſäſſig, *a.* zasedljív, piker, nenavisten; -ſein, znjédati koga, koga ne moči (morem); -keit, *f.* zajedljivost, pikrost, nenavíst.

Aufſatteln, *v.a.* osedlati, zasedlati *pf.*

Auffatz, *m.* nastavek, natik, nasadek, nada; (fchriftl.) sestavek, spis, spisek, članek; (Auffchlag) oprimek, našev, zalek; -heft, *n.* spisovnik.

Auffaugen, *v. a.* posesati, posrebati, popiti (pijem) *pf.*

Auffäumen ſ. **Auffatteln.**

Auffcharren, *v.a.* razgrebsti + razgrébati.

Auffchauen, *v.n.* poglédati, kviško poglédati, kviško se ozreti + pogledovati, kviško se ozirati; aufgefchaut, pázite! pozor! s poti!

Auffcheuchen, *v.a.* izplašiti, splašiti *pf.*

Auffchichten, *v.a.* skládati, v plasti ravnati, plastiti, plastovati: zložiti, zravnati.

Auffchieb=bar, *a.* odložljiv; **-en**, *v.a.* odložiti, pod dolgo klop djati (dém) + odlágati, odláščati, odkládati, zatezovati, oprezovati.

Auffchirren, *v.a.* obúzdati, obèrzdati, zasedlati + obuzdávati ꝛc.

Auffchlag, *m.* udár, udarec; (am Kleide) zalek, oslec, obvrátnica, zaslec; (d. Preis) podražba, poskók v ceni; (muſik.) povzdig; (d. Hutes) zaferkljej, zavihljej; **-en**, *v.a.* udáriti + udárjati; (entzwei) raztolči, raztrúpiti, razbiti (bijem) + raztrúpljati, razbíjati; (d. Kleid) navzdígniti, prizdígniti + navzdigovati; (Aermel) zalékniti, zaférkniti + zaferkovati. (Buch) odpreti + odpírati; (im Buche) poiskati (iščem) *pf.*; (Karten) navreči (veržem); Wohnung -, naséliti se; Augen-, spreglédati, oči odpreti + spregledovati; (Reife) nabiti (bijem) + nabíjati; ſich -, rániti se; **-gebühr**, *f.* priplatek.

Auffchließ=en, *v.a.* odpreti, otvóriti, odkleniti + odpirati, odklépati; **-er**, *m* ključár; **=in**, *f.* ključarica.

Auffchlitzen, *v.a.* razpárati, prerézati (režem) + prerezovati.

Auffchluß, *m.* odpertje, odpertija; (Erklärung) pojasnilo; **-geben**, pojásniti, razložiti + pojasnovati, razlágati.

Auffchnallen, *v.a.* zapeti (pnem), zakópčati + zapénjati; (auseinander) odpeti, odkópčati + odpénjati.

Auffchnappen, *v a.* hlastniti, šávsniti, hápniti; (ein Wort) uloviti, - *v. n.* pogíniti, opresti (predem).

Auffchneid=en, *v.a.* narézati, prerézati (režem), razpárati + narezovati; (Brot) krójiti: nakrójiti; - *v. n.* bahati se, hvalísati se, hlastati, širokoústiti, čeljustáriti; **-er**, *m.* bahavec, bahač, širokoustnež, hlastavec, hvalé (-tà); **=ei**, *f.* baharija, hlastavost; **=iſch**, *a.* bahav, hlastav, širokousten.

Auffchnellen, *v.a.* bèrcniti, bèrsniti + bèrcati, bèrskati.

Auffchnüren, *v.a.* odpeti (pnem), odpenkljati + odpénjati; (auf einen Halm) nizati + nanizati.

Auffchrauben, *v. a.* priškerniti; (los -) odškerniti *pf.*

Auffchrecken, *v. a.* splašiti, preplašiti *pf.*; - *v. n.* ustrašiti se, zganiti se.

Auffchreib=en, *v.a.* zapísati (pišem)

+zapisovati; -ung, *f.* zapís, zapisovanje.

Aufſchreien, *v. a.* zakričati (ím), vsklíkniti, zaklícati (kličem), zavpiti (vpijem), zarévsati, glas zagnati (žcnem) *pf.*

Aufſchrift, *f.* nadpis, napis, naslov.

Aufſchub, *m.* odlóg, odlašba, odlašek, odkladek, obotava.

Aufſchüren, *v. a.* podrášiti, podkúriti, podnétiti + podraševati, podkúrjati.

Aufſchürzen, *v. a.* podpásati (pašem), podvézati (vežem), podvíhati (višem), zavíhati, zalékniti + podpasovati, podvezovati.

Aufſchütten, *v. a.* nasuti (spèm) + nasípati (pljem); (Flüſſiges) naliti (lijem) + nalívati.

Aufſchwellen, *v. n.* oteči (tečem), zateči, zabúhniti + otékati; (v. Waſſer) kipeti, rasti; aufgeſchwollen, otekel, zatekel, zabuhel.

Aufſchwemm=en, *v. a.* pláviti: napláviti, nanositi; -ung, *f.* naplávina, napláv *f.*, nanós.

Aufſchwingen, ſich, *v. n.* vzdígniti se, vzleteti, púhniti, zavihteti se *pf.*

Aufſchwung, *m.* vzlet; *fig.* razvój, razvitek, razcvét; -nehmen, vzhobotati *pf.*

Aufſeh=en, *v. n.* kvišku glédati: poglédati; -en, *n.* vzgled, pozornost; ohne -, brez hrupa, na tihem; -er, *m.* ogleda, oglednik, nadzornik; =in, *f.* oglédnica, nadzórnica.

Aufſein, *v. n.* bdeti, bedeti, po konci biti (sem); die Nacht -, nočiti: prenočiti.

Aufſetz=en, *v. a.* postáviti, podjati (denem), nasáditi + postávljati, podévati, nasájati; den Hut -, pokriti se (krijem) + pokrívati se; (ſchriftl.) spísati (pišem), sestáviti + spisovati, sestávljati; (v. Deckel) povézniti zavezniti + povezovati; -er, *m.* postavljavec, postavljáč.

Aufſeufzen, *v. n.* vzdihniti, zdihniti, zdehniti + vzdíhati.

Aufſicht, *f.* nadgléd, skerb *f.*, pazljivost, paznja; -führen, páziti od. gledati na kaj, kaj na skerbi imeti (ám); -sbehörde, *f.* nadgledníja.

Aufſieden, *v. n.* zavreti, prevreti; - *v. a.* prevariti *pf.*

Aufſitz, *m.* zaséd; -en, *v. n.* sedeti; die Nacht -, presedeti + presédati; (betrogen werden) staknitijo, skúpiti jo, naleteti *pf.*

Aufſpannen, *v. a.* razterniti, sterniti, razpeti (pnem) + razpenjati; (über etwas) prepeti (pnem) + prepénjati.

Aufſpeiſen, *v. a.* povžiti (vžijem), pojesti (jém) + povžívati, pojédati.

Aufſperren, *v. a.* odpreti, otvóriti, odkleniti + odpirati, odklépati.

Aufſpielen, *v. a.* gosti (godem), igrati, brénkati, rézati jo (režem), zagosti, zaigrati, ubrati (berem), urézati (režem), zabrénkati; (auf d. Leier) lájnati, golídrati: zalájnati.

Aufſpießen, *v. a.* nabosti (bodem), nasaditi, natakniti + nabádati, nasájati, natíkati.

Auffatz, *m.* nastavek, natik, nasadek, nada; (ſchriftl.) sestavek, spis, spisek, članek; (Aufſchlag) oprimek, našev, zalek; -heft, *n.* spisovnik.

Auffangen, *v. a.* posesati, posrebati, popiti (pijem) *pf.*

Auffäumen ſ. **Auffatteln.**

Auffcharren, *v.a.* razgrebsti + razgrébati.

Auffchauen, *v.n.* poglédati, kviško poglédati, kviško se ozreti + pogledovati, kviško se ozírati; aufgeſchaut, pázite! pozor! s poti!

Auffcheuchen, *v.a.* izplašiti, splašiti *pf.*

Auffchichten, *v.a.* skládati, v plasti ravnati, plastiti, plastovati: zložiti, zravnati.

Auffchieb=bar, *a.* odložljiv; **-en**, *v.a.* odložiti, pod dolgo klop djati (dém) + odlágati, odláščati, odkládati, zatezovati, oprezovati.

Auffchirren, *v.a.* obúzdati, obèrzdati, zasedlati + obuzdávati ɔc.

Auffchlag, *m.* udár, udarec; (am Kleide) zalek, oslec, obvrátnica, zaslec; (d. Preis) podražba, poskók v ceni; (muſik.) povzdig; (d. Hutes) zaferkljej, zavihljej; **-en**, *v.a.* udáriti + udárjati; (entzwei) raztolči, raztrúpiti, razbiti (bijem) + raztrúpljati, razbíjati; (d. Kleid) navzdígniti, prizdígniti + navzdigovati; (Aermel) zalékniti, zaférkniti + zaferkovati. (Buch) odpreti + odpírati; (im Buche) poiskati (iščem) *pf.*; (Karten) navreči (veržem); Wohnung -, naséliti se; Augen-, spreglédati, oči odpreti + spregledovati; (Reife) nabiti (bijem) + nabíjati; ſich -, rániti se; **-gebühr**, *f.* priplatek.

Auffchließ=en, *v.a.* odpreti, otvóriti, odkleniti + odpirati, odklépati; **-er**, *m* ključár; **=in**, *f.* ključarica.

Auffchlitzen, *v.a.* razpárati, prerézati (režem) + prerezovati.

Auffchluſs, *m.* odpertje, odpertija; (Erklärung) pojasnilo; **-geben**, pojásniti, razložiti + pojasnovati, razlágati.

Auffchnallen, *v.a.* zapeti (pnem), zakópčati + zapénjati; (auseinander) odpeti, odkópčati + odpénjati.

Auffchnappen, *v a.* hlastniti, šávsniti, hápniti; (ein Wort) uloviti, **-v.** *n.* pogíniti, opresti (predem).

Auffchneid=en, *v.a.* narézati, prerézati (režem), razpárati + narezovati; (Brot) krójiti: nakrójiti; **- v. n.** bahati se, hvalísati se, hlastati, širokoústiti, čeljustáriti; **-er**, *m.* bahavec, baháč, širokoustnež, hlastavec, hvalé (-tà); **=ei**, *f.* baharija, hlastavost; **=iſch**, *a.* bahav, hlastav, širokousten.

Auffchnellen, *v.a.* bèrcniti, bèrsniti + bèrcati, bèrskati.

Auffchnüren, *v.a.* odpeti (pnem), odpenkljati + odpénjati; (auf einen Halm) nízati + nanízati.

Auffchrauben, *v. a.* prišker niti; (los-) odškerniti *pf.*

Auffchrecken, *v. a.* splašiti, preplašiti *pf.*; **- v. n.** ustrašiti se, zganiti se.

Auffchreib=en, *v.a.* zapísati (pišem)

+zapisovati; -ung, *f.* zapis, zapisovanje.

Aufſchreien, *v. a.* zakričati (im), vsklikniti, zaklicati (kličem), zavpiti (vpijem), zarévsati, glas zagnati (ženem) *pf.*

Aufſchrift, *f.* nadpis, napis, naslov.

Aufſchub, *m.* odlóg, odlašba, odlašek, odkladek, obotava.

Aufſchüren, *v. a.* podrášiti, podkúriti, podnétiti + podraševati, podkúrjati.

Aufſchürzen, *v. a.* podpásati (pašem), podvézati (vežem), podvíhati (višem), zavihati, zalékniti + podpasovati, podvezovati.

Aufſchütten, *v. a.* nasuti (spèm) + nasípati (pljem); (Flüſſiges) naliti (lijem) + nalívati.

Aufſchwellen, *v. n.* oteči (tečem), zateči, zabúhniti + otékati; (v. Waſſer) kipeti, rasti; aufgeſchwollen, otekel, zatekel, zabuhel.

Aufſchwemm=en, *v. a.* pláviti: napláviti, nanositi; -ung, *f.* naplávina, napláv *f.*, nanós.

Aufſchwingen, ſich, *v. n.* vzdígniti se, vzleteti, púhniti, zavihteti se *pf.*

Aufſchwung, *m.* vzlet; *fig.* razvój, razvitek, razcvét; -nehmen, vzhobotati *pf.*

Aufſeh=en, *v. n.* kviško glédati: poglédati; -en, *n.* vzgled, pozornost; ohne -, brez hrupa, na tihem; -er, *m.* ogleda, oglednik, nadzornik; =in, *f.* oglédnica, nadzórnica.

Aufſein, *v. n.* bdeti, bedeti, po koncu biti (sem); die Nacht -, nočiti: prenočiti.

Aufſetz=en, *v. a.* postáviti, podjati (denem), nasáditi + postávljati, podévati, nasájati; den Hut -, pokriti se (krijem) + pokrívati se; (ſchriftl.) spísati (pišem), sestáviti + spisovati, sestávljati; (d. Deckel) povézniti zavezniti + povezovati; -er, *m.* postavljavec, postavljáč.

Aufſeufzen, *v. n.* vzdihniti, zdihniti, zdehniti + vzdíhati.

Aufſicht, *f.* nadgléd, skerb *f.*, pazljivost, paznja; -führen, páziti od. gledati na kaj, kaj na skerbi imeti (ám); -sbehörde, *f.* nadgledníja.

Aufſieden, *v. n.* zavreti, prevreti; - *v. a.* prevariti *pf.*

Aufſitz, *m.* zaséd; -en, *v. n.* sedeti; die Nacht -, presedeti + presédati; (betrogen werden) staknitijo, skúpiti jo, naleteti *pf.*

Aufſpannen, *v. a.* razterniti, sterniti, razpeti (pnem) + razpenjati; (über etwas) prepeti (pnem) + prepénjati.

Aufſpeiſen, *v. a.* povžiti (vžijem), pojesti (jém) + povžívati, pojédati.

Aufſperren, *v. a.* odpreti, otvóriti, odkleniti + odpírati, odklépati.

Aufſpielen, *v. a.* gosti (godem), igrati, brénkati, rézati jo (režem), zagosti, zaigrati, ubrati (berem), urézati (režem), zabrénkati; (auf d. Leier) lájnati, golídrati: zalájnati.

Aufſpießen, *v. a.* nabosti (bodem), nasaditi, natakniti + nabádati, nasájati, natíkati.

Auffpreiten, *v.a.* prepeti (pnem), pregerniti, razgerniti + prepénjati, razgrínjati.

Auffpringen, *v.n.* poskočiti, púhniti + poskakovati; (entzwei) póčiti, régniti *pf.*, prézati se.

Auffpritzen, *v.n.* pljúnkati, pljúskati, berlúnkati: pljúnkniti, pljúsniti, berlúnkniti.

Auffproffen ſ. **Sproffen.**

Auffprudeln, *v.n.* vreti, vervrati, bruhati: brúhniti.

Auffpüren, *v.a.* zaslediti, oslediti, ovóhati, stakniti *pf.*

Auffſtacheln, *v.a.* spodbosti (bodem), podsúntati, podpíhniti + spodbádati, podpihovati.

Auffſtand, *m.* vstaja. punt, kramola, vpor; **-iſch**, *a.* puntarski, vporen.

Auffſtoppeln, *v.a.* zložiti, naverhovatiti, nakopičiti + zlágati, verhovatiti, kopičiti.

Auffſtechen, *v.a.* predreti (derem), prepustiti + predirati, prepúščati.

Auffſtecken, *v.a.* natakniti, natekniti, nasaditi + natíkati, nasájati; (die Fahne) razprostreti, razviti (vijem) + razprostírati, razvíjati.

Auffſtehen, *v.n.* vstati (vstanem), vzdígniti se, skoléhati + vstájati, vzdigovati se; (v. Krankenlager) ozdraveti, ozdráviti se, preboleti *pf.* (aufragen) moleti, stermeti, ščrščeti; (wider jemand.) upreti se, zoperstáviti se + upirati se, zoperstávljati se; **-d**, *a.* pokončen. stojéč.

Auffſteigen, *v.n.* kviško iti (grem), popénjati se, kviško lezti: popeti se (pnem), zlezti; (a. Wagen) na voz sesti (sedem), prisesti; (v. Pferd) zasesti + zasédati; (v. Rauch) valiti se, kaditi se, vzdigovati se; (in d. höhere Klaſſe) pomakniti se, pomekniti se, prestópiti + pomikati se; (v. Haaren) ščršeti, jéžiti se; (v. Speiſen) rígati se; **-d**, *a.* navzgorenj. postopen.

Auffſtell-en, *v.a.* postáviti, porazstáviti + postávljati, (eine Falle) nastáviti + nastávljati; (Truppen, Waren) razpostáviti, razverstiti + razpostávljati; (jemanden als etwas) postáviti, ustanoviti + postávljati, vstanávljati; (eine Frage) zastáviti + zastávljati; **-ung**, *f.* razstava, razpostava, razverstitev.

Auffſtöbern, *v.a.* iztakniti, stakniti, izplašiti, zaslediti *pf.*

Auffſtoßen, *v.a.* odpahniti, odríniti, razbiti (bijem), ulomiti + odpahovati, odrívati ꝛc.; - *v.n.* rígati se; (unterkommen) pod roko príti (pridem), narájmati se, naleteti se *pf.*

Auffſtreichen, *v.a.* pomázati (mažem), namázati + pomazovati; (die Haare) pogladiti + poglájati.

Auffſtreifen, *v.a.* zalékniti, zafèrliti, zavíhati (višem), privíhati *pf.* (v. Haut) ogúliti, oprásniti, odèrgniti *pf.*

Auffſtreuen, *v.a.* pèrhniti, natrósiti, posuti (spèm) + perhati, natrošévati, posípati (pljem).

Auffſtülpen, *v.a.* zafèrkniti, zaferliti, zavíhniti, zaštúliti, zaferkóčiti *pf.*

Auffſtutzen, *v.a.* ſ. Auffſtülpen; ſich-, *v.r.* naštúliti se, nakèršiti se *pf.*

Aufſtützen, *v. a.* podpreti + podpirati; nasloniti + naslánjati.

Aufſuchen, *v. a.* iskati (iščem), slediti: poiskati.

Aufſud, *m.* rázvar, odvarek.

Aufſtakt, *m.* dvig, dvigljej.

Aufſtauchen, *v. a.* na verh priti (pridem) + prihájati; izbresti (bredem); das Gerücht tauchte auf, glas je počil.

Aufſthauen, *v. n.* tájati se, taliti se, jžiti se: otájati se, raztaliti se. odmekniti se; (v. Schnee) kopneti, kopnévati: prekopneti, skopneti + prekopnévati; aufgethaut, tal, odmekel, kopen; – *n.* odjuga, kopnenje.

Aufſthun, *v. a.* djati (dem u. denem) + dévati; (öffnen) odpreti + odpirati; d. Mund –, ziniti, čèrhniti *pf.*; d. Augen –, spreglédati *pf.*

Aufſthürmen, *v. a.* naverhovatiti, nakopičiti, nagermáditi, nagerniti + nakopičevati, nagrínjati.

Aufſtiſchen, *v. a.* na mizo postáviti, pogostiti + na mizo postávljati. pogostovati.

Aufſtrag, *m.* nanòs; (Befehl) naročilo, poročilo. povelje, ukazilo; (beim Anſtählen) nada; nach–, po naročilu; ohne–, brez oblasti; –geben ſ. Aufſtragen; –en, *v. a.* nanesti, nanositi + nanášati; (Speiſen) na mizo nositi, donášati; (Eid) naložiti + nalágati; (befehlen) naročiti, poročiti, veleti, ukázati (žem) + naróčati, naročevati, velévati, ukazovati.

Aufſtreiben, *v. a.* vzgnati (ženem), spoditi, splašiti + vzgánjati &c.; (Geld) vkup správiti, zadobáviti si + vkup správljati, zadobávljati si; (aufblähen) napihniti, napeti (pnem) + napihovati, napénjati.

Aufſtrennen, *v. a.* párati, porjati (porjem) + razpárati, razporjati.

Aufſtreten, *v. n.* nastópiti, prikázati se (kažem), pred ljudi stópiti + nastópati, prikazovati se &c.; als Kläger –, zatóžiti koga, tožbo podati zoper koga *pf.*; als Redner –, besedo povzeti (vzamem) *pf.*

Aufſtritt, *m.* nastóp, vstóp; (Stufe) stopnjica, stopica; einen – haben, spreti se s kom. [šiti *pf.*

Aufſtrocknen, *v. a.* posušiti, sesu-

Aufſwachen, *v. n.* zbuditi se, prebuditi se, zdrámiti se, predrámiti se + zbújati se, prebújati se.

Aufſwachſen, *v. n.* zrasti, vzrasti, verha dorasti + zráščati.

Aufſwall-en, *v. n.* vreti, kipeti: zavreti, skipeti; –ung, *f.* kipenje, vrenje; (Zorn) serd, náglica.

Aufſwand, *m.* potrošek, strošek, izdavek; (groß.) potrata, potratek, prevzetija; – machen, trósiti, trátiti: potrósiti; (in d. Kleid.) na obleki zanositi *pf.*

Aufſwärmen, *v. a.* pogreti (grejem), zgreti + pogrévati; *fig.* obnoviti, Aufgewärmtes, pogrétina, pogreta jed *f.*

Aufſwarten, *v. a.* streči (strežem), dvóriti, slúžiti: postreči, poslúžiti; (Speiſe) ponúditi + ponújati; (jemandem) pokloniti se, prikloniti se + poklánjati se.

Aufwärter, *m.* strežnik, strežáj, strežec, postrežnik, streže (-ta); -in, *f.* strežnica, strežajka.

Aufwärts, *ad.* gori, kviško, na viš; (bergauf) navzgor, navkreber, vbreg, navzert; (flußauf) proti vodi (sapi).

Aufwart=sam, *a.* postrežen, postrežljiv, poslužljiv, dvorljiv; -ung, *f.* strežba, postrežba, poslužba, služba; (Kompliment) poklon, priklon, priklánjanje.

Aufwaschen, *v.a.* omiti (mijem), umiti + omívati; (Wäsche) oprati (perem), izprati + izpírati.

Aufweck=en, *v.a.* buditi, drámiti: zbuditi, prebuditi, zdrámiti + zbújati; (v. d. Todten) obuditi, oživiti + obújati, oživljati; aufgeweckt, bister, bistroumen; vesél; -er, *m.* budivec, buditelj, budnik; (in d. Uhr) budilo.

Aufweichen, *v.a.* mečiti, močiti: zmečiti, razmočiti + razmákati.

Aufweinen, *v.n* zajókati (jočem), zaplákati *pf.*

Aufwenden, *v.a.* potrósiti + potrošévati; (Mühe) prizadeti si (dém u. denem) + prizadévati si.

Aufwerfen, *v.a.* navreči (veržem), nametati (mečem), nagerniti + navergovati, nametávati, nagrínjati; (Mist) nakídati *pf.*; (d. Frage) zastáviti + zastávljati; sich zum Könige -, kralja se razglasiti + razglášati; aufgeworfene Lippen, debele ústnice.

Aufwickeln, *v. a.* namótati, naviti (vijem) + navíjati, namátati; (los-) razviti + razvíjati.

Aufwieg=elei, *f.* ščuvanje, šúntanje, podpihovanje, vpornost, burivost; -eln, *v.a.* ščuvati (ščujem), búriti, šúntati: podščuvati, podšúntati, podpihniti, v punt správiti + podpihovati, v punt správljati; -elung, *f.* s. Aufwiegelei; -ler, *m.* ščuváj, ščuvavec, podpihovavec, burič; =isch, *a.* puntarski.

Aufwinden s. Aufwickeln.

Aufwischen, *v.a.* obrísati (brišem), pobrísati, otreti (tarem u. terem) + obrisovati, otírati.

Aufwühlen, *v.a.* razriti (rijem), izriti, razgrebsti + rášiti, razrívati, razgrébati; (Wasser) mótiti, kaliti: umótiti, skaliti.

Aufwurf, *m.* nasíp, zasíp, zagreb, namét.

Aufzählen, *v.a.* našteti (štejem) + naštévati, naspočítati; imenovati, napovedovati.

Aufzäumen, *v. a.* obuzdati, zaúzdati, obèrzdati *pf.*

Aufzehren, *v.a.* povžiti (vžijem), pojésti (jém) + povžívati, pojédati; požreti + požírati.

Aufzeichn=en, *v. a.* poznamenovati, zaznamovati, zapísati (pišem) + zaznamljevati, zapisovati; -ung, *f.* poznamenovanje, zaznamba, zapís, zapisatev.

Aufzeigen, *v.a.* pokázati (kažem) + pokazovati.

Aufzieh=brücke, *f.* dvigljív most, most na škerpcéh: -en, *v.a.* dvígniti, vzdígniti, povzdígniti, kviško potégniti + vzdigovati, kviško potegovati; (d. Uhr) naviti (vijem), navreti + navíjati, navírati; (erziehen) izre-

diti, zrediti, odgójiti, odkójiti+izréjati, odgojevati; (Vieh) odrediti, prirediti, izpodrediti + odréjati ꝛc.; (ausſpannen) razpeti (pnem), natégniti + razpénjati, nategovati; (v. Hahn) napeti (pnem) + napénjati; (Segel) razviti (vijem) + razvíjati; auf die Wache-, iti (grem) na stražo; (v. Gewitter) na hudo uro se ravnati, nevihta vstaja; jemanden -, bebca delati iz koga.

Aufzug, *m.* sprevod; (Kleidung) oprava, noša; (Akt) djanje, del; (Aufſchub) odlóg, odlašek, odkladek; (v. Webers) snutek, osnutek; (v. Aufziehen) navitek, nategljej; hoja na stražo.

Aufzupfen, *v. a.* cefrati, skubsti, púkati: razcefrati, razskubsti.

Aufzwängen, *v. a.* ulomiti, po sili odpreti + odpírati.

Aufzwingen ſ. **Aufnöthigen.**

Aug-apfel, *m.* púnčica, zerklo, zrenica; **-e**, *f.* okó (g. očesa) oko; die **-en**, oči; *dim.* očesce; die **-en zu haben**, mežati (im), mižati; die **-en zumachen**, zamežati; (v. Pflanzen) okó, popek, búnčica; (auf d. Brühe) sraga, cinka, canek, škvara; **-en-**, očesni, očni, za oči; **-enarzt**, *m.* zdravnik za oči; **-enblick**, *m.* hip, trenutek, trenotek, trenljej; im **-**, ko bi trenil; **-enblicklich**, *a.* hipen; *ad.* v hipu, na hip, zaberníšo, ko bi trenil, ko bi mignil; **-enbraue**, *f.* obèrv *f.*, oberva, obervi *pl. f.*, obočje; **-enbeckel**, *m.* veha, véhica; **-enbiener**, *m.* hinavec, lizún; **-enfällig**, *a.* očít, očiten, očividen; **-enfalter**, *m.* okrájčnik; **-enfluſs**, *m* kermežljivost; **-englāſer** ſ. Brillen **-enhöhle**, *f.* očnica; **-enkrank**, *a.* bolnoók, kermežljív; **-enlehre**, *f.* okoslovje; **-enlicht**, *n.* vid, videž, luč očí; **-enlied**, *n.* trepavica, trepávnica, veja; **-enluſt**, *f.* paša za oči.

Augen-maß, *n.* mera na oči; nach dem **-**, na oči; **-merk**, *n.* ogled, pogled; cilj, namera, konec; **-paar**, *n.* očí; **-ſchein**, *m.* ogled, videž, opelj; dem nach, na videž, po videzu; **-ſcheinlich**, *a.* očividen, očiten, viden, jasen; **-ſchirm**, *m.* senčilo; **-ſchleim**, *m.* kermelj, kermeželj, kermežljivek; **-ſchmerz**, *m.* očesna bolečina, bolečina v očéh; **-ſchwäche**, *f.* slabovíd, slabe očí; **-ſpiel**, *n.* mežíkanje, mežúrkanje; **-ſprache**, *f.* namigovanje, govor z očmí; **-ſtern**, *m.* zrenica, zenica, púnčica, zerklo; **-trieſig**, *a.* kermežljiv, kermežljáv, solzív; **-troſt**, *m.* veselje za oči; (Pflanze) smetlika; **-weide** ſ. Augenluſt; **-wimper**, *f.* véhica, véjica, osemci, osenci *pl.*; **-wink**, *m.* migljej, namigljej, okomíg; **-zahn**, *m.* očník, podočnik; **-zeuge**, *m.* samovidec.

Aeugig, *a.* okát; (in Zſmſtz.) ók z. B. ſchwarz-, černoók ꝛc.

Aug-ment, *n.* pomnožek, prirastek, podaljšek; **-ur**, *m.* avgúr, veščec.

Auguſt, *m.* avgúst, véliki serpan; (kroat.) kolovóz; (čech.) srpen; (poln.) sierpen; **-inermönch**, *m.* avguštinec, avgustinar.

Aula, *f.* dvor; poslušálnica, poslušávnica.

Aurikel, *n.* (Primula auricula) iglec.

Aurora, *f.* zarja, zora.

Aus, *prp.* iz, od; (aus d. Mitte) izmed, zmed: Jahr-Jahr ein, od leta do leta; -ſein, koneo biti (sem), miniti; es iſt-mit ihm, po njem je; - und -, ven in ven, v eno mér; (in Zuſmſtz.) iz -.

Ausantworten, *v. a.* izporočiti, izročiti + izporóčati, izročevati.

Ausarbeit-en, *v.a.* izdélati + izdelovati; i. Abfaſſen; ſich-, pretégniti se, izdélati se *pf.* + pretegovati se; -ung, *f.* izdelava; (ſchriftl.) izdelek, sestavek.

Ausarten, *v.n.* zvreči se (zveržem), sprevreči se, izneroditi se, pohudóbiti se + zvergovati se; (v. Getraide) zbógati se, zdivjati *pf.*

Ausathmen, *v. a.* izdihniti, dušo pustiti *pf.*

Ausbau, *m*, dozidek, dozidava; -en, *v.a.* dozídati, dostáviti + dozidávati.

Ausbedingen, *v. a.* izgovoriti si, pridèržati si, (im) + izgovárjati si, priderževati si.

Ausbeſſer-n, *v.a.* popráviti, zbóljšati + poprávljati, zboljševati; -ung, *f.* poprava, zboljšava, popravek, zboljšek.

Ausbeut-e, *f.* dobitek, dobič *f.*, donesek, prid, korist *f.*; reiche- geben, bogato roditi (nesti); -eln, *v.a.* iztresti, izprázniti + iztresovati, izpraznovati; -en, *v.a.* v prid oberniti + obráčati, dobiček vleči iz česa.

Ausbieten ſ. **Verkaufen**.

Ausbild-en, *v.a.* likati, mikati, obráziti, učiti: olíkati, omikati, izobráziti, izučiti + olikovati, izobraževati; (Körper) úriti: izúriti; -ung, *f.* omika, olika, izobráženost, izobraževanje.

Ausbitten, *v. a.* izprositi *pf.*; das bitte ich mir aus, prosim tega nikár.

Ausblaſen, *v. a.* popíhniti, pogasiti, ugásniti + popihovati, pogášati.

Ausbleiben, *v.n.* izostati (stanem), z doma ostati, vne ostati + izostájati; (v. Athem) zastati (stanem) + zastájati; (nicht kommen) ne priti (pridem), ne dojti + ne prihájati

Ausblühen, *v.n.* razcvesti se (cvetem), razcveteti + razcvétati se, razcvetévati; (zu Ende -) ocveteti, docveteti + ocvétati.

Ausborgen, *v. a.* izposóditi si, na posodo vzeti (vzamem) + izposójati si, na posodo jemati (mljem); (jemandem etwas) posóditi, na posodo dati + posójati.

Ausbrechen, *v. a.* izdreti (derem), izrovati (rujem + izdírati; - *v.n.* začeti se (začnem), prikázati se (kažem), navstati (vstanem), vneti se (vnamem) + začénjati se, prikazovati se, navstájati, vnémati se; in Trănen -, v jok spustiti se, jok zagnati (ženem), zajókati (jočem) + v jok spúščati se.

Ausbreiten, *v.a.* razšíriti, razprostrániti, razvreti + razšírjati, razprostránjati, razvírati; (Flügel, ein Tuch) razprostreti, razgerniti, zgerniti, raztégniti + razprostírati, zgrí-

njati.raztezávati; (ein Gerücht) razglasiti, raztrósiti, raznesti, razsloviti + razglášati, raznášati ꝛc.; ſich-, v.r. širiti se, množiti se: razširiti se, razpasti se, razmakniti se, razgerniti se, razmnožiti se + razširjati se, razpasovati se, razmikati se, razgrinjati se, razmnoževati se, naráščati; über etwas-, govoriti o čem; ausgebreitet, razvèrt, obširen; -ung, *f.* razšír, razširjava, razvertija.

Ausbrennen, *v. n.* izgoreti, dogoreti + dogorévati.

Ausbringen, *v.a.* einen Toaſt-, zdravico napiti (pijem), nazdrávіti + zdravice napívati, nazdrávljati; (Feuer) zatrósiti + zatrošcvati; (Junge) izleči (ležem), izvaliti, izplóditi *pf.*

Ausbruch, *m.* (Beginn) začetek; (d. Feuers) zažíg; (Wein) samotók; samomáščina; (d. feuerſp. Berges) bljuvanje.

Ausbügeln, *v. a.* likati, tíblati: olikati, potíblati.

Ausbund, *m.* izbor, cvet, jedro; (im böſ. Sinn) izveržek, izmetek.

Ausbürſten, *v.a.* ščétati, kertáčiti: ošcetati, izkertáčiti.

Ausdampfen, *v. a.* hlapeti, páriti se, sopáriti se, puhteti: izhlapeti, izpuhteti.

Ausdauer, *f.* stanovitnost; terpež. terpežnost; -n, *v.n.* terpeti, trájati, dèržati (im): preterpeti, prebiti (bodem), prestati (stojím); -nd, *a.* stanoviten, terpežen, deržéč.

Ausdehn-bar, *a.* raztegljív, raztezen; razpenljív, vlačen; =keit, *f.* raztegljívost, vlačnost ꝛc.; -en, *v.a.* raztégniti, pretégniti, razlékniti + raztegati, raztegovati, raztézati; razširiti, zdáljšati + razširjati, zdaljševati; (ausgedehnt) razširen, razsegel, razlegel; -ung, *f.* stežáj, razteza; razšír, razširnost, razleglost, razseglost.

Ausdenken, Ausdichten, *v.a.* izmísliti, iztúhtati, izleči (ležem) + izmišljevati ꝛc. [+dosluževati.

Ausdienen, *v.a.* doslúžiti, izslúžiti

Ausdorren, *v. n.* osehniti, izsušiti se, usahniti + usíhati, osehnévati.

Ausdreſchen, *v.a.* izvíniti, izviti (vijem) *pf.*; (Wäſche) ožeti (žmem) + ožémati.

Ausdruck, *m.* izráz, izrék, rek. dem -e nach, po besedi, od besede do besede: -en, ſ. Ausdrücken.

Ausdrück-en, *v. a.* iztísniti, iztláčiti + iztiskati, iztlačevati; (Flüſſigk.) izžeti (žmem) + izžémati; (mit Worten) izreči, izráziti, dopovédati (vém), izústiti + izrekovati, izraževati, dopovedovati; ſich ſchön-, lepo (ožeto) govoriti; -lich, *a.* izrečen, razločen, določen, rečen; *ad.* resno, naláš.

Ausdrucksvoll, *a.* izrazen, živ.

Ausdunſten, *v. n.* hlapeti, páriti se, sopáriti se, puhteti: izhlapeti, izpuhteti.

Ausdünſt-en, *v.a.* puhtiti, vónjati; izhlápljati; -ung, *f.* para, hlap. puh, (übl.) smrad.

Auseinander, *ad.* narazen, saksebi, vsaksebi; (in Zuſ.) raz-; -blaſen, *v.a.* razpíhniti + razpihovati; -brin-

gen, *v.a.* krúšiti: razkrúšiti, razpreti + razpírati; -fahren, *v.n.* razperhniti se, porazpúhniti + razperhovati se; -fliehen, *v.n.* razbégniti, porazbégniti + porazbégati; -fließen, *v.n.* razteči se + raztékati se, raztákati se; -fehren, *v.a.* razmesti (metem) + razmétati; -legen, *v.a.* razložiti, razpoložiti + razpolágati; -rücken, *v.a.* razmakniti + razmikati; -ſchlagen, *v.a.* razbiti (bijem), raztrúpiti + razbijati; -ſetzen, *v.a.* razposaditi + razposájati; ſ. Erklären; -ſtieben ſ. Auseinanderfahren; -ziehen, *v.a.* raztégniti + raztegovati.

Auser=kieſen, -leſen, *v.a.* izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; auserleſen, *a.* izbrán, izboren, izversten; samoóíst.

Auserwähl=en, *v.a.* izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; -te, *m.* izvóljenec; *f.* izvóljenka.

Auseſſen, *v.a.* pojesti (jém), polókati + pojédati.

Ausfahr=en, *v.n.* peljati se (ljem) na sprehod, z doma peljati se; (auf d. Haut) izpahniti se, osuti se (spèm) + izpahovati se, osípati se (pljem); -t, *f.* izvožnja, vožnja na sprehod, izjézd.

Ausfall, *m.* izpád, izpadek; (Abgang) pomanjek, zmanjek, pomanjkljej, upadek; (mit Worten) ogovor; (m. Waffen) napád, zaskók; -machen, plániti, púhniti *pf.*; -en, *v.n.* izpasti (padem) + izpádati; (v. d. Aernte) obroditi, obnesti se *pf.*

Ausfechten, *v.a.* izbojevati, z mečem razlóčiti + razločevati.

Ausfertig=en, *v.a.* izgotóviti, napráviti, narediti, napísati (pišem) + izgotávljati, naprávljati, naréjati, napisovati; -ung, *f.* izgotóvljenje, naprava; (ämtl.) izdajek, napravek.

Ausfind=bar, *a.* najdljív, iznajdljív, zalezljív; -en, *v.a.* iznajti (najdem) + nahájati; -ig machen, zaslediti, zalotiti, ogreniti *pf.* [šijem *pf.*

Ausflicken, *v.a.* zakèrpati, zašiti

Ausfliegen, *v.n.* izleteti, zleteti + izlétati.

Ausflucht, *f.* beg, pobég, uték; (Ausrede) izgovor, izvinek.

Ausflug, *m.* izlét, izgréd; -loch, *n.* letenica, letávnica.

Ausfluſs, *m.* iztok, izlív, ustje.

Ausfolgen, *v.n.* izročiti + izróčati, izročevati.

Ausforſchen, *v.a.* pozvédati, opraševati, popraševati, popitávati, izbarkovati.

Ausfragen, *v.a.* prášati, izpraševati, popraševati, bárati, pítati: poprášati, vprášati.

Ausfrieren, *v.n.* prezebsti, premèrzniti + prezébati, premerzovati.

Ausfuhr, *f.* izvožnja, izvóz; -=, *a.* izvozni; -artikel, -waren, *m.* izvoznina, izvozek, izvozno blagó.

Ausführ=bar, *a.* izvedljív, izpeljív; -en, *v.a.* veršiti: izvesti (vedem), izpeljati (ljem), doveršiti, dognati (ženem), dokonati, doprinesti + izpeljevati, doverševati, doprinášati; (jemanden) na sprehod peljati (ljem);

(Pferde) prevoditi, prevoziti + prevájati, prevážati; -lich, *a.* obširen, podroben, nadroben, natančen, obsežen, razločen; *ad.* na tanko, na drobno; =keit, *f.* obširnost, natančnost; -ung, *f.* izpeljava, izpeljatev, doveršitev, doprinesba; in - bringen, izpeljati + izpeljevati.

Ausfüll=en, *v.a.* izpólniti, napólniti, nabásati (bašcm) + izpolnjevati; (m. Waſſer) natočiti, zaliti (lijem) + natákati, zalívati; (mit Erde) zasuti (spem) + zasípati (pljem); (m. Steinen) zadélati + zadelovati; (m. Moos) zamášiti, zaphati + zamaševati; -ung, *f.* izpolnek, zalivek, zamašek, nadev.

Ausfuttern, *v.a.* podvleči (lečem), podleči, podstáviti, podložiti + podvláčiti, podstávljati, podkládati.

Ausfüttern, *v.a.* prerediti, preživiti + preréjati, preživljati.

Ausgabe, *f.* izdavek, izdajek, potrošek, strošek; (d. Ausgaben) izdava, izdatev, izdanje; (d. Briefe) razdava.

Ausgang, *m.* izhod, izid; (Folge) posledek, nasledek, nastopek; (Endung) končnica, koncovka; (Ende) konec; -s=, *a.* izhodni; -sgebühr, *f.* izvoznina.

Ausgeb=en, *v.a.* izdati, razdati, potrošiti + izdájati, izdávati, potroševati; (Karten) deliti, dajati : dati, razdeliti; ſich als etwas -, délati se; - *v. n.* zaleči (ležem), odverniti + zalégati, odvráčati; (v. Getraide) plénjati; -er, *m.* izdajatelj, izdatelj, izdavec.

Ausge=bildet, *a.* izobražen; (gram.) razširjen; -bot, *n.* prodaj, prodaja; -burt, *f.* izród, izrodek, iznerodek; -dehnt, *a.* raztegel, razvèrt, razvlačen; -dinge, *n.* osebnjek, osebejek; zasebni prideržek.

Ausgehen, *v. n.* iziti (idem), iti (grem) z doma + izhájati; (v. Gelde) poiti, poteči + pohájati, potékati, nestájati; (enden) néhati, končati se, poteči + nehovati, končávati se, končevati se, potékati; (v. Feuer) ugásniti, dogoreti + ugasovati, dogorévati; (ſich erfüllen) izpólniti se, spolniti se, vresničiti se + izpolnjevati se, vresničevati se; (v. Haaren) izpasti (padem) + izpádati; auf etwas -, mériti, namérjati, namišljevati.

Ausge=erbt, *a.* narezan, narezján; -laſſen, *a.* razposajen, serborit, serboriten, neporeden, náposten, lagoden, prešeren, prostopašen; =er, *m.* serboritnež, neporednež, nápostnik; =heit, *f.* razposájenost, serboritost, lagoda, napost, prešernost; -lernt, *a.* izučen; -macht, *a.* dognán, gotóv; -nommen, *ad.* razun, zun, mimo; -ſucht, *a.* izbrán, prebrán; -wachſen, *a.* dorasel, dorašćen; (buckl.) gerb, gerbast, gerbav; -zeichnet, *a.* izversten, versten, izboren.

Ausgiebig, *a.* zdaten, zdačen; (v. Getraide) plen, plenjav, plenjiv.

Ausgießen, *v.a.* izliti (lijem), razliti + izlíjati, izlívati ɔc.

Ausgleich ſ. Ausgleichung; -en, *v.a.* poravnati, pobógati, pobótati + poravnovati, pobogávati; (d. Schaden)

verniti, poverniti + vráčati; ſich - mit einem, pogoditi se, dogovoriti se, zastópiti se + pogájati se, dogovárjati se; -ung, *f.* poravnava, pobóganje, pobota, povračilo, pogodba, dogovor.

Auß=gleiten, -glitſchen, *v.n.* skliznìti, opolzniti, podpolzniti se, izpoddèrsniti se, izpodèrkniti, zdèrkniti, izpodleteti, zdèrzniti se + izpodersovati se, izpodlétati ꝛc.

Außgraben, *v.a.* izkopati (pljem), izgrebsti, razgrebsti + izkopovati, razgrébati; (in Kupf.) izriti (rijem) + izrivati.

Außgrübeln, *v.a.* iztúhtati, domísliti + domišljevati.

Außgurgeln, *v.a.* gergrati: izgergrati, gerlo izpláhniti.

Außguſs, *m.* odlivek, odlijek; -rinne, *f.* liják.

Aushacken, *v.a.* izsékati, posékati, izréditi + izsekovati; (Augen) izkopati (pljem), izkljuvati (kljujem) + izkopovati ꝛc.

Aushalten, *v.a.* prebiti (bodem), prestati (stojim), prenesti, preterpeti + prestájati, prenášati; (nähren) preživiti, prerediti, oskerbeti + preživljati, preréjati; - *v.n.* obstati (stojim), opasáti, zdèržati se (im) + obstájati, zderževati se, trájati.

Aushändig=en, *v.a.* izročiti, predati + izróčati, izročevati, predájati; -ung, *f.* izročitev, izročba, predaja.

Aushänge=bogen, *m.* izvesna pola; -n, *v.a.* obésiti, razobésiti, izvésiti + razobéšati ꝛc.; -ſchild, *n.* kazalo.

Ausharren, *v.n.* sterpeti, prebiti (bodem), stanoviten ostati (stanem) + sterpévati, stanoviten ostajati; -d, *a.* stanoviten, sterpljiv, sterpén.

Aushau, *m.* posék, seč *f.*; -bar, *a.* sečen, posekljiv.

Aushauch, *m.* izdih, vzdihljej, slap, puh; -en, *v.a.* díhati: izdihniti; die Seele -, dušo pustiti *pf.*; (v. Pflanz.) puhteti, dišati (ím), izhlápljati.

Aushauen, *v.a.* izsékati, posékati, izréditi + izsekovati ꝛc.

Ausheb=en, *v.a.* dvigniti: dvigovati; (v. Thür) izpahniti, sneti (snamem) + izpahovati, snémati; (Soldaten) nabrati (berem), med vojščake vzeti (vzamem) + nabírati, med vojščake jemati (mljem); -ung, *f.* vojaška nabira, rekrutba, vojaški nabor.

Ausheilen, *v.a.* zaceliti, izléčiti, ozdráviti; - *v.n.* ozdraveti, zaceleti.

Ausheitern, *v.a.* oveseliti, razveseliti + oveseljevati, razvedrovati, ſich -, *v.r.* védriti se, jásniti se, brisati se (brišem) + razvédriti se, ujásniti se, ubrisati se, razpráviti se + razvedrovati si, razprávljati se ꝛc.

Aushelfen, *v.a.* pomágati, pomoči (morem), opomoči *pf.* + pomagovati, podpirati.

Aushilf=e, *f.* pomóč, pripomóč *f.*, pomagilo, pomagaja, podpora; -s=, pomočni, napomočni.

Aushöhl=en, *v.a.* vótliti, glóbiti, dolbsti: izvótliti, izglóbiti, izdolbsti,

-ung, *f.* votlina, glób *f.*, dompelj *f.*, duplja, žlambora.

Aushöhn=en, *v. a.* zasmehovati, posmehovati se oder rógati se komu.

Aushohlen, *v.a.* pozvédati, pozvedovati, popitávati; (m.d.Arm) namériti, stégniti, mahniti *pf.*; (im Reden) ométati.

Aushören ſ. **Ausfragen.**

Aushülſen, *v.a.* lúščiti, dúščiti, lúpiti, žúriti, smúkati: olúščiti, ožúriti, osmúkati. [dati, zláčniti *pf.*

Aushungern, *v.a.* zastrádati, strá-

Aushuſten, *v.a.* izkášljati + izkašljévati.

Ausfälten, *v.a.* premráziti, zmráziti, zmèrzliti + premraževati ꝛc.

Ausfämmen, *v.a.* čèsati (čèšem): počèsati. razčèsati.

Ausfaufen ſ. **Loskaufen.**

Ausfehr=en, *v.a.* pomesti (metem) + pométati; **-icht**, *n.* smet *f.*, smetje, smeti *pl. f.*

Ausfeltern, *v.a.* stisniti, iztísniti, prežeti (žmem) + iztiskovati, prežémati.

Ausfennen, ſich, *v.r.* umeti kaj, vešč biti (sem) čemu, védeti glas kaki reči.

Ausflären, *v.a.* prečístiti. otrébiti + prečiščati, prečiščevati, otrebljevati; ſich – ſ. **Ausheitern.**

Ausflaub=en, *v.a.* izbrati (berem), prebrati + izbírati; **-eriſch**, *a.* izbirčen, izberljív, izbiren, zbirčen, kočljiv.

Ausfleiden, *v.a.* sleči (slečem) + sláčiti; (mit etwas) obleči. prevleči, preobleči + obláčiti ꝛc.

Ausklopfen, *v.a.* páhati: opáhati, otepsti + opahovati, otépati.

Ausklügeln, *v.a.* iztúhtati. izleči (ležem) *pf.*

Ausfochen, *v.a.* zvariti, skúhati + zvárjati; – *v.n.* dovreti + dovrévati.

Ausfommen, *n.* preživek, živež, kruh, preživljava, oskerbljevanje; – *v.n.* iziti (idem), priti iz – + izhájati, prihájati iz–; (bekannt werden) razglasiti se, razoznániti se + razglášati se, razoznánjati se; (mit jemanbem) bógati se. shájati: zastópiti se. zbógati se; (v. Feuer) vneti se (vnamem). búhniti, navstati (vstanem) + vnémati se, navstájati; ich kann nicht –, ne shájam, ne skezam.

Auskramen, *v.a.* razpoložiti. na vidèž postáviti + razpolágati, na vidèž postávljati. [niti *pf.*

Auskratzen, *v.a.* izpráskati, izdèrg-

Auskriechen, *v a.* izlezti *pf.*; (a. d. Ei) izleči se (ležem) *pf.*

Auskühlen, *v.a.* hladiti: ohladiti, shladiti + ohlájati; – *v.n.* ohladiti se, ohládniti. omèrzniti + ohlájati se, omerzovati. [ševavec.

Auskultant, *m.* navskultánt, prislu-

Auskundſchaft=en, *v. a.* izvédeti, ovédeti. zaslediti + izvedati, pozvédati, oprašcvati; **-er**, *m.* ogledúh, zasledovavec.

Auskunft, *f.* glas. poročilo, znanilo, ved *f.*; (Auskommen) preživek; (Aufklärung) pojasnilo; – geben, sporočiti. oglasiti, na znanje dati + sporó-

čati, oglášati, na znanje dajati; -s-mittel, *n.* posredek.

Auskurieren, *v.a.* ozdráviti, izléčiti, zaceliti + ozdrávljati.

Auslachen, *v.a.* smejati se (im) komu, posmehovati se komu, zasmehovati koga.

Ausladen, *v.a.* raztovóriti, izložiti, zložiti, razbásati (bašem) + raztovárjati, izlágati, skládati, razbasovati.

Auslage, *f.* potrošek, strošek, izdavek; (v.d. Laden) razstávnica, razkládnica.

Ausland, *n.* tujina, tuja zemlja, stranska zemlja, vnanja dežela.

Ausländ=er, *m.* tujec, inostranec, stranski človek, vnanjec; =in, *f.* tujka, inostranka; -iſch, *a.* tuj, inostrán, stranski.

Auslangen, *v.n.* dosti imeti (ám), dosti biti (sem), zadostovati.

Auslaſſ=en, *v.a.* izpustiti, spustiti, propustiti + izpúščati ꝛc.; (Butter) razpustiti, prepustiti, raztopiti + razpúščati, raztápljati; ſich über etwas -, svojo misel o čem razodeti (denem) + razodévati; den Zorn -, znositi se nad kom; -ung, *f.* izpúst, izpustek, propúst, izpuščanje.

Auslauf, *m.* izték, iztók; (Ausläufer) napúšč; -en, *v.n.* teči (tečem) iz-; izteči, poteči + iztékati, potákati se; (v. Schiffe) odjádrati, odplávati, odriniti *pf.*; (ſich endigen) končevati se, razhájati se; (v.d. Zeit) poteči + potékati; Ausläufer, *m.* odrastek, odraslek, razrastek.

Auslaut, *m.* kónčnik.

Ausläuten, *v.a.* klénkati, zvoniti komu, pozvánjati; -*v.n.* odzvoniti *pf.*

Ausleben, *v.n.* doživeti *pf.*

Ausleden, *v.a.* lízati (ližem), lókati (ločem): polízati, polókati.

Ausleeren, *v.a.* prázniti; izprázniti, sprázniti + izpraznovati.

Ausleg=en, *v.a.* izložiti, razložiti, razpoložiti + izlágati, razpolágati; (erklären) razložiti, razjásniti, pretolmačiti + razlágati, razjasnovati; (mit etwas) obložiti, obleči + oblágati; (Geld) izdati, potrósiti + izdájati; -er, *m.* razlagavec, tolkovavec, tolmač; -ung, *f.* razlaga, razjasnitev, razláganje, razkládanje.

Ausleihen, *v.a.* posóditi, razposóditi + posójati, posojevati. [se *pf.*

Auslernen, *v.n.* izučiti se, doučiti

Ausleſ=e, *f.* izbor, izbirek, izberek; -en, *v.a.* izbrati (berem), prebrati + izbirati ꝛc.; (Buch) prebrati, prečitati + prebírati.

Ausliefer=n, *v.a.* izročiti, predati + izročevati, predájati; -ung, *f.* izročitev, predaja.

Auslöſch=bar, *a.* ugasljív, pogasljív; (Geſchrieb.) izbrisljív, izbrisen; -en, *v.a.* pogasiti, ugasiti, pogásniti + pogášati, utrínjati; (Geſchriebenes) izbrísati (brišem), zbrísati + izbrisovati; - *v.n.* ugásniti, pogásniti + ugasovati, ugášati.

Auslöſ=e=, *a.* odkupni; -egeld, *n.* odkupnina, odkúpščina; -en, *v.a.* odkúpiti, résiti + odkupovati, odkupljevati, reševati; Gefangene -, jétnike

zaméniti + zamenjevati; -ung, *f.* odkúp, rešitev, rešilo.

Auslüften, *v.a.* prevétriti, zvétriti + prevetrovati.

Ausmachen, *v.a.* (beenden) dokončati, dokonati, dovéršiti + dokončevati, dovérševati; (begleichen) poravnati + poravnovati; (Nüſſe ꝛc.) lúščiti, lúpiti: olúščiti, olúpiti; (betragen) znesti, iznesti, iznášati, délati, dajati (dajem); (jemanden -) krégati: pokrégati, posvariti, ošteti (štejem); ausgemacht, dognán, gotóv.

Ausmarſch, *m.* odhod; -ieren, *v.a.* oditi (idem), odpráviti se, odtégniti + odhájati, odprávljati se.

Ausmaß, *n.* mera, izmera, preméra.

Ausmauern, *v.a.* dozídati, prizidati *pf.*

Ausmauſen ſich, *v.r.* míšiti se, mísiti [se: omíšiti se.

Ausmerzen, *v.a.* iztrébiti + iztrebljevati.

Ausmeſſen, *v.a.* mériti: izmériti, premériti, odmériti + izmérjati ꝛc.; (feſtſetzen) dolóčiti, ustanoviti + določevati, ustanávljati.

Ausmitteln, *v.a.* zaslediti, stakniti, ovédeti + ovédati, stíkati.

Ausmünden, *v.n.* iztékati, iztákati se, vlívati se.

Ausmuſter=n, *v.a.* prebrati (berem) preiskati (išèem), odbrati, preglédati + prebírati, preiskovati, pregledovati; -ung, *f.* izbira, preiskava.

Ausnahm=e, *f.* izjema, izjemek, izimek, izvzetek; mit -, razun, mimo; -s=, *a.* izjemni; -sweiſe, *ad.* izjemno, izredno, mimoredno; -szuſtand, *m.* izjemni stan.

Ausnehm=en, *v.a.* izvzéti (vzamem), izjeti (jamem) + izvzémati, izjémati; (ausſchließen) izlóčiti, izkleniti + izločevati, izklépati; (ſich-) pridèržati si (im), ugovoriti si + pridèrževati si; ſich gut -, podájati se, prilégati se, pristovati se; ausgenommen, razun, mimo; -end, *a.* izbrán, izboren, poseben.

Auspacken, *v.a.* zložiti, odložiti + zlágati, odkládati, odlágati.

Ausparieren, *v.a.* odbiti (bijem), prestreči (strežem) + odbíjati, prestrézati.

Auspeitſchen, *v.a.* izpókati, spókati, z bičem izgnati (ženem) *pf.*

Auspfänden, *v.a.* rúbiti: zarúbiti.

Auspfeifen ſ. **Ausziſchen.**

Auſpizien, *pl.f.* predznámenja *pl.*; okrilje.

Ausplaudern, *v.a.* izblékniti, počéčati, pokramljati.

Ausplündern, *v.a.* popléniti, obrópati + oplenjevati ꝛc.

Auspolſtern, *v.a.* blazíniti: zblazíniti, poblazíniti.

Auspoſaunen, *v.a.* raztróbiti, razvpiti (vpijem) + razvpívati ꝛc.

Ausprägen, *v.a.* izkovati (kujem), vtísniti; izobráziti; ausgeprägt, izobražen, vtisnjen.

Auspreſſen, *v.a.* iztláčiti, iztísniti, izžeti (žmem) + iztískati, izžémati. [kati *pf.*

Ausprügeln, *v.a.* iztepsti, izpó-

Ausputzen, *v.a.* čéditi, trébiti, čístiti, snážiti: očéditi, otrébiti, očístiti,

osnážiti; (ſchmücken) olépšati, ozáljšati. okinčati, okrasiti + olepševati, ozaljševati ꝛc.; (Licht) uterniti. oterniti, utreníti + utrinjati; (jemanden-) ošteti (štejem), obrati (berem). pokrégati *pf.*

Ausquartieren, *v. a.* presélíti. v drugo stanovanje predjati (denem) + predévati.

Ausradieren, *v.a.* izstèrgati, izšterglјati, izpráskati *pf.*

Ausrasten, *v.n.* počiti (čijem). počiti se, počíniti, opočiti se, odahniti se + počívati ꝛc.

Ausräuchern, *v.a.* prekaditi; povóditi, posušiti + prekájati.

Ausraufen, *v.a.* púliti, púkati: izpúliti, izpúkniti, izpúkati, iztèrgati.

Ausräumen, *v. a.* izpráznіti. preč správiti, pospráviti + izpraznovati pospravljati ꝛc.; ſ. Ausreinigen.

Ausräuſpern ſich ſ. **Räuſpern ſich.**

Ausrechnen, *v.a.* prešteti (štejem), prešteviliti, preračúniti, prerájtati + prešteváti, prerajtovati.

Ausrecken, *v.a.* raztégniti, stégniti, natégniti: raztégati, stegovati, raztézati, nategovati; ſich-, *v.r.* lécati se, zvírati se: zlékniti se.

Ausred=e, *f.* izgovor, ugovor, ovinek; **-en,** *v.a.* izgovoriti, izreči; dogovoriti + izgovárjati, izrekovati ꝛc.

Ausreiben, *v a.* izmeti (manem), izmencati *pf.*; (Zimmer) poplákniti, omiti (mijem) + poplakovati.

Ausreichen, *v.n.* dosti biti (sem), zadostovati, zdati, skezati; (mit etwas) shájati, dosti imeti (ám); **-d,** *a.* zadosten, dovoljen, skezav.

Ausreinigen, *v.a.* otrébiti, strébiti, prečístiti + otrebljevati, prečiščevati.

Ausreiß=en, *v.a.* púliti, púkati, pípati (pljem), ruti (rujem): izpúliti, izpúkniti, izruti, izdreti (derem) + izdírati; (Zahn) izdreti, utèrgati + izdíratі ꝛc.; — *v.n.* (entfliehen) uperhniti, popíhniti jo, uskočiti, ubégniti, uiti (idem) *pf.*; (v. Vieh) bezati: zbezati; **-er,** *m.* uskók, uhajavec, ubéga; **—iſch,** *a.* ubegljív, ubežen; (v. Vieh) bezljív, bezikav.

Ausreiten, *v.n.* izjézditi, na sprehod jezditi, izjáhati (jašem).

Ausreiten, *v.a.* presóditi, presejati (sejem). prerešetati + presójati, presévati.

Ausrenken, *v.a.* izpahniti, izviniti, zviniti *pf.*

Ausricht=en, *v.a.* oprávіti, dognati (ženem), izpeljati (peljem) + oprávljati, izdeljevati; (gerade richten) zravnati *pf.*; (jemanden -) obírati, oprávljati, raznášati, osírati, obrekovati; den Gruß -, pozdrávіti, pozdrávljati; **-eriſch,** *a.* opravljív, raznašav, obirljív, obrekovaven.

Ausringen, *v.a.* izviniti, izpahniti + izpahovati; (Wäſche) izžeti (žmem) + izžémati.

Ausrinnen, *v.n.* izteči (tečem), izpoteči, izcureti, izcuzeti + iztékati se.

Ausritt, *m.* izjezd, prijezd.

Ausroden, *v.a.* izrovati, izruti (rujem). izkorénіti *pf.*

Ausrotten, *v.a.* iztrébiti, ugonobiti, pokončati, vničiti + iztrebljevati, pokončevati, zatírati.

Ausrüden, *v.a.* odríniti, oditi (idem). vzdigniti se + odhájati ꝛc.

Ausruf, *m.* klic, krik, vsklik, oklic, oglás; **-en**, *v.n.* zaklícati (kličem), vsklikniti, klikniti, zavpiti (vpijem) *pf.*; (bekannt geben) oklícati, oglasiti, razglasiti + oklicovati, razglášati ꝛc.; **-er**, *m.* glasník, oklicovavec; **-ung** ſ. Ausruf; **-ungszeichen**, *n.* klicáj.

Ausruhen, *v.n.* počiti (čijem), počiti se, počíniti, oddahniti se + počívati.

Ausrupfen ſ. Rupfen.

Ausrüſt=en, *v.a.* oróžiti, oboróžiti + oroževáti; (verſehen) prevíditi, oskerbeti + previdovati, oskerbovati, oskerbljevati; **-ung**, *f.* oprava, orožje.

Ausrutſchen ſ. Ausgleiten.

Ausſaat, *f.* setev, sétvina, sev *f.*, posevek.

Ausſäen, *v.a.* sejati (sejem): usejati, posejati, razsejati + posévati ꝛc.

Ausſag=e, *f.* poved *f.*, povedba, izpoved *f.*, izréka, govor; (gram.) dopovedek; **widerſprechende -en**, govori so si navskriž (se ne vjémajo); **nach ſeiner -e**, po njegovih besedah; **-eform**, *f.* naklon, način; **-en**, *v.a.* povédati (vém), dopovédati, izreči (čem) + dopovedovati, pripovedovati, práviti, govoriti; (v. Zeugen) pričati, pričevati + sprícati, izpríčati.

Ausſatz, *m.* stava; (Krankh.) srab, garje, gobe *pl.*; **-ſätzig**, *a.* garjev, gobav; **=e**, *f.* góbavec.

Ausſaubern, *v.a.* očéditi, počéditi, potrébiti, osnážiti *pf.*

Ausſaufen, *v.a.* popiti (pijem), polókati, požlémpati *pf.*

Ausſaugen, *v.a.* sesati, srebati (bljem), sèrkati: posesati, izsesati, sesisati, izsrebati, posèrkati, izmolzti.

Ausſchaffen ſ. Hinausſchaffen.

Ausſchälen, *v.a.* lúpiti, lúščiti: olúpiti, olúščiti, izkóžati.

Ausſchank, *m.* točívnica, kerčma.

Ausſcharren, *v.a.* izgrebsti, razgrebsti, razbèrskati, razkopati (pljem) + izgrébati, razkopovati.

Ausſchauen ſ. Ausſehen.

Ausſcheid=en, *v.a.* odlóčiti, izlóčiti, odbrati (berem). iztrébiti + odločevati, odbírati, iztrebljevati; - *v.n.* izstópiti, odstópiti + izstopovati; **-en**, *n.* odločitev, izbira; izstóp, odstóp.

Ausſchelten, *v.a.* psovati (psujem), krégati, kóriti, kárati, révkati nad kom, hudovati se nad kom: izpsovati, okrégati, ošteti, pokárati, obrénkati.

Ausſchenken, *v.a.* izliti (lijem) + izlívati; (Getränke) točiti.

Ausſchicken, *v.a.* razposlati (šljem), izposlati + razpošíljati.

Ausſchießen, *v.a.* izstreliti, strelíti + stréljati; ſ. Ausſcheiden; - *v.n.* pognati (ženem), níkniti + pogánjati.

Ausſchiffen, *v.a.* iz ladije správiti + správljati.

Ausſchirren, *v.a.* izpreči (prežem), spreči + izprégati. [*pf.*

Ausſchlafen, *v.n.* naspati se (spim)

Ausſchlag, *m.* premáh, omáh, pretegljej; den-geben, razlóčiti + razločevati; (Kranſh.) spuščáj, prišč, prišč áj, opahki, spahki *pl.*, srab, opèrh; den-bekommen, spúhniti se, spahniti se, opríščiti se po kom, osuti (spèm) + spahovati se, osípati (pljem); -gebend, razločen; -en, *v.a.* u. *n.* izbiti (bijem) izríniti + izbijati, izrívati; (d. Aubot) odbiti, zavreči (veržem) + odbíjati, zametovati; (v. Pferden) rítati, bèrcati, bíncati, cebati: rítniti bèrcniti, bíncniti, cebniti; (v. d. Wage) omáhniti, premáhniti, nagniti se + omahovati, nagíbati se (bljem), (v. Pflanzen) gnati (ženem), kliti (klijem), kaliti: pognati, kal pognati; (Getraide-) plévšati, páhati: oplévšati; (mit etwas) obložiti + oblágati; (umſchlagen) prevreči se (veržem) *pf.*

Ausſchließ-en, *v.a.* izkleniti, izlóčiti + izklépati, izločevati; -lich, *a.* izklepaven, izkleniven, izločen; -ung, *f.* izklenitev, izločitev.

Ausſchlummern, *v.n.* naspati se (spím), nadrémati se (mljem) *pf.*

Ausſchlüpfen, *v.n.* izlezti, smúkniti iz -; (aus d. Ei) izleči se (ležem) *pf.*

Ausſchlürfen, *v.a.* sèrkati, srebati: sèrkniti, izsrebati, posrebati, polókati (ločem) *pf.*

Ausſchluſs, *m.* izklép, izimek; mit-, razun.

Ausſchmähen, *v.a.* ošteti (štejem), okrégati, obrati (berem) + oštévati, obírati.

Ausſchmelzen, *v.a.* razpustiti, raztopiti + razpúščati, raztápljati.

Ausſchmücken, *v.a.* lepotiti, lépšati, krasotiti, kínčati: olépšati, okínčati, ozáljšati. [kovati.

Ausſchnäuzen, *v.a.* usékniti + use-

Ausſchneiden, *v.a.* izrézati (rézem) + izrezovati. [krojek.

Ausſchnitt, *m.* izrezek, izrezljej, iz-

Ausſchnitzeln, *v.a.* rezljati, škercljati: izrezljati, izškercljati.

Ausſchnüren, *v.a.* odpeti (pnem) + odpénjati.

Ausſchöpfen, *v.a.* izčrepati (pljem), počrepati, izplati (poljem), pozajeti (zajmem) + izčrepljevati ꝛc.

Ausſchößling, *m.* mladica, mladika, odraslek.

Ausſchreib-en, *v.a.* razpísati (pišem) + razpísovati; (heraus-) izpísati + izpisovati; (zu Ende) spísati, dopísati *pf.*; -ung, *f.* razpís, izpís.

Ausſchreien, *v.a.* razvpiti (vpijem), razkríčati (ím), raztróbiti *pf.*

Ausſchuſs, *m.* strel, izstrél; (d. Vorzügliche) izbor, cvet, jedro; (d. Ausgeſchoſſene) odbirek, odberek; izveržek, izmet, izmeček; (d. VerſammL.) odbor; (Mitglied) odbornik; -a. odborni; -mann, *m.* odbornik; -ware, *f.* odbirki *pl.*, odbiraja.

Ausſchütten, *v.a.* izliti (lijem) + izlíjati; (Körner) izsuti (spèm) razsuti + razsípati; (Herz) odkriti (krijem) + odkrívati.

Ausſchwatzen, *v.a.* blékniti, izblékniti, pošćebetati (bečem) izblebetati (blebečem), počenčati *pf.*

Ausſchweif s. Umſchweif; **-en**, *v.a.* izokrógliti, zokróžiti, zaslóčiti *pf.*; (Glas) izpláhniti, izplákniti + izplakovati; **ausgeſchweift**, slok. izokrožen; **-end**, *a.* razpašen, prostopašen, samopašen, spašen, ritopašen, rázuzdan, sladen; **-ende**, *m.* samopašnik, ritopašnik, razuzdnež, razúzdanec; *f.* samopášnica, razúzdnica ɔc.; **-ung**, *f.* samopašnost, razpašnost, razúzdanost; (in d. Rede) omet.

Ausſchwemmen, *v.a.* izpláhniti, izplákniti, izpláviti, plíniti + izplakovati, izpírati.

Ausſchwingen, *v.a.* veti (vejem), vejati: izvéti, prevéti; (Wäſche) trépati, trépkati: otrépati.

Ausſchwitzen, *v.a.* potiti: izpotiti.

Ausſeh=en, *n.* vid, videž, podoba, pogled; ſein **-** verräth, zna se mu na licu; **-en**, *v.a.* dozreti, preglédati + dozírati, pregledovati; **-** *v.n.* víditi se, kázati se (kažem); wie ſieht es aus, kako je; wie ſiehſt du aus, kákošen si; es ſieht darnach aus, podoba je od. kaže se; du ſiehſt geſund aus, zdrav si viditi.

Aus ſein, *v.n.* vne biti (sem), z doma biti; (zu Ende ſein) konec biti koga, po kom biti.

Außen, *ad.* vne, zunaj, ozunaj; *a.* vnanj, vnenj, vunánj.

Ausſenden, *v.a.* poslati (šljem), razposlati, odprávíti + razpošíljati, odprávljati.

Außen=ding, *f.* vnanja reč, vnánjost, vnánjšina, vunánjščina; **-ſeite**, *f.* vnanja stran *f.*, vnajšek; **-welt**, *f.* vnanji svet; **-werke**, *pl.* vnanji okopi, prednje gradbe *pl.*

Außer, *prp.* razun, mimo, memo; (ohne) brez; **-achtlaſſen**, *v.a.* v nemar pustiti + púšćati, ne márati se, ne róditi za kaj; **-dem**, verh tega, mimo tega; **-ämtlich**, *a.* nevraden, neslužbén.

Aeußer=e, *n.* vnánjšina, vnénjšina, zvunjava, vnanjost; **-e**, *a.* vnánj, vnenj, vunánj, zunánj, zunajšen.

Außer=ehelich, *a.* nezákonski; **-gewöhnlich**, *a.* nenávaden, mimoreden, izreden; **-halb**, *ad.* vne, zunaj; ven.

Aeußer=lich, *a.* vnanj, vnenj, vunánj, vnajšen, zunajšen; poveršen; **=keit**, *f.* vnanjost, vnenjost, vnajšnost; poveršnost; **-n**, *v.a.* pokázati (kažem), razodeti (dém), na znanje dati, vedeče storiti, navestiti + pokazovati, razodévati, na znanje dajati, naveščevati; ſich **-**, izreči, naznániti + izrekovati.

Außerordentlich, *a.* izreden, mimoreden, nenávaden, poseben; **-** *ad.* močno, jako, neznano, srepo.

Aeußerſt, *a.* skrajen, največi, najhujši, najskrajen; **-** *ad*, sila, silno, zeló zeló, rámeno.

Aeußerung, *f.* razodeva, razodetje, naznanilo, navestilo, izreka, izrečenje, besede *pl.*

Ausſetzen, *v.a.* izstáviti, izpostáviti, razpostáviti + izpostávljati ꝛc.; (Friſt, Preis) odlóčiti, dolóčiti, ustanoviti + odločevati, ustanávljati; (aufſchieben) odložiti + odlášati, odkládati; (einſkind) izpostáviti, izpoložiti + izpostávljati; (Wachen) razpostáviti + razpostávljati; (Bäume) razposaditi + razposájati; (Fehler) očítati, spočítati; (im d. Buchdruck.) sestáviti, zložiti *pf.*; der Gefahr –, v nevarnost pahniti; – *v.n.* prejénjati, pojénjati, odjénjati, odnéhati, odleči (ležem), popustiti + prejenjevati, odlégati, popúščati; (im Reden) premólkniti, omólkniti + premolkovati.

Ausſicht, *f.* razgléd, razvíd, ozír; (Hoffnung) úp, nada.

Ausſingen, *v.a.* izpeti (pojem) + izpévati.

Ausſinnen ſ. **Ausdenken.**

Ausſöhn=bar, *a.* spraven, spravljiv, utišljiv; **-en**, *v.a.* správiti, pomíriti, upokojiti, utíšiti + správljati; **-ung**, *f.* sprava, spravnost.

Ausſondern, *v.a.* izlóčiti, odlóčiti, odbrati (berem), razdrúžiti + izločevati, odbírati, razdruževati.

Ausſpähen, *v.a.* ováditi, izpáziti, spáziti, zapasti (pasem), ovédeti *pf.*

Ausſpannen, *v.a.* razpeti (pnem), raztégniti + razpénjati, raztegovati; (ein Tuch) razgerniti, razprostreti, prostreti + razgrínjati, razprostirati; (Pferde) izpreči (prežem) spreči, razpreči + izprégati ꝛc.

Ausſpeien, *v.a.* pljúniti, izpljúniti: pljuvati (pljujem); (v. Vulkan) brúhati, bljuvati (bljujem), metati (mečem) iz sebe: brúhniti, izbrúhati, izbljuvati, izmetáti.

Ausſprud=en, *v.a.* deliti: podeliti, razdeliti, podariti, razdati, porazdati + podeljevati, razdávati, razdájati; **-er**, *m.* delivec, delitelj; **-ung**, *f.* delitev, razdelitev, podelitev, podaritev.

Ausſperren, *v.a.* razpreti, raztégniti + razpírati, raztézati, raztegovati; (Füße) razkobáliti, razkoračiti *pf.*

Ausſpielen, *v.a.* izigrati; (zu Ende) doigrati *pf.*

Ausſpinnen, *v.a.* izpresti (predem) dopresti *pf.*; (eine Sache) razpresti, razsnovati (snujem) *pf.*

Ausſpotten, *v.a.* zasmehovati koga, posmehovati se komu, posmívati se komu, rógati se komu, bebca délati iz koga.

Ausſprache, *f.* izreka, izrekovanje, izgovor.

Ausſprechen, *v.a.* izréči (rečem), izgovoriti + izrekovati, izgovárjati; – *v.n.* izgovoriti *pf.*; ſich –, *v.r.* svoje misli razodeti + razodévati.

Aus=ſpreiten, **-ſpreizen**, *v.a.* razpreti, razpeti (pnem), razprójiti + razpírati, razpénjati; (Füße) razkobáliti, prekobáliti, v kobalj sesti (sedem) + razkobaljevati, v kobalj sédati.

Ausſprengen, *v.a.* izkèrhniti, odkrúšiti, izbiti (bijem) + odkruševati, izbíjati; (Waſſer) kropiti, škropiti, razškrápljati; (ein Gerücht) raztrósiti, raznesti + raztrósati, raznášati.

Ausſpritzen, *v.a.* terniti, odterniti + odtrinjati; – *v.n.* štèrkati, pljúnkati: štèrkniti. pljúnkniti.

Ausſpruch, *m.* izrék, rék; (Urtheil) razsodek; – thun, izreči + izrekovati.

Ausſpülen, *v.a* plákati: izplákniti, oplákniti, izpláhniti, popláhniti + izplakovati; (Ufer) izpodprati. (perem), izpodnesti, izpodriti (rijem) + izpodpírati, izpodrívati ꝛc.

Ausſpüren, *v.a.* oslediti. ovóhati, iztakniti *pf.*

Ausſtaffieren ſ. Ausſtatten.

Aus=ſtand, *m.* zastanek, zaostanek. dolg; –ſtändig, *a.* zastál, zaostál.

Ausſtatt=en, *v.a.* oskerbeti, previditi + oskerbljevati, previdovati; (ſchmücken) ozáljšati, olépšati + ozaljševati ꝛc.; –ung, *f.* bala; oprava.

Ausſtechen, *v.a.* iztakniti, izdreti (derem) + iztíkati, izdírati; (m. d. Schnabel) izkljuvati (kljujem) *pf.*; *fig.* izpodríniti, izpodlezti + izpodrívati.

Ausſtecken, *v.a.* (Lager) raztakniti, poraztakniti + raztíkati; (Gränze) zaznámiti, zaznámnjati *pf.*

Ausſtehen, *v.a.* prestati (stojím), prebiti (bodem), preterpeti + prestájati, preterpévati; (aus d. Amte) stopiti iz – *pf.*; er kann ihn nicht –, ne more ga; – *v.n.* – haben, na dolgu imeti (ám); –des Geld, razposojen denár.

Ausſtell=en, *v.a.* razstáviti, razpostáviti, na ogled postáviti, izložiti, razpoložiti + razstávljati, razpolágati ꝛc.; (eine Urkunde) spisati (pišem), napráviti + spisovati. naprávljati; (Wechſel) izdati + izdájati; (rügen) grájati, očítati, opočítati, obírati; –er, *m.* razstávnik, izložnik, izdajnik; –ung, *f.* razstava, izložba; izdava, naprava; (Rüge) očitek. opočitek, graja; =ſaal, *m.* razstávnica, razstavišče.

Ausſterben, *v. n.* izumreti (umerjem). pomreti *pf.*

Ausſteuer, *f.* dota, bala, priženilo.

Ausſtöbern, *v.a.* pretakniti. iztakniti, izšétati + prestíkati; (weidm.) oslediti, zaslediti *pf.*

Ausſtochern, *v.a.* bezati, becati: izbezati, izbecati; (Zähne) trébiti: iztrébiti.

Ausſtopfen, *v.a.* naphati (pšem), nažokati, nagatiti, podmašiti + naphávati, podmaševati ꝛc.

Ausſtoßen, *v.a.* súniti, izpáhniti, izríniti, odríniti, izbiti (bijem) + izrívati, izpahovati, izbíjati ꝛc.; (ausſchließen) izkleniti. izóbčiti, pahniti iz- + izklépati, izobčevati; Seufzer–, vzdíhniti, zdíhniti + vzdihovati; Laut –, zíniti, žúgniti, kèrkniti *pf.*; Schrei –, vsklíkniti, zavpiti (vpijem) *pf.*

Ausſtrecken, *v.a.* iztégniti, stegniti + iztégati, iztegovati; (auseinander) raztégniti. razpreti + raztézati, razpírati; (d. Zunge) pomoliti, pomáljati; ſich –, *v.r.* zlekniti se, zlécati se, stégniti se + zlecovati se, stegovati se.

Ausſtrömen, *v.a.* izliti (lijem); izhlapiti + izlívati, izhlápljati.

Ausſtudieren, *v.a.* iztúhtati, izmísliti *pf.*; – *v.n.* izšólati se. izučiti se, nauke doveršiti *pf.*

Ausſtürzen, *v.a.* zverniti + zvrátčati; (Glas) na dušek izpiti (pijem), lúkniti *pf.*

Ausſuchen, *v.a.* izbrati (berem), odbrati + izbírati.

Austanzen, *v.n.* doplesati (plešem), obrájati *pf.*

Austauſch, *m.* zamenjava, zamena, izmena, premenjava, menjatev, porazmena; **-en**, *v.a.* zaméniti, premé-niti, zaménjati, porazménjati + zamenjevati, preminjati ꝛc.; Gedanken –, méniti se, pomenkovati se.

Auſter, *f.* ostriga, ostra, ostrika, skorépnica; **-bank**, *f.* ostrižišče; **-fänger**, *m.* ostrigar; **-muſchel**, *f.* ostrižnica, skorépnica.

Austheil=en, *v.a.* deliti: razdeliti, porazdeliti, razdati + razdeljevati, razdávati; **-ung**, *f.* delitev, razdelitev.

Austilgen, *v.a.* iztrébiti, izkoréniti, + iztrebljevati ꝛc.

Austoben, *v.n.* zdivjati, izdivjati, nadivjati se; *fig.* poleči se (ležem), utihniti, utišiti se.

Austrag, *m.* konec, razsodek, razsojek, razsodba, poravnava, dogovor; **-en**, *v.a.* poravnati, v red správiti + správljati; (Streit) dognati (ženem) *pf*; pravdo razsóditi, odlóčiti *pf.*; (Briefe) poraznesti, poraznášati, poraznášati, po-razdávati; – *v.n.* iznesti, znesti + iznášati.

Austreiben, *v.a.* izgnati (ženem): izpoditi, iztirati, izpókati + izgánjati; – *v.n.* gnati (ženem): pognati + pogánjati.

Austret=en, *v.a.* razhoditi, izteptati *pf.*; (Frum–) švedrati: pošvedrati; (Hirſe) meti (manem), veršiti: ometi, overšiti; (Trauben) mestiti, mastiti, mozgáti, mečkati, tláčiti: zmestiti, zmozgati, iztláčiti; – *v.n.* stópati, korákati, rézati jo (režem); (aus d. Amte) stópiti iz –, izstópiti *pf.* (v. Waſſer) razliti se (lijem), čez bregove vdáriti; (das – des Hirſes) metev, veršitev, mev *f.*

Austrinken, *v.a.* izpiti (pijem), lúkniti, polúkati *pf.*

Austritt, *m.* izstop, odstóp; (der Ware) izvožnja.

Austrocknen, *v.a.* sušiti: osušiti, posušiti; – *v.n.* osehniti, zasušiti se, zasuhotiti se + osíhati ꝛc.

Ausübˇ=en, *v.a.* veršiti, izverševati, pečati se s čim, ukvárjati se s čim, ugánjati; (ein Amt) oprávljati, oskerbovati; Rache –, mašćevati se, mestiti se: zmašćevati se, znositi se; Gewalt –, silo délati; d. Landbau –, kmetovati; die Heilkunde –, zdráviti, ozdrávljati u.s.w.; ſein Recht –, rábiti svojo pravico; **-ung** *f.* raba, veršitev, oskerbovanje, oprávljanje.

Ausverkauf, *m.* razprodaja; **-en**, *v.a.* razprodáti + razprodájati.

Auswachſen, *v.n.* izrasti + izrášćati; (d. Wachsthum vollend.) do-

rasti, verha dorasti, zrasti + doráščati ꝛc.; (ausgewachſen) dorasel, doraščen; (buckl.) gerbast, gerbav.

Aus=wahl, *f.* izbera, zbera, izbira, izbor, izvolja; **-wählen**, *v.a.* izbrati (berem), izvóliti + izbírati, izvoljevati.

Auswander=er, *m.* izselnik, selnik; **-n**, *v.n.* izséliti, preseliti se + izseljevati se, preselovati; die halbe Welt -, pol sveta omesti (metem); **-ung**, *f.* izselitev, selitev, preselovanje.

Auswärt=ig, *a.* vnánj, vnenj, vunánj, zunánj, stranski, inostrán; **-ige**, *m.* stranski človek, inostranec, vnanjec; **-s**, *ad.* zunaj, zvunaj, vne, na tujem.

Auswaſchen, *v.a.* izprati (perem), oprati, sprati + izpírati; (Glas) oplákniti + oplakovati.

Auswäſſern, *v.a.* izmočiti, namočiti + izmákati.

Auswechſel=n, *v.a.* izméniti, preméniti, zaméniti, zménjati + izmenjevati, zamenjevati ꝛc.; **-ung**, *f.* izmenja, izmenjava, zamenja, zamenjava.

Ausweg, *m.* izhod, odpertija; (Ausflucht) ovinek, izgovor; *fig.* pomóč *f.*, pomagilo.

Ausweichen, *v.a.* (weich machen) mečiti, méščati, mešćiti: omečiti, izmečiti, omeščati + omečevati, omákati; - *v.n.* (weich werden) mediti se, mečiti se, meščeti: zmediti se, omečiti se, omeščeti; (aus dem Wege gehen) ogniti se, ukloniti se, umekniti se + ogíbati se (bljem), uklánjati se, umikati se.

Ausweihen, *v.a.* posvetiti + posvečevati; der Ausgeweihte, posvečenec.

Ausweinen, *v.n.* izjókati se (jočem), naplákati se (plačem) *pf.*

Ausweis, *m.* razkazek, izkazek; (Zeugnis) spričevalo, spričilo; (Verzeichnis) kazalo; **-en**, *v.a.* razkázati (kažem), izkázati, skázati + razkazovati; (a. d. Lande) prognati (ženem), pregnati + progánjati; ſich -, spričati se, izkázati se + spričevati se, izkazovati se; Ausgewieſener, *m.* prognanec; **-los**, *a.* brez spričevala; **-ung**, *f.* razkazovanje; prognanje, prognanstvo.

Auswendig, *ad.* zunaj, ozunaj, vne; **-kennen**, na pamet znati, iz glave znati; - *a.* vnánj, vnénj, vunánj.

Auswerfen, *v.a.* izmetáti (mečem), izvreči (veržem), izbrúhniti, izbrúhati + izmétati, izmečevati; (Blut) pljuvati, bljuvati (bljujem) + izbljuvati ꝛc.; (beſtimmen) odmériti, odlóčiti, ugániti, ustanoviti + odmérjati, odločevati; (Dünger) kídati: izkídati; ausgeworfene Bezahlung, ugánjena plača.

Auswetzen, *v.a.* zbrúsiti, zabrúsiti, zagladiti; ſich -, *v.r.* lízati se (ližem): zlízati se, ogúliti se.

Auswinden, *v.a.* (Getraide) veti (vejem), véjati, vèrhati: zveti, preveti; (Wäſche) ožeti (žmem) + ožémati, ožímati.

Auswirken, *v.a.* opráviti, dognati

(ženem), izmoči (morem), storiti *pf.*; (Teig) gnjesti (gnjetem): ugnjesti + ugnjétati.

Auswiſchen, *v. a.* izbrísati (brišem) + izbrisovati.

Auswittern, *v. n.* znevihtovati se. znevihteti, nevihta poleže.

Auswölben, *v. a.* obókati, izobókati + obokovati ꝛc.

Auswuchs, *m.* izrastek, izraslik. odrastek; (Knorren) sverž; (Höcker) gerba; (Fehler) hiba; (Knochen) morska kost *f.*

Auswurf, *m.* izmet, izmeček, izveržek; (Speichel) pljunec, pljunek, pljuvek, hrakelj; (eiter.-) herkelj; (v. Menſchheit) smet *f.*, izveržek, zavèržènec.

Auswurzeln, *v. a.* izkoréniti, izkoreníniti, izruti (rujem) + izkorenjevati ꝛc.

Auswüthen, *v. n.* zdivjati, znevihteti, znebúriti se, poleči (ležem), uleči se *pf.*

Auszacken, *v. a.* nazobljati, nazóbčati, narezljati *pf.*

Auszahlen, *v. a.* izpláčati, poplácati + izplačevati; -ung, *f.* izplačilo, poplačilo.

Auszählen, *v. a.* šteti (štejem), štetvíliti: prešteti, sešteti, preštevílití + preštévati.

Auszanken, *v. a.* oštéti (štejem), okrégati, obrénkati + oštévati, psovati (psujem), révkati nad kom.

Auszehren, *v. n.* hújšati, hírati, schneti; -end. *a.* jétičen, jétikav, hirav; -ung, *f.* sušica, dera, jétika.

Auszeichnen, *v. a.* zaznamovati, zaznamnjevati, zaznámiti, zabiljéžiti *pf.*; (jemanden) velíčiti, častiti, čestiti, víkšati, povelíčevati, povikševati, odlikovati, povzdigovati; ſich-, *v. n.* izkázati se (kažem), skázati se, poslaviti se + izkazovati se, odlikovati se, pervovati; -ung, *f.* poslavitev, počastitev; (Zeichen) slavilo, počastilo.

Auszíehen, *v. a.* izvleči, potégniti, izpotégniti, izdreti (derem) + izpotegovati, izdírati; (v. Kleid) sleči + sláčiti; (Schuhe) sezuti (zujem), izzúti + sezúvati; (ſchriftl.) izpísati (pišem) + izpisovati; (berauben) odreti (derem), opláziti + odirati, oplazovati; ausgezogenes Rohr, risanica; ausgezogenes Kleid, sleka; -*v. n.* preséliti se, odséliti se, stanovanje preméniti + preseljevati se, preselovati se ꝛc.

Auszieren ſ. **Ausſchmücken.**

Auszíſchen, *v. a.* psíkati: izpsíkati.

Auszug, *m.* potég, potegljej; (Abzug) odhod; (Extrakt) izleček, izvarek, odvarek; (ſchriftl.) izpísek; (Inhalt) posnetek, povzetek; (des Auszüglers) osebejek, osebujek; (Aufzug) sprevod; (Ueberſiedlung) selitev, preselitev; (Mehl) cvetna moka.

Auszügler, *m.* osebejnik, osebenik; -in, *f.* osebéjnica, osebenica.

Auszugsweiſe, *ad.* na kratko, v posnetku.

Auszupfen, *v.a.* púkati (pučem), púliti, pípati (pljem): izpúkati, izpúliti, popípati.

Authent=isch, *a.* polnoveren, pristen; **-izität**, *f.* polnovérnost.

Auto=didakt, *m.* samouk; **=isch**, *a.* samoučen; **-graf**, *a.* lastnoročen; **-krat**, *m.* samoderžec, samovladár, samovladnik, samovladec; **=isch**, *a.* samoderžen, samovladen; **-nom**, *a.* samozakonen, samostojen; **=ie**, *f.* samozakonje, samozakonstvo, samostojnost.

Autor, *m.* pisatelj, spisatelj, spisovatelj, pisavec, pisec; skladavec, skladatelj; **-isieren**, *v.a.* opravíčiti, pooblastiti + opravičevati &c.; potêrditi + poterjevati; **-ität**, *f.* veljavnost, veljava, dostojnost; (Behörde) oblastnija; **-schaft**, *f.* pisavstvo, pisáteljstvo.

Autotip, *m.* pervotísk, samotísk.

Auxiliar=, *a.* pomožni, pomočni.

Auweh! joj! o joj! jómnasta! gorjé!

Avance=e, *f.* prid, predplatek; **-ement**, *n.* povíšanje, povíševanje, napredovanje; **-ieren**, *v.n.* pomakniti + pomíkati se na višo stopnjo; povišan biti v službi.

Avantgarde, *f.* napréda, prednja vojska, naprednja straža.

Ave Maria! Češčena si Marija!

Av=ers, *m.* lična plat *f.*, lice; **-is**, *n.* poročilo, naznanilo; **=ieren**, *v.a.* oznámiti, poročiti, naznániti + poróčati, naznánjati.

A vista, menjica na vid.

Axe s. Achse; **-ioma**, samonasebna resnica, aksióm.

Axt, *f.* sekira; *dim.* sekírica; (Zimmereraxt) robévnica; breite-, hradlja, bradatica; (Fällaxt) drevača, bezjača; **-helm**, *m.* uhó (g. ušesa); **-stiel**, *m.* topor, toporišče, sekirišče.

Azur, *m.* lazur; **-blau**, *a.* višnjel, višnjev.

B.

Baar s. Bar.

Bach, *m.* potok; *dim.* potočič, potoček; (versiegbarer) sušec, suha; (Gebirgs-) bistrica; (Gewitter-) hudourník, neurnik, lijavec; **=a.** potočni; **-amsel**, *f.* povodni kos; **-ant**, *m.* pustnják, pustník; **-e**, *f.* divja prasica; **-rinne**, *f.* struga; **-stelze**, *f.* pliska, pastarica, tresoropka; *dim.* pastaríčica, pastarička; **-wasser**, *n.* potóčnica; **=fall**, *m.* skakavec, curek; **=faden**, *m.* potočni okrák; **-weide**, *f.* iva, iba, rakita; **=n**, *a.* ibov, rakitov; **=nholz**, *n.* ibovina, rakitovina.

Back=bord, *m.* leva stran na ládiji; **-e**, *f.* **-en**, *m.* čeljúst *f.*, skranja, skranj *f.*

Backen, *v.a* peči: speči; (im Fett) cvreti, prážiti: ocvreti, oprážiti + ocvírati; **-bart**, *m.* čeljustna brada, muštace *pl.*; **-grübchen**, *n.* lična jámica; **-streich**, *m.* zaúšnica, klapoúšnica, berljuzga, zauha, klofuta; einen **-geben**, berljúzniti, klofiti *pf.*; **-zahn**, *m.* kotnik, kočnik.

Bäcker, *m.* pek, pekár, kruhopék; =*a.* pekarjev; pekarski; -ei, *f.* -handwerk, *n.* pekarija, pekarstvo; dieſelbe betreiben, pekáriti; -in, *f.* pekarica, pekinja; -laden, *m.* pekárnica.

Back=fiſch, *m.* ocverta riba; -haus, *n.* pečnica; -ig, *a.* ličen; -korb, *m.* slámnica; -ofen, *m.* peč *f.*, krušna peč *f.*; -ſchaufel, *f.* lopár; -trog, *m.* niške, neške *pl.*; -werk, *n.* pecivo, pečenina.

Bad, *n.* kopel *f.*, kopelj *f.*, kopva; (warmes) toplice *pl.*; (Fußbad) umiválica, omlájica; -=*a.* kopeljni; -anſtalt, *f.* kopališče; -haus, *n.* kópeljnica; -en, *v.a.* kópati (pljem): izkópati, okópati, omiti (mijem) + omívati; ſich-, *v.r.* kópati se (pljem); -er ſ. Wundarzt; -wanne, *f.* bana, banja, kopanja; -zimmer, *n.* kópeljnica.

Bagage, *f.* pertljaga, zadiva, potna roba; (Geſindel) derhál *f.*; -tele ſ. Kleinigkeit.

Bähen, *v.a.* peržiti, páriti: operžiti, opáriti.

Bahn, *f.* pot, tir; (Schneebahn) gaz *f.*; pert *f.*; die - brechen, pregaziti *pf.*; (Eiſenbahn) železna cesta, železnica; -en, *v.a.* cesto délati, pot naréjati, pot si kèrčiti + pot narediti, pot si izkèrčiti; (im Schnee) gaziti: pregaziti; -hof, *m.* kolodvór, kolnica.

Bahr=e, *f.* mertvaški oder, rakev, skolki *pl.*; (Trag-) nosila *pl.*; -tuch, *m.* merlák, raknič.

Bai, *f.* zatók, draga.

Baj=azzo, *m.* pavliha, glumáč, bajác; -onnet, *n.* bodák, bajonét.

Balanc=e, *f.* ravnovaga, ravnovisje, ravnotežje; -ieren, *v.a.* balanzírati, loviti se.

Bald, *ad.* kmalo, kmali, kmalu, skoraj, v kratkem; bald bald, bèrž, koj, koj koj. zdajci, preci; (faſt) skor, skoro, skorej, malo da ne; -hier, -dort, zdaj tu zdaj tam; -achin, nebo, báldakin; -ig, *a.* skorajšen, skoránj, berz; -igſt, *ad.* prec, precej, najprej ko je mogoče, najberže; -möglichſt, berž ko bode mogoče.

Baldrian, *m.* kopertnik, kozlik; motavilec; (Celtica) špajka, špajek.

Balg, *m.* koža, meh; (d. Schlangenbalg) lév; -en ſich, *v.r.* rógljati se, púliti se, kósmati se, rvati se (rvem), rovati se, rokáviti se; -er, *m.* rovavec, rvač, rovávt, tepávs; =ei, *f.* pretep, tepež, rvanje, rógljanje.

Balken, *m.* bruno, bervno, balvan, klada; (Trambalk.) tram; (an d. Wage) grédeljnica, prečka; (am Pfluge) gredelj; (unbehauen) hlod; -werk, *n.* bervanje, tramovje.

Balkon, *m.* mostóvž, mužóvš, pomoli *pl.*, povlača.

Ball, *m.* oblo, oblica; (Spiel-) žoga; *dim.* žógica; (Schnee-) kepa; *dim.* képica; (Tanzfeſt) ples, raj, bal; -ade, *f.* balada; -aſt, *m.* težína, težje. pritežje, savornja; ſ. Ausſchuß; -en, *m.* gruda, gruča, kepa; (Fuß-) peta, blazina; (Hand-) peščáj; (Haufen) bútara, zvitek, cula; -en, *v.a.* képati; (d. Hand) pestiti, stiskati; *fig.* pertiti; -ett, *n.* balét; -förmig, *a.* oblast,

óbličast; -gaſt, *m.* plesavec; -kleid, *n.* pražnje oblačilo; -on, *m.* balón, oblón; -ſpiel, *n.* žóganje; =er, *m.* žogavec.

Balſam, *m.* balzam, balsam, drago mazilo, dragomást *f.*, *fig.* hladilo, tešilo, uteha; -ieren, *v.a.* maziliti, balzamirati: pomaziliti, v mazilo djati (denem); -iſch, *a.* blagodišéč, vonjav, blagovonjav.

Balz, *f.* rastitev; auf die - gehen, iti divjih petelinov lovit; -en, *v.a.* rigljati, peti (pojem); (befruchten) rástiti.

Bambusrohr, *n.* terst; terstika.

Ban, *m.* ban; -al=, banski; -ane, *f.* rajska smokva, banana, muza.

Band, *n.* trak, motóz *f.*, motvóz *f.*, vervica, vezalo, vezilo; *dim.* trakec; (Rieмen-) goža, gožva, góžvica; (Stroh-) poreslo, povreslo, povesmo; (Schnur) trák, penklja, preveza; (Holz-) tvez, svora, spona *f.*; die -e, okovi *pl.*, vezí *pl.*, vezala *pl.*, železje; in - legen, ukleniti + uklépati; (Knochen-) vezek; (Thür-) nasadilo, pant; *fig.* zveza, vez *f.*, zaveza; -*m.* zvezek, vezek, dél; -age, *f.* obeza, obezilo; Bänd=chen, *n.* vezek, snopič; -aſſel, *m.* stonoga, stanoga.

Band=e, *f.* banda, vojaška godba; (Schar) trop, derhál; -fabrik, *f.* trakárnica; -hacken, *m.* stožér, stožánj; (d. Böttch.) lesica; -handel, *m.* trakarija; denſelben betreiben, trakáriti; -händler, *m.* trakár; =in, *f.* trakarica.

Bändig, *a.* ukrotljiv; -en, *v.a.* krotiti, krotíčiti, strahovati: ukrotiti, v strah prijeti (primem), udomáčiti; -er, *m.* krotivec.

Bandit, *m.* morivec, bandít.

Band=kramer, *m.* trakár; -nagel, *m.* žrebelj, klin; -reif, *m.* obróč; -wurm, *m.* trakulja.

Bang=e, *a.* tesnoben, bojazljív, bridek, tesen, tesnoserčen; -machen, prigrévati; -ſein, skerb biti kogar; -en, *v.n.* skerbeti, prigrévati komu, plašiti se; -igkeit, *f.* tesnoba, bridkóst, bojazen; nemír; skerb *f.*

Bank, *f.* klop *f.*; *dim.* klopica; (lange) protina; (in d. Kirche) stol, pruka; (Nazional-) banka; auf die lange - ſchieben, odkládati, odlágati, na dolgo klop dévati; -akte, *f.* bankni sklep; -direktor, *m.* bankni vodja; -eiſen, *n.* skoba.

Bankerott, *m.* omaga, propadek, kant, bankrót; -werden, na kant priti (pridem), na boben priti.

Bank=ett, *n.* pojédina, gostija, gostí *pl. f.*; -note, *f.* bánkovec, bánkovka.

Bann, *m.* prokletje, prokletstvo, prekletje, izóbčenje; prognanstvo; in den - thun, prekleti (kolnem), izóbčiti + izobčevati; -en, *v.a.* prekleti, v prokletstvo djati (dém), izóbčiti + preklinjati, izobčevati; (verbannen) prognati (ženem), pregnati, izgnati, izpókati + progánjati; (feſtgebannt werden) ostermeti, odreveneti, okameneti, primèrzniti + ostermévati, primerzovati; -er, *m.* zaklinjavec, preklinjavec; proganja-

vec; *n.* prapor, praporec, zastava; -fluch, *m.* kletva, klétvica, proklétje; -forſt, *m.* gaj; -ſtral ſ. Bannfluch.

Banq-ier, *m.* menjavec, menjáč, bankir; -haus, *n.* mejávnica, menjálnica.

Banſ-e, *f.* parna, paroja, prédel; -en, *m.* prebiravnik.

Baptiſt, *m.* kerstnik, kerstitelj; -erium, *n.* kerstívnica, kerstílnica, kerstiščе.

Bar, *a.* (nackt) gol, nag, brez m. d. Gen.; (leer) prazen; (frei) prost; (v. Gelde) gotóv; -es Geld, gotovina; -bezahlen, v gotovih denarjih pláčati +plačevati.

Bär, *m.* medved, medjed; *dim.* medvedek, medvedček; (Sternbild) voz, buróvž; (Schwein-) merjasec, neresec.

Bar-ake, *f.* beznica, šatra, koliba; -bar, *m.* divják, neomikanec, sirovec; (Tiranu) trinóg; =ei, *f.* divjóst, divjota, divjaštvo, sirovost; trinoštvo; =in, *f.* divjákinja; =iſch, *a.* divji, divjaški; trinoški, nečloveški; =ismus, *m.* barbarizem; -be, *f.* mrena; *dim.* mrénica.

Bärbeißig, *a.* godernjav, gondrav, pust, piker.

Barbier, *m.* brivec, brijáč; -a. brívski; -en, *v.a.* briti (brijem): obriti; *fig.* opehárити, okániti; -meſſer, *n.* britev, britva; *dim.* brítvica; = ſchmied, *m.* britvar; -ſtube, *f.* brívnica; -zeug, *n.* brivska priprava.

Bar-chent, *m.* barhent, barkan; -de, *f.* bard, starodavni pevec.

Bären-, *a.* medvedji, medvedov; -fleiſch, *n.* medvédina; -führer, *m.* medvedar; -geſtirn, *n.* buróvž, boróvž; -haut, *f.* medvedja koža, medvédjevina; -häuter, *m.* poležúh, zavaljúh, zapečnik; -jagd, *f.* medvedji lov; -klau, *f.* volčja šapa, medvedja taca; (Heracl. Spondyl.) dežen; -koth, *m.* medvedjok; -ſpinner, *m.* kosmati prejec; -tatze, *f.* (Clavaria flava) lesičji parkeljc; -treiber, *m.* medvedar.

Bar-et, *n.* duhovna kapa, birét; -fond, *m.* gotovina, mática; -froſt, *m.* golomráz, golomrázica, golomrázница; -fuß, *m.* bos, bosonóg, golonóg, bosopét; -füßer, *m.* bosák, golonožec; bosi mnih; -haupt, *a.* razogláv, gologláv, brezogláv.

Bärin, *f.* medveda, medvedica.

Bark-e, *f.* plavica, bárčica; -öpfig ſ. Barhaupt.

Bär-lappen, *m.* (Lycop. clav.) lesičjek; (complan.) zaspanec; -milch, *f.* drožje pl., kvasnice *pl.*

Barmherzig, *a.* usmiljen, smilečen, miloserčen, miloserden, milostljív, milostev; -e Brüder, usmiljeni oder bogomili bratje, milosèrčniki; -e Schweſtern, usmiljene sestre, milosèrčnice; -keit, *f.* usmiljenje, milost, miloserčnost, miloserdje.

Bar-ock, *a.* divosmešen, prečuden; -ometer, *m.* vremenik, zrakomér, barometer; -on, *m.* barón, žlahtni gospod; =eſſe, *f.* baroneza, žlahtna gospodična; =in, *f.* barónica, žlahtna gospá; -ſch, *m.* ostriž, ostrež, okún.

Barſch, *a.* oster, priker, otresit; **-aſt**, *f.* gotovina, gotovi denarji.

Bart, *m.* brada, berke *pl.*; *dim.* brádica; (d. Hahnes) bradelj, podbradek; **-art**, *f.* bradlja, bradev, bradatica; **=ſtiel**, *m.* bradelj; **-flechte**, *f.* brádovec; **-gras**, *n.* kozja brada; **-haar**, *n.* vosa, barusa; (der erſte) meh, puh.

Bärtig, *a.* bradat, kosmat, berkast.

Bart=läppchen, *n.* podbradek, bradelj, streza; **-los**, *a.* golobrád; **-ſcheerer** *ſ.* Barbier; **-wachs**, *n.* voščilo za brado; **-weizen**, *m.* resulja, resica; **-wiſch**, *m.* omelo, ometalo, ometih.

Bar=yt, *m.* barit, téževec; **-zahlung**, *f.* plačilo v gotovih denarjih.

Baſ=alt, *m.* bazált; **-e**, *f.* teta, strina; *dim.* tetica, tetka; (Mutterſchweſter) ujna; **-ilie**, *f.* bosiljc, bazílika, prežílika; **-ilika**, *f.* bazílika, stolna cérkev; **-iliſk**, *m.* bazilísk, zmaj.

Baſ=is, *f.* osnova, podloga, podslomba, podklada; (d. Säule) stalo, stajalo; (chem.) osnova; **-relief**, *m.* rezljina, izrezljina, izrezljani izdelek.

Baß, *m.* bas, globok glas; **-geige**, *f.* bas, bunka; **-geiger**, *m.* basar, búnkovec; **-iſt**, *m.* basíst.

Baſſin, *m.* jerín, lokva, cemún.

Baſt, *m.* liko, lika, lub, lubád *f.*; *coll.* ličje; (Flachs-) vlakno, lakno; **-ard**, *m.* mulček, pankert, nezákonšček; (Miſchling) polutek, izrodek, iznerodek, zveržek; **-ei**, *f.* boštanja, baštija; **-en**, *a.* ličnat; **-faden**, *m.* líčina; **-geflechte**, *n.* pletenina iz ličja; **-käfer**, *m.* grízlica; **-onade**, *f.* tepenje po podplatih.

Bataill=e, *f.* bitva, bitka, batálija; **-on**, *n.* prapor, batalijón, bataljón; **=ſkommandant**, *m.* praporník.

Bat=hengel, *m.* ožanka, sv. Uršule roža; **-iſt**, *m.* tančica, tenčica, batíst; **=en**, *a.* tančičen.

Batterie, *f.* baterija, topnica.

Batzen, *m.* repar; (Brot) žuljka, krapec; (Körper) gruča; – *v.a.* kerpúcati, kerpáriti.

Bau, *m.* stavba, stavitev, zidava, zídanje, gradba; (Gebäude) poslopje, zídanica, stavba; (Bauart) zidava, slog; (Körper-) postava, rast *f.*; (d. Wildes) lož, duplja, berlog, luknja; (d. Sprache) svojstvo, stroj; (im Bergb.) delo; *=a.* stavbni, zidarski; **-amt**, *n.* stavbni urad; **-art**, *f.* zidava.

Bauch, *m.* trebuh, črevó (g. črevesa); *dim.* trebušek, črevesce; (große) breho, vamp; (d. Säule) bok; *=a* trebušni; **-diener**, *m.* lahkoživec, brehopasec; **=in**, *f.* lahkoživka; **-fell**, *n.* trebušna koža; **-floſſe**, *f.* plavuta; **=r**, *m.* riba s trebúšnimi plavútami; **-grimmen**, *n.* črvobolja, črvobol *f.*, grizavica; ich habe –, grize, kolje oder ščiplje me po črévesu; **-gurt**, *m.* podpèrsnica, podproga; **-ig**, *a.* trebušnat, trebušen, vampast; **-riemen**, *m.* podpasica, podrépnica; **-ſchmerz**, *m.* črevobolja, črevoból *f.*; **-thier**, *n.* trebuhar, sluznik; **-wurm**, *m.* glista.

Baude, *f.* beznica, koliba, buda.

Bau=en, *v.a.* stáviti, zídati, délati, strójiti: postáviti, sezídati, narediti +postávljati, naréjati; (Feld) obdelovati, obdelávati: obdélati; (Getraide)sejati(sejem): usejati; (Mais) saditi: nasaditi+nasájati; (Wein) pridélati + pridelovati; (Straße) délati, graditi, naréjati: izdélati.narediti; (Bergb.) kopati(pljem), délati v rúdniku; (Neſt)délati,znášati, graditi; - *v.n.* (auf jemand.) zanesti se, zaúpati+zanášati se; **-er**, *n.* tíčnica, kletka, čájbica.

Bauer, *m.* kmet, kmetovavec, selán, selák, poljedelec; *dim.* kmetič; (verächtl.) kmetávs: **-ſein**, kmetovati; **-werden**, pokmétiti se; (in Zuſammenſ.) **-delec** oder ár; =*a.* kmečki, kmetijski, kmetovski, selski.

Bäuer=in, *f.* kmetica, selanka; (verächtl.) kmetulja, kmetavslja; **-iſch**, *a.* kmečki; *fig.* siróv,neotesán, grob, zarobljen.

Bauern=, *a.* kmečki, kmetijski, kmetovski, selski; **-gut**. *n.* **-hof**, *m.* kmetija, kmečko pohišje, zemljišče, grunt; (verlaſſen.) pušča; **-ſtand**, *m.* kmečki stan; **-ſchaft**, *f.* kmeštvo, kmestvo, selstvo; **-volk**, *n.* kmečko ljudstvo, kmetje, selani; **-wirtſchaft**, *f.* gospodarstvo, kmetijstvo, kmeštvo; **Bauersmann** ſ. Bauer.

Bau=fähig, *a.* oraven, zaseven; **-fällig**, *a.* razpadljiv, na kup viséč: **-ſein**, na kup lezti, podírati se, razpádati; **-feld**, *n.* ral *f.*, órnica, polje; **-geräthe**, *n.* orodje; **-gerüſt**, *n.* oder; **-holz**, *n.* les; *coll.* lesovina; **-koſten**, *pl.* zidarski stroški *pl.*; **-kunſt**, *f*, zidarstvo, stavíteljstvo. zidarska umetnost; **-leute**, *pl.* zidarji *pl.*; **-lich**, *a.* prebivalen; **=keit**, *f.* stavba, zídanica, prebivalnost.

Baum, *m.* drevo (g. drevesa); *dim.* drevesce, drevce; *coll.* drevje; *dim.* drévjiče; (hohler) žlambora,škrambol *f.*; (abgedorrt.) suhál *f.*, súhlica; = *a.* drevesni, drevni; **-aterial**, *n.* zidivo, stavivo, gradivo; **-baſt** ſ. Baſt.

Bäum=chen, *n.* drevesce.drevce; **-e**, *pl.* drevje.

Bau=meiſter, *m.* zidarski mojster, stavitelj; **-meln**, *v.n.* bíngati, binglјati, bóngati, gúncati se.

Bäumen, ſich, *v.r.* speti se (pnem), zdèrsniti se+spénjati se.

Baum=frucht, *f.* sad; *coll.* sadje; **-garten**, *m.* sadovnják, sadovnik, sadonosnik; **-gipfel**, *m.* verh; *dim.* veršič, veršiček; **-harz**, *n.* drevna smola, kecmec; **-höhle**, *f.* duplja, bedenj,žlambora; **-knorren**,*m.* sverž; **-läufer**, *m.* plezár, plezavec; **-leer**, *a.* brezdreven, bezdrevnat; **-marder**, *m.* gorska kuna, rujava kuna; **-mark**, *n.* steržén; **-moſt**, *f.* žir *f.*, žirovina, žírnica; **-öhl**, *n.* laško olje; **-rinde**, *f.* skorja,skora; **-ſaft**, *m.* sok,mezga, muzga, mezdra; **-ſchere**, *f.* vertnarske škarje *pl.*; **-ſchule**, *f.* drevésnica, sadišče; **-ſpecht**, *m.* detal, teskáč, tokec; **-ſchwamm**, *m.* gliva; **-ſtark**, *a.* hrust; **-ſtumpf**, *m.* štromelj, štremelj, terš, ril; **-wachs**, *n.* drevni vosek; **-wolle**, *f.* bombaž, pávola; **=n**, *a.* pávolnat,bómbažev; **=nſtau=**

bt, *f.* bómbaževec; =nzeug, *n.* bombaževina, pávolnina; -zucht, *f.* sadjereja, drevoreja.

Bau=plan, *m.* stavbni očèrt; -platz, *m.* stavišče, zidališče; -sback, *m.* licman; =ig, *a.* mastít; -ſch, m. guba, bavda; zbuhlina, spuhlina; in-und Bogen, vse vprek; =ig, *a.* nabrán, ohlapen, gubav; -ſtätte ſ. Bauplatz; -ſtein, *m.* zidni kamen; *coll.* zidno kámenje; -ſtil, *m.* zidava, slog; -te, *f.* stavba, zídanje; zídanica; -unternehmer, *m.* stavbni začètnik; -verſtändig, *a.* učen v zidanji; -weißling, *m.* glogov belín; -werf ſ. Baute; -weſen, *n.* zidarstvo, stavítelj-stvo.

Bazar, *m.* bazár, teržišče, sejmišče.

Be= in Zuſammenſ. o-, ob-, po-, za-, na-.

Beabſichtigen, *v. a.* namériti, naméniti se, namisliti + namérjati, namenjen biti (sem), namišljevati, naklépati, na misli imeti (ám); beabſichtiget, namišljen, umišljen.

Beacht=en, *v. a.* méniti se za kaj, glédati na kaj, róditi za kaj, mar biti komu česa, porájtati, porajtovati; -enswert, *a.* znamenít, tehten, ozira vreden; -ung, *f.* ozír, skerb *f.*, pomislik; mit-, z ozirom na-, gledé-.

Beamt=er, *m.* uradnik, vradnik, urednik; -en=, *a.* uradni, uredniški; -enweſen, *n.* uradništvo, uredništvo.

Beängſtig=en, *v. a.* plašiti, pekliti, stáršiti, peči; -ung, *f.* težava, bridkóst, tesnoba.

Beanſtänden, *v. a.* ustáviti, zadèržati (im) + ustávljati, zaderževati; ſ. Bemängeln.

Beantragen, *v. a.* svètovati: nasvètovati, navreči (veržem).

Beantwort=en, *v. a.* odgovoriti, odgovor dati + odgovárjati; (ſchriftl.) odpísati (pišem) + odpisovati; -ung, *f.* odgovor; odpís.

Bearbeit=en, *v. a.* obdélati + obdelovati; (Aufgabe) izdélati + izdelovati; (Holz) tesati (tešem): otesati, obdélati; -er, *m.* obdelovavec; -ung, *f.* obdelava; izdelava.

Beaufſichtig=en, *v. a.* koga na skerbi imeti (ám), čúvati nad kom, nadgledovati; -ung, *f.* skerb *f.* nadgledstvo.

Beauftragen, *v. a.* naložiti komu kaj, naročiti + nakládati, naročevati.

Bebartet, *a.* bradat, berkast.

Bebau=en, *v. a.* obdélati + obdelovati; -er, *m.* obdelovavec, težák.

Beben, *v. n.* tresti se, trepetati (pečem); (v. Kälte) dergetati (gečem), derhteti; (ſich bewegen) májati se, zibati se (bljem), gúgati se (gljem); -de Stimme, tresóč glas; - *n.* trepèt, trepetec, dergèt, dergetec.

Becher, *m.* kozarec, čaša, kupa, pletar, žmulj; *dim.* kozárček, čášica, kúpica, pletarček.

Becken, *n.* medenica, plávnik, plávnica. umiválnica; (Waſſin) tomún, cemún, jerín, kernica; (Erd-) kotlina, rupa, konta, jaška; **-förmig**, *a.* medenicast.

Bedachen, *v.a.* kriti (krijem): pokriti + pokrívati.

Bedacht, *m.* pomislik, premislik, razmislik, prevdarek, opaznost, pazljivost; **mit -**, opazno, s prevdarkom; **- a.** pazen, pazljiv, roden.

Bedächtig, *a.* prevdaren, prevdarčen, opazen, prevdarljiv, premišljiv, razmišljiv; **-keit**, *f.* prevdarnost, premišljivost ꝛc.

Bedach=tlos, *a.* neprevdaren, nepremišljiv; **-tnahme**, *f.* ozír; **-ſam** ſ. Bedächtig; **-ung**, *f.* stréšina, krov.

Bedanken, ſich, *v.r.* zahváliti, zahváliti se komu + zahváljati se, zahvaljevati se.

Bedarf, *m.* potreba, potrébšina; **nach -**, po potrebi, kedar potreba nanese. v čas potrebe.

Bedauern, *v.a.* milovati, pomilovati omiljati, omiljevati, obžalovati; **ich bedauere ihn**, smili se mi, žal mi je za-nj; **- n.** pomilovanje, omiljávica. žaloba; **-swert**, *a.* mil, omiljív, milotožen, pomilovanja vreden.

Bedeck=en, *v.a.* kriti (krijem): pokriti, zakriti, prikriti + pokrívati; (m. d. Decke) odeti (denem), pogerniti + odévati, pogrínjati; (mit d. Deckel) zavézniti + zavezovati; (v. Waſſer) poplániti. povaliti, zaliti (lijem) + poplávljati; (v. Schnee) opasti (padem) + opádati; **-ung**, *f.* streha, krov; (Kleid) krilo, odeja, odév *f.*; (Bewachung) varstvo, straža.

Bedenk=en, *n.* pomislik. premislik, razmislik, prevdarek; (Gebrechen) hiba; **-en**, *v.a.* premísliti, razmísliti, prevdáriti, pretéhtati, presóditi + premíšljati. prevdárjati, pretehtovati, presójati, razmíšljati; (bedacht ſein) pomisliti. pómniti, spómniti se + pomišljevati, spomínjati; (jemanden mit etwas) komu kaj izporočiti od. odlóčiti + izporóčati; **-lich**, *a.* nevaren, sumljiv, sumen, dvomljiv; **=keit**, *f.* nevarnost, sumljivost ꝛc.; **-zeit**, *f.* čas za premislik, čas na razmišljevanje.

Bedeut=en, *v.n.* poméniti, poménjati, znamenovati. znáčiti: (anzeigen) kázati (kažem), obétati; **- v a.** (befehlen) veleti, ukázati (kažem) *pf.*; (mittheil.) oznániti, naznániti, na vest dáti + oznamovati. naznanjevati, navestovati; **-en**, *n.* opomin, dostavek, pristavek; ſ. Bedeutung; **-end**, *a.* znamenít, znameniten, imeniten, veljaven, tehten; precejšen; *ad.* precéj, dosti; dokaj; **-ſam**, *a.* pomenljiv, tehten; **-ung**, *f.* pomén, pomemba. pomenek. pomenjek; (Wichtigk.) veljava, tehtnost. imenitnost; **Sache von -**, važna stvar; **=slos**, *a.* ničev, malovreden; **=svoll**, *a.* pomemben, pomenljiv.

Bedien=en, *v.a.* strečí (strežem) komu, slúžiti, dvóriti: postrečí. ustreči; **ſich -**, *v.r.* upotrébiti, porá-

biti, v rabo vzeti (vzamem)+upotrebljevati, v rabo jemati, rábiti; -Sie ſich, zajmite, nujte, sézite! -erin, *f.* strežnica, strežajka. slúžkinja; -ſam, *a.* postrežen, postregljiv, postrežljiv, poslužen, poslužljiv, radostoren; -ſten, *v.a.* v službo vzeti (vzamem)+jemati (mljem); službo komu podeliti+podeljevati; -ſtete, *m.* služabnik, služebnik; -ſtung, *f.* služba, urad, ured; -te, *m.* strežáj. strežnik, streže (g. -eta), strežec, služabnik; -ung, *f.* strežba, postrežba, streža, poslužba.

Beding=en, *v.a.* pogoditi, dogovoriti, ugovoriti, izgovoriti si, pridèržati si (im)+pogájati, izgovárjati si, prideržévati si; ein Ding bedingt das andere, reč je zavisna od reči oder se opira na drugo oder zavisi od druge; -end, *a.* pogojen; =e Art, pogojni naklon, pogojnik; -t, *a.* pogojen, zavisen; -ung, *f.* pogoj; (Verabredung) pogodba, dogovor; (Vorbehalt) ugovor, prideržek; = śweiſe, *ad.* pogojno, pod pogojem, pogójema.

Bedräng=en, *v.a.* múčiti, stískati, réviti, trápiti, pekliti; (Perſon) súkati (sučem), pestiti, privíjati, gozditi; -niś, *n.* sila, stiska, nuja, nadloga, tesnoba, težkoba.

Bedroh=en, *v.a.* žúgati, groziti, protiti, pretiti; -lich, *a.* protiven, žugaven, groziven, pretéč; -ung, *f.* grožnja, žúganje, pretnja.

Bedrück=en, *v.a.* stískati, treti (tarem), trápiti, dreti (derem), pestiti, zatírati; -er, *m.* zatiravec, stiskavec, trapič; -ung, *f.* stiska, stiskava, odertija.

Bedünken ſ. Dünken.

Bedürf=en, *v. n.* potrebovati, trebovati, trébati, treba biti (sem) česa, potreba biti, grésati; -niś, *n.* potreba, potrébšćina, potrebnost, potreboča, nuja; -tig, *a.* potreben, zapotreben, uboren; =keit, *f.* uboštvo, potreba.

Beehren, *v. a.* počastiti, počćstiti, čast komu skázati (kažem)+počešćevati, část skazovati.

Beeid=en, *v. a.* priseči (sežem) na kaj, s prisego potèrditi+priségati, s prisego poterjevati; jemanden -, zapriseči, v prisego vzeti (vzamem)+zapriségati, v prisego jemati (mljem); -igt, *ad.* zapriseżen, v prisego vzet; =e, *m.* zapriséženec, priseżnik; *f.* zapriséžnica; -igung, *f.* zaprisega, zapriseżba.

Beeifern, ſich, *v. r.* prizadeti si: prizadévati si, potegovati se.

Beeilen, ſich, *v. a.* podvizati se, popášćiti se, požúriti se: podvizovati se, pášćiti se, žúriti se, speti, spéhati se.

Beeinträchtig=en, *v. a.* vskrájšati, ukrátiti, prikrátiti+vskrajševati, prikračevati, kvar délati, v pravico ségati, v škodo biti (sem), ujémati; -ung, *f.* kvar, kvara, ujém.

Beend=en, -igen, *v. a.* končati, dokončati, dokonati, doveršiti, do-

gnati (ženem), dogotóviti, dodélati, izbáviti + končevati. doveršévati, dogotávljati, dodelovati; meiſt durch Zuſammenſetzung mit do-: domlátiti, das Dreſchen beenden; dožeti, das Schneiden beenden u. ſ. w.; -igung, *f.* dokončanje, doveršitev, konec.

Beeng-en, *v. a.* tíščati (ím) tesniti, tesnóbiti, déržati (ím); -ung, *f.* tesnota, tesnoča.

Beerben, *v. a.* podedovati, podélšati, dobiti po kom, *pf.*

Beerdig-en, *v. a.* pogrebsti (grebem), pokopati (pljem) + pogrebovati, pokopovati; -er, *m.* pogrebec; -ung, *f.* pogreb, pokóp; =s-, *a.* pogrebni; =smahl, *n.* pogrébščina.

Beere, *f.* jágoda; búbika, osroga, grola; *dim.* jagódica; gróličca; -nförmig, *a.* jagódičast.

Beet, *n.* leha, greda; *dim.* léhica, grédica; (a. Acker) ogon, ogan, razklad; (Fluß-) pretoka, vodotóč.

Befähig-en, *v. a.* zmóžnega storiti + délati; sposóbnega storiti, prikládnega storiti + délati; -t, *a.* sposoben, zmožen, prikladen, pripraven, vešč; -ung, *f.* zmožnost, prikladnost ꝛc.

Befahren, *v. a.* voziti se, peljati se (ljem) po-; -e Straße, povožena ober uglájena cesta.

Befallen, *v. a.* opasti (padem), napasti, prevzeti (vzamem), obiti (idem) spreleteti, lotiti se, + opádati, prevzémati, obhájati, prelétati, lotévati se; von Ohnmacht- werden, omedleti, iznevestiti se + omedlévati.

Befangen, *a.* zapleten; (verlegen) obsteklén, osupnjen.

Befaſſen, ſich, *v. r.* pečati se, nositi se, ukvárjati se, udvárjati se, v caker hoditi.

Befehden, *v. a.* vojsko komu napovedati (vém), zarátiti se s kom, póčiti se s kom + vojsko komu napovedovati.

Befehl, *m.* ukáz, povelje, zapoved, *f.* (Gewalt) oblast, *f.*; (Kommando) poveljstvo, vodstvo; zu-, na službo; was ſteht zu-, kaj velévate, kaj bi radi? laut-, po ukazu; -en, *v. a.* veleti, ukázati (kažem), zapovédati (vém) + velévati, ukazovati, zapovedovati; (herrſchen) zapovedovati, vládati; (anempfehlen) priporočiti + priporóčati, priporočevati; bitte zu-, prosim, ukážite; Gott befohlen, z Bogom!; -igen, *v. a.* zapovedovati, velévati, voditi, napeljevati; -sort, *f.* velevni naklon, velevnik; -shaber, *m.* poveljnik, zapovedník, vójvoda, vojvod; =s-, *a.* poveljníški, vójvodski.

Befeſtig-en, *v. a.* utèrditi, utabóriti, ukrépiti; potèrditi + uterjevati, uterjávati, ukrepljevati; poterjevati; (an etwas) pritèrditi + priterjevati; befeſtigter Ort, terdnjava, ostrog; -ung, *f.* uterdba, uterditev, poterditev; (mil.) obkóp, obzidje, taborišče.

Befeuchten, *v. a.* močiti, vlažiti: omočiti, namočiti, ovlažiti, obrositi + namákati.

Befieder=n, ſich, *v. r.* périti se, godnjati se: opériti se, zgodnjati se, perje dobiti; **-t**, *a.* pérnat.

Befind=en, *n.* zdravje, počutje; **-en**, ſich, *v. r.* imeti se (ám) počútiti se; (vom Orte) bívati, nahájati se, zderževati se; wie befindeſt du dich, kako se imaš, kako ti je? ich befinde mich beſſer, odleglo mi je, boljše mi je; **-lich**, *a.* bivajóč.

Befleckeu, *v. a.* ognjúsiti, obroditi, oskrúniti, oskvèrniti, opogániti, obdélati, omadeževati, + oskrunjevati, obdelovati.

Befleiß=en, **-igen**, ſich, *v. r.* prizadeti si, prizadjati si (denem), + prizadévati si, skerb biti (sem) koga česa, mar biti komu česa, gnati (ženem) se za čim, priden biti.

Befliſſen, *a.* prizadeven, marljiv, maren, skerben, skerbljiv; **-e**, *m.* učenec; *f.* učenka; **-heit**, *f.* prizadeva, marnost, skerbljivost ꝛc.

Beflügel=n, *v. a.* operútiti, krila ustváriti; ſ. Beſchleunigen; **-t**, *a.* krilat; **-te**, *m.* krilatec.

Befolg=en, *v. a.* ubógati, slúšati, poslúšen biti (sem), ravnati se po čem; (das Beiſpiel) posneti (snamem) + posnémati; **-ung**, *f.* posluh; posnema.

Beförder=er, *m.* podpornik, pripomočník, pospeševavec, zavetnik; **-lich**, *a.* pripomočen, pomožen, pospeševaven; **-n**, *v. a.* spéšiti: pospéšiti + pospeševati; (Wiſſenſchaft.) podpírati; (mehren) povekšati, pomnožiti + povekševati; (Waren) odpráviti, poslati (šljem) + odprávljati, pošiljati; (im Amte) povíšati + povišévati; **-ung**, *f.* speh, pospešek, odprava, pošiljava; povíšanje; **=smittel**, *n.* spešilo, pospešilo; (Fahrgelegenheit) vozilo.

Befrachte=en, *v. a.* obložiti, naložiti, obtovóriti + nakládati; **-ung**, *f.* nakládanje; (Waare) náklad, tovor.

Befragen, *v. a.* popraševati, upraševati, vpraševati, popitávati.

Befrei=en, *v. a.* osvobóditi, oprostiti, oteti (otmem), rèšiti + oproščevati, reševati, otévati; ſich-, *v. r.* iznébiti se, znébiti se, oteti se + iznebávljati se, otévati se; **-er**, *m.* rešitelj, rešnik, odrešnik; **-ter**, *m.* rèšenec, opróščenec; **-ung**, *f.* rešitev, odrešitev, otetje, opróščenje.

Befremden, *v. n.* čuden zdeti se; **-** *n.* zavzetje, začúdenje; **-d**, *a.* čuden, diven, nenávaden.

Befreunden, *v. a.* sprijázniti, sprijátliti *pf.*

Befriedig=en, *v. a.* upokójiti, utoliti, zatoliti, udovóliti, zadostiti + upokojevati, udovoljevati; (Begierden) ustreči (strežem), nasítiti + ustrézati, nasitovati; (Gläubiger) pláčati, popláčati + plače-

vati; (Durſt) pogasiti, ugasiti + pogášati; ſ. Beſänftigen; -end, *a.* dovoljen, všečen, upokojív, zadovoljív; -ung, *f.* zadostitev, udovolitev; poplačilo; (Zufriedenheit) dovoljnost, zadovoljnost.

Befruchten, *v. a.* rodovítiti, rodoviniti: obrodovítiti, zarodíti, zaploditi; (von Thieren) brejiti: ubrejiti, uplemeniti; (vom Geflügel) rástiti; -end, *a.* rodovit, rodoviten, plodovít, ploden; -ung, *f.* obrodovítenje, uploditev; =sorgan, *n.* plodilo, rastílo.

Befug=en, *v. a.* pooblastiti, oblást podeliti, opravíčiti, pravico dati + pooblaščevati, opravičevati ꝛc.; -niß, *n.* pooblastilo, oblást, pravica; -t, *ad.* pooblaščen, opravičen; zu etwas - ſein, na pravici kaj imeti (ám).

Befühlen, *v. a.* típati (pljem), šlátati: otípati, potípati, pošlátati.

Befund, *m.* najdek, iznajdek; izrék.

Befürchten, *v. n.* bati se (bojím), strahovati se, strah biti (sem) česa.

Begab=en, *v. a.* obdariti, obdarovati; previditi, preskerbeti + previdovati, preskerbljevati; -t, *a.* darovít, obdarován, previden, preskerbljen; *fig.* bistroumen.

Begatt=en, ſich, *v. r.* pójiti se, po spoju iti (grem), po plemenu iti; (v. Vögeln) rástiti se, rášiti se, pariti se; (v. Fiſchen) derstiti se, ſ. Brunften; -ung, *f.* spoj, spojitev.

Begeb=en, ſich, *v. r.* podati se, kreniti, upótiti se, správiti se, pojti (pojdem), oditi (idem) + podájati se, správljati se; (ſich ereignen) pripetiti se, prigoditi se, primériti se, nakretiti se, nakljúčiti se, prirájmati se + pripetovati se, primérjati se; (eines Rechtes) odreči se, iznebáviti se, odpovedati se (vém) + odrekovati se, iznebávljati se; in die Flucht-, pocediti jo, popihniti jo, potégniti jo, pobégniti; -enheit, *f.* prigodba, dogodba, dogodjáj; -niß, *n.* prigodek, dogodek, pripetljej, pripetek, primerek, primerljej, naključje.

Begegnen, *v. n.* srečati, sresti (-redem), namériti se s kom + srečevati, srečávati; (einer Sache) v okom priti (pridem), odverniti + odvráčati; (treffen) zadeti (denem) + zadévati; ſ. Ereignen ſich; -ung, *f.* srečanje.

Begehen, *v. a.* obíti (idem), obhoditi, prehoditi, omesti (metem) + obhájati; (ein Feſt) praznovati, obhájati, svetkovati; das Martini=Johannisfeſt=, martinovati, kresováti ꝛc.; das Hochzeitfeſt=, svatovati; eine Sünde=, grešiti: pregrešiti se *pf.*; dummen Streich=, z motovilom streliti.

Begehr, *n.* zahteva, zahtevek, želja, tirjava, tirjatev; was iſt Ihr-, kaj zahtévate, kaj bi radi? -en,

v. n. želeti, zahtévati; (forbern) tirjati, térjati, hoteti (hočem); (ſich ſehnen) koperneti, hlepeti, giniti, umirati, zaželévati se; -en, n. ſ. Begehr; =svermögen, n. poželjnost, pohotnost.

Begehung, f. obhod, ogled; (feierl.) obhajilo, praznovanje, svetkovanje.

Begeifern, v. a. oslíniti, opogániti.

Begeiſter=n, v. a. navdíhniti, navdúšiti, vneti (vnamem), poživiti + navdihovati, navduševati, vnémati, poživljati; -nd, a. duhovít; -t, a. navdušen, navdíhnjen, vnet; -ung, f. navdúšenje, navdúšenost, ogenj, vnema.

Begier=de, f. želja, poželenje, hotenje, hot f., hrepenilo, hrepenenje, hlepnja, pohlép, pohót f.; -ig, a. željen, željčen, hotljív, zahteven, poželjív, dert.

Begießen, v. a. obliti (lijem) + oblívati; (d. Erde) škropiti, kropiti, zalívati, namákati: poškropiti, pokropiti, namočiti; (m. heiß. Waſſer) popáriti + popárjati.

Beginn, m. pričetek, začetek, počétek, konec; -en, v. a. začeti (čnem), pričeti, lotiti se, prijeti (primem) za kaj + začénjati &c.; - v. n. začeti se, pričeti se, jéti (jamem) + začénjati se &c.

Beglaubig=en, v. a. povériti, izpríčati, potèrditi + poverjevati, izpričevati &c.; pooblastiti + pooblastovati; -et, a. poverjen, poterjen; pooblaščen; -ter, m. poobláščenec, povérjenec, poverjeník; -ung, f. poveritev, poterditev, povérjenje; poobláščenje.

Begleit=en, v. a. sprémiti, sprémljati, spremljevati, spreválati: posprémiti, sprevoditi; -er, m. spremljevavec, sprevodnik; =in, f. spremljevavka, sprevódnica; -ung, f. sprémljanje, spremitev, sprevod, sprevodba; (Perſonen) spremstvo, sprevodstvo, družba, družina; indes Lehrers, z učiteljem vred.

Beglücken, v. a. osrečiti, sréčnega storiti, oblažiti + osrečevati, sréčnega délati, oblažévati.

Begnadig=en, v. a. milostiti: pomilostiti, milost skázati (kažem), prizanesti + pomiloščevati, milost skazovati, prizanášati; -t, ad. pomiloščen; -ter, m. pomilóščenec; -ung, f. pomilóščenje, pomilostitev, milost, prizanašba; =s=recht, n. pravica milosti.

Begnüg=en, ſich, v. r. zadovóliti se + zadovoljevati se, zadovoljen biti (sem), kaj komu dovolj biti; -ſam, a. dovoljen.

Begr=aben, v. a. pokopati (pljem), pogrebsti + pokopovati, pogrébati; -ä b n i s, n. pokóp, pogreb; (Ort) raka, grobnica; =koſten, pl. pogrébščina; =mahl, n. sedmina, karmine pl.

Begränz=en, v. a. oméjiti, omejáčiti, ograníčiti + omejevati, mejášiti; -ung, f. meja; omejstev.

Begrafen, v. a. otráviti, stravo

odeti (denem) + otravovati, s trávo odévati; ſich=, *v. r.* otráviti se, s travo se odeti, otraveti ꝛc.; *fig.* pogostiti se, nabrehati se.

Begreif=en, *v. a.* ošlátati, otípati (pljem) *pf.*; (in ſich faſſen) obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; (verſtehen) umeti, razumeti, zapopasti, (padem), razbrati(berem), sprijeti (sprimem), zastópiti + umévati, zapopádati, razbírati, sprijémati; -lich, *ad.* zapopaden, zapopadljív, razumeven, razumljív, sprijemljív, razločljív; =feit, *f.* zapopadljivost, razumevnost, sprijemljivost ꝛc.

Begriff, *m.* zapopadek, sprijemek, razumek, pojem; -svermögen, *n.* razumnost, zapopadnost.

Begründ=en, *v. a.* dokázati (kažem), izpríčati, z dokazi potérditi + dokazovati, izpričevati, z dokazi poterjevati; ſ. Stiften; -ung, *f.* dokazovanje, dokazilo, izpríčba.

Begrüß=en, *v. a.* pozdráviti, dobro vzdati, počastiti + pozdrávljati, dobro vzdájati; -ung, *f.* pozdráv, pozdrávljenje, pozdravilo.

Begünſtig=en, *v. a.* na roko iti (grem) komu, prednost dajati komu, ugodovati komu; -gung, *f.* prednost, pervenstvo.

Begüt=ert, *a.* zamožen, petičen, denaren; -igen, *v. a.* udobríhati, utóliti, potažiti + dobríhati, potaževati.

Behaar=en, ſich, *v. r.* kosmateti: okosmateti; -t, *a.* kosmat, dlakav, zaraščen.

Behäbig, *a.* blagorčen.

Behaftet, *a.* obložen; okužen.

Behag=en, *v. n.* všeč biti (sem), po všeči biti, po volji biti, goditi, ugodno biti, ugájati, ljúbiti; -en, *n.* všeč *f.*, všečnost, god *f.* ugodnost, dovoljnost; -lich, *a.* všečen, ugoden, prijeten, mil; =feit, ſ. Behagen.

Behalt=en, *v. a.* obdèržati (ím), ohrániti + obderževati, ohranjevati; (bei ſich) zamólčati (ím) + zamolčevati; im Gedächtnis=, zapamétiti si, zapómniti si, v spominu si ohrániti + pamétiti, zapametovati si, v spominu si ohranjevati; die Oberhand=, zmágati, zmoči (morem) *pf.*; Recht-, obveljati, prav imeti (ám); -ſam, *a.* ohranljív; zamolkljív.

Behältnis, *n.* shramba, hramba, hram, konoba.

Behandel=n, *v. a.* obravnati, vzdélati + obravnovati, vzdelovati, ravnati s čim; jemanden -, s kom delati, koga imeti (ám), obnášati se proti komu; (ärztlich) zdráviti, ozdrávljati, léčiti; mündlich-, ſchriftlich-, govoriti, pisati (pišem) o čem; nach dem Geſetze=, po postavi ravnati; -ung, *f.* obravnava, vzdelava; obnaša; zdrávljenje, zdravitev.

Behängen, *v. a.* obésiti, opeti (pnem) + obéšati ꝛc.

Beharr=en, *v. n.* prebiti (bodem),

prestati (stojím), stanoviten ostati (stanem); (dauern) terpeti, trájati; auf etwas-, ostati pri čem, ne premakniti se od česa; -lich, *a.* stanoviten, terpežen, terpéč, stalen; =feit, *f.* stanovitnost, terpežnost ꝛc.

Behauen, *v. a.* obsékati, okresati (krešem), obtesati (tešem), obrézati (režem) + obsekovati, obrezovati, dernóčiti; -er Stein, rezan kamen.

Behaupt=en, *v. a.* tèrditi; (Recht) obdèržati (im) + obderževati; (Prozeß) dobiti + dobívati; ſich-, *v. r.* dèržati se (im); obdèržati se, obstati (stojím).

Behauſ=en, ſ. Beherbergen; -ung, *f.* pohištvo, stanovališče, domovanje.

Beheben, *v. a.* odpráviti, vzdígniti + odprávljati ꝛc.

Behelf, *m.* pomoček, pripomoček, pomogljej, pomagilo; -en ſich, *v. r.* opomoči si (morem), pomágati si + pomagovati si.

Behelligen, *v. a.* nadlegovati, nadlego délati komu, ponadlegovati.

Behend, *a.* ročen, gibčen, uren, spešen, gibljív, berzen; -igkeit, *a.* ročnost, gibčnost, urnost ꝛc.

Beherbergen, *v. a.* prenočiti, pod streho vzeti (vzamem), stan podeliti + prenočevati, pod streho jemati (mljem).

Beherrſch=en, *v. a.* gospodovati čemu, vládati nad kom, vladár biti (sem) čemu, oblastovati, oblást imeti (ám) nad kom, kraljevati, carovati; (Leidenſchaft.) krotiti, bèrzdati, gospodár biti (sem) čemu: ukrotiti; -er, *m.* vladár, vladavec, gospodovavec, oblastnik.

Beherz=igen, *v. a.* k sercu vzeti (vzamem), v serce si vtísniti + k sercu si jemati (mljem) ꝛc.; -t, *a.* serčen, pogumen, hraber.

Behex=en, *v. a.* narediti, zdeti, udélati: narájati, zdévati, bájati, bahóriti; (m. d. Augen) uróčiti; -ung, *f.* zdelo, bajilo; urok.

Behilflich, *a.* pripomagljív, pripomagaven, napomočen: -ſein, pomágati, pripomágati + pomagovati, na roko iti (grem).

Behorchen, *v. a.* skrivaj poslúšati, prislúšati.

Behörd=e, *f.* oblastnija, oblást *f.*, gosposka; -lich, *a.* gosposkin, oblastnijski.

Behuf, *m.* prid, korist *f.*, pomogljej; (Zweck) namén, cilj; -s *c.* da.

Behüt=en, *v. a.* obvárovati, ohrániti: várovati, ohranjevati; Gott behüte, Bog obáruj; (wende ab) Bog prenesi, Bog ne zadeni, Bog odverni; behüte dich Gott, z Bogom, z Bogom hodi; -er, *m.* varh, varuh, čuváj.

Behutſam, *a.* varljív, opazen, pazen, pazljív, pozoren; -keit, *f.* varljivost, opaznost ꝛc.

Bei, *prp.* pri; (bei an) ob, tik; (-herein, heraus) skoz, skozi; (-zur

Zeit) za; - Waſſer und Brot, ob vodi in kruhu (in Zſtg.) pri-, do-; -behalten, *v. a.* pridèržati (im), obdèržati, priobdèržati + priderževati; -blatt, *n.* priloga, dokladni list; -bringen, *v. a.* prinesti, donesti + prinášati ꝛc.; (Zeugen) pripeljati (ljem), privesti (vedem) *pf.*; Gift- zavdati + zavdájati; Wunde-, rániti *pf.* (Wiſſenſchaften) učiti, razkládati: razložiti, vcépiti.

Beicht=e, *f.* spoved *f.*, izpoved *f.*; -=*a.* spóvedni; -en, *v. a.* spovédati se, spovedovati se; (hören) spovédati, spovedovati; -kind, *n.* spovédanec; -ſtuhl, *m.* spovednica; -vater, *m.* spovednik; -zettel, *m.* spóvedni list.

Beid=e, *num.* obá, obé, obé; obádva, obédve, obédve; -erlei, *a.* obój, obojen; -erhändig, *a.* oberočen; *ad.* oberóč, zoberóč; -erſeitig, *a.* obojen, obejen, obojestrán; -erſeits, *ad.* obá, obé; z obéh strani; -esmal, *ad.* obákrat.

Beidrücken, *v. a.* pritísniti + pritiskati, pritiskovati.

Beifall, *m.* dopádenje, dopádanje, pohvala: -finden, dopasti (padem) + dopádati; -geben, pohváliti + pohvaljevati; -klatſchen, plóskati, tléskati; -en, *v. n.* (ins Gedächtn. kommen) na misel priti (pridem), spomniti se česa + na misel prihájati, spomínjati se česa.

Beifällig, *a.* pohvalen, všečen, s pohvalo.

Beifüg=en, *v. a.* pridjati (denem), dodati, priložiti, pripójiti + pridévati, dodávati, prikládati; -en, *n.* pristavek, dostavek; -ung, *f.* priklada, priloga; (gramm.) pridevek, prilastek.

Beifuß, *m.* (Artem. absinth.) pelin.

Bei=gabe, *f.* pridavek, dodavek, dodatek, pridevek, priložek, pripojek; -geben, *v. a.* pridati, dodati, priložiti, pripójiti; (Perſon) pridrúžiti + pridájati, pridávati, prilágati, prikládati, pridruževati.

Beige=nannt, *a.* imenován, s primkom; -ſchmack, m. duh, slaj, okus: haben, cíkati po čem, sladeti po čem, díšati (im) po čem; -ſellen, *v. a.* pridrúžiti, prilóčiti + pridruževati ꝛc.

Bei=her, *a.* zraven, mimogredé; -hilfe, *f.* pripomóč *f.*, pripomoček: -leiſten, pripomoči (morem), priskočiti *pf.*; -kommen, *v. n.* čemu do živega priti (pridem), komu kaj moči (morem); ſich -laſſen, podstópiti se, predèrzniti se *pf.*

Beil, *n.* sekira, batva, bradlja; *dim.* sekirica.

Beilag=e, *f.* doklada, priloga, priklada; -er, *n.* svatba, ženitovanje.

Beiläufig, *ad.* okoli, blizo; - *a.* približen.

Beileg=en, *v. a.* priložiti, pridati, pridjati (denem) + prikládati, prilágati, pridévati, pridájati; (ausgleichen) poravnati, správiti, pobógati + poravnávati; (Unruhe)

pomiriti, utóliti + pomirjevati; Glauben-, verjeti (jamem) *pf.*; -ung, *f.* prilóganje, prikládanje; poravnava, sprava.

Bei-leid, *n.* omilovanje, omiljava: -bezeigen, milovati, omilovati; =ſchreiben, *n.* omilovavni list; -liegen, *v. n.* priložen biti (sem); =t, *a.* priložen; -m, ſ. Bei dem; -meſſen, *v. a.* pripisovati, dolžiti koga česa; Glauben-, verjeti (jamem) *pf.*

Bein, *n.* kost *f.*; *dim.* kostka, košćica; (Fuß) noga; -= *a.* košćén, kostén; -ahe, *ad.* skoro, skor, skoraj, do málega, do mala, brez mala, malo da ne; -ähnlich, *a.* košćenast, kostkast; -ame, *m.* priimek, primek, zdevek, pridevek; -bruch, *m.* kostilóm; zlómljena noga; -chen, *n.* kostka, košćica; -neben, *ad.* zraven poleg; -ern, *a.* košćén, kostén; -fraß, *n.* bramorka; -gerippe, *n.* kostják, kostljivec; -haus, *n.* kostnica; -ig, *a.* in Zſſgg., z. B. zwei-, dvonóg; -kleid, *n.* hlače *pl.*, bregeše *pl.*; -los, *a.* brezkosten; -mehl, *n.* košćena moka, košćenica; -ware, *f.* košćenina; -wurz, *f.* gabez, rudeči gabez.

Beiordn-en, *v. a.* prirédити, priredovati; -end, *a.* prirejen, priredovaven; -ung, *f.* priredje.

Beipflichten, *v. a.* pritégniti, pritèrditi, prav dati + pritegovati, priterjevati.

Beirath, *m.* svèt.

Beirren, *v. a.* mótiti: zmótiti.

Bei-ſammen, *ad.* vkup, skup, skupej, zajedno, vred; -ſatz, *m.* bajtar, želár; -ſatz, *m.* dostavek, pristavek, dodavek; -ſchaffen, *v. a.* priskerbeti, oskerbeti, priprávити + priskerbovati, priprávljati; -ſchlaf, *m.* spoj, spojilo; -ſchläferin, *f.* blodnica, kurba; -ſchließen, *v. a.* priložiti, pridjati (denem), prikleniti + prilágati, pridévati, priklépati; -ſchluſs, *m.* dodatek, pridatek; -ſchmack, ſ. Beigeſchmack.

Bei-ſchrift, *f.* pripís, pripisek; -ſein, *n.* vpričo (m. d. Genit.), pričujočost, vpričnost, nazočost; -ſeits, *ad.* strani, na strani, od strani, posebej, soseb; -ſetzen, *v. a.* pristáviti, pridjati (denem), priložiti + pristávljati, pridévati, prilágati; (d. Leiche) pokopati (pljem), pogrebsti + pokopovati; -ſetzung, *f.* (d. Leiche) pokóp, pogreb.

Beiſitz, *m.* seja pri čem, prisedovanje; -en, *v. a.* sedeti pri čem, prisedovati; -er, *m.* prisednik.

Beiſpiel, *n.* zgled, izgled, razgled, priklad, primér, primérek: -nehmen, razgledovati se nad čim; zum-, na primér, na priliko, postavim; -los, *a.* brezprimérен, brezprikladen, neslišan; -sweiſe, *a.* na primér, na priliko.

Beiſpringen, *v. n.* priskočiti, pripomoči (morem) + pripomagovati.

Beiß-bere, *f.* póprika, turški poper; -en, *v. a.* grizti, klati (koljem); (Körner) zobati (bljem); (Knochen) glodati (glojem); (v. Thieren) ugrizniti, ujesti (jém), popasti (padem), šáv-

sniti, klávsniti + ujédati, popádati. šávsati, klávsati; (m.d.Rüſſel) píkniti, píčiti + píkati; (brennen) skleti, peči, ščemeti; (v. Gewiſſen) múčiti, peči; ſich-, *v. r.* kávsati se, klatise; -end, *a.* grizóč, grizéč, grizljiv, skeléč, rupéč; (v. d. Rede) zbadljiv; -ig, s. Biſſig.

Beiſtand, *m.* pomóč, pripomóč *f.*; (Perſon) pripomočník; (als Zeuge) príča: - leiſten, pomoči (morem), pripomoči, pomágati + pripomagovati ꝛc.

Bei-ſtehen, *v.n.* pomágati, pomoči (morem), pripomoči, na pomóč biti (sem), prispeti + prispévati, brániti; -ſtellen, *v. a.* priskerbeti, omísliti, nabáviti + priskerbovati, omišljevati; -ſteuer, *f.* prispevek, donesek, sklad, podarek; =n, *v.a.* prispeti, v sklad dati, priložiti + prispévati, v sklad dajati, prikládati; -ſtimmen, *v.a.* pritégniti, pritèrditi, privóliti + pritegovati, priterjevati, prikládati; -ſtimmung, *f.* privolitev, priterjatev; -ſtrich, *m.* véjica, rez *f.*

Beitrag, *m.* donesek, prinesek, prispevek, priveržek, pripomoček; -en, *v.a.* donesti, prispeti, privreči (veržem), pripomoči (morem) + donášati, prispévati, privergovati, pripomagovati.

Bei-treten, *v.a.* pristópiti + pristópati, pristopovati; -tritt, *m.* pristóp; =s=, *a.* pristopni.

Bei-wagen, *m.* pridani voz; -wohnen, *v.n.* pričujóč biti (sem), zraven biti.

Bei-wort, *n.* pridevnik, pridevno imé, prilog; -wörtlich, *a.* prideven, priložen; -zählen, *v.a.* prišteti (štejem) + prištévati, šteti med -.

Beiz-e, *f.* stroj, pézanje; (Jagd) lov s sokoli; -eiten, *ad.* za časa, prigodi, časno, za rana; -en, *v.a.* pézati, strójiti; -mittel, *n.* strojilo, lužilo, pezilo.

Bejah-en, *v. a.* tèrditi: potèrditi, pritèrditi + poterjevati, pritérjati; -end, *a.* terdiven, priterjevaven; -t, *a.* prileten, postaren, ostarél, matór; -ung, *f.* priterdba, priterjatev, poterjatev.

Bejammern, *v.a.* objokovati, obžalovati, oplakovati.

Bekämpfen, *v.a.* bojevati se, bóriti se, vojskovati se s kom oder zoper koga; (Begierden-) krotiti, bèrzdati, premagovati; (dagegen ſprechen) izpodbíjati, ométati; (beſiegen) premoči (morem), zmágati + zmagovati.

Bekannt, *a.* znan, poznán, védeč: -machen, na vedež dati, razglasiti, razoznániti, na znanje dati, oznámiti + razglášati, razoznánjati, na znanje dajati; -werden, razglasiti se, razvédeti se, razoznániti se + razglaševati se ꝛc.; -e, *m.* znanec; *f.* znanka; -lich, *ad.* kakor je znano; -machung, *f.* razglas, oglas, naznanilo, oznanilo; -ſchaft, *f.* znanje, znanstvo: -machen, znániti se: seznániti se.

Bekehr-en, *v.a.* spreoberniti, preoberniti + spreobrácati; -te, *m.* spreobèrnjenec; *f.* spreobèrnjenka; -

ung, *f.* spreobèrnjenje, spreobernitev.

Bekenn=en, *v.a.* priznati, spoznati + priznávati, spoznovati; ſich zu etwas–, priznati se + priznávati se, dèržati se (ím); –er, *m.* spoznovavec, vérnik; =in, *f.* spoznovavka, vérnica; –tnis, *n.* spoznanje, spoznovanje, priznanje, izpoved *f.*

Beklagen, *v.a.* obžalovati, žalovati, omilovati, milovati, žal biti komu koga; ſich–, *v.r.* pritóžiti se, potóžiti se + pritoževati se; –swürdig, *a.* obžalovanja vreden, omiljív.

Beklatſchen, *v. a.* tléskati komu, plóskati komu.

Bekl=auben, *v.a.* obrati (berem) + obírati; –eben, *v.a.* olépiti, oblépiti + olepljevati; –eckſen, *v.a.* macati, brazdati: omacati, zamacati, zabrazdati, zamázati (mažem).

Bekleid=en, *v. a.* obleči (lečem), odeti (denem) + obláčiti, odévati; (ein Amt) oprávljati; (d. Zimmer) prevleči, opeti (pnem) + opénjati; (Fenſter) obložiti; –ung, *f.* obleka, oblačilo, obléč *f.*; odeja, odév *f.*; (Fuß-) obuvalo, obutel *f.*; prevleka; obloga.

Beklemm=en, *v.a.* stiskati, tesnóbiti; –ung, *f.* stiska, tesnoba; beklommen, tesnoben.

Bekommen, *v.a.* dobiti, zadobiti, prejeti (prejmem) + dobívati, dobívljati, prejémati; Krankheit–, oboleti *pf.*; Riſſe–, régniti *pf.*; Luſt–, zaželeti se komu česa; wohl bekomm es, Bog pomagaj, Bog pomozi, na zdravje.

Bekóſtig=en, *v. a.* preživiti, živež dati + preživljati, živež dajati, hrániti; –ung, *f.* preživljava; preživek, hrana.

Bekräftig=en, *v.a.* potèrditi, ukrépiti, pokrépčati + poterjevati, pokrepčevati; –ung, *f.* poterdba, poterditev; pokrepčava.

Bekränzen, *v.a.* vénčati: ovénčati.

Bekreuzigen, *v. a.* križati: prekrížati, pokrížati, s križem zaznámnjati; ſich–, *v.r.* križati se: pokrížati se ꝛc.

Bekriegen, *v.a.* zavójščiti, z vojsko vzdígniti se proti komu: vojskovati se s kom, bojevati se s kom.

Bekri=tteln, *v. a.* grájati, očítati, na rešeto dévati: na rešeto djati (dem), pretresti; –ꝛeln, *v.a.* očerčkati, očečkati, zamázati (mažem).

Bekümmer=n, *v.a.* skerbeti, trápiti, múčiti; ſich–, *v.r.* mar biti (sem) česa, skerb biti česa, márati za kaj, na skerbi imeti (ám), méniti se; –niß, *n.* skerb *f.*, žalost; –t, *a.* skerben, skerbljív, prizadeven; (betrübt) otožen, žálosten.

Be=kunden, *v.a.* oznániti, naznániti: oznánjati, razodévati, kázati (kažem); –lächeln, *v. a.* smejati se (ím) čemu, múzati se čemu; –lachen, *v.a.* posmehovati se čemu, zasmehovati kaj, smejati se (smejem u. ím) čemu ober nad čim.

Beladen, *v.a.* obložiti, obtovóriti,

naložiti, opèrtiti + obkládati, nalágati, básati (bašem).

Belager=er, *m.* oblegovavec, obsednik, obsedovavec; **-n**, *v. a.* obleči (ležem), obsesti (sedem), zajeti (zajamem), oblégniti + oblégati, obsédati ɔc.; **-te**, *m.* obléženèc; **-ung**, *f.* oblega, obsedba, obseda; **=s=**, *a.* obležni, obsedni; **=sſtand**, *m.* obsedni stan, obléžnost.

Belang, *m.* tehtnost, važnost, pomenljivost; Sache von -, tehtna reč; ſ. Betrag; **-en**, *v. a.* poklicati (kličem), pozvati (zovem) + poklicovati; (erlangen) doseči (sežem); (betreffen) zadévati, tikati se (tičem), dotikati se.

Belaſſen, *v. a.* pustiti, ponéhati + púščati, ponehovati.

Be=laſten, *v. a.* obložiti, preobložiti, obtéžati, obtéhtati + oblágati, obteževati ɔc.; **-läſtigen**, *v. a.* nadlégati, nadlegovati, nadlego délati, sitnost délati, pustovati; **-läſtiger**, *m.* nadlegovavec, nadležnik, sitnež, pustoba; **-läſtigung**, *f.* nadlega, sitnoba, pustovanje; **-laſtung**, *f.* naklad, tovor, bútara, breme (g. -ena).

Belaub=en, ſich, *v. a.* z listjem odeti se (denem), opérjiti se, oblepenéti, zazeleneti + z listjem odévati se, zazelenévati; **-t**, *a.* listnat, pernat, lepenat, košat.

Belauf, *m.* znesek, iznesek; bis zum - von, do -; **-en**, *v. a.* obteči + obtékati; ſich -, znesti + iznášati.

Belauſchen, *v. a.* poslúšati, streči (strežem) na kaj, na uho vleči (vlečem), prisluševati.

Beleb=en, *v. a.* oživiti, poživiti, obuditi + oživljati, obújati; (erquicken) poživiti, okrépčati, osvežiti + požívljati, okrepčevati; ſich -, *v. r.* oživeti *pf.*; **-end**, *a.* živodaren, životvoren, oživljajóč; krepčaven, okrepčaven; **-t**, *a.* živ, oživljen; okrepčan; **=heit**, *f.* živost; **-ung**, *f.* oživljenje, požívljenje, pokrépčanje; **=sverſuch**, *m.* oživljanje.

Beleckeu, *v. a.* oblízniti + oblizovati.

Beleg, *m.* dokáz, dokazilo, izkáz, spričilo, spričevalo, spríček; (Beilage) priloga; **-en**, *v. a.* obložiti, obdjati (dém) + obkládati, oblágati, obdévati; mit Beſchlag -, pod prepoved djati + dévati; mit Verbot -, ustáviti, obustáviti + ustávljati; mit Urkunden -, pisma priložiti + prilágati; (v. Thieren) spustiti, pripustiti + pripúščati.

Belehn=en, *v. a.* fevd komu podeliti + podeljevati; **-ung**, *f.* podelitev, fevda.

Belehr=en, *v. a.* podučiti + podučevati; ſ. Beleuchten; **-end**, *a.* podúčen, podučiven; **-ung**, *f.* podúk, podučenje.

Beleibt, *a.* debel, životen, terščat, čokat, tolst; **-heit**, *f.* debelost ɔc.

Beleidig=en, *v. a.* žáliti: razžáliti, uvréditi + razžalovati; **-end**, *a.* žaliv, žaliven, razžalív; **-er**, *m.* žalivec, razžalivec, razžalnik; **=in**, *f.* žalivka, razžálnica; **-te**, *m.* razžáljenec; *f.* razžáljenka; **-ung**, *f.* žali-

tev, razžalitev, razžala, uvreda, zamera.

Belesen, *a.* zveden, učen, ki je mnogo bukev prebrál; -heit, *f.* zvédenost.

Beleucht=en, *v.a.* razsvétiti, razsvétliti, osvétiti + razsvečevati, razsvetlovati, osvečevati; (erläutern) razjásniti, pojásniti, razložiti + razjasnovati, razlágati; -ung, *f.* svečava, svetívo; (Illuminazion) razsvečava; (Erläuter.) pojasnilo, razjasnilo, razlaga.

Belfern, *v.a.* révkati, bévkati, révsati.

Belieb=en, *v.a.* ráčiti, blagovóliti; es beliebt mir, hoče se mi, ljubi se mi, bašta se mi, zatelo se mi je; wenn es -, če je vas volja, ako je vam prav, če je vam všeč; was - Sie, kaj bi radi? -en, *n.* volja, všeč *f.*; -ig, *a.* poljuben, povoljen; -t, *a.* prijeten, všeč, pogoden, ugoden, priljubljen; =heit, *f.* všečnost, priljúbljenost.

Beliſten, *v.a.* kániti, ukániti, okániti, prevariti *pf.*

Belladona ſ. Tollkirſche.

Bellen, *v.a.* lájati, čévkati; -en, *n.* laj.

Belletriſt=ik, *f.* leposlovje, lepoznanstvo; -iſch, *a.* leposloven, lepoznanski.

Belob=en, *v.a.* hváliti: pohváliti; -ung, *f.* pohvala; =s=, *a.* pohvalni.

Belohn=en, *v.a.* plačevati, darovati, dariti: pláčati, popláčati, obdarovati, obdariti, poverniti + poplačevati, povráčati; -er, *m.* plačevavec, plačnik, povračevavec, povračnik; -ung, *f.* plačilo, povračilo, poplačilo, plača, darilo.

Bellügen, *v.a.* legáti od. lagati se (lažem) komu: zlegáti se komu, nalegati koga, oblegáti koga.

Beluſtig=en, *v.a.* veseliti, kratkočásiti, kratek čas délati: oveseliti, razveseliti + razveseljevati; -end, *a.* kratkočasen; -ung, *f.* kratek čas, razveselovanje; =ort, *m.* kratkočasni kraj.

Belvedere, *n.* lepovid, belvedér.

Bemächtigen, ſich, *v.r.* polastiti se, prilastiti si, prisvójiti si + polaščevati se, prisvojevati si; (einer Perſon) zgrábiti, uloviti, zasáčiti koga *pf.*; (v. Schrecken) opasti (padem), osuti (spèm), lotiti se, prevzeti (vzamem) + opádati, osipati (pljem), prevzémati.

Bemalen, *v.a.* pomálati, opísati (pišem), pobárvati *pf.*

Bemängel=n, *v.a.* očítati pomote, pogreške grájati; -ung, *f.* očítek, opočitek, očitanje pomót.

Bemäntel=n, *v.a.* prikriti (krijem), zakriti + prikrívati; -ung, *f.* prikrívanje.

Bemeiſtern, *v.a.* premoči (morem), zmágati, podjáti (dém) *pf.*; ſich- ſ. Bemächtigen ſich.

Bemerk=bar, *a.* viden, vidljív, spazljív, opazljív; -en, *v.a.* opáziti, spáziti, zapáziti, ubrati (berem), zalezti, ustreči (strežem), zamárati + opazovati, ubírati, zalezovati; (erwähnen) v misel vzeti (vzamem), oméniti,

opomniti + v misel jemati (mljem), omenjevati, opomínjati; -enswert, *a.* znamenít, znameniten; -ung, *f.* opomba, opazka, opazba, pazka.

Bemeſſen, *v. a.* izmériti, razmériti + izmérjati *etc.*; -heit, *f.* izmérjenost.

Bemitleiden, *v. a.* milovati, omilovati, omiljati, žalovati, obžalovati.

Bemittelt, *a.* imeten, začimen, začemen, petičen, denaren.

Bemoſ=en, ſich, *v. r.* z mahom se pokriti (krijem) + pokrívati; -t, *a.* mahovít, z mahom obraščen.

Bemüh=en, ſich, *v. a.* trúditi se, prizadévati si, vbádati se, vpirati se, tvégati se, núјati se: potrúditi se, prizadeti si (dém); -ung, *f.* prizadeva, prizadevek, trud, vpér.

Bemüßigen, *v. a.* mórati, síliti, núditi: primórati, prisíliti, prinúditi.

Benach=bart, *a.* soseden, sosedenj, okolen, bližnj; -richtigen, *v. a.* na znanje dati, sporočiti, na vest dati, navestiti, naznániti + na znanje dajati, sporóčati, navéščati, naznánjati; -richtigung, *f.* naznanilo, sporočilo, navestilo; -theiligen, *v. a.* škodo komu prizadeti, škódovati komu, okratiti, okračevati.

Benag=en, *v. a.* glodati (glojem), škerbljati, grúditi: oglodati, oškerbljati, oškrábati, ogrizti.

Benähen, *v. a.* obšiti (šijem), obšívati *pf.*

Beneſſen, *ſ.* **Benetzen.**

Benebel=n, *v. a.* omegliti, omračiti, otemniti *pf.*; *fig.* ſich-, opiti se, (pijem), upijániti se + opívati se; -t, *a.* meglén; *fig.* pijan, vinjen, naterkan.

Benedei=en, *v. a.* blagrovati, častiti, hváliti; (ſegnen) blagoslóviti, blagoslávljati; -t, *a.* češčen.

Benediktiner, *m.* benediktín, benediktinec; - = *a.* benediktinski; -orden, *m.* benediktinski red, red sv. Benedikta.

Benefiz=ium, *n.* prebenda; korist *f.* prid; -iat, *m.* beneficijat; -vorſtellung, predstava na korist (kakega igravca).

Benehm=en, *v. a.* vzeti (vzamem o. vzemem), odvzeti + jemati (mljem); ſich-, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se, dèržati se (ím), nositi se: (nach etwas-) ravnati se, obráčati se; -en, *n.* obnaša, vedenje, zadèržanje, ravnanje.

Beneiden, *v. a.* zavídati, zavíditi, zavideti, zaviden biti (sem), nevoščljiv biti; -swert, *a.* zaviden.

Benenn=en, *v. a.* imenovati, poimenovati, ime nadeti komu, ime zdeti komu, nazvati (zovem) *pf.*; -ung, *f.* imenovanje; (Name) ime (g. -na).

Benetzen, *v. a.* omočiti, namočiti, ovlažiti, porositi + omákati, namákati.

Bengel, *m.* ocepek, oklešček, dremelj; *f.* (grob. Menſch) zagovednež, tepec, habán, zarópljenec, štorkleč; -haft, *a.* zagoveden, zarobljen, neotesán, štorklast.

Benöthigen, *v. a.* trebovati, potrebovati, gréšati, treba biti (sem) česa.

Benütz=en, *v. a.* oberniti, v prid o-

beraiti, porábiti, upotrébiti, povžiti (žijem) + v prid obráčati, porabljevati, povžívati; -ung, *f.* poraba, porábljenje; povžitek.

Beobacht=en, *v. a* páziti na kaj, glédati na kaj, opazovati, pozorovati; (Pflichten) dopólniti, spólniti, izveršiti + dopolnovati, izverševati; **-er**, *m.* opazovavec, ogledovavec; spolnovavec, izverševavec; **-ung**, *f.* pazn ja, pažnja, opazovanje; spolnovanje, izverševanje.

Beordern, *v. a.* odrediti, odpráviti + odredovati, odprávljati.

Bepacken, *v. a.* obložiti, natovóriti; opertiti + obkládati.

Bepflanzen, *v. a.* obsaditi, zasaditi, pozasaditi + obsajati ɔc.

Bepflastern, *v. a.* tlak napráviti + naprávljati.

Bequartieren, *v. a.* nastaniti + nastanovati.

Bequem, *a.* prileżen, ugoden, priročen; (gemächlich) zložen, lagoten, lagoden; *ad.* prileżno, pri roci, prináredi; **-en, ſich**, *v. r.* ravnati se; vdájati se; **-lich**, ſ. Bequem, =keit, *f.* prileżnost, priročnost; zložnost, lagot *f.*

Berath=en, *v. a.* svétovati, ob. nasvètovati komu kaj; **ſich-**, *v. r.* posvetovati se, méniti se, vóljati se; **-end**, *a.* posvetovaven; **-er**, *m.* svetovavec, svètnik; **-ſchlagen**, *v. a.* ugíbati (bljem), uganjevati, pomenkovati se, méniti se, sklépati; **-ſchlagung**, *f.* posvetovanje, pomenkovanje; **-ung**, *f.* posvetovanje, pomenkovanje, presojevanje; pomenek, presodek; =**s=**, *a.* posvetovavni; =**szimmer**, *n.* posvetovávnica.

Berauben, *v. a.* rópati, pléniti. gúliti: obrópati, orópati, opléniti, ogúliti, okrasti (kradem), opleti (plevem).

Beräuchern, *v. a.* prekaditi, okaditi + prekájati.

Berauſch=en, *v. a.* upijániti, ovíniti, opojiti + upívati; **ſich-**, *v. r.* opiti se (pijem), upijániti se + upívati se; *fig.* omámiti; **-end**, *a.* pijan, upijaven; **-t**, *a.* pijan, vinjen, pripít, napít; *fig.* omamljen, prevzét.

Berberitze, *f.*, **-enſtrauch**, *m.* češmín, češmina, češminovec; *coll.* češminje.

Berechn=en, *v. a.* prešteti (štejem), preštevíliti, preračúniti, prerájtati + preštévati, preračunovati, prerajtovati; **-ung**, *f.* preračún, preštetev, preštevek, prerájt.

Berechtig=en, *v. a.* opravíčiti, pravico dati, pooblastiti + opravičevati, pravico dajati, pooblastovati, pooblaščevati; **-te**, *m.* opravíčenec, poobláščenec; **-ung**, *f.* pravica, oblást *f.*, pravo.

Bered=en, *v. a.* pregovoriti, pogovoriti, prepričati, prevériti + pregovárjati, prepričevati; **ſich-**, *v. r.* méniti se, pomenkovati se, dogovárjati se, marnje délati, márnovati; **-ſam**, *a.* zgovoren, zgovorljív, besedén, besedljiv; =**keit**, *f.* zgovornost **-t**, ſ. Beredſam.

Bereich, *m.* obség, obsežje, okoliš; področje, obor.

Bereichern, *v. a.* bogatiti; množiti: obogatiti; razmnóžiti; ſich-, *v. r.* bogateti, bogatiti se: obogateti.

Bereiſ-en, *v. a.* potovati po čem: obhoditi, obiti (idem), prehoditi + obhájati, prehájati; -ung, *f.* obhód, pot po čem.

Bereit, *a.* pripravljen, prigotóvljen, prináreden, gotóv; (willig) voljen, rad; ſich- machen, pripráviti se + priprávljati se; -en, *v. a.* pripráviti, prigotóviti, pristrójiti, storiti + priprávljati, prigotávljati, délati; (zu Pferde) objézditi, objáhati; -s, *ad.* že, vže, užé; -ſchaft, *f.* pripravnost, gotovost, prinarednost, nared *f.*: in -haben, pri roci imeti (ám), pri náredi imeti; -ung, *f.* priprava, priprávljanje; -willig, *a.* radovoljen, dragovoljen, voljen, pripraven; =keit, *f.* radovoljnost, pripravnost itd.

Bereuen, *v. a.* kesati se česa, kájati se česa, žal biti komu česa, obžalovati; du wirſt es-, žal ti bode, utépalo se ti bode.

Berg, *m.* gora; *dim.* gorica; (Alpe) planina; zu -e ſteigen, ježiti se, šéršiti se; -= *a.* goreki; -ab - *ad.* navdól, navzdól, pod sé, v niz, doli; -abhang, *m.* laz, reber *f.*, rob, breg; -akademie, *f.* rudarsko učilišče; -amotte, *f.* bergamótnica, bergamotka; -amt, *n.* rudarski urad, rudarska gosposka; -an, *ad.* vkreber, navkreber, v breg, k rebri, nad sé; -arbeiter, *m.* rudár, rudokóp; -art, *f.* gornina; rudovina, rudnina; -bau, *m.* rudarstvo, rudarija, rudokopnja; -betreiben, rudáriti, rudo kopati (pljem); =kunde, *f.* rudarijstvo; -behörde, *f.* rudarska gosposka; -bewohner, *m.* goran, gorjanec, planinar, hríbovec; =in, *f.* gorjanka, planinarica, hríbovka; -blau, *a.* sinj; -buch, *n.* rudarijske bukve *pl.*; -droſſel, *f.* planinski drozeg.

Berg-en, *v. a.* kriti (krijem), hrániti, brániti: skriti, ohrániti; -feſtung, *f.* gorska terdnjava; -fink, *m.* cipa, pinož, nikovec; -fleckeu, *m.* gorjansko méstice; rudarsko méstice; -forelle, *f.* planinska postérv *f.*; -gegend, *f.* gorat kraj, ogorje; -geiſt, *m.* škratelj; -gericht, *n.* rudarska sodnija; (an Weinbau) gornija; =lich, *a.* rudarsko-sodni; -geſetz, *n.* rudarska postava; -grün, *n.* bakrova zelenica; -harz, s. Erdharz; -haſe, *m.* planinski zajec; -hauptmann, *m.* rudarijski glavár; -höhle, *f.* votlina, špilja, pečina; -huhn, *n.* rúševec, tetrev; -icht, *a.* gorast, berdast, hribast; -ig, *a.* gorat, gornat, hribovit, hríbovnat, bregovit, bregoviten; -keſſel, *m.* konta, kotel, kotlina; -kette, *f.* pogorje, gorje, razgorje; -knapp, *m.* rudokóp, rudár; -knotten, *m.* sklop; -kriſtall, *m.* gorski kristál; -krümmung, *f.* vertača, vinek; -kuppe, *f.* verh, veršác, kopc.

Berg-land, *n.* gorata dežela, planinje; -lein, *n.* gorica, goríčica, grič, berdce; -leute, *pl.* rudarji, rudokopi; -luft, *f.* planinski zrak; -mann, *m.*

rudár, rudarnik, rudokóp; =s= *a.* rudarski; -männchen, *n.* škrat, škratelj, škratec; -männiſch, *a.* rudarski, rudoznanski; -meiſter, *m.* rudarski mojster; nadgornik; -nimfe, *f.* vila, vila pogórkinja; -öhl, *n.* kamno olje, kamneno olje; -pflanze, *f.* planinska rastlina; -privilegium, *n.* rudarska pooblastica od. privilégija; -rath, *m.* rudarski svetovavec; -recht, *n.* rudna pravica; (Weinb.) gorna pravica; (Abgabe) gornica; =lich, *a.* rudarsko-praven; -revier, *n.* rudarsko okoliše: -rücken, *m.* herbet, grebén, kob, ceb.

Berg=ſalz, *n.* gorska sol, kamna sol *f.*; -ſchlucht, *f.* tokava, tukava, jarek, preduh, kernica; -ſchule, *f.* rudarska učilnica; -ſpitze, *f.* verh, verhól, špik, pen; (m. Schnee) opást *f.*; -ſtadt, *f.* gorsko mesto; rudarsko mesto; -ſturz, *f.* uséd, plaz; -ſyſtem, *n.* gorstvo; -thal, *v.* kernica, polog, kotlina; -unter, ſ. Bergab; -werk, *n.* rudnik, rude *pl.*, jama: -treiben, rudáriti, rudo kopati (pljem); =s=, *a.* rudarski; -weſen, *n.* rudarstvo, rudokopje; -wieſe, *f.* rovt, košenica, gornica; -zacken, *m.* gača; -zehent, *m.* rudna desetina.

Bericht, *m.* poročilo, glas, vest *f.*, navestilo; -en, *v. a.* poročiti, oglasiti, navestiti, na znanje dati + poróčati, oglášati, naveščevati, na znanje dajati; -erſtatter, *m.* poročevavec; -erſtattung, *f.* poročilo; -igen, *v. a.* popráviti + poprávljati; (bezahlen) plačati, poravnati, opráviti + plačevati, poravnovati, oprávljati; -igung, *f.* popravek, popravilo, poprava; plačilo; -lich, *ad.* po poročilu; -ſchreiben, *n.* naznanilno pismo.

Beritten, *v. a.* jezdni; -e Mannſchaft, konjica, konjiki *pl.*

Bernhardiner, *m.* bernardín, bernardinec.

Bernſtein, *m.* jantar, goravec; -en, *a.* jántarjev.

Berſt=en, *v. n.* póčiti, pókniti, régniti, vréskniti, raznesti se + pókati, régati; geborſten, razpokel; -ung, *f.* razpoklina, poklina, reža.

Berüchtig=en, *v. a.* razvpiti (vpijem), razglásiti *pf.*; -t, *a.* zloglasen, razvpít, preklican, slabega glasú.

Berücken, *v. a.* loviti: vjeti (vjamem), vloviti; *fig.* ukániti, okániti, prevári ti, prevéri ti, oslepiti.

Berückſichtig=en, *v. a.* ozreti se, ozir vzeti (vzamem) na kaj + ozírati se, ozír jemati (mljem) na kaj, róditi za kaj, glédati na kaj; -ung, *f.* ozir, ogléd na kaj.

Beruf, *m.* poklic, zvanje; (Neigung) nagnjenje, nagon, veselje; (Amt) služba, urad, ured; -en, *v. a.* poklícati (kličem), pozvati (zovem) + poklicovati, pozívati; (v. Verſamml.) sklícati + sklicovati; ſich auf etwas-, nanášati se, pozívati se, sklicovati se; -en, *a.* poklican, pozván, oblasten, pooblaščen; -ſmäßig, *ad.* po poklicu; -ung, *f.* poklíc, sklic, pozív; =sweg, *m.* presovni pot.

Beruh=en, *v. n.* počívati, opírati se, sloneti; (- laſſen) pustiti + púš-

čati; -igen, *v. a.* miriti, toliti, tážiti, dobrihati: upokojiti, umíriti, pomíriti, utóliti, utešiti, udobríhati, potolážiti + upokojevati, pomirjevati; -igung, *f.* pokoj, pomírjenje, potolažba; =smittel, *n.* tolažilo, tešilo.

Berühmt, *a.* slaven, slovéč, slovít, glasovít, glasoviten, imenít, imeniten; -heit, *f.* sloves, slava, glasovitost, imenitnost ꝛc.

Berühr=en, *v. a.* tikati se, dotikati se: dotakniti se; (m. d. Ruthe) kercniti, kecniti + kecati; (m. Worten) omẽniti, zmẽniti se o čem, v spomín vzeti (vzamem) + omẽnjati, v spomín jemati (mljem); -ung, *f.* dotika, dotik; omemba.

Beſäe=en, *v. a.* obsejati (sejem), posejati + obsévati; sejati; (m. etwas) posuti (spẽm) + posípati (pljem); -t, *a.* obseján; posút, obsút.

Beſag=e, *ad.* po, po besedah; -en, *v. a.* oznániti, reči + oznánjati, rékati, práviti.

Beſänftigen, *v. a.* utešiti, udobríhati, pomíriti, potolážiti, utoliti, pogovoriti + uteševati, tolážiti, pogovárjati.

Beſatz, *m.* obšív, obšívek; -ung, *f.* posadka; eine - zurücklaſſen, veliko vojske zastáviti + zastávljati.

Beſaufen, ſich, ſ. Betrinken.

Beſchädig=en, *v. a.* poškodovati, pohábiti, pokvariti, potreti (tarem) pokvẽčiti, pokaziti + pokvárjati ꝛc.; (verwunden) rániti, urážiti; -er, *m.* poškodovavec, škodljivec, zatornik; -ter, *m.* poškodovanec; -ung, *f.* poškodba, poškodovanje, kvara; rana.

Beſchaffen, *a.* kak, kakov, kákošen, kákover; ſo-, tak, takov, tákošen, tákover; wie immer-, kákoršen koli ꝛc.; - *v. a.* priskerbeti, pripráviti + priskerbovati, priprávljati; -heit, *f.* kákošnost, kákovost, kakóst, lastnóst; =wort, *n.* pridevnik, pridevno ime, prilog.

Beſchäftig=en, *v. a.* opráviti dati, delo dati komu + opráviti dajati; ſich-, *v. r.* pečati se, obírati se, nositi se, pertiti se, vkvárjati se, v caker hoditi, opravek imeti (ám); -ung, *f.* opravilo, opravek, delo, posel; rokodelstvo; =los, *a.* brezdelen, brezposlén, brez dela.

Beſchäl=en, *v. a.* lúpiti, májiti: olúpiti, omájiti (d. Stute) ubréjiti; -er, -hängſt, *m.* žrebec, pastúh, rájničar.

Beſchämen, *v. a.* sramotiti: osramotiti.

Beſchatten, *v. a.* sénčiti, senco délati: obsenčiti + obsenčevati.

Beſchau, *f.* ogled, razgled; -en, *v. a.* oglédati, razglédati, preglédati + ogledovati, razgledovati, pregledovati; ſich-, *v. r.* razgledovati se; -er, *m.* ogledovavec, pregledovavec, ogleda, oglednik; -lich, *a.* vidljív; (v. Leben) premišljevaven, razmišljív, bogomiseln; -zettel, *m.* ogledni list.

Beſcheid, *m.* odvet, odgovor; (ſchriftlich) odpis, odpisek, odlók, odloček: -geben, odgovoriti, odpísati (pišem) + odgovárjati, odpisovati; -wiſſen,

znati, vešč biti (sem), znan biti v čem; -en, *v. a.* povábiti, poklícati (kličem), pozvati (zovem) + vábiti, poklícovati, pozívati; (zutheilen) odlóčiti, odmériti + odločevati, odmérjati; ſich-, *v. r.* vdati se, privóliti + vdájati se.

Beſcheiden, *a.* tih, ponižen, pohleven, krotek, oskromen, blag; spámeten, spreviden, prevdaren; -heit, *f.* tihota, ponižnost, oskromnost; sprevidnost ɔc.

Beſchein=en, *v. a.* sijati (sijem) čemu, svétiti: obsijati + obsévati, razsvetlovati; -igen, *v. a.* spričati, pismeno potèrditi + spričevati, poterjevati; -igung, *f.* spričilo, dokazilo.

Beſchenk=en, *v. a.* darovati, dariti: obdarovati, obdariti; -t, *a.* obdarován.

Beſcher=en, *v. a.* ostriči (strižem); (geben) podariti, podeliti, pokloniti, + podarjevati, podeljevati; -ung, *f.* dar, darilo, podarek.

Beſchick=en, *v. a.* poslati (šljem) na kaj + pošíljati; ſ. Beſorgen.

Beſchießen, *v. a.* stréljati na kaj.

Beſchimpf=en, *v. a.* zasramovati, zasmehovati, sramotiti, psovati (psujem), rúgati se čemu: osramotiti, opsovati, obrénkati, opogániti; -ung, *f.* osramotenje, zasramovanje, zasmehovanje, psovanje, psovka.

Beſchirm=en, *v. a.* várovati, brániti: obvárovati, obrániti; -er, *m.* varh, varuh, varovník; -ung, *f.* varstvo, bramba.

Beſchlag, *m.* okóv; (gerichtl.) preposed *f.*; in-nehmen, v prepoved djati (denem) + dévati; ustáviti, obustáviti, zapečátiti + ustávljati; Beſchläge, *n.* kov *f.*, okóv, oplat *f.*; -en, *v. a.* obiti (bijem) + obijati; (Pferde) podkovati (kujem) + podkávati; (Wagen) okovati + okávati; *fig.* -ſein, vešč biti (sem) čemu; -nahme, *f.* zapečátenje, prideržba, obustava.

Beſchleichen, *v. a.* zalezti + zalezovati; (v. Gedanken) obiti (idem) + obhájati.

Beſchleunig=en, *v. a.* spéšiti: pospešiti, ponágliti, pohítriti + pospeševati, pospehovati, ponaglovati; -ung, *f.* pospešba, pospešek, pospeševanje: mit möglichſter-, najpred ko je mogoče.

Beſchließ=en, *v. a.* zapreti, pozapreti, zakleniti + zapírati, zaklépati; (endigen) končati, dokončati, doveršiti, dognati (ženem), skleniti, dodélati + končevati, doveršévati, sklépati; (feſtſetzen) skleniti, dolóčiti, ustanoviti, ukreniti + sklépati, dolóčati, ustanávljati, ukrépati; -er, *m.* ključár; =in, *f.* ključarica.

Beſchluſs, *m.* sklep, določek; -fähig, *a.* zmožen sklepe délati; -faſſung, *f.* sklépanje, ukrépanje.

Beſchmutzen, *v. a.* umázati (mažem), obroditi, obrazdáti, pogerditi, osviniti, oklobuštrati, pováljati *pf.*

Beſchneid=en, *v. a.* obrézati (režem) + obrezovati; (m. d. Schere) ostriči (strižem) + ostrigovati; (v. unten) izpodrézati + izpodrezovati; (den

Baum) oklẽstiti, obsẽkati + obsekovati ꝛc.; -ung, *f.* obrezovanje, obreza; (die Reben) rez *f.*, režnja; (d. Baumes) obsekovanje.

Beſchneien, *v. a.* pobẽliti, opasti (padem), zasnežiti + pobeljevati, opádati. [krívati.

Beſchönigen, *v.a.* zagovárjati, pri-

Beſchränk=en, *v.a.* ograditi, omẽjiti, skèrčiti + ográjati, omejevati, skerčevati; -t, *a.* tesen, majhen; *fig.* preprost, kesen, topogláv; =heit, *f.* preprostost, preproščina; -ung, *f.* ograja, vtesnjava, stesnjava.

Beſchreib=en, *v.a.* popísati (pišem), opísati + popisovati; -end, *a.* opisovaven; -ung, popis, opis; (Handlung) popisovanje.

Beſchrei=en, *v.a.* ureči, uróčiti, zdeti, narediti + urekovati, naréjati, zdévati; -ung, urok, uroki *pl.*, zdelo.

Beſchuh=en, *v. a.* obuti (obujem) + obúvati; (d. Schuhe) podélati, podšiti (šijem) + poddelovati; -ung, *f.* obuvalo, obutalo, obutel *f.*, obúv *f.*, obuja.

Beſchuldig=en, *v. a.* dolžiti, kriviti: obdolžiti, okriviti + natolcovati, na sumu imeti (ám), pritiskati komu kaj; -te, *m.* obdólženec, okrivljenec; -ung, *f.* obdolženje, okrívljenje.

Beſchütten, *v. a.* obliti (lijem), politi + oblívati; (beſtreuen) posuti (spèm) + posípati (pljem).

Beſchütz=en, *v. a.* várovati, brániti, čúvati, čuti (čujem) nad kom: obvárovati, obrániti, zasloniti, ohrániti + zaslánjati; -er, *m.* varh, varuh, zavetnik, čuvár; =in, *f.* várhinja, zavétnica; -ung, *f.* varstvo, bramba, branitev, ohrana.

Beſchwatzen, ſ. Bereden.

Beſchwer=de, *f.* težava, težkota, tegota, nadloga, breme (*g.* -na), grenjava: -führen, pritóžiti se *pf.*; -deführer, *m.* tožnik, pritožnik; -deſchrift, *f.* pritožno pismo; -en, *v.a.* težíti; obtežiti, obložiti + obteževati; (jemanden mit etwas) nadlegovati; (beunruhigen) vznemíriti + vznemírjati, peči, grizti; d. Brief iſt beſchwert, v pismu je, -vlóženo je; -ſich, *v.r.* pritóžiti se + pritoževati se; -lich, *a.* težek, tegoten, težaven, nadložen; nadležen, neugoden; =keit, *f.* težkota, težavnost; nadležnost ꝛc.

Beſchwichtig=en, *v. a.* tešiti, tóliti, tážiti: utešiti, utolážiti, utóliti; ſ. beruhigen; -end, *a.* tolaživen, utišljiv.

Beſchwör=en, *v. a.* priseči (sežem) na kaj, zapriseči + priségati ꝛc.; (bekräftigen) s prisego potèrditi + poterjevati; (Geiſter) rotiti, zarotovati, zaklinjati: zarotiti; (flehen) za božjo voljo prositi; -er, *m.* zarotovavec, zarotnik, zaklinjavec; -ung, *f.* prisega, zapriseženba; rotitev, zarotovanje, zaklínjanje.

Beſeel=en, *v. a.* navdúšiti, vneti (vnamem) navdehniti, navdíhniti, osèrčiti, oživiti + navdúšati, navdušévati, vnémati, navdihovati, oživljati ꝛc.; -t, *a.* navdušen, vnet.

Beſeh=en, *v. a.* oglédati, preglédati + ogledovati; -er, *m.* ogleda, ogledovavec, ogledník.

Beſeitigen, *v. a.* odstrániti, stran správiti, odpráviti, pospráviti + odstranjevati, odprávljati ꝛc.

Beſelig=en, *v. a.* blažiti, srečnega délati: oblažiti, osrečiti + oblaževati, osrečevati; **-end**, *a.* blažen, blaživen, osrečevaven; zveličaven; **-er**, *m.* osrečevavec; **-ung**, *f.* blažnost; zveličanje.

Beſen, *m.* metla; *dim.* metlica, metlička; **-binder**, *m.* metlár; **-reis**, *n.* metličje, metlinje; **-ſtiel**, *m.* metlišče, ročník.

Beſetz=e, *n.* opremek, obšiv, obšivek; **-en**, *v. a.* obsaditi, zasaditi + obsájati ꝛc.; (eine Stadt) obleči (ležem), zajeti (zajmem) + oblégati ꝛc.; (mit Bändern) obšiti (šijem), oprémiti *pf.*; ein Amt=, službo komú podeliti + podeljevati; (Rollen) razdeliti, razdati + razdeljevati ꝛc.; (d. Tiſch) zasesti (sedem) *pf.*; **-ung**, *f.* zasadba; (d. Stadt) obsedba zajetje; (d. Amtes) podelitev službe.

Beſichtig=en, *v. a.* oglédati, razglédati, preglédati + ogledovati, razgledovati, pregledovati ꝛc.; **-ung**, *f.* ogled, razgled.

Beſieg=bar, *a.* premagljiv, zmagljiv; **-eln**, *v. a.* zapečátiti, potérditi + poterjevati; **-en**, *v. a.* premoči (morem), premágati, zmágati, užúgati, obládati, preobládati, predobiti + premagovati, zmagovati, obladovati ꝛc.; **-er**, *m.* zmagavec, obladavec; **-ung**, *f.* premaga, zmaga, oblada, predobitev.

Beſingen, *v. a.* peti (pojem), opévati, v pesmih slaviti, prepévati.

Beſinn=en, ſich, *v. r.* spomniti se, spomeniti se, opomniti se, domísliti se, spámetiti se: spominjati se, opominjati se, domišljevati se, sétiti se, pámetovati; anders-, premísliti se, skesati se + premišljevati se; **-en**, *n.* premislik, premislek; **-ung**, *f.* svest *f.*, zavedf., zavednost; **zur-bringen**, zbríhtati; **zur-kommen**, zbríhtati se, prevédeti se, spametovati se, osvestiti se + bríhtati se ꝛc.; **um die -kommen**, onesvestiti se, omedleti, omertveti + omedlévati; **=los**, *a.* nezaveden, nesvesten.

Beſitz, *m.* posést, imetek, imenje, imovina, imelo, lást *f.*; **in -nehmen**, v posest vzeti, prilastiti si, preobládati + v posest jemati, prilastovati si; **-en**, *v. a.* imeti (ám), premoči (morem), gléštati, v lasti imeti, komu kaj lastno biti (sem); **beſeſſen**, obseden; **-er**, *m.* posestnik, lastnik, gospodár; **=in**, *f.* poséstnica, lastnica, gospodinja; **-nahme**, *f.* posedba, vzetje v posést; **-recht**, *n.* posestno pravo; **-tum**, *n.* posestvo, imetje, imenje, lastína, last *f.*; **-ung**, *f.* posestvo, lastnina, lást *f.*, lastovina.

Beſoffen, ſ. **Berauſcht**.

Beſohl=en, *v. a.* podšiti (šijem), podplátiti + podplatovati; **-ung**, *f.* podšov.

Beſold=en, *v. a.* plácati: plačevati, plačo dajati; **-ung**, *f.* mezda, služilo, plača.

Beſonder=e, *a.* poseben, soseben; (einzeln) posámezen, posamen, posámesen; (ſelten) redek; (wunderlich)

čuden; -heit, *f.* posebnost, posebek; -s, *ad.* posebej, posebi, po samem, po'sámesi; (vorzüglich) posebno, sosebno, zlasti, izvlasti, na vlasti.

Beſonnen, *v. a.* pámeten, razboren, prevdaren, spremišljen, premišljív; -heit, *f.* razbornost, prevdarnost ꝛc.

Beſorg=en, *v. a.* oskerbeti, poskerbeti, opráviti + oskerbovati, oskerbljevati, oprávljati, na skerbi imeti (ám), skerb imeti za kaj, skerb biti komu za kaj (česa); - *v. n.* skerbeti koga, prigrévati komu, v skerbi si biti (sem), v strahu biti; -er, *m.* oskerbnik, oskerbovavec; -niß, *f* skerb *f.*, bojazen, strah; -verurſachen, prigrévati; -t, *a.* skerben, skerbljív, v skerbi; -ung, *f.* oskerbovanje, oprávljanje.

Beſpann=en, *v. a.* vpreči (prežem), napreči, zapreči + vprégati, vpregovati ꝛc.; (m. Saiten) ostrúniti, strune napeti (pnem) + napénjati; -ung, *f.* vprega; (Zugvieh) svez.

Beſpeien, *v. a.* opljuvati (pljujem), opljevati, zapljevati *pf.*

Beſpicken, *v. a.* s slanino napíriti, naslániti *pf.*

Beſpötteln, *v. a.* posmehovati se čemu, múziti se čemu.

Beſprech=en, *v. a.* govoriti, márnovati, kremljati, kramljati, méniti se o čem; ſich-, *v. r.* méniti se, pomenkovati se, razgovárjati se, márnovati, gólčiti, pogolčevati se; -ung, *f.* razgovor, pogovor, pomenek, marenj.

Beſprengen, *v. a.* kropiti, škropiti: pokropiti, poškropiti.

Beſpritzen, *v. a.* brízgati, škropiti: poškropiti, pobrízgati; (m. Koth) poštèrkati *pf.*; (m. Blut) okervaviti *pf.* [oplakovati.

Beſpülen, *v. a.* oblívati, opírati,

Beſſer, *a.* boljši, bolji; *ad.* bolj, bolje; -n, *v. a.* bóljšati: zbóljšati, pobólišati, popráviti + zboljševati, poboljševati; -ung, *f.* bóljšanje, pobóljšanje; boljšina, poboljšek; -s=mittel, *n.* boljšílo, poboljšek.

Beſtand, *m.* terpež, obstój, obstojnost, stalnost, obstanek: -haben, terpežen, obstojen, deržéč; (der Pacht) zakúp, najem, štant; (Zuſtand) stan; -= *a.* zakupni.

Beſtändig, *a.* stanoviten, stanovít, stanoten, stanoven, stalen, terpežen, deržéč; (anhauernd) veden, neprestán; *ad.* vedno, v eno mér, zmeram, nepreném homa; -keit, *f.* stanovitnost, stalnost ꝛc.

Beſtand=mann, *m.* najemšček, zakupnik, naletnik; -theil, *m.* obstojni del, bistven del, kos, sestávina, pervina; -zins, *m.* najémščina.

Beſtärken, *v. a.* potèrditi + poterjevati.

Beſtätig=en, *v. a.* potèrditi, odóbriti + potérjati, poterjevati, odobrávati; ſich-, *v. r.* potèrditi se, vresničiti se; -ung, *f.* poterdba, poterjilo, spričílo.

Beſtatt=en, *v. a.* pokopati (pljem), pogrebsti + pokopovati, pogrébati; -ung, *f.* pokóp, pogreb.

Beſt=auben, *v. n.* oprašiti se, zapra-

šiti se *pf.*; -áuben, *v. a.* zaprašiti, ukaditi *pf.*

Beſt, *n.* stava; -e, *a.* najboljši, narboljši, najbolji; am -en, najbolje, najbolj; das allgemeine -e, občni blagor, občno dobro; zum -en gereichen, na hvalo priti (pridem), po hvali biti (sem); zum -en geben, kako žáltovo razdreti (derem) + razdírati; zum -en haben, noroe moliti komu, bebca délati iz koga.

Beſtech=en, *v. a.* podkúpiti, podmíčiti, premíčiti + podkupovati; -er, *m.* podkupovavec, podmítnik; -lich, *a.* podkupljív, podmitljív, podkupen; =keit, *f.* podkupljivost *rc.*; -ung, *f.* podkúp, mito, mita.

Beſteck, ſ. Eſsbeſteck; -en, *v. a.* obtakniti, natakniti + natíkati *rc.*

Beſtehen, *v. n.* obstati (stojím), biti (sem), terpeti; (aus etwas) obstati, v sebi imeti (ám), skládati se; obségati, zapopádati; (auf etwas) tèrditi; (v. Prüfung) oprávíti, prestati (stojím); -d, *a.* obstojéč, zložen, sestavljen; (jetzig) zdanj, sedanj, sedaj veljaven.

Beſteigen, *v. a.* iti (grem) na kaj, zlezti na kaj, stópiti na kaj *pf.*; (das Pferd) zasesti (sedem), zavsesti, zajáhati (jašem) *pf.*

Beſtelen, *v. a.* okrasti (kradem) + okradovati.

Beſtell=en, *v. a.* ustanoviti, dolóčiti, postáviti + ustanávljati, dolóčati, postávljati; (etwas bei jemand.) naročiti, omísliti si + naróčati, naročevati, omišljevati; (v. Feld) obdélati + obdelovati, kmetovati; (den Brief) izročiti, vročiti, oddati + izročevati, oddájati *rc.*; (v. Haus) oskerbeti + oskerbovati; -e ihn zu mir, reci mu k meni; (bereiten) prijpráviti, prigotóviti + priprávljati *rc.*; -ung, *f.* naročba, naročilo; (v. Briefes) izročba, izročitev; (v. Ackers) obdelava, obdelovanje; =sgebühr, *f.* naročnina.

Beſteuer=n, *v. a.* davek naložiti komu, obdáčiti + davek nakládati, obdačovati; -te, *m.* obdáčenec; -ung, *f.* davek, dača: directe-, neposredniji davki.

Beſtialiſch, ſ. Thieriſch.

Beſtimm=bar, *a.* določljív; -en, *v. a.* dolóčiti, ustanoviti, odrediti + dolóčati, določevati, ustanávljati; (die Strafe) prisóditi, umériti, odmériti + prisójati, umérjati; (jemand. zu etwas) nagniti, nakloniti + nagíbati (bljem), naklánjati; (v. Geſetze) veleti, ukázati (žem) + velévati *rc.*; ſich-, *v. r.* skleniti, kániti, naménitise; -t, *a.* določen, razločen, stanovit; umerjen, ugánjen; namenjen; *ad.* za gotovo, za res, na tanko; =heit, *f.* določnost *rc.*; -ung, *f.* odločba; (Ziel) konec, namén, cilj; (Los) usoda; (v. Geſetzes) veleva, zapoved *f.*; =sgrund, *m.* nagíb, nagibljej; =swort, *n.* določevavno ime.

Beſtmöglich, *ad.* kar je najbolj mogoče, kar se le dá, kar koli je mogoče.

Beſtraf=en, *v. a.* kazniti, kaznovati, strahovati, štráfati, pokoriti; (m. Worten) svariti, krégati: po-

svariti, pokrégati; beſtraft werden, vtépati se, utépati se; -enswert, *a.* kazni vreden; -er, *m.* kaznovavec; --ung, *f.* kazen *f.*, strahovanje, pokoritev.

Beſtreb=en ſich, *v. r.* prizadeti si (dém u. denem), potrúditi se + prizadévati si, pogánjati se, trúditi se, tèrsiti se, nastójati, upírati se, páščiti se; -en, *n.* prizadeva, prizadetev, prizadetje, trud; -ſam, *a.* prizadeven, prizadevljív, marljív; =keit, *f.* prizadevnost, marljivost; -ung, ſ. Beſtreben.

Beſtreichen, *v. a.* pomázati (mažem), namázati (mažem) + pomazovati; (d. Ort) s strelom doseči (sežem) + doségati.

Beſtreiten, *v. a.* protíviti se komu, upírati se komu, bojevati se zoper koga; (d. Antrag) pobíjati, izpodbíjati, ométati; (Koſten) pláčati + plačevati zalágati.

Beſtreuen, *v. a.* potresti, potrósiti, posuti (spèm) + potrésati, potrošati, posípati (pljem); (m. Stroh) nastlati (stèljem) + nastíljati.

Beſtricken, *v. a.* zamótati, zaplesti (pletem), omréžiti + zamátati, zaplétati, omreževati.

Beſtürm=en, *v. a.* naskakovati, zaskakovati, napádati, zagánjati se v kaj + naskočiti, napasti (padem), zagnati se (ženem), navaliti; jemanden-, nadlegovati, nagánjati komu, robáliti koga za kaj, molédovati za kaj, dernjézgati; -er, *m.* naskakovavec, zaskakovavec; -ung, *f.* naskók, zaskók, navál, navala.

Beſtürz=en, *v. a.* prestrášiti, osúpniti, pretresti, pobiti (bijem) *pf.*; -t, *a.* prepaden, osupnjen, pobit: -werden, osúpniti, ostermeti *pf.*; -ung, *f.* osúpnjenje, osúp, osúpnjenost.

Beſuch, *m.* obiskovanje, obiskanje; - bekommen, pomenijo dobiti + dobívati; -en, *v. a.* obiskati (iščem), v vás priti (pridem) + obiskovati, obiskávati, v vás prihájati, vasovati; d. Schule-, v šolo hoditi, šólati se; einander-, shájati se; -er, *m.* obiskovavec.

Beſudeln, *v. a.* oskrúniti, obrazdáti, onečéditi, opogániti, ognjúsiti, zacokati, zakvacati + oskrunjevati, brazdáti.

Betagt, *a.* prileten, postaren, staričen, motór, metér.

Betaſten, *v. a.* típati (pljem), šlátati: potípati, pošlátati.

Betäub=en, *v. a.* glušiti: oglušiti, onemiti; *fig.* otámiti, omótiti, omámiti + omátati; -end, *a.* glušen, glušiven; mamljív; -t, *a.* oglušen; *fig.* omamljen, munjen; -ung, *f.* omámica, omota, omótica, nesvést *f.*

Bet=bruder, *m.* terciján, tercijál, svetohlinec; -en, *v. n.* móliti, žebrati; -end, *a.* gern-, bogomolen; -er, *m.* bogomolec, molec, molivec; =in, *f.* molivka; -haus, *n.* molívnica, molitvenica, bogomolja.

Bethau=en, *v. a.* rositi: obrositi, porositi, orositi.

Betheil=en, *v. a.* obdariti, komu kaj

podeliti + podeljevati; -igen ſich, v. r. udeléžiti se, vdeléžiti se + udeleževati se, deležen biti (sem); -igte, m. udeléženec, deležnik; -igung, f. deležnost, udeležba.

Betheuer-n, v. n. tèrditi, rotiti se, pridúšati se, zaklinjati se: zarotiti se, pridúšiti se; -ung, f. rotitev, pridúšanje, pridušévanje.

Bethör-en, v. a. mámiti, slepiti, bégati: omámiti, preslepiti, prehiniti, pretantati, zbégati, prekániti; -ung, f. omama.

Betiteln, v. a. poimenovati, ime dati komu + dajati.

Beton-en, v. a. povdáriti, poudáriti, s povdarkom izgovoriti, naglasiti + povdárjati, s povdarkom izgovárjati, naglášati, naglaševati -t, a. naglašen; -ung, f. povdarek, povdár, poudarek, naglas.

Betracht, m. ozír, ogled; in-, gledé na kaj, z ozirom na kaj; -en, v. a. glédati, ogledovati, pozorovati; (erwägen) premisliti, prevdáriti, pretéhtati + premišljevati, prevdárjati, pretehtovati, prebírati; jemanden als etwas-, imeti, (am) koga za kaj, zdeti se komu kaj.

Beträchtlich, a. znaten, precejen, precejšen, znamenit.

Betrachtung, f. glédanje, ogledovanje; (Erwägung) premišljevanje, razmišljevanje, prevdárjanje.

Betrag, m. znesek, iznesek, sešteven; -en, v. a. znesti, iznesti, iznášati, délati, biti (sem); -ſich, v. r. vesti se (vedem), obnášati se, vládati se, ravnati se, zadèržati se (im); -en, n. vedenje, obnaša, ponaša, ravnanje, zadèržanje.

Betrau-en, v. a. izročiti, zaúpati komu kaj + izróčati, izročevati; -ern, v. a. žalovati, obžalovati.

Betreff, m. in-, zastran, gledé na, kar se tiče; -en, v. a. zadeti (denem), prigoditi se pf. (über einer Handlung) zasáčiti pf.; das betrifft mich, to se mene tiče, to mene zadeva; -end, a. zadeven, dotičen.

Betreiben, v. a. oprávljati, pečati se s čim, ugánjati, nositi se s čim, oskerbovati, obdelovati; d. Ackerbau-, kmetovati; den Handel-, téržiti, kupčevati; den Leinwandhandel-, platnáriti; den Getraidehandel-, žitáriti u. s. w.

Betret-en, v. a. stópiti kam + stópati; iti (grem) hoditi; (auf d. That) zateči (tečem), zalezti, zasačiti, pf.; im - ungsfalle, ako ga na djanji zatekó, zasáčijo, zalézejo.

Betrieb, m. oprávljanje, oprava, oskerbovanje, obdelovanje; (d. Eiſenbahn) vožnja po železnici; -ſam, a. prizadeven, marljív, máren, skerbljív, oberten; =keit, f. prizadevnost, marljivost, marnost, obertnost; -skapital, n. istina, za obertnijo; -smittel, n. vozilo.

Betrinken, v. a. upijániti, opijániti pf.; -ſich, v. r. opiti se (pijem), upijániti se + opívati se.

Betroffen, v. a. oparjen, pobít, serp, zmešan, potvarjen.

Betrüb-en, v. a. žáliti, žalostiti, ža-

lost komu délati, ovéliti: razžáliti, užáliti, žalost prizadeti, razovéliti, raztóžiti; -end, *a* žalen, žalostiven; -nis, *n*. žalost, žal *f*., toga (tuga), otožnost, britkóst; -t, *a*. otožen, žólosten, pobítega serca.

Betrug, *m*. prevara, goljufija, zvod, podvod, okana.

Betrüg-en, *v. a*. prevárati, goljufati, ogoljufati, okániti, prekániti, zvoditi, preslepiti, prevéčati, znoriti, opehàriti, podlezti + ogoljufovati, lájhati, slepiti, várati; ſich-, *v. r*. mótiti se, mesniti se: zmótiti se, zmesniti se; -er, *m*. goljúf, slepár, zvodnik, varún; =ei, *f*. goljufija, sleparija, sleparstvo, zvodstvo; =in, *f*. goljufivka, zvodnica; =iſch, *a*. sleparski, goljufív, goljufen, prevarljiv, lajhav, varav, zapeljív.

Betrunken, *a*. vinjen, pijan, opít.

Bet-ſchweſter, *f*. svetohlinka, tercijalka; -ſtuhl, *m*. klečalo; -ſtunde, *f*. molítevna ura, molitna ura.

Bett, *n*. postelj *f*., pósteljа; *dim*. pósteljca, pósteljica; (Kopftheil) zglavje; (Fußtheil) znožje; zu-e gehen, leči (ležem), spat iti (grem); -machen, postlati (steljem) + postíljati; (Fluſs) pretoka, korito; -= *a*. pósteljni, za postelj; -chen, *n*. pòsteljca, pósteljica; -decke, *f*. odeja, plahta.

Bettel, *m*. beračija; -= *a*. beraški, siromaški; -arm, *a*. gol in suh, gol in bos; -ei, *f*. beračija, beraštvo, beráčenje; -handwerk, *n*. beraštvo; -herberge, *f*. beraška hiša; -leute, *pl*. berači, beračija, prosjaki; -mann, *ſ*. Bettler; -mönch, *m*. milostinar, menih prosják; -n, *v. a*. beráčiti, bérnjati, prositi, vbogaime prositi, darí brati (berem); -ſack, *m*. beraška mavha; -ſtab, m. beraška pálica; -vogt, *m*. beraški vojd; -volk, *n*. beračija, siromačija, berači *pl*.; -weib, *ſ*. Bettlerin.

Bett-en, *v. a*. postíljati, prestiljati, postelj naprávljati: postlati (steljem) ɔc.; -flaſche, *f*. grévnica; -geher, *m*. prenočevavec; -geräth, *n*. pósteljna roba, posteljnina; -geſtell, *n*. posteljišče, posteljnják; -kammer, *f*. spávnica, ložnica: -küſſen, *n*. vzglavje, podvzglavje; -lägerig, *a*. beteżen, polegav; -werden, obleči (ležem), zleči; -ler, *m*. beráč, prosják, ubožec, siromák, šterec, išterec, bernjavs, beračún; =in, *f*. beračica, štérkinja, sirota, ubóžica; -= *a*. beraški; -ſtätte, *ſ*. Bettgeſtell; -tuch, *n*. plahta, rjuha; -überzug, *m*. prévlaka; -wäſche, *f*. pósteljna pertenina; -zeug, *n*. posteljnina, pósteljna roba.

Betwoche, *f*. križev teden.

Beug-e, *f*. krivina, vega, pregib; -efall, *m*. sklon; -emuskel, *f*. mišica; -en, *v. n*. skloniti, upogniti, pregniti, pripogniti, prišebniti + sklánjati, upogíbati (bljem), pripogíbati; Knie-, prikloniti se, poklékniti + priklánjati se, poklekovati; (krümmen) kljúčiti, kriviti: skljúčiti, skriviti, zvújgniti; (gram.) pregíbati (bljem), sklánjati; ſich-, *v. r*. skloniti se, proklonitise + sklánjati se; nagniti se, obésiti se + nagíbati se, obéšati se;

-ſam, ſ. Biegſam; -ung, *f.* (gram.) sklanjatev, sklanjanje, pregibatev, pregibanje.

Beule, *f.* tur, tvor, bula, mozól, ule (-sa) gumpa; (an'feſten Theil.) gerča.

Beunruhigen, *v a.* vznemíriti, vznepokójiti: vznemírjati, vznepokojevati, mótiti, skerbeti, prigrévati, peči.

Beurkunden, *v. a* s pismi dokázati (kažem), spričati + dokazovati, spričevati.

Beurlaub=en, *v. a.* odpúst komu dati + dajati; ſich-, *v.r.* posloviti se, slovo vzeti (vzamem) + poslávljati se, slovo jemati (mljem); -te, *m.* odpúščenec; -ung, *f.* odpúst; poslovitev *f.*

Beurtheil=en, *v. a.* presóditi, pretresti, prevdáriti, na cedilo djati (dém) + presójati, pretrésati, prevdárjati ꝛc.; -ung, *f.* presod, presodba, presoja, pretres; =skraft, *f.* razsodnost.

Beute, *f.* dobič *f.*, grabež, plen, rop: -machen, pléniti, rópati: upléniti, ugrábiti.

Beutel, *m.* mošnja, mešič; (Mühl=) tresívnica, mikulja; -chen, *n.* mošnjica, mešiček; -meiſe, *f.* plázica, plášica; -n, *v.a.* tresti, meketati (kečem) mékiniti, májati: stresti, zmeketati, zmájati; (m. d. Kopfe) kímati, otrésati, májati: skímati, zmájati; -ſchneider, *m.* zmikávt, zmikavec; =in, *f.* zmikavtlja; -thier, *n.* vrečár, mošnjarica.

Bevölker=n, *v.a.* obljúditi, naljúditi, naséliti, z ljudmí napólniti + obljudovati, naseljevati; -t, *a.* ljudnat, obljuden, naseljen; -ung, *f.* naselitev; naselniki, prebivavci *pl.*, prebivavstvo, prebivalstvo.

Bevollmächtig=en, *v. a.* pooblastiti, oblást podeliti komu + pooblastovati, pooblaščevati, oblást podeljevati; -te, *m.* poobláščenec, pooblástenec, polnomočnik; *f.* poobláščenka; -ung, *f.* pooblastitev, poobláščenje, pooblastilo.

Bevor, *ad.* pred, popréd, prej, popréj; *c.* preden, predno, prej ko, pervo nego; -munden, *v. a.* varha komu postáviti + postávljati; -mundete, *m.* varovanec; *f.* varovanka.

Bevorſtehen, *v.a.* čákati, pričakovati; blížati se; -d, *a.* príhodnji, bližnji, bodóč.

Bevortheilen ſ. **Uebervortheilen.**

Bevorwort=en, *v. a.* zagovárjati, priporóčati: priporočiti; -ung, *f.* zagovor, priporočilo.

Bevorzugen, *v.a.* komu pred drúgimi na roko iti (grem), prednost komu dajati.

Bewach=en, *v.a.* várovati, pod stražo imeti (ám), čúvati, páziti, glédati, streči (strežem); -ſen, *a.* obrasen, poraščen; -*v.n.* obrasti, zarasti + obráščati, obrašcevati, obrástati; -ung, *f.* straža, varstvo, paznja.

Bewaffn=en, *v.a.* orózíti, oboróžiti, z orožjem oskerbeti + oroževati, z orožjem oskerbovati; -et, *a.* oborožen, v orožji; -ete, *m.* oboróženec,

orožnik; -ung, *f.* oboróženje; orožje.

Bewahr=anſtalt, *f.* varovávnica, oskerbovávnica; **-en**, *v.a.* várovati, čúvati, hrániti: obvárovati, ohrániti; (aufheben) shrániti + shranjevati; **Gott bewahre**, Bog obvari, Bog obvaruj, Bog prenesi, Bog ne daj; ei bewahre, nikár, nikakor ne.

Bewähr=en, ſich, *v.a.* izkázati se (kažem), skázati se, spríčati se, potêrditi se + izkazovati se, spričevati se, poterjevati se; **-t**, *a.* skušen, preskušen, poterjen; istinit, resničen; (echt) prav, pristen.

Bewahr=heiten, ſich, *v.r.* potêrditi se + poterjevati se; **-ung**, *f.* ohramba. varstvo, shramba.

Bewald=en, *v. a.* gozd zarediti + zaréjati; **-et**, *a.* gozdnat, lesnat.

Bewältigen, *v.a.* premoči (morem), zmágati, užúgati, podjati (dém), potláčiti, ukrotiti, zadušiti + premagovati, podévati ꝛc.

Bewand=ert, *a.* zveden, veden, znajden, vešč čemu, učen; **-t**, *a.* wie -, kak; ſo -, tak; **-tniß**, *n.* okoliščina, okolnost; damit hat es dieſes -, s to rečjó je taka.

Bewäſſer=n, *v.a.* napojiti, namočiti, zaliti (lijem), vodo napeljati (ljem) + napájati, namákati, zalívati; **-ungsgraben**, *m.* draga.

Beweg=en, *v. a.* ganiti, omájati, nagniti. ukreniti + nagibati (ljem); (verrücken) kretati: kreniti, premakniti + premikati; (zu etwas) nagniti, nakloniti + nagíbati (bljem); (v. Waſſer) májati. plúnkati; (d. Herz) giniti, omečiti *pf.*; ſich -, *v.r.* šétati, gibati se (bljem), sprehájati se. premikati se: ganiti se, premakniti se; **-grund**, *m.* nagib, nagibek, nagibljej, nagon. podžigljej; **-lich**, *a.* premakljiv, gibljív, gibóč, gibčen; (v. Feſt) prestopen; **=keit**, *f.* premakljivost, gibčnost; **-t**, *a.* ganjen, ginjen; **-ung**, *f.* gibanje, premikanje, krétanje, genutek; **in-ſein**, po koncu biti; **=lich**, *a.* neganljív, negibljív, nepremakljív. [**-t**, *a.* oženjen.

Beweib=en, *v. a.* ženiti: oženiti;

Beweinen, *v.a.* objókati, oplákati: objokovati, oplakovati, jókati se nad čim; **-swürdig**, *a.* joka vreden.

Beweis, *m.* dokáz, spričilo, spriček; **-führen**, dokazovati, spričevati; **-=a.** dokazni; **-bar**, *a.* dokazljív, spričljív; **-en**, *v.a.* dokázati (kažem), spríčati, izkázati, dospríčati, posvedóčiti + dokazovati, spričevati, svedóčiti; **-führer**, *m.* dokazovavec; **-grund**, *m.* dokazovalo, pričilo; **-kraft**, *f.* dokazna moč *f.*; **-mittel**, *n.* dokazovalo, dokazilo, spričilo; **-ſchrift**, *f.* dokazni spis; **-verfahren**, *n.* dokazno ravnanje.

Bewenden, *n.* ſ. Bewandtniß; **-v.** *a.* **-laſſen**, pustiti + puščati pri čem (kákoršno je).

Bewerb=en, ſich, *v.r.* iskati (iščem) česa, gnati se (ženem) za kaj, pogánjati se za kaj; (um ein Amt) prositi; **-er**, *m.* prosec, prosivec, prošník.

Bewerfen, *v.a.* ometati (mečem) + ometávati.

Bewerkſtelligen, *v.a.* storiti, učiniti, napráviti, narediti, izpeljati (ljem) + délati, činiti, naprávljati, naréjati, izpeljevati.

Bewillig=en, *v.a.* dovóliti, dopustiti, privóliti, pripustiti + dovoljevati, pripúščati ꝛc.; **-ung**, *f.* dovóljenje, dovolitev, dopuščenje, pripustek.

Bewillkomm=en, *v. a.* pozdráviti, blagosprijeti (sprimem) + pozdrávljati, blagosprijémati; **-ung**, *f.* pozdrav.

Bewirken, *v.a.* délati, činiti, naréjati, naklánjati, naprávljati: storiti, učiniti, narediti, nakloniti, napeljati (ljem).

Bewirt=en, *v.a.* gostovati, gostiti: pogostovati, pogostiti, počastiti; **-ſchaften**, *v.a.* gospodáriti, uprávljati, obdelovati; **-ung**, *f.* gostovanje, pogostovanje, gostitev.

Bewohn=bar, *a.* prebivalen, pripraven za stanovanje; **-en**, *v.a.* prebívati, stanovati, bívati, živeti v čem; **-er**, *m.* prebivavec, stanovavec, stanovnik; (d. Niederung) dolenec; (einer Berggeg.) gorenec, gorjanec, (der Stadt) meščán, mestján; (des Dorfes) vašán, vaščán, selán u.ſ.w.; **=in**, *f.* prebivavka, stanovavka.

Bewölk=en, ſich, *v. r.* oblákčiti se, mréniti se, temáčiti se: obleči se, omréniti se, otemneti; **-t**, *a.* oblačen, temen, temačen.

Bewunder=n, *v. a.* čúditi se čemu, občudovati, díviti se: začuditi se; **-ung**, *f.* čudenje, občudovanje; **-ns=wert**, *a.* čuden, čudovít.

Bewuſt, *a.* svest, veden, vedom; **-los**, *a.* nezaveden, brezzavesten, brez zavedi; **-loſigkeit**, *f.* nezávednost; **-ſein**, *n.* záved (*f.* u. *m.*) zavednost, svest *f.*, zavest *f.*: zum **-kommen**, zavédeti se (vém), prebríhtati se + zavédati se.

Bezahl=bar, *a.* plačljív; **-en**, *v.a.* pláčati, poplácati, plátiti + plačevati, poplačevati; *fig.* theuer **-**, skúpiti; **-er**, *m.* plačevavec, plačnik; **-ung**, *f.* plača, plačilo.

Bezähmen, *v.a.* krotiti: ukrotiti; ſich **-**, premágati se + premagovati se.

Bezauber=n, *v.a.* očárati, začárati, úrčiti; ureči, narediti komu + očarovati, zamíkati, naréjati; **-nd**, *a.* mikaven, čaraven, čaroven; **-t**, *a.* očaran, zamaknjen; **-ung**, *f.* zamik, zamáknjenje, zamíkanje.

Bezechen ſich ſ. **Betrinken ſich**.

Bezeichn=en, *v.a.* zaznámnjati, znamnjevati, zaznámiti, zaznamovati, označiti + zaznámljati, znamenováti; **-end**, *a.* zaznámen, znamnjevaven, znamenív; **-ung**, *f.* zaznamnjevanje, zaznamba, znamenovanje, známenje.

Bezeigen, *v.a.* pokázati (kažem), skázati + pokazovati, skazovati.

Bezeugen, *v.a.* spríčati, potèrditi, posvédočiti + spričevati ꝛc.

Bezieh=en, *v.a.* prevleči, prepeti (pnem) + prepénjati; (d. Haus) nastániti se, vdómiti se, vséliti se + nastanjevati, vseljevati se; (Waren) dobiti, prejeti (prejmem), + dobi-

vati, prejémati; ſich auf etwas –, nanášati se, ozírati se, cíkati; –end, *a.* nanašaven, oziraven, oziren: –ung, *f.* zadeva, zadevek; (Verhältnis) razmerje, razmera; (Rückſicht) ozir, pogled, ogled; in –, gledé na, kar se tiče; =sweiſe, *ad.* oziroma, ozirno, kolikor se tiče.

Bezirk, *m.* okraj, okrog, kotár, kanton; –s=, *a.* okrajni; –samt, *n.* okrajna gosposka; –shauptmann, *m.* okrajni glavár; –svorſteher, *m.* okrajni predstojnik.

Bezoar, *m.* bezoár.

Bezug, *m.* (Verhältnis) zadeva, zadevek, razméra, razmerje; (d. Beziehen) prejemba, prejemek, dobívanje; in –, gledé na-, z ozirom na-.

Bezüglich, *a.* dotičen, zadeven, oziren; –keit, *f.* dotičnost, ozirnost.

Bezugs=akten, *pl.* dotični spisi; –recht, *n.* pravica kaj dobívati.

Bezwecken ſ. **Beabſichtigen.**

Bezweifeln, *v. a.* dvomiti nad čim.

Bezwing=bar, *a.* premagljív, zmagljív; –en, *v. a.* premoči (morem), zmoči, zmágati, premágati, užúgati, ugnati (ženem), obládati + zmagovati ꝛc.; –er, *m.* zmagavec, premagavec; –ung, *f.* zmaga, premaga, oblada.

Bianco, belo, nepopísano; charta bianca, prazen popír.

Bibel, *f.* sveto pismo, biblija; –=, *a.* svetopísemski, bíblijski; –feſt, *a.* znajden v svetem pismu; –ſtelle, *f.* mesto iz sv. pisma; –überſetzung, *f.* prestava sv. pisma.

Biber, *m.* bober, daber; –=*a.* bobrov, dabrov; –geil, *n.* bóbrovina, dábrovina; –nell, *m.* bibernéljica.

Biblio=graf, *m.* knjigopisec, knjigoznanec; –grafie, *f.* knjigopisje, knjigoznanstvo; –thek, *f.* knjižnica, bukvárnica, knjigišče, bukvišče, biblioteka; –thekar, *m.* knjižničár.

Bibliſch, *a.* svetopisemski, biblijski.

Bieder, *a.* verl, pošten, praveden; –keit, *f.* verlost, poštenost, poštenje; –mann, *m.* poštenják, verl mož.

Bieg=en, *v. a.* upogniti, uganiti, nakloniti, prikloniti, nagniti + upogíbati, priklánjati, nagíbati (bljem); (d. Aſt) pripogniti, ušcbniti, priseči (sežem) + pripogibati, prisegati; (krumm–) kriviti, slóčiti: ukriviti, uslóčiti; (gram.) sklánjati; ſich –, *v. r.* šibiti se, kriviti se, –ſam, *a.* gibljív, gibek, gibčen, šibek, švibek, židek, vitek; (grammatik.) sklonljív, sklanjaven; =keit, *f.* gibčnost, šibkost ꝛc.; sklonljivost; –ung, *f.* pregíb, pregibek; (Krümmung) ovinek, zavoj; (gram.) sklanjatev, sklanjava, sklánjanje.

Bien=chen, *n.* bučélica, čbélica; –e, *f.* bučela, bčela, čbela; –en=, *a.* bučelni; =brut, *f.* bučelna zalega; =haus, *n.* bučelnjak, ulnjak, uljník; =königin, *f.* mática, máčica, kraljica; =korb, *m.* ul, košnica, bučélnica; =reich, *a.* bučelnat; =ſaug, *m.* mertva kopriva; =ſchwarm, *m.* roj; (erſter) pervinec, pervec; (zweiter) drugec, drujec; =ſchwärmer, *m.* bčelar; =ſtachel, *m.* želo, žalec; =ſtock, *m.*

ul, ulj, sod, panj; =zucht, *f.* bučelstvo, bčelarstvo, bčelarija, čbelarstvo; =züchter, *m.* bučelar, bčelar, čbelar: -ſein, bčeláriti; -lein ſ. Bienchen.

Bier, *n.* ol, pivo; (Stein-) koritnjak; -brauer, *m.* olár, pivovár, pivár; =ei, *f.* olaríja; -haus, *n.* olárnica, pivárnica; -krug, *m.* pivni verč; -ſchank, *m.* pivarnica, olárnica; točenje ola; -ſteuer, *f.* olnina, dávščina od piva; -zeche, *f.* zapitnina.

Bieſtmilch, *f.* molža, mlezva, mlezivo.

Bieten, *v.a.* dati + dajati (dajem), deliti, podájati; (anbiet.) ponúditi + ponújati.

Big-amie, *f.* dvoženstvo; -nonie, *f.* trobentnik; -ott, *a.* svetohlinski; =ismus, *m.* svetohlinstvo.

Bilance, **Bilanz**, *f.* pregled, pobotek, bilanca.

Bilch, *m.* polh; -falle, *f.* samosterla; -loch, *n.* pólšina.

Bild, *n.* podoba, obráz, podóbšina, slika, kip; (Geſtalt) podoba; (Gleichnis) prilika; -chen, podóbica, obrazek; -en, *v.a.* obráziti, podobiti, tvóriti, oblíčiti, izobráziti: upodobiti, podobo dati + izobraževati, upodobovati, upodábljati; (d. Geiſt) míkati, likati, obráziti, žlahtniti, brihtati, úriti, píliti: omíkati, izobráziti, požlahtniti, zbrihtati + izobraževati, požlahtnovati; (machen) délati: storiti, napráviti, narediti, osnovati (snujem) + naprávljati; -end, *a.* mikaven, obraževavaven; upodobovaven.

Bilder-bibel, *f.* sveto pismo s podóbami; -buch, *n.* bukve s podóbami; -deutung, *f.* podoboznanstvo; -dienſt, *m.* podobočastje; malikovavstvo, -gallerie, *f.* slikárnica; -handel, *m.* kupčija s podóbami; -rahmen, *m.* okvir, svaža; -reich, *a.* poln podob; -ſammlung, *f.* nabíra podób, nabira obrazov; -ſchrift, *f.* podobopisje; -ſtreit, *m.* prepír zastran podób; -ſtürmer, *m.* obrazoborec, razdiravec podób.

Bild-gießer, *m.* podobolijec, obrazolijec; -hauer, *m.* podobar, kipár, kipotvorec; =kunſt, *f.* podobarstvo, kiparstvo; -lich, *a.* obrazen, v obrazih, pripodoben, v podobah, v pripodobah, v prilikah; -ner, *m.* podobar, podobotvorec, obrazar; *fig.* likár, obraževavec; -nis, *n.* obráz, podoba, podóbšina, posnetek; -ſam ſ. Bildungsfähig; -ſäule, *f.* steber, pil, slop, štátua; -ſchnitzer, *m.* rezbar; -ſchön, *a.* prelép, sprelép, čudolép; -ung, *f.* obrazovanje, upodábljanje, stvárjenje; (d. Vereins) naprava; (Kultur) omika, olika, izobráženost, izobraževanje; =anſtalt, *f.* izobraževališče, učilišče; =ſähig, *a.* izobražljiv; -werk, *n.* podobje.

Bill, *f.* nasvet kake postave; -ard, *n.* biljár; =ſpiel, *n.* igra na biljár; =zimmer, *n.* biljárnica; -e, *f.* óblica; -et, *n.* listek, písemce.

Billig, *a.* primeren, zmeren. priličen, spodoben, pristojen; (v. Preis)

-oen; zméren, nizek, pravšen, v dober kup; -en, *v.a.* potèrditi, odóbriti, pohváliti + poterjevati, odobrovati, odobrávati; -erweiſe, *ad.* po pravici, kakor je prav; -feit, *f.* primernost, spodobnost; cenost, pravšnost, nizka cena, dober kup; -ung, *f.* poterditev, poterdba, pohvala, od brenje.

Billion, *f.* biljón, bilijón.

Bilſen=kraut, *n.* (Hyosciamus) zobnik, zobnjak, volčja jágoda; -=*a.* zóbnikov.

Bimsſtein, *m.* votlič, plovec, ploveči kamen.

Bind=e, *f.* obeza, preveza, povijača, ovijača; (Hals-) ovrátnica; (Muskel) sklep; (um d. Mitte) pas, pasica, pojas; -en, *v.a.* vézati (vežem), strinjati, pójiti: zvézati, privézati, sterniti, spójiti, skleniti + zvezovati, vezévati, sklépati; (alles) povézati + povezovati; (Kränze) plesti (pletem), viti (vijem): splesti, poviti + splétati, povíjati; ſich an etwas -, dèržati se česa (Im), ravnati se po čem; -er, *m.* vezáč, vezavec; -ereiſig, *n.* rogoz, rogožina; -erin, *f.* vezilja; -evokal, *m.* spona, vezoglasnik; -=wort, *n.* veznik; -ezeichen, *n.* vezáj; -faden, *m.* vervica, motvóz *f.*, motóz *f.*; -riegel, *m.* vez *f.*; -ung, *f.* vez *f.*; vezba, vezatev *f.*

Bingelkraut, *n.* govšec.

Binnen, *prp.* v, za; -handel, *m.* notranja kupčija, meddeželna kupčija; -land, *n.* notranja dežela; -meer, *n.* notranje morje, meddeželno morje.

Binom, *n.* dvočlen; -ial, *a.* dvočlén, dvočlenen.

Binſe, *f.* sit, loč *f.*, loček, bič; *coll.* sitje, ločje, bičje; -n, *a.* ločnat, ločkast, bičnat; -ndecke, *f.* štórija, rogozka; -ngeflecht, *n.* pletenina iz ločja.

Biograf, *m.* življenjepisec, životopisec; -ie, *f.* življenjepís, životopís; -iſch, *a.* življenjepisen, životopisen.

Birke, *f.* breza; *dim.* brézica; -n=, *a.* brezov; -nbaum ſ. Birke; -nholz, *n.* brézovina, brézovje; -nruthe, *f.* brézovka; -nſaft, *m.* brezovica, brezov sok.

Birk=häher, *m.* zelena vrana; -hahn, *m.* rúšovec, rúševec, škárjeveo; -henne, *f.* rúševka, škárjevka.

Birn, -e, *f.* hruška, gruška; *dim.* hrúškica, grúškica; -=, *a.* hrušćev, hruškov, grušev; -baum, *m.* hruška, gruška; =holz, *n.* hrúšćevina, grúškovina, hrušćev les; -moſt, *m.* hrúškovec, hrúšćevec; -motte, jábelčni molj; -ſchnitz, *m.* hruškov kerhelj, kloca.

Bis, *prp.* do; -jetzt, dosihmal, doslej, dosihdob; - wie weit, doklej, dokód; - *c.* dokler, dokler ne.

Biſam, *m.* mošćjak, pižmo, pižem, mošus; -=, *a.* mošćjakov; -thier, *n.* pižmovec, kabarga.

Bischen, *ad.* nekaj, nekóliko.

Biſchof, *m.* škof, vladika; -lich, -s=, *a.* škofov, škofovski, škofji; -amt, *n.* škofijstvo, vladištvo; -tum ſ. Bistum.

Bisher, *ad.* doslej, dosedaj, dosih-

mal, dosihdob, dozdaj; -ig, *a.* doslejen, doslénj, dozdánj, dosedánj.

Biſs, *m.* grižljej, grizljej, ugrižljej, vgrizec, ugrizek; (Schlangen-), pik; **-chen**, *n.* grižljej, griza, grižljáj, zalogáj, drobet, drobljej; (kleinſte Menge) cempér, troha; tróhica; ein Bischen, nekaj, nekóliko; **-en**, *m.* kos, košček, grižljej, zalogáj, založáj; cempér, cepér; **-ig**, *a.* ujedljív, vjeden, popadljív, šavsav; (v. Worten) zajedljív, zbadljív.

Biš-tum, *n.* škofija, škofovina, vladikovina; **-weilen**, *ad.* včasi, včasih, časi, časih.

Bitt-e, *f.* prošnja, prosba, prositev: **-thun**, zaprositi, poprositi, zamoliti se komu; **-en**, *v.a.* prosíti, prošévati: poprositi, zaprositi, zamoliti; zu Gaſte-, povábiti + povabljevati; (oft, dringend-) moledovati, tíščati (im); **-en**, *n.* prositev, prošnja; **-er**, *m.* prosivec, prosec, prošník, moledovavec.

Bitter, *a.* grenek, grenkoben, gorjúp, gorek, žarek, žolhek, terpek; *fig.* britek, hud; **-böſe**, *a.* zloben, razkačen; **-keit**, *f.* grenkota, grenkoba, grenčina, grenkost, žarkost, terpkóst ic.; **-lich**, *a.* grenkoben, grenkoten, zagrenel; *ad.* silno, rámeno; **-ſalz**, *n.* grenka sol, angleška sol; **-ſtoff**, *m.* grenec, grenčec; **-waſſer**, *n.* grenčica.

Bitt-fahrt, *f.* božji pot, božja pot; **-gang**, *m.* obhod, procésija; **-lich**, *a.* priprosen; *ad.* s prošnjo; **-ſchrift**, *f.* prošnje pismo, pismena prošnja, prosilni spis; **-ſteller**, *m.* prosivec, prosec, prositelj, prošnik; **-in**, *f.* prosivka, prošnica; **-weiſe**, *ad.* prosé, s prošnjo.

Bivouaquieren, *v.a.* nočiti, prenočevati pod milim nebom: prenočiti pod milim nebom.

Bizarr, *a.* čuden, silnočuden.

Blach-feld, *n.* plan *f.*, planišče; ravnica, raven *f.*; **-froſt**, *m.* golomraz, golomrazica.

Bläh-en, *v. a.* napíhniti, napeti (pnem) + napihovati, napénjati; **ſich -**, *v.r.* kèrčiti se, kèršiti se, prevzetovati, bótiti se, napihovati se; **-end**, *a.* napenjav, napihovaven; **-hals**, *m.* debeli vrat; **-ung**, *f.* napihovanje, napénjanje: **-en**, *pl.* vetri, vétrovi.

Blank, *a.* svetel, svitel; (bloß) gol, nag; (geldlos) suh, prazen; **-ett**, *n.* prazni list.

Blaſ-e, *f.* mehúr, mehír, mozólj, prišč, púhlica, spuhlina, berbunek, bunka; *dim.* mehurec, mehurček, mozolič, mozoljček; **-ebalg**, *m.* meh, pihavnik; **-ehorn**, *n.* trobilo, rog; **-en**, *v.a.* píhati. (pišem): píhniti; (v. Winde) pihati, hlideti, briti (brijem), frúliti; (am Horn) tróbiti; (auf der Flöte) piskati, svírati; **-förmig**, *a.* mehurjast, mehurčkast, mozoljast; **-pflaſter**, *n.* mehurnik; **-wurm**, *m.* mehurnjak; **-ſtrauch**, *m.* mehurka; **-tang**, *m.* mehúrjasta haluga, morski mah; **-ig**, *a.* mehurnat, mozolnat; **-inſtrument**, *n.* trobilo, piskalo; **-ofen**, *m.* talívnica.

Blaſs, *a.* bled, bledoven, obleden;

–werden, bledeti: obledeti, prebledeti †oblédati, obledévati.

Bläſſ=e, *f.* bledoba, bledost, bledica (b. Pferd.) lisa, liša; –haben**d**, lisast, brezast.

Blaſs=huhn, *n.* pandirek; –wangig, *a.* bledoličen, bledolic.

Blatt, *n.* list, pero (g. peresa), lepen; *coll.* listje, pérje, lepenje; (Papier) list; –ähnlich, *a.* listast.

Blättchen, *n.* listek, listič, perce, peresce.

Blatter, *f.* mozólj, mozól, mehúr, bunka, spuhlina, spúhlica; (Blattern) osépnice, kozo *pl.*; Blattern habend, kozičav, osépničav.

Blätter=ig, *a.* listnat, listen, listovен, pernat, lepenjat; –los, *a.* gol, brezlisten; –pilz, *m.* pečenka, kakmak.

Blätter=n, *v. a.* prebírati, prevrávčati liste; –ſchwamm, *m.* platníčarica.

Blatter=narbe, *a.* pika, jámica; –narbig, *a.* pikast, kozičav, osépničav.

Blatt=fläche, *f.* listna plošča; –förmig, *a.* listast; –gold, *n.* zlata pena; –käfer, *m.* božja krávica; –keimer, *m.* dvojnolopátičnica; –laus, *f.* mešíca, listna uš, tekút *f.*; –los, *a.* brezlisten; –reich, *a.* listnat, listovit, pernat; –ſcheide, *f.* tulec, listna nožnica; –ſeite, *f.* stran *f.*, plat *f.*; –ſilber, *n.* sréberna pena; –ſtiel, *m*, pecelj, recelj, petelj, petljika; –wechſelnd, *a.* zimogól.

Blau, *a.* móder, plav, sinj; (himelbl.) višnjev, višnjel; (meerbl.) sinj; –äugig, *a.* modroók, plavoók.

Bläu=e, *f.* modrina, sinjina, višnjelost; –el, *m.* tolkáč, tolkača; (Waſchbl.) peračа, trepka; –en, *v. a.* tolči, biti (bijem), trépkati, nabíjati, céhtati.

Blau=en, *v. n.* modriti se, višnjelo prihájati; –holz, *n.* višnjeva prožiljka; –kehlchen, *n.* višnjeva táščica.

Bläulich, *a.* višnjelkast, zamodrél, sinkljat.

Blau=ſäure, *f*, pruska kislina; –ſpecht, *m.* berglez, bergles; –ſtein, *m.* višnjelec.

Blech, *n.* plošča, ploščevina, pleh, plehovina; –ern, *a.* ploščnat, plehnat; –ware, *f.* ploščevina, plehovina.

Blecken, *v. a.* rézati se (ím). zobé kázati (kažem).

Blei, *n.* svinec, olov, olovo; –=, *a.* svinčén, svinčen; –ader, *f.* svinčena žila; –auflöſung, *f.* svinčena raztoplina, svinčena razpuščava.

Bleib=en, *v. a.* ostati (ostánem) † ostájati; ſtehen–, obstati † obstájati; ſtecken–, obtičati (ím) *pf.*; liegen–, obležati (ím) *pf.*; –laſſen, pustiti † púščati; im Kriege –, pasti (padem); bleibe geſund, zdrav ostani; bleibe ſtehen, stoj, postój; ſitzen–, obsedeti; (bei etw.–) držati (ím) se česa; übrig–, prebiti (bóm) *pf.*; –en, *n.* ostanek, ostaja; –end, stanoviten, stanoten, stalen, terpéč, terpežen,

Bleibergwerk, *n.* svinčena ruda, svinčén rudnik.

Bleich, *a.* bled, obleden. obledél; -werden, bledeti: obledeti + obledévati; -e, *f.* bledoba. bledost. bledota; (Leinwand-) beležˇ, belilo; (Bleichplatz) belišče, belez, beležˇ; -en, *v. a.* béliti: ubéliti; - *v.n.* bledeti: obledeti, obledévati; (v. d. Leinw.) béliti se: ubéliti se; -platz *s.* Bleiche; -sucht, *f.* bledica, blednica: -habend, -süchtig, bledičen.

Blei-ern, *a.* svinčén, svinčen; -erz, *n.* svinčena ruda; -farbig, *a.* svinčenast. svinčenobarven; -frischofen, *m.* pretapljávnica svinčene rude; -gelb, *n.* svinčena rumenica; -gießer, *m.* svinčár; =ei, *f.* svinčárnica; -glanz, *m.* svinčni leščenec; -glätte, *f.* svinčena gladkina; -haltig, *a.* svinčen, svinčnat, svinčenat; -hütte, *f.* topívnica za svinec; -icht, *a.* svinčnast, svinčenast; -kugel, *f.* svinčnica, svinčenka, svinčena krógljica; -schnur, *f.* svinčna vervica; -stift, *m.* svinčnik, pisnik, -ware, *f.* svinčena roba, svinčenina; -weiß, *n.* svinčena belica, svinčna beloba; -zucker, *m.* svinčni sladkor.

Blend-e, *f.* prikrov; senčilo; -en, *v. a.* slepiti: oslepiti; *fig.* slepáriti, sleparíti, slepiti; (v. d. Sonne) bliščí se mi, pogled mi jemlje; -end, *a.* bliščív, blišív; *fig.* slepiven; -hell, *a.* bliščéč; -laterne, *f.* slepica, tatica; -ung, *f.* oslepljenje; bliščoba; -werk, *n.* slepotija, sleparija, sleparstvo, mama.

Bleff-ieren, *v. a.* rániti, vráziti; -ur, *f.* zágraba, vraza.

Blick, *m.* pogled, ozir; (Schimmer) lesk, sij, bliščˇ; -e wechseln, spoglédati se + spogledovati se; den - senken, očí pobésiti + pobéšati; -en, *v. a.* glédati: poglédati, ozreti se + pogledovati, ozírati se; (schimmern) bliščati (im). lesketati (kečem), sijati, bliskati: zabliščati. zablísniti, posijati + posévati, posivati; sich - lassen, pokázati se (kažem) + pokazovati se; -feuer, *n.* dernice *pl.*

Blind, *a.* slep, slepoten; (v. Glas) temen; - machen, slepiti: oslepiti; -werden, oslepeti, oslépniti, ob očí priti (pridem) *pf.*; -er Lärm, prazen hrup; - laden, brez krogljic nabiti (bijem) + nabíjati; -e, *m.* slepec; *f.* slepica; -ekuh, *f.* kotinalica, slepa miš; -spielen, katínati, kotinati, slepo miš igrati; -geboren, *a.* sleporojen; -heit, *f.* slepota, slepóst; -lings, *ad.* slepo, tje v en dan, mežé; -rebe, *f.* ključ; -schleiche, *f.* slepír, slepič, slepec, slepovož; -schuss, *m.* slep strel, prazni strel.

Blinken, *v. n.* lesketati (ám und ečem), bliščati se (im), migljati, igrati, plamikati, prelivati se; -d, *a.* bliščéč, svítel.

Blinz-eln, *v. n.* mežíkati, mežúrkati, mežgetati (gečem), megetati (ám u. ečem), trépati (pljem): zamežíkati, zamežúrkati &c.; -elnd, *a.* mežíkav, mežurkav, mižav; -ler, *m.* mežíkavec, mižec, mežavec.

Blitz, *m.* blisk, molnja; (Blitzstral)

strela; wie der-, kakor blisk, po bliskovo; -ableiter, *m.* strelovód, strelni potezáč; -eseile, mit -, bliskoma, kakor blisk, zabernišč; -en, *v.n.* bliskati, bliskati se, migati (mižem), blisketati (ám u. ečem), bovskati: zablisniti, zabliskati; -ſchnell, *a.* nagel kakor blisk; -ſtral, *m.* strela, gromska strela.

Bloc, en bloc. ſ. Bauſch und Bogen.

Block, *m.* panj, klada, belvan, porungelj, terkelj, bruno; (Haublock) tnalo, natan; (Eis-) skril *f.*; (Säge-) kerlj, hlod; -abe, *f.* zapertija, zapertje, zajetje, oblega; -haus, *n.* strélnica, čardak; -iren, *v.a.* zapreti, obleči (ležem) + zapírati, oblégati.

Blöd=e, *a.* slaboumen, bedast, glumpast, topogláv, kesnogláv; (furchtſam) bojéč, plah, plašljiv; (v. Augen) slab, slaboten; -igkeit, *f.* slaboumnost, bedaštvo, topoglavost; plahota, plašljivost; slabota; -ſichtig, *a.* berljav, slaboviden, mižav; =e, *m.* berljavec, slabovidec, mižec; *f.* berljavka; =keit, *f.* berljavost, slabovidnost, mižavost; -ſinn, *m.* slaboumje, slaboumnost, topoglavost, bedačija, bedost; =ig, *a.* slaboumen, norogláv, topogláv, bedast, bebast.

Blöken, *v.n.* beketati (ám u. ečem), bléjati; (v. Ziegen) meketati (ám u. ečem): -d ankommen, pribeketati, primeketati *pf.*; -*n.* beket, beketanje; meket, meketanje.

Blond, *a.* belolás, belkast, rumenolás, zlatolás, plavkast; -e, *m.* belolasec, rumenolasec; *f.* belolaska, rumenolaska; -harig ſ. Blond.

Bloß, *a.* nag, gol, odkrit; (v. d. Füß.) bos, sezút, bosonóg; (v. Haupte) razoglav, gologlav; (v. Händen) golorók; (v. Halſe) golovrat; (allein) sám, zgol, samoedín; - *ad.* samo, le, zgolj, edino: -ſtellen, sramotiti + osramotiti; Blöße, *f.* nagota, nagec, golota, golost; (baumleer) golićava, goljava, golina; (Armut) siroščija, siromašćija; -füßig ſ. Bloß; -köpfig ſ. Bloß; -ſtellung, *f.* sramotitev, odkrívanje slabosti kacega človeka.

Blüh=en, *v. a.* cvesti (cvetem), cveteti, cvétati, cvetévati, precvétati, precvítati, precvetovati; -end, *a.* cvetóč, cvetéč, v cvetu, cvetel.

Blümchen, *n.* cvetíčica, cvetlíčica, cvétka, rózica.

Blum=e, *f.* cvetica, cvetlica, cvét, roža; *coll.* cvetje, cvetinje; -en=, *a.* cvetični, cvetlični, cvetni; -enausſtellung, *f.* razstava cvetlic; -enbau, *m.* cvetličarstvo; -enbeet, *n.* greda, gredica, cvetišče; -enblatt, *n.* cvetni listek; -engarten, *m.* cvetnjak, cvetlišnjak, cvetinjak; -engärtner, *m.* cvetičar, cvetličar; -göttin, *f.* Cvetena; -enkelch, *m.* cvetna čaša, rapólica; -enknospe, *f.* popek; -enkohl, *m.* cvetno zelje, cvetni vihrovt; -enkorb, *m.* jerbašček; -enkranz, *m.* venec; -enkrone, *f.* venčič, cvetna krona; -enlese, *f.* cvetnik, cvetnják, cvetobér; -enliebhaber, *m.* cvetoljúb.

Blumen=reich, *a.* cvetnat, rožnat;

-ſcheide, *f.* cvetna nožnica; -ſprache, *f.* govorica po cvetlicah; -ſtaub, *m.* cvetni prah; -ſtrauß, *m.* kita, kitica, šop, šopek; -topf, *m.* cvetnjak, lonec za cvetlice; -zeit, *f.* cvetje.

Blum=icht, *a.* cvetast, rožast; **-ig**, *a.* cveten, cvetnat, rožen, rožnat.

Blümlein ſ. **Blümchen.**

Blut, *n.* kri (g. kervi), kerv *f.*; (Abſtamm.) rod, koleno; **-=**, *a.* kervni; **-ader**, *f.* kervnica, odvódnica; **-arm**, *a.* malokerven; **-auswurf**, *m.* kerváv herkelj; **-bad**, *n.* kervoprelitje, klanje; **-befleckt**, *a.* okervavljen, kerváv; **-brechen**, *n.* bljuvanje kerví, brúhanje kerví: **-haben**, kri brúhati, kri bljuvati (bljujem); **-durſt**, *m.* kervoločnost, kervološtvo, kervoželjnost, trinoštvo; **-dürſtig**, *a.* kervoločen, kervoželjen, kervožejen; **-eiter**, *f.* sokrovica; **-egel**, *m.* pijavica, pijavka, kervopija; **-en**, *v. n.* kervaveti, ich *blute*, kri mi teče; (v. Herzen) pókati.

Blüt=e, *f.* cvet; *dim.* cvetek; *coll.* cvetje, cvetovje; *dim.* cvétjiče; **-en=**, *a.* cvetni; **-enarm**, *a.* brezcveten, malocveten; **-enkätzchen**, *n.* kozulja; **-enkelch** ſ. **Blumenkelch**; **-enreich**, *a.* cvetnat, cveten; **-enſtändig**, *a.* nadcveten; **-enſtaub** ſ. **Blumenſtaub**; **-ezeit**, *f.* čas cvetja; čas cvetečih let.

Blut=fink, *m.* kalín, popkar; **-fleck**, *m.* kerváv madež; **-fluß**, *m.* kervavica, kervotók, tekoča kri; **-flüſſig**, *a.* kervotóčen; **-fremd**, *a.* celó neznán; **-gefäß**, *n.* kervna cév *f.*, kervna soda; **-geld**, *n.* kervnina, kervarina, kervávi denár; **-gericht**, *n.* zaglavna sodba, kervava sodba; **-gerüſt**, *n.* smertni oder; **-gierig**, *a.* kervoželjen; **-harnen**, *n.* kervomók, kervomoča, kervavo scanje; **-hochzeit**, *f.* kervava svatba; **-huſten**, *n.* hèrkanje kervi, bljuvanje kervi.

Blut=ig, *a.* kerváv, okervavljen, s kervjó oblít: **-machen**, kervaviti: o-kervaviti; **-jung**, *a.* mlad kakor kaplja, mlad ko cvet; **-laſſen**, *n.* púščanje, púščanje kervi; **-los**, *a.* brezkerven, brezkervnat; **-loſigkeit**, *f.* brezkervnost; **-mahl**, *n.* podpluta kri; **-mangel**, *m.* pománjkanje kervi; **-rache**, *f.* kervno maščevanje, kervna osveta; **-reich**, *a.* kerven, kervnat; **-reinigend**, *a.* kervočistiven; **-roth**, *a.* rudéč kakor kri; **-rünſtig**, *a.* kervavéč; **-ſauer**, *a.* prebritek; **-ſauger**, *m.* kervolók, kervopija; **-ſchande**, *f.* kervosramnost; **-ſchänder**, *f.* kervosramnik; **=in**, *f.* kervosrámnica; **=iſch**, *a.* kervosramen; **-ſchlag**, *m.* kervni mertud; **-ſchuld**, *f.* kri *f.*; umor, uboj; **-ſchwamm**, *m.* gluta; **-ſchweiß**, *m.* kervavi pot, kervave srage *pl.*

Blut=s freund, *m.* roják, sorodnik, sorodovinec; **=in**, *f.* rojákinja, soródnica; **=ſchaft**, *f.* sorodstvo, sorodovinstvo, rod po kervi; sorodovina; **-ſpeien**, *n.* pljuvanje kervi; **-ſtätte**, *f.* morišče; **-ſtillend**, *a.* kri ustavljajóč; **-ſturz**, *m.* kervotók, kervolíj; **-verwandt**, *a.* soroden, sroden; **=er**, ſ. Blutsfreund; **-umlauf**, *m.* kervni obték, kervoték; **-ung**, *f.* kervavitev;

-vergießen, *n.* prelívanje kerví, ker-voprelitje; -verluſt, *m.* izguba kerví; -wenig, *ad.* celó malo, malo malo; -wurſt, *f.* kervava klobasa, kervavica; -zeuge, *m.* mučenik, mučenec; *f.* mučenica.

Bock, *m.* kozel, merkáč; (Reh-) sernják; (Sturm-) stenolóm, prebijáč; (Fehler) pogrešek, zgrešek, hiba, pomotek; (Kutſch-) sedalo; (d. Zimmerl.) kozača, koza; -=*a.* kozlov, kozlovski; -beinig, *a.* kozonóg; *fig.* termogláv, terdovrát.

Böckchen, *n.* kozle (g.-eta) kozlič, kozliček.

Bock-en, *v. n.* pèrskati se; (v. Schaf.) mèrkati se; -fell, *n.* kozlovina, kozlíčevina; -fleiſch, *n.* kozlina, kozlétina, kozlovo mesó; -käfer, *m.* kozliček; -s-, *a.* kozlov, kozlovski; kozji; -s-bart, *m.* kozja brada, travniška sončica; -sdorn, *m.* kustovnica; -shaar, *n.* kozja dlaka; -shorn, *n.* kozji rog; -ssprung, *m.* kozji skok.

Boden, *m.* tla *pl.* (g. tal) pod; (Erdb.) zemlja, zemljišče; (Grund u-) zemljišče, pozemnost, svet, grunt; (des Gefäßes) dno; (unter d. Dache) podstrešje, peter; -=*a.* spodnji; -art, *f.* versta zemlje; -brett, *n.* spodnja deska, spódnjica; -decke, *f.* strop; -erzeugniß, *n.* prirodek, prirodnina, pridelek; -fläche, *f.* pozemlje; -kammer, *f.* górnjica, zgornja izba; -kultur, *f.* obdelovanje zemlje; -kunde, *f.* zemljoznanstvo; -loch, *n.* lina; -los, *a.* brez dna; *fig.* neskončen, nezmeren; -ſatz, *m.* gošča, troska, grampa, usedlina; podmást *f.*; -ſchichte, *f.* plast *f.*, prekrepa; -zins, *m.* poverščina.

Bogen, *m.* obók, oblók, svod; (Schießb.) lok, samostra; (Fiedelb.) ločec, locen, locenj; (Zirkelb.) obód; (Regenb.) mávrica, božji stol; (Papier) pola, listan; in Bauſch und-, po verhu, poprék; -decke, *f.* svod; strop; -fenſter, *n.* obókano okno; -förmig, *a.* obočen, obločen, obokast; (konkav) slok, sločen, slokast; -gang, *m.* obókana shodnica; -größe, *f.* velikost pole; -macher, *m.* lokár; -ſchütze, *f.* lokostrelec, strelec z lokom; -ſehne, *f.* tetív *f.*, tetiva; -weiſe, *ad.* list za listom; -zahl, *f.* število pol; -zirkel, *m.* šestilo.

Bogig, *a.* obločen, obokast.

Bohle, *f.* platnica, pódnica, spódnjica.

Bohn-e, *f.* bob, fižól; *dim.* bobek; -en-, *a.* bobov; -enacker, *m.* bobišče, bobovišče; -enförmig, *a.* bobast; -enbaum, *m.* bóbovec; -enhülſe, *f.* bobov strok; *coll.* bobovo stročje; -enſtroh, *n.* bobova slama, bobovica.

Bohr-en, *v. a.* vèrtati: zvèrtati, izvèrtati; d. Schiff in d. Grund-, ládijo potopiti, ládijo v morje pogrezniti; -er, *m.* sveder, nabozec, nabojez; (Nagelb.) žrébeljnik; (Rechenb.) grábeljnik; *dim.* svedere, svedrec, svéderček; (d. Mann) vertavec, vertáč; -mehl, *n.* vertanina, izvertki *pl.*; -ſchmid, *m.* svedrár; -werkzeug, *n.* vertalo, vertavnik; -wurm, *m.* kukec.

Boiſalz, ſ. Meerſalz.

Bojar, *m.* bojár; -en=, *a.* bojarski.

Boll=e, *f.* čebúlica, čebúlnica; glavica; -werk, *n.* zajezje, kašča; (Feſtungs=) ostrog. ogradje, gradišče, gradbe *pl.*

Bolz=en, *m.* pušica, strelica; (Keil) zagozda, zagvozda, klin.

Bologneſerhündchen, *n.* bolonješki psiček, levček.

Bombard=e, *f.* bombarda, lombarda; -ement, *n.* bombardovanje; -ier, *m.* bombardár; =en, *v. a.* bombardovati, bombardírati, lombarde metati (mečem); =käfer, *m.* bombardarec.

Bombaſt, *m.* napetost, preobilnost, nadutost, skrotovičnost; -iſch, *a.* napet, skrotovičen, nadút.

Bomb=e, *f.* bomba, razpokača; -enfeſt, *a.* neprebiten.

Bon=bon, *m.* sladíca, cúkerček; -mot, *f.* Witzwort; -vivant, *m.* lahkoživec, dobroživec.

Boot, *n.* čoln, čeln, ládjica; *dim.* čolnič, čolnič ek; -smann, *m.* čolnár.

Borax, *m.* boraks, boras.

Bord, *m.* bok, kraj, ostenek; (Ufer) brod, breg, kraj; an- gehen, v ládijo iti (grem); über- werfen, iz ládije vreči (veržem); -ell, *n.* kurbišče; -ieren, *v. a.* oprémiti, obšívati *pf.*; -ierung, *f.* opremek, obšív.

Bore=aliſch, *a.* severn; -as, *m.* séver.

Borg, *m.* posoda, počák; auf- geben, úpati, na up dati, na počák dati + dajati; auf- nehmen, na posodo vzeti (vzamem), na úp vzeti, na počák vzeti + jemati (mljem); auf- verkaufen, na počák oder na brado prodati + prodájati; -en, *v. a.* (auf Kredit nehmen) na počák oder na úpanje vzeti, izposóditi si + jemati, izposojevati; (auf Kredit geben) úpati, posóditi, na počák dati + dajati; -er, *m.* posojivec, upnik, upodajnik.

Bork=e, *f.* skorja, lub, lubád *f.*; *coll.* lubje; -enkäfer, *m.* grízlica, kukec, kulba.

Born, *m.* vír, vrelec, studenec, zdenec; -iert, *a.* zabít, glumpast, slaboglav, slaboumen; =heit, *f.* slaboumnost ɔc.

Borsdorferapfel, *m.* mišansko jábelko, mišanec, mišáncigar.

Börſe, *f.* borsa, burza; (Geldbeut.) mošnja; -n=, *a.* borsni.

Borſt, *m.* poč *f.*, poklina, razpoklina, rega, regljej; -e, *f.* ščetina; *dim.* ščetínica; (Spitze) bodek, bodec, igla, špica; (am Schuſterdraht) rašpa; -en, ſich, *v. r.* ščetíniti se, šéršiti se, jéžiti se; -enartig, -förmig, *a.* ščetinast; -enhaar, *n.* serst *f.* -thier, *n.* ščetinka, ščetinec; -envieh, *n.* kermetina, prasci *pl.*; -ig, *a.* ščetinat.

Borte, *f.* prema, špera, porta.

Bösartig, *a.* hudoben, zloben, zločest, zel, nápačen, malopriden, hudomušen; (v. Kranth.) hud, nevaren; -keit, *f.* hudobnost, zlobnost, malopridnost.

Böſchung, *f.* položnost, poševnost, sklonitost, plazina, robína.

Böſ=e, *a.* hud, hudoben, zel, zloben, zločest; (zornig) serdít, ljut, nataknjen; -es thun, hudodéliti, hudobovati, hudobávljati; -e machen, pohúj-

šati, spríditi; razserditi, razkáčiti *pf.*; -e werden, pohujšati se, spriditi se, razserditi se; (v. Beiſpiel) slab; -e, *m.* hudobec, hudír, vrag, zlomek, zlodej; -ewicht, *m.* hudobnež, hudodelnik, hudodelec, zločín, zločinec, hudoba od človeka; du biſt ein-, hudoba iz tebe gleda oder cvete.

Bos-haft, *a.* neporeden, poreden, hudovoljen; náposten, napostljív; =igkeit, *f.* neporednost, hudovoljnost, napost *f.*; =e, *m.* hudovoljec, neporednež, nápostnik; *f.* neporédnica, hudóbnica, nápostnica; -heit, *f.* zloba, hudobija, zlobnost, hudobnost, zlost *f.*

Böswillig, *a.* zlovoljen, hudovoljen, zloben; -keit, *f.* zlovoljnost, zlobnost ꝛc.

Botan-ik, *f.* rastlinstvo, rastlinoznanstvo, botánika; =er, *m.* rastlinoznanec, rastlinoslovec, zeliščar; -iſch, *a.* rastlinski, rastlinoznanski, rastlinosloven, botáničen; -iſiren, *v. a.* rastlináriti, zeliščáriti, zelišča nabírati.

Bot-e, *m.* posel, sel; -en-, *a.* poslanski, póselski; -engang, *m.* hoja poslancga človeka; -weſen, *n.* poslanstvo, póselstvo; -mäßigkeit, *f.* gospostvo, moč *f.*, oblást *f.*; -ſchaft, *m.* poročilo, sporočilo, selstvo, glas, naznanilo, vest *f.*; =er, *m.* poslanec, poročnik.

Böttcher, *m.* bednár, bečvár; -=*a.* bednarski; -ſchlägel, *m.* bat, bet.

Bottich, *m.* kad *f.* bedenj, bedno, bečev *f.*, bečva, čeber *f.* banja.

Bouquet, *n.* šopek, kítica.

Bout-eille, *f.* sklenica, steklenica, butelja; -ique, ſ. Bude.

Brach, *ad.* v prahi; neobdélano; -acker, *m.* praha, órnica; -e, *f.* praha, prašna órnica; (unbebaut. Feg.) puščina; -en, *v. a.* prašiti, praho orati (orjem); -käfer, *m.* prosnica; -land, *n.* ledina; -monat, *m.* rožnik, kresnik, junij; -ſe, *f.* gologlavka.

Bramine, *m.* bramín, bramánec.

Brämſe, ſ. Bremſe.

Brand, *m.* gorenje, paljenje; (Feuersbr.) požár, pogór, ogenj, požíg; in -gerathen, užgati se (žgèm), vneti se (vnamem) + užígati se, vnémati se; in -ſetzen, zažgati, zapáliti + zažígati; (am Getraide) snet; (an Reben) palež, ožíg; (angebrannt. Stück) ogorek, glavnja; (v. Ziegel) žganje; (v. Kalkes) kúhanje; (Hitze) vročina, žgalina, pripeka; (Branntwunde) opeklina, speklina; (Krankh.) prisád; -=*a.* požarni; -eiſen, *n.* vžigalo; -en, *v. n.* búrkati, vreti, plúskati, kipeti; -er, *m.* zažigavna ládija, zažigavka; (Zünder) zažigáč; -fleckeu, *m.* spečenina, žgaja, osmeleda; -geruch, *m.* pal, smod, žgavina; -horn, *m.* volek; -icht, *a.* prismojen; -ig, *a.* (v. Gewächſ.) snetiv, snetjav, snetljív; (v. Bäumen) pirav, peréč, rakov; -leger, *m.* zažigavec, požigavec; =in, *f.* zažigavka, požigavka; -ung, *f.* zažíg, požíg.

Brand-mahl, *n.* žgaja, prežganica, vžgano známenje; =en, -marken, *v. a.* vžgati (žgèm) + vžígati; *fig.* sra-

motiti; -mauer, *f.* paž, požarni zid; -nerl, *n.* pogorelec, pogorelček, černjevka; -opfer, *n.* žgalina, žgávščina, žgano darilo; -ordnung, požarni red, gasilni red; -ſchaden, *m.* škoda po požaru; =verſicherungsanſtalt, *f.* zavarovávnica proti požarni škodi; -ſchatzen, *v. a.* paležino oder požigávščino naložiti + nalágati; -ſchatzung, *f.* požigávščina, paležina, kontribucija; -ſohle, *f.* notranji podplat; -ſtätte, *f.* pogorišče, pogorélišče; -ſtifter, *m.* požigavec, zažigavec; -ſtiftung, *f.* požíg, požíganje, zažíg; -ung, *f.* bibavica, morsko slapovje, kipenje morskih valov; -verſicherung, *f.* zavarovanje proti ognju; =sanſtalt, *f.* zavarovávnica proti ognju; -wache, *f.* požarna straža; -zeichen, ſ. Brandmahl; -zeugnis, *n.* pogorelski list.

Branntwein, *m.* žganje, žganjica, rakija, vodka: -brennen, žganje kúhati, žgati (žgèm); -brenner, *m.* žganjar; =ei, *f.* žganjarija; (Ort) žganjárnica; -ſchank, *m.* žganjarija; -trinker, *m.* žganjepivec, žganjar.

Braſilienholz, *n.* bražílika, brazílika, prežílika, pražiljka.

Braten, *v. a.* peči: speči, opeči; *v. n.* peči se; - *m.* pečenka, pečenje, pečeno mesó; -wender, *m.* samopéč; (Perſon) obračavec.

Brat=ofen, *m.* peč *f.*; -pfanne, *f.* peklo, pecilo, pekla; -rübe, *f.* smojka; -ſpieß, *m.* raženj, raželj; -wurſt, *f.* mesena klobasa.

Brauch, *m.* potreba, potreboča; (Sitte) običáj, šega, navada; -bar, *a.* raben, rabljív, upotrebljív, koristen, hasnovít, pripraven za kaj; =keit, *f.* rabnost, rabljivost, koristnost; -en, *v. a.* rábiti, vžívati, upotrebovati, obráčati v kaj: porábiti, vžiti (žijem), upotrébiti, oberniti v kaj; (nöthig haben) potrebovati, trébati, treba biti (sem) komu česa, potreba biti, gréšati; (anwenden) oberniti + obráčati.

Brau=en, *v. a.* variti, kúhati: zváriti, skúhati; -er, *m.* olár, pivovár; =ei, *f.* olarija, pivarija; olarstvo, pivovarstvo; (Bräuhaus) olásnica, pivárnica, pivovárnica.

Braun, *a.* rujav, kostanjev, zagorel, ros, černomanjast: -machen, rujaviti: porujaviti; -werden, rujaveti: orujaveti; -*n.* rujavilo, rujavost; -äugig, *a.* rujavoók; -e, *m.* rujavec; (Pferd) kostánjevec; *f.* rujavka.

Bräune, *f.* rujavost, zagorelost; rujavina; (Krankheit) davica.

Brauneiſenſtein, *m.* želézovec, železnjak.

Bräunen, *v. a.* rujaviti, rumeniti; (v. d. Sonne) páliti, ožígati; ſich-, *v. r.* rujaveti, rumeneti, ogorévati; zóriti, zoreti, zrélitì.

Braun=erz, *n.* rujava ruda; -fuchs, *m.* rujava lisica; (Pferd) kostánjevec, rujavček; -kelchen, *n.* prusnik; -kohle, *f.* rujavi premóg.

Bräunlich, *a.* rujavkast, rujavkljat, ros; ogorél.

Braun=ſchecke, *m.* dimec, dimast

konj, pegaž; -ſpath, *m.* klekec, dolomec; -ſtein, *m.* magnézija, mangan.

Braus, *m.* hrup, dir in dej, direndèj; -ekopf, *m.* rohne, bulte; -en, *v. n.* hrumeti, búčati (im), šumeti, veršeti, túliti; (gähren) vreti, kipeti, gomezeti, péniti se; -en, *n.* hrup, hrušč, šum; -epulver, *m.* gomezeči prah.

Braut, *f.* nevesta, novica, zaróčnica; -= *a.* nevestni; -beſchau, *f.* ogledi *pl.*; -führer, *m.* drúg, družbanj, dever: -ſein, drugovati; =in, *f.* družica, druga.

Bräutigam, *m.* ženin, ženih, novic, mladoženja; -= *a.* žéninov.

Braut=jungfer, *f.* družica, rjúšnica; -kind, *n.* nakolenče (g. -ta); -kranz, *m.* svátovski venec; -leute, *pl.* ženin in nevesta, zaróčenci, mladici; -lich, *a.* nevesten; -mahl, *n.* svatovanje, pir. ženitno gostovanje, ženitnina; -mutter, *f.* nevéstina mati, rjúšna; -ſchatz, *m.* dota; -ſchau, *f.* ogled, ogledi *pl.*; -vater, *m.* starašina; -werber, *m.* snubáč, snubók, prosec, oglednik; -werbung, *f.* snubitev, prositev, snúbljenje.

Brav, *a.* priden, verl, jak, dober; (tapfer) hraber, moški, pogumen; (rechtſchaff.) pošten, pravičen; -o, *int.* prav, dobro, izverstno; -our, *f.* pogumnost, hrabrost, moštvo.

Brech=bar, *a.* lomen, lomljív, kerhek, kerhljív; =keit, *f.* lomnost, lomljivost, kerhkost; -e, *f,* tèrlica; -eiſen, *n.* železni kol; -eln, ſ. Brechen; -elſtube, *f.* terílnica; -en, *v. a.* lomiti, lámati, kréhati, trúpiti: prelomiti, zlomiti, ubiti (bijem), strúpiti, prekréhniti; (Flachs) treti (tarem): otreti; (verletzen) prelomiti, prestópiti + prestopovati; (Blumen) tèrgati: utèrgati; (Bahn-) kèrčiti, klestiti, ráziti; den Stab über jemanden-, obsóditi koga + obsojevati; über's Knie-, presiliti se, pretégniti se *pf.*; -*v. n.* lomiti se, drobiti se, pókati: zlomíti se, razdrobiti, póčiti, razpókati se; das Herz bricht mir, serce mi poka; (herausbr.) predreti (derem), prelomiti + predirati; (v. Augen) stekleniti, ugášati, tema se komu dela; ſich-, *v. r.* ubíjati se, razbíjati se, lomiti se, plívkati; ſ. Erbrechen ſich; gebrochene Stimme, jecljajóč glas; gebrochene Augen, ugasle očí; gebrochenes Herz, poterto serce; -en, *n.* lomljenje, lomitev; trenje, teritev; -erin, *f.* terica, terilja.

Brech=haus, *n.* terílnica; -kraut, *n.* čmerika; -meißel, *m.* lomilo; -mittel, *n.* bljuvílo, bljevalo; -pulver, m. bljuvni prah; -punkt, *m.* lomišče; -ruhr, *f.* bljuvna griža, kólera; -ung, *f.* lomljenje, lomitev; -weide, *f.* kerhlika; -weinſtein, *m.* bljuvna sol; -wurz, *f.* bljuvni koren.

Brei, *m.* kaša; jagliči *pl.* pira.

Breit, *a.* širok, šir; ſich - machen, košatiti se, kèršiti se, razvirati se; -äſtig, *a.* košat, goščat; -beil, *n.* širočka, bradlja; -blätterig, *a.* širokolist, širokolisten; -brüſtig, *a.* širokopérs, širokopersen; -buſchig, *a.* košat, goščat; -e, *f.* širjava, širja, širo-

čina, širota; širokóst; -en, *v.a.* šíriti: razšíriti, razprostreti + razšírjati, razprostírati; -füßig, *a.* širokonóg, širokonožen; -mündig, *a.* širokoúst, širokousten, razusten; -ſchulterig, *a.* širokopléč, plečat.

Bremſ=e, *f.* obád, brencelj (g. -eljna); (mech.) zavórnica, berzda; -en, *v.a.* (v. Pferd) v kljupo djati (denem) + dévati; (Rad) zavreti + zavírati, prideržévati.

Brenn=bar, *a.* gorljív, zgorljív, paljív, vnemljív, žgalen; =keit, *f.* gorljivost, vnemljivost itd.; -eiſen, *n.* žigalo; kodrilo, kodercilo; -en, *v.a.* žgati (žgèm), páliti; (Kaffee) vadíti; *v.n.* goreti, žareti; (beißen) ščemeti, žereti, skeleti, peči, ščípati (pljem); (v. d. Sonne) peči, pripékati, prigrévati; (ſchwach=) berleti, merlíhati, merleti; (mit Flamme) plameniti; -en, *n.* gorečica, zgaga, žeravica, rizavica; -end, *a.* pekóč, goréč, gorel; žgéč, skeléč, ščeméč; -erei, *f.* žgávnica ſ. Branntwein-, -haus, *n.* žgávnica, palívnica; -holz, *n.* derva *pl.*; -hütte, *f.* pečnica; -material, *n.* gorivo, palivo, kurjava; -neſſel, *f.* kropiva, kopriva; *dim.* kropívica; -punkt, *m.* ognjišče, pališče; -ſpiegel, *m.* užigavno steklo, užigávnik, zažigavnik; -ſtoff, ſ. Brennmaterial; -zunder, *m.* netilo.

Brenzeln, *v.n.* smodeti, po smodu dišati (ím).

Breſche, *f.* predór, verzel *f.*, prestrel; -ſchießen, zid prestreliti *pf.*

Bret, *n.* deska, žáganica, dilja, blanja; Vorder-, sprédnjica; Seiten-, krajica; Boden-, pódnica, stropnica; -chen, *n.* déščica, deščíca, díljica; -ern, *a.* deskat; -erverſchlag, *m.* obój; -erwand, *f.* paž, opáž; -erwerk, *n.* deske, dilje *pl.*; -ſäge, *f.* pila, žaga; -ſpiel, *n.* špana.

Bretzel, *n.* presta; *dim.* prética.

Brev=e, *n.* papežev list, breve; -ier, *n.* brevír, služebnik.

Brief, *m.* list, pismo; - = *a.* listoven; -bote, *f.* pismonosec, listonosec, listonoša; -chen, *n.* listek, lístič, písemce; -form, *f.* listovna oblika; -geld, *n.* poštnina, listnina; -lich, *a.* pismén, písemski; -marke, *f.* písemska marka, pismenica; -papier, *n.* písemski popír, listovni papír; -porto, *n.* poštnina, listnina, listovína; -ſteller, *m.* pisavec pisem, dopisnik; (Buch) pismovník, spisovník; -ſtil, *m.* písemska pisava, listovni slog; -träger, ſ. Briefbote; -umſchlag, *m.* písemski zavitek; -wechſel, *m.* dopisovanje, dopisávanje: -unterhalten, dopisovati si.

Brig=ade, *f.* brigada; -adier, *m.* brigadír, brigadni poveljnik, brigadnik; -ant, *m.* brigant, razbojnik; -antine, *f.* brigantina.

Brill=ant, *m.* svetlín, briljánt, brilijánt; *a.* bliskoten, sprelép, prekrasen; -e, *f.* očala *pl.* očálnice, *pl.* očnice, naóčnice *pl.*, hile *pl.*; -enmacher, *m.* očalar; -enſchlange, *f.* očálnica.

Bringen, *v.n.* nesti, nositi, nošé-

vati: prinesti, donesti + prinášati, donášati; (anders wohin) prenesti + prenášati; (mitnehmen) pripeljati (peljem), privesti (vedem), vzeti (vzamem) + pripeljevati, s sebój jemati (mljem); (um etwas-) priprávіti ob kaj, ob kaj djati(denem) + priprávljati, dévati; (v. d. Stelle) premakniti, zganiti + premíkati; Frucht-, roditi, sad roditi; in Erfahrung-, zvédeti, dozvédeti, doznati *pf.*; an Mann-, omožiti, vdati + možiti, vdájati; zu Papier-, zapisati + zapisovati; in Sicherheit-, správiti, shrániti + správljati, hrániti; ins Reine-, poravnati, pobógati, v red správiti + poravnovati, v red správljati; zur Welt-, roditi, poroditi; (v. Vieh) storiti; zu Ende-, dovеršiti, dognati(ženem), dokončati *pf.*; ums Leben-, umoriti, usmertiti *pf.*; auf andere Meinung-, preučiti, preongáviti *pf.*; in Verdacht-, v sum priprávіti, osúmiti *pf.*; ich kann es nicht übers Herz-, serce mi ne dá, serce mi ne dopušča; in Bewegung-, pognati (ženem) + pogánjati; zur Vernunft-, spámetovati, spámetiti *pf.*; an den Tag-, razodeti (dém), odkriti (krijem) + razodévati, odkrivati; Waren an Mann-, razpečati, razprodati + razprodájati; aus den Gedanken-, izbiti si iz misli; in Erfüllung-, izpólniti, spólniti, dopolniti + izpolnovati; unter die Leute-, raztrósiti.

Britſche, ſ. Pritſche..

Brödel=ig, *a.* drobljív, sipek, osipečen; **-n**, *v. a.* drobiti, drobniti, drobtíniti, merviti, korhljati; ſich-, *v. r.* drobeti, drobiti se, mèrviti se.

Brocken, *m.* kos, drum, drobet, kerhelj, štega, zalogáj; **-weiſe**, *ad.* po drobtinah, po drobtih.

Bröcklein, Bröckchen, *n.* kosec, košček, mervica, drobec, drobtínica, štéžica, troha, tróhica, kerhljič.

Brod, ſ. Brot.

Brodem, *m.* hlap, par, čad.

Bromber=e, *n.*, **-ſtaude**, robida, korobida, kopina; *coll.* robidje, kopinje; (Frucht) kopínšnica, robídnica.

Bronz=e, *f.* bron, bronz; **-en**, *a.* bronast, brozén.

Broſame, *f.* drobtina; *dim.* drobtínica; (Krume) sredica, serdica.

Broſch=ieren, *v. a.* spehniti, mehko vezati (vežem), sešiti (šijem); **-ûre**, *f.* sešitek, vezek, brošura.

Brot, *n.* kruh; *dim.* kruhec, kruhej, kruhek; (Laib) hleb; *dim.* hlebec, hlebček; ungeſäuertes-, opresnik; weißes-, pogača; **-nach d. Arbeit**, urézanica; friſches-, mlad kruh; ſeinem **-e nachgehen**, za kruhom iti (grem); (Lebensmittel) zaživek, živež; *fig.* zaslužek; Roggenbrot, režén kruh, reženják u. ſ. w.; **- = a.** krušni, kruhóv; **-bäcker**, *m.* krušár, pekár; **=in**, *f.* krušarica, pekarica; **-baum**, *m.* krúhovec, krušno drevó (g. - esa); **-chen, -lein**, *n.* kruhec, krušec, kruhek; **-frucht**, *f.* krušni sadež; **-herr**, *m.* gospodár; **-korb**, *m.* krúšnica, pletár, pehár; **-krumme**, *f.* sredica, serdica; **-kuchen**, *m.* hlébec, krovajec, krovajček; **-los**, *a.*

brez kruha, brez zaslužka, brezkrušen; -mangel, *m.* pománjkanje kruha. révščina, straja; -markt, *m.* krušni terg; -rinde, *f.* skorja, kora, kruhova skorja, kórica kruha; -ſchnitte, *f.* rezánica odrezek, malica; -ſchrank, *m.* krušnjak; -ſtrutze, *f.* keržič, krapec; -ſtudium, *n.* kruhodajni nauk; -tarif, *m.* krušni cenovnik; -teig, *m.* testo.

Bruch, *m.* lom, prelóm, razlóm, prelomek; (arithm.) drobec, zlomek; (Spalte) razpoka, razpoklina, reža, razsedlina, luknja; (Leibſchaden) kila: -habend, kilav, putáv; (im Eiſen) plen, lom; (Falte) giba, guba, zgiba; (Neubruch) novina; (d. Vertrages) prelóm prestóp; (Moraſt) muža, mečava; -band, *n.* kilna preveza.

Brüchig, *a.* drobív, drobljív, drobéč, lomljív, kerhek.

Bruch=ſtück, *n.* odlomek, ulomek, kos; -theil, *m.* drobec, drobljanec; -waſſer, *n.* močírnica, mlakúžnica; -weide, *f.* kerhlika, kerhlíkovec.

Brück=e, *f.* most; *dim.* mostek, mostič, mostiček; -en ſchlagen, mostiti, most délati: premostiti, most narediti; -en=, *a.* mostni, pomostni; -enbalken, *m.* mostnica, pomostnica; =gebühr, *f.* mostnina, mostovina; =joch, *n.* kobila, poli *pl.*; =kopf, *m.* predmostje; =mauth, *f.* Brückengebühr; =pfeiler, *m.* mostni steber, podmostnik; -enwage, *f.* téhtnica z mostičem, mostíčnica; =zoll, *m.* mostnina, mostovina.

Bruder, *m.* brat, brater; leiblicher-, pravi brat; -=*a.* brátovski, bráterski, bratinski.

Brüderchen, *n.* bratec, bratrec.

Bruder=kind, *n.* (männl.) bratan, bratanec, bratranec, bratič, sinovec; (weibl.) bratana, bratanka, bratična, sinovka; -lade, *f.* brátovska, skládnica.

Brüder=lein, *f.* Brüderchen; -lich, *a.* brátovski, bratinski; =leit, *f.* brátovstvo, bratinstvo.

Bruder=liebe, *f.* bratoljubje, ljubezen med brati; -los, *a.* brezbraten; -mord, *m.* bratomór, bratomorstvo; -mörder, *m.* bratomorec; -ſchaft, *f.* brátóvščina, bráterna, družba.

Brüh=e, *f.* juha, župa; (Sauce) omaka, polivka; (Koth) bljuzga, požlépica, bloja, plodra; -en, *v. a.* páriti, variti: opáriti, ovariti; -heiß, *a.* vrel, vroč kakor krop: -es Waſſer, krop; -trog, *m.* parnik, parilnik; -warm, *f.* Brühheiß.

Brüll=affe, *m.* tulivec; -en, *v. n.* rjoveti, rujoveti, rjuti (rjovem), rikati, rúčiti; (v. Vieh) túliti, múkati; (v. Donner) tréskati, razgrájati.

Brumm=bär, *m.* medved; *fig.* godernjáč, godernjalo, gondralo, rohné, njergalo, njergáč, mermralo; -eiſen, *n.* brunda; -en, *v. n.* godernjati, mermrati, rohneti, gondrati, njergati, romúliti, gosti (godem), rénčati (ím); -ig, *a.* godernjav, mermrav; -kreiſel, *m.* volk. bèrklica.

Brunet, *a.* černomaljast, zagorél, zagorélkast, rumenkast.

Brunſt, *f.* poj. buk, pohót *f.*; **-bock**, *f. m.* perskáč; **-en**, *v. n.* (v. Kühen) pójati se. gonitise; (v. Pferd.) órlitise; (v. Schaf.) mèrkatise; (v. Zieg.) pèrskatise; (v. Schwein) búkatise; (v. Hund.) gonitise; (v. Katz.) bréziti se; (v. Fischen) derstitise; (v. Geflug.) rástitise; (v. Hirsch.) rúkatise; **-hirsch**, *m.* rukáč; **-ig**, *a.* pojav, orlav. merkav, perskav.

Brunnen, *m.* studenec, zdenec. kladez; *dim.* studenček; (Quelle) vrelec, vir; (Zisterne) vodnják, rupa, lokva; **- = a.** stúdenčni; **-geländer**, *n.* oklép; **-fresse**, *f.* potočna kreša; **-lebermas**, *n.* studenčni jetrenják; **-meister**, *m.* studenčár; **-röhre**, *f.* cev, ror; **-wasser**, *n.* stúdenčnica, stúdenčna voda.

Brunſt, *f.* gorečina, žar, pripeka; (Feuers-) ogenj, požár; (Heft. Begierde) pohót, pohlép. [ljiv, pohlepen.

Brünſtig, *a.* goréč, pohoten, hot-

Brunzen, ſ. Harnen.

Bruſt, *f.* persi *pl. f.*, persa *pl. n.*; (b. Frau.) nédrije, persi *pl.*; **-geben**, dojiti: podojiti; *fig.* serce; **- = a.** persni; **-arznei**, *f.* persno zdravilo, zdravilo za persi; **-bein**, *n.* persna kost *f.*; **-beklemmung**, *f.* persna težava; **-bild**, *n.* doperšje, dopersnik.

Brüſten, ſich, *v. r.* šopíriti se, repénčiti se, kèršiti se, ústiti se, štúliti se, čepíriti se, košatiti se, razvîrati se

Bruſt-entzündung, *f.* persna vnetica; **-fell**, *n.* opérsnica, pérsnica; **-fleck**, *m.* persnik, napersnik; **-hemd**, *n.* oplečje, rokávci *pl.*, rokávica *pl.*, ošpetelj; **-höhle**, *f.* persna jámica, persna žlíčica; **-kaſten**, **-korb**, *m.* o-persje, opersnik; **-krank**, *a.* na persih bolen; **=heit**, *f.* persna bolezen; **-latz**, *m.* persnik, pruštof; **-lehne**, *f.* roč *f.*, ročáj; **-ſaft**, *m.* sok za persi; **-ſchmerz**, *m.* bolečina v persih; **-ſtück**, *n.* opersje; **-thee**, *m.* čaj za persi.

Brüſtung, *f.* dopersnik; obzidek; (am Schiff) kerma.

Bruſt-wamms, ſ. Bruſtlatz; **-warze**, *f.* sesek, sisek, bradovica; **-waſſerſucht**, *f.* persna vodenica; **-wehr**, *f.* predpersje, persobrán *f.*

Brut, *f.* zalega, leglo, zarod. mladina, mladiči *pl.*; (v. Brüten) valitev; **-al**, *a.* živinski, zagoveden, nečloveški, siróv, divjaški; **=ität**, *f.* zagovednost, sirovost.

Brüt-ei, *n.* podlog; klopotec, zapertek; **-en**, *v. a.* leči (ležem), valiti plóditi; *fig.* snovati (snujem), kovati (kujem), plesti (pletem); **-ezeit**, *f.* valitev; **-henne**, *f.* koklja, kvočka, kloča; **-maſchiene**, *f.* valívnica.

Brutto, *ad.* na debelo, s taro vred, grobo; **-gewicht**, *n.* groba vaga.

Bub-e, *m.* deček, dečák, fant, fantalín, pob; *dim.* dečič, fantič; (verächtl.) ferkolín, štèrkovec; (Schurke) neporednež, gerdín, kajón, malopridnež, razposájeneo; (an Kartſp.) nižec, fant; **-enſtreich**, **-ſtück**, *n.* malopridno, hudobno delo.

Büb-erei, *f.* gerdoba, gerdobija; **-in**, *f.* neporédnica, malopridnica; **-iſch**, *a.* neporeden, poreden, malopriden.

Buch, *n.* bukve (g. bukev) *pl.*, knji-

ga; (Theil)dél; -binder, *m.* bukvovéz, knjigovéz, knjigovezec; -=*a.* bukvoveški, knjigoveški; =ei, bukvoveštvo; bukvovéznica; =lohn, *m.* veznina; -drucker, *m.* tiskár, knjigotiskár; -=*a.* tiskarski; =ei, *f.* tiskárnica, tiskálnica; =kunſt, *f.* tiskarstvo, knjigotiskarstvo.

Buch=e, *f.* bukev, bukva; -eichel, f. búkvica, žirnica, žir, žerica; -en=, *a.* bukov.

Buchen, *v. a.* v bukve zapísati (pišem)+zapisovati.

Buchen=holz, *n.* bukov les, búkovina; -wald, *m.* búkovje.

Bücher=, *a.* knjižni; -brett, *n.* polica za bukve; -faſten, *m.* omár za bukve; -katalog, *m.* imenik bukev; -kenner, *m.* bukvoznanec; -lich, *a.* knjižen: -e Eintragung, vknjižba; -ſammlung, f. Bibliothek; -ſchrank, *m.* omár za bukve, knjižnjak, knjižíšče, bukvišče; -ſprache, *f.* knjižni jezik, knjíževni jezik; -verzeichnis, *n.* imenik bukev; -weſen, *n.* knjištvo, pismenstvo; -wurm, *m.* molj; *fig.* kdor vedno v bukvah tiči.

Buch=fink, *m.* pínožek, pinož, ščinkovec; -führer, -halter, *m.* knjigovodja, računovodja, računar; =iſch, *a.* računarski, knjigovoden; -hal=tung, *f.* računovodstvo, knjigovodstvo; računstvo; -handel, *m.* knjigoterštvo, kupčija z búkvami, knjigarstvo; -händler, *m.* knjigár, bukvár, knjigoteržec, knjigokupec; -handlung *f.*, -laden *m.*, bukvárnica, knjigárnica.

Büchlein, Büchelchen, *n.* búkvice *pl.*, knjížica.

Buch=maſt, *f.* žir *f.*; -baum, *m.* zelenika, pušpan; -bäumen, *a.* zelenikov; -baumholz, *n.* zelenikovina.

Büchſ=e, *f.* pušica, puščica, pukša, škátljica, jáškica; (Gewehr) puška; *dim.* puškica; (gez. Rohr) rísanica; -enmacher, *m.* puškár; -enſchuſs, *m.* strel; (Weite) streljáj; -ſpanner, *m.* puškovník.

Buchſtab=e, *m.* pisme (g.-ena), pismenka, čerka; *dim.* pismence, čérkica; -enlehre, *f.* čerkoslovje, nauk o pismenih; -enſchrift, *f.* čerkopis, čerkopisje; -ieren, *v. a.* pismenkovati, čerkovati, slovkovati; -lich, *ad.* po pismenki; od besede do besede.

Bucht, *f.* zatók, zalív, draga, zanožina.

Buchweizen, *m.* ajda, jejda; -acker, *m* ájdišče, ájdovišče, jéjdišče; -brot, *n.* ájdovnik, ájdovec; -ſtroh, *n.* ájdovica, jéjdovica.

Buckel, *m.* gerba, gerb; (Rücken) herbet; -ig, *a.* gerbast, gerbav; -ige, *m.* gèrbavec, gerbec; -ochs, *m.* gerbalec, tur.

Bück=en, ſich, *v. r.* prikloniti se, pripogniti se, potúkniti se+priklánjati se, pripogíbati se (bljem); gebückt gehen, pripógenši hoditi, v dve gubi hoditi; -ling, *m.* priklon, poklon.

Bud=e, *f.* šatra, beznica, koča; -get, *n.* deržavni stroškovnik, dohodkovnik in stroškovnik, preudarek deržavnih dohodkov in stroškov.

Büffel, *m.* bivol; (grob. Mensch) zaróbljenec, neotesán človek, zagovedaež; -s bívolov; bívolski; -haft, *a.* bivolski; *fig.* zarobljen, neotesàn, grob; -falb, *n.* bívolče (g. -eta); -fuh, *f.* bívola; bivolica, bivolka; -n, *v.n.* béliti si glavo z ukom.

Bug, *m.* gib, zgib, giba, zgibek, zgibljej; (d. Schiffes) pleče.

Bügel, *m.* lok, locanj, locenj; (Steigb.) stremen; -eisen, *n.* tiblo. likavnik; -n, *v.a.* tíblati, líkati, glá-diti + potíblati, políkati. pogláditi.

Bug-sieren, *v. a.* za sebój vleči (vlečem); -spriet, *n.* steženj; -stück, *n.* predoja četert *f.*, prednja gnját.

Bühel, *m.* gorica, holm, holmec, homec.

Buhl-dirne, *f.* vlačuga, vasovavka, ljubovnica; -e, *m.* vasovavec, vasník, ljubovník; -en, *v.n.* vasovati s kom, vláčiti se s ktero; (werben) snúbiti; -er, *f.* Buhle; =in, f. Buhldirne; =ei, *f.* vasovanje, ljubovanje; =isch, *a.* vasovavski, vasovaven, vlačúgarski.

Bühne, *f.* oder, igrávnica; Redner-, govorílnica; Blut-, morišče; (in d. Sägemühle) most.

Bukolisch, *a.* pastirski.

Bulle, *f.* bula, pápeževo pismo; -*m.* bik; -tin, *n.* dnevni razglás, dnevno naznanilo.

Bund, *m.* zveza, zaveza; der alte-, stara zaveza, stari zakon, d. türk. -, čalma, turban; -e, (Bündel) vez *f.*, zvezek, ožóv, ozel; (Schlüssel) germušelj, germušek; s. Bündel; -art, *f.* robévnica, púntaka; -brüchig, *a.* zvezolomen.

Bündel, *m.* povezek, kosmec; (Stroh-) otep; (Flachs-) povesmo; (Getraide-) snop; (Ruthen-) letarec, bútara, breme (g. -ena); -weise, *ad.* po vezkih.

Bund-esbeschluss, *m.* zvezni sklep; -esbruch, *m.* zvezolomstvo; -esbruder, *m.* pobratim; -esfreund, *m.* zveznik, zaveznik; -eslade, *f.* skrinja mirú in sprave; skrinja zaveze; -esmäßig, *ad.* po zavezi; -esschwester, *f.* posestrima; -esstaat, *m.* zvezna deržava; -estag, *m.* zvezni zbor; -holz, *n.* šibje. pletenje, pleterje.

Bünd-ig, *a.* vezaven, vezen, veljaven; (kräftig) jédernat, krepek; =keit, *f.* vezavnost; jédernatost, krepkost; -nis, *n.* zveza, zaveza, sklep.

Bunt, *a.* pisan, prižan, pester, šaren. šarast, grahast; *ad.* križem, vse vprek, v neredu; -erlei, *n.* šara; -specht, *m.* detal, mala žolna; -scheckig, *a.* brezast, prižan.

Bürde, *f.* breme (g. ena), bútara, teža.

Bureau, *n.* pisárnica, pisálnica; -krat, *m.* birokrát; -kratie, *f.* birokracija, vlada urádnikov.

Burg, *f.* grad, grajščina, grajšina, gradišče; *dim.* gradič; (fest. Platz) tabor, ostrog; -=*a.* grajski; -bewohner, *m.* grajan, grajščan.

Bürg-e, *m.* porok, poročnik; -elborn, *n.* ložje; -en, *v n.* poročevati, poroštvovati, porok biti (sem).

Bürger, *m.* mešćan, mestján;

(Staats-) deržavlján ; (Markt-) teržán; -= *a.* mešćanski; deržavljanski; teržanski; -ausſchuſs, *m.* mešćanski odbor; -in, *f.* mešćanka; -krieg, *m.* domača vojska, notranja vojska, medsebojna vojska; -lich, *a.* mešćanski; deržavljanski; deželski: -es Geſetzbuch, deržavljanski zákonik; -meiſter, *m.* župan; =in, *f.* županja; =ſchaft, *f.* županstvo; -recht, *n.* mešćanska pravica, mešćanstvo; deržavljanska pravica, deržavljanstvo; -ſchaft, *f.* mešćanje, mešćani *pl.*, mešćanstvo; -ſchule, *f.* mešćanska učílnica; -smann, *m.* mešćán, mestján; -ſtand, *m.* mešćanstvo.

Burg=friede, *m.* obgradje; obmestje; -graf, *m.* gradník, grajski knez; -gräflich, *a.* grajskokneški; -graf=ſchaft, *f.* grajska knezovina; -herr, *m.* grajšćák, grajski gospodár; -richter, *m.* grajski sodnik.

Bürgſchaft, *f.* poroštvo: -leiſten, porok biti (sem), za poroka biti; -ſtellen, za poroka postáviti + postávljati; -s=, *a.* poroštvén.

Burg=verließ, *m.* grajska ječa; -vogt, *m.* gradník, kastelán; -warte, *f.* stražišče, grajski stolp.

Bur=lesk, *a.* smešen, burkast; -nus, *m.* plašč.

Burſch=e, *m.* dečák, fant, fantalín: (Lehrb.) učenec; (milit.) strežec, strežáj.

Bürſch=e, *f.* lov, strel; -en, *v. a.* stréljati.

Burſchen=leben, *n.* fantovanje, fantovsko življenje; -ſchaft, *f.* fantovska družba.

Bürſt=e, *f.* ščet *f.*, kertača; *dim.* ščetka, ščetica; -en, *v. a.* ščétati, ščétiti, kertáčiti: oščétati, okertáčiti; -enabzug, *m.* ščetni otisek; -enbinder, *m.* ščetár, kertačar; =ware, *f.* ščetinje, ščetovina, ščetarska roba.

Burzel=baum, *m.* prekoberec, prekucljej, kolobenec, kózelec, živ hrast; - machen ſ. Burzeln; -n, *v. a.* prekúcniti se, prekobèrčiti se, prekupíčniti se + prekucovati se, prekupicávati se, prekobacovati se.

Buſch, *m.* germ; *dim.* germič; *coll.* germje, germovje, germičje; (Strauß) šop. šopek.

Büſch=chen, -el, *n.* šopek, šopiček, čop, čopič, češulja, kozulja, abrenek.

Buſch=holz, *n.* hosta, hostje, hrast *f.*; (Bäume) listnato drevje; listovec; -icht, *a.* šopast, germast, čopast; -ig, *a.* košat, gošćat; -klepper, *m.* zasednik, zasedovavec, zavratni razbojnik; -werk, *n.* germovje, hostje.

Buſen, *m.* nedro, nédrije, njedro, persi *f. pl.*; grodi *f. pl.*; (Meerb.) zalív, zatók; -freund, *m.* priserčni prijatelj, najljubši prijatel; -kind, *n.* ljubček, ljubljenček, nakolenčič; -nadel, *f.* búcika; -ſchleife, *f.* persni trak.

Buße, *f.* pokora: -thun ſ. Büßen; (Geldb.) globa, kazen v denarjih; (Erſatz) povračílo.

Büß=en, *v. a.* terpeti za kaj, pokoriti se za kaj, pokoro délati za kaj; mit

Büffel, *m.* bivol; (grob. Menſch) zarόbljenec, neotesán človek, zagovednež; –s bívolov; bívolski; -haft, *a.* bivolski; *fig.* zarobljen, neotesán, grob; -falb, *n.* bívolče (g.-eta); -fuh, *f.* bívola; bivolica, bivolka; –n, *v.n.* béliti si glavo z ukom.

Bug, *m.* gib, zgib, giba, zgibek, zgibljej; (d. Schiffes) pleče.

Bügel, *m.* lok, locanj, locenj; (Steigb.) stremen; -eiſen, *n.* tiblo. likavnik; -n, *v.a.* tíblati, líkati, gládditi + potíblati, políkati. pogládditi.

Bug=ſieren, *v. a.* za sebój vleči (vlečem); –ſpriet, *n.* steženj; -ſtück, *n.* predoja četert *f.*, predoja gnját.

Bühel, *m.* gorica, holm, holmec, homec.

Buhl=dirne, *f.* vlačuga, vasovavka, ljubovnica; –e, *m.* vasovavec, vasník, ljubovník; –en, *v.n.* vasovati s kom, vláčiti se s ktero; (werben) snúbiti; –er, *f.* Buhle; =in, ſ. Buhldirne; =ei, *f.* vasovanje, ljubovanje; =iſch, *a.* vasovavski, vasovaven, vlačúgarski.

Bühne, *f.* oder, igrávnica; Redner –, govorílnica; Blut–, morišče; (in d. Sägemühle) most.

Bukoliſch, *a.* pastirski.

Bulle, *f.* bula, pápeževo pismo; –*m.* bik; –tin, *n.* dnevni razglás, dnevno naznanilo.

Bund, *m.* zveza, zaveza; der alte–, stara zaveza, stari zakon, d. türk. –, čalma, turban; –e, (Bündel) vez *f.*, zvezek, ožóv, ozel; (Schlüſſel) germušelj, germušek; ſ. Bündel; -art, *f.* robévnica, púntaka; -brüchig, *a.* zvezolomen.

Bündel, *m.* povezek, kosmec; (Stroh-) otep; (Flachs-) povesmo; (Getraide-) snop; (Ruthen-) letarec, bútara, breme (g. -ena); -weiſe, *ad.* po vezkih.

Bund=esbeſchluſs, *m.* zvezni sklep; -esbruch, *m.* zvezolomstvo; -esbruder, *m.* pobratim; -esfreund, *m.* zveznik, zaveznik; -eslade, *f.* skrinja mirú in sprave; skrinja zaveze; -esmäßig, *ad.* po zavezi; -esſchweſter, *f.* posestrima; -esſtaat, *m.* zvezna deržava; -estag, *m.* zvezni zbor; -holz, *n.* šibje, pletenje, pleterje.

Bünd=ig, *a.* vezaven, vezen, veljaven; (kräftig) jédernat, krepek; = feit, *f.* vezavnost; jédernatost, krepkost; -nis, *n.* zveza, zaveza, sklep.

Bunt, *a.* pisan, prižan, pester, šaren, šarast, grahast; *ad.* križem, vse vprek, v neredu; -erlei, *n.* šara; -ſpecht, *m.* detal, mala žolna; -ſcheckig, *a.* brezast, prižan.

Bürde, *f.* breme (g. ena), bútara, teža.

Bureau, *n.* pisárnica, pisálnica; -krat, *m.* birokrát; -kratie, *f.* birokracija, vlada urádnikov.

Burg, *f.* grad, grajščina, grajšina, gradišče; *dim.* gradič; (feſt. Platz) tabor, ostrog; – = *a.* grajski; -bewohner, *m.* grajan, grajščan.

Bürg=e, *m.* porok, poročnik; -eldorn, *n.* gložje; -en, *v n.* poročevati, poroštvovati, porok biti (sem).

Bürger, *m.* mešćan, mestjan;

(Staats-) deržavlján ; (Markt-) teržán; -= *a.* meščanski; deržavljanski; teržanski; -ausſchuſs, *m.* meščanski odbor; -in, *f.* meščanka; -krieg, *m.* domača vojska, notranja vojska, medsebojna vojska; -lich, *a.* meščanski; deržavljanski; deželski: -es Geſetzbuch, deržavljanski zákonik; -meiſter, *m.* župan; =in, *f.* županja; =ſchaft, *f.* županstvo; -recht, *n.* meščanska pravica, meščanstvo; deržavljanska pravica, deržavljanstvo; -ſchaft, *f.* meščanje, meščani *pl.*, meščanstvo; -ſchule, *f.* meščanska učílnica; -smann, *m.* meščán, mestján; -ſtand, *m.* meščanstvo.

Burg=friede, *m.* obgradje; obmestje; -graf, *m.* gradník, grajski knez; -gräflich, *a.* grajskokneški; -graf=ſchaft, *f.* grajska knezovina; -herr, *m.* grajščák, grajski gospodár; -richter, *m.* grajski sodnik.

Bürgſchaft, *f.* poroštvo: -leiſten, porok biti (sem), za poroka biti; -ſtellen, za poroka postáviti + postávljati; -s=, *a.* poroštvén.

Burg=verließ, *m.* grajska ječa; -vogt, *m.* gradník, kastelán; -warte, *f.* stražišče, grajski stolp.

Bur=lesk, *a.* smešen, burkast; -nus, *m.* plašč.

Burſch=e, *m.* dečák, fant, fantalín: (Lehrb.) učenec; (milit.) strežec, strežáj.

Bürſch=e, *f.* lov, strel; -en, *v. a.* stréljati.

Burſchen=leben, *n.* fantovanje, fantovsko življenje; -ſchaft, *f.* fantovska družba.

Bürſt=e, *f.* ščet *f.*, kertača; *dim.* ščetka, ščetica; -en, *v. a.* ščétati, ščétiti, kertáčiti: oščétati, okertáčiti; -enabzug, *m.* ščetni otisek; -enbinder, *m.* ščetár, kertačar; =ware, *f.* ščetinje, ščetovina, ščetarska roba.

Burzel=baum, *m.* prekoberec, prekucljej, kolobenec, kózelec, živ hrast; - machen ſ. Burzeln; -n, *v. a.* prekúcniti se, prekobèrčiti se, prekupíčniti se + prekucovati se, prekupicávati se, prekobacovati se.

Buſch, *m.* germ; *dim.* germič; *coll.* germje, germovje, germičje; (Strauß) šop. šopek.

Büſch=chen, -el, *n.* šopek, šopiček, čop, čopič, češulja, kozulja, abrenek.

Buſch=holz, *n.* hosta, hostje, hrast *f.*; (Bäume) listnato drevje; listovec; -icht, *a.* šopast, germast, čopast; -ig, *a.* košat, gošćat; -klepper, *m.* zasednik, zasedovavec, zavratni razbojnik; -werk, *n.* germovje, hostje.

Buſen, *m.* nedro, nédrije, njedro, persi *f. pl.*; grodi *f. pl.*; (Meerb.) zaliv, zatók; -freund, *m.* priserčni prijatelj, najljubši prijatel; -kind, *n.* ljubček, ljubljenček, nakolenčič; -nadel, *f.* búcika; -ſchleife, *f.* persni trak.

Buße, *f.* pokora: -thun ſ. Büßen; (Geldb.) globa, kazen v denarjih; (Erſatz) povračilo.

Büß=en, *v. a.* terpeti za kaj, pokoriti se za kaj, pokoro délati za kaj; mit

dem Leben –, z glavo pláčati + plačevati; er büßt ſeine Schuld, utepa se mu, skupil jo je; –er, *m.* spokornik, spokórjenec; =in, *f.* spokórnica; =träne, *f.* solza skesanega.

Buß=fertig, *a.* spokoren, skesán, spokorjen; =feit, *f.* spokornost, skesanost; –gebet, *n.* spokorna molitev; –kleid, *n.* spokorna obleka, rášovnik; –lied, *n.* spokorna pesem; –predigt, *f.* pridiga o pokori; –pſalm, *m.* spokorni psalm; –werk, *n.* pokorilo.

Büſte ſ. Bruſtbild.

Bütt=e, Butte, *f.* brenta, kemba, vehtra; (Fiſch) kambala; –el, *m.* berič, bric; (Henfer) rabelj (g. –na).

Butter, *f.* sirovo maslo, maslo, umetek, puter; –birn, *f.* maslenka, máslenica, púternica; –brot, *n.* kruh z maslom; maslén kruh; –handel, *m.* kupčija s sirovim maslom; –milch, *f.* zmedki *pl.*, metuda, pínjeno mleko; –n, *v. a.* mesti (medem), umétati, vmétati: umesti (medem od. umetem); –napf, *m.* máslovnjak; –rühr=fübel, *m.* pinja; –teig, *m.* masleno testo; –weich, *a.* mehek kakor maslo.

Butz, *m.* [Kerngeh.) peškišče. kermeželj. kermežljinec;

Buxbaum ſ. Buchsbaum.

C.

(Wörter, die nicht unter C vorkommen, ſuche unter K und Z.

Carobenbaum, *m.* rožičevec.

Chaiſe, *f.* lahki voz, vozič.

Chal=oupe, *f.* ládjica, šalupa; –upe, *f.* beznica.

Chamäleon, *m.* kameleon, barvomenec.

Champ=agner, *m.* šampanjec, šampánjevec, šampanjsko vino; –ignon, *m.* šampinján; kukmak.

Chan, m. kan, kam; –ce, *f.* nakljúčba, prigoda; –ge, –gieren ſ. Wechſel, wechſelu.

Chaos, *n.* mlamol, kolža; *fig.* zmešnjava, metež, zagreb.

Charade, *f.* zlogovnica, zastavica v zlogih, šarada.

Charakter, *m.* značáj, nrav *f.*, čud *f.*; (Merkmahl) známenje, znak; (Buchſt.) pisme (g. –ena), čerka; (Eigent.) lastnija, svojstvo, kakovost; (Würde) dostojnost, čast *f.*; –feſt, *a.* stanoviten, stanovítnega –značaja; iſieren, *v. a.* opisati (pišem), zaznámnjati + opisovati, zaznámljati: –iſtik, *f.* opis lastnosti, karakterístika; –iſtiſch, *a.* značajen, znamljív; –los, *a.* nestanoviten, brezznačajen.

Char=donnerſtag, *m.* véliki četertek; –freitag, *m.* véliki petek.

Char=ge, *f.* dostojnost, čast *f.*, vojaška stopnja; –etin, *f.* milóstnica; –ivari, *m.* mačja godba, mijavka; –latan, *m.* slepár, hlastavec, hlastáč, bahač; (Churpfuſch.) mazáč; =erie, *f.* sleparija; mazaštvo; –mant, *a.* vabljív, mil, zál.

Char=pie, *f.* púkanica, cefranje; –

ſamſtag, *m.* vélika sobota; -ỳbdis, *f.* karibda, požiravnik.

Cha=ſſeur, *m.* strelec, lovec; -tulle, *f.* púšica, skrínjica; -uſſee, *f.* cesta, vélika cesta.

Chef, *m.* glavár, poglavár, poglavnik, viši predstojnik.

Chem=ie, *f.* kemija, ločba; -iſalien, *pl.*, kemične tvarine *pl.*, ločbenine *pl.*; -iker, *m.* kemik, kemikar, ločbar; -iſch, *a.* kemijski: -es Laboratorium, ločbenica; -iſette, *f.* predsrajčnik.

Cheniſſe, *f.* svilnata vervica.

Cherub, *m.* kerub, kérubim.

Cheval=eresk, *a.* viteški; -ier, *m.* vitez.

Chican=e, *f.* pletka, spletka, zvijača, zabava; -eur, *m.* pletkar, zvijačnik; -ieren, *v. a.* zvijače plesti (pletem), zajédati koga, zabávljati komu.

Chiffer, *f.* čerka; tajna znamka, šifra; -ſchrift, *f.* tajnopís.

Chimäre ſ. Hirngeſpinnſt.

Chinarinde, *f.* kina, kinovica.

Chir=agra, *n.* protin v roci; -omant, *m.* rokovedež, vedeževavec.

Chirurg, *m.* ranocelnik, ranocelec, kirúrg; -ie, *f.* ranocelstvo, ranocelništvo, kirurgija; -iſch, *a.* ranocelski, kirúrgičen.

Chlor, *m.* zelenec, klor.

Chokolade, *f.* čokolada, šokolada.

Choler=a, *f.* kólera; -iker, *m.* toplokervec; -iſch, *a.* toplokerven; *fig.* naglojezen, nagloserden.

Cholſäure, *f.* žolčna kislina.

Chor, *m.* zbor, kor; (in d. Kirche) kor, porčehne *pl.*, pevališče; -al, *m.* cerkvena pesem, korál; =geſang, *m.* zborno petje, skupno petje; =iſt, *m.* cerkven pevec; -amt, *n.* peta maša; -hemd, *n.* koretelj; -herr, *m.* korar, kanonik.

Chor=eus, *m.* korej; -iambus, *m.* korijamb; -iſt, *m.* korist, zborni pevec; -ografie, *f.* krajopisje.

Chreſtomathie, *f.* cvetnik, berilo, krestomatija.

Chriſma, *m.* sveto olje, križma.

Chriſt, *m.* kristián, kristján, kerstján, kerščán, kerščenik; *fig.* kerst; (Chriſtus) Krist, Kristus; -abend, *m.* sveti večer, badnjek; -baum, *m.* božje drevce, božičnica; -beſcherung, *f.* božično darilo; -en, =*a.* kristijanski, kerščanski, keršanski; -enfeind, *m.* sovražnik kristijanov; -enheit, *f.* kerščanstvo, kristijanstvo, kerščanski svet, kristijanje *pl.*; -enlehre, *f.* kerščanski nauk; -enverfolger, *m.* preganjavec kristijanov; -enwelt, *f.* kerščanski svet, križani svet; -gläubig, *a.* pravoveren, keršćanske vere; -ianiſieren, *v. a.* keršćevati; kristjániti: pokristjániti; -in, *f.* kristijana, kristjana, kristjanka, kèršćenica; -kindlein, *n.* Jézušek, Ježček, Jéžišček; -lich, *a.* kerščanski, kristijanski; -meſſe, *f.* polnóčnica; -monat, *m.* gruden, december; -nacht, *f.* sveta noč; -tag, *m.* božič, sveti dan (g. dneva); -us, *m.* Krist, Kristus; -= *a.* Kristusov, Krišćev; -woche, *f.* božični teden.

Chrom, *n.* krom, barvik; -atiſch, *a.* barvan; (muſ.) polnoversten; - gelb, *n.* krómovo rumenilo.

Chron=ik, *f.* letnik, letopis, krónika; -iſch, *a.* počasen; -iſt, *m.* letopisec; -ogram, *n.* kronográm; -ografie, *f.* letopisje, časopisje; -ografiſch, *a.* letopisen, časopisen; -olog, *m.* časoznanec, časoslovec; =ie, *f.* časoznanstvo, časoslovje, kronologija; =iſch, *a.* časosloven, kronológičen, poversten; -ometer, *m.* časomér.

Chryſolith, *m.* krisolit, zlatovec.

Chur, *f.* volitev, izbor; -fürſt, *m.* izbornik, izborni knez, volivni knez; =entum, *n.* izborna kneževina; =lich, *a.* volivnokneški.

Cicade, *f.* skeržát, čričék, čerček, žrikovec, skeržatica.

Cichorie, *f.* cikórija, potrošnik.

Cider ſ. Zider.

Cirka ſ. Gegen.

Cis, *n.* cis.

Club, *m.* shod, snid.

Coadjutor, *m.* pomočnik.

Courage, *f.* serčnost, serce.

Courant, *a.* tekóč, gredóč.

Couſin, *m.* -e, ſ. Geſchwiſterkind.

Czako, *m.* čaka, čako.

Czar ſ. Zar.

D.

Da, *ad.* (hier) tu, tukaj, tu-le, (dort) tam, tamo, tamkaj, tam-le; (-vorüber) tod, le-tód, todik; -*c.* ko, kedar; (weil) ker, ki; -bei, *ad.* zraven, poleg: -capo *ad.* od kraja, še enkrat.

Dach, *n.* streha, strẽšina, krov; *dim.* strẽšica, strẽhica, krovec; *coll.* ostrešje; - = *a.* strešni; -balken, ſ. Querbalken; -boden, *m.* podstrešje, nadhišje, pêter, podstrẽšina; (im Hinterth.) zátreb; -decker, *m.* krovec, pokriváč; -fenſter, *n.* lina; -förmig, *a.* strehast; -firſt, *m.* sleme (g.-na), verh; -front, *f.* čelo, pročelje; -geſperre, *n.* strešje, vez *f.*; -geſimſe, *n.* svisla *pl.*; -kammer, *f.* zgórnjica, zgornja izba, podstrẽšnica; -nagel, *m.* strešnik; -rinne, *f.* žleb, žlot.

Dachs, *m.* jazbec, jazvec; - = *a.* jázbečev; *dim.* jázbečék; -bau, *m.* jázbina, jázvina.

Dach=ſchaube, *f.* škopa; -ſchiefer, *m.* škerl, skerl; -ſchindel, m. škodlja, skodlja, strẽšnica.

Dachs=falle, *f.* past za jázbece; -fell, jázbečevina; -fleiſch, *n.* jázbečje meso; -hund, *m.* jázbečar; -in, *f.* jázbečevka.

Dach=ſparren, *m.* špérovec, lemez, škarnik; -ſtroh, *n.* škopa, strẽšnica; -ſtuhl, *m.* strẽšina, vez *f.*, stropilo; -traufe, *f.* kap, okáp; (Waſſer) kápnica; -ung, *f.* ostrešek, strešje, ostrešje, krov; -vorſprung, *f.* napušč; -ziegel, *m.* strešnik; (Hohlz.) koreo.

Da=durch, *ad.* tu, tod, le-tód; tu skoz; (Mittel) s tem, po tem; -fern, ſ. Falls; -für, *ad.* za to; -haften, porok biti (sem) za kaj; -halten, imeti (ám) koga za kaj; -gegen, *ad.* nasproti, zoper; *c.* ali, pak, temveč; -guerreotyp, *m.* svetlotísk.

Daher, *ad.* od tod, od tam, od tam tod; -c. zató, zatorej, torej; -brauſen, *v. n.* priveršeti *pf.*; -fahren, *v. n.* pripeljati se (em) *pf.*; -kommen, *v. n.* priti (pridem) + prihájati: (fingend) pripeti (pojem); (laufend) priteči; (fliegend) prileteti; (pfeifend) prižvížgati; (zitternd) pritresti se u. ſ. w.

Dahier, *ad.* tu, tukaj, tu-le, le-tukaj, ovde.

Dahin, *ad.* tje, tja, tot, tamtje, onam; es iſt dahin, proč je, po njem je; -aus, *ad.* todi, tam tod; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; jemanden zu etwas-, pripráviti, da bi ..; -eilen, *v. n.* potékati, hiteti; -fahren, *v. n.* oditi (idem) + odhájati; *fig.* umreti; -geben, *v. a.* podati, podariti *pf.*; -gehen, *v. r.* tje iti (grem): oditi (idem); -liegen, *v. n.* pojémati, žedeti; -ſchlendern, *v. n.* koracati; -ſein, *v. n.* proč biti (sem), po čem biti, čemu zaklénkati *pf.*; -ſtehen, ſ. Dahinſterben; -ſtellen, *v. a.* postáviti + postávljati; -ſterben, *v. n.* umírati, pojémati; -ſtürzen, *v. n.* telébniti, bútiti, čičniti; -ten, *ad.* zadej, od zadja; -ter, *ad.* za tem, zadej: -kommen, spáziti, zapasti (pasem) *pf.*; -ziehen, *v. n.* odríniti, odpráviti se, oditi (idem) + odprávljati se, odhájati.

Daktyl-iſch, *a.* daktilski; -us, *m.* daktil.

Damal-ig, *a.* tedánj, tedašenj, ondašenj, takraten; -s, *ad.* tedaj, onda, ondaj, ondukaj, takrat.

Damaſt, *m.* damašek, damást, tamašek; -en, *a.* damaškov.

Damaſt-eiſerklinge, *f.* damaščanka; -eiſenſtahl, *m.* damaščensko jeklo; -ieren, *v. a.* káliti, damaškovati.

Dam-e, *f.* gospá, gospoja; (Kart.) gorinec, kraljica; -en, *a.* gospénj; -enbrett, *n.* dámnica; -hirſch, *m.* damjek, lanjec.

Damit, *ad.* s tem; - *c.* da, da bi..

Damm, *m.* jez, zasíp, graja, zagraja; -bruch, *m.* predor v graji; -erde, *f.* pérst *f.*, bernja, berna.

Dämm-en, *v. a.* jeziti, graditi: zajeziti, zagraditi + zagrájati; -erig, *a.* mračen, somračen, temoten, temočen, mežav, mižav; -erlicht, *n.* pomrak; svit, zor; -ern, *v. n.* mračiti se, temniti se, mrak se dela; (tagen) svítati, prizárjati, razsvetlovati se, svítati se; -erung, *f.* mrak, pomrak, somrak; (Morgend.) svit, zor.

Dämon, *m.* hudoba, bes, zli duh, dajmon; -iſch, *a.* besen, dajmonski.

Dampf, *m.* par, sopár, hlap, puh, čad; - = *a.* parni, soparni; -bad, *n.* parna kopelj, ruska kopelj *f.*; -bot, ſ. Dampfer; -en, *v. n.* páriti se, hlapeti, čáditi se, kaditi se, sopáriti se.

Dämpf-en, *v. a.* dušiti, gušiti, gasiti, krotiti: zadušiti, udušiti, ugasiti, pogasiti, ukrotiti + zaduševati, pogášati; (d. Zorn) tolážiti: utolážiti, utóliti; gedämpfte Stimme, zamolkel glas; -er, *m.* gasilo; tažilo.

Dampf-er, *m.* parnik, parobród, ládija na sopár; -keſſel, *m.* hlapnik, parni kotel; -kraft, *f.* parna moč; -loch, *n.* dušnik, oddušek; -maſchiene,

f. párnica, parni stroj, parostroj, -meſſer, *m.* paromér; -nudel, *m.* oparjenek; -ſchiff, parobród, parnik, parna ládija; =fahrt, *f.* parobrodstvo, parna brodnija; -wagen, *m.* parni voz, parovóz.

Da=neben, *ad.* zraven, poleg, pokraj; tik; -nieden, *ad.* tu doli, tam doli; -nieder, *ad.* doli, na tla; na tleh; =kommen, ſ. Niederkommen: =liegen, *v. n.* bolovati, bolen ležati (im); (v. Handel) zastájati.

Dank, *m.* hvala, zahvala; -ſagen, zahváliti, zahváliti se + zahváljati se; Gott ſei-, hvala Bogu, bodi ga Bog zahvaljen; Dank! hvala, Bog verni; -=*a.* zahvalni, hvalni; -adreſſe, *f.* zahvalno pismo, zahválnica; -altar, *m.* zahvalni oltár; -amt, *n.* zahvalno opravilo, zahvalna maša; -bar, *a.* hvaležen, zahvalen; =keit, *f.* hvaležnost, zahvalnost; -en, *v. n.* zahváliti se + zahváljati se; ſ. Loben; -gebet, *n.* zahvalna molitev; -gefühl, *n.* čut hvaléžnosti; -lied, *n.* zahvalna pesem, hválnica; -opfer, *n.* zahvalni dar, zahvalšnja, zahválščina; -ſagen, ſ. Danken; -ſagung, *f.* zahvala; -ſchreiben, *n.* zahvalno pismo, zahválica.

Dann, *ad.* potém, za tém, na to, potlej; (Zeit) tedaj, tačas, ondaj; - und wann, včasi, včasih, časih; -en, *ad.* von-, odtód, od tam tod, od onód.

Daran, *ad.* na tem, v tem; na to; -ſein, namenjen biti (sem), volje biti, na tem biti; ſchlecht - ſein, na izgubi biti; -kommen, na versto priti (pridem) + prihájati; gut - ſein, komu kaže, sreča dobro streže; -fehlen, *v. n.* mánjkati, pomanjkovati; -gabe, *f.* nadev, nadavek; -gehen, *v. a.* lotiti se česa, podstópiti se, poprijeti se (primem) + lotévati se, látati se, poprijémati se; -kehren ſich, *v. r.* róditi za kaj, márati, méniti se, mar biti (sem) komu česa: zméniti se; -liegen, *v. n.* komu do česa biti (sem), komu za kaj biti; -machen ſich ſ. Darangehen; -ſein, *v. n.* pri čem biti (sem), na čem biti; na volji biti, namenjen biti.

Darauf, *ad.* na to; na tem; (hernach) potém, potlej; -ausgehen, naklépati, kániti, namérjati; -gabe, *f.* nadavek, nadev; nameček; -gehen, *v. n.* poteči, poiti (idem); *fig.* umreti (merjem), pomreti; (benöthiget werden) trébati se, potrebovati se; -geld, *n.* nadavek, ara; -kommen, *v. n.* zaslediti, stakniti, dozvédeti (vém) *pf.*; -wenden, *v. a.* oberniti + obráčati v kaj.

Daraus, *ad.* iz tega, iz teh reči.

Darben, *v. n.* strádati, gábati, pománjkanje terpeti, v révščini živeti.

Darbiet=en, *v. a.* ponúditi, podeliti + ponújati, podeljevati; -en, *n.* ponudek, ponudba.

Darbring=en, *v. a.* donesti, prinesti, pokloniti, izročiti + donášati, poklánjati, izročevati; -er, *m.* prinesec, donašavec; -ung, *f.* donós, izročba, poklonitev.

Darein, *ad.* v to, v tega; va-nj; vmes; -finden ſich, *v. r.* zvédeti se v

kaj, znajti (najdem) se v kaj; -legen ſich, *v. r.* vtakniti se + vtikati se v kaj; -reden, *v. n.* vmes govoriti, prigovárjati. ugovárjati; -ſchicken ſich, ſ. Dareinfinden ſich.

Dargeben, *v. a.* podeliti. podariti, pokloniti + podeljevati, poklánjati.

Darin, *ad.* v tem, v tej reči, v tej zadevi; (innerhalb) notri.

Darleg-en, *v. a.* predložiti, pred oči položiti, razložiti + predlágati, pred oči pokládati; (beweiſ.) dokázati (kažem), izpríčati + dokazovati, izpričevati; (erklär.) razjásniti, pojásniti, razložiti + razjasnovati, razlágati; -ung, *f.* predložba; dokáz, izpríčba; razlaga, pojasnilo.

Darleih-e, *f.*, -en, Darlehen, *n.* zajem, posojilo; -en, *v. a.* na up dati, v zajem dati, posóditi + na up dajati posójati; -end, = *a.* upodajni, zajemni; -er, *m.* zajmodavec, upodajec.

Darm, *m.* čreva, čeva, črevo; *dim.* črévica; -= *a.* črevni; -bruch, *m.* kila; -chen, *n.* črévica; -entzündung, črevna vnetica; -fell, *n.* črevna mrena; -gicht, *f.* črevna hudica, črevoból *f.*; -grimmen, ſ. Kolik; -ſaite, *f.* struna iz črev; -ſchleim, *m.* črevna žleza.

Darnach, *ad.* po tem, po tej; potlej, potem; -achtung, *f.* ravnanje po čem; da se ravná po čem.

Dar-nieder, ſ. Danieder; -ob, ſ. Darüber.

Darr-e, *f.* sušenje, sušilo; (Ort) sušilnica, sušivnica, ozdica; -eichen, *v. a.* podeliti, podati, donesti + podeljevati, podájati, donášati; -en, *v. a.* sušiti, ozditi: posušiti; -haus, *n.* sušílnica, ozdica; -ofen, *n.* pečnica, peč za sušilo; -ſucht, *f.* sušica, suhotica; -ſüchtig, *a.* sušičen.

Darſtell-bar, *a.* predstavljív, predstaven; -en, *v. a.* predstáviti, pred oči postáviti, razkázati (kažem) + predstávljati, razkazovati; (bildl.) poobráziti, zobráziti + poobraževati; (ſchriftl.) popísati, (pišem), opísati + popisovati; (erklär.) razložiti + razlágati; ſich-, *v. r.* kázati se: skázati se, predstáviti se + skazovati se, predstávljati se; -er, *m.* predstavljavec; razlagavec; -ung, *f.* predstava, predstávljenje; opís; razlaga; =sart, *f.* predstavljava, načín predstávljanja; =sgabe, *f.* predstavljavnost.

Darthun, *v. a.* razkázati (kažem), izpríčati + razkazovati, izpričevati.

Dar-über, *ad.* nad tem; nad to; črez to; (deshalb) zató, zatorej, zategavoljo, zarad tega; darunter und-, vse vprek, vse križem; -um, *ad.* za to, zavoljo tega, zategavoljo, zategadélj, zarad tega; (um das) po tó; -unt *c.* zató, zatorej; -unter, *ad.* pod tem, pod to; med tem; pri tem, v tem.

Daſs, ſ. Der.

Daſein, *v. n.* biti (sem), tu biti, pričujóč biti; - *n.* bitje, bistvo, bitnost.

Da-ſelbſt, *ad.* tu, tukaj, le-tukaj; (dort) tam, tamkaj, ondaj; -mal, *ad.* takrat, to pot, zdaj.

Daſs, *c.* da; da bi; -nicht, da ne,

da ne bi, da bi ne; ohne-, ne da bi; im Falle-, ako bi; bis-, dokler ne.

Dat=en, *pl.* djanjske okólnosti, prigodki, date; -ieren, *v. a.* dan in leto pripísati (pišem), datírati. datovati; -iv, *m.* dajavnik, tretji sklon, dativ; -owechſel, *m.* oddnevna menjica.

Dattel, *f.* datel, daktil, palčék; -baum, *m.* dátlovo drevo (-vesa), dátloveo; -öhl, *n.* dátlovo olje, dátlovec.

Datum, *n.* dan in leto, datum; dano; bis-, do zdaj, do danášnjega dneva.

Daub=e, *f.* doga, dožina; *dim.* dóžica; -enhobel, *m.* strúg, strugavnik.

Däuchten, ſ. Dünken.

Dauer, *f.* terpež, terpežnost, obstanek, obstój; -haft, *a.* terpežen, terpéč, deržéč, terden, terdoben; obstojen, stanoviten; =igkeit, *f.* terpežnost, terpečost, terdnoba, deržečost, obstojnost, stanovitnost; --los, *a.* brez terpeža; nestanoviten; -n, *v. n.* terpeti, trájati; es -t mich, žal mi je; er -t mich, smili se mi; -nd, *a.* ſ. Dauerhaft.

Däumchen, *n.* palček, pavček, pav-

Daumen, *m.* palec, pavec; (an d. Welle) motoroga; (an der Stampfe) ročica. palčnik; -breit, *a.* za palec širok; -ſtock, *m.* pálčnica. pálečnica.

Däumling, *m.* palčnik; (Menſch) palček.

Davon, *ad.* od tega, od te; iz tega, od te reči; weit-, daleč proč; -bleiben, *v. n.* ne priti (pridem) + ne prihájati; -eilen, *v. n.* potégniti jo, odnesti jo *pf.*; -fliegen, *v. n.* odleteti, odfèrkniti *pf.*; -fliehen, *v. n.* pobégniti, perhniti: pèrhati; -gehen, *v. n.* unesti jo, upihniti jo, pobrati se (berem), uiti (idem), ubéžati (im) *pf.*; -jagen, *v. a.* spoditi, odgnati (ženem) + odgánjati; -kommen, *v. n.* odnesti jo, réšiti se, oteti se (otmem); er wird nicht-, ne ozdravi več, ne prebolí; -können, *v. n.* oditi moči (morem); -laufen, *v. n.* perhniti, uperhniti, upihniti jo, pobrisati jo, poceditи jo, zmúzniti se, pobrati se (berem); -machen ſich, ſ. Davongehen; -rennen, *v. n.* oddírjati, zbéžati + bezati; -ſchleichen, *v. n.* pomúzniti jo, poceditи jo, kopita odnesti *pf.*; -tragen, *v. a.* odnesti, unesti + odnášati, unášati; *fig.* doseči (sežem) + doségati; (Krankh.) nalezti *pf.*

Davor, *a.* pred tem, pred to rečjó; pred to; da ſei Gott vor, Bog prenesi; ſ. Dafür; -erſchrecken, ustrášiti se česa.

Dawider, *a.* proti temu, zoper to, zoper to reč; (entgeg.) nasproti; -ſein, ustávljati se, protiviti se.

Dazu, *a.* k temu, k tej reči; (desh.) zató; -thun, podvízati se, prizadjati si (dém) + prizadévati si; -ſoll es nicht kommen, do tega naj ne pride; -helfen, *v. a.* pripomoči (morem); -legen, -thun, *v. a.* priložiti, pridjati (dém) + prilágati, pridévati; -mal, ſ. Damals.

Dazwiſchen, *a.* vmes, med tem, sredi, sred tega; -kunft, *f.* posredovanje, pritegljéj, pripomóč *f.*

Debatt=e, *f.* razprava, razgovor.

obravnava, besedovanje; -ieren, v.n. razprávljati, obravnávati, razgovárjati se, prevdárjati; prekárjati se, besedovati; pretrésati.

Deb=et, m. dolg; (er iſt ſchuldig) dolžen je; -it, n. prodaj, prodaja; =or, m. dolžnik; -üt, n. pervi nastóp; =ieren, v.n. pèrvokrat igrati, pèrvokrat nastópiti.

Decem, n. desét; -ber, ſ. Dezember; -vier, m. deseternik, decemvir.

Dechant, m. dekán, nadžúpnik, nadfájmošter; -ei, f. dekanija; -swürde, f. dekanstvo.

Decharge, f. ustrél.

Deck=e, f. odeja, odév f., krilo, pregrinjalo; (Blaf.) strop, stropje; (Bilſen-) ſtórija; -el, m. pokrov; veka; pokrovec, pokrovka, rena; dim. pokrovček, rénica; (Buch-) plátnica; (Trag-) korítnica; -en, v. a. kriti (krijem): pokriti, zavézniti + pokrívati, zavezovati; ogerniti, odeti (denem) + ogrinjati, odévati; (v. Tiſch) pogerniti + pogrínjati; (ſchütz.) zasloniti + zaslánjati; (Aus=lag.) založiti + zakládati; -enmaler ei, f. stropna malba; -er, m. krovec, strehar; pogrinjavec; -mantel, m. zagrinjalo, odèv f., pretveza; -platte, f. plošča; -ung, f. kritje, pokrivanje; (Sicherung) varnost, várščina; (Schutz) zaslomba, bramba; =surfunde, f. zavarovavno pismo.

Dedi=kazion, f. posvéčenje, posvečava, pripís; -zieren, v. a. posvetiti, pripisati (pišem) + posvečevati, pripisovati.

Dedu=kzion, f. izpeljava, izvod; -zieren, v. a. izpeljati (peljem), izvoditi + izpeljevati.

Defekt, m. primanjkljej, pomanjkljej, nedostatek; -a. manjkljív, manjkav, nepopolen; -bogen, m. manjkajoča pola; -ive Zeitwörter, nepopolni glágoli.

Defen=dieren, ſ. Vertheidigen; -ſiv, a. branivèn, odbijaven, odbojen; -ſor, ſ. Vertheidiger.

Defi=nieren, v.n. v redu mimo koga iti (grem); -nieren, v. a. opredéliti, dolóčiti + opredeljevati, določevati; -nitiv, a. dokončen, končen, terden, določen; -nizion, f. določilo, opredelek; -zient, m. bolni duhovnik, deficiént; -zit, n. primanjkava, primanjek, zmanjek.

Deform, a. nespodoben, pošasten; -ität, f. nespodoba.

Degen, m. meč, špada; -=a. mečev; -fläche, f. plošča; -gehenk n., -kuppel, f. jermen za meč; -griff, m. držalo, roča; -klinge, f. plošča; -knopf, m. mečev gumb; -ſpitze, f. ost f. ostrina; -ſtoß, m. vbod z mečem.

Degrad=azion, f. znižanje, ponížanje; -ieren, v. a. znižati, ponížati + zniževati &c.

Dehn=bar, a. raztegljív, raztezen, raztezljív, vlečljív, raztenljív, vlačen, projljív; =keit, f. raztegljivost, razteznost &c.; -en, v. a. raztègniti, natégniti, potégniti, razprójiti: raztegovati, raztézati, prójiti, vleči (vlečem); (Silbe) zategniti + zategovati; ſich-, v. r. stegniti se + stégati,

se, vleči se; (recken) zlekniti se, zlecati se + zlecovati se; gedehnte Silbe, zategnjen zlog; -ung, *f.* raztezava, raztéganje; (d. Silbe) zateza, zatezovanje; =szeichen, *n.* zategljej, zatezáj.

Deich, *m.* jez, zasip, gat *f.*, graja. grad *f.* -= *a.* jezov; -bruch, *m.* predor jeza; -en, *v. a.* jeziti, graditi: zajeziti, zagraditi, zasuti (spem) + zajezovati, zagrájati, zasípati (pljem).

Deichsel, *f.* oje (ojesa), voje; (hintere) svora, rázvora; (Art) tesla. teslo; -arm, *m.* trabje; -gabel, *f.* ojnice *pl.*, oglobli *pl. f.*, škarje *pl.*, škárnice *pl.*; -nagel, *m.* igla.

Dein, *pr.* tvoj; (du-) svoj; -ethalben, -etwegen, *ad.* zavoljo tebe, zarad tebe; -ig ſ. Dein.

De=ismus, *m.* deizem; -íſt, *m.* deist, božnik; =iſch, *ad.* deističen.

Dekan, *m.* dekán, tehant; -at, *n.* dekanija, tehantija; =s=, *a.* dekanijski.

Deklam=ator, *m.* govornik, deklamator; =iſch, *a.* govorniški; -azion, *f.* govorništvo, deklamacija; -ieren, *v.a.* govoriti, deklamovati, predná-šati, deklamírati.

Deklin=abel, *a.* sklanljív, sklonljív, sklanjalen; -azion, *f.* odklón, zastranek; (gram.) sklanjava, sklanjatev, sklanja, sklánjanje; -ieren, *v.a.* sklánjati, pregíbati (bljem); -*v.n.* odklánjati se.

Dekoct, *n.* odvarek, prevretek; -orateur, *f.* okinčevavec, olepševavec; -orazion, *f.* olepšava, okinčava, okrasje; -orieren, *v.a.* lepotiti, kinčati, lépšati, záljšati: olepotiti, okinčati, okrasiti, olépšati, ozáljšati.

Dekorum ſ. Anſtand.

Dekret, *n.* odlók, odloček, dekrét; -ieren, *v. a.* odlóčiti, ukreniti, skleniti + odločevati, ukrépati, sklépati.

Deleg=azion, *f.* prenašba, preročba, preročilo; -ieren ſ. Abordnen.

Delfin, *m.* pliskavica, pliskavka, delfin.

Delikat, *a.* tekovít, slasten, izbrán, prošken; (zart) mil, nežen; (häckelig) kočljív; -eſſe, *f.* slaščica, sladčica; nežnost, razkošje.

Del=ikt, *n.* hudodelstvo; -inquent, *m.* hudodelec, hudodelnik; obsójenec; =in, *f.* hudodélnica; obsójenka.

Delir=ieren, *v. a.* blázniti, blesti (bledem), v sanjah govoriti; -ium ſ. Wahnſinn.

Demagog, *m.* demagóg: -iſch, *a.* demagógičen.

Demant ſ. Diamant.

Demark=azion, *f.* razmejitev; -ieren, *v.a.* razmẹjiti *pf.*

Demasquieren, *v. a.* razšẹmiti, šemo z lica potegniti + potegovati.

Dementi, *n.* preklic; -ieren, *v. a.* preklícati (kličem), za laž razglasiti + preklicovati.

Demi=nutivum, *n.* pomanjševavna beseda, manjšavka; -ſſion, *f.* odpúst.

Dem=nach, *ad.* po tem, po tem ta-

kem, torej. zatorej, dakle; -nächſt, *cd.* kmalo, koj, v kratkem, kar najpréj, berž berž; -ohngeachtet, *ad.* vendar pa.

Demo=iſelle, *f.* gospodíčina, gospodična; -krat, *m* ljudoljub, demokrát; =iſch, *a.* ljudoljúb, ljudoljuben, demokrátičen, demokrátiški; -krazie, *f.* ljudoljubje, demokracija.

Demolir=en, *v.a.* podreti (derem), razdjati (denem), razrúšiti, razsuti (spem) + podírati, razdévati, razsípati (pljem); -ung, *f.* podretje; razdjanje. razsutje, razdeva.

Demonſtr=ativ, *a.* kazaven; -azion, *f.* dokáz, dokazba, pojasnovanje; *fig.* demonštracija, očitovanje, žúganje; -ieren, *v.a.* dokázati (kažem), skázati + dokazovati; *fig.* očitovati, žúgati.

Dem=ontieren, *v. a.* poškodovati, onemiti, zrúšiti + poškodávati, zrušévati; -oraliſieren, *v.a.* pačiti, príditi: popačiti, spríditi.

Dem=ut, *f.* ponižnost, pohlevnost; -üthig, *a.* ponížen, pohleven; die -e, ponížnica; =en, *v. a.* ponížati, poniženega storiti. osramotiti + ponižévati, poniženega delati, pokoriti, sramotiti; =ung, *f.* poniževanje, ponížanje, osramotitev; -utsvoll ſ. Demüthig.

Dendrit, *m.* drevnik, dendrit.

Dengel=hammer, *m.* klepec, klepavnik, klepáč, kladvo; -n, *v.a.* klepati (pljem): sklepati, poklepati; -ſtock, *m.* bábica; -zeug, *n.* klepi *pl.* *f.*, klepalo; -er, *m.* klepáč, klepavec.

Denk=art, *f.* mišljava, način mišljenja; -bar, *a.* misljív, miseln; =keit, *f.* misljivost, míselnost; -buch, *n.* spomeník, spominják, pámetnik; spominska knjiga; -en, *v. a. u. n.* mísliti: pomísliti, prevdáriti + pomišljevati, premišljevati, prevdárjati; (meinen) méniti, sóditi, zdeti se komu; (geſonnen ſein) naklépati. v mislih imeti (ám), kániti, namérjati; (ſich erinnern) pámetiti, pómniti, mísliti na kaj: spómniti se, domísliti se + spomínjati se, domišljevati se; hin und her-, prevdárjati, premišljevati, uganjevati, ugíbati (bljem); ich dächte, zdí se mi, dozdeva se mi, jaz bi djal; der Menſch denkt, Gott lenkt, človek obráča, Bog oberne; (hoffen) úpati, nádjati se; ſich-, *v.r.* mísliti si, predstávljati si; -end, *a.* mišljív. premišljív, prevdaren; -er, *m.* mislec, mislivec, premišljevavec; -fähig, *a.* mišljív; -form ſ. Denkart; -freiheit, *f.* svóboda mišljenja, svóbodna misel *f.*; -kraft, *f.* míselnost, razumnost, prevdarnost; -lehre ſ. Logik; -mahl, *n.* spominek, spomenik, pomnik, pámetnik; (Grabes-) nadgrobek, nadgrobnik; alte-, starovine, starotine, starodavni spominki; -münze, *f.* spominska, spominski denár; -ſpruch, *m.* rek, izrék, prislovica; -übung, *f.* vaja v mišljenji; -ungsart, -weiſe ſ. Denkart; -würdig, *a.* znamenit, znameniten, imeniten, velikovažen, spomina vreden:

ſchieden; -imal, desetni, desetičen; =bruch, *m.* desetni drobec; =maß, *n.* desetna mera; =rechnung, *f.* desetna številka; -imieren, *v.a.* desétiti, vsácega desétega ustreliti od. pokončati *pf.*

Diadem, *n.* zlati venec; šapelj.

Diagnoſe, *f.* spoznanje, poznanje bolezni; -tik, *f.* diagnóstika, znanje bolezni.

Diagonal, *a.* poprečen, protikoten; -e, *f.* poprečnica, protikotna črta.

Diakon, *m.* dijakon; -at, *n.* dijákonstvo.

Dialekt, *m.* narečje; -ik, *f.* dialéktika, razumoslovje.

Dialog, *m.* dvogovor; razgovor, pogovor; -iſch, *a.* dialógičen, dialógiški, v pogovorih.

Diamant, *m.* demant, diamant, oglinec; -=, -en= *a.* démanten, demantov.

Dia=meter, *m.* premér, premérnik; -erhöe, *f.* dripa, kerva, drista.

Diät=reſis, *f.* razloka, razvod; -t, *f.* zmernost v jedi in pijači, mera in red v življenji, zmérnost, zmerna življava; -ten, *pl.* dnina, dnévščina; = klaſſe, *f.* dninski red; -tetik, *f.* nauk o zdravji, dietétika; -tetiſch, *a.* zméren, dietétičen.

Dich, *pr.* tebe, te.

Dicht, *a.* gost; *ad* terdo pri čem, tik česa; -machen, gostiti: zgostiti; -werden, gostiti se: zgostiti se, zagostiti se; (v. Baum) košat, goščat; -belaubt, *a.* košat, goščat, gostolisten, gostoperen, gostolist; -bewachſen, *a.* zaroden, zaraščen; -buſchig, *a.* košat, goščat; kocast; -e, *f.* gostost, gostota, goščava; -elei, *f.* túhtanje.

Dichten, *v. a.* skládati, pesmáriti, pesmi zlágati, peti (pojem). prepévati; ſ. Dicht machen; -en, *n.* petje, pesmenstvo.

Dichter, *m.* pesnik, pesmár, pesmenik, pevec; - ader *f.* pevska žila; -anlage, *f.* pevska glava, pesniška prikladnost, pesniški dar, pevska zmožnost; -ei, *f.* pesmarija, pesmenija, pesmarstvo; -geiſt, *m.* pevski duh; -in, *f.* pésnica, pevka; -iſch, *a.* pesniški, pevski; -ling, *m.* pesmarček; -ſprache, *f.* pesniški jezik; -volk, *n.* pevci *pl.*

Dichtigkeitsmeſſer, *m.* gostomér; -körnig, *a.* zernat, jédernat, jedrovít; -kunſt, *f.* pesništvo, pesmenstvo, pevstvo, pesmenija, poezija, pevska umetnost; -laubig, ſ. Dichtbelaubt; -ung, *f.* pesem *f.* pesmija, spév, poezija; izmišljenka; =kraft, *f.* pesniška moč *f.*, obrazotvornost, domišljivost.

Dick, *a.* debel; (fett) tolst, raten, rejen, telnat; (dicht) gost; -werden, debeliti se, rediti se: odebeleti, zdebeleti, obrediti se; gostiti se: zgostiti se, zagostiti se; -backig, *a.* debeloličen; der -e, licman; -bauch, *m.* brentnik, brentáč, trebušnik, debelúh; -bein, *n.* stegno; -e, *f.* debelina, debelóst, debelota; gostota, goščoba; -füßig, *a.* debelonóg; -

hals, *m.* debelovratnik; =ig, *a.* debelovraten.

Dick-häutig, *a.* debelokožen, koženat; žuljav, skorjav; -icht, *n.* gošča, goščava, hosta, šuma; -knochig, *a.* kostnat, debelokosten; -kopf, *m.* bučman, debeloglavec, glaváč, butec, butelj (-na); -köpfig, *a.* glavat, butast, terdogláv; -leibig, *a.* debel, trusnat, čokat; -milch, *f.* kislo mleko; -naſig, *a.* nosat, debelonós; -ſchnabel, *m.* debelokljún; -thuer, *m.* baháč. bahávs, hlastáč; -wanſt, *ſ.* Dickbauch.

Didakt-ik, *f.* učba, didáktika; -iſch, *a.* naučen, učen, didáktičen, didáktiški.

Dieb, *m.* tat, kradec, kradljivec, zmikavec, zmikávt; -erei, *f.* tatinstvo, kraja, tatija; -es, -s *a.* tatinski, tatovski; -in, *f.* tatica, kradljivka, zmikavtlja; -iſch, *a.* tatinski, kradljív, zmikaven; -sbande, *f.*, -sgeſindel, *m.* tatinska derhál *f.*; -shandwerk, *n.* tatinstvo; -shelfer, *m.* tatinski pomočník; -slaterne, *f.* slepica; -ſchlüſſel, *m.* vetrih, vitrih; -ſtal, *m.* tatvina, tatba. kradež, kraja.

Die, -jenige, *ſ.* Der, Derjenige.

Diel-e, *f.* deska, blanja, žáganica, dilja, plátnica; (Boden) tlak, dlažba; -en, *v. a.* dlažiti. tlak délati: tlak narediti, podlažiti.

Dien-en, *v. n.* slúžiti, poslovati; (zu etwas) slúžiti, rábiti; (als Knecht, Magd, Sklave) hlapčevati. deklovati, sužnjevati, rabotati; (nützlich ſein) streči (strežem). goditi, biti (cem) za kaj; wozu dient das, čemu je to?; -er, *m.* služabnik, služebnik, sluga, služnik; strežáj, strežnik, strežo (g. eta); posel; =in. *f.* služábnica, slúžkinja; strežnica, strežajka, kèrščenica; =ſchaft, *f.* služabništvo, služebništvo, služabni ljudjé *pl.*; družina.

Dienſt, *m.* služba; (Amt) urad, služba, mesto; (Frohn-) tlaka, rábota; (Bedienung) strežba, postrežba; (Hof-) dvorba; (Pflicht) dolžnost, opravek; was ſteht zu -en, kaj bi radi? -e nehmen, v službo stópiti; - = *a.* služni, služebni, služebni; -abſchied, *m.* odpúst; doslužek; -ag, *m.* torek; -alter, *n.* služba leta pl.; -antritt, *m.* nastóp službe; -bar, *a.* služen, služaben. služeben, podložen; =feit, *f.* služebnost, podložnost; (Servit.) služnost; -befehl, *m.* službno povelje; -befliſſen, marljív, prizadeven, poslužljiv; -bote, *m.* posel, družinec, družince (-eta); *c.* družina, deržina; =nordnung, *f.* postava za posle, služabni red; -eid, *m.* službna prisega; -eifrig, *a.* marljív, goréč v službi, prizadevljiv; -eintritt, *m.* vstop v službo; -entlaſſung, *f.* odpúst iz službe; -entſetzung, *f.* odstava; -erfahren, zveden v službi. znajden; -fähig, *a.* pripraven za službo; -fertig, postrežen. postrežljiv, poslužen, poslužljiv, radostoren; =feit, *f.* postrežnost. poslužljivost &c.; -fleiß, *m.* marljivost v službi; -frau, *f.* gospodinja; -freundlich, *a.* postrežen. prijazen;

Chrom, *n.* krom, barvik; -atiſch, *a.* barvan; (muſ.) polnoversten; - gelb, *n.* krómovo rumenilo.

Chron=ik, *f.* letnik, letopis, krónika; -iſch, *a.* počasen; -iſt, *m.* letopisec; -ogram, *n.* kronográm; -ografie, *f.* letopisje, časopisje; -ografiſch, *a.* letopisen, časopisen; -olog, *m.* časoznanec, časoslovec; =ie, *f.* časoznanstvo, časoslovje, kronologija; =iſch, *a.* časosloven, kronológičen, poversten; -ometer, *m.* časomér.

Chryſolith, *m.* krisolit, zlatovec.

Chur, *f.* volitev, izbor; -fürſt, *m.* izbornik, izborni knez, volivni knez; =entum, *n.* izborna kneževina; =lich, *a.* volivnokneški.

Cicade, *f.* skeržát, čričék, čerček, žrikovec, skeržatica.

Cichorie, *f.* cikórija, potrošnik.

Cider ſ. Zider.

Cirka ſ. Gegen.

Cis, *n.* cis.

Club, *m.* shod, snid.

Coadjutor, *m.* pomočnik.

Courage, *f.* serčnost, serce.

Courant, *a.* tekóč, gredóč.

Couſin, *m.* -e, ſ. Geſchwiſterkind.

Czako, *m.* čaka, čako.

Czar ſ. Zar.

D.

Da, *ad.* (hier) tu, tukaj, tu-le, (dort) tam, tamo, tamkaj, tam-le; (-vorüber) tod, le-tód, todik; -c. ko, kedar; (weil) ker, ki; -bei, *ad.* zraven, poleg: -capo *ad.* od kraja, šo enkrat.

Dach, *n.* streha, strẽšina, krov; *dim.* strẽšica, strẽhica, krovec; *coll.* ostrešje; - = *a.* strešni; -balken, ſ. Querbalken; -boden, *m.* podstrešje, nadhišje, pêter, podstrẽšina; (im Hinterth.) zátreb; -decker, *m.* krovec, pokriváč; -fenſter, *n.* lina; -förmig, *a.* strehast; -firſt, *m.* sleme (g. -na), verh; -front, *f.* čelo, pročelje; -geſperre, *n.* strešje, vez *f.*; -geſimſe, *n.* svisla *pl.*; -kammer, *f.* zgórnjica, zgornja izba, podstrẽšnica; -nagel, *m.* strešnik; -rinne, *f.* žleb, žlot.

Dachs, *m.* jazbec, jazvec; - = *a.* jázbečev; *dim.* jázbečck; -bau, *m.* jázbina, jázvina.

Dach=ſchaufel, *f.* škopa; -ſchiefer, *m.* škerl, skerl; -ſchindel, m. škodlja, skodlja, strẽšnica.

Dachs=falle, *f.* past za jázbece; -fell, jázbečevina; -fleiſch, *n.* jázbečje meso; -hund, *m.* jázbečar; -in, *f.* jázbečevka.

Dach=ſparren, *m.* špérovec, lemez, škarnik; -ſtroh, *n.* škopa, strẽšnica; -ſtuhl, *m.* strẽšina, vez *f.*, stropilo; -traufe, *f.* kap, okáp; (Waſſer) kápnica; -ung, *f.* ostrešek, strešje, ostrešje, krov; -vorſprung, *f.* napušč; -ziegel, *m.* strešnik; (Hohlz.) koreo.

Da=durch, *ad.* tu, tod, le-tód; tu skoz; (Mittel) s tem, po tem; -fern, ſ. Falls; -für, *ad.* za to; -haften, porok biti (sem) za kaj; -halten, imeti (ám) koga za kaj; -gegen, *ad.* nasproti, zoper; *c.* ali, pak, temveč; -guerreotyp, *m.* svetlotísk.

Daher, *ad.* od tod, od tam, od tam tod; -*c.* zató, zatorej, torej; -brauſen, *v. n.* priveršeti *pf.*; -fahren, *v. n.* pripeljati se (em) *pf.*; -kommen, *v. n.* priti (pridem) + prihájati: (ſingend) pripeti (pojem); (laufend) priteči; (fliegend) prileteti; (pfeifend) prižvížgati; (zitternd) pritresti se u. ſ. w.

Dahier, *ad.* tu, tukaj, tu-le, letukaj, ovde.

Dahin, *ad.* tje, tja, tot, tamtje, onam; es iſt dahin, proč je, po njem je; -aus, *ad.* todi, tam tod; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; jemanden zu etwas-, pripráviti, da bi ..; -eilen, *v. n.* potékati, hiteti; -fahren, *v. n.* oditi (idem) + odhájati; *fig.* umreti; -geben, *v. a.* podati, podariti *pf.*; -gehen, *v. r.* tje iti (grem): oditi (idem); -liegen, *v. n.* pojémati, žedeti; -ſchlendern, *v. n.* koracati; -ſein, *v. n.* proč biti (sem), po čem biti, čemu zaklénkati *pf.*; -ſtehen, ſ. Dahinſterben; -ſtellen, *v. a.* postáviti + postávljati; -ſterben, *v. n.* umírati, pojémati; -ſtürzen, *v. n.* telébniti, bútiti, čičniti; -ten, *ad.* zádej, od zadja; -ter, *ad.* za tem, zadej: -kommen, spáziti, zapasti (pasem) *pf.*; -ziehen, *v. n.* odríniti, odprávitise, oditi (idem) + odprávljatise, odhájati.

Daktyl-iſch, *a.* daktilski; -us, *m.* daktil.

Damal-ig, *a.* tedánj, tedašenj, ondašenj, takraten; -s, *ad.* tedaj, onda, ondaj, ondukaj, takrat.

Damaſt, *m.* damašek, damást, tamašek; -en, *a.* damaškov.

Damaſz-enerklinge, *f.* damaščanka; -enerſtahl, *m.* damaščensko jeklo; -ieren, *v. a.* káliti, damaškovati.

Dam-e, *f.* gospá, gospoja; (Kart.) gorinec, kraljica; -en, -*a.* gospénj; -enbrett, *n.* dámnica; -hirſch, *m.* damjek, lanjec.

Damit, *ad.* s tem; - *c.* da, da bi..

Damm, *m.* jez, zasíp, graja, zagraja; -bruch, *m.* predor v graji; -erde, *f.* pérst *f.*, bernja, berna.

Dämm-en, *v. a.* jeziti, graditi: zajeziti, zagraditi + zagrájati; -erig, *a.* mračen, somračen, temoten, temočen, mežav, mižav; -erlicht, *n.* pomrak; svit, zor; -ern, *v. n.* mračiti se, temniti se, mrak se dela; (tagen) svítati, prizárjati, razsvetlovati se, svítati se; -erung, *f.* mrak, pomrak, somrak; (Morgend.) svit, zor.

Dämon, *m.* hudoba, bes, zli duh, dajmon; -iſch, *a.* besen, dajmonski.

Dampf, *m.* par, sopár, hlap, puh, čad; - -*a.* parni, soparni; -bad, *n.* parna kopelj, ruska kopelj *f.*; -bot, ſ. Dampfer; -en, *v. n.* páriti se, hlapeti, čáditi se, kaditi se, sopáriti se.

Dämpf-en, *v. a.* dušiti, gušiti, gasiti, krotiti: zadušiti, udušiti, ugasiti, pogasiti, ukrotiti + zaduševati, pogášati; (d. Zorn) tolážiti: utolážiti, utóliti; gedämpfte Stimme, zamolkel glas; -er, *m.* gasilo; tažilo.

Dampf-er, *m.* parnik, parobród, ládija na sopár; -keſſel, *m.* hlapnik, parni kotel; -kraft, *f.* parna moč; -loch, *n.* dušnik, oddušek; -maſchiene,

f. párnica, parni stroj, parostroj, -meſſer, *m.* paromér; -nudel, *m.* oparjenek; -ſchiff, parobród, parnik, parna ládija; =fahrt, *f.* parobrodstvo, parna brodnija; -wagen, *m.* parni voz, parovóz.

Da=neben, *ad.* zraven, poleg, pokraj; tik; -nieden, *ad.* tu doli, tam doli; -nieder, *ad.* doli, na tla; na tleh; =kommen, ſ. Niederkommen: =liegen, *v. n.* bolovati, bolen ležati (ím); (*v.* Handel) zastájati.

Dank, *m.* hvala, zahvala; -ſagen, zahváliti, zahváliti se + zahváljati se; Gott ſei-, hvala Bogu, bodi ga Bog zahvaljen; Dank! hvala, Bog verni; -=*a.* zahvalni, hvalni; -adreſſe, *f.* zahvalno pismo, zahválnica; -altar, *m.* zahvalni oltár; -amt, *n.* zahvalno opravilo, zahvalna maša; -bar, *a.* hvaležen, zahvalen; =keit, *f.* hvaležnost, zahvalnost; -en, *v. n.* zahváliti se + zahváljati se; ſ. Loben; -gebet, *n.* zahvalna molitev; -gefühl, *n.* čut hvaléžnosti; -lied, *n.* zahvalna pesem, hválnica; -opfer, *n.* zahvalni dar, zahvalšnja, zahválščina; -ſagen, ſ. Danken; -ſagung, *f.* zahvala; -ſchreiben, *n.* zahvalno pismo, zahválica.

Dann, *ad.* potém, za tém, na to, potlej; (Zeit) tedaj, tačas, ondaj; - und wann, včasi, včasih, časih; -en, *ad.* von-, odtód, od tam tod, od onód.

Daran, *ad.* na tem, v tem; na to; -ſein, namenjen biti (sem), volje biti, na tem biti; ſchlecht-ſein, na izgubi biti; -kommen, na versto priti (prídem) + prihájati; gut-ſein, komu kaže, sreča dobro streže; -fehlen, *v. n.* mánjkati, pomanjkovati; -gabe, *f.* nadev, nadavek; -gehen, *v. a.* lotiti se česa, podstópiti se, poprijeti se (primem) + lotévati se, látati se, poprijémati se; -kehren ſich, *v. r.* róditi za kaj, márati, méniti se, mar biti (sem) komu česa: zméniti se; -liegen, *v. n.* komu do česa biti (sem), komu za kaj biti; -machen ſich ſ. Daran-gehen; -ſein, *v. n.* pri čem biti (sem), na čem biti; na volji biti, namenjen biti.

Darauf, *ad.* na to; na tem; (hernach) potém, potlej; -ausgehen, naklépati, kániti, namérjati; -gabe, *f.* nadavek, nadev; nameček; -gehen, *v. n.* poteči, poiti (idem); *fig.* umreti (merjem), pomreti; (benöthiget werden) trébati se, potrebovati se; -geld, *n.* nadavek, ara; -kommen, *v. n.* zaslediti, stakniti, dozvédeti (vém) *pf.*; -wenden, *v. a.* oberniti + obrácati v kaj.

Daraus, *ad.* iz tega, iz teh reči.

Darben, *v. n.* strádati, gábati, pománjkanje terpeti, v révščini živeti.

Darbiet=en, *v. a.* ponúditi, podeliti + ponújati, podeljevati; -en, *n.* ponudek, ponudba.

Darbring=en, *v. a.* donesti, prinesti, pokloniti, izročiti + donášati, poklánjati, izročevati; -er, *m.* prinesec, donašavec; -ung, *f.* donós, izročba, poklonitev.

Darein, *ad.* v to, v tega; va-nj; vmes; -finden ſich, *v. r.* zvédeti se v

kaj, znajti (najdem) se v kaj; -legen ſich, *v. r.* vtakniti se + vtikati se v kaj; -reden, *v. n.* vmes govoriti, prigovárjati. ugovárjati; -ſchicken ſich, ſ. Dareinfinden ſich.

Dargeben, *v. a.* podeliti. podariti, pokloniti + podeljevati, poklánjati.

Darin, *ad.* v tem, v tej reči, v tej zadevi; (innerhalb) notri.

Darleg-en, *v. a.* predložiti, pred oči položiti, razložiti + predlágati, pred oči pokládati; (beweiſ.) dokázati (kažem). izpríčati + dokazovati, izpričevati; (erklär.) razjásniti. pojásniti, razložiti + razjasnovati, razlágati; -ung, *f.* predložba; dokáz, izpríčba; razlaga, pojasnilo.

Darleih-e, *f.*, -en, Darlehen, *n.* zajem, posojilo; -en, *v. a.* na up dati, v zajem dati, posóditi + na up dajati posójati; -end, = *a.* upodajni, zajemni; -er, *m.* zajmodavec, upodajec.

Darm, *m.* čreva, čeva, črevo; *dim.* črévica; - = *a.* črevni; -bruch, *m.* kila; -chen, *n.* črévica; -entzündung, črevna vnetica; -fell, *n.* črevna mrena; -gicht, *f.* črevna hudica, črevoból *f.*; -grimmen, ſ. Kolik; -ſaite, *f.* struna iz črev; -ſchleim, *m.* črevna žleza.

Darnach, *ad.* po tem, po tej; potlej, potem; -achtung, *f.* ravnanje po čem; da se ravná po čem.

Dar-nieder, ſ. Danieder; -ob, ſ. Darüber.

Darr-e, *f.* sušenje, sušilo; (Ort) sušilnica, sušivnica, ozdica; -eichen, *v. a.* podeliti, podati, donesti + podeljevati, podájati, donášati; -en, *v. a.* sušiti, ozditi: posušiti; -haus, *n.* sušílnica, ozdica; -ofen, *n.* peč-nica, peč za sušilo; -ſucht, *f.* sušica, suhotica; -ſüchtig, *a.* sušičen.

Darſtell-bar, *a.* predstavljív, predstaven; -en, *v. a.* predstáviti, pred oči postáviti, razkázati (kažem) + predstávljati, razkazovati; (bildl.) poobráziti, zobráziti + poobraževati; (ſchriftl.) popísati, (pišem), opísati + popisovati; (erklär.) razložiti + razlágati; ſich-, *v. r.* kázati se: skázati se, predstáviti se + skazovati se, predstávljati se; -er, *m.* predstavljavec; razlagavec; -ung, *f.* predstava, predstávljenje; opis; razlaga; =sart, *f.* predstavljava, način predstávljanja; =sgabe, *f.* predstavljavnost.

Darthun, *v. a.* razkázati (kažem), izpríčati + razkazovati, izpričevati.

Dar-über, *ad.* nad tem; nad to; črez to; (deshalb) zató, zatorej. zategavoljo, zarad tega; darunter und-, vse vprek, vse križem; -um, *ad.* za to, zavoljo tega, zategavoljo, zategadélj, zarad tega; (um das) po tó; -unt *c.* zató, zatorej; -unter, *ad.* pod tem, pod to; med tem; pri tem, v tem.

Das, ſ. Der.

Daſein, *v. n.* biti (sem), tu biti, pričujóč biti; - *n.* bitje, bistvo, bitnost.

Da-ſelbſt, *ad.* tu, tukaj, le-tukaj; (dort) tam, tamkaj, ondaj; -mal, *ad.* takrat, to pot, zdaj.

Daſs, *c.* da; da bi; -nicht, da ne,

da ne bi, da bi ne; ohne-, ne da bi; im Falle-, ako bi; bis-, dokler ne.

Daten, *pl.* djanjske okólnosti, prigodki, date; -ieren, *v. a.* dan in leto pripísati (pišem), datírati. datovati; -iv, *m.* dajavnik, tretji sklon, dativ; -wechsel, *m.* oddnevna menjica.

Dattel, *f.* datel, daktil, palčék; -baum, *m.* dátlovo drevo (-vesa), dátlovec; -öhl, *n.* dátlovo olje, dátlovec.

Datum, *n.* dan in leto, datum; dano; bis-, do zdaj, do današnjega dneva.

Daub-e, *f.* doga, dožina; *dim.* dóžica; -enhobel, *m.* strúg, strugavnik.

Däuchten, s. Dünken.

Dauer, *f.* terpež, terpežnost, obstanek, obstój; -haft, *a.* terpežen, terpéč, deržéč, terden, terdoben; obstojen, stanoviten; -igkeit, *f.* terpežnost, terpečost, terdnoba, deržečost, obstojnost, stanovitnost; --los, *a.* brez tèrpeža; nestanoviten; -n, *v. n.* terpeti, trájati; es -t mich, žal mi je; er -t mich, smili se mi; -nd, *a.* s. Dauerhaft. [čić.

Däumchen, *n.* palček, pavček, pav-

Daumen, *m.* palec, pavec; (an d. Welle) motoroga; (an der Stampfe) ročica. palčnik; -breit, *a.* za palec širok; -stock, *m.* pálčnica. pálečnica.

Däumling, *m.* palčnik; (Mensch) palček.

Davon, *ad.* od tega, od te; iz tega, od te reči; weit-, daleč proč; -bleiben, *v. n.* ne priti (pridem) + ne prihájati; -eilen, *v. n.* potégniti jo, odnesti jo *pf.*; -fliegen, *v. n.* odleteti, odfèrkniti *pf.*; -fliehen, *v. n.* pobégniti, perhniti: pèrhati; -gehen, *v. n.* uneti jo, upihniti jo, pobrati se (berem), uiti (idem), ubéžati (im) *pf.*; -jagen, *v. a.* spoditi, odgnati (ženem) + odgánjati; -kommen, *v. n.* odnesti jo, réšiti se, oteti se (otmem); er wird nicht-, ne ozdravi več, ne prebolí; -können, *v. n.* oditi moči (morem); -laufen, *v. n.* perhniti, uperhniti, upíhniti jo, pobrísati jo, pocediti jo, zmúzniti se, pobrati se (berem); -machen sich, s. Davongehen; -rennen, *v. n.* oddírjati, zbéžati + bezati; -schleichen, *v. n.* pomúzniti jo, pocediti jo, kopita odnesti *pf.*; -tragen, *v. a.* odnesti, unesti + odnášati, unášati; *fig.* doseči (sežem) + doségati; (Krankh.) nalezti *pf.*

Davor, *a.* pred tem, pred to rečjó; pred to; da sei Gott vor, Bog prenesi; s. Dafür; -erschrecken, ustrášiti se česa.

Dawider, *a.* proti temu, zoper to, zoper to reč; (entgeg.) nasproti; -sein, ustávljati se, protíviti se.

Dazu, *a.* k temu, k tej reči; (desh.) zató; -thun, podvizati se, prizadjati si (dém) + prizadévati si; -soll es nicht kommen, do tega naj ne pride; -helfen, *v. a.* pripomoči (morem); -legen, -thun, *v. a.* priložiti, pridjati (dém) + prilágati, pridévati; -mal, s. Damals.

Dazwischen, *a.* vmes, med tem, sredi, sred tega; -kunft, *f.* posredovanje, pritegljéj, pripomóč *f.*

Debatt-e, *f.* razprava, razgovor.

obravnava, besedovanje; -ieren, r.n. razprávljati, obravnávati, razgovárjati se, prevdárjati; prekárjati se, besedovati; pretrésati.

Deb=et, *m.* dolg; (er iſt ſchuldig) dolžen je; -it, *n.* prodaj, prodaja; =or, *m.* dolžnik; -ût, *n.* pervi nastóp; =ieren, *v. n.* pèrvokrat igrati, pèrvokrat nastópiti.

Decem, *n.* desét; -ber, ſ. Dezember; -vier, *m.* deseternik, decemvir.

Dechant, *m.* dekán, nadžúpnik, nadfájmošter; -ei, *f.* dekanija; -swürde, *f.* dekanstvo.

Decharge, *f.* ustrél.

Deck=e, *f.* odeja, odév *f.*, krilo, pregrinjalo; (Plaf.) strop, stropje; (Bienen-) štórija; -el, *m.* pokrov; veka; pokrovec, pokrovka, rena; *dim.* pokrovček, rénica; (Buch-) plátnica; (Trag-) korítnica; -en, *v. a.* kriti (krijem): pokriti, zavézniti + pokrívati, zavezovati; ogerniti, odeti (denem) + ogrínjati, odévati; (d. Tiſch) pogerniti + pogrínjati; (ſchütz.) zasloniti + zaslánjati; (Ausſlag.) založiti + zakládati; -enmalerei, *f.* stropna malba; -er, *m.* krovec, strehar; pogrinjavec; -mantel, *m.* zagrinjalo, odèv *f.*, pretveza; -platte, *f.* plošča; -ung, *f.* kritje, pokrivanje; (Sicherung) varnost, várščina; (Schutz) zaslomba, bramba; =surkunde, *f.* zavarovavno pismo.

Dedi=kazion, *f.* posvéčenje, posvečava, pripís; -zieren, *v. a.* posvetiti, pripisati (pišem) + posvečevati, pripisovati.

Dedu=kzion, *f.* izpeljava, izvod; -zieren, *v. a.* izpeljati (peljem), izvoditi + izpeljevati.

Defekt, *m.* primanjkljej, pomanjkljej, nedostatek; -a. manjkljív, manjkav, nepopolen; -bogen, *m.* manjkajoča pola; -ive Zeitwörter, nepopolni glágoli.

Defen=dieren, ſ. Vertheidigen; -ſiv, *a.* braniven, odbijaven, odbojen; -ſor, ſ. Vertheidiger.

Defi=nieren, *v. n.* v redu mimo koga iti (grem); -nieren, *v. a.* opredéliti, dolóčiti + opredeljevati, določevati; -nitiv, *a.* dokončen, končen, terden, določen; -nizion, *f.* določilo, opredelek; -zient, *m.* bolni duhovnik, deficiént; -zit, *n.* primanjkava, primanjek, zmanjek.

Deform, *a.* nespodoben, pošasten; -ität, *f* nespodoba.

Degen, *m.* meč, špada; -=a. mečev; -fläche, *f.* plošča; -gehenk *n.*, -kuppel, *f.* jermen za meč; -griff, *m.* držalo, roča; -klinge, *f.* plošča; -knopf, *m.* mečev gumb; -ſpitze, *f.* ost *f.*, ostrina; -ſtoß, *m.* vbod z mečem.

Degrad=azion, *f.* znižanje, ponižanje; -ieren, *v. a.* znižati, ponižati + zniževati ic.

Dehn=bar, *a.* raztegljív, raztezen, raztezljív, vlečljív, raztenljív, vlačen, projljív; =keit, *f.* raztegljivost, razteznost ic.; -en, *v. a.* raztègniti, natégniti, potégniti, razprójiti: raztegovati, raztézati, prójiti, vleči (vlečem); (Silbe) zategniti + zategovati; ſich-, *v. r.* stegniti se + stégati,

se, vleči se; (recken) zlekniti se, zlecati se + zlecovati se; gedehnte Silbe, zategnjen zlog; -ung, *f.* raztezava, raztéganje; (d. Silbe) zateza, zatezovanje; =szeichen, *n.* zategljej, zatezáj.

Deich, *m.* jez, zasíp, gat *f.*, graja. grad *f.* -= *a.* jezov; -bruch, *m.* predor jeza; -en, *v. a.* jeziti, gradíti: zajeziti, zagraditi, zasuti (spem) + zajezovati, zagrájati, zasípati (pljem).

Deichsel, *f.* oje (ojesa), voje; (hintere) svora, rázvora; (Art) tesla. teslo; -arm, *m.* trabje; -gabel, *f.* ojnice *pl.*, oglobli *pl. f.*, škarje *pl.*, škárnice *pl.*; -nagel, *m.* igla.

Dein, *pr.* tvoj; (du-) svoj; -ethalben, -etwegen, *ad.* zavoljo tebe, zarad tebe; -ig ſ. Dein.

De=ismus, *m.* deizem; -íſt, *m.* deist, božoik; =iſch, *ad.* deističen.

Dekan, *m.* dekán, tehant; -at, *n.* dekanija, tehantija; =s=, *a.* dekanijski.

Deklam=ator, *m.* govornik, deklamator; =iſch, *a.* govorniški; -azion, *f.* govorništvo, deklamacija; -ieren, *v.a.* govoriti, deklamovati, predná-šati, deklamírati.

Deklin=abel, *a.* sklanljív, sklonljív, sklanjalen; -azion, *f.* odklón, zastranek; (gram.) sklanjava, sklanjatev, sklanja, sklánjanje; -ieren, *v.a.* sklánjati, pregibati (bljem); -*v.n.* odklánjati se.

Dek=oft, *n.* odvarek, prevretek; -orateur, *f.* okinčevavec, olepševavec; -orazion, *f.* olepšava, okinčava, okrasje; -orieren, *v.a.* lepotiti, kínčati, lépšati, záljšati: olepotiti, okínčati, okrasiti, olépšati, ozáljšati.

Dekorum ſ. Anſtand.

Dekret, *n.* odlók. odloček, dekrét; -ieren, *v. a.* odlóčiti, ukreniti, skleniti + odločevati, ukrépati, sklépati.

Deleg=azion, *f.* prenašba, preročba, preročilo; -ieren ſ. Abordnen.

Delfin, *m.* pliskavica, pliskavka, delfin.

Delikat, *a.* tekovít, slasten, izbrán, prošken; (zart) mil, nežen; (häckelig) kočljív; -eſſe, *f.* slaščica, sladčica; nežnost, razkošje.

Del=ikt, *n.* hudodelstvo; -inquent, *m.* hudodelec, hudodelnik; obsójenec; =in, *f.* hudodélnica; obsójenka.

Delir=ieren, *v. a.* blázniti, blesti (bledem), v sanjah govoriti; -ium ſ. Wahnſinn.

Demagog, *m.* demagóg: -iſch, *a.* demagógičen.

Demant ſ. Diamant.

Demark=azion, *f.* razmejitev; -ieren, *v.a.* razmẽjiti *pf.*

Demasquieren, *v. a.* razšẽmiti, šemo z lica potegniti + potegovati.

Dementi, *n.* preklic; -ieren, *v. a.* preklícati (kličem). za laž razglasiti + preklicovati.

Demi=nutivum, *n.* pomanjševavna beseda, manjšavka; -ſſion, *f.* odpúst.

Dem=nach, *ad.* po tem, po tem ta-

kem, torej. zatorej, dakle; -nächſt, *ad.* kmalo, koj, v kratkem, kar najpréj, berž berž; -ohngeachtet, *ad.* vendar pa.

Demo=iſelle, *f.* gospodíčina, gospodična; -krat, *m.* ljudoljub, demokrát; =iſch, *a.* ljudoljúb, ljudoljuben, demokrátičen, demokrátiški; -krazie, *f.* ljudoljubje, demokracija.

Demolier=en, *v.a.* podreti (derem), razdjati (denem), razrúšiti, razsuti (spem) + podírati, razdévati, razsípati (pljem); -ung, *f.* podretje; razdjanje, razsutje, razdeva.

Demonſtr=ativ, *a.* kazaven; -azion, *f.* dokáz, dokazba, pojasnovanje; *fig.* demonštracija, očitovanje, žúganje; -ieren, *v.a.* dokázati (kažem), skázati + dokazovati; *fig.* očitovati, žúgati.

Dem=ontieren, *v. a.* poškodovati, onemiti, zrúšiti + poškodávati, zrúševati; -oraliſieren, *v.a.* pačiti, príditi: popačiti, spríditi.

Dem=ut, *f.* ponižnost, pohlevnost; -üthig, *a.* ponížen, pohleven; die -e, ponížnica; =en, *v. a.* ponížati, poníženega storiti, osramotíti + ponižévati, poníženega delati, pokoriti, sramotiti; =ung, *f.* poniževanje, ponížanje, osramotitev; -utsvoll ſ. Demüthig.

Dendrit, *m.* drevnik, dendrit.

Dengel=hammer, *m.* klepec, klepavnik, klepáč, kladvo; -n, *v.a.* klepati (pljem): sklepati, poklepati; -ſtock, *m.* bábica; -zeug, *n.* klepi *pl.* *f.*, klepalo; -er, *m.* klepáč, klepavec.

Denk=art, *f.* mišljava, način mišljenja; -bar, *a.* misljív, miseln; =keit, *f.* misljivost, míselnost; -buch, *n.* spomeník, spominják, pámetnik; spominska knjiga; -en, *v. a.* u. *n.* mísliti: pomísliti, prevdáriti + pomišljevati, premišljevati, prevdárjati; (meinen) méniti, sóditi, zdeti se komu; (geſonnen ſein) naklépati. v mislih imeti (ám), kániti, namérjati; (ſich erinnern) pámetiti, pómniti, mísliti na kaj: spómniti se, domísliti se + spomínjati se, domišljevati se; hin und her-, prevdárjati, premišljevati, uganjevati, ugíbati (bljem); ich dächte, zdí se mi, dozdeva se mi, jaz bi djal; der Menſch denkt, Gott lenkt, človek obrača, Bog oberne; (hoffen) úpati, nádjati se; ſich-, *v.r.* mísliti si, predstávljati si; -end, *a.* mišljív, premišljív, prevdaren; -er, *m.* mislec, mislivec, premišljevavec; -fähig, *a.* mišljív; -form ſ. Denkart; -freiheit, *f.* svóboda mišljenja, svóbodna misel *f.*; -kraft, *f.* míselnost, razumnost, prevdarnost; -lehre ſ. Logik; -mahl, *n.* spominek, spomenik, pomnik, pámetnik; (Grabes-) nadgrobek, nadgrobnik; alte-, starovine, starotine, starodavni spominki; -münze, *f.* spominska, spominski denár; -ſpruch, *m.* rek, izrék, prislovica; -übung, *f.* vaja v mišljenji; -ungsart, -weiſe ſ. Denkart; -würdig, *a.* znamenít, znameniten, imeniten, velikovažen, spomina vreden:

=feit, *f.* imenitnost, znamenitost; -zettel, *m.* spominski listek.

Denn, *c.* zakáj, kajti; (weil) ker, ki; was iſt -, i kaj, kaj pa je; -doch, *c.* vendar, pri vsem tem, vendar le, saj.

Dental, *m.* zobnik, dental.

Denunz=iant, *m.* ovadnik, ogovarjavec; -iazion, *f.* ovada.

Dep=artement, *n.* okraj, kotar; -endent, *a.* zavisen, odvisen; -endenz, *f.* odvisnost; -eſche, *f.* sporočilo, hitro naznanilo; -onent, *m.* položnik, izporočnik, priča; -onieren, *v. a.* položiti, izporočiti, v shrámbo dati +polágati, izporóčati, v shrambo dajati; (ausſag.) príčati, pričevati, govoriti; -ortieren, *v. a.* prognati (ženem), pregnati, v tujo deželo odpeljati (ljem) + progánjati ɔc.

Depoſit=en=, *a.* hranilni; -enamt, *n.* položnija, hranilni urad; -engebühr, *f.* hranílščina, položnina; -engelder, *pl.* hranilni denarji; -enkaſſe, *f.* hranilna denarnica; -envermögen, *n.* hranilo, hranilno premoženje, položno blago; -enverwaltung, *f.* oskerbovanje hranil od. hranilnih denarjev; -or, *m.* hranivec; =ium, *n.* skládnica, hranílnica; -um, *n.* hranilo, pologa, polog.

Dep=ot, *n.* skladišče, hranišče, založišče; (milit.) založna vojska; -rezieren, *v. a.* za odpuščanje prositi; -utat, *n.* priboljšek, dodajek, pridatek; -utazion, *f.* poslanstvo, poslanci *pl.*; -utierte, *m.* poslanec, poslanik; *f.* poslanka.

Der, die, das, bleibt als Artikel unüberſetzt; *pr.* (dieſer, e, es) ta, ta, to oder ti, ta, to; (jener) oni, a, o; uni, a, o; (welcher) kteri, a, o oder ki.

Derb, *a.* grob, robat, jédernat, krepek; čverst, silen, močen; -heit, *f.* grobost; krepkota, čverstost ɔc.

Der=einſt, *ad.* kedaj, enkrat; =ig, *a.* nekdánj, enkraten; -enthalben, *ad.* zató, za tega voljo, zarad tega, zavoljo tega; -geſtalt, *ad.* tako, ovako, na tak način; po takem; po tem takem; -gleichen, *a.* tak, takov, tákošen; -ivat, *a.* izpelján; -jenige, *pr.* tisti, tista, tisto; ta isti, ta ista, to isto; -malen, *ad.* sedaj, zdaj; -malig, *a.* sedánj, zdánj; -maßen, *ad.* tako, tako zeló, toliko, tako močno; -o, *pr.* Vaš; Njihóv; -halben, *ad.* zatorej, za tega voljo, zavolj tega, za tega delj; -ſelbe, *pr.* ta isti, ta ista, to isto; tisti, a, o; ravno tisti; -ſelbig ſ. Derſelbe; -weil, *ad.* tačas, med tem; -wiſch, *m.* derviš; -zeitig, *a.* tačasen, sedánj.

Deſer=teur, *m.* ubežnik, uhajavec, begún, prebežec, uskók, pobéglec; -tieren, *v. n.* ubégniti, ubéžati (im), pobégniti, uiti (idem), uskočiti +ubégati, uhájati; -zion, *f.* ubég, prebég, pobég; -vit, *n.* zaslužék pravdosrédnikov.

Deß=falls, *ad.* zastran tega, ozir tega; -gleichen, *ad.* tako, ravno tako, kakor tudi; -halb, *ad.* zató, zavolj tega, zarad tega, zbog tega, za tega delj, za tega voljo.

Des=ignieren, *v.a.* odlóčiti, odméniti †odločevati; -kriptiv, *a.* opisovaven; -organisazion, *f.* razpád. razdjanje; -perat, *a.* obupen, brezupen; -peration, *f.* obúp, brezupnost.

Despo=t, *m.* samosilnik, trinog; -tisch, *a.* samosilen, trinoški. grozoviten; -tismus, *m.* samosilje. samosilstvo, trinoštvo, despotizem; -zie *s.* Despotismus.

Deſſen=thalben, -twegen, -twillen *s.* Deswegen; -ungeachtet, *ad.* pri vsem tem. vendar le.

Deſſ=ert, *n.* prigrizek, pomizek, presladek; -in, *m.* vzorek, načertek; -wegen *s.* Deshalb.

Deſtill=at, *n.* prekapnina; -ateur, *m.* prekapljevavec; -ation, *f.* prekáp, prežig; -ieren, *v. a.* prekápati, prekapljevati, prežígati, destilírati.

Deſto, *ad.* tem, s tem, toliko, tolikanj; je mehr, - beſſer, čim več, toliko boljše; nichts - weniger, vendar le, pri vsem tem.

Deswegen *s.* Deshalb.

Det=achement, *n.* oddelek, četa; -achieren, *v.a.* poslati (šljem), odpráviti †pošíljati, odprávljati; -ail, *n.* nadrobnost, podrobnost, posámesnost; in's -, na drobno, na tanko; im - verkaufen, po drobnem, na drobno prodájati; =ieren, *v. a.* na drobno razložiti, na tanko razkázati (kažem) † na drobno razlágati, na tanko razkazovati; -ailliert, *a.* nadroben, podroben, natančen; *ad.* na drobno, na tanko.

Detto, *ad.* ravno tako, enako.

Deut, *m.* božják, néžica; -eln, *v. a.* modrovati; -en, *v.a.* razlágati, razkládati, tolkovati, tolmáčiti; (weiſen) kázati (kažem): pokázati; (winken) migati: migniti, pomigniti; (m. d. Kopf) kimati (mljem): kímniti; (m. d. Aug.) mežíkati: pomežkniti, pomežíkati † pomežkovati; (m. d. Hand) máhati: máhniti; (vorbedeut.) kázati. znamenovati, oznánjati, poménjati; -er, *m.* razlagavec, tolkovavec, tolmač; -lich, *a.* razločen, razviden, razložen, jasen. razgoveten; očiten: -machen, pojásniti, razjásniti. razložiti † pojasnovati, razkládati; =keit, *f.* razločnost, jasnost, razvidnost, očitnost *rc.*

Deutſch, *a.* nemški; -e Sprache, nemški jezik, némščina, nemška beseda; -machen, némčiti: ponémčiti; -e, *m.* Nemec; *f.* Nemka, Némkinja; -meiſter, *m.* veliki nemški križar, glavár némškega reda; -tum, *n.* nemštvo; -tümelei, *f.* nemškovanje, nemškutarija; -tümler, *m.* nemškutar, nemškovavec; =in, *f.* nemškuta, nemškutarica.

Deutung, *f.* razlaga, pojásnjenje, razkláda; -voll, *a.* pomenljiv, znamenit, znameniten.

Deviſe, *f.* geslo.

Dezem=ber, *m.* gruden, december; (kroat.) prosinac; (čech.) prosinec; (poln.) grudzien; -vir, *m.* deseternik, decemvir.

Dez=enium, *n.* desetletje; -ent, *a.* spodoben, pristojen; -idiert *s.* Ent=

ſchieden; -imal, desetni, desetičen; =bruch, *m.* desetni drobec; =maß, *n.* desetna mera; =rechnung, *f.* desetna številba; -imieren, *v.a.* desétiti, vsácega desétega ustreliti od. pokončati *pf.*

Diadem, *n.* zlati venec; šapelj.

Diagnoſ=e, *f.* spoznanje. poznanje bolezni; -tik, *f.* diagnóstika, znanje bolezni.

Diagonal, *a.* poprečen, protikoten; -e, *f.* poprečnica, protikotna čerta.

Diakon, *m.* dijakon; -at, *n.* dijákonstvo.

Dialekt, *m.* narečje; -ik, *f.* dialéktika, razumoslovje.

Dialog, *m.* dvogovor; razgovor, pogovor; -iſch, *a.* dialógičen, dialógiški, v pogovorih.

Diamant, *m.* demant, diamant, oglinec; -=, -en= *a.* démanten, demantov.

Dia=meter, *m.* premér, premérnik; -erhöe, *f.* dripa, kerva, drista.

Diä=reſis, *f.* razloka, razvod; -t, *f.* zmernost v jedi in pijači, mera in red v življenji, zmérnost, zmerna življava; -ten, *pl.* dnina, dnévščina; =klaſſe, *f.* dninski red; -tetik, *f.* nauk o zdravji, dietétika; -tetiſch, *a.* zméren, dietétičen.

Dich, *pr.* tebe, te.

Dicht, *a.* gost; *ad* terdo pri čem, tik česa; -machen, gostiti: zgostiti; -werden, gostiti se: zgostiti se, zagostiti se; (v. Baum) košat, goščat; -belaubt, *a.* košat, goščat, gostolisten, gostoperen, gostolist; -bewachſen, *a.* zaroden, zaraščen; -buſchig, *a.* košat, goščat; kocast; -e, *f.* gostost, gostota, goščava; -elei, *f.* túhtanje.

Dicht=en, *v. a.* skládati, pesmáriti, pesmi zlágati, peti (pojem). prepévati; ſ. Dicht machen; -en, *n.* petje, pesmenstvo.

Dichter, *m.* pesnik, pesmár, pesmenik, pevec; - ader *f.* pevska žila; -anlage, *f.* pevska glava, pesniška prikladnost, pesniški dar, pevska zmožnost; -ei, *f.* pesmarija, pesmenija, pesmarstvo; -geiſt, *m.* pevski duh; -in, *f.* pésnica, pevka; -iſch, *a.* pesniški, pevski; -ling, *m.* pesmarček; -ſprache, *f.* pesniški jezik; -volk, *n.* pevci *pl.*

Dicht=igkeitsmeſſer, *m.* gostomér; -körnig, *a.* zernat, jédernat, jedrovít; -kunſt, *f.* pesništvo, pesmenstvo, pevstvo, pesmenija, poezija, pevska umetnost; -laubig, ſ. Dichtbelaubt; -ung, *f.* pesem *f.* pesmija, spév, poezija; izmíšljenka; =kraft, *f.* pesniška moč *f.*, obrazotvornost, domišljivost.

Dick, *a.* debel; (fett) tolst, raten, rejen, telnat; (dicht) gost; -werden, debeliti se, rediti se: odebeleti, zdebeleti, obrediti se; gostiti se: zgostiti se, zagostiti se; -backig, *a.* debeloličen; der -e, licman; -bauch, *m.* brentnik, brentáč, trebušnik, debelúh; -bein, *n.* stegno; -e, *f.* debelina, debelóst, debelota; gostota, goščoba; -füßig, *a.* debelonóg; -

hals, *m.* debelovratnik; =ig, *a.* debelovraten.

Dick-häutig, *a.* debelokožen, kožnat; žuljav, skorjav; -icht, *n.* gošča, goščava, hosta, šuma; -knochig, *a.* kostnat, debelokosten; -kopf, *m.* bučman, debeloglavec, glaváč, butec, butelj (-na); -köpfig, *a.* glavat, butast, terdogláv; -leibig, *a.* debel, trusnat, čokat; -milch, *f.* kislo mleko; -naſig, *a.* nosat, debelonós; -ſchnabel, *m.* debelokljún; -thuer, *m.* baháč, bahávs, hlastáč; -wanſt, *ſ.* Dickbauch.

Didakt-ik, *f.* učba, didáktika; -iſch, *a.* naučen, učen, didáktičen, didáktiški.

Dieb, *m.* tat, kradec, kradljivec, zmikavec, zmikávt; -erei, *f.* tatinstvo, kraja, tatija; -es, -s *a.* tatinski, tatovski; -in, *f.* tatica, kradljivka, zmikavtlja; -iſch, *a.* tatinski, kradljív, zmikaven; -sbande, *f.*, -sgeſindel, *m.* tatinska derhál *f.*; -shandwerk, *n.* tatinstvo; -shelfer, *m.* tatinski pomočník; -slaterne, *f.* slepica; -sſchlüſſel, *m.* vetrih, vitrih; -ſtal, *m.* tatvina, tatba, kradež, kraja.

Die, -jenige, *ſ.* Der, Derjenige.

Diel-e, *f.* deska, blanja, žáganica, dilja, plátnica; (Boden) tlak, dlažba; -en, *v. a.* dlažiti, tlak délati: tlak narediti, podlažiti.

Dien-en, *v. n.* slúžiti, poslovati; (zu etwas) slúžiti, rábiti; (als Knecht, Magd, Sklave) hlapčevati, deklovati, sužnjevati, rabotati; (nützlich ſein) streči (strežem), goditi, biti (cem) za kaj; wozu dient das, čemu je to?; -er, *m.* služabnik, služebnik, sluga, služnik; strežáj, strežnik, strežec (g. eca); posel; =in, *f.* služábnica, slúžkinja; strežnica, strežajka, kèrščenica; =ſchaft, *f.* služabništvo, služebništvo, služabni ljudjé *pl.*; družina.

Dienſt, *m.* služba; (Amt) urad, služba, mesto; (Frohn-) tlaka, rábota; (Bedienung) strežba, postrežba; (Hof-) dvorba; (Pflicht) dolžnost, opravek; was ſteht zu -en, kaj bi radi? -e nehmen, v službo stópiti; -=, *a.* služni, služebni, služebni; -abſchied, *m.* odpúst; doslužek; -ag, *m.* torek; -alter, *n.* službna leta pl.; -antritt, *m.* nastóp službe; -bar, *a.* služen, služaben, služeben, podložen; =feit, *f.* služebnost, podložnost; (Servit.) služnost; -befehl, *m.* službno povelje; -befliſſen, marljív, prizadeven, poslužljiv; -bote, *m.* posel, družinec, družinče (-eta); *c.* družina, deržina; =ordnung, *f.* postava za posle, služabni red; -eid, *m.* službna prisega; -eifrig, *a.* marljív, goréč v službi, prizadevljiv; -eintritt, *m.* vstop v službo; -entlaſſung, *f.* odpúst iz službe; -entſetzung, *f.* odstava; -erfahren, zveden v službi, znajden; -fähig, *a.* pripraven za službo; -fertig, postrežen, postrežljiv, poslužen, poslužljiv, radostoren; =feit, *f.* postrežnost, poslužljivost &c.; -fleiß, *m.* marljivost v službi; -frau, *f.* gospodinja; -freundlich, *a.* postrežen, prijazen;

-führung, *f.* služitev, službovanje, uradovanje.

Dienſt-gang, *m.* pot po opravilih; -geber, *m.* službodavec, gospodár; -gehalt, *m.* službnina, službena plača; -genoß, *m.* tovarš, tovariš; -geſuch, *n.* prošnja za službo; -herr, *m.* gospodár; -inſtrukzion, *f.* službni napotek; -jahr, *n.* leto službe; -klaſſe, *f.* službni razred; -kleid, *n.* službna obleka; -knecht, *m.* hlapec, posel; -kundig, *a.* zveden v službi; -leiſtung, *f.* služba, poslužba, storitev; postrežba; -leute, *pl.* služebni ljudjé *pl.*, deržina, družina; -lich, *a.* službén, uraden; -lohn, *m.* mezda, zaslužek; -los, *a.* brezslužben, brez službe; -magd, *f.* dekla, kèrščenica; -mann, *m.* dvornik, dvorán; -ordnung, *f.* službéni red; -perſon, *f.* služebna oseba; -pflicht, *f.* službna dolžnóst; =ig, *a.* podložen; -poſten *m.*, -ſtelle, *f.* služba; -reiſe, *f.* pot v službenih opravkih; -ſtreitigkeit, *f.* prepir zastran službe; -thätig, marljiv, priden v službi; -thuend, *a.* služiven; -tauglich, *a.* sposoben za službo; -treue, *f.* zvestoba v službi; -untauglich, *a.* nesposoben za službo; -verleihung, *f.* podelitev službe; -verluſt, *m.* izguba službe; -vertrag, *m.* službna pogodba; -willig, *a.* postrežen, poslužen, postrežljiv, radostoren; -zeit, *f.* čas službe, službina leta *pl.*; -zwang, *m.* siljenje k službi; rábota, tlaka.

Dieſ-e, *f.* pihalo, pihavnik; -er, e, es, ta (te, ti, taj) ta, to; toti, a, o; -da, le-tá, le-tá, le-tó; ta-le, ta-le, to-le; -fällig, *a.* zadeven, dotičen; --falls, *a.* v tem oziru, v tej reči, v tej zadevi, v tem; zastran tega; -jährig, *a.* létašnji, létošnji; -mal, *a.* takrat, ta pot, sedaj, zdaj; =ig, *a.* takraten, sedánj, zdanj; -ſeitig, *a.* takrajen, tastranski; -ſeits, *a.* takraj, na tej strani, iz te strani; dieß, *s.* Dieſes.

Dietrich, *m.* vetrih, vitrih, divji ključ.

Differ-ent, *a.* različen, razločen, razdelen; -enz, *f.* razlika, različnost, različje, razloček; -ieren, *v. n.* lóčiti se, odnášati se, v križ biti (sem).

Dil-emma, *n.* dilema, dvojemni razsodek; -ettant, *m.* radovoljec, miloradnik, dobrovoljec, diletant; -igence, *f.* berzovóz, poštni voz.

Dill, *m.* koper, smerdílj; -e, *f.* tulec, tulek, tuljava; -öhl, *n.* kóprovo olje.

Dilub-ianiſch, *a.* potopen, občnopotopen; -ium, *n.* potóp.

Dim-enſion, *f.* razmér *f.*, razméra, razmerje; dalja; -eter, *m.* dvomér; -inutiv, manjšavka, pomanjševavna beseda; -iſſion, *f.* propúst, propuščenje, odpoved službe.

Diner, *n.* obéd *f.*, obéd, gostija.

Ding, *n.* réč *f.*, stvar *f.*; *dim.* rečca, réčica, stvarca; -da, oné, oné-le; -en, *v. a.* najeti (najmem), vdínjati †najémati, vdinjevati; -lich, *a.* stvaren, rečen.

Dinkel, *m.* pira, pírnica; -ſtroh, *n.* pírevica.

Dinſtag, ſ. Dienſtag.

Dintentiſch, *m.* černica.

Diözeſ=an, *a.* škofijski; -e, *f.* škofija, vladikovina.

Diphtong, *m.* dvoglasnik.

Diplom, *n.* diplom, listina; -at, *m.* diplomát; =if, *f.* diplomátika; =iſch, *a.* diplomátiški, diplomátičen; -azie, *f.* diplomacija.

Dir, *pr.* tebi. ti; sebi; -eft, *a.* neposreden, narávnosten; *ad.* naravnost, neposrednje; =ive, *f.* pravilo, ravnilo, vodilo; =or, *m.* vodja, vodnik, voditelj; =orin, *f.* vodnica; =orium, *n.* vodstvo; -ekzion, *f.* vodstvo, voditeljstvo; -igieren, *v. a.* voditi, vládati, ravnati, obráčati.

Dirne, *f.* dekla, deklina, dekle (-eta), púnica, deklúsina, mladenka.

Dis, *n.* dis; -guſtieren, *v. a.* omraziti, v nevoljo priprávíti + pripráviljati; -harmonie, *f.* razglasje, nesoglasje, neskladnost *fig.* nesloga, needinost, razpor; -harmonieren, *v. n.* ne vjémati se, ne zlágati se; -harmoniſch, *a.* razglasen, nesoglasen, neubrán; nesložen, neskladen.

Diš=junktiv, *a.* ločiven, razprojiven; -kant, *m.* diškánt, tanki glas; -konto, *m.* odbitek, odštevek; -kret, *a.* spremišljen, prevdaren, razboren; -kretion, *f.* prevdarnost, razbornost; -kurieren, *v. n.* razgovárjati se, pogovárjati se. ménití se, pomenkovati se, kramljati; -kurs, *m.* razgovor, pogovor, govor; -kuſſion, *f.* razprava, pretrés, pomenek; -kutieren, *v. a.* razprávljati, pretrésati, pretresovati, prevdárjati, obravnovati.

Diſlo=kazion, *f.* premestitev; razpostava; -zieren, *v. a.* premestiti, razpostáviti + premestovati, razpostávljati.

Diſpens, *f.* prizanesek, spregled, odpustek; -ieren, *v. a.* prizanesti, spreglédati, odpustiti + prizanášati, spregledovati, odpúščati.

Diſpon=ibel, *a.* premestljiv; -ibilität, *f.* priprávnost, premestljivost; -ieren, *v. a.* ravnati s čim, obráčati kaj; -iert, ſ. Aufgelegt.

Diſp=oſizion, *m.* ſ. Aufgelegtheit; (Verfüg.) ponudba; (Entwurf) osnutek, načert; -ut, *m.* prepír, prekor, razpor; =azion, *f.* razprava, pogovor; =ieren, *v. n.* prepírati se, prekárjati se, príckati se; razgovárjati se, besedovati.

Diſſ=ident, *m.* inoverec, drugoverec; -onanz, *f.* razglasje, nesoglasje.

Diſtanz, *f.* dalja, daljina, daljava, vzdaljenost, odleglost; (Schuſsw.) streljáj.

Diſtel, *f.* osát. bodljika, bodilj; *coll.* osatje, bodljíkovje; -fink, *m.* liščck, lisec, striček; -gewächs, *n.* osátnica; -ig, *a.* osaten, bodljikav.

Diſt=ichon, *n.* distih, dvorédec; -inkzion, *f.* razločba, razdelitev, odločitev; -onierend, *a.* razglasen.

Diſtr=ibutiv, *a.* deliven; -ikt, *m.* okraj, kotar, okólica, okoliš; oblastje; =s=, *a.* okrajen, kotarski.

Diszíplin, *f.* veda, uk; (Zucht)

strahovanje, skerb *f.*; -ar=, *a.* strahovaven.

Diurn=ist, *m.* dninar, diurnist; -um, *n.* dnina.

Div=an, *m.* počiválnica, počivalo, divan; -ergent, *a.* razločen, odnosen; -ergenz, *f.* razhod, razloček; -ergie=ren, *v. n.* lóčiti se, odnášati se, razhájati.

Divi=dend, *m.* déljenec, razštevenec; -dieren, *v. a.* deliti, razštévati; -sion, *f.* razšteva, delitev *f.*; (Heer) oddelek, razdelek; =är, *m.* divizionár; -sor, *m.* delec, razštevec.

Döbel, *m.* mozník; čep, čok; (Fisch) klin, klen.

Doch, *c.* vendar, pak, toda; (wenigstens) vsaj; hilf mir -, pomagaj mi no; -wohl, anti pa; wir werden -gehen, anti pa bomo šli?

Docht, *m.* stenj, vezih, duša.

Dock, *v.* ladjenica; -e, *f.* donda, čeča, púnica.

Dog=e, *m.* dožd; -ge, *m.* ángleški pes; -ma, *n.* vérska resnica, dogma; =tik, *f.* nauk o verskih resnicah, dogmátika, vérski uk; =tisch, *a.* dogmátičen, dogmátiški, veroučen.

Dohle, *f.* kavka; -ne, *f.* progla, žímnica, locenj.

Doktor, *m.* doktor, dohtar; s. Arzt; -and, *m.* doktoránd; -at, *n.* dóktorstvo, dóhtarstvo.

Doktrin, *f.* uk, nauk, vednóst.

Dokument, *n.* spričalo, izpričalo, spričevalo, spričilo, dokazalo, skazovalo, listina; -ieren, *v. a.* spričati, dokázati (kažem) + dokazovati, spričevati.

Dolch, *m.* kordec, bodalec, bodež, bodalce.

Dold=e, *f.* kobúl, kobúlj, češulja, kobúlica, dulec; *dim.* kobuljec, češúljica; -enartig, *a.* kobulast; -enpflanze, *f.* kobúlnica; -entraube, *f.* češulja.

Dolm=an, *m.* dolman; -etsch, *m.* tolmač, tolkovavec, razkladavec; =en, *v. a.* tolmáčiti, tolkovati, razkládati; =erin, *f.* tolmačica.

Dolomit, *m.* dolomit, dolomec.

Dom, *m.* stólnica, stolna cerkev *f.*; (Kuppel) kuplja, zvonik; -äne, *f.* kronski imetek, deržavno posestvo; -dechant, *m.* stolni dekán; -estift, *m.* posel, družinec; *coll.* posli, deržina; =al=, *a.* domestikalni; -herr, *m.* korar, kanonik; =nstelle, *f.* korarstvo; -inikal=, *a.* dominikalni; -ini=kaner, *m.* dominikán, dominikanec: (-Orden) red sv. Dominika; -inie=ren, *v. n.* gospodovati, oblastovati; -inium, *n.* gospostvo, gospóščina, grajščina; -ino, *m.* domino, maškara; -izil, *n.* dom, domovanje, stanovanje; =ieren, *v. n.* domovati, stanovati; -kapitel, *n.* stolno korarstvo; korarski zbor; -kirche, *f.* stolna cerkev, škofovska cerkev; -pfaff s. Blutfink; -pfarrer, *m.* stolni župnik, stolni fájmošter; -probst, *m.* stolni prošt; =ei, *f.* stolna proštija; -stift s. Domkapitel.

Donner, *m.* grom, tresk, germljavica; (Kanonen-) germenje, pó-

kanje, tutnjava; -er, *m.* gromovnik; -gefrach, *n.* treskot, tréskanje; -gott, *m.* Perun; -keil, *m.* strela; -knall, *m.* tresk, grom; -n, *v.n.* germeti, tréskati; boboneti, bobnévati, pókati; -nd, *a.* gromopočen, gromoten, treskav; -ſchlag, *m.* tresk, vdar; vdárilo je; -ſchwanger, *a.* gromonosen; -ſtag, *m.* četertek, četvertek; der grüne -, véliki četertek; -ſtein ſ. Meteorſtein; -ſtral, *m.* strela; -ſturm, *m.* gromovica; -wetter, *n.* treskavica; -wort, *n.* gromovita beseda.

Doppel-, *a.* dvojen, dvojnat, dvoversten, dvo-; -adler, *m.* dvoglavi orel; -artig, *a.* dvojnat, dvovérst, dvoversten; -bier, *n.* ležák, koritnjak; -ehe, *f.* dvojni zakon, dvozákonstvo; -faden, *m.* dvojnik; -färbig, *a.* dvobarven; -flinte, *f.* dvocevka, dvojka; -förmig, *a.* dvovérst, dvoversten; -gänger, *m.* dvojinec; -geſang, *m.* dvopév; -geſpann, *n.* óvetér *f.*, óveterica; -geſtirn, *n.* dvozvezdje; -haltig, *a.* dvoročen, dvoúh; -harfe, *f.* velika harpa, triba; -heirat, *f.* vzajemna ženitev; -läufig, *a.* dvocéven; -laut, *m.* dvoglasnik; =end, *a.* dvoglasen; -leinwand, *f.* dvojšert; -n, *v.a.* dvójiti: podvójiti; (Schuhe) podplatiti, podšiti (šijem); -n, *n.* podšiv; -punkt, *m.* dvopičje; -reihe, *f.* dvoredje, dvojna versta; -reihig, *a.* dvoversten, dvoreden; -ſchattig, *a.* dvosenčen; -ſeitig, *a.* dvostrán, dvostranski; =ſeit, *f.* dvostranost; -ſinn, *m.* dvoúm, dvoumje, dvojna misel; =ig, *a.* dvoumen, dvomiseln; -ſpaltig, *a.* dvoréz; -ſperre, *f.* dvojni zapor; -ſtich, *m.* dvojnati šiv; -ſünde, *f.* dvojni greh; -t, *a.* dvojen, dvojnat, dvovérst, dvoversten, dvostrók, dvogúb; (v. Blumen) násaden; *ad.* dvoje, po dvoje; -züngig, *a.* dvojezičen; =ſeit, *f.* dvojezičnost; -züngler, *m.* dvojezičnik.

Dorf, *n.* vas *f.*, ves *f.*, vesnica, selo; *dim.* vasca; -=, *a.* vesni, vaški, selski; -bewohner, *m.* vaščán, vašán, selján, vesničán; -flur, *f.* trata, ledina; -gemeinde, *f.* srenja. kmečka srenja, óbčina, soseska; -hirt, *m.* vaški pastír, občinski čednik (ovčár, volár, kozár, svinjár); -jugend, *f.* vaška mladina, selska mladež: -leben, *n.* življenje na kmetih; Dörfler ſ. Dorfbewohner; Dörflein, *n.* vasca, vásica; selce; -ſchaft, *f.* vesnica, vas, seliščе; (Leute) soseska, srenja, óbčina; -ſchenke, *f.* kmečka pívnica; -ſchöppe, *m.* rotman, priseżni mož; -ſchule, *f.* kmečka šola, vaška učílnica.

Dorn, *m.* tern; *coll.* ternje; (an der Schnalle) jezičck; -=, *a.* ternjev, ternov; -baum, *m.* ternulja, tèrnjevec; -buſch, *m.* ternjev germ, tèrnjevec, tèrnovec; -chen, *n.* ternek, terniček; -dreher, *m.* srákoper, slákoper; -en-, *a.* ternjev, ternov; -envoll, *a.* ternat, ternovít; -geſtrüppe, *n.* ternje, tèrnovje; -gründel, *m.* žačéla, ostriž; -hecke, *f.* tèrnjeva graja, térnjeva živica; -icht, *a.* ternast, ternjast; -ig, *a.* ternjev, ternoviten, ternat, zaternjan; -könig ſ. Zaunkönig; -roſe ſ.

Hundsroſe; -nſtock, *m.* tèrnjevka; -nſtrauch, *m.* ternjev germ, ternje, ternjišče.

Dörre, *f.* sušílnica, sušívnica; -en, *v.a.* sušiti, ózditi: posušiti, presušiti + presúšati.

Dorren, *v.n.* sušiti se, sahniti, suhleti: posušiti se, usahniti + usíhati, usahnévati.

Dörr=ling, *m.* suhál *f.*; -obſt, *n.* posušeno sadje, suho sadje; -ofen ſ. Dörre.

Dorſch, *m.* oslic, turín.

Dort, *ad.* tam, tamo, tamkaj, le-tam, ondi, ondu, ondukaj; von-, od ondod, odunod; hier und-, tam pa tam; -her, *ad.* od tod, od ondod, od tamtod, od unod; -herum, *ad.* tam okoli; -hin, *ad.* tje, tjekaj, tja, tam tje; -ig, *a.* támošnji, ondoten, ondašnji, ondešnji; -ſeitig ſ. Jenſeitig.

Döſ=chen, *n.* dežica, díčica, túnjica; škátljica; -e, *f.* deža, diža, tunja, čuber.

Doſ=e, *f.* škatlja, puška, pušča, jaška; (Tabaks-) tobáčnica, tobakira; -ig, *f.* zavžitljej, popitek, obrók, jemljej, vzemljej.

Dot=ation, *f.* zaloga, založba; -ieren, *v.a.* založiti s čim, oskerbeti + zakládati.

Dotter, *m.* rumenják, čmerljàk; (Pflanze) riček, reček; -=, *a.* rumenjakov; ričkóv; -blume, *f.* kalúžnica, júrjevka.

Doublett=e, *f.* dvojnica, podvojka; -ieren ſ. Verdoppeln.

Douche, *f.* kropivna kopel *f.*, peršna kopelj *f.*

Doz=ent, *m.* izredni učitelj, neplačani učitelj, docént; -ieren, *v.a.* učiti, prednášati.

Drach=e, *m.* zmaj, pozoj, drakón; (Spielw.) létavec; -en=, *a.* zmajev; -enbaum, *m.* zmájevec; -enbrut, *f.* zmájeva zalega; -enneſt, *n.* zmajevo ležišče; -enſchlange, *f.* leteča kača; -me, *f.* drahma.

Dragoner, *m.* dragón, dragonec, dragonar; -regiment, *n.* dragonski polk.

Draht, *f.* drat, dratev, svilek; (d. Schuhmach.) dreta; -=, *a.* dratén, svilkov; -binder, *m.* loncevéz, piskrovezec; -bohrer, *m.* durgelj (-ljna); -fabrik, *f.* dratárnica; -feder, *f.* svilkovo pero (-esa), drateno pero; -gitter, *n.* omrežje, dratena mreža; -ſilber, *n.* nítkovo srebro, sréberni drat; -werk, *n.* dratovina, svilkovina; -zieher, *m.* dratár, svilkár.

Drainage, *f.* drenaža.

Drama, *n.* igrokáz, žáligra, drama; -tiker, *m.* igropisec, dramatik; -tiſch, *a.* igrokazen, dramátičen, dramátiški; -tiſieren, *v.a.* dramo napráviti + naprávljati iz kake povesti; -turg, *m.* igropisec, dramtúrg.

Drang, *m.* pritísk, navál, tísk, tišč; (Begier) pohót *f.*, pohlép; (Gedränge) tesen, tesnoča, tesnota, tesnoba, tesnjava; (Trieb) nagon, pogon.

Dräng-en, *v.a.* tiščati (im), stiskati, pritiskati, privijati; gnati (ženem), goniti; ſich-, *v.r.* tiščati kam, riniti se, siliti kam, riti se (rijem); (heran-) pritisniti, pritégniti, pridreti (derem)+pritiskati, pritegovati; **-en**, *n.* tiščanje, tisk, pritiskanje; **-er**, *m.* tiščavec, tlačitelj, zatiravec.

Drang-ſal, *n.* stiska, nadloga, britkóst, nevolja, reva; **-voll**, *a.* britek, nadložen, tesnoben.

Drap-erie, *f.* prevleka, pregrinjalo; **-ieren**, *v.a.* prevleči (vlečem), prepeti (pnem). [silen.

Draſtiſch, *a.* drástičen, drástiški,

Draufgeld, *n.* nadev, ara; ſ. Angeld.

Draußen, *ad.* vne, vnej, zunaj; **von -**, od zunaj.

Drechſ-el, **-abfall**, *m.* ostružek, ostrúžina; **-elbank**, *f.* stružnik, strúžnica, tocilo; **-eln**, *v.a.* strúžiti, strúgati, tociliti; **-ler**, *m.* strugar, tocilar; **=arbeit**, *f.* strugarsko delo; **=handwerk**, *m.* strugarstvo, strúgarija: das - betreiben, strugáriti; **=in**, *f.* strugarica; **=werkſtätte**, *f.* strugárnica.

Dreck, *m.* blato, govno, lajno; ſ. Koth; **-ig**, *a.* blaten, nagnjusen; **-käfer** ſ. Maskäfer.

Dreh-bank ſ. Drechſelbank; **-baum**, *m.* vreteno, vratovilo; **-brücke**, *f.* most na škerpcéh; **-eiſen**, *n.* strug, strugavnik; **-en**, *v.a.* verteti, točiti, obráčati, krétati: zaverteti, oberniti, zatočiti, kreniti; (Zwirn) súkati (sučem); ſich-, *v.r.* verteti se, súkati se, obráčati se; ſich wohin-, kreniti, zaviti (vijem), oberniti se *pf.*; **-er**, *m.* sukavec, sukáč, obračavec; **-hals**, *m.* vertoglavka; **-krank**, *a.* vertogláv, metiljav; **-krankheit**, *f.* vertoglavost, vertoglavica, vertljaji *pl.*, metljaji *pl.*, metiljavica; **-maſchine**, *f.* vertulja; **-orgel**, *f.* lajno *pl.*; **-punkt**, *m.* vertišče, obračáj; **-rad**, *n.* kolo (-lesa), kolovratek; (d. Kinder) vertavka, volk.

Drei, *num.* trije, tri, tri; troje; je-, po trije, po tri; **-** *n.* trojka; **-=** *a.* (in Zuſammenſetzung) tri-, tro-; **-achtel**, *n.* triosmina; **=taft**, *m.* triosminski takt; **-eck**, *n.* trikotje, trivógelnik; **=ig**, *a.* trikoten, trivoglat; **-einig**, *a.* troedin, trijedín; **=keit**, *f.* troedinost; (allerheil.) sv. Trojica; **-er**, *m.* trojka, trojklja; **-erlei**, *a.* trojen, trojnat, trigúb; **-faltig**, *a.* trojnat; ſ. Dreieinigkeit, *f.* sv. Trojica; **-farbig**, *a.* tribojen, tribarven, tribarvnat; **-förmig**, *a.* trojnat, troličen; **-fuß**, *m.* trinog, trinožnik, kozica; **-füßig**, *a.* trinog, trinogat; **-geſpann**, *n.* trojád *f.*, trojina, vprega s tremi; **-geſtirn**, *n.* trizvezdje; **-gliederig**, *a.* tričlén, tričlenen; **-händig**, *a.* trirók; **-häuptig**, *a.* trigláv, triglaven; **-häutig**, *a.* trikožen; **-hörnig**, *a.* triróg.

Dreihundert, *num.* tristo; **-** *n.* tristotina; **-mal**, *a.* tristokrat; **=ig**, *a.* tristokraten; **-ſte**, *n.* tristoti, tristotni.

Drei-jahr, *n.* triletje; **-jährig**, *a.*

trileten; -jährlich, *ad.* vsako tretje leto; -jährling, *m.* tretják; -kantig, *a.* trirób, trirobàt; -klang, *m.* troglasje; -königsfeſt, *n.* praznik sv. treh kraljev, pérnahti; -köpfig, *a.* trigláv, trogláv, triglaven; -kreuzerſtück, *n.* groš, trikrájcernik, trojàk; -lappig, *a.* trikerpen; -ling ſ. Drilling; -löthig, *a.* triloten, trilotov; -mal, *ad.* trikrat, tripot, tribart; =ig, *a.* trikraten, tripoten, tribarten; -maſter, *m.* trijamborka; -monatlich, *a.* trimésečen; *a.* vsako tri mesce; -pfündig, *a.* trifunten; -ſatz, *m.* tristavka; -ſchneidig, *a.* trirezen, troréz; -ſeitig, *a.* tristrán, tristranski, triplaten; -ſitzig, *a.* trojičen, za tri, s tremi sedali; -ſpännig, *a.* trovprežen; -ſprachig, *a.* trijezičen.

Dreißig, *nm.* trideset; -tesetero; je-, po trideset; -er, *m.* tridesetàk, tridesetnik; =lei, *a.* tridesetéri; -fach, *a.* trideseteren, tridesetojen, tridesetversten; -fältig, *a.* trideseternat; -mal, *a.* trídesetkrat; =ig, *a.* tridesetkraten; -ſtamt, *n.* hármica, tridesétnica; -ſte, *nm.* trideseti; =l, *n.* tridesetina, tridesetín, tridesetinka; =ns, *a.* tridesetič; -ſtgebühr, *f.* tridesetina; -tägig, *a.* tridesetdneven; -ſilbig, *a.* trizložen, trislovčen.

Dreiſt, *a. v.* derzen, prederzen, smel, raten, serborít; -igkeit, *f.* prederznost, smelost ꝛc.

Drei-ſtimmig, *a.* triglasen; -tägig, *a.* tridneven; -tauſend, *nm.* tri tisoč, tri tisuč, tri tavžent, tri jezeri; -theilen, *v. a.* trojíčiti; -theilig, *a.* tridelen; -und zwanzig, *nm.* tri in dvajset, dvádeset in tri; -viertel, tri četerti, tri četertine; -winkelig, *a.* trikoten; -wöchentlich, *a.* vsak tretji teden; -zack, *m.* trizób, trizobje, trizobec; =ig, *a.* trizób, trizobat; -zählig, *a.* trojen, trišteven.

Dreizehn, *nm.* trinajst; trinajstero, -er, *m.* trinajstica; -erlei, *a.* trinajsteri; -fach, *a.* trinajsteren; -fältig, *a.* trinajsternat; -jährig, *a.* trinajstleten; -mal, *ad.* trínajstkrat, trinajst potov; -te, *nm.* trinajsti; =l, *n.* trinajstina, trinajstinka, trinajstín; =ns, *ad.* trínajstič.

Drei-zeilig, *a.* triversten; -zöllig, *a.* tripalčen, treh palcev.

Dreſch-boden, *m.* gumno, gumnišče; -en, *v. a.* mlátiti: omlátiti, zmlátiti, domlátiti; ſ. Schlagen; -en, *n.* mlát *f.*, mlačva, mlatva; (Getraide)mlativo; -er, *m.* mlatič, mlatec, mlativec; -= *a.* mlatiški: =lohn, *m.* mlatnina; mertuk; =ſchmans, *m.* domlatki *pl.*, pomlatívnica; -flegel, *m.* cepec, cep; (ſammt dem Stiel) cepí *pl. f.*; (deſſen Schwung) omah; =riemen, *m.* goža, gož *f.*; =ſtiel, *m.* ročnik; -lege, *f.* nasad; -maſchiene, *f.* mlatívnica, mlatilo; -tenne, *f.* gumno, gumnišče, pod; -vollendungsmahl, *n.* domlatki *pl.*, domlátívnica; -zeit, *f.* mlatva, mlatitev.

Dreſſ-ieren, *v. a.* učiti, váditi, priučevati, úriti; (Haare) kódrati, kódriti; -ur, *f.* uk, vaja.

Drieſel, *m.* škripec, kolče(-četa);

vertineo; -n, *v. a.* súkati (sučem), verteti.

Drill-bohrer, *m.* durgelj (-ljna); -en, *v. a.* verteti, súkati (sučem); (bohren) vèrtati, durgljati; -ich, *m.* trojnik, tronitnik; -ing, *m.* préslica, vreteno, vertelo; (Kind) trojčič, trojček, *coll.* trojčina.

Dring-en, *v. a.* (drängen) tíščati (ím), síliti, pritískati; - *v.n.* udáriti, predreti (derem), prešíniti, preleteti, zaiti (idem) + vdárjati, predírati, zahájati, zadírati se; heran-, privreti, pritégniti *pf.*; auf etwas-, pogánjati se za kaj, potegovati se za kaj; in jemanden-, nadlegovati koga, síliti koga, zahtévati kaj od koga; es dringt, mudí se; -end, *a.* nujen, silen: -er Verdacht, očiten sum; in -en Fällen, v največi sili; *a.* silno; -lich, s. Dringend; =keit, *f.* silnost, nujnost, sila.

Dritt-e, *nm.* tretji: zum -en Male, v tretje, trétjokrat; -el, *n.* tretjín, tretji del; tretjina; -eln, *v. a.* tretjíčiti, trójiti: raztrójiti; -ens, *ad.* tretjič, v tretje; -geborne, *m.* tretjorojenec; -halb, *a.* poltretji; -letzt, *a.* predpredzadnji; -ura, *f.* dritura, neposredna menjica.

Drob, s. Darob; -en, *ad.* gori, zgorej, tam gori, tori.

Droh-brief, *m.* žugavno pismo, pretivno pismo; -en, *v. a.* žúgati, pretiti, pertiti, protiti, groziti: zažúgati, zapretiti, popretiti, zagroziti, nagroziti + nagrážati; -end, *a.* žugaven, groziven, pretiven; -er, *m.* žugavec, pretivec, grozitelj.

Drohn-e, *f.* trot, trotnica, trobec; -en-, *a.* trotji, trotov; -enbrut, *f.* trotja zalega.

Droh-ung, *f.* žúganje, pretnja, protitev, grožnja, grozitev; -wort, *n.* grozivna beseda, žugavna beseda.

Drollig, *a.* smešen, šaljív, šegav; -keit, *f.* smešnost, šaljivost.

Dromedar, *n.* arabski velblod, enogerbi velblód, dromedár.

Drönen, *v. n.* bobneti, bobnévati, boboneti, bobenteti, germeti.

Droschk-e, *f.* droška; -enkutscher, *m.* droškar.

Drossel, *f.* drozeg, drozd, dróz; (Luftröhre) goltnik, goltanec, sapnik; (Knorpel) gertanec; -n, siehe Würgen.

Drüb-en, *ad.* unkraj, na uni strani, na unem kraju, le-tam; -er, *ad.* -und drunter, križem, vse križem, vse vprek.

Druck, *m.* tísk, tíščo, tlačenje; (d. Buches) tisk, natís, natisk; (d. Gewichte) vlek, vlak; (Bedrückung) stiskava, stískanje, zatíranje; im -e sein, tískati se, natiskovati se; -bar, *a.* natisljív, tiskalen; -berichtigung, *f.* tiskarni popravek, poprava natisa; -bewilligung, *f.* dovolitev k natisu, dovóljenje v natís; -bogen, *m.* tisna pola, tiskalna pola; -en, *v. a.* tískati: natísniti + natískati, natiskovati.

Drück-en, *v. a.* tláčiti, pritískati, stískati, mečkati; (in d. Hand) stísniti + stískati; (an d. Brust) prítísniti + pritískati; (Beschwerde ver-

urſachen) tiščati (im), treti (tarem, terem), težiti, žúliti, silo délati; *fig.* zatírati, gúliti, treti (tarem), stiskati; ſich–, *v. r.* stísniti se + stískati se; –end, *a.* težéč, težkoten, težek; –heiß, soparen, dušen; –er, *m.* zatiravec, stiskavec, trinog; (am Gewehr) sprožljej, sprožilo; (am Schloſſe) kljupa, kljuka.

Drucker, *m.* tiskár, tiskavec; –=*a.* tiskarski, tiskarni; –ei, *f.* tiskárnica, tiskálnica; –kunſt, *f.* tiskavstvo, tiskarija; –preſſe *f.* tiskálnica, tiskávnica; –ſchwärze, *f.* tiskalno černilo.

Druck=erſtling, *m.* pervotísk; –fehler, *m.* tiskarna pomota, natisni pogrešek; –fertig, *a.* pripraven za natis; –jahr, *n.* leto natisa; –koſten, *pl.* tiskarski stroški, tiskalni potroški *pl.*; –kraft, *f.* tiščavna moč *f.*, tiščavnost; –maſchiene, *f.* tiskavni stroj; –ort, *m.* kraj natisa; –papier, *n.* tisni papír, tiskarski popír; –richtig, *a.* prav natisnjen; –ſache, –ſchrift, *f.* tiskovina, tiskarija, tiskarina; –verbot, *n.* prepoved natisa; –werk, *n.* tiskalo.

Drus=e, *f.* mora, trota mora; –ige, *m.* druid; –nten, *ad.* doli, zdolej, spodej, tam doli.

Drüſ=e, *f.* žleza; *dim.* žlézica; (b. Thier.) smolika; –en=, *a.* žlezni; –engeſchwulſt, *f.* bezgavka, žlezni otok; smolika; –enkrankheit, *f.* žlezna bolezen; –ig, *a.* žlezav, žlezast; smolikav, smolikast.

Du, *pr.* ti; –nennen, tíkati; –al, *m.* dvójno število, dvojina, dvojnik, dvobroj; =ismus, *m.* dualizem.

Duck=en ſich, *v. r.* potúkniti se, potúhniti se, prihúliti se, skloniti se + potukovati se, húliti se; –ente, *f.* pandirek, potopivka; –mäuſer, *m.* tukec, rokomavžar, plažúr, prihúljeneo; =ig, *a.* potuhnjen, potuknjen, prihuljen.

Dudel=ei, *f.* golídranje, dudlanje, díbljanje; –er, *m.* golídravec, škripáč; –n, *v. a.* golídrati, dibljati, dudlati, škrípati (pljem); –ſack, *m.* duda, gajda, meh, mešin, diplje *pl.*; =pfeifer, *m.* gajdaš, dudač.

Duell, *m.* dvoboj, dvobor; –ant, *m.* dvoborec, dvobojnik; –ieren, *v. n.* biti (bijem) se s kom.

Duett, *n.* dvopev, dvospev,

Duft, *m.* duh, vonj, diš, diht, dišava, vonjava, miris; (Dunſt) hlap, para, slap, puh; –en, düften, *v. n.* dišati (im), duhteti, vónjati; puhteti, hlapeti, izhlápljati; –end, *a.* dišéč, blagodišéč, vonjiv, vonjav, dišav; –ig, s. Duftend.

Dukaten, *m.* zlat, zlatnik, cekín, dukát, rumenják.

Duld=en, *v. a.* terpeti; (ertragen) prebiti (bodem), prestati (stojím), prenesti, preterpeti + prenášati, terpeti; (geſchehen laſſen) pripustiti, dopustiti + pripúščati; –er, *m.* terpín, terpinec, terpec, revež; =in, *f.* terpinka; –ſam, *a.* terpežljív, poterpežljív, sterpljív, prizanašljív, prizanesljív; –ung, *f.* poterpljenje, terpenje, sterpljivost.

Dumm, *a.* neumen, brezumen, nespámeten, nerazboren, zagamast,

norčav; (blöde) bedast, budalast, glompast, prismuknjen, trapast, avšast, kesnogláv, butast, munjen: -er Kerl, bedák, tepec, butec. neumnež, nerodnež; -dreift, *a.* neumno prederzen; =igkeit, *f.* neumna prederznost; -heit, *f.* neumnost, brezumnost, brezum, bedaštvo, bedačija, norčija, brezpamet *f.*, nespamet *f.*; -kopf, *m.* neumnež, bedák, prismúknjenec, trap, tumpec, tepec, butec.

Dumpf, *a.* molkel, zamolkel, gluh, votel; (v. Geruche nach) zagaten, zatuhel, zaduhel, zadehnél, tuhnél; -geruch, *m.* zaduhlina; -ig, *f.* Dumpf; -tönend, *a.* votel, votloglasen, zamolkel.

Düne, *f.* sípina, prod, prodovina, peskovina, peščina.

Dune *f.* Flaum.

Düng-en, *v.a.* gnojiti, síliti: nagnojiti, pognojiti, vsíliti; gut gedünft, vsiljen, silen; -er, *m.* gnoj, gnojivo, klat; -haufen, *m.* gnojišče, gnojnišče; -ungsſtoff, *m.* gnojilo, gnojina; -waſſer, *n.* gnojnica, móčnica, godlja.

Dunkel, *a.* temen, temoten, temočen, mračen; etwas-, otemen, omračen; (v. Farben) zamokel; (trübe) kalen, moten; (v. Wetter) oblačen, mežav, mižav; -machen, temniti, mračiti: potemniti, omračiti; (trübe-) kaliti, mótiti: skaliti; -werden, temneti, temáčiti se, mréniti se, oblačiti se: otemneti, mèrkniti, obleči se (oblečem) + otemnévati; es wird -, mrači se, temni se, večeri se, mrak nahaja; es wird mir - vor den Augen, tema se mi dela pred očmí, malí mi pred očmí; dunkle Wege, temnotni potje, neznani potje; -*n.* tma, tèma, mrak, primrak, somrak.

Dünkel, *m.* domišljivost, domišljava, domislik, dozdevek; lebt im -, domišljuje si, prevzetuje, napihuje se.

Dunkel-äugig, *a.* temnoók; -blau, *a.* moder, zamoklomoder; -farbig, *a.* temnobarven, temnobojen, temen, zamokel; -gelb, *a.* temnorumen; -grün, *a.* temnozelen; -heit, *f.* temnota, temota, tèma, temnica, somrak, pomrak; kalnost; *fig.* tajnost, skritost; -licht, *n.* pomrak, somrak; -n, *v.n.* temniti se. temneti, mračiti se, mréniti se, oblačiti se, tema se dela: otemneti, tema se je storila + otemnévati ic.; -roth, *a.* temnorudéč.

Dünk-elvoll, *a.* prevzetovaven, domišljevaven, napihnjen; -en, *v.n.* zdeti se, zdévati se, dozdévati se, pozdévati se, víditi se, podoba je; ſich-, mísliti, misliti se, méniti se; es dünft mich, zdi se mi, meni je kakor bi, podoba je kakor bi, slutim.

Dünn, *a.* tanek, tenek, droben; *comp.* tanši, tanji, tenši; (Gegenſatz zu dicht) redek; (ſchwächlich) šibek, droben; -machen, tánjšati, ténšati: stánjšati; réditi, rédčiti: izréditi; -beinig *ſ.* Dünnfüßig; -blätterig, *a.* tenkolíst, redkoperen; -e, -heit, *f.* tankota, tenkost, tenčina; redkost; šibkost, šibkota; *ſ.* Weiche; -e *ſ.*

Düne; –flüſſig, *a.* redek, redkotók; –füßig, *a.* tenkonóg, tankonožen, suhopét; –haarig, *a.* tankolás, redkolás; –halſig, *a.* tankovrát; –körnig, *a.* droben, drobecen, tankozȅrn; –leibig. *a.* strunast, šviglast, tanek; –ſchnäbler, *m.* tankozobec, tankokljunec.

Dunſen ſ. Ausdunſen.

Dunſt, *m.* slap, par, para, spara, čad, puh, sopúh, hlap, hlip; –atmoſfäre, *f.* ohlipina; –bad, *n.* parna kopel *f.*; –en, *v. n.* páriti se, čáditi se, hlapeti, kaditi se, puhteti: izhlapeti, izpuhteti.

Dünſten, *v.a.* páriti, prážiti; (gedünſt. Obſt) čežana.

Dunſt=frei, *a.* čist, brezsoparen; –grübchen ſ. Schweißloch; –ig, *a.* soparen, sparen, ohlipen, dimnat, hlipnat; –kreis ſ. Atmoſfäre.

Duo, *n.* dvoglasje; –dez, *n.* dvanajsterka, dvanajstina; =band, *m.* zvezek v dvanajsterki.

Dupl=ik, *f.* duplika, drugótnica; –ikat, *n.* dvójnica, duplikat; –um, *n.* dvoje, dvojina: in Duplo, v dvojnem prepisu.

Durch, *prp.* skoz, skozi; (wegen) zarad, zavolj, zbog; (mit Hilfe, mittelſt) po, s; *ad.* – und –, skoz in skoz, vse vprek, popólnoma, do cela; (in Zſmſtz.) pre-, pro-.

Durchächzen, *v. a.* prejéčati (im), prejohotati (hočem), prestókati(stočem) *pf.*

Durchackern, *v. a.* preorati (orjem), razorati *pf.*

Durcharbeiten, *v.a.* predélati *pf.*; ſich –, *v.r.* predreti (derem), preriti (rijem)+predírati.

Durchaus, *ad.* skoz in skoz, do cela, célôma, po vsakem, vsikako, na vsak način, po vsaki ceni; –nicht, celo ne, po nobeni ceni, v nobén kup, nikakor, po nikákoršnem, kratko in malo ne.

Durchbacken, *v.a.* prepeči (pečem) + prepékati.

Durchbegeben, ſich, *v. r.* skoz iti [(grem).

Durchbeißen, *v. a.* pregrízniti, pregrizti, prejesti (jém), preglodati + pregrizovati, prejédati.

Durchbeizen, *v.a.* prestrójiti; (v. Eſſig) prejésti (jém), razjesti + razjédati.

Durchbellen, *v. a.* prelájati *pf.*

Durchbet=en, *v.a.* premoliti, izmoliti *pf.*; –teln, *v.a.* prebȅrnjati, obrati (berem) *pf.*; ſich –, *v. r.* preberáčiti se.

Durchbeuteln, *v. a.* presejati (sejem), pretresti + presévati, presívati.

Durchblaſen, *v.a.* skozi píhati: píhniti; (zerblaſen) razpíhniti + razpihovati.

Durchblättern, *v. a.* prebrati (berem), preglédati + prebírati, pregledovati.

Durchbläuen, *v.a.* céhtati, líbrati, tépsti + océhtati, nalíbrati, nabúnkati.

Durchblick, *m.* razvid, pregled; –en, *v.a.* preglédati + pregledovati; (erkennen) spoznati, zapáziti, uví-

diti; – *v.n.* glédati, lúkati, kázati se (kažem).

Durchbohren, *v. a.* prevèrtati *pf.*; (Schiff) predreti (derem) *pf.*; (m. d. Degen) prebosti (bodem), presúniti, predreti + prebádati; (m. d. Blick) presúniti, prestreliti *pf.*

Durchbraten, *v.a.* prepeči (pečem) + prepékati.

Durchbrauſen, *v.n.* preveršeti, prešumeti, prevèršati (ím), pretúliti + preveršévati.

Durchbrechen, *v. a.* predreti (derem), pretèrgati + predírati, pretergovati; (zerbrech.) prelomiti, pretrúpiti + prelámljati; durchbrochen, predert, predren.

Durchbrennen, *v.a.* prežgati (žgem) prepáliti + prežígati; – *v.n.* pregoreti.

Durchbringen, *v. a.* správiti + správljati skozi kaj; (Vermögen–) zapráviti, pognati (ženem), potrátiti, potrósiti + zaprávljati, pogánjati, razsípati (pljem); ſich–, *v. r.* preživiti se, prebiti (bóm), preriti (rijem) jo + preživljati se, prerívati.

Durchbruch, *m.* predòr, prelóm, prelomek; (Ort) predertina.

Durchbrüllen, *v.a.* pretúliti, prerjuti (rjovem) *pf.*

Durchdacht, *a.* premišljen, spremiš- [ljen.

Durchdenken, *v.a.* premísliti, razmísliti, prevdáriti, pretéhtati, presóditi + premišljati, prevdárjati, presójati, pretehtovati.

Durchdrängen, ſich, *v. r.* pregnesti se (gnetem), prodreti se (derem), preriti (rijem) se + pregnétati se, prodírati se, prerívati se.

Durchdreſchen, *v. a.* premlátiti, umlátiti *pf.*

Durchdring=en, *v. a.* predreti (derem), prodreti, pretiščati se (im) + predírati; (v. Affekten) presúniti, prestreči (strežem), prešíniti, spreleteti, prevzeti (vzamem, vzemem), preseči (sežem) + prešínvati, sprelétati, prevzémati, preségati; (v. Schwerte) prebosti (bodem) + presúniti + prebádati; (v. Waſſer) premočiti + premákati; er iſt mit ſeinem Antrage durchgedrungen, njegova je obveljala; –end, *a.* preletéč, prediraječ; *fig.* bister; –lich, *a.* prederljív, predirljív, prebadljív, presunljív; =keit, *f.* prederljivost, presunljivost,

Durchdrücken, *v.a.* pretisniti, pretláčiti + pretiskati; (Saft) precediti, prežeti (žmem) + precéjati, prežémati.

Durchdrungen, *a.* prevzét, navzét, prešinjen, navdihnjen, navdušen.

Durcheilen, *v.n.* prebégniti, preteči (tečem), prehiteti + prebégati, pretékati.

Durcheinander, *ad.* križem, vse križem, vse vprek, splaz, vse splaz, razverto; (in Zſmſtz.) raz-, pre-; –laufen, *v.n.* vse vprek bégati, sem ter tje tékati; –miſchen, *v.a.* premešati, razmẽšati *pf.*; –werfen, *v.a.* razmetati (mečem) + razmétati.

Durchfahr=en, *v. n.* peljati se (peljem), skozi ..: prepeljati se; z vo-

zom iti (grem) skoz –; *v.a.* razvoziti *pf*; (v.d.Kälte) prevzeti (vzamem), preśiniti + prevzémati, prelétati; –t, *f.* vožnja skozi kak kraj, prevožnja, prehod z vozom; -fahrtszoll, *m.* prevoznina.

Durchfall, *m.* propadek, prepád; (Krankh.) drista, dripa, drípalica, kerva; –en, *v.n.* pasti (padem), propasti, prepasti + pádati, propádati; bei der Prüfung –, izpodleteti komu.

Durchfaul=en, *v.n.* pregnjiti (gnjijem), strohneti, pretrohneti; –t, *a.* pregnjít, trohnél, pretrohnél.

Durchfechten, ſich, *v.r.* prebiti se (bijem) + prebíjati se.

Durchfeilen, *v.a.* prepiliti; izpíliti *pf.*

Durchfeuchten, *v.a.* ovlažiti, prevlažiti, omočiti, premočiti, namočiti + ovlaževati, namákati ɔc.

Durchfeuern, *v.a.* razbéliti, razpáliti, razkúriti, raznétiti; (ſchießen) streliti skoz, prestreliti + stréljati.

Durchflechten, *v.a.* preplesti (pletem) [+preplétati.

Durchfliegen, *v.n.* preleteti, prefèrčati (ím) + prelétati; *fig.* prebégniti + prebégati.

Durchfließen, *v.n.* teči (tečem) skoz.., pretékati, protékati: preteči; (v. Papier) močiti, prepúščati.

Durch=flug, *m.* prelét, prolét; –fluſs, *m.* preték, protók.

Durchflüſtern, *v.a.* prešepetati (ám u. pečem), preščebljati *pf.*

Durchfluten, *v.n.* valiti se skoz .., valove gnati (ženem) skozi...

Durchforſch=en, *v.a.* preiskati (iščem), oprášati + preiskovati, opraševati; –ung, *f.* preiskovanje, preiskava.

Durchfreſſen, *v.a.* prejesti (jém), pregrizti, preglodati + prejédati, pregrizovati.

Durchfrieren, *v.n.* premèrzniti, prezebsti, razzebsti, premreti + premerzovati, prezébati, premirati; (durchfroren) prezebel, premèrl, premèrt, premerzel, premerzojen.

Durchfuhr, *f.* prevoz, prevožnja; –=, *a.* prevozni.

Durchführ=bar, *a.* izpeljív, izvedljív, doveršljív; –en, *v.a.* prepeljati (ljem), prevoziti + prepeljevati, prevážati; (ausführen) izpeljati, dognati (ženem), provesti (vedem), doveršiti + izpeljevati, doverševati, veršiti; –ung, *f.* izpeljava, doveršitev, izpeljanje, izvedba.

Durchfuhr=verbot, *n.* prepoved prevožnje; –ware, *f* prevozno blagó; –zoll, *m.* prevoznina.

Durchfüttern, *v.a.* prerediti, preživiti; + preréjati, prežívljati.

Durchgähnen, *v.a.* prezévati.

Durchgähren, *v.n.* prevreti, prekisniti se + prevrévati.

Durchgang, *m.* prehod, hoja skozi..; (v. Waren) prevoz; (Ort) prehodišče, prelaz; –bar, *a.* prehoden, prehodljív; prevozen.

Durchgängig, *a.* prehoden; (allge=

mein) občen, splošen; *ad.* sploh, v obče.

Durchgangs=, *a.* prehodni, prevozni; -gut, *n.* prevozno blago; -zoll, *m.* prevoznina.

Durchgärben, *v. a.* ustrójiti + ustrojevati.

Durchgehen, *v.n.* iti (grem) skoz.., hoditi skoz..: preiti (idem) + prehájati; (durch d. Waſſer) bresti (bredem) skoz..: prebresti. prebroditi; (durchbohren) predreti (derem), prebiti (bijem) + predírati, prebíjati; (angenommen werden) obveljati, sprejét biti (sem) + obveljávati; (entfliehen) upèrhniti, uteči (tečem), uiti (uidem), ubežati (ím), unesti jo + utékati, uhájati&c. (v. Vieh) bezati: zbezati, ubezati, uteči (tečem); - *v.a.* (einen Ort) prehoditi, preíti (idem) + prehájati; (d. Buch, d. Rechnung) prebrati (berem), pregléd ati + prebírati, pregledovati; -ds, *ad.* vse vkup, vsi skup, sploh, brez izimka. [*pf.*

Durchgeigen, *v.a.* pregosti (godem)

Durchgeißeln, *v.a.* prebíčati, prešibati. pretepsti + pretépati.

Durchgeleiten, *v. a.* sprevoditi, sprémiti + sprevájati, spremljevati.

Durchglühen, *v.a.* prežariti, razbéliti *pf.*; *fig.* vsplameniti, razplameniti. razvneti (vnamem, vnemem) + razvnémati.

Durchgraben, *v.a.* prekopati (pljem) + prekopovati, prekopávati.

Durchgreifen, *v.n.* preseči (sežem), preségniti, preníkniti, preraziti + preségati &c.; -end, *a.* presegav, presegljív. prenikav, oster; *fig.* temeljít, popolen.

Durchgrübeln, *v.a.* pretúhtati, prevdáriti, razmísliti + prevdárjati, razmišljevati.

Durchguſs, *m.* preliv; (Ausguſsſtein) liják, stók.

Durchhacken, *v.a.* presékati, razsékati + presekovati; (m. d. Schnabel) prekljevati (kljujem) *pf.*

Durchhallen, *v. n.* razlégati se, doneti skozi...

Durchhämmern, *v. a.* prekovati (kujem) + prekávati.

Durchhau, *m.* préseka, présika; -en, *v. a.* presékati + prekovati.

Durchhaus, *n.* prehodna hiša.

Durchhecheln, *v.a.* predèrzati, odèrzati, pregrebéniti *pf.*; *fig.* presóditi, pretresti. prerešetati + presójati, pretrésati &c.

Durchheizen, *v.a.* razkúriti, raznéti, razpáliti, razgreti (grejem) + razgrévati, raznečevati.

Durchhelfen, *v.n.* skozi... pomoči (morem), pomágati *pf.*; (jemandem) pripomoči; ſich-, opomoči si, pomágati si *pf.*

Durchheulen, *v.a.* pretúliti, prebúčati (ím), prerjuti (rjovem) *pf.*

Durchhieb, *m.* presék, preseka.

Durchhitzen, *v.a.* razbéliti, razpáliti *pf.*

Durchhöhlen, *v. a.* prevótliti, izvótliti, prevèrtati, predolbsti *pf.*

Durchhüpfen, *v. a.* preskákati (skačem), preskakljati *pf.*

Durchhuſten, *v. a.* prekášljati + prekašljevati.

Durchirren, *v. a.* prebloditi, pretávati *pf.*

Durchjagen, *v. a.* gnati (ženem) skoz... goniti skoz..: pregoniti + pregánjati; (verpraſſen) zapráviti, potratiti, pognati (ženem) + zapráv-ljati, pogánjati.

Durchjäten, *v. a.* prepleti (plevem), opleti + oplévati.

Durchkälten ſich, *v. a.* premraziti se, prehladiti se, prezebsti + premrá-žati se, prezébati.

Durchkämpfen, *v. a. fig.* dognati (ženem). izveršiti, izpeljati + izpe-ljevati.

Durchkauen, *v. a.* prežvekati (ve-čem), prežvéčiti + prežvekovati.

Durchklauben, *v. a.* prebrati (be-rem) + prebírati.

Durchklopfen, *v. a.* pretolči (tol-čem), pretleči (tolčem), prebiti (bi-jem), pretrúpiti + prebíjati ꝛc.; (d. Rock) opáhati, prepáhati, pretepsti + opahovati, pretépati.

Durchknéten, *v. a.* pregnesti (gne-tem), premésiti, zamésiti + pregné-tati, zamesovati.

Durchkochen, *v. a.* prekúhati, pre-variti, razvariti; – *v. n.* prekúhati se; prevariti se *pf.*

Durchkommen, *v. n.* iti (grem) skoz ..: priti (pridem) skoz.., predreti se (derem) *pf.*; (im Leben) preživiti se + preživljati se.

Durchkönnen, *v. n.* skozi priti (pri-dem) *pf.*

Durchkreiſen, *v. n.* prekróžiti + pre-kroževati.

Durchkreuzen, *v. a.* križem pre-hoditi, prekrížati + križem prehá-jati; ſich–, *v. r.* krížati se.

Durchkriechen, *v. n.* prelezti, pre-láziti + prelezovati.

Durchkühlen, *v. a.* prehladiti + prehlájati.

Durchlaſs, *m.* prepúst, prehod, prelaz; prelív, splav; –en, *v. a.* skozi pustiti + púščati; (Erzen.) prepu-stiti + prepúščati; (Flüſſigk.) pre-ceditі + precéjati.

Durchlaucht, *f.* svitlost, svetlost; –ig, *a.* svitli, svetli; –igſt, *a.* presvitli, presvetli.

Durchlauf, *m.* preték, prehod; –en, *v. a.* preteči (tečem), predirjati. pre-bégniti + pretékati; (befallen) obiti (idem), spreleteti + obhájati, pre-hájati, spreletovati; –end, *a.* pre-hoden.

Durchläutern, *v. a.* prečístiti + pre-čiščati.

Durchleben, *v. a.* preživeti. prebiti (bodem) *pf.*

Durchleſen, *v. a.* prebrati (berem), prečítati + prebírati, čítati.

Durchleuchten, *v. n.* presijati (si-jem), preblískniti se + presévati; prebleskovati. se; ſ. Erleuchten.

Durchlichten, *v. a.* iztrébiti. pre-trébiti, izrédіti, izrédčiti + iztreb-ljevati ꝛc.

Durchliegen, *v. a.* preležati (im); ſich–, preležati se (im), obsénjiti se.

Durchlöchern, *v. a.* predreti (derem), prevèrtati, pretèrgati, luknjo narediti + predírati, luknjo naréjati.

Durchlockern, *v. a.* rahljati: prerahljati. [niti *pf.*

Durchlodern, *v. a.* prešvígniti, plás–

Durchlüften, *v. a.* vétriti: prevétriti.

Durchmachen, *v. a.* dokonati, dokončati, napraviti + dokončevati, naprávljati.

Durchmahlen, *v. a.* premleti (meljem) + premlévati.

Durchmarſch, *m.* prehod; –ieren, *v. n.* skozi iti (idem).

Durchmengen, ſ. Durchmiſchen.

Durchmeſſen, *v. a.* premériti, razmériti, izmériti + premérjati, izmérjati; –er, *m.* premér, premérnik, debelina. [šati, razmẽšati.

Durchmiſchen, *v. a.* mẽšati: premẽ–

Durchmuſtern, *v. a.* preglédati, preiskati (iščem) + pregledovati, pregledávati, preiskovati.

Durchnagen, *v. a.* preglodati (ám und glojem), preškerbljati, pregrizti + preglójati, pregrizovati.

Durchnähen, *v. a.* prešívati, prešiti (šijem), prepehniti *pf.*

Durch=näſſen, –netzen, *v. a.* premočiti, razmočiti, premókriti, ovlažiti + premákati, razmákati.

Durchnehmen, *v. a.* preglédati, prebrati (berem) + pregledovati.

Durchpaß, *m.* prehod, prelaz; –ieren, *v. n.* prehájati, skozi iti (grem), hoditi skoz ...

Durchpeitſchen, *v. a.* pretepsti, prebíčati, precéhtati + pretépati.

Durchpfeifen, *v. a.* prežvížgati + prežvižgávati.

Durchpflügen, *v. a.* preorati, (orjem), razorati + preárjati.

Durchpilgern, *v. a.* prerómati, prehoditi, obhoditi, obláziti *pf.*

Durchprafſen ſ. Verprafſen.

Durchpreſſen, *v. a.* prežeti (žmem), prestísniti, precediti + prežémati, prestiskovati, precéjati.

Durchprüfen, *v. a.* po redu izprášati + izpraševati; pretéhtati, prevdáriti + pretehtovati, prevdárjati.

Durchprügeln, *v. a.* pretepsti, našeškati, nakléstiti, premlátiti, omlátiti, nabúnkati, nalíbrati, nažgati (žgèm) + pretépati, nažígati, líbrati.

Durchraſen, *v. a.* predivjati, predírjati *pf.*

Durchräuchern, *v. a.* prekaditi, posušiti + prekájati, presúšati, ózditi.

Durchrechnen, *v. a.* prešteti (štejem), preštevíliti, preračúniti, prerájtati + preštévati, prerajtovati.

Durchregnen, *v. i.* premákati, prekapljevati, skoz deževati. skoz peršeti. [(manem) *pf.*

Durchreiben, *v. a.* pretreti, premeti

Durchreiſe, *f.* prehod. pot skozi .., potovanje skozi ..; bei meiner–, ko sem tod pótoval; –en, *v. n.* tod potovati, ondod hoditi, skoz iti (grem), potovati skoz ..; – *v. a.* prehoditi,

obhoditi, obiti (idem) *pf.*; -ende, *m.* popotnik, potnik, prehodnik.

Durchreißen, *v. a.* tèrgati: pretèrgati, raztèrgati, razčesniti + pretergovati ꝛc.; - *v. n.* tèrgati se: pretèrgati se, raztèrgati se.

Durchreiten, *v. n.* jézditi skoz ..., jáhati skoz; *v. a.* prejézditi, prejáhati *pf.*

Durchrennen, *v.* skoz dírjati; *v. a.* predírjati, prejáhati, preleteti *pf.*

Durchrieſeln, *v. n.* šumljati po ... šumotljati skoz ... *fig.* prezebsti *pf.*

Durchritt, *m.* prejezd, ježa skozi.

Durchrollen, *v. a.* potočiti, potalókati + potákati; (Wäſche) prelíkati, políkati; *v. n.* verteti se, súkati se (sučem); (v. Donner) bobneti, ropotati (počem), tréskati,

Durchrudern, *v. a.* preveslati *pf.*

Durchrütteln, *v. a.* pretresti, premeketati (kečem), zmájati + pretrésati, meketati.

Durchſäen, *v. a.* presejati (sejem) + presévati.

Durchſägen, *v. a.* prežágati, prerézati (režem), s pílo prerézati.

Durchſäuern, *v. a.* kvasiti: prekvasiti, prekísati.

Durchſauſen, *v. n.* preveršeti, prebúčati (ím), prešumeti + preveršévati.

Durchſchallen, *v. n.* razlégati se, doneti skozi ..

Durchſchaudern, *v. a.* prezebsti, groza obide, zona spreleti + groza obhaja, zona spreleta.

Durchſchauen, *v. a.* preglédati, previdíti, sprevíditi, spoznati + preglédovati, spoznávati; *v. n.* skozi glédati, lúkati.

Durchſchaufeln, *v. a.* prekídati, pregrebsti + pregrébati.

Durchſcheinen, *v. n.* skozi sijati (sijem), prosívati, probleskovati; -d, *a.* prosojen.

Durchſcherzen, *v. a.* prešáliti, v šali preživeti + preživljati.

Durchſchieben, *v. a.* prerínjti, pretísniti, skoz potísniti + prerívati, skoz potiskovati.

Durchſchießen, *v. a.* prestreliti + prestreljevati; (ein Buch) s popirjem preložiti, prekládati; (die Zeilen) razmakniti + razmíkati.

Durchſchiffen, *v. a.* preplati (plovem), prejádrati, prevoziti + prevážati, jadrati po ...

Durchſchimmern, *v. n.* migljati, lesketati (skečem), svétiti se, presévati.

Durchſchlafen, *v. a.* prespati (spím), prespávati.

Durchſchlag, *m.* preboj, prelóm; (in d. Küche) cedilo, cedilnik; sito, rešeto, mreža; -en, *v. a.* prebiti (bijem), pretolči (tolčem), predreti (derem), preráziti + prebíjati, predírati; (Flüſſigk.) precediti + precéjati; (Trock.) presejati (sejem) + presévati; (durch ein Tuch) prepustiti + prepúščati; ſich -, *v. r.* pot si presékati, prostor si narediti, prebiti se (bijem) + prostor si naréjati ꝛc.; - *v. n.* skoz udárjati, premákati, prebíjati, močiti: skoz udáriti, premočiti, prebiti (bijem).

Durchſchlängeln ſich, *v. r.* viti se (vijem), vijúgati se, zvijati se.

Durchſchleichen, *v. n.* prepláziti se, premúzniti se, prekrasti se (kradem) *pf.*

Durchſchlingen, *v. a.* vplesti (pletem), zaplesti + vplétati.

Durchſchlummern, *v. a.* predrémati (mljem) *pf.*

Durchſchlüpfen, *v. n.* premúzniti se, zmúzniti se skoz .., prelezti + premúzati se, prelezovati.

Durchſchneiden, *v. a.* prerézati (režem), razrézati, prekrójiti, prestríči (strižem), precépiti, presékati + prerezovati, prekrojevati, presekovati ꝛc.; ſich –, *v. r.* križati se.

Durchſchnitt, *m.* preréz, prerezek, presék, precép, prekroj; (Kreis–) premér, premérnik, poprečnik; (Graben) prekóp; im–, vprek, navprék, počéz, sploh, premérno, v premeru; –lich, poprečen, premérен; *a.* poprék, počéz, premérno, premérома; –berechnung, *f.* poprečni preštév; –gewicht, *n.* srednja teža, poprečna teža; –preis, *m.* srednja cena, poprečna cena, počezna cena; –punkt, *m.* presečna pika; –ſehne, *f.* preséčnica; –ſumme, *f.* poprečni znesek; –zahl, *f.* srednje število, poprečno število.

Durch=ſchoſſen, *a.* preložen, prešít; (v. Zeilen) razmaknjen, razmeknjen.

Durchſchreien, *v. a.* prevpiti (vpijem), prekríčati (ím), prevékati *pf.*

Durchſchreiten, *v. n.* koráčiti skoz: prekoráčiti.

Durchſchuſs, *m.* prestrél; prekladek.

Durchſchütteln, *v. a.* pretresti, prerahljati + pretrésati.

Durchſchwelgen, *v. a.* pregostovati, cele noči prebúriti.

Durchſchwimmen, *v. a.* preplávati, prepluti (plovem) *pf.*

Durchſegeln, *v. a.* prejádrati, preveslati *pf.*

Durchſeh=bar, *a.* pregleden, pregledljiv, prezéren; –en, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgledovati; ich ſehe durch, skozi gledam; –er, *m.* pregledovavec, preglednik.

Durchſeih=en, *v. a.* precéditi, izcéditi + precéjati; –er, *m.* cedilo, cedilnik.

Durchſein, *v. n.* skoz biti (sem); prestati (stojím), preživeti (ím) *pf.*

Durchſetzen, *v. a.* preskočiti, prejáhati (am und jašem), prejézditi *pf.*; (erreichen) dognati (ženem), izpeljati (peljem), veljavo čemu zadobiti + izpeljevati ꝛc.

Durchſicht, *a.* pregled, razgled; (d. Sehen) gled, vid; –ig, *a.* pregleden, prezéren, prezoren, skozividen; *fig.* jasen, svitel, razločen; =keit, *f.* preglednost, prezérnost.

Durchſieben, *v. a.* presejati (sejem), prerešetati + presévati.

Durchſickern, *v. n.* prekápati, prekapljevati, mozeti, curljati skoz.

Durchſingen, *v. a.* prepeti (pojem) + prepévati.

Durchſinken, *v. n.* vdreti se (derem) pogrézniti se, skozi pasti, (padem),

poníkniti vdírati se, pogrezovati se.

Durchſinnen, *v. a.* premísliti, pretúhtati, pretéhtati, prevdáriti + premišljevati, prevdárjati ꝛc.

Durchſintern, *v. n.* mozeti, muzeti, cerljati skoz .., kápati skoz ..

Durchſitzen, *v. n.* presedeti + presedévati.

Durchſpähen, *v. a.* preglédati, prestákniti + pregledovati, prestikati, zasledovati, opazovati.

Durchſpalten, *v. a.* klati (koljem), cépiti: preklati, razklati, precépiti, razcépiti.

Durchſpicken, *v.* preslaníniti *pf.*

Durchſpielen, *v. a.* preigrati (verſp.) zaigrati *pf.*

Durchſpießen, *v. a.* prebosti (bodem), prepahniti, prepehniti, predreti (derem) + prebádati, prepahovati, predírati.

Durchſpinnen, *v. a.* prepresti (predem) + preprédati.

Durchſprengen, *v. a.* prelomiti, polomastiti; (beſpreng.) oškropiti, pošķropiti *pf.*; – *v. n.* dírjati skoz .., jáhati (am und jašem) skoz ..: predírjati, prejáhati.

Durchſpringen, *v. a.* skoz skočiti: skákati (skačem), preskakovati; – *v. n.* razpóčiti se, razpóknuti, régniti, razskočiti se *pf.*

Durchſpritzen, *v. a.* prebrízgati, prebrizgljati, preškropiti + preškrápljati, skoz brízgati.

Durchſpüren, *v. a.* prestakniti, preslediti, prevóhati, preščétati + prestíkati, presledovati, preiskovati.

Durchſtänkern, *v. a.* zasmraditi, nasmraditi + zasmrájati.

Durchſtäuben, *v. a.* prašiti: prepra-[šiti.

Durchſtechen, *v. a.* prebosti (bodem), predreti (derem), prepahniti, presúniti + prebádati, predírati, prepahovati; (d. Damm) prekopati (pljem) + prekopovati, prekopávati.

Durchſtecken, *v. a.* pretákniti, natakniti + pretíkati.

Durchſteppen, *v. a.* prešívati, preráliti, preštépati *pf.*

Durchſteuern, *v. a.* prejádrati, prekermiti + prejadrovati.

Durchſtich, *m.* prebód, prebodljej, prepáh, prepahljej; (d. Dammes) prekóp.

Durch-ſtöbern, -ſtochern, *v. a.* prevreči (veržem), prešétati, prestakniti, premetati (mećem), preberbati + premétati, premetovati, prestíkati.

Durchſtöhnen, *v. a.* prestókati (stočem), prejéčati (ím) *pf.*

Durchſtören ſ. **Durchſtöbern.**

Durchſtoßen, *v. a.* prepahniti, predrégniti, presúniti, prebosti (bodem), predreti (derem) + prepahovati, prebádati, predírati.

Durchſtralen, *v. n.* svétiti skoz .., sijati (sijem) skoz .., posívati skoz ..

Durchſtreichen, *v. a.* prečèrtati, prečèrkati, preškèrtati, prekrížati + prečertovati, krížati, prekriževati; (als Landſtreicher) klátiti se po .., potépati se, skitati se; – *v. n.* prepihávati, vleči (vlečem) skozi ...

Durchſtreifen, ſ. Durchſtreichen.

Durchſtrich, *m.* prečèrt, prekrižek; (d. Vögel) prelét, mimolét.

Durchſtrömen, *v. a.* pretékati, teči (tečem) skozi .., valiti se skoz ..; (v. d. Freude) sprelétati, obhájati.

Durchſtudieren, *v. a.* pretúhtati, prevdáriti, premísliti, preučiti *pf.*

Durchſtürmen, *v. n.* vihrati, hruti (hrujem), razsájati, razgrájati: previhrati, prehruti.

Durchſuch-en, *v. a.* preiskati (iščem), preglédati, prestakniti + preiskovati, pregledovati, prestíkati; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, pregledba.

Durchtändeln, *v. a.* preigrati + [preigrávati.

Durchtanzen. *v. a.* preplesati (plešem), prerájati *pf.*

Durchtoben, *v. n.* divjati, razgrájati, razsájati, razbíjati.

Durchtönen, *v. n.* razlégati se, doneti, donévati, glasiti se po ...

Durchtragen, *v. a.* prenesti + prenášati; prenositi.

Durchträumen, *v. a.* presenjati *pf.*

Durchtreiben, *v. a.* skoz gnati (ženem), skoz goniti, skoz tírati; pregnati, prepoditi + pregánjati.

Durchtreten, *v. a.* shoditi, steptati, preteptati, preceptati *pf.*; – *v. n.* skoz stópiti, prestopiti + prestópati.

Durchtrieb, *m.* pregón, pregonba; (Ort) gonja; -en, *a.* zvit, zvitorép, premeten, presukan, prelovít, prekanjen muhast; =heit, *f.* zvitost, prekánjenost.

Durchtritt, *m.* prestóp, prehod.

Durchtrocknen, *v. a.* presušiti + presúšati.

Durchlüben, *v. a.* izúriti, zúriti *pf.*

Durchwachen, *v. a.* prebdeti, prebudeti, prečuti (čujem) + prebdévati.

Durchwachſen, *v. a.* prerasti + prerášćati; *a.* prerasel, prerašćen.

Durchwägen, *v. a.* téhtati: pretéhtati; *fig.* presóditi + presójati.

Durchwallen, *v. n.* prehodit, prerómati + prehájati.

Durchwandeln, *v. a.* prehoditi, preiti (idem), prehoditi se, prešétati + prehájati, sprehájati se.

Durchwandern, *v. a.* potovati po .., hoditi: prepotovati, prehoditi, obhoditi, omesti (medem) + prehájati.

Durchwärmen, *v. a.* razgreti (grejem), segreti, pregreti + razgrévati.

Durchwaſchen, *v. a.* preprati (perem), premiti (mijem) + prepirati, premívati; ſ. Unterwaſchen.

Durchwäſſern, *v. a.* razmočiti, premočiti, namočiti, zmočiti + razmákati, namákati.

Durchwaten, *v. a.* prebresti (bredem), prebroditi; pregáziti *pf.*

Durchweben, *v. a.* pretkati (tkem und tčem); preplesti (pletem) + pretkávati; preplétati.

Durchweg, *m.* prehod; -s, *a.* skoz in skoz, povse, vsikako; -ſam, *a.* prehoden, prehodljív.

Durchwehen, *v. a.* píhati (píšem)

skoz . . , prepihovati, veti (vejem) skoz . . , prevévati.

Durchweichen, *v. a.* razmočiti, premočiti, prevlažiti + razmákati ꝛc.; – *v. n.* odmékniti, premékniti, premočiti se *pf.*

Durchweinen, *v. a.* prejókati (jočem), preplákati (plačem), prevékati + prejokovati, preplakovati.

Durchwerfen, *v. a.* skoz metati (mečem), skoz lúčati, skoz hítati: skoz vreči (veržem), skoz hítiti; (durcheinander) premetáti, prevreči + premetovati; (v. Getraide) preveti (vejem), presejati (sejem) + prevévati, presévati.

Durchwetzen, *v. a.* zlízati (ližem), predèrgniti + zlizovati, predergávati.

Durchwinden, *v. a.* preplesti (pletem) zaplesti, previti (vijem) + preplétati, zaplétati, prevíjati; ſich –, *v. r.* izmótati se, izviti jo *pl.*

Durchwintern, *v. a.* prezímiti + prezimovati.

Durchwirken, *v. a.* pretkati (tkam und tkem), vtkati, zavóčiti + pretkávati.

Durchwiſchen ſ. Entwiſchen.

Durchwittern, *v. n.* razpasti (padem) + razpádati.

Durchwühlen, *v. a.* preriti (rijem), razriti, pregrebsti (grebem), prevreči (veržem), premetati (mečem), razkopati (pljem), preberbati + prerívati, pregrébati, premetovati, prekopovati.

Durchwurf, *m.* premet, met skoz . . .; –gatter, *n.* mreža.

Durchwürzen, *v. a.* presladiti, osladiti, poslájšati, začíniti + preslajevati, poslajševati.

Durchwüthen, *v. a.* predivjati *pf.*

Durchzählen, *v. a.* prešteti (štejem), prešteviliti, prebrójiti, prečísliti + preštévati ꝛc.

Durchzauſen, *v. a.* razčóhati, razráhati *pf.* [zapiti *pf.*

Durchzechen, *v. a.* prepiti (pijem);

Durchziehen, *v. a.* pretégniti, skoz potégniti, prevleči (vlečem) + pretégati, pretegovati; (Kabel) vdeti (vdenem) + vdévati; – *v. n.* (das Land) prehoditi, obhoditi, prepotovati + prehájati; (verächtl.) vláčiti se, skitati se, potépati se; (v. d. Luft) skozi píhati (pišem), prepihovati.

Durchzittern, *v. a.* pretresti, pretrésniti *pf.*

Durchzoll, *m.* prevoznina.

Durchzug, *m.* prehod; (d. Waare) prevoz, prevožnja (d. Luft) prepíh; –gut, *n.* prevozno blago.

Durchzwängen, *v. a.* skoz posíliti, skoz potísniti; ſich –, *v. r.* preriti (rijem) + prerívati.

Durchzwitſchern, *v. a.* pregostoleti, prežvergoleti + pregostolévati.

Dürf=en, *v. n.* smeti, moči (morem), oblást imeti (ám), utégniti; (nöthig haben) treba biti (sem) komu česa, potrebovati; –tig, *a.* potreben, ubožen, reven, siromašen, sirošen; = keit, *f.* potrebnost, uboštvo, siro-

maštvo, siroščija; =keitszeugnis, *n.* spričevalo uboštva, ubožni list.

Dürr, *a.* suh, sušen, osuhel, posušen, vel, vedel, ovenél; ſ. Mager; -er Baum, suhál *f.*, súhlica; -es Reisholz, suhljád *f.*, suhovina; -e, *f.* suša, suhota; -icht, *n.* sušina, suhljád *f.*, suhljádina, sušmád *f.* suhovina; -leibig ſ. Mager; -ſucht, *f.* sušica, jétika; -ſüchtig, *a.* sušičen, jétičen.

Durſt, *m.* žeja; ich habe -, žeja me; -machen, žéjati: užéjati; *fig.* želja, pohlép, hrepenenje, diht; -en, Dürſten, *v. n.* žeja me, piti se mi hoče, žejen biti (sem); *fig.* hlepeti, dihteti, koperneti; -ig, *a.* žejen; *fig.* željen, dihtív; -werden, užéjati se *pf.*

Duſel, *m.* omótica, omama, brezsvestnost; -ig, *a.* omótičen, omamljen, brezsvesten.

Düſter, *a.* temen, temoten, mračen, mrakoten, mižav, mežav, meževen, merkel: -werden, temáčiti se, temniti se; (mürriſch) čmeren, čemeren, zlovoljen; -ling, *m.* mračnják; -n, *v. n.* mračiti se, temniti se, oblačiti se: zmračiti se, obleči se; -nheit, *f.* temačnost, mrakota, meževnost.

Düte, *f.* škernicelj, zavitek; (Münze) tútika, nežica.

Dutz-bruder, *m.* póbratim, bratec; -en, *v. a.* tikati.

Dutzend, *n.* dvanajstina, dvanajst, dvanajstero, tucet; -weiſe, *ad.* po dvanajst.

Dynam-ik, *f.* siloslovje, dinámika; -iſt, *m.* siloslovec; -iſch, *a.* siloslovен, dinámičen.

Dynaſt, *m.* vladár, vladavec; -ie, *f.* vladarska rodovina, dinastija.

Dyſenterie, *f.* kerva, griža, kervavica.

Dyſkraſie, *f.* nemoč *f.*, nevék, diskrasija.

Dyſpnöe, *f.* néduha, náduha, sigavica.

E.

Ebb-e, osék, odtók, odstóp, oseka; -und Flut, odtók in pritók, bíbavica; -en, *v. n.* odtékati, utékati se, pádati.

Eben, *a.* raven, plan; (flach) ploščat; (glatt) gladek: zu -er Erde, pri tleh; -machen ſ. Ebnen; *ad.* ravno, ravno kar, ravno sedaj, prav sedaj; -ſo, ravno tako, isto tako; -e Stelle, ravnica; -baum, *m.* eben, černi dob; -bild, *n.* podoba, podóbšina, prilika, obráz; -bürtig, *a.* enakoroden, istoroden, istega rodú, enakega rodú; =keit, *f.* enakorodnost; -daſelbſt, *a.* ravno tu, ravno tam; -derſelbe, *pr.* ta isti, ravno tisti; -e, *f.* ravnina, raven *f.*, raván *f.*, ravnota, ravnica, planjava, plán *f.*, planota; -en, Ebnen, *v. a.* ravnati, ravniti: zravnati, poravnati; -erdig, *a.* pritličen, pritlešen; -falls, *a.* tudi, enako, tako tudi, itak; -holz, *n.* ebenovina; -maß, *n.* ravnomérje, somérje, somérnost; -mäßig, *a.* ravnomeren, someren, skladoméren; =keit, *f.* ravnomérnost, somérnost, skladomérnost; -ſo, *a.* ravno tako; -weit, *a.* enako daleč; -zeitig ſ. Gleichzeitig.

Eber, *m.* merjasec; -e ſche, *f.* jerebika, brek, oskoruša, návadni skurš; =nbeere, *f.* jerebika, brekulja; oskorúšnica; -raute, *f.* abarát; -wurz, *f.* (Carlina acaulis) bodeča neža, púmpava, kómpava, konjska potvica.

Echo, *n.* jek, jeka, odmév, odmih, malek, mlak, oglás.

Echt, *a.* pristen, prisen, pravi; (v. d. Farbe) stanoviten, dobrobarven; (v. Metall.) čist, suhoprán, samočist; heit, *f.* pristnost, pravota.

Eck=, *a.* ógelni; -brett, *n.* krájnik, krájnica; -e, *f.* ogel, vogel; (Kante) rob, rogelj, roglja; -haus, *n.* hiša na oglu; -ig, *a.* oglat, voglat; robat, rogljat; *fig.* robat, neolikan; -pfeiler, *m.* steber; -ſparren, *m.* ógelni lemez; -ſtein, *m.* ógelnik, vógelnik, vógelni kamen; -zahn, *m.* kotnik, skranjek; (Hauzahn) čekán, špičák.

Edel, *a.* žlahten, žlahen, blág, plemenít, plemeniten; (v. Metallen,) drag; (v. Obſt.) pitom; -dame, -frau *f.* žláhtnica, plemenítnica; -denkend, *a.* blag, žlahtnomiseln; -fink, *m.* ščinkovec; -fräulein, *n.* žlahtna gospica; -geboren, *a.* žlahtnorojen; -geſtein, *n.* drago kámenje; -gut, *n.* žláhtnikovo posestvo; -herr, *m.* žlahtnik, plemenitnik, plemič; -herzig, *a.* žlahtnoserčen, blagoserčen, blagodušen, žlahtnodušen; -hof, *m.* plemiški dvor; -knabe, *m.* plemič, blagič, panož; -koralle, *f.* žlahtna korala; -leute, *pl.* plemenitaši, žláhtniki, žlahtna gospoda; -mann, *m.* žlahtnik, plemič, plemenitáš, plemenitnik; -männiſch, *a.* žlahtniški, plemenít; -marder, *m.* kuna zlatica; -münze, *f.* meta; -muth, *m.* blagodušje, blagodušnost, blagoserčnost, žlahtno serce; -müthig, *a.* blagodušen, blagoserčen, žlahtnodušen, velikodušen; -ſtein, *m.* dragi kamen, žlahtni kamen; =ſchmuck, *m.* drago kámenje; -pilz, žlahtna goba; -weiß, *n.* (Gnaphalium Leontopodium) óčino zeljišče, očinec; -wild, *n.* žlahtna divjáčina.

Edikt, *n.* razglás, izrék; -allabung, *f.* povabilo.

Ed=ieren, *v. a.* izdati, na svitlo dati + izdajati; -izion, ſ. Ausgabe.

Edle ſ. Edelmann, Edeldame.

Eduft, *m.* izleček, izvleček.

Effekt, *m.* učinek, vspeh, izid, nasledek; (Eindruck) učinek, vtisk; -en, *pl.* stvarí, reči *f. pl.*; (Wechſel) menjice; (Staatspap.) deržavni popirji; deržavna dolžna písma; (Ware) blago, pratež; -iv, *a.* resničen, djanski; izplačljív; -uieren, *v. a.* ſ. Verwirklichen.

Efeu, *m.* (Hedera Helix) beršlín, beršljan, beršlen, blušec, blušč; -=*a.* beršljanov.

Egal ſ. Gleich.

Egel, *m.* pijavica, pijavka; (bei Schafen) metljaji *pl.*; -krank, *a.* metljav, metljajast; =heit, *f.* metljavica, metúljavost.

Egg=e, *f.* brana, zobača, vlaka; -e Balken, *m.* branišče; -ehacken, *m.* branovlék; -en, *v. a.* vláčiti, bránati, brániti: povláčiti, zabránati; -er, *m.* vlačivec, branáč.

Eglanterrose, *f.* žolta roža.

Egoi=smus, *m.* sébičnost, samopríd, samoradost, samoljubje, vžitovnost; **-ſt**, *m.* sébičnik, samopridnež, samoljubec, samoradec, samovživec; **-ſtiſch**, *a.* sébičen, samopriden, samoljúb, samoljuben, samorád, vžitoven.

Ehe, **eher**, *ad* prej; **-c.** predno, predenj, prej ko, popréd ko; **-ſtens**, *a.* najpréj, najpréd ko je mogoče, berž ko berž, čim prej; ſ. früher.

Ehe, *f.* zakon; Stand der-, zákonski stan; **-=a.** zákonski; **-aufgebot**, *n.* oklíc; **-band**, *n.* zákonska zveza; **-bewilligung**, *f.* dovóljenje ženitve, ženitevska privolitev; **-brechen**, *v. a.* prešeštovati, prešestovati; **-b r e= ch e r**, *m.* prešeštnik, prešestovavec; **=in**, *f.* prešéštnica, prešestovavka; **=iſch**, *a.* prešešten, prešestovaven, prešeštljiv; **-bruch**, *m.* prešeštvo, prešestovanje; **-bund** ſ. Ehebund; **-dem, -deſſen**, *ad.* nekoč, nekdaj, poprej, pred tem; **-dispens**, *f.* odveza zákonskega zaderžka; **-erklärung**, *f.* izrečenje svoje volje v zakon stópiti; **-frau**, *f.* zákonska žena, druža, zákonica, zákonšica, soproga, ona; **-gatte**, *m.* zákonski mož, zákonec sopróg; **-gat= ten**, *pl.* mož in žena, zákonski; **-ge= danke**, *m.* misel na zakon; **-geld**, *n.* dota; **-gelöbnis**, *n.* zákonska obljuba; **-gemahl, -genoſs** ſ. Ehegatte; **-ge= richt**, *n.* zákonska sodnija; **-geſetz**, *n.* zákonska postava; **-geſtern**, *ad.* predvčéraj, predvčéranjim, predvčérajšnim, jutromine; **-giltigkeit**, *f.* veljavnost zákona; **-hälfte**, *f.* drug, druža; **on, ona**; **-hinderniß**, *n.* zákonski zaderžek; **-kind**, *n.* zákončič, zákonski otrok; **-kontrakt** ſ. Ehevertrag; **-krüppel**, *m.* babjek.

Ehe=leiblich, *a.* zákonski, pravi; **-leute**, *pl.* zákonski *pl.*, zákonci *pl.*, mož in žena; **-lich**, *a.* zákonski; **-lichen**, *v. a.* v zakon stópiti, zakon skleníti, v zakon vzeti (zvamem, vzemem) + v zakon jemati (mljem); **-los**, *a.* brezzákonski, neoženjen; samec; (v. Weibe) nevdana, neomóžena; samica; **-e Stand**, samski stan, brezzákonstvo; **-malig**, *a.* nekdánj, nekdašenj, prejšen, daven; **-mals**, *ad.* nekdaj, nekda, svoje dni, davno; **-mann** ſ. Ehegatte; **-paar**, *n.* mož in žena, on in ona, zákonska; **-pakten**, *pl.* ženitvansko pismo, ženitna pogodba; **-pflicht**, *f.* zákonska dolžnost; **-rechtlich**, *a.* po zákonskem pravu, zakonopraven; **-ring**, *m.* zákonski perstan, vérnik.

Ehern, *a.* medén, bronast, bronénat.

Ehe=ſchatz, *m.* ljubi - ljuba; dota, júterna; **-ſcheidung**, *f.* razporoka, razporočitev, zakonska ločitev, razvod; **=ſklage**, *f.* tožba na ločitev; **-ſchließung**, *f.* poročitev, sklenitev zákona; **-ſegen**, *m.* zákonski blágoslov, božji dar v zákonu; **-ſtand**, *m*, zákonski stan.

Ehеſtens, *ad.* berž ko berž, pred ko bo mogoče, kar najpréd, berž ko se bo dalo.

Ehe=ſtreit, *m.* zákonski prepír; zákonska tožba; **-thunlichſt** ſ. Ehеſtens

-trennung, *f.* ločitev, ločitev zakona, razvod; -ungiltigkeit, *f.* neveljavnost zákona; -verlöbnis, *n.* zaroka. zaroki *pl.*, zaročki *pl.*, zavodlje *pl.*; -vermächtnis, *n.* zákonsko volilo; -vertrag, *m.* zákonska pogodba; -vor, *a.* popréj, popréd; -vorgeſtern, *a.* predvčeranjim, predvčérajšnim; -weib *f.* Ehefrau.

Ehmalig ſ. Ehemalig.

Ehrabſchneid-en, *a. v.* oprávljati, obrekovati, mraziti, ogovárjati; -er, *m.* opravljivec, obrekovavec, ogovarjavec; =in, *f.* opravljivka, obrekovavka; -ung, *f.* obrekovanje, oprávljanje, ogovárjanje.

Ehrbar, *a.* pošten, častít, čestít, časten, častitljív, spoštován, vérl; (geziem.) spodoben, pristojen; -keit, *f.* poštenost, častitost; spodobnost, pristojnost.

Ehrbegier-de, *f.* častiželjnost, želja po časti; -ig, *a.* častiželjen, željen časti.

Ehr-e, *f.* čast *f.*, čest *f.*, slava, hvala; poštenje, dobro ime (g. -na); ich habe die-, v čast mi je, v čest si štejem; jemandem zu -en, komu na čast; die -abſchneiden ſ. Ehrabſchneiden; in -en halten, spoštovati, čislati, častíti, štimati, obrájtati; -en-, *a.* častni, čestni; -en, *v. a.* častiti, čestiti, slaviti: počastiti, počestiti; (ſchätzen) spoštovati, poštovati, čisláti, štimati; geehrt, češčen, čestít; =amt, *n.* častna služba, čestni urad; =angelegenheit, *f.* reč, ki se tiče poštenja; =bahn, *f.* pot časti *f.*; =beleidigung, *f.* razžalitev na časti, žaljenje poštenja; =benennung, *f.* častno ime (g.-na), častni naslov; =bezeugung, *f.* počastitev, spoštovanje, skazovanje častí; -bürger, *m.* častni meščán; =recht, *n.* častno meščanstvo; -end, *a.* častiven, čestiven, čésten; -endame, *f.* dvórnica; -endieb ſ. Ehrabſchneider; -endienſt, *m.* počastna služba.

Ehren-fall, *m.* reč, ki se tiče častí; -garde, *f.* častna straža; -geleit, *n.* počastno spremstvo; -haft, *a.* pošten, častít, čestít, častivreden; =igkeit, *f.* poštenost; -klage, *f.* tožba zavolj žáljene častí; -kleid, *n.* pražnje oblačilo, praznična obleka; -kränkung, *f.* žalitev na časti, uvreda poštenja; -kreuz, *n.* častni križec; -legion, *f.* častna legija, čestno kerdelo; -mädchen, *n.* poštena deklica; -mann, *m.* poštenják, pošten mož; -mitglied, *n.* častni ud; -name, *m.* častno ime (g. -na); -pfad, *m.* poštena pot *f.*; -pforte, *f.* počastna vrata *pl.*; -pfalz, *m.* častno mesto; -poſten, *m.* častno mesto; -preis, *m.* (Veronica) jétičnik, jéterčnik, verónika.

Ehren-punkt, *m.* das iſt ein-, tu gre za čast; -retter, *m.* er iſt mein-, on mi je ubranil čast; -ruf, *m.* častni klic; -rührig, *a.* nečasten, čast žaliven; -ſache, *f.* častna reč, čestna zadeva; das iſt eine-, tu gre za poštenje; -ſäule, *f.* častni steber, slavolók; -ſchänder, *m.* opravljivec, obrekovavec, obrekljivec; =in, *f.* opravljivka, obrekovavka; =iſch, *a.* o-

pravljív, obrekljív, obrekovaven; -ſitz, *m.* častni sedež, čestno mesto; -ſold, *m.* častno plačilo; -ſtelle, *f.* častna služba, čestno mesto; -ſtufe, *f.* stopnja častí; -tag, *m.* slavina, dan častí, slovesni dan, praznični dan; -tempel, *m.* slávohram, tempelj (-ljna) častí; -thalben, *ad.* zavoljo časti; -titel, *m.* častni naslov; -trunk, *m.* napítek; zdravica; -verletzung, *f.* uvreda, razžalitev na časti; -voll, *a.* častljív, čestitljív, slaven, slavnosten; -wache, *f.* častna straža; -wert, *a.* častí vreden, častivreden, spoštovanja vreden; -wort, *n.* moška beseda: das -geben, besedo dati; auf mein -, mož beseda, na mojo besedo; -zeichen, *n.* častno známenje.

Ehrerbiet-ig, *a* spoštljív, spoštovaven, ponižen; -igkeit, -ung, *f.* spoštljivost, spoštovanje, ponižnost.

Ehr-furcht, *f.* spoštovanje, spoštljivost; -fürchtig, *a.* spoštljív; -furchtsvoll, *a.* z vsem spoštovanjem, prespoštljív, preponižen; -gefühl, *n.* čut za poštenje: ohne -, opokel; er hat kein -, ni mu nič za poštenje, ne derží na sé, ni ga mar častí; -geiz, *m.* častilákomnost, častimarnost, pohlép po časti; =ig, *a.* častilákomen, častimaren, častihlepen; -gier, *f.* častiželjnost; -gierig, *a.* častiželjen.

Ehr-lich, *a.* pošten, spošten, praveden, verl; -lichkeit, *f.* poštenje, poštenost, verlost, pravednost; -liebe, *f.* častiljubje; -liebend, *a.* častiljuben; -los, *a.* nepošten, brezčasten, brez poštenja; =igkeit *f.* nepoštenje, nepoštenost; -ſam, *a.* častít, čestít, časten, česten; =keit, *f.* častitost; -ſucht, *f.* častilákomnost, hlepenje po časti; -ſüchtig, *a.* častilákom, častilákomen, častilačen; -trieb, *f.* nagon po časti; -ung, *f.* primščina, prijémščina; -vergeſſen, *a.* nesramen, nepošten; -widrig, *a.* nečasten, zóper čast; -würden, (Tit.) prečastni gospod, Vaša prečastnost, prečestiti gospod; -würdig, *a.* častivreden, častitljív, čestitljív.

Ei, *i.* i! o! ej! lej! dà-tè! tètè; -was, čemu to! kaj mi do tega!

Ei, *n.* jajce, belica; *dim.* jájčice; (ohne Schale) mečúš; (verdorben) klopotec, zapertek; (unausgebrütet) mulček, muljak, klopotec; (gefärbt) pisanica, pireh; (eingeſchlagen) čmok; (Hoden-) mode (-deta).

Eib-e, *f.* (Taxus) tisa, tis; -en-, *a.* tisov; -enholz, *n.* tisovina; -enwald, *n.* tisovje, tisje; -iſch, *m.* (Althaea) slez, sliz; =-, *a.* slezov; =kraut, *n.* slezovina; =thee, *m.* slezov čaj, slézovec.

Eich-e, *f.* dob, hrast; *dim.* dobec, hrastič; (Stein-) graden, črepinjek; (Kork-) plutec, pluta; -el, *f.* želod; (Buch-) žir; (im Kartenſp.) želod; -el-, *a.* želodov; =förmig, *a.* želodast; =geld, *n.* žirovnica, žirnica; =häher, *m.* šoga, šoja; =kelch, *m.* želódova kápica; =maſt, *f.* žir, želódova paša; -en-, *a.* dobov, hrastov; =blatt, *n.* dobov list, hrastovo pero (-resa); =holz, *n.* dobovina, hra-

stovina, dobov oder hrastov les; = franz, *m.* dobov oder hrastov venec; =miſtel, *f.* (Loranthus) ohmelje; =rinde, *f.* dobova oder hrastova skorja, hrastov lub, dobovo lubje; =wald, *m.* dobov oder hrastov les, dobovje, hrastovje, dóbrava.

Eich=er, *m.* mérčin, merec; -faß, *n.* merjen sod; -holz ſ. Eichenholz.

Eichhorn, Eichhörnchen, *n.* véverica, léverica, véverka, vigorica; - =, *a.* véverični.

Eich=maß, *n.* ustanóvljena mera, postavna mera; -ſtab, *m.* merilna pálica; -wald ſ. Eichenwald.

Eid, *m.* prisega, zaprisega, zaprisežba: einen-ablegen, priseči(sežem) +priségati; einem den-abnehmen, koga zapriseči (sežem), koga v prisego vzeti(vzamem, vzemem)+zapriségati; mit - bekräftigen, s prisego potêrditi+poterjevati; ſich mit einem-verpflichten, zapriseči se; den -auftragen, na prisego pognati (ženem) prisego naložiti + na prisego gnati, prisego nalágati; in - genommen, zaprisežen, prisežen; unter - und Schwur, pod prisego in roto; falſcher- ſ. Meineid; - =*a.*, prizežni; -am, *m.* zet (d. Tochter Mann); -bruch, *m.* prelom prisege; -brüchig, *a.* prisegolomen, krivoroten; -bürge, *f.* prisežni porok.

Eidechſ=e, *f.* kuščarica, guščarica, jašèerica; (grüne) kušèar, gušèar, zelenec; (graue) gaščarica, martinček, jánežič; -en=, *a.* kúščarjev, gušèaričji.

Eider=dunen, *pl.* puh; gaginje perje; -gans, *f.* gaga.

Eides=, *a.* prisežni; -ablegung, *f.* prisega, zaprisežba; -formel, *f.* besede prisege; -kräftig, *a.* pod prisego; -pflicht, *f.* prisežna dolžnost; -verweigerung, *f.* odreka prisege.

Eidgenoſſ=e, *f.* sopriséžnik, sopriséženec, zaveznik; -iſch, *a.* soprisežen, zavezen; -enſchaft, *f.* zaveza, zveza.

Eid=lich, *a.* prisežen, zaprisežen; *ad.* s prisego, po prisegi; -ſchwur, *m.* prisega; -vergeſſen ſ. Eidbrüchig.

Eier=, *a.* jajčni, jajčji; -chen, *n.* jájčice; -dotter, *m.* rumenják, čmerljak; -handel, *m.* jajčarija: -betreiben, jajčáriti; -händler, *m.* jajčar; =in, *f.* jájčarica; -klar, *n.* beljak; -kuchen, *m.* jajčnik, príganica; -legend, *a.* nosen; -pflaume, *f.* šterbonclj, sliva; -ſchale, *f.* jájčina, jajčja lušèina; -ſchmalz, *n.* cvertje, cvrenje; -ſtock, *m.* jajčjek, jajčjak.

Eifer, *m.* gorečost, prizadeva, prizadevnost, vnetost, marljivost, ogenj; -ig, *a.* gorèč, vnet, prizadeven, marljiv, maren, ognjén, iskrén, skerben, radostoren; -n, *v. n.* skerbeti, gnati se (ženem) za kaj, prizadévati si za kaj, potegovati se za kaj; trúditi se, pogánjati se, nastójati: prizadeti si (denem), potégniti se ꝛc.; (gegen etwas) vpírati se čemu, protíviti se, ustávljati se.

Eifer=ſucht, *f.* ljubosumnost, sumljivost; -ſüchtelei, *f.* píkanje, zbádanje; -ſüchtig, *a.* ljubosumen, sum-

ljiv. ljubomoren; -ſüchtler, *m.* ljubosumnik, ljubosumnež.

Ei=form, *f.* jajčja podoba; -för=mig, *a.* jajčast, jajčkast, ščučast.

Eigen, *a.* lasten, svoj; (beſonders, ſeltſam) poseben, čuden; (angebo=ren) svoj, prirojen; zu-haben, premoči (morem), v lasti imeti (ám); es iſt mein, dein- ꝛc., moje je, tvoje je; ſich-machen, svójiti si, lastiti si: prisvójiti si, prilastiti si, posvójiti si + prisvojevati si; auf -e Kraft, sam od sebe, ob svojem; -berechtigt, *a*, sam svoj, samosvojen; -dünkel, *m.* domišljivost, prevzetovanje; -hän=dig, *a.* lastnoročen, z lastno roko; -heit, *f.* svojstvo, lastnija, posebnost, lastnost; -hilfe, *f.* samolastna pomóč *f.*; -liebe, *f.* samoljubje, svojeljubje, lastna ljubezen, ljubezen samega sebe, samoradost; -liebig, *a.* samoljuben, svojeljuben, samoraden; -lob, *n.* lastna hvala, samohvalje, samohvalstvo; =er, *m.* samohvalec; -mächtig, *a.* samoodseben, svojevoljen, samomočen; *ad.* iz lastne moči, sam od sebe; =heit, *f.* samoodsebnost, samolastnost, samovoljstvo; -name, *f.* lastno ime (g. -na); -nutz, *m.* samopríd, samopridnost, samopašnost, vžitovnost, sebičnost, samogoltnost; -nützig, *a.* samopriden, samopašen, vžitoven, sébičen, samogolten; =e, *m.* samopašnik, samopridnež, sébičnik, samogoltnik; *f.* samopášnica, samopridnica, sébičnica; =heit ſ. Eigen=nutz.

Eigen=s, *ad.* nalášč, navlašč, nalíč; -ſchaft, *f.* lastnost, vlastnost, svojóst; kakost, kákovost, kákošnost; =swort, *n.* pridevno ime, pridevnik; -ſinn, *m.* svojeglavost, termoglavost, terma, svoja glava; =ig, *a.* svojegláv, svojeglaven, termogláv, termoglaven, termast; -tlich, *a.* lasten, lastovit; prav, resničen, istinít; *ad.* prav za prav, zaprav, po pravici, zarés; -tum, *n.* lastina, lastovina, vlastovina, svojina, imetje; (Recht)last *f.*, vlast *f.*, lastinstvo; -tümer, *m.* lastnik, vlastnik, lastinar, posestnik; =in, *f.* lastnica, vlastnica, poséstnica; -tümlich, *a.* lasten, vlasten, lastoviten: iſt ihm -, njegovo je; -e Schwere, posebna teža; =heit, *f.* lastnost, posebnost, svojost; -tumsklage, *f.* tožba zastran lastí, lastinska tožba; -tumsrecht, *n.* pravica lastí, lastinsko pravo; -wille, *m.* lastna volja, svoja volja; -würde, *f.* lastna veljava.

Eignen ſich, *v. r.* svojiti si, lastíti si: prisvojiti si, prilastiti si + prisvojevati si ꝛc.; (zu etwas) biti (sem) za kaj, sposoben biti za kaj; eignet ſich zum Verbrechen, kaže se kot hudodelstvo; geeignet, sposoben, pripráven.

Eiland ſ. Inſel.

Eil=bote, *m.* hitri sel, jádernik; -e, *f.* hitrost, hitrina, urnost, náglica, teginja, speh; in Eile, nágloma, v náglici; -en, *v. n.* hiteti, páščiti se, spešiti, údriti, podvizati se, žúriti se; (v. d. Zeit) potékati, hiteti; (ſäu=

men)muditi se, sila komu biti(sem); -end, *a.* hiter, nagel, jadern, uren; =s, *ad.* berž, berzo, urno, na speh.

Eilf, *nm.* ednajst, enajst; - *f.*, -er, *m.* enajstica; -erlei, *nm.* ednajstéri.

Eilfertig, *a.* spešen, uren, jadern; -feit, *f.* spešnost, urnost.

Eilf=fach, *a.* ednajsteren, ednajsternat; -jährig, *a.* ednajstleten; -mal, *ad.* ednajstkrat; =ig, *a.* ednajstkraten; -tägig, *a.* ednajstdneven; -tel, *n.* ednajstina, ednajstín; -tens, *ad.* édnajstič.

Eil=gut, *n.* berzovozno blagó; -ig, *a.* hiter, nagel, uren; -igſt, *ad.* hitro hitro, berž berž, neutégoma, precéj; -marſch, *m.* hitra hoja, nagli marš; -poſt, *f.* berzovóz.

Eimer, m. vedro; čeber, cehta, órna; -weiſe, *ad.* po vedrih.

Ein, (als Artikel wird nicht überſetzt); - *nm.* eden (en), ena, eno; - *pr.* (irgend-) kdo, nekdo, neki, kov; in -emfort, v eno mér, neprenéhoma; unter einem, ob enem, vred; der eine - der andere, ta - uni; -mal eins iſt eins, enkrat ena je ena; in Zuſammenſetz. eno-: enoók, einäugig u. ſ. w.

Einackern, *v a.* podorati (orjem), zaorati + podárjati.

Einander, *ad.* (einer d. andern) drug drúgemu, eden drúgemu, med sebój; an-, tíkoma, eden poleg drúgega; nach-, zapored, zaporédama, po redi; aus-, narazen, razrazen, vsaksebi, saksebi; mit-, vkup; neben-, vštrit, štric; für-, eden za drúgega; durch-, vse križem, križema, razverto; hinter-, eden za drugim; alle mit-, vsi skup, vsi vkup, vsi splaz.

Einantwort=en, *v.a.* prisóditi, prireči (rečem) + prisójati, prirekovati; -ung, *f.* prisodba, prireka; =ſchreiben, *n.* prisodno pismo.

Einarbeiten ſich, *v. r.* izúriti se v čem *pf.*

Ein=armig, *a.* enorók, enoročen; -artig, *a,* enoversten, enovèrst.

Einäſchern, *v. a.* vpepeliti, požgati (žgem), v pepél spremeniti, zapáliti + požígati, v pepél spremínjati; (d. Stirn) pepeliti: opepeliti, s pepelom potrósiti.

Einathmen, *v.n.* díhati, sopsti, v sé [vleči (vlečem).

Einäugig, *a.* enoók, samoók.

Einbalſamieren, *v.a.* maziliti, balzamírati: pomaziliti.

Ein=band, *m.* vez *f.*, vezba; -bere, *f* (Paris quadrifolia) volčja jágoda, volčje.

Einbegleit=en, *v. a.* s poročilom predlóžiti + predlágati; -ungsbericht, *m.* predložno poročilo.

Einbegreifen, *v.a.* vred vzeti (vzamem), spovzeti, všteti (vštejem) + vred jemati (mljem), vštévati; einbegriffen ſein, vmes biti (sem).

Ein=begriff, *m.* spovzetje, privzetje, vštév; -beinig, *a.* enonóg, enonožen; -beißen, *v.a.* vgrízniti, zateti (tnem) + vgrizovati.

Einbekenn-en, *v.a.* spoznati, pri-

znati, obstati (stojím) + spoznávati ꝛc.; -tnis, *n.* priznanje, napóved *f.*

Einberuf=en, *v. a.* poklícati (kličem), sklícati + sklicovati; -ung, *f.* poklic, sklic; =sedikt, *n.* sklicavni list.

Einbeziehen, *v. a.* všteti (vštejem), privzeti (vzamem) k čemu + vštévati; die Koſten nicht einbezogen, brez vštetih stroškov, stroškov ne vštevaje.

Einbieg=en, *v. a.* pregeniti, pregíbniti, upogniti, zlekniti + pregíbati (bljem), upogíbati, upogovati; -ung, *f.* pregíbek.

Einbild=en ſich, *v. r.* mísliti si; domisliti si, umísliti si + domíšljati si, umíšljati, domišljevati si; (ſtolz ſein) prevzetovati, kèršiti se; -eriſch, *a.* prevzetovaven, domišljív, domišljevaven; -ung *f.* domišljija, umišljava, domišljevanje; (falſche) privid, dozdevek; =skraft, *f.* domišljija, umišljava, obrazotvornost.

Einbinden, *v. a.* vezati (vežem), zvézati + vezovati, zvezovati.

Einblaſen, *v. a.* vdíhniti, vdehniti + vdíhati, vdihovati.

Einblätterig, *a.* enolíst, enolisten, enolistnat.

Einbläuen, *v. a.* vtepsti, zabiti (bijem) + vtépati, zabíjati.

Einbohren, *v. a.* zavèrtati, vvèrtati *pf.*

Einbrechen, *v. a.* podreti (derem), razdreti, razrúšiti, razsuti (spèm) + podírati, rúšiti, razsípati (pljem); (d. Thür) razbiti (bijem), polomastiti, vlomiti + razbijati; - *v. n.* vdreti se, vlomiti se, predreti se + vdírati se, predirati se ꝛc.; (v. d. Zeit) pritiskati, nastópati, nastájati, bližati se; (in d. Feind) zakaditi se, zagnati se (ženem), bútiti + zaganjati se, bútati, naskakovati.

Einbrenn=en, *v. a.* vžgati (vžgem) + vžígati; (d. Suppe) požgati, prežgati, zasmažiti *pf.*; -ſuppe, *f.* požgana juha, prežgana juha, požganka

Einbring=en, *v. a.* správiti, pospráviti, znositi + správljati, znášati; (eine Klage) izročiti, vložiti + izročevati, vlágati; (Schulden) iztírjati, potírjati + iztirjevati ꝛc.; Verſäumtes -, prihiteti, privjeti, zateči + zatékati; (Verbrecher) poloviti, prignati (ženem), pripeljati (ljem) *pf.*; Nutzen -, nesti, príditi, pridovati; -lich, *a.* iztirljív, dobiten; -ung, *f.* správljenje; (d. Klage) izročitev, vložba; (d. Schuld) iztirjava, izterjatev; (d. Verbrecher) polovitev.

Einbrocken, *v. a.* drobiti: nadrobiti, vdrobíti.

Einbruch, *m.* vdretje, vlom, lomást *f.*, (d. Feind.) pritísk, napád, naval; (d. Nacht) pomrak; beim - der Nacht, ko se zmrači; vor - der Nacht, za dne.

Einbug, *m.* zagib, upogljej.

Einbürgern, *v. a.* vdomáčiti, podomáčiti, koga med meščane vzeti (vzamem), meščanstvo komu podeliti + podeljevati; ſich -, *v. r.* vséliti se, nastániti se + vseljevati se.

Ein=buße, *f.* izguba, zguba, zgubitek, vtrata, škoda; **-büßen**, *v. a.* gubiti, na škodi biti (sem): izgubiti, zgubiti, ob kaj priti (pridem); das Leben-, umreti.

Eindachung, *f.* krov, streha.

Eindämm=en, *v. a.* zajeziti, zagraditi + zajezovati, zagrájati; **-ung**, *f.* zagraja.

Eindecken, *v. a.* kriti (krijem): po-

Eindorren, *v. n.* sušiti se: usušiti se, usehniti + usíhati.

Eindrängen ſich, *v. r.* vsíliti se, vštúliti se, vríniti se, vtláčiti se + vrívati se.

Eindrehen, *v. a.* zasúkniti, zaſèrkniti *pf.*; (d. Borſten) rášpati: zarášpati.

Eindring=en, *v. n.* vdreti (vderem), pretèrgati v-; zaríniti se + vdírati se, vdárjati, zarívati se, zadírati se; (v. Feinde) plániti, vdreti *pf.*; **-end**, *a.* predirav; **-lich**, *a.* živ, predirljív; **-ling**, *m.* vrínjenec, vsíljenec.

Eindruck, *m.* vtís, vtisk, utisk, ganitev, učinek; **-machen**, ganiti, geniti *pf.*; (am Kopfe) vdertina, jámica; **-en** ſ. Eindrücken.

Eindrücken, *v. a.* vtisniti + vtiskovati; potláčiti, potrúpiti *pf.*

Eineggen, *v. a.* zavleči (vlečem), zavláčiti, zabránati *pf.*

Ein=en, *v. a.* ediniti, drúžiti, pójiti: zediniti, zdrúžiti, spójiti + združevati ꝛc.; **-er**, *m.* enklja, edinka, enojka; *pr.* nekdo, kdo; **=ei**, *a.* enák, enój; mir iſt alles-, meni je vse eno; - Meinung ſein, enc in tiste misli biti (sem); **=ſeits**, *ad.* po eni strani, z ene strani; **-estheils**, *ad.* déloma, nekaj; **-fach**, *a.* enojen, enoversten, enovèrst, enoguben; (ungekünſtelt) prost, pripróst; -e Kleidung, priprosta obleka; (v. Blumen) lesen; **=heit**, *f.* enojnost; preprostost, priprostost, priprošnost.

Einfädeln, *v. a.* vdeti (vdenem) + vdévati; *fig.* sprožiti, napeljati (ljem) *pf.*

Einfahr=en, *v. a.* voziti v-: zvoziti v-; (in d. Schlacht) spustiti se + spúščati se; **-t**, *f.* vhod, vhodišče.

Einfall, *m.* (Gedanke) misel *f.*, zmisel *f.*, domislek; (Einſturz) podertje; (d. Lichtes) dohod; (d. Feindes) navál, napád; auf den - kommen, komu kaj na misel priti (pridem) **-en**, *v. a.* u. *n.* (hineinfallen) pasti (padem) v kaj, vdreti se (vderem), pogrezniti se + pádati, vdírati se, pogrezovati se; (v. Feinde) ropiti kam, bútiti; in die Rede-, v besedo seči (sežem); (v. Gedanken) na misel priti (pridem), domísliti se, spomniti se + na misel prihájati, domišljevati se, spomínjati se; (v. Gebäuden) podreti se (derem), razrúšiti se, razvaliti se + podírati se ꝛc.; (v. Geſichte) vpasti (padem) + vpádati, hújšati; (v. Wetter) pritísniti, nastópiti, storiti se + pritískati, nastópati, délati se; eingefallen, vpadel, vpaden, vdert, vsedel; **-ſpunkt**, *m.* vpadna pika.

Ein=falt, *f.* prostota, pripróščina, prepróščina, priprošnost; (Redlich=

keit) pravednost, poštenost; -fältig, *a.* prost, pripróst, preprósť, priprošen; (redl.) pošten, praveden; (v. Verſtande) slaboumen, glompast, hempast, kesen, kesnogláv, áboten, prismojen; =keit, *f.* priprošnost; slaboumnost, ábotnost; -faltspinſel, *m.* prismoda, prismójenec, tepec, bebec, bedák.

Einfangen, *v. a.* vjeti (vjamem, vjemem), vloviti, príjeti (primem) + vjémati, vlávljati, prijémati; (alles) povjeti, poloviti *pf.* [enobojen.

Einfärbig, *a.* enobárv, enobarven,

Einfaſſ-en, *v. a.* zajeti (zajmem), deti + zajémati, dévati; (mit d. Saume) róbiti: obróbiti, zakrájiti, obšiti (šijem) + zakrajevati; (m. d. Zaume) ograditi, zagraditi + ográjati ꝛc.; (m. d. Rahmen) v okvir djati (dém) + dévati; (m. Gold ꝛc.) vdélati, vkovati (vkujem), vložiti + vdelovati, vlágati; (m. d. Mauer) obzidati *pf.*; -ung, *f.* zajetje; (d. Kleid) obrobek, obšiv, ošóv; (d. Gold) okov; (Zaun) ograja; (d. Bild.) okvir.

Einfeuchten, *v. a.* namočiti, navlažiti + namákati.

Einfeuern, *v. a* zakúriti *pf.*

Einfinden ſich, priti (pridem), znajti se (znajdem), sniti se (snidem) + prihájati, shájati se, znajdovati se.

Einflechten, *v. a.* vplesti (pletem), zaplesti + vplétati ꝛc.

Einflicken, *v. a.* vkérpati, vkerpúcati, vstaviti + vstávljati; *fig.* vtakniti (vtaknem, vteknem) + vtikati.

Einfließen, *v. n.* teči (tečem) v-: vteči se, zliti se (lijem) + vtékati se, zlívati se, izlívati se; (in d. Kaſſe) teči, dotékati, prihájati: priti (pridem) ꝛc.; -laſſen, v misel vzeti (vzamem, vzemem), oméniti, opomniti + v misel jemati (mljem), oménjati.

Einflößen, *v. a.* vliti (lijem) + vlívati; *fig.* vdíhniti, prizadeti, obuditi + vdíhati, prizadévati, obújati.

Einflug, *m.* vlet, dolét; -loch, *n.* letávnica, žrelo.

Einfluſs, *m.* vtok, iztók, izliv; beim - der Drau, kjer se Drava izliva; (Wirkung auf etwas) učinek, vtičáj, veljava: -haben, zamoči (morem), veljati; -reich, *a.* veljaven, zamožljív.

Einflüſtern, *v. a.* prišepetati (pečem) + prišeptávati.

Einfordern, *v. a.* tírjati, térjati: iztírjati, potírjati; (einſam.) pobrati (berem) + pobírati.

Einförmig, *a.* enoličen, enákošen, po eni meri urezan; -keit, *f.* enoličnost. [vjédati se.

Einfreſſen, *v. n.* vjesti se (jém) +

Einfried-en, *v. a.* zagraditi, ograditi, zagájiti + zagrájati; (m. Mauer) obzidati + obzidávati; -ung, *f.* ograja, zagraja; ógrad *f.*, ógrada; obzidek.

Einfrieren, *v. a.* zamérzniti + zamerzovati.

Einfrüchtig, *a.* enoploden, z enim plodom.

Einfügen, *v. a.* vstáviti, vtakniti, vložiti, vpehniti, vsaditi + vstávljati, vtíkati, vkládati, vsájati.

Einfuhr-, *a.* vvozni, privozni; **-f.** vvožnja, vpeljava, dovožnja.

Einführ-bar, *a.* vpeljiv; **-en**, *v. a.* vpeljati (ljem), vvoziti, pripeljati, vvesti + vpeljevati, vpeljávati, vvážati, dovážati; (in Gebr. bringen, nehmen) vpeljati, v rabo vzeti (vzamem) + vpeljevati, v rabo jemati (mljem).

Einfuhrs-gut, *n.* vvozno blago; **-ſchein**, *m.* vvozni list; **-verbot**, *n.* prepoved vvožnje; **-zoll**, *m.* vvoznina.

Einführung, *f.* vpeljava, vpeljevanje, vvoditev; začetek; **-ſkommiſſion**, *f.* vpeljevavna komisija.

Einfüßig, *a.* enonóg, enonogát, enonožen.

Eingabe, *f.* vloga, vložba, podana prošnja, vlóžena prošnja.

Eingang, *m.* vhod, vstop; (Thor) vrata *pl.*, vhodišče; (Einleit.) vvod; (d. Waare) vvožnja; (Introitus) pristóp, začetek; am Eingange, iz konca, od konca, iz začetka; **-finden**, obveljati, razširiti se + razširjati se; **-s**, *ad.* v začetku, iz začetka, iz konca, od kraja; **-zoll**, *m.* vvoznina.

Eingeben, *v. a.* (mediz.) dati + dajati; (einreichen) podati, vložiti + podájati, vlágati; (inſpirieren) navdíhniti, navdahniti + navdihovati; Gift-, zavdati + zavdájati.

Einge-bildet, *a.* prevzeten, domišljív, ošaben, napihnjen; **-binde**, *f.* vezilo; **-bogen**, *a.* upognjen; slok; **-boren**, *a.* edinorojen; **-e**, *m.* edinec, edinorojenec; **-bung**, *f.* navdihnjenje, navdahnjenje, navdíh; (die Sinne) poželenje, želja; **-denf**, *a.* pomljív, pomnjív, svest: **-ſein**, pamétiti, na misli imeti (am), pómniti, pametovati; **-fallen**, *a.* vpaden, vpadel, vdert, shujšan; **-fleiſcht**, *a.* vtelešen.

Eingehen, *v. n.* iti (grem) v -, hoditi v -, vhájati, prihájati; auf etwas -, v kaj privóliti + privoljevati; (einen Vertrag), skleniti + sklépati; ein Geſchäft-, lotiti se česa, prijeti se (primem) podstopiti se + lotévati se; (v. Geld) priti (pridem) + prihájati, dotékati; (v. d. Zeitung) preném̀hati, prejénjati *pf.*; (v. Tuche) skèrčiti se, uskočiti *pf.*; beim Schneiden-, urézati se (režem); beim Rechen-, ugrábiti se u. ſ. w.; eingegangene Briefe, prejeti listi; eingegangene Verbindung, sklénjena zveza.

Einge-machtes, *n.* obara; **-nommen**, *a.* vnet, vžgan: von ſich-, sebe prepóln; **-ſchloſſen**, *a.* zapért, závezten, opahnjen; **-ſchnitten**, *a.* preščepnjen, prešočenjen, prešeknjen; vdert; **-ſottene**, *n.* závar *f.*, vkuha; **-ſchränkt**, *a.* omejen, ograjen, stisnjen; (vom Kopfe) kesen, kesnogláv, slab; **-ſtändnis**, *n.* priznanje, izpoved *f.*; **-ſtehen**, *v. n.* priznati, priznati se k čemu, obstati (stojím) + priznávati; (einwillig.) pripustiti, dovóliti, pritégniti + pripúščati, pritegovati; **-wandert**, *a.* priseljen.

Eingeweide, *n.* drob, drobovina, drobje, drobovje, črева *pl.*; **-wurm**, *m.* glista.

Einge-weiht, *a.* posvečen; (in eine

Sache) vešč čemu, znan s čim; -zogen, *a.* pohleven, tih, skromen; = heit, *f.* pohlevnost, skromnost.

Eingießen, *v.a.* vliti (lijem)+vlívati, vlíjati; (einſchenken) natočiti+natákati.

Eingra=ben, *v. a.* zakopati (pljem), zagrebsti+zakopovati, zagrébati; (eine Schrift) vdolbsti, vsékati, vdélati+vsekovati; -vieren ſ. Eingraben.

Ein=greifen, *v. a.* seči (sežem), prijeti (primem) za kaj+ségati, prijémati; (in jemandes Rechte) zalétati se, zaletovati se, zahájati, ségati; (v. d. Zähnen d. Rades) prijémati se, grábiti; -griff, *m.* prijémanje, séganje; (in fremde Sache) zalét, ukrajšava, vtik.

Einguldenſtück, *n.* zlatnik, forintnik, goldinar.

Einguß, *m.* vlívanje, vlitje; vlitek, zalitek; -thierchen ſ. Infuſionsthierchen.

Einhäckeln, *v. a.* zapeti (pnem), zakópčati+zapénjati ic.

Einhalt, *m.* ustava, ustavitev, zaderžba, zaderžek, zastanovitev, zavirek: -thun ſ. Einhalten; -en, *v. a.* ustáviti, zastanoviti, ustanoviti, zadèržati (im), ubrániti+ustávljati, zastanávljati, zaderževati, brániti, ovírati; halt ein, stoj, nikár; (d. Vertrag) spólniti+spolnjevati, mož beseda biti (sem).

Einhandeln, *v. a.* zaméniti, zabarantati, zakúpiti+zamenjevati.

Einhändig, *a.* enorók; -en, *v. a.* vročiti, izročiti+vročevàti, izróčati, izročevati; -er, *m.* izročevavec, izróčivec; -ung, *f.* izročitev, vročitev.

Einhängen, *v. a.* natakniti, obésiti v kaj+natíkati, obéšati.

Einhauchen, *v.a.* vdihniti, vdehníti, navdehniti+vdíhati, navdíhati, navdihovati.

Einhauen, *v. a.* vsékati+vsekovati; vtesati (tešem)+vtesovati.

Einheben, *v.a.* natakniti, natekniti, obésiti+natíkati, obéšati; (einſammeln) brati (berem); pobírati: pobrati, skúpiti.

Einheimiſch, *a.* domáč, dománj.

Einheimſen, *v. a.* správiti, s polja zvoziti, pod streho správiti+správljati.

Einheit, *f.* ednota, enota, edinost; (Zahl) edinka, enklja; -lich, *a.* enoten, ednoten, enotér.

Einheiz=en, *v. a.* kúriti, nétiti: zakúriti, podkúriti, zanétiti, zapáliti; -loch, *n.* mesteje *pl.*, isteje *pl.*

Einher, *ad.* sem, le-sem, semkaj; -fahren, *v. n.* pripeljati se (ljem) *pf.* -fliegen, *v. n.* prileteti+prilétati, dolétati; -hüpfen, *v.n.* priskakljati *pf.*; -kommen, *v. n.* prikorákati *pf.*; -lenken, *v. a.* zakreniti *pf.*; -rauſchen, *v. n.* prišumeti, priverséti *pf.*; -ſchreiten, *v. n.* prihájati, hlačati: prikorákati, prihlačati; -ſtürmen, *v.n.* privihrati *pf.*; -ziehen, *v. n.* prihájati, dohájati.

Einholen, *v. a.* doiti (idem), doteči (tečem), pristreči (strežem), v pristrege priti (pridem) komu, dohiteti,

dostigniti + dohájati, dotékati, pristrézati; (m. d. Arbeit) dotégniti, pristoriti + dotégati; Rath-, posvetovati se, dogovoriti se + dogovárjati se; das Gutachten-, prositi za mnenje.

Einhorn, *n.* samoróg, samorogáč, enorožec; -fiſch, *m.* samoróg, narval; -ig, *a.* samoróg, samorogàt, eneróg, enorožen.

Einhufer, *m.* kopítovec; -ig, *a.* kopiten, kopitast.

Einhüllen, *v. a.* zagerniti, zaviti (vijem), zakriti (krijem), odeti (denem) + zagrínjati, zavijati, zakrívati, odévati.

Einig, *ad.* složen, zložen, edín; (einzig) sam. samoedín; -e, *pr.* nekteri, neki; (wenig) nekaj, nekoliko; -emal, *a.* kólikrat, nekólikrat; -en, *v. a.* edíniti, vézati (vežem), strínjati: zedíniti, zjedíniti + zedinovati, zedínjati; -ermaßen, *ad.* nékako, nekaj, tako rekóč; -feit, *f.* sloga, zloga, zložnost, edinost, edinščina, soglasje, spravnost; -ung, *f.* edinjenje, zedínjenje; zveza ſ. Vertrag.

Einimpfen, *v. a.* cépiti: vcépiti; --ung, *f.* cépljenje.

Einjagen, *v. a.* vgnati (vženem), zapoditi + vgánjati: Furcht-, koga v strah prijeti (primem), v strah správiti, ostrášiti + v strah správljati, strášiti.

Einjährig, *a.* enoleten, leten, enega leta; -e, m. letnik; *f.* létnica.

Einkaſſieren, *v. a.* prejeti (prejmem), sprejeti + prejémati; (eintreiben) pobrati (berem) + pobírati.

Einkauf, *m.* nakúp, nakupovanje, kupilo; -en, *v. a.* kúpiti, nakúpiti, skúpiti, pokúpiti + kupovati, skupovati; -ſgeld, *n.* kúpščina, nakúpščina.

Einkehlſe, *f.* žleb; -en, *v. a.* vžlébiti, žleb naprávіti + naprávljati.

Einkehr, *f.* ostaja: -nehmen, nočiti: prenočiti, čez noč ostati (stanem) + prenočevati; -en, *v. a.* ostati (stanem), ugostiti se. nastániti se + ostájati ɔc.; (über Nacht) prenočiti + prenočevati; -haus, *n.* gostívnica, kerčma.

Einkeilen, *v. a.* zagózditi, zabiti (bijem), klin pribiti + pribíjati.

Einkerben, *v. a.* zarézati (režem), zarovášiti + zarezovati.

Einkerkern, *v. a.* zapreti, pod zaklep djati (dém), vjéčiti, vječo djati + zapírati, v ječo dévati.

Einklagen, *v. a.* iztóžiti, s tožbo iztírjati + iztirjevati.

Einklammern, *v. a.* okleniti, med oklepaje djati (dém) + oklépati ɔc.

Einklang, *m.* soglasje, skladnost, zložnost: im - ſtehen, vjémati se, vézati se (vežem); in - bringen, zložiti, poenáčiti + skládati.

Einkleid|en, *v. a.* obleči (oblečem), opráviti, preobleči + obláčiti, oprávljati; -ung, *f.* obleka, obléč *f.*, preobleka.

Einklemmen, *v. a.* vškerniti, vščeniti, vkleniti, stísniti, uvézniti + vklépati, vščípati (pljem), stiskati.

Einklinken, *v. a.* zaklúpniti *pf.*

Einkneten, *v. a.* zamésiti, vgnjesti (gnjetem) + zamesovati, vgnjétati.

Einknötig, *a.* enokolenčast.

Einkochen, *v. a.* podmesti (metem), podvariti + podmétati; - *v. n.* ukúhati se, uvariti se *pf.*

Einkommen, *v. n.* (um etwas) prositi za kaj, prošnjo vložiti za kaj; (in d. Ort) priti (pridem) v - + prihájati; - *n.* dohodek, dohodki *pl.*; (d. Gerichte) spísana prošnja; -ſteuer, *f.* dohodnina, dohodovina.

Einkünfte, *pl.* dohodki, prihodki *pl.*

Einlad=en, *v. a.* vábiti: povábiti, pozvati (zovem) + povabljevati, pozívati; (Waare) naložiti, vložiti + nalágati, vkládati; -end, *a.* vabiven, vabljív, prijeten; -er, *m.* vabivec, vabec; -ung, *f.* povabilo, vabilo, vaba; pozív; =ſchreiben, *n.* vabilno pismo.

Einlag=e, *f.* vlaga, vklad *f.*, vkláda, vložitev, vložba; (im Spiel) stáva, stavka; (Beilage) doklada, priloga; -ern, *v. a.* založiti, vložiti *pf.*; -ſchein, *m.* vložni list.

Einlangen, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem), dospeti + prihájati, dohájati, dospévati.

Einlaſs, *m.* vhod; (als Erlaubn.) pripúst, dopúst; bitte um-, prosim odprite, prosim pustite me noter; -en, *v. a.* vpustiti, pustiti v -, spustiti v - + vpúščati, spúščati; (b. Schneidern) napustiti + napúščati; ſich in etwas-, vtíkati se, méšati se; -geld, *n.* vstopnina; -karte, *f.* vstopni list, vstópnica.

Einlauf, *m.* prihod, dohod; -en, *v. n.* priti (pridem), prispeti, priteči (tečem) + prihájati, dohájati, prispévati, pritékati; (v. Schiffe) priplávati, pripluti (plovem); ſ. Eingehen. [njati: odzvoniti.

Einläuten, *v. a.* zvoniti, pozvá-

Einleg=e=, *a.* nakladni; -en, *v. a.* vložiti, djati (dém) v -, položiti v -, vméstiti + vlágati, dévati, polágati, pokládati; (Urkund. zum Protok.) priložiti + prilágati; (Waaren) shrániti + shranjevati; ein gutes Wort -, spregovoriti za koga, besedo reči (rečem) za koga *pf.*

Einlehren, *v. a.* navádíti + navájati koga česa.

Einleit=en, *v. a.* vpeljati (ljem) + vpeljevati; priprávíti, naravnati, napeljati + priprávljati, napeljevati; -ung, vvod, uvod, vpeljava; (Vorbereitung) priprava, naprava, naravnava.

Einlenken, *v. a.* kreniti, oberniti se + obráčati se; zum beſſeren-, bóljšati se: pobóljšati se. [učiti se.

Einlernen, *v. n.* učiti se česa: na-

Einleuchten, *v. n.* v očí bosti (bodem), očitovati se, jasno biti (sem); es will mir nicht-, noče mi v glavo.

Einliefer=n, *v. a.* izročiti, pripeljati (ljem), dognati (ženem) + izročevati ic.; -ung, *f.* izročitev, poslatev.

Einlogieren, *v. a.* nastániti, nastanovati *pf.*

Einlöſ=en, *v. a.* zaméniti, zamén jati

+zamenjevati; (Wechſel) plácati, izplácati + plačevati; (Pfand) rešiti + reševati; -ung, *f.* zamenjava, zamenjatev; rešitev, odkúp; -ungs-, *a.* odkupni.

Einmachen, *v. a.* deti, djati (dem) v-, vložiti + dévati, vlágati; (einwickeln) oviti (vijem) + ovíjati; (Früchte) podkúhati *pf.*; (Teig) mésiti: zamésiti, podmésiti.

Einmahn-en, *v. a.* opomniti za kaj + opomínjati; -ung, *f.* opomín, opomínj.

Einmal, *ad.* enkrat, en pot, enbart; auf-, na enkrat, hkrati, skúp; alle auf-, vsi skup; -ſo -ſo, zdaj to - zdaj uno; endlich-, vendar le, vendar enkrat; (einſt) nekdaj, nekoč, svoje dni, njega dni; hören Sie-, poslúšajte no!; -eins, *n.* poštevanka, poštévnica; -ig, *a.* enkraten; (einſtig) nekdánj.

Einmarken, *v. a.* omejiti, zagájiti [+ omejevati.

Einmarſch, *m.* prihod, dohod; -ieren, *v. a.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati.

Einmaſt-er, *m.* enojambórnica, enostéžna ládija, enostéžnica; -ig, *a.* enojamboren, enostežen.

Einmauern, *v. a.* vzídati, vmíriti, zazídati + vzidovati, zazidávati; (ummauern) obzídati, obmíriti + obzidovati. [vdolbsti, vsékati.

Einmeißeln, *v. a.* dolbsti (dolbem):

Einmeng-en, *v. a.* mésati med-: vmésati, zamésati, podmésati; ſich-, *v. r.* vtíkati se, mésati se, vplétati se, zaplétati se; -ſel, *n.* primés *f.* primesek.

Einmeſſen, *v. a.* mériti: namériti; vsuti (vsipem), vliti (lijem) + namérjati; vsipati (pljem), vlíjati.

Einmiſchen ſ. **Einmengen.**

Einmonatlich, *a.* enomésečen.

Einmünd-en, *v. n.* teči (tečem) v-, zlivati se, vtékati se, stákati se, iztékati; -ung, *f.* vtok, ustje.

Einmünzen, *v. a.* prekovati (kujem) *pf.*

Einmüthig, *a.* enodušen, enomiseln, složen; -keit, *f.* enodušnost, složnost.

Einnähen, *v. a.* všiti (všijem), všívati, zašiti, zašívati *pf.*; (fürzer machen) navzeti (vzamem, vzemem), navzdígniti + navzdigovati.

Einnahm-e, *f.* (d. Platzes) vzetje, predobitev, osvojitev; (am Gelde) prejém, prejemek; (Einkünfte) dohodki *pl.*; eine gute haben-, veliko skúpiti *pf.*; -equelle, *f.* vir dohodkov.

Einnehm-en, *v. a.* jemati (mljem) + vzeti (vzamem, vzemem); (Arzenei) zavžiti (vžijem), povžiti + zavžívati; (Geld) prejeti (prejmem), sprejeti + prejémati; (einen Platz) zavzeti, zaleči (ležem), zasesti (sedem) + zavzémati, zalégati, zasédati; (eines andern Stelle) namestovati, nameščevati; (für ſich) zavzeti, prikupiti si, priljúbiti si + zanímati; (eine Feſtung) premoči (morem), predobiti, osvójiti si, premágati + dobívati, osvojevati ɔc.; (d. Kopf, d. Herz ɔc.) prevzeti, obiti (idem), lotiti se +

prevzémati, obhájati; das Mittags=mahl-, das Abendeſſen-, júžinati, večérjati; -end, *a.* zanimív, zanimljív, mikaven, prijeten, prikupljív, zavzeten; -er, *m.* prejemavec, prejemnik; (d. Steuern) davkar; = in, *f.* prejémnica; davkarica.

Einniſten, ſich, *v. r.* vgnjézditi se, zakótiti se + vgnjezdovati se.

Einöde, *f.* pustinja, pustota, puščoba, pusta, samota, samotija, samotina.

Einpacken, *v. a.* zložiti, vkup správiti + skládati, zlágati, vkup správ-ljati. [gati se.

Einpaſſen, *v. n.* vjemati se, prilé-

Einpfarren, *v. a.* vfáriti, k fari prišteti (štejem) + prištévati; Eingepfarrte, *m.* farman, farán; eingepfarrte Dörfer, vasí ene fare, pod enim zvonom.

Einpferchen, *v. a.* vtamáriti, vgnati (vženem) v tamar + vgánjati ꝛc.; *fig.* vkup stláčiti.

Einpflanzen, *v. a.* vsaditi, zasaditi + vsájati, zasájati; eingepflanzt, vsajen, vrojen, vkoreninjen.

Einpflügen, *v. a.* podorati (orjem) + podárjati.

Einpfropfen, *v. a.* cépiti: vcépiti.

Einpfündig, *a.* enofunten, enega funta, enolibern.

Einpöckeln, *v. a.* vsóliti, nasóliti + vsoljevati.

Einprägen, *v. a.* vtísniti, zapamétiti, vpamétiti, zabiti (bijem) si vtepsti v glavo, + vtiskati, vtépati si ꝛc.; (nachdrücklich) zatèrditi, zakertiti, zapertiti *pf.*; (in Metall) vdolbsti, vriti (rijem) vsékati *pf.*

Einpreſſen, *v. a.* pod tiskavnico djati (dém), pretísniti + pod tiskávnico dévati, pretiskovati.

Einpuppen, ſich, *v. r.* zapresti se (predem), vmešíčiti se + zapréda-ti se.

Einquartier=en, *v. a.* nastániti, vstanoviti, v stan vložiti, vkvártirati + nastanovati; wo biſt du einquartiert? kje stanuješ, kje imaš svoj stan?; -ung, *f.* nastanitev, vstanovitev.

Einräderig, *a.* samokolen, enokolesen, na eno koló.

Einrahmen, *v. a.* v okvír djati (dém) + dévati.

Einrammeln, *v. a.* zabiti (bijem), zatleči (tolčem), zaphati + zabíjati.

Einrath=en, *v. n.* svètovati k čemu, svètvati k čemu, kaj nasvetovati; -en, *n.* nasvèt, svèt.

Einräuchern, *v. a.* kaditi: pokaditi; (Kleider) prekaditi + prekájati; (Fleiſch) presušiti, navóditi + presúšati.

Einräumen, *v. a.* správiti + správ-ljati v-; (Recht) dati, izročiti, prepustiti + dajati (dajem), izročevati; (abtreten) odstópiti, prepustiti + prepúščati; (erlauben) dovóliti, dopustiti + dovoljevati, dopúščati.

Einrechn=en, *v. a.* všteti (štejem) vračúniti, vrájtati, v račún vzeti (vzamem, vzemem) + vštévati, vrajtovati, v račún jemati (mljem); -ung, *f.* vštetev, všteva.

Einred=e, *f.* ugovor, vgovor; (auf

d. Klage) odgovor; -thun, ugovárjati, prigovárjati čemu; -en, *v. a.* (bereden) nagovoriti, prigovoriti k čemu od. na kaj + nagovárjati, prigovárjati; (widerreden) ugovárjati, protiviti se, nasprotovati; (dazwiſchenreden) vgovárjati, v besedo ségati, v besedo se zalétati.

Einregiſtrieren, *v. a.* vpisati (pišem) vkazalo, v bukve zapisati + vpisovati.

Einreiben, *v. a.* vtreti (vtarem), vmeti (vmanem, vmenem) + vtírati; (d. Haut) mázati (mažem): namázati; (Farben) razmeti *pf.*

Einreich=en, *v. a.* vložiti, podáti, izročiti + vlágati, podájati; -ung, *f.* vložba, vložitev, izročitev; =ſprotokoll, *n.* vložni zapisnik.

Einreih=en, *v. a.* vverstiti, vrediti med-, vmés djati (dém): vverstovati, vmes dévati; -ig, *a.* enoversten, enoreden; -ung, *f.* vverstitev.

Einreißen, *v. a.* natérgati, pretérgati + pretergovati; (Gebäude) podreti (derem), razvaliti + podírati; - *v. n.* zadírati se, térgati se; (von Krankheit.) razpasti se, razploditi se, razmnožiti se, vkoreníniti se, razlezti se, razpreči se (prežem) + razplodovati se, razmnoževati se, razlezovati se.

Einrenken, *v. a.* vravnati + vravnovati.

Einrennen, *v. a.* preverniti, podreti (derem), polomastiti + prevrátati, podírati.

Einrichť=en, *v. a.* vrediti, v red djati (dém), vravnati + vredovati, v red dévati, vravnovati; (ein Glied) vravnati + vravnovati; ein Zimmer-, s pohišjem oskerbeti + oskerbovati; (machen) narediti, napráviti, vrediti *pf.*; -ung, *f.* vredba, vravnava, uravnava; (Inſtituzion) naprava, ustanovitev, naredba; (Zimmer-) pohišje, hišna oprava; =ſtück, *n.* pohišek.

Einritt, *m.* ježa v -; beim - in die Stadt, ko je jezdil v mesto.

Einritzen, *v. a.* natérgati, navraziti + natergovati.

Einröhrig, *a.* enocéven; -e Büchſe, enocevka.

Einroſten, *v. n.* zarujaveti *pf.*

Einrück=en, *v. n.* priti + prihájati, (in d. Zeitung) vverstiti, v časnik djati (denem) + vverstovati, v časnik dévati; (v. Truppen) ſ. Einmarſchieren; -ung, *f.* prihod; vverstitev; =sgebühr, *f.* vverstnina.

Einrühren, *v. a.* vmésiti + vmešati; (in d. Suppe) podmesti (metem) + podmétati.

Eins, *nm.* eno; *f.* enklja, edinka; mir iſt alles -, meni je vse eno; -ſein, ene misli biti (sem); -werden, pogoditi se, zméniti se, zedíniti se *pf.*

Einſäen, *v. a.* vsejati (sejem) + vsévati.

Einſagen, *v. a.* narekovati, napovedovati; prišeptávati.

Einſalz=en, *v. a.* sóliti: usóliti, nasóliti; -ung, *f.* razsola.

Einſam, *a.* sam, samoten, samočen, osamél, edin; *ad.* samši, na samem; -ſein, samovati; -e, *m.* samotnik, samotarec; *f.* sámotnica, samica;

-enlappig, *a.* enokaličen; -keit, *f.* samota, samotija, samotina, samija, samóščina, edinščina.

Einſamm=eln, *v. a.* brati (berem): pobrati, nabrati, skúpiti + pobírati, nabírati, skupljevati; (Beren) obrati + obírati; (Obſt) tèrgati; -lung, *f.* nabira, nabera, bratev.

Einſatz, *m.* vkláda, vkládanje, vláganje; (Spiel) stava, stavka; zastava; (b. Teich.) násad; (in d. Kaſſe) vklad.

Einſattelung, *f.* presed, sedlo.

Einſäuern, *v. a.* vkísati; zakvasiti *pf.*

Einſaugen, *v. a.* sèrkati, srebati (bljem), piti (pijem), sesati: posèrkati, posrebati, popiti, posesati, navzeti se (vzamem) + popívati, navzémati se.

Einſäumen, *v. a.* róbiti: zaróbiti, obróbiti, zakrájiti.

Einſchaffen, *v. a.* nakúpiti, priskerbeti, pripráviti + nakupovati, priprávljati.

Einſchalt=en, *v. a.* vverstiti, uverstiti, vríniti, vmes djati (dém), vložiti med kaj + vverstovati, vmes dévati, vlágati med kaj; -ung, *f.* vverstitev, uverstitev; vložba, vložitev; =sgebühr, *f.* vverstnina.

Einſchärfen, *v. a.* zapretiti, zakertiti, zaterditi + zaterjevati.

Einſcharren, *v. a.* zakopati (pljem), zagrebsti + zakopovati, zagrébati.

Einſchenken, *v. a.* natočiti, naliti (lijem) + natákati, nalívati; klaren Wein-, resnico komu povédati (vém).

Einſchichtig, *a.* enovèrst, enoversten.

Einſchicken, *v. a.* poslati (šljem) [kam + pošíljati.

Einſchieb=en, *v. a.* vtakniti, zmášiti, vríniti, vštúliti, vstáviti + vtíkati, vrívati; (unterſch.) podtakniti + podtíkati; (Brot) vsaditi + vsájati; -ſel, *m.* vtikljej, vstavek.

Einſchießen, *v. a.* razstreliti, postreliti *f.*; (Brot) vsaditi + vsájati; ſich-, izúriti se v čem, priučiti se čemu; ſ. Einſchieben.

Einſchiffen, *v. a.* naložiti + nakládati na ládijo; -*v. n.* priplávati; ſich-, iti (grem) na ladijo.

Einſchlafen, *v. a.* zaspati (spim), pozaspati; (v. Gliedern) premreti + premírati; (v. einer Sache) potíhniti, utihniti. [zibati.

Einſchläfern, *v. a.* vspávati, za-

Einſchlag, *m.* vdar, tresk; (b. Weben) votek; (b. Nähterinnen) podgibek, prigibek, zagíb; ſ. Umſchlag; -en, *v. a.* zabiti (bijem), zatleči (tolčem), zatolči, vráziti + zabíjati; (einwickeln) zaviti (vijem), zamótati + zavíjati, zamátati, omátati; (b. Nähen) podganiti, zagibniti + podgenovati; (Schüſſel, Teller ꝛc.) ubiti, pobiti, raztrúpiti, potrúpiti + ubíjati; (v. Blitz) vdáriti, trésiti, trésčiti; einen andern Weg-, prepreči jo (prežem), kreniti po drugem poti; (gehören) spádati, zadévati se.

Einſchlägig, *a.* zadeven, dotičen.

Einſchleichen ſich, *v. r.* podkrasti se (kradem), podlezti, vtepsti se, vpehátiti se *pf.*

Einſchließ=en, *v. a.* zakleniti, zapreti + zaklépati, zapírati; (umſchließ.) zajeti (jamem), obsuti (spèm), obstópiti, obkóliti, obdati + obsípati (pljem), obdájati; (d. Brief) vložiti, priložiti + vlágati, prilágati; (ein Wort) okleniti + oklépati; (einzählen.) všteti (štejem), prišteti + vštévati; **-lich**, *ad.* všteevno, vred, všteevaje; **-ung**, *f.* zaklep, zapor; zajetje; **=szeichen**, *n.* oklepáj, serpek.

Einſchlummern, *v. n.* [(mljem) *pf.* zadrémati

Einſchlürfen, *v. a.* srebati, sèrkati: posrebati, posèrkati.

Einſchluß, *m.* priloga, priklada; mit-, vred z -.

Einſchmeich=eln ſich, *v. r.* militi se, mítiti se, lízati (ližem) se: omíliti se, prilízniti se, prisliniti se, prikúpiti se + omíljati, prilizovati se, prikupljevati se; **-elnd**, *a.* priliznjen, prilizljiv, mil.

Einſchmelzen, *v. a.* raztopiti, razpustiti + raztápljati, razpúščati.

Einſchmieren, *v. a.* mázati (mažem) + namázati.

Einſchmuggeln, *v. a.* skrivaj kaj prinesti + prinášati.

Einſchnarchen, *v. n.* zasmèrčati (im) *pf.*

Einſchneid=en, *v. a.* zarézati (režem), narézati, nakrójiti + zarezovati &c.; (hinein) vrézati (režem) + vrezovati; - *v. n.* rézati, gúliti; (v. Wogen) greziti; **-end**, *a.* rezen, oster; **-ig**, *a.* na eno stran oster, enorezen.

Einſchneien, *v. a.* zasnežiti, zamesti (medem) *pf.*

Einſchnitt, *m.* rez *f.*, zareza, zarezek, zaseka; (Erdbildung) žleb, vsedlina; (in d. Dichtkunſt) oddih, oddihljej, odmor; **-haltend**, preščenjen, preščipnjen, vdert.

Einſchnüren, *v. a.* zadergniti *pf.*

Einſchöpfen, *v. a.* zajeti (zajmem), počrepati (pljem) + zajémati.

Einſchränk=en, *v. a.* graditi: zagraditi, omějiti + zagrájati, omejevati; (beſchränk.) vtesniti, utesniti, omějiti + vtesnovati, omejevati; (das Recht) krátiti: prikrátiti, ukratiti, prikrájšati + prikrajševati; **-ung**, *f.* omějenje, omejitev, prikrajševanje, ukrajšava, vtesnjava.

Einſchreib=e=, *a.* vpisni; **-ebuch**, *n.* zapisnik; **-gebühr**, *f.* vpisnina; **-en**, *v. a.* vpísati (pišem), zapísati + vpisovati, zapisovati; der Eingeſchriebene, zapísanec; **-er**, *m.* zapisovavec, vpisovavec; **=in**, *f.* zapisovavka; **-ung**, *f.* zapisovanje, zapis, vpis; **=s=**, *a.* vpisni.

Einſchreiten, *v. a.* (für einen) zastópati, zastopovati; (um etwas) prositi za kaj; prošnjo vložiti + vlágati; dienſtgemäß, po dolžnosti storiti *pf.*

Einſchrumpfen, *v. a.* túliti se, kèrčiti se, gèrbiti se, gerbánciti se: štúliti se, skerčiti se, zgèrbiti se, vskóčiti.

Einſchub, *m.* podtík, vtik; **-thun**, vríniti, všturiti *pf.*

Einſchüchtern, *v. a.* ostrášiti, oplá-

šiti, v strah pripráviti + ostraševati, v strah priprávljati.

Einſchütten, *v.a.* vsuti (vspèm) + vsípati (pljem); (Flüſſiges) vliti (lijem) + vlívati, vljati.

Einſchwärzen, *v. a.* čèrniti: počèrniti; (Waren) podmakniti, podnesti + podmíkati.

Einſegn=en, *v. a.* blagoslóviti: poblagoslóviti, požégnati, pokropiti; (v. Wöchnerin) vpeljati (ljem) + vpeljevati; (Verlobte) poročiti + poróčati; -ung, *f.* blagoslóvljenje; vpeljevanje, vpeljanje; poroka.

Einſehen, *v.a.* poglédati v - + pogledovati v -; (begreif.) sprevíditi, razvíditi, zapopasti (padem), spoznati, razumeti, razbrati (berem) + zapopádati, razumévati, spoznávati, razbírati; (v. Protokoll) prebrati (berem) + prebírati; -d, *a.* ſ. Einſichtsvoll.

Einſeitig, *a.* enostrán, enostranski. vegast; (partheiiſch) pristrán; (v. Wiſſen) polovičen, nepopolen; -keit, *f.* enostranost; pristranost; polovičnost, nepopolnost.

Einſend=en, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -er, *m.* pošiljavec, pošiljatelj; -ung, *f.* poslatev, pošiljatev.

Einſenk=en, *v.a.* spustiti, poníkniti, pogrézniti + spúščati, pogrezovati; (Reben) grebenîčiti; (eintauch.) vtopiti + vtápljati; -ung, *f.* spuščanje, poníknjenje; vtápljanje; (Ort) preséd, vséd, vdertina.

Einſer, *m.* enklja, edinka, ednica.

Einſetz=en, *v. a.* vstáviti, postáviti + vstávljati, postávljati; (Bäume ꝛc.) vsaditi, zasaditi + vsájati, zasájati; (als Pfand) stáviti: zastáviti + zastávljati; (einführen) vstanoviti, ustanoviti, osnovati (snujem) + vstanávljati ꝛc.; (v. Klauen) zasaditi + zasájati; einen Erben-, ustanoviti za dediča, postáviti za dediča + ustanávljati, postávljati; (ins Amt) postáviti za kaj, ustanoviti za koga + postávljati; ſich-, *v.r.* sesti (sedem) v-; vsesti se + vsédati se; -er, *m.* vstanovitelj, vstanovnik; -ung, *f.* vstanovitev, vstanova; osnova.

Einſicht, *f.* pogled v -, spregled, razgled; *fig.* spregled, sprevid, sprevidek, razsodek, sprevidnost, razsodnost, prevdarnost, razbornost; nach meiner-, kakor jaz sodim, sprevidim, spoznam, po moji sprevídnosti; -ig, -svoll, *a.* spreviden, razsoden, razboren, razumen, prevdaren; -snahme, *f.* pregled, razgled.

Einſickern, *v. n.* poníkniti *pf.*

Einſied=elei, *f.* pustota, samotija, samotina; -eln, *v. a.* samovati, samotáriti, na samoti živeti.

Einſieden, *v.a.* zavreti, pokúhati *pf.*

Einſiedler, *m.* puščavnik, samotarec, samotár; -in, *f.* puščávnica, samotarica; -iſch, *a.* samotarski, samoten: -es Leben führen, samotáriti; -leben, *n.* samovanje, puščavniško življenje.

Einſiegeln, *v.a.* pečátiti: zapečátiti.

Einſilbig, *a.* enozložen, enoslov-

čen; (v. wenig Worten) malobeseden; -feit, *f.* enozložnost.

Einſingen, *v. a.* s petjem zazíbati (bljem) + zazibávati.

Einſinken, *v. n.* greziti: pogrézniti se, zagrézniti se, vdreti se (derem), zagólbniti, ponikniti + pogrézati se. vdírati se; (ins Waſſer) vtopiti se, vtoniti, utoniti + vtápljati se; ſ. Niederſinken.

Einſitz-en, *v. a.* sesti (sedem) v-, vsesti se: sédati, vsédati se; -ig, *a.* z enim sédežem, za eno osebo.

Einſommerig, *a.* enoleten, enopoleten, enolétenski.

Einſpannen, *v. a.* vpreči (vprežem), zapreči, napreči + vprégati, naprégati; (Ochſen) vkleniti, vézati (vežem), zajármiti + vklépati, vezovati.

Einſpänn-er, *m.* enovprežni voz, enovprežnik; -ig, *a.* enovprežen.

Einſperren, *v. a.* zapreti + zapírati; (d. Rad) zavreti + zavírati.

Einſpinnen ſich, *v. r.* zapresti se (predem) + zaprédati se.

Einſprache, *f.* ugovor, vgovor, upor, odpor.

Einſprechen, *v. a.* Muth-, serce délati; Troſt-, tolážiti, tešiti; - *v. n.* ugovárjati, prigovárjati; irgendwo-, oglasiti se, zglasiti se + oglášati se.

Einſprengen, *v. a.* kropiti, škropiti: pokropiti, poškropiti + poškrapljati; (eine Thür) polomastiti, razbiti (bijem) + razbijati; - *v. n.* in die Reihe der Feinde-, zagnati se (ženem), zakaditi se, bútiti med sovrážnike.

Einſpritzen, *v. a.* vbrizgniti, vsíkniti: brízgati; ſ. Einſprengen.

Einſpruch, *m.* ugovor, vgovor, upor, odpor; -thun, ugovárjati, upírati se, pobíjati.

Einſt, *a.* nekdaj, nékedaj, svoje dni, njega dni; (einmal) enkrat.

Einſtämmig, *a.* enodebeln, iz enega debla.

Einſtampfen, *v. a.* vtlačiti, vteptati, [razteptati *pf.*

Einſtand, *m.* nastóp službe; -egeld, *n.* nastopnina.

Einſtechen, *v. a.* vbosti (bodem), zaríniti + vbádati.

Einſtecken, *v. a.* vtakniti, deti (dém), zaríniti + vtíkati, dévati.

Einſtehen, *v. a.* stópiti v službo, službo nastópiti + nastópati; (für etwas) porok biti (sem), dober stati (stojim), porokovati.

Einſteigen, *v. a.* priti (pridem), stópiti v - + prihájati; in den Wagen-, prisesti (sedem), sesti v voz + prisédati.

Einſtelen, ſich, *v. a.* podkrasti se (kradem), vkrasti se *pf.*

Einſtell-en, *v. a.* ustáviti, zastanoviti + ustávljati; (unterlaſſen) opustiti + opúščati; (hinein-) postáviti, djati (denem) v - + postávljati, dévati v; (aufhören) prenéhati, prejénjati + prenehovati &c.; (in d. Rechnung) zapísati, vstáviti + zapisovati; -ung, *f.* ustava, zastanovitev, ustávljenje; prenéhanje.

Einſt=ens ſ. Einſt; -ig, *a.* nekdánj, nekedánj, nekdajšen.

Einſtimm=en, *v. n.* vjémati se, skládati se, strínjati se, zlágati se, vstrézati se; (einwilligen) pritégniti, privóliti *pf.*; (vom Geſange) prikládati; -ig, *a.* enoglasen, soglasen. skladen; -keit, *f.* enoglasnost, skladnost.

Einſtöckig, *a.* z enim gornom, na en goren, z enim nadstropjem o. pêtrom.

Einſtopfen, *v. a.* gatiti, mašiti v -: zgatiti, zmašiti.

Einſtoßen, *v. a.* zatleči (tolčem), zatolči, zabiti (bijem); vsaditi + zabíjati, vsájati; (d. Zähne) izbiti, pobiti + izbíjati.

Einſtreichen, *v. a.* zamázati (mažem) + zamazovati.

Einſtreuen, *v. a.* natrósiti, potrósiti, potrésati + potresovati; (dem Vieh) nastlati (steljem) + nastíljati; (in d. Rede) vplesti (pletem), pritakniti + vplétati, pritíkati.

Einſtrömen, *v. n.* teči (tečem), dotékati, valiti se v -.

Einſtudieren, *v. a.* učiti se: naučiti se česa; úriti se: izúriti se v čem.

Einſtürmen, *v. n.* plániti, bútiti na kaj, pritísniti + pritískati.

Einſturz, *m.* razpad, razsíp, podertje; dem - nahe, podírati se, razpádati.

Einſtürzen, *v. a.* rúšiti se: razpasti (padem), podreti (derem) se, sesuti se (spem), razrúšiti se + razpádati, podírati se, sesípati se (pljem) razsípati se; (auf jemanden) pritísniti, plániti, zagnati se (ženem) nad - + pritiskati, zagánjati se.

Einſtweil=en, *a.* ta čas, za ta čas, med tém, temčasi; -ig, *a.* tačasen, temčasen.

Eintägig, *a.* enodneven, enega dneva.

Eintagsfliege, *f.* enodnévnica, vódnica.

Eintauchen, *v. a.* pomočiti, omočiti + pomákati, omákati; potopiti + potápljati.

Eintauſchen, *v. a.* zaménjati, preménjati, zaméniti + zamenjevati.

Eintheil=en, *v. a.* deliti: razdeliti, porazdeliti + razdeljevati; (reihenweiſe) verstiti: razverstiti, porazverstiti, razrediti; -ig, *a.* enodelen, enočlén; -ung, *f.* delitev, razdelitev, porazdelitev; razverstitev.

Einthun, *v. a.* djati (denem), položiti, postáviti v -; dévati, postávljati v -.

Eintönig, *a.* enoglasen.

Ein=tracht, *f.* sloga, zloga, zložnost, sprava, spravnost; in - leben, složno živeti; -trächtig, *a.* složen, zložen, spraven; =keit, *f.* složnost, spravnost.

Eintrag, *m.* (Schade) kvar, kvara, škoda, uima, skaza.

Eintragen, *v. a.* znesti, znositi + znášati; (ins Buch) zapísati (pišem), vpísati, vknjížiti + zapisovati; (v. Weber) vóčiti, zavóčiti, zavótkati *pf.* (Gewinn bringen) nesti, donášati, prinášati, dajati, roditi.

Einträglich, *a.* prinosen, zdaten, prinosčč, plenjav.

Eintragung, *f.* vpís, zapís, vknjiž-ba; -sgebühr, *f.* vpisnina.

Eintreffen, *v. n.* (am Orte) priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati; (in Erfüllung gehen) zgoditi se, dogoditi se, vresníčiti se, spolniti se, izpolniti se + spolnovati se; (übereinſtim.) vjémati se, vézati se (vežem), skládati se, prilégati se.

Eintreib-en, *v. a.* vgnati (ženem), zagnati, zapoditi + vgánjati, goniti v -; (eine Schuld) iztirjati, potirjati + iztirjevati; (d. Pflock) zabiti (bijem) + zabíjati; -ung, *f.* vganjatev, vgánjanje; iztirjatev, iztirjevanje.

Eintreten, *v. n.* stópiti v -, vstópiti + stópati v -, vstópati; (v. d. Noth) pritísniti, nastópiti + pritískati, nastópati; (v. d. Nacht) nočiti se, noč se dela, mračiti se, noč nahaja: znočiti se, noč se stori, noč nastopi; wenn der Fall eintrit, ako se zgodí, ako se primeri.

Eintritt, *m.* vstop, nastóp; vhod, prihod; -sgebühr, *f.* vstopnina, vhodnina; -skarte, *f.* vstópnica, vhódnica, vstopni list; -szimmer, *n.* predizba, prednja izba.

Eintrocknen, *v. a.* vsušiti se, usušiti se, presehniti + presihati.

Eintröpfeln, *v. a.* kániti v -, po kaplji vliti (lijem) + vlijati, vkápati, vkapljevati. [v čem.

Einüben, *v. a.* úriti, vàditi: izúriti

Einverleib-en, *v. a.* pridrúžiti, pripójiti, privzeti (vzamem), pripehniti, privtéliti + pridruževati ꝛc.; (in öff. Büch.) vpísati (šem) + vpisovati; -ung, *f.* pridružba, privzetje; (in d. Büch.) vpís, vknjižba; =sfähig, *a.* vpisljív, vknjižljív; =sgeſuch, *n.* prošnja za vknjižbo.

Einvernehm-en, *v. a.* zaslíšati *i* (im), izprášati + zasliševati, izpraševati; -en, *n.* dogovor, sprava, zložnost; -ung, *f.* zasliševanje, izpraševanje.

Einverſtanden ſein ſ. **Einverſtehen.**

Einverſtänd-lich, *a.* zmenjen, porazumljen, po dogovoru; -nis, *n.* dogovor, zloga, soglasje; pobóganje; ſich ins - ſetzen, dogovoriti se, spogovoriti se, pobógati se, zméniti se *pf.*

Einverſtehen, ſich, *v. r.* dogovoriti se, zméniti se, porazúmiti se, pobógati se + dogovárjati se; (einverſtanden ſein) ene misli biti (sem) v čem, privólitiv kaj *pf.*

Einwand, *m.* ugovor, prigovor, vgovor, izgovor, odpor.

Einwander-er, *m.* priselnik, vselnik; -n, *v. a.* prisélitise, vsélitise; -ung, *f.* priselitev, vselitev.

Einwärts, *a.* noter, na vnoter, na vznoter. [mákati.

Einwäſſern, *v. a.* namočiti + na-

Einweben, *v. a.* vtkati (tčem), zatkati *pf.* [ménjati.

Einwechſeln, *v. a.* ménjati: za-

Einweichen, *v. a.* razmočiti + razmákati.

Einweih-en, *v. a.* posvetiti, blagosloviti + posvečevati, blagoslávljati; in ein Geheimnis-, skrivnost komu razodeti (denem) *pf.*; eingeweiht in etwas, zvéden; -ung, *f.* po-

svečevanje, blagoslóvljenje, posveta.

Einwend=en, *v.a.* ugovoriti, prigovoriti, nasproti reči (rečem) + ugovárjati, prigovárjati, nasproti govoriti, pobíjati, vpírati se; **-ung**, *f.* ugovor, prigovor, odpor; (Beſchwerde) pritožba.

Einwickeln, *v. a.* zaviti (vijem), zamótati + zavíjati; (ein Kind) poviti (vijem) + povíjati.

Einwiegen, *v. a.* zazíbati (bljem), + zazibávati.

Einwillig=en, *v. a.* privóliti, dovóliti; pristati (stanem) na kaj + privoljevati; **-ung**, *f.* privolitev, dovolitev, dovóljenje.

Einwirk=en, *v. a.* vtkati (vtčem, vtkem), vdélati *pf.*; (auf etwas) moč imeti (am) do česa, vpliv imeti na kaj, délati; (wohlthätig) spéšiti, množiti: pospéšiti, pripomoči (morem); **-ung**, *f.* vtičáj, vtok, včin.

Einwohner, *m.* stanovavec, stanovnik, prebivavec: **-der Stadt**, meščán; **-des Marktes**, teržán; **-von Prag**, Pražán u.ſ.w.; **-in**, *f.* stanovavka, prebivavká; **-ſchaft**, *f.* prebivavstvo, prebivavci *pl.* stanovavci *pl.*

Einwühlen, ſich, *v. r.* zariti se (rijem) + zarivati se.

Entwurf, ſ. Einwendung.

Einwurzeln, *v. n.* vkoreníniti se. vkoréniti se, vkorenícíti se, zakoréniti se + vkorenjevati se, zakorenjávati se.

Einzahl, *f.* ednina, edino število, enojno število, enojnik; **-en**, *v. a.* plácati + plačevati v -.

Einzähl=en, *v. a.* prišteti (štejem) + prištévati; (in etwas) našteti + naštévati; **-ig**, *a.* samotež, samotežen. [+ natákati; pretákati.

Einzapfen, *v. a.* natočiti; pretočiti

Einzäun=en, *v. a.* ograditi, zagraditi + ográjati, zagrájati; **-ung**, *f.* graja, ograja, plot; gradivo.

Einzeichn=en, *v. a.* zapisati (pišem), vpisati, zaznámnjati, zaznámovati + zapisovati, zaznamnjevati; **-ung**, *f.* zapís, vpís.

Einzel=ding ſ. Einzelweſen; **-glied**, *n.* posámezni ud; **-menſch**, *m.* posámeznik, posamesnik, posámezni človek; **-n**, *v. a.* posámezen, posámesen, samesen, posamen; *ad.* posebej, po sámesi, posamič, posamóč, vsak posebej; **-verkaufen**, na drobno prodájati; **-nbeſtimmung**, *f.* posebna določba; **-ngericht**, *n.* posámezna sodnija; **-weſen**, *n.* posámezna reč; posamna stvar.

Einzieh=en, *v. a.* potégniti skoz-, vdeti (vdenem) + potegovati skoz-, vdévati; (d. Vermögen) vzeti (vzamem), pobrati (berem), rúbiti, zarúbiti + jemati (mljem), pobírati; (d. Verbrecher) zapreti + zapírati; (d. Beſold.) ustáviti + ustávljati; Kunds ſchaft-, pozvédeti (zvém), doznati + pozvedovati; (Banknot.) izmed ljudí vzeti (vzamem), razveljáviti, nazaj potégniti + potegovati; - *v. n.* prisélitise, vsélitise + priseljevati se; (feierl.) iti (grem), stópati: prit i

(pridem) + prihájati; -ſich, *v. r.* uskočiti, slókniti se; -ung, *f.* vdetje; odvzetje, zarúbljenje.

Einzig, *a.* edín, samoedín; ein -er, eden sam, samo eden; -und allein, samo to, zgolj to, zgoli samo to; das iſt - in ſeiner Art, temu ni enácega; -keit, *f.* edinstvo.

Einzöllig, *a.* palec dolg (širok).

Einzuckern, *v. a.* s sladkorjem potrósiti, posladkóriti + s sladkorjem potrésati.

Einzug, vhod, prihod, dohod; (Feierl.) sprovod.

Einzwängen, *v. a.* vtláčiti, vtísniti, stísniti v kaj + vtiskati, vtiskovati.

Eirund, *n.* jajčast, okrogel kakor jajce.

Eis, *n.* led; (d. erſte dünne) srež; mit - bedeckt werden, zamèrzniti + zamerzovati; zu - werden, zmèrzniti + zmerzovati, piščiti se; gefrorenes -, ledétina, ledovina; - = *a.* ledni; -art, *f.* lednina; -bahn, *f.* dèrkalica, derča, dersa; -bär, *m.* beli medved; -berg, *m.* ledník, snežník, ledena gora; -bock, *m.* ledna koza, kobila; -en, *v. n.* lediti se, piščiti se.

Eiſen, *n.* železo; (Feſſeln) okovi *pl.*, železje; altes -, rena; rohes -, grodelj (-ljna); - = *a.* železni; -ader *f.* železna žila; -arbeiter, *m.* kováč; -artig, *a.* železast; -auflöſung, *f.* železna raztoplina.

Eiſenbahn, *f.* železna cesta, železnica; - = *a.* železnocestni; -betrieb, *m.* vožnja po železni cesti; -ſtazion, *f.* železnocestna postaja; -wächter, *m.* čuváj na železni cesti; -zug, *m.* vozovlák.

Eiſen-band, *n.* železni okov; -berg-werk, *n.* železni rudnik, železnik, železna ruda; -blech, *n.* kositer, železni pleh; -erz, *n.* železna ruda, železóvec; -extract, *m.* izleček iz železa; -fabrikat, *n.* izdelek iz železa; -färbig, *a.* železast; -feilicht, *n.* železna piljevina, železni opilki *pl.*; -feſt, *a.* terden kakor železo; -freſſer, *a.* ustnež; -gehalt, *m.* železovina v čem; -gewerkſchaft, *f.* fužine *pl.*; -gießer, *m.* železolijec; -gitter, *n.* železna mreža; -glanz, *m.* železni lesk; -haltig, *a.* železnat; -hammer, *r.* plavež, plavž, fužina; -handel, *m.* kupčija z železom; -händler, *m.* železar, železovinar; -hut, *m.* (Aconitum) preobjeda, vrájnica, pesja smert *f.*; -hütte, *f.* železnica; ſ. Eiſenhammer; -kalk, *m.* ápnasto železo; -kloß, *m.* mozelj (g. -na); -ofen, *m.* železna peč *f.*; -oxid, *m.* železni okísanec; -platte, *f.* železna plošča; -probe, *f.* preskúšanje železa; (Gottesurtheil) skušnja z razbéljenim železom.

Eiſen-roſt, *m.* železna rija; -ſäure, *f.* železna kislina; -ſchimmel, *m.* sirec, sirko, zelenko; -ſchlacke, *f.* žlindra, plind; -ſchlag, *m.* okujine *pl.*, okovine *pl.*; -ſchmied, *m.* kováč; -e, *f.* kovačnica; -in, *f.* kovačica; -ſchuſs, *m.* slepa železna ruda; -ſpänne, ſ. Eiſenfeilicht; -ſtab, *m.* železna šibica; -ſtein, *m.* železnjak; -vitriol, *n.* železni vitriol; -

waare, *f.* železovina, železnina, železna roba; -werk, *n.* železnina, železovina; ſ. Eiſenhammer; -zeug, *n.* železna roba; železno posodje.

Eiſern, *a.* železen; *fig.* terd kakor železo, neusmiljen.

Eis-fahrt, *f.* vožnja po ledu; -feld, *n.* ledišče, ledenišče, ledeno polje; -förmig, *a.* ledast; -gebirge, *n.* ledniki *pl.*, ledeno pogorje; -gefilde, *n.* ledeno polje, ledenišče; -grube, *f.* ledenica, lednica; -händler, *m.* ledár; -hauer, *m.* ledosék; -ig, *a.* ledén; ginast; -kalt, *a.* merzel kakor led; -keller, *f.* ledenica, lednica; -kluft, *f.* razzeba; -kruſte, *f.* srež, ledena skorja; -lauf, *m.* dèrsanje, dèrkanje; -meer, *m.* ledeno morje; -möve, *f.* tanóvšica, pijál *f.*; -nebel, *m.* mráznica, golomrázica; -pol ſ. Nordpol; -punkt, *m.* zmerzinec, zmerzlinec, ledna pika; -ſcholle, *f.* ledena skril *f.*; -ſchuh, *m.* derčávnica; (zum Gehen) kerplja; -vogel, *m.* (Alcedo) vodomec, zimorodek; -wind, *m.* merzli veter; -zapfen, *m.* krunec, kruncelj, ledena sveča.

Eitel, *a.* prazen, praznoten, ničen; (vergänglich) nečimern, puhel, minljív, nestanoviten: -nennen, po nevrednem imenovati; -keit, *f.* praznota, praznost, ničnost; ničémernost, minljivost, puhlost.

Eiter, *m.* gnoj; (blutig.) sokrovica; (in d. Augen) kermelj, kermeželj; -auge, *n.* kermežljivo oko; -äugig, *a.* kermežljív; -beule, geſchwulſt, *f.* tur, tvor, vred, gnojavica; -icht, *a.* gnojast, tvorast; -n, *v. n.* gnojiti se = ognojiti se, pribrati se (berem) + pribírati se: -nd, *a.* gnojen; -ſtelle, *f.* ognojek; -ung, *f.* gnojenje, pribíranje: in - übergehen, ognojiti se, pribrati se (berem); =smittel, *n.* gnojilo.

Eiweiß, *n.* beljak; -ſtoff, *m.* beljákovec.

Ekel, *m.* gnjus, stud, grust *f.*, grušča, gab *f.* merzenje, meržnja, zamerza; ich habe -, ſ. ekeln; ich bekam-, pristúdilo se mi je, prinaskútilo se mi je, jéd se mi je oskútila, omerzelo mi je, ogábilo se mi je; -erregend, -haft, -ig, *a.* ostuden, gnjusen, nagnjusen, ogaben, oskuten, skuren, merzek, zopern; -haftigkeit, *f.* ostudnost, gnjusoba, nagnjusnost, zópernost ꝛc.; -n, *v. i.* es ekelt mich, gnjusi se mi, studi se mi, gabi se mi, skuta me sili, preseda mi, merzí me.

Eklip=ſe, *f.* merk, omèrknjenje; -tik, *f.* ekliptika, solnčni pot.

Ek-loge, *f.* pastirska pesem *f.*; -ſtaſe ſ. Entzücken.

Elaſt-iſch, *a.* prožen, prožljív, voljen, vlečljív, vlačen, elástičen; -izität, *f.* prožnost, voljnost, vlačnost ꝛc.

Elbogen, *m.* laket, lahet, komolec; - = *a.* láketen, komolčen; -bein, *n.* podláhtnica, podkomólčnica; -höhle, *f.* pázduha, pázuha, pazha.

Elefant, *m.* slon; -en=, *a.* slonov.

Eleg=ant, *a.* bliščoben, bliskoten, sijajen, sprelép; -anz, *f.* bliščoba, leskota; -ie, *f.* žálostnica, žalostinka, elegija; -iſch, *a.* mil, milotožen, elégičen, elegijski.

Elektr-iſch, *a.* eléktričen; -er Stoff, elektrina, eléktrika, gromovina; -iſieren, *v. a.* elektrisovati, eklektrizírati; *fig.* vnéti (vnamem) + vnemati; -iſiermaſchiene, *f.* eléktrični stroj, eléktričnica; -izität, *f.* eléktričnost, eléktrika; -omagnetiſch, *a.* elektromagnétičen; -ometer, *m.* elektromér; -omotor, *m.* elektrobudnik; -phor, *m.* elektrofór; -ſkop, *m.* elektroskóp.

Element, *n.* živelj, življej, element; (Urſtoff) pervec, pervina; (Anfang) začetek; -arbuch, *n.* početne bukve *pl.*; -areréignis, *n.* natorni prigodek; -ariſch, *a.* natoren; početen, pervoten, zakladen; -arlehre, *f.* pervoslovje; -arlehrer, *m.* učitelj pervih počétkov; -arſchade, *f.* uima po vremenu; -arſchule, *f.* početna šola; -arſchüler, *m.* pervenec; -unfall, *m.* vremenska nesreča; -arunterricht, *m.* početni nauk.

Elen-thier, *n.* los; -kuh, *f.* losica.

Elend, *n.* reva, nadloga, stiska, stiskava, siroščija, beda, révščina, jedínščina; - *a. a.* reven, nesrečen, beden: -e Hütte, kočura, beznica; -e, *m.* terpín, terpinec, reva, revež, revše, ubožec; *f.* reva, ubóžica, uboga reva; -iglich, *ad.* revno, žálostno.

Eleve, *f.* učenec, pitomec, rejenec; -nprüfung, *f.* preskušnja za učence.

Elfenbein, *n.* slonova kost, slonokóst *f.*, belokóst *f.*; -en, *a.* slonokostén, slonokoščén, slonokosten.

Elf ſ. Eilf; - *m.* duh, gorski duh.

Eli-ſion, *f.* pogólt, pogoltljej, zamólkljej; -te, *f.* cvet, jedro, izbor: die -ten des Adels, najviša gospôda; -xier, *n.* mečilo.

Ell-e, *f.* laket, vatel, vatál; nach der-, na vatel; -enbein, *n.* podláhtnica; -enbogen ſ. Ellbogen; -enbreit, *a.* vatel oder laket širok; -enmaß, *n.* laket, mera na laket; -enlang, *a.* laket oder vatel dolg; -enweiſe, *ad.* po vatlu, po lahtu.

Ellip-ſe, *f.* izpúst; (geometr.) bóčnica; -tiſch, *a.* izpusten; pakrožen, eliptičen.

Elſ-e, *f.* -enbaum, *m.* śremsa, sramsa, óremsa, čremen, čemž; -enbeerbaum, *m.* brénkovec.

Elſter, *f.* sraka; *dim.* sráčica, srákica; - = *a.* sračji.

Eltern ſ. Aeltern.

Elyſ-ium, *n.* raj, elizij.

Em-ail, *n.* posteklina; -ailieren, *v. a.* postekliti; -anzion, *f.* izhod, iztók; -anzipazion, *f.* osvoboditev, oprostitev; -anzipieren, *v. a.* osvoboditi, oprostiti *pf.*; -ballage, *f.* ovoj, zavoj, ovijača; -borgo, *n.* prepoved *f.*; -blem, *n.* známenje, znak; -bryo, *m.* plod, spočetek, zarodek; -eritiert, *a.* doslužen, odslužel; -eute, ſ. Aufſtand.

Emi-grant, *m.* izselnik; -grazion, *f.* izselitev; -grieren, ſ. Auswandern; -nent, *a.* izversten, izboren; (v. d. Majorität) znamenít, očiten; -nenz, *f.* prevzvíšenost, eminencija (Portg.) pervi red; -nieren, ſ. Hervorra-

gen; -ſſär, *m.* poslanec; -ſſion, *f.* poslatev; (d. Banknot.) izdatev, izdajba; -ttieren, *v. a.* izdati + izdájati.

Emmerling, *m.* sternád; (Weibchen) sternadka; *dim.* sternadek.

Emolument, *n.* prihodek, dohodek, pridobitek, pridobiček, pridobek.

Empfang, *m.* prejetje, prejém, prejemek, prejetev, dobitev, dobitje; in - nehmen, prejeti (prejmem), prijeti (primem), dobiti, prevzeti, (vzamem, vzemem) + prejémati, dobívati, prevzémati; -en, *v. a.* prejeti (prejmem), dobiti, prevzeti (vzamem, vzemem) + prejémati, dobívati; (jemanden) sprijeti (sprimem), sprejeti (sprejmem) + sprijémati, sprejémati; *v. n.* spočeti + spočénjati.

Empfäng-er, *m.* prejemnik, prejemavec, prejevec, dobivec; =in, *f.* prejémnica, prejemavka; -lich, *a.* sprejeten, spreten, prejemljív, navzemljív; spočeten; =keit, *f.* sprejemljivost, spretnost.

Empfangnahme, *f.* prevzetje, prevzetev, prejetje, prejema.

Empfängniß, *f.* spočetev, spočetje; unbefleckte-, brezmádežno spočetje.

Empfangs-beſtätigung, -rezepiſſe, *f.* prejemno poterjilo, prejemni list, prejémnica; -rubrik, *f.* predelek za prejemke.

Empfehl-en, *v. a.* priporočiti, poročiti + priporóčati, priporočevati; ſich jemandem-, priporočiti se; prikúpiti se; izročiti se + priporóčati se, priporočevati se, izročevati se; (Abſchied nehmen) sloviti se, slovó jemati (mljem) + posloviti se, slovo vzeti (vzamem, vzemem); ich empfehle mich, z Bogom; srečno!; -end, *a.* prijeten, prikupljív; -er, *m.* priporočevavec, priporočník; =in, *f.* priporočevavka; -ung, *f.* priporočitev, priporočba, priporočilo, priporočevanje; richte meine - aus, priporoči me; =ſchreiben, *n.* priporočevavni list, priporočilni list.

Empfind-elei, *f.* prenapeta občutljivost, preobčutnost; -en, *v. a.* čútiti: občútiti, začútiti; (probieren) skúsiti, okúsiti + skúšati; Freude-, veseliti se, veselje me obhaja; Durſt -, žeja me; -en, *n.* občút, občutek; -ler, *m.* občutljivec; -lich, *a.* občuten, občutljív, čutljív; (ſchnell zornig) zamerljív, vželčen; (groß.) velik, znamenit; hud; =keit, *f.* občutljivost, občutnost; zamerljivost; -ſam, *a.* občutljív, čutljív; mehek, mekužen; =keit, *f.* občutljivost; mehkoba, mehkota; -ung, *f.* občutek, počútek, občutljej, čút, čuvstvo, čutje; =kraft, *f.* občutnost; =los, *a.* brezčuten, neobčutljív, nečutljív; =loſigkeit, *f.* brezčutnost; =nerv, *m.* čútnica, živec; =vermögen, *n.* čutnost, občutnost; =wort, *n.* medmet.

Empfindſam-keit, *f.* krepkota, krepkost; -tiſch, *a.* krepek.

Empir-ik, *f.* skúšenost; skušnja; -iſch, *a.* skusen, empíričen.

Empor, *ad.* kviško, na kviško, kviškoma, navzgor, na víš, na višek, po koncu.

Empör=en, *v.a.* vzdígniti, povzdígniti + vzdigovati; (unwillig machen) razserditi, razkáčiti, razljútiti; ſich –, *v.r.* púntati se, puntáriti se, búriti se: spúntati se; **-end**, *a.* strašen, strahovít, grozoviten; **-er**, *m.* puntár, burič, vstajnik; **-ung**, *f.* punt, vstaja.

Empor=fahren, *v.n.* kviško plániti, púhniti; **-heben**, *v.a.* vzdígniti, povzdígniti + povzdigovati; **-helfen**, *v.a.* na noge pomágati, kviško pomágati + pomagovati; ſ. Aufhelfen; **-kirche**, *f.* kor, pórčehne *pl.*; **-kommen**, *v.n.* opomoči si (morem), povzneſti se, povelíčati se, povzdígniti se + opomagovati si, povznášati se, velíčati se ꝛc.; **-kömmling**, *m.* povíšanec, povzdígnjenec, poveličanec; **-lodern**, *v.n.* vsplameneti, plásniti, búhniti *pf.*; **-ragen**, *v.n.* šterleti, stermeti, stèrčati (ím); **-ranken ſich**, *v.r.* ovíjati se, spénjati se; **-ſchleudern**, *v.a.* zagnati (ženem), zalúčati, zadegati; brúhniti, vreči (veržem) + brúhati, metati (mečem); **-ſchwellen**, *v.n.* vzdigniti se, vsplávati + vzdigovati se; **-ſchwingen ſich**, *v.r.* vzdígniti se, vzleteti, púhniti + vzdigovati se; **-ſtehen**, *v.n.* stermeti, moleti, stèrčati (im); (v. Federn) kèršiti se, ščetíniti se; **-ſteigen**, *v.n.* vzdígniti se + vzdigovati se; **-ſträuben ſich**, *v.a.* jéžiti se, ščetíniti se, kèršiti se; **-wachſen**, *v.n.* vzrasti zrasti + vzráščati ꝛc.; **-wuchern**, *v.n.* hobotno rasti: vzhobotati.

Emſig, *a.* maren, marljív, prizadeven, prizadevljív; **-keit**, *f.* marnost, marljivost, prizadevnost.

En chef, Befehlshaber –, najviši poveljnik.

Encyklopäd=ie, *f.* enciklopedija, jedro kacega znanstva; **-iſch**, *a.* počezen, enciklopédičen.

End=, *a.* končni, dokončni, zadnji; **-abſicht**, *f.* glavni namén, končni cilj, cilj in konec; **-beſcheid**, *m.* končni odlóček; **-e**, *n.* konec, kraj: am –des Dorfes, konec vasi; von einem – zum andern, od konca do konca, od kraja do kraja; (Ausgang) izíd, nasledek; zu – bringen, dokončati, dovèršiti, dognati (ženem) *pf.*; zu – gehen, poiti (idem), poteči (tečem), nestati (stanem) česa + pohájati, potékati; ein – nehmen, pogíniti, konec biti (sem) česa, konec vzeti (vzamem, vzemem); bis zu –, do konca, do cela; (Zacke) razrastek, parog, rožič; zu – führen, dodélati; mit dem Bauen zu – kommen, dozídati u.ſ.w.; **-eln**, *v.a.* čez perst šívati; **-en**, *v.n.* končati se, konec vzeti (vzamem, vzemem), iziti se (idem), miniti + končávati se, končevati se, konec jemati (mljem), minévati; *v.a.* končati, dokončati + dokončevati; (aufhören) néhati, prenéhati + prenehovati; **-entſcheidung**, *f.* končna razsodba; **-ergebnis**, *n.* končni nasledek.

End=esgefertigte, *m.* zdolej podpísani, níže podpísani; **-giltig**, *a.* končno veljaven; **-igen** ſ. Enden; **-igung**, *f.* dokončanje, doveršitev; **-ivie**, *f.* endívija, rezva; **-laut**, *m.* končnik;

-lich, *a.* končen, dokončen, zadnji, poslednji; (vergänglich) umerljiv, smerten, minljiv; *ad.* končno, konči, kóncimar, sledkar, slednjič, naposled; -los, *a.* brezkončen, neskončen, brezkónečen, brezkrajen; =igkeit, *f.* brezkončnost &c.; -punkt, *m.* končna pika; -reim, *m.* končni stik; -resultat s. Endergebnis; -schaft, *f.* konec; -silbe, *f.* kónčnica, koncovka; -ung, *f.* kónčnica, končáj; (Kasus) sklon, padež; -ursache, *f.* končni vzrok; -urtheil, *n.* končni razsodek, končna razsodba; -zeile, *f.* poslednja versta; -zweck, *m.* konec, cilj, namén, namenek, cilj in konec.

Energ-ie, *f.* krepkóst, krepkoba, serčnost; -isch, *a.* krepek, kreposten, serčen.

Engag=ement, *n.* vzetje v službo; služba; -ieren, *v. a.* v službo vzeti (vzamem, vzemem) +jemati (mljem); sich-, službo prevzeti, v službo stópiti *pf.*

Eng=brüstig, *a.* ozkopersen, nádušen, sipljiv; =keit, *f.* nádušnost, sipljivost; -e, *a.* tesen, tesnoben, tesnoten, zagaten, tiskaven, ozek; -er Weg, klanec, zapèrt klanec, tesnec; -schreiben, drobno pisati (pišem); -er Kamm, gost glavnik; es wird mir -ums Herz, prede mi, hudo mi je, tišči mi; -e, *f.* tesnota, tesnoča, ožina, klanec, soteska, tesnec; (Beschaffenh.) tesnota, tesnoba, tesnost, ozkóst.

Engel, *m.* angelj, angel; -= *a.* ángeljski; -brot, *n.* ángelski kruh; -chen, *n.* ángeljec, ángelček; -gleich, *a.* kakor angelj; -rein, *a.* čist kakor angelj; =heit, *f.* ángeljska čistost; -schar, *f.* truma ángeljev; -sgeduld: er hat eine-, poterpežljív je kakor ángelj; -sgruß, *m.* ángelsko češčenje; -sstimme, *f.* ángeljski glas.

Eng=en, *v. a.* stesniti, stísniti. zóžiti +stiskati; -erling, *m.* podjéd; (unter d. Haut) ogreo; -flügler, *m.* ozkokrilec; -herzig, *a.* maloserčen, malodušen; =keit, *f.* maloserčnost, malodušnost.

Englisch, *a.* ángeljski, ángelski, angeljevi; d. -e Gruß, ángeljsko češčenje, ángeljevo pozdrávljenje; (v. England) ángleški.

Engpass, *m.* soteska, klanec, tesnec.

Enkel, *m.* vnuk, unuk; *dim.* vnuček, vnučič; -in, *f.* vnuka, vnúkinja, vnučka.

Enorm, *a.* nezméren, srep, velik [velik.

En=rollieren, *v. a.* zapisati (pišem) +zapisovati, -semble, *n.* skupnost, celota, celotina.

Ent=, in Zusmsetz. raz-, s-, u-, od-; -adeln, *v. a.* žlahtništvo vzeti (vzamem) +jemati (mljem).

Entart=en, *v. n.* odroditi se, iznéroditi se, sprevreči se (veržem), zbógati se *pf.*; -ung, *f.* spreveržek.

Entäußer=n sich, *v. r.* iznébiti se česa, odreči se (rečem) čemu, tvégati se česa, oddati +oddájati; -ung, *f.* iznebitev, oddaja.

Entbehr=en, *v. n.* biti (sem) brez česa, ne imeti (nimam) česa: uterpeti, vterpeti, prebiti (bóm) brez

česa, prestati (stojim) brez česa+ uterpévati; d. Nahrung-, strádati+ stradovati; (vermiſſen) pogrésati-grésati; -lich, *a.* nepotreben, odvečen, uterpljiv, pogrešljiv: das iſt mir -, to lahko uterpim, to mi je odveč; =keit, *f.* nepotrebnost ɪc.; -ung, *f.* potreba, pománjkanje, nuja; straja.

Entbiet=en, *v.a.* poročiti, sporočiti, na znanje dati+ poróčati, sporóčati, na znanje dajati; (zu ſich) poslati (šljem) po koga, koga k sebi poklícati (kličem), komu k sebi ukázati (kažem) *pf.*; einen Gruß-, pozdráviti + pozdrávljati; -ung, *f.* poročilo, sporočilo.

Entbind=en, *v. a.* odvézati, razvézati, razrésiti, oprostiti, osvoboditi +odvezovati, razrešcvati, oprošcevati; (v. Frauen) roditi, poroditi, poviti (vijem), obábiti se *pf.*; d. Entbindene, porodnica, otróčnica; -ung, *f.* odveza, razveza, oprostitev; (v. Frauen) porod, povitev; =sanſtalt, *f.* porodníšnica, porodíšče; =s=wiſſenſchaft, *f.* porodoslovje, porodoznanstvo.

Entblätter=n, *v.a.* listje obrati (berem), osmúkati, ogóliti+ listje obírati; ſich-, *v.r.* osuti se (spem), obleteti+ osípati se (pljem), oblétati; -t, *a.* brezlisten, gol, brez perja od. listja.

Entblöden ſich, *v.r.* dèrzniti se. [dèrzniti se *pf.*

Entblöß=en, *v. a.* gáriti, galiti, obnážiti, razgáliti + razgáljati; ſich-, gáriti se, zvérati se; das Haupt-, odkriti se (krijem) + odkrivati se; -t, *a.* gol, nag; (entblößten Hauptes) razogláv, gologláv.

Entbrennen, *v.n.* vžgati se (vžgem), vneti se (vnamem, vnemem), razvneti se, razpáliti se, zagoreti + vžígati se, vnémati se; entbrannt für etwas, vnet za kaj.

Entbürden, *v. a.* razpertiti, breme sneti (snamem), razbremeníti, odložiti + breme snémati, odkládati.

Entdeck=en, *v. a.* odkriti (krijem), najti (najdem) + odkrívati, nahájati, (erfinden) iznajti (najdem) + iznajdovati; (mittheilen) ováditi, razodeti (dém), razoznániti + razodèvati, razoznánjati; (bemerken) zapáziti, spáziti *pf.*; ſich-, *v.r.* razodeti se (dém), odkriti se (krijem) + razodévati se, odkrívati se; -er, *m.* najdec, najdnik, iznajdnik; -ung, *f.* najdba, iznajdba, odkritje, razodetje, ovada.

Entehr=en, *v. a.* sramotiti, nečast komu délati, gerditi: osramotiti, onečastiti, ob čast priprávíti, pošteuje vzeti (vzamem, vzemem) + onečastovati, ob čast priprávljati; (ſchänden) skrúniti: oskrúniti, onečastiti + oskrunjevati ɪc.; -end, *a.* sramoten, sramotiven, skruniven; -er, *m.* sramotivec, oskrunjevavec; -ung, *f.* osramotenje, oskrumba, oskrunjatev.

Enteilen, *v. a.* ubéžati (ím), uiti (uidem) + uhájati, béžati (ím), hiteti.

Enterb=en, *v a.* izmed dedičev izlóčiti, ob dedovino djati (dem), za-

vreči (veržem), izdedíniti; -ung, *f.* izdedínjenje.

Enter-hacken, *m.* maček, kljuka; -n, *v. a.* z mačkom pritégniti + pritegovati.

Enterich ſ. **Aenterich.**

Entfahren, *v. n.* uiti (idem), ubéžati (im), izmakniti se, umakniti se, izmúzniti se + uhájati, izmíkati se, umíkati se.

Entfallen, *v. n.* izpasti (padem), spasti, iz rok pasti + iz rok pádati; (aus dem Gedächtnis), zazábiti, pozábiti, iz pámeti uiti (uidem) + zazabljevati, iz pámeti uhájati; (v. Muth) upasti (padem) + upádati; (aufhören) miniti, prestati (stanem), néhati *pf.*; (v. d. Thränen) uterniti se, pocediti se + utrínjati se, pocéjati se; -d, *a.* die-e Summe, znesek, ki na-nj pride.

Entfalten, *v. a.* razviti (vijem), razvíhati (višem), razprostreti, razkèršiti + razvíjati, razprostírati; (v. Blüten) razcvesti se (cvetem), razcveteti, razviti se + razcvétati se, razcvetévati, razvíjati se; (die Stirne) razvédriti, razjásniti, zjásniti *pf.*; -ung, *f.* razvoj, razvitje, razvitek, razcvet, razcvetek.

Entfärben ſich, *v. r.* barvo spremeniti + spreminjati; (v. Schrecken) prepasti (padem), prebledeti + prepádati, prebledévati; (v. Scham) zarudeti, rudečica ga oblije.

Entfasern, *v. a.* cefrati: razcefrati.

Entfern-en, *v. a.* oddáljiti, oddáljšati, odstrániti, odmakniti + oddaljevati, odstranjevati, odmíkati; (aus einer Gesellschaft) odpráviti, odstrániti + odprávljati; ſich -, *v. r.* oditi (idem), oddáljiti se, zmakniti se + odhájati; (v. d. Wahrheit) odstópiti + odstópati; -t, *a.* daljen, odležen, odlegel, odložen, zakrajen; *ad.* daleč prec: weit-mir zu helfen..., ne da bi mi pomagal, še...; -ung, *f.* odstránjenje, oddáljenje, odprava; (Weite) daljava, daljnost, daljina, delja, odleglost; naraznost.

Entfesseln, *v. a.* razkleniti, oprostiti + razklépati; (Leidenschaften) razbèrzdati *pf.*

Entflammen, *v. a.* razplameniti, razvneti (vnamem, vnemem), užariti + razvnémati, užárjati; *v. n.* vžgati se (žgem), vneti se + vžígati se, vnémati se.

Entfliegen, *v. a.* odleteti, odfèrkniti + odlétati, odletávati.

Entfliehen, *v. n.* uiti (idem), uteči (tečem), ubégniti, ubéžati (ím), zbégniti, uhiteti, unesti jo, zmakniti se, uperhniti + uhájati, utékati, pèrhati ꝛc.: (von der Zeit) hiteti, potékati.

Entfließen, *v. n.* priteči (tečem) iz-, uliti se iz-, iziti (idem) iz- + pritékati iz-, ulíjati se iz-, izhájati iz-; (v. d. Thränen) pocediti se, zarositi *pf.*; (v. d. Zeit) ſ. Entfliehen.

Entfremden, *v. a.* tújčiti: otújiti; (entziehen) vzeti (vzamem), zmakniti + jemati (mljem), zmíkati; ſich jemanden -, ostrášiti koga, odgnati (ženem) *pf.*

Entführ=en, *v. a.* upeljati (ljem), unesti, ugrábiti + upeljevati, unášati; -er, *m.* upeljavec, unesec; -te, *f.* upeljanka; -ung, *f.* upeljanje, unés, odnes, ugrábljenje.

Entgang, *m.* uima, zguba, izguba.

Entgegen, *prp.* proti, naproti, zoper; *ad.* proti, zoper; (obviam) nasproti, naproti; -gehen, *v. n.* iti (grem) komu nasproti, v prestrege iti komu; -geſetzt, *a.* nasproten, sproten: im -en Falle, sicer, inače, drugače; -kommen, *v. n.* priti (pridem) komu nasproti + prihájati nasproti; einer Bitte -, prošnjo uslíšati (im); -nahme, *f.* sprejetje, sprejema; -nehmen, *v. a.* sprejeti (sprejmem) + sprejémati; -ſehen, *v. n.* nádjati se česa, pričakovati kaj; -ſein, *v. n.* zoper kaj biti (sem), vpírati se čemu; -ſetzen, *v. a.* nasproti postáviti + postávljati, ſich - ſ. Widerſetzen ſich; -ſtehen, *v. n.* biti (sem) proti čemu, vpírati se, na odpor biti, ustávljati se, brániti; -ſtellen, *v. a.* po robu postáviti, nasproti postáviti + postávljati; -ziehen, *v. n.* iti (grem) zoper koga.

Entgegn=en, *v. a.* odgovoriti, odverniti + odgovárjati; -ung, *f.* odgovor, odpoved *f.*

Entgehen, *v. n.* uiti (idem), umakniti se, utečí (tečem), ubéžati (ím), ogniti se, unesti jo + uhájati, umíkati se, ogíbati se (bljem): den Aeltern vor der Strafe, odskútiti se; es ſoll dir nicht-, ob to ne prideš, tega ne zgubiš; entgangener Gewinn, ušli dobiček, zgubljeni dobiček.

Entgelt, *n.* vračilo, povračilo, povernilo; ohne -, brez povračila, zastónj; -en, *v. a.* verniti, poverniti, pláčati + vráčati, povráčati, plačevati; (einem etwas - laſſen) mašče-vati se nad kom, znositi se nad kom; das wird er-, vtepalo se mu bode; etwas - müſſen, terpeti za kaj; -lich, *a.* plačilen.

Entgleiten, *v. n.* izmakniti se, izpodèrsniti, spólzniti se, zdèrkniti iz- + izmíkati se, izpodersovati se.

Entglimmen, *v. n.* zažareti, užariti se, raznétiti se *pf.*

Enthalt=en, *v. a.* obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; dèržati (ím); ſich -, *v. r.* zdèržati se + zderževati se, ogíbati se (bljem); -ſam, *a.* zderžen, vzderžen, zderžljív, zméren; =keit, *f.* zderžnost, zderžljivost, zmérnost.

Enthaupt=en, *v. a.* ob glavo djati (dém, denem), obgláviti, glavo komu odsékati + ob glavo dévati; -ung, *f.* obglávljenje, glavosék.

Entheb=en, *v. a.* oprostiti koga česa, komu kaj sneti (snamem) *pf.*; des Dienſtes -, propustiti, ob službo djati (dém), iz službe djati + dévati; -ung, *m.* oprostitev, propúst.

Entheilig=en, *v. a.* oskrúniti, onečastiti, onesvetiti + oskrúnjati, oskrunjevati, onesvečevati; -ung, *f.* oskrunjevanje, oskrunjatev, onesvéčenje.

Enthüll=en, *v. a.* odkriti (krijem),

razkriti, razgerniti + razkrívati, razgrínjati; (v. Leib) razgáliti *pf.*; (offenbar.) razodeti (dém, denem) + razodévati; -ung, *f.* odkrívanje; razodeva, razodetje.

Enthüpfen, *v. n.* odskakljati *pf.*

Enthusias=mieren s. Begeistern; -mus s. Begeisterung; -tisch, *a.* navdihnjen, navdušen.

Entjungfern, *v. a.* spečati, oskrúniti + oskrunjati.

Entkleiden, *v. a.* sleči (slečem), razpráviti + sláčiti, razprávljati.

Entkommen, *v. n.* uiti (idem), uteči (tečem), uperhniti + uhájati, utékati; - *n.* ubég, pobég, uték.

Entkräft=en, *v. a.* oslabiti, ob moč pripráviti, obíkniti + oslabljevati, ob moč priprávljati; (v. Beweis) pobiti (bijem) + pobíjati; (einen Acker) izmolzti, izpiti (pijem) *pf.*; sich -, *v. r.* obnemoči (morem), obnemágati, omágati, opéšati + omagovati, péšati; -et, *a.* obnemogel, onemogel, slaboten, nevečen: -igen s. Entkräften; -igung, *f.* onemoglost, nemóč *f.*, slabóst.

Entlad=en, *v. a.* zložiti, odložiti, razložiti, razbásati (bašem), raztovóriti + skládati, razkládati, razbasovati; sich -, *v. r.* razpertiti se, zdeti si bútaro + zdévati si bútaro; (v. Gewehr) spróžiti se *pf.*; (v. Wolken) izprázniti se + izpraznovati se; -ung, *f.* razkládanje, raztovoritev, razbasovanje.

Entlang, *ad.* poleg, ob, kraj, uz.

Entlass=en, *v. a.* razpustiti, odpustiti, spustiti + razpúščati, odpúščati; (a. d. Dienste) iz službe djati (dém, denem), iz službe pustiti, slovo dati komu + iz službe dévati od. púščati; -ene, *m.* izpúščenec; -ung, *f.* odpúst, razpúst, razpuščanje; =sgesuch, *n.* prošnja za odpúst.

Entlast=en, *v. a.* razpertiti, zdeti komu breme + zdévati komu breme; (v. Boden) oprostiti, odvézati (vežem) + oproščevati, odvezovati; eines Verdachtes -, opravíčiti + opravičevati; -ung, *f.* razpertitev; (v. Grundes) odveza; opravičevanje; =s=, *a.* odvezni; opravičevavni; =szeuge, *m.* opravičevavna priča, opravičevavni svedók.

Entlauben, *v. a.* smúkati: osmúkati; sich -, *v. r.* osuti se (spem), obleteti + osipati se (pljem), obletovati.

Entlaufen, *v. n.* uteči, uskočiti, ubégniti, pobégniti, uiti (idem) + uhájati, utékati.

Entledigen sich, *v. r.* iznébiti se, znébiti se, osvójiti se, odkrížati se + iznebávljati se, osvojevati se; des Auftrages -, naročilo opráviti + oprávljati; der Schulden -, oddolžiti se, zdolžiti se *pf.*

Entleeren, *v. a.* prazniti: izprázniti.

Entlegen, *a.* odležen, odlegel, odročen, daljen, oddaljen, zakrajen, sakseben, stranski; *ad.* daleč, v stran, saksebi; -heit, *f.* daljina, daljnost, odležnost, odročnost.

Entlehnen, *v. a.* na posodo vzeti, izposóditi si, v zajém vzeti (vzamem, vzemem) + v zajém jemati (mljem), izposójati si, izposojevati si.

Entleib=en, *v. a.* usmertiti, življe-

nje vzeti (vzamem), ubiti (bijem)+ ubíjati ꝛc.; -ung, *f.* uboj, ubojstvo, usmertitev.

Entleihen ſ. **Entlehnen.** [*pf.*

Entlocken, *v. a.* izvábiti; izmámiti

Entlohn=en, *v. a.* plačilo dati, mezdo pláčati + plačevati; -ung, *f.* plačilo, povračilo; mezda.

Entmannen, *v. a.* kópiti, rézati (režem): skópiti, moštvo vzeti (vzamam).

Entmuthig=en, *v. a.* pobiti (bijem), popáriti, ob serce priprávіti + pobíjati, ob serce priprávljati; -t, *a.* pobit, poparjen, malosercen.

Entnazionaliſieren, *v. a.* túјčiti: potújčiti.

Entnehmen, *v. a.* vzeti (vzamem, vzemem), odvzeti, sneti (snamem, snemem) + jemati (mljem), snémati; (erſehen) razvíditi, sprevíditi, spoznati, spovzveti + spoznávati, razumévati.

Entnerv=en, *v. a.* oslabiti, razslabiti, pohábiti *pf.*; -t, *a.* slab, oslabél.

Entquellen, *v. n.* izvírati iz-, pritékati iz-, curljati iz-.

Enträthſel=n, *v. a.* uganiti, ugoniti + ugánjati, ugíbati (bljem), ugádati; -ung, *f.* uganjka.

Entree, *n.* vstop, vhod; (Geld) vstopnina.

Entreißen, *v. a.* utèrgati, iztèrgati, izdreti (derem), izpúliti + utergávati, izdírati; (etwas) ugrábiti, pobrati (berem) *pf.*; d. Gefahr-, oteti (otmem), réšiti + otévati, otímati, reševati.

Entricht=en, *v. a.* oprávіti + oprávljati; (eine Gebühr) pláčati, poplácati, poverniti + plačevati, povrácati, povračevati; (etwas) izročiti + izróčati, izročevati; Dank-, zahváliti se *pf.*; -ung, *f.* oprava; plačilo, poplačilo, plača; izročilo; gegen - einer Gebühr, za plačilo.

Entringen ſ. **Entreißen.**

Entrinnen, *v. a.* uteči (tečem), uskočiti, ubégniti, popíhniti jo, uperhniti + utékati, ubégati; (v. d. Zeit) teči, hiteti.

Entrollen ſ. **Aufrollen.**

Entrücken, *v. a.* odmakniti, umakniti + umíkati.

Entrüſt=en, *v. a.* razserditi, razkačiti, raztogotiti, razdrážiti, razljútiti *pf.*; -et, *a.* togoten, razkačen, jaden, jar; -ung, *f.* serd, jeza, jad.

Entſag=en, *v. n.* odreči (rečem) se česa, odpovédati se (vém) čemu, vzdati se česa + odrékati se, tvégati se; (abtreten) odstópiti + odstópati; -ung, *f.* odpoved *f.*, odrék; odstóp.

Entſatz, *m.* rešitev, otetba.

Entſchädig=en, *v. a.* poverniti, odškóditi, odškódovati, škodo poravnati + povrácati, poravnávati; -er, *m.* odškodovavec, povračavec; -te, *m.* odškodovanec; -ung, *f.* odškodba, povračba, povračilo, poravnava škode; =s=, *a.* odškodni; =sanſpruch, *m.* tirjava odškodovanja; =sbetrag, *m.* odškodnina; =skapital, *n.* odškodni kapitál; =sklage, *f.* tožba za odškodbo.

Entſcheid=en, *v. a.* razsóditi, presóditi, odlóčiti + razsójati, presojevati; (einen Zweifel) razlóčiti, razpoznati + razločevati; ſich-, *v. r.* skleniti, odlóčiti + sklépati; -end, *a.* razsoden, razločen, razločevaven; -er, *m.* razsojevavec, razsodnik; -ung, *f* razsodek, razloček, odloček, sklep; -ungs=, *a.* razsodni, odločni.

Entſchieden, *a.* določen, odločen, terden, krepek, gotóv; -heit, *f.* določnost, krepkóst.

Entſchlafen, *v a.* zaspati (spím) + zaspávati; *fig.* umreti (merjem und mrém) preminiti, + umírati.

Entſchlagen, *v. a.* izbiti (bijem) odbiti, odtrúpiti + izbíjati, odbíjati; ſich-, *v. r.* otresti se, odkrížati se, iznébiti se, oprostiti se, okániti se, izbáviti se česa.

Entſchleiern, *v. a.* razkriti (krijem), razgerniti, odgerniti + razkrívati, razgrinjati.

Entſchließ=en, ſich, *v. r.* skleniti, nakániti, naméniti se, uméniti se + sklépati, naménjati se; -ung, *f.* sklep.

Entſchloſſen, *a.* serčen, pogumen, stanoviten; -heit, *f.* serčnost, pogumnost.

Entſchlummern, *v. n.* zadrémati (mljem), zaspati (im) *pf.*

Entſchlüpfen, *v. n.* zmúzniti se, perhniti, uperhniti, umakniti se + pèrhati, umíkati se.

Entſchluß, *m.* sklep, odloka, namérek, namén, umenek; einen - faſſen, skleniti, namísliti se; den - ändern, premísliti se + premišljevati se.

Entſchuldig=en, *v. a.* izgovoriti + izgovárjati, zagovárjati; - Sie, ne zamérite, brez zamere; ſich -, *v. r.* izgovoriti se + izgovárjati se, zagovárjati se, izpričevati se; -ung, *f.* izgovor; =s=, *a.* izgovarjavni, izgovorni, oddolžni; -sgrund, *m.* izgovarjavni vzrok, zagovarjalo.

Entſchweben, *v. n.* splávati, vzdígniti se, vzleteti + vzdigovati se.

Entſchwinden, *v. n.* zginiti, zíbniti, miniti + zgínjati, zíbovati; (v. d. Zeit) hiteti, teči (tečem).

Entſeelt, *a.* mertev, umérl; -er Leichnam, mertvec, merlič.

Entſegeln, *v. n.* odjádrati, odríniti + odrívati.

Entſetz=bar, *a.* odstavljív; odsedljív; -en, *v. a.* odstáviti, iz službe djati (dem, denem), iz službe pahniti + odstávljati, iz službe dévati; (einen Ort) oteti (otmèm), oprostiti + otévati, otímati; ſich-, *v. r.* osúpniti, presenetiti se, zdérzniti se, prepasti (padem), leniti, zgroziti se + ostermóvati, prepádati, lenjati; -en, *n.* osúp, groza, stermenje, prepást *f.*; -lich, *a.* grozen, strašen, strahovít, strahoben, grozoviten; =keit, *f.* strahovitost, grozovitnost; -ung, *f.* odstava, odprava.

Entſiegeln, *v. a.* razpečátiti, odpečátiti, odpreti + razpečatovati.

Entſinken, *v. n.* izmakniti se, izmúzniti se, izdèrskniti, iz roke pasti

(padem) + izmikati se, iz roke pádati; ſ. Entſchwinden.

Entſinnen ſich, *v.r.* spomniti se, domísliti se, upámetiti se, dosétiti se + spominjati se, domišljevati se; ſo viel ich mich zu -weiß, za moje pámeti.

Entſpinnen ſich, *v. r.* začeti se (čnem), navstati (vstanem), izcímiti se, vneti se (vnamem, vnemem) + začénjati se, navstájati, vnémati se.

Entſprech-en, *v. n.* prileči se (ležem), priličnо biti (sem), vdati se + prilégati se, vdájati se, vjémati se, zlágati se; (d. Wunſche) ustreči (strežem), ugoditi, zadostiti, po godi storiti, po volji storiti + ustrégati, ustrézati, ugájati, zadostovati; er hat entſprochen, dobro je opravil; -end, *a.* primeren, zadosten, priličen, pristojen.

Entſprießen, *v. n.* izrasti, izcímiti se, pognati (ženem), izníkniti, prikliti (klijem) + izráščati, pogánjati; *fig.* iziti (idem), povstati (stanem) + izhájati, povstájati, izvírati.

Entſpringen, *v. n.* izvírati, pritékati; (entweichen) uskočiti, uperhniti, uiti (idem), pobégniti *pf.*; (hervorkommen) izhájati, pohájati, prihájati; (entſtehen) začeti se (čnem), izleči se (ležem) + začénjati se.

Entſteh-en, *v. n.* povstati (stanem), navstati, začeti se (čnem), zaroditi se, vzníkniti, zakótiti se, priti (pridem) + povstájati, začénjati se, izhájati, pohájati, prihájati; (v. Wolken) délati se, vstájati, zbírati se; (eintreten) nastópiti, storiti se, pritisniti + nastópati, délati se, pritiskati; es entſteht die Frage, vpraša se, nastaja vprašanje; was wird daraus -, kaj bode iz tega?; -en, *n.* izvirek, začetek; -ung, *f.* povstanek, izvír, začetek, začetje.

Entſtell-en, *v. a.* gerditi, pačiti, kaziti: ogerditi, popačiti, pokaziti; (d. Thatſache) prevreči (veržem), sprevreči, popačiti + sprevrácati; -t, *a.* gerdoben, spačen, nespodoben.

Entſtrömen, *v. n.* iztékati, teči (tečem) iz-.

Entſtürzen, *v. n.* (v. Thränen) udreti se (derem), poceditи se + udírati se, pocéjati se.

Entſumpfen, *v. a.* na suho djati (dém), izmočíriti *pf.*

Entſündigen, *v. a.* odgrešiti, grehov očístiti + očiščevati.

Entteuſch-en, *v. a.* komu očí odpreti, resnico pokázati (kažem) + očí odpírati; entteuſcht werden, spreglédati, zmoto spoznati + spregledovati &c. -ung, *f.* spregléd, spoznanje.

Enttragen, *v. a.* odnesti + odnášati.

Enttron-en, *v. a.* s prestola pahniti, ob prestol pripráviti, komu krono vzeti (vzamem) *pf.*; -ung, *f.* odvzetje prestola.

Entvölker-n, *v. a.* opustóšiti, opustótiti, ljudí pomandrati + opustoševati; -t, *a.* brezljuden, brezljudnat, pustoten.

Entwachſen, *v. n.* odrasti + odráščati; -*a.* odrasel, odraščen.

Entwaffn-en, *v. a.* razoróžiti, o-

rožje komu pobrati (berem), orožje komu odvzeti (vzamem) + razorožévati, orožje komu pobírati; -ung, *f.* razorožba.

Entwäſſer=n, *v. a.* na suho djati (dém) + dévati; -ungskanal, *m.* odtók, vodotók.

Entweder, *c.* ali, al, ili.

Entweich=en, *v. n.* uskočiti, ubégniti, pobegniti, uiti (idem), umakniti se + umíkati se, uhájati; -ung, *f.* pobég, ubég.

Entweih=en, *v. a.* skrúniti: oskrúniti, onečastiti + oskrúnjati, oskrunjevati; -ung, *f.* skrunjenje, oskrumba, oskrunitev.

Entwend=en, *v. a.* zmakniti, izmakniti, unesti, ukrasti (kradem) + zmikati, unášati, krasti; -er, *m.* zmikavec, zmikávt; -ung, *f.* kradež, kraja.

Entwerfen, *v. a.* obrísati, načèrtati, očértati, narísati, načert napráviti + načert naprávljati.

Entwerten, *v. a.* znížati čemu ceno + znižévati; (ganz) razveljáviti + razveljávljati. [begún.

Entwichene, *m.* ubeglec, ubežnik,

Entwick=eln, *v. a.* razviti (vijem), razmótati, razgerniti + razvíjati ꝛc.; ſich-, *v. r.* razviti se (vijem), razsnuti se (snujem), razsnovati se (snujem), razpasti se, razplesti se (pletem), zdélati se, razovesti se (ovetem) + razvíjati se, razpasovati se, razplétati se, razovétati se; -lung, *f.* razvitje, razvitek, razvoj, razsnova, razsnutek, razovét, razpletek.

Entwinden, *v. a.* izviti (vijem), izmakniti, iztèrgati + izvíjati, izmíkati.

Entwiſchen ſ. **Entweichen.**

Entwöhn=en, *v. a.* odváditi + odvájati; (Kinder) odstáviti + odstávljati; -ung, *f.* odvada; odstava.

Entwohnt ſein, *a.* odvajen biti (sem).

Entwürdigen, *v. a.* onečastiti, ponížati, v nič djati (dém), oskrúniti + poniževati, v nič dévati, oskrúnjati.

Entwurf, *m.* obrís, očertek, načèrt, načertek, čertež, osnutek; ſ. Plan.

Entwurzeln, *v. a.* izkoréniti, izkorépiti, s korenom izdreti (derem) izpúliti + izkorenjevati, s korenom izdírati.

Entzaubern, *v. a.* odčárati, oddé- [lati + odčarovati.

Entzäumen, *v. a.* razbèrzdati, razúzdati + razberzdovati.

Entzieh=en, *v. a.* (jem. etwas) odvzeti (vzamem, vzemem), odtégniti, umakniti, ukrátiti, okrátiti + odjémati (mljem), odtegovati, umíkati, ukračevati; (heimlich) zmakniti, izmakniti + izmíkati; ſich-, *v. r.* umakniti se, ogniti se, odtégniti se + umíkati se, ogíbati se (bljem); -ung, *f.* odvzetje, umík, odteza.

Entziffern, *v. a.* razložiti, razjásniti, uganiti + razlágati, ugíbati (bljem), uganjevati.

Entzück=en, *v. a.* zamakniti, razveseliti, prevzeti (vzamem, vzemem) + zamíkati, prevzémati; -en, *n.* zamík, zamáknjenost, nezmerno veselje; -t, *a.* zamaknjen, vnet; -ung, ſ. **Entzücken.**

Entzünd-bar, *a.* vnemljív, vnetljív, upaljív; **-en**, *v. a.* užgati(žgem), zažgati, zapáliti, raznétiti + užigati, zapaljevati; **ſich-**, *v. r.* vneti se(vnamem, vnemem), vžgati se, užgati se, razpáliti se + vnémati se, vžígati se, razpaljevati se; (v. Wunden) vneti se, prisaditi se + vnémati se; **-lich**, *a.* vnetljív; **-ung**, *f.* vnetje, vnetica, prisad; (v. Entzünden) vžíganje, vnémanje; **=ogeſchwulſt**, *f.* prisadna oteklina.

Entzwei, *ad.* na dvoje, narazen, vsaksebi, saksebi; **-beißen**, *v. a.* pregrízniti + pregrizovati; **-berſten**, *v. n.* razpóčiti se, razpókniti, raztreskotati se *pf.*; **-en**, *v. a.* razmíriti, razdvójiti, razsvaditi, razpreti, razdrúžiti, zavaditi + razmírjati, razpírati; **ſich-**, *v. r.* spreti se, skrégati se + spírati se; **-gehen**, *v. n.* narazen iti (grem); pókati: razpasti (padem), pókniti, razleteti se, razlomiti se, raztèrgati se + razpádati; **-reißen**, *v. a.* raztèrgati, pretèrgati, razcehniti *pf.*; **-ſchlagen**, *v. a.* razbiti (bijem), prebiti, raztleči (tolčem), raztrúpiti + razbíjati, prebíjati; **-ſchneiden**, *v. a.* prerézati (režem) + prerezovati; **-ſpalten**, *v. a.* razklati (koljem), precépiti, razcépiti + razcepljevati; **-ung**, *f.* razpor, razpertija, svaja.

Enumerazion ſ. Aufzählung.

Enzian, *m.* (Gentiana) svišč, zaspanček; svederc, svedrec.

Enziklopädie ſ. Enciklopädie.

Eparchie, *f.* eparhija.

Epaulette, *f.* narámnica, obrámnica.

Ephemer, *a.* enodneven; *fig.* nicev, nestanoviten, minljív.

Eph-eu ſ. Efeu; **-orat**, *n.* duhovno nadgledstvo.

Epidem-ie, *f.* kuga, podeželna bolezen, kerája, pomertija; **-iſch**, *a.* kužen, kužljív, nalezljív.

Epi-dermis, *f.* vnanja koža, poveršna koža; **-gramm**, *n.* nadpís, napís, pušica, epigrám; **-k**, *f.* épika, pripóvedno pesništvo; **-ker**, *m.* epik, pripóvedni pesnik; **-kuräer**, *m.* lahkoživec, ritopašec, epikurejec; **-lepſie**, *f.* božjást *f.*, božje, padavica, pádečа, bolezen sv. Valentina; **-leptiſch**, *a.* božjasten; **-log**, *m.* končni govor, sklep; **-phora**, *f.* epifora, povzema zadnje besede; **-iſch**, *a.* épičen, épiški, pripóveden.

Epi-ſkopal=, *a.* škofovski, škofji; **-ſkopat**, *n.* škofijstvo, škofovstvo, vladištvo; **-ſode**, *f.* vmesna pripoved *f.*, vstavka; **-ſtel**, *f.* list, pismo; **-taph**, *n.* nagrobni napís; **-theton**, *n.* pridevek.

Epo-che, *f.* doba, znamenita doba; **-pöe**, *f.* epopeja, junaška pesem.

Equi-page, *f.* kočija, voz, ekvipaža; **-pieren**, *v. a.* obleči + obláciti.

Er, ſie, es, *pr.* on, ona, ono; bleibt vor dem Zeitworte unübersetzt, wenn kein Nachdruck darauf liegt; vidil sem ga, ich habe ihn gesehen; der Er, sameo.

Erachten, *v. a.* sóditi, méniti, misliti; **-n.** mnenje, menjenje, misel *f.*;

nach meinem-, po mojih mislih, kakor se mi zdi, kakor jaz sodim.

Erarbeiten, *v. a.* pridélati, pridobiti + pridelovati.

Erb-, *a.* dedni; -adel, *m.* dedno plemenstvo, dedno plemstvo; -amt, *n.* dedna čast *f.*, dedni urad; -anfall, *m.* pripad dedine.

Erbarm-en, ſich, *v. r.* smíliti se, míliti se, žal biti (sem) komu česa: usmíliti se + usmilovati se; *v. i.* žal biti (sem); -en, *n.* usmíljenje, milovanje, omilovanje, milostivnost, milost *f.*; -enswürdig, *a.* usmíljenja vreden, milovanja vreden; -er, *m.* miloserčnik, pomilovavec, milostnik.

Erbärmlich, *a.* prežálosten, kukav, kukaven, reven, siromaški, usmíljenja vreden; -keit, *f.* révščina, siromašnost.

Erbarmung, *f.* milost, pomilovanje; usmíljenje; -slos, *a.* brez milosti, neusmiljen, nemil; -svoll, *a.* usmiljen, milostev, milostljív.

Erbau-en, *v. a.* stáviti, zídati, strójiti, délati: postáviti, sezídati, narediti + postávljati, naréjati; (gewinnen) pridélati + pridelovati; *fig.* bóljšati, blažiti + pobóljšati, spodbuditi, lep zgled komu dati + spodbújati; -er, *m.* zidavec, stavitelj; -lich, *a.* boljšív, boljšaven, spodbuden, podbuden, podučen; -keit, *f.* podučnost, spodbudnost; -ung, *f.* stavba, zidatev, sezídanje; *fig.* spodbudno premišljevanje, spodbuja, podbuda; -buch, *n.* podučne bukve, spodbudne bukve *pl.*

Erb-begräbnis, *n.* rodovinsko grobišče; -besitz, *m.* dedna posést *f.*; -e, *m.* dedič, dednik, odvetek, blagonec; zum -en einsetzen, za dediča postáviti; -e, *n.* dedina, dedovina, délšina; d. väterliche -, očinstvo; d. mütterliche -, materinstvo.

Erbeben, *v. n.* stresti se, potresti se, zmájati se, zgíbati se (bljem), zganiti se *pf.*

Erb-eigen, *a.* dednolasten, prostolasten, dedičen; -tum, *n.* dedna lastina, dedinska lastovina; -en, *v. a.* dediti, dedovati kaj za kom: podedovati, dobiti, podélšati po kom; -erklären ſich, *v. r.* oglasiti se za dediča.

Erbetteln, *v. a.* priberáčiti, naberáčiti, izprositi, primoledovati + priberačevati.

Erbeuten, *v. a.* uplóniti, zaplóniti, ugrábiti, v dobič dobiti + dobívati.

Erb-fähig, *a.* zmožen dedovati; -fehler, *m.* prirojen pogrešek; -feind, *m.* star sovražnik; -folge, *f.* dedno nasledstvo; -folger, *m.* dedni naslednik; -fürſt, *m.* dedni knez; -in, *f.* dedna knéginja; -entum, *n.* dedna knežija; -genoſs, *m.* sodedič; -in, *f.* sodédnica; -genuſs, *m.* vžitek dedovine; -gerichtsbarkeit, *f.* dedna sodnja oblást; -graf, *m.* dedni grof; -gräfin, *f.* dedna grofica, dedna grófinja; -grund, *m.* dedno zemljišče, dedina; -gut, *n.* dedina, dedovina, dedna lastnina; -herr, *m.* dedni

lastnik, dedni gospodár; -holb, *m.* grajščinski podložnik; -huldigung, *f.* poklon dednemu vladarju.

Erbiet=en, ſich, *v. r.* ponúditi se + ponújati se; -ig ſ. Erbötig.

Erbin, *f.* dedica, dedičina, dedična, blagónica.

Erbitten, *v. a.* izprositi, priprositi, sprositi *pf.*; erbetener Zeuge, naprošena priča; (d. Bitten erweichen) preprositi *pf.*

Erbitter=n, *v. a.* razkáčiti, razserditi, razjéziti, razdrážiti, raztogotiti *pf.*; -tſein, jéziti se na koga, hudovati se nad kom; -ung, *f.* serd, jeza, razdražba, zdražba.

Erb=kaiſer, *m.* dedni cesar; -könig, *m.* dedni kralj; -krankheit, *f.* prirójena bolezen, podedovana bolezen *f.*; -land, *n.* dedna dežela; -ländiſch, *a.* dednodežélen.

Erblaſſen, *v. a.* bledeti: obledeti, prebledeti + obledévati; *fig.* umreti, končati.

Erblaſſer, *m.* zapustnik; -in, *f.* zapústnica.

Erblehen, *n.* dedni fevd; -herr, *m.* dedni fevdni gospód; -mann, *m.* dedni fevdnik.

Erbleichen ſ. Erblaſſen.

Erblich, *a.* deden, dedičen, dedinski; -keit, *f.* dednost.

Erbl=icken, *v. a.* zaglédati, uglédati, zazreti, ubrati (berem) *pf.*; -inden, *v. n.* oslepeti, oslépniti, vid izgubiti + oslepévati; -öden ſich, ſ. Entblöden.

Erblos, *a.* brez dedine; (ohne Erben) brez dedičev, brezdedičen; -igkeit, *f.* brezdedičnost.

Erblühen, *v. a.* razcvesti se (cvetem), razcveteti + razcvétati se, razcvetévati.

Erb=marſchall, *m.* dedni maršal; -mundſchenk, *m.* dedni točáj.

Erborg=en, *v. a.* na úpanje vzeti vzamem, vzemem), izposóditi si + na úpanje jemati (mljem), izposójati si; -t, *a.* izposojen; *fig.* lažnjiv, ničev.

Erboſ=en, *v. a.* razhuditi, razhudóbiti, razkáčiti, razserditi *pf.*; -t, *a.* razhudobljen, serdit, razkačen.

Erbötig, *a.* pripravljen, voljen, voljan.

Erb=pacht, *m.* dedni zakúp; -pächter, *m.* dedni zakupnik; -pachtgeld, *n.* kazen *f.*, dedna zakúpščina; -pachtvertrag, *m.* dednozakupna pogodba; -prinz, *m.* králjevič, cesárjevič; =eſſin, *f.* kraljíčina, kraljevna; ceesaríčina, cesarevna.

Erbrauſen, *v. n.* zatúliti, zabúčati (im), zašumeti *pf.*

Erbrech=en, *v. a.* ulomiti, polomastiti, razbiti (bijem), streti (starem, sterem) + ulámljati, razbíjati; (d. Brief) razpečátiti, odpečátiti + razpečatovati; ſich -, *v. r.* bljevati (bljujem), bljuvati, kozlati: izbljevati, pokozlati; -en, *n.* ulóm, lomást *f.*, prebitje; bljuvanje, kozlanje.

Erb=recht, *n.* dedna pravica, dedinska pravica; =lich, *a.* dednopraven; -reich, *n.* dedna deržava.

Erbſchaft, *f.* dedina, dedovina, délšina, dédšina; -santritt, *m.* nastóp dedovine; -seinantwortung, *f.* pri-

sodba dedovine; -sgläubiger, *m.* upnik dedovine; -sklage, *f.* tožba zastran dedine; -smasse, *f.* dedinski imetek, dedovina; -ssache, *f.* dedinska réč *f.*; -sschuldner, *m.* dolžník dedovine.

Erb=schleicher, *m.* izpodlezovavec, dedinolovec; -schuld, *f.* dedinski dolg; -schatz, *m.* dedno varstvo.

Erbs=e, *f.* grah, cizra, nakóljenec; *dim.* grahek; -en=, *a.* grahov; -enacker, *m.* -feld, *n.* grahovišče, gráhišče; -enstroh, *n.* gráhovica, gráhovina; -ensuppe, *f.* grahovka; -entwicke, *f.* grahor, grahórica, grášica.

Erb=erklären, sich, *v. r.* oglasiti se za dedovino; -steuer, *f.* dávšina od dedovine; -stück, *n.* dedna reč oder stvar *f.*; -sünde, *f.* izvirni greh, pervorodni greh, pervi greh; -theil, *n.* del, delež, délšina; (v. Vater) očinstvo, očevinstvo; (v. d. Mutter) materinstvo; -truchsess, *m.* dedni stolnik; -verbrüdert, *a.* dednozavezen; -verbrüderung, *f.* pogodba zastran vzajemnega dedovanja; -vergleich, *m.* dedinska pogodba; -verhandlung, *f.* dedinska obravnava; -vertrag, *m.* dedinska pogodba; -zins, *m.* dedna dávščina, dedno odrajtvilo; =gut, *n.* dedno obrestno posestvo.

Erb=, *a.* zemeljski, pozemeljski. zemski, pozemski; (unter d. Erde) podzemeljski, podzemni; -abrutschung, *f.* plaz; -achse, *f.* zémljina os *f.*

Erdapfel, *m.* podzemljica, krompír, korún, repica, čompa, podzémeljska hruška; -acker, *m.* krompíri-šče. korunišče; -blätter, *pl.* krompirjevica; -branntwein, *m.* krompírjevec.

Erd=art, *f.* zemljina, perst *f.*; -bahn, *f.* zémljina pot *f.*; -ball, *m.* zemeljska kroglja, pozemlje; -beben, *n.* potrés, potrés zemlje.

Erdber=apfel, *m.* jagódičar; -e, *f.* jágoda, jagódica, smúkavica, smókvica; -föcher, *m.* kozúlj, krczúlj, skorec; -kraut, *n.* jagódičevje; jagódovo perje.

Erdbeschreib=end, *a.* zemljopisen; -ung, *f.* zemljopis, zemljopisje, popís zemlje.

Erd=bewohner, *m.* prebivavec zemlje, zemlján; -boden, *m.* zemlja; svet, tla (g. tal) *pl.*; -brand, *m.* podzémeljski ogenj; -bürger, *m.* zemlján; -durchmesser, *m.* zemeljski premérnik.

Erd=e, *f.* zemlja; *dim.* zemljica; (Damm-) perst *f.*, bernja, černa zemlja; (Oberfläche) tla (g. tal) *pl.*, poveršje; d. lockere -, ráhlica; die unfruchtbare -, púhlica, mertvica; zähe -, slinovka; (Festland) suha zemlja, suhotina; (Erdart) zemljina; zur - bestatten, pokopati (pljem) + pokopovati; zur -fallen, na tla pasti (padem) + pádati; zu ebener-, pri tleh; zu - werden, spersteneti, strohneti *pf.*; -efeu, *m.* budra, popeneo; -eleben, *n.* pozemeljsko življenje, življenje na svetu; -en=, *a.* zemeljski, zemski, pozemeljski.

Erdenk=bar, *a.* izmišljív, mogóč; -en, *v. a.* izmísliti, umísliti, iztúhtati + izmišljevati; -lich s. Erdenkbar.

Erden-kloß, *m.* gruda, gruša; *fig.* hrust; -leben, *n.* zemeljsko življenje, zemsko življenje; -leiden, *n.* terpljenje na svetú; -ſohn, *m.* zemlje sin. zemlján; -tand, *m.* posvetna reč *f.*; -wärts, *ad.* k tlem, na tla, pod sé; -wonne, *f.* posvetno veselje.

Erd-erhöhung, *f.* griva; -erſchütterung, *f.* zemljotrés, potrés zemlje; -fahl, *a.* perstenast; -fall, *m.* podséd, vdertina, vdertija, vdor; -farbig, *a.* perstene barve, perstenast; -feuer, *n.* podzemeljski ogenj; -finſterniß, *f.* merk solnčni; -fläche, *f.* poveršje, poveršina; -geboren, *a.* pozemeljski, na zemlji rojen; -geſchoß, *n.* prizemlje, prítličje, pritlešje; -grille, *f.* muren, maršа, maruša; -grube, *f.* jama; -gürtel, *m.* opasje, pojás; -haltig, *a.* zemnat, zemljén, zemeljnat; -harz, *n.* zemna smola; -haue, *f.* motika; (d. ſchmale) rovnica, kopača; -haufen, *m.* kup, gomila; -höhle, *f.* rupa, lokva, kotanja; -hütte, *f.* beznica; -igt, *a.* zemljast, perstenast.

Erdicht-en, *v. a.* izmísliti, zmísliti + izmišljevati; -ung, *f.* izmišljava, izmišljótina; das iſt eine-, ta je bosa.

Erdienen, *v. a.* prislúžiti + prisluževati; (als Knecht) prihlapčevati; (als Hirt) pripastíriti &c.

Erd-ig, *a.* zemnat, zémeljnat, perstén; -karte, *f.* zemljovid; -kluft, *f.* predor, razsedlina, tokava, razpoka, prepád, roklja; -klumpen, *m.* gruča, krepa, képa; -kreis, *m.* zemljokróg, vesoljni svet; zemeljski krog; -kugel, *f.* zemlja, zemeljska kroglja; -kunde, *f.* zemljoznanstvo; -kundig, *a.* zemljoznanski; -e, *m.* zemljoznanec; -lage, *f.* plast *f.*, versta, lega perstí; -loch s. Erdfluft; -männchen, *n.* škrat, škratelj; -maus, *f.* poljska miš *f.*; -meſſer, *m.* zemljomér, zemljomérec; -meſskunſt, *f.* zemljomérstvo, zemljomerje; -mittelpunkt, *m.* osredek zemlje; -nähe, *f.* blizozemlje; -oberfläche, *f.* poveršina, poveršje zemlje; -öhl, *n.* kamno olje, kámnovec.

Er-dolchen, *v. a.* zaklati (koljem), prebosti (bodem) + prebádati; -donnern, *v. n.* zagermeti + zagermévati.

Erd-pech, zemeljska smola, klej; -pol, *m.* zemeljski tečáj; -punkt, *m.* mesto; -reich, *n.* zemlja, zemljina; hartes-, vpoka.

Er-dreiſten ſich, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, zdèrzniti se, podstópiti se, osméliti se + prederzovati se; -drinde, *f.* skorja zemlje; -drönen, *v. n.* zadoneti, zahrumeti, zabobneti, zabobneti + zadonévati, zabobnévati &c.; -drоſſeln, *v. a.* zadáviti, zadušiti, zadèrhniti, zadèrgniti + zadávljati, zaduševati, zadergovati; -drücken, *v. a.* zmečkati, utlákniti, zdrúšiti, zmúčkati *pf.*; das Kind -, zadušiti *pf.*

Erd-rücken, *m.* ert, berdo, herbet; -ſalz, *n.* zemeljna sol, podzemeljska sol; -ſchildkröte, *f.* črepaha, želva; -ſchlund, *m.* predor, prepád, razporka; -ſchole, *f.* gruda, grudovina,

gruča; -ſenke, *f.* vsed; -ſpalt, *m.* razpoka, razpoklina; -ſtoß, *m.* potrés; -ſtrich, *m.* opasje, pojás, podnebje; -theil, *m.* zemljina, del zemlje.

Erdulb=en, *v. a.* preterpeti, prebiti (bodem), prestati (stanem), prenesti + prestájati, prenášati, terpeti.

Erd=umſegler, ſ. Weltumſegler; -urſprung, *m.* začetek zemlje, postanek zemlje; -wall, *m.* nasip, osip; --wärme, *f.* toplota; -wärts, *ad.* k zemlji, proti zemlji, k tlem; -wurm, *m.* glista, červ; -zeiſlein, *n.* suslik; -zirkel, *m.* zemeljski krog; -zone, *f.* opasje; podnebje; -zunge, *f.* zemni pomól, kos zemlje, zemni klin; (zwiſchen zwei Meeren) medmorje.

Ereifern ſich, *v. r.* vneti se (vnamem), razvneti se, ugreti se (grejem) + vnémati se, ugrévati se.

Ereign=en ſich, *v. n.* goditi se: prigoditi se, zgoditi se, dogoditi se, primériti se, nakretiti se, prirájmati se, pripetiti se, spetiti se + primérjati se, pripetovati se; -niß, *n.* dogodek, prigodek, primerek, primerljej, slučáj, pripetljej, naključba.

Ereilen, *v. a.* dohiteti, prehiteti, doiti (doidem), dotégniti, dostígniti + dohitévati, dohájati; (betreffen) zadeti (denem) + zadévati.

Eremit, *m.* puščavnik, samotarec; -age, ſ. Einſiedelei.

Ererben, *v. a.* podedovati, pridedovati *pf.*

Erfahr=en, *v. a.* zvédeti (zvem), izvédeti, ovédeti, zaznati, seznati + izvédati, zaznávati, slíšati (im); (prob.) skúsiti, poskúsiti + skúšati; -en, *a.* veden, vešč, zveden, skušen, preskušen, znajden, vajen; -enheit, *f.* skúšenost, vájenost, zvédenost; -ung, *f.* skušnja, preskušnja, skúšenost; in - bringen, ovédeti (vém) + ovédati; =sbeweis, *m.* dokaz iz skušnje; =sreich, *a.* jako skušen, doskušen.

Erfaſſen, *v. a.* prijeti (primem), popasti (padem), zgrábiti + prijémati, popádati; (begreifen) razumeti, zapopasti (padem), preseči (sežem), razbrati (berem), dosoditi, zvédeti (zvém) se v kaj + razumévati, zapopádati, preségati.

Erfechten, *v. a.* pribóriti si, priboje-vati, z mečem dobiti + dobívati; *fig.* priprositi, priberáčiti *pf.*

Erfind=bar, *a.* iznajdljív, znajdljív; -en, *v. a.* iznajti (najdem), izúmiti, izmísliti + iznajdovati, izmišljevati; (erkennen) spoznati + spoznávati; -er, *m.* iznajdec, najdec, iznajdnik; =in, *f.* iznájdnica; =iſch, -ſam, *a.* iznajdljív, znajdljív, izmišljív, bistroumen, domiseln; -ſamkeit, *f.* iznajdnost, bistroumnost; -ung, *f.* iznajdba, najdba; (Unwahrheit) nébožica, bosa; =skraft, *f.* izmišljivost, znajdljivost, znajdovitost.

Erflehen, *v. a.* izprositi, primoledovati, priprositi *pf.*

Erfließen, *v. n.* iziti (idem) + izhájati.

Erfolg, *m.* nasledek, posledek, dosledek, nastopek; (Ausgang) izid, izidek, učinek; (guter) vspeh, speh, uspeh, pospeh; mit gutem -, s pridom; guten - haben, spéšiti se, róčiti se; -

en, *v. n.* nastópiti, nastati (stanem) + nastópati, nastájati, slediti, nasledovati; ſ. Ausfolgen; -laſſung, *f.* izročitev, izplačilo; -los, *a.* nevspešen, brezkoristen, brez prida, brez vspeha; -reich, *a.* spešen, vspešen, pridoven, s pridom, z vspehom.

Erforder-lich, *a.* potreben: -ſein, treba biti (sem); =enfalls, ako je treba, kedar bi treba bilo; -n, *v. a.* treba biti (sem), trébati, potrebovati, zahtévati, hoteti (hočem), dolžnost biti (sem), velévati; wie es die Umſtände -, kakor okolšine nanesó; -niš, *n.* potreba, potrebóča, potrébšina, potrébščina.

Erforſch-en, *v. a.* opraševati, izpraševati, zvedovati, zasledovati, iskati (iščem); (prüfen) preiskovati, pozvédati, pozvedovati, preskúšati; -er, *m.* preiskovavec, zvedovavec, iskavec; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, pozvedovanje, opraševanje.

Erfragen, *v. a.* izprášati + izpraševati.

Erfrechen ſich, *v. r.* predèrzniti se, dèrzniti se, zlotiti se, podstópiti se + prederzovati se, zlotévati se, podstópati se.

Erfreu-en, *v. a.* veseliti, radovati: razveseliti, oveseliti, obradovati + razveseljevati, razveseljovati; ſich -, *v. r.* veseliti se, radovati se: razveseliti se + razveseljevati se ꝛc.; --lich, *a.* vesél, prijeten, rádosten.

Erfrier-en, *v. n.* zmèrzniti + zmerzovati; (Pflanzen) pozebati + pozébati; -en, *n.* zmerznjenje; pozeba.

Erfriſch-en, *v. a.* krépčati, krépiti: okrépčati, okrépiti, očverstiti, oživiti, poživiti + okrepčevati, oživljati; (mit Süßigk.) sladiti: presladiti; (kühl machen) hladiti: ohladiti, razhladiti + ohlájati; -end, *a.* krepčaven, krepiven; hladiven; -ung, *f.* okrepčava, okrepa, poživljava; ohlaja.

Erfroren, *a.* zmerznjen, zmerzel; (v. Pflanz.) ozebel, pozebel; -e, *m.* zmérznjenec.

Erfüll-en, *v. a.* spólniti, izpólniti, dopólniti, storiti + spolnovati, dopolnjevati; (mit etwas) napólniti, navdati + napolnovati, navdájati; -*v. r.* dopólniti se, izpólniti se, zveršiti se + dopolnovati se, zverševati se; -ung, *f.* spolnitev, dopolnitev, dopolnovanje; in -gehen, zgoditi se, dogoditi se, vresníčiti se, iziti se (idem) *pf.*; -ungseid, *m.* dopolnitna prisega.

Ergänz-en, *v. a.* dopólniti; dostáviti + dopolnovati; dostávljati; -ung, *f.* dopolnitev; dostava; (gram.) dopolnek, predmet; -s-, *a.* dopolnitni; nadomestni.

Ergeb-en, *v. a.* podati, predati + podájati; ſich -, *v. r.* podati se, udati se, vdati se, predati se, podvreči se (veržem) + podájati se, vdájati se; ergib dich, udaj se; ergib dich nicht, ne daj se; (ſich zutragen) primériti se, prigoditi se, pripetiti se + primérjati se; (hervorgehen) izhájati, nasledovati; razodévati se, kázati se (kažem) iz česa; -en, *a.* vdan, udán, podán; privaden; -er Diener,

ponižni služabnik; ich banke -ſt, lepa hvala; =heit, *f.* vdanost, udanost; -nis, *n.* znajdek, izíd, izidek, posledek, nasledek, nastopek; ſ. Ereignis; -ung, *f.* vdanost, udaja, podaja, izročitev; mit -vdan.

Ergeh=en, *v. n.* iziti (idem), priti (pridem) na dan + izhájati; ein Urtheil -laſſen, izreči (rečem) sodbo; einen Befehl -laſſen, zapovédati (vém), zaukázati (kažem), povelje izdati + zapovedovati, zaukazovati; - *v. i.* goditi se; es wird dir übel -, huda bode s teboj, huda ti bo predla; ſich -, *v. r.* sprehájati se, shájati se, prehájati se, šétati (am und šečem), šétati se; -ungsplatz, *m.* sprehajališče, šetališče.

Ergiebig, *a.* plen, plenjav, zdaten, nosen, obilen; das Getreide iſt -, žito plenja; -keit, *f.* plenjavost, obilnost, obílica, obilje.

Ergießen ſ. Ausgießen; ſich -, *v. r.* stékati se, vtékati se, izlívati se, teči (tečem) v -; (v. Fluſſe) razliti se (lijem) + razlívati se.

Erglänzen, *v. n.* zabliščati (ím), zasvétiti se, zalesketati (kečem).

Erglühen, *v. a.* zažareti, zagoreti, razbéliti se. vneti se (vnamem, vnemem) + zažarévati, zagorévati, vnémati se.

Ergötz=en, *v. a.* veseliti, radovati; razveseliti + razveseljevati; ſich -, *v. r.* veseliti se, radovati se: razveseliti se, osladiti se s čem + razveseljevati se, oslajevati se; -lich, *a.* veseliven, ugoden, prijeten; =keit, *f.* ugodnost, prijetnost; -ung, *f.* veselica, razveseljevanje, radost, veselje.

Ergrauen, *v. n.* osiveti, zbeleti, postárati se *pf.*

Ergreif=en, *v. a.* prijeti (primem), popasti (padem) + prijémati, popádati; (d. Verbrecher) zasáčiti, uloviti, vjeti (vjamem, vjemem), uhvátiti, ufátiti *pf.*; (auf friſcher That) zalezti, zateči (tečem) *pf.*; (d. Gemüth) ganiti, geniti, gíniti, presúniti, pretrésniti, v serce seči (sežem) + ségati; den Rekurs -, pritóžiti se + pritoževati se; ein Mittel -, lotiti se, poprijeti se (primem) česa + lotévati se, poprijémati se; das Wort -, besedo povzeti (vzamem); die Flucht -, ubégniti, uskočiti, uperhniti *pf.*; die Waffen -, za orožje zgrabiti, za orožje prijeti + prijémati; (v. d. Furcht) obiti (idem), opasti (padem) + obhájati, prehájati, opádati; Beſitz -, posesti (sedem), polastiti se česa *pf.*; -end, *a.* ginljiv, mil; -ung, *f.* prijetje, vzetje.

Ergrimm=en, *v. a.* raztogotiti, razzlobiti, razserditi, razkačiti, razgnjéviti, razjáriti *pf.*; er iſt ganz ergrimmt, togota ga lomi, vse vre po njem, jeze škriplje; -t, *a.* razkačen, jar.

Ergründen, *v. a.* iztúhtati, preseči (sežem), čemu do kraja (konca) priti (pridem), zdobreti, do dna seči (sežem) + pretuhtovati; (d. Weſen Gott.) zapopasti (padem), z umom preseči + zapopádati, z umom preségati.

Erguſs, *m.* izlív, razliv, iztók.

Erhaben, *a.* vzvišen, povzdignjen, visok, veličasten; (v. Arbeiten) zbočen, zboknjen, zvišan; -heit, *f.* vzvišenost, veličava, veličina, veličastnost; (hervorragende Stelle) verh, berdo, herbet.

Erhalt, *m.* sprejetje, sprejema; -en, *v.a.* dobiti, prejeti (prejmem), doseči (sežem), obdèržati (im) + dobívati, prejémati, doségati, obderževati; (ernähren) rediti, živiti, hrániti: prerediti, preživiti + preživljati; (einhalten) ustáviti, zaderžati (im) + ustávljati, zaderževati; (im guten Stande-) ohrániti, izdèržati, obdèržati (im) + ohranjevati, izderževati; ſich -, *v.r.* hrániti se, živiti se, preživljati se; -er, *m.* ohranjevavec, vzderževavec; -ung, *f.* ohranitev, ohramba; prejetje; =skoſten, *pl.* vzderžni stroški *pl.* [kúpiti *pf.*

Erhandeln, *v.a.* prikupčevati, pri-

Erhängen ſich, *v.r.* obésiti se + obéšati se. [niti; obleseneti *pf.*

Erharten, *v. n.* okreniti, zakèrk-

Erhärten, *v. a.* potèrditi, dokázati (kažem) + poterjevati, dokazovati.

Erhaſchen, *v.a.* uloviti, usáčiti, uhvatiti *pf.*

Erheb-en, *v.a.* vzdígniti, povzdígniti, privzdígniti, dvígniti, vzvišati, povznesti + vzdigovati, vzdigávati, dvígati, vzvíševati, povznášati; (rühmen) slaviti, hváliti, veličati: poveličati, povzdígniti + poveličevati, povzdigovati; (Steuern) pobrati (berem) + pobírati; (ermitteln) pozvédeti (zvém) + pozvédati, pozvedovati, opraševati, preiskovati; (eine Abſchrift) vzeti (vzamem) + jemati (mljem); eine Klage-, potóžiti se zoper-, zatóžiti koga, tožbo podati zoper koga *pf.*; die Stimme-, spregovoriti, oglasiti se + oglášati se; Geſchrei-, hrup zagnati (ženem), zakričati (im) *pf.*; Gelächter-, zakrohotati se, smeh zagnati (ženem); ſich -, *v. r.* vzdígniti se, vstati (vstanem) + vzdigovati se, vstájati; (über andere) velícati se, povzdigovati se, prevzetovati; (anfangen) začeti se (čnem), navstati (vstanem); vneti se (vnamem) + začénjati se, navstájati; vnémati se; -lich, *a.* znamenit, znameniten, pomenljiv; precejšen; -ung, *f.* povzdiga, povzdigovanje, poviševanje; (d. Umſtände) pozvedba, pozvedovanje, preiskava, preiskovanje.

Erheiſchen ſ. **Erfordern.**

Erheiter-n, *v.a.* védriti, veseliti + razvédriti, razjásniti, razveseliti, oveseliti + razjasnovati, razveseloveseliti, oveselovati; -ung, *f.* razjasnovanje, razveselovanje, razveselitev.

Erhellen, *v.n.* (aus etwas) víditi se, kázati se (kažem), razodévati se.

Erhenken ſich, *v.r.* obésiti se + obéšati se. [hinávčiti *pf.*

Erheucheln, *v. a.* prihliniti, pri-

Erhitz-en, *v. a.* razpáliti, razgreti (grejem) + razgrévati; (Eiſen) béliti: razbéliti; ſich -, *v. r.* ugreti se (grejem), pregreti se + pregrévati se; -t, *n.* razvnét, ugrét, pregrét, gorák; razbeljen; -ung, *f.* razgretje, razpál.

Erhöh=en, *v.a.* povíšati, zvíšati, povikšati + povišévati, povikševati; (vermehren) mnóžiti: pomnóžiti + pomnoževati; **-ung**, *f.* povišba, povišcvanje, povišek, pomnožek.

Erhol=en ſich, *v.r.* opočiti se (čijem), odpočiti se, ukrépiti se, oporáviti se, opomoči si (morem) + okrévati: **Rathes-**, za svèt poprášati + poprašévati; **-ung**, *f.* opočitek, odpočitek, počítek; **=sſtunde**, *f.* počitna ura.

Erhören, *v.a.* uslíšati (im) + uslíševati.

Erinner=lich, *a.* es iſt mir-, pomnim, pametim, spominjam se; **-n**, *v.a.* spomníti, opomníti + spomínjati, opomínjati; (erwähnen) oméniti, v misel vzeti (vzamem, vzemem) + oménjati, v misel jemati (mljem); **ſich-**, *v.r.* pómniti, pámetiti, pametovati: spomniti se, opomniti se, v misel priti (pridem), domísliti se, upametiti se + spomínjati se, na misel prihájati, domišljevati se; **-ung**, *f.* spomín, pamet *f.*; (Ermahnung) opomín, opominek, opomena; (Anmerkung) opomba, pazka, opazka; **=sbuch**, *n.* spominják, spominske bukve *pl.*; **=slos**, *a.* brez spomina; **=svermögen**, *n.* spomnjivost, pomnjivost; **=szeichen**, *n.* opominjek, spominek.

Erjagen, *v.a.* vjeti (vjamem), vloviti.

Erkalten, *v.n.* omèrzniti + omèrzovati.

Erkält=en, *v.a.* zmraziti, premraziti + premrazovati; **ſich-**, *v.r.* premraziti se, prehladiti se, prezebsti + prezébati *pf.*; **-ung**, *f.* premraza, prehlaja, prehlájenje, prezeba.

Erkämpfen, *v.a.* pribóriti, pribojevati, pridobiti + pridobívati.

Erkauf=en, *v.a.* kúpiti + kupovati; (beſtechen) podkúpiti, podmítiti + podkupovati; (losfaufen) odkúpiti + odkupovati; **-lich**, *a.* podkupljív; **-te**, *m.* podkúpljenec; (Losgek.) odkúpljenec.

Erkenn=bar, *a.* viden, razločljiv, spoznalen; **-en**, *v.a.* poznati, spoznati, razpoznati + spoznávati, spoznovati; (über etwas) razsóditi, odlóčiti + razsójati, razsojevati, odločevati; auf Gefängnisſtrafe-, obsóditi v ječo; (unterſcheiden) razlóčiti + razločevati; **-er**, *m.* spoznovavec; **-tlich**, *a.* ſ. Erkennbar; (dankbar) hvaležen, zahvalen; **=keit**, *f.* hvaležnost, zahvalnost; **-tnis**, *f.* spoznanje, spoznatev, spoznava, razpoznava: zur-kommen, spámetiti se, spametovati se: (gerichtl. Erkenntn.) razsodek, razsodba, odloček, odlók; **=gericht**, *n.* razsodna sodnija; **=vermögen**, *n.* spoznavnost.

Erker, *m.* lina *pl.*, pomóli.

Erkieſen, *v.a.* izvóliti, izbrati (berem), odbrati + izbírati.

Erklär=bar, *a.* razločljív, razložljív; **-en**, *v.a.* razlóžiti, razjásniti, raztolmáčiti, pojásniti + razlágati, razkládati, razjasnovati, pojasnovati; (d. Willen) izreči (rečem), razodeti (dém, denem) + izrekovati, razodévati; (zu etwas-) postáviti, izvóliti, proglasiti, razglasiti + postávljati,

proglášati; den Krieg –, vojsko napovédati (vém) + napovedovati; für unſchuldig –, za nedolžnega spoznati; izreči, da je nedolžen: ſich –, v. r. svoje misli razodeti (dém, denem), svojo misel na znanje dati + razodévati ꝛc.; ſ. Aeußern ſich; –er, m. razlagavec, razkladavec, tolmač, tolkovavec; –lich ſ. Erklärbar; –ter Feind, očiten sovražnik; –ung, f. razlaga, razjasnilo, pojasnilo, pojasnovanje, razklada; (Aeußerung) izrék, razglás.

Erlleck=en, v. n. skezati, zadosti biti (sem); –lich, a. zadosten, dovoljen; ad. dovolj, zadosti, dosti.

Erklettern, v. a. priplézati do –, splezati verh – pf.

Erklingen, v. n. zadoneti, zazveneti, zazvoniti, zglasiti se pf.

Erknarren, v. n. zaškrípati (pljem), zarušeti pf.

Erkoren, a. izvoljen, izbrán.

Erkrank=en, v. n. zboleti, razboleti, oboleti + obolévati ꝛc.; –te, m. bolnik, betežnik; f. bolnica, betéžnica; –ung, f. obolenje: ſeit ſeiner –, kar je obolel.

Erkühnen ſich, v. r. dèrzniti se, predèrzniti se, podstópiti se + predèrzovati se, podstópati se.

Erkund=igen ſich, v. r. pozvédati, pozvedovati, opraševati, popraševati; (bei jemandem) poprášati, vprašati koga po čem + popraševati; –igung, f. pozvedba, pozvedovanje, popraševanje; =sweiſe, ad. pozvedovaje, popraševaje; -ſchaften, v. a. izvédeti (vém), dozvédeti pf.

Erkünſtel=n, v. a. hlíniti, délati se; –t, a. narejen, nepriden, goljufiv.

Erlag, m, pológ, vloga, vložba, vložitev; nach–, vloživši; –sgebühr, f. vložnina, položnina; –sgeſuch, n. prošnja zastran vložbe; –sſchein, m. vložni list,

Erlahmen, v. a. ohrometi + ohromévati; fig. onemoči (morem), obnemoči, obnemágati, omertveti + obnemagovati.

Erlang=en, v. a. doseči (sežem), zadoseči, dobiti, zadobiti, obdèržati (im), steči (stečem) + doségati, dobívati; (durch Bitten) izprositi pf.; –ung, f. dosega, dobitev, dosežba.

Erlaſs, m. razpis, ukáz; (v. Nachlaſſung) odpúst, odpustek, popúst, spregléd; –en, v. a. (nachlaſſen) odpustiti, spreglédati, prizanesti + odpúščati, spregledovati, prizanášati; (Befehl, Schreiben) izdati, razglasiti, razpisati (pišem) + izdájati, razglášati, razpisovati: in Gemäßheit des –en Befehls, po danem povelji; –jahr, v. sveto leto, odpustno leto; –lich, Erläßlich, a. odpustljiv, spregledljiv; –recht, n. pravica odpuščanja; –ung, odpúst, odpuščanje, prizanašba; (v. Geſetzes) izdava, izdaja.

Erlaub=en, v. a. dovóliti, zavóliti, dopustiti, pripustiti + dovoljevati, dopúščati ꝛc.; es iſt erlaubt, dopúšče-no je, sme se; –nis, f. dovolitev, dovóljenje, dopúst, dopuščanje; ich habe –, smem; bitte um –, prosim, dovólite mi; mit –, s slovesom; =ſchein,

m. dopustni list; -t, *a.* dovoljen, pripúščen. [tel; - *f.* svetlost.

Erlaucht, *a.* svetel, svítel, presvi-

Erlauern, *v. a.* ubrati (berem), upáziti, zapáziti, spasti (pasem) + ubírati. [Erklärung.

Erläuter=n, -ung, ſ. Erklären,

Erle, *f.* jelša, olša; *dim.* jélšica; *coll.* olšje, jélševje.

Erleb=en, *v. a.* doživeti, učákati, dočákati *pf.*; -nis, *n.* prigodek, pripetek, namerek v življenji.

Erledig=en, *v. a.* osvobóditi, oprostiti, réšiti + reševati; (abthun) odpráviti + odprávljati; (ein Geſuch) réšiti + reševati; -te Stelle, prazna od. izpráznjena služba; die Sache iſt -et, reč je dognana od. razsójena: - ung, *f.* rešitev, rešenje; odprava: in - des Auftrages, po nalogu; in - kommen, izprázniti se.

Erleg=en, *v. a.* vložiti + vlágati; (ein Wild) ustreliti, ubiti (bijem) *pf.*; -er, *m.* vložnik.

Erleichter=n, *v. a.* lájšati, léhčati + polájšati, olájšati, zlájšati, poléhčati, izlahkotiti, olahkotiti + polajševati, polehčevati; -ung, *f.* polajšava, olajšava, polajšek, zlajšek, lagina.

Erleiden, *v. a.* prestati (stojim), preterpeti, prenesti + prenášati; (Schaden-) uterpeti.

Erlen=, *a.* olšev, olšov, jelšev; -baum, *m.* jelša, olša, ólšovec; -holz, *n.* ólševina, jelševina; -wald, *m.* olšje, jélševje, ólšina.

Erlernen, *v. n.* naučiti se, priučiti se *pf.*

Erleſen, *v. a.* izbrati (berem), odbrati, izvóliti + izbírati, odbírati.

Erleucht=en, *v. a.* razsvétiti, razsvétliti, osvétiti, razsijati (sijem) + razsvečevati, razsévati; -ung, *f.* razsvečava; razsvítljenje.

Erliegen, *v. n.* ležati (im), biti (sem); unter der Laſt-, onemoči (morem), iznemoči, obnemágati *pf.*; der Krankheit -, ne preboleti *pf.*; die bei Gericht -den Gelder, denarji prisodniji shránjeni. [zlagán.

Erlogen, *a.* izmišljen, lažnjív,

Erlös, *m.* skupilo, skupiček.

Erlöſch=en, *v. n.* gásniti: ugásniti, pogásniti + ugášati; (aufhören) néhati, prestati (stanem), míniti + nehávati, gásniti, prestávati, minjévati; (ausſterben) pomreti (merjem), odmreti + pomirati; (v. Termin) steči (tečem), poteči + potékati; - *v. a.* gasiti: pogasiti, ugasiti + pogášati; erloſchen, ugasel, minúl; umèrl, mertev; -en, *n.* ugásnjenje; prestanek; umretje, pomertija; doték, poték; -ung ſ. Erlöſchen, *n.*

Erlöſ=en, *v. a.* réšiti, odréšiti, oteti (otmem), osvoboditi, odkúpiti + rešévati, otévati, odkupovati; -er, *m.* odrešitelj, odrešnik, odrešenik; odkupnik; -te, *m.* odréšenec, réšenec; odkúpljenec; *f.* rešenka; odkupljenka; -ung, *f.* rešitev, odrešitev, odréšenje, rešilo, otetba; odkúpljenje; =sſtunde, *f.* ura rešitve.

Erlügen, *v. a.* izmisliti, zlegati se (zlažem) *pf.*; erlogen, izmišljen, lažnjiv.

Ermächtig=en, *v. a.* pooblastiti, oblast komu dati + pooblastovati, oblast komu dajati; **-te**, *m.* poobláštenec, poobláščenec; **-ung**, *f.* pooblastitev, pooblastilo.

Ermahn=en, *v. a.* opomniti, opomeniti; posvariti + opomínjati, opominjevati, svariti; **-er**, *m.* opominjavec; svarivec; **-ung**, *f.* opomena, opomín, opomemba; svaritev, posvaritev, posvarilo.

Ermangel=n, *v. n.* mánjkati: pománjkati, zmánjkati, primánjkati + zmanjkovati; das Gericht wird nicht-, sodnija bode gotovo storila; ich werde nicht - zu kommen, gotovo pridem; **-ung**, *f.* pománjkanje, zmanjek; in -, ker ni -.

Ermannen ſich, *v. r.* ohrábriti se, serce si vzeti (vzamem), zmóžiti se + serce si jemati (mljem).

Ermäßig=en, *v. a.* znižati, zmánjšati, odjénjati kaj + zniževati, zmanjševati; **-ung**, *f.* znižava, zmanjšava.

Ermatt=en, *v. a.* upéhati, utrúditi, oslabiti *pf.*; - *v. n.* oslabeti, onemoči (morem), upéhati se, opéšati *pf.*; **-ung**, *f.* opéšanje, utrudba, onemoglost.

Ermeſſ=en, *v. a.* premériti, izmériti + premérjati, izmérjati; (ſchätzen) céniti, precéniti, presóditi, prevdáriti + presójati, prevdárjati; **-en**, *n.* sprevidek, razsodek, prevdarek; nach dem - des Richters, kakor bode sodnik za dobro spoznal; **-lich**, *a.* izmerljiv, izmeren.

Ermittel=n, *v. a.* izvédeti (vém), dozvédeti, izslediti, izpasti (pasem), iznajti (najdem) + izvédati; **-ung**, *f.* izvedba, iznajdek.

Ermöglichen, *v. a.* mogoče délati: [storiti.

Ermord=en, *v. a.* umoriti, ubiti (bijem), usmertiti + ubíjati &c.; **-er**, *m.* umórjenec; **-ung**, *f.* umor, umoritev, uboj, ubijava.

Ermüd=en, *v. a.* péhati, trúditi, slabiti: upéhati, izpéhati, utrúditi, strúditi, zdélati; - *v. n.* utrúditi se, upéhati se *pf.*; (v. Gehen) shoditi se; (durch Arbeit) zdélati se, prevrédíti se *pf.*; **-end**, *a.* utrudljiv, trudapóln; **-et**, *a.* utrujen; zdelan, spehan; shojen; **-ung**, *f.* trúd, upéh, opéšanje.

Ermunter=n, *v. a.* buditi, drámiti: zbuditi, izbuditi, zdramiti + zbújati; *fig.* spodbuditi, podbuditi, izpodbuditi, spodbosti (bodem) + izpodbújati, spodbádati; **-ung**, *f.* spodbuda, izpodbuda, spodbudek, izpodbudek, spodbadek, spodbodljej.

Ermuthig=en, *v. a.* osérčiti, ohrábriti, podbuditi, serce storiti + osérčevati, podbújati, serce délati; **-ung**, *f.* podbuda, osercevanje.

Ernähr=en, *v. a.* rediti, živiti, hrániti, kójiti: prerediti, preživiti, izkójiti + preréjati, preživljati, živež komu dajati; **ſich -**, *v. r.* rediti se, živiti se &c.; **-er**, *m.* redník, rejec, rejnik; **=in**, *f.* rednica, rejnica; **-ung**, *f.* reja, prereja, preredba; živež, hrana.

Ernenn=en, *v. a.* izvóliti za kaj, vstáviti se kaj, ustanoviti, naimenovati; **-ung**, *f.* imenovanje, vstanóvljenje; **-ungsdekret**, *n.* službodajno pismo, vstanovna listina.

Erneuer=n, *v. a.* ponoviti, obnovíti, prenoviti + ponávljati, prenávljati; **-ung**, *f.* ponovitev, prenovitev, obnova, obnávljanje.

Ernicdrig=en, *v. a.* ponížati, znížati, poníziti + poniževati, znižévati, v nič dévati; **ſich -**, *v. r.* ponížati se + poniževati se; **-end**, *a.* poniževaven; **-ung**, *f.* poniževanje, ponižba.

Ernſt, *a.* resen, resnoben, ozbiljen, važen; (ſtreng) oster, osoren; **- Wille**, resnična volja; **- m.** resnota, resnoba, ozbiljnost; **im -**, za rés, v resnici, brez šale; **mit - arbeiten**, s terdno voljo délati; **-haft**, *a.* resen, resnoben, zresen, ſ. Ernſt; **=igkeit**, *f.* resnost, resnobnost; **-lich**, *a.* resen, resničen, zaresen; **das iſt mein -er Wille**, to je moja terdna oder resnična volja.

Ernte ſ. Aernte.

Erober=er, *m.* zmagavec, premagavec, osvojevavec; **-n**, *v. a.* dobiti, predobiti, zmágati, osvójiti si, obládati + dobívati, zmagovati, osvojevati si ꝛc.; **-ung**, *f.* predobitev, osvojitev, zmaga, premaga; *fig.* omiliti se komu, prikúpiti se + prikupovati se; **=ſucht**, *f.* zmagavnost.

Eröffn=en, *v. a.* odpreti, otvóriti + odpírati; (Brief) razpečátiti, odpečátiti + razpečatovati; (eine Sitzung) začeti (čnem) + začénjati; (mittheilen) razodeti (dém, denem), odkriti (krijem) naznániti + razodévati, odkrívati, naznánjati; (Konkurs) konkurs razglasiti, kant napovédati (vém), konkurs razpísati (pišem) + razglášati; **ſich -**, *v. r.* odpreti se + odpírati se; odkriti se, razodeti se + odkrívati se, razodévati se; **-ung**, *f.* odpertje; (Mittheil.) naznanilo, razodetje; (d. Konkurſes) razpis, razglás; (einer Verſamml.) začetje; **=srede**, *f.* začetni govor.

Erörter=n, *v. a.* prevdáriti, presóditi, pretresti, v pretrés vzeti (vzamem, vzemem), pretéhtati + prevdárjati, presójati, pretrésati, pretehtovati; ſ. Aufklären; **-ung**, *f.* prevdarek, presoja, presodek, pretrés.

Erotiſch, *a* ljubaven, zaljubljen.

Erpicht ſein, *v. n.* dert biti (sem) po čem, volk biti na kaj, dihteti po čem.

Erpreſſ=en, *v. a.* prisíliti, izsíliti, zdèrmati + prisiljevati ꝛc.

Erprob=en, *v. a.* skúsiti, preskúsiti, poskúsiti + preskúšati; **-t**, *a.* skušen, doskušen, preskušen; **-theit**, *f.* skúšenost, preskúšenost.

Erquick=en, *v. a.* okrépčati, okrépiti, občérstviti, poživiti, k veku práviti, ovlažiti + okrepčevati, požívljati; **-end**, *a.* krepčaven, krepiven, poživljaven; **-ung**, *f.* okrepčava, okrepa, poživek.

Errathen, *v. a.* ugániti, vgániti, zadeti (denem) + uganjevati, ugíbati (bljem), zadévati.

Erreg-bar, *a.* zbudljív, dražljiv, zdražljív; =feit, *f.* dražljivost, zdražljivost; **-en**, *v. a.* zbuditi, ganiti, zdrážiti, razdrážiti + zbújati, razdráževati; (anſtiften) napráviti, vneti (vnamem) + naprávljati, vnémati; **-ung**, *f.* zdražba, razdražba.

Erreich-bar, *a.* dosežen, dosegljív; (zugängl.) dohoden, dohodljív, pristopen; =feit, *f.* dosegljivost; pristopnost ꝛc.; **-en**, *v. a.* doseči (sežem) + doségati, dosegovati; (im Gehen) doteči, doiti (idem), dohiteti + dotékati, dohájati; (ein Alter) v leta priti (pridem); doživeti, učákati *pf.*; (d. Ziel) dognati (ženem), doseči (sežem) + doségati; **-ung**, *f.* dosega, zadosega.

Errett-en, *v. a.* oteti (otmem), rešiti, osvobóditi, izbáviti + otévati, reševati; **-er**, *m.* rešnik, rešitelj; **-ung**, *f.* otetba, otetje, rešitev, osvoboditev.

Errichten, *v. a.* postáviti + postávljati; (eine Anſtalt) vstanoviti, ustanoviti, vtemeljiti, osnovati (snujem), naprávíti, vpeljati (ljem) + vstanávljati, naprávljati, vpeljevati; (ein Bündnis) skleniti, zvezo storiti + sklépati; **-ung**, *f.* postávljenje; vstanovitev, naprava, osnova; = surkunde, *f.* vstanovitno pismo.

Erringen, *v. a.* zadobiti, pridobiti si, zadobáviti si + zadobívati si.

Erröthen, *v. n.* rudeti: zarudeti, zagoreti + zarudévati, zagorévati, rudečica ga prehaja; erröthe vor dir ſelbſt, sram te bodi.

Errufen, *v. a.* priklícati (kličem), doklícati, dozvati (zovem) *pf.*

Errungenſchaft, *f.* pridobitev, pridobitek, pridobek.

Erſätt-igen, *v. a.* nasítiti, nakèrmiti, nadovóliti + nasitovati; **-lich**, *a.* nasitljív, nadovoljív; =feit, *f.* nasitljivost, nadovoljivost.

Erſatz, m. vračilo, povračilo; namestilo, nadomestilo; (Surrogat) namestek, nadomestek: **-leiſten**, povrniti, nadomestiti, odškodovati + povráčati, nadomestovati; **-anſpruch**, *m.* pravica do povračila; **-leiſtung**, *f.* povračba, povračilo, povernitev; nadomestitev; **-mann**, *m.* nadomestnik, nadomestovavec, zamenik.

Erſaufen, *v. n.* utoniti, vtoniti, utopiti se + utápljati se.

Erſäufen, *v. a.* utopiti, vtopiti potopiti + utápljati.

Erſchaff-en, *v. a.* stváriti, vstváriti, stvóriti + stvárjati; **-er**, *m.* stvarnik, stvaritelj, stvarivec; **-ung**, *f.* stvárjenje, stvaritev; (d. Erſchaffene) stvarstvo, stvárnica.

Erſchallen, *v. n.* zadoneti, zglasiti se, razlégniti se + doneti, razlégati se.

Erſchaudern, *v. a.* zgroziti se, serhniti, groza koga opade, strah koga spreleti.

Erſchauen, *v. a.* zaglédati, ugledati, [opáziti.

Erſchein-en, *v. n.* prikázati se (kažem), pokázati se, objáviti se + prikazovati se, pokazovati se; (irgendwo) priti (pridem) kam, znajti se (najdem) kje *pf.*; (v. einem Buche)

iziti (idem). na svitlo priti, beli dan zaglédati + izhájati, na svitlo prihájati; (erleuchten) zasijati (sijem), zasvétiti se, zaleskétati (čem); (vorkommen) zdeti se, dozdévati se, pozdévati se, kázati se (kažem); -en, *n.* prikáz; (irgendwo) prihod; (von einem Geſetze) izdava; -ung, *f.* prikáz, prikázanje, prikazilo, prikazek; (Geſicht) prikazen *f.*; (d. Herrn) prikázanje, razglášenje.

Erſchießen, *v.a.* ustreliti; (nach u. nach) postreliti, postréljati *pf.*

Erſchlaff=en, *v.n.* onemoči (morem), obnemoči, oslabeti, omláhniti, omágati + omagovati, oslabévati; -ung, *f.* obnemožnost, oslabenje, mlahavost.

Erſchlagen, *v.a.* ubiti (bijem) po[biti + ubíjati ꝛc.

Erſchleichen, *v.a.* prihinávčiti, po zvijáčnosti dobiti, prisladkati, izpodlezti + izpodlezovati.

Erſchließen ſ. Aufſchließen; ſich -, *v.r.* odpreti se, razmakniti se, régniti + odpírati se; prézati se.

Erſchmeicheln ſ. Erſchleichen.

Erſchnappen, *v.a.* uhlástniti, popasti (padem). ušápniti *pf.*

Erſchöpf=en, *v.a.* izčrepati (ám u. ljem), počrepati, pozajeti (zajmem) + izčrepovati, pozajémati; (ermüden) oslabíti, upéhati, zdélati, moč vzeti (vzamem) komu *pf.*; (ausleeren) izprázniti, posušiti: die Kaſſe iſt erſchöpft, denárnica je prazna, denar je pošel; (d. Boden) izmolzti, izmlezti (molzem) *pf.*; (d. Vermögen) potrósiti, zaprávіti + zaprávljati; meine Geduld iſt erſchöpft, moja poterpežljivost je pri kraju; ſich -, *v.r.* opéšati, obnemoči (morem), oslabeti *pf.*; -end, *a.* popolen, dovoljen, nadroben, jedernat; *ad.* popólnoma, dovolj, do dobra, do jedra; -t, *a.* spehan, truden, onemogel, nevečen; -theit, *f.* onemoglost, trud, nevečnost.

Erſchreck=en, *v.n.* ustrášiti se, prestrášiti se, zgroziti se, zdèrzniti se, stresniti se, zganiti se, prepasti (padem). strah koga obide + prestraševati se, strah koga obhaja, prepádati; *v.a.* ostrášiti, prestrášiti, splašiti, oplašiti, v strah priprávіti, pobiti (bijem) + strašiti, plašiti, v strah priprávljati; -en, *n.* strah, prepást *f.*; -end, -lich, *a.* strašen, strahovít, strahovíten, strašanski, strašiven, plašiven; *ad.* strašno; -niß ſ. Erſchrecken.

Erſchreien, *v.a.* priklícati (kličem), doklícati *pf.*

Erſchrocken, *a.* prestrašen, ostrašen, prepaden; -heit, *f.* prestrášenost.

Erſchütter=n, *v.a.* stresti, pretresti, zdèrmati + pretrésati; (d. Herz) omečiti, ganiti, giniti + omečevati; (d. Kredit) omájati, izpodkopati (pljem) + izpodkopovati; -ung, *f.* pretrés, trepet.

Erſchwer=en, *v.a.* težiti: obtežiti, otežiti + obteževati; -end, *a.* teživen: -er Umſtand, obtežnja; -niß, *f.* obtežba, zaderžek, prideržek.

Erſchwing=en, *v.a.* (Koſten) zmoči (morem). premoči, dotégniti *pf.*; ſich -, *v.r.* vzdígniti se, vzleteti + vzdi-

govati se; -lich, *a.* premagljív, doseglјív.

Erſehen, *v. a.* uglédati, zaglédati, zapáziti, ubrati (berem) + ugledovati, ubírati ɔc.; (erwählen) izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; (erkennen) sprevíditi, razvíditi, razumeti *pf.*; es iſt zu-, razvidno je, previdno je, kaže se, pokazuje se, razvidi se iz -.

Erſetz-bar, *a.* nadomestljív, povračljív, namestljív; -en, *v. a.* nadomestiti, namestiti. zaméniti + nadomestovati, nameščevati. zamenjevati; (Koſten) poverniti + povrácati; -lich ſ. Erſetzbar; -ung, *f.* nadomestitev; zamenitev, povračba. povračilo.

Erſichtlich, *a.* viden. razviden, previden, vidljiv. razvidljív, videč: -machen, pojásniti, razložiti + pojasnovati, razlágati: (in Büchern) zaznamovati, vpísati (pišem) + vpisovati; -feit, *f.* razvidnost, vidljivost.

Erſinn-en, *v. a.* izmísliti, izúmiti, iztúhtati, izpresti (predem), izleči (ležem), naklepati (pljem) + izmišljevati; erſonnen, izmišljen, bos; -lich, *a.* izmišljív, izumljiv.

Erſpähen, *v. a.* zaslediti, zapáziti, ubrati (berem), zapasti + zasledovati, zapazovati ɔc.

Erſpar-en, *v. a.* prihrániti, privarovati, priščéditi, založiti + prihranjevati; -nis, *n.* prihranitev; zalogáj, založek.

Erſprieß-en, *v. n.* prikliti (klijem), kal pognati (ženem) *pf.*; -lich, *a.* tekovít, hasnovít, koristen, prospešen, spešen, dobrodejen; -feit, *f.* koristnost. spešnost.

Erſpüren, *v. a.* zaslediti, zavóhati *pf.*

Erſt, *ad.* še le, stoper, stoperv. točkar; (früher) prej, popréj, popréd; (zuerſt) vpervo, najpréj, najpréd. iz perva.

Erſtarken, *v. n.* ukrépiti se, ojáčiti se, ujáčiti se, k moči priti (pridem), opomoči si (morem).

Erſtarr-en, *v. n.* okreniti se, okrépniti, okèrkniti, zakèrkniti, otèrpniti, sterniti se, steti (stmem) se, ostekleti *pf.*; (v. Kälte) premreti, odreveneti + premírati; (v. Gliedern) obrèkniti + obrekovati; (v. Erſtaunen) ostermeti *pf.*; -t, *a.* okrenjen, oterpèl, nél, osteklén, sterjen; premèrl, premèrt, obrekel; -ung, *f.* otèrpnjenost, okrénjenost, okrenitev; premerlost, obreklost.

Erſtatt-en, *v. a.* poverniti, verniti + povrácati, vrácati, vračevati; (Bericht) poročiti, naznániti, navestiti, prednesti + poróčati, naznánjati, prednášati; -ung, *f.* povračba, povračitev, povernitev; (Bericht-)poročitev, poročilo.

Erſtaun-en, *v. n.* ostermeti, osúpniti, začúditi se, zavzeti se (vzamem), obstekleti, presenétiti se + ostermévati, zavzémati se; -en, *n.* osúp. stermenje, ostermenje, zavzetje; -lich, *a.* prečuden; *ad.* silno, strašno, nedopovedljivo.

Erſte, *a.* pervi, perva. pervo; (urſprünglich) pervoten; für's -, v per-

vo, pervič; das -mal, pèrvikrat, pervič; der -, pervák, prednik.

Erſtechen, *v.a.* prebosti (bodem), presúniti, prepahniti + prebádati ꝛc.

Erſteh-en, *v.a.* kúpiti na drážbi, dostati (stanem) + kupovati. dostájati; -*v.n.* vstati (vstanem); -er, *m.* kupec; -ung, *f.* kupitev, nakúp; =s=preis, *m.* dražbna cena.

Erſteigen, *v.a.* priti (pridem) na kaj, zlezti na kaj, popeti se (popnem) + prihájati, popénjati se.

Erſtens, *ad.* pervič, v pervo, najpervo, najpred.

Erſt-ere, *a.* pervi, poprejšnji; uni; -gebärende, *f.* pèrvnica, pervèsnica; -geboren, *a.* pervorojen, najstarši; der -e, pervorojenec, pervorojenčič, pervenec, pervínec; die -e, pervorojenka; -geburt, *f.* pervina, pervénčina; (d. Recht) pervenstvo, pervorodstvo; -genannt, *a.* najpervo imenován.

Erſtick-en, *v.n.* zadušiti se, zadehniti se, zaduhniti se, zahlúpniti, zahlípniti; (an etwas) zadáviti se; (v. Näſſe) zamokniti; (v. Teig ꝛc.) zaduhniti, stuhniti; - *v.a.* dušiti: zadušiti, zadáviti; (v. Unkraut) zatopiti *pf.*; -end, *a.* zadušen, zadušljiv; -ung, *f.* zadušenje.

Erſtillen, *v.a.* utóliti; (Blut) ustáviti + ustávljati.

Erſt-lich, *ad.* pervič, v pervo, najpervo, najpred, pred vsem drugim; -ling, *m.* pervec, pervenec, pervorojenčič; (Erſtlinge) pervina, pervénčina, pervénščina, pervotina, novina; =s=, *a.* pervoten; =sverſuch, *m.* perva poskušnja; -mals, *ad.* pèrvikrat, pèrvokrat.

Erſtreben, *v.a.* doseči (sežem), zadoseči + doségati.

Erſtred-en, *v.a.* ſ. Ausſtrecken; (verlängern) podáljšati, raztégniti, zdáljšati + podaljševati, raztézati; (eine Tagſatzung) preložiti, odložiti, predjati (dém) *pf.*; ſich-, raztégati se, raztézati se, seči (sežem), ségati. šíriti se, razprostírati se; ſeine Gewalt erſtreckt ſich, njegova oblástségа, gre, se razteza ꝛc.; -ung, *f.* razteza, razšír, razširjatev; preložitev, odlóg; =sbeſcheid, *m.* odložni odloček; =sgeſuch, *n.* prošnja za odlóg.

Erſtreiten, *v.a.* pribojevati, z orožjem si pridobiti + pridobivati si.

Erſtrichterlich, *a.* pervosodnji, razsodek perve sodnije.

Erſtürm-en, *v.a.* z naskokom vzeti (vzamem), v naskoku dobiti + jemati (mljem), dobivati; -ung, *f.* vzetje z naskokom; osvojitev.

Erſuch-en, *v.a.* prositi: poprositi, naprositi, zaprositi, nagovoriti + prošévati, nagovárjati; -en, *n.* prošnja, prosba; -ſchreiben, *n.* prosivno pismo, prošnje pismo.

Ertappen, *v.a.* otípati (pljem), ošlátati *pf.*; (auf friſcher That) prestreči (strežem), zateči, zalezti *pf.*; (feſtnehmen) zasáčiti, zagrábiti, zgrábiti *pf.*

Ertheil-en, *v.a.* podeliti, udeliti, dodeliti + podeljevati ꝛc.; Befehl-, veleti, povelje dati; Rath-, svetovati;

Unterricht-, učiti, podučevati; -ung, *f.* podelitev, dodelitev.

Ertönen, *v.n.* zadoneti, zazveneti, zazvoniti + zadonévati, razlégati se, doneti.

Ertrag, *m.* donesek, prirodek, dohodek, pridobek, pridelek, obrodek: auf die Hälfte des -s, na spolovino; -en, *v.a.* prenesti, preterpeti, sterpeti, prestati (stojím), prebiti (bodem) + prenášati, preterpévati, prestájati.

Erträg=lich, *a.* znosljív, prenesljív, preterpljív; -lichkeit, *f.* prenesljivost &c.; -nis, *n.* dohodek, pridobek, pridelek, prirodek, obrodek.

Ertrag=sam, *a.* ploden, roden, plodovit, plenjav; -sanschlag, *m.* prevdarek dohodka; -sfähigkeit, *f.* plodnost, rodnost.

Ertränken, *v.a.* utopiti, potopiti + utápljati

Ertrinken, *v.n.* topiti se: utopiti se, utoniti, potoniti, v vodi gúzniti + utápljati se &c.; -*n.* utóp, utonitev.

Ertrotzen, *v.a.* prikljubovati *pf.*

Ertrunkene, *m.* utópljenec, utopljeník, utónjenec; *f.* utopljenka, utópljenica.

Erübrigen, *v.a.* prihrániti, privárovati + prihranjevati *pf.*; es erübrigt noch, treba je še.

Erwach=en, *v.n.* zbuditi se, izbuditi se, zdrámiti se, prebudíti se, predrámiti se + zbújati se, drámiti se &c.; -en, *n.* prebuja, prebujek.

Erwachs=en, *v.n.* zrasti, vzrasti, verha dorasti + zráščati, doráščati, dorašćevati; (hervorgehen) izhájati, izvírati; in Rechtskraft-, pravno moč zadobiti + zadobívati; *fig.* razmnožiti se, razrasti se, razmoči se (morem) + razráščati, razmnoževati se; -en, *a.* dorasel, dorastel, odrasel, odrastel, odrašćen, do verha dorasel; d. jemandem -e Schade, komu storjena od. prizadeta škoda; -ene, *m.* odrasli človek, odráščenec.

Erwäg=en, *v.a.* prevdáriti, pretéhtati, premísliti, razmísliti, presóditi + prevdárjati, premišljevati, presójati; -ung, *f.* prevdarek, premislik, premislek, presodek, premišljava, razmišljava, presoja; nach - der Umstände, premisliváši vse okólšćine; in-dessen, dass-, gledé na to, z ozirom na to.

Erwähl=en, *v.a.* vóliti: izvóliti, izbrati (berem) + izvoljevati, izbírati; -er, *m.* volivec, volitelj, izbiravec, izbornik; -te, *m.* izvóljenec, vóljenec, izbranec; -ung, *f.* izvolitev, izbor.

Erwähn=en, *v.a.* oméniti, zméniti se o čem, spomeniti se česa, v misel vzeti (vzamem), spómniti o čem + meniti se o čem, omenjevati, spomínjati se, v misel jemati (mljem); -t, *a.* omenjen, v misel vzet, imenován; -ung, *f.* omemba, omenek, spomenek, spomínek.

Erwärmen, *v.a.* segreti (grejem), pogreti, razgreti + segrévati; sich-, *v.r.* ogreti se, razgreti se + ogrévati se.

Erwart=en, *v.a.* čákati na koga, pričakovati koga: počákati, pričákati, dočákati; (etwas) pričakovati, nádjati se česa, si česa v svesti biti

(sem), upati; einander –, sčakovati se; –ung, *f.* pričakovanje, nada, up, úpanje, nadeja; =svoll, *a.* željno pričakovaje.

Erweck=en, *v. a.* buditi, drámiti: zbuditi, vzbuditi, izbuditi, zdrámiti, prebuditi + zbújati, vzbújati ɔc.; (verurſachen) obuditi + obújati; –er, *m.* budivec, buditelj; –ung, *f.* zbuja, zbuditev; obuja, obuditev.

Erwehren ſich, *v. r.* brániti se: ubrániti se česa oder čemu; (los werden) odkrížati se, iznébiti se, otresti se.

Erweich=bar, *a.* omečljív; –en, *v. a.* mečiti, méhčati: omečiti, omehčati; (im Waſſer) razmočiti + razmákati; (rühren) ganiti, omečiti *pf.*; *v. n.* mešščati (im): omehčati se, omečiti se, omeščati, odmekniti se; –end, *a.* mečiven, meščaven; –ung, *f.* omečitev, omeščatev, omehčava; –smittel, *n.* mečilo, meščalo.

Erweis, *m.* izkáz, dokáz, dokazilo, izpričilo; –en, *v. a.* izkázati (kažem), dokázati, izpričati + izkazovati, dokazovati, skazovati, izpričevati; (Gutes) skázati, storiti + skazovati; Ehre–, počastiti koga, čast komu skázati + skazovati; ſich –, *v. r.* skázati se, pokázati se + skazovati se; –lich, *a.* dokazljív, izpričljív.

Erweiter=n, *v. a.* šíriti: razšíriti, razprostrániti, razprostreti, zdáljšati + razšírjati, razprostírati, zdaljševati; (ausdehnen) raztégniti + raztégati, raztézati; –ung, *f.* razširjatev, razšírjava, zdaljšava; raztega, raztezatev.

Erwerb, *m.* služba, zaslužba, pridoba; (d. Erworbene) zaslužek, prislužek, pridobek, pridobitek, pridelek; (Gewinn) dobiček; (Gewerbe) obertstvo, obertnija; –en, *v. a.* pridobiti, zadobiti, pridélati, steči (stečem), pridobáviti, pripríditi, priongáviti + pridobívati, pridobljevati, pridobovati, pridelovati, pridobávljati: als Landwirt–, prikmetovati; als Hauswirt–, prigospodáriti; als Schenkwirt –, prikerčmáriti; als Schriftſteller –, pripisáriti; als Fuhrmann–, privozáriti u. ſ. w.; durchs Heirathen–, priženiti; (erreichen) doseči (sežem), zadoseči + doségati; –er, *m.* pridobec, pridobivec, prislužévavec; –ſähig, *a.* prislužen, zmožen kaj pridobiti + pridobívati; =keit, *f.* prislužnost; –ſleiß, *m.* prizadevnost, pridnost; –los, *a.* brez zaslužka; –ſam, *a.* delaven, marljív, pridobljív, pristoren, prislužljív; =keit, *f.* delavnost, pridobljivost ɔc.; –smittel, *n.* pridobilo, zaslužilo; –squelle, *f.* vír zaslužka; –ſteuer, *f.* pridobnina, pridobovina; =klaſſe, *f.* razred pridobnine; –stitel, *m.* pridobitno ime (g. -mena); –szweig, *m.* pridobstvo; –ung, *f.* pridobitev, zadobitev, prislužba; dosega; =sart, *f.* pridobitni načín.

Erwieder=n, *v. a.* opetovati, ponoviti + ponávljati; (vergelten) vernіti, poverniti + vrácati, vračevati, povrácati; den Gruß–, odzdráviti +

odzdrávljati; (antworten) odgovoriti, odverniti, odvéščati + odgovárjati, odveščevati; (ſchriftlich) odpisati (pišem) + odpisovati; -ung, *f.* opetovanje, ponávljanje, ponovitev; povračba, vernitev, povernitev; odzdrav; odgovor, odvet; odpis.

Erwirken, *v. a.* izprositi, pridobiti si + pridobívati si.

Erwirtſchaften, *v. n.* prigospodáriti; (als Frau) prigospodinjiti *pf.*

Erwiſchen, *v. a.* zasáčiti, uhvátiti, zagrábiti, uloviti *pf.*

Erwuchern, *v. a.* priskopovati. priskopáriti *pf.*

Erwünſch-en, *v. a.* požeeleti, zaželeti + zaželévati; -t, *a.* zaželen; všečen, povšečen, všeč, prijeten, pohvali.

Erwürgen, *v. a.* dáviti, dušiti: zadáviti, zadušiti, zagušiti + zadávljati ic.; (durch Zuſchnüren) zaderhniti, zadèrgniti, zagérčiti + zaderhovati.

Erz, *n.* ruda; (Gold-) zlatica; (Silber-) srebernica; (Glockenſpeiſe-) bron, zvonovina, medenina, medovina; -=, *a.* rudni; pre-, viši, vikši, nad-; -ader, *f.* rudna žila.

Erzähl-en, *v. a.* práviti, pripovedovati, dopovedovati, povedovati: povédati (vém); -er, *m.* pripovedovavec, pripovedník; -ung, *f.* povést, pripovést, pripoved *f.*, pripovedka.

Erz-art, *f.* ruda, rudovina, rudnina; -aufbereitung, *f.* priprávljanje rude; -betrüger, *m.* goljúf goljufov; -biſchof, *m.* nadškof, vikši škof, veliki škof, nadvladika; -biſchöflich, *a.* nadškofijski, nadškofji. vikši škofijski; -bistum, *n.* nadškofija, vikša škofija, vélika škofija; -böſe, *a.* prehudoben; =wicht, *m.* hudoba, hudobín; -dieb, *m.* zmikávt; tat, da mu ga ni enácega; -dumm, *a.* preneumen. bedast; -eigen ſ. Erweiſen; -en, *a.* ruden, rudnat; bronast, medén; -engel, *m.* arhangelj, véliki angelj.

Erzeug-en, *v. a.* roditi, plóditi: porodíti, zarodíti, zaplóditi + zarájati; (eine Waare) délati, tvóriti: izdélati, narediti + izdelovati, naréjati; (v. Boden) roditi, dajati (dajem): obroditi, donesti + donášati; (Krankheiten) zarediti, zaplóditi + zarójati; ſelbſt-te Wolle, domača volna; Selbſterzeugtes, domáč izdelek; -end, *a.* rodiven, plodiven; -er, *m.* roditelj, rodník, rojec; (v. etwas) izdelovavec; (v. Naturprodukt) pridelovavec; Bier-, olár; Kerzen-, svečár u. ſ. w mittelſt der Bildungsſilbe -ár; =in, *f.* roditeljica, rodnica, rojnica; -niš, *n.* (Natur-) pridelek, obrodek, prirodek, zarodek, plod; (Kunſt-) izdelek, napravek, narejek. naréjšćina, rokotvórina; -te, *m.* rojenec, zarójenec; zaródnik, zarod; -ung, *f.* izdelava, naprava, nareja; pridelovanje, pridelava, obroda; =koſten, *pl.* stroški izdelovanja; stroški pridelovanja; =preis, *m.* izdelna cena.

Erz-faul, *a.* prelén, ves lén, sama lenoba; =feuer, *m.* lenúh vseh le-

nuhov; -feind, *m.* zakleti sovražnik; -gauner, *m.* slepár, pravi slepár, sleparski slepár; -gräber, *m.* rudár; -grob, *a.* zarobljen, zagoveden, neotesán; =ian, *m.* zarobljenec, zagovednež; -grube, *f.* rudnik, rudna jama; -haltig, *a.* ruden, rudnat, rudovit; =feit, *f.* rudnost, rudovitost; -haus, *n.* vladajoča hiša; (Schmelze) plavež, plavž.

Erzherzog, *m.* nadvójvoda; -in, *f.* nadvójvodinja, nadvojvodica; -lich, *a.* nadvójvodov; -tum, *n.* nadvójvodstvo; nadvojvodina.

Erzieh=en, *v. a.* rediti, gojiti, kójiti: zrediti, odrediti, izrediti, odgójiti, zgójiti + odrejati; (d. Wagen) potégniti + potegovati; -er, *m.* redník, rejnik, reditelj, odgojitelj, odgojnik; =in, *f.* rednica, redíteljica, odgojíteljica; -ung, *f.* reja, odreja, odgoja, gojitev; -ungs=, *a.* rejni, odgojni; =anſtalt, *f.* odgojílnica, gojilišče, odgojilna naprava, rejališče; =art, *f.* odreja, način odreje; =haus ſ. Erziehungsanſtalt; =kunde, *f.* odgojíteljstvo, rejstvo, odgojna vednost; =lehre, *f.* odgojíteljstvo, nauk o odgoji; =mittel, *n.* rejilo, gojilo, odgojilni pripomoček; =wiſſenſchaft ſ. Erziehungskunde.

Erzielen, *v. a.* doseči (sežem), dokopati se (pljem) česa *pf.*

Erzittern, *v. n.* strésniti se, stresti se, strepetati (pečem), zatrepetati, zadrhteti, leniti + strésati se ꝛc.

Erz=kanzler, *m.* véliki kancelár; -kaſten, *m.* rúdnica; -klauber, *m.* rudoberec; -kunde, *f.* rudoznanstvo, rudoslovje; -kundige, *m.* rudoznanec, rudoslovec; -lager, *n.* rudišče, rudno nahajališče; -lügner, *m.* véliki lažnjivec, lažnik; -lump, *m.* hudobec; -marſchal, *m.* véliki maršal; -mühle, *f.* rudna stopa; -prieſter, *m.* véliki duhoven, nadduhoven; -probe, *f.* ogled ober preskús rude; -ſäufer, *m.* véliki pijanec, pijánčina; -ſchaum, *m.* žlindra; -ſchelm, *m.* rokomavžar, rokomavsar, zvijačnik; -ſchlag, *m.* okujine *pl.*; -ſchlacken, *pl.* žlindra; -ſtufe, *f.* kos rude; -teufe, *f.* rudna glób *f.*; -truchſeß, *m.* nadstolnik.

Erzürn=en, *v. a.* jeziti, svaditi, serditi, drážiti: razjéziti, zjéziti, razserditi, razhuditi, razdrážiti, razljútiti, razzlobiti, nabúriti + razjezovati ꝛc.; ſich -, *v. r.* jeziti se, serditi se, hudovati se: razjeziti se ꝛc.; -t, *a.* razjezen, razkačen, razdražen, ljut, togoten, serdit.

Erz=vater, *m.* očák, preded; -wage, *f.* rudna vaga, rudna téhtnica; -werf, *n.* rudovina, rudnina; rúdnica.

Erzwingen, *v. a.* prisíliti, posíliti, primórati + prisilovati ꝛc.

Es, *pr.* ſ. Er; - *n.* (muſ.) es; (im Kartenſp.) svinja.

Eſch=e, *f.* jesen, jasan, jesénovec; -en=, *a.* jésenov, jásanov; -enholz, *n.* jésenov les, jesenina; -enwald, *m.* jésenov gozd, jesénovje, jesenovína.

Eſel, *m.* osel; (junger) oslič, osliček, oslo; -chen, *n.* oslo, oslič, osli-

ček; -ei, *f.* oslovstvo, neumnost, bedačija; -ſüllen, *n.* osle; -haft, *a.* oslovski, neumen; -in, *f.* oslica; -s=, *a.* oslov, oslovski; -sdiſtel, (Onopordon Acanthium) konjska potovica; -sfleiſch, *n.* oslovina; -sgeſchrei, *n.* rig, ríganje; -shaut, *f.* oslovina; -skopf, *m.* oslova glava; *fig.* bedák, tráp, tepec; -smilch, *f.* oslovo mleko; -sohr, *n.* oslovo uho (g. ušesa); (in Buch.) zgíbljej, zavihljej; -sſtall, *m.* oslák; -treiber, *m.* oslár.

Eſladron, *f.* oddelek, truma, škadrona.

Eſlarpe, *f.* okóp, prikóp.

Eſkompt=e, *m.* odbitek, skonto; -ieren, *v. a.* kupovati in prodájati z odbitkom, eskontírati.

Eſkort=e, *f.* straža, vojaško spremstvo; -ieren, *v. a.* sprevoditi + sprevájati.

Eſparſette, *f.* turška dételja, sladka dételja.

Eſp=e, *f.* trepetlika, ósika; -en=, *a.* trepetlikov, ósikov; -enholz, *f.* trepetlikovina, osikovina; -enwald, *m.* trepetlikov gozd, ósikovje.

Eſplanade, *f.* raven *f.*, raván *f.* planišče.

Eſprit, *m.* duh, ostroúm, dovtip; **Eſſ=bar,** *a.* jedljiv, jeden, vžiten, užiten, vžitljiv; -beſteck, *n.* nož in vilice *pl.*; -e, *f.* ognjišče, vigenj, ješa, peč *f.*; -en, *v. a.* jesti (jém): snesti (snem), pojesti; zu Mittag -, obedovati, júžinati; zu Abend -, večérjati; (Kernfrüchte) zobati (ljem): pozobati; (gierig) žreti, góltati; ſich ſatt -, najesti (jém) se, nabrehati se (brešem) (mit jemandem) zajeti (zajmem) + zajémati; (ſtückweiſe) mervikati, mervičiti; (in d. Kinderſp.) pápati; wenig -end, malojeden; -en, *n.* jed, *f.*, jelo, jedilo, sned *f.*, jestvina, hrana, piča; (in d. Kinderſp.) papa; (Mahlzeit) obed *m.* u. *f.*, kosilo, obrók.

Eſſenz, *f.* cvet, jedro, esencija; **Eſſ=er,** *m.* jedec, jedež; (ein ſchwacher) malojedec, malojedež; (ſtarker) požerúh, neták; =in, *f.* jedica; -gabel, *f.* vílice *pl.*; *dim.* víličice *pl.*; -gelage, *n.* pojédina, gostarija, gostina; -geſchirr, *n.* mizno posodje; -gier, *f.* požrešnost, ješčnost, jédičnost, gladovnost; =ig, *a.* požrešen, ješčen, jédičen, gladoven, samogolten.

Eſſig, *m.* ocet, kis, vrisk, jesih; -=, *a.* ocetni, kisov, jésihov; -artig, *a.* kisast, jésihast; -brauer, *m.* octár, kisovár, kisár; =ei -fabrik, *f.* octárnica, kisovárnica; -geiſt, *m.* octov cvet, jésihov cvet; -gurke, *f.* kúmara; -handel, *m.* kupčija z octom oder jésihom; -händler, m. octár, jésihast; -ſauer, *a.* kisel kakor ocet; -zucker, *m.* kisli sladkor.

Eſſ=löffel, *m.* žlica; *dim.* žlíčica; -luſt, *f.* ješčnost, jédičnost, sla; =ig, *a.* ješčen, jédičen; -ſal, *m.* obédnica; -ware, *f.* jestvina, jestivo, jelo; -zeit, *f.* čas k jedi; zur -, objedi, med jedjó.

Eſtrich, *n.* tlak, dlažba; (Zimmerdecke) strop, ostropje.

Etabli=eren, *v. a.* začeti (čnem),

osnóvati, vréditi + začénjati; ſich -, v. r. naselíti se, ostati (stanem) *pf.*; (v. Kaufl.) kupčijo začeti (čnem) oder odpreti *pf.*; -ſſement, *n.* započetba, započetje; prodajávnica; zavod. [renj, pêter.

Etage, *f.* nadstropje, goren, go-

Etat, *n.* stan; prevdarek, preračún; -smäßig, *ad.* po prevdarku.

Eth=ik, *f.* nravstvo, nravoslovje, nravoveda; -nografie, *f.* narodopís, narodopisje, etnografija; -nografiſch, *a.* narodopisen, etnográfičen.

Et=iquette, *f.* slušnost, dvorska šega, etiketa; napisni listek; -liche, *pr.* nekteri, eni, nekolik; nekaj, nekoliko; -mal, nekólikokrat; -uie, *n.* tok; -wa, *ad.* kákikrat, kadkad, včasi; (beiläufig,) okoli, blezo, pri; -waig, *a.* kakikraten; znabiten; -was, *pr.* kaj, nekaj, kej; vor Beiwörtern durch die Endung -ast,-kljat: -ſchwarz, černkast, černkljat; -blond, rumenkast, rumenkljat u. ſ. w.; -welche ſ. Einige.

Ethmolog, *m.* etimológ, besedosovec; -ie, *f.* etimologija, besedoslovje, besedje; -iſch, *a.* etimológičen, besedosloven, besedoznanski; -iſiren, *v. a.* etimologizírati, besede izpeljevati.

Euer, *pr.* vaš, vaša, vaše; (zurückführ.) svoj, svoja, svoje; euretwillen, zavolj vas, zarad vas; -ig ſ. Euer.

Eul=e, *f.* sova, vjer *f.*, skovír; *dim.* sovica; -en=, *a.* sovin, sovji; -enſpiegel, *m.* pavliha, pavlišec. [rézanec.

Eunuch, *m.* skópljenec, kópljenec,

Euph=emismus, *m.* evfemizem; -onie, *f.* blagoglasje, lepoglasje, skladnoglasje; -oniſch, *a.* blagoglasen, lepoglasen, skladen.

Eurythmi=e, *f.* skladnost, somerje; -iſch, *a.* skladen, someren.

Euter, *f.* vime (g. vimena), vimčič; *dim.* vimček, vimce; -n, *v. n.* pričeti (čnem), pripustiti + pričénjati, pripúščati.

Evangel=iſch, *a.* evangeljski, blagovesten: der -e, evangelec; -iſt, *m.* evangelíst, blagovéstnik; -ium, *n.* evangelje, evangélj, blagovést *f.*

Event=ualität, *f.* mogoči primérljej, možni pripetek; -uell, *a.* mogóč, možen.

Evid=ent, *a.* razviden, očít, očiten; -enz, *f.* razvidnost, očitnost; =haltung, *f.*, razvidnost, spreglednost: in -halten, skerbeti, da ostane kaj razvidno.

Evolution, *f.* razvój, razvitje.

Ewig, *a.* večen, vekovit, vekoviten, vekovečen, brezkončen; *ad.* večno, vékoma, vékomaj, na veke, na vse veke; es iſt doch - Schade, pač škoda; -keit, *f.* večnost, vekovítost, brezkončnost; von -, od vékoma; in -, na veke, vékoma; von - zu -, od vékomaj do vékomaj, na veke vekov; -lich ſ. Ewig.

Ex=, *a.* bivši, nekdánj; -miniſter, *m.* bivši minister; -akt ſ. Genau, Pünktlich; -altazion ſ. Begeiſterung; -amen, *n.* skušnja, preskušnja, izpraševanje, izpít; -aminand, *m.* izpraševanec; -aminator, *m.* izpraševavec.

Exc ſ. Exz, Exk.

Ex=egeſe, *f.* razlaga; -eget, *m.* razlagavec, razkladavec; -ekutiv, izverševaven, izpeljaven: -e Feilbietung, dražba; -ekutor, *m.* izverševavec, izpeljevavec; =ekuzion, *f.* izveršba, izverševanje; eksekucija; potira; ſ. Hinrichtung; =s=, eksekucijen, eksekučen; =sgeſuch, *n.* prošnja za eksekucijo oder izverševanje.

Exempl=ar, *n.* izgled, zgled, primér; zum -, na primer, postavim; ein - nehmen, zgledovati se nad kom; -lar, *n.* iztís, iztisek; =iſch, *a.* zgleden, izgleden, vzoren; (ſtrenge) oster.

Exequi=en, *pl.* bile, bílije, *pl.*, opravilo po mertvih; -ieren, *v. a.* potírati, iztírati + iztirjevati; (vollſtrecken) izveršiti, izpeljati(ljem) + izverševati.

Exerzier=en, *v. n.* váditi se, úriti se v orožji; -en, *n.* vaja, vadba vojščakov; -platz, *m.* vadišče.

Exerzizium, *n.* vadba, vada.

Exhib=ieren, *v. a.* izročiti, vložiti, podati + izróčati, vlágati, podájati; -itenprotokoll, *n.* vložni zapisnik; -itum, *n.* vloga, vložek.

Ex=hortazion ſ. Predigt; -il ſ. Verbannung; -iſtenz ſ. Daſein, Unterhalt; -iſtieren ſ. Beſtehen, Sein.

Ex=kludieren ſ. Ausſchließen; -kluſion ſ. Ausſchließung; -kluſiv, *a.* izločen, izklepaven, izkleniven; =e, *ad.* razun, ne vštevaje; -kommunikazion, *f.* izóbčenje, izobčitev; -kommuniszieren, *v. a.* izóbčiti, izdrúžiti + izobčevati; -kremente ſ. Stuhlgang.

Exl=ura, *m.* izlet, izgred; -uſazion ſ. Entſchuldigung.

Ex officio, *ad.* uradno, iz uradske [dolžnosti.

Ex=otiſch, *a.* stranski, inostranski; -panſion ꝛc. ſ. Ausdehnung; -panſivkraft, *f.* razpenljivost, razpenjavna moč; -pedient, *m.* odpravnik; -pedieren, *v. a.* odpráviti, poslati(šljem) + odprávljati, pošiljati; -pedit, *n.* odpravnija; -pedizion, *f.* odprava, pošiljava, rozpošiljava, poslatev; (milit.) ſ. Feldzug; -penſen, *pl.* potroški, stroški *pl.*

Experiment, *n.* poskús, poskusek, poskušnja; -ieren, *v. a.* poskúsiti + poskúšati; -ator, *m.* poskuševavec.

Expert, *a.* zveden, znajden.

Expli=kazion, *f.* razlaga, pojasnovanje, razkládanje; -zieren, *v. a.* razložiti, pojásniti, razsvétliti + razlágati, razkládati, pojasnjevati.

Explo=dieren, *v. n.* razpókniti, razpóčiti se, raznesti se + razpokovati se; -ſion, *f.* razpoknja, razlét.

Expon=ent, *m.* kazavec; -ieren, *v. a.* izpostáviti + izpostávljati.

Export ſ. Ausfuhr; -ieren ſ. Ausführen.

Expoſ=e, *n.* razklad, razkladek; -izion, *f.* razlaga, razklada.

Expr=eſs ſ. Eigens; -opriazion, *f.* razlastitev, izsvojitev; -opriieren, *v. a.* razlastiti, izsvójiti + izsvojevati.

Exrotulier=en, *v. a.* razviti (vijem) spise; -ung, *f.* razvoj spisov.

Extabul=azion, *f.* izknjižba, iztabulacija; =stare, *f.* izknjižnina; -ieren,

v. a. izknjižiti, iz gruntnih bukev izbrisati (brišem) + izbrisovati.

Extaſe ſ. **Entzückung.** [govoriti.

Extemporieren, *v. a.* brez priprave

Extenſ=ion, *f.* razseglost, raztéglost, raztégnjenost, razširnost; -iv, *a.* razsegel, raztegel, raztegnjen.

Exterminieren, *v. a.* prognati (ženem) + progánjati.

Exterritorial, *a.* izdeželen, tuj.

Extra, *a.* poseben, nalaščen. mimoreden, izreden: *ad.* posebej, naláščo; -auslagen, *pl.* izredni potroški; -fein, *a.* najtenši, najlepši; -fracht, *f.* izredno vozivo; -bieren ſ. Ausfolgen.

Extr=ahieren ſ. Ausziehen; -akt, *m.* izleček, zleček, (ſchriftl.) izpisek, izpis.

Extra=ordinär, *a.* mimoreden, izreden, poseben; -poſt, *f.* posebna pošta, izredna pošta; -zimmer, *n.* posebna izba.

Extrem, *n.* prenapetost, pregnanost, -*a.* prenapét, pregnán; -itäten, *pl.* zadnji udje, končine, okrajci *pl.*

Exul, -ant, *m.* prognanec, pregnanik, izgnanec.

Exzedent, *m.* prestopnik, rogovilež, ritopašnik.

Exzell=ent, *a.* izverstен, preizverstен, izboren, -enz, *f.* vzvišenost, prevzvišenost, ekscelencija.

Exzellieren, *v. n.* pervovati, zvonec nositi.

Exzentr=iſch, *a.* odsreden; *fig.* prenapét; -izität, *f.* odsrednost.

Exzep=tiv, *a.* izjemen, izimen; -zion, *f.* izjema, izimek.

Exzerp=ieren, *v. a.* izpísati (pišem), posneti (snamem) + izpisovati, posnémati; -te, *pl.* izpiski *pl.*

Exzeſs, *m.* prestopek; -iv, *a.* ritopáš, ritopašen, nezméren.

Exzit=ativ, *a.* podbuden, spodbudljív, budiven; -ieren, *v. a.* podbuditi, spodbuditi, izpodbuditi + podbújati ꝛc.

F.

Fabel, *f.* basen *f.*, basna, pravóč *f.*, fábula; *dim.* básnica; -=ásenski; -dichter, *m.* basnik, basnopisec; -dichtung, *f.* basništvo; -ei, *f.* bosa, néžiea; -haft, *a.* izmišljen, basenski, gódčevski; -land, *n.* izmišljena dežela, deveta dežela; -lehre, *f.* basnoslovje, mitologija; -n, *v. a.* básniti, basnovati, basni práviti; (irre reden) blesti (bledem), blázniti, blaznovati; -ſammlung, *f.* básenska zbirka; -welt, *f.* básenski svet.

Fabrik, *f.* tvórnica, fábrika, strójnica; -ant, *m.* fabrikant, obertnik, velikokupec; -at, *n.* izdelek, rokotvórina, roba, napravek, narejek; -azion ſ. Erzeugung; -=, tvorniški, fabriški; -arbeiter, *m.* delavec v tvórnici; -=mäßig, *a.* fabriški; -ware, *f.* roba iz tvórnice; -weſen, *n.* tvorništvo, fabrištvo.

Fabrizieren, *v. a.* izdélati, napráviti, narediti, izgotóviti + izdelovati, naprávljati, naréjati, izgotávljati.

Facade, *f.* lice, čelo, pročelje, odspredje.

Fach, *n.* predel, predal; *dim.* prédalec, prédalič, prédalček; (Geſchäft) delo, opravilo, opravek; das iſt nicht mein –, to ni mojega opravila, to ne seže v moje opravilo; (Lehrfach) predmet, nauk, učni predmet; –= predmetni.

Fächeln, *v.a.* u. *n.* pahljati, pihljati, vahljati, sapljati, veti (vejem).

Fachen, *v.a.* páhati, máhati: opáhati; (einreihen) réditi: razréditi + razredovati.

Fächer, *m.* páhelica, páhalica, pahalo, pahljača, máhalica; *dim.* paháljčica, páhalce; –förmig, *a.* mahalast, pahaljčast; *bot.* prédaljčen, prédalčast; –ig, *a.* pregrajen, predaljčen; –n ſ. Fächeln.

Fach=gebühr, *f.* predalnina; –gelehrte, *m.* veščák, zvédenec; –gemäß, *a.* reči primeren; –lehrer, *m.* izbornik, učitelj kacega predmeta; –mann, *m.* veščák, izbornik; –ſtudium, *n.* uk posebnega predmeta.

Fächſ=en, –ung ſ. Aernten, Aernte.

Facit, *n.* znesek, seštevek.

Fackel, *f.* baklja, plamenica, pužál *f.*; –diſtel, *f.* plamni osat; –mann, *m.* bakljar; –muſik, *f.* múzika z báklja-mi; –n, *v.n.* terpoleti, švoleti, maleti; (zögern) obotávljati se, oprezovati; –träger, *m.* bakljar, bakljonosec; –zug, *m.* bakljada, sprevod z bákljami.

Facon, *f.* lik, podoba, oblika.

Facſimil=e, *n.* snemek, posnetek (rokopisa); –ieren, *v.a.* posneti (snamem) + posnémati.

Fade, *a.* pust, plehek, neslasten, oslasten, omleden, zopern, priskuten, prinaskuten; ein –r Menſch, sitnež, slinež, pustoba.

Fädeln, *v.a.* vdeti (denem), vdeniti + vdévati; ſich –, cefrati se, lízati se (ližem).

Faden, *m.* nit *f.*, konec; *dim.* nitka, nítkica, končék; (gedreht.) súkanec; (ungeſponn.) lakno, vlakno; (eines Seiles) pramen, plemen, stremen; (Maß) seženj; leitender –, nit vodnica; (Bindf.) motóz, motvóz *f.*; –= nitni; –artig, *a.* nitkast; fädenig, *a.* niten, v niti: z. B. zwei –, dveniten, v dve niti u. ſ. w.; –nackt, *a.* golonág, gol in nag; –ſcheinig, *a.* zlizan, redek, luknjast; –ſilber, *n.* prédeno srebro; –weiſe, *ad.* po niti; –wurm, *m.* živa nit *f.*, živa struna, strúnika.

Fadheit, *f.* neslanost, sitnost, prinaskutnost, pustobnost.

Fagot, *n.* fagót; –iſt, *m.* fagotist.

Fähig, *a.* zmožen, sposoben, dobelj, prikladen, začimen, pripraven; (geſchickt) sposoben, znajden, vešč, vedók; ein –er Kopf, bistra glava; in Zuſammenſ. ſ. bar; –keit, *f.* zmožnost, zmožek; prikladnost, sposobnost, dobljést *f.*

Fahl, *a.* žolt, želtast, rumenkljat, rumenkast; (v. Menſch.) obleden, bledoven, perstén; (welk) osuhel, vel; –gelb, *a.* bledorumen; –grau, *a.* sivkast; –roth, *a.* bledorudéč.

Fahnden, *v.a.* iskati (iščem), streči (strežem), zasledovati.

Fahn=e, *f.* bandera, bandero, zasta-

va, prapor, praporec; *dim.* bandérica, zastávica; die – aufpflanzen, razviti (vijem) bandero; -en=, banderni, zastavni; -eneid, *m.* prisega na bandero; -enflüchtig, *a.* -werden, bandero zapustiti *pf.*; -enförmig, *a.* banderast; -enſchwingen, *n.* máhanje z bandero; -enſtange, *f.* bandérišče, praporišče; -weihe, *f.* posvečevanje bandere od. zastáve.

Fähn=lein, *n.* bandérica, bandérce, zastávica, praporec; -rich, *m.* banderáš. zastavnik.

Fahr=, *a.* vožnji; -bar, *a.* vozen, vožen. voženj; -barkeit, *f.* voznost; -e, *f.* razor, brazda.

Fähre, *f.* ládija; (Ort) brod, prevóz.

Fahren, *v.a.* peljati (ljem), voziti; (über etw.) prepeljati + prepeljevati, prevážati; – *v.n.* peljati se, voziti se; (über etw.) prepeljati se + prepeljevati se, prevážati se; fahrend ankom., pripeljati se, privoziti se + pripeljevati se ꝛc.; ſich ſatt –, navoziti se. navelíčati se vožnje; ich werde fahren, popeljem se; ſpazieren –, sprevoziti se + sprevážati se, sprevážévati se; (im Schlitten) sánkati se, sanínkati se, dèrkati se; (am Karren) garíčiti se; in d. Himmel –, v nebesa iti (grem); (aus d. Bette –) skočiti, plániti, blahútniti; (aus d. Hand) izmakniti se, izpodèrkniti, opesniti se + izmíkati se; (m. d. Hand hin u. her) máhati, kríliti; (in d. Taſche) seči (sežem), poseči, poségniti + ségati, posegovati; (in d. Haare) spopasti se (padem) + spopádati se *pf.*; etwas – laſſen, v nemar pustiti, opustiti + púščati; (durch d. Kopf ꝛc.) prešíniti, spreleteti + sprelétati; fahre wohl! z Bogom! srečno; fahre ab, poberi se; -n. vožnja; durch-verdienen, verlieren, privozáriti, zavozáriti; -d, *a.* vozen; popoten.

Fährgeld, *n.* brodnina, voznina, prevoznina.

Fahr=gelegenheit, *f.* vozilo; -geleiſe, *n.* kolovóz, vozník, kolovóznica, kolotéča, kolotéčina; -gut, *n.* vožnje blagó, vozivo; -läſſig, *a.* zanikaren, zanikern, nemaren, malomaren, neroden, neskerben; =e, *m.* zanikarnik, zaníkernež, nemarnež, nerodnež, nerodnik; *f.* zaníkernica, nemárnica, neródnica; =keit, *f.* nemarnost, zaníkernost, nerodnost ꝛc.; -leiſe s. Fahrgeleiſe; -los s. Gefahrlos; -nis s. Fahrgut; -poſt, *f.* vožnja pošta; =ſendung, *f.* pošiljatev po vožnji pošti.

Fährſtange, *f.* drog.

Fahrt, *f.* vožnja; (Wagen) voz; (Reiſe) pot.

Fährte, *f.* sled *m.* u. *f.*

Fahr=weg, *m.* kolovóz, vozník, kolovoznik, cesta; -zeug, *n.* vozilo; ládija.

Fajence, *f.* fajénčina, polporcelán.

Fakſimile s. Facſimile.

Fakt=iſch, *a.* djanski, resničen; *ad.* v djanji, z djanjem, v resnici; -or, *m.* opravnik; (in d. Arithm.) množnik; -orei, *f.* opravílnica; kupčijsko skladišče; -otum, *n.* er iſt ſein –, on je njegova roka; -um, *n.* zgodek, dogodek, prigodek, djanje; -ur, *f.* faktura,

kupčijski račún; -urbuch, *n.* računske bukve *pl.* [šol.

Fakultät, *f.* fakultét, razdel visokih

Falb, *a.* bled, obleden, žélt, bledožélt; pirhast; -e, *m.* pirh, *f.* pirha, plavka; -en, *v.n.* bledeti, želteti, rumeneti: obledeti, oželteti, orumeneti + obledévati.

Fälber, *m.* (Salix alba) bela vèrba, rakita; -wald, *n.* vèrbje, vèrbinje, rakitje, rakítovje.

Falk-e, *m.* sokol; (Weibch.) sokolica; *dim.* sokolič; -en-, sokolov, sokolji, sokolski; -enauge, *n.* sokolje oko, bistro okó; -enbeize, *f.* lov s sokolom, sokolovanje; -enblick, *m.* bistri od. sokolov pogled; -enhof, *m.* sokolinjak; -onier, *m.* sokolar.

Fall, *m.* pad, padec, padež, prekúo; (d. Fallen) pad, pádanje; (d. Waffers) slap, sopotnica, skakavec; (Vertrockn.) pádanje, usíhanje; (Umstand) okólščina, okolek, zadevek, reč *f.*; (Ereignis) prigodek, prigodljej, dogodek, primerek, primerljej, naključek; (in d. Gram.) sklon, padež; im -daſs, falls, ako bi, ko bi; auf jeden-, po vsaki ceni, po vsakem; in keinem-, po nikákoršnem, po nobeni ceni, v nobén kup, za nobeno reč, za ne vem kaj ne, kratko in malo ne; ſetzen wir den -, postávimo, dajmo si, míslimo si; nöthigen -s, ako bo treba, če bo potreba; von - zu-, za vsaki primerljej posebej; im entgegengeſetzten -, nasproti, sicer, drugače, inače.

Fällbar, *a.* sečen, posekljív.

Fall-brücke, *f.* vzdigljívi most; -e, *f.* past, *f.* pádalica, samolovka; (Mäuſef.) mísnica, mišilovka; (mit Bog. verſehen) samójstrina; *fig.* mreža, zanjka, nastava; -eiſen, *n.* skopec; -en, *v.n.* pasti (padem), pádniti + pádati; (ungeſchickt) telébiti, telébniti, trésniti, butniti *pf.*; (ins Waſſer) šterbúnkniti, cmókniti, pljúsniti; (v. Waſſer) utéči se, usahniti, uplahniti, upasti (padem) + utékati se, usíhati, upádati; (ſich ergießen) teči, stékati se, izlívati se; (umſtehen) poginiti, cèrkniti, cépniti + poginjati, cèrkati, cépati, pádati; (niederf.) zgrúditi se, sčeniti se *pf.*; (in d. Augen) biti (bijem), udárjati; ins Wort -, v besedo seči (sežem), besedo presékati; -laſſen, pustiti + púščati; ſich zu Tode-, pasti in ubiti se (padem - ubijem se) *pf.*; der Schnee, Regen ꝛc. fällt, sneg, dež naletuje; sneg, dež gre.

Fällen, *v.a.* sékati: posékati, podreti (derem) + posekovati, podírati; einllrtheil-, razsóditi, sodbo storiti + razsojevati; - *n.* seč *f.*

Fall-endung, *f.* sklon, padež; -holz, *n.* suhljád *f.*, hrašča, prašče, lomača; -ibel, *a.* zmesen, zmotljív, zmoti podveržen; -ibilität, *f.* zmesnost ꝛc.

Fällig, *a.* plačljív, zapadel; (abgelaufen) potekel, pretekel; der Wechſel iſt-, menjica je dotekla od. iztekla; -keit, *f.* plačljivost; poteklost.

Fall-iment, *n.* kant, bankrót; -ieren, *v.a.* na kant od. na boben priti (pridem); -kraft, *f.* padnost; -maſchiene, *f.* padávnica; -s, *ad.* ako, če; -ſchloſs,

n. samopádnica, samopadna ključávnica; -ſtrick, *m.* zanjka, zanka, nastava, locen; -ſucht, *f.* božjást *f.*, padavica, bolezen sv. Valentina; -ſüchtig, *a.* božjasten, padavičen; -thür, *f.* lesa, veka, loputa, žlémperka.

Falſch, *a.* lažen, lažnjív, lažljív, goljufen; lokav; kriv, nápečen; -er Freund, hinávski o. nezvésti prijatelj; -e Lehre, kriv nauk; -es Spiel, goljufna igra; -es Glück, nestanovitna ob. lažnjiva sreča; -er Schlüſſel, ponarejen ključ; -es Geld, ponarejen denár; -er Weg, kriv, nepravi pot; -er Name, izmišljeno ime (g. imena); *fig.* podveržen, neveren, nezvést, nestanoviten.

Fälſch-en, *v. a.* pačiti, kaziti: popačiti, pokaziti; ponarediti + ponarejati; gefälſchter Wein, poblójeno vino; -er, *m.* kazivec; ponarejavec.

Falſch-geſinnt, *a.* hinávski, zvit, buzakljúnski; -gläubig, *a.* krivoveren, krivovérski; -gläubige, *m.* krivoverec, krivovernik; *f.* krivoverka, krivovérnica; -gläubigkeit, *f.* krivoverstvo; -heit, *f.* lažnjivost, lažnost, goljufnost; nezvestoba, hinavstvo, hinávščina, zvijačnost, lokavost; -herzig, *a.* zavidljív, neodkritoserčen, neresničen.

Fälſchlich, *a.* ſ. Falſch; - *ad.* po krivem, po nápečnem, krivo, hudobno, goljufno.

Falſchmünzer, *m.* ponarejavec denarjev; -ei, *f.* ponareja denarjev.

Falte, *f.* guba, gúbica, gúbanica, giba, zgiba, preguba, gerba, pleta, bavda; (gezog.) branja; *dim.* gúbica, gíbica ꝛc.; (in d. Haut) gerba, guba, vraska.

Fältel, *m.* gubek, zgibek; -n, *v. a.* gibíčiti, gúbati, zgíbati, bávdati, v gubke nabírati: nagubati, nabrati (berem), zgibíčiti.

Falten, *v. a.* gúbati, gubáničiti, bávdati, nabírati, ubírati: nagúbati, nabrati (berem), zgèrbati ꝛc.; (Stirn) gèrbiti, gèrbati, gerbáničiti, mèrdati: nagèrbiti, zgerbáničiti, namèrdati; die Hände -, roke skleniti *pf.*; gefaltet, nabrán, zgerbančen, nagerbljen; -förmig, *a.* gubast, nabrán; -los, *a.* brezguben; *fig.* gladek; -magen, *m.* devetogúbnik, devetogúbnica; -reich, *a.* nabrán, gubav, gubovít; -weiſe, *ad.* gúbama.

Falter, *m.* metúlj, metílj, vešа; *dim.* metuljček, véšica.

Falt-ig, *a.* nabrán, krišpan, gubav, nagubančen.

Falz, *m.* zgíb, pregíb, pregíbek; (Einſchnitt) zareza; (die abgeſtoßene Ecke) bovec; -bein, *n.* gladílo; -brett, *n.* vihávnica, platívnica; -eiſen, *n.* trebivnik; -en, *v. a.* pregíbati, zgíbati, v gube zlágati, gúbati, platiti: pregeniti, zgeniti, zložiti, splatiti; (Haut) trébiti, mézdriti; -er, *m.* pregibavec, zlagač.

Familiarität ſ. Vertraulichkeit.

Familie, *f.* deržina, družina, obitelj *f.*, posli *pl.*; (Aeltern u. Kinder) rodovina, rodbina, rodina; (Stamm) rod, pleme (g. plemena), koleno; die - des Lehrers, des Nachbars ..., učenikovi, sosédovi; -n-, družinski, do-

máč, hišni, rodovinski; -nbegrābnis, rodovinsko pokopališče; -nglied, *n.* rodovinec; -nglück, *n.* domača sreča; -nhaupt, *n.* gospodár; -nkreis, *m.* domači krog; -nleben, *n.* domače življenje; -nlos, *a.* brez otrók, brezotročen, brez rodovine; -nſtolz, *m.* er beſitzt einen großen -, veliko si dozdeva od. visoko se nosi zavoljo svoje rodovine; -nvater ſ. Familienhaupt; -nverband, *m.* rodovinska zveza; -nzwiſt, *m.* domáči prepir.

Fam=ös, -ulus ſ. Berüchtigt, Diener.

Fanat=iker, *m.* prenapetnež, fanatik; -iſch, *a.* prenapét, hud, fanatičen; -ismus, *m.* prenapetost, fanatizem.

Fang, *m.* lov *f.*, lovlja, lovitev *f.*; auf den - ausgehen, iti (grem) lovit; (das Gefang.) lovež, ulovek; -arm, *m.* lovka; -geld, *n.* lóvščina; -eiſen, *n.* lesica, proglja; (m. zwei Federn) volk, skopec; -emeſſer, *m.* lovski nož; -en, *v. a.* loviti, sáčiti, hvátiti: vjeti (vjamem, vjemem), ujeti, uloviti, zasáčiti, uhvátiti + ujémati, ulávljati, zasačevati; (ſchnell ergreifen) popasti (padem), zagrábiti + popádati, zagrabljevati; (alles) poloviti, povjeti *pf.*; Feuer-, vneti se (vnamem), užgati se (gèm), zagoréti, plásniti + vnémati se, užígati se, zagorévati; gefangen halten, jéčiti; -ſich, *v. r.* loviti se &c.; zaplesti se (pletem) + zaplétati se.

Fänger, *m.* lovec; -ei, *f.* lov *f.*, lovitev, lovlja.

Fant, *m.* fant, fantalin, fantin, dečák.

Fantaſie, -ieren, Fantaſt &c. ſ. Phantaſie, Phantaſt &c.

Fantom ſ. Hirngeſpinnſt.

Farbe, *f.* boja, barva, šar, farba, broč; *dim.* bójica, bárvica; -geräth, *n.* bárvarsko orodje; -haus, *n.* barvárnica; -holz, *n.* barvarski les, prežílika, bražílika; -kunſt, *f.* barvarija, barvarstvo, bojarija; -los, *a.* brezbarven, brezbojen, nepisan.

Färb=en, *v. a.* bárvati, bojáriti, bróčiti; -ſich, *v. r.* bárvati se: roth, grün, gelb-, rudečiti se, zeleneti, rumeneti; (v. Obſt) lísiti se, dozrévati.

Farben=, barvni; bárvarski; -druck, *m.* barvotísk; -handel, *m.* kupčija z bárvami; -material, *n.* barvivo; -muſchel, *f.* bárvnica; -reich, *a.* pisan, prižan; -ſpiel, *n.* prelívanje barv; --ſtoff, *m.* barvilo; -wechſel, *m.* spremínjanje barv; -zeug, *n.* bárvana tkanina, pertje, robje.

Färber, *m.* barvar, farbar; -= *a.* bárvarski; -baum, *m.* ruj, rij, relec; -ei, *f.* barvarija; -erde, *f.* barvna zemljina; barvna perst *f.*; -handwerk, *n.* barvarija; -in, *f.* bárvarica; -röthe, *f.* broč, bročilo, bročilka, brošček.

Farb=ig, *a.* pisan, prižan, pobarvan; -los ſ. Farbelos.

Färb=emittel, *n.* barvílo; -ung, *f.* barva; ſ. Anſtrich.

Farce, *f.* norčija, smešna od. šaljiva igra; (in der Küch.) sékanica; nadev.

Farn=kraut, *n.* praprot *f.*, praprat *f.*, bujád *f.*; *coll.* práprotje, práprotina;

-=*a.* práprotni; -krautſame, *m.* práprotno seme.

Färſe, *f.* telica, júnica.

Faſan, *m.* bažánt, fazán; -=*a.* bažantji, bažantov, fazanov; -enhenne, *f.* bazanka, fazanka; -enzucht, *f.* fazanoreja; -erei, *f.* bazanják, fazanják.

Faſchine, *f.* bútara, vénatek, fažina; -nwerk, *n.* hrašča, praščje, véjevje. veje.

Faſching, *m.* púst, mesopúst; -s=*a.* pustni, mesopustni; -snarr, *m.* pustnik; pustovavec, šema; -szeit ſ. Faſching.

Faſel, *m.* u. *f.* plemo (g. plemena), pleh, plod; zum-, za pleme; zum-gehen, po plemenu iti (grem); -ei, *f.* čenčarija, bedalija, traparija; -haft, *a.* bedast, bedalast, trapast, áboten; -hans, *m.* ábota, ábotnik, bedák; -n, *v.a.* bédasto govoriti, govoríčiti, čénčati, kvériti; -ſchwein, *n.* plemna prasica, plémnica; -vieh, *n.* plemna živina.

Faſelnackt, *a.* golonág.

Faſen, *m.* vlakno, lakno, nitka, nit, *f.*; **Faſeol=e**, *f.* fižól, fažól, fažún; -enſtroh, *n.* fižólovina.

Faſer, *f.* vlakno, lakno, liko, ličina; *dim.* vlákence, láknice; -gebilde, *n.* vlaknovina: -gewächs, *n.* vláknata rastlina; -icht, *a.* vlaknast, nitkast; -ig, *a.* vlaknast, vlaknovít, žilovít; žilav; -ſtoff, *m.* vlaknec, laknec.

Faſion, *f.* napoved *f.*

Faß, *n.* sod, bučel ob. pučel *f.*, bedno, beček; *dim.* sodec, sodek; putrih, (mit einem Boden) kád *f.*, brenta; - von 10 Eimern, štertín; - von 1 Eimer, orna; -von 5 Eimern, polovnják; -binder, *m.* sodár, bednár, bečvár.

Faſſen, *v.a.* prijeti (primem), zagrábiti, popásti (padem) + prijémati, popádati; (begreifen) umeti, umévati: razumeti, zapopasti (padem), razumeti, preseči (sežem) + razumévati, zapopádati, preségati; (enthalten) dèržati (ím); obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; einen Beſchluſs-, skleniti, sklep storiti + sklépati; den Vorſatz-, namériti, nakániti + namérjati; Muth-, usèrčiti se, serce si storiti, ohrábriti se + userčevati se, serce si délati; bei der Hand-, za roko prijeti (primem) + prijémati; in die Arme-, koga objeti (jamem) + objémati; -ſich, *v.r.* brihtati se: zbrihtati se; umíriti se, upokojiti se.

Faſs=holz, *n.* sodarski les; -lich, *a.* umeven, razumeven, umljív, razumljív, razločen, zapopadljív; -lichkeit, *f.* umevnost, umljivost ɔc.; -ſpund, *m.* veha; *dim.* véhica; -ung, *f.* (d. Gemüthes) zavést, záved *f.*; mirnost, pokój; (d. Steines) okov; aus der-bringen, onesvestiti, zbégati, zmévšati, presenetiti; aus der-kommen, onesvestiti se, zaved izgubiti, presenétiti se, ob zaved priti (pridem) *pf.*; -ungsgabe, *f.* zapopadnost, razumnost.

Faſt, *ad.* skor, skoraj, skoro, blizo, brez mala, malo da ne.

Faſt=en, *pl. f.* post: -brechen, mer-

siti se: omersiti se, post prelomiti; -en=, *a.* postni; -en, *v. a.* postiti se; -enabend, *m.* mesopúst, pustni večér; -enkoſt, *f.* postna jéd *f.*; -enzeit, *f.* postni čas, postna doba.

Faſt=er, *m.* postnik, postivec; -nacht, *f.* pust; -nachts=, *a.* pustni; -nachtsnarr, *m.* šema; -tag, *m.* postni dan.

Fat=al, *a.* osoden; (zuwider) nadležen, pust; (Unglück bringend) nesrečen; -alismus, *m.* vera v osodo, fatalizem; -alität, *f.* nezgoda, nesreča; neprijetnost; -um, *n.* rok, osoda.

Fatſch=e, *f.* povoj; -en, *v. a.* poviti (vijem) + povíjati.

Faul, *a.* gnjil, gnjilav, gnjiloben; (morſch) trohnél, trohljen, trohljív, preperél, perhel, operhel, pirav; (träge) lén, lenoben, tožljív, zanemaren, zanikaren; -er Geruch, zaduhlina, tuhlina; -es Waſſer, smerdljiva voda; -werden, polénitise, uléniti se *pf.*; (verfaul.) gnjiti (gnjijem), trohneti: zgnjiti, strohneti + strohnévati; -es Holz, gnjilava, gnjilád *f.*, trohljád *f.*, perhljád *f.*; -baum, *m.* kerhlika, kerhlikovec; -brut, *f.* gnjila zalega, smrad; -brütig, *a.* gnjiloploden.

Fäule ſ. Fäulnis.

Faulen, *v. n.* gnjiti (gnjijem), gnjiliti; (modern) trohneti, trohleti, perhneti, pereti; -zen, *v. n.* léniti, lenúšiti, lenobo ob. vmanjuhe pasti, lenóbiti, brez dela pohájati; -zer, *m.* lenúh, lenè, lenče (g. -eta), lenobnež, vmanjúh, zavaljúh, zanikarnež; =ei, *f.* lenoba, zanemarnost; =in, *f.* lenívka, lenóbnica, zavaljuha.

Faul=fieber, *n.* maćúh, gnjila vročica; -fleckig, *a.* nagnjíl, ognjíl, nagnjít; -fleiſch, *n.* divje meso; -heit, *f* lenoba, lenost, zanikarnost, zanemarnost, vmanjost; -licht, *a.* gnjilast. gnjilav, gnjiloben, trohljív.

Fäulnis, *n.* gnjiloba, gnjilina, gnjilava, trohnoba, trohljina, trohljava, trohnota, gnjilost.

Faulthier, *n.* lenivec, lenohodec.

Faum, *m.* pena.

Fäumen ſ. Abfäumen, Schäumen.

Fauna, *f.* živalstvo.

Fauſt, *f.* pest *f.*, pestnica; *dim.* peščica; eine-voll, peščica, peščáj, šaka; perišče, pergišče; auf eigene -, na svojo roko; -= *a.* pestni; -birn, *f.* péstnica, fúntnica; -dick, *a.* pest debél; -en, *v. a.* pestiti; -hobel, *m.* pestnik; -kampf, *m.* rokobòr, boj s pestmí; -kämpfer, *m.* rokoborec; -kolben, *m.* búzdovan, gorjača; -recht, *n.* pestna pravica, volója pravica; -rohr, *n.* kratka puška; -ſchlag, *m.* udarec s pestjó.

Favorit ſ. Günſtling.

Faxen, *pl.* norčije, bedačije *pl.*: -machen, norce briti (brijem), šale zbíjati, norčevati se; -macher, *m.* pavliha.

Februar, *m.* február, svečan, svečník; (kroat.) veljača; (čech.) unor; (poln.) luty.

Fecht=boden, *m.* boríšče; -en, *v. n.* bóriti se, mečevati se, z mečem se biti (bijem); (kämpfen) bojevati se, biti

se (bijem), bóriti se, tolči se; (mit Worten) právdati se, prikárjati se, besedovati; (betteln) beráčiti; was ficht dich an, ali te luna terka? ali se te čuk derží? -er, *m.* borec, borivec; =-*a.* borivski; =ſtreich, *m.* borivska igrača; -handſchuh, *m.* borivska rokavica; -kunſt, *f.* borstvo, borivstvo, borivska umetnost; -meiſter, *m.* borivski učitelj.

Feder, *f.* pero (g. peresa), perót *f.*; *dim.* perésce, perce; *coll.* perje, pérjiče; (am Schloſſe) zmet *f.*, pero; (am Hut) pérjanica, kopa; (am Spinnrade) perotnica, peretnica, repetnica: -n bekommen, goditi se, godnjati se, péditi se: zgodnjati se, opériti se, obrasti se + obráščati se; -n ſchleißen, perje múžiti ob. prebírati; in die - diktieren, narekovati; -=*a.* peresni, perni; -artig, *a.* pernast, perjast; -beſen, *m.* pérnata metlica; -bett, *n.* pérnica, perina; -büchſe, *f.* perésnica; -buſch, *m.* kopa, šop; *dim.* kópica, šopek; (am Hut) pérjanica; -chen s. Feder; *dim.*; -händler, *m.* peresar; -hart, *a.* terd ko peró; -held, *m.* junak s peresom; -hut, *m.* klobuk s pérjanico; -ig, *a.* pernat; -kampf, *m.* pismén prepír; -kiel, *m.* cev *f.*; -kiſſen, *m.* pérnica, pérnato zglavje; -kraft, *f.* prožnost, prožljivost: -haltend, prožen, prožljiv, gibek, gibčen.

Feder-laus, *f.* tekút *f.*; -leicht, *a.* lahek kakor pero; -leſen, prebíranje perja; -los, *a.* brezpéren, gol; -meſſer, *n.* perorezec, peresnik, peresni nožíček; -motte *f.* pérjasti molj; -n ſich, *v. r.* mísiti se, mísiti se, múziti se, trébiti se; -ſtrich, *m.* potéz ob. poteza (s peresom); -vieh, *n.* perutnina, perjád *f.*, kúretina, perina; -viehhändler, *m.* kokošar; -wild, *n.* divja ob. gorska perutnina, divjáčina (pérnata); -zeichnung, *f.* pisani načért; -zug, s. Federſtrich.

Fee, *f.* rojenica, bela žena, vila; -enhaft, *a.* čaroben, vilinski.

Feg-e, *f.* trebež; sito, rešeto; -efeuer, *n.* vice *pl.*; čistilo, čistišče; im -leiden, vícati se; -en, *v. a.* trébiti, čéditi, snážiti, čistiti, dèrgati, dèrgniti, dèrzati: pretrébiti, prečístiti, osnážiti, očéditi, podergati + prečiščevati *etc.*; (Getraide) presejati (sejem) + presévati; (Zimmer) pomesti (metem) + pométati; (Bienen) izpodrézati (režem) + izpodrezovati.

Fehde, *f.* razpertija, razpor, prepír, razpra; -brief, *m.* pozòv na boj; -handſchuh, *m.* den -hinwerfen, pozvati (zovem) koga na boj; -los, *ad.* miren, brez prepira; -n, *v. n.* bojevati se, vojskovati se.

Fehl, *ad.* (in Zſſ.) napek, narobe; (vergebens) zastónj; (vorbei) mimo, memo, zraven.

Fehl, *m.* ogrešek, pogrešek, zaidek, -bar, *m.* grešen, grešljiv, zmotljív, zmoti podvržen; =heit, *f.* grešljivost *etc.*; -bitte, *f.* prazna ob. neuslíšana prošnja; -en, *v. n.* (unmoraliſch handeln) grešiti: pregrešiti se; napek délati: storiti; (irren) mótiti se, mesniti se, blóditi: zmótiti se, zmes-

niti se, zablóditi; den Weg-, zaiti (zaidem), zablóditi, zagáziti, pravi pot zgrešiti + zgreševati; (mangeln) mánjkati, ne imeti (ám) česa, gréšati se, brez česa biti (sem): zmánjkati, pománjkati + zmanjkovati ꝛc.; (nicht treffen) ne zadeti (denem), ne pogoditi, ogrešiti + ne zadévati, ohne zu-, brez ogreška; (fehlschlagen) izpodleteti; er fehlt, ni ga tu; was fehlt dir, kaj ti je?; gefehlt, napek, narobe; es fehlte nicht viel, so ..., malo da je; -er, *m.* (moral.) greh, pregrešek, pregreha, prestopek, napaka; (Irrtum) zmota, zmotnjava, pomota, zablodek, blodnja; (Mangel) pománjk, pomankljej, pománjkanje, nedostatek; (Abweichung v. d. Vollkom.) kvar, hiba, pogrešek; (Vergessenheits-), pozabek; (Unterlassungs-), opustek; (Verspätungs-), zamudek.

Fehler-frei, -los, *a.* brezgrešen, negrešen, brezhiben; brez pogreška; -haft, *a.* pogrešen; nápečen, napčen, hiben, pomoten; -haftigkeit, *f.* pogrešnost; nápečnost.

Fehl-fahren, *v. n.* zavoziti, zapeljati (ljem) + zapeljevati; -führen, *v. a.* zapeljati (ljem), zavoditi + zapeljevati; -gang, *m.* zahod, zablodek, zaidek; -gebären s. Abortieren; -geburt, *f.* spovitek, spláv; -gehen, *v. n.* zaiti (zaidem), zablóditi, zagáziti, zabrésti (bredem), v stran máhniti jo + zahájati ꝛc.; (-schlagen) izpodleteti *pf.* -greifen, *v. a.* napek prijeti (primem) + prijémati; -griff, *m.* pomotek, zgrešek, ogrešek; -kaufen, *v. n.* okúpiti se *pf.*; -los, *ad.* brezmádežen, brez hibe; -reiten, *v. n.* zajézditi *pf.*; -rennen, *v. n.* zaleteti se; -schießen, *v. n.* na stran póčiti, ne zadeti (denem) + žadévati; -schlag, *m.* izpodtek, ogrešek, premàh; -schlagen, *v. n.* izpodleteti, ogrešiti, premáhniti + ogreševati; -schluss, *m.* nápečni sklep; -schuss, *m.* prazni strel; -treten, *v. n.* prestópiti se, spotakniti se, izpodèrsniti se + spotikati se, izpodersovati se; -tritt, *m.* prestopek, pregrešek; spotikljej, izpodersljej.

Fehm, *m.* kopa, kopica, stog; *f.* (Mast) žir, búkvica; -geld, *n.* žirovina; -gericht, *n.* zaglavna o. skrivna sodnija.

Feier, *f.* obhajilo, obhajitev, praznovanje, veršitev (Festlicht.); slovesnost, prazničnost, svétečnost, svečanost, slavnost; (Ruhe) pokoj, počitek, odmor; -abend, *m.* délopust; -abends-, *a.* delopustni; -kleid, *n.* pražnja obleka, semanje oblačilo; -lich, *a.* prazničen, praženj, slovesen, svétečen; (v. d. Stimme) resnoben: begehen, obhájati, praznovati, svetkovati; -keit, *f.* obhajilo, slovesnost, praznovanje, godovnica; -mahl, *n.* gostîja, gostba, gostina, godovnica; -n, *v. a.* u. *n.* praznovati, obhájati, svetkovati, posvečevati; (ruhen) počívati, praznovati; gefeiert, slaven, sloviten, slovéč; (erheben) velíčati, poveličevati, povikševati, slaviti: povelíčati, po-

vikšati, poslaviti; -ſtunde, *f.* slovesna ura.

Feier=tag, *m.* praznik, svetek, nedél; gebotener- zapovedan praznik; ein nicht mehr gebotener-, nedelec, sopraznik, svetek; -täglich, *a.* praženj, prazničen, semánj; -tagskleid, *n.* pražnje oblačilo, semánjica; -ton, slovesni glas.

Feige, *a.* strahopezljív, strahopezdljív, strahopét, malodušen, bojéč, boječen, strašljív: -Memme, mevža, baba, strahopezljivec.

Feig=e, *f.* smokva, figa; -en=, smokvin, figov; =baum, *m.* smokva, smókvovec, figovo drevo; =diſtel, *f.* kakt, =droſſel, *f.* germuša; =förmig, *a.* smokvast, smokvi podoben; =garten, *m.* smokovník, smokovnják, -laub, *n.* smókvino od. figovo listje; =wald, *m.* smokvin od. figov les.

Feig=heit, *f.* strahopezljivost, malodušnost ɔc.; -herzig ſ. Feige; -ling, *m.* strahopetec, strašljivec, plašljivec, strahopezdljivec.

Feil, *a.* na prodaj, prodajen, zaprodajen; -haben, na prodaj imeti (ám), pródati, prodájati; (beſtechlich) podkupljív, podkupen; -bar, *a.* piljív; -bieter, *m.* prodajavec; -bietung, *f.* prodaja, prodajna ponudba; (öffentliche) dražba, licitacija; -bietungs=, *a.* dražbni; =geſuch, *n.* prošnja za dražbo; -dirne, *f.* kurba, vlačuga.

Feil=e, *f.* pila, pilo; *dim.* pílica, pilce; *fig.* olika, omika, brus; -en, *v. a.* píliti; -enhauer, *m.* pilar; ein ſolcher ſein, piláriti; -heit, *f.* podkupljivost; -icht, *n.* piljevina, piljava, piljád *f.*, opilki *pl.*; -ſchaft, *f.* blagó za na prodaj, -ſchen, *v. a.* têržiti, kupčevati, barantáti; -ſcher, *m.* kupec, teržec, barantavec; -ſpäne, ſ. Feilicht.

Fein, *a.* droben, tanek, tenek, dróbecen; (zart, nett) nežen, nježen, ličen; (v. Sitten) priljuden, vljuden, omikan, žlahten; (v. Tuch) tanek, praženj, lep; (geläutert) čist, presiján; (verſchmitzt) presukan, pretkán, prekanjen, zvít, premeden; -er Sieb, gosto sito; -er Wind, presíján veter; wie-, kakó premédeno; -aderig, *a.* gostoleten.

Feind, *m.* sovražnik, neprijatelj, neprijatel; (Gegner) nasprotnik, zópernik, protivnik; der böſe-, vrag, hudoba, peklénšek, hudi duh; er iſt ſein eigener-, on je sam sebi hudoba; er iſt ein- des Weines, vina ne more; - *a.* sovraž, sovražen, nasproten, zatoren; -in, *f.* sovrážnica, neprijáteljica, nasprótnica, zópernica; -lich, -ſelig, *a.* sovražen, sovražljív, neprijátelski, zopern, nasprotiven, nasproten; =feit, =feit, *f.* sovražnost ɔc.; -ſchaft, *f.* sovraštvo, neprijáteljstvo, nenavist *f.*

Feill=e, *f.* tenkoba, tenkota, tenčina, drobnota; -fühlend, *a.* rahločuten, nežnočuten; -gehalt, *m.* čista vrednost; -gold, *n.* čisto od. suho zlato; -haarig, *a.* tenkolás; -häutig, *a.* tenkokožen; -heit, *f.* tenkota, tankota, tančina, drobnóst, drobnota; nežnost, ličnost; čistost; prekánjenost;

-körnig, *a.* drobnozérn, droben; -ſchmecker, *m.* sladkosnedež, žmajtljivec, špíravec.

Feiſt, *a.* tolst, tolščen, debel, masten, mašćoben, mastít, obrejen, pitan, razpitan; -im Geſichte, debeloličen; -machen, debelíti, pítati, redíti: odebelíti, opítati, razpítati, obredíti; -e, *f.* tolšča, tolščoba, mašćoba, debelóst.

Feld, *n.* polje; *dim.* póljice; (Acker) oranica; auf freiem-, pod milim Bogom, na planem; zu - e ziehen, na vojsko od. na boj iti (grem); aus dem -e ſchlagen, z bojišča spókati; das - räumen, umakniti se, + umikati se; (ein eingefried. Stück) omeják, ógrada; - =, *a.* poljski; (mil.) vojaški, bojni, vojskni; -ahorn, *m.* klen, meklen; -apotheke, vojaška lekárnica; -arbeit, poljsko delo; Pferde für die-, konji za polje; -arzt, *m.* vojaški zdravnik; -banner, *n.* bojna zastava; -bau, *m.* poljstvo; kmetijstvo, poljedelstvo, kmetovanje, poljsko delo; -bauer, *m.* kmet, poljedelec; -bewohner, *m.* poljanec; -binde, vojaški pas; -dienſt, *m.* bojna služba; -ein, *ad.* črez polje, po polji; -erzeugnis, *n.* póljšćina, pridélšćina, poljski pridelek, prirodek; -frucht, *f.* Felderzeugnis; (Getraide) žito, silje; -garbe, *f.* arman, roman; -geiſtlicher, *m.* vojaški duhoven; -geräth, *n.* poljsko od. kmečko orodje; (mil.) vojaška roba; -gerechtigkeit, *f.* poljska pravica; -geſchrei, *n.* vojaški klic, -gewächs, *n.* poljska rastlina; *coll.* rastlinje, bilje, silje; -grille, *f.* muren, murič, marša.

Feld-herr, *m.* vójvoda, vojskovód, vojvod, vojaški poveljnik; -herrlich, *a.* vójvodski, vojskovoden; -herrnwürde, *f.* vojskovodstvo; -hüter, *m.* polják, poljski čuváj; -kaplan, *m.* vojaški kaplán od. duhoven; -lager, *n.* tabor, taborišče, ostrog; -marſchall, *m.* maršal; -maus, *f.* poljska miš *f.* voluhar; -meſs-, *a.* zemljomérski; -meſſer, *m.* zemljomér, zemljomerec, mérjevec, merčún; -meſskunſt, *f.* zemljomerstvo, zemljomerje, poljemerstvo; -muſik, *m.* vojaška od. turška múzika; -nachbar, *m.* mejáš, sosed; -ordnung, *f.* poljska postava, poljski red; -pater, *f.* vojaški duhoven; -poſt, *f.* bojna pošta; -rapunzel, *f.* motovilec; -requiſiten, *pl.* vojskna sprava; -rüſtung, *f.* vojaška oprava; -ſchaden, *m.* uima; -ſcherer, *m.* vojaški ranocelnik; -ſchnepfe, *f.* kozica; -ſchule, vojaška šola; -ſalat, motovilec; -ſpath, *m.* živec; -ſpital, *n.* vojaška bolnica, -ſtein, *m.* mejnik; -ſtück, *n.* kos polja, (mil.) top; -thymian, *m.* máterna dušica; -ung, *f.* poljina; -wache, *f.* táborska straža; -wärts, *ad.* v polje; -webel, *m.* naddesetnik, feldvebelj (g. -na); -weg, *m.* razgon; pot med poljem; -weide, *f.* verba; -wirtſchaft, *f.* kmetijstvo, poljedelstvo, poljstvo; -wundarzt, *m.* vojaški ranocelnik; -zeichen, *n.* bojno znamenje; -zug, *m.* vojska.

Felg-e, *f.* platišče, kolotača;

-en, *v. a.* prašiti; (ein Rad) platiti: oplatiti.

Fell, *n.* koža, šavba *fig.* kóžica, šávbica; (im Körper) mrena; -eiſen, *n.* kernír, valíž, ronec; -händler, *m.* kožár, kerznár; -werk, *n.* kožúhovina.

Fels, *m.* skala, skalina, skalovina, pečina, čer *f.*; *dim.* skálica; *coll.* skalovje, pečovje, pečevje; -ab, *ad.* s skale; -art, *f.* skalina, skalovina; -bank, *f.* skalovina, klečét; -bewohner, *m.* pečnik, pečovnik.

Felſen-, *a.* skalni; -feſt, *a.* terden ko skala; -feſte, *f.* terdnjava na skali; -gegend, *f.* skalovina, skalota, pečevina; -geklüft, *n.* pečina, skalna razsedlina; -grund, *m.* skalovina, pečevina; -gruppe, *f.* skalje, skalovje; -haug, *m.* podvéz *f.*; -hart, *a.* terd kakor skala; -höhle, *f.* skálnica, pečina; -kette, *f.* oskalje, skalovje; -klippe, *f.* zert, čer, *f.* grebén; -kluft, skalna razpoka; -maſſe, *f.* skalovje, pečevje, čerovje; -riff, *f.* Felſenklippe; -ritze, *f.* skvažnja, razporek, razporka; -rücken, *m.* skalni herbet; -ſchacht, *m.* skalni preduh; -ſchnecke, *f.* bodíc; -ſpalt, *m.* skvažnja; -ſpitze, *f.* ert, zert, ost *f.*; -ſtück, *m.* peč *f.*, pečina, skalina; -vorſprung, *m.* podvéz *f.*; zert *f.* kuk; -wand, *f.* skalna ob. kamenita stena.

Felſ-ern, *a.* skalen, skaloven, skalnat; -gegend, *f.* Felſengegend, -icht, *a.* skalast, skalovít; -ig, *a.* skalnat, skalovít, skaloviten, kamnat, kamenit, pečeven, péčevnat, -maſſe, *f.* skalína, skalovína.

Fench, Fenich, *m.* ber, bar; -brei, *m.* bérovec; -chel, *n.* koprec, koper, komarček, komoráč; -el-, *a.* koprićev, komoraćev.

Fenſter, *n.* okno, prozor; *dim.* óknice, ókence; (im Turme, Dache) lina; blindes-, slepo okno; (Ort unter d. Fenſter) podokna *pl.*; -bank, *f.* podóknica; -beſchlag, *m.* okov na okna; -brüſtung, *f.* okenják; -einfaſſung, *f.* oboj; -flügel, *m.* óknica; -gitter, *n.* omrežje, rešetka, križ; -laden, *m.* óknica, obóknica; -los, *a.* brez oken; -rahme, *f.* okvír; -ſcheibe, šipa.

Fer-ialtag, *m.* praznik; -ien, *pl.* počítnice *pl.* šolski prázniki *pl.*

Ferkel, *m.* prase, prasec, prešič, kočej; (g. -eta), -fleiſch, *n.* prasétina; -n, *v. n.* prásiti se, mlade imeti (ám): oprásiti se.

Fern, *a.* daljen, deljen, dalek, zakrajen; *ad.* daleč, deleč; von-, od daleč, iz daleč; -e, *f.* dalja, daljava, daljna, dalečina, delečava, deljava, odalje; aus der-, z daleč, iz dalje; *fig.* prihodnjost, bodočnost; -er, *a.* dalji, daljši, deljši, nadaljen; *ad.* dalje, dalj, delj, na dalje; -erhin, *ad.* na dalje, za napréj, v prihodnje, v napredek; -glas, *n.* daljnovid, lukalo; -halten, *v. a.* odverniti, oddáljiti + odvrácati, oddaljevati; -her, *ad.* iz dalje sem; -hin, *ad.* daleč tje; -ländiſch, *a.* daljnodeželen; -rohr, *n.* daljnogléd, dalekogléd, daljnovid,

lukalo; -ſicht, *f.* razgled; -ſichtig, *a.* dalekovíden, daljnoviden.

Ferſ=e, *f.* peta; *dim.* pética; -en=, *a.* petni; -engeld, *n.* bežísteza; das -, -geben, peté pokázati (kažem), poceditijo, uliti jo, umaknitj se; -en=leder, *n.* opétnica.

Fertig, *a.* gotóv, pripravljen; (bereitet) narejen, naréd, gotóv, izdelan; (hurtig) ročen, uren, berz, spešen; -ſein, v kraji biti (sem); -machen, pripráviti, izgotoviti, narediti, dodélati, dovèršiti, dognati (ženem), dokončati + priprávljati, prigotovljevati, naréjati, dodelovati, doveršévati, veršiti, dokončevati; ſich - halten, pripravljen biti (sem); -en, *v. a.* narediti, napráviti, izdélati, naréjati, naprávljati, izdelovati; -heit, *f.* ročnost, urnost, spešnost, speh, znájdenost, zvédenost; -ung, *f.* podpís.

Feſſel, *f.* spona, spétnica, železje. uklepnik, okovi *pl.* vezí *f.* -n, anlegen, v železje djati (dem, denem), ukleniti + dévati, uklépati; -n, tragen, hlapčevati, sramotni jarem nositi; (ein Theil d. Pferdefußes) bicelj, bincelj (g. -celjna); -frei, *a.* svóboden; -n, *v. a.* ukleniti, ukovati (kujem), zakovati, v železje djati (dem), + uklépati, zakávati, v železje dévati; (an etwas) prikleniti + priklépati ꝛc.; (m. Stricken) vézati (vežem): zvézati + zvezovati; *fig.* míkati (mičem), zamíkati. vézati (vežem), bájati; gefeſſelt, v železji, v okovih.

Feſt, *a.* terden, krepek, stanovít; (fráftig) močen, krepek, óverst, hrúst; (dauerhaft) stanoviten, stanoten, terpežen; -nehmen, prijeti (primem) + prijémati; -es Land, suha zemlja, suhota, suho; -machen, pritérditi + priterjevati; -er Preis, stanovitna cena; -, *n.* god, praznik; (Hochzeitſ.) pir, gostba, gostija; (Freudenf.) veselica, veselje; -=, *a.* praznični, pražnji; -abend, *m.* delopust, osvetek; -e, *f.* terdnjava; (Himmelsg.) terdina, nebeški strop; (Burg) grad.

Feſt=einzug, *m.* slovesni vhod; -eſſen, *n.* gostija, gostarija, obéd *f.*; -geſetzt, *a.* ustanovljen, uganjen; -igkeit, *f.* terdnost, terdnota, stanovitnost ꝛc.; -kleid, *n.* pražnje oblačilo, svátovsko oblačilo; -land *n.* suhota, suha zemlja, kopnina; -lich, *a.* prazničen, svečán, slovesen, svetečen, slavnosten; -lied, *n.* slavica, godovnica, veselica.

Feſt=mahl, *n.* gostija, gostarija, obéd *f.*, pojédina, gosti *pl.*; -nahme, *f.* ujetje, zapertje; -opfer, *n.* daritev *f.* aldov; -ſetzen, *v. a.* ustanoviti, ustáviti, dolóčiti, odrediti, skleniti + ustanávljati, ustávljati, dolóčati, sklépati; ſich -stanoviti se: ustanoviti se; nastániti se, uséliti se + ustanávljati se, useljevati se; -ſtehen, *v. n.* terdno stati (stojím); ſoviel ſteht feſt, toliko je gotovo; -tag, *m.* praznik, svetek, blagdan; -täglich ſ. Feſtlich; -ung, *f.* terdnjava; gradišče, taborišče, ostrog; -=, *a.* terdnjavski; -=kommandant, *m.* terdnjavski po-

veljnik; =swerk, *n.* terdnjavsko zidovje; -zug, *m.* slovesni sprevód.

Fetiſch, *m.* malik; -anbeter, *m.* malikovavec, molikovavec.

Fett, *n.* tolščа, tolščoba, tolst *f.*, tolščina, tolstina, maščа, maščoba; mast *f.*, salo; (zum Abſchmalzen) zabelj *f.*, zábelja; das - gerinnt, okreniti se; - *a.* tolst, tolščoben, maščoben, mastit; (dick) debel, životen, rejen; -machen (Kleider), omastiti, zašpehati *pf.*, (Speiſen) béliti: obéliti, zabéliti, začíniti + začínjati (Thiere ꝛc.) debeliti, pítati, rediti: odebeliti, opítati, izpodrediti + izpodréjati; -werden, debeléti, debelíti se, rediti se, pítati se: odebeleti, izpodrediti se, razpítati se + izpodréjati se; -er Boden, mastna od. silna perst; -auge, *n.* cinek, cinka, canek, škvara; -bauch, *m.* trebušnik; -bäuchig, *a.* trebušen; -darm, *m.* mastnica, končnik, ritnik; -e, ſ. Fett; -en, *v. a.* ſ. Fett machen; -fleckeu, *m.* mastna skverna, madež; -gans, *f.* pingvín; -gras, *n.* bobovník, žmikelj; -händler, *m.* salar, -haut, *f.* mezdra, mezra; (auf d. Milch) smétana, poverhnja; -henne, *f.* žmikelj, ožmikelj, žvanikelj, (g. -na); -icht, *a.* mastnast; -ig, *a.* masten, omasten, tolst; =keit, *f.* maščobnost, debelost, rejenost; -krankheit, *f.* tolščica; -kraut, *n.* (Sedum acre) homúlica; -maſſe, *f.* salo.

Fetz-en, *m.* cunja, capa, candra, bernja; (Stück) kos; -en, *v. a.* cúnjati, tèrgati, tergati: razcúnjati, razcápati, raztèrgati, -ig, *a.* cunjav, cunjast, capav, capast, razcapan, razdrapan, raztergan.

Feucht, *a.* vlažen, volhek, volgek, velhek, môčen, zamokel, zategel, nategel, mokroten; (v. Schweiß) poten; (vom Auge) solzen, solzav, rosen; -machen, vlážiti, močiti, rositi: ovlážiti, namočiti, orositi + namákati, zamákati; -werden, naténgniti se, namekniti se, volgniti *pf.* -igkeit, *f.* vlaga, moča, močava, mokrota, mokrina, volhkota, velhkóst, močirnost; (von eindringend. Waſſer) zamók; (im Boden ꝛc.) podmók; -igkeitsmeſſer, *m.* vlagomér, mokromér; -kalt, *a.* moker in merzel, merzloten; -lich, *a.* nategel, zategel, zamokel, podmokel.

Feud-al, *a.* fevden; -alrecht, *n.* fevdno pravo; -um, *n.* fevdstvo.

Feuer, *n.* ogenj, vatra; *dim.* ógenjček, ognjičck; *fig.* žar, ogenj, plamen, vnetost, gorečica; -ſchlagen, kresati (krešem): ukresáti; (der Ruf, wenn es brennt) gori! ogenj!; (das feindl.) strelba, streljava; voll- iskrén, vnet, ognjén; -anbeter, *m.* ognjomolec; -arbeit, *f.* delo z ognjem; -auge, *n.* bistro oko; -äugig, *a.* bistroók, žaroók; -bahn, *f.* preseka; ognjeni tir; -becken, *n.* žerjávnica, grévnica; -berg, *m.* ognjena gora; -bock, *m.* kozel, kozica; -bohne, *f.* laški fižol; -brand, *m.* ogorek, goreča glavnja; (Feuersbrunſt) požár; -eifer, *m.* gorečost, vnetost; -eimer, *m.* gasilno

vedro, gasilo; -eſſe, *f.* ognjišče; -fangend, *a.* vnemljív; -feſt, *a.* zavarován pred ognjem, nezgorljív; -funken, *m.* iskra; -gabel, *f.* burklje *pl.*; -gefahr, *f.* nevarnost ognja; -geräth, *n.* gasilo, gasilno orodje; -glocke ziehen, *f.* plat zvona biti (bijem); -hacken, *m.* maček; -herd, *m.* ognjišče, pozad, komen; -holz, *n.* kurjava, netivo, derva *pl.*, -fröte, *f.* pubič; -frücke, *f.* gréblja, krevlja; *dim.* grébljica; -kunſt, *f.* ognjarstvo; -lárm, *m.* krik da gorí: -ſchlagen, plat zvona biti (bijem), na pomagaje klícati (kličem); -lilie, *f.* rudeča lilija -loch, *n.* žrelo, mesteje *pl.*

Feuer-mauer, *f.* paž, opáž, ognjopáž; -meſſer, *m.* ognjomér; -n, *v. a.* streliti, ustreliti + stréljati; (glühen) žareti; -ofen, *m.* peč *f.*; -ordnung, *f.* gasilni red; -pfanne, *f.* žerjávnica, žarjávnica, grévnica; -polizei, *f.* požárna policija; -roth, *a.* žaren, žaréč, ognjén, plamenéč, razbeljen: -werden, zarudeti + zarudévati; -ſbrunſt, *f.* požár, ogenj; -ſchaden, *m.* škoda za ognjem; -ſchirm, *m.* ognjobrán; -ſchnell, *ad.* po bliskovo, kakor blisk; -ſchwamm, *m.* goba, žvah, trod; -ſicher, *a.* varen pred ognjem; -ſnoth, *f.* nadloga požara; -ſpeiend, *a.* ognjometen, ognjobljuven, ognjobljuvaven; -er Berg, ognjobljuvna gora; -ſpritze, *f.* gasilna brizglja, gasívnica, gasílnica, sikávnica; -ſtahl, *m.* kresalo, kresilo, kresavnik; (Kieſel) kremen; -ſtätte, *f.* pogorišče, požarišče; -ſtein, *m.* kresavni kamen, kresavnik, kresilnik, -ung, *f.* kurivo, netivo, kurjava; -verſicherung, *f.* zavarovanje zoper ogenj; -verſicherungsanſtalt, *f.* zavarovávnica zoper ogenj; -wächter, *m.* ognjovár, požarni čuváj; -wehr, *f.* požarna straža; -werk, *n.* úmetni od. umetalni ogenj; -werker, *m.* ognjodelec, ognjar; -werkkunſt, *f.* ognjarstvo; -zeug, *n.* kresalo, kresilo, -zunder, *n.* netilo, trod.

Feurig, *a.* ognjén, ognjív, vatrén; *fig.* vnet, goréč, iskrén; (v. Pferde) isker, skočen, sterpén; -e Kohlen, žárjavica; -er Ofen, razbéljena péč; -keit, *f.* ognjénost, vnetost, iskrenost, skočnost ɔc.

Fiaker, *m.* prevožček; dostavnik, najemšček.

Fiasko, *n.* prepadek, propadek; er hat - gemacht, propadel je.

Fibel, *f.* abecednik, abecédnica.

Fib-er, *f.* vlakno, lakno, mesna nitka; -rin, *n.* vlaknec, vlaknic.

Fichte, *f.* smreka, smereka; *dim.* smrékica, smréčica; *coll.* smrečje, smrekovje; -en-, smrekov; =borkenkäfer, *m.* smrékova grízlica, pisar; =holz, smrekovina, smrekov les; smrečje; =wald, *m.* smrečje, smrekov gozd, smrekovje; =zapfen, *m.* smrekov rakec, purek, češarek, storž.

Fideikomiſs, *n.* fidejkomís, povera; -=fidejkomisni.

Fidel, *a.* vesél, dobrovoljen, dobre od. židane volje.

Fidibus, *n.* užigalica, prižígalica.

Fieber, *n.* mèrzlica, tréslica, trešlika, tresavica, zímnica; (das hitzi-

ge)vročica, vročnica; ich habe das –, mèrzlica me trese, zímnica me lomi; vročica me kuha; – = *a.* merzlični; –anfall, *m.* napád mèrzlice, od. vročice; –froſt, *m.* zima, mraz; –froſtig; *a.* mrazen, merzličav; –hitze, *f.* vročina, ogenj; –iſch, *a.* merzličen: –ſprechen, blesti (bledem), blancovati; –krank, *m.* merzličen; –n, *v. n.* ich fiebere, mèrzlica me trese od. lomi; vročica me kuha.

Fiedel, *f.* koritnice, žlíngare, stare gosli, škriplje *pl.*; (Strafwerkz.) klada, tèrlica; –bogen, *m.* lok, ločec, locen; –er, *m.* škripáč, žlíngavec, cmígavec; –n, *v. a.* škrípati (pljem), gúliti, žlíngati, cmígati.

Fieber=n, *v. a.* périti: opériti; –för=mig *a.* dlanast, pernast; –lappig, *a.* pérnasto-kèrp.

Figur, *f.* podoba, prilika, obráz; kip, slika; (Geſtalt) postava, rast *f.*; (Muſter) obrazec; (Anſehen) vid; –algeſang, *m.* figuralno petje; –enſchneider, *m.* podoborezec; –ieren, *v. a.* obráziti, podobiti: izobrazati, upodobiti, predstáviti + izobrazovati, upodobovati, upodábljati, predstávljati; *v. n.* kázati se (kažem), zastopovati, namestovati.

Figürlich, *a.* pripodoben, prenosen, obrazen; v podobi.

Fila=nder, *n.* odvijávnica; –torium, *n.* predivnica.

Filial=, *a.* podružni; –e, *f.* podrúž-

Filtr=azion, *f.* precéja, precéjanje; –ierapparat, *n.* cedilo, cedílnica, precejalo; –ieren, *v. a.* cediti: precediti + precéjati; –ierſtein, *m.* precejavnik, cedivnik.

Filz, *m.* klobúčina, klobúčevina, klobuta, klopčina, *fig.* stiskávt, škernjavec, skopúh, skerbec, skerljivec, –=, *a.* klobučni, –en, *v. a.* klobučíniti, klobúčino délati; ſich–, mesti se (metem), krotovičiti se, kuštrati se; –hut, *m.* klobuk; –icht, *a.* klobúčinast; –ig, *a.* kuštrav, zmeden, skuštran; (geizig) skerljív, skóp; –kappe, *f.* čepica iz klobúčevine; –laus, *f.* klošč, keržél *f.*; –ſchuh, *m.* črevelj iz klobúčevine, –werk, *n.* klobúčina, klobúčevina.

Fimmel, *m.* belica, samorašna konoplja; (Keil) klin, zagvozda.

Final=, *a.* končni; –e, *n.* konec.

Finanz=, *a.* denarni, dnarstvéni, finančni; –angelegenheit, *f.* dnarstvena reč od. zadeva; –en, *pl.* finance *pl.*; denarstvo, dnarstvene rečí, deržavni dohodki; –miniſter, *m.* finančni minister, minister denarstva od. za denarstvo; –operazion, *f.* finančna započetba; –wache, *f.* finančna straža; –weſen, *n.* denarstvo, dnarstvene rečí *pl. f.*

Find=elhaus, *n.* najdeníšnica, hiša za nájdenčke; –kind, *n.* nájdenec, nájdenček; –en, *v. a.* najti (najdem – našel) obresti (bretem) + nahájati, najdovati, obrétati; (zufällig) narájmati *pf.* (ein Wild) zaslediti *pf.*; (etwas für gut ꝛc. finden) za dobro spoznati + spoznávati; sprevíditi, da je dobro *pf.*; za dobro imeti; (entdecken) iznajti (najdem), odkriti

(krijem) + iznajdovati, odkrívati; (erlangen) doseči (sežem), zadoseči, najti + doségati ꝛc.; ſich–, najti se, sniti se (snidem), sestati se (stanem) + nahájati se, sestájati se; ſich in etwas–, priváditi se čemu, zvédeti (zvém) se v kaj + privájati se, zvedovati se; (offenbar werden) razodeti se, na dan priti (pridem), pokázati se (kažem) *pf.*; es fand ſich, našli so, zvédeli so.

Find=ort, *m.* nahajališče, –er, *m.* najdnik, najdec, nahajavec; =in, *f.* nájdnica; –erlohn, *m.* najdenina, nájdščina; –ig, *f.* iznajdljív, znajden, znajdljív; =keit, *f.* iznajdljivost, znajdnost; –lich, *a.* najdljív; –ling ſ. Findelfind; –ung, *f.* najdba.

Finger, *m.* perst; *dim.* perstec, perstek; (d. kleine) mezinec; (der große) pavec, palec; –Gottes, božja roka; –=, *a.* pérstni; –förmig, *a.* perstast; –geſchwür, *n.* zanóhtnica, zagnjida; –handſchuh, *m.* rokovica s persti; –hut, *m.* perstnik, naperstnik, naperstek; (Digitalis) naperstec; –ig, *a.* persten, perstnat; –kraut, *n.* petoperstnik; –ling, *m.* operstnik; (d. Daumens) palčnik; –ring, *m.* perstan, persten; –wurm, *m.* červ (na perstu); –zeig, *m.* námet, namigljej, pomigljej.

Fink, *m.* ščínkovec, ščínkovka, zeba; *dim.* ščinkovček, zébica; –en=, *a.* zebin, ščinkovčev, ščinkovǒji; =herd, *m.* ptičnica o. gumno za ščínkovce; =ſchlag, *m.* ščink; –meiſe, *f.* velika senica.

Finn=e, *f.* (im Geſichte) ogrec, ogerc, ogorec; (d. Fiſche) plavuta; –en, *pl.* (d. Schweine) ikre, stroge *pl.*; –ig, *a.* ógerčav, ógerčast; ikrav, ikrast, strogast, strogav.

Finſter, *a.* temen, tamen, temoten, temnoten, temočen, oblačen, mračen, (v. Geſicht) gerdogléd, temen, prekast, čmerikav: –werden, temneti, temneti se, mračiti se, tema se dela od. nahája, mréniti se; –ſchauen, čmerikavo, prékasto od. gerdo glédati, moreti; –ling, *m.* mračnjak, mračník; –niß, *f.* tèma, tàma, tma, temota, tamota, tmina, temnoča; (Sonnſt.) mrak, merk, mèrknjenje.

Finte, *f.* zvijača, lest *f.*

Fioringras, *n.* kihec.

Fipps, *m.* bercljej, bersk; šnoberec.

Firlefanz, *m.* bedačija, norčija, ábota.

Firma, *f.* nadpis, firma.

Firmament, *n.* obnebje, nebeška terdina, nebeški strop, nebes, nebó.

Firm=en, *v. a.* bírmati; –ling, *m.* bírmanec; –pathe, *m.* boter, sutal *f.* botra, sutla; –ung, *f.* birma.

Firnwein, *m.* staro vino.

Firniß, *m.* firnež; –=, *a.* firnežev; –en, *v. a.* s firnežem prevleči (vlečem) *pf.*

Firſte, *f.* verh, verhunec, verhól, veršác; (im Bergb.) teme (g. -na); (Dachf.) sleme (g. -na.)

Fiſch, *m.* riba; *dim.* ríbica, ríbičica; –=a. ribji; –aar, *m.* ribja kanja, jezerska postojna; –angel, *f.* ternek, ódica, údica; –bein, *n.* ribja kost *f.*;

-brut, *f.* ribja zalega, ribji plod; -en, *v. a.* ríbiti, ribáriti, ribe loviti; *fig.* loviti, iskati (iščem); -er, *m.* ribič, ribár; =, *a.* ríbški, ribarski; =ei, *f.* ribištvo, ribarstvo, ribarija, ribja lov *f.* =in, *f.* ríbčinja, ríbčevka; =hütte, *f.* ríbičeva koča; -fang, *m.* lov *f.*, lovlja, ribji lov; -fänger ſ. Fiſcher; -floſſe, *f.* plavuta, plavút *f.* splav *f.*; -gabel, *f.* ostve *pl.*, osti *pl. f.*; -gräte, *f.* ribja koščica; -hälter, *m.* ribnjak, ribnik; -hamen, *m.* sak; -handel, *m.* kupčija z ríbami, ribarija; -händler, *m.* ribár, -ſöber, *m.* vada, vaba, vabilo; -korb ſ. Fiſchreuſe; -laſe, *f.* razsol, solomarja; -leer, *a.* brezriben; -lein, *n.* ríbica, ribička, ríbičica.

Fiſch=markt, *m.* ribji terg; -otter, *f.* vidra; -recht, *n.* ribška pravica; -reich, *a.* riben, ribat, ribnat, ribovít, z ribami bogat; -reiher, *m.* siva čaplja, sivi rangar; -reuſe, *f.* verša; -rogen, *m.* ikra, ribja jajca *pl.*; -ſäugethier, *n.* ribák; -ſchuppe, *f.* luska, luskina; -teich, *m.* ribnik, ribnjak, bajar, bajer; -thran, *m.* ribja mast *f.*; -verkäufer, *m.* ribár; -verſteinerung, *f.* ribja okamnina, okamnela riba; -weib, *n.* ribarica, ríbčevka; -zoll, *m.* ribnina; -zug, *m.* vlak, ulovek.

Fiſk=al, *m.* fiškál; -=*a.* fiškalni; -us, *m.* fiškus.

Fiſole, *f.* fižól, fežól, fažól.

Fiſpern, *v. a.* gomúliti, šepetati (ám u. pečem).

Fiſt, *m.* pezdec; -el, *f.* cev *f.*, cevka; (med.) pijavka; -fraut, *n.* ušivec; -en, *v. n.* pezdeti; -ulös, *a.* cevkast; pijavkast.

Fittig, *m.* perotnica, perutnica, perota, perot *f.*, haba, krilo, kreljút *f.*

Fitze, *f.* motvóz *f.*, motóz *f.*; preveza; -en, *v. a.* vézati (vežem): prevézati + prevezovati.

Fix, *a.* stalen, stanoviten, uganjen; nepodaljšljiv, nepreložen; - und fertig, ves pripravljen; -ieren ſ. Feſtſetzen; einen -, mériti koga z očmí; -ſtern, nepremična zvezda, nepremičnica, stálnica; -um, *n.* stanovitni dohodek, uganjeni dohodek.

Fjord, *m.* zanóžina.

Flach, *a.* (ſeicht) plitev, plitek; (platt) ploščát, ploščnat, plošč, plošnat; (eben) plan, raven; die -e Hand, dlan *f.*, šaka; das -e Land ſ. Flachland; -er Kopf, puhla glava.

Fläche, *f.* plan *f.*, planja, planjava, planota, poljana, ravnica, ravnina, ravnja, raván ob. raven *f.*; (tiefe) dnika; (öde) golina, goljava, golica; (Oberfl.) poveršina, poveršje, poverhnina; ploščád *f.*; ploščnjava; -en, *v. a.* plániti, plóščati; -eninhalt, *m.* poveršje, poveršáj; -enmaß *n.* poveršnja mera.

Flach=feld, *n.* poljana, ravnica, ravno polje; -fuß, *m.* ploščonóg, ploščonožec; -füßig, *a.* ploščonóg; -gelehrſamkeit, *f.* plitva učenóst; -heit, ploščnost, ploščota; plitvost, plitvina, plitčina; puhlóst, puhlota; -kopf, *m.* puhloglavec, plitkoglavec, kesnoglavec; -köpfig, *a.* puhlogláv, plitko-

gláv, kesnogláv; -land, *n.* planota, raván.planjava; -länder, *m.* poljanec; -nasig, *a.* plošćonós.

Flachs, *m.* lan, len, predlo; (Winterfl.) ozimec, turk; (Sommerfl.) jarec, jar; (Herbſtfl.) jesenšćek, ajdovšćek; (Baſt d. Leines) predivo, predilo; -= *a.* lanén, lenén; -abfall, *m.* pezdír, pazdír; *coll.* pezderje, pezdírje; -acker, *m.* laniščè, predlišče; -artig, *a.* predivast; -bau, *m.* obdelovanje lanú; -bläuel, *m.* omikavnik; -breche, *f.* tèrlica; (Ort) terišče; -brechen, *n.* terilo, trenje; -brecher, *m.* terivec, teráč; =in, *f.* terica, terilja; bündel, *n.* kosem od. povesmo predíva; -dörre, *f.* súšnica, sušílnica.

Flächſen, *a.* lanén, konopnén.

Flachs=haar, *m.* vlakno; -handel, *m.* kupčija s predivom; -hechel, *m.* mikávnica, mikávnik, grebén; -raufe, *f.* dèrzanje, ríhljanje; (Werkz.) rihla, derzej, derzávnica; -reiſte, *f.* peščáj od. ročáj prediva; -riffel s. Flachsraufe; -röſte, *f.* godenje, rosenje, močenje lanú; (Ort) godišče, rosišče; -ſame, *m.* laneno seme; -ſchwinge, *f.* tréslica; -ſeide, *f.* prédenec, prédenica; -werg, *n.* predivo, tulje, tuljava, kodelj *f.*

Flach=teller, *m.* plitvi pladenj; -ziegel, *m.* plošćnata stréšnica, ploščata opeka.

Flack=ern s. Flackern; *v. n.* terpoléti, merlíhati, plehetati (ám u. hečem), plahítati, planjéšati, šviglati.

Fladen, *m.* mlinec, gibanica, krapec, koláč; (Honigſt.) sat, satovje; (Kuh-flad.) kravjek; -brot, *n.* mlinci *pl.*, mlinčnik.

Flagge, *f.* bandera, zastava; die -aufſtecken, bandero razviti (vijem) + razvíjati; -en= *a.* banderonosen.

Flam=ingo, *m.* flamingo, plamenják, rudeča gos *f.*

Flamm=e, *f.* plamen, plamen, plam, zubelj; *dim.* plámenec, plámenček, plamček; *fig.* žar, ogenj; -en= *a.* ognjén, plamenén; -en, *v. n.* plameneti, plamíkati, plamteti, goreti, s plamenom goreti, bakljati; die Sonne flammt, solnce pripéka; -endurſt, *m.* pekoča žeja; -enofen, *m.* plamenica; -enſäule, *f.* ognjén steber; -tod, *m.* smert v ognji.

Flanell, *m.* flanél, flanela; -en, *a.* flanelast, flanelen.

Flank=e, *f.* bok, stran *f.*, strana; (bei Thieren) lákotnica; -enbrett, *n.* bočnica; -ieren, *v. a.* klátiti se, potépati se, ométati, vláčiti se.

Flaſch=e, *f.* steklenica, sklenica, sklenka, lagev, lágvica *f.*, čútara, flaša; *dim.* sklenîčica, lágvica; -en= *a.* sklenični; -enzug, *m.* škerpec, škripec.

Flaſchinett, *n.* pišćál. *f.* pišćel, pišćalka.

Flaſer, *f.* žila; -ig, *a.* žilav, žilat.

Flatter=geiſt, *m.* lahkoživec, vihrávt, vetrenják; -haft, *a.* vetrén, lahkoživen, lahkomiseln, nestanoviten; =igkeit, *f.* lahkomíselnost, nestanovitnost &c.; -n, *v. n.* ferfoleti, ferleti, ferfrati, plepetati (am u. ečem), prepeléti, letečati, švoleti, krepeliti, oplétati, plahitáti; (v. Fah-

uen)vihrati, veti (vejem); -ſinn, *m.* vetrenost.

Flatterthier, *n.* ferfetavec.

Flau, *a.* mlahav, nevečen, slab, medel; -en, *v.a.* oplákniti + oplakovati; sprati (sperem) + spirati; -igkeit, *f.* mlahavost ɔc.

Flaum, *m.* puh, dlaka; perje; -bart, *m.* golobradec; -bärtig, *a.* golobrád; -feder ſ. Flaum; -ig, *a.* puhast, dlakav, dlakast.

Flauſe, *f.* burka, norčija, bosa, prazen izgovor: -n treiben, šale zbijati, norce briti; -nmacher, *m.* pavliha.

Flechſ=e, *f.* kita, suha žila, bela žila; *dim.* kítica, suha žílica; -ig, *a.* žilav, žilast, kitav.

Flecht=e, *f.* plet *f.*, pletér *f.*, pletenica, opletál *f.*; (Körbch.) canja, locanja, pletenica; (Haarfl.) kita; (zum Trocknen) lesa, pletér *f.*; (Krankheit) lišáj; -en, *v. a.* plesti (pletem), viti (vijem): splesti, vplesti, zaplesti, preplesti, zviti + splétati, zvíjati ɔc.; ſich die Haare -, oplesti se + oplétati se; (ſchlingen) rigljati; -enartig, *a.* lišajast; -er, *m.* pletavec, spletavec; -erin, *f.* pletica, pletilja, pletačica; -ruthe, *f.* vitra; -ſtück, *n.* pletek; -weide, *f.* beka; -werk, *n.* pletenina, spletenina, pletenje.

Fleck, *m.* kerpa, kerpuca, plaka, záplata, oškert, oškerc; (am Schuh) župan, županec; (Tintenfl.) cok; (Stücke) kos, del; vom - gehen, odsédati se, odpačevati se, od rok iti (grem); -en *v.a.* ſ. Flicken; (beſudeln) skverniti, cokati, marógati: oskverniti, zacokati ɔc.

Fleck=en, *m.* (Marktfl.) terg; *dim.* teržič; (Fettfl.) maroga, skverna, madež, cok; (Farbfl.) lisa, pelisa, peliha; (Schmutzfl.) umazek, zamazek; (im Geſichte) pega; (Kinderfl.) óšpice, opahki *pl.*, rubadi *pl.*; -los, *a.* brezmádežen, čist; -ig, *a.* lisast, pelisast, pasast, marogast; (ſchmutzig) zamazan, umazan.

Fleder=maus, *f.* netopír, topír, mračnik, pirhpogáčica, pírožlek, polmiš *f.*; -wiſch, *m.* omelo, ometalo.

Flegel, *m.* cep, cepec; (grob.) cepec, tepec, zarógljenec, zagovednež; -haft, *a.* zarobljen, neotesán, siróv; -jahre, *pl.* nora od. neumna leta; -ſtiel, *m.* ročnik.

Fleh=en, *n.* prošnja, mila prošnja; molitev *f.*; -en, *v.a.* prositi, milo prositi, moledovati, móliti; -entlich, *ad.* priserčno, milo; -er, *m.* molec, molivec, prosivec, prošnik.

Fleiſch, *n.* meso; *dim.* mesce; (d. Früchte) sredica, mečina; (Wildfl.) hudina, divje meso; (geräuchert) prekájeno, vojeno od. suho meso; (Rindfleiſch) govédina; (Kalbfl.) telétina u.ſ.w.; -werden, včlovéčiti se, vtelésiti se + včlovečevati se; -- *a.* mesni; aus -, mesén; -bank, *f.* mesnica; -beil, *n.* mesarica; -beſchau, *f.* ogled mesa; -beſchauer, *m.* mesogléd, mesogledec; -er, *m.* mesár, klavec; =-*a.* mesarski; =gewerbe, *n.* mesarija: dasſelbe betreiben, mesáriti; = in, *f.* mesarica; =n, *a.* mesén, mes-

nat; -eſſend, *a.* mesojéd, mesojéden; fleiſchefſende Thiere, mesojedke; -eſſer, *m.* mesojedec; -farben, *a.* poltne barve; -faſer, *f.* mesno vlakno, lika, mesna nit *f.*; -fliege, *f.* zapljúnkarica; -freſſend, *a.* mesožerten, mesojeden; -freſſer, *m.* mesožerec; -haut, *f.* mezra, mezdra; -ig, *a.* mesnat, mesen, mesoven; telnat, -koſt, *f.* mesna jed, mersna hrana; -lich, *a.* mesén, telesen, poltén; -lichkeit, *f.* mesenost ꝛc.; -los, *a.* meršav, brezmesen.

Fleiſch=mangel, *m.* pománjkanje mesa; -markt, *m.* mesni terg; -maſſe, *f.* mesnina, mesenina, mesovje; -ſpeiſe, *f.* mesna ob. mesnata jed, mesna hrana; -ſteuer, *f.* mesarina, mesni davek; -tare, *f.* mesna cena; -ware, *f.* mesenina; -werdung, *f.* včlovéčenje; -wurſt, *f.* klobasa, mesena klobasa, mastenica.

Fleiß, *m.* prid, pridnost, marnost, marljivost, prizadevnost; mit-, naláš, na znic; zu-, h kljubu; -ig, *a.* priden, maren, marljív, prizadeven, prizadevljív.

Fleun=en, *v. n.* cmériti se, cmíhati se, krémžiti se; -er, *m.* cmera, cmihovec, cmihovt.

Fletſchen, *v. a.* škrípati (am und pljem); zobé kázati (kažem).

Flibuſtier, *m.* morski razbojnik.

Flick=arbeit, *f.* kerparija; -en, *v. a.* kèrpati, kerpúcati: zakèrpati, zapehníti, zašiti (šijem); poprávіti + poprávljati; -en, *m.* ſ. Fleck; -er, *m.* kerpár, kerpucar, kerpáč; =ei, *f.* kerparija; =in, *f.* kerparica; -lappen, *m.* záplata, kerpa, kerpuca, županec; -werk, *n.* kerparija.

Flieder, -baum, *m.* bez, bezeg, bezgovec; -= bezgóv.

Flieg=e, *f.* muha; *dim.* mušica; -en=*a.* mušji.

Fliegen, *v. n.* leteti, létati, fèrčati (ím), fèrkati: zleteti, fèrkniti; in Stücke -, razleteti se, raznesti se; -d, *a.* letéč; mit fliegenden Haaren, prostolás, z razpleténimi lasmí.

Fliegen=dreck, *m.* mušjek; -fänger, *m.* muhár, muhec; -gift, *n.* múšnica, muhomór; -klatſche, *f.* pokavnik; -netz, *n.* sítnica; -ſchwamm, *m.* múšnica (goba); -wedel, *m.* múhelica, muhavnik, muhálnica, muhnjak, muhalo: damit die Fliegen abwehren, múhati.

Fliehen, *v. n.* béžati (ím), bégati; bezati, bezikati, bezgati: ubégniti, pobégniti, uteči, ubéžati + utékati; ſ. entfliehen; (v. d. Zeit) hiteti, béžati (ím), dreti (derem); jemanden -, ogniti se + ogíbati se (bljem), izogíbati se koga; etwas-, varovati se česa; zu jemandem-, pribéžati (ím), priteči h komu.

Fließ, *n.* kosem; (Vließ) runo, runa.

Fließ=en, *v. n.* teči; (tröpfelnd) kapljati, cureti, curljati, solzeti, cediti se; (v. d. Zeit) hiteti, potékati: -machen, topiti, taliti: raztopiti + raztápljati; (v. Tränen) liti (lijem), cediti se; Tränen floſſen über ſeine Wangen, solze so ga oblile, solze so se mu pocedile; das Licht fließt, sveča se oceja; -end, *a.* tekóč; (fließend gemacht) raztopljen, razpušèen; (v. d. Rede) gla-

dek, okrogel: -werden, tájati se, taliti se; -papier, *n.* kosmati, pivni od. rúnjasti popír, trapúznica.

Flimm=ern, *v. n.* migljati, igrati, lesketati se; (ſchwach brennen) merleti, merlíhati, merlísati, plahítati, berleti.

Flink, *a.* uren, ročen, gibčen, skačen, skočen, hiter, živ; -heit, *f.* urnost, gibčnost ɔc.

Flint=e, *f.* puška, puša, ročnica; -en= *a.* puškin; -enkolben, *m.* bat, bet; -enkugel, *f.* svinčnica; -enſchloſs, *n.* celín; -enſchuſs, *m.* strel; -enſtein, *m.* kresavnik.

Flitter, *m.* bleščica, migljenka, migljótina; -gelehrſamkeit, *f.* puhla od. plitva učenóst; -glanz, *m.* bliščoba; -gold, *a.* loš, zlata pena; -golden, *a.* lošast; -jahr, *n.* sterdeno od. medeno leto; -ſilber, *n.* sréberna pena; -ſtaat, -werk, *n.* bliščina, bliščoba; lošenina; -woche, sterdéni o. medeni teden.

Flock=e, *f.* -en, *m.* kosem, plasem, pahelj, koder; *dim.* kosmič, kosmiček, plasmič, pahljiček; (Schneefl.) snežnica, snežinka, omráznica, kosmula, kúnadra; -en, *v. n.* kósmati: skosmati; *v. n.* kosmato snežiti, kocnjati; =blume, *f.* (Centaurea cyanus) plavica; =gewölk, *n.* mrénasti oblaki, jančki; =ſtäubling, *m.* (Lycoperdon Bovista) návadna kèrvnica; -icht, *a.* kodrast, kúnadrast; -ſeide, *f.* kosmata svila.

Floh, *m.* bolha; *dim.* bolšica; -= *a.* bolšji; -en, *v. a.* bolhe loviti; -ig, *a.* bolhav; -kraut, *n.* dresen, bolšnik; -neſt, *n.* bolšinjak; -ſtich, *m.* bolšji pik.

Flor, *m.* cvet, cvetje, razcvét; *fig.* sreča, blagor, blagostanje, blagovitost; (gewebt. Zeug) pajčnik, pajčelán, tenčičnik; -a, *f.* cvetana; -band, *n.* pajčelánasta preveza; -fliege, *f.* tenčícarica; -ieren, *v. n.* cveteti, precvétati; sloveti; -ſeide, *f.* súkana svila; -tuch, *n.* tenčica.

Floskel, *f.* prazno lepotičje.

Floß, *n.* plavica, plav *f.*, plitva plitka, pleta.

Floß, [plavitev *f.*; ſ. Floß.

Flöß=bar, *a.* plaven; -e, *f.* plavba.

Floſſe, *f.* plavuta, plavút *f.*, plav *f.*

Flöß=en, *v. a.* pláviti, goniti derva po vodi; (Wäſche) plákati: izpláhniti, izplákniti + izplahovati; -er, *m.* plavičár.

Floſs=feder, *f.* plavuta, plavút *f.*; -gebühr, *f.* plavnina; -gerechtigkeit, *f.* plavna pravica; -holz, *n.* plavni les, plavina, plávšina; -ig, *a.* plavuten.

Flöt=e, *f.* stranšica, postranica, postranka, žvegla, flavta; -en, *v. a.* na postranico pískati; -enſpieler, *m.* žveglavec; -enwerk, *n.* piščali *pl. f.*

Flott, *a.* ritopašen, razuzdan, lahkoživen: -leben, ritopašno od. razúzdano živeti; ein -er Menſch, lahkoživec; -e, *f.* brodovje, ladjevje, barkada; -ille, *f.* flotila, malo brodovje.

Flötz, *n.* tla *pl.*, ploha; sklad *f.*, versta; -gebirge, *n.* verstno gorovje.

Fluch, *m.* kletev *f.*; kletba, klétvica,

klétvina, prekletje, prekletba, preklétstvo; (Schwur) zakletva, rot, zarotba; -beladen, *a.* preklét; -en, *v.a.* kleti (kolnem), hudičevati, šentovati, zlodejevati, preklinjati; -er, *m.* klevec, preklinjavec, preklinjevavec, hudičevavec; =in, *f.* klevica, preklinjevavka.

Flucht, *f.* beg, pobég, uték, uskók: die - ergreifen, pobégniti, utečí, uskočiti, poceditijo, ubrísatijo(brišem), v beg spustiti se *pf.*; in die - schlagen, zapoditi, razkropiti, v beg zapoditi; auf der-, bežé, bežéč, begóč; -bau, *m.* ubežišče.

Flüchten, *v. n.* sich -, pobégniti, ubégniti, umakniti se, ubéžati (im), peté odnesti, utečí, uskočiti *pf.*; sich zu jemanden-, pribéžati (im) h komu; -ig, *a.* bežen, ubežen, begljív, begoten, bežljív, begóč: -werden s. Flucht ergreifen; (eitel) minljív, nestanoviten; (schnell) uren, nagel; (chem.) zginljív, izhlapljív; (leichtsinnig) vnemaren, zanemaren, lahkomiseln, nestanoviten; (oberflächl.) poveršen; *ad.* nágloma, povèrhoma, mimogredé; -igkeit, *f.* bežnost, minljivost &c.; -ling, *m.* begún, begunec, ubežnik, prebég, uskók; (flüchtiger M.) begljivec.

Fluchwort, *n.* klétvica.

Fluder, *n.* splav, žleb; rake *pl.*; zajeza.

Flug, *m.* let, letáj, polét, vzlét; (Bienen) roj; (v. Vögeln) vlak, kita, veršelo; (der Zeit) dír; -brett, *n.* letenica, letávnica.

Flügel, *m.* krilo, perotnica, perutnica, perot *f.*, repetnica, flafota, krilót *f.*, haba; (d. Windmühle) veterni ca, (d. Thür) dúrnica, (b. d. Armee) krilo; (Seite) bok; (musik. Instr.) glasovír; -= *a.* krilni; -frucht, *f.* perutka; -fuß, *m.* krilonožec; -ig, *a.* krilat, habat, s perotmi; -los, *a.* brezkríl, brezkrilen, brez perotnic; -mann, *m.* krilnik; -n, *v. a.* operutiti; geflügelt, krilat, s perotnícami; -pferd, *n.* krilati konj, pegaz; -schlag, *m.* fofót, flafót; -schnecke, *f.* perutar; -thor, *n.* dvokrilna vrata *pl.*; -vieh, *n.* perjád *f.*, perutnina; letenina, kuretina.

Flügge, *a.* goden: -werden, godnjati se + zgodnjati se.

Flug-loch, *n.* žrelo, mežévnica, letenica; vrática *pl.*; -mehl, *n.* poliska; -s, *ad.* ko bi trenil, ko bi mignil, zdajci; -sand, *m.* sviž, svižec, svišč, hlišč, sipa.

Fluor, *n.* fluor; -id, *m.* fluorid.

Flur, *f.* trata, loka, livada, njiva, polje; (Weide-) ledina, spašnik; (Vorhaus) veža, priveržje; (Hofraum) dvorišče, préderje, prédurje; -stein, *m.* mejnik.

Fluss, *m.* reka, voda; *dim.* réčica, potok; (flüss. Zustand) tok, tokava, plav *f.*; (d. Metalle) raztóp; talilo, topilo; -= *a.* rečni, reški, vodni; -anwohner, *m.* potočnik, potokar; -arm, *m.* rokav, struga, pretók; -bad, *n.* kopel v reci; -barsch, *m.* ostriž; -bett, *n.* rečišče, struga, vodotóč, vodotóčina, pretoka, žleb; -fahrzeug, *n.* čoln, vozilo; -fall, *m.* slap, skakavec, sopotnica; -fischadler, *m.* ljun; -gebiet,

n. poreče, obreče; -gefälle, *n.* potoče; padavica.

Flüſſig, *a.* tekóč; (geſchmolzen) raztopljen, razpušče; (tropfbar flüſſig) kapljív, kapaven; -er Körper, tekočina; -feit, *f.* kapljivost, kapavnost; (d. Flüſſige) tekočina, tonja, moča; (Krankh.) tok; tropfbare-, kapljina; gebrannte-, žganina.

Fluſs-inſel, *f.* osredek; -mittel, *n.* topilo; -nixe, *f.* povodna déklica, morska déklica; -jungfer, *f.* kačji pastír; -krabbe, *f.* potočna rakulja; -ofen, *m.* plavž, talívnica; -otter, *f.* vidra; -perlmuſchel, *f.* potočna bisernica; -pferd, *n.* povodni od. nilski konj; -ricke, *f.* kačela, švélčica; -ſand, *m.* pesek, svižec, prod; -ſchiffahrt, *f.* vožnja po reci, rečno brodarstvo; -ſeite, *f.* stran proti vodi; -ſpath, *m.* plavik, jedovec; -ſyſtem, *n.* rečje, -waſſer, *n.* tekoča voda; potóčnica, réčnica.

Flüſter-n, *v.n.* šeptati. šepetati (ám u. éem): šéptniti, pošeptati, zašepetati; (v. Thier.) gomúliti, šćebljati; (v. Winde) šumljati; -n, *n.* šepet, šepot. šepetanje; -nd, *a.* šeptav, šćebljav; -er, *m.* šeptavec, šepetáč.

Flut, *f.* povodenj *f.*, potóp; (d. Wachſen d. Waſſ.) plem, plima, pritók, prilív. narást; (Woge) val, slap, plov; (Ebbe u. -, pritók in odtók, biba; (v. Schriften) kup, gromada; eine - von Tränen, potok solzá; -bewegt, *a.* buren, zburkan; -en, *v. n.* vreti, kipeti, naráščati, plívkati, nastópati; -zeit, *f.* plem, plima, doba pritoka.

Föder-aliſt, *m.* federalist, zveznik; -ativ, *a.* federativen, zvezen; -ierte, *m.* zaveznik.

Fogaſch, *m.* smuč.

Föhr-e, *f.* bor, borovec; -en-, *a.* borov; =blattwespe, *f.* borova osa; = eule, *f.* borova sovka; =holz, *n.* borovina; =wald, *m.* borovje.

Folge, *f.* nasledek, posledek, nastopek, učinek; (Reihenf.) red *f.*, zaporedek, versta, rajda; (die - in der Herrſchaft,) nasledba, nasledovanje, nastóp; in Folge, vsled, po, poleg, za, z. B. in-höherer Bewilligung, po višem dovóljenji; in-der Gerichts-ordnung, poleg sodnega reda; in-d. Geburt, za porodom; (Lauf) tek, tečáj; -leiſten, poslúšati od. poslúhniti, ubógati + poslueevati, bógati; spólniti kaj + spolnovati; die - davon iſt, iz tega izhaja, izvira od. sledí; von üblen Folgen ſein, slabo zaleči (ležem); dem zu-, po tem takem; in der - der Zeit, s časom; in der-, za naprej, v prihodnje; -leiſtung, *f.* poslušnost, pokornost.

Folgen, *v.n.* einem -, slediti komu, koga nasledovati, za kom iti (grem); raſch auf einander -, loviti se, poditi se; auf jemanden -, nastópiti + nastópati; (d. Zeit nach) priti (pridem) + prihájati, z. B. auf den Meiſter folgt der Schüler, za učiteljem pride učenec; (nachahmen) posnémati, ravnati se od. délati po kom, zgledovati se nad kom; der Leiche -, merliča sprémljati; (Folge leiſten) slúšati, poslúšati: poslúhniti; bógati: ubó-

gati; folge mir, poslušaj me, ubogaj me; (nicht folgen) ne márati od. ne róditi za kaj; Fortſetzung folgt, dalje prihodnjič, dalje nastopi od. pride, nadaljevanje prihodnjič: -d, *a.* sledéč, nasledenj, zapóreden, naprejšen; -ds, *ad.* za napréj, v prihodnje; (hernach) potle, potlej, na to; -los, *a.* brez nasledkov; -reich, *a.* poln velicih nasledkov; -recht, *a.* dosleden.

Folg-er, *m.* naslednik, slednik, nasledovavec, nastopnik; -erichtigkeit, *f.* doslednost; -ern, *v. a.* sklépati, soditi, izpeljevati, povzémati, dovzémati: skleniti, izpeljati (ljem), izvoditi; -erung, *f.* sklep, sklepek, dovzema; -eſatz, *m.* naslednji stavek; -ewidrig, *a.* nedosleden; -ewidrigkeit, *f.* nedoslednost; -zeit, *f.* prihodnji čas, prihodnost; -lich, *ad.* torej, zatorej, zató, tedaj, po tem takem, za tega voljo, za tega del; -ſam, *a.* poslušen, radoslušen, bogljiv, ubogljiv, pokoren; =keit, *f.* poslušnost, radoslušnost, ubogljivost.

Foli-ant, *m.* folijant; -e, *f.* pena; podložek.

Folter, *f.* pretezavica, raztezavica, tezávnica; (Marter) peza, muka; jemanden auf die -ſpannen, koga na tezo djati (denem), koga múčiti; -bank, *f.* raztezávnica; -er, *m.* rabelj; -kammer, *f.* mučilnica, raztezávnica; -n, *v. a.* múčiti, terpínčiti, trápiti, tézati, pézati; (v. Gewiſſen) peči, grizti, klati (koljem).

Fond, *m.* mática, zalog, zaklad; die -s, deržavni papirji *pl.*

Font-aine, *f.* vodomèt; -anelle, *f.* mečava, mehko teme; (Geſchwür) pijavka.

Foppen, *v. a.* norčevati se s kom, koga za norca imeti (ám), bebca iz koga delati, noriti koga.

Force, *f.* moč *f.*; sila.

Fordgras, *n.* solzica od. lasjé device Marije.

Förder-er, *m.* ſ. Beförderer; -lich, *a.* spešen, vspešen, prospešen, pripomočen, pomožen; -n, *v. a.* spéšiti, množiti: pospéšiti, pomnožiti, pomoči (morem), povíšati + pospeševati, pomnoževati, podpírati, povišévati; (Erze) izpráviti od. správiti na dan + správljati; *v. n.* spéšiti se, odsédati se, od rok iti (grem).

Forder-n, *v. a.* tirjati, térjati, zahtévati, hoteti, iskati (iščem); (herausf.) pozvati + pozívati; -ung, *f.* tirjava, terjava, tirjatev, terjatev; zahteva, zahtevek; (Herausf.) pozív, pozòv.

Förderung, *f.* spešitev, pospešek, pospeševalo; -smittel, *n.* spešilo, pospeševalo, množilo.

Forell-e, *f.* postèrv *f.*, posterva, postruga, bistranka; *dim.* postervica; -en- *a.* postervji; -enteich, *m.* postervnjak.

Form, *f.* podoba, oblika, obličáj, lik, obraz; (Modell) kalúp, tvorilo; (gram.) oblika; (Muſter) obrazec; -al ſ. Formell; -at, *n.* oblika, podoba; (Oktavformat) osmerka; (Duodezf.) dvanajsterka; -ation, *f.* tvorina; -el, *f.* besede *pl.*; obrazec;

-ell, *a.* obličen, pravilen, fòrmalen, vídezen, navídezen; *ad.* na videz.

Form=en, *v. a.* podobiti, obráziti, oblíčiti, obličevati, tvóriti: upodobiti, izobráziti, izdélati, stvóriti + upodobovati, izobraževati, izdelovati, stvárjati; (d. Guſs) uliti (lijem) + ulívati; -enlehre, *f.* oblikoslovje, oblikovje; -enſchneider, *m.* kalupar, kaluporezec; -fehler, *m.* pogrešek v obliki.

Förm=ig, in Zſmſtz. mittelſt der Endſilbe ast od. durch podoben zu übertragen, z. B. eiförmig, jajčast od. jajcu podoben; -lich, *a.* obličen, pravilen; pravéden, pravdánski, šegen; *ad.* pravíloma, rédoma, redno, pravilno; =keit, *f.* obličnost ꝛc.

Form=los, *a.* brezpodoben, brez podobe; -loſigkeit, *f.* brezpodobnost; -rahmen, *m.* oklép; -ular, *m.* obrazec, obrazek, izgledek, formulár; -ularienbuch, *n.* izglednik.

Forſch=begier, *f.* vedoželjnost, izvedljívost, pozvedovavnost; -begierig, *a.* vedoželjen, izvedljív, pozvedovaven; -en, *v. a.* pozvedovati, zasledovati, premišljevati, túhtati, iskati (išćem), preiskovati, raziskovati; (befragen) popraševati, opraševati, izpraševati; -er, *m.* pozvedovavec, preiskovavec; -ſucht, *f.* zvedavost, radovednost; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, pozvédba, pozvedovanje, zasledovanje; -ungsgeiſt, *m.* preiskovavnost, pozvedovavnost.

Forſt, *m.* gozd, les, hosta, gaj; -a. gozdni, gozdnarski; -amt, *n.* gozdnarski urád; -baumzucht, *f.* lesoreja; -betrieb, *m.* gozdárjenje; -bezirk, gozdni okraj; -dienſt, *m.* gozdnarska služba.

Förſter, *m.* gozdnár, gozdnik, logár; -ei, *f.* gozdnarija; gozdnárjeva koča; -in *f.* gozdnarica, logarica.

Forſt=frevel, *m.* gozdni kradež; -gebühr, *f.* gozdnina; -gerechtigkeit, *f.* gozdna pravica; -gericht, *n.* gozdna sodnija; -haus, *n* gozdárjeva hiša; -hüter, *m.* gozdni čuváj; -kunde, *f.* lesoznanstvo, gozdoznanstvo; -kultur, *f.* obdelovanje gozdov; -kundige, *m.* lesoznanec; -lehranſtalt, *f.* gozdnarsko učilišče, logarska šola; -lich, *a.* gozden, gozdnárski; -meiſter, *m.* viši gozdnár, nadgozdnár; -produkte, *f.* gozdni pridelki *pl.*; -rath, *m.* gozdni svetovavec; gozdno svetovavstvo; -recht, *n.* gozdno pravo, derváščina; -ſchädlich, *a.* gozdu škodljív; -ſchule, *f.* gozdnarska od. logarska šola; -ſchutz, *m.* gozdno varstvo; -ſchutzperſonale, *f.* gozdni čuvaji *pl.*; -ſtreitigkeit, *f.* pravda od. prepír zastran gozda; -verwalter, *m.* gozdni oskerbník; -weſen, *n.* gozdstvo; -wirtſchaft, *f.* gozdnarstvo; -zins, *m.* gozdnina, lesnina.

Fort, *ad.* napréj, napréd, dalje, dalj; (v. Orte weg) proč, s poti, v kraj; (in Zſmſtz.) mit od, od. dalje, napréj; - und -, skoz in skoz, v eno mér, ven in ven; ſo -, zdajci, hkrati; -mit dir, poberi se, proč s teboj; -an, *ad.* odsihmal, od sih dob, odslej; (künft.) posih-

gati; folge mir, poslušaj me, ubogaj me; (nicht folgen) ne márati od. ne róditi za kaj; Fortſetzung folgt, dalje prihodnjič, dalje nastopi od. pride, nadaljevanje prihodnjič: -d, *a.* sledéč, nasledenj, zapóreden, naprejšen; -ds, *ad.* za napréj, v prihodnje; (hernach) potle, potlej, na to; -los, *a.* brez nasledkov; -reich, *a.* poln velicih nasledkov; -recht, *a.* dosleden.

Folg-er, *m.* naslednik, slednik, nasledovavec, nastopnik; -erichtigkeit, *f.* doslednost; -ern, *v. a.* sklépati, soditi, izpeljevati, povzémati, dovzémati: skleniti, izpeljati (ljem), izvoditi; -erung, *f.* sklep, sklepek, dovzema; -eſatz, *m.* naslednji stavek; -ewidrig, *a.* nedosleden; -ewidrigkeit, *f.* nedoslednost; -ezeit, *f.* prihodnji čas, prihodnost; -lich, *ad.* torej, zatorej, zató, tedaj, po tem takem, za tega voljo, za tega del; -ſam, *a.* poslušen, radoslušen, bogljiv, ubogljiv, pokoren; -ſamkeit, *f.* poslušnost, radoslušnost, ubogljivost.

Foli-ant, *m.* folijant; -e, *f.* pena; podložek.

Folter, *f.* pretezavica, raztezavica, tezávnica; (Marter) peza, muka; jemanden auf die -ſpannen, koga na tezo djati (denem), koga múčiti; -bank, *f.* raztezávnica; -er, *m.* rabelj; -kammer, *f.* mučílnica, raztezávnica; -n, *v. a.* múčiti, terpínčiti, trápiti, tézati, pézati; (v. Gewiſſen) peči, grizti, klati (koljem).

Fond, *m.* mática, zalog, zaklad; die -s, deržavni papirji *pl.*

Font-aine, *f.* vodomèt; -anelle, *f.* mečava, mehko teme; (Geſchwür) pijavka.

Foppen, *v. a.* norčevati se s kom, koga za norca imeti (ám), bebca iz koga delati, noriti koga.

Force, *f.* moč *f.*; sila.

Forchgras, *n.* solzica od. lasjé device Marije.

Förder-er, *m.* ſ. Beförderer; -lich, *a.* spešen, vspešen, prospešen, pripomočen, pomožen; -n, *v. a.* spéšiti, množiti: pospéšiti, pomnožiti, pomoči (morem), povišati + pospeševati, pomnoževati, podpírati, povišévati; (Erze) izpráviti od. správiti na dan + správljati; *v. n.* spéšiti se, odsédati se, od rok iti (grem).

Forder-n, *v. a.* tírjati, térjati, zahtévati, hoteti, iskati (iščem); (heraus-ſ.) pozvati + pozívati; -ung, *f.* tirjava, terjava, tirjatev, terjatev; zahteva, zahtevek; (Heraus-ſ.) pozív, pozòv.

Förderung, *f.* spešitev, pospešek, pospeševalo; -smittel, *n.* spešilo, pospeševalo, množilo.

Forell-e, *f.* postèrv *f.*, posterva, postruga, bistranka; *dim.* postervica; -en- *a.* postervji; -enteich, *m.* postervnjak.

Form, *f.* podoba, oblika, obličáj, lik, obraz; (Modell) kalúp, tvorilo; (gram.) oblika; (Muſter) obrazec; -al ſ. Formell; -at, *n.* oblika, podoba; (Oktavformat) osmerka; (Duodez-ſ.) dvanajsterka; -azion, *f.* tvorina; -el, *f.* besede *pl.*; obrazec;

-ell, *a.* obličen, pravilen, fórmalen, vídezen, navídezen; *ad.* na videz.

Form=en, *v. a.* podobiti, obráziti, oblíčiti, obličevati, tvóriti: upodobiti, izobráziti, izdélati, stvóriti + upodobovati, izobraževati, izdelovati, stvárjati; (d. Guſs) uliti (lijem) + ulívati; -enlehre, *f.* oblikoslovje, oblíkovje; -enſchneider, *m.* kalupar, kaluporezec; -fehler, *m.* pogrešek v obliki.

Förm=ig, in Zſmſtz. mittelſt der Endſilbe ast od. durch podoben zu übertragen, z. B. eiförmig, jajčast od. jajcu podoben; -lich, *a.* obličen, pravilen; pravéden, pravdánski, šegen; *ad.* pravíloma, rédoma, redno, pravilno; =keit, *f.* obličnost ꝛc.

Form=los, *a.* brezpodoben, brez podobe; -loſigkeit, *f.* brezpodobnost; -rahmen, *m.* oklép; -ular, *m.* obrazec, obrazek, izgledek, formulár; -ulartenbuch, *n.* izglednik.

Forſch=begier, *f.* vedoželjnost, izvedljívost, pozvedovavnost; -begierig, *a.* vedoželjen, izvedljív, pozvedovaven; -en, *v. a.* pozvedovati, zasledovati, premišljevati, túhtati, iskati (iščem), preiskovati, raziskovati; (befragen) popraševati, opraševati, izpraševati; -er, *m.* pozvedovavec, preiskovavec; -ſucht, *f.* zvedavost, radovednost; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, pozvédba, pozvedovanje, zasledovanje; -ungsgeiſt, *m.* preiskovavnost, pozvedovavnost.

Forſt, *m.* gozd, les, hosta, gaj; -a. gozdni, gozdnarski; -amt, *n.* gozdnarski urád; -baumzucht, *f.* lesoreja; -betrieb, *m.* gozdárjenje; -bezirk, gozdni okraj; -dienſt, *m.* gozdnarska služba.

Förſter, *m.* gozdnár, gozdnik, logár; -ei, *f.* gozdnarija; gozdnárjeva koča; -in *f.* gozdnarica, logarica.

Forſt=frevel, *m.* gozdni kradež; -gebühr, *f.* gozdnina; -gerechtigkeit, *f.* gozdna pravica; -gericht, *n.* gozdna sodnija; -haus, *n* gozdárjeva hiša; -hüter, *m.* gozdni čuváj; -kunde, *f.* lesoznanstvo, gozdoznanstvo; -kultur, *f.* obdelovanje gozdov; -kundige, *m.* lesoznanec; -lehranſtalt, *f.* gozdnarsko učilišče, logarska šola; -lich, *a.* gozden, gozdnárski; -meiſter, *m.* viši gozdnár, nadgozdnár; -produkte, *f.* gozdni pridelki *pl.*; -rath, *m.* gozdni svetovavec; gozdno svetovavstvo; -recht, *n.* gozdno pravo, derváščina; -ſchädlich, *a.* gozdu škodljív; -ſchule, *f.* gozdnarska od. logarska šola; -ſchutz, *m.* gozdno varstvo; -ſchutzperſonale, *f.* gozdni čuvaji *pl.*; -ſtreitigkeit, *f.* pravda od. prepír zastran gozda; -verwalter, *m.* gozdni oskerbník; -weſen, *n.* gozdstvo; -wirtſchaft, *f.* gozdnarstvo; -zins, *m.* gozdnina, lesnina.

Fort, *ad.* napréj, napréd, dalje, dalj; (v. Orte weg) proč, s poti, v kraj; (in Zſmſtz.) mit od, od. dalje, napréj; - und -, skoz in skoz, v eno mér, ven in ven; ſo -, zdajci, hkrati; -mit dir, poberi se, proč s teboj; -an, *ad.* odsihmal, od sih dob, odslej; (fünft.) posih-

mal, za napréj, v prihodnje; -arbeiten, *v.n.* dalje od. napréj délati, napredovati; -bannen, *v*, *a.* pregnati (ženem), progaati + pregánjati; -bauen, *v.a.* dalje stáviti od. zídati; (graben) dalje kopati (pljem); -begeben ſich, *v. r.* odríniti, odpráviti se, oditi (idem), pobrati se (berem) + odprávljati se, odhájati, pobírati se; -beſtand, *m.* obstanek, obstój; -bringen, *v.a.* napréj správiti, odpráviti + odprávljati: ſich -, preživiti se + preživljati se; -dauer, *m.* terpež, obstanek; -dauern, *v.n.* terpeti, obstati (stojím) + obstájati; -dauernd, *a.* terpéč, neprenehljiv, stanoviten, venomeren, prevén.

Fort=eilen, *v.n.* odhiteti; -eviano, *f.* glasovír, klavír; -erben ſich, *v.r.* preiti (preidem) + prehájati; -fahren, *v.n.* nadaljevati, napredovati; (n. d. Wagen) odpeljati se (ljem) + odpeljevati se; -fliegen, *v.n.* zleteti, odleteti + odlétati, odletávati; -fliehen, *v. n.* ubégniti, uteči + utékati; -führen, *v. a.* odpeljati (peljem) + odpeljevati; (v. Winde, Waſſer) odnesti + odnášati; die Wirtſchaft -, dalje gospodáriti ꝛc.; -gang, *m.* napredek, vspeh, prospeh; einen guten -nehmen, spéšiti se, odeédati se, srečno izpod rok iti (grem); -gangsklaſſe, *f.* red; -gangszeugnis, *n.* spričevalo (napredka); -gehen, *v.n.* oditi (idem), odríniti + odhájati; -hin, *ad.* za napréj, vnapréj, v prihodnje, vprihodnjič; -jagen, *v. a.* odgnati (ženem), odpoditi, spoditi, spókati + odgánjati; ti; *v.n.* (zu Pferde) odjáhati, oddírjati, zdírjati *pf.*; -kommen, *n.* napredek, vspeh; boljši kruh, boljše življenje; (v. Pflanzen) rast *f.*, sponaša; (Lebensm.) živež; -kommen, *v.n.* oditi (idem) + odhájati; (v. Gewächſen, Thieren) rasti, délati, parmati, sponášati se, obnášati se: zrasti, storiti, sponesti se; -lauf, *m.* tek; -laufend, *a.* zaporeden, tekóč; zdéržema; -leben, *n.* življenje; -machen ſich, *v. r.* správiti se, pobrati se (berem), pocediti jo + správljati se.

Fortpflanz=en, *v.a.* rediti, množiti, saditi: zarediti, razmnóžiti, razplóditi, nasaditi + zarójati, razmnoževati, razplójati, zasájati; (durch Übertrag.) prenesti + prenášati; -ſich, *v. r.* razplóditi se, zarediti se, narediti se, razpasti se, razrasti se, razlezti se + razplodovati se, zarójati se, razpasovati se, razráščati se, razlezovati se; -ung, *f.* zaredba, zareja, zasadba, razplodba, razšír; (d. Menſchen) zarod; -ungsorgan, *n.* plodilo.

Fort=rennen, *v. n.* oddírjati *pf.*; bezati, bezljati, bezíkati: zbezati, ubezati; -rollen, *v.a.* talókati, kótati, váljati: zatalókati, potalókati, zavaliti; -ſchaffen, *v. a.* odpráviti, správiti + odprávljati; -ſchaffung, *f.* odprava; -ſchleichen, *v.n.* zmúzati se, zmúzniti se; -ſchleppen, *v.a.* zavleči, zavláčiti, odvláčiti; -ſchreiten, *v. n.* napredovati; dalje koráčiti od. stópati; =d, *a.* postopen; -ſchritt, *m.* napredek, vspeh, prospeh; Fortſchritte machen, napredovati; =smann, *m.* na-

prednják; -ſetzen, *v. a.* nadaljevati, podaljševati; -ſetzung, *f.* nadaljevanje, sledilo, podaljšek; -folgt, dalje prihodnjič; -während, *a.* veden, venomeren, neprenehljív, neminljív, neskončen; *ad.* nepreném homa, brez prenéhanja, v eno mér, zmeraj, vedno; -ziehen, *v. n.* odríniti, preséliti se + preselovati se; -zug, *m.* odhód, preselitev *f.*

Forum, *n.* sodišče, sodnje mesto.

Foſſil, *a.* okamenél; kopan; -ien, *pl.* okamenine, kopanine *pl.*

Fötus, *n.* spočetek, zarodek.

Four=age, *f.* piča, kerma, klaja; -agieren, *v. a.* pičo priskerbovati; -ier, *m.* furír, vojaški pisár; -nier, *n.* oblaga, obklada; -nieren, *v. a.* obložiti + obkládati, furnírati.

Fracht, *f.* tovor, naklad *f.*; vozivo, vozna roba; -=*a.* vozni, prevozni; -bar, *a.* vozen, vozljív; -brief, *m.* vozni list; -empfänger, *m.* prejemnik blaga; -en, *v. a.* za plačilo voziti; -führer, *m.* voznik, vozár; -geld, *n.* voznina, prevoznina; -gut, *n.* vozno blagó; -koſten, *pl.* vozni stroški; -ſchiff, *n.* prevozna ládija; -ſtück, *n.* vozilo, vozna roba; -verſender, *m.* razpošiljavec vóznega blaga; -wagen, *m.* tovorni voz, težki voz.

Frack, *m.* škric, frak.

Frag=e, *f.* vprášanje, povprášanje, vpraševanje, pítanje; eine - ſtellen, poprášati, vprášati, popítati, pobárati, vprášanje zastáviti + popraševati, vpraševati &c.; -en, *v. a.* prášati, pítati, bárati: vprášati, popra-

šati, popítati, zapítati, pobárati, zaprositi + vpraševati, popraševati &c.; (herum) opraševati, izbarkovati; -end, *ad.* popraševaje, vpraševaje; -epunkt, *m.* poprašek; -eſteller, *m.* vpraševavec, popraševavec; -eſtellung, *f.* popraševanje; -eweiſe, *ad.* v prášanjih, vpraševaje; -ewort, *n.* praševavna beseda; -ezeichen, *n.* vprašáj; -lich, *a.* zadeven, dotičen; =ment, *n.* odlomek, kos; =ariſch, v odlomkih.

Fraiß, *f.* božjást; ſ. Epilepſie.

Fral=tur, *f.* frakturno ob. gótiško pismo; -zion, *f.* stranka.

Frank, *a.* svóboden, prost, sam svoj; -und frei, ves svoj, prost kakor tica pod nebom; -ieren, *v. a.* frankírati, poštnino popréd pláčati, list póštnine oprostiti + poštnino popréd plačevati, oprostovati; -iert, *a.* plačan, poštnine prost; *ad.* pláčano, poštnine prosto.

Franſ=e, *f.* trepec, resa, prema, rebelj; (zeriſſ.) cefra; -en, *v. a.* cefrati.

Franz=band, *m.* francosko vezilo; vezba z usnjatim herbtom; -baum, *m.* pritlikovec; -branntwein, *m.* francosko žganje, žgano vino; -iskaner, *m.* frančiškán, frančiškanec; -iskanerkloſter, *n.* frančiškanski samostán; -iskanerorden, *m.* red sv. Frančiška; -oſen, *pl.* (Krkh.) nesramna bolezen, francozi *pl.*; -perle, *f.* ponarejeni biser; -thaler, *m.* francoski tolar; -wein, *m.* francosko vino.

Frapp=ant, *a.* prehvapen, prehvap-

ljiv; -ieren, *v.a.* prehvápiti, prevzeti (vzamem); začúditi se *pf.*

Fraß, *m.* žretje, žrenje; (Futter) piča, kerma; (Freßgier) žertnost, goltnost, samogoltnost, požrešnost; -trog, *m.* korito.

Frater, m. brat, frater; -niſieren, *v. n.* brátiti se, drúžiti se; -nität, *f.* brátovščina, bráterna.

Fratſch=eln, *v. a.* govoríčiti; izpraševati, izbarkovati, popraševati.

Fratz, *m.* páglovec, smerkolín, smérkovec, žaba; -e, *f.* spaka, šema; -machen, páčiti se; -enbild, *n.* gerda podoba; -geſtalt, *f.* pošást *f.*; -enhaft, *a.* gerd, nagnjusen, šemast.

Frau, *f.* gospá, gospoja; (Ehefr.) žena, zaróčnica, druža, soproga; (Hausfr.) gospodinja, gazdarica: - im Hauſe ſein, gospodínjiti; eine -nehmen, ženiti se: oženiti se; unſere liebe -, gospa sveta, mati božja, Marija prečista devica; die -Sterben, gospá Sterdenka u. ſ. w.; -chen, *n.* ženica, ženka, žénkica; -en=, ženski; =bild, *n.* podoba Device Marije; =feind, *m.* sovražnik ženstva; =fingerkraut, *n.* device Marije kožušek; =haar, *n.* ženski lasjé *pl.*; (Pfl.) device Marije lasci, prédenica; =hemd, *n.* ženska srajca; =käfer, *m.* polónica, božji volek; =kirche, *f.* cérkev mátere božje; =kloſter, *n.* ženski samostán; =orden, *m.* ženski red; =ſchuh, *m.* ženski čevelj; =sperſon, *f.* ženska, ženstvo, žénščina; =ſtand, *m.* ženstvo; ženska stran (in d. Kirche); =tag, *m.* gospójnica, šmaren, šmarni dan, praznik Marije device; der große -, velika gospójnica, veliki šmaren; der kleine -, mala gospójnica, mali šmaren; =volk, *n.* ženstvo, ženske *pl.*; =zeit, *f.* ženska doba, žensko čiščenje; =zimmer, *n.* ženska stanica; (Perſ.) ženska, ženščina, ženstvo.

Fräulein, *n.* gospodična, gospodíčina, gospodičnja; -ſtift, *n.* odrejališče za gospodične.

Frech, *a.* derzen, derz, prederzen, smél, zlotoven, podstopen; (ausgelaſſen) nesramen; razuzdan; ein -er Menſch, nesramnik; die -e Perſon, nesrámnica; -heit, *f.* prederznost, smelost, podstopnost.

Fregatt=e, *f.* fregata; -envogel, *m.* černa búrjovka.

Frei, *a.* svóboden, slóboden, prost, svoj, samsvoj, samosvojen; (ohne etwas) brez -, prost, čist; - von Schulden, brez dolgov; im -, na planem, pod milim nebom; -er Platz, odpert od. poren kraj; auf -en Fuß ſetzen, izpustiti koga iz ječe; der Baum ſteht -, drevó na samem stojí; er iſt nicht frei, on ni sam svoj; -e Stunde, lazna ura; von -en Stücken, sam od sebe, samovoljno; es ſteht ihm -, ima na zbiro; -e Wohnung, prebivališče brez plačila; -er Gegenſtand, nezapovedan od. svóbodni predmet; ich bin ſo -, derznem se; -e Wärme, razvézana toplota; (moraliſch) voljen; -laſſen, izpustiti + izpúščati; ſich - machen, osvójiti se česa + osvoje-

vati se; -= *a.* svóbodni; fehlerfrei, brez pogreškov u. s. w.; -bataillon, *n.* batalijón ob. kerdelo dobrovoljcev; -bauer, *m.* svóbodnik; -beuter, *m.* morski tolováj ob. ropár; -beuterei, *f.* morski razboj; -bürger, *m.* svóbodni deržavlján; -denfend, *a.* svóbodomiseln; -e, *f.* planja, plan *f.*, planota; pod milim nebom; -eigen, *a.* prostolasten.

Frei-en, *v. a.* snúbiti: zasnúbiti: -gehen, v snuboke ob. v ógledi iti (grem); -en, *n.* snubitev *f.*, -er, -ersmann, *m.* snubec, snubáč; -frau, *f.* barónica, baronka, svóbodnica; -geben, *v. a.* osvobóditi, izpustiti; dopustiti + izpúščati ꝛc.; den Handel-, dopustiti svobódno kupčijo; -gebig, *a.* radodaren, radodaven, darovit, daroviten, darežljiv, dobrotljív; =keit, *f.* radodarnost, radodavnost, darežljivost ꝛc.; -geboren, *a.* prosto rojen; -geist, *m.* svóbodomíselnik; maloverec; =erisch, a. svóbodomiseln; maloveren, malovérski; -geld, *n.* mertváščina; -gesinnt, *a.* svóbodomiseln; -glaube, *m.* prostoverstvo; -hafen, *m.* svóbodna luka, svóbodna ladijostaja; -halten, *v. a.* komu zastónj živež dajati; -handel, *m.* svóbodna kupčija.

Frei-heit, *f.* svóboda, slóboda, svóbodnost, próstost, prostota, svojóst, svójščina, samosvojnost; (Kühnheit) derznost, prederznost: in -setzen, izpustiti koga iz ječe, svóbodo komu dati + izpúščati, dajati; ich nehme mir die -, naj mi bo dopúščeno, derznem se, podstopim se; -heitsliebend, *a.* svóbodoljúben; -heitsdrang, *m.* svóbodoželjnost; -heraus, *ad.* na ravnost, odkritoserčno, pod zobe, z očí v očí; -herr, *m.* barón, svóboda; =lich, *a.* baronov, baronski; -hold, *m.* dajnšek; -hufe, *f.* prosto zemljišče; -knecht, *m.* rabelj; -korps, *n.* kerdelo dobrovoljcev; -lassen s. freigeben; -lehen, *n.* svóbodni fevd; -lich, *ad.* kaj pa da, se ve da, kako pa, res; (zwar) sicer, scer; -machen, *v. a.* osvobóditi, osvójiti, oprostiti, sprostiti, razprostiti + osvojevati, oprostovati ꝛc.; -maurer, *m.* svóbodni zidár, svobodnják; -maurerei, *f.* svóbodno zidarstvo.

Frei-muth, *m.* prostoserčnost, prostodušnost, odkritoserčnost; -müthig, *a.* prostoserčen, prostodušen, odkritoserčen, ravnodušen, naraven; =keit s. Freimuth; -sass, *m.* svóbodnik; -schüler, *m.* učenec brez plačila; -sinn, *m.* svóbodomiselnost, svóbodna misel; =ig, *a.* svóbodomíseln; -igkeit, s. Freisinn; -sprechen, *v. a.* nedólžnega spoznati, za nedólžnega izreči + spoznávati, izrékati; (von Sünden) odvézati (vežem) grehov + odvezovati; (v. Lehrjung.) iz učenja koga pustiti + púščati; leta učenja so mu dotekla; -sprechung, *f.* oprostitev, odveza; -stadt, *f.* svóbodno mesto; -statt, *f* pribežališče, utečišče, závetje; -stehen, *v. n.* es steht ihm frei, na voljo mu je, na volji imá, na izbiro imá; sme, ako hoče; -stelle, *f.* brezplačilno mesto; -stellen,

v. a. jem. etwas -ſtellen, na voljo od. na izbiro komu kaj dati + dajati; prosto voljo dati, na voljo pustiti + dajati, púščati; -ſtunde, *f.* lazna ura, laz; lazno, ura praznovanja.

Frei=tag, *m.* petek; am -, v petek; -tiſch, *m.* brezplačilna hrana; -werber, *m.* snubec; snubáč; =in, snubačica; -werbung, *f.* snubitev *f.*; -werden, *n.* oprostiti se, oteti se (otmem), osvójiti se, oprostovati se, otévati se, osvojevati se; (chem.) razvézati se (vežem) + razvezovati se; -willig, *a.* dobrovoljen, samovoljen, radovoljen, samorád; *ad.* sam od sebe, iz lastne volje, z dobra, iz dobre volje; =e, *m.* dobrovoljec; *f.* dobrovoljka; =keit, *f.* dobrovoljnost ꝛc.; -zügigkeit, *f.* svóbodno preseljevanje, svóbodna selitev.

Fremd, *a.* tuj, ptuj; vnanj, zunánj, ljúdski, inostrán; (unbekannt) neznán, nevéden (ſeltſam) čuden; -artig, *a.* tuj; inoroden, raznoroden, ljudski; =keit, *f.* tujost, inorodnost ꝛc.; -e, *f.* tuja dežela, tujina, neznana od. stranska dežela; neznanje: in die - gehen, po svetu od. na tuje iti (grem); er war in der -, po svetu je bil, veliko sveta je omedel; (Perſ.) *m.* tujec, ptujec; *f.* tujka, ptujka; -engeſetz, *n.* postava zastran tujcev; -enpolizei, *f.* policija zastran tujcev; -enweſen, *n.* tujstvo, tujska opravila *pl.*; -geboren, *a.* tujoróden, tújega rodú; -heit, *f.* tujstvo; nevednost, neznanje; -ling, *m.* tujec, ptujec, tujež, inostranec, prišelnik: -werden, tújčiti: potújčiti + potujčevati; -lings =, *a.* tujski; -ſucht, *f.* tujčevavnost; -ſüchtig, *a.* tujčevaven; -wort, *n.* tuja beseda, tujica, tujka; -züngig, *a.* inojezičen.

Frequent, *a.* ljudnat, obiskován; -ativ, *n.* ponavljavni glagol, ponavljavnik; -ation, *f.* obiskovanje; -ationszeugniß, *n.* obiskovanjsko spričevalo, obiskovalo; -ieren, *v. a.* obiskovati, poslušat hoditi.

Freſko, *n.* -malerei, *f.* mal na apno, freško, malarija na mokro.

Freſſ=begierde, *f.* požrešnost, samogoltnost, snédenost, žertnost; -begierig, *a.* požrešen, samogolten, sneden, žerten, gladoven, lákoten; -e, *f.* žrelo; gobec, rivec; -en, *v. a.* žreti, jesti (jem), góltati + požreti, pojesti, snesti, pogóltniti + požirati, pojédati; (Körner); zobati (zobljem): pozobati, pobrati (berem) + pobírati; (Hirſe, Hanf ꝛc.) piti (pijem): opiti; (Gras) múliti, pasti, pomúliti, popasti + popasovati; (gierig-) brehati (ám u. brešem), hlastati, lókati: pobrehati, pohlastati, polókati; (um ſich -) razjédati; razpasovati se; -en, *n.* žertje žrenje; (Speiſe) piča, kerma, jed *f.*; -end, *a.* žirav, goltav; razjedljív; -er, *m.* žerec, žerúh, požerúh, brehláč, snedež, lákotec, lákota, volk, požrešnik; =in, *f.* lákota, sneda, požréšnica; -gier, -gierig ſ. Freſſbegier, -ig; -; -ig in 3ſſß. jéd oder žerten; -luſt; *f.* lakot *f.*, požerlji-

vost; -ſucht, ſ. Freſsbegierde; -trog, *m.* korito; -werkzeug, *n.* žiralo.

Frett=chen, -wieſel, *n.* bela podlásica.

Freud=e, *f.* veselje, radost: -haben, veseliti se, radovati se; ein Tag der -, veseli dan; mit -n, z veseljem, prav rad; -en=, *a.* veseli, rádostni; -en=becher, *m.* čaša veselja; -enbotſchaft, *f.* radosti polno oznanilo, veseli glás; -enfeſt, *n.* veselica, godovnica, veseli god; -enfeuer, *n.* kres; -enge=ſchrei, *n.* vrisk, veseli krik, veseli hrup: ein - erheben, vesél hrup zagnati (ženem), zavriskati, zaúkati *pf.*; -enhaus, *n.* dom veselja; -en=kleid, *n.* pražnja obleka, semanje oblačilo; -enleben, *n.* veselo ob. prijetno življenje; -enlos, *a.* nevesél, brez radosti, grinjav; -enmahl, *n.* veselica, veselo godovanje; -enreich, *a.* radosti poln, prevesél, prerádosten; -enruf, *m.* klik, vrisk, veseli klíc; -entag, *m.* dan veselja, dan veselja poln; -entaumel, *m.* im -, veselja pijan; -entráne, *f.* solza rádosti ob. veselja; -envoll, *a.* rádosti poln, poln veselja; -etrunken, *a.* veselja pijan; -ig, *a.* vesel, rádosten, radosti poln; =keit, *f.* veselje, radost.

Freu=en, *v. a.* veseliti, radovati: razveseliti; ſich -, *v. r.* veselíti se, radovati se, vesél biti (sem): razveseliti se + razveseljevati se.

Freund, *m.* prijatelj, prijatel; er iſt ein - vom Spielen ꝛc., rad igrá ꝛc.; -chen, *n.* ljubi prijatelj; -in, *f.* prijáteljica, prijátlica; -lich, *a.* prijazen, prijaznjív, prijazljív, mil: -thun, prilizovati se, dobríkati se, sladkati se komu; (hübſch) lep, ugoden; =keit, *f.* prijaznost, prijazen *f.* -los, *a.* brez prijateljev: -ſchaft, *f.* prijáteljstvo; pobratimstvo: -ſchlie=ßen, sprijázniti se, poprijátliti se, pobrátiti se + pobratovati se; =lich, *a.* prijáteljski, prijazen; *ad.* prijáteljsko; =s=, *a.* prijáteljski; =sbund, *m.* prijáteljska zveza.

Frevel, *m.* pregrešek, hudobija; (Verbrechen) pregreha, hudodelstvo, zločinstvo, zlodejstvo; (Beſchädig.) škoda, kvar; (Entheil.) oskrumba, oskrunitev; -haft *a.* zloben, hudoben, pregrešen, hudodelen; prederzen, derzovít; -muth, *m.* zlobnost; prederznost; -n, *v. n.* hudo délati, hudodéliti, grešiti; -that, *f.* hudobija, hudodelstvo, zločinstvo; brezbožno djanje.

Frev=entlich, *a.* prederzen; -ler, *m.* hudobnik, hudobnež, brezbožnik, pregrešnik; hudodelec, zločín; prederznež, prederznik; =in, *f.* hudóbnica, brezbóžnica; hudodelka, prederznica.

Fried=e, *m.* mir; (Ruhe) pokòj: -ſchließen, pomíriti se, mir skleniti *pf.*; der - ſei mit euch, mir vam bodi, mir z vami!: -ſtiften, miriti: pomiriti; in - leben, mirovati, v miru živeti; den - zerſtören, razmiriti *pf.*; - ſeiner Aſche, Bog mu daj večni mir in pokoj; -eliebend, *a.* miroven, miroljuben; -elos, *a.* nemiren, nepokojen; -ens= mirni; -ensab=

ſchluſs, *m.* pomirje, naprava mirú; -ensbedingung, *f.* pogój mirú; -ensbotſchaft, *f.* oznanilo mirú; -ensbruch, *m.* mirolóm, mirolomstvo; -ensbund, *m.* zaveza mirú; -nsengel, *m.* angelj mirú; -ensgage, *f.* plača ob miru; -ensgericht, *n.* mirna ob. mirivna sodnija; -ensgöttin, *f.* bóginja mirú; -ensfongreſs, *m.* zbor za mir; -ensrichter, *m.* mirni sodnik, mirnik; -ensſchluſs, *m.* pomirje, sprava, sklep mirú; -ensſtifter, *m.* mirivec; -ensſtörer, *m.* razmirnik, razmirovavec; zdražba; -ensunterhändler, *m.* pogajavec zastran mirú; -ensvermittler, *m.* srednik mirú; -enszeit, *f.* čas mirú; zur -, ob miru, v miru.

Fried=fertig, *a.* miroljuben, miren, mirljiv, miroven, miroviten, pokojen, krotek; -fertigkeit *f.* miroljubje, miroljubnost; -hof, *m.* pokopališče, grobišče, mertvišče; -lich, *a.* miren, miroven; pokojen; *ad.* zlepo, mirno; -liebend, *a.* miroljuben; -los, *a.* nemiren, brezmiren, nepokojen; -ſam, *a.* miren, tih, krotek; =keit, *f.* mirnost; krotkóst.

Frier=beule, *f.* ozeba, ozeblina; -en, *v.n.* zebsti, ozébati, prezébati, zimo ogrébati ob. terpeti; ich friere, zebe me, mraz mije, zima me grudi; (zu Eis werden) zmèrzniti, zamèrzniti, led se stori + zmerzovati, zamerzovati, led se dela; -en, *n.* mraz, zmerzál *f.*, zmerzlina.

Fries, *m.* fríz.

Frieſel, *m.* opahki, spahki, *pl.* [spuščáj, prišč.

Friſch, *a.* siróv, presen, óverst, svež, frišen; (kühl) hladen; studen; (neu) nov, mlad; (munter) živ, živahen, brihten, óverst, čil; isker, sterpén; -es Holz, sirov lés; -es Blatt, zelen list; -e Ware, nova dobra roba; -er Baum, ómladno ob. mladíkavo drevó; -e Farbe, živa barva; -es Pferd, isker, spočít ob. sterpén konj: -gewagt, serčnost veljá; auf -er That, na samem djanji; - zur Arbeit, hajdi na delo! urno k delu!; etwas -es, novina; -e Wäſche, belo perilo; auf die - Luft, pod milo nebó; -e, *f.* óverstost, óverstota, svežést *f.*; merzlota, studenost; hlad, hladnost; živost, živahnost, čilost; -en, *v. a.* ſ. erfriſchen; (Eiſen) pretopiti, prečístiti, prepustiti + pretápljati, prečiščevati, prepúščati; -eſſe, *f.* pretapljávnica; -herd, *m.* ognjišče; -ling, *m.* prešič; -ofen, *m.* pretapljávnica, topívnica; -ung, ſ. Erfriſchung.

Friſ=eur, *m.* vlasár, lasoplét, lasničár; -ieren, *v. a.* oplesti (pletem), razčesati (češem) + oplétati, razčesávati; kódrati, svédriti; -ierkamm, *m.* češelj, redki glavnik.

Friſt, *f.* rok, obrók, doba; (Aufſchub) odlóg, odlašek: binnen Monats-, črez mesec dni; zu jeder -, vsaki čas; große -, prostran rok; letzte -, končni rok; -en, *v. a.* odlóg dati + dajati; ſich kümmerlich das Leben -, ubíjati se, péhati se, golomíšiti; -tag, *m.* dalóčeni dan; -verlängerung, *f.* podáljšanje obroka; -weiſe, *ad.* po obrokih, obrókoma.

Frisur, *f.* oplèt, opletilo.

Frivol, ſ. ausgelaſſen.

Froh, *a.* vesél, rádosten, rad, radovoljen; zadovoljen, dovoljen; ich bin-, veselím se, po všeči mi je.

Fröhlich, *a.* vesél, rádosten, dobrovoljen, žídane volje; -ſein, veseliti se. radovati se, dobre od. žídane volje biti (sem); -keit, *f.* radost, veselost; (als Handl.) veselje, dobra volja. radovanje, veselica.

Frohlocken, *v. n.* radovati se, veselja poskakovati, vriskati od. úkati; -*n.* vrisk, úkanje, radovanje.

Frohn=, *a.* rábotni; -arbeit, *f.* rábota, tlaka; -arbeiter, *m.* rábotnik, tlačán; -dienſt, *f.* rábota, tlaka; -en verrichten, rábotati, sužnjevati, tlačániti.

Fröhnen, *v. n.* rábotati, sužnjevati, tlačániti, tlako oprávljati; (d. Lüſten) streči (strežem), slúžiti.

Frohn=faſten, *pl.* kvatre *pl.*; -fuhre, *f.* tlaka z vozom, vožnja tlaka; -geld, *n.* rábotnina, tlaščina; -herr, *m.* gospodár rábote; -leichnamsfeſt, *n.* telovo, praznik od. dan sv. rešnjega Telesa; -pflichtig, *a.* ráboti podvržen, suženj, ráboten.

Frohſinn, *m.* dobra misel, dobrovoljnost, dobra od. žídana volja, veselo serce, radost; -ig, *a.* veseloserčen, dobrovoljen, vesél, rádosten.

Fromm, *a.* pobožen, bogoljuben, bogabojéč, bogaboječen, bogoslužen, bogomíl, brumen; (ſanft) krotek, tih; (gütig) dobrotljív, milostljív, usmiljen, miloserčen; eine -e Stiftung, zadúšbina, zadúšnica; -e, *m.* pobožnik, bogoljúb; *f.* pobóžnica, bogomila.

Frömmel=ei, *f.* svetoblinstvo, svetohlimba; -n, *v. n.* svetohliniti, svétega se délati.

Fromm=en, *v. n.* streči (strežem), koristiti, hásniti, v prid od. na korist biti (sem); -en, *n.* hasen, korist *f.*, prid; -herzig, *a.* miloserčen, pobóžnega serca.

Frömm=igkeit, *f.* pobožnost, bogaboječost, bogoljubnost; krotkóst; dobrotljivost ꝛc.; -ler, *m.* svetohlinec.

Front=e, *f.* čelo, očelje, lice, prednja stran, ospredek.

Frosch, *m.* žaba; *dim.* žábica; (Laubfr.) rega, rákovec, vega; (der eſsbare) ureh, rujht, rujhtáč; ein abſcheulicher -, žabura; =, *a.* žabji; -ader, *f.* podjezíčna žila, podjezíčnica; -fang, *m.* žabja lov *f.* -fuß, *m.* skrek; -gequacke, *n.* ragljanje, reglјanje; -lache, *f.* mlaka, mlakuža; -laich *m.* žabnik, žabnjak.

Frost, *m.* mraz, zmerzál, *f.*, zmerzlina, omerzlina, prezeba, ozebek *f.* sren, srenec; -beule, *f.* ozeblina, ozeba.

Fröſteln, *v. n.* mich fröſtelt, mrazi me, mraz me grudi, mraz me trese, mraza dergečem, mraza se tresem.

Frostig, *a.* merzel, zmerzel, mrazen, studen, ledén, zimen; ozebel, prezebel.

Fröſtler, *m.* zmerzlák, zmerzli človek.

Frost=ſalbe, *f.* mazilo za ozebo;

ſchluſs, *m.* pomirje, naprava mirú; -ensbedingung, *f.* pogòj mirú; -ensbotſchaft, *f.* oznanilo mirú; -ensbruch, *m.* mirolóm, mirolomstvo; -ensbund, *m.* zaveza mirú; -nsengel, *m.* angelj mirú; -ensgage, *f.* plača ob miru; -ensgericht, *n.* mirna od. mirivna sodnija; -ensgöttin, *f.* bóginja mirú; -ensfongreſs, *m.* zbor za mir; -ensrichter, *m.* mirni sodnik, mirnik; -ensſchluſs, *m.* pomirje, sprava, sklep mirú; -ensſtifter, *m.* mirivec; -enſtörer, *m.* razmirnik, razmirovavec; zdražba; -ensunterhändler, *m.* pogajaveo zastran mirú; -ensvermittler, *m.* srednik mirú; -enszeit, *f.* čas mirú; zur -, ob miru, v miru.

Fried=fertig, *a.* miroljuben, miren, mirljív, miroven, miroviten, pokojen, krotek; -fertigkeit *f.* miroljubje, miroljubnost; -hof, *m.* pokopališče, grobišče, mertvišče; -lich, *a.* miren, miroven; pokojen; *ad.* zlepo, mirno; -liebend, *a.* miroljuben; -los, *a.* nemiren, brezmiren, nepokojen; -ſam, *a.* miren, tih, krotek; =keit, *f.* mirnost; krotkóst.

Frier=beule, *f.* ozeba, ozeblina; -en, *v. n.* zebsti, ozébati, prezébati, zimo ogrébati od. terpeti; ich friere, zebe me, mraz mije, zima me grudi; (zu Eis werden) zmèrzniti, zamèrzniti, led se stori + zmerzovati, zamerzovati, led se déla; -en, *n.* mraz, zmerzál *f.*, zmerzlina.

Fries, *m.* fríz.

Frieſel, *m.* opahki, spahki, *pl.*

Friſch, *a.* siróv, presen, čverst, svež, frišen; (kühl) hladen; studen; (neu) nov, mlad; (munter) živ, živahen, brihten, čverst, čil; isker, sterpén; -es Holz, sirov lés; -es Blatt, zelen list; -e Ware, nova dobra roba; -er Baum, ómladno od. mladíkavo drevó; -e Farbe, živa barva; -es Pferd, isker, spočít od. sterpén konj; -gewagt, serčnost veljá; auf -er That, na samem djanji; - zur Arbeit, hajdi na delo! urno k delu!; etwas -es, novina; -e Wäſche, belo perilo; auf die - Luft, pod milo nebó; -e, *f.* čverstost, čverstota, svežést *f.*; merzlota, studenost; hlad, hladnost; živost, živahnost, čilost; -en, *v. a.* ſ. erfriſchen; (Eiſen) pretopiti, prečístiti, prepustiti + pretápljati, prečiščevati, prepúščati; -eſſe, *f.* pretapljávnica; -herd, *m.* ognjišče; -ling, *m.* prešič; -ofen, *m.* pretapljávnica, topívnica; -ung, ſ. Erfriſchung.

Friſ=eur, *m.* vlasár, lasoplét, lasničár; -ieren, *v. a.* oplesti (pletem), razčesati (češem) + oplétati, razčesávati; kódrati, svédriti; -ierkamm, *m.* češelj, redki glavnik.

Friſt, *f.* rok, obrók, doba; (Aufſchub) odlóg, odlašek: binnen Monats-, črez meseo dni; zu jeder -, vsaki čas; große -, prostran rok; letzte -, končni rok; -en, *v. a.* odlóg dati + dajati; ſich kümmerlich das Leben -, ubíjati se, péhati se, golomíšiti; -tag, *m.* določeni dan; -verlängerung, *f.* podáljšanje obroka; -weiſe, *ad.* po obrokih, obrókoma.

Friſur, *f.* oplèt, opletilo.

Frivol, ſ. ausgelaſſen.

Froh, *a.* vesél, rádosten, rad, radovoljen; zadovoljen, dovoljen; ich bin-, veselím se, po všeči mi je.

Fröhlich, *a.* vesél, rádosten, dobrovoljen, žídane volje; -ſein, veselíti se. radovati se, dobre od. žídane volje biti (sem); -keit, *f.* radost, veselost; (als Handl.) veselje, dobra volja. radovanje, veselica.

Frohlocken, *v. n.* radovati se, veselja poskakovati, vriskati od. úkati; -*n.* vrisk, úkanje, radovanje.

Frohn-, *a.* rábotni; -arbeit, *f.* rábota, tlaka; -arbeiter, *m.* rábotnik, tlačán; -dienſt, *f.* rábota, tlaka; -e verrichten, rábotati, sužnjevati, tlačániti.

Fröhnen, *v. n.* rábotati, sužnjevati, tlačániti, tlako oprávljati; (d. Lüſten) streči (strežem), slúžiti.

Frohn-faſten, *pl.* kvatre *pl.*; -fuhre, *f.* tlaka z vozom, vožnja tlaka; -geld, *n.* rábotnina, tlaščina; -herr, *m.* gospodár rábote; -leichnamsfeſt, *n.* telovo, praznik od. dan sv. rešnjega Telesa; -pflichtig, *a.* ráboti podvržen, suženj, ráboten.

Frohſinn, *m.* dobra misel, dobrovoljnost, dobra od. žídana volja, veselo serce, radost; -ig, *a.* veseloserčen, dobrovoljen, vesél, rádosten.

Fromm, *a.* pobožen, bogoljuben, bogabojéč, bogaboječen, bogoslužen, bogomil, brumen; (ſanft) krotek, tih; (gütig) dobrotljív, milostljív, usmiljen, miloserčen; eine -e Stiftung, zadúšbina, zadúšnica; -e, *m.* pobožnik, bogoljúb; *f.* pobóžnica, bogomila.

Frömmel-ei, *f.* svetoblinstvo, svetohlimba; -n, *v. n.* svetohlíniti, svétega se délati.

Fromm-en, *v. n.* streči (strežem), koristiti, hásniti, v prid od. na korist biti (sem); -en, *n.* hasen, korist *f.*, prid; -herzig, *a.* miloserčen, pobóžnega serca.

Frömm-igkeit, *f.* pobožnost, bogaboječost, bogoljubnost; krotkóst; dobrotljivost ɔc.; -ler, *m.* svetohlinec.

Front-e, *f.* čelo, očelje, lice, prednja stran, ospredek.

Froſch, *m.* žaba; *dim.* žábica; (Laubfr.) rega, rákovec, vega; (der eſsbare) ureh, rujht, rujhtáč; ein abſcheulicher -, žabura; -, *a.* žabji; -ader, *f.* podjezíčna žila, podjezíčnica; -fang, *m.* žabja lov *f.* -fuß, *m.* skrek; -gequacke, *n.* ragljanje, reglјanje; -lache, *f.* mlaka, mlakuža; -laich *m.* žabnik. žabnjak.

Froſt, *m.* mraz, zmerzál, *f.*, zmerzlina, omerzlina, prezeba, ozebek *f.* sren, srenec; -beule, *f.* ozeblina, ozeba.

Fröſteln, *v. n.* mich fröſtelt, mrazi me, mraz me grudi, mraz me trese, mraza dergečem, mraza se tresem.

Froſtig, *a.* merzel, zmerzel, mrazen, studen, ledén, zimen; ozebel, prezebel.

Fröſtler, *m.* zmerzlák, zmerzli človek.

Froſt-ſalbe, *f.* mazilo za ozebo;

-wetter, *n.* ostra od. huda zima, merzlo vreme.

Frucht, *f.* sad, plod; obrodek, prirodek, pridelek, žito; *dim.* sadek, plodek; *coll.* sadje, sadovje; die Früchte, plodovi, pridelki; *fig.* nasledek, nastopek; -anſetzen, zarodíti, zarod zastáviti + zastávljati, zaréjati; -*a.* sadni; zarodni; -auge, *f.* popek, berst; -bar, *a.* rodoviten, rodovít, roden, ploden, plodovít, plodoviten, plodoven, plodljív, plenjav, nosen, plodonosen, naróden; (v. Bäumen) sadonosen, sadovít: -ſein, roditi, nesti, pléniti, plénjati; =keit, *f.* rodovitnost, plodnost ꝛc.; -barmachung, *f.* porodovitev; -baum, *m.* sadno od. sadonosno drevó, sadonósnica; -baumzucht, *f.* sadjoreja; -boden, *m.* žítnica, kašča, hambar; -bringend, *a.* sadonosen, plodonosen, sadoven, plodoven; koristen; -en, korístiti, hásniti, roditi; zaleči (ležem + zalégati; pomágati *pf.*; -ertrag, *m.* pridelek, obrodek, létina, pridélščina; -feld, *n.* žitno polje; -folge, *f.* poljsko kolobárjenje; -garten, *m.* sadovnják, sadonosnik; -gehäuſe, *n.* peček; oplodje; -genuſs, *m.* vžitek, prevžitek; -göttin, *f.* Živa; -handel, *m.* žitna kupčija, žitarija: den -handel betreiben, žitáriti, z žitom kupčevati; -händler, *m.* žitár, žitni kupec; -haut, *f.* mrena; lupina; lušščina; -horn, *n.* rog obílnosti; -hülle, *f.* oplodje; -hülſe, *f.* strok.

Frucht=keim, *m.* kal, klica, zarod, zarodek; -knospe, *f.* berst, popek; -los, *a.* brezploden, neploden, jalov, brez sadú; (vergeblich) prazen, nekoristen, brez prida; *ad.* zastónj; =igkeit, *f.* brezplodnost ꝛc.; praznost, nekorist *f.* -mangel, *m.* slaba létina, pománjkanje, stradež; -markt, *m.* sadni terg; -nießung, *f.* vžívanje; -pflanze, *f.* sadika, rastlina; sémnica, semnjača; -preis, *m.* žitna cena; sadna cena; -ſchaden, *m.* uima, škoda na polji; -ſpeicher ſ. Fruchtboden; -ſtiel, recelj, pecelj; -trieb, *m.* zarodek, zarodna mladica; -waſſer, *n.* otročja voda; -wechſelwirtſchaft, *f.* poljsko kolobárjenje, kolobaritev; -wein, *m.* jábelčnik, hrúškovec; -zweig, *m.* mladica; klica.

Frugal, *a.* tečen, tekovít.

Früh, *a.* ran, zgodenj, prigodenj, jutránj, *ad.* zgodaj, za rana, rano, pri godi; ſehr-, prav zgodaj, na vse zgodaj od. prigodnje; heute -, davi; *a.* davíšenj; morgen -, zajtro, za jutra; *a.* zajútrišenj; -morgens, za bélega dné, z vidom vred, na vse prigodnje; zu -, prezgodaj, prerano, prevréd, prehitro; von -en Morgen bis -, od vida do -; -arbeit, *f.* zjutranje delo; -birn, *f.* prigodnja od. rana hruška; -e, *f.* jutro, rano; in der -, zjutraj, zgodaj, pri godi, za rana; in aller -, na vse zgodaj, na vse prigodnje; -er, *ad.* préj, popréj, préd, popréd, pervlje; -eſtens, *ad.* najpréd, najpopréj; -gebet, *n.* zjutranja molitev *f.*, -geburt, *f.* negodni plod; poród pred časom, nevgodni poród;

-getraide, *n.* jaro od. zgodnje žito, járina; -gottesdienſt, *m.* zgodnja maša, zgódnjica; -henne, *f.* járica, járkica; -jahr, ſ. Frühling; -kirſche, *f.* prigodnja od. rana črešnja; -koſt, *f.* kosilo, kosílica, zajterk, zajutrek.

Frühling, *m.* pomlad, *f.* spomlád *f.*, vigred *f.*, mlado leto, mladletje, mladletek, valička, vileżej; im -, s pomladi, spomladi, na spomlad; -s=, *a.* pomladánj, pomladnji, spomladánski, vígredni, mladoletni; (v. Früchten) jar; -genzian, *m.* svedere; -gras, *f.* cveteča livada od. trata; -göttin, *f.* Vesna; -gewächs, *f.* pomladna rastlina, vigrédna; -zeit, *f.* pomladnji čas, mlado leto.

Früh=morgig, *a.* dávišen; -nebel, *m.* jutranja megla; -reif, *a.* prigodenj, rano zrel; -reife, *f.* prezgodnji zor; -roth, *n.* zarja, zárija, zora; -ſaat, *f.* rana setev *f.*, jara setev *f.*; -ſtück, *n.* kosilo, kosílca, kosilce, zajutrek, zajterk, zájternica, oteščilo; -ſtücken, *v. n.* kósiti, kosílčati, zajterkovati; -zeitig, *a.* zgodenj, prigodenj, ran; *ad.* zgodaj, rano, prigodi; allzu-, prezgodaj, prevred; *a.* prezgodenj, prevreden, prerán.

Fuchs, *m.* lisica, lesica; *dim.* lisíčica; (Männchen) lisják, lesják; (Pferd) lisec, rižan; (Menſch) zavitec, prekánjenec, tič; (Dukat) rumenják; -=, *a.* lisičji, lesičji; -balg, *m.* lisíčja koža, lisíčevina; -bau, *m.* lisíčja luknja, lisíčina; -eiſen, *n.* lesice *pl.*; -en, *a.* lisičji; -fell ſ. Fuchsbalg; -in, *f.* lisíca; -jagd, *f.* lov na lisíce; -pelz, *m.* lisíčevina, lisíčina; -roth, *a.* erjav ko lisica; -ſchrott, *m.* lisičnjek; -ſchwanz, *m.* lisičji rep; -ſchwänzen, *v. n.* lizati se (ližem), prilizovati se, dobríkati se; -ſchwänzer, *m.* prilizovavec.

Fuchtel, *f.* ploščnat meč; -n, *v. a.* s ploščnatim mečem biti (bijem); *v. n.* z golo sabljo máhati.

Fuder, *n.* voz, naklad *f.*, pelják, vlak, tovor.

Fug, *m.* pravica, oblást *f.*; mit - u. Recht, po vsej pravici; -e, *f.* sklep, speh, spih, spah, stik, spojka; (muſ.) sklad, fuga.

Füg=ebank, stružnik, spihavnik; -bock, *m.* kobila; -en, *v. a.* spehniti, spahniti, skleniti, stakniti, sterniti, spójiti + spihovati, sklépati, stíkati, strínjati, spojevati; (lenken) oberniti, nakloniti, uravnati + obráčati, naklánjati, uravnovati; ſich-, vjémati se, stikati se, strínjati se; ſich in etwas -, udati se v kaj + udájati se; ſich dem Geſetze -, podvreči se (veržem) + podvergovati se, pokoriti se; (geſchehen) primériti se, nakljúčiti se, spétiti se, pripétiti se, prirájmati se + primérjati se, pripetovati se ꝛc.; -ewort, *n.* veznica; -lich, *a.* primeren, pristojen, priležen; *ad.* dobro, zložno, zlágoma; pristojno; tíkoma; (mit Recht) po pravici, po potrebi; -ung, *f.* zveza, spihljej; (Lenk.) naravnava, sternilo, obračilo; (Gottes) božja volja, naredba, usoda; božji narejek.

Fühl=bar, *a.* občuten, občutljiv, ču-

ten, čutljív; =feit, *f.* občutljivost, občutnost; -en, *v.a.* čútiti, občútiti + občutovati; (d. Berühr.) tipati (pljem), šlátati: otípati, ošlátati, pošlátati; ich fühle Luſt, hoče se mi, želja me obhaja; ſich -en, čútiti se, imeti (ám) se; wie fühlſt du dich, kako ti je, kako se čutiš?; -end, *a.* čutljív, čuten; -faden, *m.* čutilo; tipávnica; -horn, *n.* tipavnik, čutilnik; -los, *a.* brezčuten, neobčuten; terdoserčen, terd; =keit, *f.* brezčutnost &c.

Fuhre, *f.* vožnja; -n machen, peljati (ljem); (Wagen) voz.

Führ=en, *v.a.* vesti (vedem), voditi, peljati; (zu Wagen) peljati, voziti, vezti; (verwalten) voditi, ravnati, oskerbovati; bei ſich -, s sebój nositi; die Feder -, písati (pišem); Reden -, govoriti; Krieg -, vojskovati, vojskovati se; Klagen -, tóžiti se; Prozeſſe -, právdati se; das Wort -, govoriti, v imenu druzih govoriti, govornik biti (sem); hinterdas Licht -, prekániti, prevériti, prenoriti *pf.*; führe uns nicht in Verſuchung, ne vpelji oder ne vvedi nas v skušnjave; einen Titel -, naslov iméti (ám); der Weg führt nach Krain, ta pót derži oder pelje na Kranjsko; die Regierung -, vládati; zu Ende -, dokonati, dokončati *pf.* einen Namen -, imenovati se. klícati se (kličem) -er, *m.* vodník, vodja, vodec; =in, *f.* vodnica, vodilja.

Fuhr=lohn, *m.* voznina, vožnina; (Fährgeld) brodnina, brodovina; -mann, *m.* voznik, vozár, vožatáj; -ſein, vozáriti; -manns=, *a.* vozarski; =gewerbe, *n.* vozarija; -ſtraße, *f.* vozna cesta.

Führung, *f.* vodba, voja, vodstvo, vodilo; oskerbovanje, oprava; s. Fügung.

Fuhr=weg, *m.* vozna cesta, kolovóz, kolovoznik, kolovóznica; -werk, *n.* vozilo, voz; -weſen, *n.* vozarstvo, vozatajstvo.

Füll=bar, *a.* polnjív, napolnjív; plenjív; -e, *f.* polnota, polnost; (Ueberfluſs) obilje, obílica, obílnost, prebitek, hobát *f.*; in Hülle u. Fülle leben, razpašno živeti; (Füllſel) nadevek nadev *f.*; bula; zalijavica; -en, *v.a.* pólniti, plěniti: napólniti + napolnjevati; (mit Flüſſigk.) naliti (lijem), natočiti + nalivati, natákati; (mit Körnern) básati (bašem): nabásati, nasuti (spèm) + nasípati; (Würſte &c.) búlati, budljati: nabúlati, nadeti + nadévati; (d. Taſchen) natláčiti, nagatiti *pf.*; -*v.n.* žrébiti: ožrébiti se, storiti; -en, *n.* žrebe, žrebec, cizek; žrebica, ciza; =ſtute, *f.* žrebétnica.

Füll=er, *m.* polnivec; -faß, *n.* lij, liják, lákanica; -horn, *n.* rog obílnosti; -kanne, *f.* golida, lilo; -ſchaf, *n.* lákanica; -ſel s. Fülle; -ung, *f.* polnitev; -wein, *m.* zalijavica, zalivka.

Fund, *m.* najdba, najdek; *fig.* iznajdba, iznajdek; -ament, *n.* temelj, podstava, stajalo, podstavnik, podloga; =al=, *a.* témeljni, podstavni; glavni, poglavitni; =algeſetz, *n.* glavna postava; =alſatz, *m.* glavni

stavek; poglavitni rek; -azion, *f.* utemeljítev *f.*, ustanova. ustanovitev; založba, osnovatev *f.*; -gelb, *n.* najdenina; -grube, *f.* rudnik; bogata zaloga; -ieren s. Stiften; -ort, *m.* nahajališče, najdišče; -us instructus, *m.* potrébščine *pl.*

Fünf, *num.* pet; petero; -=, *a.* petero, pet; -*f.* petka; -armig, *a.* peterorók; -blätterig, *a.* peterolisten; -eck, *n.* peterokotje. peterovógelnik; -eckig, *a.* peterokoten, peterovogeln; -er, *m.* petka, peterka; (Geldſt.) peták; -erlei, *a.* peteri, peterovérsten; -fach, -fältig, *a.* peteren, peternat; -füßig, *a.* peteronóg; -gliederig, *a.* peteroúden; -hundert, *num.* pet sto; -hundertmal, *ad.* petstokrat; -hundertſte, *a.* petstoti; -jährig, *a.* peteroleten, petleten; -mal, *ad.* petkrat, petpotov, pet barti; -malig, *a.* petkraten, peterokraten; -monatig, *a.* petmésečen; -perzentig, *a.* petodstoten; -pfündig, *a.* petfunten, petlibern.

Fünf=ſeitig, *a.* peterostrán; -ſilbig, *a.* peterozložen; -ſtimmig, *a.* peteroglasen: -ſtöckig, *a.* s pétimi nadstropji; -tägig, *a.* peterodneven, petdneven, petdánski; -te, *a.* peti; -tel, *n.* petin, petina; -tens, *ad.* petič, v peto; -thalb, *a.* polpét; -zackig, *a.* peterorobát.

Fünfzehn, *num.* petnajst; -er, *m.* petnajstka; (Geldſt.) petica; -erlei, *a.* petnajstéri; -fältig, *a.* petnajsteren, petnajsternat; -hundert, *num.* petnajst sto; -mal, *ad.* petnajstkrat, petnajst potov; -tel, *n.* petnajstina, -tens, *ad.* petnajstič.

Fünfzig, *a.* petdeset, petréd; -er, *m.* petdeseták; petdesetnik; -erlei, *a.* petdeseteri; -fältig, *a.* petdeseteren, petdeseternat; -mal, *ad.* petdesétkrat; -ſtel, *n.* petdesetina; -ſtens, *ad.* petdesetič.

Fungieren, *v.a.* oprávljati, veršiti.

Fünkchen, *n.* iskrica; *fig.* troha, tróhica, bètvica.

Funk=e, -en, *m.* iskra; -eln, *v. n.* blisketati se (ám u.ečem), leskétati se (ám u. ečem), plamikati, svetliti se, svetlinčati, leščati (im), iskreti, migljati, iskriti se, žareti; -elnagelneu, *a.* čisto nov; -en, *v. n.* iskriti se, iskre metati (mečem).

Funkzion, *f.* delo; opravilo, opravek.

Für, *prp.* za; (anſtatt) namesto, namesti; was - ein, kakov, kákošen, Mann - Mann, mož za možem; -ſich, samo o sebi; Tag - Tag, dan na dan, vsaki dan; (wider, gegen) zoper; proti; (zu) do.

Fürbitt=e, *f.* prošnja, priprošnja; eine - einlegen, prositi za koga; -er, *m.* priprošník, prošník; besedník, zagovarjavec, zavetnik; =in, *f.* priprošnica, prošnica; besednica.

Furch=e, *f.* brazda, razor; *dim.* brázdica, razorek; (Runzel) guba, gúbanica, gerba, vrapa; (zum Ableit. d. Waſſers) žleb, draga; (Platz zwiſchen 2 Furchen) razgòn; -en, *v. a.* brázditi, brázdati, brazde ob. razore délati, razárjati; (runzeln) gèrbiti, gerbáničiti, gubáničiti, nabírati.

Furcht, *f.* bojazen *f.*, bojezen *f.*; strah; – Gottes, strah božji, boga-boječnost; -haben, bati se (bojím) strah biti (sem) koga; in-gerathen, preplašiti se; in – halten, strahovati; in – ſetzen, prestrašiti, ustrašiti, v strah pripráviti, preplašiti, -bar, *a.* strašen, strahoben, strahoten, strahovít, strahoyiten, strašanski, grozen, grozénski; =feit, *f.* strahovitnost, groza, groznost ꝛc.

Fürcht=en, *v. n.* u. *v. r.* ſich-, bati se (bojím), strahovati se, strášiti se, plašiti se, groziti se, v strahu biti (sem); ich fürchte mich, strah me je, bojím se; fürchte dich vor Sünde, boj se od. varuj se greha; er fürchtet ihn nicht, ne bojí se ga, pod palcem ga imá; -erlich, *a.* strašen, strahovit, strahoviten, strašanski, grozen, grozoviten, grozénski.

Furcht=los, *a.* nebojéč, neustrahován, neprestrašen, serčen, =igkeit, *f.* neprestrášenost ꝛc.; -ſam, *a.* plah, plašen, bojéč, bojazljív, plašljív, strahljív; ein-Haſe, plašljivec; =keit, *f.* plašnost, boječost.

Fur=ie, *f.* ljutica, rahna, zlóbnica; -iös, *a.* divji, stekel, zloben.

Für=käufer, *m.* prekupovavec, prekupnik, prekupec; -ſorge, *f.* skerb *f.*, preskerbovanje ſ. Vorſorge; -ſprache, *f.* zagovor, priprošnja: -einlegen, za koga prositi, koga zagovárjati; -ſprecher, *m.* priprošník, zagovornik, besedník, zavetnik; =in, *f.* priprošnica, zagovornica, besednica.

Fürſt, *m.* knez; (Herrſcher) vladár; zum -en machen, poknéžiti + poknéževati; -biſchof, *m.* knez in škof, knézoškof; -en=, *a.* kneški, knežji; =mäßig, *a.* knežji, po knežje, =ſohn, *m.* knéževič, knézovič; =ſtand, *m.* kneštvo; =tum, *n.* knežija, kneževina, knezovina; -in, *f.* knéginja, knéžinja; -lich, *a.* knežji, kneževski, knézovski.

Furt, *f.* pregáz *f.*, brod.

Fürtrag ſ. Uebertrag.

Fürwahr, *ad.* rés, zarés, resnično, po pravici, istinito; -halten, za resnico imeti, verjeti (verjamem).

Fürwitz ſ. Vorwitz. [na).

Fürwort, *n.* zaimek, zaime (*g.* imena).

Furz, *m.* perdec.

Fuſel, *f.* potoka; -ieren, *v. a.* ustreliti *pf.*

Fuß, *m.* noga; *dim.* nožica, nogica; (des Berges) znožje, podnožje, korén; (als Längenmaß) črevelj, čevelj; (in d. Dichtkunſt) stopica; zu – peš, pešice, peški, k nógam; zu – dienen, za pešca slúžiti; mit bloßen Füßen, bos, bosonóg; gut zu – ſein, dober pešec od. hodec biti (sem); zu Füßen, pri znožji; mit Füßen treten, teptati, mandrati; – = *a.* nožni; -bad, *n.* kopel za noge, omlajica, umiválica; -bank, *f.* podnožje, podnóžnica, podnogalo, pruka; -bekleidung, *f.* obuvalo, obutalo, obutel *f.*, obutev *f.*; -blatt, *n.* podplat; -boden, *m.* tla *pl.* pod; tlak; -eiſen, *n.* okovi *pl.*, pota *pl.* železje, uklépniki, *pl.* (zum Steigen) dereze, zareze *pl.*, krámbižarji

pl.; -en, *v. n.* opreti se + opírati se; (ſich verlaſſen) zanesti se + zanášati se; -fall, *m.* priklón, poklóni: einen - thun, prikloniti se, pokloniti se. na kolena pasti (padem) + priklánjati se ꝛc.; -fällig, *a.* klečé, klečéč, na kolenih; -feßen, *m.* škerpél, obuča, onožek; -gang, *m.* steza; (im Schnee) gaz *f.*, tir; -gänger, *m.* pešec, hodec, pešák; =in, *f.* pešica; -gegend, *f.* znožje; -geſtell, *n.* podnožje, stajalo, stalo, podstavek; -kuſs, *m.* poljubek na nogo.

Fuß=maß, *n.* čréveljska mera; -pfad, *m.* steza; -reiſe, *f.* pešpot; hoja; -ſchämel, *m.* podnožje, podnogalo, pruka, prúčica, podnóžnica; -ſchmerz, *m.* bolečina v nogi, -ſocke, *f.* žok, kopitec; -ſohle, *f.* podplat *f.*, (vordere Theil) stopa. stopál *f.*, stopálica; -ſtapfe, *f.* stopinja: in jemandes -n treten, posnémati koga, ravnati se po kom; -ſteig, *m.* steza, stezda; *dim.* stezica; -ſtoß, *m.* cebljej, bersljej; einen - geben, cébniti, bèrcniti *pf.*; -ſtrick, *m.* zaderga, zaderguza; -ſtück, *n.* nožje; -tritt, *m.* stopnja: stopinja; (Schritt) korák, stopáj; (Spur) sled *f.*; -volk, *n.* pehota, peštvo, pešci *pl.*; -weg, *f.* steza, stezda, pešpot; -zehe, *f.* perst na nogi.

Futter, *n.* piča, kerma, klaja, poklaja, klast *f.*, obrók; (grün) klaja, muljava; (Aſtwerk) veje, frodelj; (mit Mehl) obloja, obloda; (für Menſchen) hrana, živež; (Futteral) pódvlaka, podvleka, podlaga, podstava, podšiv; (hölz. Bekleid.) obód, obodek; obój; (übrig gebliebenes) zjedi *f.pl.*; (das den Kühen vor dem Melken gereicht wird) prilást *f.*; -=a. pični, klajni; -al, *n.* tok, obodek, štorek; -bank, *f.* rezavni stol, slamorezni stol, slamoréznica; -boden, *m.* senják, seninjak, svisli *pl. f.*; -brei, *n.* snipor; -brett, *n.* pážnica, plátnica; -gemenge, *n.* mešanica; -gewächs, *n.* travulja, zel *f.*; -mangel, *m.* pománjkanje kerme; -mehl, *n.* obloja, obloda.

Futter=n, *v. a.* kèrmiti, klasti (kladem): poklasti, položiti + pokládati, polágati; (mäſten) pítati, rediti; (von innen bekleiden) podvleči, podložiti, podstáviti, podšiti (šijem) + podvláčiti, podlágati, podstávljati; (von außen) obložiti, obiti (bijem), obleči, opážiti + oblágati, obíjati; -noth, *f.* sila za pičo; -raufe, *f.* jasli *pl. f.*, -ſchneider, *m.* slamorezec, rezáč; -ſchwinge, *f.* rešetce, kerplje *pl.*; -ſtroh, *n.* slama za klajo; -trog, *m.* korito; -zeug, *n.* podvleka, podstava.

Futurum, *n.* prihodnji čas, prihodnjik.

G.

Gabe, *f.* dar, *dim.* darek; (Geſchenk) darilo; (Abgabe) davek, dávšina, dača; (Portion) obrók.

Gabel, *f.* vile *pl.*; (Eſsgabel) vílice *pl.*; -aſt, *m.* rázsoha, rogovila, rogulja; -deichſel, *f.* ójnice *pl.*; -förmig, *a.* víličast, rogovilast; -frühſtück, *n.* predkosílnica, predpóldnica; -ig, *a.*

rogljat, rogovilat, roguljat; -ma=cher, *m.* vilar; víličar; -n, *v. a.* natak-niti, nabosti (bodem) + natíkati, nabádati.

Gackern, *v. n.* kokodákati, kokodájsati, kokodájskati; (v. Gänſen, Enten) gagati, gogotati (ám u. očem).

Gaff=en, *v. n.* zijati, zijala prodájati; (v. Abgrund) zévati, réžati (im); -er, *m.* zijalo, ziják, zíjavec; =in, *f.* zijala, zijavka.

Gage, *f.* plača, plačilo, mezda.

Gähn=en, *v. n.* ziniti, zdehniti + zévati, zdéhati; ich gähne, zdeha se mi; -er, *m.* zevalo, zdehalo; -ſucht, *f.* zdehavica, zdehavost.

Gähr=e, *f.* kisanje; (v. Wein, Bier) vrenje, kuhanje; (v. Brote) kvašenje, ſ. Sauerteig, Hefe; -en, *v. n.* kísniti + kísati se; vreti, kipeti; -mittel, *n.* -ſtoff, *m.* kisalo, kvasilo; -teig, *m.* kvas; -ung, *f.* vrenje, vretev *f.*, kipenje, kvašenje: in - kommen, kipniti, vskipniti, vskipeti, zavreti + kipeti, zavrévati.

Gala, *f.* dvorna svečanost; -kleid, *n.* prážnje oblačilo.

Galaktometer, *m.* mlekomér.

Galant, *a.* (artig) vljuden; (ſchön) lep, nališpan, gizdav; -erie, *f.* vljudnost, gizdavost; (Putz) kinč. lišp; -eriehändler, *m.* prodajavec lepótnega blaga, lepotinar; -erieware, *f.* lepotija, lepotina.

Galere, *f.* galeja, galija; -nſklave, *m.* galijáš, galijót.

Galerie, *f.* mostóvž, mužóvš, shodišče, galerija; (im Theater) pristropje; poslednje mesto.

Galgen, *m.* víslice, solne, vešala, obesílnice *pl.*; -friſt, *f.* kratek odlóg; -ſtrick, -dieb, *m.* malopridnež, malovrednež.

Galimathias, *m.* kolobocija; ſ. Unſinn.

Gallapfel, *m.* šiška, dóblica.

Galle, *f.* žolč, žolc, želč *f.*; (Zorn) serd, jeza, zloba; -n=, žolčni, želčni.

Gällen, *v. a.* žolčiti, želčiti; (verbittern) greniti: ogreniti; *v. n.* zvoniti, berneti, sičati; -d, *a.* zvonéč, bernéč, sičav.

Gallen=artig, *a.* žolčast, želčast; -bitter, *a.* gorjúp, grenek kakor pelin (želč); -blaſe, *f.* žólčnica, žolčnik, žolčni mehúr; -ſucht ſ. Gallſucht.

Gallerte, *f.* žolica, (Stoff) limec.

Gall=icht, *a.* žolčast, želčast; -ig, *a.* žolčen, želčen, žolčnat; *fig.* čemeren; -oſche, *f.* krevsa, šlebodra; ſ. Ueberſchaf; -ſucht, *f.* žolčnica, želčnica; -ſüchtig, *ad.* žolčav; *fig.* čemeren; -wespe, *f.* šíškarica, jéžičarica.

Galmei, *m.* kalamin, kalamina.

Galopp, *m.* skok, dir, direk; im -, skókoma, v dir; -ieren, *v. n.* údriti, dèrčati (ím), v dir dèrčati, palíjati v skok jézditi, dírjati.

Gälſe ſ. **Gelſe**.

Galvan=iſch, *a.* galvanski; -iſieren, *v. a.* galvanizovati; -ismus, *m.* galvanizem; -oplaſtik, *f.* galvanoplástika.

Gämſ=bock, *m.* divji kozel; -e, *f.* divja koza; -jagd, *f.* lov na divje koze; -jäger, *m.* lovec divjih koz; -leder, *n.* irhovina divje koze.

Gang, *m.* hoja, hod; (Kurs) tek, (im Hauſe) prehod, mužóvš, shodi *pl.*; (in d. Mühle) tečáj, kamen; (Weg) pot, steza; (im Bergbau) žila, rudna žila; -bar, *a.* hoden, hodljiv, shoden; (im Kurſe) veljaven, tekóč.

Gängel-band, *n.* povodec, peljajec, vajet *f.* u. *m.*; -n, *v. a.* voditi; -wagen, *m.* hodulja.

Gans, *f.* gos *f.*; *dim.* goska; *fig.* dumme-, dura, avša, trepa.

Gänſe-, gosji, gosinji; -blume, *f.* (Bellis perennis) marjética; -braten, *m.* pečena gos; -diſtel, *f.* (Sonchus oleraceus) škerbinec, škersóbec, mleček; -feder, *f.* gosje peró (g. peresa); -fleiſch, *n.* gosje meso, gosétina; -fuß, *m.* gosja noga; (Chenopodium album) metlja, kozji rep; -ſ. Anführungszeichen; -gang, *m.* koracanje, vagútanje; -geſchnatter, *n.* gogot, gaganje, raglanje; -händler, *m.* gosár; -in, *f.* gosarica; -haut, *f.* kurja polt; -rich, *m.* gosják; -ſtall, *m.* gosinjak.

Ganz, *a.* (totus, omnis, cunctus) vès, vsa, vse; (integer) cel, celoten; (vollſtändig) popolen; - *ad.* celo, popólnoma, zgolj; -und gar, do čista, do cela, sovsema; -allein, sam, samcat, prav sam; -und gar nicht, po nobeni ceni, v nobén kup, nikár ne; -e, *n.* celota, celek; celina, popolnost; -heit, *f.* celost, celovitost; -hübner, *m.* celozemnik, zemljak, zemljakar; -jährig, *a.* celoléten, vseleten.

Gänzlich, *ad.* celo, clo, po vsem, sovsema, popólnoma, do čista, čez in čez; - *a.* popoln, vseobsežen, povsoten.

Gar, *a.* (fertig) gotóv, dogotovljen, pripravljen; *ad.* zeló, zlo, prav, kaj, močno, neznano.

Garant, Garanzie ſ. Bürge, Bürgſchaft.

Garaus, *n.* konec, kraj; -machen, konec storiti, pokončati, pogubiti + pokončevati, pogúbljati.

Garb-e, *f.* snop; *dim.* snopič, snopek; *coll.* snopje, snopovje; abgedroſchene -, mužljej; -enband, *n.* poreslo, povreslo, poveslo; -enbinder, *m.* vezáč; -enhaufen, *m.* kopica; -enſchichte, *f.* nasad; -zehent, *m.* snopovina.

Gärben, Gärber ꝛc. ſ. Gerben, Gerber.

Gard-e, *f.* straža, straž *f.*; -erobe, *f.* oprava, obleka, odév *f.*; (Kammer) oblačílnica, shramba za obleko; -ine, *f.* zagrinjalo, pregrinjalo; -iſt, *m.* stražnik, stražár.

Gar-e, *f.* gotovost, dodélanost, narednost; (d. Häute) ustroj, ustrojnost; (d. Kupfer) čistost; -erz, *n.* čista ruda; -herd, *m.* prečiščávnica; -kupfer, *n.* čisti baker; -leder, *n.* irhovina; -machung, *f.* strojitev, strójenje; (d. Kupfers) čiščenje, čistitev, prečiščevanje.

Garn, *n.* preja, predivo; (Fiſcherg.) mreža, vlak; (gedrehtes) krotovica; -= *a.* prejni; -ele, *f.* návadni račič, garnela; -handel, *m.* kupčija s prejo; -haſpel, *m.* motovilo, motavnik; -ichtsthun, *n.* brezdelnost.

Garniſon, *f.* posadka, posada, garnizona; -ieren, *v. n.* biti (sem) v po-

sadki; -s- *a.* posadni; -smannſchaft, *f.* posadka.

Garnitur, *f.* obrobek, ošév; (Verzierung) kinč, lišpava, olišpava, okinčava; (v. Schlüſſeln ꝛc.) germušelj, zvezek.

Garn-knäuel, *m.* klobek, klobko, klopčič, klančič; -leute, *pl.* drágarji; -ſpule, *f.* cév *f.*, cevka; -winde, *f.* viják, vitlo.

Gar-ofen, *m.* prečiščávnica, čistívnica; -ſalz, *n.* čista sol *f.*; -ſchlacke, *f.* žlindra.

Garſtig, *a.* gerd, gnjusen, nagnjusen, nesnažen, sporen, umazan; -keit, *f.* gerdost, nagnjusnost, nesnažnost.

Gärtchen, *n.* vertec, vertič, vertiček.

Garten, *m.* vert, ograd *f.*; (Wein-) vinograd, nograd; (Baum-) sadovnják; (Blumen-) cvetnják: (Kräuter-) zelinjak; -= *a.* vertni, povertni; -aufſeher, *m.* vertni čuváj; -bau, *m.* vertnarija; -beet, *n.* greda, leha; *dim.* gredica, léhica; -buch, *n.* vertnarske bukve *pl.*; -ebereſche, (Sorbus domest.) oskoruša, skurš; (Frucht) oskorúšnica; -erde, *f.* perst *f.*; -fenchel, *m.* sladki koper, -frucht, *f.* povertnina, povertje, vertni sad; -gemüſe, *n.* zelenjava, vertna zelenina, povertno zeljstvo; -geräth, *n.* vertnarsko orodje; -gewächs, *n.* vertna rastlina, povertnina; -kunſt, *f.* vertnarstvo; -kohl, *m.* kapus; -kürbiß, *m.* tikev, tikva; -laube, *f.* hladnica, lopa, besedka; -leiter, *f.* vertnarska lestva; -meſſer, *n.* reznik, oreznik, vinjak, krivec, kosir; -pflanze, *f.* povertna rastlina; -reich, *a.* vertnat; -roſe, *f.* vertnica, goščavka; -ſchere, *f.* vertnarske škarje *pl.*; -ſchwarzfelchen, *n.* pogorelček; -ſenf, *m.* bela gorčica, gorušica; -weſen, *n.* -wirtſchaft, *f.* vertnarstvo; -zaun, *m.* vertni plot.

Gärtner, *m.* vertnár, vertnik; gradnik, vinogradnik; -= *a.* vertnarski; -in, *f.* vertnarica; -ei, *f.* vertnarija, vertnarstvo: -betreiben, vertnáriti; -kunſt ſ. Gartenkunſt; -n, *v. a.* vertnáriti.

Gartroſe, *f.* vertnica, šipek, goščavka.

Gas, *n.* plin, gaz; -anſtalt, *f.* plinárnica; -beleuchtung, plinova svečava, svečava s plinom.

Gäſcht, *m.* pena; (dicht.) škraljup; -en, *v. n.* péniti se, kipeti.

Gaſ-el, *n.* gazela; -förmig, *a.* plinast; -ometer, *m.* plinomér, gazometer.

Gaſſ-e, *f.* úlica; (Dorf-) stegna *pl.*, stegne *pl.*; (enge) zágata; *dim.* úličica; -en-= *a.* ulični, poulični; =bube, *m.* topež, klatež, potepín, potepúh; =hauer, *m.* kosmata pesem *f.*, kosmatica, pléperica; =fehrer, *m.* ulični pometavec; =laufen, *n.* (Strafe) šibanje; =mädchen, *n.* vlačuga, potepulja, lajna; =pöbel, *m.* derhál, druhál *f.*; =treter, m. postopáč.

Gaſt, *m.* gost, gostnik; (geladener) povábljenec, pozvanec, povábljenka; zu -e gehen, v gostje iti (grem), v goste iti; zu -e ſein, v gostji biti, v gostéh biti, gostovati se; -= *a.* go-

stóv, gostni, gostinski; -bitter, *m.* vabič, vábivec, zovčín; -erei, *f.* gostija, gostarija, gostje *pl.*, gostitev, pir, pirovanje; -frei, *a.* gosten, gostljív, pogostljív, postrežen, postrežljív; =heit, *f.* gostljivost, postrežljivost, postrežnost; -freund, *m.* gost, gostoljúb; =lich, *a.* gostoljúb, gostoljuben, gostoprimen; =lichkeit, *f.* gostoljubnost, postrežljivost; =ſchaft, *f.* gostoljubje, postrežljivost; -geber, *m.* gostívnik, gostilnik; -geſchenk, *n.* gostína, gostnina; -haus, *n.* gostívnica, gostílnica, gostinec; =inhaber, *m.* gostivničár; -herr, *m.* gostivec, gostitelj; -hof ſ. Gaſthaus; -höflich, *a.* gostivničarski.

Gäſtin, *f.* gostja, gostačica.

Gaſt=leute, *pl.* gosti; -lich, *a.* gostoprimen, gostoljuben: -aufnehmen, prijazno sprejeti (sprejmem) + sprejémati; -mahl, *n.* gostija, gostina, pojédina, obéd *f.*, obedo, pir, gostí *pl.*; =en, *v. a.* gostiti se, gostovati se, v gostéh biti (sem); -recht, *n.* gostna pravica; -riſch, *a.* gástričen; želodčen; -rolle, *f.* -ſpiel, *n.* gostinska igra; -ſtube, *f.* izba za goste; kerčma; -wirt, *m.* gostivnik, gostír, gostinčar, gostivničár, kerčmár; =in, *f.* gostínčarica, kerčmarica; =ſchaft, *f.* gostivničarstvo, kerčmarstvo.

Gät=en, *v. a.* pleti (plevem), pléviti: opleti + oplévati; (im Weingart.) múliti, trébiti: pomúliti; -en, *n.* pletev, plév *f.*; -er, *m.* plevec; =in, *f.* plevica; -gras, *n.* plevél, muljava; -haue, *f.* prálica, plevača, trébežnica, serpica, kávčica.

Gatten, *pl.* spodnje hlače *pl.*, spódnjice *pl.*, gače *pl.*

Gatt=e, *m.* mož, zaročnik, sopróg, zákonski drug; -en ſich, *v. r.* drúžiti se, továršiti se; ženiti se, možiti se; -enmord, *m.* umor svojega moža ob. svoje žene; -er, *n.* rešetka, pletér; -in, *f.* žena, zaročnica, soproga, družica.

Gattung, *f.* pleme (g. plemena), rod; versta, baža, ploha; (Art und Weiſe) kákošnost, kákovost, -sname, *m.* občno ime, splošno ime.

Gau, *n.* u. *m.* okraj, kotar, župa, okrájina.

Gauch, *m.* golobradec, smerkolin; -bart, *m.* mah, podlasci *pl.*, kozja brada; -heil, *n.* (Anagallis) kuroslép, kozje zdravje, kurja češnjica.

Gaugraf, *m.* okrajni sodnik.

Gauk=elbild, *n.* mamilo, slepilo: -elei, *f.* mama, sleparija, slepotija; klama, gluma; -elhaft, *a.* sleparski, slepiven, slepotiven, mamljiv; -eln, *v. a.* mámiti, slepiti, slepotiti, slepáriti; -ler, *m.* slepár, glumáč, glumec, mamič; =in, *f.* sleparica; =iſch ſ. Gaukelhaft.

Gaul, *m.* konj; (verächtl.) kljuse (-eta); kljusa, gura.

Gaumen, *m.* nebo; -= *a.* nebni; -laut, *m.* šumevec, šumič.

Gauner, *m.* slepár, peharec, glumáč, goljúf, cigan; -in, *f.* sleparica, goljúfinja, tatica; -iſch, *a.* sleparski, goljufen, tatinski; -n, *v. a.*

slepáriti, pehárіti, krasti (kradem), cigániti: oslepáriti, opehárіti, ocigániti.

Gazelle, *f.* gacela, gazela.

Ge-ächtete, *m.* prognanec; -ächze, *n.* stok, stókanje; -äder, *n.* žilje, žilstvo; -artet, *a.* takov, tákošen; -äſte, *n.* veje, véjevje, praščje; -äß, *n.* paša. pič̆a.

Ge-bäck, *n.* pecivo, pekarija; -bälk, *n.* tramovje, brunovina.

Gebahr-en, *v. a.* ravnati, obráčati, gospodáriti, v caker hoditi; ſich -, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se; -en, *n.* -ung, *f.* ravnanje, ravnava, gospodárjenje.

Gebär-en, *v. a.* roditi: poroditi, poviti (vijem); (v. Vieh) storiti, vreči (veržem): (v. d. Kuh) téliti: otéliti se; (v. d. Stutte) žrébiti: ožrébiti se; -erin, *f.* porodnica, rodnica, rodilja. rodica; -haus, *n.* rodílnica, rodilišče; -mutter, *f.* maternica; -organ, *n.* rodilo, rojilo; -zeit, *f.* čas poroda.

Gebäu, -de, *n.* poslopje, zidovje, zídanje, stavba, pohištvo; -deſteuer, *f.* hišni davek, hišnina. [hrodje.

Gebein, *n.* kosti *pl. f.*, okostje,

Ge-belfer, *n.* revk, bevk, révkanje; -bell, *n.* laj, lájanje.

Geb-en, *v. a.* dati, podati + dajati (dajem), podájati (am); zum Geſchenke -, podariti, podeliti, pokloniti + podarjevati, podeljevati, poklánjati; Unterricht-, učiti, poduč̆evati; er gibt nichts auf meine Worte, nič̆ se ne meni ob. nič̆ ne rodi za moje besede; Aergernis -, pohújšati + pohujševati; die Erlaubnis -, dovóliti + dovoljevati; ſich Mühe -, prizadeti si (dem, denem) + prizadévati si; Acht-, páziti; ſich -, *v. r.* vdati se, podati se + vdájati se; -*v. n.* was gibts Neues? kaj je nóvega; es gibt viele, veliko jih je, mnogo se jih najde; es gibt keinen Menſchen, ni ga človeka, -en, *n.* dajanje, dajatev; darovanje, -er, *m.* davec, dajavec; darovavec; delivec, delitelj; -in, *f.* dajavka; darovavka.

Geberd-e, *f.* obnaša, ponaša, krétanje; -en ſich, *v. r.* obnášati se, nositi se, ponášati se, krétati, délati se, vesti se (vedem); (ungebührlich) zvérati se; (wild) zdelovati, róbaniti, divjati; (anmaßend) prevzetovati, kèršiti se, šopíriti se; -enausdruck, *m.* izráz na obličji; -enſpiel, *n.* obnáša, obnášanje.

Gebet, *n.* molitev, molitva: - des Herrn, Gospódova molitev, oče naš; -s *a.* molítevni, molítveni; -buch, *n.* molítevne bukve *pl.*, molitne bukve *pl.*; -läuten, *n.* zvonjenje k molitvi: ich höre das -, moliti zvoni; -zeit, *f.* čas molitve.

Gebeugt, *a.* zgerbljen, sključ̆en.

Gebiet, *n.* oblást *f.*, okraj, obor, okolija, okólica; dežela, zemlja, predel; (Fluſs-) poreč̆je; (d. Stadt) obmestje, mestna okólica; (d. Wiſſenſchaft) predel, obor, polje; -en, *v. a.* ukázati (kažem), zapovédati (vém), veleti + ukazovati, zapovédati, zapovedovati, velévati; (erfor-

dern) zahtévati, hoteti (hočem), tirjati; -ende Art, *f.* velevni naklon, velevnik; -er, *m.* oblastnik, zapovednik, zapovedovavec, poveljnik, velitelj; gospodár; =in, oblástnica, zapovednica, zapovedovavka, gospodinja, gospodovavka; =iſch, *a.* oblasten, ukazljív, veleven, zapovedljív, zapovedovaven: -e Noth, silna potreba, neogibljiva potreba; -ſtheil, *m.* del deržave.

Gebilde, *n.* tvorina, stvarina, podoba; -t ſ. Bilden.

Gebinde, *n.* vez *f.*, vezba; (Hanf ꝛc.) pasmo, (Zimmermann-) veznik.

Gebirg-e, *n.* pogorje, gorovje, gora; *coll.* gore *pl.*; kahles -, goličava, goliči *pl.*; -ig, *a.* gornat, gorat, bregovit, bregoviten; -s- *a.* gorski, pogorski; -sart, *f.* gornina, versta kámenja; -sbach, *m.* bistrica, gorják; -sbeſchreibung, *f.* goropisje; -sbevölkerung, *f.* gorjani, gorjanci, gorsko ljudstvo; -sbewohner, *m.* gorján, gorjanec, hribovec, gorálec, gorec; -sdorf, *n.* gorska vas *f.*, gorska vesnica; -sgegend, *f.* gorat kraj, berdo; -sgrat, *m.* grebén; -sgruppe, *f.* gorovje, obgorje, ohribje; -shöhe, *f.* višava, višina, visočina; -skenner, *m.* gorozналec; -skeſſel, *m.* kotlina, konta; -skette, *f.* pogorje; -skunde, *f.* gorozналstvo; -land, *n.* gorata dežela; -smaſſe, *f.* gorstvo; -paſs, *m.* soteska, klanec; -sregion, *f.* gorski svet; -ssee, *m.* gorsko jezero; -sſpitze, *f.* verh, verhunec, špik, ert; -sſtadt, *f.* gorsko mesto; -ssyſtem, *n.* gorstvo; -svolk, *n.* gorjanci, hríbovci *pl.*; -sweg, *m.* gorski pot; -szug, *m.* pogorje, gorstvo.

Gebiſs, *n.* ozobje, zobjé *pl.*, grizalo; (d. Zaumes) berzda, žvala, žvale *pl.*

Gebläſe, *n.* mehovi *pl.* pihala *pl.*

Geblök, *n.* muk, múkanje, dretje; (d. Schafe) beket, beketanje, bléjanje; (d. Ziegen) meket, meketanje.

Geblümt, *a.* cveten, cvetnat, pisan, rožat.

Geblüt, *a.* kri (g. kerví); (Abſtammung) rod, rodovina.

Gebo-gen, *a.* slok, obokel; kriv; -ren, *a.* rojen: -werden, roditi se; -rgen, *a.* varen, záveten; =heit, *f.* varnost, závetnost.

Gebot, *n.* zapoved *f.*; ukáz, povelje; die 10 Gebote Gottes, deset božjih zapóvedi; zu-ſtehen, biti (sem) komu na službo; zu -e, na ponudbo; -en, *a.* zapovedan.

Gebräme, *n.* ošív, ošóv, obša, okrajec, okrájevina.

Gebrauch, *m.* raba, poraba, upotreba, upotrebovanje, vžívanje; von etwas - machen, rábiti kaj, upotrebovati, obráčati: porábiti, upotrébiti, oberniti; zum täglichen-, za vsakdanjo rabo od. potrebo; (Sitte) šega, običáj, navada; (ſchädl.) razvada; im -e ſein, v navadi biti (sem); davon kann ich keinen-machen, to mi ni za nobeno rabo, to mi ne rabi, to mi ni za nič; -en, *v. a.* rábiti kaj, komu kaj rábiti, upotrebovati: porábiti, upotrébiti; (bedürfen) potrebovati, ko-

mu česa treba biti (sem); (anwenden) porábiti, oberniti v kaj, vžiti (žijem) + porabljevati, obráčati, vžívati.

Gebräuchlich, *a.* náva**d**en, običen, obi**č**ajen, v návadi; raben; -keit, *f.* návadnost; rabnost.

Gebrauchs-anweiſung, *f.* napeljava za porabo, navod zu upotrebovanje; navod, kako kaj rábiti; -berechtigt, *a.* opravičen do rabe; -ordnung, *f.* obrednik; -recht, *n.* pravica do vžitka.

Ge-bräu, *n.* kuha; -braus, *n.* buč, šum, veršenje, šumenje.

Gebrech ſ. Mürbe; -e, *n.* trenje, tretev; (d. Schweine) rivec, rilec; -en, *n.* pogrešek, hiba, pomankljivost; -en, *v. n.* mánjkati, primanjkovati, pomanjkovati, zmanjkovati, poháajati: zmánjkati, poiti (idem); woran gebricht es, česa pomanjkuje, česa je potreba?; -lich, *a.* kerhek, lomljív, zdrobljív; (am Leibe) onemogel, slaboten, hantav, mlahav, navbogljén; =keit, *f.* kerhkost, kerhkota, lomljivost; onemoglost, mlahavost, navbogljenost.

Gebrüder, *pl.* bratje *pl.*; brata *dual.*

Gebrüll, *n.* rjovenje, rjutje, rík; (d. Viehes) muk, múkanje, dretje.

Gebückt, *a.* prihúl, prihuljen, zgerbljen.

Gebühr, *f.* spodobnost, pristojnost; (Schuldigkeit) dolžnost; (Abgabe) dávščina, plačilo, odrajtovilo; Schreib-, pisnina; Einſchreib-, vpisnina; Poſt-, poštnina u.ſ.w. mittelſt der Endſilbe -nina; -en, *v. n.* iti (grem), spodobiti se, spodobno biti (sem); es gebührt ſich, spodobi se, pristoji se; -enausweis, *m.* razkazek dávščin; -enb, *a.* spodoben, pristojen, dolžen: -e Strafe, zaslúžena kazen *f.*; =ermaßen, kakor se spodobí; -enfrei, *a.* dávščine prost, brezplačilen, brezplaten; -enfreiheit, *f.* prostost dávščine; -ennachlaſs, *m.* odpust dávščine, spregléd na dávščini; -enpflicht, *f.* dolžnost, dávščino pláčati; =ig, *a.* dolžen dávščino pláčati; -lich ſ. Gebührend.

Gebund, *n.* zvezek, povezek; (Garbe) snop; (Stroh) otep; (Ware) sod, beček; -en, *a.* zvezan: -e Wärme, zvézana od. speča gorkota.

Geburt, *f.* porod, roditev, poroditev; (d. Geborenwerden) rojstvo, roj; (d. Frucht ſelbſt) zarodek, spočetek; Edelmann von-, rojen žlahtnik; unehelicher-, nezákonskega rodú, nezákonske mátere.

Gebürtig, *a.* rojen, domá iz-; woher-, od kod si, kje si rojen?

Geburts-, *a.* porodni, rodni; rojstni; (abſtammend) po rodu, po kervi; -adel, *m.* plemenstvo po rodu; -akt, *a.* porod; -arzt ſ. Geburtshelfer; -brief, *m.* rojni list, kerstni list; -buch, *n.* bukve rójenih; -fehler, *m.* prirójena hiba od. pomanjkljivost; -feier, *f.* -feſt, *n.* rojstni god, rojstni dan (g. dneva); -grab, *m.* rod, koleno; -helfer, *m.* porodničár, porodni pomočník; =in ſ. Hebamme; -jahr, *n.* rojstno leto, leto rojstva; -land, *n.* rojstna dežela, domačija, očetnjava,

domovina; -liſte, *f.* spisek rojenih; -ort, *m.* rojstni kraj, dom, domačija, rodišče; -ſchein, *m.* rojni list, rojeni list, kerstni list; -ſchmerzen, *pl.* porodne bolečine, popadki, pobadki *pl.*; -tag, *m.* rodni dan (g. dneva), rojstni dan; =geſchenk, *n.* vezilo, darilo na rojstni dan; -theile, *pl.* rodila; -wehen ſ. Geburtsſchmerzen; -zeit, *f.* porod, čas poroda.

Gebüſch, *n.* germovje, germje, šuma, goščava, hosta; -reich, *a.* germnat, germovít.

Geck, *m.* gizdelín, gizdavec, napihnjenec, štúlavec; -enhaft, *a.* gizdav, napihnjen; =igkeit, *f.* gizdavost, napihnjenost.

Gedacht, *a.* premišljen; (erwähnt) omenjen, v misel vzet.

Gedächtnis, *n.* spomin, spomínj, pomnež, pamet *f.*; (Denkmahl) spominek, spomeník; dem - einprägen, zapomniti si, zapametiti, zapamtiti, upametiti *pf.*; im - haben, pomniti, pamétiti, pámetvati, spomínjati se; aus dem - kennen, na pamet znati, iz glave znati; -=*a.* spominski, na spomín; -buch, *n.* spominják, spominske bukve *pl.*; -münze, *f.* spominski denár; -tag, *m.* spominski dan, oblétnica.

Gedank=e, *m.* misel *f.*; ſ. Meinung: auf andere -en kommen, premíslitise, prepreči (prežem) + premišljevati se, preprégati; -en=*a.* míselni; -en=folge, *f.* zveza misli; -engang, *m.* versta misli; -enleer, *a.* praznomiseln, praznomišljív, brezmiseln; =e, *f.* praznomiselnost ɔc.; -enlos, *a.* brezmisel, brezmiseln, nespremišljen; -enreich, *a.* domišljív, domiseln; -enſtrich, *m.* pomišljáj; -envoll, *a.* zamišljen, ves v mislih.

Gedärm, *n.* črева *pl.*, očrevje; -entzündung, *f.* vnetica črev.

Gedeck, *n.* kritje; krov; (Tiſch-) namizje.

Gedeih=en, *v. n.* spéšiti se, sponášati se, mnóžiti se, po sreči vesti se (vedem), pármati; (v. Speiſen) téknіti, k teku iti (grem), dóbriti, slúžiti; (v. Getraide) obroditi, zdati, obnesti se + zdájati, obnášati se; -en, *n.* ték, vspeh, pospeh, napredek; Gott gebe ſein -, Bog blagoslovi; -lich, *a.* tečen, ugoden, hasnjív, spešen; =keit, *f.* teènost, ugodnost, spešnost.

Gedenken, *v. n.* pómniti, pamétiti, na misli imeti (am), mísliti na kaj, spominjati se česa, sétiti se: spomniti se, spomeniti se; (erwähnen) oméniti + oménjati; (vorhaben) namenjen biti (sem), mislim; ſein Menſchen-, od kar ljudjé pomnijo od. pamétijo.

Gedicht, *n.* pesem *f.*, pesma, pesen *f.*, pesnija, pesmenija, poezija; (Erdichtung) basen *f.*

Gediegen, *a.* izversten, izboren, doveršen, jédernat, predober; (v. Metallen) čist, samočíst, suh, suhočist, samoroden; -heit, *f.* izverstnost, dovèršenost; čistost.

Gedinge, *n.* pogodba, zmena; plača.

Gedrang, *a.* tesen, stisnjen.

Gedräng=e, *n.* gnječa, prerív, pritisek; (Verlegenheit) zadrega; **-t**, *a.* stisnjen, tesen; kratek: in **-er** Kürze, ob kratkem.

Geduld, *f.* poterpljenje, poterpežljivost; mit **-ertragen**, poterpežljivo prebiti (bodem) ob. prestati (stojím); **-en ſich**, *v.r.* poterpeti, sterpeti, poterpljenje imeti (ám), prebiti (bodem); **-ig**, *a.* poterpežljív, sterpljív, poterpen; (v. Schaf) krotek; **-los**, *a.* neučakan, nesterpljív.

Ge=ehrt, *a.* častít, čestit; **-eignet**, *a.* pripraven, prikladen, sposoben, dober, dobelj.

Gefahr, *f.* nevárnost, pogibelj *f.*, nevárščina.

Gefähr=den, *v. a.* v nevarnost priváviti + v nevarnost priprávljati, škóditi, škodovati čemu, v škodo biti (sem); **-lich**, *a.* nevaren, pogibeln, pogiben; **=keit**, *f.* nevarnost.

Gefahrlos, *a.* brezskerben, brez nevárnosti.

Gefährt, *n.* vozilo; (Spur) sled; **-e**, *m.* továrš, tovariš, drug, sodrug, pajdaš, spremljevavec; **-in**, *f.* továršica, družica, spremljevavka.

Gefahrvoll, *a.* nevaren.

Gefälle, *n.* pad, spad, potočje; (b. d. Mühle) stermec, slap; (Abgaben) prihodki, dohodki, davki, odrajtvila *pl.*

Gefall=en, *v. n.* dopasti (padem), dopasti se, ugoditi, ustreči (strežem), prikúpiti se, priljúbiti se: dopádati, dopádati se, goditi, po godu biti (sem), po všeči biti, ugájati, ustrézati, ljúbiti se, ljubo biti, prikupovati se; wenn es dir gefällt, če se ti poljubi ob. zljubi; ſo lange es Gott gefällt, dokler bode božja volja; **-en**, *m.* u. *n.* dopádanje, všeč *f.*, všečnost, ugodnost, povoljnost: mir zu **-**, meni za ljubo, zavoljo mene; nach ſeinem **-**, po svoji misli, po svoji volji; ich finde keinen **-** daran, to mi ne dopade, to mi ni po všeči; einen **-** erweiſen, komu kaj za ljubo storiti ob. ustreči (strežem); **-en**, *a.* padel; **-ene**, *m.* grêšnik, pogúbljenec.

Gefällig, *a.* prijeten, všeč, všečen, mil, prikupen, ugoden, uslužen; (dienſtfertig) postrežljiv, postrežen, ugodljív; iſt es Ihnen **-**, ali je vam všeč? es iſt mir ſo **-**, tako se mi hoče, tako se mi ljubi; womit kann ich mich Ihnen **-** erweiſen, s čem se vam uslužim; was iſt **-**, kaj bi radi, kaj želite? ſich **-** machen, prikúpiti se, priljúbiti se; er hat ein **-es** Aeußere, on je berhke postave; **-keit**, *f.* prijetnost, ugodnost, všečnost; (Dienſtfertigkeit) postrežljivost, ustrežljivost, ugodljívost; aus **-**, iz dobrote, iz ljubavi; eine **-** erweiſen, ustreči (strežem), komu kaj za ljubo storiti *pf.*

Gefälls=, *a.* dohodni, dohodkni; **-amt**, *n.* dohodnija; **-ämtlich**, *a.* dohodnijski; **-behörde**, *f.* dohodna oblast *f.*; **-geſetz**, *n.* postava zastran deržavnih dohodkov; **-ſtrafgeſetzbuch**, *n.* dohodni kázenski zákonik.

Gefall=ſucht, *a.* dopadljivost, spogledljivost; **-ſüchtig**, *a.* dopadljív, spogledljív.

Gefälls=übertretung, *f.* dohodkni prestopek; -verkürzung, *f.* prikrajšava deržavnih dohodkov; -verweſer, *m.* oskerbník deržavnih dohodkov.

Gefangen, *a.* vjet, zajet; -nehmen, vjeti (vjamem), uloviti, zajeti (zajmem); -halten, jéčati, jéčiti; -aufſeher, *m.* jetničár; -e, *m.* jetnik, vjetnik; *f.* jétnica, vjétnica; -hüter, *m.* čuváj jétnikov; -nehmung, *f.* vjetje, prijetje, zajetje; -ſchaft, *f.* vjetje, zajetje, jetníštvo; (Sklaverei) sužnost, sužnjost, robstvo; -ſetzung, *f.* zapretje, zapor; -wärter, *m.* jetničár, strežnik jetniški.

Gefäng=lich, *a.* -einziehen, zapreti, posaditi, pozapreti *pf.*; -niß, *n.* ječa, voza, temnica; zapor, zapérica, zapertija; (Gebäude) jetníšnica, zapórnica, jetníšče; =ſtrafe, *f.* kazen ječe, ječenje; -weſen, *n.* jetníštvo.

Gefäß, *n.* posoda; *coll.* posodje, sodje; (bot.) cév *f.*, cevka, žila; -reich, *a.* cevnat, žilnat, žilav; -ſyſtem, *n.* cevstvo, žilje, žilstvo.

Gefaßt, *a.* pripravljen.

Gefecht, *n.* boj, bitev, bitva, praska; es kommt zu einem Gefechte, sprimejo se, máhnejo se, zbíjejo se; -übung, *f.* mečevanje, vojaška vadba.

Gefels, *n.* skalovje, pečevje, skalovina, skalovišče.

Gefertigte, *m.* podpísani, podpísanec; *f.* podpísana, podpisanica.

Ge=feſſelt, *a.* vklenjen, spet; -fiedel, *n.* škrípanje, žlinganje.

Gefieder, *n.* perje; *dim.* pérjice, pérjiče; (Geflügel) perutnina, perjád *f.*; -t, *a.* pernat; (an Füßen) kocast, kocinast.

Gefilde, *n.* polje, poljana; trata, [livada.

Gefingert, *a.* perstast, perstnat.

Geflecht, *n.* pletenina, pletér *f.*, pletovina.

Gefleckt, *a.* lisast, pikast, pisan, [prižan.

Gefl=immer, *n.* lesket, sij; -iſſentlich, *a.* naláščen, namišljen, nakanjen; *ad.* naláščo, navláščo, hoté, nalič; -iſter, *n.* ščebet, ščebljanje, šepet, šepetanje; -uber, *n.* rake *pl.*

Geflügel, *n.* perutnice *pl.*, krila *pl.*, kriljuti *pl. f.*; (Federvieh) perutnina, perjád *f.*, letečina, kuretina, pérnata živád *f.*; -t, *a.* krilat, perutnat.

Gefolge, *n.* družčina, družina, spremstvo, spremljevavci *pl.*, sprevod.

Gefräß, *n.* piča, kerma, paša; (Maul) gobec, rivec; -ig, *a.* požrešen, požerten, samogolten, sneden, ješč; =keit, *f.* požrešnost, samogoltnost ꝛc.

Gefreite, *m.* poddesetnik, frajtar.

Gefrier=en, *v. n.* zmèrzniti, zamèrzniti + zmerzovati; (an Gliedern) prezebsti, ozébsti + prezébati; es gefriert, zmerzuje; -punkt, *m.* zmerzlin, zmerzlinec.

Gefröre, *f.* zmerzál *f.*; ozeba, ozeblina.

Gefroren, *a.* zmerzel, zmerznjen; ozebel, prezebel; -es, *n.* sladoléd, ledíca, ledetina.

Gefüg=e, *n.* sestava, stik, sklad,

skladba; -ig, *a.* voljen, povoljen, gibčen, gibek; =keit, *f.* voljnost, gibčnost.

Gefühl, *n.* čut *m.* u. *f.*, čutje, čuvstvo; (Empfindung) občutek, čutilo, čutljej, občutljej, čuvstvo, občutje; (Tastsinn) tip, otip; mit-, čutno, milo; -ig, *a.* čuten, čutljiv, občutljiv; -los, *a.* brezčuten, neobčuten, neobčutljiv, top; *fig.* nemil, nemiloserden, brezdušen; =igkeit, *f.* brezčutnost, neobčutljivost; *fig.* nemiloserdnost, brezdušnost; -organ, *n.* čutilo; -vermögen, *n.* čutnost, čutivnost; -voll, *a.* živočuten, čutljiv, mil.

Gefüll-sel, *n.* nadev, bula; -tblühend, *a.* polnocveten.

Gefunkel, *n.* lesk, lesket, blesk, blesket, sij, migljanje.

Ge-furcht, *a.* brazdat, brazdovit; *fig.* zgerbljen, nagerbljen, nagubančen; -fürtet, *a.* poknežen.

Gegen, *pr.* k (h); proti; (erga) do; Liebe - Gott, ljubezen do Boga; - den Wind, proti vetru; (im feindl. Sinne) zoper: - deinen Willen, zoper tvojo voljo; (gegen Austausch) za: Ware - Ware, blago za blago; - Entgelt, za povračilo; in Zusammensetzung: nasproten, nasprotiven; -absicht, *f.* nasprotna misel *f.*, -äußerung, *f.* nasprótnikov odgovor; -befehl, *m.* nasprotno povelje: -geben, povelje preklicati (klicem), ovreči (veržem)+preklicovati; -bekenntnis, *n.* nasprótnikova spoznatev; -bemerkung, *f.* nasprótna opomba; -beweis, *m.* vernitev obiskanja; -bund, *m.* nasprotna zveza.

Gegend, *f.* kraj, krajina, strán *f.*, okólica; (am Meer) pomorje; (an d. Drau) podravje; (an d. Save) posavje; (ums Herz) osercje; (um die Augen) obocje u. s. w.; (steinige) tokava, tukava, krasina; in dieser -, tod, le-tód; in einer andern -, drugód, drugéj; in irgend einer -, nekod; -beschreibung, *f.* krajopis, krajopisje.

Gegen-dienst, *m.* odslužba, povèrnjena služba, vzajemna služba: - erweisen, odslúžiti se, službo povèrniti+odsluževati se, službo povračati; -druck, *m.* odboj, odpor; -einander, *ad.* proti sebi, drug proti drúgemu, eden proti drúgemu, vzajemno; (feindl.) eden zoper drúgega; (gegenüber) nasproti; =halten, *v. a.* primériti+primérjati eno drúgemu; -einwurf, *m.* protiugovor; -forderung, *f.* vzajemna tirjava, nasprotna tirjatev; -füßler, *m.* protinožec; -geschenk, *n.* vzdarje, dar za dar, vzajemni dar; -gewicht, *n.* nasprotna teža; -gift, *n.* lek zoper strup, protistrúp; -gruß, *m.* odzdrav, odzdravilo; -kaiser, *m.* proticesár, nasprotni cesár; -kraft, *f.* nasprotna moč *f.*, nasprotna sila; -leistung, *f.* vzajemna služba; -liebe, *f.* vzajemna ljubezen; -papst, *m.* krivi papéž; - part, *m.* zópernik, nasprotnik, protivnik; -rede, *f.* ugovor, odgovor; -satz, *m.* protistavek, nasprotivni stavek; (Kontrast) nasprotje, naspro-

tek, vprečnost; -ſchein, *m.* odlésk, odsij, odsvít; ſ. Revers; -ſchrift, *f.* overžni spis, nasprotno pismo; (Antwort) odpis.

Gegenſeit-e, *f.* nasprotna stran *f.*, druga stran *f.*; -ig, *a.* vzajemen, medsebujen, medseben, sproten; =keit, *f.* vzajemnost ɪc.; -s, *ad.* eden drúgemu.

Gegen-ſperre, *f.* spolikljúč, drugi ključ; mit der - betrauen, drugi ključ izročiti; -ſpruch ſ. Widerſpruch; -ſtand, *m.* predmet, reč *f.*, stvar *f.*; -ſtändlich, *a.* predmeten, rečen, stvaren, bisten; =keit, *f.* predmetnost, rečnost, bistnost; -ſtandslos, *a.* brez podlage, brezpredmeten; -ſtellung ſ. Konfrontazion; -ſtoß, *m.* odboj; -ſtrömung, *f.* nasprotni tok; -ſtück, *n.* nasprotek, nasprotna podoba; -theil, *m.* nasprotnik, zópernik; *n.* nasprotje, nasprotljej, nasprotek; im =e, nasproti, pak, na robe; =ig, *a.* nasproten.

Gegen-über, *ad.* nasproti, naproti, spored; =liegend, *a.* nasproten, unstranski, sporeden; =ſtellen ſ. Konfrontieren; -wart, *f.* pričujočost, vpričnost, nazočnost, pritomnost; (Zeit) sedanjost, zdanjost; (gram.) sedanji čas, sedanjik; -wärtig, *a.* pričujóč, vpričen, nazočen, pritomen; (jetzig) sedánj, zdánj, zdajšen: -es Jahr, to leto, letos, letas, tekoče leto; -e Zeit, sedanji čas, sedanjik; -wehr, *f.* bramba, obramba, odboj, odpor, upor; -wind, *m.* nasprotni veter; -winkel, *m.* nasprotni kot; -wirkung, *f.* nasprotni učinek, nasprotno djanje; -zeichnen, *v.a.* z drugim vred podpísati (pišem) + podpisovati; -zeichnung, *f.* podpísanje z drugim vred.

Ge-gitter, *n.* mrežovje; -gliedert, *a.* členkovít, členast; *fig.* ubrán, v red djan.

Gegner, *m.* nasprotnik, zópernik, protivnik, nasprotovavec, odpornik; -in, *f.* nasprótnica, zópernica, protívnica; -iſch, *a.* nasproten, nasprotovaven, nasprotiven; nasprótnikov.

Gehaben ſich, *v. r.* imeti se (ám), biti (sem); gehabe dich wohl, zdrav bodi, dobro se iméj, z Bogom!

Gehack, *n.* seč *f.*

Gehäge, *n.* ógrada, ograja, zárad *f.*, redišče, gajišče: ins - gehen, v pravico hoditi, zaletovati se v tujo pravico.

Gehalt, *m.* (Inhalt) obség, obsežek, zapopadek, zaderžek; (Beſoldung) služnina, služilo, letna plača; (v. Erze) zerno, jedro, vrednost; -en, *a.* dolžen, zavezan, obvezan; -ig, *a.* obsežen, *fig.* jédernat, jedrovít; -leer, -los, *a.* prazen, puhel, votel, jalov; -loſigkeit, *f.* praznota, puhlost, puhloba; -meſſer, *m.* jedromér; -reich, *a.* jédernat, jedrovít, zernat, bogat; -zabzug, *m.* odbitek na plači; -zklaſſe, *f.* služni razréd; -zſtufe, *f.* služna stopnja; -zzulage, *f.* priboljšek, priplatek; -voll, ſ. Gehaltreich.

Gehänge, *n.* položnost, laz, navzdolje.

Gehäſſig, *a.* sovražen, sovražljiv,

nenavisten; -feit, *f.* sovražnost. sovražljivost, nenavist.

Geh-au, *n.* mladje; -äuſe, *n.* ohišje, zapérica, okrov: (d. Schneck.) hiša, polževa hiša; (d. Samens) lušščina. [*n.* leglo, gnjezdo.

Geh-bar, *a.* hoden, prehoden; -eck,

Geheim, *a.* skriven, skrivšen, skrit, tajen; *ad.* skrivaj, skrivši, na skrivnem, na tihem; -= *a.* skrivni; -bund, *m.* skrivna zveza; -halten, *v. a.* skrívati, v potaji imeti. tajiti; -nis, *n.* skrivnost, skrivnjava, tajnost; =krämer, *m.* skrivnostnež, prikrivavec; =lehre, *f.* nauk o skrivnostih; =voll, *a.* skrivnosten; -rath, *m.* skrivni svetovavec; -ſchreiber ſ. Sekretär; -thuerei, *f.* skrívanje, prikrivanje, potaja, skrivarija; -zeichen, *n.* skrivno známenje.

Geheiß, *n.* povelje, zapoved *f.*, ukáz.

Geh-en, *v. n.* iti (grem u. idem); *freg.* hoditi, hojévati; ich werde -, pojdem; ſchnell -, hiteti, leteti; langſam-, klémpati, krévsati; (v. d. Uhr) zu früh -, prehitévati; zu ſpät -, zakasnévati; ans Werk-, lotiti se, prijeti se (primem) dela + lotévati se ɔc.; an d. Hand-, na roko iti, na pomóč biti; ſich müde -, upéhati se, shoditi se, prehoditi se *pf.*; irre-, zaíti (idem), zablóditi, zastrániti, pot zgrešiti *pf.*; (in d. Wahl irren) mesniti se + zmesniti se; (ergehen) goditi se komu, imeti se (ám); wie gehts Ihnen, kako se imate? von ſtatten-, róčiti se, odsédati se, izpod rok iti; in ſich -, čájmati se, v sé iti (grem): izčáj-mati se, pobóljšati se; zu -anfangen, shoditi + shojévati; zu Grunde -, poginiti; (im Waſſer) utoniti; der Wagen-, voz teče: d. Uhr-, ura teče; die Thür geht in den Garten, duri so na vert, duri deržé na vert; hinkend-, krévljati; wankend -, opotékati se, lovitise; zur Neige-, potékati, h koncu iti; das will ihm nicht in d. Kopf-, to mu noče v glavo; an einem Stocke -, ob pálici hoditi; -en, *n.* hoja, hojba; im-, gredé; -er, *m.* hodec.

Geheuk ſ. Gehänge.

Geheu-er, *a.* varen; -l, *n.* túljenje, ovíl, oviljenje, vitje.

Gehilf-e, *m.* pomočník, pomagáč, pomagavec; -in, *f.* pomočnica, pomagavka.

Gehirn, *n.* možgani *pl. m.*, možgane *pl.*; (Mark) mozeg, mozek; -= *a.* možganov; -los, *a.* brez možganov; *fig.* áboten, bedast, nespámeten.

Gehöfte, *n.* dvorec, poslopje, pohištvo.

Gehölz, *n.* hosta, drevje, germovje, kolosék; (Holzwerk) lesenina, lesovina.

Gehör, *n.* sluh; (d. Hören) slišanje; (Anhörung) poslúh, poslúšanje; ein feines -haben, tanko slišati (im); er hat kein-, gluh je, nič ne sliši; das -verlieren, oglúhniti, oglušeti; -geben, poslúšati, poslúhniti *pf.*; einer Bitte - geben, uslišati prošnjo; -apparat, *m.* slišalo, slišavnik.

Gehorch-en, *v. n.* ubógati, poslušen biti (sem), poslúhniti, pokoren biti (sem); dem Geſetze -, ravnati po

postavi, delati po postavi; storiti po postavi, podvreči se (veržem) postavi; -end, *a.* poslušen, pokoren, podložen; -er, *m.* poslušnik.

Gehör-en, *v.n.* čegav biti (sem), koga biti, komu iti (grem); das gehört mir, to je moje; das gehört dem Bruder, – meinem Bruder, to je brátovo, – mojega brata; das Haus gehört der Schweſter, – meiner Schweſter, hiša je séstrina – moje sestre u. ſ. w. im erſten Falle mittelſt der beſitzanzeigenden Bei- und Fürwörter; (zuſammengehören) vjémati se, prilégati se, skládati se; zu einer Geſellſchaft-, biti izmed-, biti iz-, biti od-; (erfordert werden) treba biti, potrebovati se, zahtévati se; ſich -, *v. r.* spodobiti se, prístovati se, spodobno od. pristojno biti; -gang, *m.* sluhovód, -ig, *a.* mir-, moj; dir-, tvoj; dem Johann -, Jánezov; dem Lehrer -, učiteljev; der Tante -, tetin u. ſ. w. mittelſt beſitzanzeigender Bei- u. Fürwörter; (angemeſſen) primében, pristojen, prileżen; (dazu gehörig) zadeven, dotičen, k temu spadajóč; =keit, *f.* pristojnost, spodobnost; -lehre, *f.* sluhoslovje; -los, *a.* gluh; =e, *m.* glušec. gluhec; *f.* glušica; =igkeit, *f.* gluhota.

Gehörn, *n.* rogovi *pl.*, rogovje, parogi; (v. Hirſche) rogovila *pl.*, rogovile *pl.*

Gehör-nerv, *m.* slušna čútnica, sluhovni živec; -nt, *a.* rogat; -organ, *n.* slišalo.

Gehorſam, *a.* pokoren, poslušen, poslušljív, ubogljív: -er Diener, ponižni služabnik; – *m.* pokórščina, pokornost, poslušnost, ubogljivost: -leiſten, pokoren biti (sem), poslušen biti; unter ſeinen – bringen, pod svojo oblast správiti + správljati; -en ſ. Gehorchen; -ſt, *ad.* ponižno, preponižno.

[*n.* slišalo.

Gehör-ſinn, *m.* sluh; -werkzeug,

Gehre, *f.* osti *pl. f.*; (Zwickel) kozica, zaklinek; (Falte) sklad.

Geh-rock, *m.* vsednja suknja; -weg, *m.* steza, stezda; *dim.* stezica; -werk, *n.* kolesa *pl.*, tekalo, gibalo.

Geier, *m.* jastreb, skopec, sokolič, kanja; gehe zum-, pojdi se solit; -adler, *m.* bèrkasti ser; -falke, *m.* bélkasti sokol.

Geifer, *m.* slina, sline *pl.*, pena; -ig, *a.* slinav, penav; -n, *v. n.* sliniti se, sline cediti, péniti se.

Geig-e, *f.* gosli *pl. f.*; *dim.* góslice *pl.*; auf der – ſpielen ſ. Geigen; -en-, *a.* goslóv, góselski; -en, *v. a.* gosti (godem), góslati; (ſchlecht) škrípati (pljem), žlíngati, cígati; =bogen, *m.* lok, ločec; =bohrer, *m.* durgelj (g. -ljna); =förmig, *a.* goslast; =futter, *n.* goseljnják; =harz, *n.* peglá; =macher, *m.* goslar; =ſaite, *f.* struna za na gosli; =ſattel, *m.* kobílica; =ſpieler ſ. Geiger; =ſtrich, *m.* potegljej po goslih; -er, *m.* godec, goslar; (verächtl.) škripáč, škripávt, žlíngavec, cígavec.

Geil, *a.* (fett) masten, tolst, sočen; (wohllüſtig) pohoten, hotljív, po-

hotljiv; (v. Speiſen) premasten, prinaskuten, najoseten; -e f. Geilheit; -en, v.n. hotljiv biti (sem); f. Düngen; -er, m. hotljivec, hotnik, hotivec; f. hotnica, hotljivka; -heit, f. maščoba, tolščina, sočnost; pohót f., pohotnost, hotljivost; -wurz, f. múhovnik.

Geiß, f. koza; dim. kozica; (Reh) serna; -en a. kozji; -bart, m. kozja brada; -bock, m. kozel, merkáč, terkáč; -el, f. bič, korbač, korobáč; (Strafe) šiba, nadloga; -el, m. porok, zastávljenec; =mäuch, m. bičár; =hieb, m. udarec z bičem; =n, v. a. biti (bijem), tepsti (tepem), bíčati, bičevati, šíbati, pretépati, udríhati; =ruthe, f. šiba; =ſtiel, m. bičevnik; =ung, f. bíčanje, tepenje; -fell, n. kózlovina, kozlovina; (v. jungen) kozlíčevina; -fuß, m. kozja noga; -füßig, a. kozonóg; -haar, n. kozja dlaka; -herde, f. čreda koz; -hirt, m. kozár: -ſein, kozáriti, koze pasti; =in, f. kozarica; -ſtall, m. kozjak.

Geiſt, m. duh; (Seele) duša; (Scharfſinn) um, razum, ostroumje, razumnost, bistri duh; der böſe -, hudobec, hudoba, hudír, hudnik; (Quinteſſenz) cvet, jedro; (v. Sprache) svojstvo, posebnost, lastnija; (v. Geſetzes) pomén, veléva; (Geſpenſt) pošást f., strašilo; ein Mann von -, jako razumen mož; -anſtrengend, a. glavobelen; -arm, a. slaboumen, topogláv, topoglaven, kesnogláv; -begabt, m. bistrogláv, bistroumen; -erbanner, -erbeſchwörer, m. zaklinjaveo duhov, -ererſcheinung, f. prikazen f., pošást f.; -ergeſchichte, f. pravljica o pošastih; -erhaft, a. duhoben; -erlehre, f. duhoslovje; -erſchar, f. truma od. kerdelo duhov; -erſeher, m. duhovideo, čudovidec; -erſtunde, f. ura duhov od. strahov; -erwelt, f. svet duhov, dežela duhov.

Geiſtes-, a. dušni, duhovni; -abweſenheit, f. nezáved f., nezavést, nezavednost; -anlage, f. dar duha, zmožnost; -arbeit, f. delo z glavo; -arm f. Geiſtarm; -armut, f. slaboumnost, topoglavost, kesnoglavost; -beſchränkt, a. kesnogláv, topogláv, prioverknjen; -frucht, f. umotvór, umotvórina; -funke, m. dušna iskra; -gabe, f. dar duha, zmožnost; -gegenwart, f. zaved f., zavédnost, pričujočost duha; -größe, f. velikodušje; -kraft, f. dušna moč f.; -krank, a. bolen na umu; -nahrung, f. duhovna hrana; -richtung, f. mér duha f., cilj in konec duha; -ſchwach, a. slaboumen, topogláv, kesnogláv; -ſchwäche, f. slaboumje, topoglavost; -ſchwung, f. vzlet od. polet duha; -ſtärke, f. krepost duha; -thätigkeit, f. dušna delavnost; -verkehr, m. občenje duha; -verwandt, a. soroden po duhu; -verwirrt, a. zmeten, zmešan, slaboumen; -verwirrung, f. zmétenost, slaboumje; -zerrüttung, f. zmotnjava.

Geiſt-ig, a. duševen, duhoven, duhovít, dušen; (v. geiſtiger Flüſſigkeit) močen, pijan; =keit, f. duševnost,

dušnost; -lich, *a.* duhoven, duhovski; (geiſtl. Wohl) dušen: -er Herr, duhoven, duhovni gospod; =e, *f.* duhoven, duhovnik, mašnik, mešnik, =keit, *f.* duhóvščina, duhovstvo, duhovni *pl.*; (Eigenſchaft) duhovnost; -los, *a.* brez duha, brezumen; *fig.* puhel, prazen; =igkeit, *f.* brezumnost; puhloba, puhlost, praznota; -reich, *a.* duhovít, bistroumen, ostroumen, duhapóln, umen, domišljív; -tödtend, *a.* duhomoren.

Geiz, *m.* skopost, skoparija, skernoba; (Habſucht) lákomnost, lákomstvo, samogoltnost; -en, *v. a.* skopovati, skopáriti, stiskáviti, skernóbiti; (nach Ehre) hlepeti, lákomen biti (sem) na kaj, volk biti na kaj; -hals, *m.* skopúh, skopec, skopin, stiskavec, skernobec, škertljivec; lákomnik, samogoltnež; -ig, *a.* skop, skopovít, škertljív, skernoben; gladoven, lákom, lákomen; =e, *m.* skopúh, skopec; *f.* skopulja.

Ge-jät, *n.* plevél; -jauchze, *n.* vrisk, vriskanje, úkanje; -ferbt, *a.* narezan; -flagte, *m.* zatóženec; *f.* zatóžènica; -flatſche, *n.* tlesk, tleskòt, tléskanje; -flaubte, *n.* pobéršćina, pobiraja, pobirki *pl.*; -flimper, *n.* brenkòt, brénkanje; -flingel, *n.* žvenkljanje, cingljanje; -flipve, *n.* skalovje, skalovina, pečevje; -flirre, *n.* žvenket, žvenketanje, praskot, rožljanje; -fniſter *n.* praskot, prasketanje, pokljanje; -koſe, *n.* poljubovanje; -krach, *n.* poknja, lomást *f.* kreh, hrušč; -krächze, *n.* krókanje, krokot; -krähe, *n.* petje, kikirikanje; -krauſt, *a.* kodrast, kodrav; -kritzel, *n.* čirečare *pl.*, čečkanje; -kröſe *n.* mréžica, vréčica, pečica; (in d. Küche) drobovina.

Ge-lächter, *n.* smeh, smejanje, krohot, hohot, hahljanje: ein - erheben, zahrohotáti (ám u. hočem). zasmejati se (smejem), smeh zagnati (ženem); er iſt zum -, smejó se mu, zasmehovati koga; -ladene, *m.* povábljenec; *f.* povábljenka; -lage, *n.* lega, sklad, plast *f.*; (Schmaus) gostija, gostarija, obéd *f.* u. *m.*, pojédina; -lände, *n.* zemljišče; -länder *n.* deržáj, opérnica, opiralo; priložič, obzidek, priroč *f.*, ročáj; (im Garten) brajda.

Gelangen, *v. a.* priti (pridem), doiti (doidem), dospeti do- *pf.* (zu etw.) doseči (sežem) kaj, dostígniti, zadobáviti si kaj + doségati; zur Reife, -, dozoreti; zur Erkenntnis -, spoznati + spoznávati; zum Amte -, službo dobiti + dobívati.

Ge-lappt, *a.* kerpast; -laſſen, *a.* pohleven, tih, krotek, miren, poterpežljív, sterpljén; *ad.* počasi, polágoma; =heit, *f.* pohlevnost, krotkost, poterpežljivost; -läufig, *a.* ročen, uren, spešen, vajen, izurjen; (v. d. Zunge) lahek, zgovoren; (v. d. Hand) hiter, berz; =keit, ročnost, urnost, vájenost; lahkota, berzota; -launt, *a.* privoljen: gut-, dobrovoljen, dobre volje, žídane volje; übel-, hudovoljen, čmeren, čmerljív, pustoben; -läute, *n.* zvo-

njenje, zvonilo; (mit Schellen) žvenkljanje, zvonȯkanje.

Gelb, *a.* rumen, žolt, želt; -werden, rumeneti, žolteti: orumeneti, porumeneti, požolteti + orumenévati, požoltévati; -machen, rumeniti, žoltiti itd.; -er Färbeſtoff, rumenilo, žoltilo; -e Rüben, korenje; -e *f.*, rumenina, žoltina; rumenilo, žoltilo; -blättrig, *a.* žoltolíst, rumenoperen; -braun, *a.* žoltorujav; -brüſtig, *a.* rumenopersnat; -en ſ. Gelb machen u. werden; -erde, *f.* rumenica, žoltica; -geſtreift, *a.* rumenoprogast; -gießer, *m.* medár, medník; =ei, *f.* medárnica; -grau, *a.* žoltosív; -grün, *a.* ruménkastozelen; -haarig, *a.* rumenih lás, žoltolás; -köpfig, *a.* žoltogláv; -lich, *a.* rumenkast, rumenkljat, žoltkast; -naſe, *m.* rumenokljunec, mlečnogobec; -ſchnäbelig, *a.* rumenokljún, žoltokljún; mlečnogób; -ſtoff, *m.* rumenilo, žoltilo; -ſucht, *f.* zlatenica, žoltenica, žoltovica; -ſüchtig, *a.* zlateníčen, žoltenič, žolteníčav.

Geld, *n.* denár, denarji *pl.*, dnarji *pl.* novci *pl.*, pénezi *pl.*; (ein Stück) denár, novec, penez; (kleines-) drobíž, drobni denár; falſches -, ponarejeni denár; bares -, gotovina, gotóv denár; für ſein - zehren, ob svojem živeti; -=, *a.* denarni, dnarni, novčni; -abgabe, *f.* davek v denarjih; -angelegenheit, *f.* dnarska zadeva; -arm, *a.* brezpetičen, brezdenaren; -auflage, *f.* sklad v denarjih; -bedarf, *m.* potreba denarjev; -bedürftig, *a.* denarjev potreben; -beitrag, *m.* sklad, donesek v denarjih; -betrag, *m.* znesek, skupiček; -beutel, *m.* mošnja; -brief, *m.* pismo z denarji; -buße, *f.* globa, kazen v denarjih; -einnahme, *f.* prejema denarjev; dnarni dohodek, skúpljeni denár; -forderung, *f.* tirjava, tirjatev, tirjavina, tirjávščina; -gebahrung, *f.* ravnanje z denarji; -gehalt, *m.* prava vrednost denarjev; -gier, *f.* lákomnost, pohlép po denarjih; -ig, *a.* lákomen, pohlepen; -klang, *m.* ovenk, žvenk; -klemme, *f.* stiska, sila za dnarje, zadrega zavoljo denarjev; -kurs, *m.* cena denarjev, novčni tek; -los, *a.* brez denarjev; -mäkler, *m.* dnarski mešetar; -mittel, *pl.* dnarji, denarji *pl.*; -poſt, *f.* dnarska pošta; =ſtück, *m.* dnarni znesek ob. postavek; -reich, *a.* denaren, premožen, petičen, začimen; -ſammlung, *f.* nabira denarjev, skládf., skládanje; -ſorte, *f.* dnarna versta; -ſtolz, *m.* prevzetija zavoljo bogastva; -ſtolz *a.* napihnjen ob. prevzeten iz bogastva; -ſtück, *n.* denár, penez, novec; -ſumme, *f.* znesek; -tag, *m.* plačilni dan (g. dneva); -taſche, *f.* žep; -umlauf, *m.* obték, tek denarjev med ljudmi; -wechſel, *m.* menjica; (das Wechſeln) menja denarjev, zamenjava; -wert, *m.* dnarna vrednost; -weſen, *n.* denarstvo, dnarstvo, novstvo; -zahlung, *f.* plačilo v denarjih; -zulage, *f.* priboljšek v denarjih.

Geleg=en, *a.* (irgendwo liegend) ležéč, stojéč; (bequem) príročen, priložen, priležen, pogoden, ugoden;

es iſt mir -, pri náredi mi je, na roke mi je; zur -en Zeit, o pravem času, ob godu; du kommſt mir -, ravno prav si prišel; -enheit, *f.* priložnost, prilika; (bequeme Lage) priročnost, nared *f.*, pogodnost; (Lage) pologa, položnost, lega; bei -, o priliki; durch eine - ſchicken, po kom poslati (šljem) + pošíljati; =lich, *a.* priložen, prilićen; *ad.* o priliki, o prilóžnosti; -s=, *a.* prilóžnostni, h kaki prilóžnosti; -entlich ſ. Gelegenheitlich.

Gelehr=ig, *a.* učen, naučljív, podučljív; brihten, =keit, *f.* učnost, naučljivost, brihtnost; -ſam ſ. Gelehrig; =keit, *f.* učenóst, znanost, vednost; ſ. Gelehrigkeit; -t, *a.* učen; -te, *m.* učenják, učeni mož, učeni; -ten, =*a.* učenih; -theit, *f.* učenost; -tenſtand, *m.* stan učenih.

Geleiſe, *n.* kolovóz, kolovoznik, kóloteča, kolomaja.

Geleit, *n.* sprevod, spremstvo, družba; (ſicher. Geleite) straža, varstvo; das - geben, sprémiti, posprémiti, sprevoditi + spremljevati; -en, *v. a.* sprémiti, sprémljati, spremljevati, sprevájati, drúžbiti; Gott geleite dich, z Bogom hodi, Bog bodi s tebój; -er, *m.* spremljavec, spremljevavec, spremnik, sprevodnik; drug, továrš, družban; =in, *f.* spremljavka, továršica, družica; -sbrief, *m.* sprevodno pismo, spremni list, sprémnica; -ſchaft, *f.* spremstvo; -smann ſ. Geleiter.

Gelenk, *a.* gibek, gibčen, okreten, živ; -e, členek, sklep; (an d. Kette) klep; (am Helm) kolence, kolenec; -bein, *n.* zapestna kost, zapéstnica; -chen, *n.* členek; -ig, ſ. Gelenk, -igkeit, *f.* gibčnost, gibkost, okretnost; -ſam ſ. Gelenk.

Gelichter, *n.* ploha, škvart, pasem; (verächtl.) derhál, druhál *f.*

Geliebt, *a.* ljubljen, drag, ljub; -eſte, *a.* preljúb, predrág, spreljúb, preljubljen; -e, *m.* ljubimec, ljubec, ljubljenec, ljubček, milček, ljubovnik; *f.* ljúbica, ljuba, mila, milica, ljubka, ljubovnica.

Gelind=e, *a.* mehek, rahel, lahek, mehkoten, lahkoten; (ſanft) rahel, mil, blag; (v. Regen) pohleven; (v. d. Haut) voljen; -igkeit, *f.* rahlost, mehkota, lahkota, lahkost; voljnost, pohlevnost.

Geling=en, *v. n.* po sreči iziti (idem) se, po godu steči se (stečem), posréčiti se, usréčiti se, pospéšiti se + posrečevati se, po godu stékati se, róčiti se, odsédati se, izpod rok iti (grem), spéšiti se; pospéh vspeh, sreča, dober izíd.

Gelispel, *n.* šepet, šepetanje.

Gellen, *v. n.* berneti, zvoniti, zveneti, doneti.

Geloben, *v. a.* obljúbiti, zaobljúbiti, obljubo storiti + obétati, obéčati; das gelobte Land, obljúbljena dežela.

Gelöbnis, *n.* obljuba, zaobljuba, obljubek; -formel, *f.* obljúbnica.

Gelſe, *f.* komár; *dim.* komarček.

Gelt, *i.* jeli? ali?; gelten Sie jel'te, al'te?

Gelt, *a.* jal, jalov. sterpel; -e Kuh, jálovka, jálovica; -e, *f.* golida, kábolica; (zum Schöpfen) koreo.

Gelt-en, *v. n.* veljati, vreden biti (sem), vréditi; ceno imeti (ám). vrednost imeti; was gilt's, kaj veljá? kaj staviš? ; -laſſen, dopustiti + dopúščati; -end, *a.* veljaven: -machen, pogánjati se za kaj, utérjati kaj, dokazovati; -ung, *f.* veljava, veljavnost, vrednost, cena: zur - kommen, obveljati, oveljati. zmoči (zmorem); -haben, veljati, v veljavi biti; außer - ſetzen, razveljáviti, ob veljavo djati (dém, denem), veljavo odvzeti (vzamem) + razveljávljati. ob veljavo dévati; -vieh, *n.* jálova živina, jalovina.

Gelübde, *n.* obljuba, zaobljuba: ein - machen, zaobljúbiti se, obljubo storiti.

Gelüſt-e, *n.* mik, želja, poželenje, pohót *f.*, zahteva; -en, *v. n. u. i.* míkati; es gelüſtet mich, mika me, hoče se mi, rači se mi, zahtelo se mi je, volja me imá do -; ſich - laſſen, polákniti se, polakómniti se česa od. na kaj + polákati se, dihteti po čem; -ig, *a.* poželjív. hotljív.

Gemach, *ad* zlágoma, zlégoma, zlégama, polágoma, po malu, po času, z lagotjo.

Gemach, *n.* hram, hiša, izba, soba; (Kammer) čúmnata; (Schlaf-) spávnica.

Gemächlich, *a.* zložen, ročen, vdoben, priličen; (langſam) počasen; -keit, *f.* zložnost, vdobnost, priličnost.

Gemahl, *m.* sopróg, zákonski drug, mož; -in, *f.* soproga, zákonska družica, žena.

Gemahnen, *v. a.* spomniti. opomniti + spomínjati, opomínjati; es gemahnt mich, pozdeva se mi, zdí se mi.

Gemäld-e, *n.* slika, podoba, obraz; mal, malba, malarija; -egallerie, -eſammlung, *f.* zbirka malarij, slikoshramba.

Gemäß, *a.* primerjen, primeren, pristojen; *ad.* po, poleg: dem Geſetze -, po postavi, kakor postava veleva; -heit, *a.* primérnost. pristojnost; in -, po. poleg; -igt, *a.* zméren, zderžen; (v. Klima) zmerno-topel, srednje-gorek; ſ. Mäßigen.

Gemäuer, *n.* ozidje, zidovje. zidišče, mirišče, mirina.

Gemein, *a.* návaden, vsakdánj, vsedenj; (allgemein) občen, občji, splošen, vkupen; (überall vorhanden) povsoten; (niedrig, ſchlecht) malovreden, malopriden, nizek; (v. Volke) preprósti, pripróst, prost; der -e Mann, prosták; -=, *a.* splošen, občen, občji; (d. Gemeinde gehörig) srenjski, občinski; -acker, *m.* občinska od. srenjska njiva; -beſte', *n.* občna korist *f.*

Gemeind-e, *f.* óbčina, srenja. soseska; -e =, *a.* občinski, srenjski; -eangehörige ſ. Gemeindebürger; -eangelegenheit, *f.* občinska zadeva; -auflage. *f.* občinski davek; -ebezirk, *m.* okolija, srenjski okoliš; -ebürger, *m.* občinec, srenjčán; -eeigen-

tum, *n.* občinska lastina; -ɛgeſetz, *n.* občinska oder srenjska postava; -glied, *n.* ud občine; -ɛhaus, *n.* občinska od. srenjska hiša; -ɛmittel, *pl.* občinsko od. srenjsko premoženje; -ɛrath, *m.* občinsko od. srenjsko svetovavstvo; (eine Perſon) občinski svetovavec, srenjski svètnik; -üblich, *a.* návaden v občini; -ɛverband, *m.* občinska zveza; -ɛverfaſſung *f.* občinska od. srenjska uredba; -ɛvermögen, *n.* občinsko od. srenjsko premoženje; -ɛvertretung, *f.* občinsko namestovavstvo; -ɛvorſtand, *m.* županstvo; (Perſon) župan, občinski od. srenjski predstojnik; -ɛweſen, *n.* občinstvo, srenjstvo.

Gemein-ɛe, *f.* ſ. Gemeinde; -ɛ, prostec; (mil.) prosták; -ſaßlich, *a.* lahko uméven, domáč, sploh razumljiv; =keit, *f.* lahkoumévnost, splošna razumljivost; -geiſt, *m.* duh edinstva, sosésčinost; -gültig, *a.* občnoveljaven, sploh veljaven; -grund, *m.* občinsko zemljišče, srenjski svét; -gut, *n.* občno blago, skupno dobro; -heit, *f.* pripróščina, prostota, nízkost ſ. Allgemeinheit; -hin, *ad.* sploh, návadno; -hirt, *m.* čednik, srenjski pastír; -iglich, *ad.* vécidel, z vékšino, návadno, po návadi, -name, *m.* splošno ime (g. imena); -nutzen, *m.* občni prid, splošna korist; -nützig, *a.* občnokoristen, občekoristen; =keit, *f.* občna koristnost; -platz, *m.* občni prostor, skupno mesto; -ſam ſ. Gemein; =keit, *f.* vkupnost, občnost; -ſchädlich, *a.* občnoškodljiv, vsem škodljiv.

Gemein-ſchaft, *f.* vkupnost, sodeležnost, splošnost; (zwiſchen zweien) spolovina; (eheliche) združba, zveza; (d. Verbund.) občestvo, družba; -haben, drúžiti se komu, pečati se s kom, del imeti s kom; =lich, *a.* skupen, vkupen, občji, vseh skup; -ſchenke, *f.* pívnica; -ſchreiber, *m.* občinski od. srenjski pisár; -ſinn, *m.* enomiselnost, složnost, enodušnost; -t, *a.* naménjen, nakanjen; -triſt, *f.* srenjski pašnik, občinska paša; -üblich, *a.* sploh návaden; -weſen, *n.* občinstvo; -wohl, *n.* občni prid, splošni blager.

Gemeng-ɛe, -ſel, *n.* zmes *f.*, méšanica; zbroda, zbrojda, obloda.

Gemeſſen, *a.* izmorjen; -er Befehl, odločno povelje, oster ukáz.

Gemetzel, *n.* klanje, mesarsko klanje, kerviprelitje. [nica, zmešnjava.

Gemiſch, *n.* zmes *f.*, zmesa, méša-

Gemſe u. ſ. w., ſ. Gämſe.

Gem-unkel, *n.* šepetanje, čebljanje; -urmel, *n.* šumljanje, šumot, šumotljanje, žamor; -urre, *n.* godernjanje, mermranje.

Gemüſ-ɛe, *n.* zelenjava, zelenjád, zelenina, zéljščina, prikuha; (Hülſenfrüchte) sočivje; (Kraut) zelje, kapus; -egarten, *m.* zelinjak.

Gemüſſiget, *a.* prisiljen, primoran.

Gemüth, *n.* serce, čut *f.*; (Naturell) nrav *f.*, čud *f.*; (Geſinnung) misel *f.* gutes, böſes - haben, dóbrega, zlega serca biti (sem); -lich, *a.* blago-

Gelt, *a.* jal, jalov. sterpel; -e Kuh, jálovka, jálovica; -e, *f.* golida, kábolica; (zum Schöpfen) koreo.

Gelt=en, *v. n.* veljati, vreden biti (sem), vréditi; oeno imeti (ám). vrednost imeti; was gilt's, kaj veljá? kaj staviš?; -laſſen, dopustiti + dopúščati; -end, *a.* veljaven: -machen, pogánjati se za kaj, utérjati kaj, dokazovati; -ung, *f.* veljava, veljavnost, vrednost, cena: zur -kommen, obveljati, oveljati. zmoči (zmorem); -haben, veljati, v veljavi biti; außer -ſetzen, razveljáviti, ob veljavo djati (dém, denem), veljavo odvzeti (vzamem) + razveljávljati. ob veljavo dévati; -vieh, *n.* jálova živina, jalovina.

Gelübde, *n.* obljuba, zaobljuba: ein - machen, zaobljúbiti se, obljubo storiti.

Gelüſt=e, *n.* mik, želja, poželenje, pohót *f.*, zahteva; -en, *v. n.* u. *i.* míkati; es gelüſtet mich, mika me, hoče se mi, rači se mi, zahtelo se mi je, volja me imá do -; ſich - laſſen, polákniti se, polakómniti se česa ob. na kaj + polákati se, dihteti po čem; -ig, *a.* poželjív, hotljív.

Gemach, *ad* zlágoma, zlégoma, zlégama, polágoma, po malu, po času, z lagotjo.

Gemach, *n.* hram, hiša, izba, soba; (Kammer) čúmnata; (Schlaf-) spávnica.

Gemächlich, *a.* zložen, ročen, vdoben, priličen; (langſam) počasen; -keit, *f.* zložnost, vdobnost, priličnost.

Gemahl, *m.* sopróg, zákonski drug, mož; -in, *f.* soproga, zákonska družica, žena.

Gemahnen, *v. a.* spomniti, opomniti + spomínjati. opomínjati; es gemahnt mich, pozdeva se mi, zdí se mi.

Gemäld=e, *n.* slika, podoba, obraz; mal, malba, malarija; -egallerie, -eſammlung, *f.* zbirka malarij, slikoshramba.

Gemäß, *a.* primerjen, primeren, pristojen; *ad.* po, poleg: dem Geſetze -, po postavi, kakor postava veleva; -heit, *a.* primérnost. pristojnost; in -, po. poleg; -igt, *a.* zméren, zderžen; (v. Klima) zmerno-topel, srednje-gorek; ſ. Mäßigen.

Gemäuer, *n.* ozidje, zidovje. zidišče, mirišče, mirina.

Gemein, *a.* návaden, vsakdánj, vsedenj; (allgemein) občen, obóji. splošen, vkupen; (überall vorhanden) povsoten; (niedrig, ſchlecht) malovreden, malopriden, nizek; (v. Volke) preprósti, pripróst, prost; der -e Mann, prosták; -=, *a.* splošen, občen, občji; (d. Gemeinde gehörig) srenjski, občinski; -acker, *m.* občinska od. srenjska njiva; -beſte', *n.* občna korist *f.*

Gemeind=e, *f.* óbčina, srenja. soseska; -e =, *a.* občinski, srenjski; -angehörige ſ. Gemeindebürger; -angelegenheit, *f.* občinska zadeva; -auflage, *f.* občinski davek; -ebezirk, *m.* okolija, srenjski okoliš; -ebürger, *m.* občinec, srenjčán; -eeigen=

tum, *n.* občinska lastina; -geſetz, *n.* občinska oder srenjska postava; -glied, *n.* ud občine; -haus, *n.* občinska od. srenjska hiša; -mittel, *pl.* občinsko od. srenjsko premoženje; -rath, *m.* občinsko od. srenjsko svetovavstvo; (eine Perſon) občinski svetovavec, srenjski svètnik; -üblich, *a.* návaden v občini; -verband, *m.* občinska zveza; -verfaſſung *f.* občinska od. srenjska uredba; -vermögen, *n.* občinsko od. srenjsko premoženje; -vertretung, *f.* občinsko namestovavstvo; -vorſtand, *m.* županstvo; (Perſon) župan, občinski od. srenjski predstojnik; -weſen, *n.* občinstvo, srenjstvo.

Gemein-e, *f.* ſ. Gemeinde; **-e**, prostec; (mil.) prosták; **-ſaßlich**, *a.* lahko umèven, domáč, sploh razumljív; **=keit**, *f.* lahkoumévnost, splošna razumljivost; **-geiſt**, *m.* duh edinstva, sosésčinost; **-gültig**, *a.* občnoveljaven, sploh veljaven; **-grund**, *m.* občinsko zemljišče, srenjski svét; **-gut**, *n.* občno blago, skupno dobro; **-heit**, *f.* pripróščina, prostota, nízkost ſ. Allgemeinheit; **-hin**, *ad.* sploh, návadno; **-hirt**, *m.* čednik, srenjski pastír; **-iglich**, *ad.* véčidel, z vékšino, návadno, po návadi, **-name**, *m.* splošno ime (g. imena); **-nutzen**, *m.* občni prid, splošna korist; **-nützig**, *a.* občnokoristen, občekoristen; **=keit**, *f.* občna koristnost; **-platz**, *m.* občni prostor, skupno mesto; **-ſam** ſ. Gemein; **=keit**, *f.* vkupnost, občnost; **-ſchädlich**, *a.* občnoškodljiv, vsem škodljív.

Gemein-ſchaft, *f.* vkupnost, sodeležnost, splošnost; (zwiſchen zweien) spolovina; (eheliche) združba, zveza; (v. Verbind.) občestvo, družba; **-haben**, drúžiti se komu, pečati se s kom, del imeti s kom; **=lich**, *a.* skupen, vkupen, občji, vseh skup; **-ſchenke**, *f.* pívnica; **-ſchreiber**, *m.* občinski od. srenjski pisár; **-ſinn**, *m.* enomíselnost, složnost, enodušnost; **-t**, *a.* naménjen, nakanjen; **-trift**, *f.* srenjski pašnik, občinska paša; **-üblich**, *a.* sploh návaden; **-weſen**, *n.* občinstvo; **-wohl**, *n.* občni prid, splošni blagor.

Gemeng-e, **-ſel**, *n.* zmes *f.*, mésanica; zbroda, zbrojda, obloda.

Gemeſſen, *a.* izmerjen; **-er Befehl**, odločno povelje, oster ukáz.

Gemetzel, *n.* klanje, mesarsko klanje, kerviprelitje. [nica, zmešnjava.

Gemiſch, *n.* zmes *f.*, zmesa, mésa-

Gemſe u. ſ. w., ſ. Gämſe.

Gem-unkel, *n.* šepetanje, čebljanje; **-urmel**, *n.* šumljanje, šumot, šumotljanje, žamor; **-urre**, *n.* godernjanje, mermranje.

Gemüſ-e, *n.* zelenjava, zelenjád, zelenina, zéljščina, prikuha; (Hülſenfrüchte) sočivje; (Kraut) zelje, kapus; **-egarten**, *m.* zeljnjak.

Gemüſſiget, *a.* prisiljen, primoran.

Gemüth, *n.* serce, čut *f.*; (Naturell) nrav *f.*, čud *f.*; (Geſinnung) misel *f.* gutes, böſes – haben, dóbrega, zlega serca biti (sem); **-lich**, *a.* blago-

dušen, rahločuten, nežnočuten, dobroserčen, serčen; (heiter) ugoden, vesél, *ad.* ugodno, po godu, všeč, po všeči, po volji; =keit, *f.* blagodušnost, rahločutnost; ugodnost; -sart *f.* čud *f.*, nrav *f.*, natora; -sbeschaffenheit *f.* nrav *f.*, serčna lastnija; -sbewegung f. Affekt; -sgabe *f.* dušni dar, dušna zmožnost; -skraft *f.* dušna moč *f.*; -skrank, *a.* bolnoserčen, na sercu bolen; -sruhe *f.* pokoj duše; -sschwäche, *f.* slabodušnost; -sstark, *a.* jak, močnega serca, krepkodušen; -sstärke, *f.* krepkodušnost, -stimmung, *f.* -szustand *m.* dušni stan.

Gen s. Gegen.

Genannt, *a.* imenován, omenjen.

Genäschig, *a.* sladkosneden, sladkosnéd, poslasten, laskern; -keit, *f.* sladkosnedost, láskernost.

Genau, *a.* natančen, natanek, popóln, nadroben, točen; (enge) tesen, ozek; (sparsam) varčen, skoporit; -es Gewissen, tanka vest *f.*; mit -er Noth, komaj, toliko da, jedva; -er Freund, iskren prijatelj; der -este Preis, najniža cena, zadnji kup; *ad.* na tanko, na tenko, natančno, na drobno, do natancega, do pike, do zoboa; (sorgfältig) pazljivo, zvesto, popólnoma; -igkeit, *f.* natančnost, popolnost, točnost.

Genealog, *m.* rodoslovec, rodopisec; -ie, *f.* rodoslovje, rodopis, rodosledje; -isch, *a.* rodosloven, rodopisen.

Genehm, *a.* všeč, všečen, povšečen, povoljen, prijeten; -haltung, *f.* dovolitev, poterditev; -igen, *v. a.* potèrditi, odóbriti, dovóliti + potèrjati, poterjevati, odobrávati, dovoljevati; -iger, *m.* poterjavec; -igung, *f.* poterditev, poterdba, odóbrenje, dovolitev.

Geneigt, *a.* nagnjen, naklonjen, viséč, položen; *fig.* nagnjen, udán, naklonjen, dobrohoten; zu etwas -sein, čemu podveržen biti; -heit, *f.* nágnjenost, položnost; *fig.* nágnjenje, udanost, naklónjenost, dobrohotnost.

General, *m.* vojaški poveljnik, generál; -= *a.* generalski, generalov; -feldmarschall, *m.* maršál, najviši maršal; -Feldzeugmeister, *m.* generál topništva; -in, *f.* generálovka; -inspektor, *m.* glavni nadgledník; -issimus, *m.* najviši vojskovód; -karte, *f.* občni zemljovíd; -kommando, *n.* glavno poveljstvo, general-komanda; -major, *m.* generalmajór; -marsch, *m.* generalmarš, -probe, *f.* glavna poskušnja; -prokurator, *m.* deržavni nadpravdnik; -quartiermeister, *m.* generalkvartirmojster; -stab, *m.* glavni štab, načelništvo; -superintendent, *m.* veliki superintendént; -würde, *f.* generalstvo; -versammlung, *f.* glavni shod ob. zbor.

Gener-azion, *f.* zarod, naraščáj; -ös, *a.* velikodušen, blagoserčen, blagomiseln, žlahtnodušen; -osität, *f.* velikodušje, velikodušnost, blagoserčnost.

Genes-en, *v. n.* ozdraveti, ozdrá-

viti se, okrévati, preboleti, oporáviti se, zdravje zadobiti, skoléhati + ozdrávljati se, okrévati, prebolévati; -is, počétek, postanek; rodopís, rodoslovje; -ung, *f.* ozdravitev, ozdrava, zdravje, prebolenje.

Genetiſch, *a.* génetičen, rodosloven; počétečen.

Genial, *a.* bistroumen, domisela; -ität, *f.* bistroumnost.

Genick, *n.* zatilnik, zatilek, zatilec, zátovec, tilnik, tilj, šija, šinják; -ſchmerz, *m.* bolečina v zatílniku.

Genie, *f.* bistroúm, veliki um, visoki duh; -n, *pl.* dobri duhovi *pl.*; -korps, *n.* inženirski oddelek.

Genieß=bar, *a.* vžiten, užiten, povžiten, jedljiv; -en, *v. a.* vžiti (žijem), užiti, povžiti, zavžiti + vžívati, zavžívati, vžívljati; nüchtern etwas -, oteščati se; (Speiſe) pokúsiti, okúsiti + pokúšati; -er, *m.* vživavec.

Genie=ſtreich, *m.* prebrisano djanje; -weſen, *n.* vojaško inženirstvo, vojaško staviteljstvo; -ren, *v. a.* mótiti, nadlegovati, nadležen biti(sem); ſich -, sram biti (sem) koga, ánati se.

Genitiv, *m.* rodivnik, drugi padež, genitiv.

Genius, *m.* genij; duh.

Genoſſ, *m.* drug, družnik, druže, tovarš, tovariš, deležnik; -enſchaft, *f.* družba, drušćina, družina; -in, *f.* družica, tovaršica, deléžnica.

Genre, *n.* način (im Schreiben) pisava; (im Bauen) zidava; -bild, *n.* obraz iz življenja.

Gensdarm, *m.* žandár; -erie, *f.* žandarmerija, žandarji *pl.* [nitáš.

Gentlemann, *m.* žlahtnik, plemenitáš.

Genug, *ad.* dovolj, dovelj, dosti, zadosti, dosta, do sita, do volje; -thun, zadostiti, zadovóljiti + zadostovati.

Genüg=e, *f.* dovoljnost, zadostnost, obilnost: zur -, dosti, do sita, do sitosti; zur - ſchlafen, naspati se (ím); zur - eſſen, najesti se (jém) u. s. w.; -eleiſtung, *f.* zadostitev, zadostilo, zadovoljitev; -en, *v. n.* dosti biti (sem), zadostovati: zadostiti; -end, *a.* zadosten, dovoljen; -ſam, *a.* dovoljen, zadovoljen, zmeren; =ſeit, *f.* dovoljnost, zmérnost.

Genugthuung, *f.* zadostitev, zadostek, zadostilo: -leiſten s. Genüge.

Genuſs, *m.* vžitek, užitek, povžitek, zavžitek; užívek, zavžívek; -ſucht, *f.* vžitovnost, poželjivost, pohlepa po veselji; -ſüchtig, *a.* vžitoven, poželjív, zaželjív.

Genziane, *f.* spánjšica.

Geo=gnoſie, *f.* zemljoznanstvo, geognozija; -gnoſtiſch, *a.* zemljoznanski; -graf, *m.* zemljopisec; =ie, *f.* zemljopis, zemljopisje, geografija; =iſch, *a.* zemljopisen, geográfičen; -log, *f.* zemljoslovec, geológ; =ie, *f.* zemljoslovje, geologija; =iſch, *a.* zemljosloven, geológičen; -meter, *m.* zemljomér, zemljomerec; -metrie, *f.* zemljomérstvo; -metriſch, *a.* zemljomerski, geométričen.

Ge=päcke, *n.* pratež *f.*, pertljaga, zadiva; -pflogenheit, *f.* navada; -

plapper, -plauder, *n.* blebèt, blebetanje, gobezdanje; -polter, *n.* ropot; -präge, *n.* kov; (Zeichen) známenje, vtisek, podoba; -prange, *n.* bliščoba, gizdava, velikolepje; -praſſel, *n.* pokljanje, prasketanje, praskòt; -quetſcht, *a.* stisnjen, pritisnjen, pokvečen.

Gerade, *a.* raven, ravnosten; (im Spiele) sodev, sod. (aufrecht) pokončen; (offenherz.) prostodušen, odkritoserčen; -Weges, na ravnost; *ad.* ravno, na ravnost, ravno prav; (aufwärts) po konci, po koncu; -aus *ad.* na ravnost naprej; -hin, *ad.* na ravnost tje; -weg, *ad.* na ravnost, brez okoliša, brez ovinka; -wegs, *ad.* ravno pot, ravnega teka, spótoma; -zu, *ad.* na ravnost, naravnost.

Gerad-flügler, *m.* ravnokrilec; -heit, *f.* prostodušnost, odkritoserčnost, iskrenost; -linig, *a.* ravnočrten; -ſinnig, *a.* prostodušen, odkritoserčen, iskren.

Geraſſel, *n.* derdranje, rožljanje, rompljanje.

Geräth, *n.* roba, sprava, priprava, naréjščina; (Geſchirr) posoda, posodje, sodje; (Werkzeug) orodje, oród; (Haus-) pohišje, pohištvo.

Gerath-en, *v. n.* priti (pridem), pasti (padem), zlezti, zajti (zajdem) + prihájati, pádati; (ungefähr formen) zabresti (bredem), zagaziti, zaiti (idem), namóriti se *pf.*; (gelingen) po sreči iziti (idem), usréčiti se, uspéšiti se + usrečevati se; in Streit -, spreti se, skrégati se *pf.*; in Zorn -, razjéziti se, ujéziti se, razserditi se *pf.*; in Schulden -, zadolžiti se *pf.*; in Armut-, obóžati *pf.*; (v Früchten) roditi, plénjati: obroditi, dobro obnesti se; wohl-, dober; -ewohl, *n.* aufs -, na slepo srečo, tje v en dan, po nameri.

Geräthſchaft ſ. **Geräthe.**

Ge-raum, *a.* prostoren, prostran; es iſt ſchon -e Zeit, davno, davno je temu; vor -er Zeit, pred davnim, pred več leti; -räumig, *a.* prostrán, prostoren, obširen, razsežen, razsegel; =feit, *f.* prostranost, obširnost &c.; -räumte, *n.* kerčevina, laz, rovt.

Geräuſch, *n.* hrum, hrušč, hrup, ramuš, šumenje, šumot; (in einer Stadt) hrup, šunder; (v. Zerbrechen) resk, hrest, lom; (weidm.) drob, drobovina; -los, *a.* brez šuma, brezšumen, tih; -voll, *a.* šumen, šumovít, hrumen, hrumovít.

Geräuſper, *n.* herk, hèrkanje.

Gerb-ebaum, *m.* strojilnik; -eiſen, *n.* stergalo, stergón; -en, *v. a.* strójiti: ustrójiti, udélati + udelovati; *fig.* mázati (mažem), búnkati: primázati, nabúnkati; -en, *n.* stroj. strojitev; -er, *m.* strojár, kerznár; -er-, *a.* strojarski; =ei, *f.* strojarstvo, strojarija; =lohe, *f.* čreslo; -ſtoff, *m.* čreslovina, strojilo, zagoltneo; =häftig, *a.* zagolten; čreslovít.

Gerecht, *a.* pravičen, praveden, spravedljív; (d. Maße nach) prav; (angemeſſen) primében, primerjen;

(gewachſen) kos biti (sem) čemu; -igkeit, *f.* pravica; (Eigenſchaft) pravičnost, pravednost; =sliebe, *f.* ljubezen do pravice; den Händen der -überliefern, pravici koga izročiti; -ſame, *f.* oblast *f.*, pravica, pravo.

Gerede, *f.* govorica, marenj, guč, pravóč: es geht das -, govoré, právijo, beseda je.

Gereichen, *v. n.* biti (sem) za kaj, slúžiti; es gereicht ihm zur Ehre, čast mu dela, na čast mu je, veliča ga, slavi ga; zur Schande -, sramotiti, sramoto od. nečast komu delati.

Gereiß, *n.* tèrganje: um dieſe Sache iſt viel -, za to reč se tèrgajo od. púlijo, vlak je za to reč.

Gereu=en, *v. n.* kesati se; es gereut mich, kesám se, žal mi je, greva me, grize me, bolí me; -t, *n.* laz, trebež, skubež, novina.

Gerhab ſ. Vormund.

Gericht, *n.* sodba, sod; (Behörde) sodnija; (Ort) sodišče, sodílnica: -halten, sóditi; vor - erſcheinen, priti (pridem) pred sódnika, pred sodbo znajti se (najdem); (Speiſe) jedilo, skleda; -lich, *a.* sodnji, sodbén, sodnijski; -s=, *a.* sodnijski, sodnji; =saften, *pl.* sodnji spisi; -amt, *n.* sodstvo, sodništvo; sodišče; -sbar, *a.* sodniji podveržen, pod sodnijo; -sbehörde, *f.* sodnija, sodnja oblastnija; -sbeamte, *m.* sodnji od. sodnijski uradnik; -sbeiſitzer, *m.* sodnijski prisednik; -sbeſcheid, *m.* sodnji odloček od. odpis; -sbezirk, *m.* sodnji okraj; -sdiener, *m.* berič, sodnji sluga; -seid, *m.* sodnja prisega; -seintheilung, *f.* sodnijska razdelitev; -sferien, *pl.* sodnji prázniki, sodnje počítnice *pl.*; -sgebühr, *f.* sodnina; -shandlung, *f.* sodnje djanje; -shaus, *n.* sodišče, sodílnica; -sherr, *m.* grajščák s sodnjo oblastjo; =ſchaft, *f.* sodnja grajščina; -shof, *m.* sodišče, sodnija: oberſter -, najviša sodnija; -inſtrukzion, *f.* sodnji navod; -skanzlei, *f.* sodnijska pisárnica; -skommiſſion, *f.* sodnja komisija; -skompetenz, *f.* sodnja pristojnost; -skoſten, *pl.* sodnji stroški *pl.*; -slehen, *n.* sodnji fevd; -sordnung, *f.* sodnji red; -sorganiſierung, *f.* sodnijska uredba; -sperſon, *f.* oseba sodnijska; -splatz, *m.* sodišče; -ssal, *m.* sódnica, sodílnica; -srath, *m.* sodnji svetovavec od. svètnik; -ssiegel, *m.* sodnji pečát; -ssprengel ſ. Gerichtsbezirk; -sſtelle, *f.* sodnija, sodnja oblastnija; -sſtuhl, *m.* sodnji stol; -sſtunde, *f.* sodnja ura; -stag, *m.* sodnji dan (g. dneva), pravdni dan, dan sodnje obravnave; -sverfahren, *n.* sodnja ravnava; -sverfaſſung, *f.* sodnijska uredba od. uravnava; -sverhandlung, *f.* obravnava, sodnja razprava; -sverwaltung, *f.* pravosodnja uprava; -svogt, *m.* sodnik; -svollzieher, *m.* sodnji izveršévavec; -svorſtand, *m.* sodnji predstojnik; -swesen, *n.* sodstvo, sodnijstvo; -swundarzt, *m.* sodnji ranocelnik; -zuſtändig, *a.* pristojen, podsoden; =keit, *f.* podsodnost, pristojnost.

Gerieſel, *n.* šumot, šumotljanje, šmaljanje, plivkanje.

Gering, *a.* droben, mal, majhen, lahek; (v. innerm Werte nach) ničev, nišèeten, malovreden, slab; -es Einkommen, pičli dohodki; -er Preis, dober kup, nizka cena, po ceni; der -ſte Preis, zadnja cena, zadnji kup; -achten, *v. a.* za malo šteti (štejem), malo čislati, malo céniti; -achtung *f.* Geringſchätzung; -fügig, *a.* majhen, majhenoten, malovažen, malovreden, majčkin, lahkoten: =feit, *f.* majhnota, májčkinost, malovažnost; -haltig, *a.* slab, malovreden, lahek; =feit, *f.* malovrednost; -ſchätzen, *v. a.* za malo šteti (štejem), malo čislati, malo céniti; -ſchätzig, *a.* malovažen, malocén, male vrednosti, malo čislajóč, zaničljiv: - reden, zaničljivo o kom govoriti; =feit, *f.* malovažnost, malocenost; -ſchätzung, *f.* nepoštovanje, zaničevanje.

Gerinn=e, *n.* vodotók, struga, rake *pl.*; -en, *v. n.* tèrditi se, gostiti se: stèrditi se, zgostiti se + sterjevati se, zgošèevati se; (vom Fette) okreniti, okèrkniti, zakèrkniti, steti se (stmem) *pf.*; (v. d. Milch) kísati se, síriti se: skísati se, usíriti se, sesesti se (sedem) zgrizti se; geronnene Milch, kislo, sesédeno od. usírjeno mleko.

Gerippe, *n.* okostje, kostják, kostnik, hrodje, kostra, okóstnica; *fig.* sama koža, kost in koža.

Gerieren ſich, *v. r.* nositi se, obnášati se, vesti se (vedem), počénjati.

Germ f. Hefe.

German=e, *m.* Nemec; -iſieren, *v. a.* némčiti, nemčevati, nemškovati, túјiti: ponémčiti, ponemškiti + ponemčevati; -ismus, *m.* germanizem.

Gern, *ad.* rad, rada, rado; lieber, rajši, raji; herzlich -, iz serca rad; - haben, ljúbiti, rad imeti (ám).

Ge=röchel, *n.* gergranje, hropet, hropenje; -roll, *n.* dordvanje; (v. Donners) germenje, gromovina; -rölle, *n.* prod, svišč, svišec, gramoz.

Gerſte=e, *f.* ječmen, ječem; -en=, ječmenov, ječmenji; =acker, *m.* ječménišče, ječménova njiva; =brot, *n.* ječménovec, ječmenják; =graupe, *f.* kaša; =korn, *n.* ječmen, ječménovo zerno; =mehl, *n.* ječménova moka; =ſtroh, *n.* ječménica, ječménovica, ječménovka; =zucker, *m.* ječmenov sladkor.

Gerte, *f.* šiba, prot, vítra; *dim.* šíbica, protec, vítrica; *coll.* šibje, protje.

Geruch, *m.* voh, vonj, čuh, duh; (angenehmer) vonj, vonjava, dišava; (übler) smrad; -haben, dišati (im), vónjati; (Ausdünſtung) duh, hlap; -los, *a.* nedišéč, brez duha; =igkeit, *f.* nedišečost, pománjkanje duha; -snerve, *m.* díšnica, čútnica; -sorgan, *n.* díšalo, duhalo, vohalo; -ſinn, *m.* vonj, voh; -swerkzeug ſ. Geruchsſinn.

Gerücht, *n.* govorica, glas, marenj, pravóč *f.*; es geht das -, govoré, go-

vorica je, govorí se ꝛc.; (gutes)slo-ves, dobro ime; es verbreitete ſich das –, glas so zagnali, glas je počil; –sweiſe, *ad.* po govorici, kakor se govorí, kakor ljudjé pripovédajo.

Ge=rnhen, *v. a.* blagovóliti, ráčiti; –rümpel, *n.* ropotija, kložnja, šara, starina; –rundium, *n.* narečáj, gerundij; –rüſt, *n.* oder, mostež; –ſäge, *n.* žáganje, žágovina, píljevina; –ſägt, *a.* napiljen; –ſäme, *n.* semenje, semenina; –ſammelt, *a.* zbran.

Geſammt, *a.* ves, vsa, vse; skupen, cel, celoten, celovit; alle–, vsi skup, kar jih je; –betrag, *m.* skupni znesek, ves znesek; –e, *n.* celek, celota; –ertrag, *m.* ves dohodek, ves donesek; –heit, *f.* skupnost; celota, celovitost; –macht, *f.* vsa moč *f.*, skupna moč *f.*; –miniſterium, *n.* celo ministerstvo, skupno ministerstvo; –urtheil, *n.* splošna sodba, splošni razsodek; –verband, *m.* vkupna zveza; –weſen *ſ.* Gemeinweſen.

Geſandt=e, *m.* poslanec, posel, sel; –ſchaft, *f.* poslanstvo, poslanci *pl.*; =s= *a.* poslanski.

Geſang, *m.* petje, spev; (Gedicht) popevka, pesem *f.*, poezija; (Arie) napév; –buch, *n.* pesmarica, pésemske bukve *pl.*; –liebe, *f.* radopevnost, pevoljubje, spevoljubje; =d, *a.* radopeven, pevoljúb, pevoljuben; –los, *a.* brez glasú, brez petja, nespeven, brezpeven; –reich, *a.* speven, radopeven; –ſtück, *n.* popevka; –unterricht, *m.* podúk v petji; –weiſe, *f.* napév, viža.

Ge=ſäß, *n.* zadek, zádnjica, sedalo; –ſaus, *n.* šumenje, veršenje, hrušč; –ſäuſel, *n.* šumljanje, šumotljanje, pihljanje.

Geſchäft, *n.* opravilo, opravek, delo, posel, pélj; (Angelegenheit) zadeva, reč *f.*; den –en nachgehen, po svojih opravkih iti (grem); –ig, *a.* delaven, marljiv, prizadeven, priden; =feit, *f.* delavnost, marljivost, prizadevnost ꝛc.; –lich, *a.* opravilen; in =er Beziehung, kar se tiče opravil, gledé na opravila; –auftrag, *m.* naročni opravek; –beſorgung, *f.* oskerbovanje, oprávljanje; –betrieb, *m.* oprávljanje; –frei, *a.* brez opravíl, prost; –führer, *m.* opravnik, opravilnik; –führung, *f.* opravilstvo; –gang, *m.* red v opravkih, opravilni red; (d. Gehen) hoja v opravilih; –gebahrung, *f.* oprávljanje, oskerbovanje; –kreis, *m.* področje; das gehört in meinen –, to je mójega opravila od. dela; –kundig, *a.* znajden od. zveden v opravilih; –leiter, *m.* opravnik, poslovodja; –leitung, *f.* vodstvo opravíl, uredba opravíl, oskerbovanje; –los, *a.* brez dela, brezdelen; –mann, *m.* obertnik, kupčevavec; –ordnung, *f.* opravilni red; –reiſende, *m.* potujoči kupec; –rückſtand, *m.* zastanek v opravilih; –ſache, *f.* služba reč, uradska reč *f.*; –ſprache, *f.* uradni jezik, službni jezik; –ſtück, *n.* uradski spis, službni spisek; –ſtil, *m.* služba pisava, –träger, *m.* opravnik, opravilnik; –überbürdung, *f.* sila opravíl; –s=

übergabe, *f.* izročitev opravil; -ſver=bindung, *f.* opravilna zveza; -ſver=mittlung, *f.* mešetarstvo; -ſzahl, *f.* opravilsko število; vložno število.

Geſcheh=en, *v.n.* goditi se, gájati se: zgoditi se, dogoditi se, prigoditi se, storiti se, pripetiti se; (zufällig) narájmati se, prirájmati se, naletetip*f.* (erfüllt werden) spólniti se, dopólniti se, iziti se (idem) + spolnjevati se; dein Wille geſchehe, izidi od. zgodi se tvoja volja; (vollendet werden) dodélati se, dovèršiti se, dokončati se + dodelovati se ꝛc.; -niß, *n.* dogodek, prigodek, pripetek.

Geſcheid, Geſcheit, *a.* umen, razumen, pámeten, prevdaren, čeden, razsoden, moder: - machen, spámetovati, spámetiti, zmódriti *pf.*; -werden, spametovati se ꝛc.; -heit, *f.* razumnost, prevdarnost, razsodnost.

Geſchenk, *n.* dar, darilo, podár, podarek; (von geſchlachteten Thieren) koline *pl.*; ein - machen, ſ. Schenken; -geber, *m.* darivec, darovavec; -weiſe, *ad.* v. dar, zastónj.

Geſchicht=chen, *n.* povedka, povédica, povéstica, zgódbica; -e, *f.* dogodba, zgodba, prigodba, prigodek; (Welt-) zgodovina, povéstnica, dogodívščina, zgodopisje; (Erzählung) povést *f.*, pripovedka, pripovést *f.*; die bibl. -, zgodbe sv. pisma; -enbuch, *n.* pripóvedne bukve *pl.*; -lich, *a.* zgodovinski, zgodopisen; -ſchreiber, *m.* zgodopisec, zgodovinar; -s= *a.* zgodovinski; -ſbuch, *n.* zgodovina, zgodovinske bukve *pl.*; -ſforſcher, *m.* zgodovinar; -ſkenner, *m.* zgodoznanec, zgodovinar; -ſkenntnis, *f.* zgodoznanstvo; -ſwiſſenſchaft, *f.* zgodoznanstvo, zgodovinska veda.

Geſchick, *n.* ročnost, pripravnost, spretnost; (Schickung) osoda, pripetje, usoda, umera; -lich, ſ. Geſchickt; =keit, *f.* pripravnost, spretnost, umetalnost, vmetnost, izúrjenost; -t, *a.* pripraven, spreten, vmeten, umetalen, izurjen, ročen, zveden.

Geſchiebe, *n.* prodovina, nanosina, naplavina.

Geſchirr, *n.* posoda; *dim.* posódica; *coll.* posodje, sodje; (Geräth) oprava, priprava; (d. Pferde) zaprega, konjska oprava; -händler *m.* posodar; -handlung, *f.* posodárnica.

Geſchlecht, *n.* rod, rodovina, pleme, (g.-mena), koleno; (männl. weibl. ꝛc.) spol; (Art) razpol; -lich, *a.* spolen, po spolu; -los, *a.* brezspolen; - s= *a.* rodovinski; spolni; -sfolge, *f.* rodosledje; -sforſcher, *m.* rodoslovec; -skunde, *f.* rodoslovje; -sname, *m.* rodovinsko ime (g. imena); (Zuname) priimek, primek; -sorgan, *n.* rodilo, rojilo; -sregiſter, *n.* rodopis, rodovnik; -stheile, *pl.* spolovila spočetila *pl.*; -strieb, *m.* spolni nagon; -s= wappen, *n.* zgodovinski gerb; -s= wort, *n.* spolnik, členica.

Geſchliffen, *a.* zbrušen, uglajen; *fig.* omikan; -heit, *f.* zbrúšenost; omíkanost.

Geſchlinge, *n.* pletenina.

Geſchmack, *m.* okús; vkus, slaj,

slad, slast *f.*: -haben nach etwas, sladiti od. cíkati po čem; er findet - daran, to mú je všeč, to mu je po godi; nach - gekleidet, po novem kroju oblečen; bittern, süßen - haben, greniti, sladiti; feiner -, tanek vkus, dober vkus; (Sitte) šega, navada; -los, *a.* neslasten, omleden, pust, plevek, neslán; *fig.* neokusen, brezvkusen; =igkeit, *f.* neslastnost; omlednost, neslanost; brezvkusnost; -slehre, *f.* krasoveda, krasoslovje; -sinn, *m.* okús, ukus; -swerkzeug, *n.* okušalo; -voll, *a.* okusen, ukusen; -widrig, *a.* nevkusen.

Geſchmeide, *n.* kovana dragotina; dragotinje, dragocenost, kinč, lišp; (Gold-) zlatnina; (Silber-) srebernina; -waren, *pl.* dragotinje.

Geſchmeidig, *a.* voljen, gibek, gibčen, vlačen, prožen, židek, mehek; (v. Körper) šibek, tanek, strunast; -keit, *f.* voljnost, gibčnost, prožnost, mehkota; šibkost ꝛc.

Geſchmeiß, *n.* blato, govno; (von Vögeln) tičjek; (Geſindel) derhál *f.*, izmet, žlota.

Geſch=metter, *n.* trobéntanje; -natter, *n.* gaganje.

Geſchöpf, *n.* stvar *f.*; stvor.

Geſchoß, *n.* strela, lok; (an Pflanzen) poganjek, mladika, mladica; (Stockwerk) goren, nadstropje, pêter; ein Haus von drei - en, hiša na tri gorne, tristropna hiša.

Geſchrei, *n.* krik, kričanje, krika, vika, vpitje, lagój; ein - erheben, zakričati (im), zakríkniti, zavpiti (vpijem), krik zagnati (ženem) *pf.*; -bſel, *n.* pisarija.

Geſchütz, *n.* strelba, topovje, topovi *pl.*, kanoni *pl.*; -donner, *m.* gromovina topov; -salve, *f.* strel iz topov; -wesen, *n.* streljíca, streljaštvo, topništvo; -t, *a.* záveten, zaklonjen.

Geſchwader, *n.* truma, tropa, eskadra.

Geſchwätz, *n.* blebet, žlobudranje, čeljústanje, žlabranje, ragljanje, -ig, *a.* blebetáv, žlobudrav, ragljav, žlabrast; =keit, *f.* blebetvost, žlobudravost ꝛc.

Geſchweige, *ad.* molčé, ne govoré, nikar ne, še ne: ich habe ihn nicht geſehen, -geſprochen, še vidil ga nisem, nikár ž njim govoril; kaj govoril, še vidil ga nisem.

Geſchwind, *a.* hiter, uren, berz, berzen, jadern, nagel, spešen; *ad.* berž, hitro, urno; -igkeit, *f.* hitrost, hitrina, hítrica, urnost, berzóst; -ſchreibekunſt, *f.* berzopís, hitropisje.

Geſchwiſter, *pl.* bratje in sestre, sterníči *pl.*: wir ſind -, bratje smo - sestre smo; -kind, *n.* bratranec, bratanec, bratran; bratrana, bratranka; (v. d. Schweſter) sestran, sestraneo, sestrič, sésternik, -sestrana, sestranka, sestrična; -kind, *n.* sternič, stranič; -lich, *a.* brátovski, sésterski; *ad.* po brátovsko, po sésterskо, kakor bratje in sestre; -liebe, *f.* brátovska ljubezen.

Geſchworn=e, *m.* prisézen ec, rotnik, rotman, porotnik; -engericht, *n.* porota, porótnica, porotna sod-

nija; -enliſte, *f.* imenik prisóženih mòž od. porótnikov.

Geſchwulſt, *f.* otók, oteklina, zateklina, bogor, tumor, gluta; (Aufgedunſenheit) zabuhlost, zabuhlina.

Geſchwür *n.* vred, ule (g. ulesa), čir, čiraj, čirják; (hartes) terdnica; (d. Quetſchen entſtand.) ótiska; (großes) luba; Nagel-, zanóhtnica; -ig, *a.* čirav, skrunjav.

Geſegn=en, ſ. Segnen; -et, *a.* češčen, čestit.

Geſell, *m.* pomagavec, pomočnik, podmojster; (Gefährte) továrš, tovariš, drug, družnik; -en, *v. a.* drúžiti, pajdášiti: pridrúžiti, zdrúžiti + pridruževati ꝛc.; ſich -, *v. r.* drúžiti se, pajdášiti se: pridrúžiti se ꝛc., vríniti se + pridruževati se, vrívati se; -en= *a.* pomagavski; -en=lade, *f.* skládnica rokodelskih pomagavcev; -ig, *a.* družen, družljív, druževen, priljuden; =keit, *f.* družljivost, druževnost; -in, *f.* tovaršica, družica.

Geſellſchaft, *f.* društvo, družba; družina, druščina, tovaršija, pomenija; -er, *m.* drug, družnik, druže (-eta), továrš, tovariš; -erin, *f.* druža, družica, tovaršica; -lich, *a.* družbin, društvén, vzajemen, (geſellig) družen, družljív; -s= *a.* društvón, družbin; -ſfräulein, *n.* gospica, tovaršica; -ſglied, *n.* družnik, družban, društvenik; -ſkreis, *m.* tovaršija, pomenija.

Geſenk, *n.* grezílo, potapljavka; (d. Weinſtockes) grebenica, vlačenica, grobenica, živica; -e, *n.* razvodje; reber *f.*, laz.

Geſetz, *n.* postava, zakon; bürgerliches -, deržavljanska postava, deržavljanski zakon; (Richtſchnur) vodilo, pravilo, ravnilo; im Sinne des -es, po postavi; - =*a.* postavni, zakonit; -auslegung, *f.* razlaga postav; -buch, -blatt, *n.* zákonik; -es=kraft, *f.* postavna moč; -gebend, *a.* postavodajen, zakonodajen, postavodaven, postavodajaven; -geber, *m.* postavodavec, zakonodajec, zakonodavec; =in, *f.* postavodavka; -kundig, *a.* postavoveden, zveden v postavah; =e, *m.* postavoznavec, zakonoznalec; -lich, *a.* postaven, zakonit; *ad.* po postavi, postavno; =keit, *f.* postavnost, zakonitost; -los, *a.* brezpostaven, samovoljen, nereden, brez zákonov; =igkeit, *f.* brezpostavnost, samovoljnost, nerednost; -mäßig, *a.* postaven, zakonit; =keit, *f.* postavnost ꝛc.; -t, *a.* moški; *ad.* postavim; dajmo, da; -theit, *f.* moštvo; -übertretung, *f.* prestópek postav; -vollſtrecker, *m.* izverševavec od. izpeljevavec postave; -vorlage, *f.* predlóžena postava, nasvetováni zakon; -vorſchrift, *f.*, nach-, kakor postava veleva, po postavi; -widrig, *a.* brezpostaven, nepostaven, postavi nasproten, postavolomen, protizakonen; =keit, *f.* brezpostavnost, postavolomnost.

Geſicht, *n.* vid, videž, gled; (Anblick) pogléd; (Antlitz) obličje, obraz,

lice; vor das – kommen, pred oči priti (pridem) *pf.*; ſaueres – machen, páčiti se, krémžiti se, dèrzati se, kísati se; (Viſion) prikazen *f.*; –chen, *n.* obrazek, líčice; –s=a. očesni; obličnì; –ausdruck, *m.* izráz v obličji; –farbe, *f.* barva v licu; –kreis, *m.* obzor, obzorje; –nerv, *m.* očesna čútnica; –organ, *n.* vidilo; –punkt, *m.* gledišče, stanovišče, videž; –ſchwäche, *f.* slabovidnost, slabe oči *pl.*; –zug, *m.* čerta v obličji.

Geſims, *n.* napustek, okrajek; polica.

Geſind=e, *n.* deržina, družina, posli *pl.*, čeljád *f.*; –e= *a.* deržinski, družinski; –el, *n.* derhál *f.*, druhál *f.*, žlota; –ordnung, *f.* družinska postava; –eſtube, *f.* hiša, hišterna, izba za posle; –verband, *m.* družinska zveza.

Geſinnt, *a.* gut –, dobro misléč, dobromiseln: – ſein, misliti, kake misli biti (sem); freundſchaftlich – ſein, prijatelj biti (sem); –ung, *f.* mišljenje, mišljava, misli *pl. f.*

Geſitt=et, *a.* nraven, lépega védenja, vljuden, olikan, omikan; –ung, *f.* uravnost; omika.

Ge=ſonnen, *a.* namišljen, namenjen, nakanjen; –ſpaltet, *a.* rascepljen, prekrojen.

Geſpann, *n.* vprega, zaprega, zaprež *f.*; (Ochſen–) svez; – *m.* (Comes) župan; –ſchaft, *f.* županija, stólica.

Geſparr, *n.* lémezi *pl.*, škárnice *pl.*

Geſpenſt, *n.* pošást *f.* strašilo, plašilo, strah; –erſcheinung, *f.* prikazen *f.*; –erglaube, *m.* vera v strahove.

Geſperr=e, *n.* zapor, zaklep, zapira; zapona, zaponka; (am Wagen) závora, závor *f.*, závornica; –t, *a.* zapèrt; razpèrt.

Geſpiel=e, *m.* verstník, drug, druže, (g. –eta) továrš, tovariš; –in, *f.* verstnica, družica.

Geſp=innſt, *n.* preja; –ons ſ. Gemahl.

Geſpött, *n.* zasmehovanje, zasramba, posmehovanje, posmèh, sramotitev, oponaša; –treiben, zasmehovati, zasramovati koga, posmehovati se komu, rógati (rúgati) se komu, smejati (smejem) se komu.

Geſpräch, *n.* pogovor, razgovor, govorica, govor, marenj, kremelj, pomenek, pomenkovanje, golč; ein –führen, méniti se, pogovárjati se, pomenkovati se; im –, govoré; das – ſpannt ſich nach allen Seiten, govor se plete na vse kite; das – beenden, dogovoriti, izgovoriti *pf.*; –ig, *a.* govoren, razgovoren, zgovoren, govorljiv, beseden, besedljiv; =feit, *f.* razgovornost, besedljivost ɔc.; –weiſe, *ad.* v pogovoru, v pogovorih.

Geſprenkelt, *a.* pikast, popikan, peſter.

Geſtade, *n.* obrežje, obál *f.*; (Mee=[reč–) primorje, obál, *f.*

Geſtalt, *f.* podoba, lik, oblika; (v. Körper) postava; welcher –? kako? anderer –, inače, drugače, drugako, inako; nach – der Sachen, po okólščinah, kakor reč nanese, kakor bode reč nanesla; –en, *v. a.* tvóriti, podobiti, obráziti: utvóriti, upodo-

biti, čemu podobo dati, zobráziti; geſtaltet ſein, kake podobe biti (sem); ſich –, *v. r.* prihájati, podobo na-se jemati (mljem), upodobovati se, pármati; –ig, *a.* tákošen, tak; upodobljen; –los, *a.* brezpodoben; –ung, *f.* upodobitev, upodoba; uredba, uravnava.

Geſtampfe, *n.* topot, cepet.

Geſtänd=ig, *a.* uvét: –ſein, priznati, spoznati + priznávati ɔc.; –nis, *n.* priznanje, spoznanje, izpovedba: ein – ablegen ſ. Geſtehen.

Geſtank, *m.* smrad, smrajda.

Geſtatt=en, *v. a.* dopustiti, pripustiti, dovóliti, privóliti, na voljo pustiti + dopúščati, privoljevati ɔc.; –ung, *f.* dopúst, dopuščenje, dovolitev, dovóljenje.

Geſtehen, *v. a.* obstati (stojím), priznati, priznati se k čemu + izpovédati (vém), priznávati ɔc.

Geſtein, *n.* kámenje, kamnje; –bildung, *f.* kamenina; –reich, *n.* rudstvo.

Geſtell, *n.* stalo, stojalo, podstavek, podstava, podloga; polica; (Fuß–) podnožek, podnožje; –ig machen, *v. a.* postáviti + postávljati.

Geſtern, *ad.* včeraj, včeraj: –abends, [sinoči, snoči.

Geſtikul=azion, *f.* krétanje, kríljenje; –ieren, *v. a.* krétati, kríliti, z rokami máhati.

Geſtirn, *n.* ozvezdje, zvezdje; zvezda; –anbeter, *m.* zvezdomolec; –dienſt, *m.* zvezdočastje; –t, *a.* zvezdnat, zvezdat, zvezden, z zvezdami obsiján.

Ge=ſtöber, *n.* metavica, metelica, metel *f.* vertuna; –ſtöhne, *n.* jéčanje, stókanje; –ſtolper, *n.* spotíkanje; –ſtotter, *n.* jecljanje; –ſträuch, *n.* germovje, germje, hostje, šumje; –ſtreckt, *a.* stegnjen: –en Laufes, vskok, skókoma, v dir (derčati, im); –ſtreift, *a.* progast, pisan: pasast, prižan, rižast.

Geſtr=enge, *a.* oster, tanek: –er Herr, žlahtni gospod; –ig, *a.* včerájnj, včérajšen, včérajšenj; –üppe, *n.* dračje, ternje, germje, šumje, halog.

Geſtübe, *n.* prah, prašina.

Geſtüt=e, *n.* žrebčarija, žrebišče, kobílišče, kobilarija; –pferd, *n.* konj iz žrebčarije; –weſen, *n.* žrebčarstvo.

Geſtutzt, *a.* kurtast, kosorép.

Geſuch, *n.* prošnja, prositev: das – abſchlagen, prošnjo odbiti (bijem) *pf.*; –ſchreiben, *n.* prošnje pismo.

Geſund, *a.* zdrav; (heilſam) korísten, blagonosen; –bad, *n.* toplice, *pl.*; –brunnen, *m.* slátina, kisla voda, zdravilna voda; –en, *v. n.* ozdraveti, okrévati, ozdráviti se + ozdrávljati se ɔc.; –heit, *f.* zdravje, zdravost; =ſkunde, *f.* nauk o zdravji, zdravoveda; =ſpolizei, *f.* zdravstvena policija; =ſregel, *f.* pravilo ozir zdravja; =ſtrinken, *n.* napívanje; zdravica; =ſweſen, *n.* zdravstvo; =ſzeugnis, *n.* zdravi list; –ſein, *n.* zdravje; –waſſer, *n.* zdravilna voda, slátina.

Getäfel, *n.* paž, opáž.

Getöſe, *n.* hrum, hrup, ramúš, hermenje, šum, hrušč, razsaja.

Getraide, *n.* žito, zernje, teg, *f.* silje; (gemiſcht) sòršica, sóržica; (unausgedroſchen) stern *f.*; (ausgetreten) verš *f.*; – = *a.* žitni; –art, *f.* versta žita; –bau, *m.* žitoreja, pridelovanje žíta; =er, *m.* žitorejec, žitorednik, pridelovavec žita; –boden, *m.* žítnica, kašča, sípnica, silnica; –brand, *m.* snet, snetje; –faß, *n.* lajta, voznica; –feld, *n.* polje, žitišče; –handel, *m.* žitarija, kupčija z žitom: den – betreiben, žitáriti, z žitom kupčevati; –händler, *m.* žitar, žitni kupčevavec; –haufen, *m.* veršáj; –hülſe, *f.* pleva; -kammer ſ. Getraideboden; -kaſten, *m.* kašča, sílnica; –markt, *m.* žitni terg; –maß, *n.* žitna mera, górica; –mühle, *f.* mlin; –preis, *m.* žitna cena, žitni kúp; –reich, *a.* žiten, žitoroden; –vorrath, *m.* žitna zaloga; –wurm, *m.* žužek, žitni molj; –zehent, *m.* žitna desetina; –zins, *m.* kazen *f.* žitnina, veršník.

Getrampel, *n.* cepetanje, topotanje, peketanje.

Getränk, *n.* pijača, pija, pitje, pit *f.*; (b. Vieh) napoj; hitzige –e, močne pijače; berauſchendes –, pijana od. upijanljiva pijača.

Getrauen ſich, *v. r.* úpati se, dèrzniti se, seroe imeti (ám).

Getreu, *a.* zvest, véren; (gewiſſenhaft) vesten; –heit, *f.* zvestóst, vérnost; –lich, *a.* zvest, veren.

Getriebe, *n.* kolesa *pl.*, gibalo, gonílo; ſ. Triebwerk.

Getroſt, *a.* zaupen, brezskerben; ſei –, nič ne maraj, ne boj se.

Getröſten ſich, *v. r.* nádjati se česa, si česa v svesti biti (sem), obétati si kaj, úpati kaj, zanášati se na kaj: zanesti se.

Getümmel, *n.* hrup, hrum, hermenje, razbota, vrenje, vreva.

Geübt, *a.* vajen, izurjen; –heit, *f.* vájenost, izúrjenost.

Gevatter, *m.* kum, boter, kmoter: –ſein, za botra biti (sem), kumovati; –in *f.* kuma, botra, kmotra; -ſchmaus, *m.* botrinje, kmotrinje; –ſchaft, *f.* kumstvo, botrinstvo; –sleute, *pl.* botri, kumovi *pl.*; –ſtehen, *n.* kumovanje.

Gevier=e, *n.* čveterek; –t, *a.* čveternat, čveteren; štirjaški; –te, *n.* čveterooglina, četverje. [tice *pl.*

Gevögel, *n.* letečina, kuretina,

Gewächs, *n.* rastlina, rastika, bil *f.*, zel *f.*, zelišče; *coll.* rastlinje, rastje, bilje, zelje; *dim.* rastlinica; (d. Wuchs) rast *f.*; (Auswuchs) izrastek, herga; Gewachſen, zrasel, raščen, zrašćen, *fig.* kos, junak; –haus, *n.* rastlinjak, toplica, rastlinárnica; –kunde, ſ. Botanik; –reich, *n.* rastlinstvo, rastlinje; *a.* rastovít, plodovít; –ſammlung, *f.* nabira rastlín. [težje, tehtilo.

Ge=waffen, *n.* orožje; –wäge, *n.*

Gewahr ſ. Gewar.

Gewähr, *f.* zavarovanje, zagotovílo, zapís: –leiſten, dober biti (sem)

za kaj, porok biti; -en, *v.a.* potèrditi, dopustiti, dovóliti + poterjevati, dopúščati, dovoljevati; (angeloben) obljúbiti + obétati, obéčati; (Gewähr leiſten) porok biti (sem), zavéṙiti se; (bringen, tragen) dajati (dajem), deliti, donášati; (Bitte) uslíšati + usliševati; Freude-, veseliti, razveseljevati; -leiſtung, *f.* zagotovilo, dobrostojnost; -smann, *m.* porok.

Gewahrſam, *m.* varstvo, zavarovanje, varnost; (Innehabung) imetje.

Gewährung, *f.* dopuščenje, uslíšanje.

Gewalt, *f.* sila, nasilje; (Macht) oblást *f.*; dem Geſetze - anthun, postavo napek razlágati; einem - anthun, silo komu prizadeti + prizadévati; posíliti koga; -haber, *m.* oblastnik, mogotec; (Bevollmächtigte) poobláščenec, pooblástenec; =in, *f.* oblástnica, poobláščenka; -herrſchaft *f.* Despotismus; -ig, *a.* mogočen, mogoten, velmožen; (ſtark) silen, močen, hud, ramen; *ad.* močno, jako, zeló; -ige, *m.* mogotec, oblastnik; -igen, Gewältigen *f.* Bewältigen; -ſam, *a.* silen, posilen, silovít, nasilen; *ad.* síloma, po sili, silovito; -ſchritt, *m.* sila; -thätig, *a.* posilen, silovít, nasilen; =feit, *f.* posilnost, nasilje; -träger, *m.* poobláščenec, pooblástenec.

Gewand, *n.* oblačilo, oprava, obleka

Gewandt, *a.* uren, gibčen, okreten, ročen; -heit, *f.* urnost, gibčnost.

Gewar, *ad.* -werden, ubrati (berem), zapasti, zapáziti; zalezti + ubírati, zapazovati; (erkennen) spoznati + spoznávati.

Gewärtig, *a.* -ſein, pričakovati kaj, v svesti si česa biti (sem), nádjati se česa; -en *f.* Gewärtig ſein; -ung, *f.* pričakovanje, svest *f.*

Ge=wäſch, *n.* klevetanje, blebetanje, kvante *pl.*; -wäſſer, *n.* vode *pl.* vodovje, povodje.

Gewebe, *n.* tkanje, tkanina; pletivo, pletenina; (d. Spinne) pajčevina; (d. Bienen) setovje, satovje, satje.

Gewehr, *n.* puška, puša; (gezogen.) risanica; (Waffen) orožje; -fabrik, *f.* puškárnica; =ant, *m.* puškar; -feuer, *n.* streljávkanje, prasketanje; -folben, *m.* kopito; -riemen, *m.* remen za puško; -ſchmied, *m.* puškar.

Geweih, *n.* rogovi *pl.*, rogovila *pl.*, rogovile *pl.*, parogi *pl.*

Gewende, *n.* obráčanje; obračilo.

Gewerb=e, *n.* obertnija, obèrt *f.*, obertstvo; (Handwerk) rokodelstvo; -e=, *a.* obertnijski; -fleiß, *m.* obertnost; -s=, *a.* obertnijski; -sangelegenheit, *f.* obertnijska zadeva; -ſam, *a.* oberten, prizadeven, marljív; -sausſtellung, *f.* obertnijska razstava; -sbefugnis, *n.* obertnijska pravica; -sgeſchäft, *n.* obertnija, obertstvo; -sgeſetz, *n.* obertnijska postava; -skammer, *f.* obertnijska zbórnica; -sleute, *pl.* obèrtniki; -smann, *m.* obertnik; -smäßig, *a.* obertnijski; -sordnung, *f.* obertnijski red; -ſtand, *m.* obertnijstvo, obertništvo, obèrt-

niki *pl.*; -ſteuer, *f.* obertnina; -ſunternehmung, *f.* obertnijsko započetje; -ſverein, *m.* obertnijsko društvo; -ſverleihung, *f.* podelitev obertnije; -ſverluſt, *m.* izguba obertnije; -thätigkeit, *f.* obertnost; -treibende, *m.* obertnik; *f.* obèrtnica: -weſen, *n.* obertnijstvo, obèrtstvo.

Gewerk, *m.* rudarski posestnik, rudarski imetnik; -*n.* delo; ceh; -herr *j.* fabrikant.

Gewicht, *n.* teža, tehtilo, peza; vaga: ſchweres -, težka vaga; (zum Wägen) težje, težilo, utéž *f.*; (Wichtigkeit) važnost, tehtnost, veljava; -ig, *a.* tehten, tehkoten, težek; *fig.* važen, znameniten, imeniten, tehten; =keit, *f.* tehkota; važnost, znamenitost; -verhältniß, *n.* razmerje teže; -verluſt, *m.* zavaga, izguba pri vagi; -voll, *a.* tehten, tehkoten, važen, velikovažen.

Gewie=gt, *a.* zveden, znajden, veden; -her, *n.* rezget, rezgetanje, herzanje.

Gewimm=ſel, *n.* mergolenje, gomolenje, gomezljanje; (Gedränge) gomot, hermenje, gnječa; (Schar) veršelo, roj, trop; -er, *n.* stók, zdihávanje.

Gewinde, *n.* vitje, mótanje; navitek, namotek; ovitek; (in d. Schraube) viják, navoj.

Gewinn, *m.* dobiček, dobitek, dobit *f.*, pridobek, pridelek, obrestek, prislužek; -bringend, *a.* koristen, pridovaven; -en, *v. a.* dobiti, pridobiti, zadobiti, pridélati, priobresti (bretem), prislúžiti + dobivati, pridobivati, pridelovati; (erreichen) doseči (sežem) + doségati; Oberhand -, užúgati, preobládati, premoči (morem) *pf.*, (im Spiele) priigrati *pf.*; (als Landmann) prikmetovati; (durch Handel) prikupčevati *pf.*; (als Arbeiter) pridélati, prislúžiti *pf.*: ſein Brot -, slúžiti si svoj kruh; -er, *m.* dobivec; -reich, *a.* prekoristen; -ſt, *m.* dobiček, dobitek, dobič *f.*; -ſtlotterie, *f.* loterija na dobiček; -ſucht, *f.* dobičkoželjnost, dobičkarija, pohlép po dobičku; -ſüchtig, *a.* dobičkoželjen, pohlepen po dobičku, lákomen; -theil, *m.* delež; -ung, *f.* dobitev, pridobitev.

Gewinſel, *n.* cvil, cviljenje, vitje.

Ge=wirk, *n.* tkanje, tkanina; -wirre, *n.* zmešnjava, zmeda, homatija, metež.

Gewiſs, *a.* gotóv, resničen, zanesljív; (feſt) terden; (ein gewiſſer) nekdo, nekov, neki, onegov; (feſtgeſetzt) odločen, stanoviten; einer Sache -ſein, v svesti si biti (sem) kake reči; *ad.* gotovo, za gotovo, za terdno, zarés, rés; -en, *n.* vest *f.*; gutes -, čista vest; zum - reden; na dušo govoriti; ſich ein - daraus machen, vestiti se za kaj; das nagende -, červ vestí; -enhaft, *a.* vesten; *ad.* vestno, po vesti; =igkeit, *f.* vestnost; -enlos, *a.* brezvesten, nezdušen; =e, *m.* brezvestnik, nezdušnež; =igkeit, *f.* brezvestnost, nezdušnost; -ensangſt, *f.* huda vest, vestna britkoba; -enserforſchung, *f.*

izpraševanje vestí; -ensfreiheit, *f.* svóboda vestí, vestna svóboda; -ens=pflicht, *f.* vestna dolžnost; -ensprü=fung ſ. -enserforſchung; -ensruhe, *f.* mir vestí, mirna vest *f.*; -ensſache, *f.* vestna reč *f.*; -ensſkrupel, *m.* nemirna vest *f.*; -ensunruhe, *f.* nepokojna ob. nemirna vest *f.*

Gewiſſ=ermaßen, *ad.* nékako, po nékakem, nekam, na eno stran; -heit, *f.* gotovost, zanesljivost, resničnost; (Sicherheit) varnost.

Gewitter, *n.* huda ura, hudo vreme (g. vremena), neura, nevihta, burja; (Sturm) vihár, viher, piš; -haft, *a.* neuren, hudouren; viharen; -ſchwer, *a.* hudouren, soparen, zadušen; -ſchwül, *a.* soparen, zagaten, zadušen; =e, *f.* sopárica, soparnost, zagatnost ꝛc.; -ſturm, *m.* piš, viher, vihár; -wolke, *f.* siver, černi oblák, hudourni oblák.

Gewitzigt ſ. **Witzigen.**

Gewogen, *a.* nagnjen, naklonjen, dobrohoten, dober, prijazen; -heit, *f.* nágnjenje, naklónjenost, dobrota, prijaznost.

Gewöhnen, *v. a.* navádati, privádati, priučiti + navájati, priučevati; ſich-, *v. r.* navádati se, privádati se, privíkniti se + navájati se ꝛc.

Gewöhn=en, *v. n.* navádati se, privádati se, privíkniti se + navájati se ꝛc.; -heit, *f.* navada, navaja, običáj: üble-, razvada; -s=, *a.* ponávaden; =ſünde, *f.* greh iz návade.

Gewöhnlich, *a.* návaden, običen, običajen; *ad.* návadno, po návadi, večidel, rado.

Gewölb=e, *n.* oblók, obók, svod; (Raum) hram, shramba; (Kaufmanns-) štacuna, prodajálnica, prodajávnica; -förmig, *a.* oblokast, svodast; -t, *a.* obokan, v obók zidan; (convex) obokel, zbočen; (concav.) slok, slokast.

Gewölk, *n.* obláčica, oblaki *pl.*; -ig, *a.* oblačen.

Gewühl, *n.* gnječa, vreva, stiska, prerív, pritísek.

Gewürm, *n.* červád *f.*, červádina, gomád *f.*, gomazen *f.*, golazen *f.*, laznina, lezečina.

Gewürz, *n.* dišava, začimba, dišávšina, dišečina; (Wurzeln) koreničje, koreninje; Gewurzel ſ. Gewürze; -haft, *a.* dišéč, lepodišéč; -handel, *m.* kupčija z dišávami; -händler, *m.* dišavar, kupčevavec z dišávami; -nelke, *f.* klinec, žebinec, žbica; -reich, *a.* blagodišéč, korenat.

Gezähnt, *a.* nazóbčan.

Ge=zänk, *n.* prepír, kreg, ravs, razpor; -zelten, *pl.* oseka in plima; -zelt, *n.* šotor, šator, šatra, šatorišče, stan: - aufſchlagen, šotor razpeti (pnem), všotóriti se *pf.*

Gezelten, *pl.* biba, plemovanje.

Geziemen ſich, *v. r.* spodobiti se, pristovati, iti (grem), pristójati se; -d, *a.* spodoben, pristojen, kakor komu gre.

Ge=zirpe, *n.* škrip, cverč, cverčanje, črič; -ziſch, *n.* sikot, sik, psikot, sičanje; -zogen, *a.* (v. Rohr) rísan; -zücht, *n.* zalega; gomazen, lezérčina;

-zwitſcher, *n.* žvergolenje, čverkútanje, gostolévanje.

Gicht, *f.* protin, skernina (skrovnina), skernjavica, košičina, pokóstnica; -bruch, *m.* mertudnost; -brüchig, *a.* mertuden, mertvouden; -iſch, *a.* protinast, skerninast; -lähmung, *f.* mertudnost, mertvoudnost; -roſe, *f.* potónika, kersnik; -ſchmerz, *m.* skernják; -ſtoff, *m.* skernoba.

Giebel, *m.* verh, sleme (g. slemena); (Verſchallung) oboj; -ſeite, *f.* čelo, pročelje, načelje.

Giebigkeit ſ. Abgabe.

Gier, *f.* hot, pohót *f.*, pohlép, poželenje, lákota, glad; -ig, *a.* pohoten, hotljív, pohlepen, lakom, lákomen, gladoven, dert; =e, *m.* lákomnik; =keit, *f.* pohotnost, pohlepnost, gladovnost, lákomnost.

Gieß-bach, *m.* hudournik, bistrica, lijavec, liják, sušec, bujica; -becken, *n.* umiválnica, medenica; -eimer, *m.* vedro, véderce; -en, *v.a.* liti (lijem), točiti: naliti, natočiti + nalívati, natákati; (hinein-) vliti + vlíjati, vlívati; (eine Form) zliti + zlívati; (begießen) škropiti: politi, poškropiti + polívati, zalívati, poškrápljati; (v. Regen) liti, vlívati; gegoſſen, vlit; -er, *m.* livec; =ei, livárnica, vlivárnica; -kanne, *f.* škropilo, škropílnica, kropílnica; -kelle, *f.* vlivarska žlica, žlíčica; -ofen, *m.* topílnica, topívnica; -rinne, *f.* žleb; -ſchaff, *n.* liják, lákomnica; -ware, *f.* vlita roba, vlitina, zlitina.

Gift, *n.* strup, otrov; *fig.* togota, čemer, zlost: - beibringen, zavdati, otrovati + zavdájati; -= *a.* strupni, strupén; -abtreibend, *a.* protistrupen; -en ſ. Aergern; -ig, *a.* strupén; strupovít; *fig.* zloben, zlosten, togoten; -kraut, *n.* strupeno zelišče; -kunde, *f.* strupoznanstvo; -lattich, *m.* smerdljiva solata; -miſcher, *m.* zavdajavec, strupár; =ei, *f.* zavdajavstvo; =in, *f.* zavdajavka; -mittel, *n.* strupilo, kužilo; -reich, *a.* strupovít, poln strupa; -ſchwamm, *m.* strupena goba; -ſtoff, *m.* strupenina, kužnina; -tropfen, *m.* kaplja strupa; -wütherich, *m.* (Cicuta virosa) velika trobelika; -wurz, *f.* kačja korenina.

Gigant, *m.* velikán, orják; -iſch, *a.* velikanski, orjaški, presrép.

Gil-be, *f.* žoltica, rumenica; -de, *f.* ceh, družba, brátovščina.

Gimpel, *m.* kalín, popkar, berstnik; ſ. Einfaltspinſel.

Ginſter, *m.* bodičevje, lákotnik.

Gipfel, *m.* verh, verhól, veršáo, verhunec, kunj; *dim.* veršič, veršiček; *coll.* verhovje, verhovina; -holz, *n.* verhovina; -punkt, *m.* veršišče; -reich, *a.* verhovàt, verhoven.

Gips, *m.* mavec, sadra, škajola, gips; -abdruck, *m.* odtisek v mavcu; -arbeit, *f.* izdelek iz mavca; -en, *v.a.* sadrati: gípsati: posádrati, pogípsati, z mavcem potrósiti.

Gir-affe, *f.* rusa, žirafa; -ant, *m.* prevednik, žirant; -ieren, *v.a.* menjico prevesti (vedem), prenesti +

prevájati na koga drúgega; -o, *n.* prevod menjice, prepís, prenós, žiro.

Girren, *v. n.* grúliti, gèrkati, túckati, gúćiti, germúliti, gergotati.

Giſchen, *v. n.* övèrčati (im).

Gitter, *n.* omrežje, rešetka, okrižje, pletér *f.*; -fenſter, *n.* okno z omrežjem; -n, *v. a.* mréžiti: omréžiti, premréžiti; -werk, *n.* mrežovina, omrežje.

Glac-éhandſchuh ſ. Glanzhandſchuh; -ieren, *v. a.* lóšati, lóšiti, líkati, svetliti: ólóšati, zlíkati, usvetliti; -iš, *n.* obmestje, obmestna plan *f.*

Gladiator, *m.* borec, borivec, boritelj.

Glanz, *m.* svitlóba, svetloba; (Schein) sij, sijanje; (Schimmer) blišč, bliščoba, lesk, leskèt, leskota, blesk, bleskota; (Pracht) bliščoba, blïskota, dika, veličje; -bürſte, *f.* likávnica.

Glänzen, *v. n.* svétíti se, svetliti se, bliščati (ím), sijati (sijem), leskетati se (skečem), leščati se (ím), migljati, igrati; -d, *a.* svitel, svetel, bliščéč, leskéč; bliskoten, sijajen; *fig.* slaven, velikolép, slovéč.

Glanz-farbe, *f.* svetla barva; -firniß, *m.* svetli firnež; -geber, *m.* lošivec, likavec; -handſchuh, *m.* leskeča rokavica; -leinwand, *f.* lóšeno platno, svetlo platno; -los, *a.* brez svitlobe; -punkt, *m. fig.* najlepši del; -ſucht, *f.* leskoželjnost, želja po posvetni bliščobi; -ſüchtig, *a.* leskoželjen; -taffet, *m.* lošani taket; -voll, *a.* leskovit, presvetel, presvitel.

Glas, *n.* steklo; (Trinkbecher) sklenica, kúpica, glažek: zu - werden, ostekleti, ostekleneti *pf.*; -=, *a.* steklén, steklarski; -arbeit, *f.* steklenina, steklarska roba; -artig, *a.* steklenast; -blaſe, *f.* steklén mehúr; -blaſer, *m.* pihavec stekla; Gläschen, *n.* čášica, kozarček, glažek; -er, *m.* steklar, glažar; =-, *a.* steklarski; =arbeit, *f.* steklarsko delo; =handwerk, *n.* steklarija, steklarstvo: das -betreiben, stekláriti; Gläſern, *a.* steklén; -fabrik, *f.* steklárnica, glažuta; -flaſche, *f.* sklenica, steklenica; -geſchirr, *n.* steklena posoda; -handel, *m.* kupčija s steklenino; -händler, *m.* kupčevavec s steklenino; -haudlung, *f.* steklárnica; -haus ſ. Treibhaus; -hütte, *f.* glažuta; -ieren, *v. a.* stekliti: ostekliti; lóšiti, lóščiti: olóšiti; -körper, *m.* sklenec; -lampe, *f.* steklena svetilnica; -macher, *m.* steklár; -maler, *m.* malar na steklo; =ei, *f.* mal na steklo; -maſſe, *f.* steklena zmés *f.*; -perle, *f.* gmiza, stekleni biser; -ſcheibe, *f.* šipa, steklena plošča; -ſchleifer, *m.* brusivec stekla, steklobrusec; -ſchneider, *m.* steklorezec; -ſpinner, *m.* steklopredec; -thür, *f.* steklene duri, óknaste duri *pl. f.*; -ur, *f.* loš, lošč; -uren ſ. Glaſieren; -ware, *f.* steklenina, steklena roba.

Glatt, *a.* gladek; (v. Eis) polzek, opolzel, sklizek; *ad.* naravnost, čisto; -bart, *m.* golobradec.

Glätte, *f.* gladkóst, gladkota, gladčina; polzkóst, opolzlost.

Glatt=eis, *n.* gololedica, poledica, premerza, skrapa; **-eisen**, *n.* likavnik.

Glätt=en, *v.a.* gláditi, líkati: ogláditi, ugláditi, zgláditi. políkati, zlíkati + uglájati &c.; *fig.* míkati: omíkati, olíkati; **-er**, *m.* gladivec, likavec; (Werkzeug) likavnik, likalo, gladílo. [*m.* oblič, gladič.

Glatt=haarig, *a.* gladkolás; **-hobel**, **Glätt=holz**, *n.* ščoba; **-maſchiene**, *f.* gladívnica, gladílnica; **-werkzeug**, *n.* likalo, gladilo.

Glattzüngig, *a.* sladkbeseden, prilizovaven, sladkousten.

Glatz=e, *f.* pleša, plešina, lisa, golovrh; **-ig**, *n.* plešast, plešív; **-kopf**, *m.* plešec, plešívec, lisec.

Glaub=e, *m.* vera; **-en ſchenken**, verjeti (verjamem), vérovati; falſche -, kriva vera, krivoverstvo; **-en**, *v.a.* vérovati; (für wahr halten) verjeti (verjamem); einen - machen, uvériti, prevériti koga *pf.*; (meinen) mêniti, míšliti; **-enfeſt**, *a.* terden v veri.

Glaubens=, *a.* verski; **-artikel**, *m.* člen vere; **-bekenner**, *m.* spoznovavec vere; **-bekenntniß**, *n.* spoznatev sv. vere, izpovêd sv. vere; **-bote**, *m.* blagovést, verovést; **-formel**, *f.* vera; **-freiheit**, *f.* svóboda vere; **-genoſſe**, *m.* soverec, sovernik, enovérec; **-lehre**, *f.* verski uk, nauk verskih resnic; **-lehrer**, *m.* učitelj vere; **-neuerer**, *m.* novoverec, novovérnik; **-neuerung**, *f.* novovêrstvo, nova vera; **-pflicht**, *f.* dolžnost vere; **-regel**, *f.* versko pravilo; **-ſchweſter**, *f.* enovérka, sovérnica; **-ſtück**, *n.* člen vere; **-ſtürmer**, *m.* veroborec; **-würdig** ſ. Glaubwürdig; **-wiſſenſchaft**, *f.* veroznanstvo; **-zwang**, *f* siljenje k veri.

Glaub=erſalz, *n.* glávberjeva sól *f.*, **-haft**, *a.* verjeten, veri podoben; **=igkeit**, *f.* verjetnost.

Gläubig, *a.* véren; (recht-) pravovéren; **-e**, *m.* vérnik, pravovérnik; *f.* vérnica, pravovérnica; **-er**, *m.* upnik, upavec, upodavec; **=in**, *f.* úpnica, upodavka.

Glaub=lich ſ. Glaubhaft; **-willig**, *a.* radovéren, lahkovéren; **-würdig**, *a.* verjeten, verljív, dostoveren, ki mu gre vera; **=keit**, *f.* verjetnost, verljivost, dostovêrnost.

Glaukolith, *m.* glavkolit, sivec.

Gleich, *a.* enák, ednák; (nicht krumm) raven; **-groß** enolik; *ad.* **-wie**, kakor; liki (ebenſo) enako, ravno tako; **-machen**, enáčiti: zenáčiti; (m. d. Rechen) ravnati, škriliti: zravnati, poškríliti; **-an der Wand**, tik stene; *conj.* ob-, da-si, da-si tudi, če tudi, da-si ravno; **-artig**, *a.* enoversten, enákošen, enoroden; **=keit**, *f.* enoverstnost, enákošnost; **-bedeutend**, *a.* istopomenljív, enáčega pomena; **-berechtigt**, *a.* enakopraven, enacih pravic; **-berechtigung**, enakopravnost; **-beſchaffen**, *a.* enák; **-e**, *f.* ravnost; **-en**, *v.n.* enák biti (sem), podoben biti, biti kakor-; *v.a.* ravnati; škriliti: zravnati, poravnati, zravniti, poškrilití; (übereinſtim men

mach.) enáčiti: zenáčiti, poenáčiti, enako storiti; -er, *m.* ravnáč (Aequator) ravník; -falls, *ad.* tudi, tako tudi, enako, ravno tako; -förmig, *a.* enákošen, enolík, enoličen, podoben; -geſinnt, *a.* enakomiseln, enakomisléč, enacih misli, enomiseln; =e, *m.* enomíselnik; -gewicht, *n.* enakotežje, ravnovaga, ravnovažje; razmérnost: das - verlieren, prekúcniti se + prekúcovati se; =ig, *a.* enakotežen, enakovažen.

Gleich-gültig, *a.* maloróden, malomaren, vnemaren, hladen, neznaten; =keit, *f.* malorodnost, malomarnost, vnemarnost; neznatnost; -heit, *f.* enakost; podobnost; ravnost; =zeichen, *n.* enačáj, známenje enákosti; -klang, *m.* soglasje, srok; -laut, *m.* soglasje, enakoglasje, enoglasje; =end, *a.* soglasen, enakoglasen, enoglasen; ubrán; -maß, *n.* enaka mera, enakomérnost, razmérnost; -mäßig, *a.* enakoméren; razmeren, porazmeren; (ähnlich) enák, podoben, enolík; *ad.* enakomerno, razmérno, ravno tako, enoliko; -muth, *m.* enakodušje, mirno serce; -müthig, *a.* enakodušen, mirnodušen, mirnoserčen, =keit, *f.* enakodušnost, mirnoserčnost; -namig, *a.* enacega imena; =e, *m.* imenják.

Gleich-nis, *n.* prilika, pripodoba, pripodobje; -nisrede, *f.* govor v pripodobah; -niswort, *n.* pripodobna beseda; -ſam, *ad.* kakor, kakor bi, kakor da bi; -ſchenkelig, *a.* enakoramen; -ſeitig, *a.* enakostrán, enakostranski; *fig.* obojestrán; -ſinn, *m.* enakomíselnost; =ig, *a.* enacega pomena, -ſtimmig, *a.* skladen, enakoglasen, soglasen, ubrán; =keit, *f.* skladnost, soglasnost, soglasje; -theilig, *a.* enakodelen; -ung, *f.* enáčenje, enačba; ravnitev; -viel, *ad.* ravno toliko, onoliko; -weit, *ad.* enako daleč, ravno tako daleč; -wichtig, *a.* enakovažen; -wie, *c.* kakor, kakor bi, kot bi; -winkelig, *a.* enakokoten; -wohl, *c.* vendar, pa vendar, vendar le, pri vsem tem; -zeitig, *a.* istodoben, istočasen; ravnočasen; *ad.* ob enem, h krati, ravno tisti čas; =keit, *f.* istodobnost, ravnočasnost.

Gleiß-en, *v. n.* bliščati (im), bliščati se, lesketati (ám u. ečem); (heucheln) hliniti se, hinávčiti, na videz délati; -ner, *m.* hinavec, hlinec, svetohlinec, potúhnjenec, poniglavec; =ei, *f.* hinávščina, hinávšina, hlimba, hinavstvo; =in, *f.* hinavka, poniglavka, svetohlinka. =iſch, *a.* hinavski, poniglav, potuhnjen, potuknjen, svetohlinski.

Gleit-bahn, *f.* dersa, dersávnica, derča, dèrkalica, polzel *f.*, -en, *v. n.* dèrsati se, dèrkati se, dričati se, derkljati, smúkati se; (ausglitſchen) spólzniti se, izpodpolzniti se, izpodèrkniti, spodèrsniti + spolzovati se, izpoderkovati, dèrčati (im), polzneti; -holz, *n.* polza.

Gletſcher, *m.* ledník, lédovec, snež-

Glied, *n.* ud, člen, sklep; *dim.* udec, členek, členec; (Ketten-) klep, gliva; (an Pflanzen) kolence, kolenec; (Milit.) red, versta; (Mitglied) ud, družnik; -er= *a.* udni; -erband, *n.* sklep. vez *f.*; -erbau, *m.* udje, sestava udov; -erig, *a.* uden, udnat, členkovít; -erkrank, *a.* po udih bolen, udobolen; -erkrankheit, *f.* skernina, udobolja; -erlahm, *a.* mertvouden; -ern ſ. Organiſieren, Organiſazion; -erreißen, *n.* tèrganje po udih; -erſchmerz, *m.* udoból, bolečina v udih; -erthier, *n.* členovec, členár; -ung, *f.* izobražba, naličje; razredba, razverstitev; členovje, udovje; -erweiſe, *ad.* ud za udom, údoma; vèrstama, versta za versto; -maß, *n.* ud; -weiſe ſ. Gliederweiſe.

Glimm=en, *v. n.* tleti; -er, *m.* bliščák, bliščnják; -ern, *v. n.* bleščeti, bliščati se (ím), migljati.

Glimpflich, *a.* rahel, pohleven, [voljen.

Glitſch=bahn, **Glitſchen** ſ. Gleitbahn, -en; -ig, *a.* polzek, opolzel, sklizek.

Glitzern, *v. n.* berleti, merlíhati.

Globus, *m.* kroglja; zemljokróg; globus.

Glöck=chen, *n.* zvonček, zvončič; -eln, *v. a.* žvenkljati, zvonkljati, zvončljati, cingljati.

Glock=e, *f.* zvon; die -en, zvonovi, zvonilo; (Vieh-) zvonec; -enblume, *f.* zvončica; -enförmig, *a.* zvonast; -engeläute, *n.* zvonjenje, buč; -engießer, *m.* zvonár; =ei, *f.* zvonárnica; zvonarija; =in, *f.* zvonarica; -engut, *n.* zvonovina; -enhaus, *n.* zvonik; -enrein, *a.* čist kakor zvon; -enſchlag, *m.* udár na zvon: mit -, ko zvon udari, ko ura odbije; -enſchwengel, *m.* camelj, kembelj, cangelj (g. -ljna), klač; -enſpeiſe ſ. Glockengut; -enſpiel, *n.* trijáněenje; -ſtube, *f.* zvonica, tir; -entaufe, *f.* posvečevanje zvonov; -enturm, *m.* zvonik; -enwelle, *f.* vitlo, vitel; -enzug, *m.* verv *f.*

Glöckner, *m.* zvonikár, zvonár.

Glor=ie, *f.* slava, veličastvo, veličást *f.*; -iet ſ. Luſthaus; -reich, *a.* slovéč, sloviten, slaven, preslaven, veličasten.

Gloſſ=ar, *m.* slovár, tolmačnik; -ator, *m.* tolmač, tolkovavec; razlagavec; -e, *f.* razlaga, pripisek, glosa.

Glotz=auge, *n.* veliko okó; (Perſon) okáč; -äugig, *a.* okàt, velikoók, debeloók; -en, *v. n.* zijati, debelo gledati; izbúljiti oči *pf.*

Gluck, *m.* kvok, kok, kokodájec.

Glück, *n.* sreča; auf gut -, na dober van; - auf, srečno, Bog daj srečo; -wünſchen, čestítati, srečo vóšiti; zum -, k sreči; -en, *v. n.* sréciti se, izpod rók iti (grem), róčiti se, po sreči iti: usrécčiti se, po sreči iziti se (idem), posrécčiti se.

Gluck=en, *v. n.* kvókati (am u. kvočem) kvócati, kvókati, klókati, kerliti: zakvókati, zakerliti; -henne, *f.* koklja, kvoklja, kvokača; (Geſtirn) gostosevci *pl.* gostožirci *pl.*

Glück-lich, *a.* srećen, blažen; (sehr) presrečen, preblažen: -machen, srečnega délati, blažiti: osréčiti, oblažiti + osrečevati; -e Anlage, bistra glava; -preisen, blagrovati, blágriti, blagoslávljati; -licherweise, *ad.* k sreči, po sreči; -bote, *m.* srečonosec; -botschaft, *f.* veselo oznanilo, vesela novica; -selig, *a.* blažen, srečen; (selig) zveličan; =keit, *f.* blager, bláženost, blaženstvo; zveličanje; -fall, *m.* prigodek, srečen primerljej. pripetek; -find, *n.* srečen človek, srečnež; -rad, *n.* koló sreče; -ritter, *m.* srečolovec; -topf, *m.* srečnják; -umstände, *pl.* srečne okólšine *pl.*; -wunsch, *m.* vošilo, vošćilo; vošitev, vošćitev, čestitanje; =schreiben *n.* vošilni list.

Glüh-e, *f.* žar, žarjavica, žerjavica, žerjavka; -en, *v. n.* žaréti, žaréć biti (sem), žarjaveti; *v. a.* béliti, žariti: razbéliti, užariti; *fig.* goreti, vnét biti (sem), volk biti na kaj; (vor Zorn) kipeti, vreti: vskipeti, zavreti; (v. Augen) bliskati se, iskriti se; (v. d. Sonne) pripékati prepékati, prigrévati; -end, *a.* goréć, pekóć, pripekajóć; (v. Eisen) razbeljen; (v. Ofen) vihrav, žarjav, -hitze, *f.* peklina; -ofen, *m.* razbéljena peč, vihrava peč *f.*; -wurm, *m.* kresnica; *dim.* kresnícica.

Glut, *f.* žar, žarečina, peklina, pekočina, prigrevica; (Feuer) ogenj; (glüh. Kohl.) žerjavica, žarjavica, žarjavka; -pfanne, *f.* žerjávnica, ogleuka; -sprühend, *a.* iskréć; -stral, *m.* ognjén žarek.

Gly-ptik, *f.* Bildhauerei; -zerin, *m.* [glicerín.

Gnad-e, *f.* milost, gnada, blagodát *f.*: Euer -en, milostljivi gospod; von Gottes -en, po božji milosti, z božjo milostjo; Gnade! odpuščanje! milost! prizanesi!; von - en leben, od milóšćine živeti; halten Sie mir's zu -en, ne vzemite mi za zlo, ne zamérite; -enbild, *n.* čudodelna podoba, sveta podoba; -enbrot *n.* milostinja, milóšćina; -engehalt, *m.* plača iz milosti; -engesuch, *n.* prošnja za milost; -enjahr, *n.* milostno leto; -enmittel *f.* Sakrament; -enreich, *a.* premilostljív, premilostev; -enstoß *m.* smertni udarec; -enstuhl, *m.* božji stol; -entron, *m.* božji sedež, prestol; -envoll, *a.* milostív, milostljív, milostev; -enwirkung, *f.* moć božje milosti; -enzeichen, *n.* známenje milosti; -enzeit, *f.* čas milosti.

Gnädig, *a.* milostív, milostljív, milostev, milosten, usmiljen, miloserčen; -er Herr, milostljivi gospód; -lich, *ad.* milostivo.

Gn-eiß, *m.* rula; -om, *f.* Berggeist; -omie, *f.* Denkspruch; -omonik, *f.* solnčno úrarstvo; -ostiker, *m.* gnostik; poznavec; -u, *n.* gnú.

Göckelhahn, *m.* domači petelin, peteh.

Gold, *n.* zlato; gemünztes -, kovano zlato; - waschen, zlato izpirati ob. izplakovati; - = *a.* zlat; -ader, *f.* zlata žila; -after, *m.* zlatoritka;

-ammer, *m.* sternád; sternadka; -amsel, *f.* voga, vuga, kobilar; -arbeiter, *m.* zlatár; -auflösung, *f.* zlata raztopnina; -bergwerk, *n.* zlat rudnik; -beschwingt, *a.* zlatokríl, zlatokrilat; -blatt, *n.* zlatolíst; zlata pena; -blech, *n.* zlata plošča, zlata plehovina; -blume, *f.* zlatica; -borte, *f.* zlati obrobek; -draht *m.* zlati drat; -en, *a.* zlat, zlaten; -erz, *n.* zlata ruda, zlatica; -faden, *m.* zlata nit *f.*; -farbig, *a.* rumen, zlatorumen; -finger, *m.* pèrstanec, perstenják; -fisch, *m.* zlata riba, kitajski karp; -fliege, *f.* svetla muha; -flügler, *m.* zlatokrilec; -führend, *a.* zlatonosen; -gang, *m.* zlata žila; -gefiedert; *a.* zlatopér; -geflügelt, *a.* zlatokríl, zlatokrilat; -gelb, *a.* zlatorumen, zlatožólt; -gewicht, *n.* zlatarska vaga; -glänzend, *a.* zlat, svetel, svitel; -glanz, *m.* blesk, lesk; -gräber, *m.* zlatokóp; -grube, *f.* zlati rudnik; -gulden, *m.* zlat; -haar, *m.* rumeni lasjé; (Person) rumenolasec; =ig, *a.* zlatolás, rumenolás; -hähnchen, *n.* steržek, kraljič, kraljičck, palčič, palček; -haltig, *a.* zlaten; -haufen, *m.* kup zlata.

Gold=ig, *a.* zlaten, zlatnat; -käfer, *m.* zlatokrilec, zlatoglavek; -köpfig, *a.* zlatogláv; -körnchen, *n.* zlato zerno; -lack, zlatorumeni vosek; -land, *n.* zlatorodna ob. zlatonosna dežela; -macher, *m.* zlatodéj, zlatodelec, zlatotvorec; -mähnig, *a.* zlatogrív; -marder, *m.* kuna zlatica; -münze, *f.* zlati denár, rumenják; -regen, *m.* nagnoj; -reich, *a.* z zlatom bogat; -ring, *m.* zlati perstan; -sand, *m.* zlatonosni pesek; =ig, *a.* zlatopésk; -schläger, *m.* zlatoklép; =papier, *n.* zlatoklepni papír, -schmied, *m.* zlatár; (Käfer) zlati krešič; =handwerk, *n.* zlatarija; zlatarstvo; -schneider, *m.* zlatoréz, zlatorezec; -schnitt, *m.* zlata obreza, pozlačen obrezek; -schwanz, *m.* zlatorepka; *a.* zlatorép; -spinner, *m.* zlatopredec; =in, *f.* zlatopredka; -sticker, *m.* zlatovezec; -stoff, *m.* zlatovina; zlata tkanina; -stück, *n.* zlat, zlatnik, rumenják; -tragend *a.* zlatonosen; -ware, *f.* zlatnina, zlatovina; -wage, *f.* zlatarska vaga, téhtnica za zlato; -wäscher, *m.* izpiravec zlata; -werk; *n.* zlatenina; -wurz, *f.* zlati koren.

Golf, *m.* zatok, zalív.

Gondel, *f.* góndola, čolnič; -fahrer, *m.* gondolér.

Gönn=en, *v. a.* vóšiti, vóščiti, želeti: privóšiti, privóščiti + privoševati; nicht -, zavíditi, zavídati; -er, *m.* dobrotnik, zavetnik, dobrohotnik, podpornik; =in, *f.* dobrótnica, zavétnica, podpórnica; =schaft, *f.* privošljivost, dobrohotnost; dobrohótniki *pl.*

Göpel, *m.* vitel, vitál, vlak.

Gosse, *f.* liják, žleb; (in d. Mühle) grot.

Gott, *m.* Bog, Gospód; die Götter, bogovi, bogi, maliki *pl.*; helf -! Bog pomagaj! na zdravje! pomozi Bog!; -befohlen! z Bogom! srečno! zdrav

ostaní!; -behüte, Bog prenesi! Bog ne daj! Bog obvari!; um -es Willen! za božjo voljo! za Boga! -sei Dank! hvala Bogu! Bog bodi zahvaljen!; -ähnlich, *a.* Bogu podoben.

Götter=baum, *m.* božje drevó (g. drevesa); -bild, *n.* podoba bogov, malik; -funken, *m.* božja iskra; -lehre *f.* Mythologie; -luft, *f.* rajske veselje; -mahl, *n.* bogovska pojédina; -tum, *n.* bogovstvo; -trank *f.* Nektar.

Gottes= *a.* božji; -acker, *m.* pokopališče, grobišče, grobje, torišče mirú, žalje *pl.*; -anbeterin (Mantis religiosa), hinavka; -bild, *n.* božja podoba; -bote, *m.* božji poslanec; -dienst, *m.* božja služba, sveto opravilo; (Kultus) bogočastje; =lich, *a.* bogoslužen. bogočasten; -freund, *m.* bogoljúb, bogoljubec; -furcht, *f.* božji strah, bogabojnost, bogaboječost; -fürchtig, *a.* bogabojéč, bogabojen, pobožen; =e, *m.* bogabojec; =keit, *f.* bogaboječost, bogabojnost; -gabe, *f.* božji dar; -gebärerin, *f.* božja porodnica, bogorodica, mati božja; -gelehrsamkeit, *f.* bogoznanstvo, bogoslovstvo, bogoslovje; -gelehrt, *a.* bogoznanski, bogosloven; =e, *m.* bogoznanec, bogoslovec; -gericht, *n.* božja sodba; -haus, *n.* božja veža, hiša božja, božji hram; -jämmerlich, *a.* prežálosten; kukav; -lamm *n.* jagnje božje (g. jagnjeta); -lästerer, *m.* bogokleveс, bogohulec, preklinjavec Boga; -lästerlich, *a.* bogoklevski, bogohulen; -lästerung, *f.* bogokletje, bogohulstvo, preklinjatev, šentovanje.

Gottes=läugner, *m.* bogatáj, bogotáj, bogotajec, brezbožec, brezbožnik; =in, *f.* brezbóžnica, bogotajica; =isch, *a.* bogotajen, brezbožen; -läugnung, *f.* bogotajstvo, bogatajstvo, brezboštvo; -lehre, *f.* nauk o Bogu; -lohn, *m.* božje darilo; -natur, *f.* božja natora, bogstvo; -reich, *n.* nebeško kraljestvo; -seher, *m.* bogavid, bogavídec, bogovideс; veščec, videc; -sohn, *m.* sin božji; -stimme, *f.* božji glas; -tisch, *m.* božja miza; -urtheil, *n.* sodba božja; -verächter, *m.* zaničevavec Boga; -verachtung, *f.* zaničevanje Boga; -vergessen *s.* Gottvergessen; -weisheit, *f.* modrost božja, božja premodrost; -welt, *f.* božji svet, ves vérni svet; -werk, *n.* božje delo; -wille, *m.* božja volja: um -n, za božjo voljo! za božji dél!; -wort, *n.* božja beseda.

Gott=gefällig, *a.* boguprijeten, boguugoden, Bogu dopadljív od. všeč; -gegeben, *a.* bogodán, od Boga dan; -geweiht, *a.* Bogu posvečen; -gläubige, *m.* bogoverec; -heit, *f.* bogstvo, boštvo, božestvo.

Gött=in, *f.* bóginja, božica; -lich, *a.* božji; =keit, *f.* božjóst.

Gott=liebend, *a.* bogoljúb, bogoljuben; =e, *m.* bogoljubec, bogoljúb; -los, *a.* brezbožen, neveren; -lose, *m.* brezbožnik, brezbožec; *f.* brezbóžnica; -losigkeit, *f.* brezbožnost, brezbožje; -mensch, *m.* Bog in človek

vek, Bog človek; -ſelig, *a.* pobožen, nabožen, svet, bogaróden: (verſtorb.) ranjki, pokojen; =e, *m.* pobožnik; *f.* pobóžnica; =feit, *f.* pobožnost; -vergeſſen, *a.* brezbožen, bogapozaben; -heit, *f.* brezbožnost; -vermenſchlichung, *f.* človéčenje.

Götz=e, *m.* malik, molik, lažnjivi bog; -en= *a.* malikov; -enblock, *m.* balvan; -endiener, *m.* malikovavec, molikovavec; =in, *f.* malikovavka; -endienſt, *m.* malikovanje, malikovavstvo, molikovavstvo; -enhaus, *n.* malikovavska hiša, malikovávnica; -enprieſter, m. žerec, malikov svečenik; -entempel, *m.* malikovávnica, malíkova molnica.

Gouvern=ante, *f.* odgojíteljka, gojnica; -ement, *n.* vlada, vladarstvo, vladija; -eur, *m.* deželni poglavár, guvernér.

Grab, *n.* grob; *dim.* grobič, grobek; (Gruft) raka; (Hügel) gomila, mogila; - =*a.* grobni, grobóv; -en, *m.* rov, jarek, jama, grapa; (mil.) okóp; (z. Ableiten d. Waſſers v. d. Straſſe) zdrážnica, -en, *v. a.* kopati (pljem), grebsti; (in Holz, Stein) dolbsti, riti, (rijem) rézati (režem): vdolbsti, vriti, vrézati; -en, *n.* kop *f.*, kopanje; -enleitung, *f.* jarek, prekóp.

Gräber, *m.* kopáč, kopavec; (Toten-) grobár; -in, *f.* kopačica.

Grabes=feſt, *n.* pogrébščina; -hügel, *m.* gomila; -nacht, *f.* grobna tmina; -ruhe, *f.* pokoj v grobu; -ſtille, *f.* grobna tišina od. tihota.

Grab=eule, *f.* mertvaška tica, mertvašica; -gedicht, *n.* nadgrobna pesem *f.*; pogrebna pesem *f.*- ge=rüſt, *n.* nadgrobje, ogrobje; -geſang, *m.* pogrebno petje; -höhle, *f.* grobnica; -hügel, *m.* gomila; -freuz, *n.* nadgrobni križ; -legung, *f.* pogreb, pokóp, pokopovanje; -lied, *n.* pogrebna pesem *f.*, pogrébnica; -mahl, *n.* nadgrobni spominek, nadgrobek, nadgrobje; -rede, *f.* nagrobni govor, govor o pogrebu; -ſcheit, *n.* kopulja, rovnica, motika; -ſchrift, *f.* nagrobni napis, nadgróbnica; -ſtätte, *f.* grobišče; -ſtein, *m.* nagrobni kamen; -tuch, *n.* merlák, mertvaški pert; -zeug, *n.* kopalo.

Grăcismus, *m.* grecizem.

Grad, *m.* stopnja, stópinja, stopenj; (Verwandſchafts-) koleno; in hohem -e, močno, jako; in demſelben -e, enako, v tej isti meri; (Würde) čast *f.*, dostojnost; -atim, *a.* stópnjama; -azion, *f.* stopnovanje, stopnjatev; -ieren, *v. a.* prečístiti + prečíščati, prečiščevati, gradírati; -neţ, *n.* stopinjska mreža; -uieren, *v. a.* povíšati, povzdígniti + povišcvati, povzdigovati, graduírati; -uiert, *n.* povišan na akademijsko čast, graduíran; -weiſe, *ad.* stópnjama, po stopnji, postopno.

Graf, *m.* grof, graf; -en=, *a.* grofov; grófovski, grofji; -enſtand, *m.* grófovstvo; -it, *m.* grafit; čertnik, svinčnik.

Gräf=in, *f.* grófinja, grofica, grafinja; **-in=**, *a.* grofénj, grofinj; **-lich**, *a.* grofji, grófovski.

Grafſchaft, *f.* grofovina, grofija; grofstvo.

Gram, *a.* neprijazen, gorak; **-ſein**, merziti koga, gorak komu biti(sem).

Gram, *m.* tugoba, tuga, grenkost, žalost, žal *f.*, čemer, jad.

Grämen ſich, *v.r.* ujédati se, grizti se, trápiti se; das grämt mich, grize me, peče me; **-ig, -lich**, *a.* čemeren, čmeren, kisel, hudovoljen, zlovoljen; **=feit**, *f.* čmernost, hudovoljnost.

Grammat=ik, *f.* slóvnica, pismenóst, gramátika; **-iker**, *m.* slovničár, gramatik, gramátikar; **-ikaliſch, -iſch**, *a.* slovničen, slovniški, gramátičen.

Gramvoll, *a.* tugoben, prežálosten.

Gran, *m.* zerno, gran; **-at**, *m.* granát, zerníkovec; **=apfel**, *m.* mogranj, margarán, granatno jábelko, **=e**, *f.* granata, razpokača.

Grand, *m.* velikáš, grand; **-eza**, *f.* mogočnost; **-ios**, *a.* velikoten; berhek. [kovec; **-=** *a.* granitni.

Granit, *m.* granít, zernec, zerni-

Gränz=e, *f.* resa, osina; *dim.* résica; *coll.* resje, osinje.

Gränz=, *a.* mejni, pomejni, granični; **-beſichtigung**, *f.* ogled meje; **-bezirk**, *m.* mejni okraj, okrájina; **-e**, *f.* meja, gránica; (Militär-) krajina; (Ende) konec: **-biltен**, mejo délati; **-en**, *v. n.* méjiti, menjčiti, dèržati se (ím) česa, dotikati se česa, naslánjati se na kaj; **=los**, *a.* brezkončen, neskončen, neomejen, neizmeren; *ad.* neskončno, neizmérno; **-er**, *m.* mejáč, meják; (Mil.-) graničár; **-feſtung**, *f.* pomejna terdnjava; **-furche**, *f.* razor, rozor; ometljej, **-linie**, *f.* mejna čerta, mejnica; **-pfahl**, *m.* mejni kol; **-regiment**, *n.* granićarski polk, polk granićarjev; **-ſcheide**, *f.* meja, razmejek, razmeja; **-ſtein**, *m.* mejnik: **-ſetzen**, omenjčiti; **-ſtreit**, *m.* prepír zastran meje; **-verkehr**, *m.* pomejna kupčija; **-wache**, *f.* pomejna straža; **-wächter**, *m.* stražár, stražnik; **-zoll**, *m.* mejni col; **=amt**, *n.* mejna colnija.

Grapſen, *v. a.* grábiti, grábati.

Gras, *n.* trava, múrava; *dim.* trávica; (ſchlechteres) travulja, kosulja; die Gräſer, trave bílkarice *pl.*; ins-beißen, iti (grem) rakom žvižgat, iti v kertovo deželo; **-=** *a.* travni; **-anger**, *m.* trata, trátina; **-artig**, *a.* travast, travi podoben; **-boden**, *m.* trávina, trata; **-en**, *v. a.* pasti se, múliti; **-eplatz**, *m.* muljava, travišče, travina; **-eule**, *f.* travna sovka; **-freſſend**, *a.* travojeden; **-freſſer**, *m.* travojedec; **-futter**, *n.* zelena klaja, trava; **-garten**, *m.* travnik; **-grün**, *a.* zelen kakor trava; **-halm**, *m.* bil *f.*, bilka; **-icht**, *a.* travast; **-ig**, *a.* traven, travnat; **-korb**, *m.* travni jerbas; Gräslein, *n.* trávica, travička; **-monat**, *m.* traven; **-mücke**, *f.* pénica; (ſchwarzköpf.) kovaček, černoglavka; **-platz**, *m.* trata, trávina, travišče; **-reich**, *a.* traven, travnat,

travovít; -ſtoppel, *f.* koševina, košenina.

Gräſslich, *a.* grozen, grozovít, strašen, strahovít, strašanski, neznanski, sporen; -keit, *f.* grozovitost, strahoba.

Graswuchs, *m.* rast trave *f.*

Grat, *m.* grebén, špik, ostro, ostri zob; ſ. Rückgrat.

Grat=e, *f.* koščica, ribja koščica; -ig, *a.* koščičav, koščičast.

Gratis, *ad.* zastónj, muhte, brez plačila; -exemplar, *n.* brezplačilni iztisek; -gage, *f.* vojaška preplača.

Grätſch=en, *v.n.* šájtrati, razkrečevati se: razkréčiti se; -er, *m.* šájtravec; -ig, *a.* šajtrav.

Gratul=ant, *m.* vošivec, voščivec, vezovavec; -azion, *f.* vošitev, voščitev, vezovanje; vošilo, vošcilo; -ieren, *v. a.* vóšiti, vóščiti.

Grau, *a.* siv, sed, ser: (röthlich-) serast; -werden, siveti, sereti: osiveti, osereti; -e Vorzeit, starodavnost; -äugig, *a.* sivoók; -bart, *m.* sivobradec; -bärtig, *a.* sivobrád; -braun, *a.* sivorujav; -chen, *n.* sivček, sivče.

Gräuel, *n.* gnjusoba, groznoba, gerdoba, ogavnost, merzkost; -that, *f.* grozovinstvo, grozovitno djanje, gerdobinstvo, zločinstvo; -voll, *a.* prestrašen, gnjusoben, ostuden, ogaven.

Grauen, *v.n.* siveti, sereti; (v. Tage) svítati, svítati se, daniti se, zóriti se, dan se dela; (dunkel werden) temneti, mračiti se, otemnévati; mir graut es davor, groza me je tega, strah me je tega, groza me obhaja; -*n.* groza, strah; -haft, *a.* grozen, grozoviten, strašen.

Grau=haarig, *a.* sivolás, belolás; -kopf, *m.* sivec, sivoglavec, beloglavec, plesnivec; -köpfig, *a.* sivogláv, belogláv.

Gräulich, *a.* grozen, strašen, strahoten, grozovinski.

Graupe, *f.* kaša, (Hirſe-) pšeno, phanje, pira; (fl. Hagel) sodra, babje pšeno, kropica; -ngang, *m.* tečáj za kašo.

Graus, *m.* groza, strahota; (Ruine) razsip, podertija; -*a.* grozen, strašen, strahoten; -am, *a.* grozoviten, grozovít, ljut, okruten, sverép, kervoločen, neusmiljen; =e, *m.* trinog, neusmíljenec, grozovitnež; =keit, *f.* grozovitnost, okrutnost, neusmíljenost &c.; -ſchimmel, *m.* sivec, sivi konj, sivče (g. -eta).

Grauſen, *v. n. i.* stúditi se, grústiti se, merzeti; (Furcht empfind.) groza me je, groza me obhaja; -*n.* ſ. Graus; -haft, *a.* strašen, strahoben, grozen.

Grau=ſpecht, *m.* pivka; -wacke, *f.* sivec.

Grab=eur, *m.* dolbec; -ieren, *v. a.* dolbsti: vdolbsti, vrézati (režem), vriti (rijem) + vdolbovati, vrezovati; -ität, *f.* važnost, moštvo, mogočnost, resnobnost; =iſch, *a.* važen, mogočen, moški; resnoben, modrosten.

Graz=ie, *f.* milina, ljubeznjivost,

ljubkost; (Perſon) milóstnica: -iõs, a. ljubeznjív, mil, ljubek.

Greif, *m.* orlolèv, krilati lev; -bar, *a.* prijemljív, zgrabljív; -en, *v. a.* prijeti (primem), popasti (padem), zgrábiti, seči (sežem) po čem + prijémati, popádati, ségati; (um ſich-) razpasti se, razšíriti se, razlezti se, razmnóžiti se + razpasovati se, razšírjati se, razlezovati se, razráščati se; (taſten) šlatati, hvátati, típati (pljem): pošlátati, potípati.

Greinen, *v. n.* godernjati, gondrati, krégati se.

Greis, *m.* starček, starec, sivček, beloglavec, serec; sivec, dedec; -a. siv, sér, motór; -en, *v. n.* stareti, siveti, sereti: ostareti, osiveti, osereti, postárati se; -enalter, *n.* starost, motorost, serost; -in, *f.* starka, starica; sivka, sivora.

Greißler, *m.* bránjevec, branjar; -ei, *f.* branjarija; -in, *f.* branjevka, branjarica.

Grell, *a.* oster, rezek; bliščív, prežív.

Grenadier, *m.* grenatír, granatnik, grenadír; -= *a.* grenatirski; -bataillon, *n.* grenatirski batalijón.

Grendel, *m.* závora; (am Pflug) gredelj; -kette, *f.* grédeljica.

Grenze ſ. Gränze.

Griech=e, *m.* Gerk, Grek; -iſch, *a.* gerški, greški, grégovski; =katholiſch, *a.* gerško-katóliški.

Gries, *m.* prod, grušec, grušč; (als Speiſe) kaša, pšeno; -gram, *m.* zlovoljnež, sitnež, pustoba, godernjavec; -grämig, *a.* zlovoljen, hudomušen, bersljív, čemeren, pust, pustoben, siten, zamerčen; -icht, *a.* prodast, grušćast, pšenast; -ig, *a.* proden, prodnat, grušćnat; -mehl, *n.* zernata moka.

Griff, *m.* segljej, posegljej, prijemek, prijemljej, zgrabljej; (Griff=voll) pešćica, pest, zagrabek; rokovét; (am Degen ꝛc.) ročáj, roč, držáj, ročník, držalo; (d. Körben) locenj, locen; (d. Axt) topor, toporišče; -el, *m.* čertnik, pisalo, klinec; (d. Pflanze) vrat.

Grill=e, *f.* muren, marša. čriček, čerček, murček; (Haus-) šurek, striček, strígovec; *fig.* muha, čudna misel *f.*; -enfänger, *m.* múhavec; *fig.* muhast človek; -enhaft, *a.* muhast, muhav, čuden; -enkrankheit, *f.* domíšljena bolezen.

Grimaſſe, *f.* merda, zmerdek; -n ſchneiden, páčiti se, réžati se (ím), mèrdati se.

Grimm, *m.* serd, togota, zloba, zlost, jarost, razkáčenost, jad, jast *f.*; -darm, *m.* danka; -en, *n.* klanje, grízenje; -en, *v. i.* ščiplje me, kolje me, reže me, zavija me v trebuhu; -ig, *a.* serdít, togoten, zloben, jar, razkačen, ljut: (v. d. Kälte) hud, oster; =keit, *f.* ljutost; ostróst.

Grind, *m.* hrasta, krasta; (Krätze) garje *pl.*; -ig, *a.* hrastav; garjev; -kopf, *m.* hrástavec; -wurz, *f.* ščavje.

Grinſen, *v. n.* réžati se (ím); -er, *m.* režalo.

Grippe, *f.* hripa; opernje *pl.*

Grob, *a.* grob, debel, tolst; okoren, nespreten, nespravten; (unhöflich) siróv, zaróbljen, neotesán, zavihan, nevljuden, robat; (v. Waren) grob, kosmat; (v. Stimme) debel, globok, nizek; **-heit**, *f.* grobost, debelost; sirovost, zaróbljenost, neotesanost ꝛc.; **-ian**, *m.* zaróbljenec, neotesanec, zavihanec, robávt; **-körnig**, *a.* debelozérn, debelozernat; **gröblich**, *ad.* močno, hudo, zeló; **-ſchrötig**, *a.* na debélo mlet; **-ſtahl**, *m.* prekáljeno jeklo; **-wollig**, *a.* grobovolnat, groborún.

Groll, *m.* čert, pika, sovraštvo, meržnja, nastor; **-en**, *v.n.* sovraštvo kúhati, merziti, mraziti koga, **-end**, *a.* kujav, serdit, nastoren, gorek.

Gros, *n.* d. Armee, glavna vojska; **Groſchen**, *m.* groš, grošič; **-ſtück**, *n.* dvojača. [en-, na debelo.

Groß, *a.* velik; (ſehr-) srep, velikánski, ogromen, orjaški: ſich **-machen**, veličati se; **-werden**, odrasti ↓ odráščati; (v. Waſſer) rasti, naráščati; **-e Kälte**, hud mraz; **wie-, ſo-, kolik-, tolik**; **-er Menſch**, dolgín, velikán; **ſo - ich bin**, kolikor meje, kolikor me je pod klobukom; **-= a.** veliki; (in d. Bedeutung ſehr) pre-, zeló, močno; **-ältern**, *pl.* stari *pl.*, ded in bábica, stari oče in stara mati; **-artig**, *a.* velikoten, velikolép, srep, grob; **=keit**, *f.* velikotnost, velikolepje; **-auge**, *n.* veliko oko (g. očesa); (Perſon) okáč, okán; **-äugig**, *a.* okat, velikíh očí; **-bart**, *m.* bradáč; **-bärtig**, *a.* bradat; **-bauch**, *m.* trebuh, vamp; (Perſon) brentáč, brentnik, trebušnik; **-blätterig**, *a.* velikolíst, velikolisten; **-botſchafter**, *m.* veliki poročnik od. poslanec; **-e**, *m.* velikáš.

Größe, *f.* velikóst, velikota, veličina, veličava, veličestvo; **Stern erſter -**, zvezda pèrvega reda.

Groß=enkel, *m.* prevnuk; **=in**, *f.* prevnuka; **-entheils**, *ad.* véčidel, veči del, z vekšino, véčema; **-enterig**, *a.* vimnat; **-fürſt**, *m.* veliki knez; **=entum**, *n.* velika knežija od. knezovina; **=in**, *f.* velika knéginja od. knéžinja; **=lich**, *a.* velikokneški, velikoknežji; **-fuß**, *m.* nogáč; **-füßig**, *a.* nogat, bedrat; **-gewachſen**, *a.* odrasel, odrastel, odraščen; **-grundbeſitzer**, *m.* veliki zemljak; **-handel**, *m.* vélika kupčija; **-händler**, *m.* véliki kupčevavec od. tergovec, velikokupec; **-handlung**, *f.* vélika kupčija; **-herr**, *m.* padišah, sultan, turški cesár; **-herzig**, *a.* velikodušen, velikoserčen; **=keit**, *f.* velikodušnost, velikoserčnost; **-herzog**, *m.* véliki vójvoda; **=in**, *f.* vélika vójvodinja; **=lich**, *a.* velikovójvodski; **=tum**, *n.* veliko vójvodstvo; **-hörnig**, *a.* rogat; **-jährig**, *a.* polnoleten, doleten: **-werden**, v leta od. k letom priti (pridem); **-ſein**, v letih biti (sem); **=keit**, *f.* polnoletnost, doletnost; **=keitserklärung**, *f.* razglasitev polnolétnosti.

Groß=kanzler, *m.* najviši kancelár, najviši pečatnik: **-komthur**, *m.* ve-

liki komendnik; -konzept, *n.* véliki konceptni papír; -kopf, *m.* glavác, glaván, debeloglavec; (weibl.) glavana, glavina, glavača; -köpfig, *a.* glavat, debelogláv, bučogláv; -kreuz, *n.* veliki križ; *m.* (Person) velikokrižnik; =ritter, *m.* velikokrižnik, véliki križár; -macht, *f.* vélika moč *f.*; (Staat) velika deržava; -mächtig, *a.* velikomočen, velikomožen, oblasten; (s. groß) velikanski, srep; -marschall, *m.* veliki maršal; -maul, *n.* širokoustnež, hlastáč, lapán; -mäulig, *a.* velikoúst, velicih ust, razusten; *fig.* širokousten, bahav, hlastav; -meister, *m.* predstojnik, véliki mojster; -muth, *f.* velikodušje, velikodušnost, žlahtnodušnost, blagodušje, visoka misel *f.*, visokomíselnost; -müthig, *a.* velikodušen, blagodušen, visokomiseln; -mutter, *f.* bábica, dedica, stara mati (g. mátere); -mütterlich, *a.* bábičin; -nase, *a.* nosáč, nosán; *f.* nosača; -nasig, *a.* nosat; -neffe, *m.* prebratanec; -nichte, *f.* prebratičina; -oheim, *m.* predujec, stari stric; -ohr, *m.* uhan; *f.* uhana; *n.* veliko uho (g. ušesa); =ig, *a.* uhat, dolgoúh; -oktav, *n.* velika osmerka ob. osminka; -quart, *n.* vélika četverka ob. četvertina; -sprecher, *m.* bahač, bahavec, širokoustnik, hlastavec, hlastáč, hvalè (g. hvalca); =ei, *f.* baharija, bahavost, prevzetovanje; =in, *f.* bahulja, širokoústnica; =isch, *a.* širokousten, hlastav, bahav, prevzetovaven; -städter, *m.* veliko-meščán: -städtisch, *a.* velikomesten, po navadi večih mest; -sultan, *m.* veliki sultan; -tante, *f.* stara teta.

Größtentheils, *ad.* véčidel, veči del, vikši del, zvekšino, zvekša, zveča, največ.

Groß-thuer, =isch s. Großsprecher &c.; -thun, *v.n.* bahati se, šopíriti se, kèrčiti se, ústiti se, prevzetovati, košatiti se; -vater, *m.* ded, dedej, stari oče; -väterlich, *a.* dedov, dedinski; -vezier, *m.* véliki vezir; -würdenträger, *m.* véliki dostojnik; -zähnig, *a.* zobat, velikozób.

Grotesk, *a.* čuden, diven, divoten; spakoben.

Grotte, *f.* jama, parma, špilja, peščera, zijavka, vertep; (unterirdisch.) podmol.

Grübchen, *n.* jámica, jamka, kotánjica; dolček, dolec.

Grube, *f.* jama, nora; (runde) rupa, kotanja; (Berg -) rudnik, rudna jama; (Grab) jama, grob; (Senf-) ponikva, požiravnik.

Grübel-ei, *f.* túhtanje, modrovanje, modrijanstvo; -n, *v. a.* vèrtati, bèrbati; *fig.* túhtati, glavo si béliti, modrovati.

Gruben-, *a.* jamski; -arbeiter, *m.* rudokóp, rudár; -bau, *m.* delo v rúdniku; -erz, *n.* jamska ruda; -fahren, *n.* hoja v jamo ob. iz jame; -gas, *n.* jamski plin; -kleid, *n.* jamsko oblačilo; -licht, *n.* jamska luč *f.*; -steiger, *m.* rudniški nadzornik.

Grub-ig, *a.* jamast.

Grübler, *m.* túhtavec, pretuh-

tovavec, modrovavec, glavobelec; -in, *f.* pretuhtovavka, modrovavka.

Gruft, *f.* raka, žerf.

Grummet, *n.* ótava; (3. Gras) vnuka; -ärnte, *f.* košnja ótave.

Grün, *a.* zelen; (unreif) nezrel, nevgoden, golan: -machen, zeleniti: ozeleníti; -werden, zeleneti: ozeleneti, zazeleneti + ozelenévati, ozelenjávati; -*n.* zelen *f.*, zelenina, zelenje; (Stoff) zelenilo.

Grund, *m.* dno; (Fundament) temelj, stalo, stališče, podstava, podklada; selo; (Urſache) vzrok, razlog, povod; (Beweggrund) nagib, nagibek, nagibljej; (Beweisgrund) dokáz, dokazalo, spričevalo; (Grund u. Boden) zemljišče, svet, pozemnost, pozemek; zu -e gehen, konec vzeti (vzamem, vzemem), pod nič priti (pridem), opresti (predem), poginiti, omágati + pod zlo iti (grem), za kvar iti, poginjati; (im Waſſer) utoniti, utopiti se, pogrézniti se *pf.*; zu -e richten, ugonobiti, pogonobiti, pogubiti, ukončati, strátiti, potrátiti, vničiti, zatreti (tarem, terem); auf den - kommen, čemu do konca ob. do dna priti (pridem); aus dem -verſtehen, do dobra ob. dóbrega razumeti; auf - der kaiſ. Verordnung, po cesarskem ukazu; das hat ſeinen - darin, to je od tod. to izvira ob. izhaja iz tega; er hat - ſich zu freuen, ima se za čim veseliti; du haſt keinen - zu zürnen, nimaš za kaj se jéziti; er hat ſeinen -, že vé zakaj; mit - beſorgen, po pravici se česa bati (bojím); den - legen zu etwas, osnovati (snujem) kaj, ustanoviti kaj, temelj postáviti *pf.*; -faſſen, zakoréniti se, ukoréniti, koreníniti se *pf.*; im -e, prav za prav, po pravem, za prav; die erſten Gründe ſ. Anfangsgründe; -s *a.* (Anfangs-) začetni, početni; (vorzügl.) poglavni, poglavitni, glavni; -balken, *m.* podsek, podvál; -bau, *m.* podzidba, zakladna stavba; podzidek; -bedingung, *f.* glavni pogoj; -beſitz, *m.* posést, zemljišča *f.*; pozemnost; -er, *m.* posestnik, zemljják, gruntni posestnik; -erin, *f.* poséstnica, zemljákinja; -beſtandtheil, *m.* glavni del; -birn, *f.* podzemljica, krompír; -böſe, *a.* prehudoben, zel; -bruch, *m.* predor; -buch, *n.* zemljiške bukve *pl.*; -samt, *n.* zemljiško-knjižni urad; -sdirektor, *m.* vodja zemljiških bukev, -sführer, *m.* knjigovodja; -sführung, *f.* pisanje zemljiških bukev; -bücherlich, *a.* zemljiško-knjižen; -eigenthum, *n.* last *f.*, zemljiška last *f.*; -eigentümer, *m.* lastnik zemljišča, posestnik, zemljják; -el, *f.* smerkež, činkla, kapljič.

Gründen, *v. a.* ustanoviti, osnovati (snujem), vtemeljiti, napráviti, vpeljáti (ljem) + ustanávljati, naprávljati, vpeljevati; ſich -, *v. r.* opírati se, naslánjati se; gegründet, uterjen, resničen.

Grundentlaſtung, *f.* zemljiška odveza ob. osvoboditev; -sfond, *m.* zaklad zemljiške odveze, zemljiško-odvezni zaklad.

Gründer, *m.* ustanovnik, začetnik, vtemeljitelj, vtemeljivec; -in, *f.* ustanovnica, začetnica.

Grund=ertrágnis, *n.* dohodek iz zemlje; (Früchte) létina, obrodek, pridelek; -falſch, *a.* lažnjiv, ves lažnjiv; -farbe, *f.* poglavna barva od. boja; -feſte, *f.* podloga, podstava, podklada, podzidje, temelj; -fläche, *f.* podsloma, ploščád *f.* plaščád *f.*, podlaga; -form, *f.* glavna oblika; -gelehrt, *a.* visoko učen; -geſetz, *n.* zakladna postava, témeljna postava, zakladni zakon; -herr, *m.* grajščák, grajšák, zemlják, zemljíški lastnik; =in, *f.* grajščákinja, zemljiška lastnica; =lich, *a.* grajščinski; -herrſchaft, *f.* zemljiščna gospôda; zemljiška gosposka; -holde, *m.* zemljiški podložnik; -idee, *f.* glavna misel *f.*, pervotna misel *f.*; -ieren, *v. a.* podbárvati + podbarvovati; -komplex, *m.* zemljiški skupek, skupek zemljíšč, zdrúžena zemljišča *pl.*; -lage, *f.* podlaga, podloga, podklada, podstava, osnova, temelj, podsloma; -legung, *f.* ustanovitev, ustanova.

Gründ=lich, *a.* temeljít, korenít, uterjen, natančen, tanek, popolen; *ad.* do konca, do kraja, na tanko, popólnoma; -lichkeit, *f.* korenitost, temeljitost, natančnost, popolnost; -ling, piškúr.

Grund=linie, *f.* glavna čerta; -linien, *pl.* osnova; -los, *a.* brezkončen, neskončen, neizméren, brezkrajen; (unbegründet) netemeljít, prazen; =igkeit, *f.* brezkončnost, neizmernost; netemeljitost; -mauer, *f.* podzidje, glavni zid; -obrigkeit, *f.* zemljiška gosposka.

Gründonnerſtag, *m.* vélikí četertek.

Grund=pfahl, *m.* podzidni kol; -pflaſter, *n.* tlak; -prinzip, *m.* načelo, vodilo; -quelle, *f.* poglavitni izvír; -recht, zakladna pravica, témeljna pravica; -regel, *f.* glavno vodilo; -rente, *f.* prihodek iz zemljišč; -riſs, *m.* načèrt, načertek, očertek, osnutek, čertež; *fig.* jedro, posnetek; -ſatz, *m.* pravilo, glavno vodilo, načelo; -ſätzlich, *a.* načelen, po vodilu; -ſicher, *a.* tèrdnega dna; -ſtein, *m.* témeljni kamen, vkladni kamen, zakladni kamen, podsek; -ſteuer, *f.* zemljiški davek; -ſtoff, *m.* pervina, pervek; *fig.* osnova; -ſtück, *n.* zemljišče, grunt, pozemek, (pfarrherrl.) žúpnica; (mit Gras bewachſ.) travišče; -text, *m.* pervopís, izvirna beseda;

Gründung, *f.* ustanovitev, ustanova, naprava, vtemeljitev.

Grund=urſache, *f.* glavni vzrok, poglavitni vzrok; -wahrheit, *f.* zakladna od. témeljna resnica; -werk, *n.* podžlebje; -weſen, *n.* pervo bitje, pervotno bitje; -wort, *n.* glavna beseda; -zahl, *f.* glavni številnik, številec; -zehent, *m.* poljska desetina; -zerſtückelung, *f.* razkósanje od. razdelitev zemljišča; -zins, *m.* daca od zemlje, zemeljska dávščina; -zug, *m.* bistvena čerta, glavna čerta od.

poteza; -zûge, *pl.* glavna vodila ob. pravila *pl.*; načèrt, očèrt.

Grün, *a.* zelen: -werden, ozeleneti, zazeleneti + ozelenévati, - *n.*, zelenina, zelenje, zelenjád *f.*; -e, ſ. Grün, *n.*; -en, *v. n.* zeleneti, zeleniti se, pogánjati, berstiti, razcvítati se, precvítati; -fink, *m.* sternád; -fûßig, *a.* zelenonóg; -geſtreift, *a.* zelenopisan; -hohl, *m.* zeleni vohrovt; -kraut, *n.* zelenjava, zelenjád *f.*, zelenje; -lich, *a.* zelenkast, zelenkljat, zelenjád; -ling, *m.* zelenec, zeleni dlesk; -ſpan, *n.* bakrena rija, zeleni volk, kotlovinska zelenica; -ſpecht, *m.* zelena žolna; -zeug, *n.* zelenjava, zelenjád, sočivje.

Grunzen, *v. n.* krúliti, hrókati, rohneti, cviliti.

Gruppe, *f.* skupek, skupina, skupica; -en, -ieren, *v. a.* skúpiti, skupíčiti, porazstáviti + skupljevati, porazstávljati; -enweiſe, *ad.* v skupkih, skúpoma; -ierung, *f.* skupitev, razklad *f.*

Grus, *m.* grušec, perga.

Gruß, *m.* pozdrav, pozdravek, pozdravílo, pozdrávljenje: engliſcher-, ángelsko češčenje, zdrava Marija.

Grüß-en, *v. a.* pozdráviti, dobro vzdeti + pozdrávljati, dobro vzdévati; počastiti + počeščevati: -laſſen, pozdráviti reči (rečem); ſei mir gegrüßt, zdravo! češčen mi bodi; -er, *m.* pozdravljavec.

Grußformel, *f.* pozdravilo, pozdravka.

Grütze, *f.* pšeno, pira, phanje; kaša; -ſtampfe, *f.* kašnik, stopa za phanje; -wurſt, *f.* kášnica.

Guano, tičjek, tičji gnoj, gvana.

Guardian, *m.* kvardijan.

Guberni-al, - *a.* poglavarstvén, deželnega poglavarstva; -alrath, *m.* svetovavec deželnega poglavarstva; -um, *n.* deželno poglavarstvo.

Guck-en, *v. a.* kúkati, lúkati, víriti; pokúkati, polúkati; -er, *m.* kúkavec; ſ. Guckfenſter; -fenſter, *m.* línica; -uck ſ. Kukuk; -kaſten, *m.* kukávnik, kukálnica; -loch, *n.* špránjica, lúknjica. [-na).

Guggelgupf, *m.* šartelj, šartelj (g.

Guillotin-e, *f.* giljotina, gilotina; -ieren, *v. a.* glavo odsékati + odsekovati.

Guirlande, *f.* brajda, veneo, previjača, preveza.

Guitare, *f.* kitara, gitara.

Gulden, *m.* zlát, zlatnik, goldinar, rajniš, forint; -fuß, *m.* zlatova mera, goldínarska mera; -ſtück, *n.* zlatnik, zlaták.

Gült-e, *f.* dávščina, dávšina, odrajtovilo; -ig, *a.* veljaven, v veljavi; =keit, *f.* veljava, veljavnost; =machung, *f.* podelitev veljávnosti.

Gummi, *n.* klej, klejec, kecmec; -icht, *a.* klejast; -iren, *v. a.* kléjiti: okléjiti, nakléjiti; -haltig, *a.* kléjevnat. [šec.

Gundelrebe, *f.* šmarni slak, blu-

Günſel, *m.* skrečnik, bučnik.

Gunſt, *f.* prijazen *f.*, milost, nágnjenje, naklónjenost, blagovoljnost, dobrohotnost; jemanden zu -en, ko-

mu na ljubav, komu na korist; -bezeigung, *f.* skazovanje milosti.

Günſt=ig, *a.* prijazen, dober, nagnjen, naklonjen, dobrohoten, ugoden: jemanden – ſein, komu dober biti (sem); -Zeit, dober od. ugoden čas; -e Gelegenheit, lepa prilika, ugodna priložnost; -ſein, goditi, ugájati, úriti se; (vortheilhaft) koristen; -ling, *m.* ljúbljenec, ljubljenček, ljubec, ljubček, miljenec, milostnik; =in, *f.* ljubljenka, miljenica, milóstnica.

Gupf, *m.* verh, veršác; kopa.

Gurgel, *f.* gerlo, gèrtanec, góltanec, požiravnik; -n, *v. a.* gergrati, gergotati (ám u. gočem).

Gurke, *f.* kúmara, murka, ogurec; -nbeet *n.* greda za kúmare; -nförmig, *a.* kúmarast, murki podobén; -nſalat, *m.* murke od. kúmare *pl.*

Gurt, *m.* pas, prepás, opasívnica, pasilo; (Pferde-) podproga, podpróg, podpašnjik; (zum Tragen) obramnik, obrámnica, operta, opertovnica, ramenica.

Gürtel, *m.* pas, pojas, opašnjik, opasica, pinta; -los, *a.* razpasan; -n, *v. a.* pásati (pašem): opásati, prepásati + prepasovati.

Gürtler, *m.* pasár; -in, *f.* pasarnica. -handwerk, *n.* pasárstvo.

Gurtriemen, *m.* podpróg, podprožni remen.

Guſs, *m.* liv, lij, litje; (Regen-) lijavec, naliv, ploha; (-röhre) liják; (Tränen-) potok; -eiſen, *n.* lito železo; -form, *f.* kalup, tvorilo; -regen, *m.* ploha, naliv, lijavec; -ſtahl, *m.* lito jeklo; -ſtein, *m.* liják; -ware, *f.* lita roba, litina, vlitina.

Gut, *a.* dober; (nützlich) koristen, pridoven, prospešen; (v. Wetter) lep, ugoden; kurz u. -, na kratko; er hat ein -es Ausſehen, zdrav je viditi; zu -e halten, prizanesti, ne zamériti + prizanášati; – *n.* blago, dobro, dobrina; (Habe und -) imetek, imovina, posestvo; (Eigenthum) lastina, lastovina, lastnina; (d. Kaufmanns) blago, roba; erworbenes -, pridoba; totes -, mertvina; (worauf ein Kirchenbeneſizium liegt) brigača; fahrendes -, premakljivo blago; (Landgut) grajšina, grajščina, grad; Landg. kmetija, zemlja, grunt; -achten, misel *f.*, mnenje, menjenje, presodek: ſein-abgeben, svojo misel razodeti od. povédati (vém); -ächtlich, *a.* -einbegleiten, z svojim mnenjem vred predložiti + predlágati; -artig, *a.* dober; nenavaren, lahek, lahkoten; -befinden, *n.* sprevíd, sprevidek, presodek, -dünken *n.* dozdevek, sprevidek: nach deinem -, kakor se ti bode zdelo, kakor se ti dozdeva od. zdí.

Güt=e, *f.* dobrota, blagost; in-, z lepo, z lepim, z dobrim; durch-, po dobroti; er iſt die - ſelbſt, sama dobrota gaje; (Wert) vrednost, veljava; -erabtretung, *f.* prepústek svojega posestva; -eranweiſung, *f.* nakazek na blago; -erbeſchauer, *m.* ogledovavec blaga; -ergemeinſchaft, *f.* vkupnost imetka, spolovinstvo.

Gut=erz, *n.* dobra ruda, kovina;

-gelaunt, *a.* dobrovoljen, dobre od. žídane volje, pri volji; -geſinnt, *a.* dobromiseln, dobromisléč, dobromišljív; -haben, *n.* tirjatev, tirjava: mein - beträgt, imam dobiti; -heißen, *v. a.* odóbriti, potèrditi, privóliti k čemu + odobrávati, poterjevati, privoljevati; -heißung, *f.* odóbrenje, poterditev, privolitev; -herzig, *a.* dobroserčen, miloserčen, dobrodušen; =keit, *f.* dobroserčnost, miloserčnost.

Güt=ig, *a.* dobrotljív, dobroten, milostljív, mílostev, blag; =keit, *f.* dobrotljívost, milost, milostljivost; -lich, *a.* prijáteljski, prijazen: ſich - vergleichen, z lepo se pogoditi od. správiti; ſich - thun, privóšiti si, postreči si (strežem) + privoševati si, streči si.

Gut=machen, *v. a.* dóbriti, dobríhati: udóbriti, udobríhati; -meinend, *a.* dobrohoten; -müthig, *a.* dobroserčen, dobrodušen, blagoserčen, blagodušen, dobromiseln; =keit, *f.* dobrodušnost, blagoserčnost, blagodušje &c.; -rechnung, *f.* prištevek na dobiček; -ſchreiben, *v. a.* vpísati (pišem) + vpisovati na dobiček.

Guts=beſitzer, *m.* grajščák, grajšák, vlastelín, posestnik; -herr *ſ.* Guts=beſitzer; =ſchaft, *f.* grajščina; zemljiška gosposka; -verwalter, *m.* grajščinski oskerbnik.

Gut=ſteher, *m.* porok; =gebühr, *f.* poróščina.

Gut=that, *f.* dobro delo, blago delo, dobrota; -thäter, *m.* dobrotnik, dobrodelnik; =in, *f.* dobrótnica, dobrodélnica; -thätig, *a.* dobrotljív, dobroten, dobrodelen; =keit, *f.* dobrotljivost, dobrodelnost; -thun, *v. a.* dobro délati, ugájati; ſich -, gléštati se; -willig, *a.* radovoljen, prostovoljen, dobrovoljen; =keit, *f.* radovoljnost, prostovoljnost.

Gymnaſ=ial = *a.* gimnazijski, gimnazijalni; =lehrer, *m.* gimnazijski učitelj; -ſchüler, *m.* gimnazijalec, diják; -ialunterricht, *m.* gimnazijski uk; -iſt, *m.* gimnazijalec, gimnazijski učenec; -ium, *n.* gimnazij, gimnázija.

Gymnaſt, *m.* telovadec, gimnast; -ik, *f.* telovadba, gimnástika; -iſch, *a.* telovadski, gimnástičen.

Gyps *ſ.* Gips.

H.

Ha! *int. a.* ahá! oj!

Haar, *n.* las, vlas; *dim.* lasec, lasek; *coll.* lasjé, *dim.* lasci; (am Leibe d. Menſchen u. Thiere) dlaka; (an Pflanzen) kocina, kocínica, kosmatínica; (am Pelz) kosmina; (zarte Faſer) lakno, vlakno, líka; *coll.* predivo; -band, *n.* prepletek, opletek, opletál *f.* vpletača; -beutel, *m.* kita; -boden, *m.* lasišče; -breit, *a.* za las širok; -bürſte, *f.* ščetka za lasé; -büſchel, *n.* kupma, šopek lás, čop; -en, *v. n.* mísiti se, míšiti se, góliti se, lasé izgúbljati; -flechte, *f.* kita, pletenica, opletál *f.*, kosa;

-förmig, *a.* lasast, kocinast, dlakast; -ig, *a.* lasat, kosmat, dlakav, dlačen, kocinat; =keit, *f.* dlakavost; -kamm, *m.* glavnik, čehelj, češelj, česavnik; -klein, *ad.* na drobno, na tanko, do čineza, na lás; -kräuſler ſ. Friſeur; -locke, *f.* koder, kódereo; -los, *a.* brezlás, brezlasen, brez las; gol; -nadel, *f.* vlasnica, kožévnica, búcika za lasé; -netz, *n.* mreža za lasé; -puder, *m.* prah za lasé; -putz, *m.* kinč od. lišp v laséh; -röhre *f.* lasnica; -ſalbe, *f.* mazilo za lasé; -ſcharf, *a.* bridek, bridkooster; *ad.* do zobca, prav na tanko; -ſcheitel, *m.* preča, pranč, česlo; -ſchopf, *m.* kečka, kopma, čop; -ſchuppen, *pl.* perháj, perhót, *f.* prah na glavi; -ſchur, *f.* strič *f.*, striža, strižba; -ſieb, *n.* sito; -ſpalterei, *f.* prenatančno preiskovanje; -ſtrich, *m.* tanka poteza, tenka čerta; -tour, *f.* vlasnica, vlasulja; -tuch, *n.* žímnata ruta, sito; -wickel, *m.* ovitek lâs; -wirbel, *m.* viher; -wuchs, *m.* rast lasî; -wulſt, *m.* svitek lâs; -zopf, *m.* kita, pletenica.

Hab=e, *f.* imetek, imenje, imovina, premoženje, premožnija; -en, *v. a.* imeti (ám), imévati, gléštati; (als Hilfszeitwort) biti (sem); habt Acht, pozor! da haſt, na! vzemi! Unglück -, nesrečen biti (sem); er hat ein gutes Herz, on je dobrega serca; -Sie die Güte, bódite tako dobri; hier iſt zu -, tu je na prodaj, dobíva se tù, prodaja se tù; feil -, na prodaj iméti; es hat keine Eile, ne mudi se, ni taka náglica; nicht -, ne imeti (nimam, nemam); -enichts, *m.* nimanič, revež; -gier, *f.* lákomnost, lákomost; -ig, *a.* lákomen, lakom, gladoven; -haft werden (jemandes) zasáčiti, prijeti (primem), zalotiti, zateti (tnem), uhvátiti koga *pf.*, (einer Sache) polastiti se, zadobáviti se *pf.*

Habicht, *m.* jastreb, jastran, jastrob; (Astur palumbarius) kregúlj; -s= *a.* jastrebji; -scheue, *f.* skovík; -sfang, *m.* jastrebji lov; -skraut, *n.* regrat, regratnik; -snaſe, *f.* kljukanós, kljukast nos, orlov nos.

Habil, *a.* ſ. Tauglich; -itieren ſich, *v. r.* svojo pripravnost skázati (kažem) za kaj, priprávnega se skázati za kaj; -itierung, *f.* skázanje svoje priprávnosti.

Habit, *m.* obleka, obleč *f.*, odév *f.*; -uell, *a.* návaden, navajen; -us, *m.* navada, navaja; (Haltung) ponaša, ponášanje, obnaša.

Hab=ſelig, *a.* imeten, začimen, premožen, zamožen; =keit, *f.* imetnost, začimnost, premožnost &c.; -ſucht, *f.* lákomnost, lákomost, gladovnost; -ſüchtig, *a.* lákomen, lakom, gladoven, samogolten, volčji; =e, *m.* lákomnik; *f.* lákomnica.

Hack, *m.* sek, sec *f.*; -beil, *n.* sekalo, sekača, pretosek; -block, *m.* tnalo, klada, panj, penj; -brett *n.* sekávnica, dilja za sékanje; (muſik. Inſtrum.) terklja, pentek, címbale *pl.*; -e, *f.* kopača, motika, rovnica; kramp, cepín, pikón, (Axt) sekira, ščira, tepača; ſchlechte -, kremsača;

–en, *v.a.* sékati: razsékati, sesékati; (in kleine Stücke) sekljati, čepljati; (d. Weinberg) kopati (pljem): okopati + okopávati, okopovati; (mit dem Schnabel) kljuvati, kávsati: kávsniti; –enſtiel, *m.* topor, toporišče, sekírišče: -er, *m.* sekáč, sekavec.

Häckerling, *m.* rez *f.*, rézanica, rézanje, rézanka; –labk, *f.* slamorézница, rezalni stol, rezalnik, slamorezni stol.

Hackmeſſer, *n.* sekalo, sekulja.

Häckſel, *n.* rez *f.*, rézanje; –meſſer, *n.* kosa.

Hader, *m.* capa, cunja, cota; (Zank) prepír, kreg. ravs, spertija, pernja, svada, prikor; -er, *m.* prepirljivec, svadljivec; -haft, *a.* prepirljív, svadljiv, pernjav; -lump, *m.* capin, zanikernež, capar, cunjár; =en, *m.* capa, cunja; =enſammler, *m.* capar, cunjár; -n, *v.n.* prepírati se, krégati se, v kregu živeti, pèrnjati se, svádити se, pričkati se, prikárjati se; -ſammler, *m.* capar, cunjár; -ſucht, *f.* prepirljívost, svadljivost; -ſüchtig, *a.* prepirljiv, svadljív.

Hafen, *m.* pristan, pristav, pristanišče, ladjostaja, preluka; (Topf) lonec, pisker, gernec; -= *a.* pristanski; -binder, *m.* piskrovéz, piskrovezec, loncevezec; -damm, *m.* pristanski jez; -deckel, *m.* pokrov, pokrovec, riglæ; -platz, *m.* brodišče; -ſtadt, *f.* mesto s pristanom.

Hafer, *m.* oves, zob *f.*; -= *a.* ovsén; -acker, *m.* ovsišče; -brot, *n.* ovsenják; -feld ſ. Haferacker; -mehl, *n.* ovsena moka; -riſpe, *f.* ovsén lat od. vlat; *coll.* ovseno latje, latovje od. vlatje; -ſtoppel, *m.* ovsišče; -ſtroh, *n.* ovsenica, ovsena slama.

Hafner, *m.* lončár, piskrár; -in, *f.* lončarica, piskrarica.

Haff, *n.* lokva.

Haft, *m.* petlja, zapenec, zaponka, zaponec, samec, kljuka; - *f.* zapor, zapertje, oza, ječa, zaklep: in - nehmen, zapreti, pod zaklep djati (denem, dem) + dévati, zapírati; -befehl, *m.* ukáz zapertja; ukáz, da se kdo pod zaklep dene.

Häftel, *n.* petlja, penklja, zapenec, zaponec, zaponka, sponka, kobílica; samec - samica; -haken, *m.* kljuka; -n, *v. a.* penkljati, petljati: zapenkljati, zapeti (pnem), zapetljati + zapénjati ɔc.

Haft=en, *v.n.* dèržati se česa; prijeti se (primem) česa, opeti (pnem) se na kaj + prijémati se, opénjati se, opírati se na kaj; es - Schulden am Hauſe, hiša ima nekaj dolgov, nekaj dolgov je vpisanih na hišo; für jemanden -, porokovati, porok biti (sem); -ung, *f.* poroštvo; zaveza, zastava, odgovornost; =entbindung, *f.* odveza odgovórnosti; =surkunde, *f.* zavezno od. poročno pismo.

Hag, *m.* gaj; (Zaun) plot, meja, živica; -apfel, *m.* lesník, lesnica; =baum, *m.* lesnika.

Hägе, *f.* varstvo.

Hagebuch=e, *f.* gaber, gábrovec; -

en=, *a.* gabrov; =holz, *n.* gabrovina; =wald, *m.* gábrovje.

Hagebutt=e, *f.* šipek, ščipek, serbevka; (Frucht) šípovka, šípečja jágoda, farska kápica.

Hagedorn, *m.* glog; *coll.* glogovina.

Hagel, *m.* toča; (Graupe) kropica, sodra; -=*a.* točin; -n, *v. i.* toča gre, toča peliska, toča se vsiplje; -schaden, *m.* škoda po toči, uima po toči; =versicherung, *f.* zavarovanje zoper točo; -schlag, *m.* toča, toča je pobila; -wetter, *n.* hudo vreme s točo, točonosno vreme; -wolke, *f.* točonosni oblák.

Hägen, *v. a.* gájiti, gojiti, verdévati; (Thiere) rediti, hrániti; (umzäunen) graditi: ograditi, zagraditi + ográjati.

Hager, *a.* suh, medel, slok, meršav; -er Mann, medlín, medlúh, suhor, suhorček; -heit, *f.* suhota, medlost, medlota, slokost; -n, *v. n.* hírati, hújšati se, čínžati se, medleti, meršaveti: omedleti, shújšati, omeršaveti.

Hagerose, *f.* ščipek, šipek.

Hagestolz, *m.* samoživec, brezženec.

Häher, *m.* šoja, šoga, šojka.

Hahn, *m.* petelin, petelj, peteh, kokot, kur; *dim.* petelinec, petelinček; (am Gewehr) petelin, celín; (am Faße) zapipek, pipek; der - kräht, petelin poje; rother -, žarjavi kokot; -en, *a.* petelinji, petelinski; =fuß, *m.* zlatica; (feigenwurzl.) lopática, bradovičnik; =gefecht, *n.* petelinji boj; =geschrei, *n.* kuropenje, kikirík, petelínovo petje; =gewächse, *pl.* zlatičnice *pl.*; =kamm, *m.* petélinov grebén; (Pflanze) glušič, kúroslek, oškanec; =ruf s. Hahnengeschrei.

Hai, -fisch, *m.* morski volk, požerún.

Hain, *m.* log, gaj, dóbrava; s. Forst; -buche s. Hagebuche.

Häk=chen, *n.* kávelj̈ček, kavselj, (g. -na), kljúkica, kváčica; -el s. Häckchen; -elig s. Heiklich; -eln, *v. a.* píkati, zbádati; (sticken) kváčkati, kavsljati; -elnadel, *f.* igla za kváčkanje, kávsljica.

Haken, *m.* kvaka, kljuka, kavelj, kavselj (g. -na); *fig.* ovirek, spotikljej; s. Häftel; (hölzern) klin; -förmig, *a.* kljukast, kvakast; -pflug, *m.* ralo, oralo, ralce; -zahn, *m.* jekel, kel, oklo, čekan, riváč.

Halb, pol; *a.* polovičen; polovica, polovina: um - ein Uhr, o poli ene, o pol eni; (halber Feiert.) sopraznik, nedeljec; *ad.* pol, na pol; -=*a.* pol, poli, polo-, polu-, polovičen; -bauer, *m.* polovičar, polzemlják, polzemljakar; -blind, *a.* poluslép; -bruder, *m.* po poli brat, polbrat; -bürtig, *a.* po poli, spolovni; -dunkel, *n.* somrak, pomrak; -e, *f.* polovica, polovina; (Gefäß) polič; -en, *prp.* zavoljo, zavolj, zarad, zbog; zboga; -erhoben, *a.* polzvišan; -feiertag, *m.* sopraznik, nedeljec; - fenster, *n.* polokno; -flügler, *m.* polokrilec; -franzband, *m.* vez na pol z usnjem; -gelehrter, *m.* nedoúk; -geschwister,

pl. po poli bratje in sestre *pl.*; -getraide, *n.* zmes *f.*, sóržica, sóršica; -gläubige, *m.* polovérnik; *f.* polovérnica; -gott, *m.* polobóg, polbóg; -heit, *f.* polovičnost; -hube, *f.* polnica, polovnica; -hüfner, *m.* polutek, želar, polovničár; -ieren, *v. a.* polovičiti, polovíniti, na dvoje deliti: razpolovíčiti, na dvoje razdeliti; -insel, *f.* polotok, polostrov; -jahr, *n.* polletje, pol leta; -jährig, *a.* polleten, pololeten; -jährlich, *a.* vsakopolleten, vsácega pol leta, popololeten.

Halb-kenntnis, *f.* nepopolna znanost; -konsonant, *m.* polosoglasnik, polusoglasnik; -kreis, *m.* polokróg, polokrožje, polukróg, ris; =förmig, *a.* polokrožen; -linie, *f.* polokróžnica; -kreuzer, *m.* polkrajcar, polukrajcar, poluták; -kugel, *f.* poluta, polkroglja; =förmig, *a.* polutast, polkroglast; -laut, *a.* zamolkel, pologlasen; *m.* polglasnik, pologlasnik, poluglasnik, poliglasnik; -leer, *a.* na pol prazen; -mal, *ad.* pol, polovica; -mensch, *m.* polčlovek; -messer, *m.* polomér, polopremérnik, polprečnik; -mond, *m.* polomesec, polumesec, polmesec; =förmig, *a.* polomésečen; -nackt, *a.* polonág, na pol nag; -offen, *a.* pripèrt, prislonjen; -pächter, *m.* spolovinar: -pferd, *n.* polokònj; -pfund, *n.* polfunt, pol funta, pol libre; -pfündig, *a.* polfunten, polofunten; -reif, *a.* golan, nedozrél, na pol zrel.

Halb-säure, *f.* okisanec, -schatten, *m.* prisenčje; -heit s. Hälfte: auf -theilen, razpoloviti; -schlummer, *m.* drémovec, dremota; -schwester, *m.* polisestra, po poli sestra, polsestra; -seiden, *a.* na pol svilnat; -sichtbar, *a.* na pol vidljív, poloviden; -stiefel, *m.* čižem, čižma, opanke *pl.*, nizka bota; -stündig, *a.* poluren, pol ure; -stündlich, *a.* vsake pol ure; -tägig, *a.* poldneven, polodneven; -todt, *m.* polomertev, polmertev, na pol mertev; -ton, *m.* pologlás, polglasje; =ig, *a.* pologlasen, polglasen; -trauer, *f.* polovična žal *f.*; -verbrannt, *a.* ogorél, zagorél; -vergangen, *a.* polpretekel, polominúl; -vokal, *a.* polglasnik, pologlasnik; -wahr, *ad.* na pol res; -wegs, *ad.* količkaj, kólčikaj, kako tako; -zirkel s. Halbkreis.

Halde, *f.* brežina, reber *f.*, laz, stran *f.*; (mont.) gromada, germada, kup.

Hälfte, *f.* polovica, pol *f.*, polovina, poluta: zur -, do poli, na pol.

Halfter, *f.* oglav *f.*, oglavnik, oglavka, povodec; -n, *v. a.* úzdati: zaúzdati, obúzdati; -strick, *m.* povodec.

Hall, *m.* žvenk, zvok, zvuk, glas, brenk, don, jék; -e, *f.* lopa, veža; (Sal) izbana, dvorana; -eluja, *n.* aleluja; -en, *v. n.* doneti, zveneti, glasiti se, žvénčati (ím), razlégati se, odmévati; (dumpf) bobneti, boboneti.

Halloh! *int.* aló!

Hallor, *m.* solinar, solnár, solovár.

Halm, *m.* bil *f.*, steblo, betvo; *dim.*

bilka, bilkica, stébelce, stéblice; (zum Auffaſſen beſtimmt) nizan, nizanec; –en, *v. n.* steblati, v steblo iti (grem).

Hals, *m.* vrat, šija, šinjek; (Kehle) gerlo: aus vollem –, na vsa usta, na vse gerlo, na ves glas, na preterge; über – und Kopf, na vrat na nos; es koſtet den–, gre za glavo; –= *a.* vratni; –band, *n.* ovratnik, ogerljáj, ogerlják, ogerljača, oglavnik; (Hunds–) grebenica, moriža; –binde, *f.* ovrátnica, ovratnik; –brechend, –brecheriſch, *a.* vratolomen, prenevaren; –bürge, *m.* zaglavni porok; –drüſe, *f.* vratna žleza; (Krankh.) bezgavka; (d. Pferde) smolika; –en, *v. a.* objémati, gèrliti; –entzündung, *f.* vnetica v gerlu, vratna vnética; –gegend, *f.* (vorn) gerlo; (hinten) zatilek, zatilec; –gericht, *n.* kervava od. zaglavna sodba, zaglavna sodnija; =lich, =s, *a.* kervavosodnji; =s=ordnung, *f.* zaglavni sodoji red; –geſchwulſt, *f.* otók v gerlu, gerlni otók; –geſchwür, *n.* tvor od. vred v gerlu; –grübchen, *n.* žličica; –hemd, *n.* opleček, –kette, *f.* ovratna verižica, ovrátnica; –kragen, *m.* vratnik, kolér; –krauſe, *f.* kreželj, krežlec, kréželec; –ſchmuck, *m.* ovratno lepotičje, ovratni kinč; –ſchnur, *f.* ovratna vervca od. vervica; –ſtärrig, *a.* terdovrát, terdovraten, terdokoren, terdogláv. terdoglaven, uporen; =keit, *f.* terdovratnost, terdoglavost, upornost ꝛc.: –tuch, *n.* ruta okoli vrata, ruta za na vrat, ovratni robec, ovrátnica; –verbrechen, *n.* zaglavno hudodelstvo; –wehe, *n.* bolečina v gerlu, gervobolja; –zäpfchen, *n.* jeziček.

Halt, *int.* stoj – stojte!

Halt, *m.* deržek, deržeček, deržáj, deržalo; (Feſtigkeit) terpež, terpečost, obstój, obstojnost, terdnoba, deržeček: feinen – haben, ne dèržati (im), na svedru biti (sem); –bar, *a.* terpežen, terpéč, krepek, deržéč, stanoviten, obstojen, obstojéč; =keit, *f.* terpežnost, terpečost, deržečost, stanovitnost, obstojnost; –en, *v. a.* dèržati (im); (umfaſſen) obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; ein wenig –, podèržati (im). pridèržati + poderževati; Gericht –, sóditi; Rede –, govoriti; Schule –, učiti; Vieh –, živino rediti; Rath –, posvetovati se, méniti se; Haus–, hiševati. gospodáriti; Wache–, strážiti, na straži biti (sem); für etwas–, imeti (ám), čislati; (meinen) méniti, misliti; Wort–, mož beseda biti (sem), pri besedi ostati (ostanem) + ostájati; nicht Wort–, figa mož biti; in Zucht –, strahovati, v strahu imeti; eines Parthei–, s kom vleči (vlečem) od. dèržati; Stand –, dèržati (im) se, ne dati se; ein Geſetz –, dèržati se postave, po postavi ravnati; ſich tapfer –, junaško se nositi; ſich –, dèržati se; (ſich aufführen) obnášati se, zadèržati se, vesti se (vedem); (dauern) terpeti, trájati; es wird ſchwer –, iz tega bode težko kaj; –er,

m. deržec, deržatelj; (Werkzeug) deržáj, deržalo, deržečék; -feſt, *m.* skopún, skopúh; -ig, *a.* deržéč; obsežen; -los, *a.* ničev, ničen; -punkt, *m.* opora, oporišče; -ung, *f.* obnaša, ponaša, zadèržanje, védenje; (Halt) terpež, obstój, terpežnost.

Halunke, *m.* malopridnež, malovrednež, potepúh, potepín.

Hamen, *m.* sak, mreža; -*v.a.* s sakom loviti.

Hämiſch, *a.* posmehljiv, zasmehljiv, zasmehovaven, kovaren, potmajen.

Hammel, *m.* skopec, koštrún; -fell, *n.* skópčevina, koštrúnovina: -fleiſch, *n.* skopčevina, koštrúnovo mesó.

Hammer, *m.* kladvo, kladivo; *dim.* kládvice, kládevce; (hölzern.) bat, betič, čekič; (an der Thür) klepalo, tolkáč, čekič; (Mühl-) kladvo, škerl, oskerv; -axt, *f.* kladívnica, balta.

Hämmer-bar, *a.* koven, kovalen; -chen, *n.* kládvice, betič, čekič; -er, *m.* kovač.

Hammer-fiſch, *m.* kladvenica; -herr, *m.* fužinar; -knecht, *m.* fužinski delavec; -meiſter, *m.* fužinski mojster.

Hämmer-n, *v.a.* kovati (kujem); s kladvom tleči (tolčem); -ordnung, *f.* kovaški red.

Hammer-ſchlag, *m.* udarec s kladvom; (Schlacken) okujine *pl.*, škaja, troskva, žlindra; -ſchmid, *m.* kovač; -ſtiel, *m.* kladvišče, toporišče; -werk, *n.* fužine *pl.*, plavež, plavž.

Hämorrhoid-al, *a.* zlatožilen; -en, *pl.* zlata žila, šulji *pl.*

Hamſter, *m.* herček, skriček, skeržek, skerček; -=*a.* herčkov, skričkov; -fell, *n.* herčkovina; -höhle, *f.* herčkova od. skričkova luknja.

Hand, *f.* roka; *dim.* rókica, róčica; (flache-) dlan *f.*; (hohle-) pešča, pergišče, peščáj; (Fauſt) pest *f.*; (rechte-) desnica, desna roka; (linke-) levica, leva roka: zur rechten, zur linken -, na desni, na levi; - an etwas legen, lotiti se česa, prijeti se (primem) česa *pf.*; aus freier -, prostovoljno, dobrovoljno, iz proste roke; über-nehmen, zarediti se, razpasti se, razpresti se (predem), naleči se (ležem) + zaréjati se, razpasovati se, mnóžiti se, jáčati se; vor der -, za zdaj; unter der -, pod roko, skrivši; mit beiden Händen, z obema rokama, oberóč, oberočki; zu -en, v roke, v lastne roke, v bele roke; die Hände in den Schoß legen, roke križem deržati (im); eine - wäſcht die andere, roka roko umiva; Hände ringen, roke si lomiti; mit leeren Händen, praznorók. s praznimi rokami; von der - in den Mund leben, na rokah živeti; von der - gehen, odsédati se, izpod rok iti (grem), srečiti se; -=*a.* ročni, priročni; -arbeit, *f.* rokodelo, rokotvórina; -er, *m.* rokodelec; -erin, *f.* rokodelka; - ausgabe, *f.* ročna od. žepna izdava; -ball, *m.* žoga; -becken, *n.* medenica,

umiválnica; -beil, *n.* sekira, ščira, korošica, korošička, bradlja, širočka; -bibliothek, *f.* priročna knjižnica; -billet, *n.* lastnoročno pismo; -bohrer, *m.* nabojzec, svedrec, ročni sveder; -buch, *n.* priročna knjiga, ročne bukve *pl.*

Händ-chen, *n.* róčica, rókica; -edruck, *m.* rokostísk, stisnil mu je roko; -eisen, *n.* okovi *pl.*, železje; -eklatschen, *n.* tlesk, tleskot, plóskanje z rokami.

Handel, *m.* kupčija, tergovina, terštvo, kupčijstvo, barantija: - im kleinen, großen, kupčija na debelo, na drobno; -treiben, kupčevati, tèržiti, tergovati; (Zänkerei) prepir, razpor, razpertija, kreg; - und Wandel, življenje, človeško djanje; - eins werden, pogoditi se.

Händelmacher, *m.* prepirljivec, svadljivec; -in, *f.* svadljivka.

Handeln, *v.n.* kupčevati, tèržiti, tergovati, barantati, baratati; mit Tuch -, suknáriti; mit Getraide -, žitáriti; mit Eiern -, jajčáriti; mit Pferden, konjáriti u.s.w.; (von etwas die Rede sein) govoriti o čem, govorjenje biti (sem) o čem; (thätig sein) délati, ravnati; sich-, *v.r.* iti (grem) za kaj; tíkati se (tičem) česa, zadévati kaj; es handelte sich um -, beseda je bila o-, menili smo se o -, govorili smo od -.

Handels-, *a.* kupčijski, tergovski, tergovinski, terški; -agent, *m.* kupčijski opravnik; -allianz, *f.* kupčijska zveza; -artikel, *m.* roba, blago; -beflissene, *m.* kupčijski učenec; -befugnis, *f.* kupčijsko pooblastilo; -betrieb, *m.* kupčevanje, tergovanje; -bilanz, *f.* kupčijska razmera, bilánica; -buch, *n.* kupčijske bukve *pl.*; -frau, *f.* kupčevavka, tergóvčinja; -freiheit, *f.* svóbodna kupčija, svóboda kupčijstva; -gebiet, *n.* kupčijska okolija; -gehilfe, *m.* kupčijski pomagavec; -gericht, *n.* kupčijska sodnija; -geschäft, *n.* kupčijsko opravilo; *fig.* kupčija, tergovina, terštvo; -gesellschaft, *f.* kupčijska družba od. tovaršija; -gesetz, *n.* kupčijska postava; =buch, *n.* kupčijski zákonik; =gebung, *f.* kupčijsko zakonodavstvo; -gewicht, *n.* kupčijska vaga; -gewölbe, *n.* prodajávnica, prodajálnica, štacuna; -haus, *n.* kupčijska hiša; -herr, *m.* tergovec, kupčevavec, véliki kupec; -kammer, *f.* kupčijska zbórnica; -kompagnie, *f.* kupčijska zveza; -korrespondenz, *f.* kupčijska dopisava; -lehrling, *m.* kupčijski učenec; -leute, *pl.* tergovci, kupčevavci; kupci, tèržci *pl.*; -mann, *m.* tergovec, kupčevavec, kupec, tèržec; -marine, *f.* kupčijsko mornarstvo; -ministerium, *n.* kupčijsko ministerstvo; -platz, *m.* kupčijsko mesto, tèržišče; -recht, *n.* kupčijsko pravo; -schule, *f.* kupčijska šola; -staat, *m.* kupčijska od. tergovavska deržava; -stadt, *f.* kupčijsko od. tergovávsko mesto; -stand, *m.* terštvo, tergovstvo, tergovavstvo; tergovci, kupčevavci *pl.*

Händel-sucht, *f.* prepirljivost, svad-

ljivost; -ſüchtig, *a.* prepirljív, svadljív, zabavljív; =e, *m.* prepirljivec.

Handels=unternehmung, *f.* kupčijsko početje od. započetje, tergovska započetba; -verkehr, *m.* kupčija, kupčijska zamenjava; -vertrag, *m.* kupčijska pogodba; -volk, *n.* kupčijski národ, teržno ljudstvo; -weiſe, *f.* ravnanje, ravnatev, obnášanje, obnaša, početje; -weſen, *n.* kupčijstvo, terštvo, tergovinstvo.

Handeltreibend, *a.* kupčevaven. kupčevavski, tergovaven, tergovavski.

Händeringen, *n.* vitje od. lómljenje z rokami.

Hand=feſt, *a.* čverst, jak, krepek; =e, *f.* pismo, spravni list; -fläche, *f.* dlan *f.*; -gebrauch, *m.* vsakdanja raba; -geld, *n.* nadavek, nadev, nada, ara; -gemein, *a.* -werden, spopasti se (padem), sprijeti se (sprimem), zgrábiti se, zbiti se (bijem) stepsti se *pf.*; -gemenge, *n.* premét, tepež, spopadek, metavica, boj; -geſchmeide, *n.* zapestje, zapéstnica, narókvica; -gewehr, *n.* ročna puška; -gicht, *f.* protin oder kerč v roci; -greiflich, *a.* ošlatljív, potipljiv, otipljív; *fig.* očiten, očividen, -griff, *m.* ročáj, ročka, deržalo; (Eigenſchaft) urnost, ročnost; -habe, *f.* ročáj, deržáj, deržalo, roč *f.*; (am Korbe) locenj, locen; (an Töpfen ꝛc.) kamba, kampa; (am Pflug) ročica; (an d. Weberlade) rucelj, primaž; -haben, *v. a.* rokovati, rokovóditi, z rokó voditi; (verwalten) oskerbovati, verdévati s čim, izverševati; -habung, *f.* oskerbovanje, verdéva, verdévanje; -hacke ſ. Handbeil.

Händig, *a.* ročen, ročnat.

Hand=knöchel, *m.* zapestni člen; -korb, *m.* canja, cejna, locanja, cánjica, pletenica, pleterka; -kuſs, *m.* poljubek, poljubljej, kušljej; -langen, *v. a.* podájati, streči (strežem); -langer, *m.* podajáč, podajavec, strežnik: -lein, z rokami streči (strežem); =in, *f.* podajavka.

Händler, *m.* kupec, kupčevavec: Buch-, knjigár; Leinwand-, platnár; Getraide-, žitár; Milch-, mlekár u. ſ. w.; -in, *f.* kúpčinja, kupčevavka; knjigárica, platnarica, žitarica, mlekarica u. ſ. w.

Hand=leuchter, *m.* ročni svečnik; -lexikon, *n.* ročni slovár od. slovnik; -los, *a.* brezrók; -lung, *f.* djanje, delo, čin, ravnanje, ravnava; (Verkaufslokal) prodajávnica, prodajálnica, štacuna: Buch-, knjigárnica; Leinwand-, platnárnica; Tuch-, suknárnica u. ſ. w.

Handlungs= *a.* kupčijski; -art ſ. Handlungsweiſe; -diener, *m.* kupčijski pomagavec, kupčijski streže (g.-eta); -fond, *m.* kupčijski zalog; -geſchäft, *n.* kupčija, kupčevanje; -herr, *m.* kupčevavec, kupec, štacunar, tergovec; -kommis, *m.* kupčijski pomagavec oder pomočnik, kupčijski strežnik; -lehrling, *m.*

kupčijski učenec; -weiſe, *f.* ravnanje, ravnava, ravnatev, delava, početev, početje; -weſen, *n.* tergovstvo, tergovinstvo, kupčijstvo, kupčevavstvo.

Hand=mühle, *f.* žernik, žernov, žerven, žernev: darauf mahlen, žernati; -pfand, *n.* ročna zastava; -pferd, *n.* področni konj; -preſſe, *f.* ročna stiskávnica; ročna tiskálnica; -reichung, *f.* postrežba, pomáganje; -ſam, *a.* ročen, priročen, spreten, správiten; -ſchlag, *m.* podanje roke, mož beseda: den – geben, v roko ob. v roke seči (sežem); -ſchlitten, *m.* samotežke *pl.*, samotéžnice *pl.*; -ſchreiben, *n.* lastnoročno pismo; -ſchrift, *f.* lastno pisanje; (Unterſchrift) lastnoročni podpis; (Manuſkript) rokopís; =lich, *a.* rokopisen, z lastno roko pisan; -ſchuh, *m.* rokavica, rokovica; *dim.* rokavičica, rokavička; =leder, *n.* irhovina; =macher, *m.* rokavičar; =macherin, *f.* rokavičarica; -ſiegel, *n.* lastnoročni pečát; -ſpritze, *f.* ročna brizgla, brizgalica, brizgávnica, sikalica; -tuch, *n.* brisavka, brisalo, brisača, obrisača, brisa, tirača, otirača; -voll, *n.* pešćica, pešćáj, rokovét, *f.*, pest *f.*; pergišče, perišče, šaka; (ein wenig) troha, tróhica; -waffe, *f.* ročno orožje; -wagen, *m.* samotežni voz, samotežnik, kolca *pl.*, gare *pl.*, vlak; -wahrſager, *m.* vedeževavec.

Handwerk, *n.* rokodelstvo, rokodelo, remeslo: Fleiſcher-, mesarstvo; Weber-, tkavstvo; Mühler-, mlinarstvo; Tiſchler-, mizarstvo; Schuſter-, črevljarstvo u. ſ. w.; (das Werk d. Hand) rokotvór, rokotvórina, izdelek; das Fleiſcher-, Tiſchler-, Schuſter- ꝛc. betreiben, mesáriti, mizáriti, črevljáriti ꝛc.; -er, *m.* rokodelec, rokodél; -er, = *a.* rokodelski; -erin, *f.* rokodelka; -s, = *a.* rokodelski; -sburſche, *m.* potujoči rokodelec; -sjunge, *m.* rokodelski učenec; -slade, *f.*, rokodelska skládnica; -sleute, *pl.* rokodelci *pl.*; -smäßig, *a.* rokodelski, rokoven; -smeiſter, *m.* rokodelski mojster; -sordnung, *f.* rokodelski red; -szeug, *n.* rokodelsko orodje; -szunft, *f.* rokodelski ceh.

Hand=winde, *f.* vitel; -wörterbuch, *n.* ročni slovár, slovnik ob. besednják; -wurzel, *f.* zapestje; -zeichen, *n.* ročno známenje; -zeichnung, *f.* rísanje z roko; ročni načertek; -zug, *m.* poteg z roko.

Hanf, *m.* konoplja, konop *f.*; (der weibl.) sémnica, semenica, černica; (d. männl.) plaskovnica, ploskovnica, poskovnica, belica; -=*a.* konopni, konopnji; -acker, *m.* konopljišče; -breche, *f.* terlica.

Hänfen, *a.* konopen, konopnén, konopenj.

Hanf=garn, *n.* konopna preja, konopnina; -gewächs, konópnica; -=korn, *n.* konopno zerno; -leinwand, *f.* konopno platno, konopnina.

Hänfling, *m.* konoplišica, konopljenka.

Hanf=meiſe, *f.* menišek, šápljica; -öhl, *n.* konopno olje; -ſame, *m.* konopno seme (g. -na); -ſtängel, *m.* konopno steblo; konoplja.

Hang, *m.* stran *f.*, brežina, znožje, reber *f.*, laz; (Neigung) nágnjenje, nágnjenost, naklónjenost; -efette, *f.* závora, závornica; -eleuchter, *m.* viseči svečnik; -ematte, Hängematte, *f.* viseča rogoznica, viseče prestralo; -en, Hängen, *v. n.* viseti, tvezeti: -bleiben, obviseti, zapeti se (pnem) *pf.*; (an einer Perſon) dèržati se (im) koga.

Häng=en, *v. a.* vésiti, tvezti: obésiti, otvezti + obéšati, otvézati; (d. Kopf ꝛc.) pobésiti, nagníti + pobéšati, nagíbati (bljem); (an etwas) natvezti, navésiti + natvézati, navéšati; -ebett, *n.* udrige *pl.* -end, *a.* viséč; *fig.* nedognán, nedoveršen; -eplatz, *m.* vešа, vesišče; -er, *m.* obešavec; -eſäule, *f.* viseči steber; -eſchloſs, *n.* viseča ključávnica ob. ključénica, obésnica; -eſeil, *n.* tveza, konopec; -eſtock, *m.* kljuka; kavelj (g. -na); -ewerk, -ſel, *n.* vešenina, obešenina; -uhr, *f.* viseča ura.

Hanſ=e, *f.* hanza, kupčijska zveza; -eatiſch, *a.* hanzaški.

Hanſeln, *v. a.* bebca délati iz koga; zabávljati komu.

Hanswurſt, *m.* glumáč, glumec, pavliha, Anže klobasa.

Hantier=en, *v. a.* obráčati s čim, opráviljati kaj, pečati se s čim, vkvárjati se ob. vdvárjati se s čim; -ung, *f.* opravilo, opravek.

Hantig, *a.* žeľtav, žaltav, gorjúp.

Haranguieren, *v. a.* ščuvati (ščunjem). nagovárjati.

Härchen, *n.* lasec, lasek, vlasek; [dláčica.

Harem, *m.* harem, babnišnica.

Härен, *a.* žimnat; dlačen; -esKleid, raš, ráševnik; -erZeug, ráševina; ſich -, ſ. Haaren ſich.

Häretiker ſ. Ketzer.

Harf=e, *f.* kózolec, kózelec; stog; (muſ. Inſtr.) plunka, harpa, harfa; -eniſt, *m.* plunkar, plúnkavec, harfenist; =in, *f.* plúnkarica, harfenistka; -enklang, *m.* plunk, brenk.

Häring, *m.* sled, seč; (eingeſalz.) slanik; -s= *a.* sledji, sledov; slanikov; -sfang, *m.* sledja lov *f.*; -sfiſcher, *m.* sledolovec.

Hark=e, *f.* grablje *pl.*; brana; -en, *v. a.* grábiti.

Harlekin, *m.* glumáč, pavliha, pavlišek; (Schmetterl.) kosmuljni pedic; -ade, *f.* gluma. [čál *f.*

Harn, *m.* tugoba, jad, tarnja, pe-

Härmen ſich, *v. r.* tugovati, tárnati, tárnjati, tarnávati, jáditi se, pečáliti se, ujédati se.

Harm=los, *a.* neskerben, brezskerben; nedolžen; -loſigkeit, *f.* brezskerbnost, neskerbnost; nedolžnost; -onie, *f.* soglasje, skladnost, složnost, ubranost: in-leben, složno živeti; -onika, *f.* harmónika; -onieren, *v. n.* vjémati se, skládati se, ubírati se, vézati se, (vežem); zložno živeti; -oniſch, *a.* skladen, zložen, ubrán, soglasen, vstrežen.

Harn, *m.* moča, močál *f.*, mókrica,

scánica, scalina, scávnica; -blaſe, *f.* mehúr; -blaſenſtein, *m.* kamen v mehurji, mehurnik; -brennen, *n.* žgeča bolečina pri scanji; -en, *v. n.* scati (ščim, sčim), vodo púščati: poscati se; -fluſs, *m.* vščívanje; -gang, *m.* scalni žleb.

Harniſch, *m.* oklóp, oklép, oklopje, opersnik, opersje; -macher, *m.* oklopar.

Harn-mittel, *n.* zdravilo, ki na vodo žene; -röhre, *f.* scalo, poscalo, scavnik; -ruhr, *f.* uscálica, močotók, -ſäure, *f.* scalna kislina; -ſtrenge, *f.* pripira vode; -ſtoff, *m.* scalina, močevina; -treibend, *a.* močognaven; -verhaltung, *f.* zadeŕževanje vode; -verſtopfung, *f.* -zwang, *m.* pripira vode, pripiranje vode.

Harpune, *f.* harpuna, ostve *pl.*

Harren, *v. n.* čákati, pričakovati, dočakovati, pričakávati; auf einander -, sčakovati se.

Harſch, *a.* okorél, oskorél, okrenél; -decke, *f.* skrapa; sren; srež; -en, *v. n.* oskórjati se, okreniti se, oskórjiti se *pf.*

Hart, *a.* terd, tverd, terdoben: - werden, oterdeti, otèrdniti; (d. Ausdrucks) rod, okoren; (ſchlimm, arg) hud, oster: *fig.* nemiloserčen, neusmiljen, sverép.

Härte, *f.* terdoba, terdota, terdina, terdost; (d. Ausdrucks) okornost, rodost; *fig.* nemiloserčnost, neusmiljenost, sverepost; -en, *v. a.* tèrditi: utèrditi, potèrditi + utèrjati, poterjevati; (Eiſen) kaliti.

Hart-frucht, *f.* tverdka; -gläubig, *a.* težkoveren; -häutig, *a.* terdokožen; -herzig, *a.* terdoserčen, neusmiljen, nemíl, opokel, tèrdega serca; =keit, *f.* terdoserčnost, neusmiljenost, opoklost ɔc.; -heu, *n.* kerčno zelje, sv. Janeza roža; -hörig, *a.* naglúh, nagluhen, ogluhen, oglušen; =keit, *f.* nagluhost, nagluhnost, -hörnig, *a.* terdoróg; -kopf, *m.* terdoglavec, terdogláv; svojeglavec, termoglavec; -köpfig, *a.* terdogláv, terdoglaven; svojegláv, svojeglaven, termogláv; =keit, *f.* terdoglavost, terdoglavnost; svojeglavnost, termoglavost; -lehrig, *a.* kesnogláv, topogláv; -leibig, *a.* zapèrt, zapečen; =keit, *f.* zapertost, zapečenost; -mäulig, *a.* terdousten; -näckig, *a.* terdovrát, terdovraten, terdogláv, term, termast, svojegláv, samogláv, uporen, =keit, *f.* terdovratnost, terdoglavost, svojeglavost, upornost ɔc.; -riegel, *m.* (Ligustrum vulg.) kalina, kalínovje, kosteničje, kostanjíčevje; (Cornus mas.) dren, drenovina; (Corn. sang.) psíkovec, psíkovina; (Frucht) drenulja; =holz, *n.* svibovina; drenovina; psikovina; -rindig, *a.* terdoskoren, skorjast, hrapav; -ſchalig, *a.* terdolúp, terde lupine; (eine ſolche Nuſs) koščák, kostják. [kalitev.

Härtung, *f.* terditev; kaljenje,

Harz, *n.* smola; *m.* les; -baum, *m.* smólovec; -en, *v. a.* smolo brati (berem) oder nabírati, smoláriti, smolovati; -*v. n.* smoliti; -fluſs,

m. smolotók; -holz, *n.* smólovje, smolovina; -icht, *a.* smolast, smolikast; -ig, *a.* smolnat, smolen, smolikast, smolikav; -meſte, *f.* kozólj, kozoljec, kozúlj, kozuljec, kozarec, kohor; -pflanze, *f.* smólnata rastlina, smolika; -ſchaber, *m.* smolar; -wald, *m.* černi les, černi gozd.

Haſard ſ. Hazard.

Haſch-en, *v. a.* hlastati, hápati, sápati, hlápati, šávsati, loviti: hlástniti, hlápniti, šávsniti; ſich -, *v. r.* loviti se, goniti se; (ſtreben) hlepeti, koperneti, hrepeneti, gnati se (ženem), pogánjati se; -en, *n.* hlastanje, šávsanje; lov *f.*, lovitev, lovljenje.

Haſ-e, *m.* zajec, zavec, zec; (Weibchen) zajka, zajklja; *dim.* zajček, zečck, zavček.

Haſel, *f.* leska, lešča, leščina, -=*a.* leskov, leščev; -buſch, *m.* leskov germ, léskovec; léskovje, léščevje; -gebüſch, *n.* léskovje, léščevje, leskovina, léščevína; -holz, *n.* léskovina, leščevina; -henne, *f.* jerebica, léščerka; -huhn, *n.* jereb, léščerka, -fätzchen, *n.* obranek; -nuſs, *f.* leščnik, leščnik, lešnjek, lešnjak; -ruthe, *f.* léskova šiba, léskovka, léskovica, léščevka; -ſtrauch, *m.* leska, léskovec; -wurz, *f.* kopitnik, leskov koren, vérh, virh.

Haſen= *a.* zajčji, zečji; -balg, *m.* zajčji meh; -braten, *m.* zajčja pečenka, pečena zájčevina; -fleiſch, *m.* zajčje mesó, zájčevina, zéčevina, -fuß, *m.* zajčja noga; *fig.* strahopezljivec, strahopezdljivec, strahopetec; -klee, *m.* kisla dételja, zajčja dételja; -lager, *n.* zajčji lož, zajčje ležišče; -panier, *n.* das - ergreifen, pocediti jo, ubrísati jo (brišem), lesici na rep sesti (sedem); -ſcharte, *f.* zajčja ustnica; zajčja škerbina; -ſchrot, *m.* zajčnik; -ſprung, *m.* zajčji skok.

Häſin, *f.* zajka, zajklja.

Haſpe, *f.* stežáj; štekelj.

Haſpel, *m.* motovilo, garnik; (Hebezeug) vitel, vreteno; -arm, *m.* motoroga; -baum, *m.* vratilo, vreteno; -er, *m.* motavec, motáč; -n, *v. a.* mótati, motovíliti: zmótati, namótati; -welle, *f.* vitel, vitlo, vreteno; -winde, *f.* motoroga.

Haſs, *m.* čert, nenavist, zavist, sovraštvo, pika, meržnja; -en, *v. a.* čertiti, sovrážiti, sovražen biti (sem) komu, mraziti; -er, *m.* čertivec, nenavidnik, nenavistnik, sovražnik; =in, *f.* čertivka, nenavídnica, sovrážnica.

Häſslich, *a.* gerd, skrun, ružen, sporen, oduren, gnjusen; -keit, *f.* gerdost, skrunost, odurnost ɔc.

Haſt, *f.* náglica, speh, urnost, berzost; -ig, *a.* nagel, spešen, berz, uren; *ad.* naglo, nágloma, berž=; -thun, spéšiti se, podvízati se, gnati se (ženem); =keit, *f.* naglost, berzost, urnost.

Hätſcheln, *v. a.* péstovati, mehkúžiti, bóžati.

Hau, *m.* sek, seč *f.*; kop *f.*, kopnja; -bar, *a.* sečen, dorasel, posekljív.

Haub-e, *f.* čépica, kapa; (D.

(d. Vogels) šop, kopa, čop; unter die – bringen, omožiti; -endrossel, *f.* pegam. čópasti pegam; -enfalk, *m.* čópasti sokol; -enhenne, *f.* čopa, čoplja, čópasta kura; -enkrämer, *m.* čepičar; -enlerche, *f.* čufka, čoška, čópasti škerjanec; -enstock, *m.* čépičnik, čépičnjak.

Haubitze, *f.* havbica, granátnica.

Hauch, *m.* dih, duh, dihljej, sapa; pih, puh, hlip; -en, *v. n.* dihati: dihniti, dehniti, oddehniti se + oddihovati se; (in d. Häude) húkati, pihati (pišem); -laut, *m.* pridihnik.

Haudegen, *m.* bojnik, star vojščák, bojevavec.

Haudern, *v. n.* gávdrati, kávdrati.

Hau=e, *f.* motika, kopulja, kopača, rovnica; -en, *v. a.* sékati: usékati; (behauen) tesati (tešem): otesati, obdélati + obdelovati; (m. d. Ruthe) tepsti, šeškati, švèrkati: otepsti, našeškati, ošvèrkati; (in d. Stein) vsékati, vdolbsti, vrézati (režem) + vsekovati, vrezovati; (herum=hauen) máhati; (im Weingart.) kopati (pljem); in Stücke –, razsekati + sesékati *pf.*; in kl. Stücke –, razsekljati, razcepljati; über die Schnur –, čez mero máhniti, mero prestópiti *pf.*; -er, *m.* sekáč; (Eber) merjasec; (Hauzahn) čekán; (Bergbau) rudokóp; -geld, *n.* kopáščina. [ček.

Häufchen, *n.* kupec, kupček, kupi-

Haufe, *m.* kup, gromada, germada, zagreb; (Strohhaufen) kopa, kopica; (Getraide–) veršáj; (Heer–) truma, kerdelo; (gemeine –) derhál *f.*, druhál *f.*; (Vieh) trop, tropa, čreda; über – werfen, razmetati (mečem), razvaliti, razrúšiti + razmetávati, razsipati (pljem).

Häu=feln, *v. a.* osipati (pljem), okopovati, ogrébati: okopati (pljem), ogrebsti; -en, *v. a.* kupičiti, verhovatiti, kopičiti, gromaditi: nakupičiti, na kup správiti, skúpiti, naverhovatiti + nakopičevati, na kup správljati; gehäuft, kopat, vèrhovat, z verhom; sich –, *v. r.* množiti se, kopičiti se; rasti, razrášćati, razpasovati se, razlezovati se.

Haufen s. Haufe; -weise, *ad.* kúpoma, na kupe; vèrhoma, s plazom; trúmama, kerdéloma.

Häu=fig, *a.* pogosten, čest, obilen, množen; *ad.* po gostem, pogosto, često, na često, čéstokrat, vélikrat, mnógokrat; -lein, *n.* kupec, kupček; (Wolfes) trumica, kerdelce.

Hau=geld, *n.* plačilo rudokopov; -hechel, *f.* (Ononis spinosa) gladež; -land, *n.* novina, trebišče, trebež, kerčevina; -messer, *n.* sekalo, sekavnik, šćetarski nož.

Haupt, *n.* glava; *dim.* glávica, glavíčica; (Oberhaupt) glavár, poglavár, načelnik; (Wasserb.) zájeza; (Hauptgegend des Bett.) zglavje, vzglavje; zu Häupten, pri zglavji; -=*a.* glavni, poglavni, poglavitni; pervi, sprednji; -abschnitt, *m.* glavni oddelek; -absicht, *f.* glavni namén, perva misel *f.*; -altar, *m.* véliki oltár od. altár, prednji altár; -artikel, *m.* glavni od. poglavitni člen; -balken,

m. greda, povéz; -begebenheit, *f.* najimenítniša dogodba; -binde, *f.* šapel, šapelj. parta, ovijača; -buch, *n.* glavna knjiga, velike bukve *pl.*; -eigenſchaft, *f.* perva lastnóst, najimenítniša lastnost; -eingang, *m.* poglavitni vhod.

Häuptel, *n.* glávica, glavičica; -n ſich, *v. r.* glave délati, v glave iti (grem), glavíčiti se; -ſalat, *m.* líkovšnica.

Haupt-erbe, *m.* pervi od. glavni dedič; -erkenntniß, *n.* poglavitna razsodba; -farbe, *f.* poglavitna barva; -fehler, *m.* pervi od. najimenítniši pogrešek, poglavna hiba; -feind, *m.* poglavni od. zaglavni sovražnik, največi sovražnik; -feſtung, *f.* glavna od. najimenítniša terdojava; -flecken, *m.* véliki terg; -gaſſe, *f.* poglavitna úlica; -gebiet, *n.* poglavitni obor od. predel; -gefälle, *n.* glavni dohodki *pl.*; -gegenſtand, *m.* pervi od. glavni predmet, glavna reč *f.*; -geſchäft, *n.* glavno opravilo, pervo djanje; -geſtell, *n.* oglavno remenje; -gläubiger, *m.* glavni upnik; -glied, *n.* glavni ud; -grund, *m.* glavni od. pervi vzrok; -haar, *n.* las, vlas; *coll.* lasjé, vlasjé; -handlung, *f.* glavno djanje; velika štacuna; -heer, *n.* glavna vojska; -hinderniß, *n.* največi zaderžek; -inhalt, *m.* poglavitni zapopadek; -kirche, *f.* vélika cérkev; -kiſſen, *n.* vzglavje, podzglavje, podglávnica, vajkúšnica, podzglavnik; -klaſſe, *f.* glavni razred; -krankheit, *f.* bolezen na glavi; huda bolezen; -lager, *n.* véliki tabor od. taber, glavni ostrog; -lehre, *f.* poglavitni od. podstavni nauk; -leute *ſ.* Hauptmann. [načelnik.

Häuptling, *m.* glavár, poglavnik,

Haupt-los, *a.* brezglaven; brez glavarja; -mann, *m.* stotnik, kapitan; (Oberhaupt) glavár; -ſchaft, *f.* stotništvo; glavarstvo; -mauer, *f.* glavni zid; -mittel, *n.* najboljše od. pervo zdravilo; -moment, *m.* glavna doba; poglavitna reč *f.*; -ort, *m.* glavno od. poglavitno mesto; -perſon, *f.* glavna od. perva oseba; glavár, vodja; -pfarre, *f.* poglavitna fara; -poſt, *f.* vélika pošta; -poſten, *m.* glavni postavek; -punkt, *m.* glavna reč; -quartier, *n.* glavni stan, glavno stanišče; -regel, *f.* pervo pravilo, poglavitno vodilo; -rolle, *f.* perva uloga.

Haupt-ſache, *f.* glavna reč, perva reč, poglavitna reč, najvážniša reč *f.*; -ſächlich, *a.* poglaven, najvážniši, glaven, podstaven; *ad.* sosebno, posebno, zlasti, zvlasti, navlasti, pred vsem drugim; -ſatz, *m.* glavni od. samostojni stavek. samostojnik; -theil, *m.* glavni stavkov člen; -ſchacht, *m.* glavni preduh; -ſchlacht, *f.* vélika bitva, razsodni boj, določna bitva; -ſchule, *f.* glavna šola, poglavna učílnica; glavno učilišče; -ſchullehrer, *m.* učitelj na glavni šoli; -ſchwierigkeit, *f.* največi zaderžek, glavna ovira; -ſeite, *f.* lice, lična stran *f.*, čelo; -ſitz, *m.* pervi sedež; stólica;

-ſorge, *f.* perva od. največa skerb *f.*; -ſtadt, *f.* glavno od. poglavitno mesto, véliko mesto; -ſtädter, *m.* velikomeščán; -ſtamm, *m.* glavni rod; -ſtoſſen, *m.* glavni rov; -ſtraße, *f.* vélika cesta, glavna cesta; -ſtück, *n.* poglavje, glava; poglavitni člen; -ſturm, *m.* glavni naskók; -ſumme, *f.* skupni znesek; -ſünde, *f.* naglavni greh; -thor, *n.* vélika vrata *pl.*; -thür, *f.* vélike duri *pl. f.*; -treffer, *m.* pervi dobitek od. udevek; -urſache, *f.* glavni vzrok; -verhandlung, *f.* glavna obravnava; -verſammlung, *f.* véliki zbor; -wache, *f.* vélika od. glavna straža; -werk, *n.* glavno delo; -wind, *m.* poglavni veter; -wort, *n.* samostavno ime (g. -na), samostavnik; -wörtlich, *a.* samostaven; -zahl, *f.* glavno število; =wort, *n.* témeljni števnik, števec; -zollamt, *n.* vélika colnija; -zweck, *m.* poglavni namén, glavni cilj, zadnji konec.

Haus, *n.* hiša, hiža; pohištvo; *dim.* hišica; (Vaterhaus) dom, domačija; zu -e, domá; nach -e, domú, domóv; vom -, z doma, od doma; (Familie) rod, rodovina; großes - machen, gosposko od. razsipno živeti; aus fürſtlichem -e, knéžjega rodú; das kaiſerliche -, cesarski rod; (-d. Volksvertreter) zbórnica; -= *a.* hišni; domači; -andacht, *f.* domanja pobožnost od. molitev; -apotheke, *f.* domača lekárnica; -arbeit, *f.* domače delo od. opravilo; -arme, *f.* skrivni siromák; -arreſt, *m.* hišni zapor; -arzenei, *f.* domače zdravilo; -arzt, *m.* hišni zdravnik; -bedarf, *m.* domača potreba; -beſitzer, *m.* hišni posestnik; =in, *f.* hišna poséstnica; -brauch, *m.* domača navada: nach -, po domače; Häuschen, *n.* hišica; -dieb, *m.* domači tat; =in, *f.* domača tatica; -durchſuchung, *f.* hišno preiskovanje; -ehre, *f.* hišna čast *f.*; -einrichtung, *f.* pohišje, hišna oprava.

Hauſen, *v. a.* hiševati, gospodáriti, gospodínjiti; (wohnen) domovati, stanovati, bívati; (lärmen) razgrájati, ropotáčiti, razsájati.

Hauſen, *m.* viza, beluga, morena; -= *a.* vizji; -blaſe, *f.* vizji mehúr; -fleiſch, *n.* vizovina.

Haus=flur, *f.* veža, priklet *f.*; podsenje, prédere, prédurje; -frau, *f.* gospodinja, hišna mati (g. mátere): als-walten, gospodínjiti; -freund *m.* domači prijatelj o. prijatel; -friede, *m.* hišni mir; -gebacken, *a.* domá pečen; -gebrauch, hišna od. domača raba, hišna potreba; -geflügel, *n.* domača perutnina, kúretina; -geiſt, *m.* domači škratelj; -genoſſe, *m.* domačín, domačinec, domači (človek); =enſchaft, *f.* domači ljudjé *pl.*, čeljád *f.*, čeljádina, domačinstvo; -geräth, *n.* pohišje, pohištvo, hišna oprava, kložja; -geſinde, *n.* deržina, družina, čeljád *f.*, posli *pl.*; -gewand, *n.* vsednja obleka; -grille, *f.* striček, škripec; -halten, *v. a.* hiševati, gospodáriti, gospodínjiti; -hälter, *m.* gospodár; hiševavec, hišnik; =in, *f.* gospodinja; hiševavka; =iſch, *a.* gospodaren, gospodarski, gospodinjski, var-

čen; -haltung, *f.* hiševanje, gospodarstvo, gospodinjstvo; -herr, *m.* gospodár, hišni oče, gazda; - ſein, gospodáriti; als - erwerben, prigospodáriti *pf.*; als - verthun, zagospodáriti *pf.*; -hoch, *a.* hišo visok, visok kakor hiša; -hofmeiſter, *m.* domači učitelj.

Hauſier-en, *v. a.* pohišévati, po hišah prodájati, po hišah na prodaj nositi; -er, *m.* pohišévavec, raznošček, pohišni kramar; =in, *f.* pohišévavka, pohišna krámarica; -handel, *m.* pohišna kupčija, pohišévanje, raznosna kupčija; -paſs, *m.* pohišévavski list, raznosni list.

Haus-kalender, *m.* domači koledár; (Bauern-) domača prátika; -klaſſenſteuer, *f.* razredovina; -kleid, *n.* vsednje od. hišno oblačilo; -knecht, *m.* hlapec; -koſt, *f.* domača od. návadna hrana; -krieg, *m.* domača razpertija; -lehrer, *m.* domači učitelj; -leute, *f.* domači (ljudjé) *pl.*, družina.

Häusl-er, *m.* kočar, želar, bajtar, bajtnik; (Miethsmann) gost, gostáč; =in, *f.* kočarica, želarica, bájtarica; gostja; -ich, *a.* domáč, hišen: ſich - niederlaſſen, uséliti se, naséliti se; (ſparſam) gospodaren, varčen, štedljiv; =keit, *f.* domačnost, hišnost; gospodarnost, varčnost, štedljivost.

Haus-magd, *f.* dekla, híšina, hišna, kèrščenica; -meier, *m.* prístavnik; -meiſter, *m.* hišnik; vratár; -miethe, *f.* najém stanovánja; gostovanje; (Zins) najemšina, gostášščina; -mittel, *n.* domače zdravilo, domači lek; -mutter, *f.* hišna mati (g. mátere), gospodinja, gazdarica; -ordnung, *f.* domači red, hišni red; -recht, *n.* domača pravica, hišna pravica; -regel, *f.* pravilo za gospodarje; -ſaſſe, *m.* gospodár, hišni lastnik; -ſäſſig, *a.* domáč, udomljen; -ſchlange, *f.* gož *f.*; -ſchwelle, *f.* prag, hišni prag; -ſtand, *m.* gospodarstvo; domačinstvo, domače življenje; -ſteuer, *f.* hišni davek, hišnina; -ſuchung, *f.* hišno preiskovanje; -thier, *n.* domača živál, živinče (g. -eta), živalda; =e, *pl.* živina, domače živali *pl. f.*; -thor, *n.* vrata *pl.*, vežna vrata *pl.*; -vater, *m.* gospodár, hišni oče (g. -eta); -verkauf, *m.* prodaja hiše, hiša na prodaj; -vieh, *n.* živina; -weſen, *n.* gospodarstvo, gospodinjstvo, hišévanje; -wirt, *m.* gospodár; =in, *f.* gospodinja; =ſchaft, *f.* gospodarstvo, gospodinjstvo; -wurz, *f.* (Sempervivum tectorum) natresk, traska, naterst *f.*, vuhnják; -zins, *m.* najemnina, najémšćina, gostášćina; =ſteuer, *f.* najmovina; -zucht, *f.* domače strahovanje.

Haut, *f.* koža; (des Menſchen auch) polt *f.*; (an d. Wunde) krasta; zarte-, mezdra; (auf d. Milch) smétana; (am Auge) mrena; -= *a.* kožni; -ausſchlag, *m.* spuščáj, prišč; opahki *pl.*, spahki *pl.*

Hautboi-s, *n.* hobój, gobój; -ſt, *m.* hobojíst.

Häut-chen, *n.* kóžica, mrénica; -eln, -en ſich, *v. r.* léviti se, líliti se, góliti se: oléviti se, olíliti se.

Haut=farbe, *f.* polt *f.*; -flügler, *m.* kožokrilec.

Häutig, *a.* kožnat, mrenat; -e Bräune, *f.* davica; (bei Thieren) kúščarji *pl.*

Haut=krankheit, *f.* kožna bolezen: -muskel *f.* kožna mišica; -nerv, *m.* kožna čútnica; -relief, *n.* visoko zbóknjeno delo, visoko zvišan izdelek; -waſſerſucht, *f.* zakožna vodenica; -wurm, *m.* zakožni červ.

Hauzahn, *m.* jekel. kel, oklo, riváč, čekán.

Havarie, *f.* namorska škoda od. iz[guba.

Hazard, *n.* prepovédana igra, hazárd.

He! *int.* oj! ej! hej!

Hebamm=e, *f.* bábica, baba: -ſein, bábiti, babičevati; -endienſt, *m.* pomoč pri porodu; -enkunſt, *f.* babištvo; -enlehre, *m.* porodoslovje.

Heb=arzt, *m.* porodničár; -e, *f.* vzdigalo, vod; -e= *a.* dvigavni, vzdigovavni; -ebalken, *m.* podjém; -baum, *m.* vzdigavka, manjga; -el, *m.* vod, navor, vag; (in Mühlen) prálika, prálica; -elzeug, *n.* vzdigalo, krik; -en, *v. a.* vzdígniti, dvígniti, povzdígniti, privzdígniti, navzdígniti + vzdígati, vzdigovati, vzdigávati, dvigati, povzdigovati, povzdigávati; (einſammeln) pobirati, prejémati; auf das Pferd, vom Pferde -, na konja, s konja pomágati + pomagovati; *fig.* in d. Himmel-, prehvaljevati, povelíčevati; ſich-, *v. r.* povzdígniti se, povikšati se, povelíčati se + povzdigovati se, povikševati se, poveličevati se; -epunkt, *m.* vodov srednik.

Heb=er, *m.* vzdigovavec, vzdigavec; ſ. Hebe; -eſtange, *f.* vzdigavka, vod, navor; -ewinde, *f.* vinta, vojnica; -ezeug, *n.* vzdigalo; -lich, *a.* vzdigljiv; -ung, *f.* vzdig, vzdigljej, povzdig, povzdiga; (Hügel) paka, verh, veršác.

Hech=el, *f.* grebén, derzáj, derzalo, rihelj, mikavnik; -eln, *v. a.* míkati, dèrzati, rihljati: omíkati, orihljati; -ler, *m.* mikavec, derzavec, rihljáč.

Hecht, *m.* ščuka; -= *a.* ščukov, ščukin; -enfleiſch, *n.* ščúkovina.

Heck=e, *f.* gnjezdo, leglo; (d. Fortpflanzung) valitev, leženje; (leb. Zaun) živica, živa graja, seč *f.*, meja; -en, *v. n.* gnjézditi, valiti, leči (ležem), na jajcih sedeti, plóditi: izvaliti, izleči, izplóditi; páriti se; =firſche, *f.* češlika, káneževina, mertvina; =land, *n.* golína, goljava; =roſe, *f.* divja roža, kopina; =ſchere, *f.* vertnarske škarje *pl.*; =ſtrauch, *m.* ternjev germ, glog; =weißling, *m.* glogov belin; =winde, *f.* slak; =zaun, *m.* živi plot, živa meja, seč *f.*; -herberge, *f.* zakotna beznica od. prenočevávnica; -icht, *a.* ternast; -ig, *a.* ternjev, s ternjem obrasen; -mutter, *f.* rodovítnica; -vogel, *m.* starec; starka; -zeit, *f.* čas valitve od. leženja, valilo.

Heda! *int.* hej! holá! slišiš - slišite!

Hederich, *m.* oponec, grintova zel *f.*, grintovec, križnica.

Heer, *n.* truma, tropa, trop, kerdelo, množ *f.*, množica, množtvo; (Kriegs-) vojska, voj, vojna, armada; -bann *s.* Aufgebot; -esmacht, *f.* vojskna moč *f.*, vojna moč *f.*, močna vojska; -flucht, *f.* ubég, pobég; -führer, *m.* vójvoda, vojvod, vojskovód, vojskovodec; -geräth, *n.* vojskne potrebe *pl.*; -haufen, *m.* kerdelo, trop, truma; -ſchar, *f.* armada, vojna, voj, množica vojščakov; -ſchatz, *m.* vojskni zaklad, vojaška denárnica; -ſchau, *f.* razgled od. pregled vojščakov od. vojske; -ſtraße, *f.* vélika cesta; -wagen, *m.* vojaški voz; -zug, *m.* hod od. pot vojske.

Hef=e, *f.* drožje *pl.*, droži *f. pl.*, droždjé *pl.*, kvásnice *pl.*, medenice *pl.*, krovajec, kravajec; (d. Wolfes) derhál *f.*, soderga, smet *f.*; -en= *a.* drožén, kvasnični; -enhändler, *m.* drožár; -ig, *a.* drožen, drožnat.

Heft, *n.* roč, ročáj, deržáj; (Spange) petlja, zapenec, zaponec, penklja, zaponka; (d. Buches) sešitek, snopič, vezek; -chen, *n.* snopiček, vezček; -e l, *n.* petlja, zapenec, penklja; =n, *v. a.* petljati, penkljati: zapeti (pnem), zapetljati, zapenkljati + zapénjati; -en, *v. a.* (mit Nägeln) pribiti (bijem) + pribijati; (m. Steckn ad.) pripeti (pnem), zapeti, pripetljati + pripénjati ꝛc.; (mittelſt d. Strickes) tvezti, pèrtiti: otvezti, opèrtiti + otvézati, operočevati; (ein Buch) sešiti (šijem), spehniti, zvézati (vežem) + spehovati, zvezovati; (Reben) privézati (vežem) + privezovati; (d. Augen) upreti + upírati; (d. Gedanken) oberniti + obráčati.

Heftig, *a.* silen, nagel, uren, berz; (aufbrauſend) zloben, naglojezen; (ſtark) silen, hud, močen; (heiß) vroč, goréč; -keit, *f.* sila, moč *f.*, silnost, naglost; zlobóst, nagla jeza: mit-, silno, močno, hudo.

Hehl, *m.* skrivnost, tajnost: ohne -, odkrito, odkritoserčno, očitno; kein - machen, ne skrívati, ne prikrívati, ne tajiti; -en, *v. a.* prikrívati, skrívati, potíkati, potajevati; -er, *m.* skrívavec, skriváč, potíkavec, potajevavec; =in, *f.* skrivavka, potajevavka; -ſucht, *f.* tajivost, potakljivost.

Hehr, *a.* visok, vzvišan, vznešen.

Heide, *m.* ajd, pogán, pagán, malikovavec, nevernik.

Heide, *f.* pusta, pustina, goljava, stepa; (Pflanze) vres, vresje, vresovina; (Getraide) ajda, ájdina, hejda, jejda; -= *a.* ajdov; -acker, *m.* ájdišče, hejdišče; -brei, *m.* ájdov močnik; -brot, *n.* ájdovec, héjdovec; -feld *s.* Heideacker; -grütze, *f.* ajdova kaša; -korn, *n.* ajda, ájdina, hájdina, hejda, jejda; -kraut, *n.* (Erica vulgaris) vres; -land, *n.* vresovina, vresje; goljava, golina, ledina.

Heidelber=e, *f.* (Vaccinium myrtillus) boróvnica, černica, černa jágoda; -ſtaude, *f.* borovničje, černičje, černíllovje.

Heideln, *pl.* vrésnice *pl.*

Heiden-, *a.* ájdovski, poganski, nejeverski, malikovavski; -brot, *n.* ájdovec, ajdovnják; -geld, *n.* pašovina, pašnina; -glaube, *m.* ájdovska ob. poganska vera; -kind, *n.* ájdovsko dete (g. -eta); -leben, *n.* ájdovsko življenje, živinsko življenje; -mäßig, *a.* ájdovski, paganski, nejeverski; -tum, *n.* ájdovstvo, poganstvo, nejeverstvo; (v. Heiden) ajdje, pogani, nejevérci, nevérniki *pl.*; -zeit, *f.* čas nejeverstva.

Heide-pflanze, *f.* vresica, vresulja; -ſtrich, *m.* vresišče, vresovišče; -ſtroh, *n.* ájdovica, héjdovica; -torf, *m.* šota.

Heid-i! *int.* hajdi! alo! -icht, *a.* vresast; -in, *f.* ájdinja, ajdnja, nejevérka, malikovavka; -niſch, *a.* ájdovski, poganski, paganski, nejeverski, malikovaven, malikovavski: -es Leben, brezbožno življenje; -uf, *m.* ajdúk.

Heikelig, *a.* kočljív, izbiren, izbirčen, izbirljív; ſ. Häkelig.

Heil, *n.* blagor, blager, blagóst, blaženstvo, blagovitost, blaženost, sreča: -dir, blagor ti! češčen bodi!; (Seligkeit) izveličanje, zveličanje; -*a.* cel, zdrav: - werden, zaceleti, zaceliti se, ozdraveti; -and, *m.* zveličar, izveličar, odrešitelj, odrešenik; -anſtalt, *f.* zdravnišnica, zdravílnica, zdravišče; -art, *f.* zdravljava, način zdrávljenja; -bad, *n.* toplice *pl.*; zdravilna kopel *f.*; -bar, *a.* ozdravljív, izceljív, gajljív, lečljív; =keit, *f.* ozdravljivost, lečljivost ɔc.; -bringend, *a.* blaživen, blagonosen, osrečevaven; izveličaven; -bringer, *m.* osrečevavec, oblaževavec; izveličar; -en, *v. a.* zdraviti, celiti, léčiti, gájiti, vráčiti: ozdráviti, izceliti, izléčiti, izgájiti + ozdrávljati; - *v. n.* celeti, celiti se: zaceleti, zaceliti se, ozdraveti, ozdráviti se, izléčiti se; -end, *a.* zdravilen, ozdravljaven, celiven, lečiven; -er ſ. Arzt.

Heilig, *a.* svet; (geheiligt) posvečen; (fromm) pobožen; der -e Chriſttag, božič; - machen ſ. Heiligen; -e, *m.* svetnik, svetec; *f.* svetnica; -en, *v. a.* svetiti, posvečevati: posvetiti; geheiliget werde, posvečeno bodi; =bild, *n.* sveta podoba; svetníkova podoba; =geſchichte, *f.* življenje ob. djanje svetnikov; -er, *m.* posvečevavec, svetitelj; -keit, *f.* svetóst; -machend, *a.* posvečujóč, posvečevaven; -macher ſ. Heiliger; -ſprechen, *v. a.* posvetiti, za svetnika (svetnico) razglasiti + posvečevati, za svetnika (svetnico) razglášati; -ſte, *n.* sveto rešnje telo (g. telesa); -tum, *n.* svetinja, svetinje; (Ort) svetišče, svetinjišče; =ſchänder, *m.* oskrunjevavec svetišča; =ſtaub; *m.* svetokradež; -ung, *f.* posvečevanje, svetitev, praznovanje.

Heil-kraft, *f.* zdravilna moč *f.*; -kraut, *n.* (Heracl. spond.) dežen, beršš; (Sibiricum) sibirski dežen; -kunde, *f.* zdravilstvo, zdraviloznanstvo, zdraviloslovje, vraštvo; -kundig, *a.* zdraviloznanski, zdravniški;

-künſtler, *m.* zdravnik, zdravitelj, vrač; (gem.) vračúh.

Heillos, *a.* brezbožen, hudoben, nápečen, zločest, nepoboljšljív; (unheilb.) neozdravljív, terdovraten; -er Lärm, strašen hrup; -igkeit, *a.* brezbožnost, nápečnost, nepoboljšljivost; neozdravljivost, terdovratnost.

Heil=mittel, *n.* zdravilo, lek, lečilo, gajilo, celilo; =verkauf, *m.* zdravilarstvo, prodaja zdravíl od. lekov; -quelle, *f.* zdravilni stúdenec, slátina, kisla voda; -ſam, *a.* lekovít, zdrav; celiven, zdraviven; *fig.* blag, koristen, prospešen; =keit, *f.* lekovitost, celivnost; blagost, koristnost, prospešnost; -ſmittel, *n.* pomoček za izveličanje, izveličálo; -ſtoff, *m.* zdravivo, celivo, lečivo; -ung, *f.* zdrávljenje, zdravitev, lečitev, celitev; ozdrávljenje, ozdrava, ozdravitev, izlečitev, zacelitev; -voll, *a.* blagonosen, oblaževaven, blažen; -waſſer, *n.* zdravilna od. lekovita voda; -wiſſenſchaft ſ. Heilkunde.

Heim, *ad.* (nach Hauſe) domú, domov, na dom; (zu Hauſe) domá; -at *f.* dom, domačija, domovališče, domovje, očetnjava; =lich, *a.* domáč, domovinski; =los, *a.* brezdomen, brez domačije; -atš = *a.* domovinski, domači, =liebe, *f.* domoljubje, ljubezen do domovja; =recht, *n.* domovinska pravica; =ſchein, *m.* domovnica, domovinski list; -begeben ſich, *v. r.* domú se podati, vpótiti se domú + podájati; -bringen, *v. a.* domú prinesti od. správiti + domú prinášati od. správljati; -chen, *n.* muren, striček, čričck, čerček; -eln, *v. n.* po domu koperneti; -fahrt, *f.* vožnja proti domu; -fall, *m.* nazajn prepád; -fällig, *a.* pripaden, pripadel; -fallsrecht, *n.* pravica nazájnega pripada; -fallen, *v. n.* nazaj pripasti (padem), nazaj priti (pridem) + nazaj pripádati; -gang, *m.* domuhod, hoja proti domu; beim -, domú gredé; -iſch, *a.* domáč: -ſein, domovati; -werden, podomáčiti se, udomáčiti se *pf.*; -kehr, *f.* povratek, vernitev; =en, *v. n.* verniti se, poverniti se, domú nazaj priti (pridem) + vráčati se, povráčati se, nazaj prihájati; -kommen ſ. Heimkehren; -krank, *a.* domotožen; -kunft, *f.* prihod domú.

Heim=lich, *a.* skriven, skrit, skrivšen, tajen; *ad.* skrivši, skrivaj, skrivé, na skrivnem, natihoma, na tihem, potajno: -thun, délati kakor bi imel skrivnosti; -halten, skrívati, skrivno imeti (ám), tajiti; =keit, *f.* skrivnost, tajnost, skrivšnost; -reiſe, *f.* domuhód, hoja domú, -reiſen, *v. n.* domú potovati od. iti (grem); -ſchicken, *v. a.* domú poslati (šljem) + pošíljati; -ſuchen, *v. a.* obiskati (iščem), v vas priti (pridem), gledat priti h komu + obiskovati, v vas hoditi, gledat prihajati h komu; -ſuchung *f.* obiskovanje, obisk; *fig.* kazen *f.*, nadloga; -tücke, *f.* kovarstvo, lokávščina, lokavstvo, potuha, potúhnjenost,

potúknjenost; -tückiſch, *a.* kovaren, lokav, potuhnjen, potuknjen, potmajen; =e, *m.* potúhnjeneo, tukeo, kovarnik; *f.* potúhnjenka; -wärts, *ad.* proti domu, domov; --weg, *m.* pot domú: am-, domú gredé od. gredóč; -weh, *n.* domotožnost, domoželjnost, kopernenje po domovji.

Heirat, *f.* ženitev, ženitva; (vollend.) ožénitev; (v. weibl. Perſ.) udaja, možitev, omožitev; -en, *v. a.* (v. männl. Perſ.) ženiti se: oženiti se; (v. weibl. Perſ.) možiti se, udájati se: omožiti se. udati se; -s = *a.* ženitni, ženitvanjski; =bewilligung, *f.* ženitno dovóljenje; =brief, *m.* ženitno od. ženitvanjsko pismo; =fähig, *a.* dorasel, dobelj za ženitev: -ſein, biti (sem) za ženitev, možitev; =gut, *n.* dota, priženilo; (Wäſche, Kleidung ꝛc.) bala; =luſt, *f.* ženilo, možilo; =luſtig, *a.* iſt-, bi se rad oženil, -rada omožila od. vdala; =umſtände, *pl.* er iſt in -n, ženi se moži se, vdaja se.

Heiſa! *int.* hejsa! heja! hejsasa!

Heiſchen, *v. a.* želeti, zahtévati, hoteti (hočem); -eſatz, *m.* želevni stavek.

Heiſer, *a.* hripav, zmolkel, molkel, zamolkel, braskljav, pivkav, krigljav; -werden, ohripeti, zmólkniti, pivko dobiti; -keit, *f.* hripavost, zmolklost, braskljavost, pivka, kriglja.

Heiß, *a.* vroč, gorek, gorkoten; (brennend) goreč, pekóč, žgoč, žgeč; (fiebrend heiß) vroč, vrel, ſolches Waſſer, krop; -e Quelle, toplice *pl.*; -e Tränen, britke solze *pl.*; -er Durſt, huda od. žgeča žeja; -blütig, *a.* vroče kervi; -en, *v. a.* (nennen) imenovati, klicati (kličem), zvati (zovem), práviti komu; (befehlen) veleti, ukázati (kažem), dati + velévati, ukazovati, dajati; (willkommen-) sprijeti (sprimem), bogosprijeti + sprijémati, bogosprijémati; -*v. n.* imenovati se, zvati se, klicati se; (v. Taufnamen) imé biti komu; (v. Schreibnamen) písati se (pišem): ich heiße, imé mi je; pišem se od. pišejo me za...; (bedeuten) pomé-njati, poméniti; es heißt, právijo, govoré, pripoveduje se, pripovedújejo, govorí se ꝛc.; das heißt, to je, to se pravi; -geliebt, *a.* spreljúbljen, predrág; -hunger, *m.* glad, volčja lákota, prederta lákota, stradež; =ig, *a.* gladoven, gladen, zgladovân, stradan.

Heiter, *a.* jasen, veder; (fröhlich) veséł, boder; (v. d. Stimme) jaren; -e Stelle, jásnica: -werden, jásniti se, védriti se, brísati se (brišem): razjásniti se, razvédriti se; -keit, *f.* jasnost, jasnota, vedrost, vedrína; (Fröhlichkeit) veselje, radost, dobra volja, dobrovoljnost; -n, *v. a.* jásniti, védriti: razjásniti, razvédriti, pojásniti, ujásniti; ſich -, *v. r.* jásniti se, védriti se, brísati se (brišem): ujásniti se, razjásniti se, razvédriti se.

Heiz-apparat, *m.* kurivna priprava,

kurîlo, netilo; -bar, *a.* kurljîv, kar se more kúriti od. nétiti; -en, *v. a.* kúriti, nétiti: zakúriti, podkúriti, zanétiti, znetiti; -er, *m.* kurivec, kurič, netivec; =in, *f.* kurivka, netilja; -holz, *n.* derva *pl.*; -material, *n.* kurivo, kurjava, kurjávščina, netivo; -ung, *f.* kurjatev, kuritev, neča.

Helat-e, *f.* Morena; -ombe, *f.* hekatomba.

Helf-ik, *f.* jétika, sušica, dera; -isch, *a.* jétičen, sušičen.

Held, *m.* junák, vitez, korenják, hrust; (d. Stückes) glavna oseba; -en-*a.* junaški, viteški; =arm, *m.* junaška roka, mišica; =dichter, *m.* epik, épikar, =gedicht, *n.* junaška pesem *f.*, epopeja; =geschichte, *f.* pripovest od junakov; =heer, *n.* junaška truma od. vojska; =herz, *n.* junaško serce, pogúm; =jungfrau, *f.* junaška devica, junákinja, junačica; =mäßig, *a.* junaški, viteški; *ad.* po junaško, kakor junák, po viteško; =muth, *m.* junaštvo, viteštvo, hrabrost, pogúm; =müthig, *a.* junaški, viteški, hraber, pogumen, korenjaški; =reich, *a.* junakoroden; =stück, *n.*, =that, *f.* junaško djanje, viteški čin, junaštvo; =tum, *n.* junaštvo, viteštvo; -in, *f.* junákinja, junačica, vítezinja.

Helf-en, *v. n.* pomágati, pomoči (morem), na pomoč priti (pridem), priskočiti + pomagovati, na pomoč biti (sem), na roko iti (grem), podpírati koga; helf Gott, Bog pomagaj (pomáj)! (nützen) koristiti, hásniti, pomágati; (ausgeben) zaleči (ležem), zdati *pf.*; (tragen -) odnášati; was hilft dir das Geld? čemú so ti denarji; -er, *m.* pomočník, pomagavec, pomagáč; =in, *f.* pomočnica, pomagavka; =shelfer, *m.* pomagáč.

Heli-anthus, *n.* sólnočnica; -ometer, *m.* solnocemér; -oskop, *n.* solnocegléd, helioškóp; -otrop, *m.* solncevrát.

Hell, *a.* svitel, svetel, jasen; bei-em Tage, za dné, za bélega dneva; (klar) čist, bister; (v. d. Stimme) jaren, čist, zvočen, zvonéč; (vom Verstand) bister, bistroumen; -e Wahrheit, gola od. očividna resnica; -äugig, *a.* bistroók; -blick, *m.* bistroumje; -dunkel, *n.* somrák, pomrák; prisvit; -e, *f.* svitloba, svitlost, svetloba, svetál *f.*; jasnost; čistóst; (d. Verstand) bistroumnost; bistroumje.

Hellebarde, *f.* helebarda, parta; [bradnica.

Hell-en s. Heitern; -er, *m.* belič, božják, néžica, škúfica, bogatin, -farben, *a.* živ, jasen; žive barve, -haarig, *a.* rumenolás, svitlolás, -klingend, *a.* čistoglasen, zvonéč; tenkoglasen, zvočen; -seher, *m.* bistrovidec; vedež, vedeževavec, veščec; =in, *f.* bistrovidka; vedeževavka; -sichtigkeit, *f.* bistrovidnost.

Helm, *m.* čelada, šlem, kaciga, železna kapa, šišák; (Stiel) topor, toporišče; (Blasenhut) klobuk, pokrov, kapa; -busch, *m.* šop; -förmig, *a.* čeladast, šlemast; -schmid, *m.* čeladar.

Hemd, *n.* srajca, košulja, robača,

srákica; *dim.* srajčica; (bis unter d. Bruſt reichend) rokavci *pl.*; -ärmel, *m.* srajčnik; -macher, *m.* srajčar, košuljar; -ſchlitz, *m.* srajčni razporek.

Hemisfäre *f.* poluta.

Hemm-en, *v. a.* ustáviti, zaustáviti, ustanoviti, zastanoviti zadèržati (im), ovreti + ustávljati, zaderževati, ovírati; (den Wagen) zavreti + zavírati; (Waſſer) jeziti: zajeziti; -end, *a.* oviren, oviraven, zaderžen, ustavljaven, zaderževavaven; -kette, *f.* závora, závira, závornica, závirnica, zapenjača; -nis, *n.* ovirek, zaderžek, opovirek; -ſchuh, *m.* coklja, črevelj za kolo, zavirák; -ung, *f.* ustava, ovira, opovira, zavor *f.*, zapreka.

Hengſt, *m.* žrebec, celák, pastúh; (ärar.) rájnišar; -füllen, *n.* žrebec, cizek.

Henkel, *m.* kljuka, uho (g. ušesa), deržáj. deržalo, deržeček, ročáj; (am Korbe) locen, locenj; -korb, *m.* canja, cejna, locanja.

Henk-en, *v. a.* obésiti + obéšati; ſ. Hängen; -er, *m.* rabelj (g. -na), kervník: gehe zum -, pojdi se solit, pojdi rakom žvižgat; daſs dich der -, da te šencaj, da bi te plent, da te jezero modrasov! =beil, *n.* rábeljnova sekira; =geld, *n.* rabeljnina, kervnina; =iſch, *a.* rábeljski, kervniški; =knecht, *m.* rábeljnov hlapec.

Henn-e, *f.* kokóš *f.*, kura, piška, puta; *dim.* kokoška, kúrica, pútka, pútica; -falle, (Pflanze) bobovnik, žmikelj; -en, = *a.* kokošji, kurji.

Her, *ad.* sem, le-sem, sem-le, les, semkaj, semo: hin und -, sem ter tje, sem pa tje; von dort-, od ondod; von da-, odtod, od le-tod; von oben-, od zgorej ɔc.

Herab, *ad.* doli, dol; niz, naz, navzdol; vom Himmel -, z neba; vom Berge-, z gore od. raz goro; -beugen, *v. a.* nakloniti, priklòniti, priseči (sežem) + priklánjati, priségati; -blicken, *v. a.* poglédati + pogledovati; -dürfen, *v. n.* smeti z- od. raz-; -fallen, *v. n.* spasti (padem), osuti se (spèm), obleteti + spádati, osípati se (pljem), obletovati, obletévati; -fliegen, *v. n.* zleteti z- od. raz- *pf.*; -fließen, *v. n.* teči s- od. raz-; ocediti se + océjati se; -gleiten, *v. n.* izpoddèrkniti + izpodderkovati; -hangen, *v. n.* víseti; bingljati; -hängend, *a.* viséč; -hauen, *v. a.* sesékati *pf.*; -kommen, *v. n.* iti (grem) z-: priti (pridem) z...; -können, *v. n.* er kann nicht -, ne more dol, ne more z drevesa, s skale; -laſſen, *v. a.* spustiti + spúščati; ſich -, *v. r.* spustiti se + spúščati se; *fig.* ponížati se + poniževati se; =d, *a.* ponižen, vljuden, priljuden; -laſſung, *f.* ponižnost, priljudnost; -müßen, *v. n.* er muß vom Pferde-, mora s konja; -nehmen, *v. a.* sneti (snamem, snemem), stekniti, vzeti (vzamem, vzemem) s... + snémati, stikati; jemati (mljem) s...; -purzeln, *v. n.* prekúcniti se, prekobèrciti se + prekucovati se; -reichen, *v. a.* doli podati +

podájati; -reißen, *v. a.* tèrgati s...: stèrgati, potèrgati s...; -rieſeln, *v. n.* océjati se, curljati s...; -rollen, *v. a.* skótati, skótniti, skotáliti, zvaliti *pf.*; -ſchlagen, *v. a.* klátiti: sklátiti, zbiti (bijem); -ſchütteln, *v. a.* stresti + strésati; -ſchwemmen, *v. a.* spláviti *pf.*; -ſenken, *v. a.* spustiti; (Augen) pobésiti + pobéšati; -ſetzen, *v. a.* znížati, ponížati + zniževati; (d. gut. Ruf) obirati, osirati, ogovárjati; -ſetzung, *f.* poniževanje; -ſteigen, *v. a.* hoditi z-, lezti -: zlezti; -ſtimmen, *v. a.* znížati + zniževati; *fig.* odjenjati, prijénjati + odjenjevati ꝛc.; -ſtoßen, *v. a.* poríniti, potísniti + porívati; -ſtrömen, *v. n.* cureti, ulíjati se; -ſtürzen, *v. n.* telébniti, trésniti, pasti (padem) z-, spasti + pádati; *v. a.* poríniti, zverniti *pf.*; -thun, *v. a.* sneti (snamem) + snémati; -träufeln, *v. n.* kapáti (pljem), kapljati, curljati, océjati se; -wärts, *ad.* doli; navzdól, navdol, v niz, pod sé; -werfen, *v. a.* vreči (veržem) z-, zadegati + metati (mečem); -würdigen, *v. a.* ponížati, v nič deti (dém) + poniževati, v nič dévati, sramotiti, zaničevati; -würdigung, *f.* poniževanje, sramotitev, osramotitev, zaničevanje.

Herald-ik, *n.* gerboslovje, heráldika; **-iſch**, *a.* gerbosloven, heráldičen.

Heran, *ad.* sem; in Zuſammenſetz. mit Zeitwörtern, pri-; **-bilden**, *v. a.* izobrážiti + izobraževati; **-brauſen**, *v. n.* prišumeti, pribúčati (im), pri-veršeti + priverševati; **-brechen**, *v. n.* nastópiti, nastati (stanem), pritísniti + nastópati, nastájati; **-dringen** *v. n.* pritísniti + pritískati; **-fahren**, *v. n.* pripeljati se (ljem) + pripeljevati se; **-fließen**, *v. n.* priteči + pritékati, dotékati; **-gewachſen**, *a.* dorasel, doraščen; **-kommen**, *v. n.* priti (pridem), prispeti, prišétati (šečem), približati se + prihájati, blížati se, približevati se: (pfeifend) prižvížgati; (ſingend) pripeti (pojem); (tanzend) priplesati (plešem); (zitternd) pritresti se u. ſ. w.; **-kunft**, *f.* prihod, dohod, došestek; **-locken**, *v. a.* vábiti, mámiti: privábiti, primámiti; **-nahen ſich**, *v. r.* blížati se: približati se, dojti (dojdem) + približevati se, dohájati; **-reifen**, *v. n.* dozoreti, dozóriti: dozárjati, dozorévati, dozréjati; **-reiten**, *v. n.* prijézditi, prijáhati (jašem u. ham) *pf.*; **-rennen**, *v. n.* pridírjati, pripoditi se *pf.*; **-rufen**, *v. a.* priklícati (kličem) + priklicovati; **-ſchleichen**, *v. n.* prikrasti se (kradem), prilezti *pf.*; **-ſchwimmen**, *v. n.* priplávati, pripluti; **-ſegeln**, *v. n.* priveslati, prijádrati *pf.*; **-ſprengen**, *v. n.* pridírjati *pf.*; **-ſpringen**, *v. n.* priskočiti, priskákati (skačem) + priskakovati; **-ſtrömen**, *v. n.* privreti, privaliti se, priderviti *pf.*; **-wachſen**, *v. n.* odrasti, dorasti, verha dorasti, verh svoj dorasti + odráščati, doráščati; **-wackeln**, *v. n.* prizíbati se (bljem), privagútati, prigúgati se (gljem) *pf.*; **-wälzen**, *v. a.* privaliti, prikótati; priderviti *pf.*; **-ziehen**, *v.*

a. privleči; *fig.* izpodrediti, zrediti + zréjati.

Herauf, *ad.* gor, sem gori, navzgor; -beſchwören, *v. a.* vsklícati (kličem) + vsklicovati; *fig.* nakopati si (pljem) + nakopávati si; -friechen *v. n.* zlezti *pf.* -kunft, *f.* vzhod; -rufen, *v. a.* gori poklícati (kličem) + poklicovati.

Heraus, *ad.* ven, venkaj, sem ven, tu ven: -damit, pokaži, na dan ž njim; -mit der Sprache, reci, povéj; in Zuſammenſetzungen m. Zeitwörtern, iz-; -ackern, *v. a.* izorati (orjem) + izárjati; -arbeiten ſich, *v. r.* izkoléhati, izkobacati, izkopati se (pljem) *pf.*; -begeben ſich, *v. r.* iziti (idem) + izhájati, iti (grem) iz česa; -bekommen, *v. a.* izvleči *pf.*, nazaj dobiti + dobívati; -bringen, *v. a.* iznesti, iznositi, izpráviti + iznášati; -fahren, *v. n.* búhniti, plásniti, švígniti; uiti (uidem), uteči (tečem) *pf.*; -finden, *v. a.* iznajti (najdem) + iznajdovati; *fig.* spreglédati, spoznati, glas čemu vedeti (vém); -fordern, *v. a.* pozvati (zovem), poklícati (kličem), povábiti + pozívati, klícati (na boj); -forderung, *f.* poklíc, pozív, pozòv; -führen, *v. a.* izpeljati (ljem), izvoziti + izvážati, izpeljevati; -gabe, *f.* izdava, izdatev; -geben, *v. a.* izdati, na svitlo dati, na svetlo izdati + izdájati; (beim Wechſeln) nazaj dati + dajati; -geber, *m.* izdajatelj, izdatelj, izdajavec, izdajnik; -gießen, *v. a.* izliti (lijem) + izlíjati; -graben, *v. a.* izkopati (pljem), izgrebsti + izkopovati; -gucken, *v. n.* lúkati iz-; -hän-gen, *v. a.* razobésiti + razobéšati; -jagen, *v. a.* izgnati (ženem), izpoditi, iztírati, izpókati + izgánjati; -flügeln, *v. a.* iztúhtati *pf.*; -kommen, *v. n.* iziti (idem) + izhájati; (erſcheinen) na svitlo priti + prihájati; was kommt da-, kaj bode iz tega?; -können, *v. n.* ne more iz-; -laſſen, *v. a.* izpustiti + izpúščati; -locken, *v. a.* izvábiti, izmámiti *pf.*; -müſſen, *v. n.* morati iz-; -nehmen, *v. a.* vzeti (vzamem, vzemem) iz- + jemati (mljem) iz-; (d. Zahn) izdreti, upípati (pljem) + izdírati; ſich-, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, podstópiti se; -platzen, *v. n.* izblékniti, izblebetati (am u. blečem) *pf.*; -recken, *v. a.* pomoliti, iztégniti *pf.*; -reißen, *v. a.* izdreti (derem), izruti (rujem), izpúliti, popúliti, potèrgati + izdírati ꝛc.: -ſagen, *v. a.* povédati (vém), naravnost povédati *pf.*; -ſchauen, *v. n.* glédati iz-, kúkati iz-; es ſchaut da nichts-, slabo kaže, ne kaže prida; -ſtellen, *v. a.* izpostáviti + izpostávljati; -ſtrecken, *v. a.* pomoliti + pomáljati; -ſtreichen, *v. a.* izbrísati + izbrisovati; *fig.* hvalísati, hváliti in hvaliti, prehvaljevati, povzdigovati: prehváliti, povzdígniti; -ſtürzen, *v. n.* plániti, púhniti, zagnati se (ženem) *pf.*; -tragen, *v. a.* iznositi + iznášati; -winden, *v. a.* izmótati, izviti (vijem) + izvíjati; *fig.* izprášati; -ziehen, *v. a.* izvleči, potégniti iz- + potegovati.

Herb, *a.* žarek, žerek. terpek, grenek, grenkoben, gorjúp, ogaten,

ogaven; oskrapel, praskav, rezen, rozek; *fig.* bridek, britek, bridéč; -ar, *m.* rastlinjak; zelišnjak, herbár; -e, *f.* žarkoba, žarčina, grenkoba, grenoba, terpkoba; žarkota, grenkota, grenkost, terpkost, ogavnost, oskraplost; reznost; bridkoba, bridkota.

Herbei, *ad.* sem, le-sem, semkaj, sem-le; in Zuſammenſetz. pri; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; (Zeugen) pripeljati (ljem) + pripeljevati; -drängen ſich, *v. r.* síliti se: prisíliti se, pritisniti; -eilen, *v. n.* prihiteti, privreti, prispešiti + prihitévati, privrévati; -fahren, *v. n.* pripeljati se (ljem) + pripeljevati se; -fliegen, *v. n.* prileteti, priferleti, prifofotati (am u. focem) + priletévati, doletévati; -führen, *v. a.* pripeljati (ljem), privesti (vedem) *pf.*; *fig.* izvírati od. nasledovati iz česa; -holen, *v. a.* pripeljati, iti (grem) po koga, skočiti po koga *pf.*; (tragen) prinesti + prinášati; -kommen, priti (pridem) + prihájati; -laſſen ſich, *v. r.* privóliti v kaj, dopustiti kaj + dopúščati ꝛc.; -ſchaffen, *v. a.* pripráviti, prodobáviti, pristrójiti + priprávljati; -ſchleichen, *v. n.* primúzati se, prilezti *pf.*; -ſchwanken, *v. n.* privagútati, prigúncati, prikrévsati *pf.*; -ſpringen, *v. n.* pridírjati, priskočiti *pf.*

Herbekommen, *v. a.* dobiti, pridobiti, zadobáviti si + dobívati ꝛc.

Herberg-e, *f.* prenočišče, nočišče, prenočevališče, ostajališče, ostaja, dvori *pl.*; (Obdach) streha, pristrešje: -geben, pod streho vzeti (vzamem, vzemem), prenočiti + pod streho jemati (mljem), prenočevati, nočiti; -en, *v. a.* nočiti: prenočiti, pod streho vzeti (vzamem, vzemem); - *v. n.* stanovati, pod streho biti (sem), prenočevati; -sgebühr, *f.* prenočnina, nočnina; -svater, *m.* gospodár; nočivničár.

Herbeſtellen, *v. a.* komu sem ukázati (kažem); naročiti komu, da sem pride *pf.*

Herb-heit ſ. Herbe; -ig, *a.* žarek, žerek, ogaven, ogaten, terpek, terpkav; -=keit, *f.* žarkost, žarkota, ogavnost.

Herbrauſen, *v. n.* prišumeti, priveršeti, pribúčati (im) + priveršévati.

Herbringen, *v. a.* prinesti + prinášati; hergebracht, starodaven, star.

Herbſt, *m.* jesen *f.*, predzimek: im -, jeseni, o jeseni; -= *a.* jesenski, jesenji; -aequinoxium, *n.* jesensko enakonočje; -birn, *f.* ozimka; -en, *v. n.* jeseneti, jeseniti se, jesen se bliža od. nastaja; -ferien, *pl.* jesenske počitnice *pl.*; -früchte, *pl.* jesenina, jesenski pridelki *pl.*; pozno sadje; -lich, *a.* jesenski, jesenji, predzimski; -ling, *m.* jesenček, predzimček, poznič; -nachtgleiche, *f.* jesensko enakonočje od. ravnodanje; -obſt, *n.* pozno sadje; -ſaat, *f.* ozimna setev, jesenska sev *f.* od. sétvina; -tag, *m.* jesenski dan; -zeit, *f.* jesenski čas, jesenska doba: zur-, jeseni, o jeseni;

=lose, *f.* (Colchicum autumn.) podlesek, podlesk, ušivec, oscánica.

Herd, *m.* gumno; (Feuer-) ognjišče, pozad, komen; *fig.* dom, hiša; -e, *f.* čreda, čeda, kerdelo, kerdel *f.*, truma, trop, tropa; -enreich, *a.* bogat s črédami; -enweise, *ad.* trúmama, trópoma.

Herdbräterna.

Herdität, *f.* družba, brátovščina,

Herein, *ad.* noter, sem noter; (in Zusammensetz. mit Zeitwört.) v; -brechen, *v. n.* pritísniti, nastópiti + nastópati, nastájati; privleči se, priderviti *pf.*; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; (Geld) potirjati, iztírjati + iztirjevati; -lassen, *v. a.* noter pustiti, pustiti v- + noter púščati ɔc.; -wärts, *ad.* noter.

Her=erzählen, *v. a.* pripovedovati, práviti; -fahren, *v. n.* pripeljati se (ljem) *pf.*; -fallen, *v. a.* über einen-, koga napasti (padem), lotiti se koga, navaliti na koga; -fliegen, *v. n.* prileteti + prilétati, doletávati, doletovati; -führen, *v. a.* pripeljati (ljem), privesti (vedem) *pf.*; -gang, *m.* prihod, dohod, hoja; *fig.* godba, godítev, veršitev, kako se je godílo; -geben, *v. a.* dati, podati + podájati; oddati, od sebe dati + oddájati; -gebracht, *a.* star, starodaven; -gehen, *v. n.* iti (grem), hoditi, prihájati; (zugehen) goditi se, veršiti se; (über etwas-, lotiti se česa, polotiti se, prijeti se (primem) *pf.*; -gehören, *v. n.* spádati v-, sem iti (grem), šteti (štejem) se v-; -halten, *v. a.* moliti, dèržati (im): pomoliti; *fig.* terpeti, prebiti (bodem); -hinken, *v. n.* prišántati, prišépati *pf.*; -holen, *v. a.* prinesti; privesti (vedem), pripeljati (ljem) + prinášati ɔc.; *fig.* daleč seči (sežem), daleč zahájati; -kommen, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati: tanzend-, priplesati (plešem); pfeifend-, prižvížgati; singend-, pripeti (pojem); jauchzend-, priúkati; weinend-, prijókati, privékati; schluchzend-, prijohotati (ám u. hočem) u. s. w.; (resultieren) izhájati, pohájati, izvírati, nasledovati, nastópati; -kommen, *n.* običáj, stara navada, šega; -kömmlich, *a.* daven, starodaven, nekdánj, návaden, običajen.

Herkul=es, *m.* Erkul, Herkul; *fig.* hrust, štempihar; -isch, *a.* velikanski, orjaški, neznano močen.

Her=kunft, *f.* prihod, dohod, prišestek, došestek; (Geschlecht) rod, pleme (g. -na), rodovina, koleno; -leihen, *v. a.* posóditi + posójati, posojevati; -lenken, *v. a.* kreniti, zakreniti, oberniti *pf.*; -ling, *m.* kíslica; sv. Martina grozd; -locken, *v. a.* privábiti, primámiti + privabljevati; -machen sich *v. r.* über etwas -, lotiti, polotiti ob. zlotiti se česa, poprijeti se (primem) česa *pf.*

Hermaphrodit s. Zwitter.

Hermarsch, *m.* prihod, dohod; pot v -.

Hermelin, *n.* velika podlásica, bela podlásica, gornostáj, hermelín; -=, *a.* gornostajev, hermelinov.

Hermeneut-ik, *f.* hermenévtika, raz-

lagavstvo; -iſch, *a.* hermenévtičen, hermenévtiški.

Herm=etiſch, *a.* neprezračen, neprederljív; -it, *m.* bela mravlja.

Her=nach, *ad.* po tem, potem, potle, potlej, na to; -nehmen, *v. a.* od kod vzeti (vzamem) + jemati (mljem); -nieder, *ad.* doli, dol, sem doli.

Hero=ide, *f.* junaška pesem; -iſch, *a.* junaški, viteški; -ismus, *n.* junaštvo, viteštvo.

Hero=ld, *m.* glasnik, klicár, znanik, oznanovavec; -nsbrunnen, *m.* Héronov kladez. [*pf.*

Herpeitſchen, *v.a.* prignati (ženem)

Herr, *m.* gospod; (Haus-) gospodár, lastník; *coll.* gospôda; - Gott, Gospod Bog, Bog oče; das Haus des -n, Gospodova hiša, hiša božja, božji hram, veža božja; - ſein, gospodovati; gospodáriti; der junge -, gospodič; -chen, *n.* gospodič, gospodiček.

Her=rauſchen, *v. n.* priveršeti, prišumeti *pf.*; -reichen, *v.a.* podati, ségniti + podájati; *v. n.* seči (sežem), ségati, dosegovati; -reiſe, *f.* pot v -; =n, *v. n.* potovati v -.

Herren=, *a.* gosposki, gospodenj, gospodov; -dienſt, *m.* gosposka služba, rábota, tlaka; -haus, *n.* gosposka hiša, (d. Volksvertretung) gosposka zbórnica; -hof, *m.* gosposki dvor od. dvorec; -los, *a.* brez gospodarja; ničij, nikogaršen; -pilz, -ſchwamm, *m.* jedljivi goban, karželj, karžec; -ſchenke, *f.* gosposka kerčma; -ſtand, *m.* gospôda, visoka gosposka; gospostvo.

Herr=gott, *m.* Bog oče (g. očeta), Gospod Bog; -ichten, *v.a.* pripráviti, prirediti, pristrójiti + priprávljati; -ichtung, *f.* priprava, priredba; -in, *f.* gospá, gospoja, gospodinja, lastnica; -iſch, *a.* gosposki, gospodovavski, zapovedljív; -lich, *a.* krasen, krasoten, sprelép, velikolép, slaven, berhek, izboren, izversten; =keit, *f.* krasota, lepota, berhkota, izverstnost &c.; (Titel) gospostvo; -ſchaft, *f.* gospostvo; oblást, moč *f.*; (eine -) grajščina, gospóščina; (Gericht) gosposka; =en, *pl.* gospôda; =lich, *a.* gosposki, grajščinski; =sbeſitzer, *m.* grajščák, vlastelin; -ſchbegierig, *a.* vladoželjen, zapovedljív.

Herſch=en, *v. a.* gospodovati, vládati; (als Kaiſer) carovati, cesarovati; (als König) kraljevati; (als Fürſt) kneževati; (ſein) biti (sem), kraljevati, cvesti (cvetem); =d, *a.* gospodujóč, kraljujóč; (v. d. Krankheit) razgrajaven; -er, *m.* vladár, vladavec, oblastnik, gospodovavec; == *a.* vladarski; =in, *f.* vladarica, oblástnica, gospodovavka; =ſtab, *m.* žeslo; -gier, -ſucht, *f.* zapovedljivost: vladoželjnost, vladoljubje; -gierig, -ſüchtig, *a.* zapovedljív, vladoželjen, vladoljuben, gospodljív.

Her=rücken, *v. a.* primakniti, primekniti, pomakniti k -: primikati, pomikati k -; -rufen, *v. a.* poklicati (kličem), pozvati (zovem) *pf.*; -rühren,

v. n. izhájati, dohájati, prihájati, izvírati; -ſagen, v. a. na pamet práviti, na pamet znati, naspočítati; -ſchaffen, v. a. priprávіti, prïskerbeti, pribáviti + priprávljati, priskerbovati; -ſchießen, v. a. streliti pf.; v. n. prileteti; (Geld) v sklad dati; -ſchleichen, v. n. primúzati se, pripláziti se, prikrasti se (kradem) pf.; -ſchleppen, v. a. privleči, privláčiti, pricejáziti; -ſchwimmen, v. n. priplávati, pripluti (plovem); -ſein, v. n. od kod biti (sem); pohájati, izhájati, rodú biti (sem); -ſetzen, v. a. postáviti sem k- + postávljati sem k-; -ſtammen, v. n. rodú biti (sem), iz rodovine biti, izhájati; -ſtellen, v. a. sem postáviti, sem djati od. deti (dem, denem); (in den vorigen Stand-) poprávіti + poprávljati; (d. Kranken) ozdráviti, izléčiti pf.; den Beweis-, dokázati (kažem), izpríčati, sprícati pf.; -ſtellung, f. poprava, popravek; ozdrávljenje, ozdravitev; -tragen, v. a. prinesti, donesti + prinášati; -treiben, v. a. prignati (ženem), pripoditi, priderviti; -treten, v. n. pristópiti pf.

Herüber, ad. sem na to stran, na ta kraj; -führen, v. a. prepeljati (ljem) + prepeljevati; -ziehen, v. a. na to stran potégniti + potegovati; v. n. preséliti se na ta kraj pf.

Herum, ad. okoli, okol, okolo, okrog, krog; (in Zuſammenſetz. mit Zeitwörtern) o-, ob-; -agieren, v. a. krétati, kríljati, máhati; -balgen ſich, v. r. púliti se, kozáriti se, pípati se (ljem); -blättern, v. a. prebírati, liste prebráčati; -blicken, v. n. ozírati se, glédati, ogledovati se: ozreti se, oglédati se; -drehen, v. a. súkati (sučem) verteti, točiti se: zasúkati, zaverteti, oberniti + obráčati; ſich-, v. r. súkati se, motovíliti se; -erzählen, v. a. raznášati, raztrésati; -fahren, v. n. peljati se (ljem) okoli-; (hin und her) voziti se po-, ométati; (m. d. Hand) máhati, kríljati, krétati; -flattern, -fliegen, v. n. oblétati, obletovati, plahútati okoli-; prelétati, preletévati; -forſchen, v. n. pozvédati, pozvedovati, opraševati; -fragen, v. n. opraševati, popraševati, razpraševati; -führen, v. a. sprevájati, okoli voditi, voditi po-; razpeljevati; bei der Naſe-, za nos voditi; -gehen, v. n. obhoditi, obiti (idem): obhojevati, hoditi okoli-; (hin und her) hoditi, pohájati, sprehájati se, króžiti; -irren, v. n. klátiti se, króžiti, távati, golídrati, homodrati, hlačati; -jagen, v. a. pójati, poditi, pogánjati, goniti; v. n. pójati se, kozáriti se, létati; -kommen, v. n. obiti (idem); -kriechen, v. n. komárati, pláziti se; -laufen, v. n. létati, goniti se, pete brúsiti, bégati, tékati, skítati se, potépati se; -läufer, m. potép. potepín, skitavec, vlačugar; =in, f. potepulja, vlačuga, tekuta; -legen, v. a. obložiti + oblágati, obkládati; -liegen, v. n. ležati (ím) kje, zatresen od. poraztaknjen biti (sem); -plagen ſich, v. r. ubíjati se, pobíjati se, polstiti se; -plätſchern, v. n. cmákati,

čaplâriti, -poltern, *v. n.* razbijati, razgrájati, udelovati, ropotáčiti; -reichen, *v. a.* po versti dajati od. podájati; -reiſen, *v. n.* po svetu potovati, po svetu hoditi, hoditi križem sveta: svet obhoditi od. omesti (metem); -rennen ſ. Herumlaufen; -ſchießen, *v. n.* šáriti, maleti, púhati, stréljati; -ſchiffen, *v. n.* voziti se po morji; -ſchlagen, *v. a.* (um etwas) ogerniti, omótati + ogrínjati, omátati; (mit Händen) kriliti, máhati, krétati; ſich -, *v. r.* pretépati se: prebiti se (bijem), pretolči se; -ſchleichen, *v. n.* múzati se okoli-, pláziti se; -ſchlendern, *v. n.* gámbati, golídrati, króžiti, homodrati; -ſchmieren, *v. a.* mázati (mažem), cmokati; *v. n.* smoliti se; -ſchnüffeln, *v. a.* njúšiti, vóhati, stikati, šétati, klaštúriti; -ſchwärmen, *v. n.* rójiti. šáriti, maleti; -ſitzen, *v. n.* sedeti okoli-, posédati okoli-; -ſpringen, *v. a.* skákati (skačem), poskakovati, preletávati se, kozáriti; -ſpritzen, *v. a.* štèrkati, cmokati; -ſteigen, *v. n.* láziti, króžiti, komárati, távati; -ſtöbern, *v. a.* stikati, bèrbati, šétati, pretíkati, klaštúriti; -ſtreifen, *v. n.* potépati se, klátiti se, motovíliti, króžiti, kríljati, kriliti, skítati se; -ſtreicher, *m.* potép, potepín, potepúh, klatež, motovilar, skitavec, skitáč, potepenec; =in, *f.* potepulja, vlačuga, vlačúgarica; -ſtreuen, *v. a.* razsípati (pljem), razsipávati, trósiti, raztrésati; -taſten, *v. a.* šlátati, típati (pljem): prešlátati; -tragen, *v. a.* raznositi + raznášati; -träger, *m.* raznošček; -treiben ſich, *v. r.* tepéžiti se, klátiti se, klatáriti se, kozáriti se, króžiti, garičiti se; -tummeln, *v. a.* súkati (sučem); ſich -, *v. r.* jezdíhati se, ínckati se; -vagieren ſ. Herumtreiben ſich; -wallen, -wandeln, *v. n.* hoditi, sprehájati se; -wälzen, *v. a.* valiti, kótati, talókati; ſich - *v. r.* váljati se, valjúcati se, valjúckati se; (in d. Lache) kalúžati se; -waten, *v. n.* gáziti, bresti (bredem), -werfen, *v. a.* premetati (mečem), razmetati + premetávati, premetovati, razmetávati: -wühlen, *v. n.* riti (rijem), grebsti (grebem), bèrskati; (in Flüſſigk.) grózati; -zanken ſich, *v. r.* rávsati se, sváditi se, prepírati se, klati se (koljem); -ziehen, *v. a.* vláčiti, vleči, cejáziti; *v. n.* klátiti se, vláčiti se, króžiti.

Herunter, *ad.* doli, sem doli, doli tje; z-, raz-; den Hügel -, z griča; den Hut-, odkrij se; -handeln, *v. a.* zbiti (zbijem) na ceni; -kommen, *v. n.* ubóžati, obubóžati, na nič priti (pridem); -laſſen, *v. a.* spustíti + spúščati; -leiern, *v. a.* golídrati, lájnati; -machen, *v. a.* ošteti (štejem) + oštévati; -nehmen, *v. a.* sneti (snamem, snemem), stekniti + snémati, stikati; den Hut-, odkriti se (krijem) + odkrívati se; -wälzen, *v. a.* skotniti, skótati *pf.*; -wärts, *ad.* navzdol, navdol, v niz; z verha doli.

Hervor, *ad.* ven, na dan; (aus einer Menge) izmed; (in Zuſammenſetz. mit Zeitwörtern) iz-, za-; -brechen, *v. n.* predreti (derem) + predírati;

(v. d. Sonne) prisvétiti, napóčiti + prisvetovati; (v. d. Flamme) búhniti, plásniti; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; (ſchaffen) stvóriti, stváriti + stvárjati; (v. d. Erde) roditi, rájati, donášati; ein Wort-, kèrkniti, zíniti, blékniti; -dämmern, *v. n.* svítati, prizárjati; -dringen, *v. n.* pridreti (derem), privreti + pridírati, privrévati; -gehen, *v. n.* iziti (idem) + izhájati; daraus geht hervor, iz tega se vidi, kaže od. razodeva; na dan priti (pridem) + prihájati; -gucken, *v. a.* lúkati; -heben, *v. a.* iztakniti, na svitlo postáviti *pf.*; *fig.* slaviti, sloviti; velíčati: razslaviti, povelíčati, povzdígniti, povíkšati + razslávljati, poveličevati, povzdigovati, povikševati; -holen, *v. a.* izvleči (vlečem), potégniti iz-, potegovati iz-; -keimen, *v. n.* kliti (klijem): prikliti, pognati (ženem) + pogánjati; -kommen, *v. n.* iziti (idem), priti, pokázati se (kažem) iz- + izhájati, pokazovati se iz-, nasledovati; -langen, *v. a.* poseči (sežem) od. poségniti po kaj, zgrábiti + poségati, posegovati; -quellen, *v. n.* cureti, curljati, solzeti; -ragen, *v. n.* moleti, šterleti, sterčeti, perčeti, stermeti; (durch Kenntniſſe ꝛc.) odlikovati se; =d, *a.* odličen, visok; -rufen, *v. a.* poklícati (kličem) iz- *pf.*; *fig.* spróžiti, priložnost dati, naklepati (ljem); začeti (čnem) + začénjati; -ſprießen ſ. Hervorkeimen; -ſprudeln, *v. n.* brúhati, hahljati, kahljati, brúhniti; -ſtehen, *v. n.* moleti, stermeti, sterčeti, perčeti; -ſtecken, *v. a.* pomoliti + pomáljati; -ſtrömen, *v. n.* brúhati, vreti: brúhniti, -ſuchen, *v. a.* poiskati (iščem) *pf.*: -thun ſich, *v. r.* skázati se (kažem), poslaviti se, razslovéti + skazovati se, odlikovati se, poslávljati se; -treten, *v. n.* stópiti iz- *pf.*; *fig.* v očí biti (bijem) od. bosti (bodem); -ziehen, *v. a.* potégniti + potegovati, potézati.

Her=wackeln, *v. n.* prizíbati se (bljem), prikínkati, privagútati, prihlačati *pf.*; -wagen ſich, *v. r.* úpati se, dèrzniti se sem; -wärts, *ad.* tu sem, le-sem; -weg, *m.* pot: auf dem-, sem gredé; -weiſen, *v. a.* sem pokázati (kažem), vpótiti + pokazovati; -wollen, *v. n.* sem hoteti (hočem).

Herz, *n.* serce; *dim.* sèrčice; (Spielkarte) serca; (Muth) serce, serčnost, moštvo; (Kern) oserčje, jedro: -faſſen, osèrčiti se, omóžiti se: vom -en, iz serca, od serca; mein -! duša moja! das - bricht mir, serce se mi terga, serce mi poka; ſich zum -en nehmen, k sercu si gnati (ženem); das -pocht, serce utriplje, triplje od. terka; das -ſchlagt, serce bije, kljuje od. tolče; zum -en gehen, k sercu iti (grem), serca se prijeti (primem) + prijémati; -= *a.* serčni; -ader, *f.* serčna žila, sèrčnica; -ählen, *v. a.* naštévati, naspočítati; -allerliebſt, *a.* spreljúb, preljúb; -beklemmung, *f.* tesno pri sercu, serčna tesnoba; -beutel, *m.* serčni mehúr, oserčjek; =waſſerſucht, *f.* serčna vodenica; -bewe-

gend, *a.* ginljiv; -blatt, *n.* serdečje, serčika; *fig.* ljubček, milček, serček; -chen, *n.* sèrčice; *fig.* duša, dušica; -eleid, *n.* serčna bolečina, serčna žalost, serčna bol *f.*; -en, *v.a.* objémati, ljúbiti, na serce pritiskati, milovati; gèrliti, laskati; -enge, *a.* serčen; =angſt, *f.* serčna skerb *f.*, serčna britkost; =bangigkeit, *f.* serčna tesnoba, tesno pri srcu; =bruder, *m.* priserčni brat, spreljubi brat; =einfalt *f.* prostodušnost, priprošènost =freude, *f.* serčno veselje, priserčno veselje; =froh, *a.* iz serca vesél; =grund, *m.* dno serca, globina serca; =gut, *a.* iz serca dober, serčno dober, predober; =güte, *f.* serčna dobrota; =junge, *m.* ljubi deček; =kind, *n.* serček, milček, miljenček, máterino zlato, spreljubo dete (g. -eta); =kummer, *m.* serčna žalost; =kundig, *a.* sercevéd, sercovéd, sercevíd; =kundige, *m.* sercevedec, sercevidec; =luſt, *f.* serčno veselje. serčna radost: nach -, po srcu, kamor serce pelje; =qual, *f.* serčna muka ob. moka; =ſchweſter, *f.* spreljuba ob. priserčna sestra; =troſt, *m.* uteha serca; (Pflanze) gozdna meta; =wunſch, *m.* priserčna želja, živa želja.

Herz=entzündung, *f.* vnetje ob. vnetica serca; -erfreuend, *a.* serce razveseljujóč: das iſt-, to razveseljuje ob. okrepčava serce; -ergreifend, *a.* serce predirajóč, presunljiv; -erhebend, *a.* serce povzdigujóč, kar serce povzdiguje; -fehler, *m.* hiba na srcu; -förmig, *a.* serčast, srcu podoben; -geliebt, *a.* priserčen; -gewinnend, *a.* ljubeznjiv, mikaven; -grube, *f.* žlíčica, serčna jámica; -haft, *a.* serčen, moški, hraber, korenjaški; =igkeit, *f.* serčnost, moštvo, hrabrost; -höhle, *f.* serčna votlina; -ig, *a.* mil, ljubeznjiv; -innig, *a.* serčen, iz vsega serca; -kammer, *f.* serčni predalček; -kirſche, *f.* serčica; -klappe, *f.* serčni zaklopec; -kohl, *m.* glavato zelje; -klopfen, *n.* serčno trípanje ob. tolčenje: -lich, *a.* priserčen, serčen, iskern; -gern, prav rad, iz serca rad; =keit, *f.* priserčnost, ískernost; -lieb, *a.* spreljúb, predrág; -los, *a.* brezserčen, brezdušen, neusmiljen, terdoserčen; *fig.* plah, plašljív; =igkeit, *f.* brezserčnost, brezdušnost; neusmiljenost, terdoserčnost; *fig.* plašljivost.

Herzog, *m.* vójvoda; -in, *f.* vojvodica, vójvodinja; -lich, *a.* vójvodski, vójvodnji; -s= *a.* vójvodov, vójvodski; -sſohn, *m.* vójvodič; -swürde, *f.* vójvodstvo. vójvodska čast *f.*; -tum, *n.* vojvodina, vojvodovina; vójvodstvo.

Herz=ohr, *n.* serčni uhelj, serčno ušesce; -pochen s. Herzklopfen; -röhre, *f.* serčna cev ob. pišćál *f.*; -ſchild, *n.* serčni ščitek; -ſchlag, *m.* serčno bitje, serčno utrípanje, serčni udarek; -ſtärkend, *a.* serce okrepčevaven, krepčaven; -ſtärkung, *f.* okrepa, krepilo, krepčalo; *fig.* uteha.

Herzu, *ad.* le-sem, semkaj, sem-le, k meni, k nam; -eilen, *v.n.* priskočiti, prihiteti *pf.*; -nähern ſich, *v.r.* bližati

se: približati se + približevati se; -treten, *v. a.* pristópiti *pf.*

Herz-waſſerſucht, *f.* serčna vodenica; -wunde; *f.* serčna rana; -weh, *n.* serčna bol *f.*; -wurzel, *f.* serčna korenina. živák; -zerreißend, *a.* serce tergajóč, presunljiv.

Heſper-iden, *pl.* hesperidke *pl.*; -us, *m.* večérnica, večerna zvezda.

Hetero-dox, *a.* inoveren, inoverski, drugoverski; -doxie, *f.* inoverstvo; -gen, *a.* raznovèrst, raznoversten, raznoroden, inoroden; =ität, *f.* raznoverstnost, raznorodnost; -nomie, *f.* inozákonstvo.

Hetz-e, *f.* dražba, ščuvanje, húskanje, gonja; -en, *v. a.* drážiti, ščúti (ščujem), ščuvati, šúntati, húskati: razdrážiti, poščúvati, podšúntati, nahúskati; -er, *m.* draživec, ščuváj, ščuvavec, šúntavec, šuntár; =in, *f.* draživka, ščuvajka, šuntarica; -jagd, *f.* gonja; -peitſche, *f.* lovski bič.

Heu, *n.* seno; -s *a.* senén; -abfall, *m.* snipóv, senéni prah; -bauer, *m.* senár; -boden, *m.* seník, senica, senika, senjak, senovník; -bund, *m.* poroslo sena.

Heuch-elbuße, *f.* hinavska pokora; -elei, *f.* hinávščina, hinavstvo, hlimba, himba, licemérstvo, licemérnost; -eln, *v. n.* u. *a.* hinávčiti, hlíniti, hiniti, hinavčevati; délati se, kázati se (kažem), pretvárjati se; -ler, *m.* hinavec, hlinec, svetohlinec, licemér, licemerec; =in, *f.* hinavka, svetohlinka, licemérka; =iſch, *a.* hinavski, svetohlinski, licemérski, licemérен.

Heu-ärnte, *f.* košnja, sečа, seč *f.*, senokóšnja; -en, *v. a.* seno délati, seno správljati; -er, *ad.* letos, letas; =ig, *a.* létošnji, létašnji; =ling, *a.* létošnjik; -ernte ſ. Heuärnte; -futter, *n.* senena klaja; -gabel, *f.* vile *pl.*, senene vile *pl.*, rázsohe *pl.*; -haufen, *m.* kopica, kopanec, navelj, navál, vlaka; (ausgebreit.) ógrabek, zágrabek; -icht, *n.* seneni drobír; -leine, *f.* podvéznica, porépnik, porépnica.

Heul-en, *v. n.* túliti, viti (vijem), rjuti (rjovem), rjoveti, ríkati, zavívati; (v. Menſchen) túliti, vékati, vríščati (im), dreti se (derem); (v. Wind) frúliti, búčati (im); (v. Schweinen) cviliti; -en, *n.* tuljenje, rjovenje; vek, vrišč, buč, cvil; -er, *m.* tulivec, dertnik, vekáč.

Heu-macher, *m.* kosec, senosék; -mahd, *f.* seča, košnja, senokošnja, senoseča; -mäher, *m.* kosec, senosék, senokosec; -markt, *m.* seneni terg; -rechen, *m.* grablje *pl.*; -ſcheibe, *f.* kopica, kopanec, plast *f.*; -ſcheuer ſ. Heuboden; -ſcheune, *f.* parna, parma; -ſchober, *m.* kopica, kopanec, navelj; -ſchoppen ſ. Heuboden; -ſchrecke, *f.* kobílica, konjič, konjiček.

Heut-e, *f.* danes, dnes, denes, dones, dansi; -früh, *ad.* davi, davej; *a.* davenj, dávišen, davšen; -abend, *ad.* drevi, *a.* dreven, drévišen, drevšen; -nacht, *ad.* necój, nocoj; *a.* nicojen, nicojšen,

nocojšen; - zu Tage, dan danes, dan današnji, današnji dan; -e, *n.* današnji, današnji od. današnji dan (g. dneva); -ig, *a.* današnji, današnji, denašnji, dnešni: -e Tag, današnji dan; - Nacht, nocojšna noč *f.*

Heu=wagen, *m.* senén voz, voz senú; -wiese, *f.* senožet *f.*, senokóš *f.*, košenina; (im Berge) košenica, rovt; -zeit, *f.* košnja, seča, kositev.

Hexa=eder, *m.* šesterec; -gon, *n.* šesterovogel, šesterokót.

Hexa=meter, *m.* šestomér. heksámeter; -metrisch, *a.* šestomeren, šesterostopen; -podie, *f.* šesterostopje; -podisch, *a.* šesterostóp, šesterostopen.

Hex=e, *f.* čarávnica, čarovnica, vešča, vešča, vražarica, cópernica, čarodéjnica, čarodélnica, báhorica, kozelnica; -en, *v. n.* čárati, čarovati, vražiti, bájati, bahóriti, vilovati, narájati, cóprati: začárati, narediti, zacóprati; -en=, *a.* čarodelni, vražji, čarodelski; =buch, *n.* černe od. čarodelske bukve *pl.*; =fahrt, *f.* ježa čaravnic; =kreis, *m.* ris, klek; =meister, *m.* čaravnik, čarobnik, čarodelnik, čarodelec, čarodéj, vešče, vražár, bahornik, kozelnik, cópernik; =milch, *f.* perje mleko; =mittel, *n.* čar, bajilo, coper; =prozeß, *m.* čarodelska pravda, vražarska pravda; =stich, *m.* lúknjičasti šiv; =tanz, *m.* čaravničji ples, ples na kleku; =wesen, *n.* čaravstvo, vraštvo, vražarija, čarodelstvo, čarodejstvo; -er *s.* Hexenmeister; -erei, *f.* čár, čarodelstvo, vražba, čarobija, copernija, vražarija, bahorija.

Hi! *int.* hi! hi hi! - äne, *f.* risa, hiena; -atus, *m.* zev *f.*, odpertina; -azinte, *f.* hiacint, hiacintka, hiacíntnica.

Hie, *ad.* - und da, tu pa tam; sem ter tje.

Hieb, *m.* mah, mahljej. udár, udarec, udarek; (m. d. Ruthe) kerec, kercljej; einen -geben, udáriti, máhniti; (m. d. Ruthe) šleniti, kèrcniti; (im Gesichte) brazgotina, šrama, šram.

Hie=bei, *ad.* pri tem, pri tej reči; -durch, *ad.* s tem, po tem; skozi to, tod skozi.

Hieß, *m.* trobljej, zatrobljej; -horn, *n.* lovski rog.

Hie=für, *ad.* za to; -gegen, *ad.* proti temu, zoper to; -her, *ad.* sem, semkaj, le-sem; -nach, *ad.* po tem, za tem; -nächst, *ad.* zraven tega, tik tega; -nieden, *ad.* tu, na tem svetu.

Hier, *ad.* tu, tukaj, tu-le, le-tukaj, ovde; (auf diesem Wege) tod, le-tod, todik: -und da, sem ter tje, tu pa tam; weit von -, daleč od tod; von - aus, odtód; -amts, *ad.* pri tem od. tukajšnem uradu; -an, *ad.* tu, na tem mestu, tu zraven.

Hierarch=ie, *f.* duhovska vlada, hierarhija; -isch, *a.* duhovskovladen, hierárhičen.

Hier=auf, *ad.* na to, potem, potle, potlej; (auf dieser Sache) na tem, -aus *ad.* iz tega, iz te reči; -außen; *ad.* tu vne, vne; -bei, *ad.* pri tem;

-durch, *ad.* tu skozi; tod skozi; -ein, *ad.* v to, v le-to; tu noter; -für, *ad.* zató; -her, *ad.* sem, semkaj, le-sem, les, sem-le; bis - (zeitl.) doslej, do zdaj, do sedaj; (Ortsb.) dotlej; = wärts, *ad.* le-sem, proti tej strani; -hin, *ad.* tje, tja, tjekaj; tu sem, le-sem; -in, *ad.* tu, v tem (tej) -; -länd-isch, *a.* túkajšenj; -mit, *ad.* s tem; *con.* po tem, po tem takem, -nächst, -neben, *ad.* tik, tíkoma, tu zraven, tu blizo; -nieden, *ad.* tu doli, na tem svetu.

Hieroglyph-en, *pl.* podobopisje; -isch, *a.* podobopisen.

Hier-ortig, *a.* túkajšenj; -orts, *ad.* tu, tukaj; tód; -sein, *n.* bivanje na tem mestu, nazočost na tem mestu; -über, *ad.* tu čez, tu prek, tod čez; (über d. Sache) o tem; -von, *ad.* o tem; od tega, izmed teh rečí; -wegen, *ad.* zavolj tega, zarad tega, za tega voljo; -wider, *ad.* proti temu; zoper to; -zu, *ad.* k temu; was saget Ihr-? kaj temu právite? -zwischen, *ad.* tu vmes; med tem; med njimi.

Hiesig, *a.* túkajšenj, tukanj, ovdašenj, domáč.

Hifthorn s. Hiefhorn.

Hilf-e, *f.* pomóč *f.*, pripomóč *f.*, pomagilo, pomogljej, pomoček: zu-, na pomoč, na pomagajo, pomagaj- pomagajte; ohne fremde-, samotež; -leisten, pomoči, (morem), pomágati, pripomoči + pomagovati; zu -eilen, priskočiti; -eleistung, *f.* pomagilo, pomóč, pripomóč *f.*; -eruf, *m.* klic na pomoč od. na pomagajo; -lich s. behilflich, -los, *a.* brez pomoči, zapuščen, brezpomočen; =igkeit, *f.* brezpomočnost, zapúščenost; -reich, *a.* pomočen, pripomočen, napomočen, pomagljív.

Hilfs- *a.* pomočni, pomožni; -amt, *n.* pomožni urad; -arbeiter, *m.* pomagavec, pomagáč, pripomočník; -bedürftig, *a.* potreben, zapotreben; nadložen, nebogljén; -geld, *n.* dnarna pomóč *f.*; -genoss, *m.* pomočník, zveznik; -heer, *n.* pomočna vojska, pomožna vojska; -macht, *f.* pomožna moč *f.*; -mittel, *n.* pomoč *f.*, pomoček, pripomoček, pomagilo, pomogljej; -personale, *n* pomočno osebje; -quelle, *f.* zaloga, zaklad, vir, pomoček; -truppe, *f.* pomožna četa, pomočna vojska; -zeitwort, *n.* pomožni glagol, pomožnik.

Himber- *a.* málenov, -apfel, *m.* malínčar; -e, *f.* malin, málina; *coll.* málinje; -saft, *m.* malínovec, málinov sok; -strauch, *m.* malinjek, málinov germ; *coll.* málinje, málinovje; -wasser, *n.* málinovica.

Himmel, *m.* nebo, obnebje, nebeška terdina, nebeški obók; (Aufenthalts-ort) nebesa *pl.*, nebeški raj; (Zone) podnebje, opasje, pojas; dem - sei Dank, hvala Bogu, Bog bodi zahvaljen, bodi ga Bog zahvaljen; um des -willen, za božjo voljo, za božji del! der - sei mein Zeuge, Bog mi bodi priča; unter freiem -, pod milim Bogom, pod milim nebom, na planem; beim -, za Boga, pri živem Bogu; - = *a.* nebeški, nebeski, nebesni; nebni; -an, *ad.* proti nebu, kviško; -

berührend, *a.* neboticen; -brand, *m.* (Verbascum thaps.) lučnik, rukac, pápeževa sveča; -entſproſſen, *a.* neboroden; -fahrt, *f.* vnebohód; Mariä-, vnebovzetje, vélika gospójnica, veliki šmaren; =swoche, *f.* križev teden; -farbe, *f.* višnjeva barva; -geſandt, *a.* iz nebés poslán; =e, *f.* nebeški poslanec; -hoch, *a.* neboticen, do neba visok; -reich, *n.* nebeško kraljestvo, nebesa *pl.*, nebeški raj.

Himmels= *a.* nebeški, nebeski, nebesni; -achſe, *f.* nebna os *f.*; -atlas, *m.* nebovíd; -bahn, *f.* nebeška pot *f.* u. *m.*; -beſchreibung, *f.* nebopisje; -bewohner, *m.* nebeščán; -bogen, *m.* oblók, nebeški obók; -bote, *m.* nebeški poslanec; -bürger, *m.* nebeščán; -braut, *f.* nebeška nevesta ob. zaróčnica; -chor, *m.* nebeški zbor; -erſcheinung, *f.* nebeška prikazen *f.*; -ferne, *f.* nebna daljava; -feſte, *f.* nebeška terdina, nebeški strop; -gegend, *f.* nebna stran *f.*, stran neba; -gewölbe, *n.* obnebje, nebeški oblok, svod, nebes; -gleicher, *m.* nebni ravník; -heer, n. nebeška truma, nebeški trop; -karte, *f.* nebovíd, nebna mapa; -kerze, *f.* Himmelbrand; -könig, *m.* nebeški kralj; -königin, *f.* nebeška kraljica; -körper, m. nebno telo; -kreis, *m.* nebeški krog, obnebni krog; -kugel, *f.* nebna kroglja, nebno oblo; -kunde, *f.* neboznanstvo, zvezdoznanstvo, zvezdoslovje; -licht, *n.* nebeška luč *f.*, nebeška svitloba; -pforte, *f.* vrata nebeška *pl.*; -raum, *m.* nebeški prostor, nebesa *pl.*, nebesje; -ſegen, *m.* nebeški blágoslov; -ſpeiſe, *f.* nebeška hrana, nebeška jéd *f.*; -ſtrich, *m.* podnebje, opasje; -ſtürmer, *m.* neboborec; -wagen, *m.* nebeški voz, nebeška kola *pl.*; (d. große Bär) voz, véliki vozník; -weg, *m.* nebeška pot; pot proti nebesom, steza v nebesa; -wonne, *f.* nebeško veselje, rajsko veselje; -zeichen, *n.* nebeško známenje; -zirkel ſ. Himmelskreis.

Himmel=thau, *m.* srakona; -tragend, *a.* nebonosen; -wärts, *ad.* kvišku, na kvišku, proti nebu; -weit, *ad.* daleč daleč, neizmérno daleč; *a.* sila velik. [božji; -er, *m.* nebeščán.

Himmliſch, *a.* nebeški, nebeski,

Hin, *ad.* tje, tja, tjekaj, tot, onam; -und her, sem ter tje, semtertje, tu pa tam; tod in tamkaj, kje kod; -werden, pogíniti, po čem biti (sem), minuti.

Hinab, *ad.* dol, doli, tje doli, navdol, navzdol, pod-sé, v niz; -bringen *v. a.* doli správiti; prinesti; -fallen, *v. n.* pasti (padem) + pádati; -gleiten, *v. n.* zdèrkniti, spodèrkniti, spolzniti se, *pf.*; -laſſen, *v. a.* spustiti + spúščati; -rollen, *v. a.* skótati, skótniti, *pf.*; *v. n.* kolovrátiti, kótati se; -ſchlucken, *v. a.* góltati: pogóltniti, pogólniti, požreti + požírati; -wärts, *ad.* doli, navdól; -werfen, *v. a.* zadegati, herbútniti, zamesti (medem) *pf.*

Hinan, *ad.* gori, tje gori: d. Berg-, v breg, v reber, navkreber, med sé; (in Zuſammenſetz.) pri -, vz -; -ar=

beiten, *v. a.* naklépati (ljem), gnati (ženem) na kaj, prizadévati si za kaj.

Hinauf, *ad.* gori, tje gori, kviško, na kviško, v breg, navkreber; **-begeben ſich**, *v. r.* podati se + podájati se; **-binden**, *v. a.* privézati (vežem) + privezovati; **-bitten** *v. a.* gori povábiti, kam povábiti *pf.*; **-blicken**, *v. n.* kviško poglédati ob. ozreti se + pogledovati ob. ozírati se; **-fliegen**, *v. n.* vzleteti *pf.*; **-gehen**, *v. n.* gori iti (grem); (v. Preiſe) na kviško bije, rasti: poskočiti; **-klettern**, *v. n.* zlezti, spláziti se *pf.*; **-wärts**, *ad.* gori; **-ziehen**, *v. a.* potégniti, zvleči + potegovati, potézati.

Hinaus, *ad.* ven, tje ven; **-begeben ſich**, *v. r.* iziti (idem) *pf.*; **-denken**, *v. n.* wo denken Sie hinaus, kam míslite?; **-führen**, *v. a.* ven peljati (ljem); **-gabe**, *f.* izdatev, izdava; **-geben**, *v. a.* izdati + izdájati; **-gehen**, *v. n.* ven iti (grem): iziti (idem); **-jagen**, *v. a.* zapoditi, spoditi, zakropiti, spókati *pf.*, **-machen ſich**, *v. r.* správiti se, pobrati se (berem) *pf.*; **-ſchauen**, *v. n.* glédati skozi-; **-wollen**, *v. n.* ven hoteti (hočem); **-ziehen**, *v. a.* potégniti iz-, izdreti (derem); *fig.* na dolgo klop odlášati, zatezovati, pod klop metati (mečem).

Hin-bauen, *v. a.* sezídati, kam postáviti *pf.*; **-begeben ſich**, *v. r.* iti (grem) kam, podati se kam; **-beſtellen**, *v. a.* kam ukázati (kažem); kam naročiti; **-betten ſich**, *v. r.* postlati si (steljem) + postiljati; **-blick**, *m.* pogled na-, ozir na-; mit-, gledé na-, z ozirom na -; **-en**, *v. n.* kam poglédati, na kaj ozreti se + pogledovati, ozírati se; **-bringen**, *v. a.* tje prinesti + prinášati: die Zeit mit Spiel, Geſang, Schlaf u. ſ. w. -, čas preigrati, prepeti (pojem), prespati; **-brüten**, *v. n.* snovati (snujem), túhtati, pretuhtávati, ždeti, naklépati (pljem), kovati (kujem).

Hinder-er, *m.* oviravec, zaderževavec, napótnik; **-lich**, *a.* oviren, oviraven, napoten, zaderževaven, zaderžljív, zamuden; **-n**, *v. a.* ovírati, opovírati, zavírati, zaderževati, pričeti, páčiti, napotje délati, muditi, búriti, ustávljati, zakesnovati; **-nis**, *n.* zaderžek, ovira, opovira, ovirek, opovirek, zavirek, napotje, napotek, napota, napotljej, zapreka, zamuda; **-ſe in den Weg legen**; ovírati, opovírati, búriti ɔc. ſ. Hindern.

Hindeuten, *v. a.* pokázati (kažem) + pokazovati na -.

Hündin, *f.* psica, pesica; košuta.

Hin-dorren, *v. n.* usehniti, osehniti, + usihati, usehovati; **-drängen ſich**, *v. r.* síliti, tíščati (ím), pritískati, vreti, privrévati.

Hindurch, *ad.* skoz, skozi, tje skozi; (hierdurch) tod, le-tód; durch d. Feld -, prek polja, čez polje; die Nacht, den Tag -, vso noč, celi dan; **-brechen**, *v. a.* predreti (derem) + predírati; ſich - arbeiten, prebiti se (bijem) *pf.*

Hineilen, *v. n.* tje hiteti, pášči se, podvízati se kam.

Hinein, *ad.* noter, tje noter, v-;

(in Zuſammenſetz.) v –; -arbeiten ſich, *v. r.* zakopati se (pljem), zadélati se *pf.*; -begeben ſich, *v. r.* iti (grem): oditi v –; -beißen, *v. a.* vgrízniti *pf.* -bringen, *v. a.* vnesti, prinesti v –+ vnášati, prinášati v–; -denken ſich *v. r.* v duhu si misliti v–, v mislih prestáviti se; -dürfen *v. n.* noter smeti, smeti v–; -fahren, *v. n.* peljati se (ljem), v –; (m. d. Hand) poseči (sežem), poségniti; -finden ſich, *v. r.* zvédeti se (zvem) v –, znajti se (znajdem) v –; -gehen, *v. n.* iti (grem) v –; greifen, *v. a.* seči (sežem), ségniti, poseči + ségati; -jagen, *v. a.* vgnati (ženem), vtírati, spoditi v –, + vgánjati; -kommen, *v. n.* kam priti (pridem) + prihájati; -können *v. n.* moči (morem) v–; -langen, *v. n.* seči (sežem) + ségati; -laſſen, *v. a.* pustiti + púščati v –; -locken, *v. a.* kam zmámiti od. privábiti *pf.*; -reden, *v. n.* trabazgati v koga; -rinnen, *v. n.* cureti, curljati, océjati se v–; -ſchaffen, *v. a.* správiti + správljati v–; -ſchicken, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -ſchlagen, *v. a.* zabiti (bijem) + zabíjati; -ſtecken, *v. a.* vtakniti, vtekniti + vtíkati; -ſtelen ſich, *v. r.* podkrasti se (kradem), zmúzati se v– *pf.*; -ſtoßen, *v. a.* poríniti, súniti, pahniti + porívati ɔc.; -ſtürzen, *v. n.* telébniti, lopiti, trésniti, pasti (padem), stermóglaviti se v– *pf.*; -treiben, *v. a.* vgnati (vženem) + vgánjati; -wagen ſich, *v. r.* dèrzniti se, zdèrzniti se kam *pf.*; -wärts, noter, navnoter.

Hin-fahren, *v. n.* voziti se, peljati se (ljem) + pripeljati se; *fig.* zamreti. umreti, lóčiti se sveta *pf.*; -fallen, *v. n.* pasti (padem), telébniti, trésniti, emókniti; = de Krankheit ſ. Fallſucht; -fällig, *a.* razpadljív, minljív, perhljív, zginljív; = keit, *f.* razpadljivost, minljivost, perhljivost; -fort, *ad.* napréj, zanapréj, v prihodnje, na dalje; -führen, *v. a.* peljati (ljem); odpeljati kam; -gang, *m.* odhod, hodtje; *fig.* umertje, odmertje, odhod v večnost; -geben, *v. a.* dati, podati, izročiti + dajati, podájati, izróčati, izročévati; ſich -, *v. r.* izročiti se, vdati se + izročevati se, vdájati se, darovati se; -gebung, *f.* vdanost; izročitev; -gegen, *ad.* ali, pak, naproti, narobe; -gehen, *v. n.* tje iti (grem): oditi (idem) + odhájati; *fig.* umreti + umírati; (verfließen) potékati, prehájati; etwas - laſſen, česa ne brániti, za kaj ne róditi; es mag -, naj bode, naj velja; -gehören, *v. n.* spádati, šteti se (štejem); -gelangen, *v. n.* dospeti, doiti (doidem) + dospévati, dohájati; -gerathen, *v. n.* kam zajti (zajdem), kam narájmati se, kam priti (pridem) *pf.*; -halten, *v. a.* dèržati (ím); (d. Hand) moliti. prožiti: pomoliti; (aufhalt.) zaderževati, zategovati, múditi, búriti; -heften, *v. a.* pripeti (pnem) + pripénjati; (d. Blick) vpreti + vpírati; -helfen, *v. a.* kam pomágati, pomoči (morem) *pf.*; -huſchen, *v. n.* smúkniti, šíniti, púhniti, *pf.*

Hink-en, *v. n.* šépati, švépati, šán-

tati, hromátati, hrámati, švedrati, plántati, kolékati, homodrati, čótati; -en, *n.* hromota, šépanje, šépavost; -end, *a.* šepav, šepast, šantav, plantav, krulov, čotast: -er Gang, polomljen od. polaman hod; =er, *m.* šépavec, šepec, šantavec, krúlovec.

Hin-kommen, *v. n.* kam priti (pridem), prispeti, dojti, (dojdem) + prihájati, dohájati; -kunft, *f.* prihod, dohod: in -, v prihodnje, prihodnjič; -langen, *v. a.* pomoliti, poseči (sežem) + pomáljati, poségati, posegovati; *v. n.* dovolj biti (sem), zadostovati, skezati; -länglich, *a.* zadosten, dost, dovoljen, zadostljiv, zadostovaven; *ad.* dosti, zadosti, do sita, dovolj, zadovolj; =keit, *f.* zadostnost, dovoljnost &c.; -lehnen, *v. a.* nasloniti, prisloniti + naslánjati; -leiten, lenken, *v. a.* napeljati (ljem), oberniti + napeljevati, obráčati; -machen ſich, *v. r.* napráviti se tje, podati se kam + naprávljati se tje, podájati se kam; -marſch, *m.* hod tje; -metzeln, *v. a.* pomoriti *pf.* -nehmen, *v. a.* prejeti (prejmem), vzeti (vzamem, vzemem) + prejémati; nimm hin, nà! vzemi! primi!; -neigen ſich, *v. r.* nagibati se (bljem) naklánjati se; priklánjati se; -neigung, *f.* nágnjenje, naklónjenost; -nen, *ad.* von -, odtod; -pflanzen, *v. a.* posaditi, zasaditi + posájati &c.; -raffen, *v. a.* pobrati (berem), podrobiti, pográbiti + pobirati, podrábljati; -reichen, *v. n.* zadostovati, zadosti biti (sem), skezati, dotégniti; -reichend, *a.* zadosten, dovoljen; -reiſe, *f.* pot tje; -reiſen, *v. n.* tje potovati: tje oditi (idem), odríniti, vpótiti se; -reißen, *v. a.* zgrábiti, popasti (padem), premoči (morem) obvládati, prevzeti (vzamem), zamekniti + prevzémati, zamikati; =d, *a.* vnemaven, premagaven, zamikaven; -richten, *v. a.* kam oberniti od. naravnati + obráčati; (zu recht machen) pripráviti + priprávljati; (einen Miſſethäter) ob življenje djati (dém), usmertiti + ob življenje dévati; (enthaupten) obgláviti, ob glavo djati, glavo komu vzeti (vzamem) + ob glavo dévati; mit dem Strange -, obésiti + obéšati; mit Pulver u. Blei -, ustreliti *pf.*; (zu Grunde richten) pogubiti, ugonobiti, pokončati, vníčiti, v nič djati (dem) + pogubovati, ugonábljati, vničevati, v nič dévati &c.; -richtung, *f.* usmertitev, obglávljenje, obéšanje; poguba; -ſchaffen, *v. a.* tje správiti, poslati (šljem) + správljati, pošíljati; -ſcheiden, *v. n.* umreti (mrèm u. merjem), zamreti, preminiti, dušo pustiti od. izdíhniti + umírati; -hingeſchieden, umerli, ranjki; -ſcheiden, *n.* smert, umertje; -ſchicken, *v. a.* tje poslati (šljem) + pošíljati; -ſchleppen, *v. a.* tje cejáziti, vláčiti: das Leben -, revo prodájati; -ſchreiben, *v. a.* zapísati (pišem) + zapisovati; -ſchwinden, *v. n.* giniti, sehniti, veneti, gubiti se; (v. d. Zeit) hiteti, potékati, miniti, minjévati; -ſehen, *v. n.* glédati, víditi, vídeti kam; -ſehnen ſich, *v. r.*

hrepeneti od. želeti kam; -ſicht, *f.* ozír, pogled; =lich, *ad.* z ozirom na -, ozír, gledé na; -ſinken, *v. n.* zgrúditi se, zgrúzniti se *pf.*; -ſtellen, *v. a.* postáviti + postávljati; -ſterben, *v. n.* umreti (merjem od. mrèm) + umírati; -ſteuern, *v. n.* kam kèrmiti, kormániti od. veslati; -ſtreben *v. n.* prizadévati si kam, kam natézati; -ſtrecken, *v. a.* pomoliti + pomaljati; (zu Boden-) tréščiti, trésniti, zverniti, vreči (veržem), bútiti, butniti; -ſtreuen, *v. a.* pèrhati, potrésati; pèrhniti, potresti; -ſtürzen, *v. n.* zverniti se, zgrúditi se *pf.*

Hintan, *ad.* nazaj, zad; odzad, odzadja; -geben, *v. a.* oddati, iznébiti se česa + oddájati, iznebovati se česa; -halten, *v. a.* odverniti, ustáviti, ukloniti, vpréčiti, ubrániti + odvráčati, ustávljati, uklánjati; -ſetzen, *v. a.* zanemáriti, zad postáviti: zanemárjati, zad postávljati; -ſetzung, *f.* zanemara, zanemárjanje, zanemárjenje: mit -, ne maraje za -, ne gledáje na -.

Hinten, *ad.* zadi, zadej, o zadej; von -, odzad, odzadej, odzadja; nach -zad, na zad; -drein, *ad.* zadej, na to, za tem.

Hinter, *prp.* za: -einander, zapored, zaporédoma; drug za drugim, eden za drugim; (in Zuſammenſetz.) za -; - = *a.* zadnji; - der, die, das, *a.* zadnji; der - ſte, najzadnji, poslednji; -achſe, zadnja podós *f.*; -backe, *f.* rítnica, ritnik; -bein, *n.* zadnja noga; -bleiben, *v. n.* zaostati (stanem), zastati, za čim ostati + zaostájati; -bliebene, *m.* zaostali, zapúščenec; -brett, *n.* kozolec; -bringen, *v. a.* donesti, skrivaj oznániti, ováditi + donášati, skrivaj oznánjati; -bringer, *m.* donašavec, naznanjevavec, ovadnik; =in, *f.* donašavka, naznanjevavka; -bringung, *f.* donašba; -bug, *m.* pregíb; -drein, *ad.* potlej, potèm; zadej; -e, *m.* rit *f.*, zádnjica, zadek; -einander ſ. Hinter; -fleck, *m.* opetek; -fuß, *m.* zadnja noga; -gebäude, *n.* zadnje poslopje; -gedanke, *m.* skrita misel *f.*, tajna misel *f.*; -gehen, *v. a.* prevariti, preveriti, okániti, ukániti, prenoriti, izpodlezti, zavoditi + prevárjati, izpodlezovati; -gehung, *f.* izpodlezba, okana; -glied, *n.* zadnja versta; (arithm.) zadnji člen.

Hinter=grund, *m.* zátičje, ozadje, ozadek, pozadje; -halb, *ad.* zadi za-; -hals ſ. Hinterhaupt; -halt, *m.* zaloga, opora; *fig.* zaseda, zalezva, preža; =en, *v. a.* zadèržati (im), pridèržati + zaderževati, pridèržati, pridèržovati; (verhelen) prikrívati, potajevati; =end, *a.* skrivljív, prikrivaven; -hand, *f.* zapestje, zapešče, zaročje: in der - ſein, za roko biti (sem); -haupt, *n.* til, tilnik, zatilec, zátilek, zatilnik, šija, zaglavje; =bein, *n.* zátilna kost *f.*; -haus, *n.* zahišje, zahišni prizidek; -her, *ad.* pozneje, poznej, pozdejše, po tem; -hof, *m.* zadnje dvorišče; -laſſen, *v. a.* zapustiti, pozanéhati + zapúščati; (vermachen) vóliti, sporočiti

+ sporóčati, sporočevati; =e, *m.* zapúščenec, svojec, njegovec; *f.* zapúščenka; =ſchaft, *f.* zapuščina, zapustnina; -laſſer, *m.* zapustnik; =in, *f.* zapústnica; -lauf, *m.* zadnji skok, skrak; -leder, *n.* opétnica, opética; -leib, *m.* zadek.

Hinter=liſt, *f.* lest *f.*, kovarstvo, lokavstvo, lokávščina, prevara, goljufija, prekánjenost; =en, *v. a.* prevariti, preveriti, okániti, ogoljufati, opehárити + prevárjati. goljufovati; =ig, *a.* lokav, kovaren, lisji, zvit, presukan. potmajen, prekanjen; =igkeit, *f.* lokavost, kovarnost, zvitost. prekánjenost; -mann, *m.* naslédovec, zasebojec. zamenojec, zatebojec, zanamec u. ſ. w.; -nahṫ, *f.* zadnji šiv; -rücks, *ad.* o zadej, odzad, za herbtom; -ſatz, *m.* naslednji stavek, naslednjik; -ſt, *a.* najzadnji, poslednji; -theil, *m.* zadnji del, zadnji konec; (d. Thieres) zadek; (am Wagen) zadnja prema, zadnji ert; (am Schiffe) zadnji kernj, od. kerma, kerma; -treffen, *n.* zadnja vojska; -treiben, *v. a.* ubrániti, odverniti, opovreti, ovreči (veržem), podreti (derem), pobiti (bijem), + odvráčati, opovírati, ométati, podírati, pobíjati; -wälder, *m.* zagorec, zagorjanec; -wärts, *ad.* (nach hinten zu) nazáj, nazád, na zad; (v. hinten) od zad, od zadej, odzadja; -zeug, *n.* podrépnica.

Hin=thun, *v. a.* djati (denem, dem), deti, položiti, postáviti + dévati. pokládati, polágati, postávljati (verthun) zapráviti + zaprávljati; -tritt, *m.* odmretje, odhod iz tega sveta.

Hinüber, *ad.* tje čez, tje prek, črez-, čez-; na uni kraj, na uno stran ob. plat; (in Zuſammenſetz. mit Zeitw.) pre-; -blicken, *v. n.* pogledati + pogledovati kam; -bringen, *v. a.* správiti + správljati; prenesti + prenášati; -fahren, *v. n.* prepeljati se (ljem) + prepeljevati se, prevážati se; -führen, *v. a.* prepeljati (ljem), prevesti (vedem), prevoditi + prepeljevati, prevážati, -helfen, *v. a.* pomágati na uno stran *pf.* -kommen, *v. n.* priti (pridem) na uno stran *pf.*; -tragen, *v. a.* prenesti + prenášati; -wagen ſich, *v. r.* úpati se, dèrzniti se: zdèrzniti se, zúpati se.

Hinunter, *ad.* dol, doli, tje doli, navzdol; -fahren, *v. n.* peljati se (ljem) navzdol, in die Grube -, zlezti v jamo; -laſſen, *v. a.* spustiti + spúščati; -ſchlucken, *v. a.* pogoltniti, pogólniti, požreti + pogoltovati, požírati; -ſpringen, *v. n.* skočiti doli *pf.*; -trinken, *v. a.* izpiti (pijem), popiti + popívati; -wärts, *ad.* navzdol, tje dol.

Hin=wärts, *ad.* tje, tjekaj, tja; -weg, *m.* pot tje.

Hin=weg, *ad.* proč, preč, strani, na stran, s poti: -von hier, poberi se, spravi se (in Zuſammenſetz.); n-, od-, -begeben ſich, *v. r.* oditi (idem) odríniti, správiti se + odhájati, správljati se; -beißen, *v. a.* ugrízniti, odgrízniti odpáhniti *pf.*; -nahme, *f.* odvzetje, odvzetek, odjemek; -nehmen, *v. a.* odvzeti (vzamem,

vzemem) + odvzémati, odjémati (ljem); -raffen ſ. Hinraffen; -ſetzen ſich, *v. r.* presesti (sedem); über etwas -, ne márati ob. ne róditi za kaj, brez ozira na kaj ravnati, ne spotikati se nad čim; -wehen, *v. a.* odveti (vejem) *pf.*; -ziehen, *v. n.* preséliti se, stan preméniti + preseloväti se; *v. a.* odtégniti + odtegovati.

Hin-weiſen, *v. a.* kázati (kažem) na kaj: pokázati na kaj + pokazovati, nakazovati; -weiſend, *a.* kazaven, pokazen; -welken, *v. n.* veneti, veniti, suhleti, sehniti, usíhati; -wenden, *v. a.* kreniti, oberniti, zaoberniti + obráčati; -werfen, *v. a.* vreči (veržem), bútiti, búcniti, oplesti (pledem), tréščiti, trésniti + metati, (mečem), bútati, oplétati; -wieder, *ad.* spet, sopet, zopet, opet, znova, iz nova; -würgen, *v. a.* podáviti, podušiti *pf.*; -zielen, *v. n.* mériti, namérjati; naklépati.

Hinzu, *ad.* k temu, (in Zuſammenſetz. mit Zeitwörtern) pri-, do-; -addieren, *v. a.* prišteti (štejem) + prištévati; -brocken, *v. a.* pridrobiti + pridrábljati; -bringen, *v. n.* pritíščati (ím), pritísniti, privreti, pridreti (derem) + pritiskati, privrévati; -fügen, *v. a.* dodati, pridati, prideti, priložiti, doložiti, pripójiti + pridávati, dodájati, predévati, prilágati, prikládati, dokládati; -gabe, *f.* pridavek, pridatek, dodatek; -gießen, *v. a.* priliti (lijem), doliti + prilívati; -laſſen, *v. a.* pripustiti + pripúščati; -laufen, *v. n.* prileteti + prilétati, priletávati; -legen, *v. a.* doložiti, priložiti, privreči (veržem) + prikládati, dokládati; -ſchleichen, *v. n.* primúzati se, prikrasti se (kradem) *pf.*; -ſchütten, *v. a.* priliti (lijem) doliti + prilívati, prilíjati; (trockenes) prisuti (spem) + prisípati (pljem); -thun, *v. a.* pridjati (dém) + pridévati; -treiben, *v. a.* prignati (ženem) + prigánjati; -treten, *v. a.* pristópiti + pristópati, pristopovati; -tritt, *m.* pristop; dotika; -werfen, *v. a.* privreči (veržem) + privergovati; -zahlen, *v. a.* pripláčati, doplačati + priplačevati; -zählen, *v. a.* prišteti (štejem), došteti + prištévati, doštévati; -ziehen, *v. a.* privleči *pf.*; *fig.* privzeti (vzamem, vzemem) + privzémati.

Hiobspoſt, *f.* žálostno oznanilo ob. [navestilo.

Hippe, oblat, mlinec (fl. Senſe) kosa, résnica; (krummes Meſſer) kosir; vinjek, vinorez, reznik; *fig.* smertna kosa; -enbäcker, *m.* óblatar.

Hirn, *n.* možgani *pl. m.* u. *f.*; (Mark) mozeg, mozek; - *a.* možganni, možganski; -entzündung, *f.* vnetje možganov; -geſpinnſt, *n.* prizrak, domišljava, izmišljótina; -haut, *f.* možganna ópnica; -bruch, *m.* predor možganne ópnice; -höhle *f.* možganna votlina; -krank ſ. Verrückt; -lehre, *f.* nauk o možganih, možganoslovje; -los, *a.* brez možganov; brezmožganen; *fig.* nespámeten, brezpámeten; -igkeit, *f.* brezmožgannost; -mark, *n* mozeg, mozek; -ſchädel, *m.* črepinja, čre-

pina, lebanja, lubanja; *fig.* bučа, butica, betica.

Hirſch, *m.* jelen; – = *a.* jelenov, jelenski, jelenji; -bock, *m.* jelen samec, jelenšček; -brunſt, *f.* jelenji gonj, jelénovo rúkanje; -fänger, *m.* lovski nož, játagan; -farben, *v. a.* jelenast; -fleiſch, *n.* jelénovo meso, jelenina; -garten, *m.* jelenjak; -geweih, *n.* rogovila, *pl.*, jelénovi rogovi *pl.*; -haut, *f.* jelénova koža, jelénovina; -horn, *n.* jelenov rog; =geiſt, *m.* jelénovec; -jagd, *f.* lov na jelene; -käfer, *m.* rogáč, kleščar; -kalb, *n.* jelenče (g. -eta), jelenček; -kuh, *f.* košuta, jelénovka; -leder, *n.* jelenina; =n, *a.* jelenov; -ruthe, *f.* ziemer, *m.* jelénova žila; -zunge, *f.* jelenov jezik.

Hirſe, *m.* prosó; (gemahl.) pšeno, phanje; (gefocht.) jagliči *pl.*, kaša; – = *a.* prosén; -acker, *m.* prosišče; -brei, *m.* prosena kaša, jagliči *pl.*, -brot, *n.* prosenjak; -korn, *n.* proso, proseno zerno; -mehl, *n.* prosena moka; -ſtampfe, *f.* kašnik; -ſtroh, *n.* prosenica, prosena slama, prosnica, proseníčnica.

Hirt, *m.* pastír, pastúh; *dim.* pastirec, pastirček; (Gemein-) črednik, čednik; (Kuh-) kravár; (Schaf-) ovčár; (Ziegen-) kozár u. ſ. w. -ſein, pastirčevati, pastirovati, pastíriti, pasti; -en = *a.* pastirski; =amt, *n.* pastirska služba; pastirstvo; =brief, *m.* pastirski list; =flöte, *f.* pastirska piščál *f.*, žvegla, dibla, brunda; *dim.* piščalka, žvéglica: auf der – blaſen, piskati, žveglati, diblati; =gedicht, *n.* pastirska pesem *f.*, selanka; =knabe, *m.* pastirček, poganjáč; =leben, *n.* pastirsko življenje, pastirčevanje: ein – führen, pastirčevati, pastirovati, pastiríčiti; =mädchen ſ. Hirtin; =mäßig, *a.* pastirski; *ad.* pastirski, po pastirsko; =pfeife, *f.* =rohr, *n.* ſ. Hirtenflöte; =ſtab, m. pastirska pálica; kravola; (unten krumm) porúkanica; =ſtand, *m.* pastirski stan, pastirstvo; =taſche, *f.* torba, taška, lavšek; *dim.* tórbica; (Gewächs) kobúlica, plešec; =volk, *n.* pastirji *pl.*

Hirtin, *f.* pastirica, pastarica,; (Kuh-) kravarica; (Schaf-) ovčarica; (Ziegen-) kozarica; (Gänſe-) gosarica u. ſ. w.: -ſein, pastiričiti, pastiričevati.

Hiſſe, *f.* škerpec, škripec, vitel; -en, *v. a.* jadra razpeti (pnem) + razpénjati; s škerpcem vzdígniti + vzdigovati.

Hiſtorie, *f.* prigodba, prigodek, dogodba, zgodba, zgod, zgodek; (Geſchichte) zgodovina, povéstnica, zgodopisje; -ienmaler, *m.* zgodopisni malar; -iker, -iograf, *m.* zgodovinar, zgodopisec; -iſch, *a.* zgodovinski, zgodopisen.

Hitz-blaſe, -blatter, *f.* ogorec, oberc, puhorec, mozólj, spuhlina, pelisa; prišč; *dim.* ógerček, mozoljček, óberček; damit behaftet, ógerčav, ógerčast, obèrčast, pelisav; -blütig, *a.* vročekerven, vroče kerví; =feit, *f.* vroča kri (g. kervi).

Hitz-e, *f.* vročina, velika gorkota; (Glüh-) žgalina, peklina, pekoča vročina, (Sonnen-) pripeka, (Schwüle) sopárica, spárica; *fig.* ogenj, gorečost, vnetost; (Zorn) serd, jeza, zlost, gnjev; (Heftigkeit) náglica, sila; -en, *v. a.* greti (grejem), vročino délati; *v. n.* pripékati, prepékati, prigrévati, páriti se; -ig, *a.* gorek, gorkoten; goréč, vroč; -e Krankheit, vroča bolezen, vročica, vročnica; -es Getränk, močna pijača; -es Eisen, razbéljeno železo; nicht so -, nikar tako naglo! saj nisi voda! -kopf, *m.* vročeglavec; rogovilec; rogovilež, naglež, -köpfig, *a.* vročegláv, vročeglaven, rogovilen, nagel; -messer, *m.* gorkomér.

Hm! *int.* hm!

Hobel, *m.* skobel, stružec, strugalnik; (großer-) tosman; rogljáč; -bank, *f.* stružnica, strugálnica, skóbelnik; -n, *v. a.* skóbljati, strúgati, strúžiti: oskóbljati, ostrúžiti, ostrúgati; *fig.* likati, míkati, tesati (tešem); -spann, *m.* ostružek, stružek; *coll.* ostrúžina, ostružki *pl.*, skóblovina.

Hoboe s. Hautbois.

Hoch, *a.* visok; hohes Wasser, velika voda; hohe Messe, velika maša oder meša; hohe Ofen s. Hochofen; hohe Priester, veliki duhoven; höchste Zeit, skrajni od. zadnji čas; hohe See, široko morje; počina; im hohen Grade, zeló, močno, jako, silno; Hoch! slava!; hohes Fest, veliki praznik; -und theuer schwören, rotiti se, pridúšati se; (in Zusammensetz.) pre-, prav, jako, -achtbar, *a.* prespoštován, visoko cenjen; -achten, *v. a.* poštovati; spoštovati, visoko čislati, častiti, čestiti; -achtung, poštovanje, spoštovanje, češčenje; -svoll, *ad.* z velicim spoštovanjem; -altar, *m.* véliki oltar; -amt, *n.* velika maša, péta maša, deseta maša; -ansehnlich, *a.* veljaven, prečastít, prečestít, prespoštován; -ästig, *a.* visokovejen, visokovejnat; -begabt, *a.* bogato obdarován od. obdarjen; -bejahrt, *a.* matór, jako star; -beinig, *a.* nogat. visokonóg; -berühmt, *a.* preslaven, preimeniten, slovéč; -betagt s. Hochbejahrt; -bero, *pr.* Vaš, Njihov; -deutsch, *a.* gornje-nemški; visokonemški; -ebene, *f.* planota, visočina, visočava; -edel, *a.* prežlahten; -geboren, *a.* preblagoroden, visokoroden; Ew.-, preblagorodni gospod, Vaša blagorodnost; -ehrwürdig, *a.* prečastít, prečastitljív, prečestitljív, prečasten; -erfreut, *a.* ves vesél, jako vesél; -erhaben, *a.* vzvišan.

Hoch-fahrend, *a.* prevzeten, prevzetovaven, napihnjen; -fläche, *f.* planota, gorska raván *f.*; -fliegend, *a.* visokoletéč; -flut, *f.* plem, pritók; -fürstlich, *a.* visokokneži: -e Gnaden, svetli knez! -geachtet, *a.* visoko poštován, prespoštován, visoko cenjen; -gebirge, *n.* visoka gora; -geboren, *a.* visokoroden: Ew.-, visokorodni gospod, Vaša visokorodnost; -geehrt, *a.* prečastít, prečestít, visoko češčen, prespoštován; -gelobt,

a. prehvaljen; -gepriesen, a. visoko hvaljen; preslaven; -gericht, n. morišče; -gesang, m. visoka pesem f., slavospév; -gesinnt, a. visokomiseln, visocih misli; -gestellt, a. na visoki stopnji; -gewaltig, a. preoblasten; -halten, v. a. spoštovati, visoko čislati od. céniti; -heilig, a. presvét, svetosvét; -herzig, a. blagoserčen, blagodušen, velikodušen, velikoserčen; =keit, f. blagodušje, velikodušnost, blagoserčnost &c.; -holz, n. verhovina, veršno drevje, verhovje; -land, n. višavina, višavje, visoki kraj; -länder, m. gorenec, gorjanec; Höchlich, ad. jako, zeló, močno; -löblich, a. preslaven, visokoslaven.

Hoch=muth, m. napúh, prevzetija, prevzetnost, ošabnost, oholost; -müthig, a. napuhnjen, napíhnjen, prevzeten, prevzetovaven, ošaben, ohól: -sein, prevzetovati; =e, m. prevzetnik, prevzetnež, napíhnjenec, ošabnik; f. prevzétnica, ošábnica; -ofen, m. plavž, plavež; -plateau, n. visoka ravnota od. planota; -preisen, v. a. slaviti, sloviti, veličati, razslávljati, poveličevati; -priester, m. véliki duhoven, veliki mášnik; =amt, n. veliko duhovstvo, -roth, a. živo rudéč; -schätzen, v. a. poštovati, spoštovati, visoko čislati, visoko céniti, močno obrájtati; -schätzung, f. spoštovanje, visoko čislanje; -schenkelig, a. stegnat, bedrat; visocih stegen od. beder.

Hoch=schule, f. visoko učilišče, vseučilišče, visoke šole pl.; -schulterig, a. visokopléč, visokoplečat; -schwanger, a. blizoporodna, blizo poroda; -selig, a. slávnega spomina; -sinn, m. visokodušje, blagodušje, visokomíselnost, visoka misel f.; =ig, a. visokodušen, blagodušen, visokomiseln; -sitz, m. prestol.

Höchst, ad. zeló, zlo zlo, jako, rámeno; a. najviši; (in Zuſammenſetz.) pre-.

Hochstämmig, a. visok, visokodebeln. visokostebeln.

Höchst=e, a. najviši, najvišji; -eigen, a. sam samcat, prav sam; -ens, ad. k véčemu, največ, zvečma; -gütig, a. predobrotljiv.

Hoch=stift, n. stólnica;; -trabend, a. šopiren, košat, razvirav; (v. d. Rede) ohlapen; -verrath, m. vélika izdaja; -verräther, m. veliki izdajavec od. izdajník; -wald, m. gozd, visoki gozd; -wasser, n. povodenj, f.; -wichtig, a. prevažen, velevažen, preimeniten, pretehten; -wild, n. velika divjáčina od. divjina; -wipfelig, a. visokovèrh; -wohlgeboren, a. preblagoroden; Ew -, preblagorodni gospod, Vaša blagorodnost; -würden, : Ew. -, prečastiti, prečastni od. prečastitljivi gospod; -würdig, a. prečastít, prečestít, prečastitljív, prečasten.

Hochzeit, f. svatba, ženitev, ženitnina, ženitovanje, svátovščina, pir, gostovanje; auf der - sein, svatovati, pirovati, v svatih biti (sem); zur -

gehen, v svate iti (grem); -s a. svátovski, ženitni, ženitovanjski, pirni; -anführer, m. starašina, starešina, starosvát; -bitter, m. zovčin, vabec, vabivec, zvavčin; -feier, f. svátovščina, pirovanje; -geist, m. svat, pirnik, svatovavec; -geschenk, n. darilo. pirni dar; -gewand, n. svátovsko oblačilo; svátovska obleka; -kranz, m. nevestni venec; -kuchen, m. ženitni koláč; bosman; -leute, pl. svatje; -lich, a. svátovski, svatben, ženiten, ženitovanjski, pirni; -mahl, n. ženitnina, ženitovanje, pir, godovanje, gostovanje; -mäßig, a. po svátovsko; -mutter, f. teta; -paar, n. ženin in nevesta, novici pl.; -vater, m. oče starašina, -slied, n. ženitna pesem f.

Hochzuverehrend, a. prespoštován.

Hock=e, f. stavek; kopica: in - en setzen, stávkati; auf die - nehmen, štupokramo, opertiv od. opertav zadeti + zadévati; -en, v. a. stávkati, razstávljati, postávljati; v. n. (sauern) čepeti, čépati (ím), čičáti: počéniti, čičniti, čúčniti + počépati.

Höcker, m. gerba, gerbina; -ig, a. gerbav, gerbast.

Hod=e, f. modo, mode (g. -eta), jajce; -enbruch, m. kila: am - leidend, kilav; -ensack, m. mošnja, mošnjica, modník, modetnjak.

Hof, m. dvor, dvorišče, borjáč, borjača, dvorjača; (um den Mond) obstret f., kolobár; (Meierhof) pristava; - = a. dvorski, dvorni, pridvorni; -agent, m. dvorski opravnik; -amt, n. dvorska služba, dvorski urad; -beamte, m. dvorski uradnik; -bediente, m. dvorski služabnik; -brauch, m; dvorska šega; -burg, f. dvor, prestolni grad; =wache, f. dvorska straža; -defret, n. dvorski odloček, dvorni dekrét; -dienst, m. dvorska od. pridvorna služba; -fähig, a. kdor ima pri dvoru pristop; -fahrt, f. napúh, prevzetnost, ošabnost, gizdost, gizdavost, šopirnost, oholost; -fährtig, a. prevzeten, prevzetovaven, ošaben, gizdav, šopiren, ohol, napihnjen; =e, m. ošabnež, ošabnik, prevzetnež, prevzetnik, prevzetovavec, napíhnjenec, gizdavec, gizdelín; f. ošábnica, prevzétnica, prevzetovavka.

Hoff=en, v. n. úpati, upovati, nádjati se, nadejati se, nádati se, nádegati se, v svesti si biti (sem) česa, svestiti se česa, očakovati, pričakovati, zanášati se na kaj; -entlich, ad. blezo, berž ko ne, po vsej priliki; a. zaupljív; -er, m. upavec, očakovavec; -nung, f. up, úpanje, nada, nadeja, nádega, svest, f., pričakovanje; =slos, a. obupen, brezupen, brežnaden, brez upa, brez nade, =slosigkeit, f. obupnost, brezupnost; =svoll, a. nadepóln, dobroupen, obeten, obetaven, kazen.

Hof=frau, f. dvorska gospá od. gospoja; -fräulein, n. dvorska gospodíčina; -gericht, n. dvorska sodnija; -gesinde, pl. dvorjanstvo, dvorska družina, dvórniki, pl.; -haltung, f. dvor, pridvorništvo; -

ieren, *v. n.* sladiti se, prilizovati se, prikupovati se; -jäger, *m.* dvorski lovec; -junfer, *m.* dvorjanec, dvoranič; -kammer, *f.* dvorska kámera; -kanzlei, *f.* dvorna od. dvorska kancelija; -kanzler, *m.* dvorni od. dvorski kancelár; -kaplan, *m.* dvorni kapelán; -kirche, *f.* dvorna cérkev *f.*; -kommiſſion, *f.* dvorska komisija; -kriegsrath, *m.* dvorsko vojaško svetovavstvo; -lager, *n.* dvor, dvorno stanovališče; -lehen, *m.* dvorski fevd; -leute, *pl.* dvórniki, dvorani.

Höf=lich, *a.* vljuden, priljuden, prijazen, dvoren, dvorljív; =keit, *f.* vljudnost, priljudnost, dvorljivost &c.; -ling, *m.* dvorán, dvorján, pridvornik.

Hof=mann, *m.* dvorán, dvoranec, dvornik; -mäßig, *a.* dvorski; -meier, *m.* pristavnik; -meiſter, *m.* hišnik, opravník; (Lehrer) domači učitelj, odgojitelj, -narr, *m.* dvorski čavš od. trapež, dvorski pavliha; -partei, dvorska stranka, -platz, *m.* dvorišče, nadvorje; -prediger, *m.* dvorni prídigar; -rath, *m.* dvorni svetovavec od. svètnik; (Amt) dvorno svetovavstvo, dvorni svèt; -raum, *m.* dvorišče, dvorjača, borjača, borjáč; -recht, *n.* dvorska pravica; (Nachtmuſik) podóknica; -ſchatzmeiſter, *m.* dvorski blagajnik; -ſchranz, *m.* pridvornik; -ſekretär, *m.* dvorni tajnik; -ſitte, dvorska šega; -ſtaat, *m.* dvor, dvorstvo; dvorsko veličastje; ſ. Hofleute; -ſtab, *m.* dvorski štab; -ſtelle, *f.* dvorski urad; -tafel, *f.* dvorska miza; cesarska miza; kraljeva miza &c.; -theater, *n.* dvorsko gledišče od. igrališče; -weſen, *n.* dvorstvo, dvoranstvo; -zirkel, *m.* dvorsko društvo.

Höhe, *f.* višava, visočina, višina, visokóst; (Ort) višavina, visota, verh, veršina; abſolute -, brezozirna od. nadmorska visokóst; relative -, ozirna visokóst; in die - ſpringen, poskočiti + poskakovati; in die -, kviško, na kviško, na viš, na višek; ſich in die - richten, zravnati se, po koncu se postáviti; (mit Anſtrengung) skoléhati *pf.*; in die - ſteigen, ščetiniti se, sèršiti se, po koncu vstájati.

Hoheit, *f.* visokóst, visokota, visóst; -Gottes, božje veličastvo; kaiſerliche -, cesarska visokóst, cesaróst; -srecht, *n.* vladarska pravica.

Hohelied, *n.* visoka pesem *f.*, Sálomonova pesem.

Höhen=maß, *n.* mera visokosti; -meſſer, *m.* visokomér, visomér; -unterſchied, *m.* razloček visokosti.

Hohepriester, *m.* véliki duhoven; -amt, *n.* véliko duhovstvo.

Höhe=punkt, *m.* verh; -r, *ad.* više, višje; -rauch, *m.* višavski dim.

Hohl, *a.* votel, šupelj; (v. Zahn) pišče̋l, votel; (eingebogen) bokast, vboknjen, vdert, jamičast, žlamborast; (v. Rüben &c.) puhel, pučav; (v. d. Stimme) votel, zamolkel; -=*a.* votli; -ader, *f.* velika odvódnica; -auge, *n.* vderto okó (g. očesa), vpadlo oko; -äugig, *a.* z vdèrtimi

očmí; -backe, *f.* vpadlo lice; -beil, *n.* tesla; teslo.

Höhle, *f.* votlina, votál *f.* dopelj *f.*, duplo, dolblína, šuplina; (Erdhöhle) jama, špilja, nora, peščera, kotlja; (Wild-) luknja, berlog; (Abgrund) glob *f.*, globél *f.*, brezno, brezdno.

Hohleisen, *n.* dleto, žlebato dleto.

Höhlen, *v. a.* vótliti, dolbsti, glóbati: izvótliti, prevótliti, izdolbsti; -bewohner, *m.* jamar, jamnik; -förmig, *a.* jamast, špiljast.

Hohl=gang, *m.* globnják, podzémeljski hodnik; -glas, *n.* jámičasto, bókasto od. vbóknjeno steklo; -hand, *f.* dlan *f.*, gerst *f.*; -heit, *f.* puhlost, puhloba, praznota, praznost; -kehle *f.* žlebič; -kopf, *m.* puhloglavec, bedák; -meißel, *m.* žlebato dleto; -raum, *m.* votlina; -spiegel, *m.* jámičasto od. vbóknjeno zercalo od. ogledalo.

Höhlung, *f.* votál *f.* žlambora, žlambór *f.*; tukava, tuljava.

Hohl=wangig, *a.* vdertih lic; -weg, *m.* klanec, soteska, tesnec; globnják, globél *f.*; -wurz, (Fumaria bulbosa) petelinček; -ziegel, *m.* kozrec; -zirkel, *m.* osti *pl.*, šestilo za mero votlín.

Hohn, *m.* poroga (poŕuga), poróg, zasmehovanje, posméh, posmehovanje, zasramba: -sprechen, rógati se, posmehovati od. páčiti se komu, sramotiti, zasramovati od. zasmehovati koga; -necken, *v. a.* zabávljati od. nagájati komu.

Höhn=en, *v. a.* sramotiti, zasramovati, zasmehovati od. oponášati koga, posmehovati, rógati se od. páčiti se komu; -er, *m.* zabavljivec, zasmehovavec, sramotivec, rogavec; =in, *f.* zabavljivka, zasmehovavka; Hohngelächter, *n.* zasmehovanje, posméh, róganje; -isch, *a.* posmehovaven, zasmehljív, sramotiven, zasramovaven, zabavljív, nagajív.

Hohn=lachen, *v. n.* posmehovati se komu, zasmehovati koga, rógati se komu; -lachen, *n.* posmehovanje, zasmehovanje; -lacher, *m.* posmehovavec, zasmehovavec; =in, *f.* posmehovavka, zasmehovavka; -rede, *f.* sramotivne besede *pl.*; -sprecher, =in, s. Hohnlacher, =in; --wort, *n.* sramotivna beseda.

Hohn! *int.* ohó!

Höker, *m.* bránjevec; -n, *v. n.* branjáriti; -ei, *f.* branjarija, branjevstvo; -in, *f.* bránjevka.

Hold, *a.* udán, vdán, naklonjen, nagnjen; (liebreich) mil, blag, ljubeznjív, ljubek; -e, *m.* podložnik; -selig, *a.* blagomíl, blažen, ljubeznjív, mil; =seit, *f.* blagomilost, ljubeznjívost.

Holen, *v. a.* iti (grem) po kaj, prinesti kaj, skočiti po kaj + hoditi po kaj, prinášati kaj; hole den Arzt, idi od. pojdi po zdrávnika; Athem -, dihati, sopsti, oddihovati se; sich Schläge-, stákniti jo, skúpiti jo *pf.*; sich eine Krankheit -, nalezti od. nakopati si (pljem) kako bolezen *pf.*

Holfter, *f.* tok. [konec!
Holla! *int.* aló! alá! na noge! po
Höll-e, *f.* pekel, peklo; -en, = *a.* peklenski; pékelni; -enangſt, *f.* peklenski strah, smertni strah; -bewohner, *m.* pekleneo, peklenšek; --enbrut, *f.* peklenski rod, vražja zalega, kačja zalega, vražje pleme (g. -ena); -endrache, *m.* peklenski zmaj, zmij od. drakón; -enfahrt, *f.* hod v pekel, pot v pekel; -enfeuer, *n.* peklenski ogenj; -enfürſt, *m.* peklenski glavár; -engeiſt, *m.* peklenšek. vrag, hudoba, hudobec, peklenski od. hudi duh; -enmacht, *f.* peklenska oblást *f.*; -enmaſchine, *f.* ubojna mašina, smertni stroj; -enpein, *f.* peklensko terpljenje; -enpforte, *f.* peklenska vrata *pl.*; -enreich, *n.* peklensko kraljestvo; -enſchlund, *m.* peklensko žrelo od. brezdno; -iſch, *a.* peklenski, pekeln, vražji, zlodejski.

Holper, *m.* gruda, gruča, grampa; -ig, *a.* grampast, grampav, gručav, grudast, neraven; *fig.* negladek; -n, *v. n.* derdrati, šájtati, tresti se.

Holunder, *m.* bezeg, bezovec; (ſpan.) španski bezeg, lipovka, -= *a.* bezgóv, bezóv; -blüte, *f.* bezgovo cvetje; -holz, *n.* bezgov lés, bezgovina, bezovina; -ſtrauch, *m.* bezeg, bezgovec, bezovec; *coll.* bezgovje, bezovje; -thee, *m.* bezgov čaj.

Holz, *n.* lés; *coll.* lesovina; (Brenn-) derva *pl.*; grünes-, sirovina; ein Stück-, oklešček, poleno; -fällen, sékati, derváriti, gozdáriti; verfrüppeltes -, razpurka; zu-werden, leseneti, derveneti: obleseneti, zleseneti, oderveneti; (in Zuſammenſetz. mittelſt -ovina oder -ina), als: Eichen-, dobovina, hrastovina; Buchen-, búkovina; Birken-, brezovina u. ſ. w.; von-, lesén; -= *a.* lesni; (aus Holz beſtehend) lesén; -abfälle, *pl.* iveri, teršćice *pl.*; dervotonšek; *coll.* iverje, ivirje; -apfel, *m.* lesník, lesnica; =baum, *m.* lesnika; -arbeit, *f.* lesena roba, izdelek iz lesa; -arbeiter, *m.* dervár: -ſein, derváriti, gozdáriti; -arm, *a.* brezderven, brezlesen; -artig, *a.* lesast, dervnast, dervenast; -art, *f.* drevnica, drevaća, tepača, robévnica; -band, *n.* obróč; -birn, *f.* lesnica, drobnica; -bock, *m.* kobila, koza; (Käfer) grízlica; (Zecke) klop, klošč; -boden, *m.* dervárnica, dervnica, dervotón; -bündel, *n.* bútara od. naramek derv; -dieb, *m.* lesokradec, gozdni tat; -en, *v. a.* sékati, podírati; derváriti, lesovati, gozdáriti.

Hölzer, *pl.* lesovi *pl.*; (Stiefel-) rišpete *pl.*, kalupi *pl.*; -n, *a.* lesén, dervén, drevén; (ungeſchickt) okoren, štorast; (v. Geſchmack) pust, neslasten.

Holz-erſparnis, *f.* prihranitev na dervih; -fäller, *m.* dervár; drevár; -faſer, *f.* drevno lakno, drevna lika; -fäule, *f.* gnjiloba, gnjilina, gujilád, trohnoba; -firniß, *m.* drevomáz, mazilo za drevesa; -freſſer, *m.* kukec; -fuhre, *f.* voz derv; -gerechtigkeit, *f.* pravica do derv; -hacker, *m.*

dervár, drevár; -handel, *m.* kupčija z dervi, dervarija; -händler, *m.* dervár, kupčevavec z dervi; -haufen, *m.* kup derv, gromada; (geſchichtet) skladávnica, skládanica, kreda, naton; -icht, *a.* lesenast, drevenast, drevnast; -ig, *a.* lesén, lesnat, dreven, drevnat: - werden, obleseneti, *pf.*; -käfer, *m.* kukec, vertáč; -kauf, *m.* kupilo derv; -keil, *m.* zagozda, zagvozda; -kern, *m.* serdek; -klotz, *m.* tnalo, klada, panj, penj, kercelj; -knecht, *m.* dervár, gozdár; -lege, *f.* dervárnica, dervnica, dervotón; -leſe, *f.* pobíranje derv, derva pobírati; -los, *a.* brezderven, brezlesen; -magazin, *n.* dervárnica; -mangel, *m.* pománjkanje derv; -markt, *m.* lesni terg, lesni terg; -maß, *n.* dervna mera; - maſt, *f.* žir *f.*; -mehl, *n.* červojéd *f.*, červojédina; -nagel, *m.* klin, mozník; -platz, *m.* dervotón, dervišče; -preis, *m.* dervna cena, cena derv; -rechen, *m.* grablje *pl.*; -reich, *a.* lesovít, dervnat; -rieſe, *f.* derča, riža; -ſache, *f.* lesena roba, lesenina, lesovina; -ſäge, *f.* žaga, pila; -ſäger, *m.* žagar; -ſcheit, *n.* poleno.

Holz-ſchlag, *m.* seč *f.*, frata; -ſchlägel, *m.* kij, kic, bet; -ſchläger, *m.* dervár, gozdár, dervosék; -ſchneidekunſt, *f.* rezba; -ſchnitt, *m.* lesoréz; =ſchneidend, *a.* lesorezni -ſchnitzer, *m.* lesorezec; -ſchuh, *m.* coklja, cokla; =macher, *m.* cokljar, coklar; -ſchwamm, *m.* trot *f.*; -ſchwemmer, *m.* plavec, plavivec; -ſervitut, *n.* dervážčina, dervosečna služnost; -ſpalter, *m.* dervocép, dervocepec; -ſpann, *m.* terska, treska, sklešek; (Abfälle) ivér, ivír; *coll.* iverje; -ſtamm, *m.* deblo, kmen, penj; -ſtoß, *m.* germada, gromada; (aufgeſchichtet) sklada, skládnica, skladávnica, kreda; -ſtich, *m.* lesoréz; -ſtift, *m.* klinec, klinček; -ſtoff, *m.* lesovina; -ſtock, *m.* štor, panj, penj, porobek, porungelj (g. -na); -taube, *f.* divji golób, duplar; -täubling, *m.* gliva; -theer, *m.* lesni katran; -trage, *f.* nosilnica za derva, dervonósnica; -träger, *m.* dervonosec; -ung, *f.* dervárjenje; (Gegend) šuma, hosta, gozd; =recht, pravica, kje lés sékati in správljati; -verbrauch, *m.* poraba derv; -verkauf, -verſchleiß, *m.* prodaja derv ob. lesa; -vorrath, *m.* zaloga v dervih; -weg, *m.* pot v les; -wurm, *m.* kukec, mertvaške ure *pl.* -zeit, *f.* sečnja; -zucht, *f.* lesoreja, drevoreja.

Homil-et, *m.* razlagavec, razkladavec; -ik, *f.* homilétika; prídigarstvo; -etiſch, *a.* homilétičen, homilétiški, prídigarski; -ie, *f.* homilija, duhovni razgovor, prídiga.

Homogen, -itäts ſ. Gleichartig, -keit.

Homöopath-ie, *f.* homejopatija; -iſch, *a.* homejopátičen.

Honig, *m.* méd, sterd; *f.*, = *a.* medén, sterdén; -apfel, m. medenec, medenikovec; -bär, *m.* medved, medjed bučelar; -bau, *f.* bučelstvo, bučelarstvo, čbelarstvo, bčelarija; -bauer, *m.* bučelar, bčelar, čbelar; -behälter

nis, *n.* -becken, *n.* medén piskerc. medník; -birn, *f.* mednica, medenka, médiönica; -eſſer, *m.* medojéd, medojedec; -faden, *m.* set, sat, sètina; *coll.* setovje, satovje, setje, satje; -fließend, *a.* medotočen, medonosen; -geſchmack, *m.* slaj po medu, medovina; -gras, *n.* medena trava, medenica, volnata páhovka; -handel, *m.* medárstvo; -händler, *m.* medár; -kuchen, *m.* medena potica, médovec, sterdén koláč; -reich, *a.* meden, medovít, sterden; -ſcheibe, *f.* set, sat; -ſeim, *m.* sterd *f.* čisti med; -ſüß, *a.* medén, sladek kakor med; -wabe ſ. Honigſcheibe; -zelle, *f.* piskerc, piskrec, célica.

Honn=et, *a.* pošten, spošten; -eur, ſ. Ehrerbietung: die -s machen, goste sprejémati, streči (strežem) komu, čast skazovati.

Honor=ant, *m.* počastnik; (d. Wechſels) honorant menjice, -ar, *n.* odmena, plačilo, darilo; -ār, = *a.* počastni, častni; -at, *m.* počástenec; honorát; -azioren, *pl*, gospoda, viša gospoda; -ieren, *v. a.* plačati † plačevati.

Hop! Hopſa! *int.* hop! hópsasa!

Hopfen, *m.* hmelj, hmel, *coll.* hmelovina; (wilder) srebot *f.*, srebotina; *coll.* srebotje; -= *a.* hmeljni, hmeljev; - *v. a.* hméliti, hméljiti: ohméliti, nahméliti; -acker, *m.* hmeljišče, hmeljnik; -bau, *m.* hmeljarstvo, hmeljstvo, hmeloreja: den - betreiben, hmelj pridelovati; -bauer, *m.* hmeljar; -baum, *m.* hméljevec; -dörre, *f.* hmeljna sušílnica; -handel, *m.* kupčija s hmeljem, hmeljarstvo; -flee, *m.* mermúlika; -pflanze, *f.* hmeljika, hmeljna sadika; -reich, *a.* hmeljevít, hmelovít; -ſtange, *f.* hmeljni kol.

Hops! *int.* hop!; -a, *int.* hopsa! hópsasa!

Hörbar, *a.* slišljív, slišen; *ad.* na glas; -keit, *f.* slišljivost.

Horch=en, *v. n.* prislúšati, prisluševati, na uho vleči (vlečem), zvesto poslúšati, prisluškovati; -er, *m.* prislušavec, prisluševavec; =in, *f.* prisluševavka.

Horde, *f.* trop, tropa, kerdelo, kerdél, *f.*, truma, korušel; (Hürde) lesa, tamar; -enweiſe, *ad.* trópoma, trúmama, kerdéloma.

Horen, *pl.* molítevne ure, molitve [*pl.*

Hör=en, *v. a.* slíšati (im), čuti (čujem); (anhören) poslúšati; ſich - laſſen, dati se slíšati, oglasiti se, † oglášati se; er läßt nichts von ſich -, ne dá glasú od sebe; man hört, sliši se, sluh je, govorí se; -en, *n.* sluh, posluh, slišanje: daſs einem das - und Sehen vergeht, da preslíšati ni mogoče; -enſagen, *n.* sluh; nach dem - po sluhu, povédali so mi; -enswert, *a.* posluha vreden; -er, *m.* poslušavec, poslušatelj, slušavec; =in, *f.* poslušavka, poslušáteljica; -ig, podložen, podveržen; =keit, *f.* podložnost, podvèrženost; -keitsverband, *m.* zveza podloštva.

Horizont, *m.* obzor, obzorje, zrenik, horizont; -al, *a.* porazen, vo-

doraven, horicontalen; =linie, *f.* porazna čerta.

Horn, *n.* rog; *dim.* rožič, rožiček; (Blasinſtrument) rog, (-) rožnica, trobilo: das - blaſen, na rog tróbiti; in's - ſtoßen, zatróbiti; mit Hörnern ſtoßen, bosti (bodem): pobosti + pobádati; mit gewundenen Hörnern, vitoróg; -=*a.* rožén; (v. Horn gehörig) rožen (mit Hörnern verſehen) rogat; -arbeiter, *m.* rogár; -artig, *a.* rožénast, rogast; -bläſer, *m.* trobec; -blende, *f.* rožénasta slepotica, rogóvec; -bock, *m.* rogati kozel; Hörnchen, *n.* rožič, rogec, rožiček; -drechſler, *m.* rožni strúgar.

Hörner=los, *a.* mulast, muzast, brezróg; -n, *a.* rožén; -träger, *m.* rogáč.

Horn=eule, *f.* rogata sova; -haut, *f.* rožnica, rožna kóžica; -icht, *a.* roženast; -ig, *a.* rogat.

Hornig, *f.* seršen; -=*a.* sèršenov.

Horn=iſt, *m.* trobec, trobentáč; -kluft, *f.* rožna poč *f.*, počeni rog; -los ſ. Hörnerlos; -ſtoff, *m.* rožec, rožnina; -ung, ſ. Februar; -ſtrauch, *m.* dren; -vieh, *n.* goveja živina, govédina, rogata živína, rogatina; = bremſe, *f.* obád.

Horo=logium, *n.* časoslov; -ſkop, *n.* [horoskóp.

Hörſal, *m.* učílnica, učna izbana, poslušálnica.

Horſt, *m.* hosta, goščava, gošča, šuma; (Neſt) gnjezdo; -en, *v. a.* gnjézditi, gnjezdo délati.

Hort, *m.* zavetje, zavet *f.*, pribežališče, pribežišče, utočišče; (Schutz) bramba, varstvo, zaslomba.

Hör=weite, *f.* slišáj; -werkzeug, *n.* slišalo, slišilo, slušalo.

Hoſe, *f.* hlača, hláčnica; die - n, hlače *pl.*, bergeše *pl.*, bregeše *pl.*; *dim.* hláčice *pl.*, lange -, dopétnice; kurze -, dokolénice; untere -, spodnje hlače, spódnjice, spodke *pl.*; -en, =*a.* hlačni; =band, *n.* pas, opasica; podveza, podvezek; =bandorden, *m.* podvezni red; =laß, *m.* lesica, hlačna vratica *pl.*; =ſack, *m.* žep, aržet, majžar; =ſchneider, *m.* šivár; =träger, *m.* hlačnik, obrámnik, obrámnica, narámnica, opèrtnica, operta; =zeug, *n.* roba za hlače.

Hoſiana, *n.* hoziana!

Hoſp=ital, *n.* bolnišnica, bolnica, bolnišče; -odar, *m.* gospodár.

Hoſtie, *f.* hostija; (konſekr.) sv. rešnje teló (g. -esa.).

Hotel, *n.* gostívnica, gostilnica.

Hott! *int.* hot! hi hot!

Hub, *m.* vzdig, vzdigljej; -e, *f.* kmetija, pušča.

Hübner, *m.* zemljàk, zemljákar.

Hübſch, *a.* zal, berhek, čeden, ličen, fleten; -heit, *f.* berhkost, berhkota, ličnost, čednost.

Huchen, *m.* rot, sulec, soláč.

Huckepack, *ad.* štuporama, štupokrama, opertav, opertiv.

Hudel, *m.* lègnar; -ei, *f.* kerparija, šušmarija; -er, *m.* šušmár, kerpár, kerpucar; -n, *v. a.* kèrpati, kerpúcati, šušmáriti.

Huf, *m.* kopito, rog; -bein, *n.* kopitna kost *f.*; -beſchlag, *m.* podkovanje; podkávanje; -e ſ. Hube; -ei-

ſen, *n.* podkev *f.*, pódkova, kov *f.*: die – verlieren, zbositi se; die – auf=ſchlagen, podkovati (kujem)+podkávati; (auf d. Schuhe) krampež, krámpižar, dereza; =artig, *a.* podkovast; =naſe, *f.* mračnik, -förmig, *a.* kopitast; -ig, *a.* kopiten; -lattich, *m.* (Tussilago farfara) lapúh, lepenec, lepíš. podbel; -nagel *m.* konják; podkovnik; -ſäugethier, *n.* kopitovec, kopitnik; -ſchlag, *m.* udár s kopitom; -ſchmied, *m.* podkováč, konjski kovač.

Hüft=ader, *f.* béderna žila; -bein, -blatt, *n.* kolek, kolčet, kvok, béderna kost *f.*; -chen, *n.* béderce, bedre (g. -eta); -e, *f.* bedro, kolek, kolčet, kvok; -enlahm, *a.* hrom v bedrih; -gelenk, *n.* béderni od. kolkov sklep.

Hufthiere, *pl.* kopítovci, kopitniki.

Hüft=muskel, *f.* béderna od. kolkova mišica; -nerve, *f.* béderna od. kolkova čútnica; -weh, *n.* bolečina v bedru, tèrganje v bedrih.

Hügel, *m.* hríb, grič, holm, homec, berdo, breg, gorica; *dim.* hribec, hribček, holmec, berdce, brežek, brežič, goríčica; -ab *ad.* navzdol, vniž; -auf, *ad.* vkreber, navkreber; -bewohner, *m.* hríbovec, hribljanec, berdčán; -icht, *a.* hribast, hribčast, berdast, goričast; -ig, *a.* hribat, hribovít, hriboviten, hribovnat, berdovít, berdoviten, gričast, gričnat; -land, *n.* hribovje, berda *pl.* berdje; -reihe, *f.* versta gričev od. hribov; -rücken, sleme (g. -ena), grebén, herbet.

Huh! *int.* hu!

Huhn, *n.* (Henne) kura, kokóš *f.*, píška, puta; (junges) pišče (g. -eta), piščanec, piščec, pilec, piljič; (ein Jahr altes -) járica, (Rebh.) jerebica; Hünchen ſ. Huhn.

Hühner= *a.* kurji, kokošji; -auge, *n.* kurje okó (očesa). turjak; -darm, (Stellaria media) zvézdnica, kurje čreve *pl.*, kurja črévica *pl.*; -dieb, *m.* kurji tat; -ei, *n.* jajce, kurje od. kokošje jajce; -fleiſch, *n.* kurje meso, kúretina; -geier, *m.* skopec, sokolič, srakolič, kanja, kanjúh, piljúh; -geſchrei, *n.* kokodák, kokodájek, kokodájsk; -hahn ſ. Hahn; -handel, *m.* kurja kupčija, kokošarija, kokošarstvo, kupčija s kokošmi od. s kúrami; -händler, *m.* kokošár, pišćetar; =in, *f.* kokošarica, kúrjica; -haus, *n.* kurnik, kurnjak, kokošinjak; =hirſe, *f.* kostrela; -hof, *m.* kurji dvor; -hund, *m.* pes jerebičar od. prepeličar; -koth, *m.* kurjek, kokošjek; -laus, *f.* tekút *f.*; -markt, *m.* kurji od. kokošji terg; -ruf, *m.* jerebji klic; -ſtall, *m.* kurnjak, kurnik, kokošinjak; -ſteige, *f.* kurnik, greda, kobača; -vieh, *n.* kurétina, perutnina, perotnina, perjád, perjádina; -lein ſ. Huhn.

Hui! *int.* hoj! smuk! in einem –, ko bi trenil, ko bi pihnil.

Huld, *f.* milost, milostinja, blagost, blagovoljnost, prijaznost, láskavost; -igen, *v. a.* zvestobo priseči (sežem)

+ priségati; *fig.* priklánjati se, dobríkati se, laskati se; -igung, *f.* obljuba od. prisega zvestobe od. vérnosti; *fig.* spoštovanje; =seid, *m.* prisega zvestobe od. vérnosti; =stag, *m.* dan prisege zvestobe od. vérnosti; -reich, -voll, *a.* mil, milostív, milostljív, milostiven, blagovoljen, prijazen, laskav.

Hülle, *f.* ogrinjalo, pregrinjalo, zagrinjalo, pokrivalo, zakrov (Decke) odeja, odelo, odevalo, (Embalage) ovoj, zavój, ovojek: in - und Fülle, na prebitek; -en, *v. a.* zagerniti, ogerniti, pregerniti, pokriti (krijem) + zagrínjati, ogrínjati, pokrívati; (m. einem Mantel) zaviti (vijem), ogerniti + zavíjati, ogrínjati; (bedecken) odeti (denem) + odévati; -kelch, *m.* ovojek.

Hülse, *f.* luska, luščina, lupina; (v. d. Hülsenfrüchte) strok, kozula; *coll.* stročje; (v. d. Hirse) mekina; (d. Kastanien) jéžica (d. Nüsse) robina, robčina; (d. Getreidefr.) pleva; en, *v. a.* lúščiti, rúžiti, lúpiti; róbkati, kožúhati; -enartig, *a.* luskast, luskinast, lupinast, mekinast, strokast; -enfrucht, *f.* sočivo; *coll.* sočivje, stročje; - engewächs, *n.* -pflanze, *f.* stróčnica; kozúlnica; -ig, *a.* strokat, stročen.

Human, *a.* vljuden, priljuden, ljudski, človeški, človečen; -ität, *f.* vljudnost, priljudnost, človečnost; =sschüler, *m.* humanist.

Hummel, *f.* čmerl, čmelj, čmelák, ščemér; (gestreift) pásanček; (gelb) rumenček.

Hummer, *m.* morski rak, jastog.

Humerale, *n.* oplečje.

Humor, *m.* dobra volja, f. Laune; -ist, *m.* zabavljivec, šaljivec; =isch, *a.* zabavljív, šaljív, šegav, humorístičen.

Humpeln, *v. n.* homodrati, opotékati se, šépati; -en, *m.* kupa.

Humus, *m.* pérst *f.*, bernja, černa perst *f.*

Hund, *m.* pes, kuzel; junger -, pse (g. -eta), kužej, kužek, psiček, ščene (g. eta); der große - (astr.) kuzlak; (d. Böttcher) klešče *pl.*, natezivnik; (Göpel-) rudarski vozek, trúžica; Hündchen s. Hund; -e = *a.* pesji, pasji; -ebell, *n.* laj, lájanje; -ehaus, *n.* pesnják; -eloch, *n.* pesnják, psinják; *fig.* luknja, beznica.

Hundert, *num.* sto, stotina; -armig, *a.* storók, storočen; -blätterig, *a.* stolíst, stolisten, stoperesen; -el, *n.* stoti del, stotío; -ens, *ad.* stotič; -er, *m.* stotica; (Banknote) stoták; =lei, *a.* stoteri, stogúb; -fach, *a.* stoteren, stoternat, stogúb; -fältig, *a.* stoternat, samostotéri; -füßig, *a.* stonóg; -gulden, *n.* stoták; -händig, *a.* storók, storočen; -haupt, *n.* stoglavec; *a.* stogláv; -jährig, *a.* stolét, stoleten: das -e Fest, stolétnica; -jährlich, *ad.* vsacih sto lét; -mal, *ad.* stokrat; =ig, *a.* stokraten; -pfünder, *m.* stofunták, stofuntnik; -pfündig, *a.* stofunten; -ste, *a.* stoti, stotni; -stimmig, *a.*

stoglasen; -tägig, *a.* stodneven; -tauſend, *num.* sto tisoč; -weiſe, *ad.* na stotine, stotinama; -züngig, *a.* stojezičen.

Hunde-ſtall, *m.* pesnják, psinják; -ſteuer, *f.* pesji davek, psovina.

Hünd-in, *f.* psica, pesica, kuzla; -iſch, *a.* pesji, pasji.

Hunds- *a.* pesji, pasji; -bere, *f.* Hartriegel; -biſs, *m.* pesji popadek od. ugrizek; -ſott, *m.* malopridnež; -gras, *n.* pesja trava; glistnik; -famille, *f.* smerdél, pesji rman; -kette, *f.* pesja veriga; pesji laneo; -kopf, *m.* pesja od. pasja glava; *fig.* pesoglaveo, psoglaveo; -köpfig, *a.* psogláv, pesjogláv; -koth, *m.* pesjek; -krankheit, *f.* pesja bolezen *f.*; -lager, *n.* pesji koteo, pesnják; -laus, *f.* klop, kerpel *f.*, pesja uš *f.*; -leben, *n.* pesje od. revno življenje; -loch, *n.* pesja luknja; -peterſilie, *f.* mala trobelika, pesji peteršilj; -roſe, *f.* šipek; -ſtall, *m.* pesnják; -ſtern, *m.* kuzlak, pesja zvezda; -tage, *pl.* pesji dni od. dnevi *pl.*; -tod, *m.* pesja smert *f.*, omej; -wuth, *f.* steklina, pesja steklina, besnica; -zahn, *m.* pesji zob; -zunge, *f.* pesji jezik.

Hüne, *m.* velikán, ober, oriják;

Hunger, *m.* lákota, lakot, *f.*; (Heiß-) glad, volčja lákota; (großer, anhaltender-) strad, stradež, straja: -s ſterben, lákote od. gladú umreti + umírati; großen-leiden, strádati, gladovati; -blümchen, *n.* kurje zdravje; -ig, Hungrig, *a.* lačen, lákoten; gladen, gladoven; sestradan, zastradan: -werden, uláčniti se, zláčniti se, zgladovati se *pf.*; -machen, uláčniti, zgladovati, sestrádati *pf.*; -leider, *m.* strádaveo, gladovaveo; -ei, *f.* stradež, straja; -n, *v. n.* lačen biti (sem), lákoto iméti (am) od. čutiti, lákota me grúdi, glad terpeti, lačneti; (ſehr-) gladovati, strádati, stradovati; -snoth, *f.* lákota, lakot, *f.* strad, stradež; -ſtrafe, *f.* post; -turm, *m.* gladomórnica; -tod, *m.* smert za lákoto od. gladom; -tuch, *n.* am - nagen, gladovati, strádati, glad pasti; -igkeit, Hungrigkeit, *f.* lačnost, gladovnost, gladnost.

Hunzen, *v. a.* kvariti + pokvariti; *fig.* psovati (psujem), zmérjati.

Hüpf-en, *v. n.* skákati (skačem), poskakovati, skakljati: skočiti, poskočiti; (ſchlagen) trípati (ljem), utrípati; -er, *m.* skakaveo; -ling, *m.* skok, poskók.

Hürd-e, *f.* lesa, pletenica; (Schaf-) tamar, osek, ograja; -en, *v. a.* ograditi, tamar zagraditi + ográjati, tamar zagrájati.

Hur-e, *f.* kurba, kurva, blodnica, nečistnica, coea; -en, *v. n.* kúrbati, kúrbati se, kúrvati, nečisto živeti; -enhaus, *n.* kurbárnica, kurbišče; -enkind, *n.* kurbič, mulček, pankert; -enlied, *n.* nesramna od. umázana pesem *f.*; -enneſt, *n.* kurbišče; -enpack, *m.* kurbirska zalega, kurbirska derhál *f.*; -er, *m.* kurbír, kurbež, kurvež, kurbar, nečistnik; -ei, *f.* kurbarija, kúrbanje, nečisto življe-

nje; =iſch, *a.* kurbirski, kurbarski, necist.

Hurrah! *int.* hurá!

Hurtig, *a.* uren, nagel, berz, berzen, okreten, oberten, spešen, gibek; -! hajdi! alo! hitro!; (beim Gehen) skačen, skočen, lahkohoden; -heit, *f.* urnost, naglost, berzost, okretnost; skočnost.

Huſar, *m.* huzár, husár; -en, *a.* huzarski, husarski.

Huſch, *int.* vš! ferk!; -en, *v. n.* smúkniti, púhniti, perhniti, lohniti, šíniti *pf.*

Hüſteln, *v. n.* pokašljevati.

Huſt=en, *v. n.* kášljati: zakášljati, odkášljati se: Blut -, kri pljuvati (pljujem) od. hèrkati; ganze Nächte durch, -, cele nocí prekášljati + prekašljevati; -en, *m.* kašelj: den - haben, kášljati; -er, *m.* kášljavec; pokašljevavec.

Hut, *m.* klobuk; *dim.* klobuček; (Zucker-) klobúc, kerhet; ohne -, razogláv, brezogláv; -ab! odkrij se, odkrijte se! ꝛc. den - aufſetzen, pokriti se (krijem) + pokrívati se.

Hut, *f.* varstvo, straža, ohramba; (Weide) paša, pašnik, spašnik, pasovník, pastvina (das Hüten) paša, pašnja: auf der - ſein, várovati se, páziti, glédati.

Hüt=en, *v. a.* várovati, čúvati, varděvati; (weiden) pasti; ſich -, *v. r.* várovati se, čúvati se, ogibati se (bljem), páziti, glédati: das Bett-, bolen ležati (im); -er, *m.* varh, varuh, čuváj, čuvár, varovčin; = in, *f.* várhinja, čuvajka, čuvarica.

Hut=fabrik, *f.* klobučárnica; -fabrikant, *m.* klobučar; -feder, *f.* pero za klobukom; -filz, *m.* klobúčina, klobúčovina; -förmig, *f.* klobučast, klobukast; -futteral, *n.* škatlja za klobuk, klobúčnica; -geld, *n.* paševina, pašnina; -gerechtigkeit, *f.* pravica do paše; -händler, *m.* klobučar; -krämpe, *f.* krajec, streha, štula; -los, *a.* brez pastirja; (unbedeckt) razogláv, brezogláv; -macher, *m.* klobučar; =ei, *f.* -handwerk, *n.* klobučarija, klobučarstvo: das - betreiben, klobučáriti; =in, *f.* klobúčarica; -ſchachtel, *f.* klobúčnica.

Hutſch=e, *f.* guga, gúgalica, gugávnica, ujčávnica; -en, *v. n.* gúgati se (am u. ljem), újčkati se, újckati se, júgati se, kolémbati se; (gleiten) dèrsati se, dèrkati se.

Hut=ſchleife, *f.* petlja; -ſchnur, *f.* trak za na klobuk; -tare, *f.* paševina, pašnina.

Hütt=e, *f.* bajta, koča, koliba, tega; (elende) beznica, kočura; *dim.* bájtica, kóčica, kolíbica; (Schmelze) plavž, plavež, talívnica, topívnica; (im Bergw.) izdelovávnica, uta; -enarbeit, *f.* delo v topivnicah od. plavžih; =er, *m.* plavžar, topivničar; -enbewohner, *m.* bajtar, bajtnik, kočár; -engebäude, *n.* plavž, plavež; -enkunde, *f.* plavžarstvo, topivničarstvo; -enmann, *m.* topivničár, plavžar, útnik; -enmänniſch, *a.* plavžarski, topivničarski; -enwerk, *n.* plavž,

plavež, topívnica, talívnica; -enwe-ſen, *n.* plavžarstvo, topivničarstvo.

Hut-weide, *f.* pašnik, spašnik, pasovnik; -zeug, *n.* klobúčina, klobúčevina.

Huzel, *f.* kerhelj, kerhljič.

Hyacinte s. Hiazinthe.

Hyäne *f.* hijena, risa.

Hydr-a, *f.* hidra; -aulik, *f.* hidrávlika, vodarstvo; -auliſch, *a.* hidrávličen, vodarski; -odynamik, *f.* hidrodinámika; -ografie, *f.* vodopis, vodopisje; -ograſiſch, *a.* vodopisen; -ologie, *f.* vodoslovje; -ometer, *m.* vodomér; -opath, *m.* vodolečnik, hidropát; =iſch, *a.* vodolečen, hidropátičen; -oſtatik, *f.* hidrostátika, nauk o enakoteži tekočin; -oſtatiſch, *a.* hidrostátičen, -technik, *f.* hidroténhnika, vodostavstvo; -otechniſch, *a.* hidrotéhničen, vodostavben.

Hygro-meter, *m.* vlagomér; -ſkop, *m.* vlagokáz, vlagovid.

Hymn-e, *f.* -us, *m.* hválnica, hvalna pesem *f.*, slavica, himna.

Hyper- (in Zuſammenſetz.) pre-; -bel, *f.* hipérbola; prepétnica, prebítnica; -boliſch, *a.* hiperbóličen, hiperboliški, prepét; -kritik, *f.* preostri pretres.

Hypo-chonder, *m.* mornik, hipohonder; -chondrie, *f.* mornost, težkomíselnost, hipohondrija; -chondriſch, *a.* moren, težkomiseln, hipohóndričen; -tenuſe, *f.* presížnica; podpona, hipotenuza; -thek, *f.* podlog, zalog, hipoteka, zastava nepremekljívega blaga; =-*a.* založni, gruntozastavni, hipotekarni; =arforderung, *f.*, hipotekarna ob. gruntozastavna tirjava; =arglāubiger, *m.* hipotekarni ob. grúntozastavni upnik; =verſchreibung, *f.* hipotekarni ob. gruntozastavni zapís; =enbank, *f.* založnica, zastávnica.

Hypoth-eſe, *f.* podmena, podklada; -etiſch, *a.* podmenen, podkladen.

Hyſter-ie, *f.* maternična bolezen, maternica; -iſch, *a.* materničav.

Hyſteronproteron, *n.* narobna (beseda), narobe reč *f.*

J.

J! *int.* i! i nu! no! i no!

Ibis, *m.* gavec, ibis.

Ich, *pr.* jaz, jez, jest, jes; (vor d. Zeitworte gemeiniglich unüberſetzt); das-, moja oseba, jaz.

Ichthyo-grafie, *f.* ribopis, ribopisje, -lith, *m.* okámnjena riba, ribja okamnelina; -phag, *m.* ribojéd, ribojedec.

Ideal, *n.* vzor, vzgled; vidina, ideál; -iſch, *a.* vzoren; umski, idealen; -iſiren, *v. a.* vzóriti, idealisovati, idealisírati; -ismus, *m.* idealízem, vidinstvo; -iſt, *m.* idealist domišljevavec.

Idee, *f.* misel *f.*, predstava, ideja; *f.* Begriff; -enaſſoziazion *f.* združba misli ob. predstáv, predstavzdružnost; -engang, *m.* versta misli ob. predstáv; -enlos, *ad.* brez misli, brezmišljív, -enreich, *a.* domišljív, umišljív.

Idem, to isto, ravno to.

Ident=ifizieren, *v. a.* enáčiti: poenáčiti, zenáčiti; -iſch, *a.* isti, ta isti, ravno tisti, enák; -ität, *f.* istost, taistost: die-einer Perſ. ſicherſtellen, dokázati, da je ta oseba ta ali una.

Id est, to je, to se pravi.

Idio=m, *n.* narečje, podnarečje; posebnost kakega jezika; -ſynkraſie, *f.* indiosinkrasija, vsečutnost; -t, *m.* nevednež; -tiſon, *n.* narečni slovár, narečnik.

Idol ſ. Götze.

Idyll=e, *f.* pastirska pesem *f.*, selanka, idila; -iſch, *a.* pastirski, selanski, idilski.

Igel, *m.* jež; *dim.* ježek; - = *a.* ježev; -artig, *a.* ježast, ježevit; -fiſch, *m.* ježarica; -haut, *f.* ježeva koža, ježevina; -ſtopf, *m.* (Sparganum) ježeva ježica.

Ignor=ant, *m.* nevednež, malovednež, nevedeo, malovedec; -anz, *f.* nevednost, malovednost, neznanstvo; -ieren, *v. a.* ne védeti (vém), ne méniti se za kaj, ne róditi za kaj; nevédnega se délati; er ignoriert ihn, dela, kakor bi ne vedel za-nj.

Ihr, *pr. pl.* vi, vé; -ig, *a.* (ihr gehörig) njen, nezin; (ihnen 2 gehörig) njun; (ihnen gehörig) njihov, njihen, in d. Höflichkeitsſprache vaš; ſie mögen das-thun, naj storé svojo dolžnost; -e *pr.* Vaš; - Gnaden, Vaša milost; - Majeſtät, Njegovo veličanstvo; -zen, *v. a.* víkati.

Ikono=graf, *m.* podobopisec; =ie, *f.* podobopís; -logie, *f.* podoboznanstvo, kíposlovje.

Illegal, *a.* nepostaven, nezakonſt, nezakonen, nepraven; -ität, *f.* nepostavnost, nezakonitost.

Ill=egitim, *a.* nezákonski; -iquid, *a.* negotóv; neprav.

Illumin=azion, *f.* razsvečava, osvečava, osvetlava; -ieren, *v. a.* razsvétliti, razsvétiti + razsvetlovati, razsvečevati.

Illuſ=ion, *f.* slepija, slepotija, omama; -oriſch, *a.* slepiven, slepotiven, prazen vídezen.

Illuſtr=azion, *f.* Erläuterung, Zeichnung; -ieren, *v. a.* ſ. Erläutern; illuſtrirte Zeitung, obrazkov časnik.

Iltis, *m.* dihúr, dihór, thor; - = *a.* dihurjev, thorjev; -falle, *f.* past za dihurje; -fell, *n.* dihúrjeva koža, dihúrjevina.

Imagin=är, *a.* umišljen, dozdeven, prividen; -azion ſ. Einbildung.

Imbiß, *m.* málica, prikusek, prigrizek.

Immateriell, *a.* brezsnoven, brezteles[en, brezteles[en.

Immatrikul=azion, *f.* vpis, zapis (v mático, imenik ꝛc.); =ſchein, *m.* vpisni list; -ieren, *v. a.* vpisati + vpisovati (v matico).

Immer, *ad.* vselej, vsikdar, vsigdar; (ununterbrochen)) vedno, v eno mér, zmér, zmeraj, ves čas; -mehr, čedalje bolj, čezdalje; -dar, *ad.* skoz in skoz, drevi in davi, v eno mér; -fort, *ad.* vedno, neprenéhoma, neprenéhama, zmeraj, zmiraj, zmeram, zmiram, neprestano; -grün, *n.* zimozelen; *a.* vednozelen; -hin, *ad.* naj le, vse eno naj; -mehr, *ad.*

čedalje, čezdalje, čedalje bolj, bolj in bolj, vse bolj in bolj; -ſatt, *a.* vedno sit; -während, *a.* veden, prevén, neprenehljiv, neprestán, vedno terpéč; *ad.* vedno, venomér, neprenéhoma. neprestano.

Immobil, *a.* nepremakljiv, nepremikljiv, ležéč, nepregibljiv; (milit.) nepripraven, neorožen; -ien, *pl.* nepremekljiva posestva *pl.*, nepremakнina. [keit.

Immoral-iſch, -ität ſ. Unſittlich, -

Immortele, *f.* neven, imortelka.

Immunität, *f.* nedotikljivost.

Imper-ativ, *m.* velevni naklon. velevnik; -ator, ſ. Herrſcher; -fekt, *n.* polpretekli čas; -ial, *a.* cesarski, imperialen; -ſonale, *n.* neosebni glagol; -tinent, *a.* nesramen, prederzen; -tinenz, *f.* nesramnost, prederznost.

Impf-anſtalt, *f.* cepívnica osepnic; -en, *v. a.* cépiti; (Pocken) cépiti, osépnice ob. koze stáviti; -er, *m.* cepivec; -ling, *m.* cépljenec; -ung, *f.* cépljenje, stávljenje osepnic ob. koz; -ſtoff, *m.* cepivo; =zeugnis, *n.* spričevalo o stavljenih osépnicah ob. kozah. [neležnina.

Imponderabilien, *pl.* nevagljina,

Imponieren, *v. a.* moževati, važnosti si dajati; -d, *a.* moški, zapovedljiv.

Import, *m.* vvoz, dovožnja; -en, *pl.* vpeljano blago, vvozno blagó, vvoznina; -eur, *m.* vvoznik; -geſchäft, *n.* vvozna kupčija; -ieren, *v. a.* vvoziti, vpeljati + vvážati, vpeljevati. [lekrasen.

Impoſant, *a.* jako zanimljiv; ve-

Impoſt, *m.* naklada, namet.

Impot-ent, *a.* nezmožen; -enz, *f.* nezmožnost.

Impr-imatur, *n.* naj se natisne, dovóljenje v natis; -omptu, *n.* brez priprave, na ravnost; -oviſator, *m.* pesnik, ki sklada brez priprave, improvizator; -oviſieren, *a.* brez priprave skládati ob. peti (pojem), improvizovati.

Impuls, *m.* nagíb, nagibljej, nagibek, podžigljej, pogon, nagon, podnet. [prištevba.

Imputazion, *f.* pripís; prišteva,

In, *prp.* v, na; (zur Bezeichnung der Bewegung) po: in der That, zares; im Anfange, od začetka, iz začetka, iz perva, iz pervine, obnam; -Gegenwart, vpričo, nazoči; im Winter, Sommer, po zimi, po letu; - der Meſſe, pri maši; bis -, do; -begriff, *m.* zapopadek, obség, obsežek; (Auszug) posnetek, izbor; mit - des, s tem vred; -brunſt, *f.* gorečost, vnetost, vžganost, gorljivost; -brünſtig, *a.* goréč, vnét, vžgan, plamenéč, iskrén; =keit ſ. Inbrunſt; -choativ, *n.* začinjavni glagol; -contumaciam, v neposluh; -definitum, *n.* nedoločni glagol; -deklinabel, *a.* nepregiben, nepregibljiv, nesklonljiv, nesklanjaven.

Indem, kedar, ko, med tem ko, dokler; (urſächl.) ker, ki.

Independ-ent ſ. Unabhängig, -keit.

Indeſs, Indeſſen, *c.* v tem ko, med tem ko, ta čas ko, temčasi.

Ind=ex, *m.* kazalo, obseg; -ian ſ. Truthahn; **-ifferent**, *a.* nemaren, neroden; nerazločen, nobenostráno, nobenplaten; =ismus, *m.* nemarnost, nerodnost; nobenostranost, indiferentizem ꝛc.; -ifferenz, *f.* nemarnost; nerazločnost.

Indigo, -pflanze, *f.* modríl, indigo; -blau, *a.* modrél.

Indikativ, *m.* določni naklon, določnik, naznanivnik.

Indi=rekt, *a.* posreden, nenaravnosten; *ad.* ne naravnost, posredno; -ſkret, *a.* nepremišljen, nespreviden, brez premislika, brezoziren; -ſkrezion, *f.* nepremíšljenost, nesprevidnost, brezozirnost.

Individ=ualiſieren, *v. a.* osébiti, edinstvovati: poosébiti, poedinstvovati; -ualität, *f.* osebnost; edinstvenost; -uell, *a.* oseben, edinstven; -uum, *n.* oseba, osoba, poedinec, posámeznik.

Indol=ent, *a.* brezčuten; neroden, nemaren, zanemaren; -enz, *f.* brezčutnost; nerodnost, nemarnost, zanemarnost.

Indoſſ=ament, *n.* prevod od. prepis menjice, herbtopís; -ant, *m.* provednik, herbtopisec; -ator, *m.* prevodojemec, herbtopisnik; -ierung, *f.* prevedba od. prenos menjice.

Indukt=or, *m.* navodič; -zion, *f.* navod.

Indul=genz, *f.* odpustek, odpúst, prizanašnost; -t, *m.* odlog, predlog, obrók.

Induſtr=ie, *f.* obertnost, obert *f.*, obertstvo, obertnija; =erzeugniß, *n.* izdelek: -iell, *a.* obertnijski, oberten; =e, *m.* obertnik; *f.* obèrtnica; -ieſchule, *f.* obertnijska šola; -iös, *a.* oberten.

In=einander, *ad.* eno v drugo, drugo v drugo; -fam ſ. Schändlich; -ierend, *a.* gerdiven, sramotiven.

Infant, *m.* infant, španski králjevič; -erie, *f.* pehota, peštvo, pešci *pl.*; -erie, = *a.* pehotni, pešaski; -regiment, *n.* pehotni polk, pešaški polk; =ſt, *m.* pešec, pešák; -in, *f.* španska kraljičina.

Infel, Inſul, *f.* mitra, škofova kapa

Inf=ektion, *f.* okužba; -initiv, *m.* nedoločni naklon, nedoločnik; -izi=ren, *v. a.* kúžiti, skrúniti: okúžiti, oskrúniti; -iziert, *a.* kužen, okužen, navzét.

Infl=exibel, *a.* nepregiben, nepregibljív; -uenz ſ. Einfluß; -uieren ſ. Einwirken.

In=folge, *ad.* vsled, za, poleg; -

Inform=ator, *m.* učitelj, podučitelj, odgojitelj; -azion, *f.* podúk, podúčenje; napotilo, napeljava; -ieren, *v. a.* podučiti + podučevati; napótiti, napeljati (ljem) + napotovati, napeljevati.

Infrau, *f.* gostja, góstija.

Inſul, *f.* mitra, škofova kapa; -iert, *n.* z mitro, mitronosen.

Infuſion, *f.* naliv; -sthierchen, *n.* močelka.

Ingber s. Ingwer.

Inge=borene, *m.* roják, domačin, domačinec; **-nier**, *m.* zemljomér, zemljomerec, merčún, inženír; **=** = *a.* zemljomérski, inženirski; **=akademie**, *f.* inženirska akademija; **=korps**, *m.* inženirski oddelek; **=kunſt**, *f.* zemljomérstvo, zemljomérje. **=ſchule**, *f.* zemljomérska od. inženirska šola; **-eniös**, *a.* umen, bistroumen, iznajdljiv.

Ingleichen, *c.* tudi, tako tudi, i, ravno tako, enako tudi.

Ingredienz, *f.* primés *f.*, primesek.

Ingrimm, *m.* serd, zlost *f.*, razkáčenost, gnjev, jarost; **-ig**, *a.* jar, zlosten, razkačen, serdit.

Ingroſſ=ator, *f.* knjižni vpisovavec, vknjiževavec; **-azion**, *f.* vknjižba, zapís v knjige; **-ieren**, *v. a.* vknjížiti, vpísati (pišem) + vknjiževati, vpisovati; **-iſt**, *m.* vknjiževavec, vpisovavec.

Ingwer, *m.* igver, zázvor.

Inhab=en, *v. a.* imeti (am), v lasti imeti, v moči imeti, premoči (morem); **-er**, *m.* imetnik, imevec; lastnik; **=in**, *f.* imétnica; lastnica; **-ung**, *f.* imetje, imenje.

Inhalt, *m.* zapopadek, obség, obséžek, zaderžáj, obderžáj; (Kern) jedro, izbor; laut - des Artikel III., po besedah člena III.; **-en**, s. Enthalten; **-lich**, *ad.* po zapopadku od. obsegu; **-los**, *a.* prazen; **-sanzeige**, *f.* kazalo, obseg, naznanilo obsega od. zapopadka; **-sreich**, *a.* obsežen, bogat, jédernat; **-sſchwer**, *a.* tehten, pretehten, prevažen; **-sverzeichnis** s. Inhaltsangabe.

Inhär=ent, *a.* zapopaden, odvisen, deržéč se; **-enz**, *f.* zapopadnost, odvisnost, deržečost.

Inhuman, *a.* nevljuden, neprijuden, nečloveški; **-ität**, *f.* nevljudnost, nepriljudnost.

Initiative, *f.* predlog, nasvet; pravica začetka: **-ergreifen**, pervi kaj spróžiti od. nasvetovati.

Injurie, *f.* razžalitev na poštenji od. na časti, kratitev častí; **-enklage**, *f.* tožba zavoljo razžalitve na poštenji od. na časti; **-enprozeſs**, *m.* pravda zastran razžalitve na časti od. na poštenji, pravda zarad razžáljene časti.

Inklin=azion, *f.* nágnjenje, naklónjenost, nagíb; **=winkel**, *m.* nagibni kot; **-ieren**, *v. n.* nagnjen, od. naklonjen biti čemu, nagibati se (ljem) h čemu.

Inklusive, *ad.* vštevno, vštevaje, [vred z -.

Inkognito, *n.* neznanost, neznanstvo: **-reiſen**, nepoznán potovati, pod tujim imenom popotovati.

Inkomm=enſurabel, *a.* neizmerljív, neizmeren; **-odieren**, *v. a.* nadlegovati koga, nadlego komu délati, ponadleževati od. ponadlegovati koga; **-odität**, *f.* nadlega, nadležnost.

Inkompet=ent, *a.* brezoblasten, neoblasten, nepristojen; **-enz**, *f.* brezoblastje, brezoblastnost, nepristojnost.

Inkonſeq=uent, *a.* nedosleden; **-uenz**, *f.* nedoslednost.

In=kouvenienz, *f.* neprilíčnost, ne-,

prilika; -korporazion, *f.* pridružba, vdružba, privtelitev, pripojitev; -korporieren, *v. a.* pridrúžiti, privtéliti, pripójiti + pridruževati, privteljevati.

Inkorrekt, *a.* nepravilen, pogrešen, hiben; -heit, *f.* nepravilnost, pogrešnost.

Inkr=ement, *n.* prírastek, narastek; -ustieren, *v. n.* oskórjiti se, oskórjati se + oskorjevati se.

Inkulp=at, *m.* obdólženec, zatóženec; -ieren, *v. a.* dolžíti, kriviti: obdolžiti, okriviti.

Inku=nabeln, *pl.* pervotiski *pl.*; -rabel, *a.* neozdravljív, nezaceljív, neizceljív.

Inlage, *f.* vloga, vložba, priloga, [doklada.

Inland, *n.* domača dežela, domačija, domači kraj.

Inländ=er, *m.* roják, domačín, domačinec; =in, *f.* rojákinja; -isch, *a.* domáč, domačedežélen, túkajšen.

Inlaut, *m.* srédnik.

Inliegen, *v. n.* priložen biti (sem); -*d. a.* vložen, priložen.

Inne, *ad.* notri, notre, znotraj; -behalten, *v. a.* pri sebi od. v svoji moči obdèržati (im) + obderževati; -haben, *v. a.* imeti (ám), v oblasti imeti; -halten, *v. n.* ustáviti, prenéhati + ustávljati, prenehovati: mit der Stimme -, premólkniti + premolkovati, glas se terga; -n, *ad.* notri, notre: von - znotraj; nach -, noter, vnoter, navznoter; -nwelt, *f.* notranji svet.

Inner, *a.* notránj, znotránj, notranješen, notranjski, nótrišen, znotrejšen; -e, *n.* notránjščina, notranjost, znotránjščina, znotrava, nóteršnost; (d. Menſchen) serce, duša, globina; -halb, *prp.* v, med; -lich, *a.* ſ. Inner; *ad.* znotraj, odznotraj; -ſte, *n.* sredina, sred *f.*, globina, oserčje.

Innewerden, *v. n.* opáziti, spáziti, zapáziti, dovédeti se (vém) česa, zaznati, doznati + opazovati, dovédati se, zaznávati.

Innig, *a.* priserčen, serčen, iskrén, istinít; vroč, goréč: -ſt gerührt, v dušo ganjen, od. ginjen; -keit, *f.* priserčnost, serčnost, iskrenost; gorečost, vnetost; -lich ſ. Innig.

Innung, *f.* ceh, zdrúžnica, družba rokodelcev; -sgeld, *n.* cehovina; -vorſtand, *m.* cehu starašina oder predstojnik.

Inokulieren, ſ. Impfen.

Inquir=ent, *m.* preiskovavec, izpraševavec; -ieren, *v. a.* preiskovati, izpraševati.

Inquiſ=it, *m.* preiskovanec, izpraševanec; =in, *f.* preiskovanka, izpraševanka; =or, *m.* preiskovavec; verosodnik, verosodec; -ition, *f.* preiskava, preiskovanje, izpraševanje; verosodba, inkvisicija; -itoriſch, *a.* preiskovaven, izpraševaven.

Inrotul=ation, *f.* zavoj pravdnih spisov; -ieren, *v. a.* spise v zavoj djati (dem, denem) + dévati.

Inſaß, *m.* selák, naselnik, stanovnik, nasednik.

Insbeſondere, *ad.* sosebno, posebno, soseb.

Inſchlitt ſ. **Unſchlitt**.

Inſchrift, *f.* napis, nadpis; **-enſamm=lung**, *f.* nabira napisov.

Inſekt, *n.* zaželka, mergolinec, žužek, žižek, žižec, žužélica, merčelinec; **-enfreſſer**, *m.* zaželkojedec; **-enlehre**, *f.* nauk o zaželkah; **-en=pulver**, *n.* prah zoper mȍrčes; **-en=ſtendel**, *m.* mačje uhó (g. ušesa).

Inſel, *f.* otok, ostrov; (Fluſs-) osredek; **-bewohner**, *m.* otočán, otokar; **- = a.** otoški; **=in**, *f.* otočanka; **-chen**, *n.* otočič, **-gruppe**, *f.* otočje; **-kette, -reihe**, *f.* pootočje, otočja versta; **-meer**, *n.* otóčnato morje; **-reich**, *a.* otočnat, otočen, ostrovnat; **-volk**, *n.* otočanje, otókarji *pl.*

Inſeparabel, *a.* nerazdelen, nerazločen, neločljív.

Inſerat, *n.* vverstilo, vverstek; **-gebühr**, *f.* vverstnina.

Inſerieren, *v. a.* vverstiti + vverstovati.

Ins=geheim, *ad.* skrivaj, skrivši, skrivé; **-gemein**, *ad.* sploh, v obče, počez, vprek; **-geſammt**, *ad.* vsi skup, skupaj, vse splaz.

Inſieg=el, *n.* pečat; **-nien**, *pl.* známenja častí.

Inſinuieren, *v. a.* izročiti, vročiti + izróčati, izročevati; **na sum** stáviti.

Inſkri=bieren, *v. a.* vpísati (pišem) + vpisovati; **-pzion**, *f.* vpis, vpisovanje.

Inſofern, *ad.* kolikor.

Inſol=ent, *a.* prederzen, objesten; **-enz**, *f.* prederznost; **-ent, -venz**, *f.* Zahlungsunfähig, -keit.

Inſonderheit, Inſonders, *ad.* sosebno, posebno.

Inſpek=tor, *m.* nadzornik, nadglednik, ogleda; **=at**, *n.* nadzorstvo, nadzorníštvo, nadgledstvo, nadgledníštvo; **-zion**, *f.* nadgledstvo, nadzorstvo.

Inſpi=razion, *f.* navdih, navdíhnjenje; **-rieren**, *v. a.* navdihniti + navdíhati, navdihovati; **-zieren** ſ. Beſichtigen.

Inſtall=azion, *f.* vstanovitev, vstanávljanje, vstanovljevanje, vmestovanje, vpeljevanje; **-ieren**, *v. a.* vstanoviti, vmestiti, vpeljati (ljem) v urad + vstanávljati, vstanovljevati, vmestovati, vpeljevati v urad.

Inſtandhalt=en, *v. a.* v dobrem stanu ohrániti + ohranjevati od. dèržati (im); **-ung**, *f.* ohranitev v dobrem stanu.

Inſtändig, *a.* silen, neprestán, prevén; *ad.* na vso moč, silno, serčno.

Inſtandſetzung, *f.* izveršitev, izpeljatev, izpeljava.

Inſtanz, *f.* stopnja, stopinja, sodnja stopnja, sodnja stólica: **Behörde erſter, zweiter .. -**, urad perve, druge .. stopnje; **-enzug**, *m.* tek pravde po vseh sodnjih stopnjah od. stólicah.

Inſtehend, *a.* nastopen.

Inſtinkt, *m.* pogon, nagon, naravni nagib; **-mäßig**, *ad.* po naravnem nagibu.

Inſtit=uieren, *v. a.* vstanoviti, ustanoviti, napráviti, vstáviti, ustáviti + vstanávljati, naprávljati, ustáv-

ljati; -ut, *n.* ustav, zavod, naprava; -uzion, *f.* vstanovitev, ustanovitev, naprava.

Juſtradier=en, *v. a.* vpótiti, upótiti, po pravem poti poslati (šljem) + vpotovati, po pravem poti pošíljati; -ung, *f.* vpotovanje, vpotitev, pošiljava po pravem poti.

Juſtru=ieren, *v. a.* (Inſtrukzion geben) komu kaj poročiti od. naložiti + poróčati od. nakládati; (unterrichten) učiti, podučevati; eine Klage -, tožbi dokazna pisma priložiti; -ktiv, *a.* podučen, podučevaven, napotovaven; -kzion, *f.* poročilo, napotilo; (Unterricht) podúk, podučevanje; (d. Klage) uredba; -ktor, *m.* domači učitelj, podučevavec, podučnik.

Juſtrument, *n.* orodje, oród, šker, stroj; muſikaliſches -, piskavno orodje, trobilo; -al, *m.* drúživnik, orodnik, instrumental, sedmi sklon; =muſik, *f.* instrumentalna godba od. múzika; -enmacher, *m.* orodar.

Juſul=aner ſ. Inſelbewohner, -te, *f.* onečastitev, psuja, osramotitev; -tieren, *v. a.* psovati (psujem), sramotiti, gerditi: onečastiti, osramotiti, napasti (padem) + onečastovati, napádati; =d, *a.* sramotiven, gerdiven.

Juſurg=ent, *m.* spornik, vstajnik, puntar, burič; -ieren, *v. n.* spreti se, spúntati se, vzdígniti se od. vstati (vstanem) zoper -: spírati se, vzdigovati se od. vstájati zoper -.

Juſurrekzion, *f.* vstaja, spor, punt, kramola.

Jutabul=azion, *f.* vpis v gruntne bukve od. knjige, vknjižba; =sbewilligung, *f.* dovolitev vknjižbe; =sfähig, *a.* vknjižljiv, vpisljiv; =sgeſuch, *n.* prošnja za vpis v gruntne bukve od. za vknjižbo; =sklauſel, *f.* pristavek zastran vknjižbe; =stare, *f.* vknjižnina; -ieren, *v. a.* vpísati v gruntne bukve od. knjige, vknjížiti + vpisovati v gruntne bukve ali knjige, vknjiževati.

Jntegr=alrechnung, *f.* docelna od. celkova številba; -ieren, *v. a.* dopólniti + dopolnovati; =d, *a.* celoskupen, celovít, celoten; -ität, *f.* celota, celotnost, celost, celovitost, celoskupnost.

Jntell=ektuell, *a.* umen, razumen, razboren, miseln; -igenz *f.* razumnost, sprevidnost, razbornost; =blatt, *n.* oglasnik.

Jnten=dant, *m.* nadzornik, nadglednik; -ſität, *f.* silnost, močnost; -ſiv, močen, natežen; =ität, *f.* močnost, nateżnost; -zion, *f.* naklep, namerek, namera, namisel *f.*

Jnterdikt, *n.* prepoved *f.*

Jntereſſ=ant, *a.* zanimív, zanimljív, zavnemljív, zavnimljív, mikaven, mičen; -e, *n.* zanimivost, zanimljivost, mik; (Theilnahme) vdeležnost, vdeležba; (Nutzen) dobiček, korist *f.*, prid; -en, *pl.* (v. Kapital) obrést *f.*, odstotek; = = *a.* obrestni; =ausſtände, *pl.* obrestni zastanki *pl.* =t, *m.* deležnik, vdeléženec; =tafel, *f.* obrestni razkazek; -ieren, *v. a.* zanímati, zavnémati, zavnímati, mikati;

das intereſſiert mich, to me mika, tega mi je mar, pri sercu mi je to; ſich –, *v. r.* gnati (ženem) se ob. pogánjati se za kaj, potegovati se za kaj; (theilnehmen) vdeléžiti se + vdeleževati se; -iert, *a.* vžitoven, samopriden, sébičen, lákomen: -er Menſch, samopridnež, sébičnik, lákomec, lákomnik; (betheiligt) deležen, zadét.

Interferenz, *f.* -des Lichtes, križanje svetlobe.

Interim, *ad.* za čas, za zdaj, za nekaj časa, začasno; *n.* začasnost; -iſtiſch, *a.* začasen, zazdánj, medčasen, -s = *a.* začasni, medčasni; -s=rechnung, *f.* začasni račún; -s=ſchein, *m.* začasni list.

Interjekzion, *f.* medmet, klicavka.

Inter=kalarrechnung, *f.* interkalarni račún; -linearüberſetzung, *f.* medverstna prestava; -ludium, *n.* medigra, -mezzo, *n.* vmesna igra; -miſſion, *f.* prelegljej, odlegljej, prenehljej; -mittieren, *v. n.* prestájati; presíhati; =d, *a.* občasen; presihajóč; -nazional, *a.* mednároden; -nieren, *v. a.* v prepoved poslati (šljem) + pošiljati; -nunzius, *m.* mimoredni poslanec; -pellazion, *f.* poprášanje, vprášanje; -pellieren, *v. a.* poprášati, vprášati + popraševati; v besedo seči (sežem) + ségati; -polieren, *v. a.* podtíkati.

Inter=pret, *m.* tolkovavec, tolmač, razlagavec; =azion, *f.* razlaga, razklad; -pretieren, *v. a.* tolkovati, tolmáčiti, razlágati, razkládati: razložiti, raztolmáčiti; -punkzion, *f.* razločitev po preponah; =szeichen, *n.* ločilo, prepona; -regium, *n.* medvladje; -rogativ, *a.* vprašaven; -vall, *m.* prestanek, prestavka; medglasje; -venieren ſ. Vermitteln; -venzion ſ. Vermittelung.

Inteſtat=erbe, *m.* postavni dednik; -erbſchaft, *f.* postavna dedovina.

Intim ſ. Vertraut; -at, *n.* naznanilo, navestilo; -ieren, *v. a.* naznániti, na znanje ob. na vest dati, navestiti + naznánjati, na znanje ob. na vest dajati, navestovati.

Intoler=ant, *a.* nepoterpen; nesterpljív; -anz, *f.* nepoterpnost, nesterpljivost.

Inton=azion, *f.* povzetje ob. zavzdiga glasú; -ieren, *v. n.* glas povzeti (vzamem) ob. zavzdígniti + povzémati ob. zavzdigovati.

Intr=ade, *f.* vvod, uvod; -tranſitiv, *n.* neprehajavni ob. neprehodni glagol, neprehajavnik, neprehojivnik.

Intrig=ant, *a.* kovaren, lestív, lokav, zvit, presukan, prekanjen; *m.* kovarnik, lokavec, prekánjenec, lisják, spletkar; -ue, *f.* lest, kovarstvo, spletka, lokávščina, zvijača; -uieren, *v. n.* zvijače plesti (pletem), spletke délati.

Intro=duzion, *f.* vpeljava, vpeljatev, vpeljevanje; -duzieren, *v. a.* vpeljati (ljem) + vpeljevati; -itus, *m.* vvod, vhod.

Invalid=e, -e, *m.* onemogli doslúženec, ob. izslúženec, invalíd; *fig.* oslábljenec; *a.* onemogel, nemočen,

nevečen, oslabél; -enfond, *m.* zalog za onemogle doslúžence ob. za invalide; -enhaus, *n.* hiša za onemogle doslúžence ob. za invalide, invalídnica.

Invasion *f.* Einfall.

Invent=ar, *n.* premakljivo blago, inventár; (Verzeichnis) popis premakljívega blaga; -arisieren, *v. a.* blago popísati (pišem) + popisovati, inventirovati; -tur, *f.* popis premoženja; =fosten, *pl.* popisni ob. inventurni stroški *pl.*

Invest=ieren, *v. a.* v službo postáviti, vmestiti + v službo postávljati, vmestovati; -itur, *f.* postávljenje v službo, vpeljava, vmestitev.

Invokazion *f.* Anrufung.

In=wärts, *ad.* notri; -wendig, *a.* notránj, nótrenj, znotránj, znotern, notranjski; *ad.* znotraj, notri; =e, *n.* notránjščina, znóternost, znotranjost; -wiefern, *ad.* kolikor; -wohnen, *v. n.* stanovati, bívati; *fig.* zamoči (morem), obséči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; -wohner, *m.* gost, gostáč; selák, osébenec; =in, *f.* gostja, osebenka.

Inzicht, *f.* obdolžitev, okrívljenje, natolcovanje; obdolžek, osumljej, okrivljej.

Inzidenz, *f.* nastop, pripetek, nagodek; -fall, *m.* postranski ob. pritični zgodek; -ſtreitigkeit, *f.* postranski ob. pritični prepír.

Inzwiſchen, *ad.* med tem, v tem, ta čas, temčasi.

Ird=en, *a.* perstén, glinjén, zemljén, lončén: -es Geſchirr, lončena posoda, lončenina; -iſch, *a.* sveten, posveten, zemeljski, pozemeljski, časen; -waren, *pl.* perstenina, lončenina, glinjina.

Irgend, *ad.* kje, nekje, nekde, kod, nekod; -ein, kak, kakov, kákoršen; nek, nekov, nekošen, kov, nekakov, nekákošen; -einer, -wer, kdo, nekdo, kdorkoli, kdor si bodi; -wie, nékako, po nekakem, po nekákošnem, kakor si bodi; -wo, kjer koli, kjer si bodi, koder koli, kodersi bodi; -wohin, kamor koli, kamor si bodi; -woher, od nekod, od koder si bodi, od koder koli; -wann, kedar koli, kedar si bodi; -weſſen, čegar si bodi, čegavšen si bodi; -etwas, kaj, kej.

Iris, *f.* mávrica, duga, božji stol, vedrenica; (Göttin) Irida, Dužena.

Iron=ie, *f.* zasméh, posméh, zasmehovanje, ironija; -iſch, *a.* zasmehljív, posmehljív, zasmehovaven, iróničen.

Irr=e *a.* bloden, blodljív, zmóten, zmotljív: -reden, blesti (bledem) blázniti, blaznovati, blancovati; -werden, prave poti zgrešiti, zablóditi, zmesniti se *pf.*; -e, *f.* blodnja, zabloda, zmota, zmotnjava, zablodek; -eführen, *v. a.* zapeljati (ljem), zvoditi + zapeljevati; -gehen, *v. n.* zablóditi, zaiti (idem), s prave poti kreniti, právega pota zgrešiti + zablodovati, zahájati; -e, *m.* blazen;

-egulär, *a.* nereden, nepravilen; =ität, *f.* neredost, nepravilnost.

Irreligiös, *a.* brezbožen, brezveren, -e, *m.* brezbožnik, brezvérnik; -ität, *f.* brezbožnost, brezvérnost.

Irr-emachen, *v. a.* mótiti, bégati, mesníti: zmótiti, zbégati, zmesniti; -en, *v. a.* ſ. Irremachen; *v. n.* (irgendwo) bloditi, broditi, távati, klátiti se, króžiti, kvériti, tresáriti; (ſich teuſchen) mótiti se, mesniti se, várati se: zmótiti se, zmesniti se; im Zählen ſich -, ušteti se (štejem) + uštévati se; im Reden ſich -, zareči se komu + zarekovati se; =anſtalt, =haus, *n.* bláznica, hiša za blazne, norišnica; -er, *m.* blazen; -fahrt, *f.* bloditev; -gang, -garten, *m.* zahodnják, blodnják, blodišče; -geiſt, *m.* nevérnik, neverec, krivoverec; -glaube, *f.* kriva vera, krivoverstvo; -gläubig, *a.* krivoveren, krivovérski; =e, *m.* krivoverec, krivovérnik; *f.* krivovérka, krivovérnica; =heit, *f.* krivovérnost; -ig, *a.* nápečen, napčen, napek; kriv, lažnjív, neprav; =erweiſe, *ad.* krivo, napek, po nápéčnem; -itabel, *a.* dražljív; -lehre, *f.* krivi od. lažnjivi nauk; -lehrer, *m.* krivi od. lažnjivi učitelj od. učenik; -licht, *n.* veša, vešča, véšica, ponočna luč *f.*, škopnik; -pfad ſ. Abweg; -ſinn, -ig ſ. Wahnſinn, -ig; -ſtern ſ. Planet; -tum, *m.* zmota, zmotnja, pomóta, zmotnjava, pomotljej, blodnja, zablodek, zabredek; (Fehler) pogrešek (im Zählen) ušteven, ušteva: einen - begehen, zmótiti se, v zmoto zabresti (bredem) *pf.*; Sie ſind im -, mótite se, mésneti se; Irrtümer lehren, krive nauke učiti; -ung, *f.* zmota, zmotnja zmotnjava, zaidek; -wahn, *m.* kriva misel *f.*, kriv dozdevek, blodnja; -weg, *m.* zahodek, stranpot, kriv pot; -wiſch ſ. Irrlicht.

Iſabellfarben, *a.* rujavorumen, rujavožolt; ein -Pferd, sirec.

Iſegrimm, *m.* volk; *fig.* zajedec, bersljivec, godernjalo.

Iſlam, *m.* izlam.

Iſlandmoos, *n.* izlanški mah.

Iſol-ator, *m.* samilo, samotílo; -ieren, *v. a.* samotiti: osámiti, osamotiti; -iert, *a.* sam, osamél; samoten, nasamen; =heit, *f.* samotnost, nasamnost.

Iſo-metriſch, *a.* ravnomeren; -p, *m.* izop; -thermen, *pl.* enakotoplíčnice *pl.*

Iſthmus ſ. Landenge.

It-em, *ad.* enako, ravno tako, takisto; -erativ, *n.* opetovavni od. pospetovavni glagol.

Itzig, itzt ſ. Jetzig, jetzt.

J.

Ja, *ad.* da, kaj pa da, dro; bašti; -wohl, -freilich, se vé da, kaj pa da, to je da, tjada, pač da; -nicht, nikár ne, nikakor ne; er iſt - fleißig, saj je priden; er kann - arbeiten, saj délati zna; weder -, noch nein, ne bev ne mev.

Jacht, *f.* hitra ládija, jahta.

Jade, *f.* jopa; (d. Mannes) jopič.
Jagd, *f.* lov, lovlja; (d. Handlung d. Verfolgens) lovitev, gonja, gomba, gonjba, gonitev; von der - leben, ob lovu živeti; - = *a.* lovski; -anzug, *m.* lovska obleka; -bar, *a.* loven, loviten; =keit, *f.* lovnost, lovitnost; (Jagdrecht) lovska pravica; -bezirk, *m.* lovski okraj, lovnica, lovišče; -flinte, *f.* lovska puška; -frevel, *m.* prestóp lovskih postav; -gehäge, *n.* lovska branjevina; -geld, *n.* lovnina; -geräth, *n.* lovsko orodje; -gerecht, *a.* na lov izučen, v lovu znajden; =igkeit, *f.* lovska pravica; -geſetz, *n.* lovska postava, lovski zakon; -gewehr ſ. Jagdflinte; -haus, *n.* lóvčeva hiša; -horn, *n.* lovski rog, lovsko trobilo; -hund, *m.* lovski pes; -kundig, *a.* v lovu zveden, na lov učen; -kunſt, *f.* lovstvo; -leute, *pl.* lovci *pl.*; (Treiber) gonjači *pl.*; -liebhaber, *m.* prijatelj lova; -lied, *n.* lovska pesem *f.*; -meſſer, *n.* lovski nož; -ordnung, *f.* lovski red, postava za lov; -parthie, *f.* lov, lovski izlét; -recht, *n.* lovska pravica, lovsko pravo; =lich, *a.* lovskopraven, po lovskem pravu; =sausübung, *f.* izveršcvanje ob. vžívanje lovske pravice; -regal, *n.* pravo lovitnosti; -ſchaden, *m.* škoda po lovu stórjena; -ſtück, *n.* lovska podoba; -taſche, *f.* lovska torba; -verbot, *n.* prepoved lova; prepoved, kje loviti ob. kje zverino stréljati; -weſen, *n.* lovstvo; -zeit, *f.* lovna doba, čas za lov; -zeug, *n.* lovska priprava, lovska roba.

Jagen, *v. a.* loviti, stréljati, goniti; (treiben) goniti, derviti, podíti, tírati; (davontreiben) zapodíti, zakropiti, zaderviti, izpókati, pognati (ženem) *pf.*; ein Meſſer in den Leib -, prebosti (bodem), presúniti, prepahniti *pf.*; durch die Gurgel -, zapráviti, skozi gerlo pognati (ženem) † zaprávljati; -*v. n.* derviti se, pregánjati se, podíti se, loviti se, pójati se; -*n.* gonja, gomba, gonitev; lov *f.*, lovitev.

Jäger, *m.* lovec, strelec; - = *a.* lovski; -burſche, *m.* lovski dečák; -ei, *f.* -handwerk, *n.* lovstvo, lov; -haus, *n.* lovska hiša; -in, *f.* lovica; -iſch, *a.* lovski; -kunſt, *f.* lovstvo; -mäßig, *a.* lovski, po lovskem; -recht, *n.* lovska pravica, lovsko pravo.

Jaguar, *m.* jaguár, amerikanski tiger.

Jäh, *a.* nagel, berz, berzen; (ſteil) sterm, stermén, keršek, stermogláv; -e, *f.* stermina, stermec; (Eile) náglica, hítrica, naglost; -lings ob. nanágloma, nágloma, nenádama, iz nenadi, na hip.

Jahn, *m.* red, jan; postát.

Jahr, *n.* leto: das heurige -, letos, letas, létašnje leto, tekoče leto; voriges -, lani, lansko leto; vor zwei -, pred lanskim; künftiges -, auf's -, k letu, prihodnje leto; ein gemeines-, návadno leto; in den beſten - en, v najlepših letih, v najlepši dobi; ein trockenes -, naſſes-, sušno leto, móčno leto; fruchtbares -, unfruchtbares-, dobra létina, slaba létina; in einem -, ob letu, v enem letu;

ein Mann von -en, prileten ob. postaren mož; nach zurückgelegtem dreißigsten –, spolnivši trideseto leto; über – u. Tag, črez leta dni. k letu; – aus – ein, od leta do leta; (Jahresring) létina, létnica; – =, *a.* letni; -begängnis, *n.* oblétnica; –buch, *n.* letnik, letopis; =ſchreiber, *m.* letopisec; -elang, *a.* mnogoleten, dolgoleten; -es= *a.* letni; =alt, *a.* enoleten, leto star; =betrag, *m.* letni znesek; =feſt, *n.* -feier, *f.* obletni god, oblétnica, létnica, godišče, godovnica; =friſt, *f.* leto: binnen –, v enem letu; =gehalt, *m.* letnina, letna plača; =klaſſe, *f.* letni razred; =rate, *f.* letno plačilo, letni znesek; =ring, *m.* létina, letnica; =ſchluſs, *m.* konec leta, letni sklep; =tag, *m.* obletni dan (g. dneva), godišče; =viertel, *n.* četertletje; =zahl, *f.* letna številka, létnica; =zeit, *f.* letni čas, letna doba, obletje; -ſeſt, *n.* létnica, oblétnica, godovnica; -fünfzig, *n.* petdesetletje; -gang, *m.* letni tečáj, tečáj; (einer Zeitſchrift) letnik, letni zvezek; -gehalt, *m.* letna plača, letnina; -geld, *n.* letno plačilo; f. Penſion; -hundert, *n.* stoletje, vek.

Jähr=ig, *a.* leten, enoleten; -lich, *a.* leten, obleten, vsakoleten; *ad.* vsako leto; -ling, *m.* letnik, letnjak; létnica.

Jahrmarkt, *m.* semenj, somenj, senjem, sejem; -ogeſchenk, *n.* semnjina, semenj; -otag, *m.* semni dan, (g. dneva), smanji dan.

Jahr=tauſend, *n.* tisočletje, tisoč let; =feſt, *n.* tisočlétnica; -wuchs, *m.* letorást *f.*; -zahl, *f.* letna številka, létnica; -zehend, *n* desetletje.

Jähzorn, *m.* nagla jeza, jezaritost, serdaritost, vihravost, náglica; -ig, *m.* naglojezen, jezarit, serdarit, vihrav.

Jalouſien, *pl.* véternice, zatórnice *pl.*

Jambe, *m.* jamb, jámbiški verz.

Jammer *m.* beda, gorjé, sila, nadloga, žalost; (v. Jammern) javk, jávkanje, tarnanje, stok, stókanje, prepádanje; -bild, *n.* podoba žálosti; obraz, da se Bogu usmili; -geheul, -geſchrei, *n.* vék, javk, jávkanje, tárnanje, tarnávanje; -geſtalt, *f.* žalostna podoba.

Jämmerlich, *a.* beden, žálosten, žalosti póln, reven, jaden, kukaven; -keit, *f.* bednost, revnost, kukavnost.

Jammer=n, *v. n.* tárnati, tarnávati, stókati (stočem), jávkati, vékati, prepádati, jadikovati; *v. i.* es jammert mich ſein Unglück, smili se mi, žal mi ga je, vmílilo se mi ga je, boli me njegova nesreća; -ſchade, *m.* preškoda! prebeda!; -thal, *n.* solzna dolina, dolina solz; -voll, *a.* prežálosten, prežalostljív, prereven, nadložen. beden.

Janitſchar, *m.* janičár; -en = *a.* janičarski.

Jänner, Januar, *m.* prosenec, prosinec; kr. sečanj; čech. leden; poln. styczeń.

Jappen ſ. Schnappen.

Jasmin, *m.* jasmin, jazmin; – = *a.* jasminov, jazminov; -ſtrauch, *m.* jasmínovec, jazmínovec.

Jaspis, *m.* jaspis, jaspid.

Jatagan, *m.* játagan.

Jät=en, *v. a.* pleti (plevem), pléviti: opleti + oplévati; -en, *n.* pletev, pletva; -er, *m.* plevec; =in, *f.* plevica, plevka; -haue, *f.* plévčica, kávčica, trébežnica, serpača; -zeit, *f.* plétvina.

Jauche, *f.* gnojica, gnojnica.

Jauchz=en, *v. n.* úkati, vrískati, újckati: zaúkati, zavrískati, zaújckati; *fig.* veselja poskakovati; -en, *n.* úkanje, vrískanje, újckanje; -er, *m.* úkavec, vrískavec, újckavec; (d. Laut) vrisk, zaúk. [Heulen.

Jauen, Jaulen, *v. n.* mijávkati; ſ.

Jauſ=e, *f.* málica, predkosílnica, mala júžina, mávžina; -en, *v. n.* máličati, máličevati, mávžinati.

Jawort, *n.* privolitev, privóljenje; das - geben, reči da; privóliti, prikímati + privoljevati.

Je, *ad.* (jemals) kedaj, kdaj; von -her, od nekdaj; - zwei, - drei, po dva, po trije; je - deſto, čim - tim, čem - tem, več ko - več, bolj ko - več, kolikor bolj - toliko bolj; -länger - ſchlimmer, čedalje hujše, čimdalj tim hujše; -nachdem, kakor, po tem kakor; -eher, deſto beſſer; pred ko bo, boljše bo.

Je, *int.* jej! i jej! joj te!

Jedenfalls, *ad.* po vsaki ceni, vsakako, na vsak način, po vsakem.

Jeder, *pr.* vsak, vsakdo, vsakteri, sledńji, slédherni; -mann, *pr.* vsakdo, kdor si bodi; -zeit, *ad.* vsakdaj, vsak čas, vsikdar, vsigdar, vsákikrat, vselej.

Jedes=mal, *ad.* vsakrat, vsákikrat, vsákokrat, vsakpot, vsákobart; =ig, *a.* vsakokraten.

Jedoch, *c.* vendar, ali, al, pa, toda, pa vendar.

Jedweder, Jeglicher, *pr.* vsakteri, slednji, slédherni. [davna.

Jeher, *ad.* von -, od nekdaj, od

Jehova, *m.* Jehova, Gospod, Bog.

Jemals, *ad.* kedaj, kdaj; nekdaj, svoje dni.

Jemand, *pr.* kdo, nekdo, neki človek; -es, nekov. [jómnasta!

Jemine, o Jemine *int.* jémnasta!

Jener, *pr.* oni, uni; -dort, uni-le, oni-le, le-uni, le-oni; (beziehſ.) tisti taisti.

Jenſeit ſ. Jenſeits; -ig, *a.* unstranski, unostrán, unkrajen, ondoten; -s, *ad.* unstran, unkraj, na uni strani, onstran, ondot; -s, *n.* boljše življenje, posmertno življenje.

Jer=emiade, *f.* žálostna pesem *f.*, jeremijada; -ichoroſe, *f.* jerihonska roža; -um, *int.* jehta!

Jeſu=it, *m.* jezuít, jézusovec, jezuitar; -en, =a. jezuíški, jezuítovski, jezuitarski, =orden, *m.* Jézusov réd, jezuítovski red; -itismus, *m.* jezuitizem.

Jeſus, Jezus, Ježiž; -kind, *n.* Jézušček.

Jetz=ig, *a.* sedánj, zdanj, sedajšen, sadašenj; -t, *ad.* sedaj, zdaj, sada: -gleich, pri tej priči, koj, prec; -erſt, še le zdaj, zdaj še le; von - an, od

zdaj, odsihmal, odsihdob, od te dobe; bis –, do zdaj, do slej, dosihdob, dosihmal, do se dobe; -t, *n.* sedanjost, zdanjost, sedánjšina.

Jeweilig, *a.* tačasen.

Joch, *n.* jarem, igo (g. ižesa), telega, igev *f.*; (Feldmaß) orál; (Joch-balken) blazina, podvál; (Gebirgs-) sedlo; *fig.* sužnost, jarem; -en, *v. a.* jármiti, vézati (vežem), vklépati, vprégati: vpreči (prežem), vkleniti; -holz, s. Joch; -ochs, *m.* vprežni vol; -ochsen, *pl.* svez; -polster, *m.* podíž; -riemen, *m.* jermen, remen; -seil, *n.* jármovka; -träger, *m.* blazina, podvál; -wiede, *f.* gož, *f.*, goža, góžvica, gredélnica.

Jod, *n.* jod; -= *a.* jodov.

Johannis= *a.* svetega Jáneza; kresni; -apfel, *m.* kresnikovec; --bere, *f.*, rudeče grózdjiče, kresno grózdjiče, ribez; -beerſträucher, *pl.* grozdjíčnice *pl.* -brot, *n.* rožič; -feſt, *n.* kres, kresni dan, ivánjevo: das - begehen, kresovati; =feirer, *m.* kresovavec; -feuer, *n.* kres, kresni ogenj; -käfer, *m.* kresnica, jánževica, svetlica; *dim.* kresníčica, svetlíčica; -kraut durchbohrtes, *n.* kerčno zelje, svet. Janeza roža; -nacht, *f.* kresni večer, ivanja noč; -ſegen, *m.* šentjánževec, šentjánževica; -tag, *m.* sv. Jáneza dan (g. dneva); -würmchen s. Johanniskäfer.

Johanniter, *m.* johanít, jánezovec; -orden, *m.* red sv. Jáneza.

Jope, *f.* jopa, jópica; (männl. Perſonen) jopič.

Journal, *n.* dnevnik; (Zeitſchrift) časnik, časopis, novice *pl.*, novine *pl.*; -artikel, *m.* spisek od. članek v časniku; členek v kupčíjskem dnévniku; -iſieren, *v. a.* v dnevnik vpísati (pišem) + vpisovati; -iſt, *m.* časnikár, novinar, časopisec; -ik, *f.* časnikarstvo, novinarstvo, časopisje; =iſch, *a.* časnikarski, novinarski.

Jovial, *a.* vesél, dobrovoljen, dobre od. žídane volje; -ität, *f.* dobrovoljnost, dobra volja.

Jubel, *m.* vrisk, uk; *fig.* radost, veselje; -feier, *f.*, -feſt, *n.* veselica, godovnica; -geſang, *m.* veselo petje; -geſchrei, *n.* rádostni krik, vrisk, úkanje, -hochzeit, *f.* zlata od. druga poroka; -jahr, *n.* sveto leto, milostno leto; -laut, *m.* vrisk, uk; -n, *v. n.* úkati, újckati, vrískati: zaúkati, zaújckati, zavrískati, zavrísniti; *fig.* radovati se, veseliti se; -par, v drugo poróčeni; -prieſter, *m.* drugomašnik; -predigt, *f.* pridiga o svetem letu; -ſchmaus, *m.* pojédina, gostija, semenj.

Jubil-ant, *m.* drugomašnik; -äum, *n.* sveto leto, milostno leto (100jähr.) stoletni praznik, stolétnica; (500-jähr.) petstolétnica; (1000jähr.) tisočlétnica; -ieren, *v. n.* úkati, vrískati, veselo prepévati; *v. a.* v mir postáviti *pf.*

Juch, Juchei! *int.* ju! ju jú! juhú!

Juck-en, *v. n.* serbeti, ščemeti, skeleti, skleti; -en, *n.* -ereí, *f.* serbež, serbečica.

Jucht-en, *m.* juht *f.* juhta, júhto-

vina, júftovina; -en, *a.* juhtén, juftén; =ware, *f.* júhtenina, júhtovina.

Jud-aiſieren, *v. n.* židáriti, po judovsko od. židovsko govoriti; -as *m. fig.* izdajavec; -kuſs, *m.* izdajavski poljubek; -e, *m.* žid, jud; -en= *a.* židovski, júdovski; =gemeinde, *f.* židovska od. júdovska óbčina; = glaube, *m.* židovska od. júdovska véra; =ſchaft, *f.* tum, *n.* židovstvo, judovstvo, židi, judje *pl.*

Jüd-in, *f.* židovka, júdinja; -iſch, *a.* židovski, júdovski.

Judiziell, *a.* pravosodenj, pravosoden, sodben.

Juften ſ. Juchten.

Jugend, *f.* mladost, mladinstvo, detinstvo, mlada leta *pl.*; (Perſon) mladina, mladež *f.*, mladi ljudjé *pl.* von - auf, iz mládega, od mladih nog, iz mladih kolén; = *a.* mladostni; -alter, *n.* mladost, mlada leta *pl.*; -bekannte, *m.* znanec iz mladih lét; *f.* znanka iz mladih let; -bild, *n.* podoba mladosti; -blüte, *f.* mladostni cvet, cvet mladosti; -buch, *n.* bukve za mladost od. za mlade ljudí; -freund, *m.* prijatelj mladosti od. mladine, prijatelj iz mladih lét; -gefährte, *m.* tovarš iz mladosti, verstnik v mladosti; -jahre, *pl.* mlada leta *pl.*, mladostna leta; -kraft, *f.* mladostna moč *f.*; -leben, *n.* mladost; -lich, *a.* mladosten, mladenški, mlad, mladičen, omladen; (zart) nježen, nežen, mužav; =keit, *f.* mladost, omladnost, junota; -reife, *f.* doraslost; -reiz, *m.* milota, milina, mik; -ſtreich, *m.* nepremišljeno delo, fántovsko o. mladeniške djanje; -ſünde *f.* mladostni greh; -welt, *f.* mladina, mladež *f.*, -zeit, *f.* mladostni čas, mlada leta *pl.*, čas mladosti.

Juli, *m.* mali serpan; kroat. srpanj; čech. červenec; poln. lipiec.

Jung, *a.* mlad: -werden, mladeti, mladiti se: omladeti, omladiti se, premladiti se, spremladiti se + spremlajevati se; -er Menſch, mladeneč, mladec; -e, *m.* mladeneč, mladec, deček, dečák, fant, fantalín; (Lehr-) učenec; -e, *n.* mladič, mlade (g.-eta), mlado; *coll.* mladje, mladina: die erſten -n, pervi skoti; -werfen, storiti (v. Schwein) oprásiti se; (v. d. Kuh) otéliti se; (v. Schaf) ojágnjiti se u. ſ. w.

Jünger, *m.* učenec; vérnik.

Jungfer, *f.* devica, mladenka, dekle (g. eta) deklina, deklusina; -= *a.* deviški, dekliški; -braten, *m.* ribica, poledvica; -häutchen, *n.* deviška kóžica; -honig, *f.* čista sterd *f.*; -lich, *a.* deviški, dekliški; -nkranz, *m.* deviški venec; -raub, *m.* odnes, ótmica; -nräuber, *m.* odnesec; -ſchaft, *f.* devištvo, deklištvo; -nſchwarm, *m.* paroj, pervec, devičnik; -ſtand, *m.* devištvo, deviški stan, deklištvo, dekliški stan; -wein, *m.* samotók.

Jung-frau, *f.* devica, deva, devojka, mladenka; -= *a.* deviški; -fräulich, *a.* deviški, dekliški; =heit, *f.* devištvo, deklištvo; -frauſchaft, *f.* devištvo, deklištvo; -geſell, *m.* sa-

mec, devec, devičnik, neožénjenec; =enſchaft *f.*, =ſtand, *m.* samski od. samiški stan, samištvo.

Jüngling, *m.* mladeneč, mladenič, mladec; -ś= *a.* mladenški, mladenčev; -salter, *n.* -szeit, *f.* mladenštvo, mlada doba.

Jüngſt, *ad.* unkrat, onkrat, nedavno; otodi; -e, *a.* najmlajši, najmlaji, narmlajši; (letzte) zadnji, poslednji: der -Tag, sodnji od. sodni dan (g. dneva); Ihr -es Schreiben, Vaše zadnje od. poslednje pismo.

Jungvieh, *n.* mladina, jálovina.

Juni, *m.* rožnik, kresnik, rožni cvet, juni; kroat. lipanj; čech. červen; poln. czerwiec; -käfer, *m.* prosnica; -or, *a.* mlajši; -usfäfer s. Johannisfäfer.

Junker, *m.* junoh, plemič, mladi žlahtnik; -leben, *n.* življenje mládega žláhtnika; -mäßig, *a.* junaški, plemiški.

Ju=no, *f.* Junona, Jovina; -piter, *m.* [Júpiter, Zen.

Jur=a, *pl.* pravoznanstvo, pravstvo; -at, *m.* jurat; -idiſch, *a.* pravosloven, pravoznanski, pravniški; -isdiktion, *f.* sodnja oblást, sodnjost; (Kreis) sodnji okraj; =sgebühr, *f.* plača za sodnje oskerbstvo; =snorm, *f.* pravilnik sodnje oblasti; =sobrigkeit, *f.* oblastna od. pristojna gosposka; -isprudenz, *f.* pravoznanstvo, pravoslovje, pravništvo; -iſt, *m.* pravnik, pravoslovec; pravdoznanec, pravdoslovec, pravdnik; =iſch, *a.* praven, pravosloven; pravdoznanski; -y, *f.* porota.

Jus, *n.* pravo, pravstvo, pravoznanstvo.

Juſt, *ad.* ravno, ravno kar, koj, otodi; -ifizieren, *v. a.* opravíčiti + opravičevati; s. Berichtigen, Hinrichten; -ieren, *v. a.* uravnati, vrediti + uravnovati, vredovati.

Juſtiz, *f.* pravica; (Rechtspflege) pravosodje, pravosodstvo, sodstvo, sodništvo; -s *a.* pravosodnji, sodnji; -beamte, *m.* pravosodnji uradnik; -dienſt, *m.* pravosodnja služba; -etat, *n.* preračún stroškov za pravosodje; -fach, *n.* pravosodje; pravosodnji oddelek; -geſchäft, *n.* pravosodnje opravilo; -geſetzgebung, *f.* pravosodnje postavodavstvo od. zákonodavstvo; -geſetzſammlung, *f.* zbirka pravosodnjih postáv od. zakonov; -hof, *m.* sodišče: oberſter -, najviša sodnija; -iär, *m.* pravdnik, pravoznanec, pravdoznanec; -mann, *m.* pravoslovec, pravosodec, pravosodnik; -miniſter, *m.* pravosodnji minister, minister pravosodja; =ium, *n.* pravosodnje ministerstvo, ministerstvo pravosodja; -norm, *f.* pravosodnje pravilo; -pflege, *f.* pravosodje, pravosodstvo, sodstvo; -ſenat, *m.* pravosodnji odbor; -ſtelle, *f.* pravosodnja oblastnija od. gosposka; -weſen, *n.* pravosodje, pravosodstvo, sodstvo, pravništvo.

Juwel, *m.* dragotina, dragotinje, dragocenje; dragi kamen, žlahtni kamen; -enhandel, *m.* kupčija z dragim kamenjem od. z dragotínami; -enhändler, *m.* dragotinar; -enkäſt=

chen, *n.* skrinjica ob škátljica za drago kamenje ob. za dragotine; -en=ſchmuck, *m.* dragotinje, dragocenje, drago kámenje; -ier, *m.* dragotinar, jubelír.

Jux, *m.* šala, gluma, burka; -ta, *ad.* zraven, poleg.

K.

Kabal=e, *f.* kovarstvo, zvijača, spletka; -iſt, *m.* kovarnik, zvijačnik.

Kaballe, *f.* tajnoslovje.

Kabel, kavelj (g. -na); verv *f.*; (Los) srečka, kostka, ždreb *f.*; -jau, *m.* terska, polenovka; -länge, *f.* sto in dvajset sežnjev.

Kabinet, *n.* kómnata, čúmnata, kabinét; *fig.* vlada, kabinét; zoolog. -, zbirka živali; (Arbeitslok.) delávnica; -ordre, *f.* kabinetno ob. vladno povelje, cesársko povelje; -ſchreiben, *n.* kabinetno pismo; cesarsko pismo, cesarski list.

Kabot=age, *f.* obrežna plavba ob. vožnja, obrežno brodárjenje; =lizenz, *f.* dovóljenje k obrežni plavbi; -ieren, *v.n.* ob bregu ob. blizo obrežja se voziti.

Kabriol=e, *f.* kolobenec, vetroskók; -et, *n.* dvokolesni vozič, dvokolésnica, kabrioletka.

Kachel, *m.* kahla, pečnica; -ofen, *m.* peč s káhlami; (v. obere Theil) skrel *f.*

Kadaver, *m.* mertvec, merlič, mertvola; (Aas) mertvina, mertváščina, merlina, merlia, merhovina.

Kadenz, *f.* glasopád, glasosklón, kadenca.

Kadet, *m.* kadét; -enkorps, *n.* kadetski zbor ob. oddelek.

Kad=i, *m.* kadi, túrški sodec; -uk, *a.* padel; spadel; -uzität, *f.* spadlost.

Käfer, *m.* hrošč, žužec, žižec, keber; -=*a.* hroščev; -chen, *n.* hrošček, žužček, kebrič, kébrček; -muſchel, *f.* bajdarka.

Kaffee, *m.* kava, kofé (g. -eta), koféj; -=*a.* kavin, kavov; -bau, *m.* kavoreja, pridelovanje kave; -baum, *m.* kávovec, kávovnik; -braun, *a.* čadav, čadast, sájast; -büchſe, *f.* kávnica, kofétnica; -geſchirr, *n.* posodje za kavo; -haus, *n.* kavárnica, kavarna, kofetarija; -maſchine, *f.* kavovár; -mühle, *f.* mlinič za kavo; -ſatz, *m.* kávina gošča ober grampa; -ſchale, kávnica, čašica za kavo, škudélica za kavo; -ſchweſter, kavopivka, kofétarica; -ſieder, *m.* kavarnik; -ſud, *m.* kavni zavrelek; -zimmer, *n.* kavárnica; -tier, *m.* kavár, kavarnik.

Käfich, Käfig, *m.* kletka, tičnica, čájbica; -macher, *m.* kletkar.

Kaftan, *m.* kaftan.

Kahl, *a.* gol; (am Kopf) pleš, plešast, plešív, plešav, golovèrh, čelav; -werden, góliti se: ogoliti se, ogoleti; plešiveti: oplešiveti; (v. Tuch) zlizan, oguljen, odergnjen; -er Platz, golina, goljava, goličava; (am Kopf) pleša, plešina, plešuta; -er Berg, golec, góloveo, golica; -bart, *m.* golobradec; -bärtig, *a.* golobrád; -flügelig,

a. golokríl; -heit, *f.* golost, golota; (am Kopfe) plešivost, plešavost, čelavost; (kahle Stelle) golina, golíca, goličava, goljava; -kopf, *m.* plešec. plešivec, plešoglavec, gologlavec, čelavec; -kópfig, *a.* pleš, plešast, plešiv, plešav, čelav; -heit, *f.* plešota, plešivost, čelavost; -rücken, *m.* gololédnica, gololedica; -schwanz, *m.* golorepka.

Kahm, *m.* plesenj, plesnoba, plesnina, birsa, kan; -en, *v. n.* plesneti, plesniveti, bírsati se; -ig, *a.* plesnjev; plesniv.

Kahn, *m.* čoln, čeln, ládjica; *dim.* čolnič, čolniček, čelnič; -förmig, *a.* čolnast, čolničast; -macher, *m.* čolnár.

Kahr, *f.* odorka.

Kai, *m.* obrežje, nabrežje, obréžina; -makam, *m.* kajmakam, namestnik; -man, *m.* kajman, aligator.

Kaiser, *m.* cesar, car: - sein, carovati. cesarovati, vládati; -s *a.* cesarski, carski; cesarjev; -adler, *m.* cesarski orel; -birn, *f.* cesarska hruška, cesarka; -burg, *f.* cesarski ob. carski grad, cesarski dvor, cesarsko poslopje; -haus, *n.* cesarska hiša; cesarska rodovina, cesarski rod; -in, *f.* cesarica, carica; -krone, *f.* cesarska krona; -lich, *a.* cesarski, carski: -er Prinz, cesárjevič, cárovič; -e Prinzessin, cesaríčina, cesarjevičina; -e Majestät, presvteli cesar, cesaróst, cesarsko veličanstvo; -mantel, *m.* (Schmetterling) gospica; -reich s. Kaisertum; -schnitt, *m.* cesarski prerez; -sohn, *m.* cesárjevič, cesárovič, cárovič; -staat, *m.* cesarska deržava; -tum, *n.* cesarstvo, cesarovina, carovina; -tochter, *f.* cesaričina, cesárjevičina; -wahl, *f.* volitev cesarja; -würde, *f.* cesarska čast, cesarska dostojnost.

Kajüt=e, *f.* kajuta, izbica; kotec.

Kakadu, *m.* kákadu, čopata pápiga.

Kak=ao, *m.* kakao, huhor; -baum, *m.* kakáovec, kakaovnik; -masse, *f.* kakaovina.

Kal=erlak, *m.* belín, belinec; -odämon, *m.* bes. zli duh; -ophonie, *f.* razglasje, nesoglasje.

Kaktus, *m.* kakt; -gewächse, *pl.* kaktice *pl.*

Kala=mität, *f.* beda, nesreča, nima; -nderlerche, *f.* laški škerjanec, kalandra.

Kalb, *n.* tele (g. -eta); *dim.* telce, teletce; (männl.) teliček, telček, junček; (weibl.) telica, júnica, teličica; *fig.* telebec, telebán: ein - werfen, teliti, bráviti se: otéliti se, storiti, obráviti se; -s *a.* telečji; -e, *f.* telica, júnica, jálovica, jálovka; -en, *v. n.* téliti, bráviti se: otéliti se, obráviti se, storiti; (unglückl.) zvreči (veržem), povreči *pf.*

Kälber- *a.* telečji; -braten s. Kalbsbraten; -haft, *a.* teletast; telebávast, telebast; -händler, *m.* teletár; -kuh *f.* krava s teletom; -n, *a.* telečji: -es, telečje mesó, telétina; -n s. Kalben; -stall, *m.* teletnjak, telečnják.

Kalb-fell, *n.* telečja koža, teléto-vina; -fleisch, *a.* telečje meso, telé-

tina; -leder, *n.* telečje usnje, telétovina; =n, *a.* telétoven, telečji.

Kalbs- *a.* telečji; -braten, *m.* telečja pečenka, pečena telétina; -bruſt, *f.* telečje persi *pl.*; -keule, *f.* telečja kita; -kopf, *m.* telečja glava; *fig.* bučman, telebec, telebán; -lab, *n.* sirišče; -ſchlägel, *m.* telečje bedro od. plečе; -viertel, *n.* telečja četèrt *f.*, -zunge, *f.* telečji jezik. [*pl.*

Kaldaunen, *pl.* drobovina; vampi

Kaleidoſkop, *m.* krasogléd, lepovíd, kalejdoškóp.

Kalender, *m.* koledár, koleda, koledaröek; (Bauern-) prátika; -macher, *m.* pratikar.

Kaleſche, Kaleſe, *f.* koleselj, kolésка, kolésnica, droška.

Kalfatern, *v. a.* smóliti, mašiti, konopáčiti: zasmóliti, zamašiti.

Kali, *n.* pepelik, pepelec, potašelj, dreslo; -= *a.* pepelikov; -ber, *m.* promér; (b. Münzen) kov; (v. Waren) dobrota, baža; -um, *n.* pepelík, pepelec, dreslík; -oxyd, *n.* pepelikov od. dreslikov okisanec; -xtiner, *m.* kališnik, kalikstinec.

Kalk, *m.* apno, vapno, kreč *f.*; -= *a.* apnén; -anwurf, *m.* apnén omét; -artig, *a.* apnast, apnenast, apnovít; -boden, *m.* apnena zemlja, apnenka; -brenner, *m.* apnar, apnožgavec; =ei, *f.* apnarija; apnárnica; -bruch, *m.* apnén lom, apnjak; -brühe, *f.* belež; -en, *v. a.* ápniti: poápniti; -erde, *f.* apnena perst *f.*, ápnica, apnenka; -gebirge, *n.* apnena gora; -grube, *f.* apnénica, apnena jama; -haltig, *a.* apnat, apnovít, apnoviten; -handel, *m.* kupčija z apnom, apnarija: den - betreiben, apnáriti; -icht, *a.* apnast, apnenast; -ig, *a.* apnat, apnovít, apnoviten; -löſcher, *m.* apnogasec; -meſſer, *m.* apnomerec -mörtel, *m.* malta; -ofen, *m.* apnénica; -ſtein, *m.* apnenik, apnenec: blauer-, sinji kamen, sinjek.

Kalkul, *m.* preštevek, seštevek; -ieren, *v. a.* računiti, števíliti: preračúniti, prešteti (štejem), prešteviliti + preštévati.

Kalligraf, *m.* lepopisec, krasopisec; -iſch, *a.* lepopisen, krasopisen; -ie, *f.* lepopisje, krasopisje.

Kalmäuſer, *m.* potúhnjenec, tukec, kujež; skopúh, skerljivec, stiskávt; -n, *v. n.* kújati se; skopáriti.

Kalmus, *m.* kolmež, kolmeš, persni korén.

Kalomel, *n.* prečiščeno živo srebro.

Kalt, *a.* merzel, merzloten, studen; (froſtig) mrazen, zimen; (kühl) hladen; (eiſig) leden, ledén; -werden, mraz se dela, merzniti: omerzniti; (v. Speiſen) ohladiti se, razhladiti se + ohlájati se; -fein, zebsti, mraz od. merzlo biti (sem) koma; mir iſt-, zebe me, mraz me grudi; das -eſſieber, mèrzlica; -blütig, *a.* hladnokerven; *fig.* merzel, ledén, mertev, nečutljív; =keit, *f.* hladnokervnost; merzlota, nečutljivost; -brüchig, *a.* kerhek, kerhljív.

Kälte, *f.* mraz, zima, merzlota, mrazota; (Kühle) hlad, hladnost, hladnota; trockene -, suh mraz, suho-

mrazica, golomrazica; (gr. Kälte) zmerzlína, zmerzál *f.*; -grad, *m.* stopnja merzlote; -n, *v. a.* hladiti: prehladiti + prehlájati.

Kalt=herzig, *a.* merzloserčen, hladnoserčen, ledénega serca; =keit, *f.* merzloserčnost, hladnoserčnost, ledeno serce; -lich, *a.* merzloten, mrazoten, hladen; -ſinn, *m.* merzloba, hladnost, merzloserčnost; =ig. *a.* merzloben, hladen, merzloserčen; =igkeit ſ. Kaltſein; -waſſer, *n.* merzla od. stúdena voda.

Kalvi=ſtapfel, *m.* kalvilar; -ner, *m.* kalvinec; -niſch, *a.* kalvinski; -nismus, *m.* kalvinizem, kalvinstvo.

Kamaſchen, *pl.* dokoléncice, dokolenke *pl.*

Kameel, *m.* velblód, velbljód, velblúd, kamela, gomela; -= *a.* velblodji, kamelji; -haar, *m.* velblodja dlaka; =zeug, *n.* tkanina iz velblodje dlake; -ſtute, *f.* velblodica, kamela; -treiber, *m.* velblodár; -ziege, *f.* angorska koza, lama.

Kamel=ie, *f.* kamélija; -ot, *m.* tkanina iz velblodje dlake.

Kamerad, *m.* továrš, tovariš, drug, pajdaš: -ſchaft, *f.* tovaršija, pajdašija, pajdaštvo, pomenija, španovija.

Kameral= *a.* kameralni; -behörde, *f.* kameralna oblastnija, -herrſchaft, *f.* kameralna gosposka; -iſt, *m.* kameralist; -weſen, *n.* deržavno dohodarstvo; -zahlamt, *n.* kameralna plačílnica od. plačívnica.

Kamill=e, *f.* kamilica, komélica; -en= *a.* kamilični, komélični; =thee, *m.* kamílični čaj, kamiličnik, kamílovec.

Kamin, *m.* dimnik; (Leuchte im Zimmer) leva, komin, komen; -feger, *m.* stergár, dimnikár; =lohn, *m.* stergarina; -röhre, *f.* železni dimnik. [-öne, *f.* modrica.

Kam=iſol, *n.* kamižola, podsúknjica;

Kamm, *m.* grebén, herbet, sleme (g. -ena); (in d. Mühle) zob. palec; (b. Meb.) berdo grebén; (Haar-) glavnik, čeſelj, čehelj, česavnik, (Woll-) grebenica, mikávnica, dèrzavnica; -= *a.* grebenat; -artig, *a.* grebenast, -bank, *f.* -brett, *n.* polica; -baum, razvor, *f.*, rázvora; -bürſte, *f.* ščetka; -einſatz, *m.* naboj.

Kämm=en, *v. a.* česati (češem), čéhati, čehovati, čehljati: počesati, počchati; (d. Wolle) grebénati, míkati, gredášiti, dèrzati: ogrebénati, omíkati, odèrzati ɔc.; -er, *m.* česavec, čehovavec; =in, *f.* česavka.

Kammer, *f.* čúmnata, kamra, kámrica, konoba; Reichs-, zbórnica; Handels-, kupčijska zbórnica; -= *a.* kámerni; -amt, *n.* kámerni urad; **Kämmerchen**, *n.* čúmnatica, kámrica, izbica; -diener, *m.* hišnik, strežáj; =in, *f.* hišina, strežajka.

Kämmerer, *m.* ključár, kámerar; -swürde, *f.* ključarstvo, kámerarstvo.

Kammer=frau, *f.* hišina; -gefälle, *n.* kámerni dohodki *pl.* -herr ſ. Kämmerer; -jungfer, *f.* spletičina, hišina; -prokurator, *m.* kámerni zagovornik od. zavetnik, kámerni prokurator; -prokuratur, *f.* kámerna prokuratura;

-weſen, ſ. Kameralweſen; -zofe ſ. Kammerjungfer.

Kamm=förmig, *a.* grebenast; -ge=birge, *n.* grebénasta gora; -gras, *n.* grebenica; -haar, *n.* griva; -kraut, *n.* marjética; -litze, *f.* ničávnica, ničkovnica; -macher, *m.* glavničár; =handwerk, *n.* glavničarstvo; -rad, *n.* palčno kolo (g. -esa); -wolle, *f.* mikana od. gredášana volna.

Kampagne, *f.* vojska, vojaško podvzetje.

Kämpe, *m.* borec, borivec, bojevavec.

Kampf, *m.* boj, bor, borba; (Gefecht) boj, bitva, bitka; (Krieg) vojska; (Ringen) premèt, rovanje; (d. Elemente) vertuna; -= *a.* bojni, bitni; -begier, *f.* bojaželjnost, nabojnost; =ig, *n.* bojaželjen, nabojen, bojevaven.

Kämpf=en, *v. n.* bojevati se, bóriti se, biti se (bijem), vojskovati se, kótati, boj biti (bijem); (m. Elend) ubijati se, revo prodájati; -er, *m.* borec, borivec, bojevavec, bojnik, bojovník.

Kampfer, *m.* kafra; -= *a.* káferni; -geiſt, *m.* káfrovec; -öhl, *n.* káferno olje, káferni olej.

Kampf=fähig, *a.* dober za boj; -feld, *n.* bojišče, borišče; -fertig, *a.* gotov od. pripravljen na boj; -gefährte, *m.* sobojnik, soborec; -geſang, *m.* bojna pesem; vojaška pesem *f.*; -geſchrei, *n.* bojni od. vojskni krik; -getümmel, *n.* bojna vreva, vojskni hrup; -gewohnt, *a.* boja vajen; -gewühl, *n.* bojni hrum, vojskno hrenje; -hahn, *m.* bojni petelin; *fig.* togotnik, prepirljivec; -luſt, *f.* bojevavnost, nabojnost, borljivost; =ig, *a.* bojevaven, nabojen, bojaželjen, borljív; -müde, *a.* boja truden; -platz, *m.* bojišče, borišče, bojevališče; -roſs, *n.* bojni konj; -ſchule, *f.* borivnica, bojna šola; -ſpiel, *n.* bojna igra; -ſüchtig ſ. Streitſüchtig; -übung, *f.* vaja od. vadba v boju.

Kampher ſ. Kampfer.

Kampieren, *v. a.* tabóriti, taborovati, v šotorih bivati, šotóriti.

Kanaille, *f.* derhál, druhál *f.* žlota, glota.

Kanal, *m.* vodotók, pretók, vodotóč, prepláv, vodovód, kanál; (in d. Orgel) sapnik; (Meerenge) morska ožina, preliv; (Abzugs -) jarek; -=iſieren, *v. a.* vodotoke napráviti, s pretoki oskerbeti + vodotoke naprávljati.

Kanapee, *n.* počivalo, počiválnica.

Kanarienvogel, *m.* kanarec, kanarček.

Kan=aſter, *m.* knaster, grobi tobák; -avas, *m.* kánafas; -delaber, *m.* svetilnjak, svetilnik, lestenec; -delbere, *f.* dobroletovina, dobrovitovina, meduljevina; (Frucht) medúljica; -delzucker, *m.* kandis, kandisov sladkor, ledenec.

Kandid=at, *m.* čakavec, ponudnik, kandidát; -ieren, *v. n.* službe iskati (iščem); kandidírati.

Kandieren, *v. a.* kandovati, cúkrati.

Känguruh, *n.* kengurú, klokan.

Kaninchen, *n.* kunec, kunilič, morski zajec; -fell, *n.* kunčevina.

Kanne, *f.* majolika, majolka, ročka, konva; *dim.* majólčica, kónvica; (Krug) verč; -faß, kánafas; -gießer, *m.* ſ. Zinngießer; *fig.* politični modrovavec; =ei, *f.* modrovanje o politiki; -nkraut, *n.* préslica; -nweiſe, *ad.* na verče.

Kannibal=e, *m.* ljudožérec, peslajnar, pesoglavec; -iſch, *a.* ljudožerski, grozoviten, strašanski.

Kanon, *m.* pravilo, ravnilo, vodilo; -ade, *f.* streljava, stréljanje s topovi, kanonada; -e, *f.* top, kanón, štuk; -endonner, *m.* germljavina od. germenje kanón; -gießer, *m.* topar, topolijec; -gut, *n.* topovina; -enkugel, *f.* kuglja, kroglja; -metall ſ. Kanonengut; -ſchuſs, *m.* strel iz kanona; -ier, *m.* topnik. topničár, kanonír; =en, *v. a.* s kanoni stréljati.

Kanon=ikat, *n.* kórarstvo; -ikus, *m.* korar, kanonik; -niſazion, *f.* posveta, razglaševanje za svetega (sveto) -iſch, *a.* cerkveno-praven, cerkvén; duhoven, duhovski: -es Recht, cerkveno pravo; -e Strafe, cerkvena od. duhovna kazen *f.*; -iſieren, *v. a.* posvetiti, za svétega (sveto) razglasiti, svetnikom prišteti (štejem) + posvečevati, za svétega (sveto) razglášati, svetnikom prištévati; -iſſin, *f.* kórarica.

Kanoe, *n.* izdólbena plavka, čoln iz drevesne skorje.

Kantate, *f.* popevka, kantata.

Kant=e, *f.* rob, kern; *dim.* robec, robič; (Rand) kraj, okrajek; (am Kleid) krajec, obrobek; -en, *v. a.* na robe obrézati (režem); okrájiti + na robe obrezovati; okrajevati; -entuch, *n.* ruta z okrajki.

Kantharide, *f.* španska muha, kantaridka.

Kantig, *a.* robat, oglat; in Zuſammenſetz. rób.

Kantilene, *f.* pésmica; spev.

Kanton, *m.* kanton, okraj, kotár, okróg, okoliš; -ieren, *v. n.* bívati od. stanovati po vaséh in tergih, sem ter tje stanovati.

Kantor, *m.* cerkvenik; pevec, učitelj.

Kanzel, *f.* leca, prížnica; -beredſamkeit, *f.* cerkvena zgovornost; -iſt, *m.* kancelist; -redner, *m.* cerkveni govornik, pridigar, prédižnik; -vortrag, m. cerkvéni govor, govor z lece, pridiga.

Kanzlei, *f.* pisárnica, pisálnica, kancelija; - = *a.* pisarniški, kancelijski; -beamte, *m.* kancelijski uradnik; -direktor, *m.* pisarniški od. kancelijski vodja; -erforderniſſe, *pl.* pisarnične od. kancelijske potrébšine; -gebühr, *f.* pisarnina, pisarína; -mäßig, *a.* pisarniški, kancelijski; -pauſchale, *n.* pisarnična počeznina; -perſonale, *n.* pisarnično osebje; -requiſiten ſ. Kanzleierforderniſſe; -ſchreiber, *m.* pisár; -ſchrift, *f.* kancelijsko pismo; -ſprache, *f.* uradni od. službeni jezik; -ſtil, *m.* uradna od. kancelijska pisava; -weſen, *n.* pisarništvo, kancelijstvo.

Kanzler, *m.* kancelár, kancelír, kancler, pečatnik.

Kap, *n.* nos, predgorje.

Kapaun, *m.* kopún, kapún; -en, *v. a.* kópiti, rézati (režem) skopiti; -enbraten, *m.* pečeni kapún.

Kapazität, *f.* zmožnost; navzetnost; *fig.* zmožna gl. bistra glava, izbornik.

Kapell=e, *f.* molitvenica, kapela, cérkvica; *dim.* kapélica; (Musik) godbini zbor, kapela; -meiſter, *m.* kapelnik, kapelmojster.

Kaper, *m.* gusár, korzár, brodolovec, namorski ropár; -brief, *m.* gusarski gl. korzarski list; -ei, *f.* gusarstvo, korzarstvo, brodolóv, namorska roparija; -n, *v. a.* brodove loviti, pléniti: uloviti, upléniti, vzeti (vzamem, vzemem).

Kapillar, lasničen, kapilaren; -ität, *f.* lasničnost, kapilarnost.

Kapital, *n.* glávnica, kapitál, (verſichert) istina; (Stamm-) mática; (Kapitäl), *n.* glava, zglavje; -iſt, *m.* istinar, kapitalist; *fig.* bogatec, bogatín; -verbrechen, *n.* naglavno hudodelstvo.

Kapitän, *m.* barkadór, kapitán; (Hauptm.) stotnik, kapitán.

Kapit=el, *n.* poglavje, glava, oddelek; (Verſamml.) zbor, kórarstvo; -el, *n.* ſ. Säulenkopf; -ular, *m.* korar, kanonik; -ulazion, *f.* čas vojaške službe, kapitulacija; (einer Feſtung) pogojna predaja, kapitulacija; pogodba zastran predaje; =sbauer, *f.* čas vojaške službe; =smäßig, po pogodbi, po dogovoru; =swidrig, *a.* zoper pogodbo, zoper dogovor; -ulieren, *v. n.* podati se, predati se, udati se, kapitulírati + podájati se, predájati se; pogoditi se + pogájati se zastran predaje.

Kaplan, *m.* kaplan, kapelán, duhovni pomočník; -s= *a.* kapelanski.

Kapotrock, *m.* zverhnja gl. gornja suknja.

Kapp=e, *f.* čepica, kapa; (Pelz-) kučma, čamár; (an d. Deichſel) okov; (d. d. Stiefel) kerpa; (am Dreſchfl.) goža *f.*, goža; -elmacher, *m.* kapar, čepičár; -en, *v. a.* kápičati + okápičati; (d. Baum) okléstiti, obsékati, otrébiti + okleščevati, obsekovati; (d. Hahn) kópiti, skópiti, rézati (režem) -enblume, *f.* pesje zelje; -enförmig, *a.* čépičast, kapast; -enring, *m.* oglavnik; -er, *m.* sekáč; -meiſe, *f.* čópasta senica, čóparica; -weide, *f.* návadna verba; -zaum, *m.* berzda, uzda.

Kapric=e, *f.* terma, muha; -ieren ſich, *v. a.* termast biti (sem) v čem; pustovati zastran česa; -iös, *a.* termast, termogláv, muhast, muhav, svojegláv, svojeglaven, čuden; =i=tät, *f.* termoglavost, múhavost, svojeglavnost ɔc.;

Kapſel, *f.* mošnjica, škátljica; (bot.) glavica, rapólica, ráplica, peščišče; (d. Hülſenfrüchte) strok; (am Gewehr) kápica, klobuček.

Kapuz=e, *f.* kúklica, oglávnica, kúkulica; -iner, *m.* kapucín, kapucinar; -=affe, *m.* kúklasta ópica; =kloſter, *n.* kapucinski samostán; =orden, *m.* kapucinski red.

Kara=biner, *m.* karabinka, kratka

puška; -biner, *m.* karabinar, karabinec; -ſſine, *f.* sklenica, karafinka; -at, *n.* karát; =gewicht, *n.* karatna teža; -uſche, *f.* karas, karasek; -vane, *f.* karavana; =nthee, *f.* karavanski ob. ruski čaj.

Karb-atſche, *m.* korobáč, bič; -a-tſchen, *v. a.* korobáčiti, bíčati; -onade, *f.* beržole *pl.*; -unfel, *m.* čerm.

Karbätſch-e, *f.* greben, derzej, gredaše *pl.*; -en, *v. a.* gredášiti. dèrzati.

Kardendiſtel, *f.* gladež, ščétičevje.

Kardinal, *m.* kardinál; -= *a.* kardinalski; -swürde, *f.* kardinalstvo, -tugend, *f.* poglavitna čednost; -zahl, *f.* glavni ob. témeljni števnik, števec.

Karenz, *f.* stradež, straja; odbítek, uteržek.

Karfiol, *m.* cvetni vihrovt, karfiól.

Karfunkel, *m.* živorudeči rubín, ognjenec, karfunkelj (g. -na).

Karg, *a.* skop, skoparen, skoporit, škertljav, skerljív, skerljav, skernoben; -en, *v. n.* skopovati, skopáriti, škertljati, skerljati, skernóbiti; -e *m.* skopec, škertljavec, skernobec, stiskavec, stiskavt; *f.* skopulja, škertljavka; -heit, *f.* skopost, škertljavost, skernobnost.

Kärglich, *a.* pičel, boren, reven, sirošen, siromašen; *ad.* pičlo, redko, revno; -keit, *f.* sirošnost, siromašnost, píčlost.

Karikatur, *f.* spaka, pokveka, karikatura.

Karmeliter, *m.* karmelít, karmelitán, karmelitar; -= *a.* karmelitski, karmelitanski; -nonne, *f.* karmelitka, karmelitanka.

Karm-eſin, karmezín; =farben, *m.* karmezinast, karmezinov, višnjelast; -in, *m.* karmín, rudeča barva.

Karneval, *m.* pust, mesopúst, karneval; -s= *a.* pustni, mesopustni.

Karonte, *f.* merkva, merkev, korenje.

Karpfen, *m.* karp, šaran; -= *a.* karpov, šáranov; -brut, *f.* kárpova zalega; -fleiſch, *m.* karpovina, karpovo meso; -teich, *m.* karpovnik, ribnik za karpe.

Karre, *f.* taljiga, toliga, teležnik, tačka, samokólnica, telege *pl.*

Karr-eau, *n.* kupa, kufa.

Karren, *m.* voz (zum Führen des Düngers) koš, gnojni koš; (zweirädrig)) gare *pl.* dvokólnica, dvokolésnica, kinkež; -führer, *m.* taligar, tačkar; -gaul, *m.* taljigáš, kljuse (g. -eta); -ſchieber, *m.* tačkar, taljigar; -wagen, *m.* kola *pl.*

Karr-iere, *f.* dir, direk; (Laufbahn) življenje, življenje; -uſel, *n.* viteška ježa.

Karſt, *m.* kramp, krampež, kopáč; (ſteinig. Ort) kras; -en, *v. a.* s krampom kopati (pljem.)

Kart-ätſche, *f.* kertača; (Kanone) top, karteča; -aune, *f.* kartavna.

Kart-e, *f.* list; *dim.* listič, listek; (Spiel-) kvarta, karta: -en ſpielen, kvártati, kártati; (geograf.-) zemljovíd, zemljokáz, mapa; -en= *a.* listovni; kvartni, kartni; =blatt, *n.* kvarta, karta; =geld, *n.* plača za kvarte, kvartovina; =ſpiel, *n.* kvár-

tanje, igra s kvártami; =ſpieler, *m.* kvártavec, kvartáč, kvartopirec; =ſpielerin, *f.* kvartavka, kvartopirka; =ſtämpel, *m.* kvartni kolek, kolek za kvarte.

Karthäuſer, *m.* kartuzijanec, kartavžar; -kloſter, *n.* kartuzijanski samostán.

Kartoffel, *f.* podzemljica, korún, krompír, compa; -= podzemljični, korunov, krompírjev; -acker, *m.* -feld, *n.* korúnišče, krompírišče, njiva za podzemljice; -bau, *m.* pridelovanje podzemljic, saditev krompírja od. koruna; -branntwein, *m.* korúnovo od. krompírjevo žganje, korúnovec, krompírjevec; -fäule, *f.* korúnova od. krompírjeva gnjilina; -kraut, *n. f.*, krompírjevka, korúnovica; -ſalat, *m.* korúnova od. krompírjeva solata.

Karton ſ. Pappendeckel, Zeichnung.

Käſe, *m.* sir; (v. ſüßem Topf.) skuta; zu - werden, síriti se: sesíriti se, zgrizti se; -= *a.* sirni, sirnat; -artig, *a.* sirast; -bereitung, *f.* sirarija, sirarstvo; -form, *f.* tvorilo, sírišče; -handel, *m.* kupčija s sirom, sirarija; -händler, *m.* sirar; =in, *f.* sírarica; -kammer, *f.* sírnica; -lab, *n.* sirilo, siršnik; -laib, *m.* hleb sira; -made, *f.* sirni črv od. molj.

Kaſemate, *f.* kasemata.

Käſe-milch, *f.* -molken, *pl.* sirotka, sírodka, siratka; -n. *v. a.* síriti: posíriti; -napf, *m.* tvorilo.

Kaſerne, *f.* vojáščnica, vojášnica, kasarna, kosarna.

Käſe-ſäure, *f.* sirna kislina; -ſtoff, *m.* sirovina; -waſſer, *n.* sírnica.

Käſ-icht, *a.* sirast; -ig, *a.* siren, sirnat, sirovit.

Kaſino, *n.* kazina, brálnica; (ſlav.) čitávnica, čitálnica.

Kaſkade, *f.* slap, skakavec, vodomèt, vodoskók.

Kaſſa, *f.* dnárnica, denárnica, blagájnica, péneznica; -=, denárnični, blagájnični; -anweiſung, *f.* dnarnično nakazilo; -barſchaft, *f.* gotovina v dnárnici; -beamte, *m.* denárnični uradnik; -buch, *n.* dnárnične bukve *pl.*; -gebahrung, *f.* ravnanje z dnárnico; -defekt, *m.* zmanjek v dnárnici; -journal, *n.* dnárnični dnevnik; -liquidazion, *f.* dnárnična vgotovitev; -ſchluß, *m.* zapertje dnárnice; -ſkontrierung, *f.* pregledovanje dnárnice; -weſen, *n.* dnarstvo; -zion, overžba, uničba; =gericht, *n.* overžna sodnija.

Kaſſ-e ſ. Kaſſa; -erolle, *f.* okrogla pónvica, kastrola; -ia, *f.* kasija, sladka skorja.

Kaſſier, *m.* dnarničár, denarničár, blagajnik; -en, *v. a.* ovreči (veržem), uničiti + overgovati, uničevati; (einen Beamten) odstáviti, ob službo djati (dem, denem) + odstávljati, ob službo dévati; ſ. Einkaſſieren; -ung, *f.* overžba, uničba; odstava.

Kaſtagnette, *f.* kreguljec, škergetec.

Kaſtanie, *f.* kostanj; *coll.* kostanje; -ien= *a.* kostanjev; -nbaum, *m.* kostanj, kostánjevo drevo (g. -esa);

-nbraun, *a.* kostanjev, kostanjast, černomanjast; -nholz, *n.* kostanjev les, kostanjevina; -nwald, *m.* kostánjevje.

Käſtchen, *n.* skrínjica, skrínjičica; **Kaſt=e**, *f.* versta, kasta; **-eien**, *v. a.* trápiti, terpínčiti.

Kaſtell, *n.* ostrog, terdnjávica; grad; **-an**, *m.* gradnik, kastelán.

Kaſten, *m.* omár, omara; (Truhe) skrínja; (Bretterverſchl.) obój; **-geiſt**, *m.* **-weſen**, *n.* poverstna razsebnost od. odlóčenost.

Kaſtor, *m.* daber, bober, breber; **-hut**, *m.* dabrov klobuk; **-in**, *n.* dabrovina, bobrovina.

Kaſtr=at, *m.* skópljenec, kopljenec, rézanec; **-ieren**, *v. a.* kópiti: skópiti, rézati (režem) + rezovati.

Kaſu=al, *a.* nakljúčen; **-ität**, *f.* nakljúčnost; **-ar**, *m.* kazuár, kazvár; **-iſtik**, *f.* uk o posámeznih prikljúčkih od. primérljejih; **-la**, *f.* mašni plašč; **-s** *m.* ſ. Zufall; (gram.) sklon, padež.

Kata=falk, *m.* mertvaški oder; **-komben**, *pl.* katakombe, podzemske grobnice *pl.*; **-lektiſch**, *a.* nepopóln; **-lepſie**, *f.* mertvičnost; **-leptiſch**, *a.* mertvičen; **-log**, *m.* imenik, zaznamek, zapisnik, katalóg; **-plexie**, *f.* obmerlost; **-raft**, *m.* slap, vodopád; skakavec; ſ. Staar.

Katarrh, *m.* nahod, katár; **-aliſch**, *a.* náhoden, kataren; **-alfieber**, *n.* náhodna od. katarna vročica.

Kataſt=er, *m.* kataster; **-ral=** *a.* katastralni; **-rieren**, *v. a.* v kataster vpisati (vpišem) + vpisovati; **-roſe**, *f.* nagli prevrat; razsodni primerek, razsodna prememba; (in Dichtungen) razpletek.

Katech=eſe, *f.* izpraševavno učenje, učba v prašanjih in odgovorih, katekeza; **-et**, *m.* katehét, katekét, vérski učitelj, učitelj veroznanstva; **=ik**, *f.* katehétika, katekétika, učenje v vprašanjih in odgovorih; **=iſch**, *a.* izpraševaven, katehétičen; **-iſieren**, *v. a.* keršćanski nauk učiti; v vprašanjih in odgovorih poučevati; **-ismus**, *m.* katekizem, keršćanski nauk; **-umen**, *m.* katekumén, izpraševanec.

Kategor=ie, *f.* obor, versta, ploha, razred, razredek; **-iſch**, *a.* določen, brezpogojen; *ad.* naravnost.

Kater, *m.* maček, mucek.

Kathed=er, *m.* učiteljska stólica, katedra; **-rale**, **-ralkirche**, *f.* stolna cerkev, stolnica.

Kathet=e, *f.* odvísnica, odvésnica; **-er**, *m.* močovód, kateter; **-ometer**, *n.* oglomér.

Kathol=ik, *m.* katolík, katoličán, katóliški kristján; **=in**, *f.* katoličanka, katóliška kristjana; **-iſch**, *a.* katóliški, katolški; **-izismus**, *m.* katóliška vera, katoličanstvo, katolicizem.

Kattun, *m.* katún; **-en=** *a.* katunov; **-fabrik**, katunárnica; **-weber**, *m.* katunar; **-wolle**, *f.* bombaž za katún.

Katzbalg=en ſich, *v. r.* rovati se, rvati se (rvem), púliti se, tèrgati se, rokáviti se, metati se (mečem),

premetávati se, tepsti se; -er, *m.* rovavec, metavec, rovávt; =ei, *f.* rovanje, tepežnja, premėt.

Kätz-chen, *n.* mače (g.-eta), múcika, múnica; (bot.) máčica; -bäume, *pl.* máčnice, maćićnice *pl.*

Katz-e, *f.* maćka, muca, muna, kočka; (Geldgürt.) maćek, opašnjik, opasek; (Werkzeug) maćek; -en-*a.* maćji; =auge, *n.* maćje oko (g. očesa); *fig.* vidi kakor maćka; =äugig, *a.* maćjih očí; =geſchrei, *n.* mijávk, mijávkanje, maćje dretje; =jammer, *m.* er hat einen -, vse ga boli, slabo mu je po sinočnjem pijančevanji; =klee, *m.* zajčja noga; =kraut, *n.* divja meta; =muſik, *f.* maćja múzika, mijavka: -machen, po maćje zagosti (godem); =ſprung, *m.* maćji skok: bis dahin iſt ein -, dve trí stopinje je do tje; dva-, trikrat prestopiš, pa si tam; =tiſch, *m.* beim - eſſen, za pečjó jesti (jem) v kotu obedovati.

Kauder-ei, *f.* odertija, ciganstvo; -er, *m.* odertnik, cigán; -n, *v. n.* kávdrati, gávdrati; ſ. Wuchern; -wälſch, *n.* kolobocija, ciganski jezik: -reden, otrobi vézati, kvasiti.

Kau-en, *v. a.* žvekati (žvečem), žvati (žvem), žvéčiti, zdvéčiti, gléviti, žúliti: požvekati, požvéčiti; wieder-, prežévati, prežvekovati; -er, *m.* žvekavec, žvekáč.

Kauern, *v. n.* čepeti, čépati (im), kúčati (im), ničati (im); ſich-, počéniti, čúčniti, číčniti + počépati.

Kauf, *m.* kup, kupilo, kupiček, kupnja, kupovilo; (Ankauf) nakúp, kupčija; (Geld) kúpščina, kupſchlechten - machen, okúpiti se; zu - e haben, na prodaj imeti (ám); wohlfeilen - es, dober kup, v dober kup, ceno, po ceni; mit in den - nehmen, z unim vred kúpiti; der - iſt zurückgegangen, kupčija se je razderla; vom -- leben, na kupilu ob. kupičku živeti; -= *a.* kupni; -bar, *a.* kupen, kupljív, razkupljív; -brief, *m.* kupno pismo; -en, *v. a.* kúpiti + kupovati, kupávati; ſchlecht -, okúpiti se; alles -, pokúpiti, ponakúpiti + pokupovati.

Käufer, *m.* kupec, kupovavec; -in, *f.* kupčica, kupilja, kupovavka.

Kauf-fahrer, *m.* poveljnik kupčijske ob. tergovske ládije; -fahrteiſchiff, *n.* kupčijska ob. tergovska ládija; -gegenſtand, *m.* kúpljena reč *f.*, kupovina; -geld, *n.* kúpščina, kupnina; -geſchäft, *f.* kupčija, teršstvo; kupovanje; -handel, *m.* kupčija; -herr, *m.* tergovec, kupec, kupčevavec; -laden, *m.* prodajávnica, prodajálnica, prodájnica, štacuna; --leute, *pl.* tergovci, teržci, tergovavci, kupčevavci *pl.*

Käuf-lich, *a.* kupljív; podkupen, podkupljív: - an ſich bringen, kúpiti, pokúpiti *pf.*; -lichkeit, *f.* kupljivost; podkupljivost; -ling, *m.* kúpljenec, kúpljenček.

Kauf-luſt, *f.* kupčljivost, teržljivost; -ig, *a.* kupčljív, kupčevaven, teržljív, tergovaven; =e, *m.* kupec.

Kauf-mann, *m.* tergovec, teržec,

tergovavec, kupec, kupčevavec; -männiſch, *a.* tergovski, tergovavski, kupčijski; -mannſchaft, *f.* tergovci, kupčevavci *sc. pl.*; (Handel) kupčijstvo, tergovina, teršstvo, tergovstvo; -mannsfrau, *f.* tergóvka, kupčevavka; -mannsgeſchäft, *n.* kupčija; -mannsgut, *n.* kupčijsko blago, tergovska roba; -mannslehrling, *m.* kupčijski od. tergovski učenec; -mannsſtand ſ. Handelsſtand; -plaß, *m.* teržišče, terg, sejmišče; -preis, *m.* kup, cena, kupna cena; -recht, *n.* kupna pravica; -ſchilling, *m.* -ſumme, *f.* kúpščina, kupnina; -ſtück, *n.* kúpljena reč, kupovina; -vertrag, *m.* kupna pogodba; =ſlöſung, *f.* razkúp; -wert, *m.* kupna vrednost.

Kaul=barſch, *m.* kapelj, kapljič.

Kaum, *ad.* komaj, komej, toliko da, komaj da, jedva.

Kauſal, *a.* vzročen; -gericht, *n.* predmetna sodnija; -ität, *f.* vzročnost; -ſatz, *m.* vzročni stavek.

Kauſtiſch, *a.* razjeden, razjedljiv.

Kautel, *f.* zaobvarek, zavarovalni prideržek.

Kautſchuk, *m.* kavčuk, kecmec.

Kauz, *m.* čuk, skovír, skovík; (Geizhals) skopúh, skopín, stiskávt; närriſcher -, bedák, budalo, bebec; reicher -, bogatec, bogatín, bogatinec; wunderlicher -, čuden človek.

Kauzion, *f.* polog, zastava, zavaršćina, kavcija; -s= *a.* položni; -serlag, *m.* izročitev pologa od. zastavnih denarjev; -sverfall, *m.* zapád pologa ob. zastave; -sverluſt, *m.* izguba pologa.

Kavalier, *m.* žlahtnik, plemič, plemenitnik, plemenitáš, vitez; -parole, *f.* žlahtniška beseda, viteška beseda.

Kavallerie, *f.* konjica, konjištvo, konjaništvo, konjiki *pl.*; -ie= *a.* konjiški; -ieregiment, *n.* polk konjikov, konjiški polk; -iſt, *m.* konjik, jezdec.

Kav=atine, *f.* popevka, kavatina; -iar, *m.* kavijár, kaviár, ribje ikre v razsoli.

Kebs=ehe, *f.* nezákonsko življenje; -kind, *n.* mulček, pankert; -mann, *m.* priležnik, nezakonšček; -weib, *n.* priléžnica, hotnica, nezakonska žena.

Keck, *a.* prederzen, derzen, derzovit, derzoviten; -heit, *f.* prederznost.

Kegel, *m.* čunj, kegelj, čegelj, kolik; -ſchieben, kegljati, čegljati; -bahn, *f.* kegliščе; -förmig, *a.* čunjast, čunjevit, kegljast; -n, *v. a.* kegljati, čegljati; -ſchnitt, *m.* kegljosék; =ſlinie, *f.* kegljosečna čerta.

Kehl= *a.* goltni; žlebni; -bohrer, *m.* nabozec; -buchſtabe, *m.* goltnik; -deckel, *m.* jeziček; -e, *f.* gerlo, golt, góltanec, gèrtanec; (Vertief.) žleb; -en, *v. a.* žlébiti: vžlébiti; -hobel, *m.* žlebnik, poličnik; -kopf, *m.* kerhelj, jábelko; =entzündung, *f.* vnetje kerhlja; -laut, *m.* goltnik, goltni glasnik; -rinne, *f.* žleb; -ſucht ſ. Bräune; (b. Pferden) vnetica v sapniku, kevžeh.

Kehr=aus, *m.* pomèt; -beſen, *m.*

metla, metlja; -en, *v. a.* mesti (metem): pomesti + pométati; (umwenden) oberniti, prekúcniti + obráčati, prekúcovati; den Rücken -, pete ob. herbet pokázati (kažem), pocediti jo *pf.*; ſich -, *v. r.* an etwas -, róditi za kaj, márati za kaj, mar biti (sem) komu za kaj ob. česa; (zu etwas -) spreoberniti se, sprevreči se (veržem) + spreobráčati se; in ſich gekehrt, zamišljen, v misli zatopljen; -icht, *n.* smetje, smetí *pl. f.*; =haufen, *m.* smetišče; -ſchaufel, *f.* smetílnica, smétnica; -ſeite, *f.* herbet, narobe stran *f.* opak: auf der -, na robe, na opak; -um, *n.* -machen, pete pokázati (kažem) *pf.*; -winkel, *m.* smetnják, smetišče; -wiſch, *m.* omelo, ometalo, ometih.

Reiſ=en, *v. n.* krégati se, góbčevati, prekárjati se, klepetati (ám u. čem), lájati; -er, *m.* klepetáč, lajavec; =in, *f.* klepetulja; -iſch, *a.* klepetav, lajav.

Keil, *m.* klin, klinec; (Spalt-) zagvozda, zagozda, klin; (Brotes) drum, kos; *dim.* klinček; zagvózdica; -artig, *a.* klinast; -en, *v. a.* cépiti ob. klati (koljem) s klinom; hinein -, klin zabíti (bijem), zagozditi + zabíjati; -förmig ſ. Keilartig; -haue, *f.* pik, pikón, kramp; -ſchrift, *f.* klinasto pismo.

Keim, *m.* kal *f.*, cima, zacimek, klica, mladika; *dim.* kalec, kalček, címica, mladíčica; *fig.* zarodek, začetek, počétek, izvirek; -blatt *n.* kalica; -en, *v. n.* kliti (klijem), kaliti, cimiti se, gnati (ženem): kal pognati, prikliti + pogánjati; *fig.* zaroditi se, izcímiti se, začeti se (čnem) + začénjati se; -fähig, *a.* kaljív, zaroden; -kern, *m.* jedro; -knospe, *f.* popek, popica; -voll, *a.* kalovit; -würzelchen, *n.* koreníčica.

Kein, *pr.* nobeden ob. nobén, nobena, nobeno; nijeden, nikák, nikákošen; nikdo; -erlei, *a.* nikákoršen, nikák: auf - Art, po nikakem, po nikákoršnem, po nebeni ceni, nikakor ne; -erſeits, *ad.* od nobene strani, od nikod, od nikoder; -eswegs, *ad.* nikakor ne, nikako, nikár ne, kratko in malo ne, po nikákoršnem, po nobeni ceni, v nobén kup; -mal, *ad.* nikdar ne, nikoli ne, nobenkrat ne.

Kelch, *m.* kelih; čaša, kupa; (bot.) čaša; *dim.* čášica; -artig, -förmig; *a.* čašast, čaševit, kupast; -los, *a.* brezčašen; -ſtändig, *a.* nadčašen.

Kelle, *f.* lopática, žlica, ometača.

Keller, *m.* klet *f.*, kanoba, hram; (im Weinberge) zidanica, (kleiner) klečura, klečúrnica; -=a. kletni; -aſſel ſ. Aſſel; -ei, *f.* velika klet, hramovje; -hals, *m.* šije *pl.*, prikletf.; (Daphne mezereum) volčín; -loch, *n.* kletni odušek; -meiſter, *m.* ključár; -wurm ſ. Aſſel.

Kellner, *m.* točáj, točár, kletár, točník; -in, *f.* točajka, točarica, kletarica.

Kelter, *f.* stiskálnica, tlačivnica, ožémnica, preša; -baum, *m.* ovnič, oven; -er, *m.* mestivec, tlačivec;

-haus, *n.* mestívnica, tlačívnica; -n, *v. a.* mestiti, mastiti, drózgati, tláčiti, stískati.

Kenn=bar, *a.* znaten, poznaten, poznav; =keit, *f.* znatnost, poznatnost, poznavost; -en, *v. a.* poznati, poznávati, znati; (wiſſen) védeti (vém); -lernen, spoznati, seznániti se s kom + spoznávati, seznánjati se; -en, *n.* poznanje, znanje: um's-, za spoznanje; -er, *m.* znavec, znalec, poznovavec, znatelj; =in, *f.* znavka, poznovavka; =ſchaft, *f.* znalstvo; -tlich, *a.* poznav, poznaten, znaten; =keit, *f.* poznavost, poznatnost; -tniß, *f.* znanstvo, znanstev, znanost, vednost, veda; (v. Kennen) znanje, poznanje, vedba: zur - bringen, naznániti, na znanje ob. na vest dati, razglasiti, védeče storiti + naznánjati, na znanje dajati, razglášati ɔc.; zur - und Darnachachtung, da se bode sploh znalo in potem ravnalo; zur - nehmen, na znanje vzeti (vzamem), zapomniti si *pf.*, =arm, *a.* maloveden; =los, *a.* neveden; =name, *f.* zur -, na znanje; -reich, *a.* mnogovéd, mnogovéden, učen, verlo zveden; -ung, *f.* poznanje, znanje; (b. Pferden) glin, rupa; -zeichen, *n.* známenje, znamnje, znamka, zaznamek, znak, znamljej; -zeichnen, *v. a.* znáčiti: oznámiti, zaznámiti, označiti; -ziffer, *f.* známnica, znamilo.

Kerb=e, *f.* zárez *f.*, zareza, reza, rovek, škerta; -elkraut, *n.* krebúlica; -en, *v. a.* rovášiti, škèrtati: zarovášiti, zarézati (režem) + zarezovati; -holz, *n.* rováš, roš; -ig, *a.* zarezan, narezan.

Kerker, *m.* ječa, temnica, voza, jetníšnica: im - halten, jéčiti, jéčati, zapèrtega imeti (ám); -haft, *f.* zapor, pripera, zapertje; -meiſter, *m.* ječár, temničár; =amt, ječarstvo; =in, *f.* ječarica, temničarica; -n, *v. a.* jéčiti: ujéčiti, v ječo zapreti, v temnico pahniti + v ječo zapírati; -ſtrafe, *f.* ječa, kazen ječe; -ſträfling, *m.* jetnik, vjetnik.

Kerl, *m.* možina, možakar; ſtarker-, korenják, hrust; ſchlechter -, pctepúh, zanikarnež, kajón; alter-, dedec.

Kermeß, *m.* kermes; -= *a.* kermesov.

Kern, *m.* jedro; (v. Getreid.) zerno; (v. Steinobſt) koščica; (der Aepfel, Birnen) peška, pečka; (v. Stammes) steržén; (v. Pflanz.) seme (g. -ena); (v. Beſte) jedro, cvet, izbor; -anſatz, *m.* zástava, zárod, *f.*, nastavek jedra; -beißer, *m.* dlesk; -faul, *a.* po steržénu gnjil; -feſt, *a.* krepek, korenjaški, čverst; -frucht ſ. Kernobſt; -gehäuſe, *n.* peškišče, peček, pečkišče, osredek; -geſund, *a.* zdrav kakor riba v vodi; -holz, *n.* serdnina; les lépega zerna; -hülle, *f.* ovojek; -icht, *a.* jédernast, zernast; -ig, *a.* jedern, jédernat, jedren; -los, *a.* brezkoščičen, brez koščíc; -obſt, *n.* pečkato sadje; -reich, *a.* jédernat, zernat; jedrovít, zernovít, pečkovít, péčkovnat; -ſchwinde, *f.* strelna sušica; -ſpruch, *m.* tehtni

rek, jédernati izrék; -truppen, *pl.* izbrana vojska.

Kerz-e, *f.* sveča; *dim.* svéčica (Wachs-)voščena sveča, voščenica, voščenka; (Unſchlitt-)lojena sveča; -engerade, *a.* raven kakor sveča; -engießer, *m.* svečár; =ei, *f.* svečarija, svečárnica: die - betreiben, svečáriti; -enſchein, *m.* luč *f.*

Keſſel, *m.* kotel, (Vertiefung) kernica, kotlina, kotanja, kotlja, konta, (weidm.) berlog, lož; -erz, *n.* kotlovina; -flicker, *m.* kotlaršček; -förmig, *a.* kotlast, kotlovinast, kotanjast; -hacken, *m.* kljuka, kavelj (g. -eljna); -herd, *m.* kotlišče; -ſchmied, *m.* kotlár; =handwerk, *n.* kotlarija, kotlarstvo: das - betreiben, kotlárriti; -thal, *n.* kernica, kotlina; polog. zatišje.

Kett-e, *f.* lanec, veríga, kétina; (Zettel) osnutek, snutek; (weidm.) verščelo, trop, tropa; (Berg-) rajda, pas; -el, *n.* verížica; -en, *v. a.* z verigo pripeti (pnem), z lancem prikleniti, prikovati (kujem) + z verigo pripénjati, z lancem priklépati; s. Feſſeln; =glied, *n.* klep, sklep; =hund, *m.* priklenjen o. otvezan pes; =linie, *f.* lánčnata črta; =rechnung, *f.* lančna ob. verižna številba; =regel, *f.* =ſatz, *m.* lančno pravilo; =ring, *m.* klep, sklep *m.*; =ſchmied, *m.* lančár, verižar; =ſtrafe, *f.* kazen v železji ob. v okovih; =wurm, *m.* trakulja.

Ketzer, *m.* krivoverec, krivovérnik, razkolnik; -=*a.* krivovérski; -in, *f.* krivovérka; -iſch, *a.* krivoveren, krivoverski.

Keuch-en, *v. n.* sopíhati, hlíptati, hropeti, hrípati, sígati, sipati, fíniti; -end, *a.* sipljív, hliptav, hripav; =e, *m.* sipljivec; -er, *m.* sipljivec, hliptavec, hripáč; -huſten, *m.* hripavica, hleptavica, zadušni kašelj, oslovski kašelj.

Keul-e, *f.* kij, bat, bet, betica, porát; šestopérnica, búzdovan; (Unterſchenkelbein) krača; (d. Froſches) skok; (d. Vögel) stegno; -en, *v. a.* biti (bijem), s kijem biti, z batom tolči; -enförmig, *a.* kijast, betast, beticast; -enträger, *m.* kijonosec.

Keuſch, *a.* čist, neoskrunjen, neomadeževán, devíški; (v. Blick) sramožljív, sramežljív; -e, *m.* sramožljivec; *f.* sramožljívka; -heit, *f.* čistota, čistost, neoskrúnjenost; sramožljivost.

Keuſchler, *f.* kajžar, kajžnik, bajtar, bajtnik, kočar.

Kibitz, *m.* priba, ribič, čajka.

Kicher-erbſe, *f.* čičerka, čičerika, cízara; -er, *m.* hehétavec, hehetalo, čehovavec; -n, *v. n.* hehetati (ám u. čem), hehetati se, čehovati se.

Kiefer, *f.* čeljúst, skranja, skranj *f.*; (Baum) bor, borovec, hojka, hoja; (Kieme) škerga; -=*a.* borov; -bein, *n.* čeljústnica; -gehölz, *n.* borovje, borovičje, hovje; -gras, *n.* borovščica; -harz, *n.* borova smola; -holz, *n.* borovina; -n, *a.* borov, borovčev, hojev; -nblattwespe, *f.* borova osa; -nrüſſelkäfer, *m.* borovi rilčkar; -nſpinner, *m.* kosmati pre-

jec; -wald, *m.* bórovje; -zapfen, *m.* borov češarek.

Kiel, *m.* cev, *f.* peresni tul, tuljava; (d. Schiffes) podsék, podladije; (Zwiebel) čebula; -en, *v. n.* périti se: opériti se, obrasti se + obrášćati se.

Kiem=e, *f.* -en, *m.* škerga, pil *f.*, ribje uho (g. ušesa); -endeckel, *m.* škeržni pokrovec; -enhaut, *f.* koža ribjega ušesa, škeržna koža; -enſpalte, *f.* škeržna poklina.

Kien, *m.* smolnica, sovoj; (-ſpann) treska, terska; -baum, *m.* bor, borovec; -bäumen, *a.* borov; -holz, *n.* smoljevina, borovina, sovojina; -ig, *a.* smolnat, smolen, smolovít; -ruß, *m.* saje *pl.* žužel *f.*; -ſpann, *m.* treska, smolnata treska ob. terska; -ſchwarz, *a.* čern kakor žužel.

Kiepe, *f.* krošna, krošnja, naramni koš.

Kies, *m.* prod, grušec, gruščˇ, gro-

Kieſel, *m.* kremen, kreménovec; *coll.* kremenje; -=*a.* kremenov; -artig, *a.* kreménast; -erde, *f.* kremenica; -hart, *a.* terd kakor kamen; -klumpen, *m.* kreménova gruča; -ſand ſ. Kies; -ſtein, *m.* kremen, kreménovec.

Kieſen ſ. Mählen.

Kies=icht, *a.* prodast; -ig, *a.* proden, prodnat, prodovít, pešćén.

Kieze, *f.* krezúlj, kozúlj, kohar.

Kilo=gram, *n.* kilográm; -meter, *n.* kilometer.

Kimm=e, *f.* zareza; otor; -en, *v. a.* zarézati (režem) + zarezovati; otóriti *pf.*; -ung, *f.* vzdušna ob. zračna prikazen. *f.*

Kind, *n.* otrok, dete (g. déteta, *pl.* deca), čedo; *dim.* otročič, détce; *coll.* otročija, deca; (verächtl.) otročáj, dečáj: von einem -e entbunden werden, dete roditi, poroditi ob. poviti (vijem); als - handeln, otročevati; -bett, *n.* otročja postelj, *f.*; postelj *f.* bábine *pl.*; =erin, *f.* otróčnica, mladoródnica, porodilja; -eln, *v. n.* otročevati, otročije ugánjati.

Kind=er, *a.* otróčji, détečji, otroški; -bewahranſtalt, *f.* détišnica, oskerboválnica malih otrók; -blattern, *pl.* osépnice *pl.*, koze *pl.*; -butte, *f.* sisek, cizek; -ei, *f.* otročija, dečarija, norčija, norija; -feind, *m.* neprijatelj otrók; -freund, *m.* prijatelj otrók; -freundlich, *a.* otrokom prijazen; -geſchichte, *f.* povest za otroke; -haft, *a.* otročji, détečji, detinski; -liebe, *f.* otroška ljubezen, ljubezen otrók do staršev; -los, *a.* brez otrók, brezotročen, brezdeten; -mädchen ſ. Kindsmagd; -mahl, *n.* kerstitke, *pl.* botrinja; -markt, *m.* otroški semenj, božični semenj; -mord, *m.* detemór, detemorstvo: einen - begehen, otroka umoriti; -mörder, *m.* detemorec, umorivec otróka; =in, *f.* detemorka, umorivka otroka; -n; *v. n.* otročevati, otročáriti, dečáriti; ſ. Gebären; -ſchuh, *m.* otročji čevelj, otročja obutel *f.*; *fig.* die -ausziehen; šibi odrasti; -ſinn, *m.* nedolžno čisto serce; -ſpiel, *n.* otročja igra; -ſprache, *f.* otročji jezik; -ſtreich,

m. otročija, otročarija, norčija, dečarija; -tag, *m.* tépežnica, šápelica, tépežni dan (g. dneva); -tand, *m.* čeča, čečarija, otroška igrača; -taufe, *f.* kerst, keršćevanje; -wärterin ſ. Kindswärterin; -wurm, *m.* glista; -zucht, *f.* izreja od. reja otrók.

Kindes-, *a.* otročji, detečji; otroški, detinski; -alter, *n.* otročja leta *pl.*, detinstvo, otroštvo; -beine, *pl.* von -auf, od otročjih kolén, od mladih nog, iz mladega, od zíbeli -; -kind, *n.* vnuk, vnuka; -name, *m.* otrókovo imé (g. -ena), -mord ſ. Kindermord, -noth, *f.* porod, porodne bolečine *pl.*; -pflicht, *f.* otročja dolžnost; -ſtatt, *f.* posinóvljenje: an - annehmen, posinóviti, vsinóviti; pohčériti + posinovljevati ꝛc.; -theil, *m.* delež.

Kind-heit, *f.* otroštvo, otročinstvo, detinstvo, déteštvo, otročja leta *pl.*; -iſch, *a.* otročji, otroški: -ſein, otročevati, otročáriti, dečáriti; -lich, *a.* otroški, otročen, sinovski, detinski, detinji; =keit, *f.* otročnost, detinjost, detinstvo; -ſchaft, *f.* otroštvo, sinovstvo, déteštvo; -magd, *f.* pestuna, pésterna, péstovna; -wärterin, *f.* varuška, váruhinja; -taufe, *f.* kerst, keršćevanje otroka; -taufmahl, *n.* kerstitke, *pl.* kerstinje *pl.* botrinja.

Kinn, *n.* obradek, brada; -backen, *m.* čeljust *f.* čeljuga, skranja, skranj *f.*, skranjišče; =-= *a.* čeljustni; =-krampf, čeljustni kerč; -kette, *f.* podbradnik; -lade, *f.* čeljúst *f.*

Kipf-e, *f.* ročica; -el, *n.* regla, roglíček.

Kipp-e, *f.* kraj, pik; -en, *v. n.* nagniti se, omáhniti + nagíbati se (bljem), omahovati.

Kirch-bau, *m.* zídanje cerkve; -e, *f.* cérkev *f.* cérkva; *fig.* božja veža, hiša božja; -en-= *a.* cerkveni, cerkovni; =amt, *n.* cerkvena služba; =angelegenheit, *f.* cerkvena reč od. zadeva; =bann, *m.* prekletstvo, prekletje, preklestvo, cerkveno izobčenje; =behörde, *f.* cerkvena oblastnija; =buße, *f.* cerkvena pokora; =dieb, *m.* svetokradec, cerkveni tat; =diebſtahl, *m.* svetokradež, svetokraja; =diener, *m.* cerkovnik, cerkovni služabnik; =dienſt, *m.* cerkvena od. cerkovna služba.

Kirchen-feſt, *n.* cerkveni praznik, zapovedan praznik; cerkveno obhajilo, cerkveno posvečevanje; -fond, *m.* cerkveni zalog od. zaklad; -gebot, *n.* cerkvena zapoved *f.*; -gemeinde, *f.* fara, župa, cerkvena óbčina od. srenja; -gemeinſchaft, *f.* cerkveno občéstvo; -geſang, *m.* cerkveno petje; -geſchichte, *f.* cerkvena zgodovina od. povéstnica; -geſetz, *n.* cerkvena postava, cerkveni zakon; -buch, *n.* cerkveni zákonik; -gewalt, *f.* cerkvena oblást *f.*; -gut, *n.* cerkveno premoženje, cerkvénščina, cerkveno posestvo; -haupt, *m.* cerkveni glavár od. poglavár; -kapital, *n.* cerkvena istina; -kämmerer, *m.* cerkveni ključár; -lehre, *f.* cerkveni nauk; cerkveno učenje; -lehrer, *m.*

cerkveni učenik; -lied, *n.* cerkvena od. cerkovna pesem *f.*; -luſter, *m.* kloka, cerkveni svetilnik od. lestenec; -muſik, *f.* cerkvena godba od. múzika; -paramente, *pl.* cerkvena oblačila *pl.*; -patron, *m.* cerkveni zavetnik, patron; =at, *n.* cerkveno zavetništvo, patronstvo; -platz, *m.* cerkvišče, sejmišče.

Kirchen-rath, *m.* cerkveni svèt, cerkveno svetovavstvo; (ein Mitglied) cerkveni svetovavec od. svètnik; -raub, *m.* svetokradež, rop cerkveni; -räuber, *m.* svetokradec, ropár cerkveni; =iſch, *a.* cerkvenoropen; -recht, *n.* cerkveno pravo, cerkvene pravice *pl.*; cerkveno pravstvo; =lich, *a.* cerkvenopraven; -ſänger, *m.* cerkveni pevec; -ſatzung, *f.* cerkveno ustanovilo, cerkvena ustanova od. veleva; -ſlaviſch, *a.* cerkvenoslovenski, staroslovenski; -ſprache, *f.* cerkveni jezik; -ſtaat, *m.* pápeževa deržava; -ſtiftung, *f.* zadúšbina, cerkvena zadúšbina od. ustanova; -ſtrafe, *f.* cerkvena kazen *f.*; -vater, *m.* cerkveni očák; cerkvén oče (g. očéta); -vermögen, *n.* cerkveno premoženje od. imenje, cerkvénščina; -verſammlung, *f.* cerkveni zbor; -vorſteher, *m.* cerkveni starašina, cerkveni ključár; -weſen, *n.* cerkvenstvo, cerkvene zadeve *pl.* -zucht, *f.* cerkveni red.

Kirch-fahrt, *f.* božji pot, božja pot; -feſt *s.* Kirchenfeſt; -gang, *m.* hoja v cerkev; (d. Wöchnerin) vvod, vpeljevanje; -hof, *m.* cerkvišče, sejmišče; (Gottesacker) grobišče, pokopališče; -kind, *n.* vernik, faran, farman; -lich, *a.* cerkvén, cerkoven; -meſſe, *f.* semenj, sejem, smanji dan (g. dneva); -ſpiel, *n.* -ſprengel, *m.* fara, županija, cerkvena soseska; -ſtuhl, *m.* stol v cerkvi; pruka; -tag *s.* Kirchmeſſe; -turm, *m.* zvonik; -weihe *f.* cerkveno posvečevanje; cerkveno opravilo; -zimmer, *n.* žagrad, zakristija.

Kirmeß *s.* Kirchmeſſe.

Kirr-e, *a.* krotek, pitom, pítomen, privaden, privajen, domáč; -machen, krotiti: ukrotiti, priváditi, udomáčiti *pf.*; -e, *f.* krotkóst, pítomost, privadnost; -en, *v. a.* krotiti, krotíčiti: ukrotiti, ukrotíčiti, upitómiti, priváditi; (locken) klícati (kličem), vábiti, mámiti.

Kirſch-, *a.* črešnjev, češnjev; -baum, *m.* črêšnja, češnja; =holz, *n.* črešnjev les, črêšnjevina; -branntwein, *m.* črêšnjevec, čêšnjevec; slivovec; -e, *f.* črešnja, češnja; (veredelte) cépljenica; (unveredelte) drobnica; (Pflaume) sliva: -en eſſen, črešnje zobati (bljem); -fink *s.* Kernbeißer; -geiſt, *m.* črêšnjevec, črêšnjev ovet; -harz, *m* črêšnjeva smola; -kern, *m.* koščica; črêšnjeva koščica od. peška; -kuchen, *m.* črêšnjeva gibanica; -waſſer, *m.* črêšnjeva, voda, črêšnjevica.

Kiſſen, *m.* podzglavje, vzglavje, vájkušnica; -überzug, *m.* prevleka, návlaka.

Kiſt-chen, *n.* skrinjica, trúžica; -e, *f.* skrinja, zaboj, truga.

Kitt, *m.* klej, vot, (Baum-) kvac; (Steinhauer-) skraka; -el, *m.* jopa, janka, kiklja; -en, *v. a.* kléjiti, lépiti, vótati.

Kitzchen, *n.* kozle (g. eta) kózlič.

Kitzel, *m.* serbec, serbetec, serbečica, šeget, šegetec; *fig.* mik, vaba, želja; *n.* f. Kitzchen; -ig, *a.* serbljív; serbív, serbéč, šegetljív, šegačen, žgačen (heickl.) kočljív, opolzel, nežen; -n, *v. a.* šegetati (ám u. ečem); *v. n.* serbeti; *fig.* míkati, čárati.

Kitz-fell, *n.* kozličina, kozličevina; -ler, *m.* šegetavec.

Klachel, *m.* klač, camelj, cungelj, *fig.* habán, štorkléž.

Klacks, *int.* plosk! čof!

Klaffen, *v. n.* réžati (ím), régati, zévati: régniti, zévniti; (mit Schall aufſpringen) pókniti, póčiti, popókati *pf.*; die Wunde klafft, rana zeva; ſ. Plaudern.

Kläff-en, *v. n.* ščévkati, čévkati, bévskati, škévtati, bréčati (ím) lájati; -er, *m.* ščévkavec, čévkavec; (Hund) ščene (g. -eta).

Klafter, *f.* sežénj, sežén; -holz, *n.* derva v sežnjih; -lang, *a.* po sežnji dolg, sežénj dolg; -maß, *n.* séženjska mera, mera na sežnje; -n, *v. a.* na sežénj mériti; (in Klafter legen) v sežnje skládati; -ſcheit, *n.* poleno.

Klag-bar, *a.* iztožljív, tožilen: -auftreten, tóžiti: zatóžiti koga; -e, *f.* tožba; (Anklage) tožba, zatožba, zatožitev, zatožilo, *fig.* tožba, tárnanje, žalovanje: eine - anbringen, tožbo podati od. vložiti *pf.*; -brief, toživno od. tožilno pismo; -efall ſ. Akkuſativ; -efrau, *f.* žálnica, žalovavka; -efühtung, *f.* tožilo, tožitev; -elied, *n.* žálostna pesem *f.*; žálostnica, žalostinka, otóžnica; -elos, *a.* brez tožbe; -en, *v. a.* tóžiti, toževati: zatóžiti, obtóžiti, na tožilo pognati (ženem), (d. Noth) tóžiti: potožiti; *v. n.* (wehklagen) tóžiti, tugovati, žalovati, plántati, tárnati, tarnjávati; Gott ſei es geklagt, Bogu bodi potóženo! Bogu bodi milo! auf Schadenerſatz -, tóžiti za povračilo škode od. na odškodbo; (ſich beklagen) pritožiti se + pritoževati se; -end, *a.* otožen, mil: der -e Theil, tožnik, tóžnica; -epunkt, *m.* tóžbina reč *f.*

Kläger, *m.* tožnik, zatožnik, toživec, tožitelj; (Trauernder) žalovavec; Klagerecht *n.* pravica do tožbe; -ei, *f.* právdanje, pravdarija; -in, *f.* tožnica, zatóžnica, toživka; -iſch, *a.* pravdljív.

Klage-ſchrift, *f.* zatožno pismo, tožbin spis; -ſtimme *f.* mili od. tožni glas; -weib ſ. Klagefrau; -zeit, *f.* čas žalovanja.

Kläglich, *a.* otožen, mil, žál, žálosten; (elend) reven; -keit, *f.* otožnost; revnost, révšina.

Klamm, *a.* tesen, ozek; -er, *f.* skoba, kljupa, kvaka, spojka, svora; (b. Binden) lesica, natezílnik; (Bautheſis) oklepáj, oklepek; -ern, *v. a.* s skobo speti (pnem) + spénjati;

ſich –, *v. r.* okleniti se, oprijeti se (primem), oviti se (vijem): oklépati se, oprijémati se, ovijati se, dèržati se (im).

Klampe, *f.* klampa; narba.

Klang, *m.* žvenk, brenk, zvok (zvuk), cvenk, bernk; (Ton) glas; (v. Glocken) zvonilo: mit Sang und–, s petjem in zvonilom; guten - haben, sluti (slujem), sloveti; -lehre *f.* Akuſtik; -los, *a.* brezglasen, nezglasen, brez žvenka; -meſſer, *m.* zvokomér, glasomér; -reich, *a.* glasoven, ubrán; zvočen.

Klapps, *int.* klap! lop!

Klapp=e, *f.* zaklopec, poklopec, zaklópnica, zapèrnica; pokrovec, prikrovec, povezec; -en, *v. n.* klópati, hlópati: klopniti, zaklopniti se; das klappt nicht, to se ne vjema, stika od. strinja.

Klapper, *f.* klepetec, klopotec, ropotec, ropotača, ropotulja; -apfel, *m.* klopotec; -dürr, *a.* medel kakor ključ; sama kost in koža; -er, *m.* klepetáč, klepetalo; -mann, *m.* klepetavec, klepetáč; *fig.* kostják, kostljívec; -maul, *n.* klepetec; blebetec; (weib. Perſ.) klepetulja, klepetača, blebetulja; -n, *v. n.* klepetati (ám u. ečem), klopotati (ám u. očem), klokotati (ám u. očem), škrebetati (ám u. ečem); -roſe *f.* Klatſchroſe, -ſchlange, *f.* klopotača, kača ropotača; -werk, *n.* klopotulja, ropotulja, klopotalo, ropotalo.

Klar, *a.* čist, čístev; (v. Himmel) veder, jasen, svitel, svetel; –es Waſſer, čista od. bistra voda; (deutlich) razločen, jasen; očiten, očividen; -äugig, *a.* bistroók.

Klär=e, *f.* čistota, jasnota, vedrina; -en, *v. a.* čístiti; bístriti, jásniti, védriti: prečístiti, očístiti; razjásniti, ujásniti, razvédriti + prečiščevati; razjasnovati: ſich –, *v. r.* jásniti se, védriti se, brísati se (brišem) bístriti se: ujásniti se, razvédriti se, ubrísati se.

Klar=et, *n.* medovina; -heit, *f.* čistost, čistota; jasnost, jasnota, vedrina; razločnost; -inette, *f.* klarinét.

Klaſſ=e, *f.* razréd, versta; (Ordnung) réd; (Geſchlecht) razpol, razród, rod, ploha; -en= *a.* razredni; =buch, *n.* razredne bukve *pl.*; =lehrer, *m.* razredni učitelj, razrednik; =mäßig, *a.* razreden, porazreden; =ſteuer, *f.* razredovina; -ifikazion, *f.* razverstitev, verstitev; razredba; =s =*a.* razverstni, razredbni; =sliſte, *f.* razrédnica, razvèrstnica; -ifiziren, *v. a.* verstiti: razverstiti, zverstiti, porazverstiti, razrediti + razverstovati, razverščevati, razredovati, porazverstovati; -iker, m. klasik, izverstni od. izgledni pisatelj; -iſch, *a.* klásičen, klásiški, izboren, izbrán, izversten.

Klatſch, *m.* tlesk, plesk, plosk, lúsk; -büchſe, *f.* pokávnica; -e, *f.* loputa, lopútnica; (Fliegen-) múhelica, muhalnik, muhalo; (Perſon) klepetec, blebetec, čávžavec, klevetavec, čenčár, žlobudralo; (weibl). klepetulja, blevetulja, čavža, kle-

vetavka, čenča, raglanja; -tn, *v. n.* tléskati, pléskati, plóskati, lúskati; pokati: tlésknіti, pókniti; (plauſchen) klepetati (ám u. ečem), klevetati, gobezdati, česnati, čávžati, raglati, čénčati; Klätſcher ſ. Klatſche; -erei, *f.* klepetanje, blebèt, gobezdanje, čenčarija; Klätſcherin ſ. Klatſche; -haft, *a.* klepetav, blebetav, gobezdav, čavžav, žlobudrav, česnav, raglav; =igkeit, *f.* klepetavost, blebetavost, čavžavost, raglavost; -luſtig ſ. Klatſchhaft, -maul ſ. Klatſche; -roſe, *f.*, -mohn, *m.* púrpelica, púrpela, púrpelič, divji mak; -ſucht, -ſüchtig ſ. Klatſchhaft, -igkeit; -werkzeug, *n.* pokalo, pokálnica.

Klaub-en, *v. a.* trébiti, čistiti: prebrati (berem), izbrati, pretrébiti + prebírati, izbírati; (aufklauben) pobrati + pobírati; (v. etwas herab -) obrati + obírati; -er, *m.* prebiravec, prebiráč; pobiravec, pobiráč; obiravec, obiráč; =ei, *f.* trébljenje, prebíranje, prebiratev; obíranje, obiratev; =in, *f.* prebiravka, pobiravka, obiravka; =icht, *n.* trebeži-na, otrébina; pobiraja, poberija; -holz, *n.* prašč̌je. hrast *f.*, véjevje.

Klau-e, *f.* parkelj, párnohet, páznohet; (Kralle) krempelj; (Huf) kopito; -enkrankheit, *f.* bolezen v parkljih, párnohtnica; -enſeuche, *f.* volčič od. sájevec na parkljih; -ig, *a.* parkljat; krempljat.

Klauſ-e, *f.* zátvornica, zápernica, klavža; (Engpaſs) soteska, klanec; (Zelle) célica, mniška izbica; -el, *f.* pogojek, priderž̌ek, omejek; pristavek; -ner, *m.* samotarec, pušč̌avnik, mnih; -ulieren, *v. a.* pridèržati (im), omójiti, izgovoriti si + prideržévati, omejevati; -ur, *f.* zapor, zapira, zapertje; =arbeit, *f.* delo pod zaporom.

Klav-es, *f.* prebiravka, klapka; -iatur, *f.* klaviatura; -ier, *n.* glasovír, klavír; =ſtück, *n.* skladba za glasovír.

Kleb-ekraut, *n.* smolec, slípovka; -en, *v. a.* lépiti, kléjiti: prilépiti, prikléjiti; *v. n.* lepeti, lépiti se, prijémati se, dèržati se (ím): -bleiben, prilépniti se, prijeti se (primem); -er, *m.* lepec, lepič; (Stoff) vlečec, lep; =ig, *a.* lepljív, lepek, vlečéč; =igkeit, *f.* lepljivost, vlečljivost.

Klecken, *v. n.* skezati, dosti biti (sem).

Kleck, *m.* ceják, svinja; šterkotina; -en, *v. a.* cokati, cejákati, čečkati, svinjati, mázati (mažem): zacokati, začečkati, zamázati; *v. n.* (ſpritzen) štèrkati, kápati + štèrkniti; -er, *m.* čečkavec, mazáč.

Klee, *m.* dételja, dételj; *f.*, dételjina; *dim.* dételjica; -acker, m. dételjišč̌e; njiva dételje; -blatt, *n.* dételjni list, dételjica; *fig.* trojica, trojka; =förmig, *a.* trolíst, trolístnat; -feld, ſ. Kleeacker; -futter, *f.* dételja za kermo.

Klei, *m.* il, ílovica; -ben ſ. Kleben.

Kleid, *n.* oblačilo; (Kleidung) obleka, obléč̌ *f.*, oprava, odév *f.*; (langes -) halja, haljina; abgelegtes

–, sleka; – zum Ueberziehen, preobleka; (Bekleidung) odelo, pokrivalo: die – anziehen, obleči se, naprávíti se + oblačiti se, naprávljati se; –er wechseln, preobleči se + preoblačiti se; die –er ausziehen, sleči se + slačiti se; –chen, *n.* oblačilce; –en, *v. a.* obleči, odeti (denem), ogerniti + oblačiti, odévati, ogrínjati; (bekleid.) pogerniti, pokriti (krijem) + pogrínjati, pokrívati; anders –, preobleči + preoblačiti; –er = *a.* za obleko, oblačilni; =bürste, *f.* ščet za obleko; =handel, *m.* kupčija z obleko; =kammer, *f.* shramba za oblačila, oblačílnica; =kasten, *m.* omár za oblačila; =laus, *f.* uš v obleki; =markt, *m.* terg za oblačila; =motte, *f.* suknarski molj; =narr, *m.* lišpavec, gizdavec, gizdelín, šopirnik; =närrin, *f.* lišpavka, gizdavka, šopírnica, =pracht, *f.* draga obleka; gizda, gizdavost, lišp; =rechen, *m.* kljuka za oblačila; obesilnik; =schabe ſ. Kleidermotte; =schnitt, *m.* kroj; (Must.) ukrojek; =tracht, *f.* noša, nošnja; = wechsel, *m.* preobleka.

Kleidung, *f.* obleka, obléč *f.*, oprava, opravek; –sstück, *n.* oblačilo.

Klei=e, *f.* otrobi *pl.*; mét *f.* (v. Hirse) mekino *pl.*; –enboden, –kasten, *m.* otrobnik; –enhändler, *m.* otrobar; –ig, *a.* ilnat, ílovnat, iloven.

Klein, *a.* majhen, majhen, mal, malen; (fein, dünn) droben, tenek, tanek; sehr–, majčken, majcin, dróbecen; so –, toličken; wie–, količken; der –e Finger, mezinec, mazinec; –er Druck, drobne čerke *pl.*; –machen, mánjšati, drobiti: zmánjšati, razdrobiti, razdrobljati; –werden, mánjšati se, maleti; –es Geld, drobni denár, drobíž; –e Augen machen, drobno glédati; –e Schritte machen, drobneti; –er Mensch, človiček, možiček; von – auf, z mlada, iz mládega, od mladih nog; im – en handeln, na drobno kupčevati od. prodájati; ein – wenig, nekaj; –e Stunde, pičla od. slaba ura; –e Seele, nizka duša; – = *a.* mali; –achtel, *n.* mala osmerka; –äugig, *n.* drobnoók; –blätterig, *a.* drobnolíst, drobnolisten; –blütig, *a.* drobnocveten; –denkend, *a.* nizkomisléč; –en ſ. Klein machen, –er, *a.* manjši, menjši; –erz, *n.* drobna ruda; –fügig ſ. Geringfügig; –füßig, *a.* drobnonóg, kratkonóg; –geist, *m.* malodušnik; =ig, *a.* malodušen, maloumen; –geld, *n.* drobiž, drobni denár; –gewehrfeuer, *n.* streljávkanje; –gläubig, *a.* maloveren, malodušen, premaloveren; =e, *m.* maloverník, premaloverec, malodušnik; *f.* malovérnica, malovérka, malodúšnica; =heit, *f.* malovernost, premalovernost, malodušnost; –gut, *n.* drobno blago, drobnjava; –handel, *m.* kupčija na drobno, nadrobna prodaja: –betreiben, na drobno od. po drobnem prodájati, kramáriti; –händler, *m.* kupčevavec na drobno, kramar; –heit, *f.* majhenota, májhenost, malost; drobnost, drobnota; –herzig, *a.* maloserčen, malodušen,

plahodušen; =feit, *f.* maloserčnost, malodušnost, plahodušnost; -ig=feit, *f.* maličica, troha, trôšica, merva, mervica, betvo, činez, (fl. Gegenſtände) drobnjava, drobež, drobír, drobnina, drobna šara; =s=haſcher, *m.* maličkar; -fanzleipapier, *n.* mali pisalni popír od. papir; -finderbewaranſtalt, *f.* detišnica, oskerboválnica malih otrók, -köpfig, *a.* drobnogláv; -freuz, *n.* mali križ; *m.* malokrižnik; -laut, *a.* malobeseden; *fig.* plah, malodušen: -werden, serce se komu podrè; -lich, *a.* malenkast, malovažen, neznaten; =feit, *f.* malenkost, malovažnost.

Klein=muth, *m.* maloserčnost, malodušje, malodušnost; -müthig, *a.* maloserčen, malodušen: -werden, serce komu upade; -od, *n.* dragotina, dragocenje, blagotina, dragínje, dragocenost; =ienhändler, *m.* dragotinar; -öhrig, *a.* maloúh; -ſtaat, *m.* deržávica; -ſtädter, *m.* malomešćán; -ſtädtiſch, *a.* malomeški; -verkauf, -verſchleiß, *m.* prodaja na drobno, nadrobna kupčija; -vieh, *n.* dróbnica, drobniška živádina; -ware, *f.* drobno blago, drobnjava; -weiſe, *ad.* po malu, po malem; po drobnem, na drobno; -winzig, *a.* májčken, mičken, drobecen.

Kleiſter, *m.* lepilo, lep, klej, pop; -ig, *a.* lepkast, klejast; -n, *v. a.* lépiti, kléjiti: prilépiti, zlépiti.

Klemm=e, *f.* kljupa, klupa; precép; (d. Korbmacher) majivnik; (enger Ort) sotoska; *fig.* stiska, zadrega: in der-ſein, v zadregi od. v kleščah biti (sem), prede mu, huda mu préde, prigreva mu; -en, *v. a.* vškerniti, prišker niti, vščeniti, v kljupo djati (dem) + dévati; ſich -, prišćeniti se, ušćeniti se.

Klemp=ern ſ. Klimpern; -ner, *m.* klamfar, plehár; =ei, *f.* klamfarija, plehárija; =werkſtatt, *f.* klámfarnica, plehárnica.

Klepper, *m.* kljuse (g. -eta), klepec, sklepec, kleka.

Kler=iſ, *m.* klerik, duhoven, duhovnik; =al, *a.* duhoven, duhovski; =at, *n.* duhovstvo, duhóvščina; -iſei, *f.* -us, *m.* duhovstvo, duhovništvo, duhóvščina.

Klett=e, *f.* torica, torika, repinec, lepír; -endiſtel, *f.* lopúh; -erer, *m.* plezavec, lezec; -ern, *v. n.* plézati, lézti, pláziti se: splézati, zlézti, spláziti se, vspeti se (vspnem) + vspénjati se, vztikati se, kobacati; -ſtange, *f.* plezavica; -vogel, *m.* plézovec, plezavka; -wurz ſ. Klette.

Klieb=en, *v. a.* cépiti, káliti, klati (koljem), krojiti: precépiti, razcépiti, razklati ꝛc.; -er, *m.* cepivec, kalavec; -hacke, *f.* cépnica.

Klima, *n.* podnebje, zračje; -tiſch, *a.* podneben, klimátičen; -r ſ. Steigerung.

Klimm=en, *v. n.* plézati, kvišku [lezti.

Klimper=ei, *f.* brénkanje, brenkljanje, dèrnkanje; cvenkanje; -n, *v. a.* brénkati, brenkljati, dérnkati, -er, *m.* brénkavec, brenkljáč.

–, sleka; – zum Ueberziehen, preobleka; (Bekleidung) odelo, pokrivalo: die – anziehen, obleči se, naprávíti se + obláčiti se, naprávljati se; –er wechseln, preobleči se + preobláčiti se; die –er ausziehen, sleči se + sláčiti se; –chen, *n.* oblačilce; –en, *v. a.* obleči, odeti (denem), ogerniti + obláčiti, odévati, ogrínjati; (bekleid.) pogerniti, pokriti (krijem) + pogrínjati, pokrívati; anders –, preobleči + preobláčiti; –er = *a.* za obleko, oblačilni; =bürste, *f.* ščet za obleko; =handel, *m.* kupčija z obleko; =kammer, *f.* shramba za oblačila, oblačílnica; =kasten, *m.* omár za oblačila; =laus, *f.* uš v obleki; =markt, *m.* terg za oblačíla; =motte, *f.* suknarski molj; =narr, *m.* lišpavec, gizdavec, gizdelín, šopirnik; =närrin, *f.* lišpavka, gizdavka, šopírnica, =pracht, *f.* draga obleka; gizda, gizdavost, lišp; =rechen, *m.* kljuka za oblačila; obesilnik; =schabe s. Kleidermotte; =schnitt, *m.* kroj; (Must.) ukrojek; =tracht, *f.* noša, nošnja; = wechsel, *m.* preobleka.

Kleidung, *f.* obleka, oblêč *f.*, oprava, opravek; –sstück, *n.* oblačilo.

Klei=e, *f.* otrobi *pl.*; mét *f.* (v. Hirse) mekino *pl.*; –enboden, –kasten, *m.* otrobnik; –enhändler, *m.* otrobar; –ig, *a.* ilnat, ílovnat, íloven.

Klein, *a.* majhen, majhen, mal, malen; (fein, dünn) droben, tenek, tanek; sehr –, majčken, majcin, dróbecen; so –, količken; wie –, količken; der –e Finger, mezinec, mazinec; –er Druck, drobne čerke *pl.*; –machen, mánjšati, drobiti: zmánjšati, razdrobiti, razdrobljati; – werden, mánjšati se, maleti; –es Geld, drobni denár, drobíž; –e Augen machen, drobno glédati; –e Schritte machen, drobneti; –er Mensch, človiček, možíček; von – auf, z mlada, iz mládega, od mladih nog; im – en handeln, na drobno kupčevati od. prodájati; ein – wenig, nekaj; –e Stunde, pičla od. slaba ura; –e Seele, nizka duša; – = *a.* mali; –achtel, *n.* mala osmerka; –äugig, *n.* drobnoók; –blätterig, *a.* drobnolist, drobnolisten; –blütig, *a.* drobnocvetea; –denkend, *a.* nizkomisléč; –en s. Klein machen, –er, *a.* manjši, menjši; –erz, *n.* drobna ruda; –fügig s. Geringfügig; –füßig, *a.* drobnonóg, kratkonóg; –geist, *m.* malodušnik; =ig, *a.* malodušen, maloumen; –geld, *n.* drobiž, drobni denár; –gewehrfeuer, *n.* streljávkanje; –gläubig, *a.* malovoren, malodušen, premaloveren; =e, *m.* malovernik, premaloverec, malodušnik; *f.* malovérnica, malovérka, malodúšnica; =heit, *f.* malovernost, premalovernost, malodušnost; –gut, *n.* drobno blago, drobnjava; –handel, *m.* kupčija na drobno, nadrobna prodaja: –betreiben, na drobno od. po drobnem prodájati, kramáriti; –händler, *m.* kupčevavec na drobno, kramar; –heit, *f.* majhenota, májhenost, malost; drobnost, drobnota; –herzig, *a.* maloserčen, malodušen,

plahodušen; =keit, *f.* maloserčnost, malodušnost, plahodušnost; -igkeit, *f.* maličica, troha, trôšica, merva, mervica, betvo, činez, (fl. Gegenſtände) drobnjava, drobež, drobír, drobnina, drobna šara; =händler, *m.* maličkar; -kanzleipapier, *n.* mali pisalni popír od. papír; -kinderbewahranſtalt, *f.* detíšnica, oskerboválnica malih otrók, -köpfig, *a.* drobnogláv; -kreuz, *n.* mali križ; *m.* malokrižnik; -laut, *a.* malobeseden; *fig.* plah, malodušen: -werden, serce se komu podrè; -lich, *a.* malenkast, malovažen, neznaten; =keit, *f.* malenkost, malovažnost.

Klein-muth, *m.* maloserčnost, malodušje, malodušnost; -müthig, *a.* maloserčen, malodušen: -werden, serce komu upade; -od, *n.* dragotina, dragocenje, blagotina, dragínje, dragocenost; =ienhändler, *m.* dragotinar; -öhrig, *a.* maloúh; -ſtaat, *m.* deržávica; -ſtädter, *m.* malomešćán; -ſtädtiſch, *a.* malomeški; -verkauf, -verſchleiß, *m.* prodaja na drobno, nadrobna kupčija; -vieh, *n.* dróbnica, drobniška živádina; -ware, *f.* drobno blago, drobnjava; -weiſe, *ad.* po malu, po malem; po drobnem, na drobno; -winzig, *a.* májčken, mičken, drobecen.

Kleiſter, *m.* lepilo, lep, klej, pop; -ig, *a.* lepkast, klejast; -n, *v. a.* lépiti, kléjiti: prilépiti, zlépiti.

Klemm-e, *f.* kljupa, klupa; precép; (d. Korbmacher) majivnik; (enger Ort) soteska; *fig.* stiska, zadrega: in der-ſein, v zadregi od. v kleščah biti (sem), prede mu, huda mu préde, prigreva mu; -en, *v. a.* vškerniti, priškerniti, vščeniti, v kljupo djati (dem) + dévati; ſich -, prišćeniti se, ušćeniti se.

Klemp-ern ſ. Klimpern; -ner, *m.* klamfar, plehár; =ei, *f.* klamfarija, pleharija; =werkſtatt, *f.* klámfarnica, plehárnica.

Klepper, *m.* kljusc (g. -eta), klepec, sklepec, kleka.

Kler-iker, *m.* klerik, duhoven, duhovnik; =al, *a.* duhoven, duhovski; =at, *n.* duhovstvo, duhóvščina; -iſei, *f.* -us, *m.* duhovstvo, duhovništvo, duhóvščina.

Klett-e, *f.* torica, torika, repinec, lepír; -endiſtel, *f.* lopúh; -erer, *m.* plezavec, lezec; -ern, *v. n.* plézati, lézti, pláziti se: splézati, zlézti, spláziti se, vspeti se (vspnem) + vspénjati se, vztíkati se, kobacati; -ſtange, *f.* plezavica; -vogel, *m.* plézovec, plezavka; -wurz ſ. Klette.

Klieb-en, *v. a.* cépiti, káliti, klati (koljem), krojiti: precépiti, razcépiti, razklati ɔc.; -er, *m.* cepivec, kalavec; -hacke, *f.* cépnica.

Klima, *n.* podnebje, zračje; -tiſch, *a.* podneben, klimátičen; -r ſ. Steigerung.

Klimm-en, *v. n.* plézati, kvišku [lezti.

Klimper-ei, *f.* brénkanje, brenkljanje, dèrnkanje; ovenkanje; -n, *v. a.* brénkati, brenkljati, dérnkati, -er, *m.* brénkavec, brenkljáč.

Klinge, *f.* ostrina, rez, *f.*, ploča; *fig.* sablja, meč.

Klingel, *f.* zvonček, kraguljec, kreguljec, kragúljica; -beutel, *m.* škrébeljica, skrinjica z zvončkom; -n, *v. a. u. n.* žvenkljati, zvončljati, cingljati, zvončkati: požvenkljati, pozvončljati, pocingljati. pozvoniti.

Kling-en, *v. n.* zvoniti, zveneti, glasiti se; (ſchallen) zvenčati (im), žvenkljati, žvenketati (am u. ečem) (v. Saiten) brenkljati, peti (pojem); (v. Blechinſtrument.) búčati (im), peti (pojem); (v. d. Sterbeglocke) klénkati; (v. Gelde) cvénkati: das Geld klingt, denár ima cvenk; (in d. Ohren) berneti, boboneti. zvoniti; zu - anfangen, zapeti, zaklénkati, zabúčati ꝛc.; -gedicht ſ. Sonnet; -klang, *m.* žvenkljanje, žvenketanje, žvenket; brenkljanje, brenket.

Klingkling, *int. f.* cin, cin! cenk, cenk! [čen.

Klin-ik, *f.* klínika; -iſch, *a.* klíni-

Klink-e, *f.* kljuka, kvaka, klek; -enhaken, *m.* zaklepnik.

Klipp, *int.* - und klapp, pikapok, pika poka.

Klipp-e, *f.* pečina, skalina, grebén, *fig.* ovira, zaderžek, zapreka; -füſte, *f.* skalovito obrežje; -enreich, *a.* skalovit, skaloviten, skalnat, skálovnat, pečevnat, pečevít; -enbank, *f.* kleč, klečet *f.*; -fiſch, *m.* terska, polénovka; -ig ſ. Klippenreich.

Klirr, *int.* cin! cenk! ovenk!; -en, *v. n.* žvenketati (ám u. ečem), zvenčati (im), cvénkati, rožljati: zažvenketati, zazvenčati, zarožljati; (v. Fenſtern) šklefetati (ám u. ečem), šklepetati, šklopetati, cvèrkati, overkútati, ropotati (ám u. očem), róvštati.

Kliſtier, *f.* dristva, dristev, klistír; -en, *v. a.* klistírati, dristviti; -ſpritze, *f.* brizglja, dristlja.

Klitſch, *m.* cmok, plésk, tlésk.

Kloake, *f.* stóka, smradotók.

Kloben, *m.* škerpec. škripec; (d. Böttchers) natezavnik, lesica; (d. Voglers) precép; (b. d. Egge) branovlék (in d. Thürpfoſte) baba; ſ. Bündel; -deichſel, *f.* ojnice, ojesa *pl.*; (ein Arm) ojnica; -ſäge *f.* razpárnica, robídnica.

Klopf, *m.* tèrk, lop, bunk; -e, *f.* klepalo; -eiſen, *n.* nabijáč, nabiják.

Klöpfel, *m.* betec, klepec; (in d. Glocke) žvenkelj (g. -na), camelj (g. -na). klač.

Klopf-en, *v. a.* tèrkati. klepati, lúpati, kljúkati, kovljati: tèrkniti, potèrkati, poklepati, pokovljati, lúpniti; (ſanft m. d. Hand) terkljati, trepljati: poterkljati, potrepljati; (zerklopfen) tolči, trúpiti: raztolči, raztrúpiti; (auf d. Finger) kèroniti, kecniti + kecati ꝛc.; (m. d. Schnabel) kljevati (kljujem); (Staub aus etwas) iztepsti, izpáhati + iztépati, izpahovati; einen -, klepati, búnkati, líbrati, bíti (bijem), hrepati, tepsti, naklepati, nabúnkati, nalíbrati nabiti (bijem), búškniti ꝛc. + nabíjati koga; *v. n.* (v. Herzen) biti (bijem), tolči, klepati (ljem), utrépati, utrí-

pati, potropati; -er, *m.* terkavec, klepavec, lupavec; (Werkzeug), klepalo, klepáč, terkalo, tolkáč; -fe ch=ter, *m.* rován, rovár, rovávt; prepirljivec; =ei, *f.* rovarija, rovavstvo; prepirljivost; -garn, *n.* utrepana preja; -hammer, *m.* klepalo, klepáč, klepavnik; -hengſt, *m.* klepec; -holz, *n.* bet, bat, tolkáč, tolkávnica.

Klöppel, *m.* bet, bat, batič, betec; (Spitzen-) klinec; ſ. Glockenſchwengel; -n, *v. a.* klínčati.

Kloß, *m.* covek, gruča, gruda, gromblja; (Mehl-) cmok, svalek; -ig, *a.* cmokat.

Kloſter, *n.* samostán, klošter; -= *a.* samostanski, klóšterski; -bruder, *m.* brat; redovník, mnih; -disziplin, *f.* samostanski red; -frau, *f.* nuna, nona, redovnica; -gebäude, *n.* samostansko poslopje, samostán; -geiſtliche, *m.* redovník, mnih, menih; -gelübde, *n.* redovniška od. mniška zaobljuba od. zaveza; -leben, *n.* samostansko življenje; Klöſterlich, *a.* samostanski, klóšterski; nunski, redovniški; -weſen, *n.* samostanstvo, redovništvo, klóšterstvo.

Klotz, *m.* štor, panj (penj), parobek, terš; klada, panjáč, terkelj, hlod, kerl; *fig.* čok, štor; grober - ſ. Grobian.

Klötz=e, *f.* koca, suha hruška; -enbrot, *n.* mižnjak, kerhljják.

Klotz=gerinne, *n.* žleb; -ig, *a.* štorast, robat, grob.

Kluft, *f.* razpoka, razpoklina, poč *f.*, poklina, razporka, razporek, razsedlina, rega; (Erd-) prepád, zijavka, tokava, votlina, vsedlina.

Klüft=en ſich, *v. r.* cépiti se, régati: razsesti se (sedem), régniti; -ig, *a.* razpokel, razpokan.

Klug, *a.* razumen, spreviden, prevdaren, presoden, zveden, pámeten, prebrisan; (weiſe) moder; (vorſichtig) previden, pazljív, opazen: -machen, módriti, učiti: zmódriti, umódriti, spametovati; kann nicht - werden, ne morem dosóditi.

Klügel=ei, *f.* modrovanje, modrija; -n, *v. n.* modrovati, modrijániti, túhtati, pretuhtovati.

Klugheit, *f.* razumnost, sprevidnost, prevdarnost, zvednost; modrost; (Vorſicht) previdnost, opaznost, pazljivost: mit - und Vorſicht, modro in previdno; -slehre, *f.* nauk sprevidne obnaše.

Klügl=er, *m.* modrovavec, modrec, modrijanec; -lich, *ad.* modro, sprevidno, razumno.

Klumpen, *m.* gruda, gruča, gromblja, kepa, gleba, balvan, covek, kos.

Klümper=ig, *a.* gručast, grudast, kepat; -n ſich, *v. r.* drobiti se, drobljániti se, v gruče se lomiti.

Klump=fuß, *m.* krúljeva noga; (Perſon) šántavec, krúljevec, švedráč; -füßig, *a.* kruljev, šantav, šantov, švedrast, šopav.

Kluppe ſ. **Kloben**, Klemme.

Klyſtier ſ. **Kliſtier**.

Knab=e, *m.* deček, dečák, dečarec, fant, fantín, fantalín, mladenec; *dim.*

dečič, fantič, fantiček, otrok; -en= a. fántovski. otroški, otročji; =al= ter, n. fántovska leta pl., detinstvo. mladenštvo; =haft, a. otročji; = kraut, n. cepetec, ceptec; kúkavec; =ſchule, f. učílnica od. šola za dečke, fántovska šola; =ſtreich, m. deča- rija. [ček, deček, otrok.

Knäb=lein, -chen, n. fantič, fanti-

Knack=ante, f. krehlec, čirka; -en, v. a. hrúpati (pljem), hrústati, mlaskati, grizti; mit den Fingern -, dléskati, pókati; v. n. pókati, réskati; praskljati, prasketati (ám u. ečem), lúskati; -meſſer, n. sklepec, mihec, nožíčevka.

Knacks, m. lusk, resk, dlesk, pok.

Knall, m. pok, poknja, tresk, resk: auf- und Fall, na vrat na nos, na mah; -= a. pokavni, pokalni; -büchſe, f. pokávnica; -effekt, m. hrup, tlesk; -en, v. n. pókati, tréskati, dúnkati: póčiti, pókniti, treskniti, dúnkniti, ogreniti; -gas, n. pokavni plín; -luft, f. pokavni zrak; -pulver, n. pokavni prah, pókavec.

Knapp, a. tesen, napét; (karg) pičel, terd; ad. tik, tíkoma, stíkoma; (karg) pičlo: -leben, na tesnem živeti, za vse koga ščiplje; mit -er Noth, komaj, toliko da; -e, m. oproda, oprodnik, ščitonosec; (Berg -) rudokóp, rudár; -ern, v. a. hrúpati (pljem), hrústati; -heit, f. tesnota, tesnoba, pičlost; fig. sila, stiska; -ſchaft, f. rudarji, rudokopi; =ſkaſſe, -ſlade, f. dnárnica rudokopov.

Knarr=e, f. škripalo, derdralo, škertalo, overkalo; -en, v. n. škrípati (pljem), ovèrkati. overkútati, čvèrkati, škèrtati, škèrgati, škergútati, derdrati, bèrčati (ím); -end, a. škripav, škripajóč, škergav, overkav, overkutav.

Knaſter, m. koaster; -n f. Knuſtern.

Knauel, Knäuel, m. klobčič, klobko, klančič, klovčik; podvitek; -förmig, a. klobčast, klobkast. [glavat.

Knauf, m. konica; glavica; -ig, a.

Knauſer, m. skopec, skopúh, stískavec, skerljivec, skerbec; -ei, f. skoparija, skopija, skoparstvo; -iſch, a. skop, skerljív, skoparski; -n, v. n. skopovati, skopáriti, skernóbiti.

Knebel, m. klin, klinec, klep; spona; -bart, m. berke pl., berkovi pl., rese pl., vose pl.; -n, v. a. zaderhniti, zatégniti, zvézati (vežem) + zaderhovati, zategovati, zvezovati.

Knecht, m. hlapec; (Diener) služabnik, sluga; (Sklave) suženj, sužnik, rob, tlačán; großer -, hlapčón; Ochſen-, volár; Pferde-, konjár u. s. w.; -en, v. a. zasúžnjiti, podjármiti, v sužnost pahniti pf.; v. n. hlapčevati, sužnjevati; -iſch, a. hlapčevski, sužnji; -ſchaft, f. hlápčevstvo, hlapčija; sužnjost, sužnost, robstvo; -ung, f.; tlačenje, zatíranje.

Kneif, m. (gekrümmt. Meſſer) krivec; kosír; -en, v. a. ščípati (ljem), žúliti, tíščati (ím).

Kneip=e, f. ščipalo, ščipec; (Schenke) kerčma; -zange, f. kleščе pl. ščipálnice pl.

Knet=en, *v. a.* gnjesti (gnjetem), ugnjétati, mésiti: ugnjesti, zamésiti, umésiti; **-er**, *m.* gnjetec; **-ſcheit**, *n.* gnjetalo, gnjetilo, gnjetalnik, mesilo; **-trog**, *m.* niške, neške *pl.*

Knick, *m.* resk, nalomek; **-en**, *v. a.* lomiti, lomástiti, mandrati, mencati, kèrhati, teptati: ulomiti, pomandrati, pomencati, poteptati, utèrgati; *v. n.* skopovati, skopáriti; (ſchallen) réskniti, tresniti, ogreniti *pf.*; **-er**, =ei, *f.* Knauſer, =ei; =in, *f.* skopulja; =iſch, *a.* skop, skoparen, skerljív, skernoben.

Knicks, *m.* poklon.

Knie, *n.* koleno; **-beugen**, poklékniti, klékniti, prikloniti se + poklekovati, priklánjati se; **-band**, *n.* podveza, podvéz *f.*; **-bank**, *f.* klečalo; **-beuge**, *f.* podkolenik; **-beugung**, *f.* priklón, preklón, priklomba; **-fall**, *m.* poklekljej: einen - machen, poklekniti *pf.*; **-holz**, *n.* pritlikovje, rušje; **-kehle** *f.* Kniebeuge; **-n**, *v. n.* kléčati (im); (einige Zeit hindurch -) prekléčati; (ſich ſatt -) nakléčati se; (ſich auf die - niederlaſſen) poklékniti, klékniti, prekloniti se + poklékati, poklekovati; **-nd**, *a.* klečéč, klečé, na kolenih; **-riemen**, *m.* podveza; (d. Schuſters) nakolenek, knoftra; **-ſcheibe**, *f.* šipa, jábelko na kolenu; **-ſchemel**, *m.* klečalo, klečálnica; **-tief**, *a.* do kolén.

Kniff, *m.* vščip, vščipljej, ušóip, uščipek; (Liſt) zvijača, lest *f.*

Knipps, *m.* kerc, kercljej.

Knirps, *m.* človeček, pritlikovec.

Knirſchen, *v. n.* škrípati (pljem), škerpentiti: zaškrípati, zaškerpentiti; **-n.** škrip, škripot, škerpent.

Kniſtern, *v. n.* prasketati (ám u. ečem), praskljati, dersketati, derskljati, resketati (ám u. ečem), šterketati (ám u. ečem).

Knittern, *v. a.* krotovíčiti, gèrbiti, gerbánčiti: skrotovíčiti, zgèrbiti, zgerbánčiti.

Knoblauch, *m.* česen, česenj, česnek, česnik; **-=** *a.* česnov, česnjev, čésnekov; **-blatt**, *n.* česnovo peró (g. peresa); **-kraut**, *n.* kremuc.

Knöchel, *m.* člen, členek, sklep, ud; (Fuß-) gležen, gleženj.

Knochen, *m.* kost *f.*; gnját *f.*; blutiger -, čunta; **-=** *a.* kostni; (v. Bein) koščén; **-aſche**, *f.* koščéni pepél; **-auswuchs**, *m.* kostni izrastek; **-beſchreibung**, *f.* kostopis, **-brand**, *m.* kostna gnjiloba; **-bruch**, *m.* kostolóm, zlómljena kost, prelomek kostí; **-entzündung**, *f.* vnetica v kosti; **-fett**, *n.* mozeg, mozek; **-gerüſt**, *n.* kostnik, okostje, kostra, hrodje; **-hart**, *a.* terd kakor kost; **-haus**, *n.* **-kammer**, *f.* kostnica, kostnják; **-los**, *a.* brezkosten, brez kostí; **-mann**, *m.* kostljivec; **-mark**, *n.* mozeg, mozek; **-mehl**, *n.* koščena moka, koščenica; **-ſchmerz**, *m.* bolečina v kostéh; **-ſubſtanz des Zahnes**, zobovina; **-ſyſtem**, *n.* okostje; **-verbindung**, *f.* zveza kostí; **-ware**, *f.* koščenina, kostenina, koščeno blagó; **-werk**, *n.* kostí, koščevje.

Knöch=ern, *a.* koščén, kostén; **-lein**, *n.* košcica, kostka.

Knödel, *m.* cmok, knedlik; **-ſuppe** *f.* juha s cmoki.

Knoll=en, *m.* kepa, gruča, gromblja; (am Körper) gompa, gumpa, bunka, bula; (an Kräutern) gomolj, gomoljec, **-engewächs**, *n.* gomóljnica; **-ig**, *a.* grudast, gručast, kepast; gomoljast.

Knopf, *m.* gumb, butek; (d. Nadel) glavica, glávčica; (am Faden) vozel; (zum Knöpfen) zapenec, zaponec, kopča, zadergúza; leinwandener **-**, búčica; (am Degen) hruška, glavica; **-binſe**, *f.* bič; *coll.* bičje.

Knöpf=eln, **-en**, *v. a.* zapeti (pnem), zadergniti, zakópčati + zapénjati, zadergovati, zakopčevati.

Knopf=fabrik, *f.* gumbárnica; **-loch**, *n.* gúmbnica; **-macher**, *m.* gumbár.

Knopper, *f.* jéžica, skipek; **-eiche**, *f.* šišarka; **-gallweſpe**, *f.* šíškarica.

Knorpel, *m.* hrustanec, hrustec, hrupec; **-artig**, *a.* hrustančast; **-fiſch**, *m.* hrústnica; **-ig**, *a.* hrustav, hrustančen; **-thier**, *n.* hrustavec.

Knorr=en, *m.* sverž, gerča, umber, herga; ſ. Knöchel; **-icht**, *a.* sveržast, gerčast, umbrast; **-ig**, *a.* sveržat, sveržav, sverževít, gerčav, gerčevít, umbrast; **=feit**, *f.* svèržavost, gèrčavost.

Knoſp=e, *f.* popek, pópica, pópika, berst, oko (očesa); *coll.* popje, berstje, mladje; *dim.* popek, berstič; **-en**, *v. n.* bersteti, v berstje iti (grem), popke zadelovati ob. odgánjati, pogánjati; **-envoll**, *a.* berstnat, berstovít, popičast; **-icht**, *a.* popkast, berstast; **-ig**, *a.* bersten, berstnat, pópičast.

Knot=en, *m.* vozel, zaderhel, vozál: den **-ſchürzen**, vozlati: zavozlati, zaderhniti; den **-löſen**, razvozlati; razvézati (vežem) + razvezovati; (am Baume) sverž, gerča; (am Halm) kolence, kolenec; (Verwickelung) zapletek, zavozljáj; Schürzung, Löſung des dramatiſchen **-ens**, zapletek, razpletek; **-en**, *v. a.* vozlati; **=artig**, *a.* vozlast; **=löſung**, *f.* razpletek, razvozljáj; **=ſchürzung**, *f.* zapletek, zavozljáj; **=ſtock**, *m.* robatica, gerjača, gorjača, gerčavka; **Knöterich**, *m.* dresen, drežen, trúskavec; **-ig**, *a.* gerčav, kolenčev, koléničast.

Knuff, *m.* dregljej, sunljej; **-eln**, *v. a.* drégati: drégniti, súniti.

Knüpf=en, *v. a.* vézati (vežem), tvezti, pójiti: zvézati, sterniti, spójiti; (durch d. Knoten verbinden) vozlati: zvozlati.

Knurr=en, *v. n.* rénčati (ím), hèrčati (ím), vèrčati (ím); rézati se (ím), rohneti, njèrgati, rentáčiti; *v. n.* krúliti, berlúnkati; **-ig**, *a.* renčav, njergav, rohnív, godernjav.

Knute, *f.* knuta, korobáč.

Knüttel, *m.* cepec, ocepek, pravít, derkelj, derkol, krepel, krepelec; **-holz**, *n.* oklestki *pl.*, verhovina; **-, vers**, *m.* klobasa, skrotovíčeni verz ali stík.

Koa=djutor, *m.* pomočník, pripo-

močník; -fs, *pl.* koks, koaks, oglina, -lizion, *f.* zveza, združba.

Kobalt, *m.* kobalt, kobrež; – = *a.* kóbaltov; –blume, *f.* kóbaltov cvét; –glanz, *m.* kóbaltovec; –grün, *n.* kóbaltovo zelenilo; –metall, *n.* kovinski kobalt; –oxyd, *m.* kóbaltov okísanec; –vitriol, *n.* kóbaltov vitrijól.

Kob=en, *m.* beznica, kočura; svinják, svinjski hlev; kotec; –er, *m.* koš.

Kobold, *m.* škrat, škratec, škratelj škratek; ſ. Burzelbaum.

Koch, *m.* kuhár; (Speiſe) močnik; (Auflauf) kipnik, kipnjenec, nakipnjenik: – ſein, kuháriti; –apparat, *m.* kuhalo; –buch, *n.* kúharske bukve *pl.*; Köchel ſ. Auflauf; –en, *v. a.* kúhati, (ſieden) variti: skúhati, zvariti; etwas–, pokúhati; (v. Magen) prebáviti, prekúhati + prebávljati, prekuhovati; *v. n.* vreti, kipeti; –en, *n.* kuha, kuhaja; –end, *a.* vroč, vrel: –es Waſſer, krop.

Köcher, *m.* tobolec, tul, strelotók.

Koch=erei, *f.* kuharija, kuhaja, kuha; –geſchier, *n.* kuhinjska posoda; *coll.* kuhinjsko posodje. [ričiti.

Köchin, *f.* kúharica: – ſein, kuha-

Koch=keſſel, *m.* kuhavni kotel; –kunſt, *f.* kuharstvo, kuharija; –löffel, *m.* kuhávnica, kuhača, kuhlja; –maſchiene, *f.* samovár; –pfanne, *f.* ponva; –ſalz, *n.* kuhinjska sol *f.*; –ſchwamm, *m.* glíva; –topf, *m.* pisker, lonec; –zucker, *m.* kuhinjski sladkor.

Kober, *m.* podbradek; streza.

Köder, *m.* vada, vaba, vabilo, mama, mamilo, otrov, nastava; (betäubend) trovilo; –n, *v. a.* mámiti, vábiti: vado nastáviti, vabo nataknìti + vado nastávljati, vabo natíkati.

Kod=ex, *m.* star rokopís; (Geſetzbuch) zákonik; –izill, *n.* oporočni pristavek.

Koe=ffizient, *m.* somnoživec; –ffüre, ſ. Kopfputz; –rzitivmaßregel ſ. Zwangsmaßregel; –ſenziell, *a.* sobiten, enobistvén; –xiſtenz, *f.* sobitnost, sobitje; –xiſtieren, *v. n.* z drugim vred biti (sem).

Koſ=ent, *m.* kaliž, patoke *pl.*; –fer, *m.* skrinja, popotna skrinja, kernir.

Kog, *m.* kij, nabijáč; –el, *m.* holm, homec, verh; –naf, *m.* konjak; –nat, *m.* sorodec, sorodnik, sorodovinec.

Kohäſion, *f.* zveznost, zderžnost, soderžnost; –skraft, *f.* zvezna oder soderžna moč *f.*

Kohl, *m.* kapus, kapusta, zelje, bersota; –acker, *m.* kapusišče.

Kohl=e, *f.* ogel, ogelj, vogál; *coll.* oglje; (Steinkohle) premóg; glüh=ende –en, žerjavica, žarjavica, žarjavka, perina: –en brennen, oglje kúhati ob. žgati (žgem), ogláriti; ſchwarz wie –, čern kakor žužel; –becken, *n.* žerjávnica, žarjávnica; –en=*a.* oglje; –en, *v. a.* oglje žgati (žgem) ob. kúhati, ogljáriti; –en=behältnis, *n.* ogljévnica, oglenják; –enbrenner, *m.* oglár; =ei, *f.* oglarija, oglarstvo; oglárnica; –betreiben, ogláriti; =in, *f.* oglarica; –endampf, *m.* ogljeni sopár; –enfeuer,

n. žerjavica, žerjavka, žarjávica; -fuchs, m. rujavec; -engrube, f. ogljévnica, oglénica; -enhaus s. Kohlenschoppen; -enlager, n. ležišče oglja; -enmeiler, m. kopa, ógelnica; (v. Platz) kopišče; -enmesser, m. oglomerec; -enorid, m. oglineo, oglenec; -enplatz, m. kopišče; -ensauer, d. ogelnokisel; -ensäure, f. ogelnokislina, ógelna kislina; -enschwarz, a. čern ko žužel, čern kakor saje; -enschoppen, m. ógelnjak, oglenják; -enstätte, f. kopišče; -enstaub, m. ógljeni prah, braška, bračka; -enstoff, m. ogleo, oglik; =gas, m. ógelčni plin; -enwasserstoff, m. ógelni vodenec; -enwerk, n. rudnik na oglje (kamneno oglje).

Köhler, m. oglár; -ei, f. oglarija, -hütte, f. oglárnica, oglarska koča; -in, f. oglarica; -lohn, m. oglarina; -meister, m. oglarski mojster.

Kohl=fuchs s. Kohlenfuchs; -garten, m. zelnik, kuhinjski vert, zeliščnjak; -holz, n. dervarski les, derva za oglje; -kopf, m. zelnata od. kápusna glava; -kraut, n. glavato zelje, kapus; -markt, m. zeliščni terg, zeljni terg; -meise, f. senica, sinica; -rabe, m. krokar, gavran; -rübe, f. koleraba; (unter der Erde) brokva, broskva; -stätte, f. kopišče; -stängel, m. steblo, kocen; -taube, f. grivar; -wanze, f. zeljna stenica; -weißling, m. zeljni belin.

Kohorte, f. četa, kerdelo, oddelek.

Kolarde, f. kokarda.

Kolon, m. zapredek, mešič, mešiček.

Kolos=baum m. kókosnik; -nuss, f. kókosov oreh; =öhl, n. kókosovo olje; -palme, f. kókosova palma.

Kolben, m. bet, bat, betica; (Streit-) búzdovan, kij, porat; (am Gewehr) kopito, oglavje; (bot.) betič; (am Mais) storž; (an d. Hirse) lat, vlat; coll. latje, latovje, vlatovje; -blütler, pl. beticnice pl.; -flasche, f. tikva; -förmig, a. betast, batast; kijast; -hirse, f. ber, bar; -hirsen, a. berov -hülle, f. tulec; -streich, m. udár betom; -weizen, m. golica; -wurz, beli pljučnik.

Kolbig, a. betast, glavat, glavnat.

Kol=era, f. kólera; -ibri, m. kólibri, kólibrik, kólibrič; -if, f. trod, vjéd, kólika, dna: mit-behaftet, trodoviten.

Kolkrabe, m. krokár, pravi vran.

Koll=atur s. Vergleichung; -ation s. Verleihung; =ieren, a. primériti, priravnati, prispodobiti + primérjati, priravnovati, prispodábljati; =ierung, f. primerjava, primerjatev, priravnava, pregled; =ierungsgebühr, f. primerjávščina; -audieren, v. a. oglédati in potèrditi + ogledovati in poterjevati.

Kolleg=a, m. drug, továrš, tovariš; -ial=a. zborni; =gericht, n. zborna sodnija; =isch, a. zboren; -iengeld, n. učnina; -ium, n. zbirališče, zbor; s. Vorlesung.

Kollekt=e, f. bira, bera; -iv, a. zboren, skupen; združen; -ur, f. kolektura.

Koller, m. tiščavka, norost, omot

f.; (Leibchen) kazajka, slovanka: ſ. Halskragen; -ig, *a.* norosten, ki imá tiščavko; -iſch werden, v omot iti (grem); -n, *v. a.* kotáliti, takljati, kótati; *v. n.* (von der Kugel) kótati se, kotáliti se, talókati se, takljati se; (v. Truthahn *m.*) kávdrati; (im Leibe) krúliti.

Kolli=dieren, *v. n.* navskríž biti (sem), nasprotovati si, nasproti biti, ne vjémati se; -ſion, *f.* odpor, navskrižje, nasprotje, nasprotnost: in - gerathen, spreti se s kom.

Kollo, *n.* nakladni kos, nakladek; -quium *n.* pogovor, razgovor; -m=batſcher Fliege, *f.* kolombaška muha.

Kolon ſ. Doppelpunkt; -ial= *a.* prekmorski, kolonialni; =ware, *f.* prekmorsko blagó; -ie, *f.* naséljbina, naselitev; selišče, uselišče, naselišče, =ſieren, *v. a.* naséliti, vséliti + naselovati; -iſt, *m.* naselnik, uselnik, naselec, selják, naséljenec.

Kollonn=ade, *f.* slopovje, stebrovje; -e, *f.* slop, steber; (d. Heeres) oddelek.

Kolophonium, *n.* pegla, kolofonij.

Kolor=atur, *f.* koloratura; -ieren, *v. a.* bárvati, bojáriti: pobárvati, opisati (pišem); *fig.* okinčati, ozáljšati, olepotiti *pf.*: -it, *n.* barva, barvitost, šarovitost.

Koloſs, *m.* velikán, orják, kolós; velikanstvo; -al, *a.* velikanski, srep, kolosalen.

Kolumbatſcherfliege, *f.* kolumbaški [komár.

Kolumne, *f.* slopec, redek, plat *f.*

Kombin=azion, *f.* združba, sestava; primera; ſ. Vermuthung; -ieren, *v. a.* zdrúžiti, sestáviti + združevati, sestávljati; primérjati, sóditi, sklépati; -iert, *a.* združen.

Kom=et, *m.* repata zvezda, repatica, komét; -fort, *m.* lagot *f.*; -iker, *m.* glumec, glumáč, šaljivec, kómikar; -iſch, *a.* smešen, smešljív, kómičen; -itat, *n.* županija, stólica; =s=a. županijski, stolični; =srath, *m.* županijski svetovavec; -ité, *n.* odbor; (Verſammlung) zbor.

Kommand=ant, *m.* poveljnik, zapovednik, zapovedovavec, velitelj, poglavnik; -eur, *m.* komandér, komendnik; =freuz, *n.* komanderski križ; -ieren, *v. n.* zapovedovati, velévati, ukazovati: zapovédati (vém), veleti, ukázati (kažem); =de ſ. Kommandant; -iert, *a.* poslán, s poveljem poslán; -o, *v. n.* poveljstvo, vodstvo; -owort, *n.* povelek.

Kommaſſ=azion, *f.* zložba, združba; -ieren, *v. a.* zložiti, združiti + zlágati, združevati.

Komm=en, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati; (nachfolgen) pritísniti, nastati (stanem) + pritískati; eilends -, prihiteti, prispešiti *pf.*; geritten -, prijézditi, prijáhati; geflogen -, prileteti + priletávati, doletovati; gefahren -, pripeljati se (ljem); geſchwommen -, priplávati, pripluti; hinfend -, prišántati, prikrévljati; weinend -, prijókati, privékati u. ſ. w. mittelſt pri-; nahe -, bližati se: približati se, primakniti se + približevati se, primikati se; hinter etwas -,

spáziti oder zapáziti kaj, zaznati od. ovédeti (vém) kaj; um etwas -, iznebiti se česa, ob kaj priti (pridem); zu Kräften -, opomoči si (morem), opomágati si *pf.*; von Kräften -, obnemoči (morem), obnemágati, oslabeti + oslabévati; davon-, pete odnesti, unesti jo, uteči; *fig.* okrévati, oporáviti se, ozdraveti; zu ſich -, brihtati se, čájmati se: zbrihtati se, izčájmati se, sčámiti se, zavédeti se (vém), osvestiti se, vspametovati se; in Hitze -, razgreti se, ugreti se; wie gerufen -, o pravem času priti, kakor nalašč priti; auf die Welt -, roditi se, poroditi se; nicht von der Stelle -, ne ganiti se, ne premakniti se z mesta; daher kommt es, iz tega izvira; zu ſtatten-, prav priti (pridem), na hvalo priti; dahin iſt es gekommen, do tega je prišlo; -en, *n.* prihod, dohod; -end, *a.* prihodenj.

Kommen=de, *f.* komenda; -tar, *m.* razlaga, razklada, pojasnilo; -tator, *m.* razlagavec, razkladavec, pojasnjevavec; -tieren, *v. a.* razložiti, razjásniti, pojásniti + razlágati, razkládati, pojasnjevati.

Kommerz, *n.* kupčija, terštvo, tergovina; -=-ial, *a.* kupčijski, tergovski, teržni; =ſtraße, *f.* kupčijska cesta; -ienrath, *m.* kupčijski svetovavec.

Kommiß, *m.* kupčijski pomočnik vder strežaj.

Komiſſ= *a.* vojaški; -ár, *m.* komisár; -ariat, *n.* komisarstvo; -brot, *n.* vojaški kruh; -ion, *f.* naročilo, (Amt) komisija, razvod: eine - aufſuchen (bei Grenzſtreitigf.) navod vzdígniti; =aliter, *ad.* po komisiji; -ár, *m.* opravnik; =sgebühr, f. Provision; -sglied, *n.* ud komisije, razvodnik; =skoſten, *pl.* komisijni od. razvodni stroški *pl.*

Kommitt=ent, *m.* naročevavec; pooblastnik, pooblastovavec; -ieren, *v. a.* naročiti, izročiti + naročevati, izročevati.

Kommod, *a.* lagoten, priležen, zložen, ugoden, prikladen; -ität, *f.* lagót *f.* ugodnost.

Kommozion f. Bewegung: -machen, sprehoditi se + sprehájati se.

Kommun=al=, *a.* srenjski, občinski; =arzt, *f.* srenjski od. občinski zdravnik; =beamte, *m.* srenjski od. občinski uradnik; =weſen, *n.* srenjske od. občinske zadeve *pl.*, srenjske rečí *pl. f.*; -e, *f.* srenja, óbčina, soseska, komún,; -niſant, *m.* obhájanec; *f.* obhájanka; -ikazion, *f.* óbčenje, vvožnja in izvožnja; (Mittheil.) naznanilo, vročilo, podaja; =smittel, *n.* vozilo, občilo; -ion, *f.* spolovina; (hl. Abendmahl) sv. obhajilo, pričest *f.*; -ität, *f.* óbčina; družba; -izieren, *v. a.* obhájati. sv. rešnje telo deliti; *v. n.* obhájati se. pričéščati se, sv. obhajilo prejémati: pričastiti se, sv. obhajilo prejeti (prejmem).

Komöd=iant, *m.* igravec, glumec; glumáč; =in *f.* igravka, igračica, -ie, *f.* vesela igra, komédija; =n=

haus, *n.* igrališče, gledišče, gledališče.

Kompagn=ie, *f.* društvo, družba, združba; (zwischen 2 Personen) spolovina; (milit.) stotina, stotnija, kerdelo; **-ion**, *m.* družnik, drug, továrš, tovariš.

Kompakt, *a.* celistev, celoten, terden; **-e Schrift**, *f.* mastne čerke *pl.*

Kompar=ativ, *m.* primerjavna stopnja, primerjavnik, sodoja stopnja; **-azion**, *f.* primerjatev, stopnjatev, stopnjevanje; **-ieren**, *v. a.* primériti + primérjati.

Kompaß, *m.* sévernica, kompas; **-nadel**, *f.* igla sévernica.

Kompend=iös, *a.* kratkopisen; posnét, v posnetku, okrájšan; **-ium**, *n.* posnetek, okrajšek.

Kompens=azion, *f.* pobota, pobotek, pobótanje; **-ieren**, *v. a.* pobótati + pobotovati.

Kompet=ent, *a.* pristojen, prislušen, oblasten; zadeven, dotičen; **-ent**, *m.* prosec, prosivec; **-enz**, *f.* oblást, pristojnost, prislušnost; **=gesuch**, *n.* prošnja za kako službo; **=streit**, *m.* razpor zastran pristójnosti; **-ieren**, *v. a.* prositi od. pogánjati se za kako službo.

Kompila=tor, *m.* nabiravec, skupljevavec; **-zion**, *f.* nabira, zbira.

Kompl=ement, *n.* dopolnilo, doveršek; **-et**, *a.* popúlen, popóln, zverhan, cel; **-etieren**, *v. a.* dopólniti + dopolnovati; **-er**, *m.* obség, obsežek; (Grund-) zemljišče, pozemnost; **=ion**, *f.* spovzetje, spovzetnost; **-iment**, *n.* priklon, poklon: **ein -machen**, prikloniti se, pokloniti se + priklánjati se; **=enmacher**, *m.* klanjavec, priklanjavec; **-izirt**, *a.* zapleten, zahomotán, zložen.

Komplott *n.* zarota, zarotba; **-ieren**, *v. n.* vstajo plesti (pletem) od. kovati, zarotovati se; **-stifter**, *m.* zarotnik.

Kompo=nieren, *v. a.* skládati, zlágati: zložiti; (schriftl.) sestáviti, spísati (pišem) + sestávljati, spisovati; **-nist**, **-siteur**, *m.* skladavec, skladatelj; **-sizion**, *f.* sestava, sestavilo, sestavba; (Mus.) skladba; (Metall) zmes *f.*; **=slehre**, *f.* nauk o skladbi, skladoslovje.

Komp=ost, *m.* zmesni gnoj, méšanica, kompóst; **-ot**, *n.* zavarek, zavar *f.*; **-reß**, *a.* stisnjen, tesen; **=ibel**, *a.* stisljív; zgostljív; **=ion**, *f.* stísk, stisek; zgostitev.

Kompromiß, *n.* pogodba na razsodnika; **-itieren**, *v. a.* privoliti, da se izbere razsodnik; **sich -**, *v. r.* zaplesti se (pletem).

Kompt=ant, *a.* gotov; *ad.* v gotovih denarjih; **-oir**, *n.* pisárnica, pisálnica.

Kom=teſſe, *f.* grófinja, grofica; **-thur**, *m.* komtur, križár.

Kondens=ator, *m.* gostič, gostivec, gostilec; **-azion**, *f.* zgostitev; **-ierbar**, *a.* zgostljív; **-ieren**, *v. a.* zgostiti + zgoščevati.

Konditor, *m.* slaščičar; **-ei**, *f.* slaščičárnica.

Kondizion, *f.* pogoj; (Dienst) služ-

ba; -al, *m.* pogojni naklon, pogojnik; -ieren, *v. n.* slúžiti, v službi biti (sem).

Kond=olenzſchreiben, *n.* milovavno pismo; -or, *m.* kondor.

Konduit=e, *f.* obnaša, obnášanje, vedenje; -bericht, *m.* poročilo o obnaši; -liſte, *f.* spričalo o obnaši.

Kondukt, *m.* pogreb, pogrebni sprevod; -= *a.* pogrebni; -eur, *m.* poštni sprevodnik, konduktér; -koſten, *pl.* pogrebni stroški *pl.*; -or, *m.* vodič; bliskovód.

Konfekt, *n.* presladek, prigrizek, prikusek, pojedek.

Konfer=enz, *f.* posvèt, posvetovanje, pomenkovanje: -halten ſ. Konferieren; -ieren, *v. n.* posvetovati se, méniti se, pomenkovati se, dogovárjati se.

Konfeſſion, *f.* spoznanje, vera; -ell, *a.* verski.

Konfirm=and, *m.* birmanec; -azion, *f.* poterdba, poterditev; (Firm.) birma.

Konfis=kazion, *f.* odvzetje, djanje pod prepoved; -zieren, *v. a.* pod prepoved djati (dem, denem) + dévati; rúbiti: zarúbiti; (Briefe) ustáviti, pridèržati (im) + ustávljati, priderževati.

Kon=flikt, *m.* spor, razpor; in-gerathen, spreti se; -föderazion, zveza, zaveza; -form, *a.* enak, priličen, sličen, soglasen; =ität, *f.* enakost, priličnost, sličnost, soglasnost; -frontazion, *f.* navzočitev, navzočba, postávljenje pred oči; -frontieren, *v. a.* drúgega drúgemu pred oči postáviti, navzočiti + pred oči postávljati, navzočevati.

Kon-fus, *n.* zbegan, zbežen. zmočen, zmešan; -fuſion, *f.* zmešnjava, zmeda, zmotnjava, homatija, kolobocija; -geſtion, *f.* navál, pritisek, kri komu v glavo, v persi sili; -glomerat, *n.* skupenina, zmes; nanósina; -gregazion, *f.* skúpščina, brátovščina; -greß, *m.* zbor, shod, kongrés; -grevſche Rakete, kongrevska raketa. kongrevka; -grua, *f.* duhovska plača; učiteljska plača; -gruent, *a.* sličen, domeren, vgoden; -gruenz, *f.* sličnost, vgodnost; -gruieren, *v. n.* vjémati se, vgájati se.

König, *m.* kralj; *dim.* kraljič, kraljičék: -ſein, kraljevati; -in, *f.* kraljica; -lich, *a.* kraljev, kraljevski: -er Prinz, králjovič; -e Prinzeſſin, kraljična; -e Majeſtät, kraljevo veličanstvo, kraljóst; -reich, *n.* kraljestvo, kraljevina.

Königs= *a.* kraljevski; -birn, *f.* kraljična; -kerze, (Verbascum) veliki lučnik, pápeževa sveča; -krone, *f.* kraljeva krona; -mantel, *m.* kraljevski plašč; -mord, *m.* kraljomorstvo, umor kralja; -mörder, *m.* kraljomorec, morivec kralja; -ſchlange, *f.* velikanska kača; -ſohn, *m.* králjevič, kraljev sin; -tieger, *m.* bengalski tiger; -tochter, *f.* kraljična, králjeva hči (g. hčere); -wieſel, *n.* bela podlásica; -würde, *f.* kraljeva čast *f.*; -zepter, *n.* kraljevo žezlo; Königtum, *n.* kraljestvo.

Kon=jektur, *f.* ugibanje; -jugazion,

f. sprega, spregatev, pregíbanje; -jugieren, *v. a.* sprégati, pregíbati, časovati; -junktiv, *m.* vezni od. vezavni naklon, vezavnik; -junktur, *m.* okólnosti *pl.*; -junktion, *f.* veznik, vez; -kav, *a.* vdert, vbóknjen, vbokel, vlecnjen; -klave, *n.* zbórnica za volitev novega pápeža; -klusum, *n.* sklep; -kordat, *n.* konkordát, pogodba s pápežem; -kret, *a.* spovzét, skupen; biten; -kubinat, *n.* prilega; -kubine, *f.* priléžnica.

Konkur=renz, *f.* sklad, zbira; (aus Landesmitt.) pomóč *f.*; (Bewerbung) poganjba; =beitrag, *m.* donesek, prinesek; =straße, *f.* prehodna cesta; -rieren, *v. n.* pogánjati se od. gnati se (ženem) za kaj; s. Zusammentreffen; -s, *m.* razpís; razglás (kake službe ɔc.); (über d. Vermögen) kant, propadek, konkurs: -eröffnen, kant napovédati (vém); na kant od. na boben priti (pridem) *pf.*; -s=*a.* konkursni; -sausschreibung, *f.* razpís službe; -sgläubiger, *m.* konkursni upnik; -smasse, *f.* konkursni imetek od. imovina; -sprozeß, *m.* konkursna pravda; -sverhandlung, *f.* konkursna obravnava.

Können, *v. n.* moči (môrem), mogoče biti (sem), utégniti, mágati: es kann sein, more biti, mogoče je, lehko da; (wissen, verstehen) znati, umeti, vedeti (vém): auswendig -, iz glave znati, na pamet znati; es könnte anders kommen, utegne drugače biti.

Konse=kration, *f.* posvečevanje, posvéčenje; -krieren, *v. a.* posvetiti + posvečevati; -kutiv, *a.* posleden, posledovaven, nastopen; -ns, privolitev, privóljenje, privolja; -ntieren, *v. a.* privóliti, dovóliti *pf.*; -quent, *a.* dosleden, ravnosleden; -quenz, *f.* doslednost; dosledek; -rvativ, *a.* ohranjevaven, konservativen; -rvator, *m.* ohranjevavec, konservator; =ium, *n.* konservatorij; -rvieren, *v. a.* ohraniti, obvarovati + ohrániati, ohranjevati.

Konsi=deration, *f.* premišljevanje, razmišljevanje; -gnation, *f.* zaznamovanje, poznamenovanje; -gnieren, *v. a.* zaznamovati, poznamenovati; (der Truppen) pripravljene imeti (ám): konsigniert sein, pripravljeni od. gotovi biti (sem); -lium, *n.* svèt, posvetovanje; -stent, *a.* terpéč, terpežen, gost; -stenz, *f.* čverstota, terpečost, terpežnost; -storial, *a.* konzistorijalen; =rath, *m.* konzistorijalni svetovavec; -storium, *n.* konzistorij, duhovno svetovavstvo.

Konskri=bieren, *v. a.* popisati + popisovati; -ption, *f.* popis, popisovanje; =s=*a.* popisni; =sbureau, *n.* popisovávnica, popisoválnica; =sflüchtling, *m.* ubežnik; =sliste, *f.* popisni imenik.

Konsolidieren, *v. a.* utèrditi, zatèrditi, ukoréniti + utèrjati, uterjevati.

Konson=ant, *m.* soglasnik, tihnik, tíhnica; -anz, *f.* soglasje.

Konsorten, *pl.* drúžniki, tovaršì, pájdaši *pl.*

Konst=abler, *m.* puškar; policijski

služabnik; -ant, *a.* stanoviten; ve-den; -atieren, *v.a.* dokázati (kažem). izpríčati + dokazovati. izpričevati; -ellazion, *f.* stan zvezd; ozvezdje; -erniert, *a.* osupnjen, prehvapljen: -werden, ostermoti.

Konſtit=uante, *f.* ustavodajni zbor, ustavodelno zbirališče; -uieren, *v.a.* ustanoviti, vstanoviti, sestáviti, + ustanávljati, sestávljati; =v, *a.* ustavodajen. ustavodelen; -uierung, *f.* ustanovitev. sestáva; -ut, *m.* izpraševanec, zaslišavanec; -ution, *f.* ustava, vstava, konštitucija; (v. Leibes) sestava, kákovost: von ſtar=ker -, móčnega života; =ell, *a.* ustaven, vstaven.

Konſtru=ieren, *v. a.* ustrójiti, sestáviti. sezídati, zložiti: ustrojevati, sestávljati, zlágati; -kzion *f.* sestava, sestavba. [ten.

Konſubſtanziell, *a.* istobiten, sobi-

Konſul, *m.* poslanec, poročnik, konzul; -at, *n.* poslanstvo, konzulát; -ent, *m.* svètnik; -tieren, *v. a.* za svèt poprášati + popraševati; posvetovati se s kom.

Konſum=ieren, *v. a.* povžiti (vžijem) + povživati; -tion, *f.* povžitek, povžitje.

Kontag=iös, *a.* nalczljív, kužen, okužljív; -ium, *n.* kužnina, kužilo.

Kon=takt, *m.* dotika, dotikljej; -tem=plativ, *a.* razmišljav, premišljív, premišljevaven; -tent, *a.* zadovoljen; -terfei, =en ſ. Abbild, =en; -text, *m.* zveza besedí, verstilo govorjenja, beseda; -tinent, *m.* suha zemlja, suhota, celina; =al, *a.* celinski, kontinentalen. pozemski; =almacht, *f.* kontinentalna moč, deržava na suhem; -tingent, *m.* prispevek; potrebno število mòž (za dopolnitev vojske); -tinuierlich, *a.* nepreneh-ljív, prevén; venomeren, nepreter-gan; -tinuität, *f.* neprenehljivost, venomernost.

Kont=o, *m.* račún, izpisek: a-, na obračún; -corrente, tekoči račún; -our, *m.* obrís, načèrt, očertek, čertež; -rabānd, *m.* tihotapska roba, zabránjena roba; prepovédano blagó; (Schleichhandel) tihotapstvo, tihotapje, potuhna kupčija.

Kontra=hent, *m.* pogodnik; -hieren, *v. n.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati, obravnovati, dogovárjati se; -mandieren, *v. a.* preklícati (kličem), opozvati (zovem) + preklicovati; -ordre, *f.* oporeka, preklic, opozòv; -ſignieren, *v. n.* s kom vred podpísati se, svoj podpis dodati; Kontrār, *a.* nasproten; *ad.* nasproti; -ſignierung, *f.* sprotni podpis.

Kontraſt, *m.* nasprotje, nasprotek, različje; odpor; -ieren, *v. n.* nasprotovati, v nasprotji si biti (sem), lóčiti se, odnášati se, razlikovati se.

Kontre=admiral, *m.* podadmirál; -mine *f.* nasprotni podkóp.

Kontribu=ent, *m.* obdáčenec; -ieren ſ. Beiſteuern; -tion, *f.* dača, davek; skladi *pl.*; =fond, *m.* skládnica.

Kontrol=e, *f.* nadzorstvo, nadgledstvo, paznja, kontrola: -ieren, *v. a.* nadgledovati, páziti na kaj, kontro-

lovati; -or, *m.* nadzornik, nadglednik, kotrolór.

Kontroverſe, *f.* prepir.

Kontumaz, *f.* zapertija, kontumacija; (im Prozeſſe) neprihod, neposlúh; -anſtalt, *f.* zapirálnica; -ieren, *v. a.* v neposlúh, zaočno ob. zavoljo neprihoda obsoditi + obsójati; -urtheil, *n.* sodba v neposlúh, zaočna sodba, sodba zavoljo neprihoda.

Kontuſion, *f.* ótiska ſ. Quetſchung.

Konv=aleszent, *m.* okrevavec, prebolec; -aleszenz, *f.* prebolenje, okréva, okrévanje; -enienz, *f.* pristojnost, dostojnost, spodobnost; -enieren ſ. Paſſen; -ent, *m.* shod, snid, zbirališče; -entikel, *m.* skrivni shod.

Konvention, *f.* pogodba, dogovor; -al, *a.* dogovorjen, uganjen, konvencijen; -sgeld, *n.* -smünze, *f.* konvencijni denár.

Konverg-ent, *a.* stičen; -enz, *f.* stik.

Konverſ=ation, *f.* razgovor, pomenija, marenj, kremelj; =slexikon, *n.* naučni slovnik, konversačni slovár; -ieren, *v. n.* razgovárjati se, pogovárjati se, méniti se, pomenkovati se, márnovati, kremljati.

Konvex, *a.* izbočen, izboknjen, izbokel, zbokel.

Konv=ikt, *n.* gojíšnica, gojílnica, odgojišče, konvikt; =ikt, *m.* gójenec, rejenec; -okazion, *f.* sklic, poklic, pozòv; -ulſion, *f.* tèrganje, zvijavica; -ulſiviſch ſ. Krämpfig.

Konzentrir=en, *v. a.* zdrúžiti, zbrati (berem), skúpiti + združevati, zbírati; ſich -, *v. r.* zbrati se, skúpiti se, skupíčiti se + zbírati se; -ungspunkt, *m.* središče.

Konzept, *n.* spisek, pervopís, koncept; osnutek, načèrt; -sbeamte, *m.* konceptni ob. sestavljavni uradnik; -sfach, *n.* konceptni obor, sestávljanje.

Konzert, *n.* koncert, godbena veselica, beseda; -geber, *m.* koncertovavec.

Konzeſſion, *f.* dovolitev, dovóljenje, privolitev, pripúst; -ieren, *v. a.* dovóliti, privóliti, pripustiti + dovoljevati, pripúščati.

Konzilium, *n.* cerkveni zbor, cerkveno zbírališče.

Konzip=ieren, *v. a.* sestáviti, zložiti + sestávljati, spisovati, zlágati; -ient, -iſt, *m.* sestavljavec, koncipíst.

Kooperator, *m.* duhovni pomočník, kaplán.

Koordin=ate, *f.* soredna čerta, sorédnjca; -ieren, *v. a.* na enako stopnjo postáviti + postávljati; -iert, *a.* na enaki stopnji.

Kop=al, *m.* kopal; -eke, kopejka.

Köpf, *m.* glava; *dim.* glávica, glavičica; (d. Hutes) oglavje, štula; (Ueberſchrift) napís; *fig.* bistra glava, spomín; - = *a.* glavni, -abwärts, *ad.* stermoglavo; -bedeckung, *f.* naglavje; -blume, *f.* košek; -binde, *f.* šapelj, parta, porta; -blumen, *pl.* jerbásnice, košarice *pl.*; -brechen, *n.* preglavica, béljenje glave; =b, -brecheriſch, *a.* glavobelen, glavolomen.

Köpf=chen, *n.* glávica, glavíčica;

(bot.) cvetna glavica; -ell, *v. a.* obgláviti, glavo vzeti (vzamem, vzemem), ob glavo djati (denem) + dévati; (Bäumchen) prisékati + prisekovati.

Kopf=füßer, *m.* glavonožec -geld *f.* Kopfſteuer; -gegend, *f.* zglavje; -grille, *pl.* muhe *pl.*; -grind, *m.* kraste na glavi; -haar, *n.* las, vlas; *coll.* lasjé, vlasjé; -hänger, *m.* tukec, potúhnjenec, poniglavec, hlinec; =ei, *f.* hlimba, potúhnjenost, hinavstvo, poniglavost; =in, *f.* potúhnjenka, hinavka, poniglavka.

Köpfig, *a.* glavat; in Zuſammenſ. -gláv, -glaven.

Kopf=kiſſen, *m.* vzglavje, podzglavje, zglavnik, vájšnica; -laus, *f.* uš *f.*; -leer, *a.* praznogláv, puhlogláv; -los, *a.* brez glave, brezgláv, brezglaven; *fig.* nespámeten, glumpast, áboten, neumen; =e, *m.* brezglavec; ábotnik, neumnež, nespámetnež; *f.* brezglavka, ábotnica, neúmnica; -leidend, *a.* glavobolen; -nicken, *n.* kímanje z glavo, prikinkovanje; -nicker, *m.* kimavec, kinkalo, prikinkovavec; -polſter, *m.* vzglavje, podzglavje, podzglavnik; -putz, *m.* prepletek v lasé, vezilo, opletalo; -rechnen, *n.* številba od. rájtanje iz glave; -rechner, *m.* er iſt ein guter -, dobro iz glave od. na pamet računi; -ring, *m.* svitek; -ſalat, *m.* glavata solata; -ſchimmel, *m.* návadna plesenj *f.*; -ſchmerz, *m.* glavoból *f.*, glavobolja, glava me bolí: an -leidend, bolnogláv; -ſchüttelnd, *a.* tresogláv; -ſteuer, *f.* glavnina, poglávščina; -ſtück, *n.* glavina, poglavek; -tuch, *n.* peča, ruta za na glavo; -über, *ad.* vratolomno, vertoglavo, stermoglavo, na vrat na nos; -unter, *ad.* na glavo; -verletzung, *f.* poškodba na glavi; -weh *ſ.* Kopfſchmerz; -wunde, *f.* rana na glavi; -zeug, *n.* naglavje.

Kopie, *f.* posnetek, posnemek; (Abſchrift) prepis, prepisek; -ren, *v. a.* posneti (snamem) + posnémati; (abſchreiben) prepisati (pišem) + prepisovati.

Kop=iſt, *m.* prepisovavec.

Kopp=e, *f.* verh, verhól, verhunec, kopa, kok; -el, *f.* svora, spétnica; (Feld) ograja, ográjeno polje; (in d. Orgel) velika flavta, *ſ.* Degengehenk; -eln, *v. a.* speti (spnem); zvézati (vežem) + spénjati, zvezovati; (Feld) ograditi + ográjati; -elriemen, *m.* jermen, remen.

Koppen, *v. a.* klestiti: oklestiti, prisékati, obsékati + okleščevati, obsekovati.

Kopul=a, *f.* vezilo, spojilo; -ativ, *a.* vezaven, veziven; =tor, *m.* poročevavec; -ation, *f.* poroka; -ieren, *v. a.* poročiti + poróčati, poročevati.

Koquett, *a.* miloraden; -e, *f.* milorádnica, milkovnica; -ieren, *v. n.* milkovati, z očmí loviti, z očmí streči (strežem.)

Korall=e, *f.* korala, koralda, koravda; -=*a.* koralni, koraldni; -enbank, *f.* koravdišče, korališče; -enfang, *m.* -enfiſcherei, *f.* lov od. lovitev korál; -eninſel, *f.* koraldni otok; -enſchnur,

f. vervica koráld ob. korál; -enſtock, *m.* korálnik; -enthier, *n.* korálnica.

Korau, *m.* koran, alkoran.

Korb, *m.* koš, košarec, košnica, pletarec, pletnica; (aus Weiden) jerbas, jerbasec; canja, cejna; (Rücken -), opertni koš: Hahn im -eſein, pervovati, zvonec nositi; einen -bekommen, odpoved dobiti + dobívati; -geben, odreči; Körbchen *n.* košek, pletarček; jerbašček, cájnica, céjnica; -flechter ſ. Korbmacher; -händler, *m.* košár; kdor košari; -macher, *m.* košár, jerbasar; -macherware, *f.* -werk, *n.* pletenina; -weiſe, *ad.* v koših.

Kord-on, *m.* kordón; mejna straža; -uan, *n.* kordován.

Kor-iander, *m.* korjander, kišnec; -inthen, *pl.* malo grózdjiče, suho grózdjiče.

Kork, *m.* pluta, probka, korek; - = *a.* probkov; -eiche, *f.* plutec, probek; -holz, *n.* plutovina, probkovina; -ſäure, *f.* próbkova kislina; -ſtöpſel, *m.* probkov zamašek ob. zatikljej, čep iz plute; -zieher, *m.* čepovlék.

Korn, *n.* zerno, semensko zerno; *dim.* zernce; *coll.* zernje; (Getreide) žito, silje, zernje; (Roggen) rež *f.*; türkiſches -, túršćica, koruza, debelača; (am Gewehr) muha; (d. Münzen) zerno, jedro: auf's - nehmen, na muho vzeti (vzamem), pomériti na koga *pf.*; - = *a.* zernati; žitni; režéni; turšćični; -acker, *m.* žitno polje, režišće; -ähre, *f.* klas, žitni klas; -blume, *f.* (Centaurea cyanus) plavica; -boden, *m.* žitnica, kašča, silnica, hambar, sípnica; (Erdreich) svet za rež; -brand, *m.* snet, snetljáj; -brot, *n.* reženi kruh, reženják; Körnchen, *n.* zernce; *fig.* tróhica, mervica; -dieb, *m.* žitokradec.

Kornel-baum, *m.* (Cornus mas.) dren, drénovec; wilder-, piska, psikovina; -birn, *f.* drénovka; -holz, *n.* drenovina, drenov les; -kirſche, *f.* drenulja.

Körn-en, *v. n.* zèrniti se, zernateti, zerje délati, zerje zadelovati; --erfreſſer, *m.* zernojedec; zernojedka, zobalka; -erfrucht, *f.* zernje; -erfutter, *n.* zobál *f.*, zobanje, zob *f*; -erlos, *a.* brezzérn, brez zernja; -erreich, *a.* zernat, zernovít, zernoviten.

Korn-feld ſ. Kornacker; -fuhre, *f.* voz žita; -garbe, *f.* snop žita; -handel, *m.* žitna kupčija, kupčija ob. tergovina z žitom, žitarstvo: den - betreiben, žitáriti; -händler, *m.* žitár, kupčevavec z žitom; -haus, *n.* žítnica; -hülſe, *f.* režena pleva.

Körn-icht, *a.* zernast; -ig, *a.* zernat, zernovít, zernoviten; *fig.* jédernat, jedrovít.

Korn-jahr, *n.* žitno ob. žitorodno leto; -käfer, *m.* žitni hrošč; -kammer, *f.* žítnica, silnica, sípnica; -kaſten, *m.* žitnjak, kašča, hambar; -land, *n.* žitorodna dežela; -mangel, *m.* pománjkanje žita, sila za žito; -markt, *m.* žitni terg; -mehl, *n.* režena moka; -motte, *f.* žitni molj; -preis, *m.* žitna cena; -raden, *m.* ko-

(bot.) cvetna glavica; -en, *v. a.* obgláviti, glavo vzeti (vzamem, vzemem), ob glavo djati (denem) + dévati; (Bäumchen) prisékati + prisekovati.

Kopf=füßer, *m.* glavonožec -geld *f.* Kopfſteuer; -gegend, *f.* zglavje; -grillen, *pl.* muhe *pl.*; -grind, *m.* kraste na glavi; -haar, *n.* las, vlas; *coll.* lasjé, vlasjé; -hänger, *m.* tukec, potúhnjenec, poniglavec, hlinec; =ei, *f.* hlimba, potúhnjenost, hinavstvo, poniglavost; =in, *f.* potúhnjenka, hinavka, poniglavka.

Köpfig, *a.* glavat; in Zuſammenſ. -gláv, -glaven.

Kopf=kiſſen, *m.* vzglavje, podzglavje, zglavnik, vájšnica; -laus, *f.* uš *f.*; -leer, *a.* praznogláv, puhlogláv; -los, *a.* brez glave, brezgláv, brezglaven; *fig.* nespámeten, glumpast, áboten, neumen; =e, *m.* brezglavec; ábotnik, neumnež, nespámetnež; *f.* brezglavka, ábotnica, neúmnica; -leidend, *a.* glavobolen; -nicken, *n.* kimanje z glavo, prikinkovanje; -nicker, *m.* kimavec, kinkalo, prikinkovavec; -polſter, *m.* vzglavje, podzglavje, podzglavnik; -putz, *m.* prepletek v lasé, vezilo, opletalo; -rechnen, *n.* številba od. rájtanje iz glave; -rechner, *m.* er iſt ein guter -, dobro iz glave od. na pamet računi; -ring, *m.* svitek; -ſalat, *m.* glavata solata; -ſchimmel, *m.* návadna plesenj *f.*; -ſchmerz, *m.* glavoból *f.*, glavobolja, glava me bolí: an -leidend, bolnogláv; -ſchüttelnd, *a.* tresogláv; -ſteuer, *f.* glavnina, poglávščina; -ſtück, *n.* glavina, poglavek; -tuch, *n.* peča, ruta za na glavo; -über, *ad.* vratolomno, vertoglavo, stermoglavo, na vrat na nos; -unter, *ad.* na glavo; -verletzung, *f.* poškodba na glavi; -weh *f.* Kopfſchmerz; -wunde, *f.* rana na glavi; -zeug, *n.* naglavje.

Kopie, *f.* posnetek, posnemek; (Abſchrift) prepís, prepisek; -ren, *v. a.* posneti (snamem) + posnémati; (abſchreiben) prepísati (pišem) + prepisovati.

Kopi=iſt, *m.* prepisovavec.

Kopp=e, *f.* verh, verhól, verhunec, kopa, kok; -el, *f.* svora, spétnica; (Feld) ograja, ográjeno polje; (in d. Orgel) velika flavta, *f.* Degengehenk; -eln, *v. a.* speti (spnem); zvézati (vežem) + spénjati, zvezovati; (Feld) ograditi + ográjati; -elriemen, *m.* jermen, remen.

Koppen, *v. a.* klestiti: oklestiti, prisékati, obsékati + okleščevati, obsekovati.

Kopul=a, *f.* vezilo, spojilo; -ativ, *a.* vezaven, veziven; =tor, *m.* poročevavec; -ation, *f.* poroka; -ieren, *v. a.* poročiti + poróčati, poročevati.

Koquett, *a.* miloraden; -e, *f.* milorádnica, milkovnica; -ieren, *v. n.* milkovati, z očmí loviti, z očmí streči (strežem.)

Korall=e, *f.* korala, koralda, koravda; -= *a.* koralni, koraldni; -enbank, *f.* koravdišče, korališče; -enfang, *m.* -enfiſcherei, *f.* lov od. lovitev korál; -eninſel, *f.* koraldni otok; -enſchnur,

f. vervica koráld od. korál; -enſtock, *m.* korálnik; -enthier, *n.* korálnica.

Koran, *m.* koran, alkoran.

Korb, *m.* koš, košarec, košnica, pletarec, pletnica; (aus Weiden) jerbas. jerbasec; canja, cejna; (Rücken -), opertni koš: Hahn im -eſein, pervovati, zvonec nositi; einen -bekommen, odpoved dobiti + dobívati; -geben, odreči; Körbchen *n.* košek, pletarček; jerbašček, cájnica, céjnica; -flechter ſ. Korbmacher; -händler, *m.* košár; kdor košari; -macher, *m.* košár, jerbasar; -macherware, *f.* -werk, *n.* pletenina; -weiſe, *ad.* v koših.

Kord-on, *m.* kordón; mejna straža; -uan, *n.* kordován.

Kor-iander, *m.* korjander, kišnec; -inthen, *pl.* malo grózdjiče, suho grózdjiče.

Kork, *m.* pluta, probka, korek; - = *a.* probkov; -eiche, *f.* plutec, probek; -holz, *n.* plutovina, probkovina; -ſäure, *f.* próbkova kislina; -ſtöpſel, *m.* probkov zamašek od. zatikljej, čep iz plute; -zieher, *m.* čepovlék.

Korn, *n.* zerno, semensko zerno; *dim.* zernce; *coll.* zernje; (Getreide) žito, silje, zernje; (Roggen) rež *f.*; türkiſches -, túrščica, koruza, debelača; (am Gewehr) muha; (v. Münzen) zerno, jedro: auf's - nehmen, na muho vzeti (vzamem), pomériti na koga *pf.*; - = *a.* zernati; žitni; režéni; turščični; -acker, *m.* žitno polje, režišče; -ähre, *f.* klas, žitni klas; -blume, *f.* (Centaurea cyanus) plavica; -boden, *m.* žítnica, kašča, sílnica, hambar, sípnica; (Erdreich) svet za rež; -brand, *m.* snet, snetljáj; -brot, *n.* reženi kruh, reženják; Körnchen, *n.* zernce; *fig.* tróhica, mervica; -dieb, *m.* žitokradec.

Kornel-baum, *m.* (Cornus mas.) dren, drénovec; wilder-, piska, psikovina; -birn, *f.* drénovka; -holz, *n.* drenovina, drenov les; -kirſche, *f.* drenulja.

Körn-en, *v. n.* zèrniti se, zernateti. zernje délati, zernje zadelovati; --erfreſſer, *m.* zernojedec; zernojedka, zobalka; -erfrucht, *f.* zernje; -erfutter, *n.* zobál *f.*, zobanje, zob *f*; -erlos, *a.* brezzérn, brez zernja; -erreich, *a.* zernat, zernovít, zernoviten.

Korn-feld ſ. Kornacker; -fuhre, *f.* voz žita; -garbe, *f.* snop žita; -handel, *m.* žitna kupčija, kupčija od. tergovina z žitom, žitarstvo: den - betreiben, žitáriti; -händler, *m.* žitár, kupčevavec z žitom; -haus, *n.* žítnica; -hülſe, *f.* režena pleva.

Körn-icht, *a.* zernast; -ig, *a.* zernat, zernovít, zernoviten; *fig.* jédernat, jedrovít.

Korn-jahr, *n.* žitno od. žitorodno leto; -käfer, *m.* žitni hrošč; -kammer, *f.* žítnica, sílnica, sípnica; -kaſten, *m.* žitnjak, kašča, hambar; -land, *n.* žitorodna dežela; -mangel, *m.* pománjkanje žita, sila za žito; -markt, *m.* žitni terg; -mehl, *n.* režena moka; -motte, *f.* žitni molj; -preis, *m.* žitna cena; -raden, *m.* ko-

kalj, kokolj; -reich, *a.* žitoroden, žiten, žitovnat; -rüſſelkäfer, *m.* črni žižek; -ſchabe, *f.* žitni molj; -ſchaufel, *f.* vévnica; -ſieb, *n.* rešeto, reta; -ſpeicher ſ. Kornboden; -tresve, *f.* stóklasa, stoklas *f.*; -winde, *f.* poljski slak; -wucher, *m.* žitna odertija; =er, *m.* žitni odertnik, dragoletnik; -wurm, *m.* žitni črv, žižek, žužek, žižec; -zehent, *m.* žitna desetina -zins, *m.* žitna kazen *f.*, žitna dávščina.

Körper, *m.* telo (g. telesa); truplo; (Oberleib) život; flüſſiger -, tekočina; harter -, terdina; (Ding) stvar *f.*, reč *f.*, tvarina; (Geſellſchaft) zbor; - = *a.* telesni; -bau, *m.* život, rast *f.*, postava, -beſchaffenheit, *f.* postava, život; -chen, *n.* telesce; -farbe, *f.* polt *f.*; -haare, *pl.* dlaka; -lich, *a.* telesen; snoven: -es Weſen, stvar *f.*: -e Uebung, *f.* vaja telesa, telovadba; -e Verletzung, poškodba na telesu; =keit, *f.* telesnost; snovnost; -los, *a.* brezteleſen, brezteles; =igkeit, *f.* brezteleſnost; -maß, *n.* telesna mera; -ſchaft, *f.* skúpščina, zbor; -ſtrafe, *f.* kazen *f.* na telesu; -welt, *f.* vidni svet, pozemski svet.

Korpor=al, *m.* desetnik, korporál; -ale, *n.* telesnik, -azion ſ. Körperſchaft.

Korp=s, *n.* oddelek, kerdelo, četa; -ulent, *a.* življen, terščat, debel, zastaven, trusnat; -ulenz, *f.* življenost, terščatost, zastavnost; -us, *m.* telo (g. telesa), truplo, život: - delicti, reč, ki se tiče hudodelstva.

Korrekt, *a.* pravilen, pravoten; -heit, *f.* pravilnost, pravota; -or, *m.* popravljavec, popravljáč; -ur, *f.* poprava, popravek; =bogen, *m.* popravna pola.

Korrekzion, *f.* poprava, poboljšanje, poboljšava; -ell, *a.* boljšaven, poboljševaven; pokoriven, strahovaven; -anſtalt, *f.* pokorivnica, kaznivnica.

Korreſpond=ent, *m.* dopisnik, dopisovavec, dopisovatelj; -enz, *f.* dopisovanje, dopisava; =nachricht, *f.* novica po pismih; -ieren, *v. n.* dopisovati; (entſprechen) skládati se, strinjati se, vézati se (vežem).

Korri=dor, *m.* mostóvž, mužóvš; -gieren, *v. a.* poráviti ┼ poráv̀ljati.

Kors=ar, *m.* korzár, gusár, pomorski tolovàj; -et, *n.* korsét; -o, *m.* ježa.

Kor=tine, *f.* pregrinjalo, prestiralo; -vette, *f.* korveta; -yphäus, *m.* pervák.

Koſ=ak, *m.* kozák; -en, *v. n.* míliti se, milovati, dragovati se, dobríkati se, láskati se; -mus, *m.* pristavka; -metiſch, *a.* lepšaven; -iſch, *a.* svetoven; -mogonie, *f.* nauk o začetku sveta; -mograf, *m.* svetopisec; =ie, *f.* svetopís, svetopisje; =iſch, *a.* svetopisen; -mologie, *f.* svetoslovje; -polit, *m.* svečán, kozmopolít; =ismus, *m.* svečanstvo, kozmopolitizem; -morama, *n.* svetovíd, kosmorama.

Koſt, *f.* hrana, jéd *f.*, jedilo, jedivo:

bei wem biſt du in der –, pri kom ješ, pri kom imaš hrano, kam hodiš na skledo? er hat freie –, ima zastonj hrano; ohne – arbeiten, v dero délati; –bar, *a.* drag, dragoten, dragocén; =keit, *f.* dragocenost, dragota; (koſtb. Ding,) dragotina, dragotija, dragocenje; –en, *v. a.* (mittelſt d. Geſchmackes verſuchen) pokúsiti, okúsiti, zakúsiti, vardjati (dém) + pokúšati, okúšati, vardévati; nüchtern eine Speiſe –, oteščati se, ogrešiti se; eine Fleiſchſpeiſe –, omersiti se.

Koſten, *v. n.* veljati, stati (stanem), po čem biti (sem), drago biti (sem), kake cene biti (sem); nicht viel –, dober kup biti (sem); was koſtet ein Stück, po čem je? es wird den Kopf –, gre mu za glavo; viel Mühe ſich laſſen, veliko si prizadéti + prizadévati; es koſtet einen Mühe, težko stane človeka; -*pl.* stroški, potroški, utroški, troški *pl.*: auf meine –, na moje stroške od. za moj denár; in die – verurtheilen, obsóditi, da mora stroške pláčati; –anſchlag, *m.* prevdarek stroškov; -aufwand, *m.* potroški *pl.*, potrata; –erſatz, *m.* povračilo stroškov; –frei, *a.* brez stroškov, zastónj, muhte; –überſchlag, *m.* prevdarek stroškov; –verzeichnis, *n.* troškovník, razkazek stroškov.

Koſt=frau, *f.* hranodavka; –gänger, *m.* obedovavec, jedec, prijedec, prijednik; –geber, *m.* hranodavec; =in *f.* Koſtfrau; –geld, *n.* plačilo za hrano, hranina; –haus, *n.* obédnica, gostívnica; –herr *ſ.* Koſtgeber; –knabe, *f.* hránjenec, rejenéc.

Köſtlich, *a.* slasten, preslasten, predober, izversten; (koſtbar) predrág, dragocén; (herrlich) prelép, prekrasen; –keit, *f.* preslastnost, izverstnost; dragocenost; prekrasnost.

Koſt=mädchen, *n.* hránjenka, rejenka; –ſpielig, *a.* drag, predrág; potraten, potrošen; =keit, *f.* dragina, dragota; potratnost, potrošnost. [ka, oprava.

Koſtüm, *n.* odév *f.*, obléč *f.*, obleč-

Koſtverächter, *m.* izbirčni človek, kočljivec.

Kot=angente, *f.* sotičnica; –elete, *f.* rèberce; –erie *ſ.* Sippſchaft; –illon, *m.* kotiljón.

Koth, *m.* blato, govno, lajno, klat. gnoj; (beſonders auf Straßen) blato, kal, luža, kaluža, mozga, požlépica, brozga, grez *f.*; Hunds–, pesjek; Vogel–, tičjek; Schafs–, ovčjek; Ziegen–, kozjek; Kuh–, kravjek; Menſchen–, človečjek, ljuščjek u.ſ.w. mittelſt d. Bildungsſilbe –jek; –fliege, *f.* gnojna muha; –ig, *a.* blaten, blatnat, blátovnat, kalužnat, lužnat: –machen, blatiti, brazdati: oblatiti, zablatiti, obrazdati, zabrazdati; –lache, *f.* kaluža, mlakuža, plodra, mozga; =nwaſſer, *n.* kalúžnica, mlakúžnica.

Koth=e, *f.* plahta, čoha, gunj; –en *ſ.* Speien; –enmacher, *m.* plahtar, gunjár.

Kou=liſſe, *f.* stranska stena, postra-

nica, kulisa; -ꝕ, *m.* udár, udarec, mah. mahljej; ſ. Streich; -ꝕé, pregradka; -ꝕon, *m.* kupón, odrezek; -r *f.* -machen, míliti se, prilizovati se, sladkati se, dobríkati se; -rage ſ. Muth; -ier, *m.* jádernik, tekún; -rs, *m.* cena, kurs ſ. Umlauf; =r= *a.* kursni; =ieren, *v. n.* teči, v obteku biti (sem); iti (grem); =zettel, *m.* kursni list; -rtine ſ. Vorhang; -vert, *n.* zavitek, ovojek, ovój.

Krabb=e, *f.* morski rak; -eln, *v. n.* kobacati, gomaziti, komárati, škrobatati.

Krach, *m.* pok, tresk, prask, resk, trusk, praskót, ropot, kreh, tlesk; - *int.* resk! pok! -en, *v. n.* pókati, tréskati, réskati, trúskati, kréhati, tléskati, prasketati (ečem), dlešiti, dúnkati, lomiti se, ropotáčiti: pókniti, póčiti, trésniti, trúsniti, krénniti, dlešniti; *v. a.* hrústati; -en, *n.* poknja, poknjava; -end, *a.* pokajóč, pokaven; gromopočen.

Krächzen, *v. n.* krókati, krákati; (v. Menſchen) krécati, kréhati, hrípati (pljem); -d, *a.* hripav, krehav.

Kraft, *f.* moč *f.*, vek; (Stärke) moč, krepóst, sila; (Geltung) veljava: in - treten, veljavo zadobiti; aus allen Kräften, na vso moč, na preterge; aus eigener -, samotež; - *ad.* po, vsled; -abnahme, *f.* pešanje, slabenje, oslabévanje; -anſtrengung, *f.* napór, prizadetje na vso moč; -ausdruck, *m.* krepka beseda, krepki rek, jédernati izrék; -fülle, *f.* polnomočje, čverstota, krepkóst.

Kräftig, *a.* močen, krepek, jak, korenit, silen; (nährend) rediven, krepčaven, krepiven; -es Wort, krepka, jédernata ob. tehtna beseda; (ausgeraſtet) čil, spočít; -en, *v. a.* krépiti, krépčati, jáčiti: pokrépiti, pokrépčati, okrépčati, ojáčiti, utèrditi, potèrditi, k veku priprávití: pokrepčevati, potèrjati, potèrjevati; -end, *a.* krepiven, krepčaven; -heit, močnost, krepkóst, silnost.

Kraft=los, *a.* slab, slaboten, malovečen, nevečen, malomočen, nezmožen, mlahav, onemogel, (d. Vertrages) neveljaven: -machen, slabiti: oslabiti; -werden, slabeti, oslabeti + oslabévati; -loſigkeit, *f.* slabost, slabota, malovečnost, mláhavost, onemoglost; (d. Vertrages) neveljavnost; -mehl, *n.* čila moka, perva moka; -meſſer, *m.* siloměr; -ſpruch, *m.* krepka beseda, jédernati izrék; -ſuppe, *f.* močna juha; -wurz, *f.* (Tussilago farfara) lapúh.

Kragen, *m.* ovratnik, vratnik, koler; (Hals) vrat: beim - nehmen, za vrat zagrábiti ob. popasti (padem); -borte, *f.* opremek, ovratek.

Krähe, *f.* vrana; -en, *v. n.* kikiríkati, péti (pojem): zakikiríkati, zapéti; -e *n* = *a.* vranji; =fuß, *m.* vranja noga; =geſchrei, *n.* krákanje.

Krahn, *m.* škripec, samotéžnik, žerjav.

[-eel ſ. Streit.

Krale, *f.* hobotnica, osmonožec;

Krall, *m.* prasljej, prask, oprasljej; -e, *f.* krempelj, *dim.* krempljič, krempljiček, krempljec; -en, *v. a.*

práskati: prásniti, oprásniti; -ig, *a.* krempljat; praskav.

Kram, *m.* kram, kramarija, kupčija na drobno; (Ware) drobna roba. krama, drobnjava; (Sache) reč *f.*; -bude, *f.* štacuna, kramárnica; -en, *v. n.* kramáriti, drobnjavo prodájati; (herum-,) stikati, šétati; premetovati.

Krämer, *m.* kramar, štacunar; -ei, *f.* kramarija, kupčija na drobno: -betreiben, kramáriti; -gewicht, *n.* krámarska vaga; -gut, *n.* drobna roba, drobnjava; -wage, *f.* krámarska téhtnica.

Kramladen, ſ. **Krambude.**

Krammetsvogel, *m.* brinovka, brinovec. smolnica. [mer) skoba.

Kramp=e, *f.* pikón, kramp (Klam=

Krämp=e, *f.* okrajec, štula, streha, ostrešek; -el, grebén, grebenica, mikavnik, gredaše *pl.*; -eln, *v. a.* grebénati, gredášiti, míkati, česrati.

Krampf, *m.* kerč: er hat -, kerč ga lomi, kerč ga grudi od. nadlegoje; -haft, *a.* kerčevít; Krämpfig, *a.* kerčen, kerčív; -mittel, *n.* zdravilo zoper kerč; -ſtillend, *a.* protikerčen.

Kranich, *m.* žerjav, žerjál, gruh; -s *a.* žerjavov; -farbig, *a.* žerjalast.

Krank, *a.* bolen, bolán, betežen: -ſein, bolovati, boléhati; -werden, zboléti, oboléti *pf.*; wieder - werden, preboléti; -e, *m.* bolník, betežnik; *f.* bolnica, betéžnica.

Kränkel=ei, *f.* boléhanje, boléhavost, bolehnost, nevbógljenost; -n, *v. n.* boléhati, bolehovati, bolehen biti (sem), krécati; -nd, *a.* bolehen, bolehav, betežen, nevbogljén, krecav.

Kränken, *v. a.* žáliti, žalostiti, greniti: razžáliti; (Nachtheil zufügen) kratiti, krivico komu délati: prikrátiti, okrátiti, prikrájšati + okračevati. prikrajševati; das kränkt mich, to me bolí, bode od. grení.

Kranken, *v. n.* bolovati, bolen biti (sem), boléhati; -anſtalt ſ. Krankenhaus; -bericht, *m.* zdrávnikovo poročilo; -beſuch, *m.* obiskovanje bolnika; -bett, *n.* bolníkova postelj *f.*; -haus, *n.* bolníšnica, bólnica; -koſt, *f.* hrana za bolnike; -lager ſ. Krankenbett: nach kurzem-, po kratki bolezni; -pflege, *f.* strežba bolnikom; -verpflegskoſten, *pl.* stroški za preskerbovanje bolnikov; -wärter, *m.* bolniški strežnik; =in, *f.* bolniška strežnica; -zahl, *f.* število bolnikov; -zimmer, *n.* izba bolnih.

Krank=heit, *f.* bolezen *f.*, beteg; anſteckende -, kužna od. nalezljiva bolezen, takajca: in eine - fallen, zboléti, oboléti *pf.*; von einer - genesen, ozdravéti, ozdráviti se; -skoſten, *pl.* stroški za bolezen; bolniški stroški *pl.*; -ſtoff, *m.* bolnina.

Kränk=ler, *m.* boléhavec, nevbogljenec, betežnik; =in, *f.* boléhavka, betéžnica, nevbogljenka; -lich, *a.* bolehen, bolehav, nevbogljén, nabogljén; =heit, *f.* bolehnost, boléhavost, bolehovanje, betežnost; -ling ſ. Kränkler.

Krankſein, *n.* bolovanje, bolezen.

Kränkung, *f.* žalitev, razžalitev, razžala.

Kranz, *m.* venec; *dim.* venček, venčič; (um d. Mühlſt.) obód; (am Rad) platišče; (Sammlung) zbirka; -elſungfer, *f.* družica, rjúšnica, svatevica: - ſein, družičevati.

Kränz-chen, *n.* venček, venčič; *fig.* beseda, večerna veselica; -en, *v. a.* vénčáti: ovénčati.

Kranz-förmig, *a.* venčast; -träger, *m.* vencenosec.

Krapfen, *m.* krap, fancovet.

Krapp, *m.* brošč; - = *a.* brošč ev; -e, *pl.* bróščnice *pl.*; -roth, *n.* bróščeva rudečica; -ſtampfe, *f.* stopa za brošč; -wurzel, *f.* bróščeva korenina.

Kraſs, ſ. Dick, Grob: -e Unwiſſenheit, grozna nevednost, strašanska nevednost.

Krater, *m.* žrelo, bljuvavnik, bljuvalnik, zijalo.

Kratz-bere ſ. Brombere; -diſtel, *f.* škerbinec; -e, *f.* stergača, stergulja.

Krätze, *f.* garje *pl.*, srab, svrab, hraste *pl.*; (im Bergb.) drobír, melina, ostružina, osteržki *pl.*

Kratz-eiſen, *n.* stergalo, stergulja, dergulja; -en, *v. a.* práskati, čóhati, dèrgati, dergástiti, drápati, čehljati, dergljati: prásniti, oprásniti, odèrgniti; (v. d. Feder) práskati, čodèrkati; (m. d. Eiſen) stèrgati; Wolle ſ. Krämpeln, *v. n.* (jucken) serbeti, ščemeti; -er, *m.* práskavec, stergár, stergavec; (ſchlechter Wein) cviček, práskavec; (Werkzeug) stergalo, stergavnik; -fuß, *m.* poklon.

Kräh-ig, *a.* garjev, garjav, hrastav, srabljív; =e, *m.* gárjevec, srabljivec; *f.* gárjevka, srabljivka; =feit, *f.* srabljivost; -milbe, *f.* serbec; -ſalbe, *f.* maža za garje.

Kraus, *a.* kodrast, kodrav; (zerzauſt) kuštrast, kuštrav, razrahan, razmeršen; (gefältelt) nabrán, gubav; -bart, *m.* kodrobradec; -e, *f.* kreželj, kréželjec; (Eigenſchaft) kodravost.

Kräuſel ſ. Kreiſel; -eiſen, *n.* kodrilo, kodercilo; -n, *v. a.* kódrati, kódriti, svédriti, obrenkovati, kodèrciti.

Krauſ-emünze, *f.* konjska meta; -en ſ. Kräuſeln; -haar, *n.* kódrasti lasjé; =ig, *a.* kodrast, kodrolás, kodrolasàt; -kopf, *m.* kódrasta glava; (Perſon) kodrolasec; -locke, *f.* koder, kóderec; -lockig, *a.* kodrav, kodrast.

Kraut, *n.* zelišče, zel *f.*, zelina, zéljščina, bil, bilina, rastlina, trava; (Grünzeug) zelenje, zelenjava, zelenina; (Kohl) kapus, zelje; (v. Rüben) metenica, répnica, ščavje; (Heilkr.) korenje, zdravilno zelišče; (v. Kartoff.) metenica, krompírjevica; (Blätter d. Gewächſe) nat *f.*, répnica; -acker, *m.* kapusišče, zelnik, zelnják; -beet, *n.* greda, leha; -blatt, *n.* zélnato od. kapusno pero (g. peresa); *coll.* zélnato od. kapusno perje.

Kräut-chen, *n.* zéljice, trávica; -er, = *a.* zelišèni, rastlinski; -erabſud, *m.* zelišèni odvarek; -erarzenei, *f.* ze-

lišćno zdravilo; -krautzug, *m.* rastlinski izleček; -kruch, *n.* rastlinske bukve *pl.*; -krhandel, *m.* kupčija z zelišči, -krhändler, *m.* kupčevavec z zelišči; zeliščar; -krich, *n.* nat *f.*, metenica, répnica; -krfenner, *m.* rastlinoznanec, travoznanec; -krmarkt, *m.*: zeliščni terg; zeleni trg; -krreich, *a.* zeliščnat, zelovít, travat, travnat: -krreich, *n.* rastlinstvo, rastlinje; -krſaft, *m.* zeliščni oder zdravilni sok, zeliščavec; -kruppe, *f.* zeliščnica, juha iz zelišč; -krweib, *n.* zeliščarica, travarica.

Kraut-feld, *n.* kapusišče, zelnik; -garten, *m.* zelinjak; kuhinjski vert, zelnik; -haupt, *n.* kápusna od. zelnata glava; -hobel, *m.* noži *pl.*; -junker, *m.* kmečki žlahtnik; -kopf ſ. Krauthaupt.

Kräutlein ſ. Kräutchen.

Kraut-markt ſ. Kräutermarkt; -pflanze, *f.* kapus; zelina, bilina, bil *f.*; -ſtrunk, *m.* kocen, kocén, štorž; -waſſer, *n.* zélnica, kapúsnica.

Krav-all, *m.* kramola, šunder; vstaja, punt; -ate, *f.* zavrátnica, zavratnik.

Krax-e, *f.* krosna, krošnja; -enmann, *m.* krosnar.

Kreatur, *f.* stvar *f.*; (verächtl.) pokveka; die ganze -, vse stvarí, vsa stvárnica.

Krebs, *m.* rak; (Stein-) koščák; (Bach-) mehkúž; (mieternder -) lilek; - = *a.* rakov, račji; -auge, *n.* račje od. rakovo okó; -chen, *n.* račič, rače (g. -eta); -en, *v. a.* rake loviti; -fang, *m.* račja lov *f.*, rakolóv; -fänger, *m.* rakolovec; -gang, *m.* račji hod, rakov hod: den -gang gehen, rákovo pot iti (grem), po rače od. rítinsko iti, navzrit hoditi; -geſchwür, *n.* rak; -reich, *a.* rakovit rakoviten; -reiße, *f.* rákova verša, račilo; -ſchaden ſ. Krebsgeſchwür; -ſchale, *f.* rakova lušćina od. skorépnica; -ſchere, *f.* ščipálnice, *pl.* klešče *pl.*; (eine) ščipálnica, klešča; -ſpinne, *f.* rákasti pajek; -weibchen, *n.* rakovica, rákovka.

Kredenz-en, *v. a.* napiti (pijem) + napívati; prikúsiti + prikúšati; -tiſch, *m.* napojna miza.

Kredit, *m.* vera, zaúp, počák, kredít; auf -, na vero, na up, na zveste roke; viel auf - geben, veliko zaúpati; keinen - haben, ne imeti (ám) vere; -anſtalt, -bank, *f.* upodájnica, kreditna naprava, kredítnica; -ieren, *v. a.* na up od. na vero dati + dajati; zaúpati + zaupovati; -iv, *n.* verodajno od. poverovavno pismo; -or, *m.* upodavec, upodajec; -s-, *a.* upni, kreditni; -ſcheine, *f.* upna od. kreditna denárnica; -ſpekulazion, *f.* upna od. kreditna započetba, kreditno započetje; -papier, *n.* upni od. kreditni papir.

Kredo, *n.* vera.

Kreid-e, *f.* kreda, krajda, krida; -eformazion, *f.* kredna tvorina; -en, *v. a.* krédati, kridati: okrédati, nakrédati; -enartig, *a.* kredast; -enerde, *f.* krédnica, kredovica; -enſtift, *m.* krednik, kredič; -enweiß, bel-

kakor kreda; -enzeichnung, *f.* naris od. načertek s kredo; -icht, *a.* kredast; -ig, -ereich, *a.* krednat, kredovít.

Kreieren, *v. a.* ustanoviti, postáviti, narediti, izvóliti + ustanávljati, postávljati.

Kreis, *m.* kolobár, krog, krogljej, oberten, korn, kolo (g. kolesa); (Bezirk) okróg, okrožje, kotar, kresija (Umkreis) okolíš, okolica, okolišče; (Lebensfr.) krog, versta; (Bereich) obor, področje; (Gesellschaft) družba, društvo, druščina, sreda; -, *a.* kresijski, okrožni; (rund) okrogli; -abschnitt, *m.* krogov odsék; -amt, *n.* kresijska gosposka, kresija; =s= *a.* kresijski; -arzt, kresijski zdravnik; -bewegung, *f.* vertenje v korn od. v krog; -bogen, *m.* okrogli obók.

Kreisch=en, *v. n.* vríščati, (ím), cvíčati (ím), kríčati (ím); *v. a.* cvreti, creti: ocvreti, -end, *a.* vrišč̌av, vrišč̌éč̌; -er, *m.* vrišč̌avec, vrišč̌alo.

Kreisel, *m.* volk, vertelec, vertavka, bèrklica, bèrnklica; -förmig, *a.* vertavkast; -n, *v. n.* verteti se, súkati se (sučem), v korniti (grem); -schnecke, *f.* sráčica; -spiel, *n.* igra z volkom od. z bèrnklico; -wind, *m.* vertuna.

Kreisen, *v. n.* súkati se (sučem), verteti se, v korn iti (grem), krožiti; (mout.) drobiti, zdrobiti; (v. Becher) okoli od. od roke do roke iti (grem); in den Adern -, po žilah teči od. se pretákati.

Kreis=förmig, *a.* krogel, okrogel, okroglast, obel; -gebiet, *n.* okolija, okolíš; -gemeinde, *f.* kresijska óbčina od. srenja; -gericht, *n.* kresijska od. okrožna sodnija; =s= *a.* okrožno-sodnijski; =spräsident, *m.* okrožno-sodnijski predsednik; =srath, *m.* okrožno-sodnijski svetovavec; -hauptmann, *m.* kresijski glavár od. poglavár; -lauf, *m.* krogoték, krožitev, krožni ték, obték; -linie, *f.* króžnica, obódnica; -peripherie, *f.* obód; -präsident, *m.* kresijski predsednik; -rath, *m.* kresijski svetovavec; (als Körperschaft) kresijsko svetovavstvo; -ring, *m.* kolobár; -rund, *a.* okrogel, krogel, okroglast.

Kreiß=en, *v. n.* jéčati (ím), stókati (stočem), prepádati, tárnati; (v. d. Gebär.) v porodnih bolečinah biti (sem); -en, *n.* stok; (Geburtswehen) porodne bolečine *pl.*; -er, *m.* ječavec, jékavec, stókavec; =in, *f.* ječavka; (Gebärerin) porodnica.

Kreis=stadt, *f.* kresijsko mesto; -vertretung, *f.* okrožno zastopstvo; okrožno namestovavstvo; -vorsteher, *m.* okrožni predstojnik.

Krempe s. **Krämpe.**

Kren, *m.* hren; -acker, *m.* hrenišče; -sauce, *f.* hrénovica; -teig, *m.* hrenovo testo, hrénovec.

Kre=osot, *n.* kreosót; -pieren, *v. n.* cèrkati: cèrkniti, stégniti se, pogíniti, gagniti, omáhniti, pocèrkati, pogágati.

Krepp, *m.* krep.

Kreſſe, *f.* krešа, kresa; -tin, *m.* buteo, butelj (g. -na), bebec.

Kreuz, *n.* križ: *dim.* križec, križček; in's -, über's -, križem, križema; - und quer, navkríž, križem; das - machen, krížati se, križ délati: pokrížati se, križ storiti; viel - haben, veliko terpeti; (Elend) križ, nadloga, reva; (Ordenszeichen) križec; -abnahme, *f.* jemanje oder vzetje s križa; -band, *n.* križna vez *f.*; (bei Poſtſend.) križni zavitek; -bein, *n.* križna kost *f.*; -bild, *n.* sv. martra, podoba sv. križa; -blume, *f.* mleček, križnica; -bogen, *m.* v-skrižni obók; -brav, *a.* prav od. verlo priden; -dorn, *m.* pesika, pesikovec, psíkovec; -en, *v. n.* po morji krožiti, križati, brodáriti; ſich -, *v. r.* križati se, v križ iti (grem): prekrížati se: wo ſich die Wege -, na razpotji, križpotji; (Füße ꝛc.) prekrižati, križem djati (dem, denem) + prekriževati, križem dévati; -er, *m.* krajcar; ſ. Korſar; -erfindung, *f.* najdba sv. križa; -erhöhung, *f.* povišévanje sv. križa; -erſtück, *n.* krajcar; -estod, *m.* smert na križu; -fahrer, *m.* križár, križanec, božjepotnik; -fahrt ſ. Kreuzzug; -förmig, *a.* križast, kríževnast; -gang, *m.* prekrížano hodišče; ſ. Kreuzweg, -heer, *n.* križarska vojska; -herr, *m.* križák, križár; -igen, *v. a.* krížati, na križ pribiti (bijem) od. razpeti (pnem) + na križ pribíjati od. razpénjati; ſich -, *v. r.* krížati se: prekrížati se + prekriževati se; -iger, *m.* križavec; -igung, *f.* križanje, razpetje na križ; -kraut, *n.* masleni grint; -lahm, *a.* hrom v križu; -nerve, *f.* križna čútnica; -otter, *f.* gad, písani modras; -ritter, *m.* križár, križanec; -ſchmerz, *m.* bolečina v križu; -ſchnabel, *m.* krivokljunec, krumpež; -ſpinne, *f.* krížasti pajek; -tag, *m.* križev dan (g. dneva); -thaler, *m.* križavec, križevača; -träger, *m.* križonosec; -weg, *m.* razpótje, razkrižje, križempot, razcestje; (kirchl.) križev pot; -weiſe, *ad.* križem, krížema, navskríž, navskrižem, vse vprek; -woche, *f.* križev teden; -zeichen, *n.* križec; das hl. -, známenje sv. križa: -beiſetzen, podkrížati se + podkriževati se; -zug, *m.* križanska vojska, križarska vojska.

Kribbeln, *v. n.* gomezeti, gomizati, gomizljati, mergoleti, gomoleti; *n.* gomezenje, gomizljanje, mergolenje.

Krid-a, *f.* kant, propadek: in - gerathen, na kant od. na boben priti (pridem); -ator, *m.* propadnik.

Kriech-ante, *f.* krehljec: krehelj, (g. -na); -en, *v. n.* lezti, lázi ti, pláziti se; (ſchmeicheln) sladkati se, slíniti se, dobríkati se, prilizovati se; (auf vieren -) komárati, (aus dem Ei -) izleči se (ležem), izvaliti se, uplóditi se *pf.*; -end, *a.* lezóč, lazéč; *fig.* prihuljen, prilizljív, =e Thiere, laznina, lezečina, lezerčina, golazen *f.*; -er, *m.* prilizovavec, prihúljenec, lizún; =ei, *f.* prilizljivost, prilizovanje; =in,

f. prilizovavka; =iſch, *a.* prilizovaven, prilizljív.

Krieg, *m.* vojska, vojna; (Kampf) boj, bitva: –führen, vojskovati se; in den – ziehen, na vojsko od. na boj iti (grem); es entſtand der –, vojska se je vnela; –en, *v. a.* doseči (sežem), zadoseči, dobiti, zadobiti, zadobáviti se česa + doségati dobivati; (erhaſchen) uloviti, vjeti (vjamem); –*v. n.* (Krieg führen) vojskovati se, bojevati se, bóriti se, klati se (kољem); –er, *m.* vojščák, voják, vojník; (Kämpfer) bojnik, bojevavec, borec, borivec; –er = *a.* vojaški, vojniški; =iſch, *a.* bojevaven, nabojen, bojaželjen; vojaški; =mäßig, *a.* vojaški, vojniški; =ſtand, *m.* vojaški stan, vojaštvo; –führend, *a.* vojskovaven, vojskujóč.

Kriegs-*a.* vojskni, bojni; (Krieger-) vojaški, vojniški, borivski; –angelegenheit, *f.* vojskna zadeva od. reč *f.*; –anſtalten, *pl.* priprave za na vojsko od. k boju, vojskne priprave *pl.*; –art, *f.* način vojskovanja; –artikel, *m.* vojskni člen, bojno pravilo; –aufgebot, *n.* poziv od. poklic na vojsko; –bedarf, *m.* vojskna potreba, potrébščina za vojsko; –bereitſchaft, *f.* vojskna priprávljenost; –dienſt, *m.* vojaška služba; –entſchädigung, *f.* odškodba za vojsko; –erklärung, *f.* napoved vojske, vojskno naznanilo; –eröffnung, *f.* začetek vojske; –fach, *n.* vojaštvo, vojaške zadeve *pl.*; –fall, *m.* pripad vojske: im –, ko bi se vnela od. ko bi navstala vojska; –flotte, *f.* bojno od. vojskno brodovje; vojaške ládije *pl.*; –fuß, *m.* priprava za vojsko; vojskni stan; auf den – ſetzen, za na vojsko priprávíti; –gebrauch, *m.* obvojskna šega; –gebühr, *f.* obvojskna plača; –gefährte, *m.* sobojnik, sovojnik, soborec, vojskni továrš; –gefangene, *m.* zajetnik, vjetnik; –gefangenſchaft, *f.* zajetje, vjetje v vojski; –genoſſe od. Kriegsgefährte; –gepäck, *n.* vojaška pertljaga; –geräth, *n.* vojaška sprava od. roba; –gericht, *f.* vojaška sodba; vojaška sodnija; –geſang, *m.* bojna od. vojaška pesem *f.*; –geſchrei, *m.* vojskni od. bojni krik od. kríč; –geſetz, *n.* vojaška postava; –getümmel, *n.* vojskni od. bojni hrup; –glück, *n.* bojna od. vojskna sreča; –gott, *m.* vojskni bog; (b. d. Slaven) Perún, Svétovid; –hafen, *m.* vojaški pristan; –haufe, *f.* vojaška truma, vojaško kerdelo; –heer, *n.* voj, vojska, vojna, armada; –held, *m.* junák, vitez; –hilfe, *f.* pomóč v vojski.

Kriegs-jahr, *n.* leto vojske; –kanzlei, *f.* vojaška pisárnica; –kaſſe, *f.* vojaška denárnica; –kommiſſär, *m.* vojaški komisár; =iat, *n.* vojaško komisárstvo; –koſten, *pl.* vojskni stroški *pl.*; –kundig, *a.* zveden od. znajden v vojski; –kunſt, *f.* umno vojskovanje; vojskna veda; –lärm, *m.* vojskni hrup; –leben, *n.* življenje ob vojski; –leute, *pl.* vojščaki, vojaki, vojniki; –lied, *n.* bojna od. vojaška pesem *f.*; –liſt, *f.* vojaška zvijača od. lest *f.*; –liſte, *f.* imenik voj-

ščakov; -luſt, *f.* bojaželjnost, nabojnost; =ig, *a.* bojaželjen, nabojen; -macht, *f.* vojaška moč *f.*; vojska; -maun, *m.* voják, vojščák, vojnik, bojnik; =ſchaft, *f.* vojska, vojna, vojščaki *pl.*; -marine, *f.* vojaško mornarstvo; -miniſter, *m.* vojaški minister, minister vojaških zadév; =iuut, *n.* vojaško ministerstvo, ministerstvo vojaških zadév; -operazion, *f.* vojaško podvzetje, početje od. delo v vojski; -ordnung, *f.* bojni red; -pflicht, *f.* dolžnost vojaške službe; =ig, *a.* vojáščini podvèržen, podveržen dolžnosti vojaške službe; -rath, *m.* vojaški zbor, bojno svetovavstvo; (Perſon) vojaški svetovavec; -recht, *n.* vojaško pravo; =lich, *a.* vojaškopraven, po vojaških postavah; -ſatt, *a.* vojske sit; -ſchaden, *m.* škoda po vojski; -ſchar, *f.* vojaška truma od. četa; -ſchauplatz, m. bojišče, borišče, bojno torišče; -ſchiff, *n.* bojna od. vojaška ládija; -ſtaat, *m.* vojaška deržava; -ſtand, *m.* vojaški stan, vojaštvo, vojáščina; -ſteuer, *f.* bojnina, vojskuina, bojni davek; -übung, *f.* vojaška vaja, vojskna vadba; -unruhen, *pl.*, vojskni nemír; -volf, *n.* vojska, vojščaki *pl.*; -waffe, *f.* bojno orožje; -weſen, *n.* vojaštvo, vojništvo; -zeit, *f.* čas vojske: zur -, ob vojski; -zucht, vojaški red; -zug s. Feldzug; -zulage, *f.* obvojskni priklad; -zuſtand, *m.* vojskni stan.

Krim=en, *n.* hudodelstvo, hudodejstvo, zločínstvo, zločín; -inal, *a.* kázenski, kriminalni, hudodelski, hudodejski; =gericht, *n.* kriminalna ober kázenska sodnija; = haus, *n.* kaznívnica; =iſt, *m.* poznavec kázenskega prava; (Verbrecher) hudodelec, hudodelnik, hudodéjec, zločin, zločinec; =recht, *n.* kázensko od. kriminalno pravo; = richter, *m.* kázenski od. kriminalni sodnik.

Krinoline, *f.* krinolina.

Kripp=e, *f.* jasli *pl. f.*, *dim.* jáslice *pl.* (Trog) korito, žleb; (Flechtwerk) jez, pregraja, zagraja; -en, *v. a.* graditi: zagraditi + zagrájati; -lein, *n.* jáslice, jasličke *pl.*

Kriſe, Kriſis, *f.* razsodna doba, prevrat.

Krispel=kraut, *n.* kobúlica; -n, *v. a.* [krišpati.

Kriſt s. Chriſt.

Kriſtall, *m.* glat *f.*, vledenec, kristál; -en, *a.* glaten, kristalov; -för=mig, *a.* glatast, glatovít, vledenčast, kristalast; -hell, *a.* čist kakor glat; -iniſch, -iſch, *a.* glatast, glatovít, kristalast, vledenčast; -linſe, *f.* glatna od. kristalna leča; -iſazion, *f.* glatenje, vledenovanje, kristalovanje; -iſieren, *v. a.* glatiti, vledenovati, kristalovati, kristalizírati; - *v. n.* glateti, glatovati, ledeneti, vledenovati se, kristalizírati se; vledeneti, vledeniti se; -ograſie, *f.* glatopís, kristalopisje; -ware, *f.* glatovina, kristalna roba.

Krit=erium, *n.* sojilo, sodilo; známenje; -if, *f.* presoja, presojava, razsoja, razsojek, pretrés, kritika;

=aſter, *m.* presojáč, rešetavec, kritikaster; =er, *m.* presojevavec, razsojevavec, presodnik, pretresovavec, kritik, kritikar; -iſch, *a.* razsoden, razsojevaven, presojevaven, pretresovaven; (entſchied.) razsoden, odločen; (gefährlich) nevaren; -iſieren, *v. a.* presóditi, razsóditi, pretresti, na rešeto djati (dem, denem) + presójati, presojevati, razsojevati, pretrésati, pretresovati, na rešeto dévati; -izität, *f.* presodnost, razsodnost, pretresovavnost; -telei, *f.* rešetanje; -teln, *v. a.* rešetati, grájati; -tler, *m.* rešetavec, presojáč, grajavec.

Kritz=elei, *f.* čečkanje, čečkarija, čerčkarija, čirečara; -eln, *v. a.* čečkati, čerčkati, čirečare délati; -ler, *m.* čečkavec, čerčkavec.

Krokodill, *n.* krokodíl; -s=a. krokodilov, -ſtränen, *pl.* lažnjive od. goljufive solze *pl.*

Kroll=en, *v. a.* čívkati.

Kron= *a.* kronski, kronin; -e, *f.* krona; (d. Baumes) verh, oberša: der Baum mit ſchöner -, košato drevo; (am Huf) veneo; *fig.* prestol.

Krönen, *v. a.* krónati, vénčati: ovénčati.

Kron=enartig, *a.* kronast, venčast; -enbein, *n.* venčna kost *f.*; -enträger, *m.* krononosec, vénčanec; -erbe, *m.* vladarjev nastopnik od. naslednik; -feldherr, *m.* kronski vójvoda; -gut, *n.* kronska imovina, krónino blagó; -hüter, *m.* kronin čuvàj; -land, *n.* kronovina; -leuchter, *m.* lesteneo, kloka, svetílnik; -prinz, *m.* kaiſerlicher -, cesárjevič naslednik; königlicher -, kraljevič naslednik; -rad, *m.* presličino kolo (g. -esa); -ſchatzmeiſter, *m.* kronski zakladnik; -thaler, *m.* križavec, križevača, križasti tolar; (halber) zlat; -wicke, *f.* šmarna dételja.

Krönung, *f.* krónanje, vénčanje; -stag, *m.* dan krónanja.

Kropf, *m.* brahor, guša; (d. Vögel) golžún, pitan, petan, petanec; Kröpfchen, *n.* brahorec, brahorček; golžunec; -gans, *f.* nesit, nénasit, pélikan; -ig, *a.* brahorast, brahorav, gušav; =e, *f.* brahorec, gušavec, *f.* brahorka, gušavka; -mittel, *n.* pomoček zoper brahor; -taube, *f.* brahórasti golób.

Krot=e, *f.* krastača, krastavica, krapavica, krohovnica, šatórnica, krota; (Kranich.) žaba, žábica; -enſtein, *m.* žabji kamen; -enteich, *m.* žabnjak, žabja lužá.

Krück=e, bergla, berla, opérnica, opírnica; *dim.* bérglica, bérlica; (Ofen-)greblja, krevlja; *dim.* grébljica, krévljica; -en, *v. n.* o berglah hoditi.

Krug, *m.* verč, ročka, žurč, keržól; *dim.* verček, verčič, róčkica; wenn der - zu voll, geht er über, kedar je žakelj prepólu, se razveže; -förmig, verčast.

Krum=e, *f.* sredica, serdica, meča; (zerbröckelte) drobtina, merva.

Krüm=chen, *n.* drobtínica, mervica; drobljej, drobljanec; -elig, *a.* drob-

ljív, mervljív; -eln, *v.a.* drobiti, drobljati, drobniti, drobtíniti, merviti, mervíčiti.

Krumm, *a.* kriv, slok; (lahm) kruljev, šantav, plantav, hrom; -biegen, skriviti, zakriviti *pl.*; -gehen, šántati, šantúcati, plántati, hrámati; -= *a.* kriv; -beinig, *a.* švedrast, plantav, krivonóg, slokonóg.

Krümm=e, *f.* krivina, krivota, sločina; -en, *v.a.* kriviti, gèrbiti, kljúčiti: skriviti, skljúčiti, zgèrbiti, zviti (vijem) + sključevati, zgerbljevati. zvíjati; ſich -, *v. r.* viti se (vijem), vijúgati se, prevíjati se, zvíjati se.

Krumm=fuß, *m.* krivonožec, šveder, švedravec, krevljáč; -füßig, *a.* krivonóg, švedrast, plantav; -gehörnt, *a.* vitoróg, zvitoróg, krivoróg; -geſchnabelt, *a.* krivokljún; -hals, *m.* krivovratec; =ig, *a.* krivovrát; -holz, *n.* rušje, rušovina; pritlíkovje, cretje, gorsko borovičje; =baum, *m.* -kiefer, *f.* ruša, rúšovec, rušje, gorski bor; = öhl, *n.* rúšovo od. borovo olje; -hörnig ſ. Krummgehörnt; -köpfig, *a.* vitogláv; krivogláv; -linig, *a.* kriv; -meſſer, *m.* krivec; -naſe, *m.* kljukonós, krivonós; -ſchnabel, *m.* krivokljún, krivokljunec, krumpež; =ig, *a.* krivokljún; -ſtab, *m.* kljúkasta pálica, kravola; pastirska pálica. (Biſchofsſtab) škofova pálica; -ſtroh, *n.* slama, zmétanica.

Krümmung, *f.* krivína, krivotina, krivnjava; (d. Fluſſes) zovoj, zavinek, vanjek.

Krumm=weg, *m.* krivi pot; -wenig, *a.* krivoten.

Krüppel, *m.* pokveka, pohábljenec; krúljevec, hromák; -haft, *m.* kruljev, hromast, pokvečen, polomljen, pohabljen; =igkeit, *f.* hromota, hromóst, pohábljenost; -n, *v. a.* ohromiti, pokvéčiti, pohábiti *pf.*

Kruſpel ſ. Knorpel.

Kruſt=e, *f.* skorja, kora, skora, škerlúp, škralúp; (einer Wunde) hrasta, krasta: mit einer - ſich überziehen, oskórjiti se, oskórjati se; -enthier, *n.* košár; -ig, *a.* skorjat, skorjav.

Kruzifix, *n.* razpelo, razpetje, sveta martra, božja martra.

Krypto=, *a.* tajni, skrivni; -gam, *n.* tajnocvetka, rastlina skritega cvetja; -gamiſch, *a.* tajnocveten; skrivnoploden; -graphiſch, *a.* tajnopisen.

Kübel, *m.* beden, bedenj, deža, tunja, kibla.

Kubik=, *a.* kúbičen, kostkov; -fuß, *m.* kostkov od. kúbični čevelj, šestérnati črevelj; -klafter, *f.* kostkov od. kúbični seženj od. sežén; -maß, *n.* kostkova od. kubična mera; -wurzel, *f.* kúbični korén, korenina tretjega reda; -zahl, *f.* kostkovo od. kubično število; -zoll, *m.* kostkov od. kubični palec.

Kubi=ieren, *v. a.* kostkovati, kubirati; -iſch, *a.* kostkov, kubičen; -us, *m.* kostka.

Küch=e, *f.* kúhinja, ješpič; (Speiſe) kuha, jedilo, jestvina.

Kuchen, *m.* koláč, bosman; (gefnetet.) potica, povítica, gúbanica, prigúnica, pogača; (Hochzeit-) presnec, bosman; (Butter-) mlinec; podpepelnik.

Küchen-, *a.* kuhinjski, ješpični.

Kuchenbäcker, *m.* kolačnik, pogačar, mlinčar.

Küchen-feßen, *m.* pečúhnjica; -feuer, *n.* ogenj na pózadu ob. na ognjišču; -garten, *m.* kuhinjski vert, zelinjak; -geräth, *n.* kuhinjska priprava; -geſchirr, *n.* kuhinjska posoda; *coll.* kuhinjsko posodje; -gewächs, *n.* zelenjava, zelenina, zelenjád *f.*; sočivje; -herd, *m.* ognjišče, pozad; -kraut, *n.* zelišče kuhinjsko; -latein, *n.* slaba latínščina; -magd, *f.* kuhinjska; -mäßig, *a.* kuhinjiski; -meiſter, *m.* véliki kuhár; -meſſer, *n.* kuhinjski nož, kuhinjak; -rechnung, *f.* kuhinjski račún; -ſalz, *n.* kuhinjska sol *f.*; -ſchabe, *f.* šurek, švab; -ſchelle, *f.* (Anemone pulsatilla) velikonóčnica, kimovnica; (Anem. pratensis) kosmatinec; -ſchrank, *m.* kuhinjski omár, kuhinjska omara; -weſen, *n.* kuhinjstvo; -zeug, *n.* kuhinjska pertenina, kuhinjsko perilo.

Küchlein, *n.* pišče (g. -eta), pišek, pišćanec, čibej; weibl. čibica, piška.

Kuckuck ſ. **Kukuk.**

Kuf-e, *f.* bečev, bučel *f.*, čeber, brenta; (am Schlitten) smuka, sanica.

Küfer, *m.* bečvár, sodár; -handwerk, *n.* bečvarija, bečvarstvo, sodarija, sodarstvo.

Kugel, *f.* kroglja, krogla, kuglja, oblica, oblo; *dim.* krógljica, kúgljica; (Flinten-) svínčnica, svinčenka; (Zuſammengerolltes) svalek; Kügelchen ſ. Kugel *dim.*; -fiſch, *m.* kúglarica; -form, *f.* okroglina, oblina; -förmig, *a.* obel, okrogel, kroglast, okroglast, óbličast; -gießer, *m.* kroglolivec; -ig, *a.* okrogel, okroglast, krógljičast, obličast; -n, *v. a.* točiti, tulókati, kotáliti, valúckati: potočiti, zatočiti, zatulókati, zavalúckati; *v. n.* tákati se, talókati se, takljati se, tekljati se, točiti se; ſich -, *v. r.* váljati se, valúcati se, valúckati se, prekucovati se; -regen, *m.* toča samih krogelj; -rund, *a.* okrogel, krogel, obel; *fig.* opotéč, opotočen; -ſchnitt, *m.* presek krogljе; -ſtein, *m.* oblák; -zieher, *m.* maček, vlek.

Kuh, *f.* krava; *dim.* krávica; eleude -, krávišče, gavra; junge -, júnica; milchende -, molzna ob. zmolzna krava, dojna krava; ſchwarze -, mavra, plima; weiße -, belša, belka, beluša; ſchwarzrothe -, dima, dimša, dimka; weißgeſtreifte-, breza, hellrothe -, pirha; rothe -, rudečka; - mit einer Bläſſe, liska; gern davongehende -, bezalka; die zuerſt gefalbt, pervésnica; trächtige -, breja krava; gelte -, jálovka, jálovica; die gern abortiert, zvergla; blinde - ſpiel, katínelica, slepa miš; blinde - ſpielen, katínati, kotínati; -=a. kravji; -baum,

m. mlečno drevo (g. drevesa); -blattern ſ. Kuhpocken; -fladen, *m.* kravjek; -fleiſch, *n.* kravje meso; -glocke, *f.* kravji zvonec; -haar, *n.* kravja dlaka, arovica; -haut, *f.* krávina, kravja koža; -hirt, *m.* kravji pastír, kravár; =in, *f.* kravja pastirica, kravarica; -horn, *n.* kravji rog; -kalb, *n.* telica, teliċka; -käſe, *m.* kravji sir.

Kühl, *a.* hladen, hladek: -werden, ohladiti se, ohládniti + ohlájati se; -=*a.* hladivni; -becken, *n.* hladívnica; -e, *f.* hlad, hlaja, zahladje, hladilo; (Eigenſchaft) hladnost.

Kuhleder, *n.* kravje usnje, krávína.

Kühl=en, *v. a.* hladiti: ohladiti, shladiti, razhladiti + ohlájati, razhlájati; ſein Müthchen -, znositi se nad kom, zmašċevati se nad kom; - *v. n.* hladiti se: ohladiti se, ohladniti; -end, *a.* hladiven; -faß, *n.* hladivnik; -mittel, *n.* hladilo; -pfanne, *f.* ponva hladívnica; -pflaſter, *n.* hladivni oblíž; -ung, *f.* hlaja, ohlaja; hladna sápica; -wanne, *f.* hladivna kad *f.*

Kuh=magd, *f.* kravarica, kravarka; -maul, *n.* kravji gobec; -milch, *n.* kravje mleko; -molken, *pl.* sírotka, síratka.

Kühn, *a.* derzen, prederzen, derzovít, neustrašen, serċen, smel; -e, *m.* prederznež; *f.* predèrznica; -heit, *f.* prederznost, serċnost, smelost; -muth, *m.* derznost, prederznost.

Kuh=pocken, *pl.* osépnice *pl.* osípice *pl.* koze *pl.*; =impfung, *f.* céplјenje od. stávljenje osepnic od. koz; -ſchwanz, *m.* kravji rep; -ſtall, *m.* kravji hlev, kravjak, kravnjak.

Kukuk, *m.* kúkovica, kúkavica; -s=*a.* kukovičji.

Kukuruz, *m.* túršċica, túršica, koruza, debelača, sirek; -feld, *n.* koruzišċe, sírkišċe; -ſtroh, *n.* korúznica, sírkovina, túršċiċevina.

Kul=iſſe, *f.* stranska stena, postranica, kulisa; -minazion, *f.* najviša stopnja, verhovanje; =ſpunft, *m.* veršník, višek; -minieren, *v. n.* verhovati, na višku biti.

Kult=ivieren, *v. a.* vzdelovati, obdelovati; gojíti; (bilden) líkati, míkati, obráziti: olíkati, omíkati, izobráziti + izobraževati; -ivirt, *a.* izobražen, omíkan, olíkan; (v. Boden) obdelan; -ur, *f.* omika, olika, izobraževanje, izobráženost; (Anbau) obdelovanje; =aufwand, *m.* stroški za obdelovanje; -fähig ſ. Bildungsfähig; =geſchichte, *f.* zgodovina omike, povéstnica izobráženja; = träger, *m.* omikonosec; -us, *m.* bogoċastje, bogoslužje, božja služba; ==*a.* bogoċastni, , bogoslužni; = miniſter, *m.* minister za bogoċastje; =gegenſtand, *m.* bogoslužna reċ *f.*

Kümmel, *m.* kúmina, kímena, kumin; -branntwein, *m.* kúminovec, kímenovec; -öhl, *n.* kúminovo od. kímenovo olje; -waſſer, *n.* kúminova od. kímenova voda, kúminovica.

Kummer, *m.* toga, tuga, tugoba; težava; (große Noth) révšċina, si-

roščija, siróščina, nadloga, jedinščina. nuja, pománjkanje; (Sorge) skerb *f.*; machen Sie ſich deshalb keinen –, naj vas to ne skerbí, ne bojte se zavoljo tega; –frei ſ. Kummerlos; –haft, *a.* otožen, tužen, žálosten.

Kümmerlich, *a.* reven, nadložen, siromašen, sirošen. beden, kukaven: –leben, revno živeti, strádati, revo prodájati, lákoto pasti; (kaum) težko, komaj.

Kummerlos, *a.* brezskerben, neskerben. brezbrižen.

Kümmern ſich, *v. n.* u. *r.* (um etwas) márati, mar biti (sem), róditi. brigati se, skerbeti; was kümmert mich das, kaj mi je za to, kaj mi je tega mar, kaj mi je do tega, kaj me to briga? (Gramm empfinden) žalostiti se, ujédati se; –is ſ. Kummer.

Kummervoll, *a.* žálosten, nadložen, sirošen, reven.

Kummet, *m.* homat, homot, komat.

Kumpan, *m.* drug, pajdaš.

Kum-pen, *m.* globina, tomún, jerín; –ulativ, *a.* skupen; –ulieren, *v. a.* kopičiti, verhovatiti.

Kund, *a.* znan, vedeč, razglašen, naznanjen: –machen, na znanje dati, naznániti. oznániti, na vest dati, vedeče storiti, oglasiti, razglasiti, razjásniti + na znanje dajati, naznánjati, oznánjati, oznanjevati, razglášati, razglaševati; –werden, zvédeti se (vém). zasloveti. razsloviti se, razoznániti se, razglasiti se + razoznánjati se, razglášati se; –bar ſ. Kund; –e, *f.* znanje, glas, vest *f.*, novica. poročílo, naznanilo; in Zuſammenſetz. znanstvo; –er, *m.* kupec, jemavec, kupovavec; kupovavka, jemavka; (bei Gaſtwirt.) pivec, pivka; der Schuſter hat viele –n, črevljár dela za mnogo ljudí.

Künden ſ. Aufkündigen.

Kund-gebung, *f.* oznanilo, naznanilo, razglás, navestilo; –ig, *a.* vedóč, veden, vešč: – ſein, kaj znati, za kaj védeti (vém): er iſt vieler Sprachen –, zna veliko jezikov; Kündigen ſ. Aufkündigen; –machung ſ. Kundgebung, –ſchaft, *f.* znanje, glas, poročilo, vest *f.*; (Ausweis) spričevalo, spričílo; ſ. Kunde: –einziehen, pozvedovati, opraševati; –er, *v. a.* razgledovati, pozvedovati; veer, *m.* pozvedovavec, razgledovavec; oglednik; –erin, *f.* pozvedovavka, ogledovavka.

Künftig, *a.* prihodenj, bodóč, prišesten, nastopen; –hin, *ad.* vprihodnje, vprihodnjič, posihmal, odsihmal.

Kunkel, *f.* préslica, kožélj; (der gewickelte Flachs) kodelja, kodelj *f.*: in die – gehen, na prejo iti, prejat iti (grem).

Kunſt, *f.* umetnost. umetalnost, umetnija, umelnost; (Kenntnis) veda, znanstvo; –=, *a.* umetni, umetalni. umetnijki, krasoumni; –arbeit, *f.* umetno delo, umetalni izdelek, umotvórina; –ausdruck, *m.* umetna beseda, znanstveni izráz; –ausſtellung, *f.* umetnijska razstava;

-blume, *f.* ponaréjena cvetica; -be=ruf, *m.* prikladnost od. poklic za kako umetnost; -eifer, *m.* gorečnost od. vnetost za kako umetnost.

Künſtel=ei, *f.* umetovanje, umetovavnost; preumetno delo, úmetna igraća; -n, *v. a.* umetovati, modrovati; zu gekünſtelt, presiljen, pregnán.

Kunſt=erfahren, *a.* izurjen od. znajden v kaki umetniji; =e, *m.* zvédenec, zvédeni mož; =heit, *f.* zvédenost; -erzeugniß, *n.* umetni izdelek, umotvòr, umotvórina; -fertig, *a.* umetaven, umetalen; =feit, *f.* umetavnost; -feuer, *n.* umetni ogenj, ognjostrój; -fleiß, *m.* obertnost; -freund, *m.* prijatelj umetnosti; -gärtner, *m.* umetni vertnár; -gebäude, *n.* umetno poslopje; -gebilde s. Kunſtwerk; -gemäß, *a.* po pravilih umétnosti; -genoſſe, *m.* umetnijski továrš; -geräth, *n.* umetnijska priprava; -gerecht, *a.* umél. umeven, pravilen; -geſchichte, *f.* zgodovina umétnosti; -geſchmack, *m.* umetni ukús, krasočút; -griff, *m.* umetni obrat, umelnost; zvijača; -handel, *m.* kupčija z umetnijskimi rečmí; -händler, *m.* kupčevavec z umetnijskimi rečmí, prodajavec umetnih izdelkov; -handlung, *f.* prodajálnica umetnih izdelkov; -kenner, *m.* umelec, umetálec, umetavec, poznavec umetnih rečí; =in, *f.* umélkinja, poznavka umetnih rečí; -kenntniß, *f.* umelnost, umetalnost, umetavnost; -lehre *f.* umoslovje, nauk o umetnosti.

Künſt=ler, *m.* umetnik, umetalnik; =in, *f.* umétnica, umetálnica; =iſch, *a.* umetnijski, umetniški; -lich, *a.* umeten, umstvén, znanstvén; naučen. =feit, *f.* umetnost, znanstvenost.

Kunſt=los, *a.* pripróst, pripročen, brezúmeten, naravski; -mäßig, *a.* umeten, umen, umski; -mittel, *n.* umetni pomoček; -neid, *m.* zavid med umétniki; -produkt, *n.* izdelek, umetni izdelek, umotvòr, umotvórina; -reich, *a.* preúmeten; -reiſe, *f.* umetniški pot; -reiter, *m.* umetni jezdec; -richter, *m.* presojevavec umetnih izdelkov; -ſammlung, *f.* nabira umetnih rečí; -ſinn, *m.* umetnijski čut; -ſprache, *f.* umetnijski jezik, znanstveno imenstvo; -ſtraße, *f.* umetno naprávljena cesta; -ſtück, *n.* umetni izdelek, umetno delo; -verein, *m.* umetnijsko društvo; -verſtändige, *m.* zvédenec, zvédeni od. veščí mož, veščák; -welt, *f.* umetnijski svet; -werk, *n.* úmetno od. krasno delo, umetnijski izdelek, umotvòr, umotvorina; -widrig, *a.* pravilom umétnosti nasproten.

Kunterbunt, *ad.* vse križem, vse vprek, razverto.

Küpe s. Kufe.

Kupfer, *n.* med *f.* baker, kotlovina, kufer; -=, *a.* medni, medén, bakrén, kotlovinast; -auflöſung, *f.* medena raztoplina; -bergwerk, *n.* medni rudnik; -erze, medene rude *pl.*; -druck, *m.* medorezni tisk; -erz, *n.* medena ruda, medovina, bakrena ruda; -farben, *a.* mednobarven; -gefäß, *n.*

medenica, medena od. bakrena posoda; -geld, *n.* medni od. bakreni denár; -geſchirr, *n.* medena od. bakrena posoda; *coll.* medeno od. bakreno posodje, medovina; -geſicht, *n.* ógerčavi obraz; -gelbe, *f.* medena rumenica; -haltig, *a.* meden, mednat, medovit, bakrén; -handel, *m.* kupčija z medovino od. kotlovino; -icht, *a.* medast, medenast, bakrenast, kufrast, kotlovinast; -ig ſ. Kupferhältig; -metall, *n.* med *f.*, medovina, kotlovina; -münze ſ. Kupfergeld; -n, *a.* medén, bakrén, kotlovinski, kufrast; -platte, *f.* medena od. bakrena plošča; -roſt, *m.* medena rija; -roth, *a.* rudéč.

Kupfer=ſchmied, m. kotlár; =handwerk, *n.* kotlarstvo; -ſtecher, *m.* medorezec, bakrorézec; =kunſt, *f.* medorezba, bakrorezje; -ſtich, *m.* medoréz, bakroréz; =ſammlung, *f.* zbirka medoreznih podób; -tafel, *f.* medena plošča; -ware, *f.* medenina, medovina, bakrovina, kotlovina; -zeichner, *m.* medorisec.

Kupon, *m.* kupón, odrezek.

Kupp=e, *f.* kopa, kok, verh, verhól; -el, *f.* kuplja, kúpola ſ. Koppel.

Kupp=elei, *f.* zvodstvo, zvodništvo, svodništvo, kavkljanje; -eln, *v. a.* kavkljati: skavkljati, zvoditi; (koppeln) zvézati (vežem), skópčati *pf.*; -elpelz, *m*, rúdeča suknja; -ler, *m.* zvodnik, svodnik, kavkljaveo; =in, *f.* zvodnica, svodnica, kavkljala.

Kur, *f.* zdravitev, zdrávljenje, vračitev, vračba: die - machen, militi se, sladkati se, dobrikati se; -abel ſ. Heilbar; -and *n.* oskerbovanec; -anſtalt ſ. Heilanſtalt.

Küraß, *m.* oklép, oklóp, oklopje, napersnik; -ier, *m.* oklepnik, oklopnik.

Kuratel, *f.* varstvo, skerb *f.* skerbstvo; -s=*a.* varstvén, skerbstvén; -sverhängung, *f.* djanje pod skerbstvo.

Kurator, *m.* skerbník, oskerbník, varh, kurator; -spflicht, *f.* skerbníkova dolžnost.

Kurbe=l, *f.* kljuka, kvaka; ročica, ročáj.

Kürbiß, *m.* buča, tikva, tikev *f.*; -s=*a.* bučin, tikvin; -blätter, *pl.* búčevina; -gewächſe, *pl.* búčnice *pl.*; -kern, *m.* búčino zerno.

Kur=fürſt ſ. Churfürſt; -geld, *n.* -koſten, *pl.* zdravilski stroški *pl.*, potroški za zdrávljenje; -ialſtil, *m.* uradni jezik, služhena pisava; -ier, *m.* jádernik; -ieren, *v. a.* zdráviti, vráčiti, léčiti, celiti, ozdrávljati: ozdráviti, izléčiti; -ios, *a.* čuden, čúdežen, diven; -ioſität, *f.* redka od. divna reč *f.*; -macher, *m.* dobrikaveo, čestivec; -methode, *f.* zdravljava, način ozdrávljanja; -ort, *m.* zdravilišče; toplice *pl.*, -pfuſcher, *m.* zdravljáč, mazáč.

Kurr=ende, *f.* okrožni list, okróžnica; -ent, *a.* tekóč, gredóč; vsakdánj: -e Arbeiten, vsakdanji opravki; =ſchrift, *f.* tekoči pis, tekoče pismo.

Kurs, *m.* tečáj; (Wert) cena; (Umlauf) tek, obték.

Kurſchmid, *m.* konjski zdravnik.

Kürſchner, *m.* kerznár, kožuhar; -s *a.* kerznarski; -handwerk, *n.* kerznarstvo, kerznarija: das - betreiben, kerznáriti; -in, *f.* kerznarica; -laden, *m.* kerznárnica; -leder, *n.* kerzno; -ware, *f.* kerznovina, kožúlovina.

Kurſ=ieren, *v. n.* iti (grem), teči; -ivſchrift, *f.* ležeče čerke od. pismena *pl.* ležeče od. nágnjeno pismo, -us *ſ.* Kurs.

Kurz, *a.* kratek; *ad.* kratko, ob kratkem, -um, z eno besedo, s kratka; ſeit - em, od nedavna; im - em, v kratkem, kmalo, kmalu, za malo časa, skoraj; vor - em, pred nedavnim, nedavno, otodi; -vorher, malo popréj od. popréd; -hernach, kmalo po tem; zu - kommen, na zgubi biti (sem); einen - halten, koga na uzdi imeti (ám); kürzer machen, krájšati: okrájšati, skrájšati; -es Gedächtnis haben, kratkega spomina biti (sem); - und gut, kratko in malo, brez ovinkov; - = *a.* kratko; -armig, *a.* kratkorók; -athmig, *a.* sigav, zadušljiv; -beinig, *a.* kratkonóg.

Kürz=e, *f.* kratkost, kratkota, kratkoča, kratkoba; -en, *v. a.* krájšati, krátiti, kèrčiti: okrájšati, prikrájšati, skrájšati, prikrátiti, okrátiti + prikrajšcvati, okraćevati; ſich die Zeit -, kratkočásiti se, kratkočasovati se, kratek čas si délati; ſich -, *v. r.* kèrčiti se: skèrčiti se, uskočiti.

Kurz=füßig, *a.* kratkonóg, kratkonogàt; -geſchwänzt, *a.* kratkorép; -haarig, *a.* kratkolás, kratkolasàt; -halſig, *a.* kratkovrát.

Kürzlich, *ad.* nedavno, pred nedavnim, une dni, pred nekaj dnevi; (in Kürze) v kratkem, za malo časa, ob kratkem.

Kurz=naſig, *a.* kratkonós; -öhrig, *a.* kratkoúh, kratkouhàt; -rock, *m.* kratkosuknjež; -ſchwänzig, *a.* kratkorép; -ſichtig, *a.* kratkoviden, mižav, berlav, krátkega vida; =e, *m.* kratkovidec, kratkovíd, mižec; =ſeit, *f.* kratkovidnost, mižavost, kurji pogled, berlavost; -ſilbig, *a.* kratkozložen, maloslovčen; -tönig, *a.* kratkoglasen; -um, *ad.* z eno besedo, s kratka.

Kürzung, *f.* krajšava, krajšatev, okrajšava, skrajšava, okrajšba, okrajšek, skrajšek; -szeichen, *n.* kratica, kratovica, krajšilo.

Kurz=ware, *f.* drobno blagó, drobna roba, drobnjava, drobnjáv *f.*; -warenhändler, *m.* kupec z drobno robo od. z drobnim blagom; -weg *ſ.* Kurzum; -weile, *f.* kratek čas, veselica, zabava: - treiben, kratek čas si délati, kratkočasovati se, razveseljevati se, zabávljati se; - weilen ſich, *v. r.* kratkočasovati se, kratek čas si délati, dobre volje biti (sem), čas si krátiti, razveseljevati se; -weilig, *a.* kratkočasen, zabaven.

Kuſs, *m.* poljubec, poljubek, poljubljej, kušljej, celov: einen - geben, poljúbiti, kúšniti.

Küſſen, *v. a.* ljúbiti, kuševati, ce-

lovati + poljúbiti, kúšniti + poljubovati; die Hand –, komu roko poljúbiti.

Küſt=e, *f.* obrežje, morski breg, morska brežina, obmorje; **-en=** *a.* pobrežni, obmorski, pomorski; **=bewohner**, *m.* primorec, pomorec; **=fahrt**, *f.* obrežno brodarstvo; **=fluſs**, *m.* bréžnica; **=handel**, *m.* obrežna kupčija; **=land**, *n.* primorje, pomorje; **=länder**, *m.* primorec, pomorec; **=ländiſch**, *a.* primorski, pomorski.

Küſter, *m.* cerkovnik, zvonikár, mežnar; **-ei**, *f.* cerkovníkova híša.

Kuſtos, *m.* varh, čuváj.

Kutſch=beſchläge, *n.* kočijno kovanjé; **-bock**, *m.* kočijáževo sedalo, kočijalo; **-e**, *f.* kočija, *dim.* kočíjica; **-en=** *a.* kočijin; kočijski; **-er**, *m.* kočijáž; **-erſitz**, *m.* kočijalo; **-ieren**, *v. a.* kočijážiti, voziti, kočírati; **-tritt**, *m.* stopalo.

Kutt=e, *f.* kuta, kamilavka, mniška obleka; **-el** f. Eingeweide; **-en**, *v. a.* po mniško obleči + obláčiti; **-enmönch**, *m.* kútar; **-er**, *m.* kutra, nagla ládija, berziea.

Kützchen, *n.* kozle (g. -ета), kozliček.

Kux, *m.* kuksa, kos od. delež rúdnika.

Kyrie eleyſon! Gospod usmili se!

L.

Lab, *n.* sirilo; (Form) sírišče.

Labbe, *f.* šoba; **-n**, *v. a.* sesati; f. Schwätzen.

Lab=en, *v. a.* krepiti, krépčati: okrepiti, okrépčati, poživiti + okrepčevati, poživljati; (d. Ehrmächtigen) mácati; (gerinnen machen) síriti: posíriti, usíriti; ſich –, *v. r.* veseliti se nad čim, poživljati se: sladiti si usta nad čim: osladiti si usta; **-end**, *a.* krepiven, krepčaven, poživljaven; **-erdan**, *m.* usóljena treska od. polénovka; **-et**, *ad.* **-werden**, pasti (padem) v igri, zgubiti; opresti (predem); **-etrunk**, *m.* krepčalo, krepilo, krepčavni napoj, poživek; **-ial**, *a.* ustni; **=buchſtabe**, *m.* ustnik; **-kraut**, *n.* (Galium verum) rumena lákota, sterdenka; **-magen**, *m.* sirišćnik, sirščck, sirišćjek.

Labor=ant, *m* kemijski strežnik od. pomagavec; **-atorium**, *n.* kemijska delávnica, laboratorij; **-ieren**, *v. n.* (krank ſein) bolehati, bolovati.

Lab=ſal, *n.* krepčalo, krepilo, poživek, uteha; **-ung**, *f.* poživljava, pokrepčava, pokrépčanje; **-yrinth**, *n.* zahodnják, labirint.

Lach=e, mlaka, mlakuža, lúža, kalužа, kal, kališ, mužava; (am Baume) zareza.

Lächeln, *v. n.* smehljati se, múziti se, múzati se: nasmehljati se, nasmehniti se, namúzniti se, omúzniti se + posmévati se; – *n.* smehljej, nasmehljej, namuzljej; smehljanje; **-d**, *a.* smehljajóč, smehljaje.

Lach=en, *v. n.* smejati se (smejem u. im), posmehovati se; (laut –) hahljati se, krohotati se (ám u. očem)

krohotati se, hrohotno se smejati; (in die Faust -) cmihati se, ċehljati se, sċehovati se; zu - anfangen, nasmejati se, zasmejati se; zakrohotati, zahahljati; über jemanden -, zasmehovati koga; -en, *n.* smeh, smẹ́janje; krohot, hrohot; -end, *a.* smejóċ; *ad.* smejé, smẹ́homa, v smehu; *fig.* vesél, prijeten; -er, *m.* smejavec; hahljavec; cmihavec; ċehljavec; =in, *f.* smejavka; hahljavka; cmihavka.

Lächerlich, *a.* smešen, smešljív: eine -e Miene machen, múziti se. smeh koga lomi od. grudi; -keit, *f.* smešnost, smešljivost.

Lach=hans, *m.* hahljalo, cmihalo; -ig, *a.* lužnat, kalužnat, muževnat; -krampf, *m.* kerċni smeh; -lust, *f.* smejavost; =ig, *a.* smejav; hahljav; cmihav; -möve, *f.* tonóvšica, galeb.

Lachs, *m.* losos, kečuga; -= *a.* lóssosov; -fang, *m.* lósosova lov *f.*; -forelle, *f.* zlatóvčica, postruga; -fleisch, *a.* lososovina.

Lach=taube, *f.* gèrlica; -ter, *f.* sežénj, sežéna; -weiße, *f.* postovka.

Lack, *m.* lak s. Firniß; Siegel-, pečatni vosek; -ieren, *v. a.* z lakom prevleċi, lakirati, lóšċiti; -mus, *m.* lakmus.

Lad=e, *f.* predal, predel; *dim.* predalec, predalċek; (Kasten) skrinja, truga; (Gestell) polica; (d. Handwerker) skládnica; -es *a.* vabivni, vabilni; -en, *m.* (Fenster-) obóknica, okenica; (Thür-) vrátnica; (Kauf-) štacuna, prodajálnica; in Zusammensetz. mittelst -árnica; Bücher-, bukvárnica; Tuch-, suknárnica u. s. w.

Laden, *v. a.* (einladen) vábiti: povábiti. pozvati (zovem); (aufladen) nakládati. nalágati. básati (bašem): naložiti; (auf den Rücken-) opertiti, opèrtati, zadeti si (denem) + opertovati, zadévati si; auf sich -, nakopati si (pljem), zadeti si (denem) + nakopovati si; (das Gewehr) nabiti (bijem) nabásati (bašem) + nabíjati, nabasovati, básati (bašem); (vor Gericht -) pozvati (zovem), poklícati (kličem) + pozívati; scharf, blind -, s krógljico, brez krógljice nabiti; -diener, *m.* kupčijski strežnik od. služabnik; -flügel, *m.* óknica; dúrnica; vrátnica; -hüter, *m.* štacunski čuváj; -mädchen, *n.* štacunska strežnica od. strežajka; -preis, *m.* štacunska cena; -zins, *m.* najemnina od štacune.

Lad=er, *m.* nakladavec, nalagavec, težák; (Einlader) vabič, vabivec; -estock, *m.* šapec, štorglja, básovnik, nabiják; -ung, *f.* vklad *f.*, naklad *f.*, vklada; vozivo, tovor; (des Geschützes) naboj, basivo; (Vorladung) poziv, poklic, pozov; =splatz, *m.* skladišċe, nakladišċe, nakladališċe, tovorišċe.

Laff, *a.* plehek, pust, plevek; -e, *m.* golobradec, smerkolín, smèrkovec; -ette, *f.* lavcta, podstavek, prema.

Lage, *f.* lega, pologa, položenje; (Schichte) versta, plast *f.* sklad *f.*, prekrepa; (Reihe) versta, rajda,

red; (Zuſtand) stan, razmere *pl.* o- kólšćine *pl.* (d. Liegen) leža; d. Stadt hat eine geſunde –, mesto stojí ob. je na zdravem mestu.

Lager, *n.* (Schichte) sklad *f.*, plast *f.*, lega, versta; (d. Thiere) leža, ležišče, lož *f.*, berlog; (d. Soldaten) stan, tabor, taboríšče, ostrog: ein – aufſchlagen, utabóriti se, ušotóriti se *pf.*; (Bett) postelj *f.*, póstelja; (bot.) steljka; (Bodenſatz) gošča, podmást *f.*, kalíž, troska, grampa; (Vorrath) sklad, zaloga; -baum, *m.* legnar; -bier, *n.* ležák; -faß, *n.* sod; -holz, *n.* kladje, kladovina, hrašča; -krankheit, *f.* legar; -n, *v. n.* ležati (lm); *v. a.* povaliti, položiti; (d. Militär) raztabóriti, utabóriti *pf.*; ſich –, *v. r.* leči (ležem), poleči, uleči se + légati, ulégati se; (v. Heer) šotore razpeti (pnem), ušotóriti se, kamp storiti, ntabóriti se; (v. Getr.) poleči (ležem) + polégati; (über etwas –) razprostreti se, razpeti se (pem) + razprostirati se, razpénjati se; -obſt, *n.* zimsko sadje; -pflanze, *f.* stéljnica, steljkarica; -platz, *m.* taborišče, šotorišče, šatorišče, stanišče (f. Waren) skladišče; -ſtamm, *m.* (bot.) steljka; -ſtätte, *f.* ležišče, spavališče; postelj *f.*; -ſtock, *m.* panj; -ung, *f.* polágaje, položenje; -wache, *f.* taborska straža; -zins, *m.* skladnina, skladovina, založnina.

Lagune, *f.* lokva, laguna.

Lahm, *a.* hrom, kruljev, krulov; (hinkend) šantav, švepav, šepast, krevljav: -gehen, hrámati, hromáti; šántati, šantúsati; šépati, švépati: -werden, hrometi: ohrometi, shrometi; (gelähmt) mertuden, mertvouden, hrom; -e, *m.* hromec, krúljevec, šántavec, švépavec, krevljáč; *f.* krúljeva ženska, šantavka, krevlja.

Lähm-e, *f.* hromota, hromóst; mertúd, mertudnost, mertvoudnost; -en, *v. a.* hromiti, hromotiti, slabiti, ovirati, opovirati, zaderževati; (lahm machen) ohromiti, omertviti, mertud je koga zadel; polomiti; gelähmt werden, omertveti; Lahmheit, *f.* hromost, hromota, šántavost, krúljevost; -ung, *f.* omertvica, mertúd; (Lethargie) mertvica, mertvičnost.

Laib, *m.* hleb; *dim.* hlebec, hlebček.

Laich, *m.* u. *n.* ikra, krak, okrák; -en, *v. n.* derstiti se, drestiti se, ikriti se; -en, *n.* -zeit, *f.* derstitev, drestitev.

Laie, *m.* neduhoven, neduhovnik, neposvéčenec; (in einer Sache) neúk, novinec, tujec; -enbruder, *m.* (mniški) brat, neposvéčenec; -enſchweſter, *f.* (nunska) sestra, neposvéčenica.

Lake, *f.* razsol *f.* slanomura; -ei, *m.* streže (g. -eta), strežec, lokáj; -en, *m.* rjuha, ruho; plahta; -enniſch, *a.* lakóničen, lakóniški, kratek pa jédernat, malobeseden; *ad.* kratko pa jédernato; -enismus, *m.* kratki pa jédernati izráz, lakonizem; -enwurzel, *f.* sladki koren, sladki les.

Lall-en, *v. n.* blebetati (ám u. ečem), balbotati, belbljati, blaboliti; -er, *m.* blebetalo, belbljavec.

Lam=a, *n.* lama; -entazion, *f.* javk, jávkanje, tarnjávanje; -entieren, *v. n.* jávkati, tárnati, tarnjávati, utrinjati.

Lamm, *n.* jagnje (g. -eta); (Böck=chen) jagnec, janec, janček, bicek, bičck; (weibl.) bičica, bicika; -=, jágnječji, jančji; -en, *v. n.* jágniti: storiti, ojágniti se.

Lämmer=, *a.* jagnječji, jančji; -fleiſch, *n.* jagnječje meso, jagnječina; -geier, *m.* bèrkasti ser, bèrkasti jastrob; -hirt, *m.* jančar, ovčár; -n ſ. Lammen; -n, *a.* jagnječji: -ės ſ. Lämmerfleiſch; -ſtall, *m.* jančjak, jagnječjak, jagnječji hlev; Lämm=chen, *n.* janček, jágnjice.

Lamm=fell, *n.* jagnjétina; -fleiſch, *n.* jagnječje meso, jagnjéčina, jagnjećevina; -fromm, *a.* krotek kakor jagnje.

Lamp=e, *f.* lampa, svetílnica, lučirna, lúčnica; léščerba; -enlicht, *n.* luč v svetílnici; -enwärter, *m.* lampar, prižigavec.

Lamprete, *f.* okatica, piškúr.

Land, *n.* zemlja, suha zemlja, suhota, kopnota, kopna zemlja; (Gebiet) dežela, dežel *f.*, kraj, krajina, pokrajina; (Gegenſatz zur Stadt) dežela, selo, kmetija, ladanje: auf dem -e, na kmetih, na deželi, na selu ob. ladanji; (Boden) svet, zemlja, zemljišče, polje, tla (g. tal) *pl.*; ebenes -, raven *f.*, raván, ravnota, planota, plan *f.*, planjava; niederes -, nižava, nižina; naſſes -, močevina; fettes -, mastna zemlja; das gelobte -, obljúbljena dežela; hier zu -e, tu, tukaj, tu pri nas, v tej deželi; außer -, na tujem - tuje, za mejo; an's - treten, na suho stópiti; zu Waſſer und zu -, po suhem in po mokrem; -=*a.* deželni, dežélski; (Bauern-) kmečki, selski; -adel, *m.* selsko plemstvo; -amann, *m.* predstojnik, selski prednik; -arbeit, *f.* kmečko ob. poljsko delo; -bär, *m.* rujavi medved; -bau, *m.* kmetijstvo, kmetovanje, kmetovavstvo, poljedelstvo, oratarstvo; =er, *m.* kmet, kmetovavec, poljedelec, oratár, selán, selák; (im Gegenſatze zu Bergbauer) poljanec; =meiſter, *m.* selski zidarski mojster; -beſchreibung ſ. Länderbeſchreibung; -bevölkerung, *f.* kmetje *pl.*, kmetovavci *pl.*, seljani *pl.*, deželani *pl*; -bewohner, *m.* deželán, selán, selján, selák.

Länd=chen, *n.* dežélica; -e, *f.* pristan, pristanišče, pristajališče.

Land=edelmann, *m.* selski plemič; -einwärts, *ad.* v deželo, navnoter, v serce dežele; -en, *v. n.* u. *a.* pristati (stanem), za kraj zakèrmiti, k bregu potégniti, h kraju pritísniti + pristájati, k bregu potegovati, h kraju pritiskati; -enge, *f.* medmorje, zemska ožina.

Länder=beſchreibung, *f.* zemljopis, zemljopisje; krajopis, krajopisje; -ei, *f.* zemlja, zemljišče, polje; dežela, stran *f.*, kraj; -kenntnis, -kunde, *f.* zemljoznanstvo, deželoznanstvo; -tauſch, *m.* zamenja dežél; -umfang, *m.* obsežje dežél; -verber=

bend, *a.* deželokvaren, pokončevaven, pogubonosen; -verwüſter, *m.* zemljoborec, pokončevavec deželi; -weiſe, *ad.* po deželah, dežela za deželo.

Landes-, *a.* deželni, deželski; -angelegenheit, *f.* deželska zadeva; domača reč *f.*; -ausgaben, *pl.* deželski stroški *pl.*; -ausſchuſs, *m.* deželni odbor; =mitglied, *n.* deželni odbornik; -baudirekzion, *f.* deželno stavbno vodstvo; -befugnis s. Privilegium; -befugt, *a.* pooblaščen; -behörde, *f.* deželna oblastnija; -bewohner, -bürger, *m.* deželán; -chef, *m.* deželni glavár od. poglavár, deželni predstojnik; -deputazion, *f.* deželno poslanstvo; deželni poslanci *pl.*; -deputierte, *m.* deželni poslanec; -eingeborene, *m.* roják, domačin, domačinec; -einkünfte, *pl.* deželni od. deželski dohodki *pl.*; -einnahme, *f.* deželni prejemek; -erzeugnis, *n.* domači pridelek, domači pridobek; (Kunſt-) domači izdelek, -flagge, *f.* deželna zastava; deželno bandero; -fürſt, *m.* vladár, vladavec; =lich, *a.* vladarski (cesarski, králjevski, vójvodski u. s. w.); -gericht, *n.* deželna sodnija; =lich, *a.* deželnosodnijski, deželosodnji; =rath, *m.* deželno-sodnijski svetovavec, svetovavec deželne sodnije; =ſprengel, *m.* okraj deželne sodnije; -geſetz, *n.* deželna postava, domači zakon; =blatt, *n.* deželni zákonik; -gewalt, *f.* deželska oblást *f.*; -gränze, *f.* deželna meja, deželska grânica; -hauptkaſſe, *f.* deželna glavna denárnica od. blagájnica; -hauptmann, *m.* deželni poglavár od. poglavnik, deželnik; =ſchaft, *f.* deželno poglavarstvo; -hauptſtadt, *f.* glavno od. poglavitno deželsko mesto; -herr, *m.* deželski oblastnik, deželni gospód, vladár; =lich s. Landesfürſtlich; -hoheit, *f.* vladarstvo; -intereſſe, *n.* deželski prid; =n, *pl.* deželske zadeve *pl.*; -kanzler, *m.* deželni kancelár; -kaſſe, *f.* deželska denárnica od. blagájnica; -kind, *n.* domačin, domačinec, roják; -kongregazion, *f.* deželski shod; -kultur, *f.* zemljodelstvo, obdelovanje zemlje; -marſchal, *m.* deželni od. deželski maršal; -militärkommando, *n.* deželno vojaško poveljstvo; -mittel, *pl.* deželno premoženje; -obrigkeit, *f.* deželska gosposka; -ordnung, *f.* deželski red; deželska uredba od. uprava; -pflicht, *f.* prisega zvestobe; -produkt s. Landeserzeugnis; -polizei, *f.* deželska policija.

Landes-regent, *m.* vladár, deželni vladár; -regierung, *f.* deželna vlada, deželno vladarstvo; =gesetzblatt, *n.* deželno-vladni list, deželno vladni zákonik, oglasnik deželnega vladarstva; -ſchutz, *m.* deželska bramba; -ſicherheitsbehörde, *f.* deželna redarska oblastnija; -ſitte, *f.* deželna navada od. šega; -ſprache, *f.* deželni jezik; -ſtatut, *n.* deželna postava; -ſtelle, *f.* deželska vlada, deželna oblastnija; -tracht, *f.* deželna noša; -üblich, *ad.* kakor je v de-

želi naváda od. navadno; deželi návaden; -vater ſ. Landesfürſt; -verfaſſung, *f.* deželna ustava; -verordnung, *f.* deželni od. deželski ukáz; -verrath, *m.* izdaja domovine; -verräther, *m.* izdajavec domovine; -verſammlung, *f.* deželni zbor; -vertheidigung, *f.* deželna bran *f.*; deželski brámbovci *pl.*; -vertretung, *f.* deželno namestovavstvo, deželno zastopstvo; deželni namestovavci od. zastópniki *pl.*; -verwaltung, *f.* deželna uprava, deželno oskerbovanje; -verweiſung, *f.* prognanstvo, izgnanstvo iz dežele; -verwieſen, *a.* prognán, iz dežele izgnán; =e, *m.* prognanec, izgnanec; *f.* prognanka; -verweſer, *m.* vladarjev namestnik; -währung, *f.* deželni denár; -zeitung, *f.* deželni časnik; -zweck, *m.* deželni namén, deželska potreba.

Land-feſtung, *f.* terdnjava na suhem; -flüchtig, *a.* pobegli, ubežni: -werden, pobégniti, ubégniti, iz dežele uteči; =e, *m.* pobeglec, ubežnik; -frau, *f.* kmetica, kmétinja, kmetovavka; -friede, *m.* deželna varnost; mir in pokoj v deželi; -gängig, *a.* v deželi návaden od. veljaven; -geiſtliche, *m.* selski duhovnik, duhoven na kmetih; -gemeinde, *f.* kmečka srenja od. óbčina; -gericht i. Landesgericht; -graf, *m.* deželni grof; -gräfin, *f.* deželna grofica od. grófinja; =ſchaft, *f.* deželna grofija; -gut, *n.* posestvo na kmetih, kmetija, seleki imetek; -handel, *m.* kupčija na suhem; -haus, *n.* deželno poslopje, deželna od. stanovska hiša; -heer, *n.* vojska na suhem; -jugend, *f.* kmečka mladež *f.*, selska mladina; -junker, *m.* selski plemič, žlahtnik iz kmetov; -karte, *f.* zemljovid, zemljokáz, zemljopisna mapa; -krabbe, *f.* pozémeljna rakulja; -kundig, *a.* po vsej deželi znan, znan v deveto vás; -kutſcher, *m.* prevoznik, dostavnik, najemščik; -läufer ſ. Landſtreicher; -läufig, *a.* potepen, vlačúgarski; ſ. Landgängig; Ländler, *m.* (Tanz) okrogli (ples); -leute, *pl.* kmetje, seljani, kmetovavci *pl.*; kmečko ljudstvo.

Ländlich, *a.* deželni, deželski; kmečki, kmétovski, selski: -ſittlich, kolikor krajev, toliko šeg; -e Stille, *f.* ladanjska tihota, mir na kmetih.

Land-luft, *f.* kmečko od. selsko veselje; -macht, *f.* vojskna moč na suhem, vojska na suhem; -mädchen, *n.* kmečka od. selska déklica; -mann, *m.* kmet, kmetovavec, selják, seljàn, selán, kmečki človek, poljanec; -meſſer, *m.* zemljomér, zemljomerec, merčún; -meſskunſt, *f.* zemljomerstvo, zemljomerje; -miliz, *f.* domača vojska, deželni brámbovci *pl.*; -pfarre, *f.* fara ober župnija na kmetih; =r, *m.* fájmošter od. župnik na kmetih; -pfleger, *m.* deželski oblastnik; -plage, *f.* deželska nadloga; -rath, *m.* deželni svetovavec, deželni od. sodnijski svètnik; -recht, *n.* deželno pravo od. pravstvo; =lich, *a.* deželno-praven; =sbeiſitzer,

m. prisednik deželne sodnije; -regen, *m.* podeželni dež, povsotni dež, deževanje; -richter, *m.* deželni sodnik; -rücken, *m.* herbet; -ſaß, *m.* selják; posestnik; -ſäßig, *a.* v deželi vseljen; -ſchaft, krajina, kraj, pokrajina, dežel *f.*, dežela; (Landſtände) deželni stanovi *pl.*; =lich, *a.* stanovski; deželski; =s= *a.* stanovski; deželski; =beamte, *m.* stanovski uradnik; =sgemälde, *n.* krajevid; =shaus, *n.* stanovska ob. deželska hiša. stanovsko poslopje; =smaler, *m.* malar krajev; -ſchule, *f.* kmečka šola ob. učílnica; -ſchulmeiſter, *m.* kmečki učitelj, učenik na kmetih; -ſee, *m.* jézero; -ſitz, *m.* selo; -skind ſ. Landeskind; -smann, *m.* roják, domačinec: unſer -, našinec; -smännin, *f.* rojákinja; -smänniſch, *a.* rojaški; po domače.

Land-ſpitze, *f.* nos, crt zemlje; -ſtadt, m. selsko mesto, méstice; --ſtand, *m.* deželni stan; *pl.* deželni stanovi; -ſtändiſch, *a.* stanovski; -ſtraße, *f.* deželna ob. vélika cesta; -ſtreicher, *m.* vlačugar, klatež, skitavec, potepúh, potepin, potepenec; =ei, *f.* vlačúgarstvo, potépanje, skitanje; =in, *f.* vlačuga, potepulja, potepinka; =iſch, *a.* vlačúgarski, potepinski, potepen; -ſtreifer ſ. Landſtreicher; -ſtrich, *m.* pokrajina, okrajna, stran *f.*, okolija; -ſturm, *m.* piš, nevihta, vihta, vihra, polomáj; (Aufgebot) černa vojska, brámbovci *pl.*, deželna bramba; -tafel, *f.* deželne bukve *pl.*, deželna knjíga, (Amt) deželno-knjižni urád; -tag, *m.* deželni zbor: den - ausſchreiben, razpísati ob. sklícati (klicem) + razpisovati ob. sklicovati deželni zbor; den - auflöſen, razpustiti + razpúščati deželni zbor; =en, *v. a.* deželni zbor imeti (ám), zborovati; =sabgeordnete, *m.* poslánec deželnega zbora, deželni poslanec; =swahlordnung, *f.* volitni red za deželni zbor; -thier, *n.* pozemska ob. pozémeljska živál *f.*; -truppen, *pl.* vojska na suhem; =ung, *f.* pristanje. primikanje k bregu; =splatz, *m.* pristajališče, premišče; =struppen, *pl.* pristavna vojska, na suho djana vojska; -verkehr, *m.* kupčija po suhem; -vogt, *m.* deželski oblastnik; =ei, *f.* deželsko oblastništvo; -wärts, *ad.* proti suhemu, proti suhi zemlji, proti bregu, na suho; -wehr, *f.* deželna bramba, brámbovci *pl.*, černa vojska; =mann, *m.* brámbovec; -weſen ſ. Landwirtſchaft; -wirt, *m.* gospodár, kmečki gospodár, poljedelec, kmet, kmetovavec; =in, *f.* gospodinja, kmetica, kmetovavka; =ſchaft, *f.* gospodarstvo, kmetijstvo, kmetovavstvo, poljedelstvo: rationelle - betreiben, umno kmetovati ob. gospodáriti; =ſchaftlich, *a.* kmetijski, kmetovavski, gospodarski, poljedelski; =ſchaftsbetrieb, *m.* kmetovanje; =sgeſellſchaft, *f.* kmetijska družba; -wolle, *f.* domača volna; -zoll, *m.* deželni col; -zunge, *f.* stegno, zemski jezik.

Lang, *a.* dolg; über- oder kurz, prej ali slej, poprêj ali pozneje; in Zusammensetz. dolgo –; -ährig, *a.* dolgoklás, dolgoklasàt; -armig, *a.* dolgorók, dolgih rok; -bart, *m.* dolgobradec; -bein, *m.* dolgín, nogáč, dolgonožec; =ig, *a.* dolgonóg, nogàt; -e, *ad.* dolgo; (v. d. Zeit) davno, zdavna, dolgo časa: wie –, dokléj, koliko časa, kako dolgo? so –, dokler; von –her, iz davna, od davna.

Länge, *f.* dolgota, dolžina, dolgóst, dolžava, delja, deljava: der – nach, po dolgem, na dolgóst; in die –, na deljo: sich in die – ziehen, mótati se, zatezovati se; länger machen, dáljšati, deljšati: podáljšati, podeljšati + podaljševati.

Langen, *v. a.* podati + podájati; *v. n.* seči (sežem), prostírati se, ségati, stézati se: nach etwas –, seči, ségniti, poseči, stégniti se + ségati, stegovati se, stegávati se.

Längen, *v. a.* dáljšati, déljšati; podáljšati, podéljšati + podaljševati; -*a.* podolžni; -maß, *m.* mera dolgosti, dolgótna mera; -thal, *n.* podolžna dolina, podólžnica.

Lang-eweile s. Langweile; -fädig, *a.* dolgonit, dolgoniten; -faserig, *a.* dolgovlaknat; -fingerig, *a.* dolgopèrst, dolgoperstast, dolgih perstov; -flügler, *m.* dolgokrilec; -fuß, *m.* nogáč, dolgonožec; -füßig, *a.* nogat, dolgonóg; -gestreckt, *a.* prostrán; (v. Körpertheil.) stegnjen, strunast; -haar, *m.* dolgi lasjé; (Person) dolgolasec; =ig, *a.* dolgolás, dolgolasat; -hals, *m.* dolgovrát, dolgovratec; =ig, *a.* dolgovrát, dolgovraten; -hand, *m.* dolgorók; -hin, *ad.* na daljo; -jährig, *a.* dolgolét, dolgoleten; -lebend, *a.* dolgovék, dolgoživ.

Länglich, *a.* podolgast, podolgljat, podólgovat.

Lang-muth, *m.* prizanesljivost, prizanesnost, poterpljivost, poterpnost; -müthig, *a.* prizanesljív, prizanesen, zanesljív, poterpljív, poterpen; =keit s. Langmuth; -nase *f.* dolgi nos; (Person) nosáč, dolgonós; -nasig, *a.* nosat, dolgonós; -ohr, *n.* dolgo uho (g. ušesa); (Person) dolgoúh, klapoúh, uháč, uhljáč; s. Esel; -öhrig, *a.* uhat, uhljat, dolgoúh, klapoúh; -rock, *m.* dolga sukoja; (Person) dolgosuknjež, dolgosuknjik.

Langs, *prp.* poleg, polek, kraj, ob.

Lang-sam, *a.* počasen, kesen, nuden, žuljav, žnutav; *ad.* počasi, zlágoma, polágoma, po malu, po malem: -arbeiten, kesnovati, mečkati, žnútati; =e, *m.* kesnovavec, mečkavec, žnútavec, žúljavec; *f.* kesnovavka, mečkulja, žnútavka; =keit, *f.* počasnost, kesnost, kesnota, žúntavost; -schläfer, *m.* zaspaneo, zaspanec (g. -eta), poležúh; =in, *f.* zaspanka; -schnäbelig, *a.* dolgokljún, dolgokljunoski; -schwanz, *m.* dolgorép, dolgorepec; -schwänzig, *a.* dolgorép, dolgorepàt; -schwingung, *f.* podolžni tres; -sichtig, *a.* dalekovíden, daljnoviden; -silbig,

a. dolgozlóg, dolgozložen, dolgoslovċen.

Längſt, *ad.* davno, zdavno, pred davnim, pred dólgimi leti; -ens, *ad.* najdalje, najdelj, najpozneje; -vergangen, *a.* daven, davnominúl, davnopretekel.

Lang=weile, *f.* dolg čas; ich habe -, dolg ċas me lomi, grudi od. dervi; -weilen, *v. a.* dolg ċas délati komu, dolgoċasovati; ſich -, *v. r.* dolg ċas komu biti (sem), dolg ċas prodájati; -weilig, *a.* dolgoċasen; (v. d. Arbeit) siten, žuljav; =e, *m.* sitnež, žúljavec, dolgoċasni človek; =feit, *f.* dolgoċasnost; -wiede, *f.* svora; -wierig, *a.* dolg, dolgoterpéċ; =feit, *f.* dolgota, dolgoterpeċost.

Lanke, *f.* lákotnica; (Schenkel)

Lanz=e, *f.* kopje, súlica; -enbrechen, *n.* lom súlic; -enförmig, *a.* kopjast, súlicast; -engefecht, *n.* bitva s kopjem; -enfnecht, *m.* kopjenik, -enſchaft, *m.* kopjišċe, ratišċe; -enträger, *m.* kopjenosec; -ette, *f.* súliċica; (zum Aderlaſſen) puščalo.

Lapidarſchrift, *f.* lapidarno pismo, pismo za nadpise.

Lapp=alie, *f.* majhenota, malota, činez; Läppchen, *n.* cápica, zaplática, (am Schuh) ušesce; -e, *m.* golobradec, glompec; -en, *m.* capa, cunja, copata, candra; (Flick-) kerpa, záplata, oškert; (Wiſch-) cunja, brisaċa; (bot.) loputa, lopútica; (am Halſe d. Rindes) ožrelje, žvandra; (der Ziege) streza; -entau=cher; *m.* čópasti pandirek; -erei, *f.* kerparija, kerpucarija; majhenota, malota; -ig, *a.* capast, cunjast, cunjav, candrav; (bot.) loputast.

Läppiſch, *a.* áboten, klamast, bedast, budalast, glumpast, prismojen.

Lärch=e, *f.* mecesen, relih; -en=, *a.* mecesenov, rélihov; =baum s. Lärche; =holz, *n.* mecesnov les, mecesnovina; relihovina; =enwald, *m.* mecesnov gozd, mecésnovje, rélihovje; -enzapfen, *m.* mecesnov češarek od. storž.

Larifari, *pl.* treski pleski *pl.*

Lärm, -en, *m.* hrup, šunder, hrum, razbota, razbuka, rabuka, ramuš, dir in dej, dírendaj. opój, razsaja, truš, ropot, lopot, lomást *f.*, vika; -en, *v. n.* hrumeti, hrupeti, ropotáċiti, ropotati (ám u. oċem) udelovati, razbijati, razgrájati, trúšati, ráhtati, robániti, robantiti, lopotati, lomastiti; -end, *a.* hrumen, hruméċ, hrupéċ, razgrajav. lopotav; -er, *m.* ropotavec, razsájavec, razgrájavec, udelovavec; =in, *f.* ropotulja, razgrájavka, udelovavka; -glocke s. Sturmglocke; -voll, *a.* hrumen, hrumoten, hrupen.

Larv=e, *f.* šema, krinka, ličina, larva; (d. Inſekt.) puža; -enblütler, *pl.* zijalke *pl.*; -engeſicht, *n.* šema; gerdo obličje.

Laſch=e, *f.* uhel, klin, klapka.

Laſs, *a.* nevečen, mlahav, mlohav, slab, slaboten; -eiſen, *n.* puščalo, suže.

Laſſen, *v. a.* pustiti + púščati;

(zulaſſen) pripustiti, dopustiti, dovóliti + pripúščati, dovoljevati; (befehlen, heißen) dati, reči, ukázati (kažem), veleti, + dajati, rékati, ukazovati; (verlaſſen) popustiti + popúščati; er ließ ihn rufen, dal od. ukazal ga je poklícati; er hat mich grüßen –, pozdráviti me je ukazal; hinunter –, spustiti + spúščati; laſs ihn nur kommen, naj le pride; laſſet uns gehen, pojmo, pójdimo; laſs hören, povéj, govori; laſs ſehen, pokaži; ſich auf die Kniee –, na kolena se spustiti *pf* (auflaſſen) néhati, opustiti + nehovati, opúščati; wie läſſt mir der Hut, kako se mi podaja od. stoji klobúk? ich habe mir ſagen –, slišal sem, čul sem, pravijo; holen –, po koga poslati (šljem) + pošíljati; das Leben –, umreti, poginiti *pf*; ſagen –, poročiti, izporočiti, sporociti, naročiti + poróčati, naróčati, naročevati ꝛc.; – *v. n.* biti (sem); – *n.* púščanje; opúščenje, opustitev: das Thun und –, djanje in nehanje, delo in nedelo.

Läſſ=ig, *a.* vnemaren, nemaren, neroden, lén, lenoben, mlačen, merzel; =keit, *f.* vnemarnost, nerodnost, lénoba; –lich, *a.* odpustljiv, mál, spregledljiv, vsednji.

Laſt, *f.* teža, tegota, breme (g. –ena); (für einen Menſchen) bútara, breme; (für ein Saumthier) tovor; (Ladung) vklad *f.*, naklad; (Beſchwerlichk. f.) zabava, težava; – Holz, vlaka derv; bürgerliche –en, deržavljanske dolžnosti od. bremena *pl.*; zur –fallen; nadlego komu délati, nadlegovati koga; na skerb priti (pridem) *pf.*; zur – legen, dolžiti, kriviti: obdolžiti, okriviti, okrivíčiti + obdolževati; die – auflegen, abnehmen; opèrtiti; zdeti + opertovati, zdévati; –en, *v. n.* težiti, obteževati, stískati, tlačiti, treti (tarem, terem); s. Belaſten; – enfrei, *a.* brez dolga; davkov prost; –enzug, *m.* tovorni vlak.

Laſter, *n.* pregreha, pregrešstvo, zlo, hudobija; napaka: das – meiden, várovati se od. ogibati se (bljem) húdega od. zlega; –haft, *a.* pregrešen, hudoben, hudobinski, zel, nápačen, spriden, malopriden; = igkeit, *f.* pregrešnost, hudobnost, spridenost, malopridnost.

Läſter=er, *m.* psovavec, obrekovavec, ogovarjavec; –in, *f.* psovavka, obrekovavka, klepetulja.

Laſterleben, *n.* pregrešno od. hudobno življenje.

Läſter=lich, *a.* obrekovaven, obrekljív, sramotiven, zasramovaven: –e Reden, nesramne od. umázane besede; –maul, *n.* opravljivi jezik; (Perſon) psovavec, opravljivec, obrekovavec; *f.* opravljivka, obrekovavka; –n, *v. a.* psovati (psujem), obrekovati, oprávljati, osirati, sramotiti, rógati se komu; (fluchen) preklinjati, kleti (kolnem), hudičevati, šentovati; –rede, *f.* sramotivne besede *pl.*; –ſchrift, *f.* sramotivno pismo; –ſucht, *f.* opravljívost, obrekljivost, obrekovavnost; –ſüchtig, *a.* opravljív, obrekljív, obrekovaven;

Laſterthat, *f.* hudodejstvo, hudodelstvo, hudo djanje; -ung, *f.* psov, psovanje, sramotitev, zasramba; -wort, *n.* psovka; -zunge, *f.* opravljivi od. strupeni jezik; (Verſon) opravljivec, obrekovavec; *f.* opravljivka.

Läſtig, *a.* nadležen, nepovoljen, neugoden, siten, pust, oduren; -e, *m.* sitnež, nepovoljnež, pustoba, neték; -keit, *f.* nadležnost, nepovoljnost, sitnost ɔc.

Laſt-pferd, *n.* tovorni konj; -ſchiff, *n.* tovorna ládija, kupčijska ládija, ládija z blagom; -thier, *n.* tovorivka, tovorno živinče (g. -eta); *coll.* tovorna živina; -träger, *m.* težák, tovornik, nosec; =in, *f.* težákinja, nosivka; -vieh, *n.* tovorna živina; -train, -zug, *m.* tovorni vlak; -wagen, *m.* voz, tovorni voz.

Laſur ſ. Laſurſtein; -blau, *a.* móder, višnjel, višnjev, lazuren; -ſtein, *m.* višnjelec, višnjevec, lazúr, lazurov kamen.

Latein, *n.* latinščina, latinski jezik, latinska beseda; -er, *m.* latinec; --iſch, *a.* latinski: -e Sprache ſ. Latein.

Lat-ent, *a.* skrit, prikrít; -erne, *f.* svetílnica, svetílna, lučirna, lúčnica, laterna; *dim.* svetílka; =n-träger, *m.* svetilonosec, svetivec; -inismus, *m.* latinizem; -iniſieren, *v.a.* latinčiti, latinčevati: polatinčiti.

Latſch-e, *f.* šlebeder, šveder, šverta; kuzla; -en, *v.n.* šlebedrati, švedrati, švèrtati; -er, *m.* šlebedravec, švedravec.

Latt-e, *f.* preklja, prekla, ranta, latva, lata; (im Forſtw.) švigla; -en, *v.a.* préklati: opréklati, latve pribiti (bijem) + pribíjati.

Latt-ich, *a.* (Lactuca) ločika, ločičje, divja solata; -werge, *f.* latverga, elektvár.

Latz, *m.* persnik, opersnik; (mont.) pregrada.

Lau, *a.* mlačen, ómlačen, mlahen, moren, vlažen; (v. d. Luft) mil, toploten.

Laub, *n.* listje, perje, lepenje, mladje, mládikovje, bilovje; gedörrtes -, sušina, grabež: das -verlieren, obletéti se, osuti se (spèm) + obletovati, osípati se (pljem); - abſtreifen, múziti, smúkati: omúziti, osmúkati; -baum, *m.* listovec; -buſch, *m.* vejnik, vénatek; prijatelj; -dach, *n.* zeleni krov; -e, *f.* veža, lopa; (im Garten) sénčnica, besedka, zelena lopa; -en, *v. n.* zelenéti, listje pogánjati, zalistovati se, zazelenévati; -erhütte, *f.* šotor od. šator iz zelenih vej; -fall, *m.* listopád; -förmig, *a.* listast; -froſch, *m.* rega, rákovec, božja žábica, vega, vegavica; -futter, *n.* veje, plastje, frodelj, hrodelj; -gewinde, *n.* pletivo od. pletenina iz listja; -gewölbe, *n.* oblók iz zelenih vej; -holz, *n.* listnato drevje, bilovje, listovci *pl.*; (Gehölz) listnica, listnik; =baum, *m.* listovec, listnik; -hüttenfeſt, *n.* praznik šotorjev, oblétnica pod šotori; -icht, *a.* listnast; -ig, *a.* listnat; -knospe, *f.* berst, berstni popek,

popica; -los, *a.* brezlist, brezlistnat, brez perja, gol; -reich, *a.* listnat, listovit, pernat; -ſtreu, *f.* listna stelja; -wald, *m.* listnik, listnica; -werf, *n.* listje, listovje, lepenje, perje.

Lauch, *m.* (Allium Porum) luk; ſ. Knoblauch; -zwiebel, *m.* divji drobnjak.

Laudem-ial-, *a.* lavdemijalen, prepisninski; -ium, *n.* primščina, prijémščina, prepisnina.

Lauen, *v. n.* júžiti se, odjuga je, kopneti: ojúžiti se, odmekniti se.

Lauer, *m.* čmiga, patoke *pl.*, tropínšnica; cviček, kíslica.

Lauer, *f.* preža, preza, pazba, straž *f.*; -er, *m.* prézavec, prežár; -n, *v. n.* prézati (ím) na kaj, streči (strežem), pasti, páziti na kaj; (an der Thür) prislúšati.

Lauf, *m.* tek, beg; (d. Gewehrs) cev *f.*, cevka; (Schnell-) dír, direk; (d. Waſſers) tok; (in d. Mühle) tečáj; (in d. Jägerſprache) skok; (der Geſtirne) premík; -bahn, *f* tekališče, poprišče, tekálnica; *fig.* pot življenja; -brett, *n.* snovávnica, snoválnica; -en, *v. n.* teči (tečem), tékati, leteti, létati; (rennen) dírjati; (ſliehen) béžati (ím); das läuft auf eines hinaus, to je vse eno; im ſchnellen -, v diru, skókoma; Thränen -ihm über die Wange, solze so ga polile; -laſſen, izpustiti, oprostiti; in die Höhe -, vzhájati, kipeti; Gefahr -, v nevárnosti biti (sem); Gaſſen -, s šíbami tepen biti (sem); (ſich ausbreiten) razprostirati se, raztézati se; (ſich drehen) súkati se (sučem), verteti se, obráčati se; -end, *a.* tekóč -er, Läufer, *m.* tekavec, tekún; (obere Mühlſtein) verhnják, zgornji kamen; -feuer, *n.* tekoči strel, pomikavni ogenj: -graben, *m.* prekóp, rov.

Läufig ſein ſ. Brunſten.

Lauf-käfer, *m.* krošič; -karren, *m.* tačka, kolura; -paß, *m.* odpustni list; potepeno pismo; -platz, *m.* tekališče, dirjališče; -vogel, *m.* tekavec; -werk, *n.* tečáj; -zettel, ſ. Lauf-paß.

Lauge, *f.* lug; -en- *a.* lužni; -en, *v. a.* lúžiti, v lugu namákati, žéhtati; -artig, *a.* lugast; -aſche, *f.* lužni pepél, pepélovka; -faß, *m.* lužnjak, žehtnjak; -ſalz, *n.* lužna ob. lúgasta sol *f.*; -waſſer, *n.* lúžnica, lužna voda.

Läugn-en, *v. a.* tajiti, níkati: utajiti, zaníkati: utajevati, pritajevati, zanikovati, prikrívati; (anfechten) izpodbijati, pobíjati, podírati; -en, *n.* tajitev, tajba; -er, *m.* tajivec, tajec; -in, *f.* tajica, tajivka; -ung ſ. Läugnen ꝛc.

Lau-heit, *f.* mlačnost, ómlačnost, mornost; -ig, *a.* mlačen; -keit, *f.* mlačnost, mornost; *fig.* merzlota; -lich, *a.* ómlačen, mlačen, mlahoten; -keit, *f.* ómlačnost, mlačnost; -ling, *m.* mlačnež.

Laune, *f.* čud *f.*, volja: guter -, dobre volje, žídane volje, dobrovoljen; übler -, hude volje, hudovoljen, čemeren, čmeren; (Kapritze)

terma; -enhaft, *a.* termast, muhast, jeznarit, zaletavast, spremenljiv; =igkeit, *f.* termost, jeznaritost, spremenljivost; -ig, *a.* dobrovoljen, vesél, žídane volje; -iſch, *a.* zlovoljen, termast, nasajen, čmeren.

Laus, *f.* úš *f.*, veš *f.*, ušanec, buža; *dim.* ušca, uška.

Lauſch=en, *v. a.* slúšati, naslúšati, prislúšati, poslúšati, na uho vleči; -er, *m.* slušec, poslušavec.

Läuſe=krankheit, *f.* ušivost, všivost; -kraut, *n.* ušivec.

Lauſ=en, *v. a.* uší od. vší iskati (iščem), ušev ati; -ig, *a.* ušiv, všiv; -ferl, *m.* ušivec, všivec.

Laut, *a.* glasen; zvočen, zvučen (hörbar) slišen, slišljiv; *ad.* glasno, na glas: - werden, razsloveti, razglasiti se, razvédeti se (vém); -*m.* glas, zvok, zvuk, žvenk, oglasek; (Buchſtabe) glasnik, glásnica; (Mucſer) čerhljej, kerkljej: keinen - von ſich geben, ne čèrhniti, ne kèrkniti, ne žúgniti *pf.*; *prp.* po, vsled: - der Ausſagen, po besedah; -bar, *a.* znan, razglašen: - werden, razglasiti se, razoznániti se, razsloveti, razvédeti se (vém) *pf.*

Laut=e, *f.* lutnja, plunka: die - ſchlagen, brénkati; -en, *v. n.* glasiti se, glas imeti (ám); (v. d. Glocke) peti (pojem), zvoniti.

Läuten, *v. a.* zvoniti: pozvoniti + pozvánjati; mit der Sterbeglocke) klénkati; (m. d. Glöckchen) zvončkati, zvončljati, cengljati, čežinati; die Sturmglocke -, plat zvona biti (bijem), na pomagaje zvoniti; die Glocken -, zvonovi pojó; zu - anfangen, zazvoniti, zapeti (pojem) *pf.*; zu - aufhören, odzvoniti, odpeti (pojem.)

Lauten=macher, *m.* lutnjar, plunkar; -ſpieler, *m.* plúnkavec, brénkavec na lutnjo.

Lauter, *a.* čist, samočíst; (hell) bister, jasen, veder; (unverfälſcht) pristen, prav, pravoten, nepopačen; aus -em Gold, iz čístega od. súhega zlata; aus - Haß, iz gólega sovraštva; es ſind - Lügen, vse je gola laž; -er, *m.* glasnik.

Läuter=er, *m.* čistivec, prečiščevavec, čistitelj.

Lauterkeit, *f.* čistost, čistota; bistrost, jasnost; pristnost, pravota.

Läutern, *v. a.* čístiti, čéditi: pročístiti, očístiti, izčístiti, očéditi + prečíščati, prečiščevati, izčiščevati; (unreine Flüſſigk.) preceditі + precéjati; (Honig) pretopiti + pretápljati; (Getreide) veti (vejem), vèrhati; (d. Wald) réditi, trébiti: izréditi, iztrébiti; ſich -, *v. r.* čístiti se, jásniti se, brísati se (brišem): ujásniti se, ubrísati se.

Laut=ieren, *v. a.* zlogovati, glaskovati; -iermethode, *f.* zlogovanje, glaskovanje; -lehre, *f.* glasoslovje, glasje; -lich, *a.* glasoven, glasoloven; -los, *a.* brezglasen, brez glasú; *fig.* nem, mutast; -igkeit, *f.* brezglasnost; -ſchwächung, *f.* oslabévanje glasov; -ſtärkung, -ſteigerung, *f.* ojačávanje glasov; -ſyſtem, *n.* glast-

vo; -veränderung, *f.* spreminjava glasov; -verſchiebung *f.* prestávljanje glasov; -wechſel, *m.* menjava glasov, glasovna menjava.

Lauwarm, *a.* mlačen, ómlačen, moren.

Lav=a, *f.* lava; -endel, *m.* sivka; =öhl, *n.* sivkino od. špeknardno olje; -ine, *f.* plaz, plazovina, snežina; -ieren, *v. a.* króžiti, vetra se ogíbati (bljem), lavírati; *fig.* previdno ravnati, po okólščinah se obráčati.

Lax, *a.* voljen; (locker) ohlapen; -es Gewiſſen, kosmata vest *f.*; -ieren, *v. n.* drisko imeti (ám), liti (lijem) skozi koga, ulijati se.

Lazar=eth, *n.* bolnišnica, bólnica, lazarét; -oni, *pl.* lazaroni *pl.*

Lebe=hoch, *n.* Bog živi! slava! na zdravje! jemandem ein - ausbringen, komu nazdráviti, „živi“ zavpiti (pijem) + nazdrávljati; -menſch, *m.* lahkoživec, dobroživec, ritopašnik.

Leben, *v. n.* živeti, žiti (žijem), živ biti (sem); (ſich wo aufhalten) bívati, prebívati, stanovati; (ſich betragen) vesti se (vedem), obnášati se; lebe wohl, zdrav bodi, zdrav ostani, z Bogom, Bog te obvarúj! von etwas -, ob čem čiveti.

Leben, *n.* življenje, živenje, živetje, žitje, žitek, živót; am - ſein; živ biti (sem); bei meinem -, pri moji veri! Zeit meines -s, vse žive dni; ums - kommen, smert storiti, poginiti *pf.*; um - ſtrafen, k smerti obsóditi, s smertjo kaznovati; das - aushauchen, dušo izdihniti od. pustiti *pf.*; in's - treten, veljavo od. moč zadobiti; v djanje stópiti *pf.*; für mein - gern, silno rad, neizrečeno rad; -d, *a.* živéč, živóč; -dig, *a.* živ, živéč, živóč; (friſch) živ, živahen, kremenít: - ſein, živeti; - werden, oživeti; - machen, oživiti + oživljati; =keit, *f.* živost, živahnost: mein - lang, dokler bom živ, vse žive dni.

Lebens=alter, *m.* doba, doba življenja, starost; -art, *a.* način življenja, življava; -baum, *m.* drevo (g. drevesa) življenja; -beſchreiber, *m.* življenjepisec, životopisec; -beſchreibung, *f.* življenjepís, životopís, popís življenja; -bild, *n.* obraz iz življenja; -dauer, *f.* čas življenja, terpež življenja; -ende, *n.* konec življenja, konec; - faden, *m.* nit življenja; -fähig, *a.* sposoben od. goden za življenje, živeti moči (morem); -frage, *f.* razsodno od. životno vprášanje; -friſch, *a.* čverst, kremenít; -friſt *f.* čas življenja; -gefahr, *f.* smertna nevarnost, nevarnost za življenje; -gefährlich, *a.* nevaren za življenje; na smert bolen, v smertni nevárnosti; -geiſter, *pl.* moči življenja; -geſchichte, *f.* življenjepisje, življenje; -glück, *n.* sreča človeškega življenja; -groß, *a.* natorne velikosti; -hauch, *m.* izdihljej, dihljej; -jahr, *n.* leto življenja; -kraft, *f.* moč življenja, životna moč *f.*; -kräftig, *a.* krépkega od. zdrávega života; -lang, *ad.* vse dni, vse žive dni, do konca dní; -länglich, *a.* do-

smerten; -lauf, *m.* življenje, život; tek življenja; -lehre, *f.* nauk o življenji; -licht, *n.* luč življenja; -luft, *f.* sapa; -luſt, *f.* veselje do življenja; =ig, *a.* življenja vesél.

Lebens-mittel, *n.* živež. živek, jestivo, hrana, jedilo; -müde, *a.* življenja sit; -ordnung, *f.* red življenja; -periode, *f.* doba življenja; -pfad, *m.* steza življenja; -regel, *f.* pravilo od. vodilo življenja; -ſpiegel, *m.* zercalo življenja; -ſtrafe, *f.* smertna kazen *f.*; -überdrüßig, *a.* življenja sit; -unterhalt, *m.* živek, potrebni živež: dem - nachgehen, za živkom iti (grem); -verſicherung, *f.* dosmertno zavarovanje; =anſtalt, *f.* zavarovávnica človeškega življenja; -wandel, *m.* življenje, življenje; -weiſe f. Lebensart; -zeichen, *n.* známenje življenja; -zeit, *f.* čas življenja; -ziel, *n.* konec od. cilj življenja; -zweck, *m.* cilj in konec, namén življenja.

Leber, *f.* jetra *pl.*; - = *a.* jéterni; -brand, *m.* ovčič, sájevec, metljaji *pl.*; -braten, *m.* pečena jetra *pl.*; -blümchen, *n.* jéternica; -flecken, *m.* pega; -krank, *a.* na jetrih bolen; -mos, *n.* jeternják; -tran, *m.* salo iz kítovih jeter; -verhärtung, *f.* terdina v jetrih; -wurſt, *f.* jéternica.

Leb-ewohl, *int.* z Bogom! Bog te obvari (obvaruj)! zdrav bodi od. ostani: -ſagen, sloviti se, slovo (g. slovesa) jemati (mljem): posloviti se, slovó vzeti (vzamem, vzemem) -haft, *a.* živ, kremenit, živahen, boder; =igkeit, *f.* živost, kremenitost, živahnost; -kuchen, *m.* medena potica; -los, *a.* neživ, brez življenja, brezživoten: - Körper, *m.* mertvo truplo, merlič; -tage, *pl.* žive dni: all mein -, vse žive dni, od kar sem živ; -zeiten, *pl.* bei -, dokler bom živ, za mojih dni, za mójega življenja; -zelten, *n.* pernik, márcipan, medena potica; -zeltner, *m.* medár.

Lechzen, *v. n.* koperneti, hlepeti, hrepeneti, dihteti, žehteti, líptati; (dürſten) mreti, gíniti, umírati od žeje; die Erde lechzt, zemlja zeva, reží od. poka od suše.

Leck, *a.* prebít, razpokan; *m.* pok, poč *f.*, rega, razsedlina, razporka; -e, *f.* lízanje, liz *f.*; sol za lízanje; -en, *v. a.* lízati (ližem), lókati (ločem), žúliti: oblízniti + oblizovati; -er, *a.* slasten, oslasten, tekovít, ukusen; f. Leckerhaft; -er, *m.* lizanvec, lizec, sladkosnedež, obliznel, junger -, golobradec; =biſſen, *m.* sladčica, slaščica, oblizek; =ei, *f.* sladkarija; sladkosnedost, láskernost; -haft, *a.* sladkosnéd, sladkosneden, laskav, laskern, izbirčen, kočljív, sladkousten; =haftigkeit, *f.* sladkosnedost, láskavost, izbirčnost, kočljivost; =maul, *n.* sladkosnedež, obliznel, sladkáč; (*f.*) sladkosneda, obliznela; =mäulig f. Leckerhaft; -ſucht *f.* slajnica; -wein, *m.* podčépina; (Ausbruch) samotók, samomáščina.

Leder, *n.* usnje; (Kürſch-) kerzno; (Weiß-) irha, írhovina; - = *a.* usnjén, usnjat; irhast; -apfel, *m.* ko-

smáč; -artig, *a.* usnjast; -band, *m.* usnjata véz *f.*; -bereiter, *m.* strojár, kerznár, irhár; -bereitung, *f.* stroj; -handel, *m.* kupčija z usnjem, usnjarija: den -betreiben, usnjáriti; -händler, *m.* usnjár, kupčevavec z usnjem; -handlung, *f.* usnjárnica; -n, *a.* usnjén, usnjat; irhast, irhav, jerhav; (saftlos) pust, plehek; -ware, *f.* usnjina, usnjevina usnjena roba; kerznovina; irhovina.

Ledig, *a.* prazen, prost, izpraznjen; (unverheirathet) samski, samičen, samosvojen, neoženjen, samec; (weib.) neomožena, nevdana, samica; der -e Stand, samski stan, samosvojni stan: -machen, oprostiti, osvobóditi, *pf.*; -heit, *f.* praznota, prostota; samičnost; -lich, *ad.* zgoli, zgolj, samo.

Lee, *n.* zavetje, zavétrije.

Leer, *a.* prazen, prazden, poren; (v. Kopf) puhel, pust; (gelt) jalov; etwas -, naván; -e, *f.* praznota, praznoba, praznina, pornost; -en, *v. a.* prazniti, pórniti: izprázniti, izpórniti; (ein Glas) izprázniti zverniti, izpiti (pijem) + zvráčati, izpívati; -heit, *f.* praznost; puhlost, puhloba.

Lee-seite, *f.* závetna stran *f.*; -wärts, *ad.* vetru nasproti.

Lefze, *f.* šoba, čoba, čuba; (Lippe) ústnica, ustna, ustno.

Legal, *a.* postaven, zakonit; -ität, *f.* postavnost, zakonitost; -isieren, *v. a.* povériti, potèrditi + poverovati, poterievati; -isierung, *f.* poveritev; poverilo; -iter, *ad.* postavno.

Legat, *n.* volilo, sporočilo; - *m.* poslanec, poročník; -or, *m.* volivec, volilec.

Legen, *v. a.* položiti, deti od. djati (dem, denem), postáviti + pokládati, polágati, dévati, postávljati; (in etwas) vložiti + vlágati; (übergeben) izročiti, vročiti + izróčati; Grund -, dno postáviti + postávljati; sich -, *v. r.* vleči se (ležem), poleči, upokojiti se + polégati; - *n.* polágaje, pokládanje.

Legende, *f.* legenda; življenje kakega svetnika ali svetnice.

Leg-ei, *n.* povoh; -ezeit, *f.* čas nesenja; -geld, *n.* vložnina; -henne, *f.* nesna kokóš *f.*, nesna kura., nesica.

Leg-ieren, *v. a.* primésiti, priméšati, + primesevati, legovati, legírati; (testieren) vóliti, sporočiti + sporóčati, sporočevati; -ierung, *f.* primes *f.*; -ion, *f.* legija; (Menge) tma, kerdelo; -islativ, *a.* postavodaven, zakonodaven; -islator, *m.* postavodavec, zakonodavec; -islatur, *f.* postavodavstvo, zakonodavstvo.

Legitim, *a.* postaven, zakonit, zakonen, po postavi, po zákonu, (unehelich) nezákonski; -ation, *f.* poverilo, izkazilo; spričilo, izpričilo; (unehel. Kinder) vzakonitev, pozakonitev; -sfarte, *f.* izkáznica, izkazni list; -ieren, *v. a.* povériti + poverovati; opravíčiti + opravičevati; (ein unehel. Kind) pozakóniti, vzakóniti *pf.*

Lehde, *f.* prelog, ledina.

Lehen, *m.* fevd, lén; ſ. Anlehen; -s=*a.* fevdni; -sbrief, *m.* fevdno pismo, fevdni list; -seid, *m.* fevdna prisega; -sgeſetz, *n.* fevdna postava; -sherr, *m.* fevdni gospód; -smann, *m.* fevdnik; -srecht, *n.* fevdno pravo; -stafel, *f.* fevdna knjiga; -stäflich, *a.* fevdnoknjižen; -weſen, *n.* fevdstvo.

Lehm, *m.* il, ílovica; glina, glinja; -=*a.* ilovnat, ilovični, glinjén; -boden, *m.* -erde, ilovnati svet, ilovača; glinjevica; -ern, *a.* glinjén, glinjast; -grube, *f.* ilovnica; -icht, *a.* ilast, ilnat, glinjast; -ig, *a.* ilnat, ílovnat, glinovít; -werk, *n.* ilovina, glinovina, glinjevina.

Lehn=e, *f.* slonilo, naslonilo, deržáj, priroč *f.*, roča; (Erderheb.) reber *f.*, laz; -en, *v. n.* sloneti: nasloniti se + naslánjati se, naslonjen biti (sem), opírati se; *v. a.* nasloniti, prisloniti, opreti + naslánjati, prislánjati, opírati; ſich - *v. r.* nasloniti se, prisloniti se, opreti se + naslánjati se, opírati se; =pferd, *n.* najeti konj.

Lehr= – *a.* učni, učbni; -amt, *n.* učiteljski urad, učiteljstvo, učiteljska služba; =kandidat, *m.* učiteljski pripravnik, učiteljski čakavec; =prüfung, *f.* učiteljska preskušnja; -anſtalt, *f.* učilišče, učni zavod; -art, *f.* učilo, učba, učitev; -befähigung, *f.* sposobnost od. pripravnost za učiteljstvo; -begierde, *f.* ukaželjnost; -begierig, *a.* ukaželjen; -begriff, *m.* zapopadek od. pojemek kakega nauka; -brief, *m.* doučni list, izučno pismo; -buch, *n.* učna knjiga, učne od. šolske bukve *pl.*; -burſch, *m.* učenec.

Lehr=e, *f.* uk, nauk; (v. Lehren) učenje, učba, učitev; in Zuſammenſetzungen -slovje od. znanstvo, als: Naturlehre, naravoslovje u. ſ. w.; -en, *v. a.* učiti: naučiti, poučiti + poučevati; -en, *n.* učenje, učitev, uk; -er, *m.* učitelj, učenik, učnik; =in, *f.* učiteljica, učiteljka, učenica; =ſeminar, *n.* učiteljski zavod; -fach, *n.* veda, učni predel *f.*; -fähig, *a.* pripraven od. sposoben za učiteljstvo; =feit, *f.* pripravnost od. sposobnost za učiteljstvo; -form, *f.* učilo; -freiheit, *f.* svóboda učenja; -gang, *m.* učba; -gebäude, *n.* učna sostava; -gedicht, *n.* naučna pesem *f.*, didáktična pesem *f.*; -gegenſtand, *m.* učni predmet; -gehilfe, *m.* šolski od. učiteljski pomočník; -geld, *n.* učnina, šolnina; -haft, *a.* učen, poduučen, podučiven; -herr, *m.* rokodelski mojster; -jahr, *n.* leto učenja: die -e zurücklegen, izučiti se, doučiti se *pf.*; -junge, *m.* rokodelski učenec; -lanzel, *f.* učiteljska stólica; -körper, *m.* učiteljstvo, učiteljski zbor; -kurs, *m.* učni tečáj; -ling ſ. Lehrjunge; -meiſter, *m.* mojster, mešter; =in, *f.* mojstrinja, mojstrovka; -methode, *f.* učba, način učenja; -mittel, *n.* učilo, učilni pomoček; -=plan, *m.* učilni načèrt, učna osnova od. uredba; -reich, *m.* podučen, podučljiv, učen; -ſaal, *m.* učílnica; -ſatz,

m. učni stavek; (Dogma) verska resnica; -ſpruch, *m.* rek, modri izrék, pregovor; -ſtand, *m.* učiteljski stan, učiteljstvo; -ſtelle, *f.* učiteljska služba; -ſtoff, *m.* učilo, učivo; -ſtück, *n.* učni členek; -ſtuhl, *m.* učiteljska stólica; -ſtunde, *f.* ura za uk; -ſtyl, *m.* učivna pisava; -vortrag, *m.* učba; -weſen, *n.* učne zadeve *pl.*; -zeit, *f.* čas učenja; -zimmer, *n.* učílnica; -zwang, *m.* móranje v učenji.

Leib, *m.* telo (g. telesa), život, truplo; (Unter-) trebuh, črevo (g. črevesa); bei -e nicht, po nobeni ceni! Bog prenesi! Bog obvari; einem zu-gehen, pestiti koga; -= *a.* telesni, životni; -arzt, *m.* zasebni ob. telesni zdravnik; -binde, *f.* pas, pojás; -chen, *n.* telesce; -eigen, *a.* sužen, robski, rabski; =e, *m.* suženj, rob, rab; =ſchaft, *f.* sužnost, sužnjost, robstvo, rabstvo; -el, *n.* persnik, kazajka, pruštof; -en, *v. n.* živeti.

Leibes-beſchaffenheit, *f.* kákošnost ob. sostava telesa, telesnost, život; -bewegung, *f.* sprehod; -bürde, *f.* telesni sad; -erbe, *m.* dedič; -farbe, *f.* polt *f.*; -frucht, *f.* spočetek, telesni plod; -geſtalt, *f.* postava, rast *f.*; -konſtituzion ſ. Leibesbeſchaffenheit; -kraft, *f.* telesna moč *f.*: aus -, na vso moč, na preterge, na preteganico, na vse kriplje; -pflege, *f.* hrana, živež; -ſorge, *f.* skerb za teló; -ſtrafe, *f.* kazen na telesu, telesna ob. životna kazen; -übung, *f.* telovadba, vadba telesa.

Leib-farbe, *f.* polt *f.*; -garde, *f.* telesna ob. životna straža; -gardiſt, *m.* telesni ob. životni stražnik; -gedinge, *n.* osebejek, osebujek, dosmertni prideržek; -gurt, *m.* pas, pasica, opasica; -haft, -haftig, *a.* životni, lastni; pravdanski, prav pravcat, prav sam; -jäger, *m.* telesni ob. životni lovec; -lich, *a.* telesen, teloven, životen; (wahrhaft.) pristen, prisen, roden, prav, lasten; (fleiſchlich) mesén, poltén, telesen; -pacht, *m.* dosmertni najém; -rente, *f.* dosmertni dohodek; -rock, *m.* jopič; jópica, rokavci *pl.*; -ſchaden, *m.* kila: -habend, kilav; -ſtuhl, *m.* ponočni stolek, odsébnica; -wache, *f.* telesna ob. životna straža; -wäſche, *f.* pertenina; -weh, *n.* bolečina, grízenje, ščípanje v trebuhu: ich habe -, trebuh ob. črevo me bolí; -zwang, *m.* zapeka, zapertje.

Leich ſ. Laich; -e, *f.* merlič, mertvola, mertvo truplo, mertvec; -en ſ. Laichen; -enacker, *m.* grobišče, pokopališče; -enartig, *a.* mertvaški; -enbegängnis, *n.* pogreb, pokóp; -enbegleiter, *f.* pogrebec, pogrebnik; -enbegleitung, *f.* pogrebni sprevod; -enbeſchau, *f.* ogled merliča; -enbeſtattung, *f.* pogreb, pokóp.

Leichen-blaſs, *a.* bled kakor merlič; -feier, *f.* bilje, bílije *pl.*; -feld, *n.* mertvišče; -geläute, *n.* pogrebno zvonilo; -gepränge, *f.* slovesni pogreb; -geruch, *m.* mertvaški duh; -gerüſt, *n.* mertvaški oder; -kammer, *f.* merlíšnica; -koſten, *pl.* pogrebni

stroški *pl.*; -mahl, *n.* sédmina, pogrébščina, strava, kármina; -predigt, *f.* pogrebni govor; -ſtein, *m.* nagrobni kamen, nagrobek; -träger, *m.* nosec, pogrebec; -verein, *m.* pogrebno društvo; -wagen, *m.* merliški voz; -zug, m. pogrebni sprevod.

Leichnam, *m.* mertvo truplo, mertvola, merlič, mertvec.

Leicht, *a.* lahek, lehek, lehkoten, legoten, malotežen; *fig.* lahkomiseln, nestanoviten; - machen, lájšati, lahkotiti: olájšati, zlájšati, polájšati + olajševati; -er werden, zlájšati se, zlahkoteti, olahkotiti se, olahkoteti; -en ſ. Leicht machen; -erdings, *ad.* lahko, brez truda; -fertig, *a.* lahkomiseln, nestanoviten, nespremišljen, vetren; =feit, *f.* lahkomíselnost, nestanovitnost; -füßig, *a.* lahkonóg, urnih nóg; -geflügelt, *a.* lahkokril, urnokríl; -gläubig, *a.* lahkoveren, radoveren, preveren; =feit, *f.* lahkovernost; -igkeit, -heit, *f.* lahkota, lehkota, legota, lagota, lagót *f.*, lahkost, lagina; -lich, *a.* lahko, zláhkoma, lahkič; -ſinn, *m.* lahkomíselnost, lehka misel *f.*, nespremíšljenost, nepremíšljenost, vihravost, nerazsodnost; =ig, *a.* lahkomiseln, nepremišljen, nespremišljen, nestanoviten, vihrav, nerazsoden; =igkeit ſ. Leichtſinn; -weg, *ad.* povèrha, povèrhoma.

Leid, *ad.* žal, milo, inako: es iſt mir -, žal mi je; - ſein um etwas, škodovati se česa, míliti se komu česa, žal biti komu za kaj; es iſt mir - um ihn, žal mi je za-nj, smili se mi, bojim se za-nj; - *n.* žal *f.*, žala, žalica, žalost; (Uebel) zlo, hudo; (Elend) nadloga, reva, težava; ein - zufügen, komu kaj žálega prizadeti + prizadévati; krivico storiti + délati; niemandem zu Liebe oder zu -, brez prijáznosti ali sovraštva do koga; - tragen, žalovati; ein - anthun, žáliti: razžáliti + razžaljevati; -en, *v. n.* terpeti: preterpeti, prestati (stojím), prenesti, prebiti (bodem) + prenášati; (kranken) bolovati, bolehati; Hunger -; strádati + stradovati, lákoto terpeti; er kann ihn nicht -, ne more ga, ne more ga terpeti od. glédati; Schaden -, uterpeti + uterpévati, škodo terpeti, na izgubi biti (sem); -en, *n.* terpljenje, terpenje; (Schmerz) bolečina; (Trauer) žalost; -end, *a.* terpeven, terpen; (kränklich) bolehen, betežen; =e, *m.* terpín, terpinec, terpec; *f.* terpinka; =e Form, terpevna oblika, terpnina.

Leidenſchaft, *f.* strast *f.*, nagudost; (Begierde) pohót *f.*, pohlép, hlepota: mit -, strastno; -lich, *a.* strasten, nagudostljiv; =keit, *f.* strastnost, nagudostljivost; -los, *a.* brezstrasten, nestrasten.

Leidens-gefährte, *f.* soterpinec; -geſchichte, *f.* terpljenje (Kristusovo); -kelch, *m.* kelih terpljenja; -ſtunde, *f.* terpljenjska ura, ura terpljenja; -tag, *m.* dan (g. dneva) terpljenja; -woche, *f.* véliki teden.

Leid-entlich, *a.* preterpljív, sterpljív, prenesljív; -er, *int.* žalibog! da

bi tako ne! bošt! -er, *m.* terpinec, terpin, terpec, sterplje; =in, *f.* terpinka; -ig, *a.* žálosten; *fig.* nesrečen; -lich, *a.* terpljív, preterpljiv, sterpljív, prenesljív; -tragen, *n.* žalovanje; -wesen, *n.* žalost, žal *f.*, žalovanje.

Leier, *f.* lira; (Drehorgel) lajna, lajne *pl.*, órglice *pl.*; -er, *m.* lajnar, golídravec; -förmig, *a.* lirast; -mann ſ. Leierer; -n, *v. a.* lájnati, golídrati; *fig.* gosti (godem).

Leih-anſtalt, *f.* posojílnica; -bibliothek, *f.* knjižna posojilnica; -en, *v. a.* posóditi, na posodo dati, v zajem dati, izposóditi + posójati, posojevati, na posodo dajati; (entleihen) na posodo vzeti (vzamem, vzemem), izposóditi si + na posodo jemati (mljem), izposójati si, izposojevati si; -er, *m.* posojevavec; =in, *f.* posojevavka; -kauf, *m.* nadev, nadavek, likof; -weiſe, *ad.* na posodo, v zajem.

Leilaken, *m.* plahta, prestralo,

Leim, *m.* klej, lim; (Vogel-) lep; -en, *v. a.* kléjiti, kléjati, limati: sklépiti, zlímati; -icht, *a.* klejast, limast; -ig, *a.* klejev, klejat; -miſtel, *f.* omela; -ſieder, *m.* klejár; =ei, *f.* klejárnica; -ſpindel, *m.* límanec, límanica; -waſſer, *n.* kléjeva voda.

Lein, *m.* lan, len; (Winter-) ozimec; (Sommer-) jarec; (Spät-) jesenščak: -röſten, goditi, mladiti, rositi; =a. lanén, lenén; -acker, *m.* lanišče, lenišče; -bau, *m.* obdelovanje ob. setev lanú; -dotter, *m.* ričeк, drenulje *pl.*; ==a. ričkov; -e, *f.* konopec, verv *f.*, vože (g. -eta); -en, *a.* lanén, lenén; (a. Leinw.) platnén, pertén; -garn, *n.* lanena preja; -kraut, *n.* modrónšica, majkalan; -kuchen, *m.* lanena preša, laneni krovajci *pl.*; -öhl, *n.* laneno olje; -ſame, *f.* laneno seme (g. -ena); -tuch, *n.* rjuha, ponjava, panjava, prestralo; -wand, *f.* platno, pert; grobe-, hodník, hodnina; feine -, pražnje platno; ſehr feine -, tančica, tenčica; =en, *a.* platnén, pertén; =bleiche, *f.* belíšče, beležˇ, belilo za platno; =handel, *m.* platnarstvo, kupčija s platnom: den - betreiben, platnáriti; = händler, *m.* platnár, kupčevavec s platnom; -wäſche *f.* platneno perilo, pertenina; -weber, *m.* tkavec, tkalec; -zeug, *n.* platnena roba, pertenina; lanena roba.

Leiſe, *a.* tih, tihoten; lahen, lagán, rahel; *ad.* natihoma; lahno, rahlo.

Leiſt-e, *f.* skoba, letva, latva, lašta: *dim.* letvica, lаštica; (am Körper) dimlje *pl.* -en, *v. a.* veršiti, délati; Arbeit -, délati, oprávljati; Dienſte -, slúžiti, streči (strežem); Folge -, slúšati: poslúhniti, ubógati; die Pflicht -, storiti svojo dolžnost, izpólniti, oprávіti: izpolnjevati, oprávljati; Bürgſchaft -, porok biti (sem), porokovati, poroštvovati; Widerſtand -, upírati se, brániti se, protiviti se: upreti se, ustáviti se; den Eid -, priseči, (sežem), zapriseči + priségati; Robot -, rabotati, ráboto delati, na ráboto

iti (grem); Zahlung –, pláčati, popláčati, poravnati + plačevati; Genugthuung –, zadostiti, zadovóliti + zadostovati.

Leiſten, *m.* kopito; *dim.* kopitce; –bruch, *m.* kila v dimljah; –gegend, *f.* dimlje *pl.*; –ſchneider, *m.* kopitar.

Leiſtung, *f.* oprava, storitev, doveršitev, izpeljatev; (Abgabe) dávščina, odrajtovilo; –fähig, *a.* zmožen kaj storiti; =keit, *f.* zmožnost kaj storiti.

Leit-artikel, *m.* vvodni od. uvodni sestavek od. členek; –band, *n.* povodec, peljajec; –e, *f.* lajta; (Gegend) brežina, breg, reber *f.*; –en, *v. a.* voditi, vesti, (vedem), vížati; (führen) peljati (ljem): privesti, pripeljati; (lenken) ravnati, obráčati, vladati, (ein Geſchäft) oskerbovati, oprávljati, uprávljati (auf den rechten Weg) na pravi pot pripeljati od. oberniti; (d. Waſſer) razpeljati + razpeljovati; –end, *a.* voden, vodilen: der –e Faden, nit vodnica; –er, *m.* vodnik, vodja, voditelj, prevodnik, vižarnik, napeljevavec.

Leiter, *f.* lestvica, lojtra; (einarmig) laza; –ſpreize, *f.* razpérnica; –ſproſſe, *f.* špriklja, klin; –wagen, *m.* grote *pl.*, kola *pl.*

Leit-faden, *m.* vodilo, navod; nit vodnica; –graben, *m.* jarek, zdrážnica; –hammel, *m.* oven z zvoncem, zvončár; –ſeil, *n.* povodec, vodec, vojka, peljajec, peljájica; –ſtern, *m.* zvezda vodnica; –ung, *f.* voditev, vodba, vodstvo; ravnava, upravа; napeljevanje, napeljava; =ſcheit, *f.* vodilo, ravnilo; –zaum, *m.* uzda.

Lek-türe, *f.* berilo, berivo, branje, čítanje; –zion, *f.* naloga; prednaška; =ſplan, *m.* razkazek, prednašek.

Lemming, *m.* leming, nórveška miš.

Lend-e, *f.* ledje, kvok, kolek, stran *f.*; bedro; –engegend, *f.* obledje, ledje; (äußere) bedra *pl.*; –enlahm, *a.* skolčen, polomljen v ledjih.

Lenk-bar, *a.* voljen, vodljiv, poslušen; –en, *v. a.* voditi, ravnati, kèrmiti, obráčati, vládati, nagibati (ljem): oberniti, nagniti, ukreniti, zakreniti; (Schiff) kèrmiti, kermáriti, strúmljati: zakèrmiti; –er, *m.* voditelj, vodnik, vodec, vladavec, vladnik; kermár; –ſam, *a.* vodljiv, poslušen, ubogljiv; –ſchämel, *m.* polza; –zaum, *m.* berzda, uzda: den – anlegen, zaúzditi, obèrzdati *pf.*

Lenz, *m.* pomlad *f.*, spomlad *f.*, mladletje, mladletek, vigred *f.*; –monat ſ. März.

Leopard, *m.* leopárd.

Lerch-e, *f.* škerjanec, goliber, skerlica; *dim.* škerjanček; (Herbſt–) levica; –en– *a.* škerjanski, goli–brov; =falk, *m.* ostriž; –ſtrich, *m.* let škerjancev; lov *f.* na škerjance.

Lern-begier, –de, *f.* ukaželjnost, naukaželjnost; =ig, *a.* uka željen, naukaželjen, ukaželjen; –eifer, *m.* vnetost v učenji; –en, *v. n.* učiti se: naučiti se; –en, *n.* učenje, uk; –freiheit, *f.* svóboda v učenji.

Leſ-bar, *a.* bralen; –e, *f.* ber *f.*, bir, bira, bratev, (Wein-)tergatev, bratva,

bendima; (d. Gelesene) nabirek, nabiraja, nabira, zbrav, zbratev.

Lese-anstalt, *f.* čitávnica, čitálnica, brálnica; -art, *f.* način branja, čitava; -buch, *n.* berilo, čitanka; -halle, *f.* čitávnica, čitálnica; -lust, *f.* veselje do branja; -n, *v. a.* brati (berem), čítati: prebrati, prečítati; (sammeln) brati (berem): nabrati, skúpiti + nabírati, zbírati, skúpljati; (Wein-) tèrgati, brati: obtèrgati, obrati + obtèrgovati, obírati; (reinigen) čístiti, trébiti; Aehren -, poberkovati, lávkati, klasje pobírati; -n, *n.* branje, čítanje; -nswert, *a.* branja vreden; -probe *f.* branje za poskušnjo; -publikum, *n.* bravci, bralci, čitátelji *pl.*, čitáteljstvo; -er, *m.* bravec, bralec, čitavec, čitatelj; (Sammler) berec, nabiravec, pobiravec, beráč; =in, *f.* bravka, čitáteljica; (Sammlerin) berica, nabiravka, beračica; =lich, *a.* bralen, braven, čitalen, čitaven; -saal, *m.* brálnica; -übung, *f.* vadba v branji; -verein, *m.* čitávnica, čitálnica, brálnica, bravno društvo; -welt, *f* bralci, bravci, čitátelji *pl.*, čitáteljstvo, bralstvo; -zeit, *f.* bratev, branje, tergatev, čas za branje; -zimmer, *f.* brálnica, bravnica, bralna izba.

Lethargie, *f.* mertvica, mertvičnost, mertvilo; mit - behaftet, mertvičen.

Lett-en, *m.* il, ilovica, ilovača; -ern, *pl.* čerke *pl.*, pismena *pl.*, pismenke *pl.*; -icht, *a.* ilast; -ig, *a.* ilnat, ílovnat.

Letz-e, *f.* okrepa, poživek; (Abschied) odhodnja, razhodnja; -en, *v. a.* veseliti, krépiti: razveseliti, okrépiti, okrépčati, poživiti + razveseljevati, požívljati; sich -, *v. r.* omersiti se; sloviti se: posloviti se.

Letzt, *a.* poslednji, zadnji: zum -en Male, poslédnjikrat, zádnjikrat, naposled, h koncu, kónečno; zu guter -, na zadnje, zadnjič, na poslednje, naposled; in den -en Zügen liegen, umírati; das -e Gericht, *n.* sodnji dan (g. dneva); die -e Oehlung, sveto olje; -ens, *ad.* poslednjič, zadnjič, kónečno; (jüngst) uni dan, nedavno, unkrat; -hin, *a.* nedavno, undan, unkrat, une dni; -nachgeborene, *m.* mezimec, zadnjorojenec; -verflossen, *a.* ravno pretekel, minul; -willig, *a.*; -e Verfügung, poslednja volja; po poslednji volji.

Leu s. Löwe.

Leucht-e, *f.* svetilo, svetílnica; leva; -en, *v. n.* svétiti: posvétiti; (v. Augen) sijati (sijem), plamíkati; (v. d. Sonne, Mond) sijati (sijem), svétiti, (v. d. Sternen) svétiti se, svetliti, žareti, migljati, igrati, lesketati se (ám u. ečem), plamíkati; (schwach -) berleti, merlíhati; das Wetter leuchtet, bliska se, plamika, dernice igrajo; -end, *a.* svetel, svitel; svetéč, migljajóč, igrajóč &c.; -er, *m.* svečnik; (Person) svetivec; =in, *f.* svetivka; -gas, *n.* svečavni gaz; -käfer, *m.* kresnica, svetlica; -spann, *m.* treska, teraka; -turm, *m.* svetílnik, preluka.

Leugnen ſ. Läugnen.

Leumund, *m.* glas, sloves. imé pri ljudéh: gute –, dobro imé (g. -ena); böſe –, slabo imé.

Leut=e, *pl.* ljudjé; *coll.* ljud, ljudstvo, svét; -ſcheu, *a.* odljuden; (v. Vieh) bezljív, bezikav; -ſelig, *a.* vljuden, priljuden, družen, družljív; =keit, *f.* vljudnost, priljudnost, družnost.

Lev=ante, *f.* jútrovo; -iathan, *m.* leviatan; -it, *m.* levít; -ite, *f.* dalmátika, slúžnica; -koje, *f.* šeboj, bledula.

Lexik=aliſch, *a.* slovniški, slovarski; -ograf, *m.* slovaršček, slovnikár; -on, *n.* slovár, slovnik, besednják, rečnik.

Libelle, *f.* kačji pastír.

Liberal, *a.* svobodomiseln, svobodoljúben, prostomiseln, liberalen; -ismus, *m.* svobodomíselnost, liberalizem.

Libretto, *n.* besede spévigre.

Lichene, *f.* lišáj, lišajnik; *coll.* lišájevje.

Licht, *a.* svitel, svetel, svitloben; (v. Verſtande) bister, jasen; es wird –, svíta se, dani se, svetli se, prizarja; -er Tag, beli dan (g. dneva); -e, *f.*, svitloba, svetloba, svetlost, svetlina; (brennend.) luč *f.*; (leucht. Körper) svetilo, svečava; *dim.* lučica; -e, *f.* svetlina, svitloba, sij; -en, *v. a.* (d. Wald) réditi, rédčiti: izréditi, prerédití, pretrébiti; (hell mach.) svétliti: razsvétliti, razsvititi + razsvetlovati, razsvečevati; Anker –, sidro vzdígniti, odríniti *pf.*; ſich –, *v. r.* jásniti se, brísati se (brišem), svétliti se, védriti se: ujásniti se, ubrísati se, razvédriti se ꝛc.; -erloh, *ad.* s plamenom.

Licht=frei, *a.* brez lučí, -freund, *m.* prijatelj svitlobe; -fuchs, *m.* rižan; -funken, *m.* iskra; svetlín; -gelb, *a.* svitlorumen; -gießer, *m.* svečár; -glanz, *m.* lesk, blesk, svit, sij; -holz, *n.* les za treske, lučevina: -lehre, *f.* nauk o svitlobi; -maſſe, *f.* svitloba, svečava; -meer, *n.* nezmerna svitloba; -meſſe, *f.* svéčnica; -meſsferze, *f.* svečnična voščenica, svečníčnica; -meſſer, *m.* svitlomér; -meteor, *n.* svetlín; -putze, *f.* uternjalec, utrinjalec, usekalnik; -putzer, *m.* utrinjavec, usekovavec; -quell, *m.* vir svitlobe; -reich, *n.* kraljestvo svitlobe; -ſchein, *m.* sij, svit, žar; -ſchere ſ. Lichtputze; -ſcheu, *n.* svitlobe boječ; -ſchirm, *m.* senčilo, senčnik, lučobrán; -ſchnuppe, *f.* utrinjek, uternek: es fiel eine –, zvezda se je potočila; -ſeite, *f.* svitla stran *f.*, lična stran *f.*; -ſpann, *m.* terska, treska; -ſtoff, *m.* svetlina, svetlovina, svetlivo; -ſtral, *m.* žarek, žar; -träger, *m.* svetlonoseo; -voll, *a.* presvitel, presvetel; *fig.* jasen; -wurm, *m.* kresnica; -zieher, *m.* svečár.

Lieb, *a.* ljub, mil, drag; prijeten, ljubeznjív; -haben, ljúbiti, rad imeti (ám); -gewinnen, prikúpiti si, priljúbiti si *pf.*; er hat ihn – gewonnen, prikupil, priljubil ob. omilil se mu je; ich möchte -er, jaz bi rajši; den

ganzen -en Tag, ves ljubi dan, ves božji dan; du -er Gott, o moj Bog; -äugeln, *v. n.* zaljúbljeno gledati od. pogledovati, z očmi loviti, namigovati si; -chen, *n.* ljuba, ljúbica, ljubka; (männl.) ljubek, ljubček, ljubej; -den, Euer -, preljubeznjivi gospod! Vaša milost; -e, *f.* ljubezen *f.*, ljubav *f.*; *fig.* veselje, radost; -egefühl, *n.* čut ljubezni; -eleer, *a.* brez ljubezni; -elei, *f.* ljubkovanje, dragovanje; -eln, *v. n.* ljubkovati, dragovati; -elos, *a.* brez ljubezni; -en, *v. a.* ljúbiti, rad imeti (ám), milovati, prijatelj biti (sem) -enswürdig, *a.* ljubeznjív; =keit, *f.* ljubeznjivost; -er, *ad.* rajši, raji.

Liebes-apfel, *m.* volčje jábelko; -band, *n.* vez ljubezni; -beweis, *m.* dokáz ljubezni; -blick, *m.* zaljúbljeni pogled; -brief, *m.* zaljúbljeno od. ljubovno pismo; -dienst, *m.* ljubav, delo ljubezni; -erklärung, *f.* naznanilo ljubezni; -gedicht, *n.* zaljúbljena pesem *f.*; -geständnis, izpoved ljubezni; -gott, *m.* Lelj, Leljo; (b. d. Römern) Kupidon; -göttin, *f.* Lada; (b. d. Römern) Vénera; -handel, *m.* vasovanje, vesovanje, dragovanje; -mahl, *n.* brátovska miza; -narr, *m.* zatelebanec; -paar, *n.* zaljúbljenca; -pfand, *n.* zastava ljubezni; -trank, *m.* napitek ljubezni; -werk, *n.* dobro delo, ljudomilo delo; bogoljubno delo; -zeichen, *n.* známenje ljubezni.

Lieb-evoll, *a.* ljubeznjív, ljubezniv, mil, ljubezni poln; -haber, *m.* prijatelj, prijatél; miloradnik, radovoljec; (Geliebte) dragi, ljubi, ljubček, ljubej; =ei, *f.* posebno veselje, nágnjenje do česa; =in, *f.* prijáteljica, prijátlica; radovoljka, milorádnica; -kosen, *v. a.* bóžati, dragovati: pobóžati; (schmeicheln) dobríkati se, sladkati se, laskati se, míliti se, lízati se (ližem), prilizovati se; -koser, *m.* prilizovavec, laskavec, sladkavec; -kosung, *f.* bóžanje, dragovanje; prilizovanje; -lich, *a.* mil, prijeten, ugoden, ljubek, sladek, spreželjen; =keit, *f.* milina, prijetnost, ugodnost, spreželjnost; -ling, *m.* ljubek, ljubček, ljubej, ljubljenec, ljubljenček, míljenec, ljubimec; =s- *a.* najljubši; =sessen, *n.* najljubša jed *f.*; =swunsch, *m.* največa želja; -los, *a.* nemíl, nemilostljív, nemiloserčen, terdoserčen; =igkeit, *f.* nemilostljivost, nemiloserčnost; -reich, *a.* milostljív, mílostev, ljudomíl, blag; -reiz, *m.* milina, milota, mikavnost; -schaft, *f.* znanje; ljubezen *f.*; -ste, *m.* ljubi, preljubi, ljubek, ljubec; *f.* ljúbica, ljuba; -stöckel, *n.* luštrek.

Lied, *n.* pesem *f.*, pesma, pesen *f.*, popevka, *dim.* pésmica; (Gesang) petje; spev: ein - anstimmen, zapeti (pojem); -chen s. Liedlein; -erbuch, *n.* pesmarica, spevnik; -erdichter, *m.* pesmár, pevec.

Liederlich, *a.* len, lenoben, zanikern, zanikaren, nemaren; (unordentlich) malopriden, razuzdan, razposajen: - werden, poléniti se; sprí-

diti se *pf.*; -e, *m.* lenúh, lene (g. -eta), nemarnež, zanikernež; malopridnež; razúzdanec, razposájenec; *f.* zanikernica, nemárnica; maloprídnica; -feit, *f.* lenoba, zanikernost, nemarnost; malopridnost, razuzdanost.

Lieder-ſammlung, *f.* pésemska zbirka; -tafel, *f.* pevska družba.

Lied-lein, *n.* pésmica; -lohn, *m.* mezda, dnina, zaslužek.

Liefer-ant, *m.* zakladavec, zalagavec; oskerbovavec; -n, *v. a.* založiti, previditi, oskerbeti + zakládati, zalágati, previdovati, oskerbovati; (ſchicken) poslati (šljem) + pošíljati; (Arbeit) izgotóviti, dogotóviti, dodélati + izgotávljati, dodelovati; (abliefer.) oddati, izročiti, predati + oddájati, izročevati; eine Schlacht -, udáriti se, póčiti se od. sprijeti se (primem) s kom; -ſchein, *m.* pošiljavni list; -ung, *f.* zakládanje, previdovanje, zalágange; pošiljatev; =sbedingung, *f.* pogoj zakládanja; =kontrakt, *m.* pogodba zastran zakládanja; --ort, *m.* mesto, kamor se ima kaj poslati; =szeit, *f.* čas, o kterem se ima kaj oddati ali poslati.

Lieg-en, *v. n.* ležati (im); (oft) polégati; (v. Orten) stati (stojím), biti (sem): - bleiben, obležati *pf.*; - laſſen, pustiti + púščati; ein wenig -, poležati *pf.*; - haben, v zalogi od. v gotovini imeti (ám); es liegt mir nicht daran, nič ne maram za to; za to mi ni mar; es liegt bei ihm, v njegovi moči od. roci je; -en, *n.* lega, leža; -end, *a.* ležéč: -es Gut, ležeče od. nepremakljivo blago; -enſchaft, *f.* ležeče od. nepremakljivo posestvo, nepremaklina; -er, *m.* ležúh, polegžúh, polegavec.

Lieutenant, *m.* lajtnant, lájtenant.

Lig-a, *f.* zveza; -uſter ſ. Hartriegel; =ſchwärmer, *m.* kalinji večernjak.

Lil-afárbig, *a.* lilast; -ie, *f.* lílija, lélija, limbar; -ien- *a.* lílijev, limbarjev; -ienartig, *a.* lilijast: -e Gewächſe, perúnike *pl.*; -iengewand, *n.* belo, bliščeče oblačilo; -ienöhl, *n.* limbarjevo olje; -ienweiß, *a.* bel kakor lílija.

Lim-an, *m.* liman, obrežno jézero; -itativ, *a.* omejec; -itieren, *v. a.* omějiti + omejevati; -itum, *n.* ustanóvljena od. ugánjena cena; -onade, *f.* limonada, lemonada; -one, *f.* limona, lemona, citrona.

Lind-e, *f.* lipa; *dim.* lípica; -en- *a.* lipov; =blüte, *f.* lipov cvet; *coll.* lípovo cvetje; =holz, *n.* lipov lés, lipovina; =wald, *m.* lipov gozd, lípovje.

Linder-er, *m.* polajševavec, mirivec, tažívec, tešitelj; -in, *f.* polajševavka, mirivka, tažívka; -n, *v. a.* tážiti, téšiti, miriti, tóliti, lájšati: potážiti, utéšiti, pomiriti, utoliti, polájšati, zlájšati, polehčati + polajševati, zlajševati, polehčevati; ſich -, *v. r.* odjénjati, pojénjati, odleči (ležem) + odjenjevati, odlégati; -ung, *f.* lajšava, polajšava, zlajšava, olajšba, polajšek, polaj-

šilo; umiritev, utažitev, uteha, odlega.

Lindwurm, *m.* zmaj, zmij, pozoj, drakón.

Lin=eal, *n.* ravnilo, plajštro, čertalo; **-camente**, *pl.* čerte od. poteze *pl.*; **-guiſt**, *m.* jezikoslovec, jezikoznanec; **=iſch**, *a.* jezikoslóven, jezikoznanski; **-ie**, *f.* čerta, poteza; línija; (Zeile) versta, red *f.*, redek: aufſteigende, abſteigende -, navzgornja, navzdolnja versta; (Abſtammung) rod, zarod, koleno; (mil.) linija; **-iendienſt**, *m.* služba v redovni vojski; **-ienſchiff**, *n.* redovna od. linijna ládija; **-ientruppen**, *pl.* redna od. redovna vojska; **-ieren**, *v. a.* čèrtati, linírati: načèrtati.

Link, *a.* lev, levičen, šuji; **-e Hand**, levica, leva roka; **zur -en**, na levici; **-erſeits**, *ad.* na levi; na levo; **-händig**, *a.* levičen; **=e**, *m.* levičnik; *f.* levičnica; **-iſch**, *a.* okoren, neukreten, štorklast; **-s**, *ad.* na levo, v levo; na levi, na levici; **-ſeitig**, *a.* lev, levostranski; **-sum**, *ad.* na levo nazáj.

Linnen *a.* platnén, pertén; **-zeug**, *n.* platnina, pertenina, platnena ober pertena roba.

Linſ=e, *f.* leča; *dim.* léčica; **-en=** *a.* lečni; **=acker**, *m.* lečišče; **=förmig**, *a.* lečast; **=gericht**, *n.* kúhana leča; **=ſtroh**, *n.* léčevina, lečna slama; **=ſuppe**, *f.* juha z vkúhano lečo.

Lipp=e, *f.* ústnica, ustna, ustno; (dicke) šoba, čoba, čuba; **-en=** *a.* ustni, ustnični; **=blume**, *f.* **-blütler**, *m.* ústnica, ustnjača; **=laut**, *m.* ustni glasnik, ustnik.

Liq=ueur, *m.* žganjina, paljenka, likér; **-uid**, *a.* ugotovljen, jasen, razkazan, v red spravljen; **=ator**, *m.* ugotavljavec; **=ation**, *f.* ugotovitev, ugotovilo, likvidacija; **=ieren**, *v. a.* ugotóviti, na gotovo postáviti, likvidírati + ugotávljati, ugotovljevati, na gotovo postávljati; **=ierungs=** *a.* ugotovilni; **=ſtellung** ſ. Liquidazion.

Liſpel, *m.* šepet, šepot, šepetec; **-er**, *m.* šepetavec, šeptavec; **-n**, *v. a.* u. *n.* šepetati (ám u. ečem), šeptati; čebljati, gomúliti, čevernjati: zašepetati, pošepetati; (ſäuſeln) šumljati, šumotljati, žuboriti, žamoriti.

Liſt, *f.* lest *f.*, zvijača, prevara, kovarstvo, lokavstvo, lokávščina, prekánjenost; **-e**, imenik, spisek, razkazek; **-ig**, *a.* prekanjen, lokav; liški, prevíhan, zvit zvitorép, kovaren, potmajen, premeten; **=e**, *m.* zvijačnik, kovarnik, zvitorepec, zviti tič; *f.* zvijáčnica, kovárnica; **=keit** ſ. Liſt.

Lit=anei, *f.* litanije *pl.*, litanija.

Litho=chromie, *f.* barvotisk; **-graf**, *m.* kamnopisec, kamnotiskár; **=ie**, *f.* kamnotís, kamnotisek, kamnopís; (Ort) kamnotiskárnica; **=iſch**, *a.* kamnotisen, kamnopisen **-logie**, *f.* kamnoznanstvo, kamnoslovje; **-phag**, *m.* kamnojedec, kamnožerec; **-phyten**, *pl.* okamnele rastline.

Litorale, *n.* primorje.

Litter=a, *f.* pisme (*g.* -ena), pis-

menka, ćerka; -arijſch, *a.* slovstvén, književen, književen, literaren; -at, *m.* pisatelj, spisovatelj, pisavec, literát; -atur, *f.* slovstvo, književnost, slovesnost, književstvo, pismenstvo, literatura; =geſchichte, *f.* slovstvena zgodovina od. povéstnica; =zeitung, *f.* slovstvén časnik.

Liturg-ie, *f.* red božje službe, liturgija, obredi *pl.*; -if, *f.* obredoslovje, litúrgika; -iſch, *a.* obreden, obredosloven, liturgičen.

Litze, *f.* stremen, pramen, plet.

Liv-re, *f.* livra; -ree, *f.* livreja, oprava.

Liz-enz, *f.* dovolitev, dovóljenje, privóljenje, dopuščenje; dopustni list, dopústnica; poetiſche -, pesniška prostost; -itando, *a.* po dražbi, po licitaciji; -itazion, *f.* dražba, licitacija; =ö- *a.* dražbni, licitacijni; =sertös, *m.* dražbno skupilo; =sweg, *m.* am-, po dražbi, na klic stávljena; -ieren, *v. a.* po dražbi prodati + prodájati; (kaufen) po dražbi kúpiti + kupovati, licitírati.

Lob, *n.* hvala, pohvala; (Ruhm) slava, čast *f.*, dika; übertriebenes -, prehvala; -begierig, *a.* hvale željen; -en, *v. a.* hváliti: pohváliti; (preiſen) slaviti, veličati: poslaviti, povelićati + poveličevati, povzdigovati; -enswert, -enswürdig, *a.* hvale vreden, častí vreden; -er; *m.* hvalec, hvalivec, hvalitelj; =in, *f.* hválivka; -erhebung, *f.* hvalitev, hváljenje, povzdigovanje, poveličevanje; -geſang, *m.* hvalospév, hvalno petje; -gierig, *a.* hvale željen od. lákomen; -hudelei, *f.* hvalísanje, prevelika hvala, prehvala; -hudeln, *v. a.* hvalísati, hvalístiti; -hudler, *m.* hvalisavec, hvalè (g. -eta).

Löblich, *a.* hvalevreden, hvale vreden, hvalovít, hvaloviten; (als Titel) slaven, prečastít; -keit, *f.* hvalevrednost, hvalovitost.

Lob-lied, *n.* hvalna pesem *f.* hválnica; -preiſen, *v. a.* slaviti, sloviti, hváliti, velíčati, velíčiti, díčiti, -rede, *f.* pohvalni govor, pohválnica, pohvala; -redner, *m.* hvalec, hvaliveo; -reich, *a.* hvalen, hvalovít; -ſingen ſ. Lobpreiſen; -ſpruch, *m.* pohvala.

Loch, *n.* luknja, dumpelj *f.*, vert *f.*; votlina, jama; zijavka, brezno; -en ſ. Löchern.

Löcher-ig, *a.* luknjast, lúknjičast, jamast, jámičast, votlenast.

Lock-e, *f.* koder, vitica; *dim.* koderec, kodrec; (Lockſpeiſe) vaba, vada, vabilo; -en, *v. a.* vábiti, mámiti; (Haare) kódrati: skódrati; (ein Rind) péstovati; =haar, *n.* kódrasti lasjé; =haarig, *a.* kodrolás, kodrolasàt, vitolás; =reich, *a.* kodrast, kodrat.

Locker, *a.* rahel, voljen; (v. Eiſen) plenív; (nicht ſtraff) vanek, nezategnjen, ohlapen; (ſchütter) redek: -es Erdreich, rahla perst *f.*, ráhlica; -machen, rahljati: zrahljati, prerahljati; *fig.* lahkomiseln, razuzdán;

-*m.* vabič, vabec, vabivec, vabitelj, vabnik; -in, *f.* vabivka, vábnica; (Magd) pésterna; -heit, *f.* rahlost, rahlota; plenivost; ohlapnost; redkost; lahkomiselnost, razuzdanost; -n, *v. a.* ráhliti, ráhljati: zráhliti, zrahljati, porahljati; *v. n.* odjénjati + odjenjevati; rahliti se: zráhliti se; -mittel, *n.* vabilo, mamilo; -ſpeiſe, *f.* vada, vaba, vabilo, vádnica.

Lock-ung, *f.* vaba, vabitev, vábljenje.

Loder-aſche, *f.* perhavka, perhavica, perhál *f.*, žarjávica, žarjavka; -n, *v. n.* švígati, plapoleti, terpoleti, z zubljem goreti.

Löffel, *m.* žlica; *dim.* žlíčica; (Haſenohr) zajčje uho (g. ušesa); -ante, *f.* žličarica; -geſteck, *n.* žličnjak, žličnik; -macher, *m.* žličar; -reiher, *m.* žličarica; bela lopatka; -weiſe, *ad.* po žlici, po žlicah.

Logarithm-iſch, *a.* logarítmičen, logarítemski; -us, *m.* logaritem.

Log-e, *f.* loža; -ement ſ. Wohnung; -ieren ſ. Wohnen; -ik, *f.* umoslovje, lógika; -er, *m.* umoslovec, logikar; -iſch, *a.* umosloven, lógičen, lógiški; -ogryph, *m.* besedna zastavica, zlogovnica, logogríf.

Loh, *a.* plamenéč, z zubljem goréč, plapolav, žarjav; - *n.* močevina, močvirje, močava; -beize, *f.* stroj s čreslom; (Grube) strójnica; -e, *f.* čreslo, čreslovina, strojilo; (Flamme) zubelj, plamen, žar; -en, *v. a.* strójiti: ustrójiti s čreslom udélati, -gar, *a.* s čreslom strojen; -gärber, *m.* strojár, kožar; -ei, *f.* strojarija, strojárnica; -mühle, *f.* stopa za čreslo.

Lohn, *m.* plačilo, povračilo, darilo; (Dienſt-) mezda, plača, mito; (Tag-) dnina; (Fuhr-) voznina u. ſ. w.; mit -ina; -arbeiter, *m.* najemnik, težák, dninar; -in, *f.* najémnica; -en, *v. a.* pláčati, poplácati, povérniti + plačevati, poplačevati, povrácati; es lohnt ſich nicht der Mühe, ni truda vredno; -futſcher, *m.* najemni voznik, najemšček; -ſtreitigkeit, *f.* prepir zastran mezde.

Löhnung, *f.* plačilo, plača; -stag, *m.* plačilni dan (g. dneva).

Lohnvertrag, *m.* pogodba zastran plače od. mezde.

Lohrinde, *f.* čreslo, strojilo.

Lokal, *a.* mesten, krajen, krajeven; - *m.* mestni sklon, mestnik; -armenfond, *m.* mestni zalog za uboge; -e, *n.* prostor, mestó; -endung ſ. Lokal *m.*; -ie, *f.* lokalija, podfara; -ismus, *m.* krajica, okolíčnica, lokalizem; -iſt, *m.* lokalíst; -ität ſ. Lokale; -kommiſſion, *f.* mestna komisija; -preis, *m.* mestna cena; -umſtand, *m.* mestna okolnost, okóliščina.

Loka-tiv ſ. Lokal *m.*; -zion, *f.* razverstitev, zverstitev.

Lokomotiv, e, *f.* hlapón, parovóz, samovóz, lokomotív.

Lolch, *m.* (Lolium) ljúlika.

Loos ſ. Los; Lootſe ſ. Lothſe.

Lorber, *m.* lavorika, lovorika, laver, lorber; -= *a.* lavorikov, lavrov,

lórberjev; -artig, *a.* lavorikast; -blatt, *n.* lavorikov list, lavrovo pero (g. peresa); -e, *f.* lavorikova jágoda, lávernica; -holz, *n.* lavorikovina, lavrovina; -kranz, *m.* lavorikov od. lávrov venec; -öhl, *n.* lavorikovo od. lávrovo olje.

Lor=d, *m.* lord; -gnete, *f.* kukalo, kukalnik.

Los, *n.* srečka, kocka, zdrib, ždreb; (Schickſal) osoda, usoda; vom - beſchieden, usojen, umerjen, namenjen; -e ziehen, srečke vzdígovati, sréčkati; *a.* rahel, voljen; drobéč; (losgelaſſen) izpuščen, oproščen; in Zuſammenſetz. brez-, ſorg-, brezskerben; gewiſſen-, brezvesten u. ſ. w.; -es Maul, umázana usta *pl.*; *fig.* opravljivka, obrekovavka.

Los=binden, *v. a.* odvézati (vežem), odrésiti + odvezovati; -brechen, *v. a.* odlomiti, odkèrhniti + odlámljati; -brennen, *v. a.* zažgati (žgèm), zapáliti + zažígati; ein Gewehr -, ustreliti, sprózíti *pl.*; -bringen, *v. a.* odpráviti + odprávljati; -bruch, *m.* odlóm, odlomek, ulomek.

Lösch=, *a.* gasilni; -anſtalt, *f.* gasilna naprava; -brand, *m.* ogorek; -e, *f.* praška, bračka; -en, *v. a.* gasiti, gašévati: pogasiti, ugasiti + pogášati, pogasovati; den Durſt -, odžéjati se, žejo utolažiti *pf.*; (auslöſchen) izbrísati (brišem) + izbrisovati; -er, *m.* gasivec, gasitelj; (Werkzeug) gasilo, gasílnik; -gerä=the, *f.* gasilno orodje, priprava za gášenje; -mannſchaft, *f.* gasivci *pl.*; -ordnung, *f.*, gasilni red; -papier, *n.* pivni papír; -trog, *m.* korito, kalnik; -ung, *f.* gasitev, gašenje, izbrísanje.

Los=drehen, *v. a.* odsúkati (sučem), odvíhati (višem) *pf.*; -drücken, *v. a.* sprózíti + sprožévati; -e, *a.* lahkomíseln, prešeren, nagajív, nápečen; - Worte, umázane besede; -es Geſchwätz, kvante *pl.*; ein -s Maul haben, jezikovati, jezikljati; (liederlich) razuzdan, malopriden.

Löſe=, *a.* odkupni, rešilni; -geld, *n.* odkúpščina, odkupnina, rešilo; -n, *v. a.* odvézati (vežem), odrésiti, razdrésiti, razvozlati + odvezovati, odrešcvati ɔc.; (loskaufen) odkúpiti, résiti: odkupovati, reševati; (Aufgabe) izdélati, naprávíti + izdelovati; Geld-, skúpiti, izkúpiti *pf.*; eine Karte -, kúpiti vstopni list *pf.*; (ein Räthſel) uganiti + uganjevati, ugíbati (bljem); die Zunge -, jezik izpodrézati (režem) + izpodrezovati.

Loſen, *v. a.* sréčkati, kóckati, zdrebiti, ždreb metati (mečem): ždreb vreči (veržem).

Löſerdürre, *f.* devetogubna bolezen, devetogúbnica.

Los=feuern, *v. a.* ustreliti, sprózíti, podreti (derem) + podírati; -gehen, *v. n.* (v. Gewehr) sprózíti se *pf.*; auf jemanden -, prirobáviti od. skviškiti se nad koga; (beginnen) začeti se (čnem), pričeti se; vneti se (vnamem, vnemem); -haſpeln, *v. a.* odmótati; -kauf, *m.* odkúp, izkúp; =en, *v. a.* odkúpiti, izkúpiti, résiti

+ odkupovati, odkupljevati, rešévati; ſich –, *v. r.* odkúpiti se, izkupiti se *pf.*; =preis, *m.* odkúpščina, odkupnina, rešilo; =s= *a.* odkupni; -kommen, *v. n.* uiti (idem), uteči + uhájati; ſ. Losmachen ſich; -laſſen, *v. a.* izpustiti, spustíti, oprostiti, sprostiti, + izpúščati ꝛc.; -lösen, ſich, *v. r.* prózžiti se, kèrhati se; -machen, *v. a.* oprostiti, osvobóditi, oteti (otmem), résiti + oprošćevati, otévati, rešévati; ſich-, *v. r.* iznébiti se, odkrižati se, sprostiti se, osvojiti se + iznebovati se, odkriževati se, osvojevati se; (d. Rinde) –, lúpiti, májiti: olúpiti, omájiti.

Los=reißen, *v. a.* tèrgati, krúšiti, kèrhati: odtèrgati, utèrgati, odkrúšiti, odkèrhniti; -reißung, *f.* odtèrgatev, odkrušitev; -ſagen ſich, *v. r.* odreči se, odpovédati se (vém) odrekovati se; -ſchlagen, *v. a.* odbiti (bijem), odtrúpiti + odbíjati; (eine Ware) prodati + prodájati; darauf –, tolči, nabíjati, céhtati, líbrati; -ſein, *v. n.* prost biti (sem); -ſprechen, *v. a.* odvézati (vežem), oprostiti + odvezovati, oprošćevati; (in d. Beichte) grehov odvézati, odgrešiti, razgrešiti + odvezovati, odgreševati; -ſprechung, *f.* odveza, odvezilo; -ſteuern, *v. n.* auf etwas –, kèrmiti proti čemu; -ſtürzen, *v. n.* zagnati se (ženem), skviškiti se *pf.*; -trennen, *v. a.* odlóčiti + odločevati; (Rath) odpárati, odporjati (porjem); -ung, *f.* sréčkanje, ždrébanje, vzdigovanje; (Parole) geslo.

Löſung, *f.* odveza, razveza, razrešitev; (Loskauf) odkúp, izkúp, rešitev; (d. Räthſels) vganjka, uganjka, uganitev; (chem.) raztók.

Löſungs=geld, *n.* stava, stavka; -wort, *n.* geslo.

Los=werden, *v. n.* iznébiti se, odkrižati se, sprostiti se, osvojiti se + iznebovati se, osvojevati se ꝛc.; (d. Schulden) oddolžiti se *pf.*; der Ware –, blago razpečati, razprodati *pl.*; -winden ſich, *v. r.* izmakniti se, izviti se (vijem) *pf.*; -zählen ſ. Los=ſprechen; -ziehen, *v. n.* über jemanden, ogovárjati od. obrekovati koga.

Loth, *n.* lot; (Bleiloth) olovnica; ſ. Senkblei; -= *a.* lotov; -en, *v. a.* z olovnico mériti.

Löth=en, *v. a.* variti: zvariti, spójiti; -ig, *a.* lotov, lot težek.

Loth=recht, *a.* navpičen, prostopaden, ravnotežen; -ſe, *m.* kermár, kormanuž.

Lotter=bube, *m.* malopridnež, gabán, potép, potepúh; -ie, *f.* loterija, lotrija; -ie= *a.* loterijski, loterijni; =los, *n.* loterijski list, ždreb, srečka; =ſpiel, *n.* loterijska igra.

Lotto ſ. Lotterie; -amt, *n.* loterijski urad; -anlehen, *n.* loterijski zajem; -gefälle, *n.* loterijski dohodki *pl.*; -ſpiel, *n.* loterija, loterijska igra.

Lotus, *m.* škrovada, lotus, ledveneo.

Lou=isdor, *m.* luidór; -ve, *f.* kukalo.

Löw=e, *m.* lev, oroslàn; *dim.* levček, levič, levíček; -en= *a.* levov; levji, oroslanski; =herzt, *a.* ser-

čen kakor lev; =fuß, *m.* hribja resa, device mátere plaščček; =haut, *f.* levova koža, levica; =hündchen, *n.* levček; =jagd, *f.* lov na leve od. oroslane; =maul, *n.* (Pflanze) odolín, žábica; =zahn, *m.* (Leontodon Taraxacum) regrat, mlič; -in, *f.* lévica, levinja.

Loyal, *a.* zakonen, zakonit; lojalen; -ität, *f.* zakonitost, lojalnost.

Luchs, *m.* ris, bistrovíd, ostrovíd; -s *a.* risov; risji; -auge, *f.* risje oko (g. očesa); *fig.* bistri vid od. pogled: ein -haben, bistrovíd, bistroók; -balg, *m.* -fell, *n.* risja koža, risina.

Lück-e, *f.* luknja, špranja, predor, razsedlina, razporek; (Zahn-) škerba, škerbina; (leere Stelle) presledek, praznina, praznota; (Zaun-) verzel *f.*; -enbüßer, *m.* vstavka, vstavek, izpolnek; -enhaft, *a.* pomanjkljív, nepopóln; =igkeit, *f.* pomanjkljivost, nepopolnost; -ig, *a.* luknjast; škerbast, škerbinast.

Luder, *n.* merha, merhovina, mercina, mertváščina; *fig.* merha; -leben, *n.* razúzdano od. nesramno življenje; -n, *v. n.* razúzdano živeti.

Luft, *f.* zrak, vzduh, sapa, hlip, povétrije, (bewegte Luft) sapa, veter; *dim.* sápica, vetrec, vetrič; (Athmosphäre) zrak, ozračje, zrakovje, ohlípina; in der freien -, pod milim nebom od. Bogom, na planem; die Vögel in der -, tice pod nebom; -schöpfen, dihati, oddihovati se; nach -schnappen, sapo pojémati; in die -reden, bob v steno metati (mečem); -ballon, *m.* oblón, balón; -bild, *n.* prividek; zračna prikazen *f.*; -blase, *f.* mehúr, mehír, spuhlina, berbunek; *dim.* mehurček; Lüftchen, *n.* sápica; -dicht, *a.* neprezračen, neprezračljív.

Lüften, *v. a.* vétriti: prevétriti, presápiti + prevetrovati.

Luft=erscheinung, *f.* zračna prikazen, zračni prikazek, zrakovíd, vzduhovíd; -fahrt, *f.* vožnja po zraku, zrakoplavba; -gebilde, *n.* prividek; -ig, *a.* zračen, zrakoven, ohlipen, sapen, vzdušen; *fig.* lahek, lahkomiseln; -kreis, *m.* ozračje, ohlipje, ohlípina, vzdušje; -leer, *a.* brezzračen, brezsapen; -loch, *n.* dušnik, oddušek, oduška, sapnik, okenják; -messer, *m.* zrakomér; -messkunst, *f.* zrakomerstvo; -perspective, *f.* zračna perspektiva; -pumpe, *f.* zračna sisalka, tromba; -quelle, *f.* čadobljuvnik; -raum, *m.* zrakovje, zrakovina; -region, *f.* podnebje, opasje; -röhre, *f.* sapnik, dušnik, dihovnik; =nentzündung, *f.* vnetica od. vnetje v sápniku.

Luft=schen, *a.* sape bojéč; -schiffer, *m.* zrakoplavec; -schifffahrt, *f.* vožnja po zraku, zrakoplavba; -schloss, *m.* zlati grad: Luftschlösser bauen, zidati si svitle gradove v oblake; -spiegelung, *f.* zračna prikazen, prividek; -sprung, *f.* skok; -trocken, *a.* na solncu sušen; -veränderung, *f.* zračna prememba; -wandler, *m.* vetrohodec; -zeichen, *n.* nebno zna-

menje; -zug, *m.* prepíh, spíh, prepáh.

Lug, *m.* laž *f.*, lež *f.*, klama: - und Trug, laž in goljufija.

Lüg=e, *f.* laž *f.*, lež *f.*, lža: grobe-, debela od. kosmata laž; jemanden -en ſtrafen, na laž postáviti; der - überwieſen werden, na lažéh ostati (stanem) *pf.*; -en, *v. n.* lagati (lažem), legati, lagati se, lagevati: zlagati se, zlegati se; Freundſchaft-, hlíniti se; -en, *n.* laž *f.* leganje; =haft, *a.* lažnjiv, lažljiv, lžív; =haftigkeit, *f.* lažnjivost, lažljivost; =maul, *n.* lažnjivi gobec; *fig.* lažnjivec, lažnik; *f.* lažnjivka, lažnica; =prophet, *m.* lažnjivi od. krivi prorok; =reich, *n.* kraljestvo laží in goljufije; -ner, *m.* lažnjivec, lažnik, ležnik, legún; =in, *f.* lažnjivka, lažnica, ležnica; =iſch ſ. Lügenhaft.

Luke, *f.* lina, verzel *f.*, predor,

Lullen, *v. a.* vspávati; sesati dati.

Lümmel, *m.* telebán, cepec, terbàn, okorneč, neotesanec; -haft, *a.* telebanski, neotesán, štorklast; -n, *v. n.* sloneti.

Lump, *m.* capín, klatež, potepúh, potepín, kajón; -en, *m.* capa, cunja, candra; =geſindel, *n.* derhál *f.*; =ſammler, *m.* cunjar, capar; -erei, *f.* malovredno djanje; *fig.* majhenota, ničica, malovredna reč *f.*; -icht, *a.* cunjast, capast; -ig, *a.* cunjav, capast; *fig.* ničev, malovreden.

Luna ſ. Mond; -rium, *n.* lunostròj.

Lunge, *f.* pluča *pl.*; -n= *a.* plučni; -nblutader, *f.* privódnica; -nbraten, *m.* pečena pluča *pl.*, búbreki *pl.*; -nentzündung, *f.* plučna vnetica, plučni prisad; -nfäule, *f.* plučna gnjiloba; -nkrankheit, *f.* plučna bolezen, plúčnica; -nkraut, *n.* plučnik, plučnjak; -nlappen, *m.* plučno krilo; -nſchlagader, *f.* plučna odvódnica; -nſeuche, *f.* plučna kuga; -nſucht, *f.* plúčnica, sušica, dera, jétika; -nſüchtig, *a.* sušíčen, jétičen, kašljív.

Lunger=er, *m.* lenúh; -n, *v. n.* lenúšiti, lenobo pasti, pohajkovati.

Lünſe, *f.* osnik, lunek.

Lunte, *f.* lunta, zažigálnica.

Lurch, *m.* žabnjak, golokóžnica.

Luſt, *f.* radost, veselje; (Neigung) sla, mik, pohót *f.*, želja, poželenje: mit -, rad, z veseljem; ich habe -, mika me, volja me je, hoče se mi; ich habe keine -, noče se mi, ne mika me, toži se mi, ne ljubi se mi; - haben, želeti, hoteti (hočem): zaželeti, poželeti; (fleiſchliche -) mesena poželjivost, sladnost, spohotnost; -barkeit, *f.* veselica, zabava, kratkočasnost, veselje; -begier, *f.* poželjivost; -dirne, *f.* nečístnica, kurba, kurva.

Lüſten, *v. n.* es lüſtet mich, hoče se mi, mika me, ljubi se mi, rad bi, rači se mi, zahtelo se mi je.

Luſter, *m.* lestenec, svetilnik, kloka.

Lüſtern, *v. n.* hrepeneti, dihteti, žerčeti, dert biti (sem), volk biti, sline cediti; *a.* poželjív, pohoten, spohoten, lakom, gladov, gladoven, dert, volk; -heit, *f.* poželjivost, spohotnost, lákomnost, gladovnost.

Luſt-fahrt, *f.* vožnja za kratek čas; -gänger, *m.* sprehajavec, šetavec; =in, *f.* sprehajavka; -garten, *m.* périvoj, cvetnják; -gehölz, *n.* log, gaj; -geſchrei, *n.* ukanje, krik veselja; -haus, *n.* lopa, vertna hišica; -ig, *a.* veséł, rádosten, kratkočasen; =keit, *f.* veselost, radost, veselje; =macher, *m.* glumec, šalivec, burkež, veselják; -ort, *m.* prijetni kraj, razveselišče; -reiſe, *f.* pot za kratek čas; -reiz, *m.* mik; -rum, *n.* petoletje; -ſchloſs, *n.* letográd, lepi grad; -ſeuche, *f.* sramna kuga, francozi *pl.*, keršelji *pl.*; -ſpiel, *n.* vesela igra, veseloigra, komédija; =dichter, *m.* pisatelj veselih iger; -wald, *m.* gaj, log; -wandeln, *v. n.* sprehájati se, šétati se (am u. šečem); Luſtwandler, *m.* sprehajavec, šetavec.

Luther-aner, *m.* luterán, luteranec; -iſch, *a.* luteranski, lúterski.

Lux-uriös, *a.* bliskoten, sijajen, velelép, gizdav, razkošen; -us, *m.* gizda, gizdavost, potrata, razkoš *f.*, razkošje; =artikel, *m.* potratni izdelek; =ſteuer, *f.* potratnina, davek za gizdavost; =ware, *f.* potratna roba.

Luz-erne, *f.* -ernerflee, *m.* metelka, večnadételja, lucerna; -ifer, *m.* svetlonós, danica, večérnica; (Teufel) lúcifer, hudoba.

Lymph-atiſch, *a.* limfátičen, serkaven, piven; -e, *f.* meza, limfa; -gefäß, *n.* serkávnica, méznica.

Lyr-a, *f.* lira, varito; -ik, *f.* lírika, pevna poezija; =er, *m.* lirik; -iſch, *a.* líričen, líriški, peven.

Lyze-al, *a.* licejen, licejalen, licealen; -um, *n.* licej, licejka.

M.

Mach-e, *f.* delo; (Gemachtes) izdelek, narejek, naréjščina; -en, *v. a.* délati, činiti, tvóriti: storiti, učiniti, napráviti narediti + naprávljati, narějati; (d. Weg)ravnati; das macht -, to prihaja od tód, vzrok temu je to; zweimal drei macht ſechs, dvakrat tri je šest; (betragen) znesti, znášati, iznášati, biti (sem); ein Ende-, končati, dokončati, dokonati, doveršiti *pf.*; mach dir nichts daraus, nič ne maraj; was machen Sie, kaj délate, kaj počnete? fertig -, dodélati; (verfertigen) narediti + narějati; große Augen -, debelo glédati: viel Rühmens -, ústiti se, šopiriti se; ſich krank -, bólnega se délati: storiti; -er, *m.* delavec, narejavec; als Grundwort mittelſt -ár, als Hut-, klobučar; Schuh-, čevljár u. s. w.; =ei, *f.* naréjšćina; =lohn, *m.* plačilo za delo; -inazion, *f.* spletka, zvijača, zvijáčina, skrivni naklep; -inieren, *v. a.* zvito ravnati, naklépati, zvijače ob. spletke délati.

Macht, *f.* moč *f.* mogota, zmožnost; (Gewalt) oblást *f.*; (Land -) armada, vojska na suhem; (Majeſtät) veličastvo, veličanstvo; die europäiſchen Mächte, evropejske deržave *pl.*; -haber, *m.* oblastnik, mogotec, mo-

gočnik, vládár; (Bevollmächtigte) poobláščenec, pooblástenec; =in, *f.* oblástnica, vladarica; poobláščenka.

Mächtig, *a.* mogočen, mogoten, oblasten; (ſtark) močen, silen; (kundig) vešč, veden, vedok: der Sprache – ſein, jezik v oblasti imeti (am); (fähig) zmožen; -keit, *f.* mogočnost; vednost; zmožnost itd.; -lich, *a.* silóma, močno.

Macht-los, *a.* brez močí, brezmožen, nemogočen, slab, nevečen; =igkeit, *f.* brezmožnost, slabost; -ſpruch, *m.* samovoljni izrék; -vollkommenheit, *f.* neoméjena oblast, popolna oblast od. moč *f.*; -wort ſ. Machtſpruch.

Machwerk, *n.* kerparija, šušmarija, naréjščina.

Mädchen, *n.* déklica, dekle (g. -eta), dečla, deklina, púnica, kèršćenica, mladenka; *dim.* deklíčica, dekletce, deklínica, púnčica; -=*a.* dekliški; -alter, *n.* deklinstvo, deklištvo; -anſtalt, *f.* dekliški zavod; -haft, *a.* dekliški; -lehrer, *m.* dekliški učitelj; -raub, *m.* unes, ugrabljenje dekleta; -räuber, *m.* unesec; -ſchule, *f.* dekliška šola od. učílnica; šola za žensko mladost; -volk, *n.* dekleta *pl.*

Made, *f.* červ, zapljivek, keršelj.

Mädel ſ. Mädchen.

Mademoiſelle ſ. Fräulein.

Mad-enfreſſer, *m.* červojedka; -enwurm, *m.* glista; -ig, *a.* červív.

Madonna, *f.* mati božja, božja porodnica.

Madrigal, *n.* madrigal, pastírska pésmica.

Magazin, *n.* skladišče, shranišče, zaloga, magazín.

Magd, *f.* dekla, služábnica, služkinja, kèršćenica: -ſein, dekliniti; Mägdlein ſ. Mädchen.

Mage, *f.* mag; čarodéj, čarodejec, [kozelnik.

Magen, *m.* želodec: den – überfüllen, preobjesti se (jém) + preobjédati se; -=*a.* želodčni, za želodec; -brennen, *n.* zgaga, gorečica, žeravica, rizavica; -drücken, *n.* tiščanje v želodcu: ich habe –, v želodcu me tiščí; -entzündung, *f.* želodčna vnetica; -fieber, *n.* želodčna vročica; -krampf, *m.* kerč v želodcu; -krankheit, *f.* bolezen v želodcu; -krätzer, *m.* cviček, kislica, kislo vino; -krebs, *m.* želodčni rak, rak v želodcu; -pflaſter, *n.* oblíž na želodec; -ſchmerz, *m.* bolečina v želodcu; -ſtärkend, *a.* krepčaven za želodec; -weh ſ. Magenſchmerz.

Mager, *a.* medel, kumern, shujšan, suh, sčinžen, libav, slokast; (v. Acker) lošen, neroden, izmolzen; (v. d. Saat) redek; -e Zeiten, slabi ober pusti časi; (vom Geſichte) upadel, vdert; -keit, *f.* medloba, medlost, suhost itd.; -n, *v. n.* medleti, hújšati, kumerneti, činžati se: zmedleti, omedleti, shújšati, skumerneti + omedlévati.

Mag-ie, *f.* magija, čarodejstvo, kozelništvo; -ier, *m.* čarodéj, čarodejec, kozelník; -iſer, *m.* čarovník

Luſt-fahrt, *f.* vožnja za kratek čas; -gänger, *m.* sprehajavec, šetavec; =in, *f.* sprehajavka; -garten, *m.* périvoj, cvetnják; -gehölz, *n.* log, gaj; -geſchrei, *n.* ukanje, krik veselja; -haus, *n.* lopa, vertna hišica; -ig, *a.* veséł, rádosten, kratkočasen; =keit, *f.* veselost, radost, veselje; =macher, *m.* glumec, šalivec, burkež, veseljják; -ort, *m.* prijetni kraj, razveseliščе; -reiſe, *f.* pot za kratek čas; -reiz, *m.* mik; -rum, *n.* petoletje; -ſchloſs, *n.* letográd, lepi grad; -ſeuche, *f.* sramna kuga, francozi *pl.*, keršelji *pl.*; -ſpiel, *n.* vesela igra, veseloigra, komédija; =dichter, *m.* pisatelj veselih iger; -wald, *m.* gaj, log; -wandeln, *v. n.* sprehájati se, šétati se (am u. šečem); Luſtwandler, *m.* sprehajavec, šetavec.

Luther=aner, *m.* luterán, luteranec; -iſch, *a.* luteranski, lúterski.

Luxuriös, *a.* bliskoten, sijajen, velelép, gizdav, razkošen; -us, *m.* gizda, gizdavost, potrata, razkoš *f.*, razkošje; =artikel, *m.* potratni izdelek; =ſteuer, *f.* potratnina, davek za gizdavost; =ware, *f.* potratna roba.

Luz=erne, *f.* -ernerkee, *m.* metelka, večnadételja, lucerna; -ifer, *m.* svetlonós, danica, večérnica; (Teufel) lúcifer, hudoba.

Lymph=atiſch, *a.* limfátičen, serkaven, piven; -e, *f.* meza, limfa; -gefäß, *n.* serkávnica, méznica.

Lyr=a, *f.* lira, varito; -ik, *f.* lírika, pevna poezija; =er, *m.* lirik; -iſch, *a.* líričen, líriški, peven.

Lyze=al, *a.* licejen, licejalen, licealen; -um, *n.* licej, licejka.

M.

Mach=e, *f.* delo; (Gemachtes) izdelek, narejek, naréjščina; -en, *v. a.* délati, činiti, tvóriti: storiti, učiniti, napráviti narediti + naprávljati, narějati; (d. Weg) ravnati; das macht -, to prihaja od tód, vzrok temu je to; zweimal drei macht ſechs, dvakrat tri je šest; (betragen) znesti, znášati, iznášati, biti (sem); ein Ende -, končati, dokončati, dokonati, doveršiti *pf.*; mach dir nichts daraus, nič ne maraj; was machen Sie, kaj délate, kaj počnete? fertig -, dodélati; (verfertigen) narediti + narějati; große Augen -, debelo glédati: viel Rühmens -, ústiti se, šopíriti se; ſich krank -, bólnega se délati: storiti; -er, *m.* delavec, narejavec; als Grundwort mittelſt -ár, als Hut-, klobučar; Schuh-, črevljár u. ſ. w.; =ei, *f.* naréjščina; =lohn, *m.* plačilo za delo; -inazion, *f.* spletka, zvijača, zvijáčina, skrivni naklep; -inieren, *v. a.* zvito ravnati, naklépati, zvijače ob. spletke délati.

Macht, *f.* moč *f.* mogota, zmožnost; (Gewalt) oblást *f.*; (Land -) armada, vojska na suhem; (Majeſtät) veličastvo, veličanstvo; die europäiſchen Mächte, evropejske deržave *pl.*; -haber, *m.* oblastnik, mogotec, mo-

gočnik, vládár; (Bevollmächtigte) poobláščenec, pooblástenec; =in, *f.* oblástnica, vladarica; poobláščenka.

Mächtig, *a.* mogočen, mogoten, oblasten; (ſtark) močen, silen; (kundig) vešč, veden, vedok: der Sprache – ſein, jezik v oblasti imeti (am); (fähig) zmožen; -keit, *f.* mogočnost; vednost; zmožnost ɔc.; -lich, *a.* silóma, močno.

Macht-los, *a.* brez močí, brezmožen, nemogočen, slab, nevečen; = igkeit, *f.* brezmožnost, slabost; -ſpruch, *m.* samovoljni izrék; -vollkommenheit, *f.* neoméjena oblast, popolna oblast od. moč *f.*; -wort ſ. Machtſpruch.

Machwerk, *n.* kerparija, šušmarija, narejšćina.

Mädchen, *n.* déklica, dekle (g.-eta), dečla, deklina, púnica, kèršćenica, mladenka; *dim.* deklíčica, dekletce, deklínica, púnčica; -= *a.* dekliški; -alter, *n.* deklinstvo, deklištvo; -anſtalt, *f.* dekliški zavod; -haft, *a.* dekliški; -lehrer, *m.* dekliški učitelj; -raub, *m.* unes, ugrabljenje dekleta; -räuber, *m.* unesec; -ſchule, *f.* dekliška šola od. učílnica; šola za žensko mladost; -volk, *n.* dekleta *pl.*

Made, *f.* červ, zapljivek, keršelj.

Mädel ſ. Mädchen.

Mademoiſelle ſ. Fräulein.

Mad-enfreſſer, *m.* červojedka; -enwurm, *m.* glista; -ig, *a.* červív.

Madonna, *f.* mati božja, božja porodnica.

Madrigal, *n.* madrigal, pastírska pésmica.

Magazin, *n.* skladišče, shranišče, zaloga, magazín.

Magd, *f.* dekla, služábnica, služkinja, kèršćenica: – ſein, deklíniti; Mägdlein ſ. Mädchen.

Mage, *f.* mag; čarodéj, čarodejec, [kozelnik.

Magen, *m.* želodec: den – überfüllen, preobjesti se (jém) + preobjédati se; –= *a.* želodčni, za želodec; -brennen, *n.* zgaga, gorečica, žeravica, rizavica; -drücken, *n.* tiščanje v želodcu: ich habe –, v želodcu me tiščí; -entzündung, *f.* želodčna vnetica; -fieber, *n.* želodčna vročica; -krampf, *m.* kerč v želodcu; -krankheit, *f.* bolezen v želodcu; -träger, *m.* cviček, kíslica, kislo vino; -krebs, *m.* želodčni rak, rak v želodcu; -pflaſter, *n.* oblíž na želodec; -ſchmerz, *m.* bolečina v želodcu; -ſtärkend, *a.* krepčaven za želodec; -weh ſ. Magenſchmerz.

Mager, *a.* medel, kumern, shujšan, suh, sčinžen, libav, slokast; (v. Acker) lošen, neroden, izmolzen; (v. d. Saat) redek; -e Zeiten, slabi oder pusti časi; (vom Geſichte) upadel, vdert; -keit, *f.* medloba, medlost, suhost ɔc.; -n, *v. n.* medleti, hújšati, kumerneti, činžati se: zmedleti, omedleti, shújšati, skumerneti + omedlévati.

Mag-ie, *f.* magija, čarodejstvo, kozelništvo; -ier, *m.* čarodéj, čarodejec, kozelník; -iſer, *m.* čarovník

čarman; -iſch, *a.* čarodejen, čaraven, mágičen.

Magiſter, *m.* mojster, mešter; učitelj; -rat, *m.* mestna gosposka, magistrát.

Magnat, *m.* velikáš, velják, boljár, magnát; -eſia, *f.* magnézija; -et, *m.* kalamít, kalamito, magnét; =iſch, *a.* kalamiten, magnétičen; =iſieren, *v. a.* magnetizovati, magnetizírati; =ismus, *m.* magnetizem, kalamitnost; =nadel, *f.* magnétnica, kalamítnica, sévernica; =ſtein, *m.* kalamítovec, magnétovec; -iſch, *a.* izversten, preizversten, prekrasen; -iſizenz, *f.* velmožje, velmožnost; -olie, *f.* magnolija.

Mahagoniholz, *n.* mahagonovina.

Mahd, *f.* seča, seč *f.* košnja, kositev, senokošnja; (Reihe abgemäht. Gras) red *f.*, redovnica; -er *ſ.* Mäher; -zeit, *f.* seča, košnja: zur -, ob seči od. košnji.

Mäh-en, *v. a.* seči, kositi, košévati; (m. d. Sichel) žeti (žanjem, ženjem); -er, *m.* kosec, senosék; -in, *f.* ženjica, žanjica; -feld, *n.* košenina, košenica.

Mahl, *n.* gostija, gostovina, gostilo, gosti *pl. f.*, gostarija, obed; (d. Speiſen) jed, kosilo; (Leichen-) pogrébščina, sedmina, kármina; (Kennzeichen) proga, lisa, obrunek, pega; (Makel) madež, maróga; (Nachmittags-) málica, mala júžina; -baum, *m.* zaznamovano drevo (g. drevesa); -en, *v. a.* mleti (meljem), pomíljati, pomíljati: zmleti, pomleti; (mit Farben) ſ. Malen; -en, *n.* mlenje, mletev, mlev *f.*; -gaſt, *m.* mlevec, meljavec; -geld, *n.* mlévščina; mletvina; -gerinne, *f.* rake *pl.*; -getreide, *f.* melja, melj *f.*, meljaja, meljivo; -metze, *f.* mérica; ujém; -mühle, *f.* mlin, malen; -ſchatz, *m.* dota; -ſtatt, *f.* shajališče, rotišče; -ſtein, mejnik; -ſtrom, *m.* morski vertinec, morska vertuna; -waſſer, *n.* melečica; -zeichen, *n.* známenje, lisa; -zeit, *f.* gostija, gostilo, gostarija, pojédina; (Mittagsmahl) júžina, kosílo, obéd *m.* u. *f.*; (Vormittagseſſen) predpóldnica, predjúžnica; (Nachmittagseſſen) málica, mala južina, popoldánšica: -halten, júžinati, obedovati, kositi.

Mahn-brief, *m.* opómnica, opominski list.

Mähne, *f.* griva.

Mahn-en, *v. a.* opomniti, spomniti + opominjati, opominjevati; (Fordern) tirjati, térjati; es mahnt mich, dozdeva se mi, pozdeva se mi; -en, *n.* opominjevanje, opomnilo; -er, *m.* opominjavec; tirjavec; =in, *f.* opominjavka, tirjavka; **Mähnig**, *a.* grivat, grivast; -ung, *f.* opomin, opomínj, opomnilo, opomínjanje, opomnítev.

Mahomedan-er, *m.* mahometanec, mahomedanec; -iſch, *a.* mohametanski.

Mähr-chen, *n.* pravljica, marnja, puča, basen *f.*; -e, *f.* kljuse (g. -eta), kleka, kljuza, gura; ſ. Mährchen.

Mähzeit, *f.* čas seče od. košnje.

Mai, *m.* majnik, maj, véliki traven; (froat.) svibanj); (čech.) kveten; (poln.) maj; -baum, *m.* mlaj; -blümchen, -glöckchen, *n.* (Convalaria majalis) šmárnica, solzica, stazek, jagličič; -käfer, *m.* rujavi hrošč, návadni keber.

Maire, *m.* župan; mér.

Mais, *m.* túrščica, túršica, koruza, debelaca, sirek; - = *a.* turščični, koruzni, sirkov; -acker, *m.* -feld, *n.* túrščišče, koruzišče, sirkišče; -kolben, *m.* storž; -veilchen, *n.* pesja vijolica.

Mai=wurm, *m.* navadna trávnica; -zeit, *f.* pomlad, mladletje; *fig.* mlada leta *pl.*

Majeſtät, *f.* veličanstvo, veličastvo; veličje: kaiſerliche -, cesarost; cesarsko veličanstvo, cesarska milost, presvitli cesar; königliche -, kraljost, králjevo veličanstvo, kraljeva milost, presvitli kralj; -iſch, *a.* veličasten, veličanski, veličastvén; f. Erhaben; -beleidigung, *f.* razžalitev njegovega veličanstva; -geſuch, *n.* prošnja do njegovega veličanstva ob. do presvitlega cesarja (kralja); -recht, *n.* vladarsko pravo; -verbrechen, *n.* pregreha zoper njegovo veličanstvo; hudodelstvo vladarjeve razžalitve; -verbrecher, *m.* razžalivec njegovega veličanstva.

Major, *m.* major, tisočnik, jezernik; -at, *m.* majerón, majorác; -at, *n.* staréšinstvo v rodovini, majorát; -en, *a.* polnoleten, doleten, dorasel, zdoben; - werden, léta izpólniti, v leta príti (pridem) *pf.*; =ität, *f.* polnoletnost, doletnost, zdobnost; -ität, *f.* večina.

Majuskel, *f.* pismo za napise.

Makarone, *f.* makarón, makaronek.

Makel, *m.* madež, skverna, maroga, umaza; (Bläſſe) lisa; (Narbe) brazgotina, obrunek; Mäkelei, *f.* mešetárjenje, barantanje; -ig, *a.* umazan, marogast, mádežen, skrun; -los, *a.* brezmádežen, brez mádeža, neomadeževán, čist.

Mäk=eln, *v. n.* mešetovati, mešetáriti; -ler, *m.* mešetar, mešetovavec; =geſchäft, *n.* mešetarija; = lohn, *m.* mešetarina.

Makr=ele, *f.* makrela, lokarda; -obiotik, *f.* nauk o dolgem življenji, makrobiotika.

Makulatur, *f.* makulatura.

Mal, *ad.* in Zuſammenſetz. -krat, -pot, -bart: ein-, enkrat, zwei-, dvakrat ꝛc.; -achit, *m.* malahít; -aga, *m.* málaško vino, málagovec; -ebeien, *v. n.* šentovati, hudičevati, lébati, rentáčiti; -eſſant f. Uebelthäter.

Mal=en, *v. a.* málati, obrazovati, živopisati (pišem); -er, *m.* malar, živopisec; = *a.* málarski; =atelier, *n.* málarnica; =ei, *f.* malarija, málarstvo; (Gemälde) slika, malba, málana podoba; =in, *f.* málarica; =iſch, *a.* málarski; *fig.* prekrasen, prelép; =kunſt, *f.* málarstvo, málarska umetnost; =ſchule, *f.* málarska učílnica ober šola.

Mal=heur f. Unfall, Unglück; -ice, *f.* zloba, zlost *f.*: -kontent, *m.* ne-

zadovoljnik, nezadovoljnež; =iß= mus, *m.* nezadovoljstvo.

Mallepoſt, *f.* prisedna pošta.

Malmen, *v. a.* drobíti, meti (manem, menem): zdrobiti, razdrobiti, zmeti.

Malter, *m.* mavta, malta, omet; (Maß) maltra, 192 vaganov.

Maltheſer, -ritter, *m.* maltezar. malteški vitez; -orden, *m.* malteški red.

Maltraitieren ſ. Mißhandeln.

Malvaſier, *m.* malvazija, malvasko vino.

Malv=e, *f.* selzénovec, slezénovec;

Malz, *a.* slad, sladje; - = *a.* sladni, za slad; -bottich, *m.* kad za slad; -dorre, *f.* sušilnica za sladje, sládnica; -en, *v. a.* sladiti, sladje délati; -er, *m.* sladar; -kammer, *f.* sládnica; -kaſten, *m.* sladnjak; -mühle, *f.* mlin za sladje; -müller, *m.* sladomél; -ſteuer, *f.* sladnina.

Mam=a, *f.* mama, mamka, mámica; -eluk, *m.* mamelúk; *fig.* odpadnik; -on, *m.* mamon, malik bogastva; *fig.* posvetno premoženje; -ut, *n.* mamut; -ſell ſ. Fräulein.

Mann, *pr.* človek-ljudjé, kdo; mí oder mittelſt se, als: -ſagt, govori se, govoré, pravijo; -hört, sliši se, slišati je ꝛc.; -cher, *pr.* márs ikdo, marsikteri, mnogoteri, nekteri, mnogi: an -chen Orten, marsikjé, márs ikod; =lei, *pr.* márs ikaj, kar bodi; mnogotéri, mnogoversten, vsákoršen, vsakoják; -ches, *pr.* márs ikaj; -chmal, *ad.* včasi, časi, včasih, časih; márs ikrat, čéstokrat, večkrat, po gostem.

Mand=ant, *m.* pooblastivec; -at, *n.* povelje, zapoved *f.*; oblast *f.*, pooblastica; -ator, *m.* pooblástenec, pooblášćenec; -arin, *m.* mandarín, mandarinec.

Mandel, *f.* mandelj (g. -ljna), mándeljnovo jedro; (Drüſe) bezgavka, góbica, migdal; (Maß) petnajstero; - = *a.* mándeljnov; -baum, *m.* mándeljnovo drevo (g. -esa); -drüſe ſ. Mandel; -holz, *n.* mandeljnovina, mándeljnov les; -kern, *m.* mándeljnovo jedro; -krähe, *f.* zelena vrana; -milch, *f.* mándeljnovo mleko; -öhl, *n.* mándeljnovo olje.

Man=doline, *f.* mandolina; -en, *pl.* duše rajnkih od. umerlih, mani *pl.*; -dril, *m.* gozdni hudír, mandril; -gan, *n.* mangan; =ſäure, *f.* mangánova kislina.

Mang=e, *f.* monga, valja, likávnica; -el, *m.* zmánjek, pomanjek, pomanjkljej, pománjkanje, nedostatek; (an Nahrung) strad, stradež; (Fehler) pogrešek; -leiden, strádati, stradovati, v potrebi biti; -haben, premalo imeti (ám), komu česa mánjkati, pomanjkovati oder zmanjkovati; aus -an Beweiſen, ker ni dokazov, zavoljo pománjkanja dokazov; =haft, *a.* pomanjkljiv, manjkav, manjkljiv, nepopolen, nedostáteċen; =haftigkeit, *f.* pomanjkljivost, nepopolnost ꝛc.; =n, *v. n.* mánjkati, ne biti (sem), grêšati se, ne iméti (ám): pománjkati, zmánj-

kati + pomanjkovati, zmanjkovati: es mangelt mir an Zeit, ne utegnem; -eln, *v. a.* móngati, váljati, líkati: pomóngati, pováljati, polikati; -er, *m.* móngavec, líkavec.

Man=gold, *m.* blitva, kolšica; pesa; -ichäer,, *m.* manihejec; -ie, *f.* strast *f.*, nezmerna hot *f.*; -ier, *f.* običáj, navada, ravnava, obnaša; (feine) vljudnost: auf andere -, drugače, inače; =lich, *a.* vljuden, priljuden, lepe obnaše; =lichkeit, *f.* vljudnost, priljudnost.

Manifeſt, *n.* manifést, cesarjev razglás; -ation, *f.* razodeva; -ieren, *v. a.* razodeti (dém, denem), pokázati (kažem) + razodévati, pokazovati.

Manipul=ation, *f.* manipulacija, ravnava s čim; -ieren, *v. n.* ravnati, v caker hoditi.

Mann, *m.* mož, možák; (Menſch) človek; (Ehemann) mož, sopróg; zákonski: ein ſtarker -, korenják, hrust, možák, možakar, možina; einen - nehmen, možiti se, vdájati se + omožiti se, vdati se; an - bringen, prodati, razpečati *pf.*; ein armer -, ubožec, siromák; ein alter -, starec, starček, starina; ein - ein Wort, mož beseda; für einen - ſtehen, vsi za enega biti (sem); - = *a.* moški; -a, *f.* mana; nebeška hrana; -bar, *a.* dorasel, dorastel, doraščen, goden za ženilo od. možilo, pripraven za možitev od. za vdajo; =keit, *f.* doraslost.

Männ=chen, *n.* človeček, možiček, možej, možina, možicelj (g. -ljna), (v. Thieren) samec; starec; -ergeſchlecht, *n.* junaški rod; -ermuth, *m.* junaška serčnost.

Mann=es=, *a.* moški; -esalter, *n.* moška leta *pl.*; -haft, *a.* možat, moški, junaški, korenjaški; =igkeit, *f.* možatost, moštvo, junaštvo, korenjaštvo; -heit, *f.* moštvo.

Manig=fach, -faltig, *a.* mnogoteri, mnogoversten, mnogoternat, raznoličen, različen, vsakoedin, vseh žlaht, vsežlahten. -faltigkeit, *f.* mnogoterost, mnogoverstnost, različnost; -geſtaltet, *a.* mnogoličen.

Männ=iglich, *a.* vsakdo, slehern, slednji; -in, *f.* žena; človékinja, možákinja; -lich, *a.* moški; (tapfer) možat, moški, hraber, serčen; = keit, *f.* moštvo; možatost, hrabrost.

Manns=, *a.* moški; -alter, *m.* moška leta *pl.*, moška doba; -bild, ſ. Mannsperſon; Mannſchaft, *f.* možjé, moštvo, ljudstvo; (milit.) vojščaki, vojaki; -hoch, *a.* za moža visok; -perſon, *f.* moški, možina, možák, možakar; -ſchneider, *m.* krojáč od. šivár za moške; -ſchuſter, *m.* črevljár za moške; -ſtamm, *m.* moški rod od. zarod; -ſüchtig, *a.* moža željna; -treu, *f.* stoglavež; -volk, *n.* moštvo, možjé *pl.*, moški *pl.*; -zucht, *f.* vojaški red in strah: -halten, vojščake v strahu od. redu imeti (ám).

Maß=ometer, *n.*, gostomér; -über, *n.* vojaška vaja; -überieren, *v. a.* vá-

diti se v orožji; -ſchette, *f.* narókvica, zapéstnica, manšeta.

Mantel, *m.* plašč, plajš, meten, gaban. gabanica; (ſchlechter) ċoha; *dim.* plašček, plajšič, plajšek; Mäntelchen, *n.* plašček, plajšič; plajšek; -fläche, *f.* (válova) oblina; (Bauf.) klobuk, plašč; -fräße, *f.* siva vrana; Mänteln ſ. Bemänteln; -ſack ſ. Fellſack.

Man-tille, *f.* mantila; -uale, *n.* priročna knjiga; (b. d. Orgel) ročni registri *pl.*

Manufaktur, *f.* rokotvórina, rokodelo; rokodelstvo, rokotvorstvo; -= *a.* rokodelni, rokotvorni; -arbeiter, -iſt, *m.* rokodelec, rokodelnik; -ware, *f.* rokodelska roba, rokotvórina.

Manuſkript, *n.* rokopis.

Mapp-e, *f.* mapa, krajovid, zemljovid; -eur, *m.* maporisec; -ieren, *v. a.* maporisati, mapírati.

Marchande de Mode, *f.* módnica

Märchen ſ. **Mährchen.**

Marder, *m.* kuna, kunica; - = *a.* kunji; -falle, *f.* past za kune; -fell, *n.* kunina, kúnjevina, kunjina.

Marginalien, *pl.* pristranske opombe *pl.*, obkrajni pripiski *pl.*

Mar-ia, *f.* Marija; Ave -, ċeščena si Marija; -i e n = *a.* Marijin. šmarni; =apfel, *m.* šmarno jábelko; =blume, *f.* marjética; =bild, *n.* matere božje podoba; =diſtel, *f.* oslák. device Marije osát; =feſt, *n.* šmarni praznik, device Marije praznik, gospojni praznik; =käfer, *m.* polónica, maricla; =roſe ſ. Marienblume.

Marine-e, *f.* pomorstvo, namorstvo, namorsko brodništvo, marina; -=offizier, *m.* namorski častnik; -ieren, *v. a.* sóliti, solomúriti: vsóliti, vsolomúriti.

Marionette, *f.* donda, čeča, lílika.

Mark, *n.* mozeg, mozek; (Gehirn-) možgani *pl.*; (im Holze) steržén; (in d. Früchten) duša; *fig.* jedro, cvet; - *f.* meja, gránica; (Land) okrajna, pokrajina, dežél, *f.*, stran *f.*; (Gewicht) marka, šestnajst lotov; -e, *f.* marka, znamka; (Spiel-) dútika, tútika; -en, *v. a.* známnjati, znamkovati: oznámnjati; -etender, *m.* vojaški bránjevec, marketendar. markitán; =in, *f.* vojaška bránjevka, marketéndarica, markitanka; -graf, *m.* mejni grof; -gräfin, *f.* mejna grofica; -gräflich, *a.* mejnogrofijski; -grafſchaft, *f.* mejna grofovina; -ig, *a.* steržénast; *fig.* jédernat, čveresat; -ieren, *v. a.* oznámnjati + oznamnjevati; (mit einer Marke verſehen) z marko previditi, markírati; -los, *a. fig.* pust, plevek, plehek; -rain, *m.* omejek; -ſcheide, *f.* meja; =funſt, *f.* rudarsko zemljomérstvo, jamomérstvo; =r, jamomerec, rudarski zemljomerec; -ſtein, *m.* mejnik, meják.

Markt, *m.* semenj, somenj, sejem; (Wochen-) teržni dan (g. dneva); (Marktflecken) terg; - = *a.* teržni; semenji, smanji; -aufſeher, *m.* teržni ogleda; -beſucher, *m.* teržec, semnjevavec, sejmovavec; -en, *v. n.* tèržiti, tergovati, semnjevati, sej-

movati; -bewohner, *m.*, teržán; =in, *f.* teržanka; -flecken, *m.* terg; terzina; -gaſt ſ. Marktbeſucher, -geld, *n.* teržnina, sejmnina; -hütte, *f.* šatra; -leute, *pl.* semnjevavci, sejmovavci, teržci, teržni ljudjé *pl.*; -ordnung, *f.* teržni red; -platz, *m.* teržišče, semnjišče, sejmišče, -preis, *m.* teržna pravica; -rufer, *m.* teržni od. sejmski razklicovavec; -ſchreiber, *m.* teržni pisár; -ſchreier ſ. Charlatan; -ſtadt, *f.* teržno mesto; -ſtand, *m.* sejmski stan; -tag, *m.* teržni dan (g. dneva). terg, semenj; -zoll, *m.* teržnina, sejmnina.

Marmor, *m.* mramor, marbelj (g. -ljna), marmor; - = *a.* mrámoren, mrámornat, márbeljnat; -artig, *a.* mrámorast, márbeljnast; -ieren, *v. a.* marmorírati; -n, *a.* mrámoren, mrámornat, márbeljnat.

Marod=e, *a.* upéhan, spehan, truden, betežen; - werden, upéhati se, utrúditi se *pf.*; -eur, *m.* upéhanec, zastanec; betežnik.

Marqu=eur, *m.* markér; -eſe, *m.* markéz. markiz; -iſe, *f.* markeza, markiza.

Mars, *m.* Mart, Mars; (b. d. alten Slovenen) Perún.

Marſch, *m.* hod, pot, marš; -! *int.* hodi - hodite! stopaj - stópajte! -*f.* mužava, mečava, močevina; -all, *m.* maršal; =ſwürde, *f.* maršalstvo; -fertig, *a.* gotov za na pot. pripravljen za odhod; -ieren, *v. n.* iti (grem), hoditi. potovati. maršírati; marſchiere! poberi se! spravi se! -linie; -ruthe, *f.* potno kazalo: mit gebundener -, rávnega teka, na ravnost.

Marſtall, *m.* konják, konjúšnica.

Marter, *f.* muka (moka). peza, trapilo; -er, *m.* mučitelj, mučivec, zatiravec, terpinčevavec; -kammer, *f.* mučílnica; -n, *v. a.* múčiti, terpinčiti, trápiti, pézati, zatírati, vícati; *fig.* pestiti, súkati (sučem); -tod *m.* mučeniška smert; -tum, *n.* mučenstvo, mučeništvo; -voll, *a.* mučen. težaven; -werkzeug, *n.* mučilo, trapilo; -woche, *f.* véliki teden.

Martins=tag, *m.* šmárčica, sv. Martina dan (g. dneva): den - feiern, martinovati.

Märtyr=er, *m.* mučeník. mučenec. márternik, -er= *a.* mučeniški. mučenski; -in, *f.* mučenica, mučenka. márternica.

März, *m.* marec, sušec. breznik, brezen; (kroat.) ožujak; (čech.) brezen; (poln.) marzec; - = *a.* suščev, sušcev, breznov, marcov; -bier, *n.* ležák; -ſchnee, *m.* suščev sneg. -veilchen, *n.* dišeča vijólica. ljúbica.

Maſch, *f.* met *f.*; -e, *f.* petlja. penklja, kúmpica, zanjka, zaderga.

Maſchien=e, *f.* stroj, mašina; -enfabrik, *f.* strójnica; -enlehre, *f.* strojništvo; -enmäßig, *a.* tlačanski. ráboten; -enmeiſter, *m.* mašinski mojster; -erie, *f.* strojivo, strojstvo. mašinstvo; -iſt, *m.* mašinist, strojodelec.

Maſer, *m.* žílica, pika; -n, *pl.* osépnice *pl*, osipki *pl*, óšpice *pl.*,

rubadi *pl.*; -ig, *a.* žilav, žilovit; osépničav.

Mas-holder, *m.* klen, meklen; -farade, *f.* maškarada; -fe, *f.* krinka, larva, oblíčnica; (Perjon) maškara, pústnica, šema; -fenball, *m.* maškarni ples; -fieren, *v. a.* šémiti: ošémiti; -liebe, *f.* marjética.

Maß, *f.* mera; (Bier, Wein) bokál, pinta, pint; 48-, baj.

Maſſa ſ. Maſſe; -frieren, *v. a.* dáviti, mandrati: podáviti, pomandrati.

Maſſ-e, *f.* snov *f.*, tvarina, snova; (Menge) množ, *f.*, množina, množava, gromada, sila; (Klumpen) kepa, gruča, gruda; Maße, *f.* mera: über die -n, čez mero, čez nemoč; einiger-n, nekaj, nekako, nekoliko; gebührender-n, spodobno, spoštljivo; gewiſſer-n, nékako, po nékakošnem; -anhäufung, *f.* zagreb, gromada; --enhaft, *a.* gradnat, številen; -enweiſe, *ad.* na kupe.

Maß-gabe, *f.* pravilo; razmerje: nach - der Umſtände, po okoliščinah, kakor okóliščine nanesó; -gebend, *a.* merodajen, upliven; -geblich ſ. Maßgebend.

Mäßig, *a.* zmeren, meren, z mero, trezen, vzderžen; (mittelmäßig) sredenj; -es Feuer, pohlevni ogenj; -leben, zmerno od. trezno živeti; -en, *v. a.* mánjšati, nížati, krotiti, bèrzdati: zmánjšati, znížati + zmanjševati, zniževati; -feit, *f.* zmérnost, treznost, vzderžnost; -verein, *m.* društvo tréznosti; -ung, *f.* zmernost: mit -, zmerno.

Maſſiv, *a.* cel, celoten, gost; *fig.* neotesán, zarobljen, grob: aus -em Gold, iz čistega zlata, brez primesi.

Maß-liebe, *f.* marjética; -los, *a.* brezmeren, nezmeren, čeznameren; -igkeit, *f.* brezmernost; -regel, *f.* pravilo, vodilo; (Verfügung) naredba; -n, *v. a.* mojstrovati; -ſtab, *m.* merilo, mera; -voll, *a.* zméren.

Maſt, *f.* žir, pica; pítanje, kèrmljenje; - = *a.* kermni, pitovni; pitan; - *m.*; -baum, *m.* steženj, jambora, jádernik; -darm, *m.* ritnik, končnik, mastnica; -austritt, *m.* izstóp rítnika od. kónčnika.

Mäſt-en, *v. a.* pítati, rediti, kèrmiti, debeliti: opítati, obrediti, odebeliti; -er, *m.* kermec, kermivec.

Maſt-futter, *n.* pica, kerma; -gans, *f.* pítana gos; -geld, *n.* žirnina, žirovina; -ix, *m.* mirtvik, mástikova smola; -baum, *m.* mirtvikovo drevo (g. drevesa), mirtvikovec, mastik, mástikovo drevo; -ochs, *m.* pitani od. pitavni vol; -ſchwein, *n.* pítana prasica, kèrmljenka, kermák; -ſtall, *m.* pitovnják; -ſteuer ſ. Maſtgeld; -vieh, *n.* pitavna živina, klavna živina; -werk, *n.* steženji *pl.*, jambórovje; -wurm, *m.* glista.

Maſurtanz, *m.* mazurka.

Matador, *m.* pervák.

Material, *n.* roba, priprava; (Spinn-)predivo; (Bau-) gradivo, stavivo; (Schreib-) pisivo, pisilo; pisalne potrébščine *pl.*; (Brenn-) netivo, kurjava, kurivo; (Vorrath) zaloga; -ismus, *m.* materijalizem,

telesnost; -iſt, *m.* materialíst, materijalec; -ware, *f.* dišávščina, dišave *pl.*, materijalno blago.

Materie, *f.* snov *f.*, snova, tvarina, matérija; -ll, *a.* snoven, telesen, materijalen.

Mathemat-ik, *f.* matemátika, računoslovje; -iker, *m.* matemátikar, računoslovec; -iſch, *a.* matemátičen, računosloven.

Matr-aße, *f.* žímnica, árovnica; -ik, -ikel, *f.* mática, zapísnik, imenik: Tauf-, kerstne bukve *pl.*; -ikenauszug, *m.* izpisek iz máticnih (kerst-nih) bukev; -ize, *f.* mática, bábica; -one, *f.* gospá, postarna ženska, matrona.

Matroſ-e, *m.* mornár, pomoršček, brodár; -en- *a.* mornarski.

Matſch, *ad.* -machen, na suho djati (dem, denem), ugnati (ženem) koga.

Matt, *a.* pešljív, truden, upehan, mlohav, mlahav, nevečen, slab, slaboten; (v. d. Augen) temen, mertev, (v. Farb.) zamokel: - machen, péhati, trúditi, slabiti: upéhati, spéhati, utrúditi, oslabiti, zdélati; -e, *f.* loka, trata, livada; -igkeit, *f.* trudnost, slabota, slabost, mlohavost; (der Farbe) zamoklost.

Maturität, *f.* zrelost, godnost; -sprüfung, *f.* preskušnja zrelosti od. godnosti, zrelotna preskušnja.

Mauer, *f.* zid, mir, mirje; *dim.* zidek, mirič; -n *a.* zidni, zidavni; -anwurf, *m.* omet; -aſſel, *m.* prešiček; -band, *n.* pas, klešče *pl.*; -brecher, *m.* stenolóm, zidolóm, oven; -falk, *m.* pilih, postojka; -feſt, *a.* terden kakor zid; -geländer, *n.* obzidek; -kelle, *f.* lopática, ometálnica, žlica (zidavna); -meiſter s. Maurermeiſter; -n, *v. a.* zídati, míriti: sezidati, zmíriti; -pfeffer s. Hauswurz; -ſchwalbe, *f.* velika hudoúrnica, belorepec; -verputz, *m.* omet, omáz; -werk, *n.* zidovje, ozidje, zidína, mirje, mírovje; -ziegel, *m.* zidavna opeka.

Maul, *n.* gobec, lape *pl.*, trobec; (Rüſſel) rivec, rilec; *dim.* gobček, rivček: das - halten, mólčati (im), jezik za zobmi iméti (ám); das - aufthun, ziniti; -affe, *m.* zijalo, zijják: -n, feil haben, zijala prodájati; -affen, *v. n.* zijala prodájati, zijati, čobeti.

Maulber-, *a.* murbin, murbni, murvni; -baum, *m.* murva, murba, mora, morva, múrbino drevo (g. drevesa); -e, *f.* múrvica, morúša, múrbina jágoda.

Mäulchen, *n.* gobček.

Maul-dreſchen, *v. n.* čeljústiti, jezikljati, klepetati (ám u. ečem), žlobudrati, čénčati; -dreſcher, *m.* klepetalo, žlobudralo, žlobudravec; -eſel, *m.* mezeg, mezek; =in, *f.* mula; =treiber, *m.* mezgár; -faul, *a.* malobeseden, malogovoren; -held, *m.* bahač, bahavec, širokoustnež, širokoustnik; -korb, *m.* nagobčnik, bernjica; -macher, *m.* bahavec, ustnež; =in, *f.* bahavka; -ſchelle, *f.* zaúšnica, zauha, berluzga, pljuska, klofuta, klapoúšnica; -

-ſeuche, *f.* sájevec, volčič; -taſche ſ. Maulſchelle; -thier, *n.* mula; -trommel, *f.* brunda, bernklja, dromlja, brénbice *pl.*; -werf, *n.* gobec.

Maulwurf, *m.* kert; (Weibchen) kertovka, kertica; -s= *a.* kertov; -sgrille, *f.* mramor; -shaufen, -shügel, *m.* kertina, kèrtovec.

Mauratche ſ. Morchel.

Maurer, *m.* zidár, zídavec, zidatelj; -= *a.* zidarski; -ei, *f.* zidarija, zidarstvo: -betreiben, zidáriti; -handwerf ſ. Maurerei; -kelle, *f.* lopática, ometálnica, žlica; -kunſt, *f.* zidarstvo, zidarska umetnost; -meiſter, *m.* zidarski mojster; -zunft, *f.* zidarski ceh.

Maus, *f.* miš *f.* (auch *m.*); *dim.* **Mäuschen**, *n.* miška; -ſtill, *a.* tih kakor miš.

Mauſe, *f.* misatev, misanje, mišenje; (v. Krebſen ꝛc.) levitev, lev *f.*

Mäuſe=, *a.* mišji; -dorn, *m.* mišji tern; -dreck, *m.* mišjek; -falle, *f.* mišnica, mišolovka, past za miši; -fraß, *m.* mišja zjédina, mišje zjedí *pl. f.*; -loch, *n.* mišja luknja, míšina.

Mauſ=en, *v. a.* miši loviti; *fig.* zmikati; ſich -, *v. r.* místi se, míšiti se; (v. Krebſen ꝛc.) léviti se, liliti se, (v. behaarten Thieren) góliti se; -en, *n.* ſ. Mäuſe; -er, *m.* (Krebs) mekúš, mečúš, mehkúž, levec; *fig.* zmikavt; -ern, ſ. Mauſen ſich; -=todt, *a.* čisto mertev, do cela mertev; -ig, *a.* ſich - machen, kèršiti se, kèrčiti se, košatiti se; -öhrlein, *n.* mišja ušesca *pl.*, kosmatica.

Mauſoleum, *n.* mavzoléj, slavna grobnica.

Mauth, *f.* muta, hármica (Zoll-) mutnina; (Brücken-) mostnina, mostovina; (Straßen-) cestnina; -= *a.* mutni; -einnehmer, *m.* mutar; mostovinar, cestninar; -frei, *f.* mostovine (cestnine) prost; -gebühr ſ. Mauth; -haus, *n.* mútnica; -ner, *m.* mutar; mostovinar, cestninar; =in, *f.* mútarica; mostovínarica, cestnínarica.

Maxim=e, *f.* vodilo, pravilo, ravnilo; -um, *n.* največe število, največa množina, največina.

May ſ. Mai.

Mecän, *m.* zavetnik, podpornik.

Mechan=ik, *f.* mehánika, strojništvo; -iker, *m.* mehanik, mehánikar; -iſch, *a.* meháničen, strojen; *fig.* sužnji, tlačanski; -ismus, *m.* mehanizem, strojilo; sestava, uredba.

Meckern, *v. n.* meketati (ám und čèem), mečeti; -, *n.* meket, meketanje.

Medaill=e, *f.* svetinja, svetina, spominčica, medálija, -ensr, *m.* svetinjorezec; -on, *m.* medalijón, táščica, táškica.

Med=ian=, *a.* (mittelgroß) srednji; =oktav, *n.* srednja osmerka; -iat ſ. Mittelbar; -iateur, *m.* srednjik; -iatiſiren, *v. a.* mediatizírati, mediatizovati; -ikament, *n.* lek, zdravilo; -inafadenwurm, *m.* živa struna, medinska strúnika; -itazion, *f.* premišljevanje, razmišljevanje; -itiren, *v. n.* premišljevati, razmišlje-

vati; -ium, *n.* posredek, sredek; (gramm.) srednja doba ob. oblika.

Medizin, *f.* lek, zdravilo, vračilo; (Heilkunde) zdravilstvo, zdravoveda, zdravništvo, lekarstvo; -al= *a.* zdravilski, lekarski, zdravstvén; =anslagen, *pl.* zdravilski potroški *pl.*; =rath, *m.* zdravilski svetovavec, medicinalni svetovavec; -iren, *v. n.* zdráviti se, léčiti se, zdravila jemati (mljem); -isch, *a.* zdravilski, zdravniški, zdraviteljski, lekarski.

Meduse, *f.* (Ohrenqualle) morski klobuk.

Meer, *n.* morje; -, = *a.* morski; pomorski, namorski; -adler, *m.* morski orel; -anwohner, *m.* primorec; =in, *f.* primorka; -arm *m.* Meerbusen; -beherrscher, *m.* vladár oder gospodovavec na morji; -bucht, *f.*, -busen, *m.* zaliv, zatók, zanožje, zaton; -butte, *f.* morska kambola, obliš; -eiland, *n.* otok, morski ostrov; -enge, *f.* morska ožina, morski rokáv, preliv.

Meeres=, *a.* morski; -boden, *m.* morsko dno, dno morja; -fläche, *f.* morsko poveršje, morska poveršina; -flut, *f.* morski tok, tokava, val; -gebiet, *n.* obmorje; -küste, *f.* primorje, morsko obrežje; -spiegel, *m.* morska gladina; -stille, *f.* morska tišina, brezvétrije; -strom, *m.* morski tok; -woge, *f.* val, slap; =n, *pl.* morsko valovje, slapovje.

Meer=gras, *n.* haluga, morski mah; -grün, *a.* sinj, zelenkast; -hirse, *f.* sirek, sirk; -hose, *f.* morska trombа; -jungfer, *f.* morska déklica; -kalb s. Seehund; -karte, *f.* morska mapa; -katze, *f.* ópica, morska muna, mérkovica; -küste s. Meeresküste; -lilie, *f.* morska lílija; -mädchen s. Meerjungfrau; -rettig *a.* hren; -salz, *n.* morska sol *f.*; -schaum, *m.* morska pena; =topf, *m.* pénovka; -schoß, *m.* morska globočina; -schwalbe, *f.* mahavka, morska lastovka; -schwein, *n.* pliskavica; =chen, *n.* morski prešiček, morski konej; -spinne, *f.* morski pajek, hobotnica; -stern, *m.* morska zvezda; -straße s. Meerenge; -strudel, *m.* morski vertinec, kernica; -umfassung, *f.* obmorje; -ungeheuer, *n.* morska pošást; -wasser, *n.* morska voda; -wunder, *n.* morsko čudo, morski čudež; -zwiebel, višnjevi čebulček.

Mehl, *n.* moka, melja, melj *f.*; *dim.* móčica, mókica; -= *a.* môčni; -absatz, *m.* prodaja moke; -bahn, *f.* grot; -baum, *m.* mókovec; -bere, *f.* glogulja; -behältnis, *n.* sbramba za moko; -beutel, *m.* sítnica, miketulja, trosívnica; -brei, *m.* močnik, podmet, sok; -dorn, *m.* glog, mok; =strauch, *m.* glógovec, glogov germ, gložje; -en, *v. a.* móčiti: pomóčiti; -frucht, *f.* môčni sad; -händler, *m.* mokár, bránjevec; =ei, *f.* mokarija: die - betreiben, mokáriti; =in, *f.* mókarica, bránjevka; -hund, *m.* poliska, gobice in mehurci *pl.*; -icht, *a.* mokast; -ig, *a.* môčen, močnat, moknat, meljnat; (v. Erdäpfeln) osipčen; -käfer, *m.* mokar, močni

hrošč; -faſten, *m.* móčnica. predal za moko; -floſs, *m.* cmok; -meiſe, *f.* plázica, pláščica; -mühle, *f.* mlin, mlen; -reich, *a.* močnat, mokovít; -ſack, *m.* žakelj, meh za moko, -ſpeiſe, *f.* móčnata ob. móknata jéd *f.*; -ſtaub, *m.* poliska; -ſuppe, *f.* podmétanica, móčna juha; -thau, *m.* medna rosa, deževna ruja, medovka; -tränke, *f.* obloda, obloja; -verkäufer, *m.* mokar; -wurm, *m.* môčni ober móknati črv.

Mehr, *ad.* (plus) več; (magis) bolj; – *a.* veči; -*n.* večina; -ausgabe, *f.* veča izdava; -betrag, *m.* preséžek, prebitek; -deutig, *a.* mnogopomenljív, z več pomeni; -en, *v. a.* mnóžiti, vékšati, véčati: pomnóžiti, razmnóžiti, povékšati, povéčati + pomnoževati, povekševati; (höheren Grad d. Eigenſchaft) povíšati, zvíšati, zbóljšati + povišévati, zboljševati; -entheils, *ad.* véčidel, veči del; -er, *m.* množivec, množitelj, razmnoževavec, povekševavec; =in, *f.* množivka, povekševavka; -fach, *a.* mnogoteren, mnogoternat; -heit, *f.* množina; mnoštvo; večina, veči del; (gramm.) množno število, množina, množnik; -jährig, *a.* večleten; -malig, *a.* večkraten, mnogokraten; -mals, *ad.* večkrat, ćéstokrat, góstokrat, po gostem; -ſeitig, *a.* mnogostrán, mnogostranski, večstranski; -ſilbig, *a.* večzložen, večslovćen; -theilig, *a.* večdelen; -ung, *f.* množitev, vekšatev, pomnožitev; -wert, *m.* veča vrednost; -zahl, *f.* veče število, večina; (gramm.) množno število, množina, množnik; -zahlung, *f.* nadev. preplačilo; -zähnig, *a.* večzób.

Meiden, *v. n.* várovati se, ogíbati se (bljem), uklánjati se: ogniti se, ukloniti se.

Meier, *m.* pristav, pristavnik, gospodarnik; -ei, *f.* -gute, *n.* prístava; -in, *f.* pristávnica, gospodárnica; -hof, *m.* pristava; dvorec.

Meil-e, *f.* milja; -en= *a.* miljni; =lang, *a.* miljo dolg; =ſtein, *m.* miljnik; =weit. *ad.* miljo narazen; =zeiger, m. miljnik, miljokáz.

Meiler, *m.* kopa, ogelnica; -ſtätte, *f.* kopišče.

Mein, *a.* moj; (zurückführ.) svoj: die -en, moji, mojci; svójšćina, svojci; -Herr, gospod! ljubi moj gospod! -eid, *m.* kriva prisega, kriva rota, krivorotstvo: einen - begehen, prisego prelomiti *pf.*; =ig, *a.* krivoprisežen, krivoroten; =ige, *m.* krivoprisežnik, krivorotnik; *f.* krivopriséžnica, krivorótnica; =erinnerung, *f.* opomínj pred krivo prisego; =eklage, *f.* tožba zavoljo krive prisege.

Mein-en, *v. n.* méniti, mísliti, sóditi, šteti (štejem), dozdeva se mi, zdi se mi; (Willens ſein) namérjati, hoteti (hočem), naklépati: einem gut -, za koga dobro misliti, dobro komu želeti; das will ich -, to se vé da, kaj pa da; -ethalben, -etwillen, -etwegen, *ad.* kar se mene tiče, od moje strani, zastran ob. zavoljo me-

mene; *int.* naj bo, tekma; -ung, *f.* mnenje, menjenje, menitev, misel. zdetev, dozdeva, dozdevek; (Abſicht) namén, namemba, namera, nakana; einer - ſein, kake misli biti (sem), misel koga obhaja, mísliti, sóditi, šteti (štejem); anderer - werden, premísliti se, spremísliti se, prepreči (prežem) *pf*; meiner-nach, po moji misli, po mojih mislih, kakor jaz menim od. sodim; =verſchiedenheit, *f.* raznost misli, raznomíselnost: bei -, uko se primeri, da niso vsi ene misli.

Meiſch, *f.* žonta, drozga, mozga; -en, *v. a.* drózgati, žóntati: zdrozgati.

Meiſe, *f.* senica, kinkalica; *dim.* seničica; -en= *a.* seničji; -enfloben, *m.* precép za lovitev senic.

Meißel, *m.* dleto, dolbilo; *dim.* dletce; -n, *v. a.* dolbsti, dlétviti, z dletom rézati (režem): z dletom obrézati od. obdélati, obsékati + z dletom obrezovati od. obdelovati, obsekovati.

Meiſt, *a.* majveč; *ad.* največ, narveč. najbolj, narbolj; -anbot, *m.* najviši ponudek; -bieter, *m.* kdor največ ponuja; -ens, -entheils, *ad.* véčidel, veči del, največkrat, zvékšino.

Meiſter, *m.* mojster, mešter; -= *a.* mójsterski, mójstrovski; -ei, *f.* mojstrija, meštrija; -haft, *a.* mójsterski, mójstrovski; *fig.* izversten, izboren; doveršen; -hand, *f.* mójsterska roka; -in, *f.* mójstrovka, mojstrova, mójstrinja; -lade, *f.* skládnica; -n, *v. a.* mójstriti, mojstrovati; *fig.* strahovati, v strahu imeti (am), bèrzdati, krotiti; -recht, *n.* mójsterska pravica; -ſang, *m.* móstrovsko petje; -ſchaft, *f.* mójsterstvo, mójstrovstvo; mojstri *pl.*; *fig.* izverstnost, izbornost; -ſtück, -werk, *n.* mójstersko delo, preizverstno delo, umetni izdelek.

Melancholi=e, *f.* otožnost, težkomíselnost, turobnost, merènost, klávernost; -iker, *m.* turobnež, klávernik, mertvíž; -iſch, *a.* otožen, turoben, klavern, težkomiseln.

Melde, *f.* lebeda; -en, *v. a.* oznániti, naznániti, oglasiti, jáviti, najáviti, objáviti, sporočiti, na vest od. na znanje dati, navestiti, védeče storiti + oznánjati, oglášati, objávljati, sporóčati, na vest dajati, navestovati; ſich -, *v. r.* oglasiti se, zglasiti se, napovédati se (vém) + oglášati se, napovedovati se; -enswert, *a.* spomina vreden; -er, *m.* oznanjavec, oglasnik; -ung, *f.* oznanilo, naznanilo, oglasílo, oglasitev, navestilo, sporočilo: -thun, omèniti, v misel vzeti (vzamem, vzemem) -zettel, *m.* napovedni list, zglásnica, oglasílnica.

Meliſſe *f.* melisa.

Melk, *a.* molzen, zmolzen, dojen: -werden, pripustiti, pričeti (čnem) + pripúščati, pričénjati; -eimer, *m.* golida, žehtar, káblica; -en, *v. a.* molzti, mlezti (molzem): pomolzti, pomlezti; -en, *n.* molža; -er, *m.*

molzec, molzič; =in, *f.* molzica; -faß, *n.* -gelte, *f.* žehtar, káblica, golida; -fuh, *f.* zmolzna krava, krava z mlekom; -ſchaf, *n.* zmolzna ovca, zmólznica, mólznica; -zeit, *f.* molža.

Melod=ie, *f.* napév, viža, melodija; -iſch, *a.* soglasen, ubrán, blagoglasen, lepoglasen, skladen, melodičen.

Mel=odrama, *n.* melodrama, činigra z godbo; -one, *f.* dinja, melona.

Memme, *f.* strahopezdljivec, strahopetec, mevža, njevža, šleva, zverga, jeljar.

Memoiren, *pl.* spominki *pf.*, spominski zapiski *pl.*

Memor=andum, *n.* razložba, pojasnilo; -ieren, *v. n.* iz glave se učiti, na pamet se učiti: iz glave se naučiti.

Menage ſ. Wirtſchaft, Eſſen; -rie, *f.* zverinjak, zverinec.

Meng=e, *f.* množica, množina, množtvo, množ *f.*, množje, sila, obílica, obilje, obilnost; ungeheuere -, sila božja, čudo, premnoštvo, preobílica; (Schar) truma, kerdelo; von etwas die -, obilno, dokaj, dosti, zadosti, mnogo, veliko; eine ſolche -, toliko; -en, *v. a.* mẽšati: zmẽšati, pomẽšati; (Trock. mit Naſſem) mẽsiti: umẽsiti, zmẽsiti; ſich -, *v. r.* vtikati se, vplétati se, plesti se (pletem); -er, *m.* mẽšavec; -futter, *n.* mẽšanica; (für die Kühe, Schweine) obloda, obloja; -korn, *n.* sóržica, sóršica, zmes *f.*; -ſel, *n.* mẽšanica, zmes *f.*, zmẽsica; -theil, *m.* primes *f.*, primesek.

Mennig, *m.* svinčena rudečica, svinčenica, surik.

Menſch, *m.* človek; die -en, ljudjé *pl.*, ljudstvo, ljud; *dim.* človeček; armer -, ubožec, siromák, revež; reicher -, bogatin, bogatinec; wilder -, zagovednež; ſtarker -, hrust, korenják; zerlumpter -, capin; grober -, neotesanec, zarógljenec; ehrlicher -, poštenják; - *n.* človéčinja; kerščenica, služábnica; -en=*a.* človeški, človečji; ljudski; =alter, *n.* ljudska starost; =antlitz, *n.* človeški obraz; =beſchreibung, *f.* ljudopís, ljudopisje; =fänger, *m.* ljudolóv, ljudolovec.

Menſchen=feind, *m.* ljudomerzec, merzoljúd, odljudnik, sovražnik ljudí; =in, *f.* odljúdnica, sovrážnica ljudí; =lich, *a.* ljudomerzen, merzoljuden, odljuden; =lichkeit, *f.* odljúdnost, merzoljudnost; -fern, *a.* odljuden, odročen; -eſſer, *m.* ljudožér, ljudojéd, ljudojedec; pesoglavec; -freund, *m.* človekoljúb, ljudoljúb, ljudoljubec, človekoljubec, ljudomíl; =lich, *a.* priljuden, vljuden, prijazen; ljudomíl, človekoljuben; =lichkeit, *f.* priljudnost, vljudnost, človekoljubje; -furcht, *f.* strah pred ljudmí; -gedenken, *n.* ſeit -, kar pomnijo ljudjé, od kar svet pameti; -gefühl, *n.* ljudska čut, ljudsko čutje; -geſchlecht, *n.* človeški rod, človeštvo; -geſtalt, *f.* človeška podoba; -hai, morski volk, požerún; -hand, *f.* človeška roka; -händler, *m.* ljudokupec, kupčevavec z ljudmi, martolós; -haſs, *m.*

čert do ljudí, odljudnost; -fenner, *m.* poznavec ljudí, človekoznavec; -find, *n.* človeški sin; -klaſſe, *f.* versta ljudí; -koth, *m.* človečjek, ljuščjek; -leben, *n.* človeško življenje; -leer, *a.* brezljuden, brezljudnat; -menge, *f.* mnoštvo ober mnóžica ljudí; -möglich, *a.* človeku mogóč; -mörder, *m.* morivec, ljudomór, ljudomorec; =in, *f.* morivka; -raub, *m.* ljudoropstvo, ljudolóv, posílno odpeljevanje ljudí; -räuber, *m.* ropar ljudí, ljudolovec; -ſcheu, *a.* odljuden, bojéč, plah; -ſchinder, *m.* odertnik; =ei, *f.* odertija; =in, *f.* odêrtnica; -ſohn, *m.* sin človeka, sin človekov; -verſtand, *m.* človeški razum, razsodnost, pamet *f.*; -werk, *n.* delo ljudskih rók.

Menſch-heit, *f.* človeštvo: die - annehmen, včlovéčiti se, učlovéčiti se, vtelésiti se *pf.*; -lich, *a.* človeški, človečji, ljudski: (-fühlend) človečen, vljuden, ljudomíl, miloserčen; =keit, *f.* človečnost, vljudnost, miloserčnost; -werdung, *f.* včlovéčenje.

Mephitiſch, *a.* zadušen, zagaten.

Mergel, *m.* lapor, soldan; -boden, *m.* -erde, *f.* lapórasta zemlja, melina; -n, *v. a.* ſ. Entkräften.

Meridi-an, *m.* poldnevnik, poldanik, meridijan, =kreis, *m.* poldnevnikov krog; =linie, *f.* poldnevna čerta, poldnévnica; -onal, *a.* poldneven, poldanski, meridionalen.

Merino, *m.* merino; -ſchaf, *n.* španska od. mérinova ovca.

Meritoriſch, *a.* -e Entſcheidung, *f.* razsodba v poglavitni od. bistveni reči.

Merk, *n.* znamka, známenje, znamnje; -antil, *a.* kupčijski, tergovski, tergovavski; obertnijski; =buchführung, *f.* vodstvo kupčijskih bukev; =gericht, *f.* kupčijska sodnija; =ſtil, *m.* kupčijski slog; -bar, *a.* opazljív, čutljív; --en, *v. a.* čútiti: začútiti, zapáziti, opáziti, zaznati, zapasti; (auf jemanden) páziti, glédati, na skerbi imeti (ám), čuti (čujem) nad kom; (bezeichnen) zaznámnjati, zaznámiti + zaznamnjevati; ſich etwas -, zapómniti si, upamétiti si, v spomín si vtísniti, v pámeti si ohrániti *pf.*; etwas - laſſen, na znanje dati, védeče storiti *pf.*; man merkt es ihm, znati mu je; -enswert, *a.* pomina vreden, pomnjív; -lich, *a.* znamenít, znameniten; opazljív, zapazljív; -mahl, *n.* známenje, znamnje, znam, znak; -ur, *m.* Merkur; (b. d. alten Slaven) Rádogost; -wort, *n.* geslo; -würdig, *a.* znamenít, znameniten, imenít, imeniten, slovít; spomina vreden, pomenljív; (furios) čuden, čelaren; =keit, *f.* znamenítost, imenitnost; pomenljivost; čelarnost ꝛc.; -zeichen, *n.* zaznamek, znamka; obelíš, belíš.

Merl-e, *f.* kos; -ing, *m.* mernik, polovnik.

Meſſ-, *a.* mašni, mešni; (d. Jahrmarkt betreff.) semánj, semanjski;

-amt, *n.* peta maša; -bar, *a.* merljív, izmerljív; -buch, *n.* mašne bukve *pl.*; -e, *f.* maša, meša; (Markt) semenj, somenj, sejem; -en, *v. a.* mériti: izmériti, primériti, zmériti + izmérjati, premerjevati ɔc.; ſich -, *v. r.* mériti se, skúšati se; gemeſſener Befehl, odločno ob. ostro povelje; -er, *m.* merec, merivec, merčin; (Geometer) zemljomér, zemljomerec.

Meſſer, *n.* nož; *dim.* nožič, nožiček, nožek, nožej; (Schnappmeſſerchen) sklepec, mihec, britvica, nožičevka; -beſteck, *n.* nož in vílice *pl.*; -fläche, *f.* noževa plošča; -heft, *n.* rog, deržáj; -klinge, *f.* ostrina, klinja; -rücken, *m.* taleb, nožev herbet; -ſcheide, *f.* nožnice *pl.*; -ſchmied, m. nožár; = *a.* nožarski; =handwerk, *n.* nožarstvo, nožarija.

Meſs-freiheit, *f.* sejmska pravica; -geräth, *n.* mašna priprava; -geſchenk, *n.* semenj, semnjina; -gewand, *n.* mašna obleka; -glöckchen, *n.* zvonček, čežin; -hemd, *n.* mašna srajca.

Meſſias, *m.* mesíja; odrešnik, [odrešitelj.

Meſſing, *n.* tóč, med *f.* mesing; = *a.* točen, meden, mésingast; -blech, *n.* medna pločevina; -en, *a.* medén, točén, mesingast; -handel, *m.* kupčija s točem ob. medjó; -ware, *f.* medenina, medovina, točnina.

Meſs-kette, *f.* mérska veriga, lanec za meritev; -kunde, *f.* merstvo, zemljomérstvo; -leute, *pl.* sejmovavci, semnjevavci, sejmárji *pl.*; -markt, *m.* sejmišče, semnjišče; -ner, *m.* cerkovnik, cerkvenik, cerkvár, mežnar; -opfer, *n.* sveta maša, dar svete maše; -prieſter, *m.* maševavec, duhoven na mašah; -ruthe, *f.* mérska pálica, merski drog; -ſchnur, *m.* merska vervica; -tiſch, *m.* meraki stolec, zemljomérska miza; -tuch, *n.* telesnik; -zeit, *f.* semenj, somenj, sejmski čas.

Meſtize, *f.* mestic, mésanec.

Metall, *n.* kovina, kov *f.*, ruda; -=*a.* kovinski, kovov; -en, -iſch, *a.* kovinski, ruden, rudninski; -münze, *f.* kovani denár; -ografie, *f.* kovopisje; -ografiſch, *a.* kovopisen; -ſchrift, *f.* kovopis; -urg, *m.* kovoznanec, rudoznavec, rudoslovec; =ie, *f.* kovoznanstvo, kovoveda, rudoslovje; =iſch, *a.* kovoznanski, rudoznanski, rudosloven.

Meta=morphoſe, *f.* prestvaritev, premena, spremémba, premenitev; =morphiſieren, *v. a.* prestváriti, predrugáčiti, spreméniti + prestvárjati, spremenjevati; -pher, *f.* prenesnina, prenoska, metáfora, prispodoba; -phoriſch, *a.* prenosen, metaforičen, prispodoben; -phyſik, *f.* metafízika; =er, *m.* metafízik, metafizikar; -phyſiſch, *a.* metafizičen; -theſe, *f.* premestitev, prestavek besedi.

Meteor, *n.* podnebna prikazen, vzduhovid, zračni prikazek; -olith, -ſtein, *m.* podnebni kamen, povetrón; -ologie, *f.* vremenoslovje, meteoro-

logija; -ologiſch, *a.* vremenosloven, meteorológičen.

Meth, *m.* med, medica, sterdenica; -ode, *f.* ravnava, navod, učava, učilo; -odik, *f.* metódika, ukoslovje; -odiſch, *a.* metódičen, ukosloven; -ſieder, *m.* medár, medičár.

Met-ier ſ. Gewerbe, Beſchäftigung; -onymie, *f.* preimenitev, preimenovanje; -re, *n.* meter; -rik, *f.* meroveda, skladomerje, skladomérstvo, métrika; -riſch, *a.* skladoméren, métričen, métriški; -ropolit, *m.* metropolít; -rum, *n.* mera, pésemska od. pevska mera, merilo; -te, *f.* zórnica, zgódnjica, júternica; (Chriſt-) polnóčnica.

Metz-e, *f.* vlačuga, lajna, spohótnica; (Maß) ſ. Metzen; -elei, *f.* klanje, mesarsko klanje, pobòj, seč *f.*; -eln, *v. a.* mesáriti, klati (koljem); pobíjati, mandrati; -en, *m.* mernik, vagán, star; -enweiſe, *ad.* na mérnike od. vagane.

Metzger, *m.* mesár; - = *a.* mesarski; -ei, *f.* mesarija; -in *f.* mesarica; -handwerk, *n.* mesarstvo, mesarija.

Meub-el, *n.* pohišje, hišno orodje, pohišna oprava, kložja; -lieren, *v. a.* s pohišjem oskerbeti od. previditi + oskerbovati od. previdovati.

Meuch-elmord, *m.* zavratni umor; -elmörder, *m.* zavratni morivec, zavratnik; =in, *f.* zavratna morivka, zavrátnica; =iſch, *a.* zavraten, skriven; -ler, *m.* zavratnik; =iſch ſ. Meuchelmörderiſch; -lings, *ad.* zavratno, skrivaj.

Meute, *f.* tropa, kermušel; -rei, *f.* vstaja, kramola, punt; -rer, *m.* puntár, vstajnik, buntovnik.

Mewe ſ. Möve.

Mezzo, *a.* srednji; -ſopran, *m.* polosoprán.

Mia-sma, *f.* kužnina, kužilo, skrunoba; -uen, *v. n.* mijávkati, móvkati.

Mieder, *n.* nedrec, modrec, životnik.

Mien-e, *f.* pogled, obraz, lice; (lächelnde-) namuzljej, namuzek: eine lächelnde - machen, múzati se, múziti se: namúzniti se; (unwillige -) merda, merdeo, namerdek, kisel obraz: eine unwillige - machen, mèrdati se: namèrdati se, merdo napeti (pnem); eine weinerliche - machen, na jók se dèržati (im), emériti se; eine finſtere - machen, moreti, mureti, temno glédati; in eines - leſen, z obraza od. na obrazu brati (berem); eine - machen, dèržati se (im); -enſpiel, *n.* pomežkovanje, mežíkanje.

Mießmuſchel, *f.* jedljiva zagózdnica.

Mieter, *m.* mekúž, mečúž; -n, *v. n.* líliti se, léviti se.

Mieth-, *a.* najemni; -e, *f.* najém, najem; (in einem Hauſe) gostovanje: zur - wohnen, gostovati; (Bezahlung) najémščina, najemnina; -en, *v. a.* v najem vzeti (vzamem, vzemem), najeti (najmem); vdinjati, v službo vzeti + v najem jemati (mljem), najémati; -er, *m.* najemec, najemavec; -geld, *n.* najémščina, najemnina; gostáščina; -ling, *m.* najemnik; -smann, *m.* najemec,

najemavec; -vertrag, *m.* najemna pogodba; -weiſe, *ad.* najémoma, najemno; -wohner, *m.* gost, gostáč; =in, *f.* gostja, gostačica; =zins, *m.* najémščina, najemnina, gostáščina. [preglavica.

Migräne, *f.* glavoból, glavobolja,

Mikro=kosmus, *m.* mali svet; -meter, *m.* drobnomér; -ſkop, *n*, drobnovíd, drobnogléd. [-ig, *a.* peršív.

Milb=e, *f.* peršica, moljek, keršelj;

Milch, *f.* mleko, zvara; mlezivo, mlezva; geronnene -, sesédeno oder brezolklo mleko; zu Käſe gewordene -, usirjeno mleko; ſüße, ſaure -, sladko, kislo mleko; - = *a.* mlečni; -bart, *m.* perva brada, podlasci *pl.* puh, mah, (Perſon) golobradec; -bärtig, *a.* golobrád; -behältnis, *n.* posoda za mleko, mlečna posoda; -bruder, *m.* sodojenec, brat po mleku; -en, *a.* molzen, zmolzen, dojen; -er, Milchner, *m.* riba samica; -eſſer, *m.* mlekojedec; -frau, *f.* mlekarica; -gelte, *f.* molznjak, golida, žehtar; -handel, *m.* kupčija z mlekom, mlekarstvo: den - betreiben, mlekáriti; -händler, *m.* mlekár; -ig, *a.* mlečen, mlečnat, mlekovít; -kaffee, *m.* bela kava; -kammer, *f.* mlekárnica, mléčnica; -kanne, *f.* mlečni verč; -kuh, *f.* molzna od. zmolzna krava, krava z mlekom; -magd, *f.* kravarica, kravarka; -mann, *m.* mlekár, -markt, *m.* mlečni terg; -meſſer, *m.* mlekomér; -napf, *m.* látvica, renja; -rahm, *m.* smétana, poverhnja; -reich, *a.* mlečen, mlečnat, mlekovít; -ſaft, *m.* mleček, mlečni sok; mezga, muzga; -ſäure, *f.* mlečna kislina; -ſchnee, *m.* mlečna pena; -ſchwamm, *m.* mleč; -ſchrauf, *m.* omár za mleko; -ſchweſter, *f.* sodojenka, sestra po mleku; -ſtern, *m.* tičje mleko; -ſteuer, *f.* mlekovina, mlečnina, -ſtraße, *f.* rimska cesta; -ſuppe, *f.* mlečna juha; mlečna polivka; -topf, *m.* lonec za mleko; -tuch, *n.* mlečen; -verkauf, *m.* prodaja mleka, mlekarija; -wirtſchaft, *f.* mlekarstvo: die - betreiben, mlekáriti; -zahn, *m.* mlečnik, ričeк.

Mild=e, *a.* mil, voljen, ugoden, pohleven, prijeten; (weich) mehek, nježen, nežen; (ſanft) krotek, tih; (freundlich) prijazen, milostljiv, blag, dober, udán; -e Stiftung, milodarna ustanova, zadúšbina; -e Hand, dobrotljiva roka; -es Klima, milo, ugodno od. toplo podnebje; -e, *f.* voljnost, ugodnost, prijetnost, milina; krotkost, tihost, prijaznost, dobrotljivost; -erer, *m.* polajševavec; -ern, *v. a.* lájšati, blažiti, léhčati: polájšati, zlájšati, olájšati, ublažiti, polehčati + polajševati, ublaževati &c.; (d. Strafe) znížati, zmánjšati + zniževati, zmanjševati; ſein Schmerz hat ſich gemildert, odleglo mu je; -erung, *f.* polajšava, zlajšava, polajšba, zlajšek; znižava, zmanjšava; =sgrund, *m.* -smittel, *n.* lajšilo, polajšilo, polajšek; -gebig, *a.* milodaren; -herzig, *a.* miloserčen, blagoserčen, usmiljen; =keit, *f.* miloserčnost, blagoserčnost, u-

smíljenje; -reich, *a.* mil, milostív, milostiven, preusmiljen; -thätig, *a.* dobrotljív, dobroten, dobrodelen, dobrostoren; =keit, *f.* dobrotljivost, dobrodelnost.

Militär, *n.* vojaštvo, vojáščina, soldaštvo, žolnirstvo; -= *a.* vojaški, soldaški, žolnirski; -appellazionsgericht, *n.* vojaška presodnija; -ärrar, *n.* vojaški zaklad; -arzt, *m.* vojaški zdravnik; -dienſt, *m.* vojaška služba; -exekuzion, *f.* iztirjava od. eksekucija z vojaško pripomočjó; -flüchtling, *m.* vojaški begún, ubežnik od. uhajavec; -gericht, *n.* vojaška sodnija; -gränze, *f.* vojaška gránica od. krajina; -individuum, *n.* vojaška oseba, voják; -iſch, *a.* vojaški, vojniški, soldaški; -jahr, *n.* vojaško leto; -kommandant, *m.* vojaški poveljnik; -kommando, *n.* vojaško poveljstvo; -körper ſ. Korps; -macht, *f.* vojaška od. vojskna moč *f.*; -mannſchaft, *f.* prosti vojaki, vojaški ljudjé *pl.*; -pflicht, *f.* vojaška dolžnost, dolžnost vojaške službe; =ig, *a.* vojaški službi podveržen; -polizeiwache, *f.* vojaška policijska straža; -ſtiftung *f.* vojaška ustanova.

Miliz, *f.* vojska; brámbovci *pl.*

Milli=arde, *f.* milijarda; -on, *f.* milijón; =är, *m.* milijonár; =enweiſe, *ad.* na milijone.

Milz, *f.* slézeno, sleznica, selzén *f.* slezen *f.*, vránica, čmar; -= *a.* slezenični, vránični; -beſchwerung, *f.* tisk na slézenu; -braud, *m.* vránični prisád, čerm; -entzündung, *f.* vnetje slézena od. vránice, vneto slézeno; -ig, *a.* slezenát, vráničen; -krank, *a.* slezenjív oder na vránici bolen; =krankheit, *f.* bolezen na slézenu od. na vránici; -kraut, *n.* slezénovec, slezeničnik, slezénovo zelje; -ſucht, *f.* slézena, slezenica, vráničnica, mimoza.

Mim=e, *m.* mimik, mímikar; -ik, *f.* mímika; -iſch, *a.* mímičen; -oſe, *f.* nedotika.

Minder, *a.* manjši, manji, píčliši, (nied.) niži; *ad.* manj, menj; nicht -, nič manj, ne manj, prav toliko; -heit, *f.* manjšina; -jährig, nedoleten, maloleten, nedorasel; =keit, *f.* nedoletnost, nedoraslost; -n, *v. a.* mánjšati: zmánjšati, pománjšati + zmanjševati; znižati + zniževati; ſich -, *v. r.* mánjšati se: zmánjšati se, odjénjati, odleči (ležem) + zmanjševati se, odjenjevati, odlégati; -ung, *f.* manjšina, manjina.

Mindeſt, *a.* najmanjši, najmanji, najniži: der -e Preis, najniža oder zadnja cena; nicht im -en, celó nc, celo nič, kratko in malo ne, prav nič, čisto nič; zum -en, vsaj; -ens, *ad.* vsaj, najmanj.

Min=e, *f.* podkóp, prekóp, rov; (im Bergw.) rudorôv; -en, *v. a.* podkopati (pljem). rove napráviti + podkopovati, rove délati od. naprávljati.

Mineral, *n.* kopanina, rudnina, ruda, minerál; -= *a.* rudni, rudninski, mineralni; -bad, *n.* rudninska kopel *f.*; -enkabinet, *n.* zbirka rudnín od. kopanin; -ienkunde, *f.* rudoznanstvo;

najemavec; -vertrag, *m.* najemna pogodba; -weiſe, *ad.* najémoma, najemno; -wohner, *m.* gost, gostáč; =in, *f.* gostja, gostačica; =zins, *m.* najémšćina, najemnina, gostášćina. [preglavica.

Migräne, *f.* glavoból, glavobolja,

Mikro=kosmus, *m.* mali svet; -meter, *m.* drobnomér; -ſkop, *n*, drobnovíd, drobnogléd. [-ig, *a.* peršív.

Milb=e, *f.* peršica, moljek, keršelj;

Milch, *f.* mleko, zvara; mlezivo, mlezva; geronnene -, sesédeno ober brezolklo mleko; zu Käſe gewordene -, usirjeno mleko; ſüße, ſaure -, sladko, kislo mleko; - = *a.* mlečni; -bart, *m.* perva brada, podlasci *pl.* puh, mah, (Perſon) golobradec; -bärtig, *a.* golobrád; -behältnis, *n.* posoda za mleko, mlečna posoda; -bruder, *m.* sodojenec, brat po mleku; -en, *a.* molzen, zmolzen, dojen; -er, Milchner, *m.* riba samica; -eſſer, *m.* mlekojedec; -frau, *f.* mlekarica; -gelte, *f.* molznjak, golida, žehtar; -handel, *m.* kupčija z mlekom, mlekarstvo: den - betreiben, mlekáriti; -händler, *m.* mlekár; -ig, *a.* mlečen, mlečnat, mlekovít; -kaffee, *m.* bela kava; -kammer, *f.* mlekárnica, mléčnica; -kanne, *f.* mlečni verč; -kuh, *f.* molzna od. zmolzna krava, krava z mlekom; -magd, *f.* kravarica, kravarka; -mann, *m.* mlekár, -markt, *m.* mlečni terg; -meſſer, *m.* mlekomér; -napf, *m.* látvica, renja; -rahm, *m.* smétana, poverhnja; -reich, *a.* mlečen, mlečnat, mlekovit; -ſaft, *m.* mlečck, mlečni sok; mezga, muzga; -ſäure, *f.* mlečna kislina; -ſchnee, *m.* mlečna pena; -ſchwamm, *m.* mleč; -ſchrauf, *m.* omár za mleko; -ſchweſter, *f.* sodojenka, sestra po mleku; -ſtern, *m.* tičje mleko; -ſteuer, *f.* mlekovina, mlečnina, -ſtraße, *f.* rimska cesta; -ſuppe, *f.* mlečna juha; mlečna polivka; -topf, *m.* loncc za mleko; -tuch, *n.* mlečen; -verkauf, *m.* prodaja mleka, mlekarija; -wirtſchaft, *f.* mlekarstvo: die - betreiben, mlekáriti; -zahn, *m.* mlečnik, ričck.

Mild=e, *a.* mil, voljen, ugoden, pohleven, prijeten; (weich) mehek, nježen, nežen; (ſanft) krotek, tih; (freundlich) prijazen, milostljiv, blag, dober, udán; -e Stiftung, milodarna ustanova, zadúšbina; -e Hand, dobrotljiva roka; -es Klima, milo, ugodno od. toplo podnebje; -e, *f.* voljnost, ugodnost, prijetnost, milina; krotkost, tihost, prijaznost, dobrotljivost; -erer, *m.* polajševavec; -ern, *v. a.* lájšati, blažiti, léhčati: polájšati, zlájšati, olájšati, ublažiti, polehčati + polajševati, ublaževati ɔc.; (d. Strafe) znížati, zmánjšati + zniževati, zmanjševati; ſein Schmerz hat ſich gemildert, odleglo mu je; -erung, *f.* polajšava, zlajšava, polajšba, zlajšek; znižava, zmanjšava; =sgrund, *m.* -smittel, *n.* lajšilo, polajšilo, polajšek; -gebig, *a.* milodaren; -herzig, *a.* miloserčen, blagoserčen, usmiljen; =keit, *f.* miloserčnost, blagoserčnost, u-

smíljenje; -reich, *a.* mil, milostív, milostiven, preusmiljen; -thätig, *a.* dobrotljív, dobroten, dobrodelen, dobrostoren; =keit, *f.* dobrotljivost, dobrodelnost.

Militär, *n.* vojaštvo, vojáščina, soldaštvo, žolnirstvo; -= *a.* vojaški, soldaški, žolnirski; -appellazionsgericht, *n.* vojaška presodnija; -ärarar, *n.* vojaški zaklad; -arzt, *m.* vojaški zdravnik; -dienſt, *m.* vojaška služba; -exekuzion, *f.* iztirjava od. eksekucija z vojaško pripomočjó; -flüchtling, *m.* vojaški begún, ubežnik od. uhajavec; -gericht, *n.* vojaška sodnija; -gränze, *f.* vojaška gránica od. krajina; -individuum, *n.* vojaška oseba, voják; -iſch, *a.* vojaški, vojniški, soldaški; -jahr, *n.* vojaško leto; -kommandant, *m.* vojaški poveljnik; -kommando, *n.* vojaško poveljstvo; -körper ſ. Korps; -macht, *f.* vojaška od. vojskna moč *f.*; -mannſchaft, *f.* prosti vojaki, vojaški ljudjé *pl.*; -pflicht, *f.* vojaška dolžnost, dolžnost vojaške službe; =ig, *a.* vojaški službi podveržen; -polizeiwache, *f.* vojaška policijska straža; -ſtiftung, *f.* vojaška ustanova.

Miliz, *f.* vojska; brámbovci *pl.*

Milli=arde, *f.* milijarda; -on, *f.* milijón; =är, *m.* milijonár; =en=weiſe, *ad.* na milijone.

Milz, *f.* slézeno, sleznica, selzén *f.* slezen *f.*, vránica, čmar; -= *a.* slezenični, vránični; -beſchwerung, *f.* tisk na slézeno; -brand, *m.* vránični prisád, čerm; -entzündung, *f.* vnetje slézena od. vránice, vneto slézeno; -ig, *a.* slezenàt, vráničen; -krank, *a.* slezenjív oder na vránici bolen; =krankheit, *f.* bolezen na slézenu od. na vránici; -kraut, *n.* slezénovec, slezeničnik, slezénovo zelje; -ſucht, *f.* slézena, slezenica, vráničnica, mimoza.

Mim=e, *m.* mimik, mímikar; -ik, *f.* mímika; -iſch, *a.* mimičen; -oſe, *f.* nedotika.

Minder, *a.* manjši, manji, píčliši, (nied.) niži; *ad.* manj, menj; nicht -, nič manj, ne manj, prav toliko; -heit, *f.* manjšina; -jährig, nedoleten, maloleten, nedorasel; =keit, *f.* nedoletnost, nedoraslost; -n, *v. a.* mánjšati: zmánjšati, pománjšati + zmanjševati; znižati + zniževati; ſich -, *v. r.* mánjšati se: zmánjšati se, odjénjati, odleči (ležem) + zmanjševati se, odjenjevati, odlégati; -heit, *f.* manjšina, manjina.

Mindeſt, *a.* najmanjši, najmanji, najniži: der -e Preis, najniža oder zadnja cena; nicht im -en, celó ne, celo nič, kratko in malo ne, prav nič, čisto nič; zum -en, vsaj; -ens, *ad.* vsaj, najmanj.

Min=e, *f.* podkóp, prekóp, rov; (im Bergw.) rudorôv; -en, *v. a.* podkopati (pljem). rove napráviti + podkopovati, rove délati od. naprávljati.

Mineral, *n.* kopanina, rudnina, ruda, minerál; -= *a.* rudni, rudninski, mineralni; -bad, *n.* rudninska kopel *f.*; -enkabinet, *n.* zbirka rudnín od. kopanín; -enkunde, *f.* rudoznanstvo;

-isch, *a.* rudninski, mineralen; -og, *m.* rudoznanec, mineralóg; =ie, *f.* rudoznanstvo, rudninstvo, mineralogija; -quelle, *f.* slátina, rúdnica; -reich, *n.* rudstvo, rudninstvo; -waſſer, *n.* rúdnica, mineralna voda.

Min=iatur, *f.* drobnomalba, drobnomál, miniatura; -imum, *n.* najmanjšina, najmanjši del; -ieren, *v. a.* podkope délati, podkopovati, podkopávati; -ierkunde, *f.* podkopstvo.

Miniſter, *m.* minister, popečitelj: -des Innern, minister notranjih zadév; -des Aeußern, minister vnanjih zadév; - für Kultus und Unterricht, minister za bogočastje in uk, minister verskih in šolskih zadév; -ial= *a.* ministerski, ministerijalni; -iell, *a.* ministerski; -ium, *n.* ministerstvo, ministerij, popečiteljstvo.

Miniſtrant, *m.* mašni strežе (g. -eta), mašni strežnik, ministránt.

Minn=e, *f.* ljubáv *f.*, ljubezen; -e=dichter, *m.* milopevec, pevec ljubezni; -elied, *n.* pesem o ljubezni, ljubovna pesem *f.*; -en ſ. Lieben; -eſänger ſ. Minnedichter.

Minor, mlajši, manjši; -at, *n.* predstvo najmlájšega, minorát; -enn ſ. Minderjährig; -es, *pl.* manjši blagoslovi *pl.*; -it, *m.* minorit; =át, *f.* manjšina, manjina.

Minotaur, *m.* ljudobík, polobík.

Minu=endus, *m.* mánjšanec; -ö, manj, menj; -szeichen, *n.* manjšáj; -te, *f.* minuta; -ten= *a.* minutni; =zeiger, *m.* minutni kazavec.

Mir=abelle, *f.* mirabela; -akel ſ. Wunder.

Mir=rhe, *f.* mira; -te, *f.* mirta; -ten= *a.* mirtov; =kranz, *m.* mirtov venec; =zweig, *m.* mírtova véjica.

Miſanthrop, *m.* zajedec, drenavec, ljudomerzec, odljudnik; -ie, *f.* drenavost, odljudnost; -iſch, *a.* drenav, ljudomérz, odljuden.

Miscellen, *pl.* zmes *f.*

Miſch=bar, *a.* mešljív, zmešljív; -en, *v. a.* mẽšati: zmẽšati; (Brot) mẽsiti: zamẽsiti + zamesovati; ſich -, *v. r.* mẽšati se, plesti se (pletem), vtíkati se, štúliti se: vtakniti se, vplétati se; -er, *m.* mešavec, mesivec; =in, *f.* mešavka, mesivka; -futter, *n.* zmes, mẽšanica; -korn, *n.* sóršica, sóržica; -maſch, *f.* zmešnjava, kolobocija, kaliž, čobodra, zbroda; -ung, *f.* mešatev; zmes *f.*, mẽšanica; mesitev.

Miſer=abel ſ. Erbärmlich; -ere, *n.* usmili se; (Krankh.) bljevanje lastnega blata.

Miſpel, *f.* -, baum, *m.* nešplja, čúbica; -birn, *f.* nẽšpljarica.

Miß, *f.* gospodična.

Miſs=, ne-, raz-; nápečni, krivi; -achten, *v. a.* ne spoštovati, prezírati; -achtung, *f.* preziranje; -al, *n.* mašne bukve *pl.*; -ärnte, *f.* slaba létina; -billigen, *v. a.* grájati, koriti, ne hváliti; -billigung, *f.* graja; -brauch, *m.* kriva raba, nápečna poraba; (tadelhafter Brauch) razvada; =en, *v. a.* krivo rábiti, nápek rabiti; napek ob. na zlo obrá-

čati, po krivem vžívati: napek ober na zlo oberniti; -bräuchlich, *a.* razvaden; -deuten, *v. a.* napek od. krivo razlágati, narobe tolmáčiti od. umeti, v hudo prevráčati, zavíjati: napek od. krivo razložíti, v hudo oberniti, zaviti (vijem); -deutung, *f.* kriva od. nápečna razlaga, napóna razumeva; -en, *v. n.* gréšati, pogréšati, brez čésa biti (sem); -erfolg, *m.* slabi izíd; -ethat, *f.* hudodelstvo, zločinstvo, pregreha, hudo delo; -ethäter, *m.* hudodelec, hudodelnik, zločinec; =in, *f.* hudodelka, hudodélnica, zločinka; -fall, *m.* nezgoda; nezgodek; =en, *v. n.* ne dopasti (padem), odkúpiti se, ne prikúpiti se, zamériti se, ne ugoditi, omèrzniti, zamèrzeti: ne dopádati, ne ljúbiti se, ne ugájati, ne biti (sem) po godu od. po všeči, odkupávati se; =en, *n.* nedopádenje, nedopadljivost; zamera, nezadovoljstvo; -fällig, *a.* neprijeten, neugoden, zopern, neljúb, nevšečen: -machen, omraziti, omerziti *pf.*; ſich - machen, zamériti se, v zamero priti (pridem); -gebären, *n.* prezgodaj poviti (vijem) od. poroditi ſ. Abortieren; -gebilde, *f.* potvara; -geburt, *f.* splav, spovitje, spovitek, spovilče (g. -eta); -geſchick, *n.* nezgoda, sovražna sreča, nesreča; -geſchöpf, *n.* spaka, potvara, potvora; -geſtalt, *f.* nespodoba, pokveka; -glücken, *v. n.* izpodleteti, spodleteti ponesréčiti se + izpodletovati ɔc.; -gönnen, *v. a.* zavíditi, ne privóšiti, ne privóščiti + zavidati, ne privoščevati; -griff, *m.* zmotek, pomotek; -gunſt, *f.* zavíd, zavist, zavidnost, neprivoščljivost; -günſtig, *a.* zaviden, zavidljív, zavisten, neprivošljív, neprivoščljív.

Miſs-handeln, *v. a.* hudo s kòm ravnati od. délati, mandrati, gnjáviti, súkati (sučem); -handlung, *f.* gerdo ravnanje s kom, hudo ravnanje s čim; -heirat, *f.* nepristojna ženitev od. možitev; -hellig, *a.* nesložen, nezložen, nesoglasen, neskladen, razglasen; =heit, *f.* nesloga, nesložnost, razglasje.

Miſſion, *f.* misija, misijón; -är, *m.* misijonár.

Miſs-jahr, *n.* nerodovitno leto, slaba létina; -kauf, *m.* okúp; -kennen, *v. a.* slabo od. malo poznati; -klang, *m.* razglasje, nesoglasje, razpoglasje, neubranost; -klingen, *v. n.* ne vjémati se, ne ubírati se; -kredit, *m.* nezaúp, nedovera; -launig, *a.* čmeren, kisel, tožljív; -er, kisávt, tožljivec; -laut, *m.* nesoglasje; *fig.* razpor; -lauten ſ. Miſsklingen; -lich, *a.* neprijeten, nemíl; zli; -lingen, *v. n.* izpodleteti, spodleteti, ne iziti (idem) se po godu, pokaziti se, ne posréčiti se + izpodletovati, ne posrečevati se; -muth, *m.* nevoljnost, hudovoljnost, nejevoljnost, vnožljivost; =ig, *a.* nevoljen, nejevoljen, hudovoljen, vnožljív, kisav; -rathen ſ. Miſslingen; -ſtand, *m.* neprilika, napaka; -ſtimmig, *a.* razglasen, nesoglasen, neubrán; -

-ſtimmung, *f.* omraza, omerza, omerzljivost; -ton, *m.* razglasje, nesoglasje, neskladni glas; -tönen, *v. n.* ne skládati se, ne vézati se (vežem), ne strinjati se, ne vjémati se; -trauen, *v. n.* ne zaúpati, ne úpati, ne dati vere komú, ne zanesti se na koga; -trauen, *n.* nezaúpanje, nezaúp, nezaúpnost; -trauiſch, *a.* nezaupen, nezaupljív, maloupen; -vergnügen, *n.* nezadovoljstvo, nezadovoljnost; -vergnügt, *a.* nezadovoljen; -verhältniß, *n.* neprimérnost, nerazmernost, nerazmerje, neprimerje; -verſtändniß, *n.* nerazúmljenje, pomota; *fig.* razpertija, razpor, razpra; -verſtehen, *v. a.* napek, krivo ob. narobe razuméti, ne prav razuméti, napek zastópiti + napek, krivo ob. narobe razumévati; -wachs, *m.* huda létina; neobroda; -wollend, *a.* neblagovoljen.

Miſt, *m.* gnoj, gnojivo; -=, *a.* gnojni; -beet, *n.* greda; -el, *f.* omela, ohmelje; -en, *v. a.* gnojiti, síliti, gnoj trósiti: pognojiti, usíliti; -fink, *m.* pinoč, pinožek, níkovec; -fliege, *f.* gnojna muha; -grube, *f.* gnojna jama; -haufen, *m.* gnojišče, gnojnišče, kup gnoja; -jauche, *f.* gnojnica; -käfer ſ. Aaskäfer; -korb, *m.* gnojni koš; -lache, *f.* gnojnica, gnojna kaluža; -ſchaufel, *f.* gnojna lopata; -wagen, *m.* gnojni voz, gnojna kola *pl.*

Mit, *prp.* s, z, ž, sè: -Fleiß, nalašč; -furcht, stráhoma: in Zuſammenſetz. durch s, sè, sò - oder durch den Beiſatz s kom vred; -angeklagte, *m.* sozatóženec; *f.* sozatóženka; -arbeiten, *v. n.* sodelovati, s kom vred délati, komu pri delu pomágati; -arbeiter, *m.* sodelavec, pomagavec, pomočník; =in, *f.* sodelavka, pomočnica; -begreifen, *v. a.* zapopasti (padem) + zapopádati; -beſchuldigte, *m.* soobdólženec; soobdolženka; -beſitz, *m.* soposést *f.*; =in, *f.* soposéstnica; -beten, *v. n.* móliti s kom vred; -bevollmächtigte, *m.* sopoobláščenec; -bewerben ſich, *v. r.* prositi s kom vred za kaj; -bringen, *v. a.* s seboj prinesti + prinášati; (auf d. Wagen führen) pripeljati (ljem) + pripeljevati; s seboj vzeti (vzamem, vzemem + jemati (mljem); -bruder, *m.* sobrat, pobratim, pobráteneo; -bürger, *m.* someščán; (d. Staates) soderžavlján; =in, *f.* someščanka; soderžavljanka; =ſchaft, *a.* someščanstvo; soderžavljanstvo; -chriſt, *m.* sokristján, sokristiján, keršćanski brat; =in, *f.* sokristjana, sokristijana; -eigentum, *n.* spolovína, solastina; eigentümer, *m.* solastnik; spolovinar; =in, *f.* solástnica; -einander, *ad.* skup, skupej, drug z drugim; -erbe, *m.* sodedič, sodednik; -erbin, *f.* sodedica, sodédnica; -eſſen, *v. n.* jesti (jem) s kom; zajeti (zajmem) s kom *pf.*; eſſen Sie - uns, zajmite z nami.

Mit-fahren, *v. n.* peljati se (ljem) s kom; -gabe, *f.* dota; bala; -gefangene, *m.* sojetnik, *f.* sojétnica; -gefühl, *n.* sočutje; -gehen, *v. n.* s

kom iti (grem); -genoſs, *m.* drug, sodrúg; spolovár; -gift, *f.* dota, júterna, zaženilo, prinos; (in Waren) bala; -glied, *n.* ud, družnik, družabnik; -haften, *v. n.* s kom vred dober stati (stojím); -halten, *v. n.* s kom vleči; -helfer, *m.* pomočník, pomagavec; =in, *f.* pomočnica, pomagavka; -herrſcher, *m.* sovladár; -hin, *conj.* tedaj, torej, taj, po tem takem; -jünger, *m.* součenec; -kläger, *m.* sotožnik; -laut, -lauter, *m.* soglasnik, soglásnica, tihnik; -leid, -leiden, *n.* usmíljenje, usmíljenost, pomilovanje: -empfinden mit jemandem, užáliti se komu nad kom, inako se komu stori; -leidig, *a.* usmiljen, smilečen, miloserčen, milostev; -leidsvoll, *a.* usmiljen, poln usmiljenja; -lernen, *v. n.* učiti se s kom; --machen, *v. n.* s kom vkup kaj početi (činem) od. délati; -menſch, *m.* bližnji (g. bližnjega ꝛc.), bližnjik; -nehmen, *v. a.* s seboj vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); -nichten, *ad.* nikakor ne, v nobén kup. po nobeni ceni; -regent, *m.* sovladár; -ſchuld, *f.* sokrivnja; =ig, *a.* sokrív, zločinstva deležen; =ige, *m.* sokrivec; sodolžnik; -ſchüler, *m.* součenec, sošolec, šolski tovariš; -ſchlüßel, drugi ključ, zaklep v spolovini: die - haben, v spolovini pod zaklepom imeti (am); -ſpielen, *v. n.* s kom vred igrati; -ſtimmen, *v. n.* s kom glasovati; -tag, *m.* poldne (g. dneva), poldan (g. dneva); (Süden) jug, poldnevna stran *f.*: zu -, o poldne, o poli dné; zu - eſſen, júžinati, obedovati, kósiti; -tägig, *a.* poldneven, poldanski; -täglich, *a.* južen, protijužen, pod jugom ležéč.

Mittags-, *a.* poldnevni, poldanski; - *ad.* o poldne, opoldne, o poli dné; -eſſen ſ. Mittagsmahl; -gaſt, *f.* obedovavec, obednik; -gegend, *f.* južna stran *f.*; -höhe, *f.* poldnevna visokóst; -koſt, *f.* poldanska hrana; júžina; -kreis, *m.* poldnevnik; -land, *n.* poldnevna dežela, južna dežela; -linie, *f.* poldnevna čerta, poldnévnica; -mahl, *n.* júžina, obed *f.* u. *m.*, kosilo; -punkt ſ. Südpunkt; -ruhe, *f.* opoldanski počitek; -ſtunde, *f.* poldnevna ura, poldne (g. dneva); -wind, *m.* jug, južni veter; -zeit, *f.* poldne (g. dneva): um die -, o poldne; -zirkel ſ. Mittagskreis.

Mitte, *f.* sreda: in der -, in - u, sredi, sred, v sredi, med; in die -, sred, v sredo.

Mittel, *n.* sredstvo, posredek, sredek, pomoček, pripomoček, pomogljej; (Vermögen) premoženje, imelo, imenje, imovina; (Arznei-) zdravilo, lek, vračilo; bei -n ſein, zamožen od. začimen biti (sem), pod palcem imeti (am); zu -n gelangen, opomoči si (morem) *pf.*, - *a.* srednji, osrednji; -alter, *n.* srednji vek od. čas, sredovék; =lich, *a.* srednjočasen, sredovék; -band, *n.* gož *f.*, goža, vezilo; -bar, *a.* posrednji, nenaravnosten; *ad.* posredoje, posrédnjema, ne narav-

nost; =feit, *f.* posrednjost; -ding, *n.* sreda, sredina, osredina; -finger, *m.* srednji perst, srednjik; -form, *f.* srednja doba od. oblika; -gebirge, *n.* srednja gora; -glied, *n.* srednji člen; -größe, *f.* srednja velikóst od. veličina; -hand, *f.* dlan *f.*; zaperstje; -ländiſch, *a.* sredozemen, sredozémeljski; -lauf, *m.* srednji tok; -laut, *m.* srednji glas; -los, *a.* nepremožen, nezamožen, neimeten; =igkeit, *f.* nepremožnost, nezamožnost; -mäßig, *a.* srednji, sredomeren, srednje mere; =keit, *f.* srednjost, sredomernost; -meer, *n.* sredozemno od. sredozémeljsko morje; -preis, *m.* srednja cena; -punkt, *m.* sred *f.*, središče, osredek, osredje, sredina, sredopičje, sredotočje; -s, *prp.* po, s, s pomočjó; -ſatz, *m.* srednji stavek, srednjik, medstavek; -ſchlag, *m.* srednje pleme (g. -ena); srednja versta; -ſchule, *f.* srednja šola; -ſperſon, *m.* srednik, posrednik, mešetar; -ſt, *prp.* po, s, s pomočjó; -ſtand, *m.* srednji stan; -treffen, *n.* sreda od. sredina vojske: im -, sredi vojske; -weg, *m.* srednji pot; -wort, *n.* deležni naklon, deležnik, priložáj; -zeit, *a.* srednji čas; =ig, *a.* srednječasen.

Mitten, *ad.* sredi, sred, v sredi, na sredi: in der - Nacht, o poli noči.

Mitter=nacht, *f.* polnoč *f.*; (Nord) sever, polnoč *f.*; um -, o polnoči; vor -, pred polnočjó; -nächtlich, *a.* polnočen; severn; -nachts = *a.* polnočen, severn; -nachts, *ad.* o polnoči; =gegend, *f.* sever, séverna stran, polnočna stran *f.*; =ſtunde, *f.* polnočna ura; =wind, *m.* sever; =zeit, *f.* polnoč *f.*, polnočni čas.

Mittfaſten, *pl.* sredpost; -ſonntag, *m.* sredpostna nedelja, verkovnica.

Mittheil, *m.* delež; -bar, *a.* podeljív; naznanljív; -en, *v. a.* deliti = podeliti, podati + podeljevati; (bekannt geben) naznániti, oznániti, navestiti, na znanje dati + naznánjati, oznánjati &c.; (offenbaren) razodeti (dém, denem), prióbčiti + razodévati, priobčevati; -er, *m.* podeljevavec; priobčevavec; -ſam, *a.* razgovoren, besedljív; -ung, *f.* naznanilo, poročilo.

Mittler, *m.* sredník, posrednik, posredovavec; -amt, *n.* posredovanje, posredništvo; -e, *a.* srednji; -in, *f.* srednica, posrednica; -weile, *ad.* med tem, temčasi, v tem času; -weilig, *a.* začasen, medtemen.

Mittwoch, *m.* -e, *f.* sreda; -s, *ad.* v sredo.

Mit=unter, *ad.* včasih, časih; vmes; -verbrecher, *m.* deležnik hudodelstva, v hudodelstvu zapopaden; -wandern, *v. n.* s kom potovati; -welt, *f.* sedanji svet; sedanji vek; -wirken, *v. n.* sodelovati, z drugim vred délati; pripomoči (morem), pripomágati; -wirkung, *f.* pripomóč *f.*; -wiſſen, *n.* ved *f.*, vedez, znanje; *v. n.* védeti (vem) s kom vred; -wiſſer, *m.* sovedec; sokrivec; -wohner, *m.* sosed; (in Weingebirgen) sogornik, mejáš; =in, *f.* soseda; sogórnica

-zählen, *v. a.* všteti (štejem) + v-štévati, prištévati.

Mixtur, *f.* zmes *f.*, méšanica, mikstura.

Mnemonik, *f.* mnemónika.

Möbel ſ. **Meubel.**

Mobil, *a.* premakljív, premekljiv; prenesljív, gibljiv: -machen, za odhod pripráviti + priprávljati; -iar, =vermögen, *n.* premakljivo premoženje, premakljina, premekljiva imovina; -ien, *pl.* premekljivo blago; gibljiva imovina; pohišno orodje.

Modalität, *f.* način, ravnava.

Mode, *f.* šega, običáj, kroj, moda: eine - mitmachen, po šegi se nositi; aus der - kommen, zastareti *pf.*; - = *a.* novošegni, modni, po šegi, po novi šegi; -artikel, *m.* novošegni izdelek; -handel, *m.* kupčija z modnim od. novošegnim blagom.

Modell, *n.* kalup, tvorilo; (Muſter) obrazec, vzorek.

Mode=laden, *m.* prodajálnica novošégnega od. módnega blaga; -leur, *m.* kalupar; -liren, *v. a.* vzorkovati, kalupe délati; -n, *v. a.* upodobiti + upodábljati.

Moder, *m.* trohnoba, trohloba, trohlina, trohljava, trohljad, *f.*, perhljád *f.*, perhlina, gnjilád *f.*, gnjilina; -at, *a.* zmeren, lagán; = o, *ad.* lagano, lahno, polagano; -erde, *f.* trohljiva pèrst *f.*; -geruch, *m.* duh po plesnobi, plesen, plesnjina, zatuhlost, zatuhlina; -grund, *m.* grez, močvirje, močál *f.*; -ieren ſ. Mäßigen; -ig, *a.* trohljen, trohel, tverhast, perhel, operhel, preperél: -es Holz, perhlád *f.*, trohlina; -n, *v. n.* trohneti, perhneti, prepereti, tvèrhati, gnjiti gnjíjem), trohnjévati.

Modern, *a.* novošegen, po novi šegi, po novi šegi urezan; -iſieren, *v. a.* po novi šegi narediti, obnoviti, prenarediti + po novi šegi naréjati, obnávljati, prenaréjati; -ſucht, *f.* gízdavost; -ſüchtig, *a.* gizdav.

Modifi=kazion, *f.* prenaredba, spremémba; -zieren, *v. a.* prenarediti, preongáviti, presúkati (sučem), spreméniti + prenaréjati, spreminjati.

Mod=iſch, *a.* novošegen, po novi šegi, moden; -iſtin, *f.* modistka; -ulazion, *f.* spreminjava glasú, prehod, modulacija; -ulieren, *v. a.* glas spremínjati od. zavíjati; -us, *m.* način; (gram.) naklon, način.

Mög=en, *v. n.* moči (morem), mágati, moč imeti (am): du magſt zuſehen, gledi, le glej; (v. ungewiſſen Sachen mit neki): wie mag das ſein, kako je neki to? was mag er thun? kaj neki dela; was mag das bedeuten? kaj neki to pomenja; (befehlend, zulaſſend ꝛc. mit naj oder mit dem Imperativ): er mag kommen, naj pride! es mag dabei bleiben, naj pri tem ostane; du magſt arbeiten oder nicht, delaj ali ne delaj; (wünſchend mit bi, rad bi) ich möchte gerne kommen, jaz bi rad prišel; (wollen, - nicht wollen) hoteti (hočem) - ne hoteti (nočem, nečem): das Kleid mag ich nicht, tega oblačila nočem; ich kann

und mag es nicht, ne morem in nočem; -lich, mogóč, možen, mogoten: ſoviel wie -, kolikor je mogoče; es iſt - daß ich komme, morda pridem, utegnem priti; =keit, *f.* mogočost, možnost, mogota; =ſt, *a.*: - bald, berž ko je mogoče, kakor hitro je moč, berž ko moreš.

Mogul, *m.* mogul.

Mohamedan=er, *m.* mohamétan, mohametanec, mohamedanec; -iſch, *a.* mohametanski.

Mohn, *m.* mak; - *a.* makov; -feld, *n.* makovišče; -ſtaden, *m.* makova potica, perga; -haupt, *n.* makova glavica; -kuchen ſ. Mohnſtaden; -pflanze, *f.* mákovec; -ſtoff, *m.* makovina; -ſtängel, *n.* makovo steblo.

Mohr, *m.* zamorec, zamurec, černec.

Möhre, *f.* merkev; (gelbe Rübe) [koren; *coll.* korenje.

Mohren= *a.* zamorski, černi; -hirſe, *f.* sivo proso, sivka; -kopf, černoglavec, černoglavka; -land, *n.* zamorska zemlja, zamorski kraji *pl.*; -ländiſch, *a.* zamorski.

Mohrin, *f.* zamorka, zamórkinja.

Molch, *m.* močerád, močeráv, močarela; -artig, *a.* močeradast, močarelast.

Molk=e, *f.*, -en, *pl.* sirodka, sirotka, sirovodka, siratka, sirovatka, srebulja; -enkur, *f.* zdravítev s sirodko; -ig, *a.* sirodkav, siratkav.

Moll, -ton, *m.* mehki glas; -uſen, *pl.* mehkužci *pl.*

Mol=o, *m.* zasíp; -oſſus, *m.* molos.

Moment, *m.* hip, trenotek, trenljej; (Zeitraum) doba; (Sache) reč *f.*, stvar *f.*; -an, *a.* hipen.

Monarch, *m.* samoderžec, samovladec, samovladár, monarh; -ie, *f.* samoderžava, samovladna deržava, monarhija; (Herrſchaft) samoderštvo, samovlada, samovladarstvo; -in, *f.* samoderžica, samovládnica; -iſch, *a.* samoderžaven, samoderžen, samovladen, samovladarski.

Monat, *m.* mesec, mesec, meseno; -s, *a.* mésečni; -lich, *a.* mésečen; *ad.* na mesec, vsak mesec: die - Reinigung, bersnost, mésečina, čišča: die - Reinigung haben, bersna biti (sem); -s= *a.* mésečni; -sfriſt, *f.* odlog za mesec dni: in -, v enem mescu, za mesec dni; -sgeld, *n.* mésečna plača, mésenica; -sſchrift, *f.* mésečnik, mésečni časnik; -weiſe, *ad.* na mesec, vsak mesec.

Mönch, *m.* mnih, menih, redovnik, samotarec: -werden, pomnišiti se *pf.*; -iſch, -s= *a.* mniški, meniški, samotarski; -sgelehrſamkeit, *f.* mniška od. samostanska učenóst; -skappe, *f.* mniška kápica, kapuca; -skloſter, *n.* mniški samostán; -kutte, *f.* mniška halja od. kuta; -sleben, *n.* mniško od. samostansko življenje; -sſitz, *m.* samostán; -tum, *n.* mništvo, redovništvo, samotarstvo.

Mond, *m.* mesec, mesec, luna; -= *a.* mescev, mešečev, lunin; -bewohner, m. mesečán; -beſchreibung, *f.* mescopís, lunopís, popís mesca; -enjahr, *n.* mésečno leto; -esfinſternis, *m.* merk, pomrák, mèrknjenje;

es ist eine –, luna meróí; es tritt eine - ein, luna merkne; -eshof, *m.* lunin od. mescev kolobár, obstret *f.*; -es=viertel, *n.* lunin od. mescev krajec; -flecken, *m.* maroga na luni od. na mescu; -glanz, *m.* svitloba lune; -hell, *a.* lunojasen; -licht, *n.* mésečina, svitloba lune od. mesca; -nacht, *f.* jasna noč *f.* -phasen, *pl.* lúnini spremini; -bahn, *n.* lunin pot od. tir; -scheibe, *f.* meseo; -schein, *m.* mésečina, svitloba lune; -sucht, *f.* mésečnost, mésečavost; -süchtig, *a.* mésečen, mésečav, =e, *m.* mésečnik, mésečnica; -uhr, *f.* mésečna ura; -zirkel, *m.* lunin oder mescev krog.

Mono=gamie, *f.* enoženstvo; -gra=fie, *f.* samopis, monografija; -gram, *n.* podpisna znamka; -kotyledonen, *pl.* enokaličnice *pl.*; -log, *m.* samogovor; -meter, *m.* enomér; -pol, *n.* samoprodaja, samoteržje, samoteršstvo; =ist, *m.* samoteržec; =s=ordnung, *f.* postava zastran samoprodaje; -theist, *m.* enobožnik, jednobožnik; -ton, *a.* enakoglasen, enoglasen, enozvočen; =ie, *f.* enakoglasje.

Monstr=anz, *f.* monštránica, monštranca, kazálnica; -ös, *a.* pošasten, strašanski; -um s. Ungeheuer.

Mon=tag, *m.* ponedeljek, pondelek, pondeljek; -täglich, *a.* ponedeljski, pondelski; *ad.* vsak ponedeljek.

Montan=, *a.* gornijski, rudarski, rudarijski, montanistični; -istik, *f.* gornijstvo, rudarijstvo, montanistika; -istisch, *a.* gornijski, rudarijski; montanístičen.

Mont=ieren, *v. a.* vojaški obleči, z vojaško obleko preskerbeti + vojaški obláčiti ꝛc.; -ur, *f.* vojaška oprava od. obleka, montura; -urs=, *a.* monturni; =kommission, *f.* monturna komisija; navod zastran vojaške oprave.

Monument, *n.* spomenik, spominek, pomnik, pámetnik.

Moor, *n.* močvír, močvirje, blato, močal *f.*, močava, močevina, grez *f.*, močve *pl.*, mezine *pl.*; -=, *a.* močvirni, močvirski; -gras, *n.* ločje, bičje; -grund, *m.* mužava, močava, močevina, močarina, *pl.* grezi, ozibi *pl.*; -ig, *a.* močviren, močvirnat, močiren, močeven, blaten, blatnat, grezovít; -land, *n.* močvirje, ozibi *pl.*, močavina, močalina; -wasser, *n.* močvírnica, mlakúžnica.

Moos ꝛc. s. Mos ꝛc.

Mops, *m.* mops.

Moral, *f.* nravoveda, nravoslovje, nravstvo; (d. Lehre) uk; -isch, *a.* nraven, nràvstvén, moralen; -ität, *f.* nravnost, nravstvenost; =szeugnis, *n.* nravstveno spričevalo, spričevalo lépega zadèržanja.

Morast, *m.* močvirje, močarina, močevina, močál; (Koth) luža, kal, kalovina, blato, žviglja, požlépica, blato, mlaka; -ig, *a.* blaten, blatnat, kalovít, mlakužen, mlakužnat.

Morchel, *f.* smerček.

Mord, *m.* umor, umoritev, uboj, ubojstvo, poboj, ubijava: einen –

begehen, umoriti koga *pf.*; – = *a.* morivski, morivni; –anſchlag, *m.* naklép na življenje; –brenner, *m.* požigavec, zažigavec; =iſch, *a.* požigavski; –eiſen, *n.* morivno ob. morilno jeklo; –en, *v. a.* moriti: umoriti, usmertiti, ubiti (bijem) umandrati + ubíjati ɔc.

Mörder, *m.* morivec, umorívec, ubojnik, ubijavec, pobojnik; –ei, *f.* morija; –grube, *f.* morivska ob. tolovajska jama; –in, *f.* morivka, ubijavka, ubójnica; –iſch, *a.* morivski, moriven, smertonosen, ubijavski; (blutig) kervav; –geſchoſs, *n.* smertonosno orožje; –gierig, *a.* moriven, umora ob. uboja željen; –ferl, *m.* tič, da je malo tacih, zvitorepec; –luſt, *f.* morivnost, kerviželjnost; =ig, *a.* moriven, umora željen, kerviželjen; –ſchlacht, *f.* kervava bitva, mesarsko klanje; –ſchlag, *m.*, –that, *f.* umor, umoritev, uboj; –ſtreich, *m.* smertni udarec; *fig.* gerda gerdobija.

Morene ſ. Muräne.

Moreš, *pl.* nravi *pl.*: –lehren, kozjo molitvico učiti.

Morgen, *m.* jutro, rano, jutranji čas; (Oſt) vzhod, izhod, iztok, jutro; (Feldmaß) jutro, orál, ral; des –s, zjutraj; Früh–s, zarana, zjutra zgodaj; heute –, davi, davej; es wird –, jutro se dela, daní se, zora vzhaja, prizarja, svita se; – *ad.* jutre, jutri, jutro: heute –, davi; –früh, zajutra, zajtro, zajtre, jutre zjutraj; – = *a.* jútérni, jutranji, zjutranji; (öſtl.) vzhodni, jutrov, iztočni; –brot, *n.* kosilce, kosílica, zajterk, zajutrek, oteščilo; –dämmerung, *f.* svit, osvitek, zor; –gabe, *f.* jútrina, júterna; –gebet, *n.* jutranja molitev; –geläute, *n.* jútérnica; –grauen, *n.* svit; –land, *n.* jútrova dežela, jútrovo (g. –ega), vzhod. –länder, *m.* jútrovec, –ländiſch, *a.* jutrov, vzhoden; iztočen; –licht, *n.* svit, zor, zazor; –roth, *n.* röthe, *f.* zarja, zora, jutranji žar; –s, *ad.* zjutraj, zjutra, v jutro; heute –, davi; –ſtern, *m.* danica, denica, jútérnica; –ſtunde, *f.* zjutranja ob. jútérna ura, rana ura: – hat Gold im Munde, rana ura zlata ura; –wärts, *ad.* proti jutru ob. vzhodu; –wind, *m.* zjútérni veter; (Oſtwind) zdolec, dolenec, vzhodnik; –zeit, *f.* zjutranji čas; jutro.

Morgig, *a.* jutrin, jútrišenj.

Morſch, *a.* trohnel, trohnjev, trohljen, trohljív, terhel, preperél, gnjil, oprav; –en, *v. n.* trohnéti, trohnévati, pereti; –icht, *n.* trohljád *f.*, trohljava, gnjilád *f.*, perina.

Mörſer, *m.* možnar, movžar, okovnik; –keule, *f.* tolčák, peščáj.

Mortalität ſ. Sterblichkeit.

Mörtel, *m.* malta; –bewurf, *m.* omet; –kelle, *f.* zidarska žlica, ometálnica.

Mortuar, *n.* mertváščina, umèrščina.

Moš, *n.* mah, meh; (Moor) mah, mahovje; – = *a.* mahov, mehov; –bere, *f.* mahóvnica; –icht, *a.* mahast, mehast; –ig, *a.* mahovít, máhovnat,

mehoven, z mahom obrasen; -ſchnepfe, *f.* kozica.

Moſa=ik, *f.* mozaika, skladna obraznija; -iſch, *a.* mozaičen; (von Moſes) Mójzesov.

Moſch=ee, *f.* mošeja, turška molivnica, mešita; -us, *m.* moščjak, moškat, pižmo; = *a.* moščjakov, moškatov; =bock, kosec; =käfer, *m.* moškatnik; =thier ſ. Biſamthier.

Moſt, *m.* mošt; -= *a.* moštov; -en, *v. a.* mestiti, mastiti, drózgati, tlačiti; -ig, *a.* sočnat; -meſſer, *m.* moštomór.

Motiv, *n.* nagíb, nagibljej, nagibek, poganjek, pogon, nagon, podnet, vzrok; -ieren, *v. a.* z vzroki podpreti + podpírati.

Motor, *m.* gibalo.

Mott=e, *f.* molj; *dim.* moljek; -enfraß, *m.* moljáv *f.*, moljavina; -enfräßig, *a.* moljav, zgrizen.

Mo=tto, *n.* geslo; -ulliert, *a.* zmehčan, mehek; -uſſelin, *m.* mezlan, mezolán, mušelín.

Möve, *f.* tonóvšica, pijál *f.* galeb.

Mozion ſ. Bewegung.

Much=eln, *v. n.* zatuhlo oder po plesnji dišati (im), tuhneti; -elig, *a.* zatuhel, zaduhel.

Muck, Mucks, *m.* čerh, čerha, čerhljej, kerhljej, žugljej; -e, *f.* muha, kuja.

Mück=e, *f.* komár; *dim.* komarec, komarček; -en=, *a.* komarjev.

Muck=en, *v. n.* kújati se, gnjévati se, búkati se (bučem); ſ. Muckſen; -er, *m.* kújavec, gnjévavec, búkovec, čmeríkovec; =in, *f.* gnjeva, čmerika; -iſch, *a.* kujav, gnjevav, bukav; -ſen, *v. n.* čèrhniti, čehniti, kèrkniti, žúgniti, júhniti.

Müd=e, *a.* truden, utrujen, upehan, izdelan, ugnán, shojen: -machen, trúditi: utrúditi, upéhati, izdélati +upehovati; - werden, utrúditi se, upéhati se ꝛc.; (überdrüſſig werden) navelíčati se, navóliti se *pf.*; -igkeit, *f.* trudnost, upéhanost.

Muff, *m.* plesenj *f.* plesnota, plesnoba, stuhnota, zatuhlina; (Stützel) muf; -elig, *a.* zatuhel, stuhel, plesnjev; -eln, *v. a.* žmúliti, prežévati, mlaskati; *v. n.* tuhneti, plesneti, plesniveti, po plesnobi dišati (im); -en ſ. Muffeln; -ig ſ. Muffelig.

Muhamedan=er, *m.* mohametán, mohametanec; -iſch, *a.* mohametanski.

Müh=e, *f.* trud, prizadeva, prizadevek, prizadetev, *f.*, prizadetje, napor, nuja: ſich -geben, trúditi se, prizadévati si, upérati se, upírati se: potrúditi se, prizadeti si (dém u. denem); -elos, *a.* breztežaven, brez težáv; -en, *v. a.* trúditi, nadlegovati; ſich -, *v. r.* trúditi se, prizadévati si, upérati se, upírati se, gnati se (ženem), nújati se, vórdati se.

Muhen, *v. n.* múkati (am u. mučem), túliti: zamúkati, zatúliti.

Mühevoll, *a.* trudovit, trudoviten, težaven, težkoten, trudapólo.

Mühl=, *a.* mlinski, malinski; -bach, *m.* mlinski potok; -beutel, *m.* sitnica, tresívnica, miketulja; -bottich,

m. obód; -e, *f.* mlin, malen: mit 3 Gängen, mlin na tri kamne od. tečaje; *dim.* mlinec, mlinček (Hand-) žernik, žernek, žernev, žerven; -eiſen, *n.* preprica, koprica; -enſpiel, *n.* špana, špánlica; -gang, *m.* tečáj, kamen; -gaſt ſ. Mahlgaſt; -gebiet, *n.* pod; -gerechtigkeit, *f.* mlinska pravica; -knecht, *m.* mlinski hlapec, mlinaršček; -lauf, *m.* tečáj; -ordnung, *f.* mlinarski red; -rad, *n.* mlinsko kolo (g. kolesa); -ſtein, *m.* mlinski kamen: der obere -, verhnják; der untere -, spodnják; -truhe, *f.* grot; -waſſer, *n.* mlinska voda, zavod; -werk, *n.* mlinstvo.

Muhme, *f.* teta, strina; (d. Mutter Schweſter) teta, ujna; (Geſchwiſterkind) sestrična.

Müh-ſal, *n.* nadloga, stiska, težava; -ſam, *a.* težaven, trudovít, mučen, trudapólo; *ad.* težko, s težkoma; -ſelig, *a.* težaven, težek, nadležen, trudovít; =keit, *f.* težavnost, nadležnost, trudovitost; nadloga, težava, nuja; -waltung, *f.* prizadeva, prizadévanje; skerb *f.*

Mulatt, *m.* mulát, polután; -in, *f.* mulátinja, polutanka.

Muld-e, *f.* neške *pl.*, kadunje *pl.*; korito, rupa, jarek, žleb; -enförmig, *a.* kadunjast, jarčkast.

Müller, *m.* mlínar, malnar: - ſein, mlináriti; -=*a.* mlínarski; -burſche, *m.* mlinarski hlapec, mlinarček; -gebühr, *f.* ujém, muta; -handwerk, *n.* mlinarija, mlinarstvo: das - betreiben, mlináriti; -in, *f.* mlinarica, málnarica.

Mulm, *m.* mel *f.*, mlevka; červotóčina; -ig, *a.* sipek, osipčen.

Multipli-kand, *m.* množenec, poštévanec; -kator, *m.* množivec; -kazion, *f.* pošteva, poštevka, množitev; -zieren, *v. a.* množiti, poštévati.

Mumie, *f.* múmija.

Mund, *m.* usta *pl.*; *dim.* ústica: den - öffnen, zíniti, zévniti + zévati; (Maul) gobec; (Oeffnung) ustje, žrelo, odpertina; -=*a.* ustni; -art, *f.* narečje; =lich, *a.* narečni; -bäcker, *m.* dvorni pek; -bedarf, *m.* živež, jestivo; -biſſen, *m.* grižljej, košček, zalogáj.

Münd-el, *m.* varovanec, otrok pod varstvom; *f.* varovanka; -en ſich, *v. r.* iztékati se, izlívati se.

Mund-en, *v. n.* dišati (im), všeč biti (sem); -faul, *a.* gnjilih ust; *fig.* malobesneden; -fäule, *f.* ustna gnjiloba, gnjila usta *pl.*

Mündig, *a.* dorasel, dorastel, zdoben, polnoleten; -keit, *f.* doraslost, polnoletnost, zdobnost.

Mund-ieren, *v. a.* na čísto prepisati (pišem) + prepisovati; -koch, *m.* dvorni kuhar.

Mündlich, *a.* ustmén, usten; *ad.* ustmeno; -keit, *f.* ustmenost.

Mund-mehl, *n.* cvetna ob. čila moka; -öffnung, *f.* usta *pl.*; zév *f.*, zazevek; -ſchenk, *m.* dvorni točáj; -ſchwämmchen, *n.* ustni operh, góbice v ustih *pl.*; -ſtück, *n.* pisek, ustnik, dulec.

Mündung, *f.* ustje, iztók, izliv; (eines Gefäßes) gerlo; (d. Kanone) žrelo; (d. Ofens) mesteje *pl.*; (Oeffnung) odpertina; (im Zaune) verzel *f.*

Mund=voll, *n.* zalogáj, grižljej; **-vorrath**, *m.* živež, hrana, ugrizaća, jestivo, jestvina; **-waſſer**, *n.* zdravilna voda za usta; **-wein**, *m.* žlahtna kápljica; **-werk**, *n.* usta; (niedrig) gobec; **-winkel**, *m.* ustni kot.

Muniz=ion, *f.* strelivo, strelna roba; **=swagen**, *m.* voz za strelivo; **-ipal**, *a.* mestni, meški; **=ität**, *f.* mestno svetovavstvo, mestna gosposka.

Munkeln, *v. n.* tma se dela, mrači se; (leiſe ſprechen) čebljati, ščebljati, gomúliti.

Münſter, *n.* stolna cerkev *f.*, stólnica, vélika cerkev *f.*

Munter, *a.* buden, čil, bešter, živ, živahen, kremenít; (kräftig) čverst, krepek; (nicht ſchlafen) zbujen, čujéč; (fröhlich) veséł, dobrovoljen; (v. Pferden) isker, skočen, sterpén: **-ſein**, budeti, bdeti; **-machen**, zbuditi, zdrámiti + zbújati, drámiti; **-keit**, *f.* budnost, čilost, živahnost; čverstota, krepkost; dobrovoljnost; skočnost, sterpenost; **-n** ſ. Aufmuntern.

Münz=, *a.* dnarni, dnarstveni, novčni; **-amt**, *f.* kóvnica, péneznica; **-e**, *f.* denár, dnar, penez, novec; (Scheide-) drobíž, drobni denár; (Pflanze) meta; **-en**, *v. a.* denarje od. péneze kovati (kujem); *fig.* naklépati, namérjati; **-er**, *m.* penezokovec, pénezodelec; **-fälſcher**, *m.* ponarejavec danarjev; **-fuß**, *m.* denarno merilo; **-gepräge**, *n.* kov; **-gewicht**, *n.* denarna mera; **-kabinet**, *n.* péneznica, zbirka denarjev; **-kunde**, *f.* penezoslovje, penezoznanstvo, numismátika; **-meiſter**, *m.* penezokovni mojster; **-ordnung**, *f.* postava zastran kovanja denarjev; **-probe**, *f.* preskusba denarjev; **-probieramt**, *n.* preskušnija denarjev; **-recht**, *n.* pravica denar kovati; **-regal**, *n.* vladarska pravica denar kovati; **-ſchlag**, *m.* kov; **-ſorte**, *f.* versta denarjev; **-weſen**, *n.* denarstvo, dnarstvo, dnarstvéne od. novčne zadeve *pl.*

Mürb=e, *a.* voljen, mehek, rahel, osipčen, drobéč; kerhek: **-es Obſt**, mehko, medno od. uležano sadje; **-es Holz**, trohljív les; **-machen**, mečiti, méhčati; mediti: omečiti, omóhčati; **-e**, *f.* voljnost, mehkoba, rahlost, rahlina; kerhkoba, kerhkota; **-eln**, *v. n.* (v. Obſt) mešćiti se, mešćeti, medeniti se, medeneti.

Murmel=n, *v. n.* gomúliti, momljati, mermrati, ščebljati; (vom Waſſer) šumljati, šumotljati, žuborити; **-thier**, *n.* marmótica, svizec, godernela, mermrača.

Murr=en, *v. n.* godernjati, révkati, révsati, šendrati, mureti, moreti, mermrati, švárati se, hudovati se, njèrgati; (v. Thieren) rénčati (ím), rohneti, mèrčati (ím); **-iſch**, *a.* godernjáv, mermrav, njergav, bers-

ljiv, meróljiv, -ſopf, *m.* godernjavec, godernjalo, bersljivec, mermravec, mermráč, godež, sendravec; -ſinn, *m.* čemernost, bersljivost; =ig, *a.* čemeren, čmeren, pust.

Muſchel, *f.* školjka, kopanja, skorépnica, skorépina; (Auſter) ostriga; -artig, -förmig, *a.* školjkast; -bank, *f.* ostrižišče; -ſchale, *f.* skorépnica, skorépina, kopanja; -thier, *n.* kamenica.

Muſ·e, *f.* modrica, muza; -elman, *m.* muzulmán, mahometanec, Turek; -enfreund, *m.* prijatelj modric, pevoljúb, pesmoljúb; -eum, *m.* muzej.

Muſik, *f.* godba, múzika; - = *a.* godbén; -alien, *pl.* godbene reči *pl.*, muzikalije; =händler, *m.* kupčevavec z godbénimi rečmí; =verlag, *m.* zaloga godbenih rečí; -aliſch, *a.* godbén, muzikalen; -ant, -er, *m.* godec, sopec, muzikánt; -freund, *m.* godboljúb, prijatelj múzike; -lehrer, *m.* učitelj múzike; -unterricht, *m.* podúk v múziki; -verein, *m.* godbeno društvo.

Muſtzieren, *v. n.* gosti (godem), múziko délati, muzicírati; (auf Blaſ-inſtrumenten) piskati, igrati.

Muskat, *m.* muškat, moškat; -baum, *m.* muškátovo drevo (g. drevesa); -eller, *m.* muškátovec; =birn, *f.* muškatélica; -nuſs, *f.* muškatov oreh; -traube, *f.* muškatovica, muškatina; -wein ſ. Muskateller.

Muskel, *m.* mišica, miška; - = *a.* mišični; -faſer, *f.* mišična nitka; -ig, *a.* mišičav, mišičnat, krepkih mišic.

Musket=e, *f.* puška, mušketa; -ier, *m.* mušketir.

Muskulös ſ. **Muskelig.**

Muß, *n.* močnik; sok, podmet; (Obſt-) čežana; -e, *f.* lazno, prazni čas, odlegljej, brezdelnost, počitek, praznovanje: -haben, utégniti.

Muſſelin, *m.* mušelín.

Müſſen, *v. n.* morati (moral und auch mógel); (gezwungen ſein) prisiljen od. primoran biti (sem); man muß, treba je, potreba je, dolžnost je: ich muß gehen, iti (grem) mi je.

Mußeſtunde, *f.* čas počitka aber brezdélnosti.

Müßig, *a.* brezdelen, brezposlén, brezdelaven, brez dela: - ſein, brez dela od. posla biti (sem). praznovati, uševati, čas prodájati; -gehen, pohajkovati, postópati; -en, *v. a.* síliti: primórati, prisíliti; -gang, *m.* lenoba, lenobija, pohajkovanje, brezdelnost; -gänger, *m.* lenúh, postopáč, pohajavec, pohajkovavec; =in, *f.* pohajavka.

Muſter, *n.* vzor, vzorec, obrazec; (Exempel) zgled, izgled, razgled, primér: ſich ein - nehmen, razgledovati od. izgledovati se nad kom; (Modell) kalup, tvorilo; - = *a.* vzorni, zgledni, izgledni; -blatt, *n.* zgledni list; -brief, *m.* vzorni od. zgledni list; -buch, *m.* zgledne bukve *pl.*, izglednik; -haft, *a.* vzóren, zgleden, izgleden, izversten; -lehrer, *m.* izgledni učitelj; -n, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgle-

dovati; -ſchrift, *f.* vzorno ob. zgledno pismo; -ſchule, *f.* vzorna ob. izgledna šola; -ſtück, *n.* izgledek, vzorek; -ung, *f.* pregled, razgled; (Revüe) vojnozór; -wirtſchaft, *f.* vzorno ob. izgledno gospodarstvo; -zeichner, *m.* vzororisec.

Mutatis mutandis, s primérnimi premémbami, z zadevno spremenjavo.

Muth, *m.* pogum, serčnost, moštvo, serce, hrabrost, odvažnost; gutes - Muthes ſein, veselega serca ob. dobre volje biti (sem); wie iſt dir zu -e, kako ti je pri sercu; -faſſen, ohrábriti se, osèrčiti se, serce si vzeti (vzamem); - machen, osèrčiti, ohrabriti + oserčevati; den - ſinken laſſen, serce izgubiti, obábiti se; -ig, *a.* serčen, moški, pogumen, víteški, smel, hraber, odvažen, (friſch) živ, isker, boder; -los, *a.* maloserčen, bojéč, plašen, strašljiv: - werden, serce komu upade, serce izgubiti *pf.*; =igkeit, *f.* maloserčnost, strašljivost; -maßen, *v. a.* u. *n.* súmiti, méniti, sóditi; dozdévati ober pozdévati se komu kaj; -maßlich, *a.* dozdeven; (wahrſcheinlich) verjeten; *ad.* najberže, kakor je podoba ober prilika; -maßung, *f.* dozdeva, pozdeva, dozdevek, mnenje, misel *f.*; -voll, *a.* serčen, preserčen.

Muthwill=e, *m.* samovoljnost, prešernost, nagajivost, kljubovavnost, kljubést *f.*, objést, napost, svojeglavnost, neporednost; -ig, *a.* samovoljen, prešeren, preširen, nagajív, ukljuben, objesten, náposten, svojegláv, neporeden; =feit, *f.* samovoljnost, prešernost, ukljubnost.

Mutter, *f.* mati (g. matere), mama, majka, porodnica; *dim.* mamka, mámica; - = *a.* máterin, máterni, materinski, materínj; -biene, *f.* mática, máčica, kraljica; -bruder, *m.* ujec; =frau, *f.* ujna; -bruſt, *f.* máterine persi *pl. f.*; *fig.* máterino krilo; Mütterchen, *n.* mámica, mamka; (altes) starka, bábica; -fluß, *m.* belotók; -gottesbild, *n.* podoba mátere božje; -haſe, *m.* zajka, zajklja; -herz, *n.* máterino ob. materinje serce; -kalb, *n.* telica; júnica; -kind, *n.* máterin ljubček; -korn, *m.* rožič, žitni rožič, plen; -kraut, *n.* máterna dušica, materičnjak; -lamm, *n.* bíčica, janjica; -land, *n.* máterina dežela, domovina, očetnjava; -leib, *m.* máterino telo (g. telesa), utroba; Mütterlich, *a.* máterin, materinj, materinski; -liebe, *f.* máterína ljubezen; -los, *a.* brez mátere, brezmatern; -mahl, *n.* vrojeno známenje; -nackend, -nackt, *a.* gol in nag, golonág; -pferd, *n.* kobila; -ſchaf, *n.* ovca, bica; -ſchaft, *f.* materinstvo, máteratvo; -ſcheide, *f.* maternica; maternična nóžnica; -ſchoß, *m.* máterino krilo ob. lono; -ſchraube *f.* vreteno; -ſchwein, *n.* svinja, prasica; -ſchweſter, *f.* teta, tetka; -ſeelenallein, *a.* čisto sam, prav sam; -ſöhnchen, *n.* máterin serček ober ljubček; -ſprache, *f.* máterni jezik, materínščina; -ſtadt, *f.* rojstno me-

sto; -ſtelle, *f.* máterino mesto: - vertreten, mater namestovati, na mesti mátere biti (sem); -witz, *m.* zdrava pamet *f.*, prirójeni um.

Mütze, *f.* čamár, kapa, kučma, čepka; *dim.* kápica.

Myl=ady, milostljiva gospa! -ord! milostljivi gospod!

Myr=iade, *f.* mirijada, tèma, tma; -rhe, *f.* mira; -the ſ. Mirte.

Myſter=ien, *pl.* skrivnosti *pl. f.*, tajine *pl.*, tajnosti *pl. f.*; (Lehre) skrivnostni uk; -iös, *a.* skrivnosten, tajnosten, tajen; -ium, *n.* tajnost, skrivnost; svetotajstvo.

Myſt=if, *f.* skrivnostni uk, tajnoúk, místika; -iſch, *a.* místičen, tajnoučen, tajnosten, skriven.

Myth=e, *f.* basna, basnoslovna pripoved *f.*; -olog, *m.* basnoslovec, bajeslovec; =ie, *f.* basnoslovje, bajeslovje, mitologija; =iſch, *a.* basnosloven, bajesloven, mitológičen, mitológiški; -us, ſ. Mythe.

N.

Na, *int.* no! dè-tè! tè-tè!

Nab=e, *f.* pesto, glavina.

Nabel, *m.* popek, pop; -=*a.* popkov, pópov; -binde, *f.* popkov povoj; -bruch, *m.* popkova kila; -förmig, *a.* popkast; -ſchnur, *f.*, -ſtraug, *m.* popkov od. pópečni trak, popkovnica.

Nageln, *v. a.* opestiti, pesto narediti + naréjati; -bohrer, *m.* pestnik.

Nach, *prp.* (Richtung wohin) v, na: - Laibach, v Ljubljano; - Wien, na Dunaj; (gemäß ꝛc.) po, poleg: - dem Geſetze, po postavi; dem Körper -, po telesu; - Wunſch, po želji; (-hinter ꝛc.) mir -, za menój; einer - dem andern, drug za drugim, eden za drugim; (zu, nach zu ꝛc.) proti, k: dem Walde zu, proti gozdu; - Hauſe, domú; - jemanden ſchicken, po koga poslati (šiljem); *ad.* vor wie -, prej kakor potlej; - und -, polágama, po malu, po malem, s časom; in Zuſſz. po -; -achten, *v. n.* ravnati se po čem, dèržati se (im) česa; -achtung, *f.* ravnanje po čem; -äffen, *v. a. u. n.* páčiti se po kom, oponášati; -ahmen, *v. n.* posnémati, nasledovati, ravnati se po kom, délati po kom; -ahmer, *m.* posnemavec, nasledovavec; =in, *f.* posnemavka; -ahmung, *f.* posnema, posnémanje, posnemek, nasledba, nasledovanje; =sgabe, *f.* posnemavnost; =sſucht, *f.* posnemljivost; -arten, *v. n.* vreči se (veržem) od. zvrečise po kom.

Nachbar, *m.* sosed: - ſein, sosedovati; (Angränzer) mejáš, mejáč; -=*a.* sosedov, sosednji; -in, *f.* soseda, sosédinja; -land, *n.* sosedna dežela; -lich, *a.* soseden, sosedenj, sosedski, bližnji, obližnji; -ſchaft, *f.* soséščina, sosedstvo, obližje; -leute, *pl.* sosedje *pl.*; -ſtaat, *m.* sosednja od. bližnja deržava.

Nach=benannt, *a.* sledéč, nasledniji; -beten, *v. n.* móliti za kom; *fig.* slepo koga posnémati; -bier, *n.* zadnje pivo, patoke *pl.*; -bild, *n.* obraz, po-

obrazek, posnetek; -bilden, *v. a.* posneti (snamem, snemem), poobráziti, upodobiti + posnémati, poobrážati, poobraževati, upodobovati, upodábljati; -bildner, *m.* posnemavec, poobraževavec, upodobovavec; -bildung, *f.* posnema, poobraževanje, poobrazitev, upodobovanje; -bringen, *v. n.* za kom kaj prinesti *pf.*; -bürge, *m.* podporok, podružni porok; -dämmerung, *f.* pomrak.

Nachdem, *ad.* potem, za tem, na to, potlej, potler, pozneje – kakor; *conj.* ko, potem ko, kedar je; (weil) ker, ki.

Nach-denken, *v. n.* premišljevati, premišljati, razmišljevati, prevdárjati, pretehtovati, razbirati: -machen, upametovati; =d, *a.* premišljív, prevdaren, prevdarljív, premišljevaven; -denken, *n.* premišljevanje, razmišljava, razmislek, premislek, prevdarek; -denklich, *a.* premišljiv, premišljav, spremišljen; zamišljen.

Nachdruck, *m.* pritisek, potisek, potísk, zategljej, pritegljej, povdarek, pogon: mit –, z veċo močjó, krepko; s povdarkom; -en, *v. a.* ponatísniti, ponatiskati + ponatiskovati; -er, *m.* ponatiskavec, ponatiskovavec.

Nachdrück-en, *v. a.* potísniti, pritísniti + pritiskati; -lich, Nachdrucks-voll, *a.* krepek, silen; *ad.* moċno, krepko.

Nach-eifern, *v. n.* pogánjati se za kom, skúšati koga prehiteti, posnémati koga; -eilen, *v. n.* hiteti za kom; vdreti za kom *pf.*; -einander, *ad.* zapored, zaporédoma, zrédoma; za seboj; drug za drugim, eden za drugim; zdèržema, zvèrstama.

Nachen, *m.* ċoln, plav *f.*, plavica, plavċica.

Nachfolg-e, *f.* nasledovanje; naslednost, nasledba, nasledstvo; -en, *v. n.* slediti, nasledovati, nastópati, naslednik biti (sem): nastópiti; (nachahmen) posnémati, nasledovati; ravnati se po kom; -end, *a.* sledéċ, nastopen; -er, *m.* naslednik, nastopnik; s. Nachahmer; =in, *f.* naslédnica, nastópnica.

Nach-forschen, *v. n.* opraševati, pozvédati, pozvedovati; izpitávati, preiskovati, zasledovati; -forscher, *m.* pozvedovavec, opraševavec, preiskóvavec; -forschung, *f.* pozvedovanje, pozvedba, preiskovanje; -frage, *f.* vprášanje po ċem; -fragen, *v. n.* popraševati ob. opraševati po kom; -frageschreiben, *n.* opraševavno pismo; -frost, *m.* pomraz, pomrazica; -füllen, *v. a.* doliti (lijem); priliti + dolívati; prilívati; -geben, *v. a.* dodati, pridati + pridávati; *v. n.* prijénjati, odjénjati + prijenjevati; odleċi (ležem); -gehen, *n.* prijenljej; odlega, odlegljej; -geburt, *f.* pósteljica; trebež, iztrébine *pl.*, strebine *pl.*; =gewehen, *pl.* pobolečki *pl.*; -gehen, *v. n.* iti (grem) ob. hoditi za kom, slediti komu, za petami komu biti (sem): seinen Geschäften-, po svojih opravkih iti; der Spur -,

po sledu iti, sledú se dèržati (im); dem Müſſiggange -, lenobo pasti; dem Hange -, svoji volji streči (strežem); -gehends, *ad.* potlej, potem; -gerathen ſ. Nacharten; -geſchmack, *m.* slad; -giebig, *a.* prijenljiv, odjenljiv, prizanesen, prizanesljiv, voljen; udajaven; =keit, *f.* prijenljivost, prizanesljivost; -gießen, *v. a.* priliti (lijem) doliti + prilívati, prilíjati; dolívati; -grumet, *n.* vnuka, nuka; -gucken, *v. n.* lúkati za kom; -hall, *m.* odmév, odzív, oglás ſ. Echo; =en, *v. n.* odmévati, odzívati se, oglášati se; -haltig, *a.* terpéč, terpežen, stanoten, deržéč; -hand, *f.* zadnja roka; in der - ſein, zadnji biti (sem); -hang, *m.* dodatek; im -, v dodatku; -hangen, hängen, *v. n.* streči (strežem), slúžiti, pogánjati se za čem; -hauſegehen, *n.* hoja domú, domuhód; -helfen, *v. a.* pripomágati, pripomoči (morem) + pripomagovati; -helfer, *m.* pripomočník; -her, *ad.* potlej, potem, potler; -herbſt, *m.* babje leto, podzimek; =lich, *a.* podzimen, podzimski; -herig, *a.* potlejen, potlejšen; -hinken, *v. n.* švépati, šántati od. krévljati za kom; -holen, *v. a.* pristoriti, prihiteti, dotégniti + prihitévati; -hut, *f.* zadnja straža; -jagen, *v. n.* goniti se od. gnati se (ženem) za kom: pognati se, vdreti (derem), uliti (lijem) jo za kom; -klingen, *v. n.* doneti od. bréncati (im) za čim; =d, *a.* zaglasen; -komme, *m.* potomek, zarodnik, zarodič, nastópnik, sanamec, prihodnjik, odvetek; --kommen, *v. n.* za kom priti (pridem), dotégniti komu, dohiteti koga + za kom prihájati: einer Pflicht -, spólniti, dopólniti, storiti od. izvršiti svojo dolžnost + spolnovati. izvrševati ic.; (v. d. Folgen) nastópiti + nastópati; =ſchaft, *f.* zarod, zarodovina, zarodiči *pl.*, potomstvo, zanamstvo; -kömmling ſ. Nachkomme.

Nach-laſs, *m.* zapušcina, zapustina. zapušceno blago: - des Vaters, očevinstvo; - der Mutter, materinstvo; (Ablaſs) odpúst, odpustek; (Unterlaſs) prenehljej, prejenljej; ohne -, nepreneháma, v eno mer; -laſſen, *v. a.* zapustiti + zapúščati; (nachgeben, am Preiſe -,) odjénjati, prijénjati, odnéhati + odjenjevati ic.; (Schuld) odpustiti + odpúščati; (v. Schmerz) odleči (ležem), odjénjati + odlégati; (vom Winde, Aufruhr ic.) poleči (ležem), umíriti se, pojénjati, potihniti + polégati, pojenjevati ic.; die Strafe -, prizanesti od. spregledati kazen + prizanášati, spregledovati ic.; (v. d. Geſchwulſt) izpláhniti se + izplahnovati se; -läſſig, *a.* nemaren, neroden, zanemaren, zanikaren, zanikern, neskerben, lenoben; =keit, *f.* nemarnost, nerodnost, zanikarnost, lenoba: durch -, po nemarnem, po nemárnosti ic.; -laſſung, *f.* odpúst, odpuščanje; (d. Schmerzes) odlega, odlegljej; -laufen, *v. n.* teči (tečem), tékati od. pritiskati za kom.

Nachleſe, *f.* poberkovanje, paperkovanje, poletkovanje, lávkanje; (d. Aufgeleſene) pobirek, pobèršina, pobiraja, poberija: -halten ſ. Nachleſen; -en, *v. n.* poberkovati, paperkovati, poletkovati, lávkati; (durchleſen) prebrati (berem), prečítati + prebírati; -er, *m.* poberkovavec, lávkavec, poletkovavec; =in, *f.* poberkovavka, lavkašica, poletkovavka.

Nach-machen, *v. a.* ponarediti + ponaréjati; -macher, *m.* ponarejavec; -malig, *a.* potlejšen, potlejen, poznejši; -mals, *ad.* potlej, potle, potler., poslej; -mann, *m.* nastopnik, naslednik; -mehl, *n.* posevki *pl.*, zadnja moka, zádnjevina; -mittag, *m.* popoldan (g. dneva), popoldne (g. dneva); -mittägig, *a.* popoldánj, popoldanski, popoldneven; -mittags, *ad.* popoldne, po poldne; =popoldánj, popoldanski; =mahl, *n.* málica, mala júžina, popóldnica; -mitternächtlich, *a.* polnočen; -nahme, *f.* privzetje; povzetje; -nehmen, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem) + povzémati; -prüfung, *f.* popravljavna preskušnja; -rechnen, *v. a.* prešteti (štejem), preračúniti, prerájtati + prešteváti ꝛc.; -rede, *f.* ogovor, pogovor, opogovor, oponašek, opočitek; -reden, *v. n.* ogovárjati, opogovárjati, oponášati, obirati, opotíkati, pométati, oprávljati, marnjo délati po kom; -redig, *a.* ogovarjaven, opravljív, oponašav; -reiſen, *v. n.* potovati za kom; -reiten, *v. n.* jézditi ob. jáhati (jašem) za kom; -rennen, *v. n.* dreti (derem): vdreti za kom; -richt, *f.* poročilo, sporočilo, naznanilo, navestilo, glas, marenj; (Warnung) svarilo: die - bringen, na znanje ob. na vest (védeti) dati, poročiti, naznániti + naznánjati ꝛc.; -ruf, *m.* klic za kom; -ruhm, *m.* slava po smerti, posmertna slava; -rühmen, *v. n.* sloviti koga, slov gre za kom, o kom dobro govoriti; -ſatz, *m.* naslednji stavek, naslednjik; -ſchaffen, *v. a.* v novo oskerbeti ob. omísliti si; -ſchauen, *v. n.* glédati za kom; -ſchießen, *v. a.* streliti + stréljati za kom; -ſchiffen, *v. n.* jádrati ob. veslati za kom; -ſchlag, *m.* poudarek, povdarek; =ebuch, *n.* iskavnik; =en, *v. a.* iskati (iščem): poiskati; (Fälſcher) ponarediti + ponaréjati; =sprotokoll, *m.* iskavnik, iskavni zapisnik; -ſchleichen, *v. n.* lezti ob. pláziti se za kom; -ſchmerz, *m.* poboleček; -ſchreiben, *v. n.* písati (pišem) za kom: einen Brief -, pismo poslati (šljem) za kom; -ſchrift, *f.* pripis, pripísek; dostavek, dodatek; -ſchuſs, *m.* strel za kom; (m. Geld) prjplatek, doplatek; -ſchwimmen, *v. n.* plávati za kom; -ſegeln, *v. n.* jádrati za kom; -ſehen, *v. n.* glédati za kom; (eine Strafe ꝛc.) prizanesti, spreglédati + prizanášati, spregledovati; (durchſehen) preglédati, oglédati + pregledovati; ſiehe nach, pogléj, pojdi pogledat, pojdi poglej; -ſenden, *v. a.* poslati

(šljem) pošíljati za kom; -ſetzen, *v. a.* postáviti za –, nazaj postáviti, djati (dem, denem) za – + postávljati, dévati za –; (geringer ſchätzen) manj čislati, zanemárjati; (v. Flüchtling) derviti za kom; dirjati za kom; -ſícht, *f.* spregléd, prizanesek, prizanašba; spregledljivost, prizanašnost, prizanesnost, poterpnost, poterpljivost: ohne, brez milosti, brez prizanašbe; =ig, *a.* spregledljív, prizanesen, prizanašljív, prizanesljiv, milosten, milostljív; = igkeit ſ. Nachſicht; =lich, *a.* prizanesljiv, odpustljiv; =voll ſ. Nachſichtig, -ſilbe, *f.* kónčnica, koncovka, pritiklina, obrazilo; -ſinnen, *v. n.* razmišljevati, premišljevati, prevdárjati, vganjevati; -ſommer, *m.* babje leto, zaletje; -ſpähen ſ. Nachſpüren; -ſpiel, *n.* poigra, končna igra; -ſpotten, *v. n.* páčiti se komu, oponášati koga, spákovati se komu; -ſprechen, *v. n.* govoriti za kom, besede ponávljati; -ſpüren, *v. n.* slediti za kom, po sledu za kom iti (grem), zalezovati od. zasledovati koga; -ſpürer, *m.* zasledovavec, zalezovavec.

Nächſt, *prp.* u. *ad.* poleg, zraven; tik, tikoma, terdo pri: - Gott, za Bogom; -e, *m.* bližnji, najbližnji; -er Tage, te dni, perve dni; mit -em, v kratkem, berž berž; (v. Preiſe) zadnji, najniži; -e, *m.* bližnji, bližnjik, bližnik; *f.* bližnica, bližnjica.

Nach-ſtehen, *v. n.* stati, (stojím) za kom; (d. Ordnung nach) za kom biti (sem), manj od. niži biti od koga: er muß ihm –, naj se mu umakne od. ugane; -ſtellen, *v. n.* zalezovati, zalazovati od. streči (strežem) koga, naklépati na kóga; -ſteller, *m.* zalezovavec, zalaznik, zasednik; -ſtellung, *f.* zaseda, zalezovanje, zaleznjava; hudobni naklepi na koga.

Nächſtens, *ad.* v kratkem, skor, skoraj, pri pervi priložnosti, s pervo priliko.

Nach-ſteuer, *f.* prikladek, -ſtreben, *v. n.* gnati se (ženem) od. pogánjati se za kom; hrepeneti od. hlepeti po čem; -ſtürzen, *v. n.* udreti, navreti od. zagnati se (ženem) za kom; -ſuchen, *v. a.* poprositi koga za kaj. *pf.*

Nacht, *f.* noč *f.* (Abenddämmerung) mrak; (Dunkelheit) tèma, tma, tmina: die – bricht an, noči se, noč se dela, mrači se: znoči se, zmrači se, noč se stori od. stisne; heute -, nocój, nicój, nocojšno noč; auf die -, drevi, pod večer; geſtern -s, sinoči, snoči; finſtere -, černa noč, terda noč; bis in die ſinkende –, pozno v noč; die – zubringen, nočiti, nočevati; -= *a.* nočni, ponočni; -arbeit, *f.* ponočno delo; -en, *v. n.* mračiti se, nočiti se, noč se dela, nahaja od. nastopa; Nächten, *ad.* sinoči, snoči; -erſcheinung, *f.* ponočna prikazen *f.*, -eſſen, *n.* večerja; -eule, *f.* sova, vjer *f.*; -falter, *m.* ponočnják; ponočni metúlj; -geiſt, *m.* strašilo, ponočni strah; -geſchirr, *n.* ponočna posoda, nočnják, nočník, káhljica; -gleiche,

f. enakonočje, ravnodanje, enakočasje.

Nachtheil, *m.* škoda, kvar, kvara, izguba, zguba, uima: im – ſein, na izgubi biti (sem); -ig, *a.* škodljiv, kvaren, v škodo, v kvar; (ungünſtig) neugoden, nepogoden; =keit, *f.* škodljivost, kvarnost; nepogodnost.

Nacht-hemd, *n.* ponočna srajca; -herberge, *f.* nočišče, prenočišče, prenočevališče, prenočilišče, prenočilo; -igal, *f.* slavec, slavček, slavič, slavulj, slegúr; =- *a.* slavčev; -iſch, *m.* pomizek; povečerek; -lager, *n.* prenočišče, prenočilišče, prenočilo, stan, ostaja: -halten, nočiti, prenočiti, čez noč ostati (stanem) + nočevati, prenočevati, čez noč ostájati; Nächtlich, *a.* nočni, ponočni; -licht, *n.* nočna luč *f.*, léščerba; -mahl, *n.* večerja; =en, *v. n.* večérjati; -mütze, *f.* ponočna čépica.

Nach-tpatrouille, *f.* ponočna obhodna straža; -tpfauenauge, *n.* ponočni pavliček; -trab, *m.* zadnja vojska od. straža, posleda; -trag, *m.* dodavek, dodatek, dokladek, doplatek; dostavek, dopolnek: im –, dodatno; =en, *v. a.* za kom nesti od. nositi, odnášati; (vorwerfen) očitati, opočítati, oponášati; hinzugeben dodati, dopólniti + dodájati, dopolnovati; eine Prüfung –, pozneje skušnjo opráviti + oprávljati; -träglich, *a.* poznejši, potomen; *ad.* pozneje, dodatno; -tragsa. dodatni, dopolnivni, poznejši; -=gebühr, *f.* doplatek, doplačilo; -trauern, *v. n.* žalovati za kom, -treten, *v. n.* stópati za kom, komu za petami biti (sem), postópati za kom; -ts, *ad.* po noči, ponoči; *a.* ponočni.

Nacht-ſchatten, *m.* (Solanum Dulcamara) pesje zelje; =pflanze, *f.* razhúdnica; -ſchicht, *f.* ponočno delo; -ſchwalbe, *f.* mravljinčar, kozomolzec, kozodój; -ſchwärmer, *m.* ponočnik, ponočnják, ponočevavec, ponočni rogovilež; =ei, *f.* ponočevanje; -ſchweiß, *m.* nočni pot; -ſtändchen ſ. Serenade; -ſtück, *n.* podnočni obraz; -ſtunde, *f.* ponočna ura; -topf, *m.* nočnik, nočnják, káhljica; -wache, *f.* ponočna straža; -wächter, *m.* ponočni čuváj od. stražnik; -wandeln, *v. n.* po noči od. spé hoditi, za mescem hoditi; -wandler, *m.* namésečnik, mésečnik; =in, *f.* mésečnica; -zeit, *f.* noč *f.*, gluha noč *f.*, nočna doba.

Nach-wachſen, *v. n.* podrasti, porasti + podráščati; (im Wachſen einholen) dorasti + doráščati; -wehen, *pl.* pobolečki, poporodne bolečine *pl.*; -wein, *m.* kavec, skavec, kališ, zadnje vino, patoke *pl.*; -weiſen, *v. a.* dokázati (kažem), izkázati, izpríčati, dopríčati + dokazovati, izpričevati; -weiſung, *f.* dokáz, izkáz, izpríčba; -welt, *f.* potomstvo, zanamstvo, prihodnji rod; -werfen, *v. a.* vreči, lúčiti, zadegati od. zakrepeliti za kom + metati (mečem), lúčati za kom; Holz -, derv doložiti od. priložiti *pf.*; -winter, *m.* pozímek, zazimek, pozna zima; -wirkung, *f.*

posledek; -wort, *n.* zagovor; -wuchs, *m.* porastek, izpodrejek, zalega, -wünſchen, *v. a.* želeti, vóščiti, -zahlen, *v. a.* doplácati + doplačevati; -zählen, *v. a.* šteti (štejem) za kom; prešteti + prešténati; -zahlung, *f.* doplatek, doplačilo; -zeichnen, *v. a.* risati po čem; -zeigen, *v. a.* kázati (kažem) za kom; ziehen, *v. a.* za sebój vleči ob. vláčiti; za seboj potégniti + potegovati, potézati; *v. n.* pomikati se za kom, komu slediti, potovati za kom; -zucht, *f.* priredek, izpodredek, izpodrejek; zalega; -zug, *m.* zadnja vojska, posleda; -zügler, *m.* zaostajavec, pozastajavec, opešcevavec.

Naden, *m.* tilnik, zatilnik, zatilek, zatilec, tíl, zátovec, šinjek, šija.

Nackt, *a.* nag, nagoten, golonág; (v. Thieren, Pflanzen) gol, ogoljen, oguljen; -e Stelle, golina, goljava, golišče, goličava; (am Körper) nagec; *fig.* gol; čist; -beinig, *a.* golonóg; -häutig, *a.* golokožen; -heit, *f.* nagota, nagost; golota, golost.

Nadel, *f.* igla; íglica; (Näh-) šivanka, šivanica; (Steck-) búcika, igla, medenka; (am Baume) šilo, igla, bodek, bocek, švigla; -artig, *a.* iglast; šilast; -baum, *m.* jélovo drevo (g. drevesa) švíglasto drevo, jélovec, iglavec; -büchſe, *f.* ígelnica, ígelnik, púkšica za šivanke; -fabrik, *f.* iglárnica; -förmig, *a.* iglast; šilast; -geld, *n.* priboljšek; -holz, *n.* hvoje, hvójevje, šíllovje, jelovina, borovina, borovje, iglénato drevje; -kraut, *n.* čehlika, česlika; -n, *v. a.* z iglo pripeti (pnem) + pripénjati; z búciko pritèrditi + priterjevati; -öhr, *n.* igleno uho (g. ušesa) uho pri šivanki; -ſpitze, *f.* bodica; -ſtich, *m.* zabodek, zabodec; -ſtreu, *f.* stelja, šílovje; -wald, *m.* černi les, jelov les.

Nad-ir, *m.* podnožnik, podpetnik, nadír; -ler, *m.* iglár, šivankar; =in, *f.* iglarica; =handwerk, *n.* iglarija; =ware, *f.* iglarsko blago.

Nafta, *f.* nafta, kamneno olje, kaménovec.

Nagel, *m.* (v. Eiſen) žrebelj, žebelj, čavelj; (hölzern.) klin, klinec, cvek; (am Finger, Zehe) nohet, noget; *dim.* nohtič; Joch-, vpregljej, pregljej, pregelj; Achs-, osnik; (b. Thieren) párnohet, paznohet; auf den -hängen, na klin ob. na kljuko obésiti; - = *a.* žrebeljski; nóhetni, nohtóv; -blüte, *f.* zanohtni cvet; -bohrer, *m.* žrebeljnik, žrébovnik, nabojez; -feſt, *a.* z žrebljem pribít; -geſchwür, *n.* zanóhtnica, zagnjida; -hammer, *m.* žrebljárnica, čavljárnica, fužina za žreblje; -handel, *m.* žrebljarija, kupčija z žreblji; -händler, *m.* žrebljár, žebljár; -fein, žrebljáriti; -n, *v. a.* žrebljati: prižrebljati, pribiti (bijem) + pribíjati; (b. Stiefel) podkovati (kujem) + podkávati; -neu, *a.* ves nov, čisto nov; -ſchere, *f.* škarje za nohte *pl.*; -ſchmid, *m.* žrebljár, čavljár; =e, *f.* žrebljárnica, čavljárnica, vígenec; -wurzel, *f.* zanóhtnica.

Nag=emaul, *n.* grizalo; -en, *v. a.* glodati (ám u. glojem), grúditi, hróbiti, grizti, hrústati, škèrtati, škerbljati; das -de Gewiſſen, grizeča vest; -er, *m.* glodavec, glodáč, grudež, hrobec, hrustavec; -ethier, *n.* glodavka, glodavec.

Näh=, *a.* šivalni; -e, *f.* bliža, bližava, bližnjava, bližina, bližnost, bližnjica; (Umgegend) obližje: in der -, blizo.

Nah=e, *a.* bliženj, bližen, obližen, soseden, okolen; *ad.* blizo, blizu, bliz; (näher) bliže; nächſte,, najbliži; das nächſte Dorf, bližnja od. perva vas *f.*; -en ſich, *v. r.* bližati se: približati se + približevati se; (v. d. Zeit) bližati se, nastájati, nastópati, nahájati.

Näh=en, *v. a.* šívati, šiti (šijem): sešiti, sešívati, zapehniti; -en, *n.* šívanje; -ern, *v. a.* bližati: približati, primakniti + približevati, primíkati; ſich -, *v. r.* bližati se: približati se + približevati se; -erung, *f.* bližanje, približevanje; = s= *a.* približni; -kiſſen, *n.* -polſter, *m.* polštrec; -körb, *n.* jerbašček za šivanje; -maſchine, *f.* šiválnica, šivalni stroj; -nadel, *f.* šivanka, šivanica.

Nähr=, *a.* živni, redivni; -en, *v. a.* rediti, živiti, kójiti, gojiti, hrániti, živež od. hrano komu dajati; *fig.* kúhati, podžígati; ſich -, *v. r.* živiti se ob čem; -end, *a.* rediven, tečen: ſich ſelbſt -, samohrán; -er, *m.* rednik, rejnik, reditelj, hranivec; = in, *f.* rednica, rejka, redíteljica.

Nahrhaft, *a.* rediven, rejen, tečen, -živen; hranjiv; -igkeit, *f.* redivnost, rejnost, tečnost.

Nähr=kraft, *f.* redivnost, hranjivost, redivna moč *f.*; -mutter, *f.* rednica, rejnica; -ſtand, *m.* redivni stan, kmetijstvo; -ſtoff, *m.* redilo, živilo.

Nahrung, *f.* hrana, jed, *f.*, jedilo, jestivo; (Unterhalt) živež, živek; zaslužek; -smangel, *m.* stradež; -smittel, *n.* živež, živek, hrana; -ssorge, *f.* skerb za živež *f.*, skerb za kruh *f.*

Nährvater, *m.* rednik, rejnik, krušni oče (g. očeta).

Nähſeide, *f.* šivna svila, sukana žida.

Naht, *f.* šiv; (im Schiffb.) sklad.

Näh=terei, *f.* šívanje, šivarija; -terin, *f.* šivilja, mojškra; -tiſch, *m.* šivalna miza; -zeug, *n.* šivivo, šivilo; -zimmer, *n.* šivalna od. šivna izba; -zwirn, *m.* sukanec.

Naiv, *a.* prostoserčen, prostodušen, priprost, naiven; -ität, *f.* prostoserčnost, pripróščina.

Nam=e, *m.* imé (g. iména); (Tauf-) krstno imé; (Zu-) priimek, pridevek; den -en ändern, preiméniti se, prekèrstiti se; wie iſt ſein -, kako mu je imé?; einen -en haben, sloveti; in Gottes -en, v božjem imenu; na božji van; ein Mann mit -en, mož po imenu; -enbüchlein, *n.* abecednik; -engefährte *ſ.* Namensbruder; -enliſte, *f.* imenik; -enlos, *a.* brezimen, brezimenen, brezimenski, brez

imena, neimenován; (unausſprech-lich) neizrekljív, nedopovedljív, neznán; =igkeit, *f.* brezimnost.

Namens-bruder, *m.* soimenec; --tag, fertigung, *f.* podpis; -feſt, *n. m.* god, imendán (g. dneva), slavina; =geſchenk, *n.* slavina, vezilo, gódovno; -unterfertiger, *m.* podpísnik, podpisovavec, podpisec; -verwandte, *f.* gnana.

Nam-entlich, *a.* po imenu, na ime, z imenom; -enveränderung, *f.* preimenitev, preimenovanje; -haft, *a.* znamenít, nemajhen; (berühmt) slovéč, slovít: -machen, imenovati, poimenovati, po imenu povédati (vém); -haftmachung, *f.* poimenovanje, razodetev imena.

Nämlich, *a.* isti, ravno tisti, ta isti; *ad.* namreč, to je, kakor; -keit, *f.* istost.

Napf, *m.* lonček, piskrec.

Naphta ſ. Naſta.

Narb-e, *f.* proga, brazgotina, obrunek, šram; (bot.) brazda; (an d. Thür) narba, linga; (am Leder) hrapa; -en, *v. n.* zarášćati se, céliti se; *v. a.* gúrati; -ig, *a.* progast, obrunkast, brazgotinast; hrapav.

Nard-e, *f.* -enwurz, *f.* narda, špiknarda.

Narkot-ikum, *n.* mamilo; -iſch, *a.* [mamljív, omamljív.

Narr, *m.* blazen; bebec, trap, norec, glumpec, bedák, budalo; einen zum -en haben, bebca dólati iz koga, norčevati se s kom, za norca imeti (dám); (Poſſenreißer) glumec, glumáč, šaljivec, burkež, pavliha; *dim.* norček; -en, *v. a.* norce briti (brijem z koga, noriti, norčevati se, oder polovícati se s kom, šalo zbijati s kom; *v. n.* blazniti, blancovati; =haus, *n.* blazinec, noríšnica, hiša za blazne, -fappe, *f.* glumska kapa; -ſpoſſe, *f.* norčija, bedačija, burka: -n treiben, burke ob. šale ugánjati, žáltove razdírati, šalo zbíjati, zijake delati iz koga; =feil, *n.* am-führen, za nos voditi, noriti, trapiti; -heit, *f.* norčija, traparija neumnost, nespamet *f.*, burka, gluma, šala.

Närr-in, *f.* blaznica, trapica, norica, neúmnica, šleva; -iſch, *a.* blaznív, nor, budalast, glumpast, neumen, nespámeten, norčav; (ſpaßhaft) smešen, šaljív.

Nar-wal, *m.* samoróg, narval; -ziſſe, *f.* narcisa, klačénica; =n, *pl.* narcísnice *pl.*

Naſal, *m.* nosnik; -s *a.* skozinosen; -laut, *m.* nosnik.

Naſchen, *v. a.* sladkati, polizovati, sladkosnéd biti (sem), kočljevati.

Näſcher, *m.* sladkosnedež, obliznel, kočljivec; -ei, ſ. Naſchwerk; -in, *f.* sladkosneda, obliznela, kočljivka.

Naſch-haft, Naſchig, *a.* sladkosnéd, kočljív, poslasten, oblizljív; =igkeit, *f.* sladkosnedost, kočljivost; -katze, *f.* obliznela; -werk, *n.* sladkarija, slaščica, sladica.

Naſ-e, *f.* nos; *dim.* nosek; eingedrückte -, plošćnat nos; durch die -reden, nosljati, ponosljevati, húntati; Näſeln, *v. n.* nosljati, ponosljevati,

hũntati, hohnjati; -en= *a.* nosni; -enbein, *n.* nosna kost *f.*; -enbluten, *n.* kervavenje iz nosa, kri teče iz nosa; -enflügel, *m.* nosnica; -enknorpel, *m.* nosni hrustanec od. hrupec; -enlaut, *m.* nosník; -enloch, *n.* nosnica; nózderva; -enſcheide, *f.* hripelj; -enſchleim, *m.* smerkelj; -enſtüber, *m.* šnobrec; -rümpfer, *m.* mẽrdavec, merdún; -weiſe, *a.* sničav; derz; -horn, *m.* nosoróg, nosorožec; =käfer, *m.* nosún; -ig, *a.* nosat.

Naſs, *a.* moker; (feucht) mokroten, vlažen, močiren; mȏčen; -es Jahr, mȏčno od. mokrotno leto; -e Stelle, mlačina; - machen, močiti: zmočiti; -e, mokrina, mokrotina, moča, močava; (im Boden) podmók, zamók.

Näſſ=e, *f.* mokrina, mokrota, moča, močava; (fruchtb.) vlaga; -eln, -en, *v. n.* močiti, mokriti; **Naſskalt**, *a.* mrazoten, sihrav; -lich, *a.* mokroten, močaren, vlažen.

Natr=ium, *n.* solik; -on, *n.* natron, [soda.

Natter, *f.* belouška, vož, už; (Viper) gad; - = *a.* kačji, gadji, gadov; -biſs, *m.* kačji od. gadji pik; -brut, *f.* -gezüchte, kačja od. gadja zalega; -kopf, *m.* (Echium vulgare) gádovec; -milch, *f.* kačja smert *f.*; -wurz, *f.* kačji korén; -zunge, *f.* kačji od. gadov jezik.

Natur, *f.* narava, stvárnica, priroda, natora, natura; (Naturell) nrav *f.*, čud *f.*, natora; (Eigenſchaft) svojstvo, lastnija, lastnost, kákovost, kákošnost; (Weſen) bistvo; -, = *a.* naravni, naravski, natorni, prirodni; -al= *a.* gotov, v blagu; =ien, *pl.* prirodnina, pridelki *pl.*, póljščina; =ienkabinet, *n.* nabira prirodnín od. prirodnih rečí; =ismus, *m.* naturalizem; =iſt, *m.* naturalíst; =leiſtung, *f.* dajatev v rečéh od. v blagu; =wohnung, *f.* stanovanje; -anlage, *f.* prirójena nrav *f.* od. zmožnost, prirojeni dar, prirójenost; -beſchreibung, *f.* prirodopís, prirodopisje, naravopísje; -dichter, *m.* rojeni pesnik, pesnik samoúk, -ell, *n.* nrav *f.*, narav *f.*, čud *f.*, lastje, natora, prirójenost; -ereigniſs, *n.* naravski od. natorni dogodek; -erſcheinung, *f.* naravska od. natorna prikazen, natorni prikazek; -erzeugniſs, *n.* obrodek, pridelek, sad, plod, póljščina; -forſcher, *m.* natoroslovec, naravoslovec, preiskovavec natore; -forſchung, *f.* natoroslovje, preiskovanje natore; -gemäß, *a.* ponatoren, natori od. naravi primeren; -geſchichte, *f.* prirodopís, prirodopísje, natoropisje; -geſchichtlich, *a.* prirodopisen; -geſetz, *f.* natorna postava, natorni zakon; -kenner, *m.* natoroznanec, prirodoznanec; -körper, *m.* natorno telo; -kraft, *f.* prirodna od. natorna moč *f.*, moč natore; -kunde, *f.* natoroznanstvo, prirodoznanstvo; -kundige *ſ.* Naturkenner; -lehre, *f.* naravoslovje, natoroslovje, natoroznanstvo, fízika.

Natürlich, *a.* natoren, ponatoren; prirojen, vrojen; das iſt -, to se

ume samo po sebi, to je očitno; (eigen) lasten; (einfach) pripróst, domáč, nezapleten, nezavít; (von ſelbſt wachſend) samorasel, samorášč; -er Tod, samoodsebna smert *f.*; -heit, *f.* natornost; prirójenost; priprostost.

Natur=menſch, *m.* priprosti človek, priprostnik; -offenbarung, *f.* ponatorno razodenje; -produkt, *n.* prirodek, prirodnina, prirodovina, pridélek, pridobek; -recht, *n.* natorno pravo; prirójena pravica; -reich, *n.* prirodstvo, prirodinstvo, stvarstvo, prirodovinski obor; -ſelbſtdruck, *m.* natorni samotísk; -ſyſtem, *n.* prirodopisna sestava; -trieb, *m.* natorni ob. prirójeni nagon; -volk, *n.* neomíkano ljudstvo; -widrig, *a.* protinaraven, protinatoren, naravi nasproten, nenatoren; -wiſſenſchaft, *f.* prirodoznanstvo, prirodoveda; -wüchſig, *a.* samorasel, samoseven, samoroden; -zweck, *m.* natorni namen.

Naut=ik, *f.* brodoslovje, brodarstvo; -iſch, *a.* brodarski, pomorski.

Nazion, *f.* národ, rod; -al= *a.* národni, národski, národov; =e, *m.* narodnják, domorodec, domoljúb, narodoljúb; =bank, *f.* národna banka; =garde, *f.* národna straža; =gardiſt, *m.* národni stražnik; =inſtitut, *n.* národna naprava, národni zavod; =iſieren, *v. a.* podomáčiti, ponaróditi *pf.*; =ität, *f.* národnost; =ökonomie, *f.* národno gospodarstvo, narodarstvo; =ökonomiſch, *a.* gospodarski, narodarski; =ſtolz, *m.* národni ponos; =tracht, *f.* národna noša, domača noša; -verſammlung, *f.* národna skúpščina, národni zbor.

Nebel, *m.* megla; *dim.* meglica; - = *a.* meglén; -bild, *n.* meglénasta podoba; -dunſt, *m.* tenka megla; -fleck, *m.* meglovina, meglenina; -ig, *a.* meglén, megleven, megloven, meglovít; -krähe, *f.* siva vrana; -meer, *n.* megleno morje; -n, *v. n.* megliti se, megleneti; -regen, *m.* perhavica.

Neben, *prp.* zraven, zravno, poleg, kraj, pokraj, pored; (nahe) blizo, (knapp an) tik; (in Zuſammenſetz.) pristranski, stranski, pridružni; pri-; -abſicht, *f.* postranski namén; -akzidenzien, *pl.* stranski dohodki *pl.*; -altar, *m.* stranski altár, mali oltár; -amt, *n.* pristranska služba; -an, *ad.* zraven, blizo; -ausgaben, *pl.* postranski stroški *pl.*; -begriff, *m.* postranski razumek ob. zapopadek; -bei, *ad.* verh tega, zraven; -beſchäftigung, *f.* postransko opravilo; -blatt, *n.* prilistek; -bruder, *m.* brat, sobrat; -buhler, *m.* soljubec, soljubnik, tekmec; =in, *f.* soljúbnica; tekmica; -chriſt, *m.* sokristján; -dach, *n.* pristrešje, prikrov; -ding s. Nebenſache; -einander, *ad.* eden poleg drugega, drug poleg drúgega, drug pri drugem, vspored, poleg sebe; -einkünfte, *pl.* stranski dohodki *pl.*; -erbe, *m.* sodedič; -fach, *n.* postranski predel;

fig. stranski predmet; -fluſs, *m.* dotók, pritók; -frage, *f.* postransko vprášanje; -gebäude, *n.* prizidek, prizidje; -gebirge, *n.* stransko pogorje, odgorje; -gebühr, *f.* pristranska dávščina; -gefälle, *n.* pristranski dohodki *pl.*; -gemach, *n.* stranska izba; -geſchäft, *n.* pristranski opravek; -geſchmack, *m.* slad, slaj; -grund, *m.* manj tehtni vzrok; -handel, *m.* stranska kupčija; -haus, *n.* bližnja hiša; prizidje; -her, -hin, *ad.* mimogredé, pri priliki, pri tem; zraven; -hof, *m.* pridvorec.

Neben-inſtitut, *f.* podružna naprava; -kind, *n.* pristranski otrok, nezákonšček; -kirche, *f.* podrúžnica; -knecht, *m.* sohlapec; -lehrer, *m.* pristranski učitelj, mimoredni učitelj; -leiſtung, *f.* postransko delo; postranska dolžnóst; -linie, *f.* postranska čerta; *fig.* stranski rod, odrodek; -mann, *m.* sosed, vštričnik; -menſch, *m.* bližnji (g. bližnjega), bližnjik, bližnik; -perſon, *f.* postranska oseba; -pfarre, *f.* podfara; -planet, *m.* sopremíčnica, sopremična zvezda; -rechnung, *f.* posebna številba; posebni račún; -rolle, *f.* postranska uloga; -ſache, *f.* postranska reč *f.*, pristránščina, manj tehtna reč *f.*; -ſatz, *m.* odvisni stavek, odvisnik; -ſchoß, *m.* odrastek, odrastlik; tat; -ſonne, *f.* prisolnce, drugo solnce; -ſtern, *m.* manjša zvezda; -ſtraße, *f.* stranska cesta; -thür, *f.* male ob. stranske duri *pl. f.*; -thal, *n.* pridolje; -ton, *m.* prizvúk, priglas; -umſtand, *m.* okólščina, okolnost; -urſache, *f.* drugotni vzrok; -verdienſt, *m.* postranski prislužek; -weg, *m.* stranski pot; -wohner, *m.* vštričnik; -wort, *n.* prislov, prirečje; -zimmer, *n.* stranska izba; -zweck, *m.* posebni ob. pristranski namen.

Nebſt, *prp.* s, z, s kom vred, skup s-; -mir, z menoj vred.

Neck-en, *v. a.* nagájati ob. zabávljati komu; drážiti koga; -er, *m.* nagajivec; -ei, *f.* nagájanje, zabavljivost, dražba; -iſch, *a.* nagajív, zabavljív, dražljív.

Neffe, *m.* vnuk, stričnik; (Bruderſohn) bratanec, bratranec; (Schweſterſohn) sestranec, sestrič.

Neg-ativ, *a.* nikaven, zanikaven, odrekovaven; -ation, *f.* zanikava, odrekba; (Wörtchen) nikávnica, zanikávnica, zanikavna beseda.

Neger, *m.* zamorec, černec; -in, *f.* zamorka, zamórkinja, černka.

Neg-ieren, *v. n.* odreči, zanikati + odrekovati, zanikovati; -ligee, *n.* domača vsednja obleka; -ociation, *f.* pogájanje.

Nehm-bar, *a.* vzemljív, jemljív; -en, *v. a.* vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem), vzémati: übel -, zamériti, za zlo vzeti + zamérjati, za zlo jemati; Anfang -, začeti se (čnem) pričeti se + začénjati se &c.; Ende -, končati se + končevati se; in Augenſchein -, ogledati + ogledovati; bei der Hand -, za roko prijeti (primem) + prijémati; Abſchied -, sloviti se, slovo jemati: posloviti se,

slovo vzeti; die Flucht –, ubégniti, pete pobrati (berem) *pf.*; Platz –, sesti (sedem) vsesti se + vsédati se; das Wort –, v besedo seči (sežem) + ségati; eine Frau –, ženiti se: oženíti se; einen Mann –, možiti se: omožiti se, vdati se; in Empfang –, prejeti (prejmem), sprejeti + prejémati; ſich die Mühe –, prizadeti si, potrúditi se + prizadévati si; (Speiſe, Trank) zavžiti (vžijem) + zavživati; ſich die Freiheit –, podstópiti se, dèrzniti se *pf.*; ſich in Acht –, várovati se; Theil –, vdeléžiti se + vdeleževati se; Schaden –, škodo terpeti, na škodi biti (sem); einen Dienſt –, v službo stópiti *pf.*; überhand –, razpasti se, razmnóžiti se + razpasovati se ꝛc.; einem mit Gewalt etwas –, komu kaj pobrati (berem) + pobérati; –en, *n.* vzetje, jemanje; –er, *m.* jemavec.

Nehrung, *f.* obmorska nižava.

Neid, *m.* zavíd, zavíst, zavidnost, nenavíst, nevoščljivost; –er, *m.* zavidnik, zavidljivec, nevoščljivec; –in, *f.* zavídnica, zavístnica, nevoščljivka; –iſch, *a.* zavidljív, zaviden, zavísten, nevoščljív, nevoščljív; –los, *a.* nezavidljív; –ſüchtig, *a.* zavidljív, nevoščljív.

Neig=e, *f.* sklonek; prevál; *fig.* konec: zur – gehen, poteči (tečem) + potékati; –en, *v. a.* nagniti, nakloniti, pripogniti, prevésniti, prekloniti + nagíbati (bljem), naklánjati, pripogíbati; ſich –, *v. r.* prikloniti se, nagniti se, obésiti se + priklánjati, nagíbati od. obéšati se, kriviti se; (v. d. Sonne) nagíbati se (bljem), zahájati; (v. d. Fläche) prevaliti se, nagniti se + nagíbati se; –ung, *f.* nágnjenje, nágnjenost, naklónjenost, želja; (d. Bodens) položnost, sklonitost; žveg; –ſam, *a.* nagibni.

Nein, *ad.* ne, nak, naka, nikar ne; iſt der Onkel hier? nein! Ali je stric tu? Ni ga; –wort, *n.* nikávnica, zanikávnica.

Nek=rolog, posmertni popis, životopis umèrlega; –romant, *m.* zarotovavec, zaklinjavec; –tar, *m.* nektar, pijača bogov, nebeška pijača.

Nell=e, *f.* klinček, tromar, nagelj, žébica; –en= *a.* klinčkov; –enblume, *f.* klinčnica; žébičnica; –enſtock, *m.* klinčkovec.

Nemeſis, *f.* maščevavna roka od. [osoda, maščevavka.

Nenn=art, *f.* nedoločni naklon, nedoločnik; –bar, *a.* poimenljiv, izrekljív; –en, *v. a.* imenovati, zvati (zovem), klicati (kličem); ſich –, *v. r.* imé biti (sem) komu, imenovati se, klícati se, zvati se, práviti komu: wie nennt er ſich? kako mu je imé? kako mu pravijo? genannt, imenován, s prílimkom; –en, *n.* imenovanje; –er, *m.* imenovavec, imenivec; –wert, *m.* imenska vrednost; –wort, *n.* imé (g. imena); samostavnik.

Neolog, *m.* novinar, novotár; novoverec; –ismus, *m.* nova beseda, novoskovana beseda.

Nerv, *m.* Nerve, *f.* čútnica, živec; (Sehne) žila, kita; (bot.) žílica,

žilka; -en= *a.* čutni; -enfieber, *n.* vročnica, legar, vročinska bolezen; -enkrankheit, *f.* bolezen v čutnicah od. v živcih, bolne čútnice *pl.*; -en=ſchlag, *m.* mertúd; -enſchwäche, *f.* slabost čutnic, slabe čútnice *pl.*; -enſtärkend, *a.* krepiven, krepčaven; -ig, *a.* žilav, žilnat, míšičav; *fig.* jak, čverst, jédernat; -ös, *a.* čutniški, nerven.

Neſſel, *f.* kropiva, kopriva, kropila, žgavica; taube -, gluha od. mertva kropiva; - = *a.* kropivni, kropilni, koprivni; -ausſchlag, *m.* izpahki *pl.*, spuščáj, pupénčine *pl.*; -falter, *m.* véliki koprivar, rujavec; -garn, *n.* koprivna preja; -gewächs, *n.* kropívnica, koprívnica; -ſtrauch, *m.* kropílovje, koprívina; -tuch, *n.* kropivnik, koprivnik.

Neſt, *n.* gnjezdo, gnezdo; *dim.* gnjezdce, gnjézdice; *fig.* leglo, ležíšče, lož; -ei, *n.* polog; povoh; -flüchter, *m.* mahunec; -hofer, *m.* golič; -ling, *m.* gnjézdovec, gnjezdnik.

Nett, *a.* ličen, berhek, čeden, zal; -igkeit, *f.* ličnost, berhkota; -o, *ad.* brez stroškov, po odbitih stroških; čiste vage; -obertrag, *m.* čísti znosek; -ogewicht, *n.* čista teža; -ogewinn, *m.* čisti dobiček.

Netz, *n.* mreža; *dim.* mréžica; (Fiſch-) verša, verš *f.*; - = *a.* mrežni; mréžasti; -artig, *a.* mrežast; -en, *v. a.* močiti, mokriti, rositi, vlažiti: omočiti, zaliti (lijem), orositi, ovlážiti + zalívati; -förmig, *a.* mrežast; -flügler, *m.* mrežokrilec; -garn, *n.* sak; -haut, *f.* mrena, mrénica; mréžica; -werk, *n.* omrežje, mrežovina.

Neu, *a.* nov; von -em, aufs -e, v novo, na novo, vnovič, v novič, iz nova; - machen, ponoviti, prenoviti, obnoviti + ponávljati ꝛc.; (in Zuſammenſetz.) novo -; -backen, *a.* novopečen, po peki; -bau, *m.* nova stavba; -bekehrte, *m.* novokèrščenec, spreobèrnjenec, novoverec; -bruch, *m.* novina, kerčevina, kerče *pl.*, trebnik, trebež; -deutſch, *a.* novonemški; -e, *n.* novina, novota, novica; ſ. Neuling; -erdings, *ad.* v novo, v novič, na novo, iz nova, spet, zopet; -erer, *m.* novotár, prenavljavec; -erung, *f.* novarija, novačina, novotina; (Handl.) ponovitev, prenovitev, poprava; -ſucht, *f.* novotarstvo, želja po novoti.

Neu-es ſ. Neue; -geboren, *a.* novorojen; -geburt, *f.* novo rojstvo; *fig.* prerod, preroditev, obnova; -getaufte, *m.* novokèrščenec; *f.* novokèrščenka; -gier, -gierde, *f.* védečnost, vedčnost, radovednost, zvédavost; -gierig, *a.* védečen, védičen, vedčen, zvedav, radoveden, radoizveden; -gläubig, *a.* novoverski, novoveren; =e, *m.* novoverec, novovernik; *f.* novoverka; -groſchen, *m.* novi groš; -heit, *f.* novóst, novota; -igkeit, *f.* novota; novica, novost; =krämer, *m.* novičar; -jahr, *n.* novo leto; =s= *a.* novoletni; =sbuch, *m.* novoletnik, ko-

leda; =sfeſt, *n.* novoletnica; =sgeſchenk, *n.* novoletno darilo, koleda; =lied, *n.* novolétnica, novoletna pesem *f.*; -land ſ. Neubruch; -lich, *ad.* nedavno, pred nedavnim, uni dan, une dni; *a.* undánj; -ling, *m.* novák, novinec; -modiſch, *a.* novošegen, po novi šegi od. po novem kroju; -mond, *m.* mlaj, mlada luna: beim Eintritte des -es, ko se luna premladí, ko mesec presveti.

Neun, *num.* devét; devetero; -auge, *n.* švélčica, kačela; - *f.*; -er, *m.* devetka, devetica; -erlei, *a.* deveteri; -fach, *ad.* devetkrat; -fach, -fältig, *a.* deveteren, deveternat; -hundert, *num.* devet sto, devetstotero; =ſte, *a.* devetstoti, devetstotni; -jährig, *a.* devetleten; -mal, *ad.* devetkrat, devet potov, devet brat; =ig, *a.* devetkraten; -pfündig, *a.* devetfunten, devetlibern, devetih funtov; -ſilbig, *a.* devetozložen; -tägig, *a.* devetdneven, devetdanski; -tauſend, *num.* devet tisóč; -te, *num.* deveti; -tehalb, *a.* poldeveti; -tel, *n.* devetín, devetina; -tens, *ad.* devetič, v deveto; -töbter, *m.* mali srákoper; -zackig, *a.* devetozób, -zehn, *num.* devetnajst; devetnajstero; =er, *m.* devetnajstica, devetnajsterka; =te, *num.* devétnajsti; =tel, *n.* devetnajstinka; -zig, *a.* devétdeset; devetdesetero; =erlei, *a.* devetdesetéri; =fältig, *a.* devetdeseteren, devetdesetojen; =mal, *ad.* devetdesetkrat; =ſte, *a.* devetdeseti; =ſtel, *n.* devetdesetín, devetdesetka; =tauſend, *num.* devétdeset tisóč.

Neu-ſchein, ſ. Neumond; -ſtädtiſch, *a.* novomeški; -teſtamentariſch, *a.* novozákonski, nove zaveze.

Neutral, *a.* nepristranski, nepristrán, nobenostran, neutralen; -iſieren, *v. a.* pristop h kaki stranki ubrániti *pf.*; -ität, *f.* nepristranost, neutralnost; -ſalz, *n.* ukrótena sol *f.*

Neutrum, *n.* srednji spol.

Neu-vergnügt, *a.* premlajen, pomlajen, prerojen; -verlobt, *a.* novozaročen; -vermählte, *m.* novoporóčenec, novoožénjenec; novo udana od. omóžena; -zeit, *f.* novi čas, sedanji čas.

Nexus, *m.* zveza, zvezek, *f.*

Nicht, *ad.* ne; durchaus -, nikár, nikarte, po nobeni ceni ne, v nobén kup, kratko in malo ne, kratko nikár ne; -wahr? ali-álite? jeli-jélite; neli-nélite; -einmal, še ne, najnč; (in Zuſammenſetz.) ne-; -achtung, *f.* nečislanje, zanemárjenje; -anerkennung, *f.* nepriznanje; -chriſt, *m.* nekristiján; -e, *f.* sestrana, sestrična, bratana, bratranka; -einbringung, *f.* nepodanje, nevložitev; -erſcheinung, *f.* neprihod, nedohod; -gebrauch, *m.* neraba, neporaba; -ig, *a.* ničen, ničev, ničemen, ničémuren, ničemern, prazen, puhel, minljív, neveljaven: -erklären, izreči, da kaj ne veljá; -machen, vničiti + vničevati; =heit, *f.* ničnost, ničevost, ničémurnost; praznota, puhloba; =sbeſchwerde, *f.* pritožba zavoljo nič-

nosti; -kenner, *m.* neznavec; nezvédenec; -leiter, *m.* neprevodič.

Nichts, *pr.* nič, nikaj, ništer; - *n.* ničica; -nutz, -nutzig, *a.* malopriden, malovreden, ničemen; -thuer, *m.* postopáč, pohajkovavec; -wert, -würdig, *a.* nič vreden, ničemurn, malovreden, ničemen, nevreden, zli; =keit, *f.* malovrednost, ničemernost.

Nicken, *v. n.* kimati (am u. mljem), májati: kímniti, prikímati, zmájati; (schlum.) kínkati, drémati (mljem); (m. d. Augen) mígniti, megniti, pomígniti, namegniti; -er, *m.* kimavec, kinkež.

Nie, *ad.* nikoli, nikdar, nikdaj.

Nieder, *ad.* nizek, nizkoten, tukaven; (d. Würde nach) mali, nizek, niži: -e Adel, mala gospoda; *ad.* dol, doli; -, poklekni! -beugen, -biegen, *v. a.* pripogniti, upogniti, priseči (sežem), priségniti + pripogíbati (bljem), upogovati, priségati; -brennen, *v. a.* požgati, (žgem), popaliti + požigati; *v. n.* pogoreti, do tal pogoreti + pogorévati; -bücken sich, *v. r.* pripogniti se, priklóniti se + priklánjati se ꝛc.; -drücken, *v. a.* potláčiti + potlačevati; *fig.* zatreti (tarem), udušiti, potantati; -fahren, *v. n.* spustiti se, stópiti + spúščati se, iti (grem); -fallen, *v. n.* pasti (padem), telébiti + pádati; (unt. d. Last) zgrúditi se, zgrúzniti se, sčeniti se *pf.*; auf die Knie -, poklékniti, na kolena se spustiti + poklekovati; -fällen, *v. a.* posékati, podreti (derem) + posekovati, podírati; -gang, *m.* zahod, zaton, zatop; -gebeugt s. Niedergeschlagen; -gehen s. Untergehen; -geschlagen, *a.* potvarjen, pobit, otožen, čelaren, klavern; =heit, *f.* potvárjenost, otožnost, čelarnost ꝛc.; -hauen, *v. a.* posékati, podreti (derem) + podírati; (Menschen) pomandrati, pomoriti, posékati *pf.*; -hocken, *v. n.* počeniti, zgúziti se + počépati; (wie die Henne) razčeniti se, sčeniti se; -kämmen, *v. a.* počesati (češem) + počesovati; -knien, *v. n.* poklékniti + poklekovati; -kommen, *v. n.* poroditi, poviti (vijem) *pf.*; -kunft, *f.* porod; -lage, *f.* sklad, skladišče, zaloga; (d. Heeres) pobitev, poboj: eine - beibringen, pobiti (bijem) potolči; -lags *a.* skladni; =gebühr, *f.* skladnina.

Nieder-lassen, *v. a.* spustiti + spúščati; sich -, *v. r.* vséliti se, naséliti se, nastániti se, udómiti se + vseljevati se, nastanjevati se; -lassung, *f.* naselbina, naselitev; -legen, *v. a.* položiti + pokládati, polágati; (eine Last) zdeti + zdévati; ein Amt-, odpovédati se od. odreči se službi; (Waffen) odložiti, na stran položiti; die Vormundschaft -, varstvu se odpovédati; sich -, *v. r.* leči (ležem), vleči se + légati; -liegend, *a.* pritlešen, pritličen; tukaven; -machen, *v. a.* pomandrati, posékati *pf.*; -mähen, *v. a.* poseči (sečem), pokositi *pf.*; -metzeln, *v. a.* pomoriti, pomandrati *pf.*; -neigen, *v. a.* pripogniti, priseči (sežem) + priségati; -rei-

ßen, *v. a.* podreti (derem), razdreti, razvaliti, razrúšiti, razdjati (dém) + podírati, razdévati; -rennen, *v. a.* podirjástiti *pf.*; -säbeln, *v. a.* posékati, pomáhati *pf.*; -ſchießen, *v. a.* ustreliti, postreliti + postréljati; razstreliti *pf.*; -ſchlag, *m.* usedlina, kaliž, gošča, gošćoba; (Regen) padavina; =en, *v. a.* pobiti (bijem), potolči, polomástiti, podermástiti + pobíjati; (d. Augen) pobésiti + pobéšati; (vermindern) umiriti, potážiti, umánjšati + umanjševati; *fig.* pobiti, ožalostiti, užáliti, potváriti; (d. Obſt) klátiti: oklátiti, sklatiti; (einen Prozeß) ustáviti, konec storiti *pf.*; (den Beweis) ovreči (veržem) *pf.*; -ſchmettern, *v. a.* ob tla tréšiti od. telébniti; -ſenken, *v. a.* spustiti, navzdol spustiti + spúščati; (ins Waſſer) pogrézniti, potopiti + pogrezovati, potápljati; -ſetzen, *v. a.* posaditi, na tla postáviti od. djati (dem, denem); eine Kommiſſion -, sestáviti od. odlóčiti komisijo; ſich -, *v. r.* sesti (sedem), vsesti se, usesti se + sédati; (v. mehreren) razposesti se + razposédati se; -ſinken, *v. n.* pogrézniti se, utoniti, utopiti se + pogrézati se, pogrezovati se, utápljati se; (aus Schwäche) zgrúditi se, zgrúziti se, omedleti *pf.*; (einſinken) vdreti se (derem) + vdírati se; (v. d. Sonne) zaiti (idem), nagniti se, v zaton od. za goro pomikati se; -ſitzen, *v. n.* sesti (sedem), vsesti se, posaditi se, čičániti + sédati; vsédati se: -heißen, sesti komu reči; -ſtämmig, *a.* nizkega debla, pritlikav, nizek; -ſtampfen, *v. a.* poteptati, pohoditi *pf.*; -ſtändig, *a.* nizek; -ſtechen, *v. a.* prebosti (bodem), presúniti, predreti (derem) + prebádati, predírati; -ſtellen, *v. a.* postáviti, podjati (dém), položiti + postávljati, pokládati; -ſtoßen, *v. a.* pobiti (bijem), polomástiti, podreti (derem) *pf.*; ſ. Niederſtechen; -ſtrecken, *v. a.* zverniti, podreti (derem), pobiti (bijem), povaliti *pf.*; -ſtürzen, *v. a.* prekúcniti, zverniti, povaliti *pf.*; *v. n.* prekúcniti se, pasti (padem), utèrgati se *pf.*; -tauchen, *v. a.* potopiti + potápljati; -thauen, *v. n.* rositi, rosljati; -trächtig, *a.* zaveržen, nesramen, malopriden, zaničljív, zaveržljív; =e, *m.* zavèržènec, malopridnež, nesramnik; *f.* zavèržènica, malopridnica; =keit, *f.* zavèržènost, malopridnost, nesramnost; -treten, *v. a.* pohoditi, poteptati *pf.*; -ung, *f.* nižava, nižina, dolina; =ſee, *m.* nižinsko jezero; -wärts, *ad.* navdol, navzdol, na vniz. k tlem; -werfen, *v. a.* na tla vreči (veržem), telébiti, poríniti od. zverniti + na tla metati (mečem); ſich -, *v. r.* na tla vreči se od. pasti (padem); -ziehen, potégniti, na tla potégniti + potézati, potegovati, h tlem vleči od. vláčiti.

Niedlich, *a.* zal, berhek, čeden, ličen, droben, dróbecen; -keit, *f.* berhkota, zalost, ličnost; drobnost, drobnota.

Niedrig, *a.* nizek; pritličen, pritlošen; *fig.* nizek, nizkoten; -keit, *f.* nizkota, nizkost; pritličnost; -en, *v. a.* ponižati + poniževati.

Nie=mals, *ad.* nikdar, nikdaj, nikoli, nobenkrat; -mand, *pr.* nihče, nikdo, nobeden: =em gehörige, nikogar, nikógaršen.

Nier=e, *f.* ledvica, obist; *coll.* ledje; ledja *pl.*; -e n= *a.* ledvični, obistni; -braten, *m.* ledvična od. obistna pečenka, pečene ledvice *pl.*; =entzündung, *f.* vnetje od. vnetica ledvic od. obisti; =förmig, *a.* ledvičast; =ſucht, *f.* ledvična od. obistna bolezen; =ſtein, *m.* ledvovec.

Nieſ=elu, *v. n.* peršeti, pèršati (im) -mittel, *n.* kihalo; -n, *v. n.* kihati, čihati: kíhniti, číhniti; -er, *m.* kíhavec, kihávt; (Nieſen) kih, čihljej; -erlich, *a.* kíhav; -eſucht, *f.* kih, kihavica, kihavost; -ewurz, (Helleborus) teloh, kihavka; (weiße) čemerika.

Nieß=bar, *a.* vžiten, užiten, vživljív; -brauch, *m.* uživek, vživljava; =en, *v. a.* užívati, vžívati.

Niet, *n.* nit; -e, *f.* nióka, nióčica; -en, *v. a.* nítati, péhtati: zanítati; -feſt, *a.* prikován, pribít; -nagel, *m.* nitek; klinec, klinček.

Nil=krokodil, *n.* nilski krokodíl; -pferd, *n.* nilski ober povodnji konj.

Nimmer, *ad.* nikdar, nikoli; -mehr, nikdar več, nikoli več; -ſatt, *m.* nenasít, neték, sama lákota.

Nipp, *m.* serk, serkljej; -en, *v. a.* sèrkati, serkljati: sèrkniti; -flut, *f.* nizki plem.

Nirgends, Nirgendswo, *ad.* nikjer, nikoder, v nobenem kraju; -hin, *ad.* nikamor; von -her, od nikoder, od nikod.

Niſche, *f.* dolblina, leva.

Niſ=e, *f.* gnjida, gnida; -ig, *a.* gnjidav.

Niſten, *v. n.* gnjézditi, gnjezdo délati od. nositi, gnjezdo znášati.

Niv=eau, *n.* vodoravno poveršje, gladina, raven *f.*; -elieren, *v. a.* nivelírati, mériti, raziti; -elierwage, *f.* razulja, nivelirna vaga.

Nix, *m.* povodnji mož; -e, *f.* povodnja od. vodna déklica.

Nobel ſ. Edel, Vornehm.

Noch, *con.* še, šče, ješče: weder -noch, ne-ne, ni-ni, niti-niti; -malig, *a.* zopeten, opetován, ponovljen; -mals, *ad.* zopet, spet, še enkrat.

Nolens volens, hoté ali nehoté, rad ali nerad, hočeš ali nočeš.

Nomad=e, *m.* kočovavec, kočovnik, kočár; -en=, -iſch, *a.* kočovavski, kočujoči, kočarski; -iſieren, *v. n.* kočevati.

Nom=en, *n.* imé (g. imena); -enklatur, *f.* imenoslovje; imenik; -inalwert, *m.* imenska vrednost od. cena; -inativ, *m.* imenovavnik, nóminativ; -inell, *a.* imenski, imenen.

Nonn=e, *f.* nuna, redovnica; -en= *a.* nunski; -enkloſter, *n.* nunski od. ženski samostán.

Nord, *m.* sever, sever, polnoč *f.* polnočna stran *f.*; -= *a.* séverni, pol-

noční; -en ſ. Nord; -iſch, *a.* severn, severski; -länder, *m.* severjanec, prebivavec sévernih dežél; Nörd-lich, *a.* severn, polnočen, protipol-nočen; -licht, *n.* séverna zarja, bur-java, polnočni žar; -oſt, *m.* séverovzhod; -öſtlich, *a.* severnovzhoden, severovzhoden; -pol, *m.* séverni tečáj; -ſeite, *f.* séverna stran *f.*; --volk, *n.* séverno ljudstvo; -wärts, *ad.* proti séverju, proti polnoči; -weſt, *m.* severozahod; =lich, *a.* severozahoden, severnozahoden, severozapáden; -wind, *m.* sever, krivec, garbin, garbus.

Norm, *f.* pravilo, vodilo, ravnilo; -al, *a.* pravilen, reden, normalen, pravičen; =e, *n.* pravilo, vodilo, ravnilo; pravilnik; =jahr, *n.* pra-vilno leto; -ſchule, *f.* izgledna oder normalna šola, normalka; =ſchul-fond, *m.* zaloga za normalne šole; -atag, *m.* prepovédani dan (g. dne-va), véliki praznik; -iren, *v. a.* u-ravnati, vréditi + uravnovati, vre-dovati; -widrig, *a.* nepravilen.

Norne, *f.* norna, sojenica.

Not=a ſ. **Note**; -abene, *n.* opomba, pristávek; -abeln, *pl.* veljaki, bo-ljarji, velikaši *pl.*; -ar, *m.* bilježnik, bilježnik, notár; -ar= *a.* bilježniški, notarski; -ariat, *n.* bilježništvo, no-tarstvo; = *a.* bilježniški, notar-stvén, notarski; =sgebühr, *f.* bi-ležnina, notarski prislužek; =skam-mer, *f.* notarska zbórnica; =sord-nung, *f.* postava od. red za bilježni-ke, notarstveni red; -aten, *pl.* za-piski, zaznamki, zaznami, *pl.*; -e, *f.* opomba, opazka, pazka, pristavek; (Banknote) bánkovec; (Zuſchrift) dopis; (in d. Muſik) sekírica, nota; -enemmiſſion, *f.* izdava bánkovcev; -enpapier, *n.* notni papír; -enſchrift, *f.* notopis; -enumlauf, *m.* tek od. ob-ték bánkovcev; -enwechſel, *m.* vza-jemno dopisovanje.

Noth, *f.* potreba, noja, nuja, edin-ščina; *fig.* sila, nadloga, stradež; (Armut) reva, siroščija; (Verlegen-heit) zadrega, stiska: zur -, za silo; Jammer und -, reva in reva, joj, prejoj; mit genauer -, komaj, toliko da ne, malo da ne; es hat keine -, ni od sile, ni sile; -und Plage, preglavica, nuja; - *ad.* es thut -, treba je, potreba je; - = *a.* za silo, zasilen; začasen; -brücke, *f.* most za silo; -damm, *m.* začasni jez; -durft, *f.* potreba, potrébščina, potrebnost; ſeine - verrichten, svojo potrebo o-práviti; -dürftig, *a.* potreben, osku-den, nujen; *ad.* komaj, toliko da; -fall, *m.* potreba, sila: im -, kedar bode potreba, v sili, v čas potrebe; -gedrungen, *a.* prisiljen, primoran, v sili; -geſchrei, *n.* vpitje na poma-gaje; -helfer, *m.* pomočnik v sili; =in, *f.* pomočnica v síli; -hilfe, *f.* pomoč v sili.

Nöthig, *a.* potreben; -haben, po-trebovati, trébati od. treba biti (sem) komu česa; es iſt -, treba je, potre-ba je, potrebno je; -en, *v. a.* síliti, mórati: prisíliti, primórati; =falls,

ad. kedar bo treba, če je treba; -ung, *f.* siljenje.

Noth=leidend, *a.* nadložen, sirošen, potreben, reven; ==e, *m.* ubožec, siromák, revež; -pfennig, *m.* prihránjeni denár; -ſache, *f.* potrebna reč *f.*; -ſchuß, *m.* strel v sili; -ſtand, *m.* stiska, nadloga, nuja, sila; -taufe, *f.* kerst v sili; -taufen, *v. a.* v sili kèrstiti + kerščevati; -wehr, *f.* bran v sili *f.*, prisiljena obramba; --wendig, *a.* potreben: ſchlechterdings -, neogibno potreben; ==keit, *f.* potrebnost, potreba, nuja; -zucht, *f.* posilnost, nasílstvo, posilna nečistost; -züchtigen, *v. a.* posiliti, po sili onečastiti od. oskrúniti + posiljevati, po sili oskrúnjati; -züchtiger, *m.* posilnik, posiljevavec.

Not=ifizieren, *v. a.* naznániti, navestiti + naznánjati, naznanjevati; -ierbuch ſ. Notizenbuch; -ieren, *v. a.* zapisati, zaznámiti, zaznámnjati + zapisovati, zaznamovati, zaznamnjevati; -iz, *f.* zapisek, napisek, zaznamek; (Kenntnis) naznanilo: --nehmen, na znanje vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); -izenbuch, *n.* zapísne búkvice *pl.*, zapiski *pl.*; -oriſch, *a.* sploh znan, v vsem znan.

Novell=e, *f.* novela, pripovedka; -iſt, *m.* novelist, pisavec pripovedek.

November, *m.* november, listopád; (kroat.) studanj; (čech. und poln.) listopád.

Noviz, *m.* novinec, novák, novic.

Nozion, *f.* ſ. Begriff; (gefällsamtliche) razsodba.

Nu, *int.* no! en! - *n.* im -, kakor bi trenil, kakor bi pihnil. v hipu, na mah, zabernišč.

Nuanc=e, *f.* odličnost, odsenčnost; -ieren, *v. a.* odličiti, odsénčiti + odsenčevati.

Nüchtern, *a.* tešč; *ad.* na tešče; (v. Getränk.) trezen, trezev, strezen, trezek: -ſein, tešč biti (sem); trezovati, trezen biti (sem); -werden, iztrézniti se, strézniti se *pf.*; -heit, *f.* tešč *f.*, tešč nost; treznost, trezvost.

Nudel, *pl.* rézanci *pl.*, mužlji *pl.*, nudlji *pl.*; (Germ -) kípnjenki, kipnjeni krapi *pl.*; -teig, *m.* testo za rézance.

Null, *ad.* - und nichtig, ničen, neveljaven; -e, *f.* ničla, ničica, nula; -ität, *f.* ničnost, neveljavnost; == ſbeſchwerde, *f.* pritožba na overžbo.

Numer, *f.* številka, číslo, broj; -ale, *n.* številnik, številno imé (g. imena); -ieren, *v. a.* s številkami zaznamovati; -iſch, *a.* številen; po številu.

Numismat=ik, *a.* penezoznanstvo, penezoslovje, numismátika; ==er, *m.* penezoznanec, penezoslovec; -iſch, *a.* penezosloven, penezoznanski; numismatičen.

Nun, *ad.* zdaj, sedaj: von - an, od zdaj, odsihdob, odsihmal, od zdaj zanapréj; tedaj, pa, pak; *int.* no! i no! -und nimmer, kratko in malo

ne; -mehr, *ad.* zdaj, sedaj; -zins, *m.* poslanec.

Nur, *c.* le, samo: -nicht, ne samo, ne le.

Nuss, *f.* oreh; *dim.* orešek, orešic, orešček; (Hasel -) leščnik, lešnik; (Steinnuss) košičák; (am Gewehr) zob, vretenica; - = *a.* orehov; -baum, *m.* oreh; -bäumen, *a.* orehov, iz oréhovega lesa; -baumholz, *n.* orehov les, orehovina; -beißer *s.* Nussheher; -bohrer, *m.* lešnikar; Nüsschen, *n.* oreščič, tverdka; -farben, *a.* orehast; -háher, *m.* šoga, šoja; -holz *s.* Nussbaumholz, -kern, *m.* jedro; -knacker, *m.* klešče za orehe; -schale, *f.* lušcina, češulja; (d. grüne) robina, ružina, lupina; -staude, *f.* leska, leskov germ; -strauch, *m.* léskovec, léščevje, leskovina.

Nüster, *f.* nózderva, nozdra, nozderv *f.*

Nutz, Nütz, *a.* koristen, hasnjív; *ad.* nichts -, za nič, za nobeno rabo, nič ne odverne od. zaleže; *s.* Nutzen; -anwendung, *f.* obernílo od. obernitev v prid; -bar, *a.* koristen, poraben, porabljív, vžiten, vžitljív; =keit, *f.* koristnost, porabnost; -berechnung, *f.* preudarek dobička; -bringend, *a.* koristen, koristljív, pridonosen, pridoven; -en, *m.* korist *f.*, prid, hasen, hasek, prospeh; (Gewinn) dobiček; (Nutzung) vžitek.

Nützen, Nutzen, *v. a.* rábiti, rábiti komu kaj: porábiti, užiti (žijem), v prid oberniti + užívati, v prid obráčati; - *v. n.* koristiti, pridovati, príditi, v prid biti (sem), hásniti, korist nesti.

Nutz-genuss, *m.* užívek; -gewächs, *n.* porabna rastlina; -holz, *n.* lés; *coll.* lesovje, lesovina.

Nützlich, *a.* koristen, koristljív, hasnjív, hasnovít; -keit, *f.* koristnost, hasnjivost, hasnovitost.

Nutz-los, *a.* nekoristen, brezkoristen, brezpriden, brez koristi oder brez prida, zastonj: -e Dinge thun; prazno slamo mlátiti; =igkeit, *f.* nekoristnost, brezkoristnost; -nieser, *m.* uživavec, vživavec, vžitnik, =in, *f.* uživavka; -reich, *a.* prekoristen; zdaten; -ung, *f.* raba, poraba, užívanje, užívek, vživljava; (Einkünfte) dohodki *pl.*; =s- *a.* užitni, vžitni; =srecht, *f.* pravica do užívka; -vieh, *n.* živina.

Nymph-e, *f.* vila, rojenica, nimfa; -enhaft, *a.* vilinski.

O.

O! *int.* o! oh! oj!; -ase, *f.* zelenica, oaza.

Ob, *prp.* nad, verh; (wegen) od, zavoljo, zbog, zarad; - *con.* ali, ako, ak, če, - li; -acht, *f.* pozor, paznja: -geben, páziti, glédati; -benannt, zgori imenován od. omenjen; -dach, *n.* streha, pristrešje, pristrešek, krov: -geben, koga pod streho vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); =los, *a.* brez strehe, brez stanú; -duktion, *f.* pregled od. razdeva mértvega tru-

pla. obdukcija; =befund, *m.* poročilo o pregledu mèrtvega trupla; -edienz, *f.* pokórščina; -elisk, *m.* obelisk, slop.

Oben, *ad.* gori, zgori, zgorej, po verhu; -an, *ad.* na pervem mestu; bis -, do verha, pod verh; - auf *ad.* gori, verh -; poverh, po verhu; -drauf, -drein, *ad.* po verhu, poverh, verh tega, po vsem tem; -hin, *ad.* povèrhoma, po verhu, poveršno.

Ober, *a.* gornji, zgornji, gorénj, zgorénj, goránj; (d. Würde nach) viši, prednji; (in Zuſammenſetz.) nad -, viši, vikši; (d. Orte nach) gornji, gorenji, zgornji; -abtheilung, *f.* viši razred; -ältеſte, *m.* starašina, starosta; -amt, *n.* viši urad; -arm, *m.* nadlaket, nadlahet, nadkomolec, rama; =bein, *n.* nadlahtna od. nadkomolčna kost *f.*, nadláhtnica; -ärmel, *m.* zverhnji rokáv; -arzt, *m.* nadzdravnik, višizdravnik; -aufſeher, *m.* viši ogleda, viši ogledník, nadzornik; -aufſicht, *f.* nadzor, viši nadgled, nadgledstvo; -bau, *m.* gornja stavba, delo verh zemlje; -bauch, *m.* nadtrebuh, nad črevesom; -befehl, *m.* najviše poveljstvo; =behaber, *m.* najviši poveljnik od. zapovednik; -behörde, *f.* viša oblastnija od. gosposka; -bein, *n.* morska kost *f.*; -boden, *m.* podstrešje, peter; (Decke) strop; -e, *n.* verh; *m.* predstojnik, načelnik; -eigenthümer, *m.* verhnji lastnik; nadlastnik; -einnehmer, *m.* viši davkar; -feldherr, *m.* veliki vojskovód od. vójvoda; -finanzrath, *m.* viši dnarstveni svetovavec; -fläche, *f.* poveršje, poveršina, poverhnja; -flächlich, *a.* povèršen, poverhen, poverhnat. poveršnat; *fig.* poveršen, plitek; *ad.* po verhu, povèrhoma, ne natanko; =feit, *f.* poveršnost; -förſter, *m.* veliki gozdnár od. logár, nadgozdnár, viši logár; -fuß, *m.* nart *f.*; -gebiſs, *n.* zgornji od. zverhnji zobjé *pl.*; -gericht, *n.* viša sodnija, nadsodnija; =lich, *a.* nadsodnijski; -geſchoſs, *n.* zgornja hiša, zgornja izba, zgornjica; ſ. Stockwerk; -geſpann, *m.* véliki župan, nadžupan; -gewalt, *f.* viša od. najviša oblást *f.*; -gewand, *n.* zverhnja od. zgornja ohleka.

Ober-halb, *ad.* zgorej, zgor, ozgorej; verh-, nad-; -hand, *f.* zapestje; *fig.* prednost, predstvo, pervo mesto: die - haben, pervovati, gospodár biti (sem) čemu, zvonec nositi; die - gewinnen, preseči, (sežem), zmágati, preobládati, zmoči (zmorem); -haupt, *n.* glava, glavár, poglavnik, predstojnik, načelnik; (Staats-) vladár; -haus, *n.* zgornja hiša, zgornjica; (im Parlamente) gornja zbórnica, gosposka zbórnica; -haut, *f.* polt *f.*; -herr, *m.* oblastnik, poglavnik; *fig.* vladár; =lich, *a.* vladarski; =ſchaft, *f.* najviša oblást *f.*; vlada, vladarstvo, vladija; -hirt, *m.* viši pastir; -hofmarſchall, *m.* veliki dvorski maršal; -hofmeiſter, *m.* veliki dvornik; -heit, *f.* prevzvíšenost; visokóst; -

holz, *n.* veršina, verhovina; visoki lés; -in, *f.* prédnica, predstójnica; -irdiſch, *a.* nadzémeljski, nadzemski, nadzemen, podnebesen; -jäger, *m.* viši lovec, nadlovec; -kammerherr, *m.* nadkamórnik; -kiefer, *f.* zgornja čeljust; -kleid, *n.* preobleka, prebleka, poverhnjo oblačilo; -kniecht, *m.* pervi ob. véliki hlapec; -körper, *m.* gornje truplo; -lade, *f.* gornji pah; -land, *n.* gorensko, gorenska dežela; -länder, *m.* gorenec, gorjanec; =in, *f.* gorenka; -landesgericht *f.* viša deželna sodnija, deželna nadsodnija; =rath, *m.* svetovavec ober svètnik deželne nadsodnije, nadsodníjski svetovavec; -ländiſch, *a.* gorenski, gorjanski; -lauf, *m.* zgornji tok; -leder, *n.* oglav, naplat *f.*, urbas; -lehrer, *m.* nadučitelj; -lieutenant, *m.* nadlajtnant; -lippe, *f.* zgornja ustnica; -offizier, *m.* nadčastnik, nadoficir; -poſtamt, *n.* velika poštnija; -prieſter, *m.* veliki duhoven; -rang *ſ.* Vorrang; -richter, *m.* viši sodnik; veliki župan; -rock, *m.* verhnja ob. zverhnja suknja; zvérhnjica; -s, *n.* smétana, poverhnja, verhnje; -ſatz, *m.* sprednjik; -ſchatzmeiſter, *m.* veliki zakladnik; -ſchenkel, *m.* stegno; -ſchlächtig, *a.* nadkolesen, z vodó gnan; -ſchreiber, *m.* veliki pisár; -ſchulrath, *m.* viši šolski svetovavec; -ſchwelle, *f.* preklad *f.*, preklada, náderje; -ſeite, *f.* zgornja stran *f.*; -ſitz, *m.* pervi sedež, pervo mesto.

Oberſt, *a.* najviši, največi; zu -, zgorej, ozgoraj; - *m.* polkovnik.

Ober-ſtaatsanwalt, *m.* viši deržavni pravdnik; deržavni nadpravdnik; -ſtallmeiſter, *m.* viši kojár; -ſtändig, *a.* nadoveten; -s, *n.* verh; glava, sleme (g. slemena).

Oberſthof-kämmerer, *m.* dvorni nadkómornik; najviši dvorski kómornik; -marſchall, *m.* najviši dvorski maršal, dvorni nadmaršal; =amt, *n.* najviše dvorsko maršalstvo; -meiſter, *m.* najviši dvorski mojster; -richter, *m.* najviši dvorski sodnik.

Oberſt-küchenmeiſter, *m.* najviši kuhár; -lieutenant, *m.* podpolkovnik; -ſtallmeiſter, *m.* najviši konjarnik; -wachtmeiſter, *m.* tisočnik.

Ober-theil, *n.* gornji del; -vormund, *m.* najviši varh, nadvaruh; =ſchaft, *f.* nadvarstvo; =ſchaftlich, *a.* nadvarstvén; -wärts, *ad.* gori, zgori; zgorej, ozgorej; -welt, *f.* svet, zverhnji svet; -wundarzt, *m.* viši ranocelnik.

Ob-genannt, *a.* gori imenován ob. omenjen; -gleich, *c.* da-si, da-si tudi, da-si ravno, če tudi, ako tudi, če ravno, ako ravno, če prav; -hut, *f.* varstvo, bramba, skerb *f.*; -ig, *a.* zgornji; poprejšen, prej omenjen: aus -, iz gori razlóženega.

Objekt, *n.* predmet, stvar *f.*, reč *f.*; (gramm.) predmet, dopolnek; -iv, *a.* predmeten, stvaren, objektiven; =glas, *n.* predmétnica; =ität, *f.* predmetnost, objektivnost; -ſatz, *m.*

predmetni stavek, dopolnkov odvisnik.

Oblat-e, *f.* oblat, oblatek, oblija, mlinec; -enbäcker, *m.* óblatar.

Obliegen, *v. n.* streči (strežem), pečati se s čim. prizadévati si za kaj, upírati se s čim; es liegt mir ob, dolžen sem, moja dolžnost je, moje opravilo je; -heit, *f.* dolžnost, naloga.

Oblig-at, *a.* zavezan, dolžen: -er Gegenſtand, zapovedan nauk; -ation, *f.* dolžno pismo, dolžni list, obvéznica, obligacija; ſ. Schuldigkeit; -ieren ſ. Verbinden; -o, *n.* ohne mein -, brez moje zavézanosti od. zaveze.

Obmann, *m.* pervomestnik, prednik, starosta.

Obrigkeit, *f.* gosposka, oblastnija, oblást *f.*; -lich, *a.* gosposkin, oblastnijski.

Obriſt, *m.* polkovnik; -lieutenant, [*m.* podpolkovnik.

Ob-ſchon ſ. Obgleich; -ſchweben, *v. n.* teči; *fig.* nastájati, bližati se; -ſequien, *pl.* bilje, bilje *pl.*; -ſervanz, *f.* stara navada, običáj; -ſervatorium, *n.* zvezdárnica, zvezdarna, pozoroválnica; -ſervazionsarmee, *f.* opazovavna vojska; -ſervieren ſ. Befolgen; -ſiegen, *v. n.* premoči (morem), zmágati, preobládati + premagovati; -ſiſtenz ſ. Widerſtand; -ſkur, *a.* temoten, temačen; *fig.* malo znan; -ant, *m.* mračnjak; -ſolet, *a.* zastarél; -ſorge, *f.* skerb *f.*, van *f.*

Obſt, *n.* sadje, sadovje; - -, *a.* sadni; -art, *f.* versta sadja; -baum, *m.* sadonosno od. sadno drevo (g. drevesa), sadonósnica -ſchule, *f.* sadišče, sadívnica, drevesna šola; -zucht, *f.* sadjoreja, sadoreja; -dörre, *f.* sušílnica za sadje; -eſſer, *m.* sadjojedec; -eſſig, *a.* sadni ocet od. jesih; -garten, *m.* sadovnják, sadonosnik, sadovnik, sadni vert; -handel, *m.* kupčija s sadjem; -händler, sadjár, branjár, bránjevec; -in, *f.* sadjarica, branjevka, branjarica; -jahr, *n.* sadno leto, sadorodno leto; -kern, *m.* peška, peček; -korb, *m.* košara, cajna, jerbas; -kultur ſ. Obſtzucht; -leſe, *f.* tergatev, obiratev; -mangel, *m.* pománjkanje sadja; -markt, *m.* sadni terg; -moſt, *m.* sadni mošt; -preſſe, *f.* stiskávnica od. preša za sadje; -reich, *a.* saden, sadovít, sádoroden s sadjem obložen; -ſchnitz, *m.* kerhelj, kerhljič, klojec; -wein, *m.* sádjevec; jábelčnik, jábelkovec; hruškovec, hrúščevec; -zucht, *f.* sadjoreja, sadoreja, reja sadnega drevja.

Obſzön, *a.* nesramen, umazan, nespodóben; -ität, *f.* nesramnost, nespodobnost.

Obwalten, *v. n.* nahájati se, biti (sem); (herrſchen) vládati, gospodovati; es waltet kein Zweifel, ni dvombe, ni je dvombe.

Obwohl, **Obzwar** ſ. Obgleich.

Occident ſ. Okzident.

Ocher, *m.* ohra, okra; -gelb, *a.* rumen kakor okra.

Ochs, *m.* vol; čamer, sek; *dim.* volič, volek; (m. langen Hörnern)

sekón; (rothbrauner-) pireh, jelen; (dunkelrother-) dimec u. s. w.; -en, v. n. pójati se, goniti se; (wieder-) prepójati se; -en = a. volovski, volovji; =auge, n. volovsko oko (g. očesa); =fleiſch, n. volovje meso, volovina; =haft, a. volovski, bikast; fig. telebast, štorast, zagovéden; -händler, m. kupčevavec z voli; =haut, f. volovska koža, volovina; =hirt, m. volovski pastír, govedár; =kalb, n. telec, teliček, junček; =kuecht, m. volár; =kopf, m. volovska glava; =miſt, m. volovjek; =ſtall, m. volovjak, volovji hlev; =treiber, m. poganjáč; =zienier, m. volovska žila, bikovica; =zunge f. volovski jezik; -ner, m. volár.

Ode, f. oda, visoka pesem f.

Ed=e, a. pust, puščoben, pustoten, pustoben, gol. nagoten; - liegen laſſen, ne obdelovati; -n, f. pušča, pustota, pusta, goljava, golina, goličava; (Einſamkeit) samija, samotija.

Odem ſ. Athem.

Od=er, conj. ali, al, bodi; ſei es der, - jener, bodi ta, bodi uni; -ios ſ. Gehäſſig.

Ofen, m. peč f.; (Hoch-) plavž, plavež; (Ziegel-) opéčnica; (der obere Theil des Ofens) skrel f.; -= a. pečni; -bank, f. klop okoli peči; -bauer, m. pečár; -gabel, f. burklje, burkle pl.; -geländer, n. čelešnik; -geſims, n. dere pl; -geſtübe, n. predpeček; -herd, m. ognjišče; -kachel, m. pečnica, kahla; -kehrwiſch, m. pomet; -krücke, f. greblja, krevlja; dim. grébljica; -loch, n. mesteje, isteje pl., čélestno, žepno, žvokno; (d. obere Theil) ožlerje; --platte, f. pečna plošča; -röhre, f. pečna cev f.; -ſchaufel, f. vesla, véslica; (f. d. Brot) lopár; -ſitz, m. zapeček; =er, m. zapečnják, pečuhar; -thür, f. ostívnica, veka; -wiſch, m. omelo.

Offen, a. odpèrt; poreu; (öffentl.) očíten, očít; (nicht verſchloſſen) nezaklenjen; (nicht zugedeckt) razkrít, odkrít, razodét; (freimüthig) odkritoserčen, iskern; -e Wunde, nezacéljena od. kervaveča rana; -e Füße, gotove od. rotne noge pl.; -es Thal, porna dolina; -er Brief, odpèrt ober nezapečaten list; -e Stadt, neutèrjeno mesto; -e See, visoko od. širo morje, počina; auf -er Straße, očitno od. na ulici; - reden, odkrito, odkritoserčno, naravnost od. brez ovinkov govoriti; -e Frage, nedolóčeno od. odperto vprašanje; -ſtehen, odpèrt biti (sem); der Parthei ſteht die Appelazion -, vdeléženou je dopúščeno od. vdeléženec smé prositi za presojo; -bar, a. očiten, očít, javen: - werden, razodeti se + razodévati se; =en, v. a. razodeti (dém, denem), odkriti (krijem), razglasiti, na znanje dati, povédati (vém) + razodévati, odkrívati, razglášati, na znanje dajati (dajem): geoffenbart, razodét; =ung, f. razodetje, razodeva, razodenje, razodévščina, razglasilo; -heit, f.

odpertost, pornost; f. Offenherzigkeit; -herzig, a. odkritoserčen, prostoserčen, ravnodušen, ravnoserčen, iskren, iskrén, odkrít; = keit, f. odkritoserčnost, ravnodušnost, prostoserčnost, iskrenost, iskrenost; -kundig, a. sploh znan, vsem znan; -siv, napaden, nabojen; =e, f. die - ergreifen, boj ob. vojsko začeti (čnem) pf.

Oeffentlich, a. javen, očiten, očit: -e Blätter,, časniki pl.; -e Bücher, javne bukve pl.; -es Gebäude, deržavno, mestno, občinsko poslopje; -e Anstalt, očitna oder javna naprava; ad. očitno, očito, vpričo drugih; -keit, f. javnost, očitnost: - des Verfahrens, očitna ravnava.

Offer=ieren, -te, s. Anbieten, Anbot.

Offiz=ial, m. oficijál; -iell, a. uraden, ureden, službén; ad. uradno, urádoma, službeno; -ier, m. oficír, častnik; =s= a. oficirski; -in, f. delávnica; (des Barbiers) brívnica; (Apotheke) lekárnica; -iös s. Offiziell; -ium, n. opravilo.

Oeffn=en, v. a. odpreti + odpírati; (aufschließen) odkleniti + odklépati; (etwas Verstopftes) odmašiti, odtekniti + odmaševati, odtíkati; (den Brief) odpečátiti + odpečatovati; (d. Ballen) razvézati (vežem) + razvezovati; den Mund -, ziniti + zévati; sich -, (v. d. Wunde) prepustiti se + prepúščati se; -ung, f. odpertina, odpertija, vert f.; zijavka, predor; (in d. Mauer) luknja, lína; keine - haben, zapečen ob. zapèrt biti (sem); (des Zaunes) verzel f.; (Handlung) odpíranje; odpretje.

Oft, ad. vélikrat, čéstokrat, mnogokrat, pogosto, po gostem, često, na često, večkrat, dóstikrat, dókajkrat, mársikrat: wie -, kólikrat, kolikokrat; so -, tólikrat, tolikokrat.

Oefter, a. čest, večkraten, dostikraten; ad. češče, večkrat, pogoje; -malig, a. čest, pogosten, mnogokraten, dostikraten; -mals, ad. dóstikrat, vélikrat, večkrat.

Oh! int. o! oj!

Oheim, m. (von väterl. Seite) stric; (von mütterl. Seite) ujec; - = a. stričev, stricov, ujčev.

Oehl, n. olje, olej; - = a. oljev, oljnat; -baum, m.ólika, oljka, maslina; =gewächs, n. olíknica; --bäumen, a. oljkin, maslinov; -bere, f. oliva, olivka, maslinova jágoda; -berg, m. oljska gora.

Oehl=en, v. a. óljiti, z oljem pomázati (mažem), z oljem politi (lijem) + polivati; -farbe, f. óljnata barva; -farben, a. oljnatobarven, óljnate barve; -flasche, f. steklenica za olje; -garten, m. oljnik, maslinjak; -gemälde, n. olejobarva, slika; -handel, m. kupčija z oljem, oljarija; -händler, m. oljar; -icht, a. oljast; -ig, a. oljnat, oljen; -fuchen, m. perga; -lampe, f. oljenka, oljenica; -malerei, f. olejna malba; -mühle, f. oljenica; -pflanze, f. oliknica, oljnata rastlina; -presse, f. stiskávnica za olje; -ung, f. mázanje z oljem: die

letzte -, sveto olje, sveto poslednje olje; -zweig, *m.* óljkina véjica oder češúljica.

Ohn=e, *prp.* brez, bez; -daſs, -zu, ne da bi, ne da bi se u. ſ. w.; -dieß, -hin, brez tega; verh tega; -weiters, brez okoliša; - fehlbar, - geachtet, ſ. Unfehlbar, Ungeachtet.

Ohn=macht, *f.* omédlevica, nesvestica, omiljavica, omertvica, nezavést *f.*; (Schwindel) omótica: in - fallen, omedleti, onesvestiti se, omertveti + omedlévati; -mächtig, nezaveden, omedlevčen, onemogel: - werden ſ. Ohnmacht.

Oho! *int.* ohó! oj!

Ohr, *n.* uho (g. ušesa); *dim.* ušesce; (weidm.) slišalo; mit herabhängenden -en, klapouh; bei den -en ziehen, uhati; Oehr, *n.* uho, uše (g. ušeta); -, -en= *a.* ušesni; -drüſe, *f.* ušesna slinavka; =beichte, *f.* spoved *f.*; =bläſer, *m.* podpihovavec, opravljivec; =brauſen, *n.* šumenje po ušesih; =ſchmalz, *n.* slih, ušesno maslo, ušesna smola; =ſchmerz, *m.* bolečina v ušesih; =zeuge, *f.* samoslišec, priča na uho; -eule, *f.* úharica, bubuj, velika sova, -feige, *f.* berluzga, zaúšnica, zauha, klapoúšnica, pluska, klofuta; -feigen, *v. a.* klofati, klofútati, klapoúškati, berlúzgati: klofiti, za uho udáriti, klapoúšniti, zaúhniti, za uho dati, berlúzgniti; -finger, *m.* mezinec; -gehänge, *n.* naúšnica, uhán; -kauz, *m.* uhasta sova; -läppchen, *n.* ušesce, poduhec, uhvica, -los, *a.* brezúh, brezušesen; -muſchel, *f.* uhel; -ring, *m.* naúšnica, naúhnica, naušnik; -wurm, *m.* strigalica, štrigavica, ušetnjak.

Ohſup=azion, *f.* obsedba; prisvojitev, usvojitev, prilastitev; =s=armee, *f.* obsedna vojaska; -ieren, *v. a.* obsesti (sedem), zajeti (zajmem) + obsédati; prisvójiti si, usvójiti si, prilastiti si + prisvojevati si, prilastovati si.

Oekonom, *m.* gospodar, gospodarnik; -ie, *f.* gospodarstvo; -iſch, *a.* gospodarski; gospodarčen, varčen; -iſieren, *v. a.* varčno oder gospodarčno ravnati, gospodáriti.

Oktav, *n.* osmerka, osminka; - = *a.* v osmerki; -e, *f.* ósmica, oktava; -format, *n.* osmerka, osminka, osmina.

Okt=ober, *m.* oktober, vinotók, kozapèrsk; (hrvat.) listopád; (čech.) řijen; (poln.) pazdziernik; -roieren, *v. a.* sam ob sebi od. iz lastne volje podeliti + podeljevati, oktrojevati, oktroírati.

Okul=ar, *n.* očnica; =diopter, *m.* očni prozor; =glas, *n.* prióčnica; =linſe, *f.* očesna leča, očnica; =zeuge, *m.* samovidec; -ieren, *v. a.* v pero cépiti, s popkom cépiti, očkovati.

Okzident, *m.* zapád, zahod, večer, -al, -aliſch, *a.* zapaden, zahoden; večernodeželen.

Oel ſ. Oehl.

Ol=eander, *m.* oleander, bóbkovec; -igarch, *m.* oligárh; =ie, *f.* oli-

garhija, vlada nekterih; -ive, *f.* oliva, olivka; =nwald, *m.* óljikov od. oljkov gozd; -ivin, *f.* olejek, olívin; -men, *m.* močarilec, človeška ríbica.

Ol=ymp, *m.* olimp, raj; -iade, *f.* olimpijada, čveteroletje.

Om=elette, *n.* omeletka, jájčnik; -en, *n.* predznámenje; -inös, *a.* zlovesten, kobeu, osodovesten.

On=anie, *f.* samoskrumba; -anift, *m.* samoskrunec; -omatopie, *f.* onomatopeja, enakoglasje, enakozvučnost, -tologie, *f.* ontologija, bitoslovje; -ze, *f.* jaguár, jagvár.

Op=al, *m.* opal, oslépovec; -er, *f.* spévigra, spévoigra, peta igra, ópera; =at, *n.* delo, izdelek; spis, sestavek; =ateur, *m.* operatér; =azion, *f.* početje, započetba, podvzetje; operacija; =ette, *f.* mala spévigra, operetka; =ieren, *v. n.* ravnati, délati, tvóriti; rézati (režem), operírati, =nglucker, *m.* kukalo, kukalnik; =nhaus, *n.* glediščе za spevigre; =ſänger, *m.* spevoigrec, spevoigravec, pevec; =nſängerin, *f.* spevoigravka, pevka.

Opfer, *n.* darilo, daritev, podarek; žertva, aldov, posvetilo; (Dank-) zahválščina; (Brand-) žgávščina, žgalina; - = *a.* darilni; -altar, *m.* darilnik, žertvenik; -brot, *n.* popertnik, popertnják; -er, *m.* darovavec, žertvovavec; -gabe, *f.* posvečilo, dar, podarílo; -gefäß, *n.* darílnica; -geld, *n.* darilni denár, aldovina; -haus, *n.* darovávnica, daroválnica; -herd ſ. Opferaltar; -mahl, *n.* žertva, darina; -n, *v. a.* žertvovati; (widmen) dariti, darovati, aldovati: podariti, posvetiti, v dar prinesti + posvečevati, v dar prinášati; (etwas aufgeben) iznébiti se česa, odreči se čemu; -platz, *m.* žertvališče, žerovišče; -prieſter, *m.* žerec, darovavec; -ſtock, *m.* darílnica, skládnica, skrínjica za darila; -thier, *n.* darilna živál *f.*; -tiſch, *m.* darilna miza, darilnik; -ung, *f.* daritev, darovanje; -willig, *a.* radodaren, radodaven, darljív.

Op=ium, *n.* opij, dremek; -ponent, *m.* odpornik, nasprotovavec, zópernik, ugovarjavec; -ponieren, *v. a.* ugovárjati, nasprotovati, protiviti se, upírati sé; -portun, *a.* pravočasen; koristen; -tät, *f.* pravočasnost, koristnost; -poſition, *f.* odpor, upor, nasprotje, nasprotovanje, nasprotiva, zóperstvo; (Gegenpartei) odporna od. protivladna stranka; =ell, *a.* odporen, nasprotovaven, protivladen; =spartei, *f.* odporna od. protivladna stranka; -pugnieren ſ. Opponieren.

Opt=ativ, *m.* želevni naklon oder način, želevnik; -if, *f.* óptika, svitloveda, svetloznanstvo; =er, *m.* optikar, optik; -imiſt, *m.* optimíst; -iſch, *a.* óptičen, óptiški, svetloznanski; -ometer, *m.* zrakomér.

Orakel, *m.* proroštvo, bogozvest *f.*; (Ort) prorokovališče, orakelj (g. -eljna.)

Orang=e, *f.* pomoranča, pomeran-

óa, naranča; -en= *a.* pomorančni; -enbaum, *m.* pomorándčevec, pomorančno drevo (g. drevesa); -en=farben, *a.* pomorančast, pomorančnast; -engarten, *m.* pomerančnik; -erie, *f.* pomorándčnica; -Utang, *m.* divji mož.

Or=ator ſ. Redner; =if, *f.* govorništvo; =iſch ſ. Redneriſch; -ium, *n.* oratorij, molnica, molitvenica, molivnica; -cheſter, *n.* gódčevski zbor; orhester, orkester; -dalien, *pl.* očista božje sodbe *pl.*

Orden, *m.* red; -s= *a.* redov, redni, redovniški; -sband, *m.* redni trak; -bruder, *m.* redovník; -sfrau, *f.* redovnica; -sgeiſtliche, *m.* redovni duhovnik, duhoven redovnik; -s=gelübde, *n.* redovniška od. mniška obljuba; -skreuz, *n.* križec; -smeiſter, *m.* mojster viteškega reda; -sperſon, *f.* redovnik, samostanec; -sregel, *f.* redovno pravilo, zakon; -sritter, *m.* križnik, vitez kakega reda; -sſchweſter, *f.* redovnica; nuna; -zeichen, *n.* známenje kacega reda, red; -tlich, *a.* reden, redoven, pravi; (regelrecht) pravilen; (gewöhnl.) návaden; *ad.* redno, po redu, rédoma, kakor je treba, kakor veljá, kakor gre; =keit, *f.* rednost, redovnost; pravilnost.

Ordinär, *a.* návaden, pripróst, priproščen; zadnji; -ariat, *n.* ordinariát, škofijstvo; -arius, *m.* redni od. razredni učitelj; -ate, *f.* poredníca; -azion, *f.* duhovno posvečevanje, podelitev duhovskih redov; (árztl.) zapisovanje zdravíl, ordinacija; -ieren, *v. a.* poduhovniti, za duhovna posvetiti + posvečevati (árztl.) zdravilo zapísati (pišem) + zapisovati.

Ordn=en, *v. a.* verstiti: razverstíti, zverstiti, razrediti, urediti, v red djati (dem), uravnati + razverstovati, razverščevati, razredovati, v red dévati, uravnovati; -er, *m.* uredovavec, vodja; -ung, *f.* red, poredek; (Reihe) versta, red *f.*; (Reihenfolge) versta, zapored *f.*; (das Ordnen) razredba, razverstitev, uravnava,; der - nach, po redu, rédoma, po versti; in - halten, verdévati, v redu imeti (am); es iſt alles -, vse je prav, vse je v redu: =s=, *a.* redni; =sliebend, *a.* redoljuben, poredoven; =slos, *a.* brezreden; razvèrt; =ſinn, *m.* redoljubje, poredovnost; =swidrig, *a.* redu nasproten, protireden; =s=zahl, *f.* verstivni od. redovni števnik, verstívec.

Ord=onanz, *f.* služba, naredba; ordonanca; -re, *f.* povelje, ukáz; (b. Wechſeln) zaukáz.

Organ, *n.* ustroj, orgán; oród, orodje; (d. bot.) cevnik, cev *f.*; (d. Körpers) ud; (Mittel) glasilo; (Perſon) uradnik, uradna oseba; postávljenec, ſ. Vermittler; -iſch, *a.* ustrojen, organski, živéč, živoč; -iſazion, *f.* uredba, uravnava; -iſieren, *v. a.* uravnati, urédíti + uravnovati, uredovati; -iſierung, *f.* ſ. Organiſazion, =s= *a.* uravnavni,

uredovavni; -ismen, *pl.* živótnice *pl.*; -ismus, *m.* ustrojnost, organizem, uredstvo; -ist, *m.* organist, órglavec.

Orgel, *f.* orgle *pl.*: -spielen, órglati, orgle prebírati; -=*a.* órgelni; -bau, *m.* orglarstvo, ravnanje orgel; =er, *m.* orglar, orglarski mojster; -er, *m.* orglavec; -kasten, *m.* orgle *pl.*; -macher s. Orgelbauer; -n, *v. a.* órglati, orgle prebírati, na orglah igrati; -pfeife, *f.* piščál v orglah *f.*; -spiel, *n.* orglanje, igra na orgle; -spieler, *m.* órglavec.

Orgien, *pl.* ritopašne gostije; nesramne gostarije *pl.*

Orient, *m.* vzhod, jutrova dežela, jútrovo (g. jútrovega); -ale, *m.* jútrovec, prebivavec v jútrovih deželah; -alisch, *a.* jutrov, vzhoden, iztočen; -alist, *m.* poznavec jútrovih jezikov; -iren sich, *v. r.* razvédeti se (vém), znajti se (znajdem) v kaj + razvedovati se; seznániti se + seznánjati se s čim.

Original, *n.* pervotvòr, izvirno delo, pervotnik, originál; (Urschrift) pervopís, izvirni od. pervotni spis; -=*a.* pervotvorni, pervotni; izvirni pervovirni; -ausgabe, *f.* pervotna izdaja; -ität, *f.* pervotnost, izvirnost, originalnost; -schuldschein, *m.* pervopís dolžnega lista; -text, *m.* pervopís.

Ori-ginell, *a.* pervoten, izviren, izvoren, pervoviren; pervopisen, originalen; -on, *m.* rimščice, rimčice *pl.*

Ort-kan, *m.* vihra, viher, iha, vertuna, piš, burja; -kus, *m.* podzemlje, podzémeljski svet; -nament, *n.* okrasje, lepava, lepotičje; -nat, *m.* oprava, mašna oprava; -nithólog, *m.* tičoznaveo, ptičeznaleo; ornitológ; =ie, *f.* tičoznanstvo, ornitologija; -isch, *a.* tičoznanski, ornitológičen; -ograf, *m.* goropisec; =ie, *f.* goropis, goropisje.

Ort, *m.* kraj, mesto, stran *f.*: trockener, nasser -, suhotina, mokrotina; niedriggelegener -, nižava, nižina; erhabener -, visočina, višina, višava; einsamer -, samotija, samija; befestigter -, ostrog; verschlossener -, zapertija; verlassener -, zapustija; aller -en, povsod; hiesigen -'s, tu, tukaj; Zeit und - angeben, povédati (vém) kedaj in kje; an einen andern -, drugam, inam; an einem andern -e, drugej, drugje, inde, drugót; -=*a.* mestni, krajevni, kraje -; =beschreibung, *f.* krajopis, krajopisje, mestopis; Örtchen, *n.* méstice, mestce.

Ortho-dox, *a.* pravoveren, staroveren, pravoslaven; -episch, *a.* pravorečen; -grafie, *f.* pravopís, pravopisje; -grafisch, *a.* pravopisen.

Örtlich, *a.* mesten, krajeven, krajen, podeželen: -e Krankheit, podeželna bolezen; *ad.* po nekterih mestih od. krajih, v kakem kraju; -keit, *f.* mestnost, krajevnost; (Ort) mesto, kraj.

Ort-scheit, *m.* vertni sternád; -s=*a.* mestni, krajni, krajevni; -sausgabe,

f. povedba kraja; -obehörde, *f.* domača gosposka od. oblastnija; -obeſchaffenheit, *f.* posebnost od. kákošnost kákega kraja; -obrigkeit, *f.* domača gosposka; krajna gosposka; -opolizei, *f.* domača oder krajna policija; -ſeelſorger, *m.* duhovnik; -overänderung, *f.* preselitev, premenitev prebivališča; -vorſtand, *m.* župan, predstojnik.

Oſt, *m.* vzhod, izhod, iztok; jútrovo, jutro; - *s a.* vzhoden, izhoden, iztočen, jutrov; -en ſ. Oſt; -enſibel, *a.* navidezen, na videz; -entazion, *f.* baharija.

Oſter-, *a.* velikonočni, vúzemski; -abend, *m.* velikonočna sobota, vélika sobota; -brot, *n.* miznjak, mižnjak, prezmec, velikonočni kruh; -ei, *f.* pireh, pirh, písanica, písanka; -feſt, *n.* velikonočni praznik; velika noč *f.*, vuzem; -lamm, *n.* velikonočno jagnje (g. jagnjeta); -lied, *n.* velikonočna pesem *f.*, vuzemnica; -mahl, *n.* velikonóčnica; -montag, *m.* velikonočni od. vúzemski ponedelek; -n, *pl.* velika noč *f.* velikonóč *f.*, vuzem: zu -, o veliki noči; -palme, *f.* máčica; -ſonntag, *m.* velikonočna nedelja, velika nedelja; -zeit, *f.* velikonočni čas, velika noč *f.*

Oſt-gränze, *f.* vzhodna meja; Oeſtlich, *a.* vzhoden, vzhodenj, iztočen, jutrov; -wärts, *ad.* proti vzhodu, proti jutru; -wind, *m.* vzhodnik, zdoleo, júternik, mokróš, podsolnčnjek.

Oſzillazion, Oſzillieren ſ. Schwingung, Schwingen.

Otter, *f.* vidra; (Viper) gad, modras; -fleiſch, *n.* vidrovina; -mütze, *f.* vídrovka; -ngezücht, *n.* gadja od. kačja zalega.

Ouvertiere, *f.* vvodna od. pričetna godba, vvodnica, uvertira.

Ov-al, *a.* obel, jajčast, podolgast, podólgovat; -azion ſ. Huldigung.

Oxyd, *m.* okisanec; -azion, *f.* okísanje, okísljenje; -ieren, *v. a.* okísati, okísliti; -ul, *m.* okíslanec.

Oxygen, *n.* kislec, kislek.

Oz-ean, *m.* morje, široko morje; -on, *n.* ozon.

P.

Paar, *n.* dvoje, dvojica, par; zu -en, po dvoje, po dva, s parom, spároma; zu -en treiben, v kozji rog vgnati (vženem), ugnati, ukrotiti, ustrahovati, v strah prijeti, (primem) *pf.*; ein - Ochſen, svez, vprega od. jarem volov; auf ein - Worte, na nekaj besedí, na dve - tri besede; - *a.* paren, parnat, enega para; (gerade od. ungerade) lih ali sodev; -en, *v. a.* edíniti, drúžiti, páriti: zedíniti, zdrúžiti, spáriti; -weiſe, *ad.* po dvoje, po dva - dve, po dva in dva, po paru, s parom.

Pabſt ſ. Papſt.

Pacht, *m.* zakup, najem, štant; - = *a.* zakupni, najemni; -anſchlag, *m.* prevdarek od. premet užitka; -en, *v. a.* v zakúp od. v najem v-

zeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem).

Pächter, *m.* zakupnik, najémnik, naletnik; -in, *f.* zakúpnica, najémnica.

Pacht=geld, *n.* zakúpščina, zakupnina, najemnina, najémščina; -grund, *m.* zakupno zemljišče; -gut, *n.* -hof, *m.* v zakup vzeto posestvo; -kontrakt, *m.* zakupna pogodba; -ſchilling ſ. Pachtgeld; -vertrag ſ. Pachtkontrakt; -weiſe, *ad.* - überlaſſen, v zakúp dati, v najem prepustiti + v zakúp dajati ꝛc.; -zins, *m.* ſ. Pachtgeld.

Pack, *m.* bútara, povezek, bala cula; - *n.* ſ. Geſindel; -=*a.* povezni, zavojni; -en, *v. a.* popasti (padem), zagrábiti, zgrábiti, prijeti (primem) + popádati, prijémati; (aufpacken) naložiti, nabásati (bašem) + nakládati, nalágati, básati; (in etwas) vložiti, správiti + vlágati, spravljati; ſich -, *v. r.* pobrati se (berem), správiti se, kopita pobrati + pobirati se, spravljati se; -er, *m.* nakladavec, nakladáč, basáč ſ. Angreifer; -et, *n.* zvezek, cúlica, ovojek; -fnecht ſ. Packer; -leinwand, *f.* debelo platno, zavojno platno, plahtovina; -papier, *n.* debeli od. zavojni papír; -pferd, *n.* samár, tovorni konj; -ſattel, *m.* tovorno sedlo; -wagen, *m.* tovorni voz.

Pädagog, *m* reditelj, rejnik, odgojitelj, odgojnik; -ik, *f.* odgojiteljstvo, pedagógika; -iſch, *a.* odgojiteljski, pedagógičen; -ium, *n.* odgojiteljski zavod od. pripravnišče.

Paff! *int.* paf! pah!

Pag=e, *m.* panož, paž; -in, *f.* stran *f.*, plat *f.*; -inieren, *v. a.* liste s številkami zaznamovati; -ode, *f.* pagoda.

Pah! *int.* pa! fein -, ne bev ne

Pair, *m.* pér; -skammer, *f.* zbórnica perov; -ſchaft, *f.* perstvo.

Pakt, *m.* pogodba; dogovor; -ieren, *v. a.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se.

Paläograf=ie, *f.* staropisemstvo, znanje starega pisma; -iſch, *a.* staropisen.

Pal=aſt, *m.* poslopje, pavlača, palača, pojatina; -atin, *m.* palatín; -ette, *f.* paleta, málarska déščica; -ladium, *n.* paladij; -laſch, *m.* palaš; -liativ, *n.* mirivni pomoček, mirilo; -liſade, *f.* kol, stopič, prekla, palisada; *coll.* kolje; (ein verpalliſad. Ort) ostrog.

Palm=, *a.* palmov; -buſch, *m.* presmec, presenec, cvetovec, prajtelj; -e, *f.* palma, pálmovo drevo (g. drevesa); (Kätzchen) múčica; abranek; -enwald, *m.* palmov gozd; -kätzchen, *n.* múčica; -öhl, *n.* palmovo olje; -ſonntag, *m.* cvetna nedelja, oljičina nedelja; -weide, *f.* rakita, iva; -weihe, *f.* blágoslov présmecev ober cvétovcev; -woche, *f.* cvetni teden; -zweig, *m.* pálmova od. oljičina véjica.

Pamphlet, *n.* sramotivni spis, [psovka.

Pan, *m.* Pan, Veles; -acee, *f.* zdra-

vilo za vsako bolezen; -bekten, *pl.* zbirka rimskih postáv; -egyriker, *m.* hvaliveo; hvalopiseo; -egyrikus, *n.* pohvalna beseda; hvalopis, hválnica; -ier, *m.* prapor, praporec, zastava; -ique, -iſcher Schrecken, *m.* nagli strah, zona; -orama, *n.* svétozor, panorama; ſ. Rundſchau, -ſlaventum, *n.* vseslovanstvo; -ſlavismus, *m.* panslavizem; -ſlaviſtiſch, *a.* vseslovanski.

Pan=talons, *pl.* dolge hlače *pl.*, dopetke *pl.*, dopétnice *pl.*; -theismus, *m.* vseboštvo, panteizem; -theon, *n.* vsebožišče, panteon; -ther, *m.* panter, pard, pardal, párdosam; = *a.* pardov; -toffel, *m.* šlebedra, šlebeder, škerpet; =held, *m.* mevža, šlapa, =holz, *n.* korek; -omime, *f.* pantomima; -tſch, *m.* godlja, plodra, čobodra, drozga, požlépica; =en, *v. a.* méšati; *v. n.* čobodrati, drozgati.

Panzer, *m.* oklóp, oklép, napersnik, bran *f.*; -handſchuh, *m.* železna rokavica; -hemd, *n.* železna košulja; -n, *v. a.* z oklopom odeti (odenem), v oklop obleči + odévati, v oklóp obláčiti; -ſchiff, *n.* oklópljena ládija; -thier, *n.* pásanec.

Päon, *m.* peon; -ie, *f.* potónika, potonka.

Pap=a, *m.* atej, tatej, óčika, očka; -agei, *m.* pápiga; =mäßig, *a.* kakor pápiga; -elhans ſ. Plaudertaſche.

Papier, *n.* papír, popír, bumaga; *dim.* papírček, popírček: zu = bringen, zapísati (pišem); -e, *pl.* papirji, pisma *pl.*; - *a.* papirni, papírnati; -blatt, *n.* list papirja; -fabrik, *f.* papírnica, popírnica; =ant, *m.* papírar; -handel, *m.* kupčija s papirjem; -händler, *m.* papirar, kupec s popirjem; -handlung, *f.* -laden, *m.* prodajávnica papirja; -lumpen, *pl.* cunje za papír; -macher ſ. Papierfabrikant; -mühle, *f.* papírnica; -ſchere, *f.* škarje za papír *pl.*; -ſtaude, *f.* papírnata rastlina. papirni germ.

Pap=illote, *f.* zavojek, prepletek; -ismus, *m.* pápeštvo, papizem; -iſt, *m.* pápeževec, pápežnik; =iſch, *a.* pápeški, papežniški.

Papp ſ. Pappe; -arbeit, *f.* lepenina, lepilo; -e, *f.* lep, klej, póp; (Brei) močnik.

Pappel, *f.* topol, *m.* u. *f.*; (ſchwarze) jagned, jagnjed; (Zitter-) trepetlika, meglénovec, ósika; - = *a.* topolov; jágnedov, trepetlikov; -holz, *n.* topolov les, topolovina; jágnedov les, jagnedovina; -kraut, *n.* -roſe, *f.* slez, slezina; -wald, *m.* topolov gozd; jágnedov gozd.

Pappen, *v. a.* lépiti, kléjiti, pópati; *v. n.* pápati; -deckel, *m.* lepenka, kléjeni od. pópani papír; -macher, *m.* lepenkar.

Papſt, *m.* papež; - = *a.* Päpſtlich, *a.* pápežev, pápeški; -tum, *n.* pápeštvo.

Para=bel, *f.* parábola; (Erzähl.) prilika, prispodoba, parábola; -boliſch, *a.* priličen, prispodoben, parabóličen; -chronismus, *m.* pomota v času; -de, *f.* parada; ſ. Pracht; -

des a. paradni; -dies, n. raj; sveti raj, paradiž; ==a. rajski; ==apfel, m. rajsko ob. volčje jábelko; ==feige, f. rajska smokva, muza; ==isch, a. rajski; fig. sprelép, prekrasen; == vogel, m. rajska tica, rájčica, rajka; -digma, n. obrazec; sklanjalo, spregalo; -dieren, v. n. razkazovati se, šopiriti se, košatiti se; -dox, a. (seltsam) čuden; ==on, n. protirék; -graf, m. odstavek, paragráf; -lel, a. soraven, ravnobežen, vštričen, paralelen; ==e, f. sorávnica, ravnobéžnica; ==ismus, m. soravnost, ravnobežnost, vštričnost; ==flasse, f. verstnica; ==freis, m. soravnik; ==linie, f. vštrična, soravnica; == ogramm, n. paralelográm; -logismus s. Fehlschluß; -lyse, f. mertúd, mertvica; -lysieren, v. a. čemu kaj po robu postáviti + postávljati; -meter, m. primér; -pete, f. priložič; -phrase, f. opisava; -phrast, m. razlagavec; -plue, f. dežnik; -sit, m. zajédavec, ritopáš; ==en, pl. zajedavke pl.; ==isch, a. zajedav, ritopašen; -sol, n. solnčnik.

Par-chent, Parchet, m. barhan, bárhant; -del s. Panther; -don, m. milost, pomilostitev, prizanašba; ==ieren, v. a. milostiti: pomilostiti, prizanesti, milost podeliti + pomiloščevati, prizanášati; -e, n. istopis; -enthese, f. srednji stavek, srednjik; (Zeichen) oklepáj, oklepek, serpek; -ere s. Gutachten; -force, ad. s silo, siloma, sílama; ==jagd, f. gonja, gonjba; -fümerie, f. vonjava, dišava, dišavina; -fümeur, m. dišavar, dišavinar; -fümieren, v. a. z dišavo napólniti + napolnjevati; al pari, n. enakocenost; -ieren, v. a. odbiti (bijem), odverniti, prestreči (strežem) + odbíjati, prestrégati ic.; s. Gehorchen; -ität, f. enakocenost, enakost.

Park, m. angleški vert, gaj; (Thiergarten) zverinjak.

Parlament, n. deržavni zbor, zbórnica, parlament; -ár, m. pogajavec, posredovavec; -ieren, v. a. dogovárjati se, pogájati se; -smitglied, n. zbornik; -wahl, f. volitev za deržavni zbor.

Par-mesankäse, m. parmezanski sir, parmezanec; -naß, m. Parnas; -o-chie, f. fara, farni okraj, pod zvonom kake fare; -ochial- a. farni; -odie, f. parodija; -odieren, v. a. smešno predélati + predelovati; -ole, f. geslo, glasilo; -onomasie, f. enakoglasje; -onym, a. soroden, sroden; -orismus, m. popást; mrazenje, nastóp kake bolezni; -quett, n. vloženi tlak; vložena tla pl.

Part, m. del, delež; -ei, f. stranka, stran f.: jemandes - nehmen, potégniti s kom, pristopiti h komu, pritégniti ob. pridrúžiti se komu + potegovati s kom, s kom biti (sem); (Miets-) gost, gostovavec, stanovavec; -e i a. pristranski; ==führer, m. glavár ob. verh kaki stranki; ==gänger, m. pristranec, pristranšček; ==isch, ==lich, a. pristrán, pri-

stranski; enostrán; =lichkeit, *f.* pristranost, pristranstvo; enostranost; =los, *a.* nepristrán, nepristranski, nobenostrán; =nahme, *f.* pristóp k tej ali uni stranki; =sucht, *f.* pristranost, pristranstvo; =süchtig s. Parteilich; =ung, *f.* razpertija; =wuth, *f.* razdraženost oder razkáčenost kake stranke.

Part=erre, *n.* pritličje, pritlešje, prizemlje, pri tleh; -ezettel, *n.* pogrebni list; -ie, *f.* del, čast *f.*; (von Waren) kos, nekaj; (Rolle) naloga, uloga; (Land -) izgred, izlet; (Heirath) ženitev, možitev; -ikel, *f.* delec, košček; (gram.) členek, členica.

Partikul=ár, *a.* posamen, posámezen, posámesen; -are, *n.* razkazek, izkazek; -ier, *m.* zasebnik, zasobnik.

Part=isane, *f.* halabarda, partizana; -itiv, *a.* deliven, delen; -itur, *f.* partitura; -izip, *n.* deležnik, deležni naklon, priložáj; =ient, *m.* deležnik; =ieren, *v. n.* deléžiti se, deležen biti (sem): vdeléžiti se, udeléžiti se + vdeleževati se; =ium s. Partizip; -ner, *m.* deležnik, spolovinar.

Parz=e, *f.* rojenica, sojenica; parka; -elle, *f.* oddelek, kos; -ellieren, *v. a.* razkosati, na male kose razdeliti + razdeljevati; -en sich, *v. r.* šopíriti se, kèršiti se, prostiti se; -ial, *a.* delen; *ad.* déloma, nekaj.

Pasch=a, *m.* paša, baša; -en s. Schmuggeln; -er, *m.* tihotapec; =ei, *f.* tihotapstvo.

Pasquill, *n.* sramotivno pismo, psovka, paskvíl; -ant, *m.* pisavec sramotivnih pisem.

Pass, *m.* klanec, soteska, ozki prehod; (Reise-) potni list, potno pismo; (Durchgang) prehod, pot; - *a.* ugoden, všečen; -age, *f.* prehod, pot; -agier, *m.* popotnik, potnik, potovavec, prehajavec; =gut, *n.* popotniška roba; -amt, *n.* urad za potna pisma; -ant s. Passagier; -atwind, *m.* živi ob. pasatni veter.

Pass=e, *f.* preža, pažnja; -en, *v. n.* páziti, streči (strežem), prežati (im). pasti; (zusammen-) stikati se, vjémati se, prilégati se, rájmati se; (angemessen sein) prilégati se, podájati se, prav biti (sem), dobro stati (stojim); (sich (eziemen) spodobiti se, spodobno biti (sem); das passt nicht hieher, to ne gre sem; -end, *a.* priličen, primeren, pristojen, prileżen, spodoben; -gang s. Pass; -ion, *f.* terpljenje; (Leidenschaft) mik, strast: - haben, míkati koga kaj, volk biti (sem) na kaj, dert biti za čem; =iert, *a.* strasten, poželjív; =sblume, *f.* mučenica; =sgeschichte, *f.* povest o Kristusovem terpljenji; =swoche, *f.* véliki teden, =szeit, *f.* čas Kristusovega terpljenja.

Passier=en, *v. n.* u. *a.* skozi iti (grem), potovati skoz -, prehájati: prehoditi, prebresti (bredem), pregaziti; (geschehen) pripetiti se, prirájmati se, primériti se, nakljúčiti se *pf.*; (bewilligen) dovóliti, dopu-

stiti + dovoljevati, dopúščati; es paſſiert, še veljá, to se zajde; (nachlaſſen) odpustiti + odpúščati; -bar, *a.* prehoden, dovoljna gaz; -ſchein, *m.* prehodni list, potni list.

Paſſiv, *a.* terpeven, terpen; (v. d. Schuld) dolžen; -form, *f.* terpevna od. terpna oblika, terpnina; -ität, *f.* terpnost, terpevnost; -ſchuld, *f.* dolg; -ſtand, *m.* stan dolgov; -ivum, *n.* dolg; (gramm.) terpevna oder terpna oblika, terpnina; -vermögen, *n.* dolg.

Paſſ-lich, *a.* primeren, pristojen; -los, *a.* brez potnega lista; -weſen, *n.* zadeve potnih listov *pl.*

Paſt-a, *f.* maz *f.*, pasta; -ell, *n.* suha barva; =malerei, *f.* malba s súhimi barvami; -ete, *f.* paštéta; =bäcker, *m.* paštetar; -or, *m.* pastor, luteranski duhoven; =althevologie, *f.* dušno pastirstvo, pastirsko bogoslovje; -at, *n.* pastorstvo.

Pat-ene, *f.* božja sklédica; -ent, =al, *a.* patentalni; =iert, *a.* povlaščen, patentiran; =widrig, *a.* patentu nasproten; -er, *m.* oče (g. -eta), duhovni oče, pater: -noſter, *n.* očenáš; (Roſenkranz) molek, čislo, roženkranec, krónica.

Path-e, *m.* boter, kum, kmoter; -e, *f.* botra, kuma, kmotra; -engeld, *n.* kúmščina; -enſchaft, *f.* botrinja, botrinstvo, kumstvo; -etiſch, *a.* krepek, silen, živ; ſ. Ernſt; -in ſ. Pathe; -ologie, *f.* patologija, poznanje bolezni; -oš, *m.* važnost; čuvstvo.

Patr-es, *pl.* očetje *pl.*; -iarch, *m.* očák, patriárh; =aliſch, *a.* očaški, patriarhalen; -imonial, *a.* deden, patrimonijalen; -imonium, *n.* dedina, dedovina; očevina; -iot, *m.* rodoljúb, rodoljubec, domoljúb, domorodec, vlastenec; =in, *f.* rodoljubka, domoródkinja, rodoljúbnica, vlastenka; =iſch, *a.* rodoljuben, domoljuben, domoroden; =ismus, *m.* rodoljubje, domoljubje, domoljubnost, domorodstvo; -iziat, *n.* meščanska žlahtnija; -izier, *m.* mestni žlahtnik; -oziinium, *n.* praznik fárnega pomočnika; -olle, -ouille, *f.* ogledovavna od. obhodna ponočna straža, patrola; -ollieren, *v. a.* na ogled hoditi po -, patrolovati.

Patron, *m.* priprošnjik, priporočnik, patrón; (Gönner) zavetnik, varh, dobrotnik; -at, *n.* patronstvo, (cerkveno) varstvo; -e, *f.* patrona, smojnica, storek; (b. Malen) vzórnica, obrazec; -in, *f.* priprošnjica, priporočnica, patrona; zavétnica, dobrótnica; -taſche, *f.* kontúš, patronjak.

Patſch, *int.* plusk! čof! cmok! bunk! šterbunk! - *m* plosk, cmok; -e, *f.* plodra, požlépica, mozga, blato; *fig.* stiska, zadrega; -en, *v. n.* plóskati, tléskati; (im Kothe) broditi, mozgati, berlúzgati; (im Waſſer) plóskati; -füßig, *a.* ploskonóg.

Patz-en, *v. a.* čečkati, čečkáriti, mázati (mažem), macati; -er, *m.* čečkár, mazáč; -ei, *f.* čečkarija, mazarija, zmazek; -ig, *a.* napihnjen, ošaben: -thun, kèršiti se, košatiti se.

Pauk=e, *f.* kotli *pl.*, bobonice *pl.*, pavka; -en, *v. a.* na kotle biti (bijem), bobnati; -enſchläger, *m.* bobnár, bobnaveo.

Pauſchal=, *a.* počezni, povprečni; -e, -geld, *n.* počezni denár, povprečni denár, počezek; -iter, *ad.* po čez, po vprek, na vprek.

Pauſ=e, *f.* prestavka, prenehljej, prestanek, odmor; (im Reden) premólk; (in d. Tonkunſt) oddih, prenehljej; -ieren, *v. n.* prejénjati, prenéhati, prestati (stanem) + prejenjevati, prestájati; (im Reden) premólkniti + premolkovati; (in d. Muſik) pretíhniti.

Pav=ian, *m.* pávijan, duran; -illon, *m.* prizidek; mostóvž, mužovš, paviljón.

Pazi=ent, *m.* bolnik, betežnik; =in, *f.* bolnica, betéžnica; -ſikazion, *f.* pomirje, sklep mirú.

Pech, *n.* smola; - =, *a.* smolni, smólnati; -brenner, *m.* smolar; =ei, *f.* smolárnica; -draht, *m.* dreta, dretev, dermek; -fackel, *f.* smolnica; -handel, *m.* smolarija, smolarstvo, kupčija s smolo: den - betreiben, smoláriti; -holz, *n.* smolje, smolovina; -icht, *a.* smolast; -ig, *a.* smolnat, smolen, smolovit: - machen, smóliti: osmóliti; -meſte, *f.* kolomáznica, kolomáz *f.*; -nelke, *f.* smolníčica, kleg; -öhl, *n.* smolno olje, smólovec; -reich, *a.* smolnat, smolovit; -ſchwarz, *a.* čern kakor žužel; -ſieder, *m.* smolar; -tanne, *f.* smreka.

Ped=al, *n.* pedál, podnóžnica; -ant, *m.* pedánt; =iſch, *a.* pedantski; -ell, *m.* šolski sluga od. služabnik.

Peg=aſus, *m.* Pegaz; -el, *m.* vodomér.

Pein, *f.* muka (moka), bol *f.*, bolečina; stiska, britkoba, britkóst, težava; -gericht, *n.* zaglavna sodnija; -igen, *v. a.* múčiti, trápiti, terpínčiti, treti (tarem, terem) stískati, pekliti, pestiti; -iger, *m.* mučitelj, mučiveo, trapivec, trinog; =in, *f.* mučivka, mučiteljica; -igung, *f.* mučitev, mučenje; -lich, *a.* mučen, mučiven, trapljív, teživen: -es Gericht, kervosodnja oblastnija, kervava od. zaglavna sodnija.

Peitſch=e, *f.* bič, korabáč; -en, *v. a.* bíčati, z bičem tepsti, bičevati, udríhati, šíbati, pretépati; =hieb, *m.* udarec z bičem; =ſtiel, *m.* bičnik, bičišče; -er, *m.* bičevavec.

Pek=torale, *n.* križec; -uniär, *a.* denaren, dnaren.

Pel=ikan, *m.* pélikan, nénasit; -o=ton, *n.* oddelek vojščakov; =feuer, *n.* streljávkanje.

Pelz, *m.* kožuh, šavba, šoba; *dim.* kožušek, šávbica; (Haut) koža, šavba, meh; - =, *a.* kožuhov, kožušni; -en, *v. a.* cépiti: vcépiti; -futter, *n.* kosmata podloga od. pódvlaka; -handel, *m.* kožúharstvo, kupčija s kožúhovino; -händler, *m.* kožuhar; =in, *f.* kožúharica; -handſchuh, *m.* kosmata rokavica; -ig, *a.* kosmat; -jacke, *f.* kožuh, šávbica; -kirſche, *f.* hrupavka; -kra=

gen, *m.* kosmati ovratnik; -motte, *f.* molj v kožúhovini; -rock, *m.* kožuh, šavba, šuba; -ſchuh, *m.* kosmati čevelj; -ware, *f.* -werk, *n.* kožúhovina, kosmata roba; =händler, *m.* kožuhovinar.

Pend=ant, *m.* pristranski kos, privesek; **-el**, *m.* majalec, majavnik, majalo, kecalo, nepokoj; =uhr, *f.* ura z majalcem.

Penſion, *f.* doslužba, zaslúženi pokoj; (Gehalt) doslužnina, mertva plača, mirovina; -at ſ. Erziehungsanſtalt; -ieren, *v. a.* djati (denem) v zaslúženi pokoj, penzionírati; **-iſt**, *m.* doslúženec; **-ſtand**, *m.* doslúženost, doslužnost; **-verbot**, *n.* ustava od. zaderžba doslužnine.

Penſum, *n.* naloga.

Penta=glotte, *f.* bukve v petih jezikih *pl.*; **-gon** ſ. Fünfeck; **-meter**, *m.* petomér, petomereo, pentameter, peterostopni verz; **-metriſch**, *a.* petomeren; **-rch**, *m.* pentarh; **-teuch**, *m.* petere Mójzesove bukve *pl.*, pete Mójzesove bukve *pl.*

Per=emptoriſch, *a.* nepreložen, neodložen, nepreložljiv, zadnji; **-en=nierend**, *a.* veoleten, terpežen; **-feft**, *a.* popolen; (vergangen) pretekel, minúl; *ad.* popólnoma; prav dobro; =um, *n.* pretekli čas; **-ſid** ſ. Treulos; **-gament**, *n.* pergamén, pergaménat; =en, *a.* pergamenov, pergamentov, pergamenast; =macher, *m.* pergamenar; **-horreszenz**, *f.* zaveržba; **-horreszieren**, *v. a.* zavreči (veržem); odríniti + odrívati; **-igon**, *n.* cvetno ogrinjalo, cvetni obód; =blüte, *f.* obodnik; **-ihelium**, *n.* prisolnčje; **-imeter** ſ. Umkreis.

Peri=ode, *f.* doba, čas, občasje; (gramm.) strok, perijoda, perioda; **-odiſch**, *a.* občasen, rokoven, periódičen, od časa do časa; **-odizität**, *f.* občasnost; **-pherie**, *f.* obód, obvód; krogomér; **-pheriſch**, *a.* obvoden; **-phraſe**, *f.* opisava; **-phraſtiſch**, *a.* opisen.

Perkuſſion, *f.* udár; **-sgewehr**, *n.* [samokrésnica.

Perl=e, *f.* biser; **-en**, *v. n.* mozeti, solzeti, cureti; **-en=** *a.* biserni; =fiſcher, *n.* biseroloveo; =fiſcherei, *f.* iskanje od. lov biserjev; =reich, *a.* bisernat, z biserji bogat; **-ſchnur**, *f.* niz biserjev; **-geſchmeide**, *n.* biserno lepotičje; **-gras**, *n.* medena trava, sterdenka; **-huhn**, *n.* pegát; (Henne) pegatka; **-muſchel**, *f.* bisernica, biserna ostriga; **-mutter**, *f.* biserna mática; =falter, *m.* bisernik; **-ſchrift**, *f.* najdrobnejše pismo.

Perman=ent, *a.* stanoviten, stanoten, terpežen; **-enz**, *f.* stanovitnost.

Permiſſion, *f.* dovolitev, dovóljenje, dopuščanje.

Perpendikel, *m.* majalec, majavnik, kecalo, nepokoj; **-ulär**, *a.* navpičen, prostovisen.

Perpetuum mobile, *n.* samogib, nepostój, vednogib.

Perſifl=age, *f.* zasmehovanje, posmehovanje; **-ieren**, *v. a.* zasmehovati: na smeh oberniti.

Perſon, *f.* oseba, osoba, človek;

(Wuchs) postava, rast *f.*; -al, *a.* oseben, osoben; ſ. Perſonale; der-žina; =arreſt, *m.* osebni zapor; = befugnis, *n.* osebna pravica; -al, *n.* osobje, osebje, osebe *pl.*, ljudjé *pl.*; =gewerbe, *n.* osebna obertnija; = ien, *pl.* osebne zadeve *pl.*, osébnosti *pl.*; =ſtand, *m.* število od. stan oséb, osebstvo; =ſteuer, *f.* osebni davek; =union, *f.* osebna zveza; =zulage, *f.* osebni priveržek od. priboljšek; -en= *a.* osebni, osobni; -enbeſchrei-bung, *f.* osebni popis, popis osebe; -enſtand, *m.* osebstvo, osobstvo; -enverwechſelung, *f.* pomota v osebi; -enzahl, *f.* število oséb; -iſikazion, *f.* poosebitev, poosobitev, poosébljenje; -iſizieren, *v. a.* poosébiti, poosóbiti + poosebovati ꝛc.

Perſönlich, *a.* oseben, osoben; sam: -e Fürwörter, osebni zaimki *pl.*; -e Rückſicht, ozir na osebo; -keit, *f.* osebnost, osobnost, osebstvo.

Perſpektiv, *n.* daljnovíd, daljnogléd, kukalnik; -e, *f.* pogledstvo, obvidnost, peršpektiva; -iſch, *a.* obviden; daljnoviden, daljnogleden.

Pertinenzſtücke, *pl.* postranske reči, pritikline *pl.*

Perück-e, *f.* vlasulja, vlasenka, mertvolasa kodelja, baroka; -en= macher, *m.* vlasenkar, barokar.

Perzent, *n.* odstotek, odstovek, od sto; -al= *a.* odstotni.

Peſſimiſt, *m.* černovidec, slabo-[videc.

Peſt, *f.* kuga, mor, pomor; - = *n.* kužni, pomorni; -beule, *f.* kužni tur, kužna bula, -dampf, *m.* kužni hlap; -geruch, *m.* kužni smrad; -haus, *n.* hiša za kužne; -ilenz ſ. Peſt; *a.* =iſch, *a.* kužen; -krank, *a.* kužen, okužen, na kugi bolen, =heit, *f.* kužna bolezen, kuga; -wurz, *f.* repúh.

Pet=arde, *f.* petarda, razmetača, razpokača; -ent, *a.* prosívec, prosec.

Peter=ſilie, *f.* peteršílj, peteržílj, peteržiljka; -ſilien= *a.* peteršíljev; -spfennig, *a.* pápežev denár.

Pet=ieren, *v. a.* prositi; -it, *f.* drobno pismo, petít; -izion, *f.* prošnja, prositev; -refakt, *n.* okamnina, o-kamnelina; -ſchaft, *f.* pečat *m.* n. *f.*

Petſchier=en, *v. a.* pečátiti; zape-čátiti; -ſtöckel, *n.* pečatnik; -wachs, *n.* pečatni vosek.

Petz, *m.* medved; merjasec; -e, *f.* kuzla, psica.

Pfad, *m.* steza, stezda, pot, tir; *dim.* stezica, stezíčica; -los, *a.* nehoden, brezpoten.

Pfaff=e, *m.* far, pop; -en= *a.* farski, popovski; -enbaum, *m.* kapčevina; -enfäppchen, farska kápica; -entum, *n.* farstvo, popovstvo.

Pfahl, *m.* kol, steber, rakla; *dim.* količ, količek, stebrič; *coll.* kolje; -brücke, *f.* most na kolih; Pfählen, *v. a.* kóliti, kóličiti, s koljem graditi: obkóliti, okoličiti, s koljem ograditi, kole zasaditi + s koljem ográjati, kole zasájati; -graben, *m.* rov; -ramme, *f.* oven; -werk, *n.* kolje, količe; -wurzel, *f.* serčna korenina.

Pfaidler s. Trödler.

Pfalz, *f.* palača, pavlača, pojatina; **-graf**, *m.* fálski grof.

Pfand, *n.* zastava, zastavilo; zalog, zaklad; (gerichtl.-) rubeščina, zarúbljeno blagó: zum **-e** geben, zastáviti, v zastavo dati + zastávljati. v zastavo dajati; ein - lösen, zastavo résiti od. izkúpiti + reševati; **- s** *a.* zastavni; **-auslösung**, *f.* rešitev zastave; **Pfändbar**, *a.* rubljiv, zarubljív; **-besitz**, *m.* posést zastave **-brief**, *m.* zastavni list; **-bürge** s. Geißel.

Pfänd-en, *v. a.* rúbiti, rúbati: zarúbiti, pod zastavo vzeti + zarubljevati; **-er**, *m.* rubivec; **-erecht**, *n.* pravica do rubila; **-erspiel**, *f.* igra v zastave.

Pfand-geber, *m.* zastavodavec, zastavljavec; **-gläubiger**, *m.* zastavni upnik, zastavnik; **-haus**, *n.* zastávnica, zastavljávnica, zastavílnica; **-inhaber**, *m.* imetnik zastave, zastavoimec; **-kapital**, *n.* zastavna glávnica; **-lich**, *a.* zastaven; **-lösung**, *f.* rešitev zastave; **-nehmer**, *m.* zastavojemec, zastavojemnik; **-recht**, *n.* zastavna pravica; **-schaft**, *f.* zastava, zastavilo, zastavnost; **-schein**, *m.* zastavni list; **-stück**, *n.* zastávljena reč, zarúbljena reč *f.*

Pfändung, *f.* rubilo, rubež. rúbljenje, zarubitev, vzetje pod zastavo; (d. Sache) rubeščina, rubežina, zarúbljena roba; **-sbewilligung**, *f.* dovolitev k rubljenju; **-stare**, *f.* rubnina; **-sunkosten**, *pl.* rúbežni stroški *pl.*

Pfand-verschreibung, *f.* zastavno pismo, zastavni zapis; **-vertrag**, *m.* zastavna pogodba; **-weise**, *ad.* zastavno, v zastavi.

Pfann-e, *f.* ponva, ponóvica, ponovka; *dim.* pónvica; **-endeckel**, *m.* pokrovec; **-enfuchen**, *m.* cvertnik, cvertnják, povitnjak; **-enschmied**, *m.* ponvár.

Pfarr-, *a.* farni, župni; (zum Pfarrhof gehörig) fárovski; **-amt**, *n.* fara, farni urad; **-benefizium**, *n.* fájmoštrovi dohodki *pl.*; **-bezirk**, *m.* fára, pod zvonom kake fare; **-e**, *f.* fara, duhovnija, župa, plebanija; **-er**, *m.* fájmošter, fármešter, župnik, plebán; **= s** *a.* fájmoštrov; **-gemeinde**, *f.* fara, farna srenja, farani *pl.*; **-grundstück**, *n.* farno posestvo; **-haus**, *n.* **-hof**, *m.* farovž, duhovnišče; **-kind**, *n.* faran, farman, župljàn; **-kirche**, *f.* farna cerkev *f.*; **-leute**, *pl.* farani, fármani *pl.*; **-siegel**, *n.* farni pečát; **-sprengel**, *m.* fara, farni okraj, pod zvonom; **-verleihung**, *f.* podelitev fare; **-wiese**, *f.* fárovški travnik; župnica; **-zehent**, *f.* farna desetina.

Pfau, *m.* pav; (Weibch.) pavica; **-en = a.** pavov, pavji; **=auge**, *n.* pávovo od. pavje okó (g. očesa); pavlinček; **=feder**, *f.* pávovo oder pavje peró (g. peresa); **=schwanz**, *m.* pavov rep; **-henne**, *f.* pavica, pavovka.

Pfeffer, *m.* poper, perper; (türkischer -) póprika, turški poper; **- = a.** poprov; **-büchse** *f.*: **-faß**, *n.* poper-

nica, poprovnják; -fuchen, *m.* pópernik, popernják; -münze, *f.* poprova meta; -n, *v. n.* pópriti, póprati: opópriti, s poprom potresti od. poštúpati; -ſchwamm, *m.* lesíčica, blagva; -ſtoff, *m.* poprovina; -ſtrauch, *m.* poprov germ, póprovec.

Pfeif-chen, *n.* piščalka, piščálica; -e, *f.* pipa, lula, fajfa: (Blasinſtrument) piščál *f.*, pišče *f.*, piščalka, piskel *f.*, svirala; (Hirten-) žvegla, frula; -en, *v. a.* žvížgati, zvízdati: zažvížgati; (an d. Fingern) berlízgati: berlízgniti, zaberlízgati; (an d. Pfeife) piskati, svirati, žveglati; von d. Vögeln) gostoleti, gostolévati, žvergoleti; (v. Winde) briti (brijem), frúliti; -en, *n.* žvížg, žvížganje; pisk, piskanje; žvergolenje; =bein, *n.* pišče *f.*; =beſchlag, *m.* kovanje; =brenner, *m.* pipar, lular; =kopf, *m.* lula, pipa; =mundſtück, dulec, cev *f.*, cevka; -er, *m.* piskavec, piskáč, sviralec; (mit d. Munde) žvížgavec.

Pfeil, *m.* pušča, pušica, pšica, strelica; -=, *a.* pušični; -artig, *a.* pšičast, strelast; -bogen, *m.* lok; -er, *m.* slop, steber, opora; (Thürpfoſte) stožér, podboj; =chen, *n.* slopec, stebrič, stebriček; -förmig, *a.* pšičast; -föcher, *m.* strelotók; -ſchnell, *a.* hiter kakor strela; kakor bi strelil od. trenil; -ſchütze, *m.* strelár; -träger, *m.* strelonosec.

Pfennig, *m.* vinar, belič, škúfica; -fuchſer, *m.* stiskávt, mečkavec.

Pferch-e, *f.* tamar, osek, obor, okol; -en, *v. a.* tamáriti; ſ. Einpferchen.

Pferd, *n.* konj; *dim.* konjič; konjiček; *coll.* konjica, konjstvo: zu -, jež; ſich zu -e ſetzen, konja zajézditi od. zasesti (sedem), na konja sesti + zasédati; vom -e ſteigen, razsesit od. razjáhati (jašem) konja, s konja stópiti + razsédati ꝛc.; elendes -, kljuse (g. eta), kleka; Mutterkobila; ſchwarzes -, vranec; weißes -, belec, sivec; Eiſenſchimmel, sirec; braunes -, pram, pramček, rijavec u. ſ. w. -e= *a.* konjski; -arbeit, *f.* konjsko delo, delo s konji, -arzt, *m.* konjski zdravnik; -beſchlag, *m.* kovanje kónj; -bürſte, *f.* kertača; -decke, *f.* podsedlica, plahta, šabraka; -dieb, *m.* konjski tat; -fleiſch, *n.* konjsko meso; -follen, *n.* žrebe (g. -eta); žrebica; -geſchirr, *n.* konjska oprava, zaprega; -gurt, *m.* podproga, podprog, podpašnja; -haar, *n.* konjska dlaka; (am Halſe) griva; (des Schweifes) žima; -handel, *m.* konjarstvo, kupčija s konji; -hären, *a.* žimnat, žimen; -hirt, *m.* konjski pastír; -huf, *m.* kopito; -kaſtanie, *f.* divji kostanj; -knecht, *m.* konjár, konjski hlapec, konjúh; -kraft, *f.* konjska moč *f.*; -krankheit, *f.* konjska bolezen *f.*; -kleine, *f.* vajet, *f.* u. *m.* povodec; -mähne, *f.* konjska griva; -markt, *m.* konjski terg od. semenj; -miſt, *m.* konjšček, konjski gnoj; -münze, *f.* konjska meta; -rennen, *n.* direk, dirk s konji; -ſattel, *m.*

sedlo, konjsko sedlo; -ſchweif, *m.* konjski rep; -eſchwemme, *f.* konjska kopev *f.*; -ſtall, *m.* konják, konjski hlev, konjúšnica; -ezucht, *f.* konjereja, konjska reja.

Pfiff, *m.* žvižg; (anb. Pfeife) pisk; -erling, *m.* lesičica; -ig, *a.* premeten, šegav, prebrisan, zvitorép; = feit, *f.* premétenost, šegavost; -ikus, *m.* premétenec, zvitorepec.

Pfingſt- *a.* binkoštni, binkuštni, duhóv; -blume, *f.* binkoštnica; -en, *pl.* binkošti, binkušti *pl. f.*, duhovo, trojaki *pl.*; -feiertag, *m.* binkoštni praznik; -montag, *m.* binkoštni ponedelek; -roſe, *f.* binkoštnica, potónika; -ſonntag, *m.* binkoštna nedelja, risalska nedelja; -zeit, *f.* binkoštni čas, duhovo.

Pfirſich, *f.* breskev, breskva; (deren Fleiſch vom Kerne geht) kálanica, platovnica; (Härtling) kostnica, košćnica; -= *a.* breskov, breskvin; -baum, *m.* breskev, breskva, breskovo drevo (g. drevesa); -blüte, *f.* breskov ob. breskvin cvet; -fern, *m.* breskova košćica.

Pflanz=e, *f.* rastlina, zel *f.*, zelišče, zelina, cep *f.*; *dim.* rastlínica; *coll.* rastlinje, rastlinstvo, zelinje, bilje; (Setzling) sadika, cepiga, sajenica; (von ſelbſt gewachſen) samosevka, samosevec; -en= *a.* rastlinski, zelišćni; -en, *v. a.* saditi, sajévati: vsaditi, usaditi, zasaditi + vsájati, zasájati; = anatomie, *f.* rastlinska anatomija; = beet, *n.* greda, gredica; = beſchreibung, *f.* rastlinopís, rastlinopisje; = buch, *n.* rastlinjak; rastlinske bukve *pl.*; = chemie, *f.* rastlinska ločba ob. kemija; = eſſer, *m.* rastlinojedec; = freſſend, *a.* rastlinojeden: -e Thiere, rastlinojedka; = forſcher, *m.* rastlinoslovec; = funde, *f.* rastlinoznanstvo, rastlinoslovje; = laus, *f.* mešica, zelna uš; = lehre ſ. Botanik; = reich, *a.* z rastlinjem bogat, rastlinat; = ſaft, *m.* rastlinski sok; = thier, *n.* rastlinoživec; = verſteinerung, *f.* okamenela rastlina, rastlinska okamnelina; -er, *m.* sadivec, zasajavec; (Koloniſt) selnik, naselnik, naselec; -erin, *f.* sadivka, zasajavka; naselnica; -garten, *m.* sadovnják, sadišče, sadežnik, sadovnik; Pflänzling, *m.* cep, cepiga; -ſchule, *f.* sadišče, zasadišče, sadílnica; -ſtadt, *f.* selišče, naselitev, nasélbina; -ung, *f.* saditev, sájenje; (Kolonie) nasélbina; naselitev, selo.

Pflaſter, *n.* obliž, oblepek, oblaga, flašter; (Eſtrich) tlak, dlažba; -= *a.* obližni, oblepni; -er, *m.* tlakar, dlažič; -fäfer, *m.* španska muha; -material, *n.* dlaživo; -n, *v. a.* tlak délati, dlážiti; -ſtein, *m.* kamen za tlak, dlažník; -treter, *m.* klatež, postopáč, pohajkovavec; -ziegel, *m.* dlažnik.

Pflaume, *f.* sliva; (Zwetſchke) češplja, češpelj, sliva; -n= *a.* slivov; češpljev; -nbaum ſ. Pflaume; -ngarten, *m.* slivnik, slivnjak; -händler, *m.* slivár; -nholz, *n.* slivov les,

slivovina; -nfern, *m.* slívova koščica; -nfuchen, *m.* slívovnik.

Pfleg=e, *f.* skerb*f.*, varstvo, skerbstvo; (Erziehung) reja, izreja, odgoja; (Bedienung) strežba, strega; (d. Künſte, Wiſſenſchaften) gojitev, verdeva; olika, omika, izobraževanje; -eältern, *pl.* krušni starši, rejniki *pl.*; -befohlen, *a.* skerbi izročen, pod skerbjó, koga na skerbi imeti (am); =e, *m.* oskerbovanec, varovanec; *f.* oskerbovanka, varovanka; -ekind, *m.* rejenec, rejenček, rejenčič; rejenka; -mutter, *f.* rednica, rejnica; -en, *v. a.* u. *n.* skerbeti za kaj, koga na skerbi od. pod varstvom imeti (am); (verwalten) oskerbovati, oprávljati, upráv-ljati; (bedienen) streči (strežem): postreči; (erziehen) rediti, gojiti: izrediti, odrediti, odgojiti; (kultiviren) líkati, míkati, verdévati, gojiti; (gewohnt ſein) navado imeti, vajen biti (sem), rad -; (wird gewöhnl. durch frequentative u. iterative Zeitwörter gegeben, als: er pflegt zu trinken, popiva; wann pflegſt du in die Schule zu gehen, kedaj hodiš v šolo? u. ſ. w.); der Ruhe -, počívati; Unterhandlungen -, pogájati se, dogovárjati se; Verhandlungen -, obravnovati; Umgang -, pečati se, pajdášiti se; -er, *m.* skerbník, varh; strežnik, streže (g. -eta), strežáj; oskerbník, upravnik; =in, *f.* oskerbnica; strežnica, strežajka; -ekohn, *m.* rejenec, rejenček, hránjenec; -etochter, *f.* rejenka, rejénčica; -evater, *m.* redník, rejník, krušni oče (g. -eta); -lich, *ad.* kakor gre; -ling ſ. Pflegekind; -ſchaft, *f.* varstvo, skerbstvo; =lich, *a.* varstvén, skerbstvén.

Pflicht, *f.* dolžnost; (Befehl) zapoved *f.*; (Abgabe) dávščina, odrajtovilo; -=, *a.* dolžnostni, po dolžnosti; -befliſſen, -eifrig, *a.* vnet za svoje dolžnosti, prizadeven, prizadevljív; -brüchig, *a.* prisegolomen; -erfüllung, *f.* spolnovanje svojih dolžnosti; -exemplar, *n.* zapovédani iztisek; -frei, *a.* dolžnosti prost oder odvezan; -gebot, *n.* zapoved dolžnosti *f.*; -gefühl, *n.* čuvstvo za dolžnost; -ig, *a.* zavezan, obvezan; podložen; -leiſtung, *f.* oprava dolžnosti; -mäßig, *a.* dolžnosten, po dolžnosti; -ſchuldig, *a.* dolžen; -theil, *m.* dolžni delež; -treu, *f.* dolžnosti zvest; -vergeſſen, *a.* dolžnosti pozabljiv, maloroden za svoje dolžnosti; -verletzung, *f.* prelom dolžnosti. prestopek zapovedi; -widrig, *a.* dolžnosti nasproten; *ad.* proti dolžnosti.

Pflock, *m.* kol, panj, čok.

Pflück=en, *v. a.* tèrgati: utèrgati + utergovati; (ausrupfen) púliti, pípati (pljem): izpúliti, popúliti; (Blumen) tèrgati, brati (berem): natèrgati, nabrati + nabírati; (rupfen) skubsti: oskubsti; -er, *m.* tèrgavec, tergáč.

Pflug, *m.* plug, drevo (g. drevesa), oralo; -=, *a.* plužni; -balken, *m.* gredelj, gredelj (g. -ljna); -bar, *a.*

oralen, ralen, oren; -beichſel, *f.* plúžnica; -eiſen, *n.* čèrtalo.

Pflüg=land, *n.* rál *f.*, oranica, órnica; -en, *v. a.* orati (orjem), plúžiti: razorati, zorati: zu Ende -, doorati + doárjati; -en, *n.* oratev, or *f.*, ral *f.*; -er, *m.* ratáj, oratáj, oratár.

Pflug=geſtell, *n.* kerstan, kristan; -haupt, *n.* oplaz, plaz; -kehre, *f.* obračilo; -meſſer, *n.* čèrtalo; -rad, *n.* plužno; -räder, *pl.* plúžnice *pl.*, plužniki *pl.*; -reute, *f.* ótika, verklja, vèrkljica, ratka; -ſchar, *f.* lemež, ralo; -ſterze, *f.* ročica, ročáj; -ſtürze, *f.* deska, dilja; -vieh, *n.* svez; -zeit, *f.* or, *f.*

Pfort=e, *f.* vrata *pl.*; *dim.* vratca *pl.*; -en= vratni.

Pförtner, *m.* vratár; -in, *f.* vratarica.

Pfo=ſte, *f.* podboj, vereja, verija; ſ. Pfeiler; -te, *f.* šapa, taca, copata.

Pfriem, *m.* -e, *f.* šilo, bodilo; (ſpitzig zulauf. Grundſt.) klin, rep.

Propf, *m.* zamašek, čep, zatič, zaterjalek; (Reis) cepič, cep; -en, *v. a.* gatíti, phati (am u. pšem) mašiti, žokati: nagatiti, naphati, namašiti, nažokati, napókati; (veredeln) cépiti: ucépiti, pocépiti; in den Korb -, v zarezo ob. v žleb cépiti; in den Spalt -, v sklad cépiti; -er, *m.* mašivec; cepivec; -meſſer, *n.* cepivnik, cepivni nož; -reis, *n.* cepič, cepika; -wachs, *n.* cepivni vosek; -werkzeug, *n.* cepilo, cepivno orodje; -zieher, *m.* čepovlák.

Pfründ=e, *f.* prebenda, duhovnija; duhovska služba; -enertrag *m.* dohodki kake prebende; -ler, *m.* preskerbovanec, ubožec; -ner, *m.* prebendár; ſ. Pfründler.

Pfühl, *m.* vzglavje, podzglavje, blazina, vájšnica.

Pfuhl, *m.* kal, kalíž, kališče, kaluža, mlaka, mlakuža; -ig, *a.* kalužen, mlakužen; -ſchnepfe, *f.* kozica.

Pfui, *int.* fej! fej te bodi! pej! pej te bodi.

Pfund, *n.* funt, libra; -=*a.* funtni, líberni; -birn, *f.* fúntnica, líbernica; Pfünder, *m.* funtnik, líbernik; -gewicht, *n.* funtna teža; Pfündig, *a.* funtni, líberni; -leder, *n.* podplatno usnje; -ſohle, *f.* podplat *m.*; -weiſe, *ad.* na funte, po funtu, po libri.

Pfuſch=en, *v. a.* kerpúcati, verpúcati, pálčiti, pačúhati, šušmáriti, mečkati; -er, *m.* šušmár, pačúhar, kerpucar, mojsterskaza; (Kurpfuſcher) mazáč, mojsterskaza; =ei, *f.* šušmarija, kerparija; =in, *f.* šušmarica; -werk ſ. Pfuſcherei.

Pfütze, *f.* mlaka, mlakuža, kaluža, luža, muža, mužava, kal; -enwaſſer, *m.* lúžnica, mlakúžnica, kalúžnica; -ig, *a.* kalužen, kalužnat, lužen, lužnat.

Pha=eton, *m.* fáeton; -erogam, *n.* vidnoplódnica, rastlina očítnega cvetja.

Phänomen, *n.* prikazen *f.*, prikazek.

Phantaſ=ie, *f.* domišljija, domišljava, umišljija, umišljava, obrazotvornost, obraznost, fantazija; -iegebilde, *n.* umislek; -iereich, *a.* domišljív, umišljív, umišljav, žive

domišljije; -ieren, *v. n.* blesti, (bledem), blodíti, blancovati, blázniti, blaznovati; -ma, *n.* privíd, prikazek; -t, *m.* sanjavec, sanjáč; -ſtiſch, *a.* sanjarski; -terei, *f.* sanjarija.

Phantom, *n.* privid, prividek.

Phariſä=er, *m.* farizéj, farizejec; *fig.* licemér, licemérnik; -iſch, *a.* farizejski; -ismus, *m.* farizejstvo.

Pharma=zeut, *m.* lekarnik, lekoslovec; =iſch, *a.* lekarski, zdravilski; -fologie, *f.* lekoznanstvo.

Phaſ=e, *f.* mena, spremena, spremémba; doba; *fig.* stopnja.

Phil=antrop, *m.* ljudomíl, človekoljúb, človekoljubec; =ie, *f.* ljudomilstvo, človekoljubje; =iſch, *a.* ljudomíl, človekoljuben; -iſter, *m.* filister.

Philo=log, *m.* jezikoslovec, jezikoznanec, filológ; =ie, *f.* jezikoslovje, jezikoznanstvo, filologija; =iſch, *a.* jezikosloven, jezikoznanski, filológičen; -ſoph, *m.* modroslovec, modroznanec, modrijân, móderec, filozóf; =ie, *f.* modroslovje, modroznanstvo, filozofija; =ieren, *v. n.* modrovati, resnico premišljevati od. preiskovati; =iſch, *a.* modrosloven, modroznanski.

Phiole, *f.* sklenica.

Phlegma, *n.* hladnokervnost, hladnokervje, hladna kri (*g.* kervi) *f.*; -tiker, *m.* hladnokervnik; -tiſch, *a.* hladnokèrv, hladnokerven.

Phon=etiſch, *a.* zvukosloven, glasosloven; -iſch, *a.* zvučen, zvočen, glasen.

Phönix, *m.* samolét, fenis.

Phosphor; *m.* fosfor, koščenec; -=s *a.* fósforni, fósforov; -eszenz, *f.* svetlinčenje; -eszieren, *v. n.* svetlinčiti se, svétiti se; -ſäure, *f.* fósforova kislina.

Photo=graf, *m.* svetlopisec; -ie, *f.* svetlopis, svitlopis, svetlopisje; -meter, *m.* svetlomér.

Phraſe, *f.* rek, rekočina, govorilo; *fig.* prazna beseda; -ologie, *f.* nabira rekov.

Phyſik, *f.* naravoslovje, prirodoslovje, naravoznanstvo, fizika; -a=liſch, *a.* naravosloven, prirodosloven, fizikalen; -er, *m.* naravoslovec, fizik, fízikar.

Phyſio=gnomie, *f.* obraz, podoba; -gnomik, *f.* obrazoznanstvo, fiziognómika; -gnomiſch, *a.* obrazoznanski, fiziognómičen; -log, *m.* životoslovec, fiziológ; =ie, *f.* životoslovje, fiziologija; =iſch, *a.* životosloven, fiziológičen.

Phyſiſch, *a.* naturni, natorski, priroden, prirodosloven, prirodoznanski, fizičen: -e Großjährigkeit, prava polnoletnost; -e Kraft, telesna moč *f.*

Phyto=graf, *m.* rastlinopisec, =ie, *f.* rastlinopis, rastlinopisje; -lyther, *pl.* rastlinske okamenine od. okamneline *pl.*

Pi=ano, *ad.* lahno, polahno, lagano, =forte, *n.* glasovír; -ariſt, *m.* piarist; -after, *m.* pijaster.

Pich=en, *v. a.* smóliti: zasmóliti, s smolo zamázati (mažem); -er, *m.* smolivec.

Pick, *m.* pik, kec; -e, *f.* cepín, pikón; -häring, *m.* slanik; *fig.* glumáč, pavliha; -elhaube, *f.* šišák, -en, *v. a.* kljevati (kljujem), zobati (bljem), pikati; -et, *n.* pikét; -ling, *m.* slanik; -nick, *n.* skupna gostija, piknik.

Pie=ce, *f.* kos, del; -deſtal, *n.* stalo, stojalo, podstavek, podslomba; -fe, *f.* kopje, súlica; (in d. Kartenſpiel) zelja, pik; =nier, *m.* kopjanik; -nträger, *m.* kopjár; -fhammer, *m.* pikón, cepin; -per, *m.* cipa.

Piet=ät, *f.* pobožnost, vdanost, ljubezen; -ismus, -iſt, ſ. Frömmelei, Frömmler; **Pigment**, *n.* barvivo, barvilo.

Pik=ant, *a.* rezen, rezek, rezéč; (intereſſant) zajimav, zanimív, zanimljív, mikaven; -ieren, *v. a.* píkati, zbádati.

Pilaſter, *m.* steber, slop, stolp.

Pilger, *m.* romar, božjepotnik; (Wanderer) potnik, popotnik; -=*a.* rómarski, božjepotni; -fahrt, *f.* božja pot; -in, *f.* rómarica, božjepótnica; popótnica; -n, *v. n.* rómati; na božjo pot iti (grem), na božjo pot hoditi; (wandern) potovati, popotovati; -ſchaft, *f.* rómarstvo; -s=mann, *m.* romar, božjepotnik; -ſtab, *m.* rómarska pálica; **Pilgrim** ſ. Pilgersmann.

Pil=le, *f.* svalek, pílika, krogljica; -lenſchachtel, *f.* škatlja za svalke; -ot ſ. Steuermann; -z, *m.* gliva, glji-va; glibanja.

Pimper=nelle, *f.* bedrenec, beder-nik; strášnica; -nuſs, *f.* klokáč, klokec, kloček; =ſtrauch, *m.* klóčičevec, klóčičevje, klokočina.

Pimpinelle ſ. Pimpernelle.

Pin=guin, *m.* pingvin, tolstnica; -ie, *f.* pinija, pažulek; (Frucht) pinela; -iole, *f.* pinela; -ne, *f.* cvek, klin; -ſel, *m.* čopič, čopiček, penzelj (g. -ljna); *fig.* tepec, bebec, prismoda; =ei, *f.* malarija; =n, *v. a.* s čopičem délati; =ſtrich, *m.* poteza s čopičem; -te, *f.* pinta; -zette, *f.* pincetka.

Pionier, *m.* pionír, rovokóp; -=*a.* pionírski; -korps, *m.* pionírski oddelek.

Pip, *int.* pip! pit! čivk! -e, *f.* pipa; -en, *v. n.* čívkati, čivkljati, čebljati; -hahn, *m.* petelinček; -huhn, *n.* puta; -s, *m.* pika, tipec.

Pi=quet, *n.* pikét; -rat, *m.* morski razbojnik, gusár, korzár; -rol ſ. Goldamſel; -ſang, *m.* rajska smokva, muza.

Piſſ=e, *f.* scanje, scalina, scálnica, mokrica; -en, *v. n.* scati (ščim): poscati se + poščívati se, (v. Kindern) cúrati; (unfreiwillig) uscati se + uščívati se, uščávljati se; -=er, *m.* uscanec, oscanek; =in, *f.* uscanka.

Piſtazie, -nbaum ſ. Pimpernuſs, [-baum.

Piſt=il, *n.* plódnica; -ole, *f.* samokrés, pištola; -olen=*a.* samokresni, pištolni; =halfter, *f.* tok za samokrés; =ſchuß, *m.* strel iz samokresa ob. pištole.

Pittoresk, *a.* čudno lep, vabiven, [krasen.

Pla=che, *f.* planjava, planota; (grobes Tuch) plahta; -cieren, *v. a.* umé-stiti, postáviti + umeščevati; ſich -, *v. r.* nastániti se.

Plack ſ. Plage; -en, *v. a.* plošćiti, tláciti; (plagen) postiti, derviti, vícati, hudo imeti (am); ſich -, *v. r.* ubíjati se; -er, *m.* vicar; =erei, *f.* vicarija, nadlega, stiskava.

Plafond, *m.* strop; (unter demſelben) podstropje; -biele, *f.* operanica.

Plag=e, *f.* muka (moka), težava, nadlega, noja, stiska; *fig.* šiba, kazen *f.*; -egeiſt, *m.* mučivec, stiskavec; -en, *v. a.* mučiti, vícati, trápiti, težáviti, pestiti; hudo imeti (am), zatírati, pritiskati, stiskati; d. Neugier plagt ihn, radovednost ga lomi od. grudi; ſich -, *v. r.* trúditi se, ubíjati se, pertiti se, vícati se; -er, *m.* nadlegovavec, nadležnik; mučivec, zatiravec, stiskavec, =ei ſ. Plackerei.

Plag=ge, *f.* dern, ruša, rušina; *coll.* dernovje; -iat, *n.* pismokradež, pisáteljska tatvina; =or, *m.* pismokradec, pisatelj tat.

Plaid=ieren, *v. n.* pred sodnijo zagovárjati, potegovati se za -, pred sodnijo braniti; -oyer, *n.* zagovor pred sodnijo.

Plakat, *n.* razglás, oglás.

Plan, *m.* osnutek, osnova, čertež, načèrt, náčertek; *fig.* namislek, namera, naklép, nakana; (Ort) ravnica, raván, planota; - *a.* plan, raven.

Planet, *m.* premična zvezda, premičnica, planét; -enbahn, *f.* pot ob. draga premičnic; -enſyſtem, *n.* sestava premičnic.

Plani=glob, *n.* planokroglja, planiglób; -metrie, *f.* planomerstvo, planimetrija; -ieren, *v. a.* planiti, ravnati: zravnati; gláditi + uglá-diti.

Planke, *f.* planka, tinj.

Plänkel=ei, *f.* streljávkanje, puškárjenje; -n, *v. n.* streljávkati, puškáriti.

Plan=keilheihe, *f.* tinj, planke *pl.*; -los, *a.* brez namena, brez namísleka; -mäßig, *a.* namišljen, premišljen, namenjen, namerjen; =keit, *f.* premišljenost; -voll, *a.* spremišljen; -tage, *f.* naselbina, naselitev.

Plapper=ei, -er ſ. Plauſcher; -haft, *a.* blebetav, žlobudrav, gobezdav, klopotav; =igkeit, *f.* blebetavost, žlobudravost, gobezdavost ɔc.; -n, *v. n.* blebetati (ám u. ečem), blabostiti, žlobudrati, gobezdati, trabazgati, čvekati, čenčati, kvériti.

Plärr=auge, *f.* kermežljivo, kermežljavo od. berlavo okó (g. očesa); -äugig, kermežljív, kermežljav, berlav; -en, *v. n.* dreti se (derem), vékati (večem); cmériti se; -maul, *n.* cmera, vekulja.

Plaſt=ik, *f.* tvorstvo, kipotvorstvo, plástika; -iſch, *a.* plástičen; kipotvoren.

Plat=ane, *f.* platan; -eau, *n.* planota; visota, visočina; -ina, *f.*

plátina; belo zlato; -oniſch, *a.* platonski.

Plätſchern, *v. n.* plúnkati, klómpati, plívkati, plívskati, žlompotati, plati se (poljem); čofotati (ám und očem), žlepetati (ám und ečem); čopljati.

Platt, *a.* ploščat, ploščnat, plošnat, plosk; *fig.* prost, nizek; -e Stirn, nizko čelo; -e Wahrheit, gola od. čista resnica; -er Menſch, zaróbljenec; -deutſch, *a.* doljnonemški; prostonemški; *ad.* naravnost, brez okoliša; -e, *f.* plošča, ploča, ploska, škerl; (bot.) glavica; (Flächе) plán *f.*, planota, raván *f.*, raven *f.*, ravnota, ploščád *f.*; (Glatze) pleša; -en, *v. a.* ravnati: poravnati, zravnati; -erbſe, *f.* robačka; -erdings, *ad.* do cela, do dobra, popólnoma; -fiſch, *m.* ploča, kambala; -form, *f.* ploščatina, pluščina; -fuß, *m.* podplat, stopalo; (Perſon) ploskonožec; -füßig, *a.* ploskonóg, ploskonožen; -heit, *f.* ploščnatost, plošnatost; *fig.* prostáščina, priprostost, priproščina; -hufig, *a.* ploskoróg; -ieren, *v. a.* platírati, posrébriti + posrebrovati; -köpfig, *a.* ploskogláv; *fig.* butast, tumpast,; -naſe, *f.* ploščnati nos; (Perſon) ploskonós; -ner, *m.* ploščnár.

Platz, *m.* (Ort) mesto, kraj; (Raum) prostor; (Markt-) terg, teržišče, semnjišče, sejmišče; (Kampf-) bojišče; (Tanz-) plesišče u. ſ. w.; - gemacht! s poti! na stran! - machen, umakniti se, prostor narediti + naréjati; nehmen Sie -, sédite! vsédite se! - greifen, obveljati, veljavo zadobiti; kahler -, golina, goljava; -! *int.* plosk! plesk! tresk! - = *a.* mestni; -büchſe, *f.* pokálnica; Plätzchen, *n.* mestce, méstice, prostorček; -kommando, *n.* plackomanda; -en, *v. n.* plóskati, pléskati, čofotati: ploskniti; (zerſpringen) póčiti, pókniti, razpókniti, razpóčiti se, razleteti se, razmakniti se *pf.*; -er, *m.* plosk, plesk; -major, *m.* placmajór; -pulver, *n.* pokavni smodnik; -rakete, *f.* razpokača; -regen, *m.* ploha, lijavec; nalív.

Plauder=ei, *f.* blebet, blebetanje, žlobudranje, gobezdanje; -er, *m.* blebetavec, blebetalo, klevetavec, žlobudravec; -haft, *a.* blebetav, klevetav, gostobeseden, gobezdav, žlobudrav; =igkeit, *f.* blebetavost, klevetavost; -in, *f.* blebetulja, klevetulja, klevetavka, žlobudrala; - *n. v. n.* blebetati (ám und ečem), klevetati (ám und ečem) gobezdati, čelestati, česnjati, raglati; -taſche, *f.* blebetalo, klepetalo, raglalo, žlobudralo.

Plauſch=en, *v. n.* klepetati (ám u. ečem) žvèrgati, čávžati, gobezdati, raglati, kvériti, kvasiti, česnjati, čénčati; -er, =ei ſ. Plauderer, Plauderei.

Plauſibel ſ. Annehmbar.

Plebej=er, *m.* prosták, nežlahtnik, plebejec; -iſch, *a.* prostaški, plebejski.

Plejaden, *pl.* gostosevci *pl.*, gostožirci *pl.*

Plen=arſitzung, *f.* popolni ob. celokupni zbor; **-arverſammlung**, *f.* popolna skúpščina; **-ipotenz** ſ. Vollmacht. [polnek.

Pleonasmus, *m.* pleonazem, nad-

Plombieren, *v. a.* s svincem zaliti (lijem) ob. zatekniti + zalívati ob. zatikati.

Plötzlich, *a.* nagel, nenadan, prelivapen, nepričakován; *ad.* naglo, nágloma, nanágloma, máhoma, hípoma, zvíškoma, zvíškama; **als -**, kar.

Pluder=hoſen, *pl.* široke hlače *pl.*, bregeše *pl.*; **-n**, *v. n.* mahedrati.

Plump! *int.* šterbúnk! plunk! *a.* okoren, nevkreten, nespreten, nespráviten, štorast, nestoren; **-e**, *m.* okornež, štorklež, telebán; *f.* štorkla; **-en**, *v. n.* plúnkniti, plívkniti, šterbúnkniti, plúsniti + plúnkati, plívkati, šterbúnkati, plúskati; **-heit**, *f.* okornost, nevkretnost, nespretnost; **-hoſe** ſ. Pluderhoſen; **-ſack**, *m.* zvita ruta.

Plunder, *m.* ropotija, kložnja, šara, starina, zbrav, *f.* šent.

Plünder=er, *m.* plenitelj, plenjevavec, grabežljivec, grabitelj; **-n**, *v. a.* pléniti, grábiti, grabúniti, po sili jemati (mljem): poplénitи, ugrábiti, po sili vzeti (vzamem, vzemem); (beſtehlen) okrasti (kradem), orópati *pl.*; **-n**, *n.* plen, plenitev; ropánje; **-ung**, *f.* plenitev, rop, poróp, grabež; **=süchtig**, *a.* grabežljiv, grabljív, ropaželjen, roparski.

Plunze, *f.* kervava klobasa, kervávnica, kervavica, mulica.

Plural, *a.* množen, množinski; **-**, *m.* množno število, množina, množnik; **-ität**, *f.* množnost.

Plus, *ad.* več; **-quamperfekt**, *n.* predpretekli ob. davnopretekli čas.

Plu=ter, *m.* tikva, tigev; verč; **-viale**, *n.* mašni plašč.

Pöbel, *m.* prosto ljudstvo, priprosti ljud, prostaščija; (Geſindel) derhál *f.*, druhál *f.*, žlota; **-haft**, *a.* neotesán, neolikan, zagoveden, prostaški; **=igkeit**, *f.* neotesanost, prostaštvo; **-haufe**, *m.* derhál *f.*, žlota; **-herrſchaft**, *f.* vlada proste derhali; **-ſprache**, *f.* priprosti jezik.

Poch=e, *f.* tolkávnica; **-en**, *v. a.* terkati, klepati, kljukati, kovljati: poterkati, poklepati, pokljukati, pokovljati; (klopfen) tolči ob. tleči (tolčem), biti (bijem); **auf etwas -**, ústiti se, košatiti se, šopíriti se ob. ponášati se s čim; (Erz) tolči (tolčem), phati (am u. pšem), drobiti; **-er**, *m.* (im Pochwerke) phavec, phač; **-mühle**, *f.* **-werk**, *n.* stope *pl.*

Pock=e, *f.* osépnica, oslpica, koza; **-engrube**, *f.* pika, jámica; **-engrübig**, *a.* pikast, osépničast; **-enkrank**, **-ig**, osépničav, kozičav.

Pod=agra, *n.* protín, pokóstnica, pútika, pódagra; **-ium**, *n.* stališče.

Poe=m, *n.* pesma, pesem; **-ſie**, *f.* pesništvo, pesmeništvo, poezija, pesmenija, pevstvo; **-t**, *m.* pesnik,

pesmár, pesmenik, pevec; -terei, *f.* pesmarija, pesmarstvo; -tik, *m.* pesmoslovje, nauk o pesništvu, poétika; =er, *m.* pesmoslovec; -tiſch, *a.* pesniški, pevski, poétičen.

Pointe, *f.* ost *f.*, óstrica, ostrina; *fig.* glavna misel *f.*

Pokal, *m.* kupa, kozarec, bokál.

Pökel, *m.* slanica, razsol *f.*, slanomurja; -=*a.* osoljen, slan; -fleiſch, *n.* vsóljeno meso, slano meso; -hä=ring, *m.* slanik; -n, *v. a.* sóliti: vsóliti, nasóliti, v razsol djati (dém) + vsoljevati, v razsol dévati.

Pol, *m.* tečáj, pol, stežáj; -ar=*a.* polarni, tečajni,; =bär, *m.* beli medved; =diſtanz, *f.* odleglost od tečajev, odpolnost; =fuchs, *m.* polarna lesica; =iſieren, *v. n.* obráčati se k tečaju, polarizírati; =kreis, *m.* tečajnik; =licht, *n.* séverna zvezda, severni sij, burjava; =ſtern, *m.* séverna oder tečajna zvezda, burovž, hervór.

Polei, *m.* polaj, bolhnik, drobna meta; -=*a.* polajev.

Polem=ik, *f.* učeni prepír, pravda, polémika; -iker, *m.* prepiravec; -pričkavec; -iſch, *a.* prepiren; -iſieren, *v. n.* prepírati se, právdati se, príčkati se.

Polenta, *f.* polenta; mešta.

-Pol=ice, *f.* protipís; -ier=*a.* likavni, loščivni; =eiſen, *n.* likalo, gladilo; =en, *v. a.* likati, lóščiti, gladiti, polírati: olikati, ugláditi + olikovati, uglájati; =er, *m.* likavec; polir; =ſtock, *m.* gladilka; =t, *a.* olikan, uglajen.

Polit=ik, *f.* politika, deržavstvo, deržavoznanstvo, vladoznanstvo; -iker, *m.* politik, politikar, deržavnik; -iſch, *a.* políticen; (liſtig) zvit, zvitorép, prekanjen, presukan; -i=ſieren, *v. n.* politizírati, políticne reči pretrésati, o políticnih zadevah govoriti; -ur, *f.* olika, gladčina, lesk.

Polizei, *f.* policija, redarstvo; -=*a.* policijski; -anſtalt, *f.* policijska naprava; -aufſicht, *f.* policijsko nadgledstvo, policijska skerb *f.*; -direkzion, *f.* policijsko vodstvo; -direktor, *m.* policijski vodja ob. predstojnik; -lich, *a.* policijski, redarski; -kommiſſär, *m.* policijski komisár; -kommiſſäriat, *n.* policijsko komisarstvo; -ordnung, *f.* policijski red; -übertretung; *f.* policijski prestopek; -weſen, *n.* policijstvo. policijske reči *f. pl.*

Polizze ſ. **Police.**

Pöller, *m.* možnar, movžar.

Poll=mehl, *n.* srednja moka; -n=zion, *f.* omadeževanje, skrunotók.

Polonaiſe, *f.* polaika, poloneza.

Polſter, *m.* blazina, vzglavje, podzglavje, vzglavnik, podzglavnik, vájšnica; (b. Waſſerball) blazina, podstava; -n, *v. a.* blazíniti: oblazíniti; s perjem naphati, s žimo napólniti; -ſtuhl, *m.* oblazínjeni stol.

Polter=abend, *m.* predporočni večér; večér pred svatbo; -er, *m.* ro-

potavec, ropotalo, zdelovavec, razgrajavec; -geiſt, *m.* strašilo, pošást *f.*; -haft, *a.* ropotav, razgrajav, razgrajaven; -kammer, *f.* starinárnica, shramba za starino; -n, *v. n.* ropotati (ám u. očem), ropotáčiti, klopotati (ám und očem), klopontati, róštati, zdelovati, razgrájati, razsájati, šundrati; -n, *n.* ropot, šunder, razbota; -nuſs, *f.* ropotec, klopotec.

Poly-andrie, *f.* mnogomoštvo; -chromatiſch, *a.* mnogobarven, mnogobarvnat; -cdiriſch, *a.* mnogostén; -gamie, *f.* mnogoženstvo; -glott, *a.* mnogojezičen, v več jezikih; =e, *f.* spis v več jezikih, mnogojezičnik; -gon, *n.* mnogokotje; -opter, *m.* mnogogléd; -p, *m.* osmonožec, hobotnica, polip; -petal, *a.* mnogolist, mnogolisten; -ſyllabum, *n.* mnogozlóžnica, večzlóžnica; -ſyndeton, *n.* mnogovéznica; -technik, *f.* politéhnika, politéhnična šola; -techniſch, *a.* politéhničen, politéhniški; -theismus, *m.* mnogoboštvo, malikovavstvo; -theiſt, *m.* mnogobožnik, malikovavec; =iſch, *a.* mnogobožen, malikovaven.

Pom-ade, *f.* mazilo za lasé, pomada; -eranze, *f.* pomorančа, pomeranča, naranča; =n- *a.* pomorančni, pomerančni; =nbaum, *m.* pomerančno drevo (g. drevesa), pomoránčevec; =ngeiſt, *m.* pomoránčevec; -nhaus, *n.* pomoránčnica, naránčnica; =nhändler, *m.* pomorančar.

Pomolog, *m.* sadjorejec, sadorejec; -ie, *f.* sadjoreja, sadoreja; -iſch, *a.* sadjorejen.

Pomp, *m.* velikolepje, bliščoba, gizda; slavni sprevod; -haft, -ös, *a.* velikolépen, bliskoten, gizdav; slaven.

Pön-ale, *n.* kazen; globa; Ponderabilien, *pl.* težje, težina; -itenz, *f.* pokora; kazen.

Pontifikal-ale, *n.* pontifikál; -at *n.* [pápeštvo.

Pop-anz, *m.* strašilo, baveo; -e, *m.* pop; -en- *a.* popovski.

Popul-är, *a.* pripróst, prostonároden, prostonárodski, za prosto ljudstvo primeren, lahkoumeven, lahkorazumljiv, občnorazumljiv; (leutſelig) priljuden, vljuden: -werden, obnároditi se; -ariſieren, *v. a.* po domače ob. prostemu ljudstvu umevno napráviti + naprávljati; -arität, *f.* vljudnost, priljudnost; -azion, *f.* prebivalstvo, prebivavci *pl.*

Por, *m.* porej. luk; -e, *f.* znójnica, pótnica, potna lúknjica; -ös, *a.* lúknjičast, lúknjičav; -oſität, *f.* lúknjičavost; -phyr, *m.* porfir.

Port-al, *n.* vrata *pl.*, velike duri *pl. f.*; pročelje; -epee, *n.* remen za meč, portepéj, oficirski pas; -efeuille, *n.* listnica; *fig.* opravilstvo, področje: Miniſter ohne -, izredni minister; -eur, *m.* nosec, nosivec; -ier, *m.* vratár; -o, *n.* poštnina, listovina, listnina; -ofrei, *a.* poštnine prost, brezplačilen, brez plačila; =heit, *f.* prostost poštnine, brezplačilnost.

Porträt, *n.* obráz, podóbščina, slika, portrét; -ieren, *v. a.* obráziti, slíkati: poobráziti, poobličiti, portretírati; -maler, *m.* podobar, malar obrazov od. podobščin; =ei, *f.* obrazna od. portretna malarija.

Porzellan, *n.* porcelán, porculán; -= *a.* porcelanov, porcelanast; -en, *a.* porcelanast; -erde, *f.* porcelanka, porcelanovica; -gut *n.* porcelanovina; -händler, *m.* porcelanar; -niederlage, *f.* zaloga porcelanovine; -schnecke, *f.* tigrasta porcelanka; -ware, *f.* porcelanovina, porcelansko blago.

Porzion, *f.* obrók, jemljej, odmerek, vzemek; (Theil) delež, kos.

Posamentier, *m.* pasár, trakár, posamentnik.

Posaun-e, *f.* tromba, trobenta, trobija; -en, *v. a.* trobéntati, tróbiti: zatrobéntati, zatróbiti; -enbläser, *m.* trobentar, trobentáč; -enregister, *n.* piščali v orglah *pl.*; -enton, *m.* trobent, glas trobentni; -ist s. Posaunenbläser.

Post-iv, *a.* ustanovljen, uganjen, dan; (bejahend) terdiven: -e Antwort, odločni od. določni odgovor; -e Strafe, postavna kazen; *ad.* za terdno, za gotovo; - *m.* (gramm.) perva stopnja, nasebnik, samonasebnik; - *n.* male orglje *pl.*; -to, na primér, postávimo, vzemimo; -tur s. Stellung, Haltung; -zion s. Lage, Stellung.

Posse, *f.* burka, kvanta, šala; (Theaterstück) gluma, smešna igra, komédija: -en treiben, burke zbíjati, norce briti (brijem), norčije ugánjati; -en, *m.* kljubest *f.*, kljubet, kljubovanje; napost *f.*, zabava, nagájanje: -en spielen, kljubovati, nagájati, napost délati, napostovati, vkljub od. h kljubu délati; zum -en, nalašč, navlašč, na znic; -enhaft, *a.* burkast, šaljiv, gódčevski; -enmacher, -enreißer, *m.* pavliha, šaljivec, glumáč, burkež; =ei, *f.* pavlihova, pavlíšina, burke *pl.*; -enspiel, *n.* smešna igra, gluma; -enstück, *n.* gluma, smésnica.

Possess-iv, *a.* svojiven, prisvojevaven, prisvojiven, lastiven; -essor, *m.* posestnik, imetnik.

Possierlich, *a.* šaljiv, smešen, čuden; -keit, *f.* šaljivost, smešnost.

Post, *f.* pošta: fahrende, reitende -, vozna, jezdna pošta; ordinäre, extraordinäre -, navadna, posebna pošta; (Nachricht) glas, naznanilo; (Betrag) znesek; (Artikel) členek; -= *a.* poštni; -abgang, *m.* odhod pošte: der - ist, pošta odhaja; -ament, *n.* stojilo, stajalo, stalo, podstavek; -amt, *n.* pošta, poštnija, poštni urad; =-*a.* poštnijski; -anstalt, *f.* pošta; -arbeit, *f.* zeló potrebno delo; -beamte, *m.* poštni uradnik; -bote, *m.* pismonós, pismonosec, listonosec; -buch, *n.* poštne bukve *pl.*

Post-en, *m.* mesto; stajališče; (Wache) straža, straž *f.*; (Amt) služba, urad; (Betrag) znesek, skupiček; -enlauf, *m.* tek oder hod

pošte; -e reſtante, *ad.* naj na pošti ostane; -eriorität ſ. Nachkommenſchaft; -festum, prepozno; po toči zvoniti; -frei, *a.* poštnine prost; --geld, *n.* poštnina, poštovina, poštna voznina; -haus, *n.* poštnija, pošta; -horn, *n.* poštni rog; -humus, *m.* posmertnik; -ille, *f.* postila; -illon, *m.* postilijón, poštni kočijáž; -knecht, *m.* poštni hlapec; -meiſter, *m.* poštar; =in, *f.* poštarica; -nachnahme, *f.* poštno povzetje; -o ſ. Poſten; -ordnung, *f.* poštni red; -pferd, *n.* poštni konj; -porto, *n.* poštnina, poštovina; -reiſe, *f.* potovanje po pošti; -rezepiſſe, *n.* poštni list; -rittgeld, *n.* poštna jezdnina; -ſäule, *f.* miljnik; -ſkript, *n.* pripisek, dostavek; -ſtazion, *f.* poštna postaja; -ſtraße, *f.* vélika od. poštna cesta; -tag, *m.* poštni dan (g. dneva); -taxe, *f.* poštna taksa; -ulat, *n.* zahteva, zahtevek, tirjatev, terjava; -verwalter, *m.* poštni oskerbnik; -wagen, *m.* poštni voz; -wechſel, *m.* preprega poštnih kónj; -weſen, *n.* poštarstvo, poštnijstvo, poštne zadeve *pl.*; -zug, *m.* poštni vozovlák.

Pot=entat, *m.* vladár, vladavec; -enz, *f.* moč *f.*, oblást *f.*; (arith.) stopnja; =ieren, *v. a.* povikšati, povišati, povékšati + povikševati, zvišovati; -pourri, *f.* zmes *f.*

Pottaſche, *f.* lúgasta sol *f.*, pepelik, potašelj; -erzeuger, *m.* pepelar; -ſiederei, *f.* pepelárnica.

Pott=fiſch, -wall, *m.* glaváč, kašelót; -weide, *f.* bela verba.

Potz, *int.* dè-tè! tè-tè! dà-te! -tauſend, *int.* da-te šencej! šembraj! raca na vodi! kosmata kapa!

Präambul=ieren, -ulum ſ. Einleit, -en, -tung.

Präbend=e, *f.* prebenda, duhovnija; -iſt, *m.* prebendnik, prebendár.

Pracht, *f.* krasota, krasnost, veličestvo, sprelepota, berhkota, velikolepje, bliščoba, bliskota; -=*a.* prekrasni, sprelép; preslavni; -aufzug, *m.* preslavni sprevod; -ausgabe *f.* prekrasna izdava; -gebäude, *n.* prekrasno oder sprelepo poslopje; -exemplar, *n.* prekrasni iztisek.

Prächtig, *a.* krasen, prekrasen, krasoten, bliskoten, sprelép, velikolép, bliščéč.

Pracht=liebe, *f.* gizdavost, šopirnost; -liebend, *a.* gizdav, šopiren; -voll, *a.* prekrasen, prelép, bliskoten, bliščéč, izversten; -werk, *n.* prekrasno od. sprelepo delo.

Prädik=ant, *m.* prídigar, cerkveni govornik; -at, *n.* pridevek, naslov; (gramm.) dopovedek, prisodek, predikát; =iv, *a.* dopovedkov.

Prä=dizieren, *v. a.* prisóditi + prisójati; -fekt, *m.* predstojnik, prednik; -fixum, *n.* predpona, sprédnica.

Präg=eln, *v. a.* pražiti, ovreti; -en, *v. a.* kovati (kujem); ins Gedächtnis -, vtísniti si v glavo, zapómniti si, opamétiti si; -en, *n.* kov *f.*

Pragmat=ik, *f.* pragmátika; -iſch, *a.* pragmátičen, pragmátiški.

Prägnant ſ. Bündig, Beſtimmt.

Prahlen, Prahler ꝛc. ſ. Pralen, Praler ꝛc.

Präjudiz, *f.* škoda, uima; -ieren, *v. a.* pred ktero rečjó razsóditi + razsójati; na škodo biti (sem).

Präkluſiv, *a.* nepreložen, zapadeo.

Prakt=ik, *f.* djavnost, práktičnost; práktika; -ikabel, *a.* porabljív, raben; -ikant, *m.* praktikant, vadec, vájenec; -iker, *m.* skúšenec, práktikar; -iſch, *a.* djanski, práktičen, práktiški; -izieren, *v. n.* váditi se, úriti se, priprávljati se; (als Arzt) zdráviti, ozdrávljati.

Präl=at, *m.* prelát; =enſtand, *m.* prelatstvo; -egat, *n.* predvolilo.

Pral=en, *v. n.* bahati se, povzdigovati se, šopíriti se, velíčati se, kèršiti se, hváliti se, širokoústiti, bániti, hlastati, hrústiti se, čelustáriti; -er, *m.* bahavec, bahač, širokoustnež, širokoustnik, samohvalec, hvaló (g.-eta), hlastavec; =ei, *f.* baharija, bahaštvo, samohvalnost; =in, *f.* bahavka, širokoústnica; =iſch, -haft, *a.* bahav, bahaven, šopiren, samohvalen, gizdav, širokousten, hlastav; -hans ſ. Praler; -ſucht, *f.* bahavost, šopirnost, hlastavost; -ſüchtig, *a.* bahav, hlastav, šopiren.

Präliminar=ien, *n.* prevdarek, predudarek, preračunek; -arien, *pl.* podstavni dogovori *pl.*

Prall, *m.* odskók, odlét, odbój; -en ſ. Abprallen; -ig, *a.* napét.

Prä=ludium, *n.* vvodna igra, predigra; -miant, *m.* obdárjenec, obdarovanec; -mie, *f.* darilo, dar. nagrada; (Aſſekuranz-) zavárščina; -mieren, *v. a.* obdariti, obdarovati; -miſſe, *f.* prednji stavek; -monſtratenſer, *m.* premonstratenec.

Prang=en, *v. n.* skazovati se, razkazovati se, ponášati se; blíščati (im), lesketati (ám u. ečem), kázati se (kažem); -er, *m.* lajta, sramotni oder; ogerlín, klada.

Präno=ant, *m.* predznamovatelj, predznamovavec; -at, *m.* predznamovanec; -ation, *f.* predznamba, predznamovanje, prenotacija; =s= *a.* predznambni, predznamovanjski.

Pränumer=ando, *ad.* popred plačevaje; -ant, *m.* naročnik, predplatnik, predplačnik; -ation, *f.* naročba, naročilo, predplačilo, predplata; =sbetrag, *m.* naročnina, naročilni od. predplačilni znesek; -ieren, *v. a.* naročiti se na kaj, naročiti, popred pláčati + naróčati, naročevati, popred plačevati.

Präpar=and, *m.* pripravnik; =ir, *f.* priprávnica, pripravnišče; -at, *n.* pripravek, prigotovek, preperát; -ieren, *v. a.* pripráviti, prigotóviti + priprávljati, prigotávljati; ſich -, *v. r.* pripráviti se + priprávljati se.

Prä=ponderanz ſ. Uebergewicht; -poſition, *f.* predlog, razmernik; =al= *a.* predložni; -potenz, *f.* premóč *f.*, prevlada; -rogativ, *n.* predpravica; -ſens, *n.* sedanji čas, sedanjik; -ſent, *n.* dar, darilo,

poderek; vezilo, slavina; =atum, *n.* dan podaje od. izročitve; =azion, *f.* podaja, izročitev, vložba; predložba, predočba, (zu einer Stelle) predstava; priporočitev; nasvet; =azions= *a.* podajni; nasvetovalni; =ieren, *v. a.* podati, izročiti; vložiti + podájati, izročevati, vlágati; (d. Gewehr) prezentírati, čast skázati (kažem) skazovati; (zu einem Amte) navreči (veržem), nasvetovati, priporočiti + priporóčati. (den Wechſel) predlóžiti + predlágati; ſich -, *v. r.* pokázati se; Präſentirt! dajte čast! -ſervativ, *n.* branilo, hranilo, varovalo.

Präſ=es, *m.* pervosednik, predsednik; -ident ſ. Präſes; -identen= *a.* pervosédnikov; -identin, *f.* pervosédnikova žena; =ſchaft, *f.* pervosedstvo; -idieren, *v. n.* pervosedovati, predsedovati, predsédati; -idium, *n.* pervosedstvo, predsedništvo.

Praſſ=eln, *v. n.* prasketati (ám und čem), pokljati, poketati (ám und čem), -eln, *n.* prasket, prasketanje, pokljanje; -en, *v. n.* zaprávljati, razúzdano od. nezmerno živeti, trebuhu streči (strežem), požrešcvati; -er, *m.* zapravljivec, požrešnik; =in, *f.* zapravljivka, požréšnica.

Präſum=ieren ſ. Vermuthen; -tiv, *a.* dozdeven, domneven.

Prä=tendent, *m.* oblastovavec, pretendént; -tenſiv, *a.* oblastovaven, prilaščevaven; -terieren, *v. a.* preskočiti *pf.*; -teritum, *n.* pretekli čas; -ter, *m.* izgovor, pretveza; -tur, *f.* pretura.

Pratze, *f.* šapa, čapa, copata.

Präven=ieren ſ. Zuvorkommen; -tiv, *a.* odvračaven, prestregaven.

Praxis, *f.* djanstvo, djanje, práktika, vadba; (Gebrauch) običaj, navada.

Prä=zipitat, *n.* vsedlina; -ziſes, *a.* natančen, točen, določen; *ad.* na tanko, točno; =ion, *f.* natančnost, točnost; =ieren, *v. a.* na tanko dolóčiti + določevati.

Predig=en, *v. a.* pridigati, pridigovati, prédigati, propovédati; -er, *m.* pridigar, prédižnik, propovednik; =s *a.* pridigarski; -t, *f.* pridiga, prédiga, cerkveni govor, duhovni ogovor, propoved *f.*; -tamt, *n.* pridigarstvo; -tſammlung, *f.* zbirka pridig od. cerkvenih govorov; -ſtuhl, *m.* leca, prížnica.

Preis, *m.* cena, kup: zu welchem -, po čem? der genaueſte -, najniža od. zadnja cena; der - ſteigt, cena gre na kviško od. raste; der - fällt, cena odjenjuje od. se niža; (Lob) hvala, slava, dika, čast *f.*; (Schul-) darilo; um feinen -, v nobén kup, nikákor ne, po nobeni ceni, po nikakem; (Geld-) plačilo, darilo; etwas - geben, prepustiti + prepúščati; -aufgabe, *f.* razpisana naloga; -ausſchreibung, *f.* razpis darila; -bewerbung, *f.* poganjatev za razpisano darilo; -courant, *m.* cenik, vsakokratna cena; -elbere, *f.* tičja černica, brúsnica, kámčičevje; -en, *v.*

a. hváliti, velíčati, slaviti, častiti, poveličevati, razslávljati. díčiti; glücklich –, sréčnega imeti (ám) ob. čislati; -er, *m.* hvalivec, hvalec; -frage, *f.* zastavljeno vprášanje; -gebung, *f.* prepustitev; -liſte ſ. Preis-kourant; -richter, *m.* razsojevavec, sodnik o razpisanih darilih; -ſchrift, *f.* spis za razpísano darilo; obdórjeni spis; -tarif, *m.* cenik, ustanóvljena cena; -verzeichnis, *f.* razkazek cene; -würdig, *a.* darila vreden; hvalevreden; =keit, *f.* vrednost darila; hvalevrednost; -zuerkennung, *f.* prisodba darila.

Preïär, *a.* dvomljív, negotóv.

Preſſ-en, *v. a.* prekániti, ukániti, prevariti, oslepáriti, ocigániti, pretantati, ogoljufati *pf.* ſ. Abpreſſen; -er, *m.* goljúf, slepár; (Abprall) odskók, odbój; =ei, *f.* prevara, goljufija, sleparija; =in, *f.* goljufica, sleparica.

Prem-ier, *m.* pervi minister; -ſen, *v. a.* ovírati, privírati.

Presbiter ſ. Prieſter; -ianer, *m.* prezbiterijanec; -ium, *n.* prezbiterij, duhovnišče.

Preſſ-ant, *a.* silen; -bar, *a.* stisljív, stlačljív; -e, *f.* tlačívnica, stiskávnica, stiskálnica, preša; (Druck-) tiskálnica, tiskávnica; (Druck) tisk, tisek, natis; unter die – geben, v natís dati + dajati; unter der – ſein, v natisu biti (sem); -en, *v. a.* tláčiti, stiskati, mečkati, préšati: stisniti, ožeti (žmem), zmečkati + ožémati; (jemanden) pestiti, siliti; -er, *m.* stiskavec, tlačivec; -erzeugnis, *n.* tiskovina, tiskopis; -freiheit, *f.* svóbodni tisk; svóboda tiska; -gericht, *n.* sodnija za tisk; -geſetz, *n.* postava za tisk, postava zastran tiskovin, tiskovinska postava; -haft, *a.* bolehen, nebogljén, nevbogljén, betežen; -hefe, *f.* stisnjene droži *pl. f.*; -ieren, *v. n.* es preſſiert nicht, ni sile, ne mudi se; -kufe, *f.* kernica; -maſchiene ſ. Preſſe; -ſchraube, *f.* vreteno, vretenica; -übertretung, *f.* prestopek postave zastran tiskovín; -zeug, *n.* tiskalo, tiskavna priprava.

Prez-iös, *a.* dragoten, drag; -ioſen, *pl.* dragotine *pl.*, dragotije *pl.*; -l, *n.* presta.

Priſeln, *v. a.* zbádati; *v. n.* šče-meti, skleti.

Prieſter, *m.* duhovnik, duhoven, svečenik; mašnik, mešnik: der hohe -, véliki duhoven; -= *a.* duhovski, duhovni; -amt, *n.* duhovstvo, duhovska služba, maštvo; -haus, *n.* duhovno semenišče, duhóvščnica, bogoslóvnica; -heiligtum, *n.* duhovsko svetišče; -herrſchaft, *f.* duhovska vlada; -in, *f.* duhóvnica, svečenica; -lich, *a.* duhovski, mášnikov; -mantel, *m.* mašni plašč; -orden, *m.* duhovni red; -rock, *m.* duhovska obleka; -ſchaft, *f.* duhóvščina, duhovstvo, duhovni *pl.*; -ſtand, *m.* duhovski stan, duhovstvo, maštvo; -tum, *n.* duhovstvo, maštvo; -weihe, *f.* mášnikovo posvečevanje, posvečevanje za mašnika.

Prim-a, *f.* perva, pervnica; -a

Donna, *f.* perva pévkinja; -ár, *a.* pervoten; -arius, *m.* pervi zdravnik; -as, *m.* pervostolnik, primas; -at, *n.* pervstvo, pervenstvo; -awechſel, *m.* perva menjica; -e, *f.* pervi glas; perva ura; -el, *f.* trobéntica, iglec; -itiv, *a.* pervobisten, pervoten, pervinski; -ig, *f.* premicija, nova maša; -ogenitur, *f.* pervorojenstvo; pervorojénáčina; -zahl, *f.* pervinsko število, zakladno číslo.

Prinſenkäſe, *m.* brinzovec, brinzov sir.

Prinz, *m.* knez; (kaiſerlicher -) cesárjevič, cesarič, cárovič; (königl. -) králjevič, kraljič; (fürſtl.) knéževič, knežič; (herzogl. -) vójvodič; -eſſin, *f.* knéžinja, princeza; cesarícina, cesárovna; kraljícina, králjevna; =apfel, *m.* princesnik.

Prinzip, *n.* načelo, glavno od. podstavno vodilo, pervotno pravilo; (Anfang) začetek; -al, *m.* gospód, principál, prednik; -at, *n.* predstvo, pervenstvo, pervstvo; -iel, *a.* načelen, podstaven; -iſt, *m.* dragošolec.

Prior, *m.* prior, prednik; - = *a.* priorski; -in, *f.* prédnica; -itāt, *f.* predstvo, pervstvo, prednost; (die Zeit) poprejšnost; =surtheil, *n.* razredna sodba.

Priſe, *f.* vzemljej, ščepec, ošćapek; (Beute) plen, rop, zajeta ládija; -ma, *n.* prizma; =tiſch, *a.* prizmátičen.

Pritſcheln, *v. n.* berlúzgati.

Privat, *a.* zasceben, zasoben, samosvojen, samiten, privaten; -angelegenheit, *f.* zasebna od. privatna zadeva; -diener, *m.* zasebni sluga; -dozent, *m.* privatni docent; -e, *m.* zasebnik, zasobnik, privatni oder zasobni človek; *f.* zasébnica, zasóbnica; -eigentum, *n.* premoženje zasebnih ljudi; -gelehrte, *m.* zasebni učenjak; -ier f. Private; -im, *ad.* natihoma; -iſieren, *v. n.* sam za sé živeti, osebovati; -iſt, *m.* zasebni od. privatni učenec; -iv f. Ausſchlieſſend; -kaſſe, *f.* zasebna od. privatna denárnica; -leben, *n.* domače oder zasebno življenje; -mann f. Private; -perſon, *f.* zasebnik, zasobni človek; zasébnica; -recht, *n.* privatno pravo; -ſache, *f.* zasebna od. privatna reč *f.*; -ſchule, *f.* privatna šola; -ſtunde, *f.* domači podúk; -vermögen, *n.* zasebno od. privatno premoženje; -wirtſchaft, *f.* zasebno gospodarstvo; -zeugniß, *n.* privatno spričevalo.

Privileg-ien-, *a.* samopravni, privilegijni; -ieren, *v. a.* komu posebno pravico od. oblast podeliti, pooblástiti + podeljevati, privilegírati; -iert, *a.* samopraven, privilegíran; -ium, *n.* samopravica, privilégija, pooblastica.

Pro in contra, za in zoper kaj.

Probat, *a.* skušen, po skušnjah poterjen, dospričan.

Probe, *f.* skušnja, poskušnja, preskušnja; (Verſuch) poskús, poskusek; (arith.) preskusek, doka-

zek; (Muſter) obrazec, ogledek; -= *a.* poskusni; na poskušnjo; -arbeit, *f.* delo na poskušnjo; -blatt, *n.* ogledni list, list na ogled; -bogen, *m.* ogledna ob. pokazna pola, pola na ogled; -druck, *m.* ogledni ob. pokazni tisk; -fahrt, *f.* poskusna vožnja; -hältig, *a.* po skušnji poterjen; (v. Wechſel) terden; -jahr, *n.* leto poskušnje; poskusno leto; -lekzion, *f.* poskusno predávanje; -predigt, *f.* poskusna pridiga; -ſchrift, *f.* krasopis, lepopis; -ſtück, *n.* poskusek; -vorleſung ſ. Probelekzion; -zeit, *f.* čas poskušnje ober skušnje.

Probier-, *a.* poskusni; -en, *v. a.* poskúsiti, skúsiti, izkúsiti + poskúšati, skúšati; (d. Geſchmack -) pokúsiti, okúsiti, vardjati (dém) + pokúšati, okúšati, vardévati; -ſtein, *m.* poskusni kamen; *fig.* skušnja, skusilo.

Problem, *n.* zastavek, uloga, vprášanje; -atiſch, *a.* dvomljív, dvomen, negotóv, problematičen.

Probſt ſ. **Propſt**; Pröbſtling, *m.* smokavica, smukavica.

Produkt, *n.* plod, sad; izdelek, rokotvór, rokotvórina, narejek; (Natur-) pridelek, obrodek, plod; (Reſultat) učinek, nasledek; (math.) znesek; -enpreis, *m.* cena pridelkov; -iv, *a.* ploden, plodovít, plodonosen, rodovit, rodoviten; oberten; =ität, *f.* plodnost, plodovitost, rodovitnost.

Produkzion, *f.* izdelava, izdelovanje; (v. Urprodukten) pridelava; (theatr.-) predstava, igra; -skapitat, *n.* denarji za izdelovanje - pridelovanje; -skoſten, *pl.* stroški izdelovanja - pridelovanja.

Produz-ent, *m.* izdelovavec, pridelovavec; (d. Urkunde) pokazavec; -ieren ſ. Erzeugen, Vorzeigen; ſich -, *v. r.* igrati, razkazovati se.

Profan, *a.* posveten, svetoven, neduhoven, neposvečen; ſ. Gemein; -azion ſ. Entheiligung; -geſchichte, *f.*, posvetna zgodovina.

Profeſ-eſs, *f.* mniška zaobljuba ob. zaveza; -eſſion, *f.* delo, rokodelo, rokodelstvo; obertnija, obertstvo; =iſt, *m.* rokodelec, rokodél; -eſſor, *m.* profesor, učitelj: ordentlicher -, redni profesor; =enkollegium, *n.* učiteljski zbor, zbor profésorjev; -eſſur, *f.* učiteljstvo, učiteljska stólica, profesura; -et, *m.* ſ. Prophet, -il, *n.* stranski ob. prerezni načert; -it, *m.* dobiček, dobitek, korist *f.*; =abel ſ. Einträglich, =ieren, *v. n.* pridobiti si, dobiček storiti + pridobívati si; -oß, *m.* profóz, profós.

Pro-gnoſe, *f.* napoved *f.*; -gnoſtikon, *n.* proroštvo, prerokba; -gnoſtizieren, *v. a.* napovédati (vém) + napovedovati, prorokovati; -gramm, *n.* program, čertež; (Schul-) letopis, letnik; -greſſ ſ. Fortſchritt; =ion, *f.* postopnost; =iſt, *m.* napredovavec; =iv, *a.* napredovaven, postopen; *ad.* po stopnji, stópnjama; -hibieren, *v. a.* prepovédati (vém) + pre-

povedovati; -hibitiv, *a.* prepóvedeo, prepóvedovaven, zabraniven; =fiſtem, *n.* prepóvedstvo, prepóvedne postave zastran vvožnje tujodeželne robe.

Pro-jekt, *n.* nasvet, nasvetek, predlog; nasnutek, načert, namera, nakana; =ieren, *v. a.* nasvetovati, navreči (veržem) *pf.*; načértati, načert narediti + naréjati; -jekſion, *f.* obrís, obrisek; =ſchrift, *f.* obrisoslovje; -klamazion, *f.* razglás, oklic, oglasilo; -klamieren, *v. a.* razglasiti, oklicati (kličem) + razglášati, oklicovati; -kura, *f.* pooblastilo; =tor, *m.* pooblástenec, opravnik; Staats -, deržavni zavetnik ob. pravdnik; -kurieren f. Beſorgen; -letariat, *n.* siromačija; -letarier, *m.* siromák, nímanič; -log, *m.* vvod, predgovor, proslov; -longazion, *f.* prelóg, podaljšba, podáljšanje; =ögebühr, *f.* preložnina; -longieren, *a.* podáljšati, podéljšati, preložiti + podaljševati; -memoria, *n.* spominski spis, spomenica; -menade, *f.* sprehod; -menieren, *v. n.* sprehájati se, šétati se (am u. šečem); -meſſe, *f.* promeša; -mittent, *m.* obetnik; -montorium f. Vorgebirge; -movieren, *v. a.* podeliti komu kako čast (dohtarstvo); povíšati, povzdígniti na višo stopnjo + povišévati, promovírati; -mozion, *f.* povíšanje, povzdiga na višo stopnjo; Prompt, *a.* hiter, ročen; natančen, pičen, točen; *ad.* ročno, róčnoma; na tanko, pično; -mulgieren, *v. a.* razglasiti, oznániti + razglášati; -nomen, *n.* zaímek, zaimé (g. -ena); -nominal, *a.* zaimenski, zaimenen; -nunziazion, *f.* prednaša; izreka, izrekava; -pädeutik, *f.* propedévtika, pripravljavni uk; -pädeutiſch, *a.* propedévtičen, predučen, pripravljaven; -paganda, *f.* propaganda, društvo za razšírjanje kátoliške vere.

Proph-et, *m.* prorok, prerok; (Wahrſager) prerokovavec, veščec, vedeževavec, vedovina; =en- *a.* proroški; =in, *f.* prorókinja, prerokinja; =iſch, *a.* proroški, prerokovaven, prerokovavski; -ezeien, *v. a.* prerokovati, prorokovati; bogovati, vedeževati; -ezeiung, *f.* prerokovanje, prorokovanje, prerokba.

Pro-pinazion, *f.* samoprodaja pijače; -ponieren, *v. a.* nasvetovati, predlóžiti, navreči (veržem) + nasvetávati, predlágati, navergovati; -porzion, *f.* razmerje, porazmerje, razmér *f.*, razmera; pomernost, somernost, porazmernost, priličje; =al, *a.* razmeren, porazmeren, pomeren; =iert, *a.* skladomeren, someren, enakomeren, razmeren; -poſizion, *f.* nasvet, predlog.

Propſt, *m.* prošt; -ei, *f.* proštija, proštnija; Pröpſtling f. Pröbſtling.

Pro-rektor, m. namestni vodja; -rogazion, *f.* prelog; -rogieren, *v. a.* preložiti.

Proſa, *f.* proza, nevézana beseda, prosti govor; -iker, *m.* prozaik, pi-

satelj v nevézani besedi; -iſch, *a.* prozáičen, prozáiški, prostogovoren, nevézan; *fig.* nepesniški.

Proſelyt, *m.* spreobèrnjenec, novoverec; pridóbljenec; -enmacher, *m.* spreobračavec.

Proſ=it! *int.* Bog pomagaj! Bog pomozi! na zdravje! -odie, *f.* prozodija, časomerje, zlogomerje; -odif, *f.* nauk o zlogih, zlogomerstvo; -odiſch, *a.* prozódičen, časomeren.

Proſp=ect, *m.* vid, videž; pogled, razgled; -erieren ſ. Gedeihen.

Pro=ſtituieren ſ. **Beſchimpfen, Bloßſtellen**; -tegé ſ. Günſtling; -tegieren, *v. a.* pogánjati se za koga, zagovárjati, zavetovati, brániti; -tektor, *m.* zavetnik, branivec, zagovornik; =at, *n.* zavetništvo, varstvo; =in, *f.* zavétnica; -tekzion, *f.* bramba, zagovor.

Proteſt, *m.* upor, odpor, protést; -ant, *m.* protestánt, luteranec; =in, *f.* prótestantka, luteranka; =iſch, *a.* protestantski, luteranski; -azion, *f.* ugovárjanje, ugovarjatev, upiranje; ugovor, upor; -ieren, *v. n.* upreti se, ustáviti se, oglasiti se proti čemu: upírati se, ustávljati se, oglášati proti čemu; odporovati, pobíjati kaj.

Protokoll, *n.* zapisnik, vpisnik, protokól; -ariſch, *a.* -e Aufnahme, zapís; izpraševanje na zapisnik; -ieren, *v. a.* zapisati (pišem), vpísati, (v zapisnik) + zapisovati, vpisovati; -iſt, -sführer, *m.* zapisovavec, protokolist; -sführung, *f.* zapisovanje; -snummer, *f.* število vložnega zapísnika.

Proto=medikus, *m.* pervi deželni zdravník; -notär, *m.* mestni pisár; -typ ſ. Urbild.

Protz=en, *v. n.* kújati se; -ig, *a.* kujav; -maulen, *v. n.* jezikovati, gobezdáti, čelustáriti.

Prov=erbium ſ. **Sprichwort**; -iant, *m.* živež, hrana, živek, zaloga, provijánt; =a. založni, provijantni; =meiſter, *m.* provijantmojster; =weſen, *n.* založno zadeve *pl.*; -inz, *f.* dežela, okrajina, pokrajina; =ial, *a.* deželen; =ialismus, *m.* provincializem, beseda v kakem kraju navadna; =ialzeitung, *f.* deželni časnik.

Proviſ=ion, *f.* zaloga; (Gebühr) prodajnina, provisija; -or, *m.* namestnik, provizor; -oriſch, *a.* začasen, namesten; -orium, *n.* začasna naredba.

Provo=kazion, *f.* poziv, pozòv; -zieren ſ. Herausfordern.

Proz=edur, *f.* ravnava; -ent, *a.* odstotek, odstovek, od sto; =ual, *a.* odstotni.

Prozeſs, *m.* razpòr, razpra, razpertija; (Rechts=) pravda; (Verlauf) beg, tek, -führen, právdati se, tožáriti se; durch-verlieren, zaprávdati; -machen, na tožbo djati (denem) - = *a.* pravdni; -akten, *pl.* pravdni spisi *pl.*; -führer, *m.* právdavec; -ion, *f.* procésija, cerkvéni sprevod; =straupe, *f.* prehodna gosénica; =ſpinner, *m.*

prehodnji prejec; -ieren, v. n. právdati se, tóžiti se, tožáriti se, právdáriti; -foſten, pl. pravdni stroški pl.; -ordnung, f. pravdni red, sodnji red; -ſache, f. pravdna reč oder zadeva; -ſüchtig, a. pravdarski, prepirljiv: ich bin nicht -, na tožbo ne strežem; -verfahren, n. pravdna ravnava.

Prudel, m. par, čad, sopár, hlap; -n, v. n. hlapeti, pariti se; (vom ſiedenden Waſſer) vervrati, kipeti.

Prüf=en, v. a. skúsiti, izkúsiti, poskúsiti + skúšati, poskúšati; (d. Schüler) izprášati, preskúsiti + izpraševati, preskúšati; (unterſuchen) preiskati (iščem), preglédati + preiskovati, pregledovati; (einen Vorſchlag) prevdáriti, pretéhtati, pretresti, na cedilo djati (dem, denem) + prevdárjati, pretehtovati, pretrésati, na cedilo dóvati; geprüft, a. preskušen, izprašan, poterjen; -er, m. izpraševavec, preskuševavec; -ling, m. izpraševanec, preskuševanec; -ſtein s. Probierſtein; -ung, f. (Examen) skušnja, preskušnja, izpraševanje; (Unterſuch.) skušnja, poskušnja; preiskava, preiskovanje; pretres, pretehtovanje; =s= a. izpraševanjski, preskušni; =sgegenſtand, m. reč preskušnje; =skommiſſion, f. izpraševavna ob. preskušna komisija; =sſal, m. sobana za preskušnjo; =sſtunde, f. ura preskušnje ober izpraševanja; =staxe, f. preskušnina; =szeit, f. čas poskušnje.

Prügel, m. krepelj, krepelec, krepetec, oklešek, pravít, bujač; -ei, f. pretèp, poboj, tepež; -n, v. a. topsti, biti (bijem), tolči, líbrati, šeškati: otepsti, pretepsti, nabiti, nabúnkati, nalibrati, oklèstiti, namlátiti, nažgati (žgèm), naklepati (pljem) + pretépati, nabíjati.

Prunk, m. bliščoba, leskota, bliskota, berhkota; razvíranje, prevzetovanje; -= a. slaven, bliščoben, berhek, prelép; -en, v. n. bliščati (ím) ponášati se; razvírati se, prevzetovati; -er, m. prevzetovavec; -haft, a. bliščéč, bliskoten, velikolepen; -liebend, a. gizdav, gizdoljuben, šopiren; -los, a. skromen; -ſucht, a. gizdavost, prevzetíja; -ſüchtig, a. gizdav, šopiren, prevzetovaven.

Pſalm, m. psalm; -men, v. n. psalme peti (pojem), hékati; -miſt, m. psalmist, psalmopevec; -ter, m. psalter, psalmnik.

Pſeudo=, a. lažnjivi, lažni, krivi, podvèrženi; -nym, a. pod izmišljenim imenom, lažnoimenen; -proſet, m. lažnjivi ob. krivi prorok.

Pſt! int. pst! bst!

Pſych=e, f. duša; -iſch, a. duševen, dušen; -olog, m. dušoslovec, psihológ; =ie, f. dušoslovje, psihologija; =iſch, a. dušosloven, psihológičen.

Publ=ik, a. očiten, javen; -ikazion, f. razglasilo, oklic, oznanilo, naznanilo; -ikum, n. občinstvo, zbrani svet, zbrana množica; -izieren, v.

a. razglasiti, oklicati (klícom) + razglášati. oklicovati; -izíft, *m.* časnikár, publicist; -izítát, *f.* javnost, očitnost.

Pud, *m.* pud; -delarbeiter, *m.* pudlar; -deln, *v. a.* pudlovati; -delofen, *m.* plamenica; -ding, *m.* puding; -el, *m.* koder, kódrasti pes; -eln, *v. a.* gerdo s kom ravnati, koga gerdo imeti (am); -elnärriſch, *a.* ves smešen, šaljív, gódčevski; -er, *m.* štupa za lasé; -erig, *a.* opudran; -ern, *v. a.* púdrati: opúdrati, lasé s pudrom potresti + potrésati.

Puff! *int.* puf! žok! lop!; - *m.* bunka, udár, udarec; -ärmel, *m.* široki rokáv; -en, *v. a.* búnkati, líbrati, lópati, púhati, tolčí, suvati (sujem): nabúnkati, lopiti, opúhati, otolčí; ſ. Stoßen.

Puls, *m.* tríp, žilobitje, bilo: der - geht, žila utriplje, bije od. tolče; -ader, *f.* ciplja, cípnica; -ieren, *v. n.* trípati (pljem) utrípati, biti (bijem); -ſchlag ſ. Puls.

Pult, *n.* pisalnik, pisalni podstavec od. naslonják.

Pulver, *n.* prah, štupa, prašek; (Schieß-) smodnik, strelni prah; -beutel, *m.*, -büchſe, *f.* prašník; -dampf, *m.* dim od strélnega prahú; -faß, *n.* strelni sod, sod za strelni prah; -horn, *n.* rog za smodnik od. strelni prah; -icht, -ig, *a.* zmlet, zdrobljen, plan, v prah stolčen, -iſieren, *v. a.* v prah stleči (stolčem), razmeti (manem) *pf.*; -kammer, *f.* smodnišnica, smodišče; -korn, *n.* zerno strélnega prahú; -magazin, *n.* zaloga od. shramba za strelni prah; -n ſ. Pulveriſieren; -turm, *m.* zídanica za strelni prah; smodnišnica.

Pumpe, *f.* sesalka, sesaljka, vodovlák, pumpa, črepálnica; -en= *a.* sesaljóni, pumpni; -en, *v. a.* črepati (am u. pljem), plati (poljem) iz-, púmpati: izčrepati, izplati; -ern, *v. n.* ropotati (ám u. očem), ropotáčiti; -ernifel, *m.* reženják; *fig.* pavliha.

Punkt, *m.* pika, pičáj; (Stich) bodek, bodljej, vbodljej; (Artikel) člen, členek; (Abſatz) odloček, odstavek; (Gegenſtand) reč *f.*, zadeva; (ſehr kleiner Theil) pičica; (Endpunkt) konec: auf dem - ſtehen, na tem biti (sem), namérjati, volja me je, pripravljen biti (sem); - ſechs Uhr, natanko ob šestih, ko ura šest odbije; - für - beantworten, na vsak členek odgovoriti; (d. höchſte -) verhól, veršác; -azion, *f.* ustanovilo; ustanova poglavitnih členov; -ieren, *v. a.* pike délati: pike narediti, opíkati, s píkami zaznamovati.

Pünktlich, *a.* natančen, pičen, točen; *ad.* na tanko, na las, pičnо; -keit, *f.* natančnost, pičnost.

Punkt=o, in -, kar se tiče -, gledé-, ozir -; -thierchen, *n.* živa pika, monada; -ur, *f.* punktura; -weiſe, *ad.* členek za členkom, stavek za stavkom.

Punſch, *m.* punč, punš; -en, *v. n.* punč piti (pijem), punčevati.

Punz=e, *f.* punec; -ieren, *v. a.* puncirati. puncovati.

Pupill=ar=, *a.* sirotinski, sirotni, varovanjski; =gelder, *pl.* sirotinski denarji *pl.*; =mäßig, *a.* sirotinski; =ſubſtituzion, *f.* sirotinsko nameſtovanje; =vermögen, *n.* sirotinsko premoženje; -e, *m.* sirota, nedoletna sirota, varovanec; -e, *f.* zrenica, zenica, zerklo, púnčica; -en=*a.* Pupillar=.

Puppe, *f.* čeča, donda, púnčica, puža, lila; (b. Inſekten) zapredek, mešič, mešiček; -n, *v. n.* s čečami igrati; -nmacher, *m.* izdelovavec čeč od. dond, lilar; -nräuber, *m.* moškatnik; -nſchlupfwespe, *f.* gosenčni najezdnik; -nſpiel, *n.* igra s čečo od. dondo; igraća.

Pur, *a.* čist, samočist, prečist, suh, suhoprán; -e Wahrheit, gola resnica; aus -er Habſucht, iz same od. gole lákomnosti; -gier=*a.* čistivni, mečivni; =en, *v. a.* čistiti: izčistiti; *v. n.* dristo imeti, skoz koga liti (lijem); =mittel, *n.* čistílo, mečilo; -iſikazion, *f.* čiſtitev, očistitev, očiščevanje; -iſizieren, *v. a.* očistiti, izčistiti + očiščevati; -ismus, *m.* čistogovornost, purizem; -iſt, *m.* purist, jezikotrebec; -itaner, *m.* puritán, puritanec; -ität, *f.* čistota, prečistota.

Purpur, *m.* bagor, bager, škerlát; -=*a.* bagréni, škerlatni; -bekleidet, *a.* v bagrenico od. škerlat obločen; -farbe, *f.* bagrec, bager, škerlatna barva, rumenilo; ==, *a.* bagrén, škerlatast, rumèn; -färber, *m.* bagrivec, bagernik; -mantel, *m.* škerlatni plašč, bagrenica; -n, *a.* bagrén, rumen, škerlaten; -roth, *a.* bugrén, rumen: -röthe, *f.* bagrenina, rumenina, rumenilo; -ſchnecke, *f.* škerlátovec; -ſtoff, *m.* bagrenica, škerlatovina.

Puſt=el, *f.* mozólj, mozolječ, púhvica, spuščáj; -elausſchlag, *m.* ošpice *pl.*; -en, *v. a.* húkati.

Put! *int.* put!; -e, *f.* puta; -erhahn ſ. Truthahn.

Putſch, *m.* kramola, vstaja, buna,

Putz, *m.* kinč, lepotičje, lepava, lepotina, lepotnija, okrasje; (im Anzuge) lišp, gizda, potrata v obleki; -docke, *f.* gizdavka, našopírjenka, šopírnica; -en, *v. a.* čéditi, snážiti, čistiti: očéditi, osnážiti, očistiti; (v. Kerze) utreniti, uterniti, usékniti + utrínjati, usekovati; (blank machen) svitlati: olíkati, polikati, osvetliti; (ſchmücken) lišpati, lepotíčiti, krasiti: olišpati, nališpati, našopíriti; jemanden -, zmérjati: ozmérjati, oštеti, obrati (berem) + oštévati, obirati; (Bäume) trébiti, klestiti: otrébiti, pretrébiti, oklestiti; -er, *m.* čistivec, čistitelj, snažívec, čedec; =in, *f.* čistivka; -handel, *m.* kupčija z lepotijami; -händler, *m.* lepotinar, prodajavec lepotnij; =in, *f.* lepotínarica, prodajavka lepotnij; -handlung, *f.* prodajálnica lišpnega blaga; -macherin ſ. Putzhändlerin, -ſucht, *f.* lišpavost, gizdavost, šopirnost, šopirljivost; -ſüchtig, *a.* lišpav, gi-

zdav, šopiren, šopirljív; -ware, *f.* lišpno blagó, lišpavna roba; lepotnija, lepotija.

Pyramid=al, -allſch, *a.* piramiden, piramidast, štulast; -e, *f.* piramida, štula; -enpappel, *f.* laška topol *f.*

Pyro=meter, *m.* ognjomér; -technik, *f.* ognjarstvo.

Pyrrhichius, *m.* pirihij.

Q.

Quabbe, *f.* žvandra, žvader, ožrelje.

Quack=elhaft, *a.* vertogláv, motovilast; -eln, *v. n.* motoviliti se, klamótati; (unvernünftig ſprechen) klobasati, kvériti; -ler, *m.* vertoglavec; -ſalber, *m.* mazáč, mazilar.

Quad=er, *m.* četverec, rézani kamen; štirjaški kamen; -ermauer, *f.* zid iz rezanega kámena; -rat, *n.* četvernik, štirják, kvadrát, četveroógelnik; =, *a.* štirjaški, kvadratni; =ſuß, *m.* štirjaški od. kvadratni črevelj; =klafter, *f.* štirjaški od. kvadratni seženj; =meile, *f.* štirjaška od. kvadratna milja; =ur, *f.* čveteroogline, kvadratura; (aſtr.) četért *f.*; =wurzel, *f.* kvadratni koren, kvadratna pervina; =zoll, *m.* štirjaški od. kvadratni palec (pavec); -rienium, *n.* četveroletje, štiriletje; -rilingius, *a.* štirijezični; -rilla, *f.* kvadrila, kadrila, kvadríl; -rieren, *v. a.* kvadrírati, na drugo stopnjo povíšati + povišévati; (eine Fläche) poveršje izmériti + izmerjevati; (Viereck machen) v štiri dele oder kampe razdeliti + razdeljevati; -rupel = Alliance, *f.* četveroszvezje, zveza med štiremi.

Quaga, *f.* kvaga.

Qual, *m.* kvak; -en, *v. n.* ragljati, regljati, regetati (ám u. ečem), régati, kvákati; -en, *n.* ragljanje, kvak, kvákanje; =d, *a.* ragljav, regljav, kvakav.

Quäk=en, *v. n.* bévskati, lájati, múliti; -er, *m.* bévskavec; kvekar.

Qual, *f.* muka, peza, terpljenje, bolést; (d. Gemüthes) težava, bridkost.

Quäl=en, *v. a.* múčiti, terpínčiti, vícati, trápiti, treti (tarem), súkati (sučem), stískati, nadlegovati, pestiti; ſ. Martern, Peinigen; -er, *m.* mučivec, mučitelj, stiskavec, zatiravec; =ei, *f.* mučitev, terpínčenje; =in, *f.* mučivka, mučiteljica; -geiſt ſ. Quäler.

Quali=fikazion, *f.* sposobnost, prikladnost, pripravnost; =sausweis, *m.* izkazek od. spričalo sposóbnosti od. prikládnosti; -fizieren, *v. a.* sposóbnega, priprávnega od. prikládnega storiti od. narediti, koga za prikládnega spoznati + spoznávati; ſich -, *v. r.* prikládnega od. priprávnega za kaj se storiti + délati; pripravnost zadobiti; -fiziert, *a.* pripraven, prikladen, sposoben, zmožen; -tät, *f.* kákošnost, kákovost, notranja vrednost; (Güte) dobrota; -tativ, *ad.* poleg kákovosti, z ozirom na notranjo vrednost.

Qualm, *m.* hlap, hlup; dim, čad;

-en, v. n. hlapeti, čáditi se, dimiti se, kaditi se; -ig, a. dimen, zakajen.

Quant=ität, f. kólikost, kolikota, količina; (Menge) množina, množ f.; (in d. Metrik) mera, časomerje; -itativ, ad. po kolikosti, gledé ob. z ozirom na množino; -um, n. množina; znesek; število.

Quappe, f. menek, menik, piškúr.

Quarantaine, f. kvarantena, zdravstvena zapertija.

Quark, m. žmikelj, žmitek, žura, skuta, mohot; - = a. skutni; -ig, a. skutast; -käse, m. ožemček.

Quarr=ee ſ. Viereck; -en, v. n. omériti se, krémžiti se, cmèrdati se, omihati, vékati.

Quart, n. četert f., četertina, četertljej; (Format) četertinka, četverka; -al, n. četertletje, tri mesce, kvatre pl.; -al = a. četertletni; =iter, ad. vsake kvatre, vsako tri mesce, vsako četèrt leta; =weise, ad. po kvatrih, vsake kvatre; -blatt, n. četèrt pole; -bogen, m. četverka, četertina; -e, f. četertica, četertnica, štertica; (muſ.) četerta stopnja; -ett, n. četverospév, četveroglasna skladba, kvartét; -format, n. četverka, četertina.

Quartier, n. stan, stanišče, stanovališče; (Wohnort) prebivališče; (Herberge) prenočišče, nočišče, prenočevališče, nočilo, ostaja; -beitrag, m. priboljšek k stanovnini, doplaček za stanovanje; -en, v. n. stanovati, bivati; -meiſter, m. kvartirmojster, stanodelnik; -träger, m. stanodavec.

Quarz, m. kremen, kvarec; -ig, a. kremenat, kvarcat; -it, m. kremenec; -ſteinart, f. kremenovina.

Quaſ=i ſ. Gleichſam; -te, f. čop, šop, trepec.

Quäſt=ion, f. vprášanje, poprášanje; =ſchreiben, n. pismeno vprášanje; -or, m. kvestor.

Quatember, m. četertletje; kvatre pl.; - = a. četertletni; kváterni; -faſten, pl. kvatre, kváterni dni pl.; -tag, m. kváterni dan (g. dneva).

Quaterne, f. štirojka, kvaterna.

Quebbe, f. ozibi pl.

Queck=e, f. pírnica, pírika, bared; -en= a. pírnični, píričnі; -engras ſ. Queck; -ſilber, n. živo srebro; = = a. živosréberni, živega srebra; =auflöſung, f. raztoplina živega srebra; =borax, m. burnokislo živo srebro; =erz, n. ruda živega srebra; =n, a. živosrebern, iz živega srebra.

Queble ſ. Handtuch.

Quell, m. vír, vrelec, stúdenec; dim. izvirek, stúdenček; - = a. stúdenčni, vrelčni, virni; -e, f. stúdenec, vrelec, vir, izvirek, izvír; dim. studenček, vrelček; fig. izvirek, vir; -en, v. n. vreti, izvírati, vervrati, kipeti fig. izvírati; teči (tečem); (v. Tränen) pocediti se, udreti se (derem), uliti se (lijem) + pocéjati se, udírati se, kapljati; -enabſtand, m. odvirnost, odleglost virov; -enbezirk, -gebiet, n. virje;

-enmäßig, *a.* po izvirkih, pravoviren; -enlehre, *f.* virosłovje; -enreich, *a.* studenčnat, virovít; -enſtudium, *n.* pretehtovanje zgodovinskih virov; -gegend, *f.* virje; -ſalz, *n.* stúdenčna sol *f.*; -waſſer, *n.* stúdénčnica; živa voda.

Quendel, *m.* máterna dušica, máčešica, máterni dušek; -wolle, *f.* prédenica, prédenec.

Quentchen, *n.* kvintelje, kvintelj (g. -ljna), kvintlik.

Quer, *a.* vprečen, poprečen, navprečen, postranski, počezen; *ad.* vprek, vprékoma, na vprek, po čez; -axt, *f.* dvorezna sekira; -balken, *m.* vprečnik, osečnik, vprečni tram, preklad *f.*; -band, *n.* vprečna vez *f.*; -baum, *m.* blazina; -durchſchnitt, *m.* vprečni presék, poprečnik; -e, *f.* poprečnost, poprécína, vpreka: ins Kreuz u. in die -, vse križem, vse vprek; in die -, poprék, počéz; -feldein, *ad.* brez reda; -flöte, *f.* postranica, postranka, stranšica; -furche, *f.* poprečna brazda; -gaſſe, *f.* stranska úlica, poprečna úlica; -holz, *n.* prečnica, poprečni les; -l, *m.* róglica, razteplja; -latte, *f.* preklja; -leiſte, *f.* poprečna latvica, poprécnica; -eln, *v. a.* rógljati: raztepsti, zrógljati, premešati + raztépati, raztrépati; -linie, *f.* prečnica; -profil, *n.* poprečni čertež; -ſack, *m.* bisaga, roneo; -ſchlag, *m.* prekóp; -ſchnitt, *m.* poprečni rez od. prerezek; -ſpalte, *f.* poprečna razpoka, razplat *f.*; -ſtange, *f.* poprečna ranta; (d. Dachſtuhl) škarje *pl.*; -ſtraße, *f.* poprečna cesta; -ſtrich, *m.* preka, prečna poteza; -thal, *n.* poprečna dolina, preseka; -über, *ad.* vprek, poprek; -wand, *f.* pregraja; -wind, *m.* kriveo.

Quetſche, *f.* stiska, tesnoba; -en, *v. a.* mečkati, mačkati, múčkati, drózgati, gnjesti (gnjetem); túškati, tlačiti: zmečkati, zmúčkati, zdrúzniti, stlačiti; (d. Finger ꝛc.) prišćeniti, pretisniti *pf.*; -er, *m.* mečkavec, tlačivec, tlačitelj; -ung, -wunde, *f.* ótiska, otolkljej.

Quick, *a.* čerstev, čverst, živ, kremenít; -born, *m.* živi stúdenec; -ſand, *m.* svišec, svišč.

Quiek, *m.* cvil, cvič; -en, *v. n.* cvíliti; cvičati (ím).

Quieſz-ent, *m.* počitnik, počívavec, ki je na počitku; -engehalt, *m.* počitnina; -enz, *f.* počitek; -iren, *v. a.* v počitek djati (dem) + dévati; *v. n.* počívati.

Quint-a, *f.* peti razred; -e, *f.* petica; peta stopnja, kvinta; -eſſenz, *f.* cvet, jedro; -ett, *n.* peterospév, kvintét.

Quirl ſ. **Quetl.**

Quitt, *a.* prost, bot; -werden, iznébiti se česa; wir ſind -, zdaj smo poravnali od. pobótali; -e, *f.* kútina, kutna; -enapfel, *m.* kútinar; -enbirn, *f.* kútinarica; -enſaft, *m.* kútinov sok, kútinoveo; -iren, *v. a.* s pobótnico potèrditi, pobótni list dati, s plačilnim listom prejemek potèrditi + poterjevati; den

Dienſt-, službi se odpovédati (vém), službo pustiti, iz službe stópiti + službo púščati ꝛc.; -ung, *f.* pobótnica, pobotni list, plačilni list, plačanr list; =ſtämpel, *m.* kolek za pobotni list.

Quodlibet, *n.* zmes *f.*, kar bodi, vsacega nekaj, kvódlibet.

Quo=te, *f.* znesek, delež; -zient, *m.* razštevec.

R.

Raa, *f.* rahno, rajna; -ſtange, *f.* ráhnica.

Rabatt, *m.* odbitek, rabát; -e, *f.* oslec, zaslec, ošòv, obšív, obšivek.

Rabbi=ner, *m.* rabín, rabínec; -niſch, *a.* rabinski.

Rabe, *m.* vran, krokár, gavran; -n= *a.* vranji, krokarjev; -naas, *n.* merha, merlina, mercina; -nältern, *pl.* brezdušni starši *pl.*; -ngekrächze, *n.* krok, krokot, krákanje, króka-nje; -nhaar, *n.* černi lasjé *pl.*; -n=mutter, *f.* brezdušna mati (g. mátere); -nſchwarz, *a.* vranji, čern, čern kakor žužel od. žužek; -nvater, *m.* brezdušni oče (g. očeta).

Rab=iſch, *m.* rováš, roš; -uliſt, *m.* jezičnik; zvijačnik, rabulist; =erei, *f.* zvijaštvo.

Raçe, *f.* pleme (g. -ena), pasma, [pasmo.

Rach=, *a.* maščevavni, maščevalni, maščevavski; -e, *f.* osveta, mest *f.* maščevanje: -nehmen, maščevati se: zmaščevati se, namaščevati se, osvetiti se, znositi se; -eburſt, *m.* maščevavnost, maščevanljivost, osvetoželjnost; -engel, *m.* angelj maščevavni; -ergebaufe, *m.* misel na maščevanje; -ergericht, *n.* maščevavna sodba; -ergöttin, *f.* bóginja maščevavka; -eluſt, *f.* Racheburſt.

Rächen, *v. a.* maščevati, mestiti; ſich -, *v. r.* maščevati se, mestiti se: zmaščevati se od. znositi se nad kom, osvetiti se.

Rachen, *m.* žrelo, goltanec, golžún; gobec; (Abgrund) prepád, brezno.

Rächer, *m.* maščevavec, meščevavec, mestitelj, osvetnik; -in, *f.* maščevavka, osvétnica; -iſch, *a.* maščevavski, maščevalen.

Rach=eſchwert, *n.* maščevalni meč; -gier, *f.* maščevavnost, maščevalnost, maščevanljivost; =ig, *a.* maščevaven, maščevalen, osvetoželjen; =igkeit, *f.* maščevavnost; -ſucht, -ſüchtig ſ. Rachgier, -gierig.

Racker=ei, *f.* trud, upora, ubádanje, ubíjanje; -n ſich, *v. r.* vbíjati se, trúditi se, vbádati se.

Rad, *n.* kolo (g. kolesa); (Kreis) kolobár; (z. Spielen) kolče (g.-eta); (Purzelbaum) kolobenec, kózelec; -achſe, *f.* os *f.*, podós, *f.*, podvóz *f.*; -brechen, *v. n.* krévsati, lomiti, hrestati, slabo govoriti; -büchſe, *f.* pesto, pušica; Rädchen, *n.* kolesce, kolce, kolče; -haue, *f.* motika, rovnica, kopača.

Rädel=n, *v. n.* sukati se (sučem), v kroge iti (grem); -eführer, *m.* kolovodja, glavár, verh, načelnik.

Rad=en, *m.* kokalj, kokolj; =ſieb, *n.* sodivno rešeto; -er, kolár.

Räder, *m.* rehta, rejta, reter; -ig, *a.* kolesni; -n, *v. a.* s kolesom treti (tarem, terem); (überfahren) povoziti, zmečkati, zmúčkati; -werk, *n.* kolesa *pl.* kolésovje, koleseje.

Rad=felge, *f.* platišče; (in d. Mühle) lopata; -förmig, *a.* kolesast; -geleiſe, *n.* kolotečа, kolovoznik koleja, kolomaja; -hemmung, *f.* závora; -ieß, *m.* redkev.

Radi=kal, *a.* korenen, koreninski, radikalen; =e, *m.* radikalec, prekucnež; =ismus, *m.* radikalizem.

Radier=, *a.* stergavni; -en, *v. a.* z nožičem stèrgati: ostèrgati: -meſſer, *n.* stergavni nož.

Rad=ius, *m.* žarek; -ix, *f.* korén, korenina; -iziert, *a.* radiciran, vpisan; -macher, *m.* kolár; -mantel, *m.* široki plašč; -nagel, *m.* zakolek, okovnik; -ſchiene, *f.* šina; -ſchuh, *m.* cokla, črevelj; -ſpeiche, *f.* prečka, špriklja; -ſperre, *f.* závora, zavor *f.*, zavórnica, zavéra, zavérnica; -ſpur, *f.* koloteča, kolotéčina, kolomaja, kolomeja, kolovóz, kolovoznik; -welle, *f.* os *f.* podvóz *f.*; (in d. Mühl.) préslica; -zahn, *m.* palec, zobec.

Raff=el ſ. Flachsraufe; -eln, *v. a.* rihljati, smúkati; -en, *v. a.* grábiti: pográbiti, pobrati (berem); -holz, *n.* lomača, suhljád *f.*, verhovina, hrast *f.*, pobiraja; -inade, *f.* prečiščevanje ob. čiščenje sladkora; prečiščeni sladkor ob. cuker; -inement, *n.* prebrísanost, prekánjenost, presúkanost, premédenost; -inerie, *f.* prečiščávnica, cukrovárnica; -inieren, *v. a.* sladkor ob. cuker čístiti, variti: prečistiti, očistiti, prevàriti + prečíščati, prečiščevati, prevárjati; -ineur, *m.* prečiščevavec, cukročistec; -iniert, *a. fig.* premeten, presukan, prekanjen, zvitorép; =e, *m.* premétenec, zvitorépec, prekánjenec; =heit, *f.* premétenost, prekánjenost ɔc.; -zahn, *m.* prednji zob.

Ragen, *v. n.* moleti, šterleti, stermeti, sterčeti, kipeti; -wurz, *f.* kúkovec, cepetec.

Ragout, *n.* kerhljanje.

Rahm, *m.* smétana, poverhnja, verhnje, škerlup; -en, *m.* oklep; okvír, svaža, obkrajec, rema; -en, *v. a.* posneti (snamem) + posnémati; -löffel, *m.* posnemavnica, posnemavka; -ſuppe, *f.* juha iz smétane.

Raigras, *n.* ovsnica.

Rain, *m.* rob, meja; (zwiſchen Aeckern) griva; -blümchen, *n.* marjética; -en, *v. n.* méjiti, mejíčiti, dèržati se (ím); -farren, *m.* vratič; -weide, *f.* kalina, zimolez, kostánjičevje.

Raiſon, *f.* razum, pamet *f.*, razumnost, -abel, *a.* pámeten, pravičen; -nement, *n.* modrovanje, umetovanje, razsojevanje; -nieren, *v. n.* modrovati, úmiti; razsójati, razkládati, besedovati.

Rait=, *a.* računski; -er, *m.* rešeto,

rejta, rehta; -ern, *v. a.* sóditi, presójati, rétrati: presóditi, zrétrati.

Raja, *pl.* turški kristjanje *pl.*

Rakét=e, *f.* raketa, raketelj (g. -ljaa); -en= *a.* raketni; -enmacher, *m.* raketár.

Rall=e, *f.* mokóš, mlakóš; -en, *v. n.* razsájati, razbíjati.

Ramm=bock, *m.* oven; -eln, *v. a.* kole zabíjati; *v. n.* goniti se, ſ. Brunſten, -elzeit, *f.* hoja po plemenu; -en ſ. Rammeln; -klotz ſ. Rammblock.

Rand, *m.* kraj, rob; (des Ackers) obmejek, omet; obronek; (eines Gefäßes) rob, obrobek; (d. Hutes) okrajek, prikrajek; - = *a.* krajni, obkrajni, mejni; -augenfalter, *m.* okrajčnik; -bemerkung, *f.* pripisana opomba; Rändern, *v. a.* róbiti: obróbiti, zaróbiti + zarobljevati; -gloſſe, *f.* obkrajni pristavek; -ſchicht, *f.* krajna versta od. plast.

Ranſt, *m.* kraj, krajec.

Rang, *m.* častna stopnja, dostojna čast *f.*; (erſte -) prednost, pervenstvo, pervo mesto; (Reihe) versta, red: ein Mann von -, mož imenitnega stanú; den - ablaufen, koga prestreči, prehiteti oder prekositi; -beſtimmung, *f.* odločba častne stopnje; -e, *m.* neporednež, razposájenec; -ieren, *v. a.* v red djati (denem), vrediti, razverstiti, porazverstiti + v red dévati, vredovati, razverstovati; ſich untereinander -, verstiti se, čréditi se; -liſte, *f.* zapisni list po častni stopnji; -ordnung, *f.* red od. versta po častni stopnji; -ſtreit, *m.* prepír zastran prednosti v časti od. v dostojenstvu, prepír za predstvo od. pervenstvo; -ſtufe, *f.* častna stopnja od. stopinja; -ſucht, *f.* častiželjnost, častilákomnost; -ſüchtig, *a.* častiželjen, častilákomen.

Rank, *a.* šviglast, strunast, tanek, tenek; -e, *f.* vítica, ročica, perstenec, ovijača; Ränke, *pl.* spletke *pl.*, zvijače *pl.*, kovarstvo, lest *f.*: -ſchmieden, kovarno ravnati, spletke délati; -en, *v. n.*, -en ſich, *v. r.* viti se (vijem), ovíjati se, oprijémati se, oplétati se, popénjati se, pláziti se; -engewächs, *n.* oprijemavka, ovijavka.

Ränke=ſchmied, *m.* kovarnik, zvijačnik, zvitorepec; -ſüchtig, -voll, *a.* kovaren, zvijaški, zvitorép, presukan, poln zvijáč in spletek, zvit kakor gerča.

Ran=unkel, *f.* zlatica; -zen, *m.* ronec, torba, bisaga, kernir; -zen, *v. n.* žareti, žarčeti; -zig, *a.* žarek, žarkov, želtav, žaltav.

Rapp=é, *m.* debeli od. grobi tobák; -id, *a.* nagel; deróč.

Rapp=e, *m.* vranec, vrani konj, murec; -e, *f.* mahovnica; -el, *m.* vertoglavica, vertoglavost; *f.* klopotec, klopotulja, klepetec; =ig, *a.* vertogláv, vertoglavec; =kopf, *m.* vertoglavec; =köpfig, *a.* vertogláv; (v. Pferde) uporen; -eln, *v. n.* móšati se, verteti se komu v glavi; -ier, *n.* topi meč, rapir; -ort, *m.* poročilo, sporočilo, naznanilo, na-

vestilo, glas; =ieren, *v. a.* sporočiti, izporóčiti, naznániti, vedeče storiti, navestiti + sporóčati, spororočevati, naznánjati ꝛc.; -s, *int.* hlast! hap! šavs!; -ſen, *v. a.* hlastati, hápati, šávsati: hlástniti, hápniti, šávsniti.

Rapunzel, *m.* (Camp. ranunculus) motovilec, motavilec, ležnjačič; -ſalat, *m.* motovilec, repušec.

Rar, *a.* redek; vščečen; *fig.* zal, berbek; -ität, *f.* redkost, redka réč *f.*, vščečnost.

Raſch, *a.* hiter, uren, berz, berzen, jadern; *fig.* nagel; (feurig) isker, čil, živ; *ad.* hitro, urno, berž, jáderno, pohitóč; - *m.* raš, raševina.

Räſch, *a.* rod, krepek; rezen, terpek, zagolten.

Raſch-eln, *v. n.* šumeti, šumotljati, šumljati, šumotiti; -heit, *f.* hitrost, hítrica, urnost; náglica, naglost.

Raſen, *m.* dern, ruša, rušina, terznja; (Flur) trata, tratina, ledina; (kurzhalmiges Gras) múrava, gosta trava; - *v. n.* besnovati besniti, vihrati, razgrájati, zgrájati, razsajati, udelovati, divjati, noreti, razbijati; *fig.* togotiti se, serditi se; -bank, *f.* rúšnata klop *f.*; -d, *a.* besen; (wüthend) stekel; *fig.* prehúd, presilen, prekomeren; -meiſter ſ. Raſenmeiſter; -platz, *m.* trata, loka, -ſtecher, *m.* dernár, dernorezec; -ſtück, *n.* dern, rušina; -teppich, *m.* zelena preproga.

Raſer, *m.* razsájavec, razgrajavec, besni oder divji človek; -ei, *f.* besnost, besnoča, divjanje, razgrájanje, norija, norost; (wild. Zorn) togota, jarost, steklost; -in, *f.* razsajavka, besnica.

Raſ-ig, *a.* dernat, dernovít, rúšinat, travnat, traven; -ieren, *v. a.* briti (brijem): obriti; *fig.* razrúšiti, podreti (derem) + podírati; -iermeſſer, *n.* britva, britev *f.*

Raspel, *f.* pila, pilo, strugača, strúžnik, rašpa; -n, *v. a.* strúgati, rášpati.

Raſſel, *f.* ropotec, klopotec, klopotulja, ropotulja, klepetec, klepetača; -n, *v. n.* rožljati, róštati, rovštati; (v. Wagen) ropotati (ám u. očem), škèrtati, derdrati; (v. d. Schlüſſeln) škrabotljati, rožljati; (v. Waffen) brenkotati (očem); -n, *n.* rožljenje, ropot; brenket, brenkot.

Raſt, *f.* počitek, počinek, odmor, odlegljej, oddihljej, mir, pokoj: keine - und Ruhe, brez mira in pokoja; -elbinder, *m.* loncevéz, loncevezec; -en, *v. n.* počívati: počiti se (čijem) odpočiti se, počiniti, oddihniti se + odpočívati; -los, *a.* neprestán, prevén, neugnán, brez počitka, brez prenéhljeja; -ſtazion, *f.* postaja; -ſtunde, *f.* ura počitka; -tag, *m.* dan (g. dneva) počitka.

Rat-e, *f.* rok, dél, odplačilo, briš; -enweiſe, *ad.* v rokih, v delih.

Rath, *m.* svet, sovet; posvèt, posvetovanje; (Kollegium) svetovavstvo, svetovalstvo, zbor; (Perſon) svètnik, svetovavec, svetovalec:

-halten, posvetovati se, méniti se, pomenkovati se; zu -eziehen, za svèt vprášati + vpraševati; mit - und That, z besedo in z djanjem; -en, *v. a.* ugibati (bljem), uganovati, prevdárjati, pretehtovati, gádati; (Rath geben) svetovati, nasvetovati, svet dati; (Rath ſchaffen) pomoči (morem), pomágati, v okom priti (pridem); -er, *m.* ugibavec, uganovavec; -fragen, *v. a.* za svet poprášati + popraševati; -geber, *m.* svetovavec, svetovalec, posvetovavec, svètnik; =in, *f.* svetovavka; -haus, *n.* svetoválnica, svetovávnica; mestna hiša; Räthlich ſ. Rathſam; -los, *a.* brez sveta; brez pomoči; kdor ne vé kako in kaj; -s= *a.* svetovavski, zborni; -ſam, *a.* koristen, pámeten, dober, pridoven; -sbedürftig, *a.* svèta potreben; -sbeſchluſs, *m.* zborni sklep, sklep mestne gosposke; -ſchlag, *m.* svèt; (Anſchlag) naklep; =en, *v. n.* posvetovati se, pomenkovati se, v svetih biti (sem); (bei ſich) prevdárjati, premišljevati; -ſchläger ſ. Rathgeber; -diener, *m.* zborni sluga, mestni služabnik.

Räthſel, *n.* zastavica, vganjalica, vganjka, uganjka, zagonetka: ein - auflöſen, zastavico ugibati ober uganovati: uganiti; -haft, *a.* čuden, nezapopadljiv, skriven; -n, *v. a.* vganjke zastávljati.

Raths=glied, *n.* svètnik, zbornik, odbornik; -herr, *m.* svètnik, svetovavec; =lich, *a.* svetovavski; -kollegium, *n.* zbor, svetovavstvo; -perſon, *f.* svètnik; svetovavska oseba; =ſale, *n.* osebje svetovavstva; -protokoll, *n.* zborni zapisnik; =iſt, *m.* zborni zapisovavec; -ſal, *m.* zbórnica, svetoválnica; -ſitzung, *f.* zborna seja; -ſpruch, *m.* razsodek svetovavstva; -ſtube ſ. Rathsſal; -verſammlung, *f.* zbor, svetovavski zbor; -wahl, *f.* izbor svetovavcev ob. zbórnikov; -zimmer, *n.* svetoválnica, posvetovávnica, zbórnica.

Ratifikazion, *f.* poterditev, poterjatev; priterditev, priterjatev, priterdba; =s= *a.* priterdni, poterdni; -izieren, *v. a.* potèrditi + potèrjati, poterjevati; pritèrditi + priterjevati.

Ratſch=e, *f.* ropotača, ropotulja; *fig.* ſ. Plauſcherin; -en, *v. n.* ropotáčiti; ſ. Plauſchen.

Ratte, *f.* podgana, podkana; -n= *a.* podganji; -nfalle, *f.* past za podgane *f.*; -nfänger, *m.* podganolovec; -ngift, *n.* mišica, mišnica; -nkoth, *m.* podganjek, podganjšček; -n=ſchwanz, *m.* podganji rep; (Pferde=krankh.) molj, tenka kita lás; Ratz ſ. Ratte, Billich.

Raub, *m.* rop, tolovajstvo, razbojstvo, lupež, grabež; (d. Sache) rop, plen; - = *a.* tolovajski, razbojni, roparski; -anfall, *m.* razbojni napád; -begierig, *a.* razbojen, roparski, grabežljiv; -biene, *f.* rópnica, róparica, navrátnica; -en, *v. a.* rópati, pléniti, po sili jemati

(mljem), hítati, lupéžiti: urópati, upléniti. ugrábiti, uhítati; (alles) porópati, poplèniti, pograbiti; (ſtelen) krasti (kradem), izmíkati: ukrasti, izmakniti, odvzeti (vzamem): die Ruhe –, ob mír priprávіti; –end, *a.* roparski, tolovajski, grabežljív.

Räuber, *m.* ropár, tolováj, razbojnik, lúpežnik; (b. Lichte) tat; – = *a.* roparski, tolovajski, razbojniški, lúpežni; -bande, *f.* roparska derhál *f.*, roparsko od. tolovajsko kerdelo; –ei, *f.* roparstvo, roparija, tolovajstvo, razbojstvo, lúpeštvo; –hauptmann, *m.* roparski od. tolovajski glavár; –höhle, *f.* roparska od. tolovajska jama; -in, *f.* roparica. razbójnica, tatica; –iſch, *a.* roparski, tolovajski, razbojen, grabežljív, lúpežen; –unweſen, *n.* roparsko razgrájanje.

Raub=fiſch, *m.* roparska od. mesojedna riba, roparica; –fliege, *f.* ropna muha; –gier, *f.* grabežljivost, ropaželjnost; =ig, *a.* grabežljív, ropaželjen; -gut, *n.* rop, plen, ugrábljena roba; –käfer, *m.* hrošč grabljivec; -mord, *m.* razbojni umor; –neſt, *n.* tolovajsko gnjezdo; -ſchütz, *m.* tatinski lovec, zverokradec; –ſucht, *f.* grabežljivost, razbojnost; –thier, *n.* zvér *f.*, dereča živál *f.*; –vogel, *m.* ujeda, ropna tica, tica roparica; -wild, *n.* zverjád *f.*

Rauch, *m.* dim; voll –, dimen, dimnat; *a.* kosmat, dlakav. dlakov, dlačen; seršljiv, resat; -beinig, *a.* kosmatonóg, kosmatih nog; -blät=terig, *a.* hrapavolist, hrapavolisten; –en, *v. a.* kaditi, kúriti, púhati; *v. n.* kaditi se, kúriti se, dímiti se; (v. Heu) kopiti se, kaditi se; -en, *n.* kaja; –er, *m.* tobakar, tobakopijec.

Räucher=er, *m.* sušivec; -ig, *a.* dimen, okajen, ukajen. –kammer, *f.* sušívnica; -n, *v. a.* kaditi: pokaditi; (Fleiſch) sušiti, vóditi; (zu viel –) prevoditi, prekaditi *pl.*; -pfanne, *f.* kadílnica, kadilna pónvica; –wurſt, *f.* prekájena klobasa.

Rauch=fang, *m.* dimnik; –fehrer, *m.* stergár, dimnikár; –farben, *a.* čadovít, dimast: –werden, čadeti: očadeti; (ein ſolcher Ochs, Kuh) čadež, dimec; čada, dima; –faß, *n.* kadílnica, kadilnik; –fleiſch, *n.* suho od. povójeno meso; -gar, –haarig, *a.* kosmat; –händig, *a.* kosmatorók; –handel, *m* kupčija s kožúhovino od. kerznom; –ig, *a.* dimen, dimnat, čadovít, ukajen; –kammer, *f.* dímnica; sušílnica; –leder, *n.* kožúhovina, ſrhovina; –loch, *n.* leva; *fig.* beznica; –opfer, *n.* kadilni dar, žgálščina; –ſäule, *f.* dimni curek od. steber; –ſchwalbe, *f.* domača lastovica; –ſtube, *f.* dímnica; –tabak, *m.* tobak, duhan; –ware, *f.* kožúhovina, kosmatina; –werk, *n.* žgaja, kadilo; –zimmer ſ. Rauchſtube.

Raude, *f.* hrasta, krasta, perháj, perhljáj, srab.

Räude=e, *f.* svrab, srab, garje *pl.*, perhljáj; –ig, *a.* krastav, hrastav, svrabljív, perhljav; garjev, goričljív; =e, *m.* gárjevec, krástavec;

gárjevka; =feit, *f.* krástavost, svrabljivost, garjevost.

Rauf-bold, *m.* tepežnik, pretepež, rovávt, rován, tergávs; -degen, *m.* bojni meč; s. Raufbold; -e, *f.* rihla, derzej, derzávnica, rifelj; -en, *v. a.* púliti, pípati (pljem), rovati (rujem): izpúliti, popipati, izdreti (derem), potèrgati; (ein Huhn) skubsti: oskubati, opípati; *v. n.* tepsti se, tèrgati se, púliti se, mikástiti se, metati se (mečem); bei den Haaren -, lasati se: -er s. Raufbold; -ei, *f.* tepež, pretep, tepežnja, puljavica, boj: eine - anfangen, sprijeti se (primem), spopasti se (padem) *pf.*; -handel s. Rauferei; -süchtig, *a.* nabojen, tepežljiv; -zange, *f.* velike kleščе *pl.*

Rauh, *a.* hrapav, grapav, grob, grudast; (vom Geschmack) razkav, gorjúp, oster, rezek; (v. Hals) braskljav, kosmat; hripav, ohripel; (v. Stil ꝛc.) rod, okoren; (v. Winde ꝛc.) oster; (v. Klima) neugoden, neprijeten; (roh) sirov, surov, neotesán, zarobljen; (v. Papier) runjav, resast (v. d. Zähnen) skomiznast; *fig.* sirov, okruten, neusmiljen; -blätterig, *a.* hrapavolisten, kosmatolist, ostrolist; -heit, *f.* hrápavost, hripavost, ohriplost; rodost, okornost; ostrost, neugodnost; sirovost ꝛc.; -färber, *m.* irhar; -igkeit s. Rauhheit; -reif, *m.* ivje, inje; -ware, *f.* kožúhovina, irhovina; -weizen, *m.* resica, resulja, osinka, kosmatica.

Raule, *f.* vodna kreša.

Raum, *m.* prostor, prestor, prostranstvo, storišče, prostranstvo; (leerer -) praznina, praznota, praznija, pustota; der innere -, notráujščina, znotrina; (Stelle) mesto; -einnehmen, zaleči (ležem) + zalegati.

Räum-en, *v. a.* správiti, s póti správiti, izpod rók správiti + správiljati, posprávljati; (das Zimmer) prázniti: izprázniti + izpraznovati; (d. Platz verlassen) pustiti, popustiti, zapustiti + púščati, popúščati; (d. Unreine wegschaffen) trébiti: iztrébiti, potrébiti; vom Tische -, z mize správiti + správiljati; das Feld -, umakniti se + umíkati se; die Wohnung -, séliti se: preséliti se + preseljevati se; einem etwas -, komu kaj pustiti + púščati; aus dem Wege -, izpod nog správiti, odpráviti, odstrániti; -er, *m.* trebivec, kidavec; (Werkzeug) čistilo, trebilo.

Raum-inhalt, *m.* obség, obsežnost.

Räum-lich, *a.* prostoren; gledé na prostor; =feit, *f.* prostornost; -e, *pl.* prostori *pl.*; -ung, *f.* trébljenje, izpraznjenje; zapuščenje.

Raun-en, *v. n.* ščebljati, gomúliti; -zen, *v. n.* cmériti, cmèrdati se.

Raup-e, *f.* gósenica, vósenica; -en-*a.* gósenični, gésenčji, vosenični; -en, *v. a.* gosénice obrati (berem) + obírati; =brut, *f.* goseníca zalega; =nest, *n.* gósenice gnjezdo; -ig, *a.* goseničav, vósenčen.

Rausch, *m.* pijanost, vínjenost; einen - haben, pijan od. vinjen biti (sem); einen - bekommen, upijániti se, opiti se (pijem) + opívati se;

kleinen – haben, muho imeti (am); -en, *v. n.* šumeti, šumotati (očem), veršeti, hrúščati (im), hèršćati (im) búčati (ím), hrumeti, hrupeti, šohtati, šušteti; (v. Schweinen) búkati se (am u. bučem) -en, *n.* šum, šumenje, veršenje, hrušč, hrup; -end, *a.* šumen, šumèč, veršèč, hrumèč; -gold, *n.* loš, lošč; -ig, *a.* pijan, vinjen, opít.

Räuspern, *v. n.* hèrkati, hrákati, hèrpati: izhèrkati se, odkášljati se; - *n.* hèrkanje.

Raut=e, *f.* ruta, rútica (Rhombus) kupa, romb; -enförmig, *a.* kupast.

Rayon, *m.* obmestje; terdojavski okolíš.

Razion, *f.* odmerek, obrók; -al, *a.* umen, umski, umstvén; (math.) racionalen; =ismus, *m.* umoverstvo, racionalizem; -ist, *m.* umovorec, racionalist.

Reagieren, *v. n.* nasprotovati, nasproti délati.

Real=tivieren, *v. a.* spet v življenje poklícati (kličem), obnoviti + obnávljati; -tivierung, *f.* obnova, vpeljava; -zion, *f.* nasprotno délanje; *fig.* rákovstvo, starokopitstvo, starokopitna stranka; =är, *a.* starokopiten; *m.* starokopitec, starokopitnež, rákovec.

Real, *a.* stvaren, rečen; (wirklich) djanski, resničen, bistvén; -akt, *m.* delo zastran nepremekljivega posestva; -exekuzion, *f.* eksekucija ob. izveršba gledé na nepremekljivo posestvo; -geld, *n.* kovani denár; -isieren s. Verwirklichen; -ismus, *m.* realizem; -ität, *f.* stvarnost, rečnost; (Besitztum) posestvo, kmetija; =eubesitzer, *m.* posestnik, zemljak, zemljakar; =eubesitzerin, *f.* poséstnica; -iter, *ad.* v resnici, v djanji; -schule, *f.* realna šola, realka; -schüler, *m.* realec; -wert, *m.* stvarna ob. rečna vrednost.

Rea=mbulazion, *f.* navod; -ssumieren, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem) + povzémati.

Rebe, *f.* terta, vinska terta, loza, ters; *coll.* tertje, tersje; (Rebenzweig) rozga, loza, mladika; (wilde-) vínika, srobot *f.*, srabota, srebet *f.*; (wild wachsend) terta samosevka: -nsenken, grebeničiti, gróbati; die - blüht (ohne Frucht) ters se živiči; (Beren ansetzend) ters se viniči.

Rebell, *m.* puntár, vstajnik, buntovnik, upornež, spornik; -ion, *f.* punt, vstaja, kramola; upor, spor; -ieren, *v. n.* púntati se, puntáriti se, kramoliti: spúntati se, vspreti se; -isch, *a.* puntarski, vstajen.

Reben=, *a.* vinski, tersov, tertni, lozov; -artig, *a.* tersast, lozast; -auge, *n.* oko (g. očesa), vinski popek; -beschneidung, *f.* rez *f.*, obrezatev, rezitev; -binder, *m.* vezáč; =in, *f.* vezačica; -blatt, *n.* tersni list, vinsko pero (g. -esa); *coll.* tersno listje, vinsko perje; -geländer, *n.* brajda; -hügel, *m.* vinska gorica; -laub, *n.* tersje; -messer, *n.* vinjek, reznik, vinoréz, norez, kosír, krivec; -

pfahl, *m.* kol, količ; -reich, *a.* vinoroden, tertonosen, tersovít; -ſaft, *m.* tertna solza; *fig.* vinska káplja; -ſchoſs, *m.* rozga, rozgva; -ſchule, *f.* rožnjenišnica; -ſpitze, *f. coll.* rezje, rožje; -ſproſs, *m.* tertna mladika, rozga, rozgva; -ſtecher, *m.* tertín; -ſtock, *m.* ters, terta, vinska terta. -zweig, *m.* rozga, réznica.

Reb=huhn, *n.* jereb; (Weibchen) jerebica; -hühnerſchnepfe, *f.* kurnprat; -land, *n.* vinorodna dežela; -ſchoß, *n.* rozga; -us, *m.* rebus; -zweig, *m.* vinska mladika, rozga: vitica.

Rechen, *m.* grablje *pl.*, zobače *pl.*; (in Teichen) grablje *pl.*; rešetka; -*v. n.* grábiti: pográbiti + pograbljevati; -bohrer, *m.* grábeljnik; -brett, *n.* poštevalnica; -buch, *n.* računica, računske bukve *pl.*; -fehler, *m.* pogrešek ob. pomotek v številbi; -kunſt, *f.* računstvo, številstvo; -ſchaft, *f.* obračún, obrájt; *fig.* odgovor; zur - ziehen, na odgovor poklícati (kličem); - ablegen, odgovor dati + dajati, odgovárjati, zagovárjati se; -ſtift, *m.* klinček; -tafel, *f.* računica, računska déščica; -unterricht, *m.* podúk v računstvu; -zahn, *m.* zob.

Rechet, *m.* grabljivec; -in, *f.* grabljivka, grábljevka.

Rechn=en, *v. n.* računiti, računati, številiti, rájtati, čísliti; auf etwas -, zanesti se + zanášati se na kaj; -en, *n.* številba; -er, *m.* računec, računar; =in, *f.* računarica; -ung, *f.* račún, številba, rájtinga, rájtenga: - halten, pobotovati; auf meine -, na moj račún, na moje stroške; in die - nehmen, všteti (štejem) + všteválvati; - tragen, na kaj ozír jemati (mljem), glédati na kaj.

Rechnungs=, *a.* računski; -abſchluſs, *m.* sklep računov; -amt, *n.* računarija; -anſtand, *m.* računski spotikljej; -art, *f.* računski način; -beamte, *m.* računarijski uradnik; -beiſpiel, *n.* računski izgledek; -bemängelung, *f.* očítanje pománjkljivosti v računu; -betrag, *m.* skupiček ober znesek kakega računa; -erledigung, *f.* odpis na podani račún; -fach, *n.* računstvo, številstvo; -fehler, *m.* pomota v računu; -führer, *m.* računovodja, računar; -führung, *f.* računovodba, številba; -leger, *m.* računodavec; -legung, *f.* obračún, obrajtovanje; -mangel, *m.* pomanjkljivost v računu; -rath, *m.* računarijsko svetovavstvo; (Perſ.) računarijski svetovavec; -reſt, *m.* ostanek, računski ostanek; -revident, *m.* računarijski preglednik, pregledovavec računov; -reviſion, *f.* pregled računov; -taxe, *f.* računovina; -verſtändige, *m.* računoznavec, zvédenec v računih; -verſtoß, *m.* pomota v računu; -weſen, *n.* računstvo, številstvo, računske zadeve *pl.*; -wiſſenſchaft, *f.* računoveda; -zweig, *m.* računski predelek.

Recht, *a.* pravi; (echt) prav, prisen, pristen, rodni (gelegen, angemeſſen) priležen, priličen; zu -er Zeit, o pravem času, za časa; *ad.* prav:

prav imaš; thue –, delaj po pravici; (ſehr) prav, zeló: die –e Hand, desna roka, desnica; –er Hand, na pravi –pravo, na desni–desno; –e Linie, ravna čerta; es iſt nichts –es, nič ni kaj posébnega; – *n.* pravica, pravo; (Inbegriff d. Rechts) pravstvo; (über etwas) oblást, moč *f.*; zu etwas–haben, kaj na pravici imeti (ám), pravico do česa imeti; mit –, po pravici; (Rechtswiſſenſchaft) pravoznanstvo, pravoslovje, pravništvo; zu –beſtehend, pravno veljaven; was –ens iſt, kar je prav, kar postava veleva; –geben, potèrditi, pritèrditi + poterjevati ꝛc.; das –der Erſtgeburt, pervorojenstvo, pervorojénčina; –e, *f.* desna ob. prava roka, desnica, pravica; –eck, *n.* pravokotje; =ig, *a.* pravokoten; –en, *v. n.* prekárjati se, pričkati se, prepírati se, svaditi se; –fertigen, *v. a.* pravíčiti: opravíčiti + opravičevati, zagovárjati; ſich –, *v. r.* opravíčiti se, očistiti se + opravičevati se, zagovárjati se, izgovárjati se; (mit etwas) izpríčati se + izpričevati se; –fertigung, *f.* zagovor, opravíčba, opravičevanje; izgovor; =ſchrift, *f.* opravičevavni ob. zagovorni spis; –gläubig, *a.* pravoveren; =e, *m.* pravoverec, pravoverník; *f.* pravoverka, pravovérnica; =keit, *f.* pravovérnost, pravovératvo; –haber, *m.* svojeglavec; =iſch, *a.* svojeglav, svojeglaven; prepirljív; –lich, *a.* praven, postaven; (gerichtlich) sodenj; (gerecht) pravičen, pošten, verl, = keit, *f.* pravičnost, poštenost, verlost; –liebend, *a.* pravoljúb, pravoljuben, pravicoljuben; –linig, *a.* ravnočerten; –los, *a.* nepostaven, brezpraven; nepravičen; –mäßig, *a.* postaven, zakonít, prav. po pravici; =keit, *f.* postavnost, zakonitost.

Rechts, *ad.* na desno, na pravo; na desni, na pravi; – = *a.* pravni, postavni, zakonni; –angelegenheit, *f.* pravna reč *f.*; –anſpruch, *m.* pravica do česa, –behelf, *m.* pravni pomoček; –beiſtand, *m.* pravni zastopnik ob. zagovornik; –beſtändig, *a.* postaven, po postavi veljaven; –buch, *n.* zákonik.

Recht=ſchaffen, *a.* pošten, verl, praveden, pravičen; =heit *f.* poštenost, pravičnost ꝛc.; –ſchreibung, *f.* pravopís, pravopisje; –ſeitig, *a.* pravostrán, pravostranski.

Rechts=erfahren, *v. a.* pravoveden; –fall, *m.* pravni primérljej; –folge, *f.* pravni nasledek; –forderung, *f.* tirjava, tirjatev; –frage, *f.* pravno prášanje; –freund ſ. Advokat; –gang, *m.* pravda, pravdni tek ob. hod; –gebrauch, *m.* pravni običáj; –gefühl, *n.* pravni čut; –gelehrſamkeit, *f.* pravoznanstvo, pravoslovje, pravdoznanstvo; –gelehrt, *a.* učen ob. zveden v pravoznanstvu; =e, *m.* pravoznanec, pravdnik; –geſchäft, *n.* pravno opravilo; –geſchichte, *f.* zgodovina pravoznanstva, pravna povéstnica; –giltig, *a.* pravoveljaven, veljaven po postavah; =

keit, *f.* pravoveljavnost; -gleichheit, *f.* enakost pred postavo; -grund, *m.* pravni razlog, pravni vzrok; =ſatz, *m.* pravno vodilo; -inſtitut, *n.* pravna ustanova; -kniff, *m.* zvijača; -koſten, *pl.* pravdni ob. sodnji stroški *pl.*; -kraft, *f.* pravna moč *f.*, pravna veljavnost; -kräftig, *a.* pravoveljaven, pravomočen; -kunde, *f.* pravoznanstvo; -kundig, *a.* zveden v postavah, pravoveden; -lehre, *f.* pravoznanstvo, pravoslovje; pravništvo; -lehrer, *m.* pravoslovni učitelj; -mittel, *n.* pravni pomoček ob. pomogljej; -objekt, *n.* pravni predmet; -pflege, *f.* pravosodje, pravosodstvo, sodnja uprava; -praktikant, *m.* sodnji vájenec, pravosodnji praktikánt; -prinzip, *n.* pravno vodilo.

Rechtſprechung, *f.* prava izreka beséd; -ſtehre, *f.* prava govornost.

Rechts=ſache, *f.* pravna reč *f.*; -ſchutz, *m.* pravno ob. postavno varstvo, postavna zaslomba; -ſprache, *f.* pravoznanski govor; -ſpruch, *m.* pravni izrék, razsodek; -ſtaat, *m.* pravna ob. na pravo operta deržava; -ſtand, *m.* pravnost; -ſtändig, *a.* sodniji podložen, podsoden; -ſtreit, *m.* =igkeit, *f.* pravda, pravni prepír ob. razpor; -ſtudium, *n.* pravoslovje, pravoslovni uk; -tag, *m.* pravdni dan (g. dneva); -titel, *m.* pravno ime (g. imena); -urkunde, *f.* pravno pismo, pravna listina; -verbindlich, *a.* praven, pravnovezaven; -verdrehung, *f.* prevráčanje pravice; -verfahren, *n.* pravno ravnanje, pravosodstvo, sodstvo; -verfaſſung, *f.* sodnja uravnava ober uredba; -verhältnis, *n.* pravno razmérje; -verhandlung, *f.* sodnja obravnava; -verletzung, *f.* žalitev ober prestopek pravice; -vermuthung, *f.* pravni domnevek; -verſtändig, =e s. Rechtsgelehrt; =e; -verwahrung, *f.* pravni ugovor; -vorbehalt, *m.* pravni prideržek; -vorſicht, *f.* pravna previdnost; -weg, *m.* pravdni pot, pravda; -widrig, *a.* nepostaven, protipraven, nezakonit, krivičen; -wirkſam, *a.* pravomočen, s pravno močjó; -wirkung, *f.* pravni učinek ob. nasledek; -wiſſenſchaft, *f.* pravoznanstvo; =lich, *a.* pravoznanski, pravosloven; -zug, *f.* pritožba pred višo oblastjo; -zuſtand, *m.* pravni stan.

Recht=winkelig, *a.* pravokoten; -zeitig, *a.* pravočasen, občasen: *ad.* o pravem času, v pravi čas, o pravi dobi.

Reck=e, *f.* teza, pretezávnica; -e, *m.* junák, vitez; -en, *v. a.* tégati, tézati: stégniti, iztégniti, raztégniti + stegovati, iztegovati, raztegovati, raztégati, iztézati; ſich -, lécati se, pretégovati se: zlecati se, pretégniti se; (herausſtrecken) moliti: pomoliti + pomáljati.

Redak=teur, *m.* vrednik, vredovavec, redaktor; -zion, *f.* vredništvo, redakcija, (Handlung) vredovanje.

Red=e, *f.* govor, govorica, marenj, kremelj, golč, beseda; (Sprache) jezik: gebundene -, ungebundene -,

vézana, nevézana beseda; - und Antwort, odgovor, odvet; (Gerücht) govorica, pravóò, glás; (geistl.) ogovor, prídiga; (Gesprách) razgovor, pogovor, pomenek; - stehen, odgovor dati + odgovor dajati, odgovárjati; - = a govorni; -fügung, f. skladba, vezava besedí; -kunst, f. govorstvo, govorništvo, zgovornost; -künstler s. Redner; -lustig, a. zgovoren, besedljív, gostobeseden; -n, v. n. govoriti, márnovati, kremljati, kramljati, góléiti, besedovati, méniti se, pomenkovati se; (dummes Zeug) trabazgati, klobasati, kvasiti, govoríčiti; durch die Nase -, nosljati, ponósljevati, hohnjati; -nd, a. govoréò; fig. živ; -e Künste, slovesne umetnije pl.; -nart, f. rek, rekočina, rekava; -er, m. govornik, besedovavec; -schen, a. molčéč, malobeseden; -theil, m. govorni razpol, besedno pleme (g. -ena), govorilo; -ton, m. priglas; -übung, f. vaja v govorjenji; - verbindung, f. vez f. od. skladba besed; -vortrag, m. govor, prednaša; -weise, f. način govorjenja; (gramm.) način, naklon; -werkzeug, n. govorilo, besedilo; -zimmer, n. govorilnica.

Red=igieren, v. a. vrediti, v red djati (denem, dem) + vredovati, v red dévati; -lich, a. pošten, praveden, pravičen, verl; =e, m. poštenják; =keit, f. poštenost, pravednost, pravičnost.

Redner, m. govornik, govorec, besednik, besedovavec; -bühne, f. govorilnica; (in d. Kirche) leca, prížnica; -gabe, f. dar govorstva; -in, f. govornica, besednica; -isch, a. govoren, govorski, lepogovoren; -kunst, f. govorstvo, govorništvo; -stuhl s. Rednerbühne.

Red=oute, f. reduta, maškarada; -selig, a. zgovoren, zgovorljív, razgovoren, gostobeseden, besedljív, govorljív; =keit, f. zgovornost, razgovornost.

Redu=kzion, f. zmanjšatev, zmánjšanje, znížanje; preračún, premenjava; =stabelle, f. preračunoválnica; -zieren, v. a. zmánjšati, znížati + zmanjševati, zniževati; (d. Heer) zmánjšati; razpustiti + zmanjševati, razpúščati; (berechnen) preračúniti, prerájtati + prerajtovati &c.

Reel, a. stvaren, rečen, bistvén; (math.) možen.

Ref=eftorium, n. obédnica; -erat, n. poročilo, prednašba; -erent, m. poročevavec, poročevalec, referént; -erieren, v. a. poročevati, prednášati; navestiti, naznániti + navestovati, naznánjati.

Reff, n. krosna, krošnja; (in der Schiffahrt) jáderce, malo jadro; -en, v. a. jadra sneti (snamem, snemem) + snémati; -träger, m. krosnar, krošnjar.

Refl=eftieren, v. n páziti na kaj, mar komu česa biti (sem); ozreti se od. pomisliti na kaj + ozirati se od. pomišljevati na kaj; (über etwas) prevdárjati, pretehtovati, razmišljevati; v. a. odbiti (bijem) + od-

bijati; -er, *m.* utrinek, odsvit ſ. Abglanz; =ion, *f.* odbíjanje; (Erwägung) pretehtovanje, premišljevanje; prevdarek, razmislek; =iv, *a.* povračaven, povraten.

Reform, *f.* poprava, popravek; (Umbild.) prenaredba, preobnova; -ator, *m.* popravljavec, prenarejavec; -azion, *f.* reformacija; -ieren, *v. a.* poprávíti + poprávljati; (umändern) prenarediti, preravnati, preongáviti, presúkati (sučem) + prenarčjati, preravnovati; (erneuern) prenoviti + prenávljati; -ierte, *m.* reformovanec, reformiranec.

Ref=esko, *m.* refoško, černo vino; -rain, *m.* pripevek, dopevek; -raktor, *m.* lomič; -raktion, *f.* lomitev.

Regal, *n.* polica; (in d. Orgel) regál; -t, *n.* vladarsko pravo; krónina pravica; -folio, *n.* velíka pola; -ieren, *v. a.* podariti + podarjevati.

Reg=e, *a.* živ, živahen, kremenit, čil, skočen, gibčen, gibek; *fig.* bister; -t, *f.* živost, živahnost, kremenitost; -el, *f.* pravilo, vodilo, ravnilo: im der -, po návadi, v obče, praviloma, návadno: -de tri, *f.* tristavka; =los, *a.* nepravilen, nereden, neporeden, neredoven; =loſigkeit, *f.* nepravilnost, neurednost; =mäßig, *a.* pravilen, prav, po pravilu, pravšen, reden, redoven; *ad.* pravilno, praviloma; =mäßigkeit, *f.* pravilnost, rednost ɔc.; =n, *v. a.* vrediti, urediti, v red djati (dem, denem), uravnati + vredovati, v red dévati, uravnovati, uravnávati; =recht, *a.* pravilen; *ad.* po pravilu, po redu; =ung, *f.* uredba, vredba, uravnava, vravnava; =widrig, *a.* nepravilen, protireden, neredoven, neporeden; =widrigkeit, *f.* nepravilnost ɔc.; -n, *v. a.* gíbati (bljem), meziti, míkati: ganiti, geniti, zmeziti; ſich -, *v. r.* gíbati se, meziti se, premikati se: ganiti se, geniti se; (von Gefühl.) oglášati se, buditi se: zbuditi se, oglasiti se.

Regen, *m.* dež (g. dežja); (anhaltender -) deževanje, deževje; (Staub -) peršavica, peršenje; (Platz-) ploha, naliv; (Strich-) pójelica; -a. deževni; -bach, *m.* liják, deževnik, hudournik; -bogen, *m.* mávrica, božji stol, duga, vedrenica; =s a. mávrični; =haut, *f.* mávrica, mávrična kóžica; -dicht, *a.* nepremočen, nepremočljív, ne prepuščajóč.

Regener=ator, *m.* preroditelj; prenavljávec; -azion, *f.* prerod, preroditev, prenovitev; -ieren, *v. a.* preroditi, prenoviti + prerájati, prenávljati.

Regen=frei, *a.* brezdeževen, veder; -geſtirn, *n.* deževnice *pl.*; -gewölk, *n.* obláčica, deževni oblák; -guß, *m.* lijavec, liják, nalív; -los ſ. Regenfrei; -mantel, *m.* plašč zoper dež; -meſſer, *m.* dežomér; -pfeifer, *m.* deževnik; -rinne, *f.* žlot, žleb; -ſchauer, *m.* pójelica; -ſchirm, *m.* dežnik, dežobrán, omréla; -ſtrom, *m.* nalív, ploha, sušec.

Regent, *m.* vladár, vladavec; -in, *f.* vladarica; -ſchaft, *f.* vladarstvo, vlada.

Regen=tuch, *n.* rakuec; -waſſer, *n.* dežévnica, dežnica; kápnica; -wetter, *n.* deževno vreme (g. -ena), polija, dežnja, deževje: das - unter einem Baume abwarten, pod drevesom vedriti; -wind, mokrec, mokóž; -wolke, *f.* deževni oblák, oblácica; -wurm, *m.* glista; -zeichen, *n.* známenje dežja; -zeit, *f.* deževanje, deževni čas.

Reg=eſten, *pl.* zbirka pisem; -heit, *f.* živost, kremenitost, skočnost, gibčnost; bistrost.

Regie, *f.* uprava, oskerbstvo, oskerbovanje; - = *a.* upravni; -koſten, *pl.* upravni stroški *pl.*

Regier=en, *v. a.* vládati, gospodovati, kraljevati, carovati: (leuken) voditi, ravnati; (im Hauſe) gospodáriti, hiševati; -en, *n.* vlada, vladija; -er, *m.* vladár, vladavec; oblastovavec, gospodovavec; -ung, *f.* vlada, vladija, vladarstvo; =s= *a.* vladni; vladarski; =santritt, *m.* nastóp vlade; =sform, *f.* vladba, način vladanja; =sblatt, *n.* vladni list; =serlaſs, *m.* vladni razpis; =skunſt, *f.* vladoznanstvo; =slos, *a.* brezvladen: -er Zuſtand, brezvladje; =snachfolger, *m.* naslednik ob. nastopnik v vladarstvu; =srath, *m.* vladni svétnik ob. svetovavec; =srecht, *n.* vladarska pravica; =szeituug, *f.* vladni časnik.

Regime ſ. **Regierung.**

Regiment, *n.* polk, regiment; (Regime) vlada, uprava; -s= *a.* polkovni, regimentni; -sarzt, *m.* polkovni ob. regimentni zdravnik; -sinhaber, *m.* imetnik polka ob. regimenta; -stambour, *m.* regimentni tambor; -sunkoſten, *pl.* auf-leben, s tújimi denarji živeti.

Regiſſeur, *m.* ravnatelj, režišér.

Regiſt=er, *n.* zapisek, spisek, imenik; (Verzeichnis) razkazek, kazalo; (in d. Orgel) register; (öffentl. Buch) očitne bukve *pl.*; -rator, *m.* vpisovavec, registrator; -ratur, *f.* spisovnica, registratura; -rieren, *v. a.* vpísati (pišem) zapísati, zaznámiti + vpisovati, zaznamovati.

Reglement, *n.* pravilo, red; pravilnik; -mäßig, *a.* pravilen, po pravilih.

Regn=en, *v. n.* dež gre, dežiti; (anhaltend) deževati; (tröpfeln) nakapljevati, naškrápljati, naškrapljevati; (fein -) peršeti; (gießen) vlijati, z nalivom deževati, dež lije; -eriſch, *a.* deževen; peršív.

Regreſs, *m.* odškodba; (Erſatz) povračilo: - an jemandem nehmen, odškodbo pri kom iskati (iščem), za odškodbo koga tirjati; -ieren ſich, ſ. Regreſs nehmen, -iv, *a.* nazajen.

Regſam, *a.* živ, gibčen, gibek, oberten; čil, isker; *fig.* bister; -keit, *f.* živost, gibčnost; bistrost.

Regul=är, *a.* pravilen, reden; -ativ, *n.* pravilo, ravnilo; -ator, *m.* uravnavec, vredovavec; -ieren, *v. a.* u-

ravnati, vrediti, v red djati (dem, denem) + vredovati, uprávijati, v red dévati; -ierung, *f.* uravnava, uredba.

Regung, *f.* gib, gibljej, zgibljej, genitek, ganitek, ginljej, ganljej; -slos, *a.* negiben, negibljiv, neobčuten.

Reh, *n.* serna; sernják, sernec; -= *a.* sernji; Rehabilitieren, *v. a.* v poprejšni stan postáviti, vprejšni stan djati (denem, dem) + dévati; -bock, *m.* sernják, sernec; -böcklein, *n.* sernče (g. -eta); -braten, *m.* pečena sernina.

Rehd=e, *f.* ladjišče, brodišče, zatočje; -en, *v. a.* ládijo za odhod pristrójiti + pristrojevati; -er, *m.* lastnik ládije; =ei, *f.* brodarsko društvo.

Reh=farben, *a.* sernast; -fleisch, *n.* sernina, sernovina. sernje meso; -geiß, *f.* serna; -haar, *f.* sernja dlaka; -haut, *f.* sernja koža; -kalb, *n.* sernče (g. -eta); -leder, *n.* sernje usnje; -wild, *n.* sernjád, serne *pl.*

Reib=, *a.* stergavni; -e, *f.* stergalo, dergalo; -eisen, *n.* stergača, stergalnik, ríbežen; -en, *v. a.* meti (manem, menem), treti (tarem, terem); stérgati, stergévati: zmeti, streti; (am Reibeisen) stórgati, ríbati; (durch Hin= und Herbewegen) dèrgati, dèrgniti; (v. Schuhen) žúliti; (fraßen) čóhati, práskati, dergástiti; sich -, *v. r.* čóhati se, dèrgati se, gájsnati se, garičiti se, gúliti se; -er, *m.* stergávec; (Werkzeug) dergalo, dergalnik; -esand, *m.* drobni pesek; -ung, *f.* stérganje; metev, dergnjenje; *fig.* prepír, razpertija.

Reich, *a.* bogat; (vermöglich) premožen, zamožen, začimen, imeten; (viel) obilen; - *n.* deržava, kraljestvo, cesarstvo; Thier-, živalstvo; Pflanzen-, rastlinstvo; Mineral-, radstvo; -e, *m.* bogatín, bogatinec, bogatec; -en, *v. n.* seči, (sežem), ségati, prózíti se, dèržati (ím), iti (grem) do-, razprostírati se; (über etwas) moléti, šterleti; (ausreichen) dosti biti (sem), skczati; (v. d. Zeit) terpeti; *v. a.* dajati, deliti: podati, podeliti + podájati, podeljevati; das Abendmahl -, obhájati koga; prevíditi koga + previdovati; -gabel, *f.* podajavnik, podajávnica; -haltig, *a.* obilen, bogat, zdaten; (v. Getreide) plenjav, zernat; =keit, *f.* obilnost, obílica, obilje, prebitek, bogastvo; -lich, *a.* obilen, obíl, izobilen, bogat; *ad.* obilno, bogato; na prebitek.

Reichs=, *a.* deržavni; -abschied, *m.* cesarski odpisek; -acht, *f.* prognanstvo; -adel, *m.* deržavno plemstvo; -angelegenheit, *f.* deržavna zadeva ob. reč *f.*; -anstalt, *f.* deržavni zavod, deržavna ustanova; -apfel, *m.* deržavno jábelko; -archiv, *n.* shramba deržavnih pisem, deržavni arkiv; -armee, *f.* deržavna armada; -baute, *f.* deržavna stavba, deržavno zídanje; -beamte, *m.* deržavni uradnik; -bürger, *m.* der-

žavljàn; =ſchaft, *f.* deržavljanstvo; -domänen, *pl.* deržavna ob. kronska posestva; -fürſt, *m.* deržavni knez; -geſetz, *n.* deržavna postava, deržavni zakon; =blatt, *n.* deržavni zákonik; =ſammlung, *f.* zbirka deržavnih postáv ob. zákonov; -gewalt, *f.* deržavna oblást *f.*; -haushalt, *m.* deržavno gospodarstvo; -inſtitut, *n.* deržavna ustanova ober naprava; -kleinodien, *pl.* deržavne svetinje *pl.*; -kredit, *m.* deržavni up ob. kredít; -lehen, *n.* deržavni fevd ob. najém; -miniſter, *m.* deržavni minister; =um, *n.* deržavno ministerstvo; -monopol, *m.* deržavna samoprodaja, deržavno samoterštvo; -poſt, *f.* deržavna pošta; -rath, *m.* deržavno svetovavstvo; deržavni zbor; (Perſon) deržavni svetovavec; deržavni poslanec; -ſchatz, *m.* deržavni zaklad; =ſchein, *m.* deržavno-zakladni list; -ſiegel, *n.* deržavni pečat; -tag, *m.* deržavni zbor; -täglich, *a.* deržavno-zboren; -tagsmitglied, *m.* deržavni poslanec; -tagspräſident, *m.* predsednik ob. pervosednik deržavnega zbora; -tagsſitzung, *f.* seja deržavnega zbora; -thaler, *m.* nemški cekín ob. tolar; -unmittelbar, *a.* neposrednje-deržaven; -verfaſſung, *f.* deržavna ustava; =mäßig, *a.* po deržavni ustavi; -verſammlung, *f.* deržavni zbor; -vertretung, *f.* deržavni zastop, deržavno zastopstvo ob. namestovavstvo; -verwaltung, *f.* deržavna uprava; -verweſer, *m.* deržavni namestnik; -währung, *f.* denarna veljava; -wappen, *m.* deržavni gerb; -zweck, *m.* deržavni namén.

Reich=thum, *m.* bogastvo, bogatija, obilnost, obílica; -werkzeug, *n.* podajavnik, podajalnik.

Reif, *m.* slana, mraz; (an Bäumen) inje, ivje; (an Mauern) srež; (Faßreif) obróč; obranek, oberten; (Seil) verv *f.*; (um d. Mond) kolobár, obstrét *f.*

Reif, *a.* zrel, goden, vgoden: -werden, zoreti, zóriti: dozoreti, prizóriti + prizárjati, dozorévati; -es Alter, moška leta *pl.*; -es Holz, dorasli lés; -e, *f.* zrelost, zrelina, god *f.*, godnost; zoritev, zor, dozor; -en, *v. n.* zóriti, zoreti, góditi se: dozoreti, prizoreti + dozorévati, prizárjati; *v. a.* (reif machen) zóriti, góditi: sezóriti; es reift, slana je, slana pada, slaní; -holz, *n.* les za obroče, obroči *pl.*; -lich, *a.* natančen, korenit; *ad.* na tanko, dobro, kakor je treba; -meſſer, *n.* orežnik, obročnik, rezilnik; -rock, *m.* krinolina, obročno krilo; -ſchneider, *m.* obročar; -zange, *f.* natezívnik, natezalnik; -zieher, *m.* lesica, natezača.

Reigen, *m.* kolo, raj.

Reih=e, *f.* versta, red *f.* redica, rida, riža; *dim.* verstica; (d. Feldarbeiter) postát *f.*, jan: der - nach, po versti, zapored, zaporédoma, zvèrstama; an die - kommen, na versto ob. na met priti (pridem);

-en, *m.* kolo, raj; -en, *v. a.* verstiti: zverstiti, razverstiti, porazverstiti, po versti razstáviti + zverstovati, razverstovati, po versti razstávljati; (fädeln) nízati, nízgati: nanízati, nabrati (berem) + nabírati; -enfolge, *f.* red, versta; -enweise, *ad.* zvèrstama, po versti, drug za drugim, zaporedi, po redu.

Reih-er, *m.* čaplja, rangar; - *s a.* čapljin, rángarjev; -feder, *f.* čápljino od. rángarjevo pero (g. peresa); -gras, *n.* pahovka, ovsulja, ovsnica; -ig, *a.* (in Zuſammenſetz.) verst, verstni; -weiſe ſ. Reihenweiſe.

Reim, *m.* srok, stik, soglasje, rima, sklad; -en, *v. n.* vjémati se, skládati se; *fig.* vézati se (vežem), sklépati se; (ſich geziemen) spodobiti se; *v. a.* pesmáriti, pesmi zlágati; gereimt, skladno ubrán; -er, *m.* pesmár, pesmarček; =ei, *f.* pesmarija; -los, *a.* brez srokov, brezskladen.

Rein, *a.* čist; (v. Gold) čist, samočist, suh; (gereiniget) očíščen; (ſauber) čeden, snažen, ličen; (ungeſchmückt) prost, pripróst (v. Himmel) jasen, veder, čist; -e Wahrheit, gola od. prava resnica; jemanden -ſprechen, koga za nedólžnega spoznati; -ſchreiben, čedno pisati (pišem); ins -e ſchreiben, na čisto prepísati; - nichts, prav nič; čísto nič, celo nič; -machen ſ. Reinigen; -e ſ. Reinheit; -eke, *m.* liejják, lesják; -ertrag, *m.* čisti dohodek, čisti donesek; =s-berechnung, *f.* preračún čistega doneska; -ette, *f.* kosmáč, renetka; -heit, *f.* čistota, čistoča, čistost; (v. Him.) vedrina, jasnost; (Unſchuld) nedolžnost; ſ. Reinlichkeit; -igen, *v. a.* čístiti: očístiti, prečístiti, izčístiti + očiščati, očiščevati, prečiščevati; (v. Schmutze) čéditi snážiti: očéditi, osnážlti; (in Waſſer) oprati (perem) + opírati; (v. unreinem Inhalte) trébiti: iztrébiti, odprávíti + odprávljati; (v. Getreide) veti (vejem); vèrhati, sóditi; (Gläſer) oplákniti, izpláhniti + oplakovati; ſich vom Verdachte -, pravíčiti se: opravíčiti se + opravičevati se, zagovárjati se; -iger, *m.* čístivec, prečiščavec; trebivec ꝛc.; -igkeit, *f.* čistost, čistota; -igung, *f.* čístitev, očiščevanje, čiščа; snáženje, trébljenje; =s-mittel, *n.* čistilo, mečilo; =ort, *m.* očiščališče; (v. Seelen) vice *pl.*; -lich, *a.* čeden, snažen, čist, čistoten; =keit, *f.* snaga, snažnost, čistota; =keitspolizei, *f.* policija zastran snažnosti; -ſchrift, *f.* čisti prepis.

Reis, *n.* mladika, mladica, odrastlek, odrastek; prot, protec, šiba, šibica (zum Binden) terta, vitra; *coll.* mladje, protje, šibje, tertje; (v. Reben) rezje, rožje; (Birkenreiſer) brezje, metličje; ſ. Reiß; -bündel, *n.* bútara (protja, šibja ꝛc.)

Reiſe, *f.* pot *m.* u. *f.*, popotovanje, potovanje, potev: auf der -, med potjo, potovaje; glückliche -, srečno! srečno pot! - *a.* popotni, potni; -

beſchreiber, *m.* potopisec; -beſchreibung, *m.* potopis, potopisje; -bündel, *n.* cula, cúljica, ronec; -fertig, *a.* k odhodu gotov, pripravljen za na pot; -gefährte, *m.* sopotnik, popotni drug; -gefährtin, *f.* sopótnica, potna družica; -gefolge, *n.* spremstvo; -geld, *n.* potni denár, popótnica; -gepäck, *n.* pertljaga, popotna roba; -geſellſchaft, *f.* potna tovaršija, popotna pomenija; -karte, *f.* cestokáz, zemljovíd za popótnike; -kleidung, *f.* popotna obleka; -koſten, *pl.* potni stroški *pl.*; -mantel, *m.* potni plašč, plašč za na poti; -müde, *a.* upehan, shojen, hoje truden; -n, *v. a.* potovati, popotovati, cestovati, hoditi; -n, *n.* potovanje, popotovanje; -nd, *a.* potujóč, popoten; -nde, *m.* popotnik, potnik, potovavec, popotni; *f.* popótnica, pótnica, potovavka; -paß, *m.* potni list, potno pismo; -ſack, *m.* -taſche, *f.* ronec, kernír, potna torba; -urkunde, *f.* potno pismo; -zehrung, *f.* brešno, brašno, živež za po poti; -ziel, *n.* konec popotovanja.

Reis=holz, *n.* rožje, hrast *f.* hrašča, berst *f.*, suhljád, lomača, suhovina, dračje; -ige, *m.* jezdec, konjík.

Reiß, *m.* laško pšeno, rajž, rižkaša; -=*a.* rajžev; -aus, *m.* pobežín: - nehmen, upíhniti jo, pete umekniti, lesici na rep sesti (sedem), od tam potégniti jo; -blei, *n.* svinčnik, čertnik; -brei, *m.* rájževa kaša; -brett, *n.* risálna deska, risálnica; -en, *v. a.* tèrgati: utèrgati; pretèrgati, raztèrgati, razčesniti; (im Gliede tèrgati,) lomiti; (im Unterleibe) tèrgati, grizti; Poſſen -, šale zbíjati od. briti (brijem); (aufreißen) púliti, púkati (am u. pučem), pípati (pljem): izpúliti, izpúkati, izdreti (derem); *v. n.* tèrgati se, rèskati: pretèrgati se, utèrgati se, rèskniti + utergovati se; ſich -, *v. r.* um etwas, púliti se, vlak biti (sem) za kaj; -en, *n.* tèrganje; grizenje; -end, *a.* deróč, deréč, razdirav, prodek; (v. Thieren) deréč: -abgehen, vlak je za blago, púliti se za kaj; razpopadli so blago; -er, *m.* tergavec, tergáč; -feder, *f.* risalnik, risalno pero (g. peresa); -feld, *n.* rajžíšče; -kohle, *f.* risalni ogel; -maß, *n.* plešóet; -stroh, *n.* rájževica; -zahn, *m.* deráč, kel; -zeug, *n.* risalno od. risarsko orodje, risalo.

Reiſte, *f.* povesmo; pest *f.*

Reit=, *a.* jezdni, ježni; -bahn, *f.* jézdnica, jezdárnica, jezdíšče; -bar, *a.* jezdljív, za jezo; -burſche, *m.* jezdni hlapec; -el, *m.* povirek; -en, *v. a.* jézditi, jezdáriti, jáhati (am u. jašem): zu Grunde -, razjézditi; -en, *n.* ježa, jáhanje; -er, *m.* jezdec, jezdár, ježec, jezdník, jaháč, jahavec; (Soldat) konjik, konjeník; (Sieb) rešeto, redeseja; -er=*a.* jezdarski, konjiški; =ei, *f.* konjica, konjištvo; =in, *f.* jezdarica, jahavka; =n, *v. a.* sóditi, presévati, rešetati; =regiment, *n.* konjiški polk; -ſack, *m.* vreč; -gerte,

f. bič, korobáč; -gurt, *m.* podproga, podpèrsnik; -hecht, *m.* jezdni hlapec, konjski hlapec, konjár; -kunst, *f.* jezdarstvo; -lings, *ad.* kobalj, okobelj, kakor bi jezdil; -pferd, *n.* jezdni ob. ježni konj, konj za ježo, -platz, *m.* jezdišče; -post, *f.* ježna pošta; -sattel, *m.* sedlo; -schule, *f.* jézdnica, jezdárnica, jéžnica; -stiefel, *m.* jezdni škorenj; -zeug, *n.* jezdna roba ob. priprava.

Reiz, *m.* mik, bajilo, mikalo. vabilo; (Trieb) nagon, podnet. spodbadek; (Schönheit) milina, berhkota, lepota; -bar, *a.* dražljiv, zdražljiv; čutljiv, občutljiv; =keit, *f.* dražljivost; čutljivost; -en, *v. a.* míkati, vábiti; (wecken) buditi, gíbati (ljem): zbuditi, obuditi, ganiti + abújati, obújati; (Nerven) drastiti, drážiti; (zum Zorne) drážiti, káčiti, serditi: razdrážiti, razkáčiti, razserditi; (hetzen) ščevati (ščújem), húskati, drážiti; -end, *a.* mičen, mikaven, vabiven, ljubeznjiv; (erregend) draživen; -mittel, *n.* dražilo; vabilo, mikalo; -voll, *a.* prelép, prezál, berhek.

Rekapitul=azion, *f.* povzema, ponovitev; -ieren, *v. a.* v posnetku ob. ob kratkem ponoviti + ponávljati.

Rekel, *m.* telebán, robáva, štorkléž.

Reklam=ant, *m.* pritoževavec, tirjavec; česa; -azion, *f.* pritožba zastran česa, reklamacija; ugovor; (Widerruf) oporeka, preklic; =e, reklamacijni, pritožbni; =schrift, *f.* doba za pritožbo ob. za ugovor; -e, *f.* pritožba, ugovor; -ieren, *v. a.* pritóžiti se zastran česa: pritoževati se zastran česa, kaj tirjati; (widerrufen) oporeči, preklicati (kličem) + oporékati, oporekovati, prèklicovati.

Rekogn=izion, *f.* priznanje; -oszieren, *v. a.* razgledovati, pozvédati, pozvedovati; -oszierung, *f.* razgledba, razgledovanje, pozvedba.

Rekommand=azion, *f.* priporočitev, priporočba, priporočilo, priporočevanje; =eschreiben, *n.* priporóčeno ob. priporočilno pismo; -ieren, *v. a.* priporočiti + priporočati, priporočevati, rekomandovati; -iert, *a.* priporočen.

Rekonvalesz=ent, *f.* prebolnik, okrevavec; -enz, *f.* okrévanje; ozdravitev, ozdrávljenje.

Rekreazion, *f.* počitek, opočitek; -egeld, *n.* denar za razveseljevanje.

Rekrut, *m.* vojaški novinec ob. novak, rekrút; -ieren, *v. a.* rekrutovati, vojake nabírati, med vojake jemati (mljem): vzeti (vzamem, vzemem); -ierung, *f.* rekrutba, vojaški nabor, vojaška nabira; =eflüchtig, *a.* ubežen, kdor pred rekrutbo uteče; =eflüchtig, *a.* vojaški nabiri ob. nabiri vojaških novincev podveržen; =esvorschrift, *f.* predpís o vojaški nabiri.

Rekt=ifikazion, *f.* poprava, popravek, uravnava; =ez *a.* popravni; -ifizieren, *v. a.* poráviti, uravnati +

poprávljati, uravnovati; (chem.) prečístiti + prečiščevati; -or, *m.* ravnatelj, rektor; =at, *n.* ravnateljstvo, rektorstvo.

Relur=rent, *m.* pritožnik, pritoževavec; -rieren, *v. n.* pritóžiti se, pritožbo vložiti, rekurírati + pritoževati se; -s, *m.* pritožba, rekúrs.

Relativ, *a.* oziraven, oziren, nanašaven: -e Stimmenmehrheit, prosta večina glasov, ozirna večina; -heit, *f.* ozirnost; -ſatz, *m.* ozirni ob. oziravni odvisnik.

Rela=tor, *m.* poročevavec, poročevalec; -tion f. Bericht, Verhältnis.

Rel=egieren f. Verbannen; -ief, *n.* zbóknjeno delo, vzvišen izdelek.

Religion, *f.* vera, vérstvo, verozakon; (Frömmigkeit) pobožnost: die - ändern, prevériti se, k drugi veri pristópiti; -s *a.* vérski; -s=änderung, *f.* prestóp k drugi veri; -skenntniß, *n.* vera, spoznanje vere; -sdienſt, *m.* vérska služba; -sedikt, *n.* izrek zastran verskih rečí; -seifer, *m.* vnetost za vero; -sfond, *m.* vérski zaklad ob. zalog; -sfreiheit, *f.* svóboda v veri, prostost bogočastja; -sgenoſſ, *m.* soverník, soverec, istoverec; -sgeſchichte, *f.* zgodovina sv. vere, vérske zgodbe *pl.*; -sgeſellſchaft, *f.* versko občestvo; -slehre, *f.* vérski nauk; veroznanstvo, vérstvo; -spartei, *f.* verska ločina; -sſekte, *f.* razkolništvo, verska sekta; -sſpaltung, *f.* vérski razdor ob. razkol; -sſtifter, *m.* ustanovnik ob. začetnik vere ob. bogočastja; -sſtörung, *f.* motitev ob. móčenje vere; -sſtreit, *f.* vérski prepír, prepír zavoljo vere; -sübung, *f.* božja služba, bogoslužje, bogočastje; -sunterricht, *m.* vérski nauk, vérstvo, verozákonski uk; -sverfolgung, *f.* pregánjanje zavoljo vere; -swahrheit, *f.* verska resnica; -swiſſenſchaft j. Religionslehre; -szwang, *m.* versko posilstvo.

Religi=ös, *a.* pobožen, nabožen, bogabojéč, bogabojen; (d. Religion betreffend) verski; svet; -oſität, *f.* pobožnost, nabožnost, bogaboječost, bogabojnost.

Reliquie, *f.* ostanek; -n, *pl.* svetinje, ostanki kakega svetnika ali svetnice.

Relui=eren, *v. a.* rêšiti, odkúpiti + reševati; v denarje premeniti *pf.*; -tion, *f.* rešitev, odkup; premenitev v denarje, premenjava.

Rem=edium, *n.* pomoček, zdravilo, lek; -inisgenz, *f.* spominek, spominjc; -iſe, *f.* kolnica, kolárnica; -itteuta, *pl.* bukve, ki se nazaj pošiljajo; nazaj poslane bukve *pl.*; -ittieren, *v. a.* nazaj poslati (śljem) + pošíljati; -ittierung, *f.* pošiljava nazaj.

Remont=e, *f.* dopolnitev kònj; -epferd, *n.* dopolnitni vojaški konj, remont; -ierungskommiſſion, *f.* komisija za dopolnovanje vojaških kònj.

Remo=vieren, *v. a.* odpráviti; od-

ſtáviti + odprávljati; odstávljati; -zion, *f.* odprava; odstava.

Remuner=azion, *f.* nagrada, remuneracija, priboljšek; -ieren ſ. Belohnen.

Rendezvous, *n.* skrivni shod.

Ren=egat, *m.* odpadnik, odstopnik; -ette, *f.* kosmáč; -itent, *a.* uporen: -ſein, upírati se, brániti se, ustávljati se; -itenz, *f.* upor; -ſen ſich, *v. r.* stégati se, lécati se: stegniti se, zlekniti se.

Renn=bahn, *f.* tekálnica, tekališče, drajna; -en, *v. n.* dírjati, údriti, jáhati (am u. jašem); (zu Fuße) údriti, teči, tékati, béžati (im). gnati se (ženem); (ins Verderben) riti (rijem), leteti, zagánjati se; (flüchtig ſein) béžati, bezljati, bezikati; (geraunt kommen) pridírjati; *v. a.* podreti (derem), povaliti, zveraiti; -en, *n.* dir, direk, beg, tek; -er, *m.* jahavec, jahač; begec, tekavec; -hirſch ſ. Rennthier; -platz, *m.* tekališče, dirjališče; -ſpieß, *m.* sülica, ošček; -thier, *n.* séverni jelen, sedlón, derjež: =flechte, *f.* jelénovec, =fuh, *f.* séverna košuta; =zucht, *f.* reja sévernih jelenov.

Renomm=ée, *n.* sloves, sloveče ime (g. -na): in -ſein, sloveti; -iert, *a.* slovéč, slaven, slavit; -iſt, *m.* rován, rovávt.

Renov=azion, *f.* obnova; -ieren, *v. a.* obnoviti, prenoviti + obnávljati.

Rent=amt, *n.* dohodkni urad, dohodarija; -e, *f.* dohodek, prihodek; (Zins) obrest *f.*; -ier, *m.* kdor od svojih dohodkov živi; -en, *v. a.* nesti, donášati, dobiček dajati (dajem); ſich -, *v. r.* izpláčati se + izplačevati se; -meiſter, *m.* dohodár, prihodkar; -verwalter, *m.* oskerbník dohodkov.

Reorganiſ=azion, *f.* preuravnava, preuredba, preustrojek; -ieren, *v. a.* preuravnati, preurédити, preustrójiti + preuravnovati, preuredovati.

Repar=atur, *f.* poprava, popravilo, strójenje; =koſten, *pl.* stroški za popravo, strojilni stroški; -ieren, *v. a.* strójiti: popráviti, prenarediti, postrójiti + poprávljati, prenarejati; -tieren, *v. a.* deliti med-: razdeliti, porazdeliti med -; -tion, *f.* razdelitev, porazdelitev; =s= *a.* razdelni, porazdelni; =ſchlüſſel, *m.* ključ za razdelitev.

Repert=oir, *n.* razverstitev, razverstilo, repertoár; -orium, *n.* kazalo, iskalnik.

Repet=ent, *m.* drugoletni učenec; ponavljavec, repeténт; -ieren, *v. a.* ponoviti + ponávljati, drugo leto obiskovati, repetírati; -iruhr, *f.* ponavljavna ura, repetirka; -ition ſ. Wiederholung.

Rep=lik, *f.* replika, protiodgovor, tóžnikov odgovor; -oſitorium, *n.* polica; -huhn ſ. Rebhuhn.

Repräſent=ant, *m.* zastopnik, zastopovavec, zastopec, namestnik, namestovavec; (Geſandter) poslanec; -anz, *f.* zastopstvo, zastopništvo, namestovavstvo; -ativ, *a.*

zastopovavên, namestovaven; -a=zion, *f.* zastóp, zastopovanje, namestovanje; -ieren, *v. a.* zastópati, zastopovati, namestovati; (darſtellen) kázati (kažem), predstávljati.

Repreſſ=alien, *pl.* zamestilo, vračilo; -iv, *a.* odvračaven.

Repro=bazion, *f.* zavračilo; -bieren, *v. a.* ovreči (veržem), ne potêrditi, zaverniti + ne poterjevati; -duktiv, *a.* ponavljaven; -duktion, *f.* ponovitev, obnovitev, ponávljanje; =kraft, *f.* ponavljavna moč; pomnjivost; -duzieren, *v. a.* ponoviti, obnoviti + ponávljati; na novo pokázati (kažem) + pokazovati.

Rep=s, *m.* oljnato seme (g. semena); -kohl, *m.* ógerščica; -til, *n.* zemljovódnica, dvoživka; *coll.* golazen *f.*

Republik, *f.* ljudovlada, republika; -aner, *m.* republikanec, republikán; -aniſch, *a.* ljudovladen, republikanski.

Repuls ſ. Abweiſung; -iv, *a.* odbojen, odganjaven; =kraft, *f.* odbojnost.

Requi=em, *n.* černa maša, bilja; -rieren, *v. a.* koga za kaj poprositi; -ſiten, *pl.* potrebe *pl.*, potrébščine, potrebne reči *pl. f.*; -ſizion, *f.* zaprošnja; =ſchreiben, *n.* zaprosno pismo.

Reſch, *a.* rezen, kerhek.

Re=ſeda, *f.* reseda, resédica; katanec; -ſervat, *n.* prideržek; == *a.* prideržni; =punkt, *m.* prideržni členek; -ſerve, *f.* založna vojska ob. truma, reserva; =fond, *m.* založni zaklad, zalog; =gelder, *pl.* založni denarji *pl.*; =truppen, *pl.* založna vojska; -ſervieren, *v. a.* prihrániti, pridêržati + prihranjevati, prideržévati; založiti, okovári ti *pf.*; -ſervoir, ſ. Waſſerbehälter.

Reſid=ent, *m.* rezidént; -enz, *f.* stólica, stolno ob. prestolno mesto; == *a.* stolni, prestolni; -ieren, *v. n.* stolovati, stan ob. sedež imeti (am), stanovati; -uum, *n.* ostanek.

Reſign=azion, *f.* odpovéd, odreka; odstóp; (Selbſtverläugnung) odvažnost, hladnokervnost; -ieren, *v. n.* odreči se ob. odpovédati (vém) se službi, odstópiti + odrekovati se; -irt, *a.* odvažen, udán, na vse pripravljen; Reſiſtenz, *f.* upor.

Reſkript, *n.* najviši odpís, reskript.

Reſol=ut, *a.* odvažen, serčen, s terdnim sklepom, odločen; -uzion, *f.* sklep; odlók; odvažnost, odločnost; -vieren ſ. Beſchließen.

Reſon=anz, *f.* odmév, odmevek, odzív, odzòv; =boden, *m.* odmevnik.

Reſpekt, *m.* veljava, čislanje, sloves, spoštovanje: mit -, z dopuščanjem, s slovesom; -abel, *a.* spoštljiv; veljaven; -ieren, *v. a.* čislati, v číslih imeti (am), spoštovati, častiti; -ive, *ad.* z ozirom, ozíroma, kolikor se tiče, kar se tiče.

Reſpir=azion, *f.* dihanje, oddihovanje, sopenje; =organ, *n.* dihalo, sopilo; -ieren ſ. Athmen; -o, *n.* plačilna doba.

Resp-izient, *m.* oglednik, ogleda, nadzornik; -ondieren, *v. n.* odgovárjati; odpévati.

Ress-ort, *m.* urad; področje, obor; =ieren, *v. n.* spádati od. ségati pod -; -ource, *f.* meščanska beseda.

Rest, *m.* ostanek, ostatek, prebitek: im -e bleiben, dolžen ostati (ostanem) + ostájati; den - geben, ubiti (bijem), ugonobiti; als - bleiben, ostati (stanem) + ostájati; -ant, *m.* dolžnik; -aurateur, *m.* gostilnik, gostinčar, gostivničár; -ell, -ieren, *v. n.* ostati (stanem), prebiti + ostájati; -ituieren, *v. a.* poverniti + povrácati; v prejšni stan postáviti + postávljati; -ituzion, *f.* povračilo; postávljenje v prejšni stan.

Result-at, *n.* nasledek, nastopek, konec, izíd; (v. Unterſuch.) iznajdek; (v. Rechnung) znesek; -ieren, *v. n.* slediti iz -, izhájati iz-: iziti (idem), nastópiti; =d, *a.* nasleden, nastopen.

Resum-é, *n.* povzemek, povzetek, posnetek; -ieren, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem) + povzémati.

Retard-azion, *f.* zastájanje; -ieren, *v. n.* zastájati, zakasnévati.

Retenzion, *f.* zaderžba, zastava; -ś- *a.* priderżni, zastavni.

Ret-irade, *f.* umik, ustóp; ſ. Abort; -irieren, *v. n.* umekniti se, ustópiti + umikati se, ustópati; -orte, *f.* retorta; -our, *ad.* nazaj, nazád; -our- *a.* nazajni, povračni; =nieren, *v. a.* vrniti, nazaj poslati (šljem) + vračati, nazaj pošiljati; =rezepiſſe, *n.* povračna prejémnica; -raite ſ. Rückzug; -rograd, *a.* nazaj gredóč; *fig.* rakov.

Rett-en, *v. a.* oteti (otmem), rešiti, odrešiti, ohrániti, obvarovati; (befreien) osvobóditi, oprostiti; (helfen) pomoči (morem) od. pomágati komu + otévati, otímati, reševati, hrániti; mittelſt der Flucht ſich -, ubéžati (im), ubégniti, uiti (idem) *pf.* -end, *a.* rešnji, rešni; -er, *m.* rešitelj, odrešitelj, rešnik, odrešnik, otevec, pomočnik; =in, *f.* rešiteljica, odrešnica, pomočnica.

Rettig, *m.* redkev *f.*, redkva, retkev *f.*; - - *a.* redkvin, retkóv; -feld, *n.* redkvišče.

Rettung, *f.* rešitev *f.*, otetva, otetje, oteva, ohramba, osvoboditev, oprostitev; -s- *a.* rešni, rešnji; -sanſtalt, *f.* rešnja naprava; -slos, *a.* izgubljen, zgubljen; brez pomoči, brez pomagila; -smittel, *a.* pomoček, pomagilo; -sverſuch, *m.* poskušnja rešitve.

Reu-e, *f.* kes, kesanje, obžalovanje, grévenga: - empfinden, kesati se česa, žal biti komu česa, obžalovati: skesati se; - und Leid, kes in žal; -elos, *a.* neskesán, terdovráten; -en, *v. n.* kesati se: skesati se; es reuet mich, žal mi je, grize od. boli me; -evoll, -ig, *a.* skesán, spokoren; -ige, *m.* spokornik, skesanec; *f.* spokórnica, skesanka; -müthig, *a.* skesán, spokoren,

zgrevan; =keit, *f.* skesanost, spokornost.

Reu=nion, *f.* shod, beseda; -se, *f.* versa; -sieren s. Glücken.

Reut, *n.* rovt, laz, kerčevina, skubež; -e, *f.* rovnica, rújnica, kopača, skubača, motika; (am Pfluge) otka, ótika; -en, *v. a.* kèrčiti, rovati (rujem), rétiti: izkèrčiti, izrovati; -haue s. Reute.

Rev=anche, *f.* meščevanje, mašče-vanje; s. Vergeltung; -anchieren sich, *v. r.* z enako mero mériti: odmériti; znositi se, zmašče vati se *pf.*; -eile, *f.* búdnica; júterno bobnanje; -erenz, *f.* priklon, poklon: - machen, prikloniti se + priklánjati se; -ers, *m.* protipis, zapis, revérs; (d. Münze) herbet, druga stran *f.*

Revid=ent, *m.* pregledovavec, preglednik; -ieren, *v. a.* preglédati + pregledovati; (gegen ein Urtheil) za presojo prositi.

Rev=ier, *n.* okraj, okoliš, okólica; lovnica; -jäger, *m.* lovec; -ision, *f.* pregled; presod, presoja; =s= *a.* pregledni, pregledovavni; =sinstanz, *f.* presodnija; -isor, *m.* pregledovavec.

Revol=te, -ution, *f.* vstaja, punt, prekucija, kramola, revolucija; -tieren, *v. n.* búriti se, vstájati zoper -, púntati se, puntáriti se; -utionär, *m.* vstajnik, puntár, buntovník; *a.* puntarski, prekucijski; -utionieren s. Revoltieren.

Rev=olver, *m.* samokrés, revolver; -üe, *f.* obzor; (Musterung) vojnozór.

Rezens=ent, *m.* presojevavec, presodnik, pretresovavec; -ieren, *v. a.* presóditi, pretresti, na rešeto djati (dem, denem) + presójati, presojevati, pretrésati, pretresovati, na rešeto dévati; -ion, *f.* presoja, presodba, pretrés.

Rezep=isse, *n.* prejemni list, prejémnica; -t, *n.* zdravilni zapis, recépt; *fig.* lek, zdravilo.

Rezi=div, *a.* - werden, na novo zboleti, preboleti; -pient, *m.* prejemalnik; -prok, *a.* vzajemen; vsakseben; -prozität, *f.* vzajemnost; vsakseb-nost; -tativ, *a.* rečitativ; -tieren, *v. a.* prednášati, govoriti.

Rha=barber, *f.* rabárbara, revenj; -chitis, *f.* kervica; -psodie, *f.* odlomek, rapsodija; -psodisch, *ad.* v odlomkih.

Rhed=e, -er s. Reede, -er.

Rhetor, *m.* govorec, govornik, retór; -ik, *f.* govorstvo, govorništvo, retórika; -isch, *a.* retóričen, lepobeseden.

Rheuma, *n.* nahod; -tismus, *m.* revmatizem, skernják, skernina; -tisch, *a.* revmátičen, skerninast.

Rhin=esmus, *m.* nosljanje; (Laut) nosnik; -oceros, *n.* nosoróg, nosorožec.

Rhomb=oid, *m.* romboid; -us, *m.* četverák, romb.

Rhythm=isch, *a.* glasomeren, skladno ubrán, skladnoglasen, ritmičen; -us, *m.* skladomerje, glasomerje, ritem.

Richt=beil, *n.* rábeljnova sekira; -blei, *n.* svinčnica; -en, *v. a.* (berei-

ten) priprávíti, prirediti, prigotóviti, pristrójíti + priprávljati, priredovati, prigotávljati; (in Ordnung bringen) uravnati, vrediti + uravnovati, vredovati; (auferlegen) naprávíti, narediti + naprávljati, naréjati; (gerade machen) ravnati: zravnati; (wohin lenken) naméríti, oberniti + namérjati, obráčati (Urtheil fällen) sóditi, sojevati: razsóditi, sodbo izreči; ſich nach etwas -, ravnati se; (die Augen) vpreti + vpírati; ſich auf die Füße -, vstati (stanem), skolčhati; gegen jemanden eine Klage -, tožbo podati zoper koga; -er, *m.* sodnik; ſ. Kritiker; =amt, *n.* sodnji urad, sodstvo, sodništvo; =amtsprüfung, *f.* preskušnja za sodnji urad; =in, *f.* sódnica; =lich, *a.* sodenj, sodniški; =ſchwert, *n.* sodnji meč; =ſpruch, *m.* sodnji izrék, razsodek, razsodba; =ſtube, *f.* sodilnica, sódnica; =ſtuhl, *m.* sodnji stol, sodišče, sodba: vor Gottes -, pred božjo sodbo ob. pred božjim stolom; -haus, *n.* sodilnica; -holz, *n.* ravnilo.

Richtig, *a.* prav, pravoten, pravičen; (geſetzlich) postaven; (fehlerfrei) pravilen, brez pogreškov; (fertig) gotov, dognán, nared; -e Abſchrift, natančni prepís; - *ad.* res, zarés, v ístini; se vé da; (recht) prav, dobro; -heit, *f.* pravost, pravota, pravičnost, pravilnost: in - bringen, v red správiti, v red djati (dem, denem) uravnati; es hat ſeine -, res je tako, res je temu taka.

Richt-korn, *n.* muha; -maß, *n.* merilo, ravnilo; -platz, *m.* morišče; -punkt, *m.* cilj, mér *f.*; -ſcheit, *n.* ravnilo, merilo; -ſchnur, *f.* vodílo, pravilo, ravnilo; -ſchwert, *n.* rábeljnov meč; -ſtätte ſ. Richtplatz; -ung, *f.* mér *f.* namera, namerek: in gerader -, na ravnost; die - nehmen, naméríti se, vpótiti se, vrézati jo (vrežem); die - geben, vpótiti, oberniti, zasúkati (sučem); in einer -, v eno mér; =slinie, *f.* čerta; -wage, *f.* prebésnica.

Richtſelbere ſ. Stachelbere.

Riech-bar, *a.* vonljív, obdišljív; -en, *v. n.* dišati (ím) vónjati, duh imeti (ám): zadíšati; (übel) smerdeti; *v. a.* vóhati, dúhati: povóhati, podúhati; ovóhati, obvóhati, zavóhati; -end, *a.* dišéč, vonjav, lepodišéč, dišaven; (übel-) smerdéč, smerdljív; -eſſenz, *f.* dišavina, dišávšina, dišečina; -fläſchchen, *n.* dišavna sklenícica; -kraft, *f.* dihavnost, obdihljivost; -ſtoff, *m.* dišava, vonjava; -waſſer, *n.* dišeča voda.

Rieb-gras, *n.* óstrica, viš, muhič; -kamm, *m.* berdo; -rohr, *n.* rogoz, rogozina.

Riegel, *m.* zapáh, predpáh, pah, zátika, zatík, zasunek; kračún; (Hebebaum) vod, navor; unter - und Schloſs, pod ključem ob. pod zaklepom; -feſt, *a.* zataknjen, zateknjen; -ſchloſs, *n.* ključávnica.

Riem-en, *m.* remen, jermen; *coll.* remenje, jermenje; -enſchuh, *m.* čižma, opanka; -enwerk, *n.* reme-

nje, jermenje; -er, *m.* jermenár, remenár; =handwerk, *n.* jermenarstvo, remenarstvo; =in, *f.* jermenarica, remenarka; -zeug *s.* Riemenwerk.

Rief-e, *m.* velikán, orják, ober, hrust; -e, *f.* derča, derza, riža; (Schnee-) plaz; -el, *f.* pega; -eln, *v. n.* cerljati, curljati, šumljati, šumotljati, žamoriti; (v. Regen) peršeti; (v. Schnee) golomráziti, sodra od. babje pšeno gre; (v. Gefühl) merščati (im): premerščati; -eln, *n.* šumljanje, šumotljanje, žamor; -en= *a.* velikanski, orjaški, srep; =ameife, *f.* velika mravlja, mravljinec; =förmig, *a.* velikanski; =geſchlecht, *n.* velikanski rod; =groß, *a.* velikanski, velik velik, srep, ramen, ogromen; =größe, *f.* velikanstvo, srepota, ogromnost; =holzwespe, *f.* velikanska lesna osa; =muſchel, *f.* velikanska školjka; =ſchlange, *f.* velikanska kača; =ſeeſchildkröte, *f.* velikanska morska želva; =ſtaat, *m.* nezmerna od. velikanska deržava; =tresve, *f.* repulja, véliki glistnik; =werk, *n.* velikansko delo, velikanstvo; -in, *f.* velikana, velikanka. [grahovina.

Rieß, *m.* ris, sklad; -ling, *m.* žolta

Riet, *n.* rogoz *f.*, terst, loč, bič; *coll.* rogozovina, terstje, ločje, bičje; -dach, *n.* štórija, rogoznica; -famm, *m.* grebén.

Riff, *n.* greben, kleč; prag, peč *f.*; -e, -el, *f.* derzej, derzalo, derzálica, derhlen, rihelj; -elbaum, *m.* mikalnik, derzálnik, derhlen; -eln, *v. a.* dèrzati, míkati, dèrhlati, dèrhliti, rihljati.

Rig-id, *a.* tog; -oros, *a.* oster, preoster; =nun, *n.* ostra preskušnja. [brazda.

Rille, *f.* žlebič, strúžica; (bot.)

Rimeſſe, *f.* rimesa, poslana menjica.

Rind, *n.* govedo, brav, *coll.* goved *f.* govédina; -e, *f.* skorja, skora; (Pflanzen -) lub, koža; (Schorf) hrasta, krasta; (Schnee -) sren; (Milchhaut) škerlúp, škralup, poverhnje, smétana; -chen, *n.* skórjica, kórica; -chörbchen, *n.* kozúlj, kozuljec; -enartig, *a.* skorjast, lubast; hrastast; -erde, *f.* goveja čreda, govéd *f.*; -erhirt, *m.* goveji pastír, govedár, volár; -ern, *a.* govéj, govedski; -erſtall, *m.* goveji hlev, volovjak; -fleiſch, *n.* goveje meso, govédina; -brühe, *f.* goveja juha, župa od. polivka; -grün, *n.* viš; -ig, *a.* skorjav, skorjat; hrastav; -s= *a.* goveji; -sblaſe, *f.* goveji mehúr; -sbraten, *m.* pečena govédina, goveja pečenka; -shaar, *n.* dlaka; -shaut, *n.* goveja koža; -skopf, *m.* goveja glava; s. Dumkopf; -sleder, *n.* goveje usnje, govédina, brávina, krávina; -vieh, *n.* govéd, *f.*, govédina, goveja od. rogata živina, goveje blagó, goveda *pl.*; =zucht, *f.* reja goveje živine.

Ring, *m.* perstan, persten; vérnik; (an d. Kette) klep, sklep, oklép;

(Kreis) kolobár, krog, oberten; obstrét, obstrétina; (am Baume) létnica, létina; (Ohr-) uhan, uhanec; (v. Gliederthiere) obročast člen od. členek; -artig, *a.* okrogel; -drossel, *f.* kómatar.

Ringel, *n.* perstanec; krožec, krožek; -fraut, *n.* méseček; -n, *v. n.* viti se (vijem), zvijati se, króžiti se, krógliti se; *v. a.* krógliti, króžiti: zakrógliti; -natter, *f.* belouška, vodnica; -ranpe, *f.* srebernica, perstenica; -reihen, *m.* kolo; -ſpiel, *n.* igra na konjičkih; -tanz, *m.* kolo; -taube, *f.* grivnik, grivar.

Ring-en, *v. n.* veželjati se, za vželje se metati (mečem), jakevati se, skúšati se, bóriti se, rokobóriti se; (nach etwas) dihteti, gnati se (ženem), streči (strežem), pogánjati se, mit dem Tode -, umírati; *v. a.* (v. Wäſche) ožeti (žmem), izžeti, ožmikati: ožémati, ožímati, izžémati, prežémati, žmikati; mit den Händen -, roko si lomiti; -en, *n.* boritev, borba, veželjanje; -er, *m.* borec, rokoborec, borivec; =in, *f.* borivka; -finger, *m.* perstanec; -förmig, *a.* krogel, okrogel, okroglast; -lein ſ. Ringchen; -mauer, *f.* obzidje, ozidje, mestno zidovje; -plaß, *m.* borišče; namestje; -s, -sherum, -sumher, *ad.* okrog, krog in krog, okoli in okoli; -wechſel, *m.* perstenovanje.

Rinken, *m.* rink, okóv, obróč.

Rinn-äugig, *a.* berljav, kermežljav, kermežljiv, bolnoók; -e, *f.* žleb; (Dach-) žlot; (Gerinne) rake *pl.*, jezi *pl. f.*; struga; -en, *v. n.* teči; (kleinweiſe) cureti, curljati, mozeti, kapljati, cediti se; v. Kerze rinnt, sveča se očéja; v. Gefäß rinnt, posoda ne derží vode, posoda teče; -machen, točiti; Tränen rinnen (rannen) ihm aus den Augen, solzé mu tekó, očí mu solze zalívajo, solze točí od. preliva; solze so mu očí zalile, solze so se mu pocedile; -enförmig, *a.* žlebast, žlebovít, žlebčast; -enzirkel, *m.* otemik; -holz, *n.* žlebovina; -ſal, *n.* struga, korito, cemún; -ſel, *n.* sirilo, sírišče.

Riole, *f.* globoka brazda; -n, *v. a.* brázditi.

Rippe, *f.* rebro, grod *f*; (an den Blättern) žílica; -en- *a.* réberni; -enfell, *n.* opersna mrena, rebernica; =entzündung, *f.* vnetica opersne mrene; -engegend, *f.* rebra *pl.*, rebrovje, ogrodje -enſtoß, *m.* udarec pod rebra; -ig, *a.* rebrat, róbernat; -ſtapps, *ad.* v kobelj.

Riſ-ifo, *n.* poskús; nevarnost; -fieren, *v. n.* poskúsiti + poskúšati.

Riſpe, *f.* lat, vlat, látina; *coll.* latje, vlatje, vlatovje; -en, *v. n.* latovati, latiti, v lat od. latje iti (grem); -en- *a.* latni, vlatovni; =gras, *n.* trátnica, látnata trava.

Riß, *m.* razporek, razpora, pretèrg, razterglina; (an einem feſten Körper) poč *f.*, razpoklina, poklina, razsedlina, špranja; reža, rega; (an d. Hand) praska; (im Geſichte) brazgotina; (Aufriß) čertež, očer-

tek, obrís, obrisek; -ig, *a.* razpokel, razpokan, raztergan.

Riſt, *m.* nart; (an d. Hand) zapestje; (d. Pferde) grebén, vídermaž.

Ritt, *m.* ježa, jezd, direk, jáhanje.

Ritter, *m.* vitez; (Reiter) konjik, jezdec; -= *a.* víteški; -akademie, *f.* víteška akademija; -ehre, *f.* víteška čast *f.*; -lich, *a.* víteški; (tapfer) junaški, hraber, moški; -orden, *m.* víteški réd; -ſchaft, *f.* víteštvo, plemstvo; -ſchlag, *m.* vzetje med víteze; -ſpiel, *n.* viteška igra; -ſporn, *m.* (Pflanze) ostróžica, ostrožnik, svalnik; -ſtand, *m.*; -tum, *n.* víteštvo, víteški stan.

Ritt=geld, *n.* jezdnina, ježnina; -meiſter, *m.* ritmojster, konjiški stotnik.

Ritu=ale, *n.* obrednik, obredne od. obredniške bukve *pl.*; -s, *m.* obred.

Riß, *m.* -e, *f.* rega, razporek, razpora, poč *f.*, pokotina, razpoklina; (Kratzer) prask, oprasljej; -en, *v. a.* práskati, raziti: prásniti, oprásniti, obráziti, odèrsniti.

Rival, *m.* tekmec; -iſieren, *v. n.* tékmati se, poskúšati se za predstvo; -ität, *f.* tekma, tekmanje.

Rivole, *f.* rebulja.

Robat ſ. **Robot** *f.*

Robb=e, *m.* tulenj, morski pes; -en, *pl.* plavutonožci *pl.*; -enfang, *m.* lov morskih psov.

Robinie, *f.* robinija.

Robot, *f.* róbota, rábota, tlaka; -= *a.* robotni; -ablöſung, *f.* odkúp róbote od. tlake; -en, *v. n.* robotati, rabotati, tlačániti; -er, *m.* róbotnik, tlačán.

Robuſt, *a.* korenjaški, hrust, [čverst.

Roche, *m.* plošnatica, škat; (im Schachſpiel) turen.

Röcheln, *v. n.* hropsti, hrópati (pljem), hripati, gergrati; - *n.* hropet, hropenje, gergot, gergranje; -d, *a.* hripav, gergrav.

Rock, *m.* suknja; (langer -) halja, suknja dopetača; (Weiber -) krilo, jopa, janka; (Bauern -) jopič; Röckchen, *n.* súknjica; krilce, jópica.

Rocken, *m.* préslica; (Kunkel) kožélj; (d. Flachs am Rocken) kodelja, kodélj *f.*; ſ. Roggen.

Rock=ſchoß, *m.* škric, krilo; -taſche, *f.* žep v suknji.

Rode, *f.* -land, *n.* laz, trebež, kerčevina, novina; -n, *v. a.* kèrčiti, répiti.

Rogen, *m.* ikra, ikre *pl.*; -er, *m.* [ikernik, jajčnik.

Roggen, *m.* rež *f.*, crž *f.*, žito; -= *a.* režén, eržén, ržén; -acker, *m.* režišče, ržišče; -blume ſ. Kornblume; -brot, *n.* režéni kruh, reženják; -mehl, *n.* režena moka; -ſtroh, *n.* režena slama, reženica; -treſpe, *f.* norski oves, stoklas *f.*, stóklasa.

Roh, *a.* sirov, surov; (friſch) presen; (v. Sitten) siróv, zarobljen, grob, (wild) divji, neukroten, neukročen; (unbearbeitet) neobdelan; neomikan, rod, -er Menſch, sirovec, zarobljenec; -arbeit, *f.* sirovo delo; -eiſen, *n.* sirovo železo, grodelj;

-heit, *f.* sirovost; zaróbljenost; divjost, zagovednost.

Rohr, *n.* cev *f.* tul, ror; (Flinte) puška; gezogenes –, risanica; (Gewächs) terst, terstika, rogoz; *coll.* terstje, terstovina, rogozovina; spanisches –, tèrstovec; -bein, *n.* pišč̀al' *f.*, pišč̀el *f.*, Röhrchen, *n.* cevka, cévčica; -dach, *n.* štórija, rogozina; -dommel, *f.* plazka, bukáč.

Röhr-e, *f.* cev *f.*, tul, tuljava; žlabor *f.* troba; *dim.* cevka, tulec; (in d. Erde) rov; (am Stiefel) golenica; -enblütige, *pl.* cévnice *pl.*; -enförmig, *a.* cevkast, cevast; -enleitung, *f.* po cevéh napeljana voda; -enpilz, *m.* goban.

Rohr-flöte, *f.* terstenica; -huhn, *n.* liska, túkalica; -icht, *a.* terstast; Röhricht, *a.* cevkast, cevast; Röhrig, *a.* cevnat, ceven; -ig, *a.* terstovit; -kolben, *m.* terstika, rogoz; -palme, *f.* terstinasta palma; -pfeife *f.* Rohrflöte; -schilf, *n.* terstje, terstičje, rogozina; -stock, *m.* terstovec; -stuhl, *m.* iz terstja spleten stol.

Roh-schlacke, *f.* žlindra; -schwefel, *m.* kosmato žveplo; -stoff, *m.* sirovina; -zucker, *m.* neprečiščeni sladkor; prekmorski sladkor.

Rokoko, *a.* starošegen, starodaven.

Roll-baum, *m.* vreteno; -e, *f.* kolesce, kolče (g. eta); (Walze) valjar, valj; (zusammengerolltes Ding) svitek, zvitek; (Liste) spisek, imenik; (d. Schauspielers) uloga, oseba; -en, *v. a.* valiti, váljati, valjúckati, kótati, kotáliti, talókati, takljati, terkóliti; (mangen) líkati, móngati; (fräuseln) súkati (sučem), kódrati, kódriti; *v. n.* točiti se, kótati se, kotáliti se, talókati se; (v. Wagen) derdráti, ropotati (ám u. očem); (v. Donner) tréskati, germeti, bobneti, rohneti; (v. d. Tränen) dreti (derem), liti (lijem), cediti se; sich –, *v. r.* kódrati se, kódriti se; -entabak, *m.* prédeni tobák, tobák v klobasah; -er, *m.* valjavec; -holz, *n.* valj, valjec; -ig, *a.* osipčen, sipek, sipljív; -kammer, *f.* mongálnica; -kuchen, *m.* povítica, potica, povitnjak; -maus, *f.* polh; -scheibe, *f.* škerpec, škripec; -schwanzaffe, *m.* zvitorepka, cvilež; -vorhang, *m.* ogrinjalo na váljarčkih; -wagen, *m.* otroški voziček.

Roman, *m.* román; -tik, *f.* románika; -tisch, *a.* románticen, divoten; -schreiber, *m.* romanopisec; -ze, *f.* romanca.

Röm-er, *m.* Rimlján, Rimljanec, Rimec; -erzinszahl, *f.* rimsko število; -isch, *a.* rimski.

Rond-e s. Runde; -eau, *n.* okrožna pesem *f.*; -el, *n.* okroglišče.

Rorate, *f.* svítnica, zórnica.

Ros-a s. Rosenfarben; -e, *f.* roža; *dim.* rózica; (Gart-) vertnica, goščavka, ščipek; (Rothlauf) šena.

Rosen-, *a.* rožni, rózasti, rudeči; -antlitz, *n.* rudeče lice; -apfel, *m.* rózičar; -artig, *a.* rožast; -blattlaus, *f.* rožna ušica; -busch, *m.* rožni germ, roževec; -duft, *m.* vonj,

duh; -farben, *a.* rožnat, rožnobojen; -garten, *m.* rožni vert; -käfer, *m.* zlatokrilec, zlata minica; -knospe, *f.* popek, popica, pópec; -kranz, *m.* molek, krónica, čislo, rožnikranec, paternošter; -mädchen, *n.* rózarica; -monat, *m.* rožnik, rožni cvet; -öhl, *n.* rožno olje; -reich, *a.* rožnat; -roth, *a.* rudeč; -ſpinner, *m.* rožni prejec; -ſtrauch, *m.* róževec, rožni germ; -ſtraus, *m.* venec, kitica; šopek cvetlic; -wangig, *a.* rudečeličen, rudečih od. cvetečih lic; -waſſer, *n.* rožna voda; -zeit, *f.* rožni cvet; *fig.* doba cvetečih let, mlada leta *pl.*

Roſ=ette, *f.* rózica; -icht, *a.* rožast; -ig, *a.* rožnat, rožen; -ine, *f.* grozdinka, rosina; *coll.* suho grozdje; -marin, *m.* rožmarín, rozmarín; = *a.* rožmarinov; =apfel, *m.* rožmarinec, rožmarinovec; =öhl, *n.* rožmarinovo olje; =waſſer, *n.* rožmarínova voda; =zweig, *m.* rožmarínova véjica; -ſolio, rozólija, rozólj; =händler, *m.* rozoljar.

Roſs, *n.* konj; - = *a.* konjski; -egel, *m.* konjska pijavica; Röſſel, *n.* konjič; Röſſelſprung, *m.* skakálnica, konjičev skok; -en, *v. n.* órliti se; -fleiſch, *a.* konjsko meso; -haar, *n.* žima, žinja, konjska dlaka; -handel, *m.* kupčija s konji, konjarstvo: den - betreiben, konjáriti; -händler, *m.* konjár, kupčevavec s konji; -hären, *a.* žimnat, žimen; -herde, *f.* čreda kónj, konjska čreda; -huf, *m.* konjsko kopito; -käfer, *m.* govnáč, govnoberbec; -kaſtanie, *f.* divji kostanj; -mähne, *f.* griva; -markt, *m.* konjski semenj; -miſt, *m.* konjski gnoj, konjšček; -münze, *f.* konjska meta; -pappel, *f.* divji selzénovec; -pflaume, *f.* šterboncelj (g. -ljna), konjšica; -ſchweif, *m.* konjski rep; -ſtall, *m.* konjski hlev, konják, konjska staja; -zaum, *m.* berzda, uzda; -zucht, *f.* reja kónj, konjska reja.

Roſt, *m.* rija, rja; (am Getreide) snet *f.*, smod, rija; (am Herde) rešetka, rošt; (Gitter) rešetka, mreža; -braten, *m.* peržólica, pražole *pl.*, beržole *pl.*; -braun, *a.* rijast, erjav; -en, *v. n.* rijaveti, rujaveti, erjaveti.

Röſten, *v. a.* prážiti, peržiti, cvreti: oprážiti, ocvreti + ocvírati; (Flachs) góditi, godniti, máditi, rositi; (am Roſte) peči; (trocknen) sušiti.

Roſt=farben, *a.* rijast, rjav, rjavkast; -fliege, *f.* podrépica; -ig, *a.* rjav, rijast, zarujavél, zarijavél: -werden, rujaveti, zarjaveti, zarujaveti; -ofen, *m.* žgávnica.

Rotazion, *f.* vertenje, súkanje, koloték.

Roth, rudéč, rdeč, rumen, čerlen; (v. Haar) rudéč, ros: -e Rübe, pesa; -er Wein, černo od. rudeče vino; -e Ruhr, griža, kerva; (ſchamroth) zarudél, zapekel; - werden, rudeti, rudečiti, rumeneti: porudeti, orumeneti + orumenévati; (ſchamroth) zarudeti, zagoreti, zarípniti, rudečica spreleti; - *n.* rudečica, ru-

déčina; -augig, rudečeók; -bäckig, a. rudečeličen; -bart, m. rudeča brada; (Perſon) rudečebradec; -blütig, a. rudečekerven, rudečekervnat; (v. d. Blüte) rudečecveten; -braun, a. pirhast, brezast: -e Ochs, Kuh, pirh, pirha, breza; -brüchig, a. razbeljen; -bucke, f. bukev f.

Röth-e, f. rudečica, rudečina, rdečoba; (am Himmel) zarja, zora, žar; -el, m. rudeči čertnik; -eln ſ. Maſern; -en, v. a. rudečiti, rumeniti: porudečiti, porumeniti; (v. d. Sonne) žariti: ožariti + ožárjati; ſich -, v. r. rudeti, rumeneti; (v. Himmel) žariti se, žareti.

Roth-farbig, a. rudéč, rumen; -finf ſ. Buchfink; -fuchs, m. rujavec; -füßig, a. rudečenóg, rudečih nóg; -geſchnäbelt, a. rudečekljún; -gießer, m. medár; -haarig, a. rudečelás, rudečclasàt, ros; -felchen, n. táščica, strižec, strižek, oréšica; -kopf, m. rudeča ob. rosa glava; (Perſon) rudečeglavec, rosec; -köpfig, a. rudečegláv, rosogláv; -lauf, m. šena, šen; Röthlich, a. rudečkast, zarudel, zarudečkast; ros, rus; pirhast; Röthling, m. pogorelček, černjevka; (Schwamm) turek; -ſchimmel, m. serec; -ſchwanz, m. ilóvšica, brojica, černjevka; -ſpecht ſ. Buntſpecht; -tanne, f. smreka, semreka; -wangig, a. rudečeličen; -wild, n. jeleni in košute pl.; -wurſt, f. kervava klobasa, kervavica.

Rott-e, f. truma, kerdelo, kerdel f. tropa, trop, četa, korušel; (Gefin-

del) derhál f.; -en ſich, v. r. púntati se; skúpljati se; -meiſter, m. rotman.

Rotz, m. smerkelj, vozger; -bube, m. smérkovec, smerkolín, mezgec; -en, v. n. smérkati, smerkav biti (sem); -ig, a. smerkav, smerkljív, vozgrív; -löffel ſ. Rotzbube.

Rou-é, m. lahkoživec; -leau, n. zagrinjalo na kolčetu. prestralo; -te, f. pot; -tine, f. vájenost, zvédenost, veščnost; -tiniert, a. vajen, zveden, vešč.

Royal, a. kraljev, kraljevski; -iſt, m. králjevec.

Rübe, f. repa; dim. répica; gebratene -, smojka; ſauere -n, sékanica; geriebene -n, ríbanica; rothe -, pesa, rona; gelbe -, koren; coll. korenje.

Rubel, m. rubelj, rubel.

Rüben-, a. repni; -acker m., -feld n., répišče; -grube, f. repna jama, bednica; -kraut, n. metenica, nat f., repno perje; -mangold, n. navadna pesa; -ſchäler, pl. olupki pl.; -waſſer, n. répnica; -weißling, m. repni belín.

Rub-in, m. rubín; -ring, m. perstan z rubinom; -rif, f. razredek, predel, predelek, slopec, rubrika; -rizieren, v. a. predelke naprávitiprenaprávljati.

Ruch-bar, a. razglašen. razvpit: - werden, razglasiti se, razvédeti se (vém), razsloveti; - machen, razglasiti, razsloviti; -barkeit, f. razglášenost; -gras, n. rosulja. pobolka, dišeča trava; -los, a. brezbožen, malopriden, malovreden, zani-

karen; -loſigkeit, *f.* brezbožnost, malopridnost, zanikarnost.

Ruck, *m.* potís, potisek, pomík, potogljej: einen - thun, pomekniti, potísniti; in einem -, na mah, máhoma.

Rück=anfall, *m.* preboleček, povračni pripadek; -antwort, *f.* odgovor; odpís; -blick, *m.* ozir, ozirek; ogled: einen - thun, ozreti se, poglédati v -; -bürge, *m.* porokov namestnik; -empfang, *m.* prejém, prejemek; -en, *v. a.* míkati, gíbati (bljem), rívati: mekniti, pomekniti, ganiti, poríniti + pomikati; (näher-) primekniti + primikati; ins Feld -, na boj oditi (odidem) ob. vzdígniti se + na boj odhájati ob. vzdigovati se; in ein Land -, ropiti ob. plániti v deželo; *v. n.* (näher -) bližati se, nastájati, nastópati: približati se, nastópiti + približevati se; von der Stelle, -, premakniti se, ganiti se + premikati se ꝛc.; Rucken ſ. Rücken.

Rücken, *m.* herbet, herbtišče; (d. Berges) sleme (g. ena), grebén; (d. Meſſers) rob, taleb: auf dem - tragen, opertiv ob. opertav nositi; auf den - nehmen, opertiti si *pf.*; auf dem - liegen, vznak ob. znak ležati (im); - = *a.* herbtni; -ader, *f.* herbtna žila; -blatt, *n.* lopatka; -dörre, *f.* herbtna sušica; -fläche, *f.* herbtišče; -halt, *m.* zaslomba; -lehne, *f.* naslon, naslonilo; -mark, *n.* herbtni mozeg; -muskel, *m.* herbtna mišica; -riemen, *m.* podrépnica, herbétnica; -ſchlag, *m.* udarec po plečih; -ſchmerz, *m.* bolečina v herbtu; -ſeite, *f.* rob, herbet; -ſtück, *n.* herbtovina, šinjakovina; -theil, *n.*. zadek; -wirbel, *m.* herbtna kost *f.* herbtni vretenec ob. sklep.

Rück=er, *m.* pomikavec, potiskovavec; -erinnerung, *f.* spomín, spominje; -erſatz, *m.* povračilo, povračba, povernilo, povernitev; -fahrt, *f.* vernitev; -fall, *m.* povernitev v greh ob. zločinstvo; (d. Krankheit) povernitev bolezni; (im Lehenswesen) povračni pripád; -fracht, *f.* kar se nazaj gredé naloži; -frage, *f.* poprašanje: -halten, opraševati, popraševati; -gabe, *f.* vračilo, vernitev; predaja; -gang, *m.* povratek, vernitev, hoja nazáj; am -, nazáj gredé; *fig.* rakova pot; -gängig, *a.* nazaj gredóč: -er Kauf, razkúp: -machen, preklícati (kličem), oporeči, nazáj vzeti (vzamem, vzemem); -werden, razdreti se (derem) *pf.*; -grat, *n.* herbtanec, herbtenica, herbtišče; =s= *a.* herbtančev; -halt, *m.* prideržek: ohne -, odkritoserčno, na ravnost, na vsa usta; *fig.* zaslomba; =los, *a.* odkrít, odkritoserčen; *ad.* na ravnost, na vsa usta, odkritoserčno; -kauf, *m.* kup prodane reči, nazajni ob. povračni kup; -kehr, -kunft, *f.* povratek, vernitev: bei meiner -, ko se vernem, ko se povernem, ko nazaj pridem; -läufig ſ. Rückgängig; -ling ſ. Purzelbaum; -lings, *ad.* vznak, znak, znački, navzrit, znic; -marſch, *m.* povratek; domuhod; -nahme, *f.* nazajvzetje; preklic; -reiſe, *f.* domu-

hód, vernitev, pot nazáj; -ſchlag ſ. Rückwirkung; -ſchluß, *m.* vernitev kake priloge: mit - der Beilagen, priloge se vračajo; -ſchreiben, *n.* odpis, pismeni odgovor; -ſchritt, *m.* nazadek; rakov pot; -ſeite, *f.* zadnja stran, narobna stran.

Rück-ſicht, *f.* ozir, ogled; (Beachtung) ozir, ozirek, pogled: in -, gledé -, z ozirom na -, zavoljo ob. ozir -; in gewiſſer -, po eni strani, nekako, po nekakem; - nehmen auf etwas, ozreti se ob. pomísliti na kaj: ozírati se na kaj, róditi ob. márati za kaj; -lich, *a.* gledé -, gledé na -, z ozirom ob. s pogledom na -, -slos, *a.* brezoziren, brezogleden; *ad.* brez ozira na -, ne gledé na -, v nemar; =igkeit, *f.* brezozirnost; -nahme, *f.* ogled ob. ozír na kaj; -würdig, *a.* ozira vreden.

Rück-ſprache, *f.* pogovor, pomenek. posvèt, posvetovanje zastran česa: -pflegen, pogovoriti se, dogovoriti se, poméniti se: pogovárjati se, dogovarjati se, méniti se, pomenkovati se: -ſtand, *m.* zastanek, zaostanek; nepoplatek: im - ſein, dolžen biti (sem), dolgovati; na dolgu ostati (stanem) + ostájati; -ſtändig, *a.* zaostál, zastál; nedoplačan, dolžen; -tritt, *m.* odstóp; -wärts, *ad.* nazáj, nazad, zad, zadi, zadej: von -, od zadej, od zadja; -gehen, ritinsko, navzrit ob. zádnjiški iti (grem), rákovo pot iti (grem); -wechſel, *m.* povračna menjica; -weg, *m.* pot nazáj, vernitev; am -, nazaj gredé; -wirken ſ. Zurückwirken; -wirkend, *a.* odbojen; nasproten; -wirkung, *f.* nasprotna moč *f.*, odbojni učinek; -zahlen, *v. a.* poplácati, poverniti + poplačevati; -zahlung, *f.* poplačilo; -zug, *m.* vernitev, povratek, umík.

Rüde, *m.* pes; (Fuchs) lesják, [lisják.

Rudel, *n.* trop, tropa, roj, četa, čreda, kita.

Ruder, *n.* veslo; (Steuer-) kermilo; -a, *pl.* razvaline *pl.*, sipine *pl.*; -bank, *f.* veslarska klop *f.*; -er, *m.* veslár, vesláč, veslavec; -füßler, *m.* plavutonožec; -n, *v. a.* veslati, vesláriti; -ſchiff, *n.* veslenica; -wanze, *f.* vodna stenica; -werk, *n.* vesla *pl.*

Ruf, *m.* klic, zaklic, poklic, pozov, poziv; (Schrei) krik, krič; (Urtheil) glas, slov, sloves; (Einladung) vabilo, povabilo: in gutem - ſtehen, sloveti, v dobrem glasu biti (sem); -en, *v. a.* klícati (kličem), zvati (zovem): poklícati, pozvati + klicevati; *v. n.* vpiti, (vpijem), kríčati (ím): zavpiti, zakríčati, vsklíkniti; ins Gedächtnis -, opomniti; (laden) vábiti; -er, *m.* klicavec; -fall, *m.* zvavnik, klicavnik.

Rüg-e, *f.* graja. očitek; (Warnung) svarilo (Strafe) kazen, pokora; -en, *v. a.* grájati, očítati komu, očitke komu délati, kóriti; (warnen) svariti, kárati: posvariti, pokárati;

(ſtrafen) pokoriti, kazniti, kaznovati.

Ruhe, *f.* pokoj, mir; (Stille) tihota, tišina (Raſt) počitek, počinek; -bank, *f.* počivališče; -bett, *n.* počiválnica; -gehalt, *m.* mertva plača, doslužnína; -kiſſen, *n.* podzglavje, vzglavje, zglavje, blazínica; -los, *a.* brez pokoja, nemiren; -n, *v. n.* počívati, mirovati: počiti (čijem), počíniti, odpočiti se; *fig.* spati (spim), ležati (im); -ort, -platz, *m.* počivališče; -punkt, *m.* prestavka, odmor, (mech.) podpora, podperica; -ſtand ſ. Ruhe; -ſtörer, *m.* nepokojnež; motivec pokoja; -ſtunde, *f.* ura počitka; -zeit, *f.* čas počitka.

Ruhig, *a.* pokojen, miren, tih: -es Gewiſſen, mirna vest; -! tiho! molči! -werden, upokojiti se, umíriti se, utešiti se.

Ruhm, *m.* slava, dika, hvala: ohne - zu melden, ne da bi se hvalil; -begier, *f.* slavoljubje; =ig, *a.* slavoljúb, slavoljuben.

Rühmen, *v. a.* slaviti, hváliti, dičiti, veličati, sloviti: poslaviti, razslaviti, povelíčati, pohváliti + poveličevati, povikševati, povzdigovati, razslávljati; ſich -, *v. r.* hváliti se, ponášati se, veličati se; -lich, *a.* slaven, slavít; slovéč, slave vreden; =keit, *f.* slavnost.

Ruhm=los, *a.* neslaven, brezslaven, neslovéč; -redig, *a.* samohvalen, bahav, bahaven, bahaški, širokousten; =keit, *f.* samohvalnost, samohvalstvo, bahavost, baharija; -ſucht, *f.* slavohlepje, slavohlepnost; -ſüchtig, *a.* slavohlepen; -voll, *a.* slaven, preslaven, dičen; -würdig, *a.* slave od. hvale vreden.

Ruhr, *f.* drista, hitrica, švigla; (rothe -) griža, kerva, kervavica; -krank, *a.* grižav, grižev.

Rühr=bar, *a.* ganljív, ginljív; -en, *v. a.* mẽšati, mésiti, (d. Herz) ganiti, gíniti, omečiti; prevzeti (vzamem), obiti (idem) *pf.*; ich war gerührt, milo od. inako se mi je storilo, v serce me je zabolelo, v serce mi je seglo; (v. Blitze) zadeti (denem); (v. Schlage) udáriti; Butter -, mesti (metem), omẽtati; die Trommel -, bobnati; kein Glied -, ne geniti se, ne zmeziti se, ne skomízgati se; (in Bewegung bringen) májati, gúgati (ljem); zmájati, omájati, ogúgati; *v. n.* (herrühren) izhájati, pohájati, prihájati; ſich *v. r.* gíbati se (bljem) meziti se: ganiti se, zmeziti se; -end, *a.* ginljiv, ganljív, mil, miloben; -faß, *n.* pinja, metílnica; -ig, *a.* gibčen, ročen, okreten; *fig.* prizadeven; =keit, *f.* gibčnost, okretnost; *fig.* prizadevnost; -kübel, *m.* pinja, metílnica; -löffel, *m.* kuhálnica; -milch, *f.* metuda, smétanica, smétanka, zmẽdenica; -ſtock, *m.* metilo, medelo; -ung, *f.* ganitev, genitev, gánjenje, gínjenje, miloba, užala.

Ruin, *m.* poguba, pogín, razdeva, propást *f.*; razvál, razsíp; -e, *f.* razvalina, podertina, razsipina, podertija, groblja, razpadlína; -ieren,

-ieren, *v. a.* na nič priprávíti, upropastiti, uníčiti + na nič priprávljati.

Rülps, *m.* rig, kolc; -en, *v. n.* kolcati, rígati se komu: kólcniti, rígniti; -en, *n.* kolcanje, kolcavica.

Rum, *m.* rum; -mel, *m.* šunder, ravs, razbota; (altes Zeug) ropotija, stara šara, starovina; -or, *m.* ramúš, razbota, šunder; =en, *v. n.* razbotati, šundrati; -pelfammer, *f.* starinárnica; -pelfaſten, *m.* omár za staro ropotijo ob. šaro; -eln, *v. n.* ropotati (ám u. očem); derdrati, róvštati.

Rumpf, *m.* trup, čok; (d. Baumes) porob, porobek, štor, panj; (d. Hembes) stan; (Gefäß) kozúlj, kozuljec.

Rümpf=en, *v. a.* mèrdati, mèrdo délati, páčiti se: zmèrdati se, namèrdati se; d. Naſe –, nos víhati ob. ferkočiti; -naſe, *f.* merda, merdela; merdavec.

Rund, *a.* okrogel, krogel, obel; (länglich -) jajčast, štručast; – herum, krog in krog, okoli in okoli; -herausſagen, na ravnost, na vsa usta ob. brez ovinkov povédati (vém); – *n.* okroglina, oblina; -e, *f.* krog, oberten, kolobár; (Ronde) ponočna straža; in die –, v krog, okrog; -en, *v. a.* krógliti, okrógliti: zokrógliti, okroglo narediti; -ge=bäude, *n.* krogliščе; -heit, *f.* okroglost; -lich, *a.* okroglast, kroglast: -ſchau, *f.* ogled, ozir; -ſchreiben, *n.* okrožno pismo, okróžnica, razpošlanica; -um, *ad.* krog in krog, okoli in okoli; -ung, *f.* okroglina, krogline, okróglica, oblina; okroglost; -wangig, *a.* okroglolíčen.

Run=e, *f.* runa, runska čerka, reza; -en= *a.* runski; -enſchrift, *f.* runsko pismo; runske čerke *pl.*; -ge, *f.* ročica; -kelrübe, *f.* pesa, burgundska repa; -ſe, *f.* struga, grapa.

Runzel, *f.* gerba, guba, gúbanica, ruga, vrapa, vraska; -ig, *a.* gerbav, zgerbljen, zgerbančen, zgubančen, vrapav, vraskav: - werden, gèrbiti se, gubáničiti se, gerbančiti se: zgèrbiti se, zgerbáničiti se, nabrati (berem); -n, *v. a.* gèrbiti, gerbáničiti, gubáničiti: zgèrbiti, zgerbáničiti ɔc.; (d. Stirn) namergoditi, namerščiti *pf.*; -ſtirn, *f.* nabrano ober zgèrbljeno čelo.

Rupf=en, *a.* púliti, pípati (ljem), púkati (pučem), ruti (rujem): izpúliti, popúliti, popípati, izruti, izdreti (derem) (Federn) skubsti: oskubsti; -en, *a.* hoden, hodničen: -e Leinwand, hodník, hodnično platno; -er, *m.* skubec.

Ruſs, *m.* saje *pl.*, sajina; - = *a.* [sajev.

Rüſſel, *m.* riveo, rileo, herlec, rilo, trobec; *dim.* rilček, rivček; -förmig, *a.* rilčast, rilast; -käfer, *m.* rilčkar, rivčkar; -thier, *m.* rilčar.

Ruſſ=farbig, -farben, *a.* sajast, čadast; -ig, *a.* sajav, sajevít, sajast; -iſch, *a.* ruski, rúsovski; -ſchabe, *f.* stergalo; -ſchwarz, *n.* žužel.

Rüſt=baum, *m.* kobila; -brett, *n.* odrenica; -en, *v. a.* strójiti, pri-

právljati, prigotávljati: pristrójiti, prigotóviti; (ausrüſten) previdíti, oskerbeti + previdovati; (d. Soldaten) oróžiti, oboróžiti + oróžati, oboroževati; ſich -, v. r. priprávíti se + priprávljati se, ravnati se; zum Fortgehen -, odprávljati se; -er, m. (d. Schuſters) županec; (Baum) brest, ilmovec, ilem; -er- a. brestov, ilmov; =aſhorn, m. žestil; = holz, n. brestovina, ilmovina; -haus, n. oróžnica; -ig, a. terden, krepek, čverst, čil, korenjaški; =feit, f. terdnost, čverstost; Ruſtikal, a. kmečki, kmetijski, kmetovski; -kammer, f. oróžnica; -ung, f. orožje, arnož f., bojna oprava; -zeug, n. orožje, bojna priprava.

Ruthe, f. šiba, prot; dim. šibica, protec, (Schwanz) rep; mit -n hauen, šíbati, šeškati, líbrati, tepsti: našíbati, ošeškati, nalíbrati, otepsti; -nbündel, f. bútara; -nförmig, a. šibast; šviglast; -ngebüſch, n. šibje, protje; -nſchlag, m. tepeška, šápelica.

Rutſche, f. derča, polzel f.; (Bahn) dersa, dersávnica, drič̆a, dèrkalica; -en, v. n. dèrčati (ím): dèrkniti, opolzniti, izpoddèrkniti; (auf dem Eiſe) dèrkati se, dèrsati se, drič̆ati se; -ig, a. polzek, spolzek, sklizek, opolzel.

Rüttel-n, v. a. tresti, meketati (ám u. ečem), gúgati (gljem), dèrmati: potresti, stresti, zmeketati, zdèrmati + potrésati; -ſtroh, n. zmétanica, zmétana slama.

Rythmus ſ. Rhytmus.

S.

Sa! int. hejsa! hajsa!

Saal, m. dvorana, izbana; (Vorhaus) veža, priklet f.; Bal-, plesálnica; Bücher-, knjížnica; Gerichts-, sodílnica u. ſ. w.

Saat, f. sev f., seva, sejatev; setev, sétvina; (Früh-) járina, jara setev; (Winter-) ozímina, ozimna setev; -beſtellung, f. setev, setva, sejatev: zur -, o setvi; -enſtand, m. sétvina, žita pl.; -feld, n. žitno polje; -korn, n. žito za seme, semno žito; -krähe, f. poljska vrana; -ſchnellkäfer, m. pókalnica; -zeit, f. žitna setev, sejatev: zur -, ob sétvi od. sétvini.

Sabbat, m. sobota, sabota; -s- a. sobotni, sabotni; -tag, m. sobotni dan (g. dneva).

Säbel, m. sablja; -beinig, a. krivonóg; -förmig, a. sabljast; -hieb, m. udár s sabljo; -klinge, f. sábeljna klinja; -n, v. a. s sabljo máhati, sabljati; -ſchnäbler, m. krivokljunec.

Säbenbaum, m. rajska brina, sosmina.

Sach-, a. rečni, stvarni; -dienlich, a. dober v kaki reči; -e, f., reč f., stvar f.; delo; (Angelegenheit) zadeva; (Streit-) pravda; dim. rečca, stvarca: das iſt meine -, to je mójega opravila, to se mene tiče, to mene zadeva, ta je moja; zur -, k reči sami; nach Geſtalt der -, kakor kaže, po videzu; unverrichteter -, brez vspeha, nič ni opravil; ſeine ſieben -,

šila in kopita; die – ſteht gut, reč dobro kaže; das thut nichts zur –, to nič ne dé; –enrecht, *n.* pravica do kake reči; –fällig werden, *v. n.* pravdo izgubiti; –führer, *m.* besednik; –gedächtnis, *n.* rečni spomin; –gemäß, *a.* reči primeren; –genoſſe, *m.* deležnik; –kenner, *m.* zvédenec, vedec, znalec, znájdenec; –kenntnis, *f.* zvédenost v reči, znanje reči, znájdenost v kaki reči; –kundige ſ. Sachkenner; –lage, *f.* stan reči.

Sächlich, *a.* rečen, stvaren; (gram.) srednji; –keit, *f.* rečnost, stvarnost.

Sach=regiſter, *n.* kazalo reči; –t, *a.* lahen, lahkoten, lagoten, lahen, tihoten, tih; *ad.* tiho, lahno, rahlo; polágoma, po malu; –verſtändig, *a.* v reči zveden od. znajden, ki vé reči glas; =e ſ. Sachkenner; –walter, *m.* zagovornik, besednik, zavetnik; (Verwalter) oskerbnik, opravnik; –wort, *n.* samostavno imé (g. –ena), samostavnik.

Sack, *m.* vreča, žakelj, meh; (Kleiderſack, žep, aržet; (Schnapp–) mavha, cula; (Beutel) mošnja; *dim.* vrečica, žakeljc, žakljič, cúlica: mit – und Pack, z vsem svojim; Säckel ſ. Seckel; –en, *v. a.* v vrečo dévati, v žakelj vsipati (pljem); –förmig, *a.* vrečast; –garn, *n.* sak; –gaſſe, *f.* slepa úlica; –geige, *f.* góslice *pl.*; –kalender, *m.* mali koledár, koledarček; –leinwand, *f.* debelo od. grobo platno, žakljevina; –pfeife, *f.* mešnica, mešín, gajde *pl.*, dude *pl.* ſ. Dudelſack; –pfeifer, *m.* gajdáš; –tuch, *n.* robec, žepna ruta; –uhr, *f.* žepna ura, žépnica; –zwillich, *m.* grobi dvojnik.

Sadebaum, *m.* zaspanec, lesičnik.

Sadducäer, *m.* saducéj.

Säe=bar, *a.* poseven; –korb, *m.* sévnica, sevnik; –maſchiene, *f.* sejalni stroj, sejálnica; –mann ſ. Säer; –n, *v. a.* sejati (sejem): usejati; nasejati, zasejati + zasévati; –n, *n.* setev, sev *f.*, sejanje; –pflug, *m.* sejavnik, razsevalo; –r, *m.* sevec, sejavec, sejáč; –rin, *f.* sejavka, sevka; –tuch, *n.* sejača, sejávnica; –zeit, *f.* čas setve: zur –, ob setvi.

Saf=ſian, *m.* safijan, safián; =*a.* safianov; –ran, *m.* žofrán, žefrán, šafrán; =*a.* žofranov, šafranov; =baum, *m.* žofránovec, šafránovec; =farben, *a.* žofranast, žefranast.

Saft, *m.* sok, soča; (im Baume) mezga, mezdra; (Feuchtigkeit) vlaga, tekočina; (künſtlich bereitet) sok, mizelj, izleček; der Baum ſteht im –e, drevo je meževno; – =*a.* sočni; meževni; –en, *v. n.* mežiti se, v mezgi biti (sem); –faden, *m.* sočna nit *f.*; –gefäß, *n.* sóčnica; –ig, *a.* sočen, sočnat, sokovít; meževen, muževen; =keit, *f.* sočnost, sočnatost; meževnost; –leer, –los, *a.* pust, plehek, prežít, brezsočen; –loſigkeit, *f.* brezsočnost, plehkota; –meſſer, *m.* sokomér, mezgomér; –räuber, *m.* zajedavec; zajedavka; –reich, *a.* sočnat, sočen; vlažen.

Sag=bar, *a.* povedljiv, izrekljiv; -e, *f.* pripovedka, pripoved *f.*, pripovedovavka, pravóǒ *f.*: es geht die -, govorí se, pravijo, govorica je med ljudmí.

Säge, *f.* píla, žaga, rezatica; *dim.* žágica, pilica; -block, *m.* hlod, kerlj, žágovec, kercelj; -bock, *m.* prebésnica; -fisch, *m.* žagarica; -förmig, *a.* zobčast; -mühle, *f.* žaga; -müller, *m.* žagar.

Sagen, *v. n.* reči, povédati (vém), djati od. deti (dém) + rékati, práviti, povédati; Dank -, zahváliti se + zahvaljevati se, zahváljati se; kein Wörtchen -, ne zíniti, ne čèrhniti, ne kèrkniti; ins Gesicht -, iz očí v očí povédati; (etwas Unangenehmes) zasóliti, zabéliti; ich werde -, porečem; so zu -, tako rekóǒ; man sagt, právijo, govoré, pré; -lassen, poročiti, veleti, ukázati (kažem) + poróčati, velévati, ukazovati; lasse dir -, daj si dopovédati; es hat nichts zu -, nič ne dé, nič nima v sebi, to nič ne zaleže.

Sägen, *v. a.* žágati, rézati (režem), píliti.

Sag=enforschung, *f.* pretehtovanje starih pripovedek; -enzeit, *f.* predzgodovinski čas, bajeslovna doba; -er, *m.* pripovedovavec.

Säge=r, *m.* žagar, žágavec; -rin, *f.* žágarica; -späne, *pl.* žágovina, píljevina, píljenica; -werk, *n.* žaga; Sagewort s. Zeitwort.

Sago=baum, *m.* ságovo drevó (g. drevesa), ságovec; - = *a.* sagov; - palme, *f.* ságova palma.

Sahl=band, *n.* okrajek, krájevina, krajec; (am Pfluge) gož *f.* goža; -weide, *f.* (Salix caprea) sviba, iva; (Sal. pratensis) rakita.

Sahn=e, *f.* smétana, verhnje, poverhnja; -kelle, *f.* posnemálnica, posnemača.

Saison, *f.* letna doba, občasje; (Theater-) gledišćna doba.

Saite, *f.* struna; *dim.* strúnica; -n stimmen, strune ubrati (berem) + ubérati; -ninstrument, *n.* gosli *pl. f.*; -nklang, *m.* brenk, brenkot; -nmacher, *m* strunar; -nspiel, *n.* brenkljanje; -nsteg, *m.* mostič, kobílica; saitig, *a.* strunat.

Sakrament, *n.* zakraménт, svetstvo, svetotajstvo; -ale, *n.* svetilo, posvetilo; -alisch, *a.* svetosten; -ieren, *v. n.* šentovati, preklínjati; -schänder, *m.* oskrunjavec sv. zakramentov; -spender, *m.* deliveo sv. zakramentov.

Sakrist=an, *m.* cerkovnik, zakristán; -ei, *f.* zakristija, žagrad.

Säkular, *a.* stoleten; s. Weltlich, -feier, *f.* stolétnica, stoletna slovesnost; -isieren, *v. a.* duhovna posestva vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (ljem); razduhovniti; -isazion, *f.* vzetje cerkvenega posestva; razduhovnilo.

Säkulum, *n.* stoletje, vek.

Sal, *m.* dvorana, sobana, izbana; -amander, *m.* močerád, močeráv,

močarela; -ami, *n.* salama; -ar, *n.* letna plača; -at, *m.* salata, solata, lóčika; =kopf, *m.* salatna glava; -bader, *m.* žvérga, žvérgavec, kvasáč, žlobudralo; =ei, *f.* žlobudranje; =n, *v. n.* žlobudrati, kvasiti.

Salb-e, *f.* mazilo, maža, maz *f.*, mastilo, žavba; -ei, *m.* (Salvia) kadulja, žajbelj (g. -ljna), žobej; =-a. žájbeljnov, žobej; -en, *v. a.* maziliti, mázati (mažem): pomaziliti, pomázati, z mazilom pomázati; Gesalbte, *m.* maziljenec, pomaziljenec; *f.* pomaziljenica, maziljenka; -enkrämer, *m.* mazilar; -enbüchse, *f.* pušica za mazilo; -er, *m.* mazavec, mazivec; -ling, *m.* zlatóvčica; -öhl, *n.* mazilno olje; -ung, *f.* maziljenje, mazilitev; -reich s. Erbaulich.

Sald-ieren, *v. a.* račún skleniti + sklépati; pláčati + plačevati; -o, *n.* sklep računa; plačilo: *per* -, za pobot; -obuch, *n.* plačilne bukve *pl.*

Salin-e, *f.* solina, solila *pl.*, soline *pl.*; -en- *a.* solinski; -isch, *a.* solinski.

Salm, *m.* losos, zlatovka; -iak, *m.* salmiják, salmiák; =-a. salmijakov; =geist, *m.* salmijákovec; -ling, *m.* zlatóvčica.

Sal-on, *m.* salón; s. Sal; -peter, *m.* soliter, solitar, saliter; =-a. solitrov, salitrov; =erde, *f.* solitrova zemlja, solítrovka; =ig, *a.* solítern, solitrast; =säure, *f.* solíterna kislina; =sieder, *m.* solitrar; =siederei, *f.* solitrarija; solitrárnica; =stoff, *m.* solitrovina; -se, *f.* omaka, pomaka; -to mortale, smertni skok, prenevarni kolobenec; -utieren, *v. a.* pozdráviti + pozdrávljati; *v. n.* vojaški počastiti, čast komu dati + dajati; -va venia, brez zamere, ne bodi mi v zamero; -ve, *f.* strel, pozdravilni strel.

Salz, *n.* sol *f.*; -- *a.* solni, solnati; (gesalzen) slan; -amt, *n.* solni urad; -bereiter, *m.* solár; -bereitung, *f.* solarija; -berg, *m.* solna ob. solnata gora; -brühe, *f.* razsol *f.*, solomura, slanomurja, slanica; -brunnen, *m.* solni stúdenec; -büchse, *f.* solnica, solnják; -en, *v. a.* sóliti: osóliti; (zu viel -) presóliti; gesalzen, slan; -faß, *n.* solnica, solnják; -flut, *f.* slana voda; -gefäll, *n.* solni dohodki *pl.*; -grube, *f.* solna ruda, solni rudnik; -haltig, *a.* solen, solnat; -handel, *m.* kupčija s soljó, solarija; -händler, *m.* solár, kupčevavec s soljó; -häring, *m.* slanik; -haus, *n.* solárnica; -icht, *a.* solnast, naslán; -ig, *a.* slan, solnat; =keit, *f.* slanost, slanota; -kristall, *m.* solni ledenec ob. kristál; -laden, *m.* prodajávnica solí; -lager, *n.* solišče; -lecke, *f.* lízalica; -markt, *m.* solni terg; -meer, *n.* slano morje; -messer, *m.* solomér, solomérec; -monopol, *n.* samoprodaja solí, solno samoterštvo; -niederlage, *f.* zaloga ober skládnica solí; -pfanne, *f.* ponev za sol; -preis, *m.* solni kup, cena soli; -quelle, *f.* slátina, slani stúdenec; -sauer, *a.* solnokisel; -säure, *f.* sol-

na kislina; -ſee, *m.* slano jezero; -ſieder, *m.* solinar, solovár; =ei, *f.* solina, solovárnica; -ſohle, *f.* slana voda, slanica; -ſtein, *m.* solnik; -ſteuer, *f.* solnina, davek od soli; -ſtock, *m.* solna gruča, solník; -verkauf, *m.* -verſchleiß, *m.* prodaja soli, solarija; -wage, *f.* solna vaga; -wagen, *m.* voz soli; -waſſer, *n.* slana voda, slanica; -werk, *n.* solina, solišče, soline *pl.*, solila *pl.*; -weſen, *n.* solarstvo, solinstvo; -zoll, *m.* col od soli.

Same, *m.* seme (g. -ena); *coll.* semenje; -n= *a.* semni, semenski; za seme; -nbaum, *m.* semenščák; -nbehälter, *m.* semnjak, semenják; -nfluſs, *m.* semenotók; -ngefäß, *n.* semenják; -ngehäuſe, *n.* semenjača; peškišče; -ngetreide, *n.* žito za seme, semno žito; -ngewächs, *n.* sémnica, semenica; -nhändler, *m.* semenár; -nhülle, *f.* semenska kožica; -nkelch, *m.* semenska čášica; -nkern, *m.* jedro; -nkorn, *n.* zerno; *coll.* zernje; -nlappen, *m.* kalica; -nlos, *a.* brezsemen, brez semena; =loſe, *pl.* brezkaličnice *pl.*; -n= lappige, *pl.* kaličnice *pl.*; -nſtängel, *m.* steblo; -ntragend, *a.* semen, semoroden; -träger ſ. Fruchtboden.

Säm=erei, *f.* semenje, semena *pl.*, -iſch, *a.* irhast, jirhast: -es Leder, írhovina, jerhovina; =gärber, *m.* irhár, jirhár.

Sammel=korn, *n.* žitna bira; -linſe, *f.* zbirálna leča; -n, *v. a.* brati (berem): zbrati, nabrati, pobrati, skúpiti, znositi + zbírati, nabírati, skupljevati, znášati; ſich -, *v. r.* zbrati se, skúpiti se, sniti se (snidem) + zbírati se, shájati se, (ſich faſſen) bríhtati se, čájmati se: zbríhtati se, prebrati se, sčájmati se; -n, *n.* branje, ber *f.*, bira, bera; -name, *m.* skupno ob. zborno imé (g. -ena); -platz, m. shajališče, zbirališče; -=werk, *n.* nabira, zbirka, zbrav *f.*, zmes; -wort ſ. Sammelname.

Sammet, Sammt, *m.* žamet, baršún, baržún; - = *a.* žámetov, žámetni; -artig, *a.* žámetast, baršunast; -einband, *m.* vez v žamet; -en, *a.* žámeten, žámetov, baršunov; *fig.* voljen, mehek; -weich, *a.* voljen kakor žamet, mehek kakor žamet.

Sammler, *m.* nabiravec, zbiravec, pobiravec, zbiratelj; (gemein) bernjáč, bernjávs; =in, *f.* nabiravka, pobiravka; bernjavka; -ung, *f.* bera, bira, bratev, branje, bernja; (d. Geſammelte) zbirka, nabira, nabírek, zbéršina, zbrav *f.*; ſ. Kollekte; =s= *a.* skladni, nabirni; =ort, *m* zbirališče, shajališče, shodišče.

Sammt, *ad.* vred; - und ſonders, vsi skup; (insgeſamt) vse vkup, vse splaz.

Sämmtlich, *a.* slehern, slednji, [ves.

Samſt=ag, *m.* sobota, sabota; -=a= *a.* sobotni, sabotni; -ägig, *a.* sobotni, sabotni; -äglich, *ad.* vsako soboto.

Sand, *m.* pesek; (Flugſand) svišč, var, melj *f.*; - = *a.* peščén; -ale, *f.*

opanek, sandala; -artig, *a.* pešče-nast; -bank, *f.* sipina, klečet *f.*, prodovina, melina; -berg, *m.* pešćena gora; -boden, *m.* pešćenina, peskovina, pešćenica, pešćeni svet; -büchſe, *f.* posipálnica, sípnica; -el, *m.* sandálovo drevó; =holz, *n.* sandalovina; -feld, *n.* pešćeno polje; -grube, *f.* pešćena jama; -grund, *m.* pešćeni svet; -haufen, *m.* kup peska; -hügel, *m.* pešćeni grič; -ig, *a.* peščén, peskovit, peskoviten, pešćnat, péščevnat, péskovnat; -korn, *n.* pešćeno zerno, zerno peska; -läufer, *m.* tékica; -lawine, *f.* pešćeni plaz; -mann, *m.* peskar; -ſchwalbe, *f.* bregulja; -ſtein, *m.* pešćenik, pešćenec, plitec; -ufer, *n.* prod; -viper, *f.* modras; -voll, *a.* pešćén, peskovít; -wüſte, *f.* pešćena puščava, peskovina, peskara, pešćevina.

Sanft, *a.* mehek, rahel, voljen, nježen, lazen; (ſanftmüthig) krotek, pohleven, tih.

Sänfte, *f.* nosilnica, nosila *pl.*

Sanft-heit, *f.* rahlost, voljnost; krotkost, pohlevnost; -herzig, *a.* blagoserčen, krotkoserčen, blágega ob. krótkega serca.

Sänftig-en ſ. Beſänftigen; -ungs-mittel, *n.* mirilo, tešilo, tažilo.

Sanft-muth, *f.* krotkóst, krotkoserčnost, blagoserčnost, pohlevnost, blago serce, krotko serce; --müthig, *a.* krotkoserčen, blagoserčen, blag, pohleven, tih.

Sang, *m.* petje; spev, pesem *f.*; -bar, *a.* peven, speven; =feit, *f.* pevnost, napevost, spevnost; -droſſel, *f.* drozeg, droz.

Sänger, *m.* pevec; -= *a.* pevski; -in, *f.* pevka, pévkinja.

Sang-fink, *m.* ščinkovec; -los, *a.* nem; -ſtändchen, *n.* podóknica, postavaška (pesem).

Sanguin-iker, *m.* lahkokervec, sangvínik; -iſch, *a.* lahkokerven, lahke kervi, sangvíničen.

Sangweiſe, *f.* napév, viža.

Sanikel, *m.* kilovnik.

Sanität, *f.* zdravstvo, zdravota, zdravje; -s= *a.* zdravstvén; -sbericht, *n.* zdravstveno poročilo; -s-kordon, *m.* zapertija v zdravstvenem oziru; -srückſicht, *f.* ozír na občno zdravstvo; -sweſen, *n.* zdravstvo, zdravstvene rečí *pl. f.*

Sankt, *a.* svet; (bei Ortsnamen häufig) šent: in - Veit, v št. Vidu; in - Jakob, pri sv. Jákopu; -ifizieren, *v. a.* posvetiti + posvečevati; -uarium, *n.* svetišče.

Sankzion, *f.* potèrjenje, poterditev, poterdba: die pragmatiſche -, pragmátična sankcija; -ieren, *v. a.* potèrditi + poterjevati.

Sanskülot, *m.* goláč, goličnik.

Saphir, *m.* safír; -blau, *a.* višnjev, višnjel.

Sapp-e, *f.* podkóp, prekóp; -en, *v. a.* podkope délati; -eur, *m.* podkopnik, sapér; -erment, *int.* hencaj! hentaj! plentaj! dè-tè!; Sapphiſch, *a.* sáfičen; -ieren ſ. Sappen.

Sardelle, *f.* sardela, sardelja; -n= *a.* sardelji; -nfänger, *m.* sardelar; Sardine, *f.* sardina.

Sarg, *m.* rakev *f.*, mertvaška truga; -tuch, *n.* merlák, mertvaški pert.

Sark=asmus, *m.* zbadljivost; zasmehljivost, zasmehovavnost; --aſtiſch, *a.* zbadljív, sarkástičen; zasmehljív, zasmehovaven; -ophag, *m.* raka, sarkofág.

Satan, *m.* vrag, peklenščck, zlodej, hudoba, satan; -iſch, *a.* vražji, peklenski, satanski; -arbeit, *f.* vražje delo.

Sat=ellit ſ. Trabant; -isfakzion ſ. Genugthuung; -rap, *m.* satráp; =ie, *f.* satrapija.

Satt, *a.* sit, nasičen; *ad.* dosti, dosta, do sita, do sitosti, dovolj, zadosti: ſich - ſchlafen, naspati se (ím), ſich - eſſen, najesti se (jém); ſich - ſehen, naglédati se u. ſ. w.; - werden, navelíčati se, navóljiti se.

Sattel, *m.* sedlo; (d. Violine) kobilica; (d. Berges) sedlo, jarem; --decke, *f.* podsédlica; -druck, *m.* sadmo, bluta, blutina, ótiska; -feſt, *a.* terdno sedeč v sedlu; -förmig, *a.* sedlast; -gurt, *n.* podproga, podprog *f.*, podpèrnica; -knopf, *m.* sprednje sedlo; -n, *v. a.* sedlati: osedlati, zasedlati; -pferd, *n.* konj pod sedlom; -zeug, *n.* ježna príprava, sedlovje.

Sattheit, *f.* sitost.

Sättig, *a.* nasiten; -en, *v. a.* sititi: nasítiti + nasitovati; (füttern) kèrmiti: nakèrmiti, napasti; er iſt nicht zu -, njegà ni moč nasítiti, neteče je, netek je; (übermäßig ſich -) nabrehati se (brešem), napókati se; -end, *a.* nasiten, siten; -er, *m.* sitivec; -heit, *f.* sitost, nasitnost; -ung, *f.* sitina, sitenje, naslčenje; sitost.

Sattler, *m.* sedlár, kómatar; - = *a.* sedlarski; -ei, *f.* sedlarija, sedlarstvo: die - betreiben, sedlárіti; -meiſter, *m.* sedlarski mojster.

Sattſam, *a.* zadosten, dovoljen; *ad.* zadosti, do sita, dovolj; -heit, *f.* zadostnost, dovoljnost.

Satur=ei, *f.* šatráj, šetráj, čuber; = = *a.* šetrajev, šatrajev; -n, *m.* Saturn.

Satyr, *m.* satir; -e, *f.* zabavljica, satira; -iſch, *a.* zabavljív, satiričen.

Satz, *m.* stava, zastava; (gramm.) stavek, rek; (Kompoſizion) skladba; (Bodenſatz) gošča, troskva, kal, kaliž; (Sprung) skok; (Zollſatz) postavek; (b. Buchdruckern) stavba, skládanje; -ausſage, *f.* dopovedek; -figur, *f.* stavkova oblika; -folge, *f.* stavkova versta; -gefüge, *n.* podredje; -gläubiger, *m.* zastavni upnik; -glied, *n.* stavkov člen; -haſe, *m.* zajka, zajklja; -lehre, *f.* stavkoslovje, skladje, skladoslovje; -poſt, *f.* zastavni ob. vpísani vklad; -ung, *f.* ustanovitev, postava; cena, odlóčena ob. ustanóvljena cena; = =s= los, *a.* brezpostaven; = =übertretung, *f.* prestopek postáv; -verbindung, *f.*

priredje; -weiſe, *ad.* po stavkih; -zeichen, *n.* prepona, ločilo.

Sau, *f.* svinja, prasica, presica, gula; *fig.* nečédnica, nesnážnica; -- *a.* svinjski; -bär, *m.* merjasec.

Sauber, *a.* čeden, čist, snažen; (nett) ličen, berhek, zal; -keit, *f.* čistost, snažnost, ličnost, berhkota.

Säuber-er, *m.* čistivec, čistitelj; --lich, *ad.* čedno, lično; -n, *v. a.* čéditi, čístiti, snážiti, trébiti: očéditi, očístiti, osnažiti, otrébiti + očejevati, očiščevati.

Sau-bohne, *f.* bob; -borſte, *f.* ščetína; -braten, *m.* pečena svinjina, svinjska pečenka; -brot, *m.* kokorek, volčje jábelko, kozja répica.

Sauce, *f.* žolca, mizelj, čorba.

Sau-diſtel, *f.* škerbinec, mleč, osat; -en, *v. a.* svinjati, svinjáriti, pačkati, cokati, kacati; *fig.* umázano govoriti.

Sauer, *a.* kisel; (beſchwerlich) težaven, grenek, gorek, težek, trudapóln; -er Wein, kislo vino, oviček, práskovec; -werden, kisati se: skísati se; -machen, greniti: ogreniti; -es Geſicht machen, kisati se, dérzati se, mèrdati se; -ampfer, *m.* (Rumex) kislica, kiselina; -brunnen, m. kisla voda, slátina, kíselica; =flaſche, *f.* slatinska sklenica, sklenica s kislo vodo; -dorn, *m.* (Berberis) češmin, češmiga, češmínovec; *coll.* češminje, češmínovje; = *s a.* češminov; Säuerei, *f.* svinjarija; nesnaga; -frei, *a.* brezkisel; -kirſche, *f.* kisla črešnja, višnja, kíselica; -lich, *a.* nákisen, nakisel, kíselnat, brezolkel; -ling, *m.* kisla voda; (Apfel) kíslica.

Sauer-milch, *f.* kislo mleko, sesédeno mleko; -n, *v. n.* kísati se, kvaseti: skísati se, okísniti; Säuern, *v. a.* kísati, kvasiti: okísati, pokisati, okvasiti; -ſtoff, *m.* kislec, kislek; -ſuppe, *f.* pokisana juha; -teig, *m.* kvas, kvasilo; (Germ) drožjé, krovajec, kvasnice *pl.*; -topf, *m.* kiseljàk, turobnež, bersljivec; -waſſer, *n.* kisla voda, slátina.

Sauf-aus, -bruder, *m.* pitni brat, pijanec, vinski brat; -en, *v. a.* und *n.* piti (pijem), lókati, žlémpati: napiti se, polókati, nažlémpati se; (ſich betrinken) opívati se, upívati se, pijančevati; -er, *m.* pijanec, pivec, pijančevavec, žleva; =ei, *f.* pijančevanje, pijanstvo; =in, *f.* pijanka; -gelage s. Sauferei, -geſellſchaft, *f.* pijanska družba; -luſt, *f.* pijanstvo; -ſchweſter, *f.* pitna sestra.

Saug-ader, *f.* žila sesavka, srebavka; Säugamme, *f.* dojnica, dojka, dojica; -bar, *a.* srebljív, posrebljív; -e- *a.* sesni, sesavni; srebavni; -egel, *m.* pijavica, pijavka; -en, *v. a.* u. *n.* (Milch) sesati, sísati, cízati, cúcati: posesati; (irgend einen Saft) srebati (ám u. bljem), sèrkati, serkljati: posrebati, posèrkati.

Säug=en, *v. a* dojiti: podojiti, sesek dati; Sauger, *m.* sesavec; -erin, *f.* dojica, dojka, dojnica, dójkinja, doječa žena; Saugerüſſel, *m.* sisalo, sesalo, sesalnik; -ethier, *n.* dojivka; sesavec, sesavka; Saugewarze, *f.* sesek, sisek, cizek, persna bradavica; -ling, *m.* dojenec, dojenček, sesavček; dojenka, dojénčica.

Sau=glocke, *f.* -läuten, klášati, klafáriti, kvantati, umázano govoriti; Saugwurzel, *f.* živica, živika; -haar, *n.* ščetina; -hirt, *m.* svinjár; -igel, *m.* svinjski jež; Säuiſch, *a.* svinjski; -jagd, svinjski lov, lov na divje prasce; -kerl, *m.* svinja, gerdobín, prase; -koben, *m.* svinják, svinjski hlev; -magd, *f.* svinjarka, svinjarica; -lache, *f.* kaluža, svinjska mlaka.

Säule, *f.* steber, slop, stolp; *dim.* stebrič, stebriček, stožek; *fig.* podpora, steber.

Sau=leben, *n.* svinjsko od. nesramno življenje; -leder, *n.* svinjina, svinjevina; *fig.* merha, svinja, nesrámnik.

Säulen=, *a.* slopni, stéberni; -förmig, *a.* stebrast, slopovit; -fuß, *m.* podslopje, stalo, stojilo; -gang, *m.* stebrišče, slopovje; -haupt, *n.* -knauf, *m.* nadslopje, zglavje, stebrova od. slopova glava; -kranz, *m.* slopov od. stebrov venec; -kuppelung, *f.* zveza slopov oder stebrov; -ordnung, *f.* sloporedje; -raum, *m.* medslopje; -reihe, *f.* versta slopov od. stebrov, sloporedje; -ſtuhl ſ. Säulenfuß; -weite, *f.* medslopje; -werk, *n.* slopovje, stebrovje.

Saum, *m.* rob, krajec, okrajec, okrajek, kraj, obšív; -en, *v. a.* tovóriti: otovóriti.

Säum=en, *v. a.* róbiti: oróbiti, zaróbiti; *v. n.* (zögern) obotávljati se, oprezovati, muditi se, odlášati, muhljati, kesen biti (sem), kesnovati, mečkati, žnútati; -en, *n.* obotava, oprezovanje, odlášek; -er, *m.* obotavljavec, oprezovavec, mudljivec, mečkavec, muhljavec, kesen človek; =in, *f.* oprezovavka, mudljivka, kesna ženska.

Saum=esel, *m.* tovorni osel; -farn, *m.* velika praprot *f.*; -floſſe, *f.* plavuta.

Säum=ig, *a.* kesen, obotaven, oprezovaven, muden, mudljív, mudlav, muhljav, žnutáv, mečkav; = feit, *f.* mudnost, kesnota, obotavnost, mudljivost ɔc.; -nis, *n.* obotava, obotavek, zamuda, pomuda, zamudek.

Saum=ochs, *m.* tovorni vol; -pferd, *n.* somár, tovorni konj, tovornik; -ſelig ſ. Säumig; =keit ſ. Säumigkeit; -thier, *n.* tovorno živinče (g.-eta), tovorivka, somár; tovorna živina; -weg, *m.* tovorni pot.

Sau=mutter, *f.* prasica, prasna svinja; -neſt, *n.* luknja, berlog, beznica; -rach ſ. Sauerdorn.

Säure, *f.* kislota, kislost; (Stoff) kisloba; (ſaure Flüſſigkeit) kislina; -n, *v. a.* kisati: okisati, pokísati.

Sau=s, *m.* hrup, hrušč, šum, hrum;

–und Braus, šunder, dir in dej, dírendaj; –ſchneider, *m.* svinjski rezavec, svinjorezec, rezár; –ſelaut, *m.* šumevec, šumič.

Säuſeln, *v. n.* šumljati, šumotljati, sapljati, žužljati, žuboriti, žamoriti: zašumljati; – *n.* šumot, šumotljanje, žamor.

Sauſen, *v. n.* šumeti, šumotati, hrušćeti, búčati (im), veršeti, veršévati, túliti; (im Ohre) zvoniti, zveneti; – *n.* šum, hrušč, šumenje, hrušćanje, hermenje.

Sau=ſtall, *m.* svinják, svinjski berlog, stajica, svinjski hlev; –treiber, *m.* svinjár; –wind, *m.* viher, vihra, vertuna; *fig.* ſ. Brauſekopf; –wirtſchaft, *f.* nemarno gospodarstvo; –ze ſ. Sauce.

Schab=, *a.* stergavni, strugavni; –e, *f.* molj; ſ. Schabeeiſen; (Bäcker–) šurek, žohar; –ebaum, *m.* stružnik; –eeiſen, *n.* skobla, strugla, stergulja, stergón; –ehobel, *m.* strugla, strúgelnik; –emeſſer ſ. Schabeeiſen; –en, *v. a.* stèrgati (am u. steržem), strúgati, skóbliti: ostèrgati, ostrúgati; (fratzen) práskati, škrábati; –er, *m.* stergulja, stergača, strugla; (Perſon) stergavec, stergáč; =nack, *m.* burka, šala: einen – ſpielen, kako napresti (predem); =näckiſch, *a.* nagajív; =rübchen machen, korenček stèrgati (steržem); –ewerkzeug, *n.* stergalo, stergača.

Schäbig, *a.* oskuben, oguljen; (krätzig) srabljív, garjev, šugav; *fig.* ničev, gerd.

Schab=lone, *f.* kalúp; –racke, *f.* šabraka, podsedlica; –ſel, *n.* stružina, ostružki *pl.*, stergotina, osteržki *pl.*; –zieger, *m.* ožemčič.

Schach, *n.* skákalica, šah: –ſpielen, šaháriti, šah igrati; –brett, *n.* skáknica, šáhovnica; –er, *m.* barantija, barantanje, baratanje; Schächer, *m.* razbojnik; –erei, *f.* baratija, barantanje; –erer, *m.* barantavec, barantáč; –ern, *v. a.* barantati, baratati, kupčáriti; –mat, *a.* šahmat, užugan; *fig.* upehan, oplét, izdélan; – ſpiel ſ. Schach; =er, *m.* šahar; –ſtein, *m.* skakáj.

Schacht, *m.* preduh, predor, jašek; –el, *f.* škatlja, škatla, zaklépnica, sklopnica, jaška; *dim.* škátljica; *fig.* babura, babulja, babšè, bábišče; =deckel, *m.* pokrov, pokrovec; =halm, *m.* (Equisetum) préslica; konjski rep, hvošč; =krämer, *m.* škatljar: –ſein, škatljáriti, škatlje prodájati; –meiſter, *m.* rovski oder jamski mojster; –zug, *m.* potegljej.

Schade, *m.* škoda, kvar, kvara; uima, zator; izguba, izgubiček; –um ihn škoda za–nj; –n haben, na škodi biti (sem), na izgubi biti (sem); –n zufügen, škodovati, škodo storiti, škodo komu nagnati (ženem), v škodo pahniti; –ſein um etwas, škodovati se; –kauf, *m.* okúp.

Schädel, *m.* lebanja, libanja, črepinja; (dicker) buča, butica, betica; – = *a.* črepinjin; –ſtätte, *f.* morišče.

Schaden, *v. a.* škodovati, škóditi, škodo dèlati, v škodo biti (sem):

škodo storiti; – *m.* ſ. Schade; -erſatz, *m.* odškodba, povračilo škode: auf-klagen, tóžiti za povračilo škode; -feuer, *n.* požár; -freude, *f.* škodoželjnost, veselje nad tujo škodo, zloradost; -froh, -luſtig, *a.* škodoželjen, zlorád, tuje škode vesél; =e, *m.* zloradec, škodljivec; -vergütung ſ. Schadenerſatz; -verurſachend, *a.* škoden, škodovaven, poškoden.

Schadhaft, *a.* poškodován, pokvarjen, pohabljen, polomljen, potrupljen: das Dach iſt –, streha na kup leze; -igkeit, *f.* poškodovanost; pokvárjenost.

Schäd-igen ſ. beſchädigen; -lich, *a.* škodljiv, škoden, kvaren; (ungeſund) škodljiv, nezdrav: -es Weſen, škodljivka; =feit, *f.* škodljivost, kvarnost.

Schadlos, *a.* brezškoden, brezkvaren, brez škode: -halten, komu škodo poverniti, odškodovati + škodo povrácati; -haltung, *f.* odškodba, odškodovanje; =igkeit, *f.* brezškodnost.

Schaf, *n.* ovca, bica; (Mutter-) zmólznica; (junges) jarela; *fig.* tepec, glumpec; – *dim.* ovčica, bíčica; -blattern *pl.* ovčje kozc *pl.*, neprave osépnice oder óspice *pl.*; -bock, *m.* oven, merkáč, bravec; -bremſe, *f.* ovčji obád; Schäfchen, *n.* ovčica, bíčica; -bünger, *m.* ovčji gnoj, ovčjek; -egel, *m.* metljaji *pl.*

Schäfer, *m.* ovčár, ovčji pastir, črednik; -= *a.* ovčarski; -ei, *f.* ovčarija, ovčarstvo: die - betreiben, ovčáriti; (Stall) ovčjak, ovčji hlev; -gedicht, *n.* pastirska pesem, selanka, seljanka; -hund, *m.* ovčarski pes; -in, *f.* ovčarica, ovčja pastirica; -iſch, *a.* ovčarski, pastirski; -leben, *n.* pastirsko življenje; -mädchen, *n.* ovčarica; -ſpiel, *n.* pastirska igra; -ſtab, *m.* pastirska pálica; -taſche, *f.* pastirska torba; -ſtunde, *f.* presrečna ura.

Schaff, *n.* škaf, kobelj, vedro; (zum Schöpfen) korec; -el, *n.* mérica; Schaffell, *n.* ovčja koža, óvčina, -en, *v. a.* storiti, stvoriti, napráviti, opráviti, učíniti, narediti + délati, naprávljati, naréjati, tvóriti; (erſchaffen) ustváriti, stváriti + stvárjati; (herſchaffen) priskerbeti, pripráviti + priskerbovati, pripravljati; (befehlen) veleti, ukázati, zapovédati (vém) + velévati, ukazovati, zapovedovati; (leiten) ravnati: viel zu – machen, veliko truda prizadeti; viel zu – haben, veliko opravkov imeti (ám); (irgend wohin –) správiti + správljati; -end, *a.* tvoren, tvoriven; stvaren; Schaffleiſch, *n.* ovčje meso; -ner, *m.* ključár, oskerbnik, hišnik, opravnik; =in, *f.* ključarica, oskerbnica, hišnica; -ungskraft, *f.* tvorna ob. stvarna moč *f.*

Schaf-futter, *n.* ovčja klaja, veje, hrodelj; -garbe, *f.* rman, remàn, arman; -haut, *f.* ovčja koža, óvčina; -häutchen, *n.* vodena mrena; -hirt, *m.* ovčár, ovčji pastir, črednik; -hürde, *f.* tamar, stan, osek, lesa;

-kameel, *n.* lama; -käſe, *m.* ovčji sir; -koth, *m.* ovčjek; -laub, *n.* veje, hrodelj, frodelj. plast *f.*; -leckе, *f.* ovčje lizanje; -leder, *n.* ovčje usnje; -maul, *n.* ovčji gobec; -miſt, *m.* ovčji gnoj, ovčjek; -pelz, *m.* kožuh; -pocken ſ. Schafblattern, -s= *a.* ovčji; -ſcherе, *f.* ovčje škarje *pl.*, strižnice *pl.*; -ſcherer, *m.* strižec, strižnik; -ſchur, *f.* striža, strižba; -ſkleid, *n.* ovčja koža, ovčji kožuh; -ſtopf, *m.* butec, tepec, glumpec, spačnjak, neumnež; -ſtall, *m.* ovčji hlev, ovčjak, ovčák; -ſtand, *m.* ovce *pl.*

Schaft, *m.* deblo; steblo; (am Spieße) ratišče, kopjišče, deržáj; (am Stiefel) golenica, sara; (am Webſtuhl) žlaje *pl.*; (Heft) roč, ročáj, ročnik; (zw. d. Thüren) méduriе; (am Pfeil) strelišče, -en, Schäften, *v. a.* nasaditi + nasájati.

Schaf=vieh, *n.* dróbnica, ovce *pl.*; -weide, *f.* ovčji pašnik; -wolle, *f.* ovčja volna; -zecke, *f.* klop, kleščˇ; -zucht, *f.* ovčarstvo, reja ovác; -zunge ſ. Wegerich.

Schakal, *m.* šakalj, šakal.

Schäker, *m.* šaljivec, burkež, glumáč, pavliha; -ei, *f.* šala, gluma, burka; -haft, *a.* šaljiv, burkast, nagajiv; -n, *v. n.* šáliti se, šale zbíjati, burke ugánjati, šeckati se.

Schal, *a.* pust, neslasten, plehek; (leer) prazen, jalov, puhel; Schälbar, *a.* lupljiv, meževen; -brett, *n.* krajnik, krájnica; -e, *f.* sklédica, skudela, skudélica, repúlčica; (Trinkbech.) torilo, čaša; (v. Früchten) lupina, olúp, olupek; (harte -) lušcina, leskina; (v. Schildkröte) črepina, zaklépnica, skorépina, (v. Krebſe) zévnica; (Hülſe) robina, robčina; *fig.* lupina, zvunjava, zunájšcina.

Schälen, *v. a.* lúpiti: olúpiti; (Bäume) májiti, góliti: omájiti, ogóliti; (Nüſſe ꝛc.) lúšciti, rúžiti: olúšciti, orúžiti; ſich - *v. r.* lúpiti se: olúpiti se; májiti se: omájiti se; lúšciti se, rúžiti se, krúžiti se: olúšciti se; (v. Schlangen) léviti se; (v. Schnecken) pólžiti se; (v. Krebſen) líliti se.

Schal=engehäuſe, *n.* skorépina, hiša (pólževa); Schäler, *m.* lupivec; majivec; -früchtchen, *n.* golec; -heit, *f.* neslastnost; praznost, jálovost; -ig *a.* z lupino, v lupini.

Schalk, *m.* poniglavec, prekánjenec, lisják, premédenec; potúhnjenec, tukec, zrel tič; -haft, *a.* hudomušen, premeden, presukan, prelovít, poniglav, prekanjen; =igkeit, *f.* hudomušnost, premédenost, poniglavost, prekánjenost; -heit, ſ. Schalkſinn ſ. Schalkhaftigkeit; -snarr, *m.* glumáč, pavliha, pavlišek, burkež.

Schall, *m.* glas, zvok, zvuk, žvenk, don, odmév; -en, *v. n.* glasiti se, zvoniti, zveneti, doneti, odmévati, razlégati se: oglasiti se, zazvoniti, zadoneti; -gelächter, *n.* hohot, krohot; -loch, *n.* lina.

Schalmei, *f.* rožnica, žvegla, pi-

ščál, *f.*, piskel *f.*; -en, *v. a.* žveglati, pískati.

Schalt=, *a.* prestopni; vmesen, vrinjen; -en, *v. n.* ravnati, obráčati, gospodovati, vládati; Schalthier, *n.* lupinarica; -jahr, *n.* prestopno leto; -monat, *m.* prestopni mesec; -tag, *m.* prestopni dan (dneva); -zeile, *f.* vmesna versta.

Schal=uppe, *f.* šalupa; -wage, *f.* torilna vaga od. téhtnica, torílnica; -wand, *f.* tin, pregrada.

Scham, *f.* sram *f.*, sram, sramež, stid; sramožljivost, sramnost: vor -roth werden, zarudeti, zarípniti; -= *a.* sramni; -bein, *n.* sramna kost *f.*

Schäm=el, *m.* podnožnik, podnóžnica, podnožje, podnogalo, pruka, prúčica; -en ſich, *v. r.* sramovati se, sram biti (sem) koga, srámiti se, stíditi se; ſchäme dich, sram te bodi.

Scham=erröthen, *n.* rudečica; -gefühl, *n.* sramožljivost, stidljivost; -gegend, *f.* dimlje *pl.*; mednožje; -haft, *a.* sramožljív, sramežljív, sramen, stidljív; =igkeit, *f.* sramožljivost, sramnost, stidljivost; -los, *a.* nesramen, brezsramen, nesramožljív, brez vse sramí; -roth, *a.* v lice zagorél, s sramoto pregrét, ripéč: er wurde -, rudečica ga je polila, v lice je zagorél od. zaripnil; -röthe, *f.* rudečica, rdečica, sram *f.*, zarudelost.

Schand=, *a.* sramotni, ostudni; -balg, *m.* pankert; -bube, *m.* smerkolin; -e, *f.* sramota, sramot *f.*, nečast *f.*

Schänd=en, *v. a.* sramotiti, sramoto komu délati; skrúniti, skvèrniti, gerditi: osramotiti, zasramotiti, sramoto komu storiti; oskrúniti, oskverniti, omadeževati, onečastiti, ogerditi; -er, *m.* sramotivec, skrunivec, omadeževavec.

Schand=fleck, *m.* skrumba, skverna, sramota; -gebot, *n.* ponudba pod nič; -gedicht, *n.* sramotna pesem *f.*, nesramna popevka; -geld, *n.* nesramni denár, sramotni denár; -ſjutre, *f.* vlačuga, cafuta; -leben, *n.* sramotno od. nesramno življenje.

Schändlich, *a.* sramoten, sramotiven, zasramen, gerdiven, ostuden, gnjusen, skuren, ogaven, merzek; -keit, *f.* sramotnost, ostudnost, gnjusoba, ogavnost.

Schand=mahl, *n.* sramotno známenje; -maul, *n.* nesramni gobec od. jezik; opravljiva usta *pl.*; -mähre, *f.* merha, izgolájsana kljusa, kleka; -pfahl, *m.* sramotni steber; -rede, *f.* nesramni govor, umázane besede *pl.*; -that, *f.* sramotno delo od. djanje, nesramno delo; Schändung, *f.* sramotitev, osramotitev, oskrumba, omadeževanje; -weib, *n.* nesrámnica, malopŕídnica.

Schank, *m.* točivnica, pívnica, kerčma; ſ. Ausſchank; -wirt, *m.* kerčmár, točar, točivnik.

Schanz=arbeit, *f.* okopno delo, delo pri okopih; -e, *f.* okóp, ograda, nasíp, zasip: etwas in die - ſchlagen, tvégati se česa; -gräber, *m.* okopnik, kopáč.

Schar, *f.* kerdelo. kerdel *f.*, truma, tropa. trop, kopa, četa, jata, korušel; (Pflug -) lemež, rálica; -bock, *m.* kurdej; -en ſich, *v. r.* drúžiti se; zbrati se (berem), skúpiti se, zdrúžiti se + zbírati se, skupljevati se; -enweiſe, *ad.* trúmama, kerdéloma, trópoma, v trumah, v tropih.

Scharf, *a.* oster, ojster; (ſchneidend) oster, bridek, rezen, nabrušen; (beißend) rezek, skeléč, ripéč; (v. Wind) oster, hud, merzel. (äzzend) zjedljiv, jedek; (v. Gehör) tenek, tanek, dóber; (v. Geſicht) bister, dober; (v. d. Strafe) hud, težek; -blick, *m.* bistri pogled, bistro oko (očesa).

Schärfe, *f.* ostrost, ojstrost; bistrost, bistrina; reznost; (d. Meſſers) ostrina, ostro, rez, rezina; Scharfeckig, *a.* ostrorobàt; -en, *v. a.* óstriti, brúsiti: podóstriti, poóstriti, nabrúsiti; (d. Verſtand) bistriti: zbistriti; (d. Mühlſtein) klepati (pljem): poklepati; -kantig, *a.* ostrorobat, ostrorób; Schärflein, *n.* betvo, trôšica, troha.

Scharf-richter, *m.* rabelj (g. -ljna); -ſchneidig, *a.* bridek, prebridek, ostrorezen; -ſchütze, *m.* ostrostrelec; -ſichtig, *a.* bistrovid, bistroviden, bistroók; =e, *m.* bistrovidec; =feit, *f.* bistrovidnost; -ſinn, *m.* bistri um, bistroumje, bistroumnost, bistra glava; =ig, *a.* bistroumen, ostroumen, bistroglav, bistromiseln; =igkeit ſ. Scharfſinn.

Schärf-ſtein, *m.* brus, brusni kamen; -ung, *f.* predteza; =zeichen, *n.* predtegljej.

Scharlach, *m.* škerlat; ſ. Purpur; (Krankh.) rudeča vročica, ruske *pl.*; -en, -farben, *a.* škerlaten, škerlatast; -fieber ſ. Scharlach.

Scharmützel, *n.* praska, pobòj, mali boj.

Schärpe, *f.* prepasica, pasica.

Scharpie, *f.* púkanica, cefranje.

Scharr-e, *f.* stergulja, stergača, struglja, stergalo, grébljica; -en, *v. a.* stèrgati, (am u. steržem), ogrébati, dèrzati; (v. Hühnern) bèrskati, razgrébati, bèrcati; -icht, *n.* stergotina, ostrúžina, nasteržek; -werkzeug ſ. Scharre.

Schart-e, *f.* škerba, škerbina, ščerba, škerta; (Narbe) brazgotina, prask; *fig.* hiba, pogrešek, madež; -ig, *a.* škerb, škerbast, škerbél, ščerbljív, oškerten; (v. Eiſen) plenív, plenast: -machen, oškèrbiti *pf.*

Schar-wache, *f.* ponočna straža; -weiſe ſ. Scharenweiſe.

Schatten, *m.* senca, sénčina; tenja; - = *a.* senčni, sénčnati; - *v. n.* sénčiti, senčiti se; -baum, *m.* sénčnato ob. košato drevo (g. drevesa); -bild, *n.* tenja, senčna podoba; (Trugbild) privid, mamilo, slepilo; -gang, *m.* sénčina, zasenčje; -gegend, *f.* osonj, *f.* osoje, osovje; -geſtalt, *f.* senčna podoba, podoba kakor senca; -könig, *m.* kralj na videz; -reich, *a.* sènčen, senčnat; -riſs, *m.* senčni obraz, posenčna podoba; -

ſeite, *f.* osonj *f.*, osoje, osovje; *fig.* hiba, pomanjkljivost, nedostatek; -ſeitig, *a.* osónj, osojen, osoven; -ſpiel, *n.* senčna igra, igra s sénčnimi podóbami; -ſtrich, *m.* debela čerta.

Schatt=ig, *a.* senčen, senčnat; odsolnčen, osojen, (v. Baum) košat, senčen: -er, Ort ſ. Schattenſeite; -ieren, *v. a.* séniti: oséniti; -ierung, *f.* senca.

Schatulle, *f.* škátljica, skrinjica, púkšica.

Schatz, *m.* zaklad; (koſtbares Ding) dragotina, dragota, dragotija, draginja, svetinja; (Braut -) dota, júterna, (Reichtum) bogastvo.

Schätz=bar, *a.* cenljív, cenjen, dragocén; (achtenswert) spoštljív, spoštován, spoštovanja vreden, čislán; -e Sache, dragocena reč; -chen, *n.* ljubček ljúbica, sèrčice; -en, *v. a.* céniti; (jemanden) čislati, v čislih imeti (ám), spoštovati, poštovati, céniti; -enswert, *a.* spoštovanja vreden; -er, *m.* cenivec, cenitelj; spoštovavec, častivec; =in, *f.* cenivka, spoštovavka.

Schatz=geld, *n.* zaklad; -gräber, *m.* kopáč od. iskavec zakladov; =ei, *f.* kopanje od. iskanje zakladov; -kammer, *f.* zakládnica, blagájnica; Schätzmann, *m.* cenivec, cenitelj; -meiſter, *m.* zakladnik, blagajnik.

Schätz=preis, *m.* cena, cenilo; Schatzung, *f.* naložèni davek, dača, namet; -ung, *f.* cenitev, cenitva; (Hochacht.) spoštovanje, čislanje; = sbetrag, *m.* cenitni od. cénjeni znesek, cenilo; =seid, *m.* cenitna prisega; =spreis, *m.* cenilo.

Schau, *f.* ogled, videž: zur -, na ogled, na pokáz; nur zur -, na videz.

Schaub, *m.* škopa; (ein Bund) otep; -e, *f.* šavba, šuba.

Schau=brot, *n.* ogledni kruh; -bude, *f.* razstávnica, razstava; -bühne, *f.* gledišče; igrálnica.

Schauder, *m.* groza, zona, serh, mraz: es ergreift mich ein -, groza me spreletí, obide od. zvije + spreleta, obhaja ꝛc.; -=a grozni; -haft, *a.* grozen, grozovinski, strašanski, strahovit; =igkeit, *f.* groznost, grozovinstvo, strahovitost, -lich ſ. Schauderhaft; -n, *v. n.* u. *i.* groziti se, tresti se, trepetati (ám u. čem): zgroziti se; es ſchaudert mich, groza me je, zona me obide + obhaja, serh me spreide + sprehaja, grozi me, lasje mi stópajo po koncu, strah me lomi; -voll, *a.* strašanski, strahovit, prestrašen, grozovinski, pregrozen, groze od. strahú poln.

Schau=en, *v. n.* u. *a.* glédati, zreti, mótriti: poglédati, ozreti se + pogledovati, ozírati se; ſchau! glej! gledi! pogléj! ſich ſatt -, naglédati se; (v. Kindern) glédkati; -er, *m.* gledavec, gledalec.

Schauer, *m.* mraz, strah, serh, zona, son: ein - durchbebte mich, groza me je obšla, mraz me je spreletel, premerščalo me je po životu ꝛc.; (Hagel) toča; (Gewitter) nalív,

nevihta, ploha; -= *a.* grozni, strašanski; -geſchichte, *f.* strašanska povest *f.*; -haft ſ. Schauderhaft; -ig, *a.* grozen, strahoben; (v. Wetter) sihrav; -lich, *a.* grozen, grozinski, strašen, strašanski; -n, *v. n.* (hageln) toča gre, toča se usiplje, toča peliska; es ſchauert mir davor, groza ob. strah me je tega, grozí se mi, dergečem; -nacht, *f.* strašna noč *f.*; -that, *f.* strašno ob. grozovitno delo; -voll, *a.* prestrašen, groze poln, pregrozen, strahoben, strašanski.

Schaufel, *f.* lopata; *dim.* lopática; (Wurfſchaufel) vévnica, vejača; (Küchen -) lopár; -förmig, *a.* lopatast; -ig, *a.* lopatnat. z lopátami; -n, *v. a.* z lopato kídati, dèrgniti ob. dèrzati; -rad, *n.* kolo na lopate; -ſtiel, *m.* lopatišče.

Schau=fenſter, *m.* lina, línica; razstavno okno; -fler, *m.* kidavec, kidáč; -gebühr, *f.* glednina; -gepränge, *n.* očitna gizda, veličavje; -gerüſt, *n.* oder za gledavce, gledišče; -gierig, *a.* radoviden, radogleden; -glas, *n.* kukalo, kukalnik.

Schaukel, *f.* gúgalica, gugálnica, ujčkávnica, júgelica; -n, *v. a.* gúgati (am u. ljem), újčkati, újcati, jugati (ljem), kolémbati; *v. n.* gúgati se, júgati se, újčkati se, újcati se; -ſyſtem, *n.* omahljivost, nestanovitnost; Schaukler, *m.* gugavec, újčkavec.

Schauluſt, *f.* radovidnost, radoglednost; -ig, *a.* radoviden, radogléd, radogleden, željčen.

Schaum, *m.* pena; (grüner -) okrák; (d Mundes) slina.

Schäumen, *v. n.* péniti se, gomizljati: razpéniti se; *v. a.* posneti (snamem, snemem) + posnémati; -d, *a.* penéč. penast, slinav.

Schaum=gold, *n.* zlata pena; -icht, *a.* penast; -ig, *a.* penast, penav; -kelle, *f.* penjavka, pénovka, pénenica, penjača, posnemoválnica; Schaumünze, *f.* spominski penez; -wein, *m.* penina; -zikade, *f.* slinarica.

Schau=platz, *m.* dejišče, pozorišče, torišče; gledišče, gledališče; (d. Krieges) bojišče, bojevališče: der - der Handlung iſt, igra se godi ob. plete; vom - abtreten, odstópiti; iz tega sveta iti (grem); -ſpiel, *n.* igra, činigra, gledišćna igra, igrokáz; *fig.* obráz, podoba; =dichter, *m.* pisavec gledišćnih iger, dramatik; =dichterin, *f.* pisáteljica gledišćnih iger; =er, *m.* gledišćni igravec, glumec, =erin, *f.* gledišćna igravka ob. igračica; =haus, *n.* gledišče, igrališče, kazališče; =kunſt, *f.* dramátična ob. gledišćna umetnost; =mäßig, *a.* gledišćen; -ſtellen, *v. a.* na ogled postáviti, razstáviti + na ogled postávljati, razstávljati; -ſteller, *m.* razstavnik; -ſtück, *n.* reč na ogled; -tragen, *v. n.* skazovati se s čim, bahati se ob. šopíriti se s čim.

Scheck=e, *f.* šarec, písani konj *f.*; -enfalter, *m.* písanček; -ig, *a.* šaren, brezast; pisan, grahast.

Scheel ſ. Schel.

Scheffel, *m.* korec, mérica; -n, *v. n.* plénjati, obilo roditi.

Scheibe, *f.* plošča, platnica; (Fenſter-) šipa; (Rolle) krožec, kolo, kolče, krog; (Schieß -) tarča; (d. Mondes) lice; kolobár; -nartig, *a.* kolčast; -nhonig, *m.* sterd *f.*, med v satji; -nſchießen, *n.* stréljanje v tarčo; -nſchütz, *m.* strelec v tarčo, tarčostrelec; Scheibig, *a.* krožčast, kroglast.

Scheid-bar, *a.* ločljív, razločljív; krojen; -e, *f.* nóžnica, nóžnice *pl.*, nožne *pl.*; (Gränze) meja, razmejek; -eblick, *m.* poslednji pogléd od. ozír; -ebrief, *m.* razporočno ober razvezno pismo; razvod, razporoka; -erz, *n.* izbrana ruda; -egruß, *m.* pozdrav pri slovesu; -ekunſt, *f.* ločba, komija; -elinie, *f.* mejna čerta, lóčnica; -emauer, *f.* mejni zid; -emünze, *f.* drobíž, drobni denár; -en, *v. a.* lóčiti, deliti: razlóčiti, razdeliti; razdružiti, razdvójiti, razpoloviti, razpolovíčiti + razločevati, razdeljevati; (chemiſch) krójiti + razkrojevati; (d. Gute v. Schlechten) odbrati (berem) prebrati + odbírati, prebírati; (ein Ehepaar) razvézati (vežem), razporočiti + razvezovati, razporočevati; wir ſind geſchiedene Leute, smo narazen, vsaksebi od. lóčeni; *v. n.* lóčiti se, ločevati se: razlóčiti se; ràzdeliti se, raziti se (idem); razdvójiti se, razpoloviti se + razločevati se, razhájati; (Abſchied nehmen) posloviti se, slovo vzeti (vzamem, vzemem), razstati se (stanem; von d. Welt -, preséliti se v večnost, umreti (merjem) + preseljevati se, umírati; -epunkt, *m.* ločilo, razhajališče, razvod; -er, *m.* ločivec, ločitelj, delivec, delitelj; -eſpruch, *m.* razsodek, razsodba; -eſtunde, *f.* ura ločitve od. slovesa; *fig.* smertna od. poslednja ura; -ewand, *f.* pregraja, pregrada, ločívna stena, prepažba; -eweg, *m.* razpotje, razcestje, križpot; -ung, *f.* ločitev, odločitev, delitev, razdelitev; krojitev, razkrojitev, ločba; (Ehe -) razporoka, razporočitev, razveza; =ſklage, *f.* tožba na razporoko.

Schein, *m.* svít, bliščˇ, sij, žar, lesk; (Vollmond) šip, ščip, polna luna; (Anſchein) dozdevek, dozdeva, videz, podoba: zum -, na videz, na izlik; dem - nach, po vidu, kakor je podoba, kakor se kaže; (Beſtättigung) spričilo, spričevalo, spričalo, izpričevalo; - *a.* vídezni, dozdevni, lažnjív, na videz, na oko; -bar, *a.* vídezen, prividen, na videz; dozdeven; =keit, *f.* vídeznost, prividnost; dozdevnost; -chriſt, *m.* hinavski kristján; -ding, *a.* izmíšljena reč *f.*; -ehre, *f.* dozdevna, puhla od. umíšljena čast *f.*; -en, *v. n.* sijati (sijem), svétiti, svétiti se, lesketati (ám u. ečem); warm -, prigrévati, pripékati, prepékati; (dünken) zdeti se, dozdévati se, pozdévati se, víditi se, vídeti se, kázati se (kažem), podobo imeti

(am); er will fromm –, pobóžnega se dela; mir ſcheint es: zdi se mi, pozdeva se mi; -freund, *m.* hinavski prijatelj; -glück, dozdevna od. domíšljena sreča; -größe, *f.* dozdevna od. domíšljena velikóst; -handlung, *f.* vídezno djanje, delo na oko.

Schein-heilig, *a.* svetohlinski, hinavski, svetopét, svet na videz od. na oko, liceméren; =e, *m.* svetohlinec, svetopetec, licemér, hinavec; *f.* svetohlinka, hinavka; =heit, *f.* svetohlinstvo, hinavska pobožnost, licemérstvo; -krank, *a.* na videz bolen; -leben, *n.* ein – führen, životáriti; -tod, *m.* dozdevna smert *f.*, smert na videz, doménjena smert *f.*; -todt, *a.* na videz mertev, mertvičen, kakor mertev; -vertrag, *m.* pogodba na videz; -weſen, *n.* dozdévnost, umíšljeno bistvo; -zornig, *a.* na videz jezen, jéznega se kaže ober dela.

Scheiß-e, *f.* driska, hítrica, driskavica, švigla; -en, *v. n.* srati (serjem): posrati se; -er, *m.* osranec, usranec; =haus, *n.* stranišče.

Scheit, *n.* poleno, kálanica; *dim.* polence; (Halb-) plat *f.*

Scheitel, *m.* teme (g. temena), verhák, verh glave; (v. Berges) sleme, verh, verhol, veršác; *fig.* glava; -linie, *f.* navpična čerta, navpičnica; -n, *v. a.* razčesati (češem) + razčesovati; -punkt, *m.* višek, navpična od. nadglavna pika, nadglavnik; -recht, *a.* navpíčen, pokončen; *ad.* navpik; -winkel, *m.* nadglavni kot.

Scheit-erhaufen, *m.* germada, gromada, lomača; -ern, *v. n.* razbiti se (bijem), razkrehniti se, razkrúšiti se, razkreniti se, razkeršiti se, razdrobiti se *pf.*; *fig.* izpodleteti, izpoddèrkniti + izpodlétati; -holz, *n.* polena *pl.*

Schel, *a.* krivogléd, krivogleden, škilast, prekast; *ad. fig.* gerdo, po strani, hudo, písano; -e, *f.* lupina, olupek; luščina, robina, robčina.

Schell-e, *f.* kragulja, kragúljica, grilci *pl.*, škerget, škergetec; zvonček, zvonkula, zvončula, zvonček; (Maul-) zaúšnica, klapoúšnica, zauha, klofuta; -en, *v. a.* žvenkljati, zvončkati, zvonkljati, cingljati, kragúljiti, škergetati (ám u. ečem): ein wenig –, pozvončkati, požvenkljati, pozvoniti *pf.*; -enband, *n.* moriža, mariža; -enkappe, *f.* glumska kapa; -enkraut, *m.* kragulje *pl.*, kraguljec; -fiſch, *m.* vahnja; -hengſt, *m.* rájnišar, pastúh, žrebec, celák; -kraut, *n.* (Chelidonium majus) kervavi mleček, rosopás, draznica; (Chelid. minus) bradovičnik; -wurz ſ. Schellkraut.

Schelm, *m.* zreli tič, zvitorepec, prekánjenec, goljúf, slepár, kajón; -en, *v. a.* slepáriti: oslepáriti, ocigániti; -erei, *f.* zvijača, sleparija, zvijačnost, prekánjenost, ukanljivost; -iſch, *a.* goljufen, zvít, zvitorép, premeden, presukan, ukanljiv:

- lächeln, múziti se, múzati se; -ſinn ſ. Schelmerei; -ſtrich, *m.*; -ſtück, *n.* zvijača, zvita od. zvitorepa reč.

Schelſüchtig, *a.* gerdogléd, gerdogleden, prekast; -feit, *f.* gerdoglednost.

Schelt-, *a.* sramotivni; zmerjavni, psovavni; -e, *f.* psovka; klétvica; -en, *v. a.* zmérjati, psovati (psujem), krégati: ozmérjati, opsovati, okrégati, obrati (berem). ošteti, obrégniti se nad kom + obirati, oštévati; *v. n.* kleti (kolnem) šentovati, hudičevati, rentáčiti; -er, *m.* zmerjavec, psovavec, obiravec; hudičevavec, preklinjavec; =in, *f.* zmerjavka, psovavka, hudičevavka, preklinjavka; -wort, *n.* klétvica, klétvina: ein - ausſtoßen, zakleti (kolnem) zašéntati.

Schema, *n.* obrazec, obrís, čertež; -tiſch, *a.* v obrazcih, v obrisu; -tismus, *m.* šematizem, razkazalnik, imenik.

Schem-el ſ. Schämel; -en ſ. Schat-

Schenk, *m.* kerčmár, točáj, točár; -e, *f.* kerčma, pívnica, točívnica; -el, *m.* stegno, bedro; *dim.* stégence, béderce; (d. untere -) golen; -el-stegnji, béderni, =bein, *n.* béderna kost, pišćel *f.*, pišćal *f.*; =bruch, *m.* zlómljeno stegno, zlómljena béderna kost; =ig, *a.* stegnat, bedrat, bédernat; =wurzel ſ. Hüfte.

Schenk-en, *v. a.* darovati, dariti: podariti, pokloniti, dati, v dar dati, podeliti + poklánjati, v dar dajati; (ausſchenken) točiti, na prodaj imeti (ám), kerčmáriti; (einſchenken) naliti (lijem) + nalívati; (nachſehen) prizanesti, odpustiti + prizanášati, odpúščati; -er, *m.* darovavec, darivec, podarivec, delivec; -gerechtigkeit, *f.* kerčmarska pravica, pravica vino, ol ꝛc. točiti; -keller, *m.* klet *f.*; -ung, *f.* daritev, darovanje, podaritev; dar, podarek, darilo, podarilo; *dim.* darek; =s- *a.* daritni, darilni; =sbrief, *m.* daritno pismo; =svertrag, *m.* daritna pogodba; -wirt, *m.* kerčmár, točár, točarnik, gostivničár, oštír; =in, *f.* kerčmarica.

Scher-, *a.* strižni; -be, *f.* črepina, čepina, črep, črepinja; -bengericht, *n.* ostracizem; -e, *f.* škarje, *pl.*, škárije *pl.*, škarnje *pl.*, *dim.* škurjice *pl.*; (im Meere) skalina, škerbína, pečina; (d. Krebſes) ščipávnica, klešče *pl.*; (Klauen) škarje *pl.* škerpec; -en, *v. a.* striči (strižem): ostriči; (d. Bart) briti (brijem): obriti; *fig.* odírati, žúliti, dreti (derem); ſchere dich, poberi se; ſich mit etwas -, pečati se, ukvárjati se, ubíjati se, vpérati se; -en, *n.* striža, strižba; =förmig, *a.* škarjast; =ſchleifer, *m.* brusec, brusivec; -er, *m.* strižec, strigavec; (Bart-) brivec, brijáč; =ei, *f.* nadlega, neprilika, razvlaka, =in, *f.* strižica, strigavka.

Scherflein, *n.* troha, merva, betvo, betvica; trôšica, tróhica, mervica: ſein-beitragen, pripomoči (morem) po svoji moči; Schergarn, *n.* snutek, osnutek, osnova.

Scherg=e, *f.* berič, brič, kordel; -en=amt, *n.* beriška služba; berištvo, kordelstvo.

Scher=käfer, *m.* klešćar, klešman; -mann, *f.* kertica, kertek, voluhar; -meſſer, *n.* britev, britva; -mühle, *f.* snovalo; -pe ſ. Binde; -rahmen, *m.* snovalo *pl.*, snoválnica *f.*, snovalnik; -ung, *f.* striž *f.*, striža, strižba; -wenzel, *m.* dolnik, hlapec, nižec; =n, *v. n.* sladkáriti se, sliniti se.

Scherz, *m.* šala; gluma, burka, norčija: - machen ſ. Scherzen; - bei Seite, brez šale; er verſteht keinen -, ž njim se ni šáliti; im -, v šali, sméhoma; -=*a.* šaljivi; -en, *v. n.* šáliti se, šale briti (brijem) ob. zbíjati, norce briti, norčevati se, glúmiti se; (luſtig ſein) veseliti se, radovati se; das - iſt ihm ſchon vergangen, norci so se mu že oskubli; --gedicht, *n.* šaljiva pesem *f.* smešnica; -haft, *a.* šaljív, šalen, smešen, smešljív, glumljív; =igkeit, *f.* šaljivost, smešnost; -laune, *f.* šaljivost; -launig, *a.* šaljív; -liebend, *a.* šaloljuben, radošalen; -macher, *m.* šaljivec, glumáč; -rede, *f.* šaljive besede *pl.*; -weiſe, *ad.* v šali, za smeh, sméhoma; -wort, *f.* beseda v šali, šalica.

Scheu, *a.* plah, plašen, plašljív, bojéč, bojazljiv, bežen, zbegan; - machen, plašiti, strášiti: preplašiti, splašiti; - *f.* plahota, plašnost, bojezen, bojazen, boječost, strah: ohne Scham und -, brez sramú in strahú; heilige -, sveti strah; -che, *f.* strašilo, plašilo; -chen, *v. a.* plašiti: splašiti, preplašiti, spoditi; ſ. Verſcheuchen; -en, *v. n.* u. *r.* bati se (bojím), plašiti se ob. strášiti se česa; (meiden) ogibati se (bljem), umikati se; (ſich hüten) várovati se (ujem) česa; er ſcheut die Arbeit, delo mu preseda, dela ga je strah; er ſcheucht ſich, ne upa se; das Pferd ſcheuchte ſich, konj se je splašil, konj se je zderžnil.

Scheuer, *f.* kozelec, kozelc, stog; (Heu-) senica, svisli *pl. f.*; (Dreſchtenne) gumno, gumnišče, pod; (Barn) parna; lupa; -n, *v. a.* dèrgati, dèrzati, dèrgniti, čéditi, čístiti, posprávljati: podèrgati, očístiti, pospráviti; ſich -, *v. a.* dèrgati se, gárati se, gájsnoti se.

Scheun=e, *f.* skedenj; -enplatz, *m.* gumno, gumnišče; -gerüſt, *n.* oder, peter; -tenne, *f.* gumno, gumnišče, pod.

Scheu=ſal, *n.* gnjusoba, gerdoba, spaka, ogava, strašilo; -ßlich, *a.* ostuden, gnjusoben, strašen, strašanski, pošasten, ogaven; =heit, *f.* ostudnost, gnjusobnost, ogavnost.

Scheve, *f.* pezdír, pezdér; *coll.* pezdirje, pezderje, terinje.

Schicht=e, *f.* plast *f.*, versta, sklad, *f.* prekrepa; (Reihe) versta, rajda, red; (aufgeſchicht. Holz) skládanica, skladávnica, kreda; -en, *v. a.* deliti: razdeliti, odlóčiti; (reihen) verstiti: zverstiti, pospráviti; (Holz) skládati, v skladávnico zlágati, derva ravnati: zložiti, zravnati; -

er, *m.* skladavec; -holz, *n.* derva v skladávnicah; -weise, *ad.* vèrstama, skládoma, redoma; plast na plast.

Schick-en, *v. a.* poslati (šljem) + pošiljati; (irgendwohin etwas) poslati, odpráviti + odprávljati; (göttl. Sendung) oberniti, nakloniti, ustanoviti + obráčati, naklánjati; sich -, *v. r.* spodobiti se, spodobno ob. primerno biti (sem), pristojati se; (in etwas) udati se, zvédeti se (zvem) v kaj + udajati se; (zusammenpassen) prilégati se, skládati se, vjémati se, vézati se (vežem), stikati se; (sich rüsten) odprávljati se, ravnati se: odpráviti se; -er, *m.* pošiljavec, pošiljatelj, poslavec; =in, *f.* pošiljavka; -lich, *a.* pristojen, spodoben, primeren, priličen, prikladen, prislušen; =keit, *f.* pristojnost, spodobnost, priličnost, prikladnost; -sal, *n.* osoda, usoda, nagoda; nakljućba, namerek, pripetek, pripetljej; =sgöttin, *f.* sojenica, rojenica; -ung, *f.* naklomba, dopuščenje, obračilo, nagoda; (v. Schicken) pošiljanje, pošiljatev.

Schieb-bar, *a.* pomekljiv; -en, *v. a.* riniti, porivati, pomikati, suvati, potiskovati: poríniti, potisniti; (in d. Ofen) vsaditi + vsájati, bei Seite -, odríniti, odmakniti, odstrániti + odrívati, odmikati; (die Schuld auf jemanden -) zverniti + zvrávčati; (Kegel -) kegljati; auf die lange Bank -, odkládati, pod dolgo klop dévati, odlágati, zatezovati, odložiti: -er, *m.* porivavec; pomikovavec; odkladavec, oprezovavec; (v. Kegel -) kegljavec, kegljáč; (Brot-) lopár; (Riegel) zapah, zatik, zatika, zapérica, zapórnica; (Stöpsel) zamašek, zatiček; -karren, *m.* tačka, samokólnica, samotežke *pl.*, samotéžnica, gare *pl.*, tolíga, taliga, šájterga; -ling, *m.* gnanec; -sack, *m.* mavha; -truhe, *f.* cize *pl.* grot *f.*

Schieds-gericht, *n.* presodnija, razsodnija; -mann, -richter, *m.* srednik, posrednik, razsojevavec, pogajavec, razsodnik; -richterlich, *a.* razsoden, razsojevaven, razsodnji; -spruch, *m.* razsodek, razsoja, razsojek; razsodba.

Schief, *a.* ševen, poševen, napoševen, položen, naklonjen, nagnjen; *ad.* poševi, pošev, napošév; (-gebogen) vegav, vegast, povežen, zvežen, kriv; in -er Richtung, pošév, po ševi, na šijo, napošév, poprék, po strani; -ansehen, vprek, po strani od. krivo poglédati + pogledovati; (-denken) napek, napčno misliti; die Sache geht -, reč slabo kaže, gre pod zlo ob. rákovo pot; -machen, vežiti: zvežiti; -beinig, *a.* krivonóg, švedrast, krevljast; -e, *f.* poševnost, napoševnost, položnost, krivina, naklónjenost; -er, *m.* platič, skril *f.*, škerl *f.*, škerlo, šibra; (am Kopf) luska, luskina; =dach, *n.* skrilnata streha; =ig, *a.* skrilnat. =kohle, *f.* skrilni oglen ob. ogel; =n sich, *v. r.* krojiti se, platiti se; lúščiti se; =platte, *f.* skril, *f.*, škerl *f.*, skrilna plošča; =stein,

m. skrilnik; =tafel, f. skrilna plóšćica; -heit, f. poševnost, napoševnost, položnost; povežnost, vegavost; -mäulig, a. krivoúst, krivousten; -rund, a. podolgasto okrogel; -winkelig, a. z nágnjenim oglom.

Schiel, m. smuč; - a. f. Schel, Schief; -äugig, a. prekast, škilast, škilav, razók, krivoók, krivogléd; =e, m. krivogledec, škilec; -en, v. n. škíliti, križem glédati, poprekovati, s koncem glédati, po strani glédati; (v. Farben) spremínjati se; prelivati se; -er, m. krivogléd, krivogledec, škilec.

Schien-bein, n. golen f. golenica; (d. hintere Theil) pišćel f., pišćal f.; - - a. golenji; -geschwulst, f. otók na goleni.

Schien-e, f. šina, šinja, plošinja; déšćica; -en, v. a. okovati (kujem) + okávati; -nagel, m. šinjak.

Schier, ad. skor, skoro, malo da ne, toliko da ne; blezo; (schon) že, uže, vže; -en, v. a. rášiti: podrášiti; s. Schürren; -ling, m. (Cicuta virosa) trobelika; (Conium maculatum) smerdljivec, steničnjek, pikasti mišjek; =s- a. trobelični; =sbecher, n. kupa trobelíčnega sóka od. trobelíkovca; =sgift, n. trobelični strup, trobelikovina.

Schieß-, a. strelni; -bahn, f. strélnica; -baumwolle, f. strelni bombaž, strelna pávola; -bedarf, m. strelivo; -bogen, m. strelni lok, samostrél, samosterl f.; -en, v. a. streliti, ustreliti + stréljati; (losdrücken) sprožiti; (Geld) zložiti, v sklad dati + skladati, zlágati; (v. Bäcker) vsaditi + vsájati; einen Bock -, z motovilom streliti + stréljati; eine Bresche -, prestreliti; v. n. švígati, púhati, smúkati, derviti: švígniti, púhniti, smúkniti; (hervorschießen) brúhati, síkati, pocéjati se: brúhniti, síkniti, pocediti se; (v. etwas herab) dreti (derem), liti (lijem), vlíjati se; (v. D. Aehren) klasoveti, v klasje iti (grem), (wachsen) pognati (ženem) + pogánjati; (empor -) shobotati, zvihrati pf.; d. Gewehr schießt gut, puška dobro nese od. strelja; -en, n. streljanje, streljatev; -er, m. streljavec; -geld, n. strélščina; -gewehr, f. samokrés, strelno orožje, strelilo, puška; -haus, n. strélnica, strelišče; -platz, s. Schießstätte, -prügel, m. pihavnik; -pulver, n. smodník, strelni prah; -scheibe, f. tarča; -stätte, f. strelišče, strélnica; -waffe, f. strelno orožje; -werkzeug, n. strelilo.

Schiff, n. ládija, ladja, korablja, korabelj f., brod; (d. Webers) snoválnica, snovávnica, čolnek, čolnič; (Kahn) čoln, čeln; (d. Kirche) osredje; (d. Buchdruck.) ládjica, stranišnica; - = a. ladjin; -bar, a. broden, plaven, splaven, ladjonosen, brodonosen, vozen; =fett, f. brodnost; =machung, f. poprava reke za ládije; -bau, m. ladijodelstvo, brododelstvo, ladijarstvo; =er, m. ladijodelec, brododelec; =holz, n. lés za ladije; =kunst, f. umetnost

ládije délati; -boden, *m.* ládjino dno, opoka; -bruch, *m.* brodolóm, ladijolóm, razbitje ládije; *fig.* velika izguba; -brüchig, *a.* brodolomen, ladijolomen: – werden, ládija se mu je razbila od. potopila; =e, *m.* utopljenec; -brücke, *f.* most na čolnih od. ládijah; -chen, *n.* ládjica, čoln; -en, *v. n.* ládjati, voziti se, pluti (plovem); -er, *m.* mornár, brodár, ladjár, čolnár; brodnik; -er, *a.* brodarski, mornarski; -fahrer, *m.* brodár; -fahrt, *f.* brodarstvo, brodništvo, brodnija; pomorstvo, mornarstvo; vožnja po morji – rekah; =s= *a.* brodarstvèn: =s=gesellschaft, *f.* brodarsko društvo; =svertrag, *m.* pogodba zastran vožnje po morji, brodarstvena pogodba, -förmig, *a.* ládiji podoben, čolnast; -mühle, *f.* mlin na ládijah; -rose, *f.* veternica.

Schiffs=, *a.* ladjin; -boden, *m.* ládjino dno, opoka; -bot, *n.* priladjin čoln; -flagge, *f.* ladjin prapor, ládjino bandero; -fracht, *f.* naklad *f.*, vklada; -herr, *m.* ladjin lastnik; -kapitän, *m.* ladjin poveljnik, barkadór; -leute, *pl.* -mannschaft, *f.* mornarji *pl.*; -soldat, *m.* namorski vojščák; -partner, *m.* deležnik kake ládije; -patron, *m.* ladjin gospodár; ladjin svetnik; -raum, *m.* notranji prostor ládije; -rheder, *m.* ladjin lastník od. gospodár; -schnabel, *m.* ladjin nos od. rivec; -soldat, *m.* namorski vojščák; -volk, *n.* mornarji *pl.*; -werfte, *f.* ladjenica, ladjodélnica.

Schift, *m.* pažba, opažba; -en, *v. a.* opážiti + opaževati.

Schild, *m.* ščit, škit; *dim.* ščitek; (Wap.) gerb, znak; (Schutz) bramba, okrilje, zaslomba, varstvo, zavetje: im – führen, naklépati, snovati (snujem), plesti (pletem), namérjati; (b. Hutes) streha, stréhica; – *n.* kazalo, vešalo, kerčmarsko známenje, verh; – = *a.* ščitni; -bedeckt, *a.* s ščitom; -bürger, *m.* abotnež; -chen, *n.* ščitek.

Schilder=ei, *f.* opis, opisovanje, popis, popisovanje; -er, *m.* popisovavec, opisovavec; -haus, *n.* strážnica; -n, *v. a.* obráziti, slikati, obraževati; (beschreiben) popisati (pišem) opisati + popisovati, opisovati; -ung, *f.* popis, opis, popisovanje.

Schild=förmig, *a.* ščitast, ščitu podoben; -führer, *m.* ščitonosec, oproda; -hahn, *m.* rúšovec; -knappe, *m.* oproda, ščitnik, ščitonosec; -kröte, *f.* želva, črepaha, skorjača, terdoróg; =n= *a.* želvin; =nschale, *f.* črepina, skorépnica, želvina; -laus, *f.* škerlátnica, košeniljka; -träger s. Schildführer; -wache, *f.* straža, straž *f.*: -stehen, na straži biti (sem), strážiti, stražáriti; -wächter, *m.* stražnik, stražár; -wanze, *f.* pisani škratelj; -zapfen, *m* čep, čepek.

Schilf, *n.* (Arundo) terst, terstika, mešiček; *coll.* terstje, terstovina; (Scirpus) sit, sita, loč *f.* rogoz *f.* *coll.* sitje, bičje, ločje, rogozina; -artig, *a.* terstikast, rogozast; -be=

wachſen, *a.* terstnat, ločnat, bičnat; -decke, *f.* štórija, rogozka; -flechte, -matte, *f.* vehtra; -gras, *n.* serpica; -ig, *a.* terstnat, terstovít; ločnat, bičnat; -meer, *n.* rudeče morje; -rohr, *n.* terst, terstika; terstíkovec.

Schill, *m.* smuč, sodák; -erfalter, *m.* spreminjavček; -erig, *a.* spreminjav, spreminjast; prelijav, prelijast; -ern, *v. n.* spreminjati se, prelivati se, igrati; -erthier, *m.* barvomenec, spreminjavček.

Schilling, *m.* penez, šiling; (mit Ruthen) šeškanje: einen – geben, koga otepsti od. našeškati.

Schimmel, *m.* plesen *f.*, plesenj *f.*, plesnoba, plesnjica, plesnjevina, plésnjevec; (am Wein) bersa; (Geruch darnach) plesnoba, zatuhlina; (Pferd) belec, sivec; (Eisen-) serec, zelenko; -ig, *a.* plesnjev, plesnjív; -, werden s. Schimmeln; -fraut, *n.* gríževec; -n, *v. n.* plésniti, plesniveti, plesnovati; perhneti: splésniti, opérhniti.

Schimmer, *m.* lesk, leskot, leskota, blesk, blesket, bliščoba, sij; (ſchwacher-) merlenje, merlíkanje, preblešček; *fig.* iskrica; -n, *v. n.* lesketati se (ám u. ečem), bliskétati se, bliskati se, bliščati (im), migljati; (ſchwach) merleti, merlíkati, plahítati; -nd, *a.* bliščéč, bliščoben, bliskoten, leskéč, sijajen, migljajóč.

Schimpf, *m.* sramota, zasramba, poroga, poruga, nečast, osramotitev, pogerda: einen – anthun, osramotiti, *pf.*; -en, *v. a.* psovati (psujem), zmérjati, zasramovati, z gèrdimi besédami pitati, rógati od. rúgati se komu: opsovati, ozmérjati; -en, *n.* psovanje, zmérjanje; -er, *m.* psovavec, zmérjavec, zasramovavec; grájavec; -in, *f.* zmerjavka, zasramovavka; grajavka; -gedicht, *n.* zabavljica; -lich, *a.* sramoten, sramotiven, nečasten, zasramovaven: auf -e Art, nesramno, gerdo; -name, *m.* psovka; zdevek, vzdevek, prevzdevek, sramotivno ime (g. imena); -rede, *f.*; -wort, *n.* psovka, sramotivna od. zmerjavna beseda.

Schind-aas, *n.* merha, mercina, cerklina, merlina; -anger, *m.* merhovišče, odirališče; -el, *m.* škodlja, deska, krovnica; *dim.* škódljica, déščica; -dach, *n.* streha, s škodljami krita; streha iz škodelj; -decker, *m.* krovec; -macher, *m.* škodljár; -messer, *n.* strug, strugljej; -nagel, *m.* strešnik; -stamm, *m.* deblo od. hlod za škodlje; (Ueberbleibſel desſelben) muzljej, mužljej; -en, *v. a.* dreti (derem), gúliti, iz kože dévati: odreti, ogúliti, iz kože djati (dem, denem) + odírati; *fig.* treti (tarem, terem), zatírati, pestiti; -er, *m.* derúh; (Abdecker) konjedér, konjederec, živodér, šugar, merhár; -isch, *a.* konjederski; -ei, *f.* konjederstvo, dertija; konjedérnica; -mäßig, *a.* konjederski; -mähre, *f.* merha, kleka.

Schinken, *m.* gnjat *f.* krača; - = *a.* gnjatni; -bein, *n.* gnjátnica; -händler, *m.* kračman.

Schirm, *m.* varstvo, bramba, obramba, okrilje, zaslomba; (Licht -) senčilo, senčnik; (span. Wand) zaslonilo, zaslon; -dach, *n.* pristrešek, pristrešje; -en, *v. a.* brániti, hrániti, várovati, zaslánjati, zagovárjati: ohrániti, obvárovati; -er, *m.* varh, varuh, branivec, branitelj; -herr, *m.* zavetnik, ohranjevavec, pokrovitelj; -ling, *m.* varovanec, hránjenec; -palme, *f.* ščítasta palma; -vogt, *m.* zavetnik; -werk, *n.* branilo.

Schirren, *v. a.* obúzdati, zaúzdati *pf.*

Schisma, *n.* razkol, raznoverje, odstóp od prave vere; -tiker, *m.* razkolnik; inoverec; -tisch, razkolni; inoverski.

Schlabbern, *v. n.* žlémpati, lókati: požlémpati, polókati.

Schlacht, *f.* bitva, bitka, poboj, boj: eine - liefern, udáriti se, póčiti se + bojevati se; eine - gewinnen, v boju od. v bitvi premágati od. zmoči (zmorem); die - ordnen, vojsko vrediti; - = *a.* bojni, bitni, vojskni; klavni; -bank, *f.* klávnica; (Fleisch -) mesnica; (d. Menschen) morišče, ubijališče; -bar, *a.* klaven, zaklaven; -begier, *f.* nabojnost, bojaželjnost, bojevavnost; =ig, *a.* nabojen, bojaželjen, bojevaven; -beil, *n.* klávnica, mesarica; -en, *v. a.* klati (koljem): zaklati, poklati, pobiti, (bijem), zabosti (bodem), + pobíjati; -en, *n.* klanje; morija.

Schlächter, *m.* klavec, pobijavec; mesár; - = klavski, mesarski; -ei, *f.* klanje, morija; -handwerk, *n.* mesarstvo: das - betreiben, mesáriti; -in, *f.* klavka; mesarica; -lohn, *n.* klávščina.

Schlacht=essen, *n.* koline *pl.*; -feld, *n.* bojišče, borišče, pobojišče; -fertig, *a.* gotov za na boj; -getöse, -getümmel, *n.* bojni od. vojskni hrup, bojni šunder; -gott, *m.* davor; -linie, *f.* vojskna versta od. rajda; -messer, *n.* klavni nož; -ochs, *m.* klavni od. pítani vol, vol za zakol; -opfer, *n.* klávščina, zaklaja, kervavo darilo, žertva; -ordnung, *f.* bojni red: sich in - stellen, razverstiti se, razstópiti se v boj; -pferd, *n.* bojni konj; -ruf, *m.* bojni ober vojskni klic; -vieh, *n.* klavna živina, pítana živina; -zeug, *n.* klavna priprava.

Schlack=e, *f.* žlindra; ogorek; (am Eisen) plena; (flüssend) pena; -en, *v. n.* žlindro dajati; péniti se; -enförmig, *a.* žlindrast; penast; -ig, *a.* žlindrav, žlindrast, žlindrat; plenast.

Schlaf, *m.* spanje, sen; spanec, zaspanec; (d. Glieder) mertvica, oterpnost; im -e, spé, v snu speč; ein Schläfchen thun, zadrémati (mljem), zaspánckati; -bein, *n.* skránjica; -bringend, *a.* zaspán; Schläfe *pl.*, senci *pl.*, senec; -en, *v. n.* spati (spim), spávati: zaspati; (in der Kindersprache) spáncka ti, hájati;

(ſchlummern) drémati (mljem); -en, *n.* spanje. spávanje.

Schläf-er, *a.* senski; -er, *m.* spavec; (Lang -) zaspanec, zaspanè; -in, *f.* spavka; zaspanka; -ern, *v. i.* dremlje se mi, dremljem, zaspanco me lomi od. grudi; *v. a.* uspati + uspávati.

Schlaff, *a.* ohabel, ohlapen, odmekel, nenapét. mlahav; vel, zvenjen: -machen, oslabiti; odpeti (pnem) + odpénjati; -heit, *f.* ohablost, ohlapnost.

Schlaf-gaſt, *m.* prenoćevavec; --gegend, *f.* senci *pl.*, osenčje; -geld, *n* nočnina. prenočnina, spavni denár; -gemach, *n.* spávnica, spálnica; -genoß, *m.* spavni továrš; -haube, *f.* ponočna kapa, pocela; *fig.* zaspanec, zaležanec, dremalo; zaspanka, zaležanka; -hemd, *n.* ponočna srajca; -kamerad ſ. Schlafgenoß; -krankheit, *f.* dremavost, dremljivost; zaspanec, drémavec; -los, *a.* brez spanja, brezsnen; buden; *ad.* ne spé; -loſigkeit, *f.* nespanje, brezsnenost; -luſt, *f.* spanec, zaspanec, drémavec; -mütze ſ. Schlafhaube.

Schläfrig, *a.* zaspán, dremljív, snen, ospál; *fig.* lenjív, tožljív, len; -keit, *f.* zaspanost, dremljivost, snenost; tožljivost.

Schlaf-rock, *m.* ponočna od. hišna suknja; -ſal, *m.* spávnica, spálnica; -ſeſſel, *m.* spalni stol, -ſtätte, *f.* spavališče, počivališče, lož; -ſucht, *f.* dremljivost, zaspanost, dremota; (d. Glied.) mertvica mertvičnost; -trunk, *m.* pivečerek; uspavalo; -trunken, *a.* dremoten, močno zaspán; -zeit, *f.* čas spanja; -zimmer, *n.* spávnica, spálnica.

Schlag, *m.* údarec, udár, udarek, mahljej, mah, lop; (Krach) tresk, pok, plosk; (Art) baža. ploha, versta, pleme (g. plemena); (Schlagfluß) mertúd, kap, božja roka, (d. Münze) kov; (Holz -) trebež, frata. seč *f.*; (Zaunthür) lesa; (Vogel -) petje; (d. Uhr) bitje: einen - versetzen, udrihniti, lopiti, ropíti, hrépniti, primázati (mažem). cebniti; alten -es, starega kopita; (Schickſals -) šiba božja; -ader ſ. Pulsader; -anfall, *m.* napad mertuda. mertud ga je vdaril; -artig, *a.* mertuden; -bar, *a.* sečen; -baum, *m.* zápora; pregrada; -bereit ſ. Schlagfertig; -eiſen, *n.* progla; zapadka.

Schlägel, *m.* kij, kijec, kic, bit, bet, tolkáč, tolkalo, tolkávnica; (Waſchbläuel) trepka; (Zapfen) zamašek, čep; (d. Thier.) gnjat *f.*, stegno; -milch, *n.* pinjenica.

Schlagen, *v. a.* biti (bijem), tolči (tolčem): udáriti, vdáriti; (an d. Thür) tèrkati, klepati (ljem), kovljati lúpati: potèrkati, poklepati, pokovljati; (mit Prügel ꝛc.) oplesti (pletem), udáriti, udríhniti, tréščiti, prísmoditi, pribrísati (brišem), usékati + udárjati, suvati (sujem), udríhati, oplétati; (m. Ruth.) kerčniti, švèrkniti + šverkati, smúkati; (ſchwingen) máhati:

mahniti; Feuer –, kresati (krešem): ukresati; Holz –, sékati: posékati, podreti (derem) + podírati, posekovati; (Geld) kovati (kujem), aus Kreuz –, na križ pribiti (bijem) od. razpeti (pnem) + pribíjati od. razpénjati; (schlachten) klati (koljem): zaklati; (mit d. Faust) búnkati, gúmpati: nabúnkati; ins Papier –, v papír zaviti (vijem) + zavíjati; v. n. bútati, plóskati, tréskati, zagánjati se; (v. d. Ader, Herzen) biti (bijem), klepati (ljem), trípati (ljem), utrípati, tolči: tripniti, (v. d. Uhr) biti (bijem), klati (koljem); das schlägt in mein Fach, to je mójega opravila od. polja; –n. bitje, tepenje, udríhanje; –d, a. prepričevaven, uterjen, očíviden.

Schläger, m. pretepavec, tepávs, rovávt; s. Schlägel; –ei, f. pretep, tepež, poboj.

Schlag=uhr, f. bijoča úra, ura z bitjem; –falle, f. past f., padávnica; –feder, f. pero (g. peresa), zmet f.; –fertig, a. gotov za na boj, nabojen; –fluss, m. mertúd, kap, kaplja, božje, božja roka; –gewicht, n. utéž f., utežje; –holz, n. sečni od. doráščeni les; –licht, n. vèržena od. izrazna svetloba; –uhr, f. bijoča ura, ura z bitjem; –weite, f. preskočáj; –werk, n. bilo, bitje; –wort, n. napóvedna od. začetna beseda; –zeit, f. čas les sékati.

Schlamm, m. blato, glen, glib, grez, plodra, kal, kaluža, mlakuža, požlépica; *fig.* blato, grezno, nečistota; –bad, n. lužna kopel f.

Schlämm=en, v. a. čístiti, opírati, oplakovati; trébiti: otrébiti; v. n. požreševati, pojédati in popívati, žlévati; –er, m. požrešnik, ritopašnik, žleva.

Schlamm=ig, a. blaten, blatnat, kalužen, mlakužen, mužnat; –pfütze, f. kaluža, mlakuža, muža; –vulkan, m. lužobljuvna gora.

Schlamp=e, f. požlempa, žlempa; *fig.* vlačuga, cafuta; –en, v. a. žlémpati, lókati (ločem), lockati, hlastati: požlémpati, polókati, pohlastati; –er, m. žlempáč.

Schlange, f. kača; (seltener) gad, zmija, zmij; *dim.* káčica; Schlängeln sich, v. r. viti se (vijem), prevíjati se, vijúgati se; –n = a. kačji, gadji; –nart, f. kačje pleme (g. –ena), gadji rod: nach –, po kačje; –nbalg, m. kačji lev od. olilek; –nbiß, m. kačji pik od. ugrízek; –nbrut, f. kačja od. gadja zalega, kačji zarod; –nförmig, a. kači podoben; vijugast; –ngang, m. vijúgasti pot; –nhaut, f. kačja koža, kačji meh, olilek; –nkraut, n. kačnik, kačje zelje; –nstich, m. kačji pik; –ntödter, m. gadomórec; –nwurz, f. kačji koren; –nzahn, m. kačji zob.

Schlank, a. tenek, tanek, strunast, slok, slokast, šibek, šviglast, preščenjen; (biegsam) gibek, gibčen, vitek; –el, m. potép, potepín, pohajkovavec, poredнež; –eln, v. n. pohajkovati, potépati se, klátiti se,

potikati se; -ſüßig, *a.* tenkonóg, tankonogat, tencih od. šibkih nog; -heit, *f.* tankost, tenkost, tenkota, šibkost, šibkota.

Schlapp ſ. Schlaff; -e, *f.* berluzga *fig.* zguba, izguba, škoda; ſ. Niederlage; -ohrig, *a.* klapoúh, klapoušen; -ſchuh, *m.* šlebedra, šlebeder, cepecel.

Schlaraffe, *m.* lenúh, lenobnež, poležúh, postopáč, nemarnik, brezskerbnež; -nland, *n.* kolobocija; dežela, kjer pečena pišćeta v usta leté; -nleben, *n.* leno oder brezskerbno življenje.

Schlau, *a.* lokav, zvit, zvitorép, presukan, prekanjen, zvijačen, zvíjaški.

Schlauch, *m.* meh, usnjena vreča, lódrica; (Röhre) pretók; -en, *v. a.* trébiti, čistiti: otrébiti, iztrébiti; -röhre, *f.* pretočna cev *f.*; -ſpritze, *f.* brizglja z mehom.

Schlau=e, *f.* robina, robčevina, robčina, ružina, ruž *f.*; -e, *m.* ſ. Schlaukopf; -heit, *f.* lokávščina, lokovast, zvitost, prekánjenost ɔc.; -kopf, *m.* prekánjenec, zvitorepec, zvijačnik, premédenec; -ſinnig ſ. Schlau.

Schlecht, *a.* slab, zel, zločest, malopriden, malovreden, lagoden, spriden; (ſchlicht) prost, priprost, preprost; -er Acker, lošna od. loška njiva; -e Straße, slaba od. gerda cesta; -e Bezahlung, májhna oder nizka plača; (armſelig) reven, siromašen, siromaški; -e Handlung, hudo od. hudobno djanje; -e Gewohnheit, nápečna navada, razvada; -erdings, *ad.* vsikakor, po vsakem, po vsem, do cela, po vsaki ceni; -hin, *ad.* na ravnost; -igkeit, *f.* malopridnost, malovrednost, sprídenost, -weg, *ad.* zgolj, zgoli, na ravnost.

Schleck=en, *v. a.* lízati (ližem), oblizovati, mlaskati; *v. n.* kočljevati; -er, *m.* sladkosnedec, kočjivec, obliznel, obliznjenec; =ei, *f.* sladkarija; =haft, *a.* sladkosnéd, kočljív, obliznjen; =maul ſ. Schlecker; =n ſ. Schlecken.

Schleh=, *a.* skominast, oskomen: -werden, skomina mi je, skominiti se; -dorn, *m.* tern, ternólica ternjólica, tèrnovec, =e *a.* ternjev, ternolični; -e, *f.* ternula, ternulja ternólica, opárnica; -enſtrauch, *m.* tèrnovec, tèrnjevec.

Schleich=, *a.* pokotni; -en, *v. n.* láziti, pláziti se, lezti, múziti se, múzati se: prilezti, pripláziti se, zmúzati se; (ſpähend -) šútati; (im Dunkel) tápati, távati: pritápati, pritávati; (auf vieren) komáriti: prikomáriti; (gebückt) húliti se; prikrasti se (kradem); -end, *a.* lazijóč, lazéč; -e Thiere, golazen *f.*; -e Krankheit, skrivna bolezen; -er, *m.* plazár, prihúljenec, tukec, podlezovavec, potúhnjenec; -in, *f.* potúhnjenka, prihúljenka; -gut, *f.* potuhna od. tihotapska roba; -handel, *m.* potúhna od. tihotapska kupčija, kontrebánt: -treiben, potuhno blago prenášati; -händler, *m.* tihotapec, kontrebantar; =in, *f.* tiho-

tapka, kontrebántarica; -weg, *m.* ovinek, stranski pot, skrivna steza.

Schleie, *f.* linj, linják.

Schleier, *m.* tančica, tenčica, pajčolán; zavoj, prestralo, zagrinjalo; -eule, *f.* pégasta sova; -flor, *m.* tenčica, tenčičnik, pajčelán.

Schleif=, *a.* brusni; -bahn, *f.* dèrkalica, derkálnica, smuka, smúkalica, dersa, derzálnica, dersálica, dričávnica; -e, *f.* trak, prevoza, preveza; (Schlinge) petlja, vláčica; (fl. Schlitten) vlače *pl.*, smuke *pl.*; samoteške *pl.*, samotéžnice *pl.*; (v. Schleifen) brusivnica; -en, *v. a.* brúsiti, brušévati, óstriti: nabrúsiti, podóstriti; (schleppen) vleči, vláčiti, cejáziti; (glätten) líkati, gláditi: olíkati, ugláditi; (eine Festung) razdjati (dém), razrúšiti, razvaliti + razdévati, razdírati; *v. n.* vleči se, pométati; (am Eise) dèrkati se, dèrsati se; geschliffen, nabrušen; *fig.* omikan, olikan; -er, *m.* brusivec, brusec, brusár; (am Eise) dèrsavec, dèrkavec; =handwerk, *n.* brusarstvo; =in, *f.* brusivka; dersavka; -mühle, *f.* brusni mlin, brusivnica; -stein, *m.* brus, brusník, brusni kamen; (Wetzstein) osla; -ung, *f.* razdeva, razrušitev; -werkzeug, *n.* brusilo.

Schleihe, *f.* linj.

Schleim, *m.* sluz *f.*, sliz *f.*, sluzina, žleza, žlezoba; (Speichel) slina; -=*a.* slúzni, slizni; -artig, *a.* sluzast, slizast; -en, *v. n.* sliz délati, sluzeti; -fieber, *n.* sluzna vročnica; -haut, *f.* slizna od. žlezna koža od. mrena; -icht, *a.* slizast, sluzast; -ig, *a.* slizav, sluzav, sluzen, slizek, mlezek, mlezav; -stoff, *m.* sluzec, slízec, slezovina, mlezovina; -thier, *n.* sluznják, sliznják.

Schleiß=e, *f.* treska, terska, terščica; s. Scharpie; -en, *v. n.* lízati se (ližem), gúliti se: zlízati se, ogúliti se; *v. a.* (Federn) púkati, skubsti, múziti; -er, *m.* skubec, púkavec; -ig, *a.* zlizan, verhek, oguljen.

Schlend=ergang, *m.* lena hoja, kínkava hoja, koracanje; -ern, *v. n.* gámbati, oplétati, šemótati, koracati; -rian, *m.* stara navada, stara šega.

Schlengel, *m.* zanjka, zaderga.

Schlenkern, *v. n.* kínkati, gámbati, oplétati; bingljati, v kobelj sedeti; *v. a.* metati (mečem), lúčati: zalúčati, zadegati.

Schlepp, -e, *f.* rep, vlek, vlak, pomèt; -en, *v. a.* vláčiti, cejáziti, derpáliti, vleči; wohin -, privleči, pricejáziti; *v. n.* vleči se, vláčiti se, pométati; -enträger, *m.* vlekonosec; -kleid, *n.* obleka z repom od. vlekom; -netz, *n.* draga; -sack, mavha, torba; -schiff, *n.* ládija na vlaku, vléčena ládija; -tau, *n.* verv *f.*: in -nehmen, na sé otvezti.

Schleuder, *f.* prača, frača, lučanka; -er, *m.* pračar; lučavec; -n, *v. a.* lúčati, metati (mečem): vreči (veržem), zalúčati, zadegati, zakrepeliti, berzniti, zagnati (že-

nem); (Waren) pod nič dajati, v lastno izgubo prodájati.

Schleunig, *a.* spešen, uren, berz, hiter, jádern, nagel; *ad.* nágloma, berž, prec, zdajci, pri tej priči; **-keit**, *f.* spešnost, urnost.

Schleuse, *f.* (an d. Wehre) zátornica, zápernica, zápirnica, zapor; (an d. Mühle) rake *pl.*, splav.

Schlich, *m.* skrivni pot, ovinek; (Versteck) skrivališče; (Kunstgriff) spletka, zvijača; s. Schleim.

Schlicht, *a.* priprost, preprost, priprošćen, prost, prirojen; prostodušen, prostoserčen; **-art**, *f.* široška, bradlja, bezjača; **-e**, *f.* tkavski klej od. mizelj; **-en**, *v. a.* ravnati, verstiti, zlágati: zravnati, zverstiti, zložiti; (Holz) tesati (tešem): otesati; (b. Gärben) stèrgati, mezdrati: ostèrgati; *fig.* správiti, poravnati, pomíriti + správljati, poravnávati; **-hobel**, *m.* ličnik; **-meißel**, *m* likavnik; **-ung**, *f.* sprava, pomírjenje, poravnava.

Schlick, *m.* sluz *f.*, sliz *f.*, sluzina, muzelj, glen *f.*; **-boden**, **-grund**, *m.* ozibi *pl.*, grez, grezovina.

Schlief, *m.* svalek; **-en**, *v. n.* lezti, múziti se, vláčiti se, pláziti se; **-ig**, *a.* svalkast, nezapečen.

Schließ-bar, *a.* zapirljív, zaklepaven; **-e**, *f.* zaponka, kopča; (b. Wasser) zátornica, zápernica; (an Büchern) zapenec; (an der Thüre) zátika; **-en**, *v. a.* zapreti, zatvóriti, (halb) pripreti + zapírati; pripírati; (mitt. d. Schlosse) zakleniti + zaklépati; (jemanden in Ketten) vkleniti, ukleniti, vkovati (vkujem) + vklépati; (beendigen) končati, dokončati, dokonati, doveršiti, dognati (ženem), skleniti + končevati, dokončávati, sklépati; (in sich -) zapopasti (padem), obseči (sežem) + zapopádati, obségati; d. Vertrag -, pogoditi se, pogodbo storiti od. skleniti + pogájati se; Frieden -, pomíriti se, mir storiti od. skleniti + sklépati; die Augen -, zamežati (im), oči zatisniti *pf.*; in d. Arme -, objeti (jamem) + objémati; (Schluss ziehen) sóditi, sklépati, dovzémati; (eine Versammlung) razpustiti od. skleniti + razpúščati od. sklépati; (d. Protokoll) skleniti + sklépati; sich -, *v. r.* zapreti se; zakleniti se + zapirati se; zaklépati se; stísniti se, sterniti se + stiskati se, strinjati se; **-er**, *m.* zapiravec; ključár; **-frucht**, *f.* rožka; **-lich**, *a.* zadnji, poslednji; *ad.* kónečno, kónčimar, naposled, na zadnje, končevaje, h koncu; **-nagel**, *m.* zapáh, zatik.

Schliff, *m.* brus; obrúsek; *fig.*, lik, olika.

Schlimm, *a.* hud, hudoben, zel, zločest, nagoden, nakazen; ljut; es geht ihm -, slaba se mu godí, sila mu prede; **-e Zeiten**, huda od. terda leta; **-er werden**, hújšati se, hujši prihájati.

Schling-baum, *m.* dobrota, dobrotovina, dobrikovina; **-e**, *f.* petlja, penklja; riza, krotovica, ker-

tovica; (zum Vogelfange) progla, stava, zanjka, zaderga; -el, *m.* nemarnež, zanikarnik, malopridnež, tič; -elhaft, *a.* zanikaren, malopriden; štorklast; -en, *v. a.* žreti, góltati, lókati (ločem): požreti, góltniti, pogóltniti + požírati; (m. einer Schlinge) zadèrgniti, zadèrhniti, zavézati (vežem) + zadergovati, zavezovati; (flechten, stricken) klinčkati, riglati; ſich -, *v. r.* viti se (vijem), vijúgati se, mótati se: oviti se, omótati se; okleniti se, oprijeti se (primem) + ovijati se, omátati se; oklépati se, oprijémati se; -er, *m.* goltavec, požerúh; -faden, *m.* vítica, ročica; -gewächs, -kraut, ovijavka; zajedavka.

Schlitten, *m.* sani *f. pl.*, seni *pl.*, smuči *f. pl.*; (Hand-) samotéžnice *pl.*, samotežke ob. samoteške *pl.*; - *v. n.* sánjkati, saninkati, smicati se; -bahn, *f.* saninec, seninec, saninjak; -fahrt, *f.* vožnja na saneh, sánjkanje.

Schlittſchuh, *m.* derčávnica, derčálnica; (im Schnee zu gehen) kerplja; =fahrer, *m.* dersavec, derčavec; -weg ſ. Schlittenweg.

Schlitz, *m.* rázpora, razporec, razporek, prereza; reža; (an der Fet.) precép, razcép, razcepek; -en, *v. a.* párati, porjati (porjem): razpárati, razporjati, prerézati (režem) + prerezovati; (ſpalten) cépiti, klati (koljem), kálati: razcépiti, precépiti, razkálati, razklati; -ig, *a.* z razporkom, razparan, razporján: precepljen.

Schloß, *n.* kjučávnica, kljúčenica: unter - und Riegel, pod ključem, pod zaklepom; (Burg) grad, grajščina; (Kaſtell) terdnjava; - = *a.* grajski, grajščinski; -berg, *m.* gradec, hrib z gradom; -bewohner, *m.* grajski človek; -e, *f.* toča, grad; -en, *v. i.* toča gre ob. pada, toča se vsiplje; -er, *m.* ključavničár; -handwerk, *n.* ključavničarstvo; --garten, *m.* grajski vert; -hauptmann, *m.* gradnik, grajski poveljnik; naddvornik; -kapelle, *f.* grajska kapela ob. molívnica; -nagel, *m.* sornik, svornik; -platz, *m.* predgradje, prostor pred gradom, dvorišče; -vogt, *m.* gradnik, grajski varh ob. oskerbnik; -wache, *f.* grajska straža; -weg, *m.* pot k gradu.

Schlott-e, *f.* dimnik; -er, *m.* glen; =äpfel, *m.* klopotec; =ig, *a.* mahadrav, klopotav, ohlapen; =n, *v. n.* mahadrati, mahedrati, gámbati; klopetati (ám u. ečem), dergetati (am u. ečem), cepetati (am u. ečem) =ohr, *n.* (Thier) klapouh, klapoušec.

Schlucht, *f.* prepád, prepadnja, debes, tokáv *f.*; globél *f.*, draga, jarek.

Schluchz-en, *v. n.* hlípati, kolcati, skomúkati, hlipa ob. kolcá se mi; (weinen) johotati (ám u. hočem), ihteti, cmériti se: er kann vor - nicht reden, beseda se mu terga; -en, *n.* kolcanje, hlipavica; ihtenje,

johot, johotanje; -er, *m.* kolcavec; johotavec.

Schluck, *m.* požír, požirek, pogólt, pogoltljej; serkljej, posrebljej: in einem -, na en dušek; -en, *v. a.* žreti, góltati: požreti, pogóltniti, povžiti (žijem) + požirati; (ſchlürfen) sèrkati, srebati (am u. ljem): sèrkniti, posrebati; -er, *m.* armer -, terpín, terpinec, revež.

Schluft ſ. Schlucht.

Schlummer, *m.* dremotec, dremež, drem, drémavec, dremota; -er, *m.* drémavec, dremljivec; -ig, *a.* dremoten, dremav, dremljív; -los ſ. Schlaflos; -n, *v. n.* drémati (ljem), pospávati; -ſucht, *f.* dremavica; dremljivost.

Schlund, *m.* golt, goltanec, gertanec, gertan, gerlo, požirák; (Rachen) žrelo; (bot.) gerlo; (d. Geflügels) golžún; (Abgrund) poséd, prepad, brezdno, brezen; (im Waſſer) tomún, cemún, kernica, požiravka; -s *a.* goltni; -röhre, *f.* gerlo, ješčnik, požirák.

Schlupf, *m.* smúk; ſ. Schlupfwinkel; -en, Schlüpfen, *v. n.* smúkati, púhati: smúkniti, šíniti, púhniti; (aus d. Hand) zdèrkniti, izpólzniti se! + zderkovati; Schlüpferig, *a.* polzek, spolzek, spolzel, opolzel, spolzív, sklizek; *fig.* kosmat, umazan, pohujšljív; -wespe, *f.* najezdnik; -winkel, *m.* zakotek, zakotje, skrovíš, skrivališče; (im Walde) tokava, roklja.

Schlurf, *m.* serkljej, serk, srebljej.

Schlürf-en, *v. a.* sèrkati (am u. serčem), serkljati, srebati (bljem), lókati (ločem), lóckati: sèrkniti, posèrkati, posrebati, polókati; -er, *m.* serkavec, srebavec.

Schluſs, *m.* konec, sklep, doveršek, zveršek, zveršetek, sverha; (v. Schließen) zapira, zapertje, zaklep; konec; (Urtheils -) sklep, posledek, izvod; (Beſchluſs) sklep, odloček, določek; (Urtheil) razsodek, razsojek; am -, konec, konci; - = *a.* končni, dokončni; -aft, *m.* končno djanje, poslednje delo; -bein, *n.* kolek, bèderna kost *f.*; -bericht, *m.* končno poročilo.

Schlüſſel, *m.* ključ; *dim.* ključek; -bein, *n.* ključnica, sklepna kost; -blume, *f.* (Primula) trobéntica, legótica, guček, ovčica; (Aurikel) iglec; -ugewächſe, *pl.* trobéntnice *pl.*; -bund, *m.* germušek od. germušelj ključev; -loch, *n.* luknja v ključávnici: durch das -, skozi ključávnico; -ring ſ. Schlüſſelbein; -verwahrer, *m.* ključár, kdor kaj pod zaklepom imá.

Schluſs-erkenntnis, *m.* končni iznajdek; -faſſung, *f.* sklep, določba, ustanovitev; -folge, *f.* posledek, sklep, dovzemek; -gebet, *n.* zadnja molitev; -gedánke, *m.* poslednja misel *f.*; Schlüſſig, *a.* končni, sklepni; -kraft, *f.* razsodnost; -prüfung, *f.* velika preskušnja; -punkt, *m.* pika; -rechnung, *f.* končni račún od. obračún; -rede, *f.* dogovor, zagovor; -reif, *a.* toliko dognán, da

se more razsodek storiti; -ſatz, *m.* naslednji stavek, zadnji od. končni stavek; -ſtein, *m.* sklepni kamen, sklepáj; -vermögen, *n.* razsodnost; -vertheidigung, *f.* končni zagovor, zagovor pri poslednji obravnavi; -zeichen, *n.* končáj.

Schmach, *f.* sramota, psovanje, zasramba, poroga; -bedeckt, *a.* osramočen, osramoten, zasramován, psován; -ten, *v. n.* sehneti, medleti, medlévati, giniti, zévati, strádati; (ſich ſehnen) koperneti, hrepeneti, žerčeti, mreti.

Schmächtig, *a.* droben, strunast, šibek, šviglast, tenek, prežét; -keit, *f.* drobnost, šibkost, šibkota.

Schmachvoll, *a.* sramoten, sramotiven, nesramen.

Schmack=haft, *a.* slasten, oslasten, vkusen, ukusen, tekovít, sladoven; =igkeit, *f.* slastnost, vkusnost, tekovitost; -los, *a.* neslasten, nevkusen, plehek, pust; =igkeit, *f.* neslastnost, nevkusnost.

Schmäh=, *a.* sramotivni; -brief, *m.* sramotivno pismo, sramotni spis; -en, *v. a.* sramotiti, zasramovati, zasramotovati, gerditi; obírati, psovati (psujem), ogovárjati, pométati za kom, grájati, očítati komu kaj, oštévati; -er, *m.* zasramovavec, psovavec, ogovarjavec, obiravec, grajavec, =in, *f.* zasramovavka, obiravka, grajavka; -gedicht, *n.* zasramovavna pesem *f.*; -lich, *a.* sramoten; *ad.* gerdo, zaničljivo; -rede, *f.* zasramovanje, psovka, sramotivne besede *pl.*; -ſucht, *f.* sramotivnost, obrekovavnost, obiravnost; -ſüchtig, *a.* sramotiven, obrekovaven, obirav, psovaven; -ung, *f.* sramotitev, zasramba, zasramovanje, graja, psovanje, obíranje; -wort, *n.* sramotivna od. obrekovavna beseda, psovka.

Schmal, *a.* ozek, tesen; (fein, dünn) droben; -blätterig, *a.* ozkolist, -brüſtig, *a.* ozkopérs.

Schmäl=e, *f.* ozkost, ozkota, tesnota; -en, *v. n.* godernjati, jezikovati, gobezdati, -ern, *v. a.* ožiti: zožiti, utesniti; (geringer machen) maliti, mánjšati; kratiti, krájšati: umaliti, zmánjšati; prikrátiti + zmanjševati; prikrajševati.

Schmal=hans, *m.* strádavec, terpín; -te, *f.* smalta, žmolka; -vieh, *n.* dróbnica.

Schmalz, *n.* maslo; (Thierfett) salo, zabél *f.*, zabela; -birn, *f.* maslenka; -s *a.* maslén; -en, *v. a.* béliti: zabéliti, obéliti, začíniti + zabeljevati, začínjati; -fübel, *m.* -topf, deža, máslovnjak.

Schmarotz=en, *v. n.* zaplečevati, objédati, zastónj jesti in piti, pojédati, vogláriti; -er, *m.* zaplečevavec, zaplečnik, podhlebnik, posiliživ, voglár; =in, *f.* zaplečevavka, voglarica; =pflanze, *f.* zajedavka.

Schmarre, *f.* brazgotina, proga [šram.

Schmatz, *m.* cmok, mlask; *fig.* poljubek; -e, *f.* panj, penj poro-

bek, štor; -en, *v. n.* cmokati, mlaskati: cmókniti, mlásknitì; -er, *m.* cmokavec, mlaskavec; ſ. Schmatz.

Schmauch, *m.* dim, čad, smod; -en, *v. n.* kaditi se, čáditi se, kúriti se; (Tabak) púhati od. kaditi; Schmäuchen (Fleiſch), sušiti, óditi, prekájati; Bienen-, bučelam kaditi; -er, *m.* kadivec; -ſtube, *f.* dimnica.

Schmaus, *m.* pojédina, obéd *f.*, gostija, gostarija, obedovanje, pir, godovanje; -bruder, *m.*, obedovavec, gostovavec, gostník; -en, *v. n.* pojédati, obedovati, gostiti se, gostovati se, pirovati, godovati; -er, *m.* lahkoživec, dobrojedec, ritopáš; =ei, *f.* gostarija; =in, *f.* lahkoživka.

Schmeck=en, *v. n.* díšati (im), téknitì, prileči se (ležem), prilégati se; (nach etwas -) sladiti, slast imeti (am), duh imeti (am), cíkati; *v. a.* pokúsiti, okúsiti, vardjati (dém) + pokúšati, vardévati; -er, *m.* pokušavec; ſ. Lefermaul.

Schmeichel=ei, *f.* prilizovanje, priliznost, priliznjenost, laskavost, dobrikanje; -haft, *a.* priliznjen, prilizljív, laskav, prikupljív, dobrikav, omiljav; =igkeit, *f.* priliznjenost, prilizljivost, laskavost, -n, *v. n.* prilizovati se, sladiti se, sladkati se, dobrikati se, laskati se, omíljati se, múzati se, prikupovati se: prikúpiti se, omiliti se; prilizniti se; -rede, *f.* priliznjena govorica; -wort, *n.* priliznjena beseda.

Schmeichler, *m.* prilizovavec, priliznjenec, lizún, dobrikavec; -in, *f.* prilizovavka, priliznjenka; -iſch, *a.* priliznjen, prilizovavski, laskav.

Schmeidig, *a.* droben, tenek, stronast.

Schmeiß-en ſ. Werfen; -fliege, *f.* mesna muha, zapljúnkarica.

Schmelz, *m.* loš, lošč, lesk; -=*a.* talni; -bar, *a.* talen, taljív, topljív, raztopljív; =feit, *f.* talnost, raztopljivost; -butter, *f.* tópljeno od. razpúščeno maslo; -e, ſ. Schmelzhütte; -en, *v. a.* topiti, taliti, plaviti, tájati: raztopiti, raztaliti, razpustiti, raztájati + raztápljati, razpúščati; (emaillieren) lóšiti, lóšiti: polóšiti; *v. n.* topiti se: raztopiti se, razpustiti se + raztápljati se, razpúščati se; (v. Eis ꝛc.) taliti se, tájati se: raztaliti se, raztájati se; (v. liegend. Schnee) kopneti: skopneti, razkopneti, prekopneti + prekopnévati, prekopnívljati; -er, *m.* plavec, topivec, raztapljavec, plavžar; =ei ſ. Schmelzhütte; -farbe, *f.* kovinska barva; -glas, *n.* stekleno loščilo; -haus, *n.* -hütte, *f.* plavež, plavž, topívnica, raztapljávnica; -herd, *m.* tališče; -kunſt, *f.* plavstvo, topivstvo; -ofen, *m.* plavež, plavž, topivna peč *f.*; -tiegel, *m.* topilnik, topilni lonec; -werk, *n.* topílnica pretapljávnica.

Schmer, *n.* mast *f.*, salo, tolšča; (Wagen-) kolomáz *f.*; -bauch, *m.* trebušnik, trebušnjak; -gel, *m.* gla-

dilni od. likavni kamen; -händler, *m.* salar; -le, *f.* smerkež.

Schmerz, *m.* bolečina, bolést *f.*, bol *f.* u. *m.*; žal, žalost; (des Gemüthes) britkóst, britkoba, toga, tuga. žalost; -en, *v. a.* boleti, trápiti, peči (pečem), žal biti (sem), cvéliti; -engeld, *n.* plačilo za prestane bolečine; -enſtillend, *a.* bolotažen; -haft, *a.* bolen, bolesten; (betrübt) žálosten, britek: -e Krankheit, huda bolezen; -lich ſ. Schmerzhaft; -los, *a.* brez bolečin, brezbolesten; -voll, *a.* poln bolečin; prežálosten.

Schmetterling, *m.* metúlj, metilj, motovilec; *fig.* nestanovitnež, metúlj; -s= *a.* metuljev; -artig, *a* metuljast.

Schmettern, *v. n.* hrúščati (im), hrumeti, šklefetati (ám u. cèem), tréskati: zahrúščati, zašklefetati; (v. d. Trompete) búčati (im), doneti: zabúčati, zadoneti; (v. Vogel) žvergoleti, žvergolévati, gostoleti, gostolévati, žgoleti; -d, *a.* hrumen, hruméč.

Schmied, *m.* kováč; -s= *a.* kovaški; -bar, *a.* koven, kovalen, kovaven; -e, *f.* kováčnica; -amboß, *m.* nakovalo, naklo, nakov; -arbeit, *f.* kovaško delo; -ehandwerk, *n.* kovaštvo; -emeiſter, *m.* kovaški mojster; -en, *v. a.* kovati (kujem); Verſe -, pesmáriti; *fig.* plesti (pletem), snovati (snujem), naklépati; -eiſinter, *m.* okújine *pl.*; -ezange, *f.* kovaške klešče *pl.*; -in, *f.* kovačica; -junge, *m.* kovaški učenec.

Schmieg=e, *f.* kljuka, ogelnica; -en, *v. a.* ukloniti, upogniti + uklánjati, upogibati (bljem); ſich -, *v. r.* viti se (vijem), ovijati se, oklépati se, oprijémati se; *fig.* ravnati po kogar volji; -ſam, *a.* vitek, gibek, ugibčen, gibčen, voljen; ſ. Nachgiebig.

Schmiele, *f.* pahovka, óstrica.

Schmier=alien, *pl.* čečkarija, čerčkarija; podkupnina; -arzt, *m.* mazáč, mazár; -bauch ſ. Schmerbauch; -büchſe, *f.* posoda za kolomáz, kolomáznica; -e, *f.* maža, mazilo, mazivo; (Wagen-) kolomáz *f.*; -en, *v. a.* mázati (mažem), maziliti, mazáriti: namázati, pomázati; (ſchlecht ſchreiben) čečkati, pačkati, kacati, cokati; -er, *m.* mazavec, mazáč; =ei, *f.* mazarija, čečkarija; -händ=ler, *m.* kolomazar; -ig, *a.* masten, mazljív, umazan; -käſe ſ. Quark; -mittel, *n.* mazivo; -ſalbe, *f.* maža, mazilo.

Schmink=büchſe, *f.* lepotíčnica; -e, *f.* rumenilo, lepotilo, lepotičje, lepšava; -en, *v. a.* lepotiti, lepotičiti; -erei, *f.* lepotičje, lepotija.

Schmirgel ſ. Schmergel; -n, *v. n.* žareti, žerčeti, žaltoveti.

Schmiß, *m.* šverk, šverkljej, mahljej; lučáj.

Schmitz, *m.* šverk, šlenek, kerc: einen - geben, švèrkniti, šleniti, kèrcniti; -e, *f.* pokavnik; -en, *v. a.*

švèrkati, švèrkniti, šleniti, kèrcniti.

Schmoll-e, *f.* sredica; **-en**, *v. n.* kújati se, gnjévati se: skújati se, zgnjévati se; **-er**, *m.* kujavec, gnjévavec; **-ig**, *a.* kujav, gnjevav.

Schmor-braten, *m.* dúšeno meso; **-en**, *v. a.* páriti, čmážiti: opáriti, očmážiti; *v. n.* páriti se.

Schmuck, *a.* berhek, zal, čeden, krasen; – *m.* kras, lišp, kinč, lepotija, lepotina, lepotičje, lepava, gizda, okrasje, okrasa; (Schmuckſache) dragotina, lepotina.

Schmücken, *v. a.* krasiti, lepotiti, lepotíčiti, líšpati, lépšati, kínčati, gizdati: okrasiti, olíšpati, olepotíčiti, okínčati, nakítiti.

Schmuck-feder, *f.* pero (g. peresa); **-händler**, *m.* dragotinar, lepotinar; **-käſtchen**, *n.* skrínjica za dragotine; **-kette**, *f.* draga verížica; **-los**, *a.* pripróst, prost, neokinčan, neozaljšan; **-ſache**, *f.* dragotina, dragotija; **-ware**, *f.* **-werk**, *n.* lepotinje, lepava, dragotinje.

Schmudel, *m.* nesnaga; **-n**, *v. a.* brazdati, svinjati, cokati: obrazdati, osvinjati, zacokati.

Schmugg-elei ſ. Schleichhandel; **-eln**, *v. n.* s prepovédano robo kupčevati, kontrebánt nositi, potuhno kupčevati; **-ler** ſ. Schleichhändler.

Schmunzeln, *v. n.* múzati se, múziti se, dèrzati se: namúzniti se; **-d**, *a.* muzav, smehljaje se, namuzniv̀ši se.

Schmutz, *m.* nesnaga, skverna, nečistota, klabuštra: **voll –, ves** umazan; **-ärmel**, *m.* rokavec; **-en**, *v. a.* brazdati, skverniti: umázati (mažem), zamázati, obrazdati, oskverniti, ogerditi, pováljati; **-ig**, *a.* umazan, zamazan, obrazdán, gerd, skvern; (geizig) škop, skoporít; *fig.* umazan; **-titel**, *m.* vnanji, namestni list.

Schnabel, *m.* kljun; *dim.* kljunček, *fig.* gobec, jezik; (v. Schiffe) nos, rivec; **-artig**, *a.* kljunat; **Schnäbelei**, *f.* poljubovanje; **-förmig**, *a.* kljunast; **-ig**, *a.* kljunast; **Schnäbeln ſich**, *v. r.* ljubkovati; **-thier**, *n.* kljunáč.

Schnak, *m.* **-e**, *f.* gluma, gódčeva, burka; **-e**, *f.* komár; (Schlange) belouška; **-enmacher**, *m.* glumáč, pavliha, šaljivec; **-iſch**, *a.* šaljív, smešljív, burkast.

Schnall-e, *f.* kopča, kljupa, penklja, zapenec, zaponec; (Klinke) kljuka; žviplja; **-en**, *v. a.* kopčati, penkljati: zakopčati, zapeti (pnem), zapenkljati + zapénjati, zapínjati.

Schnalz, *m.* mlask, lusk, dlesk, pok; **-en**, *v. a.* lúskati, mlaskati, dléskati, pókati: lúskniti, mlásknіti, dléskniti, pókniti; **-er**, *m.* mláskavec, mlaskáč, lúskavec, dleskavec; ſ. Schnalz; **-peitſche**, *f.* pokača.

Schnapp! *int.* čap! hlast! hap! šavs!; **-e**, *f.* pádnica; **-en**, *v. n.* hlápniti, hlávstniti, šápniti, hlastniti, šávsniti, hápniti, zíniti + hlápati, hlastati, šápati, šávsati, há-

pati, (nach Luft) hliptati, zévati; *fig.* koperneti, žerčeti; -er, *m.* hlastáč, hlastavec; (Sache) prožljej; Schnäpper, *m.* pušćalo, pičla; -feder, *f.* prožljej, sprožljej, prožina; -hahn ſ. Schnapper; -meſſer, *n.* sklepec, zaklepček, brítvica, nož na zapérico; -s, *m.* žganje, žganjica, vodka; -ſack, *m.* mavha, torba; -s-bruder, *m.* žganjepivec, žganjar; -sbude, *f.* žganjárnica; -ſen, *v. n.* žganje piti (pijem), žganjáriti; -s-trinker, *m.* žganjepivec.

Schnarch-en, *v. n.* smèrčati (im), hèrčati (im), dernjóhati, hèrkati, hèrliti, hrópati (pljem): zasmèrčati, zahèrčati, hèrkniti; (m. rauh. Stimme reden) rohnéti, hrápati, révsati; -end, *a.* smerčav, herkav, dernjohav, hrapav; -er, *m.* smerčavec, smerčalo, dernjóhavec, hèrkavec; =in, *f.* smerčavka.

Schnarr-e, *f.* klopotec, klopotulja, ropotača; -en, *v. n.* škrípati, (ljem), hrešćati (im), škergútati, vèrzati: zaškripati, vèrzniti; -end, *a.* škripav, škripaje, škergutav; -er, *m.* škrípavec; -heuſchrecke, *f.* ropotulja; -werk, *n.* brundalo.

Schnatter-ei ſ. Plauderei; -er ſ. Plauderer; -n, *v. n.* gagati, ráhtati, gogotati (ám u. očem); žlobodrati, klobasati, klepetati (ám u. ečem).

Schnauben, *v. n.* u. *a.* sopihati, píhati (am u. pišem); žerčeti, dihteti, koperneti, sápati.

Schnaufen, *v. n.* hèrkati; ſ. Schnauben.

Schnauz-bart, *m.* berki *pl.*, berke *pl.*, muštace *pl.*, vose *pl.*; -e, *f.* gobec, smerček; (Rüſſel) rilec, rivec, herlec; *dim.* gobček; rilček.

Schnäuz-en, *v. a.* usékniti + usekovati; (d. Licht) uterniti, otreniti, usékniti + utrínjati, usekovati; ſich -, *v. r.* usékniti se + usekovati se; -er, *m.* usekovavec, (Lichtputze) uternjalec; -tuch, *n.* usekovavni robec, usekovavnik.

Schnecke, *f.* polž; (Weibchen) pólževka; *fig.* slínovec, slinar, biba; *dim.* polžek; -n- *a.* polžji; polžev; -n, *v. n.* lezti kakor polž; -nartig, -nförmig, *a.* polžast, po pólževo zavít; -ngang, *m.* polžev hod; -n-haus, *n.* pólžnica, pólževa hiša, kopanja; -nhorn, *n.* zaviti rog; -n-flee, *m.* pólžarica; (gemein.-) metelka, nemška dételja; -nlinie, *f.* zavíta čerta, zavoj; -npoſt, *f.* pólževa hoja; -nſchale ſ. Schneckenhaus; -nſtiege, -ntreppe, *f.* zavíte od. okrogle stopnice *pl.*; -nweg, *m.* polžev pot.

Schnee, *m.* sneg; *dim.* snežek, snežič; *fig.* belín; (gefror. Schneeoberfläche) sren; srež; -- *a.* snežni; -ammer, *m.* sternad; -ball, *m.* kozja pogáčica; -bahn, *f.* tir; (für Fußgeher) gaz *f.*; -ball, *m.* snežna kepa, snežena kepa: -en werfen, képati se; (Baum) kozja pogáčica; -bedeckt, *a.* s snegom pokrít, zasnežen; -berg, *m.* snežník, snežna gora; -blume, *f.* snežnica; -decke, *f.* snežna odeja, sren, srež; -fall, *m.* sneg,

zamet; -feld, *n.* snežišče; -finf f. Bergfinf; -flocke, *f.* snežnica, snežinka, snežni kosmič, snežena plahtica; omráznica; -frei, *a.* kopen: -e Stelle, kopnica, prekopnja; -gans, *f.* snežna gos *f.*; -gefilde, *n.* snežina, snežišče; -geſtöber, *n.* metež, metenje, medenje, metavica, metelica, vertuna; -glöckchen, *n.* zvonček, dremavka, trúterica, ščebojka; -gränze f. Schneelinie; -haſe, *m.* beli zajec; -haarig, *a.* belolás, belolasat; -haufen, *m.* kup snega, zamet; (v. Dache herabgefall.) ogrébovnik; -huhn, *n.* bela jerebica; -icht, *a.* snegast; -ig, *a.* snežen, snežnat; -käfer, *m.* snežica; -kruſte, *f.* sren, srenj, srenec, skrapa; -lavine, *f.* plaz; -linie, *f.* osnežje, snežna čerta, lóčnica véčnega snega; -los, *a.* kopen, tal: -e Stelle, kopnica, prekopnja; -luft, *f.* snežna sapa; -mann, *m.* snežák, sneženi možicelj (g. eljna); -meiſe, *f.* plázica, snežica; -milch, *f.* sneg; -pflug, *m.* oralo za sneg; -reich, *a.* snežnat; -rinde f. Schneekruſte; -ſchichte, *f.* plast oder lega snega; -ſchuh, *m.* kerplja, karpa; -ſchmelz, *f.* kopnenje; -waſſer, *n.* snéžnica; -weiß, *a.* bel kakor sneg, snežnobél; -wetter, *n.* snežno vreme (g. -ena); -wolke, *f.* snežni oblak, siver.

Schneid=bar, *a.* rezljiv, rezaven; -e, *f.* réz, ostrina, ostrica, ostrota; osten; -ebank, *f.* rezilni stol, rezivnik, rezilnik, kobila; -eeiſen, *n.* rezilo, rezalo; -eln, *v. a.* kléstiti: obsékati + obsekovati; -emeſſer, *n.* rezni nož, rezák, orežnik; -emühle, *f.* žaga; -en, *v. a.* rézati (režem): urézati, odrézati, uteti (tnem); (m. d. Sichel) žeti (žanjem, ženjem): požeti; (m. d. Senſe) seči (sečem), kositi: posečí, pokositi; (m. d. Schere) striči (strižem): odstriči; (m. d. Axt) sékati: odsékati, usékati; (m. d. Raſiermeſſer) briti (brijem): obriti; (Brot) rézati (režem), krájati: urézati; (Feder) urézati + urezovati; (Thiere) kopiti, skópiti; (m. ſchlechtem Meſſer) škèrtati; Geſichter-, páčiti se; *v. n.* rézati (režem), grizti; -end, *a.* rezóč, rezéč; grizéč: -er Wind, presejan veter, veter brije.

Schneider, *m.* šivár, krojáč, krajáč, žnidar; (überhaupt) rezavec, rezec; - = *a.* šivarski, krojaški; -ei, *f.* šivarstvo, krojaštvo, šivarija; -geſelle, *m.* šivarski od. krojaški pomagavec; -in, *f.* šivarica, krojačica žnídarica; (überhaupt) rezavka; ſ. Nähterin; -n, *v. n.* šivári ti, krojáčiti, žnidáriti; -werkſtätte, *f.* šivárnica, krojáčnica.

Schneid=ewerkzeug, *n.* rezilo, rezalo; -ezahn, *m.* predni zob; -ig, *a.* rezen, oster, britek, brušen, nabrušen.

Schneien, *v. i.* sneg gre, sneží, sneg pada od. naletuje; (anhaltend) snežuje.

Schnell, *a.* nagel, hiter, uren, berzen, berz, ročen, jadern; *ad.* naglo, hitro, urno, berž, gredóč; -e, *f.*

náglica, naglost, hitrost, urnost, ročnost ꝛc.; -en, *v. a.* bèrcniti, bèrkniti, bèrsniti; štèrkniti, hititi + bèrcati, bèrskati; štèrkati, hítati; *v. n.* švígniti, púhniti, odskočiti, odleteti + švígati, púhati, odskakovati; (m. d. Finger) lúskniti + lúskati, pókati; -er, *m.* bersk, berkljej, bercljej; (am Gewehr) ježiček; -fahrer, *m.* berzovóz; -fließend, *a.* berzotók, bister; -füßig, *a.* berzonóg, hitrih nog, isker; -gläubig, *a.* lahkoveren; -igkeit, *f.* naglost, hitrost, urnost, berzost; -läufer, *m.* tekavec, berzoték, tekún; -poſt, *f.* hitra pošta, berzovóz; -ritt, *m.* nagla ježa; -ſchiff, *n.* berzica; -ſchreibekunſt, *f.* berzopis, hitropís, naglopis; -ſchreiber, *m.* berzopisec, hitropisec, naglopisec; -ſchrift ſ. Schnellſchreibekunſt; -ſchritt, *m.* nagli korak; -ſieber, *m.* berzovár; -wage, *f.* vaga na štedér, prezmenica; -zug, *m.* berzovlák.

Schnepfe, *f.* sluka, kurnprat, kljunáč; -n= *a.* slučji, kúrnpratov od. kljunačev; -ndreck, *m.* slučjek, kljunáčevo blato; -njagd, *f.* lov na sluke od. kúrnprate.

Schneppe, *f.* čop, cip, kljun; (an d. Kanne) nos, gerlo.

Schnickſchnack, *m.* klepetanje, blebetanje, burke *pl.*

Schnipp=chen, *n.* berc, bercljej; lusk, dlesk; -iſch, *a.* jezičen, jezikav, besedljív.

Schnitt, *m.* rez, preréz, prereza, režnja; (Einſchnitt) rez, *f.* reža, vrez; (in d. Weinbergen) rezitev, rezatev, obrezovanje; (auf d. Felde) žetev, žetva, žétvina; (Gewinn) dobiček; (Zuſchnitt) kroj; (am Buche) obreza, rob; (Brot ꝛc.) urézek, ukrojek; urézanica; (Muſter) kolomér; -e, *f.* odrezan kos, urézanec, urézanica; (Obſt) kerhelj, kerhljič; -er, *m.* ženjec, ževec. žnjec; =feſt, *n.* dožétvina. dožétnica, dožetki *pl.*; (d. Brot) požetnjak, dožetnjak, požetnik; =in, *f.* ženjica, žanjica, ževka; =lohn, *m.* žetnina; =mahl, *n.* dožétnica, požinjka; -fläche, *f.* odrezna plošča; -handel, *m.* kupčija s krojnim blagom; kupčija na drobno od. na vatel; -handlung, *f.* prodajálnica krójnega blaga; -hobel, *m.* obrezivnik; -holz, *n.* rezje, rožje; -lauch, *m.* drobnják; -ling, m. reznica; cep, cepka. cepič; -meſſer, *n.* rezivnik, rezilnik; -öffnung, *f.* preréz, prerezek, razrezek; -ware, *f.* krojno blago; láketno blago; -wunde, *f.* uréza, urezek; -zeit, *f.* žetev, žetva; -zwiebel ſ. Schnittlauch.

Schnitz, *m.* kosček, kosec; (Apfel-) kerhelj, kerhljič; -arbeit, *f.* rezba; rezbarsko delo; -bank, *f.* rezívnica, rezivni stol; -el, *n.* odrezek. odrezljej; -eln, *v. a.* rezljati, škertljati, škercljati, škèrtati: izrezljati, izškertljati; -er, *m.* rezbár, podoborezec; (Fehlg.) pomota, pomotek, pogrešek, hiba, blod; =ei, *f.* rezbarija, rezbarstvo; =in, *f.* rezbarica;

-kunſt, *f.* rezbarstvo; -ler, *m.* rezljavec, škertljavec; -werk, *n.* rezbarsko delo, rezbarski izdelek, izrezljina.

Schnöd=e, *a.* merzek, ogaven, oduren; zaničljiv; (eitel) ničev, ničemuren, nečímern; -igkeit, *f.* ogavnost, odurnost; nečímernost ꝛc.

Schnörkel, *m.* zavoj, zavojek, prepletek, zavítina, rezlina; -n, *v. a.* rezljati, zavojke délati.

Schnüff=eln, *v. a.* vóhati, njúšiti; (durch d. Naſe reden) hohnjati, nosljati; -ler, *m.* vohún; hohnjáč.

Schnupf=en, *m.* nahod, pošast *f.*; kih, kihavica; -en, *v. a.* nosljati, šnófati; -er, *m.* šnófavec; -tabak, *m.* drobni tobák, šnópovec; -tuch, *n.* rokavčič, robec za nos.

Schnupp=e, *f.* otrinek, otrinjek, utrinek, dogorek, ogorek; -en, *v. a.* njúšiti, vóhati.

Schnur, *f.* motvóz *f.*, motóz *f.*, vervica, vrvca, prevoza, žnura; zaderguza, zadergúljica.

Schnür=band, *n.* trak; -bruſt, *f.* žnórovka, modrec na zaderguzo; -en, *v. a.* zadèrgniti, zatègniti, zadèrhniti, zadergúzniti *pf.*; (anreihen) nízati, nízgati: nanízati; *fig.* plehtáriti, gúliti, skubsti: oplehtáriti, opeháriti, ogúliti, oskubsti; Schnurgerade, *a.* raven, poveršen; -haken, *m.* kljuka, kopča; -leib ſ. Schnürbruſt; -lein, *n.* vervca, vervica; -mieder ſ. Schnürbruſt; -nadel, *n.* ozobec.

Schnurr=bart, *m.* berki *pl.* berke *pl.*, muštače *pl.*, mustače *pl.*, vose *pl.*; -e, *f.* volk, bèrnklica, bèrklica; (Anekdote) smèšnica, kratkočásnica; -en, *v. n.* brenčati (ím), berčeti, bèrčati (ím), vèrčati (ím), berndati; (v. Thieren) rénčati (ím), gosti (godem), godernjati; -end, *a.* brenčav; godernjav; Schnürriemen, *m.* jermen, jermenec, remen; -ig, *a.* šaljiv, smešen; =keit, *f.* smešnost, šaljivost.

Schnür=ſchuh, *m.* opanka, mestva; -ſtiefel, *m.* čižma; Schnurſtracks, *ad.* na ravnost, ravno, premo.

Schober, *m.* kopa; (Garbe) stavek, kopanec; verščáj, veršáj; (Heuhaufe) kup, kopica, stog, lonica; -n, *v. a.* stávkati, v kopice dévati, v kupe ravnati; -ſtock, *m.* ostèrv *f.*, osterva, stožnica.

Schock, *m.* kopa; kup; veršelo, kerdelo, trop; -getraide, *n.* žito v stavkih; -holz, *n.* veje, véjevje, verhovina.

Schober ſ. Schotter; -fels, *m.* labora.

Schofel, *m.* odbirek, izveržek; -ig, *a.* beden, kukaven, reven, slab; -ware, *f.* slaba roba.

Schokolade, *f.* šokolada, čokolada, šokolata.

Schol=aſter, *m.* školast, šolnikár; -aſtiſch, *a.* školástičen; -iaſt, *m.* razlagavec starih bukev; -ien, *pl.* pristavki *pl.*, dostavki *pl.*, opombe *pl.*

Scholl=e, *f.* gruda, gruča, kepa, gleba: heimiſche -, domača zemlja; (Eis-) ledena plošča; (am Acker) kepa, odorek; -ig, *a.* grudat, kepat.

Schöllkraut, *n.* (Chelidonium majus) kervavi mleček.

Schon, *ad.* že, vže, užè, vre.

Schön, *a.* lep, zal, krasen, berhek, líčen; (v. d. Stimme) prijeten: -thun, bóžati, laskati, prilizovati se; dobrikati se; -äugig, *a.* lepoók; -blätterig, *a.* lepolist; -druck, *m.* natis na lice od. na pervo stran; -e, *n.* lepota, krasota; *f.* krasotica, lepotica, krasavica.

Schön-en, *v. a.* várovati, glédati na kaj; (nachsehen) prizanesti, zanesti + prizanášati, zanášati (komu); =d, *a.* prizanesen, prizanesljiv, prizanašljiv; -er, *m.* varovavec; prizanašavec.

Schön-färber, *m.* lepobarvar, barvar na lepo od. svetlo; =ei, *f.* bárvanje na lepo od. svetlo; -gefühl, *n.* čut za lepoto, krasočút, lepočutje; -geist, *m.* lepodušec; = ig, a. lepodušen; -heit, *f.* lepota, krasota, berhkota, zalost, ličnost; =smittel, *n.* lepotilo. lepšalo; = ssinn s. Schöngefühl; =swasser, *n.* lepotična voda; -schreibebuch, *n.* lepopisne búkvice *pl.*; -schreibekunst, *f.* lepopisje, krasopisje; -schreiber, *m.* lepopisec, krasopisec; -seite, *f.* lice, lična stran *f.*; -stens, *ad.* prav lepo; -thuer, *m.* prilizovavec, dobrikavec; =ei, *f.* prilizovanje, laskanje,

Schonung, *f.* varovanje; prizanašba, zanašba, prizanesljivost; ohne -, nemilo; -fläche, *f.* zareji prihranjen kraj; -slos, *ad.* brez usmiljenja od. prizanašbe; nemilo, neusmiljeno.

Schön-wangig, *a.* lepoličen; -wissenschaftlich, *a.* krasosloven, leposloven, lepoznanski.

Schooss, *m.* krilo, lono, naročje, naročáj naroč *f.*, kolena *pl.*: im - d. Familie, med svójimi; in Abrahams -, v kertovo deželo; im - der Erde, v zemlji, v krilu od. v nedru zemlje; -hund, *m.* nakolenčič, kužek; -kind, *n.* ljubček, ljubljenec, ljubljenček, milček, serček, skutnik.

Schopf, *m.* kopa, čop, kupma, kukma, šop; *dim.* kópica, čopek; (d. Baum.) verh, verhól; -artig, *a.* kopast, čopast.

Schöpf-brunnen s. Brunnen; -eimer, *m.* vedro; korec, kalalo; -en, *v. a.* čerpati, črepati (pljem), kálati, pláviti: počrepati, izčerpati, žajeti (zajmem): zajémati, pozajémati; Athem -, dihati, sopsti; Muth -, serce si storiti, osèrčiti se; frische Luft -, čisti zrak vživati; Urtheil -, skleniti, razsóditi, sklep storiti + sklépati, razsójati, razsojevati; (schaffen) tvóriti, storiti; stváriti + stvárjati; -er, *m.* zajemavec, črepavec, kalar; (Erschaffer) stvarnik, stvaritelj; (Urheber) začetnik, ustanovnik; (Werkzeug) zajemavček, korec; kalalo, plávnica; =hand, *f.* stvárnikova roka; =in, *f.* zajemavka, črepavka; začétnica, ustanóvnica; =isch, *a.* tvoren, stvaren, stvarjaven, stvar-

ljív; =kraft, *f.* stvarnost, tvorivost, stvarljivost; -gefäß, -geſchirr, *n.* črepalo, čerpalo, kalalo; -gelte, *f.* korec, káblica, golida; Schopfhenne, *f.* čopa, čopka, čópasta kokoš *f.*; -löffel, *m.* zajemálnica, zajemavna žlica; -rad, *n.* kolo s korci, samotežno kolo (g. kolesa); -ſchaufel, *f.* plávnica; -ung, *f.* stvaritev; stvarstvo, stvari *pl. f.*: vor d. -des Urtheils, predno se izreče sodba; (poet.) umotvor; =sgeſchichte, *f.* zgodovina od stvarjenja sveta.

Schöppe, *m.* sodnji prisednik, prisežni mož.

Schopp-en, *m.* kolnica, kolárnica, klanica; (Weines) polič; bokál; -en ſ. Stopfen.

Schöps, *m.* skopec, bravec, koštrún; *fig.* cepec, bedák; -en = *a.* skopčev, koštrunov; =braten, *m.* skópčeva od. koštrúnova pečenka; pečena skopčevina; =fleiſch, *n.* bravina, skopčevina, koštrúnovo meso.

Schorf, *m.* hrasta, krasta, škorljúp, skrapa; -ig, *a.* hrastav, krastav.

Schornſtein, *m.* dimnik; -feger, *m.* stergár, dimnikár; = *a.* stergarski, dimnikarski.

Schoß, *m.* odraslek, odraslik, odrastlek, pogánjek, mladika, mladica; rozga; ſ. Erdgeſchoß; -en, *v. n.* pogánjati, steblati; Schößling ſ. Schoß; -rebe, *f.* rozga, mladica; -reis ſ. Schoß.

Schote, *f.* lusk, luska, lušćina, strok, kozulja; *dim.* lušček, stroček; *coll.* stročje: -nhabend, stročnat; -nartig, *a.* luskast, strokast; -nerbſen, *pl.* grah v stročji; -nkleе, *m.* turška dételja; -npflanze, *f.* lúsknica; Schottig, *a.* lusknat, luskat, stročnat, strokat.

Schott-en, *m.* skuta, sir; sirotka, siratka; -er, *m.* prod, prodec, grušec, žlota, brebír; =ig, *a.* prodnat, prodovít, žloten; =n, *v. a.* z grušcem posuti (spem) + posípati; žloto na cesto navoziti + navážati.

Schraffier-en, *v. a.* križem škèrtati od. rísati, šrafírati; -ung, *f.* rísanje s peresom.

Schräg, *a.* poprečen, poševen, kriv; *ad.* prek, poprek, na šev, po ševi, na pošev, s šujco; -e, -heit, *f.* poprečnost, poševnost.

Schramm-e, *f.* praska, proga, brazgotina; -en, *v. a.* prásniti, oprásniti + práskati; -ig, *a.* progav, brazgotinast.

Schrank, *m.* omár, omara, omarič, skrinja, -e, *f.* pregraja, pregrada, zagraja; (Gränze) meja; (Zoll-) závora, šranga; Schränken, *v. n.* šemótati, švépati ſ. Einſchränken; -enlos, *a.* neomejen, brezmejen, neograjen; =igkeit, brezmejnost, neoméjenost; -ſchlüſſel, *m.* omarni ključ.

Schraub-e, *f.* vertelo, vretenica, vit *f.*, viják, šravb; -en, *v. a.* viti (vijem), šrávbati: priviti, pri-

šrávbati + privijati; -en, = šravbni; = bohrer, *m.* sveder za vijake, šravbnik; = förmig, *a.* vertelast, vreteničast; = gang, *m.* zavoj; = mutter, *f.* baba, vretenična mática; = zieher, *m.* dleto; -stock, *m.* primaž, precép z vitjo.

Schreck, *m.* poč, razpoka, razporek; s. Schrecken; -bar, *a.* strašen; -bild, *n.* strašilo, strah, plašilo; -en, *m.* strah, strahota, bojazen; groza, zona, prepast: in - gerathen, prestrášiti se, ustrášiti se, strah me je spreletel, opadel od. prevzél; in - setzen, prestrášiti, ostrášiti, v strah pripráviti, strah komu nagnati (ženem) *pf.*; -en, *v. a.* strášiti, plašiti, strah komu delati, strahljati: prestrášiti, splašiti, preplašiti, strah komu nagnati (ženem), sich -, *v. r.* strah biti (sem), plašiti se; = sbild s. Schreckenbild; = sherrschaft, *f.* grozavlada; = smann, *m.* grozovitnež, trinog; = snacht, *f.* strašna, grozna od. grozepolna noč; = sort, *m.* strašno mesto, strašni kraj; = stag, *m.* strašni dan, dan groze od. trepeta; = svoll, *a.* prestrašen, pregrozen; = swort, *n.* strašna od. grozna beseda; -haft, *a.* strašen, strahoben, strahoten; (scheu) strašljiv, plašen, plašljiv, bojéč; -lich, *a.* strašen, strahoben, strahoten, strahovit, strašanski, grozen, grozovit; *ad.* strašno, rameno, grozno; = keit, *f.* strašnost, strahovitost, grozovitost; -ling, *m.* strašljivec, plašljivec; -nis, *n.* strahoba, strahota; -schuss, *m.* strel za strah, prazni strel; *fig.* prazni strah.

Schrei, *m.* krik, klik, vsklik, vrisk, krič: einen - thun, kríkniti, zakričati (im), vsklikniti.

Schreib-, *a.* pisalni, pisavni; pisni, pisatni, písarski; -art, *f.* pisava, písanje; -bedarf, *m.* pisarske potrébščine *pl.*; -buch, *n.* pisne bukve *pl.*, pismarica; -e- s. Schreib-; -e-gebühr, *f.* pisnina, pisarina; -ekunst, *f.* písanje, lepopisje, umetno písanje; -emeister, *m.* učitelj v písanji; -en, *v. a.* písati (pišem), pišévati, pisévati: zapísati + zapisovati: Antwort -, odpísati + odpisovati; (schlecht) pačkati, čečkati, slabo pisati; er schreibt sich, piše se, pišejo ga za -; (ein Werk) spísati + spisovati; -en, *n.* písanje, pís, pisatev; (Schrift) pismo; (Zuschrift) dopis; -epult, *m.* pisalnik, pisalni podstavec od. naslonják; -er, *m.* pisavec, pisatelj, pisec; (seiner Beschäftigung nach) pisár; = ei, *f.* pisarija, písanje; = in, *f.* pisáteljica, pisavka; pisarica; = lohn, *m.* pisarina; -esucht, *f.* pisavost; -feder, *f.* pisno od. pisatno pero (g. peresa); -fehler, *m.* pisna pomota, pogrešek v pisanji; -gebühr, *f.* pisnina, pisarina; prepisnina; -geschäft, *n.* pisarsko delo; -gerāthe, *n.* pisalna priprava, pisivo; -griffel, *m.* pisalo, pisilo; -kunde, -kunst, *f.* pisarska umetnost, pisavstvo, lepopisnost, lepopisje;

-maſchiene, *f.* samopisni stroj, samopisnica; -materialien, *pl.* pisarske potrébščine *pl.*; -meſſer ſ. Federmeſſer; -papier, *n.* pisni ob. pisalni papir; -pult, *n.* pisalnik, podstavec; -ſchule, *f.* učilnica za pisanje; -ſchüler, *m.* učenec, ki se pisati uči; -ſelig, *a.* radopisen; -ſtube, pisálnica; pisárnica; -tafel, *f.* pisna déščica, písnica; - tiſch, *m.* pisna oder pisalna miza; -übung, *f.* vaja v pisanji; -ung, *f.* pisanje, pisatev; pisava; -unterricht, *m.* podúk v pisanji; -weiſe, *f.* pisava; -widrig, *a.* nepravilen; -zeug, *n.* pisivo, pisalo; -zimmer, *n.* pisálnica.

Schreien, *v. n.* vpiti (pijem), kričati (im), krikati: zavpiti, zakričati, zakríkniti, vsklíkniti, glas zagnati (žencm); (aus vollem Halſe), dreti se (derem); vékati; (vom Kukuk) kúkati, kokúcati; (v. der Eule) skovikati, skovíhati; (von Raben) krókati, krákati; (von d. Elſter) regetati (gečem); (von d. Henne) kokodákati, ráhtati, jájskati; (wie ein Kind) vréščati (im), dreti se (derem), vékati; -en, *n.* vpitje, krič; -end, *a.* vpijóč, kričéč; *ad.* kričé; (v. Farben) prežív; -er, -hals, -maul, *m.* kričáj, kričavec, vpijàt.

Schrein, *m.* skrinja, škrinja; *dim.* skrinjica; -er, *m.* skrinjár, mizár; =s *a.* skrinjarski, mizarski.

Schreiten, *v. n.* stópati, korákati, koráčiti; (verächtl.) koracati, krèvsati; zum Werke -, dela se lotiti ob. se poprijeti (primem), delo pričeti (čnem) + pričénjati, dela se poprijémati.

Schrift, *f.* pismo, spis, spisek, písanje; (Aufſatz) sestávek, spis, spisek; (d. Schreiben) pis, pisanje; (Lettern) pismena *pl.*, pismenke ob. čerke *pl.*; = *a.* pisovni, spisovni, pismén; -entum, *n.* písemstvo, pismenstvo; -führer, *m.* zapisovavec, peresnik, perovodja; -gelehrte, *m.* pismár, pismoúk, pismoznanec; -gießer, *m.* čerkolijec, čerkolivec; =ei, *f.* čerkolívnica; -halter, *m.* pismoderžec; -faſſen, *m.* pismovnják; -lich, *a.* pismén, pisoven, pisan; -mäßig, *ad.* po sv. pismu; -ſatz ſ. Satz; -ſchneider, *m.* čerkorezec; -ſchrank, *m.* omár za pisma; -ſetzer, *m.* čerkostavec, stavec; -ſprache, *f.* pismeni ob. knjižni jezik; -ſtelle, *f.* rek iz sv. pisma; -ſteller, *m.* pisavec, spisovavec, pisatelj, spisovatelj; =ei, *f.* pisavstvo, pisarija: ſich mit - befaſſen, pisáriti; =in, *f.* pisavka, pisáteljica; =iſch, *a.* pisavski, spisovavski, pisáteljski; -ſtück, *n.* spis, spisek; -verfälſchung, *f.* ponarcja pisem; -wechſel, *m.* dopisovanje, dopisávanje, dopisava; -zeichen, *n.* pisme (g. pismena), čerka, pismenka, písnica; -zug, *m.* potég ob. poteza v pisanji.

Schrillen, *v. n.* čvèrčati (im), čèrčati (im), škripati (pljem).

Schritt, *m.* stopinja, stopnja, stopáj, stop, korak, korač, kóračáj: im -, v stop, na mali korak; (Gang)

hoja, hod; – für –, korákoma, zlágoma, malo po malo, cika coka; kleine –e machen, koracati, drobneti; mit ſchnellem – kommen, prispešiti, priteči; –mäßig, *ad.* korákoma, zlágoma, malo po malo; -meſſer, *m.* stopomér; -weiſe, *ad.* korákoma, stópoma, po stopinjah, od stopinje do stopinje; -weite *f.* koraca.

Schroff, *a.* oster, osoren; (ſteil) sterm, stermen, stermenít, prepaden; -e, -heit, *f.* ostrost, osornost; stermina, stermota, stermec.

Schröpf=e, *f.* podkošnja, podžetva; -en, *v. a.* kupiče od. rogove komu stáviti; (Getraide) podžeti (žanjem, ženjem), podkositi + podžinjati; *fig.* plehtáriti, peháriti: oplehtáriti, goljufati ꝛc.; -en, *n.* púščanje s kupicami od. rogovi; -kopf, *m.* kupica, rog, rožič; -zeug, *n.* priprava za stávljenje kupic.

Schrot, *n.* u. *m.* drobni svinec, šprih, brok, svinčena zerna *pl.*, sékanci *pl.*; (abgeſchnitt. Theil) odrezek, urczek, kos, (Tuchende) konci *pl.*, krájevina; (Baumſtamm) porobek, hlod, čok, kerl; -art, *f.* kládnica, robévnica; -beutel, *m.* meh za svinčena zerna; -büchſe, *f.* rísanica za drobni svinec, brokovnica; -eiſen, *n.* nastavec; krivec; -en, *v. a.* drobiti: razdrobiti; Schröter, *m.* rogáč; (Perſon) sekáč; -hobel, *m.* kosmáč, skobelj; -käfer, *m.* rogáč; -mehl, *n.* debelo mleta moka, debela moka; -mühle, *f.* mlin za debelo moko; -ſäge, *f.* košnica; robídnica; -wage, *f.* lvelj, nevelj; -zahn, *m.* sprednji zob.

Schrumpf, *m.* skerčba, skerčitev; (durch Eintrocku.) usušek; (Runzel) gerba, gúbanica, guba; -en, *v. n.* kèrčiti, meršči se: skèrčiti se, zmeršči se, (v. d. Haut) gèrbiti se, gúbati se, gubánčiti se: zgèrbiti, nagèrbiti, zgubánčiti se; -ig, *a.* skerčen; zgerbljen, nagerbljen, zgubančen, v gube zbran.

Schrund=e, *f.* razpoka, razpoklina, razsedlina, razporka, reža; -en, *v. n.* razpóčiti, razpókati se, razsesti se (sedem) + razpokovati se; -ig, *a.* razpokel, opokel, razpokan, regnjen.

Schub, *m.* potisek, poriv; (der Kugel) toč, vergljej, zagòn; (des Brotes) vsaja, vsájenje; (Fortſchaffung) gnanje; -er, *m.* zatik; -fach ſ. Schublade; -fenſter, *n.* zatikavno okno; -karren, *m.* samokólnica, tačka, vlak; (mit 2 Rädern) dvokólnica, gare *pl.*; -lade, *f.* prédelnica, prédaljec, predel; (im Tiſche) miznica; -weiſe, *ad.* poganjaje.

Schüchtern, *a.* plah, plašen, plašljiv, plahoten, bojéč, bojazljiv, strašljiv; -heit, *f.* plahota, plašnost, boječost, bojazljivost.

Schuft, *m.* gerdobín, malovrednež, malopridnež, capín; -ig, *a.* beraški, capinski.

Schuh, *m.* črevelj, čevelj, bota, postol, šolenj; opanek, škerpét; (hölzern) coklja, cokla; *dim.* črevelje, čréveljček; -abſatz, *m.* opét-

nica, opetek, peta; -ahle, *f.* šilo; -band, *n.* remen, remenec; -draht, *m.* dreta, dretev, derm; -eisen, *pl.* dereze *pl.*, zareze *pl.*; -en s. Beschuhen; -fetzen, *m.* onožek; -fleck, *m.* županec, kerpa, škerpel; -flicker, *m.* kerpár, kerpucar; -macher, *m.* črevljár, čevljár; =in, *f.* črevljarica; = handwerk, *n.* črevljarstvo; -markt, *m.* črevljarski terg; -maß, *n.* črevljarska mera; -nagel, *m.* žrebelj; -riemen, *m.* remen, remenec; -schmier, *f.* črevljársko voščilo; -schwärze, *f.* černilo; -sohle, *f.* podplat; -wachs, *n.* -wichse, *f.* vošćilo; -werk, *n.* obuvalo, obutel *f.* obutalo.

Schul=, *a.* šolski; -amt, *n.* učiteljska služba, šolska služba, učiteljstvo, šolnikarstvo; -angelegenheit, *f.* šolska zadeva; -anstalt, *f.* učilišče, šolski zavod, šola; -arbeit, *f.* šolsko delo; -aufseher, *m.* šolski ogleda od. oglednik, šolski nadzornik; -aufsicht, *f.* šolsko nadgledstvo od. nadzorništvo; šolska nadglednija; -bildung, *f.* šolski podúk, šolska omika; -buch, *n.* šolska knjiga, šolske bukve *pl.*; -bücherverschleiß, *m.* prodaja od. prodajálnica šolskih bukev.

Schuld, *f.* dolg; (Schuldigkeit) dolžnost; (Unrecht) krivica, krivnja; (Ursache) vzrok: in -en gerathen, zadolžiti se, v dolge zabresti (bredem); wer hat die -, kdo je kriv; sich zu -en kommen lassen, zagrešiti se, okriviti se, pregrešiti se; - *a.* kriv; -befleckt, *a.* kriv; -betrag, *m.* dolg, dolžni znesek; -bewußt, *a.* svest si kake krivice, v zavesti krivnje; -brief, *m.* dolžni list; -bürge, *m.* porok.

Schulden, *v. n* dolžen biti (sem), dolgovati; -arrest, *m.* zapor zavoljo dolgov; -frei, *a.* brez dolga: -machen, razdolžiti, dolgov iznébiti *pl.*; -last, *f.* breme dolgov, zadólženost; -masse, *f.* skupni znesek dolgov; -tilgungsfond, *m.* razdolžni zalog; -tilgungskasse, *f.* razdolžna denárnica; -wesen, *n.* zadevo zastran dolgov *pl.*

Schuld=forderung, *f.* tirjava, terjava. tirjatev, dolg pri kom; -frei, *a.* nekriv, nedolžen; -gefängnis s. Schuldenarrest.

Schul=diener, *m.* šolski sluga od. služabnik; -dienst, *m.* šolska ober učiteljska služba.

Schuld=ig, *a.* dolžen: - sein, dolžen biti (sem), dolgovati; (verbunden) zavezan, obvezan; du bist mir schuldig zu gehorchen, ti mi imáš ubogati, ti imáš dolžnost ɔc.; (eines Vergehens) kriv: sich - machen, zagrešiti se, okriviti se, krivega se storiti; des Todes - sein, smerti zapasti (padem); =e, *m.* dolžník; (d. Beschuldigte) obdólženec; krivec; =keit, *f.* dolžnost; -klage, *f.* tožba za dolg; -los, *a.* nedolžen, nekrív; *ad.* po nedolžnem; =igkeit, *f.* nedolžnost; -mäßig, *a.* po dolžnosti; kar komu gre; -ner, *m.* dolžník; =in, *f.* dolžnica; -post, *m.* dolg; -schein, *m.* dolžno pismo,

dolžni list; -verſchreibung, *f.* dolžni zapis.

Schul=e, *f.* šola, učilnica, škola; (Anſtalt) učilišče: hohe -, vscučilišče, visoke šole *pl.*; -en, *v. a.* učiti, váditi, úriti, šólati.

Schüler, *m.* učenec, šolar, šolec; (Student) diják; *dim.* učenček, šólarček; -haft, *a.* šólarski, dijaški; -in, *f.* učenka, šólarica.

Schul=fach, *n.* šolstvo; šolski predel; -fond, *m.* šolski zalog; -freund, *m.* šolski prijatelj od. podpornik; (Mitſchüler) součenec; =in, *f.* šolska prijáteljica od. podpórnica; součenka; -fuchs, *m.* šolnik, šolnikár; -gebäude, *n.* šolsko poslopje, učilišče; -geſährte, *m.* součenec; -gehilfe, *m.* šolski pomočník; -geld, *n.* šolnina, učnina; -gerecht, *a.* po šolskih pravilih; pravilen; -geſetz, *n.* šolska postava; -haus, *n.* šolsko poslopje, šola; -inſpektor, *m.* šolski nadzornik od. ogleda; -jahr, *n.* šolsko leto; -lehrer, *m.* učeník, učnik, učitelj, šolnik, šolnikár; =amt, *n.* učíteljstvo, učeništvo, učiteljska služba; -mann, *m.* šolnik, učitelj; -meiſter ſ. Schullehrer; =in, *f.* učenica; učeníkova žena; =n, *v. n.* obnášati se kakor učenik, mojstrovati; -ordnung, *f.* šolski red; -prüfung, *f.* šolska preskušnja; -rath, *m.* šolski svetovavec od. svétnik; (Kolleg.) šolsko svetovastvo; -rede, *f.* šolski govor; -regel, *f.* šolsko pravilo od. vodilo; -ſache, *f.* šolska reč *f.*; -ſtaub, *m.* šolski prah; -ſtrafe, *f.* šolska kazen *f.*; -ſtunde, šolska ura.

Schulter, *f.* rama, rame (g. ramena); plečе, plеča *pl.*; - = *a.* plečni; -bein, *n.* plečna kost *f.*; -blatt, *n.* lopata, lopática, plečе; -blech, *n.* naramek; -bucht, *f.* medplečje; -gegend, *m.* oplečje; -ig, *a.* plečnat, plečat, ramat; -n, *v. a.* na ramo deti + dévati; ſchultert d. Gewehr! puško na ramo; -tuch, *n.* oglávnica; mešni naramek.

Schul=übung, *f.* šolska, vadba; -unterricht, *m.* šolski podúk; -verfaſſung, *f.* šolska uredba od. uravnava; -weſen, *n.* šolstvo, šolsko zadeve od. reči *f. pl.*; -wiſſenſchaft, *f.* šolsko znanstvo; -zeit, *f.* šolski od. učni čas.

Schulz=e, *m.* župan; -in, *f.* županja.

Schulzucht, *f.* šolski red in strah.

Schummeln, *v. n.* vihrati.

Schund, *m.* odertek; izveržek.

Schupf, *m.* dregljej, sunljej, potisek, potisljej.

Schuppe, *f.* luska, luskina, lúpnica, ikra; -en, *v. a.* lúščiti, lúpiti, góliti: olúščiti, olúpiti, ogóliti; ſich -, *v. r.* lúščiti se, lúpiti se; góliti se, léviti se: olúščiti se, ogóliti se, oléviti se, zléviti se; -en, = *a.* lusknat; -enförmig, *a.* luskinast, luskast; -enlos, *a.* brez lusk; -enpanzer, *m.* luskínasti ober lusknati oklép; -enreich, *a.* lusknat, luskinat; -enthier, *n.* lúskovec, luskinovec; -enwurz, *f.* lusnec; -ig, *a.* lusknat, lúskinat, z lúskami pokrít.

Schur, *f.* striža, strižba, striž *f.*; strižívo.

Schür-en, *v. a.* kúriti, rášiti, nétiti: podkúriti, podrášiti, razprétati; *fig.* podpihovati, dražiti; -er, *m.* kurivec; podpihovavec; Schurf, *m.* rudosledna jama; Schurfbau, *m.* iskanje rude; -fen, *v. a.* rudo iskati (iščem), rudo zasledovati; -fer, *m.* rudosledec, iskavec rude; -fgeld, *n.* najdnina; -haken, *m.* greblja, rašilo, žeželj.

Schurk-e, *m.* malopridnež, malovrednež, potepín, potepúh, slepár; -enſtreich, *m.* malopridno od. sleparsko djanje; -iſch, *a.* malopriden, potepinski, sleparski.

Schürloch, *n.* isteje *pl.*, mesteje *pl.*; žepno, žekno.

Schurren, *v. n.* presti (predem), gosti (godem).

Schur-wolle, *f.* strižna volna, -ô, *m.* krilo; okrilje.

Schürz-e, *f.* krilo, prednik, predpasnik, opertnik, predpert, predpas; -en, *v. a.* podvézati (vežem), podpásati (pašem), spodrécati + podvezovati; (einen Knoten -) vozlati: zavozlati, vozel narediti, na vozel zavézati, zadèrhniti; -er, *m.* podpasovavec.

Schurz-fell, *n.* usnjato krilo, opregača; -gürtel, *m.* pas, podpašnjik, podpásica.

Schuß, *m.* strel, hitec; sprožljej: einen - thun, streliti; blinder -, strel na prazno; (Ladung) naboj; (des Waſſers) skok, curek; (Lauf) dir, let; (Schößling) odraslek, mladika, poganjek, sporasek; (Menſch) vihravec, zaletél; - = *a.* strelni.

Schüſſel, *f.* skleda, škudela; látvica, vátlica, majolka; *dim.* sklédica, sklédičica; -brett, -geſtell, *n.* sklednik, sklednjak; polica; -ſchrank, *m.* omár za sklede, sklednjak.

Schuß-fertig, *a.* gotóv od. pripravljen za strel; -feſt, *a.* varen pred strelom, neranljív; -geld, *n.* strélščina; -gerecht, *a.* ugoden za strel; -linie, *f.* strelna čerta; -weite, *f.* streljáj; -wunde, *f.* strelna rana, rana za strelom, prestrél, ostrelba.

Schuſter, *m.* črevljár, čevljár; - = *a.* črevljarski; -ahle, *f.* šilo; -draht, *m.* dreta, dretva; (Borſte) rašpa; -garn, *n.* preja za dreto; -geſelle, *m.* črevljarski pomagavec; -handwerk, *n.* črevljarstvo, čevljarstvo: das - betreiben, črevljáriti; -in, *f.* črevljarica; -junge, *m.* črevljaršček; -meiſter, *m.* krivec; -leiſten, *m.* kopito; -n, *v. n.* črevljáriti, črevlje délati; -werkſtätte, *f.* črevljárnica, -zeug, *n.* črevljarsko orodje.

Schutt, *m.* sip *f.*, sipina, razsíp, groblja, gromblja, razmet, razvál; (Trümmer) podertine, razvaline *pl.*

Schütt-boden, *m.* žítnica, kašča; -e, *f.* zasíp, zagreb, gromada; (Stroh) otep; -elſtopf, *m.* tresogláv; -eln, *v. a.* tresti, májati, júgati (gljem), gúgati, (ljem), míkati: stresti, potresti, zmájati, zjúgati;

(ſtark) mikástiti; (m. d. Kopfe) kímati (mljem), kimávati, odkimovati, odmajevati; -en, *v. a.* sípati (pljem), suti, (spem od. sujem): usuti (v-spem od. vsujem); (flüſſiges) liti (lijem): uliti, izliti; (in etwas) v-suti; vlíti + vsípati, vlíjati; *v. n.* plénjati; ſich -, *v. r.* vsesti se (vsedem), sesíriti se, zgrizti se *pf.*; -er, *a.* redek; (v. Kamme) redkozób: -e Stelle, izrečina; - machen, izréditi, izréčiti; =bärtig, *a.* redkobrád; =haarig, *a.* redkolás; =heit, *f.* redkost, redčina; -n, *v. a.* stresti: strésati, potrésati; -gabel, *f.* vile *pl.*

Schutt-halde, *f.* prodovina; griža; -haufen, *m.* grobljа, grobljišče; -karren, *m.* samokólnica.

Schütt-kaſten, *m.* žítnica, kašča; -ler, *m.* majavec, stresavec; -platz, *m.* sipališče; -ung, *f.* sipanje, nasípanje.

Schutz, *m.* varstvo, bramba, ohramba, zavetje, zaslomba, ohrana, okrilje; (im Waſſerbau) zápernica, zápornica, zatornica; -befohlene, *m.* varovanec, izróčenec, oskerbovanec; *f.* varovanka, izróčenka; -blattern, *pl.* osépnice *pl.*, cépljene koze *pl.*; -brett, *n.* zastávnica, zápernica, zatórnica; -brief, *n.* varnostni od. ohranjevalni list; -bündnis, *n.* zveza, odbojna zveza.

Schütze, *m.* strelec; (d. Webers) čolnič, snoválnica; (Sternbild) strelec; -en, *v. a.* várovati, čúvati, brániti, brániti, zaslánjati, zaklánjati, zastópati, okovárjati: obvárovati, ohrániti, zasloniti, okováriti; -en= *a.* strelski; =bruderſchaft, *f.* družba strelcev, strelska družba; =feſt, *n.* strelski praznik; Schutz=engel, *m.* angelvárh, angelj varh; =feſt, *n.* praznik ángeljev varhov; -engeſellſchaft, *f.* strelska družba, strelci *pl.*; -haus, *n.* strélnica, strelišče; -meiſter, *m.* strelski mojster; -er, *m.* varh, varuh, čuvár, čuváj; zavetnik, zastopnik; -enweſen, *n.* strelstvo.

Schutz=geiſt, *m.* stražni duh, duh varh; -geld, *n.* bránščina; -geleite, *n.* varni od. svóbodni sprevod; -genoſſe, *m.* varovanec; sovarovanec; -geſuch, *n.* prošnja za ohrambo; -gott, *m.* Bog varh; -heilige, *m.* pomočnik, svetnik varh, patrón; *f.* pomočnica, patrona; -herr, *m.* varh, varuh, zavetnik; =ſchaft, *f.* varstvo, okrilje; Schützling, *m.* varovanec, hránjenec, bránjenec; -los, *a.* zapuščen, brez varstva, brezzaveten; =igkeit, *f.* zapúščenost; -mauer, *f.* paž, medzidje; -mittel, *n.* branilo; -ort, *m.* pribežališče, pribežišče; (windſich. Ort) zavetje, zatišje; -pocken, *pl.* osépnice *pl.*, koze *pl.*; =impfung, *f.* cépljenje, stávljenje osépnic; -rede, *f.* zagovor; -redner, *m.* zagovornik, zagovarjavec, zastopnik; -wache, *f.* sprevodna straža; -waffe, *f.* branilo, branilno orožje; -wehr, *f.* jez *f.*, *fig.* ohramba, obrana, zaslomba; -zoll, *m.* colna obrana.

Schwabe, *m.* šurek, žohar, pukuš.

Schwach, *a.* slab, slaboten, nemočen, malomočen, nevečen, malovečen, onemogel, nebogljén; (v. Licht) mižav, berléč, medel; -er Beweis, slab od, lahek dokáz: - werden, slabeti: oslabeti + oslabévati; -brennen, berleti, merlihati; meine Feder iſt zu -, moje pero je preokorno.

Schwäch-e, *f.* slabost, slabota, nemoč *f.*, malovečnost, onemoglost; **-en**, *v. a.* slabiti, slabotiti, slábšati: oslabiti, oslabotiti, poslábšati.

Schwach-heit, *f.* slabota, slabost, slabotnost; **-herzig**, *a.* slaboserčen; **=keit**, *f.* slaboserčnost; **-kopf**, *m.* bedák, bebec, tepec, budalo, trap; **-köpfig**, *a.* bedast, budalast, bebast, slaboumen, topogláv, glumpast; **=keit**, *f.* topoglavost ꝛc.

Schwäch-lich, *a.* slaboten, nebogljén, nevbogljén; bolehen, bolehav, nevečen, mlahav, mlohav; **=keit**, *f.* slabotnost, nevbogljenost, mlohavost; **-ling**, *m.* slabec, slabotnik, merletín.

Schwach-ſichtig, *a.* slaboviden; **=e**, *m.* slabovidec, mižec; **-ſinn**, *m.* slaboumnost, slabi um, slaboumje; **=ig**, *a.* slaboumen, kesnogláv.

Schwaden, *m.* puh, čad, sopár, par; (v. gemäht. Graſes) red *f.*, plast *f.*; **-grütze**, *f.* jagličí *pl.*, jeglíči *pl.*

Schwadron ſ. **Eskadron**; **-ieren**, *v. n.* blebetati (ám u. ečem), klepetati (ám u. ečem).

Schwager, *m.* svak; šur, šurják; **Schwäger-in**, *f.* svákinja, svest *f.*, svast *f.*, zava, zavična; **-lich**, *a.* svaški; **-n**, *v. n.* svákiti se: posvákiti se; **-ſchaft**, *f.* svaštvo, svákščina, prirod.

Schwalbe, *f.* lastovka, lastovica, **-n-** *a.* lastovičji, lastovični, lastov, **-nbeerſtrauch**, *m.* kalinje, teršlika; **-nkoth**, *m.* lastovičjek, lastovjek; **-nneſt**, *n.* lastovíčje od. lastovo gnjezdo; **-nſchwanz**, *m.* lastovičji rep; (Schmetterling) lastovičar; **-nſtecher**, *m.* škric.

Schwalg, *m.* šviga.

Schwall, *m.* puh; slap; (v. Waſſers) naval; (v. Menſchen) pritisek, prirív, gnječa; Schwalm ſ. Schwall.

Schwamm, *m.* goba, gliva; ſ. Feuerſchwamm; *dim.* góbica, glívica; **-artig**, *a.* gobast, glivast; Schwämchen, *n.* góbica; **-icht**, *a.* gobast, glivast; **-ig**, *a.* gobat; **-ſammler**, *m.* gobar; **-ſtein**, *m.* gobovec; **-ſuppe**, *f.* juha z góbami.

Schwan, *m.* labúd, labód, lebed; **-=** *a.* labudji, labodji, labudov; **-engeſang**, *m.* labúdova pesem *f.*, labudje petje; *fig.* poslednja pesem *f.*; **-enhals**, *m.* labudji od. labudov vrat; *fig.* prebeli vrat; **-enweiß**, *a.* bel kakor sneg, prebél.

Schwang, *m.* ſ. **Schwung**; (Gebrauch) navada.

Schwängel, *m.* klepec, camelj, kembelj, cungelj (g. -na); (beim Brunnen) vaga, ročník.

Schwanger, *a.* nosečа, samodruga, nosna, sama na sebi; (v. d. Luft) težek, soparen; (chem.) na

polnjen, napojen, navzét; -werden, zanositi, spočeti (čnem) + spočénjati; -gehen, noseča biti (sem), nositi, v nošnji biti (sem); Schwängern, *v. a.* nosečo storiti; spečati; (chem.) napólniti, napojiti, navdati + napolnovati, navdajati ꝛc.; (bei Thieren) bréjiti: ubréjiti ſ. Befruchten; -ſchaft, *f.* nosečost, noseči stan.

Schwank, *a.* šibek, tanek, tenek, šviglast, strunast; - *m.* burka, šala, gluma; sméšnica; -en, *v. n.* májati se, gúgati se (ljem), kolémbati, zíbati se (ljem); vehljati, végati; (im Gehen) loviti se, vagútati, omahovati; (v. d. Knien) utrípati (ljem), uklekovati se, všibovati se; (unentſchloſſen ſein) obotávljati se, omahovati: - machen, zagúgati, zazíbati, zamájati; -end, *a.* majav, gugav, kolembav, vehljav; (unentſchloſſen) omahljív; negotóv, dvomen, dvomljív; -macher, *m.* šaljivec, glumáč, burkež.

Schwanz, *m.* rep; *dim.* repič, repek; - *a.* repat.

Schwänz-eln, *v. a.* z repičem mahljati, múziti se, lízati se (ližem); *fig.* prilizovati se, dobríkati se; -en, *v. n.* z repom máhati; (müſſig gehen) potépati se, klátiti se; *v. a.* rep podvézati (vežem), podrépiti + podvezovati.

Schwanz-floſſe, *f.* repna plavuta; -los, *a.* brezrép, kurtast; -meiſe, *f.* mlinarček, dolgorepka; -riemen, *m.* podrépnica; -ſtern, *m.* repatica; -ſtück, *n.* rep; repina.

Schwapp! *int.* čop! plesk! plosk!

Schwär, *m.* vred, tur, ule (g. ulesa); -en, *v. n.* gnojiti se: ognojiti se, pribrati se (berem) + pribírati se.

Schwarm, *m.* roj, mladič; (Schar) tropa, trop, truma, veršelo.

Schwärm-en, *v. n.* rójiti, rójiti se; (herum -) klátiti se, skitati se, kolovrátiti se; (m. Geräuſch) hrupeti, veršeti; (b. Nacht) ponočevati, vesovati; (fantaſieren) blesti (bledem), blázniti; senjati, sanjáriti; -er, *m.* sanjavec, senjáč, sanjár, prenapetnež; (im Feuerwerk) švígavec; (Herumſtreicher) skitavec, potepinec; -ei, *f.* sanjarija, sanjarstvo, prenapetost; ſ. Fanatismus; -iſch, *a.* sanjav, sanjarski, prenapetih misli; -zeit, *f.* rojni čas, rojilo.

Schwarte, *f.* tolsta koža, škvara; krajnik.

Schwarz, *a.* černi; (v. Pferd) černi, vran; -es Pferd, vranec; -e Kuh, mavra, plima, čada; -machen, černiti: počérniti; - werden, černeti, čérniti se: počérniti se; - *n.* černo, čern *f.*, černina, černilo; - = *a.* černo-; -äugig, *a.* černoók, černih očí; -bart, *m.* černobradek; -bärtig, *a.* černobrád; -beere, *f.* borovnica, černica; -enſtrauch, *m.* borovníčevje, černičje; -blau, *a.* černomóder; -braun, *a.* černorujav; -brot, *m.* černi kruh; -dorn, *m.* černitern, ternólica; -droſſel, *f.* kos.

Schwärz-e, *f.* černota, černoba; (Körper) černina; (zum Schwärzen) černilo; -en, *v. a.* čérniti: počérniti,

začérniti; (trübe machen) temniti, mračiti: otemniti, omračiti; *fig.* mraziti: omraziti; -er, *m.* černivec; (Schmuggler) tihotapec.

Schwarz-erle, *f.* černa jelša; -färber, *m.* barvar na černo; -flügelig, *a.* černokril; -flügler, *m.* černokrilec; -füßig, *a.* černonóg, černih nog; -gelb, *a.* černorumen, černožólt; -geſtreift, *a.* pasast, černoprogast; -grau, *a.* temnosiv; -haarig, *a.* černolás, temnolás, černih lás; -holz *s.* Nadelholz; -kehlchen, *n.* pogorelček, pogorelec, černjevka; -kopf, *m.* černa glava; (Perſon) černoglavec; -köpfig, *a.* černogláv; -kümmel, *m.* zamorska kúmina; --künſtler, *m.* Zauberer.

Schwärzlich, *a.* černkast, černkljat, černikast, začernél; (im Geſichte) zagorél, zagorelkast, černomanjast; -keit, *f.* začernelost, zagorelost.

Schwarz-plättchen, *n.* kovaček, černoglavka; -rock, *m.* černa suknja; (Perſon) černosuknjež; -roth, *a.* dimast, kostanjast; -ſcheckig, *a.* grahast; -ſchnabelig, *a.* černokljún; -ſchwänzig, *a.* černorép; -ſeher, *m.* černovidec; -ſpecht, *m.* černa žolna; -ſucht, *a.* černivost; -wald, *m.* černi gozd; -wurz, *f.* gabez, černi korén; -zähnig, *a.* černozób.

Schwatzen, *v. n.* govoričiti, gobezdati, žlobudrati, blebetati (ám und ečem), klepetati; klobasati, kvasiti, labrati.

Schwätzer, *m.* blebetavec, blebetáč, blebetalo, žlobudravec, žlobudralo, klepetavec, kvasáč, klobasáč; -ei, *f.* blebet, blebetanje, gobezdanje ꝛc.; -in, *f.* blebetavka, blebetulja, klepetulja, žlobudravka.

Schwatz-haft, *a.* blebetav, klepetav, žlobudrav, labrav; -igkeit, *f.* -ſucht, blebetavost, žlobudravost.

Schwebe, *f.* visenje: in d. - ſein, víseti, žediti; die Verhandlung iſt noch in der -e, obravnava še ni dognana od. še teče, obravnuje se še; prevál *f.*; -en, *v. n.* plávati, nositi se, vznášati se, zibati se (bljem); (zwiſchen Furcht und Hoffnung) omahovati; es ſchwebt mir vor Augen, pred očmí mi je, očitno mi je; -end, *a.* viséč; -e Verhandlung, še nedognana obravnava.

Schwefel, *m.* žveplo, žeplo, + sumpor, sera; - = *a.* žvepléni, žepleni; -artig, *a.* žveplenast; -auflöſung, *f.* žveplena raztoplina; -bad, *n.* žveplena kopel *f.*; žveplene toplice *pl.*; -erz, *n.* žveplena ruda, žveplenica; -faden, *m.* žveplenka, žepleni klinček; -gelb, *a.* žveplenorumen, žveplenast; -geruch, *m.* žvepleni duh, duh po žveplu; -grube, *f.* žveplénica; -haltig, -ig, *a.* žveplén, žeplén, sumpornat, žveplenat; -hölzchen, *n.* žvepleni klinček; -kies, *m.* žveplénovec; -metall, *n.* žveplena kovina; -reich, *a.* žveplenat; -ſauer, *a.* žveplenokisel; -ſäure, *f.* žveplena kislina; -waſſer, *n.* žveplena voda.

Schweif, *m.* rep; *dim.* repek, repič, repiček; (am Kleide) vlek, vlak;

(d. Komet.) rep, metla; -en, *v. n.* mótati se, motoviliti se, krožiti, pohájati, vláčiti se; *v. a.* (im Waſſer) plákati: oplákniti, oplahniti, splakniti + oplakovati; ſ. Ausſchweifen; -ig, *a.* in Zuſammenſetz. - rep; -rahmen, *m.* napenjalo; -ſtern, *m.* repata zvezda, repatica; -ſtück, *n.* répina.

Schweig-en, *v. n.* mólčati (ím); (verſtummen) umólkniti, obmólkniti, utihniti *pf.*, (auf kurze Zeit -) premólkniti, pomólčati; -e! molči! tiho! jezik za zobe! -en, *n.* molk, molčanje; umólknjenje, premólknjenje: zum - bringen, utážiti, jezik zavézati (vežem) *pf.*; -end, *a.* mólčéč; *ad.* molče; -ſam, *a.* molčéč, molčljiv, zamolčljiv malobeseden; =ſeit, *f.* molčečost, zamolčljivost.

Schwein, *n.* svinja, prasica, presica, čolna; (männl.) prasec, prešič, prase (g. -eta); ſ. Klecks; - = *a.* svinjski; -bär, *m.* merjasec, meresec; -braten, *m.* svinjska pečenka, pečena svinjina; -en, *a.* svinjski; -erei, *f.* svinjarija, svinjarstvo; -fett, *n.* salo; mast *f.*; -fleiſch, *n.* svinjsko mesó, svinjina, prešičevina, -händler, *m.* svinjár: den - betreiben, svinjáriti; -haut, *f.* svinjska koža; -hirt, *m.* svinjár, svinjski pastír; -igel, *m.* prešičji od. rivčasti jež; -iſch, *a.* svinjski, svinjarski; -koben ſ. Schweinſtall; -koth, *m.* svinjšček, svinjek; -mutter, *f.* prasica, presica; -sbraten ſ. Schweinbraten; -sborſte, *f.* ščetina; -ſchneider, *m.* rezavec, rezár; -ſkopf, *m.* svinjska glava; -smagen, *m.* svinjski želodec; -ſtall, *m.* svinják, svinjski hlev, hlevec; -trog, *m.* korito; -zucht, *f.* svinjoreja, reja svinj; -züchter, *m.* svinjorejec, svinjorednik; -zunge, *f.* svinjski jezik.

Schweiß, *m.* pot, znoj: im -e ſein, potiti se; in - kommen, spotiti se, pot me polije; - = *a.* potni; znojni; -bad, *n.* potívnica, potívna kopel *f.*; -dicht, *a.* neprepoten; -drüſe, *f.* potna žleza, potnica; -en, *v. a.* variti: zvariti; *v. n.* potiti se; (waidm.) kervaveti; -er, *m.* varivec; -ig, *a.* poten, znojen; -loch, *n.* potnica, potna lúknjica; -mittel, *n.* potilo, zdravilo za pot; -treibend, *a.* kar pot žene; -tropfen, *m.* potna sraga od. kaplja; -tuch, *n.* potni robec.

Schweizerkäſe, *m.* švájcarski sir.

Schwelg-en, *v. n.* požreševati, zaprávljati, žlévati, čez nemoč jesti in piti, žreti, razsípati (pljem) zadegávati; -er, *m.* ritopašnik, ritopasec, požrešnik, zapravljivec, razúzdanec, spohotnik; =ei, *f.* požrešnost, nasladno od. razúzdano življenje, ritopašnost, spašnost; =in, *f.* ritopášnica, požréšnica, spohótnica, zapravljívka; -iſch, *a.* požrešen, spohoten, ritopašen, spašen, sladen, nasladen, razsipen, razuzdan.

Schwell-e, *f.* prag; (d. Brücke) blazina; -en, *v. n.* zabúhniti, obrékniti, zabrékniti, oteči (tečem), búhniti + otékati; geſchwollen, zabuh-

hel, obrekel, zabrekel, otekel; (v. Waſſer) rasti, kipeti, naráščati; v. a. napeti (pnem), napíhniti + napénjati, napihovati; (im Waſſer) razmočiti, namočiti + razmákati; (das Waſſer) zajeziti, vodi zagraditi + zagrájati.

Schwemm-, a. plavni; -e, f. kopališče, kópanje; -en, v. a. pláviti, goniti, nesti: naplávіti, nanesti; (ab-) plákati: splákniti, oplákniti, opláhniti + oplakovati; -erde, f. naplavina, nanosina; -ort, m. kopališče.

Schwenk-en, v. a. vihteti, súkati (sučem), máhati, kríliti; ſich -, v. r. zasúkati se, zaverteti se, kreniti, oberniti se + obráčati se; -ung, f. obrat, zasukljej.

Schwer, a. težek, težkoten, bremenit, bremeniten; (beſchwerlich) težaven; (gewichtig) tehten, važen: -e Zeiten, hudi ob. pičli časi; -e Strafe, ostra ob. huda kazen f.; -e Zunge, okoren jezik; -e Sünde, velik ob. težek greh; - werden zu Muthe, na ino se storiti, užáliti se; ad. težko, téžkoma; - hören, nagluh biti (sem); -athmig, a. nadušen, nadušljív, sigav; =keit, f. nadušnost, sigavost; -e, f. teža, težava, težina, težkota, (Schwierigkeit) težava, težavnost: die - der Strafe, ostrost kazni; -en f. Beſchweren; -fällig, a. težkoten, okoren, neukreten, nespreten; =keit, f. okornost, neukretnost ꝛc.; -füßig, a. težkohoden, okornih nóg; -herzig, a. otožen, težkega serca; -hörig, a. nagluh, nagluhel; -kopfig, a. kesnogláv, terdogláv; -kraft, f. teža, teza, težna moč; -lich, ad. težko, jávelne, težko da, prej ko ne; -linie, f. težna čerta, téžnica; -muth, m. otožnost, turobnost, težkomíselnost, klávernost; -müthig, a. otožen, turoben, težkomiseln, klavern, pobít; -punkt, m. težišče, težník.

Schwert, n. meč; -el, m. (Gladiolus) deveta srájčica, sábljanica; -feger, m. mečár; -förmig, a. mečast, meču podoben; -hieb, m. udarec z mečem; -lilie, f. (Iris) perúnika, pezanjika; -orden, m. mečarski red; -ſcheide, f. mečeva nóžnica, mečnica; -ſchlag, m. udár z mečem: ohne -, brez maha z mečem, ne potegnivši meča; -ſpath, m. težec; -ſtreich, m. udarec z mečem; -träger, m. mečenosec.

Schweſter, f. sestra; (Bundes-) posestrima; dim. sestrica, sestrička; - = a. sestrín, sestrén, sésterin; -bund, m. posestrimstvo; -lich, a. sestern, sésterski, sestrinski; --ſchaft, f. sésterstvo, sestrinstvo; posestrimstvo; -ſohn, m. sestrič, sésternik; -tochter, f. sestríčina, sésternica.

Schwiebbogen, m. oblók, obók, svod.

Schwieger-ältern, pl. (Ältern des Mannes in Bezug auf die Frau) sveker in svekerva, moževi starši pl.; (Aeltern d. Frau ꝛc.) tast in tašča, ženini starši pl.; -mutter, f. své-

kerva; tašča; -ſohn, *m.* zet; -tochter, *f.* sneha, snaha, sinovlja (žena); -vater, *m.* sveker; tast.

Schwiel=e, *f.* žulj, ožuljek; (Hitzblāsch.) mozól, mozólj, mozoljec; (am Fuße) ótiska: -en bekommen, otiščati (ím); -ig, *a.* žuljav, žuljnat.

Schwierig, *a.* težaven, težkoten, tegoten, nujen; -keit, *f.* težava, teginja, nuja; (Hinderniß) ovira, ovirek, napotek.

Schwimm=anſtalt, *f.* kopališče; plavališče; -en, *v. n.* plávati, pluti (plovem) preplávati, prepluti; (fließen) teči, liti (lijem), cediti se; -er, *m.* plavec, plavar; -feder, *f.* plavuta, plavút, *f.* plutva; -haut, *f.* plavna koža od. kóžica; -hoſen, *pl.* plavne hlače *pl.*, -füßler, *m.* plavutonožec; -käfer, *m.* plavar; -kunſt, *f.* plávarstvo; -meiſter, *m.* plavarski mojster; -platz, *m.* plavališče, kopališče; -ſchule, *f.* šola za plávanje, plavárnica; -vogel, *m.* plavarica.

Schwind=e, *f.* lišáj; -el, *m.* omótica, omót *f.*, omótičnost, vertoglavica, vertoglavost; -elei, *f.* slepársko delo od. djanje; vertoglavo početje; -elgeiſt, *m.* vertoglavost, sleparija, vihravost; -elig, *a.* vertoglav, vertoglaven, omótičen, omoten, omótici podveržen; -elkopf ſ. Schwindler; -eln, *v. n.* v glavi se verteti, glava se mi moti, omótica se me prijema; -en, *v. n.* giniti, gubiti se: zginiti, miniti, minuti, zíbniti, preiti (idem), preteči, poteči + pojémati, zgínjati, minjévati, prehájati, potékati; (abnehmen) sušiti se, hújšati, hírati, slabeti; -ler, *m.* vertoglavec, vihravec; slepár, slepivec; -ſucht, *f.* sušica, jétika, dera; -ſüchtig, *a.* sušičen, jétičen.

Schwing=e, *f.* krilo, perot, *f.* perotnica, haba, flafota; (Futter-) pletenica; (beim Wagen) polica; (Schaufel) ujčkávnica, júgelica, gugálnica, gugávnica; (in d. Mühle) tresívnica; -elkraut, *n.* bílnica, kostreba; -en, *v. a.* vihteti, súkati (sučem); páhati s čim, kríliti, trépati (d. Getreide) plati (poljem), veti (vejem), prevévati; (d. Flachs) trépati, otrépati, otrésati; ſich -, *v. r.* splávati, popeti se (pnem), povznesti se, vzdigniti se, búhniti, švígniti; perhniti + popénjati se, vzdigovati se; (aufs Pferd) vihteti se: zavihteti se, zagnati se (ženem); (ſchaukeln) kolébati se, kolémbati se; újčkati se, gúncati se, gúgati se (gljem), móngati se, bíngati se; -ung, *f.* vihtenje, utrépanje, máhanje, tres, tresenje.

Schwipps! *int.* plesk! tresk!

Schwirren, *v. n.* berneti, bréncati (ím), škergútati, čerčeti, čvèrčati (ím), cvèrkati, cverkútati; -d, *a.* brenčéč, berneč, cverkav.

Schwitz ſ. Schweiß; -bad, *n.* potna kopel *f.*; -en, *v. n.* potiti se, znojiti se, znoj biti (sem) komu, pot me poliva; *v. a.* - machen, potiti: razpotiti, uznojiti; -en, *n.* potenje, potitev; -ig, *a.* poten, znojen, za-

poten, moker od pota; -mittel, *n.* potilo.

Schwören, *v. a.* priseči (sežem), zapriseči; zarotiti se, zakleti se (kolnem) + priségati, zaprisegovati zaklinjati se: - laſſen, zapriseči (sežem), v prisego vzeti (vzamem, vzemem) + zapriségati, zaprisegovati; (b. d. Seele) pridušiti se + priduševati se; -er, *m.* prisegavec, prisegovavec, zaklinjavec.

Schwül, *a.* soparen, soparičen, sparen, paren, zagaten: - ſein, páriti se, prigrévati; -e, *f.* sopárica, spárica, spar.

Schwulſt, *f.* spuhlina, buhor, zbuhlina; (Geſchwulſt) otók, oteklina; (Bombaſt) šopirnost, košatija.

Schwülſtig, *a.* nabuhel, napuhnjen, napihnjen, spuhnjen, košat; -keit, *f.* nabuhlost, napihnjenost.

Schwung, *m.* vzlet, zlet, polet; zagón, pogon, omáh, (Säbel-) mah; in - bringen, povzdigniti; in - kommen, razviti se (vijem), razcvesti (cvetem); in einem -, máhom, máhoma, na mah; (d. Seele) povzdiga; -feder, *f.* letavno pero (g. peresa), letávnica; -haft, *a.* živ; -kraft, *f.* prožnost; -rad, *n.* mahalo, mahúlnica; -reich, *a.* navdihnjen, navdušen.

Schwur, *m.* prisega, rota; einen - thun, zapriseči (sežem), zarotiti se, zakleti se (kolnem); -brüchig, *a.* prisegolomen, krivoprisežen, krivoroten, -gebühr, *f.* rotnina; -gericht, *n.* porota, porotna sodnija, porótnica, uročna pravda; =s= *a.* porotni; =shof, *m.* porotna sodba; -mann, *m.* porotnik; rotman; -platz, *m.* rotišče.

Sechs, *n.* šest; šestero; um - Uhr, ob šestih; - *f.* šestica; šestka; - = *a.* šesto -, šestero -; -armig, *a.* šesterorók; -eck, *n.* šesterokotje; =ig, *a.* šesterokoten; -ender, *m.* šesterák; -er, *m.* šesták, šestica; =lei, *n.* šestér, šesterni; -fach, -fältig, *a.* šesternat, šestojen, šestogúb; -federig, *a.* šesteroperen; -flügelig, *a.* šesterokril; -füßig, *a.* šesteronóg, šesteronogat; -füßler, *m.* šestomér; -hundert, *n.* šest sto; =ſte, *n.* šeststotni; -jährig, *a.* šestleten; -köpfig, *a.* šesterogláv; -kreuzerſtück, *n.* šesták, šestica; -löthig, *a.* šestloten; -mal, *ad.* šestkrat, šest potov; =ig, *a.* šestkraten; -monatlich, *a.* šestmésečen; -pfünder, *m.* šestfuntnik; -pfündig, *a.* šestfunten, šestlibern; -seitig, *a.* šesterostrán; -ſilbig, *a.* šesterozložen, šesteroslovčen; -tauſend, *num.* šest tisoč, šest tisuč, šest tavžent; -ſte, *n.* šesttisočni.

Sechſt=e, *n.* šesti; -el, *n.* šestina, šestín, šestinka; -ens, *ad.* šestič; -halb, *a.* polšesti.

Sechs=undzwanzig, *n.* šest in dvajset, dvádeset šest; -wochen, *pl.* otročja postelj *f.*, babine *pl.*; -wöchnerin, *f.* porodnica, otróčnica, -zähnig, *a.* šesterozób; -zöllig, *a.* šest palcev.

Sechtel=n, *v. a.* perilo kúhati, žéhtati; -ſchaff, *n.* žehtnjak, žehtnik.

Sechzehn, *n.* šestnajst; (d. Zahl) šestnajstica, šestnajstka; -ender, *m.* šestnajsterák; -er, *m.* šestnajsták; šestnajstica; -erlei, *a.* šestnajsteri, šestnajsteren; -fach, -fältig, *a.* šestnajsteren, šestnajsternat; -tel, *n.* šestnajstina, šestnajstín; =format, *n.* šestnajsterka; -tens, *ad.* šestnajstič.

Sechzig, *n.* šestdesét, šestréd; -er, *m.* šestdesetica, šestdesetka; (Perſon) šestdeseták, šestdesetletni človek; =in, *f.* šestdesetlétnica; =lei, *n.* šestdeseteri; -fach, -fältig, *a.* šestdeseteren, šestdeseternat; -jährig, *a.* šestdesetleten; -mal, *ad.* šestdesetkrat; -ſte, *n.* šestdeseti; -ſtel, *n.* šestdesetina, šestdesetinka.

Seckel, *m.* mošnja; -meiſter, *m.* mošnjár.

Sed=ez, *n.* šestnajsterka, šestnajstinka; -iment, *n.* usedlina, gošča, podmást *f.*, kal.

See, *m.* jezero; *dim.* jezerce; *f.* morje; offene -, široko morje, počina; -= *a.* jezerski, jezerni; (Meeres-) morski, pomorski, namorski; -anwohner, *m.* primorec, primorjanec; -arſenal, *n.* pomorska oróžnica; -bach, *m.* jezernica; -bär, *m.* morski medved, tulenj; -behörde, *f.* pomorska gosposka, morski urad; -blume, *f.* lokvanj, pločnik; -dienſt, *m.* mornarska služba, mornarstvo; -fahrer, *m.* namornik, namorski brodár; -fahrt, *f.* morska vožnja, brodarstvo, brodnija; -fiſch, *m.* jezerska riba, riba jezérnica; -gefecht, *n.* boj na morji; -fracht, *f.* morski naklad; -fräulein, *n.* morska déklica; -gegend, *f.* morska krajina; -gericht, *n.* pomorska sodnija; -gras, *n.* haluga, haljuga, morska trava; -grund, *m.* morsko dno; -hafen, *m.* pristán, pristav, pristanišče, ladjostaja; -handel, *m.* namorska kupčija, pomorska tergovina; -herrſchaft, *f.* pomorsko gospodstvo; -höhe, *f.* nadmorska visokóst; -hund, *m.* tulenj, morski pes; -igel, *m.* morski ježek; -jungfer, *f.* morska déklica; -karte, *f.* morska mapa, morjevid; -krankheit, *f.* morska bolezen; -krieg, *m.* vojska na morji, namorska vojska; -küſte, *f.* primorje, pomorje, morski breg, morsko obrežje, morská obál *f.*; -land, *n.* primorska dežela; -länder, *m.* primorec; -ländiſch, *a.* primorski.

Seele, *f.* duša; *dim.* dušica; -n= *a.* dušni, duševni; zadušni; -nadel, *m.* blagodušje, dušna blagóst; -namt, černa maša, bílija, zadušna maša (ósmica, létnica); -nangſt, *f.* dušna stiska, dušna britkost; -narzt, *m.* dušni zdravnik; -nfriede, *m.* dušni mir; -größe, *f.* velikodušje, velikodušnost; -ngut, *a.* predober; -n=handel, *m.* kupčija z ljudmi; -nheil, *n.* izveličanje, zveličanje duš; -nhirt, *m.* dušni pastír; -nkrank, *a.* na duši bolen; =heit, *f.* dušna bolezen; -nkummer, *m.* dušna skerb *f.*; -nkunde, *f.* dušoslovje, dušoznanstvo;

-nleiden, *n.* dušno terpljenje; -nlos, *a.* brezdušen; -nmeſſe, *f.* černa mašu, zadušna maša; -nnahrung, *f.* dušna hrana; -npein, -plage, *f.* dušna muka ob. stiska; -nruhe, *f.* dušni pokoj, mir vesti, mirna vest *f.*; -nſchwäche, *f.* malodušje; -nſpeiſe, *f.* dušna hrana ob. paša; -nſpiegel, *m.* dušno zercalo ob. razgledalo; -nſtärke, *f.* dušna moč *f.*, moč duše; -tag, *m.* vseh vernih duš dan (g. dneva); -utroſt, *m.* dušna tolažba; -nvergnügt, *a.* iz duše vesél; -verkäufer, *m.* ljudokupec; -nvermögen, *n.* dušna zmožnost ob. moč *f.*; -nwanderung, *f.* preseljevanje duš; -nwohl, *n.* dušni blager, dušna blagost; -nzuſtand, *m.* dušni stan, stan duše.

See-leute, *pl.* mornarji, namórščeki; -löwe, *m.* morski lev.

Seelſorg-e, *f.* dušno pastirstvo, duhovna skerb *f.*; -er, *m.* dušni pastír, duhovni oskerbník.

See-luft, *f.* morska sapa; -macht, *f.* namorska ob. morska moč *f.*; morska deržava; -mächtig, *a.* na morji mogočen; -mann, *m.* mornár, pomorščček, namorščček; -männiſch, *a.* mornarski; -mannſchaft, *f.* mornarsko ljudstvo, mornarji *pl.*, mornarstvo; -mannskunſt, *f.* pomorska umetnost; -meile, *f.* morska milja; -offizier, *m.* namorski častnik; -pferd, *n.* mrož; -pflanze, *f.* morska (jezerska) rastlina; -poliп, *m.* hobotnica, osmonožec; -raub, *m.* namorski rop, pomorsko roparstvo, gusarstvo; -räuber *m.* namorski ropár, morski razbojnik, gusar, korzár; -iſch, *a.* roparski, gusarski; -recht, *n.* pomorsko pravo; -reich, *a.* jezernat; -reiſende, *m.* morski popotnik; -roſe, *f.* lokvanj, beli pločnik; -ſalz, *n.* morska sol *f.*; -ſäure, *f.* morska kislina; -ſchiff, *n.* morska ládija; -ſahrt, *f.* vožnja po morji, pomorsko brodarstvo; -ſchlacht, *f.* pomorska ob. namorska bitva, bitva na morji; -ſchildkröte, *f.* morska želva; -ſchlange, *f.* morska kača; -ſchwalbe, *f.* hudoúrnica, mahavka; -ſoldat, *m.* pomorski vojščak; pomorščček; -ſpiegel, *m.* morsko (jezersko) poveršje, morska gladina; -ſtaat, *m.* morska deržava; -ſtadt, *f.* primorsko mesto; -ſtern, *m.* morska zvezda; -ſtrand, *m.* morsko obrežje; -ſturm, *m.* morska nevihta, burja, vertuna, burka; -taube, *f.* galeb, tonóvšica; -thier, *n.* morska živál *f.*; -treffen, *n.* bitva ob. boj na morji; -truppen, *pl.* pomorska vojska; -ufer, *n.* primorje, pomorje, morski breg, morska obal *f.*; -unfall, *m.* nesreča oder nezgoda na morji; -ungeheuer, *n.* morska pošást; morski velikán; -volk, *n.* mornarji, pomórščcki *pl.*; -wärts, *ad.* proti morju, k morju; -waſſer, *n.* morska voda; jezerska voda; -weſen, *n.* mornarstvo, pomorstvo, namorstvo; -wind, *m.* zamorski ob. morski veter.

Segel, *n.* jadro, jadrilo, vetrilo:

mit vollen -n, z razpétimi jádri; die - ſtreichen, jadra spustiti; - = *a.* jáderni; -er, *m.* jadravec, jadráč, plávec; -falter, *m.* jadravček; -fertig, *a.* gotov ob. pripravljen na odhod po morji, z razpétimi jadri; -garn, *n.* preja za jadra; -macher, *m.* jadrar; -n, *v. n.* jádrati, strújati, peljati se (ljem); -ſchiff, *n.* jadrenica, jadravka; -ſtange, *f.* jadrenica; -tuch, *n.* platno za jadra, jadrovina; -werk, *n.* jadrovje, jadrovina.

Segen, *m.* blágoslov, žegen; (Wirkung des Segens) blager, blagor, blagodár, blagodát *f.*; -bringend, *a.* blagonosen, blagodaren, dobroten; -reich, *a.* blagovít, blažen; -ſprechen, *n.* blagoslávljanje; -ſpruch, *m.* blágoslov; -verfünder, *m.* blagovést.

Segn-en, *v. a.* blagoslóviti, žégnati + blagoslávljati, blagrovati, blágriti, žegnovati, blagodarovati; (beſeligen) blažiti: oblažiti, osrečiti + osrečevati; -ung, *f.* blagota, blagotija, blažina;

Seh-, = *a.* vidni; -bar, *a.* viden, vidljív; -en, *v. n* vídeti, víditi; (ſchauen) gledati, zreti; - laſſen, kázati, (kažem): pokázati, na ogled postáviti + pokazovati; ſich - laſſen, prikázati se + prikazovati se; ſiehe! glej! lej! poglej! pogledi!; ſich ſatt -, naglédati se; -en, *n.* vid, videž, videnje: das - verlieren, obnevídeti; -end, *a.* vidijóč, vidéč; =e, *m.* videc; -enswürdig, *a.* vídeža vreden, ogleda vreden, mikaven; =feit, *f.* mikavnost; -er, *m.* videc, viditelj; (Profet) vedež, vedeževavec, volhvec; =in, *f.* viditeljica; vedeževavka, volhvica.

Sehn-e, *f.* kita, míšica, suha žila; (am Bogen) tetiv *f.*, tetiva; -en ſich, *v. r.* hrepeneti, koperneti, hlepeti, tóžiti se komu po čem, želeti česa, mreti, dihteti; -en, *n.* hrepenenje, kopernenje, hlepenje, poželenje; -icht, *a.* kitast, žilast; -ig, *a.* kitnat, žilav; -lich, *a.* željen, spreželjen, željčen, nužen, hrepenéč, dihtív; -ſucht, *f.* hrepenenje, kopernenje, poželenje, goreča želja, hlepenje; -ſüchtig, *a.* hrepenéč, kopernéč, poželjív.

Sehr, *ad.* zeló, zlo, jako, močno, silno, sila, grozno, rámeno, šémbrano, srepo, pre-; zu -, preveč, odveč, čez mero. [gledáj.

Seh-rohr, *n.* lukalo; -weite, *f.* do-

Seicht, *a.* plitev, plitek; *fig.* puhel, jalov; -e Stelle, plitvina, -e, *f.* plitvina; -heit, *f.* plitvost, plitkost; *fig.* puhlost, jálovost.

Seid-e, *f.* svila, žida; (gedrehte -) súkana svíla, súkanka; -el, *n.* maslec; -elbaſt, *m.* (Daphne) volčín; -eln, *pl.*, volčini *pl.*

Seiden, *a.* svilnat, svilen, židan; -ähnlich, *a.* svilnast, židast; -bau, *m.* svilstvo, svilarstvo, sviloreja; -ei, *n.* svilni mešič; -fabrik, *f.* svilárnica; =ant, *m.* svilar; -färber, *m.* svilobarvec; -gewand, *n.* svílnata ob. svílena obleka; -gewebe, *n.* svilnata tkanina; -handel, *m.*

kupčija s svilo, tergovina s svilnato robo; -händler, *m.* kupčevavec s svilo; -handlung, *f.* prodajálnica svilnate robe; -hut, *m.* svílnati klobuk; -manufaktur, *f.* izdelovanje svilnate robe; -raupe, *f.* svilnica. sviloprejka, svilód, svilni červ; -reich, *a.* svilovít, svilnat; -ſchwanz, *m.* pegam; -ſpinner, *m.* svilo-prejec, sviloprédec; =ei, *f.* svilo-préjnica; =in, *f.* sviloprejka; -ſtoff, *m.* svilenina, svílena od. žídana roba; -tuch, *m.* svíleni od. žídani robec; -weber, *m.* svilotkavec; -zeug, ſ. Seidenſtoff; -zucht ſ. Seidenbau; -züchter, *m.* svilar, sviloredec, pridelovavec svilnate robe.

Seif=e, *f.* mjilo, mílo, žajfa; -en= *a.* mjilni, žajfji; -en, *v. a.* mjíliti, žájfati: omjíliti, ožájfati; -enartig, *a.* mjilast; -enblaſe, *f.* mjilni mehurec, mjilina pena; -engeiſt, *m.* mjilovec; -enhändler, *m.* kupčevavec z mjilom; -enſieder, *m.* mjilar, mjilovár; =ei, *f.* mjilárnica, mjilovárnica; =in, *f.* mjilàrica; -enwaſſer, *n.* mjílnica, žájfnica.

Seiger ſ. Seiher; *a.* navpičen; *ad.* navpík; -n, *v. a.* navpík kopati (pljem); -ſchacht, *m.* -teufe, *f.* navpična jama, navpični rov.

Seih=e, *f.* cedivo; izcejek; -en, *v. a.* cediti: precediti, pretočiti + precéjati, pretákati; -er, *m.* cedilo, cedilnik; (Perſon) cednik, cedivec, precejevavec; -in, *f.* cednica, cedivka, precejevavka; -korb, *m.* cedilnik; -tuch, *n.* cedilni pert, cedilno platno.

Seil, *n.* verv *f.*, konopec, konop, vože od. ože (g. -eta); -er, *m.* vervár, vožár; = = *a.* vervarski, vožarski; =ei, *f.* vervarstvo, vožarstvo; =handwerk ſ. Seilerei; =meiſter ſ. Seiler; -tänzer, *m.* vervohodec, vervoplesec, vervolezec; =in, *f.* vervohodka, plesavka na vervi; =kunſt, *f.* umetnost na vervi plesati.

Seim, *m.* sterd *f.*, čisti med; samotók; -en, *v. n.* cediti se; -honig, *m.* samotók, tekoči med.

Sein, *v. n.* biti (sem); für ſich allein -, samovati.

Sein, *pr.* svoj; (desſelben) njegov; -er Zeit, svoje dni; -enthalben, -etwegen, *ad.* zavoljo njega, zarad njega, za njega delj; -ig, *a.* svoj; (desſelben) njegov; die -en, *pl.* svojina, svójšina.

Seit, *ad.* o kar, kar; *prp.* od: - wann, odkéj?; -ab, *ad.* na strani, na samoti, od rok; -e, *f.* stran *f.*, strana, plat *f.*: von jener -, od onod; von allen -en, od vseh strani, od vsikod; bei -, stran, na stran, s poti (d. rechte - eines Zeuges) lice; Scherz bei -, brez šale! von - des Gerichtes, od sodnije, kar se tiče sodnije; (d. Leibes, Schiffes) bok; an der rechten - anfaſſen, za pravo žilo prijeti (primem); (Partei) stranka; (Theil) del, stran *f.*; -el, *n.* maslec.

Seiten=, *a.* stranski, postranski,

pobočni; -augriff, *m.* napad od strani; -anſicht, *f.* pogled od strani; -brett, *n.* stranica; krajnik; -brücke, *f.* primostek; -dach, *n.* pristrešje, pristrešek; -druck, *m.* tiščanje v stran; -fläche, *f.* stranska plošča; -gebäude, *n.* prizidek; -gewehr, *n.* sablja; pobočno orožje; -lang, *a.* eno stran dolg; -linie, *f.* postranska čerta; -mauer, *f.* postranski zid; -naht, *f.* postranski šiv; --ſchlagader, *f.* pristranska privódnica; -ſchmerz, *m.* bolečina v boku; -ſtechen, *pl.* bodljaji *pl.*; -ſtraße, *f.* postranska cesta; -ſtück, *n.* pristranski kos; -taſche, *f.* torba, tórbica; -thür, *f.* postranske duri *pl. f.*, -tram, *m.* žerd *f.*; -trieb, *m.* odraslek, poganjek, odganjek; -weg, *m.* stranski pot, stranska pot, stranpot, stranpotica; -weh ſ. Seitenſchmerz; -winkel, *m.* prikotek; --zahl, *f.* število strani; -zimmer, *n.* stranska izba.

Seit=her, *ad.* od tega časa, od te dobe, odzdaj; =ig, *a.* dozdánj, dosedánj; -lings, -wärts, *ad.* v kraj, stran, na stran, v stran, s poti. [sečnica.

Sek=ante, *f.* presečna čerta, pre-

Sekret, *n.* skrivni pečat; ſ. Abort; -ár, *m.* tajnik; (Schrauf) pisalni stolec, pisalnik; -ariat, *n.* tajništvo; tájnikova služba.

Sekt=e, *f.* ločina, razkol, odcepek; verska družba; -ierer, *m.* razkolnik, odcépljenec, krivoverec.

Sekular, *a.* stoleten; (weltlich) posveten, svetski; -feier, *f.* stolétnica, stoletni praznik; -iſazion, *f.* spreobernitev duhovskega premoženja v posvetno; -iſieren, *v. a.* spreoberniti + spreobráčati duhovsko premoženje v posvetno.

Sekund=a, *f.* drugi razred; -aner, *m.* drugošolec; -ant, *m.* dvobojni drug; -är, *a.* drugoten; podružen, pristranski; -owechſel, *m.* druga menjica; -e, *f.* sekunda; hip; -ieren, *v. a.* pripévati, prikládati, prilágati; v dvoboju pomágati; -ogenitur, *f.* drugorodstvo.

Selb=ander, *num.* samodrúg, sam drugi; -dritte, *num.* samotretji, sam tretji; -e ſ. Derſelbe; -fünfte, *num.* samopeti, sam peti; -ig, *a.* isti, tisti.

Selbſt, *pr.* sam: von -, sam od sebe; (ohne fremde Hilfe) samotež; ſich - angehören, sam svoj biti (sem); zu ſich - kommen, k sebi priti, zavédeti se (vém) + zavédati se; -*ad.* celó, i; - = *a.* samo-; sebe sámega; -abtödtung, *f.* krotitev lastnega mesa; -achtung, *f.* spoštovanje samega sebe; -ändig ſ. Selbſtſtändig; -anklage, *f.* zatožba sámega sebe; --aufopferung, *f.* darovanje samega sebe; -befleckung, *f.* oskrumba sámega sebe; -beherrſchung, *f.* gospodovanje sámega sebe, oblást nad sebój; -berechtigt, *a.* sam svoj; -beſtimmung, *f.* samovladnost; -betrachtung, *f.* premišljevanje sámega sebe; -bewußtſein, *n.* zaved *f.* zavést *f.*, samosvést *f.*: zum - kommen,

zavédeti se (vém); -eigen, *a.* samolasten, svoj lasten, sam svoj; -entleibung ſ. Selbſtmord; -entzündung, *f.* samovnetje; -erfahrung, *f.* lastna skušnja; -erhaltung, *f.* ohranitev sámega sebe; =ſtrieb, *m.* nagon sebe sámega ohrániti; -erkenntnis, *f.* spoznanje sámega sebe; -gefällig, *a.* samoljuben, samorád, samoraden; =keit, *f.* samoljubnost; -gelehrte, *m.* samoúk; -geſchoſs, *n.* samostrél *f.*; -geſpräch, *n.* samogovor; -gewachſen, *a.* samorášč, samoséven: -e Pflanze, samosévka; -herrſchaft, *f.* samovlada, samovladstvo, samovladarstvo; -herrſcher, *m.* samovladár, samovladec, samovladavec, samoderžec; =in, *f.* samovladarica, samovladica; -hilfe, *f.* samolastna pomóč *f.*, pomóč sebi sámemu; -iſch, *a.* sébičen; -laut, *m.* samoglás; (Buchſtabe) samoglasnik, samoglásnica, glasnik, glásnica; =ig, *a.* samoglasen; -liebe, *f.* samoljubje, lastna ljubezen, ljubezen do sámega sebe; -liebig, *a.* samoljuben; -lob, *n.* samolastna hvala, hvala sámega sebe; =er, *m.* samohvalec.

Selbſt-mord, *m.* samomór, samouborstvo; -mörder, *m.* samomòr, samomorec, morivec sámega sebe; =in, *f.* samomorka; =iſch, *a.* samomoren, samomorski; -regierung, *f.* samouprava, samovlada; -ruhm, *m.* lastna hvala; -ſchaffend, *a.* samotvoren; -ſchändung, ſ. Selbſtbefleckung; -ſchau, *f.* samozòr; -ſchuld, *f.* lastna krivnja; lastni dolg; -ſchuß, *m.* samostrél; -ſtändig, *a.* samostojen, samostalen, sam svoj, samosvojen; =keit, *f.* samostojnost, samostalnost; -ſucht, *f.* sébičnost, samoradnost, samogoltnost, samopašnost; -ſüchtig, *a.* sébičen, samopriden, samoraden, samogolten, samopašen; =e, *m.* sébičnik, samoradec, samopašnik; *f.* sébičnica, samopášnica; -thätig, *a.* samodelaven, samotvoren, samostoren; -überwindung, *f.* premaga sámega sebe; -verachtung, *f.* zaničevanje sámega sebe; -verläugnung, *f.* zatajevanje sámega sebe; -verſtändlich, *ad.* kakor se samo po sebi razume; -vertrauen, *n.* zaúpanje v sámega sebe; -verwaltung, *f.* samouprava, lastna uprava; -willig, *a.* samovoljen; -zünder, *m.* samonét, samožig.

Selchen, *v. a.* sušiti, voditi: posušiti, povoditi, prekaditi + presúšati, prekájati, prekajevati; -er, *m.* prekajevavec; -fleiſch, *n.* povójeno, suho od. prekájeno meso; -kammer, *f.* vodílnica, prekajeválnica; -wurſt, *f.* posúšena klobasa; povlečak.

Selig, *a.* blažen, zveličan; (glückl.) blažen, blagovít, presrečen: - der Mann, blagor možu; -preiſen, blagrovati, blagoslávljati; - machen, zveličati + zveličevati; -e, *m.* nobeščán, zveličani; (d. Verſtorbene) rajni, rajnki, rajnik; *f.* rajna, rajnka, rájnica; -igkeit, *f.* blaženstvo, blagost, blaženost, blagovitost, bla-

ger, sreča; (ewige -) zveličanje, izveličanje; (Entzücken) radost, veselje: die acht -en osem blagrov; -machen, zveličati + zveličevati; -machend, *a.* zveličaven, zveličevaven, izveličaven; blaživen, oblaževaven; -macher, *m.* zveličar, zveličavec; oblaževavec; -machung, *f.* zveličanje, izveličanje; s. Beseligung; -preisen, *v. a.* poveličevati; -sprechung, *f.* prištetev med zveličane; -werdung, *f.* zveličanje.

Seller, -ie, *m.* zélena, opih.

Selten, *a.* redek, poredek, vzelčen; (ungewöhnl.) nenávaden; *ad.* redko, rédkoma, málokdaj, málokrat; -heit, *f.* redkost, redkota, vzelčnost.

Seltsam, *a.* čuden, nenávaden, čelaren, neobičen, diven; -keit, *f.* čudnost, nenávadnost.

Semest=er, *n.* polletje, pololetje, semester; -ral, = *a.* polletni, pololetni; =prüfung, *f.* polletna skušnja.

Semikolon s. Strichpunkt.

Seminar, *n.* semenišče; (Theolog. -) duhovno semenišče, duhóvšnica, bogoslóvnica; -ist, *m.* (Theol.) bogoslovec.

Semmel, *f.* žemlja, žemljička, žulka; -mehl, *n.* prednja moka.

Senat, *n.* starešinstvo, starašinstvo, senát; (b. Gerichtshöfen) odbor; -or, *m.* starešina, starašina, senator; -s = *a.* starešinski; -s=präsident, *m.* odborni pervosednik ob. predsednik.

Send=bote, *m.* sel, posel, poslanec; -brief, *m.* poslanica, list, poslano pismo; -en, *v. a.* poslati (šljem), odpráviti, vpótiti + pošíljati, odprávljati; -er, *m.* pošiljavec, poslavec, pošiljatelj; -ling, *m.* poslanec, pošíljanec; -schreiben s. Sendbrief; -ung, *f.* pošiljatev, poslatev; (d. Senden) poslanje, pošíljanje, odprava, vpotitev.

Senes=baum, *m.* senes; -blätter, *pl.* sénesovo perje.

Senf, *m.* gorúšica, gorčica, goršica; -=, *a.* gorušični, gorčični; -brühe, *f.* gorušična omaka; -korn, *n.* gorušično ober gorčično zerno; -mehl, *n.* gorušična ob. gorčična moka; -pflaster, *n.* gorušični obliž; -teig, *m.* gorušično testo.

Seng=e, *f.* žig, požíg, palež, smod; -en, *v. a.* páliti, smoditi: požgati (žgèm), posmoditi, popáliti + požígati, posmójati; (v. der Sonne) pripékati, prigrévati, prižígati; *v. n.* žgati (žgèm) se, páliti se, smoditi se; -stätte, *f.* požigališče, smodišče.

Senior, *m.* starši, senior; starešina; -at, *n.* starešinstvo.

Senk=blei, *n.* olovnica, vodomér, grezilo; -e, *f.* nižina, nižava, nižáv *f.*; (Ort zum Versenken) grezína, grez *f.*; -stift, *m.* ozobec; -en, *v. a.* pogrezniti, v globino spustiti, ponoriti + pogrezovati, v globino spúščati; (ins Wasser) potopiti, utopiti + potápljati; (eine Rebe ꝛc.) gróbati, grebeničiti, grébati: po-

gróbati, pogrebeníčiti; (v. Blick) pobésiti + pobéšati; (neigen) nagniti + nagíbati (bljem); ſich –, v. r. nagíbati se (bljem), spúščati se, zniževati se, usédati se; -er, m. grebenica, grobenica; (Perſon) pogrezovavec; potapljavec; grebeníčar; -grube, f. greznica, stoka, brezno; -linie, f. navpična čerta; -recht, a. navpičen, prostopaden, ravnotežen; ad. navpík; -ung, f. uséd, usedlina, nágnjenost; znižatev.

Senn-e, m. planšar, spravnik, planinar, molzec; -en = a. planinski; -enealpe, f. planina; -er, m. planšar, spravnik, planinar: – ſein, planšáriti, planovati; =ei, f. planšarstvo; planšárnica; =hütte, f. staja, bajta; =in, f. planšarica, planinšarica, molzica; -ig, a. žilav, žilat.

Senſ-al, m. mešetar, sensal; -arie, f. mešetarina; -azion, f. hrup, osúp: – machen, hrup napráviti, osúpniti.

Senſe, f. kosa; dim. kosica; -n = a. kosni; -förmig, a. kosast; -n-hammer, m. kosárnica; -nmann, m. kosák; -nring, m. kosír, grivna; -nſchmied, m. kosár; -nſtiel, m. kosišče, rántišče; -nſtein, m. osla.

Senſib-el, a. čutljív, rahločuten; -ilität, f. čutljivost, rahločutnost.

Sent-enz, f. rek, izrék, pregovor; (Urtheil) razsodek, odloček; -imental, a. mehkočuten, nežnočuten, rahločuten, prečutljív, sentimentalen; =ität, f. mehkočutnost, prečutljivost ɔc.

Separ-abel, a. odločljív; -at, a. odločen, oddeljen, razdelen; posében, sámezen, posamen; ad. po sámezi, posamič, posebej; =friede, m. posamni mir; =ismus, m. odlóčenost, razdelnost, razdružnost, separatizem ɔc.; =iſt, m. razdružnik, odlóčenec; =iſtiſch, a. razdružen, razdružljív, samosvojen; -iren, v. a. odlóčiti, razdrúžiti, oddeliti + odločevati, razdruževati, oddeljevati.

Sep-ia, f. sépija, plotica; -tember, m. kimovec, september; (kroat.) rujan; (böhm.) zaří; (poln.) wrzesień; -temviraltafel, f. sedmerični ob. septemviralni stol; -temvirat, n. sedmerovladje; -entrional ſ. Nördlich; -tine, f. sedmica, sedmi glas; -tuageſima, f. tretja predpostna nedelja; -tuaginta, f. sedemdeseterica.

Sequ-ens, m. sledéči, naslednjik; -eſter, m. sekvester; -eſtration, f. sekvestracija; -eſtrieren, v. a. sekvestrírati.

Ser-aph, -aphin, m. seraf, sérafin; -aphiſch, a. serafinski; -enade, f. serenada, podóknica, petje ob. godba pod oknom; -eniſſimus, m. presvetli; -geant, m. seržánt ſ. Feldwebel; -ie, f. versta, red f., rajda, sérija; -iös ſ. Ernſthaft; -ös, a. vodenčast, vodeničast; -pentin, kačnik, serpentín, gádovec; –

um, *n.* voda; sirovatina; -wurſt, *f.* klobasa iz možgánov.

Serv=ice, *n.* namizje, namizna priprava; -iette, *f.* pertič, obrisača; -il, a. hlápčevski, suženj; -ireu ſ. Bedienen; -itut, *f.* služnost, služabnost, servitút; =ꝛ=a. služnostni, služebni, servitutni; -ſtecht, *n.* pravica do služnosti, pravo služébnosti. [(g. -ena).

Seſam, *m.* sezam, morsko seme

Seſſ=el, *m.* stol; (Sitz) sedež; -el=a. stolov; -haft, *a.* naseljen, vseljen, osedel; =igkeit, *f.* vséljenost, osedlost; -ion, *f.* seja.

Setz=e, *f.* sadišče, zasadišče, zasad, nasadišče; -en, *v. a.* stáviti; (ſitzen machen) posaditi, razposaditi + posájati, razposájati; (ſtehen machen) postáviti + postávljati, (liegen machen) položiti, djati (denem, dem), deti + polágati, dévati; (eine Friſt) ustanoviti, dati, dolóčiti + ustanávljati, dajati (dajem), določevati; (zum Pfande -) stáviti: zastáviti + zastávljati; (in d. Lotterie) stáviti; Ziel, -, konec storiti, zastanoviti; in Freiheit -, izpustiti + izpúščati; außer Stand -, nemogoče storiti; außer Kraft -, preklícati (kličem), ob veljavo djati (dem), razveljáviti; in Schrecken -, preplašiti, prestrášiti, v strah pripráviti *pf.*; in Verwunderung -, osúpniti; eine Henne -, nasaditi + nasájati; (Bäume ꝛc.) saditi: zasaditi, vsaditi + zasájati, vsájati; in Unkoſten -, v škodo pripráviti; ins Werk -, izpeljati (ljem) + izpeljevati; in Noten -, skládati; geſetzt den Fall -, recimo, denimo, postávimo, da -; in Flammen -, zažgati (žgèm), zapáliti *pf.*; ſich -, *v. r.* sesti (sedem), vsesti se + sédati, vsédati se: in die letzten Bänke -, zadnje klopi zasesti; herum -, razposesti + razposédati; (in den Kopf -) vtepsti si, zabiti si (bijem) + vtépati si; (v. Flüſſigkeiten) useti se, ubrísati se (brišem) + usédati se; in Marſch -, odríniti, na pot kreniti *pf.*; in Gunſt -, prikúpiti se, priljúbiti se *pf.*; in Gefahr -, v nevarnost se podati + podájati; zur Wehr -, v bran se postáviti + postávljati; zu Pferde -, konja zasesti oder zajáhati; über den Fluſs -, reko preplávati oder prepluti; -en, *n.* saditev, saja; -er, *m.* stavec, postávljavec; (in d. Druck.) čerkostavec, stavec; (Kompoſiteur) skladavec, skladatelj; -haſe, *m.* zajka, zajklja; -ling, *m.* -pflanze, *f.* sajenica, sadika, cepiga; grobenica, reznica; -rebe, *f.* reznica, ključ, sajenica; -teich, *m.* násadni ribnik.

Seuch=e, *f.* kuga, pomertija, mor, pomor, kužna bolezen; -en=a. kužni; -enſtoff, *m.* kužnina, kužilo.

Seufz=en, *v. n.* zdíhati, zdihovati, vzdihovati, zdihávati, zdihévati: zdíhniti, vzdíhniti; -er, *m.* vzdihljej, zdihljej, vdihàj, vzdih; (Perſon) vzdihovavec.

Sex=ta, *f.* šesti razred, šesta šola;

-taner, *m.* šestošolec; -tant, *m.* šesternik; -tal, -tell, *a.* spolni.

Sez=ernieren, *v. a.* odlóčiti, oddéliti + odločevati; -eß, *m.* odločba, oddelitev.

Sfäre ſ. Sphäre.

Sibilant, *m.* sikavec, sičnik.

Sich, *pr.* sebe, se ꝛc.

Sichel, *f.* serp, serpica; *dim.* serpek: ſich mit d. - ſchneiden, užeti se (žanjem) *pf.*; -förmig, *a.* serpast; -n, *v. a.* žeti (žanjem, ženjem): požeti + požinjati; -ſchmied, *m.* serpár.

Sicher, *a.* varen, zaveten, brezskerben, zavarován, v závetji; (gewiß) gotóv, v svesti: -ſtellen, zavarovati, zagotóviti + zagotávljati; *ad.* res, resno, zarés, za terdno, za gotovo; -heit, *f.* varnost, várščina, varstvo; brezskerbnost; závetje, zatišje; (Gewißheit) gotovost, zanesljivost; (Pfand) zastava; (Bürgſchaft) poroštvo; -heits= *a.* varstvén, varnostni; =anſtalt, *f.* zavaroválnica, zavarovávnica; =behörde, *f.* varstvena oder varnostna oblastnija; za občno varnost postávljena gosposka; =karte, *f.* varni list; = pfand, *n.* zastava, zastávščina; -wache, *f.* varstvena oder varnostna straža, straža za občno varnost; -lich, *a.* gotovo, za terdno, zarés; -n, *v. a.* gotoviti, várovati, čúvati: zavárovati, okováriti; -ſtellen, *v. a.* gotoviti: ugotoviti, zagotoviti, okováriti, zavarovati + ugotávljati; -ſteller, *m.* zavarovavec, ugotavljavec; -ſtellung, *f.* zavarovanje; terdnjava; -anſtalt, *f.* zavaroválnica; =eid, *m.* zavarovalna prisega.

Sicht, *f.* vid, videž, vides: auf -, na vid, na pokáz; -bar, *a.* viden, vidljív, vídesen, očiten; *ad.* vídoma, vidno, očitno; =keit, *f.* vidnost, vidljivost; očitnost; -en, *v. a.* čístiti: prečístiti, prebrati (berem) + prečiščevati, prebírati; trébiti: pretrébiti; (Getraide) sóditi, občíniti: presóditi, presejati (sejem) + presójati, presévati; -lich, *a.* viden, očiten; *ad.* vídno, vídoma; -ung, *f.* prečiščevanje, prebiratev ꝛc.

Sickern, *v. n.* solzeti, curljati, mozeti.

Siderisch, *a.* zvezden.

Sie, *pr.* ona; *pl.* oni, one, ona ꝛc.; (als Anrede) vi, vas.

Sieb, *n.* sito; (grob.) rešeto, reta; *dim.* sitce; rešetce; (Milch -) cedilo; -artig, *a.* sitast; rešetast; -boden, *m.* adro; -en, *v. a.* sóditi, obcíniti: presóditi, presejati + presójati, presévati.

Sieben, *num.* sedem; sedmero; *f.* sédmica, sedminka; - = *a.* sedmero -; -armig, *a.* sedmerorók; -blätterig, *a.* sedmerolist; -er, *m.* sedmica, sedmák; -lei, *n.* sedmeri; -fach, -fältig, *a.* sedmeren, sedmernat, sedmerogúb; -färbig, *a.* sedmerobarven; -fingerig, *a.* sedmeropèrst; -geſtirn, *n.* gostosevci *pl.*, gostožirci *pl.*, gostoževke *pl.*; -hauptig, *a.* sedmerogláv; -hundert, *num.* sedem sto; -jährig, *a.* se-

demletni, sedmeroletni, sedem let star; -ſchläfer, *m.* polh; zaspanec, zaspane (g. -eta); -ſeitig, *a.* sedmerostrán; -ſilbig, *a.* sedmerozložen; -tägig, *a.* sedmerodneven, sedemdanski; -tauſend, *n.* sedem tisoč; -tel, *n.* sedmina, sedmín; -tens, *ad.* sedmič; -thalb, *a.* polsedmi; -undzwanzig, *n.* sedem in dvajset; -zahl, *f.* sedmica, sedminka; -zig ſ. Siebzig.

Sieb-förmig, *a.* sitast, situ ob. rešetu podoben; -macher, *m.* sitár, rešetár; -ner, *m.* sédmica; (Münze) sedmák; -rand, *m.* obód, obvód.

Siebzehn, sédemnajst; -er, *m.* sedemnajstica; petica; =lei *a.* sedemnajsteri; -fach, fältig, *a.* sedemnajstéren, sedemnajsternat; -jährig, *a.* sedemnajstletni; -mal, *ad.* sédemnajstkrat, sédemnajst potov; -te, *n.* sédemnajsti; =l, *n.* sedemnajstina, sedemnajstín; =ns, *ad.* sedemnajstič.

Siebzig, *n.* sédemdeset, sedem red; -er, *m.* sedemdesetnik, sedemdesétletni starček; =in, *f.* sedemdesetlétnica; =lei, *n.* sedemdeseteri; -fach, -fältig, *a.* sedemdeseteren, sedemdeseternat; -jährig, *a.* sedemdesetleten; -ſte, *n.* sedemdeseti.

Siech, *a.* bolehav, bolehen, betežen, nevbogljén; -e, *m.* bolnik, boléhavec; -en, *v. n.* boléhati, bolehen biti (sem); (hin -) hírati; -enhaus, *n.* hiša za bolehne; -heit, *f.* boléhavost, bolehnost, nevboglјenost; -ling ſ. Siechе; -tum ſ. Siechheit.

Sied-e, *f.* vrenje, vretje; -heiß, *a.* vrel, vrelen; -hitze, *f.* peklina, žgalina; -elei, *f.* selišče; -eln, *v. n.* séliti se, preselovati se; -e-lung, *f.* selitev; -en, *v. n.* vreti, vervrati, kipeti: zavreti, skipeti; *v. a.* variti: zvariti; -en, *n.* vrenje, vretje; varitev; -punkt, *m.* vrelin, vrelinec; -er, *m.* varivec, varič; =ei, *f.* varílnica, várnica.

Sieg, *m.* zmaga, premaga, predobitev, pobeda: den - erfechten, premoči (morem), premágati, zmágati, preobládati + zmagovati, premagovati.

Siegel, *n.* pečát: -aufdrucken, pečát pritísniti + pritískati; unter dem - der Verſchwiegenheit, pod zavezo molčljivosti; -bewahrer, *m.* pečatnik; -erde, *f.* pečatna glinja; -fälſcher, *m.* ponarejavec pečatov; -lack, *n.* pečatni vosek; -n, *v. a.* pečátiti: zapečátiti; -ring, *m.* pečatni perstan; -ſtock, *m.* pečatnik; -wachs, *n.* pečatni vosek.

Sieg-en, *v. n.* premoči (morem), zmágati, premágati, preobládati, predobiti, užúgati + zmagovati, premagovati; (v. einem Antrage) obveljati; -end, *a.* zmagovaven, zmagonosen; -er, *m.* premagavec, zmagavec, premagovavec, preobladavec, predobitnik; =s- *a.* zmagavski; =in, *f.* zmagavka, predobítnica; =krone, *f.* zmagavski venec; -es- *a.* zmagavski, zmagavni.

zmagalni; =aufzug, *m.* zmagalni sprevod; =bogen, *m.* zmagalni oblók, slavolók; =nachricht, *f.* poročilo o zadobljeni zmagi; =trunken, *a.* zmage prevesél; -gekrönt, *a.* zmagovalen; -gewohnt, *a.* zmage navajen; -reich, *a.* zmagaven, zmagalen, zmagovalen, zmagonosen, slavodobiten.

Sieh! glej! lej! poglej! no! viž ga!

Signal, *n.* známenje, znamnje; -ement, *n.* známenje; popis; -feuer, *n.* ogenj za známenje zakurjen; -isieren, *v. a.* známenje dati + dajati (dajem).

Sign=ator, *m.* podpisnik; -atur, *f.* známenje; znamka; (Unterschrift) podpis; -ifikazion, *f.* pomén; -ieren, *v. a.* znamenovati: zaznamenovati, zaznámiti; podpísati (pišem) + podpisovati.

Sil=abieren, *v. a.* zlogovati, slovkovati, slóvkati; -be, *f.* zlog, slovka; -enmaß, *n.* zlogomerje; -enräthsel, *n.* zlogovnica.

Silber, *n.* srebro: gediegenes -, samočisto ober samorodno srebro; aus -, srebern; -= *a.* sreberni; -agio, *n.* nadavek na srebro; -arbeiter, *m.* srebrár; -auflösung, *f.* sréberna raztoplina; -bergwerk, *n.* sréberni rudnik, rudnik na srebro; -beschlag, *n.* sréberni okov; -erz, *n.* sréberna ruda, srebernica; -faden, *m.* sréberna nit *f.*; -gang, *m.* sréberna žila; -gehalt, *m.* srebro, kar ga je v čem; srebernóst; -geld, *n.* sréberni denár; -geräthe, *n.* sréberno posodje; -glanz, *m.* lesk srebra; -glätte, *f.* sréberna gladčina; -groschen, *m.* sréberni groš; -hell, *a.* čist kakor srebro; -klumpen, *m.* kos srebra; -ling, *m.* srebernik, srebernják; -lösung, *f.* sréberna raztoplina; -münze, *f.* sréberni penez ob. denár; -n, *a.* srebern, srebren; *v. a.* posrébriti + posrebrovati; -papier, *n.* srébernati papír; -pappel, *f.* beli topol ober jagnjed; -reich, *a.* srébernat, srebrovit; -ring, *m.* sréberni perstan; -service, *n.* sréberno namizje; -stab, *m.* sréberni prot, sréberna pálica; -stoff, *m.* srebrovina; -strich, *m.* gospica; -ware *f.*, -zeug, *n.* srebernina.

Silhouette, *f.* senčni obráz, silhueta.

Sim=bol, *n.* biljega, bilega, známenje, razodevek; -bolik, *f.* simbólika; -bolisch, *a.* simbóličen, pripodoben, v prilikah; -onie, *f.* simonija; -pel, *a.* prost, pripróst, priproščen; -s, *m.* zidec, prikrov; (Brett) polica; -ulieren, *v. a.* na videz délati; -ultan, *a.* vkupen, hkraten, nerazdelen.

Sing=, *a.* pevski; za petje; -bar, *a.* peven, speven; =keit, *f.* pevnost, spevnost; -drossel, *f.* drozeg, droz; -en, *v. n.* u. *a.* peti (pojem), popévati, prepévati: zu - anfangen, zapeti; wechselweise -, odpévati si; -en, *n.* petje, petev, prepévanje; -end, *a.* pojóč; peven; -gebühr, *f.* opevarija; -lehrer, *m.* pevski učitelj; -lust, *f.* pevoljubje,

veselje do petja; -meſſe, *f.* peta maša; -pflicht, *f.* opevalo; Sinn-grün, *n.* zimozelen; -ſpiel, *n.* spév-igra, igra s petjem; -ſtunde, *f.* ura za petje odlóčena.

Singul-ar, *m.* ednina, edinje števílo, enojnik, edinstvo; -är, *a.* posámezen, posamen.

Sing-vogel, *m.* (tica) pevka, tič pevec, pevalica; -weiſe, *f.* napév, viža; -zifade, *f.* veliki overček od. čríček.

Sinken, *v. n.* pasti (padem), upasti + upádati, pojémati; (im Waſſer) topiti se: utopiti se, utoniti + utápljati se; (in einem weichen Körper) udreti se, pogrézniti se, zgrézniti se + udírati se, pogrezovati se; (zu Boden) zgrúditi se, sčeniti se, čičniti, zgrezniti se + sčépati se; -d, *a.* upadajóč, pojemajóč; bis in die -e Nacht, do terde noči.

Sinn, *m.* zmisel; čut, čuvstvo, čutilo; (Bewuſtſein) svest *f.*, zaved *f.*, zavést *f.*; (Verſtand) um, razum, pamet *f.*; (Wille) volja; (Gemüth) misel *f.*, duša; (Abſicht) misel, mer *f.*, namera, namemba, nakana; (Bedeutung) pomén, pomemba, zmisel; ich habe im -, misel me je, volja me je, na misli mi je, namenjen sem, namerjam, naklepam, naklepujem; in den - kommen, na misel, na mar od. v glavo priti (pridem); im -e des Geſetzes, po postavi, po besedah zákona; anderu -es werden, promisliti se, spremisliti se; eines -es ſein, ene misli biti (sem); zu -en kommen, zavédeti se (vém) + zavédati se; von -en kommen, onesvestiti se; prepasti (padem), obnoreti, zblázniti se; froher -, veselo serce; -bild, *n.* podoba, pripodoba, prilika; ſ. Sinbol; =lich, *a.* pripodoben, prispodoben, v priliki; -en, *v. n.* misliti, razmišljati, premišljevati, prevdárjati, pretehtovati; (auf etwas) namérjati, naklépati, naklepovati, presti (predem): gut geſinnt, dobromisléč; -endurſt, *m.* meseno požélenje, poltenost; -engenuſs, *m.* telesna od. poltena sla od. slast *f.*; -enluſt, *f.* telesnost, poltenost, mesena oder poltena sla; -enrauſch, *m.* omama čutov; -enreiz, *m.* meseni oder polteni mik; -entaumel, *m.* pijanost; -enverwirrung, *f.* zmešnjava, zblodnjava; -enwahn, *m.* zmota, zmotnjava, blodnja, zblodnjava; privíd; -enwelt, *f.* vidni svet, vidno stvarstvo; -esänderung, *f.* premislik, premislek, spremislek; -esart, *f.* mišljava, način mišljenja; -esorgan, -eswerkzeug, *f.* čutilo; smisel; -teuſchung, *f.* omama čutov; privíd.

Sinn-gedicht, *n.* puščica, nadpis, pušica; -grün, *n.* zimozelen, zimzelen; -ig, *a.* umen, umeten, domišljív, domišljáv, spremišljen; -lich, *a.* telesen, poltén, mesén, čuten, viden; =feit, *f.* telesnost, poltenost, mesenost; čutnost; vidnost; -los,

a. brezčúten, neobčúten, neobčutljív; nezáveden, nesvesten; (vernunftlos) brezumen, nespámeten: -handeln, brez pomislika ravnati; =igkeit, *f.* brezčutnost, neobčutljivost, brezumnost; -reich, *a.* umen, ostroumen, bistroumen, domišljív, moder; -ſpruch, *m.* rek, modri izrék, pregovor, prislovica; -verwandt, *a.* enácega pomena, istopomemben, enopomenljív; =ſchaft, *a.* istopomembnost, enopomenljivost; -voll, *a.* pomenljív.

Sint=emal, *c.* ker; -er, *m.* okuje *pl.* okujina, okovina, škaja; (Tropfſtein) siga; -ern, *v. n.* kápati, kapljáti, curljati, cediti se, pocéjati se; -erwaſſer, *n.* kápnica.

Sinus, *m.* pristava; lonica.

Sipp=e, -ſchaft, *f.* žlahta, sváščina, svojád, svojást, sorodovina.

Sir=ene, *f.* sirena, morska déklica; -ius ſ. Hundsſtern; -up, *m.* sirop, sirup.

Siſtier=en, *v.a.* ustáviti, zaustáviti, obustáviti, zastanoviti + ustávljati, zaustávljati; -ung, *f.* ustava, zaustava, obustava, zastanovitev.

Sitt=e, *f.* šega, običáj, navada, navaja; -en, *pl.* nrav *f.*, nravi *pl.*: von guten -, lépega vedenja ob. zadèržanja, spodobne ob. nravne obnaše; -en= *a.* nravni, nravstveni; =geſetz, *n.* nravni zakon, nravstvena ob. moralna postava; =lehre, *f.* nravstvo, nravoveda, nauk lépega védenja; =los, *a.* nenraven; razuzdan, ritopáš, ritopašen; =loſigkeit, *f.* nenravnost; razúzdanost; = reinheit, *f.* čisto, nedolžno vedenje; =ſpruch, *m.* modri rek ob. izrók; =verderbnis, *n.* pohújšanje ob. poguba nravnosti; -ig, *a.* nraven, čeden, nepopačen, nedolžen; -lich, *a.* nraven, nravnosten, čeden, pošten, spošten: -er Menſch, človek lepih nravov, nravni človek; =keit, *f.* nravnost, nravstvenost, čednost; lepo vedenje, nravno življenje; -ſam, *a.* pošten, čeden, nraven, sramožljív; =keit, *f.* nravnost, poštenost, sramožljivost.

Situazion, *f.* lega, pologa, -s=plan, *m.* legopisni čertež ob. osnutek; -szeichnen, *n.* rísanje poleg lege.

Sitz, *m.* sedež, sedalo; (Aufenthaltsort) bivališče, stanovališče, prebivališče; (Ort) mesto; den erſten - geben, na pervo mesto posaditi + posájati; den - aufſchlagen, naséliti se, nastanoviti se, nastaniti se *pf.*; -bank, *f.* klop *f.*, sedela; (lange -) protina; -bein, *n.* sedna kost *f.*; -en, *v. n.* sedeti, sedévati; (eine Weile -) posedeti + posédati; (in d. Kinderſprache) čičati; - bleiben, obsedeti; (v. Mädchen) ne omožiti se; (wohnen) bivati, stanovati; -laſſen, zapustiti + zapúščati; (v. Kleidern) podájati se, prilégati se, prileči se (ležem), dobro stati (stojím); -en, *n.* seja; čič; -er, *m.* sedec, posédavec; -fleiſch, -leder, *n.* er hat kein -, ne sedí rad; -ung, *f.* seja, sednica; =s= *a.* sejni; =sprotokoll, *n.* sejni

zapisnik; =sſal, *m.* sednica; =s=tag, *m.* sejni dan; -zimmer ſ. Sitzungsſal.

Skab=iös, *a.* hrastav, krastav; -iosa *f.* glavinec.

Skal=a, *f.* stopnica, glasovna léstvica; -de, *m.* skald; -pieren, *v. a.* kožo sneti (snamem) + snémati.

Skand=al, *m.* pohújšanje, spotikljivo ob. pohujšljivo djanje; =ös, *a.* pohujšljiv, spotikljív, zapeljív; -ieren, *v. a.* stopice mériti, po stopicah mériti, škandírati.

Skapulier, *n.* škapulír.

Skar=ifikator, *m.* rezar, -nikel, *m.* zavitek, zavojek; -pe, *f.* škarpa, podzidje; -tieren, *v. a.* prebrati (berem), odbrati + prebírati, odbírati.

Skelet, *n.* kostják, kostnják, kostra, okostnica, hrodje, ogrodi *pl.*, garnik; -thier, *n.* kostljivec.

Skept=iker, *m.* dvomljivec, skeptik; -iſch, *a.* dvomljív, sképtičen; -izismus, *m.* dvomljivost, skepticizem.

Skis, *m.* skis; gornik.

Skizz=e, *f.* načèrt, načertek, očertek, čertež, obrisek, pervi osnutek; -ieren, *v. a.* načèrtati, očèrtati, obrísati, osnutek narediti + narójati.

Sklav=e, *m.* suženj, sužnik, sužnji, rob, nevoljnik; (Gefangene) jetnik, vjetnik; *fig.* hlapec, sužnji; -en=a. sužnji, hlápčevski, robski; =dienſt, *m.* hlapčevstvo, sužnost: -e verrichten, sužnjevati, hlapčevati, robovati; =handel, *m.* kupčija z ljudmi; =händler, *m.* kupčevavec z ljudmi, ljudokupec, martolós; =joch, *n.* jarem sužnosti; =markt, *m.* sužnji terg; =ſchiff, *n.* ládija s sužnji; =ſtand, *m.* sužnost, suženjstvo, robstvo; -erei, *f.* sužnost, sužnjost, robstvo, hlápčevstvo; in der - leben, sužnjevati, robovati, hlapčevati; -in, *f.* sužnja, súžnica, nevóljnica; jétnica; -iſch, *a.* suženj, suženjski, robski, hlapčevski, tlačanski.

Skolien, *pl.* obedne popevke *pl.*;

Skont=o ſ. Eſſompte; -rieren, *v. a.* denárnico preglédati + pregledovati; -rierung, *f.* pregledovanje, pregledba denárnice.

Skor=but, *m.* kurdej; -pion, *m.* ščipec, klešèar, škratek, škorpijón; =ſtich, *m.* škorpijonov ujéd.

Skrib=eln, *v. a.* pisáriti; -ler, *m.* pisáč, pisún.

Skrof=eln, *pl.* žove *pl.*, živice *pl.*, bezgavke *pl.*, brámorji *pl.*; -ulös, *a.* žovast.

Skrup=el, *m.* spotika, dvom; -ulös, *a.* prenatančen, pretenke vesti; -uloſität, *f.* pretenka vest *f.*

Skrutin=ieren, *v. a.* prešteti (ščetjem) + preštévati glasove; -ium, *n.* štetev ob. preštévanje glasov.

Skulptur ſ. Bildhauerei.

Slav=enfeind, *m.* protislován; -iſch, *a.* slovanski, slavjanski, slovenski; -iſieren, *v. a.* slovéniti: poslovéniti, poslovániti; -iſt, *m.* poznavec slovanskih narečij.

Slivowitz, *m.* slivovec.

Smaragd, *m.* smaragd; -en, *a.* smaragdov, smaragdni.

So, *pr.* ki, kteri; *ad.* tako, tak, takisto: -wie, kakor, kot, liki; -groß, enolik; zatojen; *con.* ako, če, -li: -wahr Gott im Himmel, za pravo božjo resnico; -wahr mir Gott helfe, tako mi Bog pomagaj; -bald, *c.* s čim, beržko, kakor hitro, kakor hiterno.

Sock-e, *f.* kopitec, kopica, obújek, žok; - anſtricken, zaperstiti; -el, *m.* podnožje, podslomba; -elraum, *m.* prizemlje.

Sod-a, *f.* soda, pepélnata sol *f.*, solík; ſodann, *ad.* potlej, potle, potèm, na to; -brennen, *n.* gorečica, zgaga, deravica, žeravica, rizavica; -omitiſch, *a.* sodomski.

So-eben, *ad.* ravno kar, prav zdaj, todi, otodi; -fa, *f.* sofa, počiválnica; -fern, *ad.* kolikor; -ff, *m.* pijanstvo; -fort, *ad.* neutégoma, zdajci, prec, precej, koj; -gar, *ad.* celó, clo, še celó, kaj še, i; - genannt, *a.* tako imenován, tako zvan; -gleich, *ad.* gredóč, pri tej priči, spótoma, precej, kar precej, vadlc.

Sohle, *f.* podplat, stopál *f.* u. *m.*; (unterſte Balken) podloga, podslomba, podsek; (Pfütze) mlakuža; (Salzwaſſer) slanica, razsol *f.* slanomura, slanomorja, slana voda; -en- *a.* podplatni; -en, *v. a.* podšiti (šijem), podplat prišívati *pf.*; =gänger, *m.* pódplatar; =riemen, *m.* kverd; -ig, *a.* slaničen; -leder, *n.* pódplati, pódplatno usnje; -ſchiene, *f.* oplat *f.*

Sohn, *m.* sin; *dim.* sinek, sinček, sinko: an -es ſtatt annehmen, vsinóviti, posinóviti; -s *a.* sinovski.

Söhn-bar, *a.* spraven, spravljiv; -en ſ. Sühnen, Sühnopfer.

Sohns-kind, *n.* vnuk; -ſohn, *m.* sinovec; -tochter, *f.* sinova hči (g. hčere); -weib ſ. Schwiegertochter.

Soirée, *f.* večerna veselica, beseda.

Sokratiſch, *a.* sokrátičen, sokratski.

So-lange, *a.* dokler, dokič; -larjahr ſ. Sonnenjahr; -lawechſel, *m.* menjica samica.

Solch-er, *pr.* tak, takov, takošen, takšen: auf -e Art, tako, takisto; -enfalls, *ad.* v enakem primerljeji, kedar se kaj enacega primeri; -ergeſtalt, -ermaßen, *ad.* po takem, na tak način, po tem takem; -erlei, *a.* tákošen; -heit, *f.* takost, tákovost.

Sold, *m.* plača, mezda, služnina: in eines - treten, komu služit iti od. v službo stópiti.

Soldat, *m.* vojak, vojščák, vojšák, vojnik, soldát, žolnir: -werden, med vojake od. k vojakom iti (grem), v vojaško službo stópiti; (freiwilliger -) dobrovoljec; -en- *a.* vojaški, soldaški, žolnirski; =dienſt, *m.* vojaška služba, vojaštvo; =freund, *m.* prijatelj vojakov; =haus, *n.* vojášnica; =lied, *n.* vojaška (pesem); =mantel, *m.* vojaški plašč; =rock, *m.* vojaška suknja, bela suknja; =ſtand, *m.* vojaški stan, vo-

jaštvo, vojáščina; =volk, *n.* vojaki, vojščaki *pl.*, soldatija; -isch, *a.* vojaški, vojniški, soldaški, žolnirski.

Söld=ling, -ner, *m.* najemnik; najetnik, najetec, pláčanec.

Sol=e f. Sohle; -en, -enität f. Feierlich, -keit; -id, *a.* terden, terpéč, terpežen; (ehrlich) pošten, zanesljiv; = arhaftung, *f.* skupna od. nerazdelna odgovornost; =arisch, *a.* nerazdelen, skupen, vsi skup, vsi za enega; =ität, *f.* terdnost, terpežnost; = um, *n.* in - haften, vsi za enega, eden za vse; -itär, *m.* edinec.

Sollen, *v. n.* imeti (am), treba je, trébati, dolžnost je, dolžen biti (sem), mórati; häufig durch den Optativ mit naj, Kondizional oder durch den Imperativ: soll ich gehen, naj grem? kaj naj storim? was soll ich thun; ne vem, kaj bi počél, ich weiß nicht, was ich anfangen soll; du sollst nicht stelen, ne kradi u. s. w.; (zum Ausdrucke d. Wahrscheinlichkeit) neki, neki da, prè, bajè, bajè da: er soll krank gewesen sein, bajè od. neki da je bil bolen; - *n.* dolžnost; dolg.

Söller, *m.* pavlač, mostóvž, mužovš; s. Altan.

Sollizitator, *m.* solicitator.

Sol=o, *ad.* sam; *n.* samospév, samoglás; -osänger, *m.* samopevec; -özismus, *m.* pregrešek v govorjenji; -stizium, *n.* solncevrát, solnčni obrát; -vent, f. Zahlungsfähig; -venz f. Zahlungsfähigkeit.

Somit, *c.* tedaj, po tem takem, torej.

Sommer, *m.* leto, poletje: im -, po letu; -s *a.* poletni, letni; -abend, *m.* poletni večer; -apfel, *m.* zgodnje od. prigodnje jábelko; -anzug, *m.* poletna obleka; -aufenthalt, *m.* poletno bivališče, letovišče; -birn, *f.* zgodnja od. prigodnja hruška; -eiche, *f.* poletni hrast od. dob; -faden, *m.* pajčja nit *f.*; -feld, *n.* jaro polje; -fleck, *m.* pega; =ig, *a.* pegav, pegast; -frucht, *f.* -getraide, *n.* jaro žito, járina; -glut, *f.* pripeka, prigrevica; -haus, *n.* poletna hiša, letográd; -kleid, *n.* poletno oblačilo; -korn, *n.* járica, jara rež *f.*; -lehne, *f.* vsoje, protisolnčna brežina; -lich, *a.* leten, polétenski; -linde, *f.* velikolistna lipa; -luft, *f.* poletni zrak; -morgen, *m.* poletno jutro; -n, *v. n.* leto nastopa od. nahaja, poletje se bliža; -nacht *f.* poletna noč *f.*; -obst, *n.* zgodnje od. prigodnje sadje; -rock, *m.* poletna suknja; -saat, *f.* jara setev; járina, jaro žito; -solstizium, *n.* kres, poletni solnčni obrát; -sprosse, *f.* pega; -sprossig, *a.* pegav, pegast; -szeit, *f.* letni od. poletni čas, letna doba: zur -, po letu; -weizen, *m.* jara pšenica; -zeug, *n.* lehka tkanina.

Sonamb=üle f. Nachtwandlerin; -ulismus, *m.* namésečnost, sonambulizem.

So=nach, *ad.* tedaj, torej; -nate, *f.* sonata, popevka; -nde, *f.* preiskovalo, skušalo.

Sonder, *prp.* brez, bez; -bar, *a.* poseben, čuden, čudovit, diven, čú-

dežen; -keit, *f.* posebnost, čudnost, divnost; -gelüſte, *n.* odcepljivost; želja odcépiti se; -gut, *n.* osebejno od. posebej dano posestvo; -heit, *f.* posebnost; -intereſſe, *n.* posebna od. stranska korist *f.*; -lich, *a.* poseben: es ſchmeckt nicht -, ni predobro; -ling, *m.* svojič, posebnež, čudežnják; -n, *v. a.* deliti, sebiti: lóčiti, odlóčiti, oddeliti, razlóčiti, razdrúžiti + odločevati, oddeljevati, razdruževati; odbrati (berem) + odbírati; -n, *c.* ampak, temuč, temoč, timveč, marveč, nego; -ſtellung, *f.* samotno od. osamelo stanje.

Son=bieren ſ. Unterſuchen; -ett, *n.* sonét.

Sonn=abend, *m.* sobota, sabota; =s, *ad.* v soboto, v saboto; -e, *f.* solnce, sonce; *dim.* sólnčice, sónčice: die - geht auf - unter, solnce vzhaja - zahaja od. v zatop gre; die - brennt, solnce pripeka od. prigreva; -en ſich, *v. r.* sólnčiti se, na solncu se greti (grejem); (v. Bienen) prašiti se.

Sonnen-, *a.* solnčni, sončni; -anbeter, *m.* solncemolec; -anbruch, *m.* svit, zor, zazor, razsvit: bei -, ko se razsveti, ko se solnce razsije ꝛc.; -aufgang, *m.* solnčni vzhod od. iztok; -bahn, *f.* solnčni pot, solnčni tir; -bezirk, *m.* osolnčje, osonje; -blume, *f.* sólnčnica, solnčica; -fackel, *f.* lúčnica; -ferne, *f.* odsolnčje, odsolnje; -finſternis, *f.* solnčni pomèrk od. mrak, solnčno mèrknjenje: bei eintretender -, ko solnce merkne; -glanz, *m.* solnčna svitloba; -glut, *f.* solnčna pripeka oder žgalina; solnčni pripék; -klar, -hell, *a.* svitel od. jasen kakor solnce; očividen, očiten; -hof, *m.* solnčni kolobár; -höhe, *f.* solnčni višek, visokóst solnca; -jahr, *n.* solnčno leto; -kreis, *m.* solnčni krog; -lauf, *m.* solnčni tek, tek solnca; -licht, *n.* svitloba, solnčna svitloba; -los, *a.* brezsolnčen, odsojen; -nähe, *f.* prisolnčje, prisolnje; -niedergang ſ. Sonnenuntergang; -rauch, *m.* sopár, par; -regen, *m.* dež s solncem; -ſchein, *m.* solnčni sij od. svit: es war -, solnce je sijalo; -ſchirm, *m.* solnčnik, senčnik; -ſeite, *f.* vsoje *pl.*, vsojna od. protisolnčna stran *f.*; -ſeitig, *a.* prisojen, vsojen, protisolnčen; -ſyſtem, *n.* osolnčje, osolnje; -ſtand, *m.* solnčni stan; -ſtich, *m.* solnčni zapál, solnčna vnetica; -ſtillſtand, *m.* solncestáj; -ſtral, *m.* žarek, solnčni žarek od. trak; -uhr, *f.* solnčna ura, solnčevnica; -untergang, *m.* (solnčni) zahod, zaton, zatop; -wagen, *m.* solnčni voz; -wende, *f.* solnčni obrat, solncevrat; (Sommer-) kres; -wendfeuer, *n.* kres, kresni ogenj; -wurz, *f.* solnčni koren; -zirkel, *m.* solnčni krog od. kolobár.

Sonn=ett, *n.* sonét; -everbraunt, *a.* zagorél, ogorél, černomanjast; -ig, *a.* solnčen, solnčnat; prisojen; -ſeitig, *a.* prisojen, vsojen, protisolnčen.

Sonntag, *m.* nedelja, Gospodov dan (g. dneva); **Sonntägig**, *a.* nedeljni, nedeljski; **-s=** *a.* nedeljski, nedeljni, pražnji; **-skuchſtabe**, *m.* nedeljska čerka; **-sfeier**, *f.* praznovanje nedelje; **-sgottesdienſt**, *m.* nedeljska božja služba; **-skind**, *n.* srečni človek; **-skleid**, *n.* pražnje od. praznično oblačilo; **=ung**, *f.* pražnja od. praznična obleka; **-sruhe**, *f.* nedeljni počitek; **-sſchule**, *f.* nedeljska od. nedeljna šola.

Sonor, *a.* glasen, jasen.

Sonſt, *ad.* sicer, scer, inače, drugače, drugači, ako ne, razun tega, mimo tega, verh tega; **-ig**, *a.* drugi, ostál, siceršen.

Soph=a *f.* Sofa; **-isma**, *n.* goljufni sklep; **-iſt**, *m.* modrín, modrinec, modrijanec, sofíst; **=erei**, *f.* modrijanstvo, zvijaštvo; **=iſch**, *a.* modrijanski, zvijaški, sofističen.

Sorb=apfel, *m.* oskoruša; **-et**, *n.* šerbet, hladivna pijača.

Sorg=e, *f.* skerb *f.*, skerbnost, briga, mar: **-tragen**, skerbeti, skerb od. mar biti komu česa, róditi oder márati za kaj, to ga briga; das macht mir **-**, to me skerbí, skerb me peče zastran tega, to me briga; dafür hat er keine **-**, tega mu ni mar, za to še ne mara od. ne rodi, zastran tega si ni v skerbéh; **-en**, *v. n.* skerbeti, márati od. róditi za kaj; v skerbi biti (sem) zastran česa, mar biti komu česa; ſorge nicht, ne skerbi, ne boj se; (ſich bemühen) prizadeti si + prizadévati si, stárati se; **-enfrei**, *a.* brezskerben, neskerben: **-er Zuſtand**, brezskerbnost; **=e**, *m.* brezskerbnež, lahkoživec; **-falt**, *f.* skerbnost, skerbljivost, marnost, prizadevnost; **-fältig**, *a.* skerben, skerbljív, prizadeven, maren, marljív; **=keit**, *f.* skerbljivost, prizadevnost, marljivost; **-los**, *a.* neskerben, nemaren, vnemaren, zanemaren, malomaren, neroden, nerodljív; **=igkeit**, *f.* neskerbnost, nemarnost, malomarnost, nemárščina; **-ſam**, *a.* skerbljív, skerben; marljív; **=keit**, *f.* skerbljivost, marnost, marljivost.

Sort=e, *f.* šara, baža, pleh, škvart, sorta; **-ieren**, *v. a.* prebrati (berem), odbrati + prebírati, odbírati; **-iment**, *n.* zaloga, skladišče raznega blaga; **=shandel**, *m.* kupčija z bukvami tuje zaloge; **-shändler**, *m.* knjigár.

Sottiſe, *f.* zabavljica.

Sou, *m.* sold; **-brette** *f.* Zoffe; **-ffleur**, *m.* napovedovavec, narekovavec, suflér; **-fflieren**, *v. a.* napovedovati, narekovati, suflírati; **-pé**, *n.* večerja; **-verain**, *m.* samodèržec, vladár; *a.* samoderžen, samooblasten; **=dor**, *m.* suvrén, suvrendór; **=ität**, *f.* samoderžnost, samooblastnost.

Sovicl, *a.* tolik; *num.* toliko; **-erlei**, *a.* tolikér; **-mal**, *ad.* tólikrat, tolikokrat; **-te**, *a.* toliki, tolíkošen; *(rel.)* koliki, kolikoršen.

So=weit, *ad.* dokler; doklej, kakor

daleč; – wohl, *c.* – als auch, i – i, ne samo – ampak tudi, kolikor-toliko.

Sozi=al, *a.* družaben, družinski, socialen; =ist, *m.* socialist; -ativ, *m.* družívnik; -etät, *f.* družba, družbina, brátovščina.

Spagat, *m.* motóz *f.*, špaga, špajet.

Späh=e, *f.* preža, paznja; -e= *a.* zvedavi, pazljívi, pazni; -en, *v. n.* pozvédati, pozvedovati, páziti, opazovati, ogledovati; (lauern) prežati (ím), streči (strežem), pasti, oprezovati; šútati; -er, *m.* opazovavec, ogledovavec; (Spion) ogledúh, prežáj, prežavec; =in, *f.* opazovavka, ogledovavka; prežavka.

Spalier, *n.* brajda; (v. Tapeten) opna, zastor, prestralo.

Spalt, *m.*, -e, *f.* poč *f.*, razpoka, razpoknja, spoka, razpoklina, pokotina, prekol, razkol, skvažnja, špranja, reža, rega; (d. Feder) precép, prereza, prerezek; (Kolumne) predelek, slopec; (Erd-) zijavka; -art, *f.* cépnica, cepívnica, krojívnica; -el, *n.* kerhljič, kerhelj, klojec; -en, *v. a.* klati (koljem), kálati, cépiti, krójiti: razklati, preklati, razcépiti, precépiti, razkrojiti; *v. n. u. r.* cépiti se, krójiti se, párati se: razcépiti se, razkrójiti se, razpárati se, régniti; -er, *m.* krojivec, cepivec; -ig, *a.* razpokan, razpokel, preklán, razcepljen; -füßig, *a.* s preklánimi parklji; -keil, *m.* klin, zagozda, zagvozda; -meſſer, *n.* cepivni nož, cepivnik; -ſchnäbler, *m.* preklanozobec; -ſchnitt, *m.* precép, razcép, prekol, razkol, zaréza; -ung, *f.* nesloga, razpor, razpertija, razdor, nezlóščina, nezložnost; (Schisma) razkol.

Span, *m.* terska, treska, tréščica; (Holzſpänne) ivér, iverek, biglica; odletek, oseček; *coll.* iverje; -bett, *n.* posteljnják, posteljišče; **Spänen**, *v. a.* odstáviti + odstávljati; -ferkel, *n.* odojek, sesno prase (g. -eta), prešiček od siska; -ge, *f.* spona, sponka, skoba; (Arm-) zapéstnica, zapestje, zarókvica; **Spängler**, *m.* klepár; -hobel, *m.* strug; -iſch, *a.* španski: -e Fliege, španska muha; -e Wand, zaslon; -es Rohr, terstovec; -leuchter, *m.* svečnik, čelešnik.

Spann, *m.* nart; (Geſpann) svez; -brett, *n.* postranica, stranica; -e, *f.* ped *f.*, pedenj, pedalj *f.*; -en, *v. a.* peti (pnem), prójiti: napeti, razpeti, natégniti, raztégniti, razprójiti + napénjati, razpénjati, razpínjati, nategovati, natézati; (einſpannen) upreči (žem), vpreči, zapreči + uprégati; (d. Hahn) napeti, navreti + napénjati; mit geſpannter Aufmerkſamkeit, pazljivo; (d. Rad) zavreti + zavírati; dazu-, pripreči (prežem) + priprégati; -er, *m.* napenjavec, napregáč; -feder, *f.* zmet *f.*, pero (peresa); -hoch, *a.* ped visok; ſpännig, *a.* vprežen; -kette, *f.* zavora, zavor *f.*; -kraft, *f.* prožljivost, prožnost, raztegljivost; -nägel, *m.* svornik, jeglica, igla; -rahmen, *m.* proje *pl.*; -ſtrick, *m.* spona; -ung, *f.* napetost, napetje: in -, v razpertiji,

aezložno; (b. d. Mauern) zveza; -weite, *f.* stežáj.

Spar=, *a.* hranilni, hranivni; -biſſen, *m.* prihránjeni kosec, zalogáj; -büchſe, *f.* hranilna púščica, skládnica, špárovnica; -en, *v. a.* hrániti: prihrániti, prišpárati, privárovati, prištédíti + prihranjevati; varčno ob. skopo ravnati, varčno délati; -er, *m.* hranivec, prihranjevavec, varčni človek, špárovec; =in, *f.* hranivka, prihranjevavka, špárovka.

Spargel, *m.* porabni bilúš, šparga, špargelj; - = *a.* špargljev, bilušev.

Spar=gut, *n.* prihranek, prihránjeno blago; -herd, *m.* nepotratno ob. prihranjevalno ognjišče; -kaſſe, *f.* hranílnica, hranívnica; =büchel, *n.* hranílnične búkvice *pl.*; -küche, *f.* kúhinja s prihranjevalnim ognjiščem; -kunſt, *f.* prihranljivost, spravljivost; Spärlich, *a.* skop, pičel, sporen, redek; -ofen, *m.* prihranjevalna peč *f.*; -pfennig, *m.* spravilo, prihranjeni ob. založeni denár, zalogáj, -reif, *m.* lemez, škárnica, špérovec, krokva; -reſt, *m.* ostajek, prebitek; -kreuz, *n.* lémezni križ; -werk, *n.* lemezi *pl.*, škarnice *pl.*

Sparſam, *a.* varčen, hranljiv, šparljív, štedljív, hranilen, tenek; -keit, *f.* varčnost, hranljivost, spravljivost; -ſüchtig, *a.* skop, skoporít.

Spaß, *m.* šala, burka, gluma: - treiben, šáliti se, burke ugánjati, norce bríti (brijem); ohne -, brez šale, za res; das war ein -, to je bil smeh! to je bilo veselje!; -en, *v. n.* šáliti se, norčevati se, burke ugánjati, šale zbíjati; -er, *m.* šaljivec, glumáč, smešen človek; =ei, *f.* norčija; -haft, *a.* šaljív, šalen, smešen, smešljiv, burkast, gódčevski; =igkeit, *f.* šaljivost, smešnost &c.; -luſt, *f.* šaljivost; -vogel, *m.* glumáč, šaleo, pavliha.

Spät, *a.* pozen, pozden, kesen; *ad.* pozno, pozdí, kesno: - werden, pózniti se, noč nastaja, mrači se; zu - kommen, zapozneti, zapózniti se, zanočiti se + zapoznévati; die Uhr geht zu -, ura zakesnova ob. zastaja; im -en Alter, v sivi starosti, v poznih letih; -birn, *f.* ozimka; -e, *f.* poznost, poznota, kesnost, kesnota.

Spat=el, *m.* véslica; lopática; =förmig, *a.* lopátičast; -en, *m.* lopata.

Spät=eſtens, *ad.* najpozneje; -froſt, *m.* pozni mraz; -geburt, *f.* pozni porod.

Spath, *m.* bramor, nakolénica; (min.) špat, živec.

Spät=herbſt, *m.* pozna jesen *f.*; -heu, *n.* ótava; vnuka, otavčič; -jahr, *n.* jesen *f.* podzimek; -ling, *m.* poznič, póznica; jesenšček - jesénščica; -obſt, *n.* pozno ob. ozimno sadje; -ſommer, *m.* pozno leto.

Spatz, *m.* vrabec, vrabelj, vrabljinec; (Weibchen) vrabčela, vrabčevka; -en= *a.* vrabčji, vrablji, vrabljinji; -enneſt, *n.* vrabčje ob. vrabljinje gnjezdo.

Spazie, *f.* praznina, praznota, presledek; (b. Buchdruck.) preklad *f.*, pretka.

Spazier=en, *v. n.* sprehájati se, prehájati se, shájati se, šétati se (am u. šečem): sprehoditi se; -gehen, na sprehod iti, sprehajat se iti (grem); -fahren, sprevoziti se + sprevážati se; (müßig-) pohájati, pohajkovati, postópati; -en, -engehen ſ. Spaziergang; -fahrt, *f.* vožnja na sprehod, sprevožnja; -gang, *m.* sprehod, sprehój, sprehoja; -gänger, *m.* sprehajavec, šetavec; =in, *f.* sprehajavka, šetavka; -ort, *m.* sprehajališče, prehajališče, šetališče; -reiſe, *f.* sprehodno popotovanje; -ritt, *m.* prejézd, sprejézd, spreježa; -ſtock, *m.* pálica.

Spazium ſ. Spazie.

Specht, *m.* žolna, želna; (Grün-) zelena žolna; (Grau-) pivka; (Bunt-) detal, detel; -krähe, *f.* černa žolna; -meiſe, *f.* berglez, plezár.

Speck, *m.* špeh, slanina, boh; -= *a.* špehov; -birn, *f.* špehovka, špehovica; -freſſer, *m.* špehojedec; -hals, *m.* debeli vrat; -händler, *m.* špehár, slaninar; -icht, *a.* špehast, slaninast; -ig, *a.* tolst, tolščen, debel. masten, špehat; -käfer, *m.* špehár, špeharček; -maus, *f.* netopír, pirhpogáčica, mračnik; -ſau, *f.* kermljenka, pítana svinja; -ſchneider, *m.* špehorezec, slaninoréz; -ſchwarte, *f.* bohova ob. špehova koža; -ſtein, *m.* sálovec, mastnec.

Sped=iren, *v. a.* odpráviti, poslati (šljem), razposlati + odprávljati, pošíljati, razpošíljati; -iteur, *m.* odpravnik, razpošiljavec, špeditér; -izion, *f.* razpošiljava, odprava, odpravljava; (Ort) razpošiljávnica, odpravljávnica; =s= *a.* razpošiljavni, odpravljavni; =sgebühr, *f.* odpravnina; =sgeſchäft, *n.* pošiljavstvo, razpošiljavstvo; =skomptoir, *n.* razpošiljávnica, odpravljávnica; =sware, *f.* blago za razpošiljavo, odpravno blago.

Speer, *m.* kopje, súlica; (Zacken) ost, osten; -ſchaft, *m.* kopjišče, ratišče.

Spei=becken, *n.* pljuválnica, pljeválnica, pljuvalnik; -che, *f.* prečka, špica.

Speichel, *m.* slina; (ausgeworfener) pljunec, pljunek, pljuvatina; -drüſe, *f.* slinivka; -fluſs, *m.* slinotók, slinavost; -lecker, *m.* lizún, prilizovavec, dobrikavec; -ſtoff, *m.* slinoba, slinovina.

Speich=en=, *a.* pestni, koželni; -enbein, *n.* kožélnica; -er, *m.* žitnica, kašča, sípnica; =n, *v. a.* správiti + správljati v žitnico.

Speid, *m.* špajek, špajka.

Spei=en, *v. a.* pljevati (pljujem): pljúniti; (Blut) hèrkati, bruhati + brúhniti; *v. n.* bljevati (bljujem), dáviti se, kozlati; -er, *m.* pljeváč, pljuvavec; bljeváč, bljuvavec; -erlich, *a.* es iſt mir -, davi me, bljevati se mi hoče; -l, *m.* špila, klin; -len, *v. a.* našpíljati, ošpiljati *pf.*

Speiſe, *f.* jed *f.*, jelo *f.*, jeja, jestvina, jestivo, jedilo, ugrizača; (Nahrung) hrana, živež, živek; kerma; (in d. Kinderſprache) papa; **-s** *a.* jedilni; **-gaſt**, *m.* gost, jedec; **-geräthe**, *n.* jedilna priprava; **-haus**, *n.* gostívnica, gostílnica; **-kammer**, *f.* shramba za jedí; **-kaſten**, *m.* omár za jedila; **-keller**, *m.* hram, klet *f.*; **-n**, *v. n.* jesti (jém); obedovati; zu Mittag **-**, júžinati, kósiti, obedovati; zu Abend **-**, večérjati; wünſche wohl geſpeiſt zu haben, na zdravje od. Bog žegnaj; *v. a.* sítiti: nasítiti + nasitovati; **-reſt**, *m.* zjed *f.*, zjedí *pl. f.*; **-röhre**, *f.* ješčnik, požiravnik, goltanec, gertanec; **-ſaal**, *m.* obédnica, jedílnica; **-ſchrank**, *m.* omár za jedila; **-zettel**, *m.* jedilni list; **-zimmer** ſ. Speiſeſaal.

Speiſung, *f.* nasitovanje, zakládanje od. zaláganje s hrano.

Spektakel, *n.* šunder, hrup.

Spekul-ant, *m.* započetnik, špekulant; **-ativ**, *a.* prevdaren, premišljevaven, premišljív; **-ation**, *f.* premišljevanje; iskanje dobička; **-ieren**, *v. a.* premišljevati, prevdárjati; na dobiček mériti, špekulírati.

Spel-t, Spelz, *m.* pira, pirevica; **-s** *a.* pirni; **-unſe**, *f.* beznica; jama; **-ze**, *f.* pleva, mekina; resa, resina.

Spend-age, *f.* dar, darilo, podarílo; **-e**, *f.* dar, darilo, podarek, podelek; **-en**, *v. a.* darovati, dariti, deliti: podariti, pokloniti, podeliti + podarjevati, poklánjati, podeljevati; **-en**, *n.* delitev, podelitev, daritev, podaritev; **-er**, *m.* darivec, delivec, darovavec; **=in**, *f.* darivka, delivka; **-ſam**, *a.* darežljív, radodaven, radodaren.

Spen-gler ſ. Spängler; **-nadel** ſ. Stecknadel; **-ſer**, *m.* jopič, jopa.

Sper, *a.* rod, pust, suh; **-ber**, *m.* skopec, kragúlj, kregúlj; **=baum**, *m.* skorš, oskorš, oskurš; brek; **=bere**, *f.* oskoruša, oskorúšnica; brekúlja; **=kraut**, *n.* strášnica; **-ling**, *m.* vrabec, vrabelj, vrabljinec; **=s=** *a.* vrabčji, vrabljinji; **-r**, *a*, terd, rod; **-rbaum**, *m.* závora, zavor *f.*

Sperr-e, *f.* zapéra, zapira, zaperka, zapertje, zaklep, tvor, zatvor; (gerichtl.) zapečatba, zapečátenje; (Arreſt) zapérica, zapor; (Siſtierung) zaderžba, ustava, zaustava; (Rad-) závora, zavérnica: **-anlegen**, zapečátiti; **-en**, *v. a.* zapreti, zatvóriti; zakleniti + zapírati; zaklépati; (d. Fluß ꝛc.) zajeziti, zagraditi + zajezovati, zagrájati; (d. Handel) ovreti, ustáviti, zastanoviti + ovírati, ustávljati; (ausſpreiten) razpreti + razpírati; **zum -**, na tvor, na zaklep; **-holz**, *n.* zátika; **-kette**, *f.* závora, zavor *f.*, zavérnica; **-leiſte**, *f.* razpora; **-maul**, *m*, zijalo, ziják; **-riegel**, *m.* zatík, zatika; **-ſtab**, *m.* proj; **-ung**, *f.* zapira, zapertje, zapertija; **-weit**, *ad.* na stežáj, široma.

Speſen, *pl.* stroški, potroški, izdavki *pl.*

Spezerei, *f.* dišavina, díšečina,

dišeče reči *pl. f.* kramenija; -handel, *m.* kupčija z dišavino ob. dišečimi rečmi; -händler, *m.* dišavinar, tergovec z dišavino.

Spezi=al, *a.* poseben; podroben, nadroben, natančen; obširen; = kommission, *f.* posebna komisija; = ität, *f.* posebnost; =vollmacht, *f.* posebno pooblastilo; -ell, *a.* poseben; posámezen, posamesen; nadroben, podroben; *ad.* posebej; po sámesi, na drobno; -es, *f.* versta; posámesna reč *f.*; =thaler, *m.* terdi tolar ob. zlat; -fikazion, *f.* podrobni ob. natančni popis; -fikum, *n.* posebno zdravilo; -fisch, *a.* lasten, poseben; oziren, primeren; -fizieren, *v. a.* posebej našteti (štejem) ob. popisati (pišem), na drobno popisati + kos za kosom imenovati, posebej naštévati, na drobno popisovati.

Sphär=e, *f.* obsežje, okrožje, obor; (Kugel) kroglja; (höhere -) nadzemlje, nadzémeljski svet; -isch, *a.* obel, krogel; -oid, *m.* sferoid; = isch, *a.* sferoiden; Sphinx, *f.* sfinks.

Spick=en, *v. a.* s slanino pretekniti, preslaníniti: s slanino pretikati, slaniniti, špikati; -nadel, *f.* prešikávnica, špikávnica.

Spiegel, *m.* zercalo, zerkalo, ogledalo; *fig.* ogledalo, razgledalo, razgledovalo; *dim.* zercalce, ogledalce; (d. Wassers) gladina, vodena poveršina; - *a.* zercalni; -blank, *a.* čist kakor zercalo; -fabrik, *f.* zercálnica, izdeloválnica zercál; -fechterei, *f.* sleparija, sleparstvo -glatt, *a.* pregladek, gladek ko zercalo; -händler, *m.* zercalar; -hell, *a.* présvetel, presvitel; -metall, *n.* zercalovina; -n, *v. n.* svétiti se, zercáliti se, utrinjati se, bliščati se (im), lesketati se (ám n. čem); sich -, *v. r.* glédati se, ogledovati se; (an jemandem) razgledovati se, zgledovati se nad kom; -rein, *a.* prečíst, čist kakor zercalo.

Spiel, *n.* igra; - = *a.* ígerni; -art, *f.* igrava; (Abart) spreveržek, izveržek; odrodek, iznerodek; -ball, *m.* žoga, lopta; *fig.* igrača; -bank, *f.* igrálnica; -bruder, *m.* kvartopirec, igráč; -dose, *f.* donda, púnica, púnčika, čeča; -einlage, *f.* stava ob. postavek v igri; -en, *v. n.* igrati, igrati se; (v. Kindern) gúrati si, rízati se; (v. Thieren) órsati se; (auf Blasinstr.) piskati; auf der Geige -, gosti (godem); - Orgel -, órglati, orgle prebirati; (am Horn) tróbiti; Karten -, kvártati, kártati; Kegel -, kegljati; -er, *m.* igravec, igrec, ígerec, igráč; (Karten -) kvartopirec, kvártavec; (Flöten -) piskavec; (Geigen -) godec; =in, *f.* igrača, igračica; =in, *f.* igravka, igračica; -geld, *n.* denár za igro; -gefährte, *m.* soigravec; verstnik; -glück, *n.* sreča pri igri; -haus, *n.* igrávnica, igrálnica; -karte, *f.* kvarta, karta; -leute *pl.*, godci *pl.*; -mann, *m.* godec, piskavec, trobec; -marke, *f.* dútika, túlika; -raum, *m.* prostor, prostran-

stvo; polje; (v. Winde) omoh; -ſache, *f.* igrača; -ſchuld, *m.* dolg za igro; -ſucht, *f.* igravost, igreželjnost; -uhr, *f.* ura z múziko; -ware, *f.* igrača, gurača; -weiſe, *ad.* igraje; -zeug, *n.* igrača, gurača.

Spier, *n.* os *f.*, osina; *fig.* troha; -gras, *n.* óstrica; -ſtande, *f.* osladje, medvédovo latje.

Spieß, *m.* ražénj; (Speer) kopje, súlica; (v. Holz) drog; -bock, *m.* špičák; -bürger, *m.* zapečár, zapečnják, priprosti meščan; =lich, *a.* zapečarski; -en, *v. a.* natekniti, natakniti, nabosti (bodem) + natikati, nabádati; ſ. Durchbohren; -er, *m.* špičák; -geſell, *m.* továrš, tovariš, pajdaš, drug; =ſchaft, *f.* tovaršvo, pajdaštvo; -glanz, *m.* -glas, *n.* sklenec, steklenec, antimón; =s *a.* steklenčev, antimonov; -ruthe, *f.* šiba: -u laufen, šiban biti (sem); -ſchaft, *m.* stange, *f.* kopjišče, ratišče; -träger, *m.* kopjenik, suličár.

Spicker, *m.* žrebelj, cvek.

Spill=baum ſ. Faulbaum; -e, *f.* vreteno; koželj; *dim.* vretence; -en, *v. a.* točiti.

Spinat, *m.* špinat, špinača.

Spindel, *f.* vreteno; (Welle) préslica, vretenica; *dim.* vretence; -baum, *m.* kozji preslec, kápičevje; hudolesovina; -förmig, *a.* vretenast, vretenu podoben.

Spinn=, *a.* prejni, predilni; -e, *f.* pajek, pajk, pavek, palek; *dim.* pájček; (langbeinige -) suha jú-žina; -en, *v. a.* presti (predem): spresti, napresti; *n.* preja; -engewebe, *n.* pájčevina, pájčina, pávučina; -enthier, *n.* pájkovec; -er, *m.* predec, prejec, predivec; =ei, *f.* preja, predenje; (Ort) predívnica, préjnica; =in, *f.* predica, prejka, prelja; =lohn, *m.* prednina; =mahl, *n.* oprédnica; -gewebe ſ. Spinnengewebe; -haar, *n.* predivo; (fein) ohlánica; -haus, *n.* predivnica, préjnica; -rad, *n.* kolovrat; *dim.* kolovratek; -rocken, *m.* préslica, preslo; (obere Theil) kožélj; (v. Flachs daran) kodelja; -ſtube, *f.* predivnica, préjnica; -webe ſ. Spinnengewebe; -webig, *a.* pájčevinat, pájčinat.

Spint, *m.* belina, belotina; (im Brot) svalek, cmok; (an d. Wand) polica; -ig, *a.* svalkast, cmokast.

Spion, *m.* ogledúh, vohún, prežavec, prežáj; -ieren, *v. a.* ogledovati, zasledovati, pozvedovati.

Spir=al, *a.* zavit, vertelast; -alli=nie, *f.* vertélasta čerta; -ituał, *m.* špirituál, špiritvál, duhovni nadzornik; -ituell, *a.* duhovít, duhapóln; -ituös ſ. Geiſtig; -itus, *m.* duh; pridih; (Flüſſigk.) vinski cvet.

Spital, *n.* bolnišnica, bolnica, špitál; (Armen -) siromášnica, ubóžnica; -=*a.* bolnični, bolnišnični; -verwalter, *m.* oskerbnik bolnišnice; oskerbnik siromášnice.

Spitz, *a.* špičast, oster; rogljat; *m.* kužek, špicelj; -bogen, *m.* špičásti ober rogljati oblók; -bube, *m.*

malopridnež, neporednež, slepár, goljuf; tat, zmikávt: bu-, hudobija iz tebe ovete; -bũberei, *f.* goljufija, sleparija, sleparstvo; -bũbin, *f.* malopŕidnica, sleparica; tatica, zmikavtlja; -bũbiſch, *a.* sleparski, goljufen; tatinski; -e, *f.* ost *f.*, osten, bodec; špica, rogelj; (d. Berges) verh, verhunec, veršác, teme (g. -ena), konica, ert; (äußerſter Theil) konec, končina; (d. Daches) sleme (g. -ena); (d. Heeres) čelo; (des Dreieckes) verhól; ſich an die - ſtellen, na čelo se postáviti; auf die - treiben, presiliti, na pik postáviti *pf.*; *pl.* -en, zobci *pl.*, tveze *pl.*, rébeljni *pl.*, špice *pl.*; -el, *m.* prežavec, osledúh, sledúh; -en, *v. a.* óstriti, špíčiti, špíčati: prióstriti, ošpíčiti; d. Ohren -, na uho vleči, uho nastávljati; -en = *a.* z zobci od. s špicami; =händler, *m.* prodajavec zobcev od. rébeljnov; =kleid, *n.* oblačilo z zobci od. špicami; -fin=dig, *a.* premeten, prebrisan, umetalen, bistroumen, dovtipen; = keit, *f.* premétenost, umetalnost, bistroumnost, dovtípnost; -ham=mer, *m.* oškerd; -haue, *f.* cepín, pikón, kramp; -hut, *m.* špíčasti klobuk; -ig, *a.* špičast, špičat, oster, ostrorób, robat, rogljat, šiljat; (v. Winkel) spert; (v. d. Worten) zbadljív, zbodljív; -kopf, *m.* špíčasta glava; šiloglavec; -maus, *f.* bezgavka; šišmiš, rovka; -meſſer, *n.* ostrinjek; -name, *m.* zdevek, prezdevek, percovnik; -naſe, *f.* špíčasti od. kljúkasti nos; (Perſon) kljukonós; -ſäule ſ. Pyramide; -winkel, *m.* spert kot, ostri ogel; =ig, *a.* ostrokoten, spert; -wort, *n.* zbadljiva beseda; -zahn, *m.* kel, derák. [Schleißen.

Spleiß=e, *f.* okujine *pl.*; -en ſ.

Splendid ſ. Prächtig.

Splint, *m.* belina, belotina, beljava.

Splitter, *m.* troskev, oskalek, biglica; (v. Holz) ivér, iverek; *coll.* iverje; (Age) pezdír; *coll.* pezdirje; *fig.* troha, drobec, mervica, cempér; -ig, *a.* lomljív, kerhljív, drobéč, drobirjast; -n, *v. n.* cépiti se, lomiti se, kláti se (koljem); -nackt, *a.* čisto nág, gol in nag; -richter, *m.* prenatančni sodnik.

Spon=deus, *m.* spondej; -ſalien ſ. Verlöbnis; -tan, *a.* samovoljen, samodseben; =ität, *f.* samovoljnost, samodsebnost.

Spor=adiſch, *a.* sem ter tje raztresen, poraztaknjen; -en, *f.* tros; -ei, *n.* zapertek, klopotec; -en ſ. Faulen; -er, *m.* ostrogar; -fogewicht, *n.* groba vaga od. teža, vaga z zavojem vred.

Sporn, *m.* ostroga; *fig.* nagon, pogon, poganjek, spodbadek, spodbodek: die -en geben, spodbosti (bodem) + spodbádati; -=*a.* ostrožni; -en, *v. a.* spodbosti (bodem) + spodbádati; *fig.* nagibati (bljem), gnati (ženem); -macher, *m.* ostrogar; -ſtreichs, *ad.* v skok, v dir, v direk, skókoma, bliskoma; -träger, *m.* ostrogonosec.

Sporteln, *pl.* podarki *pl.*, postranski prislužek.

Spott, *m.* posméh, posmešek, zasmehovanje, zasramba; (Schande) sramota: -treiben, posmehovati ob. rógati se komu, zasmehovati ober zasramovati koga, norca délati iz koga; -= *a.* zasmehovalni, sramotivni; -drossel, *f.* zabavljivec.

Spöttel=ei, *f.* posmešek, oponašek, oponášanje, zbádanje; -n, *v. n.* smejati se, posmehovati se, zbádati, oponášati.

Spotten, *v. n.* rógati (rugati) se ob. posmehovati se komu, zasmehovati ob. zasramovati koga, norca délati iz koga, v smeh obráćati, norčevati se s čim.

Spötter, *m.* zasmehovavec, posmehovavec, zasramovavec, oponašavec, rogavec; zabavljivec; -ei, *f.* zasmehovanje, zasramovanje; -in, *f.* zasmehovavka, zasramovavka; zabavljivka.

Spott=gedicht, *n.* zabavljiva pesem *f.*; -geld, *n.* slepa cena, brezcenje: um ein -, pod nič.

Spött=isch, *a.* zasmehljív, posmehljív, posmešen, zasramljív; **Spott=kauf**, *m.* kup pod nič; -ler, *m.* posmehljivec, zasmehljivec, zasramljivec; =in, *f.* zasmehljivka, zasramljivka; -lich ſ. Spöttiſch.

Spott=lied, *n.* zabavljiva pesem; -name, *m.* zdevek, prezdevek, percovnik, gerdívno ime (g. -ena); -preis, *m.* cena pod nič, slepa cena, -rede, *f.* zabavljica; -ſucht, *f.* zabavljivost, zasmehljivost, zasmehovavnost; -ſüchtig, *a.* zabavljív, zasmehljív, rogav; -vogel, *m.* rudečoglavi srákoper; -weiſe, *ad.* smé-homa, zasramljivo; -wohlfeil, *a.* predober kup, precén, pod nič.

Sprach=, *a.* jezikov; govorni; -e, *f.* jezik, beseda, govor, govorica, golč, marenj, maren: die ſloveniſche -, slovénščina; deutſche -, némščina; griechiſche -, gèrščina; lateiniſche -, latínščina u. ſ. w.; in d. ſlov. - übertragen, slovéniti: poslovéniti, v slovenski jezik prestáviti + prestávljati; zur - bringen, besedo spróžiti o čem; heraus mit der -, povéj, govori; -eigenheit, *f.* jezikova lastnija; -enverwirrung, *f.* zmeda jezikov; -fehler, *m.* pomota ober pregrešek v jeziku, hiba zoper jezikova pravila; -forſcher, *m.* jezikoslovec; -forſchung, *f.* jezikoslovje; -gabe, *f.* dar jezika; -gebrauch, *m.* návadna raba kake besede; -gelehrt, *a.* jezikoznanski, jezikosloven; -gelehrte ſ. Sprachkenner; -geſetz, *n.* jezikova postava, jezikovo pravilo; -karte, *f.* narodopisni zemljovid; -kenner, *m.* jezikoznanec, jezikoslovec; -kenntnis, -kunde, *f.* jezikoznanstvo, jezikoslovje; -kundig, *a.* zveden v kakem jeziku, vešč kákemu jeziku; -kunſt ſ. Sprachenkunde; -künſtler, *m.* slovničár; -lehre, *f.* slóvnica, gramátika; -lehrer, *m.* slovničár, gramátikar; -lehrlich, *a.* slovničen, slovniški, gramátičen; -lich, *a.* jezikov; kar se tiče jezika,

gledé na jezik; -los, *a.* nem, mutast: - werden, obmútiti, onemeti, besedo komu zapreti *pf.*; -meiſter, *m.* učitelj jezika; -organ, *n.* govorilo; -regel, *f.* jezikovo pravilo *od.* vodilo; -reinheit, *f.* čistota kákega jezika; -reiniger, *m.* čistivec kákega jezika; -richtig, *a.* pravilen; *ad.* pravilno; =feit, *f.* pravilnost; -rohr, *n.* legát, govorno trobilo; -ſchatz, *m.* jezikov zaklad; zaklad *od.* bogastvo kákega jezika; -ſchnitzer ſ. Sprachfehler; -ſtudien, *pl.* jezikove preiskave *pl.*; -ton, *m.* naglas; =zeichen, *n.* naglasek; -übung, *f.* govorna vaja, vadba v govorjenji; -unterricht, *m.* podúk v kakem jeziku; -verbeſſerer, *m.* popravljavec kákega jezika; -werkzeug, *n.* govorilo; -wiſſenſchaft, *f.* jezikoznanstvo; -zwang, *m.* jezikova nuja.

Sprech-art, *f.* način govorjenja, izrekava; -en, *v. n.* govoriti, márnovati, márnjevati, gólčiti, kramljati; (Rede halten) govoriti, bescdovati; (ausſprechen) izgovoriti, izreči + izgovárjati, izrekovati; (erzählen) práviti, pripovedovati, povédovati; kein Wort -, ne zíniti, ne čèrhniti; ſprich ein Wort, reci, spregovori; ein Gebet -, móliti; (ein Urtheil) razsóditi, sodbo izreči + razsójati; heilig -, za svetnika razglasiti + razglášati; -en, *n.* govor, govorica, maren, golč; -er, *m.* govorec, govornik, besednik; -in, *f.* govornica, besednica; -ſal, *m.* -zimmer, *n.* govorilnica; -ſüchtig, *a.* govorljiv, gostobeseden, jezičen; -werkzeug, *n.* govorilo.

Spreiß-e, *f.* razporka; -en, ſpreiten, *v. a.* razpreti + razpirati; razprostreti, prostreti + razprostirati; razpeti (pnem) + razpénjati.

Spreiz-e, *f.* podpora, podpornja, opirača, soha; -en, *v. a.* podpreti + podpirati; (d. Füße) razkréčiti; ſ. Schreiten; ſich -, *v. r.* kèršiti se, košatiti se, štúliti se; geſpreizt, napihnjen, košat; -ſtange, *f.* rázpora.

Spreng-, *á.* kropilni; strelni; -e, *f.* króplјenje; kropilo; -el, *m.* okolija, okraj, okolíš, oblast *f.*; - d. Biſchofs, škofija; - d. Pfarrers, fara, župa: im - der Pfarre, pod zvonom - fare; -en, *v. a.* (im Waſſer) kropiti, škropiti: pokropiti, poškropiti; (mit trock. Gegenſt.) posuti (spem), potresti + posipati (pljem), potrésati; (eine Feſtung) razstreliti, razdjati (dém, denem) razrúšiti + razstréljati, razdévati; (Felſen) strélјati, lomiti; (die Thür) razbiti (bijem) prebiti (bijem) + razbíjati; (Saiten) potèrgati *pf.*; -er, *m.* kropivec; -kanne, *f.* kropílnica, škropílnica, škropilo; -keſſel, *m.* kotlič s kropilno vodo; -waſſer, *n.* kropilna voda; -wedel, *m.* kropilo, škropilo.

Sprenkel, *m.* locenj, precép; -ig, *a.* grahast, pester; -n, *v. a.* kropiti, škropljati.

Spreu, *f.* pleva; pleve *pl.*; -kammer, *f.*, -kaſten, *m.* plevnjak, plev-

nik; -ig, *a.* plevnat; -ſack, *m.* plévnica; -ſtaub, *m.* plevni prah.

Sprich-wort, *n.* prislovica, pregovor, prigovor; (Bild) prilika; -wörtlich, *a.* pregovoren, v prislovici od. v pregovoru.

Sprie-gel, *m.* locenj, locen; obróč; -ßel ſ. Sproſſe; -ßen, *v. n.* gnati (ženem), pogánjati, kliti (klijem), bersteti, kaliti: pognati, prikliti.

Spriet, *n.* razsoha, rogovila.

Spring-bock, *m.* kozel, skakavec; -brett, *n.* skakálnica, skakalo; -brunnen, *m.* vodomèt; -en, *v. n.* skákati (skačem), poskakovati, skakávati, skakljati: skočiti, poskočiti; (irgend wohin -) smúkniti, šíniti, púhniti + smúkati, púhati; (ins Waſſer) skočiti, šterbúnkniti *pl.*; (in d. Höhe) blahútati: blahútniti; (v. Vieh auf d. Weide) víškati; bezati, bezljati; (zerſpringen) póčiti, pókniti, razpóčiti se, régniti + pókati, razpokovati se, régati; -er, *m.* skakavec, skakáč, skakávt; (im Schachſpiel) konjič; =in, *f.* skakavka; -flut, *f.* visoki plem; -hengſt, *m.* žrebec, celák, rájnišar; -inſfeld, *m.* skakávt, štèrkovec, šterlincovt; -kraut, *n.* nedotika; pesje mleko, mlečec; -luſtig, *a.* skakav, skočen; -quelle, *f.* vrelec, vir; -zeit, *f.* čas za pleme ober za spúščanje.

Spritz, *m.* šterkljej, šterkuta, svisk; -büchſe, *f.* brizgla, bzikalica; -e, *f.* brizgálnica, gasilna brizgla; síkalica, šverkálnica; -en, *v. a.* brizgati, síkati, svískati, bezikati, škropiti: brizgniti, *v. n.* štèrkati, švèrkati, svískati: štèrkniti, švèrkniti; (d. Waſſer im Schafe) klónkati; (v. Blut ꝛc.) brúhati: brúhniti; -enmeiſter, *m.* kdor imá gasilne brizgle v skerbi; -er, škropivec; štèrkavec; -fiſch, *m.* perskavec; -fleck, *m.* šterkuta, šterkulja, šterkotina; -kanne, *f.* kropilnica, škropílnica; -leder, *n.* kočijski zastor; -regen, *m.* peršavica, peršenje; -wedel, *m.* kropilo, škropilo.

Sprö-de, *a.* rod, suh, pust, borov, terpek; (brüchig) kerhek, kerhljív, drobljív; (rauh) hrapav; (ungefällig) osoren, nepriljuden; *fig.* šopiren, prevzetovaven: -ſein (v. Brot), upírati se; -e, *f.* -igkeit, *f.* rodost, suhota, terpkota; kerhkost, kerhkota, drobljívost; osornost, nepriljudnost; štimanost, šopirnost, prevzetovavnost.

Sproſſ-, *m.* -e, *f.* mladika, mladica, poganjek, odraslek, odrastlek, zacimek; (an d. Leiter) lestva, klin, stopnja; -en, *v. n.* kliti (klijem), kaliti, kal pogánjati, bersteti, pogánjati, v berstje iti (grem); *fig.* izhájati, izvírati; -er, *m.* veliki slavec; Sprößling, *m.* potomek, potemek, zarodič, zarojenec, mlajši; ſ. Sproſſe.

Spruch, *m.* rek, izrék, pregovor; (Entſcheidung) razsodek, sklep; -dichter, *m.* skladavec modrih rekov; Sprüchlich ſ. Spruchweiſe; -rede, *f.* govor v modrih rekih; -reich, *a.*

poln lepih rekov in misli; -weiſe, *ad.* v pregovorih.

Sprudel, *m.* vrelec, vrelo, izvirek, vír, stúdenec; (Schwall) var, zavarek, vrenje; -n, *v. n.* vreti, kipeti; gomizljati, jériti se: zavreti, skipeti; (v. Waſſer) vreti, vervrati, izvírati; mozeti; -quelle, *f.* vrelec, vrelo; -waſſer, *n.* vrelna voda, vrélnica; krop.

Sprühen, *v. a.* iskre metati (mečem); *v. n.* ískriti se, iskréti, žareti.

Sprung, *m.* skok, poskók, skokáj, skakáj: einen - thun, skočiti, poskočiti; (Riß) poklina, razpoklina, razpoka, poč *f.*; reža, razporek, razsedlina: einen - bekommen, póčiti, razpóčiti se, regniti, razsesti se (sedem) *pf.*; auf einen -, na smuk; im -, skókoma, v skoku; -fähig, *a.* za spúščanje pripraven; -riemen, *m.* podprožni remen; -weiſe, *ad.* skókoma, v skoku, na skok; -weite, *f.* skokáj.

Spuck=e, *f.* pljunec, pljunek, izpljuvek, pljuvotina; (Auswurf) izmet, hrakelj; -en, *v. a.* u. *n.* pljevati, (pljujem): pljúniti; (auswerfen) hèrkati, iz sebe metati (mečem): izmetati; -er, *m.* pljevavec; -napf, *m.* pljúvnica, pljevalnik.

Spuk, *m.* hrup, šunder, razbota, ropot, polom; (Geſpenſt) strah, strašilo, pošást *f.*; -en, *v. n.* strášiti; es ſpukt ihm im Kopfe, v glavi se mu meša; -geſchichte, *f.* pripovést strahovih.

Spul=e, *f.* cev *f.*, cevka; vretence; -en, *v. a.* súkati (sučem): nasúkati.

Spül=en, *v. a.* plákati: oplákniti, izplákniti, spláhniti + oplakovati; *v. n.* plívkati, pljúnkati; -faß, *n.* pomivnik, pomiják, plavnik; Spulförmig, *a.* cevkast; -gelte f. Spülfaß; -goſſe, *f.* lij, odlivek, liják; -icht, *n.* pomije *pl.*; -napf, *m.* pomivalnik; Spulrad, *n.* sukavnik; -waſſer, *n.* pomije *pl.*, pomiválnica.

Spulwurm, *m.* navadna glista.

Spund, *m.* čep, vranj, zamašek, zatič; veha, pílika; -brett, *n.* stropnica, pódnica; -en, Spünden, *v. a.* začépiti, zamašiti, zatekniti + začepovati, zatikati; (Bretter) skládati, zlágati: zložiti; (mit Bretfern) obiti (bijem) + obíjati; -loch, *n.* veha; ožrelo, ožrelje; -nagel, *m.* moznik; -zapfen, *m.* čep, zamašek, zatič, vranj, vranjek, pílika.

Spur, *f.* sled, trag, známenje; (d. Fußes) stopinja, stopa, stopáj: der - nachgehen, za sledom od. po sledu iti (grem); (d. Wagens) tir, koleja, kolomaja; (d. Schiffes) proga; es iſt keine - von ihm, ni duha ne sluha od. ni duha ne čuha po njem.

Spür=en, *v. n.* u. *a.* slediti, vóhati, čúhati: zaslediti, oslediti, ovóhati + zasledovati, za sledom iti (grem); -er, *m.* sledúh, vohún; -hund, *m.* vohón, vohonski pes, vižel.

Spur=los, *a.* brez sledú, brez známenja, da ni duha ne sluha.

Sput=e, *f.* speh; -en ſich, *v. r.* pá-

ščiti se, spéšiti, spéhati se, podvízati se.

St! *int.* st! pst! tiho!

Staar ſ. Star.

Staat, *m.* država; (Kaiſerreich) cesarstvo; (Königreich) kraljestvo; (Land) dežela, dežel *f.*; (Pomp, Pracht) leskota, velikolepje, gizda; (Kleid) prekrasna obleka, gizdava oprava; -enbund, *m.* medderžavna zveza; -engeſchichte, *f.* deržavna zgodovina ob. povéstnica; -enkunde, *f.* deržavoslovje; -enrecht, *n.* medderžavno pravo, mednárodna pravica; -lich, *a.* deržavni.

Staats-, *a.* deržavni; -amt, *n.* deržavna služba; -angelegenheit, *f.* deržavna zadeva ob. reč *f.*; -angehörige, *m.* deržavlján; -angehörigkeit, *f.* deržavljanstvo; -anlehen, *n.* deržavni zajem; -anwalt, *m.* deržavni pravdnik ob. zastopnik; =ſchaft, *f.* deržavno pravdništvo; -auflage, *f.* deržavni davek ob. nalog; -aufwand, *m.* -ausgabe, *f.* deržavni stroški *pl.*; -bank, *f.* deržavna banka; =erott, *n.* deržavna omaga; -baute, *f.* deržavna stavba; -beamte, *m.* deržavni uradnik ob. urednik; -behörde, *f.* deržavna gosposka, deržavni urad; -bürger, *m.* deržavlján; =lich, *a.* deržavljanski; =ſchaft, *f.* deržavljanstvo; -diener, *m.* deržavni služabnik; --dienſt, *m.* deržavna služba; -eigentum, *n.* deržavna lastina ob. imovina; -einkommen, *n.* deržavni dohodki *pl.*; -einrichtung, *f.* deržavna uredba ob. uravnava; -erforderniß, *n.* deržavna potreba o. potrébščina; -form, *f.* deržavna uredba; -gefährlich, *a.* deržavi nevaren, protideržaven; -gefälle, *n.* deržavni dohodki *pl.*; -geſetz, *n.* deržavna postava, deržavni zakon; -gewalt, *f.* deržavna oblást *f.*; -gläubiger, *m.* deržavni upnik; -gut, *n.* deržavno posestvo, deržavna imovina; -kanzlei, *f.* deržavna pisárnica ober kancelija; -kanzler, *m.* deržavni kancler ob. kancelár; -kaſſe, *f.* deržavna denárnica ob. blagájnica; -klugheit, *f.* previdnost v deržavnih rečéh; -kontrolle, *f.* deržavno nadzorstvo ober nadgledstvo, deržavna kontrola; -kredit, *m.* deržavni up; -kunſt ſ. Politik; -mann, *m.* deržavnik, vladoslovec, politikar; -miniſter, *m.* deržavni minister; -mittel, *pl.* deržavni prihodki *pl.*; -monopol, *n.* deržavna samoprodaja; -oberhaupt, *n.* vladár, deržavni glavár; -obligazion, *f.* deržavna obligacija ober obvéznica, deržavno dolžno pismo; -ökonomie, *f.* deržavno gospodarsto; -papier, *n.* deržavni papír; -rath, *m.* deržavni svèt, deržavno svetovavstvo; (Perſon) deržavni svetovavec ob. svètnik; -rechnungsweſen, *n.* deržavno računstvo; -recht, *n.* deržavno pravo, deržavno pravstvo; =lich, *a.* deržavopraven; -lehre, -wiſſenſchaft, *f.* nauk deržávnega pravstva, deržavno pravoslovje; -regel, *f.* deržavno pravilo ob. vodilo; -religion, *f.* deržavni

verozakon; -rückſicht, *f.* deržavni ozír.

Staats-ſchatz, *m.* deržavni zaklad; deržavna blagájnica; -ſchein, *m.* deržavni dolžni list; -ſchuld, *f.* deržavni dolg; =entilgungsfond, *f.* deržavni razdolžni zalog; =verſchreibung, *f.* deržavno dolžno pismo; -ſekretär, *m.* deržavni tajnik; -ſiegel, *n.* deržavni pečat; =bewahrer, *m.* deržavni pečatnik; -ſtreich, *m.* deržavno nasilje od. nasilstvo; -umwälzung, *f.* deržavni prevrat, deržavna prekucija; -verbrechen, *n.* hudodelstvo zoper deržavo; ſ. Hochverrath; -verfaſſung, *f.* ustava, deržavna vstava; -vermögen, *n.* deržavno imetje od. premoženje; -verſammlung, *f.* deržavni zbor; -verwaltung, *f.* deržavna uprava; -voranſchlag, *m.* deržavni preudarek; -wegen, von -, od deržave; -wirtſchaft, *f.* deržavno gospodarstvo; -wiſſenſchaft, *f.* deržavoznanstvo, deržavoslovje; =lich, *a.* deržavoznanski, deržavosloven; -zweck, *m.* deržavni namén.

Stab, *m.* pálica, bátina; *dim.* páličica; bokljača, gerčavka, robatica; (mil.) štab; (phyſ.) prot; (eiſern.) šibica, šiba; den-über jemanden brechen, na smert koga obsóditi, pálico ober prot nad kom prelomiti; -eiſen, *n.* železne šibice *pl.*, železo v šibicah, kovano železo; -bil, *a.* stanovít, stanoviten, stalen; =erklärung, *f.* izrék stanovítnosti; =ität, *f.* stanovitnost, stalnost; =los, *a.* brez podpore; -s= *a.* štabni, štabski; -arzt, *m.* štabni od. štabski zdravnik; -offizier, *m.* štabski častnik od. oficír; -wurz, *f.* (Artemisia abrot.) abrótica, abarát, božje drevce.

Stachel, *m.* bodec, osten, pikec, pikelj; (d. Biene) želo, žalec; -bere, *f.* (Ribis grossularia) kosmulja, kosmato grózdjiče; -diſtel, *f.* turek, gladež; -dorn, *m.* tern, osten; -fiſch, *m.* ježevka; -floſſer, *m.* bodečepla-vutar; -haar, *n.* ščetina; -häuter, *m.* jéževec; -ig, *a.* bodéč, oster, rogljat, ternjev, bodljív; -n, *v. a.* spodbosti (bodem), spodbuditi + spodbádati, spodbújati; -nuſs, *f.* povodni oreh; -ſchwein, *n.* jéževec; -zunge, *f.* bodljivi jezik.

Stacket, *n.* kolišče, plot iz kolov; [ostrog.

Stad-el, *m.* skedenj; -ium, *n.* štadij, daljava 125 korakov; *fig.* stopnja; doba, čas.

Stadt, *f.* mesto; (befeſtigte) terdnjava, utèrjeno mesto; *dim.* méstice, mestce; - = *a.* mestni; -arzt, *m.* mestni zdravnik; -beamte, *m.* mestni uradnik; -bewohner, *m.* meščán, mestján; -bezirk, *m.* obmestje, mestna okólica; -brauch, *m.* mestna šega; -bürger ſ. Städter.

Städt-ebund, *m.* medmestna zveza; -er, *m.* meščán, mestján; =in, *f.* meščanka, mestjanka.

Stadt-gebiet, *n.* obmestje; -genoſs, *m.* someščán; -geſpräch, *n.* pomestna govorica; -graben, *m.* mestni okóp od. rov; -hauptmann, *m.* mestni

glavár; *f.* =ſchaft, mestno glavarstvo; -haus *n.* mestna hiša; Städtiſch, *a.* mesten, meščanski, meški, kakor v mestu; -kaſſe, *f.* mestna denárnica od. blagájnica; -kundig, *a.* po vsem mestu znan, razvpit; -leben, *n.* mestno življenje; -magiſtrat, *m.* mestna gosposka; -mauer, *f.* ozidje, mestno ozidje; -miliz, *f.* mestna vojáščina; -phyſikus, ſ. Stadtsarzt; -rath, *m.* mestno svetovavstvo, mestni odbor; (eine Perſon) mestni svetovavec, mestni odbornik; -recht, *n.* mestno pravo, mestna pravica; -ſchuld, *f.* mestni dolg; -ſchule, *f.* mestna šola; -ſiegel, *n.* mestni pečat; -theil, *m.* del mesta, mestni del; -verordnete, *m.* mestni odbornik; -volk, *n.* meščani *pl.*, meščanstvo; -wache, *f.* mestna straža; -wappen, *m.* mestni gerb; -weſen, *n.* meščanstvo; -wundarzt, *m.* mestni ranocelnik od. ranocelec.

Staff=age, *f.* oživljava, kinč, olepšava; -el, *f.* stopnja, stopen, stopáj; ſ. Sproſſe, Stufe; =ei, *f.* podstavek, málarsko stojilo; =gebet, *n.* pristopna molitev; =land ſ. Stufenland; -ete, *f.* štafeta; -ieren, *v. a.* preskerbeti, opráviti, previditi + preskerbovati, oprávljati; -ierung, *f.* oprava, olepšava.

Stagn=ation, -ieren ſ. Stock=en, -ung.

Stahl, *m.* jeklo, ocel; (Feuer-) kresilo, kresalo; -= *a.* jekleni; -arbeit, *f.* jekleni izdelek; -arbeiter, *m.* jeklar; -draht, *m.* jekleni drat; Stählen, *v. a.* jekliti: ojekliti, kaliti, *fig.* ukrépiti + ojeklovati, ukrépati; Stählern, *a.* jeklén, oclén; -erz, *n.* jeklena ruda; -feder, *f.* jekleno pero (g. peresa); -hammer, *m.* jeklárnica, jeklénica; -hütte, *f.* jeklárnica; -ſchneider, *m.* jeklorezec; -ſtich, *m.* jekloréz; -ware, *f.* jekleno blago, jeklenina, jeklovina.

Stal=e, *f.* kol, stopič; -et, *n.* kolišče, plot iz kolov.

Stala=gmit, *m.* stoječi kapnik, navzgornik; -ktit, *m.* viseči kapnik, navzdolnik.

Stall, *m.* hlev; (d. Pferde) konják, konjúšnica, staja; (d. Schweine) svinják, svinjski hlev, hlevec; (d. Schafe) ovčák, ovčjak, ovčji hlev; (d. Kühe, Ochſen) kravjak, volovjak; (d. Hühner) kurnjak, kurnik; (d. Ziegen) kozjak, kozji hlev; -= *a.* hlévski; -en, *v. a.* scati (ščim); -geld, *n.* hlévščina; -geräth, *n.* pohlevje; -knecht, *m.* konjár, konjúh, konjski hlapec, hlévar; -meiſter, *m.* nadkonjár; -ung, *f.* hlev, staja.

Stamm, *m.* deblo, panj, penj; (Stängel) steblo; (abgehauener-) porob, porobek, čok, hlod, štromelj, klada; (Geſchlecht) rod, rodovina, pokolenje, pleme (g. -ena); (Kapital) istina, mática (gramm.) deblo; steblo; -= *a.* pervotni, izvirni; -ältern, *pl.* predstarši *pl.*, pervi starši, preddedje *pl.*; -baum, *m.* rodoslovje, rodoslovno drevo (g. drevesa); -buch, *n.* rodopis, rodopisje, (Album) spominják; -burg, *f.* rodovinski grad; Stämmchen, *n.* debelce;

stebelce, stéblice; -eln, *v. n.* jecljati, berboriti, blékjati (blejem), keklati, belbótati (ám u. očem); *n.* jecljanje, blejanje, belbòt; =d, *a.* jecljav, belbotav; -en, *v. n.* rojen biti (sem) iz-, pohájati iz-, izvirati iz-, rodovine od. rodú biti -; (vom Wort) izpeljevati se, koreniko imeti v čem; -folge, *f.* rodosledje; -gaſt, *m.* vsakdanji od. stanovitni gost; -geld, *n.* zakladni denár, zalogáj, glávnica; -genoſſe, *m.* roják, rodovinec; -gut, *n.* dedina, dedovina, dedinstvo; -halter, *m.* zarodnik; -haus, *n.* dedina, rodna hiša; -herr *ſ.* Stammhalter; -holz, *n.* deblovina, hlodovje; Stämmig, *a.* deblat, deblovit; *fig.* zastaven, terščat; -kapital, *n.* glávnica, istina; -leiter, *f.* poglavna lestvica; -ler, *m.* jecljavec, jecavec, blejavec, keklavec; =in, *f.* jeclavka; -regiſter, *n.* rodoslovje; -ſchloſs, *n.* dedinski od. rodovinski grad; -ſilbe, *f.* korenika, korenni od. koreninski zlog; -ſitz, *m.* dedina, dedovina; -vater, *m.* zarodnik, začetnik rodú; -vermögen, *n.* dedinsko premoženje, rodovinska imovina; -verwandte, *m.* roják; *f.* rojákinja; -wort, *n.* koreninska beseda, korenina.

Stämpel *ſ.* Stempel.

Stampf-e, *f.* stopa; (Handlung) phanje; -en, *v. n.* cepetati (ám u. očem), tepetati (am u. očem), topotati, ob tla bútati; peketati; ob tla udárjati; *v. n.* phati (pham und pšem), pehati; (im Mörſer) tolči, drobiti: stolči, zmleti, zdrobiti; -er, *m.* phavec; (Werkzeug) phaj, pehàj, peh, pšaj, stopič, tolkáč; =in, *f.* phavka; -gang, *m.* stope *pl.*; -maſchine, *f.* phalo, phavni stroj; -mühle, *f.* stope *pl.*, -ſchlägel, *ſ.* Stampfer; -ſtück, *n.* ril.

Stampille, *f.* štempilja.

Stand, *m.* stan, stališ; (geometr.) stanje, mesto; (d. Viehes) staja, stajica; (Gattung) versta, razred; (am Markte) stan; šatra, krama; die Stände, stanovi *pl.*: zu -e bringen, storiti, doveršiti, izgotóviti, dognati (ženem); im -e ſein, moči (morem), mogoče biti (sem) komu, utégniti, v stanu biti (sem); außer -es ſein, ne moči (morem), ne biti mogoče; in -e ſetzen, komu kaj mogoče storiti; der Vergleich kam nicht zu -e, niso se pogodili od. poravnali; -arte, *f.* praporec, zastava, bandero; -bild, *n.* kip; soha.

Ständ-chen, *n.* podóknica; (am Markte) stan, šatra; -er, *m.* podstavek, podstavec, steber.

Standes-erhöhung, *f.* povzdiga v viši stan; -herr, *m.* žlahtni gospód, gospód višega stanú; -mäßig, *a.* po stanu, poleg stanú, stanu primeren; -wahl, *f.* volitev stanú.

Stände-verſammlung, *f.* zbor deželskih stanov; -weſen, *n.* stanovstvo.

Stand-geld, *n.* mestnina; -haft, *a.* stanoviten, stanovit, stalen, stanoten; terden, jak; =igkeit, *f.* sta-

novitnost, stalnost, terdnost, terdnota.

Ständ=ig ſ. Beſtändig; -iſch, *a.* stanovski, deželnih stanov: =er Ausſchuſs, stanovski odbor.

Stand=ferze, *f.* stávnica; -lager, *n.* stanovališče, stojišče, stan; -linie, *f.* stalna čerta; -ort, *m.* stajališče, stanovišče; stojišče, čakališče; -punkt, *m.* stališče, gledišče, stanovišče; -quartier, *n.* stanovališče, stanovitno bivališče; -recht, *n.* stojna od. nagla sodba; =lich, *a.* naglosojen, po nagli sodbi; -riſs, *m.* načert, očertek, čertež; -vogel, *m.* stanovitni tič.

Stänge, *f.* ranta, raja, rajica, preklja, mljava; (Gold, Silber ꝛc.) pálica, šíbica; (Hühner-) greda, gred *f.*; (Schiffer-) drog, Stängel, *m.* steblo, kocenj, kocén; -eiſen, *n.* železo v pálicah; -nförmig, *a.* rantast, preklast; -nholz, *n.* šibje, šíbovje; -nſchwefel, *m.* žveplo v šíbicah; -nſilber, *n.* srebro v šíbicah od. zlitkih; -nzirkel, *m.* veliko šestilo.

Stänk=en, *v. a.* šúntati, ščevati (ščujem), zabávljati; -er, *m.* svadljivec, zabavljivec, šuntar, šúntavec, ščuváj; (ſtinkende Perſon) smerdljivec, smerdúh, smradúh; =ei, *f.* svaja, zdražba, šuntarija; (Geſtank) smrad, smradež; =in, *f.* svadljivka, zabavljivka; smerdulja; =n, *v. a.* smraditi: zasmráditi, usmráditi; (ſtöbern) stíkati, šétati: prestakniti, prešétati.

Stan-te pede, *ad.* na mestu, kar na mestu; -ze, *f.* kita, kítica, stanca.

Stapel, *m.* kol; (Haufe) gromada, kup, zagreb; (Ort) skladišče, sklad, skladališče: vom - laufen, spustiti se na morje; -geld, *n.* skladnina; -ort, -platz, *m.* skladišče, skladališče; -recht, *n.* skladna pravica; -ware, *f.* skladno blago.

Stapfe, *f.* stopnja, stopinja, stopáj.

Star, *m.* (Vogel) škorec, skvorec, (Weibchen) škórčevka; (am Auge) bel, belmo, mrena na očesu; ſchwarzer -, černa slepota; (Maß) star; - = *a.* škorčji.

Stark, *a.* močen, krepek, jak, ramen, čverst, korenjaški, silen; (v. Leinwand ꝛc.) močen, terden; (v. Kälte) hud, oster; -er Menſch, hrust, terščat človek; *ad.* močno, jako, silno; -brüſtig, *a.* persat, persnat.

Stärk=e, *f.* moč *f.*, sila, vek, jakost, jačina, čverstost; (-Mehl) štirka, skrob, močec; -en, *v. a.* krépiti, krépčati, jáčiti: okrépiti, okrépčati, pokrépčati, poživiti, ojáčiti, k veku pripráviti, moč dati, potérditi + okrepljevati, pokrepčevati, požívljati, moč dajati, poterjevati; (v. Wäſche) štírkati, skrobiti: poštírkati, poskróbiti; -end, *a.* krepčaven, krepiven; -fabrik, *f.* skrobárnica; -händler, *m.* skrobár; -mehl, *n.* skrob, skrobovina, štirka, močec; -ung, *f.* okrepa, okrepčava, poživljava, poterdba; =smittel, *n.* krepilo, krepčalo; -wäſche, *f.* perilo za skróbljenje.

Staroſt, *m.* starosta, starešina.

Starr, *a.* tog, okorél, oterpel, oterpen, premèrl, premèrt, drevén: -werden, okreniti se, okèrkniti; (v. Körpertheilen) otèrpniti, premreti, odreveneti, okoreti; -anſehen, serpo ob. stermo glédati: poglédati; upreti ob. izbúljiti očí v koga; víriti ob. šterleti v koga; (-köpfig) terdovrát, termast, termogláv; -en, *v. n.* koceneti: okreniti se, okèrkniti, skrepenéti; (vor Kälte) derveneti, premírati: oderveneti, odreveneti, premreti, otèrpniti, okoreti; (von Haaren) sèršiti se, šeršiti se, ščetíniti se, po koncu vstájati; -heit, *f.* togost, oterpnost, oterplost, okorelost, premerlost; -kopf, *m.* termoglavec, terdoglavec, svojeglavec, terdovratnež; *f.* svojeglavka, termoglavka, terdovrátnica; -köpfig, *a.* termast, termogláv, termoglaven, svojegláv, terdogláv, terdokoren, terdovraten, uporen; =keit, *f.* termoglavost, svojeglavnost, terdovratnost, upornost; -krampf, *m.* občni kerč; -ſinn, *m.* tèrma, termoglavost, upornost, terdovratnost; =ig, *a.* termast, terdovraten; -ſucht, *f.* mertvičnost, omertvelost.

Startin, *m.* štertín, štartín.

Stät, *a.* stalen, stanovít, stanoviten, terden; neprestán, neprestalen, prevén, veden; -ig, *a.* uporen, kujav; ſ. Beſtändig; =keit, *f.* upornost, kuja, kujavost.

Stat=ik, *f.* vagomerje, státika; -iſt, *m.* statist; =ik, *f.* statístika, deržavopis, deržavopisje; =er, *m.* deržavopisec, statistikar; =iſtiſch, *a.* deržavopisen, statističen; -iv, *n.* stalo, stojalo, podstavec.

Stäts ſ. **Stets**.

Statt, *f.* mesto, torišče; -finden, veršiti se, goditi se: doveršiti se, zgoditi se; -finden laſſen, dopustiti, dovóliti + dopúščati, dovoljevati; zu -en kommen, prav ob. na hvalo priti (pridem), po hvali biti (sem); von -en gehen, od rok ob. izpod rok iti (grem), odsédati se, spéšiti se, odpaševati se, róčiti se; an Kindes -, na mestu sina ob. hčere; an meiner -, na mojem mestu; gut zu -en kommen, dobro slúžiti; *prp.* namesti, namesto, mesto; *con.* ne da bi - še le, ne da - ampak še.

Stätte, *f.* mesto, tvorišče, torišče; ostanek, ostaja, ostajališče; in Zuſammenſetz. meiſt, mittelſt der Silbe, -išče: Brand-, pogorišče; Zufluchts-, pribežališče; -los, *a.* brez ostanka ob. ostaje.

Statt=haft, *a.* pripuščen, pripustljiv, dopustljiv; =igkeit, *f.* pripustljivost, dopustljivost; -halter, *m.* cesarski namestnik, deželni poglavár, mestoderžec; =ei, *f.* cesarsko namestništvo ober namestnijstvo, deželno poglavarstvo; =eirath, *m.* namestnijski svetovavec ob. svètnik; -lich, *a.* berhek, zal, somen; =keit, *f.* berhkota, velikolepje.

Stat=ue, *f.* soha, slop, pil, steber, štatva; -uiren, *v. a.* ustanoviti, postáviti + ustanávljati, postáv-

ljati; -ur, *f.* postava, rast *f.*, zrast, stas; -us, *m.* sestava, število uradnikov: in -quo dosedanji stan; in statu quo, v takem stanu, kakor doslej; tako, kakor doslej; -nt, *n.* zakon, ustanova, ustanovilo, naredba, pravilo.

Staub, *m.* prah; *dim.* prašek, prašič: - machen, prašiti: zaprašiti: ſich aus dem - machen, pobrati jo (berem), pobrísati jo (brišem), pocediti jo, upíhniti jo; (Stäublein Brot) tróhica, mervica; -bedeckt, *a.* prašen, zaprašen; -beſen, *m.* omelo, ometalo, metlica; -beutel, *m.* prášnica; -braud, *m.* snet; -en, *v. n.* prašiti se, kaditi se, prah se dela.

Stäub=en, *v. a.* prašiti, prah délati: oprašiti, s prahom potresti + potrésati; -er, *m.* ometalo, ometih; -ern, *v. a.* izprášiti *pf.*

Staub=faden, *m.* prašna nit *f.*, prašna nitka; -feder, *f.* mah; puh; -gefäß, *n.* prašnik, prašnica; -ig, *a.* prašen, prašív, prašnat, prahovit: -werden, zaprašiti se, oprašiti se; -famm, *m.* gosti glavnik, gostozobi čchelj od. česavnik; -förnchen, *n.* prašno zernce; -laus, *f.* gnida, gnjida; -lecker, *m.* praholizec, lizávt; -mehl, *n.* poliska, met *f.*; -regen, *m.* peršavica, peršenje: es fällt -, perší; -ſchwamm, *m.* kervnica, babji pezdec; -weg, *m.* pestič; -wirbel, *m.* vertinec, vertiprah.

Stauch, *m.* rokáv, rokavec; -en, *v. a.* (Hanf) sušíti: posušiti; (Fluß) zajeziti, zagrajati, zastanoviti + zajezovati, zagrájati; (v. Fleiſch) voditi: povoditi, posušiti; (Waren) v sod tlačiti, gatiti.

Staud=e, *f.* germ; *dim.* germič, germičck, *coll.* germovje, šibje; (ſchlanfer Stamm) šiba, šíbica, pálica; -enartig, -enförmig, *a.* germast; -engewächs, *n.* gèrmasta rastlina; -ig, *a.* germat, germovít.

Stauen ſ. Stauchen.

Staunen, *v. n.* stermeti, čúditi se, diviti se, stekleti: ostermeti. osúpniti, presenétiti se, zavzeti se (vzamem, vzemem), obstekleti, začúditi se + ostermévati, zavzémati se; - *n.* stermenje, čud; -swert, *a.* prečuden, prediven.

Staup=beſen, *m.* šiba, tepeška; -e, *f.* mor; ſ. Staupbeſen.

Stäupen, *v. a.* tepsti, šeškati, [šíbati.

Stau=ung, *f.* zagraja, zaustava, obustava; -waſſer, *n.* zagatena od. napeta voda; -werf, *n.* zastava.

Stazion, *f.* postáj, štacijón; (an d. Bahn) postaja, postajališče; (Anſtellung) mesto, služba; -ieren, *v. n.* mesto imeti (ám); -ſchef, *m.* postajni glavár od. načelnik; -sort, -ſplatz, *m.* postaja, postajališče.

Stea=rin, *n.* lojec, lojevina, stearín; =ferze, *f.* stearinska sveča.

Stech=apfel, *m.* (Datura Stramonium) kristavec, hrustec, svinjska dušica; -bahn, *f.* kolišče; -en, *v. a.* bosti (bodem), búcati: zbosti, ubosti, búoniti + zbádati; (v. Bienen, Schlangen) píkati: pičiti, píkniti, ujesti (jém) + ujédati; (v. Mücken)

ščípati (ljem): uščípniti; (m. Worten) píkati, zbádati; (in Kupfer) riti (rijem), rézati (režem), dolbsti: vriti, vrézati, vdolbsti + vrezovati; (abſtechen) klati (koljem): zaklati, zabosti; (im Kartenſp.) pobiti, ubiti + pobíjati; in d. See –, odpluti (plovem), odplávati, odriniti + odhájati, odrívati; (v. d. Sonne) pripékati, prepékati, prigrévati; (in d. Naſe) ščemeti, skleti; -en, *n.* bodenje, grizenje; bodljaji *pl.*; -end, *a.* bodljív, zbadljív, bodéč; -er, *m.* klavec; rezec, vrezovavec, rijec; bodec, bodilo; -fliege, *f.* obád; -mücke, *f.* komár; -palme, *f.* bodeča palma, ostrolista palma, ostrolístnica; -plaß, *m.* bodišče -vieh, *n.* klavna živádina od. živina; -waffe, *f.* bodilo, bodák, orožje.

Steck-brief, *m.* iskavni list, zatikavni list; =lich, *a.* z iskavnim listom; -en, *m.* pálica; gorjača, robatica, gerčavka; kol; -en, *v. n.* tičati (ím), vtaknjen biti (sem); (im Moraſt) vezeti: -bleiben, obtičati; vezniti; *v. a.* vtakniti, vtekniti, zariniti + vtíkati; (auf etwas) natakniti + natíkati; (aufſpießen) nabosti (bodem) + nabádati; (in d. Taſche) mašíti, gatiti: zamašiti, vgatiti, vtakniti; (Bohnen, Erbſen ꝛc.) saditi: vsaditi, zasaditi + zasájati; ſich in Schulden –, zadolžiti se, dolgove si nakopati (pljem); auf die Naſe –, natakniti, deti + natíkati, dévati; der Schlüſſel ſteckt, ključ tiči od. je v ključavnici; -enpferd, *n.* leseni konj: jeder hat ſein –, vsak jezdari svojega osla; -enzaun, *m.* plot iz kolov; -ling, *m.* natič, zatič; -nadel, *f.* búcika, igla, kíjčika; -reis, *n.* natič, mladika.

Steg, *m.* berv *f.*, mostič; (Weg) steza, hodnik; (an d. Violine) kobílica, sedlo; -reif, *m.* stremen: aus dem –, brez priprave, naravnost, iznenadi.

Steh-auf, *m.* vstajavček; -en, *v. n.* stati (stojím), stójati, stojévati; -bleiben, obstati (stojím), postati, zastati (stanem) + obstájati; postávati; zastájati; gut –, (von Kleidern) prilégati se, rájmati se, pristovati se; (bürgen) porokovati, za poroka biti (sem); unter Aufſicht –, pod varstvom biti (sem); -machen, ustanoviti, zastanoviti, ustáviti + ustávljati; wie ſteht es? kako je? kako se imaš – imate? offen –, odperto biti (sem); das ſteht im Buche, to je od. se bere v bukvah; im Wege –, na poti biti (sem); Antwort –, odgovoriti, odgovor dati + dajati; Schildwache –, na straži biti, strážiti; im Rufe –, sloveti, sluti (slujem); -en, *n.* stanje; -enbleiben, *n.* obstájanje; -end, *a.* stojéč: in –en Gebrauch kommen, stanoviti se: ustanoviti se, v rabo priti (pridem); -len ſ. Stelen; -männchen, *n.* vstajavček, možicelj; -pult, *n.* podstavec, pisalnik.

Steif, *a.* tog, terd, okorél, negibčen, nevkreten, okoren, dervén: (v. Kälte) premèrl, premèrt, oterp-

nél, odrevenél: – werden, oterdeti, okreniti se, oderveneti *pf.*; –thun, kèrciti se; –e f. Steifheit; –en, *v. a.* krepiti: pokrepiti; (Wäſche) skróbiti, ſtírkati; ſich auf etwas –, tèrditi, opírati se; (wider etwas) upírati se, protíviti se. ustávljati se; –hals, –kopf, *m.* terdoglavec, termoglavec, terdovratnik; –heit, *f.* togost, terdost, okorelost, negibènost, nevkretnost, okornost; oterpnelost, premerlost ɔc. –rock, *m.* skróbljeno krilo; –ſinn, *m.* terma, kuja; =ig, *a.* term, termast, termogláv.

Steig, *m.* steza, stezda, hodník, pešpot; (im Schnee) gaz *f.*; (über d. Zaun) prelaz; –bar, *a.* pristopen, dohoden, hoden; –bügel, *m.* stremen; –eiſen, *n.* dereza, zareza, krampež, krampižar; –en, *v. n.* lezti, láziti, komáriti, kobacati; (auf d. Baum) plézati, lezti: splézati, vspeti se (pnem) + plezovati, spénjati se; (gehen) hoditi, stópati: iti (grem) stópiti; (v. Waſſer) rasti, naráščati, vzdigovati se, nastópati; (im Preiſe) dražiti se, na viš biti (bijem), v ceni rasti: podražiti se; zu Pferd –, konja zasesti (sedem), zajáhati (am u. jašem); vom Pferde –, razsesti (sedem), konja razsesti, s konja zlezti; (empor–) vzdígniti se + vzdigovati se; –end, *a.* rastóči, naraščajóč; –er, *m.* plezavec, lezec; –ern, *v. a.* víkšati, množiti: povíkšati, povíšati, povéčati, pomnožiti + povikševati, pomnoževati; (Preis) dražiti: podražiti; (gramm.) stópnjati, stopnjevati; –erung, *f.* povikševanje, povíkšanje; množitev, pomnožitev; (gramm.) stopnjatev, stopnjevanje, primerjatev; (Aufzion) dražba; =ſtufe, *f.* stopnja; –riemen, *m.* stremen, remen pri stremenu; –ung, *f.* naráščanje, povišévanje.

Steil, *a.* sterm, stermén, stermovít, spert: –er Abhang, stermec, stermól, stermina; –e, –heit, *f.* stermina, stermota, sterm, *f.*, stermec; –weg, *m.* stermi pot.

Stein, *m.* kamen, kamen; *dim.* kámenčič, kámenček; *coll.* káménje, kamnje; von –, kamenén, kamnén, kamnat; (im Obſt) koščica; pečka; (Krankheit) kamen, pesek; (Fels) peč *f.*, skala; – = *a.* (v. Stein) kamnén, kamenén, kamnat; (vom Steine) kamenít, kámnovít, kameniten, skalovít; (d. Stein ähnlich) kamnast, kámenast; –adler, *m.* planinski orel; –alt, *a.* prestar, silno star; –arbeit, *f.* kamneni izdelek, delo iz kamena; –art, *f.* kamnina, kamenina, kamnovina; –auſter, *f.* kamenica; –beißer, *m.* kačela; –bier, *n.* koritnjak; –birn, *f.* presedavka, presédara; –bock, *m.* divji kozel, kozoróg, kozorožec; –boden, *n.* kamenita tla *pl.*; griža; –brech, *m.* (Saxifraga) kreč, vednozeleni kreč, kamenterica; =er, *m.* kamnolomec, kamenár; –bruch, *m.* kamnolóm, kamenolóm, kamenárnica, rov; –brücke, *f.* zídani most; –buche, *f.* gaber, gábrovec; =n= *a.* gabrov.; =

nholz, *n.* gabrovina, gabrov les; -butte, *f.* kambala; -drossel, *f.* slegúr; -druck, *m.* kamnotís, kamnotisek; =a. kamnotisni; =er, *m.* kamnotísec, kamnotiskár; =erei, *f.* kamnotiskárnica, kamnotísnica; -eiche, *f.* graden, črepinjek, gnjelec; -ern, *a.* kamenén, kamnén, kamnat, kamnít; -flechte, *f.* skalni lišáj; -frucht, *f.* koščičasti plod, koščičnati sad; -früchtler, *m.* koščičnica; -gerölle, *n.* prod, prodec, prodovina, grušec, gramoz *f.*, brebirišče; -gewächs, *n.* kamna rastlina, kamnoživka; -gries s. Steingerölle; -gut, *n.* kamenina; =en, *a.* beloperstén; =geschirr, beloperstena posoda; -hart, *a.* terd ko kamen; -hauer, *m.* kamenosék, kamnosék, kamenár; -haufen, *m.* groblja, kup kámenja; -haus, *n.* kamenica; -holz, *n.* dervokamen, okamneli les; -huhn, *n.* skalni jereb, koturna; -icht, *a.* kamnast, kámenast; -ig, *a.* kamenít, kamnít, kameniten, kamnovít; =en, *v. a.* kámenati, kamenovati, s kámenjem posuti (spem) + posipati (pljem); =er, kamenavec; =ung, *f.* kamnovanje; -kauz, *m.* skovír, čuk; -kenntnis, *f.* kamnoznanstvo, rudoznanstvo; -kern, *m.* koščica, pečka; -kies, *m.* kremeník, kremeníkovec; -klee, *m.* oréhovec, medena dételja, device Marije kožušek; -klippe, *f.* pečina, skalina, čer *f.*, čerina, grebén; -kohle, *f.* premog, kamneno ogljе; =n= *a.* kamnenooglén, iz premoga; =nbergwerk, *n.* oglénica, rudnik na premog, premogárnica; =nknappe, *m.* premogár; -koralle, *f.* kamnoživka; -körper, *m.* okamenina, okamnelina; -kunde, *f.* kamenoznanstvo, rudoznanstvo.

Stein=lager, *n.* kamenišče; -marder, *m.* kuna belica, gorna od. skalna kuna; -masse, *f.* kamenovina, kamenina; -metz, *m.* kamnosék, kamenár, klesar, kamenotesec; =werkstätte, *f.* kamenárnica; -nuss, *f.* koščák, koščanec; -obst, *n.* koščičasto sadje; pečkóvnato sadje; -öhl, *n.* kameneno olje, nafta; -pech, *n.* skalna smola; -pflaster, *m.* kamneni tlak, kámnata tla *pl.*; -platte, *f.* plošča; -rabe, *m.* klavžar; -reich, *a.* kámenat, kamnovít; *fig.* prebogat; -reich, *n.* rudstvo, rudninstvo, kamenstvo; -röthel, *n.* slegúr; -salz, *n.* kamnena sol *f.*, ógerska od. kopana sol *f.*; -samme, *m.* tičje proso; -schichte, *f.* plast *f.*; -schleifer, *m.* kamnobrusec; -schleuder, *f.* prača, frača; -schmatzer, *m.* repáljšica, beloritka; -schneider, *m.* kamenoréz, kamnorezec, kamenorezec; -schnitt, *m.* kamenorezba; -schreiber, *m.* kamnopisec; -splitter, *m.* brusec, brúška; -taube, *f.* divji golob; -wall, *m.* nasíp iz kámenja; -weichsel, *f.* razblikec; -wurf, *m.* lučáj; -wurzel, *f.* sladka korenina, osladič.

Steiß, *m.* rit *f.* zádnjica; guza, merda, merdanja; -=a. ritni; -bein, *n.* ritna kost *f.*, sednica; -fuß, *m.* pandirek, potapljavček.

Stel=en, *v. n.* krasti (kradem), izmíkati, zmíkati: ukrasti, izmakniti; -en, *n.* kraja, kradba, kradež, tatvina; -er, *m.* kradec, kradljivec, zmikavec, tat; =in, *f.* kradljivka, tatica; =iſch, *a.* kradljiv, tatvinski; -ſucht, *f.* kradljivost.

Stell=age, *f.* polica; ſ. Geſtell; -dichein, *n.* sestanek, shod, skrivni shod; -e, *f.* mesto; (Ort) kraj; (Behörde) oblast *f.*, oblastnija, gosposka; (Dienſt) služba, urad; an Ort und -, na mesto; na mestu; auf der -, zdajci, spótoma, pri tej priči, berž, koj; -en, *v. a.* postáviti, deti, djati (dem. denem), položiti + postávljati, dévati; polágati; pokládati; (hinzu) pristáviti + pristávljati; auf freien Fuß -, izpustiti, oprostiti + izpúšćati; vor Gericht -, pred sódnika postáviti od. pripeljati (ljem); eine Frage -, vprášati, poprášati, vprášanje zastáviti; in Empfang, Ausgabe -, med dohodke, izdavke zapísati (pišem) + zapisovati; richtig -, ugotoviti; eine Forderung -, tirjati, zahtévati; Soldaten -, v vojake dati + dajati; frei -, na voljo od. izbiro pustiti; ſicher -, zavarovati; ich ſtelle den Fall, postavim, dajmo da; (nach dem Leben) streči (strežem); ſich -, *v. r.* stópiti, postáviti se + postávljati se; ſich in Ordnung -, razstopiti se; (ſcheinen) délati se, hliniti se, vesti se kakor: storiti se, potajiti se; ſich perſönlich -, sam priti; falls ſich einer nicht ſelbſt ſtellt, ako kdo sam ne pride; -enweiſe, *ad.* méstoma, na nekterih mestih, tu pa tam; -fahrt, *f.* vožnja z dostávnikom; -ig, *a.* staven, postaven; -ung, *f.* postava, stan; (Lage) lega, mesto; (milit.) vojaška nabira, vojaški nabor, vzetje med vojake; (vor Gericht) prihod, dohod; (Rangſtufe) služba, urad; (d. Wörter) stava, razpostava, razstava; =s= *a.* vojakojemni, naborni; =spflichtig, *a.* vojaščini podveržen; -vertretend, *a.* namesten, namestovaven; -vertreter, *m.* namestnik, namestovavec; =in, *f.* naméstnica; -vertretung, *f.* namestovanje, namestovavstvo; -wagen, *m.* dostavnik, najemni voz.

Stelz=e, *f.* berglja, berla, hodulja, šterkolja, opérnica; -engeher, *m.* bergljar; -envogel, *m.* dolgopetka; -fuß, *m.* lesena noga, štula.

Stemm=eiſen, *n.* dleto; *dim.* dletce; -en, *v. a.* vpreti, podpreti + opírati, podpírati; (fällen) podreti (derem), posékati + podirati; (auseinander) razpreti, razklati (koljem) + razpírati; ſich -, *v. r.* upreti se, upeti se (pnem) + upírati se, upénjati se; -leiſte, *f.* ópora, opérnica, opirača.

Stempel, *m.* phaj, peháj, pah; tolkáč, tolkavnik; (bot.) pestič; (am Rade) pesto; (Papier-) kolek, štempelj; - *s a.* kolkov, kolkovani, štempljani; -amt, *n.* kolkovni urad, štémpeljski urad; -bogen, *m.* kolkova od. štémpljana pola; -frei, *a.* kolka prost, štemplju ne podveržen;

-gebühr, *f.* kolkovina, štempljevina; -geſetz, *n.* postava o kolku; -marke, *f.* kolkova znamka od. marka; -n, *v. a.* kolkovati, štémpljati, s kolkom prevíditi; -papier, *n.* kolkovani od. štémpeljski papír; -pflichtig, *a.* kolku od. štemplju podveržen; -ſtafel, *f.* kolkova od. štémpeljska lestvica; -übertretung, *f.* kolkovi prestopek; Stempler, *m.* kolkovavec, štémpljavec.

Stendel-kraut, *n.* podlesk, podlesek; -wurz, *f.* cepetec, ceptec.

Stengel, *m.* steblo, štibla; *dim.* stéblice, stébelce; kocenj, kocén; -= *a.* stébelni; -n, *v. n.* stéblati, v steblo iti (grem).

Stenograf, *m.* hitropisec, naglopisec, tesnopisec; -ie, *f.* hitropisje, naglopís, tesnopís, tesnopisje; -iſch, *a.* hitropisen, naglopisen, tesnopisen.

Steppe, *f.* stepa, step *f.*, pusta, puščа, pustina; -en, *v. a.* štépati, prešívati; -enfluß, *m.* stepna reka; -enwolf, *m.* stepni volk; -er, *m.* prešívavec; -naht, *f.* prešév, prešív; -rock, *m.* prešívana suknjica od. jopa.

Sterbe= *a.* smertni, mertvaški; -buch, *f.* smertne bukve *pl.*, bukve za umerle; -fall, *m.* umretje, smert *f.*; -geld, *n.* mertváščina; -gerüſt, *m.* mertvaški oder; -glocke, *f.* smertni zvon, umiraček; -haus, *n.* mertvášnica, merlišnica; -hemd, *n.* merliška srajca; -jahr, *n.* smertno leto, leto smerti; -lager ſ. Sterbebett; -liſte *f.* kazalo od. imenik umerlih od. zamerlih; -n, *v. n.* mrcti (mrem, merjem), umírati: umreti, v Gospodu zaspati (spim), dušo pustiti oder izdahniti, življenje skleniti, smert storiti; pogíniti; -n, *n.* smert; umíranje; -nd, *a.* umirajóč; -nskrank, *a.* na smert bolen; -nswörtchen, *n.* kein -, kar besédice; -ſtunde, *f.* smertna ura; -tag, *m.* smertni dan (g. dneva); -zeit, *f.* čas smerti, smertni čas; -zimmer, *n.* mertvaška izba.

Sterblich, *a.* umerljiv, umerjóč, smerten; -keit, *f.* umerljivost, smertnost; pomertija; Sterbſakrament, *n.* zakrament za umirajoče.

Stereo=graphie, *f.* telopís, telesopisje; -metrie, *f.* telomerstvo, telesomerje; =metriſch, *a.* telesomeren; -ſkop, *n.* stereoskóp, telozór; -typ, *a.* stal, nespremenjen, stereotipen; =ndruck, *m.* sterotipni tisek, celotisk.

Steril, -ität ſ. Unfruchtbar, -keit.

Sterling, *m.* šterling.

Stern, *m.* zvezda; *dim.* zvézdica; (im Auge) zrenica, zenica, púnčica, zerklo; (an d. Stirn) lisa: - = *a.* zvezdni; -anbeter, *m.* zvezdomolec; -artig, *a.* zvezdast; -bedeckt, -beſäet, *a.* zvezdnat, zvezdat, ozvezden; -bild, *n.* sozvezdje, ozvezdje; -deuter, *m.* zvezdár, vedež, vedeževavec; -enbahn, *f.* zvezdni pot, zvezdni tir; -hell, *a.* jasen, svitlojasen; -enhimmel, *m.* zvézdnato nebo; -enkrone, *f.* zvezdna krona; -enzelt, *n.* zvezdišče, zvezdato nebo; -förmig, *a.* zvezdast; -gruppe, *f.* ozvezdje;

-gucker, *m.* zvezdogléd, zvezdar; =ei, *f.* zvezdogledstvo; -hell *s.* Sternenhell; -jahr, *n.* zvezdno leto; -karte, *f.* zvezdokáz, zvezdovíd; -kenner, *m.* zvezdoznanec; -koralle, *f.* zvézdasta korala; -kräuter, *pl.* zvézdnice *pl.* -kreuz, *n.* zvezdni križ; =orden, *m.* red zvezdnega križa, zvezdokrižni red; -kunde, *f.* zvezdoznanstvo, zvezdoslovje, zvezdarstvo; -kundige, *m.* zvezdoznanec, zvezdoslovec; -los, *a.* brezzvezden; -putze, -schnuppe, *f.* zvezdni uternek od. utrinek; -reich, *a.* zvezdnat, zvezdat; -seher, *m.* zvezdogléd; -warte, *f.* zvezdárnica, zvezdarna; -zeichen, *n.* zvezdno známenje.

Sterz, *m.* (Speise) žganci *pl.*, mešta; -e, *f.* ročica, priroč, *f.*, rálica; -en, *v. n.* potépati se, skitati se.

Steuer, *f.* dača, dávščina, davek, veča, dacija; (in Getraide) kazen *f.*; (milde -) milodár, milošnja, milostina; - *n.* s. Steuerruder; - = *a.* davkni, dačni; -abschreibung, *f.* odpís davkov; -amt, *n.* davkni od. dávkarski urad, davkarija; -ausschreibung, *f.* razpis davkov; -bar, *a.* davku podveržen, obdačljív; -beamte, *m.* davkarski uradnik; -bezirk, *m.* davkni okraj; -buch, *n.* dačne od. dávkovske bukve *pl.*; -einnehmer, *m.* davkar, dačar; -frei, *a.* davka prost, brez davkov; =heit, *f.* prostost davka; -gemeinde, *f.* dačna občina; -gulden, *m.* dačni goldinar od. rajniš; -mann, *m.* kormilnik, kermár, kermilar; -n, *v. a.* (Einhalt thun) odverniti, ovreti, v okom priti + odvráčati, ovírati; (v. Schiff) kèrmiti, kormániti, strúmati, strumljati: zakermiti; (bei-) v sklad dati + dajati; -nachsicht, *f.* spregled od. odpust na davkih; -nagel, *m.* zakolnik, iglica; -patent, *n.* postava zastran davkov, davkni patént; -pflicht, *f.* dolžnost davek plačati; =ig, *a.* davku podveržen, obdačen; =ige, *m.* obdáčenec, davku podvèrženi; -repartizion, *f.* razdelitev davkov; -rückstand, *m.* zastanek, zaostanek, na dolgu ostali davek; -ruder, *n.* kermilo, kormilo, kerma, glavno veslo; -satz, *m.* dačni postavek; -schein, *m.* dačni list; -system, *n.* dávkarstvo; -umlegung *s.* Steuerrepartizion; -wesen, *n.* dačne reči *pl.*; -zahlung, *f.* plačilo davka.

Stich, *m.* zbodljej, zbadljej, bodec, bodež; (v. Insekt.) pik, ujéd; (im Kartenspiele) ubitek, (beim Graviren) urezek, vrezek; (Naht) šiv, štih; im-lassen, zapustiti, na cedilu pustiti, popustiti + zapúščati; -halten, dèržati, ne tèrgati se; *fig.* ne uteči, ne uiti (idem); -balken, *m.* napúšč, trakelj; -blatt, *n.* ščitek; branilo; s. Zielscheibe; -el, *m.* dletce, dolbilo; =ei, *f.* zbádanje, zbadek, zbadljive besede *pl.*; =n, *v. a.* píkati, zbádati; ubádati, šiljiti; =rede, *f.* zabávljica, zbadljive besede *pl.*; =wort, *n.* zbadljiva beseda; -haltig, *a.* terden, obstojen, stanoviten;

veljaven; -ler, *m.* zabavljivec, zbadljivec; -wort, *n.* napovédna beseda, napovedovavka; -wunde, *f.* rana od uboda, ubodlina.

Stick-en, *v. a.* vezti; -en, *n.* vezenje; -er, *m.* vezec; =ei, *f.* vezilo; =in, *f.* vezilja; -fluß, *m.* dušica, zadušica; -garn, *n.* preja za vezenje; -gas, *n.* dušec; -husten, *m.* zadušni od. zadušljivi kašelj; -luft, *f.* zadušljivi zrak, dušivna sapa; -muster, *n.* vezilni vzorec; -nadel, *f.* vezilna igla; -rahmen, *m.* vezilni razproj; -stoff, *m.* dušec, gnjilec; -werk s. Stickerei; -wurz, *f.* blušec; -zeug, *n.* vezilna priprava.

Stieb-en, *v. a.* prašiti, pèrhati: razperhniti, razprašiti, razpoditi; *v. n.* prašiti se; (v. Regen) peršeti; -er, *m.* berkljej.

Stief-, *a.* nepravi, nepristni; po poli; -ältern, *pl.* očim in mačeha, nepravi starši *pl.*; -bruder, *m.* po poli brat, brat po očetu od. po máteri.

Stiefel, *m.* škornja, škorenj, škórnjica, skórnjica, bota; (Halb-) čižma; -etten, *pl.* čižme; -haken, *m.* obuvák; -holz, *n.* les za škórnje; -knecht, *m.* sezuvák, hlapec, zajec; -leisten, *m.* kopito; -n, *v. a.* obuti (bujem) + obúvati; -putzer, *m.* škornječedec; -röhre, *f.*, -schaft, *m.* golenica, skórnica, sare *pl.*; -wichse, *f.* voščilo za črevlje od. škornje.

Stief-geschwister, *pl.* po poli bratje in sestre *pl.*; -kind, *n.* pastorek, pastoröe (g. -eta); -mutter, *m.* máčeha, máčaha, máčarha, písana mati (g. mátere); -mütterchen, *n.* sirótica, máčešica; -mütterlich, *a.*, kakor máčeha, máčehen; -schwester, *f.* po poli sestra, sestra po očetu od. po máteri; -sohn, *m.* pástorek, pasterek; -tochter, *f.* pastorka, pastórkinja, pasterka; -vater, *m.* očim, očem, očúh; -väterlich, *a.* očimski, kakor očem.

Stieg-e, *f.* stopnjice *pl.*, stopnice *pl.* gredice *pl.*, štenge *pl.*; -enge-häuse, *n.* šije *pl.*, shodišče.

Stieglitz, *m.* lisec, liščck, strícevka.

Stiel, *m.* ročáj, ročník, deržáj, deržalo; (am Beil) toporišče; (des Rechens) grabljišče; (der Sense) kosišče; (am Messer) rog; (am Obste) pecelj, petelj, recelj, peteljka; (Stengel) steblo, kocen, kocenj; -eiche, *f.* hrast nitnik: -en, *v. a.* nasaditi + nasájati; -ig, *a.* pecljat, péceljnat, recljat, steblat; -los, *a.* brez peclja od. reclja.

Stier, *m.* bik; junec; -= *a.* bikov; s. Starr; -en, *v. n.* pójati se, goniti se; (ansehen) stermo glédati; -fleisch, *n.* bikovina; -haut, *f.* bikova koža; -kopf, *m.* bučman, bikoglavec.

Stift, *m.* klinec, stogla; *dim.* klinček; (m. einem Kopfe) igla, iglica, (am Schnürbande) jeziček, ozobec; (Blei-) svinčnik, svinčnica; -*n.* zavod; (Stiftung) zaloga, ustanova; (Kloster) samostán, klošter; *f.* večа; -en, *v. a.* ustanoviti, osnovati (snujem), utemeljiti, napráviti, v-

peljati (ljem) + ustanávljati, utemeljevati, naprávljati, vpeljevati; založiti, z zalogom ustanoviti + zakládati; großen Nutzen –, veliko dobrega storiti od. učíniti; ein Bündnis –, zvezo skleniti; ein Vermächtnis –, voliti, sporočiti; –er, *m.* ustanovnik, ustanovavec, ustanovitelj, začetnik, utemeljitelj, osnovavec; založnik; =in, *f.* ustanovnica, ustanovavka, začétnica, osnovavka; založnica; –isch, –lich, *a.* samostanski, klóšterski; –s= *a.* ustanovni, založni, samostanski; –sbrief, *m.* založno pismo, ustanovno pismo; –sdame, *f.* gospá žlahtne ustanove; –sfräulein, *n.* gospodična žlahtne ustanove; –shütte, *f.* snídnica, sveti šator; –ung, *f.* ustanovitev, založitev, vtemeljitev; (v. gestiftete Sache) ustanova, vstanovilo, naprava, zaloga; milde –, milodarna ustanova od. naprava; =sfeier, *f.* oblétnica kake ustanove; =stag, *m.* dan ustanovitve; =splatz, *m.* založno mesto.

Still, *a.* tih, tihoten; (ruhig) miren, pokojen, pohleven; (schweigsam) molčéč, malobeseden; –! tiho! tiho bodi! molči! –halten, obstati (stojím), postati; halt –, obstój, postój, postani! – werden, utíhniti, potíhniti, umólkniti *pf.*; *ad.* tiho, na tihem, natíhoma; –er Ort, zatišje; zavetje; –e, *f.* tihota, tišina, tihost; (v. Seele) dušni mir, dušni pokoj; –en, *v. a.* tišiti, toliti, míriti, tážiti: utišiti, upokojiti, umiriti, pomiriti, utoliti, utážiti, potážiti, (v. Blut) ustáviti, zaustáviti, zastanoviti + ustávljati; v. Durst –, žejo ogasiti, ugasiti, odžéjati; (v. Kind) dojiti: podojiti; (v. Zorn) utolážiti, ukrotiti, utoliti, udóbriti; – leben, *n.* tiho od. skromno življenje; –schweigen, *n.* molk, molčanje: – beobachten, molčati (ím); mit – übergehen, zamólčati (ím), ne oméniti; –schweigend, *a.* molčéč; molčé; –stand, *m.* stanje; prestanek, prenehljej; –ung, *f.* potolažba, utišitev, pomiritev; =smittel, *n.* mirilo, tišilo; –werden, *n.* premólk, premolkljej, umolkljej.

Stimm=berechtigt, *a.* kdor ima pravico glasovati; –e, *f.* glas: ohne –, brez glasú, brezglasen, nem, mutast; –en, *v. n.* vjémati se, skládati se; zlágati se, ubírati se, ubrano se glasiti, strínjati se, vézati se (vežem), stíkati se, vstrézati se; (für etwas –) glasovati, svoj glas dati + dajati; *v. a.* ubrati (berem) + ubírati; gut gestimmt, ubrán, skladen; höher –, napeti (pnem) + napénjati, natézati, nategovati; nieder –, odjénjati, popustiti + odjenjevati, popúščati; freudig –, veseliti: razveseliti, udobrovóljiti; –einhelligkeit, –einheit, *f.* edinoglasje, enoglásnost; –engleichheit, *f.* enakoglasje, enakoglasnost; –enmehrheit, *f.* večina glasov; čezpolovičnica; –enminderheit, *f.* manjšina glasov, –enzählung, *f.* štetev od. seštévanje glasov; –er, *m.* ubiravec, glasovavec; (Werkzeug) ključ; –fähig,

a. sposoben k glasovanju; -führer, *m.* vodnik, glasovodja; -gabel, *f.* ubiralo; -gebung, *f.* glasovanje, oddájanje glasov; -lage, *f.* glas; -laut, *f.* Selbſtlaut, -recht, *n.* pravica voliti od. glasovati, pravica glasovanja; -ritze, *f.* glasilka, glasivka; -ung, *f.* (d. Geiſtes) razpoložnost, volja; (frohe -) vesela duša, veselje; (Zuſtand) ubranost, zbranost; -zettel, *n.* volilni list od. listič.

Stink=bock, *m.* smerdúh; -en, *v. n.* smerdeti, čohneti: zasmerdeti; -end, *a.* smerdéč, smerdljív: -machen, smraditi: osmraditi, zasmraditi; - werden, usmraditi se; -er, *m.* smerdljivec, smerdúh; -faul, *a.* len da smerdí; -ig, *a.* smerdljív; -käfer, *m.* govnjáč, govnovál; -thier, *n.* smerdljivec; f. Iltis; -wurz f. Nachtſchatten.

Stipend=iſt, *m.* štipendíst; -ium, *n.* štipendij, zaloga.

Stipul=azion, *f.* pogodba, dogovor; -ieren, *v. a.* dogovoriti, pógoditi se, ukreniti.

Stirn, *f.* čelo; *dim.* čelce; - = *a.* čelni; -auswuchs, *m.* izrastek na čelu; -band, *n.* šapelj, parta, partek; načelek, ovijača; -blatt, *n.* čelni list, načelnják; -gegend, *f.* očelje; -hammer, *m.* široko kladvo; -hieb, *m.* udarec po čelu; -ig, *a.* čelat, čelnat; -ſeite, *f.* čelo, pročelje. prednja stran *f.*

Stöber=n, *v. a.* bèrbati, šétati, stikati, becati, drézati: prestakniti, prebèrbati, prešétati; *v. n.* prašiti, prašiti se; (v. Schnee) mesti (mete); -wetter, *n.* metel, metenje.

Stocher, *m.* trebilnik; -n, *v. a.* drégati, drézati, becati, bezati, žokati: podrégati, pobecati, pobezati, požokati; (in d. Naſe) bèrbati; (Zähne) trébiti: iztrébiti.

Stöchiometrie, *f.* pervkomerstvo.

Stock, *m.* pálica, bátina; *dim.* pálič̆ica; (knorrig.) gorjača, gerčavka, robatica; (Stockwerk) goren, nadstropje, stropje, péter; (Baum-) penj, panj, štor (abgehau.) bruno, bervno, klada, (Zaun-) kol, prakol (Kapital) istina, glávnica, über - und Stein, na vrat na nos: *fig.* lipov bog, -alt, *a.* prestàr; -blind, *a.* čisto slep; -bumm, *a.* avšast, glumpast, preneumen; Stöckel, *m.* (an Schuhen) opética, podplatek; kládica; -en, *v. a.* kóliti, terte kóliti, h tertam kole zabíjati; *v. n.* zastati (stanem), pripreti se + zastája, pripírati se; (in d. Rede) jezik se ustavlja od. zapleta; (gerinnen) okreniti se; otèrpniti *pf.*; (dicht werden) gostiti se; ſich -, *v. r.* obrasti se, zarasti + obráščati se, zarašč̆evati; -finſter, *a.* pretemen, tema kakor v peči: -e Nacht, terda noč; -fiſch, *m.* terska, polenovka; *fig.* bedák, tepec, trap; -fremd, *a.* ves neznán, čisto neznán; -haus, *n.* vojaška kaznívnica od. zapérica; =arreſt, *m.* zapor v vojaški kaznívnici; -ig, *a.* preperél, preležán; -leuchter, *m.* svečnik; -meiſter, *m.* ječár; -prügel, *pl.* tepenje s pálico;

pálice *pl.*; -raum, *m.* trebež, novina, kerčevina; -ſchlag, *m.* udár s pálico; -ſtill, *a.* tih kakor miš; -taub, *a.* ves gluh, popólnoma gluh; -ung, *f.* zastaja, zastanek, zastój; -urbar, *n.* izvirni ob. zakladni urbár; -wache, *f.* ječna straža; -werk, *n.* goren, nadstropje, stropje, peter; -zahn, *m.* kotnik, kočnik, kotnjak.

Stoff, *m.* snov *f.*, snova, tvarina *f.*, tvar *f.*; (Grundſtoff) živelj, pervina, pervec, pervek; (v. Kleid.) roba, blago; gewebter -, tkanina, tkanje; bitterer -, greneo; (Gelegenheit) prilika; -lich, *a.* snoven, tvaren; -name, *m.* snovno imé (g. ena).

Stöhn=en, *v. n.* jéčati (im), stókati, (stočem), jávkati; prepádati, tárnjati, tarnjávati; -en, *n.* stok, stókanje, jávkanje; -er, *m.* stókavec, jéčavec.

Stola, *f.* štola, nadrámnica, nadpèrsnica; -gebühr, *f.* štolnina, plačilo za duhovska opravila.

Stollen, *m.* podpora, noga; (im Bergb.) predúh, rov, prerov; *v. a.* podpreti + podpirati; -arbeit, *f.* delo v preduhu; =er, *m.* delavec v preduhu; -befahrung, *f.* ogled ob. ogledávanje preduha; -gerinne, *n.* rovni žleb; -fluft, *f.* predor, prepadnja; -waſſer, *n.* voda iz preduhov ob. rovov.

Stolper, *m.* spotikljej; -ig, *a.* spotikljív, opotikljív; (v. Weg) grudast; -n, *v. n.* spotakniti se, opotakniti se + spotíkati se, opotíkati se; Stolprian, *m.* klobuštralo, zmešnjava; ſ. Stolper.

Stolz, *a.* ponosen, ponosít; (im üblen Sinne) ošaben, prevzeten, ohol, napihnjen, gizdav, bahav: - thun, košatiti se, prevzetovati, šopíriti se, bahati se, širokoústiti, kèršiti se, mastito koráčiti, repénčiti se; - ſein auf etwas, ponášati se s čim; - *m.* ponos; (im üblen Sinne) napúh, ošabnost, prevzetnost, prevzetija, oholost; *fig.* (Ruhm) slava, veselje; -ieren, *v. n.* košatiti se, šopíriti se, prevzetovati, napihovati se, baniti se, bahati se, repénčiti se, veličati se, kèršiti se.

Stöpſel ſ. Stöpſel.

Stopf=en, *v. a.* mašiti, gatiti, phati (pšem), žokati: zmašiti, zgatiti, pomašiti; (eine Oeffnung) mašiti, gatiti, phati: zamašiti, zagatiti, zadélati, zaphati, začépiti + zagáčati, zadelovati; (Pfeife) natláčiti, nabúlati, nagatiti, natèrpati; (v. Durchfall) ustáviti, zaustáviti, zapreti + ustávljati, zapírati; -end, *a.* (von Speiſen) zaporčen; -er, *m.* mašivec, gativec; (Sache) čep, zamašek; -nadel, *f.* igla.

Stoppel, *f.* stern *f.*, sternje, sternina, sterníšče; -acker, *m.* sterníšče; -ei, *f.* kerparija, skèrpanica; -feld, *n.* sterníšče; -n, *v. a.* lávkati, pobirkovati, poletkovati; (ackern) sterníšče orati (orjem); *fig.* kèrpati, kerpúcati, pleteníčiti: skèrpati, spleteníčiti; -rübe, *f.* pozna repa;

-weibe, *f.* paša po sterniščU; -werk, s. Stoppelei.

Stopp=en s. Stopfen; -ler, *m.* lávkavec, lavkež, pobirkovavec; =in, *f.* lávkežka, pobirkovavka.

Stöpſel, *m.* zamašek, zatič, zatiček, zaterjalec, zaterjalec, pipek, čep; -n, *v. a.* mašiti: zamašiti, zatakniti + zatikati; -zieher, *m.* čepovlák.

Stör, *m.* jesetra, kečiga; - *s a.* jesetrin, jesetrov.

Storax, *m.* stóraksova smola, žlahtna smola.

Storch, *m.* štorklja, šterk, bogdal; - *s a.* štorkljin, šterkov; -neſt, *n.* štorkljino ob. štérkovo gnjezdo; -ſchnabel, *m.* kljun; (Geranium) kervomóčnica, kervavo korenje.

Stör=efried, *m.* nepokoj, nepokojnež; rogovilež, rogovilec; -en, *v. a.* mótiti, kaliti, bégati; páčiti, rúšiti, kaziti, kèrhati, razdírati: zmótiti, zbégati, pokaziti; (herum-) bèrbati, stíkati, šétati, žókati, drézati: prebèrbati, prestakniti, prešétati; (unter Büchern) riti (rijem), prestíkati, premetávati: prestakniti; -end, *a.* motiven, begaven, rušiven, kaziven; -er, *m.* motivec, kazivec, rušivec, begunec, razdiravec; -fleiſch, *n.* jesetrovina.

Störrig, *a.* uporen, opokel, term, termast, termogláv, terpogláv, terdovraten; -feit, *f.* upornost, termoglavost, terdovratnost.

Störung, *f.* béganje, motitev, pačitev, rušitev.

Stoß, *m.* sunljej, dregljej, udár, pah: einen - geben, súniti, drégniti, pahniti; (Haufe) sklad *f.*, skladávnica, skládnica, kup, kreda, -art, *f.* púntaka; -bank, *f.* strug, spahavnik; -block, *m.* oven; -degen, *m.* meč z ostrim koncem.

Stößel, *m.* tolkáč, tolkavnik, tolkalo; pháj, peháj.

Stoß=en, *v. a.* u. *n.* súniti, drégniti, pahniti, becniti, žókniti, potísniti, poríniti + súvati (sujem), drégati, pahati, becati, žókati, potiskovati, porívati; (m. d. Fuß) cebniti, bíncniti, štókniti, udáriti + cebati, bíncati, rítati, štókati, (vom Kleinvieh) tèrkati; (v. Kühen) bosti (bodem); über Haufen -, razvaliti, prevaliti, prevreči (veržem), zverniti, podreti (derem) + prevráčati, podírati, razdírati; (in d. Stampfe) phati, tolči, tleči (tolčem); auf einander -, póčiti se, pókniti se, udáriti se, sprijeti se (sprimem) + udárjati se, sprijémati se; von ſich-, zavreči (veržem), od sebe pahniti, + zametati, zametovati, ins Horn -, zatróbiti; vom Lande -, odveslati, odjádrati, odríniti, odpeljati se (ljem), + odveslávati, odpeljávati se; ans Land -, pristati (stanem), priveslati, prijádrati *pl.*; ſich an etwas -, spotakniti se, udáriti se ob kaj + spotikati se, udárjati se; (gränzen) vézati se (vežem), mejiti, naslánjati se; ins Herz -, presúniti, potakniti, predreti (derem), predrégniti + predírati; (v. Wagen; tresti se, cíncati; -falke, *m.* sokol)

-gebet, *n.* kratka pa serčna molítvica; Stößig, *a.* bodljiv; terkav; terkav; -kraft, *f.* odrivavna od. odbijavna moč, odrivavnost; -ſeufzer, *m.* vzdihljej, zdihljej; -weiſe, *ad.* prenehovaje, od časa do časa; -widder, *m.* terkáč; -zahn, *m.* kel, čekán.

Stotter-er, *m.* jecljavec, čakljavec, babljavec; -n, *v. n.* jecljati, babljati, berboriti, čakljati, jezik se zapleta, jeziku se spodlétajo besede; -n, *n.* jecljanje, čakljanje.

Stracks, *ad.* naravnost, naravnóč; (ſogleich) prec, precej, nevtégoma.

Straf-, *a.* kázenski; kaznovavni, strahovavni; -androhung, *f.* zažúganje kazni; -anſtalt, *f.* kaznívnica, kaznovávnica, pokorívnica; -antrag, *m.* nasvet kazni; -bar, *a.* kaznjiv, pokorljiv, kazni zapadel, kazni vreden; =keit, *f.* kaznjivost, krivnja; -bauer, *f.* terpež od. čas kazni; -e, *f.*; kazen *f.*; pokora, strah; (Geld-) globa, kazen v denarjih; (am Körper) tepež, tepenje, tepéžnica; -nachſehen, kazen prizanesti + prizanášati; - zuerkennen, v kazen obsóditi + obsójati; zur -, za pokoro; -en, *v. a.* kázniti, kaznovati, pokoriti, strahovati, štráfati; tepsti, pestiti, krotíčiti, udárjati; jemanden Lügen -, koga na laž postáviti; am Leben -, s smertjo kázniti; (an Geld) glóbiti; (am Leibe) tepsti, šíbati; -er, *m.* kaznovavec, strahovavec: -erkenntnis, *n.* prisoja kazni, obsodba v kazen; -erlaſſung, *f.* prizanašba kazni; -erleichterung, *f.* polajšek od. polajšava kazni; Straff, *a.* tog, strumen, napét, nategnjen; -fall, *m.* pregrešek, prestopek, kázenski primerljej; -fällig *f.* Strafbar: -werden, *v. n.* kazni zapasti (padem); =keit *f.* Strafbarkeit; -geld, *n.* globa; -gericht, *n.* kázenska od. kaznovavna sodnija; =sbarkeit, *f.* kázensko-sodnijska, oblast *f.*; =shof, *m.* kázensko sodišče; -geſetz, *n.* kázenska postava, kázenski zakon; =buch, *n.* kázenski zákonik; -gewalt, *f.* moč kaznovati, oblast kaznovanja; -größe, *f.* velikóst kazni; -haus, *n.* kaznívnica, kaznoválnica, pokorívnica; Sträflich, -keit *f.* Strafbar; -feit; Sträfling, *m.* káznjenec, pokorjenec; káznjenka; -los, *a.* brez kazni, nekaznjen; =igkeit, *f.* nekáznjenost, brezkaznost; -maß, *n.* odmera od. odmerek kazni; -milderung, *f.* zlajšava od. poláj-šanje kazni; =sgrund, *m.* polajševavni vzrok, polajšek kazni; --mittel, *n.* pokorilo; -ordre *f.* Strafbefehl; -ort, *m.* pokorišče, kaznovališče; -predigt, *f.* svarilni govor; -prozeſs, *m.* kázenska pravda; =ordnung, *f.* red kázenske pravde, kazensko-pravdni red; -recht, *n.* kázensko pravo, kázenska pravica; =lich, *a.* kaznopraven; =spflege, *f.* kázensko pravosodje od. pravosodstvo; =sverhandlung, *f.* kázenska obravnava; -regiſter, *n.* kazalo kazni; -richter, *m.* kázenski

sodnik; -ſachen, *pl.* kázenske zadeve od. reči *pl. f.*; -ſanktion, *f.* potrditev kazni; -ſatz, *m.* postavek od. odmerek kazni; -urtheil, *n.* kázenski razsodek. obsodba v kazen; -verfahren, *n.* kázenska obravnava; kázenska pravda; -vollſtreckung, -vollziehung, *f.* izveršba od. izveršitev kazni; -würdig, *a.* kaznjív, pokorljiv; =keit, *f.* kaznjivost, pokorljivost.

Stral, *m.* žarek, žar, solnčni trak; (d. Waſſers) curek, vretina; (am Pferdehufe) strela; (Blitz) strela; -blütige, *pl.* kolobárnice *pl.*; -en, *v. n.* žareti, sijati (sijem); svétiti se, bliščati (im), lesketati (ám u. ečem), bliskati se, blisketati, migljati; (v. Pferden) scati (ščim); -en= *a.* žarni, žareči; -enbrechung, *f.* lomljenje od. odbijanje žarkov; -end, *a.* žaréč, bliščéč, žaren, presvitel; -ig, *a.* (min.) stremenat; -thier, *n.* zvezdar; -ung, *f.* sijanje, žarenje, bliščava; -wetter, *n.* treskavica.

Strähn, *m.* -e, *f.* prédeno, štrena, pasmo.

Stramp=eln, *v. n.* drobneti; (im Bette) zvérati se, razvérati se; -fen, *v. n.* cepetati (ám u. ečem), klobuštrati.

Strand, *m.* morski breg, morsko obrežje, pomorje, obmorje; peskovina, peščina; -= *a.* pobrežni, obrežni, obmorski; -bewohner, *m.* primorec, pomorec; -en, *v. n.* ob breg tèrčiti, na skali se razbiti (bijem), raztrúsniti se; -gerechtigkeit f. Strandrecht; -gut, *n.* plavje, plavina, izmetanina; -läufer, *m.* prodnik. dolar; -raum, *m.* obrežje, pobrežje; -recht, *n.* obrežna pravica, pravica do plavja na obrežji; -ſchnepfe, *f.* kozica; -ſchwalbe, *f.* bregulja; -vogel, *m.* obrežni tič.

Strang, *m.* zaderguza, zadèrgnica, konopec, verv *f.*; (am Wagen) podvéznica, povéznica; -ulieren, *v. a.* zadáviti, zaderhniti, zadušiti *pf.*

Strapaz=e, *f.* težava, trud, muka; -ieren, *v. a.* múčiti, pestiti, trúditi.

Straß=e, *f.* cesta, pot; (Gaſſe) úlica; stegna *pl.*; auf offener -, na planem od. na plani cesti, na solncu; -en= *a.* cestni; =arbeiter, *m.* cestni delavec, cestodelec; =bau, *m.* délanje cest, cestodelstvo; =beleuchtung, *f.* cestna svečava; =bereiter, -einräumer, *m.* cestni ravnavec, cestar; =bettelei, *f.* beráčanje po úlicah; =erzeſs, *m.* neréd na ulici; =mauth, *f.* cestnina, cestovina; =mautheinnehmer, *m.* cestninar, cestovinar; =mord, *m.* umor na očitni cesti; =raub, *m.* razboj, rop, tolovajstvo; =räuber, *m.* razbojnik, tolovàj, ropar; =räuberiſch, *a.* razbojen, tolovajski, roparski; =ſäuberung, *f.* čiščenje od. snáženje ceste; =zoll f. Straßenmauth.

Strateg, *m.* vojskovavec, bojnik; -ie, *f.* vojskoveda, strategija; -iſch, *a.* stratégičen.

Straub=e, *f.* kosmatica, kosmatinka, kosmulja; -en, *v. n.* jéžiti se; rod biti (sem); Sträuben, *v. a.*

u. *n.* šopíriti, ščetíniti, jéžiti; ſich -, *v. r.* jéžiti se, ščetíniti se, po koncu vstájati, sèršiti se, šeršéti; (ſich widerſetzen) upreti se, ustáviti se, zoperstáviti se: upirati se, ustávljati se, protíviti se, nasprotovati, zopervati, brániti se, zoperstávljati se; -ig, *a.* kosmat, kuštrav, ščetinast, naseršen; -kopf, *m.* kušter, razkúštranec.

Strauch, *m.* germ, keršˇ; *dim.* germič, germičˇek, germek; *coll.* germje, germovje, keršje; -dieb, *m.* zavratni tat, tatinski klatež; -eln, *v. n.* spotakniti se, zdergniti se, spólzniti se, izpodpólzniti se, napek stópiti + spotíkati se, polzeti, napek stópati; *fig.* pregrešiti se; -en, *m.* nahod; kihavka, kihavica; -förmig, *a.* germast; -holz, *n.* dračje, hrast *f.*, hrašča; -ig, *a.* germat, germovít, germovnat, keršévít; -ler, *m.* spotikavec; -ritter, *m.* zavratnik; -werk, *n.* germovje, germje, germičje, keršje, dračje.

Strauß, *m.* venec, šop, šopek, povojek, kítica, brájdelec; (am Kopfe) čop, šop; (Vogel) noj, štruc; (Streit) ravs, kavs, razsáj; - = *a.* čopast; nojev, štručev; -feder, *f.* nójevo pero (g. peresa).

Strazze, *f.* straca, priročna knjiga, priróčnica, pervi zapiski *pl.*

Strebe, *f.* opora, podpóra, podpérnica; (gegen etwas) odpor, upor; -balken, *m.* tram; -band, *n.* komolec, poprečna vez *f.*; -kraft, *f.* osrednja moč *f*; -en, *v. n.* prizadévati si, pogánjati se, vpírati se, vpérati se, tèrsiti se, napénjati se: prizadeti si; gnati se (ženem), hrepeneti, hlepeti, koperneti, dihteti, iskati (iščem), zaželévati; -en, *n.* prizadeva, prizadetev, prizadevek, prizadetje; hlepenje, hrepenenje; -pfahl, *m.* opora, opornja, podpora; -pfeiler, *m.* podporni steber, stolbeh, opornik; -ſam, *a.* prizadeven, prizadevljív, skerben, marljív, oberten; =keit, *f.* prizadevnost, marljivost, obertnost.

Streck-bar, *a.* raztegljív, raztezljív, razpenljív, vlačen, vlačljív; =keit, *f.* raztegljivost, razpenljivost, vlačnost; -e, *f.* tezálnica, tezávnica, tezalo; natezavnik; (Raum) daljina, dalja, delja, oddáljenost; -en, *v. a.* raztégniti, stégniti, razpeti (pnem) raztegovati, raztégati, raztézati, razpénjati, próžiti; (d. Hand) stégniti, pomoliti + stézati, pomáljati; die Waffen -, orožje položiti, udati se *pf.*; zu Boden -, podreti (derem), povaliti *pf.*; ſich -, *v. r.* (nach d. Erwachen) pretégniti se, zleeniti se + pretégati se, lécati se; (ſich erſtreck.) stégati se, stegovati se, raztézati se, vleči se; -ofen, *m.* steklarska hladívnica; -ware, *f.* kovàno blago; -werk, *n.* valjávnica.

Streich, *m.* udarec, mah, mahljej: einen - geben, udáriti, lopiti, ropiti, oplázniti, osmúkniti; (dummer -) budaláščina, neumnost, budalasta; (muthwilliger -) zvito delo, prekánjeno djanje; -baum, *m.* ploh, pe-

rilnik; -brett, *n.* pložna deska, oplaz; -e, *f.* smuga, gladilka, ščetka; -eln, *v. a.* bóžati, trapljati, gláditi: pobóžati, potrapljati, pogláditi; -en, *v. a.* mázati (mažem): pomázati; (ſtreicheln) gláditi + pogláditi; (wiſchen) brísati (brišem): obrísati; (wetzen) brúsiti, óstriti: nabrúsiti, zostriti; (d. Wolle) česati (češem), grebenati, gredášiti, dèrzati; (Strich ziehen) čèrtati: podčertati; (m. d. Ruthe) smúkati, švèrkati, šeškati, tepsti: osmúkati, ošvèrkati. ošeškati, otepsti; (aus d. Rechnung) brísati, (brišem): izbrísati, prečèrtati + izbrisovati; die Segel -, jadra spustiti + spúščati; *v. n.* (v. Winde) briti (brijem), hlideti, píhati, (pišem), vleči; (herumſtreifen) skítati se, klátiti se, goniti se, potépati se, kolovrátiti; (v. Fiſchen) derstiti se; -er, *m.* gladivec; derzavec ɔc.; -fiſch, *m.* ikrača; -garn, *n.* mala lovnica, draga; -hamen, *m.* sak; -holz, *n.* smugavnik, smugalnik; (d. Getraidemeſſen) raz; -inſtrument, *n.* godbeno orodje; -macher, *m.* rogovilež, burkež; -riemen, *m.* brusivni jermen, gladilnik, brusivnik; -vogel ſ. Zugvogel; -wunde, *f.* rana od udarca; -zeit, *f.* čas derstenja, derstilo.

Streifen, *m.* proga, plaz, plaza, pasa, riža; (Franſe) trepec, rebelj; (Stück) kos; -en, *v. a.* opláziti, oplázniti, odèrgniti, prásniti, raziti, plázniti, odreti (derem) + oplazovati, odergovati, odírati; (mit der Ruthe) kecniti, kèrcniti, šleniti *pf.*; - *v. n.* dotikati se, zadévati se, tikati se (tičem); (herum -) skítati se, kolovrátiti, goniti se; (von der Patrouille) četovati, ogledovati, razgledovati, zasledovati; geſtreift, progast, pasast, prekast; -er, *m.* stikavec, preiskovavec; =ei, *f.* stikanje, ogledni od. zasledovavni obhod; -ig, *a.* progast, pasast, prekast, prižan; -regen, *m.* pójelica; -ſchuſs, *m.* ostrél, ostrelek; -wunde, *f.* praska, rážena koža; -ung, *f.*, -zug, *m.* preiskovanje, ogledni od. zasledovavni obhod, četovanje.

Streit, *m.* boj, bor; (Zank) prepír, svaja, razpor, spor, razpertija, kreg, pula, tir; (gelehrt.) pravda: in - gerathen, spreti se, skrégati se; -axt, *f.* balta, bojna sekira; -bar, *a.* bojevaven, bojevalen, vojen, bojen, vojaški; =feit, *f.* bojevavnost, junaštvo; -begier, *f.* bojaželjnost, nabojnost; -en, *v. n.* bojevati se, biti se (bijem), boriti se, vojskovati se; (zanken) prepírati se, príčkati se, prekárjati se; rvati se (rvem), tírati se; (vor Gericht) právdati se; (ſich meſſen) skúšati se; poganjati se za kaj; (wider-) upírati se, nasprotovati, nasproti biti (sem); -end, *a.* bojevaven, vojskovaven; nasprotovaven, prepiren; -er, *m.* bojevavec, borec, borivec, vojskovavec; (Zänker) prepirljivec, pričkavec; =in, *f.* bojevavka, borivka; prepirljivka; -frage, *f.* prepirno vprašanje, prepirna reč, razpor; -füh-

rende Partei, *f.* právdavec; -genoſs, *m.* soborec, tovariš v boji; -gier, *f.* bojaželjnost, nabojnost; =ig, *a.* bojaželjen, nabojen; -handel, *m.* pravda; razpra; -ig, *a.* prepiren, sporen, pravden; (zweifelhaft) dvomen, dvomljiv, negotóv: - werden, spreti se, razpreti se *pf*; - machen, izpodbijati: izpodbiti (bijem), pravdo začeti (čnem) s kom za kaj; -keit, *f.* prepír, razpor, spor; (Zweifel) dvomljivost, negotovost; -keule, *f.* kij, ocepek; -kolben, *m.* buzdován, šestopérnica; -kraft, -macht, *f.* vojna moč *f.*; -luſt, *f.* bojaželjnost, nabojnost, borljivost; prepirljivost; =ig, *a.* bojaželjen, pobojen, nabojen, borljív, bojahlepen; prepirljív; -platz, *m.* bojišče, borišče; -punkt, *m.*, -ſache, *f.* prepirna od. sporna reč *f.*; -ſchrift, *f.* prepirni od. pravdni spis; -ſucht, *f.* prepirljivost, pričkavnost, pravdljívost; -ſüchtig, *a.* prepirljív, pričkaven, pravdljív; -verfahren, *n.* ravnava v spornih rečéh; -waffe, *f.* orožje; -wagen, *m.* vojskni voz.

Streng, *a.* oster, ojster, srepoten, serpožen; krut; (unfreundlich) osoren; (genau) natančen, oster; -er Winter, huda zima; *ad.* na tanko, na tenko, pazljivo; -e, *f.* ostrost, ostrota, srepota, srepinja, krutost; osornost; (Genauigk.) natančnost; -flüſſig, *a.* težko raztopljív.

Streu, *f.* stelja, nastelj *f.*, nastilo, steljivo; (Laub-) listje; -büchſe, *f.* štúpnica; (Streuſand -) sipnica, sipálnica, péščnica, pesečnica, sipalnik; (Zucker-) sládkórnica; -en, *v. a.* suti (spem), sípati (pljem), trósiti, tóriti: potrositi, potrésati; (Streu) stlati (steljem): nastlati + nastíljati; (Staub &c.) pèrhati: pèrhniti, lopniti, (Pfeffer &c.) štúpati: poštúpati; -gabel, *f.* listne od. steljne vile *pl.*; -hütte, *f.* listják; -pulver, *n.* štupa; -ſand, *m.* sipa, posipalo, sipalo, pisalni pesek; =büchſe, *f.* sipnica, sipálnica, posipálnica, peščnica.

Strich, *m.* čerta, poteza; (mit der Hand) poteza, potegljej, vlak; (der Vögel) prelet, preletávanje, selitev, prilet in odlet; (Schar) kita, jato, veršelo, trop; (Gegend) stran *f.*, dežel *f.*, predel, krajina; (v. Fiſchen) derstitev, derstenje; (Holmaß) korec; (Beiſtrich) véjica, rez; (im Geſicht) prask, proga; -eln, *v. a.* čèrtati, čerte délati: prečèrtati + prečèrtovati; -punkt, *m.* podpičje, nadpičje; -regen, *m.* pojelica, pojavica, plišovina; -taube, *f.* popotni golob; -vogel, *m.* popotni od. selivni tič, selivka, tica popótnica; -weiſe, *ad.* tam pa tam, sem ter tje, po nekterih straneh; -zeit, *f.* tičja selitev, popotovanje tičev.

Strick, *m.* konopec, vož, vožinec, verv *f.*; (am Heuwagen) podvéznica, povréznica, poveznica; -arbeit, *f.* pletilo, pletenje; -beutel, *m.* pletena mošnjica; -en, *v. a.* u. *n.* plesti (pletem), pletévati, štrikati: splesti, zaplesti; -er, *m.* pletec,

pletilec; =ci, *f.* pletilo, pletenje; =in, *f.* pletica, pletilja, pletarica; -flechte, *f.* stremen; -garn, *n.* pletivo; -förbchen, *n.* pletilnica, pletarček; -maſche, *f.* petlja, zanjka, kavkelj; -muſter, *n.* pletilni vzorec; -nadel, *f.* pletenka, pletenîčica, pletilna iglica; -werk, *n.* vervi *pl. f.*, konopje; pletenina, pletovina; -zeug, *n.* pletilno orodje, pletilo.

Striegel, *m.* čohalo, čohalnik, konjsko česalo, štrigelj; -n, *v. a.* čohati, česati (češem), štrigljati: očohati, očesati.

Striem=e, *f.* -en, *m.* proga, plaz, plaza, pasa; (Narbe) brazgotina; (im Brot) svalek; (im Garn) krotovica; -ig, *a.* progast, pasast, plazast; brazgotinast; svalkast; krotovičast. [štruček.

Strietz, *m.*, -el, *m.* kerž, keržič,

Strittig s. **Streitig.**

Strobel, *m.* spletenina, krotovica.

Stroſ=e, *f.* odstavek, kítica, štrofa; -enweiſe, *ad.* v odstavkih.

Stroh, *n.* slama; *dim.* slámica, slamka; (v. Hafer) ovsenica; (v. Roggen) reženica; (v. Bohnen) bobovnica u. ſ. w.; (Dach-) škopa, škopnik: leeres - dreſchen, prazno slamo mlátiti, bob v steno metati (mečem); - = *a.* slamni, slámnati; -arbeit, *f.* slámnato delo; -band, *n.* poreslo, povreslo, obreslo, poveslo; -bett, *n.* slámnica; -boden, *m.* svisli *pl.*, oder; -bund, *m.* otep; -dach, *n.* slámnata streha; =winde, *f.* vitra, vítrica, krovnica; -decke, *f.* pojava, slamovka; -ern, *a.* slamnat, slamen; *fig.* pust, pelhek, neslasten; -halm, *m.* bilka, slamna bilka, bil *f.*; -hut, *m.* slamnik; =macher, *m.* slámnikár; -kopf, *m.* tepec, bebec, tumpec; -korb, *m.* pehar, bedenj; -körbchen, *n.* slámnica; -kranz, *m.* svitek, zvitek; -mann, *m.* tiči strah, strašilo, slámnati dedlek; -matte, *f.* štorija, rogoznica; -meſſer, *n.* kosa, slamoréznica; -ſack, *m.* slamnjak, slamnjača, slámnica; -ſchaube, *f.* škopa, škopnik; -ſchneider, *m.* slamorezec; -teller, *m.* slámnati podstavec; -wiſch, *m.* slámnata metlica; -wittwe, *f.* vdova po živem možu; =r, *m.* vdovec po živi ženi. [tavec.

Stroſch, *m.* vlačugar, potép, skita-

Strom, *m.* reka, veletók, velika voda; (Lauf) tok, tek; (Blutes ꝛc.) potok; (Luftſtrom) prepih; vlak; -ab, -abwärts, *ad.* po vodi, niz vodo, z vodo doli; -an, -auf, -aufwärts, *ad.* proti vodi; -anwohner, *m.* potočnik, privodec; (d. Drau) podravec; (d. Save) posavec u. ſ. w.; -bett, *n.* struga, korito, pretoka, rečišče, vodotóč, tokál *f.*; Strömen, *v. a.* teči, valiti se, pretákati se, dreti (derem); (v. Regen ꝛc.) liti (lijem), vlíjati, v curkih teči; -enge, *f.* rečna ožina od. soteska; -gebiet, *n.* porečje; -karte, *f.* vodopisna mapa; -ſcheide, *f.* raztók; -ſchnelle, *f.* berzica; -thal, *n.* porečna dolina; Strömung, *f.* tok, tokava, val, slap; (reißende) derjava; -waſſer, *n.* rečna

voda, potóčnica; -weiſe, *ad.* cúrkoma, v curkih; -weite, *f.* širokost reke.

Strophe ſ. Strofe.

Stroß=en, *v. n.* obilovati, bohoteti, prepoln biti (sem); -d, *a.* bohoten, obilen, prepoln.

Struck, *m.* štruk.

Strudel, *m.* kernica, požiravnik, cmerk, tomún; (Wirbel) vertinec, vertlóg, vertún, sveder; (Speiſe) gúbanica, povijača, potica; -n, *v. n.* vreti, kipeti, v vertinec se gnati (ženem); vervrati.

Struktur, *f.* sestava; stas, zrast *f.*

Strumpf, *m.* nogavica, nogovica; (Socke) kopitec; (Stamm) porobek, štor, terš; -band, *n.* podveza, podvezek; -hoſe, *f.* hlače z nogovicami; -ſtricker, -wirker, *m.* nogovičar; =in, *f.* nogovičarica.

Strunk, *m.* kocén, kocenj, storž; ſ. Stamm.

Struppe, *f.* hlačni trak.

Struppig, *a.* zmeršen, razmeršen. razkuštran, kuštrav; -e Haare, *pl.* zmèršeni od. razkuštrani lasjé.

Stübchen, *n.* sóbica, izbica, kámrica.

Stube, *f.* čúmnata, soba, izba; (Behältnis) shramba; -narreſt, *m.* prepoved iz hiše iti; -n= *a.* hišni; -n=hocker, *m.* zapečnik, zapertnik; =in, *f.* zapečnica; -nmädchen, *n.* híšina, hišna; -nzins, *m.* stanovnína, plačilo za izbo.

Stüber, *m.* poltrák, štiber.

Stück, *n.* kos, *dim.* kosec, košček; (v. Brot) kos, kerhet, drobet, drobljanec, drobež, drobelj; (Bruchſtück) odlomek, drobec; (v. Holz) krepetec, kerpelj; (v. Vieh) glava, rep; (Sache) reč *f.*; (Schauſpiel) igra, igrokáz; von freien -en, radovoljno, sam od sebe; in - gehen, razdrobiti se, razkrehniti se, razbiti se (bijem) *pf.*; -chen, *n.* košček, drobelj, drobljanec, mervica; -eln, *v. a.* sestáviti + sestávljati; (zer-) drobiti, mervíčiti, merviti: razdrobiti, razmerviti; -en, *v. a.* pristáviti, prišívati, pridélati + pristávljati, pridclovati; ſ. Zerſtücken; -gießer, *m.* topolivec, topolijec; =ei, *f.* topolívnica; -gut, *n.* topovina, bronovina; (Glockengut) zvonovina; -hölzer, *pl.* statve; -weiſe, *ad.* po kosu, po koscih, na drobno, kos za kosom; -werk, *n.* kosovina, kerparija, kerparina, zaplátovje.

Stud=el, *f.* stop, podstavek; -ent, *m.* diják, učenec, visokošolec, študént; =en= *a.* dijaški, študéntovski; =enſtiftungsplatz, *m.* zalog za dijake.

Studien, *pl.* učenje, uki, nauki *pl.*; -= *a.* naučni, učni, šolski; -abtheilung, *f.* razdelek ukov; oddelek viših šol; -fach, *n.* učni predel; -fond, *m.* učni zalog, šolska zaloga; -hofkommiſſion, *f.* dvorska komisija za šolstvo; -jahr, *n.* šolsko leto; -plan, *m.* učni načert; -weſen, *n.* šolske zadeve od. reči *pl. f.*

Stud=ioſus, *m.* visokošolec; -ieren, *v. n.* učiti se, študírati; (nachſinnen)

misliti, premišljevati; -ierſtube, *f.* -zimmer, *n.* izba za učenje; -ium, *n.* učenje.

Stuf=e, *f.* stopnja, stopinja; (die Treppe) stopnica; (v. Erz) cok, gruča, kos; -enfolge, *f.* -gang, *m.* postopnost, zaporednost; -enland, *n.* gredje; -enleiter, *f.* lestvica; -en=weiſe, *ad.* po stopnjah, stópnjama, od stopnje do stopnje; -erz, *n.* čista ruda; ruda v celih kosih.

Stuhl, *m.* stol; *dim.* stolec, stolič̀ek, stolč̀ek; (Sitz) sedež, sedalo, sedišče, sedališče; (Thron) stólica, prestol; (Bett-) klečalo, klečálnica, pruka; (in d. Kirche) klop *f.*; (Dach-) krov, strešni klobúk, (Bezirk) stólica, županija: keinen - haben, zapečen od. zapèrt biti (sem); -=*a.* stolov; -feier, *f.* praznovanje sedeža sv. Petra; -gang, *m.* potreba, izpráznjenje; -gericht, *n.* stólična sodnija; -lehne, *f.* naslonilo, slonilo; -macher, *m.* stolár; -richter, *m.* stolični sodnik; -zwang, *m.* pripérica, zapertje.

Stukatur *f.* štukatura.

Stülp=e, *f.* zaferkljej, zaferljej, zavíhljej, zavihàj; (Hut-) streha, okrajec, krájevec; -en, *v. a.* zavíhati (višem), zavíhniti, zaferliti, zafèrkniti; -hut, *m.* zavíhani klobuk; -ig, *a.* zavihan, zaferknjen; -ſtiefel, *m.* podvíhani škorenj; podvíhana bota.

Stumm, *a.* nem, mutast, mutav, mut; *fig.* brezglasen: - werden, obmútiti, obnemeti, omólkniti; -e, *m.* mutec, nemec; *f.* muta, nema ženska; -el ſ. Stumpf; -heit, *f.* mutstvo, mútavost.

Stümper, *m.* šušmár, pačuhar, kerpár, kerpucar, mečkavec, mojster skaza; -ei, *f.* šušmarija, kerparija, pačuharija.

Stumpf, *a.* top, tompast, tumpast, skerhan: -machen, zatopiti, skèrhati, okèrhati; (v. Zähnen) skominast, okominast, skomina mu je; (geſtutzt) kebast, kurtast, štulast, omuljen, - machen, okerniti, omúliti; (v. Kopf) topogláv, opokel; (v. d. Naſe) tumpast; - *m.* okeršek, okerhek, štula, konec; (v. Bäumen) porobek, štor, ril, panj; mit - und Stiel, s korenino, popólnoma; -en, *v. a.* kèrhati, topiti: okèrhati, skèrhati, zatopiti; (d. Spitze berauben) omúliti, oštúliti, okerniti; prisékati + prisekovati; -heit, *f.* topost, topota; (der Zähne) skomina, oskomina; *fig.* opoklost, topoglavost; -kopf, *m.* topoglavec; -naſe, *f.* túmpasti od. tómpasti nos; -naſig, *a.* s tómpastim nosom; -ſchwanz, *m.* kúrtasti od. kébasti rep; -ſinn, *m.* topoglavost, terpoglavost; =ig, *a.* topogláv, terpogláv; -winkelig, *a.* topokoten.

Stund=e, *f.* ura; *fig.* čas; *dim.* urica; um welche -? obkoréj, obkoré? bis zu welcher -? dokoréj, dokoré; bis zu dieſer -, dosorej, dosoré; zur -, zdaj, pri tej priči; zu guter -, o pravem času; alle -en, vsaki čas,

vselej; -en= a. urni; =lang, ad. cele ure, po uri; =lauf, m. tek časa; =rad, n. urno kolesce; = ſchlag, n. bitje; =uhr, f. ura, ki ne kaže minút; =zeiger, m. urni kazavec; Stündlich, a. vsakouren; ad. vsako uro.

Stupf, m. bodec; dregljej, becljej; -en, v. a. drégati, drézati, becati, bezati, gnjócati: drégniti, pobecati, pobezati, gnjócniti; -er, m. dregavec, drezavec.

Stupid, a. topogláv, terpogláv, zabít; -ität, f. topoglavost, zabitost.

Sturm, m. burja, huda ura, nevihta, vihra, iha, burka, ruhma; (Sturmwind) viher, vihár, lomást f., polomáj, piš; (im Kriege) zaskók, naskók, napád, navál, juriš; -laufen, naskočiti, napasti (padem) + naskakovati, napádati; im - einnehmen, z naskokom vzeti (vzamem, vzemem); (Tumult) hrup, hrum; -läuten, plat zvona bíti, (bijem), (d. Seele) nemír, nepokoj; -bock, m. stenolóm, oven.

Stürm=en, v. n. veršeti, veršévati, bobneti, bobnévati, búriti, viháriti, zdelovati; (lärmen) hrumeti, hrupeti, vihrati, razsájati, rohneti; (rennen) vihrati, valiti se: zvihrati; (wohin -) pridreti (derem), prilomastiti, pridivjati, zvihrati pf.; v. a. rúšiti, lomástiti: porúšiti, polomastiti, podreti (derem) + podírati; (einen Ort) naskočiti, navaliti + naskakovati, zaskakovati; -end, a. viharen; -er, m. naskakovavec, zaskakovavec.

Sturm=flut, f. razbúrkano valovje; -glocke, f. plat zvona: die - läuten, plat zvona biti (bijem); -hacken, m. maček; -haube, f. železna kapa, čelada; -hut, m. železni klobuk; (Gewächs) omej; Stürmiſch, a. viharen, buren, burovit, razburkan; -e Sitzung, viharna od. hrupna seja; -es Wetter, gerda od. huda ura; -leiter, f. naskočna lestvica; -los, a. miren; -möve, f. galeb, pijál f.; -petizion, f. silna od. silovita prošnja od. zahteva; -ſchritt, m. naskočni od. nagli korák; -ſchwalbe, f. -vogel, m. hudournik, hudoúrnica; -wetter, n. nevihta, huda ura, iha, vihta, burja, burka; -wind, m. piš, viher, vihár, polomáj, strehodér.

Sturz, m. pad, padec; (Umſturz) prekúc, prekucljej, prevál; (des Waſſers) slap; (d. Berges) stermina, stermec; (Einſturz) podertija, razdor, razsíp; (Deckel) pokrov, pokrovec, rena; -bach, m. skakavec, slap.

Stürz=ebecher, m. kupa s pokrovom; -el, m. sternišče; (am Weinſtock) rezje, rožje; (d. Holze) rítina; -en, v. a. zverniti, proverniti, prevaliti, prekúcniti, prekopíčniti, prevrátiti + zvračati, prevrácati, prekucovati; (einen Topf ꝛc.) povézniti + povezovati; (Gläſer) izprázniti, zverniti + izpraznovati, zvrácati; (heftig hinwerfen) bútiti, bútniti, trésniti, tréščiti, telébiti; (d. Acker)

podorati (orjem) + podárjati; vom Throne –, s prestola pahniti; (einen Günſtling) izpodriniti, v nemilost správiti; *v. n.* pasti (padem), zverniti se, prekúcniti se, prekopicniti se, prekombáliti se, zvaliti se + pádati, prekucovati se; (wohin ſchnell –) púhniti, plániti, búhniti *pf.*; (heftig zu Boden) telébiti, telébniti, bútniti; (in einen Abgrund) stermogláviti se, zgrezniti se, prevaliti se; v. Pferde, s konja pasti od. zverniti se; (zuſammen–) zgrúditi se, zgrúzniti se *pf.*; ſich –, *v. r.* zagnati se (ženem), zakaditi se, zapoditi se.

Stut=e, *f.* kobila, mora; –en= *a.* kobilji; –erei, *f.* kobilišče, kobilstvo.

Stutz, *m.* okeršek, okerhek, štula; (Gewehr) kratka risanica od. risana puška, štuc; (Muff) rokavec, naroček ſ. Muff; –ärmel, *m.* rokavec; –büchſe ſ. Stutz.

Stütz=e, *f.* podpora, podpor *f.*, podpérnica; opora, opirališče, podlog; *fig.* podpora, zaslomba, ohramba, varstvo, zavetje; –en, *v. a.* podpreti + podpírati; (an etwas) opreti, nasloniti + opírati, naslánjati; ſich –, *v. r.* opreti se + opírati se; zanesti se + zanášati se.

Stutz=en, *v. a.* prisékati, kosorépiti, prikrájšati + prisekovati, prikrajševati; geſtutzt, *a.* kosorép, kebast, kurtast; (Bäume) prisékati, priklestiti + prisekovati; (d. Haar) pristríči (strižem), prirézati (režem) + pristrigovati, prirezovati; *v. n.* ostermeti, osúpniti, opanjeti, zavzeti se (vzamem, vzemem) + ostermévati, zavzémati se; –er, *m.* gizdalín, gizdavec, škricar, lišpavec; –glas, *n.* nizki kozarec; –ig, *a.* osupnjen, začudivši se.

Stütz=ig, *a.* kujav, termogláv, šketljív; =keit, *f.* kújavost, termoglavost; –kopf, *m.* kújavec, kujež, termoglavec; –leiter, *f.* lojtra z oporo; –punkt, *m.* oporišče, opirališče.

Stutz=ohr, *n.* koso uho (g. ušesa), prisékano uho; –ſchwanz, *m.* kosorepka kosorepec.

Styl, *m.* slog, pisava; (Bauſtyl) zidava; (in bildend. Künſten) slog, sklad; (Kalender) koledár, štetev; – = *a.* slogov; –iſieren, *v. a.* zložiti, sestáviti, napisati (pišem) + skládati, sestávljati, spisovati; –iſt, *m.* slogoznalec, slogoznanec, pisavec; =ik, –lehre, *f.* slogoslovje, skladoslovje; =iſch, *a.* pisaven, slogosloven; –us curiae ſ. Kanzleiſtyl.

Subaltern, *a.* niži, manjši; –beamte, *m.* niži uradnik; –e, *m.* podrúženec; –offizier, *m.* niži vojaški častnik.

Sub=arendator, *m.* podzakupnik, podnajemnik; –arendierung, *f.* danje v podzakúp od. podnajém; –diakon, *m.* subdiakon.

Subjekt, *n.* oseba, osoba; (kaufm.) kupčijski služabnik; (gramm.) osebek, subjekt; (in d. Logik) podlog; –iv, *a.* osebni, osobni, subjektiven;

osebkov; =ität, *f.* osebnost, osobnost; =ſatz, *m.* osebkov stavek.

Sub=junktiv, *a.* domnél, domneven; pritaknjen; -limat, *n.* prepalina, sublimát; -limieren, *v. a.* prepaliti; -litera, pod čerko; -miſſion ſ. Demuth; -ordinazion, *f.* podložnost, pokórščina; =swidrig, *a.* uporen, zoper vojaško pokórščino; -ordinieren ſ. Unterordnen; -ordiniert, *a.* podredjen, poddružen; -rosa: skrivaj, med nama ostani; -ſidiariſch, *a.* pomočen, pomožen, podporen; -ſidien, *pl.* pomoč *f.*, podpora; denarna pomóč *f.*; -ſiſtenz, *f.* preživek, živež; =mittel, *n.* živek, preživek; -ſkribent, *m.* podpisnik, podpisec; -ſkribieren, *v. n.* podpísati se (pišem) od. naročiti se na kaj + podpisovati se od. naročevati se; -ſkripzion, *f.* podpisatev, podpiska, naročba; -ſtantiv, *a.* samostavnik, samostalnik, samostavno imé (g. -ena); = = *a.* samostavni, imenni; -ſtanz, *f.* bistvo; jedro; =iell, *a.* bistvén, bisten; -ſtituieren, *v. a.* namestiti, komu naméstnika postáviti, postáviti koga namesto koga od. na kogar mesto + namestovati, postávljati; -ſtitut, *m.* namestnik, namestovavec; -ſtituzion, *f.* namestitev, postávljenje naméstnika; (Verf.) namestništvo, namestovavstvo; -ſtrat, *n.* podloga, podstava; -ſumieren ſ. Vorausſetzen, Folgern; -til, *a.* tanek, tenek, droben; -trahendus, *m.* odštévanec; -trahent, *m.* odštevec; -trahieren, *v. a.* odšteti (štejem) + odštévati; -trakzion, *f.* odšteva; -venzion, *f.* dnarna pomoč *f.* od. podpora.

Such=e, *f.* iskanje; čuh; -en, *v. a.* u. *n.* iskati (iščem), trážiti: poiskati; (nachforſchen) popraševati, pozvedovati; Rath —, za svet vprášati + vpraševati; Hilfe —, za pomoč prositi: poprositi: -er, *m.* iskavec; pozvedovavec; -t, *f.* hlepota, hlepenje; pohlép, strast *f.*; Fall—, božjást *f.*, padavica; (Neigung) nágnjenje, naklónjenost.

Süd, *m.* var, vrenje, vretje: im — ſein, vreti.

Süd, *m.* jug, poldne (g. dneva), poldanska stran *f.*; — = *a.* južni, poldanski, protijužni; -deutſch, *a.* južnonemški.

Sudel, *m.* kal, luža, kaluža, kališče; -buch, *n.* zamázane bukve *pl.*; -ei, *f.* nesnaga, svinjarija, mazarija; -fleck, *m.* cok; -haft, -ig, *a.* zamazan, umazan, nečeden, nesnažen; -koch, *m.* nečedni od. nesnažni kuhár; -magd, *f.* umázana od. nečedna dekla; -n, *v. a.* cokati, páčkati, packati, svinjati; -wäſche, *f.* nesnažno perilo.

Süd=en ſ. Süd; -früchte, *pl.* južni sadni pridelki *pl.*; -gegend, *f.* južna od. poldanska stran *f.*; južni kraj; -kreuz, *n.* južni od. poldanski križ; -ländiſch, *a.* južen, poldneven, poldanski; Sudler, *m.* páčkavec, mazáč, svinjavec, nesnažnik, nečednik; Sudlerin, *f.* nesnážnica, ne-

čédnica; -lich, *a.* južen, poldneven, poldanski; -meer, *n.* južno morje; -oſt, *m.* jugovzhód; -öſtlich, *a.* jugovzhoden,južno-vzhoden;-oſtwind, *m.* jugovzhodnik; -pol, *m.* južni tečáj, južnik.

Süd=ſalz, *n.* várjena ob. kúhana sol *f.*; -werk, *n.* solovarnja, solovárnica.

Süd=ſee ſ. Südmeer; -ſlave, *m.* Jugoslován, Jugoslovén; -ſlaviſch, *a.* jugoslovanski, jugoslovenski; -wärts, *ad.* proti jugu, proti poldnevu; -weſt, *m.* jugozahod, jugozapád; =lich, *a.* jugozahoden, južno-zapaden, =wind, *m.* jugozahodník; -wind, *m.* jug, južni veter, poldnevnik, toplek.

Suffix, *n.* pritiklina, priteklina, pripona, obrazilo.

Süffling, *m.* pijanec, piját.

Suffrag=an, *m.* namestni škof, sufragán; -ium, *n.* glas, volilni glas.

Sühn=altar, *m.* spravni oltár; -bar, *a.* spravljív; -e, *f.* sprava, spravilo, pomiritev; -en, *v. a.* správiti, pomiriti + správljati; ſ. Rächen; -opfer, *n.* spravna daritev; -ung, *f.* sprava, spravilo.

Sujet ſ. Gegenſtand.

Sukkurs ſ. Beiſtand.

Suk=zeſs, *m.* vspeh, uspeh; -zeſſion, *f.* nasledstvo, nasledje; -zeſſiv, *a.* zaporeden, nasledenj; *ad.* zapored, zaporédoma, po malu, po malem, polágoma.

Sultan, *m.* sultan, turški car; -in, *f.* sultanja, sultanka.

Sulz=e, *f.* lízalica, lízanje, solna; (Salzwerk) solina; (Sauze) žolica, mizelj; (Salzbrühe) razsol *f.*; -en, *v. a.* sóliti: nasóliti, osóliti; -ig, *a.* žóličen.

Summ=a ſ. Summe; -arien, *pl.* posnetki, spiski *pl.*; -ariſch, *a.* kratek, okrajšan, počezen; *ad.* počez, ob kratkem; Sümmchen, *n.* skupiček; -e, *f.* zneseк, seštevek, skupič, skupiček, suma; -en, *v. n.* brenčati (im) berneti, žverčati (im); (im Ohr) zvoniti, zveneti, šumeti; -en, *n.* brenčanje, berneпje; -ieren, *v. a.* sešteti (štejem) + seštévati.

Sumpf, *m.* močvír, močvirje, močál *f.*, močava, močevina. grezi *pl.*; *fig.* blato; -=*a.* močvirni; -binſe, *f.* loč *f.*, loček; -boden, *m.* močvirna tla *pl.*; -fieber, *n.* glenovica; -gegend, *f.* močvirje, mečava, močarina; -grund, *m.* močvirje, blato; -ig, *a.* močviren, močvaren, močvirnat, podmokel, zamočen, blatnat, greznat; -lache, *f.* kaluža, mlakuža; -land ſ. Sumpfgegend; -pflanze, *f.* blatna rastlina, bared; -torf, *m.* šota; -vogel, *m.* mlakužna tica, močvírnica; -waſſer, *n.* blátnica, kálnica; -weihe, *f.* plešec; -wieſe, *f.* podmokla senožet *f.*, močve *pl.*

Sumſen, *v. n.* šumeti, šumljati, brenčati (im).

Sund, *m.* struga, prelív.

Sünd=e, *f.* greh (Fehltritt) pregrešek: eine - begehen, grešiti, pregrešíti se, dušo ogrešiti + pregrešévati se; (Uebertretung) prestóp,

pregreha; -en = a. grešni; =bekennt=nis, n. spoved f., izpoved f.; =er=laſs, m. odveza grehov; =fall, m. prestopek, greh, ogrešek; =frei, a. brez greha, brezgrešen; =geld, n. kriviční ob. pregrešni denár; = laſt, f. breme ob. teža grehov; =le=ben, n. pregrešno življenje; =los, a. brezgrešen, brez greha; =opfer, n. daritev za grehe; =ſchuld, f. grešni dolg, grešna krivnja; =ſtrafe, f. kazen ob. pokora za grehe; = vergebung, f. odpuščanje ob. odpu-stek grehov; -er, m. grešnik: der arme -, obsójenec, k smerti obsó-jeni hudodelec; =in, f. gréšnica; obsójenka; -flut, f. potóp, vesoljni potóp; -haft, a. grešen, pregrešen; =igkeit, f. grešnost; -igen, v. a. grešiti, greh délati: pregrešiti se, greh storiti, ogrešiti se; -iger, m. grešnik; -lich ſ. Sündhaft; -opfer, n. daritev za greh.

Super=arbitrieren, v. a. na novo presóditi + presójati, presojevati; -arbitrierung, f. nova presoja; -fein, a. najlepši, najžláhtniši; -in=tendent, m. superintendént; -ior, m. starašina, viši glavár, superior; -klug ſ. Naſeweis; -lativ, m. presežna stopnja, presežnik, tretja stopnja; -mängel, pl. poočitki pl., nadočitki pl.; -numerär, a. nadštevilen; -pfändung, f. nadrubež; -pränota=zion, f. predznamba na predznambo.

Supinum, n. namenivnik, nameniven naklon, supin.

Suppe, f. juha, župa, polivka, čorba; -enkraut, n. zelišče za v juho; -enlöffel, m. žlica za juho; -enſchüſ=ſel, f. skleda za juho; -entopf, m. lonec za juho.

Supplement, n. dopolnek, dodatek, dostavek; - a. dopolnilni, dopolnovavni, dopolnitni.

Suppl=ent, m. namestni učitelj; -if, f. prositev, prošnja; =ant, m. prosivec, prosec; -ieren, v. a. namestovati; (ergänzen) dopólniti, dostáviti + dopolnovati, dostávljati.

Supp=onieren, -oſition ſ. Voraus=ſetzen, Vorausſetzung. [nadvlada.

Suppremat, n. verhnja vlada,

Supra, ad. gori, zgorej.

Surrogat, n. namestek, nadomestek; -kaffee, m. kavni namestek.

Suspen=dieren, v. a. odložiti + odlágati, odkládati; (aufheben) ustáviti, zaustáviti, zastanoviti + ustávljati ɔc. (vom Amte) ob službo djati (dem) + dévati; -ſion, f. odstava; ustava, zaustava; -ſum, n. in suspenso, neodlóčeno.

Süß, a. sladek; (v. Speiſen) slasten, oslasten; (angenehm) prijeten, ljubezniv, mil: - werden, mediti se; -brot, n. parnik; -apfel, m. medičnik; -e, f. sladkóst, sladkota; slad f., sladkál f., sladkoba; -eln, v. n. sladeti; -en, v. a. sladiti, slájšati: osladiti, oslájšati; -holz, n. sladič; -igkeit, f. slaščica, sladkál, sladkarija; sladkost, sladkota; prijetnost; -klee, m. medena dételja; -lich, a. sladkoten, sladkobeu, nasladen, sladkav; -ling, m. sládkavec, slad-

käč, prilizovavec; -maul, *n.* oblizanel, sladkosnedež, sladkoustnež; *f.* obliznela, sladkosneda; -ſtoff, *m.* sladkoba, sladica; -teig, *m.* opresno testo; -wurz, *f.* sladič, osladič, sladka koreninа, sladki koren.

Suſtentazion, *f.* preživljava, preživek; -s= *a.* preživljavni.

Syl=be ſ. Silbe; -logismus, *m.* razsodek.

Symbol ſ. Simbol.

Symmetr=ie ſ. Ebenmaß; -iſch, *a.* someren, skladomeren, skladen.

Sym=pathetiſch, *a.* sočuten; -pathie, *f.* sočutje, simpatija; -phonie, *f.* soglasje, simfonija; -ptom, *n.* známenje, naznanek, znamek; prikazek, primerek.

Syn=agoge, *f.* shódnica židovska, mólnica; -chronismus, *m.* sočasje, istočasnost, istočasje, enočasje; -chroniſtiſch, *a.* istočasen, sočasen; -difat, *n.* sodništvo; -dikus, *m.* sodnik, sodec; -ekdoche, *f.* sinékdoha, besedna prememba; -kope, *f.* opuščáj; okrajšek; -ode, *f.* cerkveni zbor, sinoda; -odal= *a.* cerkveno-zborni, sinodalni; cerkvénega zbora; -onym ſ. Sinnverwandt; -opſis, *f.* povzetek, posnetek; -taktiſch, *a.* skladosloven, sintáktičen; -tax, *f.* skladnja, skladba, skladoslovje, vezava beséd, sintaksa; -theſis, *f.* sostava, zveza; (Theſis) stavek; -thetiſch, *a.* sestaven, sostaven.

Syphil=is, *f.* sramna kuga; -itiſch, *a.* sramnokužen.

Syrup, *m.* sirop, sirup.

System, *n.* sostava, sostáv, sestavba, uravnava, sistém; -atik, *f.* sostavoslovje, sistemátika; -atiſch, *a.* sostaven, sistemátičen; -iſiren, *v. a.* ustanoviti, v red správiti, vrediti; ſyſtemiſiert, *a.* ustanovljen, v red djan.

Szen=e, *f.* prizor, obraz; (Auftritt) nastop; -erie, *f.* glediščna olepšava od. oprava; -iſch, *a.* glediščen.

Szepter, *n.* žezlo.

T.

Tab=agie, *f.* dímnica; -ak, *m.* tobák, tabák, duhan; (Schnupf-) drobni tobák, tobák za nos, šnópovec; = = *a.* tobačni, tobakov; = beutel, *m.* meh za tobák; =büchſe, *f.* -doſe, *f.* tobáčnica, tobakera; =fabrik, *f.* tobakárnica, fábrika za tobák; =feld, *n.* tobakišče; =handel, *m.* kupčija s tobakom; =monopol, *n.* samoprodaja tobaka, samoterstvo s tobakom; =pfeife, *f.* pipa, lula; =pflanze, *f.* tobákova zel *f.*; =raucher, *m.* tobakar, púhavec; =ſchnupfer, *m.* šnófavec; = trafik, *f.* tobakárnica, tobákova prodajálnica; =trafikant, *m.* prodajavec tobaka; =verlag, *m.* tobákovo skladišče; -atiere ſ. Tabakdoſe.

Tabell=ariſch, *a.* tabelaren, v razkazkih; -e, *f.* razkazek, tabela.

Tab=ernakel, *n.* tabernakelj (g. -eljna), presvetišče; -leau, *n.* obraz, skupina; pregled; -le d' hote *f.* skupna miza; -ular= *a.* zemljišno-

knjižni; v gruntnih bukvah pisan, tabularni; =geſuch, *n.* prošnja za vpis v zemljiščne od. gruntne bukve; prošnja za izbris kakega vpisa; =gläubiger, *m.* vpísani upnik; =mäßig, *a.* vpisljív; =verhältnis, *n.* zemljiščno-knjižna razmér *f.*; -ulett, *n.* krosna, krosnja, krošnja; =krämer, *m.* krošnjar, krosnar.

Tachygraf, *m.* hitropisec, naglopisec; -ie, *f.* hitropisje, naglopisje.

Tadel, *m.* graja, očitek, opočitek, svar, svarilo; (Fehler) napaka, pregrešek, hiba, pomanjkljivost; ſ. Makel; -frei, -los, *a.* brez pogreška, brezhiben; brezmádežen; -haft, *a.* grajaven, očitljív, oponašljív; -luſt ſ. Tadelſucht; -n, *v. a.* grájati, kóriti, kárati, kájati, oponášati, sponášati, očitke délati komu, očítati, svariti: pográjati, pokárati, posvariti; -nswert, *a.* graje vreden, posvaren, posvarljív; -ſucht, *f.* grajavost, grajavnost, oponašavnost; -ſüchtig, *a.* grajav, grajaven, oponašaven.

Tadler, *m.* grajavec, očítavec, oponašavec; svarivec, posvarnik; -in, *f.* grajavka; svarivka.

Tafel, *f.* tablja, tabla, deska; (Tiſch) miza; (Glas-) šipa, (Tabelle) razkazek; *dim.* táblica: - decken, mizo pogerniti + pogrinjati; (Eſſen) júžina, večerja; große -, pojédina, gostarija; -auffatz, *m.* namizje; -bier, *n.* namizno pivo; -decker, *m.* pogrinjavec; miznik, stolnik; Täfelei ſ. Tafelwerk; -gelder, *pl.* obednina, gostarina; -gemach, *n.* obédnica; -geräth, *n.* pomizje, mizna oprava, namizje; -glas, *n.* šipa; -land ſ. Stufenland; -meiſter, *m.* nadmiznik, nadstolnik; -muſik, *f.* godba med jedjó od. pri jedi; -n, *v. n.* gostiti se, gostovati se, pirovati, obedovati; Täfeln, *v. a.* pážiti: opážiti; -obſt, *n.* sadje za na mizo; -öhl, *n.* zabelno olje; -runde, *f.* omizje; -ſal, *m.* obédnica; -ſervice, *n.* pomizje, namizje; -tuch, *n.* krúšnica, pertič, Tafelwerk, *n.* pažba, obój z deskami; -zeug ſ. Tafelgeräthe.

Taffet, m. tofet, tofent; -=*a.* tófetov.

Tag, *m.* dan od. den (g. dneva): - werden ſ. Tagen; der - bricht an, dan se dela, svita, dani se, der - iſt angebrochen, dan se je storil, razsvetlilo se je, razvídelo se je; bei -e, po dne, po dnevi; den ganzen -, ves dan; in den - hinein, tje v en dan, na vas; der - neigt ſich, dan se nagiblje; der - hat ſich geneigt, dan se je nagnil od. priklonil; an den - kommen, zvédeti se (zvem); na dan od. na svitlo priti, razoznániti se; es liegt am -e, očitno od. očívidno je, svitlo ko solnce je; - für -, dan za dnevom, vsak dan; -s vorher, prejšni dan; der jüngſte -, sodnji dan; in ſeinen beſten -en, v najlepši dobi, v najboljših letih; heut zu -e, dan danes, dan današnji; in meinen alten -en, na stare dni; (Verſammlung) zbor; -=*a.* dnevni; -arbeit, *f.* vsakdanje delo od. opravilo; =er, *m.* težák, dninar; -blatt ſ. Tagesblatt;

-ebuch, *n.* dnevnik, dnevni zapisnik; -edieb, *m.* postopáč, lenúh; -edienſt, *m.* vsakdanje opravilo; -efahrt, *f.* pravdni dan (g. dneva); -elang, *ad.* cele dni; -eleuchte, *f.* dnevno svetilo; -elohn, *m.* mezda, dnina; -en, *v. n.* daniti se, svítati, dan se dela, razsvitovati: zdaniti se, razdaniti se, dan se stori, razvídeti se; (v. einer Verſammlung) zborovati.

Tages-, *a.* dnevni; -anbruch, *m.* svit, zor, zazor, razsvít: mit -, s svitom. z dnevom vred; -befehl, *m.* dnevno povelje; vojno povelje; -blatt, *n.* dnevnik, denik; -geſchichte, *f.* dnevne dogodbe *pl.*; -grauen, *n.* svit, zazor; -furs, *m.* dnevna dnarna cena; -länge, *f.* dnevna dolgóst, dolgota dneva; -licht, *n.* dnevno svetilo: an's -, na svitlo, na dan; -ordnung, *f.* dnevni red: zur - übergehen, preiti (idem) na dnevni red; -preſſe, *f.* dnevnikarstvo, dnévniki *pl.*; -zeit, *f.* dnevni čas.

Tag-ewerk, *n.* dnevno delo od. opravilo; *fig.* delo, teg; -fahrt, *f.* (pravdni) dan, rok, narók; -falter, *m.* dnevni metúlj, podnevnik; -geld, *n.* -lohn, *m.* dnina; -geſtirn, *n.* solnce, dnevno svetilo; -hell, *a.* svitel ko dan, belodán; =e, *f.* dnevna svitloba; Tägig, *a.* dnevni; -lebens, *ad* vse žive dni.

Taglia, *f.* darilo za kako rešitev,

Täglich, *a.* vsakdánj, vsakdanski; vsedenj; *ad.* vsak dan, dan za dnevom.

Tag-lohn ſ. Tageslohn; -löhner, *m.* težák, dninar, najemnik, delavec; =in, *f.* težákinja, najémnica; -pfauenauge, *n.* podnevni pavlinček; -ſatzung, *f.* dan (dneva), urók, rok, narók; -ſchreiber, *m.* nadničár, dnevni pisavec; - und Nachtgleiche, *f.* enakonočje; -wache, *f.* podnevna straža; -zeit, *f.* čas; dnevne ure *pl.*

Taille, *f.* rast *f.*, postava, stas.

Takel, *m.* škerpec, škripec; vervi *pl. f.*; -n, ládijo z vervmí oskerbeti, overvíti + oskerbovati; -werk, *n.* vervi *pl. f.*

Takt, *m.* takt, mah, mera; *fig.* prevdarnost, premíšljenost, razbornost; -feſt, *a.* terden v taktu; -ik, *f.* táktika; =er, *m.* táktikar, taktik; -los, *a.* brez takta; *fig.* neprevdaren, nepremišljen; =igkeit, *f.* neprevdarnost, nepremišljenost; -mäßig, *ad.* po taktu, mah na mah, vdar na vdar; -meſſer, *m.* taktomér, časomér; -voll, *a.* prevdaren, premišljen, razboren.

Tal-ar, *m.* talar, hala, halja; dopetača; -ent, *n.* glava, dobra od. bistra glava, dar, talent; =los, *a.* terpogláv, kesnogláv: =voll, *a.* bistrogláv, darovít, bistroumen, jasne od. bistre pámeti.

Talg, *m.* loj; *coll.* lojevina, (Fett) tolšča, salo, mast *f.*; - = *a.* lojev, lojen; -en, *v. n.* lójiti, loj imeti (ám); -icht, *a.* lojast; -ig, *a.* lojen, lojnat: ſich - machen, polojiti se; (v. Brot) omokast, žveklast; -licht, *n.* lojena

sveča, lojenica; -stoff, *m.* lojec; lojevina. [*fig.* bajilo.

Talisman, *m.* táščica, tálisman;

Talk, *m.* lojnik, lójevec; *fig.* bedák, tepec, butec; -en, *m.* perga; -erde, *f.* lojevica, magnézija; -stein s. Talk.

Tal=mud, *m.* talmud; -on, *m.* talón.

Tam=arinde, *f.* tamarinda; -ariske, *f.* tamariška, grebenšček; -bour, *m.* bobnár, bobnaršček, tambur; =in, *f.* tamburín.

Tand, *m.* igrača, norčija, šala; *fig.* ničémurnost, ničevost.

Tändel=ei, *f.* norčija, otročarija, norčije *pl.*; -er, Tändler, *m.* igravec, otroški človek; -haft, *a.* otročji, šaljiv; -n, *v. a.* otročevati, igrati si, gúrati si; -werk, *n.* igrača, igračija; Tändlerin, *f.* igravka.

Tangente, *f.* dotičnica.

Tanne, *f.* jel *f.*, jela, jelka; (Nadelbaum) hoja, hojka, hvojka, -n, *a.* jelov; -finf s. Bergfink; -hain, *m.* jelov gozd, jélovje; -harz, *n.* jelova smola, pilpoh; -holz, *n.* jelovles, jelovina; -zapfen, *m.* jelov češarek od. storž, skoriš.

Tante, *f.* teta; *dim.* tetica, tetka; (väterl. Seite) strina; (mütterlicher Seite) ujna. [odstotkov.

Tantieme, *f.* delež dohodkov od.

Tanz, *m.* ples, raj; -bär, *m.* medved plesavec; -bewilligung, *f.* dovolitev k plesu; -boden, *m.* plesišče, rajišče; -en, *v. n.* plesati (plešem), rájati, verteti se: zaplesati, poplesati.

Tänzer, *m.* plesavec, plesec, rájavec; -in, *f.* plesavka, rajavka.

Tanz=fest, *n.* ples; -haus, *n.* plesálnica, plesávnica; -kunst, *f.* plesavstvo, úmetna plesarija; -lied, *n.* poskóčnica; -lust, *f.* veselje do plesa, plesavost; =ig, *a.* plesav, kdor rad pleše; -meister, *m.* plesár, plesavski učitelj; -platz, *m.* plesišče, rajišče; -saal, *m.* plesávnica, plesálnica; -schuh, *m.* črevelj za ples; -sucht, *f.* plesavost; -süchtig, *a.* plesav, radoplesaven; -unterhaltung, *f.* beseda s plesom.

Tapet, *n.* preproga, prestralo: auf's - bringen, spróžiti; -e, *f.* preproga, prestralo, opona, tapeta.

Tapezier, *m.* preprogar; -en, *v. a.* prevleči, tapecírati.

Tapfer, *m.* hraber, serčen, junaški, viteški, moški, korenjaški; -keit, *m.* hrabrost, serčnost, junaštvo, moštvo. [tapir.

Tapir, *m.* morsko prase (g. -eta),

Tappen, *v. a.* hvátati, šlátati, távati.

Täppisch, *a.* štorklast, okoren, neroden.

Tar=a, *f.* tara, odbitek pri vagi; -antel, *f.* tarántula; -if, *m.* cena, tarifa, cenovnik; =ieren, *v. a.* ceno postáviti od. odmériti *pf.*; =mäßig, *a.* kakor je cena, po tarifi; =post, *m.* tarifni členek, tarifna številka; =satz, *m.* tarifni postavek.

Tar=ok, *n.* tarok; =ieren, *v. n.* tarokírati; -tarus, *m.* pekel; podzemlje; -tsche, *f.* tarča.

Tasche, *f.* žep, aržet, keša; (Beu=

tel) mošnja; (Reiſe-ꝛc.) torba, mavha, kešа, lavšek, tobolec; (Maul-taſche) berluzga, zaúšnica, klapoúšnica, klofuta; Täſchelkraut, *n.* kobúlica, plešec.

Taſchen-, *a.* žepni; -buch, *n.* žepna knjiga; (Almanach) zabavnik, novoletnik; -dieb, *m.* zmikávt; -formát, *n.* žepna oblika; -geld, *n.* žepni denár; -kalender, *m.* koledarček, žepni koledár; -krebs, *m.* rakulja; -meſſer, *n.* mihec, zaklepec, gregorec, britvica, kostura, pipec, nožíčevka; -ſpiel, *n.* gluma; =er, *m.* glumec, glumár, glumáč; =erkunſt, *f.* glumarstvo; -tuch, *n.* rokavčíč, robec; -uhr, *f.* žepna ura, žépnica; -wörterbuch, *n.* žepni slovár od. slovnik.

Taſſ-e, *f.* sklédica, skudélica, čášica; -enförmig, *a.* čašast.

Taſt-atur, *f.* tastatura, klaviatura, prebiralo; -bar, *a.* tipljív, otipljív, ošlatljív; -e, *f.* tasta, tipálnica, pálčnica; -en, *v. a.* típati (pljem), šlátati: potípati, pošlátati; =brett *s.* Taſtatur; -er, *m.* tipavec, šlátavec, tipáč; (Fühlhorn) tipalnik, tipavnik; =in, *f.* tipavka; -organ, *n.* tipalo; -ſinn, *m.* tip, tipalo.

Tate, *f.* atej, ata.

Tättowieren, *v. a.* tetovírati, opíkati, z bárvami olépšati + olepševati.

Tatz-bär, *m.* tacar; -e, *f.* šapa, lapa, taca, copata; páznohet, párnohet.

Tau, *n.* verv *f.*, lanec.

Taub, *a.* gluh; (etwas -) naglúh; (leer) prazen; - werden, glušeti: oglušeti, oglúhniti; - machen, glušiti: oglušiti; -e Neſſel, mertva kropiva.

Täubchen, *n.* golobec, golobčič, golobček; *fig.* ljubček, milček.

Taube, *m.* glušec, gluhec; *f.* gluha.

Taub-e, *f.* golob; (Weibchen) golobica; *dim.* golobec, golobček, golobičica; -en- *a.* golobji, golobiči; =ei, *f.* golobje jajce; =falk, *m.* sokol selec; =händler, *m.* golobar, golobaršček; =kropf, *m.* golžún; =miſt, *m.* golobjek; =ſchlag, *m.* golobnják, golobinjak; =ſchwanz, *m.* jezičar; =zucht, *f.* golobarstvo; -er, Täuberich, *m.* golob (samec.)

Taub-haber, *m.* divji oves, glušec; -heit, *f.* gluhota, gluhost; Täubin, *f.* golobica; Täubling, *m.* gobajúr; -neſſel, *f.* mertva od. merzla kropiva; -ſtumm, *a.* gluhoném, gluh in mutast; =e, *m.* gluhonemec, gluhomutec; *f.* gluhonema; =lehr-anſtalt, *f.* zavod za gluhoneme, gluhomútnica; =lehrer, *m.* učitelj gluhonemih.

Tauch-en, *v. a.* topiti, tókati, noriti: potopiti, v vodo spustiti, pogrezniti, ponoriti, pomočiti + potápljati, pogrezovati, pomákati; -ente, *f.* potapljavka; -er, *m.* potapljavec, vodotóp, podmeráč; (Vogel) pandirek, potapljavec; =glocke, *f.* potapljavski zvon, potapljávnica; =huhn, *n.* liska; =ſchiff, *n.* podvódnica.

Tauen, *v. a.* strójiti: ustrójiti.

Tauf=, *a.* kerstni; -akt, *m.* kerst, keršćevanje; -buch, *n.* kerstne bukve *pl.*; -e, *f.* kerst; (Handlung) keršćevanje, kerstitev: die – empfangen, keršćen biti (sem); -en, *v. a.* kèrstiti + keršćevati; Täufer, *m.* kerstník, kerstitelj; -feſſel, *m.* kerstílnica; Täufling, *m.* kèršćenec, keršćeník; -mahl, *n.* kerstitke *pl.*, kerstinje *pl.*; -name, *m.* kerstno ime (g. imena); -pathe, *m.* kerstni boter, kum; -pathin, *f.* kerstna botra, kuma; -ſamſtag, *m.* kerstnica; -ſchein, *m.* kerstni list, rojni list; -ſchmaus, *m.* kerstinje *pl.*, kerstitke *pl.*; -ſtein, *m.* kerstni kamen, kerstilnjak, kerstilnik; -tag, *m.* kerstni dan (g. dneva); -waſſer, *n.* kerstna voda; -zeuge, *m.* kerstna priča.

Taug=en, *v. n.* biti (sem) za -, dober biti za –, prikladen, goden od. pripraven biti, goditi se, prileči se (ležem), prilégati se, slúžiti: das taugt nicht, to nič ne veljá; -enichts, *m.* zanič, malopridnež, zanikarnež; -lich, *a.* pripraven, prikladen, sposoben, goden, dober, prileżen, dobelj; =keit, pripravnost, prikladnost, sposobnost ꝛc.

Taumel, *m.* vertoglavica, vertoglavost, omama, omota; -ig, *a.* vertogláv, vertoglaven, omamen, omoten, omótičen, opotikljív; *fig.* pijan; -lolch ſ. Lolch; -n, *v. n.* opotékati se, omahovati, klamótati, blagútati, klamotériti; -er, *m.* vertoglavec, opotekljivec, klamota.

Tauſch, *m.* menja, mena, menjava, zamenjava, menjatev; -en, *v. a.* ménjati, méniti: zaménjati, zaméniti.

Täuſchen ſ. Teuſchen.

Tauſch=handel, *m.* kupčija na menjo, menjavna kupčija; -mittel, *n.* menjalo; -vertrag, *m.* menjavska pogodba; -weiſe, *ad.* po menji od. zamenjavi.

Tauſend, *num.* tisoč, tisuč, jezer, tavžent; ei der –, tè-tè, dè-tè!; -er, *m.* tisočka; -erlei, *num.* tisočeri, jezeroteri; -fach, -fältig, *a.* tisočeren, tisočernat; -fuß, *m.* stonoga; -guldenkraut, *n.* grižne rože *pl.*, svedrec; -jährig, *a.* tisočleten; -künſtler, *m.* vseznalec, vsevedež; -mal, *ad.* tisočkrat, tisoč potov; =ig, *a.* tisočkraten; -ſchön, *n.* mílica; -ſte, *num.* tisočni; -ſtel, *m.* tisočín, tisočina.

Tauto=gram, *n.* istopis; -logie, *f.* istorečje; -logiſch, *a.* istorečen.

Tauwerk, *n.* vervje, vervovje, vervi *pl. f.*

Tax=abſchreibung, *f.* izbrisek taks od. rednin; -amt, *n.* taksni od. redninski urad; -ator, *m.* cenivec, cenitelj; -azion, *f.* cenitev, precenitev; -bar, *a.* taksi od. rednini podveržen; -e, *f.* taksa, rednina; -einhebung, *f.* pobiranje taks; -frei, *a.* takse prost; -ieren, *v. a.* céniti, precéniti, ceno postáviti + postavljati, taksírati; -nachſicht, *f.* odpúst od. spregledek

taks; -note, *f.* taksni list; -us, *m.* tis; *coll.* tisje.

Taz, *m.* dacija, dača.

Techn-ik, *f.* téhnika; umelnost; =er, *m.* téhnikar, umelec; -isch, *a.* téhničen; -ologie, *f.* tehnologija; -ologisch, *a.* tehnológičen, tehnologijski.

Te Deum, *n.* zahvalna pesem *f.*, Tebe Boga hválimo.

Teich, *m.* ribnik, ribnjak; -binse, *f.* močvirska sita; -fisch, *m.* riba iz ribnika; =erei, *f.* ribnikarstvo; -huhn, *n.* túkalica; -muschel, *f.* jezerska školjka; -rose, *f.* lokvanj; -wasser, *n.* voda iz ribnika; -wirtschaft, *f.* ribnikarstvo.

Teig, *m.* testo; -en, *v. n.* mečiti se, mediti se: zmečiti se; -ig, *a.* testnat, testen; -stück, *n.* svalek; -werk, *n.* testovina.

Teint, *m.* polt *f.*

Telegram, *n.* daljnopisna ob. dalekopisna novica; -graf, *m.* daljnopis, dalekopis, telegráf; =en- *a.* daljnopisni, telegrafski; =enamt, *n.* daljnopisni ob. telegrafski urad; =enbeschädigung, *f.* poškodovanje daljnopisa ob. telegrafa; =enlinie, *f.* daljnopisna ob. telegrafska črta; =enstation, *f.* daljnopisna ob. telegrafska postaja; =ie, *f.* daljnopisje, telegrafija; =isch, *a.* daljnopisen, dalekopisen, telegrafski; -skop, *n.* daljnogléd, dalekovíd, teleskóp; =isch, *a.* daljnogleden, teleskopen.

Teller, *m.* pladenj. okrožek, krožnik, taljer, talír; -förmig, *a.* plošč at; -lecker, *m.* zaplečnik, zaplečevavec; prežár; =in, *f.* zapléčnica, zaplečevavka; -schnecke, *f.* rožénasti svitek; -schrank, *m.* omár za pladnje ob. taljerje; -tuch, *n.* pertič.

Tellur, *m.* zemnik; -isch, *a.* zemeljski.

Tempel, *m.* tempelj, tempelj (g. -ljna), veža božja, molívnica, molitvenica; *s a.* témpeljski; -diener, *m.* svečenik, duhovnik; -herr, *m.* templar, templjar; -hof, *m.* dvorišče; -orden, *m.* templarski red; -raub, *m.* svetokradež; -schänder, *m.* oskrunjevavec tempeljna ob. veže božje.

Temper-ament, *n.* kri (g. krvi), nrav *f.*; -atur, *f.* toplina, toplota; ohlipina; -ieren s. Mäßigen.

Templer s. Tempelherr.

Temp-o, *n.* časomerje, mera: *a* -, o pravem času; -orär, *a.* časen, minljív; -orisieren, *v. n.* právega časa čákati, plašč po vetru obráčati; -osprung, *m.* odmerni skok; -us, *f.* čas.

Ten-akel, *n.* deržáj; -denz, *f.* namera, mer *f.*, težnja; =prozeß, *m.* namerna politična pravda; -der, *m.* tender.

Tenne, *f.* gumno, gumnišče; (Scheune) skedenj.

Tenor, *m.* tenor, srednji glas; -ist, *m.* tenorist.

Teppich, *m.* preproga, pogrinjalo, prestralo, šarenica; -macher, *m.* preprogar.

Termin, *m.* rok, urók, čas, po-

stávljeni dan (g. dneva); (Friſt) odlóg; -azion, *f.* kónčnica; -ologie, *f.* imenoslovje, imenstvo, izrazoslovje, terminologija; -ologiſch, *a.* imenosloven, izrazosloven, terminológičen; -us, *m.* izráz; -weiſe, *ad.* rokovno, na roke.

Termiten, *pl.* bele mravlje, termitje *pl.*

Tern=e, *f.* trojnica, trojka, trojina; -o ſ. Terne; -ovorſchlag, *m.* nasvet treh oséb.

Terpentin, *m.* terpentín; -geiſt, *m.* terpentinovec; -öhl, *n.* terpentínovo olje.

Terrain, *n.* svet, zemlja, tla *pl.*; -lehre, *f.* nauk o poveršji zemlje; -verhältnis, *n.* razmerje sveta oder zemlje.

Terr=aſſe, *f.* plast *f.*; plastišče, odstavek; -itorial, *a.* zemeljski; -itori=um, *n.* zemljišče, zemlja; obmestje; -oriſieren, *v. a.* strahovati, v strah dévati, groziti in strášiti: ustrahovati; -orismus, *m.* strahovavstvo.

Terz, *f.* tretjica, tercija; -erol, *n.* žepna pištola; -ett, *n.* trospev; tercét; -iär, *a.* tretjaški, tretjetvoren; -iarier, *pl.* bratje in sestre trétjega reda.

Teſtament, *n.* oporoka, sporočilo, poslednja volja od. sporočitev, poslednje volilo; (bibl.) zakon, zaveza, testament; -ariſch, *a.* oporočen, sporočilen; -fälſcher, *m.* ponarejavec oporoke; -serbe, *m.* oporočni dedič; -eröffnung, *f.* odpretje od. odpečátenje oporoke; -serekutor, *m.* izverševavec oporoke; -špublikazion, *f.* oznanilo od. razglasilo oporoke; -ſchreiber, *m.* pisavec oporoke; -zeuge, *m.* priča.

Teſt=ator, *m.* volivec, oporočnik; sporočitelj; -imonium ſ. Zeugnis; -ieren, *v. n.* sporočiti, poslednjo voljo sporočiti, vóliti + sporóčati.

Tete, *f.* glava; verh: an der -, na čelu.

Tetra=eder, *m.* četverostén, čveterostenec; -gon, *m.* četverokotec, čveterógelnik; -meter, *m.* četveromér; -podie, *f.* četverostopje.

Teufe ſ. Tiefe.

Teufel, *m.* hudič, vrag, zlodej, zlomek, peklenšek, bes; ein armer -, ubožec, revež, ubore terpin; ſcher dich zum -, poberi se, spravi se mi; -ei, *f.* vražje delo, zlódjeva reč, zlódejstvo; -iſch ſ. Teufliſch; -n, *v. n.* hudičevati, šentovati, vragovati, hudobávljati, zlódejevati; -s= *a.* vražji, hudičev, zlódejski; -sbanner, -beſchwörer, *m.* izganjavec hudičev, rotivec od. zaklinjavec vragov, -sherl, *m.* hudirjev človek; -sreich, *a.* hudičevo kraljestvo; -s=werk, *n.* vražje od. hudičevo delo; -szeug ſ. Teufelei; Teufliſch, *a.* vražji, hudičev, zlódejski, hudobinski.

Teuſch=en, *v. a.* mótiti, várati, lájhati, mámiti, slepiti: premótiti, prevariti, preslepiti, omámiti, premámiti, preslepiti, ukániti, zapeljati (ljem); ſich -, *v. r.* mótiti se, várati se, mesniti se: zmótiti se, zmesniti se, ukániti se, ogoljufati se; -er,

m. slepár, slepiveo, mamiveo, lájhavec; -ung, *f.* zmota, omama, prevara, sleparija, lajharija.

Text, *m.* beseda, besedilo; (aus einem Buche) rek, tekst; -ieren, *v. a.* sestáviti, zložiti + sestávljati; -ur, *f.* skladnost, stik.

Thal, *n.* dolina, dol; *dim.* dolínica, dolec; (enges) draga, deber: über Berg und -, čez hribe in doline; -abhang, *m.* reber *f.*, laz; -bewohner, *m.* dolinar, dolinec, dolanec, dolar; -ein, *ad.* v dol; -enge, *f.* ožina; -er, *m.* tolar, cekín, zlát; --gebiet, *n.* podolje; -gegend, *f.* dolina; -gehänge, *n.* laz, reber *f.*; -grund, *m.* globina, dolinska ravnica; -weg, *m.* pot po dolini.

That, *f.* djanje, delo, čin, učinek; (Begebenheit) dogodba, dogodek, zgodek: in der -, res, v resnici, po pravici; auf frischer -, na samem djanji, pri gorkem delu; mit Rath und -, z besedo in z djanjem; -beschreibung, *f.* popis djanja; -bestand, *m.* resnični dogodek: den - erheben, resnični dogodek pozvédeti (zvém) + pozvedovati; -enlos, *a.* brez slavnih del, brezslaven; -enreich, *a.* bogat slavnih dél, opravčen.

Thät-er, *m.* storivec, delavec; (Schuldige) krivec; =in, *f.* storivka, delavka; kriva, krivka; That-form, *f.* tvorna od. djavna oblika; -ig, *a.* djaven, tvoren, tvoriven; (emsig) delaven, priden, prizadeven; =keit, *f.* djavnost, tvornost; delavnost, pridnost.

That-kraft, *f.* djavnost, prizadevnost; krepkost, terdna volja; -kräftig s. Energisch.

Thätlich, *a.* silen, posilen, nasilen; -keit, *f.* posilnost, nasilnost.

That-sache, *f.* dogodek, resnični prigodek, dej; resnična reč *f.*: es ist -, resnica je; -sächlich, *a.* djanjski, resničen, istinit; -umstand, *m.* okólščina kákega dogodka.

Thau, *m.* rosa; *fig.* solze *pl.*; -benetzt, *a.* rosen, rosnat, porošen; -en, *v. n.* rositi, rosa je; (v. gefror. Feuchtigk.) tájati se, taliti se, topiti se, júžiti se: otájati se, raztopiti se, odmekniti; (v. Schnee) kopneti: skopneti, prekopneti + prekopnévati; -ig, *a.* rosen, rosnat, porošen; -punkt, *m.* rosník; -regen, *m.* perhavica; -wetter, *n.* odjuga, odjužno od. južno vreme (g. -ena), zjuga, odmeklo vreme; -wind, *m.* jug.

Theater, *n.* gledišče, gledališče, igrališče, pozorišče, teater; - = *a.* glediščni, igrališčni; -dichter, *m.* pisavec glediščnih iger; -kasse, *f.* glediščna denárnica; -repertoir, *n.* pregled glediščnih iger; -wesen, *n.* gledalištvo, igravstvo; Theatralisch, *a.* gledišče, gledališčen, igrališčen.

Thee, *m.* čaj, tê; -baum, *m.* čájevec; -maschine, *f.* samovár (za čaj); -strauch, *m.* čajev germ, čájevec.

Theer s. Ther.

Theil, *m.* del, čast *f.*; (Stück) kos; (Abtheilung) oddelek; (Antheil) deléž; (Parthei) stranka, stran *f.*: zum -, nekaj, nekoliko; klagende -,

tožnik, tožnica; übrig gebliebene –, ostanek; – ⸗ *a.* delni; -bar, *a.* deljiv, razdeljiv, razdelen; ⸗keit, *f.* deljivost, razdelnost; -chen, *n.* delek, delec, košček; -dividend, *m.* razštevanec; -en, *v. a.* deliti: razdeliti + razdeljevati; lóčiti, krójiti: razlóčiti, razkrójiti + razločevati, razkrájati; (auf Halbſcheit) razpoloviti, razpolovíčiti; (dividieren) razštévati: ich theile deine Anſicht nicht, nisem tvoje misli; ſich –, *v. r.* deliti se; cépiti se + razdeliti se, razcépiti se; (v. Bergen) razhájati se; –en, *n.* delitev; -er, *m.* delivec, delitelj; ⸗in, *f.* delivka; -genoſſenſchaft, *f.* deležnost; spolovina; -haber ſ. Theilnehmer; -haft, -haftig, *a.* deležen: -werden, udeležiti se + udeleževati se; – ſein, deležen biti (sem), delež imeti (am); ⸗keit, *f.* deležnost; -haftmachung, *f.* udeležba; -nahme, *f.* deležnost, udeležba; ſ. Mitgefühl; -nahmslos, *a.* brez usmiljenja od. sočutja; -nehmend, *a.* deležen; usmiljen, sočuten; -nehmer, *m.* deležnik, udeleževavec, tovariš; ⸗in, *f.* deléžnica; -s, *ad.* nekaj, nekoliko, déloma, po eni strani; -ung, *f.* delitev, razdelitev, razdel; ⸗skraft, *f.* delivnost; ⸗spunkt, *m.* delišče; ⸗szeichen, *n.* delilo, prepona; -weiſe, *ad.* nekaj, nekoliko, déloma, po eni strani, v posamnih delih.

Thele, *f.* pismarica, pisna knjížica.

Thema, *n.* predmet; naloga; (Stoff) snov *f.*, tvarina; (gramm.) deblo.

Theo⸗gonie, *f.* bogorodje; -kratiſch, *a.* bogovladen; -kratie, *f.* božja vlada; -log, *m.* bogoslovec, teológ; ⸗ie, *f.* bogoslovje, bogoznanstvo, teologija; ⸗iſch, *a.* bogosloven, bogoznanski: -es Seminar, duhovno semenišče, bogoslóvnica; -retiſch, *a.* umski, znanstvén, teorétičen; – rie, *f.* teorija.

Ther, *m.* smola, žgana smola; (Rad-) smolnjak, kolomáz; -brenner, *m.* smolár; kolomazar; -brennerei, *f.* smolárnica; -büchſe, *f.* kolomáznica; –en, *v. a.* smóliti: osmóliti, posmóliti; -ig, *a.* smolnat.

Ther⸗eſienorden, *m.* red Marije Terézije; -iak, *m.* terják; ⸗geiſt, *m.* terjákovec; -men, *pl.* toplice *pl.*; -mometer, *n.* toplomér, gorkomér; -mometriſch, *a.* toplomeren.

Theſe, Theſis, *f.* stavek, rek.

Theuer, *a.* drag, dragocén; (wert, lieb) drag, ljub: wie –? po čem? koliko veljá? – machen, dražiti: podražiti; zu – kaufen, okúpiti se; -ſte, *m.* predragi, preljubi; *f.* predraga, preljuba; -ung, *f.* dragota, dragina, draginja.

Thier, *n.* živál *f.*, živalda, životinja; *coll.* živád *f.*, živadina, živina; (Raub-) zver *f.*; *coll.* zverina, zverjád, zveradina; zahmes -, pítoma od. domača živál *f.*; wildes-, divja živál; *coll.* divjačina, divjina; (Stück Hausvieh) živinče (g. -eta), rep; zum – werden, poživíniti se, zagovedneti; – ⸗ *a.* živalski; živinski; zverski, zverinski; – ähnlich,

a. živali podoben; zagoveden; -arzneikunde, *f.* živinozdravstvo, nauk živino zdráviti; -arzneischule, *f.* živinozdravska od. živinozdravilska šola; -arzt, *m.* živinski zdravnik od. vrač; -chen, *n.* živalca; -fleisch, *n.* živalsko meso; -garten, *m.* zverinjak, zverinec, obor; -geschlecht, *n.* razpol od. pleme živalsko; -haar, *n.* dlaka; -heilkunde f. Thierarzneikunde; -isch, *a.* živinski, živalski, zagoveden; -kampf, *m.* zverinski boj; -kreis, *m.* zverski od. zverinski krog; -lehre, *f.* živaloslovje; -mensch, *m.* zagovednež; -quäler, *m.* mučivec živali, kdor živali terpinči; =ei, *f.* terpinčenje živali; -reich, *n.* živalstvo; -schinder, *m.* konjederec; -seele, *f.* živalska duša; -stimme, *f.* živalski glas; -stück, *n.* namálana živál *f.*; -welt, *f.* živalstvo.

Thon, *m.* glina, glinja; il, ilovica; -= *a.* glinjén, perstén; -boden, *m.* glinjevina, ílovec; -erde, *f.* glinja, glinjevica, ílovica, ilovača; Thönern, *a.* glinjén, ílovnat, ilovčen, lončén, perstén; -geschirr, *n.* lončena posoda, -grube, *f.* ílovnica, glinjénica; -ig, *a.* ilnat, glinat; -stein, *m.* glínovec.

Thor, *n.* vrata; *dim.* vratca; *m.* bedák, abotnik, blazen, neumnež, nespámetnik, trap, klama, prismúknjenec, glumpec; -= *a.* vratni; -beschließer, *m.* vratár; -flügel, *m.* vrátnica; -geld, *n.* vratáršćina; -glocke, *f.* zvonec nad vrati; -heit, *f.* ábota, bedačija, bedaštvo, bedarija, nespamet *f.*

Thör=icht, *a.* áboten, nespámeten, bedast, glumpast, norčav, avšast, štorast; -in, *f.* ábotnica, nespámetnica, norica.

Thor=schließer, -steher, -wärter, *m.* vratár; =in, *f.* vratarica; -wache, *f.* straža pri vratih; -weit, *a.* na stežáj odpèrt.

Thran, *m.* ribja mast *f.* od. mašćoba, ribje salo.

Thrän=e, *f.* solza, sraga; *dim.* solzica; (Tropfen) kaplja: mit -en in den Augen, s sólznimi očmí; in -en ausbrechen, zajókati, solze zalijó komu očí, solze koga polijó; -en, =*a.* solzni; -en, *v. n.* solzeti, solze prelívati od. točiti; =bach, *m.* potok solz; =benetzt, *a.* solzen, solzív, solzav; =drüse, *f.* solzna žleza; =fistel, *f.* solzivka; =fluss, *m.* solzotók; =gefäß, *n.* solznica; -los, *a.* brezsolzen, brez solz, neobjokan; =strom, *m.* potok solz; =thal, *m.* solzna dolina, dolina solz.

Thron, *m.* prestol, sedež, tron; -= *a.* prestolni; -besteigung, *f.* nastop vlade: seit seiner -, kar je začel vládati, kar je prestol zasedel; -bewerber, *m.* kdor se poganja za prestol; -en, *v. n.* vládati, gospodovati; kraljevati, carovati; -entsagung, *f.* odpovéd prestolu; -erbe, *m.* cesarjev naslednik, cesárjevič, cárjevič; kraljev naslednik, králjevič; -folge, *f.* nasledstvo; -folger, *m.* naslednik, nastopnik; =in, *f.* naslédnica, nastópnica; -himmel, *m.* nebo; -rede, *f.* vladarjev (cesarjev, kraljev) ogovor; -saal, *m.* prestolna dvorana.

Thun, *v. a.* délati, číniti: storiti, učíniti, narediti + učínjati, naréjati; (beginnen) početi (ónem) + počénjati; (ſetzen, ſtellen) djati od. deti (dem, denem), postáviti + dévati, postávljati; es thut mir leid, žal mi je; was iſt nun zu –, kaj mi je zdaj početi od. storiti? einen Schuß –, strelíti; eine Bitte –, poprositi; geſagt, gethan, kakor je rekel, tako je storil; (ſich verhalten) délati se, obnášati se, ravnati; groß –, bahati se, napihovati se, kèršiti se, košatiti se; – *n.* djanje, ravnanje, početje, delo: das – und Laſſen, delo in nedelo, djanje in nehanje; –fiſch, *m.* tuna; Thunichtgut, *m.* maloprid-než, negodé; –lich, *a.* mogóč, možen, kar se dá storiti; =feit, *f.* mogočost, možnost.

Thür, *f.* duri, dveri *pl. f. dim.* durci, dverci *pl. f.*; (Thor) vrata *pl.*; *dim.* vratca: bei offener –, pri odpertih durih; –angel, *f.* stežáj, stožér, tečáj: –weit, na stežáj; –band, *n.* nasadilo, spona, pant; –fenſter, *n.* okno v dverih; –flügel, *m.* dvérnica, dúrnica, vrátnica; –futter, *n.* obkladek, oboj; –gerüſt, *n.* podboj, odverje; –geſims, *n.* naddurna polica; –haken ſ. Thürangel; –hüter, *m.* vratár; =in, *f.* vratarica; –klinke, *f.* kljuka; –klopfer, *m.* klepalo, klepalnik, klepáj; –l, *n.* zaperka.

Thurm, *m.* stolp, turen; (Glocken-) zvoník; *dim.* stolpič, turnček.

Thürm-chen, *n.* stolpič, turnček, turničck; –en, *v. a.* kopíčiti, kupíčiti, verhovatiti, na kupe skládati od. nasípati (pljem), gromaditi: nakopíčiti, nasuti (spèm); ſich –, *v. r.* kipeti, kupičiti se, kviško moleti; –er, *m.* zvonikár, čuvaj na zvoniku.

Thurm-falk, *m.* mokosevka; –fenſter, *n.* lina; –förmig, *a.* stolpast, turnast; –hoch, *a.* visok kakor stolp; –ig, *a.* stolpen, turnat, mnogostolpen; –knopf, *m.* jábelko na zvoniku; –ſchwalbe ſ. Mauerſchwalbe; –uhr, *f.* ura na zvoniku, turnska ura; –wächter, *n.* čuváj na zvoniku.

Thür-öffnung, *f.* vrata; (im Zaun) verzel *f.*; –pfoſte, *f.* podboj, stožánj, stružáj, pangar, bangar; (beim Hofthor) vereja, verija, dverija; –riegel, *m.* zapáh, zatík; –ſchlüſſel, *m.* ključ od duri od. k durim; –ſchwelle, *f.* prag; –ſteher, *m.* vratár, dvernik, durnik; –ſtock ſ. Thürpfoſte; –winkel, *m.* zadvorek, zadverje.

Thy-mian, *m.* dušica, preprišč, perpíš; –rſusſtab, *m.* tersník.

Tiara, *f.* tiara, pápeževa krona.

Tick, *int.* tik! – tak, *int.* tik tak.

Tief, *a.* globok; (niedrig) nizek; (v. Farben) zamokel, temen; (von Schnee) visok, debel; –e Nacht, terda noč; (v. Augen) vdert, vpadel; (v. Schlaf) terden; –gekränkt, močno od. hudo razžaljen; –äugig, *a.* vpadlih od. vdertih očí; –beſchämt, *a.* hudo osramočen, na sramoto postavljen; –blick, *m.* bistri pogled; –e, *f.* globočina, globina, glob *f.*; (Eigenſchaft) globokost; (grundloſe –) brezden, brezdno, prepád,

globél *f.*; (im Waſſer) kernica, tomúa; -ebene, *f.* nižava, nižina, nizka raván *f.*; -gang, *m.* globoka hoja od. gaz *f.*; -gebeugt, *a.* ves potèrt; -gebend, *a.* globokogazen; -gelehrt, *a.* globoko učen; -innig, *a.* živ, prežív; -land, *n.* nižavje, nižavina; -liegend, *a.* nizek, nizkoležéč; -ſinn, *m.* zamišljenost, globokomíselnost, domíselnost; globoka misel *f.*; =ig, *a.* zamišljen; globokomiseln, domiseln; -thal, *n.* globoka dolina; draga, deber.

Tiegel, *m.* lonec, topilnik, renjak.

Tiger, *m.* tiger; -=*a.* tigrov; -farbig, *a.* tigrast; -faße, *f.* tígrasta mačka; -weibchen, *n.* tigrovka, tigrica.

Tilg=en, *v. a.* pokončati, uničiti, ugonobiti, zatreti + pokončevati; (Schuld) poravnati, poplácati, razdolžiti *pf.*; -ung, *f.* pokončanje, pokončevanje, uničba; poravnava, razdolžitev; =sfond, *m.* razdolžni zalog.

Timotheusgras, *n.* mačji rep.

Tinktur, *f.* tinktura, omaka.

Tint=e, *f.* tinta, černilo; -en= *a.* tintni; =faß, *n.* tintnik, tíntnica; =fiſch, *m.* sipa, riba černica; -fleck, *m.* cejak, šterkljej; =ſtein, *m.* černilec.

Tirade, *f.* tirada, krotovičnica.

Tiſch, *m.* miza; (Eſſen) obéd *f.*; -gäſte, omizje; -=*a.* mizni; -blatt, *n.* mizna plošča; -decke, *f.* pert, krúšnica, mizno prestralo; -decker, *m.* pogrinjavec; -en ſ. Auftiſchen; -gänger, *m.* jedec; -gaſt, *m.* gost; -gebet, *n.* molitev pred jedjó (po jedi); -geck, *n.* namizje, pomizje; -genoſs, *m.* sojedec; -geräth, *n.* mizna oprava, pomizna posoda; -geſellſchaft, *f.* omizje; -ferb, *m.* žličnik, žličnjak; -lade, *f.* miznica; -ler, *m.* mizár, stolár; =*a.* mizarski, stolarski; =handwerk, *n.* mizarija, mizarstvo, stolarstvo; =in, *f.* mizarica; =werkſtätte, *f.* mizárnica; -ſchrauf, *m.* mizni omár; -tuch, *n.* pert, krúšnica, mizno prestralo; -wäſche, *f.* pomizna pertenina; -zeit, *f.* čas k jedi; -zeug, *n.* namizje, pomizje.

Titel, *m.* naslov, ime (g. imena), nazivek; (Aufſchrift) napis, nadpís: unter welchem -, pod kterim imenom; -=*a.* imenovani, nazovni; čelni, naslovni; -blatt, *n.* čelni od. naslovni list; -los, *a.* brez naslova.

Titul=ar=, *a.* častni, imenovani, po imenu; -atur, *f.* častno imenovanje, titulatura; -ieren, *v. a.* naslov dati, nazvati (zovem) + naslov dajati.

Toaſt, *m.* napitek, pripitek, nazdravek; napítnica; -e ausbringen, napívati, nazdrávljati.

Tob=en, *v. n.* razgrájati, zgrájati, razsájati, zdelovati, divjati, bésniti, búriti; (toſen) búčati (im) veršeti, šumeti; (v. Meere) vreti, búrkati, kipeti; -en, *n.* hrup, šunder, polóm, razsáj; šum, šumenje; vrenje, kipenje; ſucht, *f.* razgrajavost, bes-

nost, togota; -ſüchtig, *a.* razgrajav, besen, togoten.

Tochter, *f.* hči (g. hčere), hčer; *dim.* hčerka, hčérica; -=*a.* hčerin, hčerni; -kind, *n.* hčerin otrok; -kirche, *f.* podružna cerkev; -mann, *m.* zet; -pfarre, *f.* podrúžnica; -ſprache, *f.* jezik, ki izhaja iz drugega, ž. B. slovénšščini je stara slovénšščina mati.

Tod, *m.* smert *f.*, umretje: zum -e verurtheilen, na smert obsóditi; mit dem -e abgehen, umreti, zamreti, presóliti se v večnost; ich bin des -es, izgubljen je, po njem je, djano je za-nj; auf - u. Leben, na uboj; den -anthun, umoriti, usmertiti; -ähnlich, *a.* kakor smert, smerti podoben; -bringend, *a.* smertonosen, smerten.

Todes=, *a.* smertni; -anzeige, *f.* smertno oznanilo; -art, *f.* smert; način smerti; -bett, *n.* smertna postelj *f.*; -botſchaft, *f.* sporočilo o smerti; -engel, *m.* smertni angelj, angelj smerti; -erklärung, *f.* razglasitev za mèrtvega; -fall, *m.* odmretje, umretje, smert *f.*; -furcht, *f.* smertna groza; -gang, *m.* hoja v smert; -gefahr, *f.* smertna nevarnost; -jahr, *n.* leto smerti; -kampf, *m.* smertna težava; -muthig, *ad.* pogumno smerti naproti; -ſchweiß, *m.* smertni pot, smertne srage *pl.*; -ſtrafe, *f.* smertna kazen: mit dem -belegen, k smerti obsóditi; -ſtunde, *f.* smertna ob. poslednja ura; -tag, *m.* smertni dán (g. dneva), dan smerti; -urſache, *f.* vzrok smerti; -urtheil, *n.* obsodba k smerti; -wunde, *f.* smertna rana.

Tod=fall, *m.* umretje, odmertje, zamretje; =sanfnahme, *f.* zapis za merličem, mertvalo; -feind, *m.* smertni ob. naglavni sovražnik; = ſchaft, *f.* smertno ob. naglavno sovraštvo; -krank, *a.* na smert bolen; -ſünde, *f.* smertni ob. naglavni greh.

Todt, *a.* mertev, umerl, zamèrl: -werden, umreti (mrem u. merjem); -ſchlagen, ubiti (bijem); -ſchießen, ustreliti; für - halten, za mèrtvega imeti (ám); -e, *m.* merlič, mertvec, merlec; -e, *n.* mercina, merlina, mertvášščina, merhovina.

Tödten, *v. a.* usmertiti, ubiti (bijem), umoriti; ſ. Abtödten.

Todten=, *a.* mertvaški, merliški; -acker, *m.* mertvišče, pokopališče, grobišče; -amt, *n.* černa maša (ósmica, létnica ob. oblétnica); -anzeige ſ. Todesanzeige; -bahre, *f.* mertvaški oder, pare *pl.*; -begängniß, *n.* pogreb, sprevoj; -beſchau, *m.* ogled merliča; =er, *m.* ogleda merličev; -bett, *n.* smertna postelj *f.*; -blaſs, *a.* bled kakor smert; -buch, *n.* bukve umerlih; -geläute, *n.* zvonjenje merliču; -geleit, *n.* pogrebni sprevod ob. sprevoj; -gerippe ſ. Skelet; -geruch, *m.* merliški duh, duh po mèrtvecu; -gerüſt, *n.* mertvaški oder; -gewölbe, *n.* grobnica; -glocke, *f.* mertvaški zvon; -gräber, *m.* grobár, grobník, pogrebnik, žulec; = =*a.* grobarski,

-gruft, *f.* raka, žerf; grobnica; -hügel, *m.* gomila, mogila, nagrobek; -käfer, *m.* grobár; -kammer, *f.* merlíšnica, mertvášnica; -klage, *f.* narekovanje od. žalovanje za mertvim; -kleid, *n.* mertvaška obleka; -kopf, *m.* mertvaška glava; = schwärmer, *m.* smertoglavček; -lied, *n.* pogrebna pesem *f.*; -liste, *f.* imenik mertvih; -mahl, *n.* sedmina, karmina; -marsch, *m.* pogrebni sprevod; -officium, *n.* bilje *pl.*, bedilje *pl.*; -opfer, *n.* zadušbina, zadušnica; -reich, *n.* kraljestvo mertvih; -sarg s. Todtenschrein; -schein, *m.* smertni list; -schlaf, *m.* smertno spanje; mertvica; -schrein, *m.* mertvaška truga, rakev *f.*; -sonntag, *m.* tiha nedelja; -stille, *f.* tihota kakor v grobu, grobna tihota; -träger, *m.* pogrebec; -tuch, *n.* merlák, rakno; -uhr, *f.* kukec; -vogel, *m.* mertvaška tica, skovík; -zettel, *m.* mertvaški list.

Tödter, *m.* morivec, ubijavec; -in, *f.* morivka, ubijavka.

Todt-feind, *m.* zakleti sovražnik; -geboren, *a.* mertvo rojen; mertev rojen; **Tödtlich**, *a.* smerten; umoren, smertonosen: -verwunden, na smert rániti; -schlag, *m.* uboj, poboj, umor, ubojstvo; -schlagen, ubiti (bijem). umoriti + ubijati; -schläger, *m.* ubijavec, ubojnik, pobijavec, ubojica; = in, *f.* ubijavka; **Tödtung**, *f.* usmertitev, umor, uboj; (d. Urkunde) umèrtvenje.

Toga, *f.* toga.

Toi-lette, *f.* oprava, naprava, toaleta; -se, *f.* seženj (pariški.).

Toler-anz, *a.* poterpljív, sterpljív, poterpen; -anz, *f.* poterpljivost, poterpnost; -ieren, *v. a.* terpeti.

Toll, *a.* zloben, besen, divji; (von Thieren) stekel; (närrisch) nor, norogláv; -dreist, *a.* prederzen do besnosti; -haus, *n.* hiša norih od. bláznov, norišnica; -häusler, *a.* norec, blazen; -heit, *f.* besnost, besnoča, zlobnost; -kirsche, (Atropa belladona) norica, volčja črešnja oder jágoda; -kopf, *m.* noroglavec; -köpfig, *a.* norogláv; -kühn, *a.* prederzen, zderzen; = heit, *f.* prederznost; -sucht, *f.* togotljivost; -wuth, *f.* razkáčenost, jarost; -wüthig, *a.* razkačen, jar; stekel.

Tölpel, *m.* tepec, tumpec, butec, butelj (g. -na), bedák, bebec, bezják, klamota, berklež, storklež; -ei, *f.* bedačija, bedarija, traparija; -haft, *a.* bedast, butast, štorklast, trapast, avšast, klamast.

Tombak, *m.* tompak, tombak.

Ton, *m.* glas, zvok, zvuk, don, brenk, žvenk; (d. Glocke) buč; (Accent) naglas, povdarek; der gute -, lepa šega, dobri ton; den-angeben, pervovati; -angeber, *m.* pervovavec; -art, *f.* način glasovni; -dichter, *m.* skladavec, skladatelj; **Tönen**, *v. n.* doneti, donévati, zveneti, zvoniti, bobneti, bobnévati, glas dajati, glasiti se; (v. d. Glocke) peti (pojem), búčati (im); tönend, *a.* donéč, zvenéč; bučéč; -kunst, *f.* godba,

glasovska umetnost, múzika; -lehre, *f.* nauk o glasovih; -leiter, *f.* glasovska lestvica; -maß, *n.* glasomerje; -meſſer, *m.* glasomér; -ne, *f.* kad *f.*, sod, lajta, bečev *f.*; *dim.* sodec, sodiček; -nenbirn, *f.* tepka; -reich, *a.* zvočen, zvučen, blagoglasen; -ſatz, *m.* skladba; -ſetzer, *m.* skladavec; -ſpieler, *m.* godec; -ſtück, *n.* skladba, skladovina, godbena skladba; -ſur, *f.* tonzura, duhovska krona; -zeichen, *n.* naglasek; ſ. Note.

Topas, *m.* topaz.

Topf, *m.* gernec, lonec, pisker; *dim.* gernček; lonček, piskrec; -en, *m.* skuta.

Töpfer, *m.* lončár, piskrár; - = *a.* lončarski, piskrarski; -arbeit, *f.* lončarsko delo; -erde, *f.* glina, glinja, glínjevica, ílovica, lončarski il; -handwerk, *n.* lončarija, lončarstvo; -n, *a.* lončén; -ſcheibe, *f.* lončarski krog; -thon ſ. Töpfererde; -ware, *f.* lončarsko blago, lončenina; -kuchen, *m.* pečenják; -lecker, -naſcher, *m.* obliznel, piskrolizec; -ſchrank, *m.* polica.

Top-ik, *f.* tópika; -iſch, *a.* krajeven, mesten; -ograf, *m.* krajepisec, topográf; =ie, *f.* krájepisje, topografija; =iſch, *a.* krajepisen.

Topp! *int.* dobro! naj veljá! mož beseda!

Torf, *m.* šota, sušek; - = *a.* šotni; -blume, *f.* bukávnica; -boden, *m.* mahovje, ozibi *pl.*; -bruch, *m.* kjer šoto kópljejo in režejo; -erde, *f.* šota, šótnica, sušna zemlja; -gräber, *m.* šotár; -ig, *a.* šotnat; -grund, *m.* šotišče; -mor, *m.* grez, ozibi *pl.*

Torniſter, *m.* telečák, tobolec, vojaška torba, tornister.

Tort-e, *f.* torta; -enbäcker, *m.* kdor torte peče.

Tortur, *f.* muka, peza; mučilo, ſ. Folter.

Toſen, *v. n.* veršeti, hrušćeti, šumeti, heršćeti, hruti, (hrujem), vreti; *n.* veršenje, hrušč, šum, šumenje; -d, *a.* veršéč, šuméč.

Total, *a.* popolen, ves, skupen; celoten; *ad.* popólnoma, čisto vse, do čista; -aufwand, *m.* vsa potrata, vsi potroški *pl.*; -ausweis, *m.* skupni razkazek; -effekt, *m.* celotni učinek; -ität, *f.* popolnost, skupnost; celota, celotnost; -ſumme, *f.* skupni znesek, skupiček; -vermögen, *n.* vse premoženje.

Touche, *f.* škropilo; -bad, *n.* škropilna kopel *f.*

Tour, *f.* obrát, kolobár, oberten; obhod; *fig.* kos; -iſt, *m.* potopisec; -nüre, *f.* obrat.

Trab, *m.* topot, dir, direk, dernec, trok, terčat; -ant, *m.* spremljavec, spremljevavec, sprevodnik; (von Sternen) sprémnica, spremíčnica, družica; -en, *v. n.* v direk jézditi, na trok jézditi (grem), topotati (ám u. očem).

Träber, *pl.* tropine *pl.*; (v. Malz) mlato; (v. Getraide) otrobi *pl. f.*; mekine *pl.*; otrebki *pl.*; -moſt, *m.* patoka.

Trabritt, *m.* direk, dernec, trok

Trace ſ. Entwurf, Richtung.

Tracht, *f.* noša, nošnja; kroj; (Laſt) breme (g. ena), tovor; naramek, butara; **-en**, *v. n.* iskati (iščem) česa, gnati se (ženem) za čim, potegovati se za kaj, vpérati se. hrepeneti, hlepeti, tèrsiti se, streči (strežem) po čem; prizadévati si za kaj; nach dem Leben –, po življenji streči; **-en**, *n.* prizadeva, prizadetje, prizadevek; hrepenenje, trud: ſein Dichten und –, njegove misli in želje.

Trächtig, *a.* nosen; (v. Thieren) brej; (v. Kühen) telna; (v. Stutten) žrebna; (v. Schweinen) sprasna; **-keit**, *f.* brejost, nosnost.

Trachyt, *m.* trahít.

Tracieren, *v. a.* cesto méríti: [izméríti.

Tradizion, *f.* ustno izročilo.

Trafik, *f.* prodaj, prodaja, trafika; **-ant**, *m.* prodajavec, trafikánt.

Trag-, *a.* nosni; **-altar**, *m.* prenosni altár; **-ant**, *m.* tragánt, kozlinec; **-arm**, *m.* naroč, naročje; **-bahre**, *f.* nosila *pl.*, nosílnica; **-balken**, *m.* tram, bervno; podslomba, podpora; **-band**, *n.* obrámnica, prerámnica, plaščenica, preklada; **-bar**, *a.* nosen, prenosen, nosljív, prenosljív; (fruchtbringend) rodovít, rodoviten, plodovít; **-baum**, *m.* oplen; polza; **-bett**, *n.* prenosna postelj *f.*; **-e**, *f.* nosílnica, nosilo.

Träge, *a.* len, lenoben, lenív, tožljív, vnožljív, zanikaren, umánj; **-** *m.* lenúh, tožljivec, umanjúh, lenče; *f.* lenúhinja, tožljivka.

Trag-en, *v. a.* u. *n.* nesti, nositi, nošévati: ich werde –, ponesem; (halten) dèržati (im); (Früchte) roditi, sad nositi; (v. Thieren) nositi, breja biti (sem); **-helfen**, odnášati; (Nutzen) nesti, dajati (dajem), donášati, koristiti, pridovati; (auf d. Händen) péstovati; Bedenken –, pomišljati se, pomišljevati, oprezovati; (ins Buch) zapisati (pišem) + zapisovati; Verlangen –, želeti; Rechnung –, v mar jemati (mljem).

Träger, *m.* nosec, nosivec, nosič, nosáč, odnašavec; (Hoſen-) obrámnica, operta, opertávnica; **-in**, *f.* nosivka; **-lohn**, *m.* nosnina.

Trag-ering ſ. Tragkranz; **-eſel**, *m.* samár, tovorivec; **-fähigkeit**, *f.* nosivnost; **Trägheit**, *f.* lenoba, tožljivost, lenivost, zanikarnost, vnožljivost; **-himmel**, *m.* nebo; **-iker**, *m.* tragik, trágikar; **-ikomiſch**, *a.* žálosten in smešen; **-iſch**, *a.* žálosten; **-korb**, *m.* opertavni koš, obramni koš, krošna; (Handkorb) košárnica, košarna, canja, jerbašček; **-kranz**, *m.* svitek.

Tragöd-e, *m.* igravec v žáligrah; **-ie**, *f.* žáligra, žálostna igra, tragedija.

Trag-pfeiler, *m.* podpora, steber, podslomba; **-riemen**, *m.* narámnica, obrámnica, operta, opertávnica, opèrtnica; **-ring**, *m.* svitek; **-vermögen**, *n.* nosivnost; **-weite**, *f.* sežáj, doseżáj, nošáj, donosnost; (Schuſs-) streljáj: die Sache hat eine große –, reč daleč sega; **-wulſt**, *f.* svitek.

Trai=n, *m.* vlak, vozovlák; -nieren ſ. Hinhalten; -teur, *m.* kerčmár, gostinčar, traktér.

Trakt, *m.* kos, del poslopja, hišni oddelek; -ament, *n.* pojédina, gostarija; -at, *n.* pogodba, dogovor; (Unterhandlung) pogovor; (Abhandlung) spis, obravnava; -teur ſ. Traiteur; -ieren, *v. a.* gostiti, gostovati: pogostiti, pogostovati; *v. n.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se.

Tram=baum, *m.* tram, bervno; (viereckig) porézanec; -p, *m.* topot, copot; -pel, *m.* štramlja, avša, štorkla; =ig, *a.* okoren, štramljast, štorast; =n, *v. n.* topotati (ám u. očem), copotati, štrámati, štramljati; =thier, *n.* dvogerbi velblód, baktrijanska kamela.

Tranch=e, *f.* prekóp, prokóp; -ieren, *v. a.* rézati (režem): razrézati, razkrójiti; -iermeſſer, *n.* veliki nož, rezalnik.

Tränk, *m.* napoj, napitek, (Getränke) pijača, pija, pilo.

Tränk=e, *f.* napoj; (Ort) napajališče, napojišče, korito; -en, *v. a.* napojiti + napájati, piti dajati (dajem); (v. Regen) pojiti, močiti: napojiti, namočiti + namákati; (Papier) napustiti + napúščati; -ſteuer, *f.* napojnina, davek od pijače (vína, ola); Tränktrog, *m.* korito.

Trans=akzion, *f.* pogodba, poravnava, dogovor; -alpiniſch, *a.* zaplaninski; -atlantiſch, *a.* prekmorski, zamorski; -ferieren; *v. a.* prenesti + prenášati; (Perſon) prestáviti, premestiti + prestávljati; (Versammlung) preložiti *pf.*; -ferierung, *f.* prestava, premestitev; -formieren ſ. Umgeſtalten; -greſſiv, *n.* prehodni od. prestopni način, prehodnik; -itiv, *a.* prehajaven, prehoden, prehojiven: -es Zeitwort, prehajavni glagol, prehajavnik, prehojivnik; -ito, *m.* prevožnja; =handel, *m.* prevozna od. prehodna kupčija; =itiſch, *a.* prehoden, začasen, zatimen; =zoll, *m.* prevoznina, prehodnina; -lator, *m.* prestavljavec, prevajavec; -lazion, *f.* prestava, prevod; -lozieren, *v. a.* premestiti + premestovati; -montan, *a.* zagorski; -mutazion, *f.* prestava, pretika; -nominazion, *f.* preimenitev, preimenovanje; -parent, *n.* presvetni od. prezračni obraz od. napis.

Transport, *m.* prevóz, prevožnja; (in d. Rechn.) prenos, - = *a.* prevozni, prenosni; -abel, *a.* prevozen; prenosen, prenašljív; -eur, *m.* prenosič, prenašavec; -ieren, *v. a.* prepeljati (peljem), správiti + prevážati, správljati; prenesti + prenášati; -koſten, *pl.* prevoznina, voznina; -mittel, *n.* vozilo, spravilo.

Trans=poſizion, *f.* prestava, pretika; -zendent, *a.* presežen.

Trap=ez, *n.* raznokotec, trapéc; -iſt, *m.* trapíst; -p, *m.* sled, stopa.

Trapp=e, *f.* droplja, velika amša; -eln, *v. n.* drobneti; cepetati (ám u. očem).

Traſſ=ant, *m.* izdavec menjice,

trasánt; -at, *m.* trasát, na kogar je menjica izdana; -ieren, *v. a.* menjico na koga izdati, trasírati.

Tratte, *f.* izdana menjica, trata.

Traube, *f.* grozd; *dim.* grozdič, grozdinka; *coll.* grozdje; -n= *a.* grozdni; tertji; -nartig, -förmig, *a.* grozdast; -ngeländer, *n.* brajda, brajdišče; -nhaut, *f.* grózdnica; -nleſe, *f.* tergatev, bratev, branje, bendima; =r, *m.* bravec, tergavec, vinščck; =rin, *f.* bravka, tergavka; -nreich, *a.* grozdnat; -nſaft, *m.* vinski sok; (Wein) vinska kaplja, vino; -nſtiel, *m.* pecelj; -nſtock, *m.* ters; vinski kol; -nzucker, *m.* grozdni sladkor; Traubig, *a.* grozdnat, grozdat.

Trau=en, *v. a.* poročiti, vénčati: poróčati, poročevati, venčevati; *v. n.* (glauben) zaúpati, verovati, vero dati, zanesti se + zaupovati, zanášati se; ſich -, *v. r.* upati se, dèrzniti se, bati se (bojim).

Trauer, *f.* žal, žala *f.*, žalovanje; žalost: die - anlegen, v černo se obleči; die - ablegen, odžalovati; - =*a.* žalni, žalovavni; černi; -anzug, *m.* černo od. žalno oblačilo; -botſchaft, *f.* žálostno naznanilo; -eſſen, *n.* sédmina, kármina; -gedicht, *n.* žálostnica; -geſang, *m.* žalospév, žálostno petje; -geläute, *n.* merliško zvonilo, zvonjenje merliču; -gewand, *n.* žalna od. černa obleka; -mahl, *n.* sédmina, kármina, pogrébščina; -mantel, *m.* pogrebec; -marſch, *m.* pogrébnica, pogrebni marš; -meſſe, *f.* černa maša od. meša; -muſik, *f.* pogrebna godba; -n, *v. n.* žalovati, žálosten biti (sem); (wehklagen) tárnati, tarnjávati, utrinjati; -nachricht, *f.* žálostno oznanilo; -rede, *f.* pogrebni govor; -ſpiel, *n.* žáligra, žálostna igra, tragédija; -tag, *m.* dan žálosti od. žalovanja; -wagen, *m.* mertvaški voz; -weide, *f.* žalujka, verba žálostnica, beka.

Trauf=e, *f.* kap; (Waſſer) kápnica: aus dem Regen unter die -, z dežja pod kap, iz luže v mlako; Träufeln, *v. n.* kápati (pljem), kapljati, cankljati: kániti; (aus etwas) solzeti, mzeti, mozeti, rositi; -en, *v. n.* kápati (pljem): kániti; Träufen ſ. Träufeln; -rinne, *f.* žleb; -ſtein, *m.* podkapnik; -waſſer, *n.* kápnica, stréšnica; -wein, *m.* podčépina, podčépnica.

Trau=gebühr, *n.* poročnina; -lich, *a.* prijazen, odkritoserčen, iskrén, kakor med svojimi; =keit, *f.* prijaznost.

Traum, *m.* sanja, senja, sen, sanje *pl.*: - haben, senjati se komu; -ausleger, -deuter, *m.* razkladavec sánj; -buch, *n.* sanjarske bukve *pl.*

Träum=en, *v. n.* u. *a.* senjati, sanjati se komu; *fig.* blesti (bledem); -er, *m.* senjavec, senjáč, sanjáč; sanjár; =in, *f.* senjavka, sanjarica; =iſch, *a.* senjáv, sanjav, sanjavski, sanjarski.

Traum=geſicht, *n.* prikazen v sa-

njah, senjovid; -welt, *f.* sanjarski svet.

Traun! *int.* zarés, res, resen, zá-

Trau-rig, *a.* žalosten, klavern, otožen: -werden, žalo ob. milo se komu storiti, žalost koga obide; -machen, užalostiti, razžalostiti, v žalost pripráviti + priprávljati; -rigkeit, *f.* žalost, klávernost, otožnost; -ring, *m.* vernik, poročni perstan; -ſchein, *m.* poročni list; -t, *a.* premil, preljúb, predrág; -ung, *f.* poroka; =s= *a.* poročni, poroški; =sbuch, *n.* poročne bukve *pl.*, bukve poróčenih; =sſchein ſ. Trauſchein.

Traveſtie, *f.* travestija, -ren, *v. a.* pesem na robe ob. na smeh preodeti (denem), travestovati.

Treff, *m.* lop, udarec; *n.* želod, tref; -en, *v. a.* u. *n.* pogoditi, zadeti (denem), udeti jo (denem), ugoditi + zadévati, udévati jo; eine Wahl -, izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; Anſtalten -, priprave délati: storiti; (betreffen) tíkati se (tičem), dotíkati se, zadévati; (enträthſeln) pogoditi, ugániti; wen trifft die Schuld, kdo je kriv; er hat auf ein Haar getroffen, še za las ni zgrešil; einen Vergleich -, pogoditi se, poravnati se; ſich -, *v. r.* prigoditi se, priméreti se, pripetiti se, narájmati se; -en, *n.* bitva, boj: ein - liefern, udáriti se, póčiti se, spopasti se (padem), sprijeti se (primem) *pf.*; -end, *a.* vgoden, primeren; zadeven; -er, *m.* zadevek, dobivec; -lich, *a.* izversten, izboren, versten; jako dober, verl; *ad.* izverstno, jako dobro, prav dobro; =keit, *f.* izverstnost, izbornost, dobrota.

Treib-beet, *n.* sílnica, grévnica; -eis, *n.* srež, ledene skrili *pl. f.*; -ejagd, *f.* gonja; -en, *v. a.* gnati (ženem), goniti, gonjévati, derviti, poditi; (betreiben) délati, pečati se s čim; (aufſchießen) pogánjati, kliti (klijem), bersteti; (ein Rad) goniti, súkati (sučem); (nöthigen) síliti, nagánjati; Spott -, zasmehovati koga, zijaka iz koga délati; Scherz -, šáliti se; zu Paaren -, užúgati, ugnati (ženem), ukrotiti, v kozji rog vgnati; in die Enge -, súkati (sučem), privíjati, gozditi; was treibſt du, kaj počneš! kaj ongaviš! in die Flucht -, v beg zapoditi, razkropiti, spókati; (müßig herum gehen) potíkati se, skítati se, potépati se, kolovrátiti, lúskati; Äſte -, veje razgánjati ob. odgánjati; -en, *n.* dej, djanje; početje: - der Welt, djanje sveta; -end, *a.* gnaven, goniven; -er, *m.* gonjáč, poganjič, poganjáč; =ei, *f.* tíščanje, síljenje; -haus, *n.* toplica, sílnica, grévnica, rastlinjak; -pflanze, *f.* toplíčnica; -herd, *m.* pretapljávnica; -holz, *n.* povodje, povódnice *pl.*; -jagd, *f.* gonja; -ling, *m.* préslica; (Bienenſtock) prekájenec; -rad, *n.* gonilo, gonivno kolo (g. kolesa); -ſand, *m.* svišč, svišec, sviž; -weg, *m.* stegna' *pl.*, stegne *pl.*; -werk, *n.* vertilo, vertelo, gonilo.

Trem=a, *f.* dergetec, trepetec; -=ulant, *m.* dergetavec, trepetavec; -=ulieren, *v. a.* glas se komu trese; =d, *a.* tresav, tresóč, tresoglasen.

Trenn=bar, *a.* ločljív, odločljív, krojen, deljív, razdeljív, oddelen; -en, *v. a.* deliti. sébiti, krójiti: lóčiti, odlóčiti, razlóčiti, razkrójiti, razdeliti, oddeliti, oddrúžiti, odsébiti + odločevati, oddraževati ɔc. (d. Naht) porjati od. prati (porjem), párati: razporjati, razpárati; (die Ehe) razvézati (vežem), razporočiti + razvezovati; ſich -, *v. r.* lóčiti se, odlóčiti se + odločevati se; raziti se (idem) + razhájati se (v. d. Nath) porjati se, párati se: razporjati se, razpárati se; -meſſer, *n.* razporjavček; -ung, *f.* ločitev, razločitev, ločenje, razhod, razíd; (d. Ehe) razporoka, razveza zákona; ſ. Spaltung; =spunkt, *m.* ločnik; =ſtag, *m.* razhodni dan (g. dneva), dan ločitve; =zeichen, *n.* ločilo, prepona.

Trenſe ſ. Schnur.

Trepanieren, *v. a.* črepinjo vèrtati: prevèrtati.

Trepp=ab, *ad.* po stopnjicah doli; -auf, *ad.* po stopnjicah gori; -e, *f.* stopnjice, stopnice, *pl.*, gredice *pl.*, gredí *pl. f.*, štenge; -ſtufe, *f.* stopnjica, štapnja.

Treſp=e, *f.* kostreba; glistnik; (Raden) kokolj; stoklas *f.*, stoklasa; (Lolium) ljúlika, pijanka; -enartig, *a.* kostrebast.

Treſſ=e, *f.* pram, prema, špera, porta.

Treſter, *pl.* tropine; -wein, *m.* patoka, kavec, cvičék.

Tret=e, *f.* stopálnica; -en, *v. a.* stópiti + stópati; (v. Kindern) stópkati; über etwas -, kaj prestópiti od. prekoráčiti; in den Weg -, pot zastópiti; bei Seite -, odstópiti, odmakniti se; ins Leben -, veljavo od. moč zadobiti, obveljati; die Tränen traten ihm ins Auge, solze so mu zalile očí; Pflaſter -, pohajkovati, postópati; (Trauben ɔc.-) tláčiti, mastiti, mestiti; um jemanden -, stópati okoli koga: koga ostópiti; -er, *m.* tlačivec, mestivec; -rad, *n.* samotežno od. žerjávovo kolo (g. kolesa); -ſchämel, *m.* podnožje, podnožnik, podnogalnik.

Treu, *a.* zvest, veren, zvestoben; -brecher, *m.* nezvestnik, iznevernik, verolomnik; -bruch, *m.* iznevera, nezvestoba, verolomstvo; -brüchig, *a.* nezvést, izneveren, verolomen; -e, *f.* zvestoba, zvestost, vera, vernost, zveščina: bei meiner -, Bog in duša! mož beseda! auf - und Glauben, na zveste roke; -ergeben, *a.* zvesto udán; -gehorſamſt, *a.* prezvest, preveren; -geſinnt, *a.* zvestomiseln, zvest; -herzig, *a.* iskrén, odkritoserčen, prostoserčen, zvéstega serca; =keit, *f.* iskrenost, odkritoserčnost; -lich, *ad.* zvesto, verno, pošteno; -los, *a.* nezvést, neveren; =e, *m.* nezvestnik, ne-

zvestnež; *f.* nezvéstnica; =keit, *f.* nezvestoba.

Triang=el ſ. Dreieck; **-ulieren**, *v. a.* na trivogelnike mériti, triangulírati.

Trias, *f.* trojád *f.*; **-formazion**, *f.* tretja tvorina.

Trib=ulieren, *v. a.* ponadlegovati, nadležno prositi, súkati (sučem); **-un**, *m.* tribún, ljudski zastopnik, =al, *n.* sodna stólica, sodišče; **-une**, *f.* stólica, leca, mostóvž; **-us**, *m.* versta; **-ut**, *m.* davek; =pflichtig, *a.* davku podveržen.

Trichter, *m.* lij, vliják, lijec, livek, lijavček, lákomček; (großer) lákomnica; (in d. Mühle) grot; **-förmig**, *a.* lijast, livkast.

Trieb, *m.* nagon, nagíb, nagibek, nagibljej, nagnjenje; (Sprößling) mladika, mladica, berst, odrastek, poganjek, kal, klica; (d. Viehes ꝛc.) gonja; **- Ochſen**, čreda volov; **-el**, *m.* pogonec; kljuka; **-feder**, *f.* nagíb, nagibek, nagibljej, nagon; **-kraft**, *f.* gonivna moč *f.*; **-rad** ſ. Treibrad; **-weg**, *m.* gonja; stegna *pl.* **-werk**, *n.* gibalo.

Trief=auge, *n.* kermežljivo oder kermežljavo oko (g. očesa); **-äugig**, *a.* kermežljív, kermežljáv, berljav; **-en**, *v. n.* kápati (pljem), kapljati, cureti, solzeti, mozeti; (v. Augen) kergati se, iz očí teči.

Triel, *m.* žnader, podvratník.

Trift, *f.* čreda, trop; (Weideplatz) pašnik, spašnik, pasovnik, paša; ſ. Triebweg; (Brachfeld) ledina; **-geld**, *n.* pašnina, popasnina; **-gerechtigkeit**, *f.* pravica do paše, pašna pravica; **-ig**, *a.* dovoljen, tehten, jedrovít, korenít; =keit, *f.* dovoljnost, jedrovitost ꝛc.; **-zeit**, *f.* čas za pašo.

Trigonometr=ie, *f.* trivoglomerstvo, trigonometrija; **-iſch**, *a.* trivoglomeren, trigonométričen.

Tri=fot, *n.* tkanke *pl.*; **-lema**, *n.* trilema; **-ller**, *m.* tresljej, gostolevek; =n, *v. n.* glas drobiti; žvergoleti, gostoleti, gostolévati; **-ſlion**, *f.* trilijón; **-logie**, *f.* trilogija, troigra; **-meter**, *m.* trimér; trimerje.

Trinit=arier, *m.* trinitár; **-ät**, *f.* trojica.

Trink=, *a.* pitni; **-bar**, *a.* piten, piven; **-en**, *v. n.* piti (pijem), pijévati: popiti, napiti se; (ſcherzweiſe) lúskati, lúkati, čívkati, žúliti, (unmäßig) žlóviti, popívati, žlémpati; (v. Kindern) púpati; (mit hohl. Hand) lókati; (ſaugen) sesati: posesati; (ſchlürfen) sèrkati: posèrkati; **-en**, *n.* pitje, pija, pit *f.*; **-er**, *m.* pivec; (Säufer) pijanec; =in, *f.* pivka, pijanka; **-gaſt**, *m.* pivec; **-gelage**, *n.* pitje, popívanje; **-geld**, *n.* rokodár; zapitína, denár na vino; **-genoſſ**, *m.* pivski brat; **-geſchirr**, *n.* čaša, torilo, lagev *f.*; **-glas**, *n.* kozarec, kúpica, čaša, žmul; **-haus**, *n.* pívnica; **-lied**, *n.* napítnica; **-ſpruch**, *m.* pripitek, nazdravek; **-ſtube**, *f.* pívnica, kerčma; **-ſucht**, *f.* pijanstvo; **-waſſer**, *n.* pitna voda; **-zimmer** ſ. Trinkſtube.

Tri=nom, *n.* tričlen; -o, *n.* trio; -ole, *f.* triola.

Trip=elallianz, *f.* zveza treh vladarjev; -lik, *f.* triplika.

Tripp=eln, *v. n.* drobneti, mencati, štrencati, mencorítiti; -er, *m.* semenotók.

Tritonshorn, *n.* písana troblja.

Tritt, *m.* stopnja, stopinja, korak; (Spur) sled, stop; - für -, v stop; einen - thun, stópiti; -brett, *n.* podnóžnica, podnožje, nogávnica; -ſchemel, *m.* podnóžnica, podnožje.

Triumf, *m.* slavje, veličje, slava; (Aufzug) slavni sprevod, slovesni vhod; (Sieg) slavna zmaga; -ator, *m.* zmagavec; -bogen, *m.* slavolók, slovesni oblók; -ieren, *v. n.* veselja poskakovati od. vriskati; (ſiegen) premágati, zmágati + premagovati; -geſang, m. hvalospév, slavospév; -pforte ſ. Triumpfbogen; -wagen, *m.* zmagavski voz.

Trivial, *a.* vsedenj, návaden, sirov; -ität, *f.* vsednjost, sirovost; -ſchule, *f.* ljudska šola, trivialka; -ſchullehrer, *m.* učitelj na trivialki.

Trochäus, *m.* trohêj.

Trocken, *a.* suh, suhoten; osehel, osušen; (v. Mund) zasuhel; -es Jahr, suho od. sušno leto; -es Land, suha od. kopna zemlja, suhota; -er Menſch, dolgočasnik; -e Stelle, suhotina, sušina; - werden ſ. Trocknen; -e, *f.* suša, suhota, suho vreme (g. -ena); -e, *n.* suhotina, sušina; (Land) kopna zemlja, suhota; -heit, *f.* suša, suhota; -legung, *f.* sušilo; -platz, *m.* sušilo.

Trockn=en, *v. a.* sušiti: posušiti; (abwiſchen) otreti + otírati; *v. n.* sušiti se, schniti, sehneti: posušiti se, osušiti se, osehniti, usehneti, zasahniti + usíhati, uschnévati; -nis, *f.* suša, suhota.

Troddel, *m.* konci *pl.*, zábernki *pl.*

Tröd=el, *m.* starinski terg; (Sachen) starina, stara kložnja, šara; -handel, *m.* kupčija s starínami; =n, *v. a.* kupčevati s staro robo, starináriti; =werk, *n.* stara roba od. šara, ropotija, stara kložnja; -ler, *m.* starinar, prodajavec stare robe, kložnjar; =in, *f.* prodajavka stare robe.

Trog, *m.* korito, kopanja; *dim.* koritce; (Backtrog) niške *pl.*, nička *pl.*, kadunje *pl.*; (im Stalle) žleb; -baum, *m.* deblo za koríto; -deckel, *m.* koritnica.

Trokar, *m.* osten, trokar.

Troll=e, *f.* donda, čeča; -en ſich, *v. r.* valiti se, štorkljati; trolle dich fort, spravi se! poberi se!

Trombe ſ. Waſſerhoſe.

Trommel, *f.* boben: die - rühren, bobnati; -artig, *a.* bobnast; -fell, *n.* bobnilo; (im Ohr) ušesna mrénica, bóbnica; -n, *v. a.* bobnati, bobnovati, na boben biti (bijem); -n, *n.* bobnanje; -ſchlägel, *m.* betec od. pálica bobnarska; -ſchläger, Trommler, *m.* bobnár, bobnavec.

Trompet=e, *f.* trobenta, troba, troblja; *dim.* trobéntica: die - blaſen,

trobéntati, tróbiti: zatrobéntati, zatróbiti; -en, *v. a.* trobéntati, tróbiti: zatrobéntati, zatróbiti; -enblume, *f.* trobéntnica; -enſchall, *m.* trobent, trob; -er, *m.* trobec, trobentač.

Tropf, *m.* révišče, nabore, siromák; ſ. Tölpel; -bar, *a.* kapljív, kapen, kapaven; =flüßig, *a.* kapljivotekóč; =keit, *f.* kapljivost; -bier, *n.* patoka, podčépina.

Tröpf=chen, *n.* kápljica, kanček; -eln, *v. n.* kapljat, kápati (ljem); (v. Regen) naškrápljati, nakapljevati, peršeti.

Tropf=en, *m.* kaplja, kanec, sraga; (Spritzer) šterkotina; -en, *v. n.* kápati (pljem), naškrápljati, nakapljevati; =fall, *m.* kap; =weiſe, *ad.* po kapljah, po kaplji; -regen, *m.* perhavica; -ſtein, *m.* kapnik, kapec, siga; =bildung, *f.* kapnina, kapljevina, nakapnina; -waſſer, *n.* kápnica; -wein, *m.* podčépina, podčépnica; -wurz, *f.* rúdeči kreč.

Trophäe, *f.* zmagoslavno znémenje, trofej.

Trop=iſch, *a.* prenosen, prenesen, obrazen; (geogr.) trópičen, trópiški, podravnikov, medravnikov; -us, *m.* prenesina, obrazina, podoba.

Troß, *m.* derhál *f.*, truma, kerušelj; (Gepäck) pratež, pertljaga; -pferd, *m.* samár, tovorni konj.

Troſt, *m.* tolažba, potolažba, tolažilo, tolaž, uteha *f.*, utešilo, potažba, odžala; -brief, *m.* tolažni od. odžalni list; -bringend, *a.* tolažen, tolaživen; -bringer, *m.* tolažnik, tešitelj.

Tröſt=en, *v. a.* tolážiti, tážiti, tešiti, dobrihati, serce délati ob. lahkati, odžáljati: potolážiti, utolážiti, potážiti, utešiti, udobrihati, odžaliti; -er, *m.* tolažnik, tolaživec, tažitelj, utešitelj; =in, *f.* tolažnica, tažiteljica.

Troſt=grund, *m.* tolažek; Tröſtlich, *a.* tolaživen, tolažen, utešen; -los, *a.* nepotolažen, obupen, neutolažen, brez tolažbe; =igkeit, *f.* nepotolažnost, obupnost; -reich, -voll ſ. Tröſtlich; -ſpruch, *m.* tolažni izrek; Tröſtung, *f.* tolažitev, utešitev; -wort, *n.* tolaživna beseda.

Trott ſ. Trab; -el ſ. Tölpel; -eln, -en, *v. n.* štorkljati ſ. Trabben.

Trottoir, *m.* tlak, dlažba.

Trotz, *m.* kljubóst, kljubést, kljubet *f.*, upor, náguda, navzdor, terma, nagajivost: zum -, vkljub, v kljubo; -bieten, kljubovati, kljub ob. na vzdor délati, upírati se, ustávljati se; - *ad.* kljub, vkljub: - ſeines Reichtums, pri vseh svojih denarjih; -en, *v. n.* kljubovati, kljubetovati, navzdor ob. kljub délati, nagájati; šopíriti se, somúriti; -er, *m.* kljubovavec, kljúbostnik; =in, *f.* kljúbostnica; -ig, *a.* kljúbosten, kljubljiv, nagajív, uporen, raten, kljubovaven, kujav, navzdoren; -kopf, *m.* kljúbostnik, nagajivec, termoglavec, kujavec; -ſinn, *m.* kljubljivost, navzdornost, ratnost ɔc.

Troubadour, *m.* milopevec, trubadúr.

Trüb, -e, *a.* moten, kalen; (von

Wetter) mižav, mračen, megleven, temačen, oblačęn: – werden ſ. Trüben; –e, *f.* kalnost, motnost; mižavost, meglevnost; –en, *v. a.* mótiti, kaliti: zmótiti, skaliti, pokaliti; (v. Wetter) obláčiti, temáčiti: poobláčiti; ſich –, *v. r.* obláčiti se, temáčiti se, mréniti se, temneti, temniti se: poobláčiti se, poobleči se, otemneti + otemnévati; –niß ſ. Betrübniß; –ſal, *n.* u. *f.* britkóst, bridkost, nadloga, nadlóščina, težava, reva; –ſelig, *a.* nadložen, reven; =keit, *f.* nadložnost; –ſinn, *m.* kláverност, čelarnost; =ig, *a.* klavern, pobít, čelaren.

Truchſeß, *m.* stolnik, trušar, trunšar; –amt, *n.* stolnikov urad.

Trud, *f.* trota, mora.

Trüffel, *f.* gomoljika; –hund, *m.* gomoljičar.

Trug, *m.* mama, omama, klam, klama, prevara, zmotnjava; –bild, *n.* mamilo, klamni obraz; –dolde, *f.* nepravi kobúlj.

Trüg-en, *v. a.* mámiti, mótiti, bégati, slepotiti: omámiti, prevariti, prevéріti, ukániti, prekániti, premótiti, zbégati; –er, –erei ſ. Betrüger, –erei; –eriſch, *a.* mamljiv, klamen, goljufiv, goljufen, zapeljiv, varljiv, prevarljiv.

Trug-ſchluß, *m.* nápačni od. klamni sklep; –werk, *n.* slepotija, sleparija, goljufija.

Truhe, *f.* skrinja, trugla, kišta; *dim.* skrinjica, trúglica, kíštica.

Trumm, *n.* kos, drum, drobet, drobljanec; (im Bergb.) prirastek.

Trümm-chen, *n.* mervica, troha; –er, *pl.* razvaline *pl.*, razvál, podertine *pl.*, podertija, sipina mirje; –ergeſtein, *n.* mirje, sip.

Trumpf, *m.* trumf, *fig.* ostra beseda.

Trunk, *m.* napitek, požirek, serkljej; (v. Trinken) pitje, pít *f.* pija, pijača; –en, *a.* pijan, prepít, vinjen, vinski; *fig.* piján, prevzét; =bold, *m.* pijanec; =heit, *f.* pijanstvo, pijanost, vínjenost: der – ergeben ſein, pijančevati; –ſucht, *f.* pijančevanje, pijančljivost.

Trupp, *m.* truma, tropa, kerdelo, kerušelj; –e, *f.* družba; –en, *pl.* vojska, vojaki *pl.*, armada; =abtheilung, *f.* oddelek vojakov; –weiſe, *ad.* kerdéloma, trúmama, v kerdelih, v trumah.

Trut-hahn, *m.* puran, purman, kavrač, pičolád; –henne, *f.* pura, kavra, pičola, smèrkova kura; –hühner-*a.* purji.

Trutz ſ. Trotz; Schutz und – bündnis, zveza k ohrani in obrani.

Tſchaika, *f.* čajka.

Tſchertak, *m.* čardak.

Tſchimpanſe, *m.* šimpanz.

Tuberkeln, *pl.* tubérkule, terdine; –ulös, *a.* s tuberkulami.

Tubus ſ. Fernrohr.

Tuch, *n.* sukno; ſ. Schnupftuch, Halstuch u. ſ. w.; (Gewebe) tkanina; liederliches –, zanikarnež, zanikarnik; – = *a.* suknen; –abſchnitz, *m.*

odstrižek; Tüchel, *n.* rútica, robec; -en, *a.* suknén; -ende, *n.* krajec, okrajec; *coll.* krájevina, krajci *pl.*; -et, *n.* pérnica; -fabrik, *f.* suknárnica, fábrika za sukno; -handel, *m.* kupčija s suknom: den - betreiben, suknáriti; -händler, *m.* kupčevavec s suknom, suknár; -handlung, *f.* prodajálnica suknene robe, suknárnica; -hosen, *pl.* suknene hlače *pl.*; laden s. Tuchhandlung; -lappen, *m.* suknič, kos sukna; -macher, *m.* suknár, suknotkavec; =handwerk, *n.* suknarija, suknarstvo; -scherer, *m.* suknostrižec.

Tüchtig, *a.* pravi, verl, moški; (tauglich) dober, sposoben, pripraven, zmožen; (dauerhaft) terden, krepek, čverst; -keit, *f.* verlost, verlina; zmožnost, sposobnost; terdnost, čverstost.

Tuch=ware, *f.* sukneno blago, suknenina; -weber, *m.* suknotkavec.

Tück=e, *f.* hlimba, zvijača, lokávšćina, potuha, potúhnjenost; -isch, *a.* lokav, potuhnjen, potmajen, zvijaški, zvitorép; -mäuser, *m.* zvitorepec, potúhnjenec, tukec.

Tuf, *m.* tuf; -stein, *m.* lehki kamen, láhkovec.

Tüfteln, *v. a.* komarje precéjati.

Tugend, *f.* čednost, krepost, dobrost; (Eigenschaft) lastnost; -haft, *a.* čednosten, kreposten, pobožen; -mittel, *n.* pripomoček k čednosti; -reich, *a.* bogat s čednostmi; -weg, *m.* pot čednosti.

Tulpe, *f.* túlipan, túlipa; -en= *a.* tulipanov; =baum, *m.* túlipnik.

Tummel, *m.* vertoglavica, omótica; preglavica; s. Rausch; -ig, *a.* omótičen; -n, *v. a.* derviti, tírati, poditi, súkati (sučem); sich -, *v. r.* súkati se, pregánjati se, poditi se; (eilen) spéhati, speti (spejem) spéšiti se; -platz, *m.* terišče, drajna, bojišče.

Tumult, *m.* kramola, vstaja, punt; (Lärm) hrup, ramúš, šunder, lomást *f.*; -uant, *m.* vstajnik, puntár, buntovnik, hrupnik; -uarisch, *a.* puntarski, burljiv; -uieren, *v. a.* hrupeti, lomastiti, razgrájati, puntáriti se, búriti se.

Tünch=e, *f.* omet, belež; -en, *v. a.* béliti: obéliti, pobéliti, ometati (mečem) + ometávati; -er, *m.* belivec.

Tunika, *f.* tunika.

Tunk=e, *f.* omaka, juha, polivka; -en, *v. a.* pomočiti, omočiti + pomákati.

Tunnel, *m.* predor, prekóp, prerôv.

Tüpfel, Tupf, *m.* piknja, pika; -farn, *m.* sladka korenina; -ig, *a.* pikast, grahast; -n, *v. a.* pikljati: opikljati, napikljati.

Turban, *m.* turban, čalma.

Türk=e, *m.* Turek, Turčin: -werden, potúrčiti se; -en= *a.* turški; -enbund, *m.* (Pfl.) zlati klobuk; ájdovska lilija; -is, *m.* turkis; -isch, *a.* turški.

Turmalin, *m.* turmalín.

Turn=anstalt, *f.* telovadna naprava, telovádnica; -en, *v. n.* váditi se, telo úriti; -en, *n.* telovadba, gímna-

stika; -er, *m.* telovadec (sokolec); -ier, *m.* turnaj, viteška igra; =en, *v. n.* turnájiti, bojevati se; =platz, *m.* bojišče, bojevališče; -kunſt, *f.* telovadstvo, telovadska umetnost, telovadba; -verein, *m.* telovadsko društvo (sokolsko društvo); -us, *m.* kolobárjenje; red, po kterem kaj na versto prihaja.

Turteltaub=e, *f.* gèrlica; -en= *a.* gerličji.

Tuſch, *m.* zdravica, nazdravek, na slavo, tuš; -e, *f.* tuš; -en, *v. a.* s tušem risati; tuševati.

Tutteln ſ. Saugen.

Typen, *pl.* pismenke, čerke *pl.*

Typh=ös, *a.* z legarjem bolen, vročničen; -us, *m.* legar, mačúh.

Typ=iſch ſ. Bildlich; -ograf ſ. Buchdrucker; =ie, *f.* tiskarstvo, tiskarska umetnost, tipografija; =iſch, *a.* tiskarski; -us, *m.* izráz; ſ. Muſter, Vorbild.

Tyrann, *m.* trinog, kervolók, samosílnik, strahonja, tiran, grozovitnež; -ei, *f.* trinoštvo, samosilje, samosilstvo, kervološtvo, tiranstvo; -in, *f.* samosílnica, kervolóčnica, grozovítnica; -iſch, *a.* trinoški, samosilen, kervoločen, grozovinski, strašanski; -iſiren, *v. a.* zatírati, pestiti, grozovitno s kom délati, trinoški vládati.

Ü.

Uebel, *a.* zel, zloben; (böſe) hud; (unangenehm) neprijeten, nemil, zopern; -ſein, težo komu délati, težko ob. slabo komu biti (sem); es iſt nicht ſo -, ni tako gerdo; etwas -nehmen, zamériti, za zlo vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); *ad.* zlo -, slabo, težko; - *n.* zlo, zleg; (Unglück) nesreča, neugoda; (Schade) škoda, kvar; ein - anſtiften, nahuditi; - befinden, *n.* slabo zdravje, slabota; - berüchtigt, *a.* zloglasen, slábega imena; - gelaunt, *a.* nevoljen, nejevoljen, čmeren, čemeren, naburjen; -geruch, *m.* smrad, neprijetni duh; -geſinnt, *a.* zlohoten, hudovoljen, zlomisleu; -klingend, *a.* razglasen, neskladen; -laune, *f.* zla voljà, čmernost, -launig, *a.* čmeren, čemeren, zlovoljen, vnožljív; -riechend, *a.* zópernega duha, smerdéč, smerdljív; -ſchmeckend, *a.* neslasten; -ſein, *n.* poteža, težava; -ſtand, *m.* neprilika, napaka, ovira, zaderžek, nepriličnost, hiba; -that, *f.* hudodelstvo, hudodejstvo, zločinstvo, zlo delo, pregreha; -thäter, *m.* hudodelec, hudodelnik, zločín, zločinec, pregrešnik; =in, *f.* hudodélnica, zločinka, pregréšnica; -wollend, *a.* zlohoten, zlovoljen.

Ueben, *v. a.* váditi, úriti, učiti: privádíti, izúriti, izúčiti; (ein Recht) izverševati, užívati; ſich -, *v. r.* váditi se, úriti se.

Ueber, *prp.* čez, čez, po; (oberhalb) nad; (in Folge) na, po, vsled; (während) pri, v.; (in Betreff) o, (zur Bezeichnung d. Richtung) na;

(jenſeits) unkraj, prek: -s Jahr, čez leto dni; - heute acht Tage, danes osem dni; - die Maß, čez mero, čez nemóč; in Zuſammenſetz. čez-, nad -; (ein Uebermaß bezeichnend) pre-; (b. Zeitw.) pre-; *ad.* - und -, čez in čez, skoz in skoz; -ackern, *v. a.* preorati (orjem) + preárjati; -all, *ad.* povsod, vsikod, povsodi, povsodik; =her, *ad.* od vseh strani, od vsikod; =hin, *ad.* na vse kraje, vsikam; -antworten, *v. a.* izročiti, predati + izróčati, izročevati, predájati; -antwortung, *f.* izročitev; -arbeiten, *v. a.* predélati, prenarediti, preongáviti + predelovati, prenaréjati; ſich -, *v. r.* pregnati se (ženem) presiliti se, pretégniti se *pf.*; -aus, *ad.* silno, jako, neizmerno, strašno, prebito, pre-; -backen, *v. a.* prepeči (pečem) + prepékati; -band, *n.* preveza, prevoza, -bau, *m.* nadzidek, nadstavek; nadzidje, górnjica; =en, *v. a.* prezídati *pf.*; nad kaj zídati ob. postáviti + postávljati; -bein, *n.* morska ober mertva kost *f.*; -betten, *v. a.* prestlati (steljem) + prestíljati; -beugen, *v. a.* u. *n.* prevehniti, presveniti, pregeniti *pf.*; -bieten, *v. a.* (b. Preis) precéniti; (mehr bieten) več ponúditi + ponújati; (übertreffen) preteči, prestreči (strežem) + pretékati, prestrégati; -binden, *v. a.* prevézati (vežem) + prevezovati; -bleiben, *v. n.* ostati (stanem), prebiti + ostájati, zaostájati; -bleibſel, *n.* ostanek, zaostanek, prebitek; (v. Futter) zjedi *pl.*, zbrodi *pl. f.*; (Abfall) odpadek, otrebek; perga; -blick, *m.* pregled; -en, *v. a.* preglédati, prezreti + pregledovati; -bot, *n.* previsoka ponudba; -bringen, *v. a.* prinesti, donesti, vročiti + prinášati, vročevati; ſ. Uebertragen; -bringer, *m.* prinesec, donesec, prinašavec, donašavec; =in, *f.* prinašavka; -brücken, *v. a.* premostiti + premostovati; -bürden, *v. a.* preobložiti, z delom presiliti; -bürdung, *f.* preobložba, prevelika bútara; -dach, *n.* prestrešek, prestrešje; -dauern, *v. a.* prebiti (bóm), preterpeti + preterpévati; -decken, pregerniti, odeti (denem) + odévati; -denken, *v. a.* premísliti, prevdáriti, pretéhtati + premišljati, premišljevati, prevdárjati; -dieß, *ad.* verh tega, na to; po vsem tem; -drucken, *v. a.* prenatisniti + prenatiskovati; -druß, *m.* zamerza, pristudek, priskuta, navoljitev; -drüßig, *a.* sit, stožljiv, naveličan: - werden, naveličati se, navóljiti se, nadovóljiti se; ich bin -, stožilo, pristádilo, zamerzelo ob. priskútilo se mi je; -eile, *f.* prenáglica; -eilen, *v. a.* prehiteti, preteči, prestreči (strežem) + pretékati, prestrégati; (eine Sache) prenágliti, prenaglo storiti; ſich im Reden -, zareči se komu; -eilung, *f.* prenáglica, náglica, prenaglost.

Ueberein, *ad.* edino, enako; -ander, *ad.* drug nad drugim, eden nad drugim, drug na drugem; *fig.* vprek, križem; -kommen, *v. n.* pogoditi se,

dogovoriti se, pogovoriti se, s kom narediti; *n.* dogovor, pogodba; -ſtimmen, *v. n.* skládati se, vjémati se, stikati se, strinjati se, snídati se, zadévati se, vézati se (vežem); =d, *a.* edín, skladen, soglasen, enoglasen, ene misli; -ſtimmung, *f.* zložnost, skladnost, soglasje, edinost; -treffen, *v. n.* ediniti se, vjémati se, stikati se, strinjati se: zediniti se, sterniti se.

Ueber-fahren, *v. n.* prepeljati se (peljem), prevoziti se + prepeljevati se, prepeljávati se, prevážati se; *v. a.* povoziti, prevoziti; -fahrt, *f.* prevožnja; (am Fluſs) brod, brodišče; =sgebühr, *f.* brodnina, brodovina, prevoznina; -fall, *m.* napad, naskók, zaskók, navál, napást *f.*; -en, *v. a.* napasti (padem), naskočiti, zaskočiti, navaliti; plániti; ropiti od. bútiti na koga, lotiti se koga; (v. Zorn, Schlaf ꝛc.) obiti (idem), prevzeti (vzamem, vzemem) + obhájati, prevzémati; -fein, *a.* pretanek, pretenek, tanahen, presiján; -fett, *a.* predebel, pretólst; -fliegen, *v. n.* preleteti + prelétati, preletávati; -fließen, *v. n.* zliti se, ocediti se, skipeti + zlivati se, océjati se, kipeti; -flügeln, *v. a.* prestreči (strežem), prehiteti, nadkríliti, preteči + prestrégati, prehitévati, pretékati; -fluſs, *m.* prebitek, obílica, obilje, obilnost, obílstvo, plenj, bohotje, bohotnost: von allem im-, vsega obilno, na prebitek od. na prehov; - haben, obilovati; -flüſſig, *a.* obilen, prebítečen, z verhom, obilno; (zu viel) čez nemoč; -flut, *f.* zaliv, zatóp, povodenj *f.*; =en, *v. a.* zatopiti, zaliti (lijem) razliti se po čem + zatápljati, zalívati, razlívati se po čem; -fracht, *f.* prenakladek, presežni naklad; -fuhr f. Ueberfahrt; -führen, *v. a.* prepeljati (ljem), prevesti (vezem) + prepeljevati, prevážati; (über's Waſſer) prepeljati, predrožiti + prevážati; (überzeugen) prepríčati, previžati *pf.*; -führer, *m.* prevozník; brodník, brodnár; -fuhrgeld, *n.* brodnina; prevoznina; -fülle, *f.* preobílica, preobilje, bohót *f.*, preobilnost; -füllen, *v. a.* prepólniti, prenapólniti + prepolnovati; (d. Magen) prepahniti, preobložiti *pf.*; -füttern, *v. a.* prenapasti, zapasti, prekèrmiti, prepítati *pf.*

Ueber-gabe, predaja, prepodaja, izročitev; (d. Stadt) podaja, udaja; -gabs- *a.* predajni, prepodajni; -gang, *m.* prehod, prestóp; (über d. Zaun) prelaz; =s- *a.* prehodni; =speriode, *f.* prehodna doba; =spunkt, *m.* prehodišče; =szuſtand, *m.* prehodni stán; -geben, *v. a.* izročiti, predati, oddati + izróčati, izročevati, predájati, oddájati; (eine Schrift) podati, vložiti + podájati; -geber, *m.* predajavec; podajavec; -gehen, *v. n.* preiti (idem) + prehájati, iti na koga; (übertreten) prestópiti, prebégniti + prestópati; (d. Sieden) prekipeti; (v. d. Augen) milo od. inako se storiti, solze za-

lijó komu očí; ins Fleiſch –, v meso se spremeniti; (über etwas weggehen) preskočiti; ne omeniti, v misel ne vzeti (vzamem); -gehend, *a.* prehajaven, prehojiven, prehoden: -es Zeitwort, prehajavni glagol, prehajavnik; -ung, *f.* preskók: mit –, preskočivši, ne omenivši; -gelehrt, *a.* preučen; -geordnet, *a.* nadreden; viši, više postavljen; -gewicht, *n.* prevaga, veča moč; preteżnost, preteža; (d. Wage) premáh, omáh: -haben, močnejši biti (sem), več premoči (morem); das – bekommen, premáhniti, omáhniti, ovéhniti + premahovati; =ig, *a.* pretežen; -gießen, *v. a.* preliti (lijem), pretočiti + prelívati, prelíjati, pretákati; (über etwas) politi, obliti + polívati, oblíjati; -glasen, *v. a.* postekleniti *pf.*; -griff, *m.* preség, presegljej, prehvát; (Eingriff) zalet, poség v –; -groß, *a.* prevelik, presilen; -halten, *v. a.* precéniti, predrago ceno postáviti + postávljati; -hand nehmen, *v. n.* razmoči se (morem), razrasti se (rastem), zaploditi se, razmnóžiti se, razpasti se, zarediti se + razmágati se, razrášćati se, razpasovati se, razmnoževati se; -hang, *m.* prebesa; (b. Hauſe) napúšč; =en, *v. a.* víseti nad čem, previséti; -hängen, *v. a.* obésiti, prebésiti, preobesiti + preobéšati; -häufen, *v. a.* obsuti (spèm), preobložiti: obsípati (pljem), zasípati, preobkládati; -haupt, *ad.* sploh, v obče, splaz, vse vprek, z eno besedo; -heben, *v. a.* prevzdigniti + prevzdigovati; ſich –, *v. r.* pretégniti se, prevréditi se, zréditi se, prevzdigniti se *pf.*; (ſich brüſten) prevzeti (vzamem) se + prevzémati se; -holen ſ. Uebertreffen; -hören, *v. a.* preslíšati, ne slíšati česa; -hudeln, *v. a.* prenágliti, skerpúcati *pf.*; -hüpfen, *v. a.* preskočiti + preskakovati.

Ueber=irdiſch, *a.* nadzémeljski, nadzemski, nadzemni; -kämmen, *v. a.* prečesati (češem) + prečesovati; -karg, *a.* preskóp; -kauen, *v. a.* prežvekati (žvečem), prežvéčiti + prežvekovati, prežévati; -kaufen ſich, *v. r.* preokúpiti se, okúpiti se + preokupovati se; -käufer, *m.* prekupec; -kleben, *v. a.* oblépiti, prelépiti *pf.*; -kleid, *n.* zverhnja ob. zgornja obleka; =en, *v. a.* preobleči: preobláčiti; (mit etwas) prevleči; -klug, *a.* premoder, preumeten; -kochen, *v. a.* prekúhati *pf.*; -kommen, *v. n.* u. *a.* doseči (sežem) zadobiti, zadobáviti se česa; -krüſten, *v. n.* oskórjiti se, oskórjati se *pf.*; -kunft, *f.* prehod; -laden, *v. a.* preobložiti, preotovóriti, prenabásati (bašem) + preoblágati; (wohin anders) preložiti, pretovóriti, prebásati + prekládati, prebasovati; -ladung, *f.* preobložitev, preobložba; -lagboden, *m.* strop; -lage, *f.* preklada; -land= *a.* unstranski; prekdeželni, zamorski; =poſt, *f.* prekmorska ob. zamorska pošta; -laſſen, *v. a.* prepustiti, pustiti, komu

kaj odstópiti, izročiti + púščati, prepúščati, izročevati; -laſſer, *m.* prepustnik, izročevavec; -laſt, *f.* preteža; -läſtig, *a.* presílen, netečen; -lauf, *m.* navál, pritisek; (Regen) pójelica; =en, *v. n.* u. *a.* (v. Flüſſigk.) plúnkati; (v. Zorn ꝛc.) zavreti *pf.*; (v. Augen) solze zalijó očí; (jemanden) nadlegovati, molestovati; (zum Feinde) prebégniti, uskočiti; (v. Sieden) kipeti: skipeti; -läufer, *m.* uhajavec, prebežnik, prebeglec, prebég; =in, *f.* uhajavka, prebéžnica; -laut, *a.* preglasen; *ad.* na ves glas, na vse gerlo; -leben, *v. a.* preživeti; dalje živeti mimo drúgega; -leder, *n.* oglav.

Ueberleg=en, *v. a.* preložiti, predjati (dém) + prekládati, predévati; (erwägen) prevdáriti, premísliti, pretéhtati, presóditi + prevdárjati, premíšljati, premišljevati, razmíšljati, presójati; die Kleider -, preobléči se + preobláčiti se; die Schuhe -, preobuti se (bujem) + preobúvati se; -en, *a.* močnejši od. jači od koga, zagomec komu; -en=heit, *f.* prednost, prevaga, preoblást *f.*; -ſam, *a.* prevdaren, premišljív; -t, *a.* premišljen, prevdarjen, s premíslikom; -ung, *f.* prevdarek, premislik, premislek, premišljevanje; presoja, presodek; =s=friſt, *f.* doba za premislek; =skraft, *f.* prevdarnost, presodnost.

Ueber=lernen, *v. n.* preučiti se, uk prenoviti + prenávljati; -leſen, *v. a.* prebrati (berem), prečítati + prebírati; -liefern, *v. a.* izročiti; predati + izročevati; predájati; -lieferung, *f.* izročitev, predaja; die mündliche -, ustno izročilo; -liſten, *v. a.* zvoditi, podlezti, prekániti, oplehtáriti, premesti *pf.*; -machen, *v. a.* predélati, prenarediti + predelovati, prenaréjati; -macht, *f.* premóč *f.*, veča moč, premnóžica; -mächtig, *a.* premočen, premogočen, presilen; -malen, *v. a.* premálati, preobráziti + preobrazovati; -mannen, *v. a.* premoči (morem), preužúgati, premágati + premagovati; -maß, *n.* preobílica, preobilje, nadmerek, čeznemernost; -mäßig, *a.* preobilen, nadmeren, čeznemeren, nezmeren; *ad.* čez nemoč: -eſſen, preobjesti se (jem); -trinken, preopiti se (pijem); -mauern, *v. a.* prezídati, premíriti *pf.*; -menſchlich, *a.* nadčloveški, nadljudski; -meſſen, *v. a.* premériti + premérjati; -mitteln, *v. a.* vročiti, po kom poslati (šljem) + pošíljati; -morgen, *ad.* po jútrišnjem, po jutranjem, po jutri, jutromine; -morgig, *a.* pojútrišenj, pojutránj; -muth, *m.* napúh, prevzetnost, prevzetija, ošabnost; (Muthwillen) serboritost, razposájenost, objést *f.*; -müthig, *a.* prevzeten, ošaben; objesten, razposajen, serboriten: - werden, poošabiti se, prevzeti se (vzamem) + prevzémati se; =e, *m.* prevzetnik, prevzetovavec, ošabnik; *f.* prevzétnica, ošábnica; -nachten, *v. n.* nočiti, nočevati: prenočiti, čez noč

ostati (stanem); *v. a.* pod streho vzeti, prenočiti + prenočevati; -nahme, *f.* sprejema, sprejetev, sprejetjo, sprejemek; prevzetev, prevzetje, prevzema; -nahmsprotokoll, *n.* zapisnik o sprejetji; -nahmsurkunde, *f.* primsko pismo; -natürlich, *a.* čeznatoren, nadnatoren, čeznaraven, nadnaraven; -nehmen, *v. a.* sprejeti (sprejmem), prejeti, sprijeti (sprimem) + sprejémati, prejémati; prevzeti (vzamem, vzemem) + prevzémati; ſich -, *v. r.* prevzeti se + prevzémati se, prevzetovati; -nehmer, *m.* prejemnik, sprejemavec; =in, *f.* prejémnica; -ordnen, *v. a.* nad kaj postáviti, nadréditi; -ordnung, *f.* nadredba; -packen, *v. a.* preložiti, predeti, prebásati (bašem) + prelágati, predévati; -putzen, *v. a.* prečéditi, izlíkati, polikati; -ragen, *v. n.* prevíševati, viši biti (sem) od česa; -raſchen, *v. a.* osúpiti, osúpniti, prehvápiti, prestreči (strežem) + osupovati; -raſchend, *a.* osúpen, prehvapen; -raſchung, *f.* osúp, prehvapljenje, prestrega; -rechnen, *v. a.* preračúniti, prešteti (štejem), prešteváliti + preštévati; -reden, *v. a.* pregovoriti, premárnovati + pregovárjati; -redung, *f.* pregovor, premarnovanje; -reich, *a.* prebogat; =en, *v. a.* podati, predati, izročiti, vročiti, vložiti + podájati, predájati, izročevati, vlágati; =er, *m.* podajavec, podavec, vloživec; =ung, *f.* podaja, predaja, izročitev, vložba; -reif, *a.* prezrél; -reſt, *m.* ostanek, ostatek, prebitek; -rock, *m.* zverhnja oder poverhnja suknja; -rücken, *v. a.* premakniti + premíkati; -rücks, *ad.* znak, vznak; -rumpeln, *v. a.* prehvapiti, prestreči (strežem), nenádoma napasti (padem); -ſäen, *v. a.* obsejati + obsívati; -ſchatten, *v. a.* séničiti: obséničiti, zaséničiti + zasenčevati; -ſchätzen, *v. a.* precéniti, previsoko ceno nastáviti + precenovati, previsoko ceniti; -ſchätzung, *f.* precenitev; -ſchau, *f.* pregledba; =en, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgledávati; -ſcheinen, *v. a.* obsijati (sijem), obsvétiti + obsévati; -ſchicken, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -ſchiffen, *v. a.* prepeljati + prepeljevati; -ſchlag, *m.* prevdarek, preračún, prerájt; (an Kleid.) oslec, ošív, ošóv; (Umſchlag) premáh; =en, *v. a.* obložiti, obšívati + obkládati; (im Buche) preskočiti *pf.*; (d. Beine) prekrížati *pf.*; (berechnen) prevdáriti, preračúniti + prevdárjati; *v. n.* premáhniti, prebesiti se + prebéšati se; (v. irgend einem Dinge) prevreči se (veržem), sprevreči se + sprevergovati se; (umſtürzen) prekúcniti se, zverniti se + prekucovati se, zvrácati se; -ſchmieren, *v. a.* pomázati (mažem), premázati + premazovati; -ſchnappen, *v. n.* prehlopniti, prehlopiti se, zahlopiti se *pf.*; -ſchneien, *v. a.* osnežiti, zasnežiti, s snegom zamesti (metem) *pf.*; -ſchreiben, *v. a.* prepísati (pišem)

+ prepisovati; (oberhalb) nadpísati + nadpisovati; -ſchreien, *v. a.* prevpiti (vpijem), prekríčati (im) *pf.*; -ſchreitbar, *a.* prestopen, prestopljiv; -ſchreiten, *v. a.* prestópiti, prekoráčiti, prekorákati; prekobáliti + prestópati, prestopovati; -ſchreitung, *f.* prestóp; -ſchrift, *f.* nadpis, napis; -ſchuh, *m.* zverhnji črevelj; -ſchuſs, *m.* prebitek, preostanek, presežek, previšek.

Ueber-ſchütten, *v. a.* preliti (lijem) + prelívati, prelijati; (trock. Dinge) presuti (spèm); zasuti + presípati; zasípati; -ſchwänglich, *a.* preobilen, nadmeren, prekomeren; -ſchemmen, *v. a.* zatopiti, zaliti (lijem), poplàviti, zaplàviti, razliti se po - + zatápljati, zalívati; -ſchwemmung, *f.* povodenj *f.*, povodnja, zatóp, potóp, poplava; -ſchwimmen, *v. n.* preplávati, prepluti (plovem) *pf.*; -ſchwung, *m.* mah, omáh, prevesni remen; -ſeeiſch, *a.* prekmorski, zamorski; -ſehen, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati; (etwas) spreglédati, prezreti, prizanesti + spregledovati, prizanášati; -ſenden, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -ſender, *m.* pošiljavec, pošiljatelj, poslavec; -ſetzen, *v. a.* prestáviti, prevesti (vedem), preložiti, pretolmáčiti + prestávljati, prevájati, prekládati: in die ſlov. Sprache -, slovéniti: poslovéniti; in die deutſche Sprache -, némčiti + ponemčiti; (Bäumchen) presaditi + presájati; (von einem Orte auf den andern) prestáviti, predjati (dém). preložiti + prestávljati, predévati; *v. n.* preskočiti + preskakovati; (d. Fluß) preplávati, prepluti (plovem); prebresti (bredem), pregaziti; prebroditi, predrožiti, prejádrati *pf.*; -ſetzer, *m.* prestavljavec, prevajavec, prevodnik, tolmač; =gebühr, *f.* prevodnina; =in, *f.* prestavljavka; -ſetzung, *f.* prestava, prevod, preklad; (eines Baumes) presaja, presaditev; (eines Beamten) prestava, premestitev; -ſicht, *f.* pregled, razgled; =lich, *a.* pregleden; -ſiedeln, *v. n.* séliti se: preséliti se + preseljevati se; -ſiedelung, *f.* selitev, preselitev; = egegenſtände, *pl.* selivo, selitvo; = ekoſten, *pl.* stroški za preseljevanje, selitnina; -ſieden, *v. a.* prevreti; prekúhati; -ſinnlich, *a.* nadmiseln, nadtelesen; -ſommern, *v. a.* letovati: čez leto prerediti; -ſpannen, *v. a.* prepeti (pnem), prepreči (prežem), prevleči + prepénjati, preprégati; (zu ſehr) prenapeti, prenatégniti + prenapénjati, prenatézati; -ſpannt, *a.* prenapét, pregnán; = heit, *f.* prenapetost; -ſpringen, *v. a.* u. *n.* preskočiti + preskakovati; skočiti od. púhniti čez kaj + skákati (skačem); -ſtändig, *a.* prezrél; prestál, prestar; -ſtehen, *v. a.* prebiti (bodem), prestati (stojim), preterpeti, prebáviti *pf.*; -ſteigen, *v. n.* prelezti, prekoráčiti, prestópiti + prehájati, prelezovati; ſ. Uebertreffen; -ſtempeln, *v. a.* prekolko-

vati, preštémpljati, z novim kolkom previdíti; -ſtimmen, *v. a.* preglasiti, z večino glasov premoči (morem), preglasovati *pf.*; -ſtreichen, *v. a.* prevleči, pomázati (mažem) + pomazovati; -ſtrömen, *v. n.* razliti se (lijem) + razlívati se; -ſtürzen ſich, *v. r.* prekúcniti se, prekopícniti se, prekobáliti se, zverniti se + zvrácati se; (ſich übereilen) prenágliti se *pf.*

Ueber-täuben, *v. a.* oglušiti, zaglušiti *pf.*; -tölpeln, *v. a.* pretantati, preslepiti, prešémiti; -toſen, *v. a.* prešumeti, preveršeti + preveršévati; -trag, *m.* prenos, prenosek, prenesek; =bar, *a.* prenesen, prenesljív, prenosen, prenosljív; =en, *v. a.* prenesti, prenositi + prenášati; izročiti + izróčati, izročevati; (überſetzen) prestáviti, prevesti (vedem), preložiti + prestávljati, prekládati; =ung, *f.* prenos, prenesitev; prevod, prevoditev; -treffen, *v. a.* preseči (sežem), preteči, prehiteti, prestreči (strežem), nadkríliti, prekositi + preségati, pretékati, prestregati; im Wiſſen -, preumeti; -treiben, *v. a.* pregnati (ženem), prenapeti (pnem), presíliti + prenapénjati; -treibung, *f.* pregnanost, prenapetost; -treten, *v. n.* prestópiti, prekoráčiti, stópiti čez - + prestópati; (d. Geſetz) prestópiti, prelomiti *pl.*; -treter, *m.* prestopnik, prelomnik, krivec; =in, *f.* prestópnica; -tretung, *f.* prestopek, prelomek: im -ſfalle, ko bi postavo prestopil, o prestopku; -trieben, *a.* prenapét, pregnán, posiljen, presiljen; -tritt, *m.* prestóp; -völkert, *a.* preljudnat; -vortheilen, *v. a.* prekániti, opeháriti, prehíniti, oplehtáriti, podlezti; -wachſen, *v. a.* prerasti + preráščati; -wältigen, *v. a.* premoči (morem), zmágati, premágati, obvládati užúgati, ukrotiti, posíliti + zmagovati; -weiſen, *v. a.* prepríčati, previžati + prepričevati; -weißen, *v. a.* pobéliti, obeliti *pf.*; -wiegen, *v. n.* prevagovati, premagovati, prevladovati; =d, *a.* prevladen, premagujóč, pretežen: -e Mehrzahl, znamenita večina; -winden, *v. a.* obviti (vijem), oviti + obvíjati; (beſiegen) premoči (morem), premágati, obvládati, požúgati + premagovati; -winder, *m.* premagovavec, zmagavec, obvladavec; --wintern, *v. n.* zímiti, prezímiti, prezimovati; čez zimo prerediti *pf.*; -wuchern, *v. n.* razpasti se, razploditi se, razhoboteti; *v. a.* zamoriti; -wurf, *m.* zverhnja suknja od. halja; -zahlen, *v. a.* prepláčati + preplačevati; -zählen, *v. a.* prešteti (štejem) + preštévati; -zählig, *a.* nadštevilen, čezštevilen; -zahlung *f.* preplačilo, preplatek; -zeugen, *v. a.* prepríčati, prevériti, uvériti, presvedóčiti + prepričevati, uverovati; =d, *a.* prepričaven, prepričevaven, prepričljív; -zeugt, *a.* prepričan, preverjen; svest, v sve-

sti; -zeugung, *f.* prepričanje, prepričba, vera, svest *f.*; =sfraft, *f.* prepričevavnost, prepričljivost; -ziehen, *v. a.* prevleči + prevláčiti; mit Krieg -, z vojsko napasti(padem) + napádati; ſich -, *v. r.* preobleči se + preobláčiti se; (v. Himmel) oblačiti se: obleči se, poobláčiti se; -zuckern, *v. a.* pocúkrati, presladiti; -zug, *m.* prevleka, povlaka; -zwerch, *a.* prek, vprek, poprék.

Ueb=lich, *a.* návaden, običen, v návadi, ponávaden; =keit, *f.* navádnost; (Unwohlſein) poteža; -rig, *a.* ostal; prebil: -bleiben, ostati (stanem), preostati, prebiti + ostájati, preostájati; =ens, *ad.* verh tega, mimo tega, sicer, razun tega, inače; -ung, *f.* vadba, vada, vaja: aus der - kommen, odváditi se; =s=*a.* vadbni; =slager, =s=platz, *m.* vadišče.

Ufer, *n.* breg, obrež, obál *f.*, obala; (des Meeres) primorje, pomorje, morski breg, obrežje, pobrežje; -=*a.* pobrežni; -bewohner, *m.* brežan; primorec; -bruch, *m.* podmol; -gegend *f.*; -land, *n.* obrežje, pobrežje primorje, obmorje; -recht, *n.* pobrežna pravica; -ſchwalbe, *f.* bregulja, bregovnica, podgrivka.

Uh! *int.* uj! -lane, *m.* ulán, ulanec.

Uhr, *f.* ura, ure *pl.*: um ein -, ob eni; um zwei -, ob dveh; um ſechs -, ob šestih; um wie viel -, obkoréj, obkoré? wie viel - iſt es, koliko je ura? koliko je na uri? -=*a.* urni; -fabrik, *f.* urárnica; -feder, *f.* pero v uri; -gehäuſe, *n.* urno ohišje; -kette, *f.* urna verižica; -macher, *m.* urar; =in, *f.* úrarica; =kunſt, *f.* urarija, úrarstvo; -ſchlüſſel, *m.* ključec od ure; -werk, *n.* urni stroj, kolésovje; -zeiger, *m.* urni kazavec, kazalo.

Uhu, *m.* vélika úharica, bubuj, vélika sova, vjer *f.*

Ukas, *m.* ukáz.

Ulm=baum, *m.* -e, *f.* brest, ilmovec, ilem; -en=*a.* brestov, ilmov, =holz, *n.* brestovina, ilmov les; =wald, *m.* brestov od. ilmov gozd, brestovje.

Ul=timatum, *n.* poslednji izrék, zadnja beseda; -timo, *ad.* poslédnjega, zádnjega dneva; -tra, *m.* prenapetnež, prenapeti človek; =marin, *n.* ultramarín; =montanismus, *m.* ultramontanizem.

Um, *prp.* (herum) okoli, okrog, krog; (zur Zeit) o, ob: - wie viel Uhr? obkoréj, obkoré? - 6 Uhr, ob šestih; (für) za: Auge - Auge, oko za oko; (um etwas) po: - Waſſer ſchicken, po vode poslati (šljem), - Gottes Willen! za božjo voljo! za Boga! za božji čas! es geht - ſein Leben, gre mu ob življenje; Schade - ihn, škoda za-nj! - *con.* (um zu) da, da bi: der Menſch lebt nicht um zu eſſen, človek ne živi, da bi jedel; um wie viel - um ſo viel, kolikor - toliko, čem bolj - tem bolj; rechts -, na desno, na pravo! links -, na levo! (in Zuſammenſetz.)

o –, ob –, pre –; –ackern, *v. a.* podorati (orjem) + podárjati; oborati + obárjati; –ändern, *v. a.* prenarediti, predrugáčiti, spremeniti, preongáviti + prenaréjati, spreminjati; –änderung, *f.* sprememba, spreminjava, prenaredba; –arbeiten, *v. a.* predélati, prenarediti + predelovati, prenaréjati; –arbeitung, *f.* predelava, prenaredba; –armen, *v. a.* objeti (jamem), ogèrliti + objémati, obímati; (zärtl.) obímčkati; –armung, *f.* objém, objetje; –bau, *m.* prezidek, prezidba; =en, *v. a.* prezidati *pf.*; –behalten, *v. a.* na sebi obdèržati (ím) *pf.*; –biegen, *v. a.* upogniti, zavíhati (víšem), zavíhniti, zafèrkniti + upogíbati (bljem), upogovati; –bilden, *v. a.* preobráziti + preobraževati, preobrazovati; –binden, *v. a.* obvézati (vežem), ovézati + ovezovati; (d. Mantel) ogerniti + ogrínjati; (um d. Mitte) opásati (pašem) + opasovati; (anders binden) prevézati (vežem) + prevezovati; –blick, *m.* ozir, ogled; =en, *v. a.* ozreti se, oglédati se + ozírati se, ogledovati se; –brechen, *v. a.* (d. Setzen) prelomiti, preverstiti + preverstovati; –bringen, *v. a.* usmertiti, umoriti, ob življenje pripráviti, ubiti (bijem) + moriti, ubijati; –bug, *m.* pregib, pregibljej. zagibljej; –drehen, *v. a.* zasúkati (sučem), oberniti. zakreniti, zasúkniti + súkati (sučem), obráčati; das Rad dreht sich um –, kolo se vrti ob. suče; –drehung, *f.* vertenje, súkanje, tek, obték; –druck, *m.* pretísk; –fahren, *v. n.* peljati se (ljem) ober voziti se okoli –; –fall, *m.* pad, upadek; nezgoda; =en, *v. n.* pasti (padem) zverniti se, preberniti se, opresti (predem) + pádati, zvráčati se ɔc.; (v. Vieh) poginiti, stegniti se *pf.*; –fang, *m.* obség, obsežek, zavzemek, okoliš; (einer Stadt) obmestje, mestno obližje; im vollen –, v polni meri; (math.) obmerek; =en, *v. a.* obseči (sežem) + obségati; s. Umarmen; =reich, *a.* obsegel, obsežen, razširen, obširen, zavzeten.

Um=fassen, *v. a.* obseči (sežem) + obségati, v sebi imeti (am), dèržati (ím); (in etwas) okleniti + oklépati; (begreifen) preseči, zapopasti (padem) + preségati, zapopádati; =t, *a.* obsežen, presežen, obširen; –fliegen, *v. a.* obleteti: oblétati, obletávati, obletovati; –fließen, *v. n.* teči okoli –, obtékati; –formen, *v. a.* preobráziti, prestrójiti, preravnati + preobrážati, preobrazovati; –frage, *f.* opraševanje, pozvedovanje: –halten, opraševati, pozvedovati, pozvedávati; –frieden, *v. a.* ograditi + ográjati; –gang, *m.* obhoja, tovaršija, društvo; (Umzug) obhod, sprevod, procésija; (–Umlauf) obték: – mit einem haben, pečati se, družbo ober znanje imeti s kom: –nehmen, obiti (idem), ne ozreti se na kaj, ogniti se čemu; –gänglich, *a.* vljuden, priljuden,

družen; -gangssprache, *f.* domači jezik, ljudski jezik. návadni govor; -garnen, *v. a.* omrežiti *pf.*; -geben, *v. a.* obdati + obdájati; (jemanden) ostópiti, obstópiti, obsuti (spèm), obkróžiti + obsipati (ljem); (vom Feinde) obsesti (sedem), zajeti (zajamem), obkóliti + obsédati; (m. d. Zaune) ograditi, zagraditi + ográjati; (m. d. Mauer) obzídati *pf.*; (einschließen) okleniti + oklépati; -gebung, *f.* okólica, obližje, okrožje, okolje; (d. Stadt) obmestje; -gehen, *v. n.* súkati se (sučem), verteti se, okrétati se; (Umgang nehmen) ukloniti se, ogniti se, preskočiti + uklánjati se, ogibati se (bljem); (mit jemandem) drúžiti se komu, družbo s kom imeti (am), pečati se s kom; (mit etwas) ravnati, v caker hoditi, nositi se; (herum -) obiti (idem), obhoditi + obhájati; mit einem Plane -, namériti, nakániti + namérjati, naklépati; -gehung, *f.* mit - des Gesetzes, ne gledé na postavo, brez ozira na postavo, ne deržé se postave; -gekehrt, *a.* nápačen, napečèn, naroben; *ad.* napak, narobe; -gestaltung, *f.* prestrojitev, preosnova; -grenzen, *v. a.* omẹjiti, omejíčiti, ograníčiti + omẹjevati; -gürten, *v. a.* opásati (pašem), opeti (pnem) + opasovati, opénjati; (anders) prepásati + prepasovati; - haben, *v. a.* nositi, na sebi imeti (am); -hacken, *v. a.* sékati: posékati, podreti (derem), poróbiti, poveniti + posekovati, podírati; s. Umgraben; -halsen s. Umarmen; -hängen, *v. a.* ogerniti + ogrínjati; -hängetuch, *n.* ogrinjača; -hauen s. Umhacken; -häufeln, *v. a.* ogrebsti + ogrébati.

Umher, *ad.* okoli, okrog, krog; (in Zusammensetz.) ob -, o -, po -, - führen, *v. a.* sprevoditi + sprevájati; -irren, *v. n.* bloditi, klátiti se, vláčiti se, skítati se; -liegen, *v. n.* sem ter tje ležati (im), razverto biti (sem); -pilgern, *v. n.* po svetu rómati; -schauen, *v. n.* okoli glédati, ogledovati od. ozírati se krog sebe; -stellen, *v. a.* razpostáviti + razpostávljati; -treiben, *v. a.* tírati, pregánjati, goniti; sich -, *v. r.* goniti se, potépati se; -wandern, *v. n.* po svetu hoditi; -ziehen, *v. n.* vláčiti se po svetu.

Umhin, *ad.* tje okoli, mimo: ich kann nicht -, ne morem si kaj, ne morem si uterpeti, ne morem se zdèržati od. ne morem drugače, da ne bi -.

Um-hüllen, *v. a.* ogerniti, oviti (vijem), odeti (denem) + ogrínjati, ovijati, odévati; -hüllung, *f.* ovoj; -hüpfen, *v. n.* skakljati okoli: obskakljati + obskakljávati; -kehr, *f.* vernitev, obrat, vračilo; *fig.* spreobernitev; -kehren, *v. n.* verniti se, poverniti se, nazaj se oberniti, zasúkniti se; *fig.* spreoberniti + vráčati se, vračevati se, povráčati se; spreobráčati se; *v. a.* oberniti, preverniti + obráčati, prevráčati, prevračevati; (einen Topf) povézniti

pf.; (andern Sinnes werden) spreoberniti se, spremeniti se, pobóljšati se + spreobráčati se; (alles –) preverniti, prevrátiti + prevráčati; -kleiden, *v. a.* preobleči + preobláčiti; (bekleid.) prevleči, preobleči + preobláčiti; ſich –, *v. r.* preobleči se + preobláčiti se; -kleidung, *f.* preobleka; prevleka; -kommen, *v. n.* pogíniti, konec vzeti (vzamem, vzemem), smert storiti, ob življenje priti (pridem) + poginjati; -kreis, *m.* okróg, obvód, obód; (Umfang) obseg, obsežek, okrožje; (Umgebung) okólica; eine Meile im –, eno miljo na okoli od. v okolišu; =en, *v. n.* verteti se, súkati se (sučem); -kriechen, *v. n.* oblezti, obláziti; -laden, *v. a.* prenaložiti, prebásati (bašem) + prenakládati; -lage, *f.* obloga; (d. Steuer) razdelitev davkov; -lauf, *m.* ték, obték, hod, oblód; (d. Blutes) obték, krožitev, kerví: in – ſein, med ljudmi biti (sem); =en, *v. a.* obteči + obtékati, teči okoli –; *v. n.* teči okoli -, verteti se, točiti se, potákati se, talókati se; es läuft das Gerücht, govorica je; =ſchreiben, *n.* okróžnica; -laut, *m.* preglás, prezvúk; =en, *v. n.* proglasovati; -legen, *v. a.* položiti + polágati; (anders -) preložiti, presúkati (sučem) + prelágati; (einen Verband) obvézati (vežem) + obvezovati; (d. Steuer) razdeliti, porazdeliti, razpartiti + razdeljovati; -lenken, *v. a.* oberniti, zasúkniti, zakreniti + obráčati; *fig.* prepreči (prežem) *pf.*; -liegend, *a.* obližen, okolen, -nähen, *v. a.* obšívati, obšiti (šijem) *pf.*; (anders) prešívati *pf.*; -nehmen, *v. a.* ogerniti + ogrinjati; -nennen, *v. a.* preiméniti, preimenovati; -nennung, *f.* preimenitev, preimenovanje; -pflanzen, *v. a.* zasaditi + zasájati; (anderswohin) presaditi + presájati; -prägen, *v. a.* prekovati (kujem) + prekávati; -reißen, *v. a.* podreti (derem), porúšiti, razrúšiti, polomastiti, podermastiti + podirati, rúšiti; (umſtoßen) prevreči (veržem), zverniti, prekúcniti + prevráčati, prekucovati; -reiten, *v. a.* objézditi; (zu Boden reiten) pojézditi *pf.*; -rennen, *v. a.* podreti (derem), podermastiti, podirjástiti + podírati; -ringen, *v. a.* obstópiti, ostópiti, obsuti (spèm), obkóliti + obstópati, obsípati (pljem), -riſs, *m.* načèrt, načertek, očertek, čertež; -rühren, *v. a.* méšati: premémešati, razméšati.

Um=ſatteln, *v. a.* presedlati + presedlávati; *fig.* prepreči (prežem), misli sprevreči (veržem), plašč po vetru zasúkati (sučem), predrugáčiti *pf.*; -ſatz, *m.* prodaja, razprodaja, razpečava, razpečatev; -ſäumen, *v. a.* obróbiti, zaróbiti *pf.*; -ſchanzen, *v. a.* ograditi, utèrditi, z okopi obdati + obdájati, ográjati; -ſchatten, *f. v. a.* sénčiti: obsénčiti, zasénčiti + zasenčevati; -ſchau, *f.* ozir, ogled, razgled; =en ſich, *v. r.* oglédati se, ozreti se + ogle-

dovati se, ozírati se; -ſchiffen, *v. n.* jádrati ob. veslati okoli -: objádrati, obveslati, -ſchlag, *m.* prevrat, prememba, premena; (Aufſchlag) oslec, zaslec, ošiv, zavratek, ovratek; (eines Briefes ꝛc.) zavitek, ovitek, zavoj, ovoj; (medіz.) okladek, obkladek, obeza; =en, *v. n.* preverniti se, zverniti se, prekúcniti se, prekótiti se: prevráčati se, prekucovati se; (ſich ändern) preoberniti se, spremeniti se, predrugáčiti se + preobrácati se, spreminjati se; (v. Winde) prevreči se (veržem), sprevreči se *pf.*; (ausarten) popačiti se, odroditi se *pf.*; *v. a.* zavíhati (višem), podvíhati, zafèrkniti, zafèrliti *pf.*; (Münzen) prekovati (kujem) *pf.*; (ein Blatt) oberniti + obrácati; =bogen, *m.* ovojna pola; -ſchleichen, *v. a.* oblázіti, oblezti *pf.*; -ſchleiern, *v. a.* zagerniti + zagrínjati; -ſchließen, *v. a.* obdati, okleniti, opásati (pašem) + obdájati, oklépati; -ſchreiben, *v. a.* prepísati (pišem) + prepisovati; (beſchreiben) opísati, obpísati + opisovati; -ſchreibung, *f.* prepís, opís, opisovanje; -ſchrift, *f.* opís; -ſchweben, *v. n.* plávati okoli -; biti (sem) blizo -; -ſchweif, *m.* ometek, ovinek, vinek, okolіš, zavinek; =en, *v. n.* ométati, ovinke délati; -ſchwung, *m.* prevrat, premena, prevál; -ſegeln, *v. n.* jádrati ob. veslati okoli -; -ſehen ſich, *v. r.* oglédati se, ozreti se, nazáj poglédati + ogledovati, ozírati se, nazáj pogledovati; ſich um etwas -, poiskati (iščem) ober preskerbeti si; -ſein, *v. n.* preteči, preiti (preidem), minuti; -ſeite, *f.* nasprotna ob. narobna stran *f.*; -ſetzen, *v. a.* prestáviti + prestávljati; (umpflanzen) presaditi + presájati; (Waaren) razpečati, porazpečati, razprodati + razprodájati; -ſicht, *f.* previdnost, sprevidnost, preumek, prevdarek, prevdarnost; =ig, *a.* previden, spreviden, prevdaren, preumen; -ſinken, *v. n.* zgrúditi se, zgrèzniti se, opresti (predem); (in Ohnmacht) omedleti, omertveti + omedlévati; -ſonſt, *ad.* zastónj, zapstonj, zavman, zahman; (gratis) zastónj, muhte, brez plačila, darom; -ſpannen, *v. a.* prepreči (prežem) + preprégati; (umfaſſen) obseči (sežem), preseči; -ſpinnen, *v. a.* zapresti (predem), opresti + zaprédati, oprédati; -ſpringen, *v. n.* prevreči se (veržem), sprevreči se *pf.*; -ſtalten, *v. a.* prestváriti, predrugáčiti, prenarediti, predélati, presúkati (sučem) + prestvárjati, prenaréjati ꝛc.; -ſtand, *m.* okólščina, okoliščina, okólšina, okolnost, okolek; (Sache) stvar *f.*, zadeva, stran *f.*; (Ereignis) prigodek, primerek, pripetek; (Eigenſchaft) lastnost, svojstvo; (Zuſtand) stan, stanje; (Bedingung) pogoj; (Umſchweif) ovinek, ometek, okoliš; (Schwierigkeit) ovira, zaderžek: Umſtände machen, ustávljati se, upírati se; -ſtändlich, *a.* natančen, nadro-

ben, obširen; *ad.* na tanko, na drobno; =keit, *f.* natančnost, nadrobnost; -ſtandſatz, *m.* prislovni oder prirečni stavek; -ſtandswort, *n.* prislov, prirečje; -ſtechen, *v. a.* prekopati (pljem), prevreči (veržem) + prekopávati, premetovati; -ſtecken, *v. a.* pretakniti + pretikati; -ſtehen, *v. n.* obstópati, stati (stojim) okoli -; (v. Vieh) cèrkniti, stégniti se, pogíniti; (v. Baume) posušiti se, usehniti; -ſtempeln, *v. a.* preštémpljati, z drugim kolkom prevíditi; -ſtimmen, *v. a.* preubrati + preubírati; (jemanden) pregovoriti, na druge misli pripráviti, prevériti + pregovárjati.

Um=ſtoſſen, *v. a.* zverniti, podreti (derem), preváliti, prekótiti, prekúcniti + zvráčati, podírati, prekucovati; (ein Teſtament, Beweis) ovreči (veržem), podreti (derem), izpodbiti (bijem) + podírati, izpodbíjati; -ſtricken, *v. a.* omrézíti, zamrézíti, zaplesti (pletem) + omreževati, zaplétati; -ſtrömen, *v. n.* obtékati, teči okoli -; -ſtülpen, *v. a.* zafèrkniti, zavíhniti; -ſturz, *m.* prevrat, prekucija; (einer Mauer) razpád; -ſtürzen, *v. a.* prekúcniti, povaliti, zvaliti, zverniti + prekucovati, zvráčati; (v. Topf) povézniti; *v. n.* zverniti se, prekúcniti se, prevaliti se *pf.*; -ſturzgedanke, *m.* prevratna od. prekucljiva misel *f.*; -ſturzpartei, *n.* prevratna stranka; -tauſch, *m.* zamena, zamenja, zamenjava; =en, *v. a.* zaménjati, pozaménjati + zamenjevati ɔc.; -thun, *v. a.* ogerniti + ogrínjati; ſich -, *v. r.* prizadeti si + prizadévati si za kaj; -trieb, *m.* tók, pretók; (geheime -) spletka, zvijača; - und um, *ad.* krog in krog, okoli in okoli; -wachſen, *v. a.* prerasti, obrasti, zarasti + preráščati, obráščati; *a.* obrasel, zarasel, prerašćen, zarašćen; -wälzen, *v. a.* prevaliti, prevreči (veržem) preverniti + prevráčati; -wälzung, *f.* premet, prekucija, prevrat; -wandeln, *v. a.* preméniti, spreméniti, preongáviti, presúkati + spreminjati; *v. n.* (umgehen) hoditi okoli; -wandlung, *f.* premena, premenjava, spreminjava; -wechſeln, *v. a.* preméniti, zaméniti + premenjevati; -weg, *m.* ovinek, ohodek, okoliš, ometek; -wenden, *v. a.* oberniti + obráčati; -werfen, *v. a.* zverniti, preverniti + zvráčati; (zu Boden werfen) podreti (derem), tréšćiti, na tla vreči (veržem), bútiti + podírati; (um ſich werfen) ogerniti, na se vzeti (vzamem, vzemem) + ogrínjati, na se jemati (mljem); -wickeln, -winden, *v. a.* obviti (vijem), oviti, omótati, opásati (pašem); previti + obvíjati, omátati; prevíjati, -wölken, *v. a.* omréniti, poobláčiti, zamračiti; ſich -, *v. r.* omréniti se, poobleči se, zmračiti se, otemneti; -zäunen, *v. a.* ograditi, zagraditi + zagrájati; -zäunung, *f.* plot, graja, ograja,; -ziehen, *v. a.* opásati (pašem), obdati + obdájati;

(Kleider) preobleči + preoblácíti; (Schuhe) preobuti (bujem) + preobújati; *v. n.* preséliti se + preseljevati se; -zingeln, *v. a.* zajeti (zajamem), obsuti (spèm), ostópiti + zajémati, obsípati (pljem); -zingelung, *f.* zajetje; -zug, *m.* obhod; (feierl.) sprevod; f. Ueberſiedelung.

Un- (in Zſmſetz.) ne -, brez -, bez-.

Unab-änderlich, *a.* nespremenljív; (gramm.) nesklanjljív, nesklonljív; -hängig, *a.* neodvisel, nezavisel, samosvojen, samostojen, nepodložen, svóboden; =feit, *f.* neodvislost, samostojnost, nepodložnost, svóbodnost; -läſſig, *a.* neprestán, neprenehljív, veden, prevén, *ad.* v eno mér, vedno, neprenéhoma; -läßlich, *a.* neogibno potreben; -lösslich, *a.* neodkupljív; -ſehbar, *a.* nepregleden, nedogleden, nedoziren, neizmeren; -ſetzbar, *a.* neodstavljív; -ſichtlich, *ad.* nehoté, nehótoma, ne nalášč; -weichlich, *a.* neodstopen; -weislich, *a.* neogiben, neogibljív; -wendbar, *a.* neodvraten, neodvračljív, neuklonljív; =feit, *f.* neodvratnost ꝛc.

Un-achtſam, *a.* neskerben, neskerbljív, nepazljív, nemaren, neraden, maloroden, malomaren; =feit, *f.* neskerbnost, nemár, malomarnost ꝛc.: aus -, po nemarnem; -adelig, *a.* neplemenít, nežlahten; -ähnlich, *a.* nepodoben; različen; =feit, *f.* nepodobnost; različnost.

Unan-gebaut, *a.* neobdelan; -gefochten, brezodporen, neizpodbijan, brez odpora; -gemeldet, *a.* neoglašen, nenapovedan; -genehm, -nehmlich, *a.* neprijeten, nevšečen, nepriličen; oduren; =feit, *f.* neprijetnost, nevšečnost, neugodnost, naguda; -ſehnlich, *a.* neznaten, nekazen; -ſtändig, *a.* nespodoben, nepriličen, neprístojen, neslušen: ſich -gebärden, zvérati se; =feit, *f.* nespodobnost, neprístojnost; -wendbar, *a.* neporaben, neporabljív, neraben.

Unart, *f.* nespodobnost, neprístojnost, napaka, razvada, zaróbljenost; -ig, *a.* nespodoben, nápačen, nápečen, neprístojen, zarobljen; =e, *m.* nespodobnež, zaróbljenec; *f.* nespodóbnica, zaróbljenka; -ifuliert, *a.* nečlenkován.

Unauf-gefordert, *a.* samodseben; nepozván, sam od sebe; -gelegt, *a.* kisel, nevesél; -hörlich, *a.* nenehljív, neprenehljív, neprestán, venomeren; *ad.* neprenéhoma, nenéhoma, v eno mer, vedno; -lösbar, -löslich, *a.* nerazvezljív, nerazločljív; (nicht ſchmelzbar) neraztopljív, nerazpustljiv; =feit, *f.* nerazvezljivost ꝛc.; neraztopljivost ꝛc.; -merkſam, *a.* nepazljív, nepozoren; =feit, *f.* nepazljivost ꝛc.; -ſchiebbar, *a.* neodložen, nepreložen, neodložljív, neodkláden.

Unaus-bleiblich, *a.* gotóv; -führbar, *a.* neizpéljiv, nedosegljív; -gebacken, *a.* nedopečen; -geſetzt, *a.* neprestán, neprenehljív, veden, ve-

nomeren; -löſchlich, *a.* neizbrisljiv, neizbrisen; neugasljiv; -ſprechlich, *a.* neizrekljiv, neizrečen, neizgovorljiv, nedopovedljiv; -ſtehlich, *a.* nepreterpljiv, neprenosljiv, presiten; -weichlich, *a.* neogiben, neogibljiv.

Un-bändig, *a.* neukroten, neugnán, neustrahován; (zügellos) razuzdan, razpašen, samopašen; -barmherzig, *a.* neusmiljen, nemil, nemilostljiv, nemiloserčen,; =keit, *f.* neusmiljenost, nemiloserčnost; -bärtig, *a.* golobrád, golobraden; -bau, *m.* pušča, golina, ledina.

Unbe-achtet, *a.* zanemarjen, v nemar puščen; -baut, *a.* neobdelan; -dacht, -dachtſam, *a.* nepremišljen, nepremišljiv, nepremiseln, brez premislika; -deckt, *a.* nepokrit; (v. Haupte) razogláv, gologláv; -denklich, *a.* nesumen, nesumljiv; -deutend, *a.* neznaten, malovažen; nepomenljiv, majhen, malovreden; -dingt, *a.* nepogojen, brezpogojen; brez ugovora, brez izimka; -eidigt, *a.* nezaprisežen; -fangen, *a.* nepristrán, nezavzét; =heit, *f.* nepristranost, nezavzetost; -fleckt, *a.* neomadeževán, neoskrunjen, brezmádežen; -friedigend, *a.* nezadosten; -friedigt, *a.* nezadovoljen; -fugt, *a.* brezoblasten, nepooblaščen, neopravičen; =heit, *f.* brezoblastnost; -gränzt, *a.* neomejen, neizmeren; -greiflich, *a.* nezapopadljiv, nerazumljiv; -hart, *a.* gol; -hagen, *n.* neugodnost, nevšečnost, zóperni počutek; -haglich, *a.* neugoden, nevšečen, neprijeten; -hilflich, -holfen, *a.* okoren, nespreten; -hutſam, *a.* nepreviden, nemaren, malomaren; =keit, *f.* neprevidnost; -kannt, *a.* neznan; nevedéč; =ſchaft, *f.* neznanje, neznanost; -kümmert, *a.* brezskerben, neskerben, brezskerbí, nemaren; -lebt, *a.* nežív, nežívéč, nežívóč; -leſen, *a.* kdor je malo bukev prebral, maloveden; -merkt, *a.* brez sledú: das iſt mir - geblieben, tega nisem zapazil; -mittelt, *a.* nepremožen; -nannt, *a.* neimenován, brezimen, brezimenen; -nommen, *a.* nezabranjen, dopuščen: es bleibt dir -, nihče ti ne brani, na voljo ti je; -quem, *a.* nepriročen, odročen, nepriličen, nesprávitev; nadležen; =lichkeit, *f.* nepriročnost, nepriličnost; nadležnost; -rathen, *a.* brez svéta; -rechtiget, *a.* neopravičen, brez pravice; -richtiget, *a.* nepopravljen; (unbezahlt) neplačan, nepoplačan; -ritten, *a.* nezjahan; =e, *m.* pešec; -rufen, *a.* nepoklican, nepozván; -ſchadet, *a.* brez škode za -, brez prikrájšanja -; -ſcholten, *a.* neoporečen, neoporečen, dóbrega glasú; neomadeževán, neoskrunjen; -heit, *f.* neoporečnost ꝛc.; -ſchränkt, *a.* neomejen, neprikračen; -ſchreiblich, *a.* nepopisljiv; -ſonnen, *a.* nerazmiseln, nepremišljen, nespremišljen, lehkomiseln, neprevdaren; =e, *m.* za-

letèl, šterlincovt; =heit, *f.* nepremišljenost, nespremišljenost, neprevdarnost; -ſorgt, *a.* nesker-ben, brez skerbí; -ſtand, *m.* neobstój, neobstanek; -ſtändig, *a.* nestanoviten, nestalen, nestanoten, neobstojen, minljív, omahljiv, omahel; =keit, *f.* nestanovitnost, minljivost, omahljivost; -ſtechlich, *a.* nepodkupljív, nepodmitljív; -ſtimmt, *a.* nedoločen, neodločen, negotóv, nestanovít: -e Redeweiſe, nedoločni naklon, nedoločnik; =heit, *f.* nedoločnost, neodločnost, negotovost; -ſtreitbar, *a.* neovergljív; -tont, *a.* breznáglasen, nenaglašen; -trächtlich, *a.* neznaten, malehen; -waffnet, *a.* neoborožen, brez orožja; -wandert, *a.* neskušen, nezveden, neznajden; -weglich, *a.* nepremakljív, nepremekljív, nepremičen, negibljív; (von Feiertagen) stanoviten, nepreston: -es Gut, nepremekljivo blago, nepremaknina, suho in sirovo; =keit, *f.* nepremakljivost ꝛc.; -wohnbar, *a.* nepripraven za stanovanje nenaselen, nenaseljív; -wohnt, *a.* nenaseljen, neobljuden, brez prebivavcev; -wuſt, *a.* nezávezáveden, brez závedi ob. zavédnosti; (unbekannt) neznán; -zahlbar, *a.* neizplačljív; -zieglich, -zügelich, *a.* brezoziren, neoziren; -zweifelt, *a.* nedvomljív, nedvomen, gotov; -zwinglich, *a.* nepremagljív, nezmagljív.

biegſam, *a.* negibčen, negibek; (gramm.) nepregiben, nepregibljív, nesklonljív; -bill, *f.* krivica, krivnja, krivda; =ig, *a.* nepravičen, nepravoten, nepraveden; =igkeit, *f.* nepravičnost, nepravednost; -brauchbar, *a.* neraben, neporaben, nerabljív; (unnütz) nekoristen, nepridoven, za nič, za nobeno rabo; (untauglich) nesposoben; =keit, *f.* neporabnost; nekoristnost; nesposobnost; -bußfertig, *a.* nespokoren, nespokorjen.

Und, *conj.* in, ino pa, i; (zur Verknüpfung ganzer Sätze auch) ter.

Un-dank, *m.* nehvalnost, nezahvalnost; -bar, *a.* nehvaležen, nezahvalen; =e, *m.* nehvaležnik, nehvaležnež; *f.* nehvaléžnica; =keit, *f.* nehvaležnost, nezahvalnost; -denklich, *a.* nepomnjív, daven; -deutlich, *a.* nerazločen, nejasen, nerazumljív; -dienſtfertig, *a.* nepostrežen, neposlužen; -ding, *n.* nič, ničica; -duldſam, *a.* nepoterpen; -durchdringlich, *a.* neprehoden, neprehodljív, neprebojen; =keit, *f.* neprehodnost, neprebojnost ꝛc.; -durchſichtig, *a.* neprezeren; nepregleden; -eben, *a.* neraven, negladek; grampast; =heit, *f.* neravnota; =maß, *n.* nesomernost, neskladnost; -echt, *a.* neprav, nepristen; =heit, *f.* nepravost; nepristnost; -edel, *a.* nežlahten, neplemenít; -ehelich, *a.* nezákonski; -ehrbar *a.* nepošten, nečasten; -eigennutz, *m.* nesamopridnost, nesébičnost, nevžitovnost;

-eigennützig, *a.* nesamopriden, nesébičen, nevžitoven; -einbringlich, *a.* neiztirljív, nepridobljív, nedobiten; -eingedenf, *ad.* ne maraje za -, ne v svesti si česa; -einig, *a.* nesložen, nezložen, neskladen, needín, navskrižen: -werden, razpreti se, spreti se; =feit, *f.* nesloga, nesložnost, neskladnost, needinost, razpertija, razpor, zdražba; -eingeſchränft, *a.* neomejen; -eins, *a.* - ſein, ne biti edinih misli; ſ. Uneinig; -empfänglich, *a.* nenavzemljív, nenavzemen; *fig.* neroden, nemaren; -empfindlich, *a.* neobčuten, neobčutljív; *fig.* mertev, top, merzel; -endlich, *a.* neskončen, brezkončen, neizmeren, brezmejen, brez konca in kraja; *ad.* neskončno, neizmerno; -entbehrlich, *a.* neogibno potreben, nepogrešen; =feit, *f.* neogibna potrebnost, nepogrešnost; -entgeltlich, *a.* brezplačilen, brez plačila, zastónj; -entſchieden, *a.* nerazločen, nedoločen, negotov, nedognán; -entſchloſſen, *a.* nedoločen, brez tèrdnega sklepa, vegav; =heit, *f.* nedoločnost, végavost ꝛc.

Uner=fahren, *a.* neskušen, nezveden, neúk; -forſchlich, *a.* nezapopadljív, nepresežen, nepresegljív; -heblich, *a.* malovreden, majhen; nedognán; -hört, *a.* neslišan, nikdar ne slišan; -klärlich, *a.* nerazložljív, nerazjasnjen; -läßlich, *a.* neogibno oder neobhodno potreben, neogiben; -laubt, *a.* nedopuščen, prepovedan; -ledigt, *a.* nerešen, nedognán; -meßlich, *a.* neizmeren, brezmeren, nepremerljív, neskončen; -müdet, *a.* nevtruden; nevtrudljív, neupehan; *ad.* neutrúdoma, nevtrudno; -reichbar, *a.* nedosežen, nedosegljív, nedostižen; (v. Auge) nedogleden, nedoziren; -quicklich, *a.* suhoparen, suhoten, pust, neprijeten; -ſättlich, *n.* nenasitljív, nesit; -ſchrocken, *a.* neprestrašen, neustrahljív, neustrašljiv, serčen, brez strahú, nepláh; =heit, *f.* neprestrášenost, serčnost; -ſchwinglich, *a.* prevelik, previsok; -ſetzlich, *a.* nepopravljív, nepovraten, nepovračljív, nenadomestljív; -ſteiglich, *a.* nedohoden; -ſtrecklich, *a.* nepodaljšljív, neprenosen; -träglich, *a.* nepreneslјív, nepreterpljív, nesprebiten, nesterpljív; -wartet, *a.* nepreviden, nepričakován, nenaden, iznenaden; *ad.* nenádama, iznenadi, iznenada.

Un=eſſbar, *a.* nejedljív, nevžiten; -fähig, *a.* nezmožen; neprikladen, nesposoben, nepripraven; =feit, *f.* nezmožnost; nesposobnost ꝛc.; -fahrbar, *a.* nevozen; -fall, *m.* nezgoda, neugodni primerek ob. pripetek, neprilika; -fehlbar, *a.* nezmotljív, nepremotljív, kdor se ne more zmótiti; =feit, *f.* nezmotljivost; -fern, *ad.* nedaleč, ne daleko; -flath, *m.* nesnaga, gnjusoba; (Koth) blato, lajno; -fläthig, *a.* nesnažen, gnjusoben, skrunoben,

nečist, svinjski, umazan, merzek; -fleiß, *m.* nemarnost, nemar *f.*, nemárščina, nemarljivost, zanikernost, lenoba; =ig, nemaren, vnemaren, zanimaren, lenoben; -folgſam, *a.* nepokoren, neubogljiv, nebogljiv, neposlušen; =e, *m.* nepokornik, neubogljivec, neubogležljivec; =heit, *f.* nepokórščina, nepokornost, neubogljivost, neposlušnost; -form, *f.* nespodoba, spaka, nestvora; -förmlich, *a.* nespodoben, spačen; nepravilen, nereden; -frankiert, *a.* neplačan, nefrankiran, nefrankován; -freundlich, *a.* neprijazen, neprijateljski, odljuden; (v. Wetter) neprijeten, neugoden, vihrav; -friede, *m.* nemir, zdražba, razpertija; -friedlich, *a.* nemiren, nepokojen; -fruchtbar, *a.* nerodoviten, nerodovít, neroden, neploden, (v. Korn) gluh, ničev; (v. Vieh) jalov: -e Kuh, jalovica, jálovka; =heit, *f.* nerodovitnost, neplodnost; -fug, nered, neurednost, napaka, nepristojnost: -treiben, rogovíliti, samopašno zdelovati; -gangbar, *a.* nedohoden, nepristopen, neshoden. (v. Gelde) nevelјaven; (v. Wort) nenávaden; -gaſtlich, *a.* negostoljuben, negosten; nepostrežljiv.

Unge=achtet, *a.* nečislán; *prp.* brez ozira, ne gledé na -; *conj.* če tudi, da-si tudi, če ravno, da-si ravno, če prav; -bildet, *a.* neolikan, neizobražen; -bräuchlich, nenávaden; -bühr, *f.* nespodobnost, nepristojnost; =lich, *a.* nespodoben, nepristojen; -bunden, *a.* nezvezan, nevezan, prost; *fig.* razposajen, razuzdan, ritopašen, prostopašen; -duld, *f.* nepoterpežljivost, nevsterpljívost, nesterpnost, neučakljivost; =ig, *a.* nepoterpežljív, nevsterpljív, nesterpen, neučakljív, neučakaven; -fähr, *n.* naključje, naključba, namera, namerek, van *f.*; *a.* nepričakován, iznenaden, nenaden; *ad.* iznenadi, nenádama, po nameri; (faſt) skor, skoro, malo da ne; (beiläufig) blizo, okoli, pri; -fällig, *a.* neprijeten, nevšečen; (etwas zu thun) nepostrežen, nepostrežljiv, neradostoren; -fiedert, *a.* gol, brez perja; -gründet, *a.* brez podstave, brez pravega vzroka, neuterjen; -halten, *a.* nasajen, nataknjen, jezljiv; -heuer, *a.* prevelik, srep, ramen, velikanski, ogromen; (fürchterlich) grozen, strašen, strašanski; *n.* pošást, zmij, zmija, drakón; f. Scheuſal; -hindert, *a.* brez ovire, brez zaderžka, brez zapreke, neoviran; -hobelt, *a. fig.* neotesán, neolikan, zarobljen; -hofft, *a.* nenaden, nenadan, nepričakován, iznevesten; *ad.* nenádama, iznenada, iznenadi, iz nevesti; -horſam, *a.* neposlušen, nepokoren, neubogljiv; *m.* neposlušnost, nepokórščina, nepokornost, neubogljivost; -geiſtlich, *a.* neduhoven, neduhovski; -künſtelt, *a.* pripróst, priproščen; -laden, *a.* neobložen; (v. Gewehr)

neusabit, prazen; (v. Menſchen) povabljen; Ungeld, *n.* dávščina, davek; -legen, *a.* neprileżen, neugoden, nepriročen, nadleżen, nepriličen; =heit, *f.* nadlega, neprilika, sitnost; -lehrig, *a.* neučen, neuóljív, kesnogláv; -lehrt, *a.* neučen, neúk; -lenk, -lenkig, *a.* okoren, neukreten, negibčen, neobraten, nespreten; =keit, *f.* okornost, neukretnost; -mach, *n.* nezgoda, nadloga, nadlóščina, težava; -mächlich, *a.* nadložen, neugoden, nepriličen, nadleżen; -mein, *a.* nenávaden, izversten, posebno dober, neobičen, znamenít; *ad.* silno, jako, rámeno; -nannt, *a.* brezimen, neimenován; -nau, *a.* nenatančen, poveršen; -nießbar, *a.* nevžiten; *fig.* pust, neslán; -nügend, *a.* nezadosten, nedovoljen; -nügſam, *a.* nezadovóljen; nedovoljen; =e, *m.* nezadovoljnik, nezadovoljnež; =keit, *f.* nezadovóljnost, nedovoljnost, nezadovoljstvo, nezadovóljščina.

Unge=rad, *a.* neraven, lih; =ſtellig, *a.* lihomesten; -recht, *a.* nepravičen, krivičen, nepraveden, nepošten; =igkeit, *f.* nepravica, krivica; nepravičnost, krivičnost; -reimt, *a.* brez soglasja ob. sroka, neoglasen; *fig.* brezmiseln, skrotovičen, neumen, nepriličen; =heit, *f.* napaka, brezmíselnost, neumnost; Ungern, *a.* nerad; -ſalzen, *a.* neslán, brez solí; -ſattelt, *a.* neosedlán; -ſäuert, *a.* opresen, brezkvasen, nekvašen; -ſäumt, *a.* neobrobljen, nezarobljen; (ohne Säumen) nemuden, nepomuden; *ad.* brez pomude ob. pomudka, nemudno, brez oprezovanja; spešno, pri tej priči; -ſchickt, *a.* nenkreten, nespreten, neroden; -ſchlacht, *a.* neotesán, grob; -ſchliffen, *a.* nenabrušen, nezbrušen; *fig.* neolikan, neomikan, neotesán; -ſchmackt, *a.* plehek, neslasten; -ſchmälert, *a.* neprikračen, brez prikratbe; -ſchmeidig, *a.* negibčen; -ſchminkt, *a.* prost; -ſehen, *a.* neviden, nevidljív; -ſellig, *a.* nepriljuden, odljuden, nedružen, neprivaden; -ſetzlich, -ſetzmäßig, *a.* nepostaven, nezakonit, zákonom nasproten; -ſittet, *a.* nenraven, nenravít; -ſtaltet, *a.* gerdoben, nespreten; -ſtempelt, *a.* nekolkován, neštempljan; -ſtört, *a.* nemočen; -ſtraft, *a.* nekaznován, nestrahován, brez kazni; -ſtüm, *a.* silen, silovit, viharen, burovít, razburkan; *fig.* nagel; *n.* sila, lomást *f.* ſ. Sturm; -ſund, *a.* nezdrav, zdravju škodljív; -theilt, *a.* nerazdeljen; nerazdelen; -thüm, *n.* strašilo, pošást *f.*; -treu, *a.* nezvést, neveren; -übt, *a.* nevajen, neizurjen; -wiſs, *a.* negotov, neizvesten; dvomljiv, dvomen; -wiſſenhaft, *a.* brezvesten; -wiſsheit, *f.* negotovost, neizvestnost; dvomljivost; -witter, *n.* nevihta, hudo vreme (g. -ena), huda ura, neura; -wöhnlich, *a.* nenávaden, poseben; -wohnt, *a.* nevajen, nenavajen; -

ziefer, *n.* merôes, gomáz *f.*, gomazen, gomíz, merkáj, červovje; -ziemend, *a.* nespodoben, nepristojen, neslušen; -zogen, *a.* prešeren, serborit; neotesán, zarobljen; =heit, *f.* prešernost; neotesanost; -zügelt, *a.* razuzdan, razberzdan; -zwungen, *a.* neposiljen, neprimoran, neprisiljen.

Un=giltig, *a.* neveljaven, brez veljave: -machen, razveljáviti, ob veljavo deti, veljavo čemu vzeti (vzamem), preklícati (kličem), ovreči (veržem) + ob veljavo dévati, preklicovati ;c.; =feit, *f.* neveljavnost; =feitserklärung, *f.* izreka, da kaj ne veljá; preklic, overžba; -glaube, *m.* nevera, nejevera, neverstvo, nevernost; -gläubig, *a.* neveren, nejeveren; =e, *m.* nevernik; *f.* nevérnica; -glaublich, *a.* neverjeten.

Ungleich, *a.* neenák, neenákošen, različen, (uneben) neraven; *ad.* neenako: (viel) mnogo, jako, veliko; -artig, *a.* raznoversten, raznoroden, različen, razen; (ungleich) neenák, drugačen, odličen; -förmig, *a.* različen, razen, razne podobe od. oblike; -gliederig, *a.* raznočlén; -heit, *a.* različnost, neenakost, razlika; -mäßig, *a.* nerazmeren, raznomeren; -seitig, *a.* raznostrán; -winkelig, *a.* raznokoten; -zeitig, *a.* raznočasen, raznodoben.

Un=glimpf, *m.* nevljudnost, osornost, neprizanesnost; =lich, *a.* neljuden, osoren, neprizanesen; -lück, *n.* nesreča, zla sreča, nezgoda; reva, nadloga; =lich, =selig, *a.* nesrečen, nezgoden, zlosrečen; =liche, *m.* nesrečnik, nesrečnež; *f.* nesréčnica; =sbote, *m.* nesrečni posel; =sfall, *m.* nesreča, nesrečni primerek, nezgoda; =sgefährte, *m.* tovariš v nesreči; =sstunde, *f.* nesrečna ura; =svogel, *m.* nesrečna tica; *fig.* nesrečnik, nesrečnež; -gnade, *f.* zamera, zamerza, nemilost: in - fallen, zamériti se komu, v zamero priti (pridem); -gnädig, *a.* nemilostljív, nemilosten; -gültig s. Ungiltig; -gunst, *f.* neprijazen *f.*, neprijaznost, nemilost, neugodnost; -günstig, *a.* neprijazen, neprijaznjív, nemíl; nedober, neugoden; -gut, *a.* nedober; slab; -gütig, *a.* nedobrotljív, nemíl; -haltbar, *a.* neterpežen, neterden; (v. d. Festung) neubranljív, preslab; (v. Versprechen) nedopolnjív; -harmonisch, *a.* neskladen, nesoglasen; -heil, *n.* nesreča, nezgoda, nadlošćina, nadloga, reva; =bar, *a.* neozdravljív; (v. Wunden) nezaceljív; =barkeit, *f.* neozdravljivost; nezaceljivost; -heimisch, *a.* stranski, strán, tuj; -heimlich, *a.* težek, težkoten, trapljív; čuden; -hold, *a.* neprijazen; nevošćljív; *m.* gerdobín, gerdín, nevljudni človek.

Uniform, *f.* vojaška obleka, vojaška oprava, uniforma; -ieren, *v. a.* vojaški obleči, uniformírati, uniformovati; -iert, *a.* vojaški obločen, uniformován; -ität s. Gleichförmigkeit.

Uni=fum, *n.* edineo; -on, *f.* zveza,

združba, društvo; -ſono, *ad.* enoglasno.

Univerſ=al=, -ell, *a.* splošen, občen, vseobčen, vesoljen; =erbe, *m.* dednik vse zapuščine, blagar; *f.* blagarica; =lexikon, *n.* vseobčni slovár, =medizin, *f.* zdravilo za vse bolezni; =monarchie, *f.* občna samovlada; -ität, *f.* vseučilišče, visoke šole *pl.*, univerza; =s= *a.* vseučiliščni, visokošolski; =sgebäude, *n.* vseučiliščno poslopje, vseučilišče; =skanzlei, *f.* vseučiliščna pisárnica; =sprofeſſor, *m.* vseučiliščni učitelj ob. profesor; =srektor, *m.* vseučiliščni ravnatelj ob. rektor; =sſtudium, *n.* vseučiliščni nauki *pl.*, nauk na vseučilišču; -um, *n.* vesoljni ob. vesvoljni svet; vesoljnost.

Un=ke, *f.* šatórnica, pubič, voz; -kennbar, -kenntlich, *a.* neznaven, nepoznaven, nepoznaten; -kenntnis, *f.* neznanje, neznanost, nevednost; -keuſch, *a.* nečist: -leben, nečistovati, nečisto živeti; =e, *m.* nečistnik; *f.* nečistnica; =heit, *f.* nečistost, nečistota; -klar, *a.* nejasen, temen, nerazločen; -klug, *a.* nespámeten, nerazumen: -er Weiſe, po nespámetnem; -konſequent, *a.* nedosleden; -konſequenz, *f.* nedoslednost; -körperlich, *a.* netelesen, breztelesen, duhovit; -koſten, *pl.* strošek, stroški *pl.*, potrošek, potroški *pl.*; -kraut, *n.* plevél, glota, glot *f.* travulja; *fig.* kokolj: voll -, plevelen; -kriegeriſch, *a.* nevojaški; -kunde, *f.* neznanje, nevednost; -kundig, *a.* neveden, nevedóč, nevéšč: - ſein, ne znati, ne védeti čemu glasú; -längſt, *ad.* undan, unkrat, nedavno, ni dolgo temu; (kurz vorher) otodi; -lauter, *a.* nečist, neodkritoserčen; =keit, *f.* nečistota, neodkritoserčnost; -leidlich, *a.* nepreneſljív, nepreterpljív, neprebiten; -lesbar, -leſerlich, *a.* nebralen, nebraven, kar se ne dá brati ob. čítati; -leugbar, *a.* netajljív, nezatajen; -lieb, *a.* neljub, neprijeten, nedrág; -löblich, nehvalevreden; -luſt, *f.* neveselje, nejevolja; meržnja, nehót *f.*; =ig, *a.* nevesél; nehoten; -männlich, *a.* nemoški, nemožat; -maß, *f.* nemera, nezmera, nezmernost; =geblich, *ad.* ne vrivaje svojih misli; jaz mislim, pa ne da bi -: nach meiner -en Meinung, po moji ponižni misli, po moji prosti pámeti; -mäßig, *a.* nezmeren, brezmeren, nevzderžen, netrezev; črezmeren; *ad.* neznano, silno; =e, *m.* nezmernik, nezmernež, *f.* nezmérnica; =keit, *f.* nezmernost, netrezvost; -menſch, *m.* nečlovek, divják, grozovitnež, živina ne človek; =lich, *a.* nečloveški, nečlovečen, neljudski, divjaški, grozovinski, grozoviten; =lichkeit, *f.* nečlovečnost, nečloveštvo, grozovitnost; -merklich, *a.* nečuten, neopazljív, neznaten; -mittelbar, *a.* naravnosten, neposredenj; (nächſte) bližnji, pervi, glavni; -möglich, *a.* nemogóč, kar ni mogoče, nemogoten, nemožen; =keit, *f.* nemogo-

čost, nemogota; -mündig, *a.* nedorasel, nedoleten, nezdoben, premaloleten, nezrel; =keit, *f.* nedoraslost, nezdobnost; -muth, *m.* nevolja, nejevolja, gnjev, dreseljе; =ig, *a.* nevoljen, nejevoljen; -mutter, *f.* nemati (g. matere), pisana mati.

Un=nachgiebig, *a.* neodjenljiv, neprizanesljív, neustopen; -nachſichtlich, *a.* neprizanesljív, neprizanosen, brez milosti od. prizanašbe; -nahbar, *a.* nepristopen; -natürlich, *a.* neprirojen, nenatoren, nenaraven, natori nasproten; *ad.* črez nemoč. brez mere; neznano; -nöthig, *a.* nepotreben, odvečen; odveč, brez potrebe; -nütz, *a.* nekoristen, brezkoristen, nepotreben, nepriden, brez koristi, brez prida, neraben: -machen, izpríditi, spríditi, skaziti, pokaziti; eine - Arbeit thun, prazno slamo mlátiti; -obligat, *a.* nezapovedan; -ordentlich, *a.* nereden, neredoven, neporeden, nápečen, nápačen; -ordnung, *f.* neréd, neporedek, zmeda, zmešnjava; razvertija; razvláka: alles iſt in -, vse je razvléčeno od. razverto; -organiſch, *a.* neorganski, neživóč, neživéč; -orthografiſch, *a.* krivopisen, nepraviłen; -parteiiſch, -parteilich, *a.* nepristrán, nestranski; brezoziren, nezavzeten, na nobeno stran; =keit, *f.* nepristranost; -paſſend, *a.* neprimeren, nepriličen; -päſslich, *a.* bolehen, bolehav, bolezljív, betežen, navboglén; =keit, *f.* bolehnost, bolezljivost, betež; -perſönlich, *a.* neoseben, brezoseben; -proporzionirt, *a.* neporazmeren.

Un=rath, *m.* nesnaga, smet *f.*, lajno, soderga: -machen, smetiti: nasmetiti, zasmetiti; -rathſam, *a.* nevaren; -recht, *a.* nepráv, nápačen, nápečen; (ungerecht) krivičen, nepravičen; *ad.* ne prav, napak; po krivem, po krivici; -recht, *n.* nepravda; (Handlung) krivica, krivično djanje, krivda; =mäßig, *a.* nepostaven, nepravičen, krivičen; =mäßigkeit, *f.* nepostavnost, krivičnost ꝛc.; -redlich, *a.* nepošten, nepraveden, nemoški; =keit, *f.* nepoštenje, nepoštenost; -regelmäßig, *a.* nepravilen, brezpravilen, nereden; =keit, *f.* nepravilnost; -reif, *a.* nezrél, negoden, nedozrél, sirov; (v. Obſt) nezrél, golán; (v. d. Leibesfr.) nedonošen: -e Frucht, nezrel sad, golanec; -reife, *f.* nezrelost, negodnost; sirovina; -rein, *a.* nečeden, nesnažen, umazan; (v. Getraide) smeten, neprečiščen; =lich ſ. Unrein; =lichkeit, *f.* nečednost, nesnažnost; nesnaga; -rettbar, *a.* nerešljiv; -richtig, *a.* neprav, nápačen, nápečen, napčen, nepravilen; *ad.* neprav, napak, napek; =keit, *f.* nepravost, nápečnost, nepravilnost; -ruhe, *f.* nepokoj, nemir; hrup, šunder; homatija, punt, zmotnjava; (in d. Uhr) nepokoj, nemirika; =ſtifter, *m.* burič, puntár; -ruhig, *a.* nepokojen, nemiren; -rühmlich, *a.* neslaven.

Uns, *pr. dat.* nam, *dual.* nama; *acc.* nas *dual.* naju, naji.

Un-sāglich, *a.* nedopovedljiv, nedopoveden, neizrekljiv; **-sanft**, *a.* nerahel, nevoljen, nemehek; **-sauber**, *a.* nečeden, nesnažen, umazan; **=keit**, *f.* nečednost, nesnažnost, nesnaga; **-schädlich**, *a.* neškodljiv, neškoden; nedolžen; **-schätzbar**, *a.* neprecenljiv, neprecenjen; **s. Vorzüglich**; **=keit**, *f.* neprecenljivost; **-schicklich**, *a.* nepristojen, nespodoben, neprimeren, neprilicen; **=keit**, *f.* nepristojnost, nespodobnost &c.; **-schiffbar**, *a.* nesplaven, nebroden, nevozen; **-schlitt**, *n.* loj; **= = a.** lojen, lojév; **=kerze**, *f.* lojena sveča, lojenica; **-schlüssig**, *a.* neodločen, omahljiv, brez terdnega sklepa: **-sein**, omahovati; **=keit**, *f.* neodločnost, omahljivost; **-schmackhaft**, *a.* neslasten, nevkusen, pust, oterbaven, plehek, okerčen; **=igkeit**, *f.* neslást *f.*, neslastnost, nevkusnost; **-schuld**, *f.* nedolžnost; čistost, čistota; **=ig**, *a.* nedolžen, čist; (eines Verbrechens -) nekriv: **=er Kindertag**, otépnica, šápelica, šapavica: **-er Weise**, po nedolžnem, po krivem; **an etwas - sein**, nad čim nedolžen biti, pri čem ne biti kriv; (nicht schadend) neškodljiv; **=igerklärung**, *f.* spoznanje za nedolžnega ob. nekrívega; razsodba, da kdo ni kriv; **-selig**, *a.* nesrečen.

Unser, *pr.* naš; (dual) naju, naji; (posses.) naš; (refl.) svoj: **Vater -**, očenáš; **-s gleichen**, naš verstnik; es sind - vier, štirje smo; **-ig**, *a.* naš: der -e, našinec; **-thalben**, **-twegen**, **-twillen**, zavoljo nas, zarad nas.

Un-sicher, *a.* ne varen, nevaren; (ungewiss) negotóv, nezanesljiv, nezanesen; opotéč; **=keit**, *f.* nestanovitnost, negotovost, nezanesljivost; **-sichtbar**, *a.* neviden, nevidljiv; **=keit**, *f.* nevidnost, nevidljivost; **-sinn**, *m.* nesmisel, brezmisel *f.*, neumnost, ábota; **=ig**, *a.* nesmiseln, brezumen, budalast, glumpast, nor; **-sittlich**, *a.* nenraven, nenravit, slábega zadèržanja; **=keit**, *f.* nenravnost; **-stät**, *a.* nestalen, nestanovit, opotéč; begljiv, ubežen, minljiv; **-statthaft**, *a.* nedovoljen, nedopuščen, nedopustljiv; **-sterblich**, *a.* neumerljiv, neumerjóč, nesmerten; (ewig) neminljiv, večen; **=keit**, *f.* neumerljivost, neumerjočost, nesmertnost; **-stern**, *m.* nesrečna zvezda, *fig.* nesreča; **-sträflich**, *a.* nekaznjiv, nekriv, nedolžen; **=keit**, *f.* nekaznjivost, nedolžnost; **-streitig**, *a.* nedvomen, nedvomljiv; kar se ne dá izpodbiti, nepreprepiren; **-tadelhaft**, *a.* brez graje, brezmádežen; **-tauglich**, *a.* nesposoben, nepripraven, neprikladen; **=keit**, *f.* nesposobnost, neprikladnost.

Unten, *ad.* doli, dolej, zdolej, spodi, spodej; **nach -**, dol, navdol, spód, vniz; **von -**, z dola, odzdoli, odzdolej, odspodej; **- an**, v znožji; **von - weg**, izpod, spod.

Unter, *prp.* pod; (unter etwas heraus) izpod, spod; (zwischen) med,

mej; (aus d. Mitte) izmed, zmed; (mit) s, z; (zur Zeit) za: - dem Namen, po imenu; - der Bedingung, s tem pogojem; - dem 2. dieſes Monates, drúgega dné tega mesca; eine Perſon - 20 Jahren, oseba, ki še níma 20 lét; -wegs, med potjo, med potem, medpótoma; - einem, ob enem, h krati; -Tages, po dné; za dné; - Kaiſer Joſef, za cesarja Jožefa; (in Zuſammenſetz.) pod -; niži; - *ad.* med tem; mit-, vmes, z drugim vred; - *a.* doljni, zdoljni, dolenji, spodnji; (niedere) niži od. spodnji razred; -amt, *n.* niži urad; -arm, *m.* podlaket, podlahet; -ärmel, *m.* spodnji rokáv; -art, *f.* niži razpol, niža versta; -arzt, *m.* niži zdravnik; -augengegend, *f.* podočje; -balken, *m.* spodnji tram; -band, *n.* podveza; -bau, *m.* spodnja od. zakladna stavba, podzidje, podstava, podstavek, podzidek; (im Bergb.) podkóp; -bauch, *m.* črevo (g. črevesa), podtrebuh; =gegend, *f.* podtrebušje; -bauen, *v. a.* podzídati + podzidávati; (Feld) podorati + podárjati; (unterhöhlen) podkopati (pljem) + podkápati, podkopovati; -beamte, niži uradnik; -begriff, *m.* pervi razumek od. pojem; -behörde, *f.* niža oblastnija; -bett, *n.* blazina; -binden, *v. a.* podvézati (vežem) + podvezovati; -bindung, *f.* podveza; -bleiben, *v. n.* zaostati (stanem), ne zgoditi se, opustiti se + zaostájati, opúščati se; -brechen, *v. a.* prejémjati, prekíniti, prenéhati, pretèrgati + prejenjevati; (d. Lauf) ustáviti, zaustáviti, zastanoviti + ustávljati; im Reden -, besedo prestríči (strižem), v besedo seči (sežem) + ségati; -brechung, *f.* prenehljej, prejenljej, prestanek; zaustava, zastanova, zastanovitev: ohne -, nepreném̀homa, v eno mér, neprestano, nepretèrgama; -breiten, *v. a.* podgerniti + podgrínjati; (ein Geſuch) podati, predložiti + podájati, predlágati; -bringen, *v. a.* nastaniti, pod streho správiti, nastanovati; (Kapital) naložiti *pf.*; -bruſtgegend, *f.* podpersje; -burg, *f.* podgradje; -dach, *n.* péter, podstrešek, podstréšina, nahišek; -deſs, -deſſen, *ad.* med tem, ta čas, tačas, tičas, te dobe, temčasi; -diakon, *m.* poddijakon; -dialekt, *m.* podnarečje; -drücken, *v. a.* stískati, zatírati, gúliti, tlačiti; (etwas) zatreti (tarem, terem), zadušiti, udušiti, potláčiti, + zatírati; (vernichten) ugonobiti, zamoriti; (Schrift) utajiti, skriti (skrijem) -drücker, *m.* zatiravec, stiskavec; -drückung, zatiratev, tlačitev, stiska, stiskava, zatíranje; -einander, *ad.* med seboj, skup; (durcheinand.) vse vprek, razverto; -fangen ſich, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, zdèrzniti se, osmẽliti se, podstópiti se, upati se; -fertigen, *v. a.* podpísati (pišem) + podpisovati; -fertigung, *f.* podpís; -feuern, *v. a.* podkúriti, podnétiti + podkúrjati; -fläche, *f.* spodnja plat *f.*; -freſſen, *v. a.* podjesti (jém), iz-

podgrizti + podjédati; -futter, *n.* podvleka, podvlaka, podloga; (b. Zimmerl.) podboj; =n, *v. a.* podložiti, podvleči + podvláčiti; -gang, *m.* poguba, pogín, konec, razdjava, razdeva, ugonoba, razpád; (d. Sonne) zahod, zapád, zatóp, zatón; -gebäude, *n.* podzidje; -geben, *a.* podložen, podveržen; =e, *m.* podložnik, podvèrženec; -gehen, *v. n.* pogubiti se, poginiti, konec vzeti (vzamem, vzemem), v nič priti (pridem) *pf.*; (v. d. Sonne ꝛc.) zaiti (zaidem), v zaton od. zatopiti (grem), ponikniti, zakerniti + zahájati, za gorami zamírati; (im Waſſer) potopiti se, utoniti + potápljati se; (in d. Erde) pogrézniti se, ponikniti + pogrézati se ꝛc.; -geordnet, *a.* podredjen, podreden; podveržen, podložen; -geſpann, *m.* podžupan; -geſtell, *n.* podstavec, stojalo; -graben, *v. a.* podkopati (pljem), izpodkopati, izpodriti (rijem), izpodnesti, izpodrobiti + podkopovati, podkápati; *fig.* omájati, podreti + podirati; -grund, *m.* podslomba, podstava; tla (g. tal) *pl.*; -halb, *ad.* zdoli, zdolej, ozdolej, spodi, spodej; -halt, *m.* živež, živek, preživek; (d. Güter) ohramba, vzdèržanje; =en, *v. a.* podpírati; rediti, preživljati, živiti, skerbeti za -, zalágati, zakládati; (d. Fortdauern eines Dinges) ohrániti, obdèržati (im) + ohranjevati, obderževati; jemanden -, komu kratek čas délati od. čas krátiti, zabávljati koga, razveseljevati; ſich -, *v. r.* kratkočasovati se, kratek čas si délati, dobre od. žídane volje biti (sem), veseliti se, razveseljevati se; =end, *a.* zabaven, kratkočasen, =ſtoſten, *pl.* stroški za vzderževanje, preživnina; =ſtreverſ, *m.* obvéznica za preživljanje; =ung, *f.* veselica, zabava, kratkočasovanje, razveseljevanje; (Erhaltung) ohramba, vzderževanje.

Unter-handeln, *v. n.* pogájati se, dogovárjati se; (als Mäkler) mešetovati, mešetáriti; -händler, *m.* pogajavec, srednik; (Mäkl.) mešetar, mešetovavec; -handlung, *f* pogajatev, dogovor; mešetovanje; -haus, *n.* spodnja hiša, (im Parlamente) doljna zbórnica; -hemd, *n.* spodnja srajca od, robača; -holz, *n.* podráščina, hosta; -hoſen, *pl.* svitice, spódnjice, spodnje hlače *pl.*; -ig, *a.* zdolnji, dolnji, -irdiſch, *a.* podzémeljski, podzemen: - Grotte, podzemnica; -jäger, *m.* niži lovec, podlovec; -jochen, *v. a.* podjármiti, zajármiti, pod svoj jarem správiti, podvreči si (veržem), užúgati, podrobiti + pod svoj jarem správljati, -kämmerer, *m.* podključár; -kanzler, podkancelár; -kehle, *f.* podbradek; -kiefer, *f.* spodnja čeljúst, skranja; -kiſſen, *n.* blazina, podzglavje, vzglavje; -kleid, *n.* spodnja obleka, spodnje oblačilo; -kommen, *v. n.* (Dienſt finden) službo najti (najdem) o. dobiti *pf.*; (Obdach find.) pod streho priti (pridem); (einem etwas -) pod roke priti; *n.* ſ. Unterkunft; -kunft, *f.* podstrešek, stano-

vanje, ostaja: jemand.-geben, koga pod streho vzeti (vzamem) + jemati (mljem); -lage, *f.* podloga, podložek, podklada, podkladek, podstavek, podvál; -land, *n.* dolensko, dolenja stran *f.*; -länder, *m.* dolenec, dolanec; -länge, *f.* spodnja deljava, doljna dolžina; -laſs, *m.* prenehljej, prejenljej, prestanek, preteržek: ohne -, nepreném̀homa, v eno mér, zmerom, neprestano, vedno; -laſſen, *v. a.* opustiti, ne storiti, ne izpólniti + opúščati; -laſſung, *f.* opuščava, opustek, zamuda, zamudek; =ſünde, *f.* opustni greh, zamuda dobrih dél; -lauf, *m.* doljni tek; =en, *v. n.* vkrasti se (kradem), vríniti se, prirájmati se; (m. Blut) kri pod kožo zasede *pf.*; *a.* (mit Blut) podplút, s kervjó zalit; -legen, *v. a.* podložiti + podkládati, podlágati; (einen gewiſſ. Sinn) podtakniti + podtíkati; -lehrer, *m.* podučitelj, podružni učeník; -leib, *m.* trebuh, črevo (g. črevesa); život; -liegen, *v. n.* podleči (ležem), zmagan biti (sem), pasti (padem), obnemoči (morem); (v. Gerichte) podveržen od. podložen biti (sem); -lieutenant, *m.* podlajtnant; -lippe, *f.* spodnja ústnica; -mauern, *v. a.* podzídati + podzidovati; -mengen, *v. a.* eno z drugim zméšati, preméšati *pf.*; -minieren, *v. a.* podkopati (pljem), izpodkopati + podkopovati; -nähen, *v. a.* podšiti (šijem), podšívati *pf.*

Unterneh m=en, *v. a.* podvzeti, početi (čnem), pričeti, započeti, lotiti se česa (vzamem, vzemem), poprijeti se česa (primem) + počénjati, lotévati se česa, podvzémati ꝛc.; -n. ſ. Unternehmung; -end, *a.* podvzeten, podvzemljív; -er, *m.* podvzemnik, podvzetnik, započetnik; -ung, *f.* podvzetje, započetje, započetba, lotitev; =sgeiſt, *m.* podvzemljivost.

Unter=offizier, *m.* podčastnik, niži oficir; -ordnen, *v. a.* poddrúžiti, podrediti, vrediti pod- + poddružévati, podredovati; podvreči (veržem) *pf.*; -ordnung, *f.* podredba, poddružitev; -pfand, *n.* zastava, zastavilo; -reden ſich, *v. r.* pogovárjati se, pomenkovati se, méniti se, spominjati se, kremljati; -redung, pogovor, pomenek, spomenek, kremelj; -richt, *m.* uk, nauk, podúk, učilo: -ertheilen, učiti, poučevati; =en, *v. a.* učiti, poučevati: poučiti; (in Kenntn. ſetz.) sporočiti, navestiti, vedeti dati + sporočevati ꝛc.; =s= *a.* učni, naučni; =sanſtalt, *f.* učilišče, učílnica; =sgeld, *n.* učnina; =miniſter, *m.* naučni minister; =sminiſterium, *n.* naučno ministerstvo, ministerstvo za uk od. za šolstvo; =sſprache, *f.* učni jezik; =sweſen, *n.* šolstvo, šolske zadeve *pl.*; -rock, *m.* spodnja suknja; (v. Weib.) spodnja kiklja, podráš; -ſagen, *v. a.* prepovédati (vém) + prepovedovati; -ſagung, *f.* prepovéd *f.*; -ſatz, *m.* podstava, podstavec, stalo; (gramm.) odvisni sta-

vek, odvisnik; -ſaum, *m.* podmet; -ſchätzen, *v. a.* prezreti + prezirati; -ſcheiden, *v. a.* razlóčiti, razbrati (berem), razpoznati + razločevati, razbírati; ſich -, *v. r.* deliti se, lóčiti se, odnášati se; =d, *a.* ločiven, razločevaven, odnašaven; -ſcheidung, *f.* razločitev, razloóba, razpoznatev; =kraft, *f.* razločevavnost; =lehre, *f.* nauk o ločilih; =zeichen, *n.* ločivno známenje, znamek, razznamek, ločilo; (gram.) prepona, ločilo; -ſchenkel, *m.* pišč́ál, krača; -ſchieben, *v. a.* podložiti, podstáviti + podkládati, podstávljati; (etw. Unechtes) podtakniti, podvreči (veržem) + podtíkati, podmétati; ein unterſchob. Kind, podvèrženec; -ſchied, *m.* razloček, razlika, razdél: ohne - des Standes, ne gledé na stan, brez ozira na -; =lich, *a.* različen, razen, raznotér, razdelen, mnogotér; -ſchlagen, *v. a.* izpodmekniti, spodmekniti, za se pridèržati (ím) + izpodmíkati, za se priderževati; -ſchleif, *m.* potuha: -geben, potuho dajati; -ſchreiben, *v. a.* podpísati (pišem) + podpisovati; (als Zeuge) podpísati se (pišem) + podpisovati se; -ſchreiber, *m.* podpisec, podpisnik; -ſchrift, *f.* podpís; -ſchule, *f.* niža šola; -ſeeiſch, *a.* podmorski; -ſetzen, *v. a.* podstáviti, podložiti + podstávljati, podkládati; -ſetzt, *a.* terš́čat, zastaven, čokat, zatrepán; -ſinken, *v. n.* utoniti, potopiti se, pogrézniti se + utápljati se, topiti se; -ſpicken, *v. a.* podslaníniti *pf.*; -ſpreizen, *v. a.* podpreti + podpirati; -ſt, *a.* najniži, najspodnji; -ſtaatsſekretär, *m.* deržavni podtajnik; -ſtadt, *f.* doljno od. spodnje mesto; -ſtand, *m.* stan, stanišče, ostaja, podstrešek; =geber, *m.* stanodavec; =los, *a.* brez stana od. stanovališča; -ſtehen, *v. n.* podložen od. podveržen biti (sem); (irgendwo) pod streho stópiti; vedriti; ſich -, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, zlotiti se, podstópiti se *pf.*; =d, *a.* podložen, podružen; -ſtelle, *f.* niži urad; -ſtellen, *v. a.* podstáviti + podstávljati; podvréči (veržem); -ſtreichen, *v. a.* podčèrtati + podčèrtovati; -ſtreuen, *v. a.* nastlati (steljem) živini, podstlati + nastíljati; -ſtufe, *f.* spodnja stopnja od. stopinja; -ſtützen, *v. a.* podpírati, na pomoč biti komu, na roko iti komu, pomágati od. pomoči (morem) v čem, zakládati s čim; (bekräftigen) tèrditi, poterjevati; -ſtützer, *m.* podpornik, pomočník; -ſtützung, *f.* podpora, pomoč *f.*, pripomóč *f.*, zaslomba; =s= *a.* pomočni.

Unterſuch=en, *v. a.* preiskati (iščem), preglédati + preiskovati, pregledovati, preiskávati; (erheben) pozvédeti (vém) + pozvédati, pozvedovati; (prüfen) izprášati, preskúsiti + izpraševati, preskúšati; -er, *m.* preiskovavec, izpraševavec; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, izpraševanje; =s= *a.* preiskovavni, preiskovalni; =s=

gericht, *n.* preiskovavna sodnija; -ſtoſten, *pl.* stroški preiskave; =gerichter, *m.* preiskovavni sodnik; = verfahren, *n.* preiskovanje, ravnanje pri preiskavi.

Unter=tauchen, *v. a.* potopiti. pogrezniti, podmeriti + potápljati; *v. n.* potopiti se. ponikniti; -than, *a.* podložen, podveržen; *m.* podložnik, podvèržènec; -thänig, *a.* podložen; (in d. Höflichkeitsſprache) ponižen; (gehorſam) pokoren; = keit, *f.* podložnost; ponižnost; pokornost; -thansverhältnis, *n.* podloštvo, razmerje podlóžnosti; -theil, *m.* spodnji del od. pol; -wachſen, *v. n.* podrasti, spodrasti + podráščati; -wärts, *ad.* doli, dol; (nach unten) navzdol, v niz; -wegs, *ad.* med potjo, med potem, medpótoma. po poti: -ſein, potovati, popotovati; -weiſen, *v. a.* poučiti + poučevati, učiti; -weiſung, *f.* poúk, poučenje, učilo, napeljevanje; -welt, *f.* podzemlje, podzémeljski svet, zdolnji svet; -werfen, *v. a.* podvreči (veržem), pod oblást správiti, užúgati, pod sé správiti, podrobiti + pod oblást správljati ꝛc.; -worfen, *a.* podveržen, podložen; -wühlen, *v. a.* izpodriti (rijem), izpodrobiti + izpodrívati; -würfig, *a.* podložen, pokoren, v oblasti, pod oblastjo, sužen; = keit, *f.* podložnost; sužnost; -zeichnen, *v. a.* podpísati (pišem) + podpisovati; -zeichner, *m.* podpisec, podpisnik, podpisovavec; -zeichnete, *m.* podpísanec; -ziehen, *v. a.* podvleči + podvláčiti; (vorlegen) predložiti + predlágati; ſich -, *v. r.* lotiti se česa, podvreči se (veržem) čemu, kaj na-se vzeti (vzamem) + lotévati se ꝛc.; -ziehhoſen, *pl.* svitice, spodnje hlače *pl.*; -zug, *f.* podvleka, podvlaka; -zünden, *v. a.* podnétiti, podkúriti + podnecèvati.

Un=that, *f.* zločinstvo, hudobija; -thätig, *a.* nedelaven, brezdelen, len; -keit, *f.* nedelavnost, brezdelnost, lenoba; -theilbar, *a.* nerazdelen, nerazdeljív, nedeljív, nedelen, neločljív; = keit, *f.* nerazdelnost, nedeljivost ꝛc.; -theilhaft, *a.* nedeležen; -thier, *n.* zver, zverina; -thunlich, *a.* nemogóč, kar se ne da storiti, kar se ne more zgoditi; -tief, *a.* plitek, plitev; -tiefe, *f.* plitvina, plitčina, klečet *f.*, sipina; -trennbar, *a.* neločljív, nerazdelen, nerazločljív, nekrojljív, nerazdružljlv; -treu, *a.* nezvést, neveren; = e, *f.* nezvestoba, nezveščina, nevernost; -trinkbar, *a.* nepiten; -tröſtlich, *a.* neutolažljív, nepotolažljív; -tugend, *f.* napaka, slaba navada, razvada; -übergehend, *a.* neprehajaven, neprehojiven, neprehoden; -überlegt, *a.* nepremišljen, nespremišljen, neprevdaren; *ad.* nespremíšljeno, brez premíslika; = heit, *f.* nepremíšljenost; -überſehbar, *a.* nepregleden, nedogleden, nedoziren, nepreziren; -überwindlich, *a.* nepremagljív, nezmagljív; -umgänglich, *a.* neogibno

potreben, neobhodno potreben; --umſchränkt, *a.* neomejen; samovladen; -umſtößlich, *a.* neoveržen, neovergljív; -umwunden, *ad.* na ravnost, brez ovinka; -unterbrochen, *a.* neprenehljív, nepretergan; *ad.* nepreném̀homa, nepretèrgoma, v eno mér, zdéržema.

Unver=änderlich, *a.* nepremenljív, nespremenljív; -antwortlich, *a.* neodgovoren, neodpoveden; (v. d. Handlung) neizgovorljív; -äußerlich, *a.* neprodajen, neprodajljív; -beſſerlich, *a.* nepoboljšljív, nepopravljiv; =keit, *f.* nepoboljšljivost ꝛc.; -brüchlich, *a.* neprelomljív, svet, terden, neomajljív; -bürgt, *a.* negotóv, nespričan; -daulich, *a.* neprebavljív; -dient, *a.* nezaslužen, -dorben, *a.* nepopačen, nepokažen, nepokvarjen; =heit, *f.* nepopáčenost ꝛc.; -droſſen, *a.* neutrudljív, neugnán; -ehelicht, *a.* neoženjen; (v. Weib.) neomóžena, nevdana; -geſellich, *a.* nepozabljív, nepozaben; -gleichlich, *a.* neprimeren, komur ni enácega od. para; -hältnismäßig, *a.* neprimeren, nerazmeren, brez primere; -hofft, *a.* nenadan, nenaden, nepričakován, iznevesten; *ad.* nenádama, iznenada, iznenadi, iznevesti; -holen, *a.* netajen, očít, neskrít; -kennbar, *a.* očíten; -läßlich, *a.* nezanesen, nezanesljív; -letzbar, -letzlich, *a.* neoskrunljív, nežaljív, svet; -meidlich, *a.* neogiben, neogibljív, neobhoden; -mögen, *n.* nezmožnost; =d, *a.* nezmožen, nepremožen; -muthet, *a.* nepreviden, nepričakován, nenaden, nenadan; -nünftig, *a.* nespámeten, brezumen; -richtet, *a.* neopravljen: -er Dinge, s praznimi rokami, nič ne opravivši; -ſchämt, *a.* nesramen, brezsramen; =heit, *f.* nesramnost, -ſchuldet, *a.* nezaslužen; nezadolžen: -er Weiſe, po nedolžnem; -ſehens, *ad.* neprevídoma, nezavédoma, iznevesti; -ſehrt, *a.* cel, nepoškodován, neranjen; -ſiegbar, *a.* neusahljív; -ſöhnlich, *a.* nespraven, nespravljív; =ſtand, *m.* nespamet *f.* brezumje; -ſtändlich, *a.* nerazumljív, neumeven; -träglich, *a.* nespraven, nezložen, nesterpen; -weilt, *a.* nemuden; -wendbar, *a.* neporaben, neporabljív; -werflich, *a.* nezavergljív, nezaveržljív; -weslich, *a.* nestrohljiv; -wüſtlich, *a.* nerazrušljív; -zagt, *a.* neplašen, serčen, neprestrašen; -zeihlich, *a.* neprizanesljív, neodpustljív; -zügelich, nemuden; *ad.* neutégoma, koj, precej, pri tej priči, nemúdoma, brez odloga, brez odlaška.

Un=vollkommen, *a.* nepopóln; *ad.* nepopólnoma; -vollſtändig, *a.* nepopóln, nedopóln; -vorbereitet, *a.* nepripravljen; -vorgeſehen, *a.* nenaden, nepreviden; -vorgreiflich, *a.* jaz bi mislil, da ...; -vorhergeſehen, *a.* nenaden, nenadan; -vorſetzlich, *a.* nenamišljen; -ſichtig, *a.* nepreviden; -wahr, *a.* neresničen, lažnjív; *ad.* ni res, kar ni res;

=heit, *f.* neresnica; laž *f.*, lža; =ſcheinlich, *a.* neverjeten, resnici nepodoben; -weg, *a.* brezcestje; =ſam, *a.* brezcesten, brezpoten, nedohoden; -weit, *ad.* nedaleč, nedeleč; -weſen, *n.* nered, razsáj, razgrájanje: -treiben, razsájati, razgrájati; =tlich, *a.* nebistvén; -wetter, *a.* nevreme (g. -ena), neura, gerda ura; -widerruflich, *a.* neprekljicljív, neoporekljív; -widerſtehlich, *a.* nepremagljív, komur se ne more ustáviti; -wille, *m.* nevolja, nejevolja, hudovoljnost, gnjév; -willig, *a.* nevoljen, nejevoljen, hudovoljen, kujav: -ſein, hudovati se, kújati se, révkati; -willkürlich, *a.* nehotéč, nehoten, nerad; *ad.* nehoté; -wirkſam, *a.* brezkoristen, neizdaten; -wirtlich, *a.* negosten, brezljúden, brezljudnat; -wirtſchaftlich, *a.* nespravljív, nevarčen, zapravljív; -wiſſend, *a.* neveden; neučen; =e, *m.* nevedec, nevednež; -wiſſenheit, *f.* nevednost, nevéd *f.*, neznanje: aus -, po nevédnosti, ponevédoma; -wiſſentlich, *a.* nevédoma, ponevédoma, nevedóč, nevedé; -wohlſein, *n.* bolehnost, boléhavost, bolehovanje.

Unzahl, *f.* brezštevilna mnóžica ob. množina, premnóžica; -zählbar, -zählig, *a.* nepreštét, brezštevilen, nebrojen, brez števila, neizmeren, nedoziren; -ze, *f.* onca; (Gewicht) única, unča; -zeit, *f.* nevgodni čas, nepravi čas, nečas: zur -, ne o pravem času; -zeitig, *a.* nevgoden, nezrel, golan; (zur unrechten Zeit) nevčasen; -zerſtörbar, *a.* terden, neporušljív, nezrušljív; -zertrennlich, *a.* neločljív, nerazločljív, nerazločen, nerazdružljív; -zucht, *f.* spohót *f.*, spohotnost, nečistost: -treiben, nečistovati, nečisto živeti; -züchtig, *a.* spohoten, nečíst, nesramen.

Unzu-frieden, *a.* nezadovoljen, nedovoljen; =heit, *f.* nezadovoljnost, nezadovoljstvo, nezadovóljščina; -gänglich, *a.* nedohoden, neprihoden, nedohojen, nepristopen; nedosegljív; -kömmlich, nepriličen, nepriročen, težaven; -keit, *f.* neprilika, napaka; -länglich, *a.* nezadosten, nedovoljen; prekratek, premál &c.; -läſſig, *a.* nedovoljen, nepripuščen, nedopustljív; --reichend ſ. Unzulänglich; -ſtändig, *a.* nepristojen, neprislušen; =keit, *f.* nepristojnost; -verläſſig, *a.* nezanesen, nezanesljív, negotov.

Unzweckmäßig, *a.* neprimeren, nepriličen; -zweideutig, *a.* jasen, očít; nedvomen, nedvomljív.

Uppig, *a.* bohoten, hoboten, hobaten, bujen, raščav, rasten, bersten; obilen; -keit, *f.* bohotnost, bujnost; obílica, obílstvo, obílnost.

Ur, *m.* tur; -= (in Zuſammenſetz.) pre-, pra-, pervotni, pervobitni; -ahn, *m.* preded, preotec; -alt, *a.* prestár; starodaven, daven; -ältern, *pl.* predstarši *pl.*, prededje *pl.*, prédniki *pl.*; -au, *m.* uran; -anfang, *m.* pervi začetek; -anus,

m. Uran; -bar, *a.* oren, oralen, oraven, obdelan, obdelován: -er Boden, ral *f.*, ornica; -bar, *n.* urbár; =ial= *a.* urbarski; -bedeutung, *f.* pervotni pomén; -beginn, *m.* pervi začetek; -beſtandtheil, *m.* pervotni del, pervec, pervina; -bewohner, *m.* pervi naselnik oder prebivavec, pervoselec; -bild, *n.* pravzór, pervotni obráz; -enkel, *m.* prevnúk; =in, *f.* prevnuka; -gebilde, *n.* pervotni tvor; -gebirge, *n.* pervotna od. pervotvorna gora; -geſtein, *n.* pervotna kamenina; -gieren ſ. Betreiben; -großältern, *pl.* preded in prebábica; -großmutter, *f.* prebábica; -großvater, *m.* preded; -grund, *m.* pervi oder pervotni vzrok.

Ur=heber, *m.* pričetnik, početnik, začetnik, začenjavec, vzrokovavec; ſ. Schöpfer, -in, *m.* scálnica, scánica, scalina, scava; =gang, m. scalnik; =ſtein, *m.* kamen v mehurju; -kräftig, *a.* s pervotno močjó; -kund, *ad.* v spričbo, v poterdbo; =e, *f.* pismo, spričevalno pismo, spričevalo, dokazovalo, dokazna listina; =en = *a.* písemski; staropísemski; =enbuch, *n.* pismenár; =enlehre, *f.* nauk o (starih) pismih od. listinah; =enſammlung, *f.* zbirka oder nabira (starih) pisem; =enſtempel, *m.* kolek za pisma od. listine; =lich, *ad.* na spričbo; ſ. Authentiſch; -laub, *m.* odpúst, začasni odpúst; dopúst, dopuščenje; =er, odpúšščenec, začasni odpúšščenec; -ne, *f.* ročka, majólika, žara; (Aſchenkr.) pepelnják, pepelnica; -plötzlich, *ad.* ko bi trenil, v hipu, ko blisk; -produkt, *n.* pridelek, sirovi pridelek od. pridobek, zemski plod; -produkzion, *f.* pridoba zemskih plodov, pridelovanje; -quell, *m.* pervi vir, izvír.

Ur=ſache, *f.* vzrok: -ſein, vzrok od. kriv biti; -ſächlich, *a.* vzročen; -ſchrift, *f.* pervopís, pervovirni od. pervotni spis; -ſitz, *m.* pervi sedež; -ſprache, *f.* pervotni, izvirni od. pervovirni jezik; -ſprung, *m.* pervi začetek, počétek, počelo, postanek, korenina; izvír, izvor, izvirek; -ſprünglich, *a.* izviren, pervoten, pervobiten, pervoviren; -ſtoff, *m.* pervina, pervec; -ſulinerin, *f.* uršulinka; -theil, *n.* razsodba, razsoja, razsodek, sodba; (verurtheilend) obsodba, obsoja: -fällen, sodbo stóriti, obsóditi, skleniti + obsojevati, sklépati; (in d. Filoſ.) razsodek; (Meinung) misel, mnenje; =en, *v. a.* sóditi, sojévati; =abſchrift, *f.* prepís razsodka; =kraft, *f.* razsodnost; =ſpruch, *m.* razsodek, razsojek; =vollſtreckung, *f.* izveršba, razsodka; -ur= *a.* prepre-; -urgroßvater, *m.* prepredéd, drugi preded; -urgroßmutter, *f.* preprebábica, druga bábica; -wahl, *f.* perva volitev; -wald, *m.* pervotni les, prelés; -welt, *f.* pervi svet, predpotopni svet; =lich, *a.* pervosvetni, predpotopni; -weſen, *n.* pervo bitje; -wüchſig, *a.* samo-

rasel, samoraščav, samorastov; -zeit, *f.* starodavnost, starodavni čas, prevék, pervi časi *pl.*

Uſ=anz, *f.* običáj, navada; -o, *n.* navada: a -, po navadi; -urpator, *m.* samozvanec, usurpator -urpieren, *v. n.* polastiti se česa *pf.*

Ut=enſilien, *pl.* pohišje, posodje; potrébščine *pl.*; -opien, *n.* deveta dežela, izmišljena dežela; -raquiſt, *m.* utrakvist.

V.

Vad=emecum, *n.* búkvice za med-potjo; -ium, *n.* várščina, zaporočna vloga.

Vagabund, *m.* potepúh, potép, potepinec, klatež, skitavec, skitež, vlačugar; -ieren, *v. a.* potépati se, klátiti se, skitati se, vláčiti se.

Val=ant, *a.* prazen, izpraznjen; -anz, *f.* praznota; (Ferien) počítnice *pl.*, šolski prázniki *pl.*

Val=et, *n.* razhodoja; -uta, *f.* veljava, vrednota.

Vampyr, *m.* volkodlák, kervosés.

Vari=abel, *a.* spremenljív; -iante, *f.* razlika, spremenek; -azion, *f.* premena, spreminjava, spremémba; -etät f. Verſchiedenheit; -ieren f. Wechſeln.

Vaſ=al, *m.* fevdni podložnik, vazál; -e, *f.* posoda, majólika, žara, žarica.

Vater, *m.* oče (g. očeta), očа, otec; *fig.* roditelj, rodník; (in d. Kinderſprache) atej, tatej, tatek; (Vorfahre) očák, prednik: -unſer, očenáš; -s *a.* očetov, očin, očétovski; -bruder, *m.* stric; -haus, *n.* dom, rojstna ob. očinska hiša; -land, *n.* domovina, domovje, očetnjava, očevina, vlast *f.*, domača dežela; (Heimat) domačija; -ländiſch, *a.* domáč, domoroden, domovinski; -landsfreund, *m.* domoljúb, domorodec; -landsliebe, *f.* domoljubje, domorodno čutje; Väterlich, *a.* očétov, očin; očétovski: -e, Erbe, očinstvo, očastvo; -los, *a.* zapuščen, brez očeta; -mord, *m.* očetomór, očetomorstvo; -mörder, *m.* očetomorec, ubijavec lástnega očeta; =in, *f.* očetomorivka, ubijavka lástnega očeta; -ſchaft, *f.* očétovstvo, očestvo, očinstvo; -ſchweſter, *f.* teta, očétova sestra; -ſegen, *m.* očetov ob. očin blágoslov; -ſtadt, *f.* rojstno ob. domače mesto; -theil, *n.* očastvo, očinstvo, očevinstvo; -ſtelle, *f.* očétovo mesto: -vertreten, za očeta biti (sem), -unſer, *n.* očenáš, Gospódova molitev.

Vatikan, *m.* vatikán.

Vaudeville, *n.* vesela popevka; igra s petjem.

Veget=abilien, *pl.* rastlinje, rastlinstvo, rastje, zelišča *pl.*, bilje; -abiliſch, *a.* rastlinski; -azion, *f.* rast *f.*, rašča; rastlinstvo; -ieren, *v. n.* živáriti, životáriti, ždeti, golomíšiti.

Veilchen, *n.* vijólica, vijola, ljúbica; -blau, *a.* vijóličen.

Veitstanz, *m.* bolezen sv. Vida.

Velin-papier, *n.* velinov papir, velinski papir.

Ven-e, *f.* žila; **-erabile** s. Hochwürdige; **-erie**, *f.* nesramna bolezen, francozi *pl.*, keršelji *pl.*; **-eriſch**, *a.* nesramno bolen; **-ös**, *a.* černokerven; **-til**, *n.* zaklópnica, zaklopka; **-us**, *f.* Vénera; (b. d. Slav.) Lada, Živa; (Morgenſtern) danica, júternica; (Abendſtern) večérnica.

Ver-, (in Zuſammſetz.) za -, po -; pre -; s-, z-; iz-, od-; **-abfolgen**, *v. a.* izročiti, vročiti, predati + izróčati, izročevati, predájati; **-abreden ſich**, *v. r.* dogovoriti se, pogovoriti se, zmeniti se, poméniti se + dogovárjati se &c.: verabredeter Maßen, po dogovoru; **-abredung**, *f.* dogovor, pogovor, zmenek; **-abreichen**, *v. a.* podati, predati + podájati; **-ſäumen**, *v. a.* zamuditi, zanemáriti, zaléniti + zamujevati, zanemárjati; **-abſcheuen**, *v. a.* merziti, gnjúsiti se oder stúditi se komu kaj, merzko biti (sem) nad čim, merzeti komu kaj; **=swert**, *a.* gnjusen, merzek, zamerzljív, oduren; **-abſchieden**, *v. a.* posloviti, odsloviti, slovo komu dati + poslávljati; (Truppen) razpustiti + razpúščati; **-achten**, *v. a.* zaničevati, zaničávati, prezírati, zamétati, zametovati; **-achter**, *m.* zaničevavec, zametovavec; **-ächtlich**, *a.* zaničljív; zaničevaven; **-achtung**, *f.* zaničevanje, prezíranje; **=swürdig**, *a.* zaničljív; **-alten**, *v. a.* zastareti, ostareti, zamatereti; **-altet**, *a.* zastarél, ostarél; **-änderlich**, *a.* spremenljiv, premenljív; nestanoviten; **-ändern**, *v. a.* spreméniti, premé-niti, spreoberniti, preongáviti, predrugáčiti + spreminjati, spreminjevati, spreobráčati &c.; **-änderung**, *f.* premena, spremena, sprememba, spreminjava, spremín; **-anlaſſen**, *v. a.* spróžiti, napeljati (ljem), vzróčiti, priliko dati + vzrokovati, napeljevati: das Nöthige -, storiti kar je treba; **-anlaſſung**, *f.* prilika, napeljava, vzrok, povod; **-anſchaulichen**, *v. a.* predóčiti, pred oči od. na videž postáviti + postávljati; **-anſchlagen**, *v. a.* céniti, precéniti; **-anſtalten**, *v. a.* napráviti, pripráviti, pristrójiti, učíniti, narediti + naprávljati, naréjati; **-anſtaltung**, *f.* naprava, priprava, pristrojitev.

Verantwort-en, *a.* odgovoren biti oder odgovárjati za kaj; odgovor dajati; ſich -, *v. r.* zagovárjati se, izgovárjati se, pravíčiti se, opravičevati se; **-lich**, *a.* odgovoren; **=keit**, *f.* odgovornost; **-ung**, *f.* odgovor: zur - ziehen, na odgovor poklícati (kličem); (Vertheid.) zagovor.

Ver-arbeiten, *v. a.* podélati, obdélati, izdélati + podelovati &c.; **-arbeitung**, *f.* podelava, podelovanje, izdelava; **-argen**, *v. a.* zamériti, za zlo vzeti (vzamem, vzemem) + zamérjati, za zlo jemati (mljem); **-armen**, *v. n.* obóžati, obubóžati;

-ausgeben, *v. a.* izdati, razdati, potrósiti, potrósiti, razdati se česa + izdájati, razdájati; -ausgabung, *f.* razdaja; -äußerlich, *a.* kar je za na prodaj, prodajen, oddajljiv; -äußern, *v. a.* iznebiti se, oddati; prodati, razpečati + prodájati; -äußerung, *f.* oddaja; prodaja; -backen, *v. a.* zapeči; *a.* zapečen, zapekel.

Ver-bale, *n.* glagolno ime, glagolnik; -band, *m.* obeza, obezilo, prevéznica; -bannen, *v. a.* prognati (ženem), pregnati, iztirati (iz zemlje ꝛc.); -bannte, *m.* prognanec, pregnanec; -bannung, *f.* prognanstvo, pregnanstvo; -bauen, *v. a.* zazídati; zadélati *pf.*; -beißen, *v. a.* požreti, pogóltniti + požírati; ſich -, *v. r.* zagrízniti se, *pf.*; -bergen, *v. a.* skriti (skrijem), prikriti, utajiti + skrívati, prikrivati; ſich -, *v. r.* skriti se + skrívati se; verborgen halten, skrivati; -beſſerlich, *a.* popravljív, zboljšljív, poboljšljiv; -beſſern, *v. a.* popráviti, zbóljšati, pobóljšati + poprávljati, zboljševati; -beſſerung, *f.* poprava, popravek, zboljšek, zboljšava; -beugen ſich, *v. r.* prikloniti se, pokloniti se + priklánjati se; -beugung, *f.* priklon, poklon; -biegen, *v. a.* vežiti, kriviti: zvežiti, skriviti; -bieten, *v. a.* prepovédati (vém), zabrániti + prepovédati, prepovedovati, zabranjevati; -binden, *v. a.* zavézati (vežem) + zavezovati; (eine Wunde) obézati + obezovati; (zuſammen) vézati (vežem), drúžiti, sklépati, strínjati, pójiti, prézati (prežem): zvézati, zdrúžiti, sterniti, zložiti, spójiti; ſich, -, *v. r.* zavézati se (vežem), v zvezo stópiti, potégniti s kom, zdrúžiti se + zavezovati se, združevati se; (ehelich) v zakon stópiti, vzeti se (vzamem) *pf.*; -bindend, *a.* vezaven, sklepaven, druživen; -bindlich, *a.* vezaven, vezen, zavezen; (leid.) zavezan, dolžen; =keit, *f.* dolžnost, zaveza, zaveznost; -bindung, *f.* zveza, združba, zaveza; sestava, somenj; =s-*a.* zvezni, zavezni; =sbahn, *f.* zvezna železnica; =smittel, *n.* vezilo, spojilo; =spunkt, *m.* zvezník; =szeichen, *n.* vezáj; -bittern, *v. a.* greniti, peliniti: ogreniti, ugreniti, opelíniti; -bleiben, *v. a.* ostati (stanem) + ostájati; *n.* ostaja; -blenden, *v. a.* slepiti, mámiti: oslepiti, zaslepiti, omámiti; -blendung, *f.* slepotija, slepilo; omama, mamilo; -blüfft, *a.* osupnjen, zbegan, preplašen; -blühen, *v. a.* ocvesti, ocveteti + ocvétati; -bluten, *v. n.* vsa kri komu poteče, vso kri preliti (lijem) *pf.*; -borgen, *a.* skrit, skriven: im - em, skrivaj, skrivši, skrivé; ſolcher Ort, skrivališče; -bot, *n.* prepoved *f.*; zabrana, obustáva: ein - auf etwas legen, obustáviti, zabrániti *pf.*; -bots-*a.* prepóvedni; obustavljavni; =geſuch, *n.* prošnja za obustavo oder prepoved; =widrig, *a.* zoper prepoved; -brämen, *v. a.* obšiti (ši-

jem), obložiti *pf.*; -brauch, *m.* poraba, porabek, povžitek, upotrebovanje; =bar, *a.* porabljív, poráben; (v. Geld) vzeten; =en, *v. a.* porábiti, upotrébiti, upotrebovati, potrósiti, oberniti za kaj *pf.*; (Eßwaren) povžiti (žijem), pojesti (jém); (v. Maurer) pozídati; (v. Papier) popísati (pišem) *pf.*; = s=*a.* porabni; =sabgabe, *f.* porabnina, vžitnina; -brechen, *n.* hudodelstvo, hudodejstvo, zločinstvo, pregreha; *v. n.* etwas -, pregrešiti se, ogrešiti se s čim, ukrivíčiti se, kako postavo prelomiti; was habe ich verbrochen, s čim sem se pregrešil, zadolžil ob. zakrivil? -brecher, *m.* hudodelec, hudodelnik, zločinec, =in, *f.* hudodelka, hudodélnica; =iſch, *a.* hudodelski, hudodelen, pregrešen: -e That, hudodelstvo.

Ver=breiten, *v. a.* širiti: razširiti, razprostrániti, razprostreti (sterem) + razširjati, razprostirati; (eine Nachricht) razglasiti, razsloviti, raznesti + razglášati, raznášati; ſich -, *v. r.* (durch Fortpflanz.) razmnožiti se, razplóditi se, zarediti se + razmnóževati se; (v. Stimme) razlégniti se + razlégati se; (v. d. Krankheit) razpasti se, razlezti se + razpasovati se; -breiter, *m.* razširjavec; raznašavec; -breitung, *f.* razšír, razširjatev; -brennen, *v. n.* zgoreti, pogoreti, dogoreti + zgorévati; *v. a.* sežgati (žgèm), požgati + požígati; (v. Wind) osmoditi, pricvèrkniti; (v. d. Sonne) ogoreti; ſich -, *v. r.* speči se, ožgati se, osmoditi se; *fig.* naleteti, opáriti se *pf.*; von der Sonne verbrannt, ogorél, zagorél; -brennlich, *a.* zgorljív; -briefen, *v. a.* s pismom potèrditi + poterjevati; -bringen, *v. a.* (verſchwen.) zapráviti, potratiti + zaprávljati; (d. Zeit) preživeti *pf.*; -brüdern ſich, *v. a.* brátiti se: pobrátiti se; -brüderung, *f.* pobratimstvo, bratinstvo; -buchen, *v. a.* v bukve vpísati (pišem) + vpisovati; -bum, *n.* glagol; -bünden ſich, *v. a.* edíniti se, drúžiti se: zedíniti se, zdrúžiti se, zavezati se (vežem); -bündete, *m.* zaveznik, zveznik; *f.* zavéznica; -bürgen, *v. n.* porok biti za kaj, porokovati; -dacht, *m.* sum, sumnja, somnež, slut: im - haben, na slumu oder slutu imeti (am), sum bije oder letí na koga, na koga súmiti; -dächtig, *a.* sumen, sumljív, sumnjív, somnežljív; =en ſ. Verdacht haben; -dachtsgrund, *m.* sumljej; -dammen, *v. a.* obsóditi + obsójati; (theol.) prekleti (kolnem), preklícati (kličem) + preklínjati, preklicovati; -dammnis, *n.* obsodba, obsoja; (theol.) pogubljenje, poguba, prekletstvo; -dammt, *a.* obsojen; preklét; =e, *m.* pogubljenec; *f.* pogubljenka; -dammung ſ. Verdammnis; = urtheil, *n.* obsodba; -dampfen, *v. n.* izpuhteti, izhlapeti + izpuhtévati; -danken, *v. a.* hvalo védeti

(vem), zahváljati: zahváliti; -dauen, *v. a.* prebáviti, prekúhati, povžiti (žijem) + prebávljati; -daulich, *a.* prebavljív; -dauung, *f.* prebava, prebávljenje; =s = *a.* prebavni; = smittel, *n.* zdravilo za prebávljenje; =swerkzeug, *n.* prebavljalo.

Ver-deck, *n.* paluba; =en, *v. a.* pokriti (krijem), prikriti, zagerniti + pokrívati, zagrínjati; -derben, *v. a.* kvariti, kaziti: pokvariti, skaziti, spríditi, pohábiti (ſittlich) spríditi, spačiti, popáčiti + spridovati, pačiti; (zerſtören) ugonobiti, pokončati, zatreti (tarem), porúšiti, razdjati (dém) + ugonábljati, pokončevati, zatirati, razdévati; (ins Verderben ſtürzen) pogubiti + pogubljevati; (d. Magen) pohabiti *pf.*; (d. Freude) skẹ̀rhati, ogreniti, skaliti *pf.*; *v. n.* kaziti se, kvariti se: zbógati se, skaziti se, pokvariti se, popáčiti se; (v. Wein) zbérsati se, zblodíti se; (v. Bier) skísati se; (zu Grunde gehen) konec vzeti (vzamem, vzemem) *pf.*; -derben, *n.* poguba, kvara, kvar, skaza; -derblich, *a.* pogubẹn, pogubonosen, škodljív, kvaren, nakazen; spridljív, skazljív, pohabljív; -derbnis, *n.* -derbtheit, *f.* sprídenost, popáčenost, nakaznost; --deutlichen, *v. a.* pojásniti, razjásniti + pojasnovati; -deutſchen, *v. a.* ponémčiti, nemški pretolmáčiti, v nemški jezik prestáviti + prestávljati; -dichten, *v. a.* zgostiti + zgoščevati; *v. n.* zgostiti se, zagostiti se, okẹ̀rkniti + zgoščevati se; (v. Wolken) sprijeti se (sprimem) + sprijémati se; -dienen, *v. a.* slúžiti, služiti si: prislúžiti, prislužiti si; (d. Arbeit) pridélati, pridobiti + pridelovati ꝛc.; (als Landmann) prikmetovati *pf.*; (als Hausherr) prigospodáriti ꝛc.; -dienſt, *m.* zaslužek, prislužek, dobiček, služ *f.*; *n.* zasluga: ein Mann von -en, zaslužni mož; = = *a.* zaslužni; =kreuz, *n.* zaslužni križec, križec za zasluge; =lich, *a.* zaslužen; =los, *a.* brez zaslužkov; =medaille, *f.* zaslužna svetinja; =orden, *m.* zaslužni red.

Ver-dikt, *n.* razsodek (porótnikov); -dingen ſich, *v. r.* v službo stópiti; -dolmetſchen, *v. a.* tolmáčiti, tolkovati: pretolmáčiti, prestáviti; -doppeln, *v. a.* podvójiti; (d. Schritte) podvízati se, pospešiti; -dorben, *a.* spačen, popačen, pokvarjen, pohabljen; =heit, *f.* popáčenost, pokvárjenost ꝛc.; -dorren, *v. n.* sehniti, veniti, sušiti se: usehniti, posušiti se, poveniti, zvehniti; -drängen, *v. a.* izpodríniti, spodríniti, odríniti, odtísniti + odrívati; (d. Eſſen) zajédati; -drehen, *v. a.* zviti (vijem); preverniti + zvíjati; prevrácati; (d. Arm) izvíniti, izpahniti *pf.*; (d. Wahrheit ꝛc.) skẹ̀rhati, sprevrácati: skẹ̀rhati, napek obrácati; (d. Kopf) zmẹ́šati *pf.*; -drießen, *v. i.* merzí mi, studi se mi, vnóža se mi, pod nos se mi kadí, za malo se mi zdí: zamerzí mi, zagreni mi, pokadí se mi: laß dich nicht -, ne bodi ti žal; -drießlich,

a. zlovoljen, hudovoljen, čmeren, zamerčen, merčljív, tožljív, vnožljív, naslamurjen; =keit, *f.* zlovoljnost, čmernost, vnožljivost; -druß, *m.* zamera, zamerza, nevolja, sitnost, zdražba; -dunfeln, *v. a.* temniti: otemniti, zatemniti, omračiti; ſich -, *v. r.* temneti, temniti se, mračiti se, mréniti se; oblačiti se: otemneti, omračiti se; -dunfelung, *f.* mrak, pomrák; -dünnen, *v. a.* tánjšati, tenčiti: raztánjšati; réditi, rédčiti: izréditi; -dünnung, *f.* stanjšava; -dunſten, *v. a.* izhlapeti, izpuhteti *pf.*; -durſten, *v. n.* žejo umreti (merjem) + umírati: zažéjati se; -dutzt, *a.* osupnjen, zbegan, zabljen; -edeln, *v. a.* blažiti, žlahtniti, plemeniti, bóljšati: oblažiti, požlahtniti, oplemeniti, pobóljšati + oblaževati, požlahtnovati, zboljševati, povišévati; -ehelichen, *v. a.* ženiti: oženiti; (v. Mädch.) možiti: omožiti, vdati + vdájati; ſich -, *v. r.* žéniti se: oženiti se, ženo vzeti (vzamem) ɔc.; -ehlichung, *f.* ženitev, možitev, vdaja.

Verehr-en, *v. a.* spoštovati, poštovati, častiti: počastiti; (ſchenken) dariti: podariti; =swert, =swürdig, *a.* častitljív, čestitljív, častít, spoštljív; -er, *m.* častivec, spoštovavec; -ung, *f.* spoštovanje, čast *f.*, češčenje.

Verein, *m.* društvo, družba; -bar, -barlich, *a.* družljív, zedinljív; -en, *v. a.* edíniti, drúžiti, vézati (vežem), strínjati, sklépati, stikati: zedíniti, zdrúžiti, sterníti, skleníti, zložiti, spójiti; ſich -, *v. r.* drúžiti se: zdrúžiti se, zedíniti se ɔc.: mit vereinten Kräften, z zdrúženimi močmí; -igung, *f.* združba, združitev; =sort, *m.* shajališče, sčakališče; =spunkt, *m.* stikalnik; -s= *a.* društvén; -smitglied, *m.* družnik, društvenik; -sthaler, *m.* zvezni tolar; -swährung, *f.* zvezna veljava; -zelt, *v. a.* malíčiti, deliti; -zelt, *a.* posámesen, posamen, samotežen.

Ver=eiteln, *v. a.* ovreti, izpodnesti, podkopati (pljem), pokopati, pokaziti + ovírati, izpodnášati; (d. Freude) kèrhati, kaliti: skèrhati; -eitelung, *f.* ovira, ovirek; -enden, *v. n.* pogíniti + pogínjati; -engen, *v. a.* óžiti, tesniti: zóžiti, stesniti; ſich -, *v. r.* stískati se, kèrčiti se, ožiti prihajati: stisniti se, skèrčiti se; -engung, *f.* tesnina, sosteska; -erben, *v. a.* komu po smerti kaj zapustiti + zapúščati; -ewigen, *a.* zavéčiti, na veke poslaviti *pf.*; -fahren, *n.* ravnava, ravnanje, početje; (rechtl.) pravda; -fahren, *v. n.* (m. jemand.) s kom ravnati, délati ob. nositi se; (irrefahren) zavoziti; -fall, *m.* propad, propadek, omaga, péšanje, opéšek; (d. Hauſes) podír, podertija: in - kommen, propasti (padem), opéšati, omágati, onemoči (morem) + propádati, péšati, omagovati, rakovo pot iti (grem), giniti; (Einbuße) zguba, izguba, škoda; =en, *v. n.* razpasti (padem), razrúšiti se, podreti se (derem) +

razpádati, podirati se; (in etwas) pasti, pogrézniti se, zabresti (bredem) + pádati, pogrezovati se; (anheim fallen) zapasti, v zgubo iti (grem) *pf.*; in Krankheit -, oboleti, zboleti *pf.*; in Armut -, obóžati, obubóžati *pf.*; (Einfall haben) domísliti se od. spomniti se česa, na misel kaj pride + prihaja; (verfließen) doteči, poteči + potékati; *a.* zapadel; dotekel, potekel; -fallstag, *m.* plačilni dan, zapadni dan, -fallszeit, *f.* zapadna od. plačilna doba; -fälſchen, popáčiti, pokvariti; (Urkunde) ponarediti + ponaréjati; -fälſcher, *m.* ponarejavec; -fälſchung, *f.* ponaredba; -fänglich, *a.* zvijačen, zvitorép, uskočen, zvit; -faſſen, *v. a.* spísati (pišem), napísati, sestáviti, izdélati, zložiti: spisovati, sestávljati, izdelovati, skládati; -faſſer, *m.* pisavec, pisatelj, spisatelj, skladavec, skladatelj; =in, *f.* pisáteljica; -faſſung, *f.* spisava, spisatev, spisovanje; (Konſtituzion) ustava, vstava; =s- *a.* ustanovni; =smäßig, *a.* ustaven, po ustavi; =surkunde, *f.* ustavno pismo; =swidrig, *a.* protiustaven, ustavi nasproten; -faulen, *v. n.* gnjiti (gnjijem, trohneti, pereti: zgnjiti, strohneti, spereti; -fechten, *v. a.* brániti, potegovati se od. pogánjati se za kaj, zagovárjati; -fechter, *m.* zagovarjavec, zagovornik; -fehlen, *v. n.* zgrešiti, ogrešiti, ne pogoditi + zgréšati; den Weg -, zaiti (idem), zabloditi; -feinden ſich, *v. r.* zamériti se, spreti se s kom *pf.*; -feinern, *v. a.* tánjšati: stánjšati; *fig.* míkati, líkati; omíkati, olíkati, ugláditi; -fertigen, *v. a.* narediti, izdélati, napráviti, izgotóviti, storiti + narėjati, izdelovati, naprávljati; -fertiger, *m.* narejavec, izdelovavec; -fertigung, *f.* izdelava, izdelovanje, nareja; -finſtern, *v. a.* temniti, mračiti: zatemniti, pomračiti; ſich -, *v. r.* temneti, mračiti se: otemneti, pomračiti se; (v. Geſtirnen) mėrkniti pomėrkniti + mėrčati (im), merkévati; (v. Himmel) obláčiti se: poobláčiti se; -finſterung, *f.* pomrak, mrak, mėrknjenje; -flechten, *v. a.* zaplesti (pletem) preplesti + zaplétati, preplétati; -fliegen, *v. n.* razkaditi se, izhlapeti, izpariti se *pf.*; ſ. Verſchwinden; -floſſen, *a.* pretekel, pretečen, minúl, minól; -fluchen, *v. a.* prekleti (kolnem) + preklínjati; -flüchtigen ſich, *v. r.* izgubiti se, izhlapeti, izkaditi se *pf.*; -fluſs, *m.* preték; -folg, *m.* nastop, postop; =en, *v. a.* poditi, loviti, zasledovati, pójati, gnati, (ženem) se za kom; (v. Feind) poditi, derviti, pritiskati za kom, na pete biti (bijem) komu; den Weg -, svoj pot iti (grem); die Spur -, slediti, sledú se dėržati (im); -folger, *m.* preganjavec, zasledovavec; -folgung, *f.* zasledovanje, pregánjanje, preganjatev, potira; -frachten, *v. a.* na vozu dalje poslati (šiljem) + pošiljati; -frieren, *v. n.* zamėrzniti, zmėrzniti + zmėrzovati; verfroren, zmerzel;

-früht, *a.* prenagljen, prezgodenj, -fügbar, *a.* premestljív, pripravljen; =feit, *f.* premestljivost; -fügen, *v. a.* narediti, napráviti, naročiti, zaukázati (kažem); + naprávljati, naróčati; ſich -, *v. r.* vpótiti se, napráviti se, podati se *pf.*; -fügung, *f.* naredba, naprava; zaukáz, povelje, veleva, naročilo; -führen, *v. a.* razvoziti + razvážati; (irre führen) zapeljati (ljem), zvoditi + zapeljevati; -führer, *m.* zapeljivec, zvodnik; =in, *f.* zapeljivka; =iſch, *a.* zapeljív, zvodljív; -führung, *f.* zapeljevanje, zapeljava; -füttern, *v. a.* prepasti, zakèrmiti *pf.*; (alles) poklasti (kladem) *pf.*; -gaffen ſich *v. a.* zatelebati se, zaglédati se *pf.*; -gällen, *v. a.* greniti, kaliti: zgreniti, ogreniti, opelíniti; -gangen, *a.* pretekel, pretečen, minúl, miníl, prešel, prejšni: -es Jahr, lani, lansko leto; =heit, *f.* preteklost, pretéčenost, minulost, prešlost; -gänglich, *a.* minljív, preminljív, pretekljív, nestalen, nestanoviten; =feit, *f.* minljivost, nestalnost ꝛc.; -geben, *v. a.* odpustiti, prizanesti, spreglédati + odpúščati, prizanášati; (abtreten) prepustiti, odstópiti + prepúščati; (von ſich geben) oddati + oddájati; ſ. Vergiften) (ein Amt) podeliti, dati + podeljevati; =s- *ad.* zastónj; zahman, zavman, brez vspeha; -geblich, *a.* odpustljív, prizanesljív; (umſonſt) prazen, brezkoristen, zamán: -e Mühe, prazno slamo mlátiti, pšenico po ledu sejati,

bob v steno metati; -gebung, *f.* odpuščanje, odpustek, odpúst, prizanašba; -gegenwärtigen, *v. a.* pred očí postáviti, predóčiti + pred očí postávljati; -gehen, *v. n.* miniti, minuti, preiti (idem), preteči, poteči, jénjati, néhati, preminiti + prehájati, pretékati, jenjevati; ſich -, *v. r.* pregrešiti se; (irre gehen) zaiti (idem), zablodíti, zagaziti, zagrešiti se; -gehen, *n.* pregrešek, zmota, zablodek, zabloda, zaidek.

Ver-gelten, *v. a.* poverniti, verniti, poplačati + vračati, vračevati, povračevati, plačevati; -geltung, *f.* povračba, povračilo, vračilo, plačilo; -geſſen, *v. n.* pozábiti, zábiti, spozábiti se česa, zaborávіti + pozabljevati, zaborávljati; ſich -, *v. r.* spozábiti se, zapozábiti se *pf.*; =heit, *f.* pozaba: in - kommen, pozábiti se; -geſslich, *a.* pozabljív, zabljív, zazabljív, pozaben; =feit, *f.* pozabljivost: aus-, pozabič, spozabič, pozabljivši, pozabivši; -geuden, *v. a.* zaprávіti, potrátiti, strátiti, zaverižiti, pogoati (ženem) + zaprávljati, trátiti; -gewiſſern, *v. a.* zagotóviti, zatèrditi + zagotávljati, zaterjevati; -gießen, *v. a.* preliti (lijem), + prelívati, prelíjati; (Tränen) točiti: pretákati; (verſchütten) razliti, izliti + razlíjati; -giften, *v. a.* ostrupeniti, ostrúpiti, zastrupiti; (durch Gift tödten) zavdati, otrovati + zavdájati; *fig.* okúžiti *pf.*; -giftung, *f.* zavdaja, zavdanje, otrovanje; -gißmeinnicht, *n.* potóčnica, spomín-

čica, mačje ob. máčkine očí *pl.*; -glaſen, *v. n.* stekleneti: ostekleneti, ostekleti, postekliti se; -gleich, *m.* primera, primerjatev, prispodoba, prilika; (Vertrag) pogodba; (Abkommen) poravnava: im -, proti -, v primerik -; =bar, *a.* podoben; =en, *v. a.* primériti, prispodobiti, pripodobiti + primérjati, prispodábljati; (verſöhnen) správiti, pobógati, pomiriti + spravljati; ſich -, *v. r.* zméniti se, dogovoriti se, pogoditi se + pogájati se ꝛc.; =s= *a.* poravnavni; =sprotokoll, *n.* poravnavni zapisnik; -ung, *f.* primerjatev, primerjava, prispodobitev; =ungsgrad, -ſtufe, *f.* stopnja; -gnügen, *n.* veselje, radost, kratek čas, zabava; ſich -, *v. r.* radovati se, veseliti se, zabávljati se; -gnügt, *a.* vesél, rádosten, dobre volje, dobrovoljen; -gnügung, *f.* veselica, zabava; =ſüchtig, *a.* zabavoljuben; -golden, *v. a.* pozlatiti + pozlačevati; -golder, *m.* zlatár, pozlačevavec; -goldung, *f.* pozlatilo, pozlačilo; -gönnen, *v. a.* privóšiti, privóščiti + privoševati; -göttern, *v. a.* med bogove prišteti (štejem) + prištévati; -graben, *v. a.* zakopati (pljem), zagrebsti + zakopovati; -greifen, *v. a.* (d. Ware) razpopasti (padem); ſich -, *v. r.* seči (sežem) ob. zaleteti se v kako pravico; lotiti se česa; -größern, *v. a.* vékšati, velíčati; povékšati, povéčati, povelíčati + povekševati, poveličevati; (erweitern) razširiti + razšírjati; (vermehren) množiti: pomnožiti; ſich -, *v. r.* narasti, zrasti + naráščati; -größerung, *f.* povekšava, povekševanje; =s= *a.* vekšavni, povekševavni; =glas, *n.* vekšavno steklo, povekševavnik, drobnogléd, drobnovíd; =wort, *n.* povekševavno imé, vekšavka; -gütен, *v. a.* poverniti, škodo poravnati, nadomestiti + povráčati; -gütung, *f.* povračilo, nadomestilo; -haft, *m.* zapor, zapertje; =befehl, *m.* povelje koga zapreti; =en, *v. a.* zapreti, v zapor djati (dem), ukleniti + zapírati, uklépati; =ete, *m.* jetnik, uklénjenec; *f.* jetnica; -hallen, *v. n.* zgubiti se + zgúbljati se, pojémati; -halten, *v. n.* (zu etwas) mórati, síliti: primórati, prisíliti; (verbergen) zatajiti, utajiti, zamólčati (ím) + prikrívati; (den Athem) na se dèržati (ím): pridèržati, zatajiti + priderževati; ſich -, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se, nositi se, zaderževati se, početi (čnem), počénjati; (v. einer Sache) biti (sem), imeti (am) se; es verhält ſich ſo, taka je; eine Sache verhält ſich zur andern wie -, reč proti reči je kakor; -halten, *n.* obnaša, vedenje, ravnanje, zadèržanje; -hältnis, *n.* razmera, razmér *f.*, razmerje, primera; (Beziehung) zadeva, ozir: im -, po primeri; =mäßig, *a.* razmeren, porazmeren, primeren; =wort, *n.* razmernik, predlog; -ungslehre, *f.* nauk kako obnášati se; -ungsregel, *f.* pravilo ob. vodilo rav-

nanja; -handeln, *v. a.* obravnovati, razprávljati; *v. n.* pogájati se, v pogojilu biti (sem); -handlung, *f.* obravnava, razprava; =stag, *m.* za obravnavo odlóčeni dan (g. dneva); -hängen, *v. a.* zavésiti + zavéšati; (über jemand.) nakloniti, prisóditi, umériti, + naklánjati, prisójati; (Strafe) odlóčiti, odmériti + odločevati, odmérjati; -hängnis, *n.* usoda, osoda, naklomba, narejek, kob *f.*; =voll, *a.* usoden, osodepóln, koben; -harren, *v. n.* stanoviten ostati (stanem), biti in ostati + ostájati; -härten, *v. a.* zatèrditi, stèrditi + zaterjevati; (v. Herz) zakèrkniti; *v. n.* otèrpniti, zakèrkniti; verhärtet, *a.* oterpnjen, opokel, terdovraten; (v. Flüssigk.) sesesti se (sedem), zgostiti se; okreniti se *pf.*; -härtung, *f.* terdina, zatverdina; -hasst, *a.* sovražen, zopern, omerzljív, merzek: - machen, mraziti: omraziti, pristúditi; -hau, *m.* pregraja, zasék, zaseka; =en, *v. a.* pregraditi, pot zavaliti oder založiti, + pregrájati; -heeren, *v. a.* rúšiti, pleniti, porúšiti se; opustóšiti, razdjati (dém), pokončati, popleniti + razdévati, pokončevati ꝛc.; -heerung, *f.* razdeva, razdjava, pokončevanje, razvalina, razdertija; -hehlen, *v. a.* prikriti (krijem) utajiti + prikrívati, skrívati, potíkati; (v. Wahrh.) zamolčati (ím) *pf.*; -heilen, *v. a.* celiti: zaceliti; *v. n.* celeti: zaceleti, zaceliti se; -heimlichen, *v. a.* prikriti (krijem), zatajiti, utajiti, zamólčati, (ím) + prikrívati, zatajevati; -heirathen sich, *v. r.* (vom Manne) ženiti se: oženiti se; (v. Weibe) možiti se: omožiti se, vdati se + vdájati se; -heirathung, *f.* ženitev, oženitev; možitev, vdaja; -heißen, *v. a.* obljúbiti + obétati, obéčati, obéčevati; -heißung, *f.* obljuba, obet; -helfen, *v. a.* pomoči (morem), pripomoči, pripomágati *pf.*; -herrlichen, *v. a.* slaviti, velíčati: razslaviti, povelíčati + razslávljati, poveličevati; -hexen, *v. a.* začárati, zacóprati *pf.*; -hindern, *v. a.* ubrániti, ovreti, zadèržati (ím), zapréčiti + brániti, ovírati, zaderževati; -hinderung, *f.* ovira, overa, ovirek, zapreka, zaderžek, napota; =sfall, *m.* im -, če je kdo zaderžan; -höhnen, *v. a.* zasramovati, rúgati se komu, zasmehovati; -höhnung, *f.* zasramba, zasramovanje; -hör, *m.* zaslišba, zaslíšanje, izpraševanje; =en, *v. a.* zaslíšati (im), izprášati + zaslíševati, izpraševati; =zimmer, *n.* izpraševálnica; -hüllen, *v. a.* zagerniti, pregerniti, prekriti (krijem) + zagrínjati, prekrívati; -hungern, *v. n.* lákote umreti + umírati; -hüten, *v. a.* odverniti, obvárovati, ubrániti + odvráčati; -irren sich, *v. r.* zaiti (idem), zablodíti, zabresti (bredem), zagaziti, zatepsti se, izgubiti se + izgúbljati se; -irrung, *f.* blodnja, zmota, zmotnjava, pomota; -jagen, *v. a.* spoditi, zapoditi, razpoditi, pregnati (ženem), od-

gnati, razgnati, spókati + pregánjati ꝛc.; -jährẽn, *v. n.* zastareti, zastárati se; -jährung, *f.* zastára, davnost; -jüngen, *v. a.* mladiti: premladiti, pomladiti, prenoviti + premlájati, prenávljati; ſich -, *v. r.* mladiti se: omladeti, prenoviti se + prenávljati se ꝛc.; verjüngter Maßſtab, zmánjšano merilo; -kauf, *m.* prodaja, prodajilo: zum -, na prodaj; - mit Vorbehalt d. Wiederkaufes, prodaja na rešilo; =en, *v. a.* pródati, prodájati, na prodaj imeti (am); (weg-) prodáti: razprodati, razpečati; -käufer, *m.* prodajavec, sejmovavec; =in, *f.* prodajavka; sejmovavka; Verkäuflich, *a.* na prodaj, prodajen; -kaufs= *a.* prodajni; =gewölbe, =lokale, *f.* prodajálnica, prodajávnica, štacuna; =preis, *m.* kup, cena, prodajna cena; -kehr, *m.* prodaja, razprodaja; kupčija, tergovina; (Umgang) obhod, občenje; =en, *v. n.* tèržiti, tergovati, kupčevati, kupovati in prodájati; (umgehen) óbčiti, občevati, znanje imeti, pečati se; (fahren) voziti se; *v. a.* narobe oberniti, preverniti + prevrácati; =smittel, *n.* pomoček za kupčijo; =sweg, *m.* kupčijska pot; -kehrt, *a.* prevernjen, zvernjen; (fittl.) nápečen, nápačen, napčen, spriden, popačen; *ad.* napek, naopák, narobe, narobek; =heit, *f.* nápačnost, sprídenost, popáčenost; -keilen, *v. a.* zagvozditi, s klinom zabiti (bijem), zakliniti + zabíjati; -kennen, *v. a.* ne spoznati, zmótiti od. zmesniti se nad čim + ne spoznávati; -ketzern, *v. a.* za krivoverca imeti (ám) od. razglasiti; -klagen, *v. a.* tóžiti: zatóžiti, tožbo podati zoper koga; -kläger, *m.* tožnik, zatožnik; =in, *f.* tožnica; -klagte, *m.* zatóženec, tóženec; *f.* zatóženka; -klären, *v. a.* objasniti, ujásniti, razbístriti *pf.*; *fig.* oslaviti, preobráziti, spremeniti, razslaviti + oslávljati, preobraževati; -klärung, *f.* oslava, oslavitev, spremín, preobráženje; -kleiden, *v. a.* opažiti, obložiti; prevleči + opaževati, obkládati; ſich -, *v. r.* preobleči se, napačiti se + preobláčiti se; -kleidung, *f.* opažba, obklada; preobleka; -kleinern, *v. a.* mánjšati, maliti: zmánjšati, pománjšati + pomanjševati, drobiti: zdrobiti; *fig.* ponížati + poniževati, na nič dévati; -kleinerung, *f.* manjšatev, pomanjšatev, pománjšanje; =swort, *n.* manjšavna od. pomanjševavna beseda, manjšavka; -knöchern, *v. n.* okosteneti, okoščeneti, skoščeneti *pf.*; -knüpfen, *v. a.* vézati (vežem), sklépati, drúžiti, ediniti: zvézati, skleniti, zdrúžiti, zedíniti; -kochen, *v. a.* pokúhati; *v. n.* ukúhati se, pokúhati se; -kohlen, *v. n.* ogleneti: zogleneti, zógliti se; -kommen, *v. n.* na nič priti (pridem), skáziti se, zbógati se; -körpern ſich, *v. r.* vtelésiti se, poživotiti se, meso postati (stanem) + postájati; -koſten ſ. Koſten; -köſtigung, *f.* živež, hrana; -kriechen ſich, *v. r.* razlezti se, po-

razlezti se, kam zlezti od. zalezti *pf.*; -frümeln, *v. a.* drobiti, merviti, mervičiti: zdrobiti, razdrobiti; -frümmen, *v. a.* kriviti, kljúčiti: skriviti, skljúčiti; -früppeln; *v. n.* ohrometi, zakerneti, pokvečiti se *pf.*; -fühlen ſich, *v. r.* prehladiti se, premráziti se + prehlájati se; -fühlung, *f.* prehlád, prehlaja; -fümmern, *v. a.* greniti, kaliti: zgreniti, skaliti; *v. n.* hújšati se, hírati: shújšati se; (v. Durſt) zažéjati se; (v. Hunger) zaláčniti se; -fündigen, *v. a.* oznániti, naznániti, razoznániti, razglasiti, oklícati (kličem), napovédati (vém) + oznánjati, razglášati, oklicovati, napovedovati; -fündiger, *m.* oznanovavec; klicár, glasnik; -fündigung, *f.* oznanilo, oklíc, razglasilo, navestilo; -fürzen, *v. a.* krátiti, krájšati: prikrátiti, okrátiti, prikrájšati + okračevati, prikrajševati; ſich d. Zeit -, kratek čas si délati, kratkočasovati se; -fürzung, *f.* prikratitev, prikrájšba, prikrajšek; =szeichen, *n.* kratica, skrajšek, krajšáj.

Ver=lachen, *v. a.* zasmehovati, posmehovati se, smejati (smejem) se od. rúgati se komu; -lag, *m.* zaloga, založba; =s= *a.* založni; =sbuchhandlung, *f.* založna knjigárnica od. bukvárnica; =skoſten, *pl.* založni stroški *pl.*; =srecht, *n.* založna pravica; -langen, *v. a.* u. *n.* zahtévati, hoteti (hočem), zaželeti se komu po čem, kaj zaželeti, zahteti se komu česa; *n.* zahteva, zahtevek; želja, hrepenenje; -längern, *v. a.* dáljšati: podáljšati, zdáljšati + podaljševati; -längerung, *f.* podaljšava, zdaljšava; -laſs, *m.* zapušćina, zaostávšćina, zapúšćeno blago; -laſſen, *v. a.* zapustiti, pustiti + zapúšćati, púšćati; (unterl.) opustiti + opúšćati; ſich -, *v. n.* zanesti se, zaúpati + zanášati se: -er Ort, zapustija, samija; =ſchaft ſ. Verlaß; =ſchaftsabhandlung, *f.* obravnava od. razprava zapušćine od. zaostávšćine; =ſchaftsgläubiger, *m.* upnik zapušćine od. zaostávšćine; =ſchaftskurator, *m.* oskerbník zapušćine od. zaostávšćine; =ſchaftsmaſſe, *f.* zapušćina, zaostávšćina; =ſchaftsvermögen, *n.* zapúšćeno premoženje od. blago, zapušćina; -läſslich, *a.* zanesljív, zvest, veren; -laub, *m.* dopušćenje: mit -, z dopušćenjem od. s slovesom; -lauf, *m.* preték, ték: nach - von 3 Tagen, čez tri dni; =en, *v. n.* teči, hiteti: preteči, miniti; ſich -, *v. r.* razteči se, razbéžati (ím), razperhniti se, razkropiti se; (v. Vieh) razbezati, razbezljati; -läugnen, *v. a.* tajiti: zatajiti, utajiti + zatajevati; -läugnung, *f.* zataja, zatajitev; -lautbaren, *v. a.* razglasiti, oznániti, na znanje dati, oklicati (kličem) + razglášati, oklicovati; -lautbarung, *f.* razglás, oznanilo; -lauten, *v. n.* es verlautet, právijo, slišati je, čuje se; -leben, *v. n.* preživeti, prebiti (bom), *pf.*; -legen, *v. a.* založiti, nekam djati (dém) + zalágati, ne-

kam dévati; (auf eine andere Zeit, Ort ꝛc.) preložiti; (verſchieben) odložiti + odlágati; -legen, *a.* zmeten, zbegan, oparjen, osupnjen; (durch Liegen) zaležán, preležán: -machen, zabégati; =heit, *f.* zadrega, stiska: in-ſetzen, zbégati, osupnjen(metem), v zadrego pripráviti; wir werden in arge - kommen, huda nam bo predla, hudo nas bo pobíralo; -leger, *m.* založnik; =in, *f.* založnica; -leihen, *v. a.* priskútiti, pristúditi, omraziti, ogreniti *pf.*; -leihen, *v. a.* podelíti, dodeliti, podati, podariti + podeljevati; -leihung, *f.* podelitev, podaritev, podaja; =srecht, *f.* podajna pravica; =stag, *m.* dan podelitve; -leiten, *v. a.* zapeljati (peljem), zvoditi, s prave poti odverniti + zapeljevati, s prave poti odvračati; -leiter, *m.* zapeljivec; -leitung ſ. Verführung; -lernen, *v. n.* pozábiti. iz spomina izgubiti + pozábljati; -leſen, *v. a.* prebrati (berem) + prebírati, brati od. čítati kaj pred kom; -letzbar, *a.* poškodljiv, ranljív; -letzen, *v. a.* kvariti, vréditi: poškodovati, pohábiti, pokvariti, povréditi; (verwunden) rániti; (d. Recht, Ehre ꝛc.) skrúniti, kvariti, žáliti: oskrúniti; (Geſetz) prestópiti. prelomiti + prelámljati; (Ordnung) mótiti, rúšiti; -letzlich ſ. Verletzbar; -letzung, *f.* poškodovanje, poškodba, kvar, kvara; oskrumba, oskrunitev; žalitev, razžalitev; prestóp, prestopek, prelóm.

Verleumden, *v. a.* obrekovati, obrékati, oprávljati, ogovárjati, topiti, raznášati, obírati, na nič dévati, gerditi, čèrniti; -er, *m.* obrekovavec, opravljivec, ogovarjavec, zajédavec; =in, *f.* obrekovavka, opravljivka; =iſch, *a.* opravljív, obrekovaven, obrekljív, ogovarjav, obirav; -ung, *f.* obreka, obrekovanje, oprávljanje, ogovor; =ſucht, *f.* opravljivost.

Ver-lieben ſich, *v. r.* zaljúbiti se; -liebte, *m.* zaljúbljenec; -lieren, *v. a.* gubiti, trátiti: zgubiti, izgubiti, zapasti + zgúbljati: den Verſtand -, obnoreti, ob pamet priti (pridem); durch Tanzen -, zaplesati; durch ſchlechte Wirtſchaft -, zagospodáriti; als Wirt, Fuhrmann, Landmann - ꝛc., zakerčmáriti, zavozáriti, zakmetovati u. ſ. w.; -lizitieren, *v. a.* po dražbi prodati; -loben, *v. a.* zaročiti + zaróčati; -löbnis, *n.* zaroka, zaročitev, zaroki *pl.*; -lobte, *m.* zaróčenec, zaročnik; *f.* zaróčenka, zaróčnica; -locken, *v. a.* zvábiti, zvoditi *pf.*; =d, *a.* vabljív, mikaven; -lockung, *f.* vaba, vabilo; -loren, *a.* zgubljen; zgrešen: - gehen, v zgubo iti (grem); -löſchen, *v. n.* gásniti: ugásniti + ugasovati; -loſen, *v. a.* ždrébati, lózati; -loſung, *f.* ždrébanje, vzdigovanje; -luſt, *m.* zguba, izguba, zgubiček, izgubitek, gubitek, propadek; - -leiden, erleiden, na zgubi biti (sem); okúpiti se; bei -, pod izgubo; =ig, *a.* - werden, izgubiti, zgubiti; (im Spiel) zaigrati; -machen, *v.*

a. zadélati, zaphati + zadelovati; (im Teſtam.) voliti, sporočiti + sporóčati; (Speiſe) béliti: zabéliti, obéliti; -mächtnis, *n.* volilo, sporočilo; -mählen ſich, *v. a.* vdati se, omožiti se, v zakon stópiti + vdájati se, možiti se; (v. Manne) ženiti se: oženiti se, v zakon stópiti; -mählung, *f.* poroka; ženitev; vdaja, možitev; -maledeien, *v. a.* prekleti (kolnem) + preklínjati; -mauern, *v. a.* zazídati, zamíriti; -mehren, *v. a.* množiti: pomnožiti + pomoževati; víkšati, večati: povíkšati + povikševati; ſich -, *v. r.* zarediti se, zaplóditi se; (v. Gewächſen) razrasti se + razrášćati se; -mehrung, *f.* množitev, pomnožitev; zaredba, zarod, razrást; -meiden, *v. a.* ogniti se od. zogniti se čemu + ogíbati se (bljem); -meidung, *f.* ogíb; bei -, ognivši se; bei - weiterer Koſten, da ne bo več stroškov; -meintlich, *a.* dozdéven, domneven; -melden, *v. a.* oglasiti, naznániti + oglášati, naznánjati; -mengen, *v. a.* zméšati, poméšati *pf.*; -meſſen, *v. a.* mériti: izmériti, zmériti + izmérjati; *a.* derzen, prederzen, zderzen, prezaupen; =heit, *f.* derznost, prederznost; =tlich, *a.* prederzen; -meſſer, *m.* mereo, mérjevec; -meſſung, *f.* izmera; -miethen, *v. a.* v najem dati + dajati; -miether, *m.* najemodavec; -mindern, *v. a.* mánjšati, ménjšati, maliti: zmánjšati, pománjšati, umaliti; -miſchen, *v. a.* méšati: zméšati, poméšati; -miſſen, *v. a.* gréšati, pogréšati, pogreševati: zgrešiti, pogrešiti; leicht -, lahko uterpeti + uterpévati; -mittelu, *v. a.* posredovati. srednik biti (sem); (Frieden) správiti, pomiriti + správljati; -mittelſt, *prp.* s, s pomočjó; -mittelung, *f.* posredovanje, posredništvo; -mittler, *m.* srednik, posrednik; mešetar; =in, *f.* srednica; -modern, *v. n.* trohneti, perhneti, gnjiti (gnjijem): strohneti, sperhneti, zgnjiti; vermodert,, trohljén, trohnél, preperél; -möge, *prp.* po -, zarad, pri; (m. Hilfe) s, s pomočjó; -mögen, *n.* premoženje, imenje, imetje, imovina, imelo; (Fähigkeit) zmožnost, zmožestvo; (Kraft) moč *f.*; *v. n.* premoči (morem), zmoči, zmožen biti (sem); (beſitzen) zamoči; =d, *a.* zmožen, premožen; =benenntnis, *f.* napoved premoženja; =erbin, *f.* blagónica; =ſtand, *m.* stan premoženja, vse premoženje; =übertragung, *f.* prenos premoženja; =umſtände, *pl.* premoženje; premožnost; -möglich, *a.* premožen, zamožen, začimen; -mummen, *v. a.* ošémiti *pf.*; -muthen, *v. n.* méniti, misliti si, domišljati se, domišljevati si, domnévati, v svesti si biti (sem); *n.* dozdeva, dozdevek, misel *f.*: wider -, drugače kakor se je mislilo; -muthlich, *a.* dozdéven; *ad.* blezo, bojé, prej ko ne, berž ko ne, po vsej priliki; -muthung, *f.* dozdevek, dozdeva; do-

vzema, dovzemek; -nachläſſigen, *v. a.* zanemáriti, zanemárati, z nimar od. v nemar pustiti, zamárovati + zanemárjati, ne róditi za kaj; -nachläſſigung, *f.* zanemara, nemar *f.*; -nageln, *v. a.* zabiti (bijem); vernagelt, *fig.* zabit, butast; -nähen, *v. a.* zašiti (šijem), zašívati, zapehniti; -narben, *v. n.* zaceleti, zaceliti se, zarasti se *pf.*; -nehmen, *v. a.* slišati (ím), zaslíšati, začuti (čujem); -nehmlich, *a.* slišen, sliš-ljív, razločen; -nehmung, *f.* zaslíšanje; -neigen ſich, *v. r.* priklóniti se + priklánjati se; -neigung, *f.* poklon, priklon; -neinen, *v. a.* zanikati, odreči + odrékati; =d, *a.* nikaven, zanikaven, odrekaven; -neinung, *f.* zanikanje, odreka; =s= *a.* nikavni, zanikavni; =swort, *n.* nikávnica, zanikávnica; -nichten, *v. a.* pókončati, ukončati, uničiti, ugonobiti, polomastiti, porúšiti, stratiti, razdjati (dém) + pokončevati, uničevati, ugonábljati, razdévati; -nichtung *f.* pokončava, razdeva, polomást *f.*; -nunft, *f.* um, razúm, pamet *f.*: zur-kommen, zavédeti se (vém), spametovati se; =nünfteln, *v. a.* modrovati; -nunftgemäß, *ad.* po pámeti; -nunftgeſetz, *n.* po umu prejeta postava; -nünftig, *a.* umen, razumen, pámeten; -nunftlos, *a.* brezumen, nespámeten; -nunftmäßig, *a.* razumen, umen, pámeten; -öden, *v. a.* opustóšiti, v puščavo spreoberniti + spreobráčati, razdévati; -öbet, *a.* pust, puščoben; -öffentlichen, *v. a.* razglasiti, na znanje dati + razglášati; -ordnen, *v. a.* ukázati (kažem), zaukázati, veleti + ukazovati, velévati; (beſtimmen) ustanoviti + ustanávljati; (ärztlich) zapisati (pišem) + zapisovati; -ordnete, *m.* poobláščenec; -ordnung, *f.* ukáz, naredba; =smäßig, *ad.* po ukazu, ukazu primeren; =sweg, *m.* im-, po ukazu; -pachten, *v. a.* v zakúp od. najem dati + dajati; -packen, *v. a.* kam správiti oder zamótati + správljati, zamátati; -palliſadieren, *v. a.* obkóliti, s koli ograditi + ográjati; -paſſen, *v. a.* zamuditi; zapózniti se + zamújati; -peſten, *v. a.* kúžiti: okúžiti; zasmraditi; -petſchieren, *v.* *a.* pečátiti: zapečátiti; -pfählen, *v.* *a.* obkoliti, s koli zagraditi + zagrájati; -pfänden, *v. a.* zastáviti, v zastavo dati + zastávljati; -pfändung, *f.* zastava; -pflanzen, *v.* *a.* zasaditi; presaditi + zasájati; presájati; -pflegen, *v. a.* na skerbi imeti (imam), preskerbovati, oskerbovati, oskerbljevati, komu živež dajati, zakládati: oskerbeti, z živežem založiti; -pflegs= *a.* oskerbovalni, oskerbni; =samt, *n.* oskerbovalni urad; =skontrakt, *m.* pogodba zastran preskerbovanja; =smagazin, *n.* oskerbováinica; =swesen, *n.* oskerbovalstvo; -pflegung, *f.* preskerbovanje, postrežba; živež; -pflichten, *v. a.* dolžnost komu nalágati, vézati (vežem):

zavézati + zavezovati; ſich –, *v. r.* zavézati se + zavezovati se; –pflichtet, *a.* zavezan, dolžen; –pflichtung, zaveza, dolžnost; –pfuſchen, *v. a.* pohábiti, spačúhati, pokvariti, skaziti, –pichen, *v. a.* zasmóliti *pf.*; pönnen, *v. a.* pod káznijo prepovédati + prepovedovati; –praſſen, *v. a.* potratiti, zapráviti, zatratiti *pf.*; –proviantieren, *v. a.* z živežem preskerbeti od. založiti + preskerbovati od. zakládati; –puppen ſich, *v. r.* zapresti se (predem) + zapredati se; –putz, *m.* omáz, zamazek; belež; –en, *v. a.* zamázati (mažem); pobéliti *pf.*

Ver-rammeln, *v. a.* zagraditi, zadélati + zagrájati; –rath, *m.* izdaja, izdajstvo. izdajba; =en, *v. a.* izdati + izdájati; (d. Obrigkeit) ovaditi + ovájati; (zu erkennen geben) razodéti + razodévati; der Knabe verräth –, fantu se zna od. se vidi; –räther, *m.* izdajavec, izdajnik; =ei, *f.* izdaja, izdajstvo; =in, *f.* izdájnica, izdajavka; =iſch, *a.* izdajaven, izdajavski, izdajen; –rauchen, *v. a.* pokaditi, zakaditi *pf.*; –räumen, *v. a.* založiti *pf.*; –rechnen, *v. a.* zaračúniti, zarájtati, vrájtati, v račun vzeti (vzamem, vzemem) + zaračunovati, zarajtovati; ſich –, *v. r.* prerájtati se, prešteti se (štejem), zmótiti se v računu + prerajtovati se; –rechnung, *f.* zarajt, zarajtba, zarajtovanje; –recken, *v. n.* cèrkati, cépati, krépati: cèrkniti, stégniti se, cépniti, krépniti; –reden ſich, *v. r.* zareči se komu, zagovoriti se; –reiſen, *v. n.* oditi (idem), odríniti, po svetu iti (grem) + odhájati; –reißen, *v. a.* raztèrgati *pf.*; –renken, *v. a.* izvíniti, izpahniti, spehniti *pf.*; –renkung, *f.* spah, izvinek, izpahljej; –rennen, *v. a.* zaskočiti, pot preteči *pf.*; –richten, *v. a.* opráviti, storiti, dodélati, zveršiti, dogotóviti + oprávljati, dodelovati, zverševati, dogotávljati; –richtung, *f.* opravilo, opravek; delo, djanje; –riegeln, *v. a.* zatekniti, zapahniti + zatíkati; –ringern, *v. a.* mánjšati; zmánjšati; znižati + zmanjševati; žniževati; –roſten, *v. n.* zarujaveti, zarjaveti *pf.*; –rucht, *a.* preklét, brezbožen, malopriden; hudoben, zel; =heit, *f.* malopridnost, hudobíja; –rücken, *v. a.* premakniti, premekniti, premestiti; prestáviti, preložiti, prenesti + premikati; prestávljati, prenášati; (d. Kopf) zmesti, zmẽšati *pf.*; –rückt, *a.* prismuknjen, zmočen; v glavi izgubljen, zmešan, nor; =heit, *f.* norost, zmẽšanost; –ruf, *m.* slabi glas; =en, *a.* slabega glasú, razvpít.

Vers, *m.* stik, verz, vers; (in d. Bibel) odstavek, versta.

Ver-ſalbuchſtaben, –ſalien, *pl.* velike začetne čerke od. pisemke; –ſalzen, *v. a.* presóliti *pf.*; *a.* preslán; –ſammeln, *v. a.* zbrati (berem), skúpiti, skup správiti + zbírati, skúpljati; ſich –, *v. r.* zbrati se + zbírati se; sniti se (snidem) + shá-

jati se; -ſammlung, *f.* skúpščina, zbor, spravišče; shod, sestanek; =shaus, =slokale, *n.* =sſal, *m.* shódnica, snídnica; zbirališče, sčakališče; -ſanden, *v. n.* péščiti se: s peskom zasuti se (spèm), zašariti se; -sart, *f.* versta stihov ob. verzov; -ſatz, *m.* zastava; =amt, *n.* zastávnica, zastavljávnica; =zettel, *n:* zastavni list; -ſauern, *v. n.* kísati se: skísati se; -ſaufen, *v. a.* zapiti (pijem), zapijančevati *pf.*; -ſäumen, *v. a.* zamuditi, zakasniti + zamújati; ſ. Vernachläſſigen; -ſäumnis, *n.* zamuda, zamudek; -ſchaffen, *v. a.* priskerbeti, pribáviti, komu k čemu pomoči (morem) ob. pomágati, pripomágati + priskerbovati; Geltung -, veljavo zadobiti + zadobívati; -ſchalen, *v. a.* obiti (bijem), opažiti + obíjati; (m. Bretteru) zasvíslati; -ſchallen, *v. n.* pozveneti, glas se pozgubi; -ſchämt, *a.* sramožljiv, srameżljív, sramen; =heit, *f.* sramožljivost; -ſchanzen ſich, *v. a.* zagraditi se, z okopom se obdati, utèrditi se + zagrájati se, uterjevati se; -ſchanzung, *f.* okóp, obkóp, zasip, nasip; -ſchärfen, *v. a.* zóstriti, poóstriti *pf.*; -ſchärfung, *f.* poóstrenje; -ſcharren, *v. a.* zagrebsti, zakopati (pljem) zasuti (spèm) + zagrébati, zasípati (pljem); -ſchauen ſich, *v. r.* zaglédati se; zatelebati se *pf.*; -ſcheiden, *v. n.* umreti (merjem), smert storiti, dušo pustiti, lóčiti se s tega sveta + umírati; -ſchenken, *v. a.* podariti; podeliti; razdati, porazdati + razdájati; -ſcheuchen, *v. a.* preplašiti, odpoditi, razpoditi *pf.*; -ſchicken, *v. a.* razposlati (šljem), poslati + razpošíljati; -ſchieben, *v. a.* premakniti premíkati; (auf eine andere Zeit) odložiti, preložiti + odkládati, odlášati; -ſchieblich, *a.* premakljiv; -ſchieden, *a.* različen, razen, različit; =artig, *a.* raznotér, raznolík, raznoversten; =heit, *f.* različnost, razlika, različje; -ſchießen, *v. a.* postréljati; -ſchimmeln, *v. n.* plésnovati: splésnovati; -ſchlafen, *v. n.* zaspati (spim), zaležati (im). spé zamuditi *pf.*; *a.* zaspán, dremljív; -ſchlag, *m.* predél. pregraja; ſ. Kiſte; =en, *v. a.* zabiti (bijem) + zabíjati, zapažiti, pregraditi + pregrájati; (wohin) zanesti, zaderviti, zagnati (ženem) + zagánjati, zanášati; *a.* prekanjen, premeden, zvitorép, presukan, zvít; =heit, *f.* prekánjenost, zvitost; -ſchlammen, *v. n.* zablatiti, zaklestiti *pf.*; -ſchlechtern, *v. a.* slabiti, slábšati: poslábšati, spríditi; -ſchleiern, *v. a.* zagerniti + zagrínjati; -ſchleimen, *v. a.* zasliziti, zaslíniti *pf.*; -ſchleimung, *f.* zaslíženje; -ſchleiß, *m.* prodaja; =en, *v. a.* pródati, prodájati: prodáti, razpečati; *v. n.* zlizati se, ogúliti se *pf.*; =er, *m.* prodajavec; -ſchleppen, *v. a.* zavláčiti, razneseti + raznášati; -ſchleudern, *v. a.* zapráviti, zatrátiti + zaprávljati; -ſchließbar, *a.* zapirljív, na zatvor; -ſchließen, *v. a.* zakleniti + zaklépati; zapreti, za-

tvóriti + zapirati; -ſchlimmern, *v.* *a.* hújšati: shújšati, pohújšati; *v.* *n.* hujše pritisniti; -ſchlingen, *v.* *a.* zaplesti (pletem), preplesti, zamotati; ſ. verſchlucken; -ſchloſſen, *a.* tih, malobeseden; -ſchlucken, *v.* *a.* pogóltniti, pogólniti, požreti + góltati, pogoltovati, požírati; -ſchluſs, *m.* zaklep, zatvor, zapira: im - haben, pod ključem od. zaklepom imeti; -ſchmachten, *v.* *n.* gíniti, mreti, medleti: omedleti, obnemoči (morem), obnemágati, oslabeti + omedlévati, oslabévati; -ſchmäßen, *v.* *a.* zavreči (veržem): zamétati, zametovati, zaničevati; -ſchmelzen, *v.* *a.* raztopiti, pretopiti, razpustiti, prepustiti + raztápljati, razpúščati; -ſchmerzen, *v.* *a.* preterpeti, prestati (stojím), preboleti, prenesti + prenášati; -ſchmieren, *v.* *a.* zamázati (mažem) + zamazovati; -ſchmitzt, *a.* prekanjen, presukan, previhan, hudomušen, zvitorép, šegav; =heit, *f.* prekánjenost, ségavost ꝛc.; -ſchneiden, *v.* *a.* razrézati (režem), zrézati + razrezovati; ſich -, *v.* *r.* urézati se + urezovati se; -ſchneien, *v.* *a.* zamesti (metem), zasnežiti, zapasti (padem) + zamétati, zapádati; -ſchnittene, *m.* kópljenec, skópljenec, rézanec; -ſchnitzeln, *v.* *a.* zrezljati *pf.*; -ſchollen, *a.* zazabljen, komur ni duha ne sluha, o komur se ne vé; -ſchönern, *v.* *a.* lépšati, záljšati + olépšati, ozáljšati; -ſchönerung, *f.* lepšava, olépšava: zur -, zavoljo lépšega; -ſchränken, *v.* *a.* zagraditi, pregraditi, zadélati + zagrájati, zadelovati; -ſchreiben, *v.* *a.* zapísati (pišem) + zapisovati; (durch Schreib. verbrauchen) popísati + popisovati; Waren -, písati po blago, naročiti si + naróčati si blago; ſich -, *v.* *r.* prepísati se (pišem), v pisanji se zmótiti; -ſchreiber, *m.* zapisovavec; -ſchreibung, *f.* zapis, pismena zaveza; -ſchreien, *v.* *a.* razkríčati (ím), raznesti *pf.*; ſ. Beſchreien; -ſchroben, *a.* čuden, nápačen; zavit; -ſchrumpfen, *v.* *n.* gèrbiti se, kljúčiti se, kèrčiti se: zgèrbiti se, skljúčiti se, skèrčiti se; -ſchulden, *v.* *a.* zadolžiti, v dolgove zakopati (pljem); *v.* *n.* zadolžiti se; zagrešiti se, pregrešiti se *pf.*; *n.* pregrešek; -ſchuldet, *a.* zadolžen, v dolgovo zakopán, v dolgéh; -ſchütten, *v.* *a.* zasuti (spèm) + zasípati (pljem); (Flüſſiges) razliti (lijem), izliti + razlívati ꝛc.; -ſchwägern ſich, *v.* *r.* v svaštvo stópiti *pf.*; -ſchweigen, *v.* *n.* zamólčati (ím), zatajiti + zatajevati; -ſchwellen, *v.* *n.* oteči, zateči, zabúhniti, zabrékniti, obrékniti; -verſchwollen, otekel, zabuhel, obrekel, -ſchwemmen, *v.* *a.* zatopiti, zaplániti + zatápljati.

Verſchwend-en, *v.* *a.* zapráviti, zatrátiti, potrátiti, pognati (ženem) + zaprávljati, razsípati (pljem), trátiti; (Zeit) trátiti, izgúbljati; -er, *m.* zapravljivec, razsípnik, razmetnik; =in, *f.* zapravljivka, razsípnica, razmétnica; =iſch, *a.* zapravljív, potraten, razsipen, stroš-

ljív, -ung, *f.* potrata, zapravljívost, razsipnost.

Ver-ſchwiegen, *a.* molčljív, zamolčljív, molčéč; =heit, *f.* molčečost, zamolčljivost; -ſchwimmen, *v. n.* prelívati se; -ſchwinden, *v. n.* zgíniti, zíbniti, izgubiti se + zgínjati, zginjevati, izgúbljati se: -d klein, predroben; -ſchwiſtern, *v. a.* posestriti + posestrovati; -ſchwiſtert, *a.* v žlahti; -ſchwören ſich, *v. r.* zarotiti se, zagovoriti se; (empören) spúntati se *pf.*; -ſchwörer, *m.* zarotnik, zakletnik; puntár; -ſchwörung, *f.* zarota, zarotija, punt; -ſehen, *v. a.* preskerbeti, oskerbeti, prevíditi, založiti + preskerbovati, zakládati; (d. Dienſt) oprávljati; (d. Kranken) prevíditi + previdovati; (jemand. Stelle) namestovati, zastópati; ſich -, *v. r.* preglédati se, prezreti; (erwarten) dočakovati, nadjati se, v svesti si biti (sem) česa; -ſehen, *n.* spregled, spregledek, pomota, pogrešek; -ſehren, *v. a.* rániti, poškodovati *pf.*; -ſenden, *v. a.* poslati (šljem), odpráviti; razposlati + pošíljati, odprávljati; razpošíljati; -ſender, *m.* pošiljavec; razpošiljavec; -ſendung, *f.* razpošiljava, razpošiljatev, odprava; -ſengen, *v. a.* smoditi, páliti: osmoditi, opáliti, zacvèrkniti; -ſenken, *v. a.* pogrézniti, zagrézniti, zavézniti; potopiti, vtopiti + pogrezovati; potápljati; (in d. Tiefe) spustiti *pf.*; ſich in Gedanken -, zamísliti se *pf.*; -ſetzen, *v. a.* prestáviti, premêstiti, preložiti + prestávljati, premestovati; (verpfänden) zastáviti + zastávljati; (verpflanzen) presaditi + presájati; (antworten) odverniti, odgovoriti + odgovárjati; (Gränzſtein) premakniti, prestáviti + premíkati; in Schrecken -, prestrášiti *pf.*; einen Schlag -, vdáriti, ropiti, lopútniti; in d. Ruheſtand -, v pokoj djati (dém) + dévati; in d. Nothwendigkeit -, mórati, síliti: primórati, prisíliti; -ſetzung, *f.* prestava, premestitev; presadba; zastava; =ſprüfung, *f.* popravljavna skušnja; -ſichern, *v. a.* zagotóviti, uvériti, zatèrditi + zagotávljati, zaterjevati; (aſſekurieren) zavárovati *pf.*; -ſichert, *a.* zagotovljen; zavarován; -e, *m.* zavarovanec, -ſicherung, *f.* zagotovljenje, zagotovilo; zavarovanje; =ſanſtalt, *f.* zavaroválnica; =ſbetrag, *m.* zavarovani znesek; =ſgeſellſchaft, *f.* zavarovalna družba; -ſiegeln, *v. n.* pečátiti: zapečátiti, pečat pritísniti na kaj; -ſiegen, *v. n.* usahniti, usehniti, posušíti se + usihati; -ſiſzieren, *v. a.* verze oder stihe délati, pesmáriti; -ſilbern, *v. a.* posrébriti *pf.*; -ſinken, *v. n.* pogrézniti se, podrézniti se, ponikniti, utoniti + pogrézati se, ponicovati, utápljati se; (in's Unglück) lezti: zlezti, pogrézniti se, zabresti (bredem); -ſinnen ſich, *v. r.* zamísliti se, zamárati se + zamíšljati se; -ſinnlichen, *v. a.* pred oči postáviti, potelésiti, poočítiti + pred oči postávljati, poočitovati; -ſion, *f.* presta-

va; *fig.* govorica; -ſitzen, *v. n.* zasedeti *pf.*

Vers-kunſt, *f.* stihotvorstvo, pesmoskladje; -künſtler, -macher, *m.* stihotvorec, skladavec; -maß, *n.* mera, stihomerstvo.

Ver-ſöhnen, *v. a.* správiti, pomíriti, sprijátliti + správljati; (d. Zorn ꝛc.) tolážiti: potolážiti, utóliti, utážiti; -ſöhner, *m.* tolažník, mîrivec; -ſöhnlich, *a.* spravljív, potolažljív, pomirljív; -ſöhnopfer, *n.* spravni dar; -ſöhnung, *f.* sprava; potolažba; -ſorgen, *v. a.* oskerbeti, preskerbeti, previditi + oskerbovati, preskerbljevati, previdovati; -ſorgung, *f.* preskerbljevanje; =sanſtalt, *f.* oskerboválnica, preskerbljeválnica, ubóžnica; -ſpäten, *v. n.* zapózniti se, zapozneti, zamuditi se + zapoznovati se; (nachts) zanočiti se *pf.*; -ſperren, *v. a.* zapreti + zapírati; zagraditi + zagrájati; *n.* zapor, zapira, zapertija; -ſpielen, *v. a.* zaigrati, v igri izgubiti + izgúbljati; -ſpotten, *v. a.* sramotiti, zasramovati, zasmehovati, oponášati, páčiti se od. rógati se komu; -ſpottung, *f.* zasramba, sramotitev; -ſprechen, *v. a.* obljúbiti: obétati, obéčati; (anzeigen) kázati (kažem), obétati; ſich -, *v. r.* zareči se komu, zagovoriti se; *n.* obljuba, obet; =d, *a.* kazen, obeten; -ſprecher, *m.* obetaveo; -ſprechung ſ. Verſprechen; -ſprengen, *v. a.* razkropiti, razkaditi, razperhniti, razplašiti *pf.*; -ſpüren, *v. a.* čútiti: začútiti.

Ver-ſtand, *m.* um, razúm; (Vernunft) pamet *f.*; (Sinn d. Rede) pomén, pomenek; ein Mann von -, razumen mož; (Einſicht) sprevidnost, zastopnost, razsodnost, razumnost; =esbegriff, *m.* razumek; -ſtändig, *a.* razumen, umen, zastopen, razsoden, prevdaren, sprevíden, brihten; =en, *v. a.* oznániti, na znanje dati, védeti dati + oznánjati; ſich -, *v. r.* porazúmeti se, pobógati se, dogovoriti se, pogoditi se, zméniti se *pf.*; =feit, *f.* razumnost, sprevidnost, zastopnost ꝛc.; =ung, *f.* poročilo, naznanilo, navestilo; zmenek, porazumek, pobóganje; -ſtändlich, *a.* razumljív, umeven, umeleo, razločen, razgoveten; -ſtandlos, *a.* nerazumen, brezumen; -ſtändnis, *n.* razumeva, razumevek, razumnost; (Eintracht) sprava, zložnost; -ſtärken, *v. a.* ujáčiti, zmóčniti *pf.*; pomnožiti, razmnožiti + pomnoževati; -ſtärkung, *f.* pomnožitev; =ſtruppen, *pl.* pomočna vojska; -ſtauchen, *v. a.* zvíniti, izpahniti *pf.*; -ſtechen, *v. a.* zapehniti, zašiti (šijem) *pf.*; -ſteck, *n.* zakotek, zakotje, skrivališče: -en ſpielen, kotínati, skriválico igrati; =en, *v. a.* skriti (krijem), zakriti, poskriti + skrívati; =ſpiel, *n.* skriválica; -ſtehen, *v. a.* razuméti, umẽti, zastópiti + umévati, razumévati; das verſteht ſich, to se vé, se ve da, kaj pa da, to se samo po sebi razume; ſich -, *v. r.* porazúmeti se, zméniti se, dogovoriti se *pf.*; (auf

etwas) umeti, znati; (zu etwas) odlóčiti se, lotiti se *pf.*; -ſteigen ſich, *v. r.* kam zalezti *pf.*; -ſteigern, *v. a.* po dražbi prodati, na boben prodati + prodájati; -ſteigerung, *f.* dražba, licitacija; =s= *a.* dražbni; -ſteinern, *v. n.* okame-neti; verſteinert, okamenél; -ſteinerung, *f.* okamnína, okamenina, okamnelina; (Prozeſs) okamnenje; -ſtellen, *v. a.* založiti, zastáviti + zastávljati; (überſtellen) prestáviti, preložiti + prestávljati; ſich -, *v. r.* hliniti se, hinávčiti, délati se, húliti se: potúhniti se, potajiti se + potajevati se; -ſtellt, *a.* hinavski, potuhnjen, potmajen, prihuljen; -e, *m.* ſ. Heuchler; -ſtellung, *f.* hinávščina, potaja, potuha; =skunſt, *f.* potúhnjenost ɔc.; -ſtimmen, *v. a.* skaziti, pokaziti *pf.*; -ſtimmt, *a.* neubrán; -ſtimmung, *f.* čmernost, turobnost, zlovoljnost; -ſtocken, *v. n.* zakèrkniti, otèrpniti + oterpnévati; *v. a.* zatèrditi *pf.*; -ſtockt, *a.* terdokoren, terdovrát, terdovraten, oterpnjen; =heit, *f.* terdovratnost, otèrpnjenost; -ſtolen, *a.* skriven, tatinski: -er Weiſe, skrivaj, skrivši; ſo kommen, prikrasti se (kradem) *pf.*; -ſtopfen, *v. a.* mašiti, gatiti: zamašiti, zagatiti; zadélati, zapahniti + zagáčati; (von Speiſen) zapreti + zapírati; verſtopft (v. Körper) zapèrt, zadét, zabuhel; (Röhre) začépiti, zatakniti + zatikati; ſich -, *v. r.* (v. Waſſer) zagostiti se, zagóvsniti; -ſtopfung, *f.* gata, zagatitev; (v. Körper) telesni zapor, zapeka; -ſtorben, *a.* rajni, ranjek; -ſtoß, *m.* pogrešek, zagrešek, pomota, pomotek, zablodek, hiba; =en, *v. n.* pregréšiti se, zmótiti se + pregrešévati se; *v. a.* zavreči (veržem), zapoditi, odpahniti, odgnati (ženem), iz hiše súniti *pf.*; -ſtreichen, *v. a.* zamázati (mažem), zalepiti + zamazovati; *v. n.* potékati, hiteti, mótati se: preteči, miniti; -ſtrichen, *a.* pretekel, minúl; -ſtricken, *v. a.* zaplesti (pletem), zahomotati + zaplétati, zahomátati; -ſtrömen, *v. a.* preliti (lijem), pretočiti + prelívati; -ſtümmeln, *v. a.* okerniti, okernjiti, okruljevati, pokvečiti + okernjevati; -ſtummen, *v. n.* obnemeti, onemeti, obmútiti, utihniti; obmólkniti, umólkniti, obmólčati (ím) *pf.*; -ſuch, *m.* poskús, poskusek, poskušnja; =en, *v. a.* poskúsiti, skúsiti + poskúšati; (Speiſen) okúsiti, pokúsiti, vardjati (dém) + okúšati, vardévati ɔc.; (zum Böſen) skúšati, zapeljevati; -ſucher, *m.* skušnjavec, zapeljivec; -ſuchsweiſe, *ad.* za poskušnjo; -ſuchung, *f.* skušnjava, napást *f.*; -ſündigen ſich, *v. r.* pregrešiti se, ogrešiti se s čim + ogrešévati se; -ſüßen, *v. a.* sladiti, slájšati: posladiti, osladiti, poslájšati + osladovati; -tagen, *v. a.* odložiti, preložiti + odkládati; -tagung, *f.* prelog, odlog; -tändeln, *v. a.* zatratiti, zanorčevati, zašáliti *pf.*; -tanzen, *v. a.* zaplesati (plešem), zarájati; -tau=

ſchen, *v. a.* zaméniti, zaménjáti + zamenjevati; -teufelt, *a.* presnét, vragov, strelenski; -theidigen, *v. a.* brániti; (m. Wort.) zagovárjati, potegovati se od. pogánjati se za koga, zastópati -theidiger, *m.* zagovornik, zagovarjavec, zastopnik; =in, *f.* zagovórnica; -theidigung, *f.* bramba, branitev; zagovor, zastóp; =s= *a.* branilni; zagovorni; =srede, *f.* zagovor; =sſchrift, *f.* zagovorni spis; -theilen, *v. a.* deliti: razdeliti, porazdeliti, razdati, porazdati + razdeljevati; -theilung, *f.* delitev, razdelitev; -theuern, *v. a.* drážiti: zdrážiti, podrážiti, podrájšati; -theuerung, *f.* podražba; -thieren, *v. n.* poživiniti se, zagovedneti *pf.*; -thun, *v. a.* zapráviti, zatratiti, potratiti, potrósiti + zaprávljati ꝛc.; (aus Dumheit) zanorčevati; (aus Ueberflugh.) zamodrovati *pf.*; -tiefen, *v. a.* vglóbiti, izglóbiti *pf.*; ſich -, *v. r.* vglóbiti se; *fig.* zamísliti se, v misli se vtopiti *pf.*; -tiefung, *f.* globina, globočina, globél *f.*, draga, dnika, grot; -tiefal, *a.* navpičen, prostopaden, vertikalen; =linie, *f.* navpičnica; -tilgen, *v. a.* zatreti, zamoriti, uničiti, pogubiti, pokončati + zatírati, pokončevati, pogúbljati; -tilger, *m.* pokončevavec, zatiravec; -trag, *m.* pogodba; dogovor: einen - eingehen, pogoditi se; dogovoriti se *pf.*; =en, *v. a.* zanesti, zanositi + zanášati; raznesti, razvleči, razvláčiti; (ertragen) prenesti, prebiti (bodem), preterpeti + prenášati; ſich -, *v. r.* za ljubo imeti se (am), v zložnosti živeti, zlágati se, pogájati se; -trăglich, *a.* zložen, spraven, mirovít; =feit, *f.* zložnost; -tragsa. pogodbni; dogovorni; =mäßig, *a.* po pogodbi, poleg pogojev; = pflicht, *f.* dolžnost po pogodbi prevzeta.

Ver=trauen, *v. a.* zaúpati, zanesti se na koga, vero dati + zaupovati, zanášati se; (übergeb.) izročiti, zaúpati + izróčati; *n.* zaúpanje, up, vera; =smann, *m.* zaupnik, poverjenik, povernik; =svotum, *n.* glas zaúpanja; =swürdig, *a.* zanesljív, zaupljív, zaúpanja vreden; -traulich, *a.* zaupen, zaupljív; skriven, tajen: -e Sitzung, tajna ober skrivna seja; =feit, *f.* zaupnost, zaupljivost; -traut, *a.* veren, zanesljív; (mit etwas) zveden, veden, vešč; =e, *m.* zaupnik, povernik; *f.* zaúpnica, povérnica; =heit, *f.* vernost, zanesljivost; zvédenost; -treiben, *v. a.* pregnati (ženem), zagnati, spoditi, zapoditi, pretírati, prepójati, spókati + pregánjati; (Krankheit) ozdráviti; zaceliti *pf.*; -treten, *v. a.* pohoditi, razhoditi, zateptati; (jemanden) zastópati, zagovárjati; (an Stelle) namestovati, naméščati, (d. Weg) zastópiti, zaskočiti *pf.*; -treter, *m.* zagovornik, zastopnik; (Stell-) namestnik, namestovavec; -tretung, *f.* zastop, zagovor; namestovanje: in - des Vorſtehers, namestovaje

predstójnika; -trieb ſ. Abſatz; =ene, *m.* prognanec, pregnanec, izgnanec; *f.* prognanka; -trinken, *v. a.* zapiti (pijem) + zapívati; -trocknen, *v. n.* usahniti, posahniti, zasuhotiti se + usíhati; -tröſten, *v. a.* komu úpanje délati, komu kaj obétati; -tuſchen, *v. a.* prikriti (krijem), utajiti, zamólčati (ím) + prikrívati; -übeln, *v. a.* zamériti, za zlo vzeti (vzamem, vzemem) + zamérjati, za zlo jemati (mljem); huditi se ob. hudovati se nad kom; -üben, *v. a.* storiti, doprinesti, zakriviti se + doprinášati; -unehren, *v. a.* onečastiti, v nečast priprávíti, oskrúniti: onečastovati, oskrunjevati, nečast delati; -uneinigen ſ. Entzweien; -unglimpfen ſ. Verleumden; -unglücken, *v. n.* nesreča se komu pripeti, nesrečen postati (stanem) *pf.*; -unreinigen, *v. a.* gnjúsiti, skrúniti, gerditi: ognjúsiti, onesnážiti, zagerditi; -unſtalten, *v. a.* pačiti, kaziti, skrúniti: spačiti, skaziti, oskrúniti; -untreuen, *v. a.* po nezvestobi se polastiti; *fig.* ukrasti (kradem), zmakniti + zmíkati; -untreuung, *f.* nezvestoba; -urſachen, *v. a.* vzrokovati, vzrok česa biti (sem), prizadévati, nagánjati, roditi, délati: prizadeti, nagnati (ženem), zadati, napeljati (ljem); -urtheilen, *v. a.* obsóditi + obsójati, obsojevati; zum Tode -: na smert ob. k smerti obsóditi; -urtheilte, *m.* obsójenec; *f.* obsójenka; -urtheilung, *f.* obsodba, obsoja, obsojilo; -vielfachen, -vielfältigen, *v. a.* množiti: pomnožiti, razmnožiti; -vollkommnen, *v. a.* doveršiti, popolno storiti, spopólniti + doveršcvati, spopolnovati.

Ver-wachſen, *v. n.* zarasti, obrasti se + zaráščati, zarašćevati; -wahren, *v. a.* várovati (várujem), hrániti, čúvati: obvárovati, zavárovati, okováriti; -wahrloſen, *v. a.* zanemáriti, zanemárati, v nemar pustiti + zanemárjati, v nemar púščati, ne skerbeti za kaj; -wahrung, *f.* varstvo, skerb *f.*: in-haben, hrániti; in-geben, shrániti dati: -einlegen ſ. Proteſtieren; -waiſen, *v. n.* osiroteti, osameti; -waiſt, *a.* siroten, sirota; -walten, *v. a.* oskerbovati, oskerbljevati, na skerbi imeti (ám), uprávljati s čim, ravnati; (d. Reich) kraljevati; (d. Haus) gospodáriti; (ein Amt) oprávljati; -walter, *m.* oskerbník, opravnik, upravnik; =in, *f.* oskerbnica; -ung, *f.* oskerbovanje, uprava; =s=*a.* upravni; =sbehörde, *f.* upravna oblastnija; =sjahr, *n.* upravno leto; =skoſten, *pl.* upravni stroški; =sſyſtem, *n.* upravstvo; -wandeln, *v. a.* spremeniti, premeniti, spreoberniti, sprevérniti, preongáviti, prestváriti + spreminjati, spreobráčati, sprevrácati, prestvárjati; ſich -, *v. r.* spremeniti se, premeniti se + spreminjati se ꝛc.; -wandlung, *f.* spreminjava, spremenitev, spre-

míaj, sprememba; -wandt, *a.* v rodu, v žlahti, vroden; =e, *f.* rodovinec, sorodovinec, srodnik, žlahtnik; *f.* sródnica, žláhtnica; =ſchaft, *f.* žlahta, srodstvo, svojást; svojina, sváščina; =ſchaftlich, *a.* rodovinski, sorodovinski, sroden, po rodu, po žlahti; = ſchaftsgrad, *m.* koleno (žlahte); -warnen, *v. a.* svariti: posvariti; --warnung, *f.* posvarilo; -waſchen, *v. a.* zaprati (perem) *pf.*; -weben, *v. a.* zatkati (tkem od. tčem); preplesti + preplétati; -wechſeln, *v. a.* méniti, ménjati: zméniti, preméniti, zménjati, preménjati; (aus Irrtum) zmótiti se, zmesniti se; -wechſelung, *f.* premena, menja, menjava, preminjatev; -wegen, *a.* derzen, prederzen, derzovit; = heit, *f.* prederznost; -wehren, *v. a.* brániti: ubrániti, zabrániti + zabranjevati; -wehung, *f.* zamet; -weichlichen, *v. a.* mehkúžiti: omehkúžiti, omekúžiti; -weichlichung, *f.* mehkužnost; -weigern, *v. a.* odreči, ne dovóliti, ne dopustiti, ne izpólniti + odrékati, odrekovati, ne dopúščati ꝛc.; -weigerung, *f.* odreka; -weilen, *v. n.* muditi se, báviti se, zderževati se; -weis, *m.* svarilo, posvarilo, opočitek, sponašek; graja, ukor: -geben, posvariti, pokrégati *pf.*; -weiſen, *v. a.* komu kam pokázati (kažem), koga kam vpótiti od. poslati(šljem) *pf.*; (verbannen) izgnati (ženem), prognati, iztirati; (zuweiſen) odkázati + odkazovati; (Verweis geben) krégati, kárati, svariti, grájati: pokrégati, pokárati, posvariti; -weiſung, *f.* odkázanje, vpotitev; prognanstvo, izgnanje; =s = *a.* odkazni; =serkenntnis, *n.* odkazni sklep; =surtheil, *n.* odkazni razsodek; -welken, *v. n.* veniti, veneti, védniti, sušiti se: oveniti, zveneti, zvédniti, zvedleti; verwelkt, vel, vedel, ovenel; -welklich, *a.* venljiv; -wendbar, *a.* raben, poraben, porabljiv; sposoben, prizadeven, pripraven; =keit, *f.* sposobnost, pripravnost; -wenden, *v. a.* porábiti, oberniti, upotrebovati + obráčati, upotrebljávati; Fleiß auf etwas -, prizadévati si za kaj, ukvárjati se s čim; ſich -laſſen, slúžiti, rábiti; (d. Augen) odverniti + odvráčati; -wendung, *f.* sposobnost, rabnost; prizadevnost, prizadeva; -werfen, *v. a.* zavreči (veržem) + zamétati, zametovati, zamečevati; (ein Geſuch) prošnjo odreči, odbiti (bijem) *pf.*; -werflich, *a.* zaveržljiv, zaničljiv; -werten, *v. a.* na korist od. v prid oberniti + obráčati; -weſen, *v. n.* trohneti, gnjiti (gnjijem): strohneti; -weſer, *m.* oskerbnik, upravnik; namestnik; -weslich, *a.* trohljiv, strohljiv, perhljiv; =keit, *f.* trohljivost; -weſung, *f.* trohnoba, trohloba, gnjiloba; -wickeln, *v. a.* zaplesti (pletem), zamótati, zapeti (pnem) + zaplétati, zamátati, zapénjati; ſich

–, *v. r.* zaplesti se, zapeti se, zahomotati se + zaplétati se ɔc.; –wickelt, *a.* zapleten, zapopaden; –wicklung, *f.* homatija, zapletek, zmotnjava; (im Garn) kertovica, krotovica; –wieſene, *m.* prognanec, izgnanec, pregnanec; –wildern, *v. a.* zdivjati, podivjati, zagovedneti, poživíniti se; oskútiti se, odureti *pf.*; –wildert, *a.* zagoveden, odurél, divji, zdivján; =e, *m.* zagovednež, divják; –wirfen, *v. a.* zapasti (padem), izgubiti; zakriviti se, pregrešiti se; d. Leben –, smert zaslúžiti; –wirflichen, *v. a.* vresníčiti, uresníčiti, dognati (ženem), v djanji izpeljati (ljem), doveršiti + vresničevati, doverševati; –wirren, *v. a.* mótiti, bégati: zbégati, zmesti (metem), zbloditi, zméšati, zmótiti + zmétati; (d. Haar) skuštrati, razkuštrati *pf.*; (d. Garn) krotovíčiti, kertovíčiti: skrotovíčiti; –wirrt, *a.* zmočen, zmeten, zmešan; –wirrung, *f.* zmota, zmotnjava, zmešnjava, zmeda, homatija, metež, kolobocija; –wirtſchaften, *v. a.* zagospodáriti; zagospodínjiti *pf.*; –wiſchen, *v. a.* zamázati (mažem); zabrísati (brišem); zagladiti *pf.*; –witteru, *v. n.* razpasti (padem), razzebsti + razzébati; –witterung, *f.* razpadlina, razzeblina; –wittwen, *v. n.* ovdoveti, vdova postati (stanem) *pf.*; –wittwet, *a.* vdov, ovdovél; –wogen ſ. Verwegen; –wöhnen, *v. a.* razváditi + razvájati; –wöhnung, *f.* razvada, razvaja; –worfen, *a.* zaveržen, malopriden; =heit, *f.* zavèrženost, malopridnost; –worren, *a.* zbegan, zmočen, zmeten; =heit, *f.* zmotnjava, zmeda, zmešnjava; –wundbar, *a.* ranljív; –wunden, *v. a.* rániti; –wundern ſich, *v. r.* začúditi se: zavzeti se (vzamem), ostermeti, osúpniti + začudovati se, zavzémati se ɔc.; –wundert, *a.* začudivši se, z začúdenjem od. stermenjem; –wunderung, *f.* začúdenje, zavzetje, čud; –wundete, *m.* ránjenec, ránjenik; *f.* ránjenka; –wundung, *f.* ranitev, oranitev, ránjenje; –wünſchen, *v. a.* prekleti (kolnem) + preklínjati, pogubljevati; –wünſcht, *a.* preklican, preklét; –wüſten, *v. a.* pustóšiti: opustóšiti, opustotiti, razrúšiti, razdjati (dém), razvaliti, pokončati, polomastiti + razdévati, končevati, pokončevati; –wüſter, *m.* pokončevavec, razdevavec; –wüſtung, *f.* razdjava, razvál, pokončava, pokončanje, polomastitev, razdír.

Ver-zagen, *v. n.* obúpati, serce izgubiti, serce komu upade; –zagt, *a.* obupen, obupljív, plah, plašljív; =heit, *f.* obúpnost, obupljivost; –zählen ſich, *v. r.* ušteti se (štejem), zašteti se komu, prešteti se + uštévati se; –zapfen, *v. a.* začépiti *pf.*; –zärteln, *v. a.* mehkúžiti, mekúžiti: omehkúžiti, pomehkúžiti, razmázati (mažem); –zärtelt, *a.* pomehkužen, nježljav,

razmazan, razpestován; -zaubern, v. a. začárati, zacóprati, ukleti (kolnem) pf.; -zäunen, v. a. zagraditi + zagrájati; -zäunung, f. graja, plot; -zehren, v. a. povžiti (vžijem), zavžiti, pozavžiti + povžívati; -zehrungsſteuer, f. vžitnina, potrošnina; =äquivalent, n. namestek za vžitnino; -zeichnen, v. a. zaznamovati, zaznámnjati, zapisati (pišem) + zaznamjevati, zapisovati; -zeichnis, n. kazalo, kazalnik, zaznamek; -zeihen, v. a. odpustiti; prizanesti, spreglédati + odpúščati; prizanášati, spregledovati: - Sie, ne zamérite, ne bodi Vam sponosno; -zeihlich, a. odpustljív, prizanesljív, spregledljív; -zeihung, f. odpuščanje, odpuščenje, prizanašba, spregled; -zerren, v. a. páčiti se, krémžiti se: spáčiti se, zamerdek narediti; -zetteln, v. a. raztrósiti, raztóriti + raztrôšati; -zicht, f. odreka, odpoved f.: -leiſten, odreči se, odpovédati se (vém) čemu, vzdati se + odrekovati se; = a. odpóvedni; =en, v. a. odreči se, odpovédati se (vém), vzdati se + odrékati se, odpovedovati se; =leiſtung, f. odpoved f., odreka; -ziehen, v. a. pretégniti, zatégniti, skriviti, skrémžiti + pretegovati; v. n. vleči se, zatezovati se; -zieren, v. a. lepotíčiti, lépšati, krasiti, kinčati: olepotíčiti, olépšati, okrasiti, okinčati; -zierung, f. lepšava, olepšava, kinčarija; -zinſen, v. a. obresti dati + dájati; -zinslich, a. obresten; -zögern, v. a. zatézati, zatezovati, odlášati, odkládati, zaderževati, muditi; ſich -, v. r. vleči se; -zögerung, f. zatézanje, zamuda, zamuja, odklada, odlášba; =szinſen, pl. zamudne obresti pl., f.; -zollen, v. a. zacólati, col pláčati + plačevati; -zücken, v. n. a. zamakniti + zamíkati; -zückt, a. zamaknjen; -zuckern, v. a. presladiti, posladkóriti, pocúkrati pf.; -zug, m. odlog, odkladek, odlašek, zamudek, oprezovanje; =s= a. zamudni; -zweifeln, v. n. obúpati, zdvójiti, izúpati + obupovati, ob up iti (grem); -zweifelt, a. obupen, brezupen; -zweifelung, f. obúp, obúpnost, objót f.; =s= a. obupni; =svoll, a. obupljív; objoten; -zweigen ſich, v. r. širiti se, próžiti se: razširiti se, raziti (idem) + razširjati se, razhájati; -zweigung, f. razšir, razširjava, razšírjenost.

Veſ=ika, f. mehír; -ikatorium, n. mehírjevec; -per, f. večer, predvečer; (Gottesdienſt) večérnice pl.; =s= a. predvečérni; =brot, n. málica, mala júžina; zavečernja; -ta, f. Vesta; =lin, f. vestalka; -ſtibulum ſ. Vorhof.

Veter=an, m. starec; doslúženec, doslúženi voják; -inär, a. živinozdravilski; =ſchule, f. živinozdravilska šola, živinozdravílnica.

Vett=el, f. vlačuga, nečístnica; (alt. Weib) bábnica, bábišče, babše;

-er, *m.* stric; (mütterl. Seits) ujec; (Neffe) stričnik.

Vex-atoriſch, *a.* nagajív; -ieren, *v. a.* nagájati komu, súkati (sučem), pestiti; -ierſpiegel, *m.* manno zercalo.

Vezir, *m.* vezír.

Via-dukt, *m.* cestevód; -tikum, *n.* brešno, popótnica.

Vibr-azion, *f.* tres; tresavost; -ieren, *v. n.* tresti se.

Vid-e, glej, poglej; -imieren, *v. a.* povériti, potèrditi prepis kakega pisma + poverjevati; -imiert, *a.* uradno poterjen od. poverjen; -imierung, *f.* poverilo.

Vieh, *n.* živina, blago; (Thier) živál *f.*, živad *f.*, živalda; živinče (g. -eta); (Klein-) dróbnica; (Rind-) govedo; *coll.* govédina, goved *f.*, govcja živina: fünf Stück-, pet glav, pet repov; -=*a.* živinski; -arzneikunde, *f.* živinozdravstvo, živinozdravilstvo, živinsko zdravilstvo; -arzt, *m.* živinski zdravnik; -beſchau, *f.* ogledovanje živine; -bremſe, *f.* obád; -dieb, *m.* živinski tat; -futter, *n.* živinska klaja, kerma, piča; -handel, *m.* živinska kupčija; -händler, *m.* živinski kupec od. kupčevavec; -hirt, *m.* pastír, govedár; -hürde, *f.* tamar, osek; -iſch, *a.* živinski; -krankheit, *f.* živinska bolezen; -magd, *f.* kravarica; -markt, *m.* živinski semenj; -ſchade, *m.* škoda pri živini; -ſeuche, *f.* živinska kuga, živinski pomor; -ſtall, *m.* hlev, živinski hlev (volovjak, kravjak, ovčjak ꝛc.); -ſtand, *m.* zástava; (Ort) staje *pl.*; -trieb, *m.* gonja, stegne *pl.*; -trift, *f.* pašnik, spašnik; -weide, *f.* paša; -zucht, *f.* živinska reja, živinoreja; -züchter, *m.* živinorejec, živinorednik.

Viel, *a.* mnogi, mnogoteri, dost; *ad.* mnogo, veliko: wie -, koliko? (rel.) kolikor; ſo -, toliko; (in Zuſamſetz.) mnogo-; -aderig, *a.* mnogožilat; -armig, *a.* mnogorók; -artig, *a.* mnogoversten, mnogoteri; -ästig, *a.* vejnat, gostovejen; -blätterig, *a.* mnogolist, mnogolisten; -deutig, *a.* mnogopomenljív; -eck, *n.* mnogokotje; =ig, *a.* mnogokoten, mnogoogeln; -erfahren, *a.* preskušen, izučen; -erlei, *a.* mnogoteri, mnogoversten, raznoteri; -fach, -fältig, *a.* mnogoteren, mnogoternat, mnogokraten; -farbig, *a.* pisan, mnogobarven; -fraß, *m.* nénasit, neték, netečnik, žerúh; -füßig, *a.* mnogonóg, mnogonožen; -geliebt, *a.* preljúb, predrág, preljubljen; -geprieſen, *a.* mnogocenjen, preslaven; -getreu, *a.* prezvést, -gliederig, *a.* mnogočlén; -heit, *f.* mnoštvo; mnogost; -hufer, *m.* mnogoparkljež; -leicht, *ad.* morda, morebiti, bojè, nemara, lahkaj; --mal, -mals, *ad.* mnógokrat, vélikrat, velíkokrat, dóstikrat, večkrat; =ig, *a.* mnogokraten, večkraten; -mehr, *ad.* marveč, temveč, timveč, tem bolj, toliko bolj,

toliko več; -ſchreiber, *m.* mnogopisec, pisáč; -ſeitig, *a.* mnogostrán, mnogostranski; =feit, *f.* mnogostránost; -ſilbig, *a.* mnogozložen, mnogoslovčen; -vermögend, *a.* premožen, premogočen; -weniger, *ad.* toliko manj; nikar pa; -wiſſend, *a.* mnogoveden; -wiſſer, *m.* vedež, vedomec, vedovina, mnogoználec; =ei, *f.* mnogoznalstvo; -zahl, *f.* množno število, množina, množnik; -zählig, *a.* množen, pogosten.

Vier, *num.* štirje, štiri ob. četiri; čvetero, četvero; (in Zuſammenſetz.) čvetero –, štiri –: zu – en, po štirje; *f.* četverica, četverka, šterka; -beinig ſ. Vierfüßig; -blätterig, *a.* čveterolíst, s štírimi listi; -eck, *n.* čveterokotje, štirikótnik; =ig, *a.* čveterokoten, s štírimi ogli; =er ſ. Vier *f.*; =lei, *a.* čveteri, četveri; -fach, -fältig, *a.* čveteren, četveren, čveteren; -fältigkeit, *f.* čveternat; -füßer, *m.* četveronožec, čveteronožec; -füßig, *a.* čveteronóg, štirinogat, štirinožen; -geſpann, *n.* četver *f.*; -händer, *m.* čveteronočec; -händig, *a.* čveterorók; -hundert, *num.* štiri sto; =mal, *m.* štiri stokrat; =ſte, *num.* štiristoti; -kantig, *a.* štirirób, čveteroróbat; -köpfig, *a.* čveterogláv; -kreuzerſtück, *n.* štirikrájcarnik; -ling, *m.* četèrt *f.*, četertina; (Maß) mernik; -mal, *ad.* štírikrat, štiri pote; =ig, *a.* štirikraten; -monatlich, *a.* štirimésečen; -pfünder, *m.* čveterofuntnik; -räderig, *a.* na štiri kolesa; -ſeitig, *a.* čveterostrán, čveterostranski, na štiri strani ob. plati; -ſilbig, *a.* štirizložen, čveteroslovčen; -ſitzig, *a.* na štiri sedala, na štiri sédeže; -ſpanner, *m.* čveterovprežnik; -ſpännig, *a.* čveterovprežen, za štiri konje; -ſtimmig, *a.* čveteroglasen, za štiri glasove; -tägig, *a.* štiridneven, štiridanski; -tauſend, *num.* štiri tisoč, štiritavžent ob. jezer; =ſte, *num.* štiritisočni; -te, *num.* četerti, četverti, šterti; -tel, *n.* četèrt *f.*, četvèrt, četertina, četertinka, četertín; (Mondes-) krajec; =bauer, *m.* četertnják; =jahr, *n.* četertletje, četert leta; =jährig, *a.* četertleten; =jahrſchrift, *f.* četertletnik; =ſtunde, *f.* četert ure; -tens, *ad.* štertič, četertič, v četerto; -halb, *a.* polčeterti; polšterti; -theilig, *a.* čveterodelen; -wöchentlich, *a.* štiritédenski, štirinedeljen, na štiri tedne; -zehn, *num.* štirnajst; *f.* štirnajstica, štirnajsterka; =jährig, štirnajstleten; =te, *num.* štírnajsti; =tel, *n.* štirnajstín, štirnajstina; =tens, *ad.* štírnajstič; -zeilig, *a.* štiriversten; -zeiten, *pl.* kvatre *pl.*; -zig, *num.* štírdeset; =er, *m.* štirdesetnik, štirdesetletni človek; =jährig, *a.* štirdesetleten; =ſte, *num.* štirdeseti; =ſtel, *n.* štirdesetína; =ſtens, *ad.* štirdesetič; -zöllig, *a.* štiripalčen, štiri palce.

Vig=ilie, *f.* nočna straža; =n,

pl. bilje *pl.*, molitve po mertvih; -nette, *f.* vinjeta, obrazek.

Vik-ar, *m.* namestnik, vikár; =iat, *n.* vikarstvo; -tualien, *pl.* živež, živek, hrana, jestivo; =handel, *m.* kupčija z živežem, branjarstvo; =händler, *m.* prodajavec živeža; bránjevec, branjar.

Vin-dizieren, *v. a.* kaj kot svoje nazaj tirjati; -fulieren, *v. a.* s prideržkom dolžno pismo zavézati (vežem), vinkulirati.

Viol-e, *f.* vijola, vijólica; (Gef.) posoda, tikev; -ett, *a.* vijolčen, vijolast; -ine, *f.* gosli *pl. f.*; -inſpieler, *m.* goslar; -oncell, *v.* violončél.

Vi-per, *f.* gad, modras; -=*a.* gadji; -rtuos, *m.* goslar, glasbeni umetnik, virtvóz; -ität, *f.* izverstnost; -s, a vis, nasproti, iz oči v oči; -ſion, *f.* prikazen *f.* privídek; -ſier, *n.* ožrelje, naličnik; (am Gewehr) muha; =en, *v. a.* mériti; =er, *m.* merec, merčún; -ſitator, *m.* ogleda, oglednik, ogledovavec; -ſitazion, *f.* ogled, razgled; -ſite, *f.* obiskanje, obiskovanje, pohod; =nfarte, *f.* obiskovanjski list; -ſitieren, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgledovati; -ſta, Wechſel, a -, menjica na pokáz.

Vitriol, *m.* vitrijól, hudo ob. hudičevo olje; -geiſt, *m.* vitrijóloveo; -öhl ſ. Vitriol; -ſäure, *f.* vitrijólova kislina.

Vize-, pod -, namestni; -admiral, *m.* podadmirál; -bürgermeiſter, *m.* podžupan, županov namestnik; -director, *m.* podvodja, vodjev namestnik; -dom, *m.* namestnik; -könig, *a.* kraljev namestnik; -präſident, *m.* pervosédnikov namestnik, namestni predsednik.

Vließ, *n.* runo, runa.

Vogel, *m.* ptica, tica, ptič, tič; *dim.* ptičica, tičica, tiček; (Männchen) samec; (Weibch.) samica; -=*a.* ptičji, tičji; -bauer ſ. Vogelhaus; -berbaum, *m.* jerebika, rebika, jerebíkovec; -bere, *f.* jerebika; -beuter, tičegledec; -dunſt, *m.* tičji svinec; -fang, *m.* lov *f.*, tičji lov; -fänger, *m.* ptičar, tičar, -flug, *m.* tičji let; -frei, *a.* preklican; -garn, *n.* mreža; -geſang, *m.* tičje petje; -haus, *n.* kletka, tičnik, tíčnica; -koth, *m.* tičjek, ptičjek; -leim, *m.* tičji lep ob. lim; -miſt, *m.* tičjek, ptičjek; -neſt, *n.* tičje gnjezdo; -perſpektive, *f.* pogled z visocega, vid od zgorej; -ſcheuche, *f.* tičje strašilo; -ſchlag, *m.* past *f.*, zapadka; -ſchlinge, *f.* zanjka, proglja, zaderguza; -ſchrot, *n.* tičji svinec, tičji srételjni *pl.*; -ſteller, *m.* ptičar; -ſtrich, *m.* tičji prelét; ptičja selitev.

Vogt, *m.* vojd, vajd, staréšina, starosta; opravnik, oskerbník; -ei, *f.* vojdstvo; oskerbnija.

Vokal, *m.* samoglasnik, glásnica, glasnik, vokal; -ismus, *m.* samoglasna sestava, vokalizem; -los, *a.* brez samoglásnikov; -muſik, *f.*

petje z godbo; -wechſel, *m.* verstitev samoglásnikov.

Vokativ, *m.* zvavnik, klicavnik, vókativ.

Volk, *n.* ljudstvo, ljúd, ljudjé *pl.*, narod; (Soldaten) vojska.

Völker-kunde, *f.* narodopis, narodopisje; -recht, *n.* mednárodna pravica; -rechtlich, *a.* narodopraven; -reich, *a.* ljudnat; -wanderung, *f.* preseljevanje od. selitev národov; Volkreich, *a.* ljudnat, ljuden.

Volks-, *a.* ljudski, národni; -aufklärung, -bildung, *f.* národna omika; -blatt, *n.* list za priprosto ljudstvo; -dichter, *m.* národni oder ljudski pesnik; -dichtigkeit, *f.* ljudnost; -feſt, *n.* ljudska svečanost, národna slovesnost; -gebrauch, *m.* ljudska šega, národni običáj; -geiſt, *m.* ljudski od. národni duh; -herrſchaft, *f.* ljudovlada; -krieg, *m.* národna od. černa vojska; -lied, národna pesem *f.*; -mährchen, *n.* národna pravljica; -mann, *m.* národov ljubljenec; -mäßig, *a.* ljudski, národen; -menge, *f.* ljudstvo, prebivalstvo; mnóžica ljudí; -ſage, *f.* národna pripovedka; -ſchule, *f.* ljudska od. národna šola; -ſprache, *f.* národni jezik, domači jezik; -ſtamm, *m.* rod, narod; -tum, *n.* národnost; -tümlich, *a.* národen, ljudski, národov, národski; -unterricht, *m.* ljudski podúk; -verſammlung, *f.* národna skúpščina, národni shod od. zbor; -vertreter, *m.* národov zastopnik, namestovavec kakega národa; -vertretung, *f.* národov zastop, národno zastopništvo; -wirtſchaft, *f.* národno gospodarstvo; -zahl, *f.* ljudnost, prebivalstvo; -zählung, *f.* ljudsko popisovanje; -zeitung, *f.* časnik za priprosto ljudstvo.

Voll, *a.* poln, polen, polhen, napolnjen; (bis oben) kopat, nicht ganz -, naván; (vollſtändig) popolen; cel, ves: aus -em Munde, na vsa usta; aus -em Herzen, iz vsega serca; -auf, *ad.* do verha, do sita, na prebitek; -blütig, *a.* polnokerven, kervnat; =keit, *f.* polnokervnost; -blutſtute, *f.* čistokerva kobila; -bringen, *v. a.* doveršiti, zveršiti, doprinesti, dokončati, dognati (ženem) + doverševati, doprinášati; -bringung, *f.* doveršitev, doveršba; -brüſtig, *a.* persat; -bürtig, *a.* prisnoroden, polnoroden; prav; =keit, *f.* prisnorodnost; -enden, *v. a.* dokončati, dokonjati, dodélati, doveršiti, dogotóviti + dokončevati, dodelovati, doverševati; -endet, *a.* popolen, doveršen; -ends, *ad.* pólnoma, celo, do čista, do čistega, do konca, do kraja, dokončno; -endung, *f.* dokončanje, doveršitev, zveršetek, dogón; *fig.* popolnost, dovèršenost; Völlerei, *f.* samogoltnost, samopašnost, požrešnost, požertnost; -führen, *v. a.* izpeljati (ljem) + izpeljevati; ſ. Vollbringen; -gehalt, *m.* polna plača; -genuß, *m.* popolni vžitek, popolno

vžívanje; -gewalt, *f.* polna oblást *f.*; -giltig, *a.* popólnoma veljaven, polnoveljaven; dober in terden; =feit, *f.* ponoveljavnost; -haltig, *a.* obsežen; -heit, *f.* polnost, polnota; -hengſt, *m.* celák, rájnišar; Völlig, *a.* popolen, poln; ves, cel; *ad.* celo, popólnoma, do čista, do verha; -jährig, *a.* polnoleten, doleten, zdoben; =feit, *f.* polnoletnost, zdobnost; -kommen, *a.* popolen, popolnom, doveršen, poln; *ad.* popólnoma, zvèrhama, čisto, do čista; =heit, *f.* popolnost, popólnomast, popólnamost, dovèršenost; -körnig, *a.* jeklen, zernat; -kraft, *f.* polna moč *f.*; -kräftig, *a.* polnomočen; -leibig, *a.* životen; -macht, *f.* polna oblást *f.*; pooblastilo; =sgeber, *m.* pooblastivec; =snehmer, *m.* poobláščenec; -maß, *n.* polna mera; -mond, *m.* ščip, šip, polna luna; -ſtändig, *a.* popolen, ves, cel; =feit, *f.* popolnost; -ſtrecken, *v. a.* storiti, opráviti, izpeljati (ljem), dopólniti, izveršiti + izpeljevati ꝛc.; -ſtreckung, *f.* dopolnitev, izveršba; =sklauſel, *f.* pristavek izveršljivosti; -wichtig, *a.* polnotehten, polnovažen, polne vage, dobre mere; -zählig, *a.* polnošteven; polnoštevilen, popolen, cel; -ziehbar, *a.* izveršljív, dopolnjív; -ziehen, *v. a.* izveršiti, zveršiti, dopólniti, izpólniti, izpeljati (ljem) + izveršévati, veršiti, dopolnjevati: -d, izveršévaven, izpeljevaven, izpolnovaven; -zieher, *m.* izveršévavec, dopolnovavec; -zug, *m.* izpeljava, izpolnitev, izveršba, zveršetek; =vorſchrift, *f.* predpis zastran izpeljave.

Vol=ontär, *m.* dobrovoljec, samovoljec; -taiſche Säule, *f.* voltajev steber.; -tige, *f.* umetni skok; -tigeur, *m.* skakavec, voltižér; -tigieren, *v. n.* na konji skákati (skačem); -umen, *n.* objém, obség; -umeter, *m.* obsegomér; -uminös, *a.* obširen, obsežen.

Von, *prp.* od; (vom Orte weg) raz, s, z; (bei etwas) ob: von Brot leben, ob kruhu živeti; -dannen, od tod; -innen, od znotraj; -nun, od seh dob, od se dobe; (-wegen) zavoljo, zarad, zbog; -nöthen, *ad.* treba: -haben, treba biti komu česa.

Vor, *prp.* pred; (aus, wegen) od; *ad.* préd, préj, popréd; das iſt mir -allem lieb, to mi gre nad vse; -abend, *m.* predvečer; délopust; -ahne, *m.* sprednik, prednamec; -ältern, *pl.* predstarši, sprédniki *pl.*; -an, *ad.* spredej, spredi, popréd; (vorwärts) napréj; =ſchlag, *m.* prevdarek, preudarek, premet; =zeige, *f.* poprejšnje oznanilo; -arbeit, *f.* pričetno delo, pripravno delo.

Voraus, *ad.* spredej, spredi, napréd, popréd: zum -, zanapréj, v napréd, préj; -bedenken, *v. a.* popréd premísliti + premišljevati; -beſtimmen, *v. a.* popred ustanoviti ob. odlóčiti + ustanávljati; -bezahlen, *v. a.* napréj ob. popréd pláčati; -bezahlung, *f.* predplàta, predplačilo;

-eilen, *v. n.* popréd hiteti; -gehen, *v. n.* popréd iti (grem); -laufen, *v. n.* popréd teči; -ſagen, *v. n.* napréj pripovédati, prerokovati: naprej povédati (vém); -ſchicken, *v. n.* popréd oder napréj poslati (šljem) + pošíljati; -ſehen, *v. n.* naprej vídeti; -ſetzen, *v. a.* mísliti si, domišljevati si, domnévati si; dieß vorausgeſetzt, če je temu taka, če bo to; -ſetzung, *f.* domneva, pogoj; -ſichtlich, *a.* previdoma, kar se dá že napréj vídeti; -zahlen ſ. Vorausbezahlen.

Vor-bau, *m.* predzidje; =en, *v. a.* predzídati *pf.*; *fig.* pred odverniti + odvráčati; -bedacht, *m.* premislek, premislik: mit -, s premíslikom; naláš̌č, hoté; -bedächtig, *a.* previden, premišljen, spremišljen; -bedeutung, *f.* známenje, predznámenje; slutoja; -bedingung, *f.* pogoj; -begriff, *m.* pervi razumek od. zaumek; -behalt, *m.* pridéržek, izvzemek, izvzetek; =en, *v. a.* pridèržati si, izvzeti si (vzamem) + prideržévati si, izvzémati si; (v. Schürze) pred sebój obdèržati (im) *pf.*; =lich, *a.* s pridéržkom; -bei, *ad.* mimo, memo; tik: es iſt -, proč je, po njem je: =gehen, *v. n.* mimo iti (grem); =ſein, *v. n.* preteči, preiti (idem), miniti *pf.*; -bereiten, *v. a.* pripráviti + priprávljati, strójiti; -bereitung, *f.* priprava, pripravek, =s-*a.* pripravljavni; =sſchule, *f.* pripravljavna šola, pripravljávnica; =swiſſenſchaft, *f.* pripravljavna veda, pripravljavno znanstvo; -berg, *m.* predgorje; -bericht, *m.* naprejšnje oznanilo; predgovor; -beſcheid, *m.* poklíc od. pozív pred gosposko; =en, *v. a.* pred gosposko poklicati (kličem) od. pozvati (zovem) *pf.*; -beten, *v. a.* naprej móliti; -beter, *m.* molivec, predmolivec; -beugen, *v. a.* odverniti, ubrániti, zabrániti, v okom priti (pridem) čemu, ogniti se čemu + odvráčati, ogíbati se (bljem); -bild, *n.* zgled, izgled, razgled, vzor; -lich, *a.* zgleden, vzoren; =ung, *f.* pripravna omika; -bitte, *f.* predprošnja, prošnja za -; -bitten, *v. a.* prositi za koga; -bote, *m.* naznanjevavec, napovedovavec; -bringen, *v. a.* prednesti, izreči, razložiti: prednášati, izrekovati; -burg, *m.* predgradje, prigradek; -dach, *n.* pristrešek, napúš̌č, napuš̌ček, strem, pristrešje.

Vorder, *a.* predoji, spredoji; -arm, *m.* predramje, predlaket; -bruſt, *f.* predperšje; -fuß, *m.* prednja od. sprednja noga; -geſtell, *n.* plužje, plúžniki *pl.*, plužna *pl.*; -glied, *n.* predoji člen; (milit.) perva versta; -grund, *m.* opredje, odpredek; -hand, *f.* zapestje; pervnica; -haupt, *n.* teme (g. -ena); -haus, sprednja hiša; prédvorje; -mann, *m.* prednik, sprednik; -ſeite, *f.* čelo, pročelje, odpredek; -ſte, *a.* najprednji; -ſatz, *m.* sprednji stavek, sprednjik; -ſitz, *m.* sprednji sedež; -theil, *m.* odpredek, prednji del,

spreda; (am Schiff) prednji kerm, prema; -treffen, *n.* prednja vojska; -zahn, *m.* prednji zob.

Vor-bringen, *v. n.* napréj dreti (derem) od. síliti, napredovati; -eilen, *v. n.* prehiteti, preteči, prestreči (strežem)+ prehitévati, pretékati; -eilig, *a.* prenagel; -empfinden, *v. a.* predčútiti, že pred čútiti; -empfindung, *f.* predčutje; -enthalten, *v. a.* pridèržati (im), zadèržati + prideržévati; -erinnerung, *f.* prednja opomba; -erſt, *ad.* najpréd, najpréj, najpervo. pred vsem drugim; -erwähnt, *a.* pred imenován, gori omenjen; -erzählen, *v. a.* práviti, pripovédati, pripovedovati; (ein langes und breites) trúšati; -fahr, *m.* prednik, sprednik, prednameo (predvameo, prednjimec); -fahren, *v. n.* komu spred peljati (ljem), z vozom prehiteti *pf.*; -fall, *m.* prigodek, zgodek, primerek, primerljej, pripetek, naključba, naletek; =en, *v. n.* prigoditi se, primériti se, pripetiti se, nakljúčiti se + primérjati se, pripetovati se; =enheit, *f.* prigoda, zgoda; -faſten = *a.* predpostni; -finden, *v. a.* najti (najdem) + nahájati; -forderu, *v. a.* poklícati (klíčem), povábiti od. pozvati (zovem) pred sé (pred sodnijo ꝛc.) + poklicovati ꝛc.; -forderung, *f.* vabilo, povabilo, pozív, =s = *a.* vabilni; -frage, *f.* pervotno od. pervo vprášanje; -führen, *v. a.* pripeljati (ljem) pred koga + pripeljevati; -führung, *f.* pripeljanje; =sbefehl, *m.* povelje, da se kdo pripelje; -gang, *m.* ravnava, ravnanje; (Verlauf) tek, dogodba; ſ. Vorzug; -gänger, *m.* prednik, sprednik, vodnik, predhodnik; -gängig, *a.* spredenj, predhoden; -geben, *v. a.* položiti oder djati (dem) pred koga, dati + pokládati, dévati, dajati; (angeben) tèrditi; délati se; -gebirge, *n.* predgorje, prigorje, berdo; -geblich, *a.* izmišljen; domnél, rečen; -gefaßt, *a.* domišljen, umišljen; -gefühl, *n.* predčutje; -gehen, *v. n.* napréditi (grem); preiti (idem), preteči, prehiteti + pretékati; (geſchehen) goditi se, veršiti se, pred sé iti (grem): zgoditi se, doveršiti se; (handeln) délati, početi (čnem), počénjati, ravnati; *n.* ravnava, počétje; -gehend, *a.* prejšen, predhoden; -genannt, *a.* gori imenován; -geſchmack, *m.* okušnja, okús; -geſetzte, *m.* predstojnik, vikši, glavár; -geſtern, *ad.* predvčeraj, pred včérajšnim, pred včeranjim, jutro mine; pred sinočnjim; -giebel, *m.* nastrešek, pričelje; -greifen, *v. a.* popred seči (sežem), pred kom drugim po kaj seči + ségati, vtikati se, méšati se, vrívati se; -haben, *v. n.* na misli oder v mislih imeti (am), misel koga biti (sem), namenjen od. nakanjen biti, mísliti, méniti, naklépati; (vor ſich) pred seboj imeti; *n.* misel, namera, namén, namemba, nakana, naklep; -halle, *f.* veža, predvežje; -halten,

v. a. pred koga kaj dèržati (im); (ein Vergehen) očítati, oponášati, grájati; -hand, f. prednja roka; (Vorrang) prednost, predstvo, pervenstvo, perva roka, pervnica; =en, a. pričujóč, gotov, pri rokah; -hang, m. pregrinjalo, prestralo, zastor, zavesa; -hängen, v. a. obésiti pred kaj, zavésiti, prestreti (sterem) + obéšati, prestírati; --hängſchloß, n. viseča ključávnica, obésnica; -haus, n. veža, predvežje; prédurje, predhišje.

Vorher, ad. pred, popréd, prej, popréj, pred tem; furz -, otodi, otudi, ravno kar, malo prej; -beſtimmen, v. a. popred odlóčiti + odlóčati; -empfinden, v. a. že prej občútiti; -gehend, a. prejšni, predhoden; -ig, a. prejšni, poprejšni, poprejšnji; -herrſchen, v. n. prevagovati, premagovati, prevago imeti (am); -ſagen, v. a. pred povédati (vem), prerokovati; -ſagung, f. prerokba, prerokovanje; --ſehen, v. a. previditi; -ſehung, f. previdnost; -verkündigen, v. a. popred naznániti + naznánjati; -wiſſen, v. a. popred védeti (vem).

Vor-hinein, ad. pred tem, prej, popréj, popred; otodi, malo popréj; -hof, m. dvorišče, predurje, naton; -hölle, f. predpekel; -hut, f. prednja vojska, napreda, napredna straža; -ig, a. prejšni, prejšnji, poprejšnji: -es Jahr, lani, lansko leto, preteklo leto; -jahr, n. lansko od. preteklo leto; -jährig, a. lanski; -kauf, m. prekúp, predkup; -käufer, m. prekupec, prekupovavec; -fehren, v. a. napráviti, preskerbeti kar je treba + naprávljati; -fehrung, f. naredba, priprava; -kenntnis, f. osnovna, pervotna od. podstavna vednost, pripravljavno znanstvo; -kirche, f. lopa; -kommen, v. a. koga prehiteti od. preteči + pretékati; v. n. prigoditi se, primériti se, pripetiti se + primérjati se; (ſich vorfinden) nahájati se, dobívati se; -kommnis, f. prigoda, prigodek, primerek; -laden, v. a. povábiti, poklícati (kličem) od. pozvati (zovem) pred koga + vábiti; pozívati; -ladung, f. vabilo, povabilo, pozòv; =s- a. vabilni; -lage, f. predloga, predložba; -längſt, ad. nedavno, pred kratkim; -laſs, m. samotók, samomaščina; -laſſen, v. a. pred koga pustiti + púščati; -lauf ſ. Vorlaſs; =en, v. n. koga preteči od. prehiteti pf.; -läufer, m. predhodnik, sprednik; -läufig, a. začasen, poprejšen, poprejen, predhoden; ad. popréd, popréj, začasno, za zdaj; -laut, a. gostobeseden, prenagel v govoru; prederzen; -leben, n. dosedanje življenje; poprejšnje življenje; -legeblatt, n. predloga; predpis; -legen, v. a. predložiti, pred koga položiti + predlágati; (das Futter) klasti (kladem), pokládati; eine Frage -, vprašanje zastáviti pf.; -legeſchloß, n. viseča ključávnica; -leſen, v. a. brati (berem) od. čítati komu kaj, prebirati; predbrati (be-

rem), predčítati; -leſer, *m.* bralec, bravec, predčitatelj; -leſung, *f.* branje, čítanje, berilo; (Lekzion) uk, prednaška; -letzte, *a.* predzadnji, predposlednji; -leuchten, *v. n.* svétiti; -lieb, *ad.* za ljubo; -liebe, *f.* posebna ljubezen; -liegen, *v. n.* pred kom biti od. ležati (ím); =lich, *a.* pričujóč; -lügen, *v. a.* komu legati (lažem); -machen, *v. a.* kaj pred čim napráviti + naprávljati; zagraditi, zadélati *pf.*; -malig, *a.* nekdánj, nekdajšen, poprejšenj, bivši; -mals, *ad.* nekdaj; prej, popréj; -mann, *m.* prednik, sprednik; -mauer, *f.* sprednje ózidje, predzidje; -merkbuch, *n.* zapisna knjížica; -merken, *v. a.* zapísati (pišem), zabiléžiti, zaznamovati + zapisovati; -merkung, *f.* zapís; zaznamek; =s= *a.* zaznamni; -mittag, *m.* predpoldne (g. dneva), dopoldne, dopoldan, pred pol dnem; -mittagig, *a.* predpoldanji, dopoldanji; -mittags, *ad.* pred poldnem, dopoldne; =brot, *n.* predpóldnica, predkosílnica; -gottesdienſt, *m.* dopoldanja služba božja; -mund, *m.* varh, varuh, skerbník; =ſchaft, *f.* varstvo; =ſchaftlich, *a.* varstvèn; =ſchafts= *a.* varstveni; =ſchaftsangelegenheit, *f.* varstvena zadeva; =ſchaftsgelder, *pl.* varstveni denarji *pl.*; -nahme, *f.* oprava, predsevzetje, započetje; -name, *m.* imé (g. éna), kerstno imé; -nehm, *a.* gosposki, visok; žlahten, plemenít; =en, *v. a.* pred se vzeti (vzemem), opráviti, doprinesti, storiti + oprávljati, pred se jemati (mljem); eine Unterſuchung -, preiskati (iščem); preglédati + preiskovati, pregledovati; (befragen) izprášati + izprašévati; (Zeugen) zaslíšati (slíšim) + zasliševati; =lich, *a.* izverstèn, poseben; *ad.* sosebno, posebno, na vlasti, zlasti; =thuerei, *f.* šopirnost, navada se gosposko nositi; -platz, *m.* predne mesto; -poſten, *m.* predња straža; -rang, *m.* prednost, pervenstvo, predstvo, pervo mesto; -rath, *m.* zaloga, priprava; (Menge) obílica, množina; -räthig, *a.* gotov, v zalogi, kar je česa; -recht, *n.* prednost, predstvo, pèrvnica, predpravica; -rede, *f.* predgovor, predslov; -redner, *m.* prednik v besedi, predgovorec; -reiten, *v. n.* pred kom jézditi; -reiter, *m.* predjezdec; -richten, *v. a.* priprávити, naprávити, pristrójiti, priskerbeti, narediti + priprávljati, priskerbovati; -richtung, *f.* priprava, naprava, naredba, pripravek, narejek; -rücken, *v. n.* naprej pomakniti se + pomikati se, napredovati; ſ. Vorwerfen; vorgerücktes Alter, visoka starost; -rufen, *v. a.* pred se poklícati (kličem) od. pozvati (zovem) + poklicovati; -rufung, *f.* povabílo, poklíc, pozòv; -ſagen, *v. a.* narekovati; -ſatz, *m.* sklep, terdna misel *f.*; (böſer) nakana, naklep; (gramm.) predstavek, sprednji stavek, sprednjik: mit -, nalašč; -ſätzlich, *a.* naláščen, s premíslikom, premišljen; -ſchauen,

v. n. glédati izpod česa; -ſchein, *m.* zum - kommen, prikázati se (kažem), pokázati se, na svitlo priti (pridem), na dan priti + prikazovati se; -ſchieben, *v. a.* pred kaj poríniti + porívati; -ſchießen, *v. a.* založiti koga z denarji + zakládati ɔc.; *v. n.* švígniti, púhniti, šíniti + švígati; (v. Pflanzen) pognati (žennem) + pogánjati; -ſchlag, *m.* predlog, nasvet, svet: einen - thun, nasvetovati; (Muſ.) prednotka; ſ. Verſchlag; =en, *v. a.* svètovati, nasvètovati, predlog storiti; *v. n.* premáhniti, prevágniti + premahovati, prevagovati; -ſchmack, *m.* duh, slaj, sladec; -ſchnell, *a.* prenagel; -ſchreiben, *v. a.* predpísati (pišem) + predpisovati; zapovédati (vém) ukázati (kažem), veleti + ukazovati, velévati; (im Buche) zapisati, zaznamovati + zapisovati; -ſchreitend, *a.* postopen; napredovaven; -ſchrift, *f.* predpis; (Gebot) zapoved, ukáz, povelje, naročilo; =smäßig, *a.* po zapóvedi, povelju primerjen; =swidrig, *a.* proti zapovedi, ukazu nasproten; -ſchub, *m.* speh, pomoč *f.*, podpora, pripomoček: - leiſten, pomágati, pomagovati, podpirati, blazino podkládati: -leiſtung, *f.* pomóč; -ſchuhen, *v. a.* okápiti, oglávиti, podélati *pf.*; -ſchuhung, *f.* podel, oglavje; -ſchule, *f.* pripravljavna šola, pripravljávnica; -ſchuß, *m.* pervi strel; (Moſt) samotók, samomaščina mastica (Vorrath) zaloga; -ſchuß = *a.* založni; =gelder, *pl.* založni denarji *pl.*; =faſſe, *f.* založna denárnica, zalóžnica; =weiſe, *ad.* na poznejši obrájt, predplačilno; -ſchützen, *v. a.* v bran dèržati (ím), brániti se s čim, *fig.* izgovárjati se s čim, izgovore délati; -ſehen, *v. a.* previdíti, preskerbeti, oskerbeti *pf.*; ſich -, *v. r.* várovati se, páziti; (mit etwas) preskerbeti se, previdíti se + preskerbovati se; -ſehung, *f.* previdnost; -ſetzen, *v. a.* pred koga postáviti, predpostáviti + predstávljati; ſich -, *v. r.* skleniti, namériti se, naméniti se; vorgeſetzte, *m.* predstojnik, viši; -ſetzlich, *a.* nalaščen, premišljen, védežen; *ad.* nalašč, s premíslikom, z védežem; -ſetzung, *f.* predstava.

Vor-ſicht, *f.* previdnost, spreviднost, spreumek, vedež, opreznost; =ig, *a.* previden, spreviden, spreumen, oprezen; =shalber, *ad.* zavoljo veče varnosti; iz previdnosti; =smaßregel, *f.* naredba previdnosti, varnostna naredba; -ſilbe, *f.* prednji zlog, prédnica; -ſingen, *v. a.* peti (pojem): zapeti komu; -ſitz, *m.* predsedstvo, pervosedstvo, pervo mesto: den - führen, predsedovati, pervosedovati, pervosednik biti (sem); =en, *v. n.* pred kom sedeti; ſ. Vorſitz führen; =ende, *m.* predsednik, pervosednik; -ſommer, *m.* podletek, podletje; -ſorge, *f.* skerb *f.*; -ſpann, *f.* priprega, pripréž *f.*; =en, *v. a.* pripreči (prežem) + priprégati; ſ. Einſpannen;

=er, *m.* prepreżnik; =ſ= *a.* prepreżni; -ſpiegeln, *v. a.* koga mámiti ob. slepiti, z obljúbami pítati; -ſpiel, *n.* predigra; =en, *v. a.* zaigrati; zapiskati; zagosti (godem) *pf.*; -ſprechen, *v. a.* narekovati; (für jemand.) zagovárjati koga; --ſprung, *m.* kermól, kermulja, umól, rivec; (b. Hauſe) napušč; *fig.* prednost, predstvo; -ſtadt, *f.* predmestje; -ſtädtiſch, *a.* predmestni; -ſtand, *m.* predstojnik, pervostojnik, prednik, glavár, načelnik; (Würde) predstojništvo, glavarstvo, =ſtellvertreter, *m.* predstójnikov namestnik; -ſtehen, *v. n.* veči biti (bijem), odlikovati se pred drugim; -ſtecken, *v. a.* pred kaj vtakniti + vtíkati; -ſteckuadel, *f.* búcika, napersna igla; -ſteckuagel, *m.* lunek, osnik, oplenek; -ſtehhund, *m.* lovski pes, pes tičar; -ſtehen, *v. n.* predstojnik ob. predstavljen biti (sem), voditi ob. ravnati; -ſteher, *m.* predstojnik, pervostojnik, glavár, načelnik, poglavnik; =in, *f.* predstójnica, glavarica, načélnica; -ſtellen, *v. a.* predstáviti + predstávljati; (etwas) predložiti, djati (dem) pred koga + predlágati, pred očí postáviti, opomniti + pred očí stáviti, opominjati; (Einwendung machen) ugovárjati; ſich -, *v. r.* predstáviti se, priti (pridem) pred koga; (d. Sinnen) kázati se (kažem); (ſich denken) mísliti si, domišljati si; -ſtellung, *f.* predstava; (Gedanken) misel *f.*, razumek, zaumek, sprijemek; (Theatr.) glediščna igra, predstava; (Erinner.) opomin; =ſ= fraft, *f.* domišljija, domišljivost, domiselnost; -ſtoß, *m.* napustek; -ſtrecken, *v. a.* pomoliti, napréj stégniti + pomáljati; (leihen) za nekaj časa posóditi + posójati, posojevati; založiti koga s čim; -ſtudium, *n.* pripravljavni uk; témeljno znanstvo; -tänzer, *m.* pervi plesavec; -theil, *m.* prid, korist *f.*, hasen, dobiček, priboljšek, prospeh; obrest *f.*: -bringen, príditi, pridovati, koristiti, hásniti, ugájati, goditi; =haft, *a.* koristen, pridoven, priden, hasnjív, prospešen; -thun, *v. a.* predpásati (pašem) + predpasovati; den Riegel -, zatakniti, zapah zariniti + zatíkati; -thür, *f.* vnanjo ob. prednje duri *pl. f.*; -trab, *m.* pervi vlak, napreda, perva vojska; -trag, *m.* govor; (im Sing.) petje; (im Lehren) nčba, učilo, prednaška: guten - haben, lepo umevno govoriti: -halten, govoriti, besedovati, prednášati; =en, *v. a.* prednášati, učiti, razlágati, razkládati; (Muſikſtück) igrati, gosti (godem), pískati ɪc.; =ſkunſt, *f.* govorništvo, govornost; -trefflich, *a.* izverſten, izboren, izbrán; =feit, *f.* izverstnost, izbornost; -treten, *v. n.* pred koga stópiti; izmed srede stópiti *pf.*; -tritt, *m.* predstvo, prednost; -tuch, *n.* prednik, predpas, krilo, prestralo, zastor; -über, *ad.* mimo, memo, mim: - ſein, preteči, miniti; =gehen, *v. n.* preiti (idem),

minuti, preteči + prehájati, minjévati; =gehend, *a.* začasen; -übung, *f.* pripravljavna vadba; -unterſuchung, *f.* vvodno preiskovanje, začetna preiskava; -urtheil, *n.* predsodek, prenagla sodba, kriva misel *f.*; =ſrei, *f.* brez predsodkov; -vorjährig, *a.* predlanski; -vorletzte, *a.* predpredzadnji; -wahl, *f.* perva volitev; -walten, *v. n.* prevagovati, premagovati, predstvovati, zvonec nositi, gospodáriti; -wand, *m.* pretveza, izgovor: unter dem -, izgovarjaje se, z izgovorom; -wärts, *ad.* napréj, napréd, dalje; popréd; -wehen, *pl.* popadki, prebolečki *pl.*; -weinen, *v. n.* jókati, (jočem) pred kom; -weiſen, *v. a.* pokázati (kažem) + pokazovati; izkázati se od. izpríčati se s čim + izkazovati se, izpričevati se ɔc.; -weiſer, *m.* pokazavec, prinosec, prinesec; -welt, *f.* starodavni, predpotopni od. nekdanji svet, starodavnost; pervi svet, pervi ljudjé; =lich, *a.* predpotopen, pervosveten, starodaven; -wenden ſ. Vorſchützen; -werfen, *v. a.* vreči (veržem) + metati (mečem) pred koga; (vorrücken) očítati, spočítati, oponášati; -werk, *n.* prednje gradbe *pl.*, vnanje ozidje; -wiegen, *v. n.* prevagovati, premagovati, prevago iméti (ám): -wiſſen, *n.* vedez, vedež, znanje; -witz, *m.* radovednost, védečnost, sničavost; =ig, *a.* radoveden, védečen, sničav; -wort, *n.* predgovor, predslov; (gramm.) predlog, razmernik; -wurf, *m.* očitek, opočitek, spočitek, oponašek, oponos; (Object) predmet, reč *f.*; =zvoll, *a.* oponosen; -zählen, *v. a.* šteti (štejem): prešteti + preštévati komu kaj; -zeichen, *n.* známenje, rok; -zeigen, *v. a.* pokážati (kažem) + pokazovati; -zeiger, *m.* pokazec; -zeit, *f.* starodavni čas, starodavnost, stara doba: -en, svoje dni, njega dni, nekdaj; =ig, *a.* prezgodenj, prerán; -ziehen, *v. a.* čemu prednost dati pred drugim, kaj bolj céniti od. číslati od drúgega, kaj nad kaj stáviti; -zimmer, *n.* prednja izba od. soba; -zug, *m.* prednost, predstvo, pervo mesto: mit -, z najboljšim uspehom; -haben, prekositi koga, odlikovati se pred drugim; -züglich, *a.* izversten, izboren; poseben, soseben; *ad.* sosebno, posebno, izvlasti, zlasti, navlasti; =feit, *f.* izverstnost; =ſtaffe, *f.* odlični razred, razred prednosti; =weiſe, *ad.* sosebno, posebno.

Vot=ieren, *v. n.* glasovati, glas dajati o čem; -iv, *n.* obljuba, zaobljuba; =kirche, *f.* zaobljubna cerkev; -um, *n.* glas.

Vulg=ata, *f.* od papeža potèrjena prestava sv. pisma, vulgata; -o, *ad.* po domače; hiši právijo.

Vulkan, *m.* ognjena od. ognjebljuvavna gora, ognjebljuvavnik; -iſch, *a.* ognjén, ognjebljuven, ogenj bljubaven; -iſieren, *v. a.* razpáliti *pf.*

W.

Waare, *f.* blagó, roba, tovar; kurze –, drobnjáv *f.*, drobno blago; grüne –, zelenjád, zelenjava, zelenina; hölzerne –, lesenina, lesovina; –nabſatz, *m.* razprodaja blaga; –nartikel, *m.* blago; –nausfuhr, *f.* izvožnja blaga; –nbeſchau, *f.* ogled od. razgled blaga; –neinfuhr, *f.* vvožnja blaga; –nhalle, *f.* tergovnica; –nkunde, *f.* poznanje blaga, blagoznalstvo; –nlager, *n.* skladišče, zaloga blaga; –npreis, *m.* cena blaga; –ntauſch, *m.* zamenjava blaga; –ntransport, *m.* prevožnja blaga; –nverſendung, *f.* razpošiljava blaga; –nverzeichnis, *n.* kazalo od. razkazovalo blaga; –nvorrath, *m.* zaloga; –nzoll, *m.* col za blagó.

Wabe, *f.* sàt, sèt; *coll.* satje, satovje, setovje.

Wach, *a.* buden, budljív, bdéč, budéč, zbujen, zdramljen: – ſein, bdeti, budeti, čuti (čujem); – werden, buditi se, drámiti se: zbuditi se, zdrámiti se; – ≠ *a.* stražni; –dienſt, *m.* stražitev; –e, *f.* straža, straž *f.*: –halten, na straži biti (sem), strážiti; auf die – ziehen, na stražo iti (grem); (Wachthaus) strážnica; –en, *v. n.* bdeti, budeti, čuti (čujem); (über etw.) čúvati nad čim, kaj na skerbi imeti (ám): die ganze Nacht –, vso noč prečuti; *n.* bdenje, čúvanje; –feuer, *n.* stražni ogenj; –geld, *n.* stražnina; –habend, *a.* na straži, stražen; –haus, *n.* strážnica, straža, stražárnica.

Wachholder, *m.* brinov germ. brínovec, brina, smólovec, smerlinovec; *coll.* brinje, smolje; – = brinov, brinjev, smolov; –bere, *f.* brinovica, brínova od. smolovajágoda; –branntwein, *m.* brínjevec, brínovec.

Wach=korps, *n.* stražni zbor; –meiſter ſ. Wachtmeiſter; –parade, *f.* stražna parada; –poſten, *m.* straž *f.*, straža.

Wachs, *n.* vosek: aus –, voščén; (Abfälle) voščina, vóščevina; – = *a.* voščev; –abdruck, *m.* voščev odtisek; Wachſam, *a.* pazljív, pazen, opazen, čuvít, čujen, skerben; =keit, *f.* pazljivost, čuvitost ɔc.; –artig, *a.* vosku podoben, voskovít; –bleiche, *f.* voščevo belilo; –blume, *f.* voščeni cvet.

Wachſen, *v. n.* rasti (rastem u. rasem): zrasti + doráščati, priráščati; (ſich mehren) množiti se, širiti se: razmnóžiti se, razširiti se, razrasti se; + razširjati, razráščati se; gewachſen ſein, kos od. zagomec biti (sem) komu; – *n.* rast *f.*, rastilo, rastenje; –d, *a.* rasten, raščav, raščo.

Wächſern, *a.* voščén.

Wachs=fabrik, *f.* voščárnica; –fackel, *f.* voščena plamenica od. baklja; –farbe, *f.* voščeva barva; –kerze, *f.* voščena svečа, voščenica; –leinwand, *f.* povóščeno od. límano platno; –licht ſ. Wachskerze; –pflaume, *f.* rumena sliva; –ſtock, *m.* voščenica,

voščev svitek; -tum, *n.* rast *f.*, rastilo, rašča.

Wacht-ſtube, *f.* strážnica, čuvájšnica; -el, *f.* prepelica, podperda, pimpernica; = = *a.* prepeličji; = hund, *m.* prepeličar; =fönig, *m.* perdavec, kosec; =ruf, *m.* prepeličje petje, pet pedí; =ſtrich, *m.* prepeličji let od. prelet.

Wächter, *m.* čuváj, čuvár, varh; stražnik, stražár; -in, *f.* čuvajka, stražarica.

Wacht-meiſter, *m.* strážmešter, stražnji glavár; -turm, *m.* stražíšče, stražnji stolp.

Wack-elig, *a* majav, gugav, hlipav, tresóč; -elkopf, *m.* tresogláv; -eln, *v. n.* májati se, zíbati se (bljem), gúgati se (ljem), blagútati, hlípati se; (b. Gehen) omahovati, opotékati se; mencati, mencorítiti; -er, *a.* verl, moški, praveden, jak, pošten. [mečna kost.

Wade, *f.* meča, litka; -nbein, *n.*

Waff-e, *f.* orožje, bran *f.*, branilo; -en, *pl.* ſ. Waffe; -en- *a.* orožni; bojni, vojskni; =bruder, *m.* sobojnik, soborec; =bündnis, *n.* vojna zaveza; =fähig, *a.* vojevit, orožen, dober za orožje; =geklirr, *n.* rožljanje z orožjem; =geräth, *n.* orožje; =gewalt, *f.* bojna od. vojskna sila; =glück, *n.* vojna od. bojna sreča; -kammer, *f.* oróžnica; =lärm, *m.* hrup orožja; =los, *a.* brez orožja, brezorožen; =platz, *m.* bojišče, orožišče; =rock, *m.* vojna suknja; =ruhe, *f.* primerje; = ruhm, *m.* bojna slava; =ſchmid, *m.* orožar, izdelovavec orožja; =ſtill-ſtand, *m.* primirje; =träger, *m.* oproda; =übung, *f.* vaja v orožji, bojna vadba; -nen, *v. a.* oróžiti : oboróžiti.

Wag-amt, *n.* mestna vaga; Wäg-bar, *a.* vagljív, tehtljív; -e, *f.* vaga, téhtnica; -ebalken, *m.* gredelnica, prečka; -ehals, *m.* prederznež, prederzni človek; -emacher, *m.* tehtničár.

Wagen, *m.* voz; (Kutſche) kočija; (Leiterwag.) kola *pl.*; *dim.* vozek, voziček; (Fuhr) peljáj, voz; als Sternbild ſ. Bär; - *v. a.* tvégati, vágati, tvégati se, dèrzniti se, úpati se; Wägen, *v. a.* vágati, téhtati, tézati, vagávati: zvágati; -achſe, *f.* os *f.*, podós *f.*, podvóz *f.*; -baum, *m.* svbra, rázvora; -deichſel, *f.* ójnica, oje (g. ojesa), ójnice *pl.*; -geld, *n.* voznina; -geleiſe, *n.* kolovóz, kolovoznik, kolotéčina, kolomaja, kolečnjak; -kipfe, *f.* ročica; -leiter, *f.* grote *pl.*, lójternice *pl.*, lestvice *pl.*; -lenker, *m.* vozatáj; -nagel, *m.* osnik, zaosek; -rad, *n.* vozno kolo (g. kolesa), kolo za na voz; -remiſe, *f.* -ſchoppen, *m.* kolárnica, uta; -ſchere, *f.* grédanica, škarnje *pl.*; -ſchmiere, *f.* kolomáz *m.* od. *f.*; -ſperre, *f.* závora, závornica; -ſtrze, *f.* svorńica, repica; -train, *m.* vozovlák, vozovi *pl.*

Wage-recht, *a.* vodoraven, ravnovažen, porazen; -ſtück, *n.* vágana reč *f.*

- Sache, velika reč; - thun, šopiriti se, kèršiti se, košatiti se; =keit, *f.* važnost, tehtnost, imenitnost: Sache von -, važna reč *f.*; =thuerei *f.* šopirnost.

Wick-e, *f.* grašica, grahórica, grahor; -el, *pl.* *m.* svalek, povitek, svitek; =band, *n.* povoj; plenica, pelenica; =kind, *n.* pelenčck, dete v povoji; =n, *v. a.* viti (vijem), mótati: zaviti, zamótati + zavíjati, zamátati; (um etwas) oviti + oviјati; (zuſammen) zviti + zvíjati; =ſchnur, *f.* povoj; -enacker, *m.* grahórišče; -ler, *m.* zavijáč.

Widder, *m.* oven; merkáč; (Ziegenb.) kozel, terkáč; - = *a.* ovnov.

Wider, *prp.* zoper, proti, nasproti; (in Zuſammenſetz.) pre-, proti; -druck, *m.* protitisk, nasprotni tisk; -einander, *ad.* eden proti drúgemu, drug zoper drúgega; -fahren, *v. n.* dogoditi se, prigoditi se, primériti se, pripetiti se, nakljúčiti se + primérjati se, goditi se: -laſſen, skázati (kažem), storiti + skazovati; -haken, *m.* kljuka; -hall, *m.* odmév, odmevek, odmelek, malek; -klage, *f.* nasprotna tožba; -kläger, *m.* nasprotni tožnik; -lage, *f.* opora, podpora; -legen, *v. a.* ovreči (veržem), opovreči, izpodbiti (bijem), spodbiti + ométati, izpodbíjati; -legung, *f.* overžba; -lich, *a.* zopern, sopern; neugoden, neprijeten, sporen, netečen; =keit, *f.* zópernost; -n, *v. n.* merzi ob. studi se mi; --natürlich, *a.* protinatoren, prirodi nasproten, neprirojen; -part, *m.* nasprotnik, zópernik, protivnik; -rathen, *v. a.* odsvetovati + odsvetávati; -rechtlich, *a.* brezpraven, pravici nasproten; =keit, *f.* brezpravnost; -rede, *f.* ugovor, upor; =n, *v. n.* ugovárjati, jezikovati, gobezdati; -riſt, *m.* viher; -ruf, *m.* oporeka, opozòv, preklíc; =en, *v. a.* preklícati (kličem), oporeči + preklicovati, oporékati; =lich, *a.* oporekljiv, preklicljiv; -ſacher, *m.* nasprotnik, protívnik, zópernik; -ſetzen ſich, *v. r.* ustáviti se, upreti se, postáviti se, zoperstáviti se: ustávljati se, upírati se, nasprotovati, protíviti se, postávljati se, zoperstávljati se; -ſetzlich, *a.* uporen, nasprotljív, protiven; =keit, *f.* upornost, protivnost, nasprotljivost; -ſinn, *m.* nasprotui pomén; nesmisel, brezumje, nespamet *f.*; =ig, *a.* zdravi pámeti nasproten, brezumen, nesmiseln; -ſpänſtig, *a.* uporen, vporen, terdokoren, nespokoren, termogláv; =e, *m.* termoglavec, upornik; =keit, *f.* upornost, termoglavost, nespokornost; -ſpiel, *n.* nasprotje, nasprotina; -ſprechen, *v. n.* ugovárjati, upírati se, nasproti govoriti, prerekovati, oporekovati, pobíjati, podírati; (leugnen) tajiti; =d, *a.* navskrižen, nasproten; -ſpruch, *m.* odpor, ugovor, prereka; =sgeiſt, *m.* nasprotljivost; -ſtand, *m.* upor, odpor, odboj: -leiſten, upírati se, protíviti se, v bran stáviti se; -

ſtehen, *v. n.* upreti se, ustáviti se + upírati se, ustávljati se, protiviti se, odporovati; (v. Speiſen) upírati se, presédati, stúditi se, merzeti: upreti se, priskútiti se, oskútiti se, pristúditi se; -ſtreben, *v. n.* upírati se, nasprotovati, zopervati; rípiti se, presédati; -ſtreit, *m.* odpor, upor; nasprotje; =en, *v. n.* upírati se, odporovati, nasprotovati, ne vjémati se, s čim navskríž biti (sem); =end, *a.* nasproten, nasprotovaven; navskrižen; -wärtig, *a.* zopern, protiven, oskuten, naskuten, nadležen, pust, siten: -es Ding, naskuta; =feit, *f.* zópernost, protivnost, naskutnost, nadležnost; -wille, *m.* nevolja, nejevolja, nepovoljnost, nevšeč *f.*, nevščéost: mit -, z nejevoljo, ne rad; -willig, *a.* nevoljen, nejevoljen.

Widm-en, *v. a.* odméniti, posvetiti, v dar podeliti + odmenjevati, posvečevati, darovati; -er, *m.* posvečevavec; -ung, *f.* odmena, posveta, posvetilo, podaritev; (Stiftung) zadúšbina; =brief, *m.* darilno pismo.

Widrig, *a.* nasproten, protiven, odporen; (unangenehm) zopern, oskuten, prinaskuten; -enfalls, -ens, *ad.* sicer, scer, inače, inako, drugače, drugako; -feit, *f.* protivnost, zopernost ɔc.

Wie, *ad.* kako? kak? - groß, kolik, kolikošen?; -theuer, po čem?; -weit, kako daleč, doklej?; -viel, koliko?; - denn das, kako pa to? - ſo, kako? - *conj.* kakor, kakti; - viel - ſo viel, kolikor - toliko; - oft - ſo oft, kólikorkrat - tólikokrat; - immer, kakor koli; -de, *f.* terta, vitra; -dehopf, *m.* udod, vdeb, udeb, hujkáč, smerdokavra.

Wieder, *ad.* zopet, spet, sopet, opet, iz nova, znova, vnovič, drugóč, še enkrat; -abdruck, *m.* novi odtisek; -auffindung, *f.* nájdenje, najdba; -aufleben, *v. n.* z nova oživeti, preživiti se; -nahme, *f.* obnova; -aufwärmen, *v. a.* pogreti (grejem) + pogrévati; -bekommen, *v. a.* zopet dobiti, pozadobiti + zadobivati; -berufen, *v. a.* zopet poklícati (kličem) *pf.*; -beſetzen, *v. a.* zopet obsesti (sedem) + obsedati; (Stelle) službo spet komu podeliti; -einbringen, *v. a.* spet podati, vnovo vložiti + vlágati; - einſetzen, *v. a.* postáviti v poprejšnji stan; -einſetzung, *f.* postávljenje v poprejšni stan; -eintreten, *v. a.* spet vstópiti + vstópati; -erinnern ſich, *v. a.* opomniti se, zopet spomniti se + spominjati se; -erkennen, *v. a.* spet spoznati + spoznávati; -erlangen, *v. a.* spet zadobiti, zadobáviti se česa + zadobívati; -erſatz, *m.* povračilo; -erſtatten, *v. a.* poverniti, spet poverniti + povráčati; -gabe, *f.* vračilo; -gebären, *v. a.* preroditi + prerojevati; -geben, *v. a.* verniti, nazaj dati + vráčati; -geburt, *f.* prerod; -geneſen, *v. n.* preboleti, ozdraveti; =e, *m.* ozdrávljeneo; -geneſung, *f.* prebolenje; -hall, *m.*

odmev, odmelek, oglasek, malek; =en, *v. n.* odmévati, odumévati, oglášati se, odzívati se, odzávati se, razlégati se; -herſtellen, *v. a.* obnoviti, ponoviti, popráviti + obnávljati, poprávljati; (d. Kranken) ozdráviti + ozdrávljati; -herſtellung, *f.* obnova, poprava; -holen, *v. a.* ponoviti, obnoviti + ponávljati, pospetovati; -holer, *m.* ponavljavec; -holung, *f.* ponavljava, ponovitev, obnova; =s= *a.* ponavljavni; =sprüfung, *f.* ponavljavna skušnja; -sſchule, *f.* ponavljavna šola, ponavljávnica; =szeichen, *n.* ponavljáj.

Wieder=kauen, *v. n.* žvati, (žvem), prežévati, prežvekovati; -kauer, *m.* prežvekovavec; *f.* prežvekovavka; -kauf, *m.* odkúp, prekúp, rešilo; =en, *v. n.* odkúpiti, spet kúpiti, rẽšiti + reševati; =vertrag, *m.* rešilna pogodba, pogodba na rešilo; -kehr, *m.* vernitev; =en, -kommen, *v. n.* verniti se, poverniti se, nazaj priti (pridem) + vrácati se, nazaj prihájati: ponoviti sé + ponávljati se; -kunft, *f.* vernitev; -ſchallen ſ. Wiederhallen; -ſchein, *m.* odsvít, odsíj, preblešek; -ſehen, *v. a.* zopet vídeti; *n.* zvid, zvídek; -ſtralen, *v. n.* odžárjati, odsévati; -taufen, *v. a.* prekèrstiti + prekerščevati; -täufer, *m.* novokèrstnik, prekerstnik; -um, *ad.* spet, zopet; -vereinigen, *v. a.* zopet zdrúžiti + združevati; -vergelten, *v. a.* poverniti + povrácati; -vergelter, *m.* povračník, povračevavec; -vergeltung, *f.* povračilo, povračba, povernilo, povernitev, vračilo, vernilo; =s= *a.* vračilni; -wuchs, *m.* mladje, podrastek, izpodrastek.

Wieg=e, *f.* zibel *f.*, kolevka, kolebka; *dim.* zíbelka, zíbelčica; -emeſſer, *n.* sekavček, krivi nož; -en, *v. a.* zibati (bljem), tákati, kolébati, ljúljati; *v. n.* vágati, téhtati, potézati; -enband, *n.* trak; -enlied, *n.* zazibavka; -enpferd, *n.* leseni konj.

Wiehern, *v. n.* rezgetati (gečem), razgetati, rzati, herzati (heržem ob. ám), rzatati (rzačem); *n.* rezget, herzanje.

Wienerwährung, *f.* dúnajska veljava.

Wiesbaum, *m.* žerv *f.* žerd *f.*

Wieſ=e, *f.* travnik, senožet; (Flur) trata, livada; (Heu-) seča, košenica, senokošnja; -el, *n.* lásica, podlásica, gránoslek; -en=a. travniški, senožetni; =ampfer, *m.* kíslica, kisélica, kiselna; =bau, *m.* obdelovanje trávnikov; =blume, *f.* poljska cvetlica; =bocksbart, *m.* kozja brada, travniška sončica; =flur, *f.* trata, livada; =fuchsſchwanz, *m.* lesičji rep; =furche, *f.* jarek, draga; =gras, *n.* travníšnica; =knopf, *m.* kampanélica; =laub, *n.* košenina; =ſchwingel, *m.* kostreba, bílnica.

Wie=viel, *ad.* kóliko; =te, *a.* koliki, kteri; -wohl, *conj.* če ravno, čo tudi, ako tudi, da-si, da-si tudi, da-si ravno, če prav.

Wild, *a.* divji; (erzürnt) jar, zlob, zloben, serdít; (ausgelaſſen) razuzdan, samopašen; (grauſam) divji,

grozovit, grozoviten, ljút; (roh) sirov, surov, serš, neotesán; (öde) pust, neobdelan; (v. Gewächs) loški, samorášč. samorasten, samoseven; -er Spargel, bilúš; -werden, zdivjati. podivjati; -es Thier, zvér, *f.* (coll.) zverina, zverád, zverjád; - *n.* divjina, divjačina, divjád *f.*; (Raubthiere) zverina, zverjád *f.*; -ánte, *f.* serka; -bach, *m.* bistrica, bujica, hudournik; -bann, *m.* lovski osek, lovišče, lovnica; -braten, *m.* pečena divjačina; -bret, *n.* divjačina, divjina; -dieb, *m.* zverinski tat, zverokradec, divji lovec; =erei, *f.* tatinski lov, zverokradstvo; -e, *m.* divják; *f.* divjákinja; -fahrt, *f.* gaz *f.*; -fang, *m.* lov *f.*, lovlja; *fig.* zagovednež, divják; -fremd, *a.* tuj in neznán, -frevel, *m.* zverinski kradež; -gewachsen, *a.* samorasel, samoseven, loški: -e Pflanze, samosevka; -hafer, *m.* divji oves; -heit, *f.* divjost, divjazen, divjota, sirovost; -lager, *n.* berlog, leža, lož; -ling, *m.* divják; *fig.* sirovják, zagovednež, neotesanec; -nis, *f.* pušča va, pustina, pustara; -pret s. Wildbret; -romantisch, *a.* divoten; -schaden, *m.* škoda po divjadi; -schur, *f.* šuba, šavba, volčji kožuh; -schütz, *m.* zverinski lovec od. tat, divji lovec od. strelec; -stand, *m.* leža, berlog, staja; -wachsend, *a.* samoseven, samorasel; -e Pflanze, samosevec, samosevka, samosévnica.

Will-e, *m.* volja: freie -, prosta volja; aus freiem -en, prostovoljno, iz dobre volje; letzter -, poslednja volja od. volitev; mit Wissen u. -en, vedé in hoté; ohne Wissen u. -en, nevedé in nehoté; -ens sein, hoteti (hočem), pri volji biti (sem), misel od. volja me je, privoljen biti (sem); es ist Ihr guter -, ako jih je blaga volja; um Gottes -en, za božjo voljo, za Boga! um -, zavoljo, zarad; -enlos, *a.* brezvoljen, nesamovoljen, brez lastne volje; -ensäußerung, *f.* razodenje svoje volje; -enserklärung, *f.* izreka poslednje volje; -enskraft, *f.* volja; -fahren, *v. a.* ugoditi, po všeči storiti, ustreči (strežem), po volji storiti + ugájati, ustrézati; -fährig, *a.* ustrežen, ustrežljív; privoljen, povoljen; =keit, *f.* ustrežljivost, privoljnost, povoljnost; -ig, *a.* voljen, radovoljen, rad; *ad.* dobre volje; =en, *v. a.* privóliti v kaj *pf.*; =keit, *f.* voljnost; -kommbecher, *m.* dobrodóšlica; -kommen, *a.* dobro došel: sei mir -, Bog te (vas) sprimi! dobro došel - došli! zdravo!: -heißen, bogosprijeti (sprimem) + bogosprijémati; *n.* bogosprimek; --kommtrunk, *m.* zdravica, nazdravica: -kür, *f.* samovoljnost, svojevoljnost; =herrschaft, *f.* samovoljna vlada; =lich, *a.* samovoljen, svojevoljen.

Wimm-eln, *v. n.* mergoleti, gomazeti, gomizljati, gomaziti, gomeziti, šamreti, verveti; -er, *f.* ogorec, mozoljec, mozólj; -ern, *v. n.* jéčati.

(im), jávkati, tárnjati, tarnjávati, pojémati, skomlati.

Wimp=el, *m.* praporec; bandero; **-er**, *f.* veja, véjica, veka, osemci *pl.*; **-ern**, *v. n.* trépati, mežíkati.

Wind, *m.* veter; (gelinder Wind) sapa, hlad; *dim.* vetrec, vetrič, sápica; (ſtark.) strehodér, burja; **-beutel**, *m.* baháč, bahavec; **-büchſe**, *f.* véterna puška, vetrovka; **-e**, *f.* motovilo; (zum Heben) vitel, vitlo, vinta; (Pflanze) slak, slačec; **-e=baum**, *m.* stožér; **-eei**, *n.* klopotec, zapertek; **-efraut**, *n.* slak; **-el**, *f.* plenica, pelenica; **=find**, *n.* pelenček, dete v plenicah; **=n**, *v. a.* poviti (vijem) + povíjati; **-en**, *v. a.* viti (vijem), plesti (pletem); (drehen) verteti, súkati (sučem); **ſich -**, *v. r.* viti se (vijem), zvíjati se, previjati se, vijúgati se; súkati se (sučem); **-fahne**, *f.* veternica; **-fang**, *m.* sapnik; veternik; **-harfe**, *f.* Eólova harpa, **-hoſe**, *f.* peščena tromba; **-hund**, *m.* hert, ogar; **-ig**, *a.* vetern, vetroven, vetrovit, vetren; **-kolik**, *f.* modrón, kólika od zapertih vetrov; **-licht**, *n.* baklja, plamenica: **-ling**, *m.* slak; **-loch**, *n.* preduh; sápnica; **-macher**, *m.* baháč, bahavec; **-mantel**, *m.* véterni plašč; **-mühle**, *f.* mlin na sapo, véterni mlin, veternik; **-ofen**, *m.* peč na sapo; **-riſs**, *m.* polomást *f.*; **-roſe**, *f.* sévernica; (Pfl.) velikonóčnica; (Anem. nemor.) véternica; **-ſbraut**, *f.* vihár, vihra, piš; **-ſicher**, *a.* zaveten: **-er Ort**, zavetje, zavečica; **-ſpiel**, *n.* hert; **-ſtill**, *a.* brezvetern, zaveten; **=e**, *f.* brezvétrije, tišina; **-ſtoß**, *m.* zapíh, veter zapiše od. pohlidí; **-ſtrich**, *m.* prepíh, zbris, vlak vetra; **-ſturm**, *m.* piš, vihár, iha, polomáj; **-ſucht**, *f.* bobnica; **-ung**, *f.* zavoj, zavina, zavinek; **-wärts**, *ad.* proti vetru; **-wehe**, *f.* zavej; zamet; **-zug**, *m.* prepih, spih.

Wink, *m.* migljej, mig; namet, okomig.

Winkel, *m.* kot, ogel, vinek, kotáč, (d. Erde) zakotje, zakotek, zamek; **-=a.** zakotni, pokotni, skrivni; **-druckerei**, *f.* skrivna od. zakotna tiskárnica; **-eiſen**, *n.* ogelnica; **-gaſſe**, *f.* zakotna úlica; **-haken**, *m.* ogelník; verstomér; **-ig**, *a.* koten, oglat; **-maß**, *n.* ogelna mera, oglomér; **-meſſer**, *m.* oglomér, kotomér; **-recht**, *a.* pravokoten, s pravim oglom; **-ſchreiber**, *m.* zakotni oder stranski pisár; **-ſchule**, *f.* zakotna od. stranska šola; **-zirkel**, *m.* kotomerno šestilo.

Wink=en, *v. a.* mígati (ljem): migniti, pomígniti; (nickend) kímati (am u. mljem): pokímati, kímniti; (m. d. Augen) mežíkati: pomežíkati, pomežkniti; **-er**, *m.* migavec, kímavec.

Winſel=affe, *m.* cvilež; **-er**, *m.* cvílavec; **-n**, *v. n.* cvíliti, cvičati (im), omériti se, omèrdati se; *n.* cvil.

Winter, *m.* zima: im -, po zimi; den - zubringen, zimovati, prezimovati; **-=a.** zimski, pozimski; **-ap=**

fel, *m.* ozimec, ozimsko jábelko; -aufenthalt, *m.* zimovišče, zimovnik, prezimovališče; prezimovanje; -birn, *f.* ozimka; -eiche, *f.* graden, črepinjek; -frucht, *f.* ozima, zimnina, ozímina; -getreide, *f.* ozimina, zimsko žito; -grün, *n.* zimozelen *f.*, zimzelen; -haar, *n.* ozimna dlaka; -fälte, *f.* zimski mraz; -fleid, *n.* zimska obleka; -lager, *m.* zimovišče; -lein, *m.* turščák; -lich, *a.* zimskí; -monat, *m.* gruden; (Jänner) prosinec; -n, *v. n.* zima nastopa od. se dela; -nacht, *f.* zimska od. pozimska noč *f.*; -obſt, *n.* zimsko sadje, ozimno sadje; -quartier, *n.* zimovišče, prezimovališče; -ſaat, *f.* ozimna setev od. sétvina, ozímina; -ſonnenwende, *f.* zimski solnčni obrat; -tag, *m.* zimski od. pozimski dan (g. dneva); -vorrath, *m.* zaloga za zimo; -weizen, *m.* ozimna pšenica; -zeit, *f.* zimski čas, zimska doba.

Winzer, *m.* gornik, vinograjšček, vinogradnik, vincar; -in, *f.* gornica, vinográdnica; -meſſer, *n.* vinjek, kosír, reznik; Winzig, *a.* majčken, majcen, droben, pritlikav.

Wipfel, *m.* verh, verhól; *dim.* veršič, veršiček; *coll.* verhovina, verhovje; -n, *v. a.* veršiče prisékati od. prirézati (režem) + prirezovati ꝛc..

Wippe, *f.* vitra; (Kolben) ročica; (Schaufel) ujčkávnica, gugálnica, júgelica; -en, *v. a.* újčkati, gúncati; ſ. Heben.

Wir, *pr.* mi, me (dual.) midva - medve; -bel, *m.* vertinec, vertača, vertuna, vertanja, vertulec, vertlóg, cmerk, jerín, kernica, viranjek; (am Kopfe) viher, verh glave; (Spindel) vreteno; *dim.* vretence; (Schwindel) omótica. vertoglavica; (am Fenſter) kljuka; (an Ketten ꝛc.) pregib; (an d. Geige) kolek, klinček; (anat.) vretenec, sklep, obratek: -ſchlagen, bobnovati, v boben biti (bijem); =bein, *n.* sklepna kost *f.*, vertavka; =ig, *a.* vertogláv, omótičen; =knochen, *m.* vrátnica, vretence; =n, *v. a.* bobnovati, v boben biti (bijem), berčati; (trillern) žvergoleti, gostoleti, gostolévati, drobiti; *v. n.* vihrati, súkati se (sučem), verteti se; -ſäule ſ. Rückgrath; =ſucht, *f.* vertoglavost; = thier, *n.* vretenićar; =wind, *m.* viher, vihár, strehodér.

Wirken, *v. a.* délati, činiti, tvóriti, tvárjati: storiti, učíniti; (v. Bäcker) mésiti: zamésiti; (weben) tkati (tčem), na statvah délati; -end, *a.* delaven, djaven tvoren: -er, *m.* delavec; (Weber) tkavec, tkalec; -lich, *a.* resničen, pravi, istinit, pravdanski, *ad.* v resnici, zarés, za gotovo, v zbilji; =keit, *f.* resničnost, istinitost; (That) djanje; (Sein), bitnost; -ſam, *a.* djaven, delaven, dejen; (ausgiebig.) zdaten, zdačen; (ſtark) močen, krepek; (giltig) veljaven; =keit, *f.* djavnost, delavnost, zdatnost; veljava, veljavnost: in - treten, veljavo obeť

moč zadobiti; außer-treten, veljavo izgubiti; außer-ſetzen, veljavo čemu vzeti (vzamem), razveljáviti, ob veljavo djati (dém); -ung, *f.* učinek, vspeh, opravek; (Geltung ꝛc.) moč *f.*, veljava; (Urſache) vzrok; =ſart, *f.* delava, učinek; =ſfreis, *m.* področje; opravilstvo, delavnost, djavnost; =ſlos, *a.* brez vspeha, nevspešen, brez učinka.

Wirr, *a.* zmešan, zmeden, zmočen; -en, *pl.* homatije, zmešnjave, zmotnjave *pl.*; -garn, *n.* zmédena preja; -kopf, *m.* vertoglavec; -ſal, *n.* homatija, zmešnjava, zmotnjava, -warr, *m.* kolobocija, kodercija, zmotnjava, zmeda.

Wirt, *m.* kerčmár, gostivnik, gostivničár, gostinčar, oštír; (Hauswirt) gospodár; -el, *m.* vreteno; -in, *f.* kerčmarica, gostivničarica; (Hausw.) gospodinja; -lich ſ. Wirtſchaftlich; -ſchaft, *f.* gospodarstvo, hištvo, hiševanje; gospodinstvo: -führen, gospodáriti, hiševati; gospodinjiti; (als Landm.) kmetovati; =en, *v. a.* gospodáriti, hiševati, gospodinjiti; =er, *m.* hišnik, gospodár; =erin, *f.* ključarica, gospodinja; =lich, *a.* gospodaren, spravljiv; -ſchafts- *a.* gospodarski; =amt, *n.* gospodarski urad; =erträgnis, *n.* pridelek, dohodki gospodarstva; =gebäude, *n.* gospodarsko pohištvo; =geräthe, *n.* kmetijsko orodje; -haus, *n.* kerčma, gostivnica, pivnica, taberna; =beſitzer, *m.* kerčmár.

Wiſch, *m.* omelo, ometalo, ometih; (Schrift) čečkarija; -en, *v. a.* brísati (brišem), brišévati: obrísati, omesti (metem) + ométati; -er, *m.* brisavec, brisáč; (Geräthe) brisalo, otiralo; -lappen, *m.* brislja, cunja; -tuch, *n.* brisalo, brisavka, otiračа, otiralo; -waſch, *n.* žlobudranje.

Wismuth, *m.* bizmut, vizmut; - = *a.* vizmutov, bizmutni.

Wiſpeln, Wispern, *v. n.* ščebljati, žegljati, zezljati, gomúliti.

Wiſſ=begier, *f.* radovednost, vedoželjnost, zvedávost, zvedohtevnost; =ig, *a.* radoveden, vedoželjen, vedečen, zvedav, zvedohteven; naukaželjen; -en, *v. n.* védeti (vém), véditi (vém); (können) znati: zu - machen, na znanje, na ved ob. na vest dati, naznániti, oznániti + na znanje dajati (dajem), naznánjati ꝛc.; ich will nichts von ihm -, nič nočem slišati o njem; wiſſe, vedi; -en, *n.* vedenje, ved *f.*, vedost, vedez, vedež, vedstvo; (Können) znanje: mit -, z védežem; ohne mein -, brez moje vedosti, ne vedóč; meines -s, kolikor jaz vem, kolikor je meni znano; nach beſtem -, kakor najbolje vé in zna; -end, *a.* vedóč, veden; vedeč; -enſchaft, *f.* vednost, veda, znanost, znanstvo; učenóst; Akademie der -en, znanostna ober vednostna akademija, akademija učenosti; =lich, *a.* znanstvén, vednosten, učen; =lichkeit, *f.* znanstvénost; -entlich, *a.* vedeč, vedóč; samohoten, nalaščen; *ad.* z védе-

žem, vedmi, nalašč; -er, *m.* znalec, znavec, vedec; -gier *f.* Wißbegier; -luſtig, *a.* radoveden.

Witter=n, *v. i.* nevihtovati; vremeniti; -*v. a.* slediti, vóhati, dúhati; -ung, *f.* vreme (g. ena), ura; =s=kunde, *f.* vremenoznanstvo; =sverhältniſſe, *pl.* vremenstvo.

Wittwe, *f.* vdova, udova; -n= *a.* vdovji, vdovski; -ngehalt, *m.* vdóvščina, spolovina; -nſtand, *m.* vdovstvo; -r, *m.* vdovec, udovec.

Witz, *m.* bistroumnost, dovtip; -bold, *m.* šégâvec, modrijanec, prevíhanec; -eln, *v. n.* žáltave razdirati, umovati; -ig, *a.* bistroumen, dovtipen, šegav, prebrisan; =en, *v. a.* spametovati, opametiti, zmodriti; -kopf, -ling *ſ.* Witzbold; -reich, *a.* bistroumen.

Wo, *ad.* kje? kde? (auf welch. Weg) kod; (relat.) kjer; koder; -immer, kjer koli; koder koli; von -, odkod? (irgendwo) nekje, nekod; *conj.* ako, če; -bei, pri čemur.

Woch=e, *f.* teden, nedelja: auf die -e, prihodnji teden; in die -en kommen, poroditi, poviti (vijem); -en= *a.* tédenski, nedeljni; =bett, *n.* otročja postelj *f.*, babine *pl.*, porod; =blatt, *n.* tednik; =kind, *n.* novorojenček, novorojenčič; =lang, *ad.* po cele tedne; =lohn, *m.* tédenska plača, tednina, nedeljni zaslužek; =markt, *m.* teržni dan (g. dneva); =ſchrift, *f.* tednik; =tag, *m.* vsednji dan, delavnik; -entlich, Wöchentlich, *a.* tédenski, nedeljni; *ad.* vsak teden, vsako nedeljo: - zweimal dvakrat v tednu.

Wöchner, *m.* tednár; -in, *f.* poródnica, otróčnica.

Wo=durch, *ad.* kod, kje? *pr.* (durch welches Mittel) s čim, po čem? (relat.) s čimur, po čemur; -fern, *conj.* če, ako, ak; -für, *pr.* za kaj? čemú? (relat.) za kar.

Wog=e, *f.* val, valina, slap; -ig, *a.* valovít, valoven.

Wo=her, *ad.* od kod? (relat.) od koder; -hin, *ad.* kam, kamo? (relat.) kamor.

Wohl, *n.* blager, blagor, blaženost, blaženstvo, blagovitost, dobrina; *ad.* (recht) prav, dobro; (ja) kaj pa da, se vé da, tjada, dro: - bekomme es, na zdravje! lebe -, z Bogom! srečno! zdrav ostani! u. *ſ.* w.; weißt du -? anti veš? veš-li; *int.* blagor! dobro! - dir, blagor tebi!; *conj.* pa: heute nicht, - aber morgen, danes ne jutri pa; - achtbar, *a.* spoštován, mnogočislán; -an! *int.* en! nujnujte! na noge! po koncu! hajdihájdite!; -anſtand, *m.* spodobnost, spoštljivost; -anſtändig, *a.* spodoben, spoštljív; -bedacht, *a.* premišljen; -befinden, *n.* zdravje; -behalten, *a.* zdrav; -bekannt, *a.* dobro znan; -bekommen, *v. n.* tékniti, prileči se (ležem) + prilégati se: wohl bekomme es, na zdravje! Bog pomagaj; -beredt, *a.* zgovoren; -edel, *a.* prežlahten, plemenít; =geboren, *a.* blagoroden, blagorojen: Ew. -, blagorodni gospód, Va-

ša blagorodnost; -fahrt, *f.* sreča, blagovitost, blaženstvo; -feil, *a.* cen, dober kup, po ceni: – werden, poceniti se; =heit, *f.* cenost, dober kup; -geboren, *a.* blagoroden: Ew. –, blagorodni gospod, Vaše blagorodje; -gefallen, *v. n.* všeč od. po všeči biti (sem), po godu biti, dopasti (padem) + dopádati; *n.* dopádenje, dopádanje, všečnost, všeč *f.*, zadovoljstvo: – an etwas haben, radovati se od. veseliti se česa; -gefällig, *a.* dopadljív, všeč, prijeten; -gefühl, *n.* dobročutnost; -gelaunt, *a.* dobrovoljen, vesél; dobre od. žídane volje; -gelegen, *a.* zložen; -gemuth, *a.* dobromiseln; *m.* dobra misel *f.*, dobromíselnost; -geneigt, *a.* blagovoljno vdán od. naklonjen; -geruch, *m.* vonj, vonjava, prijetni duh; -geſchmack, *m.* prijetni okús; -geſinnt, *a.* dobromiseln, dobromisléč; -geſittet, *a.* nraven, lepe oder čedne obnaše; -geſtaltet, *a.* čedne postave, berhke rasti, berhek; -habend, *a.* premožen, zamožen, imeten, začimen; -habenheit, *f.* premožnost, imetnost; -klang, *m.* miloglasje, blagoglasje, lepoglasje; -klingend, *a.* miloglasen, lepoglasen; -laut, *m.* ubrani glas, lepoglasje; -leben, *n.* lahko življenje; -meinend, *a.* dobrohoten, dobrohteven, dobromisléč; -redenheit, *f.* blagorečje, lepa beseda; -riechend, *a.* dišéč, lepodišéč, blagovón, vonjav; -ſchmeckend, *a.* slasten, vkusen; -ſchmecker, *m.* lahkoživec; -ſein, *n.* zdravje; zum -, na zdravje! Bog pomagaj! -ſtand, *m.* blagostanje, blagostán, blagovitost, zamožnost; -that, *f.* dobrota, dobrodelstvo, dobro delo, blagodár; -thäter, *m.* dobrotnik, dobrodelnik; =in, *f.* dobrótnica, dobrodélnica; -thätig, *a.* dobrotljív, dobroten, dobrodelen, blagodaren, daroviten, blagotvoren; =keit, *f.* dobrotljivost, dobrodelnost, darovitnost ɔc.; =keits- *a.* dobrodelski, dobrodelni, dobrotni; =keitsanſtalt, *f.* dobrodelska od. dobrotna naprava: -thun, *v. a.* dobro délati, dobrótiti: dobro storiti, odobrótiti, ugoditi + ugájati; *n.* oprávljanje dobrih del; -verdient, *a.* zaslužen; -verhalten, *n.* čedno vedenje, lepa obnaša; -verhaltungszeugnis, *n.* spričevalo lépega vedenja; -verlei, *m.* červivec, árnika, kokovičnik; -verſtehen, *v. a.* dobro razuméti + razumévati; -wiſſend, *a.* dobro vedóč; dobro vedé; -wollen, *v. n.* dobro hoteti (hočem) od. želeti; *n.* dobrohotnost, prijazen, nágnjenost, naklónjenost, blagovoljnost; =d, *a.* dobrohoten, dobrohteven, blagovoljen, nagnjen, naklonjen; -ziemend, *a.* spodoben.

Wohn-bar, *a.* prebivalen, za stanovanje pripraven; =keit, *f.* prebivalnost; -en, *v. n.* stanovati, prebívati, bívati, stan imeti (ám), domovati, biti (sem); -gebäude, *n.* hiša, pohištvo; -haft, *a.* stanujóč, prebivajóč: -ſein, prebívati; -haus, *n.* dom, hiša; -ort, -platz, -ſitz, *m.*

stanovališče, stanovalo, prebivališče, bivališče; selo, selišče; -partei, *f.* gost, gostáč, naselnik, najemnik; *f.* gostja, najémnica; -ung, *f.* stanišče, stanovališče, stanovalo, stan, stanovanje, bivališče; =sveränderung, *f.* preselitev; -zimmer, *n.* stánica, izba, soba.

Woiwod, *m.* vójvoda; -ſchaft, *f.* vojvodina, vójvodstvo.

Wölb-en, *v. a.* v oblók zidati, oblókati, vélbati; -ung, *f.* oblók, obók, velb.

Wolf, *m.* volk; *dim.* volčič, volče; (am Lichte) tat; (Waſſerb.) oven; -eiſen, *n.* skopec za volkove; Wölfin, *f.* volkulja, volčica; Wölfiſch, *a.* volčji; -luchs, *m.* navadni ris; -s- *a.* volčji; -sart, *f.* volčji način: nach -, po volčji; -sbalg, *m.* volčja koža, volčji meh, volčina; -sbart, *m.* kozja brada; -sgebiſs, *n.* volčji zobjé *pl.*; -sgeheul, *n.* volčje túljenje od. vitje; -shaut, *f.* volčja koža, volčina; -shunger, *m.* volčji od. pesji glad; -smilch, *f.* volčje mleko; (Euphorbia) mlečék, pesje mleko, kačec; =ſchwärmer, *m.* mlečkovi večernik; -spelz, *m.* volčji kožuh, volčura; -ſchlucht, *f.* volčji berlog.

Wolk-e, *f.* oblak; (Nebel) megla: die Sonne geht hinter die -en, solnce gre v zástavo; Wölken ſich, *v. r.* obláčiti se, mračiti se, mréniti se; -enan, *ad.* k oblakom, v oblake; -enberg, *m.* zástava; -enbruch, *m.* ploha, nalív; -enerzeugend, *a.* oblakoroden; -enleer, -enlos, *a.* brezoblačen; veder, jasen; -ig, *a.* oblačen, oblačnat, mrenast.

Woll-, *a.* volnén; -arbeiter, *m.* volnar; -blume, *f.* (verbascium thapsus) veliki lučnik; -e, *f.* volna; (Vließ) runo; -en, *a.* volnén, volnat; -en, *v. a.* hoteti (hočem), hteti (hočem u. čem); ich will nicht -, nočem, nečem (ne hoteti); (geſinnt ſein) volja me je, misel me je; Gott wolle, Bog daj! Bog hotel! ich wollte lieber, jaz bi rajši; *n.* volja, hotenje, hot *f.*; =färberei, *f.* bárvanje volne; =kleid, *n.* volneno oblačilo; =tuch, *n.* sukno; =ware *f.*, =zeug, *n.* volneno blago, volnina, volnena roba; -gras, *n.* suhopernik; -handel, *m.* kupčija z volno, volnarija: d. - betreiben, volnáriti; -händler, *m.* kupčevavec z volno; -ig, *a.* volnat; -kamm, *m.* gredaše *pl.*, greben za volno; -kämmer, *m.* gredášavec; -kraut, *n.* veliki lučnik, pápeževa sveča; -markt, *m.* volneni semenj; -pelz, *n.* kožuh, šavba, šuba; -ſchere, *f.* ovčje škarje *pl.*; -ſcherer, *m.* strižec, volnostrižec; -ſchläger, *m.* volnotepec; -ſchur, *f.* striža, striž *f.*, strižilo; -ſpinner, *m.* predec, volnopredec; =ei, *f.* volnoprédnica, volnárnica, predivnica; =in, *f.* volnoprejka, predica.

Wol-luſt, *f.* spohót *f.*, spohotnost, nasladnost, ljubodinstvo, razkošnost; (Entzücken) radost, veselje; =diener, *m.* spohotnik, nečistnik; -lüſtig, *a.* spohoten, spohotljív, na-

sladen, razkošen, hotljív; -lüſtling, *m.* spohotnik, nečistnik, ergolán, ljubodivnik, nasladnik.

Woll-vieh, *n.* strižno blago, ovce *pl.*; -ware, *f.* vólnato ober volneno blago; -wäſche, *f.* volneno pranje ob. perilo; -zeug, *n.* volnena roba, volnina.

Wo-mit, *pr.* s čim? (relat.) s čimur; -nach, *pr.* po čem; (relat.) po čemur.

Wonne, *f.* radost, veselje, sla: himmliſche -, nebeška dika, nebeško veselje; -monat, *m.* rožni cvet, cvetnik; -voll, *m.* rádosten, rádosti polu; -zeit, preveseli čas, rajska doba; Wonniglich, *a.* prevesél; dičen, rajski.

Wor-an, *pr.* na čem, pri čem, po čem; (relat.) na čemur, pri čemur po čemur; -auf, *pr.* na čem, na kaj; (relat.) na čemur, na kar; -aus, *pr.* iz česa; (relat.) iz česar; -ein, *pr.* v kaj; (relat.) v kar.

Worf-eln, *v. a.* veti (vejem), véjati: zveti, zvéjati; preveti + prevéjati; *n.* vejatev, vetev; -ler, *m.* vejavec; -ſchaufel, *f.* vévnica, vejača, vejávnica; -tenne, *f.* gumno, gumnišče.

Wor-in, *pr.* v čem; (relat.) v čemur; -nach, *pr.* po čem; (relat.) po čemur.

Wort, *n.* beseda, slovo, (froat.) reč: ein Mann von -, mož beseda; fremdes -, tuja beseda, tujka, tujica; ins - fallen, besedo komu prevzdigniti; fein - ſagen, ne žúgniti, ne čèrhniti, ne ziniti; zu - kommen laſſen, v besedo pustiti; unnütze -e verlieren, prazne besede razdírati; - = *a.* besedni; -ableitung, *f.* izpeljava besedna; -abkürzung, *f.* skrajševanje besedí; kratica, skrajšek; -arm, *a.* malobeseden; -bildung, *f.* skladje, skladoslovje; -brüchig, *a.* besedolomen; Wörterbuch, *n.* slovár, slovnik, besednják, rečnik; =ſchreiber, *m.* slovnikár, slovaršček; -erklärung, *f.* razlaganje besedí, besedna razlaga; -fall, *m.* sklon, padež; -familie, *f.* besedna rodovina, besedišče; -feſt, *a.* kdor je mož beseda; -folge, *f.* besedni red, razverstitev besedí; -forſchung ſ. Etymologie; -fügung, *f.* skladnja, skladoslovje, besedna vezava; -führer, *m.* besedník, govornik; -fülle, *f.* obílica ob. obilnost besedí; -gattung, *f.* besedno pleme, besedni razpol; -gebrauch, *m.* besedna raba, raba besedí; -gezänk, *n.* kreg, prekor, prekárjanje; -grübler, *m.* pretuhtovavec besedí; -karg, *a.* malobeseden, kratkih besedí; -kenntnis, *f.* besedoznanstvo, znanje besedí; -klauber, *m.* prebiravec besedí; -kram, *m.* prazne besede *pl.*; -laut, *m.* nach dem -, po besedah; Wörtlich, *a.* beseden; ustmén; *ad.* po besedi, od besede do besede; -los, *a.* brezbeseden, nem; -rätſel, *n.* besedna zastavica; -regiſter, *n.* kazalo besedí; -reich, *a.* bogat v besedah, mnogobeseden; =tum, *m.* bogastvo v besedah; -ſchwall, *m.* prazno

besede *pl.*, prazno besedovanje; -ſelig, *a.* zgovoren, radogovoren, -ſinn, *m.* besedni pomén; -ſpiel, *n.* igra z besédami; -ſtreit, *m.* kreg, prepír, prekor: - haben, prekárjati, se, prepírati se, príčkati se; -ton, *m.* besedni naglas, priglas; -wechſel, *m.* prepír, kreg; -zuſammenſetzung, *f.* besedna sestava.

Wo-rüber, *pr.* o čem, od česa, črez kaj; (relat.) o čemur, od česar, čez kar; -runter, *pr.* pod čim, pod kom; (relat.) pod čimur, pod komur; -von, *pr.* o čem, od česa; (relat.) o čemur, od česar; -vor *pr.* pred čim, pred kom; (relat.) pred čimur, pred komur; -wider, *pr.* proti čemu; proti čemur; -zu, *pr.* čemú? za káj? po kaj? (relat.) k čemur, za kar.

Wrack, *a.* razbít, raztrusnjen; - *n.* razbita ládija, ostanki razkrehnjene ládije.

Wucher, *m.* odertija, vohernija, ožurstvo; (Zinſen) napeta obrést *f.*: -treiben, napete ober previsoke obresti vzeti (vzamem), na napete obresti posoditi + jemati (ljem), posójati; -blume, *f.* volovsko oko; -ei, *f.* odertija; -er, *m.* odertnik, ožurnik; -geſetz, *n.* postava zastran odertije; -iſch, *a.* oderten; ožuren; -in, *f.* odèrtnica, ožúrnica; -zins, *m.* napeta ober previsoka obrést *f.*

Wuchs, *m.* rast, zrast, vzrast *f.*, etas: - haben, raščav biti (sem).

Wucht, *f.* teža, preteža; krepkota; -ig, *a.* težek, težkoten.

Wühl-en, *v. a.* riti (rijem), rovati, berbati, bèrskati, motohati; *fig.* šúntati, ščuti od. ščevati (ščujem), drážiti; -er, *m.* rovár, rovávt, šuntár, ščeváj; -erei, *f.* rovarstvo, rovarija.

Wuhne, *f.* odušek, oduška, lavra.

Wulſt, *m.* -e, *f.* klobasa; (zum Tragen) svitek; (Geſchwulſt) otók, oteklina; (am Dreſchflег.) goža, gož *f.*; -ig, *a.* nabuhel, napet; -lippe, *f.* debela ústnica.

Wund, *a.* ranjen, ranjav; bolèč; senast; -arzneifunde, *f.* ranocelstvo; -arzt, *m.* ranocelnik, ranocelec; -ärztlich, *a.* ranocelski; -e, *f.* rana; (v. Aufliegen) sena: fließende -, tekoča od. kervaveča rana; offene -, odperta ober ljuta rana; -enfrei, *a.* brez ran, neranjen.

Wunder, *n.* čudo (g. čuda u. čudesa), čudež, div: - wirken, čudeže délati; -bar, *a.* čuden, prečuden, čudovít, čúdežen, diven, prediven; -baum, *m.* klošćevina, klešćevina, božja roka; -bild, *n.* čudodelna od. čudotvorna podoba; -ding, *n.* prečudna reč *f.*; -groß, *a.* velik velik, srep; -hold, *a.* čudomíl; -kind, *n.* prečudni otrok; -klein, *a.* majčken, mičken; -lich, *a.* čuden, čúdežen; čelaren; -lieblich, *a.* čudomíl, preljubeznjív; -mann, *m.* čúdežnik, čudodelec, -n ſich, *v. r.* čúditi se, díviti se: začúditi se + začudovati se; -ſam, *a.* čudovít, čudoviten, diven; -ſchön, *a.*

sprelép, prekrasen; -that, *f.* čudež, čudodelstvo; -thäter, *m.* čudodelnik, čudodelec, čudotvorec; =in, *f.* čudodélnica, čudodelka; -thätig, *a.* čudodelen, čudotvoren, čudodelski; -thier, *n.* prečudna živál *f.*; -voll, *a.* čudovít, čudapóln, prečuden, prediven; -werk, *n.* čudež, prečudno delo; -zeichen, *n.* čudo, čúdežno známenje.

Wund-fieber, *n.* mèrzlica za ranami; -füßig, *a.* bolnonóg, bolnih nog; -gelegen, *a.* senast, preležán; -flee, *m.* ranjek, uročnik; -mahl, *n.* rana, známenje rane; -pflaſter, *n.* oblíž za rane.

Wunſch, *m.* želja; zaželek, želenje; volja, všeč *f.*, god. *f.*; (d. Wünſchen) vošitev, voščitev; nach -, po godu, po všeči, po volji; -art, *f.* želevni naklon, želevnik.

Wünſch-bar, *a.* zaželjív; vošljív; -elhut, *m.* čudodelni klobuk; -elruthe, *f.* bájanica, čarodelna šíbica; -en, *v. a.* u. *n.* želeti: poželeti, zaželeti + poželévati; (jemandem) vóšiti, vóščiti: privóšiti, privošćiti; -enswert, *a.* zaželen; poželjív; povščečen; -er, *m.* vošivec, vošćivec, vošitelj.

Würd-e, *f.* dostojnost, čast *f.*; (Vorzug) prednost, predstvo; (Amt) urad, služba: männliche -, moštvo; -enträger, *m.* častnik, dostojnik, viši uradnik; -evoll, *a.* častitljiv, velikovažen, dostojen; -ig, *a.* vreden, dostojen, goden; =en, *v. a.* céniti, vrédnega (vredno) šteti (štejem): er würdigte mich nicht einmal eines Blickes, še pogledal me ni, še ozerl se ni na-me; =keit, *f.* vrednost, dostojnost, godnost; =lich, *ad.* vredno, dostojno, spodobno; =ung, *f.* ocena, ocenitev; spoštovanje, čislanje.

Wurf, *m.* met, hitec, vergljej, zagón; (d. Thiere) pomet; (v. Kanonen) izstrelek; (Rüſſel) rivec: in den - kommen, naleteti na koga, s kom vkup namériti se, na met priti komu, zadeti (denem) na koga; -angel, *f.* ternek, ódica; -anker, *m.* mali maček.

Würfel, *m.* kocka, kostka, kober, kobra; (geom.) kupa, kočnik; -bein, *n.* vertelka; -förmig, *a.* kockast, kobrast, kupast; -ig, kockov, kobrov, kockován; -n, *v. a.* v kocke igrati, kockovati, kóbrati; -ſpiel, *n.* igra v kocke.

Wurf-garn, *n.* metavna mreža, metávnica; -geſchoß, *n.* metavka; -kreiſel, *m.* volk, bèrnklica; -ſchaufel, *f.* vévnica; -ſpieß, *m.* meč, korda, kopje; -ſcheibe, *f.* tarča; -weiſe, *ad.* metaje, lučaje; -weite, *f.* lučáj, veržáj, domet.

Würg-en, *v. a.* dáviti, dušiti, mešiti, gnjáviti: zadáviti, zadušiti; ſich -, *v. r.* dáviti se; bljevati (bljujem); -engel, *m.* smertni angelj; -er, *m.* morivec, ubijavec; (Vogel) srákoper; =iſch, *a.* moriven, morivski.

Wurm, *m.* červ; (im Leibe) glista; (am Finger) zanóhtnica; (im Holz)

kukec; *dim.* červič, červiček; -artig, *a.* červast; glistast; Würmchen, *n.* červič, červiček; -en, *v. a.* grizti, peči, žgati (žgem); -farn, *m.* vratič, glístnica; -fieber, *n.* glistna mèrzlica; -förmig, *a.* červast, glistast; -fraß, *m.* červojédina, červotočina, červoba; -fräßig, *a.* červív, červojeden, červotočen; -ig, *a.* červív; -krank, *a.* červív, červobolen; -heit, *f.* červivost; -kraut, *n.* glistnik, červivec; -mehl, *n.* červojédina; -same *s.* Rainfarn; -ſtichig, *a.* červov, červojeden.

Wurſt, *f.* klobasa; *dim.* klobásica; (Blutwurſt) kervava klobasa, kervavica, múlica; (Leberw.) jeternica; -fülle, *f.* nadeva, bula; -händler, *m.* klobasar; -maul, *n.* lapán; -ſuppe, *f.* juha s klobásami.

Würz-büchſe, *f.* púščica za dišavo od kramenijo; -e, *f.* dišečina, dišavina, dišava, začimba, kramenija, štupa; *fig.* sladilo, slast *f.*, slajšava.

Wurzel, *f.* koren, korenina, korenika; (gram.) koren, korenika; (arith.) koren; *dim.* korenínica, korenček; -ſchlagen, vkoreníniti se, korenine pognati (ženem) + pogánjáti; -=, *a.* koreninski, korenin, korenov; -artig, *a.* koreninast; -begriff, *m.* pervotni zaumek; -blatt, *n.* korenov list, list iz korenine; -gewächs, *n.* korenje; -ig, *a.* koreninat, korenat; -los, *a.* brez korenja; -mann, *m.* zelíščar, koreninar; -n, *v. n.* korénìti, koreniniti, korenino pogánjati od. spúščati: vkoréniti se, ukoreníniti se, korenino pognati (ženem) od. spustiti, prijeti se (primem); -ruthe, *f.* rozga; -reich, *a.* korenat, koreninat; -silbe, *f.* korenika; -wort, *n.* korénje, koreninje; -wort, *n.* korenina, korena oder pervotna beseda.

Würz-en, *v. a.* začínjati, štúpati: začíniti, poštúpati; *fig.* sladiti, slájšati; -haft, *a.* dišéč; vkusen; -krämer, *m.* dišečinar, dišavinar; -nagel, -nelke, *f.* žebinec, klínčeva žbica.

Wuſt, *m.* zagreb, zbrav *f.*, zmes.

Wüſt, *a.* pust, puščoben, pustoten, zapuščen: -es Land, puščа, pustina, pustoš *f.*; (v. Leben) razuzdan, samopašen; -acker, *m.* prelog, ledina; -e, *f.* puščava, pustinja, pusta, puščina, pustotina; -en, *v. v.* trátiti, trósiti, razsipati (pljem); -enei, *f.* pustinja, puščava; -heit, *f.* pustota, pustost; -ling, *m.* samopašnik, ritopašnik, ritopasec, razúzdanec.

Wuth, *f.* zloba, zlobota, zlobost, jarost, togota, besnost, besnica, gnjev; (Hundsw.) steklina, steklost.

Wüth-en, *v. n.* divjati, razsájati, zgrájati, razgrájati, vihrati, besnovati; zlóbiti se, bésniti se; -ig, *a.* divji, zlob, zloben, jaren; (v. Hund) stekel; Wuthentbrannt, *a.* raztogoten, jar; -erich, *a.* kervoločnik, trinog, silnik, samosilnik, grozo-

vitnik; -ig s. Wüthend; Wuthschäumend, *ad.* serd pihaje, pihaje od jeze.

X.

Xyloglyptik, *f.* drevorezba, rezba.

Xilo-graph, *m.* drevorezec, lesorezec; =ie, *f.* drevorezba, rezba; (Bild) drevoréz, lesoréz; =isch, *a.* drevorezen, lesorezen.

Y.

Yamswurzel, *f.* jam.

Ysop, *m.* izop, isop.

Z.

Zack-en, *m.* rogelj, rogel, gača, zob; (am Baumaste) rogovila; (Eisz.) krunec, ledena sveča; (am Hirschgeweihe) parožič; *v. a.* zóbčati, na zobce rezljati: izrezljati; gezackt, nazobčan; -envoll, -ig, *a.* rogljat, roglat, rogovilast, gačast, vilast; zobat, zobčat.

Zag-el, *m.* rep; (d. Baumes) verh, verhól; -en, *v. n.* bati se (bojím), ne úpati si, obupovati, ob up iti (grem), plašiti se; -er, *m.* strašljivec, plašljivec; -haft, *a.* maloserčen, plašljiv, strašljiv, bojéč; =igkeit, *f.* maloserčnost, boječost itd.

Zäh, *a.* vlačen, vlečljiv, vlečeк, lepek, užikoven; (v. Muskeln) žilav; s. Biegsam, Geizig; -igkeit, *f.* vlačnost, vlečljivost; žilavost.

Zahl, *f.* število, číslo, broj; (Zahlz.) številka; (Anzahl) število, množtvo, množina; einfache, zweifache, vielfache - s. Einzahl, Zweizahl, Vielzahl; -= *a.* številni; -amt, *n.* plačílnica, plačilni urad; -bar, *a.* plačljív: - sein, pláčati se ima od. se mora; zählbar, *a.* prešteven; -en, *v. a.* pláčati, popláčati, plátiti + plačevati.

Zählen, *v. a.* šteti (štejem), číslіti, brójiti: prešteti, sešteti + preštévati; *n.* štetev, štetje, štévenje.

Zahl-lehre, *f.* števíloslovje, številstvo; -enlotterie, *f.* številna loterija; -enordnung, *f.* versta številk; -er, *m.* plačník, plačavec, plačevavec; Zähler, *m.* števec; števnik; -figur, *f.* številka; -los, *a.* nepreštét, brezštevilen, brez števila; -meister, *m.* izplačevavec; -reich, *a.* množen, številen, mnogoštevilen, mnogobrojen, obilen; *fig.* obilen, bogat; -tag, *m.* plačilni dan (g. dneva), dan plačila; -ung, *f.* plačilo, plača, poplačilo; =s= *a.* plačilni; =sauflage, *f.* plačilni nalog; =s=auftrag, *m.* plačilni zaukazek; =s=bogen, *m.* plačilna pola, plačilni list; =sfähig, *a.* zmožen pláčati; =sflüchtige, *m.* pobeglec zavoljo dolžnega plačila; =sfrist, *f.* plačilna doba, rok za plačilo; =sunfähig, *a.* nezmožen pláčati, kdor ne more pláčati; =szeit, *f.* čas za plačilo, čas plačila; -wert, *m.* vrednota številk; -wort, *n.* števnik,

števílnik, brojnik; -zeichen, *n.* številka.

Zahm, *a.* krotek; pitom, pitomen, privaden: - machen, krotiti: ukrotiti, priváditi; -en, *v. n.* priváditi se, podomáčiti se + privájati se; Zähmen, *v. a.* krotiti, pitómiti; (Leidenſch.) bèrzdati, úzdati, krotičiti: ukrótiti, upitómiti, pridomačiti; Zähmer, *m.* krotivec, krotitelj.

Zahn, *m.* zob; *dim.* zobec, zobek, zobček; Zähne wechſeln, nove zobe dobiti + dobívati; -=*a.* zobni; -arm, *a.* redkozób; -e Thier, redkozobnik; -arzt, *a.* zobni zdravnik, zdravnik za zobé; -bürſte, *f.* ščetka za zobé; Zähnefnirſchen, *n.* škripanje z zobmí; -en, *v. n.* zobe dobiti + dobívati, zóbiti se; -feile, *f.* zobna gnjiloba, gnjiloba zób; -fleiſch, *n.* dlesna, dlesno, desna; -förmig, *a.* zobast; -geſchwür, *n.* zazóbnica, zazobica. skula; -höhle, *f.* zobna jámica; -knirſchen, *n.* škrípanje z zobmí; -laut, *m.* zobnik; -lehre, *f.* zoboslovje; -leiden, *n.* bolečina v zobéh, zobjé bolé; -los, *a.* brezzób, brezzoben; -lücke, *f.* škerba, škerbina, ščerbina, škerbanja; -lückig, *a.* škerb, škerbast, škerbav, škerbozób: -e, *m.* škerbec, škerbljivec; *f.* škerbljivka; -mittel, *n.* zdravilo za zobé; -nerv, *m.* zobna čútnica; -pulver, *n.* zobni prah; -rad, *n.* zobato kolo (g. kolesa); -ſchmerz, *m.* zoboból, bolenje zób: ich habe-, zobjé me bolé; -ſtocher, *m.* zobotrebec, zobotrébnica; -wechſel, *m.* dobívanje novih zób; -weh ſ. Zahnſchmerz; -wurz, *f.* konopnica.

Zähre, *f.* solza, sraga.

Zain, *m.* canja, locanja.

Zang=e, *f.* klešče *pl.*; *dim.* klešče *pl.*; -enförmig, *a.* kleščast; -enkäfer, *m.* kleščar, hrošč ščipalnik.

Zank, *m.* kreg, svaja, svada, prepír, ravs, tir; -apfel, *m.* vzrok prepira, prepíršščina; -en, *v. n.* krégati se, svaditi se, svájati se, prepírati se, príčkati se, tírati se, dégati se, dežmati se.

Zänker, *m.* prepirljivec, svadljivec, prepíravec; -ei, *f.* prepír, krégánje, svaja; -in, *f.* prepirljivka, svadljivka.

Zank=haft, Zänkiſch, *a.* prepirljív, prepiren, svadljív, kregljív, revkast; -maul ſ. Zänker; -ſucht, *f.* prepirljivost, svadljivost ꝛc.; -ſüchtig, *a.* prepirljív, svadljív, kregljív; -ſtifter, *m.* draživec.

Zäpfchen, *n.* jeziček, čepek.

Zapfen, *m.* čep. pilek, zatič; *dim.* čepiček; (am Nadelholze) storž, češarek, sterž, rakec, konica; (Eisz.) krunec, ledena sveča; *v. a.* točiti; -baum, *m.* storžnjak; -bere, *f.* stóržasta jágoda; -bier, *n.* podčepina; -bohrer, *m.* čepnik; -förmig, *a.* storžast; čepast; -kraut, *n.* vratnik, naglist; -loch, *n.* drožnik; čepova luknja; -ſtreich, *m.* večerno bobnanje; -wein, *m.* podčepina; Zapfer, *m.* točivec, točáj.

Zapp-eln, *v. n.* cepetati (ám und ećem), trepetati (ám u. ećem), tripati (pljem), mencorítiti; *n.* cepet, trepet, trepetec; -ler, *m.* cepetalo, mencoritec.

Zar, *m.* car, cesar; -ge, *f.* obód, rob, okrajec.

Zart, *a.* nežen, nježen, rahel, čutljív; (v. Pflanz.) tanek, šibek, mehek, mužoven, mužen; (ſchwach) slab, slaboten, mlahav, nježljav; (klein) droben, majčken; (v. Farben) mil; Zärtelfind, *n.* miljenček, ljúbček, milček, razmázanec; -fühlend, *a.* mehkočuten, rahločuten, čutljív; -gefühl, *n.* rahločutje, blagočút, blagočutje, mehkočutnost; -heit, *f.* nežnost, rahlost, mehkóst; šibkost, muževnost; (v. Farben) milina; -herzig, *a.* miloserčen, mil, blagoserčen.

Zärt-lich, *a.* blag, mil, serčen, miloserčen, blagoserčen ſ. Schwach, Zart; =keit, *f.* miloserčnost, blagoserčnost; -ling, *m.* mehkužec, mekužec, mehkužnik; *f.* mehkúžnica, mehkota.

Zaſer, -ig ſ. Faſer, -ig.

Zauber, *m.* čar, milina, milota, čaroba, čarobnost, bajilo, ljubkóst; (Zaubermittel) čar, coper; ſ. Beſchreiung; -= *a.* čaravni, čarovni, čarodelni, čarobni; -baum, *m.* zakletje; -buch, *n.* černe od. čarodelske bukve *pl.*; -ei, *f.* čarovnija, vraža, vražarija, copernija; -er, *m.* čaravnik, čarovník, čarman, čarodéj, čarodelnik, vražar, bahornik, kozelnik, cópernik; -haft ſ. Zauberiſch; -in, *f.* čarávnica, čarovnica, čarodélnica, bahornica, cópernica; -iſch, *a.* čarodelen, čarodejen; čaraven, čaroven, mikaven, mičen; -kraft, *f.* čarodelna moč *f.*; -kunſt, *f.* čarodelstvo, čarovništvo; -laterne, *f.* čarodelna svetílnica; -mittel, *n.* bajilo; -n, *v. a.* čárati, čarovati, cóprati: začárati, nagoditi, ugoditi, narediti; -ſpiegel, *m.* čarodelno zrcalo; -trank, *m.* čarovna pijača; -welt, *f.* čarovni svet; -werk, *n.* čarodelstvo.

Zauder-er, *m.* obotavljavec, mečkavec, žužljavec, oprezovavec, zatezovavec, mudljivec; -haft, *a.* obotavljív, mečkav, žužljav, oprezovaven, mudljív; =igkeit, *f.* obotavljívost, mudljivost &c.; -n, *v. n.* obotávljati se, opotávljati se, mečkati, žužljati, žúliti, oprezovati, zatezovati, prenevédati se, okášati se.

Zaum, *m.* uzda, berzda; (Gebiſs) berzda, žvala *pl.*; Zäumen, *v. a.* úzdati, bèrzdati: zaúzdati, obúzdati, obèrzdati; -gebiſs, *n.* žvala *pl.*; -los, *a.* razuzdan, razberzdan.

Zaun, *m.* plot, graja; meja, živa meja, živica; (geflocht.) pletèr *f.*; -dürr, *a.* ves suh, suh kakor kost in koža; Zäunen, *v. a.* graditi: zagraditi, pregraditi, plot narediti + zagrájati; -held, *m.* zaplotnik; -kirſche, *f.* volčja črešnja; zimoléz; -könig, *m.* steržek, strižek, palček, palčič, kovaček; -öffnung, *f.* verzel *f.*, verlina: -machen, verz-

niti; -pfahl, *m.* kol; -rübe, *f.* blušec, divja buča; -ſchlüpfer ſ. Zaunkönig; -ruthe, *f.* prot, -thür, *f.* lesa laz *f.*

Zaufen, *v. a.* pipati (pljem), skubsti, čúpati, rovati (rujem), čehrati, púkati, drápati (pljem); bei d. Haaren, lasati; zerzauſt, zmeršen, razkuštran, razmaruhan.

Zeb=aot, *m.* zebaot; -ra, *n.* zebra, cebra; -u, *m.* gerbulec.

Zech=, *a.* cehovni; -bruder, *m.* pitni brat, vinski brat; -e, *f.* ceh; (Reihe) versta, red *f.*; (Bezahlung) zapitek, zapitnina, zapitina; -en, *v. n.* popívati, pijančevati, pijúckati; -er, *m.* pivec; pijanec; =in, *f.* pivka; pijanka; -ine, *f.* cekin, laški zlat; -frei, *a.* - halten, za koga pláčati kar jé in pije; -luſtig, *a.* radopiven; -meiſter, *m.* cehovni mojster, céhmojster; -ſchuld, *f.* na dolgu ostali zapitek; -tag, *m.* zbor.

Zeck=e, *f.* klešč, klošč, klop; (Kuhz.) lošč̌ič.

Zeder, *f.* -baum, *m.* ceder, cedra; - = *a.* cedrov; -holz, *n.* cedrov les, cedrovina; -wald, *m.* cedrov gozd; cedrovje.

Zed=ent, *a.* ustopnik, prepustnik; -ieren, *v. a.* ustópiti, odstópiti; prepustiti + ustópati, prepúšč̌ati.

Zefir ſ. Zephyr.

Zeh=e, *f.* perst (na nogi); die große -, palec; -engänger, *m.* perstohodec; -ent, *m.* desetina; =bar, *a.* desetini podveržen; =berechtigt, *a.* kdor ima pravico desetino pobirati; =berechtigung, *f.* desetinska pravica; pravica do desetine; =frei, *a.* desetine prost; =herr, *m.* lastnik desetine, desetinar; =hold, *m*, desetinski podložnik; =pflichtig, *a.* desetini podveržen, kdor ima desetino dajati; =recht, *n.* desetinska pravica.

Zehn, *num.* deset; desetero; *f.* desetka, desetinka; -er, *m.* desetica; (Zahl) desetka; =lei, *a.* deseteri; -fach, -fältig, *a.* deseteren, deseternat, deseteroguben; -jährig, *a.* desetleten; -kreuzerſtück, *n.* desetica, deseták; -mal, *a.* desetkrat, deset potov; =ig, *a.* desetkraten; -pfünder, *m.* desetofuntnik; -pfündig, *a.* desetofunten; -tauſend, *num.* deset tisoč; -te, *num.* deseti; =l, *n.* desetín, desetína; =ns, *ad.* desetič; =er, *m.* desetnik; desétnica; -thalb, *ad.* poldesét.

Zehr=en, *v. a.* tróšiti, jesti in piti (pijem): potróšiti, zajesti, zapiti; (mager machen) húdšati, sušiti, činžati; -er, *m.* jedec, pivec; -fleber *n.* sušica, dera; -pfennig, *m.* popótnica, brešno; -ung, *f.* hrana, živež, živek, strošek.

Zeichen, *n.* známenje, znamnje, znam, znamen, znak; (Marke) znamka; (Merkz.) beliž: das - des Kreuzes machen, križati se: pokrižati se; -= *a.* risarski; -brett, *n.* risarska od. risalna deska; -buch, *n.* risarske bukve *pl.*; -deuter, *m.* vedeževavec, vedež, prerokovavec iz znamenj; =ei, *f.* vedeževanje, prero-

kovanje iz znamenj; =in, *f.* vedeževavka; -feder, *f.* risarsko pero (g. peresa), risalo, risalnik; -freide, *f.* risarska kreda; -kunſt, *f.* risarstvo; -meiſter, *m.* risar, risarski učitelj; -papier, *n.* risarski papír, papír za rísanje; -ſchule, *f.* risarska šola, šola za rísanje; -ſprache, *f.* govorjenje z známenji; -ſtift, *m.* risalce; -tiſch, *m.* risarska miza.

Zeichn=en, *v. a.* rísati, rísovati, čèrtati, obraževati: narísati, obrísati; (vormerken) zaznámiti, zaznamovati; (eine Schrift) podpísati (pišem) + podpisovati; -er, *m.* risár, rísavec; =ei, *f.* risarija, rísanje; =in, *f.* risarica; -ung, *f.* rísanje, narisek; obrís, obrisek, čertež; =ſal, *m.* risálnica, soba za rísanje; =ſchule ſ. Zeichenſchule.

Zeidel=bär, *m.* medved, medjed; -meſſer, *n.* podrezilnik; -n, *v. a.* podrézati (režem) + podrezovati; -weide, *f.* bučelna paša, paša za bučele; -zins, *m.* bčelnina, bučelnina; Zeidler, *m.* bčelar, bučelar.

Zeig=efinger, *m.* kazavec, kazavni perst; -en, *v. d.* kázati (kažem): pokázati + pokazovati; *fig.* skázati, dokázati + skazovati; -er, *m.* kazavec, pokazovavec, kazatelj; (an d. Uhr) kazalo, kazalnik; -euhr, *f.* kazavna ura.

Zeihen, *v. a.* dolžiti, kriviti, krivíčiti: obdolžiti, okriviti.

Zeil=e, *f.* versta, verstica, red *f.*, -enweiſe, *ad.* vèrstama, rédama; -enweiſer, *m.* verstni kažalnik; -ig, *a.* versten.

Zeiſ=el, *f.* suslik, suslek; -ig, *m.* čižek, cizek, šterlinec, stermičèk.

Zeit, *f.* čas; (Dauer) doba; (Witterung) vreme (g. -ena) ura; (Feſt.) god; (Muße) laz; um welche -, obkoréj? um dieſe -, osoréj, obsoréj, o sej dobi, o sej vredi; bis zu dieſer -, dosoréj; von welcher -, odkléj? bis zu welcher -, dokléj? mit der -, s časom; vor langer -, davno, davnej; vor der -, prevred, prehitro, prezgodaj; - haben, utégniti, lazno biti (sem) komu; zu jeder -, vsak čas; von - zu -, včasi, včasih; od časa do časa; bei -en, zgodaj, za časa; vor -en, nekdaj, svoje dni; zu gleicher -, h krati, vse kmalo; ich habe keine -, ne utegnem, ni mi lazno; -alter, *n.* vek, doba, čas; -dauer, *f.* doba, čas; -form, *f.* čas; -friſt, *f.* doba, rok; -geiſt, *m.* duh časa; -gemäß, *a.* času ob. okolíščinam primeren; -genoſſe, *m.* verstník; -genoſſin, *f.* verstnica; -her, *ad.* ta čas, do zdaj; temčasi; =ig, *a.* tačasen; -ig, *a.* zgodenj, prigodenj, ran; (reif) zrel, dozorél, dozorjen; *ad.* zgodaj, za rana, prigodi; (eine Zeit dauernd) časen; =en, *v. a.* zóriti: dozóriti; *v. n.* zóriti, zoreti, góditi se: dozóriti, dozoreti + dozárjati, dozorévati; -kunde, *f.* časoznanstvo, časoslovje; -lang, *ad.* nekaj časa; -lauf, *m.* časa tek, doba; -läufte, *pl.* časi; -lebens, *ad.* svoje žive dni, do smer-

ti; -lich, *a.* časen; (früh) zgodenj, prigodenj; *fig.* minljív, pozémeljski, posvéten; -loſe, *f.* (Colchicum autumnale) podlesk, podlesek; -maß, *n.* časomerje, mera; -meſſer, *m.* časomér; -ordnung, *f.* časa red oder tek; -periode, *f.* doba, vek; -raubend, *a.* muden, zamuden; -raum, *m.* čas, občasje; -rechnung, *f.* letno številstvo, čas letnega števila; -regiſter, *n.* létnice *pl.*; -ſchrift, *f.* časopis, časnik; -tafel, *f.* časoslovno kazalo; -ung, *f.* časopis, časnik, novine *pl.*, novice *pl.*; =sblatt, *n.* časopisni list; ſ. Zeitſchrift; =serpedizion, *f.* razpošiljava kakega časnika od. novin; (Ort) razpošiljávnica; =snachricht, *f.* časopisno naznanilo od. poročilo; =sſchreiber, *m.* časnikár, novičar; =sträger, *m.* raznašavec kakega časnika; =swesen, *n.* časnikarstvo, novičarstvo; -verhältnis, *n.* časovo razmerje; -verluſt, *m.* izguba časa; izgubljeni čas: ohne -, brez pomude, brez odlášbe; -verſäumnis, *n.* zamuda časa; -vertreib, *m.* kratek čas; =end, *a.* kratkočasen, zabaven; -weilig, *a.* občasen, rokoven; -weiſe, *ad.* včasi, časi, včasih, časih; *a.* občasen; -wort, *n.* glagol, časovnik; -wörtlich, *a.* glagolov, glagolen, glagolski.

Zelebr-ieren, *v. a.* obhájati, praznovati, posvečevati; -ität, *f.* slovečа oseba; imenitnost.

Zell-bruder, *m.* samotarec, puščavnik, mnih; -e, *f.* célica, izbica, pregradka, (bot.) cevka; (d. Bienen) piskrec; (am Rad) korec; -enförmig, *a.* piskričast; -engewebe, *n.* piskričasto delo, tkanina; (d. Bienen) satje, setje, satovje, setovje; -enpflanze, *f.* brezcevna rastlina; -ig, *a.* piskričen. [celót.

Zelot, *m.* gorečnik, prenapetnež,

Zelt, *n.* šator, šotor; stan; -lein, *pl.* céltelec; -er, *m.* kluse (g. -eta); -flaſche, *f.* vojaška sklenica od. lagev *f.*; -geräth, *n.* šatorska priprava; -lager, *n.* šatorišče, šotorišče, stanišče; -wagen, *m.* pokriti voz, voz s šotorsko pripravo.

Zement, *m.* cement, cementova malta; -ieren, *v. a.* cementovati, cementirati; -ſtahl, *m.* cementovo jeklo.

Zen-it, *m.* nadglavnik, višek; -obit ſ. Mönch; -ſor, *m.* presojevavec, cenzor; -ſur, *f.* presoja, cenzura; =ieren, *v. a.* presóditi + presójati, presojevati; -tifolie, *f.* vertnica, goščavka, stolistnica; -timeter, *m.* stotinomér.

Zent-ner, *m.* cent, stot; =weiſe *ad.* na cente od. stote; -ral- *a.* osrednji; =gewalt, *f.* osrednja moč od. oblást *f.*; =iſazion, *f.* centralizacija; -iſieren, *v. a.* centralizovati, sosredovati; *fig.* pod en klobuk správiti + spravljati; =leitung, *f.* osrédnja vlada od. vodstvo; =punkt, *m.* središče; =verwaltung, *f.* osrednja uprava.

Zentri-fugal, *a.* odsrediven, odsreden, sredobežen; =kraft, *f.* odsredivnost, sredobožnost; -petal,

a. dosrediven, sredotežen; =kraft, *f.* dosredivnost, sredotežnost; -ſch, *a.* sredenj, osredenj; Zentrum, *n.* sredina, središče.

Ze=olith, *m.* zeolít, vrelnik; -phyr, *m.* hlad, prijetna sapa, zefir.

Zepter, *n.* žeslo, kraljeva palica, kraljevnica: -führen, vládati; -trä=ger, *m.* žeslonosec.

Zer= (in Zuſammenſetz.) raz-, pre-z-, s-; -arbeiten, *v. a.* razdélati, razdjati (dém) + razdelovati, raz-dévati; -beißen, *v. a.* razgrizti, raz-grízniti, zgrizti, pregrizti + pre-grizovati ꝛc.; -berſten, *v. n.* póčiti, razpóčiti, razpókniti + pókati se; -brechen, *v. a.* lomiti, trúpiti, trú-pati (ljem) + razlomiti, zlomiti, prelomiti, polomiti, raztrúpiti, raz-biti (bijem), streti + razlámati, razbíjati; ſich den Kopf -, béliti oder lomiti si glavo; *v. n.* razbiti se, raztrúpiti se, ubiti se *pf.*; -brech=lich, *a.* razlomljív, sterljív, kerhek; =keit, *f.* razlomljivost, sterljivost, kerhkost, kerhkota; -bröckeln, *v. a.* drobiti, drobížiti, merviti, mer-víčiti: razdrobiti, zdrobiti, zdrobí-žiti, razmerviti; -drücken, *v. a.* meč-kati, múčkati, stískati, tláčiti: stís-niti, zdrúsniti, zdrúščiti, razmeč-kati, zmučkati; -ealien, *pl.* žita *pl.* žitne rastline *pl.*; -eiche, *f.* cer.

Zeremon=ie, *f.* obréd; (Feier) sve-čanost, slovesnost: ohne -, brez o-koliša, naravnost; -iell, *n.* obred-nost; -ienmeiſter, *m.* obrednik; -iös, *a.* obreden; svečán, slovesen.

Zer=fahren, *v. a.* raztresen, ne-složen; =heit, *f.* raztrésenost; ne-složnost; -fall, *m.* razpad, razsíp; =en, *v. a.* razpasti (padem), raz-suti se (spem), razvaliti se, podreti se (derem) + razpádati, podírati se; (ſich theilen) lóčiti se, deliti se, krójiti se, razhájati; =enheit, *f.* razpadlost; -fetzen, *v. a.* cunjati, cusrati: razcunjati, razcusrati; -fleiſchen, *v. a.* mesáriti: razmesáriti; -fließen, -gehen, *v. n.* topiti se, taliti se: raztopiti se, razpustiti se + raztápljati se ꝛc.; (v. Schnee) kop-neti: skopneti, razkopneti, prekop-neti + razkopnévati; -freſſen, *v. a.* raz-jesti (jém), razgrizti + razjédati; -gliedern, *v. a.* razúditi, raztelésiti, raz-párati; (gramm.) razbrati (berem), razložiti + razbírati, razkládati; -gliederung, *f.* raztelesba; razklad, razlaga; -hacken, -hauen, *v. a.* razsé-kati, sesékati + razsekovati; -hau=en, *v. a.* razžvekati (žvečem), raz-žvéčiti + razžvekovati; -klüftung, *f.* razsedlina, razpoka; -knicken, *v. a.* polomiti, podermastiti *pf.*; -knirſcht, *a.* skrušen, potèrt, pre-paden; =heit, *f.* skrúšenost; -laſ=ſen, *v. a.* razpustiti, raztopiti + razpúščati; raztápljati; -legen, *v. a.* razložiti + razkládati; (chem.) krojiti, krájati: razkrojiti; -lumpt, *a.* raztergan, razcapan, capast; -malmen, *v. a.* zmeti (zmanem), raz-mleti (meljem), razdrobiti, razmeč-kati + razmíljati; -nieren, *v. a.* za-jeti (zajamem), obdati + obdájati;

-pflücken, v. a. tèrgati: raztèrgati, razčúpati pf.; -platzen, v. n. póčiti, razpóčiti se, razpókniti pf.; -quetſchen, v. a. mečkati, drúzgati, mlínčiti: zmečkati, zmučkati, zdrúzniti, zdrúščiti; -raufen, v. a. kuštrati, mèršiti, kèršiti: razkuštrati, razmèršiti, razmarúšiti, zdráhati, razkodrati; -rauft, a. razkuštran, zmeršen, razkodran, razmarušen, zdrahan; Zerrbild, n. nespodoba; -reiben, v. a. meti (manem), mencati, mlínčiti: zmeti, zmencati; -reißen, v. a. tèrgati: raztèrgati, stèrgati, pretèrgati, razčesniti, razčehniti; v. n. tèrgati se: stèrgati se, pretèrgati se, utèrgati se; -ren, v. a. vláčiti, tírati; -rinnen, v. n. topiti se: raztopiti se, razpustiti se + raztápljati se ꝛc.; (v. Schnee) kopneti: skopneti; -riſſen, a. stergan, raztergan, razcunjan; -rütten, v. a. kaziti, topiti: pokaziti, razdreti (derem), zmesti (zmetem), pokončati, razdjati (dem) + razdírati, razdévati; (Geſundheit) zapráviti + zaprávljati; -rüttung, f. zmotnjava, zmešnjava, zmeda, nered; (d. Geſundh.) zaprava; -ſchellen, v. n. razkreniti se, razkèršiti se, raztrúsniti se, razbiti se (bijem) + razbíjati se; -ſchießen, v. a. razstreliti + razstrélјati; -ſchlagen, v. a. razbiti (bijem), raztolči od. raztlečí (tolčem) + razbíjati; pobiti, potrúpiti + pobíjati; ſich -, v. r. razdreti se (derem), razvreči se (veržem), razvozlati se + razdírati se;

-ſchmelzen, v. a. topiti, taliti: raztopiti, razpustiti, raztaliti + raztápljati; v. n. tájati se, taliti se, topiti se: raztájati se, raztopiti se; (v. Schnee) kopneti: skopneti + skopnévati, prekopnévati; -ſchmettern, v. a. razbútiti, raztrúpiti pf.; -ſchneiden, v. a. razrézati (režem), razkrojiti; (m. d. Schere) razstričі (strižem) + razrezovati; (d. Herz) presúniti, prebosti (bodem) + prebádati; -ſetzen ſ. Zerlegen; -ſetzung, f. krojitev; razpád; -ſpalten, v. a. razklati (koljem), preklati, razcépiti, precépiti pf.; -ſplittern, v. a. merviti, drobížiti: razmerviti, zdrobížiti; (unnütz anwenden) tratiti, gubiti: potratiti, zatratiti, pozgubiti; -ſprengen, v. a. razstreliti, razstrélјati; (eine Schar) razpoditi, razkropíti, razkaditi, razprašiti pf.; -ſpringen, v. n. póčiti, pókniti, régniti, razpóčiti se, razpókniti, razleteti se, razmaskniti se + pókati, régati, razpokovati se; -ſtampfen, v. a. razphati, razteptati, zateptati, zmendrati + razphávati, mendrati, teptati; -ſtieben, v. n. razperhniti se, razprašiti se pf.; -ſtörbar, a. razderten, razrušljív, porušljív; -ſtören, v. a. razdjati (dém), razrúšiti, porúšiti, razvaliti, pokončati, polomastiti, poholomastiti, uničiti, razdreti (derem), razsuti (spèm) + razdévati, pokončevati, uničevati, razdírati; -ſtörer, m. razdiravec, podiravec, razdevavec, pokončevavec, rušivec, rušitelj; -

-ſtörung, *f.* razdjava, razdeva, podertija, porušitev, razdertija, polomastitev; =ſtreg, *m.* razdiravna od. pogubna vojska; =ſucht, *f.* pokončevavnost, razdiravnost; -ſtoßen, *v. a.* raztolči, raztleči, (tolčem), stleči, streti (starem), razmeti (manem) *pf.*; -ſtreuen, *v. a.* raztresti, raztrósiti, raznesti, razsuti (spèm) + raztrésati, raznášati, razsípati (pljem); (d. Feind) razkropiti, razperhuiti, razpoditi, razpókati, raztírati, raztepsti *pf.*; ſich -, *v. r.* raztakniti se, razbegniti se; (ſich zerſtreuen) razvedriti se, porazveseliti se, kratek čas si naprávíti + razveseljevati se, kratek čas si naprávljati; -ſtreut, *a.* raztresen, razmišljen: -e, *m.* razmíšljenec, raztrésenec; -ſtreuung, *f.* zabava, veselica, veselje; =s= *a.* razsipavni, raztrosni; -ſtückeln, *v. a.* razdeliti, razdrobiti, razmerviti, razkosati *pf.*; -theilen, *v. a.* deliti: razdeliti + razdeljevati; (d. Wolf.) razgnati (ženem), razpíhati (pišem) + razgánjati; (v. Arznei.) razgnati, razpláviti + razgánjati, razpláv-ljati; (in 2 Theile) polovíčiti: razpolovičiti, razpoloviti; ſich -, *v. r.* deliti se: razdeliti se, raziti (idem), razkrójiti se + razhájati, razkrájati se; (v. d. Geſchwulſt) splahniti, izplahniti se + splahnóvati.

Zertifik-at, *n.* verni list, poterjilo; -ation, *f.* poterdba, zagotovilo.

Zer-trennen, *v. a.* lóčiti, razlóčiti + razločevati; (Kleid) párati, porjati (porjem): razpárati, razporjati; -treten, *v. a.* teptati, mendrati: poteptati, razteptati, steptati, zmendrati, razmendrati, pohoditi; -trümmern, *v. a.* razdreti (derem), razvaliti, razdrobiti, porúšiti, razrúšiti; streti (starem), razbiti (bijem) + razdírati; razbíjati; -velatwurſt, *f.* mozečnica; -werfen, *v. a.* razvreči (veržem), razmetati (mečem) + razmetovati, razmetávati; ſich -, *v. r.* spreti se, razpreti se, skrégati se *pf.*; -wühlen, *v. a.* razriti (rijem), razkopati (pljem), razgrebsti, razbèrskati + razrívati. razkopovati; -würfniß, *n.* razpor, razpertija, razdor, neslóščina; -zauſen, *v. a.* púliti, kósmati, drápati, kuštrati: razpúliti, razmeršiti, zmeršiti, razmarúšiti, razkósmati, zráhati, razkuštrati, zdráhati, razcapudrati; -zauſt, *a.* kuštrav, razkuštran, zmeršen, razmarušen, razkesman, zrahan, razkosman; -zupfen, *v. a.* púkati, (am u. pučem), cefrati: razpúkati, razcefrati.

Zeſſion, *f.* odstóp; (Schein) odstopni list, odstópnica; -ār, *m.* odstopnik.

Zeter, *int.* joj! gorje! jojmene! -geſchrei, *n.* kvisk, skvisk, klic na pomagaje: ein - erheben, kvisk in vrisk zagnati (ženem); -n, *v. n.* na vse preterge vpiti (vpijem), dreti se (derem), johotati (ám u. očem).

Zettel, *m.* list, listek; (b. Webern) osnova, snutek (Banknote) bánko-

vec; -bank, *f.* banka ki bankovce izdaja, bánkovnica; -ende, *n.* konci *pl.*, abranki *pl.*, zavernki *pl.*; -garn, *n.* osnova; -n, *v. a.* tóriti, brazdati; (v. Webern) snovati (snujem); -rad, *n.* snovalnik; -träger, *m.* listonosec.

Zeug, *n.* roba. tvarina, snov *f.*, snova, blago; (Gewebe) tkanina; (leinen.) platnina, pertenina; (des Bäckers) testo, testovina; (Werkz.) orodje, orod; liederl. -, derhál *f.*; altes -, starina, stara šara, škljata, ropotija; (Ding) reč *f.*, stvar *f.*; dummes -, norčija, kvanta, plent: dummes - reden, kvasiti, čvekati; -amt, *n.* urad za bojno opravo; -baum, *m.* vratilo; -druck, *m.* tiskanje tkanin; tkaninotisk; -e, *m.* priča, pričavec, pričevavec, svedok, svidek: falscher -, kriva priča, krivopričnik; -efall, *m.* rodivnik; -en, *v. a.* roditi, ploditi: zaroditi, zaplóditi; *v. n.* (Zeugnis geben) príčati, pričevati, svedóčiti: izpríčati + spričevati; =aussage, *f.* povedba od. besede prič; =beweis, *m.* dokaz po pričah; =eid, *m.* prisega za priče; =los, *a.* brez prič oder svedokov; =schaft, *f.* pričevanje, spričevanje, spričevalo; =verhör, *n.* zaslíšanje od. izpraševanje prič; -er, *m.* rodivec, roditelj, rodník; -haus, *n.* oróžnica, vojaška oprávnica; -hammer, *f.* klanica; -meister, *m.* cajgmajster; -nis, *n.* spričevalo, spričilo, svedočba, spričba: - geben, príčati, pričevati; -schmied, *m.* ročni kováč; -ung, *f.* roditev, poroditev, zarod; =vogel, *n.* rodilo; =kraft, *f.* rodivna moč *f.*; =vermögen, *n.* rodivna zmožnost; =stheile, *pl.* rodila *pl.*

Zeus, *m.* Zen, Zevs; (slav.) Peruo.

Zib-ebe, *f.* cibeba, cveba, grozdinka; -etkatze, *f.* cibetka; -orium, *n.* ciborij.

Zi-chorie, *f.* potrošnik, cikorija; -ck, *a.* nakisen, kisast; -ckelfleisch, *n.* kozlétina, kozléčina; -cklein, *n.* kozle (g. -eta), kozlič, kozliček; -ckzack, *ad.* križem, sem pa tje.

Zider, *m.* jábelkovec, jábelčnik, tolkla; (Birn.) hrúškovec.

Ziege, *f.* koza; *dim.* kozica.

Zieg-el, *m.* opeka, cegel, strešnik; -brenner, *m.* opekar; -brennerei, *f.* opekárnica, opéčnica; -dach, *n.* streha z opéko krita; -erde, *f.* ilovica od. glina za opeko, opekovina; -hütte, *f.* opekárnica, opéčnica, cígelnica; -ofen, *m.* opékarska peč *f.*; -stein, *m.* opeka.

Ziegen-, *a.* kozji; -bart, *m.* kozja brada; -bock, *m.* kozel; =fleisch, *n.* kozlovína; -fell, *n.* kozja koža, kozjevina, kozjevica; -fleisch, *n.* kozje meso, kozjevina; -füßig, *a.* kozonóg; -füßler, *m.* kozonožec; -gemächtei, *n.* meket, meketanje; -hirt, *m.* kozár, kozji pastir; -käse, *m.* kozji sir, ožemčič; -koth, *m.* kozjek; -lamm, *n.* kozle (g. eta); -leder, *n.* kozlevina, kozlina; -melker, *m.* kozodój, podkujka; -milch, *f.* kozje mleko; -stall, *m.* kozjak, kozji hlev; -wolle, *f.* kozja volna.

Zieg=er, *m.* ožemčič, skuta; -ler, *m.* opekar.

Zieh=ältern, *pl.* redniki *pl.*, odgojitelji *pl.*; -brunnen, *m.* štirna od. šterna na vago; -e, *f.* izreja, odreja, odgoja, izgoja, reja; -en, *v. a.* vleči, vláčiti; potegniti + potézati, potegovati; (d. Aufmerkſamkeit ꝛc. an ſich -,)oberniti + obrácati; (d. Schwert ꝛc.) izdreti (derem) + izdírati; (Los) vzdígniti + vzdigovati (das Kind) gójiti: odgójiti, odredíti + odgojevati, odréjati; (Vieh) rediti: odredíti, prirediti + priréjati; (v. Gericht) poklícati (kličem), postáviti + postávljati; zur Tafel -, povábiti; zur Strafe -, kázniti, kazovati; in d. Länge -, odlášati, zatezovati; zu Rathe -, za svet vprášati od. poprášati, posvetovati se s kom; in Zweifel -, dvómiti; Nutzen -, korist imeti (am); ins Lächerliche -, na smeh oberniti + obráčati; (eine Stelle aus d. Buche) izpísati (pišem) + izpisovati; *v. n.* aus dem Lande ꝛc. -, presêliti se, izsêliti se *pf.*; in d. Krieg -, na vojsko iti (grem); ſich -, *v. r.* sêliti se, iti (grem); in d. Länge -, vleči se; -er, *m.* vlačivec, potegovavec; (Werkz.) natezivnik, natezavnik; -geld, *n.* réjščina; -kind, *n.* rejenec, rejenček; rejenka, rejenca; -kraft, *f.* vlečnost; -loch, *n.* vrélo, letávnica; -mutter, *f.* redníca, rejka; -pflaſter, *n.* omušičnik; -rad, *n.* kolovrat; -ſeil, *n.* verv *f.*; -ſohn, *m.* rejenec; -tochter, *f.* rejenka; -ung, *f.* vleka, potezatev, potegovanje; (Losz.) vzdigovanje, potézanje; -ſtag, *m.* dan vzdigovanja; -vater, *m.* rednik, rejec, reditelj; -zeug, *n.* vlačilo.

Ziel, *n.* cilj, konec, cilj in konec, namen, namemba, umisel, namera, namerek; -en, *v. a.* mériti: namériti, pomériti, na muho djati (dem) + namérjati, *fig.* naklépati, namérjati; alles zielt dahin, vse meri na to: -endes Zeitw., prehajavni glagol, prehajavnik; -er, *m.* merivec; -los, *a.* brez gotovega konca, brez posebne namembe: -es Zeitwort, neprehajavni glagol, neprehajavnik; -punkt, *m.* cilj, cilj in konec; -ſcheibe, *f.* tarča; *fig.* met.

Ziem=en, *v. n.* spodobiti se, spodoben biti (sem), pristovati, iti (grem); -er, *m.* bíkovec, bíkovica, podev; (Vogel) brínovka, smólnica; -lich, *ad.* precej, dosti, še; *a.* precejšen; precej velik.

Zier=droſſel, *f.* drózeg; -en, *v. n.* cvèrčati (ím), overlíkati, škerleti.

Zier ſ. Zierde; -affe, *m.* gizdelín, gizdavec, šopirnik; -rath, *m.* lepotija, lepšava, lepotilo, kras, okrasa; -bengel ſ. Zieraffe; -de, *f.* lepotija, lepava, lepšava, kras, kinč, dika; -en, *v. a.* lepotiti, lépšati, krasiti, kínčati, zálšati: olépšati, okrásiti, okínčati, ozálšati; ſich -, *v. r.* délati se, páčiti se; -erei, *f.* kinčarija; pačenje; -garten ſ. Luſtgarten; -lich, *a.* zal, berhek, lep, mičen, čeden, dičen; -keit, *f.* lepota, berhkota, dičnost; -pflanze, *f.* cvet-

lica krasotica; -puppe, *f.* šopírnica, gizdavka.

Zieſelmaus, *f.* suslik, suslek.

Ziffer, *f.* številka, števka, cifra; -blatt, *n.* cífrenica; -mäßig, *a.* po številkah, s številkami; -ſchrift, *f.* pisanje s številkami; -ſumme, *f.* seštevek.

Zigarr=e, *f.* -o, *n.* smodka, tlinka, [cigara.

Zigeuner, *m.* cigan; *fig.* plašúr, rokovnjáč, rokomavhar, slepár; -in, *f.* ciganka; -iſch, *a.* ciganski; -kraut, *n.* lesičjek; -n, *v. n.* cigániti, vláčiti se, potépati se; -ſprache, *f.* ciganski jezik, cigánščina; -volk, *n.* cigani, ciganje *pl.*; -weib, *n.* ciganka.

Zi=kade, *f.* skeržatica, čriček, žrí-kovec; -korie s. Zichorie; -linder, *m.* valj, valjec, oblín, cilinder; =uhr, *f.* cilíndrovka; -mbel, *f.* címbale *pl.*; zvonkulja.

Ziment, *n.* ciment; mera; -ier=amt, *n.* merodavni urad; -ieren, *v. a.* cimentovati, mero dati + dajati (dajem).

Zimmer, *n.* izba, soba, stanica, hiša; - = *a.* izbni, sobni; -arreſt, *n.* zapertje v izbi; -art, *f.* široška, tesarska sekira; -balken, *m.* tram; -decke, *f.* strop; -einrichtung, *f.* izbna od. hišna oprava, pohišje; -frau, *f.* gospodinja; -geſell, *m.* tesarski hlapec; -handwerk, *n.* tesarstvo; -herr, *m.* gostáč, hišni najemnik; -holz, *n.* les, tesarski les; -maler, *m.* izbni od. hišni malar; -mann, *m.* tesár, tesáč, stenar, címperman; =skunſt, *f.* tesarstvo; =slade, *f.* plenkača; -meiſter, *m.* tesarski mojster; -n, *v. a.* tesati (tešem), címprati: obtesati; -nagel, *m.* klin, moznik; -rauch, *m.* kadilo; -thür, *f.* hišne duri *pl. f.*

Zimmet, *m.* sladka skórjica, cimet; -baum, *m.* címetovec, címetovo drevo (g. drevesa); -rinde, *f.* sladka skorja. [ljiv.

Zimperlich, *a.* presiljeno sramož-

Zink, *m.* cinek, cink; (am Rechen) zob; (d. Berges) ert, veršác; - = *a.* cinkov; -blende, *f.* cinkova slepotica; -enbläſer, *m.* trobec; -erz, *n.* cinkova ruda, cinkovica; -platte, *f.* cínkova plošča; -weiß, *n.* cínkova beloba.

Zinn, *n.* kositer, cin; - = *a.* kositern, cinov; -auflöſung, *f.* razpuščeni kositer; -bergwerk, *n.* rudnik na kositer; -e, *f.* verh, ert, sleme (g. ena); -en, *a.* kositern, kositren, cinast, cinov; -erz, *n.* kositerna ruda; -geſchirr, *n.* kositerno od. cinasto posodje; -gießer, *m.* kositrar; =ei, *f.* kositrárnica; -gras, *n.* préslica, preslička, hvošč; -grube, *f.* rudnik na kositer; -haltig, *a.* kositernat; -kraut s. Zinngras; -ober, *m.* cinober, živosrébernata svetlica, rumenica, -platte, *f.* kositerna plošča; -probe, *f.* ožišba od. skúšanje cinobra; -ſtein, *m.* kositrovec; -ware, *f.* kositerna roba, kositrenina.

Zins, *m.* obrést, činž; *f.*; (Abgabe) dača, dávščina, davek; (Hauszs.) gostáščina, najémščina; (Pachtz.) za-

kúpščina, zakupnina; - = obrestni, najemni, zakupni; -bar, *a.* obresten; davku podveržen; -en ſ. Intereſſen; *v. n.* nesti, donášati; -bezug, *m.* dobivanje obresti; -ertrag, *m.* dohodek od obresti; -faſſion, *n.* napoved najémščine; -frei, *a.* neobdačen, dače prost; najémščine prost; -fuß, *m.* obrestna mera; -pflichtig, *a.* davku podveržen; -ſteuer, *f.* obrestnina; -zahl, *f.* rimsko število.

Zipf, *m.* pika; -el, *m.* konec, cip, rogelj; =ig, *a.* rogljat.

Zipperlein, *n.* protín, dna.

Zipreſſ=e, *f.* cipresa; -en= *a.* cipresov; -enhain, *m.* cipresov log ob. gaj; -enholz, *m.* cipresov les, cipresovina.

Zirbel, -kiefer, *f.* limba, sibirski ceder; -nuſs, *m.* limbov oreh, limbovka.

Zirkel, *m.* kolobár, oberten. krog, obód, kolo, koren, okres; (Werkzeug) šestilo, kolomér; -bogen, *m.* krogov obók; del oboda; -förmig, *a.* okroglast, oblast; -linie, *f.* krožna čerta, krožnica, obódnica; -n, *v. a.* šestiliti, s šestilom mériti; -rund, *a.* okrogel, krogel; -ſchmied, *m.* šestilar; -ſchnitt, *m.* krožni urezek; -zeichnung, *f.* naris ob. obrisek s šestilom.

Zirk=en, *v. n.* cvèrkati, cverkútati; -on, *m.* cirkon; -ular= *a.* okrožni; =e, *n.* okróžnica, okrožni ob. okolni list; -ulazion, *f.* krogoték, obték, ték; -ulieren, *v. n.* teči, v obteku biti (sem), króžiti; -us, *m.* okrésnica; (Reiterzirk.) jezdišče, jahališče.

Zirp=e, *f.* čríček, čerček, žrikovec; -en, *v. n.* cvèrčati (ím), čèrčati (ím), cvèrkati, cverketati (ám u. ečem), škerleti, škrípati (pljem); *n.* cverkot, cverket.

Ziſch, *m.* sik, sič, psik; -eln, *v. n.* čebljati, ščebljati, gomúliti; -en, *v. n.* psikati, zviščati (im), sičati (im), zvízdati, žvížgati, siskati; *n.* zvizd, zvišč, psik, psikot; -er, *m.* psikavec, zvizdávec; -laut, *m.* sikavec, sičnik.

Ziſer ſ. Sicher.

Ziſter=ne, *f.* rupa, lokva, kápnica; -zienſer, *m.* cisterciján, cistercijanec; =in, *f.* cistercijanka; **Ziſt=roſe**, *f.* cist.

Zit=adele, *f.* ostrog, terdnjáv *f.*; -at, *n.* nanašba, nanašek, navedek, omenek, citát; -azion, *f.* poziv, povabilo (po kakem pismu).

Zither, *f.* citre *pl.*: - ſpielen, citrati; -ſpieler, *m.* citravec, citrar.

Zitieren, *v. a.* pozvati (zovem), povábiti + pozivati; (ein Geſetz) navesti (vedem), oméniti + omenjati.

Zitron=at, *n.* citronát; -e, *f.* citrona; -en= *a.* citronov; =baum, *m.* citrónovec; =förmig, *a.* citronast; =waſſer, *n.* citrónovica; =wald, *m.* citronov gozd.

Zitter, *m.* lišáj; -aal, *m.* električna jegulja; -er, *m.* trepetavec, dergetavec; -eſpe, *f.* ósika; -gras, *n.* Marijini lasci *pl.*, solzice Marije device; -ling ſ. Zitterer; -mahl, *n.* li-

šáj; -n, *v. n.* tresti se, trepetati (ám u. ečem), dergetati (am u. ečem); -nd, *a.* tresav, tresóč; tresogláv, tresorók ꝛc.; -es Erdreich, tresečina, ozibi *pl.*; *n.* trepet, derget, trepetanje; -pappel, *f.* trepetlika, ósika, meglénovec, jásika; -roche, *m.* eléktrični škat.

Zitz, *m.* cic; -e, *f.* sesek, sesec, cizek; bradovica na sesku; -en, *v. a.* sesati, cizati.

Zivil, *a.* civilen, svetoven, deržavljanski; -behörde, *f.* civilna oblastnija; -iſazion, *f.* civilizacija, omika, izobráženje, olika; -iſieren, *v. a.* omíkati, izobráziti + izobraževati; -recht, *n.* deržavljansko pravo.

Zobel, *m.* sobol, samor; -=*a.* sobolov, sobolji; -fänger, *m.* sobolar; -fell, *n.* sobólova koža; -müße, *f.* sobólovka; -pelzwerk, *n.* sobolovina.

Zodiak-allicht, *n.* zodiakalno sijanje, sij zverinskega kroga; -us, *m.* zverski od. zverinski krog, zverokróg.

Zofe, spletíčina, hišina.

Zöger=er, *m.* oprezovavec, mečkavec, odlašavec, obotavljavec; -n, *v. n.* odlášati, odkládati, oprezovati, oždévati, obotávljati se, zatezovati; -ung, *f.* zamuda, odlašba, odlašek, obotava, oprezovanje; =ßzius=ſen, *pl.* zamudne obresti *pl.*

Zögling, *m.* rejenec, gojenec, odgojenec.

Zölibat, *n.* brezženstvo, brezmoštvo.

Zoll, *m.* palec, paveo. col; (Abgabe) col. mito. davek; Einfuhrz. vvoznína; Durchfuhrz. prevoznina; Brückenz. mostnina, móstovina u. ſ. w., mittelſt -ina; -=*a.* colni; -amt, *n.* colnija, colni urad, mítnica; -amtlich, *a.* colnijski, colnouradski; -anſatz, *m.* colni od. mitni postavek; -ausſchluſs, *m.* colni izjemek; -bar, *a.* colu od. mitu podveržen; -beamte, *m.* colni uradnik; -einnehmer, *m.* colnik, mitár, harmičár; -en, *v. a.* dajati (dajem): Dank -, zahvaliti se + zahváljati se; Achtung -, čislati, v číslih imeti (am); -erhöhung, *f.* povišanje od. zvíšanje cola; -ermäßigung, *f.* ponížanje od. znížanje cola; -frei, *a.* cola prost, brez cola, brezcolen, colu od. mitu ne podveržen; =heit, *f.* brezcolnost; -gebühr, *f.* col, mito; -geſetz, *n.* colna postava; -gewicht, *n.* colna vaga; -gränze, *f.* colna meja od. gránica; -haus, *n.* mítnica, colnija; -ig, *a.* palec dolg; -linie, *f.* colna čerta od. poteza; -maß, *n.* palčna mera; Zöllner, *m.* colnar, mitár; -ordnung, *f.* colni red, postava za col; -pächter, *m.* zakupnik cola; -pflichtig, *a.* colu podveržen; -pfund, *n.* colni funt, colna libra; -ſatz, *m.* colni postavek od. nastavek; -ſchranke, *f.* colna pregraja; -ſtab, *m.* pošét, šet; -tarif, *m.* colna tarifa; -verein, *m.* colno društvo; -verfahren, *n.* colno ravnanje; -vorſchrift, *f.* predpis zastran cola, colni predpis; -weſen, *n.* colstvo, colne reči *pl. f.*; -zentner, *m.* colni cent od. štot.

Zo=ne, *f.* opasje, zemeljni pas; -ografie, *f.* živalopis, živalopisje; -olith, *m.* živalšček; -olog, *m.* živaloslovec, živaloznanec, živinoznanec, zoológ; =ie, *f.* živalstvo, živaloznanstvo, živinoslovje, zoologija; =iſch, *a.* živalosloven, živinoznanski, zoológičen; -ophyt, *m.* kamnožilec.

Zopf, *m.* kita, pletenica; čop, šop; -ähnlich, *a.* kitast; -band, *n.* vpletek, prepletek; -en, *v. a.* kito plesti (pletem); Zöpfig, *a.* s kito, kitnat; Zöpfiſch ſ. Pedantiſch.

Zorn, *m.* jeza, serd, pika; (Grimm) gnjev, zlost *f.*, zloba, jad, togota, ljutost: in - kommen, ujéziti se, razjéziti se, razserditi se, razhúditi se, razgnjévati se; in - bringen, razjéziti, razserditi, razkačiti, razhuditi; jemandes - beſchwichtigen, udobríhati; -blick, *m.* jezni pogled; -entflammt, *a.* jezovit, jadljív, jadovit, razkačen; -ig, *a.* jezen, jezav, jezarit, serdit, hud; jadljív, togoten: - ſein, jeziti se, togotiti se, jeza me grabi, piko imeti (ám); - werden ſ. Zorn; -müthig, *a.* jezarit, jezav, jezoviten, togoten, zloben, jadljív, jadovít; -e, *m.* jezavec, jezovina, togotnež; =keit, *f.* togotnost, jezaritost, serditost; -wuth, *m.* jad, togota, jarost.

Zot=e, *f.* umázana, klafarska od. kosmata beseda, kvanta, debela kvanta: -en reißen, kláfati, klobasati, debele kvante brúsiti; -enlied, *n.* kosmata od. umázana pesem *f.*, plépetica; -enreißer, *m.* klafáč, kvantáč, kvantalo, klobasáč: -ig, *a.* kosmat, umazan, opolzel.

Zott=e, *f.* kosmina, kosmatina, kosem, koder, kušter; (v. Kleid.) capa, cunja; *dim.* kosmatínica, kosmič; -elbär, *m.* kosmati medved, medved kosmatínec; -elig, *a.* kosmat, kodrast; -eln, *v. n.* koracati; -enfüßig, *a.* kosmatonóg; -ig, *a.* kosmat, kocast, kodrast, kodrav, kuštrav; (zerriſſen) capast, razteregan, razcapan.

Zu, *prp.* k, h; (in, hinein) v; (bis zu) do; (bei) pri; (auf) na; (für) za; (zur Zeit) o, ob; za; (je) po: - Hauſe, domá; -Fuß, peš, - Pferd, jež; Gaſthof -r Poſt, gostívnica na pošti od. pri pošti; - Haufen, na kupe, kúpoma; - Mittag, o poldne; zu Oſtern, o veliki noči; - hunderten, po sto; - *int.* le: ſchlag -, le udari; nur -, le le; Glück -! Bog daj srečo! srečno; - *ad.* (d. Maß übersteigend) pre-; - groß, prevelik; - klein, premajhen; (in Zuſammenſetz.) (hinzu) pri-; (ver-) za-; -ackern, *v. a.* priorati (orjem); zaorati + priárjati; zaárjati -addieren, *v. a.* prišteti (štejem) + prištévati; -bau, *m.* prizidek; =en, *v. a.* prizídati; zazidati; Zuber, *m.* čeber, bečev *f.*; -bereiten, *v. a.* pripráviti, prigotóviti, pristrójiti + priprávljati, prigotávljati; --bereitung, *f.* priprava; pripravek, prigotovek, pristrojek; -beſſern, *v. a.* priboljšati, zboljšati + zboljševati; -beſſerung, *f.* priboljšek, zboljšek;

-bringen, *v. a.* prinesti, donesti + prinášati, donášati, (d. Zeit) prebiti (bóm) preživeti *pf.*; d. Nacht-, prenočiti, prenočevati; d. Winter-, prezimovati, zimo preživeti; (gut-, ſchlecht) oberniti + obráčati; (Wein &c.) napiti (pijem) + napivati, napíjati; -bringer, *m.* donašavec, prinašavec, donesec; ſ. Kuppler; =in, *f.* donašavka; -buße, *f.* priplatek, doplačilo, priplačilo; priveržek, pridatek; -büßen, *v. a.* pridati; priplácati + pridájati; priplačevati.

Zucht, *f.* pleme (g. -ena), plod; (d. Viehes) reja; (aufgezogene Thiere) priredek, podredek, prirejek; (Sittſamkeit) nravnost, poštenost; (am Pfluge) gredelj, (g. -ljna); -halten, v strahu imeti (am), strahovati; d. -entwachſen, šibi odrasti; -= *a.* plemni, plémeni; züchten, *v. a.* rediti, odréjati; Züchter, *m.* rednik, rejec; -haus, *n.* pokorívnica, strahovávnica, kaznívnica, kaznovávnica; -häusler, *m.* káznjenec, jetnik, pokórjenec; -hengſt, *m.* žrebec, rájnišar, celák.

züchtig, *a.* nraven, nravít, sramožljív, spodóbnega ob. lépega obnášanja; -en, *v. a.* pokoriti, krotiti, krotíčiti, strahovati; (m. Worten) svariti, krégati + posvariti; (mit Ruth.) šeškati, tepsti: otepsti; -er, *m.* strahovavec, strahonja; =in, *f.* strahovavka; -lich, *a.* sramožljív; -ung, *f.* kazen *f.*, pokora, šiba; strahovanje.

Zucht-kalb, *n.* tele za pleme, plemno tele (g. -eta); -kuh, *f.* plemna krava; züchtling, *m.* káznjenec, pokórjenec, jetnik, -los, *a.* brezsramen, nesramen, razuzdan; =igkeit, *f.* brezsramnost, razúzdanost; -meiſter, *m.* strahovavec, strahonja; -mutter, *f.* plémnica, plémenica; -ochs, *m.* plemni vol; -ruthe, *f.* šiba strahovavka; -ſau, *f.* -ſchwein, *n.* plemna svinja, plemnjača; -ſchaf, *m.* plemna ovca; -ſtute, *f.* kobila; -thier, *n.* plemno živinče; plemenják; -vieh, *n.* plemna živina, pašna živina; -willig, *a.* ubogljív, poslušljív.

zucken, *v. n.* míkati se, meziti se: zmakniti se, zganiti se, zgeniti se, zmeziti se; švígati: švígniti, (m. d. Augen) trépati (pljem), utrípati: treniti; *v. a.* tèrgati, cúkati, zvíjati; (d. Achſel) komízgati: skomízgati; (d. Schwert) izdreti (derem), zavihteti, potégniti; zücken ſ. zucken: mit gezücktem Schwerte, z golim mečem.

Zucker, *m.* sladkor, cuker; -= *a.* sladkorjev, cukrov; -bäcker, *m.* cukrár, sladopék, slaščičar; =ei, *f.* cukrárnica; -backwerk, *n.* slaščica; -birn, *f.* cúkernica, médenčnica; -bohne, *f.* cukrovka; -büchſe, *f.* cúkrovnica; -erbſe, *f.* sladki grah; -fabrik, *f.* sladkórnica, cukrárnica; -gehalt, *m.* cukrovina, sladkoba; -haltig, *a.* sladkornat, cúkrovnat, cúkernat; -maul, *n.* oblíznel, cukrolizec; -n, *v. a.* cúkrati, cúkriti, sladkóriti: ocúkrati, pocúkrati, ocúkriti;

-n, *a.* cukrén, iz sladkora; -naſcher, *m.* sladkosnedež, obliznel; -papier, *n.* papír za cuker; -produkzion, *f.* pridelovanje cukra; -rohr, *m.* cukrov terst, cúkrovec; -ſieder, *m.* cukrár, cukrovár; =ei, *f.* cukrovárnica; -ſtoff, *m.* cukrovina, sladkorec; -ſüß, *a.* presladek; -waſſer, *n.* sladkorna voda, cúkrana voda; -werk, *n.* sladkarija, slaščica; -wurzel, *f.* sladki korén. [zvijávica, kerč.

Zuckung, *f.* tèrganje, mikavica,

Zu-decken, *v. a.* odeti (denem), pogerniti + odévati, pogrínjati; (mit d. Deckel) pokriti (krijem), zaveznìti + pokrivati; -drang, *m.* pritisek, prirív, navál; -drehen, *v. a.* zasúkati (sučem), zasúkniti *pf.*; -dringlich, *a.* silen, prisiljiv, vrinljív, nadležen; -dringling, *m.* sitnež, nadležnik, nadlegovavec; -drücken, *v. a.* zatisniti, stísniti *pf.*; -eignen ſich, *v. r.* lastiti si, lastiti se česa, svojiti si: prilastiti si, polastiti se, prisvojiti si, osvojiti se + prilastovati si, prisvojevati si; (widmen) posvetiti, podariti + posvečevati; -eigneud, *a.* svojiven, prilastiven; -eignung, *f.* prilastitev, polastitev, osvojitev; (Widm.) posvetilo, posvečenje; -erkennen, *v. a.* prisóditi + prisójati, prisojevati; eine Strafe -, v kazen obsóditi; -erkenntnis, *n.* prisodek, prisojek; -erſt, *ad.* najpervo, najpréj, najpréd, pred vsem drugim, na pervem mestu; -fahren, *v. a.* pripeljati (pljem) + pripeljevati, dovážati; *v. n.* fahre zu, poženi! vozi!; -fahrt, *f.* dovožnja; -fall, *m.* prigodek, primerek, nakljúčba, nakljúček, naletek, van *f.*, nagoda, pripadek; =en, *v. n.* pripasti (padem) *pf.*; (v. Deckel ꝛc.) zakleniti se, zaklepniti se, zaklopniti se; (v. d. Augen) zatísniti se, stísniti se, zapreti se + zapírati se; -fällig, *a.* nenaden, nepričakován, nagoden; *ad.* po nakljúčbi, iz nenada, nenádoma, iz nevesti; =keit, *f.* nenadnost, nagodnost; -fertigen, *v. a.* komu kaj poslati (šljem) + pošíljati; -flucht, *f.* pribežališče, pribežišče, ubežišče, utočišče, zavetje; =sort s. Zuflucht; -flug, *m.* prilét, dolét; -fluſs, *m.* pritók, dotók; (an Mitteln) prihodek; -folge, *prp.* po, poleg; -frieden, *a.* zadovoljen, dovoljen: -ſtellen, zadovóliti od. zadostiti komu *pf.*; =heit, *f.* zadovoljnost, zadovoljstvo; -frieren, *v. n.* zamèrzniti + zamerzovati; -fügen, *v. a.* prizadeti, zadeti, storiti, učíniti + prizadévati, délati; (Schlimmes) nahuditi; -fuhr, *f.* privožnja, dovožnja, dovažba, privoz; -führen, *v. a.* pripeljati, (peljem), privesti (vedem) + pripeljevati; (zu Wagen) voziti: dovoziti, pripeljati + dovážati; -führer, *m.* privoznik, dovažavec.

Zug, *m.* vlak, vlek; (m. d. Feder) potég, potegljej; (Feierl.) sprevod; (v. Sold.) vlak, truma, deržej, oddelek; (v. Vögeln) veršelo, trop, tropa, kita; (Miene) čerta, poteza; (v. Zugvieh) zaprega, vprega, svez,

jarem; (Train) vlak, vozovlák; (Hub) vzdigljej; (Charakterz.) lastnija, známenje; (Athemz.) dihljej, sopljej; (v. Bergen) versta, rajda; (im Trinken, Eſſen) dušek, požirek, pogolnek: im -e ſein, teči. obravnovati se, v delu biti (sem); in Zügen liegen, umírati; (Werkz.) škerpec, vlak.

Zu-gabe, *f.* pridáv, pridavek, pridajek, pridajec, pridatek, priveržek, primeček; -gang, *m.* dohod, prihod, pristop; vhód, vrata *pl.*; -gänglich, *a.* pristopen, dostopen, dohoden, dovoljen.

Zug-ameiſe, *f.* mravlja debeloglavka; -arm, *m.* motoroga; -band, *n.* vez, skoba; -baum, *m.* vreteno; -bett, *n.* potezovják; -brücke, *f.* zapadni ob. vzdigljivi most.

Zu-geben, *v. a.* pridati, dodati, privreči (veržem) + pridájati; (zugeſtehen) pripustiti, dovóliti + pripúščati; -gebráu, *n.* privarek; -gedacht, *a.* odmenjen, odmerjen; -gegen, *a.* pričujóč, pritomen, vpričen; *ad.* vpričo, vzoči, navzoči, navzóč; -gehen, *v. n.* prihájati, dohájati; (geſchehen) goditi se, biti (sem): zgoditi se; -gehör, *n.* cela priprava; Haus ſammt allem -, hiša z vsem, kar k njej spada ob. kar se je derží; -gehören, *v. n.* čegavo biti (sem): das gehört mir, dir, dem Nachbar ꝛc. zu, to je moje, tvoje, sosédovo ꝛc.; spádati ob. iti (grem) k čemu; -gehörig, *a.* pristojen, lasten: das iſt uns, euch, dem Oheim ꝛc. -, to je naše, vaše, stričevo.

Zügel, *m.* uzda, berzda; (Leitſeil) vajet *f.* u. *m.*, povodec; -los, *a.* razuzdan, razberzdan, samopašen, svojevoljen, samovoljen; =igkeit, *f.* razúzdanost, samopašnost ꝛc.; -n, *v. a.* bèrzdati, úzdati + obèrzdati, zaúzdati; *fig.* bèrzdati, krotíčiti.

Zuge-müſe, *n.* zelenje, prikuha, sočivje; Zügenglocke, *f.* mertvaški zvon, umiračček; -ſellen, *v. a.* drúžiti: pridrúžiti, pridati + pridruževati, pridájati; ſich -, *v. r.* pritegniti *pf.*; -ſpitzt, *a.* špičast, špičat, ertast, kosorép; -ſtändnis, *n.* privoljenje, dovolitev, privolitev, dopúst; -ſtehen, *v. a.* pripustiti, dopustiti, privóliti, dovóliti + dopúščati, pripúščati, dovoljevati; zugeſtanden daſs .., denimo, da .., dajmo, da ..; -than, *a.* udán, vdan, naklonjen; -währen, *v. a.* komu kaj pripísati (pišem) + pripisovati.

Zug-ſiſch, *m.* riba selívka, prehodna riba; -führer, *m.* rotnik; -garn, *n.* vlak; -graben, *m.* jarek, pretok, zdrážnica, vodovód; -kraft, *f.* težna moč *f.*; *fig.* mikavnost.

Zu-gießen, *v. a.* priliti (lijem), doliti + prilívati, prilíjati ꝛc.; -gleich, *ad.* vred (s čim), zared, sovred, h krati, vsi kmalo, zajedno, ob enem, vkup.

Zug-loch, *n.* dušek, odušek; -luft, *f.* prepih, sapa; -netz, *n.* mreža; -ochs, *m.* vprežni vol; -pflaſter, *n.* omušičnik; -rad, *n.* samotežno ko-

(g. kolesa); Zugreifen, *v. n.* prijeti (primem), poprijeti, poprijeti se, lotiti se, seči (sežem) po kaj + prijémati se, lotévati se; -ſchnur, *f.* zaderga, zaderguza; -ſeil, *n.* verv *f.*, konopec: -thier, *n.* -vieh, *n.* svez, vprežna živina; -vogel, *m.* selivna tica, selivka, prehajavka, ptič selec; -wagen, *m.* voz; -weiſe, *ad.* trúmama, v tropih; -wind, *m.* prepíh, spih; -winde, *f.* vitel.

Zu-halten, *v. a.* zaperto iméti (am); d. Augen -, mežati (im); (eine Friſt) mož beseda biti (sem); (die Bedingungen) dèržati se (im), izpolnovati: izpólniti; -hauen, *v. a.* obsékati; prisékati + obsekovati; prisekovati; -heilen, *v. n.* celiti se: zaceleti, zaceliti se; - hinterſt, *a.* najzadnji, najposlednji; -hören, *v. a.* poslúšati; -hörer, *m.* poslušavec, slušatelj, slušavec; =in, *f.* poslušavka; -jauchzen, *v. a.* úkati od. vriskati komu: zaúkati, zavrískati; -kaufen, *v. a.* prikúpiti + prikupovati; -kehren, *v. a.* oberniti + obráčati; (m. d. Beſen) zamesti (metem) + zamétati; *v. n.* zglasiti se, ostati (stanem) *pf.*; -keilen, *v. a.* zagozditi, s klinom zabiti (bijem) + zabíjati; -klatſchen, *v. a.* komu plóskati od. tléskati (na pohvalo); -knöpfen, *v. a.* zapeti (pnem) + zapénjati; -knüpfen, *v. a.* zadèrgniti, zavozlati *pf.*; -kommen, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem), dospeti + prihájati, dohájati: (als Pflicht) spodobiti se, dolžnost biti (sem); (ſeinen Befugn. gemäß) iti (grem), spodobiti se: -laſſen, nakloniti, privóščiti, prepustiti + naklánjati ɔc.; -kommend, *a.* prislušen, dolžen; ſ. Künftig; -koſt, *f.* prigrizek, prijéd *f.*; -kunft, *f.* prihodnost, prihodnjost, bodočnost: für die -, v prihodnje, vprihodnjič; -künftig, *a.* prihodenj, bodóč; -lächeln, *v. n.* smehljati se komu: nasmehljati se; -lage, *f.* pridavek, priklad, priveržek, priboljšek, primeček, nameček; -langen, *v. n.* seči (sežem), poseči: ségati; (auslang.) skezati, zadostovati; (d. Tiſch) zajeti (zajmem) + zajémati; -länglich, *a.* zadosten, zadostovaven, dovoljen; *ad.* zadosti, dosti, dovolj; =keit, *f.* zadostnost; -laſs, *m.* pripúst, pripúščenje; -laſſen, *v. a.* pripustiti, dopustiti, dovóliti + pripúščati, dopúščati, ne brániti; -läſſig, *a.* pripustljív, dopustljív, dopuščen, dovoljen; =keit, *f.* pripustljivost: nach -, po mogóčosti od. zmožnosti; -laſſung, *f.* dopuščenje, dovolitev; -lauf, *m.* priték, privál, pririv, pritisek; großer - von Leuten, veliko ljudí je privrelo; = en, *v. n.* teči, leteti; (ſich enden) končevatise; - legen, *v. a.* priložiti, pridati, privreči (veržem) + pridájati, prilágati; -lehnen, *v. a.* prisloniti + prislánjati; (d. Thür) pripreti + pripírati; -letzt, *ad.* zadnjič, poslednjič, slednjič, naposled, na zadnje; Zum ſ. zu dem; -machen, *v. a.* zapreti + zapírati; (d. Brief) zložiti, zapečátiti + zlágati;

(v. Rock) zapeti (pnem) + zapénjati; v. Augen –, zamežati (im); –mal, *ad.* zlasti, zvlasti, na vlasti, sosebno, posebno; –maß, *f.* primerek; –mauern, *v. a.* zazídati, zamíriti *pf.*; –meiſt, *ad.* najbolj, največ; –meſſen, *v. a.* primériti + primérjati, (wägen) odmériti + odmérjati; (zuſchreiben) pripisati (pišem) + pripisovati; –miſchen, *v. a.* primẽšati + primešávati; –mitteln, *v. a.* vročiti, izročiti, predati + vročevati, predájati; –muthen, *v. n.* misliti kaj o kom, pripisovati komu kaj; (unterſchieben) podtakniti + podtíkati; –muthung, *f.* misel *f.*, domišljevanje, domneva; –nächſt, *ad.* najbliže, najpréd; –nähen, *v. a.* zašívati, zašiti (šijem), zapehniti *pf.*; –nahme, *f.* rast *f.*; prirastek, razrást *f.*, razrastek, razmnožek, razmnožitev, pomnožitev, razplodek, zarodek; –name, *m.* priimek, primek: mit dem –n des Gütigen, po imenu ob. imenovan Dobrotljivi.

Zünd–, *a.* netivni, netilni, vžigalni; –bar, vnemljív, vnetljív, vžigljív, zažigljív, zapaljív, zapalen; —feit, *f.* vnemljivost, zapaljivost; –en, *v. a.* vneti (vnamem, vnemem), vžgati (žgem), zapáliti, zažgati + vnémati, vžigati, zažígati; –er, *m.* zažigavec; (Werkz.) vžigalo, zažigalo, vžigalnik.

Zunder, *m.* žvah, žvag; *fig.* podnet. podžigljej, vžigljej; –ſchwamm, *m.* trod, kresilna goba.

Zünd–faden, *m.* netilna ob. zapalna nit; –hölzchen, *n.* vžigalica, netilni klinček, žigica, biglica; –hütchen, *n.* kápica; –kraft, *f.* netilnost, zapalnost; –kraut ſ. Zündpulver; –loch, *n.* zapalna luknja, zažigálnica; –maſchiene, *f.* samopál, samožig; –nadelgewehr, *n.* puška iglenica, puška na iglo; –pfanne, *f.* prášnica, pónvica; –pulver, *n.* strelni prah, smodnik; –punkt, *m.* netilnik, zažigalnik; –ſchwamm ſ. Zunderſchwamm; –ſtoff, *m.* netilna roba, netilo, podnet; –zeug, *n.* kresilo.

Zu–nehmen, *v. n.* rasti, množiti se, vékšati se: narasti, razmnožiti se + naráščati se; (länger werden) dáljšati se, rasti: podáljšati se; (fetter werden) rediti se: obrediti se; (an Kraft) okrépiti se, okrépčati se; (v. d. Kranth.) hújšati se, pritiskati; —d, *a.* rastóč; –neigung, *f.* prijazen *f.*, nágnjenje, naklónjenost.

Zunft, *f.* ceh, brátovščina, družba; –= *a.* cehovni, družbni; –ältеſte, *m.* cehovni starašina; –aufnahme, *f.* sprejetje ob. sprejém v ceh; –genoſs, *m.* tovarš, družbenik; –gemäß, *a.* po cehu, –lade, *f.* cehovna skládnica; –meiſter, *m.* cehmojster, céhmešter; –recht, *n.* cehovno pravo; –weſen, *n.* cehovstvo, cehovske zadeve *pl.*; –widrig, *a.* cehovnim postavam nasproten.

Zung–e, *f.* jezik; *dim.* jeziček; Züngeln, *v. n.* z jezikom gíbati (ljem); (v. Schlang.) sápati, sapljati, ságati; –en– *a.* jezikov, je-

zični; =bein, *n.* podjezična kost *f.*; =blütige, *pl.* jezičnice *pl.*; =dreſcher, *m.* -in, *f.* jezičnik; jezičnica; =fertig, *a.* zgovoren, besedljív, gostobeseden; =förmig, *a.* jezikast; =frebs, *m.* rak na jeziku; sájevec; =laut, *m.* jezikovec; =ſchaber, *m.* dergalce za jezik; =ſchnalzen, *n.* mlask, dlask; =ſpitze, *f.* konec jezika; =warze, *f.* jezikova bradovica.

Züngl-ein, *n.* jeziček; -er, *m.* jezičnik, lizavec.

Zu-nicken, *v. n.* kímniti: pokímniti, prikímati; -ordnen ſ. Zuweiſen; -pfeifen, *v. n.* zažvížgati *pf.*

Zupf-en, *v. a.* skubsti, púkati (pučem), cefrati, česrati, konsati; -er, *m.* skubec, púkavec, cefravec; -ſeide, *f.* púkana svila.

Zu-rathen, *v. a.* nasvetovati *pf.*; -rechnen, *v. a.* prišteti (štejem), priračúniti + prištévati; pripísati (pišem) + pripisovati; zamériti + zamérjati; -rechnung, *f.* prištetev, prišteva; zamera; =ſähig, *a.* zamerljív; okrivljív, odgovoren za svoje djanje.

Zurecht, *ad.* prav; na pravem mestu; -finden ſich, *v. r.* zvédeti se (zvem) ob. znajti se v kaki reči, védeti kaki reči glas, kaj zapopasti (padem) ob. spreumeti; -legen, -ſtellen, *v. a.* uravnati, v red správiti, urediti + uravnovati, v red správljati; -machen, *v. a.* pripráviti + priprávljati; -weiſen, *v. a.* svariti: posvariti, zaverniti + zavrácati; (auf d. recht. Weg) pravi pot pokazati (kažem), prav vpotiti *pf.*; -weiſung, *f.* posvaritev, posvarilo, posvara.

Zu-rede, *f.* prigovor; -reden, *v. a.* prigovoriti + prigovárjati, k čemu nagovárjati; -reichen, *v. a.* podati + podájati; *v. n.* skezati, zadostovati, zadosten biti (sem); =d, *a.* zadosten; -richten, *v. a.* pripráviti, prigotóviti, pristrójiti + pripráv-ljati, prigotávljati; (beſchmutz.) obdélati, umázati (mažem) + obdelovati; -richtung, *f.* priprava; -riegeln, *v. a.* zapahniti, z zapahom zatekniti + zatíkati.

Zürnen, *v. n.* jéziti se, serditi se, hudovati se, hud biti (sem), togotiti se, gnjévati se, zlobiti se: -d, *a.* jezen, hud.

Zurück, *ad.* nazaj, zád, nazad; -begeben ſich, *v. r.* verniti se, povernіti se + vrácati se; -begehren, *v. a.* nazaj tirjati ob. hoteti (hočem); -behalten, *v. a.* pridèržati (ím), zadèržati + prideržévati; -bekommen, *v. a.* nazaj dobiti + dobívati; -berufen, *v. a.* nazáj poklícati (kličem) ob. pozvati (zovem); opozvati *pf.*; -bezahlen, *v. a.* verniti, nazáj pláčati + vrácati; -bleiben, *v. n.* zaostati (stanem), zastati se + zaostájati; -blicken, *v. n.* ozreti se, oglédati se + ozírati se; -bringen, *v. a.* nazáj prinesti, spet prinesti + nazáj prinášati; -denken, *v. n.* opomniti se, spomniti se na kaj + spominjati se; -empfangen, *v. a.* nazáj ob. spet dobiti ob. sprejeti (sprejmem) + dobívati, sprejémati; -en, *v. a.* pri-

makniti + primikati; -erlag, *m.* zavračilo tožbe; -erobern, *v. a.* spet ob. v novo predobiti + predobivati; -fahren, *v. n.* nazaj peljati se (ljem), nazaj voziti se; (v. Schrecken) zganiti se *pf.*; -fallen, *v. n.* nazaj pasti, (padem) *pf.*; -fordern, *v. a.* nazaj tirjati; -führen, *v. a.* nazaj peljati (ljem); (verändern) spreoberniti + spreobrácati; -führend, *a.* povračaven, povraten: -es Zeitw. povračavni glagol, povračavnik; -gabe, *f.* vračilo, vernilo; -gang, *m.* vernitev; -geben, *v. a.* nazaj dati, verniti + nazáj dajati (dajem), vrácati; -gehen, *v. n.* nazáj iti (grem), navzrit iti; verniti se + vrácati se; (v. Kaufe) razdreti se (derem) + razdírati se; (abnehmen ꝛc.) rákovo pot iti, péšati, pod zlo iti; -gezogen, *a.* sam za-se, samoten; -grüßen, *v. a.* odzdráviti + odzdrávljati; -halten, *v. a.* zadèržati (ím); ustáviti, ovreti + zaderževati; ustávljati, ovirati; (m. d. Gedank.) tajiti, pritajevati; =d, *a.* zderžen, tajív; --haltung, *f.* zaderževanje, zaderžba; molčanje, tajitev; -kehr, *f.* vernitev, navrat; =en, *v. n.* verniti se, poverniti se + vrácati se, vračevati se; =end, *a.* povračaven, povraten; -kommen, *v. n.* nazaj priti (pridem), verniti se + nazaj prihájati, vrácati se; -kunft ſ. Zurückkehr; -laſſen, *v. a.* zapustiti + zapúščati; -legen, *v. a.* odložiti, na stran djati (dem, denem) + odkládati, na stran dévati; (d. Weg) prehoditi, preiti (idem); prevoziti *pf.*; (d. Lebensjahr) preživeti, dopólniti, *pf.*; (ein Befugnis) odreči se *pf.*; -nahme, *f.* nazajvzetje; preklic, oporeka; -nehmen, *v. a.* nazaj vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); (widerrufen) preklícati (kličem), oporeči + preklicovati; -prallen, *v. n.* odskočiti, odleteti, odbiti se (bijem) + odskakovati, odbíjati se; -reiſen, *v. n.* nazaj potovati; -rufen, *v. n.* nazáj poklícati (kličem) ob. pozvati (zovem) + poklicovati; -ſchaudern, *v. n.* zgroziti se *pf.*; -ſchauen, *v. n.* ozreti se, oglédati se + ozírati se, ogledovati se; -ſchicken, *v. a.* nazáj poslati (šljem) + pošíljati; -ſchreiben, *v. a.* odpísati (pišem) + odpisovati, odpisávati; -ſehen ſ. Zurückſchauen; -ſein, *v. n.* nazaj biti, ne dotégniti, zaostati (stanem) + zaostájati; -ſenden ſ. Zurückſchicken; -ſetzen, *v. a.* nazáj postáviti, za koga drúgega postáviti + postávljati, *fig.* prezírati, v nemar púščati; -ſetzung, *f.* nazaj postávljanje; *fig.* prezíranje, zanemara; -ſtellen ſ. Zurückgeben; -treten, *v. n.* odstópiti, komu kaj ustópiti + odstópati; -weichen, *v. n.* umakniti se + umikati se; -weiſen, *v. a.* zaverniti, odpráviti + zavrácati, odprávljati; -werfen, *v. a.* zapoditi, odbiti (bijem), odpoditi *pf.*; -wirken, *v. n.* na kaj udelovati, nasprotno činíti ob. deti (dem); -wirkung, *f.* nasprotni učinek; -zahlen, *v. a.* plácati, povernití + plačevati; -ziehen, *v. a.* na-

zaj potégniti od. vzeti (vzamem) + potegovati.

Zu-ruf, *m.* poklic od. zaklíc; =en, *v. a.* zaklícati (kličem) komu, zavpiti (vpijem) na koga: rufe nur zu, le kliči; -rüſten, *v. a.* pripráviti, pristrójiti, prigotóviti + pripráv-ljati; -ſage, *f.* obljuba, obet; =n, *v. a.* obljúbiti + obétati, obéčati; *v. n.* goditi, ugájati, dóbro deti, ljúbiti, tekniti, po godu od. po volji biti (sem); -nd, *a.* prijeten, ljub, mil, pogoden.

Zuſammen, *ad.* vkup, skup, vkupej, skupej; v družbi, v druščini; (in Zuſammenſetz.) s-, z-; -ballen, *v. a.* zgrúčati, zverhovatiti *pf.*; -beben, *v. n.* zganiti se, zgroziti se, zdèrzniti se, leniti *pf.*; -berufen, *v. a.* sklícati (kličem), vkup poklícati + sklicovati; -betteln, *v. a.* naberáčiti, priberáčiti *pf.*; -biegen, *v. a.* zviti (vijem), zganiti + zvíjati; -binden, *v. a.* zvézati (vežem) + zvezovati; -bleiben, *v. n.* vkup ostati (stanem) + ostájati; -brechen, *v. n.* podreti se, (derem), zgrúzniti se + podírati se; *v. a.* podreti + podírati; -bringen, *v. a.* zgerniti, v kup správiti, zbrati (berem), skúpiti + správljati, zbírati; -drücken, *v. a.* stísniti, zmleti (meljem), zdrúsniti + stískati; -fahren, *v. n.* zganiti se, zdèrgniti se, zdèrzniti se, ščeniti se, leniti (čech. leknouti); -fallen, *v. n.* podreti se (derem), na kup pasti (padem), sesuti se (spem), zrúšiti se + podírati se, na kup lezti; sesti se (sedem), prekveniti se + sesédati se; -faſſen, *v. a.* obseči (sežem), posneti (snamem), vkup vzeti (vzamem) *pf.*; -finden ſich, *v. r.* sniti (snidem) se + shájati se; -fließen, *v. n.* steči se + stékati se; -fluſs, *m.* stek, stok; (v. Menſchen) shod; -fügen, *v. a.* stakniti, spehniti, spójiti: stíkati, spehovati; (d. Hände) poročiti + poróčati; -gehörigkeit, *f.* skupnost; srodnost; -halten, *v. n.* skup dèržati (ím), enih misli biti (sem); *v. a.* primériti + primérjati; -hang, *m.* zveza, sklad, stík, združba: -haben, vézati se (vežem), stikati se, vjémati se, zlágati se; =en, *v. n.* v zvezi biti (sem); skup dèržati se (ím) od. víseti; -hängend, *a.* vezan, deržéč se; *ad.* zdèržema; -hauen, *v. a.* posékati, pobiti (bijem) + pobíjati; -helfen, *v. a.* sešiti (šijem), speti (pnem) *pf.*; -kaufen, *v. a.* skúpiti + skupovati; -kommen, *v. n.* sniti se (snidem), sestati se (stanem) + shájati se, shojévati se; -kunft, *f.* shod, sestanek; =ſort, *m.* shajališče, zbirališče, sčakovališče; -lauf, *m.* steka; vreva; =en, *v. n.* steči se; privreti, pritisniti + stékati se; privrévati, pritiskati; -leben, *n.* družno od. družinsko življenje; -legen, *v. a.* zložiti + zlágati, skládati; (ein Tuch) zganiti, zložiti *pf.*; -nehmen, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem), posneti (snamem) + povzémati; -packen, *v. a.* zložiti + skláda ti v -; -paſſen, *v.*

n. vjémati se, prilégati se, skládati se; -raffen, *v. a.* pobrati (berem), zbrati *pf.*; -rechnen, *v. a.* sešteti (štejem), zračúniti + seštévati; -rollen, *v. a.* zviti (vijem), zmótati + zvíjati; -rotten ſich, *v. r.* púntati se, zaroto délati, puntáriti se; -rufen, *v. a.* sklícati (kličem) + sklicovati; -ſcharren, *v. a.* zgerniti, dèrgniti: zgrébati; das Zuſammengeſcharrte, dergnovina; -ſchießen, *v. a.* razstreliti, razrúšiti, razdjati (dém), razvaliti + razstréljati, razdévati; (Geld) v sklad dati, zložiti, zvreči (zveržem) + skládati, v sklad dajati (dajem); -ſchlagen, *v. a.* zbiti (bijem) + zbíjati; (zerſchlag.) razbiti, raztrúpiti, streti (starem) + razbíjati; (d. Arme) skleniti, prekrížati + sklépati; -ſchleppen, *v. a.* zvleči: navláčiti, zvláčiti, naverhovatiti; -ſchmelzen, *v. a.* stopiti, raztopiti + razlápljati; *v. n.* stopiti se, raztopiti se, raztaliti se: raztápljati se; (v. Schnee) kopneti: skopneti; -ſchnüren, *v. a.* zadèrgniti, zdèrhniti + zderhnovati; -ſchrumpfen, *v. n.* skèrčiti se, zgèrbiti se, stúliti se *pf.*; -ſchuſs, *m.* sklad, skladež; -ſetzen, *v. a.* sestáviti, zložiti + sestávljati, skládati, zlágati: zuſammengeſetztes Wort, zložena ob. sestávljena beseda, zloženka, sestávljenka; -ſetzung, *f.* sestava; sklad; -ſpeiſen, *v. a.* skup obedovati; -ſtecken, *v. a.* stakniti, stekniti + stíkati, stikovati; -ſtellen, *v. a.* sestáviti + sestávljati; -ſteuern ſ. Zuſammenſchießen; -ſtimmen, *v. n.* skládati se, vjémati se, zlágati se, vézati se, (vežem), ubírati se; -ſtoß, *m.* udár kake reči ob drugo, zadév; (d. Armee), sprijem, spopadek; -ziehen, *v. a.* stolči, stleči, zmeti (zmanem) *pf.*; (m. Gläſern) tèrčiti; (eins in's andere) spahniti; *v. n.* méjiti, mejíčiti, vézati se (vežem), dotíkati se, zadévati na kaj; (v. Perſon) sréčati se + srečevati se; -ſtrömen, *v. n.* steči se + stékati se; zgerniti se: zgrínjati se, sovrévati; -ſtürzen, *v. n.* podreti se (derem), zverniti se, razsuti se (spèm), razvaliti se + podírati se, na kup lezti; -ſuchen, *v. a.* poiskati (iščem) *pf.*; -tragen, *v. a.* znesti, znositi + znášati; -treffen, *v. n.* sniti se (snidem), vkup namériti se + shájati se; (v. Umſtänd.) sterniti se + strínjati se, vjémati se, vézati se (vežem); *n.* namera, nakljúčba, sternilo; -treten, *v. n.* zbrati se (zberem), sniti se (snidem) *pf.*; *v. a.* pohoditi, pomendrati, poteptati *pf.*; -treiben, *v. a.* zgnati (ženem), vkup zderviti + zgánjati; -tritt, *m.* shod, zbor, sestanek; -wachſen, *v. n.* zrasti se: zráščati se; -werfen, *v. a.* na kup zmetati (mečem), nametati *pf.*; -wickeln, *v. a.* zviti, (vijem) + zvíjati; -zählen, *v. a.* sešteti (štejem) + seštévati; -ziehen, *v. a.* vkup potegniti; (Truppen) zbrati (berem), združiti, skúpiti + zbírati, združevati; (d. Schlinge) zadèrgniti, zatégniti + zategovati; ſich -,

v. r. gèrbiti se, gubáněiti se: zgèrbiti se, zgubáněiti se; (frampfhaft) kèrčiti se; skèrčiti se: -ziehend, *a.* zagolten, oškrapel.

Zu-ſatz, *m.* dostavek, dodavek, dodatek, doložek, prilog, priveržek, pridavek; (an Metall.) primés, primesek; -= *a.* dodatni; -ſchauen, *v. n.* glédati; -ſchauer, *m.* gledavec, gledalec; =in, *f.* gledavka; =raum, *m.* prostor za gledavce; -ſchicken, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -ſchieben, *v. a.* zariniti; (d. Riegel) zapahniti; -ſchießen, *v. a.* priložiti, pridati, privreči (veržem) + prikládati, pridávati; -ſchlag, *m.* (an Erz) primes, primesa, primesek; (zur Steuer) priklad, prikladek, nadavek, doštevek; =en, *v. a.* tolči, nabíjati, udríhati, pretépati, búnkati, mlátiti; (eine Summe) došteti (štejem), prišteti, privreči (veržem) + doštévati; (d. Thür) zalopiti, zalópniti, zalopútniti, zaderléšniti; (d. Buch) zapreti + zapírati; (beim Verkauf) podražiti, s ceno poskočiti *pf.*; -ſchließen, *v. a.* zakleniti + zaklépati; -ſchnappen, *v. n.* zahlopniti se, zaklépniti se; -ſchneiden, *v. a.* krójiti, urezovati: urezati; -ſchnitt, *m.* kroj, prikrojek; (Form) oblika; -ſchrauben, *v. a.* zavítati, zašrávbati *pf.*; -ſchreiben, *v. a.* pripísati (pišem); pritakniti + pripisovati; pritikati; (eine Schrift) dopísati + dopisovati; -ſchrift, *f.* pripís, dopis, pismo; -ſchuſs, *m.* priklad, prikladek, primeček, priveržek, pridavek; -ſehen, *v. n.* glédati, prigledovati; ſieh zu, glej! gledi! varuj se! =ds, *ad.* vidama, vidno, očividno, očitno; -ſeher, *m.* gledavec; -ſenden ſ. Zuſchicken; -ſetzen, *v. a.* pristáviti + pristávljati; (zuthun) dodati, pridjati (dem), privreči (veržem) + dodávati, pridévati; (Geld) potrositi; (einem -) pestiti, súkati (sučem) od. privíjati koga, dajati (dajem) komu; -ſichern, *v. a.* terdno obljubiti, zagotoviti + zagotávljati; -ſicherung, *f.* obljuba, zagotovilo; -ſiegeln, *v. a.* pečátiti: zapečátiti; -ſpeiſe, *f.* prikuha, prigrizek; -ſperren, *v. a.* zapreti + zapírati; -ſpitzen, *v. a.* priósstriti, prišpíčiti, ošpičiti *pf.*; -ſprache, *f.* prigovor, tolažba; -ſprechen, *v. a.* prigovárjati, na serce govoríti, serce délati; (Troſt) tolážiti, tešiti, tážiti; (zuerkennen) prireči, prisóditi + prirekovati, prisójati; (bei jemandem) oglasiti se, zglasiti h komu pogledat priti (pridem), obiskati (iščem) od. pohoditi koga + oglášati se, obiskovati, pohájati; -ſpringen, *v. n.* priskočiti; skočiti v koga *pf.*; -ſpruch, *m.* tolažba, uteha; (gerichtl.) prisodba; (Beſuch) obisk, pohod; -ſtand, *m.* stan, stanje: im -e d. Trunkenheit, v pijánosti; =ebringer, *m.* izverševavec; =ebringung, *f.* izveršba; =ekommen, *n.* vresničenje: bis zum - eines Geſetzes, do izdaje kake postave, dokler postava ne izide; -ſtändig, *a.* pristojen; =keit, *f.* pristojnost;

=feitsbehörde, *f.* pristojna oblastnija, pristojni urad; -ſtehen, *v. n.* iti (grem), pristati (stojím), pristójati; -ſtellen, *v. a.* predati, vročiti, izročiti, odrájtati + predájati, odrajtovati; -ſtellung, *f.* izročba, izročitev, vročitev, vročilo; =sgebühr, *f.* vročnina, plačilo za izročbo; =ſchein, *m.* vročilni list; -ſtimmen, *v. a.* privóliti, dovóliti + privoljevati; -ſtimmung, *f.* privolitev, dovolitev, privoljenje; -ſtopfen, *v. a.* mašiti, gatiti, phati, (pšem): zagaliti, zaphati, zamašiti; -ſtoßen, *v. n.* pripetiti se, primériti se, prigoditi se, nakretiti se, zadeti (denem) + zadévati; -ſtrömen, *v. n.* pritékati, dotékati; -ſtutzen, *v. a.* prirézati (režem), prisékati, kosorépiti + prirezovati, prisekovati; -that, *f.* priklad, prikladek, primesek; -theilen, *v. a.* deliti: vdeliti, dodeliti; odkázati, dati, pridati; - theil werden, *v. n.* v del priti (pridem) *pf.*; -thun, *v. a.* pridati, pridjati (dém. denem) + pridájati, pridévati; *n.* prizadevek, prizadeva, pripomóč *f.*; =lich, *a.* prizadeven; -tragen, *v. a.* donesti, prinesti + donášati; ſich -, *v. r.* zgoditi se, prigoditi se, dogoditi se; -träger, *m.* donašavec, donesec, -träglich, *a.* koristen, pridoven, k pridu, dober, tečen: - ſein, ljúbiti, goditi, dobriti; -trauen, *v. n.* úpati, zaúpati, zanesti se na koga + zaupovati, zanášati se; *n.* úpanje, zaúp, zaúpanje; -traulich, *a.* zaupljív, zaupen; =feit, *f.* zaupnost, zaupljivost; -treffen, *v. n.* prigoditi se, primériti se, pripetiti se + primérjati se; -treten, *v. n.* pristópiti + pristópati; -trinken, *v. a.* napiti (pijem), nazdráviti + napíjati, nazdrávljati; -tritt, *m.* pristóp: freien -haben, smeti h komu priti, odperta vrata imeti (ám); den -verwehren, pot zastópiti; -verläſſig, a. zanesljív, zvest, gotov; =feit, *f.* zanesljivost, zvestoba, zveščina; -verſicht, *f.* svest *f.*, terdna vera, terdno úpanje; =lich, *a.* svesten, v svesti: - erwarten, terdno úpanje imeti; svestiti se česa.

Zuvor, *ad.* pred, popréd, prej, popréj, pred tem; -kommen, *v. n.* prehiteti, preteči, prestreči (strežem) + pretékati, prestrézati; -kommend, *a.* postrežljív; -thun, *v. a.* koga prežúgati od. preteči + pretékati.

Zu-wachs, *m.* prirastek, prirasek, pomnožek, razmnožek; (an Vieh) priredek, prirejek; (v. Anſchwemmung) naplavek, naplavina; -wachſen, *v. n.* prirasti, razmnožíti se + priráščati, razmnoževati se; -wage, *f.* privažek, privaga; -warten, *v. n.* čákati: počákati + počakovati; -wartung, *f.* počák; -wegebringen, *v. a.* storiti, učíniti, doveršiti *pf.*; -weilen, *ad.* včasi, včasih, časi, časih; -weiſen, *v. a.* odkázati (kažem) + odkazováti; -weiſung, *f.* odkazba, napotek; -wenden, *v. a.* nakloniti + naklánjati (v. Rücken ꝛc.) oberniti + obráčati; -werfen, *v. a.* zalúčati,

zadégati: Blicke –, koga pogledovati; –wider, *prp.* proti, zoper; *a.* zopern, nasproten, priskuten, prinaskuten: –werden, priskútiti se: –laufen, nasprotovati, upírati; –zählen, *v. a.* prišteti (štejem) + prištévati; –ziehen, *v. a.* zatégniti + zategovati; (eine Krankh. Schaden ꝛc.) nakopati (pljem), nakloniti; (jemand. zu etwas) privzeti (vzamem), poklícati (kličem), povábiti + privzémati; –ziehung, *f.* privzetje; –zucht, *f.* priredek, prirejek; –zug, *m.* pritég; pripomóč.

Zwacken, *v. a.* ščípati (pljem): vščípniti, ščípniti, vščeníti.

Zwang, *m.* sila, siljenje, móranje; (zum Urin) tiščanje: sich einen – anthun, síliti se; aus –, po sili, siloma, prisiljen; Zwängen, *v. a.* síliti: presíliti, vkopítiti; –los, *a.* brez sile, svoboden, prost; –s= *a.* posilni; –s=anleihe, *f.*, –sanlehen, *n.* posilni zajém, prisiljeno posojilo; –sarbeitshaus, *n.* posilna delávnica; –s=kurs, *m.* prisilni obték od. kurs; –smittel, *n.* sila, posilno sredstvo; –sweise, *ad.* po sili, síłama.

Zwanzig, *num.* dvajset, dvádeset; dvajsetero, dvadesetero; –er, *m.* (Zahl) dvajsetka; (Münze) dvajsetica; =lei, *num.* dvajseteri, dvadeseteri; –fach, –fältig, *a.* dvajseteren, dvadeseteren; dvajseternat; –jährig, *a.* dvajsetleten; –mal, *ad.* dvajsetkrat, dvajset potov; –pfündig, *a.* dvajsetfunten; –ste, *num.* dvajseti, dvadeseti; =l, *n.* dvajsetina, dvajsetinka; =ns, *ad.* dvajsetič; –tausend, *num.* dvajset tisoč.

Zwar, *con.* sicer, scer, sice; res da, če tudi, da-si; und –, in pa, namreč.

Zweck, *m.* namén, namemba, namera, konec, cilj; (Nagel) žrebelj, žebelj, klin; –dienlich, *a.* koristen; –los, *a.* brez namena; –mäßig, *a.* koristen, primeren, pripraven; =keit, *f.* koristnost, primernost, pripravnost; –widrig, *a.* neprimeren, namenu nasproten.

Zwei, *num.* dva, dve; dvoje; je –, po dva, dva in dva; *f.* dvojka; (in Zusammensetz.) dvo–, dva–, dve–; –armig, *a.* dvorók; –äugig, *a.* dvoók; –beinig, *a.* dvonóg; –blätterig, *a.* dvolisten; –deutig, *a.* dvoumen, dveh pomenov; =keit, *f.* dvoumnost; –er, *m.* dvojka, dvojklja; (Münze) dvojják; =lei, *a.* dvoj, dvojen, dvoversten; –fach, –faltig, *a.* dvojnat, dvogúb.

Zweifel, *m.* dvom, dvomba, dvojba; sumnja: ohne –, brez dvombe, nedvomno, brez skerbi, tjada: in – sein, dvómiti; in – ziehen, dvómiti o čem; –haft, *a.* dvomen, dvomljiv, negotóv; =igkeit, *f.* dvomnost, dvomljivost; –los, *a.* nedvomen, brez dvoma, brez skerbi, za gotovo, za terdno, zaisto; –n, *v. n.* dvómiti, dvójiti; –ohne, *ad.* brez dvombe, za gotovo; –sucht, *f.* dvomljivost.

Zwei=flügelig, *a.* dvokríl, dvokrilat; –flügler, *m.* dvokrileo; –füßig, *a.*

dvonóg, dvonogat, dvonožen; -füß-ler, *m.* dvonožec, dvonogáč.

Zweig, *m.* véjica, veja, češulja, mladika, mladica, panoga, (d. Rebe) rozga; (d. Berges) panoga, odrastek; (d. Staatsdienſt.) obor, predel, oddelek; -bahn, *f.* pribočna od. pristranska železnica; Zweigeſpann, *n.* dvojád *f.*, zaprega; -ig, *a.* vejat, véjičast; -lein, *n.* véjičica, mladičica.

Zwei-gliederig, *a.* dvočlén; -groſchenſtück, *n.* šesták, dvogrošák; -guldenſtück, *n.* dvoforintnik; -händer, *m.* dvoročec; -händig, *a.* dvorók; -hängig, *a.* dvostrán, na dve strani viséč; -häuptig, *a.* dvogláv; -häuſig, *a.* dvodomen; -henkelig, *a.* dvoročen; -heit, *f.* dvojnost; -hufer, *m.* dvoparkléž, dvokopitnik; -hufig, *a.* dvoparkel, dvokopiten; -hundert, *num.* dve sto; =el, *n.* dvestotina; =ſte, *num.* dvestotni, dvestoti; -jährig, *a.* dveleten, dvoleten; -kampf, *m.* dvoboj; -köpfig, *a.* dvogláv, dvoglaven; -kreuzerſtück, *n.* dvojača, dvoják; -laut, *m.* dvoglasnik; -mal, *ad.* dvakrat, dva pota; =ig, *a.* dvakraten; -maſter, *m.* dvojadrilnik; -pfünder, *m.* dvofuntnik; -pfündig, *a.* dvofunten; -räderig, *a.* dvokolen, dvokolesen, na dve kolesi; -ſchneidig, *a.* dvoréz, dvorezen, na dva kraja od. dve strani oster; -ſeitig, *a.* dvostrán, na obé strani; -ſilbig, *a.* dvozložen, dvozlóg, dvoslovčen; -ſinnig, *a.* dvoumen; -ſitzig, *a.* dvoséd, za dva; -ſpänner, *m.* dvovprežnik; -ſpännig, *a.* dvovprežen; -ſtimmig, *a.* dvoglasen; -ſtöckig, *a.* na dva gorna od. petra, na dve nadstropji; -tägig, *a.* dvodneven, dvadneven; -tauſend, *num.* dva tisoč od. tavžent; -te, *num.* drugi; -tel, *m.* polovica, pol *f.*; -tens, *ad.* drugič, v drugo; -tgeboren, *a.* drugorojen; der -e, drugorojenec, drujec; -theilig, *a.* dvodelen, dvadelen; -und zwanzig, *num.* dva in dvajset; -weiberei, *f.* dvoženstvo; -zackig, dvorogljat, na dva roglja; -zahl, *f.* dvojno število, dvojina; -zeilig, *a.* dvoversten, dveversten; -zifferig, *a.* dvočiseln, dvoštevilken; -züngig, *a.* dvojezičen; =e, *f.* figamóž.

Zwerch, *ad.* prek, vprek, poprék; -fell, *n.* prečna mrena, priserčna mrena, prepona.

Zwerg, *m.* pritlikovec, pálečnik, keržlavec, kepec; - = *a.* pritličen, pritlikav; -baum, *m.* pritlikovec; -birke, *f.* nizka od. pritlična breza; -haft, *a.* pritličen, pritlikav, pritlikast; -in, *f.* pritlikovka; -kiefer, *f.* gorski bor, rušje, rúševec; -palme, *f.* pritlična palma; -ſpitzmaus, *f.* mala rovka.

Zwetſchke, *f.* češpelj, češplja, češpa; (Pflaume) sliva; -en = *a.* češpljev; slivov; =baum, *m.* češplja; =branntwein, *m.* slivovec, slivovica; =garten, *m.* češpljev vert; slivovník; =muß, *n.* čežana, češpljevec.

Zwick, *m.* ščip, vščip, vščipljej; -el, *m.* zaklinek, zaklinček; (am Hemd) golobec; -en, *v. a.* ščipati

(pljem); vščípniti, vščeníti; (im Leibe) ščípati, zavíjati, bosti (bodem), klati (koljem); (ſpiel.) ovíkati, cvik igrati; -er, *m.* ščipavec; -ern, *v. n.* mežúrkati, mežíkati; -mühle, *f.* cigalica; -zange, *f.* ščipávnice, ščipálice *pl.* [kruh.

Zwieback, *m.* suhár, presušeni

Zwiebel, *f.* čebula, čebúl, lúk; -= *a.* čebulov, lukov; -artig, *a.* čebulast; -bauer, *m.* čebular; -gewächs, *n.* čebúlnica; -n, *v. a.* čebúliti; -wurzel, *f.* gomolika.

Zwie-bracke, *f.* drugo oranje; druga kop; -bracken, *v. a.* v drugo orati (orjem), prašiti; -fach, *a.* dvojen; -licht, *n.* pomrak, mrak; -ſel, *m.* razsoha, rogovila, gača, kobalja; =ig, *a.* rogovilast, kobaljast; -ſpalt, *m.* razpor, razdor, razpertija, razpertje, spertija, svada, razpra; -tracht, *f.* svada, nezložnost, prepir, nesloga, razpertje; -trächtig, *a.* prepirljív, svadljiv.

Zwillich, *a.* dvojšert, cvilih; -en, *a.* dvojšerten, cvílihov.

Zwilling-sbruder, *m.* dvojčič, dvojček, dvojče (g. eta), bleznják; -e, -sbrüder, *pl.* dvojčka, dvójčiča; -sgeſtirn, *n.* ozvezdje dvojčkov; -sfind, *n.* dvojče (g. -eta), dvojček; -sſchweſter, *f.* dvojka.

Zwing-e, *f.* spona, svora; -en, *v. a.* síliti, mórati, núditi: prisíliti, posíliti, primórati; -er, *m.* ograda; gradišče, ozidje; pesnjica, pesnják; (Perſon) silnik, samosilnik; -herr, *m.* silnik, samosilnik.

Zwirl, *m.* vertelj, verteljec; vreteno; -bohrer, *m.* vretenčni sveder.

Zwirn, *m.* súkanec, súkanek, nit, *f.*, konec; *coll.* niti *pl.*; -en, *a.* nitén, končén; *v. a.* súkati (sučem); -faden, *m.* nit *f.*; -händler, *m.* nitár; -rad, *n.* sukavnik; -ſeide, *f.* súkana svila; -ſtrumpf, *m.* nitena nogavica; -wickel, *m.* navitek.

Zwiſchen, *prp.* med, mej; (in Zuſammenſetz.), med-, vmesni; -akt, *m.* prestanek; -bau, *m.* medzidek, vmesna stavba; -behörde, *f.* vmesna oblastnija; -frage, *f.* vmesno vprášanje; -handel, *m.* posrednja kupčija; -knochen, *m.* vmesna kost *f.*; -mauer, *f.* medzidje, vmesni zid, tin, prestenek; -ort, *m.* osredje, središče; -punkt, *m.* vmesnik, vmesni členek; -raum, *m.* prostor med-, praznota, presledek; -reich, *n.* medvladje; -ſatz, *m.* srednji od. vmesni stavek, srednjik, medstavek; -ſpiel, *n.* medigra, vmesna igra; -ſtunde, *f.* medurje, vmesna ura; -verkehr, *m.* meddeželna kupčija; -wand, *f.* medstenje, tin, pretin; -zeile, *f.* vmesna versta; -zeit, *f.* medčasje: in der -, med tem, temčási, ta čas; -zollinie, *f.* meddeželna colna poteza od. čerta.

Zwiſt, *m.* svada, razpor, razpertija, razpertje, spertija, razpra, zdražba; -en, *v. n.* svaditi se, v razpertiji biti (sem); -ig, *a.* svadljív, zdražljív, prepirljív; =keit, *f.* svadljivost, prepirljivost f. Zwieſpalt.

Zwitſchern, *v. n.* žvergoleti, gostoleti, gostolévati, ščegljati, ščebljati, drobeliti, gostožíliti; (v. Grillen ꝛc.) cvèrčati (ím), škrípati (pljem).

Zwitter, *m.* polután, méšanec, oboják, dvoják; -ding, *n.* dvojče (g. eta); -eſel, *m.* mezeg, mezek; -haft, *a.* podvojen, polutanski, dvojačen.

Zwölf, *num.* dvanajst, dvanajstero; *f.* dvanajstica, dvanajstka; -eck, *n.* dvanajsterokotec, dvanajsterokotje: =ig, *a.* dvanajsterokoten; -er, *m.* dvanajsták, dvanajstnik; =lei, *n.* dvanajsteri; -fach, fáltig, *a.* dvanajsteren, dvanajsternat, dvanajsterogúb; -fingerdarm, *m.* dvanajsteroperstnik, pedavnik; -jährig, *a.* dvanajstleten; -kreuzerſtück, *n.* dvanajsták; -mal, *ad.* dvanajstkrat; =ig, *a.* dvanajstkraten; -pfündig, *a.* dvanajsterofunten; -ſeitig, *a.* dvanajsterostrán; -tägig, *a.* dvanajsterodneven; -te, *num.* dvánajsti; -tel, *n.* dvanajstín, dvanajstina; -tens, *ad.* dvanajstič; -theilig, *a.* dvanajstdelen.

Zy=klope, *m.* kiklóp, enoók, gromovnik; -klus, *m.* okróg, oberten; versta; -linder ſ. Zilinder; -mbel ſ. Zimbel; -noſur, *f.* pravilo; -preſſe ſ. Zipreſſe; -thos, *m.* pivo, ol, ječmeneo.

Verzeichnis einiger Personennamen.

a) Taufnamen.

Abraham, *m.* Abraham, Abram.
Adalbert, *m.* Adalbert, Vojteh.
Adelheid, *f.* Adelajda.
Agate, *f.* Agata.
Aegydius, *m.* Ilen, Tilen.
Agnes, *f.* Neža.
Alexander, *m.* Aleksander, Škender.
Alex, *m.* Aleš, Lekš.
Aloiš, *m.* Alojzij.
Amalie, *f.* Amalija, Málica, Málika.
Ambrosius, *m.* Ambrozij, Ambrož.
Andreas, *m.* Andrej, Andra, Neček.
Anna, *f.* Ana; *dim.* Anica, Anka.
Anton, *m.* Anton; *dim.* Tone, Tonček.
Apollonia, *f.* Apolónija, Polona.
Augustin, *m.* Avguštin, Avgustin.
Aurelius, *m.* Avrelij, Avrel.
Balthasar, *m.* Báltazar, Boltižar.
Barbara, *f.* Bárbara, Barba.
Barnabas, *m.* Barnaba.
Bartholomäus, *m.* Jernej; *dim.* Jernejček.
Beate, *f.* Božena.
Beatrix, *f.* Beatriza, Blažena.
Bernhard, *m.* Bernard.
Blasius, *m.* Blaž; *dim.* Blažek.
Bolcslaus, *m.* Bóleslav.
Bruno, *m.* Brunon.
Cäcilia, *f.* Cecilija, Cila.
Charlotte, *f.* Karolina, Dragojila.
Chrisostomos, *m.* Krizostom, Zlatoust.
Christoph, *m.* Krištof.
Christus, *m.* Kristus, Krist.
Clemens, *m.* Klemen, Klement.
Cosmas, *m.* Kozma.
Cyrillus, *m.* Ciril.
Demetrius, *m.* Demeter.
Dionysius, *m.* Dionizij.
Dorothea, *f.* Doroteja, Rotija.
Elias, *m.* Elia.
Elisabeth, *f.* Elizabeta, Liza.
Emilie, *f.* Emilija, Mílica.
Erasmus, *m.* Erazem.
Felix, *m.* Feliks, Srečko.
Franziskus, *m.* Frančišek, Franc.
Friedrich, *m.* Friderik, Miroslav.
Georg, *m.* Jurij; *dim.* Jurček.
Gertrud, *f.* Jera, Jedert; *dim.* Jérica.

Gottfried, *m.* Bógomir.
Gottlieb, *m.* Bógomil.
Guido, *m.* Gvidon.
Hedwig, *f.* Hedviga.
Heinrich, *m.* Henrik, Areh.
Hermagoras, *m.* Mohor.
Hieronimus, *m.* Jeronim.
Hugo, *m.* Hugon.
Ignaz, *m.* Ignacij, Nace.
Isak, *m.* Izak.
Jakob, *m.* Jakop, Jaka.
Jeremias, *m.* Jeremija.
Jesus, *m.* Jezus, Ježiš.
Jobst, Jodokus, *m.* Jošt.
Johann, *m.* Janez, Ivan, Jovan.
Joseph, *m.* Jožef, Jozip.
Judas, *m.* Judež, Judaž.
Karl, *m.* Karol, Drágotin.
Kasimir, *m.* Kazimir.
Kaspar, *m.* Gašper, Kašpar.
Katharina, *f.* Katarina, Katra.
Lazarus, *m.* Lazar.
Leo, *m.* Leon.
Leonhard, *m.* Lenart.
Lorenz, *m.* Lavrencij, Lovre.
Lukas, *m.* Luka, Lukež.
Lucia, *f.* Lucija.
Magdalena, *f.* Magdalena, Madlena.
Margaretha, *f.* Margareta, Marjeta, Meta.
Maria, *f.* Marija, Mina.
Markus, *m.* Marka, Markež.
Mathias, *m.* Matija.
Matthäus, *m.* Matevž.
Maurus, *m.* Maver.
Methodus, *m.* Metod, Metodi.
Moses, *m.* Mozes, Mojzes.
Nikodemus, *m.* Nikodém.
Nikolaus, *m.* Miklávž, Nikolaj.
Otto, *m.* Oton.
Paul, *m.* Pavel; *dim.* Pavle.
Peter, *m.* Peter.
Philipp, *m.* Filip.
Pius, *m.* Pij.
Rebecca, *f.* Rebeka.
Richard, *m.* Rihard.
Rochus, *m.* Rok.
Sabbas, *m.* Sava.
Salomo, *m.* Sálomon.
Saul, *m.* Savel.
Sebastian, *m.* Boštján.
Sigismund, *m.* Sigismund, Žiga.
Simon, *m.* Šimen.
Stanislaus, *m.* Stanislav.
Stefan, *m.* Štefan; *dim.* Štefek.
Thaddäus, *m.* Tadej.
Theodor, *m.* Bógodar.
Theophil, *m.* Bogomil.
Thomas, *m.* Tomaž.
Timotheus, *m.* Timotej.
Titus, *m.* Tit.
Tobias, *m.* Tobija.
Ulrich, *m.* Ulrik, Ureh.
Urban, *m.* Urban, Verban.
Ursula, *f.* Uršula, Urša.
Valentin, *m.* Valentin, Balant.
Veit, *m.* Vid.
Vinzenz, *m.* Vincencij, Vincenc.
Wenzel, *m.* Venceslav.
Wilhelm, *m.* Vilhelm, Vilem.
Wolfgang, *m.* Volbenk.
Xaver, *m.* Ksaverij.
Zacharias, *m.* Zaharija, Caharija.
Zachäus, *m.* Zahej, Cahej.
Zeno, *m.* Cenon.

b) Geſchichtliche und mythologiſche Namen.

Ageſilaus, *m.* Agezilaj,
Ajas, *m.* Ajant, Ajak.
Alarich, *m.* Alarik.
Alcibiades, *m.* Alcibiad.
Aeneas, *m.* Enej.
Antiochus, *m.* Antijoh.
Apelles, *m.* Apel.
Apollo, *m.* Apolon.
Archelaus, *m.* Arheláj.
Ariſtides, *m.* Aristid.
Ariſtophanes, *m.* Aristofan.
Aeſchylos, *m.* Eshil.
Aeſopus, *m.* Ezop.
Attikus, *m.* Atik.
Brutus, *m.* Brut.
Cato, *m.* Katon.
Catullus, *m.* Katul.
Celſus, *m.* Celz.
Ceres, *f.* Cérera.
Cicero, *m.* Ciceron.
Columbus, *m.* Kolumb.
Confuzius, *m.* Konfucij.
Copernikus, *m.* Kopernik.
Cornelius Nepos, *m.* Korneli Nep.
Crösus, *m.* Krez.
Cyrus, *m.* Cir.
Damokles, *m.* Damokel.
Demoſthenes, *m.* Demosten.
Dido, *f.* Didona.
Diogenes, *m.* Diogen.
Dionyſius, *m.* Dionizij.
Euripides, *m.* Evripid.
Euſebius, *m.* Evzebij.
Fabius, *m.* Fabij.
Gottfr. v. Bouillon, *m.* Bogomir. [buljonski.
Gallus, *m.* Gal.

Heſiodos, *m.* Heziod.
Homerus, *m.* Homér.
Horatius, *m.* Horacij.
Julius Cäſar, *m.* Julij Cezar.
Juno, *f.* Junona.
Jupiter, *m.* Jov, Div.
Krösus, *m.* Krez.
Leonidas, *m.* Leonid.
Livius, *m.* Livij.
Lykurgos, *m.* Likurg.
Marcus Aurelius, *m.* Mark Avrel.
Mohamed, *m.* Móhamed, Mahomed.
Nero, *m.* Neron.
Orpheus, *m.* Orfej.
Ovidius, *m.* Ovidij.
Perikles, *m.* Perikel.
Phädrus, *m.* Feder.
Plato, *n.* Platon.
Plinius, *m.* Plinij.
Pompejus, *m.* Pompej. [gor.
Pythagoras, *m.* Pitagora, Pita-
Romulus, *m.* Romul.
Scipio, *m.* Scipion.
Semiramus, *f.* Semiramida.
Seſoſtris, *m.* Sesoster.
Sophokles, *m.* Sofokel.
Strabo, *m.* Strabon.
Tacitus, *m.* Tacit.
Theodoſius, *m.* Teodozij.
Thucidides, *m.* Tucidid.
Venus, *f.* Venéra.
Virgilius, *m.* Virgilij.
Xenophon, *m.* Ksenofont.
Xerxes, *m.* Kserks.
Zeus, *m.* Zen.
Ziska, *m.* Žižka.

Verzeichnis einiger geografiſcher Namen.

Achen, Cahe *pl.*
Abiſſynien, Abisinija.
Adelsberg, Postojna.
Adrianopel, Drenopolje.
Adriatiſches Meer, jadransko morje.
Afrika, Afrika; -er, Afrikanec; -niſch, áfriški, afrikanski.
Aegäiſches Meer, egejsko morje.
Aegypt-en, Egipet; -ier, Egipčan; -iſch, egiptski, egiptovski.
Agram, Zagreb; -er, Zagrebčán; *a.* zágrebški.
Albanien, Albanija, Arbanija, Arbanija.
Albona, Labin.
Alexandria, Aleksandrija.
Algier, Algir, Algirsko.
Almiſſa, Omiš.
Alpen, Alpe, Planine.
Altenburg, Starigrad.
Altſohl, Stari Zvolen.
Amerika, Amérika; -ner, Amerikanec; -niſch, amériški, amerikanski.
Amſelfeld, Kosovo polje.
Andaluſien, Andaluzija.
Ankona, Jakin.
St. Andrä, Št. Andrež, Št. Andraž.
Antivari, Bar.
Antwerpen, Antverpa.
Aquileа, Oglej.
Arab-ien, Arabija; -er, Arabec, -iſch, arabski.
Arbe, Rab.
Archipel, Arhipelag.
Armenien, Armenija.
Arnfels, Arvež.
Aſi-en, Azija; -at, Azijanec; -iſch, azijski, azijanski.
Athen, Atene *pl.*
Athos, Sveta gora.
Aetna, Etna.
Auſchwitz, Osvetim.
Auspitz, Gostopeč.
Außig, Ustje nad Labo.
Auſterlitz, Slavkov.
Auſtrali-en, Avstrálija; -er, Avstralec; -iſch, avstralski.
Azowiſches Meer, Azovsko morje.
Babylon, Bábilon.
Baden, Bádensko.
Baier, *m.* Bavarec, Bávorec; -n, Bávorsko, Bavarsko; *a.* bavarski.
Baireuth, Barut.
Banat, Banat; *a.* banaški.
Bauzen, Búdišin.
Belgi-en, Belgija; -er, Belgijanec; -iſch, belgiški.
Belgrad, Beligrad, Belgrad.
Belluno, Belún.
Beringſtraße, Beringov prelív.
Berlin, Berlín, Berolín.
Bern, Berna.
Berſetz, Beršec.
Betlehem, Betlehem.
Billichgraz, Polhov gradec.
Biſchoflack, škofja Loka.
Bleiburg, Pliberk.
Bocche di Cattaro, Boka Kotorska.
Bodenbach, Podmokli *pl.*

Bogliuno, Boljún.
Böhm=e. Čeh; -en, Česko, Češko, Česka zemlja; -isch, česki, češki; -erwald, Šúmava.
Bologna, Bolonja.
Bordeaux, Bordó. [-isch, bosenski.
Bosn=ien, Bosna; -ier, Bošnjak;
Botzen, Bolzan.
Brandenburg, Bránibor.
Braunau, Branov.
Braunschweig, Brunsvik.
Bregenz, Brégnica.
Breisgau, Brizgov.
Bremen, Brema.
Brescia, Brešija.
Breslau, Vrátislav, Vratislava.
Bretagne, Bretanjsko.
Britanien, Britanija, Britansko.
Brünn, Berno.
Brüssel, Bruselj.
Buccari, Baker.
Budweis, Budejevice *pl.*
Bukarest, Bukreš, Bukarešt.
Bulgar=ien, Bolgarska; -e, Bolgár; -isch, bolgarski.
Bunzlau, Boleslav.
Cairo, Kaira, Kahira.
Canale, Kanal.
Capodistria, Koper.
Carlopago, Bag.
Carthago, Kartagina.
Castelnuovo, Nóvigrad.
Castua, Kastva.
Cattaro, Kotor.
Cettinje, Cetinje.
Cherso, Čres.
Chin=a, Kitaj, Kitajsko; -ese, Kitajec; -esisch, kitajski.
Chrudim, Hrudim. [ski.
Cilli, Celje; -er, Celján; *a.* celj-
Cividale, Čevdat, Staro mesto.
Constantinopel, Cárigrad.
Corfu, Kerf.
Curzola, Korčula.
Cypern, Ciper.
Czaslau, Časlava. [matinec.
Dalmat=ien, Dalmácija; -ier, Dal-
Damaskus, Damašk.
Däne, Danec; -mark, Dansko, Dánija.
Danzig, Gdansko.
Deutsch=e, Nemec, Nemka; -land, Nemčija, Nemci *pl.* Nemško; *a.* nemški.
Diakovar, Djákovo.
Dnieper, Dneper.
Dniester, Dnester.
Donau, Dónava, Dunaj.
Dorpat, Derpet.
Drachenburg, Kozje.
Drau, Drava.
Dresden, Draždane *pl.*
Durazzo, Drač.
Erendorf, Doberla ves.
Ebro, Eber.
Eger, Heb.
Ehrenhausen, Arnož.
Eibiswald, Ivnica.
Eismeer, Ledeno morje.
Elbe, Laba.
Elbogen, Loket.
Elsaß, Alzacija,
Engl=and. Anglija, Angleško; -änder, Anglež; *a.* angleški.
Ens, Aniža.
Ephesus, Efez.

Erlau, Jager.
Erzgebirge, Rudne gore.
Eſſeg, Osek.
Etſch, Adiža, Ečava.
Europ=a, Evropa, -äer, Evropejec. Evropec; *a.* evropejski, evropski.
Feiſtritz, Bistrica.
Feldkirchen, Terg.
Ferlach, Borovlje *pl.*
Fianona, Plomin.
Fiume, Reka.
Flitſch, Bovec.
Florenz, Floréncija.
Franken, Frankónija.
Frankfurt, Frankobrod, Frankfurt,
Frankreich, Francosko; Franzoſe, Francóz, *a.* francoski.
Franz, Vransko.
Franzdorf, Borovnica.
Freiburg, Frajburg, Pribor.
Friaul, Furlansko.
Frieſach, Breže *pl.*
Fünfkirchen, Pečúh.
Gail, Zila.
Galizien, Galícija.
Gallien, Gálija.
Ganges, Gang.
Gemona, Glimona.
Genf, Géneva.
Genua, Génova.
Glatz, Kladsko.
Glogau, Glógova.
Glognitz, Glógnica.
Gmünd, Sovodenj.
Gneſen, Gnezno.
Gonobitz, Konjice *pl.*
Görz, Gorica; -er, Goričán; *a.* goriški.
Gotſchee, Kočevje.
Gradiska, Gradiška, Gradišče.
Gran, Ostrogón.
Graz, Gradec; -er, Gradčan; *a.* graški.
Griech=e, Gerk, Grek; -enland, Gerško, Greško, Grecija, *a.* gerški, greški.
Grönland, Grenlándija.
Großbritanien, Velika Británija.
Großglockner, Veliki Zvon.
Großwardein, Veliki Varadín.
Güns, Kisek.
Gurk, Kerka; -feld, Kerško.
Heidenſchaft, Ajdóvščina.
Halle, Hala.
Hamburg, Hamburk.
Haſelbach, Léskovec.
Hebräer, Hebrejec.
Hebrus, Márica.
Hellas, Hélada.
Hermannſtadt, Sibinj.
Herrenhut, Ohranov.
Holland, Holandija, Holandsko.
Holſtein, Holštin, Holštinsko.
Idria, Idrija.
Iglau, Iglava.
Illyrien, Ilirija, Ilirsko.
Ilmenſee, Ilmensko jezero.
Indus, Ind.
Insbruck, Inšpruk.
Irland, Irija, Irsko.
Island, Izlándija, Izlandsko.
Iſonzo, Soča.
Iſtrien, Istra, Istrija.
Italien, Laško, Itálija; -er, Lah; *a.* laški, italski.
Jägerndorf, Kernov.

Japan, Japónija, Japonsko; -eſe, Japonec; *a.* japonski.
Jaſſy, Jaš.
Jeruſalem, Jerúzalem.
Jitſchin, Jičin.
Joachimsthal, Jáhimov.
Joſefſtadt, Jozefov.
Jud=äa, Judeja; -e, Žid, Jud; *a.* židovski, júdovski.
Kamtſchadale, Kamčadalec.
Kaniſchja, Kaniža.
Kanker, Kokra.
Karavanken, Karavanke.
Karſreit, Koborid.
Karlovitz, Karlovci *pl.*; (in Kroazien) Karlovica.
Karlsbad, Karlovi Vari *pl.*
Karlſtadt, Karlovec.
Kärnt=en, Koroško, Goratàn; -ner, Korošec; *a.* koroški, goratanski.
Karpathen, Karpati.
Karſt, Kras.
Kaſchau, Košice *pl.*
Kaspiſches Meer, Hvalinsko morje.
Kirchenſtaat, Pápeževa dežela.
Klagenfurt, Celovec; -er, Celovčán; *a.* celovški.
Klattau, Klatov.
Klauſenburg, Kološ.
Kleinaſien, Mala Azija.
Köln, Kolónija, Kolín.
Komorn, Komarno.
Komotau, Homutov.
Königgrätz, Kraljevi Gradec.
Königinhof, Kraljevi Dvor; *a.* kraljedvorski.
Königsberg, Králjevec.
Kopenhagen, Kodanj.
Kopreinitz, Koprívnica.
Koralpe, Gólovec.
Kragujewatz, Kragújevec.
Krain, Kranjsko; -er, Kranjec; *a.* kranjski.
Krainburg, Kranj, Kranjsko mesto.
Krakau, Krakov.
Kremnitz, Krémnica.
Kremſier, Krómeriž.
Kreuz, Kríževci *pl.*
Kroa=te, Hervat, Hrovat; -tiſch, *a.* hervaški, hrovaški; -zien, Hervaško, Hrovaško.
Kronſtadt, Bráševo.
Krumau, Krumlov.
Kulpa, Kolpa.
Küſtenland, Primorje.
Kuttenberg, Kutna gora; *a.* kutnogorski.
Laas, Lože.
Lacedämonien, Lacedemon.
Lack, Loka.
Laibach, Ljubljana; -er, Ljubljančan, *a.* ljubljanski.
Landſtraß, Kostanjevica.
Lappl=and, Lapónija, Laponsko; -länder, Laponec.
Latein=er, Latinec; -iſch, latinski.
Lauſanne, Lozana.
Lauſitz, Lužica, Lužice *pl.*
Lech, Lika.
Leibnitz, Lipnica.
Leipzig, Lipsko.
Leitha, Litava.
Leitmeritz, Litomerice *pl.*
Leitomiſchel, Litomišelj.
Lemberg, Lvov.
Leoben, Ljubno.

Lesina, Hvar.
Leutschau, Levoča.
Leyden, Lugdan.
Libanon, Liban, Libanon.
Licca, Lika.
Lichtenwald, Sévnica.
Linz, Linec.
Lissa, Vis.
Lissabon, Lizbona.
Litorale, Primorje.
Litthauen, Litva, Litvansko.
Livland, Livónija.
Livorno, Livoren. [mirija.
Lodomerien, Vladimirsko, Vladi-
Loibl, Ljubelj.
Loitsch, Logatec. [barško.
Lombardei, Lombardija, Lom-
London, London.
Lothringen, Lotaringija.
Lübeck, Búkovec, Ljubek.
Lurnfeld, Turje.
Luscharieberg, Višarje,
Lussin grande, Lošinj.
Luttenberg, Lotmerk.
Lützen, Lužin.
Maas, Moza.
Madeire, Madejra.
Magdeburg, Devin.
Magyar, Madžar, Magjar.
Mähren, Moravsko.
Mailand, Milan.
Main, Majna, Men, Mogan.
Mainz, Mohuč, Mogúncija.
Mantua, Mántova.
Marburg, Maribor, Marburg.
Maria Saal, Gospesvete *pl.*
Marmora-Meer, Belo morje.
Marseile, Marzilj.
Mecca, Meka.
Meißen, Mišnja, Mišen.
Meleta, Mlet.
Merseburg, Mézibor.
Mexiko, Mehika, Mešika.
Mincio, Minčij.
Mitrovitz, Mitrovica. [morje.
Mittelländ. Meer, sredozemno
Mohacz, Mohač. [tansko.
Moldau, Véltava; (Laut) Mul-
Monsalcone, Teržič.
Montblank, Bela gora.
Monte maggiore, Učka.
Montenegr-o, Černagora; -ner, Černogorec; *a.* černogorski.
Moosburg, Blátograd.
Mosel, Mozela.
Moskau, Moskva.
Möttling, Metlika.
München, Mnihov, Monákovo.
Munkacz, Munkač.
Mur, Mura.
Narenta, Neretva.
Nazareth, Nazaret.
Neapel, Neapolj.
Neograd, Nóvigrad.
Neuhaus, Henrikov Gradec.
Neumarktl, Teržič.
Neusatz, Nóvisad. [zero.
Neusiedler-See, Nežidersko jé-
Neusohl, Banska Bistrica.
Neustadtl, Novo mesto; -er, Novomeščán; *a.* novomeški.
Neutra, Nitra.
Newyork, Novi Jork. [zemsko.
Niederlande, Nizkozemlje, Nizo-
Nikolsburg, Mikulov.
Nissa, Niš.

Nordamerika, severna Amerika.
Nordsee, severno ober nemško morje.
Norwegen, Norveško, Norvegija.
Nowgorod, Novgorod.
Nürnberg, Norimberk.
Oberlaibach, Verhnika.
Oedenburg, Šopronj.
Oder, Odra.
Ofen, Budim, Buda.
Olmütz, Olomuc.
Oppa, Opava.
Oppeln, Opolje.
Orleans, Orlean.
Orsowa, Oršova,Ršava.
Ossegg, Osek.
Ossiach, Osoje *pl.*
Oesterreich, Avstrija, Avstrijansko; -er, Avstrijanec; *a.* avstrijanski, avstrijski.
Ostindien, vzhodna Indija.
Ostsee, Balt, báltiško morje.
Padua, Pádova.
Palästina, Palestina.
Palermo, Palérem.
Pantschewo, Páněova.
Pardubitz, Pardubice *pl.*
Parenzo, Poreč.
Paris, Paríz, Pariž: -er, Parižán, *a.* pariški.
Passarowitz, Požárevec.
Passau, Pasov.
Pavia, Pavija.
Pedena, Pičan.
Pergamus, Pergam.
Persien, Perzija.
Peru, Peruvija;
Pest, Pešta.
St. Petersburg, Petrograd, Petrov grad.
Peterwardein, Petrovaradín.
Pettau, Ptuj.
Pfalz, Palatinát.
Philippopel, Plovdin, Plovdivo.
Phönizien, Fenicija; -ier, Feničán; *a.* feniški.
Piacenza, Piačenca.
Piave, Plava.
Piemont, Piemont, Piemonteško.
Pilsen, Pelzenj.
Pindus, Pind.
Pinguente, Bolzet, Buzet.
Pirano, Piran.
Pisek, Pisek, Pesek.
Plattensee, Blátensko jezero.
Po, Pad.
Pola, Pulj.
Polen, Poljsko; Pole, Polják; *a.* poljski.
Pöltschach, Poličane *pl.*
Pommern, Pomorje, Pomoransko.
Portugal, Portugálija, Portugalsko.
Poschega, Požega.
Posen, Poznanj.
Potsdam, Podstupim, Potsdam.
Prag, Praga; -er, Pražán; *a.* praški.
Prasberg, Mozirje.
Presburg, Požun, Požonj.
Preuß-e, Prus; -en, Prusko, Prúsija; *a.* pruski.
Proßnitz, Prostejov.
Przemysl, Premišel.
Pusterthal, Pústriška dolina.
Pyrenäen, Pireneje, pirenejske gore *pl.*
Quarnero, Kvarnerski zaliv.

Raab, Raba.
Radkersburg, Radgona.
Radmansdorf, Radólica.
Ragusa, Dobrovnik.
Rakonitz, Rakonik; Rakonice *pl.*
Rann, Brežce *pl.*
Raudnitz, Róvdnica.
Regensburg, Rezno, Ratisbona.
Reichenberg, Liberec.
Reifnitz, Ríbnica.
Resia, Rezija.
Rhein, Ren, Rajna.
Rhodus, Rod.
Rhone, Rodan.
Riesengebirge, Korkonoši *pl.*
Risano, Rižana.
Rohitsch, Rogatec.
Rom, Rim; Römer, Rimec, Rimljan; *a.* rimski.
Rosek, Rožek.
Roveredo, Roveréd.
Rovigno, Rovinj.
Rügen, Rujana.
Rußland, Rusko, Rusija; -e, Rus; [*a.* ruski.
Saale, Zala.
Saatz, Žatec.
Sachsen, Saksonsko, Saksónija.
Saidschitz, Zaječice *pl.*
Salerno, Salern.
Salona, Solin.
Salzburg, Salcburg, Sólnograd.
Sann, Savina.
Saracene, Saracén.
Sardinien, Sardinsko, Sardinija.
Sattnitz, Sóteska; Osójnica.
Sau, Sava.
Savoy-en, Savoja; -arde, Savojec.
Schelde, Skalda.
Schemnitz, Ščávnica.
Schistowa, Svištov.
Schlakau, Slavkov.
Schles-ien, Slezija, Sleško, Sileško; -ier, Slezák; *a.* sleški.
Schneeberg, Snežnik.
Schneekoppe, Snežka.
Schottland, Škócija.
Schwaben, Švábija, Švabsko.
Schwarzes Meer, Černo morje.
Schwarzwald, Černi les.
Schweiz, Švajca, Švájcarsko.
Skutari, Skader.
Sebenico, Šibenik.
Seine, Sena.
Seisenberg, Žužemberk.
Semlin, Zemun.
Semering, Sémernik, Sévernik.
Serb, Serb; -ien, Serbsko, Serbija; *a.* serbski.
Sevilla, Sevilja.
Sibirien, Sibírija, Sibirsko, Sibir.
Sizilien, Sicílija.
Siebenbürgen, Erdelj, Erdeljsko.
Silistria, Silistra.
Sisek, Sisek.
Skalitz, Skálica.
Skandinavien, Skandinavija.
Slavonien, Slavónija, Slavonsko.
Slave, Slován, Slovén, Slavján; *a.* slovanski, slavjanski.
Slovak, Slovák; -ei, Slovensko.
Slovene, Slovenec; *a.* slovenski.
Sluin, Slunj.
Smyrna, Smirna.
Sophia, Sredec.
Spalatro, Splet.
Spanien, Španija, Španesko.

Stargard, Starograd.
Steiermark, Štájersko, Štirsko, Štajer; -märker, Štájerec; *a.* štajerski.
Stein, Kamnik; -ananger, Sotica.
Steinbüchel, Kamna gorica.
Straßburg, Štrasburg; Brodnica.
Stuhlweißenburg, Stolni Béligrad.
Südamerika, južna Amerika.
Südsee, Južno morje.
Syrakus, Sirakúz.
Syrmien, Srem.
Szegedin, Ségedin.
Tajo, Taho.
Tarvis, Terbíž.
Taurus, Taver.
Temes, Tamiš.
Temeswar, Temešvar.
Terglau, Triglav.
Teschen, Tešín.
Tetschen, Dečin.
Theiß, Tisa.
Themse, Tamiza.
Theresienstadt, Terezin.
Thermopylä, Termopile *pl.*
Thessalonich, Solún.
Thorn, Torun.
Thraz-ien, Trácija; -ier, Trak.
Thüringen, Turingija.
Tiber, Tíbera.
Ticino, Tičín.
Tigris, Tiger.
Tilsit, Tilža.
Tiszolcz, Tísovec.
Todtes Meer, Mertvo morje.
Tolmein, Tomín, Tmin.
Töplitz, Toplice *pl.*
Toulon, Tulon.
Toulouse, Tuluza.
Transalpinisch, zaplaninski.
Trapezunt, Trebizond.
Trautenau, Trutnov.
Treffen, Trebno.
Trentschin, Trenčin.
Treviso, Trevíž.
Triebau, Tríbova.
Trient, Trident.
Trier, Trevir.
Trieſt, Terst; -er, Teržačán; *a.* teržaški.
Tripoli, Tripolj.
Troppau, Opava, Trópava.
Tschakathurn, Čákovec.
Tschechе, Čeh.
Tschitsche, Čič.
Tüffer, Laško.
Türk-e, Turek; -ei, Turčija, Turško; *a.* turški.
Tyrnau, Ternava.
Tyrol, Tirol, Tirolsko.
Tyrus, Tir.
Udine, Videm.
Ukraine, Ukrajna.
Ungar, Oger; -n, Ogersko; *a.* ógerski.
Unterwalden, Podlesje.
Upsala, Upsala.
Veglia, Kerk.
St. Veit, Št. Vid.
Velden, Verba.
Veldes, Bled.
Vellach, Bela.
Venedig, Benetke *pl.*
Vereinigte Staaten, Zedínjene deržave *pl.*
Veröze, Verovitica.
Verſailles, Verzélj, Verzalj.

Vesuv, Vezuv.
Vicenza, Vičenca.
Viktring, Vetrinj.
Villach, Belak.
Vinkovce, Vinkovci *pl.*
Völkermark, Velikovec, Velkovec.
Volosko, Volovsko.
Vorarlberg, Predárelsko.
Vorau, Borova.
Waag, Vag.
Wagram, Ogrun.
Waizen, Vacov.
Wallachei, Valahija, Valaško.
Warasdin, Varaždin.
Warschau, Varšava.
Weichsel, Visla; -burg, Višnja [gora.
Weimar, Vojmir.
Weißes Meer, Belo morje.
Weißkirchen, Bela cerkev.
Wende, Lužiški Serb.
Werschetz, Veršec.
Westindien, zahodna Indija.
Westphalen, Vestfalsko.
Wieliczka, Velička.
Wien, Dunaj, Beč; -er, Dunajčán, Bečan; *a.* dunajski.
Wieselburg, Mošonj.
Wight, Vajt.
Winde, Slovenec.
Windisch-graz, Slovenski ob. Slovenji Gradec.
Windischlandsberg, Podčetertek.
Wippach, Vipava.
Wittingau, Trebonj.
Wochein, Bohinj.
Wolfsberg, Volšberk.
Wolga, Volga.
Wolhynien, Volinj.
Wörther-See, verbsko ob. celovško jezero.
Würtemberg, Virtemberško.
Würzburg, Virceburg.
Zara, Zader.
Zarskoe Selo, Carsko selo.
Zator, Zator.
Zbirow, Zbirog.
Zeier, Sora.
Zellnitz, Sélnica.
Zemplin, Zemno.
Zeng, Senj.
Zigeuner, cigan; *a.* ciganski.
Zips, Spiš.
Zirknitz, Cérknica.
Zittau, Žitava.
Zloczow, Zločov.
Znaim, Znojem, Znojmo.
Zollfeld, gospesvetsko poljc.
Zombor, Zombor.
Zürich, Curih, Tigur.
Zweinitz, Svinica.
Zwittau, Svitava.

Verbeſſerungen und Zuſätze.

Abgränzen, *v. a.* meničiti: odmeničiti.
Ablegen, *v. a.* (die Prüfung) oprâviti. prestati (stojím) + oprávljati.
Abortus, *m.* znebitek, iznebitek.
Ackerbautreibend, *a.* poljedelen, kmetovaven.
Alleluja, *n.* lies: aleluja (für alejuja).
Alpenforelle, *f.* zlatóvčica.
Aneifern, *v. a.* búriti, pogon dajati (dajem).
Anfangs, *ad.* s pervice, iz pervice.
Angebinde, *n.* slavina.
Angeld, *n.* nadavek (für zadavek), zakupek.
Anſaat, *f.* posevek.
Anſtricken, *v. a.* (d. Ferſe) zapetiti; (d. Socken) zaperstiti *pf.*
Antiphone, *f.* predpevek.
Armadil, *n.* armadíl.
Ath-emloch, *n.* dúšnica; -mungswerkzeug, *n.* dihalo, sopilo.
Aufbrauſend, *a.* burovít, skipeven.
Aufhalten ſich, *v. r.* báviti se.
Aufſäſſig, *a.* - ſein, naprežen na koga biti (sem).
Auf-wallen, *v. n.* jóriti se: zjériti se; -wühlen, *v. a.* motohati: zmotohati.
Auseinandergehend, *a.* razhajaven.
Ausſchuß, *m.* odtrebek.
Autonom-ie, *f.* samouprava; -iſch, *a.* samoupraven.
Begriff, *m.* zaumek.
Beiderſeits, *ad.* obojič.
Beleidiger, *m.* razžalec.
Beſchwerde, *f.* tegoba.
Beſuch, *m.* pohod; -en, *v. a.* pohájati.
Betäubend, *a.* omamen.
Bewegung, *f.* ugib, ugibek.
Blende, *f.* svetlica.
Brandmahl, *n.* zgorelina.
Brautführer, *m.* svatnik.
Bucht, *f.* zatrep.
Charpie, *f.* konsina.
Dachziegel, *m.* krovna opeka.
Darangeld, *n.* zakupek.
Diplom, *n.* diploma.
Dodekaeder, *n.* dvanajsterec.
Drängen ſich, *v. r.* vretiti se.
Dudelſack, *m.* mešnica.
Ebbe u. Flut, *f.* oseka in plima, biba, bíbavica.
Eigentum, *n.* lastnovina.
Eintracht, *f.* sloščina.
Einverſtändnis, *n.* zmenek.
Eliſion, *f.* odmeček.
Erblinden, *v. n.* obnevideti *pf.*
Erdtheil, *m.* zemljíščina.
Erwerb, *m.* pridoba. [strost.
Farbenzeichnung, *f.* pestrina. pe-
Fenſterſtock, *m.* (oben) preklada, (unten) plana; (an d. Seite) podboj.

Feuerprobe, *f.* očísta z ognjem.
Fläche, *f.* (min.) ploskev, ploščina.
Folter, *f.* trapilo.
Freiwillig, *a.* radoven.
Frost, *m.* zebež.
Gebetbuch, *n.* molitvenik, molitevnik.
Gerathewohl, *n.* auf's –, na van.
Glanz, *m.* (Mineral) sijavec, sijajnik.
Glimmer, bliščnik.
Geviere, *n.* čveterec (für: čveterek).
Gips, *m.* sadra.
Gleichnamig, *a.* soimenen, soimén.
Glimmer, *m.* tinjec.
Großjährig, *a.* zdoben; -keit, *f.* zdobnost.
Haloid, *m.* solíkovec.
Harz, *m.* (Mineral) smolec.
Heuabfall, *m.* snipor (statt snipov).
Holzmarkt, *m.* lies einmal: leseni terg.
Innere, *n.* notrina.
Katakombe, *f.* podzemnica.
Kranzeljungfrau, *f.* svátnica.
Kuphyt, *m.* lágovec.
Ladstock, *m.* nabijalnik.
Lavine, *f.* valina.
Los, *n.* vadljej.
Lustbarkeit, *f.* radovija.
Lüstling, *m.* spohotnik.
Markt-preis, *m.* teržna cena; – recht, *n.* teržna pravica.
Mühlenspiel, *n.* špánelica (statt: špánlica).
Nachholen, *v. a.* postoriti *pf.*
Nähe, *f.* blizota.
Obgleich, *c.* premda, ákoprem, ákopram.
Oktaeder, *m.* osmerec.
Opalin, *m.* opálovec.
Panzerschiff, *n.* oklépnica, oklópnica.
Petroleum, *n.* kaménovec.
Phosphoreszenz, *f.* svetlíkanje.
Puddelofen, *m.* pudlovnica.
Reichsschatzschein, *m.* deržávnica.
Reps, *m.* gorčica.
Schillernd, *a.* spreminjav.
Sklerit, *m.* terdec.
Spath, *n.* kálavec.
Splitter, *m.* troskev, troskva; – ig, *a.* troskvast.
Stealith, *m.* tolstník.
Treffend, *a.* zadeven.
Trug, *m.* varka.
Unheil, *n.* zlo; -bringend, *a.* zlonosen.
Wohlthuend, *a.* dobrodejen.

2550314

Abkürzungen.

a. = Adjectiv, Beiwort.
ad. = Adverb, Nebenwort.
arith. = arithmetisch.
astr. = astronomisch.
b. = bei.
bot. = botanisch.
chem. = chemisch.
c. con. = Conjuktion, Bindewort.
coll. = Kollektiv- od. Sammelname.
dim. = Diminutiv, Verkleinerungswort.
f. = feminium, weibl. Geschlecht.
fig. = figürlich.
gem. = gemein.
geom. = geometrisch.
int. = Interjekt. Empfindungswort.
m. = Masculinum, männl. Geschl.
math. = mathematisch.
mil. = militärisch.
min. = mineralogisch.
mus. = musikalisch.
n. = Neutrum, sächl. Geschlecht.
num. = Numerale, Zahlwort.
Pfl. = Pflanze.
pf. = Perfektiv, Vollend. Zeitw.
pr. = Pronomen, Fürwort.
prp. = Präposizion, Vorwort.
u. = und.
u. s. w. = und so weiter.
v. a. = aktives Zeitwort.
v. i. = impersonales Zeitw.
v. n. = intransitiv. Zeitw.
2c. = etc.
Zsammsetz. = Zusammensetzung.
: weist auf nachfolgende, + (wie *pf.*) auf vorausgehende Perfektive.
- ist der Vertreter des Schlagwortes, = des vorausgehenden durchschossen gedruckten Wortes sammt dem Schlagworte.
- = bezeichnet das Bestimmungswort in Zusammensetzungen.

Das kursive *e* in den Endsilben bezeichnet den bei der Biegung ausfallenden Halbvokal.

Die Druckfehler, die sich an einzelnen Stellen eingeschlichen, möge einestheils die Schwierigkeit des Satzes und der Korrektur, anderntheils die Entfernung des Verfassers vom Druckorte gütigst entschuldigen.

igitized by Google

Digitized by Google

314

Digitized by Google

B.5.5.558

Digitized by Google

Digitized by Google